

**BREVIARIUM
ROMANUM.**

BREVIARIUM ROMANUM

EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI RESTITUTUM,

S. PI. V. PONT. MAXIMI

JUSSU EDITUM,

CLEMENTIS VIII. ET URBANI VIII.

AUCTORITATE RECOGNITUM,

CUM OFFICIS SANCTORUM

NOVISSIME PER SUMMOS PONTIFICES USQUE AD HANC DIEM CONCESSIS.

II. DESSAIN, SUCCESSOR P. J. HANICQ,
SCMMI PONTIFICIS, S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE
ET ARCHIEP. MECHL. TYPOGRAPHI.

M. D. CCC. LXXI

SUMMA BULLARUM

SUMMORUM PONTIFICUM,

PRO EDITIONE HUJUS BREVIARII.

Pius V. Bulla, quæ incipit Quod a nobis, data Romæ septimo Idus Julii anno 1568, significat causam edendi hujus Breviarii, nempe ad tollendam orandi varietatem.

Enarrat ea, quæ in hac re præstitere Paulus et Pius nomine Quarti, et quam ipse adhiberi operam curavit, ex Decreto Concilii Tridentini.

Tollit, et abolet omnino Breviarium, a Cardinale S. Crucis compositum, quod erat brevissimum. Item alia Breviaria Romana, et alia quæ ex institutione, vel consuetudine legitima non superant ducentos annos.

Permittit tamen ut antiquiora ducentis annis possint mutari in hoc Breviarium, iis omissis, si Episcopus, et universum Capitulum consentiant.

Revocat omnes permissiones, consuetudines, statuta, privilegia, licentias, et indulta precandi, et psallendi more, et ritu Prædictorum Breviariorum suppressorum.

Præcipit observari hoc Breviarium in toto orbe, cum exceptione 200 annorum, de qua supra.

Statuit in eo nihil mutandum, addendum, et detrahendum.

Obligat quoque, qui tenentur Horas Canonicas recitare, ut hoc utantur Breviario, alias non satisfaciant muneri suo.

Jubet omnibus Prælatis, ut hoc introducant tam in choro, quam extra chorum.

Tollit peccati obligationem, quæ erat, recitandi in choro Officium parvum B. M. V. et Defunctorum, Psalmos Pœnitentiales, et Graduales, juxta Rubricas Breviarii.

Hortatur, ut recitentur eadem, propositis indulgentiis dierum centum recitantibus Officium parvum B. M. V. et Defunctorum: quinquaginta recitantibus Psalmos Pœnitentiales et Graduales, quando Rubricæ ea præscribant.

Non tamen tollit laudabilem consuetudinem, ubi est, recitandi Officium parvum B. M. V. in choro, imo eamdem confirmat, et tandem tempus decernit obligationis ad usum Breviarii post ejusdem publicationem.

CLEMENS VIII. Bulla quæ incipit: Cum in Ecclesia, data Romæ die 10 Maii anno 1602 declarat, se per viros pios et eruditos Breviarium Romanum a Pio V. editum, et progressu temporis in multis depravatum, examinasse, et in statum pristinum restituisse: illudque sic restitutum in Typographia Vaticana imprimi, et diligenter jussisse. Prohibet ne alibi imprimatur nisi juxta exemplar Vaticanum, et habita Ordinariorum licentia, sub pena excommunicationis latæ sententiae. Interdicit sub iisdem penitentiæ usum Breviario-

rum impressorum absque tali Ordinariorum licentia in scriptis, quæ fidem faciat de collatione facta prædictorum Breviariorum cum originali Romano; cuius etiam licentiae copia initio, vel in calce cujusque Breviarii semper imprimatur. Prædictis Ordinariis prohibet ne aliquid addi vel detrahi permittant. Et hoc sub pena excommunicationis, suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ. Verumtamen in gratiam pauperum, Breviaria hactenus impressa vendere, apud se retinere, ac illis uti permittit.

URBANUS VIII. Bulla quæ incipit: Divinam Psalmodiam. data Romæ die 25 Januarii anno 1631, declarat se, piorum doctorumque virorum adhibita, cura, Breviarium a Pio V. editum, et a Clemente VIII. recognitum, a pluribus mendis expurgasse: Hymnos ad metri, et latinitatis regulas revocasse: In Psalmis, et Canticis interpunctionem editionis vulgata restituisse: Sermones, Homiliae, et Sanctorum historias, collatis veteribus manuscriptis, recognovisse. Quamobrem jubet ut juxta hanc correctiōnem Romæ imprimatur, alibi juxta Romanum exemplar excudatur, servatis conditionibus in suprascripta Clementis Bulla enumeratis, quas fere iisdem verbis repetit. Adjungens; easdem conditions servandas in impressione eorum, quæ a Breviario Romano ortum habent, cujusmodi sunt Missalia, Diurnalia, Officia parva B. M. V. Officia majoris Hebdomadæ, et alia id genus.

EX DECRETORUM REGISTRO

S. RITUUM CONGREGATIONIS HEC AD BREVIARIUM ROMANUM ATTINENT.

SACRA Rituum Congregatio declaravit et decrevit, non potuisse post Bullam S. Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Seculares quam Regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacre Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolice licentia conceduntur: neque propria auctoritate, quovis praetextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii, in altiore ritum: neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit celebrari per totam civitatem vel Dioecesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia; sed tantum in ipsius Sancti Ecclesie titulari, seu ubi asservatur corpus aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva, et legitime ab Ordinariis approbata.

De sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituantur, sed omnino consulatur Sacra Rit. Congreg.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit , statuit , et mandavit , innovando pœnis Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum Sanctissimo D. N. Urbano Papæ VIII. ea laudavit et approbavit , atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit , necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis sue imprimendis apponi jussit.

Loco + Sigilli.

T. TEGRIMIUS Episc. Assisiens. Secret.

EJUSDEM PRO SANCTIS AD LIBITUM.

EADEN Sacra Rituum Congregatio , habita die 2 Decembris 1673 , statuit ex mandato Clementis X. Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda , si eorum festivitas incidat in diem Dominicam , vel aliquam diem Festorum mobilium ; sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congreg. habita 21 Januarii 1682 generali Decreto confirmavit , et extendit insuper etiam ad Octavas et Natalitias Sanctorum , de præcepto in aliqua Religione vel Diocesi , ex induito Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis Festis , vel Octavis , Festa ad libitum tune incidentia possint recitari , sed omitti prorsus debeant.

Permitit tamen , ut Festum translatum , quod aliâs eo die celebrandum foret , in alium diem non impeditum transferatur : item ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam , aut mensem recitandum ex Induто Apostolico , ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum .

EJUSDEM PRO SANCTIS

IN MARTYROLOGIO NON DESCRIPTIS.

( ) FFICIA Sanctorum ratione Corporis , seu insignis Reliquiæ recitanda ex Declar. Sac. Rit. Cong. 11 Augusti 1691 intelligi debere de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis , et dummodo constet de identitate Corporis , seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti , qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus : de ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis , aut quibus a S. Sede non fuerit specialiter concessum , Officia recitari , et Missas celebrari veterunt , non obstante quod ipsorum Corpora vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur , quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam Fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhibendam esse censuerunt , sed absque Officio et Missa , sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium , aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. Die 11 Augusti 1691 et Sanctissimus approbavit die 19 Octobris ejusdem anni 1691.

Loco + Sigilli.

J. VALLEMANUS S. R. C. Secret.

DECRETA GENERALIA

CIRCA RUBRICAS.

Cum Sacrorum Rituum Congregationi demisse supplicatum fuerit sequentia dubia declarare :

Primum. An , cum multis Congregationibus , Religionibus , sive Ecclesiis , vel Nationibus concessum sit a Sancta Sede Apostolica , ut semel , vel pluries in singulis hebdomadis , vel mensibus celebrentur varia Officia per annum , verbi gratia de SS. Sacramento , vel de Sanctis , in diebus non impeditis aliquo Festo Duplici vel Semiduplici , facere liceat ejusmodi Officia etiam in diebus sanctæ Quadragesimæ , Adventus , Vigiliarum , et Quatuor Temporum , etiamsi de his diebus nulla sit facta specialis mentio in aliquibus Officiorum concessionibus .

Secundum. An dies impeditus Festo Duplici vel Semiduplici pro dictis Officiis recitandis , intelligentur etiam dies , in quibus ponendum est Officium de Festo Duplici , vel Semiduplici translatio ; quemadmodum dicitur responsum olim a Sacra Congregatione : Quod scilicet Festum Duplex , vel Semiduplex etiam translatum , nec non dies octava sit dies impeditus respectu talium Officiorum .

Tertium. An Regulares absque speciali privilegio , sed sola communicatione privilegiorum aliarum Religionum possint addere nomen Sancti Fundatoris in Litanis , et Confiteor , itemque recitare Officia et Missas concessas aliis Religionibus .

Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi et Reverendissimi Domini Cardinalis Colloredo respondit :

Ad Primum. Negative , et hujusmodi inducta non habere locum in Feriis Adventus , Quadragesimæ , Quatuor Temporum , Vigiliarum , sive cum jejunio , sive absque jejunio , nec in Feria iij. Rogationum , nec in illa Feria , in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ .

Ad Secundum. Affirmative .

Ad Tertium. Negative in omnibus .

Et ita declaravit , ac servari voluit , ac insuper ut Declaraciones , seu Decreta predicta omnibus innotescant , typis ea imprimi mandavit . Die 20 Martii 1706 .

G. Card. CARPINEUS.

Loco + Sigilli .

B. INGMIRAMI , Sac. Rit. Congreg. Secret.

ENGELBERTUS,

MISERATIONE DIVINA TITULI S. BARTHOLOMEI IN INSULA,
S. R. E. PRESBYTER, CARDINALIS STERCKE,
ARCHIEPISCOPUS MECHLINIENSIS, PRIMAS BELGII, ETC.

Omnibus has visuris Salutem in Domino.

Cum a Papa URBANO VIII. decretum sit, ne quis Typographus Breviarium Romanum, Pli V. Pont. Max. iussu editum, CLEMENTIS VIII. primum, nunc denuo ipsius URBANI VIII. auctoritate recognitum, imprimat vel in lucem edat sine licentia eaque in scriptis obtenta ab Ordinario loci, ac nisi prius ab eodem cum exemplari typis Vaticanis anno 1632 excuso concordare fuerit repertum, hinc est quod Nos dederimus licentiam directo Nobis illustrato DESSAIN, Archiepiscopatus nostri Typographo, illud imprimendi, quia et ceteros omnes libros qui ab eodem ortum habent et seorsum imprimi consueverunt; dummodo tamen, in impressione absolvenda, nuperimia vel atia correctiori uteretur editione Romana, et illius exemplo absolute et strictissime se conformaret: super quo tam premmemorati Typographi, quam revisoris Rev. D. P. M. OLIVIERS, Presbyteri a nobis deputati, conscientiam oneravimus; cui revisori diligentem novorum typorum cum exemplo collationem instituendi, ut errores quicunque averterentur, caram commisimus. Insuper in hoc Breviario apponi jussimus non tantum Officia nova precedentibus editionibus jam inserta, sed et Officia a Sanctissimo Dominio Nostro PIO Papa IX. ad universalem Ecclesiam extensa.

Postquam autem Breviarium in 48., ut vocant, predicti II. DESSAIN, opera ac typis absolutum intelleximus, et per revisorem a Nobis, ut praefertur, deputatum, suimus legitime informati illud cum suo originali, diligent collatione facta, convenire, atque predicta Officia apposita fuisse, dictum Breviarium in 48., quatuor anni partes uno volumine complectens, approbabimus, evulgandique licentiam dedimus, prout per presentes approbamus, ac licentiam damus.

In quorum fidem hasce subsignavimus sigilloque nostro ac secretarii nostri chirographo muniri fecimus, Mechliniæ die 27. Julii 1861.

ENGELBERTUS, CARD. ARCH. MECHL.

De Mandato Eminentissimi ac Reverendissimi
Domini Cardinalis Archiepiscopi.

P. L. GOOSSENS. Secret.

DE ANNO ET EJUS PARTIBUS.

ANNUS menses habet duodecim, hebdomas duas et quinquaginta, et diem unum, dies vero trecentos sexaginta quinque, et fere sex horas: tanto enim temporis intervallo sol Zodiacum perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quartinis annis diem constituunt: hinc annus ille intercalaris Bissexturnus, vel Bissextilis dicitur.

DE ANNI CORRECTIONE,
EJUSQUE NECESSITATE, AC KALENDARIO GREGORIANO.

Quod dictum est, annum continere trecentos et sexaginta quinque dies, et fere sex horas, intelligendum est, sex horas non esse integras, cum ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus, ultra dies 365, contineret integras sex horas; et factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem juncta constituerint dies decem, qui eausam dederunt, ut Äquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII, non solum Äquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, a qua jam a Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582 præcedendo recesserat, quod a Concilio ad xij Kal. Aprilis fuerat constitutum, et xiv Lunam paschalem suo in loco reposuit, sed viam quoque tradidit, et ratione, qua caveretur ut in posterum et Äquinoctium vernum, et xiv Luna paschalis a propriis sedibus numquam renoverentur.

Ut enim Äquinoctium vernum ad xij Kal. Aprilis restitueretur, statuit, ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius anni 1582 eximerentur, ut post quartam diem Octobris S. Francisco sacram, sequens dies non esset quinta, sed decima quinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum tot annorum circulis irreperserat, in momento temporis sicut correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne a xij Kal. Aprilis Äquinoctium vernum receiveret, statuit idem Gregorius, Bissexturnum quarto quoque anno (uti mos est) continuari debere, præterquam in centesimis annis, qui quamvis Bissextiles antea semper fuerint, qualem etiam esse voluit annum 1600, anno correctionis proximum, post eum tamen, qui deinceps consequentur centesimi non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur: quartus vero quisque centesimus esset Bissextilis, ita ut annus 1700, 1800, 1900, Bissextiles non sint, anno vero 2000 more consueto dies Bissexturnus intercaletur, Februario dies 20 continentur; idemque ordo intermittendi intercalandique Bissexturnum diem in quadringentis quibusque annis perpetuo conservaretur.

QUATUOR TEMPORA.

QUATUOR Tempora celebrantur quarta et sexta Feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadragesimæ, post Dñicam Pentecostes, post festum Exaltationis sanctæ Crucis.

NUPTIÆ

QUANDO CELEBRARI NON POSSINT,
JUXTA DECRETUM CONCILII TRI-
DENTINI.

A usque in diem Epiphanie, et a Feria quarta Cinerum usque in octavam Paschatis inclusive, sancta Synodus solemnitates nuptiarum prohibet: in aliis vero temporibus nuptias solemniter celebrari permittit.

DE CYCLO DECENNOVENNALI

AUREI NUMERE.

CYCLUS decennovennalis Aurei numeri est revolutio numeri 19 annorum ab 1, usque ad 19; qua revolutione peracta, iterum ad unitatem redditur. Verbi gratia, anno 1577 numerus Cycli decennovennalis, qui dicitur Aureus, est 1, anno sequenti 1578 est 2, et ita deinceps in sequentibus annis, uno semper amplius usque ad 19, qui Aureus numerus cadet in annum 1595, post quem iterum ad unitatem redeundum est, ita ut anno 1596 Aureus numerus sit rursus 1, et anno 1597 sit 2, etc.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno proposito inventiatur, composita est sequens tabella Aureorum numerorum, cuius usus incipit ab anno correctionis 1582 inclusive, duratque in perpetuum. Ex ea enim Aureus numerus cuiuslibet anni post annum 1582, reperiatur hoc modo:

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
15.	16.	17.	18.	19.	1.	2.	3.	4.

Anno 1582 tribuatur primus numerus tabellæ, qui est 6; secundus autem, qui est 7, sequenti anno 1583, et ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cuius Aureum numerum quæris, perveniat, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam numerus, in quem annus propositus cadit, dabit Aureum numerum quæsitum.

MODUS BREVIS

COGNOSCENDI AUREUM NUMERUM
CUJSQUE ANNI.

Numero anni, de quo quæris, adde unicam unitatem 1. Exempli gratia, 1834 adde 1: summam inde conflatam divide per 19, quod superest erit Aureus numerus ipsius anni, si nihil superest, erit Aureus numerus 19. DE EPACTIS ET NOVILUNIIS.

Epacta nihil aliud est, quam numerus dierum, quibus annus Solaris communis dierum 365, annum communem Lunarem dierum 354 superat, ita ut Epacta primi anni sit 11, cum hoc numero annus Solaris communis Lunarem annum communem excedat, atque adeo sequenti anno Novilunia contingant 11 diebus prius, quam anno primo. Ex quo fit, Epactam secundi anni esse 22, cum eo anno rursum annus Solaris Lunarem annum superet 11 diebus, qui additi ad 11 dies primi anni, efficiunt 22, ac proinde, finito hoc anno, Novilunia contingere 22 diebus prius, quam primo anno: Epactam autem tertii anni esse 3, quia si rursus 11 dies ad 22 adjiciantur, efficietur numerus 33, a quo si rejiciantur 30 dies, qui unam lunationem Embolismalem constituunt, relinquuntur 3, atque ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11 dierum, abjectis tamen 30, quando rejici possunt. Solum quando pervenit erit ad ultimam Epactam Aureo numero 19 respondentem, quæ est 20, adduntur 12, ut abjectis 30 ex composito numero 41, habeatur rursus Epacta 11, ut in principio. Quod ideo fit, ut ultima lunatio Embolismica, currente Aureo numero 19, sit tantum 29 dierum. Si enim 30 dies contineret, ut aliae sex lunations Embolismicæ, non redirent Novilunia post 19 annos Solares ad eosdem dies, sed versus calcem mensium prolabe-

rentur, contingentesque uno die tardius quam ante 49 annos. De qua re plura invenies in libro novae rationis restituendi Kalendarii romani. Sunt autem novemdecim Epactæ, quæ et Aurei numeri, respondebantque ipsis Aureis numeris ante Kalendarum correctionem eo modo, quo in hac tabella dispositæ sunt.

Tabella Epactarum respondentiam Aureis numeris ante Kalendarum correctionem.

Aur. num.	4.	2.	3.	4.	5.	6.
Epactæ.	xij.	xxij.	ij.	xiv.	xxv.	vj.
7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
xvij.	xxvij.	ix.	xx.	j.	xij.	xxij.
14.	15.	16.	17.	18.	19.	
iv.	xv.	xxv.	vij.	xvij.	xxix.	

Quia vero Cyclus decennovenialis Aurei numeri imperfectus est, cum Novilunia post 49 annos Solares non præcise ad eadem loca redeant, ut dictum est, imperfectus etiam erit hic Cyclus 49 Epactarum. Quamobrem ita emendatus est, ut in posterum loco Aurei numeri, et dictarum 49 Epactarum, utamur 30 numeris epactalibus ab 1 usque ad 30, ordine progradientibus, quamvis ultima Epacta, sive quæ ordine est trigesima, notata numero non sit, sed signo hoc * propterea quod nulla Epacta esse possit 30. Variis autem temporibus ex his 30 Epactis respondent decem et novem Aureis numeris variæ decem et novem Epactæ, prout Solaris anni ac lunaris æquatio exposcit: quæ quidem decem et novem Epactæ prograduntur, ut olim, per eundem numerum 44, addunturque semper 18 illi Epactæ, quæ respondet Aureo numero 49, ut habeatur sequens Epacta respondens Aureo numero 4, ob rationem paulo ante dictam. Id quod sequens tabella perspicuum faciet, quæ continet Aureos numeros et Epactas inter se respondentes

ab anno correctionis 1582, post subtractionem x dierum, usque ad annum 1700 exclusive. Quamvis autem vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamen in principio anni mutandæ sunt una cum Aureo numero, in cujus locum hæ nostræ Epactæ succedunt.

Tabella Epactarum respondentiam Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582, (detractis prius decem diebus) usque ad annum 1700 exclusive.

Aur. num.	6.	7.	8.	9.	10.
Epactæ.	xxvj.	vij.	xvij.	xxix.	x.
11.	12.	13.	14.	15.	16.
xvj.	ij.	xij.	xxiv.	v.	xvj.
18.	19.	4.	2.	3.	4.
vij.	xix.	j.	xij.	xxij.	iv.
					xv.

Itaque si Epacta quocumque anno proposito invenienda sit, querendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ, quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur, congruit. Mox enim sub Aureo numero in inferiori ordine tabellæ reperiatur Epacta anni propositi, vel certe hoc signum *. Ubi ergo illa Epacta vel signum * in Kalendario inventum fuerit, eo die Novilunium fiet. Invenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone, vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno, a quo usus tabellæ incipit, et secundum Aureum numerum sequenti anno, etc. Eodem modo reperiatur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellæ tribuatur illiano, a quo ejus usus incipit, et secunda Epacta sequenti anno, etc.

EXEMPLUM. — Anno correctionis 1582 Aureus numerus est 6, nempe primus primæ tabellæ, cuius usus incipit ab Idibus Octob. dicti anni 1582, detractis prius decem diebus; erit ergo tunc Epacta xxvj; quæ sub Aureo

numero 6 collocatur : si igitur Novilunium die 27 Octob. et 26 Nov. et 25 Decemb. Item anno 1583 jam correcto Aureus numerus est 7, cui in eadem tabella supposita est Epacta viij. quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia indicabit : ut in Jan. die 24, in Febr. die 22, in Martio die 21, etc.

Alia tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1834 inclusive usque ad annum 1900 exclusive.

Aur. num.	11.	12.	13.	14.	15.
Epactæ.	xx.	j.	xij.	xxij.	iv.
16.	17.	18.	19.	1.	2.
xv.	xxvj.	vij.	xvij.	*	xj. xxij.
4.	5.	6.	7.	8.	9.
iij.	xiv.	xxv.	vj.	xvij.	xxvij.
4.	5.	6.	7.	8.	9.
iij.	xiv.	xxv.	vj.	xvij.	xxvij.

Ad tollendam dubitationem de usu hujus novæ tabellæ Epactarum, ostendemus rem exemplis.

Tabella Litterararum Dom. ab Idib. Octob. anni correctionis 1582, (detractis prius decem diebus) usque ad annum 1700 exclusive.

c	b	A	f	e	d	c	A	f	e	c	b	A
		g				b	g		d			
g	e	d	c	b	g	f	e	d	b	A	g	f
				A			c				e	d

Usus hujus tabellæ hic est. Anno correctionis 1582 post Idus Octob. (detractis prius decem diebus) tribuatur littera c primæ cellulæ, et sequenti anno 1583 littera b secundæ cellulæ, et anno 1584 dentur litteræ A g tertiaræ cellulæ, et sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, rediendo ad principium tabellæ quotiescumque eam percurrieris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo minor sit quam annus 1700, dabit Litteram Dominicalem propositi anni : quæ si unica occurrit, annus erit communis : si vero duplex, Bissextilis; et tunc superior littera Däicam diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum S.

Anno 1834 tribuatur Epacta xx, quam sub Aureo numero 41 collocatur : sicutque Novilunia 41. Januarii, 9 Februarii, 41 Martii. Item anno 1835 tribuatur Epacta j. quæ sub Aureo numero 42 collocatur, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia monstrabit : ut in Januario die 30, in Februario die 28, in Martio die 30. Et sic deinceps per ordinem annis progredientibus, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurrieris. Rursus anno 1843 Epacta non signatur numero, sed hoc signo * quod collocatur sub Aureo numero 4, et in Kalendario toto eo anno Novilunia indicabit, nimirum in Januario die 1, et 31, in Martio (nam in Februario nullum tunc erit Novilunium, cum in eo signum hoc * non reperiatur) die 1, et 31, in Aprile die 29, etc.

Mathiæ Apost. inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni. Exempli gratia : Sit inventienda Littera Dominicalis anno 1587 : numera ab anno 1582, quem tribue prime litteræ c usque ad annum 1587, tribuendo singulis cellulis singulos annos, (computando geminas litteras quascumque, superiorem et inferiorem, pro una cellula) cadetque annus 1587 in litteram d, quæ sextum locum in tabella occupat. Estergo toto eo anno Littera Dom. d, annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus sit investiganda Littera Dom. anno 1616, numera ab anno 1582, ut dictum est, usque ad annum 1616, rediendo ad principium tabellæ, postquam eam percurrieris, perveniesque ad duas hasce litteras

c b , septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex littera occurrat, superiorque littera c Dñicam diem

indicabit a principio anni illius usque ad festum S. Mathiae , inferior autem b in reliqua parte anni.

Alia tabella Litteraram Dominicalium ab anno 1834, usque ad annum 1900. exclusive.

e	d	c	A	g	f	e	c	b	A	g	f	e	d	c
b	g	f	e	d	b	A	g	f	d	c	b	A	g	f
A			c				e							

Usus autem hujus tabellæ hic est. Anno 1834 tribuatur littera e primæ cellulæ , et sequenti anno 1835 littera d secundæ cellulæ , et sic deinceps ceteris annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit , redeundo ad principium tabellæ , quotiescumque eam percurreris. Nam cellula , in quam annus propositus cadit , dabit Litteram Dominicalem propositi anni : quæ si unica occurrit , annus erit communis : si vero duplex , Bissextilis; et tunc superior littera Dominicalem diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Mathiae Apostoli , inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni.

DE INDICIONE.

INDICTIO est revolutio 15 annorum ab i usque ad 15 ; quæ revolutione peracta , iterum redditur ad unitatem , initiumque sumit quilibet annus hujus Cycli a Januario in Bullis pontificiis. Et quoniam Indictionum frequens usus est in diplomatisbus , et scripturis publicis , facile annum Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniems ex sequenti tabella , cuius usus perpetuus est ; initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

40.	11.	12.	13.	14.	15.	1.
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

Nam si anno 1582. tribuas primum numerum, qui est 10, et se-

quenti anno 1583 secundum numerum qui est 11, et sic deinceps usque ad annum propositum , redeundo ad principium tabellæ , quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem , quæ queritur.

DE FESTIS MOBILIBUS.

QUONIAM ex decreto sacri Concilii Nicæni Pascha , ex quo reliqua festa mobilia pendent , celebrari debet die Dominicæ , qui proxime succedit xiv Lunæ primi mensis , (is vero apud Hebreos vocatur primus mensis , cuius xiv Luna vel cadit in diem verni Äquinoctii , quod die 21 mensis Martii contingit , vel propius ipsum sequitur) efficitur ut si Epacta cuiusvis anni inveniatur , et ab ea in Kalendario notata inter diem octavum Martii inclusive , et quintum Aprilis inclusive (hujus enim Epactæ xiv Luna cadet vel in diem Äquinoctii verni , id est , in diem 21 Martii , vel eum propius sequitur) numerentur inclusive deorsum versus dies quatuordecim , proximus dies Dominicæ diem hunc xiv sequens (ne cum Judæis conveniamus , si forte dies xiv Lunæ caderet in diem Dominicæ) sit dies Paschæ.

EXEMPLUM. — Anno 1605 Epacta est x , et Littera Dom. b. Et quoniam invenimus Epactam x inter diem 8 Martii , et 5 Aprilis inclusive positam esse e regione diei 21 Martii , a quo inclusive , si deorsum versus numerentur 14 dies , inveniemus xiv Lunam die 5 Aprilis , quæ est Dominicæ , cum e regione illius sit Littera

Dominicalis b. Ne igitur cum Judæis conveniamus, qui Pascha celebrant die xiv Lunæ, sumenda est Littera Dominicalis b., quæ sequitur xiv. Lunam, nempe ea quæ e regione diei 10 Aprilis collocatur: atque eo anno Pascha celebrandum erit die 10 Aprilis. Item anno 1604 Epacta est xxix, et duplex Littera Dominicalis d, cum annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xxix, quæ e regione diei 1 Aprilis ponitur inter diem 8 Martii, et 5 Aprilis inclusive, numerentur dies 14, cadet xiv Luna in diem 14 Aprilis. Et quia tunc currit posterior Littera Dominicalis, nempe c, quæ post diem 14 Aprilis, id est, post xiv Lunam, collocata est, e regione diei 18 Aprilis, celebrabitur eo anno Pascha die 18 Aprilis.

Ceterum ut facilius omnia festa mobilia inveniantur, compositæ sunt duæ sequentes tabulæ paschales, una antiqua, et nova altera. Ex antiqua ita festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipiatur Epacta currentis, et in linea Litterarum Dominicalium sumatur Littera Dominicalis currentis, infra tamen Epactam currentem, ita ut si Littera Dominicalis currentis reperiatur e regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem Littera Dominicalis proxime inferior. Nam e regione hujus Litteræ Dominicalis omnia festa mobilia continentur.

EXEMPLUM. — Anno 1606 Epacta est xxj, et Littera Dominicalis A. Si igitur in tabula antiqua sumatur Littera Dominicalis A, quæ primo infra Epactam xxj ocurrat, reperiatur e regione hujus litteræ Dominica Septuagesima die 22 Januarii, dies Cinerum 8 Februarii, Pascha 26 Martii, Ascensio Domini 4 Maii, Pentecostes 14 Maii, et Festum Corporis Christi 25 Maii. Dominicæ autem inter Pentecosten et Adventum eo anno erunt 28, et Adventus celebrabitur die 3 Decembris, et sic de ceteris. Item

anno 1605 Epacta est x, et Littera Dominicalis b, quæ in tabula reperiatur e regione Epactæ x. Quare sumenda est alia littera b, quæ proxime infra Epactam invenitur, e regione ejus cuius invenies Septuagesimam die 6 Februarii, diem Cinerum 23 Februarii, Pascha 10 Aprilis, etc.

Notandum autem est, quod quemadmodum in anno communis, cedente Littera Dominicali e regione Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem littera proxima infra Epactam, ut diximus: ita quoque in anno Bissextili, si alterutra duarum litterarum Dominicalium tunc currentium e regione Epactæ, reperiatur, assumendæ sunt aliae duæ similes litteræ proxime inferiores, ut festa mobilia inveniantur.

Ex tabula vero paschali nova ita eadem festa mobilia reperiuntur. In cellula Litteræ Dominicalis currentis queratur Epacta currentis. Nam e directo omnia festa mobilia deprehenduntur. Ut anno 1609, in cellula Litteræ Dominicalis d tunc currentis e regione Epactæ xxiv, quæ eodem anno currit, habetur Septuagesima die 15 Februarii, dies Cinerum 4 Martii, Pascha 19 Aprilis, etc.

Sed sive antiqua, sive nova tabula paschali utamur, invenienda sunt omnia festa mobilia in annis Bissextilibus per Litteram Dominicalem posteriorem, quæ nimur currit post festum sancti Mathiæ Apostoli, ne scilicet ambigamus, utra duarum litterarum pro hoc aut illo festo indagando accipienda sit; ita tamen ut Septuagesimæ, et diei Cinerum inventæ in Januario, aut Februario, addatur unus dies. Quod ideo fit, quia ante diem sancti Mathiæ currit prior Littera Dominicalis, quæ in Kalendario posteriorem semper sequitur, post festum autem sancti Mathiæ in Februario, licet posterior littera currat, additur tamen tunc dies intercalata.

ris, ita ut dies 24 Februarii dicatur 25, et dies 25 dicatur 26, etc. Quod si dies Cinerum cadit in Martium, nihil addendum est, quia tunc et littera posterior currit, et dies mensis prius numeris respondent, cum dies intercalaris Februario sit additus. Immo nisi per posteriorem litteram investigarentur, non inveniretur recte Septuagesima in anno Bissextili, currente Epacta xxiv vel xxv, et Littera Dominicale d c, ut in secundo ac tertio exemplo perspicuum fiet pro annis 4088, et 3784. Exempli gratia, anno 2096 Bissextili, Epacta erit v, et Litteræ Dominicales A g. Si igitur per posteriorem litteram, quæ est g, festa mobilia investigentur, reperietur Septuagesima die 11. Februarii, dies Cinerum 28 Februarii. Si autem addatur unus dies, cadet Septuagesima in diem 12 Februarii, quæ est Dominica, et dies Cinerum in diem 29 Februarii, quæ est feria quarta. Pascha autem, et reliqua festa in eos dies cadent qui in tabula expressi sunt. Item anno 4088 Bissextili, Epacta erit xxiv, et Litteræ Dominicales d c. Si igitur per litteram c, quæ posterior est, inquirentur festa mobilia, invenietur Septuagesima die 21 Februarii: et si addatur unus dies, cadet in diem 22 Februarii, quæ est Dominica. Dies autem Cinerum cadet in diem 10 Martii, quare nihil additur, etc. Rursus anno 3784 Bissextili, Epacta erit xxv, et Litteræ Dominicales d c. Ergo iterum per posteriorem c reperiatur Septuagesima die 21 Februarii, hoc est, addita 1 die 22. Quod si per priorem litteram d in utroque horum duorum annorum agendum esset, nihil efficeretur, cum infra Epactas xxiv, et xxv, littera d indicet Septuagesimam die 15 Februarii, quod falsum esset, cum eo anno posterior littera c Pascha offerat die 25 Aprilis, ac

proinde Septuagesima die 22 Februarii celebranda sit, ut liquidum constat, si a die Paschæ, Dominicæ retro numerentur usque ad Septuagesimam.

In priori porro tabula paschali antiqua reformata Epactis ad sinistram preposuimus Aureos numeros eodem ordine, quo ante emendationem Kalendarii collocari solebant, ut ex iis festa mobilia invenirentur. Hoc autem idcirco a nobis factum est, ut Pascha ceteraque festa mobilia, a Concilio Niceno usque ad annum 1582, quilibet indagare possit. Eodem autem prorsus artificio ex Aureis numeris ita distributis festa mobilia eruuntur quo ex Epactis. Sit enim explorandum, exempti causa, quando festa haec celebrata fuerint anno 1450, quoniam eo anno Aureus numerus fuit 7, et Littera Dominicalis d, si Aurens numerus 7 in sinistro latere accipiatur, et prima littera d, infra eum occurringens, reperietur e regione hujus litteræ d, Septuagesima die 4 Februarii, dies Cinerum 18 Februarii, Pascha die 5 Aprilis, etc.

Adventus Domini celebratur semper die Dominicæ, qui propinquior est festo sancti Andreæ Apostoli, nempe a die 27 Novembris inclusive usque ad diem 3 Decembris inclusive: ita ut Littera Dominicalis currens, quæ reperitur in Kalendario a die 27 Novembris usque ad diem 3 Decembris, indicet Dominicam Adventus. Ut, verbi gratia, si Littera Dominicalis est g, Dominicæ Adventus cadet in diem 2 Decembris; quia ibi est littera g in Kalendario, etc.

Ad finem tandem tabularum paschalium apposita est tabula temporaria multorum annorum, e regione quorum omnia festa mobilia inveniuntur: quæ quidem tabula ex tabulis paschalibus excerpta est, ex quibus infinitæ aliae erui possunt præ quibuscumque annis.

TABULA PASCHALIS ANTIQUA REFORMATA.

		J. Promuntura Adventus.						
		Corp. Christi						
		Ascensio.						
		Pentec.						
		Paſcha.						
		Dies Ciner.						
		Septuages.						
		Litteræ Dom.						
		Cyclo:us Epact.						
Aur. noni.	16	5	xxiiij	Jan.	Febr.	Mart.	April.	Maji.
	15	21	xxij	18	4	22	30	21
	10		xxij	19	5	23	1 Maj.	22
	18	7	xx	20	6	24	2	23
	45	4	xix	21	7	25	3	24
	12							
	4		xvij	A	22	8	4	25
	9		xvij	B	23	9	5	26
	17		xvi	C	24	10	6	27
	6		xv	D	25	11	7	28
	14	5	xiv	E	26	12	8	29
	11							
	19	25.	xiii	F	27	15	9	30
	8		xiiij	G	28	1 Ap.	10	31
			xvij	A	29	14	11	Jun.
			xij	B	30	15	12	2
			x	C	31	17	13	21
			ix	D			25	26
			vij	E	1 F.	18	14	24
			vij	F	2	19	15	25
			vij	G	3	20	16	26
			v	A	4	21	17	27
			iv	B	5	22	18	28
				C				8
				D				26
				E				5
				F				29
				G				26
				A				1 Dec.
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
				B				
				C				
				D				
				E				
				F				
				G				
				A				
		</td						

TETRUM.

卷六

TABULA PASCHALIS

Litteræ Domin.	Cyclus Epactarum.	Septuag.	Dies Cinerum.
D	25. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 15. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	18 Jan. 25 Jan. 4 Febr. 8 Febr. 15 Febr.	4 Febr. 11 Febr. 18 Febr. 25 Febr. 4 Mart.
E	25. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	49 Jan. 26 Jan. 2 Febr. 9 Febr. 16 Febr.	5 Febr. 12 Febr. 19 Febr. 26 Febr. 5 Mart.
F	25. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	20 Jan. 27 Jan. 3 Febr. 10 Febr. 17 Febr.	6 Febr. 13 Febr. 20 Febr. 27 Febr. 6 Mart.
G	25. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	21 Jan. 28 Jan. 4 Febr. 11 Febr. 18 Febr.	7 Febr. 14 Febr. 21 Febr. 28 Febr. 7 Mart.
A	25. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	22 Jan. 29 Jan. 5 Febr. 12 Febr. 19 Febr.	8 Febr. 15 Febr. 22 Febr. 4 Mart. 8 Mart.
B	25. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	23 Jan. 30 Jan. 6 Febr. 13 Febr. 20 Febr.	9 Febr. 16 Febr. 23 Febr. 2 Mart. 9 Mart.
C	25. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	24 Jan. 31 Jan. 7 Febr. 14 Febr. 21 Febr.	10 Febr. 17 Febr. 24 Febr. 5 Mart. 10 Mart.

NOVA REFORMATA.

Pascha.	Ascens.	Pentec.	Corpus Christi.	Dñicæ post Pent.	Dominica j. Adventus.
22 Mart.	30 April.	10 Maji	21 Maji	28	29 Novembris.
29 Mart.	7 Maji	17 Maji	28 Maji	27	29
5 April.	14 Maji	24 Maji	4 Junii	26	29
12 April.	21 Maji	31 Maji	11 Junii	25	29
19 April.	28 Maji	7 Junii	18 Junii	24	29
25 Mart.	4 Maji	11 Maji	22 Maji	28	50 Novembris.
30 Mart.	8 Maji	18 Maji	29 Maji	27	50
6 April.	15 Maji	25 Maji	5 Junii	26	50
13 April.	22 Maji	1 Junii	12 Junii	25	50
20 April.	29 Maji	8 Junii	19 Junii	24	50
24 Mart.	2 Maji	12 Maji	25 Maji	28	1 Decembris.
31 Mart.	9 Maji	19 Maji	30 Maji	27	4
7 April.	16 Maji	26 Maji	6 Junii	26	1
14 April.	23 Maji	2 Junii	15 Junii	25	1
21 April.	30 Maji	9 Junii	20 Junii	24	1
25 Mart.	3 Maji	15 Maji	24 Maji	28	2 Decembris.
1 April.	10 Maji	20 Maji	31 Maji	27	2
8 April.	17 Maji	27 Maji	7 Junii	26	2
15 April.	24 Maji	5 Junii	14 Junii	25	2
22 April.	31 Maji	10 Junii	21 Junii	24	2
26 Mart.	4 Maji	14 Maji	23 Maji	28	5 Decembris.
2 April.	11 Maji	21 Maji	1 Junii	27	5
9 April.	18 Maji	28 Maji	8 Junii	26	5
16 April.	25 Maji	4 Junii	15 Junii	25	5
25 April.	1 Junii	11 Junii	22 Junii	24	5
27 Mart.	5 Maji	15 Maji	26 Maji	27	27 Novembris.
5 April.	12 Maji	22 Maji	2 Junii	26	27
10 April.	19 Maji	29 Maji	9 Junii	25	27
17 April.	26 Maji	5 Junii	16 Junii	24	27
24 April.	2 Junii	12 Junii	25 Junii	23	27
28 Mart.	6 Maji	16 Maji	27 Maji	27	28 Novembris.
4 April.	13 Maji	23 Maji	3 Junii	26	28
11 April.	20 Maji	30 Maji	10 Junii	25	28
18 April.	27 Maji	6 Junii	17 Junii	24	28
25 April.	3 Junii	13 Junii	24 Junii	23	28

TABELLA TEMPORARIA

Anni Dominii.	Litteræ Domin.	Aur. num.	Epactæ.	Septuag. •	Dies Cinerū.	Pascha
1861	f	49	xvij	27 Jan.	13 Febr.	31 Mart.
1862	e	4	*	16 Febr.	3 Mart.	20 Apr.
1863	d	2	xj	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1864	c b	3	xxij	24 Jan.	10 Febr.	27 Mart.
1865	A	4	iij	12 Febr.	4 Mart.	16 Apr.
1866	g	5	xiv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1867	f	6	xxv	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1868	e d	7	vj	9 Febr.	26 Febr.	12 Apr.
1869	c	8	xvij	24 Jan.	10 Febr.	29 Mart.
1870	b	9	xxvij	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1871	A	10	ix	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1872	g f	11	xx	28 Jan.	14 Febr.	31 Mart.
1873	e	12	j	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1874	d	13	xij	1 Febr.	18 Febr.	3 Apr.
1875	c	14	xxij	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1876	b A	15	iv	13 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1877	g	16	xv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1878	f	17	xxvj	17 Febr.	6 Mart.	24 Apr.
1879	e	18	vij	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1880	d c	19	xvij	25 Jan.	14 Febr.	28 Mart.
1881	b	1	*	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1882	A	2	xj	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1883	g	3	xxij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1884	f e	4	iij	10 Febr.	27 Febr.	13 Apr.
1885	d	5	xiv	4 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1886	c	6	xxv	21 Febr.	10 Mart.	25 Apr.
1887	b	7	vj	6 Febr.	23 Febr.	10 Apr.
1888	A g	8	xvij	29 Jan.	15 Febr.	1 Apr.
1889	f	9	xxvij	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1890	e	10	ix	2 Febr.	19 Febr.	6 Apr.
1891	d	11	xx	25 Jan.	11 Febr.	19 Mart.
1892	c b	12	j	14 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1893	A	13	xij	29 Jan.	15 Febr.	2 Apr.
1894	g	14	xxij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1895	f	15	iv	10 Febr.	27 Febr.	14 Apr.

FESTORUM MOBILIUM.

2

Anni Domini.	Ascensio.	Pentec.	Corpus Christi.	Indictio.	Dñicæ post Pent.	Dominica j. Adv.
1861	9 Maij	19 Maij	30 Maij	4	27	1 Dec.
1862	20 Maij	8 Junii	19 Junii	5	24	30 Nov.
1863	11 Maij	24 Maij	4 Junii	6	26	29 Nov.
1864	5 Maij	15 Maij	26 Maij	7	27	27 Nov.
1865	25 Maij	4 Junii	15 Junii	8	25	3 Dec.
1866	10 Maij	20 Maij	31 Maij	9	27	2 Dec.
1867	30 Maij	9 Junii	20 Junii	10	24	1 Dec.
1868	21 Maij	31 Maij	11 Junii	11	25	29 Nov.
1869	6 Maij	16 Maij	27 Maij	12	27	28 Nov.
1870	26 Maij	5 Junii	16 Junii	13	24	27 Nov.
1871	18 Maij	28 Maij	8 Junii	14	26	3 Dec.
1872	9 Maij	19 Maij	30 Maij	15	27	4 Dec.
1873	23 Maij	1 Junii	12 Junii	1	25	30 Nov.
1874	14 Maij	24 Maij	4 Junii	2	26	29 Nov.
1875	6 Maij	16 Maij	27 Maij	3	27	28 Nov.
1876	25 Maij	4 Junii	15 Junii	4	23	3 Dec.
1877	10 Maij	20 Maij	31 Maij	5	27	2 Dec.
1878	30 Maij	9 Junii	20 Junii	6	24	1 Dec.
1879	22 Maij	4 Junii	12 Junii	7	25	30 Nov.
1880	6 Maij	16 Maij	27 Maij	8	27	28 Nov.
1881	26 Maij	5 Junii	16 Junii	9	24	27 Nov.
1882	18 Maij	28 Maij	8 Junii	10	26	3 Dec.
1883	3 Maij	13 Maij	24 Maij	11	28	2 Dec.
1884	22 Maij	4 Junii	12 Junii	12	25	30 Nov.
1885	14 Maij	24 Maij	4 Junii	13	26	29 Nov.
1886	3 Junii	13 Junii	21 Junii	14	23	28 Nov.
1887	19 Maij	29 Maij	9 Junii	15	25	27 Nov.
1888	10 Maij	20 Maij	31 Maij	1	27	2 Dec.
1889	30 Maij	9 Junii	20 Junii	2	24	1 Dec.
1890	7 Maij	25 Maij	5 Junii	3	26	30 Nov.
1891	26 Maij	17 Maij	28 Maij	4	27	29 Nov.
1892	11 Maij	5 Junii	16 Junii	5	24	27 Nov.
1893	5 Maij	21 Maij	4 Junii	6	27	3 Dec.
1894	23 Maij	13 Maij	24 Maij	7	28	2 Dec.
1895	14 Maij	2 Junii	13 Junii	8	25	1 Dec.

JANUARIUS.

Cyclo <i>s</i>	Littera	Dies	
Epact.	Dom.	mensis	
*	A	Kal.	1 Circumcisio Domini. dup. 2. classis.
xxix	b	iv	2 Octava S. Stephani. duplex.
xxvij	c	ijj	3 Octava S. Joannis Apost. duplex.
xxvij	d	Prid.	4 Octava SS. Innocentium. duplex
			* Prima die libera post iv Januarii.
			S. Titi Episc. Conf. duplex.
xxvj	e	Non.	5 Vigilia Epiphaniæ. semid. cum com.
			S. Telesphori Papæ et Mart.
25. xxv	f	vijj	6 Epiphania Domini. dup. 4. classis.
xxiv	g	vij	7 De Octava Epiphaniæ.
xxij	A	vj	8 De Octava.
xxij	b	v	9 De Octava.
xxj	c	iv	10 De Octava.
xx	d	ijj	11 De Octava , cum commem. S. Hygini Papæ et Mart.
xix	e	Prid	12 De Octava.
xvij	f	Idib.	13 Octava Epiphaniæ. duplex
			* Dominica ij. post Epiph. SS. Nomina Jesu. dup. 2. classis.
xvij	g	xix	14 S. Hilarii Episc. et Conf. duplex. cum com. S. Felicis Presb. et Mart.
xvj	A	xvij	15 S. Pauli I. Eremitæ. duplex. cum com. S. Mauri Abbatis.
xv	b	xvij	16 S. Marcelli Papæ et Mart. semiduplex.
xiv	c	xvj	17 S. Antonii Abbatis. duplex.
xij	d	xv	18 Cathedra S. Petri Romæ. dup. maj. cum com. S. Prismæ Virg. et Mart.
xij	e	xiv	19 S. Canuti Regis et Mart. semid. ad hbitum. cum commem. SS. Marii, Marthæ, Audifacis et Abachum Mart.
xj	f	xijj	20 SS. Fabiani et Sebastiani Martyrum. duplex.
x	g	xij	21 S. Agnetis Virg. et Mart. duplex.
ix	A	xj	22 SS. Vincentii et Anastasii Mart. semiduplex.
vij	b	x	23 S. Raymundi de Pennafort Confess. semiduplex. cum com. S. Emerentianæ Virg. et Mart.
vij	c	ix	24 S. Timothei Episc. et Mart. duplex.
vj	d	vijj	25 Conversio S. Pauli Apost. dup. maj.
v	e	vij	26 S. Polycarpi Episc. et Mart. duplex.
iv	f	vj	27 S. Joannis Chrysostomi Episc., Conf. et Doct. duplex.
ijj	g	v	28 S. Agnetis secundo.
ij	A	iv	29 S. Francisei Salesii Episcopi et Conf. duplex.
j	b	ijj	30 S. Martinæ Virg. et Mart. semiduplex.
*	c	Prid.	31 S. Petri Nolasci Conf. duplex.

FEBRUARIUS

Cyclo. Littera	Dies			
Epact.	mensis.			
vix	d	Kal	1	S. Ignatii Episc. et Mart. duplex.
xvij	e	iv	2	Purificatio B. M. Virg. dup. 2. cl.
xvij	f	iij	3	S. Blasii Episc. et Mart.
25. xvij	g	Prid.	4	S. Andreæ Corsuni Episc. et Conf. duplex.
xx. xxiv	A	Non.	5	S. Agathæ Virg. et Mart. duplex.
xvij	b	vij	6	S. Dorotheæ Virg. et Mart.
xvj	c	vij	7	S. Romualdi Abbatis duplex.
xvj	d	vj	8	S. Joannis de Matha Conf. duplex.
xvj	e	v	9	S. Apolloniae Virg. et Mart.
xvj	f	iv	10	S. Scholastice Virg. duplex.
xvij	g	iij	11	
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xvj	c	xvj	14	S. Valentini Presb. et Mart.
xvj	d	xv	15	SS. Faustini et Jovitæ Mart.
xvij	e	xiv	16	
xvj	f	xij	17	
xvj	g	xij	18	S. Simeonis Episc. et Mart.
x	A	xj	19	
x	b	x	20	
xvij	c	ix	21	
xvij	d	vij	22	Cathedra S. Petri Antiochiae dup. maj.
xvij	e	vij	23	S. Petri Damiani Episc., Conf. et Doct. duplex. commem. Vig.
	f	vj	24	S. Mathiæ Apost. dup. 2. classis.
	g	v	25	
	A	iv	26	
	b	iij	27	
	c	Prid.	28	

In anno bissextili Februarius est dierum 29, et Festum S. Mathiae celebratur 25 Februarii, et bis dicitur Sexto Kalendas, id est die 24 et die 25 et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutabitur in præcedentem: ut, si in Januario Littera Dominicalis fuerit A, mutatur in præcedentem, quæ est g, etc. et Littera f bis servit 24 et 25.

MARTIUS.

*	d	Kal.	4	
xix	e	vij	2	
xviii	f	v	3	
xvii	g	iv	4	S. Casimiri Conf. semidup. cum comm. S. Lucii Papæ et Mart.
xvi	A	iij	5	
15. xv	b	Prid.	6	
xiv	c	Nox.	7	S. Thomæ de Aquino C. et Eccl. Doct. dup. cum com. SS. Perpetuæ et Felicitatis Mart.

MARTIUS.

Cyclo. Littera Epact. Dom.	Dies mensis.		
xxij	d	vij	8 S. Joannis de Deo Conf. duplex.
xxij	e	vij	9 S. Franciscæ Viduæ Rom. duplex.
xxj	f	vj	10 SS. Quadragesima Martyrum. semiduplex.
xx	g	v	11
xix	A	iv	12 S. Gregorii Papæ, Conf. et Ecclesiæ Doct. duplex.
xvij	b	ijj	13
xvij	c	Prid.	14
xvj	d	idib.	15
xv	e	xvij	16
xiv	f	xvj	17 S. Patritii Episc. et Conf. duplex.
xlij	g	xv	18 S. Joseph Confessoris. dup. 2. classis.
xij	A	xiv	19
xj	b	xijj	20
x	c	xij	21 S. Benedicti Abbatis. duplex.
ix	d	xj	22
vijj	e	x	23
vij	f	ix	24
vj	g	vijj	25 Annuntiatio B. M. V. duplex 2. classis.
v	A	vij	26
iv	b	vj	27
iii	c	v	28
ii	d	iv	29
i	e	ijj	30
*	f	Prid.	31

*Feria vj. post Dom. Passionis. Septem Dolorum B. M. V. dup. maj.

APRILIS.

xxij	g	Kal.	4 S. Francisci de Paula Conf. duplex.
xxvij	A	iv	2
xxvij	b	ijj	3
25. xxvj	c	Prid.	4 S. Isidori Episc., Conf. et Doct. dupl.
xxx. xxvij	d	Non.	5 S. Vincentii Ferrerii Conf. duplex.
xxijj	e	vijj	6
xxij	f	vij	7
xxj	g	vj	8
xx	A	v	9
xix	b	iv	10
xvijj	c	ijj	11 S. Leonis Papæ, Conf. et Eccl. D. dupl.
xvij	d	Prid.	12
xvj	e	idib.	13 S. Hermenegildi Mart. semiduplex.
xv	f	xvijj	14 SS. Tiburtii, Valeriani et Maximi Mart.
xiv	g	xvij	15
xijj	A	xvj	16
xij	b	xv	17 S. Aniceti Papæ et Mart.
xj	c	xiv	18
x	d	xijj	19
ix	e	xij	20
vijj	f	xj	21 S. Anselmi Episc., Conf. et Doct. duplex.

APRILIS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.	Dies mensis.	
vij	g	x	22 SS. Soteris et Gaji Pont. Mart. semid.
vj	A	ix	23 S. Georgii Martyris. semid.
v	b	vij	24 S. Fidelis a Sigmarinda Mart. duplex
iv	c	vij	25 S. Marci Evangelista. dup. 2. class.
vij	d	vj	26 SS. Cleti et Marcellini Pont. et Mart. semiduplex.
vj	e	v	27 S. Vitalis Martyris.
v	f	iv	28 S. Petri Mart. duplex.
*	g	vij	29 S. Catharinæ Senensis Virg. duplex.
xxvij	A	Prid.	30 * Dominica tertia post Pascha. Festum Patrocinii S. Joseph Sponsi B. M. V. dup. 2. classis. cum com. Dñicæ.

MAJUS.

xxvij	b	Kal.	1 SS. Philippi et Jacobi Apost. duplex 2. classis.
xxvij	c	vij	2 S. Athanasii Episc. et Conf. duplex.
xxvij	d	v	3 Inventio S. Crucis. dup. 2. classis cum com. SS. Alexandri, Eventii, Theoduli Mart. ac S. Juvenalis Ep. et Conf.
25. xxv	e	iv	4 S. Monicæ Viduæ. duplex.
xxv	f	vij	5 S. Pii V. Papæ et Conf. duplex.
xxvij	g	Prid.	6 S. Joannis ante Portam Latinam. duplex majus.
xxij	A	Non.	7 S. Stanislai Episc. et Mart. duplex.
xxij	b	vij	8 Apparitio S. Michaelis Arch. dup maj.
xx	c	vij	9 S. Gregorii Nazianzeni Episc., Conf. et Doct. duplex.
xix	d	vj	10 S. Antonini Ep. et Conf. dup. cum com. SS. Gordiani et Epimachi Mart.
xiij	e	v	11 SS. Nerei, Achillei, Domitillæ Virg. atque Pancratii Mart. semid.
xiij	f	iv	12 S. Bonifacii Martyris.
wij	g	vij	13 S. Ubaldi Episc. et Conf. semid.
iv	A	Prid.	14 S. Paschalis Baylon Conf. duplex.
xiv	b	Idib.	15 S. Venantii Mart. duplex.
xiv	c	xvij	16 S. Petri Cœlestini Papæ et Conf. dup. cum com. S. Pudentianæ Virg.
xij	d	xvj	17 S. Bernardini Senensis Conf. semid.
xi	e	xv	18 S. Gregorii VII. Papæ et Conf. duplex cum com. S. Urbani Papæ et Mart.
xi	f	xiv	19
x	g	xij	20
xij	A	xij	21
xij	b	xj	22
xij	c	x	23
x	d	ix	24
xij	e	vij	25

MAJUS.

Cyclus Littera
Epact. Dom.   Dies
mensis.

ij	f	vij	26	S. Philippi Nerii Conf. dup. cum com. S. Eleutherii Papæ et Mart.
ij	g	vj	27	S. Mariæ Magdalenaæ de Pazzis Virg. semid. cum com. S. Joannis Papæ et Mart.
j	A	v	28	
*	b	iv	29	
xxix	c	vij	30	S. Felicis Papæ Mart.. S. Petronillæ Virginis.
xxvij	d	Prid.	31	* Feria vj; post Oct. Corporis Christi. SS. Cordis Jesu. duplex majus.

JUNIUS.

xxvij	e	hal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	SS. Marcellini , Petri, atque Erasmi M.
xxv. xxvi	g	vij	3	
xxij	A	Prid.	4	S. Francisci Caracciolo Conf. dup
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	vij	6	S. Norberti Episc. et Conf. dup.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xvij	f	v	9	SS. Primi et Feliciani Martyrum.
xvi	g	iv	10	S. Margaritæ Reg. Scotiæ Vid. semid.
xvj	A	vij	11	S. Barnabæ Apostoli. dup. maj.
xv	b	Prid.	12	S. Joannis a S. Facundo Conf. dup. cum com. SS. Basilidis , Cyrini , Naboris , et Nazarii Mart.
xiv	c	Idib.	13	S. Antonii de Padua Conf. dup.
xiii	d	xvij	14	S. Basili Magni Ep., Conf. et Doct. dup.
xij	e	xvij	15	SS. Viti , Modesti, atque Crescentiæ M.
xj	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	SS. Marci et Marcelliani Mart.
vij	b	xvij	19	S. Julianæ de Falconeris Virg. dup. cum com. SS. Gervasii et Protasii M.
vij	c	xij	20	S. Silverii Papæ et Mart.
vj	d	xj	21	S. Aloysii Gonzagæ Conf. dup
v	e	x	22	S. Paulini Episc. et Conf.
iv	f	ix	23	Vigilia.
ij	g	vij	24	Nativitas S. Joannis Bapt dup. t. cl.
ij	A	vij	25	S. Gulielmi Abbatis. dnp cum com. Oct.
j	b	vj	26	SS. Joannis et Pauli Mart. dup. cum com . Oct.
*	c	v	27	De Oct. Nativit. S. Joannis.
xxix	d	iv	28	S. Leonis II. Papæ et Conf. semid. cum com. Octav. et Vigiliæ.
xxvij	e	vij	29	SS. Petri et Pauli Apost. dup. t. clas.
vvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli Apost. dup cum com. S. Petri, et Oct. S. Joannis.

JULIUS.

Cyclus Littera   dies
Epect. Dom.   mensis.

xxvj	g	Kal.	4	* Dom. j. Pretiosissimi Sanguinis D. N. I. C. duplex 2. classis.
23. xxv	A	vj	2	Octava S. Joannis Baptista. dup. 2. cl. cum com. Octav. SS. Apost.
xxiv	b	v	3	Visitatio B. M. V. dup. 2. classis cum commemoratione SS. Processi et Martiniani Mart.
xxiii	c	iv	4	De Octava.
xxii	d	iij	5	De Octava.
xxi	e	Prid.	6	De Octava.
xx	f	Non.	7	Octava SS. Apost. Petri et Pauli. dup
xxix	g	vij	8	S. Elisabeth Reginæ Portugallie. semiduplex.
xvij	A	vij	9	
xvi	b	vj	10	SS. Septem Fratrum Mart. ac SS. Rufinæ et Secundæ Virg. et Mart. semid.
xv	c	v	11	S. Pii Papæ et Mart.
xv	d	iv	12	S. Joannis Gualberti Abb. dup. cum com. SS. Naboris et Felicis Mart.
xiv	e	iij	13	S. Anacleti Papæ et Mart. semid.
xvij	f	Prid.	14	S. Bonaventuræ Episc., Conf. et Doct. dup.
xij	g	Idib.	15	S. Henrici Imperat. Conf. semid
xj	A	xvij	16	B. M. V. de Monte Carm. dup maj.
x	b	xvj	17	S. Alexii Conf. semid.
ix	c	xv	18	S. Camilli de Lellis Conf. dup. cum comm. SS. Symphorosæ et Filiorum ejus Mart.
vij	d	xiv	19	S. Vincentii a Paulo Conf. dup.
vij	e	xij	20	S. Hieronymi Emiliani Confess. dup. cum comm. S. Margaritæ Virg. et Mart.
vj	f	xij	21	S. Praxedis Virginis.
v	g	xj	22	S. Mariæ Magdalenæ. dup.
iv	A	x	23	S. Apollinaris Episc. et Mart. dup. cum com. S. Liborii Episc. et Conf.
ij	b	ix	24	Vigilia, cum com. S. Christinæ Virg. et Mart.
ij	c	vij	25	S. Jacobi Apost. dup. 2. class. cum com. S. Christophori Mart.
j	d	vij	26	S. Anna Matris B. M. V. dup. maj.
.	e	vj	27	S. Pantaleonis Martyris.
xxix	f	v	28	SS. Nazarii, Celsi, Victoris Martyrum, ac S. Innoceatii I. Papæ et Conf. semid.
xvij	g	iv	29	S. Marthæ Virg. semid. cum com. SS. Felicis II. Papæ, Simplicii, Faustini et Beaticis Mart.
xxvij	A	iij	30	SS. Abdon et Sennen Mart.
25. xxv	b	Prid.	31	S. Ignatii Conf. dup.

AUGUSTUS.

Cyclus	Littera	Dies	
Epact	Dom.	mensis.	
25. xxiv	c	Kal.	1 S. Petri ad Vincula. dup. maj. cum comm. SS. Machabæorum Mart.
xxij	d	iv	2 S. Alphonsi Mariæ de Lig. Ep. et Conf. dup. cum com. S. Stephani Pap. et M. Inventio Corp. S. Stephani Prot. semid.
xxij	e	iij	3 S. Dominici Confessoris. dup.
xxj	f	Prid.	4 Dedicatio S. Mariae ad Nives. dup. maj.
xx	g	Non.	5 Transfiguratio Domini. dup. maj. cum com. SS. Xysti II. Papæ, Felicissimi, et Agapiti Mart.
xix	A	vij	6 S. Cajetani Thienæ Conf. dup. cum com. S. Donati Episc. et Mart.
xvij	b	vij	7 SS. Cyriaci, Largi et Smaragdi M. semi. Vigilia, com. S. Romani Mart.
xvij	c	vj	8 S. Laurentii Mart. dup. 2. classis.
xv	d	v	9 De Oct. S. Laurentii, cum comm. SS. Tiburtii et Susanne Mart.
xiv	e	iv	10 S. Claræ Virg. dup. cum comm. Oct.
xiii	f	Prid.	11 De Octava cum com. SS. Hippolyti et Cassiani Mart.
xij	A	Idib.	12 * Dominica infra Oct. Assumpt. S. Joachim Conf. dup. maj.
xj	b	xix	13 De Oct. cum com. Vig. et S. Eusebii Conf.
x	c	xvij	14 Assumpt. B. M. V. dup. 1. classis.
x	d	xvij	15 * Dominica infra Oct. Assumpt.
vij	e	xvj	16 S. Hyacinthi Conf. dup. cum com. Oct.
vj	f	xv	17 Octava S. Laurentii. dup. cum comm. Oct. Assumpt.
v	g	xiv	18 De Octava, cum com. S. Agapiti Mart.
v	A	xij	19 De Octava.
iv	b	xij	20 S. Bernardi Conf. et Doct. dup. cum com. Oct. Assumpt.
iiij	c	xj	21 S. Joannæ Franciscæ Fremiot de Chantal Vid. dup. cum comm. Octav.
ij	d	x	22 Oct. Assumpt. B. M. V. dup. cum com. SS. Timothei, Hippolyti et Symphoriani Mart.
ij	e	ix	23 S. Philippi Benitii Conf. dup. cum com. Vigilia.
*	f	vij	24 S. Bartholomæi Ap. dup. 2. cl. Rom. 25.
xxix	g	vij	25 S. Ludovici Regis Franciæ Conf. semi In Gallia. duplex. Romæ. 26.
xxvij	A	vj	26 S. Zephyrini Papæ et Mart.
xxvij	b	v	27 S. Josephi Calasanctii Conf. dup.
xxvj	c	iv	28 S. Augustini Ep. Conf. et Eccl. Doct. dup. cum com. S. Hermetis Mart.
xxv	d	iij	29 Decollatio S. Joannis Baptistæ. dup. maj. cum com. S. Sabinae Mart.
xxv	e	Prid.	30 S. Rosæ Limanæ Virg. dup. cum com. SS. Felicis et Adaucti Mart.
xxiv			31 S. Raymundi Nonnati Conf. dup.

SEPTEMBER.

Cycles Littera Epact. Dom.	Dies mensis.			
xxij	f	Kal.	1	S. Egidii Abb. com. SS. 42. Fratr. Mart.
xxij	g	iv	2	S. Stephani Hungariæ Regis Conf. semid.
xxj	A	ijj	3	
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non	5	S. Laurentii Justiniani Episc. et Conf. semid.
xvij	d	vij	6	
xvij	e	vij	7	Nativitas B. M. V. dup. 2. clas. cum com. S. Adriani Mart.
xvi	f	vj	8	* Dominica infra Oct. Nativ. B. M. V. Festum SS. Nominis ejusdem B. M. V. dup. maj.
xx	g	v	9	De Oct., cum com. S. Gorgonii Mart.
xiv	A	iv	10	S. Nicolai de Tolentino Conf. dup. cum com. Octav.
xij	b	ijj	11	De Octava, cum com. SS. Proti et Hyacinthi Mart.
xij	c	Prid.	12	De Octava.
xj	d	Idib.	13	De Octava.
x	e	xvij	14	Exaltatio S. Crucis. dup. maj. cum com. Oct.
ix	f	xvij	15	Octava Nativit. B. M. V. dup. cum com. S. Nicomedis Mart.
vij	g	xvj	16	* Dominica ijj. Festum Septem Dolorum. B. M. V. dup. maj.
vij	A	xv	17	SS. Cornelii et Cypriani Pont. et Mart. semid. cum com. SS. Euphemiæ, Luciæ et Geminiani Mart.
vj	b	xiv	18	Impressio Stigmatum S. Francisci. dup.
v	c	xijj	19	S. Josephi a Cupertino Conf. dup.
iv	d	xij	20	SS. Januarii Episc. et soc. Mart. dup.
ijj	e	xj	21	SS. Eustachii et soc. Mart. dup. cum com. Vigiliæ.
ij	f	x	22	S. Matthæi Apost. et Ev. dup. 2. clas.
1	g	ix	23	S. Thomas a Villanova Episc. et Conf. dup. cum com. SS. Mauritii et soc. Mart.
*	A	vij	24	S. Linii Papæ et Mart. semid. cum comm. S. Thecla Virg et Mart.
xxix	b	vij	25	B. M. V. de Mercede. dup. maj.
xxvij	c	vj	26	SS. Cypriani et Justine Mart.
xxvij	d	v	27	SS. Cosmæ et Damiani Mart. semid.
25. xxvij	e	iv	28	S. Wenceslai Ducis et Mart. semid.
xxv. xxiv	f	ijj	29	Dedicatio S. Michaelis Archangeli. dup. 2. class.
xxij	g	Prid	30	S. Hieronymi Presbyteri, Conf. et Ecclesiæ Doctoris. dup.

OCTOBER

Cyclus	Littera		Dies	
Epact.	Dom.		mensis.	
xxij	A	Kal.	4	* Dominica j. Octobris. SS. Rosarii B M V. dup. maj.
xxj	b	vj	2	S. Remigii Episc. et Conf. semid. ad libitum, vel simplex de præcepto. In Gallia. duplex.
xx	c	v	3	SS. Angelorum Custodum. dup.
xix	d	iv	4	S. Francisci Conf. dup
xvij	e	ijj	5	SS. Placidi, et sociorum Mart.
xviij	f	Prid.	6	S. Brunonis Conf. dup
xvj	g	Non.	7	S. Marci Papæ et Confessoris cum commemoratione S. Sergii et so- ciorum Martyrum.
xv	A	vijj	8	S. Birgittæ Viduæ. duplet.
xiv	b	vij	9	SS. Dionysii, Rustici, et Eleutherii Martyrum. semiduplex.
xij	c	vj	10	S. Francisci Borgiæ Confessoris. se- miduplex.
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	ijj	13	S. Eduardi Regis Confessoris. semi- duplex.
ix	g	Prid	14	S. Callisti I. Papæ et Mart. dup.
vijj	A	Idib	15	S. Teresia Virginis. dup.
vij	b	xvij	16	
vj	c	xvj	17	S. Hedwigis Viduæ. semid.
v	d	xv	18	S. Lucæ Evangelistæ. duplex 2. clas- sis.
iv	e	xiv	19	S. Petri de Alcantara Confessoris. duplex.
iij	f	xijj	20	S. Joannis Cantii Conf. dup.
iij	g	xij	21	S. Hilarionis Abbatis cum com- memorat. SS. Ursulæ et sociarum Vir- ginum et Martyrum.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxvijj	d	vijj	25	SS. Chrysanthi et Dariæ Mart.
xxviij	e	vij	26	S. Evaristi Papæ et Mart.
xxvi	f	vj	27	Vigilia.
xxv	g	v	28	SS. Simonis et Judæ Apostolorum. duplex 2. classis.
25. xxiv	A	iv	29	
xxijj	b	ijj	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia.

NOVEMBER.

Cyclus	Littera		Dies	
Epact.	Dom.		mensis.	
xxj	d	Kal.	1	Festum omnium Sanctorum. duplex 1. classis.
xx	e	iv	2	Commemoratio omnium Fidelium De- functorum. duplex et de Oct. om- nium Sanctorum.
xix	f	iij	3	De Octava.
xvij	g	Prid.	4	S. Caroli Episc. et Conf. duplex. cum commem. Oct. et SS. Vitalis et Agri- colæ Mart.
xvij	A	Non	5	De Octava.
xvj	b	vij	6	De Octava.
xv	c	vij	7	De Octava.
xiv	d	vj	8	Octava omnium Sanctorum. duplex. cum com. SS. Quatuor Coronatorum Mart.
xij	e	v	9	Dedicatio Basilicæ Salvatoris. duplex. cum com. S. Theodori Mart.
xij	f	iv	10	S. Andreæ Avellini Conf. semidup. cum commem. SS. Tryphonis, Respicii, et Nymphæ Mart.
xj	g	iij	11	S. Martini Episc. et Conf. duplex cum com. S. Mennæ Mart.
x	A	Prid.	12	S. Martini Papæ et Martyris. semid.
ix	b	Idib.	13	S. Didaci Confessoris. semid.
vij	c	xvij	14	
vij	d	xvij	15	S. Gertrudis Virg. duplex.
vi	e	xvj	16	
v	f	xv	17	S. Gregorii Thaumaturgi Episc. et Conf. semiduplex.
iv	g	xiv	18	Dedicatio Basilicarum SS. Apost. Petri et Pauli. duplex
iii	A	xij	19	S. Elisabeth Viduæ. duplex cum com. S. Pontiani Papæ et Mart.
ii	b	xij	20	S. Felicis de Valois Conf. duplex.
†	c	xj	21	Præsentatio B. M. V. dup. maj.
*	d	x	22	S. Cæciliæ Virg. et Mart. duplex.
xxix	e	ix	23	S. Clementis Papæ et Mart. duplex. cum comm. S. Felicitatis Mart.
xxxij	f	vij	24	S. Joannis a Cruce Conf. duplex. cum comm. S. Chrysogoni Mart.
xxvij	g	vij	25	S. Catharinae Virg. et Mart. duplex.
25. xxvij	A	vj	26	S. Petri Alexandrini Episc. et Mart.
xxv. xxiv	b	v	27	
xxij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Vigilia, cum commem. S. Saturnini Mart.
xxj	e	Prid.	30	S. Andreæ Apostoli. duplex 2. classis.

DECEMBER..

Cycles Littera Epact.	Dies Dom.	Dies mensis.	
xx	f	Kal.	1
xix	g	iv	2 S. Bibianaæ Virg. et Mart. semid.
xvij	A	iij	3 S. Francisci Xaverii Conf. dup.
xvij	b	Prid.	4 S. Petri Chrysologi Episc. Conf. et Doct. dup. cum comm. S. Barbaræ Virg. et Mart.
xvj	c	Non.	5 S. Sabbae Abbatis commemoratio.
xv	d	vij	6 S. Nicolai Episc. et Conf. duplex.
xiv	e	vij	7 S. Ambrosii Episc., Conf. et Ecclesie Doct. duplex.
xij	f	vj	8 Conceptio Immac. B. M. V. dup. 2. cl.
xij	g	v	9 De Octava.
xj	A	iv	10 De Octava cum com. S. Melchiadis Papæ et Mart.
x	b	iij	11 S. Damasi Papæ et Conf. semid. cum com. Oct.
ix	c	Prid.	12 De Octava.
vij	d	Idib.	13 S. Luciae Virg. et Mart. duplex. cum com. Oct.
vij	e	xix	14 De Octava. ●
vj	f	xvij	15 Octava Immac. Concept. B.M. Virg. dup.
v	g	xvij	16 S. Eusebii Episc. et Mart. semid.
iv	A	xvj	17
iij	b	xv	18
ij	c	xiv	19
i	d	xij	20 Vigilia.
*	e	xij	21 S. Thomæ Apostoli. dup. 2. classis.
xxix	f	xj	22
xxvij	g	x	23
xxvij	A	ix	24 Vigilia.
xxvij	b	vij	25 Nativitas D. N. J. C. dup. 1. classis.
23. xxv	c	vij	26 S. Stephani Protomartyris. dup. 2. cl. cum com. Oct.
xxiv	d	vj	27 S. Joannis Apostoli et Evang. dup. 2. classis cum com. Octavarum.
xxij	e	v	28 SS. Innocentium Martyrum. duplex 2. class. cum com. Octavarum.
xxij	f	iv	29 S. Thomæ Cantuariensis Episc. et Mart. semid. cum com. Octavarum.
xxj	g	iij	30 De Domin. infra Octav. Nativ. (vel de ipsa Octava) cum com. Octavarum.
19. xx	A	Prid.	31 S. Silvestri I. Papæ et Conf. dup. cum com. Octavarum.

Hac Epacta 19. nigra numquam est in usu , nisi quando eodem
anno concurrit cum Aureo numero xix.

RUBRICÆ GENERALES

BREVIARII.

Officium quotidie fit aut Duplex , aut Semiduplex , aut Simplex.

I. De Officio Duplici.

OFFICIUM fit Duplex in diebus a Feria v in Cœna Domini usque ad Feriam iij Paschæ inclusive , in Dñica in Albis , in Ascensione Domini , in Dominica Pentecostes , et duobus diebus sequentibus , in Festo SS. Trinitatis , Corporis Christi , et Dedicationis proprie Ecclesiæ ; in Festis , quibus in Kalendario apponitur hæc vox Duplex , in die octava Festi habentis octavam , in Festo Patroni unius vel plurium alicujus loci , vel Titularis Ecclesiæ ; et in Festis Sanctorum , qui apud quasdam Ecclesiæ , Religiones vel Congregationes consueverunt solemniter celebrari , cum Officiis propriis a Sede Apostolica approbatib , aut ex ejusdem Sedis auctoritate receptis , vel recipiendis (servata tamen forma hujus Breviarii) alioquin de Communi , etiam si prædicta Festa in hoc Kalendario non sint descripta. Præterea Officium fit Duplex pro Defunctis in Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum , et in die obitus seu depositionis Defuncti , ut in eodem Officio dicitur circa finem Breviarii

2. Festum Duplex celebratur eo die quo cadit , nisi illud contingat transferri , ut dicetur in Rubrica de Translat. Festorum.

3. Habet j et ij Vesperas integras , nisi cum alio simili concurrat , ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii et totum Officium fit de Duplici , incipien-

TORVM.

do a j. Vesperis , usque ad Completorium sequentis diei inclusive , nisi aliter in propriis locis assignetur. Officium autem Defunctorum habet tantum j Vesperas , Matutinum et Laudes , ut circa finem Breviarii ponitur.

4. In utrisque Vespere , Matutino et Laudibus tantum , non autem in aliis Horis , duplicantur Añæ , id est , integræ dicuntur in principio et in fine Psalmorum.

5. Ad Matutinum regulariter dicuntur tres Nocturni , cum novem Psalmis , et totidem Lectiōnibus , hoc est , in unoquoque Nocturno tres Psalmi , et tres Lectiones , præterquam in Pasche Resurrectionis et Pentecostes , cum duobus sequentibus diebus , in quibus dicitur unum tantum Nocturnum cum tribus Psalmis , et totidem Lectiōnibus , ut ibidem ponitur.

6. Preces ad Primam et Completorium , et Suffragia de S. Maria , Apostolis , et Pace ad Vespertas et Laudes , non dicuntur in Officio Duplici , ut etiam in propriis eorum Rubricis dicetur.

7. Quomodo sit ordinandum Officium Duplex in Vespere , Matutino , et ceteris Horis ; similitor et de Añis , Responsoriis , Versibus , Capitulis et aliis in eo dicendis , habentur inferius de singulis propriis Rubricæ.

II. De Officio Semiduplici.

OFFICIUM fit Semiduplex diebus Dñicis (excepta Dñica in Albis , in qua fit Duplex) et diebus infra Octavas : item in Festis , quibus in Kalendario apponitur hæc vox Semiduplex , et in Festis propriis quorundam locorum .

***

seu Congregationum , quem solemnius apud illas , quam Simplicia , consueverunt celebrari.

2. De Festo Semidupli fit eo die quo cadit , nisi contingat transferri , ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum .

3. Habet totum Officium integrum , sicut Duplex , sed non duplicantur Añæ .

4. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni , præterquam infra Octavas Paschæ et Pentec. in quibus dicitur unum Nocturnum cum tribus Psalmis , et totidem Lectionibus. Et regulariter quando dicuntur tres Nocturni , dicuntur novem Psalmi et totidem Lectiones . exceptis iis Dñicis , in quibus fit Officium ut in Psalt. quæ habent xvij. Psalmos , ut ibi.

5. Quomodo sit ordinandum Officium Semiduplex tam in Festis , quam in Dñicis , et infra Octavas , item et de Antiphonis , Versibus , Responsoriis , et hujusmodi aliis , et quando in Semidupli dicantur Preces ad Primam et Completorium , et Suffragia de Sanctis ad Vesperas et Laudes , habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ .

III. De Officio Simplici.

OFFICIUM fit Simplex in diebus serialibus , quando occurrit fieri de Feria : item in Festis , quibus in Kalendario non apponitur haec vox Duplex , vel Semiduplex , vel de Octava : item quando fit de B. Maria in Sabbato , ut in ejus Rubrica dicetur.

2. De Festo Simplici fit eo die quo cadit , nisi eodem die occurrat fieri Officium novem Lectionum , vel de S. Maria in Sabbato , vel de aliquibus Feriis , quibus Festum Simplex cedit , ut dicetur in Rubricis de Feriis , et de Commemorationibus .

3. Habet tantum j. Vespertas , in quibus dicuntur Psalmi feriales , et a Capitulo fit de Festo , nisi cum eo concurrat Officium novem Lectionum , quia tunc de eo fit sola commem. ut

dicitur in Rubrica de Concurrenzia Officii , et ejus Officium terminatur ad Nonam , et nihil amplius fit de eo , nec commem.

4. Ad Matutinum post Invitatorium et Hymnum de Festo , dicitur unum tantum Nocturnum cum duodecim Psalmis , ut in Psalterio , secundum Feriam quæ occurrit , et tres Lectiones leguntur , ut infra in Rubrica de Lectionibus habetur.

5. Quomodo sit ordinandum Officium Simplex ad Vespertas , Matutinum et alias Horas , item et de Añis , Versibus , Responsoriis , et aliis , ac quando Precez , et Suffragia de Sanctis dicenda sint , habentur inferius propriæ Rubricæ .

IV. De Dominicis

DE Dñica semper fit Officium in Dñicis Adventus , et in Dñicis a Septuagesima usque ad Dom. in Albis inclusive , quocumque Festo Dupli , vel Semidupli adveniente : quia tunc Festum transfertur (ut in Rubrica de Translat. Festorum dicitur) nisi illud Festum sit de principali Titulo , vel Patrono aliquijs Ecclesiæ , vel loci , aut Dedicatio propria Ecclesiæ : quia tunc de hujusmodi Festo fit tantum in Ecclesia , vel loco , cuius est Titulus vel Patronus , vel Dedicatio cum commemor. Dñicæ ; quibusdam Dñicis exceptis , ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus , in aliis Dñicis per annum fit de Dñica , quando in eis non occurrit Festum Duplex : quia tunc fit de Dupli cum commem. Dñice in utrisque Vesperis et Laudibus : et ad Matutinum legitur nona Lectio de Homilia Dñicæ ut dieetur in Rubrica de Commemorat. Si Semiduplex eodem die occurrat , transfertur , ut dicetur in Rubrica de Translat. Festorum .

2. De Dñicis infra Octavas Nativitatis , Epiphaniæ , Ascensionis , et Corporis Christi occurrentibus , Officium fit sicut infra

Octavam, et in Proprio de Tempore, cum commem. Octavæ, et sine Precibus et Suffragiis Sanctorum. In Dñicis vero quæ occurunt infra alias Octavas, totum Officium fit de Dñica, ut in Psalterio, et in Proprio de Tempore, cum commem. Octavæ, omissis etiam dictis Precibus et Suffragiis, ut supra. De Dñica occurrente in die octava fit commem. sicut dictum est, quando in ea fit de Festo Duplici, præterquam in die octava Epiphaniæ, in qua nihil fit de Dñica, quia ejus Officium ponitur in Sabbatho præcedenti.

5. Positum est autem Officium sex Dñicarum post Epiphaniam et viginti quatuor post Pentec., ut compleatur numerus triginta Dñicarum, quæ esse possunt ab Epiphania usque ad Septuag. et a Pentec. usque ad Adventum; ne ulla ex his Dñicis vacet, quia saltem de ea fiat commem. Nam quæ aliquando supersunt post Epiphaniam ante Septuag., ponuntur post xxij. a Pentec., hoc ordine.

4. Si Dñicæ post Pentecosten fuerint xxv. Dñica xxiv. post Pentec. erit quæ est vj. post Epiph. Si fuerint xxvj. Dñica xxiv. erit quæ est v. et xxv. quæ est vj. Si fuerint xxvj. erit vj. Si fuerint xxvij. Dñica xxiv. erit iij. et xxv. erit iv. et xvij. erit v. et xxvij. erit vj. et ultimo loco semper ponitur, quæ in ordine est xxiv. post Pentec. etiam si post Pent. aliquando non sint nisi xxij. Dñicæ. Tunc enim xxiv. ponitur loco xxij. et Officium xxij. ponitur in præcedenti Sabbatho, quod non sit impeditum Festo novem Lectiōnum: alioquin in alia præcedenti dic similiter non impedita, in qua fiat Officium de Feria, cum commem. Festi Simplicis, si occurrat; et in ea leguntur tres Lectiones de Homilia Dominicæ, omissis Lectionibus

Scripturæ illius Feriæ, et in Laudibus dicatur Aña ad Benedictus, et Oratio de Dñica xxij. Quod si tota Hebdomada impedita sit Festis novem Lectionum, etiam translati, vel aliqua Octava, tunc in Sabbatho legatur ix. Lectio de Homilia Dñicæ xxij. et de ea fiat commem. in Laudibus tantum, cum Aña et Oratione propria.

5. Cum vero interdum continget, ut Dñica iij. vel iv. vel v. vel vi. post Epiph. supersit, nec possit ponit etiam post xxij. a Pentec. tunc de ea fit Officium in Sabbatho ante Dñicam Septuag. ut dictum est supra numero præcedenti.

6. De Dñica ij. post Epiph., quando Septuag. venerit immediate post Octavam Epiph., quomodo agendum sit Officium, habetur in propria Rubrica ante Dominicam j. post Epiphaniam.

7. Cum autem in Proprio de Tempore dicitur aliqua Dñica esse prima mensis, in qua primo ponitur initium libri de Scriptura cum sua historia, id est, cum Responsoriis, animadvertendum est, eam dici primam Dñicam mensis; quæ venit in Kalendis illius mensis, vel est proximior Kalendis, hoc modo: Si Kalendaæ venerint in ij. et iij. et iv. Feria, Dñica prima mensis erit quæ præcedit Kalendas, licet veniat in præcedenti mense: si autem Kalendaæ venerint in v. et vj. Feria et Sabbatho: prima Dñica erit quæ sequitur post ipsas Kalendas. Dñica autem prima Adventus non sumitur ea, quæ est proximior Kalendis Decembris, sed Festo S. Andreæ, vel quæ venerit in ipso Festo.

8. Officium Dñicæ fit Semiduplex, et incipit a j. Vesp. in Sabbatho: et habet totum Officium integrum usque ad Completorium Dñicæ inclusive, nisi cum aliquo concurrat, ut dicitur in Rubrica de Concurrentia Officii.

9. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni cum Psalmis , ut in Psalterio ; et leguntur novem Lectiones , ut in Proprio de Tempore.

10. Quomodo autem sit ordinandum ejus Officium , insuper et de Lectionibus , Responsoriis , et aliis , et quomodo initia librorum Scripturarum cum sua historia sint ponenda , habentur de singulis inferius propriæ Rubricæ.

V. De Feriis.

OFFICIUM feriale , hoc est , Simplex , de Tempore ocurrenti , prout in Psalterio et Proprio de Tempore habetur , fit semper in Feriis Adventus , Quadrag. , Quatuor Temp. , Vigiliarum , et in Feria ij. Regationum , quando infra Hebdomadam non occurrit Festum Dupl. , vel Semiduplex , vel de Octava , quia tunc de hujusmodi Feriis fit commemm. , ut dicetur in Rubrica de Commemorat. Si vero in eis occurrat Festum Simplex , de eo fit tantum commem. Item per annum fit Officium de Feria illis diebus , quibus infra Hebdomadam in Kalendario non ponitur aliquod Festum Duplex , Semiduplex , vel Simplex , et non occurrit aliqua Octava , vel Officium S. Mariæ in Sabbato , vel aliquod Festum solemne , aut consuetum in aliqua Ecclesia celebrari , quamvis in Kalendario hujus Breviarii non sit de scriptum.

2. Officium Feriæ in Adventu , Quadrag. , Quatuor Temp. , Vigiliis , et prima die Rogationum , incipit a Matutino : in aliis vero Feriis per annum , inde fit de Feria , ubi desinit Officium præcedentis diei , ita ut si præcedenti die fuerit Duplex , vel Semiduplex , Officium Feriæ incipiat sequenti die a Matutino : si præcedenti die fuerit Festum Simplex , de Feria fit a Vesperis illius præcedentis diei inclusive. Similiter et quando in Feria iv. et vj. Quatuor Temp. Septembribus , et in Feria iv. Cine-

rum , ac in Vigiliis occurrit aliquod Festum Simplex , de quo fieri debet commem. , tunc præcedenti die (nisi fuerit Festum novem Lectionum) in Vespere fit de Feria , ut in Psalterio , sine Precibus , cum Oratione Dñicæ præc. , et cum commem. Festi trium Lectionum in sequenti Feria ocurrentis , ut dicetur infra in Rubrica de Concurrentia. Terminatur autem Officium de Feria subsequenti Duplici , vel Semiduplici , ad Nonam : subsequenti vero Simplici de quo fieri debeat Officium , ad Capitulum Vesperarum , quia inde fit de Festo Simplici absque ulla deinceps commem. Feria.

3. Ad Matutinum dicitur unum tantum Nocturnum cum xij. Psalmis , secundum ordinem Feriarum in Psalterio , et tribus Lectionibus , ut in Proprio de Tempore.

4. Excipluntur ab hoc ordinario Officii ferialis tres Feriae maiores Hebdomadæ sanctæ , et Feriae Octavarum Pascha et Pentecostes , in quibus fit Officium , ut in propriis locis ponitur.

5. Quomodo ordinandum sit Officium de Feria ad Matutinum et alias Horas , item de Lectionibus et Responsoriis , et quando dicendæ sunt Preces feriales , ac de aliis quæ ad Officium Feriae pertinent , habentur interius de singulis propriæ Rubricæ.

VI. De Vigiliis.

De Vigilia fit Officium in omnibus Vigiliis per annum , quæ jejunantur , ubi in Kalendario annotatur hæc vox Vigilia , nisi in die Vigiliæ occurrat Festum novem Lectionum , vel Octava : tunc enim in Officio novem Lectionum legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ , et fit commemmoratio de ea ad Laudes tantum , cum Antiphona ad Benedictus , et Ý. Feriae ocurrentis de Psalterio , et Oratione Vigiliæ , præterquam in illis Festis majoribus , quæ inferius excipiuntur.

2. Si Vigilia occurrat in Dñica, de ea fit Officium in Sabbatho, quod non sit impedimentum Officio novem Lectionum: quia tunc de Vigilia fit tantum commem., ut dictum est. Excipitur ab hac regula Vigilia Nativitatis, et Epiphaniæ Domini; quæ si venerint in Dñica, fit de illis, ut in propriis Rubricis dicitur. Si autem in Vigilia occurrat Festum solemne aliquius loci, vel ex solemnioribus infra annum, quæ inferius in Rubrica de Commemorat. numerantur (veluti si in Vigilia S. Joannis Baptiste venerit Festum Corporis Christi) nihil tunc prorsus, nec comm. fit de Vigilia, excepta Vigilia Epiph. Idem servetur quando aliqua Vigilia venerit in Adventu, Quadrag. et Quatuor Temp.: nulla enim in his Feriis de Vigilia fit commemoratio.

3. Officium Vigiliæ incipit ad Matutinum, sicut dictum est in superiori Rubrica de Feriis: terminatur autem ad Nonam, quæ Vesperæ sunt de sequenti Festo.

4. Officium Vigiliæ totum fit de Ferie occurrenti, ut in Psalterio, et tres Lectiones leguntur de Homilia in Evangelium Vigiliæ, ut in propriis locis assignatur; cum tribus Responsoriis de Ferie occurrenti, ordine in Rubrica de Responsoriis descripto. Dicuntur Preces feriales, et commemorationes communes, aliasque omnia sicut in Feriis Adventus, Quadrag. et Quatuor Temp.: de quibus et de aliis circa ordinandum ejus Officium habentur inferius propriæ Rubricæ.

5. Excipitur ab hoc ordinario Vigiliarum quæ jejunantur, Vigilia Pent., quæ cum tribus Nocturnis sub Officio Semiduplici celebratur, ut ibi, et Vigilia Nativitatis Domini, quæ, Nocturno Feriæ excepto, in Laudibus et Horis habet reliquum Officium Duplex. In Vigiliis vero Epiph. et Ascensionis, quæ non

jejunantur, fit Officium, ut in propriis locis notatur.

VII. De Octavis.

De Octava fit Officium, vel saltem commem., (quando aliquo Festo, vel Dñica impeditur) per octo dies continuos. Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis, quibus in Kalendario apponitur Octava, item in Festo Dedicat. propria Ecclesiæ, et in Festo principalis Patroni, et Titularis loci, vel Ecclesie, et in Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregations, et Religiones consueverunt solemniter cum Octavis celebrari, nisi illa Festa venerint in Quadrag. : quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octavæ. Quod si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Oct., paulo ante Quadrag. venerit, et jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadrag., nihil amplius fit de ea, nec commemor. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis. quando supervenit Festum Pentec., et dies 17. Decembris.

2. In Pascha Resurrectionis, et Pentecostes Officium Octavæ terminatur in Sabbatho sequenti ad Nonam.

3. Infra Octavas fit de Festis Duplicibus et Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis, ut dicetur infra de Translat. Festorum, num. 5. cum commem. Octavæ: nisi illa Festa sint de solemnioribus enumeratis in sequenti Rubrica de Commemorat, in quibus nulla fit com. de Octava: exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ, et Corporis Christi, de quibus fit semper commem., quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Paschæ et Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel titulari Ecclesiæ, vel Dedicat. ejusdem,

sed transfertur post Octavam. Infra Octavam Epiph fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et de Dedicat. ejusdem (non tamen in die octava) cum commem. Octavæ. Infra Octavam Corporis Christi fit tantum de Duplicibus, non tamen de translatis, cum commem. Octavæ : de Semiduplicibus vero infra eam non fit, sed transferuntur post Octavam, ut dicetur in Rubrica de Translat. Festorum. De Simplicibus infra quascumque Octavas occurrentibus fit tantum commem., præterquam in duobus diebus post Pascha et Pentecosten, ut dicitur in sequenti Rubrica de Commemorat. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut dictum est supra in Rubrica de Dñicis. Si duæ Octavæ simul occurrant (ut Octava S. Joannis Baptistæ, et Octava Corporis Christi, vel Octava Patroni, vel Titularis Ecclesiæ cum alia Octava) quando non erunt celebrauda Festa ix. Lectionum, vel dies Dominicus, fit Officium de digniori, cum commem alterius. De die autem octava cujuscumque Festi fit totum Officium Duplex, cum commem. diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die octava servetur quod dicitur in Rubrica de Translat. Festorum.

4. Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis : novem scilicet Psalmis, et novem Lectionibus (exceptis Octavis Paschæ et Pentec., in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur) et omnia dicuntur sicut in die Festi, præter Lectiones : quarum primæ tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, præterquam infra Octavam Assumptionis B. Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lectiones propriæ de Canticis Canticorum : aliæ Lectiones ij. et iij. Nocturni dicuntur quæ infra Octavam positæ sunt. Infra Octavam vero Patroni vel

Titularis Ecclesiæ, aut alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ et approbatæ Lectiones pro ij. et iij. nocturno infra Octavam, repetantur Lectiones positæ in Communi Sanctorum, si de Sanctis fiat Octava, alioquin Lectiones diei festi.

5. Infra Octavam Officium fit Semiduplex, in die Octava Duplex, in Vesp. infra Octavam omnia dicuntur sicut in ij. Vesp. Festi; et in j. Vesp. diei octavæ omnia sicut in j. Vesp. Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.

6. Infra Octavas non sunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam et Completorium, etiam si fiat Officium de Dominica, vel Festo Semiduplici. In aliis, quomodo sit ordinandum Officium de Octava, habentur inferius propriæ Rubricæ.

VIII. De Officio sanctæ Mariæ in Sabbato.

In omnibus Sabbatis per annum extra Adventum et Quadrag., ac nisi Quatuor Tempora aut Vigiliæ occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dñicæ aliquando infra Hebdomadam ponendum, ut in Rubrica de Dñicis dictum est; et nisi fiat Officium ix. Lectionum, vel de Octava Paschæ et Pentecosten, semper fit Officium de S. Maria, eo modo quo fit de Festo Simplici, quemadmodum circa finem Breviarii disponitur. De Festo autem Simplici in Sabbato occurrente fit tantum commem.

2. Cum vero supradictis diebus fieri non potest Officium de sancta Maria, nulla etiam fit commemoratione ea propter Sabbathum, sed tantum in Semiduplicibus (quando ejus Officium parvum non dicitur) fit consueta ejus commem. per annum cum aliis Suffragiis positis in Psalterio post Vesperas Sabbati.

3. Ejus Officium in Sabbato

incipit Feria vj. ad modum Festi Simplicis, a Capitulo, et terminatur ad Nonam Sabbati. Si autem Feria vj. occurrat Officium ix. Lectionum, in Vesperis fit tantum commemm. de S. Maria cum Antiphona, Versu, et Oratione, quæ habentur in Officio ejus in Sabbato, nisi illud Officium ix. Lectionum sit de eadem B. Maria, quia tunc nulla alia commemm. de ea facienda est.

4. Ad Matutinum post lavitat. et Hymnum de S. Maria, dicitur unum Nocturnum cum duodecim Psalmis ferialebus, ut in Psalm. Versus de S. Maria, j. et ij. Lectio ex Scriptura de Tempore occurrente, iij. Lectio, et alia omnia tam in Matutino, quam in Laud. et Horis, ut in Officio S. Mariæ in Sabbato assignantur.

5. Dicuntur Preces Dominicales ad Primam et Completorium: et fiunt Suffragia consueta de Apostolis et de Pace, et tempore Paschali sola commemm. de Crucifixione, ut in Feria ij. post Octavam Paschæ. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta ejus commemm. cum aliis Suffragiis, quando dicenda sunt in Officio de Dñica.

IX. De Commemorationibus.
Commemorationes fiunt de Festis Simplicibus, quando in eorum diebus incidit Festum ix. Lectionum etiam translatum, vel Dñica, vel Octava, vel Sabatum, et quando fieri debet de Feria, ut ponatur Officium alicujus Dñicæ, quæ eo anno supersit.

2. De Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et secunda Rogat., fit commemm., quando Festum ix. Lectionum in illis Feriis occurrit. Si Simplex Festum in eisdem Feriis occurrat, Officium ut de Feria et commemm. de Festo Simplici.

3. Præterea fit commemm. de Dñicis a Pentec. usque ad Adventum, et ab Epiph. usque ad Septuag., et a Dñica in Albis usque ad Pentec. exclusive, quando Festo Duplici impediun-

tur. De aliis Dñicis nulla fit commemm. occurrente Festo Duplici, quia Festum in illis occurrentis transfertur: nisi illud Festum fuerit principalis Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis ipsius Ecclesiæ, non autem alioujus Capellæ, vel Altaris ejusdem Ecclesiæ; et tunc de hujusmodi principali Festo fit tantum in eo loco, vel Ecclesia, cujus est Patronus, vel titulus, aut Dedicationis, cum commemm. Dñicæ: excepta Dñica j. Adventus, Dñica j. Quadragesimæ, Dñica Passionis, Dñica Palmarum, Dñica Paschæ, Dñica in Albis, ac Dñica Pentec., et SS. Trinitatis: in quibus hujusmodi occurrentis Festum transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: dummodo non fuerit infra maiorem Hebdomadam, et per Octavam Paschæ et Pentec.: quibus diebus non fit de aliquo Festo Duplici occurrente.

4. De Octava etiam, quando Festo ix. Lectionum, vel Dñica impeditur, fit commemm., nisi illud Festum ix. Lectionum fuerit soleinne principale alicujus loci, ut supra. Nam in j. Vesp. et Laudibus hujusmodi Festi nulla fit commemm. Festi Simplicis occurrentis, nec alicujus Vigiliæ (excepta Vigilia Epiph., nec alicujus diei infra Octavam) nec alicujus præcedentis Festi ix. Lectionum (nisi id Festum fuerit ex iis quæ infra in hac eadem Rubrica enumerantur) nec diei octavæ, nec Dñicæ, si Festum illud solemne celebretur. Feria ij.: exceptis Dñicis Adventus, et Dñicis a Septuag. usque ad Octavam Paschæ inclusive: de quibus Dñicis, sicut etiam de Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et secundâ Rogationum semper fit commemm., quo cumque Festo adveniente. Quod si hujusmodi Festum solemne venerit in quocumque Dñica, fit commemm. de ea in utrisque Vesp. et Laud. Et similiter, si occurrat in die oc-

tava alicujus Festi habentis Octavam, de ea fiet commem. etiam in utrisque Vesp. et Laud. In ij. autem Vesp. Festi prædicti fit commem. de Duplici, Semiduplici, et Dñica sequentibus, et non de aliis.

5. Idem servatur in quibusdam Festis majoribus per annum, scilicet in Nativitate Domini (in cuius Officio nulla fit commem. de S. Anastasia. sed in secunda tantum Missa) in Epiphania, in Pascha Resurrectionis cum tribus proxime antecedentibus, et duobus sequentibus diebus, in Ascensione Domini, in Pentecoste, cum duobus sequentibus diebus, in Festo Corporis Christi, in Festis Nativitatis S. Joannis Baptistæ, SS. Apostolorum Petri et Pauli, et Assumptionis B. Mariæ, in Festo Omnium Sanctorum, et in Festo Dedicat. propriæ Ecclesiæ : in quibus Festis fiunt commem. eo modo tantum, quo dictum est supra de Festo solemni alicujus loci.

6. In Festis autem secundi Ordinis, videlicet Circumcisionis, SS. Trinitatis, Immac. Conceptio-nis, Purificationis, Annuntiationis, et Nativitatis B. Mariæ, in Natalitiis xij. Apostolorum, et Evangelistarum, in Festo S. Joseph, in Festo Inventionis S. Crucis, et in Festo S. Laurentii, et Dedicationis S. Michaelis Archang., in j. Vesperis fit commem. Festi Duplicis eo die celebrati, nisi aliter in propriis locis notetur : de Dñica vero, de die infra Octavam, et de Festis Semiduplicibus non fit commem. eo modo, quo nec in Festo solemni alicujus loci, ut dictum est supra. De Simplicibus et Vigiliis in his Festis occurrentibus legitur ix. Lectio, et fit commem. in Laud. tantum. In ij. autem Vesp. fit commem. de quocumque sequenti Festo, etiam Simplici, et de die infra Octavam, si de ea fieri debeat Officium die sequenti. De Octa-

vis Nativitatis Domini, Epiphaniae, et Corporis Christi, semper fit commem. in utrisque Vesp. et Laud. quandocumque contigerit infra illas de aliquo alio Festo Officium celebrari juxta Rubricam de Octavis, num. 3.

7. De Dñicis et Feriis Adventus et Quadrag. commem. fit in utrisque Vesp. et Laud. De Feriis Quatuor Temp., Vigiliarum, et secunda Rogationum, quando de illis commem. fieri debet, fit in Laud. tantum. De Festis autem Simplicibus (nisi in diebus supradictis occurrant) commem. fit in j. Vesp. et Laud. eo die, quo in Kalendario assignantur. De aliis vero Dñicis per annum, et Octavis commem. fit in utrisque Vesp. et Laud., nisi concurrant cum supra enumeratis Festis.

8. Commemorationes sunt hoc modo. Post Orationem diei, in j. Vesperis dicitur Aha, quæ posita est ad Magnificat, et in Laudibus, quæ posita est ad Benedictus in Communione (si propriam non habuerit) conveniens ejus Officio, ejus fit commem. Post Aham dicitur Versus, inde sumendus, unde sumpta est Aha, scilicet post Hymnum Vesperarum, et Laudum : deinde dicitur Oratio. Si Aha et Versus Festi, de quo fit commem., sumenda essent ex eodem Communi unde sumpta sunt in Officio diei, in Festo commemorationes variantur, ita ut in Vesp. sumantur ex Laud., et in Laud. ex j. Vesp. ejusdem Communis, nisi aliter signetur. Et similiter si in ij. Vesperis S. Agathæ, aut alterius Sanctæ novem Lectionum fieri debeat commem. B. Mariæ pro ejus Officio in sequenti Sabato celebrando, ne repetatur ÿ. Diffusates gratia, dicatur ÿ. Benedicta tu, ex Laud. Si item occurrat, ut eadem sit Oratio Festi, de quo fit Officium, et ejus de quo fit commem., mutetur Oratio pro commem. in aliam de Communione. Si de Tempore fiat commem., de Dñica scilicet vel

Feria , Aña et Versus ante Orationem eodem modo sumantur ex Proprio de Tempore, si habuerit proprium : alioquin de Psalterio : Oratio vero ex Proprio de Tempore.

9. Quando fit commem. de Dñica , vel Feria , quæ habent propriam Homiliam : ix. Lectio in Officio diei ix. Lectionum legitur de Homilia Dñicæ , vel Feriæ quæ erit vel prima de Homilia , vel tres simul in una Lectione conjunctæ.

10. Si in die, in quo fit Officium ix. Lectionum , fiat commem. de Festo trium Lectionum , ix. Lectio legitur de Festo trium Lectionum , si propriam habuerit : si duas , ex duabus fiat una Lectio , quæ sit nona in Officio ix. Lectionum. Quæ Lectio de Sancto non legitur , quando de eo fit commem. in Dñicis , quæ habent nonum Responsorium , nec quando nona Lectio legenda est de Homilia Dñicæ , vel Feriæ , ut supra . nec in Feriis , et aliis diebus , quando in Officio diei leguntur tantum tres Lectiones : nec etiam ix. Lectio legitur de die infra Octavam , quando de ea fit commem. in Dñica , vel aliquo Festo , licet habeat Evangelium proprium et Homiliam.

11. Quando contingit fieri plures commem. servetur hic ordo. De Duplici fiat ante Dñicam , de Dñica ante Festum Semid. , de Semiduplici ante diem infra Octavam , de die infra Octavam ante Ferias Adventus , Quatuor Temporum Vigiliarum , et Rogationum , et de dictis Feriis ante Festum Simplex. De S. Maria (quando in ij. Vesperis Festi ix. Lectionum , quod Feria vj. cœlebratum sit , de ea fieri debet commem. pro Officio sequentis Sabbati) fiat ante Festum Simplex in Sabbatho occurrentis. De Festo Simplici fit commem. ante Suffragia , seu communes commemorations de Cruce , sancta Maria , Apostolis , et de Pace , et ante commem. cuiuscumque Ti-

tuli , vel Patroni Ecclesie , quæ etiam pro sui dignitate aliis Suffragiis predictis preponeretur. De quibus Suffragiis , quomodo et quando facienda sint , habetur inferius propria Rubrica.

X. De Translatione Festorum. Si aliquod Festum Duplex occurrat in Dñicis Adventus , et in Dñicis a Septuag. usque ad Dñicam in Albis inclusive , in Vigilia Nativitatis Domini , in die Circumcisioonis , in tota Octava Epiph. , in Feria iv. Cinerum , in tota majori Hebdomada , et infra Octavam Paschæ , in Ascensione Domini , in diebus a Vigilia Pentecostes , usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive , in Festo Corporis Christi , et ejus die octava , in Festo Assumptionis B. Virginis , et omnium Sanctorum , transfertur in primam diem Festo Duplici vel Semiduplici non impeditam : exceptis tamen Festis Nativitatis S. Joannis Baptistæ et SS. Apost. Petri et Pauli , quæ in die octava Corporis Christi celebrantur : excepto quoque Festo quocunque solemnii alicujus loci , quod in propria tantum Ecclesia , etiam in aliquibus ex supradictis diebus occurrentis , scilicet in Dñicis ij. iij. et iv. Adventus , et Quadrag. , Dñica Septuag. , Sexag. , et Quinquag. , et diebus infra Octavam Epiph. (ut in Rubrica de Commemorat. dictum est) celebratur. Si autem Festum Purificationis B. Mariæ venerit in aliqua Dñica ij. classis , transfertur in Feriam ij. sequentem , quamvis impeditam. Idemque est de Annuntiatione B. Mariæ. Item si Festum Nativitatis S. Joannis Baptistæ venerit in die Corporis Christi , transferitur in sequentem diem , cum commemoratione Octavæ , et in ij. Vesp. Corporis Christi fit tantum commem. S. Joannis : sequentibus autem diebus fit Officium de eadem Octava Corporis Christi , cum commem. Octavæ S. Joannis. Dies autem

Octavae S. Joannis tunc veniens in die octava Corporis Christi , non transfertur , sed de illa eo anno fit tantum commem. in utrisque Vesp. et Laud. diei Octavae Corporis Christi : et id semper servetur ; quando Festum habens Octavam transferatur : ut non ideo dies octava transferatur , sed ipsa die de ea fiat commem. , quæ alias erat Octava , si festum non fuisset translatum. Quod si Festum post totam suam Octavam transferri contigerit , illo anno celebretur sine Octava : nisi Titularis Ecclesie privilegio aliter fieri oporteat.

2. Si in die octava alicujus Festi habentis Octavam , occurrat aliquod Festum Duplex ex majoribus supra in Rubrica de Commemorat. enumeratis , fiat de Festo cum commemor. diei octavæ : excepta die octava Nativitatis Domini et Epiphaniæ , in quibus non fit de aliquo Festo , sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis Festis , fiat de Octava , et Festum transferatur ut supra.

3. Si aliquod Festum Duplex infra Octavam occursens , alio majori Festo Duplici impeditatur , transferatur in primam diem similiter non impeditam , et in eo fiat commem. de Octava.

4. Si in aliis Dñicis per annum a supradictis occurrat Festum Duplex , non transfertur , ut dictum est in Rubrica de Commemorat.

5. Festum Semiduplex occursens diebus supradictis , et infra Octavam Corporis Christi , et aliis Dñicis per annum , transfertur in primam diem similiter non impeditam ; occursens vero in Dñicis infra illas Octavas , in quibus fit de Festis occurrentibus (ut dictum est in Rubrica de Octavæ) transfertur in sequentem diem cum commem. Octavæ; quæ si fuerit alio Festo Duplici vel Semidupl. impedita , prædi-

ctum Festum Semiduplex veniens in Dominica , trænsfertur post Octavam : ita ut Festum Semiduplex infra Octavam non transferatur , nisi in proxime sequentem diem.

6. Si duo vel plura Festa ix. Lectionum simul eodem die ve- niant , fiat Officium de majori , id est , de Duplici , et Semiduplicita transferantur. At si omnia fuerint Duplicita , vel omnia Semiduplicia , fiat de digniori , seu solemniori , et quæ minoris solemnitatis sunt , transferantur.

7. Si plura Festa ix Lectionum transferenda sint , prius transfe- ratur Duplex quam Semiduplex , et inter plura Duplicita , quod est magis solemne semper prius transferatur et prius celebretur , alioquin si sint æqualia , unum ante aliud transferatur eo ordi- ne , quo erant celebranda in propriis diebus.

8. Festum Simplex numquam transfertur : sed si de eo fieri non potest Officium , fiat com- memoratio , ut dictum est in Ru- brica de Commem. Si autem venerit in illis diebus , in qui- bus de Simplici nulla fit com- memoratio , eo anno non fit de eo amplius.

9. Si aliquod Festum novem Lectionum , in quo annotatum est fieri commem. alicujus Sancti , transferatur propter advenientem Dñicam , vel aliud Fe- stum majus , non tamen trans- fernetur cum illo commem. illius Sancti in eo assignata ; sed dicta commem. fit die suo in Dñica , vel alio Festo , in quo fieri pos- sit , cum ix. Lectione ejusdem , si propriam de vita Sancti ha- buerit : Festum vero ix. Lectio- num transfertur sine ulla am- plius commem. Festi Simplicis prædicti. Quod etiam servatur in commemorat. occurrentibus in Vigiliis , cum de Vigilia ve- niente in Dñica fit in Sabbato præcedenti ; tuncenim commem. Festi Simplicis non fit in Officio Vigiliæ , sed in Dñica.

XI. De Concurrentia Officii.

CONCURRENTIA Officii attenden-
da est semper in ij Vesperis,
quomodo sit ordinandum Offi-
cium cum sequenti die. Itaque
cum dicitur Officium aliquod
cum alio concurrere, intelligi-
tur de praecedenti in ij. Vesp.,
cum sequenti in j Vesp.

2. Duplici ergo in ij Vesperis
concurrente cum alio sequenti
Duplici in primis, si utraque
sit eiusdem solemnitatis, re-
gulariter a Capitulo fit de se-
quenti, cum commem. prae-
cedentis, nisi aliter in propriis
locis annotetur. Si vero non sint
eiusdem solemnitatis, servetur
differentia in Rubrica de Com-
memorat. et Translatione Festo-
rum assignata, ut scilicet Festa
majora habeant j. et ij. Vesperas
integras, cum commem. mino-
ram, quando de eis fieri debet.
Si autem post aliquod Festum
ex iis, quæ in secundo ordine
posita sunt in Rubrica de Com-
memorat., sequatur immediate
aliud ex solemnibus majoribus,
Vesperæ erunt de sequenti, cum
commem. præcedentis. Inter Fe-
sta æqualis solemnitatis ser-
vatur hic ordo, ut Festa Domini
preferantur omnibus aliis, et
habeant utrasque Vesperas in-
tegras: sicuti Festa B. Mariæ,
Festis Sanctorum: Item Festas
Angelorum et Apostolorum, ca-
teris aliis: et Festo illorum San-
ctorum, qui in propriis locis vel
Ecclesiis solemniter celebラン
tar, aliis in Kalendario descri-
pis.

3. Duplici vero concurrente
cum Festa Semiduplici, cum
Dñica, cum die infra Octavam,
cum Festa Simplici, et cum
Officio B. Mariæ in Sabbato,
omnia in ij. Vesp. de Duplici,
cum commem. illorum: nisi il-
lud Duplex fuerit de iis quæ exci-
piuntur in Rubrica de Com-
memorat., in quibus aliquæ com-
mem. omittuntur. Duplici etiam,
et quocumque Officio ix Lectio-
num concurrente cum Feria, vel

potius sequente Feria, omnia
de Duplici, et nihil de Feria se-
quenti. Sed si Festum celebretur
in Adventu et Quadrag., fit sem-
per commem. de Feria, ut infra
dicetur. Idem dicendum de Festis
Simplicibus venientibus cum se-
quenti Festo ix Lectionum, de
quibus etiam commem. fit, non
ratione concursus, sed quia eo-
dem die occurrant, ut dictum
est in Rubrica de Commemorat.

4. Semiduplici Festo, Dñica,
et die infra Octavam, concur-
rentibus cum sequenti Duplici,
omnia de Duplici cum commem.
illorum, nisi Duplex fuerit ex
numero majorum, quæ supra in
Rubrica de Commemorat. nu-
merata sunt, in quibus nulla fit
commem. præcedentis. Semidu-
plici Festo concurrente cum se-
quenti alio Semiduplici, cum
Dñica, vel cum die infra Octa-
vam, a Capitulo fit de sequenti,
et commem. præcedentis, nisi
aliter signetur. Semidup. autem
concurrente cum sequenti Festo
Simplici, vel cum Officio B. Ma-
riæ in Sabbato, omnia de Semid.
cum commem. sequentis.

5. Dñica concurrente cum se-
quenti Festo Semiduplici, et
cum die intra Octavam, vel cum
Festo Simplici, omnia de Dñica,
cum commem. sequentis.

6. Die infra Octavam concur-
rente cum sequenti Dñica, vel
Semiduplici, a Capitulo fit de
sequenti, cum commem. Octavae.
Dies infra Octavam cum Simplici
proprie non habet concursum,
quia in sequenti die infra Octa-
vam non fit de Simplici, nisi
commem., quæ et eadem ratione
in præcedenti die infra Octavam
fieri debet.

7. Die octava concurrente cum
alia die octava, a Capitulo fit
de sequenti, cum commem.
præcedentis; excepta Octava
Corporis Christi concurrente
cum Octava S. Joannis Baptiste,
in qua de sequenti fit tantum
commem., et quando aliter in
propriis locis notatur. Die octa-

va concurrente cum sequenti Duplici minori, etiam translato, a Capitulo fit de sequenti, cum commem. Octavæ (exceptis diebus octavis Festivitatum B. M. V. etiam particularibus aliquujus Religionis, in quibus de sequenti fit tantum commem.). Concurrente vero cum sequenti Duplici majori, etiam translato, totum Officium fit de sequenti cum commem. Octavæ : excepta die Octava Epiphanie, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, in quibus de sequenti fit tantum commem. Si autem sequens Festum etiam translatum fuerit ex solemnioribus supra enumeratis in Rubrica de Commemorat. in secundo ordine num. 6. totum Officium fit de sequenti cum commem. Octavæ.

8. Simplex cum alio non potest concurrere in ij. Vesperis (licet cum ipso possit esse concursus in j. Vesperis) quia non habet secundas Vesperas, sed ejus Officium terminatur ad Nonam, et deinceps nihil fit de eo, nec commemoratio. Si sequatur aliud Simplex, Psalmi erunt de Feria occurrente in Psalterio ad Vesp. : et a Capitulo fit de sequenti Simplici sine ulla commem. præcedentis. Si sequatur Officium ix. Lectionum, Vespere totæ erunt de eo sine ulla similiter commem. Simplicis præcedentis. Si nullum Festum sequatur, subinrat Officium de Tempore, et Vespere totæ erunt de Feria.

9. Feria non potest concurrere cum alio Officio in ij Vesperis, neque cum ipsa potest esse concursus in j. Vesperis, quia ejus Officium incipit et desinit, ubi desinit et incipit quodcumque aliud Officium. Quamvis proprie (si ei dandum est principium) sequente Feria post aliam Feriam ejus Officium incipiat a Matutino, et terminetur sequente alia Feria ad Completorium : et ideo si Feria sequatur aliam Feriam, in Vesp. præcedentis Feria

nihil fit de sequenti, quoad ea quæ in sequenti Feria sunt propria. Verbi gratia, si in Vesp. Feria ij. ante Feriam iv. Cinerum fiat de Feria, dicitur Oratio Dñicæ præcedentis, non autem ea, quæ est propria in sequenti Feria iv. Cinerum, nec ante Orationem dicuntur Preces, quæ dicendæ sunt in dicta Feria iv. Cinerum. Quod etiam fit quando Feria per annum præcedit Feriam Quatuor Temporum, vel Vigiliarum. Hac etiam ratione superius dictum est in concurrenzia aliorum Officiorum, cum Feria nullum Officium concurrere, et nihil fieri de Feria præcedenti, adveniente alio Officio. Si autem de ea aliquando fieri debeat commem. in Vesp., non fit ratione concursus, sed quia eo die, quo Officium Feriarum Adventus et Quadrag. impeditur, illarum commem. ratione temporis ex præcepto Ecclesiæ prætermitti non debet.

10. Cum vero occurrit, ut Festum Simplex veniat in Feria iv. et vj. Quatuor Temporum, in Feria iv. Cinerum, et in Vigiliis quæ jejunantur, Vespere antecedentes (nisi ea die celebratum sit Festum ix. Lectionum) erunt de Feria communis per annum, non autem de sequenti, ut dictum est, cum commem. Festi Simplicis in sequenti Feria occurritis. Quod ideo non fit, quia sequens Feria habeat j. Vespere : sed quia, cum Festum Simplex in sequenti die non habeat Officium propter Feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere j. Vespere in præcedenti die. Et eadem ratione, si Festum Simplex occurrat Feria v. in Coena Domini, in qua de eo non debet fieri commem., nulla etiam siet commem. in Vespere Feriae iv. præcedentis.

XII. De Ordinando Officio ex prædictis Rubricis.
Si quis velit ex supradictis Rubricis ordinare Officium oc-

currentis dici, videat in Kalendario, et in Tabula Festorum mobilium, de quo fiat Officium sequenti die; et ut invenerit esse faciendum, sic ordinabit illud in Vesperis, et aliis Horis nocturnis et diurnis.

2. Si ordinandum sit Officium de Tempore, id est, de Dominicâ, vel Feria, recurrentum est semper ad Psalterium, ubi ordinate ponitur quod est Commune Officii de Tempore, cum distributione Psalmorum: et ad Proprium de Tempore, ubi Lectiones et Responsoria, quædam Antiphonæ et Orationes ponuntur, quæ desunt in Psalterio, Invitatorium, Hymni, Capitula, Versus, Responsoria brevia, et Antiphonæ, quæ diversis temporibus ponuntur in Proprio, dicuntur loco eorum quæ sunt in Psalterio: cum vero propria non fuerint, dicuntur ut in Psalterio.

3. Si Officium sit ordinandum de Sancto, recurrentum est semper ad Commune Sanctorum (nisi proprium habeat in Proprio Sanctorum) ubi pro qualitate Festi, si ix. Lectionum, id est, Duplex, vel Semiduplex fuerit, omnia ordinate ponuntur, illis exceptis, quæ propria suis locis habentur. Si Festum fuerit trium Lectionum (Nocturno Feriæ et Lectionibus exceptis) omnia sumuntur de eodem Communi. Tres Lectiones j. Nocturni in Officio ix. Lectionum, et j. et ij. Lectione, vel prima tantum in Festis trium Lectionum, sumuntur de Scriptura in Officio de Tempore, nisi aliae in propriis locis ponantur.

4. In majoribus solemnitatibus, et Festis per annum, totum Officium ordinatur, ut in propriis locis ponitur.

5. In Festis B. Mariæ (omissis iis quæ propria in illis habentur) Hymni, novem Psalmi, et alia quædam requirenda sunt ex communi ejus Officio parvo, circa finem Breviarii.

6. Modus inchoandi Officium, dicendi Invitatorium, Hymnos, Añas, et Versus, habetur in principio Psalterii. Cum vero Añæ duplicandæ sunt, dicuntur integræ ante Psalmos, sicut in fine Psalmorum.

7. Modus dicendi Absolutiones, et Benedictiones ante Lectiones, legendi et terminandi Lectiones, dicendi Responsoria post Lectiones, ac Responsoria brevia post Capitula, habetur in prima Dominica de Adventu.

8. Quomodo sit inchoandum et terminandum Officium per Horas, habetur in Psalterio: quomodo terminandum per Antiphonas B. Mariæ, habetur in fine Completorii.

9. Sed ut hæc omnia facilius habeantur, positæ sunt sequentes Rubricæ, de singulis Horis, earumque partibus distincte cognoscendis.

XIII. De Matutino.

An Matutinum hæc per ordinem regulariter dicuntur, secundum diversitatem Officii, nisi aliter in quibusdam diebus annotetur, Pater noster, Ave Maria, Credo, omnia secreto: deinde clara voce Hebdomadarius dicit, Domine, labia mea, etc. pollice signando sibi os signo crucis: Deus, in adjutorium, etc. manu extensa signando se signo crucis a fronte ad pectus, et a sinistro humero usque ad dextrum (quod servatur in principio omnium Horarum, cum dicitur Deus, in adjutorium) cum Gloria Patri, et aliis, ut in principio Psalterii. Deinde dicitur Invitatorium conveniens Officio de Tempore, vel de Sancto, quod dicitur, cum Psalmo, Venite, exultemus, eo modo quo in principio Psalterii describitur. Dicto Psalmo et repetito Invitatorio, dicitur Hymnus, qui Officio de Tempore, vel de Sancto convenit.

2. Postea in Duplicibus et Semiduplicibus dicuntur novem Psalmi (sed in Dñicis plures, ut

in Psalm.) cum suis Antiphonis et Versibus, quæ tempori vel Festo convenient, et totidem Lectiones cum octo Responsoriis, aliquando cum novem, ut suis locis ponitur per tres Nocturnos distinctos, hoc modo.

3. In j Nocturno dicuntur tres Psalmi cum tribus Annis, post singulos Psalmos una Aña : sed temp. Paschali, id est , a Dñica in Albis usque ad Pentec. (præterquam in Officio Ascensionis Domini) tres Psalmi cujusque Nocturni dicuntur sub una Aña : et in fine Psalmorum post ultimam Annam cujusque Nocturni dicitur Versus : postea , Pater noster, Et ne nos , Absolutio , Exaudi, Benedictio, Benedictione perpetua : et aliæ ad singulas Lectiones , ut in prima Dñica de Adventu ordinantur. Deinde leguntur tres Lectiones de Scriptura , quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt (nisi aliæ assignentur) et ad singulas Lectiones dicitur unum Responsorium conveniens Officio , si de Tempore , ut in Proprio de Tempore; si de Sancto, ut in Proprio Sanctorum ; alioquin ut in Communi, etiamsi Lectiones j. Nocturni sint de Scriptura Officii de Tempore.

4. In fine ultimi Responsorii cujusque Nocturni dicitur , Gloria Patri , cum repetitione partis Responsorii eo modo quo notatur in tertio R. prima Dñicæ de Adventu : nisi aliter in propriis locis signetur.

5. In ij. Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, Annæ , Versus , Pater noster , Absolutio , Ipsius pietas , et ei consequentes benedictiones , ut in dicta Dñica prima de Adventu: tres Lectiones de aliquo Sermone , aut de vita illius Sancti, de quo fit Officium, et ad quamlibet Lectionem unum Responsorium.

6. In iij. Nocturno alii tres Psalmi cum Annis, ut supra : post tertiam Annam, Versus, Pater noster, Absolutio , A vinculis , et

Benedictiones consequentes ad singulas Lectiones, quæ erunt de Homilia Evangelii de Tempore , vel de Festo secundum qualitatem Officii , ut in eadem prima Dñica de Adventu ponuntur. Post viij. et viij. Lectione m dicitur Responsorium Officio conveniens , id est , post quamlibet unum : aliquando autem dicitur etiam post ix. Lectionem, ut suis locis notatur : et in fine ultimi Responsorii , aut octavi , aut noni , dicitur Gloria Patri , ut supra , nisi aliter signetur. Si non dicitur ix. Responsorium , post ult. Lectionem dicitur Hymnus , Te Deum.

7. In Officio trium Lectionum ad Matutinum, Pater noster, Ave Maria , Credo , Domine . Iahia , etc. Invitatorium , et Hymnus in seriali Officio de Feria , si non sint in Proprio de Tempore , dicuntur ut in Psalterio , in Festis de Festo , ut in Communi Sanctorum : deinde Nocturnum Feriae, ut in Psalt., id est , duodecim Psalmi cum sex Annis , et tempore Paschali cum una Aña , Alleluia : qui dicuntur tam in Officio seriali , quam in Festis Simplicibus.

8. Post Psalmos et Annas dicitur Versus , in seriali Officio , ut in Psalterio ; in Festis , ut in Communi Sanctorum : qui in Festis sumuntur secundum Ferias ex Nocturno Communis , unde sumuntur Responsoria ; ut dicetur infra in Rubricis de Versibus , et Responsoriis. Post Versum dicitur Pater noster , Absolutio , et Benedictiones , ut habetur infra in Rubrica de Absolutionibus , et Benedictionibus. Tres Lectiones (si non adsit Homilia) singulæ in Officio seriali dicuntur de Scriptura , quæ eo die occurrit in Proprio de Tempore: si adsit Homilia , singulæ tres de Homilia. In Festis , prima et secunda de eadem Scriptura , tertia de Sancto. Si fuerint duæ Lect. de Sancto , prima tantum erit de Script. , reliqua de Sancto.

9. Post singulas Lectiones in Feriis extra tempus Paschale dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria Responsoria, tempore vero Paschali, et in Festis, duo tantum Responsoria dicantur, scilicet post j. et ij. Lectionem tantum. In fine ultimi Responsorii, secundi scilicet, aut tertii, dicitur Gloria Patri, cum repetitione partis Responsorii, nisi aliud notetur. Quæ Responsoria in Officio de Sanctis sumuntur ex Communi Sanctorum: in feriali Officio ex Dñicis, quando propria per Ferias non distribuantur, ordine descripto in Rubrica de Responsoriis. Quando non dicitur tertium Responsorium, post tertiam Lectionem dicitur Hymnus, Te Deum laudamus.

XIV. De Laudibus.

Ad Laudes, dicto Hymno, Te Deum, vel ultimo Responsorio, Hebdomadarius absolute dicit: Deus, in adjutorium, etc. ut supra, et dicuntur Psalmi, et Canticum, Benedicite, vel aliud, ut habetur in feriali Officio extra tempus Paschale, cum Annis Officio convenientibus. Qui Psalmi et Canticum in Dñicis per annum (exceptis Dñicis a Septuag. usque ad Dñicam Palmarum inclusive) et in feriali Officio temporis Paschalis, ac in Festis tam novem, quam trium Lectionum, dicuntur de Unica, ut in Psalterio. In prædictis vero Dñicis a Septuag. usque ad Dñicam Palmarum inclusive, dicuntur ut suis locis ponitur. In feriali Officio per annum, extra tempus Paschale, dicuntur ut in Psalterio.

2. Annæ in Dñicis, quando Propria non assignantur, dicuntur ut in Psalterio. In Festis novem et trium Lectionum, si non adsancti propriæ, dicuntur de Communi. Post Psalmos dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Annæ ad Canticum Benedictus, cum eodem Canto, et Oratio: omnia

pro qualitate Officii, de Tempore, vel de Festo.

3. Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur ante primam Orationem, commemorationes vero de Cruce, de S. Maria, de Apostolis, de Patrono, et de Pace, similiter quando dicendæ sunt, dicuntur post Orationem, nisi alia commem. Festi Simplicis occurrat, quæ semper prædictas commemorationes præcedit, de quibus in propriis Rubricis dicitur.

4. Ante Orationem dicitur Dominus vobiscum, et Oremus; post ult. Orationem repetitur, Dominus vobiscum; deinde Benedicamus Domino, et Versus, Fidelium animæ, Pater noster, Dominus det nobis suam pacem, et Aña B. Mariæ, ut habetur in fine Completorii, si tunc discedendum sit a Choro: aliquoquin in fine ultimæ Horæ, nisi sequatur Missa, vel Officium Defunctorum, vel Psalmi Penitentiales, aut Litanie, ut in propria Rubrica dicitur.

XV. De Prima.

Ad Primam, Pater noster, Ave, Maria, Credo, secreto, Deus, in adjutorium, etc. Hymnus, Jam lucis orto sidere, deinde inchoatur Aña, quæ convenit. Sumuntur autem Annæ in Festis ad omnes Horas ex Laudibus per ordinem, quarta prætermissa, ut dicetur infra in Rubrica de Annis. Postea dicuntur Psalmi, qui in Dñicis et Feriis dicuntur ut in Psalt. In Festis autem et tempore Paschali, tres tantum, ut eliam ibi annotatur.

2. Post Annam dicitur Capitulum, Regi sæculorum. In feriali Officio extra tempus Paschale, dicitur Capitulum, Pacem. Deinde Responsorium breve, Christe, Fili Dei vivi, etc. Post h. breve in Officio Duplice, et infra Octavas, statim dicitur Oratio, Domine Deus omnipotens. In alio Officio dicitur Kyrie, eleison, cum reliquis Precebus, omnia ut in Psalterio.

Ad **X.** autem , Adjutorium, Hēbdomadarius signat se signo crucis a fronte ad pectus. Quando aliquis solus recitat Officium, semel tantum dicit, Confiteor, omissis illis verbis : Tibi, pater, vel vobis, fratres, et, Te, pater, vel vos, fratres, et similiter dicit, Misereatur nostri, peccatis nostris, perducat nos , quod etiam servatur ad Completo-rium. In feriali Officio, quando dictæ sunt Preces ad Laudes , adduntur aliæ Preces , ut ibidem in Psalterio.

5. Post Orationem Primæ , vel si dicatur Officium B. Mariæ, post illius Orationem , dicto Benedicamus , in Choro legitur Martyrologium : deinde dicitur, Preciosa , cum reliquis : quæ etiam dicuntur ab iis , qui extra Chorum non legerint Martyrologium. In fine ad Absolutionem Capituli , in Festis et aliquibus diebus pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ , si adsit proprium, alioquin de Communi: alio tempore tam in Dominicis, quam Feriis , Lectio brevis Officio illius temporis in Psalt. assignata.

XVI. De Horis , Tertia , Sexta et Nona,

Ad Tertiam , Sextam , et No-
nā ante singulas Horas dicitur Pater noster, Ave, Maria, Deus , in adjutorium, Hymnus , et Psalmi , ut in Psalterio : Añæ secundum Officii qualitatem , ordine quo supra. Dictis Psalmis et Añā, dicitur Capitulum , et Responsorium breve pro qualitate Officii : quæ in Dñicis et Feriis quando non habentur propria in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio : in Festis, si in Proprio Sanctorum non sint propria , sumuntur de Communi. Post Responsorium breve dicitur, Dominus vobiscum , et Oratio, quæ habetur in Proprio de Tempore : si autem fit de Sancto , ut in Proprio Sanctorum, alioquin ut in Communi.

2. Post Orationem repetitur,

Dominus vobiscum , et dicitur . Benedicamus Domino , Fidelium animæ , et Pater noster , secreto : ut infra in Rubrica de Ora-
tione Dominica explicatur.

XVII. De Vesperis.

Ad Vespertas, Pater noster , Ave, Maria , Deus in adjuto-
rium , etc. Deinde dicuntur quinque Psalmi cum quinque Añis, ut in Proprio aut Communi Sanctorum signantur. In Dñicis autem et Feriis, Añæ et Psalmi semper dicuntur ut in Psalterio (ubi etiam tempore Paschali Psalmi dicuntur sub una Añā , alleluia) nisi aliae proprie Añæ vel Psalmi (ut in Dñicis Ad-
ventus, et triduo ante Pascha) assignentur.

2. Post Psalmos et Añas dicun-
tur Capitulum, Hymnus, Versus, Aña ad Magnificat cum codem Canticō , et Oratio , omnia de Tempore , vel de Sancto , pro qualitate Officii.

3. Preces quando dicendæ sunt , dicuntur ante Orationem : commemorationes vero de Cru-
ce , de S. Maria, Apostolis , Pa-
tronō, et Pace, post Orationem , ut in propriis Rubricis habetur. Terminatur autem Officium Ve-
sperarum ut in aliis Horis.

XVIII. De Completorio.

Ad Completorium absolute di-
citur Lectio brevis , ut in Psalt., deinde Pater noster, Con-
fiteor, Misereatur, Indulgentiam, Converte, Deus , in adjutorium, Aña, Psalmi , Hymnus , Capitu-
lum , Responsorium breve, Can-
ticum cum Aña , omnia ut in fine Psalterio ; et post Añam in Du-
plicibus et infra Octavas, dici-
tur Oratio : in alio autem Officio ante Orationem dicitur, Kyrie, eleison , cum reliquis Precibus,
ut ibidem in Psalterio.

2. Post Versum , Benedicat et custodiat nos , etc. dicitur una ex Añis B. Mariæ, cum Versiculo et Oratione , ut ibidem : et dicto Versu , Divinum auxilium , dici-
tur secreto , Pater noster, Ave, Maria , et Credo.

XIX. De Invitatorio.

InvITATORIUM semper dicitur in omni Officio ad Matutinum cum Psalmo, Venite, exultemus, ordine in principio Psalterii descripto; sed variatur pro Officii qualitate, ut in Psalterio, et Proprio de Tempore, ac in Proprio et Communi Sanctorum.

2. Non dicitur in die Epiphania, nec in triduo ante Pascha, ut suis locis notatur; nec in Officio Defunctorum per annum, excepto die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum, ac in die obitus seu depositionis defuncti; et quandocumque dicuntur tres Nocturni.

XX. De Hymnis.

Hymni semper dicuntur in qualibet hora, præterquam a triduo ante Pascha, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum.

2. Ad Matutinum Hymnus dicitur post Psalmum, Venite, repetito Invitatorio, præterquam in die Epiphaniae. Ad Laudes et Vespertas dicitur post Capitulum, ad horas ante Psalmos, ad Completorium post Psalmos, et Anam.

3. Dicuntur autem in Officio de Tempore ut in Psalterio, quando proprii Hymni in Proprio de Tempore non adsunt: qui Hymni de Psalterio in Dominicis et Feriis assignati, dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum (Dñica infra Octavam Corporis Christi excepta) et ab Octava Epiph. usque ad Dñicam j. Quadrag. exclusive. In Officio de Sanctis dicuntur ut in Communi Sanctorum, nisi proprii in Proprio Sanctorum habeantur.

4. In Nativitate Domini usque ad Epiphiam, in Festo Corporis Christi, et per Octavam, et quandocumque sit Officium B. M. tam novem, quam trium Lectionum, etiam tempore Paschali, in fine omnium Hymnorum (præterquam in fine Hymnorum).

mini, Ave, maris stella, et Hymni ad Laudes in Festo Corporis Christi, qui habet ultimum Versum proprium) dicitur, Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine, ut in ejus Officio parvo, etiam si dicantur Hymni de Sanctis, qui infra Octavas predicas celebrantur, dummodo Hymni illi sint ejusdem metri, nec habeant ultimum Versum proprium, ut Hymnus sanctæ Crucis ad Vespertas, et plurimorum Martyrum ad Matutinum.

5. In Epiphania Domini, et per Octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur: Jesu tibi sit gloria, Qui apparuisti gentibus.

6. A Dñica in Albis usque ad Ascensionem, in Pentecoste, et per Octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur, Deo Patri sit gloria, et Filio qui a mortuis; etiam in Festis Sanctorum eodem tempore Paschali occurrentium, dummodo Hymni sint ejusdem metri, nec habeant ultimum Versum proprium, qui non mutatur, ut supra.

7. In Ascensione autem usque ad Pentecosten (præterquam in Hymno, Salutis humanæ Sator) dicitur: Jesu, tibi sit gloria, Qui victor in cœlum redis; similiter etiam in Festis tunc occurrentibus.

8. In Transfiguratione Domini dicitur, Jesu, tibi sit gloria, Qui te revelas parvulis. Aliis temporibus terminantur Hymni, ut suis locis ponitur.

XXI. De Antiphonis.

A v omnes horas nocturnas et diurnas semper cum Psalmis dicuntur Annæ, vel una, vel plures, pro diversitate Officii et Horarum.

2. Si de Tempore fiat Officium, id est, de Dñica aut Feria, dicuntur Annæ, ut in Psalterio, quæ cum Psalmis positæ in Vespere Dñicæ et Feriarum, in Completorio et in Nocturnis (etiam quando sit Officium de

***

Rubricæ generales Breviarii;

Festo trium Lectionum , id est. Simplici) numquam mutantur, nisi tempore Paschali; in quo dicitur una tantum Aña, Alleluia : excepto etiam tempore Adventus, in quo ad Vesperas et Nocturnos Dñicæ ponuntur Añæ propriæ. In Laudibus , et aliis Horis mutantur pro diversitate temporum, ut in Proprio de Tempore habentur: cum vero non assignantur propriæ , semper dicuntur quæ positæ sunt in Psalterio.

3. Añæ, quæ in Proprio de Tempore in Sabbatis ponuntur ad Magnificat pro prima Dñica alicujus Mensis, sumendæ sunt ex ea Dñica, quæ est proximior Kalendis , vel est in Kalendis illius mensis ; ut dictum est supra in Rubrica de Dñicis , ac etiam in Rubrica mensis Augusti : et semper in Sabbato ponitur Aña ad Magnificat , quæ contigua est libro Scripturæ in Dñica ponendo.

4. In Festis ix. Lectionum ad Vesperas dicuntur Añæ de Laudibus , nisi propriæ in Vesperris assignentur. Ad Horas similiter , tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis , quando habentur propriæ in Laudibus , et aliæ propriæ non fuerint ad Horas , sumuntur ex Laudibus , quarta prætermissa , hoc ordine : Ad Primam , prima : ad Tertiam , secunda : ad Sextam , tertia : ad Nonam , quinta.

5. In Feriis Adventus, quæ non habent in Laudibus Añas proprias, sumuntur ad Horas ex Laud. Dñicæ præcedentis. Ubi vero in Laudibus Feriarum fuerint propriæ, sumuntur ex ipsis Laudibus.

6. Tempore Paschali, in Officio tam ix , quam trium Lectionum, Psalmi cuiuslibet Nocturni dicuntur sub unica Aña, quæ Officio convenit , ut suis locis ponitur : et in fine omnium Antiphonarum additur , Alleluia, quando in illis non habetur. A Septuag. usque ad

Pascha , ubi habetur Alleluia , tacetur ; neque aliud ejus loco dicitur.

7. In Duplicibus ad Vesperas, Matutinum, et Laudes tantum , Aña dicuntur ante Psalms vel Cantica integræ, et post Psalms vel Cantica integræ repetuntur : in aliis Horis , et in Officio non Duplici , in principio Psalmi vel Cantici inchoatur tantum Aña , deinde in fine integra dicitur. Et quando Aña sumitur ex principio Psalmi vel Cantici , et incipit sicut Psalmus vel Canticum , post Añam non repetitur principium Psalmi vel Cantici ; sed continuatur quod sequitur in Psalmo vel Canticō, ab eo loco , ubi secundum ritum diei desinit Aña, nisi discontinuetur per Alleluia.

8. Añis propriis , tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis , semper cedunt quæ habentur in Psalterio , et in Communis Sanctorum.

9. Quando fit aliqua commem., semper dicitur Aña ante Orationem cum Versu : quæ sumitur ex Officio , quod convenit ei, de quo fit commem. : ita ut in Vesperris sumatur Aña quæ assignatur ad Magnificat , in Laudibus quæ ad Benedictus , cum Versibus qui habentur post Hymnum.

10. Añæ S. Mariæ positæ in fine Completorii , dicuntur ut inferius in propria Rubrica disponitur.

XXII. De Psalmis
PSALMI in Officio de Tempore per omnes Horas in Dñicis et Feriis dicuntur eo modo , quo distributi sunt in Psalterio : nisi aliquando alter in Proprio de Tempore signetur. In Festis autem dicuntur ut in propriis locis signantur : alioquin , ut in Communis Sanctorum.

2. Psalmi ad Laudes de Dñica, cum Canto Benedicite, dicuntur in omnibus Festis per annum , et in Feriis temporis Paschalidis.

3. Psalmus , Confitemini , dicitur ad Primam cum aliis Psalmis in Psalterio assignatis, in omnibus Dñicis quando Officium sit de Dñica ut in Psalt. : etiam in Dñicis quæ occurrent infra Octavas Sanctorum) a tertia Dñica post Pentec. inclusive, usque ad Nativitatem Domini exclusive; et a ij. Dominica post Epiph. inclusive, usque ad Septuag. exclusive : a Septuag. autem usque ad Pascha, ejus loco dicitur Psalmus , Dominus regnavit, quia Psalmus , Confitemini, tunc dicitur ad Laudes post Psalmum, Miserere , ut suo loco ponitur. In Dñicis vero temporis Paschalis a Dñica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, dicuntur tantum tres Psalmi sicut in Festis , addito Symbolo S. Athanasii. Alii Psalmi per singulas Ferias distributi ad Primam , dicuntur singuli loco Psalmi , Confitemini , in feriali tantum Officio, quando de Feria agitur extra tempus Paschale. In Feriis vero temporis Paschalis, in Festis per annum, et in Sabbato, sive de S. Maria, sive de Feria fiat Officium , dicuntur tantum tres Psalmi , scilicet , Deus , in nomine tuo , Beati immaculati , et, Retribue : etiam si Festum Dupl. celebretur in Dominicâ.

4. In Dñicis autem , quando Officium sit de Dñica ut in Psalterio, post Psalmos additur semper Symbolum S. Athanasii , Quicumque, ut infra in propria Rubrica dicitur.

5. Psalmi Horarum , scilicet ad Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, numquam mutantur, ut in Psalterio, sive de Sanctis, sive de Tempore fiat Officium.

6. Psalmi de Dñica ad Vesp., ut plurimum dicuntur in Vesperis Festorum , excepto ultimo , qui mutatur : cum vero aliter fieri debet, suis locis notatur. In Vesperis infra Octavam dicuntur Psalmi ut in ij. Vesperis Festi :

sed in primis Vesperis diei octavae dicuntur ut in j. Vesperis Festi , nisi aliter notetur.

7. In fine Psalmorum semper dicitur Gloria Patri , præterquam in Psalmo , Deus , Deus meus, ad te de luce vigilo; et in Psalmo , Laudate Dominum de celis , qui conjunguntur cum aliis Psalmis; et in fine ultimi tantum dicitur Gloria , ut suis locis notatur. Præterea non dicitur in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha , nec in Officio Defunctorum, cuius loco pro Defunctis dicitur. Requiem æternam dona eis, Domine, etiam si fiat Officium pro uno tantum.

8. Ut sacre vulgatae editionis puritas inconfusa et illibata servetur , etiam quoad interpunktiones , et distinctiones in sacris Bibliis appositas , additus est Asteriscus *, ut sit nota musicæ partitionis in medio Versu.

XXIII. De Canticis.

CANTICA dicuntur in Officio de Tempore, tam de Dominicis, quam Feriis , ad Laudes , Vesperas , et Completorium, ut in Psalterio distribuuntur.

2. In Festis et tempore Paschali ad Laudes semper dicitur Canticum , Benedicite , ut in Dñica; et in fine ejus non dicitur , Gloria Patri , sicut in aliis Canticis dicitur , nec respondetur, Amen. Alia Cantica ferialia , ut in Psalterio ad Laudes non dicuntur , nisi quando fit Officium de Feria extra tempus Paschale.

3. Cantica, Benedictus, Magnificat , et Nunc dimittis semper dicuntur suo loco, ut in Psalterio.

XXIV. De Versibus

VERSUS semper dicuntur ad Matutinum post ultimum Psalmum et Annam Nocturnorum, sive in Officio dicantur tres Nocturni, sive unus. Ad Laudes et Vespertas Versus dicitur post Hymnum : ad Horas dicitur in Responsorio brevi post repetitionem partis Responsorii, dicto Gloria Patri.

2. In Pascha Resurrectionis et per Octavam usque ad Vespertas Sabbati in Albis exclusive , in Nocturno tantum dicitur Versus , in aliis Horis non dicitur , ut ibidem.

3. Quando fit aliqua commemo-
ratiō, semper post Añam ejus,
de quo fit commem., dicitur Ver-
sus, qui in ejus Officio ponitur
post Hymnum Vesperarum et
Laudum, nisi aliter notetur.

4. Versibus prædictis tempore
Paschali semper additur Alle-
luia : non autem Versibus Pre-
cum , nec in Pretiosa , ad Pri-
mam , neque in Versibus Re-
sponsoriorum Matutini.

5. In Officio Festi trium Le-
ctionum post omnes Psalmos se-
riales cum Añis dicitur Versus de
Communi Sanctorum, hoc ordi-
ne : Feria ij. et v. Versus j.
Nocturni : Feria iij. et vij. Versus
ij. Nocturni : Feria quarta Ver-
sus iij. Nocturni.

6. Versus positi in Psalterio
ad Laudes et Vespertas, semper
dicuntur, quando alii proprii non
assignantur in Proprio de Temp.
XXV. De Absolutionibus et Be-
nedictionibus ante Lectiones.

ABSOLUTIONES et Benedictiones
dicuntur per ordinem in Of-
ficio ix. Lectionum ante Lectiones , ut in prima Dñica de Ad-
ventu ponuntur, scilicet post
Versum dicto Pater noster , Et
ne nos, dicitur Absolutio, et Be-
nedictiones, ut ibi : præterquam
in Matutinis tenebrarum majoris
Hebdomadæ, et in Officio Defun-
ctorum, in quibus Absolutio et
Benedictiones non dicuntur.

2. Si fiat Officium trium Le-
ctionum , et sit de Feria , in qua
singulæ tres Lectiones sunt de
Scriptura , Absolutio et Bene-
dictiones sumuntur ex prima
Dñica de Adventu , hoc ordine :
Feria ij. et v., dicuntur Absolu-
tio et Benedictiones j. Nocturni :
Feria iij. et vij. ij. Nocturni ;
Feria iv. et Sabbato, tertii No-
cturni.

3. Si autem singulæ tres Le-

ctiones sint de Homilia super
Evangelium , Absolutio dicitur
secundum Ferias, ut supra , Be-
nedictiones vero semper dieun-
tur ut in iij. Nocturno, scili-
cet, Prima Benedictio erit, Evan-
gelica lectio : Secunda , Di-
vīnum auxilium : Tertia , Ad so-
ciatē. Si fit de Sancto trium
Lectionum , Absolutio dicitur
secundum Ferias , ut supra :
Benedictiones vero semper di-
cuntur ut in iij. Nocturno, hoc
modo : Prima , Ille nos benedi-
cat : Secunda, Cujus vel Quo-
rum, vel Quarum Festum colim-
mus : Tertia , Ad sociatē.

4. Quando fit Offic. S. Marie in
Sabbato, Absolutio et Benedictiones
dicuntur, ut habentur in ejus
Officio parvo circa finem Bre-
viarii.

XXVI. De Lectionibus.

LECTIONES leguntur ad Matuti-
num, dictis Psalmis Nocturnorū
cum Añis, Versibus , Ab-
solutionibus quoque, et Benedic-
tionibus ut supra. In Dupli-
bus et Semiduplicibus dicuntur
ix. Lectiones , id est, in quolibet
Nocturno tres : in Feriis , et in
Festis simplicibus leguntur tan-
tum tres Lectiones.

2. In Officio ix. Lectionum di-
cuntur hoc modo : In j Noctur-
no semper leguntur tres Lectiones
de Scriptura : quæ, quando
suis locis propriæ aut de Com-
muni Sanctorum non assignan-
tur, semper leguntur ut in Offi-
cio de Tempore, quæ sua quaque
die occurrent legendæ. In ij.
Nocturno , si fit de Sancto , tres
Lectiones leguntur de vita San-
cti , vel de aliquo Sermone aut
Tractatu , qui ei convenit : que
si non adsancti propriæ , leguntur
ex Communi Sanctorum. Ex quo
etiam Communi completur nu-
merus trium Lectionum, quando
Officium fit ix Lectionum de ali-
quo Sancto , qui habet tantum
unam vel duas Lectiones pro-
prias. Si fit de Dñica, vel de alio
Officio ix Lectionum per annum,
etiam de Octava , leguntur tres

Lectiones de Sermone , aut Tractatu , qui in illis ponitur. In iij. Nocturno semper leguntur tres Lectio[n]es de Homilia in Evangelium , posita in Proprio , aut ex Communi assignatae : et primæ Lectio[n]i de Homilia semper præponitur principium Evangelii , de quo est Homilia , etiam infra Octavas. Excipiuntur ab hoc ordinari Lectionum , Matutina tenebrarum ante Pascha , et Defunctorum , ut in suis Officiis ponitur.

3. Si in Officio ix. Lectionum , in quo non dicitur ix. Responsum , contingat fieri commemorationem de aliquo Sancto , qui propriam habet Lectionem , Lectio ix. legitur de Sancto : si habuerit duas Lectiones , ex duabus fiat una Lectio , omissa nona Lectione in dicto Officio ix. Lectionum , vel octavæ Lectioni adjuncta. Quod si eodem die occurrat Dñica , vel Feria quæ habet Homiliam , Lectio ix Sancti omittitur , et ejus loco legitur Homilia Dñica , vel Feria , scilicet vel prima Lectio de Homilia , vel tres simul in unam Lectionem conjunctæ.

4. In Officio trium Lectionum , si sit de Feria , tres Lectiones leguntur de Scriptura : nisi tres sint de Homilia , quia tunc omissionis Lectionibus de Scriptura , leguntur de Homilia. Si sit de Sancto qui habeat duas Lectiones . prima tantum erit de Scriptura , ut vel legatur una , vel ex tribus simul junctis fiat una : secunda et tertia de Sancto. Si unam tantum habuerit , vel propriam , vel ex Communi assignatam , prima et secunda erunt de Scriptura , tertia de Sancto : quod etiam servatur in Officio B. Mariae in Sabbato.

5. Lectiones autem de Scriptura in Officio de Tempore sic distributæ sunt per annum , ut quotidie aliquid ex ea legatur , etiam in Officio de Sanctis , quando aliæ (ut dictum est) non assignantur.

6. Initia librorum sacrae Scripturæ , (qui sere semper in Dñicis inchoantur) eo die ponuntur , quo notata sunt , etiam si fiat Officium de Sancto ; nisi in Festo aliæ propriæ Lectiones de Scriptura , vel de Communi assignentur ; tunc enim initium Lectionis de Scriptura transferatur in sequentem diem similiter non impeditam : et Lectiones illi diei de eadem Scriptura assignatae vel cum superioribus Lectionibus legantur , vel omittantur : ita ut non oporteat eas amplius in alio sequenti die resumere , sed illæ legantur , quæ sua quaque die occurrunt , aut cum iisdem jungantur. Quid semper servetur , quando Lectiones occurrentes de Scriptura aliquo die omittuntur.

7. Cum autem initium aliqui Epistolæ Catholice tempore Paschali , aut aliqui Prophetæ minoris mense Novembri , infra Hebdomadam illorum temporum impeditur aliquo Festo ix. Lectionum habente proprias Lectiones de Scriptura , dictum initium Epistolæ et Prophetæ , quoad commode fieri poterit , ponatur in sequenti Feria , alio similiter initio Scripturæ ponendo , vel Festo non impedita , alioquin in praecedenti similiter non impedita , ita ut aliquo modo ponatur , etiam si plura initia eodem die poni oporteat.

8. De Scriptura quoque tantum est positum , quantum satis videtur pro numero Hebdomadarum quæ esse possunt inter Epiphaniam et Septuag. , et inter Pentecosten et Adventum. Ubi vero contingat minui numerum Dñicarum et Hebdomadarum post Epiph. , adveniente Dñica Septuag. , quod superest de Epistolis B. Pauli , quæ distributæ sunt pro numero dictarum Dñicarum et Hebdomadarum , eo anno omittitur , quamvis de aliquibus Epistolis nihil sit lectum. Quod tamen sit de Scriptura ex libris Regum (de

quibus legitur ab Octava Pentecostes usque ad Dñicam j. Augusti) cum non expletur numerus Dñicarum post Pentecôte de eis libris annotatus usque ad mensem Augusti : quia tunc Lectionibus de his libris omissionis , legitur de Scriptura quæ ponitur mense Augusti. Quod si fiat de aliqua Dñica post Epiph. anticipate in Feria eo modo quo dictum est de Dñicis numero 4. et 5. tunc post Officium Dñicam anticipatæ , in sequentibus diebus legatur de Epistolis S. Pauli assignatus Dñicæ anticipate , et sequentibus Feriis , omissionis aliis quæ sunt assignatae precedenti Hebdomadæ. Quid autem observandum sit , cum mensis , cui quinque Dñicæ assignantur , non habuerit nisi quatuor , in propriis locis notatur.

9. Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum leguntur in Festis , ubi assignantur in Proprio Sanctorum per annum. Rursus quando aliquod Festum in propria Ecclesia solemniter celebratur : item quando aliquod Festum ix. Lectionum occurrit in Quadrag. , et Quatuor Temp. in Feria ij. Rogationum , et in Vigilia Ascensionis ; in quibus Feriis in Officio de Tempore non assignantur Lectiones de Scriptura , sed de Homilia : tunc enim in Festis recurrentum est ad Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex supradictis Feriis occurrat dies octava alicujus Festi habentis Octavam , tunc in j. Nocturno diei octavæ repeatantur Lectiones , quæ in j. Nocturno Festi lectæ fuerunt : si vero occurrat dies infra Octavam , tunc sumantur de Communi. Aliæ Lectiones ij. et iij. Nocturni posite in Communi Sanctorum similiter leguntur , quando in Proprio Sanctorum assignantur , et quando in aliqua Ecclesia aliquod Festum celebratur cum ix. Lectionibus , (quia in ea est so-

lemnem , aut consuetum in ea celebrari) quod proprias et approbatas de Festo Lectiones non habuerit.

40. Lectiones j. Nocturni leguntur cum titulo libri , ex quo sumuntur , nisi aliter in propriis locis notetur : Lectiones etiam ij. Nocturni , quando sunt ex aliquo Sermone , vel Tractatu , leguntur cum titulo et nomine Auctoris : alias minime Et similiter in iij. Nocturno præponitur titulus auctoris , cujus est Homilia.

41. In fine cujusque Lectionis dicitur , Tu autem , Domine , miserere nobis , et respondetur , Deo gratias. Quod etiam fit in Lectionibus brevibus in principio Completorii et in fine Prima post Pretiosa ; præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha , et in Officio Defunctorum , ut suis locis ponitur.

XXVII. De Responsoriis post Lectiones.

RESPONSORIA dicuntur ad Matutinum post Lectiones : id est , post quamlibet Lectionem dicitur unum Responsorium , ut infra.

2. In Festis ix. Lectionum (præterquam in Festo SS. Innocentium , quando non venerit in Dñica) et in Dñicis ab Oct. Paschæ inclusive , usque ad Adventum exclusive , et a Dñica infra Octavam Nativitatis inclusive , usque ad Septuagesimam exclusive , dicuntur octo tantum Responsoria. Et in fine tertii , et sexti , et octavi , dicitur , Gloria Patri , cum repetitione partis Responsorii ; quod regulare est in fine ultimi Responsorii cuiuslibet Nocturni , tam in Officio ix. , quam trium Lectionum , excepto tempore Passio- nis : quo tempore loco Gloria Patri , repetitur Responsorium a principio : excepto etiam Officio Defunctorum , in quo illius loco dicitur , Requiem æternam , etc. Qui Versus , Gloria Patri , quibusdam diebus dicitur in primo

Responsorio, ut in propriis locis annotatur. Post nonam Lectio-nem prædictis diebus, quando octo tantum dicuntur **Hymnus**, im-mEDIATE dicitur **Hymnus**, Te Deum.

5. In Dñicis Adventus, et in Dñicis a Septuag. usque ad Dñicam Palmarum inclusive, et in triduo ante Pascha, dicuntur novem **Responsoria**, quia tunc non dicitur Te Deum.

4. In Officio autem trium Lectionum, quando fit de Festo, et in Feriis temporis Paschalis, quod est inter Dñicam in Albis et Ascensionem (excepta Feria ij. Rogationum, in qua ponitur ij. **Responsorium**) dicuntur duo **Responsoria**, quia post ij. Lectionem dicitur, Te Deum. Quæ **Responsoria** in Festis sumuntur de Communi Sanctorum: et in dictis Feriis temporis Paschalis, quando alia propria non assignantur, sumuntur de Dñica, in qua primo sunt posita, hoc ordine: secunda et v. Feria, primum et secundum **Responsorium j. Nocturni**: Feria ij. et vj. primum et secundum **Responsorium ij. Nocturni**: Feria iv. primum et secundum **Responsorium iii. Nocturni**.

5. In aliis Feriis extra tempus Paschale dicuntur tria **Responsoria** (quia in illis non dicitur, Te Deum) hoc ordine: Feria ij. et v. tria **Responsoria j. Nocturni**: Feria iij. et vj. tria **Responsoria ij. Nocturni**: Feria iv. et Sabbato, quando in eo fit de Feria, tria **Responsoria iij. Nocturni Dñicarum præcedentis**, in qua primo sunt posita. Verum quia in iij. Nocturno Dñicarum a tertia post Pentecostenem inclusive, usque ad Adventum exclusive, non habetur nisi unum **Responsorium** dicendum infra Hebdomadam quod est septimum in Dñica: propterea quod **Responsorium**, Duo Seraphim, non dicitur nisi in prædictis Dñicis, ideo Feria iv. et Sabbato, quando **Responsoria** su-

menda erunt ex iij. Nocturno, primum **Responsorium** erit quod est vij. Dñicæ: secundo et tertio loco dicitur ij. et iij. sequentis Feriæ: id est, post secundam et tertiam Lectionem dicitur ij. et iij. **Responsorium**, quod est ij. et iij. secundæ sequentis Feriæ, si propria **Responsoria** habuerit, alioquin si non habuerit propria, dicitur ij. et iij. **Responsorium j. Nocturni** ejusdem Dñicæ. Ab Octava Epiphanie usque ad Septuag. habentur **Responsoria propria** in singulis Feriis, excepto Sabbato, in quo, quando fit de Feria, dicuntur **Responsoria Feriæ iv.**

6. Sumuntur autem **Responsoria** ex eo loco, ubi primo sunt posita, in principio mensis, vel libri, et repetuntur in aliis sequentibus Dñicis illius mensis, in quibus alia non assignantur: vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt **Responsoria**. Quæ autem in prima Hebdomada mensis posita sunt per Ferias, repetuntur eodem ordine in iisdem Feriis per sequentes Hebdomadas, donec alia ponantur. Ubi vero non adsunt propria, semper ex Nocturnis Dñicæ sumuntur dicto ordine.

7. Si **Responsoria j. Nocturni** ejus Dñicæ, in qua primo ponuntur, propter Festum Duplex in ea occurrentis, in ipsa Dñica poni non possint, ponantur prima die ejus Hebdomadæ in qua occurrit fieri de Feria, et omittantur alia, quarum forte in illa Feria propria haberentur. Si vero in tota Hebdomada non occurrat dies in quo fiat de Feria, illa **Responsoria** ponantur in sequenti Hebdomada, vel Dñica similiter non impedita, et dummodo in ea alia **Responsoria** non sint primo ponenda, alioquin eo anno omittantur **Responsoria**, etiam quæ in aliquibus Feriis per Hebdomadam habentur, si eo die, quo posita sunt, non possunt dici propter Festum occurrentis, non sunt

transferenda in aliam diem, sed omittuntur.

8. Tempore Paschali in fine Responsorii ante Versum additur Alleluia.

XXVIII. De Responsoriis brevibus Horarum.

RESPONSORIA brevia dicuntur post Capitulum ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonam, et Completorium, præterquam in triduo ante Pascha usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusive, quibus diebus non dicuntur. Ad Primam et Completorium semper dicuntur eodem modo, ut in Psalterio. In aliis Horis, quando fit Officium de Dñica, vel Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio. In Adventu autem, Quadrag., tempore Passionis, et Paschali, ut suis lccis habentur propria. In Festis similiter, quando non habentur propria, dicuntur ut in Communione Sanctorum.

2. In fine Responsorii brevis dicitur, Gloria Patri, cum repetitione Responsorii, eo modo quo ordinatur ad Primam in Psalterio, præterquam tempore Passionis: tunc enim non dicitur Gloria Patri, in Officio de Tempore, sed solum repetitur Responsorium breve a principio.

5. In Responsorio brevi ad Primam loco Versus, Qui sedes, etc. in Adventu dicitur, Qui venturus es in mundum, tam in Dñicis et Feriis, quam in Festis: excepto Festa Immac. Concept. B. Mariae, et per Oct. In Nativitate Domini usque ad Epiph., etiam in Festis occurrentibus: in Festa Corporis Christi, et per Octavam, et in omni Officio B. Mariae, tam ix. quam trium Lectiorum, etiam si infra ejusdem Octavas fiat de Festa vel de Dñica, dicitur, Qui natus es de Maria Virgine. In Epiphania, et per Octavam, et in Festa Transfigurationis, dicitur, Qui apparisti hodie. A Dñica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, tam in Officio de

Tempore, quam de Sanctis (excepto Officio S. Mariae) semper dicitur, Qui surrexisti a mortuis. In Ascensione usque ad Pentecosten exclusive dicitur, Qui scandis super sidera. In Pentecoste, et reliquo anni tempore, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, dicitur: Qui sedes ad dexteram Patris, ut in Psalterio.

4. Responsoria brevia aliarum Horarum, quæ ponuntur in prima Dñica de Adventu, dicuntur per totum Adventum, quando fit Officium de Tempore. Similiter quæ ponuntur in prima Dñica Quadrag., dicuntur usque ad Dñicam Passionis exclusive. Et quæ ponuntur in Dñica Passionis, dicuntur usque ad Feriam v. in Cœna Domini exclusive. Item quæ ponuntur in Dñica in Albis, dicuntur usque ad Ascensionem exclusive. Quæ vero ponuntur in aliquo Feste habente Octavam dicuntur per totam Octavam, quando fit de Octava. In Officio autem B. Mariae, tam ix. quam trium Lectiorum (excepto Festa Assumptionis ejusdem) dicuntur semper R. brevia de Communi Virg.

5. Tempore Paschali a Dñica in Octava Paschæ usque ad Sabbathum post Pentecosten inclusive, in fine Responsorii brevis ante primum Versum dicuntur duo Alleluia; quæ etiam post dictum primum Versum repeatuntur pro parte Responsorii; et in fine ij. Versus uatum tantum Alleluia, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, ut dicitur in Rubrica quæ est in Sabbatho in Albis. Extra tempus Paschale, quamvis in aliquibus Festis ad Tertiam, Sextam, et Nonam Responsoris brevibus addantur Alleluia, non ideo adduntur ad Primam, et Completorium.

XXIX. De Capitulis.

CAPITULA semper dicuntur (præterquam a Feria v. in Cœna Domini, usque ad Vespe-

ras Sabbati in Albis exclusive , et præterquam in Officio Defunctorum) ad Vesperas, Laudes , et alias Horas , dictis Psalmis et Añis : ad Completorium vero dicto etiam Hymno.

2. Capitula Dominicalia posita in Psalterio, in j. et ij. Vesperris, in Laudibus et Horis, dicuntur a tertia Dñica post Pentecosten usque ad Adventum, et a secunda post Epiphaniam usque ad Septuag. Capitula autem feria- lia dicuntur post Octavam Pentecostes usque ad Adventum , et ab Octava Epiphanie usque ad Dñicam j. Quadrag. Aliis temporibus dicuntur, ut in Proprio de Tempore : si fit de Sanctis , ut in Proprio de Sanctis : cum propria adsunt , alioquin de Communi Sanctorum. Capitulum Prima et Completorii (quando Capitula dicuntur) numquam mutatur, ut in Psalterio.

3. In Dñicis ad Adventum usque ad Octavam Epiphanie , et a Septuag. usque ad tertiam post Pentecosten , et in Feris temporis Paschalis , et in omnibus Festis regulariter , Capitulum positum in j. Vesperris dicitur in Laudibus ad Tertiam , et in ij. Vesperris , quibusdam exceptis , quae suis locis assignantur.

4. In Feris tempore Paschali ad Primam dicuntur Capitulum , Regi sæculorum: sicut in Dñicis et Festis. Post Capitulum semper respondetur, Deo gratias.

XXX. De Oratione.

ORATIO in Vesperris et Laudibus dicitur post Añas ad Magnificat , et Benedictus immediate , nisi quando dicendæ sunt Preces : quæ dicuntur post Añam , et in fine illarum Oratio Ad Primam et alias Horas Oratio dicitur post Responsorium breve , nisi dicendæ sint Preces : tunc enim Oratio dicitur post Preces. Ad Completorium Oratio dicitur post Añam , Salva nos ; nisi dicendæ sint Preces : et tunc dicitur post illas.

2. Ad Primam et Completo-

rium numquam mutantur Ora- tiones quæ habentur in Psal- terio , præterquam in triduo ante Pascha , in quo triduo ad omnes Horas usque ad Nonam Sabbati sancti inclusive post Psalmum Miserere , dicitur Oratio diei, ut suo loco ponitur: in aliis Horis regulariter dicitur Oratio , quæ dicta est in j. Ves- peris. In Quadrag. autem, Quatuor Temporibus , Vigiliis , et Feria ij. Rogationum , Oratio , quæ dicta est in Laudibus , dici- tur tantum ad Tertiā, Sextā, et Nonam. In Vesperris autem se- quentibus , si fit de Feria , dici- tur vel alia propria , ut in Qua- drag., vel Dominicæ præcedentis , ut in aliis Feris. Quæ Oratio præcedentis Dñicæ semper dici- tur in seriali Officio per Hebdō- madam , quando propria non assignatur Infra Octavas dici- tur Oratio ut in die Festi ; si- militer et in die octava , nisi alia propria assignetur.

3. Ante Orationem , etiam quando aliquis solus recitat Offi- cium , semper dicitur Versus , Dominus vobiscum , et responde- tur , Et eum spiritu tuo. Qui Versus non dicitur ab eo , qui non est saltem in ordine Diaconi- natus , nec a Diacono præsente Sacerdote , nisi de illius licentia. Si quis autem ad Diaconatus ordinem non pervenerit , ejus loco dicat, Domine , exaudi ora- tionem meam , et responde tur , Et clamor meus ad te veniat. Deinde dicitur , Oremus , postea Oratio : quæ si unica tantum dicitur , Versus Dominus vobis- cum , vel , Domine , exaudi , re- petitur finita Oratione , post- quam fuerit responsum , Amen. Si autem plures Orationes di- cendæ sint , ante quamlibet Orationem dicitur Aña et Ver- sus , deinde Oremus : et post ultimam Orationem repetitur , Dominus vobiscum : postea di- citur , Benedicamus Domino , responde tur, Deo gratias. Deinde dicitur Versus , Fidelium animæ ,

qui Versus non dicitur post Benedicamus Domino , ad Primam ante Pretiosa , etc. neque ad Completorium ante Versum , Benedicat , etc. nec quando post aliquam Horam immediate sequitur Officium parvum B. Mariæ , vel Officium Defunctorum , aut Septem Psalmi Pœnitentiales , vel sola Litaniæ.

4. Si Oratio dirigatur ad Patrem , concluditur , Per Dominum : si ad Filium , Qui vivis et regnas. Si in principio Orationis fiat mentio Filii , dicatur , Per eundem : si in fine Orationis , dicatur , Qui tecum vivit et regnat. Si fiat mentio Spiritus sancti , dicatur , In unitate ejusdem Spiritus sancti , etc.

5. Quando plures Orationes dicuntur , prima tantum dicitur sub sua conclusione , Per Dominum , vel aliter , ut supra : aliæ non concluduntur , nisi in ultima Oratione : sed unicuique Orationi semper præponitur Oremus , præterquam in Officio Defunctorum , in quo alio modo , quam ut supra , Orationes dicuntur : item in Litanis Orationes omnes dicuntur conjunctim sub uno Oremus , ut suis locis habetur.

XXXI. De Hymno. Te Deum.
HYMNS , Te Deum , dicitur in omnibus Festis per annum , tam trium quam ix. Lectionum , et per eorum Octavas , excepto Festo SS. Innocentium , nisi venerit in Dominica ; dicitur tamen in ejus die octava. Dicitur etiam in omnibus Dñicis , a Pascha Resurrectionis inclusive , usque ad Adventum exclusive , et a Nativitate Domini inclusive , usque ad Septuag. exclusive : et in omnibus Feriis temporis Paschatis , scilicet a Dñica in Albis usque ad Ascensionem , excepta Feria ij. Rogationum , in qua non dicitur.

2. Non dicitur autem in Dñicis Adventus , et a Septuag. usque ad Dñicam Palmarum inclusive , neque in Feriis extra tempus Pasch.

3. Cum dicitur , omittitur semper nonum , vel tertium Responsorium ; et statim dicitur post ultimam Lectionem.

4. Cum non dicitur , ejus loco ponitur nonum , vel tertium Responsorium : quo dicto , statim inchoantur Laudes. Similiter quando dicitur , Te Deum , eo Hymno dicto , statim inchoantur Laudes , præterquam in nocte Nativitatis Domini : quia tunc dicitur Oratio , postea celebratur Missa , ut suo loco notatur.

XXXII. De Oratione Dominica , et Salutatione Angelica.

ORATIO Dominica , Pater noster , et Salutatio Angelica , Ave Maria , semper dicuntur secreto ante omnes Horas , præterquam ad Completorium ; in cuius principio post Lectionem brevem , Fratres , Sobrii , dicto Versu , Adjutorium nostrum , dicitur tantum , Pater noster , secreto : et in fine Completorii , statim post Orationem B. Mariae dicitur , Pater noster , Ave Maria , et Credo totum similiter secreto. Finitis Horis , et dicto Versu , Fidelium animæ , dicitur similiter secreto Pater noster , tantum , nisi sequatur Officium B. Mariæ , quia tunc post illud dicitur Pater noster , ut supra , et nisi alia Hora subsequatur ; tunc enim dicitur semel tantum , Pater noster , cum Ave Maria , pro principio sequentis Horæ ; qua finita , dicitur , Pater noster : ita ut semper dicatur in fine ultimæ Horæ. Si autem post Vespertas immediate sequatur Completorium , dicto Fidelium animæ , incipitur Versus , Jube domine.

2. Quando in fine Orationis Dñicæ proferendum est clara voce , Et ne nos inducas , semper in principio eadem voce proferuntur hæc duo verba , Pater noster , ut in Precibus , et similibus : alias numquam proferuntur , sed dicitur totum secreto. Ad Laudes vero et Vespertas , quando in seriali Officio

dicuntur Preses, totum dicitur clara voce ab Hebdomadario.

3. Salutatio Angelica semper dicitur ante Officium B. Marie, quando non conjungitur cum Officio Domini, quia tunc sufficit dixisse eam in principio cum Oratione Dominicana.

XXXIII. De Symbolo Apostolorum, et Symbolo sancti Athanasii.

S YMBOLUM Apostolorum semper dicitur ante Matutinum et Primam, et finito Completoorio post Orationem Angelicam, totum secreto: etiam si ad Primam et Completorium iterum dicendum sit cum Precibus. Quando vero dicitur cum Precibus ad Primam et Completorium, clara voce profertur, Credo in Deum, et in fine, Carnis resurrectionem, reliquum dicitur secreto: alias totum secreto dicitur ut supra.

2. Symbolum S. Athanasii dicitur ad Primam post Psalmum, Retribue, in omnibus Dñicis per annum, quando Officium fit de Dñica, exceptis Dñicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, ac Dñicis Resurrectionis et Pentecostes, in quibus dicuntur tantum tres Psalmi consueti, ut in Festis. In Dñicis infra alias Octavas, et in Dominica Trinitatis dicitur, alias numquam, neque si aliquod Festum Duplex celebretur in Dominica. Et in fine illius dicitur, Gloria Patri.

XXXIV. De Precibus.

Preces sunt aliquot Versus qui aliquando dicuntur ante Orationem, incipientes a Kyrie, eleison, vel a Pater noster.

2. Preces Dominicales ad Primam et Completorium ut in Psalterio, non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, nec in Vigilia Epiph. et Feria vj. et Sabbato post Octavam Ascensionis, etiamsi infra Octavam fiat Officium de Dñica, vel alio Festo Semiduplici, quia tunc

ratione Octavæ non dicuntur: alias autem semper dicuntur.

3. Preces feriales ad Laudes et per Horas distinctæ, ut in Psalterio, dicuntur tantum in Feriis Adventus, Quadrag., Quatuor Temporum, et Vigilarum quæjejunantur, (exceptis Vigilia Nativitatis Domini ac Vigilia et Quatuor Temporibus Pentecostes) et tunc dicuntur flexis genibus. In aliis Feriis per annum numquam dicuntur nisi Dominicales, et in illis non flectuntur genua.

4. In Feriis Adventus, Quadrag., et Quatuor Temporum, dicuntur Preces feriales etiam ad Vespertas, si non sequatur Festum: ad Completorium dicuntur consuetæ de Dominica, sed flexis genibus. Dicuntur autem Preces flexis genibus ab Hebdomadario usque ad Versum, Dominus vobiscum, ante primam Orationem: a circumstantibus autem usque ad Versum, Benedicamus Domino, post ultimam Orationem.

5. In Vigiliis Preces feriales dicuntur tantum ad Matutinum, et per Horas, ad Vespertas vero sequentes non dicuntur, quia inde fit de Festo. Quod si post Vigiliam S. Mathiae sequatur primus dies Quadrag. in Vesperris dicuntur Preces feriales, quamvis dicenda sit Oratio Dñicae præcedentis, et non Vigiliæ. Quod etiam servatur quando in Feria vj. et Sabbato Quatuor Temporum Septembbris fit Officium de Feria, cum in eis non occurrat Festum ix. Lectionum: tunc enim in Vesperris Feria vj. dicuntur Preces, quamvis dicenda sit Oratio Dñicae præcedentis, non autem Feriae Quatuor Temporum.

6. Psalmus, Miserere, dicitur cum Precibus ad Vespertas tantum, et Psalmus, De profundis, ad Laudes. In Officio Defunctorum dicuntur Psalmi, qui in eo Officio designantur.

XXXV. De Commemorationibus communibus , seu Suffragiis Sanctorum .

COMMEMORATIONES communes , seu Suffragia de Sanctis , quæ habentur in Psalterio post Vespertas Sabbati dicuntur in fine Vesperarum et Laudum , ab Octava Epiphaniæ usque ad Dñicam Passionis exclusive , et ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive : in Dñicis , Feris et Festis (nisi Officium sit Duplex , vel infra Octavas , etiamsi de Dñica , vel Semiduplici infra eas fiat) et illis adjungitur commem. de Patrone , vel Titulo Ecclesiae ante vel post commemorationem de S. Maria , et de Apostolis , pro dignitate illius , ita tamen , ut semper ultimo loco ponatur commem. de Pace . Et ante illas in feriali Officio fit commem. de Cruce , quæ habetur a Psalterio post Laudes Feriæ ij.

2. Tempore Paschali fit alia commem. de Cruce , ut ibi ponitur in Laudibus Feriæ ij. post Dñicam in Albis , et ea solum tunc dicitur : non tamen in Duplicibus , neque infra Octavas .

3. Si facienda sit commem. alicujus Festi occurrentis , semper fit ante ipsa Suffragia consueta , etiam ante commem. de Cruce .

4. Commemoratio de S. Maria non fit cum aliis quando dicitur ejus Officium parvum , nec quandocumque fit Officium de ea .

XXXVI. De Antiphonis B. Mariæ in fine Officii .

ANTIPHONÆ B. Mariæ positæ in fine Psalterii post Completorium , singulæ dicuntur pro

temporis diversitate , ut ibi annotatur , præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha .

2. Dicuntur autem extra Chorum , tantum in fine Completorii , et in fine Matutini , dictis Laudibus , si tunc terminandum sit Officium , alioquin , si alia subsequatur Hora , in fine ultimæ Horæ . In Choro autem semper dicuntur , quandocumque , terminata aliqua Hora , discedendum est a Choro .

3. Numquam vero dicuntur post aliquam Horam , quando subsequitur cum Officio diei Officium Defunctorum , vel Septem Psalmi Pœnitentiales , aut Litaniæ , præterquam post Completorium , in quo semper dicuntur , etiamsi prædicta subsequantur , neque etiam dicuntur quando post aliquam Horam immediate subsequitur Missa . Dicuntur autem flexis genibus (præterquam in diebus Dñicis , a j. Vespbris Sabbati , et toto tempore Paschali) Hebdomadario tamen ad Orationem surgente .

XXXVII. De Officio parvo Beatis Mariae et aliorum .

De Officio parvo B. Mariæ , de Officio Defunctorum . de Septem Psalmis Pœnitentialibus , et Litaniis , et de Psalmis Gradualibus , quando et quomodo tam in Choro quam extra Chorum , dicenda sint , habentur suis locis propriæ Rubricæ circa finem Breviarii .

2. Tempore Paschali in Officio parvo B. Mariæ , quod dicitur in Choro , non additur Alleluia Anis , neque Versibus , neque Responsoris .

DUÆ TABELLÆ

EX RUBRICIS GENERALIBUS EXCERPTÆ.

In quarum prima statim videbitur poterit, de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo officium præcedens concurrat in Vesp. cum Officio seq. diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperiatur quod queritur.

Primum inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurront, deinde legatur Regula juxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur, quid sit agendum.

Exempli gratia. Quadrangulus, in quo sibi invicem occurront Duplex primæ classis, et Dominica primæ classis, erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 4. quia si ad eum tam Duplex, quam Dominica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrent. Regula autem juxta dictum numerum apposita sic habet: 4. Translatio i.e. j. Officij de ij. Id est, Dupl. j. classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dominica primæ classis: quia cum in his Regulis dicitur, De primo, seu præcedenti, intelligitur de Festa in superiori parte Tabellæ apposito, ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus neque concursus esse potest, vel quia in propriis locis annotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet, quæ sint Duplia j. et ij. classis, et ma-

jora per annum, et quæ Dominicæ et Feriæ majores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS,

In quibus nulla fit commemorationumcunque Festorum occasio nisi prout supra in Rubricis.

Nativitas Domini.

Epiphania Domini.

Pascha Resurrectionis, cum ij. anteced. et ij. seq. diebus.

Ascensio Domini.

Pentecostes, cum ij. seq. diebus.

Festum Corporis Christi.

Nativitas S. Joannis Baptiste.

Festum SS. Apost. Petri et Pauli.

Assumptio B. Mariae Virginis.

Festum Omnium Sanctorum.

Pedicatio propriæ Ecclesie.

Patronus, vel Titulus Ecclesie.

DUPLICIA II. CLASSIS,

In quibus de Simplicibus fit commemoratione, in Laudibus tantum.

Circumcisio Domini.

Festum SS. Nominis Jesu.

Festum SS. Trinitatis.

Festum Pretios. Sang. D. N. J. C.

Purificatio

Annuntiatio

Visitatio } B. M. Virg.

Nativitas

Conceptio Imm.

Natalitia duodecim Apostolorum.

Festa Evangelistarum.

Festa S. Stephani Protomart. et

S. Innocentium.

Festum S. Joseph.

Patrocinium S. Joseph.

Inventio S. Crucis.

Festum S. Laurentii.

Pedicatio S. Michaelis Archang.

Dominicæ Majores

dividuntur in duas classes.

Dominicæ primæ classis, quæ munquam omittuntur.

Dom. j. Advent. Dom. Paschæ.

Dom. j. Quadrag. Dom. in Albis.

Dom. Passionis. Dom. Pentec.

Dom. Palmarum. Dom. SS. Trin.

DOMINICÆ II. CLASSIS.

Quæ non omittuntur, nisi occur.
Patrono vel Titulari Eccl. et ejusdem Dedic. et tunc de iis fit semper com. in utrisque Vesp. et Laud.
Dom. ij. iij. et iv. Adventus.
Dom. Septuag., Sexag., Quinquag.
Dom. ij. iij. et iv. Quadrag.

DUPLEX MAJORA PER ANNUM.
Quæ aliis Dupl. min. præferuntur.
Transfiguratio Domini.

Exaltatio S. Crucis.

Festum vij. Dolorum

Fest. de Monte Carm.

Festum ad Nives

Festum SS. Nominis

Festum de Mercede

Festum SS. Rosarii

} B. Mariæ.

Præsentatio B. M. V.

Conversio S. Pauli Apostoli.

Cathedra S. Petri utraque.

Festum S. Joannis ante Portam Latinam.

Apparitio S. Michaelis Archang.

Festum SS. Cordis Jesu.

S. Barnabæ Apostoli.

Festum S. Annæ Matris B. M. V.

Festum S. Petri ad Vincula.

Festum S. Joachim Confessoris.

Festum Decollationis S. Joannis Baptista.

Patronorum minus principal.

Feriae majores, de quibus
semper fit commemor.

Adventus, Quatuor Temp.

Quadrag. Secunda Rogat.

SI OCCURRAT EODEM DIE

Duplex j. classis, et	6 4 0 6 2 4 6 2 2 8 4 4 9	Dominica prime classis.
Duplex ij. classis.	4 4 0 4 2 4 6 2 8 4 4 4 1	Dominica secundæ classis.
Duplex per annum.	4 4 0 4 2 4 4 8 4 4 4 4 1	Dominica per annum.
Dies infra Octavam.	4 4 0 4 3 3 7 3 5 5 5 3 5	Duplex primæ classis.
Dies Octavæ.	4 4 0 4 2 7 4 2 3 5 4 5 3	Duplex secundæ classis.
Semiduplex.	4 4 0 4 8 4 4 1 4 4 4 4 4	Duplex per annum.
Simplex.	3 3 3 0 3 5 3 3 5 5 5 3 3	Dies infra Octavam.
S. Maria in Sabbato.	5 5 0 4 0 0 0 0 0 0 0 0 0	Dies Octavæ.
Feria major.	6 0 6 4 3 5 3 3 3 3 0 0 0	Semiduplex.
Vigilia.	0 5 6 4 3 5 3 3 3 5 0 0 0	Simplex.
1. Translatio de primo, Officium de secundo.		S. Maria in Sabbato.
2 Officium de primo, translatio de secundo,		Feria major.
3. Commem. de primo, Officium de ij.		Vigilia.
4. Officium de primo, commemor. de ij.		
5. Nihil de primo, Offi- cium de secundo.		
6. Officium de primo, nihil de secundo.		
7. Officium de digniori, com. de minus digno.		
8. Officium de digniori, translatio de minus digno.		

Notandum, quod Duplex
quæcumque etiam Patroni, et

Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis
ejusdem, occurrent in Vigiliis

Nativitatis Domini et Pentecostes, in die Circumcisionis, in die octava Epiphaniæ, in Feria iv. Cinerum, ac in tota majori Hebdomada, et infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in Ascensione Domini, in Festo Corporis Christi, in Festo Assumptionis B. Virginis, et Omnitum Sanctorum, transfertur. Insuper primaria festa S. Joannis Baptistæ, et SS. Apostolorum Petri et Pauli.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicacione cum commem. Octavæ: alia Festa transferuntur post Octavam.

Infra Octavam Corporis Christi Semiduplex transfertur, neque fit de Duplici translato, nisi sit j. vel ij. classis; et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, Semiduplex occurrens in Ænica, transfertur in proxime sequentem diem: quia si fuerit impedita alio simili Festo, transfertur post Octavam.

De Octava Nativitatis Domini Epiphaniæ et Corporis Christi, semper fit commem., quocumque Festo in illis occurrente.

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria iv. Cinerum usque ad Dominicam in Albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, et a die 17. Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ numquam transfertur: ideo quamquam Nativitas S. Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem, non tamen transfertur Octava; sed de ea fit tantum commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.¶

Si occurrat, ut Patronus vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis Sanctis, in ea Ecclesia fit tantum de Patrono, vel Titulari, absque commemorat. aliorum. Qui si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplaci, vel Semiduplaci, transferuntur in primam diem simili Officio non impeditam, et de eis fiat Officium Semiduplex; nisi tamen sint de majoribus Festis, quia tunc de translato quoque fiet Officium Duplex, ac si proprio die celebraretur. Si vero in Kalendario omnes sint tamquam Festum Simplex, de aliis nihil fit.

De Feris Adventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cujuscumque Festi: de Quatuor Temporibus, de Feria ij. Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadrag., et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium j. classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

QUANDO CONCURRIT.

Dñica maj. seu j. et ij. cl. cum	0 4 3 4 4 5 5 3 5 5 0	Dominica quacumque.
Dom. minor, seu per annum	0 4 5 4 4 5 5 1 4 1 0	Duplici primæ classis.
Duplex primæ classis.	2 2 4 2 4 4 4 0 4 6 4	Duplici secundæ classis.
Duplex secundæ classis.	4 4 4 4 4 4 4 3 6 5 4	Patrono seu Titulo Ecclesie.
Patronus seu Titulus Eccles.	2 2 4 2 4 4 4 0 4 0 4	Duplici per annum minus.
Duplex per annum majus.	4 4 4 4 4 4 6 1 5 1 4	Semiduplex.
Duplex per annum minus.	4 4 5 4 4 5 3 4 3 4 4 4	Dies octavæ.
Semiduplex.	4 5 3 4 5 3 3 4 4 4 5	Dies infra octavam.
Dies octavæ.	4 4 5 4 4 5 3 4 4 4 5	4. Totum de sequenti, nihil de præcedenti.
Dies infra octavam.	0 0 5 4 5 3 3 4 4 4 5	2. Totum de præcedenti, nihil de sequenti.
		3. Totum de sequenti, commemoratio de præcedenti.
		4. Totum de præcedenti, commem. de sequenti.
		5. Capitulum de sequenti, commem. de præcedenti.
		6. Totum de digniori, commem. de minus digno.
		Simplex, et S. Maria in Sabb. Feria et Vigilia non concurrunt.
		Duplici per annum minore.
		Duplici.
		Semiduplici.
		Simplici.
		Die Octavæ.
		Die infra Octavam.
		Sancta Maria in Sabbato.

Notandum, quod in primis Vesperis diei octavæ Ascensionis et Corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum commemoratione præcedentis Festi Duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, vel primæ, vel secundæ classis; quia tunc de Festo fieret Officium et commemoratione de Octava.

In secundis Vesperis diei octavæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum commemoratione, nisi illud fuerit primæ vel secundæ classis, seu Patronus vel Titulus, aut dedicatio Ecclesiæ: quia tunc de Festo fieret Officium,

et de Octava commem. Et si militer die octava Corporis Christi in secundis Vesperis concurrente cum die octava S. Joannis Baptiste, Vesperæ erunt de Octava Corporis Christi, cum commemoratione Octavæ S. Joannis.

In secundis Vesperis Duplicis secundæ classis non fit commemoratione de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Cum plures fiunt commemorationes, servetur hic ordo. De Duplici, de Dominica, de Semiduplici de die infra Octavam, de Feria majori, seu Vigilia, de sancta Maria in Sabbato, de Simplici.

ORATIO

Dicenda ante divinum Officium.

APERI, Dómine, os meum ad bepedicéndum nomen sanctum tuūm : munda quoque cor meum ab ómnibus vanis , pérversis , et aliénis cogitatióibus : intelléctum illúmina, afféctum inflámma , ut digne, atténte, ac devóte hoc Officium recitare vèleam , et exaudíri mérear ante conspéctum divinæ Majestatis tuæ. Per Christum Dóminum nostrum. ¶ Amen.

Dómine, in unióne illius divinæ intentionis , qua ipse in terris laudes Deo persolvisti , has tibi Horas persólvo.

Orationem sequentem devote post Officium recitantibus Leo Papa X. defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulxit; et dicitur flexis genibus :

SACROSANCTÆ et individuæ Trinitati , crucifixi Dómini nostri Jesu Christi humanitatì , beatissimæ , et gloriostissimæ, sempérque Virginis Mariæ fœcundæ integratì : et ómnium Sanctórum universitatì sit sempiterna laus , honor , virtus et glória ab omni creatura , nobisque remissio ómninm peccatorum , per infinita sæculorum.

¶ Amen.

Beata viscera Mariæ Virginis , quæ portavérunt aeterni Patris Filiū. ¶ Et beata ubera, quæ lactavérunt Christum Dóminum. Pater noster. Ave Maria.

N. B. Asteriscum in Antiphonis designare ibi frangendis esse Antiphonis in Officio Semiduplicis et ritus inferioris.

TOTUM.

****

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

DICENDÆ ANTE LECTIONES IN OFFICIO NOVEM ET TRIUM
LECTIONUM.

In j. Noct., et pro ij. et v. Feria.
Absolutio.

EXAUDI, Dómine Iesu Christe,
E preces servórum tuórum,
et miserére nobis : qui cum
Patre et Spíritu sancto, vivis et
regnas in sæcula sæculórum.
R. Amen.

Benedictiones.

- 1 Benedictióne perpétua benedícat nos Pater æternus. R. Am.
- 2 Unigénitus Dei Filius nos benedicere et adjuvare dignéatur. R. Amen.
- 3 Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. R. Am.

In ij. Noct., et pro iij. et vi. Fer.
Absolutio.

Ipsius pietas et misericórdia nos adjuvet, qui cum Patre, et Spíritu sancto, vivit et regnat in sæcula sæculórum. R. Amen.

Benedictiones.

- 4 Deus Pater omnípotens sit nobis propitius et clemens. R. Amen.
- 5 Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. R. Amen.
- 6 Ignem sui amoris accéndat Deus in córdibus nostris. R. Am.

In iij. Noct., et pro Fer. iv. et Sabb.
Absolutio.

A vinculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et misericors Dóminus. R. Amen.

Benedictiones.

- 7 Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. R. Amen.
- 8 Divinum auxilium maneat semper nobiscum R. Amen.

Ad societatem civium supérnorum perdúcat nos Rex Angelórum. R. Amen.

Si Officium fit de Sancto novem Lect. octava Benedictio erit:
Cujus Festum colimus, ipse

vel ipsa, intercedat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures, dicitur : Quorum, vel Quarum Festum colimus, ipsi vel ipsæ intercedant pro nobis ad Dóminum.

Si Officium fit de sancta Maria, octava Benedictio erit :

Cujus Festum colimus, ipsa Virgo vírginum intercedat pro nobis ad Dóminum.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedictio erit : Per evangélica dicta deleantur nostra delicta.

In Officio iij. Lect. dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ, ordine superius in Rubricis generalibus, et in prima Dominica de Adventu descripto : et in eo, quando non legitur Homilia cum Evangelio, et Benedictiones sumendæ sunt ex iij. Noct., prima Bened. erit :

- 1 Ille nos benedicit, qui sine fine vivit et regnat.
- 2 Divinum auxilium.
- 3 Ad societatem.

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homilia cum Evangelio, prima Benedictio erit :

- 1 Evangélica léctio.
- 2 Divinum auxilium.
- 3 Ad societatem.

Si Officium fit de Sancto novem Lectionum, prima Benedictio erit :

- 1 Ille nos benedicit, qui sine fine vivit et regnat.
- 2 Cujus, vel Quorum.
- 3 Ad societatem.

In Officio de sancta Maria in Sabbato, Absolutio, et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM

CUM ORDINARIO OFFICIU DE TEMPORE.

DOMINICA

Ad Matutinum.

Ante Matutinum , et omnes Horas, praterquam ad Completorium, dicitur secreto :

PATER noster, qui es in cœlis,
sanctificetur nomen tuum :
adveniat regnum tuum : fiat
voluntas tua, sicut in cœlo et in
terra. Panem nostrum quotidia-
num da nobis hodie : et dimitte
nobis débita nostra, sicut et nos
dimittimus debitóribus nostris.
Et ne nos inducas in tentatio-
nem : sed libera nos a malo.
Amen.

Ave María, grátia plena : Dó-
minus tecum : Benedicta tu
in muliéribus, et benedictus fru-
etus ventris tui Jesus. Sancta
María, Mater Dei, ora pro nobis
peccatóribus nunc , et in hora
mortis nostræ. Amen.

In principio Matutini, et Pri-
mae , ac in fine Completorii ,
dicitur etiam Symbolum Apo-
stolorum :

Credo in Deum, Patrem omni-
poténtem , Creatorem cœli,
et terræ. Et in Jesum Christum
Filium ejus únicum , Dóminum
nostrum : qui concéptus est de
Spíritu sancto, natus ex María
Virgine, passus sub Póntio Pi-
lato, crucifixus , mórtuus , et
sepultus : descéndit ad ínferos ;
tertia die resurréxit a mórtuis,

ascéndit ad cœlos, sedet ad dé-
xteram Dei Patris omnipoténtis ;
inde ventúrus est judicare vivos
et mórtuos. Credo in Spíritum
sanctum , sanctam Ecclésiam
cathólicam , Sanctórum commu-
nióneum , remissióneum peccató-
rum , carnis resurrectióneum, vi-
tam æternam. Amen.

Deinde clara voce dicitur **X.**
Dómine, lábia mea apéries. R.
Et os meum annuntiabit lau-
dem tuam. **X.** Deus , in adjútó-
rium meum inténde. R. Dómine,
ad adjuvándum me festina. Gló-
ria Patri , et Filio , et Spíritu
sancto. Sic ut erat in princípio,
et nunc , et semper , et in sæcula
sæculórum. Amen. Alleluia.

Sic dicitur Alleluia ad omnes
Horas per totum Annum, præ-
terquam a Dom. in Septuag.
usque ad Fer. v. in Cœna Do-
mini , tunc enim dicitur : Laus
tibi , Dómine , Rex æternæ gló-
riæ.

Invitat. sequens dicitur ab
Oct. Epiph. usque ad Domin. Septuag. et ab Octava Pentec.
usque ad Adventum.

Invitat. A dorémus Dóminum ,
* Qui fecit nos. Repetitur A'do-
rémus Dóminum , qui fecit nos.
Psalinus 94.

Venite , exultémus Dómino ,
jubilémus Deo salutari no-
stro : præoccupémus fáciem ejus

TOTUM.

4

in confessione, et in psalmis jubilamus ei.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos: quóniam non repellet Dóminus plehem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terrae, et altitudines móntium ipse cónspicit.

Qui fecit nos.

Quóniam ipsis est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundáverunt manus ejus: veníte adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus et oves páscae ejus.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Hodie si vocem ejus audiéritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto: ubi tentáverunt me patres vestri, probavérunt, et vidérunt ópera mea. Qui fecit nos.

Quadraginta annis próximus fui generatiōni huic, et dixi: Semper hi errant corde: ipsi vero non cognovérunt vias meas, quibus juravi in ira mea, si introibunt in réquiem meam. Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

(Jória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

Qui fecit nos.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Sequens Hymnus dicitur ab Octava Epiph. usque ad Dom. j. Quadr. et a Dom. proximiōri Kalendis Octobris usque ad Adventum.

Hymnus.

Primo die, quo Trinitas Beata mundum cóndidit, Vel quo resúrgens Cónditor Nos morte victa liberat. Iulsi procul torpóribus, Surgánius omnes ócyus,

Et nocte querámus Deum, Prophéta sicut præcipit: Nostras preces ut audiat, Suámque dextram porrigit, Et expiátos sórdibus Reddat polórum sédibus. It, qui que sacratissimo Ilujus diéi tempore Horis quiétis psallimus, Donis beatís munéreret.

Jam nunc, Paterna cláritas, Te postulámus áfflatim:

Absint faces libidinis, Et omnis actus nóxius. Ne fœda sit, vel lúbrica Compago nostri cōporis, Ob cujus ignes ignibus Avérnus urat ácrius.

Mundi Redémp̄tor, quæsumus, Tu probra nostra díllas, Nobisque largus cōmoda Vitæ perennis cónferas. Præsta, Pater piissime, Patrique compar Unice, Cum Spíritu Paraclito, Regnans per omne sæculum.

Amen.

Sequens Hymnus dicitur ab Oct. Pentec. usque ad Dom. proximiōrem Kalend. Octobr.

Hymnus.

Nocte surgéntes vigilémus omnes, Semper in psalmis meditémur, atque Voce concordi Dómino canámus.

Dúcete hymnos.

Ut pio Regi páriter canéntes, Cum suis Sanctis mereámur aulam

Ingredi cœli, simul et perénem

Dúcere vitam.

Præstet hoc nobis Déitas beata Patris, ac Nati, paritéque sancti Spíritus, cuius résonat per omnem

Glória mundum. Amen.

Invitat. et Hymnus sequens dicitur in Adventu.

In Dom. j. et ij. Adv. Invit. Regem ventúrum Dóminum, Venite, adorémus. Ps. Venite. 4.

t dicitur etiam in Feriis usque ad Dñicam iij. Adventus.

In Dominica iiiij. et iv. Adv. dicitur sequens Invitatorium.
Prope est jam Dóminus : * Ve-nite, adorému-s. Psalm. Venite. 1. Et dicitur quotidie usque ad Vigiliam Nativitatis Domini ex-clusive.

Hymnus.

VERBUM supérnum pródiens
 E Patris æterni sinu,
 Qui natus orbi súbvenis,
 Labénte cursu téporis :
 Illúmina nunc pectora,
 Tuóque amóre cóncrema;
 Ut cor cadúca déserens
 Cœli volúptas ímpleat.
 Ut cum tribúnal Júdicis
 Damnábit igni nóxios ,
 Et vox amica débitum
 Vocábit ad cœlum piós ;
 Non esca flammárum nigros
 Volvámur inter tûrbines ,
 Vultu Dei sed cómpotes
 Cœli fruámar gáudis.
 Patri, simúlque Filio,
 Tibique, sancte Spíritus ,
 Sicut fuit, sit júgiter ,
 Sacrum per omne glória.

Amen.

Invitat. et Hymn. sequens di-citur a Dom. j. Quadrag. usque ad Dom. Passionis.

Invitat. Non sit vobis vanum mane súrgere ante lucem : * Quia promísit Dóminus corónam vigilántibus. Ps. Venite , exultémus. 1.

Hymnus.

Ex more docti mystico
 Servémus hoc jejunium ,
 Deno diérum círculo
 Ducto quater notíssimo.
 Iex, et Prophétæ primitus
 Hoc prætulérunt, póstmodum
 Christus sacrávit, ómnium
 Iex, atque Factor téporum.
 Utámur ergo párcius
 Verbis, cibis, et pótibus ,
 Somno, jocis, et áretiis
 Perstémus in custódia.
 Vitémus autem nóxia ,
 Quæ súbruunt mentes vagas ,
 Nullámque demus callidi
 Hostis locum tyránnidi.
 Flectámus iram víndicem ,
 Plorémus ante Júdicem ,

Clámamus ore súpplici ,
 Dicámus omnes cérnui :
 Nostris malis offéndimus
 Tuam, Deus, cleméntiam ;
 Effúnde nobis désuper
 Remíssor indulgéntiam.
 Meménto quod sumus tui ,
 Lícet cadúci, plásma-tis ,
 Ne des honórem nóminalis
 Tui, precámur , áltéri.
 Laxa malum quod fécimus :
 Auge bonum quod pós-cimus :
 Placére quo tandem tibi
 Possimus hic, et pépetum.
 Præsta, báta Trínitás ,
 Concéde, simplex Unitas ,
 Ut fructuosa sint tuis
 Jejuniorum múnera.

Amen.

Tempore Paschali , Invitator .
 Surréxit Dóminus vere , * Alle-lúa. Psal. Venite. 1.

Hymnus.

Rex sempitérne Cœlitum ,
 Rerum Créator ómnium.
 Équális ante sácula
 Semper Parénti Filius .
 Nascénte qui mundo Faber
 Imáginem vultus tui
 Tradens Adámo , nobilem
 Limo jugásti spíritum.
 Cum litor, et fraus dæmonis
 Fœdásset humánum genus ;
 Tu carne amictus, pérditam
 Formam resórmas ártifex.
 Qui natus olim e Vírgine ,
 Nunc e sepúlchro násceris ,
 Tecúmque nos a mórtuis
 Jubes sepúltos súrgere.
 Qui Pastor æternus gregem
 Aqua lavas Baptismatis :
 Hæc est lavácrum méntium :
 Hæc est sepúlchrum críminum .
 Nobis diu qui débitæ
 Redémptor affixus Crucis ,
 Nostra dedísti pródigus
 Prétium salútis sanguinem .
 Úsis perénne méntibus
 Paschale , Jesu, gáudium ,
 A morte dira criminum
 Vite renátos libera.
 Ieo Patri sit glória ,
 Et l'ilio, qui a mórtuis
 Surréxit , ac Paráclito ,
 In sempitérna sácula.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Adventu, Aña. Véniet ecce
Rex.

Per Annum, Aña. Servite Dó-
mino.

Tempore Paschali, Aña. Alle-
lúia. Et Psalmi dicuntur in quo-
libet Nocturno sub una Aña.

Asteriscus * denotat pausam
cantus in Choro.

Psalmus 4.

BEATUS vir, qui non abiit in
consilio impiorum, et in via
peccatórum non stetit, * et
in cæthdra pestiléntiæ non se-
dit.

Sed in lege Dómini volúntas
ejus, * et in lege ejus meditá-
bitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod
plantátum est secus decúrsus
aquárum, * quod fructum suum
dabit in tempore suo.

Et fólium ejus non défluet : * et
ómnia quæcúmque faciet, pro-
sperabúntur.

Non sic impii, non sic : * sed
tamquam pulvis, quem pròjicit
ventus a facie terræ.

Ideo non résurgent impii in ju-
dicio : * neque peccatóres in
concilio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam
justórum : * et iter impiorum
peribit.

Glória Patri, et Filio, * et Spi-
ritui sancto.

Sicut erat in principio, et nunc,
et semper : * et in sæcula sæcu-
lórum. Amen.

Hic versus, Glória Patri,
semper dicitur in fine omnium
Psalmorum, nisi aliter note-
tur

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes, *
et populi meditati sunt iná-
nia ?

Astitiérunt reges terræ, et prín-
cipes convenérunt in unum, *
adversus Dóminum, et adversus
Christum ejus.

Dírumpámus víncula eórum : *
et projiciámus a nobis jugum
ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit

eos : * et Dóminus subsannabit
eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua:
* et in furóre suo conturbabit
eos.

Ego autem constitútus sum Rex
ab eo super Sion montem san-
ctum ejus, * prædicans præcè-
ptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fi-
lius meus es tu, ego hodie gé-
nui te.

Póstula a me, et dabo tibi gen-
tes hæreditátem tuam, * et
possessióinem tuam térmilos ter-
rae.

Reges eos in virga férrea, * et
tamquam vas figuli confringes
eos.

Et nunc, reges, intelligite : *
eruditimi qui judicáti terram.
Servite Dómino in timore : *
et exultáte ei cum tremore.

Apprehéndite disciplinam, ne-
quando irascátur Dóminus, *
et percáti de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus,
* beáti omnes, qui confidunt
in eo.

Psalmus 5.

DOMINE, quid multiplicáti sunt
qui tríbulant me ? * multi
insúrgunt adversum me.
Multi dicunt ánimæ meæ : * Non
est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor
meus es, * glória mea, et exál-
tans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi :
* et exaudívit me de monte san-
cto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum :
* et exurréxi, quia Dóminus
suscepít me.

Non timébo mīllia populi cir-
cumdántis me : * exúrge, Dómi-
ne, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes
adversantes mihi sine causa : *
dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus : * et super
pópulum tuum benedictiō tua.

Psalmus 6.

DOMINE, ne in furóre tuo á-
guas me, * neque in ira tua
corripias me.

Miserere mei, Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde : * sed tu, Dómine, usquequo ? convertere, Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte, qui memor sit tui : * in inférno autem quis confitétur tibi ?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per singulas noctes lectum meum : * lacrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Piscédite a me omnes, qui operámini iniquitátem : * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Eaudívit Dóminus deprecatiómem meam : * Dóminus oratiómem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur vehementer omnes inimíci mei : * convertántur, et erubéscant valde velociter.

In Adventu, Aia. Véniet ecce Rex excélsus cum potestáte magna ad salvandas gentes, alleluia.

Aia. Confortáte.

Per Annum, Aia. Servite Dómino in timore, et exultate ei cum tremore.

Aia. Deus judex justus.

Psalmus 7.

DOMINE Deus meus, in te speràvi : * salvum me fac ex omnibus persequéntibus me, et libera me.

Requando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iniquitas in manibus meis :

Si reddidi retribuéntibus mihi mala : * décidam mérito ab inimicis meis inanis.

Persequáatur inimicus ánimam meam, et comprehéndat, et concúcet in terra vitam meam, *

et glóriam meam in púlverem deducat.

Ixúrge, Dómine, in ira tua : * et exaltare in finibus inimicórum meorum.

Et exúrge, Dómine Deus meus, in præcepto, quod mandásti : * et synagóga populórum circúmabit te.

Et propter hanc in altum regredere : * Dóminus júdicat pápulos.

Júdica me, Dómine, secúndum justitiám meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequitia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutorium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, et pátiens : * numquid irásctitur per singulos dies ?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum teténdit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis : * sagittas suas ardéntibus effécit. Cece partúriit in justitiám : * concepít dolorem, et péperit iniquitatem.

Acum apéruit, et effódit eum : * et incidit in fóveam, quam fecit. Convertéatur dolor ejus in caput ejus : * et in vérticem ipsius iniquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndum justitiám ejus : * et psallam nónini Dómini altissimi.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirabile est nomen tuum in univérsa terra !

Quóniam elevata est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infantium et lacténtium percessisti laudem propter inimicos tuos, * ut déstruas inimicum, et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus ? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum ?

M inuisti eum paulo minus ab Angelis, glória et honore coronasti eum, * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Minia subjecisti sub pedibus ejus, * oves, et boves universas, insuper et pecora campi.

Volucres caeli, et pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra !

Psalmus 9.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto corde meo : * narrabo omnia mirabilia tua.

Lætabor, et exultabo in te : * psallam nomini tuo, Altissime.

In convertendo inimicum meum retrorsum : * infirmabuntur, et persibunt a facie tua.

Quoniam fecisti iudicium meum, et causam meam : * sedisti super thronum, qui iudicas justitiam.

Incepasti gentes, et pereiit impius : * nomen eorum delesti in æternum, et in saeculum saeculi.

Inimici defecérunt frámeæ in finem : * et civitates eorum destruxisti.

Périit memoria eorum cum sonitu : * et Dóminus in æternum permanet.

Paravit in iudicio thronū suum : * et ipse judicabit orbem terræ in æquitate, judicabit populos in justitia.

Et factus est Dóminus refugium pauperi : * adjutor in opportunitatibus, in tribulatiōne.

Et sperant in te, qui novérunt nomen tuum : * quoniam non dereliquisti querentes te, Dómine.

Psallite Dómino, qui hábitat in Sion : * annuntiate inter gentes studia ejus.

Quoniam requiriens sanguinem eorum recordatus est : * non est oblitus clamorem pauperum.

Miserere mei Dómine : * vide humilitatem meam de inimicis meis.

Qui exaltas me de portis mortis, * ut annuntiem omnes laudationes tuas in portis filiæ Sion.

Exultabo in salutari tuo : * infixa sunt gentes in interitu, quem fecerunt.

In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehensus est pes eorum.

Cognoscetur Dóminus iudicia faciens : * in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.

Convertantur peccatores in infernum, * omnes gentes, quæ obliviscuntur Deum.

Quoniam non in finem oblivio erit pauperis : * patientia pauperum non peribit in finem.

Exurge, Dómine, non confortetur homo : * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constitue, Dómine, legislatorem super eos : * ut sciant gentes, quoniam homines sunt.

Et quid, Dómine, recessisti longe, * despicias in opportunitatibus, in tribulatiōne ?

Hum supérbit impius, incénditur pauper : * comprehenduntur in consiliis, quibus cogitant.

Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ suæ : * et iniquus benedicitur.

Exacerbavit Dóminum peccator : * secundum multitūinem iræ suæ non quæreret.

Non est Deus in conspectu ejus : * inquinatae sunt viæ illius in omni tempore.

Auseruntur iudicia tua a facie ejus : * omnium inimicorum suorum dominabitur.

Dixit enim in corde suo : * Non movébor a generatione in generationem sine malo.

Cujus maledictione os plenum est, et amaritudine, et dolo : * sub lingua ejus labor, et dolor.

Sedet in insidiis cum divitiis in occultiis, * ut interficiat innocentem.

Oculi ejus in pauperem respiciunt : * insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua.

Insidiatur ut rápiat pauperem :

* rapere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliabit eum,* inclinabit se, et cadet cum dominátus fúerit páuperum.

Ixít enim in corde suo : Oblitus est Deus, * avérit fáciem suam, ne videat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : * ne obliscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum ? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem, et dolórem consíderas: * ut tradas eos in manus tuas.

Ibi derelictus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Contere bráchium peccatóris, et maligni : * quæreréatur peccátum illius, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in etérnum, et in sǽculum sǽculi : * persibi- tis, gentes, de terra illius.

Desidérium páuperum exaudivit Dóminus; * præparatióne cor- dis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupillo, et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Psalmus 40.

In Dómino confido : quómodo dicitis ánime meae : * Tráns- migra in montem sicut passer ? Quóniam ecce peccatóres inten- dérunt arcum, paravérunt sagit- tas suas in pháretra, * ut sagit- tent in obscúro rectos corde. Quóniam quæ persecísti, destru- xérunt : * justus autem quid fecit ?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cælo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respí- ciunt : * pálpebre ejus intérro- gant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum, et ímpium : * qui autem díligit ini- quitatem, odit ániman suam.

I luet super peccatóres láqueos : * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et ju- stitias dilexit : * æquitátem vidi- tulus ejus.

In Adventu, Aua. Confortáte manus-dissolútas: confortámini, dícite: Ecce Deus noster véniet, et salvábit nos, allelúia.

Aña. Gaudéte omnes.

Per Annum, Aña. Deus iudex ju- stus, fortis, et longáanimis : num- quid irascéntur per singulos diés ? Aña. Tu, Dómine.

Psalmus 41.

SALVUM me fac, Dómine, quó- niam defécit sanctus : * quó- niam diminutæ sunt veritátes a filiis hóminum.

Vana locuti sunt unusquisque ad próximum suum : * lábia dolósa in corde, et corde locuti sunt. Dispérdat Dóminus uníversa lá- bia dolósa, * et linguam magniloquam.

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt : * quis noster Dó- minus est ?

Propter misériam snopum, et gé- mitum páuperum * nunc exú- gam, dicit Dóminus:

Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta : * argéntum igne exanímatum, probatum terræ, purgátum sé- ptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos : et cu- stódies nos * a generatióne hac in etérnum.

In circúitu ímpii ábulant : * secundum altitudinem tuam mul- tiplicásti filios hóminum.

Psalmus 42.

Usquequo, Dómine, obliscéris me in finem ? * Usquequo avértis fáciem tuam a me ?

Quándiu ponam consilia in án- ma mea, * dolórem in corde meo per diem ?

Usquequo exaltábitur inimicus meus super me ? * respice et exaudi me, Dómine Deus meus.

I llúmina oculos meos, ne umi- quam obdormiam in morte : * nequándo dicat inimicus meus : Prävalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultabit cor meum in salutari
tuo : cantabo Domino , qui bona
tribuisti mibi : * et psallam no-
mini Domini altissimi.

Psalmus 15.

Iuxit insipiens in corde suo : *
Non est Deus.

Corrupti sunt , et abominabiles
facti sunt in studiis suis : * non
est qui faciat bonum , non est
usque ad unum.

Dominus de celo prospexit su-
per filios hominum,* ut videat si
est intelligentes , aut requirens
Deum.

Omnes declinaverunt , simul in-
utiles facti sunt : * non est qui
faciat bonum , non est usque ad
unum.

Sepulchrum patens est guttur
eorum : linguis suis dolose agé-
bant , * venenum aspidum sub
labiis eorum.

Quorum os maledictione , et
amaritudine plenum est : * veloci-
ces pedes eorum ad effundendum
sanguinem.

Contrito , et infelicitas in viis
eorum , et viampacis non cognov-
erunt : * non est timor Dei ante
oculos eorum.

Nonne cognoscunt omnes , qui
operantur iniquitatem , * qui dé-
vorant plebem meam sicut escam
panis ?

Dominum non invocaverunt , *
illic trepidaverunt timore , ubi
non erat timor.

Quoniam Dominus in genera-
tione justa est , consilium inopis
confudistis : * quoniam Dominus
spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutare Is-
rael ? * cum avérterit Dominus
captivitatem plebis suæ , exulta-
bit Jacob , et lætabitur Israel.

Psalmus 14.

DOMINE , quis habitabit in ta-
bernáculo tuo ? * aut quis
requiescat in monte sancto tuo ?
Qui ingréditur sine macula , * et
operatur justitiam.

Qui lóquitur veritatem in corde
suo , * qui non egit dolum in lin-
gua sua.

See fecit proximo suo malum , *

et opprobrium non accépit ad-
versus próximos suos.

Ad nihilum deductus est in con-
spectu ejus malignus , * timén-
tes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo , et non
décipit , * qui pecúniam suam
non dedit ad usúram , et munera
super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc , * non movébitur
in æternum.

In Adventu . Aña Gaudéte , om-
nes , et lætámini : ecce quia vén-
iet Dóminus ultónis , addúcet
retributiónem : ipse véniet , et
salvábit nos.

Ex Sion spécies decórís ejus.
R. Deus noster manifésté véniet.

Per Annum . Aña . Tu , Dómine ,
servábis nos , et custódies nos.

V. Memor fui nocte nóminis tui ,
Dómine. **R**. Et cùs todivi legem
tuam.

In Quadrág. **V**. Ipse liberávit
me de láqueo venántium. **R**. Et
a verbo aspero.

Temp . Passionis . **V**. Erue a
frámea , Deus , ániam meam.
R. Et de manu canis únicam
meam.

Temp . Paschali . Aña . Alleldía.
Lapis revolutus est , allelúa ,
ab óstio monuménti , allelúa ,
allelúa . **V**. Surréxit Dóminus de
sepulchro , allelúa . **R**. Qui pro
nobis pepéndit in ligno , allelúa .

Post **V**. cujuslibet Nocturni di-
citur Pater noster , secreto . **V**. Et
ne nos inducas in tentatióne.
R. Sed libera nos a malo.

Deinde Absolutio et Benedic-
tiones posita supra ante Psal-
terium . Lectiones vero ut in
Proprio de Tempore .

IN II. NOCTURNO.

In Adventu , Aña . Gaude , et
lætare .

Per Annum . Aña . Bonórum
mèorum .

Temp . Pasch . , Aña . Allelúa.
Psalmus 43.

CONSERVAMÉ , Dómine , quoniam
sperávi in te : * Dixi Dómino :
Deus meus es tu , quoniam bo-
norum mèorum non eges.

Sancis , qui sunt in terra ejus ,

* mirificávit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum : * postea acceleraverunt. Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus : * nec memor ero nōminum eorum per labia mea.

Xominus pars hæreditatis meæ , et cālicis mei : * tu es , qui restitues hæreditatem meam mihi. Tunes cecidérunt mihi in præclāris : * etenim hærēdītas mea præclara est mihi.

Ienedicam Dóminum , qui trubuit mihi intelléctum : * insuper et usque ad noctem increpauerunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper : * quóniam a dextris est mihi , ne commovear. Propter hoc latitum est cor meum , et exultavit lingua mea : * insuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelinques animam meam in inferno : * nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

Votas mihi fecisti vias vitæ , adimplébis me latitia cum vultu tuo : * delectationes in dexterâ tua usque in finem.

In Adventu . Aña. Gaude , et latäre , filia Jerúsalem ecce Rex tuus véniet tibi : Sion , noli timere , quia cito véniet salus tua.

Aña. Rex noster.

Per Annum , Aña. Bonorum meorum non sündiges , in te speravi , conserva me , Dómine.

Aña. Propter verba.

Psalmus 16.

Exaudi , Dómine , justitiam meam : * intende deprecationem meam.

Suribus pércepe orationē meam , * non in labiis dolosis.

Ne vultu tuo judicium meum prōdeat : * oculi tui videant æquitatem.

Probasti cor meum , et visitasti nocte : * igne me examinasti , et non est inventa in me iniquitas.

Et non loquatur os meum opera Dóminum : * propter verba la-

biōrum tuōrum ego custodivi vias duras.

Pérface gressus meos in sémitis tuis , * ut non moveantur vestigia mea.

Ego clamávi , quóniam exaudísti me , Deus : * inclina aurem tuam mihi , et exaudi verba mea.

Mirifica misericordias tuas , * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus dexterā tuā custodi me , * ut pupillam oculi.

Sub umbra alarum tuarum protege me : * a facie impiorum , qui me afflixerunt.

Himici mei animam meam circumdedérunt , adipem suum conclusérunt : * os eorum locutum est superbiam.

Projetientes me nunc circumderunt me : * oculos suos statuerunt declinare in terram.

Suscepérunt me sicut leo paratus ad prædam : * et sicut catulus leonis habitans in abditis.

Exurge , Dómine , præveni eum , et supplanta eum : * eripe animam meam ab impiis , frāmeam tuam ab inimicis manus tuas.

Dómine , a paucis de terra dívide eos in vita eorum : * de absconditis tuis adimplētus est venter eorum.

Saturati sunt filii : * et dimiserunt reliquias suas párvulis suis. Ego autem in justitia apparébo conspectui tuo : * satiabor , cum apparuerit gloria tua.

In Adv. , Aña. Rex noster advéniet Christus , quem Joánnes prædicavit Agnum esse venturum.

Aña. Ecce vénio.

Per Annum , Aña. Propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras.

Aña. Diligam te.

Et non repetitur in Psalmo : quod semper fit , quando Aña incipit a j. versu Psalmi et Psalmus tunc incipitor ab eo verbo , in quo desinit Aña , sive integradicatur , sive tantum inchoata : si tamen eadem sint verba , et continuetur Aña cum Psalmo. Nisi , Aña integræ absoluta , dicatur in fine v. Alleluia.

Psalmus 17.

DILOGAM te , Dómine , fortitudo mea : * Dóminus firmamentum meum, et refugium meum , et liberátor meus.

Deus meus , adjutor meus , * et sperabo in eum.

Protector meus, et cornu salutis meæ , * et suscepitor meus.

Laudans invocabo Dóminum : * et ab inimicis meis salvus ero.

Circumdedérunt medolores mortis : * et torréntes iniquitatis conturbavérunt me.

Medolores inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me lâquei mortis.

In tribulatiōne mea invocabi Dóminum , * et ad Deum meum clamávi.

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam : * et clamor meus in conspectu ejus , introívit in aures ejus.

Commota est , et contrémuit terra : * fundamēta móntium conturbata sunt , et commota sunt , quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus , et ignis a facie ejus exarísit : * carbones succénsi sunt ab eo.

Inclinavit cœlos , et descendit : * et caligo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim , et volavit : * volavit super pennas ventórum.

Et pósuit tenebras latibulum suum , in circuili ejus tabernaculum ejus ; * tenebrósa aqua in níbbus aeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt , * grando, et carbones ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus , et Altissimus dedit vocem suam : * grando, et carbones ignis.

Et misit sagittas suas , et dissipavit eos : * fúlgura multiplicávit , et conturbavit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum : * et revelata sunt fundamēta orbis terrarum.

Ab increpatiōne tua , Dómine , * ab inspiratione spíritus iræ tuæ.

Misit de summo , et accépit

me : * et assúmpsit me de aqua multis.

Trípuit me de inimicis meis fortissimis , et ab iis , qui odérunt me : * quóniam confortati sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictionis meæ : * et factus est Dóminus protector meus.

Et edúxit me in latitudinem : * salvum me fecit, quóniam voluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundum justitiam meam : * et secundum puritatem manuum mearum retríbuet mihi :

Quia custodívi vias Dómini , * nec impie gessi a Deo meo.

Quóniam omnia judicia ejus in conspectu meo : * et justitias ejus non répuli a me.

Et ero immaculatus cum eo : * et observábo me ab iniquitate mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundum justitiam meam : * et secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum ejus.

Gum sancto sanctus eris : * et cum viro innocente innocenseris:

Et cum électo electus eris : * et cum pervérso pervertéris.

Quóniam tu populum humilem salvum facies : * et oculos superbiorum humiliabis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam , Dómine : * Deus meus , illúmina tenebras meas.

Quóniam in te eripiar a tentatione , * et in Deo meo transgrediar murum.

Deus meus impolluta via ejus : eloquia Dómini igne examinata : * protector est omnium sperantium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtute : * et pósuit immaculati viam meam.

Qui perfecit pedes meos tamquam cervorum : * et super excelsa statuens me.

Qui docet manus meas ad præ-

lium : * et posuisti , ut arcum
areum, brachia mea.

Et dedisti mihi protectionem sa-
luis tuae : * et dexteram tua sus-
cepit me.

Et disciplina tua corréxit me in
finem : * et disciplina tua ipsa
me docebit.

Dilatasti gressus meos subtus
me : * et non sunt infirmata ve-
stigia mea.

Persequar inimicos meos , et
comprehéndam illos : * et non
convertar donec deficiant.

Constringam illos , nec poterunt
stare : * cadent subtus pedes
meos.

Et præcinxisti me virtute ad bel-
lum : * et supplantasti insur-
gentes in me subtus me.

Et inimicos meos dedisti mihi
dorsum , * et odiéntes me disper-
didisti.

Clamaverunt , nec erat qui salvos
aceret , ad Dóminum : * nec ex-
audivit eos.

Et comminuam eos ut púlverem
ante faciem venti : * ut lutum
platearum delebo eos.

Eripies me de contradictionibus
pópuli : * constitues me in ca-
put gentium.

Sóopus , quem non cognoví ,
servivit mihi : * in auditu auris
obedivit mihi.

Filii alieni mentiti sunt mihi , *
fili alieni inveterati sunt , et
claudicaverunt a sémitis suis.

Vivit Dóminus , et benedictus
Deus meus , * et exaltetur Deus
saluus meus.

Deus qui das vindictas mihi , et
subdis pópulos sub me , * libe-
rator meus de inimicis meis
iracundis.

Labo insurgéntibus in me exal-
tabis me : * a viro iniquo eri-
pies me.

Confitébor tibi in na-
tionalibus , Dómine : * et nōmini
tuo psalmum dicam.

Magnificans salutes Regis ejus ,
et faciens misericordiam Christo
suo David , * et sémini ejus us-
que in sǽculum.

In Adventu . Aña. Ecce vénio

cito , et merces mea mecum est ,
dicit Dóminus : dare unicuique
secundum ópera sua.

V. Emítte Agnum , Dómine , do-
minatorem terræ. R. De petra
deserti ad montem filiæ Sion.

Per Annum . Aña. Diligam te ,
Dómine , virtus mea.

V. Quóniam tu illúminas lucér-
nam meam , Dómine. R. Deus
meus , illúmina tenebras meas.

In Quadragesima . V. Scapulis suis
obumbrabit tibi. R. Et sub pen-
nis ejus sperabis.

Tempore Passionis . f. De ore
leónis libera me , Dómine. f. Et
a cónribus unicórnium humili-
tatem meam.

Temp. Paschali . Aña. Alleluia.
Quem quæris , muller ? alleluia ,
viventein cum mórtuis ? alleluia ,
alleluia.

V. Surréxit Dóminus vere , alle-
luia. R. Et appáruit Simóni , allel.
Pater noster , secreto.

IN III. NOCTURNO.

In Adventu . Aña. Gábriel
Angelus.

Per Annum . Aña. Non sunt
loquélæ.

Temp. Paschali . Aña. Alleluia.

Psalmus 48

CORI enárrant glóriam Dei , *
et ópera manuum ejus an-
nuntiat firmamentum.

Dies diéi erúciat verbum , * et
nox nocti indicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ , neque sermô-
nes , * quorum non audiantur
voces eórum.

In omnem terram exívit sonus
eórum : * et in fines orbis terra
verba eórum.

In sole pósuit tabernaculum
suum : * et ipse tamquam spon-
sus procédens de thálamo suo.

Exultavit ut gigas ad curréndam
viam , * a summo cœlo egressio
eius.

Igit occúrsus ejus usque ad sum-
mum ejus : * nec est qui se abs-
cóndat a calore ejus.

Lex Dómini immaculata , con-
vértens ánimás : *. testimónium
Dómini fidèle , sapiéntiam præ-
stans párvulus.

Justitiae Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum , illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sǽculum sǽculi : * iudícia Dómini vera, justificáta in semetípsa .

Desiderabília super aurum , et lápidem pretiósū multū : * et dulciora super mel, et favum. Etenim servus tuus custódit ea : * in custodiéndis illis retribútio multa.

Ibelicta quis intellégit ? ab occútis meis munda me : * et ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti , tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Lit erunt, ut compláceant eloquía oris mei : * et meditatio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

In Adventu , Aña. Gábriel Angelus locútus est María, dicens : Ave grátia plena, Dóminus tecum: benedicta tu inter mulieres. Aña. María dixit.

Per Annum , Aña. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum. Aña. Exaudiat.

Psalmus 19.

Exaudiat te Dóminus in die tribulatiónis : * protégat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de Sancto : * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrificii tui : * et holocáustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secúndum cortuum : * et omne consilium tuum confírmet.

Lætabimur in salutari tuo : * et in nōmine Dei nostri magnificábitur.

Impleat Dóminus omnes petitio-nes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Rexaudiat illum de cœlo sancto suo : * in potentatiis salus dexteræ ejus.

Hic in cùrribus, et hi in equis :

* nos autem in nōmine Dómini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et cecidérunt : * nos autem surreximus , et erécti sumus.

Dómine, salvum fac regem : * et exaudi nos in die, qua invoca-vérimus te.

In Adventu , Aña. María dixit: Putas qualis est ista salutatio, quia conturbata est ánima mea : et quia paritura sum Regem, qui claustrum virginitatis meæ non violabit ?

Aña. In advéntu.

Per Annum , Aña. Exaudiat te Dóminus in die tribulatiónis.

Aña. Dómine.

Psalmus 20.

DOMINE, in virtute tua lætabitur rex : * et super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuísti ei : * et voluntate labiorum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenisti eum in benedictiōnibus dulcedinis : * posuísti in cárpite ejus corónam de lapide pretioso.

Vitam pétuit a te : * et tribuísti ei longitudinem diérum in sǽculum , et in sǽculum sǽculi.

Magna est glória ejus in salutari tuo : * gloriā, et magnum décretum impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiōne in sǽculum sǽculi : * lætabimur eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altissimi non commovébitur.

Inveniáti manus tua omnibus inimicis tuis : * déxtera tua inveniat omnes , qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in tempore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbabit eos , et devorabit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consilia , quæ non potuérunt stabilire.

Quóniam pones eos dorsum : *

in reliquiis tuis præparabis vul-
tum eorum.

Exaltare, Dómine, in virtute tua:
* cantábimus, et psallémus vir-

tutes tuas.

In Adventu, Aña In advéntu
summi Regis mundéntur corda
hóminum, ut digne ambulémus
in occúrsum illius: quia ecce
véniet, et non tardábit.

V. Egrediéter Dóminus de loco
sancto suo. R. Véniet ut salvet
pópulum suum.

Per Annum, Aña. Dómine, in
virtute tua lastábitur rex.

V. Exaltare, Dómine, in virtute
tua. R. Cantábimus, et psallé-
mus virtutes tuas.

In Quadrag. V. Scuto circúm-
dabit te véritas ejus. R. Non ti-
mébis a timore nocturno.

Tempore Passionis. V. Ne per-
das cum ímpiis, Deus, ániam
meam. R. Et cum viris sanguini-
num vitam meam.

Temp. Pasch.. Aña. Alleluia.
Noli flere, María, alleluia, resur-
réxit Dóminus, alleluia, alle-
luia. V. Gavisi sunt discípuli, alle-
luia. R. Viso Dómino, alleluia.
Pater noster, secreto.

Sequens Hymnus semper di-
citur post ult. Lect. in omnibus
Dñicis et Festis tantum excepto
festo SS. Innocentium, quando
non venit in Dñica a Paschate
usque ad Adv. et a Nativit. Dñi
usque ad Septuag. In Adv. au-
tem, et a Sept. usque ad Pascha
non dicitur nisi in Festis: a Pa-
schate vero usque ad Pent. dici-
tur etiam in Fer. Offic. excepta
Feria ij. Rogat. Alio temp. nun-
quam dicitur in Fer. Offic. Quan-
do vero non dicitur, ejus loco
ponitur nonum, aut tertium R.

Hymnus SS. Ambrosii, et
Augustini.

Te Deum laudamus: te Dómi-
num confitémur.

Te aeternum Patrem omnis terra
veneratur.

Ibi omnes Angeli: tibi cœli, et
universæ potestates:

Ibi Chérubim, et Séraphim, in-
cessabili voce proclamant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dó-
minus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra maje-
statis gloriæ tuæ.

Te gloriósus Apostolórum cho-
rus:

Te Prophetarum laudabilis nü-
merus:

Te Mártyrum candidátus laudat
exérctus.

Te per orbem terrárum sancta
confítetur Ecclésia.

Patrem imménsæ majestatis.
Venerandum tuum verum, et
únicum Filium.

Sanctum quoque Paraclitum Spí-
ritum.

Tu Rex gloriæ, Christe.

Tu Patris sempitérnus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus
hóminem, non horruisti Virginis
uterum.

Tu, devicto mortis acúleo, ape-
ruisti credéntibus regna cœlō-
rum.

Tu ad déxteram Dei sedes, in
glória Patris.

Judex créderis esse venturus.

Te ergo quæsumus, tuis fámulis
súbveni, quos pretioso sanguine
redemisti.

Altéra fac cum sanctis tuis in
glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dñe:
et bénedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, et extólle illos usque
in aeternum.

Per singulos dies, benedíci-
mus te.

Et laudámus nomen tuum in se-
culum, et in seculum seculi.

Dignare, Dómine, die isto, sine
peccato nos custodire.

Miserere nostri, Dómine, misere-
re nostri.

Fiat misericordia tua, Dómine,
super nos: quemadmodum spe-
rávimus in te.

In te, Dómine, sperávi, non con-
fundar in aeternum.

AD LAUDES, V.

Domine, in adjutórium meum in-
ténde. R. Dómine, ad adju-
vandum me festina. Glória Patri,
et Filio, et Spiritui sancto. Sicut
erat in principio, et nunc, et

semper , et in sæcula sæculórum. Amen. Alleluia , vei Laus tibi , Dómine , Rex ætérne glóriæ. Pro temporis diversitate.

A Dominica post Oct. Epiph. usque ad Septuag. et ab Oct. Pent. usque ad Adv. , et tempore Paschali , Aña. Alleluia.

Psalmus 92.

DOMINUS regnávit , decórem in dútus est : * indútus est Dóminus fortitudinem , et præcínxit se.

Etenim firmávit orbem terræ , * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc : * a sǽculo tu es.

Elevavérunt flúmina , Dómine : * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos , * a vócibus aquárum multírum.

Mirábiles elatiónes maris , * mirabilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibilia facta sunt nimis : * domum tuam detet sanctitudo , Dómine , in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUBILATE Deo , omnis terra : * servite Dómino in lætitia.

Introíte in conspéctu ejus , * in exultatióne.

Scítote , quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos , et non ipsi nos.

Pópulus ejus , et oves páscoe ejus : * introíte portas ejus in confessióne , atria ejus in hymnis : confitémini illi.

Laudáte nomen ejus : quóniam suávis est Dóminus , in ætérnum misericórdia ejus : * et usque in generatióne , et generatióne véritas ejus.

Psalmus 62.

DEVOTUS , Deus meus , * ad te de luce vsgilo.

Sitfvit in te áнима mea , * quam multiplíciter tibi caro mea.

In terra desécta , et invia , et in aquósa : * sic in sancto appárui tibi , ut vidérem virtutem tuam , et glóriam tuam.

Quóniam méjor est misericórdia tua super vitas : * lábia mea laudábunt te.

Sic benedicam te in vita mea , * et in nómíne tuo levabo manus meas.

Sicut adipe , et pinguédine repleátur áнима mea : * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor sui tui super stratum meum , in matutinis meditábor in te : * quia fuisti adjútor meus. Et in velaménto alárum tuárum exultábo , adhæsit áнима mea post te : * me suscécit déxtera tua.

Ípsi vero in vanum quæsíerunt ánimam meam , introóbunt in inferiória terræ : * tradéntur in manus gládii , partes vúlpiumerunt. Sex vero lætabitur in Deo , laudabuntur omnes , qui jurant in eo : * quia obstrúctum est os loquéntium iniqua.

Hie non dicitur Glória Patri.

Psalmus 63.

DEVUS misereátur nostri , et benedicat nobis : * illúminet vultum suum super nos , et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam , * in ómnibus géntibus salutare tuum.

Confiteántur tibi pópuli , Deus : * confiteántur tibi pópuli omnes. Læténtrur , et exultent gentes : * quóniam júdicas pópulos in aequitáte , et gentes in terra disrigis.

(confiteántur tibi pópuli , Deus , confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus , Deus noster , benedicat nos Deus : * et métuant eum omnes fines terre.

Glória Patri.

Tempore Paschali Aña. Alleluia , alleluia.

Aña. Süréxit Christus.

Per Annum . Aña. Alleluia , alleluia.

Aña. Tres pueri.

Canticum trium puerorum.

Dan. 3. e

BENEDICITR , ómnia ópera Dómini , Dómino : * laudate , et superexaltáte eum in sæcula.

Benedicite , Angeli Dómini , Dómino: * benedicite, cœli, Dómino. **Benedicite , aquæ omnes , quæ super cœlos sunt , Dómino :** * benedicite, omnes virtutes Dómini, Dómino.

Benedicite, sol et luna, Dómino : * benedicite, stellæ cœli, Dómino. **Benedicite, omnis imber et ros, Dómino :** * benedicite, omnes spiritus Dei, Dómino.

Benedicite, ignis et aestus , Dómino : * benedicite, frigus et aestus, Dómino.

Benedicite, rores et pruina, Dómino : * benedicite, gelu et frigus, Dómino.

Benedicite, glacies et nives , Dómino : * benedicite, noctes et dies, Dómino.

Benedicite , lux et tenebræ, Dómino : * benedicite, fulgura et nubes, Dómino.

Benedicat terra Dóminum : * laudet, et superexaltet eum in secula.

Benedicite, montes et colles, Dómino : * benedicite, univerasa germinantia in terra , Dómino. **Benedicite, fontes , Dómino :** * benedicite, maria et flumina, Dómino.

Benedicite, cete et omnia , quæ moventur in aquis , Dómino , * benedicite, omnes völucres cœli, Dómino.

Benedicite, omnes bestiae et pectora, Dómino : * benedicite, filii hominum , Dómino.

Benedicat Israel Dóminum : * laudet et superexaltet eum in secula.

Benedicite, sacerdotes Dómini , Dómino : * benedicite, servi Dómini , Dómino.

Benedicite , spíritus et animæ justorum, Dómino : * benedicite, sancti et humiles corde, Dómino. Benedicite, Anania , Azaria , Míael, Dómino : * laudate, et superexaltate eum in secula.

Benedicamus Patrem, et Filium, cum sancto Spíritu : * laudemus, et superexaltémus eum in secula.

Benedictus es, Dómine, in firma-

ménto cœli : * et laudabilis, et gloriósus , et superexaltatus in secula.

Hic non dicitur Glória Patri, neque Amen. In aliis Canticis dicuntur.

Temp. Pasch., Aña. Surréxit Christus de sepúlchro, qui liberávit tres púeros de camino ignis ardéntis, alleluia.

Aña. Alleluia.

Per Annum, Aña. Tres púeri jussu regis in fornácem missi sunt, non timéntes flammarum ignis, dicentes : Benedictus Deus. Aña. Alleluia.

Psalmus 148.

L AUDATE Dóminum de cœlis : *
laudáte eum in excélsis.
laudáte eum , omnes Angeli ejus : * laudáte eum , omnes virtutes ejus.

laudáte eum, sol et luna ; *
laudáte eum , omnes stellæ et lumen.

laudáte eum, cœli cœlorum : *
et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit , et facta sunt : *
ipse mandávit, et creata sunt.
Statuit ea in æternum , et in sa- culum sæculi : * præceptum pô- suit, et non præteribit.

laudáte Dóminum de terra , *
dracones, et omnes abyssi.

Ignis , grando, nix, glacies , spí- ritus procellarum : * quæ fa- ciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles : * ligna fructifera, et omnes cedri.

Bestiae , et univerasa pectora : *
serpentes, et völucres pennatæ.
Reges terræ , et omnes populi ; *
principes , et omnes júdices terræ.

Júvenes, et vírgines , senes cum junióribus laudent nomen Dó- mini : * quia exaltatum est no- men ejus solius.

Confessio ejus super cœlum , et terram : * et exaltávit cornu pô- puli sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus : *
filiis Israel , pôpulo appro- pinquanti sibi.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 449.

CANTATE Dómino canticum nō-
vum : * laus ejus in Ecclésia
sanctórum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit
eum : * et sūm Sion exultent in
rege suo.

Laudent nomen ejus in choro :
* in tympano, et psaltério psal-
lant ei.

Quia beneplácitum est Dómino
in púpulo suo : * et exaltabit
mansuétos in salutem.

Exultabunt Sancti in glória : *
lætabúntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gútture eó-
rum : * et gládii ancíspites in
mánibus eórum.

Ad faciéndam vindictam in na-
tionibus : * increpatiōnes in pó-
polis.

Ad alligándos reges eórum in
compédiibus : * et nóbiles eórum
in mánicis férreis.

Ut faciant in eis judicium con-
scriptum : * glória hæc est ómn-
ibus sanctis ejus.

Ilic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 450.

LAUDATE Dóminum in Sanctis
ejus : * laudate eum in fir-
mamento virtutis ejus.

Laudáte eum in virtutib⁹ ejus :
* laudáte eum secundum multi-
tudinem magnitudinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : *
laudáte eum in psaltério, et ci-
thara.

Laudáte eum in tympano, et
choro : * laudáte eum in chor-
dis, et órgano.

Laudáte eum in cymbalis bene-
sonantibus : laudáte eum in
cymbalis jubilatiōnis : * omnis
spiritus laudet Dóminum.

Glória Patri.

Temp. Paschali, et per Annum,
Aña. Alleluia, alleluia, alleluia.

Sequens Capitulum dicitur in
Dominicis, a iij. post Epiph.
usque ad Septuag. et a Dñica iij.
post Pentec. usque ad Advent.

Capitulum. Apoc. 7. c

BENEDICIO, et cláritas, et sa-
piētia, et gratiarum actio,
honor, virtus, et fortitudo Deo

nostro in sēcula sēculōrum.
Amen. R. Deo grātias.

Sic respondeatur in fine om-
nium Capitulorum.

Quando ad Nocturnum dici-
tur Hymnus : Primo die, quo,
ad Laudes dicitur sequens

Hymnus.

ETERNE rerum Cónditor,
Noctem, diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut álleves fastidium.

Nocturna lux viántibus,
A nocte noctem ségregans,
Præco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.

Hoc excitatus Lúcifer,
Solvit polum calígine :
Hoc omnis errónum cohors
Viam nocéndi dészert.

Hoc nauta vires colligit,
Pontisque mitescunt treta :
Hoc, ipsa petra Ecclesiæ,
Canénte, culpam díluit.

Surgamus ergo strénue,
Gallus jacéntes excitat,
Et somnoléntos increpat,
Gallus negántes árguit.

Gallo canénte, spes redit,
Egris salus refúnditur :
Mucro latrónis cónditur,
Lapsis fides revértitur.

Jesu, labantes résponce,
Et nos vidéndo cōrrige :
Si réspicis, labes cādunt,
Fletique culpa sólvitur.

Tu lux resulge sénsibus,
Mentisque somnum díspute ;
Te nostra vox primum sonet,
Et vota solvámus tibi.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíitu Paraclito,
Nunc, et per ómne sēculum.

Amen.

Per Annum, y. Dóminus re-
gnavit, decórem induit. R. In-
duit Dóminus fortitudinem, et
præcínxit se virtute.

A Septuag. usque ad Quadrag.
y. Dómine, refúgium factus es
nobis. R. A generatiōne, et pro-
génie.

Quando ad Noct. dicitur Hy-
mnus. Nocte surgéntes, ad Lau-
des dicitur:

Hymnus.

Extra jam noctis tenuatur umbra,
Luz et auroræ rutilans coruscat:
Séplices rerum Dóminus canóra
Voce precémur;
T'reos culpæ miseratus, omnem
Pellat angórem, tribuat salútem,
Donet ei nobis bona sempitérnae
Múnera pacis.
Trestet hoc nobis Déitas beata
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spiritus, cuius résonat per om̄em

Glória mundum. Amen.

Per Annūm, ¶. Dóminus regnávit, decórem induit. R. Induit Dóminus fortitudinem, et præcínxit se virtute.

dequens Hymn. cum suo ¶. dicitur in Dñicis et Feriis Advent.

Hymnus.

En clara vox redarguit
Obscúra quæque pérsonan⁹ :
Procul fugéntur sōmnia :
Ab alto Jesus prómicat.
¶ En jam resúrgat tórpida ,
Non amplius jacens humili :
Sidus resúlget jam novum ;
Et tollat omne nōxiūm.
¶ Agnus ad nos mittitur
Lázare gratis débitum :
Omnes simul cum lacrymis
Precémur indulgentiam :
¶ t cum secund⁹ fúlserit ,
Metáque mundum cínxerit ,
Non pro réatu púniat ,
Sed nos pius tunc protégat.
Virtus, honor, lans, glória
Deo Patri cum Filio ,
Sancto simul Paráclito ,
In seculórum sācula. Amen.

Vox clamantis in desérto : Pate viam Dónini. R. Rectas facie sémitas ejus.

Sequens Hymnus cum suo V. vñtut a Dominiæ j. Quadrag. isque ad Sabbathum ante Dominiæ Passionis inclusive.

Hymnus.

(1) sol salútis, intímis,
Jesu, resúlge méntibus ,
Dum, nocte pulsæ, grátior
Orbi dies renascitur.

TOTEM.

Dans tempus acceptabile ,
Da lacrymārum rivulis
Lavare cordis victimam ,
Quam lœta adúrat cháritas .
Quo fonte manávit nesas ,
Fluent perénnes lacrymæ ,
Si virga pénitentiæ
Cordis rigórem cónterat.
Dies venit, dies tua ,
In qua reflórent ómnia :
Lastémur et nos in viam
Tua redúcti déxtera.
Te prona mundi máchina ,
Clemens, adóret, Trinitas ,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus canticum.

Amen.

¶ Angelis suis Deus mandávit
de te. R. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Sequens Hymnus cum suo ¶.
dicitur a Dñica in Albis usque
ad Ascensionem.

Hymnus.

AUORA cœlum púrpurat ,
Aether resúltat laudibus ,
Mundus triúmphans júbilat ,
Horrens avérnus infremit :
¶ Ex ille dum fortissimus
De mortis inférno specu
Patrum Senátum líberum
Edúcit ad vitæ jubar.
Cujus sepúlchrum plúrimo
Custóde signabat lapis ,
Victor triúmphat, et suo
Mortem sepúlchro fúnerat.
Sat fúneri, sat lacrymis ,
Sat est datum dolóribus ,
Surréxit extíctor necis ,
Clamat corúscans Angelus.
¶ t sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium ,
A morte dira criminum
Vitæ renátos libera.
Deo Patri sit glória ,
Et Filio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito ,
In sempitérna sācula. Amen.
¶ In resurrectione tua, Christe ,
allelúia. R. Cœli et terra lœtén-
tur , allelúia.

Canticum Zacharie.

Luc. 1. g

BENEDICTUS Dóminus Deus Is-
rael: * quia visitávit, et fe-
cit redemptiōnem plebis suæ :

2

Et erexit cornu salutis nobis : * in domo David pueri sui : Sicut locutus est per os sanctorum, * qui a saeculo sunt, prophetarum ejus : Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui odernunt nos : Ad faciem misericordiam cum patribus nostris, * et memorari testamenti sui sancti. Iusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * datum se nobis : Et sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi : In sanctitate, et justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris. Et tu puer Propheta Altissimi vocaberis : * praebis enim ante faciem Domini parare vias ejus. Ad dandam scientiam salutis plebi ejus : * in remissionem peccatorum eorum : Per viscera misericordiae Dei nostri, * in quibus visitavit nos, oriens ex alto : Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis sedent : * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Gloria Patri. Sicut erat.

Deinde dicitur Aña, et oratio propria, et post eam, si occurrat eo die aliquod Festum simplificatum de eo com., postremo si id tempus requiratur fiunt commem. de S. Maria, de Apostolis, et de Patrono Eccl. in ordine aliarum comm. secundum illius dignitatem, et ult. loco de Pace, ut infra in Vesp. Sabbati. In fine, si diseendum sit a Choro, dicitur una ex Annis B. Mariae, ut habetur infra post Complet.

DOMINICA

AD PRIMUM.

Pater noster. Ave Maria. Credo. V. Deus, in adjutorium, ut supra. 43.

Hymnus.

JAM lucis orto sidere,
Deum precemur supplices,
Ut in diurnis actibus
Nos servet a nocentibus.

Linguam refrénans téperet , Ne litis horror ísonet : Visum fovendo cóntegat, Ne vanítates háuriat. Sint pura cordis íntima, Absístat et vecordia : Carnis terat supérbiā Potus, cibique párcitas. Ut, cum dies abscésserit, Noctémque sors redúxit, Mundi per abstinentiam Ipsi canámus glóriam. Ide Patri sit glória, Ejusque soli Fílio , Cum Spíritu Paráclito , Nunc, et per omne saeculum. Amen.

In Dñicis per Annum, et tempore Paschali, Aña. Alleluia.

Psalmus 53.

Deus, in nōmine tuo salvum me fac : * et in virtute tua iudica me.

Deus, exaudi orationem meam : * auribus, pérceipe verba oris mei.

Quóniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quæserunt animam meam : * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me : * et Dominus suscéptor est animæ meæ.

Avérte mala inimicis meis : * et in veritate tua disperde illos. Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitébor nōmini tuo, Dómine : quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulacione eripisti me : * et super inimicos meos despéxit oculus meus.

Sequens Psalm. Confitemini Dómino, dicitur tantum in Dominicis, quando fit Officium de Dominicis, ut in Psalterio, præterquam in Dominicis a Paschate usque ad Pent. A Septuag. vero usque ad Pascha ejus loco dicitur Psalm. Dominus regnávit, ut supra in Laudibus. 44.

Psalmus 117.

CONFITEMINI Dómino, quóniam bonus : * quóniam in saeculum misericordia ejus.

Dicat nunc Israel, quóniam bo-

nus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Hic nunc domus Aaron : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Hic nunc qui timent Dóminum : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Ex tribulatiōne invocāvi Dóminum : * et exaudiſit me in latitudine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor : * non timebo quid faciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor : * et ego despiciam inimicos meos.

Nonum est confidere in Dómino , * quam confidere in homine.

Nonum est sperare in Dómino , * quam sperare in principib⁹.

Mnes gentes circuiérunt me : * et in nōmine Dómini , quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me : * et in nōmine Dómini , quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes , et exarseront sicut ignis in spiritu : * et in nōmine Dómini , quia ultus sum in eos.

Impulsus evérsus sum ut caderem : * et Dóminus suscépit me. Virtutudo mea , et laus mea Dóminus : * et factus est mihi in salutem.

Vox exultatiōnis , et salutis , * in tabernaculis justorum.

Extera Dómini fecit virtutem , dextera Dómini exaltavit me : * dextera Dómini fecit virtutem.

Non moriar , sed vivam : * et narrabo opera Dómini.

Astigans castigavit me Dóminus : * et morti non trádidit me. Perite mihi portas justitiæ , ingressus in eas confitébor Dómino : * hæc porta Dómini , justi intrabunt in eam.

Confitébor tibi , quóniam exaudiſti me : * et factus es mihi in salutem.

Appidem , quem reprobavérunt edificantes , * hic factus est in caput anguli.

Dómino factum est istud : * et est mirabile in oculis nostris.

Hæc est dies , quam fecit Dó-

minus ; * exultémus , et lætémur in ea.

O Dómine , salvum me fac , o Dómine , bene prosperare : * benedictus qui venit in nōmine Dómini.

Benediximus vobis de domo Dómini : * Deus Dóminus , et illuxit nobis.

Constituite diem solémnem in condénsis , * usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu , et confitébor tibi : * Deus meus es tu , et exaltabo te.

Confitébor tibi , quóniam exaudiſti me : * et factus es mihi in salutem.

Confitémini Dómino , quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

Basti immaculati in via , * qui ambulant in lege Dómini.

Reati qui scruntur testimonia ejus : * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem , * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodiri nimis.

Intinam dirigantur viæ meæ , * ad custodiendas justificationes tuas!

Tunc non confundar , * cum perspéro in omnibus mandatis tuis.

Confitébor tibi in directiōne cordis : * in eo quod didici judicia justitiae tuæ.

Justificationes tuas custódiam : * non me derelinquas usquequamque.

In quo corrigit adolescentior viam suam ? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te : * ne repellas me a mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua : * ut non peccem tibi.

Benedictus es , Dómine : * doce me justificationes tuas.

In labiis meis : * pronuntiavi omnia iudicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum de

lectatus sum, * sicut in ómnibus divitiis.

In mandatis tuis exercébor ; * et considerabo vias tuas.

In justificatióibus tuis meditábor : * non oblíviscar sermónes tuos.

RETRIBUB servo tuo , vivífica me : * et custódiam sermónes tuos.

Revélá oculos meos : * et consi- derábo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscondas a me mandata tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpásli supérbos : * maledicti qui declínant a mandatis tuis.

Ausser a me opprórium, et contémptum ; * quia testimónia tua exquisívi.

It enim sedérunt príncipes , et adversum me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatióibus tuis.

Nam et testimónia tua meditatio mea est ; * et consilium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi , et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum instrue me : * et exercébor in mirabilibus tuis.

Hormítavít ánima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis ámove a me : * et de lege tua miserére mei.

Viam veritatis elégi : * iudicia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis , Dómine : * noli me confundere.

Viam mandatórum tuórum cu- curri,* cum dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum , quando fit Officium de Dñica , ut in Psalterio , et in festo SS. Trinitatis .

Symbolum S. Athanásii .

Quicunque vult salvus esse , * Q ante ómnia opus est , ut té- niat cathólicam fidem.

Quam nisi quisque íntegram , inviolatámque serváverit , * abs- que dúbio in æternum peribit.

Iides autem cathólica hæc est : * ut unum Deum in Trinitate , et Trinitatē in unitate venerémur.

Neque confundéntes personas , * neque substántiam separantes.

Alia est enim persona Patris , alia Filii , * alia Spíritus sancti.

Sed Patris , et Filii , et Spíritus sancti una est divinitas , * aquáli glória , coæterna majestas.

Qualis Pater , talis Filius , * talis Spíritus sanctus.

Increáthus Pater , increáthus Filius , * increáthus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater , imménsus Filius , * imménsus Spíritus sanctus.

Et éternus Pater , æternus Filius , * æternus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres æterni , * sed unus æternus.

Sicut non tres increáti , nec tres imménsi ; * sed unus increáthus , et unus imménsus.

Similiter omnípotens Pater , om- nípotens Filius , * omnípotens Spíritus sanctus.

Et tamen non tres omnípotentes , * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater , Deus Filius , * Deus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dii , * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater , Dóminus Filius , * Dóminus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dómini , * sed unus est Dóminus.

Qua sicut singillatim unam- quámque personam Deum , ac Dóminum confitíerchristiana ve- ritate compellimus : * ita tres Deos , aut Dóminos dicere , cat- hólica religióne prohibémur.

Pater a nullo est factus , * nec creáthus , nec génius.

Filius a Patre solo est , * non fa- ctus , nec creáthus , sed génius.

Spíritus sanctus a Patre , et Fi- lio , * non factus nec creáthus , nec génius , sed procédens.

Trus ergo Pater , non tres Pa-

Itres ; unus Filius , non tres Filiī : * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Per tamen in hac Trinitate nihil prius, aut postérius , nihil majus , aut minus : * sed totae tres persónæ coætérnæ sibi sunt , et coæquáles.

Ita ut per ómnia , sicut jam supra dictum est , * et únitas in Trinitate , et Trinitas in unitáte veneránda sit.

Qui vult ergo salvus esse , * ita de Trinitate séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salutem , * ut incarnatióinem quoque Dómini nostri Iesu Christi fidéliter credat.

Per st ergo fides recta, ut credamus, et confiteámur , * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Filius , Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus : * et homo est ex substántia matris in sæculo natus.

Perféctus Deus, perféctus homo : * ex ánima rationálī , et humána carne subsístens.

Aequális Patri secúndum divinitátem : * minor Patre secúndum humanitátem.

Qui licet Deus sit, et homo ; * non duo tamen , sed unus est Christus.

Tunus autem non converióne dívinitatis in carnem ; * sed assumptióne humanitatis in Deum. Tunus omnino non confusióne substántiæ , * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális, et caro unus est homo : * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos : * tértia die resurréxit a mórtuis.

Ascendit ad cœlos , sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis : * inde ventúrus est judicare vivos , et mórtuos.

Aud cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis , * et redditúri sunt de factis própriis ratiónen.

Tant qui bona egérunt , ibunt in

vitam ætérnam : * qui vero mala , in ignem ætérnum.

Hec est fides cathólica : * quam nisi quisque fidéliter, firmitér que crediderit , salvus esse non pótterit.

Glória Patri.

Ana. Alleluia , alleluia , alleluia . Tempore Paschali additū aliud alleluia.

Capitulum. 4. Tim. 1. d

Regi sæculórum immortáli et invisibili , soli Deo honor et glória in sæcula sæculórum. Amen. R. Deo grátias.

R. br. Christe, Fili Dei vivi , * Miserére nobis. Et repet. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis.

v. Qui sedes ad déxteram Patris. R. Miserére nobis. V. Glória Patri , et Fílio , et Spiritui sancto.

R. Christe , Fili Dei vivi , miserére nobis. V. Exúrge , Christe , adjuva nos. R. Et libera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas , sed tune dicto R. brevi dicitur Dóminus vobiscum , et Oratio. Dómine Deus , etc. ut infra.

Kyrie, éléison. Christe, éléison. Pater noster,

secr. usque ad V. Et ne nos indúcas in tentatióne. R. Sed libera nos a malo. Credo in Deum,

secreto usque ad V. Carnis resurrectionem R. Vitam ætérnam. Amen. V. Et ego ad te, Dómine , clamávi. R. Et inane oratio mea prævéniet te. V. Repleatur os meum laude. R. Ut cantem gloriariam tuam , tota die magnitudinem tuam. V. Dómine, avérte fáciem tuam a peccátis meis. R. Et omnes iniquitátes meas dele. V. Cor mundum crea in me , Deus.

R. Et spíritum rectum innova in viscéribus meis. V. Ne projicias me a facie tua. R. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

V. Redde mihi lætitiam salutáris tui. R. Et spíritu principali confirma me. V. Adjutorium nostrum in nōmine Dómini. R. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptista, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et vobis, fratres; quia peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlm Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MISEREATUR tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perdicat te ad vitam æternam. R. Amen.

Deinde repetit Confessionem: et ubi dicitur vobis, fratres, et vos, fratres, dicatur tibi, pater, et te, pater.

Facta Confessione a Choro.

Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perdicat vos ad vitam æternam. R. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiōnem, et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. R. Amen.

Et prosequitur. V. Dignare, Domine, die isto. R. Sine peccato nos custodi. V. Miserere nostri, Domine. R. Miserere nostri. V. Fiat misericordia tua, Domine, super nos. R. Quemadmodum speravimus in te. V. Domine, exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat. V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Oramus. Oratio.

DOMINE Deus omnipotens, qui ad principium hujus diei nos pervenire fecisti: tua nos hodie salva virtute; ut in hac die ad nullum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam fa-

ciēdam nostra procēdant el quia, dirigāntur cogitationes, opera. Per Dominum. R. Ame V. Dominus vobiscum. R. Et eu sp̄itu tuo. V. Benedicāmus Domino. R. Deo gratias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium; et quando dicuntur est prima de B. Maria, præporatur Lectioni Martyrologii.

Postea Hebdomadarius dicit: Pretiosa in conspectu Domini. Mors sanctorum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

SANCTA Maria et omnes Sancti intercedant pro nobis ad Dominum: ut nos mereamur ab adversitate, et salvari, qui vivit et regnat in sæcula sæculorum. R. Amen.

V. Deus, in adjutorium meum intende. R. Domine, ad adjuvandum me festina.

Et dicitur ter: ultimo additum Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eleison. Christe, eleison. Kyrie eleison. Pater noster, secretum. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo. V. Responde in servos tuos, Domine, in opera tua, et dirige filios eorum. R. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, et operi manuum nostrarum dirige super nos, et opus manuum nostrarum dirige. V. Glória. R. Sicut erat. Orémus. Oratio.

DICERE ET SANCTIFICARE, regere et gubernare dignare, Domine Deus, Rex cœli et terræ, hodi corda, et corpora nostra, sensu sermones, et actus nostros in lege tua, et in operibus mandatorum tuorum: ut hic, et in æternum, te auxiliante, salvati liberi esse mereamur, Salvatorem mundi. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

V. Jube, domne, benedic. Benedic. Dies et actus nostros in sua pace disponat Dominus omnipotens. R. Amen.

Ad Absolut. Capit. in dominicas, et Feriis per Annum, a Oct. Epiph. usque ad Domi-

Quadrag. et ab Oct. Pentec. usque ad Advent. exclusive.

Lectio brevis. *¶ Thess. 5.6*

DOMINUS autem dirigit corda
Dei, et patientia Christi. Tu autem,
Dómine, miserere nobis.
R. Deo gratias.

A Dñica j. Adv. usque ad Vigiliam Nativitatis Dñi exclusive.

Isaiæ 33.

DOMINE, miserere nostri: te enim expectavimus; esto brachium nostrum in mane, et salus nostra in tempore tribulationis. Tu autem.

A Dom. j. Quadrag. usque ad Dom. Passionis exclusive.

Isaiæ 55. b

OUVIRITE Dóminum, dum inveneri potest: invocate eum, dum prope est. Tu autem.

A Dom. Passionis usque ad Ferialm v. in Cena Dñi exclusive.

Isaiæ 50. c

Faciat meam non arverti ab intercrysibus, et conspuentibus in me. Dóminus Deus auxiliator meus, ideo non sum confesus. Tu autem.

A Dominica Resurrectionis usque ad Ascensionem exclusive.

Coloss. 3.

Si consurrexisti cum Christo, quae sursum sunt querite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quae sursum sunt sapientie, non quae super terram. Tu autem.

Post Lect. brev. dicitur *V.* Adiutorium nostrum in nomine Dómini. *R. Qui fecit cœlum et terram. V. Benedicite. R. Deus. Benedictio. Dóminus nos benedic, et ab omni malo defendat, et ad vitam perducat æternam: et Fidélium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.*
R. Amen.

IN FERIALI OFFICIO

EXTRA TEMPUS PASCHALE.

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave Marfa. Credo. *V. Deus, in adjutorium. 45.*

Hymn. I am lucis orto sidere. 48.

Pro Annum Aña. Beati qui ambulant.

Tempore Adv. Aña de Laud. Dominicæ, aut ex propriis Laud. Temp. Quadrag. Aña. Vivo ego.

Tempore Passionis. Aña. Líbera me, Dómine. Psalm. Deus, in nōmine tuo. 48.

Post Psalm. Deus, in nōmine tuo, loco Psalmi Confitemini, dicitur unns ex infrascriptis Psalmis, secundum Ferias distinctis; Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in Festis.

FERIA II.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitudo Dejus; * orbis terrarum, et universi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super maria fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec juravit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiōnem a Dómino: * et misericordiam a Deo salutari suo.

Hic est generatio querentium eum, * querentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternales: * et introibit rex glóriæ. Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attollite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternales: * et introibit rex glóriæ. Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtutum ipse est rex glóriæ.

FERIA III.

Psalmus 24.

An te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confido, non erubescam.

Neque irrideant me inimici mei: * étenim universi, qui sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iniqua agentes * supervæcuae.

Vias tuas, Dómine, démonstra mihi : * et sémitas tuas édoce me.
 Dirige me in veritáte tua, et doce me : * quia tu es Deus Salvátor meus, et te sustinui tota die.
 Eminiscere miserationum tuárum, Dómine, * et misericordiarum tuárum, quae a sǽculo sunt.
 Delicta juventutis meæ, * et ignorántias meas ne memineris.
 Ecundum misericordiam tuam méménto mei tu : * propter bonitatem tuam, Dómine.
 Dulcis et rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.
 Friget mansuétos in judicio : * docébit mites vias suas.
 Nivérsæ viæ Dómini misericordia, et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.
 Propter nomen tuum, Dómine, propitiaberis peccáto meo : * multum est enim.
 Quis est homo, qui timet Dóminum ? * legem statuit ei in via, quam elegít.
 Nima ejus in bonis demorabitur : * et semen ejus hæreditabit terram.
 Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum : * et testaméntum ipsius ut manifestetur illis.
 Culi mei semper ad Dóminum : * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.
 Réspice in me, et miserére mei : * quia únicus, et pauper sum ego.
 Tribulatiónes cordis mei multiplicatæ sunt : * de necessitatibus meis érue me.
 Vide humilitatem meam, et laborem meum : * et diuinité universa delicta mea.
 Réspice inimicos meos, quóniam multiplicati sunt, * et ódio iniquo odérunt me.
 Custodi ánimam meam, et érue me : * non erubescam, quóniam sperávi in te.
 Unocentes, et recti adhærerunt mihi : * quia sustinui te.
 Libera, Deus, Israel * ex omnibus tribulatióibus suis.

FERIA IV.

Psalmus 25.

Ecclæsa me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingrèssus sum : * et in Dómino sperans non infirmábor.
 Proba me, Dómine, et tenta me : * ure renes meos, et cor meum.
 Quóniam misericordia tua ante oculos meos est : * et complacui in veritáte tua.
 Non sedi cum concilio vanitatis : * et cum iniqua geréntibus non intirobo.
 O divi Ecclæsiam malignantium : * et cum ímpiis non sedébo.
 Lavabo inter innocéntes manus meas : * et circúmdabo altare tuum, Dómine.
 Ut audiam vocem laudis, * et enarrrem univérsa mirabília tua.
 Dómine, diléxi decórem domus tuæ, * et locum habitatiónis gloriæ tuæ.
 Ne perdas cum ímpiis, Deus, ániam meam, * et cum viris sanguinum vitam meam.
 In quorum manib[us] iniquitátes sunt : * déxtera eórum repléta est munéribus.
 Ego autem in innocéntia mea ingrèssus sum : * redime me, et miserére mei.
 Pes meus stetit in dirécto ; * in Ecclæsiis benedícam te, Dómine.
 FERIA V.

Psalmus 26.

Dóminus regit me, et nihil mihi déerit : * in loco páscae ibi me collocávit.
 Super aquam refectiōnis educavit me : * ániam meam convertit.
 Reduxit me super sémitas justitiae, * propter nomen suum.
 Nam et si ambulávero in médio umbras mortis, non timébo mala : * quóniam tu mecum es.
 Virga tua, et báculus tuus, * ipsa me consolata sunt.
 Parasti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.
 Impinguásti in gleo caput meum : * et calix meus inébrians quam præclarus est !

Pt misericórdia tua subsequétur me, * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

FERIA VI.

Psalms 21.

Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longe a salutē mea verba delictórum meórum.

Iesus meus clamábo per diem, et non exaudiens: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Iu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.

Ad te clamáverunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo: * opprórium hóminum, et abjectio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locuti sunt lábiis, et móverunt caput.

Serávit in Dómino, erspiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxisti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projectus sum ex útero.

De ventre matris meæ, Deus meus es tu, * ne discésseris a me.

Quóniam tribulatio próxima est: * quóniam non est qui adjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsédérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea, factum est cor meum tamquam cera líquescens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis, * et in púlverem mortis deduxisti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concilium malignantium obsédit me.

Iodérunt manus meas, et pedes

meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt, et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem. Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea, Deus, animam meam: * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium humilitatem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio Ecclésiæ laudabo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob glorificáte eum.

Timeat eum omne semen Israel: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecationem páuperis:

Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in Ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabúntr: et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: * vivent corda eórum in sǽculum sǽculi.

Reminiscéntur, et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ familiæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum: * et ipse dominabitur géntium.

Manducávérunt et adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiabitur Dómino generatio ventúra: * et annuntiábunt cœli justitiam ejus púpulo qui nascéntur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut supra in Rubrica 23. Deinde dicitur Ps. Réati immaculati, et Retribue servotuo, ut supra. 49.

Per Annum, Aña. Beati qui ambulant in lege tua, Dómine.

Temp. Advent. Aña de Laud. Dominicæ, aut ex propriis Laud.

Tempore Quadrag., Aña. Vivo ego, dicit Dóminus : nolo mortem peccatóris, sed ut magis convertatur, et vivat.

Temp. Passionis, Aña. Líbera me, Dómine, et pone me juxta te : et cujusvis manus pugnet contra me.

Capitulum. *Zach. 8. d*

PACEM et veritatem diligite, ait Dóminus omnipotens. R. Deo gratias.

R. br. Christe, Fili Dei vivi, * Miserere nobis. Et repetit. Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis. V. Qui sedes ad déxteram Patris. R. Miserere nobis. V. Glória Patri, et Filio, et Spiritui sancto. R. Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis. V. Exúrge, Christe, adjuva nos. R. Et libera nos propter nomen tuum.

KYRIE, eleison. Christe, eleison. Pater noster, secreto. V. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo. Credo in Deum, secreto. V. Carnis resurrectionem. R. Vitam æternam. Amen. V. Etego ad te, Dómine, clamavi. R. Et manne oratio mea præveneriet te. V. Repleatur os meum laude. R. Ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. V. Dómine, áverte faciem tuam a peccatis meis. R. Et omnes iniquitates meas dele. V. Cor mundum crea in me, Deus. R. Et spíritum rectum innova in viscéribus meis. V. Ne projicias me a facie tua. R. Et spíritum sanctum tuum me auferas a me. V. Redde mihi lætitiam salutaris tui. R. Et spíritu principali confirma me.

Quando ad Laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur: **Adjutorium nostrum**, et **Confiteor Deo**, etc. ut supra. **21.**

Quando autem ad Laudes dicere sunt Preces feriales inferius positiæ post Laudes Ferie iij. iune ad Primam predictæ Pre-

ces, et sequentes dicuntur flexis genibus.

V. Eripe me, Dómine, ab homine malo. R. A viro iniquo éripe me.

V. Eripe me de inimicis meis. Deus meus. R. Et ab insurgéntibus in me líbera me. V. Eripe me de operantibus iniquitatem.

R. Et de viris sanguinum salva me. V. Sic psalmum dicam nōmini tuo in sæculum sæculi. R. Ut reddam vota mea de die in diem. V. Exaudi nos, Deus salutarius noster. R. Spes omnium sñinum terræ, et in mari longe.

V. Deus, in adjutorium meum intende. R. Dómine, ad adjuvandum me festina. V. Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis. R. Miserere nobis. V. Benedic, anima mea, Dómino. R. Et omnia, quæ intra me sunt, nōmini sancto ejus. V. Bénedic, anima mea, Dómino. R. Et noli obliyisci omnes retributioñes ejus.

V. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis. R. Qui sanat omnes infirmitates tuas. V. Qui redimit de intéritu vitam tuam.

R. Qui coronat te in misericordia, et miserationibus. V. Qui replet in bonis desiderium tuum.

R. Renovabitur, ut aquilæ, juventus tua. V. Adjutorium nostrum in nomine Dómini. R. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confess. Confiteor, etc. et reliq. ut supra in Dñica ad Primam **22.**

IN FERIALI OFFICIO.

Temp. Pasch. et in Festis per Annum

Post Psalm. Deus, in nomine tuo, dicitur tantum. Psal. Beati immaculati, et Retribue. **19.** Deinde Aña competens, et reliqua ut supra in Dñica, sed in Duplicibus et infra Oct. non dicuntur Preces. Dicto Benedicamus Dómino, dicitur Prima de B. Maria, si dicenda est: postea legitur Martyrologium in Choro. Deinde dicitur V. **Priósa**, cum reliquis ut supra. **22.**

Ad Absolutionem Capituli in Festis dicitur Capit. Nonæ.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave María.
Ieus, in adjutórium. 13.

Hymnus.

Nunc, sancte nobis Sp̄iritus,
Unum Patri cum Filio,
Dignare promptus ingeri
Nostro refusus pectori.
Ipsa, lingua, mens, sensus, vigor
Confessionem personent,
Flammescat igne chāritas,
Accendat ardor próximos.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Sp̄itu Paracito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dñicis per Annum, et Temp.
Paschali, Aña. Allelúa.

In feriali Oficio per Annum,
Aña. Deduc me.

Tempore Adv. Aña de Laud.
Dñicæ, aut ex propriis Laud.

Tempore Quadrag., Aña. Ad-
venérunt nobis.

Tempore Pass. Aña. Judicásti,
Dómine.

Psalmus.

Legam pone mihi, Dómine, viam
justificationum tuarum : *
et exquiram eam semper.

Da mihi intellectum, et scrutabor
legem tuam : * et custodiam
illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam manda-
torum tuorum : * quia ipsam
völi.

Inclína cor meum in testimonia
tua : * et non in avaritiam.

Verite oculos meos, ne videant
vanitatem : * in via tua vivifica
me.

Statue servo tuo elóquium tuum,
* in timore tuo.

Amputa opprobrium meum,
quod suspicatus sum : * quia
Judicia tua jucunda.

Fecce concupivi mandata tua : *
in æquitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia
tua, Dómine : * salutare tuum
secundum elóquium tuum.

Et respondébo exprobrantibus
mihi verbum : * quia speravi in
sermónibus tuis.

Et ne éuferas de ore meo verbum

veritatis usquequaque : * quia
in iudiciis tuis supersperávi.

Et custodiam legem tuam sem-
per, * in sæculum, et in sæcu-
lum sæculi.

Et ambulabam in latitudine : *
quia mandata tua exquisivi.

Et loquébar in testimoniis tuis
in conspectu regum : * et non
confundébar.

Et meditábar in mandatis tuis, *
quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad man-
data tua, quæ diléxi : * et exer-
cébar in justificatiōibus tuis.

MEMOR esto verbi tui servo tuo,
* in quo mihi spem dedisti.
Haec me consolata est in humili-
tate mea : * quia elóquium tuum
vivificavit me.

Supérbi infique agébant usque-
quaque : * a lege autem tua non
declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum a
sæculo, Dómine : * et consolatus
sum.

Defectio tenuit me, * pro pecca-
toribus derelinquentibus legem
tuam.

Cantabiles mihi erant justifica-
tiones tuæ, * in loco peregrina-
tionis meæ.

Memor fui nocte nōminis tui,
Dómine : * et custodívi legem
tuam.

Hæc facta est mihi : * quia ju-
stificationes tuas exquisivi.

Portio mea, Dómine : * dixi cu-
stodire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in
toto corde meo : * miserere mei
secundum elóquium tuum.

Cogitavi vias meas, * et convérti
pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum, et non sum turbá-
tus, * ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumpléri
sunt me : * et legem tuam non
sum oblitus.

Média nocte surgébam ad confi-
tendum tibi, * super iudicia ju-
stificationis tuæ.

Præcipes ego sum óm-
nium timéntium te, *
et custodiéntium mandata
tua.

Insericordia tua, Dómine, plena est terra : * justificatiōnes tuas doce me.

Bonitatem fecisti cum servo tuo , Dómine , * secundum verbum tuum.

Bonitatem , et disciplinam , et scientiam doce me : * quia mandatis tuis créddi.

Priusquam humiliarer, ego deliqui : * propterea elóquium tuum custodivi.

Bonus es tu : * et in bonitatē tua doce me justificatiōnes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas superbōrum: * ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac cor eorum : * ego vero legem tuam meditatus sum.

Itonum mihi quia humiliasti me: * ut discam justificatiōnes tuas.

Itonum mihi lex oris tui, * super millia auri , et argenti.

Manus tuae fecerunt me , et plasmaverunt me : * da mihi intellectum , et discam mandata tua. qui timent te , vidēbunt me , et lætabūntur : * quia in verba tua supersperāvi.

Ecognovi, Dómine, quia æquitas iudicia tua : * et in veritatē tua humiliasti me.

Fiat misericordia tua , ut consolētur me , * secundum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miserationes tuae , et vivam : * quia lex tua meditatio mea est.

Confundantur supérbi , quia injúste iniquitatēm fecerunt in me : * ego autem exercébor in mandatis tuis.

Convertantur mihi timētes te : * et qui novérunt testimonia tua.

Fiat cor meum immaculatum in justificatiōnibus tuis : * ut non confundar.

Aña. Alleluia , alleluia, alleluia.

Tempore Pasch. additur aliud Alleluia.

Sequens Capit. et alia in aliis Horis dicuntur in Dñicis a ij. post Epiph. usque ad Septuag. et a iiiij. post Pentec. usque ad

Advent. R. brevia etiam usque ad Dom. j. Quadrag. similiter et quæ sequuntur in feriali Officio.

Capitulum. 4. Joan. 4. c

Deus cháritas est : et qui manet in charitatem , in Deo manet , et Deus in eo.

R. br. Inclína cor meum, Deus. * In testimónia tua. Inclína. Avérte oculos meos , ne videant vanitatēm : in via tua vivifica me. In testimónia. Glória Patri. Inclína. Ego dixi: Dómine, miserere mei. R. Sana animam meam , quia peccávi tibi.

In feriali Officio per Annum. Aña. Deduc me , Dómine , in sémitam mandatōrum tuorum.

Capitulum. Jerem. 17. c

Sana me, Dómine , et sanabor : salvum me fac , et salvus ero; quóniam laus mea tu es.

R. br. Sana animam meam , * Quia peccávi tibi. Sana. Ego dixi : Dómine , miserere mei. Quia. Glória Patri. Sana. Adjutor meus esto , ne derelinquas me. Neque despicias me, Deus salutaris meus.

Quando ad Matut. dictæ sunt Preces , ad Tertiam , Sextam , et Nonam flexis genibus dicitur Kyrie, élison. Christe, élison. Kyrie, élison. Pater noster , secreto. Et ne nos inducas in tentatiōnem. Sed libera nos a malo. Dómine Deus virtutum, converte nos. Et ostende faciem tuam , et salvi érimus. Exurge, Christe, adjuva nos. Et libera nos propter nomen tuum. Dómine, exaudi oratiōnem meam. Et clamor meus ad te véniat. Dóminus vobiscum. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

Temp. Adv. in feriali Officio Aña de Laud. Dominicæ , aut ex propriis Laud.

Capitulum. Jer. 25. a

Ecce dies vénient , dicit Dóminus : et suscitabo David gerumen justum ; et regnabit Rex , et sapiens erit : et faciet iudicium , et justitiam in terra.

R. br. **Veni ad liberandum nos,**
* Dómine Deus virtutum. Veni.
v. Ostende faciem tuam, et salvi-
erimus. Dómine. Glória. Veni.
* Timébunt gentes nomen tuum,
Dómine. R. Et omnes reges
terre glóriam tuam. Kyrie, eleí-
son.

Oratio conveniens.

Temp. Quadrag. in feriali
 officio, Aña. Advenérunt nobis
 dies pénitentiæ, ad rediménda
 peccata, ad salvandas áimas.

Capitulum. *Joelis 2. c*

CONVÉNTIMINI ad me in toto
 corde vestro, in jejúnio, et
 fletu, et planctu. Et scíndite cor-
 da vestra, et non vestimenta ve-
 stra, ait Dóminus omnípotens.
 R. br. Ipse liberávit me * De
 laqueo venantium. Ipse. v. Et a
 verbo aspero. De láqueo. (Glória.
 Ipse. v. Scápolis suis obumbrá-
 bit tibi. R. Et sub pennis ejus
 sperabis. Kyrie, eleíson.

Oratio conveniens.

Tempore Passionis in feriali
 officio Aña. Judicásti, Dómine,
 causam ánimæ meæ. defensor
 rite meæ, Dómine Deus meus.

Capitulum. *Jerem. 17. b*

DOKE, omnes qui te dere-
 linquunt, confundéntur : re-
 cedentes a te, in terra scribentur:
 quóniam dereliquerunt venam
 aquarum vivéntium Dóminum.
 R. br. Erue a frámea, * Deus,
 animam meam. Erue. v. Et de
 manu canis únicam meam. Deus.
 Erue. v. De ore leónis libera
 me, Dómine. R. Et a cónribus
 unicórniū humilitatē meam.
 Kyrie, eleíson.

Oratio conveniens.

Tempore Paschali in feriali
 officio, Aña. Allelúia, allelúia,
 allelúia, allelúia.

Capitulum. *Rom. 6. b*

CHRISTUS resárgens ex mórtuis
 jam non móritur, mors illi
 ultra non dominabitur. Quod
 enim mórtuus est peccato, mórtuus
 est semel; quod autem vi-
 vit, vivit Deo.

R. br. Surrexit Dóminus de se-
 pulcro. * Allelúia, allelúia.

Surréxit. v. Qui pro nobis pe-
 pendit in ligno. Allelúia, allelúia.
 Glória Patri. Surrexit. v. Sur-
 réxit Dóminus vere, allelúia. R
 Et appáruit Simóni, allelúia.

Oratio conveniens.**AD SEXTAM.**

Pater noster. Ave María.
 Deus, in adjútórium. 45.

Hymnus.

PECTOR potens, verax Deus,
 Qui témperas rerum vices,
 Splendóre mane illúminas,
 Et ignibus meridiem.
 Extíngue flammas lítium,
 Aufer calórem nójum,
 Conser salútem córporum,
 Verámque pacem córdium.
 Præsta, Pater piissime,
 Patrique compar Unice,
 Cum Spíritu Paracílio,
 Regnans per omne sǽculum.
 Amen.

In Dñicis per Annum, et temp
 Paschali, Aña. Allelúia.

In feriali Officio per Annum,
 Aña. Adjuva me.

Tempore Adventus, Aña de
 Laud. Dominicae, aut ex pro-
 priis Laud.

Temp. Quadrag., Aña. Com-
 mendémus nosmetípos.

Temp. Passionis, Aña. Pópule
 meus.

Psalmus

DEfecit in salutare tuum áni-
 ma mea : * et in verbum
 tuum supersperávi.
 Defecérunt óculi mei in eló-
 quium tuum, * dicéntes : Quan-
 do consolaberis me ?
 Quia factus sum sicut ute in
 pruina : * justificatiōnes tuas
 non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui : * quan-
 do facies de persequéntibus me
 iudicium ?

Narráverunt mihi iniqui fabu-
 lationes, * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas : *
 inique persecuti sunt me, ad-
 juva me.

Laulo minus consummáverunt
 me in terra : * ego autem non
 dereliqui mandáta tua.

Secundum misericórdiam tuam

vivifica me : * et custódiam te-
stímónia oris tui.

In ætérnum, Dómine, * verbum
tuum pémanet in celo.

In génératiōnem , et génératiō-
nem véritas tua : * fundásti ter-
ram, et pémanet.

O rdiinatiōne tua persevérat dies :
* quóniam ómnia sérviunt tibi.
Nisi quod lex tua meditatiō mea
est ; * tunc forte periissim in
humilitati mea.

In ætérnum non oblíviscar ju-
stificatiōnes tuas : * quia in ip-
sis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac :
* quóniam justificatiōnes tuas
exquisivi.

Ne expectavérunt peccatóres,
ut pérderent me : * testimónia
tua intelléxi.

Omnis consummatiōnis vidi fi-
nem : * latum mandátum tuum
nimis.

Quomodo diléxi legem tuam ,
Dómine ? * tota die meditatiō
mea est.

Super inimicos meos prudē-
tem me fecisti mandato tuo : *
quia in ætérnum mihi est.

Super omnes docéntes me in-
telléxi : * quia testimónia tua
meditatiō mea est.

Super senes intelléxi : * quia
mandata tua quæsivi.

A b omni via mala prohíbui pe-
des meos : * ut custódiam verba
tua.

A judiciis tuis non declinávi : *
quia tu legem posuisti mihi.

Quam dulcia faucibus meis eló-
quia tua , * super mel ori meo !

A mandatis tuis intelléxi : * pro-
pterea odivi omnem viam ini-
quitatis.

Lucerna pédibus meis verbum
tuum: * et lumen sémitis meis.

Iurávi, et stáui * custodire ju-
dicia justitiæ tuæ.

H umiliatus sum usquequaque ,
Dómine : * vivifica me secún-
dum verbum tuum.

V oluntaria oris mei beneplácita
fac , Dómine : * et judicia tua
doce me.

Anima mea in manib⁹ meis

semper : * et legem tuam nc
sum oblítus.

Prosuérunt peccatóres láqueu-
mihi : * et de mandatis tuis no-
errávi.

M ateriālētate acquisivi testimónia
tua in ætérnum : * quia exulta-
to cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndā
justificatiōnes tuas in ætérnum
* propter retributiōnem.

N iquos ódio hábui : * et lege
tuam diléxi.

A djútor , et suscéptor meus
tu : * et in verbum tuum supe-
sperávi.

D eclináti a me maligni : *
scrutábor mandata Dei mei.

S úscipe me secundum elóquiū
tuum , et vivam : * et non co-
fundiás me ab expectatiōne mei.

A djuva me , et salvus ero : *
meditábor in justificatiōnib⁹
tuis semper.

S previſti omnes discedéntes
judiciis tuis; * quia injústa cō-
gitatiō eórum.

P rævaricántes reputávi omnes
peccatóres terræ : * ideo dilé-
testimónia tua.

C onfige timore tuo carnes meas
* a judiciis enim tuis tñmui.

F eci judicium , et justitiam :
non tradas me calumniántibu-
me.

S úscipe servum tuum in bonum
* non calumniéntur me supérb⁹
culi mei defecrunt in salutari
tuum : * et in elóquium justitiæ
tuæ.

F ac cum servo tuo secundum
misericordiam tuam : * et justi-
ficiōnes tuas doce me.

S ervus tuus sum ego : * da mi
intelléctum, ut sciam testimóni
tua.

Tempus faciéndi , Dómine :
dissipavérunt legem tuam.

I deo diléxi mandata tua , * supe-
aurum, et topázion.

P ropterea ad ómnia mandata tu-
a dirigébar : * omnem viam in
quam ódio hábui.

Aia. Alleluia , alleluia , alleluia
Tempore Pasch. additur alio
allelúa.

Capitulum. Gal. 6. d
ALTER altérius ónera portáte , et sic adimplébitis legem Christi.

R. br. In ætérnum , Dómine , * Permanet verbum tuum. In ætérnum. V. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmancet. Glória Patri. In ætérnum. V. Dóminus regit me , et nihil mihi déerit. R. In loco pascuæ ibi me collocávit.

In feriali Officio per Annum. Aña. Adjuva me , et salvus ero , Dómine.

Capitulum. Alter altérius.
 R. br. Benedícam Dóminum * In omni tempore. Benedícam. V. Semper laus ejus in ore meo. In omni. Glória Patri. Benedícam. V. Dóminus regit me , et nihil mihi déerit. R. In loco pascuæ ibi me collocávit. Kyrie, éléison. etc. si dicendum sit, ut supra ad tertiam. Oratio conveniens.

Temp. Adv. in feriali Offic. Aña de Laud. Dominicæ, aut ex propriis Laud.

Capitulum. Jerem. 25. c
Idiébus illis salvábitur Juda , et Israel habitabit confidénter : et hoc est nomen, quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.
 R. br. Osténde nobis, Dómine , * Misericórdiam tuam. Osténde. V. Et salutare tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde. V. Meménto nostri, Dómine, in beneplácito populi tui. R. Visita nos in salutari tuo. Kyrie, éléison. Oratio conveniens.

Temp. Quadrag. in Fer. Offic. Vna. Commendémus nosmetip- sos in multa patiéntia, in jejú- niis multis, per arma justitiae.

Capitulum. Isaiae 55. c
DERE LINQUAT impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertáatur ad Dóminum, et miserébitur ejus : et ad Deum nostrum , quóniam multis est ad ignoscéndum.

R. br. Scápolis suis * Obumbrabit tibi. Scápolis. V. Et sub pennis ejus sperabis. Obumbrabit. Glória Patri. Scápolis. V. Scuto circúmdabit te véritas

ejus. R. Non timébis a timóre nocturno. Kyrie , éléison. Oratio conveniens.

Tempore Passionis in feriali Offic., Aña. Pópule meus , quid feci ibi ? aut quid moléstus fui ? Respónde mihi.

Capitulum. Jer. 47. c

CONFUNDANTUR qui me perse- quuntur , et non contúndar ego : páveant illi, et non páveam ego : induc super eos diem afflictiónis , et dúcpli contrítione cóntere eos, Dómine Deus noster. R. br. De ore leónis * Libera me, Dómine. De ore. V. Et a cón- nibus unicórnium humilitatē meam. Libera. De ore leónis. V. Ne perdas cum ímpiis , Deus , animam meam. R. Et cum viris sanguinum vitam meam. Kyrie , éléison. Oratio conveniens.

Temp. Pasch.. in feriali Offic. Aña. Alleluia, allel., allel., allel.

Capitulum. 1. Cor. 15. c

CHRISTUS résurréxit a mórtuis primítiae dormiéntium : quóniam quidem per hóminem mors, et per hóminem resurréctio mórtuorum : et sicut in Adam omnes moriúntur , ita et in Christo omnes vivificabúntur.

R. br. Surréxit Dóminus vere . * Alleluia , alleluia. Surréxit. V. Et appáruit Simóni: Alleluia, alleluia. Glória Patri. Surréxit. V. Gavisi sunt discipuli , alleluia. R. Viso Dómino , alleluia. Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater noster. Ave María.

Deus, in adjutórium. 13.

Hymnus.

REGNUM Deus tenax vigor , Immótus in te pémanens , Lucis diúrnæ tempora Succéssibus detérminans. Iargire lumen vespere , Quo vita nusquam décidat , Sed præmium mortis sacré Perénnis instet glória. Fresta, Pater piissime , Patrique compar Unice , Cum Spíritu Paracílio Regnans per omne sæculum. Amen.

In Officiis per Annum, et temp.
Paschali, Aña. Alleluia.

In feriali Officio per Annum,
Aña. Aspice in me.

Tempore Advent, Aña de Laud.
Dñicæ, aut ex propriis Laud.

Temp. Quadrag., Aña. Per ar-
ma justitiae.

Tempore Passionis, Aña. Num-
quid redditur.

Psalmus.

MIRABILIA testimonia tua : *
ideo scrutata est ea anima
mea.

Declaratio sermorum tuorum il-
luminat : * et intellectum dat
parvulis.

Sos meum aperte, et attraxi spi-
ritum : * quia mandata tua de-
siderabam.

Aspice in me, et miserere mei,
* secundum judicium diligen-
tium nomen tuum.

Gressus meos dirige secundum
elocitum tuum : * et non domi-
natur mei omnis injustitia.

Rede me a calumniis homini-
num : * ut custodiam mandata
tua.

Faciem tuam illumina super
servum tuum : * et doce me ju-
stificationes tuas.

Pixitus aquarum deduxerunt
oculi mei : * quia non custodi-
runt legem tuam.

Justus es, Dómine : * et rectum
judicium tuum.

Mandasti justitiam testimonia
tua, * et veritatem tuam nimis.
Tabescere me fecit zelus meus :
* quia oblitus sunt verba tua ini-
mici mei.

Ignitum elocitum tuum vehe-
menter : * et servus tuus diléxit
illud.

A dolescentulus sum ego, et con-
temptus : * justificationes tuas
non sum oblitus.

Justitia tua, justitia in æter-
num : * et lex tua veritas.

Trubulatio, et angustia inven-
erunt me : * mandata tua medi-
tatio mea est.

I quitas testimonia tua in æter-
num : * intellectum da mihi, et
vivam.

Clamavi in toto corde meo , ex-
audi me, Dómine : * justifi-
cationes tuas requiram.

Clamavi ad te, salvum me fac :
* ut custodiam mandata tua.

Præveni in maturitate, et clama-
vavi : * quia in verba tua su-
persperavi.

Prævenérunt oculi mei ad te di-
luculo : * ut meditarer eloquia
tua.

Vocem meam audi secundum
misericordiam tuam, Dómine : *
et secundum judicium tuum vi-
vifica me.

Appropinquaverunt persecuentes
me iniquitati : * a lege au-
tem tua longe facti sunt.

Trope es tu , Dómine : * et om-
nes viæ tuæ veritas.

Initio cognovi de testimoniis tuis:
* quia in æternum fundasti ea.
Vide humilitatem meam , et eripe
me : * quia legem tuam non
sum oblitus.

Judica judicium meum , et ré-
dime me : * propter elocitum
tuum vivifica me.

Longe a peccatis salus : *
quia justificationes tuas non ex-
quisierunt.

Misericordia tuæ multæ , Dómi-
ne : * secundum judicium tuum
vivifica me.

Muli, qui persecutur me , et
tribulant me : * a testimoniis
tuis non declinavi.

Vidi prævaricantes , et tabescé-
bam : * quia eloquia tua non
custodiérint.

Vide quóniam mandata tua di-
lèxi, Dómine : * in misericordia
tua vivifica me.

Principium verborum tuorum
veritas : * in æternum ómnia
judicia justitiae tuæ.

Principes persecuti sunt me
gratis : * et a verbis tuis for-
midavit cor meum.

Ætabor ego super eloquia tua :
* sicut qui invenit spolia multa.

Iniquitatem odio habui , et abo-
minatus sum : * legem autem
tuam diléxi.

Sæpties in die laudem dixi tibi :
* super judicia justitiae tuæ.

¶ multa diligētibus legem tuam : * et non est illis scāndalum.

spectabam salutare tuum , Dōmine : * et mandata tua diléxi.

ustodivit anima mea testimonia tua : * et diléxit ea vehe-menter.

servavi mandata tua , et testimonia tua : * quia omnes viae meae in conspectu tuo.

propinquet deprecatio mea in conspectu tuo , Dōmine : * juxta eloquium tuum da mihi intellectum.

met postulatio mea in conspectu tuo : * secundum eloquium tuum éripe me.

rectabunt labia mea hymnum : * cum docueris me justificatiōnes tuas.

ronunciabit lingua mea eloquium tuum : * quia omnia mandata tua æquitas.

lat manus tua , ut salvet me : * quoniam mandata tua elégi.

occupavi salutare tuum , Dōmine : * et lex tua meditatio mea est.

met anima mea , et laudabit te : * et judicia tua adjuvabit me.

travi sicut ovis , quæ périrūt : * quere servum tuum , quia manda tua non sum oblitus.

¶ Alleluia , alleluia , alleluia . Tempore Pasch. additur aliud alleluia.

Capitulum. 4. Cor. 6. d

Entri enim estis prætio magno. Glorificate , et portate Deum in corpore vestro.

R. br. Clamavi in toto corde meo , * Exaudi me , Dōmine. Clamavi. V. Justificationes tuas requiram. Exaudi. Glória Patri. Clamavi. V. Ab occultis meis menda me , Dōmine. R. Et ab alienis parce servo tuo.

In seriali Officio per Annum. Aspice in me , et miserere mei , Dōmine.

R. Capitulum. Empti enim es sis.

Rédime me , Dōmine , * Et miserere mei. Rédime. V. Pes cum meus stetit in via recta. Et.

Kyria Patri. Rédime. V. Ab totu.

occultis meis munda me , Dōmine. R. Et ab alienis parce servo tuo. Kyrie, élison, Ecce si dies dum sit ut supra ad Tertiam 28. Oratio conveniens.

Temp. Adv. in seriali Offic. Aña de Laud. Dominicæ , aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. Isaiae 44.

Propos est , ut véniat tempus ejus , et dies ejus non elongabuntur. Miserébitur enim Dōminus Jacob , et Israel salvabitur.

R. br. Super te , Jerúalem , * Orietur Dōminus. Super. R. Et glória ejus in te vidébitur. Orietur. Glória Patri. Super. V. Veni , Dōmine , et noli tardare. It. Relaxa facinora plebi tuæ. Kyrie, élison. Oratio conveniens.

Temp. Quadrag. in fer. Offic. Aña. Per arma justitiae virtutis Dei commendámus nos metípos in multa patiēntia.

Capitulum. Isaiae 58. c

Francs esuriénti panem tuum , et egéños , vagósque induc in domum tuam : cum videris nudum , operi eum , et carnem tuam ne despéixeris.

R. br. Scuto circumdabit te + Véritas ejus. Scuto. V. Non timébis a timore nocturno. Véritas. Glória Patri. Scuto. V. Angelis suis Deus mandavit de te. R. Ut custodiant te in omnibus viis tuis. Kyrie, élison.

Oratio conveniens.

Tempore Passionis in seriali Offic. Aña. Numquid rédditur pro bono malum , quia fodérunt fóveam animæ meæ ?

Capitulum. Jer. 18. d

Recordans quod stéterim in conspectu tuo , ut loquerer pro eis bonum , et avérterem indignationem tuam ab eis.

R. br. Ne perdas cum impiis , * Deus , animam meam. Ne perdas. V. Et cum viris sanguinum vitam meam. Deus. Ne perdas. V. Eripe me , Dōmine , ab homine malo. R. A viro iniquo éripe me. Kyrie , élison.

Oratio conveniens.

Temp. Pasch. in feriali. Offic.
Aña. Allelúia, allelúia, alleldia,
allelidia.

Capitulum. 4. Pet. 3. d

CONSISTOS semel pro peccatis
nos tristis mortuus est, justus
pro iugis, ut nos offraret Deo,
mortificatus quidem carne, vivi-
ficatus autem spiritu.

R. br. Gavisi sunt discipuli. *
Alleluia, alleluia. Gavisi. v. Viso
Dómino. Alleluia, alleluia. Glória
Patri. Gavisi. v. Mane nobiscum,
Dómine, alleluia. q. Quóniam
adverseráscit, alleluia.

Oratio conveniens.

Vesperæ in Dominica, et in
Feriis habentur inferius post
Laudes Sabbati.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave María. Credo.
V. Dómine, lábia mea, ut supra.
Invitatorium. Venite, * Exultemus
Dómino. Ps. Jubilémus Deo,
ut supra. 4.

Hymnus.

Somno refectis ártubus,
Spreto cubili súrgimus:
Nobis, Pater, canéntibus
Adéss te depóscimus.
Te lingua primum concinat,
Te mentis ardor ámbiat:
Ut actuum sequéntium
Tu, sancte, sis exordium.
Téndant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi:
Ut culpa, quam nox intulit,
Lucis labáscat múnere.
Precámur iidem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Et ore te canéntium
Laudéris omni témpore.
Présta, Pater piissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum.
Amen.

Invitatoria per Ferias dicun-
tur in fer. Offic. ab Oct. Epiph.
usque ad Dom. Passionis, et ab
Oct. Pentec. usque ad Advent.
Hymni vero tam ad Matut. quam
ad Laud. et Vesp. usque ad Dom.
q. Quadrag. Aña autem Nocturno-
rum per totum Annum, ut infra.

Aña. Dóminus défensor.

Temp. Pasch. Aña. Allelúia,
sub qua una Aña dicuntur
omnes Psalmi Nocturnorum
Psalmus 20.

DOMINUS illuminatio mea. et
salus mea, * quem timébo?
Dóminus protector vitæ meæ, *
a quo trepidábo?

Dum appropiant super me no-
céntes, * ut edant carnes meas.
Qui tribulant me inimici mei, *
ipsi infirmati sunt, et cecidé-
runt.

Si consistant adversum me ca-
stra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat adversum me præ-
lium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc re-
quiram, * ut inhábitem in domo
Dómini ómnibus diébus vitæ
meæ.

Ut vídeam voluptátem Dómini, *
et visitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in taber-
náculo suo: * in die malórum
protéxit me in abscondito taber-
náculi sui.

In petra exaltávit me: * et nunc
exaltávit caput meum super ini-
micos meos.

Circuvi, et immolávi in taber-
náculo ejus hóstiam vociferati-
onis: * cantábo, et psalmum di-
cam Dómino.

Exaudi, Dómine, vocem meam,
qua clamávi ad te: * miseré-
mei, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit
te facies mea: * faciem tuam,
Dómine, requiram.

Ne avértas faciem tuam a me: *
ne declines in ira a servo tuo.

Adjútor meus esto: * ne dere-
linquas me, neque despicias me,
Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus, et mater
mea dereliquerunt me: * Dómi-
nus autem assúmpsit me.

Iegem pone mihi, Dómine, in via
tua: * et dirige me in sémitam
rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in ánimas tri-
bulantium me: * quóniam in-
surrexérunt in me testes insqui,
et mentita est insquitas sibi.

redo vidére bona Dómini , * in terra vivéntium.

*Expécta Dóminum, virsíliter age:
* et confortétur cor tuum, et sustíne Dóminum.*

Psalmus 27.

*A d te, Dómine, clamábo, Deus meus, ne sileas a me : * ne quândo tâceas a me, et assimilabor descendéntibus in lacum.
Exaudi, Dómine, vocem depreca-tiónis meæ, dum oro ad te : * dum extóllo manus meas ad tem- plum sanctum tuum.*

Ne simul trahas me cum pecca-tóribus : * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum pró-ximo suo, * mala autem in códibüs eórum.

*Via illis secúndum ópera eórum,
* et secúndum nequitiam adin- ventiúnem ipsórum.*

Secúndum ópera mánnum eórum tribue illis : * redde retri-butióñem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópe- ra Dómini, et in ópera mánuum ejus * déstrues illos, et non edificábis eos.

Benedictus Dóminus : * quóniam exaudívít vocem depreca-tiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et pro- tector meus : * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea : * et ex voluntáte mea confitéhor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ : * et protector salvationum Christi sui est.

Salvum fac pôpulum tuum, Dó- mine, et bénedic hereditati tue: * et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.

Aña. Dóminus defensor vitæ meæ.

Aña. Adoráte.

Psalmus 28.

A fferte Dómino, filii Dei : * afférte Dómino filios ari- tum.

afférte Dómino glóriam et hon- rem , afférte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dómi- num in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestatis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtute : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis ce- dros : * et confrínget Dóminus cedros Líbani.

Fa comminuet eas tamquam ví- tulum Líbani : * et diléctus quemadmodum filius unicórniū.

Vox Dómini intercidéntis flám-mam ignis : * vox Dómini con- cutiéntis désertum, et commo- vébit Dóminus désertum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa : * et in templo ejus omnes dicent gló- riā.

Dóminus diluvium inhabitare fa- cit : * et sedébit Dóminus Rex in ætérnum.

Dóminus virtutem pôpulo suo dabit : * Dóminus benedíctet pô- pulo suo in pace.

Psalmus 29.

E xaltabo te, Dómine, quóniam suscepisti me : * nec dele- ctásti inimicos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine, eduxisti ab inférno áni- mam meam : * salvásti me a descendéntibus in lacum.

Pállite Dómino, sancti ejus : * et confitémini memoriæ sanctitá- tis ejus.

Quóniam ira in indignatione ejus : * et vita in voluntate ejus.

Ad vésperum demorabitur fle- tus * et ad matutinum lètitia.

Ego autem díxi in abundántia mea : * Non móvebor in ætérnum.

Dómine, in voluntate tua * præ- stististi decóri meo virtutem :

A vertisti fâciem tuam a me : * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo : * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utilitas in sanguine meo, * dum descéndo in corruptiōnem ? Numquid confitébitur tibi pul- vis, * aut annuntiábit veritatem tuam ?

Audívit Dóminus , et misértus est mei : * Dóminus factus est adjútor meus.

Converstisti planetum meum in gáudium mihi: * concedisti sacrum meum, et circumdedisti me lætitia.

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar : * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.
Aña. Adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Aña In tua justitia.

Psalmus 50

In te, Dómine , sperávi , non confundar in ætérnum : * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam , * accélera ut éruas me.

Presto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgií , * ut salvum me facias.

Quóniam fortitudo mea, et refúgium meum es tu : * et propter nomen tuum deduces me, et entrices me.

Educes me de láqueo hoc, quem abscondérunt mibi : * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum : * redemísti me, Dómine Deus veritatis.

Dixisti observantes vanítates , * supervácue.

Ego autem in Dómino sperávi : * exultábo, et lætabor in misericordia tua.

Quóniam respexisti humilitatem meam, * salvasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusísti me in manib⁹ inimici : * statuistis in loco spatióso pedes meos.

Miserere mei, Dómine, quóniam tribulor : * conturbátus est in tra óculus meus, anima mea , et venter meus.

Quóniam desécit in dolore vita mea : * et anni mei in gemíbus.

Infirmata est in paupertate virtus mea : * et ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprórium et vicinis meis valde: * et timor notis meis.

Qui vidébant me, foras stigérur a me : * oblivíoni datus sum tamquam mórtuus a corde.

Factus sum tamquam vas pérditum : * quóniam audívi vituperatióne multórum commorantium in circúitu.

In eo dum convenfrent simu adversum me , * accíspere ánimam meam consiliati sunt.

Ego autem in te sperávi , Dómine : * dixi : Deus meus es tu : in manib⁹ tuis sortes meae.

Prece me de manu initicórum meórum, * et a persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua : * Dómine, non confundar, quóniam invocávi te. Prubescant ímpii, et deducantur in inférnum. * Muto fiant labia dolosa :

Quæ loquuntur aduersus justum iniquitatem, * in supérbia , et in abusione.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Dómine, * quam abscondistis timéntibus te!

Persecisti eis, qui sperant in te, * in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito facié tuæ * a conturbatione hominum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * a contradictione linguárum.

Benedictus Dóminus : * quóniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ : * Projectus sum a facie oculorum tuorum.

Ideo exaudistis vocem orationis meæ,* dum clamarem ad te.

Diffigit Dóminus omnes sancti ejus: * quóniam veritatem requiri Dóminus, et retribuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viriliter agite, et confortetur cor vestrum * omnes qui speratis, in Dómino.

Psalmus 51.

BENI, quorum remissæ sunt iniquitates, * et quorum leticia sunt peccata.

Béatus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tacui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamarem tota die.

Quóniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Dilectum meum cónignum tibi feci, * et injustitiam meam non abscondi.

Tibi: Confitébor advérsum me injustitiam meam Dómino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Tro hac orábit ad te omnis sanctus, * in tempore opportuno.

Terúntamen in diluvio aquaram multarum * ad eum non approximabunt.

Nu es refugium meum a tribulacione, quæ circúmdedit me: * exaltatio mea, erue me a circumstantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac qua gradiéris: * firmabo super te oculos meos.

Dolte fieri sicut equus, et mullus, * quibus non est intellectus.

Con camo et freno maxillas eorum constringe, * qui non apprójmant ad te.

Multa flagella peccatóris, * sperantem autem in Dómino misericordia circúmdabit.

Lætamini in Dómino, et exultate, justi, * et gloriámini, omnes recti corde.

Ada In tua justitia libera me, Dómine.

Ada Rectos decet.

Psalmus 52.

Exultate justi in Dómino: * Rectos decet collaudatio.

Confítamini Dómino in cithara: * in psaltério decem chordarum psálite illi.

Cantate ei cáanticum novum, * bene psálite ei in vociferatione.

Via rectum est verbum Dómini: * et omnia ópera ejus in fide.

Sibiligit misericordiam, et judicium: * misericordia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmati sunt: * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Congregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesauris abyssos.

Timeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creata sunt.

Dóminus dissipat consilia géntium: * réprobat autem cogitationes populórum, et réprobat consilia príncipum.

Consilium autem Dómini in æternum manet: * cogitationes cordis ejus in generatiōne, et generatiōnem.

Béata gens, cujus est Dóminus Deus ejus: * póplus, quem elegit in hereditatē sibi.

De celo respéxit Dóminus: * vidit omnes filios hóminum.

De præparato habitaculo suo: * respéxit super omnes, qui habitant terram.

Qui finxit singillatim corda eorum: * qui intellégit omnia ópera eórum.

Non salváatur rex per multam virtutem: * et gigas non salvábitur in multitudine virtutis suæ.

Tallax equus ad salutem: * in abundantiā autem virtutis sue non salvábitur.

Ecce oculi Dómini super metuentes eum: * et in eis, qui sperant super misericordia ejus.

Ut éruat a morte áimas eorum: * et alat eos in fama.

Anima nostra sústinet Dóminum: * quóniam adjútor et protéctor noster est.

Qua in eo lætabitur cor nostrum: * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericordia tua, Dómine, super nos: * quemadmodum sperávimus in te.

Psalmus 53.

BENEFICAM Dóminum in omni tempore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur anima

mea : * áudiant mansuéti, et læ-tentur.

Magnificáte Dóminum mecum : * et exaltémus nomen ejus in idíspsum.

Exquisivi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatióibus meis eripuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini : * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatióibus ejus salvávit eum.

Immittet Angelus Dómini in cir-cuítu timéntium eum : * et eripiet eos.

Bústate, et vidéte quóniam suávis est Dóminus, * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus ; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Divites egérunt, et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Venite, filii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo, qui vult vitam : * díligit dies vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.

Diverte a malo, et fac bonum : * inquise pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dñus exaudi-
vit eos : * et ex ómnibus tribulatióibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribulati sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.

Vultæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Gustódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum, delinquent. Nédimet Dóminus ánimas servó-

rum suórum : * et non delín-
quent omnes, qui sperant in eo.
Aña. Rectos decet collaudatió.
Aña. Expúgna.

Psalmus 54.

JUDICA, Dómine, nocéntes me : * expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma, et scutum : * et exúrga in adjutórium mihi. Effúnde frámeam, et concólude advérsus eos, qui persequéntur me : * dic ánime meæ : Salus tua ego sum.

Confundántur, et revercántur : * quæréntes ániam meam.

Vertántur retrórsum, et confundántur * cogitántes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti : * et Angelus Dómini coáctans eos.

Fiat via illórum ténebræ, et lúbricum : * et Angelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui : * supervácue exprobráverunt ániam meam.

Véniat illi láqueus, quem ignórat : et captio, quam abscondit, apprehéndat eum : * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino : * et delectábitur super salutári suo.

Ómnia ossa mea dicent : * Dómine, quis símilis tibi ?

Irpiens inopem de manu fortiórum ejus : * egénum, et páuperem a diripiéntibus eum.

Burgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me. Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitatem ánime meæ. Ego autem cum mihi moléstii es-sent, * induébar cilicio.

Humiiliábam in jejunio ániam meam : * et orálio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratre-m nostrum, sic complacébam : * quasi lugens et contristatus sic humiliábar.

Et advérsum me latáti sunt, et convenérunt : * congregata sunt super me flagella, et ignoravi.

Hissipati sunt , nec compuncti , tentaverunt me , subsannaverunt me subsanatione : * frenduerunt super me dentibus suis.

Domine , quando respicies ? * restituue animam meam a malitiate eorum , a legibus unicam meam .

Tonfitebor tibi in Ecclesia magna , * in populo gravis laudabo te . Non supergandeant mihi qui adversantur mihi inique , * qui odierunt me gratis , et annuntiaverunt oculis .

Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur : * et in iracundia terre loquentes , dolos cogitabant .

Sed dilataverunt super me os suum : * dixerunt : Euge , euge , vidérunt oculi nostri .

Vidiisti , Domine , ne sileas : * Domine , ne discendas a me .

Exurge , et intende iudicio meo : * Deus meus , et Dominus meus in causam meam .

Judica me secundum justitiam tuam , Domine Deus meus , * et non supergadeant mihi .

Non dicant in cordibus suis : Euge , euge , animae nostrae : * nec dicant : Devoravimus cum . Tribescant , et reverentur simul , * qui gratulantur malis meis .

Induentur confusione , et reverentia * qui magna loquuntur super me .

Sultent , et latentur qui volunt justitiam meam : * et dicant semper : Magnificetur Dominus , qui volunt pacem servi ejus .

Et lingua mea meditabitur iustitiam tuam : * tota die laudem tuam .

Psalmus 37.

Dixit injustus ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante oculos ejus .

Quoniam dolose egit in conspectu ejus : * ut inveniatur iniquitas ejus ad odium .

Erba oris ejus iniquitas , et dolus : * noluit intelligere , ut bene ageret .

Iniquitatem meditatus est in cu-

bili suo : * astitit omni viae non bonae ; malitiam autem non odit .

Omne , in caelo misericordia tua : * et veritas tua usque ad nubes .

Justitia tua sicut montes Dei : * iudicia tua abyssus multa .

Momines , et jumenta salvabis , Domine : * quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam , Deus .

Illi autem hominum , * in tegmine alarum tuarum sperabunt .

Ne briabuntur ab ubertate domus tuae : * et torrente voluptatis tuae potabis eos .

Quoniam apud te est fons vitae : * et in lumine tuo videmus lumen .

Pretende misericordiam tuam scientibus te , * et justitiam tuam his , qui recte sunt corde .

Non veniat mihi pes superbius : * et manus peccatoris non moveat me .

Ibi ceciderunt qui operantur iniuriam : * expulsi sunt , nec potuerunt stare .

Aha . Expugna impugnantes me . Aha . Revela .

Psalmus 38.

Noli emulari in malignantibus : * neque zelaveris lacientes iniuriam .

Quoniam tamquam genum velociter arescunt , * et quemadmodum ulla herbare cito decident .

Spera in Domino , et fac honestatem : * et inhabita terram , et pasceris in divitiis ejus .

Ielectare in Domino : * et dabit tibi petitiones cordis tui .

Revela Domino viam tuam , et spera in eo : * et ipse faciet .

Et educet quasi lumen iustitiam tuam , et iudicium tuum tamquam meridiem : * subditus esto Domino , et ora eum .

Noli emulari in eo , qui prosperatur in via sua : * in homine faciente iniustias .

Inesine ab ira , et derelinque furorem : * noli emulari , ut maligneris .

Quoniam qui malignantur , ex-

terminabuntur ; * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hæreditabunt terram.

Le t adhuc pusílum , et non erit peccátor : * et quæres locum ejus , et non invénies.

Mansióne autem hereditabunt terram : * et delectabuntur in multitúdine pacis.

Dóminus autem observabit peccátor justum : * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum : * quóniam pròspicit , quod véniet dies ejus.

Cládium evaginavérunt peccatóres : * intendérunt arcum suum.

Let dejiciant páuperem , et sno-pem : * utrūcident rectos corde.

Cládius eórum intret in corda ipsórum : * et arcus eórum confringatur.

Mélis est módicum justo , * super divítias peccatórum multas.

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur : * confirmat autem justos Dóminus.

Novit Dóminus dies immaculatórum : * et hæreditas eórum in æternum erit.

Non confundéntur in tempore malo , et in diébus famis saturabuntur : * quia peccatóres persibunt.

Inimici vero Dómini mox ut honorificáti fúerint , et exáltati , * deficiéntes , quemádmodum fumus deficient.

Mutuábitur peccátor , et non solvet : * justus autem miserétur , et tríbuet.

Quia benedicéntes ei hæreditabunt terram : * maledicéntes autem ei disperibunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur * et viam ejus volet.

Cum ceciderit , non collidétur : * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui , étenim sénui : * et non vidi justum derelictum , nec semen ejus quærens panem.

Tota die miserétur , et cōmmodat : * et semen illius in benedictione erit.

Declina a malo , et fac bonum : * et inhábita in sǽculum sǽculi. Quia Dóminus amat judícium , et non derelinquet sanctos suos : * in æternum conservabiuntur. Injústi puniéntur : * et semen impiórum peribit.

Iusti autem hæreditabunt terram : * et inhabitabunt in sǽculum sǽculi super eam.

Dis justi meditábitur sapiéntiam , * et lingua ejus loquétur judícium.

Iex Dei ejus in corde ipsis : * et non supplantabuntur gressus ejus.

Considerat peccátor justum : * et quærít mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in manibüs ejus : * nec damnabítem cum judicábitur illi. Et xpécta Dóminum et custódi viam ejus : et exaltábit te , ut hæreditate cónrias terram : * cum perierint peccatóres , vidébis.

Vidi spírium superexaltátum , * et elevatum sicut cedros Libani.

Et transívi , et ecce non erat : * et quæsivimus , et non est invénitus locus ejus.

Iusti dílētio innocentiam , et vide aequitatem : * quóniam sunt relíquiae hómini pacifico.

Injústi autem disperibunt simul : * reliquiae impiórum interibunt.

Salus autem justórum a Dómino : * et protector eórum in tempore tribulatiónis.

Fat adjuvabit eos Dóminus , et liberábit eos : * et éruet eos a peccatóribus , et salvábit eos : quia speravérunt in eo.

¶ psalmus 57.

DOMINE , ne in furóre tuo arguas me : * neque in ira tua corripias me.

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi : * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a facie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis a facie peccatórum meórum.

Quóniam iniqüitätes meæ supergréssæ sunt caput meum : * e

sicut onus grave gravatæ sunt super me.

I utruerunt, et corruptæ sunt cicatrices meæ, * a facie insipientiæ meæ.

Viser factus sum, et curvatus sum usque in finem : * tota die contristatus ingrediébar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus : * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliatus sum nimis : * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desiderium meum : * et gémitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea : * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Míci mei, et próximi mei * adversum me appropinquaverunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt : * et vim faciébant qui quærabant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitatis : * et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam : * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens : * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Dómine, sperávi : * tu exaudiens me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergaudeant mihi iniici mei, * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella parátus sum : * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo : * et cogitabo pro peccato meo.

Iniici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me : * et multiplicati sunt qui odérunt me inique.

Qui retrahunt mala pro bonis, detrahébant mibi : * quoniam sequabar bonitatem.

Ne dereliqueris me, Dómine Deus meus : * ne discésseris a me.

Intende in adjutorium meum, * Dómine Deus salutis meæ.

Aha. Revéla Dómino viam tuam.

Per Annum, §. Dómine, in celo misericordia tua. ¶. Et veritas tua usque ad nubes.

In Adventu, §. Ex Sion spécies decoris ejus. ¶. Deus noster maniféstet véniet.

In Quadragesima, §. Ipse liberávit me de láqueo venantium. ¶. Et a verbo áspero.

Temp. Passionis, t. Erue a frámea, Deus, animam meam. ¶. Et de manu canis unicam meam.

Temp. Paschali, Aña. Alleluia, alleluia, alleluia. ¶. Surrexit Dóminus de sepulchro, alleluia. ¶. Qui pro nobis pependit in ligno, alleluia.

Pro uno, vel pluribus Martyribus tempore Paschali, v. Sancti et justi, in Dómino gaudete, alleluia. ¶. Vos élégit Deus in hereditatem sibi, alleluia.

Pro uno Mart. extra tempus Pasch. §. Glória et honore coronasti eum, Dómine. ¶. Et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Pro pluribus Martyribus, v. Lætamini in Dómino, et exultate, justi. ¶. Et gloriámini, omnes recti corde.

Pro Confessore Pont. et non Pont. §. Amavit eum Dóminus, et ornávit eum. ¶. Stolam gloriæ induit eum.

Pro una Sancta, v. Spécie tua et pulchritudine tua. ¶. Intende, próspero procéde, et regna.

AD LAUDES, t. Deus, in adjutorium meum intende, ut supra. 13.

Tempore Paschali dicuntur Psalmi, et Añæ de Dominica. 14. Capit. vero, Hymnus, v. et Aña ad Benedictus, ut in Proprio de Tempore. Aliis temporibus per Annum, quando non assignantur proprie Añæ, dicitur Añæ. Miserere.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multititudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea : * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum corram te feci : * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : * et in peccatis concépit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta, et occulta sapientia tua manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor : * lavabis me, et supernivem dealabor.

Audísti meo dabis gaudium, et laetitiam : * et exultabunt ossa humiliata.

Sverte faciem tuam a peccatis meis : * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus : * et spiritum rectum funova in viscerebus meis.

Ne projicias me a facie tua : * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam sulutaris tui : * et spiritu principali confirmá me.

Hocébo iniquos vias tuas : * et impia ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis mei : * et exultabit lingua mea justitiam tuam.

Dómine, labia mea apéries : * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedísem utique : * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus : * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Dómine, in bona voluntate tua Sion : * ut edificantur muri Jerusalēm.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes, et holocausta : * tunc impónent super altare tuum vítulos.

Aia. Miserere nici, Deus.

Aia. Intellige.

Psalmus 5.

Verba mea auribus percipe, Dómine, * intellige clamorem meum.

Intende vocis orationis meae, * Rex mens, et Deus meus.

Quoniam ad te orabo : * Dómine, mane exaudiens vocem meam.

Mane astabo tibi, et vidébo : * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus : * neque permanebunt iniqui ante oculos tuos.

Distis omnes, qui operantur iniquitatem : * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, et dolosum abominabitur Dóminus : * ego autem in multitidine misericordiae tuæ,

Introibo in domum tuam : * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Dómine, deduc me in iustitiam tua : * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas : * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttura eorum, linguis suis dolose agitant : * iudica illos, Deus.

Décidant a cogitationibus suis, secundum multititudinem impietatum eorum expelle eos, * quoniam irritaverunt te, Dómine.

Et latenter omnes, qui sperant in te, * in æternum exultabunt : et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quoniam tu benedices justo.

Dómine, ut scuto bonae voluntatis tue * coronasti nos.

Aia. Intellige clamorem meum, Dómine.

Via Deus, Deus meus, * ad te de luce vigilo. Ps Deus, Deus meus. 14.

Via Convérsum est.

Canticum Isaiae Prophetæ.

Cap. 42.

CONFITEOR tibi, Dómine, quod niam irátus es mihi; * con-vérsum est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus Salvátor meus, * fiduciáliter agam, et non timébo. via fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Auriétis aquas in gáudio de fonsibus salvatóris: * et dicétis in die illa: Confitémini Dómino, et invokeáte nomen ejus.

Votis facíte in pópulis adinven-tiones ejus: * mementóte quóniam excélsum est nomen ejus. anté Dómino, quóniam mag-nifica fecit; * annuntiáte hoc in uníversa terra.

Ixília et lauda, habitatio Sion: * quia magnus in medio tui san-cius Israel.

Via Convérsum est furor tuus, Dómine, et consolátus es me.

Via Laudáte Dóminum de cœlis.

Ps. Laudáte Dóminum de cœ-lis. 15.

Capitulum sequens dicitur in feriali Officio ab Oct. Pentec. usque ad Adventum, et ab Oct. Epiph. usque ad Dominicam pri-mam Quadrag. (aliis temporibus habentur propria).

Capitulum. Rom. 43. d

Vix præcéssit, dies autem ap- -propinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et, induamur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

NON EXPIROR patérne glóriæ, De luce lucem próferens, Lætus lucis, et sons lúminis, Diem dies illúminans: Verásque sol illábere, Nicans nitore pépeti: Jubáre sancti Spíritus Infonde nostris sénisibus. Totis vocémus et Patrem, Patrem poténtis grátiæ,

Patrem perónnis glóriæ. Culpam reléget lúbricam. Confirmet actus strénuos Dentes retúndat invidi. Casus secúndet ásperos: Agénda recte dirigat. Mentem gubernet, et regat: Sit pura nobis cástitas: Fides calóre sérveat: Fraudis venéna nésciat. Christúsque nobis sit cibus, Potúsque noster sit fides: Læti bibámus sóbriam Profusiónem Spíritus. Lætus dies hic tránseat: Pudor sit ut dilúculum; Fides, velut meridies: Crepusculum mens nésciat. Auróra lucem próvehit, Cum luce nobis pródeat In Patre totus Filius, Et totus in Verbo Pater. Deo Patri sit glória, Ejúsque soli Filio, Cum Spíritu Paráclito, Nunc, et per omne sœculum.

Amen.

Per Annum. V. Repléti sumus mane misericórdia tua. R. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Aña. Benedictus Dóminus Deus Israel.

In Feriis Advent., Quadr., Quatuor Temp. et Vigil. quæ jejunantur (excepta Vigilia Nativ. Domini, et Vigilia, ac Quatuor Temporibus Pent.) post Antiphonam ad Benedictus, et in Vesperis ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus: aliis temporibus non dicuntur.

KYRIE, éléison. Christe, éléison. KYRIE, éléison. Pater noster, totum dicitur clara voce, etiam in Vesp. V. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo. V. Ego dixi, Dómine, miserére mei. R. Sana animam meam, quia peccávi tibi. V. Con-vértere, Dómine, usquequo. R. Et deprecábilis esto super servos tuos. V. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. R. Quemadmodum sperávimus in te. V. Sacerdótes tui induántur justifi-ciam. R. Et sancti tui exáltent.

¶ Dómine, salvum fac Regem. ¶ Et exaudi nos in die, qua invocaverimus te. ¶ Salvum fac populum tuum, Dómine, et benedic hereditati tuae. ¶ Et rege eos, et extolle illos usque in aeternum. ¶ Memento congregacionis tuae. ¶ Quam possedisti ab initio. ¶ Fiat pax in virtute tua. ¶ Et abundantia in turribus tuis. ¶ Orémus pro fideliis desfunctis. ¶ Réquiem aeternam dona eis, Dómine, et lux perpetua luceat eis. ¶ Requiescant in pace. ¶ Amen. ¶ Pro fratribus nostris absentibus. ¶ Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te. ¶ Pro afflictis, et captiuis. ¶ Libera eos, Deus Israel, ex omnibus tribulationibus suis. ¶ Mitte eis, Dómine, auxilium de sancto. ¶ Et de Sion tuere eos. ¶ Dómine, exaudi orationem meam. ¶ Et clamor meus ad te veniat.

Deinde dicitur Ps. De profundis, qui infra habetur in Vesp. Feriae iv., et in fine Gloria Patri. In Vesperis ejus loco dicitur Psalm. Misericordie. 42.

Finito Psalmo, dicitur ¶ Dómine Deus virtutum, converte nos. ¶ Et ostende faciem tuam, et salvi erimus. ¶ Exurge, Christe, adjuva nos. ¶ Et libera nos propter nomen tuum. ¶ Dómine, exaudi orationem meam. ¶ Et clamor meus ad te veniat. ¶ Dóminus vobiscum. ¶ Et cum spiritu tuo.

Oratio propria. Deinde quando in seriali Officio fiunt Suffragia Sanctorum, premititur comm. de Cruce, ut infra post Vesp. Sabbati.

Quae comm. de Cruce fit etiam, quando non dicuntur Preces, in seriali tantum Officio.

Temp. Pasch. fit alia commem. de Cruce, quae habetur Feria ij. post Dominicam in Albis, omissionis aliis comm. ut supra.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Jubilemus Deo,
* Salutari nostro. Ps. Venite. 1.

Hymnus.

Consors paterni lumenis,
¶ Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canendo rumpimus:
Assiste postulantibus.
Ausser teneras mentium,
Fuga catervas demonum:
Expelle somnolentiam,
Ne pigrantes obruat.
Eie, Christe, nobis omnibus
Indulgeas credentibus,
Ut prosit exorantibus,
Quod praeceperis psallimus.
Presta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paracclito,
Regnans per omne saeculum.
Amen.

Aia. Ut non delinquam.

Tempore Paschali, Aia Alleluia.

Psalmus 58.

Dixi: Custodi viae meas: *
¶ Ut non delinquam in lingua mea.

Possui ori meo custodi, * cum
consisteret peccator adversus me.
Obmuthi, et humiliatus sum,
et filii a bonis: * et dolor meus
renovatus est.

Conciliuit cor meum intra me: *
et in meditatione mea exardescet ignis.

Locutus sum in lingua mea: *
Notum fac mihi, Dómine, finem
meum.

¶ Et numerum diierum meorum
quis est: * ut sciam quid desit
mihi.

Ecce mensurabiles posuisti dies
meos: * et substantia mea tamquam nihil ante te.

Verumtamen universa vanitas, *
omnis homo vivens.

Verumtamen in imagine pertransit homo: * sed et frustra conturbatur.

Thesaurizat: * et ignorat cui
congregabit ea.

¶ Et nunc quae est expectatio mea,
nonne Dóminus? * et substantia
mea apud te est.

Ab omnibus iniuriantibus meis
erue me: * opprobrium insipiendi
dedisti me.

Obmuthi, et non aperei os.

meum , quóniam tu fecisti : *
amove a me plagas tuas.
; fortitudine manus tuae ego de-
feci in increpatiōibus : * pro-
pter iniquitatem corripiústi hó-
minem.

*T*abescere fecisti sicut aráneam
ánimam ejus : * verúm tamen
vane conturbatur omnis homo.
Exaudi oratiōnem meam , Dómi-
ne , et deprecationem meam : *
auribus pérceipe lácrymas meas.
Ne sileas : quóniam advena ego
sum apud te , et peregrínus , *
sicut omnes patres mei.
Remíssit mihi , ut refrigerer priú-
quam ábeam , * et amplius non
ero.

Psalms 50.

*E*xpectans expectávi Dóminum ,
* et inténdit mihi.
Exaudívit preces meas : * et
edixit me de lacu miseriā , et
de luto fæcis.

*T*stetuit super petram pedes
meos : * et diréxit gressus meos.
*T*imisit in os meum canticum
novum , * carmen Deo no-
stro.

*N*ebant multi , et timébunt : *
esperabunt in Dómino.

*C*eaus vir , cuius est nomen Dó-
mini spes ejus : * et non respé-
nit in vanitates , et insánias fal-
sas.

*M*ulta fecisti tu , Dómine Deus
meus , mirabilia tua : * et cogi-
tationibus tuis non est qui simi-
lis sit tibi.

*M*emoriavi , et locútus sum : *
multiplicati sunt super númerum.

*S*acrificium , et oblationem no-
luisti : * aures autem perfecisti
mihi.

*O*locaustum et pro peccáto non
postulasti : * tunc dixi : Ecce
vénio.

*A*n capite libri scriptum est de
me , ut sacerdem voluntatē
tuam : * Deus meus , vñlui , et
legem tuam in médio cordis mei.

*A*nuntiavi justitiam tuam in Ec-
clésia magna : * ecce labia mea
non prohibébo : Dómine , tu scisti ,
ustuliam tuam non abscondi in

corde meo : * veritatem tuam ,
et salutare tuum dixi.
Non abscondi misericordiam
tuam , et veritatem tuam , * a
concilio multo.

*T*u autem , Dómine , ne longe fä-
cias miseratioñes tuas a me : *
misericordia tua , et véritas tua
semper suscepérunt me.
Quóniam circumdedérunt me
mala , quorum non est númerus ; * comprehendérunt me ini-
quitatis mæs , et non potui ut
vidérem.

*M*ultiplicatæ sunt super capillos
cápitis mei : * et cor meum
derelíquit me.

*C*omplacéat tibi , Dómine , ut
éruas me : * Dómine , ad adju-
vandum me réspice.

*C*onfundántur , et revereántur
simul , qui querunt ánimam
meam , * ut áuerant eam.

*C*onvertántur retrórsum , et re-
vereántur * qui volunt mihi
mala.

*F*erant confestim confusiónem
suam , * qui dicunt mihi : Euge ,
euge.

*P*roxílent et lætentur super te
omnes querentes te : * et dicant
sempre : Magníticetur Dóminus ,
qui díligunt salutare tuum.

*E*go autem mendicus sum , et
pauper : * Dóminus sollicitus est
mei.

*A*djutor meus , et protéctor meus
tu es : * Deus meus , ne tardá-
veris.

*A*ña. Ut non delinquam in lin-
gua mea.

*A*ña. Sana.

Psalms 40.

*B*atus qui intellégit super
Bégum , et pauperem : * in
die mala liberabit eum Dómi-
nus.

*D*óminus consérvet eum , et vi-
vifiet eum , et báatum fáciat
eum in terra , * et non tradat
eum in ánimam inimicorum
ejus.

*D*óminus opem ferat illi super
lectum doloris ejus : * univérsum
stratum ejus versáti in infirmi-
tate ejus.

Ego dixi : Dómine , miseré
mei : * sana ánimam meam ,
quia peccávi tibi.

I n imici mei dixerunt mala mihi
* Quando morietur , et peribit
nomen ejus ?

Et si ingrediebatur ut vidéret ,
vana loquebatur , * cor ejus
congregavit iniútitátem sibi.

E grediebatur foras , * et loque-
batur in idípsum.

A dvérsum me susurrabant om-
nes inimici mei : * advérsum
me cogitabant mala mihi.

V erbum infíquum constituérunt
advérsum me : * Numquid qui
dormit , non adjicet ut resúrgat ?
E tenim homo pacis meæ , in quo
sperávi : * qui edébat panes
meos , magnificávit super me
supplantatióinem.

T u autem , Dómine , miseré
mei , et resúscita me : * et re-
tribuam eis.

In hoc cognóvi , quóniam vo-
lústi me : * quóniam non gau-
débit inimicus meus super me.
Me autem propter innocéntiam
suscepísti : * et confirmásti me
in conspéctu tuo in ætérnum.
Benedictus Dóminus Deus Israel
a sǽculo , et usque in sǽculum :
* fiat , fiat.

Psalmus 11

Q UERUMADMODUM desiderat cervus
ad fontes aquárum : * ita de-
siderat ánimam mea ad te , Deus.
Sicutiv ánimam mea ad Deum for-
tem vivum : * quando véniam ,
et apparébo ante faciem Dei ?
F uérunt mihi lácrys meæ pa-
nes die ac nocte : * dum díclitur
michi quotidie : Ubi est Deus tuus ?
H ec recordátus sum , et effúdi
in me ánimam meam : * quóniam
transfóbo in locum taberná-
culi admirabilis , usque ad do-
mum Dei.

In voce exultatiónis , et confes-
siónis , * sonus epulantis.

Quare tristis es , áнима mea ? *
et quare contúrbas me ?

Spera in Deo , quóniam adhuc
confitébor illi : * salutare vultus
mei , et Deus meus.

Ad meipsum ánimam mea contur-

báta est : * propterea memor ero
tui de terra Jordanis , et Hermó-
niim a monte módico.

A byssus abyssum invocat , * in
voce cataractarum tuarum.

O mina excélsa tua , et fluctus
tui * super me transiérunt.

In die mandavít Dóminus misé-
ricordiam suam , * et nocte can-
tieum ejus.

Apud me orálio Deo vitæ meæ : *
dicam Deo : Suscéptor meus es.
Quare oblitus es mei ? * et qua-
re contristátus incédo , dum af-
fligit me inimicus ?

D um confringántur ossa mea , *
exprobávérunt mihi qui tríbu-
lant me inimici mei.

D um dicunt mihi per singulos
dies : Ubi est Deus tuus ? *
quare tristis es , áнима mea ? et
quare contúrbas me ?

S pera in Deo , quóniam adhuc
confitébor illi : * salutare vultus
mei , et Deus meus.

A nna Sana , Dómine , ánimam
meam : quia peccávi tibi.

A nna Eructávit.

Psalmus 45.

D EUS , áuribus nostris audívi-
mus : * patres nostri annun-
tiávérunt nobis ,
Opus , quod operátus es in dié-
bus eórum , * et in diébus anti-
quis.

Manus tua gentes dispérdidit ,
et plantásti eos : * afflixisti pô-
pulos , et expulisti eos.

Nec enim in gladio suo posse-
dérunt terram , * et bráchium
eórum non salvávit eos.

Sed déxtera tua , et bráchium
tuum , et illuminatio vultus tui :
* quóniam complacuisti in eis.

F u es ipse R ex meus , et Deus
meus : * qui mandas salutes
Jacob.

In te inimicos nostros ventilábi-
mus cornu , * et in nómine tuo
spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo :
* et gládium meus non salvabit
me.

Salvásti enim nos de affligénti-
bus nos : * et odiéntes nos con-
fusisti

Non Deo laudabimur tota die : * et in nomine tuo confitebimur in sacerdolum.

Nunc autem repulisti, et confusisti nos : * et non egredi eris, Deus, in virtutibus nostris.

Avertisti nos retrorsum post iniurias nostros : * et qui odorunt nos, diripiabant sibi.

Edisti nos tamquam oves escaram : * et in gentibus dispersisti nos.

Aenidisti populum tuum sine pretio : * et non fuit multitudo in commutationibus eorum.

Posuisti nos opprobrium viciniis nostris : * subsannationem, et derisum his qui sunt in circuitu nostro.

Posuisti nos in similitudinem gentibus : * commotionem capitis in populis.

Tota die verecundia mea contra me est, * et contumacio faciei meae cooperavit me.

Avoce exprobrantis, et obliquentis, * a facie inimici, et persequentes.

Mecum omnia venierunt super nos, nec oblitum sumus te : * et insque non egimus in testamento tuo.

Et non recessit retro cor nostrum : * et declinasti semitas nostras a via tua.

Ouoniam humiliasti nos in loco afflictionis, * et cooperavit nos umbra mortis.

Si oblitum sumus nomen Dei nostri, * et si expandimus manus nostras ad Deum alienum:

Nonne Deus requiriет ista ? * ipse enim novit abscondita cordis.

Quoniam propter te mortificamur tota die : * aestimati sumus scut oves occisionis.

Exurge, quare obdormis, Domine ? * exurge, et ne repellas in finem.

Exure faciem tuam avertis, * oblivisceris inopiae nostrae, et tribulationis nostrae ?

Quoniam humiliata est in pulvere anima nostra : * conglutinatus est in terra venter noster.

Exurge, Domine, adjuva nos : * et redime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

Electavimus cor meum verbum bonum : * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribere * velociter scribentis.

Speciosus forma prae filii hominum, diffusa est gratia in labiis tuis : * propterea benedixit te Deus in eternum.

Accingere gladio tuo super seum tuum, * potentissime.

Specie tua, et pulchritudine tua * intende, prospero procede, et regna.

Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam : * et deducet te mirabiliter de cetera tua. Sagittae tuæ acutæ, populi subte cadent, * in corda inimicorum regis.

Sedes tua, Deus, in sacerdolum saeculi : * virga directio nis virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem : * propterea unxit te Deus, Deus tuus leo laetitia præ consortibus tuis.

Myrha, et gutta, et cæsia a vestimentis tuis, a domibus eburneis : * ex quibus delectaverunt te filii regum in honore tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato : * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam : * et obliviscere populum tuum, et domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum : * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

Et filiae Tyri in munibibus : * vultum tuum deprecabuntur : omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filia regis ab intus, * in simbriis aureis circumdata varietatibus.

Adducentur Regi virginis post eam : * proximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in laetitia, et exultatione : * adducentur in templum Regis.

Pro patriis tuis nati sunt tibi

fili : * constitues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nōminis tui : * in omni generatiōne et generatiōnem.

Propterea pōpuli confitebūntur tibi in ætérnum, * et in sacerdūlum sacerdūli.

Aūa. Eructavit cor meum verbum bonum.

Aūa Adjútor.

Psalmus 45.

Dux noster refugium, et virtus : * adjútor in tribulatiōnibus, quae invenérunt nos nimis. Propterea non timébimus dum turbabitur terra, * et transfrerentur montes in cor maris. Monuérunt, et turbatæ sunt aquæ eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus. Fluminis impetus lætitificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus. Deus in medio ejus, non commovēbitur : * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Venite, et videte opera Dómini, quæ pósuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma : * et scuta comburét igni. Vacate, et videte, quóniam ego sum Deus : * exaltabor in géntibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

Omnes gentes, pláudite mánibus : * jubilate Deo in voce exultatiōnis.

Quóniam Dóminus excélsus, terribilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pōpulos nobis : * et gentes sub pédibus nostris.

Elegit nobis hæreditatē suam : * sp̄ciem Jacob, quam diléxit.

Ascendit Deus in jūbilo : * et Dóminus in voce tubæ.

Psallite Deo nostro, psallite : psallite Regi nostro, psallite. Quóniam Rex omnis terræ Deus : * psallite sapiénter.

Regnabit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Principes populorūm congregati sunt cum Deo Abraham : * quóniam dii fortes terræ vehementer elevati sunt.

Aūa. Adjútor in tribulatiōnibus.

Aūa Magnus Dóminus.

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudabilis nimis * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundávit exultatiōne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilonis, cívitas Regis magni.

Deus in dómib⁹ ejus cognoscetur, * cum suscipiat eam.

Quóniam ecce reges terræ congregati sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt : * tremor apprehendit eos. ibi dolores ut parturiéntis, * in sp̄itu vehementi cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vīdimus in civitate Dómini virtutum, in civitate Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericordiam tuam, * in medio templi tui.

Secundum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * iustitia plena est déxtera tua.

Lætetur mons Sion, et exultent filiae Judæ : * propter judicia tua, Dómine.

Circumdate Sion, et complectimini eam : * narráte in tūrib⁹ ejus.

Lórite corda vestra in virtute ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarréatis in progénie altera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sacerdūlum sacerdūli : * ipse reget nos in sacerdūli.

Psalmus 48.

Audite hæc, omnes gentes : * à auribus percipite omnes, qui habitatis orbem.

*Quique terrigenæ , et filii hō-
mīam : * simul in unum dives
et pauper.*

*S meum loquétur sapiéntiam ,
* et meditatio cordis mei pru-
dētiām.*

*Inclinabō in parabolam aurem
meam : * apériam in psaltrio
propositionem meam.*

*Cur timēbo in die mala ? * iní-
quitas calcanei mei circūmda-
bit me*

*Qui confidunt in virtute sna : *
et in multitūdine divitiarum
suarum gloriāntur.*

*Frater non redimit , redimet
homo : * non dabit Deo placa-
tiōnem suam.*

*Et p̄t̄iūm redēptiōnis animæ
sue : * et laborābit in ætérnum,
et vivet adhuc in finem.*

*Non vidēbit intérīlum, cum vde-
rit sapientes moriēntes : * simul
viciens , et stultus peribunt.*

*Et relinquent alienis divitiias
sras : * et sepulchra eorum do-
mus illorūm in ætérnum.*

*Tabernacula eōrum in progénie,
et progénie : * vocavérunt nō-
mina sua in terris suis.*

*Et homo , cum in honore esset,
non intelléxit : * comparatus
est juméntis insipiéntibus , et
similis factus est illis.*

*Nec via illorūm scāndalum
ipsis : * et pōstea in ore suo
complacébunt.*

*Deut oves in inférno pōsiti
sunt : * mors depásset eos.*

*Et dominabūntur eorum justi-
ta matutino : * et auxflium
eorum veteráscet in inférno a
glória eorum.*

*Verūtamē Deus redimet áni-
mam meam de manu inféri , *
cum accéperit me.*

*Ne timueris , cum dives factus
fuerit homo : * et cum multi-
plicata fuerit glória domus
ejus.*

*Nōniam cum interfērit , non
sumet ómnia : * neque descéndet
cum eo glória ejus.*

*Via ánimā ejus in vita ipsius
benedicētur : * confitēbitur tibi,
cum beneféceris ei.*

TOTIUS.

*Intrōbit usque in progénies
patrum suorūm : * et usque in
ætérnum non vidēbit lumen.*

*Homo , cum in honore esset ,
non intelléxit : * comparatus est
juméntis insipiéntibus , et simi-
lis factus est illis.*

*Aña. Magnus Dóminus , et lau-
dabilis nimis.*

Aña. Deus deōrum.

Psalmus 49.

*D̄eūs deōrum Dóminus locútus
est : * et vocav̄it terram.*

*A solis ortu usque ad occasum :
* ex Sion sp̄cies decōris ejus.*

*Deūs manifēste véniet : * Deus
noster , et non silebit.*

*ignis in conspēctu ejus exardē-
scet : * et in cīreditu ejus tem-
p̄stas vālida.*

*Advocābit eōrum desúrsum : *
et terram discérnere pōpulum
suūm.*

*Congregāte illi sanctos ejus : *
qui ordinant testamēntum ejus
super sacrificia.*

*Et annuntiābunt cōeli justitiam
ejus : * quōniam Deus judex
est.*

*Audi pōpulus meus , et loquar :
Israel , et testificābor tibi : *
Deus Deus tuus ego sum.*

*Non in sacrificiis tuis árguam
te : * holocáusta autem tua in
conspēctu meo sunt semper.*

*Non accipiam de domo tua vītu-
los : * neque de grēgib⁹ tuis
hireos.*

*Quōniam mēe sunt omnes feræ
sīlvarūm , * juménta in mónti-
bus et boves.*

*Eognovi ómnia volatilia cōeli : *
et pulchritudo agri inēcum est.
Si esurero , non dicim tibi : *
meus est enim orbis terræ , et
plenitudo ejus.*

*Numquid manducābo carnes
taurōrum ? * aut sānguinem
hireorum potābo ?*

*Immola Deo sacrificium laudis :
* et redde Altissimo vota tua.*

*Et invoca me in die tribulatiō-
nis : * éruam te , et honorificā-
bis me.*

*Teccalóri autem dixit Deus : *
Quare tu enārras justitias meas*

et assúmis testaméntum meum
per os tuum?

T u vero odisti disciplinam : * et
projecisti sermónes meos re-
trórsum.

S i vidébas surem , currébas cum
eo : * et cum adulteris porti-
gem tuam ponébas.

O s tuum abundávit malitia : *
et lingua tua concinnabat dolos.

S edens adverus fratrem tuum
loquebáris , et adverus filium
matris tuæ ponébas scándalum :
* hæc fecisti , et tacui.

E xistimasti inique , quod ero
tui similis : * arguam te , et
státuam contra faciem tuam.

I ntelligite hæc qui oblíviscimini
Deum : * nequando rápiat , et
non sit qui eripiat.

S acrificium laudis honorificabit
me : * et illic iter , quo ostén-
dam illi salutare Dei.

Psalmus 34.

Quid gloriaris in malitia , *
qui potens es in iniquitatē ?
ota die injustitiam cogitavit
lingua tua : * sicut novacula
acuta fecisti dolum.

I lexisti malitiam super beni-
gnitatem : * iniquitatem magis ,
quam loqui æquitatem.

I lexisti ómnia verba præcipita-
tionis : * lingua dolosa.

P ropterea Deus déstruct te in
finem : * evéllet te , et emigrá-
bit te de tabernáculo tuo , et
radicem tuam de terra vivéntium.

V idébunt justi , et timébunt , et
super eum ridébunt , et dicent :
* Ecce homo , qui non pósuit
Deum adjútorem suum.

S ed speravit in multitudine divi-
tiarum suarum : * et prévaluit
in vanitate sua.

R go autem , sicut olíva fructi-
fera in domo Dei , * speravi in
misericordia Dei in æternum ,
et in seculum sæculi.

C onfítabor tibi in sæculum ,
quia fecisti : * et expectabo no-
men tuum , quóniam bonum est
in conspectu sanctórum tuórum.

A ña. Deus deorum Dóminus lo-
cútus est.

P er Annum , ¶. Immola Deo
sacrificium laudis. ¶. Et redde
Altissimo vota tua.

I n Adventu , ¶. Emissé Agnum ,
Dómine , dominatórem terræ. ¶.
De petra deserti ad montem
Illiæ Sion.

I n Quadragesimæ , ¶. Scópolis suis
obumbrábit tibi. ¶. Et sub pen-
nis ejus sperábis.

T emp. Passionis , ¶. De ore
leónis libera me , Dómine. ¶. Et
a cónribus unicórnium humili-
tám meam.

T emp. Pasch. A ña. Allelúa ,
allelúa , allelúa. ¶. Surrexit
Dóminus vere , allelúa. ¶. Et
apparuit Simóni , allelúa

P ro uno , vel pluribus Mart.
tempore Pasch. ¶. Lux perpétua
lucébit sanctis tuis , Dómine ,
allelúa. ¶. Et æternitas témpo-
rum , allelúa.

P ro uno Mart. extra tempus
Pasch. ¶. Posuisti , Dómine , su-
per caput ejus. ¶. Corónam de
lápide pretioso.

P ro pluribus Mart. ¶. Exúlt-
tent justi in conspectu Dei. ¶.
Et delectentur in lætitia.

P ro Conf. Pont. ¶. Elégit eum
Dóminus sacerdótēm sioi. ¶. Ad
sacrificandum ei hóstiam laudis.

P ro Conf. non Pont. ¶. Os justi
meditabitur sapiéntiam. ¶. Et
lingua ejus loquétur judicium.

P ro una Sapta . ¶. Adjuvav-
eam Deus vultu suo. ¶. Deus in
médio ejus , non commovébitur.

AD LAUDES.

A ña. Dele , Dómine , iniquitatem
meam. Psalm. Miserere mei ,
Deus. 42.

A ña. Salutare.

Psalmus 12.

JUDICA me , Deus , et discérne
causam meam de gente non
sancta , * ab homine iníquo , et
doloso érue me.

M uia tu es , Deus , fortitudo mea :
* quare me repulisti ? et quare
tristis incédo , dum affligit me
inimicus ?

F mitte lucem tuam , et veritá-
tem tuam : * ipsa me deduxé-
runt , et adduxérunt in montem

sanctum tuum , et in tabernacu-
lula tua.

Et introibo ad altare Dei : * ad
Deum , qui laetificat juventutem
meam.

Confitebor tibi in cithara , Deus
Deus meus : * quare tristis es ,
Anima mea ? et quare conturbas
me ?

Spera in Deo , quoniam adhuc
confitebor illi : * salutare vultus
mei , et Deus meus.

Aha . Salutare vultus mei , et
Deus meus.

Aha . Ad te de luce vigilo , Deus.
Psalm. Deus , Deus meus. 14.

Aha . Cunctis diebus.

Canticum Exechiae Isaiae 58. b
Eco dixi : In dimidio diérum
E meorum * vadum ad portas
inferi.

Quæsivi residuum annorum
meorum , * dixi : Non videbo
Dóminum Deum in terra viven-
tium.

Non aspiciam hominem ultra , *
et habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est , et
convoluta est a me , * quasi
tabernaculum pastorum.

Precisa est velut a texente vita
mea ; dum adhuc ordiner , suc-
cedit me : * de mane usque ad
vesperam finies me.

Superabam usque ad mane , *
quasi leo sic contrivit omnia
ossa mea ;

De mane usque ad vesperam
finies me : * sicut pullus hirun-
dinis sic clamabo , meditabor ut
columba.

Attenuati sunt oculi mei , *
suspicientes in excelsum.

Hómine , vim pàtor , responde
pro me . * Quid dicam , aut quid
respondébit mihi , cum ipse
ficerit ?

Eccegitabo tibi omnes annos
meos * in amaritudine animæ
meæ.

Hómine . si sic vivitur , et in
talibus vita spíritus mei , corri-
pies me , et vivificabis me . *
Ecce in pace amaritudo mea
amarissima.

Tu autem erufisti animam meam

ut non perfret , * projecisti post
tergum tuum omnia peccata
mea.

Quia non infernus confitébitur
tibi , neque mors laudabit te : *
non expectabunt qui descendunt
in lacum , veritatem tuam.

Vives vives ipse confitébitur
tibi , sicut et ego hodie : * pater si-
liis notam faciet veritatem tuam.
Dómine , salvum me fac , * et
psalmos nostros cantábimus
cunctis diebus vitæ nostræ in
domo Dómini.

Aha . Cunctis diebus vitæ nostræ
salvos nos fac , Dómine.

Aha . Omnes Angeli ejus , laudate
Dóminum de cœlis . Psalm. Lau-
date Dóminum de cœlis. 15.

Capitulum Rom. 45. d
Nox præcessit , dies autem
Appropinquavit : abjiciamus
ergo opera tenebrarum , et in-
duamur arma lucis : sicut in
die honeste ambulemus.

Hymnus.
Ales diéi nuntius
A Lucem propinquam præci-
nit :

Nos excitator mentium
Jam Christus ad vitam vocat.

Auserte , clamat , lectulos ,
Ægro sopore désides :

Castique , recti , ac sobrios
Vigilate : jam sum proximus.

Jesum ciamus vocibus ,
Flentes , precantes , sobrios :
Intenta supplicatio

Dormire cor mundum vetat.

Iu , Christe , somnum discute :

Tu rumpe noctis vincula :

Tu solve peccatum vetus ,
Novumque lumen ingere.

Pro Patri sit gloria ,
Ejusque soli Filio ,

Cum Spíitu Paraclyto ,
Nunc , et per omne sæculum.

Amen.

Repleti sumus mane miseri-
cordia tua. R. Exultavimus , et
delectati sumus.

Ad Benedictus , Aha .
Erexit nobis Dóminus cornu sa-
lutis in domo David pueri sui.

Preces quando dicuntur in-
bentur supra in Feria u. 45.

FERIA QUARTA.

Ad Matutinum.

In invitorium. In manu tua,
Dómine, * Omnes fines terræ.
Ps. Venite. t.

Hymnus.

Rerum Cœrator optime,
Rectórque noster, áspice :
Nos a quiéto nōxia
Mersos sopore líbera.
Te, sancte Christe, pósclimus :
Ignósce culpis ómnibus :
Ad confitendum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.
Mentes, manusque tollimus,
Prophéta sicut nōctibus
Nobis geréndum præcipit,
Paulúsque gestis cénsuit.
Vides malum, quod sécimus :
Occulta nostra pandimus :
Preces geméntes lúndimus ,
Dimítte quod peccávimus.
Præsta, Pater piissime ,
Patríque compar Unice ,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sœculum.
Amen.

Aña. Avértit Dóminus.

Temp. Pasch. Aña. Allelúia.

Psalmus 52.

Dixit insípiens in corde suo : *
Non est Deus.
Corrápti sunt, et abominábiles
facti sunt in iniútitábus ; *
non est qui faciat bonum.
Deus de cœlo prospéxit super
filios hóminum : * ut videat, si
est intellégens , aut requírens
Deum.
Omnes declinavérunt, simul in-
útiles facti sunt : * non est qui
faciat bonum, non est usque ad
unum.
Nonne scient omnes, qui ope-
rántur iniútitátem , qui dévorant
plebem meam ut cibum pa-
nis ?
Ieum non invocavérunt : * illic
trepidavérunt timóre , ubi non
erat timor.
Quóniam Deus dissipávit ossa
eórum, qui homínibus placent :
* confúsi sunt, quóniam Deus
sprevit eos.
Quis dabit ex Sion salutáre Is-
rael? * cum converterit Deus ca-

ptivitaté plebis suæ, exultab.
Jacob, et lætabitur Israel.

Psalmus 54.

Exaudi, Deus, orationem meam
Et ne despéixeris deprecationem
nem meam : * intende mihi, et
exaudi me.

Contristatus sum in exercita-
tione mea; * et conturbatus sum
a voce inimici, et a tribulatio-
ne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me
iniútitátes ; * et in ira moléstia
erat mihi.

Cor meum conturbatum est in
me : * et formido mortis cécidit
super me.

Timor, et tremor venérunt su-
per me : * et contexérunt me té-
nebrae.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas
sicut colúmbæ, * et volabo, et
requiéscam?

Ecce elongávi fúgiens : * et
mansi in solitúdine
Expectábam eum, qui salvum
me fecit * a pusillanimitate spí-
ritus, et tempestáte.

Præcipita, Dómine, dívide lin-
guas eórum : * quóniam vidi
iniútitátem , et contradictionem
in civitáte.

Hie, ac nocte circumdabit eam
super muros ejus iniútitas : *
et labor in medio ejus, et iniútitia.

Et non defécit de platéis ejus *
usúra, et dolus.

Quóniam si inimicus meus ma-
ledixisset mihi, * sustinuisse
útique.

Et si is , qui óderat me, super
me magna locútus fuisset : *
abscondisse me fórsitan ab eo.
Tu vero homo unánimis, * dux
meus, et notus meus.

Qui simul mecum dulces capié-
bas cibos : * in domo Dei ambu-
lávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos : * et
descéndant in inférnum vivéntes.

Quóniam nequitiæ in habitacu-
lis eórum, * in medio eórum.

Pro autem ad Deum clamávi : *
et Dóminus salvábit me.

Vespere, et mane, et meridie

narrábo, et **annuntiábo** : * et
exaudiét vocem meam.

Nédimet in pace ánimam meam
ab his, qui appropínquant mihi :
* quóniam inter multos erant
mecum.

Exaudiét Deus, et humiliabit
illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutatio,
et non timuerunt Deum : * ex-
tendit manum suam in retri-
buéndo.

Contaminavérunt testaméntum
eius, divisi sunt ab ira vultus
eius : * et appropinquavit cor
illis.

Molliti sunt sermónes ejus su-
per óleum : * et ipsi sunt jacula
acta super hñum curam tuam,
et ipse te enútriet : * non dabit
in ætérnum fluctuationem justo.

Tu vero, Deus, deduces eos * in
púteum intéritus.

Viri sanguinum, et dolosi non
dimidiábunt dies suos : * ego
autem sperabo in te, Dómine.

Aña. Avérut Dóminus captivitá-
tem plebis suæ.

Aña. Quóniam.

Psalmus 65.

Miserere mei, Deus, quóniam
conculcavít me homo : * tota
die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimici mei
tota die : * quóniam multi bel-
lantes advérsus me.

Ab altitudine diéi timébo ; * ego
vero in te sperabo.

In Deo laudábo sermónes meos,
in Deo sperávi : * non timébo
quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabantur : * advérsus me omnes co-
gitationes eorum in malum.

Inhabitábunt, et abscondent : *
ipsi calcaneum meum observá-
bunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam,
pro níhilo salvos facies illos : *
in ira pöpulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi
tibi : * posuisti lácrymas meas
in conspectu tuo.

Sicut et in promissione tua : *
tunc converléntur inimici mei
retrórsum.

In quacumque die invocávero
te : * ecce cognoví quóniam
Deus meus es.

In Deo laudabo verbum, in Dó-
mino laudábo sermónen : * in
Deo sperávi, non timébo quid
faciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua : *
qua reddam, laudationes tibi.
Quóniam eripuisti ánimam meam
de morte, et pedes meos de la-
psu : * ut pláceam coram Deo
in lúmine vivéntium.

Psalmus 66.

Miserere mei, Deus, miserére
mei : * quóniam in te con-
fudit áнима mea.

Et in umbra alárum tuárum spe-
rábo, * donec tránseat iniquitas.
Clamábo ad Deum altissimum :
* Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me : *
dedit in opprobrium conculca-
tes me.

Misit Deus misericordiam suam,
et veritatem suam, * et eripuit
ánimam meam de medio catuló-
rum leónum : dormívi contur-
batus.

Illi hominum, dentes eorum
arma et sagittæ : * et lingua
eorum gládius acútus.

Exaltare super cœlos, Deus : *
et in omnem terram glória tua.

Laqueum paravérunt pédibus
n eis : * et incurvavérunt áni-
mam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fú-
veam : * et incidérunt in eam.

Paratum cor meum, Deus, pará-
tum cor meum : * cantábo, et
psalmum dicam.

Exúrgē glória mea, exúrgē psal-
terium, et cithara : * exúrgam
dilúculo.

Confitébor tibi in pöpulis, Dó-
mine : * et psalmum dicam tibi
in géntibus.

Quóniam magnificata est usque
ad cœlos misericordia tua : * et
usque ad nubes véritas tua.

Exaltare super cœlos, Deus : * et
super omnem terram glória tua.

Aña. Quóniam in te confidit
ánima mea.

Aña. Justa judicáte.

Psalms 57.

Si vere útique justitiam loquif-
mini : * recta judicáte , filii
hóminum.

Et enim in corde iniquitátes ope-
rámini : * in terra injustitiás
manus vestræ concinnant.

Alienáti sunt peccatóres a vulva,
erravérunt ab útero : * locuti
sunt falsa.

Furor illis secúndum similitú-
dinem serpéntis : * sicut áspidis
surdæ , et obturántis aures suas.
Quæ non exaudiét vocem incan-
tantium : * et venéfici incantán-
tis sapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in
ore ipsórum : * molas leónum
confringet Dóminus.

Ad níhil devénient tamquam
aqua decúrrens : * inténdit ar-
cum suum donec infirméntur.

Icūt cera , quæ fluit , auferén-
tur : * supercécidit ignis , et non
vidérunt solem.

Priúsq[ue]m intelligerent spinæ
vestræ rhamnum : * sicut vivé-
ntes , sic in ira absórbet eos.

Letábitur justus , cum viderit
vindictam : * manus suas lavá-
bit in sanguine peccatóris.

Et dicet homo : Si útique est
fructus justo : * útique est Deus
júdicans eos in terra.

Psalms 59.

Entra me de inimicis meis ,
Deus meus : * et ab insur-
géntibus in me libera me.

Eripe me de operántibus iniqui-
tatem : * et de viris sanguinum
salva me.

Quiá ecce cepérunt ánimam
meam : * irrúerunt in me sortes.
Neque iniquitas mea , neque
percásum meum , Dómine : * sine
iniquitatē cucurri , et diréxi.

Fxuré in occúrsu meum , et
vide : * et tu , Dómine Deus vir-
tutum , Deus Israel.

Inténde ad visitandas omnes
gentes : * non miserearis ómnibus , qui operántur iniquitatē.

Converténtur ad vésperam , et
famem patientur ut canes , * et
circuibunt civitatem.

Ecce loquéntur in ore suo , et

gládius in lábris eórum : * quia
niam quis audívit ?

Et tu , Dómine , deridébis eos : * a
níhil deduces omnes gente
Fortitudinem meam ad te custo-
diam , quia Deus suscéptor me-
us : * Deus meus , misericórdia
eius prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimicos
eos meos , ne occidas eos : * ne
quando obliscántur populi mei
Dispérge illos in virtute tua :
et depóne eos , protéctor meus
Dómine.

Delictum oris eórum , sermóner
labiorum ipsórum : * et compre-
hendántur in supérbia sua.

Et de execratione , et mendaciis
annuntiabúntur in consumma-
tione : * in ira consummatiōnis
et non erunt.

Et scient quia Deus dominabitur
Jacob : * et finium terræ.

Converténtur ad vésperam , et
famem patientur ut canes : * et
circuibunt civitatem.

Ipsi dispergéntur ad manducá-
ndum : * si vero non fuerint sa-
turati , et murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem
tuam : * et exultabo mane mis-
ericordiam tuam.

Quiá factus es suscéptor meus , *
et refúgium meum , in die tribu-
lationis meæ.

Adjutor meus tibi psallam , quia
Deus suscéptor meus es : * Deus
meus misericordia mea.

Alia. Justa judecate , filii hómi-
num.

Alia. Da nobis.

Psalms 59.

Dets , repulisti nos , et destru-
xisti nos : * iratus es , et mi-
sératus es nobis.

Commovasti terram , et contur-
basti eam : * sana contritiones
eius , quia commota est.

Ostendisti populo tuo dura : *
potasti nos vino compunctionis.

Medisti metuéntibus te significa-
tionem : * ut fúgiant a facie
arcus.

Let liberéntur dilécti tui : * sal-
vum fac déxtera tua , et exaudi
me.

Deus locutus est in sancto suo : *
Latabor , et partibor Sichimam ,
et convállem tabernaculorum
metibor .

Meus est Gálaad et meus est
Manasses : * et Ephraimi fortitudo
cápitis mei .

Iuda Rex meus : * Moab olla spei
mea .

Non Idumæam exténdam calceamen-
tum meum : * mihi alienigenæ
súbditi sunt .

Tuis deducet me in civitatem
munitam ? * quis deducet me
usque in Idumæam ?

Nonne tu , Deus , qui repulisti
nos : * et non egrediéris , Deus ,
in virtutibus nostris ?

Non nobis auxiliū de tribulatiō-
ne : * quia vana salus hóminis .

Non Deo faciémus virtutem : * et
ipse ad nihilum deducet tribu-
lantes nos .

Psalmus 60.

Exaudi , Deus , deprecationem
meam : * intende orationē
meā .

* siébus terræ ad te clamávi :
* dum anxiarétur cor meum ,
in petra exaltasti me .

Eauxisti me , quia factus es
spes mea : * turris fortitudinis
a facie inimici .

Nohabitabo in tabernáculo tuo
in sècula : * prótector in velamen-
to alárum tuárum .

Nóniam tu , Deus meus , exau-
disti orationē meam : * dedistī
hereditatē timéntibus nomen
tuum .

Ejes super dies regis adjicies : *
annos ejus usque in diem gene-
rationis , et generationis .

Ermanet in æternum in con-
spéctu Dei : * misericordiam , et
veritatē ejus quis requifret ?

Cic psalmum dicam nòmini tuo
in seculum sèculi : * ut reddam
vota mea de die in diem .

Ata. Da nobis , Dómine , auxi-
lium de tribulatiōne .

Non. Nonne Deo .

Psalmus 61.

Non Deo subjécta erit áнима
mea ? * ab ipso enim salu-
tare meum .

Sám et ipse Deus meus , et sa-
lutáris meus : * suscéptor meus ,
non móvēbor amplius .

Quoisque irruitis in hómi-
nem ? * interficitis univérsi vos :
tamquam parseti inclinato , et
maceriae depulse ?

Verúmtamen prétium meum co-
gitavérunt repellere , cueúrri in-
siti : * ore suo benedicébant , et
corde suo maledicébant .

Verúmtamen Deo subiecta esto ,
ánima mea : * quóniam ab ipso
patiéntia mea .

Quia ipse Deus meus , et Salvá-
tor meus : * adjútor meus , non
emigrábo .

In Deo salutáre meum , et glória
mea : * Deus auxílii mei , et spes
mea in Deo est .

Speráte in eo omnis congregatio
pópoli , effundite coram illo
corda vestra : * Deus adjútor
noster in æternum .

Verúmtamen vani filii hómi-
num , mendáces filii hóminum
in statéris : * ut decipiāt ipsi
de vanitatis in idíspsum .

Nolite speráre in iniquitatē , et
rapinas nolite concupiscere : *
divitiae si affluant , nolite cor ap-
pónere .

Semel locutus est Deus , duo
hæc audivi , quia potestas Dei
est , et tibi , Dómine , misericór-
dia : * quia tu reddes unicuique
juxta ópera sua .

Psalmus 62.

Exaudi , Deus , orationē meam ,
Ecum déprecor : * a timore
inimici éripe ánimam meam .

Frotexistí me a convéntu mali-
guantum : * a multitúdine ope-
rántium iniquitatē .

Quia exacuerunt ut gladium lin-
guas suas : * intendérunt arcum
rem amáram , ut sagittent in
occultis immaculatum .

Súbito sagittábunt eum , et non
timébunt : * firmavérunt sibi
sermónen nequam .

Terravérunt ut abscondérerent lá-
queos : * dixérunt : Quis videbit
eos ?

Seruitati sunt iniquitates : * de-
fecrunt seruitantes scrufinio .

Accéderet homo ad cor altum : * et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulorūm factæ sunt plaqæ eórum : * et infirmatæ sunt contra eos linguae eórum.

Conturbati sunt omnes , qui vi-débant eos : * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei : * et facta ejus intellexérunt.

Lætabitur justus in Dómino , et sperábit in eo , * et laudabúntur omnes recti corde.

Aia Nonne Deo subjécta erit áнима mea ?

Aia. Benedícite.

Psalmus 50

JUBILATE Deo, omnis terra, psal-mum dícite nómini ejus : * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quam terribilia sunt ópera tua , Dómine ! * in multi-tudine virtutis tuæ mentiéntur tibi inimici tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Venite, et videte ópera Dei : * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convértit mare in áridam, in flumine pertransíbunt pede : * ibi lætabimur in ipso.

Qui domináatur in virtute sua in aeternum , beuli ejus super gentes respiciunt : * qui exasperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum no-strum : * et auditam facíte vo-cem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam : * et non dedit in commoti-nem pedes meos.

Quóniam probásti nos, Deus : * igne nos examinásti, sicut ex-minatur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuisti tribulatiōnes in dorso no-stro : * imposuisti hómines su-per capita nostra.

Transíimus per ignem , et aquam : * et eduxísti nos in re-frigérium.

Introibo in domum tuam in holocau-stis : * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locutum est os meum , * in tribulatiōne mea.

Holocausta mediullata ófferam tibi cum incéndo arietum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Venite, audite , et narrábo , omnes qui timétis Deum , * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi , * et exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatē si aspexi in corde meo , * non exáudiet Dóminus.

Propterea exaudívit Deus , * et atténdit voci deprecationis meæ.

Benedictus Deus , * qui non amovit oratiōnem meam , et misericordiam suam a me.

Psalmus 51

E XURCAT Deus , et dissipéntur inimici ejus : * et fúgiant, qui odérunt eum , a facie ejus. Sicut déficit fumus , deficiant : * sicut fluit cera a facie ignis , sic pérant peccatóres a facie Dei.

Et justi epuléntur , et exultent in conspéctu Dei : * et delectén-tur in latititia.

Cantate Deo , psalmum dícite nómini ejus : * iter facíte ei, qui ascéndit super occásum : Dómi-nus nomen illi.

Faustitate in conspéctu ejus : * tur-habúntur a facie ejus, patris or-phánorum , et júdicis viduérum. Deus in loco sancto suo : * Deus qui inhabítare facit unsus moris in domo.

Qui edúcit vincitos in fortitudi-ne , * similliter eos , qui exasperant, qui hábitant in sepulchrīs. Deus, cum egredéreris in conspéctu populi tui , * cum per-transires in deserto :

Terra mota est : étenim coeli distillavérunt a facie Dei Sínaï, * a facie Dei Israel.

Pluviam voluntariam segregábis Deus hereditati tuæ : * et infirmata est, tu vero perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea : * parásti in dulcídine tua páuperi, Deus.

Dóminus dabit verbum evan-geлизantibus , * virtute multa.

Rex virtutum dilécti dilécti : * et specié domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios clerros,
pennæ columbæ deargentatae, *
et posteriōra dorsi ejus in pal-
lōre auri.

Dum discérrit cœlestis reges
super eam, nive dealbabuntur
in Selmon : * mons Dei, mons
pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis : * ut quid suspicāmini
montes coagulatos ?

Mons, in quo beneplácitum est
Deo habitare in eo : * étenim
Dóminus habitabit in finem.

Turrus Dei decem millibus mūlti-
plex, millia lētantium : * Dó-
minus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti ca-
ptivitatēm : * accepisti dona in
homínibus.

Et étenim non credentes, * inhabi-
tare Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quoti-
die : * prósperum iter faciet no-
bis Deus sautárium nostrórum.
Ieus noster, Deus salvos fa-
ciéndi : * et Dómini Dómini éxi-
tus mortis.

Verúmiamen Deus confringet
cápita inimicorum suorum : *
vérticem capilli perambulantium
in delftis suis.

Dixit Dóminus : Ex Basan con-
vérta me, * convérta me in profún-
dum maris.

Itingatur pes tuus in sán-
guine : * lingua canum tuorum
ex inimicis ab ipso.

Idérunt ingrüssustuos, Deus, *
ingrüssus Dei mei, Regis mei,
qui est in sancto.

Ravenérunt príncipes conjuncti
psalléntibus, * in médio juven-
cularum tympanistiarum.

In Ecclesiis benedicite Deo Dó-
mino, * de fóntibus Israel.

Sibi Bénjamin adolescentulus, *
in mentis excéssu.

Príncipes Iuda, duces eórum, *
príncipes Zábulon, príncipes
Néphthali.

Manda, Deus, virtuti tuæ : * con-
firmia hoc, Deus, quod operátus
es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, *
tibi óferent reges mūpera.

Increpa seras arúndinis, con-
gregatio taurórum in vaccis po-
pulórum : * ut exclúdant eos,
qui probati sunt argénto.

Issipa gentes, quæ bella vo-
lunt: vénient legati ex Agypto: *
Aethiópia præveniet manus ejus
Deo.

Regna terræ, cantate Deo : *
psálite Dómino.

Sálite Deo, qui ascéndit super
cœlum cœli, * ad Oriéntem.

Fecce dabit vocis suæ vocem vir-
tutis, date glóriam Deo super
Israel : * magnificéntia ejus, et
virtus ejus in núbibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis,
Deus Israel ipse dabit virtutem.
et fortitudinem plebi suæ : *
benedictus Deus.

Ana. Benedicite, gentes, Deum
nostrum.

Per Annum, V. Deus, vitam
meam annuntiavi tibi. R. Po-
suisti lácrymas meas in cons-
pécetu tuo.

In Adventu, V. Egrediétur Dó-
minus de loco sancto suo. R. Vé-
ni, ut salvet pôpulum suum.

In Quadrag. V. Scuto circúm-
dabit te véritas ejus. R. Non ti-
mabis a timore noctúrno.

Tempore Passionis, V. Ne per-
das cum ímpiis, Deus, ánimam
meam. R. Et cum viris sanguini-
num vitam meam.

Tempore Pasch. Aña. Alleluia,
alleluia, alleldia. V. Gávisi sunt
discípuli, alleluia. R. Viso Dó-
mino, alleldia.

Pro uno, vel pluribus Marti-
bus, temp. Pasch. V. Magna est glória
ejus in salutari tuo. R. Glóriam,
et magnum décorum impónes
super eum.

Pro plur. Mart., V. Justi autem
in perpétuum vivent. R. Et apud
Dóminum est merces eórum.

Pro Confess., Pontifice. V. Tu
es sacérdos in ætérnum. R. Se-
cundum ordinem Melchisedech.

Pro Confessore non Pontifice,
V. Lex Dei ejus in corde ipsius.
R. Et non supplantabuntur
gressus ejus.

Pro una Sancta, V. Elégit eam
Deus, et praelégit eam. R. In ta-
bernáculo suo habítare facit eam.

AD LAUDES.

Aña. Amplius lava me, Dómine,
ab injustitia mea. Psalm. Misere-
rére. 42.

Aña. Te decet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus, Deus, in
Sion: * et tibi reddétur vo-
tum in Jerúsalem.

Exaudi orationem meam: * ad
te omnis caro véniet.

Verba iniquorum prævaluérunt
super nos: * et impietibus
nostris tu propitiáberis.

Beatus, quem elegisti, et as-
sumpsisti: * inhabitábit in átriis
tuis.

Replébimus in bonis domus tuæ:
* sanctum est templum tuum,
mirabile in æquitate.

Exaudi nos, Deus salutáris no-
ster, * spes ómnium finium
terræ, et in mari longe.

Reparans montes in virtute
tua, accinctus poténtia: * qui
contúrbas profundum maris,
sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timé-
bunt qui hábitant térmilos a
signis tuis: * éxitus matutini,
et vespere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti
eam: * multiplicásti locupletáre
eam.

Flumen Dei replétum est aquis,
parásti cibum illorum: * quó-
niā ita est præparatio ejus.

Vivos ejus inébria, multíplica
genímina ejus: * in stíllicídii
ejus létabitur géminans.

Enedscés corónæ anni benigni-
tatis tuae: * et campi tui reple-
buntur ubertate.

Inquéscent speciosa desérti: *
et exultatione colles accingéntur.
Induti sunt arfeles óvium, et
valles abundábunt frumento: *
clamábunt, étenim hymnum di-
cent.

Aña. Te decet hymnus, Deus, in
Sion.

Aña. Lábia mea laudábunt te in
vita mea, Deus meus. Psalm.
Deus, Deus meus. 44.

Aña. Dóminus judicábit.

Canticum Añæ. 1. Reg. 2.

Exultavit cor meum in Dómi-
no: * et exaltatum est cornu
meum in Deo meo.

Exaltatum est os meum super
inimicos meos: * quia lætata
sum in salutari tuo.

Non est sanctus, ut est Dómini-
nus: neque enim est álius extra-
te, * et non est fortis sicut Deus
noster.

Nolite multiplicáre loqui sublís-
mia, * gloriántes:

Ecclat vétera de ore vestro:
quia Deus scientiarum Dóminus
est, * et ipsi præparantur cogi-
tationes.

Arca fórtium superátus est, *
et infirmi accincti sunt róbore.

Repléti prius, pro pánibus se lo-
cavérunt: * et famélici saturati
sunt.

Bonec stérilis péperit plúrimos:
* et quæ multos habébat filios,
sírmata est.

Dóminus mortificat et vivificat,
* deducit ad inferos et redúcit.

Dóminus páuperem facit et di-
tat, * humiliat et sublevat.

Suscitat de púlvore egénum, *
et de stércore elevat páuperem:
Ut sédeat cum princípibus, * et
sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárddines ter-
ræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servá-
bit, et impíi in ténebris conticé-
scent: * quia non in fortitudine
sua roborabitur vir.

Dóminus formidábunt adver-
sárii ejus: * et super ipsos in
célis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ,
et dabit impérium regi suo, * et
sublimábit cornu Christi sui.

Aña. Dóminus judicábit fines
terræ.

Aña Cœli cœlorum, laudáte
Deum. Psalm. Laudáte Dóminum
de cœlis. 45.

*Capitulum. Rom. 13. d
Vox præcessit, dies autem ap-
propinquavit : abjiciamus
ergo opera tenebrarum, et in-
duamur arma lucis : sicut in die
honeste ambulémus.*

Hymnus.

*Nox, et tenébræ, et nóbila,
Confusa mundi, et turbida:
Lux intrat : albescit polus :
Christus venit; discédite.
Taligò terræ scinditur
Percussa solis spículo,
Rebusque jam color redit,
Vultu nitentis sideris
Te, Christe, solum nòvimus,
Te mente pura et simplici,
Flendo et canendo, quæsumus,
Intende nostris sensibus.
Sunt multa fucis illita,
Quæ luce purgèntur tua:
Tu, vera lux cœlestium,
Vultu sereno illúmina.
eo Patri sit glória,
Eisque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.*

Amen.

¶ Repléti sumus mane misericórdia tua. ¶ Exultávimus, et delectati sumus.

Ad Benedictus. Aña.

De manu ómnium qui odérunt nos, libera nos, Dómine.

Preces, quando dicuntur, ha-
vunt supra in Feria ij. 45.

FERIA QUINTA.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Dóminum, qui fecit nos, * Venite, adorémus.

Paim. *Venite. 4.*

Hymnus.

*Vox alia rerum cōtegit
Terræ colores ómnium:
Nos confitentes póscurus
Te, justæ judex cōrdium:
Ut auferas piacula,
Sordesque mentis ábluas:
Donésque, Christe, grátiam,
Ut arccantur crímina.
Igens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nónia:
Oscúra gestit tollere,
Et te, Redémptor, querere.
epelle tu calígineum
Intrinsecus quam máxime;*

*Ut in beato gáudeat
Se collocari lúmine.
Presta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.*

Aña. *Dómine Dósus.*

Temp. Pasch. Aña. Alleldia.

Psalmus 68.

*SALVUM me fac, Deus: * quó-
niām intravérunt aquæ usque
ad ániam meam.
Infixus sum in limo profundi: *
et non est substântia.
Veni in altitudinem maris: * et
tempéstas demerit me.*

*Iaborávi clamans, raucae factæ
sunt fauces meæ: * defecérunt
óculi mei, dum spero in Deum
meum.*

*Multiplicatisa super capillos cæ-
pitis mei, * qui oderunt me gratis.
Confortati sunt, qui persecuti
sunt me inimici mei injûste: *
quæ non rapni, tunc exsolvèbam.
Deus tu scis insipiéntiam meam:
* et delicta mea a te non sunt
abscónrita.*

*Non erubéscant in me qui ex-
pèctant te, Dómine, * Dómine
virtútum.*

*Non confundántur super me *
qui querunt te, Deus Israel.
Quóniam propter te sustinui op-
próbrium: * opéruit consúcio
faciem meam.*

*Extraneus factus sum fratribus
meis, * et peregrinus filiis ma-
tris meæ.*

*Quóniam zelus domus tuæ com-
édit me: * et opprobria expro-
brantium tibi cecidérunt super
me.*

*¶ Opérui in jejunio ániam
meam: * et factum est in op-
probrium mihi.*

*Et pósui vestimentum meum
ciliçium: * et factus sum illis
in parabolam.*

*Advérsum me loquebántur qui
sedébant in porta: * et in me
psallebant qui bibébant vinum.
Igo vero orationem meam ad
te, Dómine: * tempus beneplá-
citi Deus.*

In multitádine misericórdiae tuæ
exaudi me, * in veritáte salutis
tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigas:
* libera me ab iis, qui odérunt
me, et de profundiis aquárum.
Non me demérgat tempestas
aqua, neque absórbeat me pro-
fundi; * neque úrgeat super
me púteus os suum.

Exaudi me, Dómine, quóniam
benigna est misericórdia tua : *
secundum multitúdinem mis-
erationum tuárum réspicie in me.
Et ne avértas faciem tuam a
púero tuo : * quóniam tribulor,
velociter exaudi me.

Inténde ánimam meam, et libera
eam : * propter inimicos meos
eripe me.

Tu scis impropérium meum,
et confusióinem meam, * et re-
veréniam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes,
qui tribulant me, * impropterum
expectávit cor meum, et misé-
riam.

Et sustinui, qui simul contri-
staréntur, et non fuit : * et qui
consolariéntur, et non invéni.
Et dedérunt in escam meam fel :
* et in siti mea potavérunt me
acelo.

Viat mensa eórum coram ipsis
in láqueum : * et in retributi-
ones, et in scándalum.

Obscuréntur oculi eórum ne vi-
deant : * et dorsum eórum sem-
per incurva.

Hundi super eos iram tuam : *
et furor iræ tuæ comprehéndat
eos.

Viat habitatio eórum desórta : *
et in tabernáculis eórum non sit
qui inhábitet.

Quóniam, quem tu percussísti,
persecuti sunt : * et super dolorem
vulnerum meórum addi-
dérunt.

Appónere iniquitátem super ini-
quitátem eórum : * et non in-
trent in justitiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium ;
* et cum justis non scribántur.

ego sum pauper, et dolens : *
salus tua, Deus, suscépi me.

Iaudábo nomen Dei cum cántico,
* et magnificábo eum in laude.
Et placebit Deo super vistulum
novellum : * cónvicia producén-
tem, et ungulas.

Videant pauperes, et lætentur ;
* quærite Deum, et vivet ánima
vestra :

Quóniam exaudiuit páuperes
Dóminus : * et vincitos suos non
despexit.

Audent illum cœli et terra,
* mare et ómnia reptilia in eis.
Quóniam Deus salvam faciet
Sion : * et edificabuntur civitá-
tes Juda.

Et inhabitébunt ibi, * et hære-
ditáte acquirént eam.

Et semen servórum ejus possi-
debit eam : * et qui diligunt no-
men ejus, inhabébunt in ea.

Psalmus 60.

Iesus, in adjutorium meum in-
ténde : * Dómine, ad adju-
vandum me festina.

Confundantur, et reveréantur,
* qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsum, et erubé-
scant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescéntes,
* qui dicunt mihi : Euge, euge.

Lætentur, et lætentur in te omnes
qui querent te : * et dicant
sempre : Magnificetur Dóminus,

qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egénuis, et pauper
sum : * Deus, adjuva me.

Adjútor meus, et liberátor meus
es tu : * Dómine, ne moréris.

Aia. Dómine Deus, in adjutorium
meum inténde.

Aia. Esto mihi.

Psalmus 60.

In te, Dómine, sperávi, non
confundar in æternum : * in
justitia tua libera me, et éripe me.

Inclina ad me aurem tuam, *
et salva me.

Esto mihi in Deum protectorem,
et in locum munstum : * ut sal-
vum me facias.

Quóniam firmaméntum meum,
* et refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu
peccatóris, * et de manu contra-
legem agéntis, et insiqui.

Quóniam tu es patiēntia mea,
Dómine : * Dómine, spes mea a
juventute mea.

In te confirmatus sum ex útero :
* de ventre matris meae tu es
protector meus.

In te cantatio mea semper : *
tamquam prodigium factus sum
multis : et tu adjutor fortis.

Repleatur os meum laude, ut
cantem gloriam tuam : * tota
die magnitudinem tuam.

Ne projicias me in tempore se-
nectutis : * cum desecerit virtus
mea, ne derelinquas me.

Quia dixerunt inimici mei mihi :
* et qui custodiabant animam
meam, consilium fecerunt in
cauam,

Dicentes : Deus dereliquit eum,
persequebimini, et comprehendite
eum; * quia non est qui eripiat.
Deus, ne elongeris a me : * Deus
meus, in auxilium meum re-
spice.

Confundantur, et deficiant de-
trahentes animas meas : * ope-
riantur confusione, et pudore,
qui querunt mala mihi.

Pro autem semper sperabo : * et
adficiam super omnem laudem
tuam.

Et meum annuntiabit justitiam
tuam ; * tota die salutare tuum.

Quóniam non cognovi litteratu-
ram, introibo in potentias Dó-
mini : * Dómine, memorabor ju-
stitiae tue solius.

Deus, docuisti me a juventute
mea : * et usque nunc pronun-
tiabo mirabilia tua.

Et usque in senectam, et sé-
nium : * Deus, ne derelinquas
me.

Donec annuntiem brachium
tuum * generatiōni omni, quae
ventura est.

Continentiam tuam, et justitiam
tuam, Deus, usque in altissima,
qua secisti magnalia : * Deus,
quis similis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribula-
tiones multas, et malas ; et
conversus vivificasti me : * et de
abyssis terrae sterum reduxisti
me.

Multiplicasti magnificētiam
tuam : * et conversus consolatus
es me.

Nam et ego confitebor tibi in
vasis psalmi veritatem tuam : *
Deus, psallam tibi in cithara,
sanctus Israel.

Exultabunt labia mea cum can-
tavero tibi : * et anima mea,
quam redemisti.

Sed et lingua mea tota die medi-
tabitur justitiam tuam : * cum
confisi, et reveriti fuerint, qui
querunt mala mihi.

Psalmus 71.

Domine, judicium tuum regi da :
* et justitiam tuam filio re-
gis :

Judicare populum tuum in ju-
stitia, * et pauperes tuos in ju-
dicio.

Suscipient montes pacem po-
pulo : * et colles justitiam.

Judicabit pauperes populi, et
salvos faciet filios pauperum : *
et humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole, et ante
lunam, * in generatione et ge-
nerationem.

Pescendet sicut pluvia in vellus:
* et sicut stilicidia stillantia su-
per terram.

Trietur in diebus ejus justitia,
et abundantia pacis : * donec
auferatur luna.

Et dominabitur a mari usque ad
mare : * et a flumine usque ad
terminos orbis terrarum.

Coram illo prōcident Aethiopes :
* et inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et insulae mu-
nera offrerent : * reges Arabum,
et Saba dona addūcent.

Et adorabunt eum omnes reges
terræ : * omnes gentes seruent ei.

Quia liberabit pauperem a po-
tentie : * et pauperem, cui non
erat adjutor.

Parcat pauperi et inopi : * et
animas pauperum salvas faciet.

Ex usiris, et iniquitate redimet
animas eorum : * et honorabile
nomen eorum coram illo.

Et vivet, et dabitur ei de auro
Arabiæ, et adorabunt de ipso
sempre : * tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montibus, superextolletur super Libanum fructus ejus : * et florēbunt de civitate sicut fœnum terræ.

git nomen ejus benedictum in sæcula : * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ : * omnes gentes magnificabunt eum.

Nobiscum Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum : * et replabitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

Aña. Esto mihi, Dómine, in Deum protectorem.

Aña. Liberasti virginem.

Psalmus 72.

Quam bonus Israel Deus * his, qui recto sunt corde !

Mei autem pene moti sunt pedes : * pene effusi sunt gressus mei.

Cuius zelavi super iniquos, * pacem peccatorum videns.

Cuius non est respectus morti eorum : * et firmamentum in plaga eorum.

In labore hominum non sunt, * et cum hominibus non flagellabantur.

Ideo tenuit eos superbia, * operti sunt iniquitate, et impietate sua.

Irodii quasi ex adipe iniquitas eorum ; * transierunt in afflictum cordis.

Cogitaverunt, et locuti sunt nequitiam : * iniquitatem in excelso locuti sunt.

Consuerunt in celum os suum : * et lingua eorum transivit in terra.

Ideo convertetur populus meus hic : * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixerunt : Quomodo scit Deus, * et si est scientia in excelsis ? **I**cce ipsi peccatores, et abundantes in sæculo, * obtinuerunt divitias.

Pet dixi : Ergo sine causa justificavi cor meum : * et lavavi inter innocentes manus meas.

Et sui flagellatus tota die , * et castigatio mea in matutinis. Si dicébam : Narrabo sic : * ecce nationem filiorum tuorum reprehaví.

Existimabam, ut cognoscerem hoc, * labor est ante me.

Donec intrem in sanctuarium Dei : * et intelligam in novissimis eorum.

Verumtamen propter dolos posuisti eis : * dejecisti eos , dum allevarentur.

Quomodo facti sunt in desolationem , subito desecérant : * perierunt propter iniquitatem suam.

Velut somnium surgentium Dómine : * in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.

Quia inflammatum est cor meum, et renes mei commutati sunt : * et ego ad nihilum redactus sum , et nescivi.

Ut jumentum factus sum apud te : * et ego semper tecum.

Tenuisti manum dexteram meam : et in voluntate tua deduxisti me, * et cum gloria suscepisti me.

Quid enim mihi est in celo ? * et a te quid volui super terram ? **E**lefecit caro mea , et cor meum : * Deus cordis mei , et pars mea Deus in æternum.

Quia ecce, qui elongant se a te , perfibunt : * perdidisti omnes, qui fornicantur abs te.

Nisi autem adhærere Deo bonum est : * pónere in Dómino Deo spem meam.

Et annuntiem omnes prædications tuas, * in portis illiarum Sion.

Psalmus 73.

Tu quid, Deus , repulisti in finem : * iratus est furor tuus super oves pascuum tuarum ?

Memor esto congregatiōnis tuae , * quam possedisti ab initio.

Hedemissii virginem hereditatis tuae : * mons Sion , in quo habi-
tasti in eo.

Leua manus tuas in superbias eorum in finem : * quanta malignatus est inimicus in sancto !

Et gloriati sunt qui odérunt te , * in medio solemnitatis tuæ.

I posuerunt signa sua , signa : * et non cognoverunt sicut in exitu super summum.

Q uasi in silva lignorum secubus exciderunt januas ejus in idipsum : * in securi , et ascia dejecerunt eam.

I ncendérunt igni sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernaculum nōminis tui.

D ixerunt in corde suo cognatio eorum simul : * Quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra.

S igna nostra non vidimus , jam non est propheta : * et nos non cognoscet amplius.

C squequo Deus improperabit inimicus : * irritat adversarius nōmen tuum in finem ? ut quid avertis manum tuam , et déxteram tuam , * de medio sinu tuo in finem ?

R eus autem Rex noster ante saecula , * operatus est salutem in medio terræ.

T u confirmasti in virtute tua mare : * contribulasti capita draconum in aquis.

T u confregisti capita draconis : * dedisti eum escam populis Aethiopum.

T u dirupisti fontes , et torrentes : * tu siccasti fluvios Ethan.

T uus est dies , et tua est nox : * tu fabricatus es auroram et solem.

T u fecisti omnes terminos terræ : * æstatem , et ver tu plasmasti ea.

Si emor esto hujus , inimicus improperavit domino : * et populus insipiens incitavit nōmen tuum.

Ne tradas bestiis animas confidentes tibi : * et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem . espice in testamentum tuum : * quia repleti sunt , qui obscurati sunt , terræ domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus : * pauper et inops laudabunt nōmen tuum.

R xurge , Deus , júdica causam tuam : * memor esto imprope-

riorum tuorum , eorum quæ ab insipiente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum : * superbia eorum , qui te odérunt , ascendit semper.

A nna . Liberasti virginem hereditatis tue.

A nna . Et invocabimus.

Psalmus 73

C onfitemur tibi Deus : * confitemur , et invocabimus nōmen tuum.

N arrabimus mirabilia tua : * cum accépero tempus , ego iustias judicabo.

L iquefacta est terra , et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmavi colúnnas ejus.

P ixi iniquis : Nolite inique ágere : * et delinquéntibus : Nolite exaltare cornu.

N olite extollere in altum cornu vestrum : * nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Q uia neque ab Oriente , neque ab Occidente , neque a desératis móntibus : * quóniam Deus iudex est . punc humiliat , et hunc exaltat : * quia calix in manu Domini vini meriplenus misto.

P ut inclinavít ex hoc in hoc : verū tamen fax ejus non est exinanita : * bibent omnes peccatores terræ

E go autem annuntiabo in saeculum : * cantabo Deo Jacob.

N omnia cornua peccatórum confringam : * et exaltabuntur cornua justi.

Psalmus 74

N orus in Iudea Deus : * in Israel magnum nōmen ejus . factus est in pace locus ejus : * et habitatio ejus in Sion.

I bi consrégit poténtias arcuum , * scutum , gladium , et bellum.

H uminans tu mirabiliter a móntibus æternis : * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum : * et nihil invenérunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

A b increpatione tua , Deus Jacob , * dormitaverunt qui ascendérunt equos .

I u terribilis es , et quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo auditum fecisti judicium : * terra tremit, et quieteuit, Cum exurget in judicium Deus , * ut salvos saceret omnes mansuetos terræ.

Quoniam cogitatio hominis constitabitur tibi : * et reliquæ cogitationis diem festum agent tibi.

Vox eæ , et reddite domino deo vestro , * omnes qui in circuitu ejus assertis munera.

Terribili et ei qui auerter spiritum principum , * terribili apud reges terræ.

Aña. Et invocabimus nomen tuum , domine.

Aña. Tu es Deus.

Psalmus 76.

Voce mea ad dominum clamaui : * voce mea ad deum , et intèndit mihi.

In die tribulacionis meæ deum exquisivi , manibus meis nocte contra eum : * et non sum deceptus.

Nenunt consolari anima mea , * memor sui dei , et delectatus sum , et exercitatus sum : et defecit spiritus meus.

Anticipaverunt vigiliæ oculi mei : * turbatus sum , et non sum locutus.

Cogitavi dies antiquos , * et annos æternos in mente habui. Et meditatus sum nocte cum corde meo , * et exercitabar , et scopebam spiritum meum.

Numquid in æternum projiciet deus ; * aut non apponet ut complacitior sit adhuc ?

Aut in finem misericordiam suam abscondet , * a generacione in generacionem ?

Aut obliviscetur misereri deus ? * aut continebit in ira sua misericordias suas ?

Et dixi : Nunc coepi : * haec mutatio dexteræ excelsi.

Memor sui operum domini : * quia memor ero ab initio mirabilium tuorum.

Et meditabor in omnibus operibus tuis : * et in adinventionibus tuis exercerem.

Deus in sancto via tua : quis deus magnus sicut deus noster ? * tu es deus , qui facis miracula. Notam fecisti in populis virtutem tuam : * redemisti in brachio tuo populum tuum , filios Jacob , et Joseph.

Viderunt te aquæ , deus , viderunt te aquæ : * et timuerunt , et turbatus sunt abyssi.

Multitudine sonitus aquarum : * vocem dedérunt nubes.

Enim sagittas tuæ transiunt : * vox tonstrui tui in rota.

Iluxerunt coruscationes tuæ orbi terræ : * commota est , et contrémuit terra.

In mari via tua , et sémitæ tuæ in aquis multis : * et vestigia tua non cognoscuntur.

Deducessisti sicut oves populum tuum , * in manu moysi et aaron.

Psalmus 77.

Attendite popule meus , legem meam : * inclinare aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parabolis os meum : * loquar propositiones ab initio.

Quanta audivimus , et cognovimus ea : * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultata a filiis eorum , * in generatione altera.

Narrantes laudes domini , et virtutes ejus , * et miracula ejus , quæ fecit.

Et suscitavit testimonium in jacob : * et legem posuit in israel.

Quanta mandavit patribus nostris nota facere ea filii suis : * ut cognoscat generatio altera.

Illi qui nascuntur , et exurgent , * et narrabunt illi suis.

Ill ponant in deo spem suam , et non obliviscantur operum dei : * et mandata ejus exquirant.

Ne fiant sicut patres eorum , * generatio prava , et exasperans : generatio , quæ non direxit cor suum : * et non est creditus cum deo spiritus ejus.

Illi ephrem intendentes , et mittentes arcum , * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum

Dei : * et in lege ejus noluérunt ambulare.

Totib[us] sunt benefactórum ejus * et mirabilium ejus, quæ osténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti , * in campo Táneos.

Interrupit mare, et perduxit eos : * et státuit aquas quasi in utre.

Tet deduxit eos in nube diéi : * et tota nocte in illuminatióne ignis.

Interrupit petram in erémo : * et adaquavit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra : * et deduxit tamquam flúmina aquas. **T**et apposuérunt adhuc peccáre ei : * in iram excitavérunt excélsum in inaquoso.

Tet tentavérunt Deum in córdibus suis : * ut pérerent escas animabus suis.

Tet male lócuti sunt de Deo ; * dixerunt : Numquid pótterit Deus paráre mensam in déserto ?

Numquiam percussit petram, et fluxérunt aquæ , * et torréntes inundavérunt.

Numquid et panem pótterit dare , * aut paráre mensam populo suo ? Ideo audívit Dóminus , et distulit : * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascéndit in Israel.

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Tet mandávit núhibus désuper, * et jánus cœli apéruit.

Tet pluit illis manna ad manducandum, * et panem cœli dedit eis.

Anem Angelórum manducávit homo . * cibária misit eis in abundántia.

Tránstulit Austrum de cœlo : * et induxit in virtutē sua Africum.

Tet pluit super eos sicut púlvrem carnes : * et sicut arénam maris volatilia pennata.

Tet cecidérunt in médio castrorum eórum, * circa tabernácula eórum.

Tet manducáverunt, et saturáti sunt nimis, et desidérium eórum attulit eis : * non sunt fraudáti a desidério suo.

Adhuc escas eórum erant in ore

ipsórum , * et ira Dei ascéndit super eos.

Et occidit pingues eórum : * et éléctos Israel impedívit.

Min omnibus his peccáverunt adhuc : * et non credidérunt in mirabilibus ejus.

Tet defecérunt in vanitáte dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cum occideret eos , querébant eum : * et revertébantur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Dens adjútor est eórum : * et Deus excélsus redémptor eórum est.

Tet dilexérunt eum in ore suo , * et lingua sua mentiti sunt ei. **C**or autem eórum non erat rectum cum eo : * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est misericors, et propitius fiet peccáti eórum : * et non dispérdet eos.

Et abundávit ut avérteret iram suam : * et non accéndit omnem iram suam.

Recordáti sunt quia erosunt : * sp̄ritus vadens , et non rédiens.

Convicties exacerbáverunt eum in déserto, * in iram concitatávérunt eum in inaquoso ?

Et conversti sunt, et tentavérunt Deum : * et sanctum Israel exacerbáverunt.

Non sunt recordáti manns ejus, * die qua redémit eos de manu tribulantis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * et prodigia sua in campo Táneos.

Et convertit in sanguinem flúmina eórum, * et imbres eórum ne biberent.

Visit in eos cœnomyiam, et comédit eos : * et ranam , et dispéndit eos.

Et dedit ærugini fructus eórum : * et labores eórum locústæ.

Et occidit in grándine vínneas eórum : * et moros eórum in pruina.

Et trádidit grándini jumenta eórum : * et possessionem eórum igni.

Misit in eos iram indignationis suæ : * indignationem, et iram, et tribulacionem ; immissiones per angelos malos.

Viam fecit semita iræ suæ, non pepercit a morte animabus eoru : * et sumenta eorum in morte conclusit.

Et percussit in terra Aegypti : * primicias onnis laboris eorum in tabernaculis Cham.

Et abstulit sicut oves populum suum : * et perdixit eos tamquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, et non timuerunt : * et inimicos eorum operuit mare.

Et induxit eos in montem sanctificationis suæ, * montem, quem acquisivit de dextera ejus.

Et ejecit a facie eorum gentes : * et sorte divisit eis terram in funculo distributionis.

Et habitare fecit in tabernaculis eorum * tribus Israel.

Et tentaverunt, et exacerbaverunt Deum excelsum : * et testimonia ejus non custodiérunt.

Et avertierunt se, et non servaverunt pactum : * quemadmodum patres eorum, converti sunt in arcum pravum.

In iram concitativerunt cum in collibus suis : * et in sculptilisibus suis ad simulationem eum provocaverunt.

Audivit Deus, et sprevit : * et ad nihilum rediget valde Israel.

Et repulit tabernaculum Silo, * tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.

Et tradidit in captivitatem virtutem eorum : * et pulchritudinem eorum in manus inimici.

Et conclusit in gladio populum suum : * et hereditatem suam sprevit.

Juvenes eorum comedit ignis : * et virginis eorum non sunt lamentatæ.

Sacerdotes eorum in gladio cediderunt : * et viduæ eorum non plorabantur.

Et excitatus est tamquam dor-

miens Dominus, * tamquam potens crapulatus a vino.

Et percussit inimicos suos in posteriore : * opprobrium semipitatum dedit illis.

Et repulit tabernaculum Joseph : * et tribum Ephraim non elegit. Sed elegit tribum Juda, * montem Sion, quem dilexit.

Et edificavit sicut unicorium sanctissimum suum in terra, * quam fundavit in secula.

Et elegit David servum suum, et sustulit eum de grægis orientis : * de post foetantes accépit eum.

Exscre Jacob servum suum, * et Israel hereditatem suam.

Et pavit eos in innocencia cordis sui : * et in intellectibus magnorum suorum deduxit eos.

Amen. Tu es Deus, qui facis mirabilia.

Amen. Propstius esto.

Psalmus 78.

Dixi, venerunt gentes in hereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum : * posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum, escas volatilibus cœli : * carnes sanctorum tuorum bestiis terra.

Et luderunt sanguinem eorum tamquam aquam in circuitu Jerusalem : * et non erat qui se pelfret.

Facti sumus opprobrium vicini nostri : * subsannatio et illusio his, qui in circuitu nostro sunt. Usquequo, Domine, irascaris in finem : * accendetur velut ignis zelus tuus ?

Et flunde iram tuam in gentes, quæ te non novérunt : * et in regna quæ nomen tuum non invocaverunt :

(quia comedérunt Jacob : * et locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatum nostrorum antiquarum, cito anticipent nos misericordia tua : * quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutaris noster : et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos : * et

**propitius esto peccatis nostris
propter nomen tuum.**

**¶ e forte dicant in gentibus : Ubi
est Deus eorum ? * et innotescat
in nationibus coram oculis no-
stris.**

**¶ Ilio sanguinis servorum tuo-
rum, qui effusus est : * intró-
eat in conspectu tuo gémitus
comeditorum.**

**¶ Ecundum magnitudinem brá-
chii tui, * posside filios morti-
ficatorum.**

**¶ I redde vicinis nostris séptu-
plum in sinu eorum : * impro-
prium ipsorum, quod expro-
braverunt tibi, Dómine.**

**Nos autem populus tuus, et oves
pascuae tuae, * confitébimur tibi
in sacerulum.**

**In generationem et generationē
annuntiabimus laudem tuam.**

Ipsalmus 79.

**( ) Ti regis Israel, intende : *
qui deducis velut ovem
Joseph.**

**qui sedes super Chérubim, *
manifestare coram Ephraim,
Benjamini, et Manasse.**

**Tuota potentiam tuam, et veni,
et saluos facias nos.**

**Deus converte nos : * et ostende
faciem tuam, et salvi erimus.**

**Dómine Deus virtutum, * quo-
usque irascéris super orationem
servi tui ?**

**¶ Libabis nos pane lacrymarum : *
et potum dabis nobis in lacry-
mis in mensura ?**

**¶ Conscisti nos in contradictionem
vicinis nostris : * et inimici no-
stri subsannavérunt nos.**

**Deus virtutum, converte nos : *
et ostende faciem tuam, et salvi
erimus.**

**Vineam de Egypcio transtulisti : *
ejecisti gentes, et plantasti
eam.**

**¶ Dux itineris fuisti in conspectu
eius : * plantasti radices ejus,
et implévit terram.**

**¶ Péruit montes umbra ejus : *
et arbusta ejus cedros Dei.**

**¶ Exténdit pámites suos usque
ad mare : * et usque ad flumen
propágines ejus.**

**Ut quid destruxisti macériam
eius : * et vindémiant eam om-
nes, qui prætergrediuntur viam ?
Exterminavit eam aper de silva :
* et singularis ferus depastus
est eam.**

**Deus virtutum convértere : *
rèspice de celo, et vide, et vi-
sita vineam islam.**

**¶ Et périfice eam, quam plantavít
dexterā tua : * et super filium
hominis, quem confirmásti tibi.**

**Incénsa igni, et suffossa * ab
increpatione vultus tui persibunt.
¶ Iat manus tua super virum
dexterā tuae : * et super filium
hominis, quem confirmásti tibi.
Et non discédimus a te, vivifi-
cábis nos : * et nomen tuum in-
vocábimus.**

**Dómine Deus virtutum, convérte
nos : * et ostende faciem tuam,
et salvi erimus.**

**Aña. Propitius esto peccatis no-
stris, Dómine.**

**Per Annum, y. Gaudébunt lá-
bia mea, cum cantávero tibi. R.
Et ánima mea, quam redemísti.**

**In Adventu, y. Ex Sion spé-
cies decoris ejus. R. Deus noster
maniféstet véniet.**

**In Quadragesimā, y. Ipse li-
berávit me de láqueo venántium.
R. Et a verbo áaspero.**

**Tempore Passionis, y. Erue a
frámea, Deus, ánimam meam. R.
Et de manu canis únicam meam.**

**Temp. Pasch. Aña. Alleluia,
alleluia, alleluia. y. Surrexit Dó-
minus de sepúlchro, alleluia. R.
Qui pro nobis pepéndit in ligno,
alleluia.**

**Pro uno, vel pluribus Marty-
ribus tempore Pasch. y. Sancti
et justi, in Dómino gaudéte,
alleluia. R. Vos éligit Deus in
hereditatē sibi, alleluia.**

**Pro uno Martyre extra temp.
Paschale, V. Glória et honore
coronásti eum, Dómine. R. Et
constituísti eum super ópera
mánum tuárum.**

**Pro pluribus Martyribus, y.
Lætámini in Dómino, et exul-
tate, justi. R. Et gloriámini, om-
nes recti corde.**

Pro Confessore Pontifice et
aon Pont. à Amávit eum Dómi-
nus , et ornávit eum. Et Stolam
glóriæ induit eum.

Pro una Sancta, à Spécie tua,
et pulchritudine tua. Inténde,
próspere procéde, et regna.

AD LAUDES.

Aña Tibi soli peccávi , Dómine ,
miserére mei. Ps. Miserére. 42.
Aña Dómine.

Psalmus 89.

DOMINE , refúgium factus es
nobis * a generatióne in ge-
neratióne.

Priúsqam montes fierent , aut
ormaréetur terra , et orbis : * a
sæculo et usque in sæculum tu
es Deus.

Ne avértas hóminem in humili-
tatem : * et dixisti : Convertimini ,
filii hóminum.

Quóniam mille anni ante oculos
tuos , * tamquam dies hestérna ,
quæ præteriit.

Et custódia in nocte , * quæ pro
náhilo habéntur , eórum anni
erunt.

Mane sicut herba tránsheat , ma-
ne flóreat, et tránsheat : * vespere
décidat , indúret , et aréscat.

Quia desécimus in ira tua , *
et in furóre tuo turbáti sumus.
Posuísti iniquitatés nostras in
conspéctu tuo : * sæculum no-
strum in illuminatióne vultus
tui.

Quóniam omnes dies nostri des-
cérunt : * et in ira tua desécimus.
Anni nostri sicut aránea medita-
búntur : * dies annórum nostró-
rum in insis , septuaginta anni.
Si autem in potentatiib⁹ , octo-
ginta anni : * et amplius eórum ,
labor et dolor.

Quóniam supervénit mansue-
tudo : * et corripiémur.

Quis novit potestatēm iræ tuæ :
* et præ timore tuo iram tuam
dinumerare ?

Déxteram tuam sic notam fac ; *
et eruditos corde in sapiéntia.

Convertere , Dómine , usquequo ?
* et deprecabilis esto super ser-
vos tuos.

Epléti sumus mane misericór-

dia tua : * et exultávimus , et
delectati sumus omnibus diébus
nostris.

Intésti sumus pro diébus , qui-
bus nos humiliasti : * annis ,
quibus vidi mus mala.

Héspice in servos tuos , et in ópe-
ra tua : * et dirige filios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri
super nos , et ópera manuum no-
strarum dirige super nos : * et
opus manuum nostrarum dirige.

Aña. Dómine , refúgium factus
es nobis.

Aña. In matutinis meditábor in
te. Ps. Deus , Deus meus. 44.

Aña. Cantémus.

Canticum Moysi Exodi 15.

CANTEMUS Dómino : glorióse
enim magnificatus est , *
equum et ascensorem dejecit in
mare.

Fortitudo mea , et laus mea
Dóminus , * et factus est mihi
in salutem.

Iste Deus meus , et glorificabo
eum : * Deus patris mei , et
exaltabo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor ,
Omnipotens nomen ejus. * Cur-
rus Pharaonis , et exérцитum
ejus projecit in mare :

Elécti príncipes ejus submersi
sunt in Mari rubro. * Abyssi
operuérunt eos , descendérunt
in profundum quasi lapis.

Déxtera tua , Dómine , magnificata
est in fortitudine : déxtera tua ,
Dómine , percussit inimicū. *
Et in multitúdine glóriæ tuæ
depositisti adversarios tuos.

Misisti iram tuam , quæ devo-
rávit eos sicut stipulam. * Et in
spíritu furoris tui congregátæ
sunt aquæ.

Stetit unda fluens , * congregá-
tæ sunt abyssi in medio mari.

Dixit inimicus : Pérsequar , et
comprehéndam , * dívidam spó-
lia , implébitur áнима mea.

E vaginabo gládium meum , *
interficiet eos manus mea.

E lavit spíritus tuus , et opéruit
eos mare : * submersi sunt
quasi plumbum in aquis vehe-
méntibus.

*Quis similis tui in fortibus,
Dómine? * quis similis tui,
magnificus in sanctitate, terrí-
bilis, atque laudabilis, faciens
mirabilia?*

*Exténdisti manum tuam, et
devoravit eos terra. * Dux fuisti
in misericordia tua populo,
quem redemisti.
Et portasti eum in fortitudine
tua, * ad habitaculum sanctum
tuum.*

*Ascendérunt populi, et irati
sunt: * dolores obtinuerunt
habitatores Philisthiim.*

*unc conturbati sunt principes
Edom, robustos Moab obtinuit
tremor: * obriguerunt omnes
habitatores Chanaan.*

*rruat super eos formido et
pavor, * in magnitudine brachii tui.*

*Iant immobiles quasi lapis,
donec perfranseat populus tuus,
Dómine, * donec perfranseat
populus tuus iste, quem posse-
dit.*

*Introduces eos, et plantabis in
monte hereditatis tuæ, * firmis-
simus habitaculo tuo, quod ope-
ratus es, Dómine.*

*Sanctuarium tuum, Dómine,
quod firmaverunt manus tuæ: *
Dominus regnabit in æternum,
et ultra.*

*Ingressus est enim equus Phá-
rao cum carribus, et equibus
ejus in mare: * et rediit super
eos Dominus aquas maris.*

*Fili autem Israel ambulaverunt
per siccum * in medio ejus.*

*Aia Cantémus Dómino gloriouse.
Aia In sanctis ejus laudate
Deum. Ps. Laudate Dóminum de
cœlis. 43.*

Capitulum. Rom. 15. d

*Nox præcessit, dies autem
appropinquavit: abjiciamus
ergo opera tenebrarum, et in-
duamur arma lucis: sicut in die
bonæste ambulamus.*

Hymnus.

*I] ex ecce surgit aurea:
I] Pallens facessat cæcitas,
Quæ nosmet in præeps diu
Errore traxit dévio.*

*Hæc lux serenum cónferat,
Purisque nos præstet sibi:
Nihil loquámur subdolum,
Volvamus obscúrum nihil.
Sic tota decúrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus,
Oculi peccent lubrici,
Ne noxa corpus inquiet.
peculátor adstat desuper,
Qui nos diébus omnibus,
Actusque nostros pròspicit
A luce prima in vésperum.*

*D eo Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.*

*V Repléti sumus mane miseri-
cordia tua. R. Exultavimus, et
delectati sumus.*

Ad Benedictus, Aña.

*In sanctitate serviámus Dño, et
liberabit nos ab inimicis nostris.
Preces, quando dicuntur, ha-
bentur supra in Feria ij. 43.*

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum.

*Invitatorium. Adorémus Dó-
minum, * Quóniam ipse fecit
nos. Psalm. Venite. 1.*

Hymnus.

*Tu Trinitatis Unitas,
Orbem poténter quæ regis,
Atténde laudis canticum,
Quod excubantes psallimus.
Nam léctulo consúrgimus
Noctis quieto tempore,
Ut flagitémus omnium
A te medélam vñlerum.
Quo fraude quidquid dæmonum
In noctibus delsquimus,
Abstérgat illud cælitus
Tuæ potestas gloriæ.
Ne corpus adstet sórdidum,
Nec torpor instet cōrdium,
Ne criminis contágio
Tepescat ardor spíritus.
Ob hoc, Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lumen,
Per quod diérum círculis,
Nullis ruámus actibus.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.*

Aha. Exultate.

Temp Pasch. Aha Alleluia.

Psalmus 86

Exultate Deo adjutóri nostro : * jubilate Deo Jacob. Sumite psalnum, et date tympanum : * psalterium jucundum cum cithara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insigni die solemnitatis vestrae:

Quia præceptum in Israel est : * et judicium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exfret de terra Ægypti : * lingua quam non noverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cōphino servírunt.

In tribulatiōne invocásti me, et liberávi te : * exaudívi te in abscondito tempestatis : probávi te apud aquam contradictionis. Audi populus meus, et contestabor te : * Israel, si audieris me, non erit in te Deus recens, neque adorabis Deum alienum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti : * dilata os tuum, et implébo illud.

Et non audívit populus meus vocem meam : * et Israel non inténdit mihi.

Et dimisi eos secundum desidéria cordis eorum, * ibunt in ad inventiōnibus suis.

Si populus meus audísset me : * Israel si in viis meis ambulásset. Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliássem : * et super tribulantes eos misísssem manum meam.

Inimici Dómini mentiti sunt ei : * et erit tempus eorum in saecula.

Et cibávit eos ex adipe frumenti : * et de petra, melle saturávit eos.

Psalmus 81.

Ieus stetit in synagoga deorum : * in medio autem deos dijudicat.

Si quequo judicatis iniquitatem : * et facies peccatórum sumitis. Iudicáte egéno, et pupillo : *

humilem, et páuperem justificate.

Erípite páuperem : * et egénūm de manu peccatóris liberate. Nesciérunt, neque intellexérunt, in tenebris ámbulant : * movebuntur ómnia fundaménta terrae. Ego dixi : Dii estis, * et filii Excélsi omnes.

Vos autem sicut homines morímini : * et sicut unus de principiis cadétis.

Surge, Deus, iudica terram : * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

Aha. Exultate Deo adjutóri nostro.

Aha. Tu solus.

Psalmus 82

Dictis, quis similis erit tibi ? * Ne taceas, neque compescaris, Deus.

Quóniam ecce inimici tui sonuerunt : * et qui odérunt te, extulerunt caput.

Super populum tuum malignaverunt consilium : * et cogitáverunt adversus sanctos tuos.

Dixerunt : Venite, et disperdamus eos de gente : * et non memorétur nomen Israel ultra.

Quóniam cogitáverunt unanimiter : * simul adversum te testimónium disposuérunt, tahernacula idumæorum et Ismahelitæ. Noab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec : * alienigenæ cum habitantibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis : * facti sunt in adjutórium filii Lot.

Hac illis sicut Mådian, et Síram : * sicut Jabin in torrénte Cisson.

Disperiérunt in Endor : * facti sunt ut sterlus terræ.

Pone príncipes eorum, sicut Oreb, et Zeb, * et Zébec, et Salmana ;

Omnès príncipes eorum, * qui dixerunt : Hæreditate possideamus sanctuárium Dei.

Ieus meus, pone illos ut rotam : * et sicut stípulam ante faciem venti.

Sicut ignis, qui combúrit sil-

ram : * et sicut flamma combú-
rens montes.
la persequérис illos in tempe-
state tua ; * et in ira tua turba-
bis eos.

imple fácies eórum ignominia : *
et quærunt nomen tuum, Dómine.
trubéscant, et conturbéntur in
seculum sǽculi : * et confun-
dantur, et péreant
at cognoscant quia nomen tibi
dóminus : * tu solus Altissimus
in omni terra.

Psalmus 85.

(1) **V**iam dilécta tabernácula tua,
Dómine virtútum ! * con-
cupiscit, et déficit áнима
mea in atria Dómini.
Cor meum, et caro mea * exultá-
vérunt in Deum vivuum.
Ténim passer invénit sibi do-
mum : * et turtur nidum sibi,
et ponat pullos suos.
Sílaria tua, Dómine virtútum : *
Beatus meus, et Deus meus.
Béati qui hábitant in domo tua,
Dómine : * in sǽcula sǽculórum
hababunt te.
Ealus vir, cujus est auxflium
ab te : * ascensiones in corde
seu dispossuit, in valle lacrymá-
rum, in loco quem pósuit.
Ténim benedictiōnem dabit le-
gítim, ibunt de virtute in
virtutē : * vidébitur Deus deo-
rum in Sion.
Dómine Deus virtútum, exaudi
oratiōnem meam : * áuribus
pércepe, Deus Jacob.

Protector noster áspice, Deus : *
et respice in faciem Christi tui.
Via mélior est dies una in atrii
tuis * super mília.

Légi abjectus esse in domo Dei
mei, * magis quam habitére in
tabernáculis peccatórum.

Via misericórdiam, et veritá-
tem diligit Deus : * gratiā, et
gloriā dabit Dóminus.

Non privabit bonis eos, qui ám-
bulant in innocéntia : * Dómine
virtútum, béatus homo qui spe-
rat in te.

Tu solus Altissimus super
omnem terram.
Benedixisti.

Psalmus 85.

BENEDIXISTI, Dómine, terram
tuam : * avertisti captivitá-
tem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis
tuæ : * operuistī ómnia peccata
eórum.

Mitigasti omnem iram tuam : *
avertisti ab ira indignationis tuae.
Convénte nos, Deus salutáris no-
ster : * et avérte iram tuam a
nobis.

Numquid in ætérnum irascéris
nobis ? * aut exténdes iram tuam
a generatiōne in generatiōnem ?
Deus, tu conversus vivificabis
nos : * et plebs tua lètabitur
in te.

O sténde nobis, Dómine, miseri-
córdiam tuam : * et salutare
tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me
Dóminus Deus : * quóniam lo-
quéter pacem in plebem suam.
Et supersanctos suos, * et in
eos qui convertuntur ad cor.

Veruntamen propétiméntes eum
salutare ipsius : * ut inhábitet
glória in terra nostra.

Misericórdia, et véritas obvia-
vérunt sibi : * justitia et pax
osculatæ sunt.

Véritas de terra orta est : * et
justitia de cœlo prospéxit.
Ténim Dóminus dabit benigni-
tatem : * et terra nostra dabit
fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit : *
et ponet in via gressus suos.

Psalmus 86.

INCLINA, Dómine, aurem tuam,
et exaudi me : * quóniam
inops et pauper sum ego.

Gustódi ánimam meam, quóniam
sanctus sum : * salvum
fac servum tuum, Deus meus,
sperántem in te.

Miserere mei, Dómine, quóniam
ad te clamávi tota die : *
lètifica ánimam servitui, quóniam
ad te, Dómine, ánimam
meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis et
mitis : * et multæ misericórdias
ómnibus invocantibus te.

A áuribus pércepe, Dómine, oratiō-

nem meam : * et intende voci deprecationis meae.

In die tribulacionis meae clamavi ad te : * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Domine : * et non est secundum opera tua.

Omnis gentes quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te, Domine : * et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens miracula : * tu es Deus solus.

Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediatur in veritate tua : * latetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo : * et glorificabo nomen tuum in eternum.

Quia misericordia tua magna est super me : * et eruisti animam meam ex inferno inferiori. Deus, inquit insurrexerunt super me, et synagoga potentium quesiérunt animam meam : * et non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu, Domine Deus miserator et misericors, * patiens, et multe misericordia, et verax.

Réspice in me, et miserere mei, * da imperium tuum puro tuo : et salvum fac filium ancille tuae. Fac mecum signum in bonum, ut videant qui odérunt me, et confundantur : * quoniam tu, Domine, adjuvasti me, et consolatus es me.

Aha Benedixisti, Domine, terram tuam.

Aha Fundamenta.

Psalmus 82.

FUNDAMENTA ejus in montibus sanctis : * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Nemor ero Rahab, et Babylonis * scientium me.

Cece alienigenæ, et Tyrus, et populus Ethiopia, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea : * et ipsa fundavit eam Altissimus.

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum : * horum, qui fuérunt in ea.

Dicit latitans omnium * habitatione est in te.

Psalmus 82.

DOMINE Deus salutis meæ, * in die clamavi, et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea : * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea : * et vita mea inferno appropinquavit.

Assimilatus sum cum descendentibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adulorio, inter mortuos liber.

Dicit vulnérati dormientes in sepulchris, quorum non es memor amplius ; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Resuerunt me in lacu inferiori : * in tenebris, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus : * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me : * posuerunt me abominationem sibi.

Fractus sum, et non egrediabar : * oculi mei languerunt propter inopia.

Clamavi ad te, Domine, tota die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies miracula : * aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi ?

Numquid narrabit aliquis in seculo misericordiam tuam, * et veritatem tuam in perditione ? Numquid cognoscentur in tenebris miracula tua : * et justitia tua in terra obliuonis ?

Ego ad te, Domine, clamavi : * et mane oratio mea præveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam : * avertis faciem tuam a me ?

Supersum ego, et in laborebus a juventute mea : * exalta -

Ius aulem , humiliatus sum et conturbatus.

In me transierunt irae tuæ ; * et terrores tui conturbaverunt me. circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me similes.

Elongasti a me amicum , et proximum , * et notos meos a misericordia.

Fundamenta ejus in mōnibus sanctis.

Benedictus.

Psalmus 88

Misericordias Domini * in æternum cantabo.

a generationem et generatiōnem * annuntiabo veritatem tuam in ore meo.

Adūiam dixisti : In æternum misericordia edificabitur in cœlis : * preparabitur veritas tua in eis.

Dispoui testamentum electis meis, juravi David servo meo : * Usque in æternum preparabo semen tuum.

Et edificabo in generationem et generationem * sedem tuam.

Exstebuntur cœli mirabilia tua, Domine : * étonim veritatem tuam in Ecclesia sanctorum.

Vociam quis in nubibus equabit Domino : * similis erit Deo in filiis Dei ?

eus, qui glorificatur in consilio sanctorum , * magnus et terribilis super omnes , qui in circuitu ejus sunt.

Domine Deus virtutum , quis similis tibi ? * potens es, Domine, et veritas tua in circuitu tuo.

U dominaris potestati maris : * motum autem fluctuum ejus tu mitigas.

Tu humiliasti sicut vulneratum, supérbum : * in brachio virtutis tua dispersasti inimicos tuos.

Qui sunt cœli , et tua est terra , orbem terræ . et plenitudinem ejus tu fundasti : * Aquilonem , et mare tu creasti.

Habor , et Hermon in nomine tuo exultabunt : * tuum brachium cum potentia.

Immetur manus tua , et exalte-

tur déxtera tua . * justitia , et judicium præparatio sedis tua.

Misericordia , et veritas præcedent faciem tuam : * beatus populus , qui scit jubilationem.

Dómine , in lumine vultus tui ambulabunt , et in nomine tuo exultabunt tota die : * et in justitia tua exaltabuntur.

Quoniam gloria virtutis eorum tu es : * et in benedicto tuo exaltabitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assumptio nostra , * et sancti Israel Regis nostri.

Tunc locutus es in visione sanctis tuis, et dixisti : * Posui adjutorium in potente , et exaltavi electum de plebe mea.

Inveni David servum meum : * oleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliabitur ei : * et brachium meum confortabit eum.

Nil proficit inimicus in eo , * et filius iniquitatis non apponet nocere ei.

Et concidam a facie ipsius inimicos ejus : * et odiéntes eum in fugam convertam.

Et veritas mea , et misericordia mea cum ipso : * et in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus,* et in fluminibus dexteram ejus.

Pse invocabit me : Pater meus es tu : * Deus meus , et suscepitor salutis meæ.

Et ego primogenitum ponam illum * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servabo illi misericordiam meam : * et testamentum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus : * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem dereliquerint filii ejus legem meam : * et in judiciis meis non ambulaverint :

Si justicias meas profanaverint : * et mandata mea non custodierint :

Visitabo in virga iniquitates eorum : * et in verbéribus peccata eorum.

Misericordiam autem meam non dispérgam ab eo : * neque nobcébo in veritáte mea :
neque profanabo testaméntum meum ; * et quæ procédunt de labiis meis, non faciam irrita.
Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar : * semen ejus in ætérnum manébit.
Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo : * et sicut luna perfecta in ætérnum, et testis in cœlo fidélis.
Tu vero repulisti et despexisti : * distulisti Christum tuum.
Vertisti testaméntum servi tui : * profanasti in terra sanctuariū ejus.
Estruxisti omnes sepes ejus : * posuisti firmaméntum ejus formidinem.
Diripuerunt eum omnes transcuentes viam : * factus est opprobrium vicinis suis.
Exaltastidéxteram depriméntium eum : * lætitiacsti omnes inimicos ejus.
Vertisti adjutorium gladii ejus : * et non es auxiliatus ei in bello.
Estruxisti eum ab emundatiōne : * et sedem ejus in terram collisiōni.
Minorasti dies témporis ejus : * perfudisti eum confusione.
Usquequo, Dómine, avértais in finem : * exardéscet sicut ignis ira tua ?
Memorare quæ mea substántia : * numquid enim vane constituti omnes filios hóminum ?
Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem : * éruet ániam suam de manu inferi ?
ibi sunt misericordiæ tuæ antiquæ, Dómine : * sicut jurásti David in veritáte tua ?
Memor esto, Dómine, opprobrii servorum tuorum * (quod continui in sinu meo) multarum géntium.
Quod exprobravérunt inimici tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutationem Christi tui.
Benedictus Dóminus in ætérnum : * fiat, fiat.

Psalms 93

Dórus ultionum Dóminus : * Deus ultionum libere egit.
Exaltare qui iudicas terram : * redde retributionem supérbis.
Usquequo peccatóres, Dómine, * usquequo peccatóres gloriabuntur ;
Effabuntur, et loquéntur iniquitatem : * loquéntur omnes, qui operantur injustitiam ?
Populum tuum, Dómine, humiliaverunt : * et hæreditatem tuam vexavérunt.
Iduam et advenam intersecérunt : * et pupilos occidérunt.
Et dixerunt : Non vidébit Dóminus : * nec intelliget Deus Jacob.
Intelligite insipientes in populo : * et stulti aliquando sapienti.
Qui plantavit aurem, non audiet : * aut qui fixit óculum, non considerat ?
Qui corrigit gentes, non arguet : * qui docet hóminem scientiam ?
Dóminus scit cogitationes hóminum, * quóniam vanæ sunt.
Beatus homo, quem tu erudieris, Dómine : * et de lege tua docueris eum.
Et mitiges ei a diébus malis : * donec fodiatur peccatori fóvea.
Quia non repellit Dóminus plement suam : * et hæreditatem suam non derelinquit.
Quoadusque justitia convertatur in judicium : * et qui juxta illam, omnes qui recto sunt corde.
Quis consúrget mihi adversus malignantes ? * aut quis stabit mecum adversus operantes iniqitatem ?
Nisi quia Dóminus adjúvit me : * paulo minus habitasset in inferno ánima mea.
Si dicébam : Motus est pes meus : * misericordia tua, Dómine, adjuvabat me.
Secundum multitúdinem dolorum meorum in corde meo : * consolationes tuas lætitiacáverunt ániam meam.
Numquid adhaeret tibi sedes iniquitatis : * qui fingis laborem in præcepto ?
Captabunt in ániam justi : *

et sanguinem innocenter condemnabunt.

Et factus est mihi Dóminus in refugium: * et Deus meus in adjutorium spei meæ.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum, et in malitia eorum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Vita Benedictus Dóminus in aeternum.

Vita Cantate.

Psalmus 97

CANTATE Dómino canticum novum: * cantate Dómino, omnis terra.

Cantate Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes glóriam ejus: * in omnibus populis mirabília ejus.

Nuóniam magnus Dóminus, et laudabilis nimis: * terribilis est super omnes deos.

Nuóniam omnes dei géntium démonia: * Dóminus autem celos fecit.

Confessio, et pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctifica-tione ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honorem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Fóllite hóstias, et introste in átria ejus: * adoráte Dóminus in átrio sancto ejus.

Commovereátur a facie ejus uni-versa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Nenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicabit pöpulos in æquitate.

Aletentur cœli, et exultet terra, commovereátur mare, et plenitudo ejus: * gaudébunt campi, et omnia quæ in eis sunt.

Nunc exultabunt ómnia ligna silvárum a facie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate, * et pöpulos in veritate sua.

Psalmus 96

DOMINUS regnávit, exultet terra: * letentur insulae multæ. Nubes, et caligo in circúitu ejus: * justitia, et judicium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * et inflammabit in circúitu inimicos ejus.

Illuxerunt fúlgura ejus orbi ter-ræ: * vidit, et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Dómini: * a facie Dómini omnis terra.

Annuntiaverunt cœli justitiam ejus: * et vidérunt omnes pó-puli glóriam ejus.

Tonfundantur omnes qui adorant sculpúria: * et qui glorián-tur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et letata est Sion.

Et exultavérunt filii Judæ, * propter judicium tua, Dómine.

Nuóniam tu Dóminus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dóminum, odite malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætitia.

Letamini, justi, in Dómino: * et confitímini memoriæ sanctifica-tionis ejus.

Aha Cantate Dómino, et benedícite nómini ejus.

Per Annun. **V** Intret oratio mea in conspectu tuo, Dómine.

R Inclina aurem tuam ad pre-cem meam.

In Adv. **V** Emítte Agnum, Dñe. dominatorem terræ. **R** De petra deserti ad montem filiæ Sion.

In Quadrag. **V** Scápolis suis obumbrábit tibi. **R** Et sub pen-nis ejus sperábis.

Tempore Passionis. **V** De ore leónis libera me, Dómine. **R** Et a cérnibus unicórniū humili-tátem meam.

Tempore Pasch. **A**ha Alleluia, alleluia, alleluia. **V** Surréxit Dóminus vere, alleluia. **R** Et appáruit Simóni, alleluia.

Pro uno vel pluribus Martyribus temp. Pasch. ¶ Lux perpétua lucébit Sanctis tuis, Dómine, alleluia. Et atérnitas téporum, alleluia.

Pro uno Martyre extra temp. Pasch. ¶ Posuisti, Dómine, super caput ejus. Corónam de lápide pretiósio.

Pro pluribus Martyribus. ¶ Exultent justi in conspéctu Dei. Et delectentur in lætitia.

Pro Conf. Pont. ¶ Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. Ad sacrificandum ei hóstiam laudis.

Pro Conf. non Pont. ¶ Os justi meditábitur sapiéntiam. Et lingua ejus loquétur iudicium.

Pro una Sancta. ¶ Adjuvábit eam Deus vultu suo. Et Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES.

Aña. Spíritu principálí confirma cor meum, Deus. Psalm. Misere ré mei. 42.

Aña In veritáte.

Psalmus 142.

DOMINE, exáudi oratióinem meam, auribus pécipe obsecratiómem meam in veritáte tua : * exáudi me in tua justitia. Et non intres in iudícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimicus ánimam meam : * humiliavit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscuris sicut mórtuos sǽculi : * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátem est cor meum. Memor fui diérum antiquórum, meditáta sum in ómnibus opéribus tuis : * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te : * áнима mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me, Dómine : * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me : * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Cuidam fac mibi mane miseri-

córdiam tuam : * quia in te sperávi.

Votam fac mibi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levavi ánimam meam.

Spíritus me de inimicis meis, Dómine, ad te confúgi : * doce me facere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Educes de tribulatióne ánimam meam : * et in misericórdia tua dispérdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Aña. In veritáte tua exáudi me, Dómine.

Aña. Illúmina, Dómine, vultum tuum super nos. Psalm. Deus, Deus meus. 44.

Aña. Dómine.

Canticum Habacuc. Cap. 3.

DOMINE, audívi auditiómem tuam, * et timui.

Dómine, opus tuum * in médio annórum vivifica illud.

In médio annórum notum fáci-s : * cum iratus fúeris, misericórdiae recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et sanctus de monte Pharan.

Péruit cœlos glória ejus : * et laudis ejus plena est terra.

Plendor ejus ut lux erit : * córnua in mánibus ejus

Ibi abscondita est fortitudo ejus : * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diabolus ante pedes ejus. Stetit, et mensus est terram.

Spéxit, et dissolvit gentes, * et contriti sunt montes sǽculi.

Neuráti sunt colles mundi, * ab itinéribus aeternitatis ejus.

Pro iniquitaté vidi tentória Aethiópiæ : * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indigátió tua?

qui ascéndes super equos tuos :
* et quadrigæ tuæ salvátio.
Suscitans suscitábis arcum
tuum : * juraménta tríbubus
que locútus es.

Flúvios scindes terræ : vidérunt
te , et doluerunt montes : * gur-
ges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam : *
altitudo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitá-
culo suo : * in luce sagittárum
tuárum, ibunt in splendore ful-
gurántis basæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : *
* et in furóre obstupesfácies
gentes.

Egréssus es in salútem pôpuli
tui : * in salútem cum Christo
tuo :

Percussisti caput de domo smi-
pii : * denudásti fundaméntum
eius usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus , cápiti
bellatórum ejus , * veniéntibus
ut turbo ad dispergéndum me.

Exultatio eórum , * sicut ejus
qui dévorat pauperem in abs-
cónito.

Niam fecisti in mari equis tuis ,
* in luto aquárum multárum
audívi , et conturbátus est ven-
ter meus : * a voce contremé-
runt lábia mea.

Ingrediáatur putrédo in óssibus
meis , * et subter me scáteat.

Et requiéscam in die tribula-
tiónis : * ut ascéndam ad pôpu-
lum accinctum nostrum.

Hicu s enim non florébit : * et
non erit germen in víneis.

Ventiétur opus olívæ , * et arva
non áfferent cibum.

Abscindétur de ovili pecus : * et
non erit arméntum in præs-
pibus.

Igo autem in Dómino gaudébo :
* et exultábo in Deo Iesu meo.
Iesus Dóminus fortitúdo mea : *
et ponet pedes meos quasi cer-
vórum.

Et super excélsa mea dedúcet
me vîctor * in psalmis canén-
tem.

Via Dómine , audívi andítum
tuum , et físmui.

Ana In tympano et choro , in
chordis et órgano laudáte Deum.
Psalm. Laudáte Dóminum de
cælis. 15.

Cáptitulum Rom. 13. d
Nox præcéssit , dies autem ap-
propinquávit : abjiciámus
ergo ópera tenebrárum , et in-
duámur arma lucis : sicut in die
honéste ambulémus.

Hymnus.

TERNA cœli glória ,
Beata spes mortálium ,
Summi Tonantis Unice ,
Castæque proles Vírginis :
Va déxteram surgéntibus ,
Exúrgat et mens sóbria ,
Flagrans et in laudem Dei
Grates repéndat débitas.
Ortus refúlget lúcifer ,
Præítque solem nóntius :
Cadunt tenébræ nónctium ,
Lux sancta nos illúminet.
Manénsque nostris sénsibus ,
Noctem repéllat sæculi ,
Omnique fine témporis
Purgata servet pectora.
Quæsita jam primum Fides
In corde radices agat :
Secúnda spes congáudeat ,
Qua major exstet châritas.
Deo Patri sit glória ,
Ejúsque soli Fílio ,
Cum Spíritu Paráclito ,
Nunc , et per omne sæculum.

Amen.

¶ Repléti sumus mane miseri-
cordia tua. ¶ Exultávimus , et
delectáti sumus.

Ad Benedictus . Aña.
Per víscea misericórdie Dei no-
stri visitávit nos Óriens ex alto.

Preces . quando dicuntur. ha-
bentur supra in Feria ij. 45.

SABBATO

Ad Matutinum.
Invitatoriū. Hóminum Deum
nostrum , + Venite , adorémus.
Psalm. Venite. 4.

Hymnus.

SUMMA Parens cleméntiæ ,
Mundi regis qui máchinam ,
Unus et substântiæ ,
Trinúisque persónis Deus.
Nostros pius cum canticiis
Fletus benigne suscipe ;

**Ut corde puro sórdium
Te perfruámur lárgius.
Lumbos, jecúrque mórbidum
Flamnis adúre cóngruis :
Ecíneti ut artus excubent
Luxu remóto péssimo.
Quicúmque ut horas noctium
Nunc concinéndo rúmpimus ,
Dítémur omnes áfflatim
Donis bátae pátriae.
Præsta , Pater piissime ,
Pátrique compar Unice ,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum .
Amen.**

Aña Quia mirabília.

Tempore Paschæ. Aña Allelúia.
Psalms 97.

CANTATE Dómino canticum no-
vum : * quia mirabília fecit .
Salvávit sibi dextera ejus : * et
bráchium sanctum ejus .
Notum fecit Dóminus salutare
suum : * in conspéctu géntium
revelávit justitiæ suam .
Recordatus est misericordiæ
suæ : * et veritatis suæ dómui
Israel .
Vidérunt omnes térmīni terræ *
salutare Dei nostri .
Jubiláte Deo. omnis terra : * can-
tate , et exultáte , et psálmitte .
Psálmitte Dómino in cithara , in
cithara et voce psalmi : * in
tubis ductilibus , et voce tubæ
córnea .
Jubiláte in conspéctu regis Dó-
mini : * moveátur mare , et ple-
nitudo ejus ; orbis terrarum , et
qui hábitant in eo .
Flúmina plaudent manū , simul
montes exultábunt a conspéctu
Dómini : * quóniam venit judi-
cáre terram .
Judicábit orbem terrárum in ju-
stitia , * et pópulos in æquitáte .
Psalms 98.

Dominus regnávit , irascántur
pópuli : * qui sedet super
Chérubim , moveátur terra :
Dóminus in Sion magnus : * et
excélsus super omnes pópulos .
Confiteántur nómini tuo magno ,
quóniam terríbile et sanctum
est : * et honor regis iudicium
diligit .

In parásti directiōnes : * iudi-
cium et justitiā in Jacob tu
fecisti .

Exaltáte Dóminum Deum no-
strum , et adoráte scabéllum
pedum ejus : * quóniam san-
ctum est .

Moyses et Aaron in Sacerdótibus
ejus : * et Sámuél inter eos ,
qui invocant nomen ejus .

Invocabánt Dóminum , et ipse
exaudiébat eos : * in colúmna
nubis loquebátur ad eos .

Custodiébant testimónia ejus , *
et præceptum quod dedit illis .

Dómine Deus noster , tu exaudié-
bas eos : * Deus , tu propitius
fúisti eis , et ulciscens in omnes
adíventiones eórum .

Exaltáte Dóminum Deum no-
strum , et adoráte in monte
sancto ejus : * quóniam sanctus
Dóminus Deus noster .

**Aña Quia mirabília fecit Dómi-
nus .**

Sequens Aña , et Psalms
Jubiláte , hic prætermittitur ,
quando dicitur in Laudibüs , ut
in Sabbatis , in quibus fit Offic.
de S. Maria , et in Vigil. Nativ.
Domi ni in Sabbato occurrente ;
et ejus loco dicitur Aña , et
Psalms 98. est confitéri , ut infra .
Aña Jubiláte .

Psalms 98.

JUBILÁTE Deo , omnis terra : *
Jserváte Dómino in lèttia .
Introitio in conspéctu ejus , * in
exultatiōne .

Sicutóte quóniam Dóminus ipse
est Deus : * ipse fecit nos , et
non ipsi nos .

Pópulus ejus , et oves pásce
ejus : * introitio portas ejus in
confessiōne , átria ejus in hy-
mnis : confitémini illi .

Iaudáte nomen ejus ; quóniam
suávis est Dóminus , in ætérnum
misericordia ejus : * et usque
in generatiōnem , et generatiō-
nem véritatis ejus .

vel Psalmus 91.

IRONUM est confitéri Dómino : *
Et psállore nómini tuo , Al-
tissime :

Ad annuntiandum mane miseri-

córdiam tuam : * et veritátem tuam per noctem.
In decachórdo , psaltério : * cum cantico , in cíthara .
Quia delectásti me , Dómine , in factúra tua : * et in opéribus mánuum tuárum exultábo .
Quam magnificáta sunt ópera tua , Dómine ! * nimis profundiæ factæ sunt cogitationes tuæ .
Vir insípiens non cognoscet ; * et stultus non intellégit hæc .
Cum exorti fuerint peccatóres sicut fœnum : * et apparuerint omnes , qui operántur iniquitatem .
Et intérerant in sǽculum sǽculi : * tu autem Altíssimus in æternum , Dómine .

Quóniam ecce inimici tui , Dómine , quóniam ecce inimici tui peribunt : * et dispergéntur omnes qui operántur iniquitatem .
Et exaltabitur sicut unicórnis cornu meum : * et senectus mea in misericórdia uberi .
Et despéxit oculus meus inimicos meos : * et in insurgéntibus in me malignántibus audiet auris mea .
Iustus ut palma florébit : * sicut cedrus Libani multiplicabitur .
Plantati in domo Dómini , * in atríis domus Dei nostri florébunt .
Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi : * et bene patientes erunt , ut annuntient .
Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iniquitas in eo .

Psalmus 100.

MISERICÓRDIA , et judicium * cantábo tibi , Dómine .
I sallam , et intelligam in via immaculata , * quando vénies ad me .
Perambulábam in innocéntia cordis mei , * in medio domus meæ .

Non proponébam ante oculos meos rem injústam : * facientes prævaricatiōnes odivi .
Non adhæsit mihi cor pravum ; * declinátem a me malignum non cognoscébam .

Detrahéntem secréto proximo suo , * hunc persequébar .
Supérbo oculo , et insatiabili corde , * cum hoc non edébam .
Oculi mei ad fidéles terræ , ut sédeant mecum : * ámbulans in via immaculata , hic mihi ministrabat .
Non habitábit in medio domus meæ qui facit supérbiam : * qui lóquitur infíqua , non diréxit in conspéctu oculórum meórum .
In matutino interficiebam omnes peccatóres terræ : * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitatem .

Ana. Jubiláte Deo , omnis terra .
vel Anu Bonum est confiteri Dño .
Aña. Clamor meus .

Psalmus 101.

DOMIN , exaudi orationem meam , * et clamor meus ad te véniat .

Non avértas faciem tuam a me : * in quacumque die tribulor , inclina ad me aurem tuam .

In quacumque die invocavero te , * velociter exaudi me .

Quia desecérunt sicut sumus dies mei : * et ossa mea sicut crémium aruérunt .

Percussus sum ut fœnum , et aruit cor meum : * quia oblitus sum comédere panem meum .

A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ .

Similis factus sum pelicano solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domicilio .

Vigilávi , * et factus sum sicut passer solitarius in tecto .

Tota die reprobrabant mihi inimici mei : * et qui laudabant me , adversum me jurábant .

Quia cinerem tamquam panem manducábam , * et potum meum cum fletu miscébam .

A facie iræ , et indignationis tuæ : * quia elevans alisisti me .

Dies mei sicut umbra declináre runt : * et ego sicut fœnum arui .
Tu autem , Dómine , in æternum pérmanes : * et memoriále tuum in generationem , et generatiōnem .

Iu exúrgens miseréberis Sion : *

quia tempus miserendi ejus,
quia venit tempus.
Quóniam placuerunt servis tuis
lápides ejus : * et terræ ejus mi-
sererbuntur.
Et timébunt gentes nomen tuum,
Dómine : * et omnes reges ter-
rae gloriæ tuam.
Quia ædificavit Dóminus Sion :
* et vidébitur in gloria sua.
Respexit in orationem humili-
um : * et non sprevit precem
eorum.
Scribántur hæc in generatioñe
altera, * et pôpulus, qui créa-
bitur, laudabit Dóminum.
Quia prospéxit de excélo sancto
suo : * Dóminus de cœlo in ter-
ram aspexit :
Et audiret gémitus compedito-
rum : * ut sólveret filios inter-
emptorum :
Et annuntient in Sion nomen
Dómini, * et laudem ejus in
Jerúsalem.
In conveniendo pôpulos in unum,
* et reges ut sérviant Dómino.
Espóndit ei in via virtutis suæ:
* Paucitatem diérum meórum
nuntia mihi.
Se révoces me in dimidio dié-
rum meórum : * in generatioñem
et generatioñem anni tui.
Initio tu, Dómine, terram fun-
dasti : * et ópera mánuum tuá-
rum sunt cœli.
Ipsi peribunt, tu autem pér-
manes : * et omnes sicut vesti-
mentum veteráscerent.
Et sicut opertórium mutábis eos,
et mutabuntur : * tu autem idem
ipse es, et anni tui non deficiens.
Fili servórum tuórum habitá-
bunt : * et semen eórum in sæ-
culum dirigéatur.

Psalms 80

BENEDIC, áнима mea, Dómino :
* et ómnia, quæ intra me
sunt, nōmini sancto ejus.
Benedic, áнима mea, Dómino : *
et noli oblivisci omnes retribu-
tiones ejus.
Qui propitiátur ómnibus inqui-
tati bus tuis : * qui sanat omnes
infirmitati es tuas.
Qui rédimit de intéritu vitam

tuam : * qui corónat te in mis-
ericordia, et miserationibus.
Qui replet in bonis desidérium
tuum : * renovabitur ut aquila
juventus tua.
Faciens misericórdias Dóminus,
* et iudicium ómnibus injúriam
patiéntibus.
Notas fecit vias suas Moysi, *
filiis Israel voluntates suas.
Miserátor et misericors Dómi-
nus : * longánimis, et multum mi-
sericors.
Non in perpetuum irascétur : *
neque in æternum comminabitur.
Non secundum peccata nostra
fecit nobis : * neque secundum
iniquitati es nostras retríbuit no-
bis.
Quóniam secundum altitudinem
cœli a terra, * corroboravit mi-
sericordiam suam super timéntes se.
Quantum distat ortus ab Occi-
dente : * longe fecit a nobis ini-
quitati es nostras.
Quómodo miserabitur pater filiò-
rum, miséritus est Dóminus ti-
mémentibus se : * quóniam ipse
cognovit signum nostrum.
Recordátus est quóniam pulvis
sumus : * homo sicut fœnum
dies ejus, tamquam flos agri
sic efflorébit.
Quóniam spíritus pertransíbit in
illo, et non subsistet : * et non
cognoscet amplius locum suum.
Misericordia autem Dómini ab
æterno, * et usque in æternum
super timéntes eum.
Et justitia illius in filios filiò-
rum, * his, qui servant testa-
mentum ejus :
Et mémores sunt mandatórum
ipsius, * ad faciéndum ea.
Témores in cœlo parávit sedem
suam : * et regnum ipsius óm-
nibus dominabitur.
Benedicte Dómino, omnes An-
geli ejus : * potentes virtute,
facientes verbum illius, ad au-
diéndam vocem sermonum ejus.
Benedicte Dómino, omnes virtú-
tes ejus : * ministri ejus, qui
satisfici voluntati ejus.
Benedicte Dómino, ómnia ópera

**ejus : * in omni loco dominatio-
nis ejus , bénedic , ânima mea ,
Dómino.**

**¶. Clamor meus ad te véniat ,
Deus.**

¶. Bénedic.

Psalmus 103.

Bénedic , ânima mea , Dómino : *
Dómine Deus meus , magnificatus
es veheménter ,
confonserem , et decórem in-
duisti : * amictus lúmine sicut
vestiménto .

bréndens cœlum sicut pellem :
* qui tegis aquis superiòra ejus .
ui ponis nubem ascénsum
tuum : * qui àmbulas super pen-
nas ventórum .

**ui facis ángelos tuos , spíritus :
* et ministros tuos , ignem uré-
tem .**

**ui fundásti terram super stabi-
litatem suam : * non inclinábi-
tur in sæculum sæculi .**

byssus sicut vestiméntum ,
amictus ejus : * super montes
stabunt aquæ .

biscrepatione tua fúgient : *
a voce tonitruí tui formidabunt .
scendunt montes , et descén-
dant campi , * in locum , quem
fundásti eis .

Términum pesuísti , quem non
transgrediéntur : * neque con-
verténtur operíre terram .

**ui emittis fontes in convallibus:
* inter médium móntium per-
transibunt aquæ .**

Ostabant omnes bestiæ agri : *
espectant utrónagri in siti sua .
uper ea vólucres cœli habita-
bunt : * de médio petrârum da-
bunt voces .

Rigans montes de superiòribus
suis : * de fructu óperum tuórum
satisfiunt terra .

Rodúcens sœnum juméntis , *
et herbam servituti hóminum .

Itedicas panem de terra : * et
vinum laetificet cor hóminis .

Itebílaret sacerdotem in óleo : * et
panis cor hóminis confírmet .

Astarabunt ligna campi , et
cedri Líbani , quas plantavit : *
illuc passeret nidificabunt .

Erródi domus dux est eórum :
TOTIUS.

*** montes excélsi cervis : petra
refúgium herinacis .**

Fecit lunam in témpora : * sol
cognovit occásum suum .

Posuísti tenebras , et facta est
nox : * in ipsa pertransibunt
omnes bestiæ silvæ .

Catuli leónum rugientes , ut rá-
piant , * et querant a Deo escam
sibi .

Ortus est sol , et congregati sunt:
* et in cubilis suis colloca-
buntur .

Lxibit homo ad opus suum : *
et ad operationem suam usque
ad vésperum .

Quam magnificata sunt ópera
tua , Dómine ! * Ómnia in sapientia
fecisti ; impléta est terra posses-
sione tua .

Hoc mare magnum , et spatió-
sum mánibus : * illuc reptilia ,
quorum non est númerus .

Animalia pusilla cum magnis : *
illuc naves pertransibunt .

Draco iste , quem formasti ad
illudéndum ei : * Ómnia a te ex-
péctant , ut des illis escam in
tempore .

Dante te illis , colligent : * ape-
riente te manum tuam , ómnia
implerbuntur bonitatem .

Averténte autem te faciem , tur-
babuntur : * anfères spíritum
eórum , et deficient , et in púl-
verem suum reverténtur .

Mißites spíritum tuum , et crea-
buntur : * et renovábis faciem
terre .

Sit glória Dómini in sæculum :
* lætabitur Dóminus in opéribus
suis .

Qui réspicit terram , et facit eam
trémere : * qui tangit montes ,
et súmigant .

Cantabo Dómino in vita mea : *
psallam Deo meo quândiu sum .

Jucundum site elóquium meum :
* ego vero delectabor in Dómino .

Deficiant peccatóres a terra , et
iniqui ita ut non sint : * bénedic ,
ânima mea , Dómino .

Psalmus 104.

CONFITEMINI Dómino , et invo-
cate nomen ejus : * annun-
tiate inter gentes ópera ejus .

Mantate ei, et psallite ei : * narrate omnia mirabilia ejus.

Laudamini in nomine sancto ejus : * lætetur cor querentium Dóminum.

Querite Dóminum, et confirmámini : * querite faciem ejus semper.

Mementote mirabiliū ejus, quæ fecit : * prodigia ejus, et judicia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus : * filii Jacob electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster : * in univérsa terra iudicia ejus.

Memor fuit in sæculum testamenti sui : * verbi, quod mandavit in mille generationes.

Quod dispósuit ad Abraham : * et iuramenti sui ad Isaac.

Et statuit illud Jacob in præceptum : * et Israel in testaméntum æternum.

Iicens : Tibi dabo terram Chanaan, * lunculum hereditatis vestram.

Cum essent númerō brevi, * paucissimi et incolæ ejus.

Et pertransierunt de gente in gentem, * et de regno ad populum alterum.

Non reliquit hóminem nocére eis : * et corripuit pro eis reges. Nolite tangere christos meos : * et in prophétis meis nolite malignari.

Et vocavit famam super terram : * et omne firmamentum panis contrivit.

Misit ante eos virum : * in servum venundatus est Joseph.

Humiliaverunt in compéribus pedes ejus, ferrum pertransiit animam ejus : * donec veniret verbum ejus.

Loquium Dómini inflammavit eum : * misit rex, et solvit eum : princeps populorum, et dimisit eum.

Constituit eum dóminum domus suæ : * et principem omnis possessionis suæ.

Et eruditum principes ejus sicut semetipsum : * et senes ejus prudétiā doceret.

Et intravit Israel in Egyptum,

* et Jacob accola fuit in terra Cham.

Et auxit populum suum vehementer : * et firmavit eum super inimicos ejus.

Convértit cor eorum ut odírent populum ejus : * et dolum facerent in servos ejus.

Misit Moysen servum suum : * Aaron, quem élégit ipsum.

Possuit in eis verba signorum suorum, * et prodigiorum in terra Cham.

Misit tenebras, et obscuravit : * et non exacerbat sermones suos.

Convértit aquas eorum in sanguinem : * et occidit pisces eorum.

Didit terra eorum ranas * in penetratibus regum ipsorum.

Dixit, et venit cœnomyia : * et cinesis in omnibus fluvibus eorum.

Possuit pluvias eorum grändinem : * ignem comburéntem in terra ipsorum.

Et percussit vînes eorum, et fulcinea eorum : * et contrivit lignum finium eorum.

Dixit, et venit locusta, et bruchus, * cujus non erat númerus ; Et comedit omne frumentum in terra eorum : * et comedit omnem fructum terræ eorum.

Et percussit omne primogénitum in terra eorum : * primítias omnis laboris eorum.

Eduxit eos cum argento et auro : * et non erat in tribubus eorum infirmus.

Lætata est Egyptus in protectione eorum : * quia incubuit timor eorum super eos.

Expandit nubem in protectionem eorum, * et ignem ut luceret eis per noctem.

Petiérunt, et venit coturnix : * et pane cœli saturavit eos.

Diripiit petram, et fluxerunt aquæ : * abiérunt in sicco fluminina.

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod habuit ad Abraham puerum suum.

Et eduxit populum suum in ex-

ultatiōne , * et élēctos suos in
lētīlia.

Et dedit illis régiones géntium :
* et labōres populōrum possedē-
runt.

Et custodiant justificatiōnē ejus,
* et legem ejus requirant.

Vita. Bénedic , ánima mea , Dó-
mino.

Vita. Vísita nos.

Psalmus 103.

CONFITEMINI Dómino , quóniam
bonus ; * quóniam in sācū-
lum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini,
* auditas faciet omnes laudes
ejus ?

Féati , qui custodijunt iudicium ,
* et faciunt iustitiam in omni
tempore.

Mémēto nostri , Dómine , in be-
neplácito populi tui : * visita
nos in salutari tuo :

Ad vidéndum in bonitatē electō-
rum tuōrum , ad lætāndum in
lætīlia gentis tuæ : * ut laudēris
cum hæreditatē tua.

Eccāvimus cum pátribus no-
stris : * injúste égimus , iniqui-
tatem fécimus.

Atres nostri in Agypto non in
tellexérunt mirabilia tua : * non
suérunt mémores multitūdinis
misericórdia tuae.

Et irritavérunt ascendentes in
mare , * mare rubrum.

Et salvávit eos propter nomen
suum : * ut notam fáceret po-
tentiam suam.

Et incrēpuit mare rubrum , et
exsiccatum est : * et dedúxit
eos in abyssis sicut in déserto.
Et salvávit eos de manu odién-
tiūm : * et redémit eos de manu
inimici.

Et opéruit aqua tribulantes eos ,
* unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus : * et
laudavérunt laudem ejus.

Ito fecérunt , oblixi sunt ópe-
rum ejus : * et non sustinuérint
consilium ejus.

Et concupíerunt concupiscé-
tiā in déserto : * et tentavérunt
Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitionem ipsōrum:

* et misit saturitatē in ánimās
eōrum.

Et irritavérunt Moysen in ca-
stis : * Aaron sanctum Dómini.
A pécta est terra , et deglutivit
Dathan : * et opéruit super con-
gregatiōnem Abíron.

Et exársit ignis in synagóga
eōrum : * flamma combussit
peccatóres.

Et fecérunt vitulum in Iloreb : *
et adoravérunt sculp̄tile.

Et mutavérunt gloriā suā *
in similitūdinem vituli comedé-
tis sōnum.

Obliti sunt Deum , qui salvávit
eos : * qui fecit magnalia in
Agypto , mirabilia in terra Cham:
terribilia in mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos : * Si
non Moyses electus ejus stetisset
in confactiōne in conspectū
ejus :

Et avérteret iram ejus , ne dis-
pérderet eos : * et pro nihilo ha-
buérunt terram desiderabilem :
Non credidérunt verbo ejus , et
murmuravérunt in tabernáculis
suis : * non exaudiérunt vocem
Dómini.

Et elevávit manū suā super
eos : * ut prostérneret eos in
déserto :

Et ut dejiceret semen eōrum in
natiōnibus : * et dispérgeret eos
in regiōnibus.

Et initiati sunt Beélphegor : * et
comederunt sacrificia mortuō-
rum.

Et irritavérunt eum in adinven-
tiōnibus suis ; * et multiplicáta
est in eis ruīna.

Et stetit Phinees , et placávit :
* et cessávit quassatiō.

Et reputatum est ei in justitiā :
* in generatiōnem , et generatiō-
nem usque in sempitēnum.

Et irritavérunt eum ad aquas
contradictiōnis : * et vexatus
est Moyses propter eos : quia
exacerbavérunt sp̄ritum ejus.

Et distinxit in labiis suis : * non
disperdidérunt gentes , quas dixit
Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes ,
et didicérunt ópera eōrum ; et

servierunt sculptilibus eorum : * et factum est illis in scandalam.
Et immolaverunt filios suos, * et filias suas dæmoniis.

Et effuderunt sanguinem innocentem : * sanguinem filiorum suorum, et filiarum suarum, quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan.

Et infecta est terra in sanguinibus, et contaminata est in operibus eorum : * et fornicati sunt in adinventionibus suis.

Et iratus est furore Dominus in populum suum, * et abominatus est hereditatem suam.

Et tradidit eos in manus gentium : * et dominati sunt eorum, qui odérunt eos.

Et tribulaverunt eos inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum : * saepe liberavit eos.

Ipse autem exacerbaverunt eum in consilio suo : * et humiliati sunt in iniquitatibus suis :

Et vidit cum tribularentur, * et audivit orationem eorum.

Et memor fuit testamenti sui : * et pœnitus eum secundum multitudinem misericordiae sue.

Et dedit eos in misericordias * in conspectu omnium, qui cœperant eos.

Salvos nos fac, Domine Deus noster : * et congrega nos de nationibus.

Et confitemur nomini sancto tuo : * et gloriemur in laude tua.
Benedictus Dominus Deus Israel a seculo et usque in seculum : * et dicet omnis populus : Fiat, fiat.

Psalmus 106.

CONFITEMINI Domino quoniam bonus : * quoniam in seculum misericordia ejus.

Dicant qui redempti sunt a Domino, quos redemit de manu inimici : * et de regionibus congregavit eos.

A solis ortu, et occasu : * ab Aquilone, et mari.

Erraverunt in solitudine in aquoso : * viam civitatis habitaculi non invenerunt.

Esurientes, et sitientes : * anima eorum in ipsis defecit.

Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur : * et de necessitatibus eorum eripuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam : * ut irent in civitatem habitacionis. Confiteantur Domino misericordiae ejus : * et mirabilia ejus filiiis hominum.

Quia satiavit animam inanem : * et animam esurientem satiavit bonis.

Edentes in tenebris, et umbra mortis : * vincitos in mendicitate, et ferro.

Quia exacerbaverunt eligquia Dei ; * et consilium Altissimi irritaverunt.

Et humiliatum est in laboribus cor eorum : * infirmati sunt, nec fuit qui adjuvaret.

Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur : * et de necessitatibus eorum liberavit eos.

Et eduxit eos de tenebris, et umbra mortis : * et vincula eorum disrupit.

Confiteantur Domino misericordiae ejus : * et mirabilia ejus filiiis hominum.

Quia contrivit portas aereas : * et vectes ferreos confrégit.

Suscipit eos de via iniquitatis eorum : * propter injusticias enim suas humiliati sunt.

Omnem escam abominata est anima eorum : * et appropinquaverunt usque ad portas mortis.

Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur : * et de necessitatibus eorum liberavit eos. Misit verbum suum, et sanavit eos : * et eripuit eos de interitionibus eorum.

Confiteantur Domino misericordiae ejus ; * et mirabilia ejus filiiis hominum.

Et sacrificent sacrificium laudis : * et annuntient opera ejus in exultatione.

Qui descendunt mare in navibus, * facientes operationem in aquis multis.

Ipse vidérunt opera Domini, * et mirabilia ejus in profundo.

ixit, et stetit spíritus procéllæ : * et exaltati sunt fluctus ejus. Ascendent usque ad cœlos, et descendunt usque ad abyssos : * anima eórum in malis tabescerat.

Turbati sunt, et moti sunt sicut ebrios : * et omnis sapiéntia eórum devorata est.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitatibus eórum edúxit eos.

Et statuit procéllam ejus in auram : * et siluérunt fluctus ejus.

Et letati sunt quia siluérunt : * et deduxit eos in portum voluntatis eórum.

Confiteantur Dómino misericórdie ejus : * et mirabília ejus filiis hóminum.

Et exaltent eum in Ecclesia plebis : * et in cáthedra seniòrum laudent eum.

Et exsultit flúmina in desértum : * et exiit aquárum in sitim ; terram fructíferam in salsúginem : * a malitia inhabitantium in ea.

Exsult desértum in stagna aquárum : * et terram sine aqua in exiit aquárum.

Et collocávit illic esuriéntes : * et constituérunt civitatem habitationis.

Et seminavérunt agros, et plantervérunt vineas : * et fecérunt fructum nativitatis.

Et benedixit eis, et multiplicáti sunt nimis : * et juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt : * et vexáti sunt a tribulatiōne malorum, et dolore.

Féusa est contémptio super príncipes : * et errare fecit eos in iacio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia : * et posuit sicut oves familias.

Idébunt recti, et latabuntur : * et omnis iniquitas oppilabit os suum.

Quis sapiens, et custódiet hæc : * et intelliget misericórdias Dómini ?

Víscita nos, Dómine, in salutari tuo.

Aña Confitébor Dómino.

Psalmus 407.

Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum : * cantábo, et psallam in glória mea.

Fúrge, glória mea, exúrge, psaltrium, et cithara : * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in populis, Dómine : * et psallam tibi in natiōibus.

Quia magna est super cœlos misericórdia tua : * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltare super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua : * ut liberéntur cílecti tui.

Salvum fac déxtera tua, et exaudi me : * Deus locútus est in sancto suo.

Exultábo, et diuidam Síchimam, * et convállem tabernaculorum dimétiar.

Meus est Galaad, et meus est Manásses : * et Ephraim suscepit capítis mei.

Iuda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam exténdam calceamentum meum : * mihi alienigenæ amici facti sunt.

Quis deducet me in civitatem munitam ? * quis deducet me usque in Idumæam ?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos, * et non exibis, Deus, in virtutibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatiōne : * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtutem : * et ipse ad níbilum deducet inimicos nostros.

Psalmus 408.

*D*eus, laudem meam ne tacuebris : * quia os peccatóris, et os dolosi super me apertum est. Locuti sunt adversum me lingua dolosa, et sermonibus ódii circumdedérunt me : * et expugnáverunt me gratis.

Ego eo ut me diligenter, detrahébant mihi : * ego autem orabam.

Et posuerunt adversum me mala pro bonis : * et ódium pro dilectione mea.

Constitue super eum peccató-

rem : * et diabolus stet a de-
xtris ejus.

Cum judicátur, éxeat condemná-
tus : * et orátió ejus fiat in peccátū.
Fiant dies ejus pauci : * et epi-
scopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani : * et
uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur filii ejus,
et mendícant : * et ejiciantur de
habitatióibus suis.

Scrutétur sōnerátor omnem sub-
stántiam ejus : * et dirípiant
aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor : * nec sit
qui miscreáter pupilli ejus.

Fiant nati ejus in intérítum : *
in generatióne una deleátur no-
men ejus.

In memóriam rédeat insquitas
patrum ejus in conspéctu Dó-
mini : * et peccátum matris ejus
non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper,
et dispéreat de terra memória
eórum : * pro eo quod non est
recordátus saceré misericórdiā.
Et persecútus est hóminem in-
opem, et mendícum, * et com-
punctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, et vé-
niens ei : * et nóluit benedicti-
ónem, et elongábitur ab eo.

Et induit maledictiónem sicut
vestiméntum, * et intrávit sicut
aqua in interiòra ejus, et sicut
gleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum, quo
operitur : * et sicut zona, qua
semper præcíngitur.

Hoc opus eórum, qui détrahunt
mihi apud Dóminum : * et qui
loquúntur mala advérsus áni-
mam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac me-
cum propter nomen tuum : *
quia suávis est misericórdia tua.

Libera me, quia egénus, et
pauper ego sum : * et cor meum
conturbátum est intra me.

Sicut umbra cum declínat, ablá-
tus sum : * et excússus sum sicut
locústæ.

Créna mea infirmáta sunt a je-
núio : * et caro mea immutata
est propter gleum.

Et ego factus sum oppróbrium
illis : * vidérunt me, et móv-
erunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus :
* salvum me fac secúndum mi-
sericórdiam tuam.

Per sciant quia manus tua haec :
* et tu, Dómine, fecísti eam.

Maledíscant illi, et tu benedíces :
* qui insúrgunt in me confun-
dántur : servus autem tuus læ-
tabitur.

Induántur qui détrahunt mihi,
pudóre : * et operiántur sicut
diplóide confusióne sua.

Confitébor Dómino nimis in ore
meo : * et in médio multórum
laudábo eum.

Quia éstitit a dextris páuperis :
* ut salvam saceret a persequénti-
bus ánimam meam.

Aña. Confitébor Dómino nimis
in ore meo.

Per Annum. ¶ Dómine, exáu-
di oratióne meam. ¶ Et clá-
mor meus ad te véniat.

In Adventu, ¶ Egrediéntur
Dóminus de loco sancto suo.
¶ Véniut ut salvet pópulum
suum.

In Quadragesimá. ¶ Scuto circúm-
dabit te véritas ejus. ¶ Non
timébis a timore nocturno.

Tempore Passionis, ¶ Ne per-
das cum ímpiis, Deus, ánimam
meam. ¶ Et cum viris sanguini-
num vitam meam.

Tempore Paschali, Aña. Alle-
lúia, allelúia, allelúia.

Pro B. Maria, ¶ Diffusa est grá-
tia in lábiis tuis. ¶ Propterea
benedixit te Deus in etérnum.

AD LAUDES.

Aña Benigne fac in bona volun-
tate tua, Dómine. Psalmus Misere-
rére mei. 42.

Aña. Bonum est.

Psalmus 94.

BONUM est confitéri Dómino : *
et psállore nōmini tuo, Al-
tíssime ;

Ad annuntiandum mane miseri-
córdiam tuam : * et veritátem
tuam per noctem.

In decachórdo psaltrério : * cum
cántico, in cithara.

Via delectasti me , Dómine , in factura tua : * et in opéribus manuum tuárum exultabo.

Quam magnificata sunt ópera tua , Dómine ! * nimis profundiæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet : * et stultus non intelliget hæc.

Cum exorti fuerint peccatóres sicut fénus : * et apparderint omnes , qui operántur iniqtitatem :

Et intérerant in sǽculum sæculi : * tu autem Altissimus in æternum , Dómine.

Quóniam ecce inimici tui , Dómine , quóniam ecce inimici tui perfibunt : * et dispergéntnr omnes , qui operántur iniqtitatem.

Et exaltabitur sicut unicórnis cornu meum : * et senectus mea in misericordia uberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos : * et in insurgéntibus in me malignántibus audiet auris mea.

Justus ut palma florébit : * sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Dómini , * in atríis domus Dei nostri florébunt.

Idhuc multiplicabuntur in senecta uberi : * et bene patientes erunt , ut annúntient.

Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iniquitas in eo.

Bonum est confitéri Dómino.

Métuant Dñum omnes fines terræ. Ps. Deus, Deus meus. 14.

Date magnitudinem.

Canticum Moysi. Deut. 32.

Unitæ cœli quæ loquor : * Audiat terra verba oris mei. Concréscat ut pluvia doctrina mea , * fluat ut ros eloquium meum.

Quasi imber super herbam , et quasi stillæ super grámina. * Quia nomen Dómini invocabo : ate magnificéntiam Deo nostro : * Dei perfécta sunt ópera , et omnes viæ ejus judicia.

Eus fidélis , et absque ulla iniqtitatem , justus et rectus. * Pec-cáverunt ei , et non filii ejus in sérdibus :

Generatio prava , atque perver-sa. * Hæcce reddis Dómino , popule stulte et insípiens ?

Rumquid non ipse est pater tuus , * qui possédit te , et fecit , et creávit te ?

Meménto diérum antiquórum , * cogita generatioñes singulas :

Intérroga patrem tuum , et annuntiábit tibi : * majóres tuos , et dicent tibi :

Quando dividébat Altissimus gentes : * quando separábat si-lios Adam.

Constituit térmilos populórum * juxta númerum filiorum Israel.

Pars autem Dómini , populus ejus : * Jacob funiculus hæreditatis ejus.

Invenit eum in terra desérita , * in loco horróris , et vastæ soli-tudinis.

Circumdávit eum et dócuit : * et custodívit quasi pupillam oculi sui.

Sicut aquila pròvocans ad volandum pullos suos , * et super eos vòlitans.

Expándit alas suas , et assímpsit eum , * atque portávit in húme-ris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit : * et non erat cum eo Deus aliénus.

Constituit eum super excélsam terram : * ut coméderet fructus agrorum.

Et súgeret mel de petra , * ole-umque de saxo durissimo :

putrum de arménto , et lac de óvibus : * eum adipe agnórum , et arséntum filiorum Basan :

Et hircos cum medúlla trítici , * et sanguinem uva biberet meracíssimum.

Incrassátus est diléctus , et re-calitrávit , * incrassátus , im-pingnátus , dilatátus.

Pereliquit Deum factórem suum , * et recéssit a Deo salutári suo.

Provocáverunt eum in diis alié-nis , * et in abominationibus ad iracundiam concitáverunt.

Immolaréront dæmóniis , et non Deo : * diis , quos ignorábant :

Sovi recentésque venerunt , * quos non coluerunt patres eoru.

neum, qui te génuit, dereliquisti : * et oblitus es Dómini
creatónis tui.

Vidit Dóminus, et ad iracundiam
concitátus est : * quia provoca-
vérunt eum filii sui, et filiae.

Et ait : Abscondám faciem meam
ab eis, * et considerábo novis-
sima eórum.

Teneratío enim pervaesa est, *
et infidéles filii.

Psi me provocavérunt in eo,
qui non erat Deus, * et irritavé-
runt in vanitáibus suis.

Et ego provocábo eos in eo, qui
non est pópulus, * et in gente
stulta irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre
meo, * et ardébit usque ad in-
férni novissima.

Devorabitque terram cum gér-
mine suo, * et móntium funda-
mента combúret.

Gongregábo super eos mala, *
et sagittas meas complébo in eis.

Consuméntur fame, * et devorá-
bunt eos aves morsu amarís-
simi :

Dentes bestiarum immittam in
eos, * cum furóre trahéntium
super terram, atque serpétium.

Foris vastábit eos gládius, et
intus pavor, * júvenem simul
ac vrginem, lacténtem cum hó-
mine sene.

Ixi : Ubinam sunt? * cessáre
faciam ex hominibus memoriá
eórum.

Sed propter iram inimicórum
distuli : * ne forte superbírent
hostes eórum,

Et dicerent : Manus nostra ex-
célsa, et non Dóminus, * fecit
hæc ómnia.

Cens absque consilio est, et sine
prudéntia. * Utinam sáperent,
et intellegíerent, ac novissima
providérent!

Nuñmodo persecútatur unus mil-
le, * et duo fugent decem millia?

Nonne Ideo, quia Deus suus
vénidit eos, * et Dóminus con-
clúsit illos?

Non enim est Deus noster ut
dii eórum : * et inimici nostri
sunt iudíces.

Te vínea Sodomórum, vínea eó-
rum, * et de suburbánis Go-
mórrhæ.

Eva eórum uva sellis, * et botri
amaríssimi.

Tel dracónum vinum eórum, *
et venénum áspidum insanábile.
Nonne hac cónrita sunt apud
me, * et signata in thesáuris
meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in
témpore, * ut labátur pes eórum.
Juxta est dies perditiónis, * et
adésse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum
sunum, * et in servis suis misere-
rébitur.

Vidébit, quod infirmata sit ma-
nus, * et clausi quoque deseré-
runt, residuque consúmpli sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii eórum? *
in quibus habébant fidúciam?
Te quorum victimis comedébant
ádipes, * et bibébant vinum li-
báminum.

Surgant, et opituléntur vobis, *
et in necessitaté vos prótegant.
Vidéte, quod ego sim solus, *
et non sit álius Ileus præter me:
Ego occídam, et ego vivere fa-
ciam : percútiam, et ego saná-
bo : * et non est qui de manu
mea possit crúiere.

Levábo ad cœlum manum meam,
et dicam : * Vivo ego in ætér-
num.

Si acuero ut fulgur gládium
meum, * et arrípuerit judíctum
manus mea :

seddam ultiórem hóstibus meis,
* et his qui odérunt me, retrí-
buam.

Inebriábo sagittas meas sanguine,
* et gladius meus devorabit
carnes.

Te crúore occisórum. * et de
captivitaté, nudati inimicórum
cápitis.

Laudáte gentes pópulum ejus, *
quia sanguinem servórum suó-
rum ulciscéatur.

Et vindictam retríbuam in hostes
eórum, * et propitius erit terræ
pópuli sui.

Aia. Date magnitudinem Deo
nóstro.

Aña. In cymbalis benesonántibus laudáte Dórum. Psalmus laudáte Dóminum de cœlis. 45.

Capitulum. Rom. 15. d

Vox præcessit, dies autem appropinquavit : abiciámus ergo ópera tenebrarum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

luminus.

A trona jam spargit polum : Terris dies illabitus : Lucis resultat spiculum : Discédat omne lúbricum. phantasma noctis exulet, Menthis reatus corrut : Quidquid tenébris horridum Nox attulit culpæ, cadat. ut mane, quod nos ultimum Hic deprecámur cérnui ; Cum luce nobis effluat, Hoc dum canore concrépat. neo Patri sit glória, Eíusque soli Fílio, Cum Spíritu Paráclito, Nunc et per omne sǽculum.

Amen.

¶ Repléti sumus mane misericordia tua. ¶ Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus. Aña. Illuminare, Dómine, his qui intenebris sedent : et dirige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Preces, quando dicuntur, haentur supra in Feria ij. 43.

DOMINICA

Ad Vespáras.

Pater noster. Ave María. ¶ Deus, in adjutorium. 13.

Aña. Dicit Dóminus.

Temp. Pasch. Aña. Alleluia, sub qua sola Aña dicuntur omnes Psalmi Vesperarum, tam in Dñeis quam in Feriis.

Psalmus 46.

Dixit Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis. Nonc ponam inimicos tuos * scabellum pedum tuorum.

virgam virtutis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Ecum principium in die virtutis tuae in splendóribus sancto-

rum : * ex útero ante luciferum genui te.

Juravit Dóminus, et non posse tébit eum : * Tu es sacérdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dóminus a dextris tuis, * confortat in die iræ suæ reges.

Judicabit in natióibus, implébit ruínas : * conquassabit capita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * protéra exaltabit caput.

Aña. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis.

Aña. Fidélia.

Psalmus 47.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto corde meo, * in consilio justorum, et congregatiōne.

Magna ópera Dómini : * exquisita in omnes voluntates ejus. Confessio et magnificéntia opus ejus : * et justitia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sǽculum testamenti sui : * virtutem óperum suorum annuntiabit populo suo. Ut det illis hereditatem gemitum : * ópera manuum ejus véritas, et judicium.

Fidélia ómnia mandata ejus : confirmata in sǽculum sǽculi, * facta in veritate et aequitate.

Redemptionem misit populo suo : * mandavit in æternum testaméntum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus : * instiūm sapiéntiae timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus sciéntibus eum : * laudatio ejus manet in sǽculum sǽculi.

Aña. Fidélia ómnia mandata ejus: confirmata in sǽculum sǽculi.

Aña. In mandatis.

Psalmus 48.

BATUS vir, qui timet Dónum : * in mandatis ejus vollet nimis.

Sotens in terra erit semen ejus: * generatio rectórum benedicetur.

Gloria et divitiae in domo ejus : *
et justitia ejus manet in sacerdolum sacerduli.

Fortum est in tenebris lumen
rectis : * misericors , et misera-
tor , et justus.

Iucundus homo qui miseretur
et commodat , disponet sermones suos in judicio : * quia in
aeternum non commovabitur.

In memoria eterna erit justus : *
ab auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Dó-
mino , confirmatum est cor
ejus : * non commovabitur do-
nec despiciat inimicos suos.

Ispersit , dedit pauperibus :
justitia ejus manet in sacerdolum
sacerduli , * cornu ejus exaltabitur
in gloria.

Pecccator videt , et irascitur ;
dentes suis fremet et tabescet :

* desiderium peccatorum peribit.
Aqua. In mandatis ejus. cupit
nimis.

Aqua. Sit nomen Dómini.

Psalmus 442

Laudate, pueri , Dóminum : *
laudate nomen Dómini.
sit nomen Dómini benedictum,
* ex hoc nunc , et usque in sacerdolum.

Solis ortu usque ad occasum
* laudabile nomen Dómini.

Excessus super omnes gentes
Dóminus : * et super cœlos glori-
ria ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster,
qui in altis habitat , * et humilia
respicit in cœlo et in terra ?

Rescitans a terra inopem , * et
de stercore érigens pauperem.
et collocet eum cum principibus,
* cum principibus populi sui.

Qui habitare facit stérilem in domo,
* matrem filiorum lætantem.

Aqua. Sit nomen Dómini benedictum
in sacerdolum.

Aqua. Nos qui vivimus.

Psalmus 443

Nexitu Israel de Ægypto , * do-
mus Jacob de populo bárbaro.
facta est Judæa sanctificatio
ejus , * Israel potestas ejus.

Mare videt , et fugit : * Jordánis
convexus est retrorsum.

Montes exultaverunt ut arfetes :
* et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi , mare , quod fu-
gisti ; * et tu , Jordánis , quia
convexus es retrorsum ?

Montes, exultasti sicut arfetes,*
et colles, sicut agni óvium ?

Afacie Dómini mota est terra , *
a facie Dei Jacob.

Qui convértit petram in stagna
aquarum , * et rupe in fontes
aquarum.

Non nobis , Dómine , non nobis :
* sed nōmīni tuo da gloriām.

Asuper misericordia tua , et veri-
tate tua : * nequando dicant
gentes : Ubi est Deus eorum ?

Deus autem noster in cœlo : *
omnia quæcumque voluit , fecit.

Simulácrum gentium argéntum et
aurum , * ópera manuum hó-
minum.

Oculos habent , et non loquēntur : *
óculos habent , et non vidébunt.

Aures habent , et non audient : *
nares habent , et non odorabunt.

Manus habent , et non palpá-
bunt : pedes habent , et non ani-
bulabunt , * non clamabunt in
güture suo.

Smiles illis fiunt qui faciunt
ea : * et omnes qui confidunt
in eis.

Homus Israel speravit in Dómi-
no : * adjutor eorum , et proté-
ctor eorum est.

Homus Aaron speravit in Dómi-
no : * adjutor eorum , et proté-
ctor eorum est.

Qui timent Dóminum , speravé-
runt in Dómino ; * adjutor eórum , et protéctor eorum est.

Dóminus memor fuit nostri : *
et benedixit nobis.

Benedixit dñm̄i Israel , * bene-
dixit dñm̄i Aaron.

Benedixit omnibus , qui timent
Dóminum , * pusillis cum ma-
joribus.

Adsciat Dóminus super vos : *
super vos , et super filios vestros.

Benedicti vos a Dómino , * qui
fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino : * terram
autem dedit filii hóminum.

Non mortui laudabunt te , Dómi-

ne : * neque omnes qui descéndunt in infernum.

**Sed nos qui vivimus, benedíci-
mus Dómino, * ex hoc nunc, et
usque in sǽculum.**

**Aia. Nos, qui vivimus, benedí-
cimus Dómino.**

**Tempore Paschali. Aia Alle-
lúia, allelúia, allelúia.**

Capitulum 2. Cor. 4.

**PENSATOR Deus, et Pater Dó-
mini nostri Iesu Christi, Pa-
ter misericordiarum, et Deus to-
tius consolatiónis, qui consolátur
nos in omni tribulatióne nostra.**

Hymnus.

Iucis Creator óptime,
I Lucem diérum prósperens,
Primórdiis lucis novæ
Mundi patans originem,
qui mane junctum vésperi
Diem vocári præcipis,
Habítur tetricum chaos,
Audi preces cum fléti bus.
Ne mens gravata crímine,
Vita sit exul múnere,
Dum nil perénne cónspicit,
Seséque culpis illigat.
Célèste pulset óstium :
Vitale tollat præmium :
Vitémus omne nónium :
Purgémus omne pessimum.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum.
Amen.

V. Dirigátur, Dómine, orálio
mea. Sicut incénum in con-
spéctu tuo.

Prædictus Hymnus cum suo
V. dicitur a Dñica ij. post Epiph.
usque ad Dom. j. Quadrag., et
a Dñica iij. post Pent. usque ad
Adv. Capit. vero prædictum di-
citur in eisdem Dñicis post Pent.
et Epiph. usque ad Septuag. tan-
tum. Dicitur etiam in feriali
Officio ab Octava Pentec. usque
ad Adv. et ab Oct. Epiph. usque
ad Dom. j. Quadrag. Similiter
et Versic. Aia autem cum Psalm.
semper dicuntur ut supra, quan-
do fit Offic. de Dñica, exceptis
Dñicis Adventus, que habent
Aias proprias.

Canticum B. Marie Virg.

Lac. 1. c

**MAGNIFICAT * Ánima mea Dó-
minus.**

**Et exultávit spíritus meus * in
Deo salutári meo.**

**Quia respéxit humilitátem an-
cillæ suæ : * ecce enim ex hoc
beátam me dicent omnes genera-
tiones.**

**Quia fecit mihi magna, qui po-
tens est : * et sanctum nomen
eius.**

**Et misericórdia ejus a progénie
in progénies * timéntibus eum.**

**Fecit poténtiam in bráchio suo :
* dispérsit supérbos mente cor-
dis sui.**

**Dépositus prétentes de sede, * et
exaltávit húmiles.**

**Esurientes implévit bonis; * et
divites dimisit inánes.**

Auscépit Israel puerum suum, *
recordatus misericórdiæ suæ.

**Quic locútus est ad patres no-
stros, * Abraham, et sémini
eius in sǽcula.**

Glória Patri.

Deinde dicitur Aia, et Oratio
propria.

FERIA SECUNDA.

Ad Vesperas. Aia Inclinávit.

Temp. Paschi. Aia. Allelúia.

Psalmus 41.

**DILEXI, quóniam exaudiét Dó-
minus * vocem oratiónis
meæ.**

**Quia inclinávit aurem suam mi-
hi : * et in diébus meis invocábo.
circumdedérunt me dolores mor-
tis ; * et percula inferni inven-
nérunt me.**

**Tribulatióne, et dolórem in-
véní : * et nomen Dómini in-
caví.**

**O Dómine, libera ánimam meam:
* misericors Dóminus, et justus,
et Deus noster miseréatur.**

**Custodiens párvulos Dóminus : *
humiliátus sum, et liberávit me.
Convértere, ánima mea, in ré-
quiem tuam : * quia Dóminus
benéfícit tibi.**

**Quia eripuit ánimam meam de
morte : * oculos meos a lacry-
mis, pedes meos a lapsu.**

Habébo Dómino * in régione
vívorum.
Aña Inclinávit Dóminus aurem
suam mihi.
Aña Crédidi.

Psalmus 445.
REPIDI, propter quod locútus
sum : * ego autem humiliá-
tus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo : *
Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino, * pro
dómnibus quae retríbuit mihi?
Alicem salutáris accéspiam : *
et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram
omni pôpulo ejus : * pretiosa in
conspéctu Dómini mors sanctó-
rum ejus.
Dómine, quia ego servus
tuus : * ego servus tuus, et filius
ancillæ tue.
Diripisti vñcula mea : * tibi
sacrificábo hóstiam laudis, et no-
men Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in
conspéctu omnis pôpuli ejus : *
in atriis domus Dómini, in mé-
dio tui, Jerúsalem.
Aña Crédidi, propter quod lo-
cútus sum.
Aña Laudáte.

Psalmus 446.
AUDATE Dóminum, omnes gen-
tes : * laudáte eum, omnes
pôpuli.
Quóniam confirmáta est super
nos misericórdia ejus : * et vé-
ritas Dómini manet in æternum.
Aña. Laudáte Dóminum, omnes
gentes.

Aña. Clamávi.

Canticum Graduum *Ps. 449.*
A Dóminum cum tribulárer
Clamávi : * et exaudívit me.
Dómine, líbera ániam meam a
labiis iniquis, * et a lingua do-
losa.
Quid detur tibi, aut quid appo-
natur tibi * ad linguam dolósam?
Agitæ poténtis acútæ, * cum
carbónibus desolatōriis.
En mihi, quia incolatus meus
prolongátus est; habitávi cum
habitantibus Cedar : * multum
incola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem,
eram pacíficus : * cum loquébar
illis, impugnábant me gratis.
Aña Clamávi, et exaudívit me.
Aña Unde véniet.

Psalmus 420.

EYAVI oculos meos in mon-
tes : * unde véniet auxiliu-
michi.
Auxiliu-um meum a Dómino, *
qui fecit cœlum et terram.
Non det in commotióne pedem
tuuim : * neque dormítet qui
custódit te.
Ecce non dormitábit, neque dor-
miet, * qui custódit Israel.
Dóminus custódit te, Dóminus
protéctio tua, * super manum
déxteram tuam.
Per diem sol non uret te : * ne-
que luna per noctem.
Dóminus custódit te ab omni
malo : * custódiat ániam tuam
Dóminus.
Dóminus custódiat intróitum
tuum, et éxitum tuum : * ex
hoc nunc, et usque in sǽculum.
Aña. Unde véniet auxiliu-um mihi.

Tempore Paschati, Aña Alle-
luia, alleluia, alleluia.

Capitulum 2. Cor. 4.

ENEDICRUS Deus, et Pater Dó-
mini nostri Jesu Christi, Pa-
ter misericordiarum, et Deus
totius consolatiónis, qui conso-
látur nos in omni tribulatióne
nostra.

Hymnus.
MENSIS cœli Cónditor,
Qui mixta ne confunderent,
Aque fluénta dividens,
Cœlum dedísti límitem.
Firmans locum cœlestibus,
Similque terræ rivulis,
Ut unda flamas témeret,
Terræ solum ne dissipent.
Insunde nunc, piissime,
Bonum perennis gratiæ :
Fraudis novæ ne cásibus
Nos error áterat vetus.
Lucem fides adáugeat :
Sic lúminis jubar ferat;
Hæc vana cuncta próterat :
Hanc falsa nulla cōpriment.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,

**Cum Spiritu Paráclito
Regnans per omne s̄eculum.
Amen.**

**Dirigéatur, Dómine, oratio mea.
Sicut incénsum in conspectu
tuo.**

Ad Magnificat. Aña.

**Magnificat ánima mea Dóminum,
qua respexit Deus humilitatem
meam.**

In Ferius Adventus, Quadrag. Quatuor Temp. (exceptis Quatuor Temp. Pentecostes) post Vesp. ad Magnificat dicuntur breves Ilexis genibus, si dicentes sint, ut supra in Laud. Ferij. Ratio quando propria non as signatur dicitur de Dñica præc. et habetur in Proprio de Temp. Aña cum Psalmis semper dicuntur ad Vesp. in Offic. feriali, ut in Psalterio. Hymni vero ad Octava Pentec. usque ad Advent. et ab Oct. Epiph. usque ad Epif. primam Quadrag. sive autem ad Magnificat eisdem temporibus usque ad Septuag.

FERIA TERTIA.

Ad Vesperas. Aña In domum Dómini.

Temp. Paschi. Aña Alleluia.
Psalmus 121.

Letatis sum in his, quæ dicitur sunt mihi : * In domum Dómini ibimus.

Tantes erant pedes nostri, * in atriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ edificatur ut

civitas : * cuius participatio ejus in idipsum.

Ille enim ascendérunt tribus, tribus Dómini : * testimonium Israel ad confitendum nōmini Dómini.

Via illuc sedérunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

Ogata quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * et abundántia diligētibus te.

Iust pax in virtute tua : * et abundántia in turribus tuis.

Ropter fratres meos, et próxi mos meos, * loquébar pacē de te.

Ropter domum Dómini Dei no stri, * quæstivi bona tibi.

Aña In domum Dómini læstantes ibimus.

Aña. Qui hábitas. Psalmus 123.

Ad te levavi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.
Ecce sicut óculi servorum * in mánibus dominórum suórum.
Ecce sicut óculi ancillæ in mánibus dómínæ suæ : * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereáter nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri : * quia multum repléti sumus despectiōne.

Quia multum repléta est ánima nostra : * opprobrium abundantibus, et despéctio supérbis.

Aña. Qui hábitas in cœlis, miserére nobis.

Aña. Adjutórium. Psalmus 125.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel : * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cum exúrgent hómines in nos, * forte vivos deglutiſſent nos : Cum irasperetur furor eórum in nos : * fórsitan aqua absorbuíset nos.

Corréntem pertransiſit ánima nostra : * fórsitan pertransisset ánima nostra aquam intolerabilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiōnem dentibus eórum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de laqueo venantium.

Íaqueus contritus est, * et nos liberati sumus.

Adjutórium nostrum in nōmine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Aña. Adjutórium nostrum in nōmine Dómini.

Aña. Bénescac. Psalmus 124.

Qui confidunt in Dómino, sic ut mons Sion : * non comovébitur in etérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circuítu ejus : * et Dóminus in circuítu populi sui, ex hoc nunc, et usque in s̄eculum.

Quia non relinquit Dóminus vir-
gam peccatórum super sortem
justórum : * ut non exténdant
justi ad iniqüitátem manus suas.
Bénefac, Dómine, bonis * et re-
ctis corde.

Declinantes autem in obligatió-
nes adducet Dóminus cum ope-
rantibus iniqüitátem : * pax
super Israel.

Aha. Bénefac, Dómine, bonis et
rectis corde.

Aha. **Facti sumus.**

Psalmus 125.

In convertendo Dóminus capti-
vitátem Sion : * facti sumus sic-
ut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os
nostrum : * et lingua nostra ex-
ultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Ma-
gnificávit Dóminus fácerem cum
eis.

Magnificávit Dóminus fácerem no-
biscum : * facti sumus látantes.
Converte, Dómine, captivitátem
nostram : * sicut torrens in
Astro.

Qui séminant in lácrys, * in
exultatióne metent.

Éuntas ibant, et flebant, * mit-
tentes sémina sua.

Veniétes autem vénient cum
exultatióne, * portantes maní-
pulos suos.

Aha. **Facti sumus sicut consoláti.**

Tempore Paschalis. Aha. Alle-
lúa, alleluia, alleluia.

Capitulum. 2. Cor. 4.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dó-
mini nostri Iesu Christi, Pa-
ter misericordiarum, et Deus
totius consolatiónis, qui conso-
latur nos in omni tribulatióne
nosta.

Hymnus

TERRAURIS alme Cónditor,
Mundi solum qui séparans,
Pulsis aquæ moléstias,
Terram dedisti immóbilem.
Ut germen aptum próferens,
Fulvis decóra flóribus,
Fœcunda fructu sísiteret,
Pastúmque gratum rédderet.
Mentis perústæ vulnera
Munda viróre grátiae;

Ut facta fletu diluat,
Motúsque pravos áterat.
Jussis tuis obtémperet :
Nullis malis apprójimet :
Bonis repléri gaudeat,
Et mortis ictum nésciat.
Frasta, Pater piissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Kegnans per omne sǽculum.

Amen.

V Dirigátur, Dómine, orálio mea.

R. Sicut incénsum in conspectu tuo.

Ad Magnificat, Aha.

Exultet spíritus meus in Deo sa-
luti meo.

Præces, quando dicenda sunt.
habentur supra in Feria iij. 43.

FERIA QUARTA.

Ad Vesperas, Aha. Non confundéatur.

Temp. Pasch. Aha. Alleluia.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit do-
mum, * in vanum laboráve-
runt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit civitá-
tem, * frustra vigílat qui cu-
stodít eam

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedé-
ritis, qui manducáti panem do-
lóris.

Cum déderit dílæctis suis so-
mnum : * ecce hæréditas Dó-
mini, filii ; merces, fructus ven-
tris.

Sicut sagittæ in manu poténtis :
* ita filii excussórum.

Beatus vir, qui implévit desidé-
rium suum ex ipsis : * non con-
fundéatur cum loquétur inimicis
suis in porta.

Aha. Non confundéatur cum lo-
quétur inimicis suis in porta.

Aha. Beati omnes.

Psalmus 127.

BEATI omnes, qui timent Dó-
minum, * qui ámbulant in
vias ejus.

Labores mánuum tuárum quia
manducábis : * beatus es, et
bene tibi erit.

Lor xo tua sicut vitis abúndans, *
in latéribus domus tuæ.

Fili tui sicut novellæ olivárum,
* in circuítu mense tuæ.
Ecce sic benedicérunt homines, *
qui timet Dóminum.
Benedicat tibi Dóminus ex Sion:
* et vides bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.
Et vides filios filiorum tuorum,
* pacem super Israel.
Aia Beati omnes, qui timent
Dóminum.
Aia. Sæpe.

Psalmus 128.

Sæpe expugnáverunt me a juventute mea, * dicat nunc Israel.
Sæpe expugnáverunt me a juventute mea: * étenim non potuerunt mihi.
Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: * prolongavérunt iniquitatem suam.
Dóminus justus concidit cervices peccatórum: * confundantur, et convertantur retrórsum omnes, qui odérunt Sion.
Fiant sicut scenum tectorum: * quod priusquam evelláatur, exáruit:
De quo non implévit manum suam qui metit, * et sinum suum qui mansculos colligit.
Et non dixerunt, qui præteribant: Benedictio Dómini super vos: * benediximus vobis in nomine Dómini.
Aia. Sæpe expugnáverunt me a juventute mea.
Aia. De profundiis.

Psalmus 129

De profundiis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.
Fiant aures tuæ intendentes, * in vocem deprecationis meæ.
Si iniquitates observáveris, Dómine: * Dómine, quis sustinébit?
Quia apud te propitiatio est: * et propter legem tuam sustinui te, Dómine.
Sustinuit anima mea in verbo ejus: * sperávit anima mea in Dómino.
In custódia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Dño.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel, * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Aia De profundis clamávi ad te, Dómine.

Aia Sæpe.

Psalmus 150.

Domine, non est exaltatum cor meum: * neque elati sunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabilibus super me.
Si non humiliiter sentiébam: * sed exaltavi animam meam.

Sicut ablactatus est super matre sua, * ita retributio in anima mea.

Speret Israel in Dómino; * ex hoc nunc, et usque in sǽculum.

Aia Speret Israel in Dómino.

Tempore Paschali. Aia Alleluia, alleluia, alleluia.

Canticum 2. Cor. 4.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum, et Deus totius consolatiōnis, qui consolatur nos in omni tribulatiōne nostra.

Hymnus.

COSLI Deus sanctissime,
Qui lúcidas mundi plágas
Candore pingis igneo,
Augens decòro lúmine,
Quarto die qui flammeam
Dum solis accéndis rotam,
Lunæ ministras órdinem,
Vagósque cursus siderum:
Et noctibus, vel lúmīni
Diréptiōnis térmīnum,
Primórdiis et ménsium
Signum dares notíssimum.
Expelle noctem cōrdium:
Abstérge sordes niéntiū:
Resólve culps vinculum:
Evérte moles críminum.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum.

Amen.

v Dirigátur, Dómine, orátiō mea.

v Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat. Aña.
Respéxit Dóminus humilitatem
 meam , et fecit in me magna ,
 qui potens est.

Preces . quando dicuntur ,
 habentur supra in Feria ij. 45.

FERIA QUINTA.

Ad Vesperas . Aña. Et omnis.

Temp. Pasch. Aña. Allelúia.

Psalmus 451.

MEMENTO , Dómine , David , * et
 omnis mansuetudinis ejus.
 Sicut juravit Dómino , * votum
 vovit Deo Jacob.

S i introfero in tabernáculum
 domus meæ , * si ascéndero in
 lectum strati mei.

S idédero somnum oculis meis : *
 et palpebris meis dorinitationem ,
 Et requiem tempóribus meis ,
 donec invéniam locum Dómino ,
 * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata :
 * invénimus eam in campis
 silvæ.

Introfibimus in tabernáculum
 ejus : * adorábimus in loco , ubi
 stetérunt pedes ejus.

S urge , Dómine , in réquiem tuam ,
 * tu et arca sanctificationis tuæ.
 Sacerdótes tui induántur justí-
 tiam , * et sancti tui exultent.

P ropter David servum tuum , *
 non avértas faciem Christi tui.
 Juravit Dóminus David veritá-
 tem , et non frustrábitur eam : *

D e fructu ventris tui ponam su-
 per sedem tuam.

S i custodferint filii tui testa-
 ménatum meum , * et testimónia
 mea hæc , quæ docébo eos.

I t filii eórum usque in sǽculum ,
 * sedébunt super sedem tuam.

Q uóniam elegít Dóminus Sion : *
 elegít eam in habitacionem sibi.
 Hæc réquies mea in sǽculum
 sǽculi : * hic habitábo , quóniam
 elegí eam.

V iduam ejus benedicens benedí-
 cam : * pauperes ejus saturabo
 pánibus.

S acerdótes ejus induam salu-
 tari : * et sancti ejus exultatione
 exultábunt.

I lluc producam cornu David : *
 parávi lucérnam Christo meo.

I nímicos ejus induam consu-
 sione : * super ipsum autem ef-
 florébit sanctificatio mea.
 Aña. Et omnis mansuetudinis
 ejus.

Aña. Ecce quam.

Psalmus 154.

E cce quam bonum , et quam
 jucundum , * habitare fra-
 tres in unum !

Sicut unguéntum in capite , *
 quod descéndit in barbam , ba-
 ram Aaron.

Quod descéndit in oram vesti-
 ménti ejus : * sicut ros Hermon ,
 qui descéndit in montem Sion.

Q uóniam illic mandávit Dómi-
 nus benedictionem , * et vitam
 usque in sǽculum.

Aña. Ecce quam bonum , et quam
 jucundum habitare fratres in
 unum !

Aña. Omnia.

Psalmus 154.

I AUDATE nomen Dómini : * lau-
 date servi Dóminum.

Q ui statis in domo Dómini , *
 in atriis domus Dei nostri.

L audáte Dóminum , quia bonus
 Dóminus : * psálite nómini ejus ,
 quóniam suave.

Q uóniam Jacob elegít sibi Dñus ;
 * Israel in possessiónem sibi.

Q uia ego cognóvi quod magnus
 est Dóminus : * et Deus noster
 præ omnibus diis.

O mnia quæcumque voluit , Dó-
 minus fecit in célo , et in terra ,
 * in mari , et in omnibus abyssis.

E dúcens nubes ab extrémō ter-
 ræ : * fúlgura in pluviam fecit.

Qui producit ventos de thesáu-
 ris suis : * qui percússit primo-
 génita Egypti ab homine usque
 ad pecus.

E t misit signa , et prodigia in
 médio tui , Egypte : * in Pharaón-
 em , et in omnes servos ejus.

Qui percússit gentes multas : *
 et occidit reges fortes.

E hon regem Amoríhærum , et
 Og regem Basan , * et omnia
 regna Chanaan.

I t dedit terram eórum hæreditá-
 tem : * hæreditatem Israel pô-
 pulo suo.

Dómine , nomen tuum in ætérnum : * Dómine, memoriæ tuum in generationem , et generatiōnem.

Quia judicabit Dóminus pôpulum suum : * et in servis suis deprecabitur,
Simulacra géntium argéntum et aurum , * ópera mánuum hóminum.

Oculi habent , et non loquéntur ; * oculos habent , et non vidébunt.
Aures habent , et non audient : * neque enim est spíritus in ore ipsorum.

Similes illis siant qui faciunt ea: * et omnes, qui confidunt in eis.
Domus Israel benedícite Dómino : * domus Aaron, benedícite Dómino.

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion , * qui habitat in Jerúsalem.

Aña. Omnia quæcunque vóluit , Dóminus fecit.

Aña. Quóniam in ætérnum.

Psalms 133.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitemini Deo deórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitemini Dómino dominórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui facit mirabília magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit cœlos in intellectu : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui firmavit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit luminária magna : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Solem in potestatē díei : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Lunam et stellas in potestatē noctis : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

TOTUM.

Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui edúxit Israel de médio eórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

In manu poténti , et bráchio ex celso : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui diuisit mare Rubrum in di-visiones : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et edúxit Israel per médium ejus : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et excússit Pharaónem, et virtutem ejus in mari rubro : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui tradúxit pôpulum suum per desértum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit reges magnos : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et occidit reges fortes : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Sehon regem Amorrhaórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et Og regem Basan : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et dedit terram eórum hereditatē : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Hereditatem Israel servo suo : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Quia in humilitate nostra memor fuit nostri : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et redémit nos ab inimicis nostris : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui dat escam omni carni : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitemini Deo cœli : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitemini Dómino dominórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Aña. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Aña. Hymnum cantáte.

Psalmus 136.

Super flumina Babylónis , illic
Sédimus et flémus : * cum
recordarémur Sion.
In salicibus in médio ejus : *
suspéndimus órgana nostra.
Quia illic interrogavérunt nos .
qui captivos duxérunt nos , *
verba canticum.
Et qui abduxérunt nos : * Illy-
mnum cantáte nobis de canticis
Sion.
Quómodo cantábimus canticum
Dómini * in terra aliena ?
Si oblitus fuero tui Jerúsalem , *
oblivióni detur déxtera mea.
Adhæreat lingua mea fuscis
meis : * si non memínero tui :
Si non proposúero Jerúsalem , *
in principio lèftiæ meæ.
Mémor esto , Dómine , filiorum
Edom , * in die Jerúsalem.
Qui dicunt : Exinanite , exinanite
* usque ad fundaméntum in ea.
Filia Bahylónis misera : * héatus
qui retribuet tibi retributiōnem
tuam , quam retribuistí nobis
Béatus , qui tenébit , * et allidet
párculos tuos ad petram.
Aña. Hymnum cantáte nobis de
canticis Sion.

Tempore Paschali , Aña. Alleluia , alleluia , alleluia.

Capitulum. 2. Cor. 4.

BENEDICTUS Deus , et Pater Dó-
mini nostri Iesu Christi , Pater
misericordiarum , et Deus totius
consolatiōnis , qui consolátur
nos in omni tribulatiōne nostra.

Hymnus.

MAGNUS Deus poténtissimus ,
Qui fertili natos aqua
Partim relinquis gurgiti ,
Partim levas in aera.
pemeresa lymphis imprimens ,
Subvēcta cœlis érigens :
Ut stirpe ab una pródita ,
Diversa répleant loca.
Iargiro cunctis sérvulis ,
Quos mundat unda sanguinis ,
Nescire lapsus criminum ,
Nec terre mortis tedium.
Ut culpa nullum déprimat :
Nullum éfferat jactantia :
Elisa mens ne concidat :
Elata mens ne erruat.

Præsta . Pater piissime ,
Patrique compar Unice ,
Cum Spíitu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

V. Dirigátur. Dómine. oratio mea.
R. Sicut incésum in conspéctu
tuo. Ad Magnificat , Aña.

Fac , Deus , poténtiam in bráchio
tuo : dispérde supérbos , et ex-
alta húmiles.

Preces , quando dicuntur . ha-
bentur supra in Feria ij. 45.

FERIA SEXTA.

Ad Vesperas , Aña. In con-
spéctu.

Tempore Pasch. Aña. Alleluia .
Psalmus 137.

CONFITEROR tibi , Dómine , in toto
corde meo : * quóniam au-
disti verba oris mei.
In conspéctu Angelorum psal-
lam tibi : * adorábo ad templum
sanctum tuum , et confitébor nō-
mini tuo.

Super misericordia tua , et ve-
ritate tua : * quóniam magnifica-
sti super omne , nomen sanctum
tuum.

In quacumque die invocávero te
exaudi me : * multiplicabis ir-
ánima mea virtutem.

Confiteántur tibi , Dómine , omnes
reges terræ : * quia audiérunt
ómnia verba oris tui :

Et carent in viis Dómini : * quó-
niam magna est glória Dómini.
Quóniam excélsus Dóminus , e
humilia respicit : * et alta
longe cognoscit.

Si ambulávero in médio tribu-
latiōnis , vivificabis me : * e
super iram inimicorum meorum
extendisti manum tuam , et sa-
vum me fecit déxtera tua.

Dóminus retribuet pro me :
Dómine , misericordia tua in sa-
culum : ópera manuum tuáru-
ne despicias.

Aña. In conspéctu Angeloru-
psallam tibi , Deus meus.
Aña. Dómine.

Psalmus 138.
Inoxire , probásti me et cogn-
visti me : * tu cognovisti se

síonem meam , et resurrectiō-
nem meam .

Intellexisti cogitationes meas de
longe : * sémitam meam , et fu-
niculum meum investigasti .

It omnes vias meas prævidisti : *
quia non est sermo in lingua mea .
Ecce , Dómine , tu cognovisti ómnia ,
novíssima et antiqua : * tu
formasti me , et posuisti super
me manum tuam .

Mirabilis facta est scíentia tua
ex me : * confortata est , et non
pótero ad eam .

Quo ibo a spíritu tuo ? * et quo
a facie tua fúgiām ?

Si ascéndero in cœlum , tu illic
es : * si descéndero in infér-
num , ades .

Si súmpsero pénnas meas dilit-
culo : * et habitávero in extrémis
maris :

Tenim illuc manus tua dedúcet
me : * et tenébit me déxtera tua .
It dixi : Fórsitan ténebrae con-
cubábunt me ; * et nox illumi-
natio mea in delisciis meis .

Quia ténebrae non obscurabún-
tur a te , et nox sicut dies illu-
minabitur : * sicut ténebrae ejus ,
ita et lumen ejus .

Quia tu possedísti renes meos : *
suscepísti me de útero matris
meæ .

Confitébor tibi , quia terribiliter
magnificátus es : * mirabilia
ópera tua , et ánima mea cognó-
scit nimis .

Non est occultatum os meum a
te , quod fecistí in occúlto : * et
substántia mea in inferiòribus
terræ .

Imperséctum meum vidérunt
óculi tui , et in libro tuo omnes
scribentur : * dies formabúntr,
et nemo in eis .

Nihil autem nimis honorificáti
sunt amici tui , Deus : * nimis con-
fortatus est principátus eórum .
Innumerábo eos , et super aré-
nam multiplicabúntr : * exur-
réxi , et adhuc sum tecum .

Nioccíderis , Deus , peccatóres : *
viri sanguinum declináte a me .
Quia dícitis in cogitatione : * Ac-
cipient in vanitáte civitátes tuas .

Nonne qui odérunt te , Dómine ,
ódoram : * et super inimicos
tuos tabescébam ?

Perfécito ódjo óderam illos : * et
inimici facti sunt mihi .

Proba me , Deus , et scito cor
meum : * intérroga me , et cog-
noscé sémitas meas .

Et vide , si via iniquitatis in me
est : * et deduc me in via ætérana .

Aña . Dómine , probásti me et
cognovisti me .

Aña . A viro iniquo .

Psalmus 159

Eripe me , Dómine , ab homine
meo : * a viro iniquo éripe me .

Qui cogitavérunt iniquitátes in
corde : * tota die constituébant
prælia .

Acuérunt linguas suas sicut ser-
pentes : * venénum éspidum sub-
labiis eórum .

Custodi me , Dómine , de manu
peccatóris : * et ab homínibus
iniquis éripe me .

Qui cogitavérunt supplantáre
gressus meos : * abscondérunt
supérbī láqueum mihi .

Et funes extendérunt in lá-
queum : * juxta iter scándalum
posuerunt mihi .

Dixi Dómino : Deus mens es tu :
* exaudi , Dómine , vocem depre-
cationis meæ .

Dómine , Dómine virtus salutis
meæ : * obumbrásti super caput
meum in die belli .

Ne tradas me , Dómine , a desidé-
rio meo peccatóri : * cogitavér-
unt contra me , ne derelinquas
me , ne forte exalténtur .

Caput circúitus eórum : * labor
labiorum ipsórum opériet eos .

Cadent super eos carbones , in
ignem dejscies eos : * in misériis
non subsistent .

Vir linguoſus non dirigétur in
terra : * virum injustum mala
cápient in intéritu .

Cognóvi quia faciet Dóminus
judicium snopis , * et vindictam
páuperum .

Verúmtamen justi confitebántur
nómini tuo : * et habitábunt
recti cum vultu tuo .

Aña. A viro iniquo libera me,
Dómine.

Aña. Dómine.

Psalmus 140

DOMINUS, clamávi ad te, exaudi me : * intende voci mea, cum clamávero ad te.

Dirigáatur oratio mea sicut incénsum in conspectu tuo : * elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo : * et ostium circumstantiae labiis meis.

Non declines cor meum in verba malitie, * ad excusandas excusatōnes in peccatis.

Cum homínibus operantibus iniqüitatem : * et non communicabo cum éléctis eorum.

Corripet me justus in misericordia, et increpabit me : * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Quóniam adhuc et oratio mea in beneplácitis eórum : * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum. Audient verba mea quóniam potuerunt ; * sicut crassi dotorum erupta est super terram.

Dissipata sunt ossa nostra secus inférnum : * quia ad te, Dómine, Dómine, oculi mei : in te speravi, non auferas ánimam meam.

Custodi me a láqueo, quem statuerunt mihi : * et a scàndalis operantium iniqüitatem.

Gadent in retiáculo ejus peccatores : * singulariter sum ego, donec trānseam.

Aña. Dómine, clamávi ad te, exaudi me.

Aña. Pórtio mea.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dóminum clamaui : * voce mea ad Dóminum deprecatus sum.

Effundi in conspectu ejus orationem meam, * et tribulacionem meam ante ipsum pronuntio.

In deliciendo ex me spíritum meum : * et tu cognovisti sémitas meas.

In via hac, qua ambulabam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerabam ad déxteram, et

vidébam : * et non erat qui cognosceret me.

Périit fuga a me, * et non est qui requirat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine, * dixi : Tu es spes mea, pórtio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam : * quia humiliatus sum nimis.

Íbera me a persequéntibus me : * quia confortati sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam ad confitendum nómini tuo : * me expéctant justi, donec retrubuas mihi.

Aña. Pórtio mea, Dómine, sit in terra viventium.

Tempore Paschali, Aña. Alleluia, alleluia, alleluia.

Capitulum. 2. Cor. 4.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui consolátor nos in omni tribulacione nostra.

Hymnus.

HOMINIS supérne Cónditor, Qui cuncta solus ordinans, Humum jubes pròducere Reptantis, et feræ genus. Et magna rerum corpora, Dictu jubentis vivida, Per témporum certas vices Obtemperare sérvulis.

Iepelle quod, cupidinis Ciénte vi, nos impedit, Aut móribus se suggredit, Aut áctibus se intérserit.

Da gaudiórum præmia, Da gratiarum múnera : Dissolve litis vincula, Adstrínge pacis fœdera.

Præsta, Pater piissime, Patrique compar Unice, Cum Spíritu Paráclito Regnans per omne sǽculum.

Amen.

¶. Dirigáatur, Dómine, oratio mea. R. Sicut incénsum in conspectu tuo.

Ad Magnificat, Aña.

Depósuit poténtes, sanctos persequéntes : et exaltávit húmiles, Christum conútentes.

Preces, quando dicendæ sunt. habentur supra in Feria ii. 45.

SABBATO.

Ad Vesperas, Aña. Benedictus.
Temp. Pasch., Aña Alleluia.

Psalmus 145.

BENEDICTUS Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et resúgium meum : * suscéptor meus, et liberátor meus.

Protector meus, et in ipso spérai : * qui subdit pópulum meum sub me.

Hómine, quid est homo, quia insotásti ei ? * aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitati símilis factus est : * dies ejus sicut umbra prætereunt.

Hómine, inclina cœlos tuos, et descénde : * tange montes, et fumigábunt.

Fálgora coruscationem, et dissipabas eos : * emíte sagittas tuas, et conturbabis eos.

Emíte manum tuam de alto, éripe me, et libera me de aquis maliis : * de manu filiorum alienorū.

Quorum os locútum est vanitatem : * et déxtera eórum, déxtera iniquitatis.

Hæs, canticum novum cantabo tibi : * in psaltério decachórdo psallam tibi.

Qui das salutem régibus ; * qui redemisti David servum tuum : de gladio maligno éripe me.

Et erue me de manu filiorum alienorū, quorum os locútum est vanitatem : * et déxtera eórum, déxtera iniquitatis.

Quorum filii, sicut novellæ plantationes : * in juventute sua.

Filiæ eórum compósitæ : * circumornatæ ut similitudo templi. Promptuária eórum plena, * eructantia ex hoc in illud.

Ves eórum foetosæ, abundantes in egréssibus suis : * boves eórum crassæ.

Non est ruina macériæ, neque transitus, * neque clamor in plateis eórum.

Beatum dixérunt pópulum, cui

haec sunt : * beatus pópulus, cuius Dóminus Deus ejus. Aña. Benedictus Dóminus Deus meus.

Aña Per singulos dies.

Psalmus 144.

EXALTABO te, Deus meus rex : * Et benedícam nómini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi. Per singulos dies benedícam tibi : * et laudábo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi. Magnus Dóminus, et laudabilis nimis : * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio, et generátio laudabit ópera tua : * et poténtiam tuam pronuntiabunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitatis tuæ loquéntur : * et mirabilia tua narrabunt.

Et virtutem terribilim tuórum dicent : * et magnitúdinem tuam narrabunt.

Memoriām abundántiæ suavitatis tuæ eructabunt : * et justitia tua exultabunt.

Miserátor, et misericors Dóminus : * pátiens, et multum misericors.

Suávis Dóminus univérsis : * et miseratioñes ejus super 6mnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Hómine, ómnia ópera tua : * et sancti tui benedicant tibi.

Glóriam regni tui dicent : * et poténtiam tuam loquéntur :

Et notam faciant filii hóminum poténtiam tuam : * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum 6mnium sæculórum : * et dominatio tua in omni generatiōne, et generatiōnem.

Fidélis Dóminus in 6mnibus verbi suis : * et sanctus in 6mnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui cōrruunt : * et érigit omnes elisos.

Oculi 6mnium in te sperant, Dómine : * et tu das escam illorum in témpore opportuno.

Aperis tu manum tuam : * et impletis omne ánimæl benedictiōne.

Justus Dóminus in 6mnibus viis

suis : * et sanctus in omnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus omnibus invocántibus eum : * omnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se faciet : * et deprecationem eórum exaudiens : et salvos faciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se : * et omnes peccatores dispérdet.

Laudationem Dómini loquétur os meum : * et benedicat omnis caro nómini sancto ejus in sǽculum , et in sǽculum sǽculi.

Aña. Per síngulos dies benedícam te , Dómine.

Aña. Laudábo.

Psalmus 145.

LAUDA, ánima mea , Dóminum , laudábo Dóminum in vita mea : * psallam Deo meo quám diu fúero.

Nolite confidere in principibús : * in filiis hóminum , in quibus non est salus.

Exibit spíritus ejus , et revertétur in terram suam : * in illa die persébunt omnes cogitationes eórum. Beátus , cujus Deus Jacob adjútor ejus , spes ejus in Dómino Deo ipsius : * qui fecit cœlum et terram , mare , et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sǽculum , facit judicium injúriam patientibus : * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compeditos ; * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elíos : * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas , pupillum et víduam suscípiet : * et vias peccatórum dispérdet.

Regnabit Dóminus in sǽcula , Deus tuus Sion , * in generatióne et generatióne.

Aña. Laudábo Deum meum in vita mea.

Aña. Deo nostro.

Psalmus 146.

LAUDATE Dóminum , quóniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucunda , decóraque laudálio.

Edificans Jerúsalem Dñus ; * dispersiónes Israélis congregabít. Qui sanat contrítos corde : * et álligat contritiónes eórum. Qui númerat multitúdinem stellárum : * et omnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster , et magna virtus ejus : * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus : * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Präcínite Dómino in confessióne : * psálliche Deo nostro in cithara. Qui óperit cœlum núbibus : * et parat terræ pluviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum : * et herbam servituti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum : * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitudine equi voluntátem habébit : * nec in tibiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum : * et in eis , qui sperant super misericórdia ejus. Aña. Deo nostro jucunda sit laudálio.

Aña. Lauda.

Psalmus 147.

LAUDA, Jerúsalem , Dóminum : * lauda Deum tuum , Sion. Quóniam confortávit seras portárum tuárum ; * benedíxit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus. Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit. Mittit crystállum suam sicut buccélulas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emittet verbum suum , et liquefáciat ea : * flabit spíritus ejus , et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbū suum Jacob : * justias , et judicia sua Israél. Non fecit táliter omni natióni : * et judicia sua non manifestavít eis.

Aña. Lauda , Jerúsalem , Dñum.

Tempore Paschali, Aña. Alleluia, alleluia, alleluia.

Capitulum. Rom. 11. d.

O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei: quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, et investigabiles viae ejus!

Hymnus.

JAM sol recedit igneus,
Tu lux perennis Unitas,
Nostris, beata Trinitas,
Infunde lumen cordibus.
Te mane laudum carmine,
Te deprecamur vespere,
Digneris ut te supplices
Laudemus inter cœlitos.
Patri, similque Filio,
Tibique, sancte Spiritus,
Sicut fuit, sit jugiter
Saeculum per omne gloria. Amen.

V. Vespertina oratio ascendat ad te, Domine. R. Et descendat super nos misericordia tua.

Ad Magnificat, Aña.

Suscipit Deus Israel puerum suum: sicut locutus est ad Abraham, et semen ejus: exaltare humiles usque in saeculum.

Capit. O altitudo, dicitur in Vesperis Sabbati ab Oct. Pentec. usque ad Advent., et ab Oct. Epiph. usque ad Septuag. Hymnus, et Vers. etiam usque ad Quadrag. Aña ad Magnificat, ab Octava Epiphania usque ad Septuag. tantum; Post Añam dicitur Oratio propria

Deinde fiunt seq. Commem. communes, seu Suffragia SS. quæ dicuntur etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO DE CRUCE in feriali tantum Officio etiam quando non dicuntur Preces.

Ad Vespertas, et Laudes, Aña. Per signum Crucis de inimicis nostris libera nos, Deus noster.

V. Omnis terra adoret te, et psallat tibi. R. Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Oremus. Oratio.

PERPETUA nos, quæsumus Domine, pace custodi: quæs per lignum sanctæ Crucis redime dignatus es.

Temp. autem Pasch. a Verba i. post Domini in Albis usque ad

Ascens., tam in Officio de Temp., quam de Sanctis, nisi sit Duplex, aut intra Octavas, fit sequens:

In Laudibus, Aña de Cruce.

Crucifixus surrexit a mortuis, et redemit nos, alleluia, alleluia. V. Dicite in nationibus, alleluia. R. Quia Dominus regnavit a ligno, alleluia.

Oremus. Oratio.

Deus, qui pro nobis Filium tuum Crucis patibulum subfere voluisti, ut inimici a nobis expelleres potestatem: concéde nobis famulis tuis; ut resurrectionis gratiam consequamur. Per eundem Dominum.

In Vesperis, Aña. Crucem sanctam subiit qui infernum contraxit, accinctus est potentia, surrexit die tertia, alleluia. V. et Oratio ut supra.

Alia: Commemorations de Sanctis non fiunt tempore Paschali.

COMMEMORATIONES

Communes, seu Suffragia Sanctorum, quæ tempore Paschali omittuntur.

Bea Sancta Maria, quando non dicitur ejus Officium parvum.

Ad Vespertas, et Laudes, Aña. Sancta Maria, succurre miseris, invia pusillanimis, refove flébiles, ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto fœmineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam commemorationem.

V. Ora pro nobis, sancta Beata Génitrix. R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus. Oratio.

CONCEDE nos famulos tuos, quæsumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, a præsenti liberari tristitia, et æterna pérfrui lætitia.

Ab Oct. Epiph. usque ad Purificat, nempe usque ad diem iij. Februarii, etsi Festum transferatur, dicitur V. Post parlum, Virgo, inviolata permanisti. R. Dei Génitrix, intercede pro nobis.

O remus. Oratio.

Dux, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitatè fecunda, humano generi præmia præstisti : tribue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam merimus auctórem vitæ suscipere Dóminum nostrum Jésus Christum Fílium tuum.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Aña.

Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor géntium, ipsi nos docuerunt legem tuam, Dómine.

¶ Constitues eos príncipes super omnem terram. ¶ Mémoires erunt nōminis tui, Dómine.

Ad Laudes, Aña.

Gloriosi príncipes terræ, quómodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separati. ¶ In omnem terram exfuit sonus eorum. ¶ Et in fines orbis terræ verba eorum.

O remus. Oratio.

Dux, cujus déxtera beatum Petrum ambulátem in flúctibus, ne mergeretur, eréxit et coapóstolum ejus Paulum tertio naufragántem de profundo pélagi liberávit: exaudi nos propitius, et concéde; ut ambórum méritis æternitatis gloriām consequámur.

De Patróno, vel Titulari Ecl. fiat com. consueta ante, vel post Commem. prædictas pro dignitate illius, et ultimo loco de Pace.

Ad Vesperas, et Laudes, Aña.

Da pacem, Dómine, in diébus nostris, quia non est álius qui pugnet pro nobis nisi tu, Deus noster.

¶ Fiat pax in virtute tua. ¶ Et abundántia in túrribus tuis.

O remus. Oratio.

Dux, a quo sancta desidéria, recta consilia, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dédita, et hóstium sublata formídine, témpora sint tua protectione tranquilla. Per Dóminum,

¶. Dóminus vobiscum. ¶. Et cum spíitu tuo. ¶. Benedicámus Dómino. R. Deo grátias. ¶. Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. R. Amen.

Deinde dicitur secreto, Pater noster.

Sic terminatur Officium, ibi alia non sequatur Hora, ut dicitur in Rubrica de Orat. Dñica.

Dictæ Commemorations, seu Suffragia dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum et ab Octava Epiphaniae usque ad Dominicam Passionis, exceptis Duplicibus, et infra Octavas.

Quando dicitur Officium B. Mariæ, non fit alia commemoratio de ea.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ¶. Jube, domne, benedícere. Benedictio. Noctem quiétam, et finem perféctum concédat nobis Dóminus omnipotens. R. Amen.

Lectio brevis. 4. Petr. 5. c

FATRES, Sóbrii estote, et vigilate: quia adversarius vester diabolus tamquam leo rugiens circuit, querens quem dévoret: cui resistite fortes in fide. Tu autem, Dómine, miserere nobis. R. Deo grátias.

¶. Adjutorium nostrum in némine Dómini. R. Qui fecit cœlum, et terram. Pater noster, dicitur totum secreto.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaéli Archángelo, beato Joánni Baptista, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et vobis, fratres, quia peccávi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaélem Archángelum, beatum Joánnem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, orare pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Gchorus respondet :

MISERERATUR tui omni potens Deus!, et dimissis peccatis tuis perdúcat te ad vitam æternam. R. Amen.

Deinde repelit Confessionem, et ubi dicitur **vobis**, fratres, et **vos**, fratres, dicatur tibi, pater, ette, pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit :

MISERERATUR vestri omni potens Deus, et dimissis peccatis vestris, perdúcat vos ad vitam æternam. R. Amen.

NNDULGENTIAM, absolutionem, et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dóminus. R. Amen.

Et facta Absolutione, dicitur R.

CONVERTE nos, Deus salutarius noster. R. Et averte iram tuam a nobis. V. Deus, in adjutorium meum intende. R. Dómine ad adjuvandum me festina. Glória Patri. Sicut erat.

Aña. Miserére.

Temp. Pasch. Aña. Alleluia.

Psalmus 4.

Cum invocarem, exaudiuit me Deus justitiae mee : * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, * et exaudi orationem meam.

Fili hóminum, usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et queritis mendacium? R. scitote, quóniam mirificavit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exaudiens me, cum clamávero ad eum.

Frascimini, et nolite peccare : * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificáte sacrificium justitiae, et speráte in Dómino : * Multidicunt : Quis osténdit nobis bona? Signatum est super nos lumen vultus tui, Dómine : * dedisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et ólei sui, * multiplicati sunt. In pace in idíspum * dormiam, et requiéscam :

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe, * constituísti me.

Psalmus 50.

In te, Dómine, sperávi, non confundar in æternum : * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam : * accélera, ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me facias.

Quóniam fortitudo mea, et refúgium meum es tu : * et propter nomen tuum deduces me, et enátrices me.

Educes me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi : * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum : * redemisti me, Dómine Deus veritatis.

Psalmus 30.

Qui habitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur

Dicit Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum : * Deus meus, sperábo in eum.

Quóniam ipse liberavit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápolis suis obumbrabit tibi : * et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circúmdabit te véritas eus : * non timébis a timore nocturno.

A sagitta volante in die, a negócio perambulante in ténebris : * ab incursu, et dæmonio meridiáno. Cadent a latere tuo mille, et decem millia ad dextris tuis : * ad te autem non appropinquabít.

Verumtamen oculis tuis considerabis : * et retributórem peccatorum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea : * altissimum posuísti refugium tuum.

Non accédet ad te malum : * et flagellum non appropinquabít tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te : * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manib⁹ portábunt te : * ne forte offéndas ad lápideum pedem tuum.

Super áspidem et basiliscum ambulábis : * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, libera-ró eum : * protégam eum, quóniam cognóvit nomen meum. Iamabit ad me, et ego exaudiám eum : * cum ipso sum in tribula-tióne : erípiam eum, et glorifi-cábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutare meum.

Psalmus 153.

Ecce nunc benedícite Dómi-num, * omnes servi Domini. Qui statis in domo Dómini, * in atriis domus Dei nostri.

In noctibus extóllite manus ve-stras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ana. Miserére mihi, Dómine, et exaudi oratióne meam.

Tempore Paschali, Ana. Alle-lúia, allelúia, allelúia.

Hymnus.

Tis lucis ante téminum, Rerum Creator, pósclimus, Ut pro tua cleméntia

Sis præsul, et custódia.

Procul recédant sómnia, Et noctium phantasmata;

Ilostémque nostrum cōprime, Ne polluantur corpora.

Præsta, Pater piissime, Patrique compar Unice,

Cum Spíritu Paráclito Regnans per omne sǽculum.

Amen.

Sic terminandus est Hymnus prædictus tempore Quadragésimæ, et per Annum, nisi aliter notetur.

* Tempore Paschali, id est, a Completerio ante Dñicam in Albis, usque ad Ascensionem exclusive, tam in Dñicis, quam in Feriis (ac etiam in Festis eodem tempore occurrentibus, nisi aliter notetur), in fine Hymni prædicti dicitur sequens Versus:

Deo Patri sit glória, Et Fflio, qui a mórtuis

Surréxit, ac Paráclito, In sempitéra sǽcula. Amen.

* Ad Ascensione autem usque ad Festum Pentecostes exclu-sive, terminandus est sic

Jesu, tibi sit glória, Qui victor in cœlum redis, Cum Patre, et almo Spíritu, In sempitéra sǽcula. Amen.

Capitulum Jer. 14. b

Tu autem in nobis es, Dómine, et nomen sanctum tuum in-vocátum est super nos : ne dere-linquas nos, Dómine Deus noster. It. peo grátiás.

It. br. In manus tuas, Dómine, * Comméndo spíritum meum. In manus. V. Redemísti nos, Dómine Deus veritatis. Comméndo. Glória Patri. In manus. V. Custódi nos, Dómine, ut pupillam oculi.

It. Sub umbra alarum tuarum prótege nos.

* A Completerio Sabbati ante Dñicam in Albis inclusive, usque ad Sabbathum post Festum Pentecostes exclusive, dicitur sequens

It. br. In manus tuas, Dómine, comméndo spíritum meum. Allelúia, allelúia. In manus. V.

Redemísti nos, Dómine Deus veritatis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. In manus. V. Custódi nos, Dómine, ut pupillam oculi, allelúia.

It. Sub umbra alarum tuarum prótege nos, allelúia. Ana. Salva nos.

Canticum Simeonis. Luc. 2. c

Nunc dimítis servum tuum, Dómine, * secundum ver-bum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei * sat-urare tuum.

Quod parásti * ante fáciem óm-nium populórum, Lumen ad revelatióne mén-gium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Glória Patri.

Ana. Salva nos, Dómine, vigilan-tes, custódi nos dormientes, ut vigilémus cum Christo, et re-quiescámus in pace.

Tempore Paschali additur Allelúia.

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Duplici, et infra Octavas, quæ in feriali Officio Tempore Adventus, Quadragesimæ, et in Quartor Temporibus, quando dictæ sunt Preces in Vesperis, dicuntur flexis genibus.

KYRIE, éléison. Christe, éléison. Kyrie, éléison. Pater noster, secr̄to. V. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo. Credo in Deum, secr̄to. V. Carnis resurrectionem. R. Vitam æternam. Amen. V. Benedictus es, Dómine Deus patrum nostrorum. R. Et laudabilis, et gloriósus in sœcula. V. Benedicamus Patrem, et Filiū, cum sancto Spíritu. R. Laudémus, et superexaltémus eum in sœcula. V. Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli. R. Et laudabilis, et gloriósus, et superexaltatus in sœcula. V. Benedicat, et custodiat nos omnipotens, et misericors Dóminus. R. Amen. V. Dignare, Dómine, nocte ista, R. Sine peccato nos custodire. V. Misere-re nostri, Dómine. R. Misere-re nostri. V. Fiat misericordia tua, Dómine, super nos. R. Quemadmodum speravimus in te. V. Dómine, exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te véniat. V. Dóminus vobiscum. R. Etcum sp̄itu tuo.

Oremus. Oratio.

VISITA, quæsumus Dómine, habitationem istam, et omnes insidias inimici ab ea longe repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiunt, et benedictio tua sit super nos semper. Per Dóminum nostrum. V. Dóminus vobiscum. R. Et cum sp̄itu tuo. V. Benedicamus Dómino. R. Deo grātias. Benedicat, et custodiat nos omnipotens, et misericors Dóminus, Pater, et Filius, et sp̄itus sanctus. R. Amen. Et non dicitur, Fidélium animæ, sed immediate dicitur una ex infra scriptis Annis pro tempore.

A Vesperis Sabbati ante Dominicam j. Adventus usque ad Purificationem inclusive, Aña.

Alm̄ Redemptoris Mater, quæ p̄ervia cœli
Porta manes, et stella maris,
succurrē cadenti,
Súrgere qui curat, populo: tu
quæ genuisti,
Natūra mirante, tuum sanctum
Genitōrem,
Virgo prius, ac postérius, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum
miserére.

In Adventu, V. Angelus Dómini
nuntiavit Mariæ. R. Et concépit
de Spíritu sancto.

O remus. Oratio.

Gratiam tuam, quæsumus Dómine, mēntibus nostris infunde: ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducámur. Per eūdem Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

A primis Vesperis Nativitatis, et deinceps,
V. Post partum, Virgo, inviolata permanisti. R. Dei Génitrix, intercedē pro nobis.

O remus. Oratio.

Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate sœcunda, humano generi præmia præstisti: tribue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam merūmus auctórem vitæ suscipere Dóminum nostrum Iesum Christum Filium tuum. R. Amen.

Post Purificationem, id est, a fine Completorii illius diei ij. Februarii inclusive, etiam quando translvertur Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis, usque ad Feriam quintam in Cœna Domini exclusive,

Antiphona.

Ave, Regina cœlorum,
Ave, Dómina Angelorum,
Salve radix, salve porta,
Ex qua mundo lux est orta.

Gaude, Virgo gloriosa,
Super omnes speciosa:
Vale, o valde decora,
Et pro nobis Christum exora.
¶. Dignare me laudare te, Virgo
sacrata. ¶. Da mihi virtutem con-
tra hostes tuos.

Orémus. Oratio.

CONCEDE, misericors Deus, fra-
gilitati nostrae praevidere :
ut qui sancte Dei Genitricis me-
moriā agimus ; intercessiōnē
ejus auxilio , a nostris iniquitati-
bus resurgamus. Per eūdem
Christum Dōminum nostrum.
¶. Amen.

A Completorio Sabbati sancti
usque ad Nonam Sabbati post
Pentecosten inclusive, Aña.

Regina cœli, latare, alleluia,
Quia quem meruisti portare,
alleluia,
Resurrexit sicut dixit, alleluia.
Ora pro nobis Deum, alleluia.
¶. Gaudet, et latet, Virgo
Maria, alleluia. ¶. Quia surrexit
Dōminus vere, alleluia.

Orémus. Oratio

Deus, qui per resurrectionem
Filiū tui Dōmini nostri Iesu
Christi mundum lætificare di-
gnatus es : præsta, quæsumus ;
ut per ejus Genitricem Vírginem
Mariam , perpetuae capiāmus
gaudia vitæ. Per eūdem Christum
Dōminum nostrum. ¶. Amen.

A primis Vesperis festi Trini-
tatis usque ad Nonam Sabbati
ante Adventum.

Antiphona.

SALVE Regna, Mater miseri-
cordiae, vita, dulcedo, et
spes nostra, salve. Ad te clama-
mus exiles filii Ilevæ. Ad te
suspiramus gementes, et flentes
in hac lacrymarum valle. Eja
ergo, advocata nostra, illos tuos
misericordes oculos ad nos con-
verte. Et Iesum beneficium fru-
ctum ventris tui nobis post hoc
exilium ostende. O clemens, o
pia, o dulcis Virgo Maria.
¶. Ora pro nobis, sancta Dei
Genitrix. ¶. Ut digni efficiamur
promissionibus Christi.

Orémus. Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus,
qui gloriósæ Vírginis Matris
Marie corpus et ánimam, ut
dignum Filiū tui habitaculum
effici mereretur, Spíritu sancto
cooperante, præparasti : da,
ut cujus commemoratione leta-
mur, ejus pia intercessione, ab
instântibus malis, et a morte
perpetua liberemur. Per eū-
dem Christum Dōminum no-
strum. ¶. Amen.

¶. Divinum auxilium māneat
semper nobiscum. ¶. Amen.

Deinde dicitur secreto, Pater
noster, Ave María, et Credo.
Sic dicitur Completorium per
totum Annum, præterquam in
triduo majoris Hebdomadae, et
per Octavam Paschæ, ut suo
loco dicetur.

Si post Completorium imme-
diate sequatur Matutinum, tunc
bis dicatur, Pater noster, Ave
Maria, et Credo, quia Comple-
torium, quod est finis Officii,
sic terminari debet, et ante
Matutinum iterum repetitur
pro principio Officii sequentis
diei.

Añæ prædictæ dicuntur etiam
in fine Laudum, quando dis-
cedendum est a Choro; sed
si immediate post Matutinum
subsequatur Prima, vel alia
Hora, dicuntur in fine ultimæ
Horæ, ita ut dicantur semper,
quando terminata aliqua Hora
discedendum est a Choro, et
tunc post ¶. Fidélium ánimæ,
et Pater noster, secreto, dici-
tur ¶. Dōminus det nobis suam
pacem. ¶. Et vitam æternam.
Amen.

Deinde una ex prædictis Anti-
phonis, et in fine, Divinum
auxilium māneat semper nobis-
cum. ¶. Amen.

Extra Chorum autem dicuntur
in fine Laudum, si tunc terminan-
dum sit Officium : aliquoquin
in fine ultimæ Horæ. Post alias
vero Horas, quando terminatur
Officium, dicitur tantum Pater
noster, secreto.

PROPRIUM DE TEMPORE.

SABBATO

ANTE DOM. I. ADVENTUS.

Ad Vesperas. Capitulum.

Rom. 43. d

FRATRES : Hora est jam nos de F somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus , quam cum credidimus. It. Deo grárias.

Hymnus.

CREATOR alme siderum,
Aetéerna lux credéntium,
Jesu, Redémptor ómnium,
Inténde votis supplicum.
Qui dæmonis ne fráudibus
Perfret orbis, ímpetu
Amoris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Commune qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Virgini Sacrério
Intacta prodis victima.
Cujus potétas glóriæ,
Noménque cum primum sonat ,
Et Cœlites, et inferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecámur ultimæ
Magnum diéi Júdicem,
Armis supérnæ gratiæ
Defénde nos ab hóstibus.
virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sœculorum sœcula. Amen.
¶ Roráte, cœli, désauper , et nubes pluant justum. It. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnificat. Aña.
Ecce nomen Dómini * venit de longínquo, et cláritas ejus replet orbem terrarum.

Oratio.

EXCITA , quæsumus Dómine,
F poténtiam tuam , et veni : ut ab imminéntibus peccatórum

nostrórum periculis , te mereá- mur protegéntre éripi , te libe- rante salvári. Qui vivis et re- gnas cum Deo Patre in unitate Spíritus sancti Deus , per ómnia sœcula sœculórum. R. Amen.

Commemorations , seu Suffragia Sanctorum non fiunt per totum Adventum , etiam in Of- ficio de Sanctis , nec de Cruce in feriali Officio.

In Adventu non fit de Festo nisi fuerit Duplex , vel Semiduplex : quod si occurrat in Dñica , transfertur in primam diem si- mili Festo non impeditat , se- cundum Rubricam de Translat. Festorum. De Simplici vero fit tantum commemoratio.

DOMINICA I. ADVENTUS.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Regem ventú- rum , et Hymn. Verbum supér- num , habentur in principio Psalterii. 2.

In primo Nocturno.
Aña. Véniet ecce Rex. Ps. Beátus vir , cum reliq. ut in Psalm. 4.

Absolutiones et Benedictio- nes habentur in principio ante Psalterium.

Incipit liber Isaiæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 4.

Visio Isaiae filii Amos , quam vidit super Judam , et Jerú- salem in diébus Oziae , Jóathan , Achaz , et Ezechiae regum Juda. Audite cœli , et auribus pérceive terra, quóniam Dóminus locútus est : Fílios enutrivi , et exaltávi : ipsi autem sprevérunt me. Cog- növit bos possessórem suum , et ásinus præsépe domini sui : Israel autem me non cognovit ,

**et pôpulus meus non intelléxit.
Tu autem, Dómine, miseré nobis.** R. Deo grâtias.

Sic semper terminantur Lectio-nes, nisi aliter signetur.

R. Aspiciens a longe, ecce video Dei poténtiam venientem; et né-bulam totam terram tegéntem : * Ite óbviam ei, et dícite : * Núntia nobis, si tu es ipse, * Qui regnatûrus es in pôpulo Israel. V. Quique terrígenæ, et fílli homínium, simul in unum dives, et pauper. Ite óbviam ei, et dícite. V. Qui regis Israel, inténde, qui dedicis velut ovem Joseph. Núntia nobis, si tu es ipse. V. Tóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini por-tæ æternæ, et intrōbit Rex glóriæ. Qui regnatûrus es in pôpulo Israel. V. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui sancto. Deinde repeat. R. Aspiciens, usque ad V. Quique terrígenæ.

Hoc R. non dicitur per He-bdom., sed eipsi loco dicitur R. j. sequentis Feriæ ij.

Lectio ij.

Vix genti peccatrici, pôpulo gravi iniqüitati, sémini ne-quam, fílliis sceleratis : dereli-querunt Dóminum, blasphemá-vérunt sanctum Israel, abalienáti sunt retrórsum. Super quo per-cutiam vos ultra, addéntes præ-varicationem? Omne caput lánguidum, et omne cor mōrens. A planta pedis usque ad vérticem non est in eo sánitas : vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligata, nec curáta medicá-mine, neque fota óleo.

R. Aspiciébam in visu noctis, et ecce in nubibus cœli Fílius ho-minis veniébat: et datum est ei regnum, et honor: * Et omnis pôpulus, tribus, et lingua ser-vient ei. V. Potéstas ejus, po-téstas æterna, quæ non anfer-etur: et regnum ejus, quod non corrumpétur. Et.

Lectio iij.

VERA vestra déserta, civitâtes vestræ succénsæ igni: re-gionem vestram coram vobis

aliéni dévorant, et desolábitur sicut in vastitâte hostiæ. Et de-relinquétur fília Sion, ut um-braculum in vínea, et sicut tu-gúrium in cucumerârio, et sicut cívitas, quæ vastatur. Nisi Dóminus exercitum reliquisset nobis semen, quasi Sôdoma fuis-sémus, et quasi Gomorrha sími-les essémus.

R. Missus est Gábel Angelus ad Maríam Virginem desponsatam Joseph, núntians ei verbum: et expavéscit Virgo de lúmine. Ne timeas, Marísa, invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concí-pies, et páries, et vocábitur Altissimi Fílius. V. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in æternum. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Sic semper dicitur Glória Pa-tri, in fine ultimi Resp. cuiuslibet Nocturni, nisi aliter notetur.

In secundo Nocturno.

Aia. Gaude et lætare. Ps. Con-sérva, cum reliq. ut in Psalt. 8.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

S. 8. de jej. x mensis, et eleam.

Cum de advéntu regni Dei, et de mundi fine, ac témporum, discipulos suos Salvátor instrué-ret, totámque Ecclésiam suam in Apóstolis erudit: Cavete, inquit, ne forte gravéntur corda vestra in crâpula, et ebrietate, et cogitationib⁹ sacerdotalibus. Quod útique præceptum, dilec-tissimi, ad nos speciálius per-tinére cognoscimus, quibus de-nuntiátus dies, etiam si est occul-tus, non dubitátur esse vicinus.

R. Ave Marísa, grácia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. V. Quóniam dicit istud, quóniam virum non cognóscō? Et respóndens Ange-lus dixit ei. Spíritus.

Lectio v.

An cujus advéntum omnino hóminem cónvenit præpa-

r̄hi : ne quem aut ventri déditum , aut curis sacerdálibus inveniat implicátum. Quotidiáno enim, dilectissimi , experiméto probátor, potus satietáte áciem intentis obtundi , et cibórum nimietate vigorem cordis hebetári: ita ut delectatio edéndi étiam cōporum contraria sit salutis , nisi ratió temperantiæ obsistat illécebræ , et quod futurum est óneri , subtrahat voluplati.

R Salvatórem expectánuis Dóminum Iesum Christum, * Qui reformabít corpus humilitatis nostræ , contigurátu corpori claritatis suæ. ¶ Sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sacerculo , expectantes beatam spem, et adventum gloriæ magni Dei. Qui.

Lectio vi.

QUAMVIS enim sine áima nihil caro desideret, et inde accipiat sensus , unde sumit et motus : ejusdem tamen est ánimæ , quedam sibi subditæ negare substancialiæ , et interiori iudicio ab inconvenientibus exteriòra frenare : ut a corporeis cupiditatibus saepius libera , in aula mentis possit dívina vacare sapientiæ : ubi omni strépitu terrenarum silente curárum , in meditationibus sanctis , et in deliciis lætetur æternis.

R. Obscro, Dómine, mitté quem missárus es : vide afflictionem populi tui : * Sicut locútus es , veni, * Et libera nos. ¶ Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph , qui sedes super Chérubim. Sicut. glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Gábriel Angelus. Ps. Cœli enarrant, cum reliq. ut 44.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Sic semper præponitur Lectio sancti Evangelii , ante primam Lectionem de Homilia.

Lectio viij. Cap. 24. e.

In illo tempore : Dixit Jesus discípulis suis : Erunt signa in sole , et luna , et stellis , et in terris pressúra géntium. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Hom. 4. in Evang.

Dominus, ac Redémptor noster paratos nos invenire desiderans , senescéntem mundum quæ mala sequántur denuntiat , ut nos ab ejus amore compéscat. Appropinquantem ejus térmnum quantæ percussiones prævéniant , innotescit: ut si Deum metuere in tranquillitate nolumus , saltem vicinum ejus judicium vel percussiónibus altriti timeámus.

R. Ecce virgo concípiet, et páriet filium , dicit Dóminus : * Et vocabitur nomen ejus Admirabilis, Deus , Fortis. ¶ Super sólium David , et super regnum ejus sedebit in æternum. Et.

Lectio viii.

Iuc etenim lectioni sancti Evangeli , quam modo nostra fraternalitas audívit , paulo supérius Dóminus præmisit , dicens : Exúrget gens contra gentem , et regnum adversus regnum : et erunt terrémotus magni per loca , et pestilentiæ et fames. Et quibúsdam interpósitis , hoc, quod modo andistis , adjúnxit : Erunt signa in sole , et luna , et stellis , et in terris pressúra géntium præ consústione sónitus maris, et flúctuum. Ex quibus profecto omnibus ália jam facta cérimus , ália in próximo ventura fornídamus.

R. Audite verbum Dómini , gentes , et annuntiáte illud in finibus terræ : * Et insulis , quæ procul sunt, dicite : Salvátor noster advéniet. ¶ Annuntiáte , et auditum fácite : loquimini , et clamáte. Et insulis.

Lectio ix.

Nexúrgere, earumque pressúram terris insistero , plus jam in nostris tempóribus cérimus , quam in eodcibus légi nus. Quod terrémotus urbis immensas óbruat , ex aliis immensis partibus scitis, quam fréquentē audivimus. Pestiléntias sine cesatione patimur. Signa vero

sole , et luna , et stellis , adhuc aperte minime vidi mus : sed quia et haec non longe sint , ex ipsa jam aeris immutacione colligimus.

R. Ecce dies veniunt, dicit Dominus : et suscitabo David ger men justum : et regnabit Rex , et sapiens erit , et faciet iudicium et justitiam in terra : * Et hoc est nomen quod vocabunt eum : * Dominus justus noster . V In diebus illis salvabitur Iuda , et Israel habitabit confidenter . Et hoc. Gloria Patri. Dominus .

Ab hac Dñica usque ad Nativ. Domini , et a Dñica Septuag. usque ad Pascha , Dñicis diebus dicitur ix. R. quia Te Deum , non dicitur , nisi in Festis .

AD LAUDES , et per Horas , Aña .

1. In illa die * stillabunt montes dulcedinem , et colles fluent lac et mel , alleluia . Ps. Dominus regnavit , cum reliq. de Dñica . 44.

2. Jucundare , * filia Sion , et exulta satis , filia Jerusalēm , alleluia .

3. Ecce Dominus * veniet , et omnes Sancti ejus cum eo : et erit in die illa lux magna , allel. 4. Omnes sitiētes , * venite ad aquas : querite Dominum , dum inventri potest , alleluia .

5. Ecce veniet * Propheta magnus , et ipse renovabit Jerusalēm , alleluia .

Capitulum. Rom. 15. d

FATRES : Hora est jam nos de somno sūrgere . Nunc enim proprior est nostra salus , quam cum credidimus .

Hymnus. Ex clara vox , et V. Vox clamantis , ut in Psalm. 47.

Ad Benedictus , Aña . Sp̄ritus sanctus * in te descendet , Maria : ne timeas , habebis in útero Filium Dei , alleluia .

Oratio .

EXCITA , quæsumus Domine , E potentiā tuam , et veni : ut ab imminētibus peccatorum nostrorum periculis , te mereāmur protegente eripi , te liberante salvāri . Qui vivis et regnas

cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia saecula saeculorum . R. Amen .

Ad Primam , Tertiam , Sextam , et Nonam , Aña de Laudibus dicuntur per ordinem , quarta prætermissa . Quod etiam servatur in aliis Dñicis Advent.

Ad Primam , Hymnus. Jam lucis orto . 48. Aña . In illa die. Psalm. Deus , in nomine tuo , cum reliq. ut in Psalterio . 48.

Capit. Regi saeculorum . 21. it. br. Christe , Fili Dei vivi , * Miserere nobis . Repetit. Christe , Fili Dei vivi , miserere nobis . V. Qui venturus es in mundum . Miserere nobis . Gloria Patri . Christe , Fili Dei vivi , miserere nobis . V. Exurge , Christe , adjuva nos . R. Et libera nos propter nomen tuum .

Sic dieitur quotidie usque ad Nativ. Dñi , etiam in Officio de Sanctis , præterquam in die Immac. Concept. B. Mariæ , Festis , et Dñica infra Octavas occurrentibus .

Deinde , Kyrie , eleison , cu m reliquis de Psalterio . 21.

Ad Absolut. Capit. Lect. br. Domine , miserere . 23. quæ dicitur in Dñicis et Feriis usque ad Vig. Nativ. Domini exclusive .

Ad Tertiam , Aña .

Jucundare .

Capit. Fratres : Hora , supra . it. br. Veni ad liberandum nos , * Domine Deus virtutum . Et repetit. Veni ad liberandum nos , Domine Deus virtutum . V. Ostende faciem tuam , et salvi erimus . Domine Deus virtutum . Gloria Patri . Veni ad liberandum nos , Domine Deus virtutum . V. Timebunt gentes nomen tuum , Domine . R. Et omnes reges terræ gloriam tuam .

Sic repetuntur Versus in omnibus Responsoriis brevibus Horarum .

Ad Sextam , Aña .

Ecce Dominus .

Capitulum. Rom. 15. d

Nox præcessit , dies autem appropinquarebat : abiciamus

**ergo ópera tenebrarum , et in-
duamur arma lucis.**

It. br. **Osténde nobis, Dómine, ***
Misericórdiam tuam. Osténde.
V. **Et salutare tuum da nobis.**
**Misericórdiam. Glória Patri. Os-
tende. V. Meménto nostri, Dó-
mine, in beneplácito populi tui.**
It. **Visita nos in salutari tuo.**

Ad Nonam, Aña.

Ecce véniet.

Capitulum. Rom. 13. d

SICUT in die honéstè ambulémus:
Snon in comedassatióibus, et
ebrietatibus, non in cubilibus,
et impudicitiis, non in conten-
tione, et æmulatione: sed indu-
mini Dóminum Jesum Christum.
It. br. **Super te, Jerúsalem, ***
Oriétur Dóminus. Super. V. Et
glória ejus in te vidébitur, Orié-
tur. **Glória Patri. Super. V. Dó-
mine Deus virtútum, converte
nos. R. Et osténde fáciem tuam,**
et salvi érimus.

Ad Vesperas, Aña de Laudi-
bus. Psalmi de Dominicis. 89.

Capitulum. Fratres: Hora est.
Hymn. **Créator alme. V. Roráte,**
ut supra in j. Vesperis. 409.

Ad Magnificat, Aña.

Ne tímeas, María: * invenisti
enim grátiam apud Dóminum:
ecce concípies, et páries filium,
alleluia.

Oratio. Excita, quæsumus. 112.

Hymn. **V. V. et R. br. hujus**
**Dúcae dicuntur in aliis Domini-
cis, et Feris Adventus.**

Post Vesperas diei dicuntur
Vesperae Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Invitator. Regem ventúrum.
Hymn. **Verbum supérnum. 2.**

Aña **Dóminus défensor. Psalm.**
**Dóminus illuminatio, cum reli-
quis de Psalterio. 34.**

De Isaía Prophéta.

Lectio j. **Cap. 1. d**

IAMINI, mundi estóte, auferite
ab óculis meis: quiéscite ágero
perverse, discite benefácre:
quærere judicium, subvenire op-
presso, judicáte pupillo, de-
totum.

fendite víduam. Et venite, et
arguité me, dicit Dóminus: si
fuerint peccáta vestra ut cíoci-
num, quasi nix dealbabuntur:
et si fuerint rubra quasi ver-
miculus, velut lana alba erunt.

It. **Suscipe verbum, Virgo María,**
quod tibi a Dómino per Angelum
transmissum est: concípies, et
páries Deum párter et hominem:
* Ut benedicta dicáris inter om-
nes mulieres. V. Páries quidem
filium, et virginitatis non pa-
tiérис detriméntum: efficiérис
gravida, et eris mater semper
intacta. Ut.

Lectio ij.

St voluéritis, et audiéritis me,
S bona terra comedétis. Quod
si nosfueritis, et me ad iracún-
diā provocavéritis, gládios de-
vorábit vos, quia os Dómini lo-
cútum est. Quómodo facta est
mérétrix cívitas fidélis, plena
judicii? justitia habitavít in ea,
nunc autem homicídæ. Argén-
tum tuum versum est in scóriam:
vinum tuum mistum est aqua.
Príncipes tui infidèles, súcií su-
rum: omnes diligunt múnera,
sequíntur retributíones. Pupillo
non júdicant: et causa víduæ
non ingréditur ad illos.

It. **Lætentur cœli, et exultet**
terra, jubiláte montes laudem:
quia Dóminus noster véniet. *
Et páuperum suórum miseré-
bitur. V. Oriétur in diébus ejus
justitia, et abundántia pacis. Et.

Lectio ii.

Propter hoc ait Dóminus Deus
exercituum fortis Israel: Heu,
consolábor super hóstibus meis,
et vindicábor de inimícis meis.
Et convértam manum meam ad
te, et excoquam ad purum scó-
riam tuam, et auferam omne
stannum tuum. Et restituam jú-
dices tuos, ut fuérunt prius, et
consiliários tuos sicut antiquitus:
post hæc vocáberis cívitas justi,
urbs fidélis. Sion in judicio redi-
métur, et reducent eam in justi-
tia: et cónteret scéléstos, et pec-
catóres simul: et qui dereliquer-
unt Dóminum, consuméntur.

R. Alieni non transibunt per Ierusalem amplius: * Nam in illa die stillabunt montes dulcedinem, et colles fluent lac et mel, dicit Dominus. **V.** Deus a Libano veniet, et Sanctus de monte umbroso, et condenso. Nam Gloriosa Patri. Nam.

Ad Laudes, Aña et Ps. Misericorde, cum reliq. de Psalm. 42.

Capitulum. *Isaiæ 2.*

VENITE, et ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Jacob, et docebit nos vias suas, et ambulabimus in semitis ejus: quia de Sion exibit lex, et verbum Domini de Ierusalem.

Hymn. *E n clara vox.* Vox. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Angelus Domini * nuntiavit Marianæ, et concépit de Spiritu sancto, alleluia.

Deinde dicuntur Preces ut 43.

Oratio. *E xcita, quæsumus.* 44.

Oratio Dominicæ præteritæ semper dicitur per Ilebdom. in feriali Officio, quando propria non assignatur. Et ad Horas Annæ sumuntur de Laud. Dñicæ præcedentis, quando ad Laudes Feriæ non assignantur propriae.

Hodie dicitur Offic. Defunct.

Ad Primam, in R. br. y. Qui venturus es in mundum, ut supra. 412. Deinde Preces, ut in feriali Officio. 26.

Ad Absolut. Capit. Lectio br. Domine, miserere, ut in Psalm. 23.

Ad Horas, Capitula et R. br. br. habentur in Psalm. in suis locis.

Ad Vesp. Aña *Inclinavit*, ps. *Dilexi*, cum reliq. de Psalm. 91.

Capitulum. *Gen. 49. b*

NON auferetur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: et ipse erit expectatio gentium.

Hymn. *C reator.* y. Koratæ. 44.

Ad Magnificat. Aña. *Leva, Ierusalem*, * oculos tuos, et vide poténtiam Regis: ecce Salvator venit sólvere te a vinculo.

Deinde Preces. 43.

Capitula prædicta dicuntur in feriali Offic. usque ad Vigiliam Nativit. Domini exclusive.

FERIA TERTIA.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. *Cap. 2.*

VERBUM, quod vidit Isaías, filius Amos, super Iuda, ierusalem. Et erit in novissimi diébus præparátus mons domus Domini in vértice móntium, elevábitur super colles, et flueret ad eum omnes gentes. Et ibi populi multi, et dicent: Venite et ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Jacob et docébit nos vias suas, ambulabimus in semitis ejus: quia de Sion exibit lex, et verbum Domini de Ierusalem.

i. Montes Israel, ramos vestros expandite, et floréte, et fructu facite: * Prope est ut véniat dominus. **v.** Koratæ cœli désuperserunt et nubes pluant justum: aperiatur terra, et germinet Salvatrem. Prope.

Lectio ij.

Et judicabit gentes, et arguit populos multos: et confundent gladios suos in vomere et lances suas in falces: non levabit gens contra gentem gladium, nec exercebuntur ultra a prælium. Domus Jacob venite et ambulémus in lumine Domini. Projecisti enim populum tuum domum Jacob: quia repléti sunt olim, et augures habuerunt ut Philisthiim, et pueris alien adhæserunt.

v. Erumpant montes jucunditatem, et colles justitiam: * Quia lux mundi Dominus cum potenter venit. **y.** De Sion exibit lex, verbum Domini de Ierusalem. Qui

Lectio iii.

REPLETA est terra argento, **a**uro: et non est finis thysaurorum ejus: et repléta est terra ejus equis: et innumerabiles quadrigæ ejus. Et repléta est terra ejus idolis: opus magnum suarum adoravérunt, que fecerunt dígitæ eorum. Et inculvavit se homo, et humiliatus est vir: ne ergo dimittas eis.

Ecce ab Austro vénio egreditur Deus vester, * Visitat

vos in pace. Y. Aspiciam vos , et
crēscere faciam : multiplicabí-
mini , et firmábo pactum meum
vobiscum . Visitare . Glória Patri .
Visitare .

Ad Benedictus , Aña .

**Antequam convenient , * in-
vénta est María habens in útero
de Spíritu sancto , allelúia .**

Deinde Preces . 43 .

Ad Magnificat , Aña .

**Quærите Dóminum : * dum in-
veniri potest : invocáte eum ,
dum prope est , allelúia .**

Deinde Preces . 43 .

FERIA QUARTA .

De Isaia Prophéta .

Lectio j. Cap. 3 .

Ecce enim Dominator Dóminus
exercituum auferet a Jerúsalem ,
et a Juda validum , et for-
tem , omne robur panis et omne
robur aquæ : fortem , et virum
bellatórem , júdicem , et Pro-
phétam , et ariolum , et senem :
príncipem super quinquaginta ,
et honorabilem vultu , et consi-
liarium , et sapiéntem de archi-
téctis , et prudentem eloquii my-
stici . Et dabo púeros príncipes
eórum , et effeminați domina-
búntur eis .

It. Rex noster advéniet Christus : *
Quem Joannes prædicavit Agnum
esse ventúrum . Y. Super ipsum
continébunt reges os suum , ipsū
gentes deprecabúntur . Quem .

Lectio ij .

Et irruet pópulus , vir ad vi-
rum , et unusquisque ad
próximum suum : tumultuabitur
puer contra senem , et ignobilis
contra nobilem . Apprehéndet
enim vir fratrem suum domésti-
cum patris sui : Vestimentum
tibi est , princeps esto noster ,
ruina autem hæc sub manu tua .
Respondébit in die illa , dicens :
Nou sum médicus , et in domo
mea non est panis , neque vesti-
mentum : nolite constituere me
príncipem pópuli .

It. Ante multum tempus prophé-
tavit Ezéchiel : Vidi portam
clausam , ecce Deus ante sæcula
ex ea procedebat pro saluté

mundi : * Et erat iterum clausa ,
demonstrans Virginem , quia
post partum permánsit virgo .
Y. Porta quam vidisti , Dóminus
solus transibit per illam . Et .
Lectio iii .

Ruit enim Jerúsalem , et Judas
cóncidit : quia lingua eórum ,
et adinventiōnes eórum contra
Dóminum , ut provocárent ócu-
los majestatis ejus . Agnitiō vul-
tus eórum respóndit eis , et pec-
cátum suum quasi Sódoma præ-
dicavérunt , nec abscondérunt :
væ animæ eórum , quóniam rédi-
ta sunt eis mala . Dicite justo ,
quóniam bene , quóniam fructum
adinventionum suárum cōmedet .
Væ ímpio in malum : retribútio
enim manuum ejus fiet ei .

It. Ecce dies vépjunt . 44 .

Ad Benedictus , Aña .

**De Sion * exhibit lex , et verbum
Dómini de Jerúsalem .**

Deinde Preces . 45 .

Ad Magnificat , Aña .

**Véniet * fórtior me post me ,
cujus non sum dignus sólvere
corrígiam calceamentórum .**

Deinde Preces . 45 .

FERIA QUINTA .

De Isaia Prophéta .

Lectio j. Cap. 4 .

Et apprehéndent septem mu-
ñeres virum unum in die
illa , dicentes : Panem nostrum
comedémus , et vestimenti no-
stris operiémur : tantúmmodo
invocéatur nomen tuum super
nos , auler opprórium nostrum .
In die illa erit germen Dómini
in magnificéntia , et glória , et
fructus terræ sublímis , et exultá-
tio his , qui salvati fúerint de
Israél . It erit : Omnis qui re-
lictus fúerit in Sion , et residuus
in Jerúsalem , sanctus vocábi-
tur , omnis qui scriptus est in
vita in Jerúsalem .

It. Súscipe verbum . 45 .

Lectio ij . Cap. 5 .

CANTABO diléctio meo canticum
patrulís mei vineæ sua .
Vinea facta est dilécto meo in
cornu filio Glei . Et sepivit eam ,
et lapides élégit ex illa , et plan-

tavit eam eléctam , et ædificávit turrim in médio ejus , et torcular extrúxit in ea : et expectávit ut fáceret uvas , et fecit labrúscas . Nunc ergo habitatores Jerúsalem , et viri Juda , judicáte inter me , et víneam meam . Quid est quod débui ultra fácerere víneæ meæ , et non feci ei ? an quod expectávi , ut fáceret uvas , et fecit labrúscas ? R. Aspiciébam in visu . 110 .

Lectio iii.

Et nunc osténdam vobis quid ego fáciám víneæ meæ : áuferam sepem ejus , et erit in direptionem : díruam macériam ejus , et erit in conculcationem . Et ponam eam desértam : non putabitur , et non fodiétur : et ascéndent vepres et spinæ : et núbibus mandabo , ne pluant super eam imbre . Vínea enim Dóminii exercituum domus Israel est , et vir Juda germen ejus delectabile : et expectavi ut fáceret iudícium , et ecce iniquitas ; et justitiā , et ecce clamor . R. Missus est Gábel . 110 .

Ad Benedictus , Aña .
Benedicta * tu in muliéribus , et benedictus fructus ventris tui .

Deinde Preces . 45 .

Ad Magnificat , Aña .

Expectábo * Dóminum Salvatórem meum , et præstolábor eum dum prope est , alleluia .

Deinde Preces . 45 .

FERIA SEXTA .

De Isaïa Prophéta .

Lectio j. Cap. 6 .

In anno , quo móriuu est rex Ozias , vidi Dóminum sedétem super sóliu excésum , et elevátum : et ea quæ sub ipso erant , replébant templum . Séraphim stabant super illud : sex alæ uni , et sex alæ alteri : duábus velabant faciem ejus , et duábus velabant pedes ejus , et duábus volabant . Et clamabant alter ad alterum , et dicébant : sanctus , sanctus , sanctus , Dóminus Deus exercituum : plena est omnis terra glória ejus . R. Ave María , ut in ij . Nocturne Dominicæ precess . 110 .

Lectio ij .

Et commóta sunt superlimi nária cárđinum a voce clámantis , et domus repléta est fumo . Et dixi : Væ mihi , quia tacui , quia vir pollútus lábiis ego sum , et in médio pôpuli pollútus lábia habéntis ego hábito , et Regem Dóminum exercituum vi-dí oculis meis . Et volávit ad me unus de Séraphim , et in manu ejus cálculus , quem sôrcipe túlerat de altári . Et tétigit os meum , et dixit : Ecce tétigit hoc lábia tua , et auferétur iniquitas tua , et peccátum tuum mundabitur . R. Salvatórem . 111 .

Lectio iiij .

Et audívi vocem Dómini dicens : Quem mittam ? et quis ibit nobis ? Et dixi : Ecce ego , mitte me . Et dixit : Vade , et dices populo huic : Audíte audiéntes , et nolite intelligere : et vidéte vi-siónem , et nolite cognoscere . Excæca cor pôpuli hujus , et aures ejus ágrava , et oculos ejus claude : ne forte vídeat oculis suis , et auribus suis ádiat , et corde suo intellígit , et convertíatur , et sanem eum . R. Obsecro . 111 .

Ad Benedictus , Aña .

Ecce véniet * Deus , et homo de domo David sedére in throno , alleluia .

Deinde Preces . 45 .

Ad Magnificat , Aña .

Ex Ægypto * vocávi Filiū meum : véniet ut salvet pôpulum suum .

Deinde Preces . 45 .

SABBATO .

De Isaïa Prophéta .

Lectio j. Cap. 7 .

Et factum est in diébus Achaz Filius Jóathan , filii Ozías regis Juda , ascéndit Rasin rex Syriæ , et Pháceo filius Romelias rex Israel , in Jerúsalem , ad præhandum contra eam : et non potuérunt debellare eam . Et nuntiáverunt dómui David , dicéntes : Requiévit Syria super Ephraim , et commótiu est cor ejus , et cor pôpuli ejus , sicut movéntur ligna silvârum a facie

venti. Et dixit Dóminus ad Isaíam : Egredere in occúrsu Achaz tu , et qui derelictus est Jasub filius tuus , ad extrémum aquæductus piscinæ superiòris in via Agri fullónis.

R. Ecce virgo concipiet , ut in iij. Noct. Dominice p̄ced. 414.

Lectio ij.

Et dices ad eum : Vide ut sis : noli timére , et cor tuum ne formidet a duabus caudis titiōnum fumigantium istórum in ira furoris Rasin regis Syriæ , et filii Romeliæ : eo quod consilium inferit contra te Syria in malum Ephraim , et filius Romeliae , dicentes : Ascendamus ad Judam , et suscitemus eum , et avellamus eum ad nos , et ponamus regem in medio ejus filium Tabeel.

R. Audite verbum. 411.

Lectio iiij.

Et adjécit Dóminus loqui ad Ej Achaz , dicens : Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in proflandum intérni , sive in excélsum supra. Et dixit Achaz : Non petam , et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audite ergo dominus David : Numquid parum vobis est , moléstos esse homínibus , quia moléstii estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet , et pariet filium , et vocabitur nomen ejus Emmanuel. Butyrum et mel cōmedet , ut sciat reprobare malum , et eligere bonum.

R. Ecce dies vénient. 412.

Ad Benedictus, Aña.

Sion , noli timére , * ecce Deus tuus véniet , alleluia.

Deinde Preces. 43.

Ad Vesperas, Capit. Rom. 45.

BROTRES : Quæcumque scripta sunt , ad nostram doctrinam scripta sunt : ut per patientiam , et consolationem Scripturárum , spem habeámus.

Hym. Creator. V. Roráte. 400.

Ad Magnificat, Aña.

Veni , Dómine , visitáre nos in pace , ut latémur coram te corde perfécto.

Oratio.

Excita , Dómine , corda nostra ad præparandas Unigeniti tui vias : ut per ejus advéntum purificatis tibi méntibus servire mereámur. Qui tecum vivit.

DOMINICA II. ADVENTUS.

Ad Matutinuni.

Invitator. Fegem ventúrum.

Hym. Verbum supérnum. 2.

In primo Nocturno.

Aña. Véniet ecce Rex. Ps. Iéatus vir , cum reliq. ut in Psalm. 4.

De Isasa Prophéta.

Lectio I. Cap. 44.

Et egrediétur virga de radice Jesse , et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini : spíritus sapiétiæ , et intellectus , spíritus consiliï , et fortitudinis , spíritus scientiæ , et pietatiæ : et replebit eum spíritus timoris Dómini. Non secundum visiōinem oculórum judicabit , neque secundum auditum aurium arguet ; sed judicabit in justitia paupe- res , et arguet in æquitate pro mansuétis terræ.

R. Jerúsalem , cito véniet salus tua : quare mœrōre consúmeris ? numquid consiliarius non est tibi , quia innovávit te dolor ? * Salvábo te , et liberábo te , noli timére. V. Ego enim sum Dóminus Deus tuus , sanctus Israel , Redémptor tuus . Salvábo.

Lectio ij.

Et percútiét terram virga oris sui , et spíritu labiorum suorum interficiet spírium. Et erit justitia cíngulum lumbórum ejus , et fides cinctórum renum ejus. Habitábit lupus cum agno , et pardus cum hædo accubábit : vitulus , et leo , et ovis simul morabuntur , et puer párvulus minabít eos. Vitulus , et ursus pascéntur : simul requiéscent cátulii eórum : et leo quasi bos cōmedet páleas.

R. Ecce Dóminus véniet , et omnes sancti ejus cum eo , et erit in die illa lux magna : et exhibent de Jerúsalem sicut aqua munda ; et regnabít Dóminus in

æternum, * Super omnes gentes.
¶ Ecce Dóminus cum virtute vé-
niens : et regnum in manu ejus,
et potéstan, et impérium. Super.
Lectio iii.

Et delectábitur infans ab ubere
E super forámine áspidis : et
in cavérna réguli , qui ablacta-
tus fúerit, manum suam mittet.
Non nocébunt, et non occidént
in univérso monte sancto meo:
quia repléta est terra scíentia
Dómini, sicut aquæ maris ope-
riéntes. In die illa radix Jesse
qui stat in signum populórum ,
ipsum gentes deprecabúntur , et
erit sepúlchrum ejus gloriósum.
¶ Cívitas Jerúsalem, noli flere :
quóniam dóluit Dóminus super
te, * Et áuereret a te omnem
tribulatióñem. ¶ Ecce Dóminus
in fortitudine véniet : et brá-
chium ejus dominabitur. Et áu-
feret. Glória Patri. Et áueret.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne sancti Hierónymi
Presbyteri in Isasam Prophétam.

Lectio iv. L. 4. in c. 11. Is.

Et egrediéntur virga de radice
Jesse. Usque ad principiū
visiónis, vel pónderis Babylónis,
quod vidit Isasias filius Amos ,
omnis hæc prophetia de Christo
est : quam per partes volumnus
explanare, ne simul propósita ,
atque dissérita , lectóris confún-
dat memoriām. Virgam et florem
de radice Jesse ipsum Dóminum
Iudei interpretantur : quod sci-
licet in virga regnantis poténtia,
in flore pulchritúdo monstrétur.
¶ Ecce véniet Dóminus protéctor
noster, sanctus Israel, * Corónam
regni habens in cápite suo. ¶ Et
dominabitur a mari usque ad
mare, et a flúmine usque ad té-
rminos orbis terrárum. Corónam.

Lectio v.

Nos autem virgam de radice
Jesse sanctam Mariam Vrgi-
nem intelligámus, quæ nullum
hábuit sibi fróticem cohæréntem,
de qua et supra légimus : Ecce
virgo concípiet, et páriet filium.
Et florem, Dóminum Salvatorem,
qui dicit in Cántico canti-

córum : Ego flos campi, et I-
ljum convallium.

R. Sicut mater consolátur fili-
suos , ita consolábor vos, dic
Dóminus : et de Jerúsalem civ-
tate , quam elégi, véniet vob
auxílium : * Et vidébitis, et ga-
débit cor vestrum. ¶ Dabo i
Sion salútem , et in Jerúsale
glóriam meam. Et.

Lectio vi.

Surra hunc fgitur florem , q-
de trunco . et radice Jes-
per Mariam Vrginem repén-
consurget, requiéscet Spíritu
Dómini, quia in ipso complácet
omnem plenitúdinem divinitatē
habitare corporáliter : nequ-
quam per partes , ut in cæteris
Sanctis ; sed juxta Evangéliū
eórum , quod Hebræo sermó
conscriptum legunt Nazaræi
Descéndet super eum omnis spí-
ritus sancti. Dóminus autem
Spíritus est, et ubi Spíritus Dó-
mini, ibi libértas.

¶ Jerúsalem , plantábis vínea
in móntibus tuis : exultábis, qu-
niam dies Dómini véniet : surg-
Sion , convertere ad Dóminum
Deum tuum , gaude, et lætar-
Jacob. * Quia de médio géntiu-
Salvátor tuus véniet. ¶ Exú-
satis, filia Sion : júbila , filia J-
rusalem. Quia, Glória Patri.Qui

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangéliū secú-
dum Matthæum.

Lectio vii Cap. 44.

In illo témpore : Cum audíss-
Joánnes in vínculis ópe
Christi, mittens duos de dis-
pulis suis , ait illi : Tu es q-
uenturus es, an álium expect-
mus ? Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii Papa-

Hom. 6. in Ev. post init.

Visit tot signis , tantisque vi-
tútibus non scandalizári qu-
que pótuit, sed admirari. Sed i
fidélium mens grave in illo scé-
dalum pertulit , cum eum p-
tot mirácula moriéntem vid-
Unde et Paulus dicit : Nos autem
prædicámus Christum cruci-
xum, Judæis quidem scandalu-

géntibus autem stultitiam. Stultum quippe homínibus visum est, ut pro homínibus auctor vite morerétur: et inde contra eum homo scándalum sumpsit, unde ei amplius débitor fieri débuit. Nam tanto Deus ab homínibus dignius honorandus est, quanto pro hominibus et indigna suscepit.

R. Egrediétor Dóminus de Samaria ad portam, quæ rēspicit ad Oriéntem: et véniet in Béthlehem, ámbulans super aquas redemptiōnis Judæ: * Tunc salvus erit omnis homo: quia ecce véniet. ¶ Et präparábitur in misericordia sólium ejus, et sedebit super illud in veritáte. Tunc.

Lectio viii

Quid est ergo dícere: Beatus qui non fúerit scandalizátus in me: nisi aperta voce abjectionem mortis suæ, humilitatemque signare? Ac si paténter dicat: Mira quidem facio, sed abjecta pérpeti non dedignor. Quia ergo moriendo te subsequor, cavéndum valde est hominibus, ne in me mortem despiciant, qui signa venerántur. R. Festina, ne tardaveris. Dómine: * Et libera pópulum tuum, ¶ Veni, Dómine, et noli tardare, reláxa facinora plebi tuæ. Et:

Lectio ix.

Sed dimissis Joánnis discípulis, quid de eódem Joánné turbis dicat, audiámus. Quid existis in désertum vidére? Arúndinem vento agitátam? Quod videlicet non asseréndo, sed negándo infutlit. Arúndinem quippe mox ut aura contígerit, in partem altéram flectit. Et quid per arúndinem, nisi carnalis ánimus designatur? Qui mox ut favore, vel detractione tangítur, statim in partem quamlibet inclinátur. R. Ecce Dóminus véniet cum splendore deseéndens, et virtus ejus cum eo, * Visitare pópulum suum in pace, et constitúere super eum vitam sempitérnam. ¶ Ecce Dóminus noster cum virtute véniet. Visitare Glória Patri. Visitare.

AD LAUDES,
et per Horas, Aña.

1. Ecce in nóbibus emli * Dóminus véniet cum potestáte magna, alleluia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 44.

2. Urbs fortitudinis * nostræ Sion, Salvator ponétur in ea murus, et antemurale: aperite portas, quia nobiscum Deus, allel. 5 Ecce apparébit * Dóminus, et non mentiéter: si moram fecerit, expécta eum, quia véniet, et non tardabit, alleldia.

3. Montes et colles * cantábunt coram Deo laudem, et ómnia ligna silvárum plaudent manibus: quóniam véniet Dominátor Dóminus in regnum atérnum, alleluia, alleluia.

4. Ecce Dóminus noster * cum virtute véniet, et illuminabit oculos servorum suorum, alleluia.

Capitulum. Rom. 15.

FATRES: Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt: ut per patiéntiam, et consolatióne Scripturárum, spem habeámus.

Hymn. E n clara vox. ¶ Vox clamantis, ut supra in Psalm. 47.

Ad Benedictus, Aña.

Joánnes autem * cum audisset in vinculis ópera Christi, mittens duos ex discípulis suis, ait illi: Tu es, qui venturus es, an álium expectámus?

Oratio.

Excita, Dómine, corda nostra ad præparandas Unigeniti tui vias: ut per ejus adventum purificáti tibi méntibus servire mereámur. Qui tecum vivit.

Ad Tertiariam, Aña.

Urbs fortitudinis.

Capit. Fratres: Quæcúmque. It. br. Veni ad liberandum nos, * Dómine Deus virtutum. Veni ad. ¶ Ostende faciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus virtutum. Glória Patri. Veni. ¶ Timébunt gentes nomen tuum, Dómine. R. Et omnes reges terræ gloriā tuā.

Ad Sextam, Aña.

Ecce apparébit.

Capitulum. Rom. 13. b

Deu s autem patientiae, et solitiae det vobis id ipsum sapere in alterutrum secundum Jesum Christum : ut unanimes, uno ore honorificetis Deum, et Patrem Domini nostri Iesu Christi. R. br. Ostende nobis, Domine, * Misericordiam tuam. Ostende. V. Et salutare tuum da nobis. Misericordiam gloriam Patri. Ostende. V. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui. R. Visita nos in salutari tuo.

Ad Nonam. Aña.

Ecce Dominus noster.

Capitulum. Rom. 13. c

Deu s autem spei replet vos omni gudio, et pace in credendo : ut abundetis in spe, et virtute Spiritus sancti. R. br. Super te, Jerusalem, * Orietur Dominus. Super te. V. Et gloria ejus in te videbitur. Orietur. V. gloria Patri. Super te. V. Domine Deus virtutum, converte nos. R. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

Ad Vesperas. Aña de Laudibus. Psalmi de Dominicis. 89.

Capit. Fratres, Quaecumque.

Hymn. Creator. V. Rorate. 109.

Ad Magnificat. Aña.

Tu es, qui venturus es, * an alium expectamus? Dicite Joanni quem vidistis: Ad lumen redeunt cœci, mortui resurgent, pauperes evangelizantur, alleluia.

Post Vesperas diei dicuntur Vespera Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

De Isaia Propheta.

Lectio i. Cap. 43.

Onus Babyloni, quod vidit Isayas filius Amos. Super montem caliginosum levate signum, exaltate vocem, levate manum, et ingrediuntur portas duces. Ego mandavi sanctificatis meis, et vocavi fortis meos in ira mea, exultantes in gloria mea. Vox multitudinis in montibus, quasi populorum frequen- tium: vox sonitus regum, genitum congregatarum. R. Suscipe verbum. 113.

Lectio ii.

Dominus exercituum præcepit militiæ belli, venientibus de terra procul a summitate cœli: Dominus, et vasa furoris ejus, ut disperdat omnem terram. Ululate, quia prope est dies Domini: quasi vastitas a Domino veniet. Propter hoc omnes manus dissolventur, et omne cor hominis contabescet, et contrebetur. Torsiones, et dolores tenebunt, quasi parturiens dolentibus unusquisque ad proximum suum stupebit, facies combustæ vultus eorum.

R. Laetentur cœli. 113.

Lectio iii.

Ecce dies Domini veniet, crudelis, et indignationis plenus, et ira, furorisque ad ponendam terram in solitudinem, et peccatores ejus conterendos de ea. Quoniam stellæ cœli, et splendor eorum non expanderunt lumen suum: obtenebratus est sol in ortu suo, et luna non splendet in lumine suo. Et visitabo super orbis mala, et contra impios iniquitatem eorum, et quiescere faciam superbiam infidelium, et arrogantium fortium humiliabo.

R. Alieni non transibunt. 114.

Ad Laudes. Aña et Ps. Miserere, cum reliq. de Psalm. 42. Capit. Venite, et ascendamus. 114.

Hymn. En clara. V. Vox. 47.

Ad Benedictus. Aña.

De celo veniet * Dominator Dominus, et in manu ejus honor, et imperium.

Deinde Preces. 43.

Oratio. Excita, Domine. 44.

Hodie dicitur Offic. Defunct.

Ad Magnificat. Aña.

Fece veniet Rex * Dominus terræ, et ipse auferet jugum captivitatis nostræ.

Deinde Preces. 43.

FERIA TERTIA.

De Isaia Propheta.

Lectio i. Cap. 44.

Proprius est ut veniat tempus ejus, et dies ejus non elongabuntur. Miserabitur enim Dominus.

minus Jacob, et éliget adhuc de Israel, et requiéscere eos faciet super humum suum : adjungéter advena ad eos, et adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos populi, et addúcent eos in locum suum : et possidébit eos domus Israel super terram Dómini in servos et ancíllas: et erunt capiéntes eos, qui se céperant, et subjiciunt exactóres suos.

¶ Montes Israel. 414.

Lectio i.

Et erit in die illa, cum ré-
quiem déderit tibi Deus a labore tuo, et a concassióne tua, et a servitúle dura, qua ante ser-
visti; sumes parabolam istam con-
tra regem Babylónis, et dices : Quómodo cessavit exáctor, quié-
vit tribútum ? Contrívit Dóminus
háculum impiórum, virgam
dominántium, cædéntem popu-
les in indignatióne, plaga insa-
nabili, subjiciéntem in furóre
gentes, persequéntem crudéliter.

¶ Erumpant. 414.

Lectio iii.

Quomodo cecidisti de cœlo lá-
cifer, qui mane oriebáris ?
corruisti in terram, qui vul-
nerábas gentes ? qui dicébas in
corde tuo : In cœlum concén-
dam, super astra Dei exaltábo
sólum meum, sedébo in monte
testaménti, in latéribus Aquilónis.
Ascéndam super altitudinem
núbium, símilis ero Altissimo.
Verúmtamen ad infernum detra-
hérис in profundum laci.
¶ Ecce ab Austro. 414.

Ad Benedictus, Aña.

Super te, * Jerúsalem, oriétur
Dóminus, et glória ejus in te
vidébitur.

Deinde Preces. 43.

Ad Magnificat, Aña.

Vox clamántis * in deserto : Pa-
rátte viam Dómini, rectas fácite
sémitas Dei nostri.

Deinde Preces. 43.

FERIA QUARTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. Cap. 16.

Emitte Agnum, Dómine, Do-
minatórem terra, de petra

deserti ad montem filiæ Sion. Et erit : Sicut avis fugiens, et pulli de nido avolantes, sic erunt filii Moab in træscénsu Arnon. In consilium, coge concilium : pone quasi noctem umbram tuam in merdie : absconde fugiéntes ; et vagos ne prodas. Habiabunt apud te prósugi mei : Moab esto latibulum eórum a facie vastatōris.

¶ Rex noster. 415.

Lectio ij.

Finnirus est enim pulvis, con-
summatus est miser, defecit
qui conculcábatur terram. Et præ-
parabitur in misericordia só-
lium, et sedébit super illud in ve-
ritate in tabernáculo David, jú-
dicans, et querens judicium, et
velociter reddens quod justū est.
Audívimus supérbiā Moab, su-
pérbus est valde : supérbia ejus,
et arrogántia ejus ; et indignatió-
ejus plus quam fortitudo ejus.

¶ Ante multum. 415.

Lectio iii.

Incirclo ululábit Moab ad Moab,
universus ululábit : his qui
lætantur super muros cocti lá-
teris, loquimini plagas suas.
Quoniam suburbána Ilésebon
deserta sunt, et vñeam Sábama
dómini géntium excidérunt : fla-
gella ejus usque ad Jazer per-
venérunt : erravérunt in deserto,
propágines ejus relictæ sunt,
transiérunt mare.

¶ Ecce Dóminus véniet. 417.

Ad Benedictus, Aña.

Ecce ego mitto * Angelū meum,
qui præparabit viam meam ante
faciem tuam.

Deinde Preces 43.

Ad Magnificat, Aña.

Sion, renováberis, * et vidébis
justum tuum, qui venturus
est in te.

Deinde Preces. 43.

FERIA QUINTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. Cap. 19.

Onus Ægypti : Ecce Dóminus
ascéndet super nubem le-
vem, et ingrediétur Ægyptum,
et commovebuntur simulácrora
Ægypti a facie ejus, et cor Ægy-

pti tabescet in medio ejus. Et concurrere faciam Agyptios aduersus Agyptios : et pugnabit vir contra fratrem suum , et vir contra amicum suum , civitas aduersus civitatem , regnum aduersus regnum.

R. Jerusalem, cito veniet , ut in ij. Nocturno Dñe prae. 447.

Lectio ij.

Et dirumpetur spiritus Agypti in viscerebus ejus, et consilium ejus præcipitabo , et interrogabunt simulacra sua , et divinos suos, et pythones , et ariflos. Et tradam Agyptum in manu dominorum crudelium , et rex fortis dominabitur eorum, ait Dominus Deus exercituum. Et arescet aqua de mari , et fluvius desolabitur , atque siccabitur. Et deficient flumina : attenuabuntur , et siccabuntur rivi aggerum.

R. Ecce Dominus veniet. 447.

Lectio iii.

STULTI principes Taneos , sapientes consiliarii Pharaonis dedérunt consilium insipiens. Quomodo dicetis Pharaoni : Filius sapiens ego , filius regum antiquorum ? Ubi nunc sunt sapientes tui ? Annuntient tibi , et indicent quid cogitaverit Dominus exercituum super Agyptum. Stulti facti sunt principes Taneos, emarcuerunt principes Memphis , deceperunt Agyptum , angulum populorum ejus.

R. Civitas Jerusalem. 448.

Ad Benedictus , Anna.

Tu es qui venturus es , * Domine, quem expectamus , ut salvum facias populum tuum.

Deinde Preces. 45.

Ad Magnificat . Anna.

Qui post me veniet , * ante me factus est : cuius non sum dignus calceamenta solvere.

Deinde Preces. 45.

FERIA SEXTA.

De Isaia Propheta.

Lectio j. Cap. 24.

Ecce Dominus dissipabit terram , et nudabit eam , et affli-

get faciem ejus , et dispérget habitatores ejus. Et erit sicut populus , sic sacerdos : et sicut servus , sic dominus ejus : sicut ancilla , sic domina ejus : sicut emens , sic ille qui vendit : sicut fœnerator , sic is qui mütuum accipit : sicut qui répetit , sic qui debet. Dissipatione dissipabitur terra , et direptione prædabitur. Dominus enim locutus est verbum hoc.

R. Ecce veniet Dominus , ut in ij. Noct. Dominicæ præced. 448.

Lectio ij.

Luxit , et defluit terra , et infirmata est : defluit orbis , infirmata est altitudo populi terræ. Et terra infœcta est ab habitatoribus suis : quia transgressi sunt leges , mutaverunt jus , dissipaverunt sedus sempiternum. Propter hoc maledictio vorabit terrâ , et peccabunt habitatores ejus : ideoque insaniunt cultores ejus , et relinquuntur homines pauci.

R. Sicut mater. 448.

Lectio ij.

Luxit vindemia , infirmata est latus , ingemuunt omnes , qui latabantur corde. Cessavit gaudium tympanorum , qui evit sonitus latantium , conficit dulcedo citharae. Cum cantico non bibent vinum : amara erit potio bibentibus illam. Attrita est civitas vanitatis , clausa est omnis domus , nullo introeunte. Clamor erit super vino in plateis : deserta est omnis latitia , translatum est gaudium terræ. Relicta est in urbe solitudo , et calamitas operimet portas. Quia haec erunt in medio terræ , in medio populorum : quomodo si paucæ olivæ quæ remanserunt , excutiuntur ex olea ; et racemi , cum fuerit finita vindemia. Hi levabunt vocem suam , atque laudabunt : cum glorificatus fuerit Dominus , hinnient de mari. Propter hoc in doctrinis glorificate Dominum : in insulis maris nomen Domini Dei Israel. A finibus terræ laudes audivimus , gloriam justi.

R. Jerusalem , plantabis. 448.

Ad Benedictus. Aña.
Dicite : * **Pusillánimes**, confortá-
 mi : ecce Dóminus Deus no-
 ster véniet.

Deinde Preces. 43.

Ad Magnificat. Aña.

Cantáte Dómino * canticum no-
 rum : laus ejus ab extrémis terræ.

Deinde Preces. 43.

SABBATO.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. Cap. 25.

DOMINUS, Deus meus es tu , exaltábo te, et confitébor nō-
 minai tuo : quóniam fecisti mira-
 bilia cogitationes antiquas fidé-
 les , amen. Quia posuisti civitá-
 tem in túmulum , urbem fortem
 in raiñam , domum alienórum :
 ut non sit civitas , et in sempí-
 ténum non edificetur. Super
 hoc laudábit te pópulus fortis ,
 civitas géntium robustarum ti-
 mebit te. Quia factus es fortitúdo
 pauperi , fortitúdo egéno in tri-
 balálone sua : spes a turbine ,
 umbraculum ab æstu.

¶ Egrediétur Dóminus, ut in
 ut. Noct. Diuīcie præced. 449.

Lectio ii.

Sarrusenim robustorum quasi
 Sturbo impéllens parfetem. Sic-
 ut æstus in siti , tumultum alienórum humiliábis : et quasi ca-
 kore sub nube torrénte, propágine
 sertum marcésere fácies. Et fáciat Dóminus exercituum
 omnibus pópulis in monte hoc
 convivium pínguium, convívium
 vindémiae , pínguium medullat-
 rum , vindémiae defecátæ. Et
 precipitabit in monte isto fáciem
 vinculi colligati super omnes
 pópulos , et telam quam orditus
 est super omnes natiōnes.

R. Festina , ne tardáveris. 449.

Lectio iii.

Precipitabit mortem in sem-
 piténum , et auferet Dómi-
 nus Deus láerymam ab omni fá-
 cie , et opprobrium pópuli sui
 auferet de univerſa terra : quia
 Dóminus locutus est. Et dicet in
 die illa : Ecce Deus noster iste ,
 expectávimus eum , et salvábit
 nos : iste Dóminus , sustinui-

museum , exultábimus , et lactá-
 bimur in salutári ejus. Quia re-
 quiescet manus Dómini in monte
 isto : et triturábitur Moab sub
 eo , sicut terúntur páleæ in
 plaustro. Et exténdet manus suas
 sub eo , sicut exténdit natans ad
 natandum : et humiliabit gló-
 riā ejus cum allisiōne manuum
 ejus. Et munimēta sublímium
 murórum tuórum concident ,
 et humiliabántur , et detrahéntur
 in terram usque ad púlverem.
R. Ecce Dóminus véniet. 449.

Ad Benedictus. Aña.

Levábit Dóminus signum * in
 natiōibus , et congregábit dis-
 persos Israel.

Deinde Preces. 43.

Ad Vesperas. Capit. Phil. 4.

Fratres : Gaudéte in Dómino
 semper : sterum dico , gau-
 déte. Modéstia vestra nota sit
 omnibus homínibus : Dóminus
 enim prope est.

Hymn. Creator, et V. Roráte. 409.

Ad Magnificat. Aña.

Ante me * non est formátus
 Deus , et post me non erit : quia
 mibi curvábitur omne genu , et
 confitébitur omnis lingua.

Oratio.

Aurem tuam , quæsumus Dó-
 mine , præcibus nostris ac-
 còmoda : et mentis nostræ té-
 nebras grácia tuæ visitatiōnis
 illústra. Qui vivis.

DOMINICA III. ADVENTUS.

Ad Matutinum.

Inviat. Prope est , et Hymn.
 Verbum , ut in Psalm. 3.

In primo Nocturno.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. Cap. 26.

In die illa cantábitur canticum
 istud in terra Juda : Urbs for-
 titudinis nostræ Sion Salvátor ,
 ponétur in ea murus , et antemu-
 rale. Aperite portas , et ingrediá-
 tur gens justa , custodiens veri-
 tatem. Vetus error abiit : servábis
 pacem : pacem , quia in te sperá-
 vimus. Sperásus in Dómino in
 sæculis æternis , in Dómino Deo
 forti in perpétuum. Quia incur-
 vabit habitantes in excélsu , civi-

tatem sublimem humiliabit : humiliabit eam usque ad terram , détrahet eam usque ad púlverem . Concubabit eam pes , pedes páuperis , gressus egenorum .

¶ Ecce apparébit Dóminus super nubem candidam , * Et cum eo Sanctórum mília : et habébit in vestiméto , et in sémore suo scriptum : Rex regum , et Dóminus dominántium . ¶ Apparébit in finem , et non mentiétur : si inoram lécerit , expécta cum , quia véniens véniet . Et cum .

Lectio ij.

SEMITA justi recta est , rectus callis justi ad ambulandum . Et in sémita judiciórum tuórum , Dómine , sustinuimus te : nomen tuum , et memoriale tuum in desidério animæ . Anima mea desiderávit te in nocte : sed et spíritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad te . Cum séceris judicia tua in terra , justitiam dissent habitatores orbis . Misereámur ímpio , et non dischet justitiā : in terra Sanctórum insqua gessit , et non vidébit glóriam Dómini .

¶ Béthlehem cívitás Dei summi , ex te éxiet Dominátor Israel , et egréssus ejus sicut a princípio diéram aëternitatis , et magnificabitur in médiounivérsæ terræ : * Et pax erit in terra nostra , dum vénierit . ¶ Loquéatur pacem in géntibus , et potestas ejus a mari usque ad mare . Et pax .

Lectio iiij.

DOMINE , exaltátor manus tua , et non videant : videant , et confundantur zelantes populi : et ignis hostes tuos dévoret . Dómine , dabis pacem nobis : ómnia enim ópera nostra operátus es nobis . Dómine Deus noster , possederunt nos dómini absque te , tantum in te recordémur nóminalis tui . Moriéntes non vivant , gigantes non résurgant : protéra visitásti , et contrivísti eos , et perdidisti omnem memoriā eorum .

¶ Qui venturus est , véniet , et non tardabit : et jam non erit timor in finibus nostris : * Quó-

niam ipse est Salvátor noster . ¶ Depónet omnes iniquitátes nostras : et projiciet in profundum maris ómnia peccata nostra . Quóniam . Glória Patri . Quóniam . In secundo Nocturno .

Sermo sancti Leónis Papæ .

Lectio iv.

Serm. 2. de jejun. x. mensis , et collectis .

Quon témporis rátio , et devotiónis nostræ ádmonet consuetudo , pastorálí vobis , dilectissimi , sollicitudine prædicamus , décimi mensis celebrándum esse jejúnium , quo pro consummatâ perceptiōne ómnium fructuum dignissime largítori eórum Deo continéntiae libámen offertur . Quid enim potest efficacius esse jejúnio , cuius observantia appropinquamus Deo , et resisténtes diabolo , vñia blanda superámus ?

¶ Ægypte , noli flere : quia Dominátor tuus véniet tibi , ante cujus conspectum movebúntur abyssi , * Liberare pópulum suum de manu potentiæ . ¶ Ecce véniet Dóminus exercitum , Deus tuus cum potestate magna . Liberare .

Lectio v.

SEMPER enim virtuti cibus jejúnium fuit . De abstinentia déniique prœdeunt castæ cogitationes , rationábiles voluntátes , salubriora consilia : et per voluntárias afflictiones caro concupiscéntiis móritur , virtutibus spiritus innovátur . Sed quia non solo jejúnio animárum nostrárum salus acquisíritur : jejúnium nostrum misericórdiis páuperum suppleámus . Impendámus virtuti , quod subtrahimus voluptati . Fiat refectio páuperis abstinentia jejunantis .

¶ Prope est ut véniat tempus ejus , et dies ejus non elongabúntur : * Miserébitur Dóminus Jacob , et Israel salvábitur . ¶ Revértere , virgo Israel : revertere ad civitátes tuas . Miserébitur .

Lectio vi.

STUDIANTUR viduárum defensione , pupillórum utilitati , lu-

génitium consolatiōni , dissiden-
tium paci. Suscipiātur peregrī-
nus, adjuvētur opprēsus, vestiā-
tur nudus, soveātur agrōtus : ut
quicūmque nostrum de justis
labōribus auctōri bonōrum ó-
num Deo sacrificiū bujus pie-
tatis obtulerit, ab eōdem regnis
coelēstis prēmium percipere me-
reātur. Quarta figitur, et sexta fē-
ria jejunēmus : Sábato autem
apud beatum Petrum Apóstolum
pariter vigilēmus : cuius suffra-
gantibus méritis, quae pōscimus,
impetrare possim⁹, per Dñum
nostrum Iesum Christū, qui cum
Patre, et sancto Spíritu vivit et re-
gnat in sēcula sēculōrum. Amen.
¶ Descéndet Dóminus sicut plu-
via in vellus : * Oriétur in diē-
bus ejus justitia , et abundāntia
pacis. ¶ Et adorabunt eum om-
nes reges, omnes gentes sérvent
ei. Oriétur. Glória Patri. Oriétur.

In tertio Nocturno
Lectio sancti Evangeliū secún-
dum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 1. c

In illo tēmpore: Misérunt Iudei
Iab Jerosolymis Sacerdōtes, et
levitas ad Joánnem, ut interro-
garent eum: Tu quis es? Et ré-
liqua.

*Homilia sancti Gregórii Papæ.
Homilia 7. in Evangelia.*

Ex hujus nobis lectiōnis verbis,
E fr̄ates charissimi, Joánnis
humilitas commendatur, qui
cum tantæ virtutis esset, ut
Christus credi potuisset, élégit
sólide subsistere in se, ne hu-
māna opiniōne raperētur inaniter
super se. Nam conféssus est,
et non negávit: et conféssus est,
quia non sum ego Christus. Sed
qui dixit: Non sum; negávit
plane quod non erat, sed non
negávit quod erat: ut veritatem
loquens, ejus membrum ficeret,
cujus sibi nomen fallaciter non
usurparet. Cum ergo non vult
appelere nōmen Christi, factus
est membrum Christi: quia dum
infirmitatē suam stūduit hu-
militate agnoscere, illius celsitū-
dinem meruit veraciter oblinere.

¶ Veni, Dómine, et noli tardāre:
relaxa facinora plebi tuæ , *Et
révoca dispéros in terram suam.
¶ Excita , Dómine , poténtiam
tuam , et veni , ut salvos facias
nos. Et révoea.

Lectio viii.

Sed cum ex lectiōne ália , Re-
demptoris nostri sententia ad
mentem redúcitur, ex hujus le-
ctiōnis verbis nobis questio val-
de impléxa generātur. Alio quippe
in loco inquisitus a discipulis
Dóminus de Eliae advéntu, re-
spóndit: Elías jam venit, et non
cognovérunt eum, sed fecérunt
in eum quacūmque voluérunt:
et, si vultis scire, Joánnes ipse
est Elías. Requisitus autem Joánnes,
dicit: Non sum Elias. Quid
est hoc, fratres charissimi,
quia quod Véritas affírmat, hoc
Prophēta Véritatis negat? Valde
namque inter se divērsa sunt,
Ipse est: et, Non sum. Quó-
modo ergo Prophēta veritatis
est, si ejusdem Veritatis sermó-
nibus concors non est?

¶ Ecce radix Jesse descéndet in
salutem populōrum, ipsum
gentes deprecabuntur: *El erit
nōmen ejus gloriōsum. ¶ Dabit
ei Dóminus Deus sedem David
patris ejus, et regnabit in domo
Jacob in æternū. Et.

Lectio ix.

Si si subtíliter véritas ipsa
requiráatur, hoc quod inter
se contrárium sonat, quómodo
contrárium non sit, inveniuntur.
Ad Zachariā namque de Joánnē
Angelus dicit: Ipse præcedet
ante illum in spíritu et virtute
Eliae. Qui idcirco ventūros in
spíritu et virtute Eliae dicitur,
quia sicut Elías secundum Dó-
mini advéntum prævéniet, ita
Joánnes prævénit primum. Sicut
ille præcursor ventūros est Jú-
dicis, ita iste præcursor factus
est Redemptoris. Joánnes figitur
in spíritu Eliae erat, in per-
sóna Eliae non erat. Quod ergo
Dóminus fatetur de spíritu, hoc
Joánnes denegat de persóna.
¶ Docébit nos Dóminus vias

suas, et ambulabimus in sémitis ejus : * Quia de Sion exibit lex , et verbum Dómini de Jerúsalem. V. Venite , ascendámus ad montem Dómini , et ad domum Dei Jacob. Quia de Sion. Glória Patri. Quia de Sion.

AD LAUDES,

et per Horas , Añæ.

1. Véniet Dóminus , * et non tardabit , et illuminabit abscondita tenebrarum , et manifestabit se ad omnes gentes , alleluia. Ps. Dóminus regnávit,cum reliq. 14.

2. Jerúsalem , gaude * gáudio magno , quia véniet tibi Salva-tor , alleluia.

3. Dabo in Sion * salútem , et in Jerúsalem glóriam meam , allel.

4. Montes et omnes colles * humiliabuntur : et erunt prava in directa , et áspera in vias planas : veni , Dómine , et noli tardare , alleluia.

5. Juste et pie * vivámus , ex-pectantes beatam spem , et ad-véntum Dómini.

Capitulum. *Philip. 4.*

FRATRES : Gaudéte in Dómino semper : eternum dico , gaudéte. Modestia vestra nota sit omnibus homínibus : Dóminus prope est.

Hymn. En clara et j. Vox. 47.

Ad Benedictus, Aña.

Super sólium * David , et super regnum ejus sedébit in æternum , alleluia.

Oratio.

AUREM tuam , quæsumus Dó-mine , præcibus nostris ac-commoda : et mentis nostre té-nebras grácia tuæ visitatiónis illústra. Qui vivis.

Ad Tertiam , Aña.

Jerúsalem , gaude.

Capit. F ratres: Gaudéte supra R. br. Veni ad liberandum nos , * Dómine Deus virtútum. Veni. V. Osténde faciem tuam , et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni. V. Timébunt gentes nomen tuum , Dñe. Et omnes reges terra glóriam tuam.

Ad Sextam . Aña.

Dabo in Sion.

Capitulum. *Philip. 4.*

NIhil solíci ti sitis : sed in oratione , et obsecratiōn-gratiarum actiōne petitiōnestræ innotescant apud Dei R. br. Osténde nobis , Dóm Misericordiam tuam. Os- V. Et salutare tuum da : Misericordiam. Glória Osténde. V. Meménto nostrum , in beneplácito populi R. Visita nos in salutari tu Ad Nonam , Aña.

Juste et pie.

Capitulum. *Philip. 4.*

Et pax Dei , quæ exúperat nem sensum , custodiat vestra , et intelligéntias ves- in Christo Jesu Dómino no- It br. Super te , Jerúsalem Oriétur Dóminus. Super. glória ejus in te vidébitur. tur. Glória Patri. Super. V. mine. Deus virtútum , con-nos. Et osténde faciem tu et salvi érimus.

Ad Vesperas Añæ de Laudi Psalmi de Dominica. 89.

Capit. F ratres: Gaudéte. Su-

Hymn. Creator. V. Roráte

Ad Magnificat, Aña.

Beata es , María , * quæ ci-disti Dómino : perficiéntur quæ dicta sunt tibi a Dóm alleluia.

Post Vesp. diei dicuntur speræ Defunct.

Aña Beata es , prætermitti si hodie ejus loco ponenda una ex Añis majoribus infra sitis : quibus semper ced Añæ propriæ alii diebus Magnificat assignatae.

ANTIPHONÆ MAJORES.

Sequentes Antiphonæ majore ad Magnificat inchoantur xvij. Decemb ; et singulæ a et post Magnificat integræ , si in Duplicibus , dicuntur per diuinam usque ad diem ante Vix Nativ. Si vero festum fuer dicuntur post Orationem Fe pro commém. Adventus.

Die 17. Dec. Aña. O sapiént quæ ex ore Altissimi prodiis attingens a fine usque ad fine

sortiter suavitérque dispónens
ómnia : veni ad docéndum nos
viam prudéntiæ.

18. Aña. O Adónai, et dux domus Israel, qui Moysi in igne flammæ rubi apparuisti, et ei in Sina legem dedisti : veni ad rediméndum nos in bráchio exténto.

19. Aña. O radix Jesse, qui stas in signum populórum, super quem continébunt reges os suum, quem gentes deprecabúntur : veni ad liberándum nos, jam noli tardáre.

20. Aña. O clavis David, et sceptrum domus Israel ; qui aperis, et nemo claudit; claudis, et nemo áperit : veni, et educ vinctum de domo cáceris, sedéntem in ténebris, et umbra mortis.

21. Aña. O óriens, splendor lucis ætérnae, et sol justitiæ : veni et illúmina sedéntes in ténebris, et umbra mortis.

22. Aña. O rex géntium, et desiderátus eárum, lapisque angularis, qui facis útraque unum : veni, et salva hóminem, quem de limo formasti.

23. Aña. O Emmánuel, Rex et légiſer noster, expectatió géntium, et Salvátor eárum : veni ad salvandum nos, Dómine Deus noster.

Sequentes Añæ ad Laudes et per Horas dicuntur in sex Feriis ante Vigil. Nativit., incipiendo a die xvij. Dec. ab Antiphonis, quæ Feriæ illius diei assignantur. Similiter et aliæ dicuntur in propriis Feriis.

Quod si dies xvij. fuerit Dñica, Añæ inchoantur sequenti Feria ij., quæ erit dies xvij. Quæ autem dicenda essent die, in quo occurrit Festum S. Thomæ, dicuntur in Sabbato cum Psalmis Sabbati, quarta Aña prætermissa, cuius loco dicitur Aña. Expectétur, nisi Vigilia Nativ. venerit in Dñica ; tunc enim in Sabbato dicuntur Añæ de Laud. Dñica, quarta prætermissa, cuius loco dicitur Aña. Expectétur. Aña ad Benedictus, et Oratio dicitur ut in Sabbato Quatuor Temp. ponatur. Aña vero de Laud., qua-

occurunt in die S. Thomæ, eo anno prætermittuntur; et in Dñica tunc dicuntur Añæ de Vigilia, ut infra dicitur in Rubrica de Vigil. Similiter omittitur Aña. Expectétur, quando illud Festum in Sabbato venerit.

FERIA SECUNDA.

Ad Laudes, et per Horas, Aña.

1. Ecce véniet * Dóminus, princeps regum terræ : báti, qui parati sunt occurrere illi.
2. Cum vénierit * Filius hóminis, putas invéniet fidem super terram ?
3. Ecce jam venit * plenitudo temporis, in quo misit Deus Filium suum in terras.
4. Hauriétis aquas * in gáudio de fóntibus Salvatóris.
5. Egrediétur * Dóminus de loco sancto suo : véniet ut salvet pópulum suum.

FERIA TERTIA.

Ad Laudes, et per Horas, Aña.

1. Roráte, cœli, désuper, * et nubes pluant justum : aperiátur terra, et germinet Salvatórem.
2. Emitte Agnum, Dómine, * Domínatorem terræ, de petra deserti, ad montem filiæ Sion.
3. Ut cognoscámus, Dómine, * in terra viam tuam in omnibus géntibus salutare tuum.
4. Da mercédem, Dómine, * sustinéntibus te, ut Prophétæ tui fidélites inveniántur.
5. Lex per Moysen data est, * grácia et véritas per Jesum Christum facta est.

FERIA QUARTA.

Ad Laudes, et per Horas, Aña.

1. Prophétæ prædicáverunt * nasci Salvatórem de Virgine María.
2. Spíritus * Dómini super me, evangelizáre paupéribus misit me.
3. Propter Sion * non tacébo, donec egrediátur ut splendor iustus ejus.
4. Ecce véniet Dóminus, * ut sédeat cum principib; et sólum gloriæ téneat.
5. Annuntiáte * pópulis, et dícite: Ecce Deus Salvátor noster véniet.

FERIA QUINTA.

Ad Laudes, et per Horas, Aña.
1. De Sion * véniet Dóminus omnípotens, ut salvum faciat populum suuim.

2. Convértere, Dómine, * aliquantulum, et ne tardes venire ad servos tuos.

3. De Sion * véniet, qui regnaturus est Dóminus, Emmanuel magnum nomen ejus.

4. Ecce Deus meus, * et honorábo eum: Deus patris mei, et exaltabo eum.

5. Dóminus * légifer noster, Dóminus Rex noster, ipse véniet, et salvabit nos.

FERIA SEXTA.

Ad Laudes, et per Horas, Aña.

1. Constáentes estóte, * vidébitis auxilium Dómini super vos.

2. Ad te, Dómine, * levavi ánimam meam: veni, et éripe me, Dómine, ad te contúgi.

3. Veni, Dómine, * et nolitardare: reláxa facinora plebi tuae Israel.

4. Deus a Líbano véniet, * et splendor ejus sicut lumen erit.

5. Ego autem * ad Dóminum aspíciam, et expectábo Deum Salvatórem meum.

SABBATO.

Aña secundum sup. Rubr. 426.

Ad Canticum vero, Aña. Expectétur * sicut pluvia élóquium ineum: et descéndat super nos sicut pos Deus noster.

In Festo S. Thomae pro comm. Adventus, ad Benedictus. Aña. Nolite timére; quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

Si vero contingat festum S. Thomae transferri in ij. Fer. Aña prædicta dicitur ad Benedictus in Dñica loco Aña. **Ave María.**

Ultimo die ante Vig. Nativ. ad Benedictus, Aña. **Ecce compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de Virgine María.** Quibüs Añis cedunt aliae Añax in prop. locis ad Bened. assignatæ.

FERIA SECUNDA.

De Isaya Prophéta.

Lectio i. Cap. 28.

V* corónæ supérbiæ, ébriis Ephraim, et flori occidenti

glóræ exultatiōnis ejus erant in vértice vallis pingue, errantes a vino. Ecce dōs, et fortis Dóminus sic petus grandinis turbo congens, sicut impetus aquæ multarum inundantium, et sarcum super terram spatiis Péribus conculcabitur et supérbiæ ebriorum Ephraim. Ecce apparébit Dóminus in j. Noct. Dñica p̄ac. 424.

Lectio ij.

Et erit flos décidens gressu exultatiōnis ejus, qui est per vérticem vallis pinguis quasi temporáneum ante ritatē autumni: quod aspérerit videns, statim ut intuerit, devorabit illud. Illa erit Dóminus exercitu strona gloriæ, et scutum extiōnis residuo populi sui: eritus judicii sedentia super ciuium, et fortitudo reverténde bello ad portam. Verus quoque p̄a vino nescierunt p̄a ebrietate erraverunt: seddos, et Prophéta nescierunt ebrietatem, absorti sunt a R. Béthlehem, civitas Dei. 4

Lectio iii.

Pocirco hæc dicit Dóminus I Ecce ego mittam in fundatis Sion lapideis, lapidem batum, angularem, pretio in fundamento fundatum. crediderit, non festinet. Et nam in pondere judicium, et stitiam in mensura, et subv grando spem mendacii: et tectiōne aquæ inundabur delébitur foedus vestrum morte, et pactum vestrum inférno non stabit.

R. Qui venturus. 424.

Ad Laudes Aña, et Psal Miserere, cum reliquis de 42. nisi dicendæ sint Añæ secundum superiorem Rubricam.

Capit. Venite, et ascendat iij.

Hym. En clara. V. Vox. 17.

Ad Benedictus. Aña.

Egregiétur * virga de ra Jesse, et replébitur oinnis!

glória Dómini, et vidébit omnis caro salutare Dei.

Deinde Preces. 43.

Oratio. Aurem tuam. 425.

Hodie dicitur Ollicium defunct.

Ad Magnificat. Aña.

Béatam me dicent * omnes generaciones, quia ancíllam húmiliem respéxit Deus.

Nisi dicenda sit Aña. O.

Deinde Preces. 45.

FERIA TERTIA.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. Cap. 30. d

Exspectat Dóminus ut misereá-
tur vestri, et ideo exaltabitur
parcens vobis : quia Deus judicij
Dóminus : béati omnes, qui expé-
ctant eum. Pópulus enim Sion
habitabit in Jerúsalem : plorans
nequáquam plorábis, miserans
miserébitur tui: ad vocem clamó-
ris tui statim ut audierit, respon-
dibit tibi. Et dabit vobis Dóminus
panem arctum, et aquam brevem:
et non faciet avoláre a te ultra
doctórem tuum : et erunt oculi
tui vidéntes præceptórem tuum.
R. Ægypte, noli flere, ut in ij.
Noct. Dominicæ præc. 424.

Lectio ij.

EGREDERE, dices ei : Et dabitur
pluvia sémini tuo, ubicúm-
que semináveris in terra : et pa-
nis frugum terræ erit ubérrimus,
et pinguis. Pascétur in posses-
sione tua in die illo agnus spa-
tióse : et tauri tui, et pulli asinórum,
qui operántur terram, com-
missum magma cōmedent,
sicut in area ventilatum est. Et
erunt super omnem montem ex-
césum, et super omnem collem
elevátum rivi curréntium aquá-
rum in die interfectiōnis multó-
rum, cum ceciderint turres.
R. Prope est ut véniat. 424.

Lectio ij.

Erit lux lunæ sicut lux solis,
Et lux solis erit septempliciter
sicut lux septem diérum, in
die qua alligáverit Dóminus vul-
nus pópuli sui, et percussúram
plagæ ejus sanáverit. Ecce no-
men Dómini venit de longíquo,
ardens furor ejus, et gravis ad

portándum : lábia ejus repléta
sunt indignatione; et lingua ejus
quasi ignis dévorans. Spíritus
ejus velut torrens inúndans
usque ad médium colli, ad per-
dendas gentes in nihilum, et
frenum erróris, quod erat in
maxillis populórum.

R. Descéndet Dóminus. 425.

Ad Benedictus. Aña

Tu, Béthlehem, * terra Juda, non
eris mímina ex te enim éxiet Dux,
qui regat pópulum meum Israel.

Deinde Preces 45.

Ad Magnificat. Aña

Eleváre, eleváre, * consúrge,
Jerúsalem : solve víncula colli
tui, captiva filia Sion.

Nisi dicenda sit Aña. O.

Deinde Preces. 45.

FERIA QUARTA.

Quatuor Temporum.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Lucam.

Lectio j. Cap. 1. c

In illo tempore : Missus est An-
gelus Gabriele a Deo in civita-
tem Galilææ, cui nomen Náza-
reth, ad Virginem desponsatam
viro, cui nomen erat Joseph, de
domo David; et nomen Virginis
Maria. Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in Lucam.

LATENT quidem divina mysté-
ria, nec facile, juxta pro-
pheticum dictum, quisquam
hominum potest scire consilium
Dei. Sed tamen ex céteris factis,
atque præceptis Dómini Salva-
toris possumus intelligere, et
hoc propensiōris fuisse consilii,
quod ea potissimum électa est
ut Dóminum páreret, quæ erat
desponsata viro. Cur autem non
antequam desponsarétur, im-
pléta est? Fortasse ne diceréatur,
quod concéperat ex adulterio.

R. Clama in fortitudine qui an-
nuntias pacem in Jerúsalem : *
Dic civitatibus Judæ, et habita-
toribus Sion : Ecce Deus noster,
quem expectabamus, advéniet. Y.
Supra montem excésum ascénde
tu, qui evangelizas Sion, exalta
in fortitudine vocem tuam. Dic.

TOTU M.

Lectio iij.

Et ingrēssus ad eam Angelus. Disce vīrginem mōribus , disce vīrginem verecūndia , disce oráculo, disce mystério. Trepida-re vīrginum est, et ad omnes viri ingrēssus pavére, omnes viri afflā-tus veréri. Discant mulieres pro-pósum pudoris imitari. Sola in penetrālibus , quam nemo virōrum vīderit, solus Angelus repē-rrerit : sola sine cōmīte, sola sine teste, ne quo degénere depravarētur afflātu, ab Angelo salutātur. R. Oriétur stella ex Jacob, et exūget homī de Israel, et con-fringet omnes duces alienigenā-rum : * Et erit omnis terra pos-séssio ejus. V. Adorābunt eum omnes reges terræ , omnes gen-tes sérvient ei. Et.

Lectio iii.

Tanti namque mandāti mysté-rium non hōminis fuit, sed Angelī ore promēdūm. Hōdie primum audītur : Spīritus sanctus supervéniet in te. Et audī-tur, et crēdūtur. Dōnique : Ecce , inquit , ancilla Dōmini : contīngat mihi secundūm verbū tuūm. Vide humilitātem, vide devotīonem. Ancillam se dicit Dōmini, quā mater éligitur : nec repēntīno exaltāta promissō est. R. Modo véniet Dominātor Dōmi-nus : * Et nomen ejus Emmāuel vocābitur. V. Oriétur in diébus ejus justītia, et abundātia paci. Et nomen. Glōria Patri. Et.

Ad Benedictus. Aña.

Missus est Gābriel * Angelus ad Marīam Vīrginem despōnsātam Joseph.

Deinde Preces. 45.

Oratio.

PLESTA, quāsumus omnispō-tens Deus : ut redēmptiōnis nostrā ventūra solēnnitas , et prēsēntis nobis vitā subsūlia cōfīrat, et aērnat beatitūdīnis prēmia largiātur. Per Dōminūm.

Et dicitur ad omnes Horas, prēterquam in Vesperis.

Ad Magnificat. Aña.

Ecce ancilla Dōmini : * fiat mihi secundūm verbū tuūm.

Nisi dicenda sit Aña. O. Post Preces dicitur Orātiōne p̄ræc. Aurem tuam.

FERIA QUINTA.

De Isaīa Prophēta.

Lectio i. Cap. 33.

V* qui p̄rēdāris, nonne ipse p̄rēdāberis ? et qui si-nis, nonne et ipse spērnerē cum consummāveris deprā-tiōnem, deprēdāberis : cum tigātus desēris contēmne contēmneris. Dōmine , miser nostri : te enim expectāvi-estō brāchium nostrum in- ne, et salus nostra in tēmp-tribulatiōnīs.

R. Egrediātur Dōminus , et plābitur contra gentes : * Et s̄ bunt pedes ejus supra mon-olivārum ad Oriēntem. V. Et e-vabitur supra omnes colles , fluent ad eum omnes gentes.

Lectio ii.

A voce Angeli fugērunt pōpū et ab exaltatiōne tua disp̄sae sunt gentes. Et congregab̄tur spōlia vestra sicut colligit bruchus, velut cum fossa plei-fuerint de eo. Magnificatūs e Dōminus , quōniā habitavit excēlo : implēvit Sion judīci et justītia. Et erit fides in te-pōribus tuis : divītia salūti sapiēntia, et scientīa : tim Dōmini ipse est thesāurus ejus. R. Præcūrso r̄ pro nobis ingrē-tur Agnus sine mācula , * Secundūm ordinē Melchīsedēcl Pōntītē factus in aēternūm , in sāculūm sāculi. X. Ipse e Rex justītiae , cujus generāt non habet finēm. Secundūm.

Lectio iii.

CONTERRITI sunt in Sion pecc-tōres, possēdit tremor hyp-critas. Quis pōterit habītare e vobis cum igne devorānte ? qui habitabit ex vobis cum ardōr-bus sempiternis ? Qui ambul in justītīs , et lōquitur veritātem, qui prójicit avarītiam e calūmnīa, et exēcutit manus sui ab omni mānere : qui obtūr-aures suas ne audiat sāngū-nem , et claudit oēulos suos n

vident malum. Iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas ejus : panis ei datus est, aquae ejus fidèles sunt. Regem in decore suo vidébunt oculi ejus, cernent terram de longe.

¶ Vidébunt gentes justum tuum, et cuncti reges inclytum tuum: * Et vocábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominávit. V.
Et eris corona gloriæ in manu Dómini, et diadema regni in manu dei tui. Et. Glória Patri. Et.

Ad Benedictus, Aña.

Vigilate * animo, in proximo est Dóminus Deus noster.

Nisi occurrat festum S. Thomæ: quia tunc, ea prætermis-
ta, dicitur Aña. Nolite timere,
¶ quod etiam servatur in se-
quentibus diebus, quando illud festum occurrit.

Deinde Preces 43.

Ad Magnificat, Aña.

Letámini * cum Jerusalēm, et exultate in ea omnes qui diligis-
tis eam, in æternū.

Nisidicenda sit Aña. O.

Deinde Preces. 43.

FERIA SEXTA

Quatuor Temporum.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio j. Cap. 4. d

In illo tempore : Exurgens María abiit in montana cum festinatione in civitatem Iuda : et intravit in domum Zachariae, et salutavit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

L. 2. in Lac. c. 4. post init.

MORALE est omnibus, ut qui fidem exigunt, fidem astruant. Et ideo Angelus, cum abscondita nuntiaret, ut fidem astrueret exemplo, senioris seminæ steriliisque conceptum Virginis Mariæ nuntiavit, ut possibile Deo omne quod ei placuerit, asséreret. Ubi audivit hoc María, non quasi incrédula de oráculo, nec quasi incerta de nuntio, nec quasi dubitans de exemplo, sed quasi leta pro voto, religiosa pro officio, festina pro gáudio, in montana pereruit. Quo enim jam Deo plena

nisi ad superiōra cum festina-
tione conténderet? Nescit tarda molis mina sancti Sp̄iritus grātia.
¶ Emittē Agnum, Dómine, Domi-
natōrem terræ, * De petra de-
serti ad montem filiæ Sion. ¶ Ostende nobis, Dómine, miseri-
cōrdiam tuam : et salutare tuum
da nobis. De.

Lectio ij.

Discit et vos, sanctæ mulieres,
sedulitatem, quam prægnāntib-
us debeatis exhibere cognatis.
Mariam, quæ ante sola in inti-
mis penetrabilius versabatur, non a publico virginitatis pudor,
non ab studio asperitas móntium, non ab officio proliferas
itsineris retardavit. In montana Virgo cum festinatione, Virgo
officii memor, injuriæ immem-
or, affectu urgente, non sexu,
relicta perréxit domo. Discit
virgines non circumseursare per
aliénas aedes, non demorari in
platéis, non aliquos in público
miscere sermones. María in
domo sera, festina in público,
mansit apud cognatam suam
tribus mēnsibus.

¶ Rorāte, cœli, désuper, et nu-
bes pluant justum : * Aperiatur
terra, et germinet Salvatorem. ¶
Emittē Agnum, Dómine, Do-
minatōrem terræ, de petra de-
serti ad montem filiæ Sion. Aperi-
rātur.

Lectio iij.

Dicistis, virgines, pudorem
Mariæ, discite humilitatem.
Venit propinquā ad proximam,
júnior ad seniorem : nec solum
venit, sed etiam prior salutavit.
Decet enim, ut quanto cæstior
virgo, tanto humilior sit. Nōverit
deserre seniōribus. Sit magis-
tra humilitatis, in qua est pro-
fessio castitatis. Est et causa pietatis,
est etiam norma doctrinæ.
Contuendum est enī, quia su-
perior venit ad inferiorem, ut
inférieur adjuvetur: María ad Elí-
sabeth, Christus ad Joannem.
¶ Germinaverunt campi crēmi
germen odoris Israel : quia ecce
Deus noster cum virtute véniet,

* Et splendor ejus cum eo. ¶
Ex Sion sp̄ecies decōris ejus :
Deus noster manifēste véniet.
Et. Glória Patri. Et.
Ad Benedictus, Aña.

Ex quo facta est * vox salutatiōnis tuæ in áuribus meis, exultavit in gáudio iufans in útero meo, alleluia.

Nisi dicenda sit Aña. Nolite timére. 428.

Deinde Preces. 43.

Oratio.

Eccl̄ta, quæsumus Dómine,
ut poténtiam tuam, et veni :
ut hi, qui in tua pietate confidunt,
ab omni cítius adversitáte
liberéntur. Qui vivis et regnas.

Et dicitur ad omnes Horas,
præterquam in Vesperis.

Ad Magnificat, Aña.

Hoc est testimónium, * quod
perhibuit Joánnes : Qui post me
venit, ante me factus est.

Nisi dicenda sit Aña. O.

Deinde Preces. 43.

Oratio Dñicæ præc. Aurem. 425.

SABBATO

Quatuor Temporum.

Lectio sancti Evangelii secún-
dum Lucam.

Lectio j. Cap. 3.

Anno quintodécimo impérii
Tibérii Cæsaris, procurante
Pontio Pilato Judæam. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 20. in Evangelia.

REDEMPTORIS nostri Præcursor
quo tempore prædicationis
officium accepit, memorato
Romanae reipublicæ principe, et
Judææ régibus, designatur. Quia
enim illum prædicare veniébat,
qui et ex Judæa quosdam, et
multos ex géntibus redempturus
erat, per regem géntium,
et principes Judæorum prædicati-
onis ejus tempora designantur.
Quia autem gentilites colligenda
erat, et Judea pro culpa perfidiæ
dispergenda, ipsa quoque
descriptio terræ principatus
ostendit : quoniam et in Romana
republica unus præluisse descri-
bitur, et in Judæa regno per-

quartam partem plárimi pi-
cipabantur.

Egrediétur virga de radice
Jesse, et flos de radice e-
ascendet : * Et erit justitia e-
gulum lumborum ejus, et si-
cinctórium renum ejus. ¶ requi-
escet super eum spíritus
Dómini : spíritus sapiéntiæ,
intelléctus : spíritus consiliæ,
fortitúdinis. Et.

Lectio iij.

Vox étenim nostri Redemp-
toris dicitur : Oinne regn
in séipsum divísum desolabit
Liquet ergo, quod ad finem
gni Judæa pervenerat, quæ
régibus divisa subjacébat. A
quoque non solum quibus ré-
bus, sed etiám quibus sacer-
tibus actum sit, demonstrátu-
et quia illum Joánnes Bapti-
prædicaret, qui simul Rex
Sacérdos existeret, Lucas Ev-
angelista prædicationis ejus té-
pora per regnum et sacerdotiū
designávit.

¶ Radix Jesse, qui exúrget
dicare gentes, in eum gen-
sperábunt : *Et erit nomen e-
benedictum in sœcula. ¶ Su-
ipsum continébunt reges
suum : ipsum gentes depre-
buntur. Et.

Lectio iij.

Er venit in omnem régionem
Jordánis prædicans báj-
smū pœnitentiæ in remissiónem
peccatorum. Cunctis legénti
liquet, quia Joánnes non sol-
baptismum pœnitentiæ præ-
cavít, verum etiám quibúsdam
dit; sed tamen baptismum sui
in remissiónem peccatorum di-
non pótuit. Remissio étenim p-
ecatorum in solo nobis baptis-
Christi tribuitur. Notandum i-
que quod dicitur : Prædicans
baptismum pœnitentiæ in ren-
sionem peccatorum, quóniam i-
baptismum quod peccata solvere
quia dare non pótterat, prædi-
bat : ut sicut incarnatum Y-
bum Patris præcurrébat ve-
prædicationis, ita baptismum p-
nitentiæ, quo peccata solvuntur.

præcūrreteret suo baptismate, quo peccata solvi non possunt.
R. Veni, Dómine, et noli tardare : reláxa facinora plebi tuæ : * Et révoca dispérsos in terram suam.

Ý. Excita, Dómine, poténtiam tuam, et veni, ut salvos fáciás nos. Et. Glória Patri. Et.

Ad Benedictus. Aña.

Quómodo fiet istud, * Angele Dei, quóniam virum non cognoasco? Audi, María Virgo: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altissimi obumbrábit tibi.

Nisi dicenda sit Aña. Nolite timere. 428. et nisi hæc fuerit dies ante Vig. Nat. quia tunc, ea prætermissa, dicitur Aña. Ecce compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de Virgine María. Quod etiam servatur (si idem contingat) in sequentibus diebus.

Deinde Preces. 45.

Oratio.

Domus, qui cónspicis, quia ex nostra pravitate affligimur: concéde propitius; ut ex tua visitatione consolémur. Qui vivis.

Et dicitur per omnes Horas.

Ad Vespertas, Capit. 4. Cor. 4.

Fratres: Sic nos exsistimèt F homo, ut ministros Christi, et dispensátóres mysteriorum Dei. Hic jam queritur inter dispensátóres, ut fidélis quis invéniatur.

Hym. Crátor, et v. Roráte. 409.

Ad Magnificat, Aña. O.

Oratio.

Exulta, quæsumus Dómine, E poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtute succúrre: ut per auxilium gratiæ tuæ, quod nostra peccata præpédient, indulgentia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis.

DOMINICA IV. ADVENTUS.

Ad Matutinum, Invitat. Prope est, et Hymn. Verbum. 3.

In primo Nocturno.

De Isasa Prophéta.

Lectio i. Cap. 33.

Lætabitur deserta, et fñvia, L et exultabit solitudo, et florabit quasi lilium. Gérminans ger-

minabit, et exultabit latabunda, et laudans: glória Libani data est ei, decor Carméli, et Saron, ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolutas, et génuá debilita roborate. Dicite pusillanímis: Confortámini, et nolite timere: ecce Deus vester ultiórem adducet retributióni: Deus ipse véniet, et salvabit vos. Tunc aperiéntur oculi cœcorum, et aures surdorum patébunt. Tunc saliet sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutórum: quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torréntes in solitudine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sitiens in fontes aquarum. R. Cánite tuba in Sion, vocáte gentes, annuntiáte pópolis, et dicite: * Ecce Deus Salvátor noster advéniet. Ý. Annuntiate, et auditum facite: loquimini, et clamáte. Ecce.

Lectio ij.

In cubilibus, in quibus prius dracónes habitábant, oriéntur viror cálami, et junci. Et erit ibi sémita et via, et via sancta vocábitur: non transibit per eam pollútus, et hæc erit vobis dirécta via, ita ut stulti non errent per eam. Non erit ibi leo, et mala bestia non ascéndet per eam, nec inveniétur ibi: et ambulábunt, qui liberati fuerint. Et redémpti a Dómino converténtur, et véniunt in Sion cum laude: et lætitia sempiterna super caput eórum: gaudium, et lætitiam obtinébunt, et fúgiet dolor, et gémitus. R. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de sémore ejus, donec véniat, qui mitténdus est: * Et ipse erit expectatio géntium. Ý. Pulchriores sunt oculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidiores. Et ipse.

Lectio iii. Cap. 44.

Taceant ad me insulæ, et gentes mutent fortitudinem: accéderant, et tunc loquántur, simul ad judicium propinquémus. Quis suscitávit ab Oriente justum, vocávit eum, ut sequeréntur se?

dabit in conspectu ejus gentes , et reges obtinébit : dabit quasi púlverem gládio ejus , sicut stípulam vento raptam árcui ejus . Persequétur eos , transíbit in pace , sémita in pédibus ejus non apparébit . Quis hæc ope-rátus est , et fecit , vocans genera-tiones ab exórdio ? Ego Dóminus , primus et novíssimus ego sum . ¶ Me opórtet minui , illum au-tem crèscere : qui autem post me venit , ante me factus est : * Cujus non sum dignus corri-giam calceamentórum sólvere . ¶ Ego baptizávi vos aqua : ille autem baptizábit vos Spíritu san-cto . Cujus . Glória Patri . Cujus . In secundo Nocturno .

Sermo sancti Leónis Papæ .

Lectio iv.

Serm. 4. de jejunio x. mensis , et collectis .

Si fidéliter , dilectissimi , atque sapiénter creationis nostræ intelligámus exórdium , invenié-mus hóminem ideo ad imáginem Dei cónditum , ut imitátor sui esset auctóris : et hanc esse na-turálem nostri généris dignitá-tem , si in nobis , quasi in quo-dam spéculo , divínæ benignitatis forma respléndeat . Ad quam quo-tidie nos útique réparat grácia Salvatóris , dum quod cécidit in Adam primo , erígitur in secundo . ¶ Nascétur nobis párvulus , et vocábitur Deus , Fortis : * Ipse sedébit super thronum David patris sui , et imperábit : cujus potéstas super húmerum ejus . ¶ In ipso benedicéntur omnes tribus terræ , omnes gentes sér-vient ei . Ipse .

Lectio v.

CAUSA autem reparatiónis no-stræ non est nisi misericórdia Dei : quem non diligerémus , nisi prius nos ipse diligeret , et ténebras ignorátiæ nostræ , suæ veritatis luce discúteret . Quod per sanctum Isaïam Dómi-nus denúntians , ait : Addúcām cæcos in viam quam ignorábant , et sémitas quas nesciébant , fá-ciam illos calcare : fáciām illis

ténebras in lucem , et prava dirécta . Hæc verba fáciām ill et non relínquam eos . Et iteru Invéntus sum , inquit , a n quæréntibus me , et palam apí rui iis qui me non interrogába-ř . Ecce jam venit plenitudo té poris , in quo misit Deus Fíliu suum in terras , natum de V gine , factum sub lege ; * eos , qui sub lege erant , re meret . ¶ Propter nímiam cha-tatēm suam , qua diléxit i Deus , Fílium suum misit in militúdinem carnis peccati . U

Lectio vi.

Quod quómodo impléatum s Joánnes Apóstolus doc- dicens : Scimus quóniam Fíli Dei venit , et dedit nobis sensu ut cognoscámus verum , et sin in vero Filio ejus . Et sterui Nos ergo diligámus Deum , qniam ipse prior diléxit nos . ligéndo itaque nos Deus , imáginem suam nos réparat : ut in nobis formam suæ bo-tatis invéniat , dat unde i quoque , quod operátur , o-rémur : accéndens scilicet mé-tium nostrárum lucérnas , et ig nos suæ charitatis inflámma ut non solum ipsum , sed éti-quidquid diligit , diligamus . ¶ Virgo Israel , revertere ad ci-tatēs tuas : * Usquequo dole avertéris ? generábis Dómini Salvatórem , oblationem nov in terra : * Ambulábunt hó-nes in salvationem . ¶ In cha-tate perpétua diléxi te : ideo traxi te misérrans tui . Usqueq Glória Patri . Ambulábunt .

In tertio Nocturno .

Lectio sancti Evangélii secu-dum Lucam .

Lectio viij. Cap. 5.

Anno quintodécimo impé- A Tibérii Caesaris , procurai Pónlio Pilátio Judæam . Et reliqui De Ilomilia S. Gregorii Pape Ex Hom. 20. in Ev. ante me .

Dicebat Joánnes ad turba quæ exibant , ut baptizare tur ab eo : Genímina viperáru quis osténdit vobis fugere a ve-

túra ira? Ventúra enim ira est animadversio ultiónis extrémæ: quam tunc fúgere peccátor non valet, qui nunc ad laménta pœnitentiarum non recurrít. Et notwithstanding, quod mala sôboles, malorum parentum actionem imitantes, genímina viperarum vocantur: quia per hoc, quod bonis invident, eosque persequuntur, quod quibúdam mala retribuunt, quod lassiones proximis exquirunt: quóniam in his omnibus patrum suorum carnálium vias sequuntur, quasi venenati filii de venenatis parentibus nati sunt.

¶ Jurávi, dicit Dóminus, ut ultra jam non irásca super terram: montes enim, et colles suscipient justitiam meam, * Et testamentum pacis erit in Jerúsalem. ¶ Juxta est salus mea, ut véniat: et justitia mea, ut revelétur. Et.

Lectio viii.

Sed quia jam peccávimus, quia usus mala consuetudinis involuti sumus: dicat quid nobis faciéndum sit, ut fúgere a ventura ira valeámus. Séquitur: Fácite ergo fructus dignos pœnitentiarum. In quibus verbis notwithstanding quod amicus sponsi non solum fructus pœnitentiarum, sed dignos pœnitentiarum admonet esse faciéndos. Aliud namque est fructum facere pœnitentiarum, aliud, dignum pœnitentiarum fructum facere. Ut enim secundum dignos pœnitentiarum fructus loquámur, sciéndum est, quia quisquis illicita nulla commisit, huic jure concéditur, ut lícitis utatur: sicque pietatis ópera faciat, ut tamen, si voluerit, ea quæ mundi sunt, non relinquit. ¶ Non discédimus a te, vivificabis nos, Dómine, et nomen tuum invocabimus: * Osténde nobis faciem tuam, et salvi érimus. ¶ Meménto nostri, Dómine, in beneplácito populi tui: visita nos in salutari tuo. Osténde.

Lectio ix.

¶ T si quis in fornicationis culpani, vel fortasse, quod est

grávius, in adultérium lapsus est: tanto a se lícita debet absindere, quanto se méminit et illicita perpetrásse. Neque enim par fructus boni óperis esse debet, ejus qui minus, et ejus qui amplius deliquit: aut ejus qui in nullis, et ejus qui in quibusdam facinóribus cecidit, et ejus qui in multis est lapsus. Per hoc ergo quod dicitur: Fácite fructus dignos pœnitentiarum: uniuscujusque conscientia convenit, ut tanto majóra acquirat bonorum óperum lucra per pœnitentiam, quanto gravióra sibi intulit damna per culpam.

¶ Intuémimi, quantus sit iste, qui ingréditur ad salvandas gentes: ipse est rex justitiae, * Cujus generatio non habet finem. ¶ Præcursor pro nobis ingréditur: secundum ordine Melchisedech Pontifex factus in æternum. Cujus glória Patri. Cujus.

AD LAUDES,

et per Horas, Annæ.

1. Cánite tuba * in Sion. quia prope est dies Dómini: ecce véniet ad salvandum nos, alleluia, alleluia. Psalm. Dóminus regnabit, cum reliq. 44.

2. Ecce véniet * desiderátus cunctis géntibus, et replébitur glória domus Dómini, alleluia.

3. Erunt prava * in dirécta, et áspera in vias planas: veni, Dómine, et noli tardare, alleluia.

4. Dóminus véniet, * occurríte illi, dicentes: Magnum principium, et regni ejus non erit finis: Deus. Fortis, Dominátor, Princeps pacis, alleluia, alleluia.

5. Omnipotens sermo tuus, * Dómine, a regálibus sédibus véniet; alleluia.

Capitulum. 1. Cor. 4.

F RATERES: Sic nos exístimet homo, ut ministros Christi, et dispensátore mysteriorum Dei. Hic jam quererit inter dispensátore, ut fidélis quis inveniátur.

Hymnus. En clara vox, et v. Vox clamantis, nt in Psalm. 47.

Ad Benedictus , Aña.
Ave María, gráta plena , Dómi-
nus tecum : benedicta tu in mu-
liéribus , alleluia.

Nisi dicenda sit Aña. Nolite ti-
 mère, vel Aña. Ecce compléta. 128.

Oratio.

Exulta , quæsumus Dómine ,
 E poténtiam tuam , et veni , et
 magna nobis virtute succurre :
 ut per auxilium grátiae tuæ ,
 quod nostra peccata præpédient ,
 indulgentia tuæ propitiatiónis
 accéret. Qui vivis .

Ad Tertiam , Aña.

Ecce véniet.

Capit. Fratres : Sic nos. 133.
 R. br. Veni ad liberandum nos , *
 Dómine Deus virtutum. Veni. v.
 Osténde faciem tuam , et salvi
 érimus. Dómine Deus. Glória
 Patri. Veni. v. Timébunt gentes
 nomen tuum , Dómine. R. Et
 omnes reges terræ gloriari tuam.

Ad Sextam , Aña.

Erunt prava.

Capitulum. 4. Cor. 4.

Mini autem pro mímino est , ut
 a vobis júdicer , aut ab
 humano die : sed neque meip-
 sum júdico.

R. br. Osténde nobis, Dómine , *
 Misericordiam tuam. Osténde. v.
 Et salutare tuum da nobis. Mis-
 ericordiam. Glória Patri. Osténde.
 v. Meménto nostri, Dómine , in
 beneplácito populi tui. R. Visita
 nos in salutari tuo.

Ad Nonam . Aña.

Omnípotens sermo tuus.

Capitulum. 4. Cor. 4.

Itaque nolite ante tempus judi-
 care , quoadúsque véniat Dó-
 minus : qui et illuminabit ab-
 scónrita tenebrarum , et manife-
 stabit consilia códrium ; et tunc
 laus erit unicuique a Deo .
 R. br. Super te , Jerúsalem , *
 Oriétur Dóminus. Super. v. Et
 glória ejus in te vidébitur. Orié-
 tur. Glória Patri. Super te. v.
 Dómine Deus virtutum , converte
 nos. R. Et osténde faciem tuam ,
 et salvi érimus.

Ad Vesperas . Aña de Laudi-
 bus. Psalmi de Dominica. 89.

Capit. Fratres : Sic nos. 133
 Hymn. Creator. v. Roráte. 40
 Ad Magnificat , Aña. O.
 Post Vesperas diei dicunt
 Vesp. Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

De Isala Prophéta.

Lectio i. Cap. 41. 6

Et tu , Israel serve meus , Jac-
 quem elégi , semen Abrahá
 amici mei : in quo apprehé-
 te ab extrémis terræ , et a lo-
 gínquis ejus vocávi te , et di-
 tibi : Servus meus es tu , elégi t
 et non abjéci te. Ne tímeas , qu
 ego tecum sum : ne declíne
 quia ego Deus tuus : confortá
 te , et auxiliárus sum tibi ,
 suscépit te déxtera justi mei.
 R. Cánite tuba. 133.

Lectio ii.

Ecce confundéntur , et erub-
 escent omnes , qui pugna-
 advérsum te : erunt quasi nc-
 sint , et persébunt viri , qui co-
 tradíscunt tibi. Quæres eos ,
 non invénies viros rebelli-
 tuos : erunt quasi non sint ,
 véluti consúmptio , hómino
 bellantes advérsum te. Quia eg
 Dóminus Deus tuus apprehé-
 dens manum tuam , dicensqu
 tibi : Ne tímeas , ego adjuvi te
 R. Non auferéatur. 133.

Lectio iii.

Noli timére , vermis Jacob , q
 uo mórtui estis ex Israel : eg
 auxiliárus sum tibi , dicit Dóm
 nus , et Redémptor tuus sancti
 Israel. Ego pósui te quasi plati
 strum tritúrans novum , haber
 rostra serrántia : tritúrabis moi
 tes , et commínues : et colle
 quasi púlverem pones. Ventiláb
 eos , et ventus tollet , et turb
 dispérget eos : et tu exultábis i
 Dómino , in sancto Israel læte
 beris.

R. Me opórtet. 134.

Ad Laudes , Añæ secundu
 superiore Rubricam. 427.

Ad Benedictus . Aña.
 Dicit Dóminus : * Pénitentian
 agité : appropinquávit enim re
 gnum cœlorum , alleluia.

Nisi dicenda sit Aña. Nolit

timere, vel Aña. **Ecce compléta.**

128. Preces 45.

Oratio. **Excita**, quæsumus. 456.

Hodie dicitur Ollie. Defunct.

Ad Magnificat, Aña. O.

Deinde Preces 45.

FERIA TERTIA.

De Isaïa Prophéta.

Lectio j. *Cap. 42.*

Ecce servus meus, suscipiam eum : electus meus, complacuit sibi in illo anima mea: dedi spiritum meum super eum, iudicium gentibus proferet. Non clamabit, neque accipiet persynam, nec audiatur vox ejus foris. Calamum quassatum non conteret, et linum sumigans non extinguet : in veritate educet judicium. Non erit tristis, neque turbulentus, donec ponat in terra judicium, et legem ejus insulæ expectabunt.

R. Nascetur nobis pàrvulus. 454.

Lectio ij.

Hec dicit Dominus Deus creans caelos, et exténdens eos : firmans terram, et quæ germinant ex ea : dans fatum populo, qui est super eam, et spiritum calcantibus eam. Ego Dominus vocavi te in justitia, et apprehendi manum tuam, et servavi te. Et dedi te in sedis populi, in lucem gentium, ut aperires oculos cæcorum, et educes de conclusione vincum, de domo carceris sedentes in tenebris

R. Ecce jam. 454.

Lectio ii.

CANTATE Domino canticum novum, laus ejus ab extrémis terræ : qui descenditis in mare, et plenitudo ejus, insulæ, et habitatores eârum. Sublevetur desertum, et civitates ejus ; in dominib[us] habitabit Cedar; laudate, habitatores petrae, de vertice montium clamabunt. Ponent Domino gloriam, et laudem ejus in insulis nuntiabunt. Dominus sicut fortis egrediatur, sicut vir praliator suscitabit zelum : vociferabitur, et clamabit : super inimicos suos confortabitur.

R. Virgo Israel. 454.

Ad Benedictus, Aña.

Consurge, consurge : * induere fortitudinem brachium Domini.

Nisi dicenda sit Aña. Nolite timere, vel Aña. **Ecce compléta.** 458.

Deinde Preces. 45.

Ad Magnificat, Aña. O.

Postea Preces. 45.

FERIA QUARTA.

De Isaïa Prophéta.

Lectio j. *Cap. 51.*

Audite me qui sequimini quod a justum est, et queritis Dominum : attendite ad petram, unde excisi estis, et ad cavernam laci, de qua præcisi estis. Attendite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram quem peperit vos : quia unum vocavi eum, et benedixi ei, et multiplicavi eum. Consolabitur ergo Dominus Iacob, et consolabitur omnes ruinas ejus : et ponet deserto ejus quasi delicias, et solitudinem ejus quasi hortum Domini. Gaudium et lætitia inveniatur in ea, gratiarum actio, et vox laudis. R. Juravi. 455.

Lectio ij.

Attendite ad me, popule meus, et, tribus mea, me audite : quia lex a me exiit, et judicium meum in lucem populorum requiescat. Prope est justus meus, egressus est salvator meus, et brachia mea populos judicabunt : me insulæ expectabunt, et brachium meum sustinebunt. Levate in coelum oculos vestros, et videte sub terra deorsum : quia coeli sicut sumus liquecent, et terra sicut vestimentum alteretur, et habitatores ejus sicut haec interibunt : salus autem mea in sempiternum erit : et justitia mea non deficiet.

R. Non discidimus. 455.

Lectio iii.

Audite me qui scitis justum, a populus meus, lex mea in corde eorum : nolite timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum ne metuat. Sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis : et sicut

Ilanam , sic devorabit eos tinea : salus autem mea in sempiternum erit , et justitia mea in generationes generationum.

¶ Intuēmini. 133.

Ad Benedictus , Aña.

Ponam in Sion * salutem , et in Jerúsalem gloriam meam , allel.

Nisi dicenda sit Aña. Nolite timere , vel Aña. Ecce compléta. 128.

Deinde Preces. 43.

Ad Magnificat , Aña. O.

Postea Preces. 43.

FERIA QUINTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. Cap. 64.

UTINAM dirúmperes cœlos , et de scénderes , a facie tua montes defluerent . Sicut exüstio ignis tabéscerent , aquæ ardérant igni , ut notum fieret nomen tuum ini mfcis tuis : a facie tua gentes turbaréntur . Cum séceris mirabilia , non sustinébimus : descendisti , et a facie tua montes defluérunt . A sœculo non audiérunt , neque auribus percepérunt : oculus non vidit , Deus , absque te , quæ præparasti expectantibus te.

¶ Cánite. 133.

Lectio ii.

OCCARISTI lœtanti , et faciénti justitiā : in viis tuis recor dabantur tui : ecce tu iratus es , et peccávimus : in ipsis fùimus semper , et salvábimur . Et facti sumus ut immundus omnes nos , et quasi pannus menstruátæ univer sae justitiae nostræ : et ceci dimus quasi sólium univer si , et iniquitatiæ nostræ quasi ventus abstulerunt nos . Non est qui invocet nomen tuum : qui consúrgat , et téneat te : abscondisti faciem tuam a nobis , et afflísti nos in manu iniquitatiæ nostræ .

¶ Non auferetur. 133.

Lectio iii.

Ert nunc , Dómine , Pater noster Es tu , nos vero lumen : et factor noster tu , et ópera mānum tuárum omnes nos . Ne irascáris , Dómine , satis , et ne ultra memineris iniquitatiæ nostræ : ecce , respice , pòpulus tuus

omnes nos . Cívitas sancti tui facta est desérta , Sion desérta facta est , Jerúsalem desolata est . Domus sanctificatiōnis nostræ , et gloriæ nostræ , ubi laudavérunt patres nostri , facta est in exustiōnem ignis , et omnia desidera bília nostra versa sunt in ruinas .

¶ Me opórtet. 134.

Ad Benedictus , Aña . Consolámini , consolámini , popule meus , dicit Dóminus Deus vester .

Nisi dicenda sit Aña . Ecce compléta. 128.

Deinde Preces. 43.

Ad Magnificat , Aña . O.

Postea Preces. 43.

FERIA SEXTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. Cap. 66. b

AUDITE verbum Dómini , qui trématis ad verbum ejus dixerunt fratres vestri odiéntevos , et abjiciéntes propter nomen meum ; glorificétur Dóminus , et vidébimus in lœtitia vestra : ipsi autem confundéntur . Vox pòpuli de elevatâ , vox de templo , vox Dómini reddéntis retributiōnem inimicis suis Antequam parturíret , péperit : antequam venfret partus ejus . Péperit māsculum . Quis audivit umquam tale ? et quis vidit huic simile ? numquid parturiet terra in die una ? aut pariétur gens simul , quia parturivit , et péperit Sion filios suos ?

¶ Nascétur. 134.

Lectio ii.

NUMQUID ego , qui álios páre re N facio , ipse non páriam , dicit Dóminus ? si ego , qui generatiō nem céteris tribuo , stérilis ero , ait Dóminus Deus tuus ? Lœtámini cum Jerúsalem , et exultáte in ea omnes , qui diligitis eam : gaudéte cum ea gáudio univer si , qui lugéti super eam , ut sugáti , et repleámini ab ubere consolatiōnis ejus : ut mulgeáti , et delíciis affluáti ab omnimoda glória ejus . Quia hæc dicit Dóminus : Ecce ego declinábo super eam , quasi fluvium pacis , et

quasi torréntem inundátem glóriam géntium , quam sugé-
tis : ad úbera portabímini , et su-
per génum blandiéntur vobis.

It. Ecce jam. 154.
Lectio iii.

Quomodo si cui mater blandiá-
tur , ita ego consolabor vos ,
et in Jerúsalem consolabi-
mini. Vidébitis , et gaudébit cor
vestrum , et ossa vestra quasi
herba germinábunt , et cognos-
cetur manus Dómini servis
eius , et indignábitur inimicis
suis. Quia ecce Dóminus in
igne véniet , et quasi turbo qua-
drigæ eius , réddere in indigna-
tione surórem suum , et incre-
patiōnem suam in flamma ignis:
quia in igne Dóminus dijudicá-
bit , et in gládio suo ad omnem
carnem , et multiplicabúntur
interfécti a Dómino.

It. Virgo Israel. 154.

Ad Benedictus , Aña.

Eccce compléta sunt * ómnia ,
qua dicta sunt per Angelum de
Vírgine María.

Deinde Preces. 43.

Ad Magnificat , Aña.

O Emmanuel. 127.

Deinde Preces. 43.

Si Vigilia Nativ. Domini vene-
rit in Dñica , Offic. fit hoc modo.

Ad Matutinum , Invitat. de
Vigilia , Hódie scíetiſ. Hymnus.
Verbūm. 3. Añæ , Psalmi. V., Le-
ctiones et R.R. in j. et ij. Nocturno
dicuntur de Dñica iv.; in iij.
Noct. Añæ , et Psalmi de Domini-
nica : Versic. de Vigilia , tres
Lect. de Homilia Vigil. cum suis
R.R.: et non legitur Homilia
Dñicæ pro ultima Lect. Laudes
de Vigilia , cum commém. de
Dñica. Similiter et per Horas
celebratur Offic. de Vigilia.

IN VIGILIA

Nativitatis Domini.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Hódie scíetiſ , quia véniet Dó-
minus : * Et mane vidébitis
glóriam ejus. Psalm Venste. 4.
Hymnus. V erbūm supérnum. 5.

Añæ. et Psalmi de Feria occur-
s. Hódie scíetiſ , quia véniet

Dóminus. ¶ Et mane vidébitis
glóriam ejus.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio j. Cap. 1 c

Cum esset despónsata Mater
Jesu María Joseph , ante-
quam conveníent , invénta est
in útero habens de Spíritu sau-
cto. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi
Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in c. 4. Matth.

QUARE non de simplici vir-
gine , sed de despónsata
concéspitur ? Primum , ut per
generatiōnem Joseph origo Ma-
riæ monstraréatur : secundo , ne
lapidáretur a Judæis ut adultera:
ra : tertio , ut in Egyptum fü-
giens habéret solátiūm. Martyr
Ignatius etiam quartam addidit
causam , cur a despónsata concéptus sit : Ut partus , inquiens ,
ejus celaréatur diabolo , dum
eum putat non de virgine , sed
de uxore generátum.

¶ Sanctificámini hódie , et estótē
parati: quia die crástina vidébi-
tis * Majestátem Dei in vobis.
¶ Hódie scíetiſ , quia véniet
Dóminus , et mane vidébitis.
Majestátem.

Lectio ii.

ANTÉQUAM convenient , invén-
ta est in útero habens de
Spíritu sancto. Non ab álio in-
vēnta est , nisi a Joseph , qui
pene licéntia maritálī futuræ
uxoris ómnia nōverat. Quod autem
dicitur , Antequam conveníent ,
non sequitur ut póstea
convenerint : sed Scriptúra quod
factum non sit , osténdit.

¶ Constantes estótē , vidébitis
auxiliū Dómini super vos ;
Judæa et Jerúsalem , nolite ti-
mēre : * Cras egrediémini , et
Dóminus erit vobiscum. ¶ San-
ctificámini; filii Israel , et estótē
parati. Cras.

Lectio iii.

JOSEPH autem vir ejus , cum
esset justus , et nollet eam
traducere , voluit occulēte dimít-
tere eam. Si quis fornicári-

conjungitur, unum corpus efficitur; et in lege præceptum est, non solum reos, sed et cónscios críminum obnóxiosesse peccati: quómodo Joseph, cum crimen celaret uxoris, justus scribitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quod Joseph sciens illius castitatem, et admirans quod evenerat, celat siléntio, cujus mystérium nesciébat.

it. Sanctificámini, filii Israel, dicit Dóminus: die enim crástina descéndet Dóminus, x. Et auferet a vobis omnem languorem. y. Crástina die delébitur iniquitas terræ, et regnabit super nos Salvátor mundi. Et Glória Patri. Et.

Deinde Officium fit Duplex.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Judæa, et Jerúsalem, * nólite tñiérre: cras egrediémini, et Dóminus erit vobiscum, allel. Ps. Dñus regnávit, cum reliq. 44. 2. Hódie scietis, * quia véniet Dóminus: et mane vidébitis glóriam ejus.

3. Crástina die * delébitur iniquitas terræ, et regnabit super nos Salvátor mundi.

4. Dóminus véniet, * occúrrite illi, dicéntes: Magnum principium, et regni ejus non erit finis: Deus, Fortis, Dominátor, Princeps pacis, alleluia.

5. Crástina erit * vobis salus, dicit Dóminus Deus exercítuum.

Capitulum. Rom. 4.

PAULUS servus Jesu Christi, vocatus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promiserat per Prophétas suos in Scripturis sanctis de Filio suo, qui factus est ei ex sémine Da-víd secundum carnem.

Hymnus. In clara vox. 47. v. Crástina die delébitur iniquitas terræ. it. Et regnabit super nos Salvátor mundi.

Ad Benedictus, Aña.

Oriétur sicut sol Salvátor mundi: et descéndet in úterum Vírginis, sicut imber super gra-men, alleluia.

Oratio.

Dxus, qui nos redemptiónis lœtificas: præsta; ut Unigénum tuum, quem Redemptórem lœti suscipimus, veniéntem quoque júdicem secúri videámus Dóminum nostrum Jesum Chri-stum Fílium tuum. Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sǽcula sǽculórum. R. Amen.

Et dicitur per Horas diei.

Prima dicitur sicut in Dupli-cibus; et ad Absolutionem Ca-pituli dicitur Capitulum Nonæ.

Ad Tertiam, Aña.

Hódie scietis.

Capitulum. Paulus servus.

R. br. Hódie scietis, * Quia vé-niet Dóminus. Hódie. v. Et mane vidébitis glóriam ejus. Quia. Glória Patri. Hódie. y. Constá-tes estote. it. Vidébitis auxílium Dómini super vos.

Ad Sextam, Aña.

Crástina die.

Capitulum. Rom. 4.

Qui prædestináta est Fílius Dei in virtute secundum spíritum sanctificatiónis, ex resurrectione mortuórum Jesu Christi Dómini nostri.

it. br. Crástina die * Delébitur iniquitas terræ. Crástina die. y. Et regnabit super nos Salvátor mundi. Delébitur. Glória Patri. Crástina die. y. Crástina erit vobis salus. it. Dicit Dóminus Deus exercítuum.

Ad Nonam, Aña.

Crástina erit.

Capitulum. Rom. 4.

Pea quem accépimus grátiam, et Apostolátum ad obediéndum fidei in ómnibus géntibus pro nōmine ejus: in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi Dómini nostri.

it. br. Crástina * Erit vobis salus. Crástina. v. Dicit Dóminus Deus exercítuum. Erit. f. Glória Patri. Crástina. y. Crástina die delébitur iniquitas terræ. it. Et regnabit super nos Salvátor mundi.

NATIVITATE DOMINI.

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS

Ad Vesperas, Aña.

1. **Rex pacificus magnificatus**
est, cuius rultum desiderat uni-
versa terra. Psalmi de Dñica.
89. et loco ult., Psalm. Laudate
Dóminum omnes gentes. 93.
2. **Magnificatus est Rex pacifi-
cus super omnes reges universæ
terre.**
3. **Compléti sunt dies Maríæ ,**
ut páreret fílium suum primo-
génitum.
4. **Scítote , quia prope est re-
gnum Dei : amen dico vobis ,**
quia non tardabit.
5. **Leváte cárta vestra : ecce
appropinquat redemptio vestra.**

Capitulum. *Vit. s. b*

A PPARUIT benignitas , et humá-
nitas Salvatóris nostri Dei ,
non ex opéribus justitiae , quæ
fecimus nos , sed secundum
suam misericordiam salvos nos
fecit.

Hymnus.

Jesu, Redémptor ómnium ,
Quem lucis ante originem
Parem paternæ glóriæ
Pater suprémus édidi.
Tu lumen, et splendor Patris ,
Tu spes perennis ómnium ,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli .
Meménto, rerum Cónditor ,
Nostri quod olim cörperis ,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris .
Iestátur hoc præsens dies ,
Currens per anni círculum ,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris .
Hunc astra, tellus, æquora ,
Hanc omne, quod cælo subest ,

Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico .
Et nos, heáta quos sacri
Rigávit unda Sanguinis ,
Natalis ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus .
Jesu, tibi sit glória ,
Qui natus es de Vírgine ,
Cum Patre, et almo Spíritu ,
In sempitérna sœcula. Amen.

Sic terminantur omnes Hymni
eiusdem metri usque ad Epiphaniam.

¶ Crástina die delébitur iniqui-
tas terre. ¶ Et regnabit super
nos Salvátor mundi.

Ad Magnificat, Aña.

Cum ortus fuerit sol de cælo ,
vidébitis Regem regum proce-
denter a Patre , tamquam spon-
sum de thálamo suo.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnipo-
tens Deus: ut nos Unigéni-
tui nova per carnem nativitas
liberet , quos sub peccati jugo
vetústa sérvitus tenet. Per eúm-
dem Dóminum.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Christus natus est nobis, * Ve-
nите, adorémus. Psal. Venite. 4.

Hym. Jesu, Redémptor. *sup*
In primo Nocturno.

Aña. Dóminus dixit ad me: Fi-
lius meus es tu, ego hodie génu-
te. Ps. Quare frenuérunt. 4.

Aña. Tamquam sponsus Dómi-
nus procédens de thálamo suo.
Ps. Celi enárrant. 11.

Aña. Diffusa est grátia in lábiis
tuis , propterea benedixit te
Deus in æternum. Ps. Fructávit
cor meum. 17.

V Tamquam sponsus. R. Dómini
nus procédens de thálamo suo.

Tres sequentes Lectiones Isaiae
leguntur sine titulo.

Lectio iij. Cap. 9.

Primo tempore alleviata est terra Zábulon, et terra Néphthali : et novissimo aggravata est via maris trans Jordánum Galilææ : géntium pôpulus, qui ambulabat in ténébris, vedit lumen magnam : habitáibus in régione umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicásti gentem, et non magnificásti lætitiam. Lætabúntur coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victores capta præda, quando dívidunt spolia. Jugum enim óneris ejus, et virgam húmeri ejus, et sceptrum exactoris ejus superásti sicq; in die Mádian. Quia omnis violénta prædátio cum tumultu, et vestimentum mistum sanguine, erit in combustióne, et cibis ignis. Párvulus enim natus est nobis, et fílius datus est nobis, et factus est principátus super húmerum ejus : et vocabitur nomen ejus, Admirabilis, Consiliarius, Deus Fortis, Pater futuri sǽculi, Princeps pacis.

R. Hódie nobis cœlórum Rex de Vírgine nasci dignátus est, ut hominem pérditum ad cœlestia regna revocaret : * Gaudet exér-
citus Angelórum : quia salus aeterna humáno géneri appáruit. V. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntatis. Gaudet. Glória Patri. Et repetitur R. Hódie nobis, usque ad V. Glória in excélsis.

Lectio ij. Cap. 40.

CONSOLAMINI, consolámini, pô-
pule meus, dicit Deus vester. Loquimini ad cor Jerúsalem, et advocaéte eam : quóniam compléta est malitia ejus, dimissa est iniquitas illius, suscépit de manu Dómini duplicitia pro omnibus peccatis suis. Vox clamantis in deserto : Parate viam Dómini, rectas facite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltá-

bitur, et omnis mons, et collis humiliabitur : et erunt prava in dirécta, et áspera in vias plánas. Et revelabitur glória Dómini : et vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum est. Vox dicentis : Clama. Et dixi : Quid clamábo ? Omnis caro fœnum, et omnis glória ejus quasi flos agri. Exsiccatum est fœnum, et cécidit flos, quia spíritus Dómini sufflavit in eo. Vere fœnum est pôpulus : exsiccatum est fœnum, et cécidit flos : Verbum autem Dómini nostri manet in aetérnum.

R. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit : * Hódie per totum mundum melliflui facti sunt cœli. V. Hódie illúxit nobis dies redemptiónis novæ, reparatióinis antiquæ, felicitatis aeternæ. Hódie per totum.

Lectio iiiij. Cap. 52.

CONSTRUCE, consúrge, induere fortitudine tua. Sion, induere vestimentiás gloriæ tuæ, Jerúsalem, civitas sancti : quia non adjicet ultra ut perfranseat per te incircumcisus, et immundus. Excútere de púlvore, consúrge, sede, Jerúsalem : solve vincula colli tui, captiva filia Sion. Quia hæc dicit Dóminus : Gratis venuimtis estis, et sine argénto redimémini. Quia hæc dicit Dóminus Deus : In Ægyptum de-
scéndit pôpulus meus in principio, ut colónus esset tibi : et Assur absque ulla causa calunniatus est eum. Et numquid mihi est hic, dicit Dóminus, quóniam ablatus est pôpulus meus gratis ? Dominatòres ejus inique agunt, dicit Dóminus, et jugiter tota die nomen meum blasphematur. Propter hoc sciet pôpulus meus nomen meum in die illa : quia ego ipse, qui loquabar, ecce adsum. R. Quem vidistis, pastóres ? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit ? * Natum vídimus, et choros Angelórum collaudantes Dóminum. V. Dicite, quidnam vidistis ? et annun-

**tiáte Christi nativitátem. Natum.
Gloria Patri. Natum.**

In secundo nocturno.

Aña. Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam in médo templi tui. Ps. Magnus Dóminus. 48.

Aña. Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur. Ps. Deus, judicium. 61.

Aña. Véritas de terra orta est, et justitia de cœlo prospéxit. Psal. Benedixisti, Dómine. 71.

V. Speciosus forma præ filiis hóminum. R. Diffusa est gráta in lóbis tuis.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Nativ. Domini.

SALVATOR noster, dilectissimi, hódie natus est: gaudeámus. Neque enim fas est locum esse tristitia, ubi natalis est vita: quæ, constúmpto mortalitatis timore, nobisingerit de promissa aeternitáte lætitiam. Nemo ab hujus alacritatis participatione secernitur. Una cunctis lætitia communis est rátio: quia Dóminus noster peccáti, mortisque destructor, sicut nullum a réatu liberum réperit, ita liberándis omnibus venit. Exultet sanctus, quia appropinquat ad palmam: gáudeat peccátor, quia invitátur ad véniam: animéatur gentilis, quia vocátur ad vitam. Dei namque Filius secundum plenitudinem témoris, quam dívini consilií inscrutabilis altitudo dispósum, reconciliádam auctori suo natúram géneris assúmpsit humáni, ut invéntor mortis diáholus, per ipsam, quam vicerat, vincerétur.

R. O magnum mýstérium, et admirabile sacraméntum, ut animalia vidérant Dóminum natum, jacentem in præsépio! * Beata Virgo, cujus viscera meruérunt portare Dóminum Christum. ¶ Ave María, gráta plena: Dóminus tecum. Beata.

Lectio v.

**In quo conflicto pro nobis insto,
magno et mirabili æquitáti
jure certatum est, dum omni-**

potens Dóminus cum sævissimo hoste non in sua majestáte, sed in nostra congréditur humilitáte: objiciens ei eamdem formam, eamdemque natúram, mortalitatis quidem nostræ partscipem, sed peccáti totius expértem. Aliénum quippe ab hac nativitáte est, quod de omnibus légitur: Nemo mundus a sorde, nec infans, cujus est unus diéi vita super terram. Nihil ergo in istam singulárem nativitátem de carnis concupiscéntia transfuit, nihil de peccáti lege manavit. Virgo régia Davídicæ stirpis eligitur, quæ sacro gravidanda fœtu, divinam, humanamque prolem prius concíperet mente, quam corpore. Et ne supérni ignára consilií, ad inúsitatos pavéret assátus, quod in ea operandum erat a Spíitu sancto, collóquio discit angélico: nec damnum credit pudoris, Dei Génitrix mox futura.

R. Beata Dei Génitrix María, cuius viscera intácta pémanent, * Hódie génuit Salvatorem sœculi. ¶ Beata quæ crédidit: quóniam perfecta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei a Dómino. Hódie.

Lectio vi.

AGAMUS ergo, dilectissimi, gratias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíitu sancto: qui propter multam charitatem suam, qua diléxit nos, misérus est nostri: et cum essémus mórtui peccátis, convivisficávit nos Christo, ut essémus in ipso nova creatura, novumque figmémentum. Deponamus ergo vétérem hóminem cum actibus suis: et adepti participatiómem generationis Christi, carnis renuntiémus opéribus. Agnósce, o Christiane, dignitatem tuam: et divínem consors factus natúræ, noli in vétérem vilitatem degeneri conversatione redire. Meménto, cujus cárptis, et cujus corporis sis membrum. Reminiscere, quia érutus de potestate tenebrarum, translátus es in Dei lumen, et regnum.

R. Sancta, et immaculata virginitas, quibus te laudibus efforam, nescio: * Quia quem celi capere non poterant, tuo grémio contulisti. V. Benedic tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio nocturno.

Aña. Ipse invocabit me, alleluia: Pater meus es tu, alleluia. Ps. Misericordias Domini. 75.

Aña. Lætentur cœli, et exultet terra ante faciem Domini, quóniam venit. Ps. Cantate Domino... cantate. 75.

Aña. Notum fecit Dominus, alleluia, salutare suum, alleluia. Ps. Cantate Domino.... quia. 78.

V. Ipse invocabit me, alleluia. R. Pater meus es tu, alleluia.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 2.

In illo tempore: Exiit edictum a Césare Augústo, ut describeretur universus orbis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 8. in Evang.

Quisa, largiente Domino, Missarum solémnia ter hodie celebratū sumus, loqui diu de evangélica lectiōne non possumus: sed nos aliquid vel bréviter dicere, Redemptoris nostri uisitatis ipsa compellit. Quid est enim quod nascitūro Domino mundus descríbitur, nisi hoc, quod aperte monstratur, quia ille apparébat in carne, qui electos suos adscríberet in æternitatē? Quo contra de réprobis per Prophétam dicitur: Deleantur de libro viventium, et cum justis non scribantur. Qui bene etiam in Béthlehem nascitur. Béthlehem quippe domus panis interpretatur Ipse namque est, qui ait: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendit. Locus ergo, in quo l'ominus nascitur, domus panis antea vocátus est: quia fuiūrum profecto erat, ut ille ibi per matériam carnis appareret, qui electorum mentes intérna satietatē resiceret. Qui

non in paréntum domo, sed in via nascitur: ut profecto osténderet, quia per humanitatem suam, quam assúmpserat, quasi in alieno nascebatur.

R. Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portavérunt æterni Patris Filium: et beata ubera, quæ lactavérunt Christum Domini-num: * Qui hodie pro salute mundi de Virgine nasci dignatus est. V. Dies sanctificatus illuxit nobis: venite, gētes, et adorate Dominum. Qui. V. Jube, domine, benedicere. Bened. Per evangélica dicta deleantur nostra delicta. R. Amen.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 2. b

In illo tempore: Pastores loquebántur ad invicem: Transeamus usque Béthlehem, et videamus hoc verbum quod factum est, quod Dominus osténdit nobis. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi. Lib. 2. in c. 2. Luc. circa m.d.

Videamus Ecclesiæ surgéntis exordium. Christus nascitur, et pastores vigilare coepérunt, qui géntium greges, pécudum modo ante viventes, in caulam Domini congregáret, ne quos spirituum bestiarum, per offusas noctium tenebras pateréntur incursum. Et bene pastores vigilant, quos bonus pastor intórrat. Grex igitur populus, nox seculum, pastores sunt sacerdotes. Aut fortasse etiam ille sit pastor, cui dicitur: Esto vigilans, et confirma. Quia non solum Episcopos ad tuendum gregem Dominus ordinavit, sed etiam Angelos destinavit.

R. Verbum caro factum est, et habitavit in nobis: * Et vidi mus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiae et veritatis. V. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et. Glória Patri. Et. V. Jube, domine, benedicere. Bened. Verba sancti Evangélii doceat nos Christus Filius dei. R. Amen.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio ix. Cap. 4.

In principio erat Verbum , et Verbum erat apud Deum , et Deus erat Verbum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

Tract. 4. in Joan. circa med.

Ne vile aliquid potares , quale consuevisti cogitare , cum verba humana soleres audire , audi quid cogites. Deus erat Verbum. Exeat nunc nescio quis infidelis Arianus , et dicat , quia Verbum Dei factum est. Quomodo potest fieri , ut Verbum Dei factum sit , quando Deus per Verbum fecit omnia ? Si et verbum Dei ipsum factum est , per quod aliud Verbum factum est ? Si hoc dicas , quia hoc est verbum Verbi , per quod factum est illud : ipsum dico ego unicum Filium Dei. Si autem non dicas verbum Verbi , concende non factum , per quod facta sunt omnia. Non enim per seipsum fieri potuit , per quod facta sunt omnia. Crede ergo Evangelista.

Deinde dicitur Hymnus. Te Deum laudamus. 43. quo finito heitur .
Dóminus vobiscum.
Et cum spiritu tuo. Oratio.
Concedé , ut infra. 44.

Et dicto Benedicamus Dómino , celebratur prima Missa post medianam noctem , ut in Ordinario : qua finita , dicuntur Laudes.

AD LAUDES ,

et per Horas. Aiae.

1. **Q**uem vidistis , pastores ? * dicate , annuntiate nobis , in terris quis appáruit ? Natum vidiimus , et choros Angelorum collaudantes Dóminum , alleluia , alleluia. Psalmus Dóminus regnávit , cum reliquis. 44.

2. Génuit puerpera * regem , cui nomen atérnum , et gáudia matris habens cum virginitatis honore : nec primam similem visa est , nec habere sequentem , alleluia.

3. Angelus ad pastores * ait : TOTUM.

Annuntio vobis gáudium magnum : quia natus est vobis hódie Salvator mundi , alleluia.

4. Facta est eum Angelo * multitudo cœlestis exércitus laudantis Deum , et dicentium : Glória in excélsis Deo , et in terra pax hominibus bonae voluntatis , allel. 5. Párvulus filius * hódie natus est nobis , et vocabitur Deus Fortis , alleluia , alleluia.

Capitulum. Hebr. 4.

MULTIFARIAM , multisque modis , olim Deus loquens pátribus in Prophétis : novissime diébus istis locutus est nobis in Fílio , quem constituit herédem universorum , per quem fecit et sæcula.

Hymnus.

A solis ortus cármine
Ad usque terre límitem ,
Christum canámus Príncipeum ,
Natum María Vírgine.

Reatus Auctor sæculi
Servile corpus induit :
Ut carne carnem liberans ,
Ne pérderet , quos cóndidit.
Castæ Paréntis viscera
Cœlestis intrat grátia :
Venter Puellæ bájulat
Seréta , quæ non nóverat.

Iomus pudici pectoris
Templum repénte fit Dei :
Intacta nésciens virum ,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puerpera ,
Quem Gábel prædixerat ,
Quem ventre Matris géstiens
Baptista clausum sénserat.

Fono jacére pérultit ,
Præsépe non abhorruit :
Et lacte módico pastus est , .

Per quem nec ales ésnuit.
Gaudet chorus cœlestis ,
Et Angeli canunt Deo ,

Palámque fit pastóribus
Pastor , Crátor omnium.

Iesu , tibi sit glória ,
Qui natus es de Vírgine ,

Cum Patre , et almo Spíritu ,
In sempiterna sæcula. Amen.

v. Notum fecit Dóminus , alleluia.

Ad Benedictus. Aiae.

Glória in excélsis Deo , * et in

terra pax hominibus bonæ voluntatis, alleluia, alleluia.

Oratio

Concusa, quæsumus, omnipo-tens Deus: ut nos Unigeniti-tui nova per carnem nativitas li-beret, quos sub peccati jugo ve-tusta servitus tenet. Per eumdem Dóminum.

Summo mane dicitur Prima: qua finita, celebratur secunda Missa in aurora, et in ea fit commem. de S. Anastasia, Mart.

Ad Primam, in R. br. y. Qui natus es de María Virgine. Et sic dicitur quotidie usque ad Epiph.

Ad Absolut. Capit. Lect. brev. Ipsi peribunt, ut infra ad Nonam.

Tertia dicitur hora sua: qua finita, celebratur tertia Missa de die Nativitatis.

Ad Tertiam, Aña.

Génuit puérpera.

Capit. Multifariam, ut supra. R. br. Verbum caro factum est. * Alleluia, alleluia. Verbum. y. Et habitavit in nobis. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Verbum. y. Ipse invocabit me, alleluia. R. Pater meus es tu, alleluia.

Ad Sextam, Aña.

Angelus ad pastores.

Capitulum. *Hebr. 4. c*

Et: Tu in principio, Dómine, E terram fundasti: et ópera manuum tuarum sunt cœli. R. br. Notum fecit Dóminus. * Alleluia, alleluia. Notum. v. Salutare suum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Notum. v. Vidérunt omnes fines terræ, alleluia. R. Salutare Dei nostri, alleluia.

Ad Nonam. Aña.

Párvulus filius.

Capitulum. *Hebr. 1. g*

Ipsi persunt, tu autem per-manébis: et omnes ut vestimentum veteráscent, et velut amictum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non deficiunt.

R. br. Vidérunt omnes fines ter-ræ. * Alleluia, alleluia. Vidérunt. y. Salutare Dei nostri. Al-leluia, alleluia. Glória Patri. Vidérunt. v. Verbum caro factum

est, alleluia. R. Et habitavit in nobis, alleluia.

AD VESPERAS.

Aña. Tecum principium * in die virtutis tuæ in splendóribus sanctórum: ex útero ante luciferum genui te.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dó-minus ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante luciferū genui te.

Juravit Dóminus, et non puni-tébit eum: * Tu es sacérdos in æternum secundum ordinem Mel-chisedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ sue leges.

Judicabit in nationibus, implébit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrénte in via bibet: * propterea exaltabit caput.

Aña. Tecum principium in die virtutis tuæ in splendóribus sanctórum: ex útero ante luciferum genui te.

Aña. Redemptiōnem misit Dómi-nus * populo suo: mandavit in æternum testamentum suum.

Psalmus 110.

CONFITEOR tibi, Dómine, in toto corde meo: * in consilio ju-storum, et congregatiōne.

Magna ópera Dómini: * exqui-sita in omnes voluntates ejus.

Confessio, et magnificéntia opus ejus: * et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Memoriā facit mirabilium su-rum, misericors, et miserator Dóminus: * escam dedit timen-tibus se.

Memor erit in sæculum testa-ménti sui: * virtutem óperum suorum annuntiabit populo suo.

Et det illis hæreditatēm gé-nitium: * ópera manuum ejus véritas, et judicium.

Pidélia ómnia mandata ejus:

confirmata in s^eculum s^eculi , * facta in verit^ae , et aequit^ae . Redemptionem misit p^opulo suo : * mandavit in aeternum testam^entum suum .

Sanctum , et terrible nomen ejus : * initium sapientiae timor Domini .

Intellectus bonus omnibus scientibus eum : * laudatio ejus manet in s^eculum s^eculi .

Ana. Redemptionem misit Dominus p^opulo suo : mandavit in aeternum testam^entum suum .

Ana. Exortum est * in tenebris lumen rectis corde : misericors , et miserator , et justus Dominus .

Psalmus 111.

BENATUS vir , qui timet Dominum : * in mandatis ejus volunt nimis .

Potens in terra erit semen ejus : * generatio rectorum benedicetur . Gloria et divitiae in domo ejus : * et justitia ejus manet in s^eculum s^eculi .

Exortum est in tenebris lumen rectis : * misericors et miserator , et justus .

Jucundus homo , qui miseratur et commodat , disponet sermones suos in judicio : * quia in aeternum non commovabitur .

In memoria aeterna erit justus : * ab auditio mala non timabit . Paratum cor ejus sperare in Domino , confirmatum est cor ejus : * non commovabitur donec despiciat inimicos suos .

Impersit , dedit pauperibus : iustitia ejus manet in s^eculum s^eculi : * cornu ejus exaltabitur in gloria .

Eccator videt , et irascetur , dentibus suis fremet et tabescet : * desiderium peccatorum peribit .

Ana. Exortum est in tenebris lumen rectis corde : misericors , et miserator , et justus Dominus .

Ana. Apud Dominum * misericordia , et copiosa apud eum redemptio .

Psalmus 120.

In profundis clamavi ad te , Domine : * Domine , exaudi vocem meam .

Fiant aures tuae intendentes , * in vocem deprecationis meae . Si iniquitates observaveris , Domine : * Domine , quis sustinabit ? Quia apud te propitiatio est : * et propter legem tuam sustinute , Domine .

Sustinuit anima mea in verbo ejus : * speravit anima mea in Domino .

A custodia matutina usque ad noctem , * speret Israel in Domino . Quia apud Dominum misericordia : * et copiosa apud eum redemptio .

Et ipse redimet Israel , * ex omnibus iniquitatibus ejus .

Ana. Apud Dominum misericordia , et copiosa apud eum redemptio .

Ana. De fructu * ventris tui ponam super sedem tuam .

Psalmus 151.

MEMENTO , Domine , David , * et omnis mansuetudinis ejus : Sicut juravit Domino , * votum vovit Deo Jacob :

Si introfero in tabernaculum domus meae , * si ascendero in lectum strati mei :

Si dedero somnum oculis meis , * et palpebris meis dormitatem ,

Et requiem temporibus meis : donec inveniam locum Domino , * tabernaculum Deo Jacob .

Ecce audivimus eam in Ephrata : * invenimus eam in campis silvae .

Introbimus in tabernaculum ejus : * adorabimus in loco , ubi steterunt pedes ejus .

Surge , Domine , in requiem tuam , * tu et arca sanctificationis tuae .

Acerdotes tui induantur justitiam , * et sancti tui exultent .

Propter David servum tuum , * non avertas faciem Christi tui .

Juravit Dominus David veritatem , et non frustrabitur eam r : * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam .

Si custodierint filii tui testamentum meum , * et testimonia mea haec , quae docabo eos :

Et filii eorum usque in s^eculum , * sedebunt super sedem tuam .

Quóniam elegit Dóminus Sion :
* elegit eam in habitaciónem sibi.

Hæc réquies mea in sœculum sœculi : * hic habitabo, quóniam elegi eam.

Víduam ejus benedicens benedícam : * páuperes ejus saturabo pénibus.

Sacerdótes ejus induam salutári: * et sancti ejus exultatiōne exultabunt.

Hluc prodúcam cornu David ,
* parávi lucernam Christo meo.
inimicos ejus induam confusióne : * super ipsum autem efflorébit sanctificatio mea.

Aña. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Capitulum. *Hebr. 4.*

MULTIFARIAM, multisque modis, olim Deus loquens pátribus in Prophétis : novissime diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constituit hærédem universórum, per quem fecit et sœcula.

Hymn. *Iesu , Redémptor. 441.*
v. Notum fecit Dóminus, alleluia. it. Salutare suum, alleluia.

Ad Magnificat. Aña.

Hodie Christus natus est : hodie Salvátor appáruit : hodie in terra canunt Angeli, lætantur Archángeli : hodie exultant justi, dicentes : Glória in excélsis Deo, alleluia.

Oratio.

CONSEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati jugo větusta sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

Deinde pro S. Stephano, Aña.
Stéphanus autem plenus grátia et fortitudine, faciébat signa magna in populo. v. Glória et honore coronasti eum, Dómine. it. Et constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitari quod cólimus, ut discámus et inimicos diligere : quia ejus natalitia celebrámus,

qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jésus Christum Fílium tuum. Qui tecum.

IN FESTO

S. Stephani, Protomartyris.
Duplex ij. classis.

Ad Matutinum, Invitatorium. Christum natum, qui beatum hodie coronávit Stéphanum, * Venite, adorémus. Ps. Venite, exultémus. 4.

Hymnus, Aña, Psalmi et v. Nocturnorum de Comm. unius Martyris. xv.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 6.

In diébus illis, crescente númeru discipulórum, factum est murmur Græcorum adversus Hebræos, eo quod despiceréntur in ministério quotidiano víduæ cérorum. Convocantes autem duodecim multitúdinem discipulórum, dixerunt : Non est æquum nos derelinquere verbum Dei, et ministrare mensis. Considerate ergo, fratres, viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto et sapiéntia, quos constituámus super hoc opus. Nos vero oratiōni, et ministério verbi instántes érimus.

it. Stéphanus autem plenus grátia, et fortitudine, * Faciébat prodígia, et signa magna in populo. v. Surrexérunt quidam de synagóga disputantes cum Stéphano, et non pótérant resistere sapiéntia, et Spíritui, qui loquebátur. Faciébat.

Lectio ij.

Et plácuit sermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum, virum plenum fidei, et Spíritu sancto, et Philippum, et Prochorum, et Nicánonem, et Timónem, et Parmenam, et Nicoláum advenā Antiochénū. Ilos statuérunt ante conspéctum Apostolórum : et orántes impo-suérunt eis manus. Et verbum Dómini crescēbat, et multiplicabatur númerus discipulórum in

Jerusalem valde : multa étiam turba sacerdotum obediébat fidei. Stéphanus autem, plenus grácia, et fortitudine, faciébat prodígia, et signa magna in pôpulo.

¶ Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concilio : * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos.

¶ Plenus grácia, et fortitudine, faciébat prodígia, et signa magna in pôpulo. Et.

Lectio iii.

SURREXERUNT autem quidam de Synagoga, quæ appellátar Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eorum, qui erant a Cilicia, et Asia, disputantes cum Stéphano : et non pótérant resistere sapiéntiæ, et Spiritui, qui loquebátur. Tunc summisérunt viros, qui dícerent se audivisse eum dicéntem verba blasphemiae in Moysen, et in Deum. Commovérunt itaque plébem, et seniores, et Scribas : et concurréntes rapuerunt eum, et adduxérunt in concilium, et statuérunt falsos testes, qui dícerent : Homo iste non cessat loqui verba adverſus locum sanctum, et legem.

¶ Intuens in cœlum beatus Stéphanus, vidit glóriam Dei, et ait : * Ecce video cœlos apertos, et Filium hóminis stantem a dextris virtutis Dei. ¶ Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et ait. Ecce. Glória Patri. Ecce.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Fulgenti Episcopi.

Lectio iv.

Serm. de S. Steph. circa init.

Hec celebrávimus temporálem sempiterni Regis nostri natálem : hodie celebrámus triumphalem militis passionem. Ille enim rex noster trábea carnis indútus, de aula úteri virginalis egrédiens, visitare dignatus est mundum : hodie miles de tabernáculo cörporis éxiens, triumphator migrávit ad cœlum. Ille sempiternæ Deitatis maje-

státe serváta, servile cinetórium carnis assúmens, in hujus scæculi campum pugnatúrus intrávit : iste, depósitIs corruptibili bus cörporis indumentis, ad cœli palátiū perenniter regnatúrus ascéndit. Ille descéndit carne velatus, iste ascéndit sanguine lauréatus.

R. Lapidabant Stéphanum invocánte, et dicéntem : * Dómine Jesu Christe, accipe spíritum meum : et ne statuas illis hoc peccatum. V. Pósitis autem géniibus, clamávit voce magna, dicens. Dómine.

Lectio v.

ASCRENDIT iste lapidantibus Iudeis, quia ille descéndit lætantibus Angelis. Glória in excelsis Deo heri sancti Angeli exultantes cantavérunt : hodie Stéphanum lætantes in suum consortium suscepérunt. Ille Dóminus exiit de útero Virginis : hodie miles egréssus est de ergástulo carnis. Heri Christus pro nobis pannis est involútus : hodie Stéphanus stola est ab eo immortalitatis indútus. Ille præsépis angústia Christum portávit infante, hodie immensis coeli suscépit Stéphanum triumphantem. Solus Dóminus descéndit, ut multos elevaret : humiliavit se Rex noster, ut suos milites exaltáret.

¶ Impetum fecérunt unanimiter in eum, et ejecérunt eum extra civitatem, invocánte, et dicénte : * Dómine Jesu, accipe spíritum meum. V. Et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabatur Saulus : et lapidabant Stéphanum invocánte, et dicénte. Dómine.

Lectio vi.

NECESSARIUM tamen nobis est, fratres, agnoscere, quibus armis præcinctus Stéphanus, saevitiam Judæorum pótuit superare, ut ita meruisse feliciter triumphare. Stéphanus ergo, ut nónominis sui corónam meruisse accipere, charitatem

pro armis habébat, et per ipsam ubique vincébat. Per charitatem Dei, sacerdibus Iudaicis non cessit: per charitatem proximi pro lapidantibus intercessit. Per charitatem arguébat errantes, ut corrigerentur: per charitatem pro lapidantibus orábat, ne puniriéntur. Charitatis virtute subnixus vicit Saulum crudeliter sacerditem: et quem habuit in terra persecutorem, in cœlo ineruit habere consortem.

¶ Impii super justum jactúram fecérunt, ut eum morti tráderent: * At ille gaudens suscepit lapiðes, ut mereretur accipere corónam glóriæ. ¶ Continuérent aures suas, et impetum fecérunt unanímiter in eum. At. Glória Patri. At.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25. d

In illo tempore: Dicébat Jesus Scribis et Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et Scribas: et ex illis occidétes, et crucifigétes. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi
Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in c. 25. Matth.

Hoc, quod ante dixeramus: Impléte mensuram patrum vestrorum, ad personam Domini pertinere, eo quod occidéndus esset ab eis: potest et ad discípulos ejus referri, de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et Scribas. Similque obsérva, iuxta Apóstolum scribentem ad Corinthios, varia esse dona discipulorum Christi: alios Prophétas, qui ventura prædictant: alios sapiéntes, qui novérunt quando débeant prosérre sermonem: alios Scribas in lege doctissimos, ex quibus lapidatus est Stéphanus, Paulus occisus, crucifixus Petrus, flagellati in Actibus Apostolorum discípuli. ¶ Stéphanus servus Dei, quem lapidabant Iudei, vidit cœlos

apertos: vidit, et introivit: * Beatus homo, cui cœli patébant. ¶ Cum igitur saxorum crepitantium tûrbine quateretur, inter athéreos aulae cœlestis sinus divina ei cláritas fulsit. Beatus.

Lectio viii.

QUERIMUS, quis iste sit Zacharias, filius Barachiae: quia multis legimus Zacharias. Et ne libera nobis tribueretur erróris facultas, additum est: Quem occidistis inter templum et altare. In diuersis diuersa legi: et débeo singulorum opiniones pónere. Alii Zachariam filium Barachiae dicunt, qui in duodecim Prophétus undécimus est: patrisque in eo nomen conséntit: sed ubi occisus sit inter templum et altare, Scriptura non loquitur: maxime cum temporibus ejus vix ruínæ templi fuerint. Alii Zachariam patrem Joannis intelligi volunt, ex quibusdam apocryphorum sómiis approbantes, quod propterea occisus sit, quia Salvatoris prædicaverit advéntum.

¶ Patet factæ sunt januæ cœli Christi martyri beato Stéphano, qui in numero Martyrum inventus est primus: * Et ideo triumpfat in cœlis coronatus. ¶ Mortem enim, quam Salvatör noster dignatus est pro nobis pati, hanc ille primus reddidit Salvatōri. Et ideo. Glória Patri. Et ideo.

Lectio ix.

ALIJ istum volunt esse Zachariam qui occisus est a Joas, rege Iuda, inter templum et altare, sicut Regum narrat história. Sed observandum, quod ille Zacharias non sit filius Barachiae, sed filius Jofadæ sacerdos: unde et Scriptura refert: Non in recordatus Joas patris ejus Jofadæ, quia sibi fecisset bona. Cum ergo et Zachariam teneamus, et occisionis conséntiat locus: querimus, quare Barachiae dicatur filius, et non Jofadæ? Barachias lingua nostra

Benedictus Dómini dicitur, et sacerdótis Joiadæ justitia Hebreo nōmine demonstratur. In Evangélio quo utúntur Nazaréni, pro filio Barachiae, filium Joiadæ reperimus scriptum.
Te Deum laudamus. 43.

AD LAUDES.

et per Horas, Aña.

1. Lapidavérunt Stéphanum, et ipse invocabat Dóminum, dicens: Ne státuas illis hoc peccatum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis 44.
2. Lápides torréntis illi dulces fuérunt: ipsum sequúntur omnes ánimæ justæ.
3. Adhæsit áнима mea post te, quia caro mea lapidata est pro te, Deus meus.
4. Stéphanus vidi cœlos apertos: vidit, et introivit: beatus homo, cui cœli patébant.
5. Ecce video cœlos apertos, et Jesum stantem a dextris virtutis Dei.

Capitulum. *Act. 6. b*

STÉPHANUS autem, plenus grá-tia, et fortitudine, faciébat prodígia, et signa magna in populo.

Hymnus. Invictus Martyr, de Communi. xxij.

¶ Sepeliérunt Stéphanum viri timorati. R. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Ad Benedictus, Aña.

Stéphanus autem, plenus grá-tia, et fortitudine, faciébat signa magna in populo.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitari quod cõlimus, ut discámus et imiticos diligere: quia ejus natalitia celebrámus, qui novit etiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Deinde fit commen. de Nativ. Aña. Glória in excélsis. V. Notum fecit. Oratio. Concéde. 445.

Ad Tertiam, Aña

Lápides torréntis.

Capitulum. Stéphanus autem. R. br. Glória, et honore * Co-

ronásti eum, Dómine. Glória et. V. Et constituisti eum super opera manuum tuarum. Coronasti. Glória Patri. Glória et. V. Posuisti, Dómine, super caput ejus. R. Corónam de lapide pretioso.

Ad Sextam, Aña.

Adhæsit áнима mea.

Capitulum *Act. 6. c*

SURREXERUNT autem quidam de synagoga, quæ appellatur Libertinorum, et Cyrenensium, et Alexandrinorum, et eorum, qui erant a Cilicia, et Asia, disputantes cum Stéphano: et non pôterant resistere sapiéntiæ, et Spiritui, qui loquebatur. R. br. Posuisti, Dómine, * Super caput ejus. Posuisti. V. Corónam de lapide pretioso. Super. Glória Patri. Posuisti. V. Magna est glória ejus in salutari tuo. R. Gloriæ, et magnum decòrem impónes super eum.

Ad Nonam, Aña.

Ecce video.

Capitulum. *Act. 7. g*

Positis autem génibus, clamauit voce magna, dicens: Dómine, ne státuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit in Dómino.

R. br. Magna est glória ejus tibi in salutari tuo. Magna. V. Gloriæ, et magnum decòrem impónes super eum. In. Glória Patri Magna. ¶ Justus ut palma florébit. R. Sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Ad Vesperas Añæ et Psalmi de Nativ. ut 446. Et dicuntur etiam in aliis Festis infra hanc Oct. occurrentibus.

Capitulum. Stéphanus autem, ut supra.

Hymnus. Deus, tuorum militum, de Communi. xvij.

¶ Stéphanus vidi cœlos apertos. R. Vidi, et introivit: beatus homo, cui cœli patébant.

Ad Magnificat, Aña.

Sepeliérunt Stéphanum viri timorati, et fecérunt planetum magnum super eum.

Oratio Da nobis, supra.

Huius modo pro S. Joanne. Aña.

Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cena recubuit: beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta coelestia.

¶ Valde honorandus est beatus Joannes. ¶ Qui supra pectus Domini in cena recubuit.

Oratio.

ECCLESIA tuam, Domine, benignus illustra: ut beati Joannis, Apostoli tui et Evangelista, illuminata doctrinis, ad dona perveniat sempiterna.

Postea fit commem. de Nativ. Aña. Hodie Christus. ¶ Notum fecit. Oratio. Concide. 448.

IN FESTO

S. Joannis, Apostoli et Evang.

Duplex ij. classis.

Ad Matutinum, Invitat. Hymn., Aña, Psalmi et ¶ Nocturnorum de Comm. Apost. j.

In primo Nocturno.

Incipit Epistola prima beati

Joannis Apostoli.

Lectione j. Cap. 4.

Quoniam fuit ab instio, quod audivimus, quod vidiimus oculis nostris, quod perspeximus, et manus nostrae contrectaverunt de verbo vite: et vita manifestata est, et vidiimus, et testamur, et annuntiamus vobis vitam eternam, quae erat apud Patrem, et apparuit nobis: quod vidiimus, et audivimus, annuntiamus vobis, ut et vos societatem habeatis nobiscum, et societas nostra sit cum Patre, et cum Filio ejus Iesu Christo. Et haec scribimus vobis, ut gaudeatis, et gaudium vestrum sit plenum. Et haec est annuntiatio, quam audivimus ab eo, et annuntiamus vobis: Quoniam Deus lux est, et tenebrae in eo non sunt ullae.

¶ Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cena recubuit: * Cui Christus in cruce Matrem virginem virginem commendavit. ¶ Virgo est electus a Domino, atque inter ceteros magis dilectus. Cui Christus.

Lectione ij.

Si dixerimus, quoniam societatem habemus cum eo, et in tenebris ambulamus, mentimur, et veritatem non facimus. Si autem in luce ambulamus, sicut et ipse est in luce, societatem habemus ad invicem, et sanguis Jesu Christi Filii ejus emundat nos ab omni peccato. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus: et veritas in nobis non est. Si confiteamur peccata nostra; fidelis est, et justus, ut remittat nobis peccata nostra, et emundet nos ab omni iniquitate. Si dixerimus, quoniam non peccavimus, mendacem facimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

¶ Hic est discipulus ille, qui testimoniū perhibet de his, et scripsit haec: * Et scimus quia verum est testimonium ejus. ¶ Fluente Evangelii de ipso sacro dominici praetoris fonte potavit. Et.

Lectione iii. Cap. 2.

FILIOI mei, haec scribo vobis, ut non peccatis. Sed et si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Iesum Christum justum: et ipse est propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Et in hoc scimus, quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observemus. Qui dicit se nosse eum, et mandata ejus non custodit, mendax est, et in hoc veritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc charitas Dei perfecta est.

¶ Hic est beatissimus Evangelista, et Apostolus Joannes, * Qui privilegio amoris praecepui, ceteris aliis a Domino meruit honorari. ¶ Hic est discipulus ille, quem diligebat Jesus, qui supra pectus Domini in cena recubuit. Qui. Gloria Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Hieronymi Presbyteri de Scriptoribus ecclesiasticis.

Lectione iv.

JOANNES Apostolus, quem Jesus amavit plurimum, filius

Zebedæi, frater Jacobi Apóstoli, quem Heródes post passióinem Dómini decollávit, novissimus ómnium scripsit Evangélium, rogatus ab Asia Episcopis, adversus Cerinthum, aliósque hæréticos: et máxime tunc Ebionitarum dogma consúrgens, qui ásserunt Christum ante Maríam non fuisse: unde et compúlsus est divinam ejus nativitatem edicere.

Let Qui vicerit, faciam illum columnam in templo meo, dicit Dóminus, * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitatis novæ Jerúsalem. V. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in parádiso Dei mei. Et scribam.

Lectio v.

QUARTODÉCIMO sicutur anno, secundam post Nerónem persecutiōnem movente Domitiāno, in Patmos insulam relegátus, scripsit Apocalypsim, quam interpretatur Iustinus martyr, et Irenæus. Interfecto autem Domitiāno, et actis ejus obnifimia crudelitatem a senátu rescissis, sub Nerva principe rediit Ephesum: ibique usque ad Trajánūm príncipem perseverans, totas Asias fundavit, restisque Ecclésias; et confectus séno, sexagésimo octavo post passióinem Dómini anno mórtuus, juxta eamdem urhem sepultus est.

LDiligébat autem eum Jesus, quóniam specialis prærogativa castitatis, ampliori dilectione fecerat dignum: * Quia virgo electus ab ipso, virgo in ævum permánsit. V. In cruce déniue moriturus, huic Matrem suam virginem vñrgini commendávit. Quia.

Ex Commentariis ejusdem in Epistolam ad Gálatos.

Lectio vi. Lib. 3. Cap. 6.

DRATUS Joánnes Evangelista, cum Ephesi morarétur usque ad ultimam senectutem, et vix inter discipulorum manus ad Ecclésiam deferréretur, nec posset

in plura vocem verba contéxere: nihil áliud per singulas solébat proférre collectas, nisi hoc: Filiioli, diligite alterutrum. Tandem discípuli, et fratres, qui áderant, tādio assécti quod éadem semper audirent, dixerunt: Magíster, quare semper hoc loqueris? Qui respondit dignam Joánnem sententiam: Quia præceptum Dómini est, et si solum fiat, sufficit.

LIn médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intellexus. V. Jucunditatem et exultatiōnem thesaurizavit super eum. Et Glória Patri. Et.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 21. d

In illo tempore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus vidit illum discípulum, quem diligébat Jesus, sequentem. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Tr. 424. in Joan. post med.

Duas vitas sibi divinitus prædicatæ et commendatæ novit Ecclésia: quarum una est in fide, altera in spécie: una in tempore peregrinationis, altera in aeternitate mansiónis: una in labore, altera in réquie: una in via, altera in pátria: una in opere actionis, altera in mercéde contemplationis. Una declinat a malo, et facit bonum: altera nullum habet, quo declinet, malum: et magnum habet, quo fruatur, bonum. Una cum hoste pugnat, altera sine hoste regnat.

Let. In illum diem suscipiam te servum meum, et ponam te sicut signaculum in conspéctu meo: * Quóniam ego elégi te, dicit Dóminus. V. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Quóniam.

Lectio viii.

Una subvenit indigéti, altera ubi est, ubi nullum invenit indigétem. Una aliena peccata,

ut sua sibi ignoscantur, ignoscit; altera nec patitur quod ignoscatur, nec facit quod sibi poscat ignosci. Una flagellatur malis, ne extollatur in bonis: altera tanta plenitudine gratiae caret omni malo, ut sine ulla tentatione superbius cohæreat summo bono. It. Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit: * Beatus Apóstolus, cui revelata sunt secreta coelestia. Ñ Fluēnta Evangelii de ipso sacro dominici pectoris fonte potavit. Beatus. Glória Patri. Beatus.

Lectio ix

Ergo una bona est, sed adhuc misera: altera melior, et beata. Ista significata est per Apóstolum Petrum, illa per Joannem. Tota hic agitur ista usque in hujus saeculi finem, et illic invenit finem: differtur illa complenda post hujus saeculi finem, sed in futuro saeculo non habet finem. Ideo dicitur huic: Séquere me. De illo autem: Sic eum volo manere, donec veniam: quid ad te? tu me séquere. Quid enim est hoc? Quantum sapio, quantum capio, quid est hoc? nisi tu me séquere per imitationem perferendi temporalia mala: ille maneat, donec sempiterna vénio redditurus bona.

Te Deum laudamus. 45.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit. Psalm. Dominus regnabit, cum reliq. 44.
2. Hic est discipulus ille, qui testimoniūm pérhibet de his: et scimus quia verum est testimoniūm ejus.

3. Hic est discipulus meus: sic eum volo manere, donec veniam.

4. Sunt de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis in regno suo.

5. Ecce puer meus electus, quem elegi: posui super eum spíritum meum.

Capitulum. Eccl. 45.

Qui timet Deum, faciet bona: et qui cōtinens est justitia, apprehendet illam, et obviabit illi quasi mater honorificata.

Hymnus. Exultet orbis gaudijs, de Communi. viii.

V. Hic est discipulus ille, qui testimoniūm pérhibet de his. R. Et scimus quia verum est testimoniūm ejus.

Ad Benedictus, Aña.

Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit: beatus Apóstolus, cui revelata sunt secreta coelestia.

Oratio.

Ecclesiām tuām, Domine, benignus illūstra: ut beati Joannis, Apóstoli tui et Evangelistae, illuminata doctrinā, ad dona perveniat sempiterna. Per Domīnum nostrum.

Deinde fit com. de Nativ. Aña. Glória in excelsis. Ñ. Notum fecit. Oratio. Concēde. 45.

Pro S. Stephano, Aña. Stéphanus autem. Ñ. Sepeliérunt. Oratio. Da nobis. 45.

Ad Tertiām, Aña.

Hic est discipulus ille.

Capit. Qui timet. supra.

R. br. In omnem terram * Exivit sonus eorum. In. Ñ. Et in fines orbis terrarum verba eorum. Exiuit. Glória Patri. In. Ñ. Constitues eos principes super qmnem terram. R. Mémores erunt nōminis tui, Domine.

Ad Sextām, Aña.

Hic est discipulus meus.

Capitulum Eccl. 45.

CIBAVIT illum pane vita, et intellectus, et aqua sapiētiā salutariis potavit illum Dominus Deus noster.

R. br. Constitues eos principes * Super omnem terram. Constitues. Ñ. Mémores erunt nōminis tui, Domine. Super. Glória Patri. Constitues. Ñ. Nimis honorati sunt amici tui, Deus. R. Nimis confortatus est principatus eorum.

Ad Nonam, Aña.

Ecce puer meus.

Capitulum *Eccli.* 45.

In medio Ecclésiae apéruit os
Iesus, et implévit illum Dómi-
nus spíritu sapiéntiae et intellé-
ctus, et stolam glóriæ induit
eum.

In br. *Nimis honorati sunt **
Amici tui, Deus. Nimis. V. *Nimis*
*confortatus est principátus eó-
rum. Amici. Glória Patri. Nimis.*
V. *Annuntiavérunt ópera Dei.* R.
Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesperas, Aña et Psalmi
de Nativitate. 446.

Capit. *Qui timet.* 454.

Hymnus. *Exultet orbis.* viij.
§. *Valde honorandus est beatus*
Joánnes. R. *Qui supra pectus*
Domini in cœna recubuit.

Ad Magnificat, Aña

Exit sermo inter fratres, quod
discipulus ille non móritur; et
non dixit Jesus, Non móritur:
sed, Sic eum volo manere, do-
nec véniam.

Oratio. Ecclésiam tuam. 454.

Deinde pro SS. Innocentibus.
Aña. *H*il sunt qui cum muliéribus
non sunt coinquinati: vir-
gines enim sunt, et sequuntur
Agnum quocumque ferit. V. He-
ròdes iratus occidit multos pue-
ros. R. In Béthlehem Judæ civi-
tate David.

Oratio.

Deux, cuius hodiéra die præ-
cónium Innocentes Mártires
non loquéndo, sed moriendo con-
fessi sunt: ómnia in nobis vitió-
rum mala mortifica; ut fidem
tuam, quam lingua nostra lóquitur,
étiam móribus vita fateátur.
Deinde fit com. de Nativitate,
Aña. *H*odie Christus. V. Notum
fecit. Oratio. Concéde. 448.

Pro S. Stephano, Aña. Sep-
liérent. V. Stéphanus vidit. Ora-
tio. Da nobis. 454.

IN FESTO SS. INNOCENTIUM.
Duplex ij classis.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Regem Mártirum Dóminum, *
Venite, adorémus. Psal. Venite. i.
Hymnus.

Audit tyrannus ápxius
Adesse regum príncipem,

Qui nomen Israel regat,
Teneátque David régiam.
Exclamat amens núnctio:
Succéssor instat, péllimur
Satelles, i, ferrum rape:
Perfunde cunas sanguine.
Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Ileródem juvat?
Unus tot inter súnera
Impúne Christus tollitur.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna sècula. Amen.

Aña, Psalmi et xxviii. Nocturno-
rum sumuntur de Comm. plur.
Mart. xxxiiij. excepta secunda
Aña iij. Noct., cuius loco dicitur
ea, quæ suo loco ponitur.

In primo Nocturno.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. *Cap. 31. c*

Hac dicit Dóminus: Vox in ex-
célo audita est lamentatió-
nis, luctus, et fletus Rachel plor-
antis filios suos, et noléntis consolári super eis, quia non sunt.
Ilæc dicit Dóminus: Quiéscat
vox tua a ploratu, et oculi tui a
lácrymis: quia est merces óperi
tuo, ait Dóminus: et reverténtur
de terra inimici. Et est spes no-
víssimis tuis, ait Dóminus: et re-
verténtur filii ad térmilos suos.
R. Centum quadraginta quátuor
míllia, qui empti sunt de terra,
hi sunt qui cum muliéribus non
sunt coinquinati: * Virgines
euim permansérunt; ideo re-
gnant cum Deo, et Agnus Dei
cum illis. V. Isti sunt qui vené-
runt ex magna tribulatióne, et
lavérunt stolas suas in sanguine
Agni. Virgines.

Lectio ij.

Audiens audívi Ephraim trans-
A migrántem: Castigasti me,
et eruditus sum, quasi juvén-
culus indómitus: convérte me,
et convértar: quia tu Dóminus
Deus meus. Postquam enim con-
vertisti me, egi pénitentiam: et
postquam ostendisti mihi, per-
cüssi femur meum. Confusus
sum, et erúbui, quóniam susti-
nui opprobrium adolescentiæ

mæc. Si filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus : quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor ejus.

R. Sub altare Dei audivi voces occisorum dicentium : * Quare non desendis sanguinem nostrum ? et accepérunt divinum respónsum : Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum. V. Vidi sub altare Dei áimas interfectírum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, et clamabant voce magna dicentes. Quare.

Lectio iii.

STATUE tibi spéculam ; pone tibi amaritúdines, dfrige cor tuum in viam rectam, in qua ambulásti : revértere, virgo Israel, revértere ad civitátes tuas istas. Usquequo delíciis dissolvérис, filia vaga ? quia creávit Dóminus novum super terram : Fémina circúmdabit virum. Hæc dicit Dóminus exercituum, Deus Israel : Adhuc dicent verbum istud in terra Juda, eliū ûrbibus ejus, cum convértero captivitátem eórum. Benedicat tibi Dóminus, pulchritúdo justitiae, mons sanctus.

R. Adoravérunt vivéntem in saecula sæculórum : * Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. V. Et cecidérunt in conspéctu throni in facies suas : et benedixérunt vivéntem in saecula sæculórum. Mitténtes. Glória Patri. Mitténtes.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv. *Serm. 40. de SS.*

HODIS, fratres charíssimi, natálē illórum infántium colimus, quos ab Heróde crudelissimo rege interfécitos esse, Evangélii textus elóquitur. Et ideo cum summa exultatione gáudeat terra, coélustum milítum et tantárum parens sœcunda virtútum. Ecce profanus hostis numquam beatis párvulis tantum prodéasse potuisset obséquio, quantum prófuit ódio.

Nam, sicut sacratissimum præséntis diéi festum manifésta quantum in héatos párvulos in quitas abundavit, tantum i eis grátia benedictionis refúdi. R. Elludérunt sanguinem sanctum velut aquam in circúit Jerúsalem : * Et non erat qui s pelfret. V. Posuérunt mortál servórum tuórum escas volatil bus coeli, carnes sanctórum tuorum béstiiis terræ. Et.

Lectio v.

BEATA es, o Béthlehem, terra Iuda, quæ Heródis regis in manitátem in puerórum extirctione perpessa es, quæ su uno témpore candidatam plebei imbéllis infantiae Deo offéri meruisti. Digne tamen natálē illórum colimus, quos beatius ætérnæ vitæ mundus édidiit quam quos maternórum víserum partus effudit. Siquider ante vitæ perpétuæ adépti sur dignitátem, quam usúram præséntis accéperint.

R. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te, Dómine : vñdic eos, * Quia clamant ad te quotidianie. V. Víndica, Dómine, sanguinem sanctórum tuórum, qu effusus est. Quia.

Lectio vi.

ALIORUM quidem pretiosa morte Mártirum laudem in confesióne promeruit : horum in con summatione complácuit. Qui incipiéntis vite primóriis, ipsis occasus initium gloriæ dedit qui præséntis téminum impôsuit. Quos Heródis impetas laténtes matrum ubéribus abstraxit, qui jure dicuntur Mártirum flores, quos in medio frigore infidelitatis exortos, velut primas erumpéntes Ecclésiae gemmas, quædam persecutiōni pruina decóxit.

R. Isti sunt qui non inquinaverunt vestimenta sua : * Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. V. Ili sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati : vírgines enim sunt. Ambulabunt Glória Patri. Ambulabunt.

In tertio Nocturno, loco Añæ Tradidérunt, dicitur sequens Ann. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatiōne, et lavérunt stolas suas in sanguine Agni.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2. c

In illo tempore: Angelus Domini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fugi in Ægyptum: et esto ibi usque dum dicam tibi. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. t. Comment. in cap. 2. Matth. et apud Gloss. ordinar.

QUANDO tulit puerum, et matrem ejus, ut in Ægyptum tránscat, nocte tulit, et in tenebris: quia noctem ignorantiæ his, a quibus ipse recéssit, reliquit incrédulis. Quando vero revertitur in Iudeam, nec nox, nec tenebrae ponuntur in Evangelio: quia in fine mundi Iudei fides, tamquam Christum ab Ægypto revertentem, suscipientes, illuminabuntur.

R. Cantabant sancti canticum novum ante sedem Dei et Agni: * Et resonabat terra in voces eorum. v. Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo et Agno, et in ore ipsorum non est invéntum mendacium. Et.

Lectio viii.

Ut adimpleretur quod dictum est a Domino per Prophétam dicentem: Ex Ægypto vocávi Fílium meum. Respondeant qui Hebreworum volúminum déneganter veritatem, ubi hoc in Septuaginta legatur interprétibus. Quod cum non invenerint, nos eis dicemus, in Osée Prophéta scriptum, sicut et exemplária probare possunt, quæ nuper edidimus.

R. Vidi sub altare Dei áimas interfectorum propter verbum Dei quod habébant, et clara voce dicebant: * Vindica, Dómine, sanguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. v Sub throno Dei omnes sancti clamant. Vindica.

Sihoc Festum venerit in Dñica, tunc in fine prædicti R. viii. additur Glória Patri. Vindica, et post ix. Lect. (omisso nono R.) dicitur Te Deum. Aliis diebus ut infra.

Lectio ix.

Tunc adimpléatum est, quod dictum est per Jeremiam Prophétam, dicentem: Vox in Rama audita est, plorátus et ululátus multus, Rachel plorans filios suos. De Rachel natus est Bénjamin, in cuius tribu non est Béthlehem. Quæritur ergo, quómodo Rachel filios Judæ, id est Béthlehem, quasi suos ploret. Respondébimus bréviter, quia sepulta sit juxta Béthlehem in Ephrata: et ex matérno corpúsculi hospitio matris nomen accéperit. Sive quóniam Iuda et Bénjamin duæ tribus juncta erant: et Heródes præcéperat non solum in Béthlehem interfici pueros, sed et in omnibus línibus ejus.

R. Isti, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venérunt? Et dixit mihi: * Hi sunt, qui venérunt de tribulatiōne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sanguine Agni. v. Vidi sub altare Dei áimas interfectorum propter verbum Dei, et propter testimoniū, quod habébant. Hi. Glória Patri. Hi.

AD LAUDES,

et per Horas, Ann.

1. Heródes irátus occidit multos pueros in Béthlehem Iudeæ civitatis David. Psalmus Dóminus regnávit, cum reliquis. 44.

2. A bimátu et infra occidit multos pueros Heródes propter Dóminum.

3. Angeli eorum semper vident faciem Patris.

4. Vox in Rama audita est, plorátus et ululatus, Rachel plorans filios suos.

5. Sub throno Dei omnes sancti clamant: Vindica sanguinem nostrum, Deus noster.

(capitulum. Apoc. 14.

Vidi supra montem Sion Agnum stantem, et cum eo

centum quadraginta quatuor millia, habentes nomen ejus, et nomen Patris ejus scriptum in frontibus suis.

Hymnus.

SALVETE, flores Martyrum,
Quos lucis ipso in lumine
Christi insecuri sustulit,
Ceu turbo nascentes rosas.
Vos prima Christi victimae,
Grex immolatorum tener,
Aram sub ipsam simplices
Palma et coronis luditis.
Iesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.
¶ Herodes iratus occidit multos
pueros. R. In Bethlehem Iudee
civitate David.

Ad Benedictus, Aña.

Ili sunt, qui cum mulieribus
non sunt coquinati : virgines
enim sunt, et sequuntur Agnum
quocumque ferit.

Oratio.

Dux, cuius hodierna die praeconium Innocentes Martires non loquendo sed moriendo confessi sunt : omnia in nobis virtutum mala mortifica ; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita saeatur. Per Dominum.

Comm. Octav. Nativ., S. Stephani, et S. Joannis, ut infra.

Ad Tertiam, Aña.

A bimatu.

Capitul. Vidi supra montem.
R. br. Lætamini in Domino, * Et exultate, justi. Lætamini. ¶ Et gloriamini, omnes recti corde.
Et. Glòria Patri. Lætamini. ¶ Exultent justi in conspectu Dei.
R. Et delectentur in letitia.

Ad Sextam, Aña

Angeli eorum.

Capitulum. Apoc. 14.

Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coquinati : virgines enim sunt. Ili sequuntur Agnum quocumque ferit.
R. br. Exultent justi * In conspectu Dei. Exultent. ¶ Et delectentur in letitia. In. Glòria Patri. Exultent. ¶ Justi autem

in perpetuum vivent. R. Et apud Dominum est merces eorum.

Ad Nonam, Aña.

Sub throno Dei.

Capitulum. Apoc. 14.

Hi empti sunt ex hominibus primiæ deojet Agno, et in ore eorum non est inventum mendacium : sine macula enim sunt ante thronum Dei.

R. br. Justi autem * In perpetuum vivent. Justi. ¶ Et apud Dominum est merces eorum. In Glòria Patri Justi. ¶ Exultent sancti in gloria. R. Laetabuntur in cubilibus suis.

Ad Vesperas, Aña et Psalm de Nativitate. 146.

Capitul. Vidi supra. 157.

Hymn. Salvete, flores ut supra. ¶ Sub throno Dei omnes sancti clamant. R. Vindica sanguinem nostrum, Deus noster.

Ad Magnificat, Aña.

Innocentes pro Christo infante occisi sunt, ab iniquo rege Iudea interficti sunt : ipsi sequuntur Agnum sine macula et dicunt semper : Glòria tibi Domine.

Oratio. Deus, cuius, ut supra. Deinde fit comm. S. Thom Cantuariensis, nisi fuerit Sabatum. Aña. Iste Sanctus per legem Dei sui certavit usque a mortem, et a verbis impiorum non timuit : fundatus enim erat supra firmam petram. ¶ Glòria et honore coronasti eum, Domine. R. Et constituesti eum super opera manuum tuarum.

Oratio.

Dux, pro cuius Ecclesia gloriosus Pontifex Thomas gladiis impiorum occubuit praesta, quæsumus : ut omne qui ejus implorant auxilium petitionis suæ salutarem consequantur effectum.

Postea Oct. Nativ. S. Stephani et S. Joannis, ut infra.

Pro Nativitate.

Ad Vesperas, Aña. Hodie Christus natus est : hoc Salvator apparuit; hodie in terram Angeli, lætantur Arc

angeli : hódie exultant justi , dicéntes : Glória in excélsis Deo , alleluia. v. Notum fecit Dóminus , alleluia. r. Salutare suum , alleluia.

Ad Laudes , Aña .

Glória in excélsis Deo , et in terra pax hominibus bonae voluntatis , alleluia , alleluia. v. Notum fecit Dóminus , alleluia. r. Salutare suum , alleluia.

Oratio.

Concede , quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniiti sui nova per carnem nativitas liberet , quos sub peccati jugo veluta sérvitus tenet. (Per eúmidem Dóminum.)

Pro S. Stephano.

Ad Vesperas , Aña .

Sepelierunt Stéphanum viri timorati , et fecerunt planctum magnum super eum. j. Stéphanus vidit cœlos apertos r. Vidit et introspexit : beatus homo , cui cœli patébant.

Ad Laudes , Aña .

Stéphanus autem , plenus grácia et fortitudine , faciébat signa magna in pôpulo j. Sepelierunt Stéphanum viri timorati. r. Et fecerunt planctum magnum super eum.

Oratio.

In nobis , quæsumus Dómine , imitari quod cõlimus , ut discámus et inimicos diligere : quia ejus natalitia celebrámus , qui novit etiam pro persecutoribus exoráre Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum. (Qui tecum vivit.)

Pro S. Joanne.

Ad Vesperas , Aña .

Exiit sermo inter fratres , quod discipulus ille non móritur : et non dixit Jesus , non móritur : sed , Sic eum volo manére donec véniam. v. Valde honorandus est beatus Joánnes. r. Qui supra pectus Dómini in cœna recubuit.

Ad Laudes , Aña .

Iste est Joánnes , qui supra pectus Domini in cœna recubuit : beatus Apóstolus , cui revelata sunt secretæ cœlestia. v. Hic est

discipulus ille , qui testimónium pérhibet de his. r. Et scimus quia verum est testimóniū ejus.

Oratio

Ecclesiæ tuam , Dómine , benignus illústra : ut beati Joánnis Apóstoli tui et Evangelistæ illuminata doctrinis , ad dona pervéniant sempiterna. (Per Dóminum.)

Pro SS. Innocentib⁹.

Ad Vesperas , Aña .

Innocentes pro Christo infantes occisi sunt , ab iniquo rege latentes interficti sunt : ipsum sequuntur Agnum sine macula , et dicunt semper : Glória tibi , Dómine. v. Sub throno Dei omnes sancti clamant. r. Vindica sanguinem nostrum , Deus noster.

Ad Laudes , Aña .

Hi sunt , qui cum muliérib⁹ non sunt coquinatí : Vírgines enim sunt , et sequuntur Agnum quocumque ferit. v. Herodes iratus occidit multos púeros. r. In Béthlehem Judæ civitatem David.

Oratio.

Deus , cujus hodiérana die præcónium Innocentes Marlyres non loquendo , sed moriendo confessi sunt : ómnia in nobis vitiorum mala mortifica ; ut fidem tuam , quam lingua nostra lóquitur , etiam móribus vita fáteatur. Per Dóminum.

Si Festum Nativitatis Domini , S. Stephani , S. Joannis Evang. , SS. Innocentium , et eorum dies Octavæ venerint in Dñica , ipso die nihil fit de Dñica , sed die proximo post festum S. Thomæ , Mart. fit de ea , ut infra . 161.

Si Festum S. Thomæ venerit in Dñica , transfertur in ij. Feriam , et in Sabbato post Orat. SS. Innocentium dicitur Aña , j. et Oratio Dñica , quæ paulo infra habetur , 161. Deinde fit com. Octavarum et in ij. Vesp. Dñica fit comm. S. Thomæ , et Octavarum.

In ij. Vesp. S. Thomæ , Aña et Ps. de Nativ. 146. que duplicantur. Cap. et alia de S. Silvestro cum eom. S. Thomæ et Octay.

IN FESTO S. THOMÆ,
Episcopi et Martyris.
Semiduplex.

Omnia de Communi eius Mart.

xvi. præter sequentia.

Oratio. Deus, pro cuius. 158.

In j. Nocturno Lectiones, A
Miletō. xvij.

Iu secundo Nocturno.

Lectio iv.

THOMAS, Londini in Anglia natus, Theobaldo succéssit Cantuariensi Episcopo : et qui antea in administrando Cancelariis munere præclare se gesserat, in episcopali officio fortis et invictus fuit. Cum enim Henricus Secundus Angliæ rex, convocatis ad se Episcopis et Proceribus regni, leges ferret utilitati ac dignitati ecclesiasticae repugnantes, adeo constanter ostiit regiae cupiditati, ut neque pollicitationibus, neque terroribus de sententiis decedens, proxime conjiciendus in carcere clam recésserit. Inde propinquai ejus omnis ætatis ejeciti, amici, factores omnes, iis, quibus per ætatem licéret, jurejurando ad strictis, univeros Thomam adituos, si fortasse miserabili suorum calamitatis aspetto moveretur, qui a sancto propósito privatis incòmodis deterreri minime potuisset. Non respexit carnem aut sanguinem, neque ullus in eo humanitatis sensus pastoralis officii constantiam lafexactavit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

CONTULIT sicutur se ad Alexan-drum Tertiū Pontificem, a quo benigne accéptus est : et inde profectus, Mónachis Pontiniacensis monastérii, Cisterciensis Ordinis, ab eodem com-mendatus. Quod ut cognovit Henricus, missis ad Convénatum Fratrum Cisterciensium minaci-bus litteris, Thomam e Pontiniaco monastério exturbare con-natur. Quare vir sanctus, veritus ne sua causa mali aliquid Cisterciensis familia pateretur, sponte

discéssit, et Ludovicum, Gallia regem, ejus invitatu, convénit ubi tamdiu fuit, quoad, Pontifice Maximo et ipso rege agéntibus, ab exilio summa totius regni gratulatione revocatur. Qui dum boni pastoris officium securus exequitur, ecce calumniatores ad regem déferunt eum multa contra regnum et publicam quietem moltri : ut propter ea sapientia conquereretur rex se in suo regno cum uno sacerdote pacem habere non posse.

¶ Desiderium animæ.

Lectio vi.

Ex qua regis voce nefarii satellites sperantes gratum se regi facturos, si Thomam e medio tollerent, clam conveniente: Cantuariam, Episcopum in templo Vespertinis horis opera dampno aggrediuntur. Qui Clérici templi aditus præcludere conantibus accurrrens, ostium aperte illis usus verbis ad suos: Non est Dei Ecclesia custodienda more castrorum: et ego pro Ecclesia Dei libenter mortem subibo. Tum ad milites: Vos Dei Ius suu cavete, ne cuiquam meorum noceatis. Deinde flexis genibus Deo, beátæ Mariæ, sancto Dionysio, et reliquis Sanctis ejus Ecclesiæ patrónis, Ecclesiæ e seipsum comméndans, sacrum caput eadem constantia, qua ini quisissimi regis lègibus restiterat simplo ferro præcidendum obtulit, quarto Kalendas Januarii anno Domini millésimo centésimo septuagesimo primo: cuius cærebro respersum est totius templi pavimentum. Quem multi postea illustrem miraculis idem Alexander Pontifex rétulit in Sanctorum númerum.

¶ Stola jucunditatis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 40. b

In illo tempore: Dixit Jesus Pharisæis: Ego sum pastor bonus Bonus pastor animam suam da pro ovibus suis. Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.
Homilia 59. in Joannem.

MAGNUM quiddam, dilectissimi, magnum, inquam, est Ecclésiae prælátio, et quæ multa fndiget sapiéntia et fortitudine, qualem Christus propósuit: ut ánimam pro óvibus ponámus, et numquam illas deserámus: ut lupo generose resistámus. Ille enim inter pastórem et mercenárium est differéntia. Alter prípriæ, contémpsis óvibus; alter, sua contémpta, óvium semper salúti invigilat. Pastóris ergo exémplo demonstráto, deceptóres duos méminit; furem macántem et rapiéntem oves, et mercenárium permitténtem, ne que defendéntem commissas.

R. Coróna áurea.

Lectio viii.

Quon superiòri témpore Ezéchiel his verbis insectátus est: Væ pastóribus Israel: nonne pascébant semetípsos? nonne grèges pascuntur a pastóribus? Sed illi contrárium faciébant, quod máximæ malitiæ genus est, et plurimorum causa malorum. Idecirco inquit: Neque quod abjectum erat, reducébant: neque quod perierat, querébant, neque confractum alligábant, neque infírmum consolidábant, quóniam se, non gregem pascébant. Idem et Paulus áliis verbis significat: Omnes quæ sua sunt, querunt, non quæ Jesu Christi.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

VENIUM ab utróque se dissidére osténdit Christus: ab illis quidem, qui in aliórum perniciem vénient, cum dicat, se propterea venisse, ut vitam habérent, et abundátius habérent: ab his autem, qui oves a lupis rapi negligébant, dicéndo se propter eas ánimam pónere, ne oves perirent. Nam cum Iudei ipsum interímere vellent, non propterea déstituit a doctrina, neque credéntes trádidit, sed pérstítuit, et pérultit mortem; ideo frequénter inquit: Ego sum

TOTUM.

Pastor bonus. Quæ cum nullo nisi testimónio videréntur, (quod enim póneret ánimam suam, non multo post re monstrárum est: quod autem vitam habérent, et abundátius habérent, eventúrum erat in futúro sǽculo) alterum ab altero confirmat.

Te Deum laudámus. 15.

In Laud. comm. Octav. Nativitatis, S. Stephani, S. Joannis, et SS. Innocentium, ut sup. 158.

Si festum S. Thomæ non venerit in Dñica, Officium Dñicæ fit die immediate seq. Festum ipsius, nisi fuerit Sabbatum: quia tunc de Dñica fit tantum comm. in die S. Silvestri, et in Sabbato fit Officium de Octava Nativit. ut inferius ponitur. 165.

DOMINICA

Infra Octavam Nativitatis.

In ij. Vesp. S. Thomæ, quando non venerit in Dñica, Aña et Psalmi de Nativitate. 146.

Capitulum. *Galat. 4.*

FATRES: Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dómīnus ómnium: sed sub tutóribus. et actóribus est usque ad præfinitum tempus a Patre.

Hymn. Jesu, Redémptor. 141.
¶ Verbum caro factum est, alleluia. ¶ Et habitávit in nobis, alleluia.

Ad Magnificat. Aña.
Dum médium siléntium * tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnipotens sermo tuus, Dómine, a regálibus sédibus venit, alleluia.

Oratio.

O MNIPOTENS sempiterne Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nōmine dilecti Filiū tui mereámur bonis opéribus abundáre. Qui tecum.

Deinde fit com. S. Thomæ. Aña. Qui vult venire post me, abneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. ¶ Justus ut palma florébit. ¶ Sicut cedrus Libani multiplicabitur. Orat. Deus, pro cuius. 158.

41

Comm. Octav. Nativit. S. Stephani, S. Joannis, et SS. Innocentium. 458.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Christus natus est nobis * Veniente, adorémus. Psal. Venstre. 1.

Hymn. Iesu Redémptr. 441.

In primo Nocturno.

Aña. Dóminus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie génu te.

Psalm. Quare tremuerunt. 4.

Aña. Tamquam sponsus Dóminus procédens de tháalamo suo.

Ps. C celi enárrant glóriam. 11.

Aña. Diffusa est gráta in lábiis tuis: propterea benedixit te Deus in etérnum. Ps. E ructávit. 47.

V. Tamquam sponsus. q. Dóminus procédens de tháalamo suo.

Hac nocte ponitur Epistola B. Pauli ad Romanos, et de ea, et aliis ejus Epistolis legitur usque ad Septuag.

Incipit Epistola hæti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 1.

PAULUS, servus Jesu Christi, vocáus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promiserat per Prophétas suos in Scripturis sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secundum carnem, qui prædestinatus est Fílius Dei in virtute secundum spíritum sanctificatiōnis, ex resurrectione mortuorum Jesu Christi Dómini nostri: per quem accépimus grátiā, et Apostolátum ad obediéndum s̄t̄lei in omnibus géntibus pro nōmine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi: omnibus qui sunt Romæ, diléctis Dei, vocatis sanctis. Grácia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo.

R. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit: * Hódie per totum mundum melliflui facti sunt cœli. Hódie illúxit nobis dies redemptiōnis novæ, reparatiōnis antquæ, felicitatiæ etérnæ. Hódie.

Lectio ii.

PRMUM quidem grátiās ego Deo meo per Jesum Christum pro omnibus vobis: quia fides

vestra annuntiátur in universo mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sérvio in spíritu me in Evangélio Fílli ejus, quod sine intermissione memoriari vestri lácio semper in oratiōibus meis: obsecrans, si que modo tandem aliquando prôspererum iter hábeam in voluntate Dei veniéndi ad vos. Desidero enim vidére vos, ut aliquid impériar vobis grátiae spiritualis ad confirmándos vos, id est, simul consolári in vobis per eam, quæ invicem est, fidem vestram, atque meam.

R. Quem vidistis, pastores? dñe cíte, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vidi- mus, et choros Angelórum col laudantes Dóminum. V. Dicite quidnam vidistis? et annuntiáte Christi Nativitatem. Natum.

Lectio iii.

Nolo autem vos ignorare, fratres, quia sæpe propósui vobis ad vos, (et prohibitus sum usque adhuc) ut aliquem frumentum hábeam et in vobis, sicut et in céteris géntibus. Græcis ac Bárbaris, sapiéntibus et insipientibus débitor sum: ita (quod in me) promptum est et vobis qui Romæ estis, evangelizare Non enim erubesco Evangélium Virtus enim Dei est in salutem omni credenti, Judéo primun et Græco. Justitia enim Dei in e-revelatur ex fide in fidem, sicut scriptum est: Justus autem e-fide vivit. Revelatur enim ira Dei de cœlo super omnem impietatem, et injusticiam hominum eō rom, qui veritatem Dei in injustia déminent: quia quod notum est Dei, maniéstum est in illis. Deus enim illis manifestávit.

R. O magnum mystérium, admirabile sacraméntum, uanimália vidérant Dóminum natum, jacéntem in præsépio! Beata Virgo, cujus viscera me ruérunt portare Dóminum Christum. V. Ave María, grália plena Dóminus tecum. Beata. Glori Patri. Beata.

In secundo Nocturno.

Aña. **Suscépimus**, Deus, misericórdiam tuam in médio templi tui. Ps. Magnus Dóminus. 48.

Aña. Oriéatur in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur. Ps. Deus. judicium tuum. 61.

Vña. Véritas de terra orta est, et justitia de cœlo prospéxit. Ps. Benedixisti, Dómine. 71.

I. Speciosus forma præ filii hóminum. R. Diffusa est gráta in lábiis tuis.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 9. de Nativit. Domini.

Excedit quidem, dilectissimi, multumque superéminet humáni eloquii facultátem divíni operis magnitúdo: et inde óritur difficultas sandi, unde adest ratio non tacéndi. Quia in Christo Jesu Fílio Dei non solum ad divinam esséntiam, sed etiam ad humánam spectat natúram, quod dictum est per Prophétam: Generatióne ejus quis enarrábit? Utrámque enim substántiam in unam convenisse persónam, nisi fides credat, sermo non explicat. Et ideo numquam matéría déficit laudis, quia numquam sufficit cópia laudatóris.

R. Beata Dei Génitrix Marfa, cujus víscera intácta pémanent, Hódie génum Salvatórem saeculi. V. Beata quæ crédidit: quóniam perfecta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei a Dómino. Hódie.

Lectio v.

CHAUDÉRANS igitur, quod ad eloquendum tantæ misericórdiæ sacraméntum impares sumus: et cum salutis nostræ altitudinem prómerere non valeamus, sentiámus nobis bonum esse, quod vincimur. Nemo enim ad cognitionem veritatis magis propinquat, quam qui intellégit. In rebus divinis, etiámsi multum proficiat, semper sibi superésseret quod querat. Nam qui se ad id, in quod tendit, pervenisse præsumit, non quæsta réperit, sed in inquisitione déficit.

R. Sancta et immaculata vir-

ginitas, quibus te lāudibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cäpere non pôterant, tuo grémio contulisti. V. Benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia.

Lectio vi.

Ne autem infirmitatis nostræ perturbémur angústiis, evangélica nos, et prophética adjuvant voces: quibus ita accéndimur, et docémur, ut nos nativitatem Dómini, qua Verbum caro factum est, non tam præteritam recólere, quam præséntem videámur inspicere. Quod enim pastóribus pro gregum suórum custódia vigilántibus nuntiávit Angelus, etiam nostrum implévit audítum: et ideo Dominicis óibus præsumus, quia verba divinitus edita cordis aure servámus: tamquam et in hodiéerna festivitatē dicátur: Evangelizo vobis gáudium magnum, quod erit omni pôpulo: quia natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David.

R. Beata víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt atérni Patris Fílium: et beata ubera, quæ lactavérunt Christum Dóminum: * Qui hódie pro saluté mundi de Vírgine nasci dignátus est. V. Dies sanctificátus illúxit nobis: venite, gentes, et adoráte Dóminum. Qui. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno

Aña. Ipse invocábit me. * alleluia: Pater meus es tu, alleluia. Ps. Misericórdias Dómini. 75.

Aña. Lætentur cœli, * et exultet terra ante faciem Dómini, quóniam venit. Ps. Cantáte Dómino canticum novum: * cantáte. 75. Aña. Notum fecit Dóminus, * alleluia, salutare suum, allel. Ps. Cantáte Dómino. ... quia. 78. V. Ipse invocábit me, alleluia. R. Pater mens es tu, alleluia.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo tempore: Erat Joseph, et María Mater Jesu, miran-

tes super his, quæ dicebantur de illo. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in c. 2. Laccæ, prope finem.

Vides uberem in omnes grātiam, Dómini generatiōne diffusam, et prophetiam incrēdulis negatam esse, non justis. Ecce et Simeon prophētat, in rufnam et resurrectionem plurimorum venisse Dóminum Iesum Christum, ut justorum iniquūmque mérita discérrnat: et pro nostrorum qualitatē factōrum, iudex verus et justus aut supplicia decérrnat, aut prēmia. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vidi mus gloriām ejus, gloriām quasi unigēniti a Patre, plenum grātiae et veritatis. v. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et vidi mus.

Lectio viii

Att tuam ipsius animam pertransbit gladius. Nec littera, nec história docet, ex hac vita Mariam corporalis necis passiōne migrasse. Non enim anima, sed corpus materiali gladio transverberatur. Et sdeo prudētiā Marias haud ignaram mystérii cœlestis ostendit. Vivum enim verbum Dei et validum, et acutissimum gladio acutissimo, penetrans usque ad divisionem animæ et sp̄iritus, artuum quoque et medullarum, cogitationes cordis, et secrēta scrutatur animorum: quia nuda et aperta sunt omnia Dei Filiu, quem conscientias secrētas non fallunt.

O Regem cœli, cui taliā famulāntur obséquia! stâbulo ponitur, qui cōtinet mundum: * Jacet in præsēpio, et in cœlis regnat. v. Natus est nobis hodie Salvator, qui est Christus Dóminus, in civitate David. Jacet. Glória Patri. Jacet.

Lectio ix.

PROPHETAVIT itaque Simeon, prophetaverat Virgo, prophetaverat copulata conjūgio: prophetare débuit etiam vídua, ne

qua aut profēssio deesset, aut sexus. Et ideo Anna et stipendiis viduitatis, et móribus talis indúcitur, ut digna plane fuisse credatur, quæ Redemptorem omnium venisse nuntiaret. Cujus mérita cum alibi descripti mus, cum víduas hortarémur, hoc loco, quóniam ad alia proprāmus, non putámus iteranda.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES .

et per Horas. Aña.

Quem vidistis, * pastores? dicitur, annuntiatié nobis, in terris quis appáruit? Natum vidi mus, et choros Angelorum collaudantes Dóminum, alleluia, alleluia. Psalm. Dóminus regnabit. cum reloq. 14.

Genit puerpera * Regem, cui nomen æternum, et gaudia matris habens cum virginitatis honore: nec primam similem visa est, nec habere sequentem, alleluia.

Angelus ad pastores * ait: Annuntio vobis gaudium magnum: quia natus est vobis hodie Salvátor mundi, alleluia.

Facta est * cum Angelo multitudine cœlestis exérctus laudantium Deum, et dicentium: Glória in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bona voluntatis, alleluia.

Párvulus filius * hodie natus est nobis, et vocabitur Deus, Fortis, alleluia, alleluia.

Capitulum. Galat. 4.

FATRES: Quanto tempore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit Dóminus omnium: sed sub tutöribus, et actöribus est usque ad præfinitum tempus a Patre.

Hymnus. A solis ortus. 143.

Verbum caro factum est, alleluia. R. Et habitávit in nobis, alleluia.

Ad Benedictus. Aña.

Dum médium siléntium * tenet, omnia, et nox in suo cursu médium iter perageret, omnipotens sermo tuus, Dómine, a regalibus sédibus venit, alleluia.

Oratio.

Onnipotens sempiterne Deus ,
Dirige actus nostros in beneplacito tuo : ut in nomine dilecti
Fili tui mereamur bonis opibus abundare. Qui tecum.

Ft fit comm. de Oct. Nativit. et aliis Octavis , ut supra. 458.

Ad Primam, ad Absolut. Capit. dicitur Capit. Nonae, ut infra.

Ad Tertiain, Aña.

Genuit puérpera.

Capitulum Fratres : Quanto.
¶. Verbum caro factum est. *
Alleluia , alleluia. Verbum. ¶.
Et habitavit in nobis. Alleluia ,
allelodia. Glória Patri. Verbum.
¶. Ipse invocabit me , alleluia.
¶. Pater meus es tu , alleluia.

Ad Sextam. Aña.

Angelus ad pastores.

Capitulum Galat. 4.

¶ ubi venit plenitudo tempore.
A ris , misit Deus Filium suum
factum ex muliere , factum sub
lege , ut eos qui sub lege erant ,
redimeret , ut adoptionem filiorum
reciperemus.

¶. Notum fecit Dóminus. *
Alleluia , alleluia. Notum. ¶.
Salutare suum. Alleluia , alleluia.
glória Patri. Notum. ¶. Vidérunt
omnes fines terræ , alleluia.
¶. Salutare Dei nostri , alleluia.

Ad Nonam. Aña

Párvulus filius.

Capitulum Galat. 4.

¶ taque jam non est servus , sed
filius : quod si filius , et hæres
per Deum.

¶. Vidérunt omnes fines ter-
re. * Alleluia , allel. Vidérunt.
¶. Salutare Dei nostri. Alleluia ,
alleluia. glória Patri. Vidérunt.
¶. Verbum caro factum est , allel.
¶. Et habitavit in nobis , alleluia.

In ij. Vesp. Aña . Psalmi
Capit. et Hym. ut in ij. Vesp. 464.
¶. Verbum caro factum est ,
alleluia. ¶. Et habitavit in no-
bis , alleluia.

Ad Magnificat. Aña.

Puer Jesus proficiebat ætate ,
et sapiéntia coram Deo , et ho-
mínibus.

¶. Oratio. Omnipotens , supra.

DIE INFRA OCT. NATIVIT.

Si dies post Festum S. Thomæ fuerit Sabbatum, Offic. fit de Oct. Nativ. hoc modo. In ij. Vesp. S. Thomæ omnia dicuntur sicut in ij. Vesp. diei Nativ. 446. sed non duplicantur Añæ , et post Orat. Nativit. fit comm. S. Thomæ. 458. Deinde S. Stephani , et aliarum Octavarum ut supra. 459.

Ad Matut. omnia ut in Diuina infra Oct. Nativit. 462. preter Lect. iij. Noct., qua die ut infra Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 4. b

In illo tempore : Pastores lo-
quebantur ad invicem : Trans-
eámus usque Béthlehem , et
videámus hoc verbum quod
factum est , quod Dóminus os-
tendit nobis. Et venérunt festi-
nantes. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in c. 2. Luc. circa med.

Vides festinare pastores. Nemo
enim cum desidia Christum
requisit. Vides pastores Angelo
credidisse : et tu Patri , Filio , et
Spiritu sancto , Angelis , Pro-
phétis , et Apóstolis crédere non
vis ? Vide quam signanter Scriptura
singulorum libret monéta
verborum. Festinant ,
inquit , Verbum vidére. Etenim
cum caro Dómini vidétur , Ver-
bum vidétur , quod est Filius.

¶. Verbum caro. 464.

Lectio vij.

Non mediocre fidei tibi hoc vi-
deatur exemplum , quod vilis
sit persona pastorum. Certe quo
vilior ad prudéntiam , eo pre-
tiósior ad fidem. Non gymnásia
choris reserata sapiéntum , sed ple-
bem Dñus simplicem requisivit,
quæ phalerare audita , et fucare
nesciret. Simplicitas enim quæ-
ritur , non ambitio desideratur.
¶. O Regem cœli. 464.

Lectio ix.

Nec contemnenda putas , quasi
vília , verba pastorum. A pa-
stóribus enim María fidem colli-
git : a pastóribus populus ad Dei
reveréntiam congregátur. Mirati

étiam sunt omnes qui audiérunt, de iis quæ dicebántur a pastóribus ad ipsos. Maria autem conservábat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. Discámus sanctæ Vírginis in ómnibus cæstítatem, quæ non minus ore pudica, quam corpore, arguménta fidei conferébat in corde.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Laudes omnia dicuntur sicut in Nativit. 445. et post Orat. sit comm. de S. Stephano, et reliquis Octavis, ut supra. 458.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativitate Domini. 446.

Ad Vesp. Añæ et Psalmi de Nativ. 446. et Añæ duplicantur. Capit, et reliqua de S. Silvestro.

Si Festum S. Silvestri venerit in Dñica, agitur de Festo cum comum. Dñicæ in j. Vesp. et Laud. ante com. omnium Octavar. et ix. Lectio erit de Homil. Dñicæ. 164.

IN FESTO S. SILVESTRI,

Papæ et Confessoris.

Duplex.

A Capitulo omnia de Communi Conf. Pont. xlivij.

Oratio.

Dñe, quæsumus omnípotens Deus : ut beati Silvèstri, Confessoris tui atque Pontificis, veneranda solémnitas et devotio nem nobis àugeat et salútem. Per Dóminum.

Deinde fit com. de Octavis. 458.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Romános.

Lectio j. Cap. 2.

PROPTER quod inexcusabilis es, o homo omnis, qui júdicas. In quo enim júdicas aliterum, te ipsum condémnas : éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícum Dei est secundum veritatem in eos, qui tália agunt. Existimas autem hoc, o homo, qui júdicas eos qui tália agunt, et facis ea, quia tu effugies judícum Dei ? An divítias bonitatis ejus, et patiéntiæ, et longanimitatis contémnis ? ignóras quóniam benignitas Dei ad pœnitentiam te addúcit ? It. Euge serve.

Lectio ij.

SECUNDUM autem duritiam tuam, et impoenitens cor, thesaurizas tibi iram in die iræ, et revelationis justi judicii Dei, qui reddet unicuque secundum opera ejus : iis quidem, qui secundum patientiam boni operis, gloriā, et honorem, et incorruptionem querunt, vitam æternam : iis autem, qui sunt ex contentione, et qui non acquiescent veritati, credunt autem iniquitati, ira et indignatio. fl. Ecce sacerdos.

Lectio iiij.

TRIBULATIO, et angustia in omnem animam hominis operantis malum, Judæi primum, et Græci : gloria autem, et honor, et pax omni operanti bonum, Judæo primum, et Græco : non enim est accéptio personarum apud Deum. Quicunque enim sine lege peccaverunt, sine lege peribunt : et quicunque in lege peccaverunt, per legem judicabuntur. Non enim auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur.

R. Juravit Dóminus.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SILVESTER Románus, patre Rufo, a prima aetate operam dedit Cyrino Presbytero : cuius doctrinam, et mores egrégie imitatus, trigésimum annum agens, Presbyter sanctæ Romanae Ecclesiæ a Marcellino Pontifice creatur. Quo in munere cum omni laude clericis aliis antecélleret, in Melchiadis postea locum succéssit, Imperatōre Constantino. Cui Imperatōri, cum lepræ curandæ causa, sibi ex infantium sanguine, medicorū consilio, báleum parari jussisset, sancti Apóstoli Petrus et Paulus in quiete apparuerunt, præcipientes ei, ut si ex lepra liberari vellet, omessa impia báleui immanitatem, Silvestrum in Socrate monte latitantem accéseret : a quo salutari lavácro

recreatus, in omni ditione Romani imperii templa christiano more aedificari imperaret: sublatisque inanum deorum simulacris, vero Deo cultum adhiberet. Constantinus igitur, coelestibus monitis obtemperans, Silvestrum diligentissime conquisitum vocat: a quo, Apostolorum imagines recognoscens, baptismo sanatur, et ad tuendam, propagandamque Christi religionem inflammatur.

R. Invéni David.

Lectio v.

TAQUE, auctore Silvestro, multas Basilicas aedificavit, quas sacris imaginibus, donisque, ac muniberibus magnilicentissimis exornavit; facultate etiam data Christianis, quod antea negatum erat, publice templa exstruendi. Hoc Pontifice habita sunt duo Concilia; Nicenum, ubi praesidentibus ejus Legatis, presentemque Constantino, et trecentis decem et octo Episcopis, sancta, et catholica Fides explicata est, Ario, ejusque sectatibus condemnatis; quam etiam Synodus confirmavit, petentibus Concilii Patribus universis: et Romanum, in quo interfuerunt ducenti octoginta quatuor Episcopi, ubi iterum Arius condemnatus est.

R. Posui adjutórium.

Lectio vi.

MULTA item decreta fecit Ecclesiae Dei utilia: in his, Ut a solo Episcopo Chrisma conficeretur: Ut Presbyter Chrismato baptizati sumnum linsret verti cem: Ut Diaconi dalmaticis in Ecclesia, et palla linostima ad lavam uterentur: Ut in linea tantum velo Sacrificium altaris conficeretur. Prescripsit tempus omnibus, qui Ordinibus iniciati essent, exercendi singulos Ordines in Ecclesia, antequam quisque ad altiorem gradum ascenderet: Ut laicus clero non inferret crimen: Ne clericus apud profanum iudicem causam dicere. Sabbati, et Dominici diei nomine retento, reliquos hebdoma-

dæ dies Feriarum nomine distinetos, ut jam ante in Ecclesia vocari coeperant, appellari voluit: quo significaretur, quotidianie clericos, abjecta ceterarum rerum cura, uni Deo prorsus vacare debere. Illic coelesti prudentiam, qua Ecclesiam administrabat, insignis vita sanctitas, et benignitas in pauperes perpetuo respondit. Quo in genere providit, ut clericis copiosis egentes conjugaret; et sacris Virginibus quæ ad victimum necessaria essent, suppeditarentur. Vixit in Pontificatu annos viginti unum, menses decem, diem unum. Sepultus est in coemetorio Priscillæ, via Salaria. Fecit Ordinationes septem mense Decembri, quibus creavit Presbyteros quadraginta duos, Diaconos viginti quinque, Episcopos per diversa loca sexaginta quinque.

R. Iste est qui ante.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Sint Iambi, de Comm. Cont. nee Pont. Ixieum lxx. de Com. Cont. Pont. xlix.

Et in fine Laud. fit commem. de Octavis, ut 158

IN CIRCUMCISIONE DOMINI,

Et Octava Nativitatis.

Duplex ij. classis.

Ad Vesp. Aña et Capit. de Laud. 170. Ps. ut in Festis B. M. c.

Hym. Iesu, Redemptor. 111.

V. Verbum caro factum est, alleluia. R. Et habitavit in nobis, alleluia.

Ad Magnificat. Aña
Propter nimiam charitatem suam, qua diléxit nos Deus, Filium suum misit in similitudinem carnis peccati, alleluia.

Oratio.

DOMINUS, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate secundando, humano generi præmia præstasti: trubue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam merdimus auctorem vitæ suscipere, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Et non sit aliqua commissa.

Ad Matutinum. Invitatorium.
Christus natus est nobis, * Ve-
nite, adorémus. Psal. Venite. 4.

Hymn. Jesu, Redémpor. 441.

In primo Nocturno.

Aña. Dóminus dixit * ad me :
Filius meus es tu, ego hódie gé-
nui te. Ps. Quare tremuerunt. 4.
Aña In sole posuit * tabernáculum
suum : et ipse tamquam
sponsus procédens de tháalamo
suo. Ps. Cœli enárrant. 41.

Aña. Elevámini, * portæ æter-
næles, et introibit Rex gloriæ.
Ps. Dómini est terra. 23.

V. Tamquam sponsus. R. Dómi-
nus procédens de tháalamo suo.
De Epistola beati Pauli Apóstoli
ad Romános.

Lectio i. Cap. 3. et 4.

Quid ergo amplius Judæo est?
Quæ utilitas circumci-
sionis? Multum per omnem
modum. Primum quidem, quia
crédita sunt illis eloquia Dei.
Quid enim si quidam illorum
non credidérunt? Numquid in-
credulitas illorum fidem Dei eva-
cuabit? Absit. Est autem Deus ve-
rax: omnis autem homo mendax,
sicut scriptum est: Ut justificeris
in sermonibus tuis, et vincas
cum judicaris. Si autem insquitas
nostra justitiæ Dei commendat,
quid dicémus? Numquid ini-
quus est Deus, qui infert iram?
(secundum hominem dico) Ab-
sit. Alioquin quomodo judicabit
Deus hunc mundum?
R. Ecce Agnus Dei, ecce qui tol-
lit peccata mundi: ecce de quo
dicébam vobis: Qui post me ve-
nit, ante me factus est: * Cujus
non sum dignus corrígiam cal-
ceamenti sölvere. V. Qui de terra
est, de terra loquitur: qui de cœlo
vénit, super omnes est. Cujus.

Lectio ii.

An Judæorum Deus tantum?
An nonne et géntium? Imo et
géntium. Quóniam quidem unus
est Deus, qui justificat circum-
cisióñem ex fide, et præpútium
per fidem. Legem ergo destruí-
mus per fidem? Absit: sed le-
gem statuimus. Quid ergo dicé-

mus invenisse Abraham patrem
nostrum secundum carnem? S-
enim Abraham ex opéribus justi-
ficatus est, habet gloriæ, se-
non apud Deum. Quid enim dici
Scriptúra? Crédidit Abraham
Deo: et reputatum est illi ad
justitiæ. Et autem, qui operá-
tur, merces non imputatur se-
cundum gratiæ, sed secundum débitum. Et vero, qui non operá-
tur, credenti autem in eum, qui
justificat impium, reputatur fi-
des ejus ad justitiæ secundum
propósitum gratiæ Dei. Sicut e-
David dicit beatitudinem homi-
nis, cui Deus accépto fert justi-
tiæ sine opéribus: Beati quo-
rum remissæ sunt iniquitætes
et quorum tecta sunt peccata.

R. Dies sanctificatus illuxit no-
bis: venite, gentes, et adoráte
Dóminum: * Quia hódie descén-
dit lux magna in terris. V. Ha-
dies quam fecit Dóminus, exul-
témus, et lætémur in ea. Quia.

Lectio iii.

BEATITUNO ergo haec in circum-
cisione tantum manet, ar-
étiam in præpútio? Dicimu-
enim quia reputata est Abrahæ
fides ad justitiæ. Quómodo
ergo reputata est, in circumci-
sione, an in præpútio? Non in
circumcisione, sed in præpútio.
Et signum accépit circumcisio-
nis, signaculum justitiæ, sive
quæ est in præpútio: ut sit pa-
ter omnium credentium per præ-
pútium, ut reputetur et illis ad
justitiæ: et sit pater circum-
cisioñis non iis tantum qui sunt
ex circumcisione, sed et iis qui
sectantur vestigia sive, quæ est
in præpútio patris nostri Abrahæ.
R. Benedictus qui venit in no-
mine Dómini, Deus Dóminus et
illuxit nobis. * Alleluia, alle-
luia. V. Haec dies quam fecit Dó-
minus, exultémus, et lætémur
in ea. Alleluia. Glória Patri. Al-
leluia.

In secundo Nocturno.

Aña. Speciosus forma *præ filii
homínium, diffusa est gratiæ in
labiis tuis. Ps. Fructavít. 47.

Aña. **Homo natus * est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus.**
Ps. **I**undaménta ejus. 72.

Aña. **Exultabunt ómnia ligna ***
silvárum ante faciem Dómini,
quóniam venit. Psalm. Cantáte
Dómino.... cantáte. 75.

¶ Speciosus forma p̄r̄ filiis hóminum. K. Diffusa est gráta in labiis tuis.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv. Ser. 7. de Nat. D.

FESTIVITATIS hodiérnæ, dilectissimi, verus venerátor est, et pius cultor, qui nec de Incarnatione Dómini áliquid falsum, nec de Deitáte áliquid sentit indignum. Paris enim perculti malum est, si illi aut naturæ nostræ véritas, aut patérna glóriæ negáatur æquálitas. Cum ergo ad intelligéndum sacraméntum nativitatis Christi, qua de Matre virgine est ortus, accédimus, absgátur procul terrenárum caligo ratíonum; et ab illuminatæ fidei oculis, mundanæ sapiéntiæ sumus abscedat.

¶. Congratulámini mihi, omnes qui diligitis Dóminum : * Quia cum essem párvula, plácui Altissimo, et de meis viscéribus gérii Deum et hóminem. ¶ Beátam me dicent omnes generatiōnes, quia ancillam húmilem respéxit Deus. Quia.

Lectio v.

DIVINA est enim auctóritas, cui crédimus : divina est doctrina, quam séquimur. Quóniam sive legis testificatiōni, sive oráculis Prophetárum, sive evangélicæ tubæ interiōrem admoveámus auditum, verum est quod Joánnes plenus Spíritu sancto intónuit : in principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et similiter verum est, quod idem prædicátor adjécit : Verbum caro factum est, et habitávit in nobis : et vidi mus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti a Patre.

¶. Confirmátum est cor Virgini, in quo divína mystéria, Angelo nuntiante, concépit : tunc speciósus forma p̄r̄ filiis hóminum castis suscépit viscéribus : * Et benedicta in etérnum, Deum nobis prótulit et hóminem. ¶ Domus pudici pectoris, templum repénte fit Dei, intacta nésciens virum, verbo concépit Filiū. Et.

Lectio vi.

In utráque ergo natura idem est Dei Filius, nostra suscipientis, et própria non amittens : in hómine hóminem rénovans, in se incommutabilis persevérans. Déitas enim, quæ illi cum Patre communis est, nullum detriméntum omnipoténtiæ subiit, nec Dei formam servi forma violávit : quia summa, et semipitérna esséntia, quæ se ad humáni géneris inclinávit salútē, nos quidem in suam glóriam tránsstulit, sed quod erat, esse non déstitut. Unde cum Unigénitus Dei minorem se Patre confitetur, cui se dicit æqualem, veritatem in se formæ utriusque démonstrat : ut et humánam probet imparflitas, et divinam declarét æquálitas.

¶. Benedicta et venerabilis es, Virgo María, quæ sine tactu pudoris invénta es Mater Salvatóris : * Jacébat in præsépio, et fulgebat in cœlo. ¶ Dómine, audi auditum tuum, et timui : considerávi ópera tua, et expávi : in médio duórum animálium. Jacébat. Glória Patri. Jacébat.

In tertio Nocturno.

Aña. In princípio, * et ante sœcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hodie Salvátor mundi. Ps. Dñus regnávit, exultet. 73. Aña. Ante luciferum génius, * et ante sœcula, Dóminus Salvátor noster hodie nasci dignátus est. Ps. Cantáte.... quia. 78.

Aña. Nato Dómino * Angelórum chorus canébat, dicens : Salus Deo nostro, sedénti super thronum, et Agno. Ps. Dóminus regnávit, irascántur pôpuli. 79.

V. Notum fecit Dóminus , alle
lúia. II. Salutare suum, alleluia.
Léctio sancti Evangélii secún-
dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c

In illo tempore : Postquam con-
summati sunt dies octo , ut
circumcidetur puer : vocátum
est nomen ejus Jesus. Et reliqua.

Hominilia S. Ambrósii Episcopi.

L. 2. in c. 2. Lac. circa med.

CIRCUMCIDITUR itaque puer. Quis
est iste puer , nisi ille , de
quo dictum est : Puer natus est
nobis , Filius datus est nobis ?
Factus est enim sub lege , ut eos ,
qui sub lege essent , lucrifaceret.
Ut sisterent eum Dómino. Quid
sit autem in Jérusalem sisti Dó-
mino , dicerem , nisi in Isaiae
comméntis ante dixisse. Cir-
cumcisus enim vitiis , dominico
dignus judicatur obtutu , quia
oculi Dómini super justos. Vides
omnem legis véteris sériem
fuisse typum futuri ; nam et
circumcisio purgationem signí-
ficat delictórum.

II. Sancta et immaculata virginíni-
tas , quibus te laudibus éfferam ,
néscio : * Quia quem cœli cápere
non pôterant , tuo grémio contulí-
sti. V. Benedicta tu in muliéribus :
et benedictus fructus ventris tui.
Quia. Bened. Divinum auxilium.

Lectio viii.

Scd quóniam prona quadam
Scupiditatem peccandi , humanæ
carnis et mentis fragilitas in-
extricabilibus vitiis implicatur ,
eo per octavam circumcisionis
diem culpæ totius futura pur-
gatio , resurrectionis præfigura-
batur aetate. Hoc est enim illud :
Quia omne masculinum adapé-
riens vulvam , sanctum Dómino
vocabitur. Verbis enim legis
promittebatur Virginis partus.
Et vere sanctus , quia immacu-
latus. Dénique ipsum esse , qui
lege signetur , in eumdem modum
ab Angelo repetita verba de-
clarant : Quod nascétur , inquit ,
Sanctum , vocabitur Filius Dei.
II. Nesciens Mater Virgo virum ,
péperit sine dolore . * Salvató-

rem sæculórum , ipsum Regem
Angelorum , sola Virgo lactabat
ubere de cœlo pleno. V. Domus
pudici pectoris templum repente
fit Dei : intacta nésciens virum ,
verbo concépit Filium. Salvató-
rem. Glória Patri. Salvatórem.
Lectio ix.

SOLUS enim per ómnia ex natis
de fémina sanctus Dóminus
Jesus , qui terrénae contágia
corruptélæ , immaculati partus
novitatem non sénserit , et célesti
majestáte depulerit. Nam si litté-
ram sequámur : quómodo sanctus
omnis masculus , cum multos
sceleratissimos fuisse non
lataeant ? Numquid sanctus Achab ?
Numquid sancti pseudoprophé-
tæ , quos ad Elizæ preces ulti-
coeléstis injuriæ ignis absump-
psit ? Sed ille sanctus , quem in
tigura futuri mystérii pia legis
divinæ præscripta signabant
eo quod solus sanctæ Ecclesia
virginis ad generándos populos
Dei , immaculatæ fœconditatis
aperiret genitale secrétum.

Le Deum laudamus. 43.

AD LAUDES,
et per Horas . Ame.

1. O admirabile commécium ! *
Créator gêneris humâni , ani-
matum corpus sumens , de Vír-
gine nasci dignatus est : et pro-
cédens homo sine sémine , largi-
tus est nobis suam Deitatem.
I. Deus regnávit , cum telo. 14.
2. Quando natus es * ineffabiliter
ex Virgine , tunc impléta sunt
Scripturæ : sicut pluvia in vellus
descendisti , ut salvum fáceres
genus humânum : te laudamus ,
Deus noster.

3. Rubum quem viderat Moyses *
incombustum , conservatam agnó-
vimus tuam laudabilem virginitátem : Dei Génitrix , intercéde
pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse : * orta
est stella ex Jacob : Virgo pé-
perit Salvatórem : te laudamus ,
Deus noster.

5. Ecce María * génuit nobis Sal-
vatorem , quem Joánnes videns
exclamávit , dicens : Ecce Agnus

Dei, ecce qui tollit peccata mundi, alleluia.

Capitulum. *Tit. 2. c*

A PPAREUIT grácia Dei Salvatóris
nostri omnibus homínibus,
erúdiens nos : ut abnegantes im-
pietatem, et sacerularia desidéria,
sobrie, et juste, et pie vivámus
in hoc sǽculo.

Hymn. A solis, ut supra. 443.
v. Verbum caro factum est, alle-
luia. R. Et habitávit in nobis,
alleluia.

Ad Benedictus, Aña.

Mirabile mystérium declarátur
hódie : innovántur natúræ, Deus
homo factus est : id quod fuit
permánsit, et quod non erat as-
sumpsit : non commixtiónem
passus, neque divisióne.

Oratio.

Deus, qui salútis æternæ, beatæ
Marie virginítate foecunda,
humano géneri præmia præsti-
tisti : tribue, quæsumus ; ut
ipsam pro nobis intercédere
sentiámus, per quam merúgius
auctórem vitæ suscipere, Dómi-
num nostrum Jesum Christum
Fílium tuum. Qui tecum vivit.

Ad Tertiam, Aña.

Quando natus es.

Capit. Appáruit, ut supra.
R. br. Verbum caro factum est. *
Alleluia, alleluia. Verbum. v. Et
habitávit in nobis. Alleluia, alle-
luia. Glória Patri. Verbum. v.
Ipse invocabit me, alleluia. R.
Pater meus es tu, alleluia.

Ad Sextam, Aña.

Rubum quem viderat Moyses.

Capitulum. *Hebr. 1. c*

Ex : Tu in princípio, Dómine,
terram fundasti : et ópera
mánuum tuarum sunt céli.
R. br. Notum fecit Dóminus. *
Alleluia, alleluia. Notum. v. Sal-
utare suum. Alleluia, alleluia.
Glória Patri. Notum. v. Vidérunt
omnes fines terræ, alleluia. R.
Salutare Dei nostri, alleluia.

Ad Nonam, Aña.

Ecce María.

Capitulum. *Hebr. 1. c*

Proxi péribunt, tu autem per-
manébis ; et omnes ut vesti-

méntum veteráscent, et velut
amictum mutábis eos, et muta-
buntur : tu autem idem ipse es,
et anni tui non deficient.

R. br. Vidérunt omnes fines terræ.

* Alleluia, alleluia. Vidérunt. v.
Salutare Dei nostri. Alleluia, alle-
luia. Glória Patri. Vidérunt. v.
Verbum caro factum est, alle-
luia. R. Et habitávit in nobis, alleluia.

In ij. Vesperis omnia ut in j.
Vesp. 467. prater

v. Notum fecit Dóminus, alle-
luia. R. Salutare suum alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Magnum hæreditatis mystérium :
templum Dei factus est úterus
nescientis virum : non est pol-
lutus ex ea carnem assúmens :
omnes gentes vénient, dicentes :
Glória tibi, Dómine.

- Orat. **I**eus, qui salútis, supra.
Deinde pro S. Stephano, Aña.
Stéphanus autem, plenus grácia
et fortitudine, faciébat signa
magna in populo. v. Stéphanus
vidit cœlos apertos. R. Vedit, et
introivit : beatus homo, cui cœli
patébant.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus,
qui primítias Martyrum in
beati levitatem Stéphani sanguine
dedicásti : tribue quæsumus ; ut
pro nobis intercessor existat,
qui pro suis etiam persecutorib-
us exorávit Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum.
Qui tecum.

De aliis Octavis in his Vesp-
nihil fit.

IN OCTAVA S. STEPHANI.

Duplex.

Ad Matutinum. Invitatorium:
christum natum, qui beatum
hódie coronavit Stéphanum, *
Venite adorémus. Psal. venite. i.

Hymnus, Añæ, Psalmi et v.
Noct. de Coni. unius Mart. xvij.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. *Cap. 7. f et 8.*

Dura cervice, et incircumcisíssim
cordibus, et auribus, vos
semper Spiritui sancto resistitis,
sicut patres vestri, ita et vos.

Quem Prophetarum non sunt persecuti patres vestri? Et occidérunt eos, qui prænuntiabant de advéntu justi, cuius vos nunc proditores et homicidae fuistis: qui accepistis legem in dispositiōne Angelorum, et non custodistis. Audiētes autem hæc, dissecabāntur cōrdbus suis, et stridébant dēntibus in eum.

R. Stéphanus autem. 148.

Lectio ij.

Cum autem esset plenus Sp̄ritu sancto, intēndens in cœlum, vidi gloriām Dei, et Jesum stantem a dextris Dei. Et ait: Ecce video cœlos apertos, et Filiū hōminis stantem a dextris Dei. Exclamantes autem voce magna, continuérunt aures suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum. Etejientes eum extra civitatem lapidabant: et testes depoſuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabatur Saulus. Et lapidabant Stéphanū, invocātētē et dicētētē: Dómine Iesu, súscipe sp̄ritum meum.

R. Vidébant omnes. 149.

Lectio iii.

Positis autem génibus, clamauit voce magna, dicens: Dómine, ne stātuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit in Dómino. Saulus autem erat conséntiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecutiō magna in Ecclésia, quæ erat Jerosolymis: et omnes dispersi sunt per regiōnes Judææ, et Samariæ, præter Apóstolos. Curavérunt autem Stéphanum viri timorati, et fecerunt planctum magnum super eum.

R. Intuens in cœlum. 149.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv. Serm. 2. de S. Steph.

Post hesternum festivissimum diem, quo Salvatoris nostri Christi nobis natvitas illūxit, etiam hodiernus dies bæti Mártyris Stéphani coróna illustratur. Mártyris illius mérita nulla pars orbis ignórat: passus enim est in ipso princíprio Ecclésiae, id

est, in ipsa urbe Jerosolyma. Ibi enim Diáconus ministravit: et in ipso juventutis flore decōrem ætatis suæ sanguine purpuravit. Pássio ejus insígnis est, multumque mirabilis. Hanc modo de libro Actuum Apostolórum, cum legeretur, non solum audívimus, sed etiam oculis spectavimus.

R. Lapidabant Stéphanum. 149.

Lectio v.

CHRISTUS ergo caput Mártyrum prior passus est pro nobis, relinquentis vobis exémplum, ut sequāmini vestigia ejus. Cujus passiōnis vestigia prosecutus beatissimus Stéphanus, confitendo Christum lapidatus a Judentiis, corónam méruit tamquam suo sibi nōmine pósitam. Stéphanus enim Græce, Latine coróna appellatur. Jam coróna nōmen habébat, et ideo palmarum martyrii suo nōmine præferébat. R. Impetum fecerunt. 149.

Lectio vi.

Qui cum lapidaretur, non solum non expectabat de persecutoribus reportare vindictam, sed eis pótius a Deo véniam postulabat. Meminerat enim dixisse Dóminum: Mihi vindicta, ego retribuam, dicit Dóminus. Et sterum: Ne dixeris, Ulfiscar me de inimicis meis: sed expécta Dóminum, ut tibi auxilio sit. Expectare nos jubet Dóminus Deus, ut in die futuræ retributiōnis cum sanctis Martyribus vindicemur.

R. Impii super. 150.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 23. d

In illo tempore: Dicébat Jesus Scribis, et Phariseis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et scribas: et ex illis occidétis, et crucifigétis. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in c. 23. Matth. JERUSALEM, Jerúsalem, quæ occidit Prophétas. Jerúsalem, non saxa et ædificia civitatis,

sed habitatōres vocat : quam plangit patris afféctu, sicut et in alio loco lémimus, quod videns eam, fléverit. In eo autem quod dicit : Quóties vólvi congregāre filios tuos, omnes retro Prophé-tas a se missos esse testatur, Gallinæ quoque similitúdinem congregántis sub alas pullos suos, in canticō Deuteronomii lémimus : Sicut áquila prótegit nínum suum, et super pullos suos desiderávit : expándens alas suas, suscépit eos, et tulit super pennis suas.

R. Stéphanus servus. 450.

Lectio viiij.

Eccz relinquétur vobis domus vestra desécta. Hoc ipsum ex persóna Jeremiæ jam ante dixerat : Relíqui domum meam, dimisi héreditátem meam : facta est mihi héréditas mea quasi spelúnca hyænæ. Desértam Juddæorum domum, id est, templum illud, quod fulgébat augústius, oculis comprobámus, quia habitatorem Christum pér-didit, et héreditátem præríspera gétiens, occidit hérédem.

R. Patescactæ sunt jánuae. 450.

Lectio ix.

Dico enim vobis, non me vidēbitis ámodo, donec dicátis : Benedictus qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúsalem lóquitur, et ad pópulum Juddæorum. Ver-siculum autem istum, quo et párvuli atque lacténtes in ingrésso Jerússalem Dómini Salvatóris usi sunt, quando dixérunt : Benedictus qui venit in nómine Dómini, hosánnā in excésis : sumpsit de centésimo décimo séptimo Psalmo, qui maniféstet de advéntu Dómini scrip-tus est.

le Deum laudámus. 13.

Ad Laudes, et per Horas omnia ut in die Festo. 451. præ-er Orat. Omnipotens. 171.

Commem. Octav. S. Joannis et S. Innocent. 450.

In ij. Vesperis Añæ de Laud. Festi. 451. Psalmi de Dñica. 89. et Ioco ult. Ps. Crédidi. 92.

Deinde fit de sancto Joanne, Capitulum. Qui timet. 154. Hymnus. Exultet orbis. viij. v. Valde honorándus. Ad Magnificat, Aña. Iste est, et Oratio. Ecclésiam. 452.

Pro S. Stephano, Aña. Sepe-liérunt Stéphanum viri timorati, et fecérunt planctum magnum super eum. v. Stéphanus vidi>c>celos apérto>s. R. Vidi, et introi-tosv*it* : beatus homo, cui cœli patébant.

Oratio. Omnipotens. 171. Deinde com. SS. Innoc. 450.

IN OCTAVA S. JOANNIS.

Duplex.

Ad Matut. omnia ut in Comm. Apost. j. præter Lect. et R̄.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beati Joánnis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

Post hæc vidi : et ecce ostium apertum in cœlo, et vox prima, quam audívi, tamquam tubæ loquénlis mecum, dicens : Ascénde huc, et osténdam tibi quæ opóret fieri post hæc. Et statim fui in spiritu : et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, similis erat aspéctui lápidis jáspidis, et sárdiu*s* : et iris erat in circúitu sedis, similis visiōni smaragdinae. Et in circúitu sedis sedis viginti quátuor : et super thronos viginti quátuor seniores sedéntes, circumamicti vestiméntis albis, et in capitib⁹ eórum corónæ àureæ.

R. Valde honorándus. 452.

Lectio ij.

Fit de throno procedébant súl-egura, et voces, et tonitrua : et septem lámpades ardentes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. Et in conspéctu sedis, tamquam mare vitreum simile crystállo : et in médio sedis, et in circúitu sedis quátuor animália plena oculis ante et retro. Et animal primi simile leóni, et secundum animal simile vituló, et tertium animal habens faciem quasi hóminis, et quartum ani-

mal simile aquilæ volânti. Et quatuor animâlia singula eorum habébant alas senas : et in circuitu, et intus plena sunt oculis.
R. Hic est discipulus. 152.

Lectio iii.

Et réquiem non habébant die ac nocte, dicentia : Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens, qui erat, et qui est, et qui venturus est. Et cum darent illa animâlia gloriam, et honorem, et benedictionem sedentia super thronum, viventi in aëcula aëculorum, procidabant viginti quatuor seniores ante sedentem in throno, et adorabant viventem in aëcula aëculorum, et mittabant coronas suas antethronum, dicentes : Dignus es, Domine Deus noster, accipere gloriam, et honorem, et virtutem : quia tu creasti omnia, et propter voluntatem tuam erant, et creata sunt.
R. Hic est beatissimus. 152.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi in Joannem.

Lectio iv. *Tract. 36.*

In quatuor Evangeliiis, vel potius quatuor libris unius Evangelii, sanctus Joannes Apóstolus non immérito secundum intelligentiam spiritalem aquilæ comparatus, altius multoque sublimius aliis tribus erexit prædicationem suam : et in ejus erectione etiam corda nostra erigi voluit. Nam céteri tres Evangelistæ tamquam cum homine Domino in terra ambulant, et de divinitate ejus panca dixerunt : istum autem quasi piguerit in terra ambulare, sicut in ipso exordio sui sermonis intonuit, erexit se non solum super terram, et super omnem ambitum aeris et cœli, sed super omnem etiam exercitum Angelorum, omnemque constitutionem invisibilium potestatum : et pervenit ad eum, per quem facta sunt omnia, dicendo : In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.
R. Qui vicerit. 153.

Lectio v.

Hic tantæ sublimitati principii etiam cétera congrua prædicavit, et de Domini divinitate, quomodo nullus alius est locutus : hoc eructabat, quod liberat. Non enim sine causa de illo in isto ipso Evangélio narratur, quia et in convívio super pectus Domini discumbébat. De illo ergo pectore in secreto bibebat : sed quod in secreto bibit, in manístero eructavit : ut perveniat ad omnes gentes non solum incarnationis Filius Dei, passio et resurreccio, sed etiam quod erat ante incarnationem unicus Patri, Verbum Patris, coeternus generanti, æqualis ei, a quo missus est.

R. Diligebat autem eum. 153.

Lectio vi.

Aquila ipse est Joannes, sublimum prædicator, et lucis interiore, atque æternæ fixis oculis contemplator. Dicuntur enim et pulli aquilarum a parentibus sic probari, patris scilicet ungue suspendi, et rādiis solis opponi. Qui firme contemplatus fuerit, filius agnoscitur : si acie palpitaverit, tamquam adulterinus ab ungue dimittitur. Jam ergo videte, quam sublimia loqui debuit, qui est aquilæ comparatus : et tamen etiam nos humi repentes, infirmi, et vix ullius momenti inter homines audēmus tractare ista, et ista expōnere : et putamus nos aut capere posse cum cogitamus, aut capi dum dicimus. R. In medio. 153.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. *Cap. 21. d*

In illo tempore : Dixit Jesus Petru: Séquere me. Convérsus Petrus, vidi illum discipulum, quem diligebat Jesus, sequentem. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 87. in Joann. circa med.

Cum magna Christus Petro communicasset, orbis terrâ-

rum curam demandasset, martyriam prædictisset, et majorem erga eum dilectionem testatus esset: cum vellet Petrus Joannem sōcium et collégam, inquit: Hic autem quid? Numquid eādem viam aggrediētur? Et quem admodum in cœna interrogare non ausus. Joannem suffécit: ita nunc vicem reddit, arbitratus eum velle, sed non audere de se sciscitari. Tum Christus: Si eum volo manere donec véniam, quid ad te?

R. In illum diem. 453.

Lectio viii.

Nam cum nimia id charitatem diceret Petrus, nec ab eo disvidi vellet, ostendens Christus, quod quantavis eum dilectione prosequeretur, suam assequi non posset, inquit: Si eum volo manere, quid ad te? His verbis nos erudiens neque doléndum, neque curiosius præter divinam voluntatem investigandum. Nam eum Petrus semper in hujusmodi interrogations serventius prospifret, sterum ejus servorem retendens, quod non sit ulterrimus inquirendum, in hunc modum respóndit.

R. Iste est Joannes. 454.

Lectio ix.

Exist ergo sermo iste inter fratres, quod discipulus ille non móritur: et non dixit ei Jesus, quia non móritur; sed, Si eum volo manere donec véniam, quid ad te? Noli arbitrari, inquit, eodem modo me de vobis disponuisse. Hoc autem dixit, ut intempestivum afféctum, et consuetudinis desiderium tolleret. Cum enim essent orbis terrarū curam suscepturi, simul amplius esse non uporébat: magnum enim fuisse mundu detriméntum. Idcirco inquit: Opus suscepisti, id considera: perfice, labora, et te certamínibus expóna. Quid ad te, si volo eum manere hic? tu officiū tuum cura, et exequere.

R. Deum laudámus. 455.

Id Laudes, et per Horas, omnia ut in Feste. 454.

Com. SS. Innocentium. 458.

In ij. Vesperis Añœ de Land. Festi. 454. Psalmi ut in ij. Vesp. de Com. Apost. ix.

Capitulum, et alia ut in die. 455. cum com. SS. Innocentium. ut in j. Vesp. ipsorum. 455.

IN OCTAVA SS. INNOCENTIUM.

Duplex.

Ad Matutinum, omnia ut in Feste. 455. præter Lectiones.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Romanos.

Lectio j. Cap. 5. a

JUSTIFICATI ergo ex fide, pacem habemus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum: per quem et habemus accéssum per fidem in gratiā istam, in qua stamus, et gloriamur in spe gloriæ filiorum Dei. Non solum autem. sed et gloriamur in tribulatiōnibus: sciētes quod tribulatiō patiētiam operatur, patiētia autem probatiōnem, probatio vero spem, spes autem non confundit: quia chāritas Dei diffusa est in cōrdbus nostris per Sp̄ritum sanctum, qui datus est nobis.

R. Centum quadraginta. 455.

Lectio ij.

Ut quid enim Christus, cum adhuc infirmi essēmus, secundum tempus pro simpiis mórtuus est? Vix enim pro justo quis móritur: nam pro bono forsitan quis audeat mori. Comméndat autem charitatem suam Deus in nobis: quoniam cum adhuc peccatōres essēmus, secundum tempus Christus pro nobis mórtuus est: multo figitur magis nunc justificati in sanguine ipsius, salvi érimus ab ira per ipsum.

R. Sub altare Dei. 456.

Lectio iii.

Si enim cum inimici essēmus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus: multo magis reconciliati, salvi érimus in vita ipsius. Non solum autem, sed et gloriamur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiōnem ac-

céimus. Propterea sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines mors perpetransit, in quo omnes peccaverunt.

R. Adoravérunt. 156.

In secundo Nocturno

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 4. de Innocentibus.

NASCENTE Domino, luctus cœpit, non cœlo, sed mundo: indicitur matribus lamentatio, Angelis exultatio, infantibus transmigratio. Deus est, qui natus est: Innocentes illi debentur victima, qui venit damnare mundi malitiam. Agnelli debent immolari, quia Agnus futurus est crucifigi, qui tollit peccata mundi. Sed oves cululant matres, quia agnos perdunt sine voce balantes. Grande martyrium, crudelé spectaculum! Eximitur machæra, et nulla intervenit causa: sola stridet invidia, cum qui natus est, nulli faciat violéntiam. Sed oves cérimus matres, quæ super agnos lugent. Vox in Rama audita est, ploratus, et ululatus magnus Pignora sunt, non crédata, sed créata: non déposita, sed expódata.

R. Effudérunt. 156.

Lectio v.

TERTIS est ipsa natura, quæ pugnabat in Martyres, cum tyrannus jactaret infantes. Mater crines capitum dissipabat, quæ ornaméntum capitum amittébat. Quantis modis infantem volébat abscondere, et ipse se infantulus publicabat! Nesciébat tacere, quia ne cum didicerat formidare. Pugnabat mater, et carnifex: iste trahébat, illa tenébat. Ad carnificem mater clamabat: Quid séparas a me, quem géni ex me? Utérus géniuit, non mansit ille, cum vixit, ubera mea frustra lacte conturquens. Caute portávi, quem a te video manu crudeli jactari. Modo eum effudérunt viscera mea, et tu clidis ad terram.

R. Isti sunt sancti. 156.

Lectio vi.

A LIA acclamabat mater, cum exáctor latro non compelleret simul occidi cum párvulo matrem: Ut quid me dimittis inanem? Si culpa est, mea est: si non est crimen, junge mortem, et libera matrem. Alia dicébat: Quid queritis? Unum quereritis, et multos occiditis: et ad unum qui unus est, attingere non potestis. Alia contra clamabat: Veni jam, veni, Salvátor mundi, quādiu quereris? Nullum times: videat te miles, et nostros non occidat infantes. Miscebatur lamentatio matrum, et ad cœlum transibat oblatione parvulorum.

R. Isti sunt qui. 156.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2. c

IN illo tempore: Angelus Domini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum; et esto ibi usque dum dicam tibi. Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.
Ex Homilia 8. Matth. ante medium.

Q UAM cum audisset Joseph, nequáquam passus est scandalum: neque dixit: Incertista res est, ac prorsus ambigua. Tu paulo ante dicébas, quia salvabit populum suum, et nunc se ipsum quidem non potest de periculis liberare: sed fuga nobis est necessaria, et peregrinatio, ac transmigratio longinquæ. Contraria omnina sunt facta promissis. Sed horum nihil prorsus oppónit: vir enim erat fidélis: neque reversiónis tempus curiose inquirit, quod útique ab Angelo non signata fúerat expréssum: sed, Esto ibi, inquit, usquequo dicam tibi.

R. Cantabant. 157.

Lectio viii.

V EREM ille nec per ista quidem factus est ségnior, sed obdídvit libenter, et crédidit, omnes prorsus tribulatiōnes cum gáudio

sustinentio. Enimvero misericors Deus modestis rebus quædam etiam jucunda permisit. Quod verte in sanctis omnibus facit, quos neque tribulationes, neque jucunditates sinit habere continuas: sed tum de adversis, tum ex prosperis justorum vitam quasi admirabili varietate contexit. Quod hic quoque eum fecisse considera.

R. Vidi sub. 157. cum Gloria Patri.
Lectio ix.

VIDEORUM quippe sanctus Ioseph gravidam Virginem, in conturbationem incidit maximam: sed adsuit repente Angelus, timorem prorsus extinguis. Deinde videns puerum natum, maxima exultatione repletus est: sed rursus huic etiam gaudio periculum grande successit, cum tota unica civitas turbaretur, ipse rex fureret, et ad necem puerum quereret. Sed et hunc mortorem alia rursus laetitia subsecuta est, apparatio videlicet Stella, et adoratio Magorum. Post hanc quoque jucunditatem, iterum perfidum, iterumque formido. Quærerit, inquit, Herodes animam pueri, et fugere necesse est, et in longinquam transire.

le Deum laudamus. 45.

Ad Laudes et per Horas et omnia ut in die Festi. 457. omissis commemor.

In ij. Vesperis, Aia de Laudibus. 457. Psalmi de Única. 89. et loco ultimo, Psalm. Oréddi. 92. Reliqua ut in die.

Post Orationem SS. Innocentium fit comm. de Vigilia Epiph. Aia. Puer Jesus proficietate, et sapientia coram Deo, et hominibus. V. Notum fecit Dominus, alleluia. R. Salutare suum, alleluia.

Oratio.

(**M**UNIPOTENS sempiterne Deus, dirige actus nostros in beneplacito tuo: ut in nomine dilecti Filii tui mereamur bonis operibus abundare.

Benedic fit com. S. Telosphori. TOTUM.

Papa M. Aia. Iste Sanctus pro lege Dei sui certavit usque ad mortem, et a verbis impiorum non fuit: fundatus enim erat supra firmam petram. Gloria et honore coronasti eum, Domine. R. Et constitueristi eum super opera manuum tuarum.

Oratio.

Dux, qui nos beati Telosphori, Martyris tui atque Pontificis, annua solemnitate laetificas: concede propitius; ut cujus natalitia colimus, de ejusdem etiam protectione gaudeamus. Per Dominum.

IN VIGILIÆ EPIPHANIE.

Officium fit Semiduplex.

Ad Matutinum, omnia dicuntur ut in Oct. Nativ. 168. exceptis Lectionibus.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Românos.

Lectio i. Cap. 7.

An ignoratis, fratres (scientibus enim legem loquor) quia lex in homine dominatur quanto tempore vivit? Nam quæ sub viro est mulier, vivente viro, alligata est legi: si autem mortuus fuerit vir ejus, solda est a lege viri. Igitur vivente viro, vacabit adultera, si fuerit cum alio viro: si autem mortuus fuerit vir ejus, liberata est a lege viri, ut non sit adultera, si fuerit cum alio viro.

R. Ecce Agnus Dei. 168.

Lectio ii.

TAQUS, fratres mei, et vos mortificati estis legi per corpus Christi, ut sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit, ut fructificemus Deo. Cum enim essemus in carne, passiones peccatorum, quæ per legem erant, operabantur in membris nostris, ut fructificarent morti. Nunc autem soluti sumus a lege mortis, in qua detinebamur, ita ut serviamus in novitate spiritus, et non in vetustate litteræ.

R. Dies sanctificatus. 168.

Lectio iii.

Cum ergo dicemus? lex peccatum est? Absit. Sed pecca-

12

tum non cognovi , nisi per legem : nam concupiscentiam nesciebam , nisi lex diceret: Non concupisces . Occasione autem accepta , peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam . Sine lege enim peccatum mortuum erat . Ego autem vivebam sine lege aliquando . Sed cum venisset mandatum , peccatum revixit .

R. Benedictus qui . 168.

In secundo Nocturno .

Sermo sancti Augustini
Episcopi .

Lectio iv.

Serm. 45. de Tempore.

Domini noster Jesus Christus , frates charissimi , qui in eternum est cunctorum creator , hodie de Matre nascendo factus est nobis Salvator . Natus est nobis hodie in tempore per voluntatem , ut nos perducat ad Patris eternitatem . Factus est Deus homo , ut homo fieret Deus : ut panem Angelorum manducaret homo , Dominus Angelorum hodie factus est homo .

R. Congratulamini . 169.

Lectio v.

Hodie implita est prophetia illa , quae dicit : Rorate , coeli , desuper , et nubes pluant justum : aperiatur terra , et germinet Salvatorem . Factus est igitur qui fecerat , ut inveniretur qui perferat . Sic enim in Psalmis homo confitetur : Priusquam humiliarer , ego peccavi . Peccavit homo , et factus est reus : natus est homo Deus , ut liberaretur reus . Homo igitur cecidit , sed Deus descendit . Cecidit homo miserabiliter , descendit Deus misericorditer . Cecidit homo per superbiam , descendit Deus cum gratia .

R. Confirmatum . 169.

Lectio vi.

O miracula , o prodigia , fratres mei ! Naturae jura mutantur in homine : Deus nascitur , virgo sine viro gravidatur , viri nesciam sermo Dei maritat : simus facta est mater et virgo ,

mater facta , sed incorrupta ; virgo habens filium , nesciens virum , semper clausa . sed non infecunda . Solus enim sine peccato est natus , quem sine virili complexu non concupiscentia carnis , sed obedientia genuit mentis .

R. Benedicta . 169.

In tertio Nocturno .

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum .

Lectio viij . Cap . 2. d

In illo tempore : Desunto Herode , ecce Angelus Domini apparuit in somnis Joseph in Aegypto , dicens : Surge , et accipe puerum , et matrem ejus , et vade in terram Israel . Et reliqua .

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri .

Lib. 4. Com. in c. 2. Matth.

Ex hoc loco intelligimus , non solum Herodem , sed et Sacerdotes et Scribas eodem tempore necem Domini fuisse meditatos . Qui surgens accepit puerum et matrem ejus . Non dixit , Accepit filium suum , et uxorem suam : sed , puerum et matrem ejus : quasi nutritius , non matritus .

R. Sancta et immaculata . 170.

Lectio viii.

Audirens autem quod Archelaeus regnaret in Iudea pro Herode patre suo , timuit illo ire . Multi labuntur errore propter ignorantiam historiarum , putantes eumdem esse Herodeum , a quo in passione sua Dominus irridetur , et qui nunc mortuus esse referratur . Ergo Herodes ille , qui cum Pilato postea amicitiias fecit , hujus Herodis filius est , frater Archelai .

R. Nesciens Mater . 170.

Lectio ix.

Quoniam Nazareus vocabitur . Si fixum de Scripturis possuisset exemplum , numquam diceret : Quod dictum est per Prophetas ; sed simpliciter : Quod dictum est per Prophetam : nunc autem pluraliter Pro-

phétas vocans, osténdit, se non verba de Scripturis sumpsisse, sed sensum. Nazareus Sanctus interpretatur. Sanctum autem Dóminum futúrum omnis Scriptura commémorat.

Te Deum laudamus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. O admirabile commercium! * Créator généris humáni, animatum corpus sumens, de Virgine nasci dignátus est: et procedens homo sine sémine, larginus est nobis suam Deitatem. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 44.

2. Quando natus es * ineffabiliter ex Virgine, tunc impléte sunt Scripturæ: sicut pluvia in vellus descendisti, ut salvum faceres genus humánum: te laudámus, Deus noster.

3. Rubum, quem viderat Moyses * incombustum, conservatam agnóvimus tuam laudábilem virginitatem: Dei Génitrix, intercede pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse: * orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatorem: te laudámus, Deus noster.

Ecce María * génuit nobis Salvatorem, quem Joánnes vi-dens exclamávit, dicens: Ecce Agnus Deus, ecce qui tollit peccata mundi, alleluia.

Capitulum. Galat. 4.

F RATRES: Quanto tempore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus, et actóribus est usque ad præfinitum tempus a Patre.

Hymnus. A solis ortus car-dine. 445.

V. Verbum caro factum est, alleluia. R. Et habitávit in nobis, alleluia.

Ad Benedictus, Aña

Dum médium * siléntium tenérant ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus, Dómine, a regálibus sédibus venit, alleluia.

Oratio.

O MNIPOTENS sempitérne Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nōmine dílecti Filii tui mereámur bonis opéribus abundare. Qui tecum vivit.

Et fit commem. S. Telesphori, Papæ et Mart. Aña. Qui oditániam suam in hoc mundo, in vitam æternam custódit eam. V. Justus ut palma florébit. R. Sicut cedrus Libani multiplicábitur. Oratio. Deus, qui nos. 477.

Ad Primam non dicuntur Preces. Ad Absolut. Capituli dicitur Capit. Nonæ.

Ad Tertiam, Aña.

Quando natus es.

Capitulum. F ratres: Quanto. R. br. Verbum caro factum est. * Alleluia, alleluia. Verbum. V. Et habitávit in nobis. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Verbum. V. Ipse invocábit me, alleluia. R. Pater meus es tu, alleluia.

Ad Sextam. Aña.

Rubum, quem viderat Moyses.

Capitulum. Galat. 4.

A tibi venit plenitudo témporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptiōnem filiorum recipérēmus.

R. br. Notum fecit Dóminus. * Alleluia, alleluia. Notum. V. Salutare suum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Notum. V. Vidérunt omnes fines terræ, alleluia. R. Salutare Dei nostri, alleluia.

Ad Nonam. Aña.

Ecce María.

Capitulum Galat. 4.

I TAQUE jam non est servus, sed filius: quod si filius, et hæres per Deum.

R. br. Vidérunt omnes fines terræ. * Alleluia, alleluia. Vidérunt. V. Salutare Dei nostri. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Vidérunt. V. Verbum caro factum est, alleluia. R. Et habitávit in nobis, alleluia.

Vesperæ de Epiphania, duplex.

IN

EPIPHANIA DOMINI.

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS.

Ad Vesperas, Aſtu et Capit. de
Laud. 184. Psalmi de Dñica. 89.
et loco ult., Ps. Laudate Dñni-
num, omnes gentes. 92.

Hymnus.

CRUDELIſ Heródes, Deum
Legem venire quid timies?
Non eripit mortália,
Qui regna dat cœlestia.
Ibant Magi, quam viderant,
Stellam sequentes præviam:
Lumen requírunt lúmine:
Deum saléntur múnere.
Iavágra puri gúrgitis,
Cœlestis Agnus attigit:
Peccata, quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.
Novum genus poténtiæ:
Aqua rubéscunt hydriæ,
Vinúmque jussa fündere,
Mutávit unda originem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuisti géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Sic terminantur Hymni per
totam Octavam.
¶ Reges Tharsis, et insulæ mû-
nera offérant. ¶ Reges Arabum,
et Saba dona addúcent.

Ad Magnificat, Año.
Magi vidéntes stellam, dixérunt
ad invicem: Hoc signum magni
Regis est: eámus, et inquirá-
mus eum, et offéramus ei mû-
nera, aurum, thus, et myr-
rhá, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Dicto Pater noster, Ave María,
et Credo, omissis ¶. Dómine, la-
bia, Invitatorio cum Ps. Venite,
et Hymno, incipitur ab Año
Afférte Dómino.

Intra Octavam vero dicitur: ¶
Dómine, lábia. Invitat Christu-
appáruit nobis, * Venite, ado-
rémus. Psalm. Venite. 1.

Hymn. Crudélis, ut supra.

In primo Nocturno.
Año. Afférte Dómino, * filii Dei
adoráte Dóminum in aula sancta
ejus. Ps. Allérte Dómino. 35.

Año. Flúminis ímpetus * lætifi-
cat, allelúia, civitátem Dei, alle-
lúia. Ps. Deus noster. 48.

Año. Psállite Deo nostro, * psál-
lite: psállite Regi nostro, psál-
lite sapiénter. Ps. Omnes gen-
tes. 48.

¶ Omnis terra adóret te, et psal-
lat tibi. ¶ Psalmum dicat no-
mini tuo, Dómine.

De Isaya Prophéta.

Lectione i. Cap. 55. a

OMNES sítientes venite ad aquas
et qui non habétiſ argéntum
properate, émite, et comédite
venite, émite absqüie argénto
et absque ulla commutatióne
vinum et lac. Quare appénditū
argéntum non in pánibus, e
labórem vestrum non in saturi-
tate? Audíte audiéntes me, e
comédite bonum, et delectábi-
tur in crassitudine ánima vestra
Inclináte aurém vestram, et ve-
nite ad me: audíte, et vive
ánima vestra, et fériam vobis
cum pactum sempitérnum: mi-
sericórdias David fidéles. Ecce
testem populis dedi eum, ducen
ac præceptórem géntibus.

¶ Hódie in Jordáne baptizátio
Dómino, aperti sunt céli, et sicu-
colúmba super eum Spíritus
mansit, et vox Patris intónuit:
* Ille est Filius meus diléctus,

in quo mihi bene complacui. [¶] Descendit Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Ilic.

Predicatum h. dicitur hac die, tunc Dominica infra Oct. et in die dictata tantum: alius vero beatus infra Octavam ejus loco huius sequens.

Tria sunt múnera pretiosa, que obtulerunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divina mysteria: In auro, ut ostendatur Regis poténtia: in thure, Sacerdotem magnum considera: et in myrra, Dominicam sepoluram.[¶] Salutis nostræ Autorem Magi venerati sunt in euâbulis, et de thesauris suis mysticas ei múnnerum spesies obtulerunt. In auro.

Lectio iii. Cap. 60.

Venite, illuminare Jerúsalem, quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est. Quia ecce tenebræ opérunt terram, et caligo populos: super te autem oriétur Dóminus, et glória ejus in te vidébitur. Et ambulabunt gentes in lúmine tuo, et reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe vénient, et filiae tuæ de latere surgent. Tunc vidébis, et affues, et mirabitur, et dilatabitur cor tuum; quando conversa ficerit ad te multitudo maris, fortitudo géntium vénérerit tibi. Inundatio camelorum opéreret te, dromedarii Mádian, et Ephani: omnes de Saba vénient, aurum et thus deferentes, et laudem Dómino annuntiantes.

In columba specie Spíritus sanctus visus est, paterna vox audita est: [¶] Ilic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. [¶] Cœli aperti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Ilic.

Lectio iv. Cap. 64. d et 62.

Adiens gaudébo in Dómino: et exultabít anima mea in Deo meo: quia induit me vesti-

méntis salutis, et indumento justitiae circumdedidit me, quasi sponsum decoratum corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis. Sicut enim terra profert germe suum, et sicut horus semen suum germinat, sic Dóminus Deus germinabit justitiam, et laudem coram universis géntibus. Propter Sion non tacébo, et propter Jerúsalem non quiéscam, donec egrediatur ut splendor justus ejus, et Salvator ejus ut lampas accendatur.

R. Reges Tharsis, et insulæ múnera offérant, * Reges Arabum, et Saba dona Dómino Deo addiccent. V. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferentes. Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo nocturno.

Aña. Omnis terra adóret te, * et psallat tibi: psalmum dicat nōmini tuo, Dómine. Ps. Iubilate Deo. 56.

Aña. Reges Tharsis, * et insulæ múnera offérant Regi Dómino. Ps. Deus, iudicium. 61.

Aña. Omnes gentes * quascumque fecisti, vénient, et adorabunt coram te, Dómine. Ps. Inclina, Dómine. 71.

R. Reges Tharsis, et insulæ múnera offérant. R. Reges Arabum, et Saba dona addiccent.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv. Serm. 2. de Epiph. GAUDETE in Dómino, dilectissimi, sterum dico, gaudete: quóniam brevi intervalló témporis, post solemnitatem Nativitatis Christi, festivitas declarationis ejus illúxit: et quem in illo die Virgo péperit, in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, sic susceptiōnis nostræ temperavit exordia, ut natus Jesus, et credéntibus maniféstus, et persequéntibus esset occultus. Jam tunc ergo curli enarravérunt gloriām Dei, et in omnem terram sonus veritatis exsivit, quando et pastóribus exércitus Angelorum Salvatóris éditi annuntiátor appáruit, et

Magos ad eum adorandum prævia stella perdixit: ut a solis ortu usque ad occasum veri Regis generatio coruscaret, cum rerum fidem, et regna Oriéntis per Magos discerent, et Románum impérium non latéret.

¶ Illuminare, illuminare, Jerú-salem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ¶ Et ambulabunt gentes in lúmine tuo, et Reges in splendóre ortus tui. Et glória Dómini super.

Lectio v

NAM et saevitia Heródis volens primordia suspécti sibi Regis extingue, huic dispensatiōni nesciens serviébat: utdum atróci intētus facinori, ignotum sibi puerum indiscretā infantium cæde perséquitur, annuntiatum cœlitus Dominatōris ortum insignior ubique fama loquerétur: quam promptiōrem ad narrandum, diligenterémque faciébat, et supérnæ significationis nōvitas, et cruentissimi persecutōris impietas. Tunc autem Agypto Salvator illátus est, ut gens antiquis erróribus dedita jam ad vicinam salutem per occultam gratiā vocaréatur: et quæ nondum ejecerat ab animo superstitionem, jam hospitio reciperet veritatem. ¶ Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferentes, et laudem Dómino annuntiantes. * Alleluia, alleluia, alleluia. ¶ Reges Tharsis, et Insulæ múnera offérant, Reges Arabum et Saba dona addicent. Alleluia, alleluia, alleluia.

Lectio vi

ACONSCAMUS ergo, dilectissimi, in Magis adoratōribus Christi, vocationis nostræ fidesque primitias: et exultantibus animis beatæ spei initia celebrémus. Exinde enim in æternam hæreditatem cœpimus introire: exinde nobis Christum loquentia Scripturarum arcana patuerunt, et véritas, quam Judæorum obcaciō non récipit, omnibus nationibus lumen suum invéxit.

Honorétur itaque a nobis sacra tissimus dies, in quo saluti nostra Auctor appáruit: et quen Magi infántem venerati sunt in cunabulis, nos omnipoténtem adorémus in cœlis. Ac sicut illi de thesauris suis mysticas Dómino múnérum spécies obtulérun, ita et nos de cordib⁹ nostris, quæ Deo sunt digna, promámus.

¶ Magi vénient ab Oriente Jerosolymam, quærentes et dicentes: Ubi est qui natus est, cuju stellam vidiinus? * Et vénimus adorare Dóminum. ¶ Vidiūm stellam ejus in Oriente. Et. Glori Patri. Et.

in tertio nocturno.

Aña. Venite, adorémus eum quia ipse est Dóminus Deus noster.

Haec Aña repetitur in Psalmi ordine infrascripto.

Psalmus 94.

VENITE, exultémus Dómino: * jubilémus Deo salutari nostro: Præoccupémus fáciem ejus in confessiōne, * et in psalmis jubilémus ei.

Aña. Venite, adorémus eum quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam Deus magnus Dóminus: * et Rex magnus super omnes deos.

Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ: * et altitudines montium ipsius sunt.

Aña. Venite, adorémus eum quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam ipsius est mare, et ipsi fecit illud: * et siccum manus ejus formavérunt.

Aña. Venite, adorémus eum quia ipse est Dóminus Deus noster.

Et nos populus pascuum ejus, oves manus ejus. * Ilódie si vocem ejus audiéritis, nolite obdurare corda vestra;

sicut in irritatione secundum diem tentationis in deserto: * ubi tentavérunt me patres vestri

probavérunt me , et vidérunt
ópera mea.

Aña. Venite , adorémus eum :
quia ipse est Dóminus Deus no-
ster.

Añdraginta annis offénsus fui
generatióni illi , * et dixi : Sem-
per hi errant corde.

Et isti non cognovérunt vias
meas , ut jurávi in ira mea : *
Si introibunt in réquiem meam
Aña. Venite , adorémus eum :
quia ipse est Dóminus Deus no-
ster.

Glória Patri. Sicut erat.

Aña. Venite , adorémus eum :
quia ipse est Dóminus Deus no-
ster.

Aña prædicta cum suo Psalmo
dicitur tantum hac nocte : per
Oct. vero loco hujus dicitur

Aña. Homo natus est * in ea , et
ipse fundávit eam Altíssimus.

Ps. Iundaménta ejus. 72.

Aña. Adoráte Dóminum , * alle-
lúia : in aula sancta ejus, alle-
lúia. Ps. Cantáte... cantáte. 75.

Aña. Adoráte Deum , * allelúia :
omnes Angeli ejus, allelúia. Ps.
Dóminus regnávit, exultet. 75.

A. Adorate Dóminum , allelúia.
A. In aula sancta ejus, allelúia.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béth-
lehem Juda in diébus Heró-
dis regis, ecce Magi ab Oriénte
venérunt Jerosólymam, dicéntes :
Ubi est qui natus est Rex Judæo-
rum ? Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 40. in Evangelio.

Sicut in lectiōne evangélica ,
S fratres charíssimi , audistis ,
cœli Rege nato , rex terræ turbá-
tus est : quia nimírum terréna
altitudo confundit , cum celsi-
tudo cœlestis aperitur. Sed quæ-
réndum nobis est , quidnam sit ,
quod , Redemptore nato , pastóri-
bus in Judæa Angelus appáruit ,
atque ad adorandum hunc ab
Oriénte Magos non Angelus , sed
stella perdúxit ? Quia videlicet
Judæis , tamquam ratione utén-

tibus , rationale animal , id est
Angelus prædicare déhuit : Gen-
tiles vero , quia uti ratione ne-
sciebant , ad cognoscéndum Dó-
minum , non per vocem , sed per
signa perducuntur. Unde étiam
per Paulum dicitur : Prophetæ
fidélibus data sunt , non infidélis-
bus : signa autem infidélibus ,
non fidélibus. Quia et illis pro-
phetæ tamquam fidélibus , non
infidélibus : et istis signa tam-
quam infidélibus , non fidélibus
data sunt.

¶. Stella , quam viderant Magi in
Oriénte , antecedébat eos , donec
venírent ad locum , ubi puer erat:
* Vidéntes autem eam , gavisi
sunt gáudio magno. ¶. Et intran-
tes domum , invenérunt púerum
cum María Matre ejus , et procí-
dentes adoravérunt eum. Vidé-
ntes. Bened. Divínū auxilium.

Lectio viii.

E t notandum , quod Redempto-
rem nostrum , cum jam per-
fæctæ esset aetatis , eisdem gentili-
bus Apóstoli prædicant , eumque
párvulum , et needum per
humani cœporis officium lo-
quéntem , stella géntibus denunti-
at , quia nimírum rationis ordo
poscēbat , ut et loquéntem jam
Dóminum loquéntes nobis præ-
dicatores innotescerent , et nec-
dum loquéntem eleménta nuda
prædicarent. Sed in omnibus si-
gnis , quæ vel nascéntे Dómino ,
vel moriente eo monstrata sunt ,
considerandum nobis est , quanta
fuerit in quorūdam Judæorum
corde duritia , qui hunc nec per
prophetæ donum , nec per mi-
racula agnoverunt.

¶. Vidéntes stellam Magi , gavisi
sunt gáudio magno: * Et intran-
tes domum , invenérunt púerum
cum María Matre ejus , et procí-
dentes adoravérunt eum : * Et
apértils thesauris suis , obtulerunt
ei múnera , aurum , thus , et
myrrham. ¶. Stella , quam viderant
Magi in Oriénte , antecedébat
eos , usque dum véniens stareret
supra , ubi erat puer. Et intran-
tes. Glória Patri. Et apertis.

Lectio ix

( ) UNIA quippe elementa Auctōrem suum venisse testata sunt. Ut enim de eis quiddam usu humāno loquar : Deum hunc cœli esse cognovérunt, quia protinus stellam misérunt. Mare cognovit, quia sub plantis ejus se calcabile præbuit. Terra cognovit, quia, eo moriente, contrémuit. Sol cognovit, quia lucis suæ rādios abscondit. Saxa et parietes cognovérunt, quia tempore mortis ejus scissa sunt. Insernus agnoscit, quia hos, quos tenébat mortuós, redidit. Et tamen hunc, quem Dóminum omnia insensibilia elementa senserunt, adhuc infidélium Judæorum corda Deum esse minime cognoscunt, et duriora saxis, scindi ad pénitendum nolunt.

T e Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

• • • per Horas, Aña.

( ) Ante luciferum génitus, * et ante sæcula, Dóminus Salvátor noster hodie mundo appáruit. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 44. 2. Venit lumen tuum, Jerúsalem, * et glória Dómini super te orta est : et ambulabunt gentes in lumine tuo, alleluia.

3. Apérts thesauris suis, * obtulerunt Magi Dómino aurum, thus, et myrrham, alleluia.

4. Mária et flúmina, * benedicite Dómino: hymnum dicite, fontes, Dómino, alleluia.

5. Stella ista * sicut flamma cordseat, et Regem regum Deum demonstrat; Magi eam vidérunt, et magno Regi munera obtulerunt.

Capitulum Isaiae 60.

Streps, illuminare Jerúsalem, quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est.

Hymnus

( ) sola magnarum órbium Major Bethlēem, cui cōtigit Ducem salutis cœlitus Incorporatum ḡsgnere. Quem stella, quæ solis rotam Vincit decore ac lúmine, Venisse terris nūntiat Cum carne terréstri Deum.

Vidére postquam illum Magi, Eōa promunt múnera ; Stratique votis offlerunt Thus, myrrham, et aurum regium.

Regem, Deumque annuntiant Thesáurus, et fragrans odor Thuris Sabæi, ac myrrheus Pulvis sepulchrum prædocet. Jesu, tibi sit glória, Qui apparuisti géntibus, Cum Fatre, et almo Spíritu, In sempiterna sæcula. Amen. V. Adoráte Deum, alleluia. Omnes Angeli ejus, alleluia.

Ad Benedictus, Aña

Hodie cœlesti Sponso juncta es Ecclésia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina : curunt cum munéribus Magi ad regales nuptias, et ex aqua facto vino letántur convívæ, alleluia.

Oratio.

Desus, qui hodiéra die Unigenitum tuum géntibus stelladuce revelasti : concéde propitiis ; ut qui jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam spéciem tuæ celsitudinis perducātur. Per eundem Dóminum.

Ad Primam, in R. br. V. Qui apparuisti hodie. Et sic dicitur per totam Octavam.

Ad Tertiam, Aña.

Venit lumen tuum.

Capit. Surge, illuminare, sus R. br. Reges Tharsis, et insulae múnera offlerent. Alleluia. Reges Tharsis. V. Reges Arabum et Saba dona addūcent. Alleluia, alleluia. Glória Patri Reges. V. Omnes de Saba vénient, alleluia. R. Aurum et thus deferentes, alleluia.

Ad Sextam, Aña

Apérts thesauris suis.

Capitulum Isaiae 60. Eva in circuítu oculos tuos, et vide : omnes isti congregati sunt, vénérunt tibi : filii tui de longe vénient, et filiæ tuae de latere surgent.

R. br. Omnes de Saba vénient. Alleluia, alleluia. Omnes. V. Aurum et thus deferentes. Alleluia

allelúia. Glória Patri. Omnes. ¶.
Adoráte Dóminum, alleldia. ¶.
In aula sancta ejus, alleldia.
Ad Nonam. Aña.

Stella ista.

Capitulum. *Isaiae* 60.

Omnes de Saba vénient, aurum
et thus deferentes, et laudem
Dómino annuntiantes.

R. br. Adoráte Dóminum.* Alleldia, alleldia. Adoráte. ¶. In
aula sancta ejus. Alleldia, alleldia, glória. ¶. Glória Patri. Adoráte. ¶.
Adoráte Deum, alleldia. ¶. Omnes Angeli ejus, alleldia.

In ij. Vesp. Añas et Capit. de
Laud. Psalmi de Dñica. 89. Et
sic dicitur per totam Octavam.

Hymn. Crudelis Heródes. 180
V. Reges Tharsis et insulæ mū-
nera offrent. ¶. Reges Arabum
et Saba dona adducant.

Ad Magnificat, Aña

Tribus miraculis ornatum diem
sanctum colimus : hodie stella
Magos duxit ad præsépium : hodie
vinum ex aqua factum est
ad nuptias : hodie in Jordáne a
Joánnē Christus baptizari
volut, ut salvaret nos, alleldia.

Si Epiph. venerit in Sabbato.
in ij. Vesp. fit com. Dominicas
infra Octav.

Aña. Remansit. ¶. Omnes de Saba.
Oratio. Vota, quæsumus. 194.

Infra Oct. Epiph. si occurrat
Festum Dupl. vel Semiduplex,
transfertur post Oct., nisi fuerit
Patroni, vel Titularis Ecclesiæ,
vel Dedicatio ejusdem ut dicitur
in Rubr. de Octavis: de Simplici-
bus vero fit commen.

Ad Matutinum, ¶. Dómine, lá-
bia mea. Invitat. et Hymnus ut
supra in Rubr. Festi ponitur,
180. reliq. omnia ut in die Festi,
præter Lectiones, et Añas ad
Benedictus et Magnificat, qua
singulis diebus habentur pro-
priæ, ut sequitur.

De Dominica infra Octav. in-
quamicumque diem Octavæ in-
cederit, fit Offic., ut infra ordina-
tur. 194. et in ea ponitur Epis-
tola j. ad Corinthios, omissis
Lect. de Epistola ad Romanos.

Post Dñicam vero continuau-
tur dies Oct. eodem numero,
quo notantur, perinde ac si Dñica
non intercessisset. Exempli gra-
tia: Si Dñica venerit in iij. die
infra Octav., prima die post
Dñicam Lect. ij. et iij. Noct. et
Añas ad Benedictus et Magnifi-
cat dicuntur de iij. die infra
Oct., et sic deinceps de aliis:
Lect. tamen j. Nocturni de Epist.
ad Rom. omittuntur, et pro iis
sumuntur de Epist. j. ad Corinth.
quæ sequuntur post Dñicam, et
de ea legitur etiam post Oct.
usque ad Dñicam seq.

SECUNDA DIE

Infra Octavam Epiphaniæ.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Romános.

Lectio j. Cap. 9.

VERITATIS dico in Christo, non
mémentior; testimónium mihi
perhibente conscientia mea in
Spíritu sancto: quóniam tristitia
mihi magna est, et continuus
dolor cordi meo. Optábam enim
ego ipse anathema esse a Christo
pro frátribus meis, qui sunt
cognati mei secundum carnem,
qui sunt Israélites, quorum
adóptio est filiorum, et glória,
et testaméntum, et legislátio,
et obséquium, et promissa:
quorum patres, et ex quibus est
Christus secundum carnem,
qui est super omnia Deus bene-
dictus in sǽcula. Amen.

R. Tria sunt. 181.

Lectio ij.

Non autem quod exciderit ver-
bum Dei. Non enim omnes,
qui ex Israel sunt, ii sunt Israélites:
neque qui semen sunt
Abrahæ, omnes filii: sed in
Isaac vocábitur tibi semen: id
est, non qui filii carnis, hi filii
Dei: sed qui filii sunt pro-
missionis, testimántur in sémi-
ne. Promissionis enim verbum
hoc est: Secundum hoc tempus
véniam, et erit Saræ filius. Non
solum autem illa, sed et Rebécca
ex uno concubitu habens Isaac
patris nostri.

R. In columbae. 181.

Lectio iij.

Cum enim nondum nati suis sent, aut aliquid boni egissent, aut mali (ut secundum electionem propositorum Dei maneret) non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei: quia major serviet minori, sicut scriptum est: Jacob dilexi, Esau autem odio habui. Quid ergo dicemus? numquid iniquitas apud Deum? Absit. Moysi enim dicit: Miserabor, cuius misereor: et misericordiam praestabo, cuius miserabor. Igitur non volentis, neque currantis, sed miserantis est Dei. ¶ Reges Tharsis. 181.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

**Serm. 2. de Epiph., qui est 30.
de temp.**

Ad partum Virginis adorantur Magi ab Oriente venerunt. Hunc diem hodie celebramus: huic debitum solemnitatis sermonem persolvimus. Illi dies iste primus illuxit, anniversaria nobis festivitate rediit. Illi erant primi gentium, nos populus gentium. Nobis hoc lingua nuntiavit Apostolorum, stella illis tamquam lingua cœlorum: et nobis idem Apostoli, tamquam alii cœli, enarraverunt gloriam Dei.

¶ Illuminare. 182.

Lectio v.

MAGNUM sacramentum! in praesepi jacebat, et Magos ab Oriente ducabant: abscondebatur in stabulo, et agnoscebatur in cœlo: ut agnitus in cœlo, manifestaretur in stabulo, et appellaretur Epiphania dies iste, quod latine Manifestatio dici potest: simul ejus celsitudinem humilitatemque commendans, ut qui in aperto cœlo signis sidereis monstrabatur magnus, in angusto diversorio quæsitus, inventetur invalidus, infantilibus in membris natus, infantilibusque pannis involutus, adoraretur a Magis, timeretur a malis.

¶ Omnes de Saba. 182.

Lectio vij.

TIMUIT enim eum rex Herodes, eisdem sibi Magis nuntiantibus, cum adhuc quererent parvulum, quem cognoverant cœlestis jam natum. Quid erit tribunal judicantis, quando superbos reges cunabula terrabant infants? Quanto consultius reges, non sicut Herodes, interficere querant, sed sicut Magi, potius adorare delectentur, jam præsertim eum, qui et ipsam mortem, quam cupiebat inimicus inserre, etiam pro ipsis inimicis ab inimicis sustinuit, eamque in suo corpore occisus occidit. Pie tamen reges ad Patris déxteram jam sedentem, quem rex impius timuit adhuc Matris ubera lambentem.

¶ Magi veniunt. 182.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diebus Herodis regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Jerosolymam, dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judæorum? Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia 40. in Evangelia.

NATIVITATIS Regis nostri coguntur, Herodes ad callida argumenta convertitur: et ne terréno regno privaréatur, renuntiari sibi, ubi puer inventatur, postulat. Adorare eum velle se simulat, ut hunc, si inventari possit, extinguat. Sed quanta est humana malitia contra consilium divinitatis? Scriptum quippe est: Non est sapientia, non est prudenter, non est consilium contra Dóminum. Nam ea quæ apparuit stella, Magos perdúcunt: natum Regem periunt, munera déferunt: et rite redire ad Herodem débeant, in somnis admonentur. Sicque fit, ut Jesum, quem querit Herodes, inventare non possit. Cujus persona qui alii quam hyp-

critæ designantur, qui dum
fictæ querunt, invenire Dómi-
num numquam merentur?
R. Stella. 183.

Lectio viii.

SED inter hæc sciéndum, quod
Priscillianistæ hérétici nasci
unumquémque hóminem sub
constitutióribus stellárum put-
tant: et hoc in adjutórium sui
erróris assúmunt, quod nova
stella éxit cum Dóminus in ear-
ne appáruit: cujus fuisse fatum
eámdem, quæ appáruit, stellam
putant. Sed si Evangélii verba pen-
sámus, quibus de eádem stella
dicitur: Usque dum véniens sta-
ret supra, ubi erat puer, dum
non puer ad stellam, sed stella ad
puerum cucúrrit, si dici liceat,
non stella fatum pueri, sed fatum
stellæ is, qui appáruit, puer fuit.
R. Vidéntes. 183.

Lectio ix.

Sed a fidélium córdibus absit,
Sut aliquid esse fatum dicant!
Vitam quippe hóminum solus
hic Cónditor, qui creávit, admi-
nistrat. Neque enim propter
stellas homo, sed stellæ propter
hóminem factæ sunt: et si stella
fatum hóminis dicitur, ipsis
suis ministériis subésseré homo
perhibéatur. Certe cum Jacob de
útero egrédiens, prioris fratrís
plantam tenéret manu, prior
perfécte nequáquam égredi pô-
tuit, nisi subsequens inchoás-
set: et tamen cum uno té-
mpore, eodémque moménto utrúm-
que mater fúderit, non una
utriúsque vitæ quálitas fuit.
Ie Deum laudámus. 13.

Ad Benedictus, Aña.

Ab Oriénte * venérunt Magi in
Béthlehem adorare Dóminum:
et apértis thesáuris suis, pre-
tiósa múnera obtulerunt: au-
rum, sicut Regi magno; thus,
sicut Deo vero; myrrham, se-
pulturæ ejus, allelúia.

A-i Magnificat, Aña.

Vidéntes stellam Magi, * gavísi
sunt gáudio magno: et intrántes
domum, obtulerunt Dómino au-
rum, thus, et myrrham, allelúia.

TERTIA DIE.

In primo Nocturno,
De Epístola ad Romános.

Lectio j. Cap. 42.

OBSÉCRO staque vos, fratres, per
misericórdiam Dei, ut ex
hibeátis cónpora vestra hóstiam
vivéntem, sanctam, Deo placé-
tem, rationábile obséquium ve-
strum. Et nolite conforrnári huic
sæculo, sed reformámini in no-
vitáte sensus vestri: ut probétis
quæ sit volúntas Dei bona, et
benéplacens, et perfécta. Dico
enim per grátiā, quæ data est
mihi, ómnibus qui sunt inter
vos: Non plus sápere quam opór-
tet sápere, sed sápere ad sobrie-
tatem; et unicuique sicut Deus
divisit mensúram fidei.

R. Tria sunt. 181.

Lectio ij.

Sicut enim in uno corpore
S multa membra habémus, ómnia
autem membra non eúmdein
actum habent; ita multi unum
corpus sumus in Christo, sín-
guli autem alter altérius mem-
bra. Habéntes autem donatiónes
secundum grátiā, quæ data est
nobis, differéntes: sive prophe-
tiā secundum rationem fidei,
sive ministérium in ministrando,
sive qui docet in doctrina, qui
exhortátur in exhortando, qui tri-
buit in simplicitate, qui präest
in solicitudine, qui misérétur
in hilaritate.

R. In colúmbæ. 181.

Lectio iii.

DILECTIO sine simulatione.
Odiéntes malum, adhæréntes
bono: Charítate fraternitatis
invicem diligéntes, honore in-
vicem præveniéntes: Solicitúdi-
ne non pigri: Spíritu servéntes:
Dómino servéntes: Spe gaudé-
ntes: In tribulatióne patiéntes:
Oratióni instántes: Necessitatibus
sanctórum communicántes:
Hospitalitatē sectántes. Be-
nedicte persequéntibus vos:
benedícite, et nolite maledíccere.
Gaudére cum gaudéntibus, flere
cum fléntibus: Idípsum invi-
cem sentiéntes: Non alta sa-

piéntes, sed humílibus conser-tientes.

R. Reges Tharsis. 181.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini
Episcopi.

Lectio iv. *Serm. 2. de Epiph.*

Cum tam multi jam nati, atque defuncti essent reges Iudeorum, numquid quemquam eorum adorandum Magi quæsiérunt? Non, quia nec quemquam eorum cœlo loquénter didicérunt. Veram tamen, quod prætereundum non est, hæc Magórum illuminatio magnum testimoniūm cœcitat̄is extitit Iudeorum. Intera eorum isti requirébant, quem illi in sua non agnoscébant.

R. Illuminare. 182.

Lectio v.

Apro eos isti insántem invenérunt, quem illi apud se ne-gavérunt. In his terris de longinquō isti et peregríni puerum Christum nondum verba pro-méntem adoravérunt, ubi cives illi juvénem mirácula faciéntem crucifixérunt. Isti in membris parvis Deum adoravérunt, illi in magnis factis nec tamquam hómini pepercérunt: quasi plus fuerit vidére novam stellam in ejus nativitatē fulgéntem, quam solem ejus in morte lugéntem.

R. Omnes de Saba. 182.

Lectio vi.

JAM vero quod éadem stella, quæ Magos perdixit ad locum ubi erat cum Matre Virgine Deus infans, quæ útique pótterat eos ad ipsam perdúcere civitatem, se tamen subtráxit, nec eis prorsus appáruit, donec de civitate, in qua Christus nascerétur, iúdem ipsi interrogaréntur Judæi, et ipsi eam secundum divinæ Scripturæ testimoniūm nominárent, ipsi dicerent: In Béthlehem Ju-dæ. Sic enim scriptum est: Et tu Béthlehem terra Juda, non es minima in principib⁹ Juda: ex te enim exiit Dux, qui regat pô-pulum meum Israel. Quid aliud hic significavit divina providen-tia, nisi apud Judæos solas di-

vinas litteras remansuras, qui-bus gentes instrueréntur, illi ex-cácaréntur?

R. Magi vénient. 182.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 2.*

Cum natus esset Jesus in Béth-lehem Juda in diébus Herodis regis, ecce Magi ab Oriente venérunt Jerosolymam, dicén-tes: Ubi est, qui natus est Rex Iudeorum? Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia 10. in Evangelia.

Magi vero aurum, thus, et myrrham déferunt. Aurum quippe Regi congruit, thus vero in Dei sacrificium pónitur. myrrha autem mortuorum cōp̄ora condíuntur. Eum ergo Magi, quem adorant, étiam mysticis munéribus prædicant: auro Re-gem, thure Deum, myrrha mortálēm. Sunt vero nonnulli heré-tici, qui hunc Deum credunt, sed usque regnare nequānam credunt. Ili profecto ei thus offe-runt, sed offérre étiam aurum no-lunt. Et sunt nonnulli, qui hunc Regem exst̄imant, sed Deum negant. Ili videlicet ei aurum offe-runt, sed offérre thus nolunt.

R. Stella quam. 183.

Lectio viii.

Et sunt nonnulli, qui hunc et Deum et Regem faténtur, sed assumpsisse carnem mortálēm negant. Ili nimfrum ei aurum, et thus offe-runt, sed offérre myrrham assump̄ta mortalitatis no-lunt. Nos itaque nato Dómino offe-ramus aurum, ut hunc ubiq-ue regnare fateámur: offe-ramus thus, ut credámus, quod is qui in témpore appáruit, Deus ante témpora extitit: offe-ramus myrrham, ut eum, quem cré-dimus in sua divinitate impassibilem, credámus étiam in nostra suisce carne mortálēm.

R. Vidéntes. 183.

Lectio ix.

Quavis in auro, thure, et myrrha intelli-gi et aliud po-

test. Auro namque sapientia designatur, Salomone attestante, qui ait: Thesaurus desiderabilis requiescit in ore sapientis. Thure autem, quod Deo incenditur, virtus orationis exprimitur, Psalmista testante, qui dicit: Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Per myrrham vero carnis nostra mortificatio figuratur. Unde sancta Ecclesia de suis operariis usque ad mortem pro Deo certantibus dicit: Manus meae distillaverunt myrram.

¶ Deum laudamus. 15.

Ad Benedictus, Ana.
Tria sunt munera, * quæ obtulerunt Magi Domino, aurum, thus, et myrram, Filio Dei, Regi magno, alleluia.

Ad Magnificat. Aha.
Lux de luce * apparuit, Christe, cui Magi munera offerunt, alleluia, alleluia, alleluia.

QUARTA DIE.

In primo Nocturno.
De Epistola ad Romanos.

Lectio i. *Cap. 13.*

OMNIS anima potestatis sublimioribus subdita sit: non est enim potestas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinatae sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinacioni resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt: nam principes non sunt timori boni operis, sed mali. Vis autem non timere potestatem? Bonum fac, et habebis laudem ex illa: Dei enim minister est tibi in bonum.
¶ Tria sunt. 184.

Lectio ii.

Si autem malum feceris, time: non enim sine causa gladium portat. Dei enim minister est: vindicta in iram ei, qui malum agit. Ideo necessitate subditi estote non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam. Ideo enim et tributa prestatim: ministri enim Dei sunt, in hoc ipsum servientes. Reddite ergo omnibus debita: cui tributum, tributum: cui vectigal, vectigal:

cui timorem, timorem: cui honorem, honorem.

¶ In columba. 181.

Lectio iii.

NEMINI quidquam debeatis, nisi Nut invicem diligatis: qui enim diligit proximum, legem implavit. Nam Non adulterabis, Non occides, Non furaberis, Non falsum testimonium dices, Non concupisces: et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur: Diliges proximum tuum sicut teipsum. Dilatio proximi malum non operatur. Plenitudo ergo legis est dilatio.

¶ Reges Tharsis. 181.

In secundo Nocturno
Sermo sancti Leonis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Epiph.

CELEBRATO proximo die, quo intemerata virginitas humani generis edidit Salvatorem, Epiphaniæ nobis, dilectissimi, veneranda festivitas dat perseverantiam gaudiorum: ut inter cognatarum solemnitatum vicina sacramenta, exultationis vigor, et fervor fidei non tepescat. Ad omnium enim hominum spectat salutem, quod infantia mediatoris Dei et hominum, jam universo declarabatur mundo, cum adhuc exiguo detineretur oppidulo.

¶ Illuminare. 182.

Lectio v.

QUAMvis enim Israëliticam gentem, et ipius gentis unam familiam delegisset, de qua naturam universæ humanitatis assumeret: noluit tamen intramaternæ habitacionis angustias ortus sui latere primordia: sed mox ab omnibus voluit agnosciri, qui dignatus est pro omnibus nasci. Tribus igitur Magis in regione Oriëntis stella novæ claritatis apparuit, quæ illustrior ceteris, pulchriorque sidibus, facile in se intuentium oculos animosque converteret: ut confestim adverteretur, non esse otiosum, quod tam insolitum videbatur.

¶ Omnes de Saba. 182.

Lectio vij.

DEDIT ergo aspiciéntibus intel-léctum, qui præstítit signum: et quod fecit intellígi, fecit in-quíri, et se inveniendum obtulit requisitus. Sequuntur tres viri supérfni lúminis ductum, et præ-vii fulgoris indíciūm inténta contemplatiōne comitantes, ad agnitiōnem veritatis, grátiae splen-dore ducuntur: qui humáno sensu significátum sibi regis or-tum estimaverunt in civitate ré-gia esse querendū. Sed qui servi suscéperat formam, et non judicare vénérat, sed judicari, Béthlehem prælégit nativitatī, Jerosólymam passióni.

R. Magi véniant. 182.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béth-lehem Iuda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriente vénérunt Jerosólymam, dicen-tes: Ubi est, qui natus est Rex Judæorū? Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Pape.

Ex Homilia 10. in Evangelia.

MAGNUM vero nobis aliiquid Magi finnuunt, quod in re-giónem suam per aliam viam revertuntur. In eo namque, quod admóniti faciunt, nobis pro-fecto insinuant, quid faciámus. Itélio quippe nostra paradísus est: ad quam, Jesu cóngnito, redire per viam, qua vénimus, prohibémur. A re-gióne étenim nostra superbiéndo, inobediéndo, visibiliā sequéndo, cibum véti-um gustando discessimus: sed ad eam necéssē est, ut flendo, obediéndo, visibiliā contemnē-do, atque appetitū carnis re-frenando redeámus.'

Ii. Stella, quam viderant. 183.

Lectio viij.

PER aliam ergo viam ad re-giό-nem nostram regrédimur, quóniam qui a paradisi gáudiis per delectamēta discessimus, ad hæc per lamēta revocámur.

Unde necéssē est, fratres chárissimi, ut semper pávidi, sem-pérque suspécti, ponámus ante óculos cordis, hinc culpas ópe-ris, illinc judícium extrémæ districtiōnis. Pensémus, quam distictus iudex véniat, qui ju-dicium minátur, et latet: ter-róres peccatóribus inténtat, et tamen adhuc sústinet: et idcirco venire citius differt, ut minus invéniat quod condémnet.

Ii. Vidéntes stellam. 183.

Lectio ix

PUNIAMUS fléribus culpas, et cum Psalmistæ voce prave-niámus fáciem ejus in confes-siōne. Voluptátum nos ergo fal-lacia nulla decípiat, nulla vana lætitia seducat. In próximo nam-que est iudex, qui dixit: Væ vo-bis, qui ridétis nunc, quia lu-gébitis, et flébitis. Hinc enim Sálomon ait: Rísus dolóri miscé-bitur: et, Extréma gáudii luctus úcupat. Hinc isterum dicit: Ri-sum députávi errórem, et gáu-dio dixi: Quid frustra decíperis? Hinc rursus ait: Cor sapiéntium ubi tristitia est: et cor stultórum ubi lætitia.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus Aña.

Vidimus stellam * ejus in Oriente, et vénimus cum munéribus adorare Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Interrogabat * Magos Heródes: Quod signum vidistis super na-tum Regem? Stellam vidi-mus fulgéntem, cuius splendor illú-minat mundum.

QUINTA DIE.

In primo Nocturno.
De Epistola ad Romanos.

Lectio j. Cap. 14.

INFIRMUM autem in fide assú-mite, non in disceptatiōnibus cogitatiōnum. Alius enim credit se manducare ómnia: qui autem infirmus est, olus mandúcat. Is, qui mandúcat, non manducán-tem non spernat: et qui non mandúcat, manducántem non jú-dicet: Deus enim illum assúmp-sit. Tu quis es, qui júdicas alié-

num servum? Dómino suo stat, aut cadit: stabit autem: potens est enim Deus statuere illum.
¶ Tria sunt. 181.

Lectio ij.

Nix alius júdicat diem inter diem: alius autem júdicat omnem diem: unusquisque in suo sensu abündet. Qui sapit diem, Dómino sapit. Et qui manducat, Dómino manducat; grárias enim agit Deo. Et qui non manducat, Dómino non manducat, et grárias agit Deo. Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi móritur. Sive enim vivimus, hómino vivimus, sive mórimur, Dómino mórimur. Sive ergo vivimus, sive mórimur, Dómini sumus.

¶ In columbae. 181.

Lectio iij.

In hoc enim Christus mórtuus est, et resurréxit, ut et mortuorum, et vivórum dominétur. Tu autem quid júdicas fratrem tuum? aut tu quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stábimus ante tribúnal Christi. Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dóminus, quóniam mihi flectéatur omne genu: et omnis lingua confitebitur Deo. Itaque unusquisque nostrum pro se ratióñem reddet Deo. Non ergo amplius invicem judicémus.

¶ Reges Tharsis. 181.

In secundo Noctuino.

Sermo sancti Máximi Episcopi.
Lectio iv. *Hom. 1. de Epiph.*
In hac, dilectissimi, celebri- tate, sicut relató patrínæ tradi- tiónis instruimur, multiplici nobis est festivitáte laténdum. Ferunt enim, hodie Christum Dóminum nostrum vel stella duce a géntibus adorátum; vel invitátum ad nuptias, aquas in vina vertisse: vel suscépto a Joánnē Baptismate, consecrásse fluenta Jordánis, suúmque simul purificásse Baptístam.

¶ Illuminare. 182.

Lectio v.

Sed quid potissimum präsénti hoc factum sit die, növerit

ipse qui fecit: nos tamen crédere, nec dubitare debémus, quidquid illud est, factum esse pro nobis. Nam quod eum fulgentiósstellæ radiis incitat adoravére Chaldæi, Deum verum géntibus spes data est adorandi. Quod aquæ novo sunt órdine in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum est sacra- mén- tum. Quod autem baptizátus est Agnus Dei, regenerantis baptísmi salutare nobis munus est dedicátum.

¶ Omnes de Saba. 182.

Lectio vij.

OPORTET staque nos, fratres, ad honórem Salvatóris nostri, cujus Nativitátem débita nuper cum exultatióne transégimus, omni cum devotióne étiam hunc virtútum ejus celebrare natálem. Et quam recte tria hæc nobis uno acta in die mystéria prædi- cántur, qui ineffabilis Trinitatis arcánum uno Dei sub nōmine confitémur! Per hæc ergo mira- cula Christus Dóminus Redémp- tor noster oculis se vóluit reve- lare mortálium, quátenus invi- sibilis ejus divinitas quæ latébat in hómine, in ópere non latéret.

¶ Magi vénient. 182.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún- dum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 2.*

Cum natus esset Jesus in Béth- lehem Juda in diébus Ileródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est, qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi

Presbyteri.

Lib. 4. Comm. in cap. 2. Matth.

Vidi- mus enim stellam ejus in Oriénte. Ad confusiónem Judæórum, ut nativitátem Christi a géntibus discerent, óritur in Oriénte stella: quam futúram Balaam, cujus successóres erant, vaticinio növerant. Legi Numerórum librum. Deserúntur autem Magi stellæ indicio in Ju- dæam, ut sacerdótes a Magis

interrogati, ubi Christus nasceretur, inexcusabiles fierent de adventu ejus.

¶. Stella, quam viderant. 483.

Lectio viii.

At illi dixerunt ei: In Béthlehem Iudææ. Librariorum hic error est. Putamus enim ab Evangelista primum édítum, sicut in ipso Hebráico légitimus, Iudæ, non Iudææ. Quæ est enim aliârum géntium Béthlehem, ut ad distinctionem ejus hic Iudææ poneretur? Iudæ autem idcirco scribitur, quia est et alia Béthléhem in Galilæa. Lege librum Jesu Iuli Nave. Dénique et in ipso testimónio, quod de Michææ prophetia sumptum est, ita habetur: Et tu, Béthlehem terra Iuda. **¶. Videntes stellam.** 483.

Lectio ix.

Ex apertis thésauris suis, obtulerunt ei munera, aurum, thus, et myrrham. Pulcherrime múnnerum sacramenta Juvéncus Présbyter uno versiculo comprehéndit: Thus, aurum, myrrham, Regique, hominique, Deoque dona ferunt. Et respónso accépto in somnis, ne redirent ad Ileródem, per áliam viam revérsi sunt in régionem suam. Qui múnera obtulerant Dómino, consequénter respónsum accipiunt, non per Angelum, sed per ipsum Dóminum: ut meritórum Joseph privilégium demonstraretur. Revertuntur autem per áliam viam: quia infidelitati miscéndi non erant Iudæorum.

¶ Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Ana.

Omnes natiōnes * vénient a longe, portantes múnera sua, alleluia.

Ad Magnificat, Ana.

Omnes de Sába vénient, * aurum et thus deferéntes, alleluia, alleluia.

SEXTA DIE.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Românos.

Lectio i. Cap. 45.

DEBEMUS autem nos firmiores imbecillitates infirmorum

sustinére, et non nobis placere. Unusquisque vestrum próxim suo pláceat in bonum, ad aedificationem. Etenim Christus nosibi plácuit, sed sicut scriptum est: Impropéria improperantibus tibi cecidérunt super me. Quæcumque enim scripta sunt, a nostram doctrinam scripta sunt ut per patientiam, et consolationem Scripturarum, sper habeámus.

R. Tria sunt. 184.

Lectio i.

Iesus autem patientiae, et solitudo det vobis idipsum saper in alterutrum secundum Iesum Christum: ut unanimes, unore honorificetis Deum, et Patrem Dómini nostri Iesu Christi Propter quod suscipe invicem sicut et Christus suscepit vos in honorem Dei. Dico enim Christum Iesum ministrum fuiss circumcisónis propter veritatem Dei, ad confirmandas promissiones patrum: gentes autem super misericordia honorare Deum sicut scriptum est: Propterea confitébor tibi in géntibus, Dómine, et nōmini tuo cantabo. Esterum dicit: Lætamini gente cum plebe ejus. Et sterum: Laudate, omnes gentes, Dóminum, et magnificate eum omnes populi. In colubæ. 184.

Lectio ii.

Turus Isaias ait: Erit radix Jesse, et qui exurget regerentes, in eum gentes sperabunt. Deus autem spei répleas omni gáudio, et pace in credendo, ut abundetis in spes et virtute Spíritus sancti. Certus autem fratres mei, et ego ipse de vobis, quoniam et ipsi pleni estis dilectione, repli omni scientia, ita ut possitis alterutrum monere. Audaciū autem scripsi vobis, fratres, ex parte, tamquam in memóriam vos redicens: propter gratiam quæ data est mihi a Deo, et sim minister Christi Iesu in géntibus: sanctificans Evangelium Dei, ut fiat oblatio gen-

tium accépta, et sanctificáta in
Spíritu sancto.

R. Reges Tharsis. 181.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Fulgéntii Episcopi.
Lectio iv.

Ex Ser. 5. qui est de Epiph.

Prs. Deus, qui sibi in véteri testamento primitias offérrer mandávit, homo natus géntium primitias suo cùltui dedicávit. Pastóres fuérunt primitiæ Ju-dæorum : Magi facti sunt primitiæ géntium. Illi de próximo adducti, isti de longínquo redúcti. Ubi est, inquiunt, qui natus est Rex Judæorum? De Heróde rege Judæorum filii jam fuérant nati. Archeláus natus est in palátio, Christus in diversorio. Archeláus natus, est in lecto argénteo pósitus : Christus autem natus, in præsépio est bre-vissimo collocátus : et tamen ille natus in palátio contémnitur, iste natus in diversorio quæritur : ille a Magis nullatenus nominátur, iste invéntus suppliciter adorátur.

R. Illuminare. 182.

Lectio v.

Quis est iste Rex Judæorum? Pauper et dives, húmilis et sublimis? Quis est iste Rex Judæorum, qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus? parvus in præsépio, imménsus in cœlo : vilis in pannis, pretiosus in stellis. Quid est quod sic turbáris, Heródes? Rex iste, qui natus est, non venit reges pugnándo superáre, sed moriéndo mirabiliter subjugáre. Nec ideo natus est, ut tibi succédat, sed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triúmphet occisus.

R. Omnes de Saba. 182.

Lectio vi.

Puter iste, qui nunc a Magis dicitur Rex Judæorum, idem Créator est et Dóminus Angelorum. Quapropter cuius times infántiam nascéntis, magis timére debes omnipoténtiam judicantis. Noli eum timére regni

TOTUM.

tui successórem, sed time infidelitatis tuæ justissimum damnatórem. Ite, inquit, et renuntiáte mihi, ut et ego véniens adórem eum. O callíditas facta, o incredulitas ímpia, o nequítia fraudulénta! Sanguis innocéntium, quem crudéliter effudisti, attestátor quid de hoc púero voluisti.

R. Magi véniant. 182.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béth-lehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriente vénérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæum? Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in *Lac.* c. 2. post init.

Quæ sunt ista veræ fidei múnera? Aurum Regi, thus Deo, myrra defúncto. Aliud enim Regis insigne, aliud divinæ sacraméntum potestátis. Aliud honor est sepulturæ, quæ non corrúpat corpus mórtui, sed resérvet. Nos quoque, qui haec audímus, et légimus, de thesáuris nostris tália, fratres, múnera proferámus. Habémus enim thesáurum in vasis fictili-bus. Si igitur in te ipso quod es, non ex te debes aestimáre, sed ex Christo: quanto magis in Christo non tua debes aestimáre, sed Christi?

R. Stellæ, quam viderant. 183.

Lectio viij.

Ergo Magi de thesáuris suis offérunt múnera. Vultis scire, quam bonum méritum hábeant? Stella ab his vidétur, et ubi Heródes est, non vidéntur: ubi Christus est, rursus vidétur, et viam démonstrat. Ergo stella hæc via est, et via Christus: quia secundum incarnationis mystérium Christus est stella. Oriétur enim stella ex Jacob, et exúrget homo ex Israel. Dénique ubi Christus, et stella est. Ipse enim est stella spléndida, et

matutina. Sua fitur ipse luce se signat.

R. Vidéntes stellam. 483.
Lectione ix.

Accipit aliud documentum. Alia venérunt via Magi, alia redunt: Qui enim Christum videant, Christum intellexerant: meliores utique, quam vénérant, revertuntur. Duæ quippe sunt viæ: una, quæ dicit ad intéritum, alia, quæ dicit ad regnum. Illa peccatorum est, quæ dicit ad Iheródem: hæc Christus est, qua reditur ad pátriām. Hic enim temporális est incolatus, sicut scriptum est: Multum fñcola facta est ánima mea.

T e Deum laudamus. 43.
Ad Benedictus, Ánna.

Vénient ad te, * qui detrahébant tibi, et adorabunt vestigia pedum tuorum.

Ad Magnificat, Ánna.

Admóniti Magi * in somnis, per áliam viam revérsi sunt in régionem suam.

SABBATO

Infra Octavam Epiphaniæ.
Ad Vesperas Capitulum.

Rom. 12.

FRATRES: Obsecro vos per misericordiam Dei, ut exhibeatis cōp̄ora vestra hóstiam vénentem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum.

Hymn. Crudelis. V. Reges. 180.

Ad Magnificat, Ánna.

Remánsit puer Jesus * in Jerúsalēm, et non cognovérunt paréntes ejus, existimantes illum esse in comitátu: et requirébant eum inter cognátos et notos.

Oratio.

VOTA, quæsumus Dómine, supplicantis populi cœlesti pietate proséquere: ut et quæ agénda sunt, videant; et ad implénda quæ videant, convalescant. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Epiph. per Ánam quæ occurrit secundum ordinem dijorum infra Octavam. V. Omnes de Saba vénient, alleluia R. Aurum et thus deferentes, alleluia.

Nisi dicta sit Ána. Omnes de Saba vénient, tunc enī dicatur V. Adorate Deum, alleluia. R. Omnes Angeli ejus, alleluia. Oratio. Deus, qui hodiérana. 184. DOM. INFRA OCT. EPIPHI.

Totum Offic. dicitur de Epiph. præter Lectiones, Capitula. Ánas ad Benedictus et Magnificat, et Orationem.

In j. Noct. ponitur Epist. j. ad Corinthios, quæ inferius post Octavam habetur. 499. et legitur de ea sequentibus diebus. Lectiones vero, quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, eo anno omittuntur.

Quando Epiph. in Dñica vénnerit, Sabbato sequenti fit Officium de Dñica, et Fer. vj. Vesp. a Capit. de Dñica cum comm. Octavæ. In j. Noct. leguntur Lectiones de Epistola ad Rom. ut infra. Epist. vero ad Corinth. tunc ponitur ipsa die Dñica in Officio Octavæ.

In primo Nocturno.
De Epistola ad Romanos.

Lectio j. Cap. 16.

COMMENDO autem vobis Phœben sororem nostram, quæ est in ministério Ecclésiæ, quæ est in Cenchrís: ut eam suscipiatis in Dómino digne sanctis, et assistatis ei in quoquaque negotio vestri indiguerit: étenim ipsa quoque astitit multis, et mihi ipsi. Salutaté Priscam et Aquilam adjutóres meos in Christo Jesu, (qui pro ánima mea suas cervíces supposuerunt: quibus non solus ego grátias ago, sed et cunctæ Ecclésiæ géntium) et domésticam Ecclésiam eórum. R. Hódie in Jordáne. 180.

Lectio ij.

Rogo autem vos, fratres, ut observétis eos, qui dissensiones et offendicula præter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt, et declinatæ ab illis. Hujuscemodi enim Christo Dómino nostro non serívint, sed suo ventri: et per dulces sermones, et benedictiones sedúcunt corda innocéntium. Vestra enim

obediéntia in omnem locum di-vulgáta est. Gáudeo fgitur in vobis. Sed volo vos sapiéntes esse in bono , et simplices in malo.
R. In colúmbæ. 181.

Lectio iii.

SALUTAT vos Timótheus adjútor meus , et Lúcius , et Jason , et Sosipater cognáti mei. Salútat vos ego Tértius , qui scripsi epistolam , in Dómino. Salútat vos Caius hospes meus , et univérsa Ecclésia. Salútat vos Erástus ar-carius civitatis, et Quartus, frater. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.
R. Reges Tharsis. 181.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 5. de Epiph.

JUSTUM et rationábile , dilectí-simi , veræ pietatis obséquium est , in diébus , qui diuinæ ópera misericórdia protestántur , toto corde gaudére , et honorífice ea , quæ ad salútem nostram gesta sunt , celebráre , vocánte nos ad hanc devotíonem ipsa recurréntium témporum lege , quæ nobis post diem , in quo coæternus Patri Fílius Dei natus ex Vírgine est , brevi intervállo Epiphánie intulit festum , ex apparitióne Dómini consecrátum.
R. Illumináre. 182.

Lectio v.

In quo fidei nostræ magnum præsídium providéntia divína constituit : ut , dum solémi veneratióne recólitur adoráta in exórdiis suis Salvatóris insántia , per ipsa originália documénta probarétur veri hóminis in Chri-sto orta natúra. Hoc enim est , quod justificat ímpios : hoc est , quod ex peccatóribus facit san-ctos , si in uno eodémque Dó-mino nostro Jesu Christo et vera Déitas , et vera credátur humá-nitas : Déitas , qua ante ómnia sœcula in forma Dei æquális est Patri : humá-nitas , qua novíssi-mis diébus in forma servi unitus est hómini.
R. Omnes de Saba. 182.

Lectio vi.

And roborándum ergo hanc fi-dem , quæ contra omnes pro-nuntiabátur erróres , ex magna gestum est diuini pietate consilií , ut gens in longínqua Ori-en-talis plagæ régione consistens , quæ spectandórum siderum arte pollébat , signum nati pueri , qui supra ómnen Israel esset regná-turus , accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos stellæ illu-strioris appáruit , et intuéntium ánimos ita admiratióne suisplend-óris implévit , ut nequáquam sibi créderent negligéndum , quod tanto nuntiabátur indício.
R. Magi vénient. 182.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 2. /*

Cum factus esset Jesus annó-rum duódecim , ascendéntibus illis Jerosólymam secúndum consuetúdinem diéi festi , con-summatísque diébus , cum redí-rent , remánsit puer Jesus in Je-rúsalem. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in c. 2. Lucæ in fin.

Aduodécimo anno , ut légi-mus , Domínicæ sumit dis-putatiónis exórdium. Hic enim prædicánde fidei evangelizán-tium númerus debebátur. Nec otiose immemor suórum secún-dum carnem paréntum , qui se-cundum carnem útique sapiéntia Dei implebátur et grácia , post triduum reperiitur in templo : ut esset indício , quia post triduum triumphális illíus passiónis , in sede cœlesti , et honore divíno , fidei nostræ se suscítatus offér-ret , qui mórtuus credebátur.
R. Stella , quam viderant. 483.

Lectio viii.

Quid est quod me quærebátis ? Duæ sunt in Christo genera-tiones : una est patérra , ma-térra altera. Patérra illa diví-nior ; matérra vero , quæ in nostrum labórem usúmque de-scéndit. Et ideo quæ supra natúram , supra státum , supra con-

suetudinem sunt, non humanae assignanda virtutibus, sed divinis referenda sunt potestatis. Alibi eum ad ministerium mater impellit, hic mater arguitur, quia adhuc quae humana sunt, exigat. Sed cum hic duodecim describatur annorum, illie discipulos habere dicatur; video matrem didicisse a filio, ne exigeret a validiore ministerium, quae stupebat in juniore miraculum.

it. *Videntes stellam.* 483.

Lectione ix.

Et venit Nazareth, et erat subditus illis. Quid enim magister virtutis, nisi officium pietatis impleret? Et miramur, si patri desert, qui subditur matre? Non utique infirmitatis sed pietatis ista subiectio est: attollat licet sevis emissus latebris coluber perfidiae caput, et serpentinis evomat venena pectoralibus. Cum dicit se Filius missum, majorem hereticus appellat Patrem, et imperfictum Filium dicat, qui potest habere majorem: ut alienis auxiliis asserat eum, qui mittitur, indigere. Numquid et humano egreditur auxilio, ut materno servaret imperio?

it. *Deum laudamus.* 48.

AD LAUDES,

ei per Horas. Aña.

1. *Ante luciferum genitus, * et ante aetate, Dominus Salvator noster hodie mundo apparuit.* Psalm. *Dominus regnavit, cum reliquis.* 44.

2. *Venit lumen tuum, * Jerusalem, et gloria Domini super te orta est: et ambulabunt gentes in lumine tuo, alleluia.*

3. *Apertis thesauris suis, * obtulerunt Magi Domino aurum, thus, et myrrham, alleluia.*

4. *Maria et flumina, * benedicite Domino: hymnum dicite fontes Domino, alleluia.*

5. *Stella ista * sicut flamma coruscat, et Regem regum Deum demonstrat: Magi eam vidérunt, et magno Regi munera obtuléront.*

Capitulum. Rom. 12.

Fratres: Obsecro vos per sericordiam Dei, ut exhibitis corpora vestra hostiam vivam, sanctam, Deo placente rationabilem obsequium vestrum.

Hymnus. O sola. 484.

7. *Adorate Deum, alleluia. Omnes Angeli ejus, alleluia.*

Ad Benedictus, Aña.

Remansit puer Jesus * in Iesalem, et non cognoverunt parentes ejus, existimantes illum esse in comitatu: et requibant eum inter cognatos et nos.

Oratio.

Vota, quæsumus Domini supplicantis populi cœli pietate prosere: ut et agenda sunt videant; et ad plenda quæ viderint, conviscant. Per Dominum.

Deinde fit com. de Epiphany Aña. Hodie. 484. V. Omnes Saba venient, alleluia. R. Aurum et thus deferentes, alleluia. Credo. Deus, qui hodierna. 484.

Ad Tertiam, Aña.

Venit lumen tuum.

Capitulum. Fratres: Obsecut supra.

R. br. *Reges Tharsis, et fons munera offerent. * Alleluia, alleluia. Reges Tharsis. V. Re Arabum et Saba dona adduce. Alleluia, alleluia. Gloria Patri Reges. V. Omnes de Saba venient, alleluia. R. Aurum et thus deferentes, alleluia.*

Ad Sextam, Aña.

Apertis thesauris suis.

Capitulum. Rom. 12.

Dico enim per gratiam datus est mihi, omnibus sunt inter vos: Non plus sapere quam oportet sapere, sed sicut ad sobrietatem.

R. br. *Omnes de Saba venient. * Alleluia, alleluia. Omnes Aurum et thus deferentes. alleluia, alleluia. Gloria Patri Omnes. V. Adorate Dominum, alleluia. R. In aula sancta ejus alleluia.*

Ad Nonam. Aña

Stella ista.

Capitulum. Rom. 12. b

SICUT enim in uno cōpōrē
multa membra habēmus,
ōmnia autē membra non cūm-
dem actum habent : ita multi
unum corpus sumus in Christo,
singuli autē alter altérius mem-
bra, in Christo Iesu Dōmino
nostro.

Ad iij. Adorātē Dōminum. * Al-
lelūia , allelūia. Adorātē. ¶ In
aula sancta ejus. Allelūia , alle-
lūia. Glōria Patri. Adorātē. ¶ Adorātē Deum , allelūia. ¶ Om-
nes Angeli ejus , allelūia.

Ad Vesp. Aña et Capit. de
Iaud. Psalmi de Dominica. 89.

Hymn. Crudélis Heródes. ¶
Reges Tharsis. 180.

Ad Magnificat. Aña.

Fili , quid fecisti nobis sic ? * Ego et Pater tuus doléntes quā-
rebamus te. Quid est quod me
quārebatis ? nesciebatis , quia
in iis quā Patris mei sunt, opór-
tet me esse ?

Oratio. Vota quāsumus. 196.
Et fit commem. de Epiph. Aña.
Tribus miraculis. 183. ¶ Omnes
de Saba vénient, allelūia. ¶ Au-
rum, et thus deferentes, allelūia.
Oratio. Deus , qui. 184.

Si Oct. Epiph. venerit in Dñica
nil fit de Dñica in ipsa die Oct.
red. tantum in j. Vesp. diei Oct.
fit commem. pro iij. Vesp. Dñica
infra Oct. de qua celebratum est
officium eo dici. Aña. Fili, quid
fecisti. ¶ Omnes de Saba , qui
¶ etiam dicitur, quando Octava
Epiph. venerit in feria iij. pro
com. Dñica in j. Vesp. diei Oct.

IN OCTAVA EPIPHANIE.

Duplex.

In j. Vesp. omnia dicuntur ut
in j. Vesp. Epiph. 180. excepta
Oratione, quae dicitur ut seq.

Oratio.

Deus, cuius Unigénitus in sub-
stāntia nostrā carnis appā-
ruit : p̄sta quāsumus ; ut per
eum, quem sīmilem nobis foris
agnōvimus, intus reformari me-
reāmur. Qui tecum.

Ad Matut. Invitati. hymn. et
Psalmi , ut infra Oct. : cetera

dicuntur sicut in die Epiphanie
præter Lectiones.

In j. Noct. leguntur Leet. I.
Epist.j.ad Corinth. que occurunt
secundum superior. Rubr. 494.

In secundo nocturno.

Sermo S. Gregorii Nazianzéni.

Leetio iv.

Oratione in sancta lumina.

Non possum cohíbere lātitiae
voluptātem, sed mente extol-
lor, et affīcior: et prōpriā pusil-
litatis oblitus , officium magni
Joānnis, imo pótius famulātum
subf̄re conténdo , ac gēsto : et
licet non sim præcūrſor, de erē-
mo tamen vēnio. Christus ergo
illuminātur, imo pótius fulgōre
suo nos illūminat. Christus bat-
pizātur, simul et nos descendā-
mus, ut cum ipso páriter
ascendāmus.

Ad Illuminare. 182.

Leetio v.

JOHANNES baptizat, et accédit Je-
sus , sanctificans quidem et
ipsum qui baptizat, præcipue
tamen ut et vēterem Adam sepé-
liat in aquis, et ante ōmnia , ut
per hēc sanctificētur aqua
Jordánis ; ut , sicut erat sp̄ritus
et caro, ita et his , qui baptizā-
ndi erant, in sp̄itu et aqua
sanctificationis succēssio trā-
derētur. Non sūscipit Baptista ,
conténdit Jesus. Ego , inquit ,
opus hábeo a te baptizāri. Lu-
cérna dicit ad Solem , et vox lō-
quitur ad Verbum.

A¶ Omnes de Saba. 182.

Leetio vi.

Ascendit Jesus de aqua , se-
cum quodāmodo demer-
sum edūcens et elevans mun-
dum : et vidit non dīvidi cōlēum,
sed aperīri , quod sibi ac nobis
post se aliquāndo Adam ille con-
clūserat ; sicut et igneo glādio
paradisū fderat conclusus. Sp̄ri-
tus sanctus testimōnium p̄hi-
bēt : similia namque sibi ipsa
concurrunt. De cōlēo testimō-
nium desertur : inde enim erat
ille , cui testimōnium perhi-
bētur.

A¶ Magi vēniunt. 182.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 4. d

In illo tempore: Vedit Joannes Jesum venientem ad se, et ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 6. in Joan. ante med.

ANTEQUAM veniret Dominus ut baptizaretur a Joanne in Jordane, noverat eum illis vocibus, ubi ait: Tu ad me venis baptizari? Ego a te debo baptizari. Sed ecce Dominum noverat, noverat Filium Dei. Unde probamus quod jam noverat quia ipse baptizaret in Spiritu sancto? Antequam veniret ad flumen, cum multi ad Joannem currerent baptizari, ait illis: Ego quidem baptizo vos in aqua: qui autem post me venit, major me est, cujus non sum dignus corrugiam calceamenti solvere: ipse vos baptizabit in Spiritu sancto et igni. Jam et hoc noverat.

¶. Stella, quam viderant. 483.

Lectio viii.

Quid ergo per columbam didicis, ne mendax postea inventatur (quod avertat a nobis Deus opinari), nisi quamdam proprietatem in Christo talem futuram, ut quamvis multi ministri baptizatū essent, sive justi, sive injūsti, non tribueretur sanctitas baptismi, nisi illi super quem descendit columba, de quo dictum est: Hic est qui baptizat in Spiritu sancto? Petrus baptizet, hic est qui baptizat: Paulus baptizet, hic est qui baptizat: Judas baptizet, hic est qui baptizat. Nam si pro diversitate meritorum baptisma sanctum est, quia diversa sunt mérita, diversa erunt baptismata: et tanto quisque aliquid melius putatur accipere, quanto a meliore videtur accepisse.

¶. Videntes stellam. 483.

Lectio ix.

Ipsi sancti (intelligite fratres) boni pertinentes ad colum-

bam, pertinentes ad sortem civitatis illius Ierusalem, ipsi boni in Ecclesia, de quibus dicit Apóstolus: Novit Dominus qui sunt ejus; diversarum gratiarum sunt, non omnes pária mérita habent. Sunt alii aliis sanctiores, sunt alii alii meliores. Quare ergo si unus ab illo, verbi gratia, justo, sancto baptizetur, alius ab alio inferioris mériti apud Deum, inferioris gradus, inferioris continetiae, inferioris virtutis: unum tamen et par et aequalis est quod accepérunt, nisi quia hic est, qui baptizat? Te Deum laudamus. 45.

Ad Laudes, per Horas, et ad Vesperas, omnia dicuntur sicut in die Epiph., excepta Oratione, quae est: Deus, cuius. 497.

Si Oct. Epiph. venerit in Sabbato, in ij. Vesp. Oct. fit comm. Dñica ij. post Epiph. Quando autem Septuag. venerit in j. Dñica post Oct. Epiph. tunc in primo Sabbatho post Octavam non impedito Festo ix. Lect., alioquin prima die post Oct. fiat Officium de feria, in qua ponuntur R.R. j. Noct. Dñica ij. post Epiph. et tres Lect. leguntur de Homilia ejusdem Dñica cum ejus Antiph. ad Benedictus, et Oratione. Festum vero Semid. in ea occurrent transfertur in primam diem similiiter non impeditam.

DOMINICA I. POST EPIPH.

qua est infra Octavam.

In j. Noct. legitur Epistola prima ad Corinthios, secundum superiorum Rubricam. 494.

Incipit Epistola prima B. Pauli Apóstoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 4.

PAULUS vocatus Apóstolus Iesu Christi per voluntatem Dei, et Sosthenes frater, Ecclesiae Dei quae est Corinthi, sanctificatus in Christo Iesu, vocatis sanctis, cum omnibus qui invocant nomen Domini nostri Iesu Christi, in omni loco ipsorum, et nostro. Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **¶. Ille die in Jordane. 481.**

Lectio ij.

GRATIAS ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu: quod in omnibus divites facti estis in illo, in omni verbo, et in omni scientia; sicut testimonium Christi confirmatum est in vobis: ita ut nihil vobis desit in ulla gratia, expectantibus revelationem Domini nostri Jesu Christi, qui et confirmabit vos usque in finem sine crimen, in die adventus Domini nostri Jesu Christi. Fidelis Deus, per quem vocati estis in societatem Filii ejus Jesu Christi Domini nostri. It. In columbae. 181.

Lectio iiij.

ONSECRO autem vos, fratres, per nomen Domini nostri Jesu Christi, ut id ipsum dicatis omnes, et non sint in vobis schismata: sitis autem perfecti in eodem sensu, et in eadem sententia. Significatum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis, qui sunt Chloes, quia contentiones sunt inter vos. Illoc autem dico, quod unusquisque vestrum dicit: Ego quidem sum Pauli: ego autem Apollio: ego vero Cepha: ego autem Christi. Divisus est Christus? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nomine Pauli baptizati estis?

It. Reges Tharsis. 181.

In ij. et in iiij. Noct. leguntur Lectiones Dñicae infra Octavam.

Si vero dies Octava venerit in Dñica, dicuntur de die Octava.

FERIA SECUNDA.

De Epistola prima ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 2.

ET ego cum venisssem ad vos, fratres, veni non in sublimitate sermonis, aut sapientiae, annuntians vobis testimonium Christi. Non enim judicavi me scire aliquid inter vos, nisi Jesus Christum, et hunc crucifixum. Et ego in infirmitate, et timore, et tremore multo sui apud vos: et sermo meus, et praedicatio mea non in persuau-

sibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis: ut fides vestra non sit in sapientia hominum, sed in virtute Dei.

Lectio ij.

SAPIENTIAM autem loquimur inter perfectos: sapientiam vero non hujus saeculi, neque principum hujus saeculi, qui destruuntur: sed loquimur Dei sapientiam in mysterio, quæ abscondita est quam predestinavit Deus ante saecula in gloriam nostram, quam nemo principum hujus saeculi cognovit: si enim cognovissent, numquam Domini glorias crucifixissent. Sed sicut scriptum est: Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ preparavit Deus iis, qui diligunt illum.

Lectio iiij.

NOVIS autem revelavit Deus per Spiritum suum: Spiritus enim omnia scrutatur, etiam profunda Dei. Quis enim hominem scit quæ sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est? ita et quæ Dei sunt, nemo cognovit, nisi spiritus Dei. Nos autem non spiritum hujus mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est, ut sciamus quæ a Deo donata sunt nobis: quæ et loquimur non in doctis humanæ sapientiae verbis: sed in doctrina Spiritus, spirituibus spiritualia comparantes.

FERIA TERTIA.

De Epistola prima ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 5.

OMNINO auditur inter vos fornicatio, et talis fornicatio, qualis nec inter gentes, ita ut uxorem patris sui aliquis habeat. Et vos inflati estis; et non magis luctum habuistis, ut tollatur de medio vestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens corpore, praesens autem spiritu, jam judicavi ut praesens, eum qui sic operatus est, in nomine Domini nostri Jesu Christi, congregatis vobis et meo spiritu, cum vir-

tute Dómini nostri Jesu, trádere hujusmodi sátanæ in intéritum carnis, ut spíritus salvus sit in die Dómini nostri Jesu Christi.

Lectio ii.

Non est bona gloriatio vestra. Nescitis quia módicum ferméntum totam massam corrúmpit? Expurgate vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolátus est Chistus. Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malitia et nequitiae: sed in áymis sinceritatis et veritatis.

Lectio iii.

Scípusi vobis in epftola: Ne commisceámini fornicáriis. Non útique fornicáriis hujus mundi, aut aváris, aut rapaci- bus, aut idólis serviéntibus: alioquin debueratis de hoc mundo exiisse. Nunc autem scripsi vobis, non commiscéri: si is, qui frater nominátur, est fornicátor, aut avárus, aut idólis sérviens, aut malédicus, aut ebríosus, aut rapax, cum hu- jusmodi nec cibum sumere.

FERIA QUARTA.

De Epftola prima ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 6.

Auctor aliquis vestrum, habens négotium adversus alterum, judicari apud infquos. et non apud sanctos? An nescitis quóniam sancti de hoc mundo judicabunt? Et si in vobis judicabitur mundus, indigni estis qui de mínimis judicétis? Nescitis quóniam Angelos judicábimus? quanto magis sacerdaria? Sacerdaria igitur judicia si habueritis; contemptibiles, qui sunt in Ecclesia, illos constituite ad judicandum. Ad verecundiam vestram dico. Sic non est inter vos sapiens quisquam, qui possit judicare inter fratrem suum? Sed frater cum fratre judicio conténdit, et hoc apud infidéles?

Lectio ii.

JAM quidem omnino delictum est in vobis, quod judicia habetis inter vos. Quare non magis

injúriam accípitis, quare non magis fraudem patimini? Sed vos injúriam facitis, et fraudatis: et hoc fratribus. An nescitis quia iniqui regnum Dei non possidébunt? Nolite errare: Neque fornicárii, neque idólis serviéntes, neque adulteri, neque molles, neque masculorum concubítores, neque fures, neque avári neque ebriosi, neque malédici neque rapaces, regnum Dei possidebunt. Et haec quidam fuistis sed abluti estis, sed sanctificat estis, sed justificati estis in nomine Dómini nostri Jesu Christi et in Spíitu Dei nostri.

Lectio iii.

OMNIA mihi licent, sed non omnia expédiunt. Omnia mihi licent, sed ego sub nullius régidar potestaté. Esca ventri et venter escis. Deus autem e hunc et has déstruet: corpus autem non fornicationi, sed Dómino: et Dóminus corpori. Devero et Dóminum suscitavit: e nos suscitabit per virtutem suam. Nescitis quóniam corpora vestra membra Christi Tollens ergo membra Christi faciam membra meretrictis? At sit. An nescitis quóniam qui ad hæret meretricti, unum corpus efficitur? Erunt enim (inquit) duo in carné una. Qui autem ad hæret Dómino, unus spíitu est. Fugite fornicationem.

FERIA QUINTA.

De Epftola prima ad Corínthio:

Lectio i. Cap. 7.

De quibus autem scripsisti mihi: Bonum est hómī mulierem non tangere: propterea fornicationem autem unusquisque suam uxórem hæbeat, unaquaque suum virum hæbeat. Uxori vir débitum reddat: similiter autem et uxor tiro. Múlier sui corporis potestatē non habet, sed vir. Similiter autem vir sui corporis potestatē non habet, sed mulier.

Lectio ii.

Nolite fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempu-

ut vacétis oratióni : et iterum revertimini in idípsum, ne tentet vos satanas propter incontinéntiam vestram. Illoc autem dico secúndum indulgentiam, non secundum impérium. Volo enim omnes vos esse sicut me ipsum. Sed unusquisque próprium donum habet ex Deo: alius quidem sic, alius vero sic. Dico autem non nuptis, et viduis: bonum est illis si sic permaneant, sicut et ego. Quod si non se continent, nubant. Melius est enim nubere, quam urari.

Lectio iij.

Ilis autem, qui matrimonio juncti sunt, præcipio non ego, sed Dóminus, uxorem a viro non discédere: quod si discésserit, manére innuptam, aut viro suo reconciliari. Et vir uxórem non dimittat. Nam céteris ego dico, non Dóminus. Si quis frater uxórem habet infidélem, et hæc conséntit habitare cum illo, non dimittat illam. Et si qua muller fidélis habet virum infidélem, et hic conséntit habitare cum illa, non dimittat virum: sanctificatus est enim vir infidélis per mulierem fidélem, et sanctificata est muller infidélis per virum fidélem: alióquin illi vestri immundici essent, nunc autem sancti sunt.

FERIA SEXTA

De Epistola prima ad Corinthios.

Lectio i. Cap. 13.

Si linguis hóminum loquar et angelórum, charitatem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tinniens. Et si habuero prophetiam, et nōverim mystéria ónina, et omnem scientiam: et si habuero omnem fidem, ita ut montes tránsferam, charitatem autem non habuero, nihil sum. Et si distribuero in eibos pauperum omnes facultates meas, et si tradidero corpus meum, ita ut ardorem, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest.

Lectio ij.

CHRITAS pátiens est, benigna est: Charitas non emulatur,

non agit pérperam, non inflatur, non est ambitiosa, non querit quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitatem, congáudet autem veritati: ómnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sus-tinet. Charitas humquam excidit, sive prophetæ evacuabuntur, sive linguae cessabunt, sive scien-tia destruéntur. Ex parte enim cognoscimus, et ex parte prophetamus. Cum autem vénérerit quod perféctum est, evacuabitur quod ex parte est.

Lectio iii.

Cum essem párvulus, loquébar ut párvulus, cogitabam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuavi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc cognósco ex parte: tunc autem cognoscam, sicut et cóngnitus sum. Nunc autem manent fides, spes, charitas, tria hæc: major autem horum est charitas.

SABBATO.

De Epistola prima ad Corinthios.

Lectio i. Cap. 16.

De colléctis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut ordinavi Ecclésiis Galatiæ, ita et vos facite. Per unam sábbati unusquisque vestrum apud se sepónat, recéndens quod ei bene placuerit: ut non, cum vénero, tunc colléctæ flant. Cum autem præ-sens fúero: quos probavéritis per epistolas, hos mittam per-férre grátiam vestram in Jerú-salem. Quod si dignum fúerit ut et ego eam, necum ibunt.

Lectio ii.

VENIAM autem ad vos, cum Macedóniam pertransféro: nam Macedóniam pertransíbo. Apud vos autem sorsitan manébo, vel étiam hiemabo: ut vos me deducatis quocumque fero. Nolo enim vos modo in tránsitu vi-dere: spero enim me aliquantulum témporis manére apud vos, si Dóminus permiserit. Perma-

nébo autem Ephesi usque ad Pentecosten. Ostium enim mihi apertum est magnum et evidens : et adversarii multi.

Lectio ii.

Si autem vénérerit Timótheus, videte ut sine timore sit apud vos : opus enim Dómini operatur, sicut et ego. Ne quis ergo illum spernat : dedúcite autem illum in pace, ut véniat ad me : exspecto enim illum cum fratribus. De Apóllo autem fratre vobis notum fácio, quóniam multum rogávi eum, ut veníret ad vos cum fratribus : et útique non fuit volúntas, ut nunc veníret : véniet autem, cum ei vacuūm fúerit. Vigiláte, state in fide, viriliter agite, et confortámini. Omnia vestra in charitáte fiant.

SABBATO PRIMO

Post Octavam Epiphaniae.

Ad Vesperas omnia, præter Orationem, ut in Psalterio. 101. quod servatur in altis Sabbatis usque ad Septuag.

(Oratio.)

ONNIPOTENS sempitérne Deus, qui cœlestia simul et terréna moderáris: supplicationes populi tui cleménter exaudi, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Deinde flunt Commemoratio-nes ibidem positiæ in Psalm. 103.

DOMINICÀ II. POST EPIPH.

Omnia ut in Psalterio, præter sequentia.

In primo Nocturno.

Incipit Epistola secunda beati Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 4.

PAULUS, Apóstolus Jesu Christi, per voluntatēm Dei, et Timótheus frater, Ecclésiæ Dei quæ est Corínthi, cum omnibus sanctis qui sunt in univerſa Acháia. Grátia vobis, et pax a Deo Pa-ter nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pa-ter misericordiarum, et Deus totius consolatiōnis, qui consolātur nos in omni tribulatiōne nostra : ut possimmoſ et ipsi conso-

lari eos, qui in omni pressūra sunt, per exhortatiōnem qua exhortámur et ipsi a Deo. Quóniam sicut abūndant passiōnes Christi in nobis; ita et per Chri-stum abūndat consolatiō nostra.

Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furore tuo corripias me: * Miserere mei, Dómine. quóniam infirmus sum. ¶ Timor et tremor vénérunt super me, et contexérunt me tenebræ. Misere-re.

Lectio ii.

SIVE autem tribulámur pro vestra exhortatiōne et salutē : sive consolámur pro vestra consolatiōne, sive exhortámur pro vestra exhortatiōne et salutē : quæ operatur tolerantiā ea rúmdem passiōnum, quas et nos patimur, ut spes nostra firma sit pro vobis : sciētes, quod sicut sōciī passiōnum estis, sic eritis et consolatiōnis.

Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitatēm, esto refugium pauperum in tribulatiōne : * Quia tu solus laborem et dolorem consideras. ¶ Tibi enim derelictus est pauper, pupillo tu eris adjutor. Quia.

Lectio iii.

Non enim volumnus ignorare nos, fratres, de tribulatiōne nostra, quæ facta est in Asia : quóniam supra modum gravatum sumus supra virtutēm, ita ut tæderet nos etiam vivere. Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habuimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui suscitat mortuos: quide tantis periculis nos eripuit, et eruit in quem speramus, quóniam et adhuc eripiet, adjuvantibus e-vobis in oratiōne pro nobis : ut ex multorum persónis, ejus quæ in nobis est donatiōnis, per multos gratiæ agántur pro nobis. ¶ A dextris est mihi Dóminus nocommōear: * Propter hoc dilatatum est cor meum, et exultavit lingua mea. ¶ Dóminus pars hæreditatis meæ, et cálicis mei. Propter glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.
Lectio iv.

Ex Praef. in Epist. B. Pauli.

BRAMA Pauli Epistolárum lectiō
perne dum assídue auscúltō ,
perne hebdomadas singulas bis
sæpe , et ter et quater , quoties-
cūmque sanctórum Mártirum
memórias celebrámus , gáudio
exultó , tuba illa spiritálit pér-
fruens , et excitor , ac desidério
incaléscō , vocem mihi amicam
agnoscens , et sere præsentem
ipsum intuéri : et disseréntem
audire videor . Sed tamen dóleo ,
et moléstie fero , quod virum
hunc non omnes , sicut par est ,
cognoscunt : verum ita illum
nonnúlli ignórant , ut ne Episto-
lárur quidem ejus númerum
plane sciant . Hoc vero non im-
perfítia facit ; sed quod nolint
beáti hujus viri scripta assídue
in mánibus habére .

R Notas mihi fecisti , Dómine ,
vias vitæ : * Adimplébis me lœtia-
tia cum vultu tuo : delectationes
in déxtera tua usque in finem . ¶
Tu es qui restitus hæreditatē
meam mihi . Adimplébis .

Lectio v.

NEQUIS enim nos , quæ scimus ,
si quid scimus , ab ingénii
bonitáte atque acúmine scimus ,
sed quod erga hunc virum im-
pense affécti , ab illius lectiōne
numquam discédimus : siquidem
qui amant , ii plus quam céteri
omnes eórum facta norunt , quos
amant , ut qui de iis ipsis sint
sollíciti . Id quod beátus hic véluti
osténdens , ad Philippenses ait :
Sicut est mihi justum , ut hoc
de vobis ómnibus séntiam , eo
quod hábeam vos in corde , et
in vínculis meis , et in defen-
sione et confirmatione Evangélii .

Diligam te , Dómine , virtus
mea : Dóminus firmaméntum
meum , * Et refugium meum .
¶ Liberátor meus , Deus meus ,
adjútor meus . Et .

Lectio vi.

QUAPROPTER si et vos quoque
lectiōni diligénter atténdere

voluéritis , nihil áliud vobis erit
requiréndum . Verax est enim
Christi sermo dicéntis : Quærите ,
et inveniétis : pulsáte , et ape-
riétur vobis . Céterum , quandó-
quidem complures ex iis , qui
huc nobiscum convénient , et li-
berórum educationem , et uxóris
curam , et familiæ providéntiam
suscepére , ob idque totos sese
huic labóri dare non sústinent :
at certe ipsi vox excitáte ad ea
saltem capiénda , quæ álii col-
légerint : stúdii tantumdem iis ,
quæ dicta fúerint , auscultándis ,
quantum pecúnii colligéndis
impertiéntes . Nam etsi turpe sit ,
nonnisi tantum stúdii a vobis
exigere : optabile tamen erit , si
tantum saltem tribuátis .

I Dómini est terra , et plenitudo
ejus : * Orbis terrarum , et uni-
versi qui hábitant in eo . ¶ Ipse
super mária fundávit eam , et su-
per flúmina præparávit illam .
Orbis . Glória Patri . Orbis .

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem .

Lectio vii . Cap . 2 .

In illo tempore : Nuptiae factæ
sunt in Cana Galilææ , et erat
Mater Jesu ibi . Vocatus est au-
tem et Jesus , et discípuli ejus
ad nuptias . Et réliqua .

Homilia S. Augustíni Episcopi .

Tract. 9. in Joann. post init.

Quod Dóminus invitátus venit
ad nuptias , étiam excépta
mystica significatiōne , confir-
máre voluit quod ipse fecit nú-
ptias . Futuri enim erant , de qui-
bus dixit Apóstolus , prohibéntes
núbere , et dicéntes quod malum
essent nuptiae , et quod diabolus
eas fecisset : cum idem Dóminus
dicat in Evangélio , interrogátus
utrum líceat hómini dimittere
uxórem suam ex quálibet causa ,
non licére : excépti causa for-
nicatiōnis . In qua responsiōne ,
si meminstis , hoc ait : Quod
Deus conjúnxit , homo non sé-
paret .

R Ad te , Dómine , levávi ánimam
meam : * Deus meus , in te con-

fido, non erubescam. ¶ Custodi animam meam, et eripe me. Deus.

Lectio viii

Et qui bene erudití sunt in fide cathólica, novérunt quod Deus fecerit nuptias: et sicut conjúncio a Deo, ita diuítium a diabolo sit. Sed propterea in causa fornicatióis licet uxórem dimittere: quia ipsa esse uxor prior noluit, quae fidem conjugálem marito non servavit. Nec illæ, quae virginitatē Deo vovent, quamquam ampliorem gradum honoris et sanctitatis in Ecclésia téneant, sine nuptiis sunt: nam et ipsæ pertainent ad nuptias cum tota Ecclésia, in quibus nuptiis sponsus est Christus.

Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ¶ Tres sunt, qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Hoc it. semper dicitur post viii. Lect. ab hac Dñica usque ad Septuag., et a iij. Dñica post Pent. usque ad Advent. in Dñicis tantum.

Lectio ix.

Ac per hoc ergo Dóminus invitatus venit ad nuptias, ut conjugális cástitas firmaréetur, et ostenderéetur sacraméntum nuptiárum: quia et illárum nuptiárum sponsus personam Dómini figurábat, cui dictum est: Servasti vinum bonum usque adhuc. Bonum enim vinum Christus servávit usque adhuc, id est, Evangélium suum.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Laudes, omnia ut in Psalterio. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Nuptiæ factæ sunt * in Cana Galileæ, et erat ibi Jesus cum María Matre sua.

Oratio. Omnipotens. 202.

Deinde fiunt Commemorat. 103.

Ad Horas et Vesperas, omnia ut in Psalterio de Dominicis.

Ad Magnificat, Aña

Deficiénte vino, * jussit Jesus impléri hydrias aqua, quæ in vinum convérsa est, alleluia.

Oratio. Omnipotens. 202.

Deinde fiunt Commemorat. ut supra in Vesp. Sabbati. 103.

Post Oct. Epiph. usque ad Quadragesimam, quando occurrit fieri de Feria, fit Offic. ut in Psalt., exceptis iis, quæ sunt propria. Oratio vero dicitur de Dñica præc.

FERIA SECUNDA.

De Epist. secunda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 5.

INCIPIMUS sterum nosmetípsos commendare? aut numquid egémus (sicut quidam) commendatiis epístolis ad vos, aut ex vobis? Epístola nostra vos estis, scripta in códribus nostris, quæ scitur et légitur ab omnibus hominibus: manifestati quod epístola estis Christi, ministrata a nobis, et scripta non atraménto, sed Spíritu Dei vivi: non in tabulis lapídēis, sed in tabulis cordis carnalibus.

¶ Quam magna multitudine dulcedinis tuæ, Dómine, * Quam abscondisti timéntibus te! Et perfecisti eis qui sperant in te, Dómine, in conspectu filiorum hominum. Quam.

Lectio ii.

FIDUCIAM autem talēm habémus per Christum ad Deum: non quod sufficiétes simus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis: sed sufficiéntia nostra ex Deo est, qui et idóneos nos fecit ministros novi Testamenti, non littera, sed Spíritu: littera enim occidit, Spíritus autem vivificat. Quod si ministratio mortis litteris deformata in lapídibus fuit in glória, ita ut non possent inténdere filii Israel in faciem Moysi propter gloriam vultus ejus, quæ evacuatur: quómodo non magis ministratio Spíritus erit in glória?

¶ Adjutor meus esto, Deus: + Ne derelinquas me. ¶ Neque

despicias me, Deus salutaris meus. Ne derelinquas.

Lectio iij.

Nox si ministratio damnationis gloria est: multo magis abundant ministerium justitiae in gloria. Nam nec glorificatum est quod clarius in hac parte, propter excellenter gloriam. Si enim quod evacuat, per gloriam est: multo magis quod manet, in gloria est. Habentes igitur talis spem, multa fiducia uitimur: et non sicut Moyses ponebat velamen super faciem suam, ut non intenderent filii Israel in faciem ejus, quod evacuat, sed obtusi sunt sensus eorum. Usque in hodiernum enim diem, id ipsum velamen in lectio viteris Testamenti manet non revelatum, quoniam in Christo evacuat.

Benediccam Dominum in omni tempore: * Semper laus ejus in ore meo. V. In Domino laudabitur anima mea: audiant manus, et latenter. Semper. Gloria Patri. Semper.

Responsoria in hac et sequentibus Feriis posita, repetuntur in Feriis sequentium Hebdom. usque ad Septuagesimam.

FERIA TERTIA.

De Epistola secunda ad Corinthisios.

Lectio i. Cap. 5.

Scivis enim, quoniam si terrestris domus nostra hujus habitacionis dissolvatur, quod redificationem ex Deo habemus, domum non manufactam, aeternam in celis. Nam et in hoc ingemiscimus, habitacionem nostram, quam de celo est, supervenientes: si tamen vestiti, non nudi inveniamur. Nam et qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati: eo quod nolumus expoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur quod mortale est, a vita.

Auribus percipe, Deus, lacrymas meas: ne sis leas a me; remitte mihi: * Quoniam incola ego sum apud te, et peregrinus. V. Complacet tibi, ut eripias

me; Domine, ad adjuvandum me festina. Quoniam.

Lectio iij.

Avenientes igitur semper, scientes quoniam dum sumus in corpore, peregrinamur a Domino; (per fidem enim ambulamus, et non per speciem) audemus autem, et bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore, et praesentes esse ad Dominum. Et ideo contendimus sive absentes, sive praesentes, placere illi. Omnes enim nos mansueti opertet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

R Statuit Dominus supra petram pedes meos, et direxit gressus meos Deus: * Et misit in os meum canticum novum. Exaudiuit preces meas: et eduxit me de lacu misericordie. Et misit.

Lectio iij.

Scientes ergo timorem Domini, hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus. Spero autem et in conscientiis vestris manifestos nos esse. Non iterum commendamus nos vobis; sed occasiōnem damus vobis gloriandi pro nobis: ut habeatis ad eos qui in facie gloriāntur, et non in corde. Sive enim mente excēdimus, Deo: sive sobrii sumus, vobis. Charitas enim Christi urget nos; aestimantes hoc, quoniam si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: et pro omnibus mortuus est Christus: ut et qui vivant, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est, et resurrexit.

R. Ego dixi, Domine, miserere mei: * Sana animam meam, quia peccavi tibi. V. Ab omnibus iniquitatibus meis eripe me, Domine. Sana. Gloria Patri. Sana.

FERIA QUARTA.
De Epistola secunda ad Corinthisios.

Lectio i. Cap. 7.

Has ergo habentes promissiones, charissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis

et sp̄iritus, perficiētes sanctificatiōem in timōre Dei. Cāpīte nos. Nēminem lēsimus, nēminem corrūpīmus, nēminem circumvēnimus. Non ad comdemnatiōem vestram dico. Prædiximus enim, quod in cōrdibus nostris estis ad commoriēndum, et ad convivēndum.

¶. Ne perdisderis me cum iniquitatibus meis : * Neque in finem irātus reserves mala mea. y. Non intres in judicium eum servo tuo, Dōmine. Neque.

Lectio ii.

MULTA mihi fidūcia est apud vos, multa mihi gloriātio pro vobis : replētus sum consolatiōne, superabundo gāudio in omni tribulatiōne nostra. Nam et cum venissēmus in Maceđoniam, nullam rēquiem hābuit caro nostra, sed omnem tribulatiōnem passi sumus : foris pugnā, intus timōres. Sed qui consolātur hūmiles, consolatus est nos Deus in advēntu Titi. Non solum autem in advēntu ejus, sed etiā in consolatiōne, qua consolatus est in vobis, rēferens nobis vestrum desidērium vestrum fletum, vestram æmulatiōnem pro me, ita ut magis gaudērem. R. Parātum cor meum, Deus, parātum cor meum : * Cantābo, et psalmum dicam Dōmino. y. Exūrge glōria mea, exūrge psalṭerium et cithara, exūrgam dīlūculo. Cantābo.

Lectio iii.

QUONIAM etsi contristāvi vos in ep̄istola, non me pœnitit : et si pœnitēret, videns quod ep̄istola illa (etsi ad horam) vos contristavit, nunc gāudeo : non quia contristati estis, sed quia contristati estis ad pœnitētiā. Contristati enim estis secūndum Deum, ut in nullo detrimētum patiāmini ex nobis. Quā enim secūndum Deum tristitia est, pœnitētiā in salūtem stābilem operātur : sēculi autem tristitia mortem operātur.

¶. Adjutor meus, tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es : *

Deus meus misericōrdia mea. y. Lætābor, et exultābo, in te, psallam nōmini tuo, Altissime. Deus. Glōria Patri. Deus.

FERIA QUINTA.

De Ep̄istola secunda ad Corīnthios.

Lectio i. Cap. 10.

IPSI autem ego Paulus obsecro vos per mansuetūdinem et modēstiam Christi, qui in facie quidem hūmilius sum inter vos, absens autem confido in vobis. Rogo autem vos, ne præsens au-deam per eam confidētiā, qua existimor audēre in quosdam, qui arbitrantur nos tamquam secūndum carnem ambulēmus. In carne enim ambulāentes, non secūndum carnem militāmus.

¶. Deus, in te sperāvi, Dōmine, non confundar in æternū : in justitia tua libera me : * Et éripe me. y. Inclina ad me au-rem tuam, et salva me. Et.

Lectio ii.

NAM arma militiæ nostræ non carnālia sunt, sed potētia Deo ad destrucciōnem munitiōnum, consilia destruēntes, et omnem altitudinem extollēntem se adversus scientiam Dei, et in captivitatē redigēntes omnem intellectū in obsēquium Christi, et in promptu habēntes ulcisci omnem inobediētiā, cum im-plēta fūerit vestra obediētiā. Quā secūndum faciem sunt, vidēte. Si quis confidit sibi Christi se esse, hoc cogit̄ iterum apud se : quia sicut ipse Christi est, ita et nos.

¶. Repleātū os meum laude tua, ut hymnum dicam glōriæ tuæ, tota die magnitudinem tuam : noli me projicere in tempore se-nectutis : * Dum defēcerit in me virtus mea, ne derelinquas me. y. Gaudēbunt lábia mea cum cantāvero tibi. Dum.

Lectio iii.

NAM etsi amplius aliquid glo-riātus fūero de potestāte nostra, quam dedit nobis Dōminus in ædificationem, et non in destrucciōnem vestram : non eru-

hescam. Ut autem non existimer tamquam terrere vos per epistolas : quoniam quidem epistole , inquietunt , graves sunt , et fortes , præsentia autem corporis infirma , et sermo contemptibilis : hoc cogitet qui ejusmodi est : quia quales sumus verbo per epistolas absentes , tales et præsentes in facto. Non enim audemus insére , aut comparare nos quibusdam , qui seipso commendant ; sed ipsi in nobis nosmetipos metientes , et comparantes nosmetipos nobis.

¶ Gaudébunt labia mea cum cantávero tibi : * Et anima mea , quam redemisti , Dómine. v. Sed et lingua mea meditabitur justitiam tuam , tota die laudem tuam. Et . lória Patri. Et.

FERIA SEXTA.

De Epistola secunda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 12.

Si gloriari opertet (non expedit quidem) veniam autem ad visiones et revelationes Dómini. Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim (sive in corpore nescio , sive extra corpus nescio , Deus scit :) raptum hujusmodi usque ad tertium cœlum. Et scio hujusmodi hominem (sive in corpore , sive extra corpus nescio , Deus scit :) quoniam raptus est in Paradísum : et audivit arcana verba , que non licet homini loqui.

¶ Confitabor tibi , Dómine Deus , in toto corde meo , et honorificabo nomen tuum in æternum : * Quia misericordia tua , Dómine , magna est super me. v. Deus meus es tu , et confitabor tibi : Deus meus es tu , et exaltabo te. Quia misericordia.

Lectio ii

Pro hujusmodi gloriabor : pro me autem nihil gloriabor , nisi in infirmitatibus meis. Nam etsi voluerò gloriari , non ero insipiens : veritatem enim dicam : parco autem , ne quis me existimet supra id quod videt in me , aut aliquid audit ex me. Et

ne magnitudo revelationum extollat me , datus est mihi stimulus carnis meæ angelus satanæ , qui me colaphizet. Propter quod ter Dóminum rogavi , ut discederet a me , et dixit mihi : Sufficit tibi grátia mea : nam virtus in infirmitate perficitur.

¶ Misericordia tua , Dómine , magna est super me : * Et liberasti animam meam ex inferno interiori. v. In die tribulatiōnis mea clamavi ad te , quia exaudiisti me. Et.

Lectio iii.

IMBENTER fitur gloriabor in infirmitatibus meis , ut inhabitet in me virtus Christi. Propter quod plæceo mihi in infirmitatibus meis , in contumeliis , in necessitatibus , in persecutiōibus , in angustiis pro Christo. Cum enim infirmor , tunc potens sum. Factus sum insipiens , vos me coegistis. Ego enim a vobis débui commendari : nihil enim minus sui ab iis , qui sunt supra modum Apóstoli : tametsi nihil sum.

¶ Factus est mihi Dóminus in refugium : * Et Deus meus in auxilium spei meæ. v. Eripuit me de inimicis meis fortissimis , et factus est Dóminus protéctor meus. Et . lória Patri. Et.

SABBATO.

De Epistola secunda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 13.

Ecce tertio hoc véni ad vos : In ore duorum , vel trium testimoniū stabit omne verbum. Prædixi , et prædico ut præsens , et nunc absens iis qui ante peccaverunt , et céteris omnibus , quoniam si vénero sterum , non parcam. An experimentum queritis ejus , qui in me loquitur , Christus , qui in vobis non infirmatur , sed potens est in vobis ? Nam etsi crucifixus est ex infirmitate : sed vivit ex virtute Dei. Nam et nos infirmi sumus in illo : sed vivemus cum eo ex virtute Dei in vobis.

¶ Ne perdideris. 206.

Lectio iij.

VOSMETIPSO斯 tentáte si estis in fide , ipsi vos probáte . An non cognoscitis vosmetipso斯 , quia Christus Jesus in vobis est ? nisi forte reprobri estis . Spero autem quod cognoscetis , quia nos non sumus reprobri . Oramus autem Deum , ut nihil mali faciatis : non ut nos probati appareamus . sed ut vos quod bonum est faciatis : nos autem ut reprobri simus . Non enim possumus aliquid adversus veritatem , sed pro veritate . Gaudemus enim , quoniam nos infirmi sumus , vos autem potentes estis . Hoc et oramus vestram consummationem .

¶ Paratum cor . 206.

Lectio iiij.

Inko hæc absens scribo , ut non præsens durius agam secundum potestatem , quam Dominus dedit mihi in ædificationem , et non in destrucionem . De cetero , fratres , gaudete , perfecti estote , exhortamini , idem sapite , pacem habete , et Deus pacis et dilectionis erit vobiscum . Salutate frivicem in osculo sancto . Salutant vos omnes sancti . Gratia Domini nostri Iesu Christi , et charitas Dei , et communicatio sancti Spiritus sit cum omnibus vobis . Amen .

¶ Adjutor meus . 206.

Ad Vesperas . Oratio .

ONNIOPOTENS sempiterne Deus , infirmitatem nostram propitiatus respice : atque ad protegendum nos desteram tuæ majestatis extende . Per Dominum .

DOMINICA III. POST EPIPH.

in primo Nocturno .

Incipit Epistola beati Pauli Apóstoli ad Galatas .

Lectio i. Cap. 4.

PAULUS Apóstolus non ab hominibus , neque per hominem , sed per Iesum Christum , et Deum Patrem , qui suscitavit eum a mortuis : et qui mecum sunt omnes fratres , Ecclésiis Galatiæ . Gratia vobis , et pax a Deo Patre . et Domino nostro Iesu Christo , qui dedit semetipsum

pro peccatis nostris , ut eriperet nos de praesenti saeculo nequam secundum voluntatem Dei , et Patris nostri , cui est gloria in saecula saeculorum . Amen .

¶ Dómine , ne in ira tua arguas me , neque in furore tuo corripias me . Miserere mei , Dómine , quoniam infirmus sum . Timor et tremor venerunt super me , et contexerunt me tenebrae . Miserere .

Lectio ij.

Minor quod sic tam cito transferimini ab eo , qui vos vocavit in gratiam Christi in aliud Evangélium : quod non est aliud , nisi sunt aliqui , qui vos conturbant , et volunt convertere Evangélium Christi . Sed licet nos , aut Angelus de cœlo evangelizet vobis præterquam quod evangelizavimus vobis , anathema sit . Sicut præfiximus , et nunc iterum dico : Si quis vobis evangelizaverit præter id , quod accepistis , anathema sit . Modo enim hominibus suadeo , an Deo ? An quero hominibus placere ? Si adhuc hominibus placarem , Christi servus non essem .

¶ Deus , qui sedes super thronum , et iudicas aequitatem , esto refugium pauperum in tribulatione : Quia tu solus laborem , et dolorem consideras . Tibi enim derelictus est pauper , pupillo tu eris adjutor . Quia .

Lectio vij.

NOTUM enim vobis facio , fratres , Evangélium quod evangelizatum est a me , quia non est secundum hominem : neque enim ego ab homine accépi illud , neque dídi , sed per revelationem Jesu Christi . Audistis enim conversationem meam aliquando in Judaismo : quoniam supra modum persequébar Ecclesiæ Dei , et expugnabam illam , et proficiébam in Judaismo supra multos coetaneos meos in genere meo abundanter emulatior existens paternarum mearum traditionum .

R. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatum est cor meum, et exultávit lingua mea. **V.** Dóminus pars hæreditatis meæ, et calicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne S. Augustini Episcopi in Epistolam ad Gálatas.

Lectio iv. In Praef. t. 4.

CAUSA, propter quam scribit Apóstolus ad Galatas, hæc est: ut intellécant gratiā Dei id secum agere, ut sub lege jam non sint. Cum enim prædicata eis esset Evangélii grātia, non defuerunt quidam ex circumcisōne, quamvis Christiāni nōmine, nondum tamen tenētes ipsum grātiae beneficium, et adhuc voléntes esse sub oneribus legis, quæ Dóminus Deus imposuerat non justitiæ serviéntibus, sed peccato: justam scilicet legem injūstis hominib⁹ dando ad demonstranda peccata eorum, non auferénda. Non enim aufort peccata, nisi grātia fidei, quæ per dilectionem operatur.

H. Notas mihi fecisti, Dómine, vias vitæ: * Adimplébis me lætitia cum vultu tuo: delectationes in dexterā tua usque in finem. **V.** Tu es qui restitues hæreditatem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

Sub hac ergo grātia jam Gálatas constitutos illi volébant constitūere sub oneribus legis, asseverantes nihil eis prodēsse Evangélium, nisi circumcidérētur, et céteras carnáles iudici ritus observationes subfrent. Et ideo Paulum Apóstolum suspéctum habére cooperant, a quo illis Evangélium prædicatum erat, tamquam non teneñtem disciplinam ceterorūm Apostolorūm, qui gentes cogéhant judaizare.

I. Diligam te, Dómine, virtus mea: Dóminus firmamentum meum, * Et refúgium meum. **V.** Liberator meus, Deus meus, adjutor meus. Et.

TOTUM.

Lectio vij.

TALIS quidem quæstio est et in epistola ad Romános: verūtamē videtur aliquid interesse, quod ibi contentiōnem ipsam dírimit, litēmque compónit, quæ inter eos qui ex Judæis, et eos qui ex géntibus crediderant, orta erat: cum illi tamquam ex méritis operum legis, sibi redditum Evangélii præmium arbitraréntur, quod præmium incircumcisōis tamquam immēritis nolébant dari: illi contra Judæis se præférre gestírent, tamquam intersectóribus Dómini. In hac vero Epistola ad eos scribit, qui jam commoti erant auctoritate illorum, qui ex Judæis erant, et ad observationes legis cogébant. **R.** Dómini est terra, et plenitudo ejus: * Orbis terrarum, et universi qui hábitant in eo. **V.** Ipse super māria fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

In illo tempore: Cum descendisset Jesus de monte, secutæ sunt eum turbæ multæ: et ecce leprósus véniens adorabat eum. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. t. Com. in c. 8. Matth.

Decurrunt turbæ, quia ad altiōra ascéndere non valuerunt. Et primus ei occurrerit leprósus: nequid enim pótterat cum lepra tam multiplicem in monte Salvatoris audire sermōnem. Et notandum, quod hic primus specialiter curatus sit: secundo, puer Centurionis: tertio, soror Petri fíebriens in Capharnaum: quarto loco, qui oblati sunt ei a dæmonio vexati: quoruim spíritus verbo ejiciébat, quando et omnes male babéntes curavit.

H Ad te, Dómine, levávi animam

14

meam : * Deus meus , in te confido , non erubescam . V. Custodi animam meam , et eripe me . Deus meus .

Lectio viii.

Et ecce leprósus véniens adorabat eum , dicens . Recte post prædicationem , atque doctrinam signi offertur occasio , ut per virtutem miraculi , præteritus apud audiéntes sermō firmetur . Dómine , si vis , potes me mundare . Qui voluntatem rogat , de virtute non dubitat . Et exténdens Jesus manum téigit eum , dicens : Volo , mundare . Extendente manum Dómino , statim lepra fugit . Simulque considera , quam humilis , et sine jactantia respónsus . Ille dixerat , Si vis : Dóminus respóndit . Volo . Ille præmisserat , Potes me mundare : Dóminus jungit , et dicit : Mundare . Non ergo , ut plerique Latinorum putant , jungendum est , et legendum , Volo mundare : sed separátim : ut primum dicat , Volo ; deinde imperet , Mundare . **i** Duo Séraphim clamabant alter ad alterum : * Sanctus , sanctus , sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus . **i** Tres sunt , qui testimónium dant in cœlo : Pater , Verbum , et Spíritus sanctus ; et hi trés unum sunt . Sanctus . Glória Patri . Plena .

Lectio ix.

Et ait illi Jesus : Vide , némini dixeris . Et revera quid erat necesse , ut sermone jactaret , quod corpore prælerébat ? Sed vnde , ostende te sacerdóti . Várias ob causas mittit eum ad sacerdótem : primum propter humilitatem , ut sacerdóribus deférre honórem videátur . Erat enim lege præceptum , ut qui mundati fuerant a lepra , offérrent múnera sacerdóribus . Deinde , ut mundatum vidéntes leprósum , aut créderent Salvatóri , aut non créderent : si créderent , salvaréntur : si non créderent , inexcusabiles forent .

Et simul , ne quod in eo sépissime criminabantur , legem videretur infringere .

Te Deum laudamus . 45.

Ad Benedictus , Aña

Cum descendisset * Jesus de monte , ecce leprósus véniens adorabat eum , dicens : Dómine , si vis , potes me mundare : et exténdens manum téigit eum , dicens : Volo , mundare .

Oratio . Omnipotens . 208.

Ad Magnificat , Aña
Dómine , si vis , * potes me mundare : et ait Jesus : Volo , mundare .

FERIA SECUNDA.

De Epistola ad Gálatos .

Lectio . Cap . 3.

O insensati Gálatæ ! quis vos lascinavit non obediare veritati , ante quorum oculos Jesus Christus præscriptus est , in vobis crucifixus ? Hoc solum a vobis volo discere : Ex opéribus legis spíritum accepistis , an ex auditu fidei ? Sic stulti estis , ut cum spíritu corpóritis , nunc carne consumménini ? Tanta passi estis sine causa ? si tamen sine causa . Qui ergo tribuit vobis spíritum , et operátur virtutes in vobis : ex opéribus legis , an ex auditu fidei ? Sicut scriptum est : Abraham crēdidit Deo , et reputatum est illi ad justitiam .

i Quam magna . 204.

Lectio x.

i cognoscitis ergo , quia qui ex fide sunt , ii sunt filii Abrahæ . Próvidens autem Scriptúra , quia ex fide justificat gentes Deus , prænuntiavit Abrahæ : Quia benedicentur in te omnes gentes . Igitur qui ex fide sunt , benedicentur cum fideli Abrahæ . Quicunque enim ex opéribus legis sunt , sub maledicto sunt . Scriptum est enim : Maledictus omnis qui non permánserit in omnibus , quæ scripta sunt in libro legis , ut faciat ea . **i** Adjutor meus . 204.

Lectio xi .

Q uoniam autem in lege nemo justificatur apud Deum , manifestum est : quia justus

Ex fide vivit. Lex autem non est ex fide: sed, Qui fecerit ea, vivet in illis. Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum: quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno: ut in gentibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Iesu, ut pollicitationem spiritus accipiamus per fidem.

R. Benedicam Dominum. 205.

FERIA TERTIA.

De Epistola ad Galatas.

Lectio i. Cap. 5.

STABE, et nolite iterum jugo servitutis contineri. Ecce ego Paulus dico vobis: quoniam si circumcidamini, Christus vobis nihil prôderit. Testificor autem rursus omni homini circumcidenti se, quoniam debitor est universæ legis faciendæ. Evacuati estis a Christo, qui in lege justificamini: a gratia excidistis. Nos enim spiritu ex fide, spem justitiae expectamus.

R. Auribus percipe. 205.

Lectio ii.

NAM in Christo Iesu neque circumcisio aliquid valet, neque præputium: sed fides, quæ per charitatem operatur. Currebatis bene: quis vos impedit veritati non obedire? Persuasio haec non est ex eo, qui vocat vos. Modicum fermen- tum totam massam corrumpit. Ego confido in vobis in Domino, quod nihil aliud sapietis: qui autem conturbat vos, portabit judicium, quicunque est ille.

R. Statuit Dominus. 205.

Lectio iii.

Ego autem, fratres, si circumcisio adhuc prædico, quid adhuc persecutionem patior? Ergo evacuatum est scandalum crucis. Utinam et abscondantur qui vos conturbant. Vos enim in libertatem vocati estis, fratres: tantum ne libertatem in occasionem detis carnis, sed per charitatem spiritus servite invicem. Omnis enim lex in uno sermone impletur: diligere proximum tuum sicut teipsum.

Quod si invicem mordetis, et comeditis, videte ne ab invicem consumamini. Dico autem: Spiritu ambulare, et desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem: hec enim sibi invicem adversantur, ut non quaecumque vultus, illa faciat.

R. Ego dixi. 205.

FERIA QUARTA.

Incipit Epistola B. Pauli Apóstoli ad Ephesios.

Lectio i. Cap. 4.

PAULUS Apóstolus Jesu Christi per voluntatem Dei, omnibus sanctis, qui sunt Ephesi, et fidelibus in Christo Iesu. Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in celéstibus in Christo, sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati in conspectu ejus in charitate.

R. Ne perdideris. 206.

Lectio ii.

Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum, secundum propositorum voluntatis suæ, in laudem gloriae gratiae suæ, in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo. In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum secundum divitias gratiae ejus, quæ superabundavit in nobis in omni sapientia et prudentia: ut notum ficeret nobis sacramentum voluntatis suæ, secundum beneplacitum ejus, quod proposuit in eo, in dispensatione plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quæ in celis, et quæ in terra sunt, in ipso.

R. Paratum cor. 206.

Lectio iii.

In quo etiam et nos sorte vocati sumus, prædestinati secundum propositorum ejus, qui operatur omnia secundum consi-

lium voluntatis suæ: ut simus in laudem gloriæ ejus nos, qui ante speravimus in Christo. In quo et vos, cum audissetis verbum veritatis (Evangelium salutis vestræ) in quo et credentes signati estis Spíritu promissiōnis sancto, qui est pignus hereditatis nostræ, in redemptiōne acquisitionis, in laudem gloriæ ipsius.

R. Adjutor meus. 206.

FERIA QUINTA.

De Epistola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 4.

Obscurao itaque vos ego vinctus in Dómino, ut digne ambuletis vocatiōne, qua vocati estis, cum omni humilitate et mansuetudine, cum patientia, supportantes invicem in charitate, solliciti servare unitatem sp̄iritus in vinculo pacis. Unum corpus, et unus sp̄iritus, sicut vocati estis in una spe vocatiōnis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes, et per ómnia, et in ómnibus nobis.

R. Deus, in te speravi. 206.

Lectio ij.

Uniquique autem nostrum data est gratia, secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dicit: Ascéndens in altum captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus. Quod autem ascéndit, quid est, nisi quia et descendit primum in inferiores partes terræ? Qui descendit, ipse est et qui ascéndit super omnes cœlos, ut impleret ómnia.

R. Repleatur. 206.

Lectio iiiij.

Et ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelistas, álios autem pastores et doctores, ad consummationem sanctorum in opus ministérii, in ædificationem corporis Christi, donec occurramus omnes in unitatem fidei, et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudoinis

Christi: ut jam non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento doctrinæ in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris. Veritatem autem facientes in charitate, crescamus in illo per ómnia, qui est caput Christus.

R. Gaudébunt labia mea. 207.

FERIA SEXTA.

De Epistola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 5.

Estote ergo imitatores Dei, sicut filii charissimi: et ambulate in dilectione, sicut et Christus diléxit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblationem, et hóstiam Deo in odorem suavitatis. Fornicatio autem, et omnis immunditia, aut avaritia, nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitudine, aut stultilorum, aut scurrilitas, quæ ad rem non pertinet: sed magis gratiarum actio.

R. Contébor tibi, Dómine. 207.

Lectio ij.

Hoc enim scítote intelligentes, quod omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi et Dei. Nemo vos seducat inanibus verbis: propter haec enim venit ira Dei in filios dissidentes. Nolite ergo éltici participes eorum. Eratis enim aliquando tenebræ: nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte.

R. Misericordia tua. 207.

Lectio iiiij.

Factus enim lucis est in omni bonitate, et justitia, et veritate: probantes quid sit beneplacitum Deo: et nolite communicare opéribus in fructuosis tenebrarum, magis autem redarguite. Quæ enim in occulto sunt ab ipsis, turpe est et dicere. Omnia autem quæ arguuntur, a lumine manifestantur: omne enim quod manifestatur, lumen est. Propter quod dicit: Surge qui dormis, et exúrge a mortuis, et illuminabit te Christus.

R. Factus est mihi. 207.

SABBATO.

De Epistola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 6.

Fili, obedite parentibus vestris in Dōmino: hoc enim justum est. Honóra patrem tuum, et matrem tuam: quod est mandatum primum in promissione: ut hene sit tibi, et sis longævus super terram. Et vos, patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros: sed educate illos in disciplina et correptione Dōmini.

R. Ne perdisderis. 206.

Lectio ij.

Servi, obedite dōminis carnalijs bus cum timore et tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo: non ad oculum serviétes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate serviétes sicut Dōmino, et non hominibus: sciéntes quóniam unusquisque quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet a Dōmino, sive servus, sive liber. Et vos dōmini éadem facite illis, remittéentes minas: sciéntes quia et illorum et vester Dōminus est in corlīs: et personarum acceptio non est apud eum.

R. Paratum cor meum. 206.

Lectio iij.

De cetero, fratres, confortámini in Dōmino, et in poténtia virtutis ejus. Induite vos armatúram Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli: quóniam non est nobis collectatio adversus carnem et sanguinem: sed adversus principes et potestates: adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiā, in cœlestibus. Propterea accípite armatúram Dei, ut possitis resistere in die malo, et in omnibus perfeciti stare.

R. Adjutor meus. 206.

Ad Vesperas. Oratio.

Dives, qui nos in tantis periculis constitutos, pro humana scis fragilitate non posse subs-

tere: da nobis salutem mentis et corporis; ut ea, quae pro peccatis nostris patimur, te adjuvante, vincamus. Per Dñum.

DOMINICA IV. POST EPIPH.

In primo Nocturno.

Incipit Epistola beati Pauli

Apóstoli ad Philippenses.

Lectio j. Cap. 4.

PAULUS, et Timótheus servi Iesu Christi, omnibus sanctis in Christo Iesu, qui sunt Philippis, cum Episcopis, et Diaconibus. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dōmino Iesu Christo. Gratiás ago Deo meo in omni memória vestri, semper in cunctis orationibus meis pro omnibus vobis cum gáudio deprecationem faciens, super communicatiōne vestra in Evangélio Christi a prima die usque nunc: confidens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Iesu. Sicut est mihi justum hoc sentire pro omnibus vobis, eo quod habeam vos in corde, et in vinculis meis, et in defensione, et confirmatione Evangélii, socios gaudii mei omnes vos esse.

R. Dōmine, ne in ira tua árguas me, neque in furore tuo corripias me: * Miserere mei, Dōmine, quóniam infirmus sum. N. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserere.

Lectio ij.

Testis enim mihi est Deus, quomodo cùpiam omnes vos in visceribus Iesu Christi. Et hoc oro, ut charitas vestra magis ac magis abundet in scientia et in omni sensu, ut probetis potiora, ut sitis sincéri, et sine offensa in diem Christi, repleti fructu iustitiae per Jesum Christum, in gloriā et laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quae circa me sunt, magis ad profectum venerunt Evangélii: ita ut vincula mea manifestassent in Christo in omni prætorio, et in ceteris omnibus: et

plures e fratribus in Dómino confidéntes vínculis meis , abundátius audérent sine timóre verbum Dei loqui.

¶ Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne : * Quia tu solus labórem et dolórem consideras. ». Tibi enim derelictus est pauper, pupillo tu eris adjútor. Quia.

Lectio iij.

Quidam quidem et propter invídiām et contentiōnem , quidam autem et propter bonam voluntátem Christum prædicant, quidam ex charitáte, scientes quóniam in defensiōne Evangélii pósitus sum. Quidam autem ex contentiōne Christum annuntiant non sincére, existimantes pressúram se suscitatēr vínculis meis. Quid enim ? Dum omni modo , sive per occasiōnem, sive per veritátem Christus annuntiétur : et in hoc gaujeo, sed et gaudébo,

¶ A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear : * Propter hoc dilatátum est cor meum , et exultávit lingua mea. » Dóminus pars hæreditatis meae, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Pape.

Lectio iv. L. 4. c. 50.

REPLÉNTS refectionibus corpus, ne extenuátum deficiat : extenuámus abstinentia , ne nōs replétum premat : vegetámus hoc mórbis, ne situ immobiliatis intéreat : sed cítius hoc collocando sislimus, ne ipsa sua vegetatione succumbat ; adjumentis hoc véstium tégimus, ne frigus intérimat : et quæsita adjumenta projicimus, ne calor exúrat. Tot igitur diversitáibus occurréntes, quid agimus, nisi corruptibilitati servímus, ut saltem multiplicitas impénsi obséquii corpus sustineat, quod anxietas infirmæ mutabilitatis gravat?

¶ Notas mihi fecisti, Dómine,

vias vitæ : * Adimplébis me lætitia cum vultu tuo : delectatiōnes in dextera tua usque in finem. » Tu es qui restitues hæreditati meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

Unde bene per Paulum dicitur Vanitati enim subiecta es creatura non volens, sed propter eum qui subjécit eam i spe : quia et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis , in libertatem gloriæ filiorum Dei. Vanitati quippe creatura non volens subditur quia homo, qui ingénitæ constantiæ statum volens deseruit, pressus justæ mortalitati pondere, nolens mutabilitati suæ corruptioni servit. Se creatura hæc tunc a servitute corruptionis eripitur, cum a filiorum Dei gloriam incorrupte resurgendo sublevatur.

¶ Diligam te, Dómine , virtus mea : Dóminus firmamentum meum,* Et refúgium meum. » Liberátor meus, Deus meus adjútor meus. Et.

Lectio vi.

Ihic itaque élécti moléstia vici sunt, quia adhuc corruptionis sue pena deprimuntur sed cum corruptibili carne exūmur, quasi ab his, quibus nur adstringimur, moléstiae víncis relaxámur. Præsentari nanci que jam Deo cùpimus, sed adhuc mortális corporis obligatioi prepedimur. Jure ergo vincimur, quia adhuc incéssu nostri desiderii ad Deum Ihsum non habémus. Unde ber Paulus, aterna desiderans, statamen adhuc corruptionis suascinam portans, vincitus olimat: Cúpido dissolvi, et esse cum Christo. Dissolvi enim non quereret, nisi se proculdubio et etum vidéret.

¶ Dómini est terra, et plenitudo ejus : * Orbis terrarum, universi qui hábitant in eo. Ipse super maria fundávit ea et super flúmina præparavit eam. Orbis Glória Patri. Orbis

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 8. c

In illo tempore : Ascendente Jesu in naviculam, secuti sunt eum discípuli ejus : et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus, ipse vero dormiébat. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi
Presbyteri.

Lib. 4. Com. in c. 8. Matth.

Quintum signum fecit, quando ascéndens navem de Capháraum, ventis imperávit et mari. Sextum, quando in regione Gerasenórum dedit potestátem dæmónibus in porcos. Séptimum, quando ingrédens civitatem suam, paralyticum secundum curávit in lécitulo. Primus enim paralyticus est puer Centuriónis. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus, in te confido, non erubéscam. Custodi animam meam, et éripe me, Deus.

Lectio viij.

¶ Psx vero dormiébat : et accesserunt ad eum, et suscitaverunt eum, dicentes : Dómine, salva nos. Hujus signi typum in Jona légitimus, quando céteris periclitantibus, ipse secúrus est, et dormit, et suscitatur; et império ac sacramento passiónis sua liberat suscitantes. Tunc surgens imperávit ventis et mari. Ex hoc loco intelligimus, quod omnes creaturæ séntiant Creatórem. Quas enim increpávit, et quibus imperávit, séntiunt imperántem : non erróre hæreticorum, qui ómnia putant animantia, sed maiestate Condítoris, quæ apud nos insensibilia, illi sensibilia sunt. ¶ Duo Séraphim clamabant alter ad alterum : * Sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : - Plena est omnis terra glória ejus. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo : Pater, Verbum, et Spíritus sanctus ; et hi tres unum sunt. Sanctus, glória Patri. Plena.

Lectio ix.

¶ orao hómines mirati sunt, dicentes : Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei ? Non discípuli, sed nautæ, et céteri qui in navi erant, mirabantur. Sin autem quis contendit, voluerit eos, qui mirabántur, fuisse discípulos : respondébimus, recte hómines appellátos, qui necdum noverant poténtiam Salvatóris.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus. Aia.

Ascendente Jesu * in naviculam, ecce motus magnus factus est in mari : et suscitaverunt eum discípuli ejus, dicentes : Dómine, salva nos, perimus.

Oratio. Deus, qui nos. 245.

Ad Magnificat. Aia.

Dómine, * salva nos, perimus : impéra, et fac, Deus, tranquillitatem.

FERIA SECUNDA.

De Epistola ad Philippenses.

Lectio i. Cap. 4.

¶ TAQUR, fratres mei charissimi et desideratissimi, gaudium meum, et coróna mea : sic state in Dómino, charissimi. Evidiam rogo, et Syntychen déprecior idíspsum sápere in Dómino. Etiam rogo et te, germáne compar, áduja illas, quæ mecum laboravérunt in Evangélio cum Cleménte, et céteris adjútóribus meis, quorum nómina sunt in libro vitæ.

¶ Quam magna. 204.

Lectio ii.

GAUDETE in Dómino semper : iterum dico, gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus homínibus: Dñus prope est. Nihil solliciti sitis: sed in omni oratione et obsecratione, cum gratiarum actione, petitiones vestræ innotescant apud Deum. Et pax Dei, quæ exúperat omnem sensum, custodiat corda vestra, et intelligentias vestras in Christo Jesu.

¶ Adjutor meus. 204.

Lectio iii.

¶ Et cétero, fratres, quæcunque sunt vera, quæcunque pu-

dica , quæcumque justa , quæcumque sancta , quæcumque amabilia , quæcumque bona famæ , si qua virtus , si qua laus disciplinæ , hæc cogitare. Quæ et didicistis , et accepistis , et audistis , et vidistis in me , hæc agite : et Deus pacis erit vobiscum. Gavisus sum autem in Dómino vehementer , quóniam tandem aliquando reflorufstis pro me sentire , sicut et sentiebatis : occupati autem eratis.

R. Benedicam. 205.

FERIA TERTIA.

Incipit Epistola beati Pauli Apóstoli ad Colossenses.

Lectio i. Cap. 1.

PAULUS Apóstolus Jesu Christi per voluntatem Dei , et Timótheus frater; eis. qui sunt Colossis , sanctis et fidelibus fratribus in Christo Jesu. Grátia vobis , et pax a Deo Patre nostro , et Dómino Jesu Christo. Gratiás agimus Deo , et Patri Dómini nostri Jesu Christi semper pro vobis orantes : audiéntes fidem vestram in Christo Jesu , et dilectionem , quam habetis in sanctos omnes propter spem , quæ repósa est vobis in cordis: quam audistis in verbo veritatis Evangelii : quod pervenit ad vos , sicut et in universo mundo est , et fructificat , et crescit sicut in vobis ex ea die , qua audistis , et cognovistis gratiam Dei in veritate , sicut didicistis ab Eaphra , charissimo consérvo nostro , qui est fidélis pro vobis minister Christi Jesu , qui etiam manifestavit nobis dilectionem vestram in spíitu.

R. Auribus. 205.

Lectio ii.

IDEO et nos ex qua die audivimus , non cessámus pro vobis orantes . et postulantes , ut impleámini agnitione voluntatis ejus , in omni sapiéntia et intellectu spirituali : ut ambulétis digne Deo per ómnia placentes , in omni opere bono fructificantes , et crescentes in scientia Dei : in omni virtute confortati

secundum poténtiam claritatis ejus , in omni patiéntia et longanimitate , cum gáudio grátias agéntes Deo Patri , qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine.

R. Státuit Dóminus. 205.

Lectio iii.

Qui eripuit nos de potestate tenebrarum , et tránsfult in regnum Fílli dilectionis suæ , in quo habémus redemptiōnē per sanguinem ejus , remissiōnem peccatórum : qui est imágō Dei invisibilis , primogénitus omnis creaturæ : quóniam in ipso cónditæ sunt univerſa in cœlī et in terra , visibilia et in visibilia , sive Throni , sive Dominationes , sive Principátus , sive Potestates , ómnia per ipsum et in ipso créata sunt : et ipse est ante omnes , et ómnia in ipso constant. Et ipse est caput cörperis Ecclesiæ , qui est principium , primogénitus ex mórtuis.

R. Ego dixi. 205.

FERIA QUARTA.

De Epistola ad Colossenses.

Lectio i. Cap. 3. b et 4.

INDUITE vos ergo sicut électi Dei , sancti et dilécti , viscera misericordiae , benignitatem , humilitatem , modéstiam , patiētiā , supportantes invicem , et donantes vobismetipsis , si quis adversus aliquem habet querelam : sicut et Dóminus donávit vobis , ita et vos. Super ómnia autem hæc , charitatem habete , quod est vínculum perfectionis ; et pax Christi exultet in cōrdibus vestris , in qua et vocati estis in uno corpore : et grati estote.

R. Ne perdideris. 206.

Lectio ii.

VERBUM Christi hábitet in vobis abundanter , in omni sapiéntia , docéntes et commonéntes vosmetipsos , psalmis , hymnis et cáanticis spirituálibus , in gratiā cantantes in cōrdibus vestris Deo. Omne quodcumque facitis in verbo , aut in opere , ómnia in nōmine Dómini Jesu Christi , gratiás agéntes Deo et Patri per

Ipsum. Mulieres, subditæ estote viris, sicut opertet in Domino. Viri, diligite uxores vestras, et nolite amari esse ad illas. Filii, obedite parentibus per omnia: hoc enim placitum est in Domino. Patres, nolite ad indignationem provocare filios vestros, ut non pusillo animo fiant.
R. Paratum cor meum. 206.

Lectio iii.

SERVI, obedite per omnia domini nis carnalibus, non ad seculum servientes quasi hominibus placentes, sed in simplicitate cordis, timentes Deum. Quodcumque facitis, ex animo operamini sicut Domino, et non hominibus: scientes quod a Domino accipietis retributionem hereditatis. Domino Christo servite. Qui enim injuriam facit, recipiet id quod inique gessit: et non est personarum acceptio apud Deum. Domini, quod justum est et aequum, servis prestate: scientes quod et vos Domini habetis in celo. Orationi instate, vigilantes in ea in gratiarum actione.

R. Adjutor meus. 206.

FERIA QUINTA.

Incipit Epistola prima B. Pauli Apostoli ad Thessalonicenses.

Lectio i. Cap. 1.

PAULUS, et Silvanus, et Timotheus, Ecclesiæ Thessalonicensium in Deo Patre, et Domino Iesu Christo. Gratia vobis, et pax. Gratiæ agimus Deo semper pro omnibus vobis, memoriam vestri facientes in orationibus nostris sine intermissione, memores operis fidei vestrae, et laboris, et charitatis, et sustinentiae spei Domini nostri Iesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum: scientes fratres, dilecti a Deo, electionem vestram: quia Evangelium nostrum non fuit ad vos in sermone tantum, sed et in virtute, et in Spiritu sancto, et in plenitudine multa, sicut scitis quales fuerimus in vobis propter vos.

R. Deus, in te. 206.

Lectio ii.

Et vos imitatores nostri facti estis, et Domini, excipientes verbum in tribulacione multa cum gudio Spiritus sancti: ita ut facti sitis forma omnibus credentibus in Macedonia et in Achæa. A vobis enim dissimilatus est sermo Domini, non solum in Macedonia, et in Achæa, sed et in omni loco fides vestra, quæ est ad Deum, profecta est, ita ut non sit nobis necesse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annuntiant qualiter intratum habuerimus ad vos, et quomodo conversi estis ad Deum a simulacris, servire Deo vivo et vero, et expectare Filium ejus de celis (quem suscitavit ex mortuis) Jesum, qui eripuit nos ab ira ventura.

R. Repleatur. 206.

Lectio iii. Cap. 2.

Nam ipsi scitis, fratres, intratum nostrum ad vos, quia non inanis fuit: sed ante passi, et contumeliis affecti (sicut scitis) in Philippi, fiduciam habuimus in Deo nostro loqui ad vos Evangelium Dei in multa sollicitudine. Exhortatio enim nostra non de errore, neque de immunditia, neque in dolo, sed sicut probati sumus a Deo, ut crederetur nobis Evangelium: ita loquimur, non quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquando fuiimus in sermone adulacionis, sicut scitis: neque in occasione avaritiae, Deus testis est: ne quærentes ab hominibus gloriam, neque a vobis, neque ab aliis.

R. Gaudebunt. 207.

FERIA SEXTA.

De Epistola prima ad Thessalonicenses.

Lectio i. Cap. 4.

De cetero ergo, fratres, rogamus vos et obsecramus in Domino Iesu, ut quemadmodum accepistis a nobis quomodo operte vos ambulare, et placere Deo, sic et ambulatis, ut abundatis magis. Scitis enim quæ

præcepta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim volūntas Dei, sanctificatio vestra : ut abstineātis vos a fornicatione, ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione et honore : non in passione desiderii, sicut et gentes, quæ ignorant Deum.

¶ Confitetur tibi. 207.

Lectio iij.

Et ne quis supergrediatur, neque circumveniat in negotio fratrem suum, quóniam vindicta est Dóminus de his omnibus, sicut prædictus vobis, et testimoniis sumus. Non enim vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem. Itaque qui hæc spernit, non hominem spernit, sed Deum : qui etiam dedit Spíritum suum sanctum in nobis.

¶ Misericordia tua. 207.

Lectio iij.

De charitate autem fraternitatis non necesse habémus scribere vobis : ipsi enim vos a Deo didicistis ut diligatis invicem. Etenim illud facitis in omnes fratres in universa Macedónia. Rogamus autem vos, fratres, ut abundetis magis, et operamdetis, ut quieti sitis, et ut vestrum negotium agatis, et operemini manibus vestris : sicut præcepimus vobis : et ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt, et nullius aliquid desideretis.

¶ Factus est mihi. 207.

SABBATO.

Incipit Epistola secunda ad Thessalonicenses.

Lectio iij. Cap. 4.

PAULUS et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicensium in Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Gratiás agere debemus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercrésoit fides vestra, et abundat cháritas uniuscujusque vestrum in invicem : ita ut et nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei, pro

patiéntia vestra et fide, et in omnibus persecutiōnibus vestris et tribulatiōnibus, quas sustinétis in exēmplum justi judicii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo et patimini.

¶ Ne perdideris. 206.

Lectio ij.

Si tamen justum est apud Deum retribuere tribulatiōnem iis qui vos trubulant : et vobis, qui tribulámini, réquiem nobiscum in revelatione Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtutis ejus, in flamma ignis dantis vindictam iis, qui non novérunt Deum, et qui non obédiunt Evangélio Dómini nostri Jesu Christi. Qui pœnas dabunt in intéritu æternas a facie Dómini, et a glória virtutis ejus : cum vénérerit glorificari in sanctis suis, et admirabilis fieri in omnibus qui credidérunt, quia créditum est testimoniūm nostrum super vos in die illo. In quo etiam orámus semper pro vobis : ut dignétur vos vocatiōne sua Deus noster, et impleat omnem voluntatem bonitatis, et opus fidei in virtute, ut clarificetur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo, secundum gratiām Dei nostri, et Dómini Jesu Christi.

¶ Paratum cor. 206.

Lectio iij. Cap. 2.

Rogamus autem vos, fratres, per advéntum Dómini nostri Jesu Christi, et nostræ congregatiōnis in ipsum : ut non cito moveámini a vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epistolam tamquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos seducat ullo modo : quóniam nisi vénérerit discéssio primum, et relatus fuerit homo peccati, filius perditionis, qui adversatur, et extollitur supra omne quod dicitur Deus, aut quod cōlitur ita ut in templo Dei sédeat osténdens se tamquam sit Deus.

¶ Adjutor meus. 206.

Ad Vesperas. Gratio.

FAMILIAM tuam, quæsumus Dómine, continua pietate custodi: ut quæ in sola spe gratiæ ecclæstis innititur, tua semper protectione muniatur. Per Dóminum.

DOMINICA V. POST EPIPH.

in primo Nocturno.

Incipit Epistola prima beati Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. *Cap. 4.*

PAULUS Apóstolus Jesu Christi secundum imperium Dei Salvatoris nostri, et Christi Jesu spei nostræ. Timótheo dilecto filio in fide. Gratia, misericordia, et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogavite, ut remaneret Ephesi cum irem in Macedóniam, ut denuntiaret quibuscum ne aliter docerent, neque intenderent fâbulis, et genealogis interminatis: quæ quæstiōnes præstant magis quam ædificationem Dei, quæ est in fide.

En. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furore tuo corripias me: * Miserere mei, Dómine, quóniam infirmus sum.

Si. Timor et tremor venerunt super me, et contexerunt me tenebræ. Miserere.

Lectio ii.

ENINS autem præcepti est châritas de corde puro, et conscientia bona, et fide non ficta. A quibus quidam aberrantes, converti sunt in vanilöquium: volentes esse legis doctores, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affîrmant. Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legítime utatur: sciens hoc, quia lex justo non est pósita, sed iñjûstis, et non subditis, iñpiis et peccatóribus, sceleratis et contaminatis, paricidis et matricidis, homicidis, forniciariis, masculorum concubitoribus, plagiariis, mendacibus et perjuriis, et si quid aliud sanæ doctrinæ adversatur, quæ est secundum Evangélium gloriæ beati Dei, quod crèditum est mihi.

Ende. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitatem, esto refugium páuperum in tribulatiōne: * Quia tu solus laborem: et dolorem consideras. ¶ Tibi enim derelictus est pauper, pupillo tu eris adjutor. Quia.

Lectio iii.

GRATIAS ago ei, qui me conformativit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimavit, ponens in ministério: qui prius blasphémus fui, et persecutor, et contumeliósus; sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignórans feci in incredulitate. Superabundávit autem grátia Dómini nostri cum fide, et dilectione, quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, et omni acceptiōne dignus: quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos facere, quorum primus ego sum: sed ideo misericordiam consecutus sum, ut in nie primo ostenderet Christus Jesus omnem patientiam, ad informatiōnem eorum, qui credituri sunt illi, in vitam æternam.

Ad dexteram est mihi Dóminus ne commóvear: * Propter hoc dilatatum est cor meum, et exultavit lingua mea. ¶ Dóminus pars hereditatis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter. in secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

De Verb. Ap., Serm. 8. sub init. **H**UMANUS sermo, et omni acceptiōne dignus, quia Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos facere. Atténde Evangélium: Venit enim Filius hóminis querere, et salvare quod perferat. Si homo non perifisset, Filius hóminis non venisset. Ergo perferat homo; venit Deus homo, et invéntus est homo. Perferat homo per liberam voluntatē: venit Deus homo per gratiā liberatricem.

Notas mihi fecisti, Dómine, vias vitae: * Adimplébis me lætitia cum vultu tuo, delectatiōnes in

dæxtera tua usque in finem. ¶ Tu es qui restitues hæreditatem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

QUERIS, quid valeat ad malum liberum arbitrium? Récole hóminem peccantem. Queris, quid valeat ad auxilium Deus et homo? Attende in eo gratiā liberantem. Nusquam pótuit sic osténdi, quantum valeat voluntas hóminis usurpata per supérbiā, ad uténdum sine adjutōrio Dei: malum non pótuit plus et manifestius exprimi, quam in hómine primo. Ecce perit primus homo: et ubi esset, nisi venisset secundus homo? quia et ille homo, ideo et iste homo, et ideo humánus sermo. R. Diligam te, Dómine, virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ¶ Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et.

Lectio vij.

PRORSUS nusquam sic apparet benignitas gratiæ, et liberalitas omnipotentiæ Dei, quam in hómine mediatore Dei et hóminum, hómine Christo Jesu. Quid enim dícimus, fratres mei? In fide cathólica nutritis loquor, vel in pacem cathòlicam lucratis. Nòvimus et tenémus mediatorem Dei et hóminum, hóminem Christum Jesum, in quantum homo erat, ejus esse naturæ, cuius et nos sumus. Non enim altérius naturæ caro nostra, et caro illius, nec altérius naturæ anima nostra, et anima illius. Hanc suscépit naturam, quam salvandam esse judicavit. ¶ Dómini est terra, et plenitudo ejus * Orbis terrarum, et universi qui hábitant in eo. ¶ Ipse super maria fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio nocturno
Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 43. c

In illo tempore: Dicit Jesus turbis parabolam hanc: Símile

sactum est regnum cœlorum homini, qui seminávit bonum semen in agro suo. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi L. Quæst. Ep. in Mat. c. 11. t. 4

Cum negligéntius ágerent præpositi Ecclesiæ, aut cum dormitionem mortis acciperent Apóstoli, venit diábolus, et superseminávit eos, quos malos filios Dóminus interpretatur. Sed quæritur utrum hærétili sint, an male vivéntes Cathólici? Possunt enim dici filii mali etiam hærétili, quia ex eódem Evangelii sémine, et Christi nōmine procreati, pravis opiniónibus ad falsa dōgmata convertuntur.

R. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confido, non erubescam. ¶ Custodi animam meam, et eripe me. Deus.

Lectio viii.

SED quod dicit eos in medio tritici seminatos, quasi vindéntur illi significari, qui unus communiónis sunt. Verútamēn quóniam Dóminus agrum ipsum non Ecclesiām, sed hunc mundum interpretatus est: bene intelliguntur hærétili, quia non societate unsūs Ecclesiæ, vel unius fidei, sed societate solius nōmine christiani in hoc mundo permiscéntur bonis. At illi qui in eádem fide mali sunt, pálea potius, quam zizánia reputantur: quia pálea etiam fundaméntum ipsum habet cum frumento, radicémque communūnem.

R. Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ¶ Tres sunt qui testimoniūm dant in cœlo: Pater Verbum, et Spiritus sanctus; et hi tres unum sunt Sanctus. Glória Patri. Plena.

Lectio ix.

In illa plane sagena, qua cluduntur et mali et boni pisces, non absurde mali Cathólici intelliguntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum significat: aliud sagena,

quæ unius fidei, vel unius Ecclesiæ communione videtur ostendere. Inter haereticos, et malos Catholicos hoc interest, quod haeretici falsa credunt: illi autem vera credentes, non vivunt ita ut credunt.

Te Deum laudamus. 13.

Ad Benedictus, Aña.

Domine, * nonne bonum semen seminasti in agro tuo? unde ergo habet zizania? et ait illis: Hoc fecit inimicus homo.

Oratio. Familiam. 249.

Ad Magnificat, Aña.

Colligite * primum zizania, et alligate ea in fasciculos ad comburendum: triticum autem congregate in horreum meum, dicit Dominus.

FERIA SECUNDA.

De Epistola prima ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 5. et 4.

FIDEIS sermo: Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Opóret ergo Episcopum irreprehensibilem esse, unus uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, non vinolentum, non percuissorem, sed modestum: non litigiosum, non cupidum, sed suæ domini bene præpositum, filios habentem subditos cum omni castitate. Si quis autem domini sue præesse nescit, quomodo Ecclesia Dei diligenter habebit? Non neophytum: ne in superbiam elatus, in judicium incidat diaboli. Opóret autem illum et testimoniū habere bonum ab iis qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, et in lacheum diaboli.

It. Quam magna. 204.

Lectio ii.

Iaconos similiter pudicos, non bilingues, non multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes: habentes mystérium fidei in conscientia pura. Et hi autem probentur primum: et sic ministrant. nullum crimen habentes. Mulieres similiter pu-

dicas, non detrahentes, sóbrias, fidèles in omnibus. Diaconi sint unus uxoris viri: qui filii suis bene præsint, et suis dñib⁹. Qui enim bene ministraverint, gradum bonum sibi acquirent, et multam fiduciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

It. Adjutor meus. 204.

Lectio iii.

Hac tibi scribo, sperans me ad te venire cito. Si autem tardávero, ut scias quomodo opórteat te in domo Dei conversari, quæ est Ecclesia Dei vivi, columna, et firmamentum veritatis. Et manifeste magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, justificatum est in spiritu, apparet Angelis, prædicatum est gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in gloria. Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus discendent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris, et doctrinis dæmoniorum.

It. Benedicat Dominum. 205.

FERIA TERTIA.

Incipit Epistola secunda beati Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 4.

PAULUS Apóstolus Iesu Christi per voluntatem Dei, secundum promissionem vitæ, quæ est in Christo Iesu: Timótheo charissimo filio, gratia, misericordia, pax a Deo Patre, et Christo Iesu Domino nostro. Gracias ago Deo, cui servio a progenitoribus in conscientia pura, quod sine intermissione habeam tui memoriā in orationibus meis, nocte ac die desiderans te videre, memor lacrymarum tuarum, ut gaudio implear, recordationem accipiens ejus fidei, quæ est in te non ficta, quæ et habitavit primum in via tua Loide, et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in te. It. Auribus. 205.

Lectio ii.

POPTER quam causam adm6-
P neo te, ut resuscites grā-

tiam Dei, quæ est in te per im-positionem mānuum nēarum. Non enim dedit nobis Deus sp̄ritum timoris, sed virtutis, et dilectionis, et sobrietatis. Noli itaque erubescere testimoniū Dōmini nostri, nequæ me vincitum ejus: sed collabóra Evangeliū secundum virtutem Dei: qui nos liberavit, et vocavit vocatiōne sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propósitum suum, et gratiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante tēmpora sacerularia.

¶ Statuit Dōminus. 205.

Lectio ij.

MANIFESTATA est autem nunc per illuminatiōnem Salvatōris nostri Jesu Christi: qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam, et incorruptionem per Evangelium: in quo positus sum ego prædicator, et Apóstolus, et magister gentium. Ob quam causam etiam hæc patior, sed non confundor. Scio enim cui crēdidi, et certus sum quia potens est depósitum meum servare in illum diem. Formam habe sanctorum verborum, quæ a me audisti in fide, et in dilectione in Christo Jesu.

¶ Ego dixi. 205.

FERIA QUARTA.

Do Epistola secunda ad Timótheum.

Lectio: Cap. 3.

Hoc autem scito, quod in novissimis diébus instabunt tēmpora periculosa: erunt homines seipso amantes, cùpidi, clati, supérbi, blasphēmi, paréntibus non obediētes, ingrati, scelésti, sine affectione, sine pace, criminatōres, incontinentes, immistes, sine benignitate, proditores, protévi, túmidi, et volutatum amatōres magis quam Dei: habéntes sp̄ciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes. Et hos devita.

¶ Ne perdideris. 206.

Lectio ij.

Ex his enim sunt, qui pénétrant domos, et captivas du-

cunt mulierculas oneratas peccatis, quæ ducantur variis desideriis: semper discentes, et numquam ad scientiam veritatis perveniētes. Quemadmodum autem Jannes, et Mambres restiterunt Moysi: ita et hi resistunt veritati: homines corrúptimē, reprobī circa fidem. Sed ultra non proficiunt: insipientia enim eorum manitesta erit omnibus, sicut et illorum fuit.

¶ Parásum cor. 206.

Lectio ii.

Tu autem assecutus es meam doctrinam, institutiōnem, propósitum, fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam, persecutiōnes, passiones: qualia mihi facta sunt Antiochiae, Icōnii, et Lystris: quales persecutiōnes sustinui, et ex omnibus eripuit me Dōminus. Et omnes, qui pie volunt vivere in Christo Jesu, persecutiōnem patientur. Mali autem homines, et aductores proficient in pejus, errantes, et in errorem mittentes.

¶ Adjutor meus. 206.

FERIA QUINTA.

Incipit Epistola beati Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio i. Cap. 4.

PAULUS servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi, secundum fidem electórum Dei, et agnitiōnem veritatis, quæ secundum pietatem est in spem vitæ æternæ, quam promisit qui non mentitur Deus, ante tēmpora sacerularia: manifestavit autem tempóribus suis verbum suum in prædictiōne, quæ credita est mihi secundum præceptum Salvatōris nostri Dei: Tito dilecto filio secundum communem fidem, gratia et pax a Deo Patre et Christo Jesu Salvatōre nostro.

¶ Deus, in te speravi. 206.

Lectio ij.

Et ius rei grātia reliqui te Cretæ, ut ea quæ desunt, corrigas, et constituas per civitates Presbyteros, sicut et ego dispōsui tibi. Si quis sine crimen est, unius uxoris vir, si-

lios habens fidèles, non in accusatiōne luxūriæ, aut non sūbditos. Opórtet enim Episcopum sine crīmīne esse, sicut Dei dispensatōrem : non supērbum, non iracūndum, non vinolētum, non percussōrem, non turpis lucri cūpidum : sed hospitalem, benignum, sōbrium, justum, sanctum, continētem, amplectētem eum, qui secundum doctrinām est, fidēlem sermonēm : ut potens sit exhortāri in doctrinā sana, et eos, qui contradicunt, arguere.

R. Repleátur os meum. 206.

Lectio ii.

SUNT enim multi étiā inobedientes, vaniloqui, et seductores; máxime qui de circumsciōnē sunt : quos opórtet redargui: qui universas domos subvērunt, docētes quae non opórtet turpis lucri grātia. Dixit quidam ex illis, prōprios ipsorum prophēta : Cretenses semper mendas, malæ béstiae, ventres pigri. Testimoniūm hoc verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut sani sint in fide, non intendentes Judāicis fābulis, et mandatis hōminum aversantium se a veritāte. Omnia munda niundis : coquinatīs autem, et infidēibus nihil est mundum.

R. Gaudēbunt. 207.

FERIA SEXTA.

De Epistola ad Titum.

Lectio i. Cap. 2. d et 3.

Hec lōquere, et exhortare, et argue cum omni império. Nemo te contémnat. Admone illos principib⁹, et potestatibus sūbditos esse, dicto obedire, ad omne opus bonum paratos esse : néminem blasphemare, non litigiosos esse, sed modestos, omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes hōmines.

R. Confitēbor tibi. 207.

Lectio ii.

ERAMUS enim aliquāndo et nos insipientes, incrēduli, errantes, serviētes desideriis, et voluntatibus variis, in malitia et invidia agētes, odibiles,

odiētes ívincem. Cum autem benignitas et humanitas appāruit Salvatoris nostri Dei : non ex opéribus justitiæ, qua fecimus nos, sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit per lavācrum regenerationis, et renovationis Sp̄ritus sancti, quem efflūdit in nos abhūnde per Iesum Christum Salvatōrem nostrum : ut justificati grātia ipsius, hærēdes simus secundum spēm vitæ ēternæ.

R. Misericordia tua. 207.

Lectio iii.

FUNDELIS sermo est, et de his volo te confirmāre : ut curent bonis opéribus præsse qui credunt Deo. Hæc sunt bona, et utilia hominibus. Stultas autem quæstiōnes, et genealogias, et contentiōes, et pugnas legis de vita. Sunt enim inutiles, et vanæ. Hærēticum hōminem post unam et secundam correptionem devita: sciens quia subversus est, qui ejūsmodi est, et delinquit, cum sit prōprio iudicio condemnatus.

R. Factus est. 207.

SABBATO.

Incipit Epistola beati Pauli Apóstoli ad Philémonem.

Lectio i. Cap. 1.

PAULUS vincitus Christi Jesu, et Timótheus frater : Philémoni dilecto, et adjutōri nostro, et Appiæ sorori charissimæ, et Archippo commilitoni nostro, et Ecclesiæ quae in domo tua est. Grātia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dōmino Jesu Christo. Grātias ago Deo meo, semper memoriām tui faciens in orationibus meis, audiens charitatem tuam et fidem, quam habes in Dōmino Jesu, et in omnes sanctos : ut communicatio fidei tuae evidens fiat in agnitōine omnis operis boni, quod est in vobis in Christo Jesu.

R. Ne perdideris. 209.

Lectio ii.

CONSTITUTUM enim magnum habui, et consolatiōnem in charitatē tua : quia viscera sanctōrum requieterunt per te, frater. Propter

quod multam fiduciam habens
in Christo Iesu imperandi tibi
quod ad rem pertinet: propter
charitatem magis obsecro, cum
sis talis, ut Paulus senex, nunc
autem et vincitus Iesu Christi.
Obsecro te pro meo filio, quem
genui in vinculis, Onesimo, qui
tibi aliquando inutilis fuit, nunc
autem et mihi et tibi utilis, quem
remisi tibi.

H. Paratum cor. 206.

Lectio iii.

Tu autem illum ut mea viscera
suscipte, quem ego volueram
mecum detinere, ut pro te mihi
ministraret in vinculis Evangelii:
sine consilio autem tuo nihil
volui facere, ut ne velut ex
necessitate bonum tuum esset,
sed voluntarium. Fositan enim
ideo discéssit ad horam a te, ut
eternum illum reciperes: jam
non ut servum, sed pro servo
charissimum fratrem, maxime
mihi; quanto autem magis tibi,
et in carne, et in Dómino? Si
ergo habes me solum, suscipte
illum sicut me. Si autem aliquid
nōcuit tibi, aut debet, hoc mihi
imputa. Ego Paulus scripsi mea
manu.

I. Adjutor meus. 206.

Ad Vesperas, Oratio.

PRAESTA, quæsumus omnipo-
tens Deus: ut semper ratio-
nabilia meditantes, quæ tibi sunt
placita, et dictis exequamur, et
tactis. Per Dóminum.

DOMINICA VI. POST EPIPH.

In primo Nocturno.

**Incipit Epistola beati Pauli
Apóstoli ad Hebreos.**

Lectio i. Cap. 4.

MULTIFARIAM, multisque mo-
dis olim Deus loquens patri-
bus in Prophétis: novissime dié-
bus istis locutus est nobis in
Filio, quem constituit heredem
universorum, per quem fecit et
sæcula. Qui cum sit splendor
gloriæ, et figura substancialis ejus,
portansque omnia verbo virtutis
suum, purgationem peccatorum
faciens, sedet ad dexteram ma-
jestatis in excelsum: tanto melior

Angelis effectus, quanto c-
réntius præ illis nomen hæ-
tavit.

R. Dómine, ne in ira tua arg-
me, neque in furore tuo ce-
pias me: * Miserere mei,
míne, quóniam infirmus s-
t. Timor et tremor venerunt
per me, et contexerunt me
nebrae. Miserere.

Lectio ij.

Cui enim dixit aliquando An-
gélorum: Filius meus es
ego hodie genui te? Et rursus
Ego ero illi in Patrem, et i-
erit mihi in Filium? Et cum
rum introducit primogenitum
in orbem terræ, dicit: Et ar-
rent eum omnes Angeloi Dei.
ad Angelos quidem dicit: C
facit Angelos suos spiritus,
ministros suos flammam igni
Ad Filium autem: Thronus tu
Deus in sæculum sæculi: vir-
a equitatis, virga regni tui. Di-
xisti justitiam, et odisti iniq-
uitatem: propterea unxit te Deus
Deus tuus óleo exultationis p-
articipibus tuis.

R. Deus, qui sedes super thr-
num, et iudicas æquitatem, es
refugium páuperum in tribula-
tione: * Quia tu solus labore
et dolorem consideras. * Ti-
enam derelictus est pauper, p-
illo tu eris adjutor. Quia.

Lectio iiij.

Et: Tu in principio, Dómin
terram fundasti: et ópe-
rânum tuarum sunt cœli. Ip-
peribunt, tu autem permanebis
et omnes ut vestimentum vete-
rascent: et velut amictum muta-
bis eos, et mutabuntur: tu at-
tem idem ipse es, et anni tu
non deficient. Ad quem autem
Angelorum dixit aliquando
Sede a dextris meis, quoadusquonam
ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum? Nonne omnes
sunt administratörum spiritus, in
ministerium missi propter eos
qui hereditatem capient salutis
t. A dextris est mihi Dóminus
ne commóveat: * Propter hoc
dilatatum est cor meum, et exult-

tavit lingua mea. ¶ Dóminus pars hæreditatis meæ, et calicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Athanásii Episcopi.

Lectio iv.

Or. 2. contra Arianos post med.

Si persónam, rem, tempus apostólici dicti cognóscerent hæretici, numquam humána in Deitatem transferéntes, tam in pie et stulte aduersus Christum sese habuissent. Id intuéri licet, si initium lectiōnis dénuo repetitum probe excipiās. Dicit enim Apóstolus : Multifariam, multisque modis olim Deus locutus est pàtribus nostris per Prophétas : últimis autem diébus locutus est nobis in Fílio. Atque ita paulo post dicit : Perfécta ab eo nostrorum peccatórum purificatiōne, ipsum sedére ad dexteram majestatis in excelsis, tanto meliorem Angelis factum, quanto præstantius nomen præ illis sortitus est. De eo igitur tempore, quo nobis per Fílium locutus est, cum peccatórum purgatio fieret, apostólicum dictum mentiōnem facit. Quando autem nobis locutus est in Fílio, aut quando purgatio peccatórum facta, aut quando natus est homo, nisi post Prophétas, idque in últimis diébus?

R. Notas mihi fecisti, Dómine, vias vitæ : * Adimplébis me lætitia cum vultu tuo; delectationes in dextera tua usque in finem. ¶ Tu es qui restitues hæreditatem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

DEINDE cum narratio instituta esset de humána Verbi dispensatiōne, deque últimis temporibus, consequēnter commémorávit, Deum neque superiöribus ætatiis tacuisse, sed locútum esse per Prophétas : et postquam Prophétæ suo officio perfuncti sunt, et lex per Angelos pronuntiata est, et Fílius etiam ad nos descéndit, et ad ministrandum acréssit; tunc de-

TOTU.

mum necessáriο subintulit : Tanto melior Angelis factus : ostendere volens, quanto Fílius præ servò excéllit, tanto funtiōne officiōque servórum, Filii administrationem meliorem fuisse.

R. Diligam te, Dómine, virtus mea: Dñs firmamentum meum, * Et refúgium meum. ¶ Liberator meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium.

Lectio vi.

FUNCTIONEM igitur discérnens Apóstolus, tum vèterem, tum novam, magna dicéndi libertate útitur, ad Judæos scribens, et loquens. Propter hoc igitur non in univérsum ex propria comparatiōnis ratione dixit, quod major aut honoratior es: ne quis quasi de ejusdem géneris, et cum eo communib⁹ rebus hæc verba intelligeret: sed ideo meliorem illum dixit, ut discrīmen natūræ Fílii ad res crætas indicaret.

R. Dómini est terra, et plenitudo ejus : * Orbis terrarum, et univérsi qui hábitant in eo. ¶ Ipse super māria fundávit eam, et super flūmina præparavit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 15. d

In illo tempore : Dixit Jesus turbis parabolam hanc : Simile est regnum cœlorum grano sinapis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi

Presbyteri.

Lib. 2. Comment. in c. 15. Matth.

REGNUM cœlorum, prædicatiōnem Evangélii est, et notitia Scripturarum, que ducit ad vitam, et de qua dicitur ad Judæos : Auferétur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. Simile est ergo hujuscemodi regnum grano sinapis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, a plerisque Salvátor intelligitur, quod in animis cre-

15

quæntium séminet : ab aliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est in semetipso, et in corde suo. it. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus, in te confido, non erubéscam. V. Custodi ánimam meam, et éripe me. Deus.

Lectio viii.

Quis est iste, qui séminat, nisi sensus noster et ánimus ; qui suscipiens granum prædicationis, et sovens seméntem, humóre fidei facit in agro sui pectoris pullulare ? Prædicatio Evangélii mínima est ómnibus disciplinis. Ad primam quippe doctrinam, fidem non habet veritatis, hóminem Deum, Christum mórtuum, et scándalum crucis prædicans. Confer hujuscemodi doctrinam dogmatisbus philosophórum, et libris eórum, et splendóri eloquéntia, et compositioni sermonum : et vidébis quanto minor sit céteris semínibus seméntis Evangélii. ¶ Duo Séraphim clamabant alter ad alterum : * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. V. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo : Pater, Verbum, et Spíritus sanctus ; et hi tres unum sunt. Sanctus. ; lória Patri. Plena.

Lectio ix.

Sed illa cum créverint, nihil mordax, nihil vñvidum, nihil vitale démonstrant : sed totum flaccidum marcidumque et mollistimum ebullit in ólera et in herbas, quæ cito aréscunt et corrunt. Hæc autem prædicatio, quæ parva videbatur in principio, cum vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata sterit, non exúrgit in ólera, sed crescit in árbore : ita ut vñlucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitudines, Dei servitio mancipatas, sentire debémus) véniant, et hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ áboris, quæ de grano sinápis créverit, dôgmatum esse diversitátes, in

quibus supradictarum vñlucr unaquæque requiéscit.
Ie Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Símile est * regnum cœloru grano sinápis, qnod mínimū est ómnibus semínibus : et autem créverit, maius est ómni bus oléribus.

Oratio. Præsta quæsumus. 21

Ad Magnificat, Aña.

Símile est regnum * cœloru ferménto, quod accéptum mali abscondit in farinæ satis tribu donec fermentálum est totum.

FERIA SECUNDA.

De Epistola ad Hebræos.

Lectio i. Cap. 3.

Unus, fratres sancti, vocati, nis cœlestis partícipes, considerate Apóstolum et Pontifice confessionis nostræ Jesum : qui fidélis est ei, qui fecit illum sicut et Moyses in omni dom ejus. Amplioris enim gloriæ ist præ Moyse dignus est hábitus quanto ampliorem honórem habet domus, qui fabricavit illam Omnis namque domus fabricatur ab aliquo; qui autem ómni creavit, Deus est.

R. Quam magna. 204.

Lectio ii.

Et Moyses quidem fidélis era in tota domo ejus tamquam fábulus in testimónium eórum quæ dicénda erant : Christus vero tamquam filius in domo sun quæ domus sumus nos, si fiduciā et gloriā spei, usque ad finem, firmam retineámus. Quapropter sicut dicit Spíritus sanctus: Hodie si vocem ejus audiériatis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto.

R. Adjutor meus. 204.

Lectio iii.

Videzte, fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor malum incredulitatis, discedéndi a Deo vivo : sed adhortámini vosmetipsos per singulos dies, donec Hodie cognominátur, ut non obduréetur quis ex vobis fallacia peccati. Partícipes enim Christi

effécti sumus : si tamen initium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. Dum díci-tur : Hódie si vocem ejus audiér-itis , nolite obdúrare corda ve-stra , quemádmodum in illa ex-acerbatione. Quidam enim audiéntes exacerbavérunt : sed non univérsi , qui profécti sunt ex Egypto per Moysen.

It. *Benedicam. 205.*

FERIA TERTIA.

De Epistola ad Hebreos.

Lectio j. *Cap. 4.*

TIMEAMUS ergo ne forte reléta pollicitatione introeundi in réquiem ejus , existimétur áli-quis ex vobis déesse. Etenim et nobis nuntiátum est , quemád-modum et illis. Sed non prósuit illis sermo audítus , non admíxtus fidei ex iis , quæ audíerunt. Ingrediémur enim in réquiem , qui credídimus , quemádmodum dixit : Sicut jurávi in ira mea : Si introóbunt in réquiem meam : et quidem opéribus ab institu-tione mundi perféctis.

It. *Auribus. 205.*

Lectio ii.

Duxit enim in quadam loco de-die séptima sic : Et requiévit Deus die séptima ab omnibus opéribus suis. Et in isto rursum : Si introóbunt in réquiem meam. Quóniam ergo súperest introfere quosdam in illam , et ii , quibus priórihus annuntiátum est , non introíerunt propter incredulitátem : sterum téminat diem quemdam , Hódie in David di-céndo , post tantum témporis , sicut supra dictum est : Hódie si vocem ejus audiéritis , nolite obdúrare corda vestra.

It. *Státuit Dóminus. 205.*

Lectio iii.

Nam si eis Jesus réquiem præ-stitísset , numquam de alia loqueréatur , posthac , die. Itaque relinquitur sabbatismus pôpulo Dei. Qui enim ingrèssus est in réquiem ejus , étiam ipse requiévit ab opéribus suis , sicut a suis Deus. Festinémus ergo in-gredi in illam réquiem , ut ne

in idípsum quis incidat incre-dulitatis exemplum. Vivus est enim sermo Dei , et efficax , et penetrabilior omni gladio an-cipi : et perfingens usque ad divisióne animæ ac spíritus , compágnum quoque ac medullárum , et discrétor cogitatiónum , et intentionum cordis.

It. *Ego dixi. 205.*

FERIA QUARTA.

De Epistola ad Hebreos.

Lectio j. *Cap. 6.*

QUAPROPTER intermitténtes in-choatiónis Christi sermó-nem , ad perfectióra ferámur , non rursum jaciéntes fundamén-tum pœnitentiæ ab opéribus mórtuis , et fidei ad Deum , ba-ptismatum doctrinæ , impositi-ónis quoque mánuum , ac resur-rectiōnis mortuórum , et judicii æterni. Et hoc faciémus , si quidem permisérit Deus.

It. *Ne perdiséreris. 206.*

Lectio ii.

IMPOSSIBILE est enim , eos qui semel sunt illuminati , gusta-vérunt étiam donum cœlestis , et partícipes facti sunt Spíritus sancti , gustavérunt nihilominus bo-num Dei verbum , virtutésque sæculi venturi , et prolápsi sunt ; rursus renovári ad pœnitentiām , rursus crucifigéntes sibimet-ipsis Fílium Dei , et osténtui ba-béntes.

It. *Parátum. 206.*

Lectio iii.

TENNA enim sæpe veniéntem super se bibens imbrem , et générans herbam opportúnam illis , a quibus cónlitur , áccipit benedictiōnem a Deo. Próferens autem spinas ac tríbulos , réproba eis , et maledicto próxima : cuius consummatio in combus-tiōne. Confidimus autem de vobis , dilectissimi , meliora , et vicinióra saluti : taméssi ita lóquimur. Non enim injústus Deus , ut obliscátur óperis ve-stri , et dilectionis , quam osten-distis in nōmine ipsius , qui mini-strásti sanctis , et ministráti.

It. *Adjutor meus. 206.*

FERIA QUINTA.

De Epistola ad Hebreos.

Lectio i. Cap. 7.

Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos Dei summi, qui obviavit Abraham regreßo a cæde regum, et benedixit ei, cui et décimas omnium divisit Abraham: primum quidem qui interpretatur rex justitiae: deinde autem et rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium diérum, neque finem vitae habens, assimilatus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpetuum.

R. Deus, in te speravi. 206.

Lectio ii.

INTUBINI autem quantus sit hic, cui et décimas dedit de precipuis Abraham patriarcha. Et quidem de filiis Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent décimas sumere a populo secundum legem, id est, a fratribus suis: quamquam et ipsi exierint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generatio non annumeratur in eis, décimas sumpsit ab Abraham; et hunc, qui habebat re promissiones, benedixit.

R. Repleatur os meum. 206.

Lectio iii.

SINE ulla autem contradictione, quod minus est, a meliore benedicitur. Et hic quidem, décimas morientes hónines accipiunt: ibi autem contestatur, quia vivit. Et (ut ita dictum sit) per Abraham, et Levi, qui décimas accépit, decimatus est: adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit ei Melchisedech. Si ergo consummatio per sacerdotium Leviticum erat (pópulus enim sub ipso legem accépit) quid adhuc necessarium fuit secundum ordinem Melchisedech aliúm súrgere sacerdotem, et non secundum ordinem Aaron dici? Translato enim sacerdotio, necesse est, ut et legis translatio fiat.

R. Gaudébunt labia. 207.

FERIA SEXTA.

De Epistola ad Hebreos.

Lectio i. Cap. 11.

Est at: fides sperandarum substantia rerum, argumen tum non apparéntium. In hac enim testimoniūm consecuti sunt senes. Fide intelligimus aptata esse sæcula verbo Dei: ut ex invisibilibus visibilia fierent. Fide plūrīmam hóstiam Abel, quam Cain, obtulit Deo: per quam testimoniūm consecutus est esse justus, testimoniūm per hibente munēribus ejus Deo, et per illam defunctus adhuc loquitur.

R. Confitebor tibi. 207.

Lectio ii.

Fide Ilenoch translatus est, ne vidéret mortem, et non inveniebatur, quia transstulit illum Deus: ante translationem enim testimoniūm hábuit placuisse Deo. Sine fide autem impossibile est placere Deo. Crédere enim opórtet accédentem ad Ieum quia est, et inquiréntibus se remunerat. Fide Noe responso accépto de iis, quæ adhuc non videbantur, métuens aptavit arcam in salutem domus suæ, per quam damnavit mundum: et justitiae, quæ per fidem est, hōres est institutus.

R. Misericordia tua. 207.

Lectio iii.

Fons qui vocátur Abraham obediit in locum exire, quem accepturus erat in hereditatem: et exiit, nésciens quo iret. Fide demorátus est in Terra re promissionis, tamquam in aliena, in casulis habitando cum Isaac et Jacob cohæribus re promissionis ejusdem. Expectabat enim fundamēta habéntem civitatem: cuius artísex et conditor Deus.

R. Factus est. 207.

SABBATO.

De Epistola ad Hebreos.

Lectio i. Cap. 13.

Charitas fraternalis maneat in vobis. Et hospitalitatem nolite olivisci: per hanc enim latuerunt quidam Angelis hospit-

tio recéptis. Mementóte vincatórum, tamquam simul vincti, et laborántium, tanquam et ipsi in corpore morántes. Honorabile conubium in omnibus, et thorus immaculátus. Fornicatóres enim et adulteros judicábit Deus. It. Ne perdideris. 206.

Lectio iij.

SINT mores sine avaritia, conténti präséntibus: ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelinquam. Ita ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor, non timébo quid faciat mihi homo. Mementóte præpositórum vestrórum, qui vobis locuti sunt verbum Dei: quorum intuéntes exíum conversatiōnis, imitámini fidem. Jesus Christus heri et hodie: ipse et in sǽcula.
It. Parátum cor. 206.

Lectio iii.

DOCTRINIS váriss, et peregrinis nolite abduci. Optimum est enim grátiā stabilire cor, non escis: quæ non profuérint ambulántibus in eis. Habémus altáre, de quo édere non habent potestatēm, qui tabernáculo deserviunt. Quorum enim animálium infértur sanguis pro pecáto ià Sancta per Pontificem, horum cōpora cremantur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificáret per suum sanguinē populū, extra portam passus est. It. Adjútor meus. 206.

Si aliquod Festum Duplex celebretur in Sabbato ante Septuag. in ij. Vesp. post Orationem Festi fit commem. de Dñica, et in fine dicitur Benedicámus Dómino, alleluia, alleluia, etc. ut infra.

SABBATO

ante Septuagesimam.

Ad Vesperas, Capit. Fratres: Nescítis. 232.

Hymnus. jam sol. §. Vesperina. 103.

Ad Magnificat. Aña.

Dixit Dóminus * ad Adam: Deligno, quod est in médio Para-disi, ne cómedas: in qua hora coméderis, morte moríeris.

Oratio. Preces populi tui. 232.

§. Benedicámus Dómino, alleluia, alleluia. R. Deo grátiás, alleluia, alleluia.

Et deinceps non dic. Alleluia, usque ad Sabbat. sanctum: sed, post Deus, in adjutorium, ubi dicebatur Alleluia, dicitur Laus tibi, Dómine, Rex ætérnæ gloriæ.

Si in Dñicis a Septuag. usque ad Dñicam in Albis occurrat Festum Duplex vel Semid., transferetur in primam diem similitet non impeditam, ut dicitur in Rubr. de Translat. Festorum.

DOM. IN SEPTUAGESIMA.

Ad Matutinum, Invitatorium. Præoccupémus fáciem Dómini: * Et in Psalmis jubilémus ei. Psalm. Venite. 1.

In primo versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, etc. et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die. 2. Aña, Psalmi, et §. Noct. de Psalt.

In primo Nocturno.

Incipit liber Génésis.

Lectio i. Cap. 4.

In princípio creávit Deus cœlum et terram. Terra autem erat inánis et vacua, et ténebræ erant super faciem abyssi: et Spíritus Dei serebátur super aquas. Dixit que Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem, quod esset bona: et dividit lucem a ténebris. Appellavitque lucem Diem, et ténebras Noctem: factumque est vespere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmaméntum in médio aquárum; et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum, divisitque aquas, quæ erant sub firmaménto, ab his, quæ erant super firmaméntum. Et factum est ita. Vocavitque Deus firmaméntum. Cœlum: et factum est vespere et mane, dies secundus.

¶ In principio creávit Deus cœlum et terram, et fecit in ea hóminem, * Ad imáginem et similitúdinem suam. ¶ Formávit igitur Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ. Ad.

Lectio iij.

Dixit vero Deus : Congregentur aquæ quæ sub cœlo sunt, in locum unum : et apparet arida. Et factum est ita. Et vocavit Deus aridam, Terram : con-gregationesque aquarum appellavit Maria. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait : Gérminet terra herbam viréntem, et faciéntem semen, et lignum pomiferum faciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetípo sit super terram. Et factum est ita. Et protulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen juxta genus suum, lignumque faciens fructum, et habens unumquodque seméntem secundum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere et mane, dies tertius. Dixit autem Deus : Fiant luminaria in firmamento cœli, et dividant diem ac noctem, et sint in signa, et tempora, et dies, et annos : ut luceant in firmamento cœli, et illúminent terram. Et factum est ita. Fecitque Deus duo luminaria magna, luminare majus, ut præasset diéi : et luminare minus, ut præasset nocti, et stellas. Et posuit eas in firmamento cœli, ut lucerent super terram, et præissent diéi ac nocti, et dividarent lucem ac tenebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere et mane, dies quartus.

R. In principio creavit Deus cœlum et terram, et Spíritus Dei ferebatur super aquas : * Et vidit Deus cuncta quæ fecerat, et erant valde bona. **V.** Igitur perfecti sunt cœli, et terra, et omnis ornatus eorum. **Et.**

Lectio iiiij.

Dixit etiam Deus : Producent aquæ réptile animæ viventis, et volatile super terram sub firmamento cœli. Creavitque Deus cete grändia, et omnem animam viventem. atque motabilēm, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volatile

secundum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixitque eis, dicens : Crécite, et multiplicámini, et repléte aquas maris, avésque multiplicentur super terram. Et factum est vespere et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus : Prodúcat terra animam viventem in génere suo, jumenta, et reptilia, et béstias terræ secundum spécies suas. Factumque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, et jumenta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait : Faciamus hóminem ad imáginem, et similitudinem nostram, et præsit piscibus maris, et volatilibus cœli, et béstias, universæque terræ, omniq[ue] réptili, quod móvetur in terra. **R.** Formavit Dóminus hóminem de limo terræ : * Et inspiravit in spíciem ejus spiraculum vitæ, et factus est homo in animam viventem. **V.** In principio fecit Deus cœlum et terram, et plasmavit in ea hóminem. **Et.** Glória Patri. **Et.**

In secundo Nocturno.

Ex libro Enchiridii sancti Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Cap. 25. 26. et 27. tom. 3.

Montis supplicium Dóminus hómini comminatus fiderat si peccaret : sic eum munerans libero arbitrio, ut tamen régeret império, terret exilio : atque in paradisi felicitate, tamquam in umbra vitæ, unde justitia custodita in meliora concéderet, collocavit. Hinc post peccatum exul efféctus, stirpem quoque suam, quam peccando in se tamquam in radice vitiaverat, pœna mortis, et damnatione obstrinxit : ut quidquid prolis ex illo, et simul damnata, per quam peccaverat, cónjuge, per carnalem concupiscéntiam, in qua inobedientiæ pœna similis retributa est, nasceretur, traheret originale peccatum, quo traheretur per erróres, dolorés-

que divérsos ad illud extrémum cum desertóribus ángelis, vitia-tóribus, et possessóribus, et consórribus suis sine fine supplícium.

R. Tulit Dóminus hóminem, et pósuit eum in paradiſo voluptá-tis : * Ut operaretur, et custo-diret illum. V. Plantáverat au-tem Dóminus Deus paradíſum voluptá-tis a priucipio, in quo pósuit hóminem, quem for-máverat. Ut.

Lectio v.

Sic per unum hóminem pec-cátum intrávit in mundum, et per peccátum mors : et ita in omnes hómines perfránsiit, in quo omnes peccáverunt. Mundum quippe appellávit eo loco Apóstolus univérsum genus hu-manum. Ita ergo res se habé-bant. Jacébat in malis, vel étiam volvebátur, et de malis in mala præcipitabátur totius humáni géneris massa damnata : et ad-juncta parti eórum, qui peccáve-rant, angelórum, luébat ímpiae desertiónis dignissimas pœnes.

R. Dixit Dóminus Deus : Non est bonum hóminem esse solum : * Fa-ciámus ei adjutoriúm simile sibi. V. Adæ vero non invenie-bá-tur adjútor similis sibi : dixit vero Deus. Fa-ciámus.

Lectio vi.

Ad iram quippe Dei pér-tinet justam, quidquid cæca et indómita concupiscéntia taciunt libénter mali, et quidquid ma-nifestis opertis que pœnis patiún-tur inviti : non sane Creatóris desisténte bonitáte, et malis ángelis subministráre vitam, vi-vacémque poténtiam, (que sub-ministrátiō si auferátur, inter-ibunt) et hóminum, quamvis de propágine vitiata, damnata-que nascéntium, forináre sé-mina, et animáre, et ordináre in membra per téporum státes, per locórum spácia vegetáre sen-sus, aliménta donáre. Mélius enim judicávit de malis benefá-cere, quam mala nulla esse per-mittere.

R. Immísit Dóminus sopórem in Adam, et tulit unam de costis ejus : * Et edificávit costam, quam tulerat Dóminus de Adam, in mulierem, et addúxit eam ad Adam, ut vidéret quid vocáret eam : * Et vocávit nomen ejus Virágo, quia de viro sumpta est. V. Cumque obdormíset, tulit unam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et edificávit. Hória Patri. Et vocávit.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20.

In illo tempore : Dixit Iesus di-scipulis suis parabolam hanc : Simile est regnum cœlorum hó-mini patrisfamilias, qui exiit primo mane condúcere operários in vineam suam. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Hom. 10. in Evang. post princ.

Regnum cœlorum hómini patri-familias simile dicitur, qui ad excoléndam vineam suam operários condúcet. Quis vero patrisfamilias similitudinem ré-ctius tenet, quam Cónditor no-ster, qui regit quos cóndidit, et électos suos sic in hoc mundo pôssidet, quasi subjéctos domi-nus in domo ? Qui habet vineam, universálem scilicet Ecclésiam, quæ ab Abel justo usque ad últi-mum électum, qui in fine mundi nascitúrus est, quot Sanctos pró-tulit, quasi tot pálmites misit.

R. Plantáverat autem Dóminus Deus paradíſum voluptá-tis a priucipio : * In quo pósuit hó-minem, quem formáverat. V. Producitque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescéndum suáve ; lignum étiam vitæ in médio pa-radisi. In quo.

Lectio viii.

Hic itaque paterfamilias ad excoléndam vineam suam mansa, hora tértia, sexta, nona, et undécima operários condúcet, quia a mundi hujus initio usque in finem ad erudiéndam plebem fidélium, prædicátóres congre-

gare non desstit. Mane etenim mundi fuit ab Adam usque ad Noe : hora vero tertia a Noe usque ad Abraham : sexta quoque ab Abraham usque ad Moysen : nona autem a Moyse usque ad adventum Domini : undecima vero ab advento Domini usque ad finem mundi. In qua predicatores sancti Apostoli missi sunt, qui mercudem plenam, et tarde venientes accepérunt.

R. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum et malum : * Videte, ne forte sumat de ligno vitæ, et vivat in æternum. V. Fecit quoque Dominus Deus Adæ tunicam pellucem, et induit eum, et dixit. Videte.

Lectio ix.

Ad erudiendam ergo Dominus plebem suam, quasi ad excolandam vineam suam, nullo tempore destitit operarios mittere : quia et prius per patres, et postmodum per legis doctores et Prophetas, ad extrimum vero per Apostolos, dum plebis sue mores excoluit, quasi per operarios in vineæ cultura laboravit : quamvis in quolibet modulo, vel mensura, quisquis cum fide recta bona predicator actionis extitit, hujus vineæ operarius fuit. Operator ergo mane, hora tertia, sexta, et nona, antiquus ille et Hebreicus populus designatur : qui in electis suis ab ipso mundi exordio, dum recta fide Deum studuit colere, quasi non destitit in vineæ cultura laborare. Ad undecimam vero gentiles vocantur, quibus et dicitur : Quid hic statis tota die petiosi ?

R. Ubi est Abel frater tuus ? dixit Dominus ad Cain. Nescio, Domine : numquid custos fratris mei sum ego ? Et dixit ad eum : Quid fecisti ? * Ecce vox sanguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. V. Maledictus eris super terram, quam aperte os suum, et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua. Ecce. Gloriam Patri. Ecce.

Nonum R. dicitur in Dñicis usque ad Pascha loco Hymni Te Deum laudamus, qui non dicitur hoc tempore, nisi in Festis.

Ad Laudes, Aña.

1. Miserere* mei, Deus, et a deficto meo munda me : quia tibi soli peccavi. Ps. Miserere. 42.
2. Confitabor tibi, * quoniam exaudisti me. Psalm. Confitemini. 48.

3. Deus, Deus meus, * ad te de luce vigilo, quia factus es adiutor meus. Deus, Deus meus. 14.

4. Benedictus * es in firmamento cœli, et laudabilis in sæcula, Deus noster. Cant. Benedicite. 14.

5. Laudate * Dominum de cœlis. Ps. Laudate Dñum de cœlis. 15.

Psalmi supradicti semper dic. in Laud. Dñica usque ad Pascha.

Capitulum 4. Cor. 9. d

Fratres : Nescitis quod ii qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium ? Sic currite, ut comprehendatis.

Hymnus. Alterne rerum. 3. Domine, refugium. 46.

Ad Benedictus, Aña.

Simile est * regnum cœlorum homini patris familiæ, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam, dicit Dominus.

Oratio.

Dreces populi tui, quæsumus Domine, clementer exaudi : ut qui juste pro peccatis nostris affligimur, pro tui nomine gloria misericorditer liberemur. Per Dominum.

Ad Primam, Aña.

Conventione autem * facta cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.

Ps. Deus, in nomine tuo, cum reliq. ut in Psalm. 48, sed loco Ps. Confitemini, dicitur Ps. Dominus regnavit.

Ad Absolut. Capit. Lect. br. Dominus autem dirigat. 25.

Ad Tertiam, Aña.

Ite et vos * in vineam meam : et quod justum fuerit, dabo vobis.

Capit. Fratres : Nescitis. sup. R. br. Inclusa, ut in Psalm. 28.

Ad Sextam. Aña.

Quid hic statis * tota die otiosi?
Respondérunt, et dixerunt: Quia
nemo nos condúxit.

Capitulum. 1. Cor. 9. d

Omnis autem, qui in agóne
conténdit, ab omnibus se
abstinet: et illi quidem ut cor-
ruptibilem corónam accípiant,
nos autem incorrúptam.

R. br. In ætérnum. 31.

Ad Nonam. Aña.

Voca operários, * et redde illis
mercédem suam, dicit Dóminus.

Capitulum. 4. Cor. 10.

BIBEDANT autem de spiritáli,
consequénte eos, petra; pe-
tra autem erat Christus: sed nō
in plúribus eórum beneplácitum
est Deo.

R. br. Clamávi. 33.

Ad Vesperas. Añæ et Psalmi ut
in Psalterio. 89. Capit. Fratres:
Nescitis. 232.

Hymnus. Lucis Creator. 91.

F. Dirigátur, Dómine, orálio
mea. R. Sicut incénsum in con-
spéctu tuo.

Ad Magnificat. Aña.

Dixit paterfamilias * operáriois
suis: Quid hic statis tota die
otiosi? At illi respondéntes dixer-
unt: Quia nemo nos condúxit.
Ite et vos in vineam meam: et
quod justum fúerit, dabo vobis.

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 4. d

Et creávit Deus hóminem ad
imáginem suam: ad imágine-
m Dei creávit illum, máscu-
lum et féminam creávit eos. Be-
nedixitque illis Deus, et ait:
Créscite, et multiplicámini, et
repléte terram, et subjicite eam,
et dominámini písibus maris,
et volatilibus cœli, et univérsis
animántibus, quæ movéntur su-
per terram. Dixitque Deus: Ecce
dedi vobis omnem herbam, af-
féréntem semen super terram,
et univérsa ligna quæ habent in
semetípsis seméntem géneris
sui, ut sint vobis in escam: et
cunctis animántibus terræ, om-
nisque völueri cœli, et univérsis

quæ movéntur in terra, et in
quibus est áнима vivens, ut há-
beant ad vescéndum. Et factum
est ita. Viditque Deus cuncta
quæ sécerat: et erant valde bona.
Et factum est vespere et mane,
dies sextus.

R. Dum deambuláret Dóminus in
paradiso ad auram post meri-
diem, clamávit, et dixit: Adam
ubi es? Audívi, Dómine, vocen-
tuam, * Et abscondi me. F. Vo-
cem tuam audívi in paradiso,
et tímui, eo quod nudus essem
Et abscondi.

Lectio ii. Cap. 2.

Icitur perfécti sunt cœli, et
terra, et omnis ornátuseórum.
Complevitque Deus die séptimo
opus suum quod sécerat: et re-
quiévit die séptimo ab univérso
ópere quod patrárat. Et benedi-
xit diéi séptimo, et sanctificávit
illum: quia in ipso cessáverat
ab omni ópere suo, quod créa-
vit Deus ut fáceret. Istæ sunt
generatioñes cœli, et terræ,
quando créata sunt, in die quo
fecit Dóminus Deus cœlum et
terram: et omne virgultum agri
antequam oríretur in terra, om-
némque herbam regiónis priú-
quam germináret: non enim
plererat Dóminus Deus super
terram, et homo non erat, qui
operarétur terram: sed sons
ascendébat e terra, irrigans uni-
vérsam superficiem terra.

R. In sudore vultus tui vescéris
pane tuo, dixit Dóminus ad
Adam: cum operátus fúeris ter-
ram, non dabít fructus suos:
* Sed spinas, et tribulos ger-
mánabit tibi. F. Quia audísti vocem
uxoris tuæ, et comedisti de li-
gno, ex quo præcéperam tibi ne
coméderes, maledicta terra in
ópere tuo. Sed.

Lectio iii.

FORMAVIT igitur Dóminus Deus
hóminem de limo terræ, et
inspirávit in fáciem ejus spirá-
culum vitæ, et factus est homo
in ánimam vivéntem. Plantáve-
rat autem Dóminus Deus para-
dísus voluntatis a principio: in

quo pósuit hóminem , quem for-
máverat. Produxitque Dóminus
Deus de homo omne lignum
pulchrum visu , et ad vescé-
dum suáve ; lignum étiam vitæ
in médio paradísi , lignumque
sciéntiæ boni et mali. Et flúvius
egrediebátur de loco voluptatis
ad irrigandum paradísum , qui
inde dividitur in quátuor capita.

R. Formávit Dóminus. 230.

Ad Magnificat. Aha.

Hil novissimi * una hora fecé-
runt, et pares illos nobis fecisti ,
qui portavimus pondus diéi et
æstus.

FERIA TERTIA.

De libro Génésis.

Lectio i. Cap. 2. c

TULIT ergo Dóminus Deus hó-
minem , et pósuit eum in pa-
radiso voluptatis, ut operaréatur,
et custodíret illum : præcepítque
ei dicens : Ex omni ligno paradí-
si cómede : de ligno autem sciéntiæ
boni et mali ne cómedas. In
quocumque enim die coméderis
ex eo , morte moríeris. Dixit
quoque Dóminus Deus : Non est
bonum esse hóminem solum , fa-
cijamus ei adjútórium simile sibi.

R. Tulit Dóminus. 231.

Lectio ii.

FORMATIS sgitur Dóminus
Deus de humo cunctis ani-
mántibus terræ, et univérsis vo-
latilibus cœli , addúxit ea ad
Adam, ut vidéret quid vocáre te:
omne enim quod vocavit Adam
animæ viventis , ipsum est no-
men ejus. Appellavitque Adam no-
mínibus suis cuncta animántia ,
et univérsa volatilia cœli , et om-
nes bestias terræ : Ad vero non
inveniebátur adjútorsimilisejus.

R. Dixit Dóminus. 231.

Lectio iii.

INNISIT ergo Dóminus Deus so-
pórem in Adam : cumque ob-
dormisset, tulit unam de costis
ejus , et replévit carnem pro ea.
Et ædificávit Dóminus Deus co-
stam , quam túlerat de Adam ,
in mulierem : et addúxit eam ad
Adam. Dixitque Adam : Hoc nunc
os ex óssibus meis , et caro de-

carne mea : hæc vocábitur Virá-
go : quóniam de viro sumpta
est. Quámobrem relinquet homo
patrem suum et matrem , et ad-
hærébit uxori suæ : et erunt duo
in carne una.

R. Immisit Dóminus. 231.

Ad Magnificat. Aha.

Dixit autem paterfamiliæ : *
Amice, non facio tibi injúriam :
nonne ex denário convenisti me-
cum ? tolle quod tuum est , et
vade.

FERIA QUARTA.

De libro Génésis.

Lectio j. Cap. 3.

SED et serpens erat callidior
cunctis animántibus terræ ,
quaé sécerat Dóminus Deus. Qui
dixit ad mulierem : Cur præcépit
vobis Deus , ut non comedérētis
de omni ligno paradísi ? Cui re-
spóndit mulier : De fructu li-
gnorum , quaé sunt in paradíso ,
vécimur , de fructu vero ligni ,
quod est in médio paradísi , præ-
cépit nobis Deus , ne comedérē-
mus , et ne tangerémus illud , ne
forte moríamur. Dixit autem ser-
pens ad mulierem : Nequáquam
morte moríemini. Scit enim
Deus quod in quocumque die
comedérētis ex eo , aperiéntur
óculi vestri : et eritis sicut dii ,
sciéntes bonum , et malum. Vedit
igitur mulier quod bonum esset
lignum ad vescéndum , et pul-
chrum óculis , aspectuque dele-
ctabile : et tulit de fructu illius ,
et comédit : deditque viro suo ,
qui comédit. Et aperti sunt óculi
ambórum.

R. Plantáverat. 231.

Lectio ij.

CUQÜE cognovissent se esse
nudos , consuérunt fólia fi-
cusi , et fecérunt sibi perizómata.
Et cum audíssent vocem Dómini
Dei deambulántis in paradíso ad
auram post meridiem , abscondi-
vit se Adam et uxor ejus a facie
Dómini Dei in médio ligni para-
dísi. Vocavitque Dóminus Deus
Adam , et dixit ei : Ubi es ? Qui
ait : Vocem tuam audívi in para-
díso : et tñmui , eo quod nudus

Essem, et abscondi me. Cui dixit: Quis enim indicavit tibi, quod nudus es, nisi quod ex ligno, de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedisti? Dixitque Adam: Múlier, quam dedisti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, et comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulierem: Quare hoc fecisti? Quæ respóndit: Serpens decépit me, et comédi.

R. Ecce Adam. 232.
Lectio iij.

Et ait Dóminus Deus ad serpem: Quia fecisti hoc, maledictus es inter omnia animántia, et bestias terræ: super pectus tuum gradíeris, et terram cōmedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicitiás ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius: ipsa cōteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo ejus. Mulieri quoque dixit: Multiplicabo ærúmnas tuas, et concéptus tuos: in dolore páries filios, et sub viri potestate eris, et ipse dominabitur tui. Adæ vero dixit: Quia audisti vocem uxoris tuæ, et comedisti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes: maledicta terra in ópere tuo: in labóribus cōmedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas et tribulos germinabit tibi: et cōmedes herbam terræ. In sudore vultus tui vesceris pane, donec revertaris in terram, de qua sumptus es: quia pulvis es, et in pùlverem revertérис. Et vocávit Adam nomen uxoris suæ Heva: eo quod mater esset cunctórum viventium.

R. Ubi est Abel. 232.

Ad Magnificat, Aia.

Tolle quod tuum est, * et vade: quia ego bonus sum, dicit Dóminus.

FERIA QUINTA.

De libro Génésis.

Lectio j. Cap. 4.

ADAM vero cognovit uxorem suam Hevam, quæ concépit, et péperit Cain, dicens: Possedi hóminem per Deum. Rursum-

que péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel pastor óvium, et Cain agrícola. Factum est autem post multos dies, ut offérret Cain de fructibus terræ munera Dómino. Abel quoque obtulit de primogénitis gregis sui, et de adspicibus eorum: et respéxit Dóminus ad Abel, et ad munera ejus. Ad Cain vero, et ad munera illius non respéxit: iratusque est Cain veheménter, et concidit vultus ejus. Dixitque Dóminus ad eum: Quare iratus es, et cur concidit facies tua? Nonne si bene égeris, recipies: sin autem male, statim in fóribus peccatum áderit? sed sub te erit appetitus ejus, et tu dominaberis illius.

R. In principio. 229.
Lectio ij.

Dixitque Cain ad Abel fratrem suum: Egregiām uras. Cumque essent in agro, consurréxit Cain adversus fratrem suum Abel, et interfécit eum. Et ait Dóminus ad Cain: Ubi est Abel frater tuus? Qui respóndit: Nescio. Num custos fratris mei sum ego? Dixitque ad eum: Quid fecisti? vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc igitur maledictus eris super terram, quæ apéruit os tuum, et suscépit sanguinem fratris tui de manu tua. Cum operatus fueris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus et prófugus eris super terram.

R. In principio. 229.
Lectio ij.

Dixitque Cain ad Dóminum: Major est iniquitas mea, quam ut véniam mérebar. Ecce ejici me hodie a facie terræ, et a facie tua abscondar, et ero vagus et prófugus in terra: omnis igitur qui invenerit me, occidet me. Dixitque ei Dóminus: Nequáquam ita fiet: sed omnis qui occiderit Cain, séptuplum puniéatur. Posuitque Dóminus Cain signum, ut non interficeret eum omnis qui inventisset eum. Egressusque Cain a facie Dómi-

ni, habitavit prófugus in terra ad orientalem plagam Eden.

N. Formavit Dóminus. 230.

Ad Magnificat, Ana.

Non licet * mihi quod volo fáccere? an óculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? dicit Dóminus.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 4. c

Cognovit autem Cain uxórem suam, quæ concépit, et péperit Henoch: et ædificávit civitatem, vocavítque nomen ejus ex nómíne filii sui, Henoch. Porro Henoch génuit Irad, et Irad génuit Mavíael, et Mavíael génuit Mathúsael, et Mathúsael génuit Lamech. Qui accépit duas uxóres, nomen uni Ada, et nomen áltéri Sella. Genuitque Ada Jabel, qui fuit pater habitantium in tentoriis, atque pastórum. Et nomen fratri ejus Jubal: ipse fuit pater canéntium cithara et órgano. Sella quoque génuit Tubalcain, qui fuit malleátor, et faber in cuncta ópera aeris et ferri. Soror vero Tubalcain, Noéma.

N. Tulit Dóminus. 231.

Lectio ii.

Dixitque Lamech uxóribus suis Adæ et Sella: Audíte vocem meam, uxóres Lamech: auscultate sermónem meum, quóniam occidi virum in vulnus meum, et adolescéntulum, in livorem meum. Séptuplum últio dabitur de Cain, de Lamech vero septuágies sépties. Cognovit quoque adhuc Adam uxórem suam: et péperit filium, vocavítque nomen ejus Seth, dicens: Pósuit mihi Deus semen aliud pro Abel, quem occidit Cain. Sed et Seth natus est filius, quem vocávit Enos: iste coepit invocare nomen Dómini.

N. Dixit Dóminus. 231.

Lectio iii. Cap. 5.

Hic est liber generatiónis Adám. In die, qua creávit Deus hóminem, ad similitúdinem Dei fecit illum. Másculum, et féminam creávit eos, et bene-

dixit illis, et vocávit nomen eorum Adam, in die quo cre sunt. Vixit autem Adam centum triginta annis; et génuit imáginem et similitúdinem suam, vocavítque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adar postquam génuit Seth, octogénti anni: génuitque fílios fílias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongénti triginta, et mórtuus est.

N. Immisit Dóminus. 231.

SABBATO.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 5. b

Vixit autem Malaleel sexaginta quinque annis, et génuit Jared. Et vixit Malaleel, postquam génuit Jared, octingéntis triginta annis: et génuit fílios et fílias. Facti sunt omnes dies Malaleel octingénti nonaginta quinqüa anni, et mórtuus est. Vixitque Jared centum sexaginta duóbus annis, et génuit Henoch. Et vixit Jared, postquam génuit Henoch octingéntis annis: et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Jared nongénti sexaginta duo anni, et mórtuus est. Porro Henoch vixit sexaginta quinqüa anni, et génuit Mathúsalam.

N. Plantáverat. 231.

Lectio i.

Et ambulávit Henoch cum Deo: et vixit, postquam génuit Mathúsalam, trecéntis annis, et génuit fílios et fílias. Facti sunt omnes dies Henoch trecénti sexaginta quinque anni Ambulavitque cum Deo, et non appáravit, quia tulit eum Deus. Vixit quoque Mathúsala centum octoginta septem annis, et génuit Lamech. Et vixit Mathúsala postquam génuit Lamech, septingéntis octoginta duóbus annis, et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Mathúsala nongénti sexaginta noven annis, et mórtuus est.

N. Ecce Adam. 232.

Lectio iii.

Vixit autem Lamech centum octoginta duóbus annis, e

génuit filium : vocavitque nomen ejus Noe, dicens : Iste consolabitur nos ab opibus et labóribus mánuum nostrárum in terra, cui maledixit Dóminus. Vixitque Lamech, postquam génuit Noe, quingentis nonaginta quinque annis, et génot filios et filios. Et facti sunt omnes dies Lamech septingénti septuaginta septem anni, et mórtuus est.

R. Ubi est Abel. 252.

SABBATO ANTE SEXAG.

Ad Vesperas, Capitulum.
Fratres: Libenter. 239.

Hymnus. iam sol. v. Vespertina. 403.

Ad Magnificat. Aña.
Dixit Dóminus ad Noe : * Finis univérso carnis venit coram me : fac tibi arcum de lignis laevigatis, ut salvétur univérsum semen in ea.

Orat. Deus, qui cónspicis. 240.
DOM. IN SEXAGESIMA.

Ad Matutinum, Invitatoriū p̄. praeoccupémus fáciem Dómini : * Et in psalmis jubilémus ei. Ps. venite. 4. In primo versu Psalmi, omittitur praeoccupamus fáciem ejus, etc. et ejus loco repetitur a Choro Invitat.

Hymnus. primo die. 2.

Aña, Psalmi et Vers. Noct. de Psalterio. 4.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 5. d et 6.

Noz vero cum quingentórum Nesson annórum, génot Sem, Cham, et Japheth. Cumque cepissent hómines multiplicari super terram, et filias procreassent, vidéntes filii Dei filias hóminum quod essent pulchræ, acceperunt sibi uxóres ex ómnibus, quas éligerant. Dixitque Deus : Non perinanébit spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est : eruntque dies illius centum viginti annórum. Gigantes autem erant super terram in diébus illis. Postquam enim ingréssti sunt filii Dei ad filias hóminum, illaque genué-

runt, isti sunt poténtes a saeculo viri famosi.

n. Dixit Dóminus ad Noe : Finis univérso carnis venit coram me : repléta est terra iniquitáte eórum : * Et ego dispérdam eos cum terra. v. Fac tibi arcum do lignis laevigatis, mansiúnculas in ea fácies. Et.

Lectio ii.

Videns autem Deus quod multa malitia hóminum esset in terra, et cuncta cogitatio cordis inténta esset ad malum omni tempore, poenituit eum quod hóminem fecisset in terra. Et tactus dolore cordis intrínsecus : Delébo, inquit, hóminem quem creávi a facie terræ, ab hómine usque ad animántia, a réptili usque ad vólucres cœli. Poenitet enim me fecisse eos. Noe vero invénit gratiam coram Dómino. it. Noe vir justus atque perféctus cum Deo ambulávit : * Et fecit ómnia quæcúmque præcépit ei Deus. v. Fecit sibi arcum, ut salvaretur univérsum semen. Et.

Lectio iii.

Hi sunt generatiōnes Noe : Noe vir justus atque perféctus fuit in generatiōnibus suis, cum Deo ambulávit. Et génot tres filios, Sem, Cham, et Japheth. Corrupta est autem terra coram Deo, et repléta est iniquitáte. Cumque vidisset Deus terram esse corruptam (omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram), dixit ad Noe : Finis univérso carnis venit coram me : repléta est terra iniquitáte a facie eórum, et ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcum de lignis laevigatis : mansiúnculas in arca, fácies, et bitúmine lñies intrínsecus et extrínsecus. Et sic fácies eam. Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquaginta cubitórum latitudo, et triginta cubitórum altitudo illius. it. Quadraginta dies et noctes aperti sunt cœli, et ex omni carne habente spíritum vitæ ingrëssa sunt in arcam ; * Et

Clausit a foris ostium Dominus.
V. In articulo dicti illius ingrēssus est Noe in arcā, et filii ejus, et uxor illius, et uxores filiorum ejus. Et. Glōria Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Noe et Arca.

Lectio iv.

Cap. 4. circa medium.

Habes, quia iratus Dominus est: quóniam quamvis cogitaret, hoc est sciret, quia homo pósitus in terrae régione, carnem portans, sine peccáto esse non possit (terra enim velut quidam tentatiōnum locus est, caroque corruptélæ illécebra); tamen cum habérent mentem rationis capacem, virtutemque animæ infúsam cōpōri, sine consideratiōne aliqua in lapsum ruérunt, ex quo revocare se nollent. Neque enim Deus cogitat sicut homines, ut aliqua ei nova succédat sententia, neque irascitur quasi mutabilis: sed sideo hæc leguntur, ut exprimatur peccatorum nostrorum acerbitas, quæ divinam meruerit offensam: tamquam eousque incréverit culpa, ut etiam Deus, qui naturaliter non inovet aut ira, aut odio, aut passióne ulla, provocatus videatur ad iracundiam.

N. Edificavit Noe altare Domino, offerens super illud holocaustum: odoratúsque est Dominus odorem suavitatis, et benedit ei, dicens: *Créscite, et multiplicamini, et repléte terram. V. Ecce ego státuam pactum meum vobiscum, et cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio v.

Minitatus est præterea, quod deleret hominem. Ab homine, inquit, usque ad pecus, et a reptilibus usque ad volatilia delebo. Quid læserant irrationalibilia? Sed quia propter hominem illa facta erant, eo útique deleto propter quem facta sunt, cónsequens erat, ut etiam illa delerentur, quia non erat qui

his uteretur. Sensu autem sitiōre illud manifestatur: qu homo mens est, quæ est ratiōnis capax. Homo enim definitus animal vivum, mortale, ratiōnabile. Principali lgitur extitio, etiam sensus omnis extitio: eo quod nihil reliqui a salutem supérsit, cum salutē fundamētum virtus desécerit. R. Ponam arcum meum in nūbibus cœli, dixit Dominus a Noe: * Et recordabor fœderem, quod pépigi tecum. Cumque obdúxero nūbibus colum, apparebit arcus meus i nūbibus. Et.

Lectio vi.

Ad condemnatiōnem autem ceterorum, et ad expressiōnem pietatis divinæ, dicitur Noe apud Deum gratiā invīnisse. Simul ostenditur, quo hominem justum non obūmbri aliorum offensio, quando ipsa ad totius generis reservatur seminariū. Qui non generatiō nobilitate, sed justitiæ et perficiōnis mérito laudatur. Probā enim viri genus, virtutis præsapia est: quia sicut hominum genus homines, ita animarum genus virtutes sunt. Et enim familiæ hominum splendore generis nobilitantur, animarum autem clarificatur grātia splendore virtutis.

R. Per memetipsum juravi, dicit Dominus, non adjiciam ultr aquas diluvii super terram pacti mei recordabor; * Ut non perdam aquis diluvii omnem carnem. V. Arcum meum ponar in nūbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram Ut. Glōria Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 8.

In illo tempore: Cum turbis plūrima convenirent, et dicitatibus properarent ad Iesum, dixit per similitudinem. Exiit qui seminat, seminat semen suum. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 45. in Evangelio.

Lmodo, fratres charissimi, audistis, expositione non indiget, sed admonitione. Quam enim per semetipsam Véritas expóxit, hanc discutere humana fragilitas non præsumat. Sed est quod solicite in hac ipsa expositione Domínica pensare debeámus: quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, volucres dæmonia, spinas divitias significare dicérémus, ad credendum nobis mens fósitan vestra dubitaret. Unde et idem Dóminus per semetipsum dignatus est expónere quod dicébat, ut sciatis rerum significatiōnes querere in iis éiam, quae per semetipsum noluit explanare.

n. Benedixit Deus Noe, et filiis ejus, et dixit ad eos: * Crēscite et multiplicámini, et repliéte terram. *v.* Ecce ego státuam pactum meum vobiscum, et cum sémine vestro post vos. Crēscite.

Lectio viii.

Exponendo ergo quod dixit, figuráte se loqui innótuit: quatenus certos nos rédderet, cum vobis nostra fragilitas verborum illis figuras aperíret. Quis enim mihi umquam créderet, si spinas divitias interpretari voluissem? máxime cum illæ pungant, istæ delécent. Et tamen spinæ sunt, quia cogitationum suarum punctionibus mentem lacerant: et cum usque ad peccatum pértrahunt, quasi inflicto vulnere cruéstant. Quas bene hoc in loco, álio Evangelista testante, nequaque Dóminus divitias, sed fallaces divitias appellat.

n. Ecce ego státuam pactum meum vobiscum, et cum sémine vestro post vos: * Neque erit deinceps diluvium dissipans terram. *v.* Arcum meum ponam in nubibus, et erit signum sceleris inter mè, et inter terram. Neque.

Lectio ix.

FALLACES enim sunt, quæ nobiscum diu permanére non possunt: fallaces sunt, quæ mentis nostræ inópiam non expellunt. Solæ autem divitiae verae sunt, quæ nos dívites virtutibus faciunt. Si ergo, fratres charissimi, esse dívites cùpitis, veras divitias amáte. Si culmen veri honoris queritis, ad coeleste regnum tendite. Si glóriam dignitatum diligitis, in illa supérna Angelorum curia adscríbi festináte. Verba Dómini, quæ aure percipitis, mente retinete. Cibus enim mentis est sermo Dei: et quasi accéptus cibus stómacho languente rejicitur. quando auditus sermo in ventre memoriæ non tenétur. Sed quisquis aliménta non rétinet, hujus profecto vita desperátur. *n.* Cum turba plúrima convenírent ad Jesum, et de civitatisibus properárent ad eum, dixit persimilitudinem: * Exiit qui séminat, seminare semen suum. *v.* Et dum séminat, aliud cécidit in terram bonam, et ortum fecit fructum centuplum. Exiit. Glória Patri. Exiit.

Intra Hebd. Fer. iv. et Sab. loco hujus R. dicitur j. R. Fer. ij. seq.

Ad Laudes, Ánæ.

1. Secundum magnam misericordiam tuam * miserere mei, Deus. Ps. Miserere. 42.

2. Si mihi Dóminus * salvátor fuerit, non timébo quid faciat mihi homo. Ps. Confitemini. 48.

3. In velamento clamávi * valde dilúculo: Deus, Deus meus, ad te de luco vigilo. Ps. Deus Deus meus. 14.

4. Hymnum dicámus * Dómino Deo nostro. Cant. Benedicite. 14.

5. In tympano et choro, * in chordis et órgano laudáte Deum. Ps. Laudate Dñum de cœlis. 45.

Capitulum. 2. Cor. 11. d.

FATRES: Libénter sussértilis insipientes, cum sitis ipsi sapientes. Sustinetis enim si quis vos in servitútem redigit,

si quis dévorat, si quis accipit,
si quis extollitur, si quis in faciem vos cedit.

Hymnus. Etérne rerum. v.
Dómine, refúgium. 46.

Ad Benedictus, Aña.

Cum turba plúrima * conveníent ad Jésus, et de civitáibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem : Exiit qui séminat, semináre semen suum.

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actiōne confidimus : concéde propitiū; ut contra adverſa ómnia, Doctoris géntium protectione muniāmur. Per Dóminum.

Ad Primam, Aña.

Semen cécidit * in terram bonam, et attulit fructum in patiētia.

Ad Absolut. Capit., Lectio brevia. D óminus autem dirigat. 23.

Ad Tertiam, Aña.

Qui verbum Dei rétinent * corde perfécto et óptimo, fructum afferunt in patiētia.

Capit. F ratres : Libénter. sup.
R. br. Inclina, ut in Psalt. 28.

Ad Sextam, Aña.

Semen cécidit * in terram bonam, et attulit fructum, aliud centésimum, et aliud sexagésum.

Capitulum. 2. Cor. 11. 5

Ter virgis cæsus sum, semet lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte et die in profundo maris fui.

R. br. In atérnum. 51.

Ad Nonam, Aña.

Si vere, fratres, * dívites esse cùpit, veras dívitas amáte.

Capitulum. 2. Cor. 12. e

Libénter sgitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.

R. br. Clamávi. 53.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominica. 80.

Capit. Fratres : Libénter. 239.

Hymnus. Lucis Creator. 91.
v. Dirigatur, Dómine, oratio mea. j. Sicut incésum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Aña.
Vobis datum est * nosse mystérium regni Dei, ceteris autem in parabolis, dixit Jesus discipulis suis.

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

Lectio j Cap. 7.

Dixit Dóminus ad Noe : Ingrédere tu, et omnis domus tua in arcā : te enim vidi iustum cotam me in generatione hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolles septéna et septéna, másculum et féminam : de animántibus vero immundis duo et duo, másculum et féminam. Sed et de volatilibus cœli septéna et septéna, másculum et féminam, ut salvétur semen super faciem univerſa terræ. Adhuc enim, et post dies septem ego pluam super terram quadraginta diébus et quadraginta noctibus : et delébo omnem substântiam, quam feci, de superficie terræ. q. In articulo diéi illius ingrèssus est Noe in arcā, et filii ejus : * Uxor illius, et uxores filiorum ejus. v. Deléta sunt univerſa de terra, remansit autem solus Noe, et qui cum eo erant in area. Uxor.

Lectio ij

Fecit ergo Noe ómnia, quæ mandaverat ei Dóminus. Cumque transiissent septem dies, aquæ diluvii inundavérunt super terram. Anno sexcentésimo vite Noe, mense secundo, séptimo décimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, et cataractæ cœli apertæ sunt : et facta est pluvia super terram quadraginta diébus et quadraginta noctibus.

¶ Recordátus Dóminus Noe, adduxit spíritum super terram, et imminutæ sunt aquæ : * Et prohbitæ sunt pluviae de cœlis.

v. Reversæque sunt aquæ de terra euntis et redeuntis : et cœperunt minui post centum quinquaginta dies. Et.

Lectio iii.

In articulo diéi illius ingrèssus est Noe, et Sem, et Cham, et

Japheth, filii ejus , uxor illius , et tres uxores filiorum ejus cum eis in arcam : ipsi et omne animal secundum genus suum , universaque jumenta in genere suo , et omne quod movetur super terram in genere suo , cunctumque volatile secundum genus suum. Factumque est diluvium quadraginta diebus super terram : et multiplicatae sunt aquae , et elevaverunt arcam in sublimem a terra.

R. Quadraginta dies. 237.

Ad Magnificat . Aña.

Si culmen veri honoris queritis , * ad illam coelestem patriam quantocius properate.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 8.

RECORDATUS autem Deus Noe , et omnium jumentorum , quae erant cum eo in arca , adduxit spiritum super terram , et imminutae sunt aquae. Et clausi sunt fontes abyssi , et cataractae costi , et prohibitae sunt pluviae de caelo. Reversaeque sunt aquae de terra euntes , et redeuntes : et cœperunt minui post centum quinquaginta dies. Requievitque arca mense septimo , vigesimo septimo die mensis , super montes Arménias.

R. Edificavit Noe. 238.

Lectio ij.

At vero aquæ ibant , et decrebant usque ad decimum mensem : decimo enim mense , prima die mensis , apparuerunt cacumina montium. Cumque transissent quadraginta dies , apériens Noe fenestram arcæ , quam fecerat , dimisit corvum : qui egrediebatur et non revertebatur , donec siccarerent aquæ super terram. Emisit quoque columbam post eum , ut vidéret si iam cessassent aquæ super faciem terræ. Quae cum non invenisset ubi requiesceret pes ejus , reversa est ad eum in arcam.

R. Ponam arcum. 238.

TOTUM.

Lectio ii.

Expectatis autem ultra septem diébus aliis , rursum dimisit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad vespere , portans ramum olivæ viréntibus foliis in ore suo. Intelléxit ergo Noe quod cessassent aquæ super terram. Expectavítque nihilominus septem alios dies , et emisit columbam , quæ non est revérsa ultra ad eum. Igitur sexcentésimo primo anno , primo mense , prima die mensis imminutæ sunt aquæ super terram.

R. Per memelípsum. 238.

Ad Magnificat . Aña.

Semen est verbum Dei , * sator autem Christus : omnis qui invenit eum , manébit in aeternum.

FERIA QUARTA.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 8. c

Locus est autem Deus ad Noe , dicens : Egrédere de arca , tu et uxor tua , filii tui , et uxores filiorum tuorum tecum. Cuncta animantia , quæ sunt apud te , ex omni carne , tam in volatilibus , quam in bestiis , et universis reptilibus , quæ reptant super terram , educ tecum , et ingredimini super terram : crèscite , et multiplicamini super eam. Egréssus est ergo Noe , et filii ejus , uxor illius , et uxores filiorum ejus cum eo. Sed et omnia animantia , jumenta , et reptilia , quæ reptant super terram secundum genus suum , egréssa sunt de arca.

R. Benedixit Deus. 239.

Lectio ij.

ADIFICAVIT autem Deus altare Dómino : et tollens de cunctis pecóribus , et volúribus mundis , obtulit holocáusta super altare. Odoratusque est Dóminus odorem suavitatis , et ait : Nequāquam ultra maledicam terræ propter homines : sensus enim et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua : non igitur ultra percútiam omnem animam viventem , sicut feci. Cunctis di-

bus terræ, seméntis et messis,
frigus et aestus, aestas et hiems,
nox et dies non requiéscunt.

R. Ecce ego. 239.

Lectio iii. Cap. 9. b

BENEDI^XITQ^{UE} Deus Noe, et filii ejus. Et dixit ad eos : Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animáta terræ, et super omnes vólucres cœli, cum univérsis, quæ movéntur super terram : omnes pisces maris mánui vestræ traditi sunt. Et omne quod movétur et vivit, erit vobis in cibum : quasi ólera viréntia tráddidi vobis ómnia. Excépto, quod carnem cum sanguine non comedétis. Sanguinem enim animárum vestrarum requíram de manu cunctarum bestiarum : et de manu hóminis, de manu viri et fratris ejus, requíram ánimam hóminis. Quicúmque effuderit humánum sanguinem, fundétur sanguis illius : ad imáginem quippe Dei factus est homo.

R. In articulo diéi illius ingrésus est Noe in arcam, et filii ejus, * Uxor illius, et uxóres filiorum ejus. Deléta sunt univerasa de terra, remansit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca. Uxor. Gloria Patri. Uxor.

Ad Magnificat, Aña.

Quod autem cécidit * in terram bonam, hi sunt, qui in corde b^eno et óptimo fructum afferunt in patiēntia.

Si prædictæ Añæ ad Magnificat non potuerint dici in præcedentibus Feriis, et in sequenti Feria v. occurrat fieri Officium de Feria, dicatur ultima ex iis prætermissa : alioquin. expletis omnibus, sumantur de Psalt., quod semper fit, quando proprie non habentur.

FERIA QUINTA.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 9. b

DUXIQ^{UE} Deus : Hoc signum fœderis quod do inter me et vos, et ad omnem ánimam vi-

véntem, quæ est vobiscum in generatioñes sempiternas : Arcum meum ponam in nūbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Cumque obdúxero nūbibus cœlum, apparébit arcus meus in nūbibus : et recordabor fœderis mei vobiscum, et cum omni áнима vivénte, quæ carnem végetat : et non erunt ultra aquas diluvii ad deléndum univerSAM carnem.

R. Dixit Dóminus. 237.

Lectio ij.

CO^RSPONDITQ^{UE} Noe vir agricola excercere terram, et plantávit vineam. Bibénsque vinum inebriatus est, et nudatus in tabernaculo suo. Quod cum vidisset Cham pater Cháanaan, verénda scilicet patris sui esse nudata, nuntiavit duobus fratribus suis foras. At vero Sem, et Japheth pallium imposuerunt húmeris suis, et incedentes retrorsum, operuerunt verénda patris sui : faciesque eorum avérse erant, et patris virilia non vidérunt.

R. Noe, vir justus. 237.

Lectio iii.

EVIGILANS autem Noe ex vino, cum didicisset quæ sécerat ei filius suus minor, ait : Maledictus Cháanaan, servus servorum erit tráatribus suis. Dicitque: Benedictus Dóminus Deus Sem, sit Cháanaan servus ejus. Dilatet Deus Japheth, et hábitet in tabernaculis Sem, sitque Cháanaan servus ejus. Vixit autem Noe post diluvium trecéntis quinquaginta annis. Et impléti sunt omnes dies ejus nongentórum quinquaginta annórum, et mórtuus est.

R. Quadragesima dies. 237.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 10.

Hæ sunt generatioñes filiorum Noe, Sem, Cham, et Japheth : natüre sunt eis filii post diluvium. Filii Japheth : Gomer, et Magog, et Mâdal, et Javan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. Por-

ro filii Gomer : Ascenez, et Riphath, et Thogóma. Filii autem Javan : Elísa, et Tharsis, Cethim, et Dódanum. Ab his divisi sunt insulæ géntium in régionibus suis, unusquisque secundum linguam suam, et familiás suas in natióibus suis. Filii autem Cham : Chos, et Mésraim, et Phuth, et Cháanaan.

It. *Aedificavit. 258.*

Lectio iij. Cap. 41.

ERAT autem terra labii unius, et sermónum eorúdem. Cumque proficiseréntur de Oriente, invenérunt campum in terra Sénnaar, et habitavérunt in eo. Dixítque alter ad próximum suum : Venite, faciámus lateres, et coquámus eos igni. Habueruntque lateres pro axis, et bitúmen pro cæmento, et dixerunt : Venite, faciámus nobis civitatem et turrim, ejus culmen pertingat ad cœlum : et celebrémus nomen nostrum ante quā dividámur in univerásas terras.

It. *Ponam arcum. 258.*

Lectio iij.

DESCENDIT autem Dóminus, ut vidéret civitatem et turrim, quam ædificabant filii Adam, et dixit : Ecce unus est pôpulus, et unum lábium ómnibus : coeperuntque hoc scâdere, nec desistent a cogitationibus suis, donec eas ópere compléant. Venite igitur, descendámus, et consun-damus ibi linguam eórum, ut non audiat unusquisque vocem próximi sui. Atque ita divisi eos Dóminus ex illo loco in univerásas terras, et cessavérunt ædificare civitatem.

It. *Per memetípsum. 258.*

SABBATO.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 41. b

Hæ sunt generatiōnes Sem : Sem erat centum annórum, quando géniuit Arpháxad, bién-nio post diluvium. Vixitque Sem, postquam géniuit Arpháxad, quingéntis annis : et géniuit fi-lios et filias. Porro Arpháxad

vixit triginta quinque annis, et géniuit Sale. Vixitque Arpháxad, postquam géniuit Sale, trecéntis tribus annis : et géniuit filios et filias. Sale quoque vixit triginta annis, et géniuit Heber. Vixitque Sale, postquam géniuit Heber, quadringéntis tribus annis : et géniuit filios et filias.

It. *Benedixit. 259.*

Lectio iij.

VIXIT autem Heber triginta quatuor annis, et géniuit Phaleg. Et vixit Heber, postquam géniuit Phaleg, quadringéntis triginta annis : et géniuit filios et filias. Vixit quoque Phaleg trigesita annis, et géniuit Reu. Vixitque Phaleg, postquam géniuit Reu, ducéntis novem annis : et géniuit filios et filias. Vixit autem Reu trigesita duobus annis, et géniuit Sarug. Vixit quoque Reu, postquam géniuit Sarug, ducéntis septem annis : et géniuit filios et filias. Vixit vero Sarug trigesita annis, et géniuit Nachor. Vixitque Sarug, postquam géniuit Nachor, ducéntis annis : et géniuit filios et filias.

It. *Ecce ego. 259.*

Lectio iij.

VIXIT autem Nachor viginti novem annis, et géniuit Thare. Vixitque Nachor, postquam géniuit Thare, centum decem et novem annis : et géniuit filios et filias. Vixitque Thare septuaginta annis, et géniuit Abram, et Nachor, et Aran. Hæ sunt autem generatiōnes Thare : Thare géniuit Abram, Nachor, et Aran. Porro Aran géniuit Lot. Mortuusque est Aran ante Thare patrem suum, in terra nativitatis suæ in Ur Chaldeórum. Duxerunt autem Abram, et Nachor uxores : nomen uxoris Abram, Sárai : et nomen uxoris Nachor, Melcha, filia Aran patris Melcha, et patris Jeschæ. Erat autem Sárai stérilis, nec habébat liberos.

It. *In articulo. 259.*

SABBATO ANTE QUINQUAG.

Ad Vesperas, Capit Fratres : Si linguis. 246.

Hymnus Jam sol. N. Vespertina. 403.

Ad Magnificat. Aña

Pater fidei nostræ * Abraham
summus , obtulit holocaustum
super altare pro filio.

Oratio. Preces nostras, ut infra. 247.

DOM. IN QUINQUAGESIMA.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Præoccupémus faciem Dómini :
* Et in psalmis jubilémus ei.
Ps. Venite. 4.

In primo versu Psalm. omittitur,
Præoccupémus faciem ejus,
etc. et ejus loco repetitur a Choro Invitat.

Hymnus. Primo die. 2. Aña ,
Psalmi, et VV. Nocturnorum de
Psalterio 4.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 12.

Dixit autem Dóminus ad Abram:
Egrédere de terra tua, et de cognatiōne tua, et de domo patris tui : et veni in terram, quam monstrábo tibi. Faciámque te in gentem magnam , et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedictus. Benedicam benedicéntibus tibi, et maledicam maledicéntibus tibi , atque in te benedicéntur univérsæ cognatiōnes terra. Egréssus est itaque Abram sicut præcéperat ei Dóminus , et ivit cum eo Lot : septuaginta quinque annórum erat Abram , cum egrederetur de Haran. Tulítque Sarai uxorem suam, et Lot filium fratri sui , universámque substátiam quam posséderant , et áimas quas sécerant in Haran : et egréssii sunt ut irent in terram Chânaan. Cumque venissent in eam, pertransivit Abram terram usque ad locum Sichem, usque ad convállem illústrem : Chananæus autem tunc erat in terra.

It Locútus est Dóminus ad Abram, dicens : Egrédere de terra tua , et de cognatiōne tua , et veni in terram, quam monstrávero tibi : * Et faciam te in gentem magnam. Benedicens

benedicam tibi , et magnificábo nomen tuum , erísque benedictus. Et.

Lectio ii.

APPARUIT autem Dóminus Abram, et dixit ei : Sémini tuo dabo terram hanc. Qui aedificávit ibi altare Dómino , qui apparuerat ei. Et inde transgrédiens ad montem, qui erat contra Oriéntem Bethel, teténdit ibi tabernaculum suum , ab Occidente habens Bethel , et ab Oriénte Hai : aedificávit quoque ibi altare Dómino , et invocavit nomen ejus. Perrexitque Abram vadens, et ultra progrédiens ad Meridiem. Facta est autem famæ in terra, descenditque Abram in Ægyptum, ut peregrinaretur ibi : prævaluerat enim famæ in terra. Cumque prope esset ut ingredéretur Ægyptum , dixit Sarai uxori sue : Novi quod pulchra sis mulier , et quod , cum viderint te Ægyptii, dictúri sunt : Uxor ipsius est : et interficiunt me , et te reservábunt. Dic ergo, óbsecro te, quod soror mea sis : ut bene sit mihi propter te, et vivat anima mea ob gratiā tui.

It. Dum staret Abram ad flarem Mambre, vidit tres viros aséndentes per viam : * Tres vidit , et unum adorávit. V. Ecce Sara uxor tua páriet tibi filium , et vocábis nomen ejus Istrac. Tres.

Lectio iii.

Cum itaque ingrēssus esset Abram Ægyptum , vidérunt Ægyptii mulerem , quod esset pulchra nimis. Et nuntiavérunt príncipes Pharaóni , et laudáverunt eam apud illum : et sublata est mulier in domum Pharaónis. Abram vero bene usi sunt propter illam. Fueruntque ei oves , et boves , et ásini , et servi , et famule , et ásinæ , et caméli. Flagellávit autem Dóminus Pharaónem plagis máximis , et domum ejus propter Sarai uxórem Abram. Vocavítque Pharaó Abram , et dixit ei : Quidnam est hoc , quod fecisti

mihi? quare non indicasti quod uxor tua esset? Quam ob causam dixisti esse sororem tuam, ut tollerem eam mihi in uxorem? Nunc igitur ecce conjux tua, accipe eam, et vade.

R. Tentavit Dóminus Abraham, et dixit ad eum: * Tolle filium tuum, quem diligis, Isaac, et offer illum ibi in holocáustum super unum móntium quem díxero tibi. V. Vocátus quoque a Dómino, respóndit: Adsum; et ait ei Dóminus. Tolle. Glória Patri. Tolle.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Abraham Patriarcha.

Lectio iv. Lib. 1. c. 2.

MAGNUS plane vir Abraham, et multarum virtutum clarus insignibus, quem votis suis philosophia non pótuit æquare. Déniique minus est quod illa finxit, quam quod iste gessit: majorque ambitiōso eloquientiae mendacio simplex veritatis fides. Itaque cujusmodi fuerit in eo viro dévotio, considerémus. Ea enim virtus ordine prima est, quæ est fundaméntum ceterarum: meritōque hanc ab eo primam exégit Deus, dicens: Exi de terra tua, et de cognatiōne tua, et de domo patris tui. Satis fuerat dixisse, de terra tua. Ibi enim exire de cognatiōne, exire de patérna domo.

¶ Angelus Dómini vocávit Abraham, dicens: * Ne exténdas manum tuam super púerum, eo quod tímeas Dóminum. V. Cumque extendisset manum ut immolaret filium, ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens. Ne exténdas.

Lectio v.

SED ideo addidit singula, ut ejus afféctum probaret: ne forte aut imprudenter cœpisse videretur, aut fraus aliqua mandatis cœlestibus pararéetur. Sed sicut coacervanda fuérunt præcepta, ne quid latéret, ita étiam proponénda præmia, ne forte desperaret. Tentatur ut fortis, in-

citatur ut fidélis, prævocátur ut justus: meritōque exivit, quem admodum locutus est illi Dóminus. Et exivit cum eo Lot. Hoc autem quod pro magno inter septem sapiéntum dicta celebrátur, Séquere Deum, perfécit Abraham, factoque sapiéntum dicta prævénit, et secútus Deum exivit de terra sua.

R. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo secúndo, dicens: Benedíc tibi, * et multiplicabo te sicut stellas cœli. V. Possidébit semen tuum portas inimicorum tuorum, et benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et multiplicábo.

Lectio vi.

Sed quia ante terra ei fúera alia, hoc est, régio Chaldaeorum, de qua exivit Thare pater Abraham, et in Charran demigrávit: et quia secum edúxit nepotem suum, cui dictum fúerat: Exi de cognatiōne tua: considerémus, ne forte hoc sit exire de terra sua, de hujus terræ, hoc est, de cœporis nostri quadam commemoratiōne égredi, de qua exivit Paulus, qui dixit: Nostra autem conversatio in cœlis est.

R. Deus domini mei Abraham,

dírige viam meam: * Ut cum sa-

lute revertar in domum domini mei. V. Obsecro, Dómine, fac misericordiam cum servo tuo.

Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

I. Lectio sancti Evangelii secún- dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 48. f

In illo tempore: Assúmpsit Je-sus duodecim, et ait illis: Ecce ascéndimus Jerosolymam, et consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per Prophétas de Filio hominis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Hom. 2. in Evangelia.

REDEMPTOR noster, prævidens ex passiōne sua discipulorum ánimos perturbándos, eis longe ante et ejusdem passiōnis pœnam, et resurrectiōnis suæ gloriā prædixit: ut cum eum

moriéntem, sicut prædictum est, cernerent, etiam resurrectum non dubitarent. Sed quia carnales adhuc discipuli nullo modo valabant capere verba mystérii, veniunt ad miraculum. Ante eorum oculos cæcus lumen recépit: ut qui coelstis mystérii verba non caperent, eos ad fidem coelstia facta solidarent.

R. Veni hodie ad fontem aquæ, et orávi Dóminum, dicens: Dómine Deus Abraham, tu præsperum fecisti desideriū meum. V. Igitur puella, cui dixero: Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam: et illa dixerit: Bibe, dómine, et camélis tuis potum traham: ipsa est, quam præparavit Dóminus filio domini mei. Dómine.

Lectio viii.

Sed miracula Dómini et Salvatoris nostri sic accipienda sunt, fratres charissimi, ut et in veritate credantur facta, et tamen per significatiōnem nobis aliquid innuant. Opera quippe ejus et per potentiam aliud ostendunt, et per mystérium aliud loquuntur. Ecce enim quis juxta históriam cæcus iste fuerit, ignoramus: sed tamen quid per mystérium significet, novimus. Cæcum quippe est genus humánum, quod in parénte primo a paradisi gaudiis expulsum, claritatem supérnæ lucis ignórans, damnationis suæ tenebras patitur. Sed tamen per Redemptoris sui præsentiam illuminatur: ut intérnae lucis gaudia jam per desiderium videat, atque in via vitæ boni operis gressus ponat.

R. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens: * Noli timére, Abram: ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. V. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de Ur Chaldaeorum. Noli.

Lectio ix.

NOTANDUM vero est, quod cum Jesus Jéricho appropinquare dicitur, cæcus illuminatur. Jér-

icho quippe luna interpretatur: luna autem in sacro elogio pro defectu carnis pónitur: quia dum ménstruis moméntis decréscit, defectum nostræ mortalitatis designat. Dum sicut Cónditor noster appropinquat Jéricho, cæcus ad lumen redit: quia dum divinitas defectum nostræ carnis suscepit, humánum genus lumen, quod amiserat, recipit. Unde enim Deus humana pátitur, inde homo ad divina sublevatur. Qui videlicet cæcus recte et juxta viam sedere, et mendicans esse describitur. Ipsa enim Véritas dicit: Ego sum via. R. Cæcus sedebat secus viam, transéunte Dómino, et clamavit ad eum: et ait illi Dóminus: Quid vis ut faciam tibi? * Dómine, ut videam lumen. V. Stans autem Jesus jussit illum duci ad se, et cum appropinquasset, interrogavit eum, dicens. Quid Gloria Patri. Dómine.

Intra Hebdom. Ferme iv., et Sabbatho, loco hujus R. dicitur R. j. Fer. ij. seq.

Ad Laudes, Aña.

1. Secundum multitudinem * miserationum tuarum, Dómine, dele iniquitatem meam. Psalm. Miserere. 42.

2. Deus meus es tu, * et confitébor tibi: Deus meus es tu, et exaltabo te. Ps. Confitemini. 48.

3. Ad te de luce * vigilo, Deus, ut videam virtutem tuam. Psalm. Deus, Deus meus. 44.

4. Hymnum dicite, * et superexaltate eum in sæcula. Cant. Benedicite. 14.

5. Omnes Angeli * ejus, laudate Dóminum de cœlis. Ps. Laudate Dóminum. 15.

Capitulum. 4. Cor. 43.

Fratres: Si linguis hominum loquar et Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tinniens.

Hymnus. Hérne rerum. V. Dómine, refugium. 46.

Ad Benedictus, Aña.

Ecce ascéndimus Jerosolymam,*

et consummabuntur omnia, quæ scripta sunt de Filio hominis : tradetur enim gentibus, et illuminetur, et conspuetur, et postquam flagellaverint, occident eum, et tertia die resurget.

(Oratio.)

Inaces nostras, quæsumus, Domine, clementer exaudi : aliquid a peccatorum vinculis absolvit, ab omni nos adversitate custodi. Per Dominum.

Ad Primam, Aña.

Hec faciente Iesu, * dum appropinquaret Jéricho, cœcus clamabat ad eum, ut lumen recipere mereretur.

Ab Absolut. Capit. Lect. br. Dominus autem dirigat. 23.

Ad Tertiam, Aña.

Transiente Domino, * clamabat cœsus ad eum : Miserere mei, Fili David.

Capit. Fratres : Si linguis. 246.
R. br. Inclina cor meum. 28.

Ad Sextam, Aña.

Et qui præbant, * increpabant eum ut lacaret : ipse vero multo magis clamabat : Miserere mei, Fili David.

Capitulum 4. Cor. 43. d
CONTAS numquam excidit : sive prophetiae evacuabuntur, sive linguae cessabunt, sive scientia destrueretur. Ex parte enim cognoscimus, et ex parte prophetamus.

R. br. In æternum, Domine. 31.
Ad Nonam, Aña.

Cœsus magis ac magis clamabat, * ut eum Dominus illuminaret.

Capitulum 4. Cor. 43. d
Nunc autem manent, fides, spes, charitas, tria haec : major autem horum est charitas.

R. br. Clamavi in toto corde. 33.

Ad Vesperas. Aña et Psalmi laudes 89.

Capit. Fratres : Si linguis. 246.
Hymnus. Lucifer Cœrator. 94.

V. Dirigatur, Domine, oratio mea.

R. Sicut incensum in conspectu tuo.

Ad Magnificat. Aña
Stans autem Jesus * jussit cœ-

cum adduci ad se, et ait illi : Quid vis ut faciam tibi ? Domine, ut videam. Et Jesus ait illi : Re-spice, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et sequebatur illum, magnificans Deum.

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 43.

ASCENDIT ergo Abram de Egypto, ipse et uxor ejus, et omnia quæ habebat, et Lot cum eo, ad Australem plagam. Erat autem dives valde in possessione auri et argenti. Reversusque est per iter quo venerat, a Meridie in Bethel, usque ad locum ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel et Hai : in loco altaris quod fecerat prius, et invocavit ibi nomen Domini. Sed et Lot qui erat cum Abram, fuérunt greges ovium, et arménta, et tabernacula. Nec poterat eos capere terra, ut habitarent simul : erat quippe substantia eorum multa, et nequibant habitare communiter.

R. Movens Abram tabernaculum suum, venit et habitavit juxta convallēm Mambræ : * Edificavitque ibi altare Domino. X. Dixit autem Dominus ad eum : Leva oculos tuos, et vide : omnem terram quam cōspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempiternum. Edificavitque.

Lectio ij.

UNDE et facta est rixa inter pastores gregum Abram et Lot. Eo autem tempore Chananus, et Pherezæus habitabant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot : Ne, quæso, sit iugium inter me et te, et inter pastores meos et pastores tuos : fratres enim sumus. Ecce universa terra coram te est : recede a me, obsecro. Si ad sinistram feris, ego déxteram tenébo, si tu déxteram éligeris, ego ad sinistram pergam. Elevatis itaque Lot oculis, vidit omnem circa regionem Jordani, quæ universa irrigabatur, antequam subvéreret Dominus Sodomitam et Gomorrham, sicut

paradísus Dómini, et sicut Agyptus veniéntibus in Segor. Elegitque sibi Lot régionem circa Jordánum, et recéssit ab Oriénte. Crédidit Abram Deo, et reputátum est ei ad justítiam; * Et fideo amicus Dei factus est. Fuit autem justus coram Dómino, et ambulávit in viis ejus. Et fideo.

Lectio iii.

Invísiq[ue] sunt altérutrum a fratre suo. Abram habitávit in terra Cháanaan: Lot vero morátus est in oppidis, quæ erant circa Jordánum, et habitávit in Sodomis. Hómines autem Sodomítæ péssimi erant, et peccatóres coram Dómino nimis. Dixitque Dóminus ad Abram, postquam divísus est ab eo Lot: Leva oculos tuos, et vide a loco in quo nunc es, ad Aquilónem et Meridiem, ad Oriéntem et Occidentem. Omnem terram, quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo usque in sempitérnuin. Faciámque semen tuum sicut púlverem terræ.

II. Tentávit Dóminus. 245.

Ad Magnificat. Ána.

Et qui præibant, * increpábant eum ut tacéret: ipse vero multo magis clamábat: Miserére mei, Fili David.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 14. b

Et egréssi sunt rex Sodomórum, et rex Gomórrha, rexque Adamæ, et rex Séboim, necnon et rex Balæ, quæ est Segor: et direxérunt áiem contra eos in valle silvéstri: scilicet aduersus Chodorláhomor regem Elamítarum, et Thadal regem géntium, et Amraphel regem Sénnaar, et Arioch regem Ponti: quátuor reges aduersus quinque. Vallis autem silvéstris habébat púteos multos bitúminis. Itaque rex Sodomórum, et Gomórrha terga vertérunt, ceciderintque ibi; et qui remánsérant, fugérunt ad montem. Tulerunt autem omnem substántiam Sodo-

morum et Gomórrhae, et uvérsa quæ ad cibum pertineret et abiérunt: necnon et Lot, substántiam ejus, filium fratrem Abram qui habitabat in eis domis.

III. Angelus Dómini. 245.

Lectio ij.

Et ecce unus, qui evásera nuntiávit Abram Hebræo, q[ui] habitábat in conválle Mamb Amorrhae, fratri Escol, et fratri Aner: hi enim pepígera fœdus cum Abram. Quod cù audisset Abram, captum vidél[er]et Lot fratrem suum, numeravit expeditos vernáculos suos trécentos decem et octo: et persécutus est usque Dan. Et divisi sociis, irruit super eos nocte percussítique ens, et persecutu est eos usque Hoba, quæ est aliaeam Damásci. Reduxitq[ue] omnem substántiam, et Lot fratrem suum cum substántia illius, mulieres quoque et p[er]ulum.

IV. Vocávit Angelus. 245.

Lectio iii.

Egressus est autem rex Sodomorum in occúrsum ejus, postquam revérsus est a cæde Chodorláhomor, et regum, qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At vero Melchisédech, rex Salem, prôrens panem et vinum, q[uia]t enim sacerdos Dei altissimi, benedixit ei, et ait: Benedictus Abram Deo excélo, qui creávit cœlum et terram: et benedictus Dens excélsus, quo protégente, hostes in manib[us] tuis sunt. Et dedit ei décimas ex omnibus.

V. Deus dómini mei. 245.

Ad Magnificat. Ána.

Miserére mei, * Fili David. Quid vis ut faciam tibi? Dómine, ut videam.

FERIA IV. CINERUM.

Si hac die, et in Diuīcis Quadragesimæ, occurrat Festum Duplex, transfertur in seq. diem similiiter non impeditam, ut dicitur in libr. de Translat. Festorum. Aliis diebus Quadrag. usque ad

majorem Hebd., si occurrat Fe-
stum Duplex, vel Semid. fit de-
eo cum commem. et ix. Lect. de
Homilia Feriae. De Simplicibus
fit tantum commemor.

Per totam Quadrag. in feriali
Officio, Fer. ij. dicitur Offic.
Defunct., Fer. iv. dicuntur Psalmi
Graduale., Fer. vj. Septem
Psalmi Penitent. cum Litaniis,
præterquam in Fieriis majoris
Hebd., quæ omnia habentur in
fine Breviarii.

In hac et seq. Fieriis usque ad
Vesp. Sabbati, Hymni, Cap. et
alia omnia dicuntur ut in Psalmi
per Annum, exceptis Añis ad
Benedictus, et Magnificat, et
post Laudes, Horas, Vesperas
et Completorium dicuntur Pre-
ces flexis genibus, ut ibidem in
Psalterio.

Hodie ante Matutinum in Choro
dicuntur Psalmi Graduale.

Absolutio. A vinculis. Benedic-
tio. Evangélica lectio.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio j. Cap. 6. b

N illo tempore: Dixit Jesus di-
scipulis suis: Cum jejunatis,
nolite fieri sicut hypocritæ tri-
stes. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in
monte, c. 12. t. 4.

MANIFESTUM est his præcepitis
Omniem nostram intentionem
in interiora gaudia dirigi: ne
foris querentes mercédem, huic
seculo conformémur, et amittá-
mus promissiōnem tanto soli-
dioris atque firmioris, quanto
interioris beatitudinis, qua nos
elégit Deus consimiles fieri im-
áginis Filii sui. In hoc autem ca-
pítulo máxime advertendum est,
non in solo rerum corporearum
nitore atque pompa, sed etiam
in ipsis sórdibus luctuosis esse
posse jactantiam, et eo pericu-
losiorem, quo sub nōmine ser-
vitutis Dei décipit.

R. Veni hodie ad fontem. 246.
Bened. Divinum auxilium.

Lectio ij

Qui ergo immoderato cultu
cörperis atque vestitu, vel
ceterarum rerum nitore præ-
fūget, facile convincitur rebus
ipsis, pomparum sæculi esse
sectator, nec quemquam fallit
dolosa imágine sanctitatis. Qui
autem in professione christiani-
tatis, inusitato squalore ac sór-
dibus inténtos in se óculos hó-
minum facit, cum id voluntate
faciāt, non necessitate patiātur:
ex céteris ejus opéribus potest
cónjici, utrum hoc contémptu
supérflui cultus, an ambitione
aliqua faciat: quia et sub ovna
pelle cavendos lupos Dóminus
præcépit. Sed ex fructibus, in-
quit, eorum cognoscétis eos.

R. Factus est sermo. 246.

Bened. Ad societatem.

Lectio iii.

Cum enim cōperint aliquidibus
tentationibus ea ipsa scilicet
illis subtrahi, vel negari, quæ
isto velamine vel consecuti sunt,
vel cōsequi cōpiunt: tunc ne-
cessere est ut apparet, utrum
lupus in ovina pelle sit, an ovis
in sua. Non tamen propria ornata
supérfluo debet aspèctus
hominum mulcere christianus,
quia illum parcum hábitum ac
necessarium etiam simulatores
sæpius usúrpant, ut incáutos
decipiāt: quia et illæ oves
non debent pelles suas depone-
re, si aliquando eis lupi se cō-
tegant.

R. Movens Abram tabernaculum
suum, venit et habitavit juxta
convallēm Mambre: * Edificavit
que ibi altare Dómino. v. Dixit
autem Dóminus ad eum: Leva
óculos tuos, et vide: omnem
terrā, quam cōspicis, tibi
dabo, et sémini tuo in sempit-
ernum. Edificavitque. Glória
Patri. Edificavitque.

Ad Laudes et Horas omnia ut
in Psalterio.

Ad Benedictus. Aña.
Cum jejunatis, * nolite fieri sic-
ut hypocritæ, tristes.

Deinde dicuntur Preces flexis

genibus. 45. et similiter ad omnes Horas, ut in Psalterio.

Oratio.

PRESTA, Dómine, fidélibus tuis: ut jejuniorum veneranda solemnia, et congrua pietate suscipiant, et secúra devotione percírrant. Per Dóminum.

Hodie et duobus seq. diebus dicuntur Vesperæ hora consueta. Sabbato vero, et deinceps usque ad Pascha, dicuntur ante cœstionem, tam in Festis, quam in Ferialibus, exceptis Dñicis, in quibus dicuntur hora consueta.

Ad Magnificat, Aña.

Thesaurizáte vobis * thesáuros in cœlo, ubi nec ærugo, nec tinea demolitur.

Deinde Preces. 45.

Oratio.

INCLINANTES se, Dómine, Mæstati tuæ, propitiatus intende: ut qui divino munere sunt refecti, cœlestibus semper nutriantur auxiliis. Per Dóminum nostrum.

FERIA QUINTA.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio i. Cap. 8.

In illo tempore: Cum introisset Jesus Capharnaum, accéssit ad eum Centúrio, rogans eum, et dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, et male torquéatur. Et réiquia.

Homilia S. Augustini Episcopi.
L. 2. de Cons. Ev. c. 20. t. 4.

VIDEAMUS utrum sibi de hoc servo Centuriónis Matthæus, Lucasque conséntiant. Matthæus enim dicit: Accéssit ad eum Centúrio, rogans eum, et dicens: Puer meus jacet in domo paralyticus. Cui videtur repugnare, quod ait Lucas: Et cum audisset de Jesu, misit ad eum seniores Judeorū: rogans eum ut veniret, et sanaret servum ejus. At illi cum venissent ad Jesum, rogabant eum sollicite, dicentes ei: Quia dignus est, ut hoc illi præstes: diligít enim gentem nostram, et synagógam ipse ædificavit nobis. Jesus au-

tem ibat cum illis: et cum jarum non longe esset a domo, missi ad eum Centúrio amicos, dicens: Dómine, noli vexari: non enim dignus sum ut sub tectum meum intres.

R. Dómine, puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquéatur: * Amen dico tibi: ego véniam, et curábo eum. X. Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabit puer meus. Amen dico.

Lectio ij.

Si enim hoc ita gestum est, quomodo erit verum quod Matthæus narrat: Accéssit ad eum quidam Centúrio; cum ipse non accésserit, sed amicos miserit: nisi diligenter advertentes intelligamus, Matthæus non omnimodo deseruissse usitatum morem loquendī? Norsolum enim dicere solémus accessisse aliquem etiam antequam perveniat illuc, quo dicitur accessisse: unde etiam dicitur. Parum accéssit, vel multum accéssit eo, quo appetit pervenire: verum etiam ipsam preventiōnem, cuius adipiscéndi causa accéditur, dicitur plerisque factam, etsi eum, ac quem pervenit, non videat ille qui pervenit, cum per ainstre pervenit ad aliquem, cuius effavor est necessarius. Quod ita tenuit consuetudo, ut iam etiam vulgo preventores appellentur qui potentiū quorumlibet tamquam inaccessiblem animo per convenientiū personarū interpositionem, ambitionis arti pertingunt.

R. Dum staret Abraham. 244.

Lectio iiij.

Non ergo absurde Matthæus etiam quod vulgo possit intelligi, per alios tacto accéssit Centuriónis ad Dóminum, compendio dicere voluit: Accéssit ad eum Centúrio. Verumtamen non negligenter intuenda est etiam sancti Evangelistæ altitudine mysticæ locutionis, secundum

quam scriptum est in Psalmo : Accedite ad eum , et illuminamini. Proinde quia fidem Centurionis , qua vero acceditur ad Jesum , ipse ita laudavit . ut diceret : Non inveni tantam fidem in Israel : ipsum potius accessisse ad Christum dicere voluit prudens Evangelista , quam illos . per quos verba sua miserat .

16. Tentavit Dominus . 243.

Ad Benedictus , Aia.

Dómine , * puer meus jacet paralyticus in domo , et male torquétur. Amen dico tibi , ego véniam , et curábo eum.

Oratio.

Ixus , qui culpa offendoris , penitentia placaris : preces populi tui supplicantis propitiatus respice : et flagella tuae iracundiæ , quæ pro peccatis nostris merémur , averte. Per Dóminum .

Ad Magnificat , Aia.

Dómine , * non sum dignus ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo , et sanabitur puer meus.

Oratio.

PARCE , Dómine , parce populo tuo : ut dignis flagellatiōnibus castigatus , in tua miseratione respiret. Per Dóminum .

FERIA SEXTA.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthaeum.

Lectio j. Cap. 5. g

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Audistis quia dictum est : Diliges próximum tuum , et odio habébis inimicum tuum. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi

Presbyteri.

L. 4. Comm. in c. 5. et 6. Matth.

Ego autem dico vobis : Diligit inimicos vestros : benefacite his , qui odérunt vos. Multi præcepta Dei , imbecillitate sua , non sanctórum viribus aestimantes , putant esse impossibilia quæ præcepta sunt : et dicunt sufficere virtutibus , non odisse inimicos : ceterum diligere , plus præcipi , quam hu-

mána natúra patiatur. Scíendum est ergo : Christum non impensisibilia præcipere , sed perfecia. Quæ fecit David in Saul , et in Absalom : Stéphans quoque martyr pro inimicis lapidantibus deprecatus est : et Paulus anathema cupit esse pro persecutoribus suis. Hæc autem Jesus et dòcuit et fecit , dicens : Pater , ignóscere illis : quod enim faciunt , nesciunt.

R. Angelus Dómini . 243.

Lectio i.

Ut sitis filii Patris vestri , qui in celis est. Si Dei præcepta custodiens , filius quis efficitur Dei : ergo non est natéra filius , sed arbitrio suo. Cum ergo facis eleemosynam , noli tuba cóndere ante te , sicut hypocritæ faciunt in synagógis , et in vicis , ut honorificentur ab homínibus. Qui tuba canit , eleemosynam faciens , hypocrita est. Qui jeúnans demolitor faciem suam , ut ventris inanitatem monstret in vultu , et hic hypocrita est. Qui in synagógis , et in angulis platearum orat , ut videatur ab homínibus , hypocrita est.

R. Vocavit Angelus . 245.

Lectio ii.

Ex quibus omnibus colligitur , Hypocritas esse , qui quodlibet faciunt , ut ab homínibus glorificentur. Mihi videtur et ille , qui dicit fratri suo : Dimitte ut tollam festucam de oculo tuo : nam propter gloriam hoc facere videtur , ut ipse justus esse videatur. Unde dicitur ei a Dómino : Hypocrita , ejice primum trabem de oculo tuo. Non staque virtus , sed causa virtutis apud Deum mercédem habet. Et si a recta via paululum declináveris . non interest , utrum ad déxteram vadás , an ad sinistram , cum verum iter amiseris.

R. Deus domini mei . 245.

Ad Benedictus , Aia.

Cum facis eleemosynam , * nésciat sinistra tua quid faciat déxtera tua.

Oratio.

INCHOATA jejúnia, quæsumus
Dómine, bensigno favore pro-
séquere: ut observántiam, quam
corporáliter exhibémus, ménti-
bus étiam sincéris exercére va-
leámus. Per Dóminum.

Hodie post Laudes dicuntur
Psalmi Pénitentiales.

Ad Magnificat, Aña.

Tu autem cum oráveris, * intra
in cubiculum tuum: et clauso
ostio ora Patrem tuum.

Oratio.

TUERIS, Dómine, populum
tuum, et ab omnibus pec-
catis clementer emunda: quia
nulla ei nocébit aduersitas, si
nulla ei dominétur iniquitas.
Per Dóminum.

SABBATO.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Marcum.

Lectio i. Cap. 6. f

In illo tempore: Cum sero esset,
erat navis in medio mari, et
Jesus solus in terra. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ

Presbyteri.

L. 2. c. 28. in c. 6. Marci t. 5.

LABOR discipulorum in remi-
gando, et contrárius eis
ventus, labores sanctæ Ecclé-
siæ vários designat, quæ inter
undas saeculi adversantis, et
immundorum flatus spirituum,
ad quietem patriæ cœlestis,
quasi ad fidam littoris statiō-
nem, pervenire conatur. Ubi
bene dicitur, quia navis erat in
medio mari, et ipse solus in
terra: quia nonnumquam Ec-
clésia tantis gentilium pressū-
ris non solum afflita, sed et
foedata est, ut, si fieri posset,
Redemptor ipsius eam prorsus
deseruisse ad tempus videretur.
R. Veni hodie. 246.

Lectio ii.

UNDE est illa vox ejus inter
undas, procellásque tenta-
tionum irruéntium deprehénsæ,
ataque auxilium protectionis
illis gemebundo clamore quæ-
réntis: Ut quid, Dómine, reces-
sisti longe, despicias in oppor-

tunitatibus, in tribulatiōne?
Quæ páriter vocem inimici per-
sequéntis expónit, in sequénti-
bus Psalmi subjiciens: Dixit
enim in corde suo: Oblítus est
Deus, avértilt faciem suam, ne
videat usque in finem.

R. Factus est sermo. 246.

Lectio iii

VERUM ille non obliviscitur
orationem páuperum, neque
avértilt faciem suam a speranti-
bus in se: quin pótius et certan-
tes cum hóstibus, ut vin-
cant, adjuvat, et victóres in
æternum corónat. Unde hic
quoque aperte dicitur, quia
vidit eos laborantes in remigā-
do. Videt quippe Dóminus la-
borantes in mari, quamvis ipse
pósitus in terra: quia etsi ad
horam différre videátur auxí-
lium tribulatiōis impéndere, ni-
hilominus eos, ne in tribulatiō-
nibus deficiant, suæ respéctu
pietatis corróborat: et aliquán-
do étiam maniféstō adjutório.
victis adversitatibus, quasi cal-
catis sedatisque flúctuum volu-
mínibus liberat.

R. Movens Abram. 249.

Ad Benedictus, Aña.

Me étenim * de die in diem quæ-
runt, et scire vias meas volunt.

Oratio.

DESTO, Dómine, supplicationi-
bus nostris, et concéde: ut
hoc solémnē jejúnium, quod
animábus corporibúsque curán-
dis salubriter institútum est,
devóto servitio celebrémus. Per
Dóminum.

SABBATO I. IN QUADRAG.

Ad Vesperas. Capit. fratres:
Ihortámur. 256.

Hymnus.

Audi, benigne Cónditor,
Nostras preces cum fléribus,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.
scrutátor alme cōrdium,
Insírma tu scis vírium:
Ad te revérsis exhibe
Remissiónis grátiam.
Multum quidem peccávimus,
Sed parce confiténtibus:

Ad nōminis laudem tui,
Confer medēlam lānguidis.
 oncēde nostrum cōnterī
Corpus per abstinentiam,
Culpæ ut relinquant pábulum
Jejúna corda criminum.
 rāsta , bēata Trinitas ,
Concēde , simplex Unitas ,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniōrum múnera. Amen.
 Angelis suis Deus mandāvit de
 te. R. Ut custódiant te in ómnibus
 viis tuis.

Ad Magnificat , Aña

Tunc invocábis , * et Dóminus exaudiēt : clamábis , et dicet : Ecce adsum.

Oratio. Deus , qui Ecclésiam.
 256.

DOM. I. QUADRAGESIMÆ.

Ad Matutinum . Invitatorium.

Non sit vobis vanum. Hymnus.
 Et more. 3. Aña , Psalmi et YY.
 Nocturnorum ut in Psalterio. 4.
 De Epistola secunda B. Pauli

Apóstoli ad Corinthios.

Lectio j Cap. 6.

ADJUVANTES autem exhortá-
 mur , ne in vacuūm gratiām
 Dei recipiātis. Ait enim : Tēpore
 accépto exaudívi te , et in die salútis
 adjúvi te. Ecce nunc tempus
 acceptabile , ecce nunc dies sa-
 lútis. Nēmini dantes ullam offen-
 sionem , ut non vituperétur mi-
 nistérium nostrum : sed in ómnibus
 exhibeámus nosmetípsos sic-
 ut Dei ministros , in multa patiē-
 tia , in tribulatiōnibus , in neces-
 sitatibus , in angustiis , in plagiis ,
 in carcéribus , in seditionibus , in
 labóribus , in vigiliis , in jejuniis ,
 in castitate , in scienția , in lon-
 ganimitate , in suavitate , in Spí-
 rītu sancto , in charitāte non
 facta , in verbo veritatis , in vir-
 tute Dei , per arma justitiæ a
 dextris et a sinistris , per gló-
 riām et ignobilitatem , per infâ-
 miām et bonam famam : ut se-
 ductores , et veráces , sicut qui
 ignōli , et cōgniti : quasi moriē-
 tes , et ecce vivimus : ut castigati ,
 et non mortificati : quasi tristes ,
 semper autem gaudentes : sicut
 egéntes , multos autem locu-

pléntantes : tamquam nihil ha-
 bentes , et ómnia possidéntes.

¶ Ecce nunc tempus acceptabile , ecce nunc dies salútis : commendémus nosmetípsos in multa patiētia , in jejuniis multis : * Per arma justitiæ virtutis Dei. ¶ In ómnibus exhibeámus nosmetípsos sicut Dei ministros , in multa patiētia , in jejuniis multis. Per arma.

Lectio ij.

( )^s nostrum patet ad vos , o Coríntii , cor nostrum dilatatum est. Non angustiāmini in nobis , angustiāmini autem in viscéribus vestris : eamdem autem habéntes remuneratiōnem , tamquam filiis dico , dilatamini et vos. Nolite jugumi ducere cum infidélibus. Quæ enim participatiō justitiæ cum iniquitatē ? Aut quæ societas lucis ad ténebras ? Quæ autem convéntio Christi ad Bérial ? Aut quæ pars fidéli cum infideli ? Qui autem consensu templo Dei cum idolis ? Vos enim estis templum Dei vivi , sicut dicit Deus : Quóniam inhabitabō in illis , et in ambulabō inter eos , et ero illorūm Deus , et ipsi erunt mihi populus.

¶ In ómnibus exhibeámus nosmetípsos sicut Dei ministros , in multa patiētia : * Ut non vituperétur ministérium nostrum. ¶ Ecce nunc tempus acceptabile , ecce nunc dies salútis : commendémus nosmetípsos in multa patiētia. Ut.

Lectio iiij. Cap. 7.

RERUM sum consolatione , superabundo gáudio in omni tribulatiōne nostra. Nam et cum venissémus in Macedóniam , nullam réquiem hábuit caro nostra , sed omnem tribulatiōnem passi sumus ; foris pugnæ , intus timores. Sed qui consolatur hū- miles , consolátus est nos Deus in advéntu Titi. Non solum autem in advéntu ejus , sed etiam in consolatione , qua consolátus est in vobis , réferens nobis vestrum desidérium , vestrum fletum ,

vestram æmulationem pro me, ita ut magis gauderem. Quóniam etsi contristávi vos in epistola, non me pénitet: et si penitentia, videns quod epistola illa (etsi ad horam) vos contristávit, nunc gáudeo: non quia contristati estis, sed quia contristati estis ad pénitentiam.

¶ In jejunio, et fletu orábunt sacerdotes, dicentes: * Parce, Dómine, parce populo tuo: et ne des hæreditatem tuam in perditionem. v Inter vestibulum et altare plorábunt sacerdotes, dicentes. Parce. ¶ Iotia Patri. Parce.

In secundo nocturno
Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Quadrag.

PRADICATUR VOBIS, dilectissimi, sacratissimum maximumque jejunium, quo aptius utar exordio, quam ut verbis Apóstoli, in quo Christus loquebatur, incípiam, dicámque quod lectum est: Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis? Quamvis enim nulla sint tempora, quae divinis non sint plena munéribus, et semper nobis ad misericordiam Dei per ipsius gratiam præstétur accessus: nunc tamen omnium mentes majori studio ad spiritales profectus moveri, et ampliori fiducia opertet animari, quando ad universa pietatis officia, illis nos diéi, in quo redempti sumus, recúrsus invitat: ut excéllens super omnia passiónis Domini næ sacramentum purificatis et corporibus et animis celebrémus.

¶ Emendemus in melius, quae ignoranter peccavimus: ne subito præoccupati die mortis, queramus spatiū pénitentiæ, et invenire non possimus: * Attende, Dómine, et miserere, quia peccavimus tibi. v Adjuva nos, Deus salutarius noster, et propter honorem nominis tui, Dómine, libera nos. Attende.

Lectio v.

DEEBEBATUR quidem tantis mysteriis ita incessabilis devó-

tio, et continuata reverentia, ut tales permaneremus in conspectu Dei, quales nos in ipso Paschali festo dignum est inventiri. Sed quia haec fortitudine paucorum est: et dum carnis fragilitate austerior observantia relaxatur, dumque per varias actiones vitæ hujus solicitude distenditur, necesse est de mundo pulvere etiam religiosa corda sordescere: magna divinæ institutionis salubritate prouisum est, ut ad reparandam mentem puritatem quadraginta nobis diérum exercitatio mederetur, in quibus aliorum temporum culpas et pia opera redimerent, et jejunia casta decóquerent.

¶ Derelinquit impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertatur ad Dóminum, et miserabitur ejus: * Quia benignus et misericors est, et præstabilis super malitia Dóminus Deus noster. v Non vult Dóminus mortem peccatoris, sed ut converfatur et vivat. Quia.

Lectio vij

INGRESSURI igitur, dilectissimi, dies mysticos, et purificandis animis atque corporibus sacratiis institutos, præceptis apostolicis obedire curémus, emundantes nos ab omni inquinamento carnis ac spiritus: ut castigatis collectationibus, quæ sunt inter ultramque substantiam, animus, quem sub Dei gubernaculis constitutum, corporis sui decet esse rectorem, dominatio[n]is suæ obtineat dignitatem: ut némini dantes ullam offensionem, vituperationibus obloquientium non simus obnoxii. Digna enim ab infidelibus reprehensione carpemur, et nostro vitio linguae impiae in injuriā se religionis armabunt, si jejunantium mores a puritate perfectæ continentiae discreparint. Non enim in sola abstinenzia cibi stat nostri summa jejunii: aut fructuose corpori esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate revocetur.

R. Paradisi portas apérunt nobis
jejūnii tempus : suscipiāmus il-
lud orantes et deprecantes. *
Ut in die resurrectionis cum Dó-
mino gloriémur. ¶ In omnibus
exhibeámus nosmetíspos sicut
Dei ministros, in multa patien-
tia. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

I. Lectio sancti Evangelii secún-
dum Mattheum.

Lectio vii. Cap. 4.

In illo tempore : Ductus est Je-
sus in desértum a Spíritu, ut tentarétur a diábolo. Et cum
jejunasset quadraginta diébus et quadraginta noctibus, póstea
esúriit. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 16. in Evangelia.

DUNITARI a quibúsdam solet, a
quo spíritu sit Jesus ductus
in desértum, propter hoc quod
súbditur : Assúmpsit eum diábolo
in sanctam civitatem; et rur-
sum : Assúmpsit eum in montem
excélsum valde. Sed vere et abs-
que ulla quæstiōne convenién-
ter accípitur, ut a sancto Spíritu
in desértum ductus credátur : ut
illuc eum suus spíritus duceret,
ubi hunc ad tentandum malignus
spíritus inveníret. Sed ecce,
cum dicitur Deus homo vel in
excélsum montem, vel in san-
ctam civitatem a diabolo assúm-
ptus, mens résugit credere,
humanae hoc audire aures ex-
pavéscunt. Qui tamen non eare in-
credibilía ista cognoscimus, si
in illo et alia facta pensamus.

R. Scíndite corda vestra, et non
vestimenta vestra : et converti-
mini ad Dóminum. Deum ve-
strum : * Quia benígnus et misé-
cícors est. ¶ Derelinquat im-
pius viam suam, et vir iniquus
cogitationes suas, et revertáatur
ad Dóminum, et miserébitur
ejus. Quia benígnus.

Lectio viii.

CARTA iniquórum omnium ca-
put diabulus est : et hujus
cápitis membra sunt omnes in-
qui. An non diáboli membrum
fuit Pilátus ? an non diáboli

membra Judæi persequéntes, et
milites crucifigentes Christum,
suérunt? Quid ergo mirum si se
ab illo permisit in montem duci,
qui se pérultit étiam a membris
illius crucifigi? Non est ergo in-
dignum Redemptori nostro quod
tentári vóluit, qui vénérat occidi.
Justum quippe erat, ut sic tenta-
tiones nostras suis tentationi-
bus vinceret, sicut mortem no-
strâ vénérat sua morte superáre.
R. Frange esuriénti panem tuum,
et egéños vagosque induc in do-
mum tuam : * Tunc erúmpet
quasi mane lumen tuum, et an-
teíbit fáciem tuam justitia tua.
V. Cum videris nudum, óperi
eum, et carnem tuam ne despé-
xeris. Tunc.

Lectio ix.

SED sciéndum nobis est, quia
tribus modis tentatio agítur :
suggestiōne, delectatiōne, et
consénsu. Et nos cum tentamur,
plerūmque in delectatiōnem,
aut étiam in consénsu lábi-
mur : quia de carnis peccáto
propagati, in nobis ipsis étiam
gérimus, unde certamina tolé-
rānus. Deus vero, qui in útero
Vírginis incarnatus, in mundum
sine peccáto vénérat, nihil con-
tradictiōnis in semetíspo tolerá-
bat. Tentari ergo per suggestiō-
nem pótuit : sed ejus mentem
peccáti delectatiō non momórdit.
Atque ideo omnis diabolica illa
tentatiō foris, non intus fuit.

R. Angelis suis Deus mandávit
de te, ut custódiant te in omnibus
viis tuis : * In manib⁹ portá-
bunt te, ne unquam offéndas
ad lápidem pedem tuum. ¶ Su-
per aspidem et basiliscum ambu-
labis, et conculcabis leónem et
dracónem. In. Glória Patri. In.

Per Hebdom. ejus loco dicitur
R. Abscondite eleemosynam in
sinu pauperum, et ipsa orábit
pro vobis ad Dóminum : * Quia
sicut aqua extínguit ignem, ita
eleemosyna extínguit peccatum.
¶ Date eleemosynam, et ecce
omnia munda sunt vobis. Quia.
Glória Patri. Quia.

Ad Laudes . Aiae.

1. Cor mundum * crea in me,
Deus, et spiritum rectum innova
in viscéribus meis. Ps. Misericó-
rere. 42.

2 O Dómine , * salvum me fac :
o Dómine , bene prosperare. Ps.
Confitemini. 48.

3. Sic benedicam te * in vita
mea , Dómine : et in nómine tuo
levabo manus meas. Ps. Deus ,
Deus meus , cum reliq. 44.

4. In spíitu * humilitatis , et in
animō contrito suscipiamur , Dó-
mine , a te : et sic fiat sacrificium
nostrum , ut a te suscipiatur hó-
die , et placeat tibi , Dómine Deus .

5. Laudate Deum , * coeli cœlō-
rum , et aquæ omnes.

Capitulum. 2 Cor. 6.

Fratres : Hortámur vos , ne in
vacuum gratiam Dei recipia-
tis. Ait enim : Témpore accepto
exaudívi te , et in die salutis ad-
juví te.

Hymnus. O sol . ¶ Angelis
suis , ut in Psalterio. 47.

Ad Benedictus , Aiae.
Ductus est Jesus * in désertum
a Spíritu , ut tentaréatur a diabolo .
et cum jejunasset quadraginta
diébus , et quadraginta nocti-
bus , póstea esúriit.

Oratio

D eus , qui Ecclésiam tuam Án-
dnuia Quadragesimali observa-
tione purificas : præsta familiæ
tuæ ; ut quod a te obtinére ab-
tinéndo nítitur , hoc bonis opéri-
bus exequatur. Per Dóminum .

Ad Primam . Aiae.
Jesus autem * cum jejunasset
quadraginta diébus et quadra-
ginta noctibus , póstea esúriit.

Ad Absolutionem Capituli
Lect. br. Querite Dóminum ,
ut in Psalterio. 23.

Et dicitur in Dñis et Feriis
usque ad Dom. passionis exclu-
sive

Ad Tertiarii . Aiae.
Tunc assúmptis * eum diabolus
in sanctam civitatem , et státuit
eum supra pinnaculum templi ,
et dixit ei : Si Fílius Dei es ,
mitte te deórsum.

Capit. Fratres : Hortámur .

R. br. Ipse liberávit me * De
láqueo venántium. Ipse . V. Et a
verbo áspero . De láqueo. Glória
Patri. Ipse . ¶ Scapulis suis
obumbrábit tibi. R. Et sub pennis
ejus sperábis.

Ad Sextam . Aiae.

Non in solo * pane vivit homo ,
sed in omni verbo , quod proce-
dit de ore Dei.

Capitulum. 2. Cor. 6.

Ecce nunc tempus acceptáibile ,
Ecce nunc dies salutis : né-
mini dantes ullam offensiōnem ,
ut non vituperétur ministérium
nostrum.

R. br. Scapulis suis . Obum-
brábit tibi. Scapulis. ¶ Et sub
pennis ejus sperabis. Obumbra-
bit. Glória Patri. Scapulis. ¶
Scuto circúmdabit te véritas
ejus. R. Non timébis a timóre
nocturno.

Ad Nonam . Aiae.

Dóminus Deum tuum * adorá-
bis , et illi soli sérveis.

Capitulum. 2. Cor. 6. b

Un castigáti , et non mortifi-
cati : quasi tristes , semper
autem gaudéntes : sicut egéntes ,
in multos autem locupletantes :
tamquam nihil habéntes , et
omnia possidéntes.

R. br. Scuto circúmdabit te *
Véritas ejus. Scuto. ¶ Non timé-
bis a timóre nocturno. Véritas
ejus. Glória Patri. Scuto. ¶
Angelis suis Deus mandavit de-
te. R. Ut custódiant te in omnibus
viis tuis.

Ad Vesperas . Aiae et Psalmi
de Dominicis. 89.

Capit. Fratres : Hortámur. sup.

Hymnus Audi benigne. 252.
¶ Angelis suis Deus mandavit
de te. R. Ut custódiant te in
omnibus viis tuis.

Ad Magnificat . Aiae.

Ecce nunc tempus * acceptá-
bile , ecce nunc dies salutis : in
his ergo diébus exhibeamus
nosmet ipsos sicut Dei ministros ,
in multa patientia , in jejunio ,
in vigiliis , et in charitáte non
facta.

Hymni, ḥy. et R.R. br. supra-
dicta dicuntur in Dñicis et Feriis
usque ad Dom. Pass. exclusive.
Post Vesperas diei dicuntur
Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum, Invitatorium
de Psalt. Hymn. Ex more. 3.

Añæ, et Psalmi Nocturnorum
de Psalt. Et sic dicitur etiam
in aliis sequentibus Feriis.

Lectio sancti Evangelii secún-
dum Matthæum.

Lectio j. Cap. 25. c

In illo tempore : Dixit Jesus
discipulis suis : Cum vénérer
Filius hominis in majestate sua,
et omnes Angeli cum eo , tunc
sedebit super sedem majestatis
suæ , et congregabuntur ante
eum omnes gentes. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Lib. de fide et operibus, c. 43.
tom. 4. circa medium.

Si mandatis non servatis, ad
vitam venfri potest per solam
fidem , quæ sine opéribus mórtua
est : illud deinde quomodo
verum erit, quod eis , quos ad
sinistram positurus est, dicet :
Ite in ignem æternum , qui pa-
ratus est diabolo , et angelis
eius : nec increpat, quia in
eum non credidérunt, sed quia
bona ópera non fecérunt ? nam
profecito , ne sibi quisquam de
fide , quæ sine opéribus mórtua
est , promisit æternam vitam ,
propterea omnes gentes segre-
gatúrum se dixit, quæ permixta
eisdem pascuis utebántur : ut
appáreat , eos illi dictúros :
Dómine , quando te vídimus
illa , et illa patiéntem , et non
ministrávimus tibi ? qui in eum
crediderant , sed bona operári
non curáverant, tamquam de
ipsa fide mórtua ad vitam per-
veniretur æternam.

R. Ecce nunc tempus. 253.

Lectio ij.

N forte ibunt in ignem æter-
num , qui ópera misericór-
dias non fecérunt : et non ibunt,
qui aliena rapuérunt ? vel cor-

TOTUM.

rumpéndo in se templum Dei ,
in sépsos immisericórdes fué-
runt ; quasi ópera misericórdiæ
prosint áliquid sine dilectione ,
dicénte Apóstolo : Si distribuam
6mnia mea paupéribus , chari-
tatem autem non hábeam , nihil
mihi prodest ? Aut díligat quis-
quam próximum sicut sépsum ,
qui non díligit sépsum ? Qui
enim díligit iniquitátem , odit
ánimam suam.

R. In 6mnibus. 253.

Lectio iii.

Neque illud dici hic pótterit ,
in quo nonnulli sépsos se-
décunt, ignem æternum dictum ,
non ipsam combustiónem æter-
nam. Per ignem quippe, qui æter-
nus erit, transitúros arbitrántur
eos , quibus propter fidem mórtu-
tuam per ignem promisunt
salutem : ut videlicet ipse ignis
æternus sit, combustio vero eó-
rum , hoc est , operatio ignis ,
non sit in eos æterna : cum et
hoc prævidens Dóminus , sen-
tientiam suam conclúsit, ita di-
cens : Sic ibunt illi in combus-
tióne æternam , justi autem
in vitam æternam. Erit ergo
æterna combustio sicut ignis :
et eos in illam ituros Véritas di-
cit, quorum non fidem , sed bo-
na ópera desuisse declaravit.

R. In jejúnio. 254.

Ad Laudes, Añæ et Psalmi de
Psalterio. 41.

Capitulum. Isaiae 38.

Clama, ne cesses, quasi tuba ex-
alta vocem tuam, et annuntia
pópulo meo scélera eórum , et
dómui Jacob peccata eórum.

Hymnus. O sol salútis. y. An-
gelis suis , ut in Psalterio. 47.

Ad Benedictus. Añæ.

Venite , benefeci * Patris mei ,
percipite regnum , quod vobis
parátum est ab origine mundi.

Deinde Preces. 43.

Oratio.

Converte nos, Deus salutáris
noster : et ut nobis jejunium
Quadragesimale proficiat , men-
tes nostras colestib⁹ instrue
disciplinis. Per Dóminum.

17

Post Laudes dicitur Officium Defunctorum

Ad Primam, Aña.

Vivo ego, ut in Psalm. 26.

Capit. Pacem et veritatem, cum reliq. ut in Psalm. 26.

Ad Absolutionem Capit. Quærite Dóminum, ut in Psalm. 23.

Ad alias Horas, Añæ, Capitulum et y. habentur in Psalm. propriis locis.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Psalterio. 91.

Capitulum. *Joelis 2. d*

INTER vestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri Dómini, et dicent: Parce, Dómine, parce populo tuo: et ne des hereditatem tuam in opprobrium, ut dominentur eis nationes.

Hymnus. Audi, benigne Cónditore, y. Angelis suis. 252.

Añæ, et Capitula supradicta dicuntur in Feriali Officio usque ad Dominicam Passionis.

Ad Magnificat, Aña.

Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis, dicit Dóminus.

Deinde Preces. 43.

Oratio.

Absolve, quæsumus Dómine, nostrorum vincula peccatórum: et quidquid pro eis meremur, propitiatus averte. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio i. *Cap. 21. b*

In illo tempore: Cum intrasset Jesus Jerosolymam, commota est universa civitas, dicens; Quis est hic? Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Hom. 7. in Quadrag. tom. 7.

Quod maledicendo sicum in fructuosam per figuram fecit Dóminus, hoc idem mox apertius ostendit, ejiciendo improbos e templo. Neque enim aliquid pecoavit arbor, quod esuriénte Dómino poma non habuit, quorum necdum tempus advenerat: sed peccavere sacer-

dotes, qui in domo Dómini negotia secularia gerébant, et fructum pietatis, quem debuerant, quemque in eis Dóminus esuriébat, ferre superséderant. Arefécit Dóminus árborem maledicto, ut homines hæc videntes, sive audiétes, multo magis intelligerent sese divino condemnandos esse judicio, si absque óperum fructu de plausu tantum sibi religiosi sermónis velut de sónitū et tegumento blandiréntur viridantium foliòrum.

¶. Emendémus in métius. 254.

Lectio ii.

Vnam quia non intellexérunt, in ipsos consequenter districcionem meritæ ultiōnis exercit: et ejecit commercia rerum humanarum de domo illa, in qua divinas tantum res agi, hóstias et orationes Deo offéri, verbum Dei legi, audíri et decantari præceptum erat. Et quidem credéndum est, quia ea tantum vendi, vel emi repérerit in templo, quæ ad ministérium necessaria essent ejúsdem templi: juxta hoc quod alias factum lègimus, cum idem templum ingréiens invénit in eo vendentes, et eméntes oves, et boves, et colúmbas: quia nimis hæc òmnia, non nisi ut offerréntur in domo Dómini, eos qui de longe vénérant, ab indigenis compárate credéndum est.

¶. Derelinquat ímpius. 254.

Lectio iii.

Si ergo Dóminus nèc ea volébat venúndari in templo, quæ in templo volébat offérriri, videlicet propter stúdium avaritiæ, sive fraudis, quod próprium solet esse negotiantium facinus: quanta, putas, animadversiōne puniret, si invenisset ibi aliquos risui vel vanilóquio vacantes, aut alii cuilibet vītio mancipatos? Si enim ea quæ alibi libere geri pótérant, Dóminus in domo sua temporaliā negotia geri non pátitur: quanto magis ea quæ nusquam fieri licet, plus cœlestis iræ meréntur, si in ædibus

Deo sacratis aguntur? Verum quia Sp̄ritus sanctus in columba super D̄ominum apparuit, recte per columbas sancti Sp̄iritus charismata signantur. Qui autem sunt in templo Iei hodie, qui columbas vendunt, nisi qui in Ecclésia prétium de impositione manus accipiunt, per quam videlicet impositionem Sp̄iritus sanctus cœlitus datur?

B. Paradisi portas. 255.

Ad Benedictus, Aña.

Intravit Jesus * in templum Dei, et ejiciébat omnes vendentes et ementes, et mensas nummulariorum, et cathedras vendentium columbas evérit.

Oratio.

RESPICE, Dómine, familiam tuā, et præsta: ut apud te mens nostra tuo desidério fulgeat, quæ se carnis maceratione castigat. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Scriptum est enim, * quia domus mea, domus orationis est cunctis gentibus: vos autem fecistis illam speluncam latrōnum: et erat quotidie docens in templo.

Oratio.

ASCENDANT ad te, Dómine, precies nostræ: et ab Ecclésia tua cunctam repelle nequitiam. Per Dóminum.

.FERIA QUARTA
QUATUOR TEMPORUM.

Hodie dicuntur Psalmi Graduales.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio j. Cap. 42. c

In illo tempore: Respondérunt Iesu quidam de Scribis et Pharisæis, dicentes: Magister, volumnus a te signum videre. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 7. in Lucæ cap. 42.

JUDÆORUM plebe damnata, Ecclésiae mystérium evidenter exprimitur, quæ in Ninivitis per penitentiam, et in Regina Austri per studium percipiendæ sapiētiae de totius orbis finibus congregatur, ut pacifici Salomonis

verba cognoscat. Regina plane, cuius regnum est indivisum, de diversis et distantibus populis in unum corpus assurgens.

R. Scindite corda. 255.

Lectio ij.

ITAQUE Sacramentum illud magnum est de Christo, et Ecclésia. Sed tamen hoc majus est, quia illud in figura ante præcessit, nunc autem plenum in veritate mysterium est. Illic enim Salomon typus, hic autem Christus in suo corpore est. Ex duobus igitur constat Ecclésia: ut aut peccare nésciat, aut peccare désinat. Pénitentia enim delictum abolet, sapiētia cavel. R. Frange esuriēti. 255.

Lectio iiij.

CETERUM Jonæ signum, ut typus Dominicæ passionis, ita etiam grávium, quæ Judæi commiserint, testificatio peccatórum est. Simul advertere licet et majestatis oráculum, et pietatis indicium. Namque Ninivitarum exemplo et denuntiatur supplícium, et remédium demonstratur. Unde etiam Judæi debent non desperare indulgentiam, si velint agere pénitentiam.

R. Abscondite eleemosynam. 255.

Ad Benedictus, Aña.

Generatio * hæc prava et perversa signum querit: et signum non dabitur ei, nisi signum Jo-næ Prophætæ.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus Dómine, clementer exaudi: et contra cuncta nobis adversantia, déxteram tuæ majestatis extende. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Sicut fuit Jonas * in ventre ceti tribus diébus et tribus noctibus, ita erit filius hominis in corde terræ.

Oratio.

MERITES nostras, quæsumus Dómine, lumen tuæ claritatis illustra: ut videre possimus quæ agenda sunt; et quæ recta sunt, egere valeamus. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthaeum.

Lectio j. Cap. 15. c

In illo tempore: Egressus Jesus secessit in partes Tyri et Sidonis. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 2. Comment. in c. 15. Matth

Scrinis et Phariseis calumnia-toribus derelictis, transgre-ditur in partes Tyri et Sidonis, ut Tyrios Sidoniosque curaret. Mulier autem Chananæa egrédi-tur de finibus pristinis, ut clamans filiæ impetrat sanitatem. Observa quod in quinto decimo loco filia Chananæa sanetur. Misericordia mei, Domine, Fili David. Inde novit vocare filium David: quia egressa jam fuerat de finibus suis, et errorem Tyridorum ac Sidoniorum loci ac fidei communione dimiserat.

¶ Tribularer, si nescirem misericordias tuas, Domine: tu dixisti: Nolo mortem peccatoris, sed ut magis convertatur, et vivat: * Qui Chananæam et Publicanum vocasti ad poenitentiam. ¶ Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ letificaverunt animam meam. Qui.

Lectio ij.

Filia mea male a demónio vexatur. Ego filiam Chana-næe puto animas esse credentiū, quæ male a demónio vexabantur, ignorantes Creatorem, et adorantes lapidem. Qui non respondit ei verbum: non de supéria Pharisæica, nec de Scribarum superfluo: sed ne ipse sententiæ suæ videretur esse contrarius, per quam iússerat: In viam gentium ne abiéritis, et in civitates Samaritanorum ne intraveritis. Nolébat enim occasiōnem calumniatoriis dare: perfectaque salutem gentium passionis et resurrectionis temporis reservabat.

¶ In omnibus. 253.

Lectio iiij.

Et accedentes discipuli ejus rogabant eum, dicentes: Dimitte eam, quia clamat post nos. Discipuli illo adhuc tempore mysteria Domini nescientes, vel misericordia commoti, rogabant pro Chananæa muliere, quam alter Evangelista Syrophœnissam appellat: vel importunitate ejus carere cupientes, quia non ut clementem, sed ut durum médicūm crèbrius inclinabat. Ipse autem respondens ait: Non sum missus, nisi ad oves quæ periérunt domus Israel. Non quod et ad gentes non missus sit, sed quod primum missus sit ad Israel, ut illis non recipientibus Evangelium, justa fieret ad gentes transmigratio.

¶ In jejunio. 254.

Ad Benedictus. Aña. Egressus Jesus * secessit in partes Tyri et Sidonis: et ecce mulier Chananæa a finibus illis egressa, clamabat dicens: Misericordia mei, Fili David.

Oratio.

DEVOTIONEM populi tui, quæsumus Domine, benignus intende: ut qui per abstinētiā macerantur in corpore, per fructum boni operis reficiantur in mente. Per Dominum.

Ad Magnificat. Aña.

O mulier, * magna est fides tua: fiat tibi sicut petisti.

Oratio.

Domine, quæsumus Domine, populus christiani, et quæ profitentur agnoscere: et celeste munus diligere, quod frequenter. Per Dominum.

FERIA SEXTA

QUATUOR TEMPORUM.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio j. Cap. 5.

In illo tempore: Erat dies festus Iudeorum: et ascendit Jesus Jerosolymam. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 17. in Joann. post init.

VIDEAMUS quid voluerit significare in illo uno, quem etiam

ipse servans unitatis mysterium, de tot languentibus unum sanare dignatus est. Invenerit in annis ejus numerum quemdam languoris. Triginta et octo annos habebat in infirmitate. Hic numerus quomodo magis ad languorem pertineat, quam ad sanitatem, paulo diligentius exponendum est. Intentos vos volo, aderit Dominus, ut congrue loquar, et sufficienter audiatis. Quadragenarius numerus sacramus nobis in quadam perfectione commendatur, notum esse arbitror charitati vestre: testantur sepiissime divinae Scripturae: jejunium hoc numero consecratum esse, bene nostis. Nam et Moyses quadraginta diebus jejunavit, et Elias totidem, et ipse Dominus noster et Salvator Jesus Christus hunc jejuniu[m] numerum implavit. Per Moysen significatur Lex, per Eliam significatur Prophetæ, per Dominum significatur Evangelium. Ideo in illo monte tres apparuerunt, ubi se discipulis ostendit in claritate vultus et vestis suæ: apparuit enim mediis inter Moysen et Eliam, tamquam Evangelium testimoniūm haberet a Lege et Prophetis.

R. Emendemus in melius. 254.

Lectio iij.

Six ergo in Lege, sive in Prophetis, sive in Evangelio, quadragenarius numerus nobis in jejuniu[m] commendatur. Jejuniu[m] autem magnum et generale est, abstinentia ab iniquitatibus et illicitis voluptatibus saeculi, quod est perfectum jejuniu[m]: ut abnegantes impietatem et saeculares cupiditates, temperanter et juste et pio vivamus in hoc saeculo. Huius jejuniu[m] quam mercudem addit Apostolus? Sequitur, et dicit: Expectantes illam beatam spem, et manifestationem gloriae beati Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi. In hoc ergo saeculo quasi quadragesimam abstinentiam celebramus, cum bene vivi-

mus, cum ab iniquitatibus, et ab illicitis voluptatibus abstinemus: sed quia haec abstinentia sine mercede non erit, expectamus beatam illam spem, et revelationem gloriae magni Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi. In illa spe, cum fuerit de spe facta res, accepturi sumus mercudem denariu[m]. Ipsa enim merces redditur operariis in vinea laborantibus, secundum Evangelium, quod vos credo reminisci: neque enim omnia commemoranda sunt tamquam ruidibus et imperitis. Denarius ergo, qui accipit nomen a numero decem, redditur, et conjunctus quadragenario fit quinquagenerius: unde cum labore celebramus Quadragesimam ante Pascha: cum laetitia vero, tanquam accepta mercede, Quinquagesimam post Pascha.

R. Derelinquat impius. 254.

Lectio iij.

MEMENTO quod proposuerim numerum triginta octo annorum in illo languido. Volo expōnere quare numerus ille trigeminus et octavus, languoris sit potius quam sanitatis. Ergo, ut dicēbam, caritas implet legem: ad plenitudinem legis in omnibus operibus pertinet quadragenarius numerus. In charitate autem duo praecepta nobis commendantur: Diliges dominum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua: et diliges proximum tuum sicut te ipsum. In his duobus praeceptis tota Lex pendet, et Prophetæ. Merito et illa vidua omnes facultates suas, duo minuta misit in dona Dei: merito et pro illo languido a latronibus sauciato stabularius duos nummos accepit, unde sanaretur: merito apud Samaritanos biddenum licet Jesus, ut eos charitate firmaret. Binario ergo isto numero cum aliquid boni significatur, maxime bipartita caritas commendatur. Si ergo quadragenarius numerus habet

perfectionem Legis, et Lex non impléatur nisi in gémino præcepto charitatis: quid miraris, quia languébat, qui ad quadraginta, duo minus habébat?

R. Paradisi portas. 255.

Ad Benedictus, Aña.

Angelus Dómini * descendébat de cœlo, et movebátur aqua, et sanabátur unus.

Oratio.

Esto, Dómine, propitius plebi tuae: et quam tibi facis esse devótam, benígo résolve miseratus auxilio. Per Dóminum.

Hodie dicuntur Psalmi Potentialiales.

Ad Magnificat, Aña.

Qui me sanum fecit, * ille mihi præcépit: Tolle grabatum tuum, et ámbula in pace.

Oratio.

Exaudi nos, misericors Deus: et méntibus nostris gratiæ tuæ lumen osténde. Per Dñum.

SABBATO

QUATUOR TEMPORUM.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio i. Cap. 47.

In illo tempore: Assúmpsit Iesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et duxit illos in montem excélsum seorsum: et transfigurátus est ante eos. Et reliqua.

Homilia sancti Leónis Papæ.
Homilia de Transfig. Domini.

Emi, quæ per aures corporis interiòrem méntium nostrarum pulsavit auditum, ad magni sacraménti nos intelligéntiam vocat, quam, aspirante grátia Dei, facilius assequémur, si consideratióne nostram ad ea, quæ paulo supérius sunt narrata, referámus. Salvátor enim humáni géneris Jesus Christus condens eam fidem, quæ et smpios ad justitiam, et mórtuos révocat ad vitam, ad hoc discipulos suos doctrinæ mónit, et óperum miraculis imbuébat, ut idem Christus et Unigénitus Dei, et hóminis Filius crederéetur.

Nam unum horum sine altero non prôderat ad salutem, et æquális erat periculi, Dóminum Jesum Christum, aut Deum tantummodo sine hómine, aut sine Deo solum hóminem credidisse: cum utrúmque esset páriter confitendum: quia sicut Deo vera humánitas, ita hómini spérat vera divinitas.

R. Scindite corda vestra. 255.

Lectio ij.

Ap confirmàndam ergo hujs fidei saluberrimam cognitionem interrogáverat discipulos suos Dóminus, inter diuersas aliórum opiniónes quid ipsi de eo créderent, quidve sentírent. Ubi Petrus Apóstolus, per revelationem summi Patris corpórea superans, et humána transcéndens, vidit mentis oculis Filium Dei vivi, et conséssus est gloriā Deitatis: quia non ad solam respéxit substántiam carnis et sanguinis: tantumque in hac fidei sublimitate complacuit, ut beatitudinis felicitate donátus, sacram inviolabilis petræ accíperet firmitatem, super quam fundata Ecclesia, portis inferi et mortis légibus prævaleret: nec in solvendis aut ligandis quoruncumque causis, aliud ratum esset in cœlis, quam quod Petri sedisset arbusto.

R. Frange esuriénti. 255.

Lectio iii.

Hec autem, dilectissimi, laudatæ intelligéntiæ celsitudo instruénda erat de inferioris substantiæ sacraménto: ne Apóstolica fides ad gloriam confitendæ in Christo Deitatis evécta, inflirmitatis nostræ receptionem indignam impassibili Deo atque incóngruam judicaret: et ita jam in Christo humánam créderet glorificatam esse natúram, ut nec supplicio posset affici, nec morte dissólvi. Et ideo dicente Dómino, quod oportéret eum ire Jerosólymam, et multa pati a senioribus, et Scribis, ac Princípibus sacerdótum, et occidi, et tértia die resúrgere:

cum beatus Petrus, qui supérno illustrátus lúmine, de ardentissima Filiū Dei confessione fer- vebat, contumelias illusiónum et crudelissimæ mortis oppr̄brium religiósu, ut putábat, et liberò fastidio respüsset; benig- nus a Jesu increpatiōne corré- ptus, et ad cupiditatem partici- pandæ cum eo passiōnis ani- gnatus est.

Abscondite. 255.

Ad Benedictus, Aña.

Assumpsit Jesus * discípulos seos, et ascéndit in montem, et transfigurátus est ante eos.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus Dómine, propítius respice, atque ab eo flagéllo tuæ iracun- die cleménter averte. Per Dó- minum.

Ad Vesperas, Capit. Fratres, Rogamus. 266.

Hymnus. Audi, benigne Cón- ditor. V. Angelis suis. 252.

Ad Magnificat, Aña.

Visiōnem, quam vidistis, * némi- ni diueritis, donec a mórtuis resurgat Filius hóminis.

Orat. Deus, qui cónspicis. 266.

DOM. II. QUADRAGESIMÆ.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Vox sit vobis vanum. Hymn. Ex-

more docti, ut in Psalm. 3.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 27.

Sicut autem Isaac, et caliga- vérunt oculi ejus, et vidére non pótterat: vocavitque Esau filium suum majórem, et dixit ei: **Fili mi?** Qui respóndit c Adsum. Cui pater: **Vides**, in- quit, quod senuerim, et ignórem diem mortis meæ. Sume arma tua, pharetram et arcum, et egrédere foras: cumque ve- nátu aliquid apprehénderis, fac mihi inde pulménatum, sicut velle me nosti, et affer ut cómēdam, et benedicat tibi áнима mea ántequam móriar. Quod cum audísset Rebécca, et ille abiisset in agrum, ut jussiōnem patris impléret, dixit filio suo

Jacob: **Audivi patrem tuum lo- quéntem cum Esau fratre tuo**, et dicéntem ei: **Affer mihi de venatiōne tua**, et fac cibos, ut cómedam, et benedicam tibi coram Dómino ántequam móriar. Nunc ergo, **fili mi**, acquié- sce consiliis meis: et pergens ad gregem, affer mihi duos hæ- dos óptimos, ut faciam ex eis escas patri tuo, quibus libénter vescitur: quas cum intúleris, et coméderit, benedicat tibi priú- quam moriatur.

Tolle arma tua, pharetram et arcum, et affer de venatiōne tua, ut cómedam: * **Et benedi- cat tibi áнима mea.** Cumque venátu aliquid attúleris, lac mihi inde pulmémentum ut có- medam. Et.

Lectio ii.

Cur ille respóndit: **Nosti quod Esau frater meus homo pilo- sus sit**, et ego lenis: si attra- ctaverit me pater meus, et sén- serit, tímeo ne putet me sibi volúisse illúdere: et indúcam super me maledictiōnem pro benedictiōne. Ad quem mater: **In me sit**, ait, ista maledictio, **fili mi**: tantum audi **vocem** meam, et pergens affer **quæ** dixi. Abiit, et attulit, deditque matri. Paravit illa cibos, sicut velle növerat patrem illius. Et vëstibus Esau valde bonis, quas apud se habébat domi, induit eum: pelliculasque hædorum circúmdedit manib⁹, et colli nuda protéxit. Deditque pulmén- tum, et panes, quos cöixerat, trádidit. Quibus illatis, dixit: **Pater mi?** At ille respóndit: **Audio. Quis es tu, fili mi?** Dixi- que Jacob: **Ego sum primogéni- tus tuus Esau**: feci sicut præ- cepisti mihi: **surge, sede**, et cōmēde de venatiōne mea, ut benedicat mihi áнима tua. Rur- sámque Isaac ad filium suum: **Quómodo**, inquit, tam cito in- venire potuisti, **fili mi?** Qui respóndit: **Voluntas Dei** fuit, ut cito occurreret mihi quod volébam.

REcce odor filii mei sicut odor agri pleni cui benedixit Dóminus : crēscere te faciat Deus meus sicut arénam maris : * Et donet tibi de rore cœli benedictionem. ¶ Deus autem omnipotens benedicat tibi atque multiplicet. Et donet.

Lectio iii.

Dicitur Isaac : Accéde huc, ut tangam te, fili mi, et probem utrum tu sis filius meus Esau, an non. Accéssit ille ad pâtre, ei palpato eo, dixit Isaac : Vox quidem, vox Jacob est : sed manus manus sunt Esau. Et non cognovit eum, quia pilosæ manus similitudinem majoris expreßerant. Benedicens ergo illi, ait : Tu es filius meus Esau ? Respondebit : Ego sum. At ille : Affer mihi, inquit, cibos de venatione tua, fili mi, ut benedicat tibi anima mea. Quos cum oblatis comedisset, obtulit ei etiam vinum. Quo bausto, dixit ad eum : Accéde ad me, et da mihi osculum, fili mi. Accéssit, et osculatus est eum. Statimque ut sensit vestimentorum illius fragrantiam, benedicens illi, ait : Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus. Det tibi Deus de rore cœli, et de pinguédine terræ abundantiam frumenti, et vini. Et serviant tibi populi, et adorent te tribus : esto dóminus fratum tuorum, et incurvéntr ante te filii matris tuæ. Qui maledixerit tibi, sit ille maledictus : et qui benedixerit tibi, benedictionibus repleatur.

R. Det tibi Deus de rore cœli, et de pinguédine terræ abundantiam : serviant tibi tribus, et populi : * Esto dóminus fratum tuorum. ¶ Et incurvéntr ante te filii matris tuæ. Esto. Glória Patri. Esto.

In secundo Nocturno.
Ex libro sancti Augustini Episcopi contra mendacium.

Lectio iv.

Cap. 10. tom. 4. post initium.

Jacob quodmatre fecit auctóre, ut patrem fallere videretur,

si diligenter et fidéliter attendatur, non est mendacium, sed mystérium. Quæ si mendacia dixérimus, omnes étiam parabolæ, ac figuræ significandarum quarumcunque rerum, quæ non ad proprietatem accipiénter sunt, sed in eis aliud ex alio est intelligéndum, dicéntur esse mendacia : quod absit omnino. Nam qui hoc putat, trópicis etiam tam multis locutionibus omnibus potest hanc importare calumniam : ita ut hæc ipsa, quæ appellatur metaphora, hoc est, de re propria ad rem non propriam verbi alicujus usurpata translatio, possit ista ratione mendacium nuncupari.

R. Dum exiret Jacob de terra sua, vidit gloriæ Dei, et ait : Quam terribilis est locus iste ! * Non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ¶ Vere Deus est in loco isto, et ego nesciébam. Nou.

Lectio v.

Quæ significantur enim, útique ipsa dicuntur : putantur autem mendacia, quóniam non ea, quæ vere significantur, dicta intelliguntur ; sed ea, quæ falsa sunt, dicta esse creduntur. Hoc ut exemplis fiat planius, id ipsum quod Jacob fecit, atténde. Hædinis certe pellibus membra contéxit. Si causam próximam requiramus, mentium putabimus : hoc enim fecit, ut putaretur esse qui non erat. Si autem hoc factum ad illud, propter quod significandum révera factum est, referatur ; per hædinas pelles, peccata : per eum vero, qui eis se opéravit, ille significatus est, qui non sua, sed aliena peccata portavit.

R. Si Dóminus Deus meus fuerit mecum in via ista, per quam ego ambulo, et custodierit me, et déderit mihi panem ad edendum, et vestimentum quo operiar, et revocáverit me cum salute : * Erit mihi Dóminus in refugium, et lapis iste in signum. ¶ Surgens ergo mane

Jacob , tulit lāpidem , quem supposuerat capiti suo , et erēvit in titulum , fundēnsque óleum desuper , dixit . Erit .

Lectio vi.

VERA ergo significatiō nullo modo mendacium recte dici potest : ut autem in facto , ita et in verbo . Nam cum ei pater dixisset : Quis es tu . fili ? ille respondit : Ego sum Esau pri-mogēnitus tuus . Illoc si referātur ad duos illos géminos , mendacium vidébitur : si autem ad illud , propter quod significā-dam ista gesta , dictaque conscripta sunt ; ille est hic intel-ligendus in corpore suo , quod est ejus Ecclesiā , qui de hac re loquens , ait : Cum vidérerit Abraham , et Isaac , et Jacob , et omnes Prophétas in regno Dei , vos autem expelli foras . Et , Vé-nient ab Oriente , et Occidente , et Aquilone , et Austro , et ac-cubent in regno Dei . Et , Ecce sunt novissimi , qui erant primi : et sunt primi , qui erant novis-simi . Sic enim quodāmodo minor majōris primatum frater abstulit , atque in se trānstulit fratris .

I Erit mihi Dóminus in Deum , et lapis iste , quem eréxi in titu-lum , vocabitur domus Dei : et de univer-sis , quae déderis mihi , Décimas , et hóstias pacificas offeram tibi . **v.** Si revérsus fuero prōspere ad domum patris mei . Décimas . Glória Patri . Décimas .

In tertio Nocturno .

Lectio sancti Evangeli secún-dum Matthæum .

Lectio viij. Cap. 47.

In illo tempore : Assūmpsit Jesus Petrum , et Jacobūm , et Joannem fratrem ejus , et duxit illos in montem excélsum seórsum , et transfiguratus est ante eos . Et reliqua .

De Homilia S. Leónis Papæ . Ex Hom. de Transfig. Domini .

Assūpsit Jesus Petrum , et Jacobūm , et fratrem ejus Joannem , et consenso cum eis seórsum monte præcēso , cla-

ritatē suæ gloriæ demonstra-vit : quia licet intellexissent in eo majestatem Dei , ipsius tamen cōporis , quo divinitas tegeba-tur , potētiam nesciebant . Et ideo proprie signanterque pro-miserat , quosdam de astantibus discipulis non prius gustare mortem , quam vidérent Filium hōmīpis veniente in regno suo , id est , in régia claritatē , quam spiritualiter ad natūram suscep-ti hōminis pertinēt , his tribus viris vóluit esse conspicuam . Nam illam ipsius Deitatis ineffā-bilem et inaccessibilem visionem , quæ in æternam vitam mundis corde servatur , nullo modo mortali adbuc carne circūmati in-tuéri pôterant et vidére .

R Dixit Angelus ad Jacob : * Di-mitte me , aurora est . Respondebit ei : Non dimittam te , nisi benedixis mihi . Et benedixit ei in eodem loco . **v.** Cumque surrexis-set Jacob , ecce vir luctabatur cum eo usque mane : et cum vi-déret quod eum superare non posset , dixit ad eum . Dimitte .

Lectio viii.

Dicentes Patre : Hic est Filius meus diléctus , in quo mihi bene complaoui , ipsum audite : nonne evidenter audīstum est , Hic est Filius meus , cui ex me , et tecum esse sine tempore est ? quia nec génitor génito prior , nec génitus est genitore posterior . Hic est Filius meus , quem a me non séparat Déitas , non dívidit potestas , non dis-cérrit æternitas . Hic est Filius meus , non adoptivus , sed pró-prius : non aliunde creatus , sed ex me génitus : nec de ália na-tura mihi factus comparabilis , sed de mea esséntia mihi natus aequalis .

i. Vidi Dóminum facie ad fáciem : * Et salva facta est anima mea . **v.** Et dixit mihi : Nequaquam vocaberis Jacob , sed Israel erit nomen tuum . Et

Lectio ix.

Hic est Filius meus , per quem Hōmnia facta sunt , et sine

quo factum est nihil : qui ónnia quæ facio , similiter facit , et quidquid óperor , inseparabiliter mecum atque indifferenter operatur . Hic est Filius meus , qui eam , quam mecum habet æqualitatem , non rapina appetiit , nec usurpatiōne præsumpsit : sed manens in forma gloriae meae , ut ad reparandum genus humānum exequeretur communē consilium , usque ad formam servilem inclinavit incommutabilem Deitatem . Hunc ergo in quo mihi per ómnia bene complaceo , et cujus prædicatiōne manifester , cujus humilitate clarificor , incunctanter audite : quia ipse est véritas et vita , ipse virtus mea , atque sapiētia .

[¶]. Cum audisset Jacob quod Esau veniret contra eum , divisit lilio suos et uxores , dicens : Si percūsserit Esau unam turmam , salvabitur altera : * Libera me , Dómine , qui dixisti mihi : * Multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli , et sicut arénam maris , quæ præ multitūdine numerari non potest . ^v Dómine , qui dixisti mihi : Revértere in terram nativitatis tuæ : Dómine , qui pascis me a juventute mea . Libera . Glória Patri . Multiplicabo .

Ad Laudes , Aña .

1. Dómine , * lábia mea apéries , et os meum annuntiabit laudem tuam . Ps. Misericórdia mei . 42 .

2. Déxtera Dómini * fecit virtutem : déxtera Dómini exaltavit me . Ps. Confitémini . 48 .

3. Factus es * adjutor meus , Deus meus . Ps. Deus , Deus meus , cum reliquis . 44 .

4. Trium puerorum * cantémus hymnum , quem cantabant in camino ignis , benedicentes Dóminum .

5. Stáuit ea * in æternum , et in sǽculum sǽculi : præceptum posuit , et non præteribit .

Capitulum 4. Thess. 4.

F RATRES : Rogámus vos , et obsecrámus in Dómino Jesu : ut quemadmodum accepistis a

nobis quómodo vos opórteat ambulare , et placere Deo , sic et ambulétis , ut abundetis magis . Hymnus . O sol . ^v Angelis suis , ut in Psalm . 17 .

Ad Benedictus , Aña

Assúmpsit Jesus * discipulos suos , et ascéndit in montem , et transfigurátus est ante eos .

Oratio .

Dóminus , qui cónspicis omni nos virtute destituí : intérius exteriúsque custodi ; ut ab ómnibus adversitatibus muniámur in corpore , et a pravis cogitationibus mundémur in mente . Per Dóminum .

Ad Primam , et Tertiam , Aña . Dómine , * bonum est nos hic esse : si vis , faciámus hic tria tabernacula : tibi unum , Moysi unum , et Elíæ unum .

Ad Primam , Capitulum . Regis sǽculorum , cum reliq . 21 .

Ad Tertiam , Capit . Fratres : Rogámus .

[¶] br. Ipse liberávit me * De láqueo venántium . Ipse . ^v Et a verbo aspero . De láqueo . Glória Patri . Ipse . ^v Scápolis suis obumbrabit tibi . [¶] Et sub pennis ejus sperábis .

Ad Sextam , Aña .

Faciámus hic * tria tabernacula : tibi unum , Moysi unum , et Elíæ unum .

Capitulum . 4. Thess. 4. b

Hæc est enim volūntas Dei sanctificatiō vestra , ut abstineatis vos a fornicatiōne , ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatiōne et honore .

[¶] br. Scápolis suis * Obumbrabit tibi . Scápolis . ^v Et sub pennis ejus sperábis . Obumbrabit . Glória Patri . Scápolis . ^v Scuto circúmdabit te véritas ejus . [¶] Non timébis a timore nocturno .

Ad Nonam , Aña .

Visiōnem , quam vidistis , * némini dixeritis , donec a mórtuis resurgat Filius hóminis .

Capitulum . 4. Thess. 4. b

N on enim vocávit nos Deus in immunditiā , sed in sancti-

ficationem, in Christo Iesu Domino nostro.

R. br. Scuto circundabit te * Véritas ejus. Scuto. V. Non timébis a timore nocturno. Véritas ejus. Glória Patri. Scuto. X. Angelis suis Deus mandávit de te. R. Ut custódiant te in omnibus viis tuis.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominicæ. 89. Capit. Fratres: Rogamus. Hymn. Audi, benigne. X. Angelis suis. 232.

Ad Magnificat, Aña.

Visiōnem, quam vidistis, * nēmini dixérīs, donec a mortuis resūrgat Filius hominis.

Deinde in Choro dicuntur Vesperæ Defunct.

FERIA SECUNDA.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio j. Cap. 8. c

In illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Ego vado, et quæreris me, et in peccato vestro moriémini. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Tract. 38. in Joann. post. init.

Locutus est Dominus Judæus, dicens: Ego vado. Christo enim Domino mors profectio fuit illo, unde vénérat, et unde non discésserat. Ego, inquit, vado, et quæreris me, non desidério, sed odio. Nam illum, posteaquam abscessit ab oculis hominum, inquisierunt et qui óderant, et qui amabant: illi persequéndo, isti habere cupiendo. In Psalmis ait ipse Dominus per Prophétam: Périit fuga a me, et non est qui requirat animam meam. Et iterum ait alio loco in Psalmo: Confundantur, et revereantur requiriéntes animam meam.

R. Dum iret Jacob de Bersabée, et pérgeret Ilaran, locutus est ei Dominus, dicens: * Terram, in qua dormis, tibi dabo, et sémmini tuo. ¶ Edificavit ex lapidibus altare in honorem Domini, fundens óleum désuper, et benedixit eum Deus, dicens. Terram, in qua.

Lectio ij.

CULPAVIT, qui non requirent: damnavit requirentes. Bonum est enim querere animam Christi, sed quo modo eam quæsiérunt discípuli: et malum est querere animam Christi, sed quo modo eam Iudei quæsiérunt: illi enim ut habérent, isti ut pérderent. Déniique istis, quia sic querébant more malo, corde pérverso, quid secútus adjúnxit? Quæreris me; et, ne putetis, quia bene me quereris, in peccato vestro moriémini. Hoc est Christum male querere, in peccato suo mori. Hoc est illum odisse, per quem possit solum salvus esse. R. Apparuit Deus Jacob, et benedixit eum, et dixit: Ego sum Deus Bethel, ubi unxisti lapidem, et votum vovisti mihi: * Crésce-re te faciam, et multiplicabo te. ¶ Vere Dominus est in loco isto, et ego nesciébam. Créscre.

Lectio iii.

CUM enim homines, quorum spes in Deo est, non débeant mala redire nec pro malis; redébant isti mala pro bonis. Præ-nuntiavit ergo illis Dominus; dixitque sententiam præscius, quod in suo peccato moreréntur. Deinde adjúnxit: Quo ego vado, vos non potestis venire. Hoc et discípulis suis alio loco dixit: nec tamen eis dixit, In peccato vestro moriémini. Quid autem dixit? quod et istis: Quo ego vado, vos non potestis venire. Non abstulit spem, sed prædictit dilatationem. Quando enim hoc discípulis Dominus loquebatur, tunc non pótérant venire, quo ille ibat, sed postea venturi erant: isti autem numquam, quibus præscius dixit, In peccato vestro moriémini.

R. Det tibi Deus de rore cœli, et de pinguédine terræ abundantiā: sérviant tibi tribus, et populi: * Esto dominus fratrū tuorum. ¶ Et incurvētur ante filii matris tuæ. Esto. Glória Patri. Esto.

Ad Benedictus. Aña.
Ego principium, * qui et loquor
vobis.

Deinde Preces. 43.
Oratio.

PRESTA, quæsumus omnipotens Deus; ut familiâ tua, quæ se, affligendo carnem, ab aliméntis abstinet, sectando justitiam, a culpa jejunet. Per Dóminum.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

Ad Magnificat, Aña.
Qui me misit, mecum est, * et non reliquit me solum: quia quæ plácita sunt ei, facio semper.

Oratio.

APOSTO supplicationibus nostris, omnipotens Deus: et quibus fiduciam sperandæ pie-tatis indulges, consuetæ misericordia tribue benignus efféctum. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio j. Cap. 23. b

In illo tempore: Locutus est Jesus ad turbas, et ad discípulos suos, dicens: Super cattedram Moysi sedérunt Scribæ, et Pharisei. Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, serváte, et facite: secundum opera vero eorum nolite facere. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi

Presbyteri.

Lib. 4. Comm. in c. 23. Matth.

Quid mansuetius, quid benignus Dómino? Tentatur a Phariseis, confringuntur insidiæ eorum, et secundum Psalmistam, Sagittæ parvulorum factæ sunt plaga eorum: et nihilominus propter sacerdotii, et nominis dignitatem horratur populus, ut subjiciantur eis, non opera, sed doctrinam considerantes. Quod autem ait: Super cattedram Moysi sedérunt Scribæ, et Pharisei: per cattedram, doctrinam legis osténdit. Ergo et illud quod dicitur in Psalmo: In cattedra pestilentiæ

non sedit: et, Càthedras venedictum columbas evértit, dcetrinam debémus accipere.

R. Dum exfret. 204.

Lectio ij.

ALLIGANT enim ónera grávi et importabilia, et impónunt in húmeros hóminum, dfgit autem suo nolunt ea móvere. Hoc generáliter adver-sus omnes magistros, qui grávia jubent et minóra non fáciunt. Notandum autem, quod et húmeri et dígitus, et ónera, et víncula quibus alligántur ónera, spírituáliter intelligénda sunt. Omnia vero ópera sua fáciunt, ut videántur ab homínibus. Quicúmque fgit ita facit quodlibet, ut videátur ab homínibus, Scriba et Phariseus est.

R. Si Dóminus Deus. 204.

Lectio ij.

DILATANT enim phylactéria sua, et magnificant fimbrias. Amant quoque primos recubitus in cœnis, et primas càthedras in synagógis, et salutatiōnes in foro, et vocari ab homínibus Rabbi. Væ nobis miseris, ad quod Pharisaërum vñia transiérunt! Dóminus cum dedisset mandata Legis per Moy-sen, ad extrémum intulit: Ligábis ea in manu tua, et erunt immota ante oculos tuos. Et est sensus: Præcepta mea sint in manu tua, ut ópere compleán-tur: sint ante oculos tuos, ut die ac nocte meditéris in eis. Hoc Pharisei male interpretántes, scribébant in membranis Decálogum Moysi, id est, decem verba Legis, complicantes ea, et ligantes in fronte, et quasi corónam cæpiti facientes, ut semper ante oculos moveréntur. R. Erit mihi Dóminus. 205.

Ad Benedictus. Aña
Unus est * enim magíster vester, qui in eulis est, Christus Dóminus.

Oratio.

PENITEX, quæsumus Dómine, benignus in nobis observántem sanctæ subsídium: ut quæ, te

auctóre faciénda cognovimus, te
operánte impleámus. Per Dñum.

Ad Magnificat. Aña.

Tümnes autem * vos fratres estis : et patrem nolite vocare vobis su-
per terram : unus est enim Pa-
ter vester, qui in cœlis est : nec
vocemini magistri, quia Magi-
ster vester unus est Christus.

Oratio.

PROPITIAUS, Dómine, supplica-
tiōnibus nostris, et animā-
rum nostrārum medere languo-
ribus : ut, remissiōne percēpta,
in tua semper benedictiōne la-
tēmur. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Hodie dicuntur Psalmi Gra-
duales,

Lectio sancti Evangeli secún-
dum Mattheum.

Lectio i. Cap. 20. b

In illo tempore : Ascéndens Je-
sus Jerosolymam, assúmpsit
duodecim discipulos secrēto, et
ait illis : Ecce ascéndimus Jero-
solymam, et Filius hóminis tra-
détur principib⁹ sacerdótum,
et Scribis, et condemnábunt eum
morte. Et reliqua.

Homilie S. Ambrósii Episcopi.
Lib. 5. de Fide ad Grat. c. 2.
post init.

CONSIDERATE quæ mater fi-
liorū Zebedæi cum filiis,
et pro filiis petat : mater est úti-
que, qui pro filiorū honore so-
licitæ, immoderatior quidem, sed
tamen ignoscénda mensura votō-
rum est. Atque mater ætate lon-
gæva, studio religiosa, solatio
destituta, quæ tunc temporis,
quando vel juvanda, vel alénda
foret validæ prolis auxilio, abesse
sibi liberos patiebatur, et volu-
ptati sue mercédem sequentiam
Christum prætulerat filiorū.
Qui prima voce vocati a Dó-
mino (ut lémimus) relictis réti-
bus, et patre, secuti sunt eum.
¶. Dixit Angelus. 265.

Lectio ij.

Hec igitur studio matérnæ se-
dulitatis indulgentior obser-
crabat Salvatorem, dicens : Ut
sédeant hi duo filii mei, unus ad

déxteram tuam, et alter ad si-
nistram in regno tuo. Etsi error,
pietatis tamen error est. Nesciunt
enim materna viscera patien-
tiā : etsi voti avara, tamen ve-
niabilis cupiditas, quæ non pec-
cuniae est ávida, sed gratiæ. Nec
inverecunda petitiō, quæ non sibi,
sed liberis consulēbat. Matrem
considerate, matrem cogitate.

¶. Vidi Dóminum. 265.

Lectio iii.

CONSIDERABAT Christus matris
dilectionem, quæ filiorum
mercédē grandævam solabatur
senectam : et desideriis licet
fessa maternis, charissimorum
pignorum tolerabat absentiā.
Considerate etiam féminam,
hoc est, sexum fragiliorem,
quem Dóminus propria nondum
confirmaverat passiōne. Consi-
derate, inquam, Hœvæ illius
prime mulieris hærēdem, trans-
lusa in omnes immoderatæ cupi-
ditatis successiōne labéntem :
quam Dóminus adhuc proprio
sanguine non redemerat ; nondum
inolitam afféctibus omnium
immodici contra fas honoris ap-
petentiā suo Christus crux
diluerat. Hæreditario igitur mu-
lier delinquébat errore.

¶. Cum audisset Jacob. 266.

Ad Benedictus, Aña.
Ecce ascéndimus * Jerosolymam : et Filius hóminis tradé-
tur ad crucifigéndum.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus Dó-
mine, propitius respice : et
quos ab escis carnalibus præci-
pis abstineré, a nóxiis quoque
vitiiis cessare concéde. Per Dó-
minum.

Ad Magnificat. Aña.
Tradétur enim géntibus * ad
illudéndum, et flagellandum, et
crucifigéndum.

Oratio

Dux, innocéntiæ restitutor et
damátor, dirige ad te tuórum
corda servórum, ut, Spíritus
tui servóre concepto, et in fide
inveniántur stábiles, et in opere
efficáces. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio j. Cap. 46. e.

In illo tempore : Dixit Jesus Pharisæis : Homo quidam erat dives , qui induebatur púrpura , et byssò , et epulabatur quotidianè spléndide. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papæ.

Hom. 40. in Evang.

Quem, fratres charissimi, quem dives iste, qui induebatur púrpura , et byssò , et epulabatur quotidianè spléndide , nisi Judaicum pòpulum signat : qui cultum vitæ extérius habuit , qui accéptæ legis delictiis ad nitorem usus est , non ad utilitatem ? Quem vero Lázarus ulcéribus plenus , nisi gentilem pòpulum figuráliter exprimit ? Qui dum convérsus ad Deum peccata confitíri sua non erubuit , huic vulnus in cute fuit. In cutis quippe vñlnera virus a viscéribus trahitur , et foras erúmpit. ¶ Tolle arma tua. 263.

Lectio ij.

Quid ergo est peccatórum confessio , nisi quædam vñlnerum rúptio ? Quia peccati virus salúbriter aperit in confessione , quod pestifere latébat in mente. Vñlnera étenim cutis in supersciem trahunt humórem putrédinis. Et confitendo peccata , quid aliud agimus , nisi malum , quod in nobis latébat , aperimus ? Sed Lázarus vulneratus cupiebat saturari de micis , quæ cadébant de mensa dívitis , et nemo illi dabat : quia gentilium quemque ad cognitiónen legis admittere supérbus ille pòpulus despiciébat.

¶ Ecce odor. 264.

Lectio iij.

Qui dum doctrinam Legis non ad charitatem hábuit , sed ad elationem , quasi de acéptis óibus tñmuit : et quia ei verba defluébant de sciéntia , quasi micæ cadébant de mensa. At contra , jacéntis páuperis vñlnera lingébant canes. Non-

númquam solent in sacro eloquio per canes prædicatòres intelligi. Canum étenim lingua , vulnus dum lingit , curat : quia et doctores sancti , dum in confessiōne peccati nostri nos instruunt , quasi vulnus mentis per linguam tangunt.

¶ Det tibi Deus. 264.

Ad Benedictus, Aña.

Fili , recordare * quia recepisti bona in vita tua , et Lázarus similiter mala.

Oratio.

P RESTA nobis , quæsumus Dómine , auxilium gratiæ tuæ : ut jejunii , et orationibus convenienter inténti , liberémur ab hostib[us] mentis et corporis. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Dives ille * guttam aquæ pétuit , qui micas panis Lázaro negavit.

Oratio.

A DESTO , Dómine , famulis tuis , et perpétuam benignitatē largire poscéntibus : ut iis , qui te auctóre et gubernatōre gloriantur , et congregata restaurares , et restaurata consérves. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

Lectio sancti Evangeli secundum Mattheum.

Lectio j. Cap. 21. d.

In illo tempore : Dixit Jesus turbis Judæorum , et principiis sacerdótum parabolam hanc : Homo erat paterfamilias , qui plantávit vineam , et sepem circumdedit ei. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii

Episcopi.

Lib. 9. in cap. 20. Lucæ.

PLERIQUE várías significatiōnes de vineæ appellatiōne derívant : sed evidenter Isaías vineam Dómini Sábaoth , domum Israel esse memorávit. Hanc vineam quis álius , nisi Deus , cóndidit ? Hic est ergo qui eam locávit colónis , et ipse pérégre fuit : non quia ex loco ad locum profectus est Dóminus , qui ubique semper præsens est : sed quia est præsentior diligenti-

bos, negligéntibus abest. Multis tempóribus absuit, ne præpræ- pera videretur exactio. Nam quo indulgentior liberalitas, eo in- excusabilior pervicacia.

¶. *Dum exiret Jacob. 264.*

Lectio ij.

Unus bene secundum Mat- thæum habes, quia et sepe circundedit: hoc est, divinæ custodie munitione vallavit, ne facile spirituū pateret incur- sibus bestiarum. Et fudit in ea torcular. Quomodo intelligimus quid sit torcular, nisi forte quia Psalmi pro torcularibus inscri- buntur: eo quod in his myste- ria Dominicæ passiōnis, modo musti sancto serventis Spíritu, redundantes aestuaverint? Unde ebri putabantur, quibus Spíri- tis sanctus inundabat. Ergo et hac fudit torcular, in quod ure rationabilis fructus interior spi- rituali infusione deliqueret.

¶. *Si Dóminus Deus. 264.*

Lectio iij.

EIFICAVIT turrim, vérticem scilicet legis attollens: atque ita hanc vineam munitam, iastratam, ornatam, locavit Iudeis. Et tempore fructuum séruos misit. Bene tempus fructuum pósuit, non provéntum. Nullus enim fructus exti- tut Iudeorum, nullus vineæ hu- jus proténtus, de qua Dóminus ait: Expectávi ut faceret uvas, fecit autem spinas. Itaque non lætitiae vino, non spirituī musto, sed cruento Prophetarum sán- guine torcularia redundarunt.

¶. *Erit mihi Dóminus. 265.*

Ad Benedictus, Aña.

Malos male perdet, * et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum tempóribus sens.

Oratio.

Domine, quæsumus omnispotens Deus: ut sacro nos purifi- cante jejúnio, siucéris ménti- bus ad sancta ventúra facias per- venire. Per Dóminum.

Hodie dicuntur Psalmi Pre- tentiales.

Ad Magnificat. Aña.
Queréntes eum tenére * timue- runt turbam, quia sicut Prophétam eum habebant.

Oratio.

Domine, quæsumus Dómine, pé- pulo tuo salutem mentis et corporis: ut bonis opéribus inhæréndo, tuæ semper virtutis mea éatur protectione deféndi. Per Dóminum.

SABBATO.

Lectio sancti Evangeli secún- dum Lucam.

Lectio j. Cap. 15. c

In illo tempore: Dixit Jesus Pha- risæis, et Scribis parabolam istam: Homo quidam habuit duos filios: et dixit adolescen- tior ex illis patri: Pater, da mihi portionem substantiæ, quæ me contingit. Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.
L. 7. Com. in c. 15. Luc. post init.

Vides, quod divinum patrimó- nium peténtibus datur. Nec putes culpam patris, quod adolescentiō dedit. Nulla Dei re- gno infirma ètas, nec fides gravátur annis. Ipse certe se judicávit idóneum, qui poposcit. Atque útinam non recessisset a patre, impedimentum nescisset ètatis! Sed poste aquam domum patriam derelinques, peregre profectus est, cœpit egere. Mérito ergo prodégit patrimónium, qui recéssit ab Ecclesiâ.

¶. *Pater, peccavi in cœlum, et coram te, jam non sum dignus vocari filius tuus: * Fac me sicut unum ex mercenariis tuis.*
¶. *Quanti mercenarii in domo patriæ mei abundant pánibus, ego autem hic fame pereo! sur- gam, et ibo ad patrem meum, et dicam ei. Fac me.*

Lectio ij.

Profécus est in regiō- nem longinquam. Quid lon- ginquius, quam a se recédere; nec régionibus, sed móribus se- parari; stúdiis discréturn esse, non terris: et quasi interfuso luxuriæ sacerularis aestu, divótia habére sanctórum? Etenim qui

se a Christo séparat, exul est pátriæ, civis est mundi. Sed nos non sumus ádvenæ atque peregrini, sed cives sumus sanctórum, et doméstici Dei. Qui enim erámus longe, facti sumus prope in sanguine Christi. Non invideámus de longinqua régione remeántibus : quia et nos tuimus in régione longinqua, sicut Isáias docet. Sic enim habes : Qui sedéhant in régione umbræ mortis, lux orta est illis. Itégo ergo longinqua umbra est mortis.

¶. Vidi Dóminum. 263.

Lectio iij.

Nos autem, quibus spíritus ante faciem Christus est Dóminus, in umbra vivimus Christi. Et ideo dicit Ecclésia : In umbra ejus concupívi, et sedi. Ille fuitur vivéndo luxurióse, consúmpsit ómnia ornaménta natüræ. Unde tu, qui accepisti imáginem Dei, qui habes similitudinem ejus, noli eam irrationalibili fœditate consúmtere. Opus Dei es : noli ligno dicere : Pater meus es tu : ne accípias similitudinem ligni, quia scriptum est : Símiles illis fiant, qui faciunt ea.

¶. Cum audisset. 266.

Ad Benedictus, Aña.
Vadam ad patrem meum, * et dicam ei : Pater, fac me sicut unum ex mercenariis tuis.

Oratio

Da, quæsumus Dómine, nostris efféctum jejuniis salutarem : ut castigatio carnis assúpta, ad nostrarum vegetatiónen tránseat animarum. Per Dóminum.

Ad Vesperas, Capit. Fratres, Estote. 275.

Hymnus. Audi, benigne Cón-ditor. V. Angelis suis. 252.

Ad Magnificat, Aña.
Dixit autem pater ad servos suos : * Cito proférte stolam primam, et induite illum, et date annulum in manu ejus, et calceamenta in péribus ejus.

Oratio. Quæsumus. 276.

DOM. III. QUADRAGESIMÆ.

Ad Matutinum, Invitat. et Hymnus, ut in principio Psalt.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 37.

JOSÉPH cum séxdecimi esset annorum, pascébat gregem cum fratribus suis adhuc puer : et erat cum filiis Balaë, et Zelphæ uxórū patris sui ; accusavítque fratres suos apud patrem crímine péssimo. Israel autem díligébat Joseph super omnes filios suos, eo quod in senectute genuisset eum : fecitque ei túnicam polymítam. Vidéntes autem fratres ejus quod a patre plus cunctis filiis amarétur, óderant eum, nec pótérant ei quidquam pacifice loqui. Accidit quoque ut visum sómnium resérret fratribus suis : quæ causa majóris ódii seminárium fuit. Dixítque ad eos : Audite sómnium meum quod vidi : Putábam nos ligare manípulos in agro : et quasi consúrgere manípulum meum, et stare, vestrósque manípulos circumstantes adorare manípulum meum. Respondérunt fratres ejus : Numquid rex noster eris ? aut subjiciémur ditióni tuæ ? Hæc ergo causa somniórum atque sermónum, invidiæ et ódii fómitem ministrávit. Aliud quoque vidit sómnium, quod narrans fratribus, ait : Vidi per sómnium, quasi solem et lumen, et stellas undecim adorare me. Quod cum patri suo et fratribus retulisset, increpávit eum pater suus, et dixit : Quid sibi vult hoc sómnium quod vidi ? num ego, et mater tua, et fratres tui adorábimus te super terram ?

¶. Vidéntes Joseph a longe, loquebántur mútuo fratres, dicéntes : Ecce somniator venit : * Venite, occidámus eum, et videámus si prosint illi sómnia sua. v. Cumque vidissent Joseph fratres sui, quod a patre cunetis fratribus plus amarétur, óderant eum, nec pótérant ei quid-

quam pacifice loqui , unde et dicébant. Venite.

Lectio ij.

INVIDEBANT ei igitur fratres sui : I pater vero rem tacitus considerabat. Cumque fratres illius in pascendis grægibus patris moraréntur in Sichem, dixit ad eum Israel : Fratres tui pascunt oves in Sichimis ; veni , mittam te ad eos. Quo respondente , Præsto sum , ait ei : Vade , et vide si cuncta próspera sint erga fratres tuos , et pécora : et renuntia mihi quid agatur. Missus de valle Hebron , venit in Sichem : invenitque eum vir errantem in agro, et interrogavit quid quereret. At ille respondit : Fratres meos quæro , indica mihi ubi pascant græges. Dixitque ei vir : Recessérunt de loco i to : audivi autem eos dicentes : Eamus in Dóthain. Perréxit ergo Joseph post fratres suos , et invénit eos in Dóthain. Qui cum vidissent eum procul , antequam accéderet ad eos , cogitavérunt illum occidere; et muto loquebántur : Ecce somniator venit : venite , occidámus eum , et mittámus in cisternam véterem , dicemusque : Fera péssima devorávit eum : et tunc apparebit quid illi prospont sómnia sua.

¶ . Dixit Judas fratribus suis : Ecce Ismaelítæ tráneunt : venite , venúndetur , et manus nostræ non polluántur : *Caro enim , et frater noster est. Quid enim prodest , si occidérimus fratrem nostrum , et celavérimus sanguinem ipsius ? mélius est , ut venúndetur. Caro.

Lectio iii.

AUDIENS autem hoc Ruben , A nitibatur liberare eum de manib⁹ eórum , et dicébat : Non interficiatis animam ejus , nec effundatis sanguinem : sed projicite eum in cisternam hanc , quæ est in solitudine , manusque vestras servate innoxias. Hoc autem dicébat , volens eripere eum de manib⁹ eórum , et redere patri suo. Confestim igitur

TOTUM.

ut pervenit ad fratres suos , nudaverunt eum túnica talari , et polymita , miseruntque eum in cisternam véterem , quæ non habebat aquam. Et sedentes ut coméderent panem , vidérunt Ismaelítas viatōres venire de Gálaad , et caméllos eórum portantes arómata , et resinam , et stacten in Agyptum. Dixit ergo Judas fratribus suis : Quid nobis prodest , si occidérimus fratrem nostrum , et celavérimus sanguinem ipsius ? Mélius est ut venúndetur Ismaelítis , et manus nostra non polluántur : frater enim , et caro nostra est. Acquievérunt fratres sermonibus illiis. Et prætereuntibus Madiantis negotiatióribus , extrahéntes eum de cisterna , vendidérunt eum Ismaelítis viginti argénteis : qui duxérunt eum in Agyptum.

¶ . Extrahéntes Joseph de lacu , vendidérunt Ismaelítis viginti argénteis : * Reversusque Ruben ad púteum , cum non inventisset eum , scidit vestimenta sua cum fletu , et dixit : *Puer non compáret , et ego quo ibo ?

V. Atilli , insincta túnica Joseph in sanguine hædi , misérunt qui ferret eam ad patrem , et dicere : Vide , si túnica filii tui sit , an non. Reversusque . (Ótoria Patri. Puer.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de S. Joseph.

Lectio IV. Cap. 4.

SANCTORUM vita céteris norma vivéndi est. Ideóque digéstam plenius accépimus sériem Scripturarum ; ut dum Abraham , Isaac et Jacob , ceterosque justos legéndo cognoscimus , velut quedam nobis innocéntiō trámitem virtute eórum reseratum imitántibus vestigiis persequámur. De quibus mihi cum frequens tractatus fuerit , hodie sancti Joseph história occurrít: in quo cum plúrima fuerint genera virtutum , præcipue tamen insigne effúsis castimoniae. Ju-

18

stum est igitur, ut cum in Abraham didicéritis ímpigram fidei devotionem, in Isaac sincéræ mentis puritatem, in Jacob singularém animi laborumque patientiam: ex illa generalitate virtutum in ipsas spécies disciplinarum intendatis animum.

R. Videns Jacob vestimenta Joseph, scidit vestimenta sua cum fletu, et dixit: * Fera péssima devoravit filium meum Joseph.
y. Tulérunt autem fratres ejus túnicam illius, mittentes ad patrem; quam cum cognovisset pater, ait. Fera.

Lectio v

Sicut igitur nobis propóitus sanctus Joseph tamquam spéculum castitatis. In ejus enim móribus, in ejus actibus lucet pudicitia, et quidam splendet castimóniae comes, nitor grátiae. Unde étiam a paréntibus plus quam céteri filii diligebatur. Sed ea res invidiae fuit: quod siléntio prætereundum non fuit: hinc enim arguméntum totius históriæ processit: simul ut cognoscámus, perfectum virum non moveri ulciscéndi doloris invidia, nec malórum repéndere vicem. Unde et David ait: Si redidi retribuéntibus mihi mala. **R.** Joseph dum intraret in terram Ægypti, linguam, quam non növerat, audívit: manus ejus in labóribus servírunt: * Et lingua ejus inter príncipes loquébatur sapiéntiam. **y.** Illumiñavérunt in compéndibus pedes ejus: ferrum pertransiit animam ejus, donec veniret verbum ejus. Et lingua.

Lectio vi.

Quid autem esset, quod præferri Joseph mereretur céteris, si aut lœdentes læsisset, aut diligentes dilexisset? Hoc enim plerique faciunt. Sed illud mirabile, si diligas iniúcum tuum: quod Salvátor docet. Jure ergo mirandus, qui hoc lecit ante Evangélium, ut Iesus párceret, appetitus ignosceret, vénitus non referret injúriam, sed

gratiā pro contumélia sólvoret: quod post Evangélium omnes di-dicimus, et servare non possumus. Discámus ergo et sanctórum invidiam, ut imitémur patientiam: et cognoscámus, illos non naturæ præstantioris fuisse, sed observantioris: nec vitia nescisse, sed emendasse. Quod si invidia étiam sanctos adüssit, quanto magis cavéndum est, ne inflammet peccatores?

R. Meménto mei, dum bene tibi fúerit: * Ut súggeras Pharaóni, ut éducat me de isto cárcere: * Quia furtim sublatus sum, et hic innocens in lacum missus sum. **v.** Tres enim adhuc dies sunt, post quos recordabitur Phárao ministérii tui, et restituet te in gradum pristinum: tunc meménto mei. Ut. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 41. b

In illo tempore: Erat Jesus ejusdem dæmónium, et illud erat mutum. Et cum ejecisset dæmonium, locútus est mutus, et admirata sunt turbæ. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. c. 48. in c. 11. Lucæ.

DÆMONIACUS iste apud Mattheum non solum mutus, sed et cæcus fuisse narratur: curatusque dicitur a Dómino, ita ut loqueretur, et vidéret. Tria ergo signa simul in uno homine perpetrata sunt: cæcus videt, mutus loquitur, posséssus a dæmons liberatur. Quod et tunc quidem carnaliter factum est: sed et quotidie complétur in conversióne credéntium: ut expulso primum dæmons, fidei lumen aspiciant: deinde ad laudes Dei tacéntia prius ora laxéntur. Quidam autem ex eis dixerunt: In Beélzebub, príncipe dæmoniorum, ejicit dæmonia. Non haec aliqui de turba, sed Phari-sæi calumniabantur et Scribæ, sicut alii Evangelista testantur.

R. Mérito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustias animæ ejus, dum deprecaretur nos, et non audivimus: * Iudeo venit super nos tribulatio. ¶ Dixit Ruben fratribus suis: Numquid uon dixi vobis: Nolite peccare in puerum, et non audistis me? Iudeo.

Lectio viii.

Tutatis quippe, quæ minus eru-
ditæ videbantur, Dómini semper facta mirantibus, illi contra, vel negare hæc, vel quæ negare nequiverant, sinistra interpretatione perversiter laborabant, quasi non hæc divinitatis, sed immundi spíritus ópera fuissent. Et alii tentantes, signum de cœlo quererant ab eo. Vel in morem Eliae ignem de sublimi venire cupiebant, vel in similitudinem Samuélis tempore aestivo mugire tonitrua, coruscare fulgura, imbre rúere: quasi non possent et illa calumniari, et dicere, ex occultis, et variis aeris passionibus accidisse. At tu, qui calumniaris ea, quæ óculis vides, manu tenes, utilitate sentis quid séceris de iis, quæ de cœlo vénérant? Utique respondebitis, et magos in Agypto multa signa fecisse de cœlo. R. Dixit Ruben fratribus suis: Numquid non dixi vobis: Nolite peccare in puerum, et non audistis me? * En sanguis ejus exquiritur. ¶ Mérito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustias animæ ejus, dum deprecaretur nos, et non audivimus. En sanguis.

Lectio ix.

¶ Psal autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et domus supra domum cadet. Non ad dicta, sed ad cogitata respóndit, ut vel sic compellerentur credere potentiæ ejus, qui cordis vidébat occultæ. Si autem omne regnum in seipsum divisum desolatur,

ergo Patris, et Fili, et Spíritus sancti regnum non est divisum: quod sine ulla contradictione, non aliquo impulso desolandum, sed aterna est stabilitate manus. Si autem satanas in se ipsum divisus est: quomodo stabit regnum ipius? quia dicitis in Beelzebub ejicere me dæmonia. Ille dicens, ex ipsorum confessione volébat intelligi, quod in eum non credendo, in regno diaboli esse elegissent, quod útique adversum se divisum stare non posset.

R. Lamentabatur Jacob de duobus filiis suis: Heu me! dolens sum de Joseph perdito, et tristis nimis de Bénjamin ducto pro alimoniis: * Precor collestem Regem, ut me dolentem nescium faciat eos cernere. ¶ Prosternens se Jacob vehementer cum lacrimis pronus in terram, et adorans ait. Precor. Gloria Patri. Precor.

Ad Laudes. A. n. a.

1. Fac benigne * in bona voluntate tua, ut edificentur, Dómine, muri Jerúsalem. Ps. Miserere. 42.

2. Dóminus * mihi adjutor est, non timébo quid faciat mihi homo. Ps. Confitémini. 48.

3. Deus misereátur nostri, * et benedicat nos. Psalm. Deus Deus meus, cum reliq. 44.

4. Vim virtutis suæ * oblitus est ignis: ut pueri tui liberarentur illæsi.

5. Sol et luna, * laudate Deum: quia exaltatum est nomen ejus solius.

Capitulum. Ephes. 5.

FRATRES: Estote imitatores Fidei, sicut filii charissimi: et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis oblationem, et hostiam Deo in odorem suavitatis.

Hymnus. O sol. v. Angelis suis. 47.

Ad Benedictus, A. n. a.

Cum fortis armatus * custodit atrium suum, in pace sunt omnia quæ possidet.

Oratio.

QUASSUMUS, omnipotens Deus,
vota humilium respice :
atque ad defensionem no-
stram, dexteram tuæ majestatis
extende. Per Dominum.

Ad Primam, Aña.

Et cum ejecisset Jesus * dæmō-
nium, locutus est mutus, et
admirata sunt turbæ.

Ad Tertiam, Aña.

Si in dígo Dei * ejicio dæmō-
nia, profecto pervenit in vos
regnum Dei.

Capit. Fratres : Estote. 273.

R. br. Ipse liberavit me * De
laqueo venantium. Ipse. V. Et
a verbo aspero. De. Glória Patri.
Ipse. V. Scapulis suis obumbrá-
bit tibi. R. * Et sub pennis ejus
sperabis.

Ad Sextam, Aña.

Qui non colligit mecum, * di-
spégit; et qui non est mecum,
contra me est.

Capitulum. Ephes. 5. b

Hoc enim scítote intelligéntes,
quod omnis fornicator, aut
immundus, aut avárus: quod
est idolórum sérvitus, non habet
hæreditatē in regno Christi,
et Dei.

R. br. Scapulis suis * Obumbrá-
bit tibi. Scapulis. V. Et sub pen-
nis ejus sperabis. Obumbrabit.
Glória Patri. Scapulis. V. Scuto
circúndabit te véritas ejus. R.
Non timébis a timore nocturno.

Ad Nonam, Aña.

Cum immundus spíritus * exfe-
rit ab homine, ambulat per loca
inaquosa, quarens réquiem, et
non invenit.

Capitulum. Ephes. 5. c

EBRATIS enim aliquando téne-
bras: nunc autem lux in
Dominó. Ut lilií lucis ambuláte:
fructus enim lucis est in omni
bonitate, et justitia, et veritate.
R. br. Scuto circúndabit te *
Véritas ejus. Scuto. V. Non ti-
mébis a timore nocturno. Veritas
ejus. Glória Patri. Scuto. V. An-
gelis suis Deus mandávit de te.
R. Ut custodiāt te in omnibus
viis tuis.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi
de Dominicæ. 89. Capit. Fratres:
Estote. Hymn. Audi, benigne.
V. Angelis suis. 252.

Ad Magnificat, Aña.

Ex tollens vocem * quædam mú-
lier de turba, dixit: Beatus
venter, qui te portavit, et ubera,
quæ suxisti. At Jesus ait illi:
Quinímo beati, qui audient ver-
bum Dei, et custodiānt illud.

Post Vesperas dei dicuntur
Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Lucam.

Lectio i. Cap. 4. d

In illo tempore: Dixit Jesus
Pharisæis: Utique dicetis mihi
hanc similitudinem: Médice, cura
te ipsum: quanta audivimus facta
in Capháraum, fac et hic in
patria tua. Et reliqua.

Homilie S. Ambróssii Episcopi.
L. 4. in cap. 4. Luce, post med.

Non mediocris invida próditur,
quæ civicæ charitatis oblita,
in acerba ódia causas amoris in-
fléctit. Simul hoc exémplo pa-
riter et oráculo declarátur, quod
frustra opem misericordiæ corlé-
stis expéctes, si alienæ fructi-
bus virtutis invideas. Aspernátor
enim Dominus invidórum est:
et ab iis, qui divina beneficia in
aliis perseguuntur, miracula
suæ potestatis avérbit. Dominicæ
quippe carnis actus, divinitatis
exémplum est: et invisibilia nobis
ejus, per ea quæ sunt visibilia,
demonstrantur.

Tollite hinc vobiscum munera,
et ite ad dominum terræ: et
cum invenéritis, adoráte eum
super terram: * Deus autem
meus faciat eum vobis placábi-
lem: et remittat et hunc fratrem
vestrum vobiscum, et eum quem
tenet in vinculis. V. Sümite de
optimis terræ frúgibus in vasis
vestris, et deserte viro munera.
Deus.

Lectio ii.

Non otióse itaque Salvátor ex-
cusat, quod nulla in patria
sua miracula virtutis operatus

sit : ne fortassis aliquis viliorem patriæ nobis esse debere putaret affectum. Neque enim cives poterat non amare , qui amaret omnes : sed ipsi se charitate patriæ , dum invident , abdicarunt. In veritate dico vobis : multæ viduæ fuérunt in diébus Eliae. Non quia Eliae dies fuérunt , sed in quibus Eliae operatus est : aut quia Eliae dies faciébat illis , qui in ejus opéribus lucem videntabant gratiae spiritualis , et convertebant ad Dóminum. Et ideo aperiebatur cœlum videntibus æterna , et divina mystéria : claudebatur , et fames erat , quando nulla erat cognoscendæ divinitatis ubertas. Sed de hoc plenius diximus , cum de viduis scriberémus.

Et iste est frater vester minimus , de quo dixeratis mihi ? Deus misereatur tibi , fili mi. * Festinavítque in domum , et plorávit : quia erumpébant lacrymæ , et non poterat se contíneré. Attollens autem Joseph óculos , vedit Bénjamin stantem , et commota sunt ómnia viscera ejus super fratre suo. Festinavitque.

Lectio iii

Et multi leprósi erant in Iudea tempóribus Eliséi Prophétæ : et nemo eorum mundatus est , nisi Náaman Syrus. Evidenter hic sermo nos Dómini salutarius informat , et ad studium venerandæ divinitatis horitur: quod nemo sanátus osténditur , et maculosi morbo corporis absolutus , nisi qui religioso officio stúduit sanitati. Non enim dormientibus divina beneficia , sed observantibus deferuntur. Diximus in libro alio , in vidua illa , ad quam Eliae directus est , typum Ecclésiam præmissum. Pópulus Ecclésiam congregávit , ut sequatuer pópulus ille ex alienigenis congregátus. Pópulus ille ante leprósus , pópulus ille ante maculosus , priusquam mystico baptizaretur in flumine , idem post sacramenta

baptismatis máculis corporis , et mentis ablútus , jam non lepra , sed immaculata virgo copit esse sine ruga.

Dixit Joseph undecim fratribus suis : Ego sum Joseph , quem vendidistis in Agyptum : adhuc vivit pater noster senior , de quo dixeratis mihi ? Ita , adducite eum ad me , ut possit vivere. **V**. Biennium enim est , quod copit esse fames in terra , et adhuc restant anni quinque , quibus nec arari poterit , nec meti. Ita. Glória Patri. Ita.

Ad Benedictus . Aña.
Amen dico vobis , * quia nemo Prophéta accéptus est in pátria sua.

Deinde Preces . 43.

Oratio

Cordibus nostris , quæsumus Dómine , gratiæ tuam benignus infunde : ut , sicut ab escis carnalibus abstinentemus , ita sensus quoque nostros a nōxiis retrahamus excéssibus. Per Dóminum.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

Ad Magnificat . Aña.
Jesus autem tránsiens * per médium illorum ibat.

Oratio

Scavensiat nobis , Dómine , misericordia tua : ut ab imminéntibus peccatórum nostrorum periculis te mereámur protegente éripi , te liberante salvári. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio j. Cap. 48. b

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Si peccáverit in te frater tuus , vade , et corrige eum inter te , et ipsum solum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Serm. 46. de Vrb. Domini , t. 40.

post initiam.

Quare illum corripsis ? Quia tu doles quod peccáverit in te ? Absit. Si amore tui id facis , nihil facis : si amore illius facis , optime facis. Dénique

in ipsis verbis atténde, cujus amóre id facere débeas, utrum tui, an illius. Si te audierit, inquit, lucrátus es fratre tuum. Ergo propter illum fac, ut lucréris illum. Sic faciendo lucrérис: nisi fecisses, perierat. Quid est ergo, quod plerique hómines ista peccata contémnunt, et dicunt: Quid magnum feci? In hóminem peccávi. Noli contémnare: In hóminem peccásti. ¶ Nuntiaverunt Jacob dicentes: Joseph filius tuus vivit, et ipse dominátor in tota terra Egypti: quo audito, revixit sp̄ritus ejus, et dixit: * Súfficit mihi, vadam, et videbo eum antequam móriar. ¶ Cumque audísset Jacob, quod filius ejus viveret, quasi de gravi somno evigilans, ait. Súfficit.

Lectio ij.

Vis nosse, quia in hóminem peccando, periisti? Si te ille, in quem peccasti, corripserit inter te, et ipsum solum, et audieris illum, lucratus est te. Quid est, lucratus est te, nisi quia perieras, si non lucraretur te? Nam si non perieras, quómodo te lucratus est? Nemo ergo contémnat, quando peccat in fratrem. Ait enim quodam loco Apóstolus: Sic autem peccantes in fratres, et percutientes conscientiam eórum infirmam, in Christum peccatis: ideo quis membra Christi omnes facti sumus. Quómodo non peccas in Christum, qui peccas in membra Christi?

¶. Joseph dum intráret. 274.

Lectio iii.

Nexo ergo dicat, quia non peccavi in Deum, sed peccávi in fratrem: in hóminem peccávi, leve, vel nullum peccatum est. Forte inde dicas: leve est quia cito curáatur. Peccasti in fratrem, fac satis, et sanátus es. Cito fecisti mortíferam rem, sed remedium cito invenísti. Quis nostrum speret regnum cœlorum, fratres mei, quando dicit Evangelium: Qui dixerit fratri suo, fatue; reus erit gehennæ ignis?

Magnus terror: sed vide ibi remedium. Si obtuleris munus tuum ad altare, et ibi recordáter fúeris, quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque ibi munus tuum ante altare. Non irásctitur Deus, quia differt impónere munus tuum: te querit Deus magis, quam munus tuum.

¶. Meménto mei. 274.

Ad Benedictus, Aña.

Si duo ex vobis * consénserint super terram: de omni re quamcúmque petierint, fieri illis a Patre meo, dicit Dóminus.

Oratio.

Exaudi nos, omnipotens et misericors Deus: et continentias salutáris propstius nobis dona concéde. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña,

Ubi duo vel tres * congregati fúerint in nōmine meo, in medio eórum sum, dicit Dóminus.

Oratio.

Tua nos, Dómine, protectione defende: et ab omni semper iniquitate custodi. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Hodie dicuntur Psalmi Gua duales.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio j. Cap. 15.

In illo tempore: Accessérunt ad Jesum ab Ierosolymis Scibæ, et Pharisæi, dicentes: Quare discipuli tui transgredíuntur traditionem seniòrum? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

L. 2. Com. in c. 15. Matth.

MIRA Pharisæorum, Scibærumque stultitia! Dei Filium arguunt, quare hóminum traditiones, et præcepta non servet. Non enim lavant manus suas, cum panem mandúcant. Manus, id est, opera non corporis útique, sed animæ, lavandæ sunt, ut fiat in illis verbum Dei. Ipse autem respónsens, ait illis: Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? Falsam calumniam

vera responsione confutat. Cum, inquit, vos propter traditionem hominum precepit Dominus negligatis; quare discipulos meos arguendos putatis, quod seniorum jussa parvipendant, ut Dei scita custodiant?

R. Merito. 275.

Lectio ij.

NAM Deus dixit: Honora patrem, et matrem: et, Qui maledixerit patri, vel matri, morte moriatur. Vos autem dicitis: Quicunque dixerit patri, vel matri: Munus quocunque est ex me, tibi priderit: et non honorificabit patrem suum, aut matrem suam. Honor in Scripturis non tantum in salutacionibus, et officiis deferendis, quantum in eleemosynis, ac munierum oblatione sentitur. Honora, inquit Apostolus, viudas, quae vere viudas sunt. Ille honor donum intelligitur. Et in alio loco: Presbyteri duplice honore honorandi sunt, maxime qui laborent in verbo, et doctrina Dei. Et per hoc mandatum jubemur bovi triturationi os non claudere: et dignus sit operarius mercede sua.

R. Dicit Ruben. 275.

Lectio iii.

PRECEPERAT Dominus, vel imbecillitates, vel astates, vel penurias parentum considerans, ut filii honorarent, etiam in vita necessariis ministrandi, parentes suos. Hanc providentissimam Dei legem volentes Scribæ, et Pharisei subvertere, ut impietatem sub nomine pietatis inducerent, docuerunt pessimos filios, ut si quis ea, quæ parentibus offerenda sunt, Deo vorere voluerit, qui verus est pater, oblatio Domini proposetur parentum muneribus: vel certe ipsi parentes, quæ Deo consecrata cernebant, ne sacrilegii crimen incurserent, declinantes, egestate conticiebantur. Atque ita fiebat, ut oblatio liberorum sub occasione templi et Dei, in sacerdotium lucra cederet.

R. Lamentabatur Jacob. 275.

Ad Benedictus, Aña.
Audite, et intelligite * traditio-
nes, quas Dominus dedit nobis.
Oratio.

PRESTA nobis, quæsumus Domine: ut salutibus jejunis erudisti, a noxiis quoque vitiis abstinentes, propitiationem tuam facilius impetrémus. Per Dominum.

Ad Magnificat, Aña
Non lotis manibus * manducare
non coquinat hominem.
Oratio.

CONCREB, quæsumus omnipo-
tens Deus: ut, qui protectio-
nis tuae gratiam querimus, libe-
rati a malis omnibus, secura tibi-
mente serviamus. Per Dominum.
FERIA QUINTA.

Lectio sancti Evangelii secun-
dum Lucam.

Lectio i. Cap. 4. f

In illo tempore: Surgens Jesus de synagoga, introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.
L. 4. in Luc. c. 4. circa finem.

Vipsa clementiam Domini Salvatoris. Nec indignatione commotus, nec scelere offensus, nec injuria violatus Judæam deserit: quin etiam immemor injuria, memor clementie, nunc docendo, nunc liberando, nunc sanando infidæ plebis corda demuleat. Et bene sanctus Lucas virum ab spiritu nequitate liberatum ante præmisit, et subdit feminæ sanitatem. Utrumque enim sexum Dominus curaturus advenerat: sed prior sanari debuit, qui prior creatus est, nec pretermitti illa, quæ mobilitate magis animi, quam pravitate peccaverat.

R. Videntes Joseph. 272.

Lectio ij.

SABBATO medicinae Dominicæ opera copta significat, ut inde nova creatura cooperit, ubi vetus creatura ante desivit: nec sub lege esse Dei Filium, sed supra legem in ipso principio

designaret : nec solvi legem , sed impléri. Neque enim per legem , sed verbo factus est mundus , sicut lègimus : Verbo Dòmini cœli firmati sunt. Non sólvitur ergo lex , sed implétur : ut fiat renovatio hóminis jam labéntis. Unde et Apóstolus ait : Expoliáentes vos vétérem hóminem , indúite novum , qui scéndum Deum crèatus est.

¶. Dixit Judas. 275.

Lectio iij.

Et bene sabbato cœpit , ut ipsum se ostenderet Creatórem , qui ópera opéribus intéxeret , et prosequerétur opus , quod ipse jam cœperat : ut si domum faber renovare dispónat , non a fundaméntis , sed a culmib[us] incipit sólvere vetustátem. Itaque ibi prius manum ad movet , ubi ante desierat : deinde a minóribus incipit , ut ad majo[r]a pervéniat. Liberare a dæmone et hómines , sed in verbo Dei , possunt : resurrectiōnem mórtuis imperáre , divinæ solius est potestatis. Fortássis étiam in typo mulferis illius socrus Simónis et Andréæ , várriis criminum fébribus caro nostra languébat , et diversárum cupiditatum immódicis astuábat illécebris. Nec minorem febrem sénioris esse dixerim , quam calóris. Itaque illa ánimū , hæc corpus inflámmat. Febris enim nostra , avaritia est : febris nostra , luxuria est : febris nostra , ambítio est : febris nostra , iracúndia est.

¶. Extrahéntes. 275.

Ad Benedictus , Aña.
Exibant autem dæmónia * a multis clamántia , et dicentia : Quia tu es Christus Filius Dei ; et increpans non sinébat ea loqui , quia sciébant ipsum esse Chri-stum.

Oratio.

MAGNIFICET le , Dómine , sanctórum tuórum Cosmæ et Damiáni beáta solémnitas : qua et illis glóriam sempitérnam , et

opem nobis ineffabili providéntia contulisti. Per Dóminum.

Ad Magnificat . Aña.

Omnès , qui habébant infírmos , * ducébant illos ad Jesum , et sanabántur.

Oratio.

SUBI ECTUM tibi pôpulum , quæ sumus Dómine , propitiatió cœlestis amplificet : et tuis semper fáciat servíre mandátis. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

1. Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio i. Cap. 4.

In illo tempore : Venit Jesus in civitátem Samariæ , quæ dicitur Sicbar : juxta prædium , quod dedit Jacob Joseph filio suo. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Tract. 45. in Joan. post init.

Jam incipiunt mystéria. Non enim frustra fatigátur Jesus : non enim frustra fatigátur virtus Dei : non enim frustra fatigátur , per quem fatigati recreantur : non enim frustra fatigátur , quo deserente fatigámur , quo præsente firmámur. Fatigátur tamen Jesus , et fatigatur ab itinere , et sedet , et juxta pôteum sedet , et hora sexta fatigátus sedet. Omnia ista innuit aliiquid , indicare volunt aliiquid : inténtos nos faciunt : ut pulsémus , hortántur. Ipse ergo apériat et nobis et vobis , qui dignátus est ita hortari , ut diceret : Pulsáte , et aperiétur vobis.

¶. Videns Jacob. 274.

Lectio ii.

Tibi fatigatus est ab itinere Jesus. Invenimus virtutem Jesus , et invenimus infírmum Jesus : fortem , et infírmum. Fortem , quia in principio erat Verbum , et Verbum erat apud Deum , et Deus erat Verbum : hoc erat in principio apud Deum. Vis vidére quam iste Filius Dei fortis sit ? Omnia per ipsum facta sunt , et sine ipso factum est nihil : et sine labore

facta sunt. Quid ergo illo fortius, per quem sine labore facta sunt omnia? Infirmum vis nosse? Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Fortitudo Christi te creavit: infirmitas Christi te recreavit. Fortitudo Christi fecit, ut quod non erat, esset: infirmitas Christi fecit, ut quod erat, non periret. Condidit nos fortitudine sua, quæsivit nos infirmitate sua.
R. Joseph dum intraret. 274.

Lectio iij.

NUTRIT ergo ipse infirmus infirmos, tamquam gallina pullos suos: huic enim se similem fecit. Quoties volui, inquit ad Jerusalēm, congregare filios tuos sub alas, tamquam gallina pullos suos, et noluisti? Videatis autem, fratres, quemadmodum gallina infirmatur cum pullis suis. Nulla enim alia avis quod sit mater, agnoscitur. Videmus nidificare passeress quilibet ante oculos nostros: hirundines, cicónias, colúmbas quotidie videmus nidificare: quos, nisi quando in nidis videamus, paréntes esse non agnoscimus. Gallina vero sic infirmatur in pullis suis, ut etiam ipsi pulli non sequantur, filios non videas; matrem tamen intelligas.

R. Meménto mei. 274.

Ad Benedictus Aña.

Aquam quam ego dédero, * si quis biberit ex ea, non sitiет in eternum.

Oratio.

JEJUNIA nostra, quæsumus Dómine, benigno favore prosere: ut sicut ab aliméntis abstinémus in corpore, ita a vitiis jejunémus in mente. Per Dóminum.

Hodie dicuntur Psalmi Pénit.

Ad Magnificat Aña.

Dómine * ut video, Prophéta es tu: patres nostri in monte hoc adoravérunt.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui in tua

protectiōne confidimus, cuncta nobis adversāntia, te adjuvānte, vincāmus. Per Dóminum.

SABBATO.

I. éctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio i. Cap. 8.

In illo tempore: Perrexit Jesus in montem Oliveti, et dilúculo sterum venit in templum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tr. 38. i. Joan. post init.

Jesus perréxit in montem Oliveti, in montem fructuósū, in montem unguentī, in montem chrismatis. Ubi enim decébat docére Christum, nisi in monte Oliveti? Christi enim nomen a chrismate dictum est: chrisma autem Græco, Latine unctio nominatur. Ideo autem nos unxit, quia luctatōres contra diabolū fecit. Et dilúculo iterum venit in templum, et omnis populus venit ad eum: et sedens docébat eos, et non tenebatur, quia nondum pati dignabatur. Nunc jam atténdite, ubi ab inimicis tentata sit Dómini mansuetúdo.

R. Mérito hæc pátimur. 275.

Lectio ij.

ADVOCUNT autem illi Scribæ et Pharisei mulierem in adulterio deprehénsam, et statuerunt eam in medio, et dixerunt ei: Magister, hæc mulier modo deprehensa est in adulterio: in lege autem Moyses mandávit nobis hujusmodi lapidare: tu ergo quid dicas? Hæc autem dicébant tentantes eum, ut possent accusare eum. Unde accusare? Numquid ipsum in aliquo facinore deprehenderant, aut illa mulier ad eum aliquo modo pertinuisse dicebatur?

R. Dixit Ruben. 275.

Lectio iii.

INTELLIGAMUS, fratres, admirabilem mansuetudinem in Dómino fuisse. Animadvertérunt eum nímium esse mitem, nímium esse mansuétum. De illo quippe fuerat ante prædictum:

Accingere gladio tuo circa femur tuum, potentissime. Spécie tua, et pulchritudine tua, intende, pròspere procéde, et regna: propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam. Ergo attulit veritatem ut doctor, mansuetudinem ut liberator, justitiam ut cōgnitor. Propter hæc eum esse regnatūrum in Sp̄itu sancto. Prophéta prædixerat. Cum loqueretur, vèritas agnoscet̄batur: cum adversus inimicos non moveretur, mansuetudo laudabatur. Cum ergo de duabus istis, id est, de veritate, et mansuetudine ejus, inimici livore, et invidia torquerentur; in tertio, id est justitia, scandalum posuerunt.

R. Lamentabatur. 275.

Ad Benedictus, Aña.

Inclinavit se Jesus, * et scribēbat in terra: Si quis sine peccato est, mittat in eam lāpidem.

(Oratio.)

PRESTA, quæsumus omnispotens Deus: ut qui se, affligendo carnem, ab aliméntis abstinent; sectando justitiam a culpa jejūnent. Per Dóminum.

Ad Vesperas, Capitulum Fratres, Scriptum est. 283.

Hymnus. Audi, benigne. ¶ Angelis suis. 252.

Ad Magnificat. Aña

Nemo te condemnavit, mulier? * Nemo, Dómine. Nec ego te condemnabo: jam amplius noli peccare.

(Oratio. Concéde. 283.)

DOMINICA IV. QUADRAG.

Ad Matutinum. Invitatori. et Hymn. ut in principio Psalm. 5.

In primo Nocturno.

De libro Exodi.

Lectio i. Cap. 3.

MOYSES autem pascébat oves Jethro sacerdi sui sacerdótis Mādian: cumque minasset gregem ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb. Apparuitque ei Dóminus in flamina ignis de medio rubi: et vidébat quod rubus ardēret, et non combureretur. Dixit ergo Moy-

ses: Vadam, et vidébo visionem hanc magnam, quare non comburatur rubus. Cernens autem Dóminus quod pérgeret ad viendum, vocávit eum de médi rubi, et ait: Moyses, Moyses. Qui respóndit: Adsum. At ille Ne apprōpies, inquit, huic solve calceamētum de pédib⁹ tuis: locus enim in quo stas terra sancta est. Et ait: Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob. Abscondit Moyses faciem suam: non enim audēbat aspicer contra Deum.

R. Locútus est Dóminus ad Moy sen, dicens: Descénde in Ægyptum, et dic Pharaóni: * Ut dimittat populum meum: induratum est cor Pharaónis: non vult dimittere populum meum nisi in manu forti. ¶ Clamor filiorum Israel venit ad me, vidiique afflictionem eorum: secuvi, mittam te ad Pharaónem. Ut dimittat.

Lectio ij.

Cui ait Dóminus: Vidi afflictionem populi mei in Ægypto: et clamorem ejus audīvi propter duritiam eorum qui præsumi opéribus: et sciens dolorem ejus, descendí, ut liberem eum de manib⁹ Ægyptiorum, et educam de terra illa in terram bonam et spatiōsam, in terram quæ fluit lacte et melle, ad loca Chananæi, et Hethæi, et Amorrahæi, et Pherezæi, et Ilevæi, et Jebusæi. Clamor ergo filiorum Israel venit ad me: vidiique afflictionem eorum, qua ab Ægyptiis opprimuntur. Sed veni, et mittam te ad Pharaónem, ut educas populum meum, filios Israel de Ægypto.

R. Stetit Moyses coram Pharaone, et dixit: Haec dicit Dóminus: * Dimittite populum meum, ut sacrificet mihi in deserto. ¶ Dóminus Deus Hebræorum misit me ad te, dicens. Dimitte.

Lectio iii.

DIXITQ[UE] Moyses ad Deum: Quis sum ego, ut vadam ad

Pharaónem, et edúcam filios Israel de Ægypto? Qui dixit ei: Ego ero tecum: et hoc habébis signum, quod misericordia te. Cum edúxeris populum meum de Ægypto, immolabis Deo super montem istum. Ait Moyses ad Deum: Ecce ego vadam ad filios Israel, et dicam eis: Deus patrum vestrorum misit me ad vos. Si dixerint mihi: Quod est nomen ejus? quid dicam eis? Dixit Deus ad Moysen: Ego sum qui sum. Ait: Sic dices filii Israel: Qui est, misit me ad vos. Dixitque iterum Deus ad Moysen: Haec dices filii Israel: Dominus Deus patrum vestrorum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob, misit me ad vos: hoc nomen mihi est in æternum, et hoc memoriale meum in generationem et generationem.

R. Cantémus Dómino: glorióse enim honorificatus est: equum et ascensorem projicit in mare: * Adjútor et protector factus est mihi Dóminus in salutem. **V.** Dóminus quasi vir pugnator, omnipotens nomen ejus. Adjútor. Glória Patri. Adjútor.

In secundo Nocturno.
Sermo S. Basillii Magni.

Lectio iv.

Homil. 4. de jejun. ante med.

MOYSEN per jejünium novimus in montem ascendisse: neque enim aliter ausus esset veritatem fumantem adire, atque in caliginem ingredi, nisi jejúnio munitus. Per jejünium mandata dígito Dei in tabulis conscripta suscepit. Item supra montem, jejünium legis latæ conciliator fuit: inférius vero, gula ad idololatriam populum deduxit, ac contaminavit. Sedit, inquit, populus manducare et bibere, et surrexerunt ludere. Quadragesima diérum laborem, ac per severantiam, Dei servo continuo jejunante, ac orante, una tantum populi ebrietas cassam irritamque reddidit. Quas enim tabulas Dei dígito conscriptas jejünium accépit, has ebrietas

contrívit: Prophéta sanctissimo indignum existimante, violentum populum a Deo legem accipere.

R. In mari viæ tuæ, et sémitæ tuæ in aquis multis: * Deduxisti sicut oves populum tuum in manu Moysi, et Aaron. **V.** Transfusti illos per mare Rubrum, et transvestisti eos per aquam nimiam. Deduxisti.

Lectio v.

Unus temporis moménto ob gulam populus ille per maxima prodigia Dei cultum eductus, in Egyptiacam idolatriam turpissime devolutus est. Ex quo si utrumque simul cónseras, videre licet, jejünium ad Deum ducere, delicias vero salutem perdere. Quid Esau inquinavit, servumque fratris reddidit? nonne esca una, propter quam primogenita vendidit? Samuél vero nonne per jejünium oratio largita est matri? Quid fortissimum Sampsónem in expugnabilem reddidit? nonne jejünium, cum quo in matris ventre concéptus est? Jejünium concépit, jejünium nutrit, jejünium virum effécit. Quod sane Angelus matris præcepit, monens, quæcumque ex vite procederent, ne attingeret, non vinum, non siceram biberet. Jejünium Prophétas genuit, potentes confirmat, atque róborat. **R.** Qui persequebantur populum tuum, Dómine, demersisti eos in profundum; * Et in colámina nubis duxor eorum fuisti. **V.** Deduxisti sicut oves populum tuum in manu Moysi, et Aaron. Et in.

Lectio vi.

JEJUNIUM legislatores sapiéntes facit: animæ óptima custodia, corporis sócius securus, fortibus viris munimentum, et arma athlétis, et certantibus exercitatio. Illoc præterea tentationes propulsat, ad pietatem armat, cum sobrietate habitat, temperantia opifex est: in bellis fortitudinem assert, in pace quié-

tem docet: Nazaræum sanctificat, sacerdótem pérficit: neque enim fas est sine jejúnio sacrificium attíngere, non solum in mystica nunc et vera Dei adoratiōne, sed nec in illa, in qua sacrificium secundum legem in figura offerebatur. Jejúnium Elsam magnæ visiōnis spectatōrem fecit: quadraginta namque diérum jejúnio cum ánimam purgasset, in spelúnca méruit, quantum fas est hómini, Deum videre. Moyses iterum legem accipiens, iterum jejúnia secútus est. Nivitæ, nisi cum illis et bruta jejunassent, ruinae minas nequāquam evasisserent. In deserto autem quorūnam membra cecidérunt? nonne illorum, qui carnes appetivére?

ii. Moyses fábulus Dei jejunavit quadraginta diébus et quadraginta noctibus; * Ut legem Dómini mereretur accipere. v. Ascéndens Moyses in montem Sínai ad Dóminum, fuit ibi quadraginta diébus, et quadraginta noctibus. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 6.

In illo tempore: Abiit Jesus trans mare Galilææ, quod est Tiberiadis: et sequebatur eum multitudo magna, quia vidébant signa, quæ faciébat super his, qui infirmabantur. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 24. in Joannm.

MIRACULUM, quæ fecit Dóminus noster Jesus Christus, sunt quidem divína ópera, et ad intelligéndum Deum de visibilibus admonent humánam mentem. Quia enim ille non est talis substântia, quæ vidéri oculis possit; et miracula ejus, quibus totum mundum regit, universaque creatúram administrat, assiduitate viluérunt, ita ut pene nemo dignétur atténdere ópera Dei mira et stupénda in quolibet séminis grano: secundum ipsam

suam misericordiam servávit sibi quædam, quæ saceret opportuno tempore præter usitatum cursum, ordinémque natüræ: ut non majóra, sed insólita vidéndo stupérent, quibus quotidiana viluérant.

¶ Spléndida facta est facies Moysi, dum respiceret in eum Dóminus: * Vidéntes seniorés claritatem vultus ejus, admirantes timuerunt valde. ¶ Cumque descendisset de monte Sínai, portabat duas tabulas testimoniæ, ignórans quod cornuta esset facies ejus ex consortio sermonis Dei. Vidéntes.

Lectio viii.

MAJUS enim miraculum est gubernatio totius mundi, quam saturatio quinque millium hominum de quinque pánibus. Et tamen hoc nemo miratur: illud mirantur homines, non quia majus est, sed quia rarum est. Quis enim et nunc pascit universum mundum, nisi ille, qui de paucis granis ségetes creat? Fecit ergo quo modo Deus. Unde enim multiplicat de paucis granis ségetes, inde in manibus suis multiplicavit quinque panes: potestas enim erat in manibus Christi. Panes autem illi quinque quasi sémina erant, non quidem terræ mandata, sed ab eo, qui terram fecit, multiplicata.

¶ Ecce mitto Angelum meum, qui præcedat te, et custodiat semper: * Obsérva, et audi vocem meam, et inimicus ero inimicis tuis, et affligéntes te affligam: et præcedet te Angelus meus. ¶ Israel, si me audieris, non erit in te deus recens, neque adorabis deum alienum: ego enim Dóminus. Obsérva.

Lectio ix.

HOC ergo admótum est sensibus, quo erigeretur mens: et exhibitum oculis, ubi exerceretur intellectus; ut invisibilem Deum per visibilia ópera mireremur, et erécti ad fidem, et purgati per fidem, etiam ipsum

invisibilem videre cuperemus, quem de rebus visibilibus invisibilem nosceremus. Nec tamen sufficit haec intuiri in miraculis Christi. Interrogemus ipsa miracula, quid nobis loquuntur de Christo: habent enim, si intelligentur, linguam suam. Nam quia ipse Christus Verbum Dei est, etiam factum Verbi verbum nobis est.

R. Attende, popule meus, legem meam: * Inclinare aurem vestram ipse verba oris mei. V. Apriam in parabolis os meum: loquar propositiones ab initio seculi. Inclinare. Gloria Patri. Inclinare.

Ad Laudes, Aña.

Tunc acceptabis * sacrificium justitiae, si avérteris faciem tuam a peccatis meis. Ps. Misericorde mei, Deus. 42.

Bonum est * sperare in Dómino, quam sperare in principib⁹. Ps. Contémni. 48.

Benedicat nos Deus, * Deus noster, benedicat nos Deus. Ps. Deus, Deus meus, cum reliq. 44. Potens es, Dómine, * eripere nos de manu fortis: libera nos, Deus noster.

Reges terrae, * et omnes populi, laudate Deum.

Capitulum Gal. 4. c

FATRIS: Scriptum est, quandoam Abraham duos filios habuit: unum de ancilla, et unum de libera. Sed qui de ancilla, secundum carnem natus est: qui autem de libera, per remissionem: quae sunt per allegoriam dicta.

Hymnus. O sol. V. Angelis. 17. Ad Benedictus, Aña.

Cum sublevasset óculos * Jesus, et vidisset maximam multitudem venientem ad se, dixit ad Philippum: Unde ememus panes, ut manducent hi? hoc autem dicébat tentans eum: ipse enim sciébat, quid esset facturus.

Oratio.

(**V**ACERE, quæsumus omnipotens Deus: ut, qui ex mérito

nostræ actionis affligimur, tua gratiæ consolatione respiremus. Per Dóminum.

Ad Primam, Aña.

Accépit ergo * Jesus panes, et cum gratias egisset, distribuit discumbéntibus.

Ad Tertiam, Aña.

De quinque pánibus, * et duóbus píscibus satiavit Dóminus quinque millia hóminum.

Capit. Fratres: Scriptum est. R. br. Ipse liberavit me. * De láqueo venantium. Ipse. V. Et a verbo áspero. De. Glória Patri. Ipse. V. Scápolis suis obumbrabit tibi. R. Et sub pennis ejus sperabis.

Ad Sextam, Aña

Satiavit Dóminus * quinque milia hóminum de quinque pánibus, et duóbus píscibus.

Capitulum. Gal. 4. d

LETARE, stérilis, quæ non partoris: erúmpe, et clama quæ non párturis: quia multi illi deséntæ, magis quam ejus, quæ habet virum.

R. br. Scápolis suis * Obumbrabit tibi. Scápolis. V. Et sub pennis ejus sperabis. Obumbrabit. Glória Patri. Scápolis. V. Scuto circúmdabit te véritas ejus. R. Non timébis a timore nocturno.

Ad Nonam, Aña.

Illi ergo * hómines cum vidissent quod sécerat Jesus signum, intra se dicebant: Quia hic est vere Prophéta, qui venturus est in mundum.

Capitulum. Galat. 4. d

TAQUE, fratres, non sumus ancillæ filii, sed liberae: qua libertate Christus nos liberavit.

R. br. Scuto circúmdabit te * Véritas ejus. Scuto. V. Non timébis a timore nocturno. Véritas. Glória Patri. Scuto. V. Angelis suis Deus mandavit de te. R. Ut custódiant te in omnibus viis tuis.

Ad Vesperas Aña et Psalmi de Dñica. 89.

Capit. Fratres: Scriptum est.

Hymnus. Audi, benigne. V. Angelis suis. 252.

Ad Magnificat, Aña.
Sibiit ergo * in montem Jesus,
et ibi sedebat cum discipulis
suis.

Post Vesp. diei dicuntur Vesp.
Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio j. Cap. 2. c

In illo tempore : Prope erat Pascha Iudeorum, et ascendit Jesus Jerosolymam : et invenerit in templo vendentes boves, et oves, et columbas. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tr. 10. in Joan. post init.

Quid audivimus, fratres ? Ecce templum illud figura adhuc erat, et ejecit inde Dominus omnes, qui sua quærerant, qui ad nundinas vénérant. Et quae ibi vendébant illi ? Quae opus habébant homines in sacrificiis illius temporis. Novit enim caritas vestra, quod sacrificia illi populo pro ejus carnalitate, et corde adhuc lapideo, talia data sunt, quibus tenerétur, ne in idola deflueret : et immolabant ibi sacrificia, boves, oves, et columbas. Nostis, quia legistis.

Vos, qui transitū estis Jordani, aedificáte altare Domino. * De lapidibus, quos ferrum non tétigit : et offerte super illud holocausta, et hostias pacificas Deo vestro. y. Cumque intraveritis terram, quam Dominus daturus est vobis, aedificáte ibi altare Domino. De lapidibus.

Lectio ij.

Nos ergo magnum peccatum, si hoc vendébant in templo, quod emebatur, ut offerreretur in templo : et tamen ejecit inde illos. Quid si ibi ebriosos inveniret, quid saceret Dominus, si vendentes ea, quae lícita sunt, et contra justitiam non sunt (quae enim honeste emuntur, non illicite venduntur), expulit tamen, et non est passus dominum orationis fieri domum negotiacionis ?

Audi, Israel, præcepta Domini,

et ea in corde tuo quasi in libro scribe : * Et dabo tibi terram fluéntem lac et mel. y. Observa sicut, et audi vocem meam : et inimicus ero inimicis tuis. Et.

Lectio iii.

Si negotiacionis domus non debet fieri domus Dei, potationis debet fieri ? Nos autem quando ista dicimus, strident dentibus suis adversus nos : et consolatur nos Psalmus, quem audistis : Striderunt in me dentibus suis. Novimus et nos audire unde curémur : etsi ingeminantur flagella Christo, quia flagellatur sermo ipsius. Congregata sunt, inquit, in me flagella, et nesciebant. Flagellatus est flagellis Iudeorum : flagellatur blasphemis falsorum Christianorum : multiplicant flagella Domino Deo suo, et nesciunt. Faciamus nos, quantum ipse adjuvat. Ego autem, cum mihi mollesti essent, induébam me cilio, et humiliabam in jejunió animam meam.

It. Sicut sui cum Moyse, ita ero tecum, dicit Dominus : * Confortare, et esto robustus, introduce populum meum ad terram lacte et melle manantem. y. Noli timere, quóniam tecum sum : ad quaecumque perréxeris, non dimittam te, neque derelinquam. Confortare. Gloria Patri. Confortare.

Ad Benedictus Aña.

Auférte ista hinc, * dicit Dominus : et nolite facere domum Patris mei, domum negotiacionis.

Deinde Preces. 43.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omnipotens Deus : ut observationes sacras annua devotio recolentes, et corpore tibi placeamus, et mente. Per Dominum.

Hodie dicitur Offic. Defunct.

Ad Magnificat, Aña.
Solvite templum hoc, * dicit Dominus : et post triduum redificabo illud : hoc autem dicebat de templo corporis sui.

Deinde Preces. 43.

Oratio.

DEPRECATIONEM nostram , quæsumus Dómine , benígnus exaudi : et quibus supplicandi præstas afféctum , trübue defensiónis auxílium. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio j. Cap. 7. b

IN illo tempore : Iam die festo mediante , ascéndit Jesus in templum , et docébat. Et mirabántur Judæi. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

Tr. 29. in Joan. sub init.

ILLUS , qui latébat , docébat , et palam loquebátur , et non tenebatur. Illud enim ut latéret , erat causa exempli , hoc potestatis. Sed cum docéret , mirabántur Judæi. Omnes quidem , quantum árbitror , mirabántur , sed non omnes convertebantur. Et unde admiratio ? Quia multi nónverant ubi natus , quemadmodum fúerit educátus. Numquam eum viderant litteras discéntem : audiébant autem de lege disputantem , legis testimónia proferéntem , quæ nemo posset prolérre , nisi legísset , nemo légere , nisi litteras didicísset : et ideo mirabántur. Eórum autem admiratio magistri facta est insinuandæ áltius veritatis occasio.

¶ Quid me quæritis interficere , hóminem qui vera locútus sum vobis ? * Si male locútus sum , testimónium pérhibe de malo : si autem bene , cur me cœdis ? V. Multa bona ópera operátus sum vobis : propter quod opus vultis me occídere ? Si.

Lectio ij.

Ex eórum quippe admiratiōne , et verbis , dixit Dóminus profundi aliquid , et diligenter inspici , et discuti dignum. Quid ergo Dóminus respóndit eis , admirantibus quómodo sciret litteras , quas non didicerat ? Mea , inquit , doctrina non est mea , sed ejus , qui misit me. Ilæc est pro-

sünditas prima : vidétur enim paucis verbis quasi contrária locútus. Non enim ait : Ista doctrina non est mea : sed , mea doctrina non est mea. Si non tua , quómodo tua ? si tua , quómodo non tua ? Tu enim dicis utrūque : et mea doctrina , et non mea.

¶ Adduxi vos per désertum quadraginta annis ego Dóminus , et non sunt altrita vestimenta vestra : * Manna de cælo plui vobis , et oblixi estis me , dicit Dóminus. ¶ Ego eduxi vos de terra Egypti , et de domo servitutis liberavi vos. Manna.

Lectio iii.

S ergo intueámur diligenter , quod ipse in exordio dicit sanctus Evangelista : In principio erat Verbum , et Verbum erat apud Deum , et Deus erat Verbum : inde pendet hujus solutio quæstionis. Quæ est doctrina Patris , nisi Verbum Patris ? Ipse ergo Christus doctrina Patris , si Verbum Patris. Sed quia verbum non potest esse nullius , sed alicujus : et suam doctrinam dixit séipsum , et non suam , quia Patris est Verbum. Quid enim tam tuum , quam tu ? Et quid tam non tuum , quam tu , si alicujus est , quod es ?

¶ Moyses famulus Dei jejunavit quadraginta diébus , et quadraginta noctibus : * Ut legem Dómini mereretur accípere. ¶ Ascéndens Moyses in montem Sínai ad Dóminum , fuit ibi quadraginta diébus , et quadraginta noctibus. Ut. Glória Patri. Ut.

Ad Benedictus , Aña.

Quid me quæritis * interficere , hóminem qui vera locútus sum vobis ?

Oratio.

S acra nobis , quæsumus Dómine , observationis jejúnia , et piæ conversationis augmētum , et tuæ propitiatiōnis contínum præstent auxílium. Per Dóminum.

Ad Magnificat , Aña . Nemo in eum misit manum : * quia nondum vénérata hora ejus.

Oratio.

MISERERE, Dómine, populo tuo: et continuis tribulatiōnibus laborantem, propitius respiräre concéde. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Hodie dicuntur Psalmi Graduales.

Lectio sancti Evangélii secundum Joannem.

Lectio i. Cap. 9.

In illo tempore: Præteriens Jesus, vidit hominem cæcum a nativitate: et interrogaverunt eum discípuli ejus: Rabbi, quis peccavit, hic, aut paréntes ejus, ut cæcus nasceretur? Et réliqua, Homilia S. Augustini Episcopi.

Tr. 44. in Joan. circa init.

Et quæ fecit Dóminus noster Jesus Christus, stupenda atque miranda, et opera, et verba sunt: opera, quia facta sunt; verba, quia signa sunt. Si ergo quid significet hoc quod factum est, cogitamus: genus humánum est iste cæcus. Ille enim cæcitas contigit in primo homine per peccatum, de quo omnes originem duximus, non solum mortis, sed etiam iniquitatis. Si enim cæcitas est infidelitas, et illuminatio fides: quem fidélem, quando venit Christus, invénit? quandóquidem Apóstolus natus in gente prophetarum dicit: Fúimus et nos aliquando natura filii iræ, sicut et céteri. Si filii iræ, filii vindictæ, filii poenæ, filii gehennæ: quónodo natura, nisi quia peccante primo homine, vitium pro natura inolévit? Si vitium pro natura inolévit, secundum mentem omnis homo cæcus natus est.

R. Splendida. 284.

Lectio ij.

VENIT Dóminus: quid fecit? Magnum mystérium comprehendavit. Expuit in terram, de saliva sua lumen fecit; quia Verbum caro factum est: et inuinxit oculos cæci. Inuinctus erat, et nondum vidébat. Misit illum ad piscinam, quæ voca-

tur Siloe. Pertinuit autem ad Evangelistam commendare nobis nomen hujus piscinæ, et ait: Quod interpretatur, missus. Jam quis sit missus agnoscitis. Nisi enim ille fuisset missus, nemo nostrum esset ab iniuitate dimissus. Lavit ergo oculos in ea piscina, quæ interpretatur, missus; baptizatus est in Christo. Si ergo quando eum in seipso quodammodo baptizavit, tunc illuminavit: quando inuinxit, fortasse catechumenum fecit.

R. Ecce mitto. 284.
Lectio iiij.

AUDISTIS grande mystérium. Interroga hominem: Christianus es? Respondebit tibi: Non sum. Si paganus es, aut Iudeus? Si autem dixerit: Non sum; adhuc quare ab eo, Catechumenus, an fidélis? Si responderit tibi, catechumenus: inuinctus est, nondum lotus. Sed unde inuinctus? Quare, et respondebit. Quare ab illo, in quem credat? Eo ipso quo catechumenus est, dicit, In Christum. Ecce modo loquor et fidélibus, et catechumenis. Quid dixi de sputo et luto? Quia Verbum caro factum est: hoc catechumeni audient: sed non eis sufficit ad quod inuinciunt: festinunt ad lavacrum, si lumen inquirunt.

R. Atténdite. 285.

Ad Benedictus, Aña
Rabbi, quid peccavit * homo iste, quod cæcus natus est? Respondebit Jesus, et dixit: Neque hic peccavit, neque paréntes ejus: sed ut manifestentur opera Dei in illo.

Oratio.

Deus, qui et justis præmia meritorum, et peccatoribus per jejuniūm veniam præbes: miserere supplicibus tuis; ut reatus nostri confessio indulgentiam valeat percipere delictorum. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña
Ille homo, * qui dicitur Jesus,

**lutum fecit ex sputo, et linivit
oculos meos, et modo video.**

Oratio.

PATEANT aures misericordiam tuam, Dómine, precibus supplicantium: et ut petentibus desiderata concédas, fac eos quae tibi sunt plácita postulare. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio i. *Cap. 7. b*

In illo tempore: Ibat Jesus in civitatem, quæ vocatur Naim: et ibant cum eo discipuli ejus, et turba copiosa. Et reliqua.

**Homilia S. Ambrósii Episcopi.
Lib. 5. Comm. in Lac. c. 7.
post initium.**

Et hic locus ad utramque redundat gratiā; et ut cito reflecti divinam misericordiam matris viduae lamentatione credamus, ejus præcipue, quæ unici filii vel labore, vel morte frangatur, cui tamen viduae gravitatis méritum exequiarum turba conciliet: et ut hanc viduam populorum turba septam, plus vidéri esse quam séminam, quæ resurrectionem unici et adolescentis filii suis lacrymis meriter impetrare, eo quod sancta Ecclesia populum juniorem a pompa funeris, atque a suprēmis sepulchri, suarum revoret ad vitam contemplatione lacrymarum: quæ flere prohibetur eum, cui resurreccio debetur.

R. Locutus est. 282.

Lectio ij.

Qui quidem mortuus in loculo materialibus quatuor ad sepulchrum ferebatur elemētis: sed spem resurgendi habebat, quia ferebatur in ligno. Quod etsi nobis ante non prōderat, tamen postequam Jesus id tētigīt, proficere cōpīt ad vitam: ut esset indīcio, salutem populo per crucis patibulum refundendam. Auditō figitur Dei verbo, stetérunt acerbi illi funeris portitores, qui corpus

TOTUM.

humánū lethali fluxu naturæ materialis urgēbant. Quid enim aliud, nisi quasi in quodam sēretro, hoc est, suprēmi funeris instrumēto, jacémus extimes, cum vel ignis immōdico cupiditatis exestuat, vel frigidus humor extindat, vel pigra quadam terrēni corporis habitudine vigor hebetatur animorum: vel concréta noster sp̄ritis labē, puræ lucis vacuus mentem alit? Illi sunt nostri funeris portitores.

R. Stetit Moyses. 282.

Lectio iii.

Sed quamvis suprēma mortis spem vita omnis abolērint, et tumulo proxima corpora jaceant defunctorum: verbo tamen Dei jam mortua resūrgunt cadavera: vox redit, redditur filius matri, revocatur a tumulo: eripitur a sepulchro. Quis iste est tumulus tuus, nisi malimores? Tumulus tuus perfidia est: sepulchrum tuum guttur est. Sepulchrum enim patens est guttur eorum, unde verba mortua proferuntur. Ab hoc sepulchro te liberat Christus, ab hoc tumulo surges, si audias verbum Dei. Et si grave peccatum est, quod poenitentiae lacrymis ipse lavare non possis: fleat pro te mater Ecclesia, quæ pro singulis tamquam pro unicis filiis vidua mater int̄orvenit. Compátitur enim quodam spiritali dolore naturæ, cum suos liberos lethaliibus vitiis ad mortem cernit urgēri.

R. Cantemus. 283.

Ad Benedictus. Aña.
Ibat Jesus * in civitatem, quæ vocatur Naim: et ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ.

Oratio.

RASTA, quossumus omnispotens Deus: ut, quos jejūnia votiva castigant, ipsa quoque devotio sancta latifificet; ut terrenis afféctibus mitigatis, facilis coeléstia capiamus. Per Dóminum.

13

Ad Magnificat, Aña.
Propheta magnus * surrexit in nobis, et quia Deus visitavit plebem suam.

Oratio.

Populi tui, Deus, institutor et rector, peccata, quibus impugnatur, expelle: ut semper tibi placitus, et tuo munimine sit securus. Per Dominum.

FERIA SEXTA.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio i. Cap. 11.

In illo tempore: Erat quidam languens Lazarus a Bethania, de castello Mariae et Martha sororis ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Tract. 40. in Joan. post initium.

In superiori lectio meministis, quod Dominus exiit de manibus eorum, qui lapidare illum voluerant, et discessit trans Jordánum, ubi Joannes baptizabat. Ibi ergo Domino constituto, infirmabatur in Bethania Lazarus: quod castellum erat proximum Jerosolymis. Maria autem erat, quae unxit Dominum unguento, et extensis pedes ejus capillis suis, cuius frater Lazarus infirmabatur. Misérunt ergo sorores ejus ad eum. Jam intelligimus quo misérunt, ubi erat Jesus: quoniam absens erat, trans Jordánum scilicet. Misérunt ad Dominum, nuntiantes quod agrotaret frater eorum, ut si dignaretur, veniret, et eum ab aggritudine liberaret. Ille distulit sanare, ut posset resuscitare.

R. In mari. 285.

Lectio ii.

Quid ergo nuntiaverunt sorores ejus? Domine. ecce quem amas, infirmatur. Non dixerunt, Veni: amanti enim tantummodo nuntiandum fuit. Non ausæ sunt dicere: Veni, et sana: non ausæ sunt dicere: Ibi jube, et hic fiet. Cur enim non et istæ, si fides illius Centurionis inde laudatur? Ait enim: Non sum dignus, ut intres sub teatum meum, sed tantum dic

verbo, et sanabitur puer mens. Nihil horum istæ, sed tantummodo: Domine, ecce quem amas, infirmatur. Sufficit ut novem: non enim amas, et deseris.

R. Qui persequerentur. 283.

Lectio iii.

Dicit aliquis: Quomodo per Lazarum peccator significatur, et a Domino sic amatatur? Audiat eum dicentem: Non veni vocare justos, sed peccatores. Si enim peccatores Deus non amaret, de caelo ad terram non descendenderet. Audiens autem Jesus, dixit eis: Infirmitas haec non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei. Talis glorificatio ipsius, non ipsum auxit, sed nobis profuit. Hoc est ergo quod ait: Non est ad mortem, quia et ipsa mors non erat ad mortem, sed potius ad miraculum: quo facto crederent homines in Christum, et vitarent veram mortem. Sane videte quemadmodum tamquam ex oblique Dominus Deum se dixit, propter quosdam, qui negant, Filium Dei Deum esse.

R. Moyses. 284.

Ad Benedictus, Aña.

Lazarus amicus noster * dormit: eamus, et a somno excitemus eum.

Oratio.

Deus, qui ineffabilibus mundi renovationes sacramentis: praesta, quæsumus; ut Ecclesia tua et æternis proficiat institutis, et temporaliibus non destituatur auxiliis. Per Dominum.

Hodie dicuntur Psalmi Penitentiales.

Ad Magnificat, Aña.

Domine, * si fuisses hic, Lazarus non esset mortuus: ecce jam faret quatriduanus in monumeto.

Oratio.

Dabo nobis, quæsumus omnipotens Deus: ut, qui infirmitatis nostræ concii de tua virtute confidimus, sub tua semper pietate gaudeamus. Per Dominum.

SABBATO.

I éctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectione i. Cap. 8. b

In illo tempore: Locutus est Jesus turbis Iudeorum, dicens: Ego sum lux mundi: qui séquitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ. Et reliqua.

Hymnus 8. Augustini Episcopi.
Tr. 34. in Joannem, post init.

Quod ait Dóminus: Ego sum lux mundi; clarum puto esse eis, qui habent oculos, unde hujus lucis partícipes fiant, qui autem non habent oculos, nisi in sola carne, mirántur quod dictum est a Dómino Iesu Christo: Ego sum lux mundi. Et forte non desit qui dicat apud semetipsum: Numquid forte Dóminus Christus est sol iste, qui ortu et occasu péragit diem? Non enim defuérunt hérétici, qui ista senserunt. Manichæi solem istum oculis cárneis visibilem, expóstum, et pùblicum non tantum homínibus, sed etiam pecóribus ad vidéndum, Christum Dóminum esse putavérunt.

¶ Spléndida. 284.
Lectione ii.

Sed cathólicæ Ecclésiæ recta fides improbat tale comméntum, et diabólicam doctrinam esse cognoscit: nec solum agnoscit credéndo, sed in quibus post test convíncit etiam disputándo. Improbémus itaque hujusmodi errorem, quem sancta ab initio anathematizávit Ecclésia. Non arbitrémur Dóminum Iesum Christum hunc esse solem, quem vidémus oriri ab Oriente, occidere in Occidente: cuius cursui nox succédit, cuius rádii nube obumbrántur: qui certa de loco in locum motiōne cónmigrat. Non est hoc Dóminus Christus. Non est Dóminus Christus sol factus, sed per quem sol factus est. Omnia enim per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil.

¶ Ecce mitto. 284.

Lectione iii.

Est ergo lux, quæ fecit hanc lucem. Hanc amémus, hanc intelligere cupiámus: ipsam sitiámus, ut ad ipsam duce ipsa aliquando veniámus: et in illa ita vivámus, ut numquam omnino moriámur. Ista enim lux est, de qua prophetia olim præmissa, ita in Psalmo cécinit: Quóniam apud te est fons vita, et in lúmine tuo vidébimus lumen. Advértite quid de tali luce antiquus sanctórum hóminum Dei sermo præmisserit. Hómines, inquit, et juménta salvos facies, Dómine: sicut multiplicata est misericordia tua, Deus.

¶ Atténdite. 285.

Ad Benedictus. Ann.

Qui séquitur me, * non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vitæ, dicit Dóminus.

Oratio.

Fiat, Dómine quæsumus, per gratiā tuam fructuósus nostræ devotionis affectus; quia tunc nobis próderunt suscépta jejúnia, si tuæ sint plácita pietati. Per Dóminum.

SABBATO

ANTE DOMINICAM PASSIONIS.

Ad Vesperas, Capitulum. Fratres: Christus assístens. 203.

Hymnus.

VEXILLA Regis pródeunt, Fulget Crucis misterium, Qua vita mortem pérultum, Et morte vitam protulit. Quæ vulnerata lánceæ Mucrone diro, críminum Ut nos lavaret sórdibus, Manavit unda, et sanguine. Impléta sunt, quæ concinit David fideli cármine, Dicendo natióribus: Regnavit a ligno Deus. Arbor decóra, et fulgida, Ornata Regis púrpura, Elécta digno stíspite Tam sancta membra tangere. Beata, cuius brachiis Prétium pepéndit saceruli, Statéra facta cárporis, Tulitque prædam tártri.

Crux , ave , spes única ,
 Hoc Passiónis témpore
 Piis adáuge grátiam ,
 Reisque dele crímina .
 Te , fons salútis , Trinitas ,
 Collaudet omnis spíritus :
 Quibus Crucis victóriam
 Largíris , adde præmíum . Amen .
 Eripe me , Dómine , ab homíne
 malo . R. A viro iniquo éripe me .
 Ad Magnificat , Anna .
 Ego sum , qui testimónium
 * perhíbeo de me ipso : et testimónium pérhibet de me , qui
 misit me Pater .

Oratio .

Quæsumus omnípotens Deus ,
 Familiam tuam propítius ré-
 spice : ut , te largiente , re-
 gáitur in cōrpore : et , te servánte ,
 custodiáatur in mente . Per Dómi-
 num nostrum .

Ab hoc Sabbato usque ad Fer.
 iij. post Oct. Pentec. non fiunt
 commém. consuetæ de Cruce ,
 de S. Maria et aliæ in Psalterio
 posítæ .

Ad Completorium , in R. br.
 non dicitur Glória Patri , in
 Officio Feriali , usque ad Feriam
 v. in Cœna Domini .

DOMINICA DE PASSIONE.

Ad Matutinum , Invitatorium .
Hodie si vocem Dómini audiéri-
 tis , * Nolste obdurare corda ve-
 stra . Ps. Venite . 4 .

Hoc Invitatorium dicitur us-
 que ad Fer. v. in Cœna Domini ,
 etiam in Feriali Officio . In Psalm.
Hodie si vocem , omittitur
 et repetitur a Choro Invitato-
 rium : deinde sequitur , **Sicut**
 in exacerbatione .

In fine hujus Psalmi non dici-
 tur Glória Patri , hoc tempore
 Passionis , nisi in Festis , sed
 repetitur Invitat. , ut alias , in
 fine . Quod etiam servatur in R. R.
 ad Matut. , et in R. R. br. Hora
 rum , ubi similiter repetitur
 Responsorium .

Hymnus .

PANG , lingua , gloriósi
 Lauream certáminis ,
 Et super Crucis trophæo
 Die triumphum nobilem :

Quáliter Redémpтор orbis
 Immolátus viscerit .
De Paréntis protoplásti
 Fraude Factor cóndolens ,
 Quando pomí noxiális
 In necem morsu ruit :
 Ipse lignum tunc notávit ,
 Damna ligni ut sólveret .
 Ille opus nostræ salútis
 Ordo depopóserat ,
 Multifórmis prodítoris
 Ars ut artem fálleret :
 Et medélam ferret inde ,
 Hostis unde læserat .
 Quando venit ergo sacri
 Plenitudo témporis ,
 Missus est ab arce Patris
 Natus , orbis Cónditor ;
 Atque ventre virgináli
 Carne amictus pródiit .
 Vagit infans inter arcta
 Cónditus präsepia :
 Membra pannis involuta
 Virgo Mater álligat :
 Et Dei manus , pedésque
 Stricta cingit fascia .
 Sempitérna sit beatæ
 Trinitati glória .
 Áqua Patri , Filióque ;
 Par decus Paráclito :
 Unius , Trinique nomen
 Laudet univérsitas . Amen .

Ad Nocturnos omnia ut in
 Psalt. v. Erue a frámea , et alii
 v. ibidem tempore Passionis .
 In primo Nocturno .

Incepit liber Jeremias Prophéta .
 Lectio j. Cap. 4 .

Venba Jeremias , filii Iilecis , de
 sacerdótibus , qui fuérunt in
 Anathoth , in terra Bénja-
 min . Quod factum est verbum
 Dómini ad eum in diébus Josié ,
 filii Amon , regis Juda , in tertio
 décimo anno regni ejus . Et fa-
 ctum est in diébus Jóakim , filii
 Josié , regis Juda , usque ad con-
 summationem undécimi anni Se-
 decimae , filii Josié , regis Juda ,
 usque ad transmigratiómem Je-
 rúsalem . in mense quinto . Et
 factum est verbum Dómini ad
 me , dicens : Priúsqam te for-
 márem in útero . novi te : et
 antequam exires de vulva , san-
 tificávi te , et Prophétam in

génitibus dedi te. Et dixi, A
a a, Dómine Deus : ecce néscio
loqui , quia puer ego sum.

R. Isti sunt dies, quos observáre
debétis tempóribus suis: Quar-
tadécima die ad vésperum Pa-
scha Dómini est : et in quinta-
décima solemnitátem celebrábitis
altíssimo Dómino. V. Locutus
est Dóminus ad Moysen, dicens:
Lóquere filiis Israel , et dices
ad eos. Quartadécima.

Hoc R. non dicitur infra
Hebdomadam.

Lectio iij.

Et dixit Dóminus ad me : Noli
discere , Puer sum , quó-
niā ad ómnia, quæ mittam te ,
ibis : et univérsa , quæcúmque
mandávero tibi , loquéris. Ne
tímeas a facie eórum : quia te-
cum ego sum, ut éruam te , di-
cit Dóminus. Et misit Dóminus
manum suam , et tétigit os
meum, et dixit Dóminus ad me :
Ecce dedi verba mea in ore
tuo : ecce constitui te hódie su-
per gentes , et super regna, ut
evéllas , et déstruas, et dispér-
das , et dissipes, et ædifices , et
plantes. Et factum est verbum
Dómini ad me , dicens : Quid
tu vides , Jeremias ? Et dixi :
Virgam vigilántem ego video.
Et dixit Dóminus ad me : Bene
vidisti , quia vigilábo ego super
verbo meo , ut faciam illud. Et
factum est verbum Dómini se-
cundo ad me , dicens : Quid tu
vides ? Et dixi : Ollam succé-
sam ego video, et faciem ejus a
facie Aquilónis.

R. Multiplicáti sunt qui tríbu-
lant me, et dicunt: Non est salus
illi in Deo ejus : * Exúrge, Dó-
mine , salvum me fac , Deus
meus. V. Nequando dicat inimí-
cus meus : Præválui adversus
eum. Exúrge.

Lectio iij.

Et dixit Dóminus ad me : Ab
Aquilónē pandétur malum
super omnes habitatores terre.
Quia ecce ego convocabo omnes
cognatiōnes regnōrum Aquiló-
nis , ait Dóminus : et vénient et

ponent unusquisque sóliū suū
in intróitu portarū Jerúsalem,
et super omnes muros ejus in
circúlu , et super univéras ur-
bes Juda. Et loquar judicia mea
cum eis, super omnem malitiā
eórum, qui dereliquerunt me,
et libaverunt diis alienis, et ado-
rávérunt opus manuum suárum.
Tu ergo accínge lumbos tuos,
et surge , et lóquere ad eos óm-
nia , quæ ego præcipio tibi. Ne
formides a facie eórum : nec
enim timére te faciam vultum
eórum. Ego quippe dedi te hódie
in civitatem munitam , et in
columnam férream, et in murum
aerum , super omnem terram ,
régitibus Juda , principib⁹ ejus,
et sacerdótibus , et populo ter-
rae. Et bellabunt adversum te,
et non prævalébunt : quia ego
tecum sum , ait Dóminus , ut li-
berem te.

R. Usquequo exaltábitur inimí-
cus meus super me ? * Réspice,
et exaudi me, Dómine Deus meus.
V. Qui tríbulant me, exultábunt
si motus fuero : ego autem in
misericordia tua sperábo. Ré-
spice. Usquequo.

In secundo nocturno.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 9. de Quadrag.

In ómnibus , dilectissimi , so-
lemnitáibus christiánis, non
ignorámus Paschale sacraméntum
esse præcipuum : cui con-
digne, et congrue suscipiendo,
totius quidem nos témporis in-
stituta refórmant : sed devotio-
nem nostram præsentes vel má-
xime dies exigunt , quos illi
sublimissimo divinæ misericórdiæ
sacraménto scimus esse contiguos. In quibus mérito a san-
ctis Apóstolis per doctrinam Spí-
ritus sancti majóra sunt ordi-
nata jejúnia : ut per commúne
consortium crucis Christi, étiam
nos aliquid in eo , quod propter
nos gessit , agerémus , sicut
Apóstolus ait : Si compátimur,
et conglorificábimur. Certa, at-
que secúra est expectatio pro-

míssæ beatitudinis , ubi est participatio Dominicæ passionis.

R. Deus meus es tu , ne discédas a me : * Quóniam tribulatio proxima est , et non est qui adjuvet . Tu autem , Dómine , ne elongáveris auxilium tuum a me : ad defensiónem meam aspi- ce . Quóniam .

Lectio v.

Nemo est , dilectissimi , cui per conditóneum témoris societas hujus gloriæ denegétur , tamquam tranquillitas pacis vacua sit occasióne virtutis . Apóstolus enim prædicat , dicens : Omnes , qui pie volunt vivere in Christo , persecutióne patientur : et ideo numquam deest tribulatio persecutiónis , si nunquam desit observantia pietatis . Dóminus enim in exhortatióibus suis dicit : Qui non accipit crucem suam , et séquitur me , non est me dignus . Nec dubitare debémus , hanc vocem non solum ad discípulos Christi , sed ad cunctos fidèles , totamque Ecclésiam pertinére , quæ salutare suum in his , qui aderant , universaliter audiébat .

R. In te jactátus sum ex útero , de ventre matris meæ Deus meus es tu , ne discédas a me : * Quóniam tribulatio proxima est , et non est qui adjuvet . Salva me ex ore leónis , et a cónibus unicórnium humilitatem meam . Quóniam .

Lectio vi.

SICUT ergo totius est corporis pie vivere , ita totius est témoris crucem ferre : quæ mérito ferri unicuique suadétur , quia propriis modis , atque mensuris ab unoquoque tolerátur . Unum nomen est persecutiónis , sed non una est causa certaminis : et plus plerúmque periculi est in insidiatore occúlo , quam in hoste manifésto . Beatus Job alternantibus bonis ac malis mundi hujus eruditus , pie veracitéque dicébat : Nonne tentatio est vita hominis super terram ? Quóniam non solis do-

lóribus corporis , atque suppli- ciis áнима fidélis impelstur , verum étiam , salva incolumente membrorum , gravi morbo urgétur , si carnis voluptate mollitur . Sed cum caro concupiscit adversus spíritum , spíritus autem adversus carnem : præsidio crucis Christi mens rationális instrúitur : nec cupiditatibus nōxiis illécta conséntit : quóniam continéntiae clavis , et Dei timore transfigitur .

I. In próximo est tribulatio mea , Dómine , et non est qui adjuvet : ut fódiant manus meas , et pedes meos : libera me de ore leónis , * Ut enárem nomen tuum frátribus meis . Erue a frámea , Deus , ánimam meam , et de manu canis únicam meam . Ut enárem . In próximo .

In tertio nocturno .
Lectio sancti Evangeli secundum Joánnem .

Lectio viij . Cap . 8 . f

In illo tempore : Dicébat Jesus turbis Judæorum : Quis ex vobis árguet me de peccato ? Si veritatem dico vobis , quare non créditis mihi ? Et reliqua .

Homilia sancti Gregórii Papæ .
Homilia 18. in Evang .

PENSATE , fratres charíssimi , mansuetudinem Dei . Reláxare peccata vénérat , et dicébat : Quis ex vobis árguet me de peccato ? Non dedignátur ex ratione osténdere se peccatórem non esse , qui ex virtute divinitatis pótterat peccatóres justificare . Sed terrible est valde quod subditur : Qui ex Deo est , verba Dei audit : propterea vos non audistis , quia ex Deo non estis . Si enim ipse verba Dei audit , qui ex Deo est , et audire verba ejus non potest quisquis ex illo non est : intérorget se unusquisque , si verba Dei in aure cordis pércepit : et intellégit unde sit . Cœlestem patriam desideráre Véritas jubet , carnis desidéria cónteri , mundi glóriam declinare , aliena non appétere , propria largíri .

S Tota die contristatus ingrediehar, Dómine : quóniam áнима mea compléta est illusiónibus : * Et vim faciébant, qui querébant ánimam meam. ¶ Amfici mei, et próximi mei adversum me appropinquavérunt, et stetérunt : et qui juxta me erant, de longe stetérunt. Et.

Lectio viii.

P ENSET ergo apud se unusquisque que vestrum, si hæc vox Dei in cordis ejus aure conváluit, et quia jam ex Deo sit, agnoscit. Nam sunt nonnulli, qui præcepta Dei nec aure corporis percipere dignántur. Et sunt nonnulli, qui hæc quidem corporis aure percipiunt, sed nullo ea mentis desidério complectantur. Et sunt nonnulli, qui libenter verba Dei suscipiunt, ita ut etiam in fléribus compungantur, sed post lacrymarum tempus ad iniquitatem reddeant. Hi profecto verba Dei non audiunt, qui hæc exerceré in opere centémunt. Vitam ergo vestram, fratres charissimi, ante mentis oculos revocate, et alta consideratione per timescite hoc, quod ex ore Veritatis sonat : Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.

A Ne avertas faciem tuam a páero tuo, Dómine : * Quóniam tribulor, velociter exaudi me. ¶ Inténde animæ meæ, et libera eam, propter inimicos meos éripe me. Quóniam.

Lectio ix.

S ED hoc quod de reprobis Véritatis loquitur, ipsi hoc de semelipsis reprobis inquis suis opéribus osténdunt : nam sequitur : Respondérunt igitur Iudei, et dixerunt ei : Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus es tu, et dæmónium habes ? Accepta autem tanta contumélia, quid Dóminus respóndeat, audiamus. Ego dæmónium non habeo, sed honorifico Patrem meum, et vos inhonoraстis me. Quia enim Samaritanus interpretatur Custos, et ipse veraciter

custos est, de quo Psalmista ait : Nisi Dóminus custodiens civitatem, in vanum vigilant, qui custodiunt eam : et cui per Isaïam dicitur : Custos quid de nocte ? custos quid de nocte ? respondere noluit Dóminus, Samaritanus non sum; sed, Ego dæmónium non hábeo. Duo quippe ei illata fuérunt : unum negavit, aliud tacendo consensit.

P. Quis dabit capiti meo aquam, et oculis meis fontem lacrymarum, et plorabó die ac nocte, quia frater propinquus supplicantavit me : * Et omnis auctor fraudulenter incéssit in me. ¶ Fiant viæ eorum tenebrae, et lubricum : et Angelus Dómini perseguens eos. Et quis dabit.

Ad Laudes. *Missa*

1. Vide, Dómine, * afflictionem meam, quóniam eréctus est inimicus meus. *Ps. Misericórdie. 42.*
2. In tribulatiōne * invocávi Dóminum, et exaudívit me in latitudine. *Ps. Confitémini. 48.*
3. Judicasti, Dómine, * causam animæ meæ, defensor vita meæ, Dómine Deus meus. *Ps. Deus meus, cum reliq. 44.*
4. Pópule meus, quid feci tibi, aut quid molestas fui ? responde mihi.
5. Numquid redidit * pro bono malum, quia fodérunt foveam animæ meæ ?

Capitulum. *Hebr. 9. c*

FRATRES : Christus assistens Póntis sex futurorum bonorum, per amplius et perféctius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis : neque persanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per próprium sanguinem introivit semel in sancta, æterna redemptiōne inventa.

Hymnus.

L USTRA sex qui jam perégit, Tempus implens corporis, Sponte libera Redémptor Passiōni déditus, Agnus in Crucis leváatur Immolandus atspite. ¶ ecce potus ecce languet : Spina, clavi, láncea

Mite corpus perforárint :
Unda manat, et crux :
Terra, pontus, astræ, mundus,
Quo lavántur flumine!
Crux fidélis inter omnes
Arbor una nóbilis :
Silva talem nulla profert
Fronde, flore, gérinine :
Dulce fœnum, dulce lignum,
Dulce pondus sústinent.
Flecte ramos, arbor alta,
Tensa laxa viscera,
Et rigor lentescat ille,
Quem dedit nativitas;
Et supérfici membra Regis
Tende miti stípite.
Sola digna tu fusti
Ferre mundi Víctimam;
Atque portum preparare
Area mundo naufragio,
Quam sacer crux perúnxit,
Fusus Agni cōpore.
Sempiterna sit beatæ
Trinitati glória.
Eqna Patri, Filióque,
Par decus Paracélio :
Unius, Trinque nomen
Laudet univérsitas. Amen.
 ¶ Eripe me de inimicis meis,
 Deus meus. ¶ Et ab insurgéntibus in me líbera me.

Ad Benedictus. Aña.
 Dicébat Jesus * turbis Judæorum, et principib⁹ sacerdórum : Qui ex Deo est, verba Dei audit; propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.

Oratio.

() uzzumus, omnipotens Deus, familiam tuam propitius réspice : ut, te largiente, regártur in cōpore; et, te servante, custodiártur in mente. Per Dóminum.

Ad Primam. Aña.
 Ego * dæmónium non hábeo, sed honorifico Patrem meum, dicit Dóminus.

Capitul. Regi sæculórum. 24.
 ¶ br. Christe, Fili Dei vivi, * Misérere nobis. Christe. ¶ Qui sedes ad déxteram Patris. Misérere. Repetitur, Christe, Fili Dei vivi, misérere nobis. ¶ Exurge, Christe, adjuva nos. ¶ Et líbera nos propter nomen tuum.

Ad Absolut. Capit. Léct. br. Fáciem meam, ut in Psalm. 23. Et dicitur in Dñicis et Feriis usque ad Fer. v. in Cœna Dñi exclusive.

Ad Tertiā, Aña.

Ego * gloriari meam non queror : est qui querat, et jūdicet.

Capit. Fratres : Christus. 293.
 R. br. Erue a frâmes, * Deus, ánimam meam. Erue. ¶ Et de manu canis únicam meam. Deus, animam meam. Erue. ¶ De ore leónis líbera me, Dómine. ¶ Et a cónribus unioúnium humilitatem meam.

Ad Sextam, Aña.

Amen dico vobis : * si quis sermónem meum serváverit, mortem non gustábit in æternum.

Capitulum. Hebr. 9. c

Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulæ aspérsum inquinátos sanctificat ad emundationem carnis : quanto magis sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semelipsum obtulit immaculatum Deo, emundabít conscientiam nostram ab opéribus mórtuis, ad servíendum Deo vivénti?

R. br. De ore leonis. * Libera me, Dómine. De ore. ¶ Et a cónribus unicórnium humilitatem meam. Libera. ¶ ore. ¶ Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam. ¶ Et cum viris sauguinum vitam meam.

Ad Nonam. Aña.

Tulérunt lâpides Judæi, * ut jácerent in eum : Jesus autem abscondit se, et exiit de templo.

Capitulum. Hebr. 9. d

Et ideo novi Testaménti mediátor est : ut, morte intercedente, in redemptiōnem eaurum prævaricationum, quæ erant sub priori Testaménto, repromissiōnem accipiant, qui vocati sunt, æternæ hereditatis, in Christo Jesu Dómino nostro. ¶ br. Ne perdas cum ímpiis, * Deus, ánimam meam. Ne. ¶ Et cum viris sanguinum vitam meam. Deus. Ne perdas. ¶ Eripe me, Dómine, ab homine malo. ¶ A viro iniquo éripe me.

Ad Vesperas Añæ et Psalmi de Dominicæ. 89.

Capit. Fratres : Christus. 295.
Hymnus. Vexilla Regis. v. Eripe me, Dómine. 294.

Ad Magnificat, Aña.

Abraham pater vester * exultavit ut vidéret diem meum : videt et gávius est.

Hymni, v. v. et R.R. br. supradicta dicuntur etiam in Dñica Palmarum, et in Feriali Officio usque ad Fer. iv. majoris Hebd.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Invitat. Hodie si vocem. Hymnus. Pange lingua. 292.

Añæ, et Psalmi hujus Feriæ, cum v. v. ut ibidem tempore Passionis:

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio i Cap. 7. c

In illo tempore : Misérunt principes, et Pharisæi ministros, ut apprehéderent Jesum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Tract. 51. in Iuann. circa med.

Quomodo apprehéderent adhuc nolentem? Quia ergo non pótérant apprehéndere nolentem, missi sunt ut adrent docéntem. Quid docéntem? Dicit ergo Jesus : Adhuc módi-cum tempus vobíscum sum. Quod modo vultis facere, factúri estis : sed non modo, quia modo nolo. Quare adhuc modo nolo? Quia adhuc módi-cum tempus vobíscum sum, et tunc vado ad eum, qui me misit. Impléro débeo dispensatió-nem meam, et sic pervenire ad passionem meam.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, et de manu contra legem agéntis, et insqui : * Quóniam tu es patientia mea. v. Deus meus, ne elongéris a me : Deus meus, in auxilium meum respice. Quóniam.

Lectio ii.

Quoniam me, et non invenié-tis : et ubi sum ego, vos

non potéstis venire. Hic jam resurrectionem suam prædixit : noluérunt enim eum agnoscere præsentem, et póstea quæsierunt, cum vidérent in eum multitudinem jam credéntem. Magna enim signa facta sunt etiám cum Dóminus resurréxit, et ascéndit in cœlum. Tunc per discipulos facta sunt magna : sed ille per illos, qui et per seipsum. Ipse quippe illis dixerat : Sine me nihil potéstis fá-cere. Quando claudus ille qui sedébat ad portam, ad vocem Petri surréxit, et suis pédiibus ambulávit, ita ut homines miraréntur, sic eos allocutus est Petrus, quia non in sua potestáte ista fecit, sed in virtute illius, quem ipsi occidérunt. Multi compúncti dixerunt : Quid faciémus?

Qui custodiébant ánimam meam, consilium fecérunt in unum, dicéntes : Deus dereliquit eum; * Persequimini, et comprehendite eum : quia non est qui liberet eum : Deus meus, ne elongéris a me : Deus meus, in adjutorium meum inténde.

Omnès inimici mei adversum me cogitábant mala mihi : verbum iniquum mandavérunt adversum me, dicéntes. Persequimini.

Lectio iii.

Viderunt enim se ingénti cri-mine impietatis astríctos, quando illum occidérunt, quem venerari, et adorare debuérunt : et hoc putabant esse inexpiable. Magnum enim fácinus erat, cuius consideratio illos fáceret desperare : sed non debóabant desperare, pro quibus in cruce pendens Dóminus est dignátus orare. Dixerat enim : Pater, ignóscé illis, quia nesciunt quid faciunt. Vidébat quosdam suos inter multos alienos : illis jam petébat véniam, a quibus adhuc accipiébat injúriam. Non enim attendébat quod ab ipsis moriebatur, sed quia pro ipsis moriebatur.

Pacifice loquebántur mihi inimici mei , et in ira moléstí erant mihi :^{*} Vidísti , Dómine , ne sileas , ne discédas a me .
T Ego autem cum mihi moléstí essent , induébam me cílficio , et humiliábam in jejúnio animam meam . Vidisti . Pacifice .

Ad Laudes Añæ et Psalmi de Psalterio . 42 .

Capitulum . *Jerem. 11. d*

VENITE , mittámus lignum in panem ejus , et eradámus eum de terra vivéntium , et nomen ejus non memorétur ámplius .

Hymn. Lustra . ¶ Eripe . 295 .

Ad Benedictus . Aña . In die magno * festivitatis stabant Jesus , et clamábat , dicens : Si quis sitit , véniat ad me , et bibat .

Deinde Preces . 43 .

Oratio .

SANCTIFICA , quæsumus Dómine , nostra jejúnia : et cunctarum nobis indulgentiani propitiis largíre culpárum . Per Dóminum .

Hodie dicitur Officium Defunctorum .

Ad Primam Aña . Libera me , Dómine . Capitulum . Pacem , et veritatem , cum reliquis . 26 . Ad Absolutionem , Capit . Lect . br Fáciem meam , ut in Psalt . 23 .

Ad alias Horas , Añæ . Capitula , R.R. br. et Versic. habentur in Psalterio in propriis locis .

Ad Vesperas . Capit . *Jer. 11. d*
T u autem , Dómine Sábaoth , T qui júdicas juste , et probas renes et corda , vídeam ultiónen tuam ex eis : tibi enim revelávi causam meam , Dómine Deus meus .

Hymn. vexilla . ¶ Eripe . 294 .

Ad Magnificat . Aña . Si quis sitit , * véniat ad me , et bibat : et de ventre ejus fluent aquæ vivæ , dicit Dóminus .

Deinde Preces . 43 .

Oratio .

D a , quæsumus Dómine , pópolo tuo salútem mentis et cörperis : ut bonis opéribus inhærén-

do , tua semper mercáatur protectione deféndi . Per Dóminum .

Capitula predicta dicuntur in Feriali Officio usque ad Feriam iv. majoris Hebdom . Annæ vero per Horas usque ad Dominicam in Palmis .

FERIA TERTIA .

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem .

Lectio i . *Cap. 7.*

In illo tempore : Ambulabat Jesus in Galilæam : non enim volébat in Judæam ambulare , quia querébant eum Judæi interfiscere . Et réliqua .

Homilia sancti Augustini

Episcopi ,

Tract. 28. in Joannem .

In isto Evangélii capitulo , fratres , Dóminus noster Jesus Christus secundum hóminem se plúrimum commendávit fidei nostræ . Etenim semper hoc egit et dictis et factis suis , ut Deus credatur et homo : Deus qui nos fecit , homo qui nos quæsivit : Deus cum Patre semper , homo nobiscum ex tempore . Non enim quereret quem fécerat , nisi fieret ipse quod fécerat . Verum hoc mementóte , et de cordibus vestris nolite dimittere : sic esse Christum hóminem factum , ut non destíterit Deus esse . Manens Deus accépit hóminem , qui fecit hóminem .

¶ Adjútor et auscélptor meus es tu , Dómine : et in verbum tuum sperávi : * Declinate a me , maligni : et scrutabor mandata Dei mei . ¶ Iniquos ódio habui : et legem tuam diléxi . Declinate .

Lectio ii .

QUANDO ergo latuit ut homo , non poténtiam perdidisse putándus est : sed exéplum infirmitati præbuisse . Ille enim quando voluit , detentus est : quando voluit , occísus est . Sed quóniam futura erant membra ejus , id est fidéles ejus , qui non habérent illam potestatē , quam habébat ipse Deus noster : quod latébat , quod se , tamquam ne occideréetur , oc-

cultabat; hoc indicabat factura
esse membra sua, in quibus
utique membris suis ipse erat.
¶ Docébo iniquos vias tuas, et
impia ad te convertentur, * Libe-
ra me de sanguinibus, Deus,
Deus salutis meæ. ¶ Dómine,
labia mea apries, et os meum
annuntiabit laudem tuam. Libe-
ra me.

Lectio iii.

Nox enim Christus in capite,
Net non in corpore: sed
Christus totus in capite et in
corpore. Quod ergo membra
ejus, ipse: quod autem ipse,
non continuo membra ejus. Nam
si non ipsi essent membra ejus,
non diceret Saulo: Quid me per-
sequeris? Non enim Saulus
ipsum, sed membra ejus, id
est, fidèles ejus, in terra per-
sequebatur. Noluit tamen dí-
cere sanctos meos, servos meos,
postremo honorabilius fratres
meos: sed me, hoc est, membra
mea, quibus ego sum caput.

¶ Ne perdas cum impiis, Deus,
animam meam, et cum viris san-
guinum vitam meam: * Rédime
me, Dómine. ¶ Eripe me, Dómi-
ne, ab homine malo, a viro ini-
quo libera me Rédime. x e.

Ad Benedictus, Aia.

Tempus meum * nondum ad-
venit; tempus autem vestrum
semper est paratum.

Oratio.

Nostra tibi, Dómine quæsu-
mus, sint accépta jejúnia:
quæ nos et expiando, gratia
tua dignos efficiant, et ad re-
média perdúcant æterna. Per
Dóminum.

Ad Magnificat Aha

Vos ascéndite * ad diem festum
hunc; ego autem non ascéndam,
quia tempus meum nondum ad-
venit.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine,
perseverantem in tua volun-
tate famulatum: ut in diébus
nostris et mérito, et numero po-
pulus tibi sérviens augeatur.
Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Hodie dicuntur Psalmi orationes
I. éccio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio i. Cap. 10. d

In illo tempore: Facta sunt En-
cænia in Jerosolymis, et hiems
erat. Et ambulabat Jesus in tem-
plo, in portico Salomónis. Et
réliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tr. 48. in Joan. circa init.

ENCÆNIA festivitas erat dedica-
tionis templi. Graece enim
cænon dicitur novum. Quando-
cumque novum aliquid fuerit
dedicatum, encænia vocantur.
Jam et usus habet hoc verbum.
Si quis nova tunica induatur,
encæniare dicitur. Illum enim
diem, quo templum dedicatum
est, Judæi solémniter celebra-
bant: ipse dies festus agebatur,
cum ea, quæ lecta sunt, locutus
est Dóminus.

¶ Tota die. 293.

Lectio ii.

Iems erat, et ambulabat Jesus
in templo in portico Salomónis.
Circundederunt ergo eum
Judæi, et dicebant ei: Quoúsque
animam nostram tollis? Si tu es
Christus, dic nobis palam. Non
veritatem desiderabant, sed cal-
lumniā præparabant. Hiems
erat, et frigidi erant: ad illum
enim divinum ignem accédere
pigri erant. Si accédere est cré-
dere: qui credit, accedit: qui
negat, recedit. Non movetur
ánima péribus, sed afféctibus.
¶ Ne avertas. 293.

Lectio iii.

RIGUERANT diligendi charitatem,
et ardébant nocendi cupidité.
Longe aberant, et ibi erant:
non accedéhant credendo, et
premébant persequéndo. Quaré-
bant audire a Dómino, Ego sum
Christus: et fortasse de Christo
secundum hominem sapiébant.
Prædicavérunt enim Prophétæ
Christum: sed divinitatem Chri-
sti et in Prophétis, et in ipso
Evangélio nec hærétici intelli-
gunt: quanto minus Judæi,

quádri velámen est super cor eórum?

R. Quis dabit cápti. 293.

Ad Benedictus, Aña.

Oves meæ * vocem meam áudiunt: et ego Dóminus agnoscó eas.

Oratio.

SANCTIFICATO hoc jejunio, Deus, tuórum corda fidélium misérator illústra: et quibus devotionis pràstas afféctum, pràbe supplicántibus piúm bensignus audístum. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña.

Multa bona ópera * operátus sum vobis: propter quod opus vultis me occidere?

Oratio.

ADESTO supplicationibus nostris, omnípotens Deus: et quibus fidúciam sperándæ pietatis indúlges, consuétæ misericordiæ tribue bensignus efféctum. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio j. Cap. 7. f

In illo tempore: Rogábatur Iesum quidam de Pharisæis, ut manducaret cum illo. Et ingrüssus domum Ipharisei discubuit. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 33. in Evangelia.

COGITANT mihi de Maríæ Magdalénæ pœnitentia, flere magis libet, quam aliquid dicere. Cujus enim vel sáxeum pectus illæ hujus peccatricis lácrys ad exéplum pœniténdi non emólliant? Considerávit namque quid fecit, et noluit moderari quid saceret. Super convívantes ingrésa est, non jussa venit, inter épulas lácrymas obtulit. Discite quo dolore ardet, quæ flere et inter épulas non erubescit.

R. Deus meus. 297.

Lectio ij.

HANC vero, quam Lucas peccatricem mulferem, Joánnes Mariam nōminat, illam esse Mariam crédimus, de qua Marcus

septem dæmónia ejécta fuíssat testáatur. Et quid per septem dæmónia, nisi univérsa vitiæ de signántur? Quia enim septen diébus omne tempus comprehénditur, recte septenário númere univérsitas signáritur. Septem ergo dæmónia María hábuit, qua univérsis vitiis plena fuit.

R. Multiplicati sunt. 293.

Lectio iij.

Sed ecce quia turpitudinis somáculas aspérxit, lavanda ac fontem misericordiæ cucúrrit. convívantes non erubuit. Nam quia semelipsam gráviter erubescébat intus, nihil esse crēdidit, quod verecundaréetur foris. Quid ergo mirámur, fratres? Mariam veniéntem, an Dóminum suscipiéntem? Suscipiéntem dicam, an trahéntem? Sed mélius trahéntem dicam, et suscipiéntem: quia nísmum ipse eam per misericordiam traxit intus, qui per mansuetudinem suscépit foris.

R. Usquequo exaltábitur. 293.

Ad Benedictus, Aña.

Magister dicit: * Tempus meum prope est, apud te facio Pascha cum discípulis meis.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omnispotens Deus: ut dignitas conditiōnis humánæ per immoderantiam sauciata, medicinális parsimoniæ stúdio reforméatur. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Aña
Desidério desiderávi * hoc Pascha manducare vobiscum, antequam pátiar.

Oratio.

Esto, quæsumus Dómine, protípius plebi tuæ: ut, quæ tibi non placent, respuéntes; tuórum pótius repleántur deletionibus mandatòrum. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio j. Cap. 11. f

In illo tempore: Collegérunt Pontífices, et Ipharisei concí-

lium adversus Jesum , et dicébant : Quid facimus , quia hic homo multa signa facit ? Et reliqua.

*Homilia S. Augustini Episcopi.
Tr. 49. in Joann. sub fin.*

Posturicas , et Pharisei sibi consolabant , nec tamen dicébant : Credamus . Plus enim perditi homines cogitabant quomodo nocerent , ut perderent , quam quomodo sibi considererent , ne perirent : et tamen timébant , et quasi consulabant . Dicébant enim : Quid facimus , quia hic homo multa signa facit ? Si dimittimus eum sic , omnes credent in eum : et vénient Románi , et tollent nostrum locum et gentem . Temporáliter pérdero timuerunt , et vitam eternam non cogitavérunt : ac sic utrúnque amisérunt .

R. Deus meus es. 294.

Lectio ii.

Nam et Románi post Dómini passionem et glorificatiōnem tulérunt eis et locum et gentem , expugnando et transferendo : et illud eos séquitur , quod alibi dictum est : Filii autem regni hujus ibunt in tenebras exteriōres . Hoc autem timuerunt , ne si omnes in Christum crēderent , nemo remaneret , qui adversus Romános civitatem Dei , tempūisque defénderet , quóniam contra ipsum templum , et contra suas paternas leges doctrinam Christi esse sentiébant .

R. In te iactátus. 294.

Lectio iii.

Iesus autem ex ipsis Caiphas , cum esset Pónitex anni illius , dixit eis : Vos nescitis quidquam , nec cogitatis , quia expedit vobis , ut unus moriatur homo pro populo , et non tota gens pereat . Illoc autem a semetípso non dixit : sed cum esset Pónitex anni illius , prophetávit . Hic docémur , etiam homines malos prophetiae sp̄ita futura prædícere : quod tamē Evangelista divino trſbuit sacramento , quia Pónitex fuit , id est , summus sacérdos .

R. In próximo est. 294.

Ad Benedictus , Ann.

Appropinquabat * autem dies festus Judæorum : et querébant príncipes sacerdótum quomodo Jesum interficerent , sed timébant plebem .

Oratio.

Cordibus nostris , quæsumus Dómine , gratiā tuā beneficūs infunde : ut peccata nostra castigatiōne voluntaria cohibētes , temporáliter pótius mace-rémur , quam suppliciis depetémur atērnius . Per Dóminum .

Hodie dicuntur Psalmi Portentiales .

Ad Magnificat , Ann.

Príncipes sacerdótum * consilium fecerunt , ut Jesum occiderent ; dicébant autem : Non in die festo , ne forte tumultus fieret in populo .

Oratio.

Concede , quæsumus omnipo-tens Deus : ut qui protectiōnis tuæ gratiam quærimus , liberati a malis omnibus , secúra tibi mente serviámus . Per Dóminum .

SABBATO.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem .

Lectio i. Cap. 12. b

In illo tempore : Cogitáverunt príncipes sacerdótum , ut et Lázarum interficerent : quia multi propter illum abibant ex Judæis , et credébant in Jesum . Et reliqua .

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tr. 50. in Joann. in fine.

Viso Lázaro resuscitato , quia tantum miraculum Dómini-tanta erat evidētia diffamatum , tanta manifestatiōne declaratum , ut non possent vel occultare quod factum est , vel negare : quid invenérunt , videte . Cogitáverunt autem príncipes sacerdótum , ut et Lázarum interficerent . O stulta cogitatiō , et cæca sœvitia ! Dóminus Christus , qui suscitat pótuit mortuum , non posset occisum ? Quando Lázaro inferebatis neceis , numquid au-ferebatis Dómino potestatē ?

Si aliud vobis videtur mortuus, aliud occisus, ecce Dominus utrumque fecit, et Lazarum mortuum, et seipsum suscitavit ocesum.

R. Tota die. 295.

Lectio iij. *Tract. 51.*

In crastinum autem turba multa, quae vénérat ad diem festum, cum audíssent quia venit Jesus Jerosólymam, accepérunt ramos palmárum, et processérunt óbviā ei, et clamábant: Hosánnā. benedictus qui venit in nōmine Dómini, Rex Israel. Rami palmárum laudes sunt, significantes victóriam: quia erat Dóminus mortem moriendo superatúrus, et trophæo crucis de diabolo mortis príncipe triumphatúrus. Vox autem obsecrantis est, Hosánnā, sicut nonnúlli dicunt, qui Hebræam lingua novérunt, magis afféctum indicans, quam rem áliquam significans, sicut sunt in lingua Latína quas interjectiones vocant: velut cum dolentes díscimus, heu: vel cum delectámur, vah, díscimus.

R. Ne avértas. 295.

Lectio iiiij

Has ei laudes turba dicébat: Hosánnā, benedictus qui venit in nōmine Dómini, Rex Israel. Quam crucem mentis invidéntia príncipum Judæorum pérpeti potuerat, quando Regem suum Christum tanta multitúdo clamábat? Sed quid fuit Dómino Regem esse Israel? Quid magnum fuit Regi sacerdórum, Regem fieri hóminum? Non enim Rex Israel Christus ad exigendum tributum, vel exércitum ferro armándum, hostésque visibliter debellándos: sed Rex Israel, quod mentes regat, quod in ætérnum cónsulat, quod in regnum cœlorum credéntes, sperantes, amantesque perducat.

R. Quis dabit. 295.

Ad Benedictus, Aña.

Clarifica me, Pater, * apud te metípsum claritatē, quam hábui, priusquam mundus fieret.

Oratio.

PROFICIAT, quæsumus Dómine, plebs tibi dicata pia devotionis afféctu: ut sacris actionibus erudita, quanto maiestati tuæ sit grátior, tanto donis poliòribus augeáatur. Per Dóminum.

Ad Vesperas, Capit. Fratres
Hoc enim. 305.

Hymnus. *Vexilla Regis.*
Eripe. 204.

Ad Magnificat, Aña.

Pater juste, * mundus te non cognovit: ego autem novi te quia tu me misisti.

Oratio. Omnipotens. 305.

DOMINICA IN PALMIS.

Ad Matutinum, Invitatorium
Módie si. 292.

Hymnus. *Pange lingua.* 292.
Ad Nocturnos, omnia ut in
Psalt. cum ḡ. ibidem tempore
Passionis.

In primo Nocturno.

De Jeremias Prophéta.
Lectio i. *Cap. 2. c*

Obstupescit cœli super hoc et portæ ejus desolámini vehementer, dicit Dóminus. Dux enim mala fecit pópulus meus: Me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, et fodérunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ contínero non valent aquas. Numquid servus est Israel, aut vernaculus? Quare ergo factus est in prædam? Super eum rugiérunt leones, et dedérunt vocem suam: posuérunt terram ejus in solitudinem: civitatis ejus exūstæ sunt, et non est qui habitet in eis. Fili quoque Mèmpheos, et Taphnes constupravérunt te usque ad vérticem. Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquisti Dóminum Deum tuum eo tempore, quo ducébat te per viam?

R. In die qua invocávi te, Dómine, dixisti: Noli timere: Judicásti causam meam, et liberásti me, Dómine Deus meus.

V. In die tribulatiōnis meæ clamaví ad te, quia exaudiisti me. Judicásti.

Lectio iij.

Et nunc quid tibi vis in via Egypti, ut bibas aquam turbidam? Et quid tibi cum via Assiriorum, ut bibas aquam fiducinis? Arguet te malitia tua, et aversio tua increpabit te. Scito, et vide, quia malum, et amarum est reliquisse te Dominum Deum tuum, et non esse timorem mei apud te, dicit Dominus Deus exercituum. A seculo consregisti jugum meum, rupisti vincula mea, et dixisti: Non serviam. In omni enim colle sublimi, et sub omni ligno frondoso tu prosternebaris metatrix. Ego autem plantavi te vineam electam, omne semen verum: quomodo ergo conversa es mihi in pravum vinea aliena? Si laveris te nitro, et multiplicaveris tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua coram me, dicit Dominus Deus. ¶ Fratres mei elongaverunt se a me: et noti mei * Quasi alieni recesserunt a me. ¶ Dereliquerunt me proximi mei, et qui me noverunt. Quasi.

Lectio iii.

Quis vultis mecum iudicio contendere? omnes dereliqueris me, dicit Dominus. Frustra percussi filios vestros, disciplinam non receperunt: devoravit gladius vester Prophetas vestros, quasi leo vastator generatio vestra. Vide te verbum Domini: Numquid solitudo factus sum Israeli, aut terra serotina? Quare ergo dixit populus meus: Recessimus, non veniemus ultra ad te? Numquid obliviscetur virgo ornamenti sei, aut sponsa fasciae pectoralis sua? populus vero meus oblitus est mei diebus innumeris.

¶ Attende, Domine, ad me, et audi voces adversariorum meorum: * Numquid redditur pro bono malum, quia fodérunt foream animae meae? ¶ Recordare quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum,

et avérterem indignationem tuam ab eis. Numquid. Attende. In secundo nocturne

Sermo sancti Leonis Papae.
Lectio iv.

Serm. II. de Passione Domini.

DESIDERATA nobis, dilectissimi, et universo optabilis mundo adest festivitas Dominicæ Passionis, quæ nos inter exultationes spiritualium gaudiorum silentie non patitur. Quia etsi difficultate est, de eadem solemnitate superius digne, aptaque disserrere: non est tamen liberum sacerdoti in tanto divinæ misericordie sacramento fidilibus populis substrahere sermonis officium: cum ipsa materia ex eo quod est ineffabilis, fandi tribuat facultatem: nec possit deficere quod dicatur, dum numquam potest satis esse quod dicitur. Succumbat ergo humana infirmitas gloriae Dei, et in explicandis operibus misericordie ejus imparem se semper inveneriat. Laboremus sensu, hæreamus ingénio, deficiamus eloquio: bonum est, ut nobis parum sit, quod etiam recte de Domini maiestate sentimus.

¶ Conclūsit vias meas inimicus, insidiator factus est mihi sicut leo in abscondito, replavit, et inebravit me amaritudine: deduxerunt in lacum mortis vitam meam, et posuerunt lapidem contra me: * Vide, Domine, iniurias illorum: et iudica causam animæ meæ, defensor vitæ meæ. ¶ Factus sum in derisum omni populo meo, canticum eorum tota die. Vide.

Lectio v.

DICENT enim Propheta: Quare Dóminum, et confirmámini, querite faciem ejus semper: nemini presuméndum est, quod totum quod querit, invenerit, ne désinat propinquare, qui cessárit accédere. Quid autem inter omnia opera Dei, in quibus humanae admirationis fatigatur intentio, ita contemplationem mentis nostræ et

obléctat . et súperat , sicut pás-
sio Salvatóris ? Qui ut humá-
num genus vínculis mortíferæ
prævaricationis absólveret , et
sæviénti diábolo poténtiam suæ
majestatis occúlnit , et infirmi-
tatem nostræ humilitatis objécit.
Si enim crudélis et supérbus
inimicus consilium misericordiæ
Dei nosse potuisset . Judæorum
ánimos mansuetudine pótius
temperare , quam injústis ódiis
studuisset accéndere : ne ómnium
captivórum amísteret servitú-
tem , dum nihil sibi débentis
perséquitur libertátem .

¶ Salvum me fac , Deus , quóniam
intravérunt aquæ usque ad
ánimam meam : ne avértas fá-
ciem tuam a me : * Quóniam trí-
bulor , exáudi me , Dómine Deus
meus . *¶* Inténde ánimæ meæ . et
libera eam , propter inimicos
meos éripe me . Quóniam .

Lectio vi.

IERELLIT ergo illum maligni-
tas sua : intulit supplicium
Fílio Dei , quod cunctis fíliis
hóminum in remédiūm verteré-
tur . Fudit sanguinem justum ,
qui reconciliando mundo et pré-
tium esset , et póculum . Suscé-
pit Dóminus , quod secúndum
propósitum suæ voluntatis élé-
git . Admísit in se ímpias manus
furéntium : quæ dum proprio
incúmbunt scéleri , famulátæ
sunt redemptori . Cujus étiam
cira interfectorés suos tanta
erat pietatis afféctio , ut de cruce
súpplicans Patri , non se vindicá-
ri , sed illis postularet ignóisci .
¶ Noli esse mihi , Dómine ,
aliénus : parce mihi in die mala !
confundántur omnes , qui me
persequúntur . * Et non confún-
dar ego . *¶* Confundántur om-
nes inimici mei . qui querunt
ánimam meam . Et non . Noli .

In tertio Nocturno .

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum .

Lectio viij . Cap . 24 .

IN illo tempore : Cum appropin-
quásset Jesus Jerosólymis , et
venísset Béthphage ad montem

Olivéti , tunc misit duos disci-
pulos , dicens eis . Et réliqua .

Homilia sancti Ambróssii
Episcopi .

Lib. 9. in Lucam.

PULCRUM , relictis Judeis , habi-
tatûrus in afféctibus géntium
templum Dóminus ascéndit . Flo-
enim templum est verum , i-
quo non in littera , sed in spíritu
Dóminus adorátur . Hoc De-
templum est , quod fidei séries
non lápidum structura fundávit
Deseruntur ergo qui óderant
elíguntur qui amatúri erant . E-
ideo ad montem venit Olivéti .
ut novéllas óleas in sublīmi vir-
tute plantáret , quarum mate-
r est illa , quæ sursum est , Jerúsá-
lem . In hoc monte est ille cœlé-
stis agricola : ut plantati omnes
in domo Dei , possint virístim dí-
cere : Ego autem sicut olíva fru-
ctifera in domo Dómini .

¶ Dóminus mecum est tam-
quam bellátor fortis : propterea
persecuti sunt me , et intelligere
non potuérunt : Dómine , probas
renes et corda : * Tibi revelávi
causam meam . *¶* Vidísti , Dómine ,
iniquitätes eórum adversum
me : júdica iudíciū meū .
Tibi .

Lectio viij .

En fortásse ipse mons Christus
Est . Quis enim álius tales
fructus ferret olearum , non
curvescéntiam ubertáte haccá-
rum , sed spíritus plenitúdine
géntium fœcundárum ? Ipse est ,
per quem ascéndimus , et ad
quem ascéndimus . Ipse est já-
nua , ipse est via , qui aperit ,
et qui apéroit : qui pulsátur ab
ingrediéntibus , et ab eméritis
adorátur . Ergo in castélo erat ,
et ligátus erat pullus cum ási-
na : non pótterat solvi nisi iussu
Dómini . Solvit eum manus Apo-
stólica . Talis actus , talis vita ,
talís grácia . Esto talis et tu , ut
possis ligátos sólvere .

¶ Dixérunt ímpii apud se , non
recte cogitantes : Circumveniá-
mus justum , quóniam contrá-
rius est opéribus nostris : pro-

mittit se scientiam Dei habere : Filiū Dei se nominat , et gloriatur patrem se habere Deum : • Videamus , si sermones illius veri sunt : et si est vere Filius Dei , liberet eum de manib⁹ nostris : morte turpissima condemnemus eum . ¶ Tamquam nūgāces aestimati sumus ab illo , et abstinet se a viis nostris tamquam ab immunditiis : et præfert novissima justorum . Videamus .

Lectio ix.

Nec consideremus qui fuerint illi , qui , errore detecto , de paradiſo ejecți , in castellum sicut relegati . Et vides , quemadmodum quos mors expulerat , vita revocaverit . Et ideo secundum Mattheum , et asinam et pollum legimus : ut , quia in duobus hominibus uterque fuerat sexus expulsus , in duobus animalibus sexus uterque revo- cetur . Ergo illic in asina matrem quasi levam figuravit erroris : hic autem in pullo generalitatem populi gentilium expræ- sit , et ideo pullo sedetur asina . Et bene , in quo nemo sedit : quia nullus , antequam Christus , nationum populos vocavit ad Ecclesiam . Denique secundum Marcum sic habes : Quem ne- mo adhuc sedit hominum . Circumdedérunt me viri men- daces sine causa , flagellis cocci- derunt me : * Sed tu , Dómine , defensor vindica me . ¶ Quóniam tribulatio proxima est , et non est qui adjuvet . Sed tu . circumdedérunt .

Ad Laudes . Aña .

Dóminus Deus , * auxiliator meus : et ideo non sum confu- ses . ps . Miserere mei . 42 . Circumdantes * circumdedé- runt me : et in nomine Dómini iudicabor in eis . ps . Confite- mi . 48 .

Júdica causam meam : * de- fende , quia potens es , Dómine . ps . Deus , Deus meus , cum

me . 44 . Cum Angelis , * et pueris totum .

fidèles inveniamur , triunpha- tōri mortis clamantes , Hosanna in excelsis

¶ Confundantur * qui me per- sequuntur , et non confundar ego , Dómine Deus meus .

Capitulum . Philip . 2 .

Fratres : Hoc enim sentite in Fobis , quod et in Christo Jesu : qui cum in forma Dei esset , non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo ; sed semetipsum exinanivit , formam servi accipiens , in similitudi- nem hominum factus , et habitu inventus ut homo .

Hymn . Lustra . § . Eripe . 295 .

Ad Benedictus , Aña . Turba multa , * quæ convenerat ad diem festum , clamabat Dómino : Benedictus qui venit in nomine Dómini : Hosanna in excelsis .

Oratio .

Omnipotens sempiterne Deus , qui humano generi , ad imitandum humilitatis exemplum , Salvatorem nostrum car- nem sumere , et crucem subire fecisti : concede propitiis ; ut et patientiæ ipsius habere documēta , et resurrectionis consorta mereamur . Per eumdem .

Ad Primam . Aña . Pueri Hebreorum * tollentes ramos olivárum , obviaverunt Dómino , clamantes , et dicen- tes : Hosanna in excelsis .

Ad Tertiam . Aña . Pueri Hebreorum * vestimenta prosternebant in via , et clama- bant , dicentes : Hosanna filio David : benedictus qui venit in nomine Dómini .

Capit . fratres : Hoc enim . A . br . Erue a frânea , * Deus , animam meam . Erue . ¶ Et de manu canis unicam meam . Deus , animam . Erue . ¶ De ore leonis libera me , Dómine . ¶ Et a cónib⁹ unicurnium humilitatem meam .

Ad Sextam . Aña . Tibi revelavi * causam meam , defensor vite meae , Dómine Deus meus .

Capitulum. *Philip. 2.*

HUMILIAVIT semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen.

R. br. De ore leonis * Libera me, Dómine. De ore. ¶ Et a cónibus unicórnium humilitátem meam. Libera. De ore. ¶ Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam. R. Et cum viris sanguinum vitam meam.

Ad Nonam. Aña.

Invocabo * nomen tuum, Dómine : ne avértas faciem tuam a clamóre meo.

Capitulum. *Philip. 2. b*

In nómino Iesu omne genu flectatur cœlestium, terréstrium, et infernorum : et omnis lingua confiteatur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

R. br. Ne perdas cum ímpiis, * Deus, ánimam meam. Ne. ¶ Et cum viris sanguinum vitam meam. Deus. Ne perdas. ¶ Eripe me, Dómine, ab homine malo. R. A viro iníquo eripe me.

Ad Vesperas, Aña, et Psalmi de Dominicis. 80.

Capit. Fratres : Hoc enim. 305.
Hymnus. Vexilla. ¶ Eripe. 291.

Ad Magnificat, Aña.

Scriptum est enim : * Percutiam pastorem, et dispergenter oves gregis : postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galileam : ibi me vidébitis, dicit Dóminus.

Ah hac die usque ad Oct. Paschæ si occurrat aliquod Festum ix. Lect., transfertur post Octav. Trium vero Lect. a Feria v. in Coena Domini, usque ad Fer. iii. Paschæ nulla fit coni.

FERIA SECUNDA.

Invitat Ilódie si vocem. Hy mnus. Pange, lingua. 292.

Aña et Psalmi hujus Feriae cum ¶ ut ibidem tempore Passionis.

Absolutio lánandi, Dómine. Benedictio Evangélica lectio.

Léctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio i. *Cup. 19.*

Ante sex dies Iaschæ venit Jesus Bethaniam, ubi Lazarus fúerat mórtuus, quem suscitavit Jesus. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tr. 60. in Joan., post init.

Ne putáre homines phantasma esse factum, quia mórtuus resurréxit, Lazarus unus erat ex recumbéntibus : vivébat, loquebátur, epulabátur, véritas ostendebátur, infidélitas Judentium confundebátur. Discubebat ergo Jesus cum Lazaru, et céteris : ministrábatur Martha, una ex sororibus Lázari. María vero, altera soror Lázari, accépit libram unguénti nardi pístici pretiósí, et unxit pedes Jesu, et extérsit capillis suis pedes ejus, et domus impléta est ex odore unguénti. Factum audívimus, misterium requirámus.

R. Viri ímpii dixerunt : Opprimamus virum justum injúste, et deglutiámus eum tamquam inférnum vivum : auferámus memoriā illis de terra ; et de spoliis ejus sortem mittamus inter nos : ipsi enim homicidio thesaurizáverunt sibi mala : * Insipiéntes, et maligni odérunt sapiéntiam : et rei facti sunt in cogitationibus suis. ¶ Hoc cogitáverunt, et erráverunt : et excæcavít illos malitia eorum. Insipiéntes. Benedictio. Divinum auxílium.

Lectio ij.

Quacumque ánima fidélis vis esse, cum María unge pedes Dómini pretiósos unguénto. Unguéntum illud justitia fuit, ideo libra fuit : erat autem unguéntum nardi pístici pretiósí. Quod ait, pístici, locum aliquem crèdere debémus, unde hoc erat unguéntum pretiósū : nec tam men hoc vacat, et sacraménto optimie cónsonat. Písticas Græce. filies Latine dícitur. Quærébas operari justitiam. Justus ex fi-

de vivit. Unge pedes Jesu bene vivendo : Dominica sectare **ve-**
stigia. Capillis terge : si habes supérflua, da paupéribus, et Dómini pedes tertií : capilli enim supérflua cōporis vidéntur. Habes quod agas de supérfluis tuis : tibi supérflua sunt, sed Dómini pédibus necessaria sunt. Forte in terra Dómini pedes indigent.

R. Opprobrium factus sum nimis inimicis meis : vidérunt me, et móverunt cápita sua : * Adjuva me, Dómine Deus meus. V. Locuti sunt advérsum me lingua dolosa : et sermónibus ódi circumdedérunt me. Adjuva. Benedictio. *Ad societatem.*

Lectio iij

Dis quibus enim, nisi de membris suis in fine dicturus est: Cum uni ex minímis meis fecistis, mihi fecistis? Supérflua vestra impendistis : sed pédibus meis obsecuti estis. Domus autem impléta est odore : mundus impléitus est fama bona : nam odor bonus, fama bona est. Qui male vivunt, et Christiani vocantur, injúriam Christo faciunt, de quálibus dictum est, quod per eos nomen Dómini blasphematur! Si per tales nomen Dei blasphematur, per bonos nomen Dómini laudatur. Audi Apóstolum : Christi bonus odor sumus, inquit, in omni loco. R. Insurrexerunt in me viri insqui absque misericórdia : quasiérunt me interfiscere, et non pepercérunt in faciem meam spuere, et lânceis suis vulneraverunt me, et concússa sunt omnia ossa mea : * Ego autem existimabam me tamquam mortuum super terram. V. Estudérunt furórem suum in me : fremuérunt contra me dentibus suis. Ego. Insurrexerunt.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

I. Faciem meam * non averti ab increpántibus, et conspuéntibus in me. Psalmi de Laudibus Feriae ij. 42.

2. Frámea suscitare * adversus eos, qui dispérgunt gregem meum.

3. Appendérunt * mercédem meam triginta argénteis, quibus appretiátus sum ab eis.

4. Inundavérunt aquæ * super caput meum : dixi, l'érii : invocabo nomen tuum, Dómine Deus.

5. Lábia insurgéntium, * et cogitationes eórum vide, Dómine. Capitulum. *Jerem. 44. d*

VENITE, mittamus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur amplius.

Hymnus. *Iusta sex.* V. Eripe me de inimicis. 295.

Ad Benedictus, Aña Clarifica me, Pater, * apud tempestivum claritatem, quam habui priusquam mundus fieret.

Deinde Preces 45.

Oratio.

Deu, quæsumus omnipotens Deus : ut qui in tot advercis ex nostra infirmitate deficimus : intercedente unigeniti Filii tui passione respirémus. Qui tecum vivit et regnat.

Ad Horas Capitula et Ritu brevia ut in Psalterio.

Ad Vesperas Aña et Psalmi Feriae ij. ut in Psalt. 91.

Capitulum. *Jerem. 11. d*

Tu autem, Dómine Sábaoth, qui júdicas justè, et probas renes et corda, videam ultiórem tuam ex eis : tibi enim revelávi causam meam, Dómine Deus meus.

Hymnus. *Vexilla Regis.* V. Eripe me, Dómine. 291.

Ad Magnificat, Aña. Non habéres * in me potestatem, nisi désuper tibi datum fuisset.

Deinde Preces. 45.

Oratio.

ADUVA nos, Deus salutáris Noster : et ad beneficia recolénda, quibus nos instaurare dignátus es, tribue venire gaudentes. Per Dóminum.

Digitized by Google

FERIA TERTIA.

Absolutio. Ipsius pietas. Benedictio. Deus Pater omnipotens.
De Jeremias Propheta.

Lectio i). Cap. 11. c

Quid est, quod diléctus meus in domo mea fecit scélera multa? numquid carnes sanctæ áuerent a te malitiæ tuas, in quibus gloriata es? Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam vocavit Dóminus nomen tuum: ad vocem loquélae grandis exársit ignis in ea, et combústa sunt frutéta ejus. Et Dóminus exercituum, qui plantávit te, locutus est super te malum pro malis domus Israel, et domus Iuda, quæ fecérunt sibi ad irritandum me, libantes Baalim. Tu autem, Dómine, demonstrasti mihi, et cognoví: tunc ostendisti mihi stúdia eórum. Et ego quasi Agnus mansuétus, qui portatur ad victimam: et non cognoví quia cogitáverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra viventium, et nomen ejus non memoretur amplius. Tu autem, Dómine Sabaoth, qui júdicas justè, et probas renes et corda, videntem ultiórem tuam ex eis: tibi enim revelávi causam meam. Contumelias et terróres passus sum ab eis, qui erant pacifici mei, et custodiéntes latus meum, dicentes: Decipiámus eum, et prævaleámus illi: sed tu, Dómine, mecum es tamquam bellator fortis: Cadant in opribrium sempiternum, ut videam vindictam in eis, quia tibi revelávi causam meam. Júdica, Dómine, causam animæ meæ, defensor vitæ meæ. Cadant. Benedictio Christus pétua.

Lectio ii). Cap. 12.

Iustus quidem tu es, Dómine, si disputerem tecum: veritatem justa loquar ad te. Quare via impiorum prosperatur: bene est omnibus, qui prævari-

cántur, et infíque agunt? Plantasti eos, et radicem misérunt: proficiunt, et faciunt fructum: prope es tu ori eórum, et longe a réníbus eórum. Et tu, Dómine, nosti me, vidísti me, et probasti cor meum tecum: congrega eos quasi gregem ad victimam, et sanctifica eos in die occisiōnis. Usquequo lugébit terra, et herba omnis régionis siccábitur propter malitiæ habitantium in ea? consúmptum est animal et vólucré, quóniam dixerunt: Non vidébit novíssima nostra.

¶ Deus Israel, propter te sustinui impropterum, opéruit reverentia faciem meam: extraneus factus sum fratribus meis, et hospes filiis matris meæ: Quóniam zelus domus tuæ comédit me. Inténde animæ meæ, et libera eam, propter inimicos meos éripe me. Quóniam. Benedictio. Igne sui amóris.

Lectio iii).

Reliqui domum meam, dimisi hæreditatē meam: dedi dilectam animam meam in manu inimicorum ejus. Facta est mihi hæreditas mea quasi leo in sylva: dedit contra me vocem, ideo odívi eam. Numquid avis discolor hæreditas mea mihi? numquid avis tincta per totum? venite, congregámini omnes, bestiæ terræ, properate ad devorandum. Pastores multi demoliti sunt vineam meam, concavérunt partem meam: derunt portionem meam desiderabilem in desérto solitudinis. Posuerunt eam in dissipatiōne, luxitque super me: desolatiōne desolata est omnis terra, quia nullus est qui recogitet corde.

¶ Synagoga populorum circumdedérunt me, et non reddidi retribuéntibus mibi mala: Consumétur, Dómine, nequitia peccatórum, et diriges justum. Júdica me, Dómine, secundum justitiam meam, et secundum innocéntiam meam super me. Consumétur. synagoga.

AD LAUDES.
et per Horas. A die.

1. Vide, Dómine, * et considera,
quóniam tribulor: yelciter ex-
audi me. Psalmi de Feria iii. ad
Laudes. 50.

2. Discérne causam meam, *
Dómine: ab homine iniquo et
doloso éripe me.

3. Dum tribulárer, * clamávi ad
Dóminum de ventre inferi, et
exaudívit me.

4. Dómine, vim pátior, * respón-
de pro me: quia nescio quid
dicam inimicis meis.

5. Divérunt ímpii: * Opprimá-
mus virum justum, quóniam
contrarius est opéribus nostris.

Ad Benedictus. 45.

Ante diem festum * Paschæ,
sciens Jesus quia venit hora
ejus, cum dilexisset suos, in
finem diléxit eos.

Deinde Preces. 45.

Oratio.

O MNIPOTENS sempitérne Deus,
da nobis ita Domínice pas-
sionis sacramenta perágere: ut
indulgéntiam percipere mercá-
mur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Magnificat. Ana.

Potestátem hábeo * ponéndi ani-
mam meam, et iterum suméndi
eam.

Deinde Preces. 45.

Oratio.

Tu nos misericórdia, Deus,
et ab omni subreptiōne ve-
tustatis expúrget, et capáces
sanctæ novitatiis efficiat. Per
Dóminum.

FERIA QUARTA.

Absolutio. A vinculis. Bene-
dictio. Ille nos benedicit.

De Jeremía Prophéta.

Lectio 3. Cap. 47. b

EPPECTATIO Israel, Dómine:
E omnes, qui te derelinquunt,
confundéntur: recedéntes a te,
in terra scribéntur: quóniam
dereliquerunt venam aquárum
vivéntium Dóminum. Sana me,
Dómine, et sanabor: salvum
me fac, et salvus ero, quóniam
laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt
ad me: Ubi est verbum Dómini?

Véniat. Et ego non sum turbá-
tus, te pastórem sequens: et
diem hominis non desiderávi,
tu scis. Quod egréssum est de
labiis meis, rectum in conspéctu
tuo fuit. Non sis tu mihi formi-
dini, spes mea tu in die afflic-
tionis. Confundántur qui me
persequuntur, et non confún-
dar ego: páveant illi, et non
páveam ego: induc super eos
diem afflictiónis, et díuplici con-
tritiōne cóntere eos.

Locuti sunt adversum me
lingua dolosa, et sermónibus
ódii circumdedérunt me: pro eo
ut me diligenter, detrahébant
mihi: Ego autem orábam, et
exaudísti me. Dómine Deus meus.
Et posuérunt adversum me
mala pro bonis, et ódium pro
dilectione mea. Ego. *Benedictio.*
Divinum auxilium.

Lectio 3. Cap. 48. b

Quis audívit tália horribilia,
qua se fecit nimis virgo Israel?

Numquid defsciet de petra
agri nix Líbani? aut evelli pos-
sunt aquæ erumpéntes frígide,
et desluéntes? Quia oblitus est
mei pòpulus meus, frustra lib-
ántes, et impingéntes in viis
suis, in sémitis sàculi, ut am-
bulárent per eas in itinere non
trito: ut fieret terra eórum in
desolationem, et in sibilum
sempitérnum: omnis qui præ-
terferit per eas, obstupéscet,
et movébit caput suum. Sicut
ventus urens dispérgam eos co-
ram inimico: dorsum, et non
faciém osténdam eis in die per-
ditionis eórum. Et dixerunt:
Venite, et cogitémus contra
Jeremiam cogitationes: non
enim perficit lex a sacerdóte,
neque consilium a sapiénte, nec
sermo a prophéta: venite, et
percutiámus eum lingua, et non
attendámus ad univérsos sermó-
nes ejus.

¶ Dixérunt ímpii apud se, non
recte cogitantes: Circumveni-
mus justum, quóniam contrá-
rius est opéribus nostris; pro-
mittit se scientiam Dei habére,

Filiū Dei se nōminat, et gloriātur patrem se habēre Deum.
* Videāmus si sermōnes illius veri sunt : et si est vere Filius Dei, liberet eum de mānibus nostris : morte turpissima condemnemus eum. **X.** Tamquam nūgāces ēstīmāti sumus ab illo, et abstinet se a viis nostris tamquam ab immunditiis : et p̄fert novissima justōrum. Videāmus. Benedictio. Ad societātem.

Lectio 44.

ATTENDE, Dómine, ad me, et audi vocem adversariorum mēorum. Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt fōveam ánimæ meæ ? Recordáre quod st̄eterim in conspéctu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignationem tuam ab eis. Propterea da filios eōrum in famein, et deduc eos in manus glādii : siant uxores eōrum absque līberis, et víduae : et viri eārum interficiantur morte : jūvenes eōrum confodiāntur gladio in prælio. Audiatur clamor de dómib⁹ eōrum : adduces enim super eos latrōnem repente, quia fodérunt fōveam, ut cāperent me, et lāqueos abscondérunt pēdibus meis. Tu autem, Dómine, scis omne consilium eōrum advésum me in mortem : ne propitiér iniquitati eōrum, et peccatum eōrum a facie tua non deleātur : siant corruēntes in conspéctu tuo, in tēpore furoris tui abūtere eis.

B. Circumdedérunt me viri mendacēs : sine causa flagellis cecidérunt me: * Sed tu, Dómine, defensor vñdica me. **Y.** Quóniam tribulatio próxima est, et non est qui adjuvet. Sed. Circumdedérunt.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

C. Libera me * de sanguinibus, Deus Deus meus : et exultabit lingua mea justitiam tuam. Psalmi de Feria iv. ad Laudes, et in Psalterio. **58.**

2. Contumēlias, et terrōres * passus sum ab eis : et Dóminus mecum est tamquam bellator fortis.

3. Ipsi vero * in vanum quesiērunt ánimam meam, introibunt in inferiōra terræ.

4. Omnes inimici mei * audiērunt malum meum : Dómine, lætati sunt, quóniam tu fecisti.

5. Alliga, Dómine, * in vinculis nationes géntium, et reges eārum in compéndiis.

Ad Benedictus, Aña.

Simon, dormis ? * non potuſti una hora vigilare mecum ?

Deinde Preces. **43.**

Oratio

PRESTA, quæſumus omnipo- tens Deus : ut qui nostris excéſſibus incessanter affligrimur, per unigéniti Ffili⁹ tui passiōnem liberénur. Qui tecum vivit.

Ad Magnificat, Aña.

Ancilla dixit Petro : * Vere tu ex illis es : nam et loquéla tua maniféstum te facit.

Deinde Preces. **43.**

Oratio

RESPICE, quæſumus Dómine, super hanc familiam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitavit mānibus tradi nocētum, et crucis subfere tormētum. Qui tecum vivit.

Tribus sequentibus diebus, dicto secreto Pater noster, Ave María, et ad Matutinum, et in principio Primæ, **Oredo**, omnibus aliis prætermisis, absolute incipitur Officium ad Matutinum et Vespertas ab Antiphona primi Psalmi : et Antiphonæ duplicantur sicut in Festo Duplice.

In fine Psalmorum non dici-
tur Glória Patri, per omnes Horas, nec in Responsoriis : et in fine cuiuslibet Psalmi ad Matutinum extinguitur una ex quindecim candelis positis in candelabro triangulari ante Altare.

FERIA QUINTA

IN COENA DOMINI.

AD MATUTINUM.

in primo Nocturno.

Aña. **Zelus domus tuæ comédit me, et opprobria exprobritum tibi cecidérunt super me.** Ps. **Salvum me fac, Deus, cum sequentibus per ordinem ut in Psalterio Feria v. ad Matutinum.** 59.

Aña. **Avertántur retrórsum, et erubéscant, qui cōgitant mihi mala.** Psal. **Deus, in adjutorium meum intende.** 60.

Aña. **Deus meus, éripe me de manu peccatóris.** Ps. **In te, Domine, speravi.** 60.

V. **Avertántur retrórsum, et erubéscant.** V. **Qui cōgitant mihi mala.**

Hoc triduo post V. Nocturnorum dicitur secreto **Pater noster**, nec pronuntiatur. Et ne nos, nec dicitur **Absolutio**, neque dantur **Benedictiones** ante Lectio. In fine Lectionum non dicitur **Tu autem**, sed prime tres Lectio. Jeremiae terminantur ut infra.

Incipit Lamentatio Jeremiae Prophétæ.

Lectio i. Cap. 1. Aleph

Quonodo sedet sola civitas plena populo : facta est quasi vídua domina gentium : princeps provinciarum facta est sub tributo.

Beth. **Plorans ploravit in nocte, et lácrys ejus in maxillis ejus : non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus : omnes amici ejus sprevérunt eam, et facti sunt ei inimici.**

Ghimmel. **Migravit Judas propter afflictionem, et multitúdinem servitutis : habitávit inter gentes, nec invénit réquiem : om-**

nes persecutóres ejus apprehenderunt eam inter angustias. Datith. **Vix Sion lugent, eo quod non sint qui véniant ad solemnitatem : omnes portae ejus destructae, sacerdotes ejus gementes, virgines ejus squálidae, et ipsa opprēssā amaritudine.**

Hc. **Facti sunt hostes ejus in capite, inimici ejus locupletati sunt : quia Dóminus locutus est super eam propter multitúdinem iniquitatum ejus : párvuli ejus ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis.**

Ierusalem, Ierusalem, convertere ad Dóminum Deum tuum.

Sic terminantur Lectiones de Lamentationibus in hoc triduo. In monte Oliveti orávit ad Patrem : Pater, si fieri potest, transeat a me calix iste ; * Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. V. Vigilate et oráte, ut non intréatis in tentationem, Spiritus.

Lectio ij. Vau

Et egrüssus est a filia Sion **Et omnis decor ejus : facti sunt principes ejus velut arietes non invenientes pascua, et abiérunt absque fortitudine ante faciem subsequéntis.**

Zain. **Recordata est Ierusalem diérum afflictionis sum, et prævaricationis omnium desiderabilium suorum, quæ habuerat a diébus antiquis, cum caderet populus ejus in manu hostili, et non esset auxiliator : vidérunt eam hostes et derisérunt sabbata ejus.**

Heth. **Peccatum peccávit Ierusalem, propterea instabilis facta**

est : omnes qui glorificabant eam , sprevérunt illam , quia vidérunt ignominiam ejus : ipsa autem gemens convérsa est retrórsum.

Teth. Sordes ejus in pédibus ejus, nec recordata est finis sui : déposita est vehementer, non habens consolatorem : vide, Dómine , afflictionem meam, quóniam eréctus est inimicus.

Jerúsalem, Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

¶ Tristis est áнима mea usque ad mortem : sustinéte hic , et vigiláte mecum : nunc vidébitis turbam, quæ circúmdabit me. * Vos fugam capiétis , et ego vadám immolári pro vobis. ¶ Ecce appropinquat hora , et Filius hóminis tradétur in manus peccatórum. Vos fugam.

Lectio iiiij. Iod.

MANUM suam misit hostis ad ómnia desiderabília ejus : quia vidit gentes ingrēssas Sanctuárium suum , de quib⁹ præcéperas ne intrárent in Ecclesiām tuam.

Gaph. Omnis pópulus ejus gemens, et quærens panem : dérunt pretiosa quæque pro cibo ad resocillándam ánimam. Vide, Dómine , et considera , quóniam facta sum vilis.

Iacob. O vos omnes , qui transfitis per viam, atténdite, et vidéte si est dolor sicut dolor meus : quóniam vindemiávit me , ut locutus est Dóminus in die iræ furoris sui.

Mém. De excélsō misit ignem in ossibus meis , et erudívit me : expándit rete pédibus meis , convértit me retrórsum : pósuit me desolátam, tota die mœrōre confécta.

Nun. Vigilávit jugum iniquitatum mearum : in manu ejus convolutæ sunt, et impósitæ collo meo: infirmata est virtus mea : dedit me Dóminus in manu, de qua non pôtero súrgere.

Jerúsalem, Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

¶ Ecce vidiimus eum non habén-

tem spéciem , neque décorēm : aspèctus ejus in eo non est : hic peccáta nostra portávit, et pro nobis dolet : ipse autem vulneratus est propter iniquitátes nostras : * Cujus livore sanati sumus. ¶ Vere languores nostros ipse tulit , et dolores nostros ipse portávit. Cujus. Ecce. In secundo Nocturno.

Aña. Liberávit Dóminus páuperem a poténte , et inopem , cui non erat adjútor. Ps. Deus , iudicium tuum. 61.

Aña. Cogitávunt fíppii, et locuti sunt nequitiam : iniquitatem in excélsō locuti sunt. Ps. Quam bonus Israel Deus. 62.

Aña Exúrge, Dómine , et júdica causam meam. Ps. It quid , Deus. 62.

¶ Deus meus , éripe me de manu peccatóris. ¶ Et de manu contra legem agéntis, et infqui.

Ex Tractátu sancti Augustini Episcopi super Psalmos.

Lectio iv. In Ps. 54. v. 4.

EXAUDI, Deus, oratiōnem meam, Et ne despéixeris deprecatiōnem meam : inténde mihi , et exáudi me. Satagéntis, solsciti , in tribulatiōne pósiti , verba sunt ista. Orat multa pátiens , de malo liberari desiderans. Superest ut videámus in quo malo sit : et cum dicere cōperit, ag noscámus ibi nos esse : ut , communicáta tribulatiōne, conjungámus oratiōnem. Contristátus sum , inquit , in exercitatiōne mea, et conturbátus sum. Ubi contristátus ? Ubi conturbátus ? in exercitatiōne mea , inquit. Hómines malos , quos pátitur , commemorátus est : eamdemque passiōnem malorum hóminum , exercitatiōnem suam dixit. Ne putéatis gratis esse malos in hoc mundo . et nihil boni de illis ágere Deum. Omnis malus aut ideo vivit , ut corrigatur : aut ideo vivit , ut per illum bonus exerceátur.

¶ Amícus meus osculi me trádidit signo : quem osculátus fuero , ipse est , tenéte eum :

hoc malum fecit signum , qui per osculum adimplévit homicidium : Infelix prætermisit præmium sanguinis , et in fine lâqueo se suspéndit . ^{V.} Bonum erat ei , si natus non fuisset homo ille . Infelix .

Lectio v.

UTINAM ergo qui nos modo exércent , convertántur , et nobiscum exerceantur ! tamen quādiu ita sunt , ut exerceant , non eos odérimus : quia in eo , quod malus est quis eórum , utrum usque in finem perseveratūrus sit , ignoramus . Et plerūque cum tibi videris odisse inimicum , fratrem odisti , et nescis . Diábolus , et ángeli ejus in Scriptúris sanctis manifestati sunt nobis , quod ad ignem ætérnum sint destinati . Ipsórum tantum desperanda est corrēctio , contra quos habémus occultam luctam : ad quam luctam nos armat Apóstolus , dicens : Nou est nobis collectatio aduersus carnem , et sanguinem : id est , non aduersus hómines , quos vidétis , sed aduersus príncipes , et potestates , et rectóres mundi , tenebrarum harum . Ne forte cum dixisset , mundi , intelligeres démones esse rectóres cœli , et terræ . Mundi dixit , tenebrarum harum : mundi dixit , amatórum mundi : mundi dixit , impiórum , et iniquórum : mundi dixit , de quo dicit Evangélium : Et mundus eum non cognovit .

R. Judas , mercátor péssimus , osculo pétuit Dóminum ; ille ut agnus innocens non negávit Ju-dæ osculum : * Denariórum número Christum Judæis trádidiit . ^{V.} Mélius illi erat , si natus non fuisset . Denariórum .

Lectio vi.

QUONIAM vidi iniquitatem , et contradictionem in civitate . Atténde glóriam crucis ipsius . Jam in fronte regum crux illa fixa est , cui inimici insultáverunt . Efféctus probávit virtutem : dómuit orbem , non ferro , sed ligno . Lignum crucis contumé-

lliis dignum visum est inimicis , et ante ipsum lignum stantes caput agitabant , et dicebant : Si Filius Dei est , descendat de cruce . Extendébat ille manus suas ad populum non credéntem , et contradicéntem . Si enim justus est , qui ex fide vivit , iniquus est , qui non habet fidem . Quod ergo hic ait , iniquitatem ; perfidiam intellíge . Vidébat ergo Dóminus in civitate iniquitatem , et contradictionem , et extendébat manus suas ad populum non credéntem , et contradicéntem : et tamen et ipsos expéctans dicebat : Pater , ignóscce illis , quia nésciuunt quid faciunt . ^{R.} Unus ex discípulis meis tradet me hódie : Vai illi , per quem tradar ego : * Mélius illi erat , si natus non fuisset . ^{V.} Qui intingit mecum manum in parópside , hic me traditúrus est in manus peccatórum . Mélius . Unus .

In tertio nocturno .

Aña . Dixi inquis : Nolite loqui aduersus Deum iniquitatem . ^{R.} Confitebimur tibi . 63 .

Aña . Terra trémuit . et quiévit , dum exúrgeret in judicio Deus . Ps . Notus in Judea Deus . 63 .

Aña . In die tribulatiōnis meæ Deum exquisivi manibus meis . Ps . Voce mea ad Dóminum . 64 . ^{V.} Exúrge , Dómine . ^{R.} El júdico causam meam .

De Epistola prima beati Pauli Apóstoli ad Corínthios .

Lectio vi . Cap . 41 . d

Hoc autem præcipio : non laudans , quod non in mélius , sed in deterius convenit . Primum quidem , convenientibus vobis in Ecclésiam , audio scis-suras esse inter vos , et ex parte credo . Nam opórtet et hæreses esse , ut et qui probáti sunt , maniféstii fiant in vobis . Convenientibus ergo vobis in unum , jam non est Dominicam cœnam manducare . Unusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducandum . Et alius qui-dem ésurit , álius autem ébrius

est Numquid domos non habé-
tis ad manducandum , et bibé-
dum ? aut Ecclésiam Dei con-
témnitis , et confunditis eos , qui
non habent ? Quid dicam vobis ?
Laudo vos ? in hoc non laudo.
¶ Eram quasi agnus innocens :
ductus sum ad immolandum , et
nesciébam : consilium fecérunt
inimici mei adversum me , di-
céntes : Venite , mittámus li-
gnum in panem ejus , et eradá-
mus eum de terra vivéntium.
¶ Omnes inimici mei adversum
me cogitabant mala mihi : ver-
bum iniquum mandavérunt ad-
versum me , dicéntes . Venite .

Lectio viii

Ego enim accépi a Dómino ,
quod et trádidi vobis , quó-
niā Dóminus Jesus , in qua
nocte tradebátur , accépit panem ,
et grátiás agens fregit , et dixit :
Accípite , et manducáte : hoc est
corpus meum , quod pro vobis
tradétur : hoc facite in meam
commemoratióne . Similiter et
cálicem , postquam coenavit ,
dicens : Hic calix novum testa-
mén tum est in meo sanguine .
Hoc facite quotiescumque bibé-
tis , in meam commemoratióne .
Quotiescumque enim manducá-
bitis panem hunc , et cálicem
bibétis : mortem Dómini annun-
tiabitis donec véniat .
¶ Una hora non potuistis vigi-
lare mecum , qui exhortabámini
mori pro me ? Vel Judam non
vidétis , quómodo non dormit ,
sed festínat trádere me Iudeis ?
¶ Quid dormítis ? súrgite , et
oráte , ne intrétis in tentatió-
ne . Vel Judam .

Lectio ix.

ITAQÜE quicúmque manducáve-
rit panem hunc , vel biberit
cálicem Dómini indigne : reus
erit Córporis , et Sanguinis Dó-
mini . Probet autem seipsum ho-
mo : et sic de pane illo edat ,
et de cálice bibat . Qui enim man-
ducácat , et bibit indigne , judicium
sibi manducácat , et bibit , non di-
júcans corpus Dómini . Ideo
inter vos multi infirmi , et im-

becíllés , et dórmiant multi .
Quod si nos metípsos dijudicaré-
mus , non útique judicarémur .
Dum judicámur autem , a Dó-
mino corrípimus , ut non cum
hoc mundo damnémur . Itaque ,
fratres mei , cum conveniatis ad
manducandum , sñvicem expe-
ctáte . Si quis ésurit , domi man-
dúcet : ut non in judecium con-
veniatis . Cetera autem , cum ré-
nero , dispónam .

I Seniores populi consilium se-
cérunt : * Ut Jesum dolo tené-
rent , et occíderent : cum glá-
diis , et fústibus exiérunt tam-
quam ad latrónem . ¶ Collegé-
runt Pontífices , et Pharisai
conclísum . Ut Jesum . Seniores .

Ad Laudes . Aña .

I Justificéris , Dómine , in ser-
mónibus tuis , et vincas cum
judicáris . Ps. Miserére mei . 42 .

2. Dóminus , tamquam ovis ad
victínam ductus est , et non
apéruit os suum . Ps. Dómine ,
refúgium . 68 .

3. Contritum est cor meum in
mídio mei , contremuérunt ómnia
ossa mea . Ps. Deus , Deus
meus . 14 .

4. Exhortátus es in virtute tua ,
et in refectione sancta tua , Dó-
mine . Canticus antémus Dómi-
no : glorióse . 68 .

5. Oblátus est , quia ipse voluit ,
et peccáta nostra ipse portavit .
Psal. Laudáte Dóminum de cœ-
iis . 43 .

Capitulum et Hymnus nou-
dicuntur .

¶ Homo pacis meæ , in quo spe-
rávi . ¶ Qui edébat panes meos ,
ampliávit adversum me sup-
plantatióne .

Ad Benedictus . Aña .
Tráditor autem dediteis signum ,
dicens : Quem osculátus súero ,
ipse est , tenéte eum .

Interim dum dicitur Canti-
cum Benedictus , extinctis prius
omnibus candelis in candelabro
triangulari , præter unam , quæ
posita est in summitate cande-
labri , extinguuntur paulatim
sex candelæ positaæ a principio

super Altare , ita ut in ultimo
versu extinguitur ultima can-
dela : similiter extinguntur
lampades , et luminaria per Ec-
clesiam . Cum repetitur Aña,
Triditor , accipitur suprema
candela ex candelabro , et abs-
conditur sub Altari in cornu
Epistolæ . Repetita Aña post
Benedictus , dicitur :

**V. Christus factus est pro nobis
obediens usque ad mortem.**

Secunda nocte additur , **Mor-
tem autem crucis**. Tertia nocte
additur . Propter quod et Deus
exaltavit illum , et dedit illi no-
men , quod est super omne no-
men .

Et sic dicitur etiam per omnes
horas diei .

Cum incipitur **V. Christus fa-
ctus est** , omnes genullectunt :
et eo finito , dicitur **Pater noster** ,
totum sub silentio : postea Ps.
Miserere mei , Deus . 42. aliquan-
tulum altius : quo finito , sine
Ursumus , dicitur simili voce .

Oratio .

Respice , quæsumus Dómine ,
R super hanc familiam tuam ,
pro qua Dóminus noster Jesus
Christus non dubitavit manibus
tradi nocentium , et crucis subre-
tormentum , sed Qui tecum .
dicitur sub silentio .

Finita Oratione , fit fragor et
strepitus aliquantulum : mox
profertur candela accensa de sub
Altari , et omnes surgunt . et
cum silentio discedunt .

AD HORAS .

Prima . Tertia , Sexta , et
Nona , dictis secreto **Pater no-
ster** , **Ave Marfa** , et ad Primam
Credo , absolute inchoantur a
Psalmis consuetis , qui ad Pri-
mam sunt , ut in Festis : qui-
bus finitis dicitur **V. Christus fa-
ctus est pro nobis** , etc. flexis
genibus : et dicitur secreto **Pa-
ter noster**. Psalm. **Miserere mei .**
Oratio . Respice , quæsumus , sicut
in Laudibus .

In hoc triduo non annuntia-
tur aliquid de Martyrologio , nec
licitur **P**reliosa .

AD VESPERAS .

Vesperæ , dicto secreto **Pater
noster** , **Ave Marfa** , inchoantur
absolute a prima Aña sine cantu:
Aña . **Calicem salutaris accipiam ,
et nomen Dómini invocabo .**
Psalmus 413.

Creditur , propter quod locutus
sum : * ego autem humilia-
tus sum nimis .

Ego dixi in excéssu meo : *
Omnis homo mendax .

Quid retríbuam Dómino , * pro
omnibus quæ retríbuit mihi ?

Calicem salutaris accipiam , * et
nomen Dómini invocabo .

Vota mea Dómino reddam co-
ram omni populo ejus : * pre-
tiiosa in conspectu Dómini mors
Sanctorum ejus .

Dómine , quia ego servus
tuus : * ego servus tuus , et filius
ancillæ tue .

Dirupisti vincula mea : * tibi sa-
cerificabo hostiam laudis , et no-
men Dómini invocabo .

Vota mea Dómino reddam in
conspectu omnis populi ejus : *
in atris domus Dómini , in mé-
dio tui , Jerúsalem .

Aña Calicem salutaris accipiam ,
et nomen Dómini invocabo .

Aña . Cum his , qui odérunt pa-
cem , eram pacificus : dum loqué-
bar illis , impugnabant me gratis .

Psalmus 419

Ad Dóminum cum tribuláre
clamávi : * et exaudívit me .
Dómine , libera animam meam a
labiis iniquis , * et a lingua
dolosa .

Quid detur tibi , aut quid appo-
natür tibi , * ad linguam dolosam ?

Sagittæ poténtis acutæ : * cum
carbónibus desolatóriis .

Ileu mihi , quia incolátus meus
prolongatus est : habitavi cum
habitantibus Cedar : * multum
incola fuit anima mea .

Cum his qui odérunt pacem ,
eram pacificus : * cum loquébar
illis , impugnabant me gratis .

Aña . Cum his , qui odérunt pa-
cem , eram pacificus : dum loqué-
bar illis , impugnabant me gratis .

Aña. Ab hominibus inquis libera me, Dómine.
Psalmus 459.

Eripe me, Dómine, ab homine malo : * a viro iniquo éripe me.
Qui cogitáverunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.
cuérunt linguas suas sicut serpentes : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custodi me, Dómine, de manu peccatóris ; * et ab hominibus inquis éripe me.

Qui cogitáverunt supplantare gressus meos : * abscondérunt supérbili láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Pixi Dómino : Deus meus es tu : * exaudi, Dómine, vocem deprecationis meæ.

Dómine, Dómine virtus salutis meæ : * obumbrásti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, a desiderio meo peccatóri : * cogitáverunt contra me, ne derelíquas me, ne forte exaltentur.

Caput circúitus eórum : * labor labiorum ipsorum opériet eos.

Vident super eos carbones , in ignem dejicies eos , * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injustum mala capient in interitu.

Cognoví quia faciet Dóminus iudicium inopis : * et vindictam pauperum.

Terúntamen justi confitebúntur nōmini tuo : * et habitabunt recti cum vultu tuo.

Aña. Ab hominibus inquis libera me, Dómine.

Aña. Custodi me a láqueo, quem statuérunt mihi , et a scandalis operántium iniquitátem.

Psalmus 440

DOMINE, clamávi ad te, exaudi me : * intende vocem meæ, cum clamávero ad te.

Dirigátur oratio mea sicut incésum in conspectu tuo : *

elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Tone, Dómine, custódiam ori meo : * et ostium circumstantiæ lábiis meis.

Non declines cor meum in verba malitia, * ad excusandas excusatíones in peccatis.

Num hominibus operántibus iniquitatem : * et non communicabo cum electis eorum.

Corripet me justus in misericordia, et increpabit me : * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Nóniam adhuc et oratio mea in beneplácitis eorum : * absórpti sunt juncti petra júdices eorum.

Audient verba mea quóniam potuerunt : * sicut crassitudo terræ erupta est super terram.

Pissipata sunt ossa nostra secus inférnum : * quia ad te, Dómine, Dómine, oculi mei : in te sperávi, non auferas animam meam.

Custodi me a láqueo, quem statuérunt mihi : * et a scandalis operántium iniquitatem.

Vident in retículo ejus peccatores : * singuláriter sum ego donec tránseam.

Aña. Custodi me a láqueo, quem statuérunt mihi , et a scandalis operántium iniquitatem.

Aña. Considerábam ad déxteram, et vidébam : et non erat qui cognosceret me.

Psalmus 441

Vox mea ad Dóminum clamaui : * voce mea ad Dóminum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam , * et tribulatióinem meam ante ipsum pronuntio.

In deficiendo ex me spiritum meum : * et tu cognovisti sémitas meas.

In via hac, qua ambulábam , * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram , et vidébam : * et non erat qui cognosceret me.

Ériit fuga a me , * et non est qui requirat animam meam.

Iumávi ad te, Dómine , * dixi :

Tu es spes mea, pôrtio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam;
* quia humiliatus sum nimis.

Libera me a persequentiibus me:
* quia confortati sunt super me.

duc e custodia animam meam ad confitendum nomini tuo : * me explicant justi, donec retribus mihi.

Aña. Considerabam ad dexteram, et vidébam, et non erat qui cognosceret me.

Capitulum, Hymnus, et y. non dicuntur in hoc triduo.

Ad Magnificat Aña.

Cœnântibus autem illis, accépit Jesus panem, et benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis.
v. Christus factus est, cum reliquis ut supra in Laud. 315.

Ad Completorium non dicitur Jube, domne, nec Lect. brev., neq; Adjutorium, neque Oratio Dominicæ, sed facta Confessione et Absolutione, incipitur a Ps., Cum invocarem: Dicitis Psalmis, dicitur Nunc dimíttis. Deinde v. Christus factus est, cum reliq., ut supra ad Laud. 315.

Sic terminantur omnes Horæ in hoc triduo, usque ad Vesperas Sabbati sancti.

FERIA VI. IN PARASCEVE.

Ad Matutinum.

In primo Nocturno.

Aña. Astiterunt reges terræ, et principes convenérunt in unum adversus Dóminum, et adversus Christum ejus. Ps. Quare fremuerunt gentes. 4.

Aña. Diviserunt sibi vestimenta mea : et super vestem meam misérunt sortem. Ps. Iesus, Deus meus, respice. 25.

Aña. Insurrexerunt in me testes infui, et mentita est iniqüitas sibi. Ps. Dóminus illuminatio. 34.

v. Diviserunt sibi vestimenta mea. It. Et super vestem meam misérunt sortem.

De Lamentatione Jeremias

Prophetae.

Lectio i. Cap. 2. c Heij.

COGITAVIT Dóminus dissipare murum filiae Sion : tetendit

funiculum suum, et non avérbit manum suam a perditione : luxisque antemurale, et murus pariter dissipatus est.

Teth. Defixa sunt in terra portæ ejus : perdidit, et contrivit vecies ejus, regem ejus, et principes ejus in gentibus : non est lex, et prophétæ ejus non inventarunt visionem a Dómino.

Jod. Sedérunt in terra, contigerunt senes filiiæ Sion : consperserunt cinere capita sua, accincti sunt ciliciis, abjecerunt in terram capita sua virgines Jerúsalem.

Capit. Defecérunt præ lacrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea : effusum est in terra jecur meum super contritione filiæ populi mei, cum desicerat pàrvulus, et lactens in platéis oppidi.

jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

R. Omnes amici mei dereliquerunt me, et prævaluérunt insidiantes mihi : tradidit me quem diligebam : Et terribilibus oculis plaga crudeli percutientes, aceto potabant me. v. Inter infimos projecerunt me, et non percérunt animæ meæ. Et.

Lectio ii. Iamei.

MATRIBUS suis dixerunt : Ubi est triticum, et vinum ? cum delicerent quasi vulnerati in platéis civitatis : cum exhalarent animas suas in sinu matrum suarum.

Megi. Cui comparabo te ? vel cui assimilabo te, filia Jerúsalem ? cui exæquabo te, et consolabor te, virgo filia Sion ? magna est enim velut mare contritio tua : quis medebitur tui ?

Nun. Prophétæ tui vidérunt tibi falsa, et stulta, nec aperiébant iniqüitatem tuam, ut te ad ponitentiam provocarent : vidérunt autem tibi assumptiones falsas, et ejectiones.

Sampci. Plauserunt super te manibus omnes transeundentes per viam : sibilaverunt, et moverunt caput suum super filiam Jerúsa-

lem : Hæccine est urbs, dicentes, perfæcti decoris, gaudium universæ terræ?

Jerusalem, Jerusalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

It. Vulum templi scissum est. * Et omnis terra trémuit : latro de cruce clamabat, dicens : Mémento mei, Dómine, dum vénéreris in regnum tuum. V. Petræ scissæ sunt, et monuménta aperta sunt, et multa cōp̄ora sanc̄torūm, qui dormierant, surrexerunt. Et.

Lectio iii. Cap. 3. Aleph

Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis ejus.

Aleph. Me minavít, et adduxit in tenebras, et non in lucem.

Aleph. Tantum in me verit, et convértit manum suam tota die.

Beth. Vetustam fecit pellem meam, et carnem meam, contrivit ossa mea.

Beth. Edificavit in gyro meo, et circumedit me felle, et labore.

Beth. In tenebris collocavit me, quasi mortuos sempiternos.

Ghimel. Circumadificavit adversum me, ut non egrēdiar : aggravavit cōpedem meum.

Ghimel. Sed et cum clamávero, et rogávero, exclusit orationem meam.

Ghimel. Conclúsit vias meas lapidibus quadris, sémitas meas subverit.

Jerusalem, Jerusalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

It. Vinea mea electa, ego te plantavi : * Quómodo convérsa es in amaritudinem, ut me crucifigeres, et Barabbam dimitteres? V. Sepivi te, et lápides elégi ex te, et edificavi turrim. Quómodo. Vinea mea.

In secundo nocturno.

Ana. Vim faciébant, qui querébant animam meam. Ps. Dómine, ne in furore tuo. 40.

Ana. Confundantur et revereantur, qui querunt animam meam, ut auferant eam. Ps. Expéctans expectavi. 43.

Ana. Alieni insurrexerunt in me,

et fortés quæsiérunt animam meam. Ps. Ieus, in nōmine. 18. V. Insurrexerunt in me testes iniqui. i. Et meūtita est iniquitas sibi.

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalms.

Lectio iv.

In Psalm. 63. ad vers. 2.

Protexisti me, Deus, a convéntu malignántium, a multitūdine operántium iniquitatem. Jam ipsum caput nostrum intueámur. Multi Mártyres tália passi sunt, sed nihil sic elucet, quómodo caput Mártyrum : ibi mélius intuémur, quod illi expérti sunt. Protéctus est a multitūdine malignántium, protegente se Deo, protegente carnem suam ipso Fílio, et hómine, quem gerébat : quia fílius hóminis est, et Fílius Dei est. Fílius Dei, propter formam Dei : fílius hóminis propter formam servi, habens in potestate pónere animam suam, et recipere eam. Quid ei potuérunt facere inimici? Occidérunt corpus, animam non occidérunt. Inténdite. Parum ergo erat, Dóminum hortari Mártyres verho, nisi firmaret exémplo.

i. Tamquam ad latrónem existis cum gládiis, et fústibus comprehéndere me : * Quotidie apud vos eram in templo docens, et non me tenuistis : et ecce flagellátum dúcitis ad crucifigéndum. V. Cumque injecíssent manus in Jésu, et tenuíssent eum, dixit ad eos. Quotidie.

Lectio v.

Nostris qui convéntus erat malignántium Judæorum, et quæ multitudo erat operántium iniquitatem. Quam iniquitatem? Quia voluérunt occidere Dóminum Jésum Christum. Tanta ópera bona, inquit, osténdi vobis : propter quod horum me vultis occidere? Pétulit omnes infirmos eorum, curávit omnes lánguidos eorum, prædicávit regnum cœlorum, non tacuit vitia eorum, ut ipsa pótius eis displicérent, non médicus, a quo sanabéntur. His

Omnibus curatiōnibus ejus ingrāti, tamquam multa febre phrenētici, insanientes in médicūm, qui vénērat curāre eos, ex cogitāvérunt consilium perdéndi eum: tamquam ibi volēentes probare, utruin vere homo sit, qui mori possit, an aliquid super hōmines sit, et mori se non permittat. Verbum ipsōrum agnoscimus in Sapiēntia Salomónis: Morte turpissima, inquietū, condemnémus eum. Interrogémus eum: erit enim respéctus in sermónibus illius. Si enim vere filius Dei est, liberet eum.

R. Ténebræ factæ sunt, dum crucifixissent Jesum Judæi: et circa horam nonam exclamavit Jesus voce magna: Deus meus, ut quid me dereliquisti? * Et inclinato cāpite emisit sp̄ritum. **V.** Exclamans Jesus voce magna ait: Pater, in manus tuas commēndo sp̄ritum meum. Et.

Lectio vij.

EXACUERUNT tamquam glādium linguas suas. Non dicant Judæi: Non occidimus Christum. Etenim propterea eum dedérunt jūdici Pilāto, ut quasi ipsi a morte ejus videréntur immunes. Nam cum dixisset eis Pilatus: Vos eum occidite, respondērunt: Nobis non licet occidere quemquam. Iniquitatem facinoris sui in jūdicem hōminem refūndere volebant: sed numquid Deum jūdicem fallēbant? Quod fecit Pilatus, in eo ipso quod fecit, aliquāntum pārticeps iuit: sed in comparatiōne illorum multo ipse innocētior. Institit enim quantum pōtuit, ut illum ex eōrum mānibus liberaret: nam propterea flagellātum prodūxit ad eos. Non persequéndo Dōminum flagellāvit, sed eōrum furōri satisfācere volens: ut vel sic jam mitēserent, et desinerent velle occidere, cum flagellātum vidērent. Fecit et hoc. At ubi perseveravérunt, nostis illum lavisse manus, et dixisse, quod ipse non fecisset, mundum se esse a morte illius.

Fecit tamen. Sed si reus, quia fecit vel invīstus: illi innocētes, qui coegerunt, ut saceret? Nullo modo. Sed ille dixit in eum sentētiām, et jussit eum crucifigi, et quasi ipse occidit: et vos, o Judæi, occidistis. Unde occidistis? Glādio linguae: acuistis enim linguaes vestras. Et quando percussistis, nisi quando clamāstis: Crucifige, crucifige?

R. Animam meam dilēctam trādidi in manus iniquōrum, et facta est mihi hærēditas mea sicut leo in silva: dedit contra me voces adversarius, dicens: Congrāmini, et properāte ad devorāndum illum: posuérunt me in deserto solitudinis, et lūxit super me omnis terra: * Quia non est invēntus, qui me agnoscet, et saceret bene. **V.** Insurrexerunt in me viri absque misericordia, et non pepercérunt animae meae. Quia. Animam.

In tertio nocturno.

Aña. Ab insurgētibus in me libera me, Dōmine, quia occupavérunt animam meam. Ps. Eripe me de inimicis meis. 64.

Aña. Longe secisti notos meos a me: trāditus sum, et non egrediebar. Ps. Dōmine Deus. 72.

Aña. Captabunt in animam justi, et sanguinem innocētēm condemnatib. Ps. Deus, ultiōnum Dōminus. 74.

V. Locuti sunt advēsum me lingua dolosa. **R.** Et sermōnibus dīi circumdedérunt me, et ex pugnavérunt me gratis!

De Epistola beati Pauli Apóstoli
ad Hebræos.

Lectio viii. Cap. 4. c et b.

FESTINEMUS ingredi in illam réquiem: ut ne in idsp̄sum quis incidat incredulitatis exēmplum. Vivus est enim sermo Dei, et effīcax, et penetrabilior omni glādio auct̄spiti: et perfīgens usque ad divisionem animae, ac sp̄ritus, compágum quoque, ac medullārum, et discrētor cogitatiōnum, et intentionum cordis. Et non est ulla creatura invisibilis in conspectu

eius: ómnia autem nuda et aperta sunt oculis ejus, ad quem nobis sermo. Habéntes ergo Pontificem magnum, qui penetravit cœlos, Jesum Filium Dei: te-neámus confessionem. Non enim habémus Pontificem, qui non possit cōpāti infirmitatibus nostris: tentatum autem per ómnia pro similitudine absque peccato. **i.** Tradidérunt me in manus impiórum, et inter iniquos projecterunt me, et non pepercérunt animæ meæ: congregati sunt adversuni me fortes: * Et sicut gigantes stetérunt contra me. **v.** Aliéni insurrexérunt adversum me, et fortes quæsiérunt animam meam.. Et.

Lectio viii.

ADEAMUS ergo cum fiducia ad thronum gratiæ: ut misericordiam consequámur, et gratiam inveniámus in auxilio opportuno. Omnis namque Póntifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis: qui condolere possit iis, qui ignorant, et errant: quóniam et ipse circundatus est infirmitate: et propterea debet, quemadmodum pro populo, ita etiam et pro se metipso offrere pro peccatis.

i. Jesum trádidit ímpius summis principib⁹ sacerdotum, et senioribus populi: * Petrus autem sequebatur eum a longe, ut vidéret finem. **v.** Adduxérunt autem eum ad Cálpham príncipem sacerdotum, ubi Scribe, et Pharisæi convenerant. Petrus.

Lectio ix.

Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocátur a Deo, tamquam Aaron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit, ut Póntifex fieret: sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum et in álio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisdech. Qui in diébus carnis sua preces, supplicationesque

ad eum, qui possit illum salvum facere a morte, cum clamor valido, et lacrymis obliterens, ex auditus est pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius Dei dídicit ex iis, quæ passus est obediéntiam: et consummatus factus est ómnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ appellatus a Deo Póntifex juxta ordinem Melchisdech. **v.** Caligavérunt oculi mei fletu meo: quia elongátus est me, qui consolabatur me. Videlicet omnes populi, * Si est dolor similis sicut dolor meus. **v.** vos omnes, qui transitis per viam, atténdite, et videte. **v.** Caligavérunt.

Ad Landes, Aña.

1. Próprio Filio suo non pepécit Deus, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Ps. Miserére. 42.
2. Anxiátus est super me spiritus meus, in me turbáatum est cor meum. Ps. Dómine, exáuctoratióne meam, auribus. 76.
3. Ait latro ad latróinem: No quidem digna factis recipimus hic autem quid fecit? Memént mei, Dómine, dum vénneris in regnum tuum. Ps. Deus, Deus meus. 44.
4. Cum conturbáta fúerit ánim mea, Dñe, misericordiæ membris. Capt. Dómine, audívi. 76.
5. Meménto mei, Dómine, dum vénneris in regnum tuum. Ps. Laudate Dóminum de cœlis. 41.
6. Collocávit me in obscuris. **v.** Sicut mórtuos sœculi.

Ad Benedictus, Aña. Posuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam: Jesus Nazarénus, Rex Judeórum. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem mortem autem crucis. **v.** noster, secreto. Ps. Miserére. 42.

Oratio.

Respice, quæsumus Dóminus super hanc familiam tuam pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit manib⁹ tradi nocéntium, et crucis suæ torméntum. Qui tecum vivi

Ad Vesp. Aña, et Psalmi præteriti diei dicuntur sine cantu.

Ad Magnificat, Aña.

Cum accepisset accutum, dixit: Consummatum est: et inclinato capite emisit spiritum.

V. Christus factus est, et alia ut supra in Laudibus.

SABBATO SANCTO.

Ad Matutinum.

In primo Nocturno.

Aña. In pace in idipsum dormiam et requiescam. Ps. Cum invocarem. 108.

Aña. Habitabit in tabernaculo tuo, requiescat in monte sancto tuo. Ps. Domine, quis habitabit. 8.

Aña. Caro mea requiescat in spe. Ps. Conserva me, Domine. 8.

V. In pace in idipsum. R. Dormiam, et requiescam.

De Lamentatione Jeremias Prophetae.

Lectio i. Cap. 5. c Heth.

Misericordia Domini quia non sumus consumpti: quia non defecerunt miserationes ejus.

Heth. Novi diluculo, multa est fides tua.

Heth. Pars mea Dominus, dixit anima mea: propterea expectabo eum.

Heth. Bonus est Dominus sperantibus in eum, animae querenti illum.

Heth. Bonum est prestolari cum silentio salutare Dei.

Teth. Bonum est viro, cum portaverit jugum ab adolescentia sua.

Jod. Sedebit solitarius, et tacabit: quia levavit super se.

Jod. Ponet in palvere os suum, si forte sit spes.

Jod. Dabit percutienti se maxillam, saturabitur opprobriis.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

¶. Sicut ovis ad occisionem ductus est, et dum male tractatur, non apertuit os suum: traditus est ad mortem, * Ut vivificaret populum suum. ¶.

Tradidit in mortem animam suam, et inter sceleratos reputatus est. Ut.

TOTUM.

Lectio ij. Cap. 4. Aleph.

Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum?

Beth. Filii Sion incliti, et amicti auro primo: quomodo reputati sunt in vasa teste, opus manuum siguli?

Gheimel. Sed et lamiae nudavarent mammam, lactaverunt catulos suos: filia populi mei crudelis, quasi struthio in deserto.

Daleth. Adhaesit lingua lactentis ad palatum ejus in siti: parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis.

He. Qui vescebantur voluptuose, interierunt in viis: qui nutritiabantur in croceis, amplexati sunt stercore.

Vau. Et major effecta est iniquitas filiae populi mei peccato Sodomorum, quae subversa est in momento, et non cepérunt in ea manus.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

¶. Jerusalem, surge, et exue te vestibus jucunditatis: induere cinere, et cilicio, * Quia in te occisus est Salvator Israel. ¶.

Deduc quasi torrentem lacrymas per diem et noctem, et non taceat pupilla oculi tui. Quia.

Incipit Oratio Jeremias

Prophetae.

Lectio iiij. Cap. 5.

RECORDARE, Domine, quid acciderit nobis: intuere, et respice opprobrium nostrum. Hereditas nostra versa est ad alienos: domus nostræ ad extraneos. Pupilli facti sumus absque patre, matres nostræ quasi viduae. Aquam nostram pecunia bibimus, ligna nostra pretio comparavimus. Cervicibus nostris minabamur, lassis non dabatur requies. Aegypto dedimus manum, et Assyriis, ut saturarémur pane. Patres nostri peccavérunt, et non sunt: et nos iniquitates eorum portavimus. Servi dominati sunt nostri: non fuit, qui

redimeret de manu eorum. In animabus nostris asserebamus panem nobis, a facie gladii in deserto. Pellis nostra, quasi cibanus, exusta est a facie tempestatum famis. Mulieres in Sion humiliaverunt, et virgines in civitatibus Iuda. Jerusalēm, Jerusalēm, convertere ad Dōminum Deum tuum.

R. Plange quasi virgo, plebs mea: ululate, pastores, in cinere, et cilio: * Quia venit dies Dōmini magna, et amara valde. V. Accingite vos, sacerdotes; et plānigte, ministri altaris, asp̄grite vos cincere. Quia. Plange.

In secundo Nocturno.

Aña. Elevāmini, portae aeternales, et introfibit Rex gloriæ. Ps. Dōmini est terra. 23.

Aña. Credo videre bona Dōmini in terra viventium. Ps. Dōminus illuminatio. 34.

Aña. Dōmine, abstraxisti ab inferis animam meam. Ps. Exaltabo te, Dōmine. 35.

V. Tu autem, Dōmine, miserere mei. R. Et resuscita me, et restribuam eis.

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalmos.

Lectio iv.

In Psalm. 63. vers. 7.

Acceder homo ad cor altum, et exaltabitur Deus. Illi dixerunt: Qui nos vidébit? Defecérunt scrutantes scrutatiōnes, consilia mala. Accéssit homo ad ipsa consilia, passus est se teneři ut homo. Non enim teneřitur nisi homo, aut videretur nisi homo, aut cæderetur nisi homo, aut crucifigeretur, aut moreretur nisi homo. Accéssit ergo homo ad illas omnes passiones, quæ in illo nihil valerent, nisi esset homo. Sed, si ille non esset homo, non liberaretur homo. Accessit homo ad cor altum, id est, cor secretum, objiciens aspergitibus humānis hōminem, servans intus Deum, celans formam Dei, in qua equalis est Patri, et offensans formam servi, qua minor est Patre.

R. Recéssit Pastor noster, fons aquæ vivæ, ad cujus tránsitum sol obscurátus est: * Nam et ille captus est, qui captivom tenébat primum hōminem: hōdīa portas mortis, et seras pāriter Salvātor noster disrūpīt. V. Destrúxit quidem claustra inféri, et subvértil potētias diaboli. Nam.

Lectio v.

Quo perduxérunt illas serutatiōnes suas, quiss perscrutantes defecérunt, ut étiam mórtuo Dōmino, et sepulcō, custodes pónerent ad sepulchrum? Dixerunt enim Pilāto: Seductor ille; hoc appellabatur nōmine Dōminus Jesus Christus, ad solātium servōrum suōrum, quando dicuntur seductōres. Ergo illi Pilāto: Seductor ille, suquinnt, dixit adhuc vivens: Post tres dies resūgam. Jube staque custodiri sepulchrum usque in diem tertium, ne forte véniant discipuli ejus, et furēntur eum, et dicant plebi, Surrexit a mórtuis: et erit novissimus error peior priore. Ait illis Pilātus: Habétis custodiā, ite, custodīs sicut scitis. Illi autem abeūntes, muniérunt sepulchrum, signantes lāpidem cum custodibus.

R. O vos omnes, qui transitis per viam, attēndite et videte, * Si est dolor sīmilis sicut dolor meus. V. Attēndite, univēsi populi, et videte dolorem meum. Si est.

Lectio vi.

Posuerunt custodes milites ad sepulchrum. Concūssa terra, Dōminus resurréxit: miracula facta sunt tālia circa sepulchrum, ut et ipsi milites, qui custodes advenerant, testes fierent, si vellent vera nuntiare. Sed avaritia illa, quæ captivavit discipulum cōmitem Christi, captivavit et militem custodem sepulchri. Damus, suquinnt, vobis pecúniam: et dicite, quia vobis dormientibus venerunt discipuli ejus, et abstulerunt eum.

Vere defecérunt scrutantes scrutationes. Quid est quod dixisti, o infelix astutia? Tantumne déseris lucem consilii pietatis, et in profunda versutiæ demergeris, ut hoc dicas: Dicite, quia vobis dormientibus venerunt discipuli ejus, et abstulerunt eum? Dominiétes testes adhibes: vere tu ipse obdormisti, qui scrutando taliæ defecisti.

Il. Ecce quomodo móritur justus, et nemo pércepit corde! et viri justi tolluntur, et nemo considerat: a facie iniquitatis sublatus est justus: * Et erit in pace memória ejus. Tamquam agnus coram tondente se obmútuit, et non apéruit os suum: de angustia, et de judicio sublatuſtis est. Et. Ecce quomodo.

In tertio Nocturno.

Aña. Deus adjuvat me, et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Ps. Deus, in nōmine tuo. 48.

Aña. In pace factus est locus ejus, et in Sion habitatio ejus.

Ps. Notus in Judæa Deus. 63.

Aña. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mórtuos liber.

Ps. Dómine Deus salátiſ. 72.

Y. In pace factus est locus ejus.

R. Et in Sion habitatio ejus.

De Epistola beati Pauli Apóstoli ad Hebreos.

Lectio vii. Cap. 9. c

Christus assistens Póntis sex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis: neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per pròprium sanguinem introiit semel in Sancta, æterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulus aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviendum Deo viventi?

Il. Astiterunt reges terræ, et

principes convenérunt in unum

* Adversus Dóminum, et adversus Christum ejus. Quare freuerunt gentes, et populi meditati sunt inánia? Adversus.

Lectio viii.

Et ideo novi testamenti mediator est: ut, morte intercedente, in redemptionem eárum prævaricationum, quæ erant sub prióri testamento, reprobationem accípiant, qui vocati sunt, æternæ hereditatis. Ubi enim testaméntum est, mors necesse est intercedat testatóris. Testaméntum enim in mórtuis confirmátum est: alióquin nondum valet dum vivit qui testans est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.

R. Estimátus sum cum descendéntibus in lacum. * Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mórtuos liber. Posuérunt me in lacu inferiori, in tenebris, et in umbra mortis. Factus.

Lectio ix.

Lero enim omni mandato legis a Moyse universo pópulo: accípiens sanguinem vitulorum, et hircorum, cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem pópulum aspersit, dicens: Hic sanguis testaménti, quod mandávit ad vos Deus. Etiam tabernaculum, et omnia vasa ministérii sanguine similiiter aspersit. Et omnia pene in sanguine secundum legem mundantur: et sine sanguinis effusione non fit remissio.

R. Sepulto Dómino, signatum est monuméntum, volventes lapidem ad ostium monuménti: * Ponéntes milites, qui custodirent illum. Accedentes principes sacerdotum ad Pilátum, petierunt illum. Ponéntes. Se-púlto.

Ad Laudes, Aña.

1. O mors, ero mors tua, mors tuus ero, inférne. Psalm. Miserere. 42.

2. Plangent eum quasi unigénum, quia innocens Dóminus occisus est. Ps. Júdica me. 50.
3. Atténdite, uníversi populi, et vidéte dolorem meum. Psalm. Deus, Deus meus. 44.

4. A porta ínteri érue, Dómine, animam meam. Canticum. Ego dixi. 51.

5. O vos omnes, qui transitis per viam, atténdite et vidéte, si est dolor sicut dolor meus. Ps. Laudate Dóminum de cœlis. 45. ¶ Caro mea requiéscet in spe. R. Et non dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Ad Benedictus, Aña.

Mulieres sedentes ad monuméntum lamentabantur, flentes Dóminum.

¶ Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis: propter quod et Deus exaltavit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Pater noster, secreto. Psalm. Miserere. 42.

Oratio.

Respice, quæsumus Dómine, super hanc familiam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et crucis subfere torméntum. Qui tecum.

Et sic dicitur usque ad Nonam.

Dicitis Horis ut supra. 515. dicitur Missa ut in Ordinario: et facta Communione Sacerdotis, statim pro Vesperis dicitur Aña. Alleluia, alleluia, alleluia.

Ps. Iaudate Dóminum, omnes gentes. 92. Et in fine Glória Patri. Sicut erat.

Et repetitur Aña. Alleluia, alleluia, alleluia.

Cap. Hym. et ¶. non dicuntur.

Ad Magnificat, Aña.

Vespere autem Sábbati, quæ lucescit in prima Sábbati, venit Maria Magdaléne, et altera María videre sepulchrum, alleluia.

Canticum. **Magnificat.** 91. cum Glória Patri. Et repetitur Aña. Vespere autem Sábbati. Deinde Sacerdos dicit, **Dóminus vobiscum.**

Orémus. Oratio.

Spiritu nobis, Dómine, tuae charitatis infunde: ut quos sacramentis Paschálibus satiasti, tua facias pietate concordes. Per Dóminum. In unitate ejusdem Spiritus.

Deinde, Dóminus vobiscum.

Postea Diaconus dicit, te missa est, alleluia, alleluia. R. Deo grátias, alleluia, alleluia.

Extra Chorum, dicto Pater noster, et Ave María, Vespera inchoantur absolute ab Aña. Alleluia, cum reliquis, ut supra, et loco, Ite missa est, allel., allel., dicitur ¶. Benedicamus Dómino, alleluia, alleluia. R. Deo grátias, alleluia, alleluia.

Deinde additur Pater noster, et nihil aliud.

Ad Completorium.

Jube, domne. Lectio brevis, Fratres: Sóbrii estote. ¶. Adiutorium nostrum. Pater noster, et facta Confessione et Absolutione, dicitur ¶. Converte nos, Deus. ¶. Deus, in adjutórium Glória Patri, et amplius non dicitur Iaüs tibi, Dómine, Rex etérnæ glóriæ; sed ejus loco deinceps dicitur Alleluia.

Deinde sine Aña dicuntur Psalmi consueti. Hymnus, Capitulum, et R. br. non dicuntur.

Ad Nunc dimittis, Aña. Vespere autem Sábbati, ut supra in Vesperis, quæ dicitur ad modum semiduplicis.

Oratio. Visita, quæsumus Dómine, et reliqua ut in fine Completorii. 407.

In fine Aña. Regína cœli, ut in Psalterio. 408.

Et non flectuntur genua toto tempore Paschali.

DOMINICA

RESURRECTIONIS.

AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave Maria. Credo.
†. Dómine, lábia mea apéries.
Deus, in adjutórium. Glória Pa-
tri. Alleluia.

Invitat. Surrexit Dóminus
vere, * Alleluia. Ps. Venite. 1.

Hymni, et Capitula non di-
cuntur in aliqua litorarum, usque
ad Vesperas Sabbati in Albis,
nec Versiculi, nisi in Nocturno.

Ad Nocturnum, Aña.

Ego sum qui sum, * et consí-
lium meum non est cum ímpiis,
sed in lege Dómini volúntas mea
est, alleluia.

Psalmus 1

B EATUS vir, qui non abiit in
peccatórum non stetit, * et in via
cáthedra pestiléntiae non sedit :
sed in lege Dómini volúntas
ejus, * et in lege ejus meditábi-
tur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod
plantátum est secus decúrsus
aquárum, * quod fructum suum
dabit in tempore suo.

Et sólium ejus non défluet : *
et ómnia quæcumque faciet,
prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed
tamquam pulvis, quem prójicit
ventus a facie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in ju-
dicio : * neque peccatóres in
concilio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam
justórum : * et iter ímpiorum
persbit.

Aña. Ego sum qui sum, et consí-
lium meum non est cum ímpiis,
sed in lege Dómini volúntas mea
est, alleluia.

Aña. Postulávi * Patrem meum,
allelúia : dedit mihi gentes, al-
leluia, in hæreditátem, alleluia.

Psalmus 2

Q UARE fremuérunt gentes : *
et pópuli meditáti sunt iná-
nia ?

Astíterunt reges terræ, et prín-
cipes convenérunt in unum, *
adversus Dóminum, et adversus
Christum ejus.

Dirumpamus víncula eórum : *
et projiciámus a nobis jugum
ipsórum.

Qui habitat in cœlis, irridébit
eos : * et Dñus subsannabit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua,
* et in furóre suo conturbabit
eos.

Ego autem constitútus sum Rex
ab eo super Sion, montem sanctum
ejus, * prædicans præcè-
ptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Filius
meus es tu, ego hodie génuí te.

Postula a me, et dabo tibi gentes
hæreditátem tuam, * et posses-
sionem tuam térmilos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et
tamquam vas figuli confringes
eos.

Et nunc, reges, intelligite : *
eridimini, qui judicátes terram.
Servité Dómino in timore : * et
exultáte ei cum tremore.

Apprehéndite disciplinam, ne-
quando irascáatur Dóminus : *
et percádis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus,
* báti omnes, qui confidunt
in eo.

Aña. Postulávi Patrem meum, al-
leluia : dedit mihi gentes, alle-
luia, in hæreditátem, alleluia.

Aña. Ego dormívi, * et somnum cepi : et exurréxi, quóniam Dóminus suscépit me, allelúia, allelúia.

Psalmus 3.

DÓMINUS, quid multiplicáti sunt,
qui tribulant me? * multi
insúrgunt adversum me.

Muli dicunt ánimæ meæ: * Non
est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor
meus es, * glória mea, et
exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi:
* et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum:
* et exurréxi, quia Dóminus
suscépit me.

Non timébo mília pôpuli cir-
cumdântis me: * exúrge, Dómi-
ne, salvum me fac, Deus meus.
Quóniam tu percussisti omnes
adversántes mihi sine causa: *
dentes peccatórum contrívisti.
Dómini est salus: * et super pô-
pulum tuum benedictio tua.

Aña. Ego dormívi, et somnum
cepi: et exurréxi, quóniam Dó-
minus suscépit me, allelúia,
allelúia.

V. Surréxit Dóminus de sepúl-
chro, allelúia. R. Qui pro nobis
pepédit in ligno, allelúia.
Pater noster. Absolutio. Exaudi, Dómine. V. Jube, domne, benedíscere. Bened. Evangéllica léctio.
Léctio sancti Evangélii secún-
dum Marcum.

Lectio 1. Cap. 16.

In illo tempore: María Magda-
léne, et María Jacóbi, et Salóme
emérunt arómata, ut ve-
niéntes úngerent Jesum. Et ré-
liqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 21. in Evangelia.

Audistis, fratres charíssimi,
quod sanctæ mulieres, quæ
Dóminum fuerant secútæ, cum
aromátilibus ad monuméntum ve-
nérunt, et ei, quem vivéntem
diléxerant, étiam mórtuo, stú-
dio humanitatis obsequúntur.
Sed res gesta aliquid in sancta
Ecclésia signat geréndum. Sic

quippe necéssè est ut audiamus
quæ facta sunt, quâtenus cogi-
témus étiam, quæ nobis sint ex
eórum imitatiōne facienda. Et
nos ergo in eum, qui est mó-
tuus, credéntes, si odore vir-
tútum referti, cum opiniōne bo-
norum óperum Dóminum quæ-
rimus, ad monuméntum profecto
illis cum aromátilibus venimus.
Illæ autem mulieres Angelos vi-
dent, quæ cum aromátilibus ve-
nérunt, quia videlicet illæ men-
tes supérnos cives aspiciunt,
quæ cum virtútum odóribus ad
Dóminum per sancta desidéria
proficiscuntur. Tu autem, Dó-
mine.

R. Angelus Dómini descéndit de
cœlo, et accédens revólvit lápi-
dem, et super eum sedít, et
dixit mulierib⁹: * Nolite ti-
mère: scio enim quia crucifi-
xum quæritis: jam surréxit:
veníte, et vidéte locum, ubi
pósitus erat Dóminus, allelúia.

V. Et introéentes in monumé-
ntum, vidérunt juvénem sedé-
tem in dextris, coopértum stola
cándida, et obstupuérunt: qui
dixit illis. Nolste. Glória Patri.
Et repetitur R. Angelus Dómini,
usque ad V. Deinde dicitur V.
Jube, domne, benedíscere. Bened.
Divínū auxiliū.

Lectio ij.

NO TANDUM vero nobis est,
quidnam sit, quod in dextris
sedére Angelus cérrit. Quid
namque per sinistram, nisi vita
præsens: quid vero per déxte-
ram, nisi perpétua vita designá-
tur? Unde in Canticis Canticó-
rum scriptum est: Lœva ejus
sub cápite meo, et déxtera illius
amplexabitur me. Quia ergo R.
démptor noster jam præséntis
vitæ corruptiōnem transferat:
recte Angelus, qui nuntiáre per-
énnem ejus vitam vénérat, in
déxtera sedébat. Qui stola cán-
dida coopértus appáruit: quia
festivitatis nostræ gáudia nun-
tiávit. Candor étenim vestis splen-
dórem nostræ denuntiat solemni-
tatis. Nostræ dicámus, an suæ?

Sed ut fateámur vérius , et suæ dicámus , et nostræ. Illa quippe Redemptoris nostri resurrectio et nostra festivitas fuit , quia nos ad immortalitatem redixit : et Angelorum festivitas exiit , quia nos revocando ad cœlestia , eorum númerum implévit .
N. Cum transisset sabbatum , María Magdaléne , et María Jacóbi , et Salóme emerunt arómatæ , * Ut venientes uingerent Jésum , alleluia , alleluia . ¶ Et valde mane una sabbatorum véniant ad monuméntum , orto jam sole . Ut. Glória Patri. Ut.
V. Jube , domne , benedicere . Bened. Ad societatem .

Lectio ii.

In sua ergo , ac nostra festivitate Angelus in albis vestibus apparuit : quia dum nos per resurrectionem Dominicam ad superna reducimur , cœlestis patriæ damna reparantur . Sed quid ad venientes féminas affat , audiamus . Nolite expavescere . Ac si aperte dicat : Paveant illi , qui non amant adventum supernorum cœlium : pertimescant , qui carnalibus desideriis pressi , ad eorum se societatem pertingere posse despérant . Vos autem cur pertimescitis , quæ vestros concives videtis ? Unde et Matthæus Angelum apparuisse describens , ait : Erat aspèctus ejus sicut fulgor , et vestimenta ejus sicut nix . In fulgore étenim terror timoris est , in nive autem blan- diméntum candoris .

Post tertiam Lecturem dicitur **Te eum laudámus.** 15.

Ad Laudes. Aña.

1. Angelus autem Dómini * descendit de cœlo , et accédens revolvit lapidem , et sedebat super eum , alleluia , alleluia . Ps. 16minus regnavit , cum reliq. 14.
2. Et ecce terrénótus * factus est magnus : Angelus enim Dómini descendit de cœlo , alleluia .
3. Erat autem * aspèctus ejus sicut fulgor , vestimenta autem ejus sicut nix , alleluia , alleluia .
4. Præ timore autem ejus * ex-

terrii sunt custódes , et facti sunt velut mórtui , alleluia .
3. Respóndens autem Angelus , * dixit mulieribus : Nolite timere ; scio enim quod Jésu quæratis , alleluia .

Capitulum , Hymnus , et ¶ non dicuntur , sed eorum loco Aña . Hæc dies , quam fecit Dóminus : exultémus , et latémur in ea .

Ad Benedictus . Aña . Et valde mane una Sabbathorum véniant ad monuméntum , orto jam sole , alleluia .

Oratio .

Dux , qui hodiéra die per Unigenitum tuum æternitatis nobis éditum , devicta morte , reserasti ; vota nostra , quæ præveniendo aspiras , étiam adjuvando proséquere . Per eundem Dóminum .

¶ Dóminus vobiscum . ¶ Et cum spiritu tuo . ¶ Benedicámus Dómino , alleluia , alleluia . ¶ Deo grátias , alleluia , alleluia .

Sic dicitur in Vesperis et Laudibus tantum , usque ad Vesperas Sabbathi in Albis exclusive .

Ad Primam , Tertiam , Sextam , et Nonam post Deus , in adjutorium , et Glória Patri , dicuntur Psalmi consueti : ad Primam tamen , ut in Festis , scilicet Deus , in nomine . Beati immaculati , et retrubue , quibus finitis , dicitur Aña . Hæc dies . Postea Oratio , quæ ad Primam dicitur , ut in Psal. Dómine Deus omnipotens . 22. Pretiósa , cum reliq. et ad Absolut. Capit. Lect. br. Si consurrexistis , ut in Psalt. 25. Ad alias autem Horas , post Añam , Hæc dies , dicitur Oratio . quæ ponitur in Laud .

Ad Vespertas . Aña Angelus auctem , cum reliquis de Laudibus , et Psal. Dixit Dóminus , cum reliquis de Dominicâ . 89. Et sic dicitur usque ad Vespertas Sabbathi . Postea Aña . Hæc dies .

Ad Magnificat . Aña . Et respiciéntes vidérunt revolutum lapidem : erat quippe magnus valde , alleluia .

Ad Completor. dicto **Y.** Jube, domne. Fratres : Sóbrii. **Y.** Adjutórium. Pater noster, et facta Confessione et Absolut. post **Y.** Convérite nos, Deus. **Y.** Deus, in adjutórium. Glória Patri. Alleluia. dicuntur Psalmi consueti, quibus finitis dicitur Alleluia, alleldia, alleluia, alleluia.

Deinde Canticum Simeonis. Nunc dimíttis. 106. Postea Aña. Ilæc dies, et Oratio. Visita. 107.

Prædictus modus Horarum servatur usque ad Vesperas Sabati in Albis.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum, Invitat. Añæ, et Psalmi ad Nocturnum, et Laudes dicuntur ut supra in die Paschæ per totam Octavam.

Y. Surrexit Dóminus de sepúlchro, alleluia. **R.** Qui pro nobis pepéndit in ligno, alleluia. Pater noster. Absolutio. Exaudi, Dómine. Bened. Evangélica lécio.

Lécio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lécio j. Cap. 24. b

In illo tempore : Duo ex discipulis Iesu ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Ierúsalem, nōmine Emmaus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 23. in Evangelia.

Audistis, fratres charissimi, quia duobus discipulis ambulantibus in via, non quidem credentibus, sed tamen de se loquentibus, Dóminus appáruit : sed eis spéciem, quam recognoscerent, non osténdit. Hoc ergo egit foris Dóminus in oculis cérporis, quod apud ipsos agebatur intus in oculis cordis. Ipsi namque apud semetipsos intus et amabant, et dubitabant : eis autem Dóminus foris et præsens áderat, et quis esset non ostendebat. De se ergo loquentibus præsentiam exhibuit : sed de se dubitantibus cognitionis suæ spéciem abscondit.

R. Marfa Magdaléne, et altera María ibant diluculo ad monuméntum : * Jesum, quem quæ-

ritis, non est hic, surrexit sicut locutus est, præcedet vos in Galilæam, ibi eum vidébitis, alleluia, alleluia. **Y.** Et valde mane una Sabbatórum vénient ad monuméntum, orto jam sole : et introeúntes vidérunt júvenem sedéntem in dextris, qui dixit illis. Jesum. Bened. Divinum auxilium.

Lectio ij.

Venba quidem contulit, duríam intellectus increpávit, sacrae Scripturæ mystéria, quae de seipso erant, spéravit, et tamen quia adhuc in eorum códibns peregrinus erat a fide, se ire lóngius finxit. Fingere namque, compónere díscimus : unde et compositores luti, figulos vocámus. Nihil ergo simplex Véritas per duplicitatem fecit : sed talem se eis exhibuit in corpore, qualis apud illos erat in mente. Probandi autem erant, si hi, qui eum etsi needum ut Deum diligenter, salutem ut peregrinum amare potuissent.

R. Surrexit pastor bonus, qui animam suam pósuit pro óvibns suis, et pro grege suo mori dignátus est : * Alleluia, alleldia, alleluia. **Etenim** Pascha nostrum immolátus est Christus. Alleluia. Glória Patri. Alleldia. Benedictio. Ad societatem.

Lectio iiij.

Sed quia esse extranei a charitate non pôterant hi, cum quibus Véritas gradiebatur : eum ad hospitium quasi peregrinum vocant. Cur autem díscimus, vocant, cum illic scriptum sit : Et coegérunt eum ? Ex quo nimírum exemplo colligitur, quia peregrini ad hospitium non solum invitandi sunt, sed etiam trahéndi. Mensam igitur ponunt, panes cibosque offérunt : et Deum, quem in Scripturæ sacrae expositione non cognoverant, in panis fractiōne cognoscunt. Audiéndo ergo præcepta Dei illuminati non sunt, faciendo illuminati sunt ; quia scriptum est : Non auditores le-

gis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur. Quisquis ergo vult auditus intelligere, festinet ea, quae jam audiit potuit, opere implere. Ecce Dominus non est cognitus dum loqueretur, et dignatus est cognosci dum pascitur.

Ie Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aha.

Jesus junxit se discipulis suis in via, et ibat cum illis : oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoscerent : et increpavit eos, dicens : O stulti, et tardi corde ad credendum in his, quae locuti sunt Prophetae ! alleluia.

Oratio.

Dies qui, solemnitate paschali, mundo remedia contulisti : populum tuum, quæsumus, cœlesti dono proséquere; ut et perfectam libertatem consequi merearum, et ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum.

Ad Magnificat, Aha.

Qui sunt hi sermones, quos confertis ad fruicem ambulantes, et estis tristes ? alleluia.

FERIA TERTIA.

¶ Surréxit Dominus vere, alleluia. ¶ Et appáruit Simóni, alleluia. Pater noster. Absolutio. Ipsiis pietas. Bened. Evangéllica lectio.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio i. Cap. 24. f

In illo tempore : Stetit Jesus in medio discipulorum, et dicit eis : Pax vobis : ego sum, nolite timere. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

L. 10. Com. in Luc. c. 24. ante fin.

Minus, quo modo se natura corpórea per impenetrabile corpus infuderit invisibili aditu, visibili conspectu ; tangi facilis, difficilis aestimari. Dénique conurbati discípuli aestimabant se spiritum videre. Et ideo Dominus, ut spéciem nobis resurrectionis osténderet, Palpate, inquit, et videte, quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere. Non ergo

per incorpóream natúram, sed per resurrectionis qualitatem, impervia nra clausa penetravit. Nam quod tangitur, corpus est : quod palpatur, corpus est.

¶ Virtute magna reddébant Apóstoli * Testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri, alleluia, alleluia. ¶ Repléti quidem Spiritu sancto loquebantur eum fiducia verbum Dei. Testimonium. BenDivinum auxilium.

Lectio ii.

In corpore autem resurgémus. Seminátur enim corpus animalé, surgit corpus spiritale : sed illud subtilius, hoc crassius, ultipte adhuc terréne labis qualitaté concréatum. Nam quomodo non corpus, in quo manébant insignia vulnerum, vestigia cicatricum, quae Dominus palpanda obtulit ? In quo non solum fidem firmat, sed etiam devotionem ácuit. quod vulnera suscépta pro nobis cælo insérre maliuit, abholere noluit, ut Deo Patri nostræ prætia libertatis osténderet. Talem sibi Pater ad déxteram locat, trophæum nostræ salutis ampléctens : tales illic Mártyres nobis cicatris suæ corona monstrávit.

¶ De ore prudéntis procédit mel, alleluia : dulcedo mellis est sub lingua ejus, alleluia. * Favus distillans labia ejus, alleluia, alleluia. ¶ Sapientia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermone oris illius. Favus. Glória Patri. Favus. Bened. Ad societatem.

Lectio iii.

Et quóniam sermo huc noster evásit, considerémus qua grátia secundum Joánnem crediderint Apóstoli, qui gavisi sunt ; secundum Lucam quasi incréduli redarguántur : ibi Sp̄ritum sanctum accéperint, hic sedére in civitáte jubeantur, quoadusque induántur virtute ex alto. Et vidétur mihi ille quasi Apóstolus majóra, et altiora te ligisse, hic sequéntia, et humánis próxima : hic histórico usus

circuitu , ille compendio : quia et de illo dubitari non potest , qui testimoniūm p̄erhibet de iis , quibus ipse int̄erfuit , et verum est testimoniūm ejus , et ab hoc quoque , qui Evangelista esse m̄eruit , vel negligētiā , vel mendacii suspicōnem æquum est propulsāri . Et ideo verum putāmus utrūmq; , non sententiārum varietatē , nec personarū diversitatē distinctum . Nam elsi primo Lucas eos non credidisse dicat , p̄ostea tamen credidisse demōnstrat : et si prima considerēmus , contraria sunt : si sequentia , certum est convenire .

¶ Deum laudamus . 43.

Ad Benedictus , Aña.

Stetit Jesus in medio discipulōrum suōrum , et dixit eis : Pax vobis , alleluia , alleluia .

Oratio .

Deus , qui Ecclēsiā tuām novo semper fōtu multiplicas : concēde famulis tuis ; ut sacramēntū vivēndo tēneant , quod fide percepérunt . Per Dōminūm .

Ad Magnificat . Aña.

Videte manus meas , et pedes meos , quia ego ipse sum , alleluia , alleluia .

FERIA QUARTA .

¶ Gavisi sunt discipuli , alleluia . ¶ Viso Dōmino , alleluia . later poster . Absolutio . A vinculis . Bened . Evangēlica lectio .

Lectio sancti Evangēlii secundum Joānnem .

Lectio j . Cap . 21 .

In illo tempore : Manifestāvit I se iterum Jesus discipulis ad mare Tiberiadis . Manifestāvit autem sic : Erant simul Simon Petrus , et Thomas , qui dicitur Didymus . Et reliqua .

Homilia sancti Gregorii Papæ .

Homilia 24. in Evangelia .

Lectio sancti Evangēlii , quæ modo in auribus vestris lecta est , fratres mei , quæstionē animūm pulsat , sed pulsationē sua vim discretiōnis indicat . Quæri étenim potest , cur Petrus , qui p̄iscator ante conversionem fuit , post conversionem ad p̄iscatiōnē

rédiit : et cum Véritas dicat : Ne nō mittens manū suā ad aratrum , et aspiciens retro , aptus est regno Dei : cur rep̄etiit quod dereliquit ? Sed si virtus discretionis inspicitur , c̄tius videtur : quia nim̄frum negōtium , quod ante conversionem sine peccato extitit , hoc etiam post conversionem rep̄etere culpa non fuit .

¶ Ecce vicit leo de tribu Juda , radix David , aperire librum , et solvere septem signacula ejus .

* Alleluia , alleluia , alleluia .

¶ Dignus est Agnus , qui occisus est , accipere virtutem , et divinitatem , et sapientiam , et fortitudinem , et honorem , et gloriām , et benedictionem . Alleluia , alleluia , alleluia . Bened . Divinū auxilium .

Lectio ij .

Nam p̄iscatōrem Petrum , Matthæum vero telonearium sci- mus , et post conversionem suam ad p̄iscatiōnem Petrus rédiit . Matthæus vero ad telone negōtium non resedit : quia aliud est victimum por p̄iscatiōnem quærere , aliud autem telone lucris pecúnias augere . Num enim pleraque negōtia , quæ sine peccatis exhiberi aut vix , au nullatenus possunt . Quæ ergo ad peccatum implicant , ad hanc necesse est , ut post conversionem animus non recurrat .

¶ Ego sum vītis vera , et vos p̄almites : * Qui manet in me et ego in eo , hic fert fructum multum , alleluia , alleluia . ¶ Sicut dilēxit me Pater , et ego dilēxi vos . Qui . Jōria Patri . Qui . Bened . Ad societatem .

Lectio iii .

Queri etiam potest , cur disce pulis in mari laborantibus post resurrectionem suan Dōminus in littore stetit , quante resurrectionem suam co ram discipulis in flūctibus maris ambulavit . Cujus rei ratio cognoscitur , si ipsa , que tunc inerat , causa pensetur . Quid enim mare , nisi præsen saculum signal , quod se ea

Suum tumultibus, et undis vite corruptibilis illudit? Quid per soliditatem littoris, nisi illa perpetuitas quietis aeternæ figuratur? quia ergo discipuli adhuc fluctibus mortalis vite snerant, in mari laborabant. Quia autem Redemptor noster jam corruptionem carnis exceperat, post resurrectionem suam in littore stabat.

Te Deum laudamus. 15.

Ad Benedictus. Aña.

Mittite in dexteram * navigirete, et invenietis, alleluia.

Oratio.

Deus, qui nos resurrectionis dominice annua solemnitate laetificas: concéde propitiis; ut per temporalia festa, quæ agimus, pervenire ad gaudia aeterna mereamur. Per eundem Dominum.

Ad Magnificat. Aña.

Dixit Jesus * discipulis suis: Afferte de piscibus, quos previdistis nunc. Ascendit autem Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum magnis piscibus, alleluia.

FERIA QUINTA.

* Surrerexit Dominus de sepulcro, alleluia. R. Qui pro nobis pependit in ligno, alleluia. Ihesus noster. Absolutio Exaudi, Domine. Ben. Evangelica lectio. Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio 1. Cap. 20. c

In illo tempore: Maria stabat ad monuméntum foris, plorans. Dum ergo fleret, inclinavit se, et prospexit in monuméntum: et vidi duos Angelos in albis, sedentes. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 25. in Evangelia.

MARIA Magdalene, quæ fuerat in civitate peccatrix, amando veritatem, lavit lacrymis maculas criminis, et vox Veritatis impletur, qua dicitur: Dimissa sunt ei peccata multa, quia dilexit multum. Quæ enim prius frigida peccando remanerat, postmodum amando fortiter ar-

débat. Nam postquam venit ad monuméntum, ibique corpus Dominicum non invénit, sublatum crēdidit, atque discipulis nuntiavit: qui venientes vidérunt, atque ita esse ut mulier dixerat, credidérunt. Et de eis prótinus scriptum est: Abiérunt ergo discipuli ad semetipsos: ac deinde subjungitur: María autem stabat ad monuméntum foris plorans.

R. Tulerunt Dominum meum, et nescio ubi posuerunt eum. Dicunt ei Angeli: Mulier quid ploras? surrexit sicut dixit: * Præcedet vos in Galilæam: ibi eum vidēbitis, alleluia, alleluia.

V. Cum ergo fleret, inclinavit se, et prospexit in monuméntum: et vidi duos Angelos in albis, sedentes, qui dicunt ei. Præcedet. Benedictio. Divinum auxilium.

Lectio ij.

Quia in re pensandum est, huius mulieris mentem quanta vis amoris accéderat, quæ a monuménto Domini, etiam discipulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non iuvenerat: flebat inquiréndo, et amoris sui igne succénsa, ejus, quem ablatum crēdidit, ardébat desidério. Unde contigit, ut eum sola tunc vidéret, quæ remanerat ut quereret: quia nimírum virtus boni operis, perseverantia est: et voce Veritatis dicitur: Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit.

R. Congratulamini mihi, omnes qui diligitis Dominum, quis quem querébam, appáruit mihi:

* Et dum flerem ad monuméntum, vidi Dominum, alleluia, alleluia. R. Recedéntibus discipulis, non recedébam, et amoris ejus igne succénsa, ardébam desidério. Et. Glória Patri. Et. Benedictio. Ad societatem.

Lectio iii.

MARIA ergo cum fleret, inclinavit se, et prospexit in monuméntum. Certe jam monuméntum vacuum viderat, jam

sublatum Dóminum nuntiáverat : quid est quod se iterum inclinat , iterum vidére desíderat ? Sed amanti semel aspexisse non sufficit : quia vis amoris intentionem multiplicat inquisitionis. Quæsivit ergo prius , et minime invénit : perseveravit ut quæreret : unde et cónsigit , ut inveníret : actumque est , ut desideria dilata crèscerent , et crescētia cárperent quod inveníssent.

Te Deum laudamus. 13.

Ad Benedictus , Aua.

Maria stabat * ad monuméntum plorans , et vidi duos Angelos in albis , sedentes , et sudarium quod fluerat super caput Iesu , alleluia.

Oratio.

Deus , qui diversitatem géntium in confessione tui nōminis adunasti : da , ut renatis fonte baptismatis una sit fides méntrum , et pietas actionum. Per Dóminum.

Ad Magnificat , Aua.

Tulérunt Dóminum meum , * et nescio ubi posuérunt eum : si tu sustulisti eum , dícito mibi , alleluia : et ego eum tollam , alleluia.

FERIA SEXTA.

¶ Surréxit Dóminus vere , alleluia. ¶ Et appáruit Simóni , alleluia. Pater noster. Absolutio. Ipsius pietas. Benedictio. Evangelica lectio.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio i. Cap. 28. d

In illo tempore : Underim discípuli abiérunt in Galilæam in montem ubi constituerat illis Jesus. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

L. 4. Com. in Matth. in fin.

Post resurrectiōnem Jesus in monte Galilææ conspiciatur , ibisque adoratur : licet quidam dubitent , et dubitatio eorum nostram áugeat fidem. Tunc manifestius osténditur Thomæ , et latus láncea vulneratum , et ma-

nus fixas démonstrat clavis , Accédens Jesus locútus est eis dicens : Data est mibi omnis potestas in cœlo , et in terra. Illi potestas data est , qui paulo ante crucifixus , qui sepultus in tumulo , qui mórtuus jacuerat , qui póstea resurréxit. In cœlo autem et in terra potestas data est ; ut qui ante regnábat in cœlo , per fidem credéntium regnet et in terris.

¶ Surgens Jesus Dóminus noster , stans in medio discipulorum suórum , dixit : * Pax vobis , alleluia : gavisi sunt discípuli , viso Dómino , alleluia. ¶ Una ergo Sabbatórum cum fores essent elausæ , ubi erant discípuli congregati , venit Jesus , et stetit in medio eórum , et dixit eis. Pax vobis. Bened. Divínū auxiliū.

Lectio ij.

EUNTES autem docéte omnes gentes , baptizantes eos in nōmine Patris , et Filii , et Sp̄ritus sancti. Primum docent omnes gentes , deinde doctas intingunt aqua. Non enim potest fieri , ut corpus baptismi recipiat sacraméntum , nisi ante anima fidei suscéperit veritatem. Baptizántur autem in nōmine Patris , et Filii , et Sp̄ritus sancti : ut , quorum una est divinitas , una sit largitio ; nōménque Trinitatis unus Deus est. ¶ Expurgáte vetus ferméntum , ut sitis nova conspératio : étenim Pascha nostrum immolátus est Christus : * Itaque epulémur in Dómino , alleluia. ¶ Mórtuus est propter delicta nostra , et resurréxit propter justificatiōnem nostram. Itaque. Glória Patri. Itaque. Bened. Ad societatem.

Lectio ii.

DOCENTES eos servare ómnia quæcumque mandávi vobis. Ordo præcipuuſ : Jussit Apóstolis , ut primum docérent univerſas gentes , deinde fidei intingerent sacraménto : et post fidem , ac baptisma , quæ easent

observanda præcipserent. Ac ne putemus levia esse, quæ jussa sunt, et pauca, addidit: Omnia quæcumque mandavi vobis: ut quicunque crediderint, qui in Trinitate fuerint baptizati, omnia faciant, quæ præcepta sunt. Et ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi. Qui usque ad consummationem sæculi cum discipulis se futurum esse promitti, et illos ostendit semper esse victuros, et se numquam a credentibus recessurum.

Ie Deum laudamus. 15.

Ad Benedictus, Aña.

Undecim discipuli * in Galilaea videntes Dominum adoraverunt, alleluia.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Paschale sacramentum in reconciliacionis humanae foedere contulisti: da mentibus nostris; ut quod professione celebramus, imitemur effectu. Per Dominum.

Ad Magnificat, Aña.

Data est mihi * omnis potestas in cœlo, et in terra, alleluia.

SABBATO IN ALBIS.

V. Gayisi sunt discipuli, alleluia. R. Viso Domino, alleluia. Pater noster. Absolutio. A vinculis. Bened. Evangelica lectio.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio i. Cap. 20.

In illo tempore: Una sabbati Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebrae essent, ad monuméntum. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papæ.

Homilia 22. in Evangelia.

LECTIO sancti Evangelii, quam modo, fratres, audistis, valde in superficie historica est aperta; sed ejus nobis sunt mysteria sub brevitate requirienda. Maria Magdalene, cum adhuc tenebrae essent, venit ad monuméntum. Juxta historiam notatur hora: juxta intellectum vero mysticum, requiréntis signatur intelligentia. Maria éte-

nim auctórem omnium, quem in carne viderat mortuum, querébat in monuménto: et quia hunc minime invénit, suratum crēdidit. Adhuc ergo erant tenebrae, cum venit ad monuméntum. Cogitavit cítius, discipulis nuntiavit: sed illi præ ceteris cucurrerunt, qui præ céteris amavérunt, videlicet Petrus et Joánnes.

V. Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur: quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel: * Quod autem vivit, vivit Deo, alleluia, alleluia. V. Mortuus est semel propter delicta nostra, et resurrexit propter justificationem nostram. Quod. Benedictio. Divinum auxilium.

Lectio ii.

CURREBANT autem duo simul: sed Joánnes præcucurrit cítius Petro. Venit prior ad monuméntum, et ingredi non præsumpsit. Venit ergo posterior Petrus, et intravit. Quid, fratres, quid cursus significat? Numquid haec tam subtilis Evangelista descriptio a mysteriis vacare credenda est? Minime. Neque enim se Joánnes et præisse, et non intrasse diceret, si in ipsa sui trepidatione mysterium defuisse creditisset. Quid ergo per Joánnem, nisi synagoga: quid per Petrum, nisi Ecclesia designatur?

R. Isti sunt agni novelli, qui annuntiaverunt, alleluia: modo venérunt ad fontes, * Repléti sunt claritate, alleluia, alleluia.

V. In conspectu Agni amici sunt stolis albis, et palmæ in manibus eorum. Repléti. Tertia Patri. Repléti. Bened. Ad societatem.

Lectio iii.

Nec mirum esse videatur, quod per juniorem synagoga, per seniorem vero Ecclesia signari prohibetur: quia etsi ad Deiculum prior est synagoga, quam Ecclesia gentium, ad usum tamen sæculi prior est multitudo

géntium, quam synagóga, Paulo attestante, qui ait: Quia non prius quod spiritale est, sed quod animale. Per seniorem ergo Petrum significatur Ecclesia géntium: per iuniorum vero Joánnem synagóga Iudeórum. Currunt ambo simul; quia ab ortu sui tempore usque ad occasum, pari et communí via, etsi non pari et communí sensu, gentilitas cum synagóga cucurrit. Venit synagóga prior ad monumentum, sed minime intravit: quia legis quidem mandata percépit, prophetias de incarnatione, ac passione Domínica audivit, sed credere in mortuum noluit. **T e Deum laudámus.** 15.

Ad Benedictus, Aña.

Currébant duo * simul, et ille alius discípulus præcucurrit eitius Petro, et venit prior ad monumentum, alleluia.

Oratio.

Concede, quæsumus omnipotens Deus: ut qui festa Paschalia venerando égimus, per hæc contingere ad gaudia æternæ mereamur. Per Dóminum.

Ad Vesperas Offic. fit Duplex, Aña. Alleluia, alleluia, alleluia. Psalm. Benedictus, cum reliquo Psalterio. 101.

Capitulum. 4. *Ioan.* 5.

Charissimi: Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum: et hæc est victoria, quæ vincit mundum, fides nostra.

Hymnus.

An régias Agni dapes, Stolis amicti candidis, Post transiitum Maris rubri, Christo canamus Príncipi. Divina cujus charitas Sacrum propinat sanguinem, Almique membra corporis Amor Sacérdos immolat. Sparsum cruorem póstibus Vastator horret Angelus: Fugitque divisum mare: Merguntur hostes fléctibus. Jam Pascha nostrum Christus est Paschális idem Victima, Et pura puris méntibus Sinceritatis ázyma.

O vera coeli Victima, Subiecta cui sunt tárara, Soluta mortis víncula, Recépta vitæ præmia. **V**ictor subactis inferis Trophæa Christus explicat, Cœloque aperto, subditum Regem tenebrarum trahit. **L**et sis perenne méntibus Paschale, Jesu, gáudium, A morte dira críminum Vitæ renatos libera. **D**eo Patri sit glória, Et Fílio, qui a mórtuis Surrexit, ac Paráclito, In sempiterna sǽcula. Amen.

Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Ascensionem, præterquam in Officio B. M. et in Hymno S. Crucis ad Vesperas.

V. Mane nobiscum, Dómine, alleluia. R. Quóniam advesperat, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Cum esset sero die illa una Sabbatorum, et fores essent clausæ ubi erant discípuli congregati in unum, stetit Jesus in medio, et dixit eis: Pax vobis, alleluia.

Oratio.

Presta, quæsumus omnipotens Deus, ut qui Paschalia festa perégimus; hæc, te largiente, móribus et vita teneamus. Per Dóminum.

V. Benedicámus Dómino, deinceps dicitur sine Alleluia.

Completorium dicitur ut in Psalt., omisis Precibus, et loco Añæ, Misérere, dic. Aña. Alleluia, alleluia, alleluia. Et in fine Añæ, Salva nos, additur Alleluia.

Sic dicitur usque ad Dñicam Trinitatis exclusive: et quando non est Duplex nec infra Octavam, dicuntur Preces ut in Psalterio. 107.

Ad R. br. et V. per omnes Illas jungitur Alleluia usque ad Sabbatum post Pentec., præterquam in VV. ad Preces Primæ et Completorii, quando dicuntur. Et quandocumque Alleluia jungiur, R. br. duplicantur, sed in Versiculis dicitur semel.

DOMINICA IN ALBIS,
IN OCTAVA PASCHÆ.

Duplex.

Ad Matutinum, Invitat. Surrexit Dóminus vere, * Alleluia. Ps.. Venite, exultemus. 4. Hymnus. Rex sempiterne. 3.

In primo Nocturno.

Aña. Alleluia. Lapis revolutus est, alleluia, ab óstio monuménti, alleluia, alleluia.

Psalmi de Dominica, ut in Psalm. 4, qui dicuntur in quolibet Nocturno sub una Aña.

X. Surrexit Dóminus de sepúlchro, alleluia. R. Qui pro nobis pepéndit in ligno, alleluia.

De Epistola beati Pauli Apóstoli ad Colossenses.

Lectio j. Cap. 5.

Si consurrexisti cum Christo, quæ sursum sunt quærere, ubi Christus est in déxtera Dei sedens : quæ sursum sunt sapientie, non quæ super terram. Mórtui enim estis, et vita vestra est abscondita cum Christo in Deo. Cum Christus apparerit, vita vestra, tunc et vos apparébitis cum ipso in glória. Mortificáte ergo membra vestra, quæ sunt super terram : fornicatióinem, immundiciam, libidinem, concupiscéntiam malam, et avaritiam, quæ est simulacrum sérvitus : propter quæ venit ira Dei super filios incredulitatis : in quibus et vos ambulastis aliquando, cum viverétis in illis. R. Angelus Dómini descendit de cœlo, et accédens revolvit lapidem, et super eum sedit, et dixit mulieribus : * Nolite timere : scio enim quia crucifixum queritis : jam surrexit : venite, et videte locum, ubi pósitus erat Dóminus, alleluia. V. Et introeúentes in monuméntum, viderunt júvenem sedentem in dextris, coopértum stola candida, et obstuپerunt : qui dixit illis. Nolite.

Lectio ij.

NUNC autem depónite et vos ómnia : iram, indignationem, malitiā, blasphemiam, turpem

sermónem de ore vestro. Nolite mentiri invicem, expoliátes vos véterem hóminem cum actibus suis, et induétes novum, eum qui renovatur in agnitionem, secundum imáginem ejus, qui creávit illum. Ubi non est gentilis, et Judæus; circumcisio, et præpútium; Bárbarus, et Scythæ; servus, et liber: sed ómnia, et in ómnibus Christus. Induite vos ergo sicut electi Dei, sancti, et dilécti, viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem, modéstiam, patientiam: supportantes invicem, et donantes vobismetíspsis, si quis adversus alium habet querelam: sicut et Dóminus donavit vobis, ita et vos. R. Angelus Dómini locútus est mulieribus, dicens : Quem queritis? an Jesum queritis? jam surrexit : * Venite, et videte, alleluia, alleluia. V. Jesum queritis Nazarénum crucifixum? surrexit, non est hic. Venite.

Lectio iii.

SUPRA ómnia autem hæc charitatem habete, quod est vinculum perfectionis: et pax Christi exultet in cordibus vestris, in qua et vocati estis in uno corpore: et grati estote. Verbum Christi hábitet in vobis abundanter, in omni sapientia, docentes, et commonentes vosmetíspsis psalmis, hymnis, et canticis spirituálibus, in grátia cantantes in cordibus vestris Deo. Omne quodcumque facit in verbo, aut in opere, ómnia in nōmine Dómini Iesu Christi, grátiás agéntes Deo, et Patri per ipsum. R. Cum transisset sabbatum, María Magdaléne, et María Jacobi, et Salóme emérunt arómata. * Ut venientes úngerent Jesum, alleluia, alleluia. V. Et valde mane una Sabbatórum vénient ad monuméntum, orto jam sole. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Aña. Alleluia, Quem queris, mulier? alleluia, viventem cum mórtuis? alleluia, alleluia. P. Consérvá, cum celoq. 8.

V. **Surréxit Dóminus vere, alleluia.** R. Et appáruit Simóni, alleluia.

Sermo S. Augustíni Episcopi.
Lectio iv.

Serm. 4. in Oct. Paschæ, qui est 187. de Tempore.

PASCHALIS solémnitas hodiérrna festivitatē conclúditur, et ideo hodie Neophytórum hábitus commutatur: ita tamen, ut candor, qui de hábito depónitur, semper in corde teneáatur. In qua quidem primum nobis agéndum est, ut quia Pascháles dies sunt, id est, indulgentiæ, ac remissionis: ita a nobis sanctórum diérum festivitas agátur, ut relaxatiōne cörperum pūritas non obfuscetur: sed pótius abstinentes ab omni luxu, ebrietate, lascivia, demus óperam sōbriæ remissióni, ac sanctæ sinceritati: ut quidquid modo corporali abstinentia non acquírimus, ménitium puritatem quæramus.

R. María Magdaléne, et altera María ibant dilúculo ad monuméntum: * Jesum quem quæritis, non est hic, surrexit sicut locútus est, præcedet vos in Galiléam, ibi eum vidébitis, alleluia, alleluia. V. Et valde mane una Sabbatórum veniunt ad monuméntum, orto jam sole: et introeúntes vidérunt júvenem sedéntem in dextris, qui dixit illis. **Jesum.**

Lectio v.

Ad omnes quidem pertinet sermo, quos cura nostra compléctitur: verúmtamen hodie terminata Sacramentórum solennitate, vos allóquimur novella gérmina sanctitatis, regeñerata ex aqua et Spíritu sancto: germen pium, exámen novéllum, flos nostri honoris, et fructus labóris, gáudium et coróna mea, omnes qui statis in Dómino. Apostólicis verbis vos álloquor: Ecce nox præcessit, dies autem appropinquavit: abjícite ópera tenebrárum, et induite vos arma lucis. Sicut in die honéste ambulémus: nou

in comessatiōibus et ebrietati bus, non in cubilibus et impudicitiis, non in contentione et avaritiae, sed indusmini Dóminum Jesum Christum.

R. **Surréxit pastor bonus, qui animam suam pósuit pro óib⁹ suis, et pro grege suo mori dignatus est.** * Alleluia, alleluia, alleluia. V. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Alleluia.

Lectio vi.

HABEMUS, inquit, certiōrem prophéticūm sermonem: cui bene facitis intendéntes, tamquam lucérnæ in obscuro loco, donec dies lucéscat, et lúcifer oriátur in cōrdbus vestris. Sint ergo lumbi vestri accincli, et lucérnæ ardentes in manib⁹ vestris: et vos similes hominibus expectántibus dómīnum suum, quando revertátur a nuptiis. Ecce dies advénient, in quibus Dóminus dicit: Pusillum, inquit, et non vidébitis me: et iterum pusillum, et vidébitis me. Hæc est hora, de qua dixit: Vos tristes eritis, sæculum autem gaudébit: id est, vita ista tentatiōibus plena, in qua peregrinámur ab eo. Sed iterum, inquit, vidébo vos, et gaudébit cor vestrum, et gáudium vestrum nemo tollet a vobis.

R. Virtute magna reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectionis Iesu Christi Dómini nostri, alleluia, alleluia. V. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fiducia verbum Dei. Testimónium. Glória Patri. Testimónium.

In tertio Nocturno.
Agn. Alleluia: Noli flere, María, alleluia: resurréxit Dóminus, alleluia, alleluia. Psalm Celi enárrant, cum reliq. 44.

V. Gavisi sunt discipuli, alleluia. R. Viso Dómino, alleluia.
Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio viij. Cap. 20. e
Ix illo tempore: Cum sero es set die illo, una Sabbatórum,

et fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudeorum : venit Jesus, et stetit in medio, et dixit eis : Pax vobis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 26. in Evangelia.

PRIMA lectionis hujus evangeliæ quæstio animum pulsat; quomodo post resurrectionem corpus Dominicum verum fuit, quod clausis jānuis ad discipulos ingredi pōtuit? Sed sciendum nobis est, quod divina operatio, si ratione comprehēditur, non est admirabilis: nec fides habet méritum, cui humana ratiō præbet experimētum. Sed hæc ipsa nostri Redemptoris opera, quæ ex semetipsis comprehēndi nequam possunt, ex alia ejus operatione pensanda sunt: ut rebus mirabilibus fidem præbeant facta mirabilia. Illud enim corpus Domini intravit ad discipulos jānuis clausis, quod videlicet ad humanos oculos per nativitatem suam clauso exiit útero Virginis. Quid ergo mirum, si clausis jānuis post resurrectionem suam in æternum jam victurus intravit, qui moriturus véniens, non aperto útero Virginis exiit?

I. De ore prudentis procedit mel, alleluia: dulcedo mellis est sub lingua ejus, alleluia: * Favus distillans labia ejus, alleluia, alleluia. **V**. Sapientia requiescit in corde ejus, et prudentia in sermone oris illius. Favus.

Lectio viii.

Sed quia ad illud corpus, quod videlicet pōterat, fides intuētiū dubitabat: ostendit eis protinus manus, et latus: palpandam carnem præbuit, quam clausis jānuis introdūxit. Qua in re duo mira, et juxta humanam rationem sibi valde contraria ostendit, dum post resurrectionem suam corpus suum incorruptibile, et tamen palpabile demonstravit. Nam et corrupti necesse est quod palpabile.

TOTUM.

tur: et palpabi non potest quod non corrumpitur. Sed miro modo atque inestimabili Redemptor noster et incorruptibile post resurrectionem, et palpabile corpus exhibuit: ut monstrando incorruptibile, invitaret ad præmium: et præbendo palpabile, firmaret ad fidem. Et incorruptibile se ergo, et palpabile demonstravit: ut profecto esse post resurrectionem ostenderet corpus suum et ejusdem naturæ, et alterius gloriæ.

N. Surgens Jesus Dominus noster, stans in medio discipulorum suorum, dixit: * Pax vobis, alleluia: gavisi sunt discipuli, viso Domino, alleluia. **V**. Una ergo Sabatorum cum fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati, venit Jesus, et stetit in medio eorum, et dixit eis. Pax. Glória Patri. Pax.

Lectio ix.

Dixit eis: Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos: id est, sicut misit me Pater Deus Deum, et ego mitto vos homo homines. Pater Filium misit, qui hunc pro redemptione generis humani incarnari constituit. Quem videlicet in mundum venire ad passionem voluit: sed tamen amat filium, quem ad passionem misit. Electos vero Apóstolos Dominus non ad mundi gaudia, sed sicut ipse missus est, ad passiones in mundum mittit. Quia ergo et filius amatur a Patre, et tamen ad passionem mittitur: ita et discipuli a Domino amantur, qui tamen ad passionem mittuntur in mundum. Itaque recte dicitur: Sicut misit me Pater, et ego mitto vos: id est, ea vos charitate diligo, cum interscändala persecutorum mitto, qua me charitate Pater diligit, quem venire ad tolerandas passiones fecit.

Te Deum laudamus. 13.

Ad Laudes.

Aria. Alleluia, alleluia, alleluia. alleluia, alleluia, alleluia, alle-

22

lúia , alleluia , alleluia Ps. D6 minus regnávit. Jubilate. Deus , Deus meus. 44.

Aña. Surrexit Christus de se-púlchro , qui liberávit tres pue-ros de camino ignis ardéntis , alleluia. Cant. Benedicite. 44. Aña Alleluia , alleluia , allel. Ps. Laudáte Dóminus de cœlis. 45. Capitulum. 4. Joan. 5.

Charissimi : Omne quod natum Cest ex Deo , vincit mundum : et hæc est victoria , quæ vincit mundum , fides nostra.

Hymnus. Auróra cœlum. 47.

¶ In resurrectione tua , Christe , alleluia. R Cœli et terra lætén-tur , alleluia.

Ad Benedictus , Aña.

Gum esset sero die illa una Sabbatōrum , et fores essent clausæ , ubi erant discipuli con-gregati in unum , stetit Jesus in médio , et dixit eis : Pax vobis , alleluia.

Oratio.

Presta , quæsumus omnipo-tens Deus : ut qui Paschalia festa perégimus ; hæc , te lar-giente , móribus et vita teneá-mus. Per Dóminum.

Ad Primam , Hymnus. Jam lucis. 48.

Aña. Alleluia , alleluia , alle-lúia , alleluia. Psalmi. Deus , in nōmine tuo. Beati immaculati. Retribue , et Quicunque. 48.

Prædicti Psalmi dicuntur Dñicis diebus usque ad Ascens.

Capit. Regi sacerdórum. 21.

R. br. Christe , Fili Dei vivi , miserére nobis. * Alleluia , alle-lúia. Christe. ¶ Qui surre-xisti a mórtuis. Alleluia , alle-lúia. Glória Patri. Christe. ¶ Exúrge , Christe , adjuva nos , alleluia. R. Et líbera nos propter nomen tuum , alleluia.

Et sic dicitur R. br. usque ad Ascens. Et quando non est Du-plex , aut infra Octayas , dicuntur Preces de Dñica , ut in Psalte-rio. 21.

Ad Absolutionem Capituli . Lectio br. Si consurrexistis , ut in Psalm. 25.

Ad Tertiam , et alias Horas , Aña. Alleluia , alleluia , alleldia , alleluia.

Capit. Charissimi : Omne , ut supra.

R. br. Surrexit Dóminus de se-púlchro. * Alleluia , alleluia. Surrexit. ¶ Qui pro nobis pe-pendit in ligno. Alleluia , alle-lúia. Glória Patri. Surrexit. ¶ Surrexit Dóminus vere , alle-lúia. R. Et appáruit Simóni , alleluia.

Ad Sextam , Capitulum.

4. Joan. 5.

Quis est autem , qui vincit mundum , nisi qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei ? hic est qui venit per aquam et sanguinem , Jesus Christus : non in aqua solum , sed in aqua et sanguine.

R. br. Surrexit Dóminus vere. Alleluia , alleluia. Surrexit. ¶ Et appáruit Simóni. Alleluia , alleluia. Glória Patri. Surrexit. ¶ Gavisi sunt discipuli , alleluia. R. Viso Dómino , alleluia.

Ad Nonam , Capitulum.

4. Joan. 5. b

Si testimónium hóminum acci-pimus , testimónium Dei ma-jus est : quóniam hoc est testimónium Dei , quod majus est , quóniam testificatus est de Filio suo. Qui credit in Fílium Dei , habet testimónium Dei in se. R. br. Gavisi sunt discipuli. Alleluia , alleluia. Gavisi. ¶ Viso Dómino. Alleluia , alleluia. Glória Patri. Gavisi. ¶ Mane nobiscum , Dómine , alleluia. R. Quóniam advesperásct , alleluia.

Ad Vesperas , Aña. Alleluia , alleluia , alleluia. Psalmi de Do-minica. 89. qui sub una tantum Aña dicuntur.

Capit. Charissimi. Hymnus Ad régias , ut supra. 354.

¶ Mane nobiscum , Dómine , alleluia. R. Quóniam advesperásct , alleluia.

Ad Magnificat . Aña. Post dies octo jánuis clausis ingrüssus Dóminus dixit eis : Pax vobis , alleluia , alleluia.

Hymni, ꝑ. et ꝑ. br. hujus Dominicæ dicuntur usque ad Ascens. etiam in feriali Officio.

FERIA SECUNDA.

Invitator. Alleluia, alleluia.
* Alleluia. Psalm. Venite. 4.

Hymnus. Rex sempiterne, ut in principio Psalterii. 3.

Aña. Alleluia. Ps. Dóminus illuminatio, cum reliquis de iij. Feria, ut in Psalterio. 34.

Psalmi Feriales Noct. et Vesperarum dicuntur sub prima Aña. Alleluia, usque ad Ascens. V. Surréxit Dóminus de sepulcro, alleluia. R. Qui pro nobis pependit in ligno, alleluia.

Incipit liber Actuum

Apostolorum.

Lectio j. Cap. 1.

PRIMUM quidem sermonem feci de omnibus, o Theophile, quæ cœpit Jesus facere, et docere, usque in diem, qua præcipiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos élégit, assúmptus est, quibus et præbuit se ipsum vivum post passionem suam in multis arguméntis, per dies quadraginta appárens eis, et loquens de regno Dei. Et convéscentes præcérpiti eis ab Ierosolymis ne discéderent, sed expectarent promissiórem Patris, quam audistis (inquit) per os meum: quia Joánnes quidem baptizávit aqua, vos autem baptizabísimini Spíritu sancto, non post multos hos dies. Igitur qui convénérant, interrogábant eum, dicéntes: Dómine, si in tempore hoc restitues regnum Israel? Dixit autem eis: Non est vestrūm nosse tempora vel moménta, quæ Pater pósuit in sua potestate; sed accipiétiis virtutē superveniéntis Spíritus sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Iudæa, et Samaria, et usque ad ultimum terræ.

V. Virtute magna. 520.

Lectio ij.

ET cum hac dixisset, vidéntibus illis, elevátus est, et nubes suscepit eum ab oculis

éorum. Cumquæ intueréntur in cœlum eúntem illum, ecce duo viri astitrerunt juxta illos in vestibus albis, qui et dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspícientes in cœlum? Hic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet, quemadmodum vidistis eum eúntem in cœlum. Tunc revérsi sunt Jerosolymam a monte, qui vocátur Oliveti, qui est juxta Jerúsalem, sabbati habens iter. Et cum introíssent in coenaculum, ascendérunt ubi manébant Petrus et Joánnes, Jacóbus et Andréas, Philippus et Thomas, Bartholomaeus et Matthæus, Jacóbus Alphæi, et Simon Zelotes, et Judas Jacóbi. Hi omnes erant perseverantes unanímiter in oratione cum mulieribus, et María matre Jesu, et fratribus ejus.

V. De ore prudéntis. 320.

Lectio iii.

In diébus illis exárgens Petrus in medio fratrum, dixit (erat autem turba hominum simul, fere centum viginti): Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram, quam prædixit Spíritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eórum, qui comprehendérunt Jesum: qui connumerátus erat in nobis, et sortitus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitatis, et suspensus crépuit médius, et diffusa sunt ómnia viscera ejus. Et notum factum est omnibus habitantibus Jerúsalem, ita ut appellaretur ager ille lingua eórum, Haecídama, hoc est ager sanguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum: Fiat commoratio eórum deserta, et non sit qui inhábitet in ea: et episcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris, qui nobiscum sunt congregati in omni tempore, quo intravit, et exsívit inter nos Dóminus Jesus, incipiens a baptismate Joánnis, usque in diem, qua assúmptus est a nobis: testem resurrecti-

nis ejus nobiscum fieri unum ex istis. Et statuerunt duos, Joseph, qui vocabatur Barabas, qui cognominatus est Justus, et Mathiam. Et orantes dixerunt: Tu, Dómine, qui corda nosti ómnium, ostende, quem elegeris ex his duóbus unum accípere locum ministérii hujus, et Apostolatus, de quo prævaricatus est Judas, ut abiret in locum suum. Et dedérunt sortes eis, et cecidit sors super Mathiam, et annumerátus est cum undecim Apóstolis.

Hoc tempore Paschali non dicitur tertium I. in feriali Officio, sed Hymn. Te Deum. 15.

Ad Laudes, Aña. Alleluia. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis Añis et Psalmis de Psalterio, ut in Dominica. 44.

Capitulum. Rom. 6. b

Curistus resúrgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominabitur: quod enim mórtuus est peccato, mórtuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo.

Hymnus. Auróra. V. In resurrectione. 47.

Ad Benedictus, Aña.

Surgens Jesus * mane prima sábbati, appáruit primo Maríae Magdalénæ, de qua ejécerat septem démonia, alleluia.

Deinde dicitur Oratio Dominicæ præteritæ. 338.

Postea fit commém. de Cruce, quæ comm. quotidie fit in Laud. et Vesp. usque ad Ascens. tam in Officio de Temp. quam de Sanctis, nisi sit Duplex, aut infra Octav. Aliæ commém. de S. Maria, de Apostolis, et de Pace, non dicuntur tempore Paschali.

In Laudibus, Aña de Cruce. Crucifixus surréxit a mórtuis, et redémit nos, alleluia, alleluia.

V. Dicite in natióibus, alleluia.
R. Quia Dóminus regnávit a li-
gno, alleluia.

Oratio.

Deus, qui pro nobis Fílium tuum crucis patíbulum sub-

fre voluisti, ut inimici a nobis expélles potestatē: concéde nobis fámulis tuis; ut resurrectiōnis grātiā consequāmur. Per eūdem Dóminum.

In Vesperis, Aña. Crucem sanctam subiit, qui inférnum confrégit, accinctus est poténtia, surréxit die tértia, alleluia.

V. et Oratio ut supra.

In feriali Officio, Prima dicitur sicut in Festis simplicibus, toto temp. Pasch. Psalmi Horarum dicuntur cum quatuor Alleluia. Capit. Regi sacerdórum 21. Preces de Dñica, ut in Psal. 21.

Ad alias Horas Añæ, Capitula VV. et R. br. habentur in Psalterio.

Ad Vesp. Aña Alleluia. Psalmus. Iléxi, cum reliq. de Psalterio. 91, sub una Aña. Alleluia. Capit. Christus resúrgens. sup.

Hymn. Ad régias. V. Mane. 334.

Ad Magnificat. Aña. Pax vobis, * ego sum, alleluia: nolite timere, alleluia.

Invitatorium. Capit. et R. br. suprascripta dicuntur in feriali Officio usque ad Ascens

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 2.

Et cum compleréntur dies Pentecóstes, erant omnes páriter in eódem loco: et factus est repente de cœlo sonus, tamquam adveniéntis sp̄ritus veheméntis, et replévit totam domum ubi erant sedentes. Et apparuérunt illis dispertitæ linguae tamquam ignis, sed itaque supra singulos eórum: et repléti sunt omnes sp̄ritu sancto, et cœpérunt loqui variis linguis, prout sp̄ritus sanctus dabat eloqui illis. Erant autem in Jérusalem habitantes Judæi, viri religiosi ex omni natióne, quæ sub cœlo est. Facta autem hac voce, convénit multitudo, et mente confusa est, quóniam audiébat unusquisque lingua sua illos loquéntes. Stupabant autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne ecce omnes

isti, qui loquuntur, Galilæi sunt, et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus?

it. Ecce vicit leo. 550.

Lectio iij.

STANS autem Petrus cum undescim, levavit vocem suam, et locutus est eis: Viri Iudei, et qui habitatis Jerusalem universi, hoc vobis notum sit, et auribus percipite verba mea. Non enim, sicut vos estimatis, hi ebri sunt, cum sit hora diei tertia: sed hoc est quod dictum est per Prophétam Joel: Et erit in novissimis diébus (dicit Dóminus) effundam de Spíritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri, et filiae vestrae: et juvenes vestri visiones vidébunt, et seniorés vestri sómnia somniábunt. Et quidem super servos meos. et super ancillas meas in diébus illis effundam de spíritu meo, et prophetabunt: et dabo prodigia in cælo sursum, et signa in terra deorsum, sanguinem, et ignem, et vaporem sumi: sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem, antequam véniat dies Dómini magnus, et manifestus. Et erit: Omnis, quicunque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

it. Ego sum vitis vera. 330.

Lectio iiij.

VIRI Israélite, audite verba hæc: Jesum Nazarénum, vi- rum approbatum a Deo in vo- bis, virtutibus, et prodigiis, et signis, quæ fecit Deus per il- lum in medio vestri, sicut et vos scitis: hunc definito consilio, et præscientia Dei tráditum, per manus iniquórum affligentes interemistis: quem Deus susci- vit, solutiis dolóribus inférni, juxta quod impossibile erat te- néri illum ab eo. David enim dicit in eum: Providébam Dó- minum in conspéctu meo semper: quóniam a dextris est mihi ne commóvear. Propter hoc læ- latum est cor meum, et exultá-

vit lingua mea, insuper et caro mea requiéscet in spe: quóniam non derelinques animam meam in inférno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Præcedám vos * in Galilæam, ibi me vidébitis, sicut dixi vo- bis, alleluia, alleluia.

Ad Magnificat. Aña.

Mitte manum tuam, * et cog- nólce loca clavórum, alleluia: et noli esse incrédulus, sed fidé- lis, alleluia.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 5.

PETRUS autem, et Joánnes ascendébant in templum ad horam orationis nonam. Et qui- dam vir, qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabatur; quem ponébant quotidie ad portam templi, quæ dicitur Speciósam, ut pétéret eleemosynam ab introéuntibus in templum. Is cum vidisset Petrum, et Joánnem incipiéntes introire in tem- plum, rogábat ut eleemosynam acciperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joánni, dixit: Réspice in nos. At ille intendébat in eos, sperans se aliquid ac- ceptúrum ab eis. Petrus autem dixit: Argéntum et aurum non est mihi, quod autem hábeo, hoc tibi do: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ám- bula.

it. Surgens Jesus. 332.

Lectio ijj.

Et apprehénsa manu ejus dé- xtera, allevavit eum, et pró- linus consolidátæ sunt bases ejus, et plantæ. Et exiliens stetit, et ambulábat: et intrávit cum illis in templum ámbulans, et exiliens, et laudans Deum. Et vidit omnis populus eum am- bulátem, et laudátem Deum. Cognoscébant autem illum, quod ipse erat, qui ad eleemosynam sedébat ad Speciosam portam templi: et impléti sunt stupore, et extasi in eo, quod

contigerat illi. Cum tenéret autem Petrum et Joánnem, cùrrit omnis pòpulus ad eos ad pórticum, quæ appellátur Salomónis, stupéntes.

R. Expurgáte. 332.

Lectio iii.

VIBANS autem Petrus, respónsit ad pòpulum: Viri Israélitæ, quid miramini in hoc, aut nos quid intuémimi, quasi nostra virtute, aut potestate fecerimus hunc ambulare? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrorū gloriificávit Fílium suum Iesum, quem vos quidem tradidistis, et negástis ante faciem Piláti, judicante illo dimitti. Vos autem sanctum, et justum negástis, et petistis virum homicidam donári vobis: auctórem vero vitæ interfecistis, quem Deus suscitávit a mórtuis, cujus nos testes sumus. Et in tida nóminalis ejus, hunc, quem vos vidistis, et nostis, confirmávit nomen ejus: et fides, quæ per eum est, dedit integrām sanitatem istam in conspectu ómnium vestrum.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum vitis vera, * alleluia: et vos pálmites veri, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Quia vidistí me, * Thoma, credidisti: báti qui non vidérunt, et credidérunt, alleluia.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 5.

VIR autem quidam nómine Ananías, cuin Saphíra uxore sua vénidit agrum, et fraudávit de prétio agri, cónscia uxore sua: et áfferens partem quamdam, ad pedes Apostolórum pósuit. Dixit autem Petrus: Anania, cur tentávit sátanás cor tuum, mentiri te Spiritui sancto, et fraudare de prétio agri? Nonne manens tibi manébat, et venúndatum in tua erat potestáte? Quare posuísti in corde tuo hanc rem? Non es

mentitus homínibus, sed Deo. Audiens autem Ananias hæc verba, cécidit, et expirávit. Et factus est timor magnus super omnes, qui audiérunt. Surgéntes autem júvenes amovérunt eum, et efferéntes sepeliérunt.

R. Christus resúrgens. 335.

Lectio ij.

FACTUM est autem quasi horárum trium spatiū, et uxor ipsius, nésciens quod factum fúerat, introivit. Dixit autem ei Petrus: Dic mihi, mulier, si tanti agrum vendidistis? At illa dixit: Etiam tanti. Petrus autem ad eam: Quid útique convénit vobis tentare Spíritum Dómini? Ecce pedes eórum, qui sepeliérunt virum tuum, ad óstium, et efferent te. Conféstim cécidit ante pedes ejus, et expirávit. Intrántes autem júvenes invenérunt illam mórtuam, et extulérint, et sepeliérunt ad virum suum. Et factus est timor magnus in unívrsa Ecclesiá, et in omnes, qui audiérunt hæc.

R. Surrexit pastor. 328.

Lectio iii.

PER manus autem Apostolórum siébant signa, et prodigia multa in plebe. Et erant unani- miter omnes in pórtico Salomónis. Ceterórum autem nemo audébat se conjúngere illis: sed magnificábat eos pòpulus. Magis autem augebátur credéntium in Dómino multitúdo virórurum ac mulierum, ita ut in platéas ejícerent infírmos, et pónerent in léctulis, ac grabátis, ut, ve- niénte Petro, saltem umbra illius obumbráret quemquam illórum, et liberaréntur ab infirmitatibus suis. Concurrébat autem et multitúdo vicinárum ci- vitatum Jerúsalem, afferéntes ægros, et vexátos a spíritibus itinérundis: qui curabántur omnes.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Ardens est cor meum: * desídero vidére Dóminum meum: quero, et non invenio, ubi posuérunt eum, alleluia, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.
*Misi digitum meum * in fixuras
 clavorum , et manum meam in
 latus ejus , et dixi : Dóminus
 meus , et Dens meus , alleldia.*

FERIA SEXTA.*De Actibus Apostolorum.**Lectio j. Cap. 8. b*

Vir autem quidam nōmine Simon , qui ante fūerat in civitate magus , sedūcens gentem Samariæ , dicens se esse aliquem magnum : cui auscultabant omnes a mīnimo usque ad māximum , dicētes : Hic est virtus Dei , quæ vocatur magna . Attendebant autem eum , propter quod multo tēmporte māgiis suis dementāset eos . Cum vero credidissent Philippo evangelizāti de regno Dei , in nōmine Iesu Christi baptizabāntur viri ac mulieres . Tunc Simon et ipse credidit : et cum baptizātus es- set , adhārēbat Philippo . Videns etiā signa , et virtutes māximas fieri , stupens admirabātur .

*R. Virtute magna. 329.**Lectio ij.*

Cui autem audīsset Apóstoli , qui erant Jerosolymis , quod recepīsset Samarita verbum Dei , misérunt ad eos Petrum et Joānum . Qui cum venīsset , orāvērunt pro ipsis ut accipērent Spíritum sanctum . Nondum enim in quemquam illorū vēnerat , sed baptizāti tantum erant in nōmine Dómini Jesu . Tunc imponēbant manus super illos , et accipiēbant Spíritum sanctum . Cum vidīsset autem Simon , quia per impositionem manus Apostolorum darētur Spíritus sanctus , obtulit eis pecúniam , dicens : Date et mihi hanc potestātem , ut cuicūmque imposuero manus , accipiat Spíritum sanctum .

*R. De ore. 329.**Lectio iii.*

Petrus autem dixit ad eum : Pecúnia tua tecum sit in perditōnem : quóniam donum Dei existimasti pecúnia possidēri . Non est tibi pars , neque sors in

sermōne isto . Cor enim tuum non est rectum coram Deo . Penitētiām itaque age ab hac nequitia tua : et roga Deum , si forte remittātur tibi hāc cogitatio cordis tui . In felle enim amaritūdinis , et obligatione iniquitatis video te esse . Respōndens autem Simon dixit : Precāmī vos pro me ad Dóminum , ut nibil véniat super me horum , quae dixīstis .

Te Deum laudāmus. 43.

Ad Benedictus, Aña
Venērunt ad monumētum *
*Maria Magdalēna , et altera Ma-
 ria vidēre sepulchrūm , alleldia.*

Ad Vesperas , nisi occurrat Festum ix . Lectio . a Capit. iii de S. Maria .

SABBATO.*De Actibus Apostolorum.**Lectio j. Cap. 10.*

Vir autem quidam erat in Cæsaréa , nōmine Cornélius , Centūrio cohōrtis , quæ dicitur Itálica , religiōsus , ac timens Deum cum omni domo sua , fāciens eleemosynas multas plebi , et déprecans Deum semper : is vidi in visu manifēste , quasi hora diēi nona , Angelum Dei introeūtem ad se , et dicētē sibi : Corneli . At ille intuens eum , tūmōre corrēptū , dixit : Quid est , Dómine ? Dixit autem illi : Orationēs tuæ , et eleemosynæ tuæ ascendērunt in memoriā in conspectu Dei . Et nunc mitte viros in Joppen , et accērsi Simónem quemdam , qui cognominātūr Petrus : hic hospitatūr apud Simónem quemdam coriārium , cuius est domus juxta mare : hic dicet tibi quid te opōrteat fācere . Et cum discessisset Angelus , qui loquebātur illi , vocavit duos domésticos suos , et mīlitē metuētē Dóminū ex his , qui illi parēbant . Quibus cum narrāset ómnia , misit illos in Joppen .

Lectio ii.

Postera autem die iter illis faciētibus , et appropin- quātibus civitati , ascēdit

Petrus in superióra , ut oráret circa horam sextam . Et cum esoríret , voluit gustáre . Parantibus autem illis , cécidit super eum mentis excéssus : et vidi cœlum apértum , et descendens vas quoddam , velut líntum magnum , quátuor instiis submitti de cœlo in terram , in quo erant ómnia quadrupédia , et serpéntia terra , et volatilia cœli . Et facta est vox ad eum : Surge , Petre , occide , et mandúca . Ait autem Petrus : Absit Dómine , quia numquam manducávi omne communé , et immundum . Et vox sterum secún- do ad eum : Quod Deus purificávit , tu communé ne dixeris . Hoc autem factum est per ter : et statim recéptum est vas in cœlum . Et dum intra se hæsitáret Petrus quidnam esset vñsio , quam vidisset : ecce viri , qui missi erant a Cornélio , inquiréntes domum Simónis , astitérunt ad jánuam .

Lectio iii.

APERIENS autem Petrus os suum , dixit : In veritáte cónperi quia non est personárum accéptor Deus , sed in omni gente , qui timet eum , et operá- tur justitiā , accéptus est illi . Verbum misit Deus siliis Isræl , annuntians pacem per Jesum Christum : (hic est ómnium Dóminus .) Vos scitis , quod factum est verbum per univérsam Judæam : incípiens enim a Galilæa post baptísmum , quod prædicavit Joánnes , Jesum a Názareth : quómodo unxit eum Deus Spíritu sancto , et virtute , qui pertransiit benefaciéndo , et sanando omnes oppréssos a diabolo , quóniam Deus erat cum illo . Et nos testes sumus ómnium , quæ fecit in régione Judæorum , et Jerúsalem , quem occidérunt suspendéntes in li- gno . Hunc Deus suscitávit térlia die , et dedit eum maniféstum fieri , non omni populo , sed téstibus præordinatis a Deo : nobis , qui manducávimus , et

bíbimus cum illo postquam resurréxit a mórtuis .

Ad Vesperas . Capit . Et haríssi- mi : Christus . 347 .

Hymnus . Ad régias . 334 .

Y. Mane nobiscum , Dómine , al- leluia . R. Quóniam advespera- scit , alleluia .

Ad Magnificat . Aña .

Ego sum pastor óvium : * ego sum via , véritas , et vita : ogo sum pastor bonus , et cognósco oves meas , et cognoscunt me meæ , alleluia , alleluia .

Oratio . D eus , qui in Fili . 547 .

Deinde fit com . de Cruce . ut supra in Laud . Ferie ii . 340 .

DOM . II . POST PASCHA .

Ad Matutinum . Invitatoriūm Surréxit . Hymnus . R ex sempitérne . Añæ , Psalmi et y. ut in Psalterio . 5 .

In primo Nocturno .

De Actibus Apostolórum .

Lectio i . Cap . 13 . b

Cum a Papho navigássent Pau- lus , et qui cum eo erant , venérunt Pergen Pamphyliæ . Joánnes autem discédens ab eis , reversus est Jerosólymam . Illi vero pertranseúntes Pergen , venérunt Antiochiam Pisidiæ : et ingrési synagógam die Sabba- tórum , sedérunt . Post lectiōnem autem Legis , et Prophetarum , misérant príncipes synagógæ ad eos , dicentes : Viri fratres , si quis est in vobis sermo exhortatiōnis ad plebem , dícite . Surgens autem Paulus , et manu siléntium indiscens , ait : Viri Israelítæ , et qui timétis Deum , audite : Deus plebis Israel élégit patres nostros , et plebem exal- távit , cum essent incolæ in terra Agypti , et in bráchio ex célo edíxit eos ex ea , et per quadraginta annórum tempus mores eórum sustinuit in de- séro . Et déstruens gentes se- ptem in terra Chânaan , sorte distrubuit eis terram eórum , quasi post quadringéntos , et quinquaginta annos : et post hæc dedit Júdices , usque ad Sámuél Prophétam .

E Virtute magna reddébant Apóstoli. Testimónium resurrectionis Jesu Christi Dómini nostri, alleluia, alleluia. Repléti quidem Spíritu sancto loquebantur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.

Lectio ij.

Et exinde postulavérunt Regem: et dedit illis Deus Saul, filium Cis, virum de tribu Bénjamin, annis quadraginta. Et amóto illo, suscitávit illis David regem: cui testimónium, pérhibens, dixit: Invéni David, filium Jesse, virum secundum cor meum, qui sacerdot omnes voluntates meas. Hujus Deus ex sémine secundum promissiónem edidit Israel Salvatorem Jesum, prædicante Joánnem ante faciem aduentus ejus baptísmum prætentiæ omni populo Israel. Cum impleret autem Joánnes cursum suum, dicebat: Quem me arbitramini esse, non sum ego, sed ecce venit post me, cujus non sum dignus calceaménta pedum sólvere.

Ecce re prudéntis procédit mel, alleluia: dulcédo mellis est sub lingua ejus, alleluia: Favus distillans lábia ejus, alleluia, alleluia. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, et prudéntia in sermone oris illius. Favus.

Lectio iij.

Viri fratres, filii géneris Abram, et qui in vobis timent Deum, vobis verbum salutis hujus missum est. Qui enim habitabant Jerúsalem, et principes ejus, hunc ignorantes, et voces Prophetarum, quæ per omne sabbatum legúntur, judicantes implevérunt, et nullam causam mortis invenientes in eo, petierunt a Piláto, ut interficerent eum. Cumque consummássent ómnia quæ de eo scripta erant, deponentes eum de ligno, posuerunt eum in monuménto. Deus vero suscitávit eum a mórtuis tértia die: qui visus est per dies multos his, qui simul ascéderant cum eo

de Galilæa in Jerúsalem: qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem. Et nos vobis annuntiamus eam, quæ ad patres nostros re promissio facta est: quóniam hanc Deus adimplévit filiis nostris, resuscitans Je-sum, sicut et in Psalmo secún-do scriptum est: Filius meus es tu, ego hodie géri te.

R. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, et sólvere septem signacula ejus: Alleluia, alleluia, alleluia. Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem, et divinitatem, et sapiéntiam, et fortitudinem, et honorem, et gloriā, et benedictionem. Alleluia, alleluia, alleluia. Gloria Patri. Alleluia.

In secundo Nocturno
Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Ascens. Dñi post init.

Hic dies, dilectissimi, qui inter resurrectionem Dómini, ascensionemque fluxérunt, non otioso transiére decúrsu, sed magna in eis confirmata sacramenta, magna sunt revelata mystéria. In iis metus diræ mortis aufertur, et non solum animæ, sed etiám carnis immortálitas declaratur. In iis per insufflationem Dómini infunditur Apóstolis omnibus Spíritus sanctus: et beátio Apóstolo Petro supra céteros, post regni claves, ovilis domini cura mandáatur.

R. Ego sum vitis vera, et vos pálmites: Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxit vos. Qui.

Lectio v.

In iis diébus, duóbus discipulis térlis in via Dóminus comes júngitur, et ad omnem nostræ ambiguitatis caliginem detergéndam, pavéntium ac trepidántium tarditas increpá-tur. Flammam fidei illuminata corda concipiunt: et quæ erant tépida, reserante Scripturas Dó-

inino, efficiuntur ardéntia. In fractione quoque panis, conve- scéntium aperiuntur obtutus : multo feliciorum eorum oculis patetactis, quibus natura sua manifestata est glorificatio, quam illorum generis nostri principum, quibus prævaricationis suæ est ingesta confusio. It. Surgens Jesus Dóminus no- ster, stans in medio discipulorum suorum dixit : * Pax vobis, alleluia : gavisi sunt discípuli, viso Dómino, alleluia. ¶ Una ergo Sabbatorum, cum fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregati, venit Jesus, et stetit in medio eorum, et dixit eis Pax.

Lectio vij.

INTER hæc autem, aliisque mi- racula, cum discípuli trépidis cogitationibus astuarent, et apparuisset in medio eorum Dóminus, dixissetque, Pax vo- bis : ne hoc remaneret in eorum opiniónibus, quod volvebatur in cōrdbus (putabant enim se sp̄ritum videre, non carnem) redarguit cogitationes a veritate discordes : ingerit dubitantium oculis manentia in manibus suis et pédibus crucis signa : et ut diligenter pertractentur, invitat. Quia ad sananda infidélum cōrdium vñlera, clavórum et lâncear erant servata vestigia : ut non dûbia fide, sed constan- tissima sciéntia teneretur, eam natúram in Dei Patris concessúram throno, quæ jacuerat in sepulchro.

¶. Expurgate vetus fermentum, ut sitis néva conspersio : étenim Pascha nostrum immolatus est Christus. * Itaque epulémur in Dómino, alleluia. ¶ Mórtuus est propter delicta nostra, et resur- réxit propter justificationem no- stram. Itaque Gloria Patri. Itaque.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangélii secún- dum Joannem.

Lectio vij. Cap. 10. b

In illo tempore : Dixit Jesus Pharisæis : Ego sum Pastor

bonus. Bonus pastor animam suam dat pro óvibus suis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 14. in Evangelia.

A ex lectione evangelica eru- ditionem vestram : audistis et periculum nostrum. Ecce enim is, qui non ex accidénti dono, sed essentialiter bonus est, di- cit : Ego sum pastor bonus. Atque ejusdem bonitatis tor- niam, quam nos imitémur, ad- jungit, dicens : Bonus pastor animam suam ponit pro óvibus suis. Fecit quod mórtuus, ostén- dit quod jussit. Bonus pastor pro óvibus suis animam suam pósuit, ut in sacraménto nostro corpus suum et sanguinem vérteret, et oves quas redemerat, carnis sua alimento satiaret. R. Christus résurgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultra non dominabitur : quod enim mórtuus est peccato, mórtuus est semel : * Quod autem vivit, vivit Deo, alleluia, alle- luia. ¶ Mórtuus est semel propter delicta nostra, et resur- réxit propter justificationem no- stram. Quod.

Lectio viii.

OSTENSA nobis est de contém- ptu mortis via, quam sequa- mur : apposita est forma, cui imprimamur. Primum nobis est, exteriora nostra misericór- diter óvibus ejus impendere : postrémum vero, si necesse sit, étiam morte in nostram pro eis- dem óvibus ministrare. A priu- mo autem hoc mínimo pervenitur ad postrémum maius. Sed cum incomparabiliter longe sit mé- lior anima, qua vivimus, quam terréna substântia, quam exté- rius possidémus : qui non dat pro óvibus substântiam suam, quando pro his daturus est ani- mam suam ?

¶. Surrexit pastor bonus, qui animam suam pósuit pro óvibus suis, et pro grege suo mori dignatus est : * Alleluia, alleluia,

allelúia. v. **Etenim Pascha no-**
strum immolátus est Christus.
Alleluia. Glória Patri. Alleluia.

Lectio ix.

Et sunt nonnulli, qui dom plus terrénam substántiam, quam oves diligunt, mérito nomen pastóris perdunt: de quibus prótinus súbditur: Mercenárius autem, et qui non est pastor, cujus non sunt oves própriæ, videt lupum veniéntem, et dimittit oves, et fugit. Non pastor, sed mercenárius vocátur, qui non pro amore intimo oves Domínicas, sed ad temporáles mercédes pascit. Mercenárius quippe est, qui locum quidem pastóris tenet, sed lucra animárum non quærit: terrénis cómmodis ínhiat, honore praelatiōnis gaudet, temporálibus lucris pásctur, impénsa sibi ab homínibus reveréntia lætatur.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Laudes, Añæ et Psalmi de Psalterio. 44.

Capitulum. 4. Pet. 2. d

Charissimi: Christus passus est pro nobis, vobis relinquentes exéplum, ut sequamini vestigia ejus: qui peccáturnon fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

Hym. Auróra, ut in Psalm. 47. v. In resurrectione tua, Christe, alleluia. R. Cœli et terra lætentur, alleluia.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum pastor óvium: * ego sum via, véritas, et vita: ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscent me meæ, alleluia, alleluia.

Oratio.

Dixi, qui in Filiū tui humiliaté jacéntem mundum erexit: fidélibus tuis perpétuam concéde lætitiam; ut quos perpétuae mortis eripuisti casibus, gaudiis facias pérfrui sempitérnis. Per eúndem Dóminum.

Ad Tertiā, Capitulum. Charissimi: Christus passus.

R. br. Surréxit Dóminus de se-púlchro. * Alleluia, alleluia.

Surréxit. v. Qui pro nobis pe-péndit in ligno. Alleluia, alle-lúia. Glória Patri. Surréxit. v. Surréxit Dóminus vere, alleluia. R. Et appáruit Simóni, alleluia.

Ad Sextam, Capitulum.

4. Pet. 2. d

TRADEBAT autem judicánti se injúste: qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum: ut peccatis mor-tui, justitiae vivámus: cujus livore sanati sumus.

R. br. Surréxit Dóminus vere. * Alleluia, alleluia. Surréxit. v. Et appáruit Simóni. Alleluia, alle-lúia. Glória Patri. Surréxit. v. Gavísi sunt discípuli, alleluia. R. Viso Dómino, alleluia.

Ad Nonam, Capitulum.

4. Pet. 2. d

ERRATIS enim sicut oves errán-tes, sed convérsi estis nunc ad pastórem, et episcopum animárum vestrárum.

R. br. Gavísi sunt discípuli. * Alleluia, alleluia. Gavísi. v. Viso Dómino. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Gavísi. v. Mane no-biscum, Dómine, alleluia. R. Quóniam advesperáscit, allel.

Ad Vesperas, Añæ et Psalmi de Dominica. 89.

Capit. Charissimi: Christus.

Hym. A d régias. v. Mane. 354.

Ad Magnificat, Aña. Ego sum pastor bonus, * qui pasco oves meas, et pro óvibus meis pono ánimam meam, allel.

Com. de Cruce, ut sup. 340.

FERIA SECUNDA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 15. b

SURREXERUNT autem quidam de hæresi Pharisæorum, qui credidérunt, dicéntes: Quia opórtet circumcidí eos, præcipere quoque servare legem Moy-si. Conveneruntque Apóstoli, et seniores vidére de verbo hoc. Cum autem magna conquisitiō fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis, quóniam ab antiquis diébus Deus in nobis élégit, per os meum audíre gentes verbum Evangélii,

et crēdere. Et qui novit corda Deus, testimōnium peribuit, dans illis Sp̄ritum sanctum, sicut et nobis, et nihil discrévit inter nos et illos, fide purificans corda eōrum. Nunc ergo quid tentatis Deum, impónere jugum super cérvices discipulórum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus? Sed per grātiā Dómini Jesu Christi crēdimus salvāri, quemādmodum et illi. Tacuit autem omnis multitudo: et audiébant Bárñabam et Paulum narrantes quanta Deus fecisset signa et prodigia in géntibus per eos.

ii. •Virtute magna. 345.

Lectio iii.

Et postquam tacuérunt, respóndit Jacobus, dicens: Viri fratres, audíte me. Simon narrávit quemādmodum primum Deus visitávit sūmere ex géntibus pōpulum nōmini suo. Et huic concórdant verba Prophétarum, sicut scriptum est: Post hæc révertar, et reædificabo tabernaculum David, quod décidit: et diruta ejus reædificabo et érigam illud: ut requírant céteri hōminum Dóminum, et omnes gentes, super quas invocátum est nomen meum, dicit Dóminus, faciens hæc. Notum a sāculo est Dómino opus suum. Propter quod ego júdico non inquietari eos, qui ex géntibus convertuntur ad Deum, sed scribere ad eos ut abstíneant se a contaminatiōnibus simulacrōrum, et fornicatiōne, et suffocatiō, et sanguine. Moyses enim a tempóribus antiquis habet in singulis civitatibus, qui eum prædicent in synagōgis, ubi per omne sabbatum lègitur.

ii. De ore. 345.

Lectio iii.

Tunc plácuit Apóstolis, et se-niōribus cum omni Ecclesiā, eligere viros ex eis, et mittere Antiochiam cum Paulo et Bárñaba, Judam, qui cognominabatur Básabas, et Silam, viros

primos in fratribus, scribentes per manus eōrum: Apóstoli, et seniorēs fratres, his qui sunt Antiochīæ, et Syriæ, et Ciliciæ, fratribus ex géntibus, salutem. Quóniam audívimus, quia quidam ex nobis exeūtēs, turbaverunt vos verbis, evertētēs animas vestras, quibus non mandavimus: placuit nobis collectis in unum, eligere viros, et mittere ad vos cum charissimis nostris Bárñaba et Paulo, hominibus, qui tradidérunt animas suas pro nōmine Dómini nostri Jesu Christi. Misiimus ergo Judam, et Silam, qui et ipsi vobis verbis referent éadem. Vísum est enim Sp̄ritui sancto, et nobis, nihil ultra impónere vobis óneris, quam hæc necesse saria: ut abstineatis vos ab immolatiō simulacrōrum, et sanguine, et suffocatiō, et fornicatiōne: a quibus custodiētēs vos, bene agētis. Valéte.

† e Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Eúntes in mundum, * allelúia: docēte omnes gentes, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Pastor bonus * animam suam ponit pro óib⁹ suis, allelúia.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apóstolorum.

Lectio i. Cap. 17. e et 18.

STANS autem Paulus in médio Areopagi, ait: Viri Athenienses, per ómnia quasi superstitiones vos video. Prætériens enim, et videns simulacra vestra, invéni et aram, in qua scriptum erat: Ignoto Deo. Quod ergo ignorantes cōiliis, hoc ego annuntio vobis. Deus, qui fecit mundum, et ómnia quæ in eo sunt, hic cœli et terræ cum sit Dóminus, non in manufactis templis hábitat, nec mánibus humānis cōlitur, indigena áliquo, cum ipse dei ómnibus vitam, et inspiratiōnem, et ómnia: secundque ex uno omni genus hōminum inhabitare super univérsam saceriem terræ, definiens statuta tēmpora, et

terminos habitationis eorum,
querere Deum, si forte attré-
cent eum, aut invéniant, quam-
vis non longe sit ab unoquóque
nostrum.

N. Ecce vicit. 345.

Lectio ij.

In ipso enim vivimus, et mové-
mur, et sumus : sicut et
quidam vestròrum Poëtarum
dixerunt : Ipsius enim et genus
sumus. Genus ergo cum simus
Dei, non debémus aestimare au-
ro, aut argento, aut lápidi,
sculpturæ artis et cogitationis
hominis, divinum esse simile.
Et tempora quidem hujus igno-
rántiæ despiciens Deus, nunc
annuntiat homínibus, ut omnes
ubique pœnitentiam agant, eo
quod stáuit diem, in quo judi-
caturus est orbem in aequitatem,
in viro, in quo stáuit, fidem
præbens ómnibus, suscitans
eum a mortuis. Cum audíssent
autem resurrectionem mortuó-
rum, quidam quidem irridé-
bant, quidam vero dixerunt :
Audiémus te de hoc iterum. Sic
Paulus exiit de médió eorum.
N. Ego sum vitis. 343.

Lectio iii.

Quidam vero viri adhærentes
ei, credidérunt : in quibus
et Dionysius Areopagita, et
múlier nōmine Damaris, et alii
cum eis. Post hæc egréssus ab
Athénis, venit Corínthum, et
invéniens quemdam Judæum,
nōmine Aquilam, Pónticum gé-
nere, qui nuper vénérat ab Itá-
lia, et Priscillam, uxórem ejus
(eo quod præcepisset Cláudius
discédere omnes Judæos a Ro-
ma), accéssit ad eos. Et quia
ejusdem erat artis, manébat
apud eos, et operabátur (erant
autem scenofactóriæ artis). Et
disputábat in synagóga per
omne sabbatum, interpónens
nomen Dómini Jesu, suadebá-
que Judæis et Græcis.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña

Eúntes in mundum, * docéte
omnes gentes, baptizántes eos

in nōmine Patris, et Filii, et
Spiritus sancti, alleluia.
Ad Magnificat. Aña

Mercenarius autem, * cuius non
sunt oves proprie, videt lupum
veniéntem, et dimittit oves, et
fugit, et lupus rapit, et dispér-
git oves, alleluia.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 26. d

A Miléto Paulus mittens Ephe-
sum, vocavit májores natu-
Ecclésiæ. Qui cum veníssent ad
eum, et simul essent, dixit eis :
Vos scitis a prima die, qua in-
gréssus sum in Asiam, qualiter
vobiscum per omne tempus fui-
rim, sérviens Dómino cum omni
humilitate, et lacrymis, et ten-
tatióribus, quæ mihi accidérunt
ex insidiis Judæórum : quómodo
níbil subtráxerim utilium, quo
minus annuntiarem vobis, et
docérem vos publice, et per
domos, testificans Judæis, atque
gentilibus in Deum pœnitentiam,
et fidem in Dóminum nostrum
Jesum Christum. Et nunc ecce
alligátus ego spíritu, vado in
Jerúsalem, quæ in ea ventura
sint mihi ignoráns : nisi quod
Spíritus sanctus per omnes civi-
tates mihi protestátur, dicens :
Quóniam víncula, et tribulatió-
nes Jerosolymis me manent. Sed
níhil horum véreor, nec facio
ánimam meam pretiosiorem
quam me, dímmodo consum-
mem cursum meum, et mini-
stérium verbi, quod accépi a
Dómino Jesu, testificari Evan-
gélium grátia Dei.

N. Surgens Jesus. 346.

Lectio ij.

En nunc ecce ego scio, quia
ämplius non vidébitis faciem
meam vos omnes, per quos
transívi prædicans regnum Dei.
Quapropter contéstor vos ho-
diérrna die, quia mundus sum a
sanguine ómnium. Non enim
subtersugi, quo minus annun-
tiarem omne consilium Dei vo-
bis. Atténdite vobis, et universo
gregi, in quo vos Spíritus sanctus

pósuit episcopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapaces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abducant discípulos post se. Propter quod vigiláte, memória retinéntes, quóniam per triénium nocte et die non cessávi, cum lácrys monens unumquémque vestrum.

R. Expurgáte vetus. 346.

Lectio iii.

Et nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiae ipsius, qui potens est ædificare, et dare hæreditatēm in sanctificatis ómnibus. Argéntum, et aurum, aut vestem nullus concupívi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminisse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixisset, pósitus géni bus suis, orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium: et procumbéntes super collum Pauli, oscula bántur eum, doléntes máxime in verbo quod dixerat, quóniam amplius faciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus. Aña.

Ite, nuntiáte * frátribus meis, alleluia, ut eant in Galilæam, alleluia: ibi me vidébunt, alle luia, alleluia, alleluia.

Ad Magnificat. Aña.

Sicut novit me Pater, * et ego cognóscō Patrem, et ániam meam pono pro óvibus meis, alleluia.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 24. c

RESPONDIT autem Paulus (an nuénte sibi Præside dicere):

Ex multis annis te esse júdicem genti huic sciens, bono ánimo pro me satisfaciām. Potes enim cognoscere, quia non plus sunt mihi dies, quam duodecim, ex quo ascéndi adorare in Jerúsalem. Et neque in templo invenérunt me cum aliquo disputantem, aut concúrsum sciéntem turbæ, neque in synagógis, neque in civitáte: neque probare possunt tibi de quibus nunc me accusant. Confiteor autem hoc tibi, quod secundum sectam, quam dicunt hæresim, sic déservio Patri, et Dœo meo, credens ómnibus, quæ in lege, et Prophétis scripta sunt: spem habens in Deum, quam et hi ipsi expéctant, resurrectionem futuram justorum, et iniquórum. In hoc et ipse studeo sine offendículo conscientiam habére ad Deum, et ad hómines semper.

R. Christus resúrgens. 346.

Lectio ii.

Post annos autem plures, eleemosynas factúrus in gentem meam, veni, et oblationes, et vota. In quibus invenérunt me purificatum in templo, non cum turba, neque cum tumulū. Quidam autem ex Asia Judæi, quos oportébat apud te præsto esse, et accusare, si quid habérent adversum me: aut hi ipsi dicant si quid invenérunt in me iniquitatis, cum stem in concilio, nisi de una hac solúmmodo voce, qua clamávi inter eos stans: Quóniam de resurrectione mortuorum ego júdicor hodie a vobis.

R. Surrexit pastor. 546.

Lectio iii.

DISTULIT autem illos Felix, certissime sciens de via bac, dicens: Cum tribúnus Lysias descénderit, audiam vos. Jus sitque Centurióni custodire eum, et habére réquiem, nec quemquam de suis prohibere ministrare ei. Post aliquot autem dies véniens Felix cum Drusilla, uxore sua, quæ erat Judea, vocávit Paulum, et audivit ab

eo fidem, quæ est in Christum Jesum. Disputante autem illo de justitia, et castitate, et de iudicio futuro, tremefactus Felix respondit: Quod nunc attinet, vade: tempore autem opportuno accersam te: simul et sperans quod pecunia ei daretur a Paulo; propter quod et frequenter accersens eum, loquebatur cum eo. Biennio autem explœto, accepit successorem Felix Porcius Festum. Volens autem gratiam præstare Judæis Felix, relsqut Paulum vinctum.

Te Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus, Aña.

Tu solus peregrinus es, * et non audisti de Jesu, quomodo tradidérunt eum in damnationem mortis? alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Alias oves habeo, * quæ non sunt ex hoc ovili: et illas opörtet me adducere, et vocem meam audient: et fiet unum ovile, et unus pastor, alleluia.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolorum.

Lectio i. Cap. 25.

Festus ergo cum venisset in provinciam, post triduum ascendit Jerosolymam a Cæsarea. Adieruntque eum principes sacerdotum, et primi Judæorum adversus Paulum: et rogabant eum, postulantes gratiam adversus eum, ut jubéret perduci eum in Jerúsalem, insidias tendentes, ut interficerent eum in via. Festus autem respondit servari Paulum in Cæsarea: se autem matūrius prosecturum. Qui ergo in vobis (ait) potentes sunt, descendentes simul, si quod est in viro crimen, accusent eum.

H. Virtute magna. 345.

Lectio ii.

Dormitatus autem inter eos dies non amplius quam octo, aut decem, descendit Cæsaram, et altera die sedet pro tribunali, et jussit Paulum adduci. Qui cum perductus esset, circumstetérunt eum qui ab Je-

rosolyma descenderant Judæi, multas et graves causas objicentes, quas non poterant probare, Paulo rationem reddente: Quoniam neque in legem Judæorum, neque in templum, neque in Cæsarem quidquam peccavi. R. De ore, cum Glòria Patri. 346.

Lectio iii.

Festus autem volens gratiā præstare Judæis, respondens Paulo, dixit: Vis Jerosolymam ascendere, et ibi de his judicari apud me? Dixit autem Paulus: Ad tribunal Cæsaris sto, ibi me opörtet judicari: Judæis non nociui, sicut tu melius nosti. Si enim nociui, aut dignum morte aliquid feci, non recuso mori: si vero nihil est eorum, quæ hi accusant me, nemo potest me illis donare. Cæsarem appello. Tunc Festus cum concilio locutus, respondit: Cæsarem appellasti, ad Cæsarem ibis.

Te Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus, Aña.

Nonne sic opörtuit pati * Christum, et ita intrare in gloriā suam? alleluia.

Ad Vesperas. nisi occurrat Festum ix. Lect., a Capit fit de S. Maria.

SABBATO.

De Actibus Apostolorum.

Lectio i. Cap. 28. d

Cum autem venissimus Romanum, permissum est Paulo manere sibimet cum custodiēte se milite. Post tertium autem diem convocavit primos Judæorum. Cumque convenissent, dicebat eis: Ego, viri fratres, nihil aduersus plebem faciens, aut morem paternum, vinctus ab Jerosolymis trāditus sum in manus Romanorum, qui cum interrogatiōnem de me habuissent, voluerunt me demittere, eo quod nulla esset causa mortis in me. Contradicētibus autem Judæis, coactus sum appellare Cæsarem, non quasi gentem meam habens aliquid accusare. Propter hanc igitur causam, rogavi vos videre, et alloqui-

Propter spem enim Israel o-
tēna hac circūm datus sum.

Lectio ij.

At illi dixérunt ad eum : Nos neque litteras accépimus de te a Iudaea, neque advéniens aliquis fratum nuntiávit, aut locútus est quid de te malum. Rogámus autem a te audire, quæ sentis : nam de secta hac notum est nobis, quia ubique ei contradiscitur. Cum consti-
tuíssent autem illi diem, vené-
runt ad eum in hospitium plúri-
mi, quibus exponébat testificans
regnum Dei, suadénsque eis de
Jesu, ex lege Moysi, et Prophé-
tis, a mane usque ad vésperam.
Et quidam credébant his, quæ
dicebántur : quidam vero non
credébant.

Lectio ij.

Cumq[ue] invicem non essent
consentientes, discedébant,
dicénte Paulo unum verbum :
Quia bene Spíritus sanotus lo-
cútus est per Isaïam Prophétam
ad patres nostros, dicens : Vade
ad populum istum, et dic ad eos : Aure audiétis, et non in-
telligéatis, et vidéntes videbítis,
et non perspiciéti. Incrassátum
est enim cor populi hujus, et
áribus gráviter audiérunt, et
óculos suos compressérunt : ne
forte videant óculis, et áribus
audiant, et corde intelliéant,
et convertántur, et sanem eos.
Notum ergo sit vobis, quóniam
géntibus missum est hoc salu-
tare Dei, et ipsi audient. Et cum
hæc dixisset, exiérunt ab eo Ju-
dæi, multam habéntes inter se
quæstiōnem. Mansit autem bién-
nio toto in suo conducto : et
suscipiébat omnes qui ingre-
diebántur ad eum, prædicens
regnum Dei, et docens quæ sunt
de Dómino Jesu Christo cum om-
ni fiducia, sine prohibitiōne.

Ad Vesp. Capit. Charissimi :
Obsecro vos. 385.

Hymnus. Ad régias. 334.

V. Mane nobiscum, Dómine, al-
leluia. R. Quóniam advesperá-
scit, alleluia.

Ad Magnificat, Aia.

Módicum, et non videbítis me,
* dicit Dóminus : sterum módi-
cum, et videbítis me, quia vado
ad Patrem, alleluia, alleluia.

Orat. Deus, qui errantibus. 355.
DOM. III. POST PASCHA.

Ad Matutinum, Invitatorium
Hymnus et reliqua usque ad
Læct., ut in Psalterio.

In primo Nocturno.

Incipit liber Apocalypsis beati
Joánnis Apóstoli.

Lectio j. Cap. i.

APOCALYPSIS JESU CHRISTI, quam
dedit illi Deus palam facere
servis suis, quæ opórtet fieri
cito : et significávit, mittens per
Angelum suum servo suo Joánni,
qui testimónium perhibuit
verbo Dei, et testimónium Jesu
Christi, quæcúmque vidit. Bea-
tus, qui legit, et audit verba
prophetæ hujus : et servat ea,
quæ in ea scripta sunt : tempus
enim prope est. Joánnes septem
Ecclésiis, quæ sunt in Asia.
Grátia vobis, et pax ab eo, qui
est, et qui erat, et qui ventú-
rus est : et a septem spiritibus,
qui in conspectu throni ejus
sunt : et a Jesu Christo, qui est
testis fidélis, primogénitus mor-
tuorum, et princeps regum ter-
ræ : qui diléxit nos, et lavit nos
a peccatis nostris in sanguine
suo, et fecit nos regnum, et
sacerdótes Deo, et l'atri suo :
ipsi glória, et impérium in
sæcula sæculorum : Amen.

R. Dignus es, Dómine, accípere
librum, et aperié signacula
ejus, alleluia : quóniam occísus
es, et redemisti nos Deo, * In
sanguine tuo, alleluia. V. Fecisti
ením nos Deo nostro regnum,
et sacerdótium. In sanguine.

Lectio ij.

Exce venit cum nùib[us], et
Evidébit eum omnis óculus,
et qui eum pupugérunt. Et plan-
gent se super eum omnes tribus
terra : Etiam : Amen. Ego sum
alpha et oméga, principium et
finis, dicit Dóminus Deus, 'qui
est, et qui erat, et qui venturus

est, omnipotens. Ego Joannes frater vester, et particeps in tribulacione, et regno, et patientia in Christo Jesu, fui in insula, quae appellatur Patmos, propter verbum Dei, et testimoniun Je-su. Fui in spiritu in Domincia die et audivi post me vocem magnam tamquam tubæ, dicentis: Quod vides, scribe in libro: et mitte septem Ecclesiis, quæ sunt in Asia, Epheso, et Smyrnæ, et Pérgamo, et Thyatiræ, et Sardis, et Philadelphiam, et Laodiciam.

R. Ego sicut vitis fructificavi suavitatem odoris, alleluia. * Transite ad me omnes, qui concupiscitis me, et a generationibus meis adimplémini, alleluia, alleluia. V. In me omnis gratia viæ, et veritatis: in me omnis spes vitæ, et virtutis. Transite.

Lectio iii.

Et conversus sum, ut vidérem vocem quæ loquebatur mecum: et conversus vidi septem candelabra aurea: et in medio septem candelabrum aureorum similem filio hominis, vestitum podere, et præcinctum ad mammillas zona aurea: caput autem ejus, et capilli erant candidi tamquam lana alba, et tamquam nix, et oculi ejus tamquam flamma ignis, et pedes ejus similes aurichalco, sicut in camino ardenti: et vox illius tamquam vox aquarum multarum: et habebat in dexterâ sua stellas septem: et de ore ejus gladius ultraque parte acutus exibat: et facies ejus sicut sol lucet in virtute sua. Et cum vidisset eum, cecidi ad pedes ejus tamquam mortuus. Et posuit dexteram suam super me, dicens: Noli timere: ego sum primus, et novissimus; et vivus, et sui mortuus: et ecce sum vivens in sæculorum: et habeo claves mortis, et inferni. Scribe ergo quæ vidisti, et quæ sunt, et quæ operteti fieri post haec.

R. Audivi vocem de celo tamquam vocem tonstrui magni, alleluia: regnabit Deus noster in æternum, alleluia: * Quia facta

TOTUM.

est salus, et virtus, et potestas Christi ejus, alleluia, alleluia. V. Et vox de throno exfuit, dicens: Laudem dicite Deo nostro omnes sancti ejus, et qui timetis Deum, pusilli et magni. Quia. Gloriam Patri. Quia.

In secundo nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.
Lectio iv. S. 447. de Temp.

Desus his sanctis resurrectioni domini dedicatis, quantum donante ipso possumus, de carnis resurrectione tractemus. Haec enim est fides nostra: hoc donum in domini nostri Iesu Christi nobis carne promissum est, et in ipso praecessit exemplum. Voluit enim nobis, quod promisit in fine, non solum prænuntiare, sed etiam demonstrare. Illi quidem qui tunc fuérunt, cum illum vidérent et cum expavescerent, et spiritum se videre crederent, soliditatem corporis tenuerunt. Locutus est enim non solum verbis ad aures eorum, sed etiam specie ad oculos eorum: parumque erat se præbere cernendum, nisi etiam offrere pertractandum, atque palpandum.

R. Locutus est ad me unus ex septem Angelis, dicens: Veni, ostendam tibi novam nuptiam, sponsam Agni: * Et vidi Jerusalem descendenter de celo, ornatam monilibus suis, alleluia, alleluia, alleluia. V. Et suscepit me in spiritu in montem magnum et altum. Et.

Lectio v.

Atr enim: Quid turbati estis, et cogitationes ascendant in cor vestrum? Putaverunt enim se spiritum videre. Quid turbati estis, inquit, et cogitationes ascendant in cor vestrum? Vide manus meas, et pedes meos: palpare, et videte: quia spiritus ossa et carnem non habet, sicut me videtis habere. Contra istam evidentiem disputabant homines. Quid enim aliud sacerdentes homines, qui ea, quæ sunt hominum, sapient, quam sic disputare de

23

Deo contra Deum? Ille enim Deus est, isti homines sunt. Sed Deus novit cogitationes hominum, quoniam vanas sunt.

R. Audivi vocem in celo Angelorum multorum dicentium: * Timete Dominum, et date claritatem illi, et adorate eum, qui fecit celum et terram, mare et fontes aquarum, alleluia, alleluia. Vidi Angelum Dei fortem, volantem per medium caeli, voce magna clamantem et dicentem. Timete.

Lectio vi.

In homine carnali tota regula intelligendi est consuetudo cernendi. Quod solent videre, credunt: quod non solent, non credunt. Praeter consuetudinem facit Deus miracula, quia Deus est. Majora quidem miracula sunt, tot quotidie homines nasci, qui non erant, quam paucos resurrexisse, qui erant: et tamen ista miracula non consideratione comprehensa sunt, sed assiduitate viliuerunt. Resurrexit Christus: absoluta est res. Corpus erat, caro erat: pependit in cruce, emisit animam, posita est caro in sepulchro. Exhibuit illam vivam, qui vivebat in illa. Quare miramur? quare non credimus? Deus est qui fecit.

R. Vieniens a Libano quam pulchra facta est, alleluia: * Et odor vestimentorum ejus super omnia aromata, alleluia, alleluia. V. Favus distillans labia ejus, mel et lac sub lingua ejus. Et Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 46. b

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Modicum, et jam non videbitis me: et iterum modicum, et videbitis me: quia vado ad Patrem. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi. Tract. 401. in Joan. sub finem.

Modicum est hoc totum spatium, quo præsens pervolat seculum. Unde dicit idem ipse Evan-

gelista in Epistola sua: Novissima hora est. Ideo namque addidit: Quia vado ad Patrem: quod ad priorem sententiam referendum est, ubi ait: Modicum, et jam non videbitis me: non ad posteriorem, ubi ait: Et iterum modicum, et videbitis me. Eundo quippe ad Patrem, facturus erat, ut eum non videarent. Ac per hoc non ideo dictum est, quia fuerat mortuus, et donec resurgeret, ab eorum asperitus recessurus: sed quod esset iturus ad Patrem, quod fecit postequam resurrexit, et cum eis per quadraginta dies conversatus, ascendit in celum.

R. Decantabat populus Israel, alleluia, et universa multitudo Jacob canebat legitime: * Et David cum cantibus citharam percutebat in domo Domini, et laudes Deo canebat, alleluia, alleluia. V. Sanctificati sunt ergo Sacerdotes, et Levites: et universus Israel deducebat arcam foederis Domini in jubilo. Et.

Lectio viii.

ILLIS ergo ait: Modicum, et jam non videbitis me: qui eum corporaliter tunc videbant: quia iterus erat ad Patrem, et eum definceps mortalem visum non erant, qualem, cum ista loqueretur, videbant. Quod vero addidit: Et iterum modicum, et videbitis me: universæ promisit Ecclesiæ, sicut universæ promisit: Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem seculi. Non tardat Dominus promissum. Modicum, et videbimus eum, ubi jam nihil rogemus, nihil interrogemus, quia nihil desiderandum remanabit, nihil querendum latet.

R. Tristitia vestra, alleluia, Convertetur in gaudium, alleluia, alleluia. V. Mundus autem gaudebit, vos vero contristabimini: sed tristitia vestra. Convertetur. Gloria Patri. Convertetur.

Lectio ix.

Iloc modicum longum nobis videtur, quoniam adhuc

Agitur : cum finitum fuerit, tunc sentiemus quam modicum fuerit. Non ergo sit gaudium nostrum, quale habet mundus, de quo dictum est : Mundus autem gaudabit. Nec tamen in hujus desiderii parturitione sine gaudio tristes simus ; sed, sicut ait Apóstolus : Spe gaudentes : In tribulatione patientes : quia et ipsa parturiens, cui comparati sumus, plus gaudet de mox futura prole, quam tristis est de praesenti dolore. Sed hujus sermonis iste sit finis : habent enim quæstionem molestissimam, quæ sequuntur : nec brevitatem coactanda sunt, ut possint commodi, si Dóminus voluerit, explicari.

Et Deum laudamus. 43.

Ad Laudes, Añæ, et Psalmi de Psalterio. 44.

Capitulum. 4. Pet. 2. c

Charissimi : Obsecro vos tamquam advenas, et peregrinos, abstine vos a cornalibus desideriis, quæ militant aduersus animam.

Hymnus. Aurora. 47.

I. In resurrectione tua, Christe, alleluia. R. Cœli et terra lætentur, alleluia.

Ad Benedictus, Aña.

Modicum, et non videbitis me, * dicit Dóminus: iterum modicum, et videbitis me, quia vado ad Patrem, alleluia, alleluia.

Oratio.

Deus, qui errantibus, ut inviam possint redire justitiae, veritatis tuæ lumen ostendis : da cunctis, qui christiana professione censentur, et illa respue, quæ huic inimica sunt nominis, et ea quæ sunt apta, sectari. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Capitulum. Charissimi : Obsecro, ut supra.

R. br. Surrexit Dóminus de se-pulcro.* Alleluia, alleluia. Surrexit. V. Qui pro nobis pepen-dit in ligno. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Surrexit. V. Surrexit Dóminus vere, alleluia. R. Et appáruit Simóni, alleluia.

Ad Sextam, Capit. 4. Pet. 2. c

Subiecti igitur estote omni humanæ creaturæ propter Deum, sive regi, quasi præcellenti; sive ducibus, tamquam ab eō missis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum.

R. br. Surrexit Dóminus vere. * Alleluia, alleluia. Surrexit. V. Et appáruit Simóni. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Surrexit. V. Gavisi sunt discipuli, alleluia. R. Viso Dómino, alleluia.

Ad Nonam, Capit. 4. Pet. 2. c

Serui, subditi estote in omni timore domini, non tantum bonis et modestis, sed etiam dyscolis. Hæc est enim grata in Christo Jesu Dómino nostro.

R. br. Gavisi sunt discipuli. * Alleluia, alleluia. Gavisi. V. Viso Dómino. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Gavisi. V. Mane nobiscum, Dómine, alleluia. Q. Quóniam advesperascit, alleluia.

Ad Vespéras, Aña et Psalmi de Dominicâ. 80.

Capit. Charissimi : Obsecro.

Hymn. Ad régias. V. Mane. 554.

Ad Magnificat, Aña.

Amen dico vobis, * quia plorabitis, et flébitis vos : mundus autem gaudabit, vos vero contristabimini : sed tristitia vestra vertetur in gaudium, alleluia.

FERIA SECUNDA.

De libro Apocalypsis beati

Joannis Apóstoli.

Lectio I. Cap. 2.

ANGELO Ephesi Ecclésiam scripsit : Hæc dicit qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrum aureorum. Scio operam tuam, et laborem, et patientiam tuam, et quia non potes sustinere malos, et tentasti eos, qui se dicunt Apóstolos esse, et non sunt, et invenisti eos mendaces: et patientiam habes, et sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. Sed habeo adversum te, quod charitatem tuam primam reliquisli. Memor esto itaque unde excideris: et age penitentiam, et prima opera fac.

Sin autem, vénio tibi , et mórebo candelábrum tuum de loco suo, nisi pœniténtiam égeris. Sed hoc habes , quia odisti facta Nicolaitarum , quæ et ego odi. Qui habet aurem , audiat quid Spíritus dicat Ecclésiis : Vincénti dabo édere de ligno vitæ , quod est in paradíso Dei mei.

R. Vidi portam civitatis ad Oriéntem pósitam, et Apostolórum nómina et Agni super eam scripta : * Et super muros ejus Angelórum custódiam , allelúia. V. Vidi cœlum novum, et terram novam , et civitatem novam de-scendéntem de cœlo. Et.

Lectio ij.

Et Angelo Smyrnæ Ecclésiæ scribe : Ille dicit primus , et novissimus ; qui fuit mórtuus, et vivit : Scio tribulatiōnem tuam, et paupertātem tuam , sed dives es : et blasphemāris ab his qui se dicunt Judeos esse , et non sunt, sed sunt synagōga sātanæ. Nihil horum tmeas, quæ passúrus es. Ecce missurus est diabolus aliquos ex vobis in cárcrem , ut tentemini : et habébitis tribulatiōnem diébus decem. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vite. Qui habet aurem , audiat quid Spíritus dicat Ecclésiis : Qui vicerit, non lœdétur a morte secunda.

R. Osténdit mihi Angelus fontem aquæ vivæ, et dixit ad me , allelúia. * Hic Deum adora, allelúia , allelúia , allelúia. V. Postquam audíssem , et vidíssem , cécidi ut adorarem ante pedes Angeli , qui mihi hæc ostendébat , et dixit mihi. Ilic. Glória Patri. Ilic.

Lectio iiij.

Et Angelo Pérgami Ecclésiæ scribe : Ille dicit qui habet rhomphæam ultráque parte acútam : Scio ubi hábitas , ubi sedes est sātanæ : et tenes nomen meum , et non negásti fidem in eam. Et in diébus illis Antipas testis meus fidélis , qui occísus est apud vos , ubi sātanás há-bitat. Sed hábeo adverſus te

pauca : quia habes illic tenéntes doctrinam Báláam , qui docébat Balac mittere scándalum coram fíliis Israel, édere , et fornicári : ita habes et tu tenéntes doctrinam Nicolaitarum. Similiter pœniténtiam age : si quo minus, véniam tibi cito , et pugnabo cum illis in gladio oris mei. Qui habet aurem , audiat quid Spíritus dicat Ecclésiis : Vincénti dabo manna abscónditum, et dabo illi cálculum cándidum, et in cálculo nomen novum scriptum, quod nemo scit , nisi qui accipit.

Ie Deum laudámus. 13.

Ad Benedictus, Aña

Et incípiens * a Moyse, et ómnibus Prophétis , interpretabatur illis Scripturas, quæ de ipso erant , allelúia.

Ad Magnificat . Aña.

Tristitia vestra * vertétur in gáudium , allelúia : et gáudium vestrum nemo tollet a vobis , allelúia , allelúia.

FERIA TERTIA.

De libro Apocalypsis beati Joánnis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

Post hæc vidi : et ecce óstium apérturn in cœlo , et vox prima, quam audívi , tamquam tubæ loquéntis mecum, dicens : Ascénde huc , et osténdam tibi quæ opórtet sieri post hæc. Et statim fui in spíritu : et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, similis erat aspéctui lápidis jásperis, et sárdinis : et iris erat in circúitu sedis símilis visiōni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedilia vigínti quátuor : et super thronos vigínti quátuor seniores sedentes, circumamfici vestimentis albis , et in capitib⁹ eórum corónæ àureæ. Et de throno procedébant fulgura , et voces , et tonístrua : et septem lámpades ardentes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei.

R. Vidi Jerúsalem descendéntem de cœlo , ornátam auro mundo , et lapídibus pretiósis intextam.

* Allelúia , allelúia.). Et erat

structura muri ejus ex lápide jáspide , ipsa vero aurum mundum , simile vitro mundo. Alleluia , alleluia.

Lectio iij.

Et in conspectu sedis tamquam mare vitreum , simile cristallo : et in medio sedis , et in circuitu sedis quatuor animalia plena oculis ante et retro. Et animal primum simile leoni , et secundum animal simile vultu , et tertium animal habens faciem quasi hominis , et quartum animal simile aquilæ volanti. Et quatuor animalia , singula eorum habebant alas senas , et in circuitu , et intus plena sunt oculis : et requie non habebant die ac nocte , dicentes : Sanctus , sanctus , sanctus Dominus Deus omnipotens , qui erat , et qui est , et qui venturus est.

R. In diadema capitis Aaron magnificenter Domini sculpta erat , * Iam perficeretur opus Dei , alleluia , alleluia , alleluia.
In vesto enim poderis , quam habebat , totus erat orbis terrarum , et parentum magnalia in quatuor ordinibus lapidum sculpta erant. Dum. Gloria Patri. Dum.

Lectio iij.

Et cum darent illa animalia gloriam , et honorem , et benedictionem sedenti super thronum , viventi in saecula saeculorum , procedebant viginti quatuor seniorum ante sedentem in throno , et adorabant viventem in saecula saeculorum , et mittebant coronas suas ante thronum , dicentes : Dignus es , Domine Deus noster , accipere gloriam , et honorem , et virtutem : quia tu creasti omnia , et propter voluntatem tuam erant , et creata sunt.

Te Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus. Aha.

Et coegerunt illum , * dicentes : Mane nobiscum , Domine , quoniam advesperascit , alleluia.

Ad Magnificat. Aha

Tristitia implavit * cor vestrum:

et gaudium vestrum nemo tollet a vobis , alleluia , alleluia.

FERIA QUARTA.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Lectio i. Cap. 5.

Et vidi in dextera sedentis super thronum , librum scriptum intus et foris , signatum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem praedicantem voce magna : Quis est dignus aperiare librum , et solvere signacula ejus ? Et nemo poterat , neque in celo , neque in terra , neque submersus terram aperiare librum , neque respicere illum. Et ego silebam multum , quoniam nemo dignus inventus est aperiare librum , nec videre eum. Et unus de senioribus dixit mihi : Ne sileveris : ecce vicit leo de tribu Juda , radix David , aperiare librum , et solvere septem signacula ejus. Et vidi : et ecce in medio throni , et quatuor animalium , et in medio seniorum , Agnum stantem tamquam occisum , habentem cornua septem , et oculos septem : qui sunt septem Spiritus Dei , missi in omnem terram. Et venit , et accipit de dextera sedentis in throno librum.

R. Platea tuae Jerusalem sternentur auro mundo , alleluia ,

et cantabitur in te canticum laetitiae , alleluia : * Et per omnes viros tuos ab universis dicetur , alleluia , alleluia. **V** Luce splendida fulgebis , et omnes fines terræ adorabunt te. Et.

Lectio iij.

Et cum aperuisset librum : quatuor animalia , et viginti quatuor seniorum ceciderunt coram Agno , habentes singulicitharas , et phialas aureas plenas odoramentorum , quae sunt orationes Sanctorum : et cantabant canticum novum , dicentes : Dignus es , Domine , accipere librum , et aperiare signacula ejus : quoniam occisus es , et redemisti nos Deo in sanguine tuo , ex omni tribu , et lingua , et populo , et natione : et fecisti nos Deo

nostro regnum , et sacerdotes ; et regnabimus super terram.

R. Decantabat, cum Gloria. 554.

Lectio iii.

Et vidi, et audivi vocem Angelorum multorum in circuitu throni, et animaliuum, et seniorum : et erat numerus eorum milia milium, dicentium voce magna : Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem, et divinitatem, et sapientiam, et fortitudinem, et honorum, et gloriam, et benedictionem. Et omnem creaturam, quae in celo est, et super terram, et sub terra, et quae sunt in mari, et quae in eo ; omnes audivi dicentes : Sedenti in throno, et Agno, benedictio, et honor, et gloria, et potestas in saecula saeculorum. Et quatuor animalia dicabant : Amen. Et viginti quatuor seniorum ceciderunt in facies suas : et adoraverunt viventem in saecula saeculorum.

Ite Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus. Aua.

Mane nobiscum, * quoniam ad vesperascit, et inclinata est jam dies, alleldia.

Ad Magnificat. Aua.

Tristitia vestra, * alleldia, vertetur in gaudium, alleldia.

FERIA QUINTA.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 15.

Et vidi aliud signum in celo magnum, et mirabile, Angelos septem, habentes plagas septem novissimas : quoniam in illis consummata est ira Dei. Et vidi tamquam mare vitreum mistum igne, et eos, qui viceerunt bestiam, et imaginem ejus : et numerum nominis ejus, stantes super mare vitreum, habentes citharas Dei : et cantantes canonicum Moysi, servi Dei et canonicum Agni, dicentes : Magna et mirabilia sunt opera tua, Domine Deus omnipotens : justus, et verus sunt via tua, Rex saeculorum. Quis non timabit te, Domine, et magnificabit nomen tuum?

quia solus piuses: quoniam omnes gentes venient, et adorabunt in conspectu tuo, quoniam iudicia tua manifesta sunt.

R. Dignus es. 352.

Lectio ii.

Et post haec vidi, et ecce aperto, tum est templum tabernaculi testimoniī in celo : et exierunt septem Angeli habentes septem plagas de templo, vestiti lino mundo, et candido, et præcincti circa pectora zonis aureis. Et unum de quatuor animalibus dedit septem Angelis septem phialas aureas, plenas iracundiae Dei viventis in saecula saeculorum. Et implatum est templum fumo a majestate Dei, et de virtute ejus : et nemo poterat introire in templum, donec consummarentur septem pligae septem Angelorum.

R. Ego sicut, cum Glorio. 553.

Lectio iii. Cap. 16.

Et audivi vocem magnam de templo, dicentem septem Angelis : Ite, et effundite septem phialas ire Dei in terram. Et abiit primus, et effudit phialam suam in terram : et factum est vulnus saevum, et peccatum in homines, qui habebant characterem bestiarum; et in eos, qui adoravérunt imaginem ejus. Et secundus Angelus effudit phialam suam in mare, et factus est sanguis tamquam mortui : et omnis anima vivens mortua est in mari. Et tertius effudit phialam suam super flumina, et super fontes aquarum, et factus est sanguis. Et audivit Angelum aquarum dicentem : Justus es, Domine, qui es, et qui eras sanctus, qui haec judicasti : Quia sanguinem Sanctorum, et Prophetarum effuderunt, et sanguinem eis dedisti bibere : digni enim sunt.

Ite Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus. Aua.

Et intravit * cum illis : et factum est, dum recumberet cum illis, accipit panem, et benedixit, ac fregit, et porrigitabat illis, alleldia, alleluia.

Ad Magnificat. Aha.

Amen, amen dico vobis, * stetrum vidébo vos, et gaudébit cor vestrum, et gáudium vestrum nemo tollerat a vobis, allelúia.

FERIA SEXTA.

De libro Apocalypsis beatí
Joánnis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 19.

Post hæc audívi quasi vocem turbárum multárum in cœlo dicéntium : Allelúia : Salus, et glória, et virtus Deo nostro est : quia vera, et justa judicía sunt ejus, qui judicávit de mere trice magna, quæ corrópit terram in prostitutióne sua, et vindicávit sanguinem servórum suórum de manib⁹ ejus. Et iterum dixérunt : Allelúia. Et sumus ejus ascéndit in sæcula sæculórum. Et cecidérunt seniores viginti quatuor, et quatuor animália, et adoráverunt Deum sedéntem super thronum, dicéntes : Amen, allelúia. Et vox de throno exiit, dicens : Laudem dicite Deo nostro, omnes servi ejus : et qui timétis eum pusilli, et magni.

¶ Locutus est. 353.

Lectio ii.

Et audívi quasi vocem turbæ magnæ, et sicut vocem aquárum multárum, et sicut vocem tonitruórum magnórum. dicéntium, Allelúia, quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnipotens. Gaudeámus, et exultémus, et demus gloriām ei : quia venérunt nuptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se. Et datum est illi, ut coopériat se byssino splendénti, et cándido. Byssinum enim justificatiōnes sunt Sanctórum. Et dixit mihi : Scribe : Beáti qui ad cœnam nuptiárum Agni vocáti sunt : et dicit mihi : Hæc verba Dei vera sunt. Et cécidi ante pedes ejus, ut adorárem eum. Et dicit mihi : Vide ne féceris : consérvus tuus sum, et fratrū tuórum habéntium testimónium Jesu. Deum adóra. Testimónium enim Jesu est sp̄ritus prophetiæ.

¶ Audívi, cum Glória Patri. 354.

Lectio iii.

Et vidi cœlum apérsum, et ecce equus albus, et qui sedébat super eum, vocabátur Fidélis, et Verax, et cum justitia júdicat, et pugnat. Oculi autem ejus sicut flamma ignis, et in capite ejus diadémata multa, habens nomen scriptum, quod nemo novit, nisi ipse. Et vestitus erat ueste aspérsa sanguine, et vocátur nomen ejus, Verbum Dei. Et exérctus, qui sunt in cœlo, sequebántur eum in equis albis, vestiti byssino albo, et mundo. Et de ore ejus procédit gládium ex utrâque parte acútus : ut in ipso percúiat gentes. Et ipse reget eas in virga férrea : et ipse calcat torcúlar vini furoris iræ Dei omnipoténtis. Et habet in uestimenti, et in sémore suo scriptum : Rex regum, et Dóminus dominántium.
Ie Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus. Aha.

Cognovérunt Dóminum Jesum, * allelúia, in fractiōne panis, allelúia.

Ad Vesp., nisi occurrat Festum ix. Lectionum, a Capitulo dī de S. Maria.

SABBATO.

De libro Apocalypsis beatí
Joánnis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 22.

Et osténdit mihi flúvium aquæ vitæ, spléndidum tamquam crystallum, procedéntem de sede Dei et Agni. In médio plateæ ejus, et ex utrâque parte fluminis lignum vitæ, áfferens fructus duodecim, per menses singulos reddens fructum suum, et sólia ligni ad sanitatem géntium, et omne maledictum non erit amplius : sed sedes Dei et Agni in illa erunt, et servi ejus sérvient illi. Et vidébunt faciem ejus : et nomen ejus in frôntibus eórum. Et nox ultra non erit : et non egébunt lámine lucernæ, neque lúmine solis, quóniam Dóminus Deus illuminabit illos, et regnabunt in sæcula sæculórum. Et dixit mihi : Hæc verba

fidelissima sunt, et vera. Et Dóminus Deus spirituum Prophetarum misit Angelum suum osténdere servis suis quæ opórtet fieri cito. Et ecce vénio velociter. Beátus, qui custódit verba prophetiæ libri hujus.

Lectio iij.

Et ego Joánnes, qui audívi, et vidi hæc. Et postquam audiísem, et vidísem, cécidi ut adorarem ante pedes Angeli, qui mihi hæc ostendébat : et dixit mihi : Vide ne séceris : consérvis enim tuus sum, et fratum tuorum Prophetarum, et eorum, qui servant verba prophetiæ libri hujus : Deum adóra. Et dicit mihi : Ne signáveris verba prophetiæ libri hujus : tempus enim prope est. Qui nocet, nóceat adhuc : et qui in sórdibus est, sordescat adhuc : et qui justus est, justificétur adhuc, et sanctus sanctificétur adhuc. Ecce vénio cito, et merces mea mecum est, et réddere unicuique secúndum ópera sua.

Lectio iiiij.

Ego sum alpha et oméga, pri-mus et novissimus, princi-pium et finis. Beáti, qui lavant stolas suas in sanguine Agni : ut sit potésta eórum in ligno vi-tæ, et per portas intrent in civitatem. Foris canes, et vené-fici, et impudíci, et homicídæ, et idólis serviéntes, et omnis qui amat, et facit mendacium. Ego Jesus misi Angelum meum, testificari vobis hæc in Ecclésiis. Ego sum radix, et genus David, stella spléndida et matutina. Et spíritus et sponsa dicunt : Veni. Et qui audit, dicat : Veni. Et qui sítit, véniat : et qui vult, accípiat aquam vitæ gratis. Con-testor enim omni audiénti verba prophetiæ libri hujus : Si quis apposuerit ad hæc, appónet Deus super illum plagas scrip-tas in libro isto. Et si quis diminuerit de verbis libri prophetiæ hujus, auferet Deus partem ejus de libro vitæ, et de civitate sancta, et de his,

quæ scripta sunt in libro isto. Dicit qui testimónium pérhibet istórum : Etiam vénio cito : Amen. Veni, Dómine Jesu. Grácia Dómini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis. Amen.

Ad Vesperas, Capitulum Chá-rissimi : Omne. 363.

Hymnus. A d régias. 354. ¶ Mane nobiscum, Dómine, alleluia. R. Quóniam advesperá-scit, alleluia.

Ad Magnificat, Añ. Vado ad eum, qui misit me : * et nemo ex vobis interrogat me : Quo vadis ? alleluia, alleluia.

Orat. Deus, qui fidélium. 365. DOMINICA IV. POST PASCHA.

Ad Matutinum, Invitatorium. Hymnus et reliqua ut in Psalterio. 3.

Si Lectiones j. Noct. lecta sunt pridie, quando scilicet in Sabbato præcedenti occurrit Festum SS. Apost. Philippi. et Jacobi, in Dñica legantur Lectiones Feriæ ij. sequentis.

In primo Nocturno. Incipit Epistola cathólica beati Jacóbi Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

JACOBUS Dei et Dómini nostri Jesu Christi servus, duóde-cim tribubus, quæ sunt in di-spersione, salútem. Omne gáu-dium existimáte, fratres mei, cum in tentationes várias incidi-deritis : sciéntes quod probatio fidei vestrae patientiam opera-tur. Patientia autem opus per-fectum habet : ut sitis perlécti et integri, in nullo deficiéntes. Si quis autem vestrum indiget sapiéntia, póstulet a Deo, qui dat omnibus affluénter, et non impróperat : et dabitur ei. Pó-stulet autem in fide nihil ha-sitans.

¶ Si oblitus fúero tui, alleluia, obliscáter mei déxtera mea : Adhæreat lingua mea fauciibus meis, si non memínero tui, alleluia, alleluia. ¶ Super flúmina Babylónis illic sédimus et llévi-mus, dum recordarémur tui Sion. Adhæreat.

Lectio i.

Qui enim hésitávit, similiis est fluctui maris, qui a vento móvetur et circumféruntur. Non ergo aestimet homo ille quod accipiat áliquid a Dómino. Vir duplex ánimo incónstans est in omnibus viis suis. Gloriéatur autem frater húmiliis in exaltatione sua: dives autem in humiliatíte sua, quóniam sicut flos feni transíbit. Exortus est enim sol cum ardore, et arescít fénium, et flos ejus décidit, et decor vultus ejus depérit: ita et dives in itinéribus suis marcéscet.

R Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt: * Multitúdo sonitus aquárum, vocem dedérunt nubes, alleluia, alleluia, allel. **V** Illuxérunt coruscations tua orbi terræ: vidi, et commóta est terra. Multitúdo.

Lectio ii.

Batus vir, qui suffert tentationem: quóniam cum probátus fúerit, accipiet corónam vitæ, quam reprobmisit Deus diligéntibus se. Nemo cum tentatur, dicat quóniam a Deo tentátor: Deus enim intentátor malorum est: ipse autem néminem tentat. Unusquisque vero tentátor a concupiscéntia sua abstráctus, et illéctus. Deinde concupiscéntia cum concéperit, parit peccatum: peccatum vero cum consummárum fúerit, generat mortem. Nolite itaque errare, fratres mei dilectissimi.

R Narrábo nomen tuum fratribus meis, alleluia: * In médio Ecclésiae laudabo te, alleluia, alleluia. **V** Confitébor tibi in populis, Dómine, et psalmum dicam tibi in géntibus. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Ex Tractáto S. Cypriani, Episcopi Martýris, de bono patiéntiam.

Lectio iv. Serm. 3. inuit.

Dix patiéntia locutúrus, fratres dilectissimi, et utilitátes ejus, et cōmoda prædicátorus, unde pótius incípiam, quam quod nunc quoque ad

audiéntiam, vestram patiéntiam video esse necessáriam: ut neo hoc ipsum, quod audítis, et díscitis, sine patiéntia facere possitis? Tunc enim demum sermo et rátio salutáris efficácie díscitur, si patiénter, quod díscitur, audiátur. Nec invénió, fratres dilectissimi, inter céleras cœlestis disciplínas vias, quibus ad consequénda divinitus præmia spei, ac fidei nostræ secta dirigitur, quid magis sit vel utilius ad vitam, vel magis ad gloriā, quam ut qui præcéptis domínicis obséquio timoris, ac devotiónis innístimur, patiéntiam máxime tota obseruatione tueámur. Hanc se sectari Philósophi quoque profiténtur: sed tam illic patiéntia falsa est, quam et falsa sapiéntia est. Unde enim vel sapiens esse, vel pátiens possit, qui nec sapiéntiam, nec patiéntiam Dei novit? **R** In Ecclésiis benedícite Deo, alleluia: * Dómino de fóntibus Israel, alleluia, allel. **V** Psalmum dícite nómini ejus, date gloriā laudi ejus. Dómino.

Lectio v. Cap. 2. 3. et 8.

Nos autem, fratres dilectissimi, qui philósophi non verbis, sed factis sumus; nec vestitu sapiéntiam, sed veritáte præférimus: qui virtútum consciéntiam magis quam jactántiam nōvimus: qui non lóquimur magna, sed vivimus quasi servi et cultóres Dei: patiéntiam, quam magistérius cœlestibus díscimus, obséquio spirítibus præbeámus. Est enim nobis cum Deo virtus ista communis: inde patiéntia incipit, inde cláritas ejus, et dignitas caput sumit. Órigo, et magnitudo patiéntias Deo auctóre procédit. Diligéndares bómīni, quæ Deo chara est. Bonum quod amat, majestas divina comméndat. Si Dóminus nobis, et Pater Deus est, sectémur patiéntiam Dómini páriter et Patris: quia et servos opórtet esse obsequéntes, et filios non decet esse degéneres.

In toto corde meo, allelúia, exquisívi te, allelúia: * Ne repéllas me a mandatis tuis, allelúia, allelúia. ¶ Benedictus es tu, Dómine, doce me justificatiōes tuas. Ne.

Lectio vii.

PATIENTIA est, quæ nos Deo et comméndat, et servat: ipsa est quæ iram témerat, quæ linguam frenat, quæ mentem gubernat, pacem custódit, disciplinam regit, libidinis impetum frangit, tumoris violéntiam cōprimit, incéndium simultatis extinguit, coérget poténtiam dívitum, inópiam páuperum réfvet, tuétur in virginibus beatam integritatē, in víduis latorissam castitatem, in conjunctis et maritatis individuam charitatem: facit húmiles in prósperis, in adver̄sis fortes, contra injúrias et contumélias mites: docet delinquéntibus cito ignoscere: si ipse delinquas, diu et multum rogare: tentationes expugnat, persecutiōes tollerat, passiōes, et martyria consummat. Ipsiā est, quæ fidei nostrae fundamēta firmiter munit. ¶ Hymnum cantate nobis, allelúia. * Quómodo cantábimus canticum Dómini in terra aliena? allelúia, allelúia. ¶ Illic interrogavérunt nos, qui captivos duxérunt nos, verba cantiōnum. Quómodo. Glória Patri. Quómodo.

In tertio Nocturne.

Lectio sancti Evangélii secundum Joānnem.

Lectio vii. Cap. 16.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vado ad eum, qui misit me: et nemo ex vobis interrogat me, Quo vadis? Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Tract. 94. in Joānnem.

Cum Dóminus Jesus prædictis set discipulis suis persecutiōes, quas passūri erant post ejus abscessum, subjúnxit atque ait: Hæc autem vobis ab initio non dixi, quia vobiscum eram,

nunc autem vado ad eum, quem misit. Ubi primum vidéndur est, utrum eis futuras non prædixerit ante passiōnes. Sed altres Evangelistæ satis eum prædixisse ista démonstrant, ante quam ventum esset ad cœnam qua peracta, secundum Joānnem ista locutus est, ubi ait Hæc autem vobis ab initio nondixi, quia vobiscum eram. ¶ Deus, canticum novum cantabo tibi, allelúia: * In psaltérii decem chordarum psallam tibi allelúia, allelúia. ¶ Deus meu es tu, et confitébor tibi: Deus meus es tu, et exaltabo te. In.

Lectio viii.

An forte hinc ista sólvitur quæstio, quia et illi eun narrant passiōni próximum suis, cum hæc diceret? Non ergo ab initio, quando cum illis erat: quia jam discessurus, jamque ad Patrem perrecturus hæc dixit. Et fdeo étiam secundum illos Evangelistas verum est, quod hic dictum est: Hæc autem vobis ab initio non dixi. Sed quid agimus de fide Evangélii secundum Matthæum, qui hæc eis a Dómino non solum cum jam Pascha esset cum discipulis cœnatūrus, imminente passiōne, verum et ab initio denuntiata esse commémorat: ubi primum nominatim duodecim exprimuntur Apóstoli, et ad ópera divina mittuntur?

¶ Bonum est confiteri Dómino, allelúia, * Et psallere, allelúia. ¶ In decachórdo psaltério, cum canto, et cithara. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Quid sibi ergo vult, quod hic ait: Hæc autem vobis ab initio non dixi, quia vobiscum eram: nisi quia ea, quæ hic dicit de Spíritu sancto, quod sit venturus ad eos, et testimoniūm prohibitus, quando mala illa passūri sunt, hæc ab initio eis non dixit, quia cum ipsis erat? Consolátor ergo ille, vel advocationis (utrumque enim interpretatur,

quod est græce Paráclitus) Christus abcedéntē súerat necessariū: et ideo de illo non dixerat ab initio, quando cum illis erat, quia eius præsentia consolabántur.

Te Deum laudamus. 45.

Ad Laudes, Aūe et Psalmi de Psalterio. 44.

Capitulum. *Jac. 4. c*

Charissimi: Omne datum optimum, et omne donum perfectum desúrsum est, descendens a Patre lúminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. Hymnus. Auróra cœlum. 47. ¶ In resurrectiōne tua, Christe, alleluia. Et Cœli et terra lætentur, alleluia.

Ad Benedictus, Aūe

Vado ad eum qui misit me: * et nemo ex vobis interrogat me, Quo vadis? alleluia, alleluia.

Oratio.

Iusti, qui fidélium mentes unius efficis voluntatis: dampnalis tuis id amare quod præcipis, id desiderare quod promittis: ut inter mundanas varietates ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia. Per Dñum.

Ad Tertiam, Capit. Charissimi: Omne, ut supra.

R. b. Surréxit Dóminus de sepulchro. * Alleluia, alleluia. Surréxit. ¶ Qui pro nobis pendit in ligno. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Surréxit. ¶ Surréxit Dóminus vere, alleluia. Et appáruit Simóni, alleluia.

Ad sextam. Capit. *Jac. 4. c*

Seritis, fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, et tardus ad iram. Ira enim viri justitiam Dei non operatur.

R. b. Surréxit Dóminus vere. * Alleluia, alleluia. Surréxit. Et appáruit Simóni. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Surréxit. ¶ Gavisi sunt discípuli, alleluia. Et Viso Dómino, alleluia.

Ad Nonam. Capit. *Jac. 4. d*

Propterea quod abjiciéntes omnem immunditiam, et abun-

dantiam malitiæ, in mansuetudine suscípite insitum verbum, quod potest salvare áimas vestras.

R. b. Gavisi sunt discípuli. * Alleluia, alleluia. Gavisi. ¶ Viso Dómino. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Gavisi. ¶ Mane nobis-enim, Dómine, alleluia. Et Quóniam advesperáscit, alleluia.

Ad Vesp. Aūe et Psalmi de Dñe. 89.

Cap. Charissimi: Omne, sunt Hymn. Ad régies. ¶ Mane. 334.

Ad Magnificat, Aūe
Vado ad eum, qui misit me: * sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implévit cor vestrum, alleluia.

FERIA SECUNDA.

De Epistola B. Jacobi Apóstoli.
Lectio: *Cap. 4. c*

Omne datum optimum, et omne donum perfectum desúrsum est, descendens a Patre lumen, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. Voluntarie enim génuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquid creaturæ ejus. Scitis, fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, et tardus ad iram. Ira enim viri justitiam Dei non operatur.

¶ Dicant nunc, qui redempti sunt, alleluia. A Dómino, alleluia, alleluia. ¶ Quos redemit de manu inimici, et de regiobus congregavit eos. A Dómino.

Lectio. ij.

PROPTERA quod abjiciéntes omnem immunditiam, et abundantiam malitiæ, in mansuetudine suscípite insitum verbum, quod potest salvare áimas vestras. Estote autem factores verbi, et non auditores tantum: fallentes vosmetipsos. Quia si quis auditor est verbi, et non factor: hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suæ in speculo: consideravit enim se, et abiit, et statim oblitus est qualis fuerit.

R. Cantáte Dómino , allelúia : *
Psalmum dñeite ei , allelúia. v.
Afférte Dómino glóriam et honórem , afférte Dómino glóriam nómini ejus. Psalmum. Glória Patri. Psalmum.

Lectio iii.

Qui autem perspérerit in legem perféctam libertatis , et permánserit in ea , non audítor oblivíosus factus , sed facto róperis : hic báetus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiósus esse , non refrénans linguam suam , sed sedúcens cor suum , hujus vana est religio. Religio múnus , et immaculata apud Deum , et Patrem , hæc est: Visitare pupíllos , et víduas in tribulatióne eórum , et immaculatum se custodire ab hoc sǽculo. Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus , Aña
Nonne cor nostrum * ardens
erat in nobis de Jesu , dum loquerétur nobis in via? allelúia.

Ad Magnificat. Aña
Ego veritátem dico vobis : * ex-
pedit vobis ut ego vadam : si enim non abiero , Paráclitus non véniet ad vos , allelúia.

FERIA TERTIA.

De Epistola B. Jacóbi Apóstoli.
Lectio i. Cap. 2.

Fratres mei , nolite in perso-
nárūm acceptiōne habére fidem Dómini nostri Jesu Christi glóriæ. Etenim si introferit in convéntum vestrum vir áureum ánnulum habens in veste cándida : introferit autem et pauper in sórdido hábitu , et intendatis in eum , qui indútus est veste præclara , et dixéritis ei : Tu , sede hic bene : páuperi autem dicáis : Tu , sta illíc , aut sede sub scabéllo pedum méorum : nonne judicáis apud vosmet-spos , et facti estis júdices cogita-tiōnum iniquarum ?

R. In Ecclésiis. 361.

Lectio ii.

Audíte , fratres mei dilectissimi : nonne Deus élégit páuperes in hoc mundo , dívites in fide , et hærédes regni , quod

repromísit Deus diligéntibus se Vos autem exhortastis páupe- rem. Nonne dívites per poténtiam ópprimunt vos , et ipse trahunt vos ad judicia ? Nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod invocátum est super vos Si tamen legem perficitis rega-lem secúndum Scriptúras : Díli- ges próximum tuum sicut teipsum : bene fáctis : si autem persónas accípitis , peccátum operámini , redargúti a legi quasi transgressóres.

R. In toto corde , cum Glória. 362
Lectio iii.

Quicumque autem totam legem serváverit , offéndat autem in uno , factus est ómnium reus. Qui enim dixit , Non mocháberis , dixit et , Non occides. Quod si non mocháberis , occides autem , factus es transgredi- sor legis. Sic loquimini , et sic fácte , sicut per legem libertatis incipiétes judicari. Judí- cium enim sine misericórdia illi , qui non fecit misericórdiam : superexáltat autem misericórdia judicium.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus , Aña
Pax vobis , * ego sum , allelúia : nolite timére , allelúia.

Ad Magnificat. Aña.
Cum vénérerit * Paráclitus Spíri-
tus veritatis , ille árguet mundum de peccato , et de justitia , et de judicio , allelúia.

FERIA QUARTA.

De Epistola B. Jacóbi Apóstoli.
Lectio i. Cap. 2. c

Qui proderit , fratres mei , si fidem quis dicat se habére , ópera autem non hábeat ? Numquid pótterit fides salvare eum ? Si autem frater , et soror nudi sint , et indígeant victu quotidiano , dicat autem áliquis ex vobis illis : Ite in pace , calefacimini , et saturámini : non de déritis autem eis quæ necessaria sunt cörpori , quid proderit ? Sic et fides , si non hábeat ópera , mórtua est in semetipsa.

R. Deus canticum. 363.

Lectio iij.

Sed dicet quis : Tu fidem habes, et ego opera hábeo. Osténde mihi fidem tuam sine opéribus : et ego osténdam tibi ex opéribus fidem meam. Tu credis quóniam unus est Deus : Bene facis : et dæmones credunt, et contremiscunt. Vis autem scire, o homo inánis, quóniam fides sine opéribus mórtua est ? Abraham, pater noster, nonne ex opéribus justificatus est, offserens Isaac filium suum super altare ? Vides quóniam fides cooperabatur opéribus illius, et ex opéribus fides consummata est ?

R. Bonum est. 362.

Lectio iij.

Et suppléta est Scriptúra, dicens: Crédidit Abraham Deo, et reputátum est illi ad justitiam, et amíscus Dei appellátus est. Vidétis quóniam ex opéribus justificátur homo, et non ex fide tantum ? Similiter et Rabab mētrix, nonne ex opéribus justificata est, suscipiens núnctios, et alia via ejiciens ? Sicut enim corpus sine spíitu mórtuum est, ita et fides sine opéribus mórtua est.

Ie Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Spíritus * carnem et ossa non habet, sicut me vidétis habére : jam crédite, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Adhuc multa hábeo * vobis dicere, sed non potéstis portare modo : cum autem vénérerit ille Spíritus veritatis, docébit vos omnem veritatem, alleluia.

FERIA QUINTA.

De Epístola B. Jacóbi Apóstoli. Lectio j Cap. 5.

NOLITE plures magistri scribi, fratres mei, scientes quóniam magis judicium sumitis. In multis enim offendimus omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir. Potest etiam frenocircumducere totum corpus. Si autem equis frena in ora mittimus ad consen-

tiendum nobis, et omne corpus illorum circumferimus.

R. Si oblítus. 360.

Lectio iij.

Ecce et naves, cum magnae sint, et a ventis válidis minéntur, circumferuntur a módico gubernáculo, ubi impetus dirigéntis voluerit. Ita et lingua módicum quidem membrum est, et magna exaltat. Ecce quantum ignis quam magnam silvam incendit ! Et lingua ignis est, univérsitas iniquitatis.

R. Vidérunt te, cum Hória. 501.

Lectio ijj.

LINGUA constitúitur in membris nostris, quæ máculat totum corpus, et inflammat rotam nativitatis nostræ, inflammat a gehénnæ. Omnis enim natura bestiarum, et völucrum, et serpantium, et ceterorum domántur, et domita sunt a natura humana ; linguam autem nullus hóminum domare potest: inquietum malum, plena veneno mortífero. In ipsa benedícimus Deum et Patrem : et in ipsa maleficimus hómines, qui ad similitudinem Dei facti sunt. Ex ipso ore procédit benedictio, et malefictio.

Ie Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Obtulérunt discípuli * Dómino partem piscis assi, et favum mellis, alleluia, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Non enim loquéatur * a semet- ipso : sed quacumque audiet, loquéatur : et quæ ventura sunt, annuntiabit vobis, alleluia.

FERIA SEXTA.

De Epístola B. Jacóbi Apóstoli. Lectio j Cap. 4.

UNDE bella et lites in vobis ? Nonne hinc ex concupiscéntiis vestris, quæ militant membris vestris ? Concupiscitis, et non habétis: occiditis, et zelatis; et non potéstis adipisci : litigatis, et belligeratis, et non habétis, propter quod non postulatis. Pétitis, et non accipitis, eo quod male petatis : ut in con-

cupiscéntiis vestris insumatis.
Adúlteri , nesciis quia amicitia
hujus mundi inimica est Dei ?
Quicunque ergo voluerit amicus
esse sæculi hujus , inimicus Dei
constituitur.

R. In Ecclésiis. 361.

Lectio iij.

An putatis quia inaniter Scri-
ptura dicat : Ad invidiām
concupiscit sp̄ritus, qui hábitat
in vobis? Majorem autem dat
gratiā. Propter quod dicit :
Deus supérbis resistit, humili-
bus autem dat gratiā. Sūbditi
ergo estōte Deo, resistite autem
diabolo , et fūgiet a vobis. Ap-
propinquāte Deo , et appropin-
quabit vobis. Emundate manus,
peccatóres , et purificáte corda ,
dúlices animo. Miseri estōte ,
et lugéte , et ploráte : risus ve-
ster in luctum convertáatur, et
gáudium in mœrōrem. Humiliá-
mini in conspectu Dómini , et
exaltábit vos.

R. In toto corde, cum Glória. 362.

Lectio iii.

Nolite detrahēre altérutrum ,
fratres. Qui detrahit fratri ,
aut qui júdicat fratrem suum ,
detrahit legi , et júdicat legem .
Si autem júdicas legem , non es
factor legis, sed judex. Unus est
legislátor , et judex , qui potest
pérdere , et liberare. Tu autem
quis es, qui júdicas próximum ?
Ecce nunc qui dicitis : hōdie ,
aut crástino ibimus in illam ci-
vitatēm, et faciémus ibi quidem
annum , et mercabimur , et lu-
crum faciémus : qui ignoratis
quid erit in crástino. Quæ est
enim vita vestra ? Vapor est ad
módicum parens, et deinceps ex-
terminabitur : pro eo ut dicátiſ:
Si Dóminus voluerit; et, Si vix-
erimus , faciémus hoc, aut illud.
Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus. Aña.

Isti sunt sermónes , * quos di-
cébam vobis, cum essem vobis-
cum, alleluia , alleluia .

Ad Vesperas , nisi occurrat
Festum ix. Lectionum , a Capit.
tit de S. Maria.

SABBATO.

De Epistola B. Jacobi Apóstoli
Lectio i. Cap. 5.

Agitur nunc dñvites, ploráte ult-
lantes in misériis vestris
quæ advénient vobis. Divitiæ ve-
stræ putrefactæ sunt : et vest-
menta vestra a tineis comest
sunt. Aurum et argéntum ve-
strum æruginávit : et ærugo ec-
rum in testimoniūm vobis erit
et manducabít carnes vestra
sicut ignis. Thesaurizástis vobi-
iram in novissimis diébus. Ecc-
merces operariórum , qui mes-
suérunt regiōnes vestras , que
fraudata est a vobis, clamat : e-
clamor eórum in aures Dómir
Sábaoth introvíit. Euláti esti
super terram, et in luxuriis enu-
tristis corda vestra in die occi-
sionis. Addixistis , et occidísti
justum , et non résistit vobis.

Lectio ij.

PATIENTES igitur estōte, fratres
usque ad advéntum Dómini
Ecce agrícola expéctat pretiósun
fructum terræ. patiēter ferens
donec accipiat temporáneum, e-
serótinum. Patiētes igitur estō-
te et vos, et confirmáte corda ve-
stra : quóniam advéntus Dómin
appropinquavit. Nolite ingem-
scere , fratres, in altérutrum, u-
non judicémini. Ecce judex ante
jánuam assistit. Exemplum
accipite, fratres, éxitus mali, la-
bóris , et patiētiae , Prophétas
qui locuti sunt in nōmine Dó-
mini. Ecce beatificámus eos
qui sustinuérint. Sufferéntiar
Job audistis, et finem Dómini vi-
distis , quóniam misericors Dó-
minus est , et miserátor.

Lectio iii.

ANTRE ómnia autem , fratres
mei , nolite jurare , neque
per cœlum , neque per terram :
neque aliud quodcūmque jura-
mētum. Sit autem sermo vester.
Est, est : Non , non : ut non sub
judicio decidátiſ. Tristátur aliquis
vestrum? oret. A quo ánimo est
psallat. Infirmátur quis in vobis?
inducat presbyteros Ecclésiæ , et
orent super eum, ungéntes eum

óleo in nōmine Dómini : et orá-
tio fidei salvábit infirmum, et
alleviabit eum Dóminus : et si in
peccatis sit, remitténtur ei. Con-
titémipi ergo altérutrum peccata
vestra, et oráte pro invicem, ut
salvémimi : multum enim valet
deprecatio justi assídua.

Ad Vesp. Capitulum Charis-
simi : Estote. 369.

Hymnus. Ad régias. 534.

Mane nobiscum, Dómine, al-
leluia. Quóniam advesperásctit,
allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Usque modo * non petistis quid-
quam in nōmine meo : pétite,
et accipiétes, alleluia.

Oratio. Deus, a quo. 370.

DOMINICA V. POST PASCHA.

Ad Matutinum, Invitat. Hymn
et reliqua ut in Psalm. 3.

In primo Nocturno

Incipit Epistola prima B. Petri
Apóstoli.

Lectione j. Cap. 4.

PETRUS, Apóstolus Jesu Christi,
electis advenis dispersiōnis
Ponti, Galatiæ, Cappadociæ,
Asiæ, et Bithyniæ, secundum
præscientiam Dei Patris, in sanctifi-
cationem Spíritus, in obe-
diéntiam, et aspersiōnem sán-
guinis Jesu Christi : Grátia vo-
bis, et pax multiplicétar. Bene-
dictus Deus, et Pater Dómini
nostrí Jesu Christi, qui secún-
dum misericordiam suam ma-
gnam regenerávit nos in spem
vivam, per resurrectiōnem Jesu
Christi ex mórtuis, in hæredi-
tatem incorruptibilem, et in-
contaminatam, et immarcesciblem,
conservatam in cœlis in
vobis, qui in virtute Dei custo-
dímini per fidem in salútem. pa-
ratam revelari in tempore novis-
simó.

¶. Si oblítus fúero tui, alleluia,
obliviscátur mei déxtera mea : *
Adhæreat lingua mea fáucibus
meis, si non memínero tui, al-
leluia, alleluia. V. Super flúmina
Babylónis illic sédimus, et flé-
vimus, dum recordarémur tui,
Sion. Adhæreat.

Lectio ij.

In quo exultábitis, módicū
nunc si opóret contristári in
váriis tentatiōnibus : ut probátio
vestræ fidei multo pretiósior
auro (quod per ignem probátur)
inveniatur in laudem, et glori-
am, et honórem, in revelatiōne
Jesu Christi : quem cum non
vidéritis, diligitis : in quem nunc
quoque non vidéntes créditis :
credéntes autem exultábitis læ-
titia inenarrábili, et glorificáta :
reportantes finem fidei vestræ,
salútem animarum : de qua sa-
lute exquisiérint, atque scrutáti
sunt Prophétæ, qui de futura
in vobis grátia prophetáverunt :
scrutantes in quod, vel quale
tempus significáret in eis Spi-
ritus Christi : prænuntians eas,
que in Christo sunt passiónes,
et posteriores glórias : quibus
revelátum est, quia non sibi
metíspis, vobis autem ministrá-
bant ea quæ nunc nuntiata
sunt vobis per eos, qui evange-
lizáverunt vobis Spiritu sancto
misso de cœlo, in quem deside-
rant Angeli prospícere.

¶. Vidérunt te aquæ, Deus, vi-
dérunt te aquæ, et timuérunt :
* Multitudi sónitus aquárum,
vocem dedérunt nubes, alleluia, alleluia. V. Illuxérunt coru-
scatiōnes tuæ orbi terræ : vidi-
et commota est terra. Multitudo.

Lectio iiij.

PROPTER quod succincti lumbos
I mentis vestræ, sóbrii perfé-
cte speráte in eam, quæ offert
vobis, grátiam, in revelatiōnem
Jesu Christi : quasi filii obediéntiæ,
non configurati prióribus
ignorantiæ vestræ desidériis: sed
secundum eum, qui vocávit vos,
Sanctum : et ipsi in omni con-
versatiōne sancti sitis : quóniam
scriptum est : Sancti éritis, quóniam
ego sanctus sum. Et si
Patrem invocáatis eum, qui sine
acceptiōne personarum júdicat
secundum uniuscujusque opus,
in timore incolátus vestri témpore
reconversamini: sciéntes quod
non corruptiblibus auro, vel

argento redempti estis de vana
vestra conversatione paternae tradi-
tionis: sed pretioso sanguine
quasi agni immaculati Christi,
et incontaminati: praeogniti
quidem ante mundi constituti-
onem, manifestati autem novissi-
mis temporibus propter vos,
qui per ipsum fidèles estis in
Deo, qui suscitavit eum a mōr-
tuis, et dedit ei gloriā, ut fides
vestra, et spes esset in Deo.

R. Narrabo nomen tuum fratribus
meis, alleluia: * In medio
Ecclésiae laudabo te, alleluia,
allel. V. Confitebor tibi in populi-
bus, Dómine, et psalmum dicam ti-
bi in géntibus. In. Glória Patri. In.
In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósii Episcopi,
de fide resurrectionis.

Lectio iv. Post med.

Quoniam Dei mori non pōterat
sapientia, resurgere autem
non pōterat quod mórtuum
non erat; assūmitur caro, quæ
mori posset, ut dum móritur
quod solet, quod mórtuum fū-
rat, hoc resúrgeret. Neque enim
pōterat esse, nisi per hóminem,
resurrēcio: quóniam sicut per
hóminem mors, ita et per hó-
minem resurrēcio mortuorum.
Ergo resurréxit homo, quóniam
homo mórtuus est: resuscitatus
homo, sed resuscitans Deus,
tunc secundum carnem homo,
nunc per ómnia Deus. Nunc
enim secundum carnem jam
non nōvimus Christum, sed
carnis gratiā tenémus, ut
ipsum primitias quiescentium,
ipsum primogénitum ex mó-
rtuis novérimus.

R. In Ecclésia benedícite Deo,
alleluia: * Dómino de sōntibus
Israel, alleluia, alleluia. V.
Psalmum dícite nōmini ejus, date
gloriā laudi ejus. Dómino.

Lectio v.

Primitiae útique ejusdem sunt
génoris, atque natūræ, cuius
et reliqui fructus, quorū pro la-
tiōre provéntu primitiva Deo mū-
nera deferintur: sacrum munus
pro ómnibus, et quasi reparā-

te quædam liba natūræ. Primi-
tiæ ergo quiescentium Christus.
Sed utrum suorum quiescen-
tium, qui quasi mortis exortes,
dulci quadam sopore tenentur,
an ómnium mortuorum? Sed sic-
ut in Adam omnes moriuntur,
ita et in Christo omnes vivifica-
buntur. Itaque sicut primitiae
mortis in Adam, ita etiam primitiae
resurrectionis in Christo
omnes resurgent. Sed nemo de-
spéret, neque justus dôleat co-
munié consortiū resurgéndi, cum
præcipuum fructum virtutis ex-
spectet. Omnes quidem resur-
gent, sed unusquisque, ut ait Apó-
stolus, in suo órdine. Communis
est divinæ fructus clementiæ,
sed distinctus ordo meritórum.
R. In toto corde meo, alleluia,
exquisivi te, alleluia: * Ne re-
pellas me a mandatis tuis, al-
leluia, alleluia. V. Benedictus
es tu, Dómine, doce me justifi-
cationes tuas. Nc.

Lectio vi.

ADVERTIMUS, quam grave sit
sacrilegium, resurrecti-
onem non crēdere. Si enim non
resurgémus, ergo Christus gra-
tis mórtuus est, ergo Christus
non resurréxit. Si enim nobis
non resurréxit, útique non re-
surréxit, qui sibi cur resur-
geret, non habébat. Resurréxit in
eo mundus, resurréxit in eo
cœlum, resurréxit in eo terra.
Erit enim cœlum novum, et terra
nova. Sibi autem non erat ne-
cessária resurrēcio, quem mor-
tis víncula non tenébant. Nam
etsi secundum hóminem mó-
rtuus, in ipsis tamen erat liber
inférnis. Vis scire quam liber?
Factus sum sicut homo sine ad-
jutorio, inter mórtuos liber. Et
bene liber, qui se pōterat sus-
citare, juxta quod scriptum est:
Sóluite hoc templum, et in triduo
resuscitábo illud. Et bene liber,
qui alias descénderat redemptú-
rus.

R. Hymnum cantáte nobis. al-
leluia. * Quómodo cantábimus
canticum Dómini in terra aliena?

allelúia, allel. v. Illic interrogáverunt nos, qui captívos duxérunt nos, verba cantiónum. Quómodo. Glória Patri. Quómodo.

In tertio Nocturno
Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 46. c

In illo tempore: Dicit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis: si quid petieritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Et réliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 102. in Joánnem.

DOMINI verba nunc ista tractánta sunt. Amen, amen dico vobis: si quid petieritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Jam dictum est in superioribus hujus domínici sermonis partibus, propter eos, qui nonnulla petunt a Patre in Christi nómine, nec accipiunt: non peti in nómine Salvatoris, quidquid pétitur contra rationem salutis. Non enim sonum litterarum, ac syllabárum, sed quod sonus ipse significat, et quod eo sono recte, ac veráciter intelligitur, hoc accipiéndus est dicere, cum dicit: In nómine meo.

In Deus, cáanticum novum cantabo tibi, allelúa: * In psalterio decem chordarum psallam tibi, allelúa, allelúa. y Deus meus es tu, et confitébor tibi: Deus meus es tu, et exaltabo te. In.

Lectio viii.

INDE qui hoc sentit de Christo, quod non est de único Dei Filio sentiéndum, non petit in ejus nómine, etiam si non taceat litteris, ac syllabis Christum: quóniam in ejus nómine petit, quem cōgitat cum petit. Qui vero quod est de illo sentiéndum sentit, ipse in ejus nómine petit: et accipit quod petit, si non contra suam salutem sempiternam petit: accipit autem quando debet accipere. Quædam enim non negantur; sed ut cōgruo dentur tempore differuntur. Ita sane intelligéndum est quod ait: Dabit vobis: ut ea

beneficia significáta sciāntur his verbis, qui ad eos, qui petunt, pròprie pertainent. Exaudiuntur quippe omnes sancti pro seipsis, non autem pro omnibus exaudientur, vel amscis, vel inimicis suis, vel quibūlibet alis: quia non utcūmque dictum est, dabit; sed, dabit vobis.

R Bonum est confitéri Dómino, allelúa, v. Et psállere, allelúa. v. In decachórdo psaltrério, cum cántico, et cithara. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Usque modo, inquit, non petitistis quidquam in nómine meo. Pétite, et accipiétis, ut gaudium vestrum sit plenum. Hoc quod dicit, gaudium plenum, profecto non carnale, sed spiritalē gaudium est et quando tantum erit, ut aliiquid ei jam non sit addéndum, proculdúbio tunc erit plenum. Quidquid ergo pétitur, quod pertineat ad hoc gaudium consequéndum, hoc est in nómine Christi peténdum, si divinam intelligimus gratiā, si vere beatam pósimus vitam. Quidquid autem aliud pétitur, nihil pétitur; non quia nulla omnino res est, sed quia in tantæ rei comparatione quidquid aliud concupiscitur, nihil est.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Laudes, Aña et Psalmi de Psalterio. 14.

Capitulum. Jac. 4. d

CONVISSIMI: Estote factores verbi, et non auditores tantum, fallentes vosmetipsos. Quia si quis auditor est verbi, et non factor; hic comparábitur viro consideranti vultum nativitatis suæ in spéculo: considerávit enim se, et abiit, et statim oblitus est qualis fúerit.

Hymnus. Auróra cœlum. 47.
y. In resurrectione tua, Christe, allelúa. R. Cœli et terra læténtr, allelúa.

Ad Benedictus, Aña.

Usque modo * non petistis quidquam in nómine meo: pétite, et accipiétis, allelúa.

TOTUM.

24

Oratio.

Domus, a quo bona cuncta procedunt, largire supplicibus tuis: ut cogitamus, te inspirante, quae recta sunt, et te gubernante eadem faciamus. Per Dominum.

Ad Tertiam, Capitulum. Charrissimi: Estote, supra. 360.

R. br. Surrexit Dominus de sepulchro. * Alleluia, alleluia. Surrexit Dominus. v. Qui pro nobis pependit in ligno. Alleluia, alleluia. Gloria Patri. Surrexit. v. Surrexit Dominus vere, allel. R. Et apparuit Simoni, allel.

Ad Sextam, Capit. Jac. 4. d

Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis, et permanserit in ea, non auditore obliuiosus factus, sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. R. br. Surrexit Dominus vere, * Alleluia, alleluia. Surrexit. v. Et apparuit Simoni. Alleluia, alleluia. Gloria Patri. Surrexit. v. Gavisi sunt discipuli, alleluia. R. Viso Domino, alleluia.

Ad Nonam, Capit. Jac. 4. d
R. eligio munda, et immaculata
apud Deum, et Patrem
hac est: Visitare pupilos, et
viduas in tribulacione eorum, et
immaculatum se custodire ab
hoc saeculo.

R. br. Gavisi sunt discipuli. *
Alleluia, alleluia. Gavisi. v. Viso
Domino. Alleluia, alleluia. Gloria
Patri. Gavisi. v. Mane nobiscum,
Domine, alleluia. R. Quoniam
adversaristi, alleluia.

Ad Vesperas, Anna, et Psalmi
de Dominicis. 89.

Capit Charrissimi: Estote. 369.
Hymn. Ad regias. v. Mane. 334.

Ad Magnificat, Anna
Petite, * et accipiatis, ut gaudium
vestrum sit plenum: ipse
enim Pater amat vos, quia vos
me amastis, et credidistis, allel.

FERIA II. IN ROGAT.

Si hodie occurrat Festum ix.
Lectio, fit de eo cum ix. Lectione
de sequenti Homilia, et communione
de Feria ad Laudes tantum, ut
infra. De Feste autem trium
Lectio fit tantum communione.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio j. Cap. 44.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad illum media nocte, et dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes? Et reliqua.

Homilia S. Ambrorsii Episcopi.
Lib. 7. in Lucam, cap. 44.

Aius praecepti locus est, ut omnibus momentis, non solum diebus, sed etiam noctibus oratio deferatur. Vides enim, quod iste, qui media nocte perrexit, tres panes ab amico suo postulans, et in ipsa petendi intentione persistens, non defraudetur oratis. Qui sunt isti tres panes, nisi mysterii coelestis almentum? Quod si diligas Dominum Deum tuum, non solum tibi, sed etiam aliis poteris emereri. Quis autem amicior nobis, quam qui pro nobis corpus suum tradidit?

R. Dicant nunc. 363.

Lectio ij.

Ab hoc media nocte panes David petiit, et accepit. Petiit enim, quando dicebat: Media nocte surgebam ad confitendum tibi. Ideo meruit hos panes, quos apposuit nobis edendos. Petiit cum dicit: Lavabo per singulas noctes lectum meum. Neque enim timuit, ne excitaret dormientem, quem scit semper vigilantem. Et ideo scriptorum memorie, noctibus ac diebus orationi instantes, peccatis nostris veniam postulamus.

R. Cantate, sine Gloria Patri. 564.

Lectio ij.

Nam si ille tam sanctus, et qui regni erat necessitatibus occupatus, sepius in die laudem Domino dicebat, matutinis et vespertino sacrificiis semper intentus: quid nos facere optaret, qui eo amplius rogare debemus, quo frequenter carnis ac mentis fragilitate delinquimus, ut via lassis, et istius aevi cursu, ac vita hujus anfractu graviter fatigatis, panis refectionis deesse

non possit , qui hōminis corda confirmet ? Nec solum mēdia nocte Dōminus, sed ómnibus prope docet vigilāndum esse momētis. Venit enim et vespertīna , et secūnda et tertiā vigilia , et pulsāre consuēvit. Beati itaque servi illi , quos , cum venerit Dōminus, invēnerit vigilantes.

Hac nocte dicitur tertium R., quia non dicitur Te Deum : in duabus vero seq. Feris dicitur R. Narrābo nomen tuum fratribus meis, allelūia :* In medio Ecclēsie laudābo te, allelūia, allelūia. V. Confitēbor tibi in pōpolis Dōmine, et psalmum dicam tibi in gēntibus. In. Glōria Patri. In.

Ad Benedictus. Aña.

Pētite , * et accipiētis : quærите, et inveniētis : pulsate , et aperiētūr vobis, allelūia.

Oratio.

DOMINA ESTA . quæsumus omnipotens Deus : ut qui in afflictione nostra de tua pietate confidimus, contra adversa ómnia, tu semper protectione muniamur. Per Dōminum.

Hec Oratio dicitur ad Laudes, et per Horas, preter Vespi., et hodie tantum. Duabus vero seq. Feris dicitur Oratio Dñicæ præcedentis. O eus, a quo bona. 370.

Hoc triduo qui non intersunt Processionibus Rogationum, privatim post Laudes dicant Litanias cum suis precibus, et Orationibus, sine Psalmis Pœnit. Ad Horas omnia dicuntur ut in feriali Officio temp. Pasch. Vespa-
cie, nisi occurrat Festum ix.
Lect., dicuntur de Psalm, cum Oratione Dñicæ præc. Si vero sequatur Festum simplex, a Capitulo iiii de Festo, etiū comi-
anciū de Cruce tantum, ut supra.

Ad Magnificat , Aña.

Ipse enim Pater * amat vos , quia vos me amastis, et credidistis. allelūia.

Oratio. O eus, a quo bona. 370.

FERIA III. IN ROGAT.

Si hodie occurrat Festum sim-
plex, fit de eo sine communione de
feria, sed tantum de Cruce.

De Epistola j. B. Petri Apóstoli.
Lectio ; Cap. 4.

CHRISTO igitur passo in carne , et vos eadem cogitatione armamini, quia qui passus est in carne, desit a peccatis : ut jam non desideriis hōminum, sed voluntati Dei, quod réliquum est in carne, vivat temporis. Sufficit enim præteritum tempus ad voluntatem géntium consummāndam, his qui ambulaverunt in luxuriis, desideriis, vinolētiis, comessationibus, potationibus, et illicitis idolórum cultibus. In quo admirantur non concurrētibus vobis in eamdem luxuriæ confusōnem, blasphemantes. Qui reddent rationē ei, qui paratus est judicare vi-
vos et mortuos. Propter hoc enim et mortuis evangelizatum est : ut judicētur quidem se-
cundum hōmines in carne, vi-
vant autem secundum Deum in
spiritu. Omniū autem finis ap-
propinquavit.

R. In ecclēsiis. 368.

Lectio ij

ESTORIS itaque prudentes , et vigilate in orationibus. Ante ómnia autem mūtuam in vobis-
metipsis charitatem contínuam habentes : quia cháritas óperit multitudinem peccatórum. Ho-
spitales invicem sine murmurā-
tionē. Unusquisque , sicut acce-
pit grātiā, in alterūrum illam adminis-
trantes , sicut boni dis-
pensátōres multisōmis grātiā
Dei. Si quis lōquitur, quasi ser-
mōnes Dei : si quis ministrat,
tamquam ex virtute quam admi-
nistrat Deus : ut in ómnibus ho-
norificetur Deus per Iesum Chri-
stum : cui est glōria et im-
périum in sœcula sœculórum.
Amen.

R. In toto, cum Glōria. 368.

Lectio ij

CHARISSIMI, nolite peregrinari-
e in servōre, qui ad tentatiō-
nem vobis fit, quasi novi aliquid
vobis contingat : sed communi-
cantes Christi passiōnibus gau-
dēte, ut et in revelatiōne glōriæ

ejes gaudeatis exultantes. Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis: quoniam quod est honoris, gloriae, et virtutis Dei, et qui est ejus Spiritus, super vos requiescit. Nemo autem vestrum patiatur ut homicida, aut fur, aut malédicus, aut alienorum appetitor. Si autem ut Christianus, non erubescat: glorificet autem Deum in isto nomine. Quoniam tempus est, ut incipiat iudicium a domo Dei.

Te Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Oportebat * pati Christum, et resurgere a mortuis, alleluia.

Oratio.

Desus, a quo bona cuncta procedunt, largire supplicibus tuis: ut cogitamus, te inspirante, quae recta sunt, et te gubernante, eadem faciamus. Per Dominum.

Ad Magnificat. Aña.

Exihi a Patre, * et veni in mundum: iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem, alleluia.

FERIA IV. IN ROGATIONIBUS.

VIGILIA ASCENSIONIS.

Si hodie occurrat Festum ix. Lect., fit de eo cum ix. Lect. de Homilia Vigiliæ, et coninem ad Laudes, ut infra. De Festo autem trium Lect. fit tantum commem. Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio j Cap. 47.

In illo tempore: Sublevatis Jesus oculis in cœlum, dixit: Pater, venit hora, clarifica Filium tuum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tr. 401. in Joan., sub med.

POTERAT Dominus noster, unigenitus et coeternus Patri, in forma servi, et ex forma servi, si hoc opus esset, orare silentio; sed ita se Patri exhibere voluit precatorem, ut meminisset nostrum se esse doctorem. Proinde eam, quam fecit orationem pro nobis, notam fecit et nobis: quoniam tanti magistri non solum ad ipsos sermocinatio, sed etiam pro ipsis ad Patrem oratio, discipulorum est ædificatio: et si

illorum, qui haec dicta aderant audituri, profecto et nostra, qui fueramus conscripta lecturi.

R. Deus, canticum. 369.
Lectio ij.

QUAPROPTERA hoc quod ait: Pater, venit hora, clarifica Filium tuum: ostendit omne tempus, et quid, et quando faceret, vel fieri sineret, ab illo esse dispositum, qui temporis subditus non est: quoniam quæ futura erant per singula tempora, in Dei sapientia causas efficientes habent, in qua nulla sunt tempora. Non ergo creditur haec hora fato urgente venisse, sed Deo potius ordinante. Nec siderea necessitas Christi connexuit passionem: absit enim ut sidera mori cogerent siderum Conditorem!

R. Bonum est 360.

Lectio ij.

CLARIFICATUM a Patre Filium nonnulli accipiunt in hoc, quod ei non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit eum. Sed si passione clarificatus dicitur, quanto magis resurrectione? Nam in passione magis ejus humilitas, quam claretas commendatur, Apóstolo teste, qui dicit: Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Deinde sequitur, et de ejus clarificatiōne jam dicit: Propter quod et Deus illum exaltavit, et donavit ei nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, et infernorum. Et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris. Haec est clarificatio Domini nostri Jesu Christi, quæ ab ejus resurrectione sumpsit exordium.

Te Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Pater, venit hora, * clarifica Filium tuum claritate quam habui, priusquam mundus esset, apud te, alleluia.

Oratio. Deus, a quo, supra

ASCENSIONE DOMINI.

Ad Vesperas, Aña de Laud.
376. Psalmi de Dominica. 89, et
 inco ultimi, Ps. Laudáte Dómi-
 num, omnes gentes. 92.

(Capitulum et Hymnus ut ad
 laudes. 376.)

V. Ascéndit Deus in jubilatiōne,
 allelúia. ¶ Et Dóminus in voce
 tubæ, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Pater, manifestávi nomen tuum
 homínibus, quos dedísti mihi:
 nunc autem pro eis rogo, non
 pro mundo, quia ad te vénio,
 allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum. Invitatorium.
 Allelúia, Christum Dóminum
 ascendéntem in cœlum, * Ve-
 níte adorémus, allelúia. Ps. Ve-
 níte, exultémus. 4.

Hymnus.

ELTERNE Rex altissime,
 Redémptor et fidélium,
 Cui mors perémpta détulit
 Summæ triúmphum gloriæ :
 Ascéndis orbes siderum,
 Quo te vocábant cœlitus
 Colláta, non humánitus,
 Ierum potéstas ómnium;
 Ut trina rerum máchina,
 Cœlestium, terréstrium,
 Et inferórum cóndita,
 Flectat genu jam súbdita.
 Tremunt vidéntes Angeli
 Versam vicem mortaliūm :
 Peccat caro, mundat caro,
 Regnat Deus Dei caro.
 Sis ipse nostrum gáudium,
 Manens olymbo præmium,
 Mundi regis qui fábricam,
 Mundána vincens gáudia.
 Hinc te precántes quæsumus,
 Ignóscere culpis ómnibus,
 Et corda sursum súbleva
 Ad te supérna grátia.

Ut cum repente cœperis
 Clarére nube júdicis,
 Pœnas repellas débitas,
 Reddas corónas pérditas.
 Jesu, tibi sit glória,
 Qui victor in cœlum redis,
 Cum Patre, et almo Spíritu,
 In sempitérna sæcula.

Amen.

Sie terminantur Hymni ejus-
 dem metri usque ad Pentec.,
 excepto Hymno, Salútis humá-
 næ, ut infra. 376.

In primo Nocturno.

Aña. Elevata est * magnificéntia
 tua super cœlos, Deus, allelúia.
 Ps. Domine Dóminus. b.

Aña. Dóminus in templo * san-
 cto suo, Dóminus in cœlo,
 allelúia. Psalm. In Dómino con-
 fidó. 7.

Aña. A summo cœlo * egréssio
 ejus, et occúrsus ejus usque
 ad summum ejus, allelúia. Ps.
 Cœli enárrant. 44.

¶. Ascéndit Deus in jubilatiōne,
 allelúia. ¶. Et Dóminus in voce
 tubæ, allelúia.

Incipit liber Actuum

Apostolórum.

Lectio]. Cap. 4.

Primum quidem sermónen feci
 de ómnibus, o Theóphile,
 quæ cœpit Jesus facere, et do-
 cere, usque in diem, qua,
 præcipiens Apóstolis per Spíri-
 tum sanctum, quos élégit, as-
 sumptus est: quibus et præbuit
 seíspsum vivum post passióinem
 suam in multis arguméntis,
 per dies quadraginta appárens
 eis, et loquens de regno Dei. Et
 convéscens præcépit eis ab Je-
 rosólymis ne discéderent, sed
 expectárent promissiōnem Pa-
 tris, quam audístis (inquit) per

os meum : quia Joánnes qui-dem baptizávit aqua, vos autem baptizabímini Spíritu sancto, non post multos hos dies.

¶ Post passióinem suam per dies quadraginta appárens eis, et loquens de regno Dei, alle-lúia : * Et vidéntibus illis elevátus est, allelúia : et nubes suscépit eum ab oculis eórum!, allelúia. ¶ Et convéscens præ-cépit eis ab Jerosólymis ne dis-céderent, sed expectárent pro-missiónem Patris. Et.

Lectio iij.

ICITUR qui convénerant, inter-rogábant eum, dicéntes : Dómine, si in témpore hoc re-stítues regnum Israel? Dixit autem eis : Non est vestrum nosse témpora, vel moménta, quæ Pater pósuit in sua pote-státe : sed accipiétis virtútem superveniéntis Spíritus sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Iudea, et Samaria, et usque ad últi-mum terræ. Et cum hæc dixísset, vidéntibus illis, elevátus est : et nubes suscépit eum ab oculis eórum.

¶ Omnis pulchritúdo Dómini exaltata est super sidera : * Spécies ejus in núbibus cœli, et nomen ejus in etérnum péramet, allelúia. ¶ A summo cœlo egréssio ejus, et occúrsus ejus usque ad summum ejus. Spécies.

Lectio iij.

CUMQUE intueréntur in cœlum eúntem illum, ecce duo viri astitérunt juxta illos in véstibus albis, qui et dixerunt : Viri Galilæi, quid statis aspiciéntes in cœlum? Hic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet quemádmodum vidí-stis eum eúntem in cœlum. Tunc revérsi sunt Jerosólymam a monte, qui vocátur Olivéti, qui est juxta Jerúsalem, sabbati habens iter. Et cum introíssent in cœnaculum, ascendérunt ubi manébant Petrus et Joánnes, Jacóbus et Andréas, Phi-

líppus et Thomas, Bartholomæu et Matthæus, Jacóbus Alphæi et Simon Zelotes, et Judas Ja-cóbi. Hi omnes erant perseve-rántes unanímiter in oratióne cum muliéribus, et Maríᾳ Matr Jesu, et frátribus ejus.

¶ Exaltáre, Dómine, allelúia, In virtúte tua, allelúia. ¶ Ele-vata est magnificéntia tua su-per cœlos, Deus. In virtúte. Ag-ria Patri. In virtúte.

In secundo Nocturno.

Aña. Exaltáre, Dómine, * in vi-tute tua : cantábimus, et psal-lémus, allelúia. Ps. Dómine in virtúte. 42.

Aña. Exaltábo te, Dómine, : quóniam suscepísti me, allelúia Ps. Exaltábo te, Dómine. 33.

Aña. Ascéndit Deus * in jubila-tione, et Dóminus in voce tubae allelúia. Ps. Omnes gentes. 48.

¶ Ascéndens Christus in altum allelúia. ¶ Captivam duxit ca-ptivitatē, allelúia.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. i. de Ascens. Domini.

Posse beatam et gloriósam re-surrectionem Dómini nostrí Jesu Christi, qua verum de-templum judáica impietate re-solutum, divina in tríduo po-tentia suscitávit, quadragena-rius hódie, dilectissimi, sanctorum diérum expléitus es-númerus, sacratissima ordina-tione dispository, et ad utilitá-tem nostræ eruditio-nis impén-sus : ut dum a Dómino in hoc spácio mora præsentia corporalis exténditur, fides resurre-ctio-nis documen-tis necessarii muniréatur. Mors enim Christi multum discipulorū corda turbaverat : et de supplicio cru-cis, de emissione spíritus, de exanimati corporis sepultura gravatis mestitudine méntibus, quidam diffidéntiæ torpor ob-réserat.

¶ Tempus est, ut revértar ad eum, qui me misit, dicit Dó-minus : nolite contristári, nec turbétur cor vestrum : * Rogo

pro vobis Patrem , ut ipse vos custodiat , alleluia , alleluia . V . Nisi ego abfero , Paracitus non veniet : cum assumptus fuero , mittam vobis eum . Rogo .

Lectio vi .

Innebeatissimi Apóstoli omnesque discipuli , qui et de exitu crucis fuerant trépidi , et de fide resurrectionis ambigui , ita sunt veritatem perspicua roburati , ut Dómino in cœlorum eunte sublimia , non solum nulla afficerentur tristitia , sed etiam magno gáudio replerentur . Et revera magna , et ineffabilis erat causa gaudendi , cum in conspectu sanctæ multitudinis super omnium creaturarum cœlestium dignitatem , humani generis natura concéderet . supergressura angelicorum ordines , et ultra Archangelorum altitudines elevanda , nec ullis sublimitibus modum suæ provectionis habitura , nisi æterni Patris recepta conséssu , illius gloriae sociaretur in throno , cuius naturæ copulabatur in Filió .

Non turbetur cor vestrum : ego vado ad Patrem , et cum assumptus fuero a vobis , mittam vobis , alleluia , * Spíritum veritatis , et gaudébit cor vestrum , alleluia . V . Ego rogabo Patrem , et alium Paraclitum dabit vobis . Spíritum .

Lectio vii .

Quia igitur Christi ascensio , nostra provectio est ; et quo præcessit gloria capitis , eo spes vocatur et corporis : dignis , dilectissimi , exultemus gaudiis , et pia gratiarum actione latemur . Hodie enim non solum paradisi possessores firmati sumus , sed etiam cœlorum in Christo superna penetravimus : ampliora adépti per ineffabilem Christi gratiā , quam per diaboli amiseramus invidiam . Nam quos virulentus inimicus primi habitaculi felicitate dejecit , eos aibi con corporatos Dei Filius ad dexteram Patris collocavit : cum

quo vivit , et regnat in unitate Spíritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . Amen .

R. Ascéndens Christus in altum , captivam duxit captivitatem , * Dedit dona hominibus , alleluia , alleluia , alleluia . V . Ascéndit Deus in jubilacione , et Dóminus in voce tubæ . Dedit . Glória Patri . Dedit .

In tertio nocturno .

Ana . Nimis exaltatus est , * alleluia , super omnes dens , alleluia . Ps . Dóminus regnávit , exultet . 75

Ana . Dóminus in Sion , * alleluia , magnus et excelsus , alleluia . Ps . Dóminus regnávit , irascantur . 78

Ana . Dóminus in cœlo , * alleluia , paravit sedem suam , alleluia . Ps . Bénedic . 80 .

R. Ascendo ad Patrem meum , et Patrem vestrum , alleluia . R . Deum meum , et Deum vestrum , alleluia .

Lectio sancti Evangélii secundum Marcum .

Lectio viii Cap . 16 . c

In illo tempore : Recumbentesibus undecim discipulis , apparuit illis Jesus : et exprobavit incredulitatem eorum , et duritiam cordis : quia iis , qui viderant eum resurrexisse , non credidérunt . Et reliqua .

Homilia sancti Gregorii Papæ .

Homilia 29. in Evangelia .

Quo resurrectiōnem Domini eam discipuli tarde crediderunt , non tam illorum infirmitas , quam nostra , ut ita dicam , futura firmitas fuit . Ipsa namque resurrectio illis dubitabibus per multa argumenta monstrata est : quæ dum nos legentes agnoscimus , quid aliud quam de illorum dubitatione solidamur ? Minus enim mihi María Magdaléne præstít , quæ ceteris crēdit , quam Thomas , qui diu dubitavit . Ille etenim dubitando , vulnerum cicatrices têtigit , et de nostro pectori dubitationis vulnus amputavit .

REgo rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, * Ut maneat vobiscum in aeternum, Spiritum veritatis, alleluia. V. Si enim non abierto, Paraclitus non veniet ad vos; si autem abierto, mittam eum ad vos. Ut. Bened. Divinum auxilium.

Lectio viii.

An insinuandam quoque veritatem Dominicæ resurrectiōnis, notandum nobis est quid Lucas referat, dicens: Convéscens præcepit eis ab Jerosolymis ne discéderent. Et post pauca: Vidéntibus illis elevatus est, et nubes suscépit eum ab oculis eorum. Notáte verba, signáte mystéria. Convéscens elevatus est. Comédit et ascéndit: ut videlicet per effectum cœstiōnis, véritas patesceret carnis. Marcus vero, priusquam cœlum Dóminus ascéndat, eum de cordis atque infidelitatis duritia increpasse discípulos memorat. Qua in re quid considerandum est, nisi quod idcirco Dóminus tunc discípulos increpavit, cum eos corporaliter relinquit, ut verba, quae recédebat diceret, in corde audiéntium arctius impressa remanerent?

R. Ponis nubem ascensum tuum, Dómine: * Qui ámbulas super pennas ventórū, alleluia. V. Confessiōnem et decórem induisti, amictus lumen sicut vestimentum. Qui tilória Patri. Qui.

Lectio ix.

INCREPATA igitur eorum duritia, quid admonéndo dicat, audiamus: Eúntes in mundum universum, prædicáte Evangélium omni creaturæ. Numquid, fratres mei, sanctum Evangélium vel insensatis rebus, vel brutis animalibus fuerat prædicandum, ut de eo discípulis dicátur: Prædicáte omni creaturæ? Sed omnis creaturæ nōmine signatur homo. Omnis autem creaturæ aliquid habet homo. Habet namque commune esse cum lapidibus, vivere cum arbóribus, sentire cum animalibus, intel-

ligere cum Angelis. Si ergo commune habet aliquid cum omni creatura homo, juxta alii quid omnis creatura est homo. Omni ergo creaturæ prædicatur: Evangélium, cum soli homini prædicatur.

Te Deum laudamus. 43.

AD LAUDES,
et per Horas, Ann.

1. **V**iri Galilæi, * quid aspícitis in cœlum? Ilic Jesus, qui assūptus est a vobis in cœlum, sic veniet, alleluia. Ps. Dóminus regnavit, rum reliq. 44.
2. **C**umque intuerentur in cœlum * eūntem illum, dixerunt, alleluia.
3. **E**levatis mánibus * benedixit eis, et ferebatur in cœlum, allel.
4. **E**xaltáte Regem regum, * et hymnum dícite Deo, alleluia.
5. **V**idéntibus illis, * elevatus est, et nubes suscépit eum in cœlo. alleluia.

Capitulum. Act. 1.

PRIMUS quidem sermonem feci de omnibus, o Theophile, quæ cœpit Jesus facere, et docere, usque in diem, qua, præcipiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos élégit, assūptus est.

Hymnus.

SALUTIS humanae Sator,
Jesu, volúptas cōrdium,
Orbis redempti Cōditor,
Et casta lux amantium:
Qua victus es cleméntia,
Ut nostra ferres crímina,
Mortem subires innocens,
A morte nos ut tolleres?
Perrumpis infernum chaos,
Vinctis caténas détrahis;
Victor triúmpho nóbili
Ad déxteram Patris sedes.
Te cogat indulgentia,
Ut damna nostra sárcias,
Tuique vultus cōmptos
Dites beato lúmine.
Tu Dux ad astra, et sémita,
Sis meta nostris cōrdibus,
Sis lacrymárum gaudium,
Sis dulce vita præmium. Amen.
V. Dóminus in cœlo, alleluia.
¶ Paravit sedem suam, alleluia.

Ad Benedictus. Aña.

Ascéndo ad Patrem meum, * et
Patrem vestrum : Deum meum,
et Deum vestrum , alleldia.

Oratio.

VONCÉDE, quæsumus omnipotens Deus : ut qui hodierna die Unigenitum tuum Iudeum pótrem nostrum ad cœlos ascendiisse crèdimus, ipsi quoque mente in cœlestibus habitemus. Per eundem Dóminum.

Ad Primam.

Iñ. br. Christe , Fili Dei vivi, miserere nobis. * Alleluia, alleluia. Christe. v. Qui scandis super sidera. Alleluia , alleluia. Glòria Patri. Christe. v. Exúrge, Christe , adjuva nos , alleluia. R. Et libera nos propter nomen tuum , alleldia.

Sie dicitur quotidie usque ad Pentecosten.

Ad Absolutionem Capituli Lect. br. Viri Galilæi, ut infra ad Nonam.

Ad Tertiam , Aña.

Cumque intuerentur.

Capitulum. Primum quidem. q. br. Ascéndit Deus in jubilatione. * Alleluia , allel. Ascéndit. v. Et Dóminus in voce tubæ. Alleluia , alleluia. Glòria Patri. Ascéndit. v. Ascéndens Christus in altum , alleluia. v. Captivam duxit captivitatem , alleluia.

Ad Sextam . Aña.

Elevatis manibus.

Capitulum Act. 1.

Et convéscens, præcepit eis ab Jerosólymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris, quam audistis (inquit) per os meum : quia Joánnes quidem baptizávit aqua, vos autem baptizabimini Spíritu sancto non post multos hos dies.

R. br. Ascéndens Christus in altum. * Alleluia, alleluia. Ascéndens. v. Captivam duxit captivitatem. Alleluia , alleluia. Glòria Patri. Ascéndens. v. Ascéndo ad Patrem meum , et Patrem vestrum, alleluia. R. Deum meum, et Deum vestrum , alleldia.

Ad Nonam . Aña

Vidéntibus illis.

Capitulum. Act. 4. b

Viri Galilæi , quid statis aspícientes in cœlum ? Hic Jesus , qui assúmptus est a vobis in cœlum , sic véniet , quemadmodum vidistis eum eūntem in cœlum.

R. br Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum. * Alleluia, alleluia. Ascéndo. v. Deum meum , et Deum vestrum. Alleluia , alleldia. Glòria Patri. Ascéndo. v. Dóminus in cœlo, alleluia. R. Parávit sedem suam, alleluia.

Ad Vesperas . Aña de Landibus , Psalmi de Dñica. 80. et loco ult., Psal. Laudate Dóminum , omnes gentes. 92.

Capit. et Hymnus ut ad Landib. v. Dóminus in cœlo, alleluia. R. Parávit sedem suam, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

O Rex glóriæ , Dómine virtutum, qui triumphator hodie super omnes cœlos ascendisti , ne derelinquas nos órphanos : sed mitte promissum Patris in nos, Spíritum veritatis , alleluia.

Infra Oct. Ascens. usque ad Pentec. quotidie fit Officium de Ascensione , nisi occurrat festum ix. Lect. De Festis vero trium Lect. fit tantum comm. cum ix. Lectione de eis.

FERIA SEXTA.

In primo nocturno.

Incipit Epistola secunda beati Petri Apóstoli.

Lectio 1. Cap. 4.

SIMON Petrus , servus et Apóstolus Jesu Christi , iis , qui coéqualem nobiscum sortiti sunt fidem in justitia Dei nostri, et Salvatoris Jesu Christi. Grátia vobis , et pax adimpleátur in cognitione Dei , et Christi Jesu Dómini nostri : quómodo 6mnia nobis divinæ virtutis suæ , qua ad vitam , et pietatem donata sunt , per cognitionem ejus, qui vocávit nos propria glória , et virtute , per quem máxima , et pretiosa nobis promissa donavit:

ut per hæc efficiāmini divinæ consórtes natüræ : fugientes ejus , quæ in mundo est , concupiscéntiæ corruptiōnem.

R. Post passiōnem. 374.

Lectio i.

Vos autem curam omnem sub-
vinferentes , ministrāte in fide
vestra virtūtem , in virtute au-
tem scientiam , in scientia autem
abstinentiam , in abstinentia
autem patientiam , in patientia
autem pietatē , in pietate au-
tem amōrem fraternitatis , in
amōre antem fraternitatis char-
itatē. Hæc enim si vobiscum
adsint , et súperent , non vācuos ,
nec sine fructu vos constituent
in Dómini nostri Iesu Christi
cognitiōne. Cui enim non præsto
sunt hæc , cæcus est , et manu
tentans , oblioviōnem accipiens
purgatiōnis vēterum suōrum de-
lictōrum.

R. Omnis pulchritudo. 374.

Lectio iii.

QUAPROPTER , fratres , magis
satagit , ut per bona opera
certam vestram vocatiōnem ,
et electiōnem faciātis : hæc enim
facientes , non peccabitis ali-
quando. Sic enim abundanter
ministrabitur vobis intrōitus in
aeternum regnum Dómini nostri ,
et Salvatōris Iesu Christi. Pro-
pter quod incipiāt vos semper
commonerē de his : et quidem
scientes , et confirmatos vos in
præsenti veritati. Justum autem
arbitror quādiu sum in hoc
tabernaculo , suscitare vos in
commonitiōne : certus quod ve-
lox est depositio tabernaculi
mei , secundum quod et Dómi-
nus noster Jesus Christus signi-
ficavit mihi. Dabo autem ope-
ram et frequenter habere vos
post obitum meum , ut horum
memoriām faciātis.

R. Exaltare , Dómine. 374.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Leonis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 2. de Ascensione Domini.

SACRAVENTUM , dilectissimi , sa-
luti nostre , quam præcio

sanguinis sui universitatis Cón-
ditor æstimavit , a die corporalis
ortus usque ad exitum passio-
nis , per dispensatiōnem humi-
litatis implētum est. Et licet
multa , etiam in forma servi ,
divinitatis signa radiaverint :
próprie tamen illius temporis
actio ad demonstrāndam suscé-
pti hominis pertinuit veritatem.
Post passiōnem vero ruptis mor-
tis vinculis , quæ vim suam , in
eum , qui peccati erat nescius ,
incedendo perdisserat : infirmi-
tas in virtutem , mortalitas in
immortalitatem , contumelia
transfūit in gloriā : quam Dó-
minus Iesu Christus in multis
manifestisque docimētis , mul-
torum declaravit aspēctibus ,
donec triumphum victoriae ,
quem reportarat a mortuis ,
infirret et coelis.

II Tempus est. 374.

Lectio v.

SICUR ergo in solemnitate Pa-
schali resurrēctio Dómini suit
nobis causa letandi : ita asce-
sio ejus in cœlos præsentium
nobis est matrīa gaudiōrum ,
recolētibus illum diem , et rite
venerantibus , quo natüræ no-
stræ humilitas in Christo super
omnem cœli militiam , super
omnes ordines Angelorum , et
ultra omnium altitudinem po-
testatum ad Dei Patris est pro-
vecta conséssum. Quo ordine
operum divinorum nos fundati ,
nos ædificati sumus : ut mirabi-
lior fieret grātia Dei , cum remoti-
s a conspēcto hominum , que
mérito reverentiam sui sentie-
bantur indicere , tides non des-
ceret , spes non fluctuaret , châ-
ritas non teperet.

III Non turbetur. 375.

Lectio vi.

MAGNARUM hic vigor est mén-
tium , et valde fideliū lu-
men est animarum , incunctan-
ter crēdere , quæ corporeo non
vidēntur intuita , et ibi figere
desiderium , quo néqueas inférre
conspēctum. Hæc autem pietas
unde in nostris cordib⁹ nasce-

réturn, aut quomodo quisquam justificaretur per fidem, si in iis tantum salas nostra consisteret, quae obtutibus subjacerent? Unde et illi viro, qui de resurrectione Christi videbatur ambigere, nisi in ipsius carne vestigia passionis et visu explorasset et tactu: Quia vidisti me, inquit Dominus, credidisti: beati qui non vidérunt, et credidérunt.

R Ascéndens. 375.

In tertio nocturno

Lectio sancti Evangélii secundum Marcum.

Lectio vii. *Cap. 16. c*

*N*x illo tempore: Recumbéntibus undecim discípulis, apparet illis Jesus: et exprobavit incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex eadem Homilia 29

*Q*ui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit: qui vero non crediderit, condemnabitur. Fortasse unusquisque apud semetipsum dicat: Ego jam credidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opribus tenet. Vera étenim fides est, quae in hoc quod verbis dicit, mōribus non contradicit. Hinc est enim quod de quibusdam falsis fidélibus Paulus dicit: Qui confitentur se nosse Deum, factis autem negant. Hinc Joannes ait: Qui dicit se nosse Deum, et mandata ejus non custodit, mendax est. *Ego rogabo.* 376.

Lectio viii.

*T*ron cum ita sit, fidei nostrae veritatem in vitæ nostræ consideratione debémus agnoscere. Tunc enim veraciter fidélites sumus, si quod verbis promittimus, opribus complémus. In die quippe baptismatis, omnibus nos antiqui hostis opribus, atque omnibus pompis abrenuntiare promisimus. Itaque unusquisque vestrum ad considerationem suam mentis

6culos reducat, et si servat post baptismum, quod ante baptismum spopondit, certus iam quia fidélis est, gáudeat.

R Ponis nubem. 376.

Lectio ix.

*S*ed ecce, si quod promisit, minime servavit, si ad exercenda prava opera, ad concupiscendas mundi pompas dilapsus est: videámus, si jam scit plangere, quod erravit. Apud misericordem namque iudicernec ille fallax habétur, qui ad veritatem revertitur, etiam postquam mentitur; quia omnipotens Deus, dum libenter nostram pénitentiam adscipit, ipse suo iudicio, hoc quod erravimus, abscondit.

Ie Deum laudámus. 43.

SABBATO.

In primo nocturno

De Epistola secunda beati Petri Apóstoli.

Lectio i. Cap. 3.

*H*anc ecce vobis charissimi, serdām scribo Epistolam, in quibus vestrām excito in commonitione sincerām mentem: ut mémores sitis eorum, quae prædixi, verbórum a sanctis Prophétis, et Apostolórum vestrórum, præceptórum Domini, et Salvatóris. Hoc primum sciētes, quod vénient in novissimis diébus in deceptiōne illusores, juxta proprias concupiscentias ambulantes, dicentes: Ubi est promissio, aut adventus ejus? et quo enim patres dormierunt, omnia sic persevérant ab initio creaturæ. Latet enim oos hoc volentes, quod cœli erant prius et terra, de aqua et per aquam consistens Dei verbo: per quae, ille tunc mundus aqua inundátus pérīit. Cœli autem, qui nunc sunt, et terra eodem verbo repositi sunt, igni reservati in diem iudicii, et perditionis impiorum hominum.

R Post passionem. 374.

Lectio i.

*U*nus vero hoc non lèteat vos, charissimi, quia unus dies

apud Dóminum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus. Non tardat Dóminus promissiō-nem suam, sicut quidam exi-stimant: sed patiēter agit pro-pter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad poenitentiām re-verti. Advéniet autem dies Dó-mini ut fur: in quo cœli magno im-petu tránsient, eleménta vero calore solvēntur, terra autem, et quæ in ipsa sunt opera, exu-rentur. Cum igitur hæc ómnia dissolvénda sint, quales opòrtet vos esse in sanctis conversatiō-nibus, et pietati-bus, expectan-tes, et properantes in advéntum diéi Dómini, per quem cœli ar-dentes solvēntur, et eleménta ignis ardore tabéscunt? Novos vero cœlos, et novam terram secúndum promissa ipsius ex-pe-tamus, in quibus justitia há-bitat.

R. Omnis pulchritudo. 374.

Lectio iii.

Propren quod, charissimi, hæc expectantes, satagite immaculati, et inviolati ei inventri in pace. Et Dómini nostri longanimitatem, salutem arbitrémini: sicut et charissimus frater noster Paulus secundum datam sibi sapiéntiam scripsit vobis, sicut et in omnibus epí-stolis, loquens in eis de his, in quibus sunt quedam diffículia intellectu; quæ indócti, et instabiles depravant, sicut et cé-teras Scripturas, ad suam ipsó-rum perditionem. Vos igitur, fra-tres, præsciéntes, custodite, ne insipiéntium errore traducti ex-cidatis a propria firmitate. Cré-scite vero in grácia, et in cognitiō-ne Dómini nostri, et Salvatóris Iesu Christi. Ipsi glória et nunc, et in diem aternitatis. Amen.

R. Exaltare, Dómine. 374.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Ex Serm. 2. de Ascens. Domini.

Quod itaque Redemptoris no-stri conspicuum fuit, in sa-

craménta transvit: et ut fi-des excelléntior esset, ac fir-mior, visiōni doctrina succéssit, cujus auctoritatem supérnis illu-minata rádiis credéntium corda sequeréntur. Hanc fidem ascen-sione Dómini auctam, et Spíritus sancti munere roboratam, non víncula, non cáceres, non exilia, non fames, non ignis, non laniátus ferarum, nec exquisita persequéntium crudelitati-bus supplicia terruérunt. Pro hac fide per univérsum mundum non solum viri, sed etiam fé-minæ: nec tantum impúbes pueri, sed etiam ténere vírgi-nes usque ad effusiónem sui sanguinis decertáront. Hæc fides dæmónia ejécit, ægritudines dé-pulit, mórtuos suscitavit.

R. Tempus est. 374.

Lectio v.

Unus et ipsi beati Apóstoli, qui tot miraculis confirmati, tot sermónibus erudití, atrocitatē tamen Dominicæ passiónis ex-páverant, et veritatem resurrec-tiōnis ejus non sine hæsitatione suscéperant, tantum de ascen-sione Dómini profecérunt, ut quidquid illis prius intulerat me-tum, verterétur in gaudium. To-tam enim contemplatiōnem áni-mi in divinitatē ad Patris dé-xteram considéntis eréxerant: nec jam corporeæ visiōnis tarda-bantur objéctu, quo minus in id áciem mentis intenderent, quod nec a Patre descendéndo absue-rat, nec a discípulis ascendéndo discesserat. Tunc igitur, dilectissimi, Filius hóminis, bei Fí-lius excelléntius, sacratíusque innótuit, cum in patérna ma-jestati gloriā se recépit: et ineffabili modo coepit esse divi-nitatié præséntior, qui factus est humanitatē longinquier.

R. Non turbetur. 375.

Lectio vi.

Tunc ad aqualem Patri Fílium eruditior fides gressu men-tis coepit accédere, et conrectatiōne in Christo corporeæ sub-stantiæ, qua Patre minor est,

non egere: quoniam glorificati corporis manente natura, eo fidem credentium vocabatur, ubi non carnali manu, sed spiritali intellectu par genitori unigenitus tangetur. Hinc illud est, quod post resurrectionem suam Dominus Mariæ Magdalene personam Ecclesiam gerenti, cum ad contactum ipsius properaret accedere, dicit: Noli me tangere, nondum enim ascendi ad Patrem meum: hoc est, Nolo ut ad me corporaliter venias, nec ut me sensu carnis agnoscas: ad sublimiora te dilero, majora tibi preparo: cum ad Patrem ascendero, tunc me perfectius, veriusque palpabis, apprehensura quod non tangis, et creditura quod non cernis.

R. Ascendens Christus. 373.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Lectio vii. Cap. 16. c

In illo tempore: Recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus: et reprobravit incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papae.

Ex eadem Homilia 29.

SIGNA autem eos, qui credituri sunt, haec sequentur: In nomine meo daemona ejicient, linguis loquentur novis, serpentes tollent: et si mortiferum quid biberint, non eis nocerit: super aegros manus impónent, et bene habebunt. Numquidnam, fratres mei, quia ista signa non facitis, minime creditis? Sed haec necessaria in exordio Ecclesiae fuerunt. Ut enim ad fidem creseret multitudo credentium, miraculis fuerat nutritienda: quia et nos, cum arbusta plantamus, tamdiu eis aquam insundimus, quoisque ea in terra jam coalusse videamus: et si semel radicem fixerint, irrigatio cessabit. Hinc enim est, quod Paulus di-

cit: Linguae in signum sunt non fidelibus, sed infidelibus.

R. Ego rogabo. 376.

Lectio viii.

IABEMUS de his signis, atque virtutibus, quae adhuc subtilius considerare debeamus. Sancta quippe Ecclesia quotidie spiritualiter facit, quod tunc per Apóstolos corporaliter faciebat. Nam sacerdotes ejus cum per exorcismi gratiam manum credentibus impónunt, et habitare malignos spíritus in eorum mente contradicunt, quid aliud faciunt, nisi dæmonia ejiciunt? Et fidèles quique, qui jam vitæ veteris sæcularia verba derelinquent, sancta autem mysteria insonant, Conditoris sui laudes et potentiam, quantum prævalent, narrant: quid aliud faciunt, nisi novis linguis loquuntur? Qui dum bonis suis exhortationibus malitiam de alienis cōribus auferunt, serpentes tollunt.

R. Ponis nubem. 376.

Lectio ix.

Et dum pestiferas suasiones audiunt, sed tamen ad operationem pravam minime pertrahuntur; mortiferum quidem est quod bibunt, sed non eis nocerit. Qui quóties próximos suos in bono opere infirmari conspiciunt, dum eis tota virtute concúrrunt, et exemplo suæ operationis illorum vitam rôborant, qui in propria actione titubant, quid aliud faciunt, nisi super aegros manus impónunt, ut bene hábeant? Quæ nimírum miracula tanto majóra sunt, quanto spiritalia: tanto majóra sunt, quanto per haec non corpora, sed animæ suscitantur.

T. Deum laudamus. 43.

Ad Vesperas, Capitulum, Charrissimi: Estote. 384.

Hymn. Salutis humanae. 376.

V. Dóminus in cœlo, alleluia.

R. Parávit sedem suam, alleluia.

Ad Magnificat. Aña Cum vénérerit Paracletus, * quem ego mittam vobis, Spiritum ve-

ritatis, qui a Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me, alleluia.

Oratio. O m̄n̄sp̄t̄ns sempitérne. 384.

Et fit com Ascensionis. Aña. O Rex gloriæ, Dómine virtutum, qui triumphator hodie super omnes cœlos ascendisti, ne derelinquas nos órphanos: sed mitte promissum Patris in nos, Spiritum veritatis, alleluia.

Ascéndit Deus in jubilatōne, alleluia. R. Et Dóminus in voce tubæ, alleluia.

Oratio

CONCEDE, quæsumus omnisp̄t̄ns Deus: ut qui hodierna die Unigénitum tuum, Redemptorem nostrum, ad cœlos ascendisse crēdimus, ipsi quoque mente in cœlestibus habitémus. Per eūdem Dóminum.

DOM. INFRA OCT. ASCENS.

Totum Officium fit de Ascensione, exceptis his, quæ hic habentur propria.

Si Lectiones j. Noct. lectio sunt pridie, quando seclieet in Sabbatho praecedenti ocurrir Festum S. Joannis ante Portam Latinam, in Dominica legantur Lectiones Ferie secunda sequentis.

In primo nocturno

Incipit Epistola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

Quod fuit ab initio, quod audīm̄us, quod vidīm̄us oculis nostris, quod perspeximus, et manus nostræ conrectaverunt de verbo vitæ: et vita manifestata est, et vidīm̄us, et testāmur, et annuntiāmus vobis vitam æternam, quam erat apud Patrem, et appáruit nobis: quod vidīm̄us, et audivimus, annuntiāmus vobis, ut et vos societatem habeatis nobiscum, et societas nostra sit cum Patre, et cum Filio ejus Iesu Christo. Et hæc scribimus vobis, ut gaudeatis, et gaudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiatio, quam audivimus ab

eo, et annuntiāmus vobis: Quóniam Deus lux est, et tenebræ in eo non sunt uliae.

R. Post passionem. 374.

Lectio i.

Si dixérimus quóniam societatem habémus cum eo, et in tenebris ambulámus, mentimur, et veritatem non facimus. Si autem in luce ambulámus, sicut et ipse est in luce, societatem habémus ad invicem, et sanguis Jesu Christi Filii ejus emundat nos ab omni peccato. Si dixérimus quóniam peccatum non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. Si confiteámur peccata nostra, fidélis est, et justus, ut remittat nobis peccata nostra, et emundet nos ab omni iniuitate. Si dixérimus quóniam non peccavimus, mendacem facimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

R. Omnis pulchritudo. 374.

Lectio ii. Cap. 2.

FILIOLI mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis. Sed et si quis peccaverit, advocatum habémus apud Patrem, Iesum Christum justum: et ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Et in hoc scimus quóniam cognovimus eum; si mandata ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandata ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc cháritas Dei perfecta est: et in hoc scimus quóniam in ipso sumus. Qui dicit se in ipso manere, debet, sicut ille ambulavit, et ipse ambulare.

R. Exaltare, Dómine. 374.

In secundo nocturno

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 2. de Ascensione Domini, qui est 175. de Tempore.

SALVATOR noster, dilectissimi fratres, ascéndit in cœlum: non ergo turbémur in terra. Ibi sit mens, et hic erit réquies. Ascendámus cum Christo in-

Terim corde : cùm dies ejus promissus advénerit, sequémur et corpore. Scire tamen débemus, fratres, quia cum Christo non ascéndit supérbia, non avaritia, non luxuria : nullum vñtium nostrum ascéndit cum médico nostro. Et ideo si post médicum desiderámus ascéndere, débemus vñtia, et peccata depónere. Omnes enim quasi quibúsdam compéndibus nos premunt, et peccatórum nos rétibus ligare conténdunt : et fdeo cum Dei adjutório, secundum quod ait Psalmista, Dirumpámus víncula eórum : ut secúri possímus dícere Dómino : Dirupísti víncula mea . tibi sacrificábo hóstiam laudis.

R. Tempus est. 374.

Lectio v.

Resurrectio Dómini spes nostra est : ascensio Dómini glorificatio nostra est. Ascensio nis hódie solémnia celebrámus. Si ergo recte, si fidéliter, si devóte, si sancte, si pie ascensionem Dómini celebrámus, ascendámus cum illo, et sursum corda habeámus. Ascendentes autem non extollámur, nec de nostris, quasi de própriis méritis, præsumámus. Sursum autem corda habére debémus ad Dóminum. Sursum enim cor non ad Dóminum, supérbia vocátur : sursum autem cor ad Dóminum, refugium vocáatur. Videť, fratres, magnum miraculum. Altus est Deus : érigit te, et fugit a te : humilia te, et descéndit ad te. Quare hoc? Quia excélsus est, et humilia réspicit, et alta de longe cognoscit. Humilia de próximo réspicit, ut attollat : alta, id est supérba, de longe cognoscit, ut déprimat.

R. Non turbétur. 375.

Lectio vi.

Resurrexit enim Christus , ut spem nobis daret, quia surgit homo, qui móritur : ne moriendo desperarémus, et vitam nostram in morte finitam pu-

tarémus, secúros nos fecit. Solliciti enim erámus de ipsa anima : et ille nobis resurgéndo de carnis resurrectione fiduciam dedit. Crede ergo, ut mundéris. Prius te opóret crédere, ut poste a per fidem Deum merearis aspícere. Deum enim vidére vis? Audi ipsum: Beati mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt. Prius ergo cogita de corde mundando : quidquid ibi vides, quod displiceret Deo, tolle.

R. Ascéndens. 375.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Joannem..

Lectio vi. Cap. 15. d

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Cum vénérerit Paraclytus, quem ego mittam vobis a Patre, Spíritum veritatis, qui a Patre procédit, ille testimonium perhibebit de me. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Tract. 92. in Joannem.

DOMINUS Jesus in sermone, quem locutus est discipulis suis post coenam, proximus passioni tanquam iturus, et relicturus eos præsentia corporali, cum omnibus autem suis usque in consummatiōnem saeculi futurus præsentia spirituali, exhortatus est eos ad perferendas persecutiōnes impiorum, quos mundi nōmine nuncupavit: ex quo tamen mundo étiam ipsos discipulos se elegisse dixit: ut scirent se Dei grātia esse, quod sunt; suis autem vitiis fuisse, quod fuérunt.

R. Ego rogabo. 376.

Lectio viii.

Ininde persecutiōes et suos, et ipsorum, Judæos evidenter expréssit, ut omnino appareret, étiam ipsos mundi damnabilis appellatiōne conclusos, qui persequuntur sanctos. Cumque de illis diceret, quod ignorarent eum, a quo missus est ; et tamen odissent et Filiū, et Patrem, hoc est, et eum qui

missus est, et eum a quo missus est (de quibus omnibus in aliis sermónibus jam disserúimus), ad hoc pérvénit ubi ait: Ut adimpléatur sermo, qui in lege eórum scriptus est: Quia ódio habuérint me gratis.

¶ Si enim non abiero, Paráclitus non véniet ad vos: si autem abiero, mittam eum ad vos: ¶ Cum autem vénérerit ille, docébit vos omnem veritátem, alleluia. ¶ Non enim loquéatur a semetípso, sed quæcúmque audiet, loquéatur: et quæ ventúra sunt, annuntiábit vobis. Cum. Glória Patri. Cum.

Lectio ix

DEINDE tamquam consequénter adjúnxit, unde modo disputare suscépimus: Cum autem vénérerit Paráclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spíritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimónium perhibébit de me: et vos testimónium perhibébitis, quia ab initio mecum estis. Quid hoc pértinget ad illud quod dixerat: Nunc autem, et vidérunt, et odérunt et me, et Patrem meum: sed ut impleátur sermo, qui in lege eórum scriptus est: Quia ódio habuérint me gratis? An quia Paráclitus quando venit Spíritus veritatis, eos, qui vidérunt et odérunt, testimónio manifestiōre convicít? imo vero etiam aliquos ex illis, qui vidérunt, et adhuc óderant, ad fidem, quæ per dilectionem operátur, sui manifestatiońe convértil.

Te Deum laudámus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Viri Galilæi, * quid aspícitis in cœlum? Illic Jesus, qui assúmptus est a vobis in cœlum, sic véniet, alleluia. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.

2. Cumque intueréntur * in cœlum eúntem illum, dixérunt, alleluia.

3. Elevátis mánibus * benedíxit eis, et ferebátur in cœlum, alleluia.

4. Exaltáte Regem régum, * et hymnum dícite Deo, alleluia.
5. Vidéntibus illis * elevátus est, et nubes suscépit eum in cœlo, alleluia.

Capitulum. 4. Petr. 4. b

CHABISSIMI: Estote prudéntes, et vigiláte in orationibus. Ante omnia autem mütuam in vobismelípsis charitátem contínuam habéntes: quia cháritas opérat multitúdinem peccatórum.

Hymn. Salútis humánae. 376.

V. Dóminus in cœlo, alleluia.
R. Parávit sedem suam, alleluia.

Ad Benedictus, Aña.

Cum vénérerit Paráclitus * quem ego mittam vobis Spíritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimónium perhibébit de me, alleluia.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, fac nos tibi semper et devotam gérere voluntatem, et majestati tua sincéro corde servire. Per Dóminum.

Et sit com de Ascens. Aña Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum: Deum meum, et Deum vestrum, alleluia.

V. Ascéndit Deus, et Oratio. Concéde, ut supra. 382.

Ad Absolut. Capit. ad Primam Lectio brevis. Si quis lóquitur, ut infra ad Nonam.

Ad Tertiā, Aña.

Cumque intueréntur.

Capit. Charissimi: Estote. R. br. Ascéndit Deus in jubilatione. * Alleluia, alleluia. Ascéndit. V. Et Dóminus in voce tubæ. Alleluia, alleluia. Gloria Patri. Ascéndit. V. Ascéndens Christus in altum, alleluia. R. Captivam duxit captiuitatem, alleluia.

Ad Sextam. Aña.

Elevátis mánibus.

Capitulum. 4. Petri 4. b

ISPITALE invicem sine murinuratiońe. Unusquísque, sicut accépit grátiam, in alterutrum illam administrántes, sicut boni dispensatóres multi formis grátiae Dei.

R. br. **Ascéndens** Christus in al-tum. * Alleluia, alleluia. Ascéndens. V. Captivam duxit captivi-tatem. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Ascéndens. V. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem ve-strum. alleluia. R. Deum meum, et Deum vestrum, alleluia.

Ad Nonam, Aña.

Vidéntibus illis.

Capitulum.

4. Petri 4. c

Si quis lóquitur, quasi ser-mones Dei: si quis ministrat, tamquam ex virtute, quam ad-ministrat Deus: ut in omnibus honorificétur Deus per Jesum Christum Dóminum nostrum.
R. br. Ascéndo ad Patrem meum, et Patrem vestrum, * Alleluia, alleluia. Ascéndo. V. Deum meum, et Deum vestrum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Ascéndo. V. Dóminus in cælo, alleluia. R. Parávit sedem suam, alleluia.

Ad Vesperas, Aña: et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica 89. et loco ult. Ps. **Laudáte Dómi-num, omnes gentes.** 92.

Hymnus. Salutis humánæ, et
V Dóminus in cælo. 376.

Ad Magnificat, Aña.

Hac locútus sum vobis, * ut cum vénérerit hora eórum, remi-niscámini quia ego dixi vobis, alleluia.

Et fit com. de Ascens. Aña. O Rex gloriæ. V. Ascéndit, et Orat. (Puncéde quæsumus, ut supra. 382.

FERIA SECUNDA

POST DOM. INFRA OCT. ASCENS.

In primo Nocturno.

De Epistola prima B Joánnis Apóstoli.

Lectio j. **Cap. 5.**

Vide te qualem charitatem de-dit nobis Pater, ut filii Dei nominémur et simus. Propter hoc mundus non novit nos: quia non novite eum. Charissimi, nunc Illi Dei sumus: et nondum appáruit quid érimus. Sci-mus quóniam cum apparuerit, similes ei érimus: quóniam vi-débimus eum sicuti est. Et om-

TOTUM.

nis, qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est. Omnis qui facit pecca-tum, et iniqüitatem facit: et peccatum est iniqüitas. Et scitis quia ille appáruit, ut peccata nostra tolleret: et peccatum in eo non est. Omnis qui in eo manet, non peccat: et omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognovit eum.

R. Post passióinem suam. 374.

Lectio ij.

FILIOI, nemo vos seducat. Qui facit justitiam, justus est, sicut et ille justus est. Qui facit peccatum, ex diabolo est: quóniam ab initio diabolus peccat. In hoc appáruit Filius Dei, ut dis-solvat ópera diaboli. Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit: quóniam semen ipsius in eo manet, et non potest peccare, quóniam ex Deo natus est. In hoc maniféstati sunt filii Dei, et filii diaboli. Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum: quóniam hæc est annuntiatio, quam audístis ab initio, ut diligatis al-terutrum. Non sicut Cain, qui ex maligno erat, et occidit fratre suum. Et propter quid occidit eum? Quóniam ópera ejus maligna erant: fratris autem ejus justa.

R. Omnis pulchritudo. 374.

Lectio iii.

NOLITE mirari, fratres, si odit Nos mundus. Nos scimus quóniam translati sumus de morte ad vitam, quóniam diligimus fratres. Qui non diligit, manet in morte: omnis qui odit fratre suum, homicida est. Et scitis quóniam omnis homicida non habet vitam ætérnam in se-metiopo manéntem. In hoc cog-novimus charitatem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit: et nos debémus pro fratribus áimas pónere. Qui habuerit substântiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatē habére, et clause-rit viscera sua ab eo: quóniam do-

25

chéritas Dei manet in eo ? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque lingua, sed ópere et veritate.

¶. **Exaltáre, Dómine.** 374.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. de Ascensione Domini, tom. 3.

CHRISTUS ascéndens in cœlum, nostræ natüræ primitiæ obtulit Patri, et oblatum donum miratus est Pater, quod et tanta dignitas offerebat, et quod offerebatur, nulla mácula fôndabatur. Nam et suis nánibus suscepit oblatum, et suæ sedis fecit esse participem, et quod plus est, ad partem suæ dexteræ collocavit. Cognoscamus, quis est ille, qui audívit : Sede ad dexteram meam : quæ natûra est, cui Deus dixit : Esto mei párticeps sedis. Illa natûra est, quæ audiuit : Terra es, et in terram ibis.

¶. **Tempus est.** 374.

Lectio v.

Non enim ad omnem gloriæ cœlos transisse sufficerat, non cum Angelis stare : sed cœlos transvít, supra Chéribim ascéndit, ultra Séraphim elevatur, nec ante stetit, nisi sedem Dominicam meruisset. Vide quo spatio cœlum separatur a terra, immo terra quanto ab inferis abest, et ipsum cœlum quanto ab altiore cœlo separatur, et de altiore cœlo ad Angelos quantum spatii est, ad superiores etiam Potestates, ad ipsam quoque Dominicam sedem. Super hæc omnia natûra nostra elevata est, ut homo, qui loco tam humili tenebatur, ut descendere non posset ultérius, ad tam excelsam sedem elevaretur, ut altius non posset ascéndere.

¶. **Non turbétur.** 375.

Lectio vi.

Et hæc osténdens Paulus dicebat : Qui descéndit, ipse est qui ascéndit. Et iterum : Descén-

dit ad inferiòra terræ, et ascéndit super omnes cœlos. Discite fgitur quisnam ascéndit et quæ natûra elevata est. In hoc enim cùpido remorari sermone, ut humani generis commemoratione, divinam clemétiā cum omni admiratiōne discámus, quæ summum honorem, magnâmque gloriæ nostræ natûræ largita est, quæ omnibus hodierna die méritu excélsior reperfíri. Hódie Angelis, atque Archángeli natûram nostram in sede Dominicâ immortali glória fulgéntem vidérunt.

¶. **Ascéndens Christus.** 375.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Marcum.

Lectio vii. *Cap. 16. c*

In illo tempore : Recumbéntibus undecim discípulis, appáruit illis Jesus : et exprobrávit incedulitatem eorum, et duritiam cordis : quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et réliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

Et Dóminus quidem Jesus, postquam locútus est eis, assúmptus est in cœlum, et sedet a dextris Dei. In véteri testamento cognovimus, quod Elias sit raptus in cœlum. Sed aliud est cœlum aéreum, aliud æthéreum. Cœlum quippe aéreum terræ est próximum : unde et aves cœli dicimus, quia eas volitare in aere vidémus. In cœlum itaque aéreum Elias sublevátus est, ut in secrétam quamdam terræ régionem repente duceretur, ubi in magna jam curnis et spíritus quiete vivéret, quoúsque ad finem mundi rédeat, et mortis débitum solvat. Ille etenim mortem distulit, non evásit. Redémptor autem noster, quia non distulit, superávit, eamque resurgéndo consúmpsit, et resurrectionis suæ gloriæ ascendéndo declarávit.

¶. **Ego rogábo.** 376.

Lectio viii.

NO TANDUM quoque est, quod Elias in curru légitur ascendiisse : ut videlicet aperte demonstraréetur, quia homo purus adjutório indigébat aliéno. Per Angelos quippe facta illa et osténsa sunt adjumenta : quia nec in cœlum quidem aéreum per se ascéndere pôterat, quem natüræ suæ insírmitas gravabat. Redémptor autem noster non curru, non Angelis sublevátus légitur, quia is, qui sécerat ómnia, nimirum super ómnia, sua virtute serebátur. Illo étenim revertebátur, ubi erat : et inde redibat, ubi remanébat : quia cum per humanitatem ascénderet in cœlum, per divinitatem suam et terram páriter continébat et cœlum.

R. Ponis nubem. 370.

Lectio ix.

Sicut autem Joseph a fratribus vénitus venditionem Redemptoris nostri figurávit : sic Henoch translátus, atque ad cœlum aéreum Elias sublevátus, ascensionem Dominicam utérque designávit. Ascensionis ergo sum Dóminus prænuntios et testes hábuit, unum ante legem, alium sub lege : ut quandóque veníret ipse, qui veráciter cœlos penetrare potuisset. Unde et ipse ordo in eórum quoque utrorumque sublevatiōne per quædam incremēta distinguitur. Nam Henoch translátus, Elias vero ad cœlum subvécus esse memorátur : ut veníret postmodum, qui nec translátus, nec subvécus, cœlum aethéreum sua virtute penetraret.

Te Deum laudamus. 45.

FERIA TERTIA

In primō Nocturno.

De Epistola prima beati Joánnis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 4.

CHARISSIMI, nolite omni spiritui crédere, sed probate spiritus si ex Deo sint : quóniam multi pseudoprophétæ exiérunt in mundum. In hoc cognoscitur

spiritus Dei : omnis spiritus, qui confitetur Jésum Christum in carne venisse, ex Deo est : et omnis spiritus, qui solvit Jésum, ex Deo non est, et hic est antichristus, de quo audistis quóniam venit, et nunc jam in mundo est. Vos ex Deo estis, filioli, et vicis tis eum, quóniam major est, qui in vobis est, quam qui in mundo. Ipsi de mundo sunt : fide de mundo loquuntur, et mundus eos audit. Nos ex Deo sumus. Qui novit Deum, audit nos : qui non est ex Deo, non audit nos : in hoc cognoscimus spíritum veritatis, et spíritum erróris.

R. Post passionem. 374.

Lectio ii.

CHARISSIMI, diligámus nos in vicem : quia cháritas ex Deo est. Et omnis qui diligit, ex Deo natus est, et cognoscit Deum. Qui non diligit, non novit Deum : quóniam Deus cháritas est. In hoc appáruit cháritas Dei in nobis, quóniam Filium suum unigénitum misit Deus in mundum, ut vivámus per eum. In hoc est cháritas : non quasi nos dilexírimus Deum, sed quóniam ipse prior diléxit nos, et misit Filium suum propitiatiōnem pro peccatis nostris. Charíssimi, si sic Deus diléxit nos : et nos debémus alterutrum diligere. Deum nemo vidit umquam. Si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et cháritas ejus in nobis perfécta est. In hoc cognoscimus quóniam in eo manémus, et ipse in nobis : quóniam de Spíritu suo dedit nobis. Et nos vidi-mus, et testificámur, quóniam Pater misit Filium suum Salvatorem mundi.

R. Omnis pulchritudo. 374.

Lectio iii.

Quisquis confessus fuerit quóniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo. Et nos cognovimus, et credidimus charitati, quam habet Deus in nobis. Deus cháritas est : et qui manet in chari-

tate, in Deo manet, et Deus in eo. In hoc perfecta est charitas Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die iudicii: quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in charitate: sed perfecta charitas foras mittit timorem, quoniam timor ponam habet. Qui autem timet, non est perfectus in charitate. Nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos. Si quis dixerit quoniam diligere Deum, et fratrem suum odierit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt, quomodo potest diligere? Et hoc mandatum habemus a Deo: ut qui diligit Deum, diligat et fratrem suum.

R. Exaltare, Domine. 374.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Maximi Episcopi.

Lectio iv.

Hom. 43. quæ est 2. de Pent. ante medium.

MERXINIT sanctitas vestra. quod aquilæ illi de Psaltero, cuius innovatam juventutem legimus, comparaverim Salvatorem. Est enim similitudo non parva. Sicut enim aquila humilio deserit, alta petit, cœlorum vicina concéndit: ita et Salvator humilia inferni deseruit, paradisi altiora pétuit, cœlorum fastigia penetravit. Et sicut aquila, relictis terrénis sórdibus, sublīne volans, purioris aëris salubritate perfriditur: ita et Dominus terrenorum faciem deserens peccatorum, in sanctis suis volitans, purioris vitæ simplicitate latatur.

R. Tempus est. 374.

Lectio v.

PER omnia fgitur aquilæ comparatio cōvenit Salvatōri. Sed quid facimus, quod aquila prædam frequenter dñsripit, tollit frequenter alienum? Nec in hoc tamen dissimilis est Salvator. Prædam enim quodammodo sustulit, cum hominem, quem suscepit, inferni raptum fauci

bus portavit ad cœlum, et alienæ dominatiōnis, id est, diabolice potestatis servum de captivitate érutm, duxit ad altiora captivum, sicut scriptum est in Propheta: Ascéndens in altum, captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.

R. Non turbetur. 375.

Lectio vij.

ASCENDIT, inquit, in altum, captivam duxit captivitatem. Quam bene triūphum Domini Propheta describit! Solébat, sicut dicunt, regum triumphantium currus captivorum pompa præcedere. Ecce Dominum eūtem ad celos non præcedit, sed comitatur gloriōsa captivitas, non ante vehiculum dūcitur, sed ipsa évehit Salvatorem. Quodam enim mystério, dum Filius Dei filium hominis sustulit ad cœlum, ipsa captivitas portatur, et portat.

R. Ascéndens 375.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Marcum.

Lectio vij. Cap. 16. c

In illo tempore: Recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus, et reprobravit incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

CONSIDERANDUM nobis est: quid est quod Marcus ait: Sedet a dextris Dei: et Stéphanus dicit: Video cœlos apertos, et Filium hominis stantem a dextris Dei. Quid est quod hunc Marcus sedentem, Stéphanus vero stantem se videre testatur? Sed scitis, fratres, quia sedere judicantis est, stare vero pugnantis, vel adjuvantis.

R. Ego rogabo. 376.

Lectio viii.

QUI ergo Redemptor noster assumpitus in cœlum, et nunc omnia jūdicat, et ad

extrémum judex ómnium véniet; hunc postassumptiónem Marcus sedére descríbit, quia post ascensiōnis suae glóriam judex in fine vidébitur. Stéphanus vero hunc in labóre certaminis pósitus stantem vidi, quem adjutórem hábuit: quia ut iste in terra persecutorum infidelitatem víceret, pro illo de cælo illius grátiā pugnávit.

R. Ponis nubem. 370.

Lectio ix.

Sequitur: Illi autem profecti prædicavérunt ubique, Dómino cooperante, et sermónem confirmante, sequéntibus signis.

Quid in his considerandum est, quid memoriæ commendandum: nisi quod præceptum obediéntia, obediéntiam vero signa secuta sunt? Sed quia auctore Deo bréviter lectionem Evangélīcam exponéndo transcurrimus; restat, ut aliquid de ipsa tantæ solemnitatis consideratione dicamus.

I. e Deum landámus. 43.

FERIA QUARTA.

In primo Nocturno.

Incipit Epistola secunda beati Joannis Apóstoli.

Lectio i.

SENIOR Eléctæ dominæ, et natis ejus, quos ego diligō in veritatem, et non ego solus, sed et omnes, qui cognovérunt veritatem, propter veritatem, quæ pémanet in nobis, et nobiscum erit in æternum. Sit vobiscum grácia, misericordia, pax a Deo Patre, et a Christo Jesu, Fílio Patris in veritatem, et charitate. Gávisus sum valde, quóniam invéni de fíliis tuis ambulantes in veritatem, sicut mandátum accépimus a Patre. Et nunc rogo te, dómina, non tamquam mandátum novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio, ut diligámus aítérutrum.

R. Post passióinem. 374.

Lectio ii.

Et hæc est cháritas, ut ambu-lémus secundum mandata

eius. Hoc est enim mandátum, ut quemadmodum audistis ab initio, in eo ambulétis: quóniam multi seductores exierunt in mundum, qui non confitentur Jésum Christum venisse in carnem: hic est seductor, et anti-christus. Vide te vosmetipsos, ne perdatis quæ operati estis: sed ut mercédem plenam accipiatis. Omnis qui recedit, et non pémanet in doctrina Christi, Deum non habet: qui pémanet in doctrina, hic et Patrem, et Fílium habet.

R. Omnis pulchritudo. 374.

Lectio iii.

Si quis venit ad vos, et hanc doctrinam non assert, nolite recipere eum in domum, nec Ave ei dixeritis. Qui enim dicit illi Ave, cominúnicat opéribus ejus malignis. Plura babens vobis scribere, nolui per chartam, et atramentum: spero enim me futurum apud vos, et os ad os loqui: ut gaudium vestrum plenum sit. Salutant te filii sororis tuae Eléctæ.

R. Exaltare, Dómine. 374.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregorii Nysseni.

Lectio iv.

Orat. de Ascensione Domini.

HODIERNAM celebritatem satis per se magnam, Prophéta David majorem éllicit, dum illi gaudium e Psalmis adjungit. Hic enim excelsus Prophéta supra seipsum egrédiens, iamquam córporis ónere nihil prematur, intert se cœlestibus Pontestatibus, et voces eárum nobis expónit, cum in cœlum redeuntem Dóminum ipse comitantes, Angelis, qui versantur in terris, quibúsque in humánam vitam ingrüssus commissus est, impe-rant ad hunc modum: Tólite portas, principes, vestras, et elevámini, portas aeternales, et introibit Rex gloriæ.

R. Tempus est. 374.

Lectio v.

Et quóniam ubiqumque sacerdítie, qui in seipso ómnis

cóntinet , pro suscipiéntium captu bēspsum dimititur (neque enim solum inter hōmines homo sit, verum etiam dum inter An-gelos versátur , ad illorūm vocem sese demittit) idéfro janito- res interrogant : Quis est iste Rex gloriæ? Rēspondent ipsis , demonstrantque fortem et poten- tem in prælio , qui pugnatūrus erat contra illum , qui natūram humānam in servitūte captivam detinébat , et eversurus eum , qui mortis habébat impérium : ut , gravissimo hoste superáto , genus hōminum in libertatem et pacem vindicaret.

R. Non turbétur. 375.

Lectio vii.

Occurrunt ei custodes , et portas jubent recludi , ut in ipsis rursum gloriā assequātur. Verum non agnoscunt eum , qui sórdidam vitā nostrā stolam inditus est : cuius rubra sunt vestimenta ex humanorū malorum torculari. Itaque rur-sus cōmites ejus vōcibus illis interrogantur : Quis est iste Rex gloriæ? Respondētur autem non amplius : Fortis et potens in prælio : sed , Dōminus virtutum , qui mundi principatum obtinuit , qui summātum omnia in se collégit , qui pristinum in statum cuncta restituit : ipse est Rex gloriæ.

R. Ascéndens. 373.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangélii secún-dum Marcum.

Lectio vii Cap. 16. c

In illo tempore: Recumbéntibus undecim discipulis, appáruit illis Jesus : et reprobrávit incredulitatem eorum, et duritiam cordis : quia iis , qui fiderant eum resurrexisse , non credidé-runt. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

Hoc autem nobis primum queréndum est , quidnam sit, quod, nato Dōmino, apparuerunt Angeli , et tamen non leguntur in albis vēstibus appa-

ruisse : ascendente autem Dō-mino , missi Angeli in albis leguntur vēstibus apparuisse. Sic étenim scriptum est : Vi-déntibus illis elevatus est , et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cumque intueréntur in cœlum cūntem illum, ecce duo viri stetérunt juxta illos in vēstibus albis. In albis autem vēstibus gaudium et solémnitas mentis osténditur. Quid est ergo , quod nato Dōmino , non in albis vēstibus , ascendente autem Dō-mino , in albis vēstibus Angelis apparent ; nisi quod tunc magna solémnitas Angelis facta est , cum cœlum Deus homo penetravit ? Quia nascénte Dōmino videbatur divinitas humiliata ; ascendente vero Dōmino , est humánitas exaltata. Albus étenim vēstes exaltatiōni magis cōgruent , quam humiliatiōni.

R. Ego rogabo. 376.

Lectio viii.

In ascensiōne ergo ejus 'Angeli in albis vēstibus vidéri debuerunt : quia qui in nativitatē sua appáruit Deus hūmilis , in ascensiōne sua ostēnsus est homo sublimis. Sed hoc nobis magnōpere , fratres charissimi , in hac solemnitatē pensandum est : quia delétum est hodierna die chirōgraphum damnatiōnis nostræ , mutata est sententia corruptionis nostræ. Illa enim natura , cui dictum est , Terra es , et in terram ibis , hodie in cœlum ivit. Pro hac ipsa namque carnis nostræ sublevatione , per figūram beatus Job Dōminum avem vocat. Quia enim ascensiōnis ejus mystérium Judæam non intelligere conspéxit , de infidelitate ejus per figūram beatus Job sententiam protulit , dicens : Sémitam ignoravit avis.

R. Ponis nubem. 376.

Lectio ix.

Avis enim recte appellatus est Dōminus , quia corpus carneum ad æthera libravit. Cujus avis sémitam ignoravit quisquis eum ad cœlum ascendisse

non crēdīt. De hac solemnitatē per Psalmistam dicitur: Elevatū est magnificētia tua super cēlos. De hac rursus ait: Ascēdit Deus in jubilatiōne, et Dōminus in voce tubæ. De hac sterum dicit: Ascēdens in altum captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus. Ascēdens quippe in altum, captivam duxit captivitatem: quia corruptionem nostram virtutē suā incorruptionis absorbuit. Dedit vero dona hominibus, quia missō désuper Sp̄itu, alii sermonem sapientiæ, alii sermonem scientiæ, alii gratiā virtutum, alii gratiam curationum, alii genera linguarum, alii interpretationem tr̄sbuit sermonem.

Te Deum laudāmus. 43.

Ad Vesperas duplex, omnia ut in j. Vesperis Festi. 373.

IN OCTAVA ASCENSIONIS.

Omnia ut in die, prēter Letiones, quae leguntur ut infra.

In primo Nocturno.

De Ep̄stola bēati Pauli Ap̄stoli ad Eph̄sios.

Lectio j. Cap. 4.

Ossēcro staque vos ego vinc̄tus in Dōmino, ut digne ambulētis vocatiōne, qua vocati estis, cum omni humilitate, et mansuetudine, cum patiētia, supportant̄ invicem in charitati, solliciti servare unitatēm Sp̄iritus in vinculo pacis. Unum corpus, et unus Sp̄iritus, sicut vocati estis in una spe vocatiōnis vestræ. Unus Dōminus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et Pater omnium, qui est super omnes, et per omnia, et in omnibus nobis. Unicuique autem nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dicit: Ascēdens in altum captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.

¶ Post passiōnem. 374.

Lectio ii.

Quod autem ascēdit, quid est, nisi quia et descēdit

primum in inferiores partes terræ? Qui descēdit, ipse est et qui ascēdit super omnes cēlos, ut impleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem Ap̄stolos, quosdam autem Prophētas, alios vero Evangeliſtas, alios autem pastores, et doctores ad consummatiōnem sanctōrum in opus ministrii, in ædificationem corporis Christi: donec occurramus omnes in unitatē fidei, et agnitionis Filii Dei, in virum perlēctum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi: ut jam non simus pārvuli fluctuantes, et circumferāmur omni vento doctrinæ in nequitiā hōminum, in astutia ad circumventiōnem erroris.

¶ Omnis pulchritudo. 374.

Lectio iii.

VERITATEN autem facientes in charitate, crescāmus in illo per omnia, qui est caput Christus, ex quo totum corpus compactum et connēxum per omnem juncturam subministratiōnis, secundum operatiōnem in mensuram uniuscujusque membra, augmentum corporis facit in ædificationem sui in charitati. Hoc igitur dico, et testificor in Dōmino, ut jam non ambulētis sicut et gentes ambulant in vanitati sensus sui, tenebris obscuratum habēentes intellectum, alienati a vita Dei, per ignorantiā, quæ est in illis, propter cætitatem cordis ipsorum; qui desperantes, semelipsos tradidērunt impudicitiæ, in operatiōnem immuniditiae omnis, in avaritiā. Vos autem non ita didicistis Christum, si tamen illum audistis, et in ipso edociti estis.

¶ Exaltare, Dōmine. 374.

In secundo Nocturno

Sermo S. Augustini Ep̄scopi.

Lectio iv.

Serm. 3. de Ascens Domini, qui est 176. de Tempore.

OMNIA, charissimi, quæ Dōminus Jesus Christus in

hoc mundo sub fragilitate nostra miracula edidit, nobis prouisiunt; qui dum humana conditionem siderebus importavit, credentibus cœlum patere posse monstravit: et dum victorem mortis in cœlestia elevavit, victoribus quo sequantur ostendit. Ascensio ergo Domini catholicæ fidei confirmatio fuit; ut securi in posterum crederemus miraculi illius donum, cuius jam in praesenti percepissimus effectum: et fidelis quisque cum jam tanta perciperit, per ea, quæ cognoscit prestita, discat sperare promissa, ac Dei sui præteritam præsentemque bonitatem, quasi futurorum teneat cautionem.

A. Tempus est. 374.

Lectio v.

SUPER excelsa ergo cœli terrènum corpus impónitur: ossa intra sepulchri angustias paulo ante conclusa, Angelorum cœtibus inferuntur: in grémium immortalitatis mortalis natura transfunditur: et ideo sacra apostolica lectionis testatur historia: Cum hæc dixisset, inquit, vidéntibus illis elevatus est. Dum audis elevatum, agnoscere militiæ cœlestis obséquium: unde hodierna festivitas, hominis nobis et Dei sacramenta manifestavit. Sub una eadémque persona, in eo qui elevat, divinam poténtiam; in eo autem qui elevatur, humana cognoscere substântiam.

H. Non turbetur. 375.

Lectio vi.

IDEOQUE omnimodis detestanda sunt venéna Orientalis erroris, qui impia novitate præsumit assérere, Filium Dei ac filium hominis unsus esse naturæ. In alterutra enim parte, vel qui solum hominem suisse dixerit, negabit Conditoris gloriam: vel qui solum Deum, negabit misericordiam Redemptoris. Quo in génere non facile Arianus evangélicam pôterit habere veritatem, ubi Filium Dei nunc

æqualem legimus, nunc minorem. Qui enim unus naturæ Salvatorem nostrum mortisera persuasione crediderit, solum hominem, aut solum Deum cogéatur dicere crucifixum. Sed non ita est. Mortem enim nec solus Deus sentire, nec solus homo superare potuisset.

H. Ascéndens. 375.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Lectio viij. Cap. 46. c

In illo tempore: Recumbéntibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus, et reprobravit incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex eadem Homilia 29.

Dicit hoc Ascensionis ejus gloria etiam Ilabacuc ait: Elevatus est sol, et luna stetit in ordine suo. Quis enim solis nomine, nisi Dominus: et quæ lunæ nomine, nisi Ecclesia designatur? Quousque enim Dominus ascéndit ad cœlos, sancta ejus Ecclesia advérsa mundi omnimodo formidavit: at postquam ejus ascensione roborata est, aperte prædicavit, quod occulte crédidit. Elevatus est ergo sol, et luna stetit in ordine suo: quia cum Dominus cœlum pétuit, sancta ejus Ecclesia in auctoritate prædicationis excretit.

H. Ego rogábo. 376.

Lectio viii.

IINC ejusdem Ecclésie voce per Salomonem dicitur: Ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles. Consideravit namque tantorum operum culmina, et ait: ecce iste venit saliens in montibus. Vnde quippe ad redemptionem nostram, quosdam, ut ita dicam, saltus dedit. Vultis, fratres charissimi, ipsos ejus saltus agnoscere? De cœlo venit in

úterum , de útero venit in præsépe , de præsépe venit in crucem , de cruce venit in sepulchrum , de sepulchro rediit in cœlum . Ecce ut nos post se cùrrere saceret , quosdam pro nobis saltus manifestata per carnem véritas dedit : quia exultavit ut gigas ad curréndam viam suam , ut nos ei dicerémus ex corde : Trahe nos post te : currémus in odórem unguentorum tuorum .

¶. Ponis nubem . 376.
Lectio ix.

UNDE , fratres charissimi , opórtet ut illuc sequámur corde , ubi eum corpore ascen- disse crédimus . Desidéria ter- réna fugiámos : nihil nos jam deléctet in infimis , qui patrem ha- bémus in cœlis . Et hoc nobis est magnópere perpendéndum : quia is , qui plácidus ascéndit , terribilis rediit : et quidquid nobis cum mansuetudine præcépit , hoc a nobis cum districtiōne exigit . Nemo ergo indulta peni- tentiæ tempora parvipéndat , nemo curam sui , dum valet , ágere négligat : quia Iedémp̄tor noster tanto tunc in judicium districtior véniat , quanto nobis ante judicium magnam patiētiām prærogávit .

Te Deum laudámus . 42.

In ij. Vesperis non fit comm. officii sequentis diei .

Duobus sequentibus diebus Officium fit sicut infra Octavam Ascens ., exceptis Lectionibus , quæ habentur propriæ , et R. viij ., Capitulis , Antiphonis ad Benedictus , et Magnificat , et Oratione , quæ dicuntur de Domínia infra Octavam Ascensionis , ut supra . 384 .

Et non dicuntur Preces ad Primam , et Completorium .

Si vero Feria vj. occurrat Fe- stum ix. Lectionum , etiam translatū , fit de Festo cum com. officii ejusdem diei , nisi illud Festum fuerit ex solemnioribus . ut dicitur in Rubrica de Com- memorationibus .

FERIA SEXTA
POST OCTAVAM ASCENSIONIS.
In primio Nocturno
Incipit Epistola tértia beati
Joannis Apóstoli .
Lectio j.

SENIOR Gajo charissimo , quem ego diligō in veritáte . Charissime , de omnibus oratiōnem facio pròspere te ingredi , et valére , sicut pròspere agit anima tua . Gavisus sum valde venientibus fratribus , et testimoniūm perhibéntibus veritati tuae , sicut tu in veritate ambulas . Majorem horum non habeo gratiam , quam ut audiam filios meos in veritate ambulare .

¶. Post passiōnem . 374.

Lectio ij.

Charissime , fidéliter facis quid- quid operaris in fratres , et hoc in peregrinos , qui testimoniūm reddiderunt charitati tuae in conspéctu Ecclésiæ : quos benefaciens , deduces digne Deo . Pro nōmine enim ejus profecti sunt , nihil accipiētes a gentibus . Nos ergo debémus suscipere hujusmodi , ut cooperatores simus veritatis . Scripsissest fórsitan Ecclésiæ : sed is , qui amat primatum gérere in eis , Diotréphes , non récipit nos . Propter hoc si vénero , commonebo ejus opera , quæ facit , verbis malignis gárriens in nos : et quasi non ei ista sufficiant , neque ipse suscipit fratres , et eos qui suscipiunt , prohibet , et de Ecclésia ejicit .

¶ Omnis pulchritudo . 374.

Lectio iii.

Charissime , noli imitari malum , sed quod bonum est . Qui benéfacit , ex Deo est : qui maléfacit , non vidit Deum . Demetrio testimoniūm redditur ab omnibus , et ab ipsa veritate , sed et nos testimoniūm perhibemus : et nosti quóniam testimoniūm nostrum verum est . Multa habui tibi scribere : sed nolui per atramentum , et calamum scribere tibi . Spero autem protinus te videre , et os ad os lo-

quémur. Pax tibi. Salútant te amici. Salúta amicos nominátum.

R. Exaltáre , Dómine. 374.
In secundo Nocturno.

**De Sermóne sancti Augustíni
Episcopi.**
Lectio iv.

Ex eodem Serm. 476. in fi.

SALVATOR noster, charíssimi, si Non in nostra carne diabolum triumphávit, se exércuit, non nobis vicit. Si nou in nostro córpore resurréxit, conditióni nostræ resurgéndo nihil cónculit. Ille qui dicit, suscéptæ, et assúmptæ carnis non intellégit rationem, confundit ordinem, evácuat utilitatem. Si non in nostra carne perégit medicinam, solam ergo ex hómine nascéndi élégit injúriam. Recédat a sénsibus nostris tam periculosa persuásio. De nostro est quod appéndit, de suo est quod donávit. Meum testor esse quod cécidit, ut meum sit quod resurréxit. Meum testor esse quod jácuit intra túmulum, ut neum sit quod ascéndit in cœlum.

R. Tempus est. 374.

Lectio v.

In illo staque nostri géneris cörpore nos Christi mors vivificavit, nos resurrecció eréxit, nos ascénsio consecrávit. In illo nostræ originis cörpore cœlestib; regn; arham nostræ conditióis impósuit. Elaborémus ergo, charíssimi, ut quemadmodum Dóminus in hac die nostro cum cörpore ad supérrna concéndit, ita nos post illum, quómodo pòssumus, spe ascendámus, et corde sequámur. Ipso afféctu páriter, et proféctu ascendámus post illum: étiam per vitia, ac passiónes nostras. Si utique unusquisque nostrum súbdere eas sibi studeat, ac super eas stare consuéscat, ex ipsis sibi gradum cónstruit, quo possit ad superiéra conséndere. Elevábunt nos, si fuerint infra nos.

R. Non turbétur. 375.

Lectio vij.

De vitiis nostris scalam nobis facimus, si vicia ipsa calcámus. Nam cum bonitatis auctiōre non ascéndit malitia, nec cum Fílio Virgini libido atque luxuria. Non, inquam, ascéndunt vicia post virtutum paréntem peccata post justum, nec infirmitates ac morbi possunt ire post médicū. Igitur si intrare ipsius médi ci regnum vólumus, prius vélnera nostra curémus. Ordinémus, et custodiámus in nobis statum utriusque substántiæ: ne animam, nobiliórem útique hóminis portiōnem, tartaro pars devolvat inferior: sed secum pótius cœlo sanctificátum corpus acquirat natúra gloriósior: ipso adjuvante, qui vivit et regnat in sœcula sœculorum. Amen.

R. Ascéndens. 375.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún dum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 15. d

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cum vénerit Paracitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spíritum veritatis, qui a Patre procédit, ille testimoniūm perhibébit de me. Et réliqua.

**De Homilia sancti Augustíni
Episcopi.**

**Tract. 92. in Joan. circa
med.**

VENIT die Pentecóstes Spíritus sanctus in centum viginti hómines congregatos, in quibus et Apóstoli omnes erant: qui illo adimpléti, cum linguis ómnium géntium loqueréntur, plures ex his, qui áderant, tanto miráculo stupefácti, (quandóquidem vidérunt, loquente Pe tro, tam magnum, atque divinum testimoniūm perhibéri de Christo: ut ille, qui occisus ab eis inter mórtuos deputabatur, resurrexisse, et vivere probaré tur) compuncti corde convérsi sunt, et tanti sanguinis, tam impie atque immániter fusi, indulgentiam perceperunt, ipsu

**redempti sanguine, quem sudé-
runt.**

N. Ego rogábo. 376.
Lectio viii.

Christi enim sanguis sic in remissiónem peccatórum ómnium fusus est, ut ipsum etiam peccátum posset delere, quo fusus est. Hoc ergo intuens Dóminus dicébat: Odio habué-
runt me gratis: cum autem vé-
nerit Paráclitus, ille testimónium perhibébit de me. Tam-
quam diceret: Odio me habué-
runt, et occidérunt vidéntes; sed tale de me Paráclitus testimónium perhibébit, ut eos fá-
ciat in me crédere non vidéntes. Et vos, inquit, testimónium perhibébitis, quia ab initio me-
cum estis. Perhibébit Spíritus sanctus, perhibébitis et vos. Quia enim ab initio mecum estis, potéstis prædicare quod nostis: quod ut modo non faciat, illius Spíritus plenítudo nondum adest vobis.

N. Si enim non abfero. 376.
Lectio ix.

ILLIS ergo testimónium perhibé-
bit de me, et vos testimónium perhibébitis: dabit enim vobis fidúciam testimónium perhi-
bendi cháritas Dei diffusa in cōrdibus vestris per Spíritum sanctum, qui dabatur vobis. Quæ sti-
que Petro adhuc défuit, quando mulferis ancillæ interrogatiōne pertéritus, non pótuit ve-
rum testimónium perhibére, sed contra suam pollicitatiōnem timóre magno compulsus est ter negáre. Timor autem iste non est in charitáte: sed perfécta cháritas foras mittit timórem. Dénique ante passiónem Dómini, servilis timor ejus interrogátus est a fémina servitútis; post resurrectiōnem vero Dómini libe-
ralis ejus amor ab ipso príncipe libertatis: et ideo ibi turbabátur, hic tranquillabátur: ibi quem diléixerat, negábat: hic quem negáverat, diligebat. Sed adhuc etiam tunc amor ipse infirmus fuerat, et angustus, donec eum

roboráret, et dilatáret Spíritus sanctus.

Te Deum laudámus. 45.

SABBATO IN VIGILIA PENT.

Ab hac die usque ad Festum Trinit. inclusive, si occurrat Festum ix. Lect., transfertur post prædictum Festum Trinit.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola cathólica beati

Jude Apóstoli.

Lectio j.

Judas Jesu Christi servus, frater autem Jacóbi, his, qui sunt in Deo Patre diléctis, et Christo Jesu conservátis, et vocatis. Misericórdia vobis, et pax, et cháritas adimpleátur. Charissimi, omnem solicitudinem fá-
ciens scribéndi vobis de com-
muni vestra salúte, necéssè há-
bui scribere vobis: déprecans supercertári semel tráditæ Sanctis fidei. Subintroíerunt enim quidam hómines (qui olim præ-
scripti sunt in hoc judicium) ímpii, Dei nostri grátiā trans-
ferentes in luxúriam, et solum Dominatorem, et Dóminum no-
strum Iesum Christum negántes.

N. Post passiónem. 374.

Lectio ij.

COMMONERE autem vos volo, scientes semel ómnia, quóniam Jesus pópulum de terra Egypti salvans, secúndo eos, qui non credidérunt, pérdidit: ángelos vero, qui non servavé-
runt suum principátum, sed dereliquerunt suum domicílium, in judicium magni diéi, vínculis ætérnis sub calígine reser-
vavit. Sicut Sódoma, et Gomór-
ra, et finitíme civitátes sínili modo exfornicátae, et abeúntes post carnem áleram, factae sunt exéplum, ignis ætérni pœnam sustinéntes. Similiter et hi car-
nem quidem máculant, domi-
nationem autem spernunt, ma-
jestátem autem blasphémant.

N. Omnis pulchritúdo. 374.

Lectio iii.

Cum Míchael Archángelus cum diábolo disputans altercaré-
tur de Moysi cónpore, non est

ausus judicium inférre blasphémiæ ; sed dixit : Imperet tibi Dóminus. Hi autem quæcumque quidem ignorant, blasphemant : quæcumque autem naturáliter, tamquam muta animália , norunt , in his corrumpuntur. Væ illis , quia in via Cain abiérunt , et erróre Balaam mercéde efflusi sunt , et in contradictione Core períerunt. Hi sunt in épulis suis máculæ , convivantes sine timore , semetipsos pascéntes , nubes sine aqua , quæ a ventis circumferuntur , árbores autumnáles , infructuosæ , bis mórtuæ , eradicatae , fluctus feri maris , despumantes suas confusiones , sídera errántia : quibus procéllia tenebrarum servata est in aeternum.

¶ Exaltare , Dómine. 374.
In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustini Episc. de Symbolo ad Catechúmenos.

Lectio iv.

Lib. 4. Cap. 1. tom. 9.

Dum per sacratissimum Crucis signum vos suscépit in útero sancta mater Ecclesiæ , quæ sicut et fratres vestros cum summa lætitia spiritáliter páriet , nova proles futura tantæ matris , quoúsque per lavácrum sanetum regenerátos verae luci restitutat , cóngruis aliméntis eos quos portat , pascat in útero , et ad diem partus sui lætos læta perdúcet : quóniam non tenétur hæc sententia Ille vœ , quæ in tristitia et gémitu parit filios ; nec ipsos gaudéntes , sed pótius flentes. Ille enim solvit , quod illa ligáverat ; ut prolem , quam per inobediéntiam sui morti do-návit , hæc per obediéntiam restituat vitæ. Omnia sacramenta , quæ acta sunt et aguntur in vobis per ministérium servórum Dei , exorcismis , oratióibus , canticis spiritálibus , insufflatiōnibus , cilicio , inclinatiōne cervicū , humilitate pedum , pavor ipse omni securitate appeténdus : hæc ómnia , ut dixi , escæ sunt , quæ vos reficiunt in

útero , ut renátos ex baptismo hílares vos mater exhibeat Chri-sto.

¶ Tempus est. 374.
Lectio v.

Accepisti et Symbolum , pro-tectoriēm parturiéntis contra venéna serpéntis. In Apocalypsi Joánnis Apóstoli scriptum est hoc , quod staret draco in conspéctu mulieris , quæ paritura erat , ut cum peperisset , natum ejus coméderet. Dracó nem diabolum esse nullus ve-strum ignorat : Mulierem illam , Vírginem Mariam significásse , quæ caput nostrum integrum integrum péperit , quæ etiám ipsa figúram in se sanctæ Ecclesiæ demonstrávit : ut quómodo similium páriens , virgo permánsit , ita et hæc omni tempore membra ejus páriat , et virginitatem non amittat. psas sententias sacratissimi Symboli , adjuvante Dómino , exponéndas suscépi-mus , ut , quid singulæ contí-neant , vestris sénsibus intimémus. Paráta sunt corda vestra , quia exclusus est inimicus de cordibus vestris.

¶ Non turbétur. 375.
Lectio vi.

Huc vos renuntiare proféssi-estis , in qua professióne , non homínibus , sed Deo et Angelis ejus conscribentibus dixi-stis : Renuntio. Renuntiáte non solum vócibus , sed etiám móribus : non tantum sono linguae , sed et actu vitæ : nec tantum lábiis sonantibus , sed opéribus pronuntiantibus. Scítote vos cum cállico , antiquo , et veter-noso inimico suscepisse certamen : non in vobis post renun-tiationem invéniat ópera sua , non jure vos átrahat in servitútem suam. Deprehénderis enim , et détegeris , Christiâne , quando aliud agis , et aliud profitéris , fidélis in nómine , aliud demónstrans in ópere , non tenens pro-missionis tuæ fidem : modo in-grédiens Ecclesiâm oratiōnes lundere , post módicum in spe-

et aculis cum histrionibus impudice clamare. Quid tibi cum pompis diaboli, quibus renun-
ciasti?

R. Ascéndens. 375.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio viij. Cap. 44. b

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si diligitis me, mandata mea servate. Et ego rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tract. 74. in Joan. sub finem
et 75.

Quoniam ait, Rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis: ostendit et seipsum esse Paraclitum. Paracitus enim Latine dicitur advocatus: et dictum est de Christo: Advocatum habemus ad Patrem, Iesum Christum justum. Sic autem mundum dicit non posse accipere Spíritum sanctorum, sicut etiam dictum est: Prodéntia carnis inimica est Deo: legi enim Dei non est subjécta; nec enim potest: velut si dicamus: Injustitia justitia esse non potest. Mundum quippe ait hoc loco, mundi significans dilectores quae diléctionis non est a Patre. Et ideo dilectionis hujus mundi, de qua satágimus ut minuatur et consumatur in nobis, contraria est diléctionis Dei, que diffunditur in cōrdbus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

It. Ego rogabo. 376.

Lectio viii.

MUNDUS ergo eum accipere non potest, quia non videt eum, neque scit eum. Non enim habet invisiibiles oculos mundana dilectio, per quos vidéri Spíritus

sanctus potest, qui vidéri nisi invisiibiliter non potest. Vos autem, inquit, cognoscetis eum: quia apud vos manebit, et in vobis erit. Erit in eis, ut maneat; non manebit, ut sit: prius est enim esse alicubi, quam manere. Sed ne putaret quod dictum est, Apud vos manebit; ita dictum, quemadmodum apud hominem hospes visibiliter manere consuevit, expósuit quid dixerit. Apud vos manebit, cum adjúnxit et dixit, In vobis erit.

R. Si enim. 384.

Lectio ix.

Enco invisiibiliter videtur. Nec, si non sit in nobis, potest esse in nobis ejus scientia: sic enim a nobis videtur in nobis et nostra conscientia. Nam faciem videmus alterius, nostram videre non possumus; conscientiam vero nostram videmus, alterius non videmus. Sed conscientia numquam est, nisi in nobis. Spíritus autem sanctus potest esse etiam sine nobis. Datur quippe ut sit et in nobis: sed vidéri et sciri, quemadmodum videndus et sciendus est, non potest a nobis, si non sit in nobis. Post promissioneum Spíritus sancti, ne quisquam putaret, quod ita cum Iohannes daturus fuerit velut pro seipso, ut non et ipse cum eis esset futurus, adjécit, atque ait: Non relinquam vos orphanos, veniam ad vos. Quamvis ergo nos Filius Dei suo Patri adoptaverit filios, et eundem Patrem nos volderit habere per gratiam, qui ejus Pater est per naturam: tamen etiam ipse circa nos paternum affectum quodammodo demonstrat, cum dicit: Non relinquam vos orphanos.

Te Deum laudamus. 13.

IN FESTO

PENTECOSTES.

Ad Vesperas , Añæ et Capit,
de Laud. 402. Psalmi de Domini-
nica. 89. et loco ultimi , Psal.
Laudáte Dóminum , omnes gen-
tes. 92.

Hymnus.

VENI , Creator Spíritus ,
Mentes tuorūm vísita ,
Imple supérra grátia ,
Quæ tu creasti , pectora .
Qui diceris Paráclitus ,
Altissimi donum Dei ,
Fons vivus , ignis , cháritas ,
Et spirituális úncio .
Tu septifórmis múnere ,
Dígitus patérnae déxteræ ,
Tu rite promíssum Patris ,
Sermóne ditans gúttura .
Accénde lumen sénibus ,
Inflúnde amórem códibus ,
Infirmá nostri corporis
Virtúte firmans pépeti .
Hostem repéllas lóngius ,
Pacémque dones prólinus :
Ductóre sic te prævio
Vítémus omne nónium .
Per te sciámus da Patrem ,
Noscámus atque Filium ;
Teque utriúsque Spíritum
Credámus omni témpore .
Deo Patri sit glória ,
Et Filio , qui a mórtuis
Surréxit , ac Paráclito ,
In sǽculórum sǽcula .
Amen.

Sic terminantur Hymni usque
ad Vesperas Sabbati sequentis
v. Repléti sunt omnes Spíritu
sancto , allelúia. R. Et cœpérunt
loqui , allelúia.

Ad Magnificat , Aña .
Non vos relinquam órphanos ,
allelúia : vado et vénio ad vos ,
allelúia , et gaudébit cor vestrum ,
allelúia .

Oratio ut ad Laudes .

DOMINICA PENTECOSTES

Ad Matutinum Invitatoriū
Allelúia , Spíritus Dómini replé-
orbem terrárum : * Veníste ad
rémus , allelúia. Ps. Veníste . t.

Hymnus.

JAM Christus astra ascéndera
Revérsus unde vénérat ,
Patris fruendūm múnere
Sanctum datúrus Spíritum .
Sólēmnis urgébat dies ,
Quo mystico septémplici
Orbis volútus sépties ,
Signat beáta témpora .
(cum lucis hora tértia
Repénte mundus intonat ,
Apóstolis orántibus
Deum vensem núnktiat .
De Patris ergo lúmine
Decórus ignis almus est ,
Qui fida Christi pectora
Calore verbi cōpleteat .
Impléta gaudent víséra ,
Afflata sancto Spíritu ,
Vocésque diuersas sonant ,
Fantur Dei magnália .
Notique cunctis géntibus ,
Græcis , Latinis , Bárbaris ,
Simúlque demirántibus
Linguis loquúntur ómnium .
Judæa tunc incrédula ,
Vesána torvo spíritu ,
Madére musto sóbrios
Christi fidéles increpat .
Sed éditis miráculis
Occúrrit , et docet Petrus ,
Falsum prolári pérfidos ,
Joél teste cōprobans .
Deo Patri sit glória ,
Et Filio , qui a mórtuis
Surréxit , ac Paráclito ,
In sǽculórum sǽcula . Amen .
Ad Nocturnum , Aña .
Factus est repénte de célo so-
nus * adveniéntis spíritus vehe-
mētis , allelúia , allelúia .

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudabilis nimis * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. Fundatur exultatione universæ terræ mons Sion, * latera Aquilonis, civitas Regis magni. Deus in dómibus ejus cognoscetur, * cum suscipiet eam. Quóniam ecce reges terræ congregati sunt : * convenérunt in unum. Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt : * tremor apprehéndit eos. Ibi dolores ut parturientis, * in spírito vehementi cónteres na- ves Tharsis. Sicut audíimus, sic vñdimus in civitate Dómini virtútum, in ci- vitate Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum. Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam : * in médio templi tui. Secundum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ ; * justitia plena est déxtera tua. Letetur mons Sion, et exultent filii Iudeæ, * propter judicia tua, Dómine. Circúmdate Sion, et comple- cimini eam : * narráte in tûribus ejus. Ponite corda vestra in virtute ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie altera. Quóniam hic est Deus, Deus no- strer in ætérnum, et in sǽculum sæculi : * ipse reget nos in sæ- culis.

Aia. Factus est repente de cælo sonus adveniéntis spíritus ve- hementis, allelúia, allelúia.

Via. Confirma hoc, Deus, * quod operátus es in nobis : a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem, allelúia, allelúia.

Psalmus 67.

PREGAT Deus, et dissipéntur inimici ejus, * et fúgiant qui odérunt eum, a facie ejus. Sicut deficit lumen, deficiat : * sicut fluít cera a facie ignis, sic pereant peccatóres a facie Dei.

Et justi epuléntur, et exultent in conspéctu Dei : * et delectén- tur in lætitia

Cantáte Deo, psalmum dicite nōmini ejus : * iter facite ei, qui ascéndit super occásum : Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus, * turbabúntur a facie ejus, patris orphanórum, et júdicis vidua- rum.

Deus in loco sancto suo : * Deus qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui edúcit vincitos in fortitudi- ne, * similiiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepúlchris. Deus cum egredéreris in conspéctu populi tui, * cum pertrans- fress in deserto,

Terra mota est, étenim cœli di- stillavérunt a facie Dei Sinaï, * a facie Dei Israel.

Pluviam voluntariam segregá- bis, Deus, hæreditati tuæ : * et infirmata est, tu vero perfeci- sti eam.

Animália tua habitábunt in ea : * parasti in dulcidine tua pâ- peri, Deus.

Dóminus dabit verbum evange- lízantibus, * virtute multa.

Rex virtútum dilécti dilécti : * et speciè domus dividere spolia. Si dormiatis inter médios cleros pennæ colúmbæ deargentatæ, * et posteriòra dorsi ejus in pal- lore auri.

Ium discérrnit cœlestis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon : * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis : * ut quid suspicámini montes coagulátos ?

Mons, in quo beneplácitum est Deo habitare in eo : * étenim Dóminus habitabit in finem.

Currus Dei decem milibus mûltiplex, millia lætantium : * Dó- minus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti ca- ptivitatem : * accepisti dona in hominibus.

Item non credentes, * inhabi- tare Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotidiæ : * prósperum iter faciet nobis Deus salutárium nostrórum. Deus noster , Deus salvos faciéndi : * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verámtamen Deus confrínget capita inimicórum suórum : * vérticem capillí perambulátiuum in delictis suis.

Dixit Dóminus : Ex Basan convertam , * convertam in profundum maris :

Ut intingáatur pes tuus in sanguine : * lingua canum tuórum ex inimicis , ab ipso.

yidérunt ingréssus tuos Deus , * ingréssus Dei mei : Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus . * in medio juvencularum tympanistriárum.

In Ecclésiis benedicite Deo Dómino , * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin ado'escéntulus , * in mentis excéssu.

Príncipes Juda , duces eórum : * príncipes Zábulon , príncipes Néphthali.

Manda , Deus , virtúti tuæ : * confirma hoc , Deus , quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem , * tibi óflorent reges múnera.

Increpa feras arúndinis , congregatio taurórum in vaccis populórum : * ut exclúdant eos , qui probati sunt argénto.

Iássipa gentes , quæ bella volunt , vénient legáti ex Ægypto : * Aethiòpia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ , cantáte Deo : * psálite Dómino.

Psálite Deo , qui ascéndit super cœlum cœli , * ad Oriéntem.

Fecé dabit voci suæ vocem virtutis , date glóriam Deo super Israel , * magnificéntia ejus , et virtus ejus in núbibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis , Deus Israel ipse dabit virtútem , et fortitudinem plebi suæ , * benedictus Deus.

Aña , Confirma hoc , Deus , quod operátus es in nobis : a templo

sancro tuo , quod est in Jerúsalem , alleluia , alleluia.

Aña . Emitte Spíritum tuum , et creabúntur : et renovábis ciem terræ , alleluia , alleluia.

Psalmus 103.

BENEDIC , ánima mea , Dómine * Dómine Deus meus , magnificáitus es vehementer.

Confessióne , et decórem iudísti : * amictus lúmine sic vestimento.

Exténdens cœlum sicut pellem * qui tegis aquis superiörē ejus.

Qui ponis nubem ascénsu tuum : * qui ámbulas super pernas ventórum.

Qui facis ángelos tuos spíritus : * et ministros tuos igne uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam : * non inclinabitur in sæculum sæculi.

Abyssus sicut vestimentum , amictus ejus : * super montes stabant aquæ.

Ab increpatiōne tua fugient : * a voce tonitriu tui formidabunt Ascéndunt montes , et descéndunt campi , * in locum , quem fundásti eis.

Términum posuisti , quem non transgrediéntur : * neque convertentur operire terram.

Qui emittis fontes in convallibus : * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiae agri : * expectabunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitabunt : * de medio petrârum dabant voces.

Ligans montes de superiöribus suis : * de fructu óperum tuorum satiabitur terra.

Prodúcens foenum juméntis , * et herbam servituti hóminum.

Ut edúcas panem de terra : * et vinum lætificet cor hóminis :

Ut exhibaret sáciem in óleo : * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabúntur ligna campi , et cedri Líbani , quas plantavit : * illic pásseres nidificabunt.

Jeródii domus dux est cōrūm :

montes excélsi cervis : petra refágium herináciis.

Ecit lunam in tempora ; * sol cognovit occasum suum.

Posuisti ténebras , et facta est nox : * in ipsa pertransibunt omnes bestiae silvæ.

Catuli leónum rugientes , ut rápiant , * et quærant a Deo escam sibi.

Ortus est sol , et congregati sunt : * et in cubilibus suis collocabuntur.

Exibit homo ad opus suum : * et ad operationem suam usque ad vésperum.

Quam magnificata sunt opera tua, Dómine! * omnia in sapiéntia fecisti, impléta est terra posseſsione tua.

Hoc mare magnum , et spatiósum mánibus : * illic reptilia , quorum non est númerus.

Animalia pusilla cum magnis : * illic naues pertransibunt.

Draco iste , quem formasti ad illudéndum ei : * Omnia a te exspectant , ut des illis escam in tempore.

Dante te illis , colligent : * apereiente te manum tuam , omnia implebuntur bonitate.

Avertente autem te faciem , turbabuntur : * áuferes spíritum eórum , et deficien t, et in púlverem suum revertentur.

Emítte spíritum tuum , et creabuntur , * et renovabis faciem terræ.

Sit glória Dómini in sæculum : * latébitur Dóminus in opéribus suis.

Qui rēspicit terram , et facilit eam trémere : * qui tangit montes , et fumigant.

Cantabo Dómino in vita mea : * psallam Deo meo quíndiu sum. Iucundum sit ei elóquium meum : * ego vero delectabor in Dómino.

Peficiant peccatóres a terra , et iniqui ita ut non sint : * bénedic , ánima mea , Dómino.

Ana. Emitte Spíritum tuum , et creabuntur : et renovabis faciem terræ , alleluia , alleluia.

TOTUM.

V. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum , alleluia. **A.** Et hoc quod cóntinet ómnia , sciéntiam habet vocis , alleluia. Pater noster. Absolutio. Exaudi , Dómine. **V.** Jube , domne. Benedictio Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio j. Cap. 44. c

In illo tempore : dixit Jesus discípulis suis : Si quis dilit me , sermónen meum servabit , et Pater meus dilit eum , et ad eum veniémus , et mansiónem apud eum faciémus. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ. **Homilia 30. in Evangelia.**

Imaginat, frátres charíssimi , evan-gélicæ verba lectionis sub brevitate transcúrrere , ut post diutius liceat in contemplatione tantæ solemnitatis immorari. Ilódie namque Spíritus sanctus repentinò sónitu super discípulos venit , mentésque carnálium in sui amórem permutávit , et sois appárentibus linguis igneis , intus facta sunt corda flammantia , quia dum Deum in ignis visióne suscepérunt , per amórem suáviter arserunt. Ipso namque Spíritus sanctus amor est ; unde et Joánnes dicit : Deus charitas est. Qui ergo mente integra Deum desíderat , profecto jam habet , quem amat. Neque enim quisquam posset Deum diligere , si eum , quem dilit , non habéret.

R. Cum compleréntur dies pentecostes , erant omnes pariter in eódem loco , alleluia : et subito factus est sonus de cœlo , alleluia. + Tamquam spíritus vehe-méntis , et replévit totam domum , alleluia , alleluia. **V.** Dum ergo essent in unum discípuli congregati propter metum Iudaórum , sonus repente de cœlo venit super eos. Tamquam . Re- ned. Divinum auxilium.

Lectio ij

Sed ecce , si unusquisque re-strum requirátur , an díliga-

26

Deum, tota fiducia, et secūra
mente respóndet, Diligo. In ipso
autem lectionis exordio audistis
quid Véritas dicit : Si quis dili-
git me, sermónem meum ser-
vabit. Probatio ergo dilectionis,
exhibitiō est operis. Ille in
Epistola sua idem Joānnes dicit :
Qui dicit, Diligo Deum, et man-
data ejus non custodit, mendax
est. Vere étenim Deum diligimus,
et mandata ejus custodi-
mus, si nos a nostris voluptati-
bus coarctamus. Nam qui adhuc
per illícita desideria diffliuit,
profecto Deum non amat : quia
ei in sua voluntate contradicit.
R. Replēti sunt omnes Spíritu
sancto, et cōpérunt loqui, prout
Spíritus sanctus dabat eioqui
illis : * Et convénit multitudo
dicentium, alleluia. R. Loque-
bantur variis linguis Apóstoli
magnalia Dei. Et. Glória Patri.
Et. Bened. Ad societatem.

Lectio iii.

Et Pater meus diligit eum, et
ad eum veniémus, et man-
sionem apud eum faciémus.
Pensate, fratres charissimi,
quanta sit ista dignitas, habére
in cordis hospitio advéntum
Dei. Certe si domum nostram
quisquam dives, aut præpotens
amicus intráret, omni festinán-
tia domus tota mundarétur, ne
quid fortasse esset, quod oculos
amicíi intrántis offlenderet. Ter-
rat ergo sordes pravi operis,
qui Deo præparat domum men-
tis. Sed videte quid Véritas di-
cat : Veniémus, et mansionem
apud eum faciémus. In quorū-
dam étenim corda venit, et man-
sionem non facit : quia per com-
punctionem quidem Dei respé-
ctum percipiunt, sed tentatiōnis
tempore hoc ipsum, quo compunc-
tū fúerant, obliviscuntur :
sicque ad perpetranda peccata
rédeunt, ac si hæc minime plan-
xissent.

Te Deum laudámus. 43.

AD LAUDES,

et per horas, Anna.

Cum complerentur * dies

Pentecostes, erant omnes pár-
ter in eódem loco, alleluia.
Ps. Dóminus regnávit, cum re-
liquis. 44.

2. Spíritus Dómini * replévit or-
bem terrarum, alleluia.

3. Replēti sunt omnes * Spírit
sancto, et cōpérunt loqui, alle-
luia, alleluia.

4. Fontes, et ómnia * quæ ma-
véntr in aquis, hymnum di-
cite Deo, alleluia.

5. Loquebantur * variis linguis
Apóstoli magnalia Dei, alleluia
alleluia, alleluia.

Capitulum. Act. 2.

Cum complerentur dies Pente-
costes, erant omnes disci-
puli párter in eódem loco : e-
factus est repente de cœlo sonus
tamquam adveniēntis spíritu
vehementis, et replévit totam
domum, ubi erant sedentes.

Hymnus.

BESTA nobis gáudia
Anni redúxit órbita,
Cum Spíritus Paráclitus
Illápsus est Apóstolis,
ignis vibrante lúmine
Linguæ figúram détulit,
Verbis ut essent próflui,
Et claritate férvidi.
Linguis loquuntur ómnium :
Turbae pavent gentilium :
Musto madere députant,
Quos Spíritus repléverat.
Patrata sunt hæc mystice,
Paschæ peracto témpore,
Sacro diérum círculo,
Quo lege fit remissio.
Te nunc, Deus piissime,
Vultu precámur cérnuo,
Illápsa nobis cœlitus
Largire dona Spíritus.
Iudum sacrata pectora
Tua replésti grátia ;
Dimitte nostra crímina,
Et da quiéta témpora.
Beo Patri sit glória,
Et Filio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In seculorum sœcula.

Amen.

R. Replēti sunt omnes Spíritu
sancto, alleluia. R. Et cōpérunt
loqui, alleluia.

Ad Benedictus, Aña.

Accipite Spíritum sanctum :
quorum remiséritis peccáta,
remittántur eis, allelúia.
Oratio.

Deus, qui hodiérrna die corda
fidélium sancti Spíritus illu-
stratióne docuisti : da nobis in
eódem Spíritu recta sápere, et
de ejus semper consolatióne
gaudéro. Per Dóminum. In uni-
tate ejúsdem.

Ad Primam.

R. br. **Christe, Fili Dei vivi,**
miserére nobis. * Allelúia, alle-
lúia. Christe. X. Qui sedes ad
dexteram Patris. Allelúia, alle-
lúia. Glória Patri. Christe. X.
Exérge, Christe, adjuva nos,
allelúia. R. Et libera nos propter
nomen tuum, allelúia.

Ad Tertiam, Hymnus. **Veni**
Créator Spíritus, ut supra in
Vesperis : qui dicitur ad Ter-
tiam per totam Octavam loco
Hymni, Nunc sancte.

Aña. **Spíritus Dómini.** Capit.
Cum compleréntur, ut sup.

R. br. **Spíritus Dómini replévit**
orbem terrárum. * Allelúia,
allelúia. Spíritus. X. Et hoc
quod cóntinet ómnia, sciéntiam
habet vocis Allelúia, allelúia.
Glória Patri. Spíritus. X. Spíri-
tus Paráclitus, allelúia. R. Do-
cébit vos ómnia, allelúia.

Ad Sextam, Aña.

Repléti sunt omnes.

Capitulum. **Act. 2.**

Facta autem hac voce, convé-
nit multitudo, et mente con-
fusa est, quóniam audiébat
unusquisque lingua sua illos
loquéntes.

R. br. **Spíritus Paráclitus.** *
Allelúia, allelúia. Spíritus. X.
Docébit vos ómnia. Allelúia,
allelúia. Glória Patri. Spíritus.
X. **Repléti sunt omnes Spíritu**
sancto, allelúia. R. Et cōpérunt
loqui, allelúia.

Ad Nonam, Aña.

Loquebántur.

Capitulum. **Act. 2. b**

Inde quoque, et Prosélyti,
Greces, et Arabes : audívimus

eos loquéntes nostris linguis
magnalia Dei.

R. br. **Repléti sunt omnes Spí-**
ritu sancto. * Allelúia, allelúia.
Repléti. X. Et cōpérunt loqui.
Allelúia, allelúia. Glória Patri.
Repléti. X. Loquebántur varijs
linguis Apóstoli, allelúia. X.
Magnalia Dei, allelúia.

Ad Vespertas, Aña. **Cum com-**
pleréntur, ut supra in Laud.
Psalmus. **Dixit Dóminus**, cum
reliq. de Dominica. 89. qui di-
cuntur quotidie per Oct.

Capit. **Cum compleréntur.**

Hymnus. **Veni Crátor**, 398.
X. Loquebántur varijs linguis
Apóstoli, allelúia. R. **Magnalia**
Dei, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Hodie compléti sunt dies Pente-
cóstes, allelúia : hodie Spíritus
sanctus in igne discípulis appa-
ravit, et tribuit eis charismatum
dona : misit eos in univérsum
mundum prædicare, et testifi-
cari : Qui crediderit, et baptiza-
tus fuerit, salvus erit, allelúia.

Oratio. **D**eus, qui hodiérrna,
ut supra.

Infra Oct. Pentec. fit Offic.
sicut in die, exceptis X. ad Noct.
Lect., R., Antiphonis ad Bene-
dictus, et ad Magnificat, et
Orationibus.

Si infra Oct. occurrat Festum
ix. Lctionum, transfertur post
Octav. De simplici autem in
hoc triduo nulla fit comm.

FERIA SECUNDA.

X. **Spíritus Dómini replévit**
orbem terrárum, allelúia. R. Et
hoc quod cóntinet ómnia, sciéntia
habet vocis, allelúia. Pater
noster. Absolutio. Exaudi, Dó-
mine. Bened. Evangélica lécio.
Lécio sancti Evangélii secún-
dum Joánuem.

Lécio j. **Cap. 3. b**

In illo tempore : Dixit Jesus
Nicodémo : Sic Deus diléxit
mundum, ut Fílium suum uni-
génitum daret : ut omnis qui
credit in eum, non pereat, sed
habeat vitam æternam. Et ré-
liqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tract. 42. in Joannem, sub finem.

QUANTUM in médico est, sanare venit aegrotum. Ipse se intérim, qui præcepta médiçi observare non vult. Venit Salvátor in mundum. Quare Salvátor dictus est mundi, nisi ut salvet mundum, non ut júdicet mundum? Salvári non vis ab ipso? ex te judicáberis. Et quid dicam, judicáberis? Vide quid ait: Qui credit in eum, non judicátur. Qui autem non credit, quid dictúrum sperábas, nisi Judicátur? Quod addit: Jam, inquit, judicátus est: nondum appáruit iudicium, et jam factum est iudicium.

R. Jam non dicam vos servos, sed amícos meos, quia ómnia cognovistis, quae operáta sunt in médio vestri, alleluia: * Accipite Spíritum sanctum in vobis Paráclitum: ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia. X. Vos amíci mei estis, si feceritis quae ego præcipio vobis. Accipite. Bened. Divínum auxílium.

Lectio ij.

Novit enim Dóminus, qui sunt Nejus: novit qui permáneant ad corónam, qui permáneant ad flammam. Novit in área sua triticum, novit et páleam, novit ségetem, novit et zizánia. Jam judicátus est, qui non credit. Quare judicátus? Quia non cré-didit in nómine unigéniti Fílli Dei. Hoc est autem iudicium: quia lux venit in mundum, et dilexérunt hómines magis ténebras, quam lucem: erant enim mala ópera eórum. Fratres mei, quorum ópera bona invénit Dóminus? Nullórum. Omnia ópera mala invénit. Quómodo ergo quidam fecerunt veritatem, et venerunt ad lucem? Et hoc enim séquitur: Qui autem facit veritatem, venit ad lucem.

R. Spíritus sanctus procédens a throno, Apostolorum pectora invisibiliter penetrávit novo sanctificationis signo: Ut in

ore eórum ómnium gênera na-sceréntur linguárum, alleluia. V. Advénit ignis divínius, non combúrens, sed illúminans, et tríbuit eis charísmatum dona. Ut. Glória Patri. Ut. Benedictio. Ad societatem.

Lectio iij.

Sed dilexérunt, inquit, ténebras magis, quam lucem. Ibi pósuit vim. Multi enim dilexérunt peccata sua, multi confessi sunt peccata sua: quia qui confiétur peccata sua, et accúsat peccata sua, jam cuim Deo facit. Accúsat Deus peccata tua: si et tu accúsas, conjúngeris Deo. Quasi duæ res sunt, homo, et peccátor. Quod audis, homo, Deus fecit: quod audis, peccátor, ipse homo fecit. Dele quod fecisti, ut Deus salvet quod fecit Opórtet ut óderis in te opus tuum, et ames in te opus Dei. Cum autem cœperit tibi displicere quod fecisti, inde incipiunt bona ópera tua, quia accúsas mala ópera tua. Instium óperum bonórum, confessio est óperum malórum.

Te Deum laudámus. 13.

Ad Benedictus, Aha.

Sic Deus diléxit mundum, ut Filium suum unigénitum daret: ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed habeat vitam æternam, alleluia.

Oratio

Dux, qui Apóstolis tuis sanctum dedisti Spíritum: concéde plebi tuæ piæ petitionis effectum; ut quibus dedisti fidem, largiáris et pacem. Per Dóminum. In unitate ejúsdem.

Ad Magnificat, Aha

Si quis diligít me, sermónem meum servabit, et Pater meus diligit eum, et ad eum veniemus, et mansiónem apud eum faciémus, alleluia.

FERIA TERTIA.

V. Spíritus Paráclitus, alleluia.
R. Docébit vos ómnia, alleluia.
Pater noster. Absolutio. Ipsius pías. Benedictio. Evangélia lectio.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio j. Cap. 10.

In illo tempore : Dixit Jesus Pharisæis : Amen, amen dico vobis : qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est, et latro. Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 45. in Joannem post initium.

DOMINUS de grege suo, et de óstio, quo intratur ad ovile, similitudinem propósuit in homíerna lectióne. Dicant ergo pagani : Bene vivimus. Si per óstium non intrant, quid prodest eis unde gloriántur ? Ad hoc enim debet unicuique prodesse bene vivere, ut detur illi semper vivere : nam cui non datur semper vivere, quid prodest bene vivere ? Quia nec bene vivere dicéndi sunt, qui finem bene vivendi vel cœcitaté néscient, vel inflatione contémnunt. Non est autem eisquam spes vera, et certa semper vivendi, nisi agnoscat vitam, quod est Christus, et per januam intret in ovile.

JApparuérunt Apóstolis disper-titas linguae tamquam ignis, alleluia; * Sedítque supra singulos eórum Spíritus sanctus, alleluia, alleluia. y. Et cœpérunt loqui variis linguis, prout Spíritus sanctus dabat eloqui illis. Sedítque. Bened. Divinum auxilium.

Lectio i.

QUERUNT ergo plerique tales homínes etiam persuadere homínibus, ut bene vivant, et Christiāni non sint. Per aliam partem volunt ascéndere, rapere, et occidere, non ut bonus pastor, conservare atque salvare. Fuérunt ergo quidam philósophi de virtutib⁹, et virtutis subtilia multa tractantes, dividéntes, definiéntes, ratiocinátiones acutissimas con-

cludéntes, libros impléntes, suam sapiéntiam buccis cre-pántibus ventilantes, qui etiam dicere audérant homínibus : Nos sequimini, sectam nostram tenete, si vultis beátē vivere. Sed non intrábant per óstium : pérdere volébant, mactare, et occidere.

R. Loquebántur variis linguis Apóstoli magnalia Dei, * Prout Spíritus sanctus dabat eloqui illis, alleluia. y. Repleti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui. Prout. Glória Patri. Prout. Bened. Ad societatem.

Lectio iii.

Quid de istis dicam ? Ecce ipsi Pharisai legébant, et in eo quod legébant, Christum sonabant ; ventúrum sperábant, et præsentem non agnoscebant. Jactabant se etiam ipsi inter Vidéntes, hoc est, inter sapiéntes, et negábant Christum, et non intrábant per óstium. Ergo et ipsi, si quos forte seduce-rent, inactandos, et occidéndos, non liberandos seducerent. Et hos dimittamus : videámus illos, si forte ipsi intrant per óstium, qui ipsius Christi nō mine gloriántur. Innumerabiles enim sunt, qui se Vidéntes non solum jactant, sed a Christo illuminatos vidéri volunt : sunt autem hærétici.

Te Deum laudámus. 45.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum óstium, dicit Dóminus : per me si quis introferit, salvabitur, et pásqua invéniet, alleluia.

Oratio.

Ansit nobis, quæsumus Dómine, virtus Spíritus sancti : quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab omnibus tucátur adverſis. Per Dóminum nostrum. In unitate ejusdem Spíritus sancti Deus.

Ad Magnificat. Aña

Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis : non quónodo mundus dat, ego do vobis, alleluia.

FERIA QUARTA

QUATUOR TEMPORUM.

y. Repléti sunt omnes Spíritu sancto, alleluia. **R.** Et cœperunt loqui, alleluia. Pater noster. Absolutio. A vinculis. Benedictio. Evangéllica lécio. Lécio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio 3. Cap. 6. e

In illo tempore: Dixit Jesus turbis Judeórum: Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, tráxerit eum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustíni
Episcopi.

Tract. 26. in Joan. post init.

Non cogitare te invítum trahi, trahitur ánimus et amóre. Nec timére debémus, ne ab hominibus, qui verba perpédunt, et a rebus máxime divinis intelligéndis longe remoti sunt, in hoc Scripturárum sanctárum evangéllico verbo fórsitan reprehendámur, et dicátur nobis: Quómodo voluntáte credo, si trahor? Ego dico: Parum est voluntáte: étiam volúptate tráheris. Quid est, trahi volúptate? Delectáre in Dómino: et dabit tibi petitiones cordis tui. Est quædam volúptas cordis, cui panis dulcis est ille cœlestis. Porro si Poétæ dicere licuit: Trahit sua quemque volúptas; non necessitas, sed volúptas: non obligatio, sed delectatio: quanto sôrtius nos dicere debémus, trahi hóminem ad Christum, qui delectáatur veritáte, delectáatur beatitudine, delectáatur justitia, delectáatur sempiterna vita, quod totum Christus est? An vero habent corporis sensus volúptates suas, et ánimus deséritur a volúptatibus suis? Si ánimus non habet volúptates suas, unde dicitur: Filii autem hóminum sub tégmene alárum tuárum spérbant: Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, et torrénte volúptatis tuæ potabis eos: Quóniam apud te est fons vite, et in lúmine tuo vidébimus lumen?

ii. Disciplinam, et sapiéntiam dócuit eos Dóminus, alleluia: firmávit in illis grátiam Spíritus sui, * Et intellectu implévit corda eórum, alleluia. **y.** Repentino namque sónitu Spíritus sanctus super eos venit. Et. Benedictio. Divínnum auxílium.

Lectio ij

Da amántem, et sentit quod dico: da desiderántem, da esuriéntem, da in ista solitúdine peregrinántem, atque sitiéntem, et fontem æternæ pátriæ suspirántem: da talem, et scit quid dicam. Si autem frigido loquor, nescit quid loquor. Tales erant isti, qui fñviciem murmurábant. Pater, inquit, quem tráxerit, venit ad me. Quid est autem, Pater quem tráxerit, cum ipse Christus trahat? Quare vóluit dícere, Pater quem tráxerit? Si trahéndi sumus, ab illo trahámur, cui dicit quædam, quæ díligit: Post odórem unguentórum tuórum currémus. Sed quid intelligi vóluit, advertámus, fratres, et quantum nós sumus capiámus. Trahit Pater ad Filium eos, qui propterea credunt in Filium, quia eum cōgitant Patrem habére Deum. Deus enim Pater æquálem sibi génuit Filium: et qui cōgitat, atque in fide sua sentit, et ruminat, æquálem esse Patri eum in quem crédidit, ipsum trahit Pater ad Filium.

ii. Ite in univérsum orbem, et prædicáte Evangélium, alleluia: * Qui crediderit et baptizáitus fúerit, salvs erit, alleluia, alleluia, alleluia. **y.** In nómine meo dæmónia ejíscient, linguis loquéntur novis, serpentes tollent. Qui. Glória Patri. Qui. Bened. Ad societátem.

Lectio iii.

Anus crédidit creatúram, non eum traxit Pater: quia non considerat Patrem, qui Filium non credit æquálem. Quid dicis, o Ari? quid dicis, hærética? quid loqueris? Quid est Chri-

stus? Non, inquit, Deus verus, sed quem fecit Deus verus. Non te traxit Pater: non enim intellexisti Patrem, cojus Filium negas. Aliud cogitas, non est ipse Filius: nec a Patre traheris, nec ad Filium traheris. Aliud est enim Filius, aliud quod tu dicis. Photinus dicit: Homo solum est Christus, non est et Deus. Qui sic credit, non Pater eum traxit. Quem traxit Pater? Illum qui dicit: Tu es Christus Filius Dei vivi. Ramum viridem ostendis ovi, et trahis illam. Nuces puerō demonstrantur, et trahitur: et quod currit, trahitur, amando trahitur, sine lesione corporis trahitur, cordis vinculo trahitur. Si ergo ista, quae inter delicias, et voluptates terrénas revelantur amantibus, trahunt, quóniam verum est, Trahit sua quemque voluptas: non trahit revelatus Christus a Patre? Quid enim fortius desiderat ánima, quam veritatem?

Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum panis vivus, * dicit Dóminus, qui de cœlo descéndi, alleluia, alleluia.

Oratio.

MANTRAS nostras, quæsumus Dómine, Paráchitus, qui a te procedit, illuminet: et inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem. Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spíritus sancti Deus.

Ad Magnificat, Aña.

Ego sum panis vivus, * qui de cœlo descéndi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in eternum: et panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita, alleluia.

FERIA QUINTA.

v Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, alleluia. R. Et hoc quod continet ómnia, scientiam habet vocis, alleluia. Pater noster. Absolutio. Exaudi, Dómine. Benedictio Evangélica Léctio.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio i. Cap. 9.

In illo tempore: Convocatis Jesus duodecim Apóstolis, dedit illis virtutem, et potestatē super ómnia dæmónia, et ut languores curarent. Et reliqua. Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 6. in cap. 9. Lucæ.

Qualis débeat esse qui evangelizat regnum Dei, præceptis evangélicis designatur: ut sine virga, sine pera, sine calceamento, sine pane, sine pecunia, hoc est, subsidiis sacerdotalis adminicula non requiriens, fidéque tutus, putet sibi quo minus ea requirat, magis posse suppérere. Quæ possunt, qui volunt, ad eum derivare tractatum, ut spiritalem tantammodo locus iste forinare videatur afféctum: qui velut indumentum quoddam videatur corporis exuisse, non solum potestate rejēcta, contemptisque divitiis, sed etiam carnis ipsius illécebris abdicatis. Quibus primo ómnium datur pacis, atque constantiæ generale mandatum, ut pacem ferant, constantiam servent, hospitális necessitudinis jura custodiāt: alienum a prædicatore regni cœlestis astruens cursiōre per domos, et inviolabilis hospitiū jura mutare.

v. Advénit ignis divinus, non combúrens, sed illúminans; non consumens, sed lucens: et invénit corda discipulorum receptacula munda: * Et tribuit eis charismatum dona, alleluia, alleluia. v. Invénit eos concordes charitatem, et collusoravit eos inúndans grátia Deitatis. Et tribuit. Bened. Divinum auxilium.

Lectio ii.

Si ut hospitiī grátia deferenda censétur, ita etiam, si non recipiantur, excutiendum púlverem, et egrediendum de civitate mandatur. Quo non mediocriter boni remuneratio docetur hospitiī: ut non solum pacem tribuamus hospitibus, verum

etiam, si qua eos terrēm obūmbrant delicta levitatis, recéptis apostólicis prædicatiōnis vestigiis auferántur. Nec otiosa secundum Matthæum, domus, quam ingrediāntur Apóstoli, eligenda décerñtur; ut mutandi hospitiū, necessitudinisque violandæ causa non sūppelat. Non tamen éadem cātio receptori mandatur hospitiū: ne dum hospes eligitur, hospitalitas ipsa minuātur.

R. Spíritus sanctus replévit totam domum, ubi erant Apóstoli: et apparuérunt illis dispergitæ lingua tamquam ignis, sedisque supra singulos eorum: * Et repléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui variis linguis, prout Spíritus sanctus dabat eloqui illis, alleluia, alleluia, alleluia. **T.** Dum ergo essent in unum discipuli congregati propter metum Judæorū: sonus repente de cœlo venit super eos. Et Glória Patri. Et Bened Ad societatem.

Lectio iii.

Sx̄d hæc, ut secundum litteram de hospitiū religione venerabilis est forma præcepti: ita etiam de mystério sententia cœlestis arridet. Etenim cum domus eligitur, dignus hospes inquiritur. Videamus igitur, ne forte Ecclesia præferendā designetur, et Christus. Quæ enim dignior domus apostolicæ prædicatiōnis ingrēssu quam sancta Ecclesia? aut quis præferendus magis omnibus videtur esse, quam Christus, qui pedes suis lavare consuevit hospitibus: et quoscumque sua recéperit domo, polluti non patiatur habitate vestigiis: sed maculosis licet vitæ prioris, in reliquum tamen dignétur mundare processus? Ilic est igitur solus, quem nemo debet desérere, nemo mutare. Cui bene dicitur: Domine, ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes, et nos crédimus.

Ie Deum laudámus. 45.

Ad Benedictus, Aña.

Convocatis Jesus * duodecim discipulis suis, dedit illis virtutem, et potestatē super omnia dæmonia, et ut languores curarent: et misit illos prædicare regnum Dei, et sanare infirmos, alleluia.

Oratio.

Dux, qui hodiéra die corda fidélium sancti Spíritus illustratione docuisti: da nobis in eodem Spíritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Dóminum. In unitate ejusdem.

Ad Magnificat, Aña
Spíritus, * qui a Patre procédit, alleluia: ille me clarificabit, alleluia, alleluia.

FERIA SEXTA

Quatuor Temporum.

V. Spíritus Paracletus, alleluia.
N. Docébit vos omnia, alleluia.
Pater noster. Absolutio. Ipsius pietas. Benedictio. Evangélica lectio.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio i. Cap. 6. d

In illo tempore: Factum est in Iuna diérum, et Jesus sedébat docens. Et erant Pharisi sedentes, et legis doctores, qui vénabant ex omni castello Galilæa, et Judæa, et Jerusalēm: et virtus Dómini erat ad sanandum eos. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii

Episcopi.

Lib. 6. in cap. 5. *Lac. post init.*

Non otiosa hujus paralytici, nec angustia medicina est, quando Dóminus et orasse præmittitur: non utique propter suffrágium, sed propter exéplum. Imitandi enim sp̄cimen dedit, non precandi ábitum requisivit. Et convenientibus ex omni Galilæa, et Judæa, et Jerusalēm legis doctóribus, inter ceterorum remédia debiliū, paralyticī istius medicina describitur. Primum omnium quod ante diximus, unusquisque ager peténdat precatóres salutis

debet adhibére, per quos nostrae
vitæ compágno resoluta, actuūm
que nostrorum clauda vestigia,
verbi cœlestis remédio refor-
mémentur.

R. *Nos vos me elegistis, sed ego
eligi vos, et posui vos : * Ut
eatis, et fructum afferatis, et
fructus vester maneat, alleluia,
alleluia. V. Sicut misit me Pa-
ter, et ego mitti vos. Ut eatis.
Bened. Divinum auxilium.*

Lectio ij.

Sunt igitur aliqui monitores
mentis, qui animum homini-
um, quamvis exterioris corporis
debilitate torpem, ad supe-
riora erigant. Quorum rursus
adminiculis et attollere, et hu-
miliare se facilis ante Jesum
locetur, dominico vidéri dignus
aspectu. Humilitatem enim re-
spicit Dominus : quia respexit
humilitatem ancillæ sue. Quo-
rum fidem ut vidit, dixit: Homo,
remittuntur tibi peccata tua.
Magnus Dominus, qui aliorum
merito ignoscit aliis : et dum
alios probat, aliis relaxat errata.
Car apud te, homo, colléga
non valeat, cum apud Deum
servus et interveniendi méritum,
et ius habeat impetrandi ?
4. *Spiritus Domini replavit or-
bem terrarum : * Et hoc quod
continet omnia, scientiam habet
vocis, alleluia, alleluia. V. Om-
nium est enim artifex, omnem
habens virtutem, omnia prospiciens.
Et. Glória Patri. Et. Be-
ned. Ad societatem.*

Lectio iii.

Discr, qui iudicas, ignoscere :
disce, qui æger es, impe-
trare. Si graviūm peccatorum
diffidis veniam, adhibe preca-
tōres, adhibe Ecclésiam, quæ
pro te precētur, cuius contem-
platione, quod tibi Dominus
negare posset, ignoscat. Et
quamvis históriæ fidem non
debemus omittere, ut vere pa-
ralyticī istius corpus credāmus
esse sanatum : cognoscere tamen
interioris hominis sanitatem,
cui peccata donantur. Cum Judæi

asserunt peccata a solo Deo
posse concédi, Deum útique
eum confitentur : suōque judi-
cio perfidiam suam produnt, qui
opus astruunt, ut personam
negent.

Ie Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Dixit Jesus : * Ut sciatis autem,
quia Filius hominis habet po-
testatēm in terra dimittendi
peccata : ait paralyticō : Tibi
dico, surge : tolle lectum tuum,
et vade in domum tuam, alle-
luia.

Oratio.

Domine, quæsumus, Ecclésie tua,
misericors Deus : ut sancto
Spiritu congregata, hostiū nul-
latenus incursione turbetur. Per
Dominum nostrum. In unitate
ejusdem Spiritus sancti Deus.

Ad Magnificat, Aña.

Paracitus autem * Spiritus
sanctus, quem mittet Pater in
nōmine meo, ille vos docēbit
omnia, et sūggeret vobis omnia,
quæcumque dixerō vobis,
alleluia.

SABBATO

QUATUOR TEMPORUM.

V. Replēti sunt omnes Sp̄ritu
sancto, alleluia. R. Et cōpérunt
loqui, alleluia. Pater noster.
Absolutio. A vinculis. Bened.
Evangélīa lectio.

Lectio sancti Evangélīi secún-
dum Lucam.

Lectio i. Cap. 4. g

In illo tempore : Surgens Jesus
de synagoga, introivit in do-
mum Simónis. Socrus autem
Simónis tenebatur magnis fē-
bris. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii

Episcopi.

Lib. 4. in c. 4. Lucæ, sub fin.
Vide clementiam Domini Sal-
vatōris : nec indignatio, nec
commotus, nec scélere offensus,
nec injuria violatus, Judas
déserit : quin etiam immemor
injuriæ, memor clementiæ,
nunc docēndo, nunc liberando,
nunc sanando, infideli plebis
corda demulcet. Et bene sanctus

Lucas virum ab sp̄itu nequitiæ liberatum ante præmisit, et subdit fēminæ sanitatem. Utrumque enim sexum Dóminus curárus adverterat: sed prior sānari débuit, qui prior créatus est, nec prætermitti illa, quæ mobilitate magis animi, quam pravitate peccáverat.

Repléti sunt omnes Sp̄itu sancto, et corpérunt loqui, prout Sp̄itus sanctus dabat éloqui illis: * Et convénit multitudō dicentium, alleluia. V. Loquebántur variis linguis Apóstoli magnalia Dei. Et. Bened. Divinum auxilium.

Lectio ii.

SABBATO medicinæ dominicæ Sp̄era cœpta significat, ut inde nova creatura cœperit, ubi vetus creatura ante desivit: nec sub lege esse Dei Filiū, sed supra legem in ipso principio designáret: nec solvi legem, sed impléri. Nequo enim per legem, sed verbo factus est mundus, sicut lémimus: Verbo Dómini cœli firmati sunt. Non solvit ergo lex, sed impléatur, ut fiat renovatio hóminis jam labéntis. Unde et Apóstolus ait:

Expoliantes vos véterem hóminem, induite novum, qui secundum Deum créatus est.

R. Jam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia ómnia cognovistis, quæ operátus sum in médio vestri, alleluia: + Accipite Sp̄iritum sanctum in vobis Paraclitum: ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia. V. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis. Accipite. Glória Patri. Accipite. Bened. Ad societatem.

Lectio iii.

Et bene sabbato cœpit, ut ipsum se osténderet créatore, qui ópera opéribus intéixeret, et prosequeretur opus, quod ipse jam cœperat: ut si domum faber renovare dispónat, non a fundaméntis, sed a culmínibus incipit sölvere vetustatē. Itaque ibi prius manum admoveat, ubi ante desíerat: deinde a minóribus incipit, ut ad majóra pervéniat. Liberare a dæmone et hómines, sed in verbo Dei, possunt; resurrectiōnem mōrtuī imporare, divinæ soliū est potestatís. Fortassis etiam in typo mulieris illius socrus Simeonis et Andréæ, variis críminib⁹ febribus caro nostra languébat, et diversarum cupiditatū immōdicis aestuabat illécebris. Nec minórem febrem amoris esse dixerim, quam caloris. Itaque illa ánimum, hæc corpus inflammat. Febris enim nostra, avaritia est: febris nostra, luxuria est: febris nostra, ambitio est: febris nostra, iracundia est.

Te Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus. Aha. Cháritas Dei * diffusa est in cōrdibus nostris, per inhabitantem Sp̄iritum ejus in nobis, alleluia.

Oratio.

MENTIB⁹ nostris, quæsumus Dómine, Sp̄iritum sanctum benignus infunde: cujus et sapientia conditi sumus, et providentia gubernámur. Per Dóminum. In unitate ejusdem.

Post Nonam, celebrata Missa terminatur tempus Paschale.

IN FESTO

SS. TRINITATIS.

Ad Vesperas, Añæ et Capit.
de Laud. 414. Psalmi de Dñica.
89. et loco ult., Ps. Laudáte Dó-
minum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

JAM sol recédit igneus :
Tu lux perénna Unitas,
Nostris , beata Trinitas,
Insínde amórem córdibus.
Te mane laudum cármine,
Te deprecámur vespere ;
Dignérис ut te súpplices
Laudémus inter Cœlites.
patri, simúlque Filio,
Tibique, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

¶ Benedicámus Patrem , et
Filium , cum sancto Spíritu. ¶
Laudémus , et superexaltémus
eum in sæcula.

Ad Magnificat, Aña
Grátias tibi, Deus, grátias tibi ,
vera et una Trinitas , una et
summa Déitas , sancta et una
Unitas.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. Dñicæ j. post Pent.
ut sequitur. Aña. Lóquere, Dó-
mine, quia audit servus tuus. ¶
Vespertína oratio ascéndat ad
te , Dómine. ¶ Et descéndat su-
per nos misericórdia tua.

. Oratio Ieus, in te. 413.

Ad Matutinum , Invitatoriū.
Ieum verum , unum in Trini-
tate , et Trinitatē in Unitate
, Venite, adorémus. ps. venite
exultémus. 4.

Hymnus.

SUMMA Parens clementiæ ,
S Mundii regis qui máchinam ,
Unius et substantiæ ,
Trinúsque personis Deus:
pa déxteram surgéntibus ,
Exúrgat ut mens sôbria , .

Flagrans et in laudem Dei
Grates repéndat débitas.
Deo Patri sit glória ,
Natóque Patris único ,
Cum Spíritu Paráclito ,
In sempiterna sæcula. Amen.

In primo Nocturno.
Aña. Adésto unus Deus omnipo-
tens , Pater , Filius , et Spíritus
sanctus. Psalmi ut in j. Noct.
de Communi Virginum. lxxix.
Aña. Te unum in substántia ,
Trinitatē in persónis confité-
mur.

Aña. Te semper idem esse , vi-
vere, et intelligere profitémur.
¶ Benedicámus Patrem , et Fi-
lium , cum sancto Spíritu. ¶
Laudémus , et superexaltémus
eum in sæcula.

De Isaia Prophéta.

Lectio j Cap. 6.

In anno , quo mórtuus est rex
Ozias, vidi Dóminum sedéntem
super sólium excélsum , et
elevátum : et ea , quæ sub ipso
erant , replébant templum. Sér-
aphim stabant super illud : sex
alæ uni , et sex alæ áltéri : duá-
bus velábant faciem ejus , et
duábus velábant pedes ejus , et
duábus volábant. Et clamábant
alter ad áltérum , et dicébant :
Sanctus , sanctus , sanctus Dó-
minus Deus exercítuum ; plena
est omnis terra glória ejus. Et
commóta sunt superliminária
cárdinum a voce clamántis , et
domus repleta est fumo.

¶ Vidi Dóminum sedéntem su-
per sólium excélsum et elevá-
tum , et plena erat omnis terra
majestáte ejus : * Et ea , quæ
sub ipso erant , replébant tem-
plum. ¶ Séraphim stabant su-
per illud : sex alæ uni , et sex
alæ áltéri. Et ea.

Lectio iij.

Et dixi: Vnde mihi, quia tacui, et quia vir pollutus labiis ego sum, et in medio populi polluta labia habentis ego habito, et Regem Dominum exercitum vidi oculis meis. Et volavit ad me unus de Seraphim, et in manu ejus calculus, quem fornicipe tulerat de altari. Et tetigit os meum, et dixit: Ecce tetigit hoc labia tua, et auferetur iniquitas tua, et peccatum tuum mundabitur. Et audiui vocem Domini dicentis: Quem mittam? et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me.

R. Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia magna solus: * Et benedictum nomen maiestatis ejus in eternum. **V.** Replebitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat. Et.

Lectio iiij.

Et dixit: Vade, et dices populo huic: Audite audientes, et nolite intelligere: et videte visionem, et nolite cognoscere. Excarea cor populi hujus, et aures ejus aggrava, et oculos ejus clade: ne forte videat oculus suis, et auribus suis audiat, et corde suo intellegat, et convertatur, et sanem eum. Et dixi: Usquequo, Dominus? Et dixit: Donec desolentur civitates absque habitatore, et domus sine homine, et terra relinquetur deserta. Et longe faciet Dominus homines, et multiplicabitur quae derelicta fuerat in medio terrae.

R. Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * Et metuant eum omnes fines terrae. **V.** Deus misereatur nostri, et benedicat nos Deus. Et gloria Patri. Et.

In secundo nocturno.

Ana. Te invocamus, te laudamus, te adoramus, o beata Trinitas. Ps. Omnes gentes, plaudite manibus. 48.

Ana Spes nostra, salus nostra, honor noster, o beata Trinitas. Ps. Magnus Dominus. 48.

Ana. Libera nos, salva nos, vivifica nos, o beata Trinitas. Ps. Deus, judicium tuum regida. 61.

V. Benedictus es, Domine, in firmamento celi. **R.** Et laudabilis et gloriósus in saeculis.

Ex libro S. Fulgentii Episcopi, de Fide ad Petrum.

Lectio iv.

Inter opera August. tom. 3.

FIDES, quam sancti Patriarchæ, atque Prophætæ ante incarnationem Filii Dei divinitus accepérunt, quam etiam sancti Apóstoli ab ipso Domino in carne pósito audiérunt, et Spíritus sancti magistério instructi non solum sermone prædicavérunt, verum etiam ad instructionem saluberrimam posterorum scriptis suis inditam reliquerunt, unum Deum prædicat Trinitatem, id est, Patrem, et Filium, et Spíritum sanctum. Sed Trinitas vera non esset, si una cædemque persona diceretur Pater, et Filius, et Spíritus sanctus.

R. Quis Deus magnus sicut Deus noster? * Tu es Deus, qui facis mirabilia. **V.** Notam fecisti in populis virtutem tuam, redemisti in brachio tuo populum tuum. Tu es Deus.

Lectio v.

Si enim, sicut est Patris, et Filii, et Spíritus sancti una substantia, sic esset una persona: nihil omnino esset, in quo veraciter Trinitas diceretur. Rursus quidem Trinitas esset vera, sed unus Deus Trinitas ipsa non esset, si quemadmodum Pater, et Filius, et Spíritus sanctus personarum sunt ab invicem proprietate distincti. sic fuissent naturarum quoque diversitate discreti. Sed quia in illo uno vero Deo Trinitate, non solum quod unus Deus est, sed etiam quod Trinitas est, naturaliter verum est: propterea ipse verus Deus in personis Trinitas est, et in una natura unus est.

Ti*b* i laus , tibi glória , tibi gratiarum áctio in sēcula semperna , * O bēata Trinitas . v . Et benedictum nomen gloriā tuā sanctum , et laudabile , et superexaltatum in sēcula . O bēata .

Lectio vij .

Per hanc unitatēm naturalem totus Pater in Filio et Sp̄ritu sancto est , totus Filius in Patre et Sp̄ritu sancto est , totus quoque Sp̄ritis sanctus in Patre et Filio . Nullus horum extra quémlibet ipsorum est : quia nemo alium aut praecedit æternitatē , aut excēdit magnitudine , aut superat potestatē : quia nec Filius , nec Sp̄ritu sancto , quantum ad naturam divinam unitatem pertinet , aut anterior aut major Pater est : nec Filii æternitas atque immensitas , velut anterius aut major , Sp̄ritis sancti immensitatem æternitatēmque aut praecedere aut excēdere naturaliter potest .

Magnus Dōminus , et laudabilis nimis : * Et sapiētiā ejus non est numerus . v . Magnus Dōminus , et magna virtus ejus : et sapiētiā ejus non est finis . Et . lōria Patri . Et .

In tertio Nocturno .

Aña . Chāritas Pater est , grātia Filius , communicatiō Sp̄ritis sanctus , o bēata Trinitas . psalmi ut in iij . Nocturno de Communi Virginum . lxxiv .

Aña . Verax est Pater , véritas Filius , véritas Sp̄ritis sanctus , o bēata Trinitas .

Aña . Pater , et Filius , et Sp̄ritis sanctus una substāntia est , o bēata Trinitas .

v . Verbo Dōmini cœli firmati sunt . ii . Et sp̄itu oris ejus omnis virtus cōrum .

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum .

Lectio vij . Cap . 28 . d

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra . Eūtēs ergo docēte omnes gentes , baptizantes eos in nō-

mine Patris , et Filiī , et Sp̄iritus sancti . Et réhqua .

Homilia S. Gregorii Nazianzéni .

In Tract. de F dñ , post init.

Quis catholicōrum ignorat , Patrem vere esse Patrem , Filiūm vere esse Filiūm , et Sp̄iritūm sanctūm vere esse Sp̄iritūm sanctūm ? sicut ipse Dōminus ad Apóstolos suos dicit : Edentes baptizatē omnes gentes in nōmine Patris , et Filiī , et Sp̄iritus sancti . Ille est perfēcta Trinitas in unitate consistens , quam scilicet unus substāntia profitēmur . Non enim nos secundum cōporūm conditiōnem , divisiōnem in Deo fācimus : sed secundum divinam natūram potentiām , quę in matrīa non est , et nōminum persōnas vere constāre crēdimus , et unitatēm divinitatis esse testāmur .

Benedicāmus Patrem . et Filiūm , cum sancto Sp̄iritu : * Laudēmus , et superexaltēmus eum in sēcula . v . Benedictus es , Dōmine , in firmamento cœli , et laudabilis , et gloriōsus in sēcula . Laudēmus .

Lectio viii .

Nec extensiōnem partis alicūtavérunt , Dei Filiūm dicimus : nec verbum sine re , velut sonum vocis accipimus : sed tria nōmina , et tres persōnas , unius esse essentiā , unius majestatis , atque potentiā crēdimus . Et ideo unum Deum confitēmur : quia unitas majestatis , plūriū vocabulo deos prohibet appellari . Dénique Patrem , et Filiūm catholice nomināmus : duos autem Deos dicere nec pōssumus , nec debēmus . Non quod Filius Dei Deus non sit , imo verus Deus de Deo vero : sed quia non aliunde , quam de ipso uno Patre , Dei Filiūm nōvimus , perinde unum Deum dicimus . Hoc enim Prophétæ , hoc Apóstoli tradidérunt : hoc ipse Dōminus dōcuit , cum dicit : Ego et Pater unum sumus . Unum ad unitatēm divinitatis ,

ut dixi, refert, Sumus autem, personis assignat.

Duo Séraphim clamabant alter ad alterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Nábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. V. Tres sunt, qui testimónium dant in cœlo : Pater, Verbum, et Spíritus sanctus ; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena. Bened. Per evangélica dicta.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio ix. Cap. 6. c

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Estote misericordes, sicut et Pater vester misericors est. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Serm. 45. in Evang. Matthæi de verbis Domini, post init.

Duo sunt opera misericórdie, quæ nos liberant, quæ bréviter ipse Dóminus pósuit in Evangélio. Dimittite, et dimittétur vobis : Date, et dábitur vobis. Dimittite, et dimittétur vobis, ad ignoscendum pertinet. Date, et dábitur vobis, ad præstandum beneficium pertinet. Quod ait de ignoscendo, et tu vis tibi ignosci quod peccas, et habes alium, cui tu possis ignoscere. Rursus, quod pertinet ad tribuendum beneficium, petit a te mendicus, et tu es Dei mendicus. Omnes enim quando orámus, mendici Dei sumus, ante jánuam magni patrisfamilias stamus, imo et prosternimur, supplices ingenuiscimus, aliquid volentes accipere : et ipsum aliquid ipse Deus est. Quid a te petit mendicus ? Panem. Et tu quid petis a Deo, nisi Christum, qui dicit : Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendí ? Ignosci vobis vultis ? ignoscite. Remittite, et remittetur vobis. Accipere vultis ? date, et dábitur vobis. Te Deum laudamus. 45.

AD LAUDES,

et per Horas, Aha.

1. Glória tibi, Trinitas * æquális,

una Déitas, et ante ómnia sæcula, et nunc, et in perpetuum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 4t.

2. Laus, et perénnis glória * Deo Patri, et Fílio, sancto simul Paráclito, in sæculorum sæcula.

3. Glória laudis * résonet in ore ómnium Patri, genitæque Proli, Spíritui sancto páriter resuluet laude perenni.

4. Laus Deo Patri, * parilique Proli, et tibi sancte, studio perenni Spíritus, nostro résonet ab ore omne per ævum.

5. Ex quo ómnia, * per quem ómnia, in quo ómnia : ipsi glória in sæcula.

Capitulum. Rom. 11. d

O altitudo divitiarum sapiéntiæ, et scientiæ Dei : quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, et investigabiles vias ejus !

Hymnus.

Tu Trinitatis Unitas, Orbem potenter quæ regis, Attende laudis cáanticum, Quod excubantes psállimus. Virtus resulget lúcifer, Præitque solem núnctius : Cadunt tenébræ noctium : Lux sancta nos illúminet. Deo Patri sit glória, Ejusque soli Fílio, Cum Spíritu Paráclito, Nunc, et per omne sæculum. Amen.

V. Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu. R. Laudémus, et superexaltémus eum in sæcula.

Ad Benedictus, Aha. Benedicta sit sancta créatrix et gubernatrix ómnium, sancta et individa Trinitas, nunc et semper, et per infinita sæcula sæculorum.

Oratio.

O MIPOTENS sempitérne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione vera fidei, æternæ Trinitatis gloriæ agnoscere, et in poténtia majestatis adorare Unitatem : quæsumus ; ut ejus-

dem fideli firmitate , ab omnibus semper manjamur adversis. Per Dominum.

Et fit comm. Dominicæ , Aña. Estote ergo misericordes , sicut et Pater vester misericors est , dicit Dominus. V. Dominus regnabit , decorem induit. R. Induit Dominus fortitudinem , et precinxit se virtute.

Oratio.

Dux, in te sperantium fortitudine , ad te propitius invoca omnibus nostris : et quia sine te nihil potest mortalis infirmitas , praesta auxilium gratias tuas ; ut in exequendis mandatis tuis , et voluntate tibi , et actione placeamus. Per Dominum.

Ad Primam Psalmi ut in Testo Duplici , cum Symbolo S. Athanasii.

Ad Tertiam , Aña.

Laus , et perennis gloria. Capit. Altitudo. 414.

I. br. Benedicamus Patrem , et Filium , * Cum sancto Spiritu. Benedicamus. V. Laudemus , et superexaltemus eum in saecula. Cum gloria Patri. Benedicamus. V. Benedictus es, Domine, in firmamento cœli. R. Et laudabilis , et gloriosus in saecula.

Ad Sextam , Aña. Gloria laudis.

Capitulum. 2. Cor. 5. d
CHRISTUS Domini nostri Iesu Christi , et charitas Dei , et communicatio sancti Spiritus sit cum omnibus vobis. Amen.
I. br. Benedictus es, Domine , * In firmamento cœli. Benedictus. V. Et laudabilis , et gloriosus in saecula. In firmamento. Gloria Patri. Benedictus. V. Verbo Domini cœli firmati sunt.. R. Et spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

Ad Nonam , Aña.
Ex quo omnia.

Capitulum. 4. Joan. 5. b
Tres sunt , qui testimoniū dant in cœlo : Pater, Verbum , et Spiritus sanctus ; et hi tres unum sunt.
I. br. Verbo Domini* Cœli fir-

mati sunt. Verbo. V. Et spirito oris ejus omnis virtus eorum. Cœli. Glória Patri. Verbo Domini. V. Sit nomen Domini benedictum. R. Ex hoc nunc , et usque in saeculum.

Ad Vesperas , Aña et Capit. de Laudibus. Psalmi de Dominicæ. 80.

Hymn. Iam sol recedit. 411.
V. Benedictus es, Dñe, in firmamento cœli. R. Et laudabilis , et gloriosus in saecula.

Ad Magnificat , Aña.

Te Deum Patrem ingenitum , te Filium unigenitum , te Spiritum sanctum Paraclitum , sanctam et individuam Trinitatem , toto corde , et ore confitemur , laudamus , atque benedicimus : tibi gloria in saecula.

Oratio. Omnipotens , utsupra. 414.

Si die sequenti fiat de Dup. j. vel ij. classis , non tit. comm. Dominicæ. Alias pro comm. Dominicæ , Aña. Nolite judicare , ut non judicemini : in quo enim iudicio judicavérunt , judicabimini , dicit Dominus. V. Dirigatur , Domine , oratio mea R. Sicut incensum in conspectu tuo.

Orat. Deus in te sperantium , ut supra.

FERIA SECUNDA.

Omnia dicuntur ut in Psalterio , cum Oratione præced. Dominicæ. Deus , in te sperantium , ut supra.

Hæc nocte ponuntur libri Regum , de quibus legitur usque ad Dominicam primam Augusti: si quid vero de his libris supersit , adveniente dicta Dominicæ , omittitur.

Incipit liber primus Regum.

Lectio j. Cap. 1.

Fuit vir unus de Ramathaim- Sophim de monte Ephraim , et nomen ejus Elcana , filius Jérôhâ , filii Eliu , filii Thohu , filii Suph , Ephrathæus : et habuit duas uxores , nomen uni Anna , et nomen secundæ Phenéna. Fueruntque Phenénnæ filii : Annæ autem non erant liberi. Et ascendebat vir

ille de civitate sua statutis diébus, ut adoraret, et sacrificaret Dómino exercituum in Silo. Erant autem ibi duo filii Heli, Ophni, et Phinees, sacerdotes Dómini. R. Præparáte, ut infra in j. Noct. Dom. iij. post Pent. 441.

Lectio ij.

VENIT ergo dies, et immolavit Elcana, deditque Phenénnæ uxori suæ, et cunctis filiis ejus, et filiabus partes: Annæ autem dedit partem unam tristis, quia Annam diligebat. Dóminus autem concldserat vulvam ejus. Affligebat quoque eam æmula ejus, et vehementer angébat, in tantum, ut exprobraret quod Dóminus conclusisset vulvam ejus: sicut faciébat per singulos annos, cum redeunte tempore ascéderent ad templum Dómini: et sic provocabat eam. Porro illa flebat, et non capiébat cibum. Dixit ergo ei Elcana vir suus: Anna, cur fles? et quare non cōmedis? et quam obrem affligitur cor tuum? Numquid non ego melior tibi sum, quam decem filii?

R. Deus ómnium, ibidem. 441.

Lectio iii.

SURREXIT autem Anna post Squam coméderat, et biberat, in Silo. Et Heli sacerdote sedente super sellam ante postes templi Dómini, cum esset Anna amaro animo, orávit ad Dóminum, flens largiter, et votum votit, dicens: Dómine exercituum, si respiciens videris afflictionem famulæ tuæ, et recordatus mei fueris, nec oblitus ancillæ tuæ, dederis que servæ tuæ sexum virilem: dabo eum Dómino ómnibus diébus vite ejus, et novacula non ascendet super caput ejus.

R. Dóminus, qui, ibidem. 441.

FERIA TERTIA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 1. b

FACTUM est autem cum illa multiplicaret preces coram Dómino, ut Heli observaret os ejus. Porro Anna loquebatur in corde suo, tantumque labia il-

lius movebántur, et vox pénitus non audiebatur. Estimávit ergo eam Heli temuléntam, dixitque ei: Usquequo ébria eris? dígere paulisper vinum, quo mades. Respónsens Anna, Nequáquam, inquit, dómine mi: nam muller infélix nimis egò sum, viñumque, et omne, quod inebriare potest, non bibi, sed ellúdi animam meam in conspéctu Dómini. Ne réputes ancíllam tuam quasi unam de filiabus Bélial: quia ex multitúdine doloris, et mœroris mei locuta sum usque in præsens. Tunc Heli ait ei: Vade in pace: et Deus Israel det tibi petitionem tuam, quam rogásti eum. Et illa dixit: Utinam invéniat ancilla tua grátiam in oculis tuis! R. Percussit Saul, ut infra in ij. Noct. Dom. iij. post Pentecost. 442.

Lectio ij.

Et abiit mulier in viam suam, et comédit, vultusque illius non sunt amplius in divéra mutati. Et surrexerunt mane, et adoravérunt coram Dómino: reversique sunt, et venérunt in domum suam Rámatha. Cognovit autem Elcana Annam uxorem suam: et recordatus est ejus Dóminus. Et factum est post círculum diérum, concépit Anna, et péperit filium, vocavisque nomen ejus Sámuél, eo quod a Dómino postuláasset eum. Ascéndit autem vir ejus Elcana, et omnis domus ejus, ut immolaret Dómino hóstiam solémnem, et votum suum, et Anna non ascéndit: dixit enim viro suo: Non vadam, donec ablactétur infans, et ducam eum, ut appáreat ante conspéctum Dómini, et inaneat ibi júgiter.

R. Montes Géboe, ibidem. 442.

Lectio ij.

Et ait ei Elcana vir suus: Fac quod bonum tibi videtur, et mane donec ablactés eum: precorque ut implet Dóminus verbum suum. Mansit ergo mulier, et lactávit filium suum, donec

amovéret eum a lacte. Et addúxit eum secum, posquam ablactáverat, in vélulis tribus, et tribus módiis farinæ, et ámphora vini, et addúxit eum ad domum Dómini in Silo. Puer autem erat adhuc infantulus: et immoláverunt vélulum, et obtulérunt puerum Heli. Et ait Anna: Obsecro, mi dómine, vivit ánima tua, dómine: ego sum illa mullier, quæ steti coram te hic orans Dóminum. Pro púero isto orávi, et dedit mibi Dóminus petitionem meam, quam postulávi eum. Idcirco et ego comodávi eum Dómino cuactis diébus, quibus fúerit commodatus Dóminus. Et adoráverunt ibi Dóminum.

R. Ego te tuli, ibidem. 442.
FERIA QUARTA.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 2. c

Ponno filii Heli, filii Bélial, nescientes Dóminum, neque officium sacerdótum ad populum: sed quicunque immoláset victimam, veniébat puer sacerdótis, dum coquérerunt carnes, et habébat fuscínum tridentem in manu sua, et mittébat eam in lebétum vel in caldériam, aut in ollam, sive in cácabum: et omne quod levábat fuscínula, tollébat sacerdos sibi. Sic faciébant univérso Israéli veniéntium in Silo.

R. Peccávi, ut in iij. Noct. Dom. iij. post Pent. 442.

Lectio iij.

WIAN ántequam adolérent ádipem, veniébat puer sacerdótis, et dicébat immolanti: Da mihi carnem, ut coquam sacerdótis: non enim accipiam a te carnem coctam, sed crudam. Dicebátque illi immolans: Inendáatur primum juxta morem

hódie adeps, et tolle tibi quantumcúmque desideráláma tua. Qui respondens ajébat ei: Nequáquam: nunc enim dabis, alióquin tollam vi. Erat ergo peccatum puerorum grande nimis coram Dómino: quia retrahébant hómines a sacrificio Dómini.

R. Exaudísti, Dómine, ut Feria ij. Dom. iij. post Pent. 443.

Lectio iij.

CANUS autem ministrábat ante Sfaciem Dómini, puer accinctus ephod líneo. Et túnicam parvam faciébat ei mater sua, quam asserébat statutis diébus, ascéndens cum viro suo, ut immolaret hómatiam solémnam. Et benedixit Heli Eleazar, et uxori ejus, dixitque ei: Reddat tibi Dóminus seinen de muliere hac pro sonore, quod commodásti Dómino. Et abiérunt in locum suum. Visitávit ergo Dóminus Annam, et concépit, et péperit tres filios, et duas filias: et magnificátus est puer Sámuel apud Dóminum.

R. Audi, Dómine, ibidem. 443.

FERIA QUINTA

Celebratur Festum Corporis Christi.

Si ea die occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, transferuntur post Octavam: si Simplex, nullatit de eo commemoratio.

Infra Octavam non fit de Festo, nisi fuerit Duplex. Semiduplicia transferuntur post Oct., neo fit de Dupl. translato: de Simplici fit tantum com. sine ix. Lectione de eo, nisi occurrat in Festo Dupl. quod non sit j. classis.

In die Octavæ non fit nisi de Nativitate S. Joannis, et de Festo SS. Apost. Petri et Pauli, vel de alio ex solemnioribus, si occurrant, cum comm. Octavæ.

CORPORIS CHRISTI.

Ad Vesperas. Aña.
Sacérdos in ætérnum * Christus Dóminus secúndum órdinem Melchisedech, panem et vinum óbtulit.

Psalmus 102.

Dixit Dóminus Dómino meo:
* Sede a dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos * scabéllum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principíum in die virtutis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex utero ante luciferum genui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchisedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicabit in natióibus, implébit ruínas : * conquassabit capita in terra multórum

De torrénte in via bibet : * protéra exaltabit caput.

Aña. Sacérdos in ætérnum Christus Dóminus secúndum órdinem Melchisedech, panem et vinum óbtulit.

Aña. Miserátor Dóminus * escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabilium.

Psalmus 110.

CONFITEOR tibi, Dómine, in toto corde meo, * in consilio iustórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisita in omnes voluntátes ejus.

Confessio et magnificéntia opus ejus : * et justitia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Memóriam fecit mirabilium suórum, misericors et miserátor

Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sǽculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiabit pôpulo suo.

Ut det illis hæreditatēm géntium : * ópera mánuum ejus véritas, et judicium.

Fidélia ómnia mandáta ejus : confirmáta in sǽculum sǽculi,

* facta in veritáte et aequitáte.

Redemptiōnem misit pôpulo suo : * mandávit in ætérnum te-

stamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus : * in istum sapiéntiam timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus sciéntibus eum : * laudatio ejus manet in sǽculum sǽculi.

Aña. Miserátor Dóminus escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabilium.

Aña. Cálicem * salutáris accipiam, et sacrificábo hóstiam laudis.

Psalmus 115.

CONFISSI. propter quod locútus sum, * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

(quid retribuam Dómino, * pro ómnibus quæ retribuit mihi ?

Aliçem salutáris accipiam : * et nomen Dómini invocabo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pôpulo ejus : * pretiósā in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

(Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Hirupisti vincula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocabo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis populi ejus : * in átriis domus Dómini , in médio tui , Jerúsalem.

Aña. **C**a licem salutáris accípiam , et sacrificábo hóstiam laudis.

Aña. **S**

Psalmus 147.

BENATI omnes qui timent Dó- minum , * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres manuum tuárum quia manducábis : * beatus es , et be-ne tibi erit.

Thor tua sicut vitis abúndans , * in latéribus domus tuæ.

Fili tui sicut novélla olivárum , * in circúitu mense tuæ.

Ecce sic benedicétur homo , * qui timet Dóminum.

Benedicat tibi Dóminus ex Sion : * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiorum tuórum , * pacem super Israel.

Aña. **S**

Aña. Qui pacem * ponit fines Ecclésiae , frumenti ádipe sátiat nos Dóminus.

Psalmus 147.

LAUDA , Jerúsalem , Dóminum : * lauda Deum tuum , Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum ; * benedixit filii tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit eloquium suum ter-ræ : * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit ?

Emittet verbum suum , et liquefáciat ea : * flabit spíritus ejus , et fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Ja-cob : * justítias , et judícia sua Israel.

Non fecit taliter omni natióni : *

et judícia sua non manifestávit eis.

Aña. Qui pacem ponit fines Ecclésiae , frumenti ádipe sátiat nos Dóminus.

Capitulum 4. Cor. 44. e

MATRES , Ego enim accépi a Dómino quod et trádidí vobis : quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur , accépit panem , et grátias agens fregit . et dixit : Accípite , et mandu-cáte : hoc est corpus meum , quod pro vobis tradétur : hoc facite in meam commémoratió-nem.

Hymnus

IMGRE , lingua , gloriósi Córporis mystérium , Sanguinisque pretiósí , Quem in mundi prétium Fructus ventris generósi Rex effúdit géntium . Nobis datus , nobis natus Ex intácta Virgine , Et in mundo conversátus Sparso verbi sémine , Sui moras incolátus Miro clausit órdine . In supréma nocte cœnæ Recúmbens cum frátribus , Observáta lege plene Cibis in legálibus , Cibum turbæ duodéna Se dat suis manibus . Verbum caro , panem verum Verbo carnem éfficit : Fitque sanguis Christi merum , Et si sensus déficit : Ad firmándum cor sincérum Sola fides sufficit .

Iantum ergo Sacraméntum Venerémur cérnui : Et antiquum documéntum Novo cedat ritui : Præstet fides suppléméntum Sénsuum deféctui .

Genítori , Genítóque Laus et jubilátiō , Salus , honor , virtus quoque Sit et benedictio : Procedénti ab utróque Compar sit laudátiō. Amen.

Panem de cœlo præstítisti eis , allelúia. Omne delectamén-tum in se habéntem , allelúia.

C In Officio per annum omit-titur Alleluia, in fine VV. R.R. et Añarum; similiter et ad R.R. br. Horarum: (sed temp. Pasch. servetur Rubr. posita in Com-muni Sanctorum. xxxij.) Item Lect ij. et iij. Noct. inchoantur sic Sermo, etc. et Homilia, etc.; non autem De Sermone, et De Homilia.

Ad Magnificat. Aña.

O quam * suávis est, Dómine, spíritus tuus, qui ut dulcédinem tuam in filios demonstráres, pa-ne suavíssimo de cœlo præstilo, esuriéntes reples bonis, fastidiósos dívites dimittens inánes.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacra-ménto mirábili passiónis tuae memóriam reliquisti: trí-bue, quæsumus; ita nos Córpo-ris et Sanguinis tui sacra my-stéria venerári; ut redemptiónis tuae fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Completor. et per Horas in fine Hymnor. dicitur: Jesu, tibi sit glória, qui natus es de Virgi-ne. Et similiter per totam Oct.

Ad Matutinum, Invitatorium. Christum Regem adorámus do-minántem géntibus. * Qui se manducántibus dat spíritus pinguédinem. Ps. Venste. 4.

Hymnus.

SACRIS solénniis juncta sint gáudia, Et ex præcordiis sonent præ-cónia: Recédat vétera, nova sint ómnia, Corda, voces, et ópera. Noctis recólitur cœna novís-sima, Quia Christus créditur agnum, et ázyma. Dedísse frátribus, juxta legitima Priscis indulta pátribus. Post agnum typicum, expléfts épulis, Corpus dominicum datum discí-pulis, Sic totum ómnibus, quod totum singulis, Ejus satémur mánibus.

Dedit fragílibus córporis sércu-lum,

Dedit et tristibus sanguinis pô-culum,

Dicens: Accipite quod trado vásculum,

Omnes ex eo bóbite.

Sic sacrificium istud instituit,

Cujus officium committi voluit Solis Presbyteris, quibus sic cóngruit,

Ut sumant, et dent céteris.

Panis Angélicus fit panis hómi-num,

Dat panis cœlicus figúris térmínum:

O res mirabilis! mandúcat Dó-minum

Pauper, servus, et húmilis.

Te, trina Déitas únaque, pôsci-mus,

Sic nos tu visita, sicut te cōli-mus:

Per tuas sémitas duc nos, quo téndimus,

Ad lucem, quam inhábitas. Am.

In primo Nocturno.

Aña. Fructum salutiferum * gu-stándum dedit Dóminus mortis suæ tempore. Ps. Beátus vir. 4.

Aña. A fructu * frumentí, et vi ni multiplicati fidéles in pace Christi requiéscunt. Ps. Cum invocárem. 105.

Aña. Communióne cálicis, * quo Deus ipse súmitur, non vi-tulórum sanguine, congregávit nos Dóminus. Ps. Consérva me. 8. V. Panem cœli dedit eis, alle-lúia. R. Panem Angelórum man-ducávit homo, allelúia.

De Epístola prima beati Pauli Apóstoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 11. d

CONVENIENTIBUS vobis in unum, jam non est dominicum cœ-nam manducáre. Unusquisque enim suam cœnam præsúmit ad manducándum. Et álius qui-dem ésurit, álius autem ébrius est. Numquid domos non habétilis ad manducándum et bibéndum? aut Ecclésiam Dei conté-mnit, et confundit eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo.

R. Immolabit hædum multitudo filiorum Israel ad vesp̄eram Paschæ : * Et edent carnes , et azymos panes. **¶** Pascha nostrum immolatus est Christus : staque epulémur in azymis sinceritatis, et veritatis. Et.

Lectio ii.

Eco enim accépi a Dómino , quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur , accépit panem , et grátiás agens fregit, et dixit : Accípite , et manducáte , hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur : hoc facite in meam commemorationem. Similiter et cálicem , postquam coenávit, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite , quotiescūmque bibétis, in meam commemorationem. Quotiescūmque enim manducábitis panem hunc , et cálicem bibétis , mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

R. Comedétis carnes , et saturabímini pánibus : * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum . Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste.

Lectio iii.

ITAQUE quicúmque manducáverit panem hunc, vel biberit cálicem Dómini indigne, reus erit corporis , et sanguinis Dómini. Probet autem seipsum homo : et sic de pane illo edat , et de cálice bibat. Qui enim manducat, et bibit indigne, iudicium sibi manducat, et bibit, non dijjdcans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infirmi , et imbecilles , et dörmiunt multi. Quod si nosmeliósos dijudicáremus , nou útique judicarémur. Dum judicamur autem , a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

R. Respérxit Elías ad caput suum subcinericum panem : qui surgens comedít, et bibit : * Et ambulávit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.

¶ Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in æternum. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aia. Memor sit Dóminus * sacrificii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat. Ps. Exaudiat te Dóminus. 42.

Aia. Paratur * nobis mensa Dómini aduersus omnes, qui tribulant nos. Ps. Dóminus regit me. 24.

Aia. In voce exultationis * résonent epulantes in mensa Dómini. Ps. Quemadmodum. 46.

¶ Cibávit illos ex ádipe frumenti, alleluia. ¶ Et de petra, melle saturávit eos, alleluia.

Sermo S. Thomæ Aquinatis.

Lectio iv. In Opusc. 57.

IMENSIS divinæ largitatis beneficia, exhibita populo christiano , inestimabilem ei conferunt dignitatem. Neque enim est , aut fuit aliquando tam grandis natio, quæ habeat deos appropinquantes sibi , sicut adest nobis Deus noster. Unigenitus siquidem Dei filius, suæ divinitatis volens nos esse participes, natúram nostram assumpit, ut homines deos fáceret, factus homo. Et hoc insuper , quod de nostro assumpsit, totum nobis contulit ad salutem. Corpus namque suum pro nostra reconciliatione in ara crucis hostiam oblitus Deo Patri : sanguinem suum fudit in prétium simuli, et lavárum : ut redempti a miserabili servitute , a peccatis omnibus mundarémur. Ut autem tanti beneficii jugis in nobis maneret memoria, corpus suum in cibum, et sanguinem suum in potum, sub specie panis et vini sumendum, fidélibus dereliquit.

R. Cœnántibus illis accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, deditque discípulis suis, et ait : * Accípite , et comedite : hoc est corpus meum. ¶ Dixérunt viri tabernaculi méi : Quis det de cárnis ejus, ut saturémur ? Accíspite.

Lectio vi.

O pretiosum et admirandum convivium, salutiferum, et omni suavitate repletum! Quid enim hoc convivio pretiosius esse potest? in quo non carnes vitulorum et hircorum, ut olim in Lege, sed nobis Christus sumendus propónitur verus Deus. Quid hoc Sacramento mirabilius? in ipso namque panis et vinum in Christi Corpus et Sanguinem substancialiter convertuntur: ideoque Christus Deus et homo perfectus sub modici panis et vini specie continetur. Manducatur itaque a fidelibus, sed minime laceratur: quinfino, diviso Sacramento, sub qualibet divisionis partcula integer perseverat. Accidentia autem sine subiecto in eodem subsistunt, ut fides locum habeat, dum visibile inuisibiliter sumitur aliena specie occultatum: et sensus a deceptione reddantur immunes, qui de accidentibus judicant sibi notis.

¶ Accipit Jesus calicem, postquam coenavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: * Hoc facite in meam commemorationem. ¶ Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea. Hoc.

Lectio vi.

NULLUM etiam Sacramentum est isto salubrius, quo purgantur peccata, virtutes augentur, et mens omnium spirituallium charismatum abundantia impinguatur. Offertur in Ecclesia pro vivis et mortuis: ut omnibus prospicit, quod est pro salute omnium institutum. Suavitatem denique hujus Sacramenti nullus exprimere sufficit, per quod spirituialis dulcedo in suo fonte gustatur: et recolitur memoria illius, quam in sua passione Christus monstravit, excellentissimae charitatis. Unde ut arctius hujus charitatis imensitas fidelium cordibus infigeretur, in ultima cena, quando Pascha cum discipulis cele-

brato, transiturus erat de hoc mundo ad Patrem, hoc Sacramentum instituit, tamquam passionis sue memoriæ perenne, figurarum veterum impletivum, miraculorum ab ipso factorum maximum: et de sua contristatis absentia solarium singulare reliquit.

¶ Ego sum panis vita: patres vestri manducaverunt manna in deserto, et mortui sunt: * Ilic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur. ¶ Ego sum panis vivus, qui de caelo descendit: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Ilic Gloria Patri. Hic.

In tertio nocturno.

Aña. Introibo * ad altare Dei: sumam Christum, qui renovat juventutem meam. Ps. Júdica me, Deus. 50.

Aña. Cibavit nos Dominus * ex adipe frumenti: et de petra, melle saturavit nos. Ps. Exultate Deo adjutori nostro. 70.

Aña. Ex altari tuo, Domine, * Christum sumimus, in quem cor et caro nostra exultant. Ps. Quam dilecta. 71.

v. Educas panem de terra, alleluia. ¶ Et vinum laetificet cor hominis, alleluia.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 6. f

In illo tempore: Dixit Jesus turbis Iudeorum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et retinac.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Tract. 26. in Joann. sub finem.

Cum cibo et potu id appetant homines, ut neque esuriant, neque sitiunt: hoc veraciter non prestat, nisi iste cibus et potus, qui eos, a quibus sumitur, immortales et incorruptibles facit: id est, societas ipsa sanctorum, ubi pax erit, et unitas plena, atque perfecta. Propterea quippe, sicut etiam ante nos

hoc intellexérunt hómines Dei, Dóminus noster Jesus Christus corpus , et sanguinem suum in eis rebus cominend ivit , quæ ad unum aliquid rediguntur ex multis. Namque aliud in unum ex multis granis conficitur : Aliud in unum ex multis acinis confluit. Denique jam expónit quómodo id fiat quod lóquitur : et quid sit manducare corpus ejus , et sanguinem báhere. R. Qui manducat meam carnem , et bibit meum sanguinem , * In me manet , et ego in eo. ¶ Non est ália nátu ratió grandis , quæ hábeat deos appropinquantes sibi , sicut Deus noster adest nobis. In. Benedictio. Divinum auxilium.

Lectio viii.

Qui manducat carnem meam , et bibit meum sanguinem , in me manet , et ego in illo. Hoc est ergo manducare illam escam , et illum báhere potum , in Christo manére , et illum manéntem in se habére. Ac per hos , qui non manet in Christo , et in quo non manet Christus , proculdubio nec manducat spiritualiter carnem ejus , nec bibit ejus sanguinem , licet carnaliter , et visibiliter premat dentibus sacraméntum cörperis , et sanguinis Christi : sed magis tantæ rei sacraméntum ad judicium sibi manducat , et bibit , quia immundus præsumpsit ad Christi accédere sacraménta , quæ aliquis non digne sumit , nisi qui mundus est ; de quibus dicitur : Beati mundo corde , quóniam ipsi Deum vidébunt. ¶ Misit me vivens Pater , et ego vivo propter Patrem : * Et qui manducat me , vivet propter me. ¶ Cibavit illum Dóminus pane vitæ , et intellectus. Et glória Patri. Et.

Lectio ix.

Sicut , inquit , misit me vivens Pater , et ego vivo propter Patrem : et qui manducat me , et ipse vivet propter me. Ac si diceret : Ut ego vivam propter

Patrem , id est , ad illum tamquam ad majórem réferam vitam meam , exinanitio mea fecit , in qua me misit. Ut autem quisquam vivat propter me , participatio facit , qua manducat me. Ego itaque humiliatus vivo propter Patrem : ille eréctus vivit propter me. Si autem ita dictum est , Vivo propter Patrem : quia ipse de illo , non ille de ipso est ; sine detriménto æqualitatis dictum est. Nec tamen dicéndo , Et qui manducat me , et ipse vivet propter me : eamdem suam et nostram æqualitatem significavit , sed grátiam mediatóris osténdit.

In Deum laudámus. 45.

AD LAUDES ,

et per Horas. Ave.

1. Sapiéntia * ædificavit sibi domum , miscuit vinum , et posuit mensam , allelúia. Psal. Dóminus regnávit , eum reliquæ. 44.

2. Angelorum esca * nutriti sunt populum tuum , et panem de coelo præstisisti eis , allelúia.

3. Pinguis est panis * Christi . et præbabit delicias régibus , allelúia.

4. Sacerdotes sancti * incénsum et panes offérunt Deo , allelúia.

5. Vincénti * dabo manna absconditum , et nomen novum , allelúia.

Capitulum 4. Cor. 11. e

FRATRES : Ego enim accépi a Dómino , quod et tradi vobis : quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebáatur , accépit panem , et grátias agens fregit , et dixit : Accíspite , et manducate : hoc est corpus meum , quod pro vobis tradétur : hoc facite in meam commemorationem.

Alleluia.

Verbum supérnum pródiens , Nec Patris linquens déixeram ,

Ad opus suum éxiens ,

Venit ad vitæ vésperam.

In mortem a discípulo

Suis tradéndus æmulis ,

Prius in vitæ sérculo

Se trádidit discípulis.

**Quibus sub bina sp̄cie
Carnem dedit , et sanguinem ;
Ut dūpli c̄ substātie
Totum cibāret hōminem.
Se nascens dedit sōcium ,
Convēscens in edūlium ,
Se mōriens in p̄tium ,
Se regnans dat in pr̄mium.
Salutāris Hōstia ,
Quar̄ coeli pandis 6stium :
Bella premunt hostilia ,
Da robur , fer auxiliū.
Uni trinōque Dōmino
Sit sempitēra glória :
Qui vitam sine térmīno
Nobis donet in pátria. Amen.
¶. Pósuit fines tuos pacem , al-
lelúia. R. Et ádipe frumenti sātiat
te , allelúia.
Ad Benedictus , Aña.
Ego sum * panis vivus , qui de
cōelo descéndi : si quis mandu-
cāverit ex hoc pane , vivet in
etérnum , allelúia.**

Oratio.

Dux , qui nobis sub Sacra-
mēto mirabili , passiōnis
tuæ memoriā reliquisti : tr̄-
bue , quæsumus ; ita nos Cörpo-
ris et Sanguinis tui sacra my-
stéria venerāri ; ut redēptionis
tuæ fructum in nobis jūgiter
sentiamus . Qui vivis .

Ad Primam , in R. br. ¶. Qui
natus es de María Virgine. Et sic
dicitur per totam Octavam.

In XV. Prima et Compietor.
non additur Allelúia . nisi in
tra temp. Pasch. in Officio per
annum.

Ad Tertiā , Aña.
Angelorum esca.

Capitulum. Fratres : Ego. 423.
In Officio per annum extra
temp. Pasch. R. br. Horarum
dividuntur ad signum ¶.
R. br. Panem cōclie dedit eis.
* Allelúia , allelúia. Panem . ¶
Panem Angelorum mandueavit
homo. Allelúia , allelúia. ¶ lōria
Patri. Panem. ¶. Cibāvit illos ex
ádipe frumenti , allelúia. R. Et de
petra , melle saturavit eos , alle-
lúia.

Ad Sextam , Aña.
Pinguis est panis.

Capitulum. 4. Cor. 11. f

Quartiescumque enim manducā-
bitis panem hunc , et cálī-
cem bibetis , mortem Dō-
mini annuūtiabitis donec véniat.
R. br. Cibāvit illos ¶ ex ádipe
frumenti . * Allelúia , allelúia.
Cibāvit. ¶. Et de petra , melle
saturavit eos. Allelúia , allelúia.
Glória Patri. Cibāvit. ¶. Edūcas
panem de terra , allelúia. R. Et
vinum lātificet cor hōminis ,
allelúia.

Ad Nonam , Aña.

Vincénti.

Capitulum. 4. Cor. 11. f

Quicunq; manducáverit pa-
nem hunc , vel biberit cálīcem
Dōmini indigne , reus erit cör-
poris , et sanguinis Dōmini.
R. br. Edūcas panem ¶ de terra.
* Allelúia , allelúia. Edūcas. ¶.
Et vinum lātificet cor hōminis.
Allelúia , allelúia. Glória Patri.
Edūcas. ¶. Pósuit fines tuos pa-
cem , allelúia. R. Et ádipe fru-
menti sātiat te , allelúia.

In ij. Vesp. omnia ut in j. 418.
¶. Panem de cōelo pr̄stististi eis,
allelúia. R. Omne delectamén-
tum in se habéntem , allelúia.

Ad Magnificat , Aña.

O sacram * convívium , in quo
Christus sūmitur : recolitūr me-
moriā passiōnis ejus : mens im-
plētur grātia , et futuræ gloriæ
nobis pignus datur , allelúia.

FERIA SEXTA

INTRA OCT. CORP. CHRISTI.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 2. f

VENIT autem vir Dei ad Heli ,
et ait ad eum : Hęc dicit
Dóminus : Numquid non aperte
revelátus sum dōmui patris tui ,
cum essent in Egypto in domo
Pharaónis ? Et elegi eum ex
6mnibus tribubus Israel milii
in sacerdōtem , ut ascénderet ad
altare meum , et aduléret mihi
incénum , et portaret ephod
coram me , et dedi dōmui patris
tui 6mnia de sacrificiis filiorum
Israel. Quare calce abjecisti ví-
ctimam meam , et múnera mea ,

quas præcipi ut offerréntur in templo : et magis honorésti filios tuos , quam me , ut comedérētis primitias omnis sacrificii Israel populi mei.
it. Immolabít. 421.

Lectio ij.

PROPTEREA ait Dóminus Deus Israel : Loquens locutus sum , ut domus tua , et domus patris tui ministraret in conspectu meo usque in sempiternum. Nunc autem dicit Dóminus : Absit hoc a me , sed quicunque glorificáverit me , glorificabo eum : qui autem contémnunt me , erunt ignobiles. Ecce dies vénient : et præcidam brachium tuum , et brachium domus patris tui , ut non sit senex in domo tua. Et vidébis æmulum tuum in templo , in universis prôspexit Israel : et non erit senex in domo tua omnibus diébus. Veridictamen non auferam penitus virum ex te ab altari meo : sed ut deficiant oculi tui , et tabescat anima tua ; et pars magna domus tua morietur , cum ad virilem ætatem venerit.
it. Comedétis. 421.

Lectio iii.

Hoc autem erit tibi signum , quod vénorum est duobus filiis tuis , Ophni et Phinees : In die uno morientur ambo. Et suscitabo mibi sacerdotem fidélem , qui juxta cor meum , et animam meam faciet : et adficiabo ei domum fidélem , et ambulabít coram Christo meo cunctis diébus. Futurum est autem , ut quicunque remanserit in domo tua , véniat ut orétur pro eo , et offérat nummum argenteum , et tortam panis , dicátque : Dimítte me , obsecro , ad unam partem sacerdotalem , ut cōmedam buccellam panis.
it. Respéxit Elías. 421.

In secundo Nocturno.
De Sermone sancti Thomæ Aquinatis.

Lectio iv. In eod. Opusc. 57.

CONVÉNIT itaque devotioni fidélium , solémniter recolere in-

stitutionem tam salutiféri , tamque mirabilis Sacraménti : ut ineffabilem modum divinæ præséntiae in Sacraménto visibili venerémur : et laudetur Dei poténtia , quæ in Sacraménto eodem tot mirabilia operátur : nec non et de tam salubri , tamque suavi beneficio exsolvántur Deo gratiarum débitæ actiones. Verum etsi in die Cœnæ , quando Sacraméntum prædictum noscitur institutum , inter Missarum solémnia de institutione ipsius specialis méntio habeátur : totum tamen residuum ejusdem diéi Officium ad Christi passióne pertinent , circa cujus venerationem Ecclésia illo tempore occupátur.

it. Cœnáribus. 421.

Lectio v.

Tum autem integro celebritatis officio institutionem tanti Sacraménti recoleret plebs fidélium , Románus Póntifex Urbanus quartus , hujus Sacraménti devotione afféctus , pie státuit præfátæ institutionis memoriā prima quinta Féria post Octávas Pentecóstes a cunctis fidélibus celebrári : ut qui per totum annum circululūm hoc Sacraménto útimur ad salutem , ejus institutionem illo tempore specialiter recolámus , quo Spiritus sanctus corda discipulorum edocuit ad plene cognoscenda hujus mysteria Sacraménti. Nam et in eodem tempore cœpit hoc Sacraméntum a fidélibus frequentari.
it. Accépit Jesus. 422.

Lectio vi.

Tum autem prædicta quinta Féria , et per Octávas sequentes , ejus salutaris institutionis honorificéntius agáatur memória , et solémnitas de hoc celebrior habeátur , loco distributionum materialium , quæ in Ecclésiis cathedralibus largiúntur existéntibus Horis Canonicis nocturnis , paritéque diurnis ; præfatus Románus Póntifex eis , qui hujusmodi Horis in hac solemnitate personaliter in Ec-

clésiis interfúerint, stipéndia spirituália, apostólica laigitio ne concéssit: quátenus per hæc fidélies ad tanti festi celebritatē tem avídius, et copiósius con venient.

¶ Ego sum. 422.

In tertio Nocturno.

Et per annum mense Febr.

Léctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 6.f.

N illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

Tract. 27. in Joannem.

VERA Dómini ex Evangélio, quæ sermónem pristinum consequuntur, audívimus. Hinc sermo debétur àuribus, et ménibus vestris, et hodiérna die non importúnus est. Est enim de corpore Dómini, quod dicébat se dare ad manducandum propter æternam vitam. Expósuit autem modum attributionis hu-jus, et doni sui, quómodo daret carnem suam manducare, dicens: Qui mandúcat carnem meam, et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in illo. Signum quia manducávit, et bibit, hoc est: si manet, et manétur, si habitat, et inhabitat: si hæret, ut non deseratur.

¶ Qui mandúcat. 423.

Lectio viii.

Noc ergo nos dócuit, et admó-nuit mysticis verbis, ut simus in ejus corpore sub ipso capite in membris ejus, edéntes carnem ejus, non relinquéentes unitátem ejus. Sed qui áderant, plures non intelligéndo scandalizáti sunt: non enim cogitábant, hæc audiéndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apóstolus autem dicit, et verum dicit: Sápere secundum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dóminus manducare: et sápere secundum carnem mors est.

Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita ætérna: ergo nec carnem debémus sápere secundum carnem, sicut in his verbis: Multi staque audiéntes, non ex iniúscis, sed ex discípulis ejus, dixerunt: Durus est hic sermo, et quis potest eum audire?

¶ Misit me 423.

Lectio ix.

Si discípuli durum habuerunt istum sermórem, quid iniúscī? Et tamen sic oportébat ut diceréntur, quod non ab ómnibus intelligerétur. Secrétu[m] Dei inténtos debet facere, non adversos: isti autem cito desecérunt. Tália loquéntे Dómino Jesu Christo. Non credidérunt aliquid magnum dicéntem, et verbis illis aliquam gratiā cooperiéntem: sed prout voluerunt, ita intellexérunt, et more hóminum: quia pótterat Jesus, aut hoc disponébat Jesus, carnem, qua indútum erat Verbum, véluti concísam, distribuere credéntibus in se. Durus est, inquiunt, hic sermo: quis potest eum audire?

¶ Te Deum laudamus. 43.

SABBATO.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 3.

PUSA autem Sámuel ministrábat Dómino coram Heli, et sermo Dómini erat pretiósus in diébus illis, non erat vísio manifésta. Factum est ergo in dió quadam, Helijacébat in loco suo, et 6culi ejus caligáverant, nec pótterat vidére: lucérna Dei antequam extingueréatur, Sámuel dormiébat in templo Dómini, ubi erat Arca Dei. Et vocávit Dóminus Sámuel. Qui respónsens ait: Ecce ego. Et ecucr̄rit ad Heli, et dixit: Ecce ego: vocásti enim me. Qui dixit: Non vocávi: revertere, et dormi. Et ábiit, et dormivit. Et adjécit Dóminus rursum vocare Samuélem. Consurgénsque Sámuel, ábiit ad Heli, et dixit: Ecce ego: quia vocásti me. Qui respónsit: Non

vocávi te , fili mi : revértore , et dormi. Porro Sámuel necdum sciebat Dóminum , neque revalátus fuerat ei sermo Dómini.

i. Immolábit. 421.

Lectio ii.

Et adjécit Dóminus , et vocávit adhuc Samuélem tertio. Qui consúrgens abiit ad Heli , et ait: Ecce ego : quia vocásti me. In telléxit ergo Heli , quia Dóminus vocáret puerum : et ait ad Samuélem : Vade , et dormi : et si definceps vocáverit te , dices : Lóquere , Dómine , quia audit servus tuus. Abiit ergo Sámuel , et dormívit in loco suo. Et venit Dóminus , et stetit : et vocávit , sicut vocáverat secundo : Sámuel , Sámuel. Et ait Sámuel : Lóquere , Dómine , quia audit servus tuus. Et dixit Dóminus ad Samuélem : Ecce ego facio verbum in Israel : quod qui cùmque audierit , tñnnient ambas aures ejus. In die illa suscitábo adversum Heli ómnia , quæ locútus sum super domum ejus : incipiam , et complébo.

i. Comedétis. 421.

Lectio iii.

DORMIVIT autem Sámuel usque mane , aperuitque óstia domus Dómini. Et Sámuel timébat indicáre visiōnem Heli. Vocávit ergo Heli Samuélem , et dixit : Sámuel , fili mi? Qui respónsens ait : Præsto sum. Et interrogávit eum : Quis est sermo , quem locútus est Dóminus ad te ? Orote ne celaveris me. Hæc faciat tibi Deus , et hæc addat , si abscondéris a me sermonem ex ómnibus verbis , quæ dicta sunt tibi. Indicávit itaque ei Sámuel univérsos sermones , et non abscondit ab eo. Et ille respónsedit : Dóminus est : quod bonum est in óculis suis faciat. Crevit autem Sámuel , et Dóminus erat cum eo , et non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram. Et cognovit univérsus Israel a Dan usque Bersahée , quod fidélis Sámuel Prophéta esset Dómini.

i. Respexit Eliás. 421.

In secundo Nocturno.

Et per annum mense Februario.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Hom. 61. ad pop. Antioch.

Necessarium est , dilectissimi , mysteriorum discere miraculum , quodnam sit , et quare sit datum , et quæ ejus rei utilitas. Unum corpus efficiuntur : membra , inquit , ex carne ejus , et ex óssibus ejus : sequámur autem initiati , quæ dicuntur. Ut itaque non tantum per charitatem hoc fiámus , verum étiam ipsa re , in illam misceámur carnem : hoc namque per escam efficitur , quam largitus est nobis , volens osténdere desidérium , quod erga nos habet. Propterea semetipsum nobis immiscuit , et corpus suum in nos contemperavit , ut unum quid simus tamquam corpus capiti coaptatum : ardenter enim amantium hoc est.

i. Cœnántibus. 421.

Lectio v.

TANQUAM leones fgitur ignomini spirantes ab illa mensa redamus , facti diabolo terribiles , et caput nostrum mente revolventes , et charitatem , quam erga nos osténdit. Nam paréntes quidem áliis sœpe filios tradunt aléndos : ego autem , inquit , non ita , sed cárnis-meis alo , et meipsum vobis appóno , vos omnes generósos esse volens , et spem bonam de futuris vobis præbens : quippe qui vobis hic meipsum tráddi , multo magis id in futuro fáciam. Vólii frater vester fieri , carni propter vos , et sanguini communicavi : vobis vicissim ipsam carnem et sanguinem , per quæ cognátus vester factus sum , trado.

i. Accépit Jesus. 422.

Lectio vi.

ATTENDAMUS itaque nobis ipsis , dilectissimi , tálibus fruéntes bonis : et cum áliiquid turpe dicere voluerimus , vel nos ab ira corripi vidérimus , vel álio quodpiam hujusmodi vitio ; considerémus quibus facti sumus

digni : talisque cogitatio nobis irrationabilium motuum sit correctio. Quotquot sicutur hujus participes corporis efficiuntur , quotquot sanguinem degustamus : cogitemus quod illum sursum sedentem , qui ab Angelis adoratur incorruptibili vicinus virtutis , hunc degustamus. Hei mihi , quot ad salutem nobis viam! Nos corpus suum effecit , nobis suum communicavit corpus : et horum nos nihil a malis averterit. R. Ego sum. 422.

In tertio Nocturno.

Et per annum mensibus Martio et Aprili.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio viij. Cap. 6. f

In illo tempore : Dixit Jesus turbis Iudeorum : Caro mea vere est cibus : et sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

Tract. 27. in Joan. ante med.

Diximus , fratres , hoc Domini num commendasse in mandatione carnis suae , et potatione sanguinis sui , ut in illo maneamus , et ipse in nobis. Manemus autem in illo , cum sumus membra ejus : manet autem ipse in nobis , cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus , unitas nos compaginat : ut compaginet unitas , quae facit , nisi charitas ? Et charitas Dei unde ? Apóstolum interrogat. Charitas , inquit , Dei diffusa est in cordibus nostris per Spíritum sanctum , qui datus est nobis. R. Qui manducat. 423.

Lectio viij.

Ego spíritus est , qui vivificat : spíritus enim facit viva membra : nec viva membra spíritus facit , nisi quae in corpore , quod vegetat ipse spíritus , invenerit. Nam spíritus , qui est in te , o homo , quo constas ut homo sis , numquid vivificat membrum , quod separatum invenerit a carne tua ? Spíritum tuum dic animam tuam. Anima

tua non vivificat , nisi membra , quae sunt in carne tua : unum si tollas , jam non vivificatur ex anima tua , quia unitati corporis tui non copulatur.

R. Misit me. 423.

Lectio ix.

Hec dicuntur , ut amemus unitatem , et timeamus separationem. Nihil enim sic debet formidare Christianus , quam separari a corpore Christi. Si enim separatur a corpore Christi , non est membrum ejus : si non est membrum ejus , non vegetatur Spíritu ejus. Quisquis autem , inquit Apóstolus , Spíritum Christi non habet : hic non est ejus. Spíritus ergo est , qui vivificat , caro autem non prodest quidquam. Verba , quae ego locutus sum vobis , spíritus et vita sunt. Quid est , Spíritus et vita sunt ? Spiritualiter intelligenda sunt. Intellexisti spiritualiter ? Spíritus et vita sunt. Intellexisti carnaliter ? Etiam sic illa spíritus et vita sunt , sed tibi non sunt. T. Deum laudamus. 43.

Ad Vesp. Añæ et Ps. de Octava ut supra. 418.

Capit. Charissimi : Nolite. 434.

Hymnus. Pange lingua. 419. R. Cibavit illos ex adipe frumenti , alleluia. R. Et de petra , melle saturavit eos , alleluia.

Ad Magnificat , Aña. Puer Sámuel * ministrabat ante Deum coram Heli , et sermo Domini erat pretiosus cum eo.

Oratio. Sancti nōminis. 431.

Deinde fit commen. Octavæ. Aña. O sacrum. R. Panem. Oratio. Deus , qui nobis. 424.

DOM. INFRA OCTAVAM ,

qua est secunda post Pentec.

Omnia dicuntur de Oct. præter Lectiones , R. viij. , Capitula , Añas ad Benedictus et Magnificat , et Orationem , quæ habentur propria.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 4.

Factum est in diebus illis , E convenérunt Philistini in

pugnam , et cegréssus est Israel óbiam Philisthiim in prélum, et castrametatus est juxta lapi- dem adjutórii. Porro Philisthiūm vénérunt in Aphec, et instruxé- runt áiem contra Israel. Initio autem certámine, terga verit Israel Philisthæis : et cæsa sunt in illo certámine passim per agros, quasi quátuor mília vi- rorum. Et réversus est pôpulus ad castra : dixeruntque májores natu de Israel : Quare percussit nos Dóminus hodie coram Phi- listhiim? Afferámus ad nos de Silo Arcam fœderis Dómini, et véniat in médium nostri, ut sal- vet nos de manu inimicórum no- strórum.

R. Immolabít hædum. 421.

Lectio iij.

Misit ergo pôpulus in Silo, et tulérunt inde Arcam fœderis Dómini exercituum sedéntis su- per Chérubim : erantque duo filii Heli cum Arca fœderis Dei, Ophni et Phinees. Cumque ve- nisset Arca fœderis Dómini in castra , vociferátus est omnis Israel clamóre grandi, et per- sonuít terra. Et audiérunt Philisthiūm vocem clamóris, dixeruntque : Quænam est hæc vox clamóris magni in castris He- bræorum? Et cognovérunt quod Arca Dómini venisset in castra.

R. Comedótis carnes 421.

Lectio iiiij.

TUMUARUNTQ Philisthiim, di- céntes : Venit Deus in castra. Et ingemuérunt, dicéntes : Væ nobis; non enim fuit tanta exultatio heri, et nudiuatérius : vae nobis. Quis nos salvábit de manu Deórum sublímium istórum? Illi sunt Dii, qui percussérunt Ægyptum omni plaga in déserto. Confortámini, et estote viri, Phi- listhiim : ne serviatis Hebræis, sicut et illi serviérunt vobis : confortámini, et bellate. Pugna- vérunt ergo Philisthiim, et cæ- sus est Israel, et fugit unusquisque in tabernáculum suum : et facta est plaga magna nimis, et cecidérunt de Israel triginta

milia péditum. Et Arca Dei ca- pta est : duo quoque filii Heli mórtui sunt, Ophni et Phinees.

R. Respexit Elías. 421.

In secundo Nocturno.

Et per annum mensibus
Martio et Aprili.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.
Lectio iv.

Ex Hom. 60. ad pop. Antioch.

Quoniam Verbum dicit : Hoc est corpus meum, et assen- tiámur, et credámus, et intellectualibus ipsum oculis intueámur. Nihil enim sensibile nobis Christus trádidit : sed sensibilius quidem rebus, at omnia intelligibiliis. Itidem et in baptísmate, per rem nempe sensibilem, aquam, donum con- fertur : intelligibili vero quod perficitur, generatio et renová- tio. Si enim incorpóreus esses, nuda, et incorpórea tibi dedí- set ipse dona : sed quóniam áni- ma corpori consérta est, in sensibilius intelligibili tibi præbel. Quot nunc dicunt: Vellem ipsius formam aspícere, figúram, ve- stimenti, calceamenti? Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum manducas. Et tu quidem vesti- menta cupis vidére : ipse vero tibi concedit non tantum vidére, verum et manducare, et tángere, et intra te súmere.

R. Cœnántibus illis. 421.

Lectio v.

CITUR accédat nemo cum náu- sea, nemo resolutus, omnes accénsi, omnes servéntes, et excitati. Nam si Judæi stantes, et calceamenti in pédibus ha- bentes, et báculos mánibus ge- stantes, agnum cum festinatio- ne comedébant : te multo magis opérét esse soleritem. Nam illi quidem in Palæstinam erant prosectúri, et propterea viatú- rum figúram habébant : tu vero debes in cœlum migrare. Quapropter in omnibus opórtet te vigilare : nec enim parva pena propónitur indigne suméntibus. Cogita quantum aduersus prodi- tórem indignaris, et contra eos

qui illum crucifixérunt : itaque considera , ne tu quoque sis reus cōporis, et sanguinis Christi. Illi sanctissimum corpus occidérunt, tu vero polluta suscipis ánima , post tot beneficia. Neque enim illi satis fuit, hóminem fieri, cōlaphis cædi, et crucifigi: verum et semetipsum nobis commisceret, et non fide tantum, verum et ipsa re nos suum efficit corpus.

R. Accépit Jesus. 422.

Lectio vij.

Quo non opóret igitur esse puriorem, tali fruēntem sacrificio? quo solari rádio non splendidiorem manum, carnem hanc dividéntem, os quod igni spiritali replétur, linguam quæ tremendo nimis sanguine ruhescit? Cogita quali sis insignitus honore, quali mensa fruáris. Quod Angeli vidéntes horréscunt, neque libere audent intuéri propter emicantem inde splendórem; hoc nos pascimur, huic nos unsmur, et facti sumus unum Christi corpus, et una caro. Quis loquétur poténtias Domini, auditas faciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves proprio pascit crubré? Et quid dico, pastor? Matres multæ sunt, quæ post partus dolores, filios alii tradunt nutritibus. Hoc autem ipse non est passus: sed ipse nos proprio sanguine pascit, et per ómnia nos sibi coagmémentat.

R. Ego sum panis. 422.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 14. d

In illo tempore: Dixit Jesus Pharisæis parabolam hanc: Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocávit multos. Et reliqua.

Homilia 3d. in Evangelio.

Hoc distare, fratres charfisi, inter delicias corporis, et cordis solet: quod corporales delicias, cum non habéntur, grave in se desidérium accéndunt: cum vero ávide edúntur,

comedéntem prótinus in fastidium per satiétatem vertunt. At contra spiritales delicias, cum non habéntur, in fastidio sunt: cum vero habéntur, in desidério; tantóque a comedente amplius esuriúntur, quanto et ab esuriéntur amplius comeduntur. In illis appetitus placet, experientia displicet: in istis appetitus vilis est, et experientia magis placet. In illis appetitus saturitatem, saturitas appetitum parit.

R. Qui manducat. 423.

Lectio viii.

Argent enim spiritales delicias desidérium in mente, dum satiánt; quia quanto magis eárum sapor perecipitur, eo amplius cognoscitur quod avfidius amétur: et idcirco non hábitæ amári non possunt, quia eárum sapor ignoratur. Quis enim amare valéat quod ignorat? Profnde Psalmista nos admonet, dicens: Gustate, et videte, quóniam suávis est Dóminus. Ac si aperte dicat: Suavitatem ejus non cognoscitis, si hanc minime gustatis: sed cibum vitæ ex palato cordis tangite, ut probantes ejus dulcedinem, amare valeatis. Iles autem homo delicias tunc amfit, cum in paradiso peccávit: extra exiit, cum os a cibo eternæ dulcedinis clausit.

R. Homo quidam fecit cœnam magnam, et misit servum suum hora cœnæ dicere invitatis, ut venirent: * Quia parata sunt ómnia. V. Venite, comedite panem meum, et bibite vinum, quod misceui vobis. Quia. Gloria Patri. Quia.

Lectio ix.

Uxor nos quoque nati in hujus peregrinacionis ærumnâ, huc fastidiisi jam vénimus, nescimus quin desiderare debeamus. Tantóque se amplius fastidii nostri morbus exaggerat, quanto se magis ab esu illius dulcedinis animus elongat. Et eo jam internas delicias non appetit, quo

**eas comédere, dia longéque de-
suévit. Fastidio ergo nostro ta-
bescimus, et longa inédiæ peste
fatigámur. Et quia gustare intus
nólumus parátam dulcéinem,
amémus foris miseri famem no-
stram.**

Te Deum laudámus. 43.

AD LAUDES,

c. per Horas, Aña.

1. **Sapiéntia * edificávit sibi do-
mum, misicut vinum, et pósuit
mensam, alleluia. Psalm. 14-
minus regnávit, cum reliq. 44.**
2. **Angelórum esca * nutriti
pópulum tuum, et panem de
cælo præstítisti eis, alleluia.**
3. **Pinguis est panis Christi, *et præbébit delícias régibus , al-
leluia.**
4. **Sacerdótes sancti * incénum
et panes óferunt Deo, alleluia.
5. Vincénti * dabo manna ab-
sconditum , et nomen novum ,
alleluia.**

Capitulum 4. Joan. 3. b

**CHARISSIMI : Nolite mirári, si
codit vos mundus. Nos scimus
quóniam translati sumus de
morte ad vitam, quóniam dili-
gimus fratres.**

**Hymn. Verbum supérnum. 423.
v. Panem cœli dedit eis, alleluia.
R. Panem Angelórum manducá-
vit homo, alleluia.**

Ad Benedictus, Aña

**Homo quidam* fecit cœnam ma-
gnam, et vocávit multos : et mi-
sit servum suum hora cœnæ di-
cere invitatis ut venírent, quia
ómnia paráta sunt, alleluia.**

Oratio.

SANCTI nóminis tui, Dómine,
S timórem páriter et amorem
fac nos habére perpétuum : quia
numquam tua gubernatiōne de-
stituīs, quos in soliditate tuae di-
lectionis instituīs. Per Dóminum.

*Deinde fit com. Oct. Aña Ego
sum. v. Pósuit. Oratio. Ieus, qui
nobis, ut supra in Festo. 424.*

*Ad Prímatum, ad Absolutionem
Capituli dicitur Capit. Nonæ
pálioli mei.*

*Ad Tertiam, Aña.
Angelórum esca.*

**Cap. Charfssimi : Nolite, sup.
R. br. Panem cœli dedit eis. ***
**Alleluia, alleluia. Panem. v.
Panem Angelórum manducávit
homo. Alleluia, alleluia. Jória
Patri. Panem. v. Cibávit illos ex
ádipe frumenti, alleluia. R. Et
de petra, melle saturávit eos ,
alleluia.**

Ad Sextam, Aña.

Pinguis est panis.

Capitulum 4. Joan. 3. c

In hoc cognovimus charitatem
Dei, quóniam ille ánimam
suam pro nobis pósuit : et nos
dehémus pro fratribus ánimas
pónere.

**R. br. Cibávit illos ex ádipe fru-
menti. * Alleluia, alleluia. Ci-
bávit. v. Et de peira, melle sa-
turávit eos. Alleluia, alleluia.
(Jória Patri. Cibávit.) Edúcas
panem de terra, alleluia. ii. Et
vinum lætificet cor hóminis , al-
leluia.**

*Ad Nonam, Aña
Vincénti.*

Capitulum 4. Joan. 3. c

Filioli mei , non diligámus
verbo neque lingua , sed
ópere, et veritáte.

**R. br. Edúcas panem de terra
v. Alleluia, alleluia. Edúcas. v.
Et vinum lætificet cor hóminis .
Alleluia, alleluia. (Jória Patri.
Edúcas. v. Pósuit fines tuos pa-
cem, alleluia. R. Et ádipe fru-
menti sátiat te, alleluia.**

*Ad Vesperas, Aña et Psalmi
ut in j. Vespere Festi. 428.*

Capit. C harfssimi : Nolite. sup.

**Hymnus. Iungé lingua. 419.
v. Cibávit illos ex ádipe fru-
menti, alleluia. R. Et de petra ,
melle saturávit eos, alleluia.**

Ad Magnificat, Aña

Ex i cito in plátæas , * et vicos ci-
vitatis : et páuperes ac débiles ,
cæcos et claudos compelle in-
trare, ut impleáetur domus mea ,
alleluia.

*Oratio. Sancti nóminis tui, ut
supra.*

*Deinde fit com. Oct. Aña. O
sacrum. v. Panem de cælo. Ora
tio. Ieus, qui nobis. 424.*

FERIA SECUNDA.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio i. *Cap. 5.*

PHILISTHUM autem tulérunt Arcam Dei; et asportavérunt eam a Lápide adjutórii in Azótū. Tulerántque Philisthium Arcam Dei, et intulérunt eam in templo Dagon, et statuérunt eam juxta Dagon. Cumque surrexisse dilúculo Azótii álera die, ecce Dagon jacébat pronus in terra ante Arcam Dómini: et tulérunt Dagon, et restituérunt eum in locum suum. Rursúmque mane die álera consurgéntes, invenérunt Dagon jacéntem super faciem suam in terra coram Arca Dómini: caput autem Dagon, et duæ palmæ mánuum ejus abscissæ erant super limen: porro Dagon solus truncus remánserat in loco suo.

R. Immolabit hædum. 421.

Lectio ii.

AGGRAVATA est autem manus Dómini super Azótios, et demolitus est eos. Et ebulliérunt villæ, et agri in médio régionis illius, et nati sunt mures, et facta est confusio mortis magnæ in civitatem. Vidéntes autem viri Azótii hujuscemodi plagam, dixerunt: Non maneat Árca Dei Israel apud nos: quóniam dura est manus ejus super nos, et super Dagon deum nostrum. Et mitténtes congregavérunt omnes sátrapas Philisthínorum ad se, et dixerunt: Quid faciémus de Árca Dei Israel? Responderúnt que Gethæ: Circumducátur Árca Dei Israel.

R. Comedétis. 421.

Lectio iii.

Et circumduxérunt Arcam Dei Israel. Illis autem circumducéntibus eam, fiébat manus Dómini per singulas civitates interfectionis magnæ nimis: et percutiébat viros uniuscujusque urbis a parvo usque ad májorem. Misérunt ergo Arcam Dei in Accaron. Cumque venisset Árca Dei in Accaron, exclamavé-

runt Accaronis, dicéntes: Adduxérunt ad nos Arcam Dei Israël, ut interficiat nos, et pòpulum nostrum. Misérunt itaque et congregavérunt omnes sátrapas Philisthínorum, qui dixerunt: Dimítite Arcam Dei Israel, et revertátur in locum suum, et non interficiat nos cum pòpulo nostro. Fiébat enim pavor mortis in singulis urbibus, et gravissima valde manus Dei.

R. Respexit Elías. 421.

In secundo Nocturno.

Et per annum mensibus
Majo et Junio.De Sermóne sancti Joánnis
Chrysóstomi.
Lectio iv.*Ex eadem Homil. 60.*

UNICUIQUE fidélium Christus semetipsum per mystéria commisit, et quos génuit, per semetipsum enútrit, nec áltéri tradit: per hoc tibi tursum persuádens, quod carnem tuam assúmpsit. Ne torpeámus igitur tanta digni charitatem, et honore putati. Nonne vidéatis quanta promptitudine párruli papillas cípiunt, et quanto ímpetu lábia ubéribus infligunt? Accedámus cum tanta nos quoque alacritate ad hanc mensam, et ad ubera pòculi spiritális: quinímo cum longe májori trahámus, tamquam infantes lacténtes, Spiritus gratiā; et unus sit nolis dolor hac esca privári. Non sunt humánae virtutis ópera, hæc quæ proponúntur: qui tunc ipsa fecit in illa coena, idem ea nunc quoque facit. Nos ministrórum tenémus locum: qui vero sanctificat ea, et immútat, ipse est. Nullus itaque Judas assístat, nullus avárus: nam tales mensa non suscipit. Si quis est discípulus, ait enim: Cum discípulis meis fácio Pascha. Ille est illa mensa, et minus nihil habet. Non enim illam quidem Christus, hanc autem homo perficit, verum et hanc ipse quoque.

R. Cœnántibus. 421.

Lectio v.

IN HUMANUS accédat nemo, nemo crudelis et immisericors, nemo proiussus immundus. Hæc ad co-municantes dico, et ad vos ministrantes. Nam et ad vos sermonem convértere necessarium est, ut multo cum studio hæc dona distribuatis. Non parva vobis imminent ultio, si quemquam, illius culpæ cónscii, hujsus mem- se partícipem esse concedatis; sanguis ejus de manibus vestris exquiréatur: sive quis dux militi- tim sit, sive prælactus, sive princeps diadèmeate coronatus, indigne autem accédat, prohibe; majore illo potestatē habes. Propterea vos Deus hoc insigni- vit honore, ut tālia discernatis. Huc vestra dignitas est, hoc secūritas, hoc omnis corona: non ut albam, et splendētēm tūnicam circumēalis induit. Ve- rum et tu, láice, cum sacerdōtem videris offerentem, ne ut sacer- dōtem esse putes hoc faciéntem, sed Christi manum invisibiliter exténsam.

R. Accépit. 422.

Lectio vi.

AUDIAMUS igitur et sacerdōtes et subditi, quali esca facti sumus digni: audiāmus, et hor- reamus. Sanctis cāribus suis nos dedit impléri, semet ipsum apposuit immolatum. Quenam igitur erit nobis excusatio, cum talibus pasti, tālia peccēmus, cum lupi siāmus Agnum com- edentes, cum tamquam oves pasti, more leōnum diripiāmus? Hoc enim mystérium non a ra- pta tantum, verum et ab omni vel tenui inimicitia purum esse pénitus jubet: est enim pacis mystérium. Judæis quidem an- nuālit̄ propriorum monumēta beneficiorum solemnitātes Deus alligavit, tibi vero singulis dié- bus per hæc mystēria. Nullus itaque Judas hanc mensam pe- lat, nullus Simon. Hinc namqueduo propter avaritiam periérunt; hoc igitur barathrum fugiāmus.

R. Ego sum. 422.

TORUM.

In tertio Nocturno.

Et per annum mensibus Mayo
et Junio.

Lectio sancti Evangeliū secún-
dum Joānnem.

Lectio vii. Cap. 6. f

In illo tempore: Dixit Jesus tur- bis Judæorum: Caro mea
vere est cibus: et sanguis meus
vere est potus. Et reliqua.

De Homiliâ sancti Augustini
Episcopi.

Tr. 26. in Joan., post med.

Hic est panis, qui de cœlo
descéndit. Hunc panem si-
gnificávit manna, hunc panem
significávit altāro Dei. Sacra-
mēta illa fuérunt: in signis di-
versa sunt, sed in re, que signi-
ficatur, pāria sunt. Apóstolum
audi: Nolo enim vos, inquit,
ignorare, fratres, quia patres no-
siri omnes sub nube fuérunt, et
omnes mare transiérunt, et om-
nes per Moysen baptizati sunt
in nube, et in mari: et omnes
eādem escam spiritālem man-
ducáverunt. Spiritālem díque
eādem: nam corporālem áte-
ram; quia illi manna, nos áliud:
spiritālem vero, quam nos, sed pa-
tres nostri, non patres illorū,
quibus nos similes sumus, non
quibus illi similes fuérunt. Et
adjungit: Et omnes eūdem
potum spiritālem bibérunt. Aliud
illi, áliud nos, sed spēcie visi-
bili quidem, tamen hoc idem si-
gnificante virtute spiritāli. Quó-
modo enim eūdem potum? Bi-
bēbant, inquit, de spiritāli, sé-
quéntē petra: petra autem erat
Christus. Inde panis, inde po-
tus. Petra Christus in signo,
verus Christus in verbo et in
carne. Et quómodo bibérunt?
Percussa est petra de virga bis.
Gémina percussio, duo ligna cru-
cis significat.

R. Qui manducat. 423.

Lectio viii.

NOBUNT fidèles corpus Christi,
si corpus Christi non néglig-
ant esse. Fiant corpus Christi,
si volunt vivere de Sp̄itu Chri-
sti. De Sp̄itu Christi non vivit,

nisi corpus Christi. Intelligite, fratres mei, quid dixerim. Homo es, et spiritum habes, et corpus habes. Spiritum dico, quæ anima vocatur, qua constas quod homo es: constas enim ex anima, et corpore. Habes enim spiritum invisibilem, corpus visible. Dic mihi, quid ex quo vivat? Spiritus tuus vivit ex corpore tuo, an corpus tuum ex spiritu tuo? Responde omnis qui vivit: Qui autem hoc non potest respondere, nescio si vivit. Quid responde omnis qui vivit? Corpus utique meum vivit de spiritu meo. Vis ergo et tu vivere de spiritu Christi? In corpore esto Christi.

R. Misit me. 423.

Lectio ix.

NUMQUID enim corpus meum vivit de spiritu tuo? Meum vivit de spiritu meo, et tuum de spiritu tuo. Non potest vivere corpus Christi, nisi de spiritu Christi. Inde est, quod expōnens nobis Apóstolus Paulus hunc panem: Unus panis, inquit, unum corpus multi sumus. O sacramētūm pietatis, o signum unitatis, o vinculum charitatis! Qui vult vivere, habet ubi vivat, habet unde vivat. Accédat, credit, incorporetur, ut viviscetur. Non abhorreat a compāgo membrorum, non sit putre membris quod resecari mereatur, non sit distórtum, de quo erubescatur. Sit pulchrum, sit aptum, sit sanum: hæreat corpori, vivat Deo de Deo. Nunc laboret in terra, ut postea regnet in celo.

Te Deum laudámus. 43.

FERIA TERTIA.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 6.

Fuit ergo Arca Domini in regione Philistinorum septem mēnsibus. Et vocáerunt Philistini sacerdotes, et divinos, dicentes: Quid faciemus de Arca Domini? indicate nobis quōmodo remittamus eam in locum

suum. Qui dixerunt: Si remittitis arcam Dei Israel, nolite mittere eam vacuam, sed quod debetis, reddite ei pro peccatis et tunc curabimini: et sciēte quare non recedat manus eujus vobis.

R. Immolabit. 421.

Lectio ij.

QUARE aggravatis corda vestra, sicut aggravavit Egiptius, et Pharaon cor suum nonne postquam percussus est: tunc dimisit eos, et abiérunt. Nunc ergo arrípite, et fac plaustrum novum unum: et duc vacas foetas, quibus non impositum jugum, jungite plaustro, et reclūdite vituārū domi. Tolletisque Arcam Domini, et ponētis in plaustrum et vasa aurea, quæ exsolvisti pro delicto, ponētis in capsulam ad latus ejus: et dimitti eam ut vadat. Et aspiciētis: si quidem per viam finium surum ascenderit contra Béthmes, ipse fecit nobis hoc r̄lum grande: sin autem, misere: sciēmus quia nequāqu manus ejus tēligit nos, sed caccidit. Fecerunt ergo illi modo.

R. Comedētis. 421.

Lectio iii.

IBANT autem in directum viam, quæ ducit Béthmes, et itinere uno gradiebantur, pergēentes, et mugientes et non declinabant neque dexteram, neque ad sinistram sed et satrapæ Philistini quebāntur usque ad terminum Béthsames. Porro Bethsan metebant triticum in valle elevantes oculos suos, vidēt Arcam, et gavisæ sunt, cum dissenterent. Et plaustrum ventrum Jósue Bethsamitan stetit ibi. Erat autem ibi magnus, et concidērunt plaustrum, vaccasque imposuerunt super ea holocaustum Dómi. Levitæ autem depositarunt eam Dei.

R. Respexit Elias. 421.

In secundo Nocturno.

Et per annum mensibus Julio
et Augusto.
Ex Epistola S. Cypriani Episcopi
et Martyris ad Caecilium.

Lectio iv.

Lib. 2. Epist. 2. sub initiam.

In sacerdote Melchisedech sa-
crificii dominici sacramentum
præfiguratum videmus, secun-
dum quod Scriptura divina te-
statur, et dicit: Et Melchisedech,
rex Salem, proutulit panem et vi-
num. Fuit autem sacerdos Dei
summi, et benedixit Abraham.
Quod autem Melchisedech typum
Christi portaret, declarat in Psalmis
Spiritus sanctus, ex persona
Patris ad Filium dicens: Ante
luciferum genui te: Tu es sa-
cerdos in æternum secundum
ordinem Melchisedech. Qui ordo
utique hic est de sacrificio illo
veniens, et inde descendens,
quod Melchisedech sacerdos Dei
summi fuit, quod panem et
vinum obtulit, quod Abraham
benedixit.

R. Cœnântibus. 421.

Lectio v.

Nam quis magis sacerdos Dei
summi, quam Dominus no-
ster Jesus Christus? qui sacrifi-
cium Deo Patri obtulit: et obtul-
lit hoc idem, quod Melchisedech
obtulerat, id est, panem et vi-
num, suum scilicet corpus et
sanguinem. Et circa Abraham
benedictio illa præcedens, ad no-
strum populum pertinebat. Nam
si Abraham Deo creditit, et de-
putatum est ei ad justitiam, uti-
que quisquis Deo credit, et fide
vivit, justus invenitur: et jam
pridem in Abraham fideli bene-
dictus, et justificatus ostenditur,
sicut beatus Apostolus Paulus
probat, dicens: Crédidit Abrahā
Deo, et deputatum est ei ad justi-
tiā. Cognoscitis ergo, quia qui
ex fide sunt, hi sunt filii Abrahæ.
Providens autem Scriptura, quia
ex fide justificat gentes Deus,
prænuntiavit Abrahæ, quia be-
nedicētur in illo omnes gentes.
¶ Accépit Jesus. 422.

Lectio vij.

Tu ergo in Génesi per Melchi-
sedech sacerdotem beneficiorum
circum Abraham posset rite cele-
brari, præcedit ante imago sa-
crificii, in pane et vino scilicet
constitutus. Quam rem perficiens,
et adimplens Dominus, panem
et cálicem mixtam vino obtulit:
et qui est plenitudo, veritatem
præfigurata imáginis adimplé-
vit. Sed et per Salomonem Spí-
ritus sanctus typum dominici
sacrificii ante præmonstrat, im-
molatæ hóstias, et panis et vini,
sed et altaris, et Apostolorum fa-
ciens mentiōrem: Sapientia, in-
quit, aedificavit sibi domum, et
sūbdidit columnas septem: ma-
etavit suas hóstias, miscuit in
cratere vinum suum, et paravit
mensam suam. Et misit servos
suos cónvocans cum excelsa præ-
dicatiōne ad cratērem, dicens:
Qui est insipiens, declinet ad
me. Et egentibus sensu dixit: Ve-
nite, edite de meis pánibus, et
bóbite vinum, quod miscui vobis.
¶ Ego sum panis. 422.

In tertio Nocturno.

Et per annum mensibus Julio
et Augusto.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 6. f

In illo tempore: Dixit Jesus
in turbis Iudeorum: Caro mea
vere est cibus: et sanguis meus
vere est potus. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Tr. 26. in Joan., circa med.

Non sicut manducaverunt pa-
tres vestri manna, et mórtui
sunt. Quare manducaverunt, et
mórtui sunt? Quia quod vidé-
bant, credébant: quod non vi-
débant, non intelligébant. Ideo
patres vestri, quia similes estis
illorum. Nam quantum pertainet,
fratres mei, ad mortem istam
visibilem, et corporalem, num-
quid nos non mórimur, qui
manducámus panem de cælo
descendéntem? Sic sunt mórtui
et illi, quemadmodum et nos su-

mus moritū: quantum attinet, ut dixi, ad mortem hujus corporis visibilem, atque carnalem.

R. Qui manducat. 423.

Lectio viii.

QUANTUM autem pertinet ad illam mortem, de qua terret Dóminus, quia mortui sunt patres istórum, manducávit manna et Moyses, manducávit manna et Aaron, manducávit manna et Phinees, manducavérunt ibi multi, qui Dómino placuérunt, et mortui non sunt. Quare? Quia visibilem cibum spiritualiter intellexerunt, spiritualiter esuriérunt, spiritualiter gustavérunt, ut spiritualiter satiarentur. Nam et nos hodie accípimus visibilem cibum: sed aliud est sacraméntum, aliud virtus sacraménti.

R. Misit me vivens. 423.

Lectio ix.

QUAM multi de altari accípiunt, et moriúntur, et accipiéndo moriúntur! Unde dicit Apóstolus: Judicium sibi manducat, et biberit. Nonne buccéla Domínica venénum fuit Iuda? Et tamen accépit. Et cum accépit, in eum iniúscus intrávit: non quia malum accépit, sed quia bonum male malus accépit. Vidéte ergo, fratres, panem coéléstem spiritualiter manducáte, innocéntiam ad altare apportáte. Peccata, etsi sunt quotidiána, vel non sint mortisera, antequam ad altare accedáatis, attendite quod dicatis: Dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimittimus debitóribus nostris. Si dimittis, dimittétur tibi: secúrus accéde, panis est, non venénum.

T o Deum laudámus. 13.

FERIA QUARTA.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 6. d et 7.

PERCUSSET autem de viris Beth-samítibus, eo quod vidíssent Arcam Dómini: et percussit de populo septuaginta viros, et quinquaginta milia plebis. Lutique populus, eo quod Dómi-

nus percussisset plebem plaga magna. Et dixerunt viri Bethsamítæ: Quis pótterit stare in conspéctu Dómini Dei sancti hujus? et ad quem ascéndet a nobis? Miséruntq[ue] nuntios ad habitatores Cariathiarim, dicentes: Reduxerunt Philisthiim Arcam Dómini, descéndite, et reducete eam ad vos. Venérunt ergo viri Cariathiarim, et reduxerunt Arcam Dómini, et intulerunt eam in domum Abínadab in Gáhaa. Eleázarum autem, filium ejus, sanctificavérunt, utsus lodíret Arcam Dómini. R. Immolábit hædum. 421.

Lectio ij.

Et factum est, ex qua die manus sit Arca Dómini in Cariathiarim, multiplicati sunt dies (erat quippe jam annus vigésimus) et requiévit omnis domus Israel post Dóminum. Ait autem Sámuel ad univérsam domum Israel, dicens: Si in toto corde vestro revertimini ad Dóminum, auferite deos alienos de médio vestri, Baalim et Astaroth, et præparate corda vestra Dómino, et servite ei soli, et eruet vos de manu Philisthiim. Abstulerunt ergo filii Israel Bálilim et Astaroth, et serviérunt Dómino soli. it. Comcedéatis carnes. 421.

Lectio iii.

IXXIT autem Sámuel: Congregáte univérsum Israel in Masphath, ut orem pro vobis Dóminum. Et convenérunt in Masphath: hauseruntque aqua, et effudérunt in conspéctu Dómini: et jejunavérunt in die illa, atque dixerunt ibi: Peccávimus Dómino. Judicavítque Sámuel filios Israel in Masphath. Et audiérunt Philisthiim, quod congregáti essent filii Israel in Masphath, et ascendérunt sátrapas Philistinórum ad Israel. Quod cum audíssent filii Israel, timuerunt a facie Philistinórum. Dixeruntque ad Samuélem: Necesses pro nobis clamare ad Dóminum Deum nostrum, ut salvet nos de manu Philistinórum. R. Respexit Elías. 421.

In secundo Nocturno.

Et per annum mensibus Septem-
bri et Octobri.

Ex libro S. Ambrésii Episcopi ,
de Sacramentis.

Lectio iv. Lib. 4. cap. 4.

Auctor Sacramentorum quis est , nisi Dóminus Jesus ? De cœlo ista sacramenta veneruntur. Consilium enim omne de cœlo est. Vere autem magnum est , et divinum miraculum , quod populo pluit Deus manna de cœlo : et non laborabat populus , et manducabat. Tu forte dicas : Meus panis est usitatus. Sed panis iste , panis est ante verba sacramentorum : ubi accésserit consecratio , de pane fit caro Christi. Hoc sicutur adstruamus. Quomodo potest , qui panis est , corpus esse Christi ? Consecratio. Consecratio sicutur quibus verbis est , et enjus sermonibus ? Dómini Jesu. Nam reliqua omnia , quæ dicuntur , laudem Deo deferunt , oratio præmittitur pro populo , pro régibus , pro ceteris : ubi veniunt ut conficiatur venerabile Sacramentum , jam non suis sermonibus sacerdos , sed utitur sermonibus Christi.

It. Cœnântibus. 421.

Lectio v.

Enco sermo Christi hoc cónfir-
mit Sacramentum. Quis ser-
mo Christi ? Nempe is , quo
facta sunt omnia. Jussit Dómi-
nus , et factum est cœlum : jus-
sit Dóminus , et facta est terra :
jussit Dóminus , et facta sunt
mariæ : jussit Dóminus , et om-
nis creatura generata est. Vides
ergo quam operatarius sit ser-
mo Christi. Si ergo tanta vis
est in sermone Dómini Jesu ,
ut inciperent esse quæ non
erant : quanto magis operat-
arius est , ut quæ erant , in aliud
commutentur ? Cœlum non erat ,
mare non erat , terra non erat.
Sed audi dicentem : Ipse dixit ,
et facta sunt : ipse mandavit , et
creata sunt. Ergo tibi ut respon-
deam , non erat corpus Christi
ante consecrationem : sed post

consecrationem dico tibi , quod
jam corpus est Christi. Ipse
dixit , et factum est : ipse man-
davit , et creatum est.

It. Accépit Jesus. 422.

Lectio vi. Cap. 5.

Jax redi tecum ad propositio-
nem meam. Magnum quidem
et venerabile , quod manna Ju-
daicis pluit e cœlo. Sed intelli-
ge quid est amplius , manna de
cœlo , an corpus Christi ? Corpus
Christi utique , qui auctor est
cœli. Deinde , manna qui man-
ducavit , mortuus est : qui man-
ducaverit hoc corpus , fiet ei
remissio peccatorum , et non
moriétur in æternum. Ergo non
otiose , cum accipias , tu dicas ,
Amen : jam in spiritu cónfites
quod accipias Corpus Christi. Dicit
tibi sacerdos , Corpus Christi : et tu dicas , Amen , hoc
est , verum. Quod confitetur
lingua , téneat affectus.

It. Ego sum panis. 423.

In tertio Nocturno.

Et per annum mensibus Septem-
bri et Octobri.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 6. f

Fillo tempore : Dixit Jesus
Turbis Judæorum : Caro mea
vere est cibus : et sanguis meus
vere est potus. Et reliqua.

Homilia sancti Hilárii Episcopi.

Lib. 8. de Trinit. ante med.

Non est humano , aut sæculi
sensu in Dei rebus loquén-
dum. Quæ scripta sunt , legá-
mus ; et quæ legérimus , intel-
ligámus ; et tunc perfécta fidei
officio fungémur. De naturali
enim in nobis Christi veritatem
quæ dicimus , nisi ab eo disci-
mus , stulte , atque impie dici-
mus. Ipse enim ait : Caro mea
vere est esca , et sanguis meus
vere est potus. Qui edit carnem
meam , et bibit sanguinem
meum , in me manet , et ego in
eo. De veritate carnis et sín-
guinis non reluctus est ambigéndi locus.

It. Qui manducat. 425.

Lectio viii.

NUNC enim, et ipsius Dómini professione, et fide nostra vere caro est, et vere sanguis est. Et hæc accépta atque hausta id efficiunt, ut et nos in Christo, et Christus in nobis sit. Anne hoc véritas non est? Contingat plane his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per carnem, et sumus in eo, dum secum hoc, quod nos sumus, in Dœo est. Quod autem in eo per sacraméntum communicatæ carnis, et sanguinis simus, ipse testatur, dicens: Et hic mundus jam me non videt, vos autem me videbitis: quóniam ego vivo, et vos vivetis: quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.

¶ Misit me. 423.

Lectio ix.

Quoniam autem in nobis naturalis hæc unitas sit, ipse ita testatus est: Qui edit carnem meam, et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fuerit: ejus tantum in se assíumptam habens carnem, qui suam sumpscerit. Perfæctæ autem hujus unitatis sacraméntum supérius jam docerat, dicens: Sicut me misit vivens Pater, et ego vivo per Patrem: et qui manducat meam carnem, et ipse vivet per me. Vivit ergo per Patrem: et quo modo per Patrem vivit, eodem modo nos per carnem ejus vivemus.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Vesperas, omnia ut in j. Vesp. Festi. 418. Et si hac die fuerit festum duplex, in Vesp. fit tantum commem. de eo, nisi fuerit ex solemnioribus, ut dicitur in Rubr. de Commem.

FERIA QUINTA.

Octava Corporis Christi.

Lectiones j. Nocturni leguntur de Epistola ad Corinthios, convenientibus vobis in unum, ut supra in die Festi. 420.

In secundo nocturno.

Et per annum mensibus Novembri et Decembri.

Sermo sancti Cyrilli Episcopi Jerosolymitani.

Lectio iv. Catech. myst. 4.

Ipsa beati Pauli doctrina abunde sufficere videtur, ut certam vobis de divinis mystériis fidem faciat, quibus digni redditi, concorporei, ut ita dicam, et consanguinei Christi facti estis. Ipse enim modo clamabat, quod in nocte, qua tradebatur Dóminus noster Jesus Christus, accipiens panem, et grárias agens fregit, et dedit discípulis suis, dicens: Accipite, et manducate: hoc est corpus meum. Et accipiens cálicem, et grárias agens, dixit: Accipite, et bibite: hic est sanguis meus. Cum igitur ipse de pane pronuntiaverit, ac dixerit: Hoc est corpus meum: quis audébit deinceps ambigere? Et cum idem ipse tam asseveranter dixerit: Illic est sanguis meus: quis unquam dubitáverit, ut dicat non esse ejus sanguinem?

¶ Cœnântibus. 421.

Lectio v.

A QUAM olim in vinum convérta tit in Cana Galilææ, quod habet quamdam cum sanguine propinquitatem: et eum parum dignum existimábimus, cui credamus quod vinum in sanguinem transmutárit? Ad eas nuptias, quibus corpora copulantur, vocátus, præter opinionem omnium hoc fecit miraculum: et non multo magis sic eum corpus et sanguinem suum fruenda nobis donásse persuássum firmiter habébimus, ut ea cum omni certitudine tamquam corpus ipsius, et sanguinem sumámus? Nam in spécie panis dat nobis corpus, et in spécie vini dat nobis sanguinem: ut cum sumpsceris, gustes corpus et sanguinem Christi, factus ejusdem corporis et sanguinis párteceps. Sic enim efficiuntur Christiféri, hoc est Christum in corpóribus

nostris ferentes, cum corpus ejus, et sanguinem in membra nostra recipimus: sic secundum beatum Petrum, divinæ naturæ consortes reddimur.

R. Accipit Jesus. 422.

Lectio vij.

OLIM cum Iudeis Christus disserens, Nisi manducaveritis, inquit, carnem meam, et bibere sanguinem meum, non habebitis vitam in vobis. Cum autem illi, quæ dicta fuerant, non spirituiter accepissent, offensis abiérunt retro: putabant enim quod eos ad manducandas carnes hortaréatur. Erant et in veteri Testamento panes propositionis: verum illi cum fuerint veteris Testamenti, finem jam acceperunt. In novo vero Testamento panis est coelestis, et calix salutaris, qui et animam, et corpus sanctificant. Quamobrem non sic hæc attendas velim, tamquam sint nudus et simplex panis, nudum et simplex vinum: corpus enim sunt, et sanguis Christi. Nam etiam si sensus illud tibi renuntiat, fides tamen te confmet. Ne iudices non ex gusto: sed te circa ullam dubitationem fides certum reddat, quod sis dignus factus qui corporis, et sanguinis Christi particeps fieres.

R. Ego sum panis. 422.

In tertio Nocturno.

Et per annum mensibus Novembri et Decembri.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 6. f

In illo tempore: Dixit Jesus turbis Iudeorum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

Homilia sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lib. 4. in Joannem, cap. 47.

Qui manducat, inquit, carnem meam, et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in illo. Sic uiri enim si quis liquefactæ ceræ aliam ceram infuderit, alteram cum altera per totum commisceat ne-

cèsse est: sic qui carnem, et sanguinem Domini recipit, cum ipso ita conjungitur, ut Christus in ipso, et ipse in Christo inveniatur. Simile quodam modo apud Matthæum compères: Simile est, inquit, regnum celorum fermento, quod accéptum abscondit mulier in sarcina satis tribus. Sicut parum, ut Paulus ait, fermenti totam massam fermentat: sic pàrvula benedictio totum hominem in seipsam attrahit, et sua gratia replet: et hoc modo in nobis Christus manget, et nos in Christo.

R. Qui manducat. 423.

Lectio viii.

Nos vero, si vitam æternam consequi vòlumus, si largitatem immortalitatis habere in nobis desideramus, ad recipiendam benedictionem libenter concurramus: cavcamusque ne loco laquei damnosam religionem diabolus nobis praetendat. Recte (inquit) dicas: scriptum tamen esse non ignoramus, iudicium sibi comedere atque bibere illum, qui de pane comedit, et de calice bibit indignus. Ego igitur probo mel ipsum, et indignum invenio. Quando igitur, quicunque tu es qui ista dicas, dignus eris? quando Christo teipsum offeres? Nam si peccando indignus es, et peccare non desiris, (quis enim delicta intelligit? secundum Psalmistam) expers omnino eris vivificæ hujus sanctificationis.

R. Misit me. 423.

Lectio ix.

Quare pias, quæso, cogitatiōnes suscipias, studiōse sancteque vivas, et benedictio nem participes: quæ (mihi credo) non mortem solum, verum etiam morbos omnes depellit. Sedat enim, cum in nobis maneat Christus, sacerdotem membrorum nostrorum legem, pietatem corroborat, perturbationes animi extinguit, ægratos curat, collisos redintegrat: et sicut pastor bonus, qui animam suam

**pro óibis pósuit, ab omni nos
érigit eosu.**

Te Deum laudámus tus.

FERIA SEXTA.

**Omnia ut in Psalterio, cum
Oratione Dominicæ precedentis.**

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 8.

**CONGREGATI ergo univérsi ma-
jores natu Israel, vénérunt
ad Samuélem in Rámatha. Di-
xeruntque ei : Ecce tu senuisti,
et filii tui non ábulant in viis
tuis : constitue nobis regem,
ut júdicet nos, sicut et univérsæ
habent natiōnes. Dispicuit ser-
mo in oculis Samuélis, eo quod
dixissent : Da nobis regem, ut
júdicet nos. Et orávit Sámuel ad
Dóminum.**

Re Percussit Saul. 442.

Lectio i.

**Dixit autem Dóminus ad Sa-
muélem : Audi vocem pôpuli
in ómnibus, quæ loquuntur
tibi. Non enim te abjecerunt,
sed me, ne regnem super eos.
Juxta ómnia ópera sua, quæ
fecerunt a die, qua edúxi eos de
Agypto, usque ad diem hanc :
sicut dereliquerunt me, et ser-
víerunt diis alienis, sic faciunt
étiam tibi. Nunc ergo vocem cõ-
rum audi ; veráitatem conte-
stare eos, et prædicere eis jus regis,
qui regnatûrus est super eos.**

Re Montes Gélboe. 442

Lectio ii.

**Dixit itaque Sámuel ómnia
verba Dómini ad pôpulum,
qui petierat a se regem, et ait :
Hoc erit jus regis, qui impera-
turus est vobis : Filios vestros tollet,
et ponet in cùrribus suis,
faciéisque sibi équites et præcur-
sóres quadrigárum suárum, et
constituet sibi tribúnos, et cen-
turiónes, et aratòres agrórūm
suórum, et messóres ségetum,
et fabros armórūm, et cùrruum
suórum. Filias quoque vestras
faciet sibi unguentárias, et
focárias, et panificas. Agros quo-
que vestros, et vínas, et olivéta
óptima tollet, et dabit servis suis.
Re Ego te tuli. 442.**

SABBATO.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 9.

Et erat vir de Bénjamin né-
mine Cis, filius Abiel, filii Se-
ror, filii Béchorath, filii Aphia,
filii viri Jémini, fortis róbore.
Et erat ei filius vocáculo Saul,
electus et bonus : et non erat vir
de filiis Israel mélior illo. Ab hu-
mero et sursum eminébat super
omnem pôpulum. Perierant au-
tem ásinæ Cis patris Saul : et di-
xit Cis ad Saul filium suum : Tol-
le tecum unum de pueris, et con-
súrgens vade, et quare ásinas.
Qui cum transiissent per mon-
tem Ephraim, et per terram Sa-
lisa, et non inveniássent . trans-
iérunt étiam per terram Salim,
et non erant : sed et per terram
Jémini, et mímine reperérunt.
Re Peccávi super. 442.

Lectio i.

Cum autem veníssent in terram
Suph, dixit Saul ad puerum,
qui erat cum eo : Veni, et rever-
tamur, ne forte dimiserit pater
meus ásinas, et sollicitus sit pro
nobis. Qui ait ei : Ecce vir Dei
est in civitáte hac, vir nóbilis :
omne, quod loquitur, sine am-
biguitate venit. Nunc ergo eá-
mus illuc, si forte indicet no-
bis de via nostra, propter quam
vénimus. Dixitque Saul ad pue-
rum suum : Ecce ibimus : quid
serémus ad virum Dei ? panis
desécit in sitárciis nostris, et
spôrtulam non habémus, ut de
mus hómini Dei, nec quidquam
aliud. Rursum puer respóndit
Saúli, et ait : Ecce invénta est
in manu mea quarta pars sta-
téris argénti : demus hómini Dei,
et indicet nobis viam nostram.
Re Exaudísti, Dómine. 443.

Lectio iii.

Et ascendérunt in civitátem.
Cumque illi ambulárent in
médio urbis, appáruit Sámuel
egrédiens óbviam cis, ut ascén-
deret in excélsum. Dóminus au-
tem reveláverat auriculam Sa-
muélis, ante unam diem quam
veníret Saul, dicens : Ilac ipsa

**hora , quæ nunc est , eras mis-
tam virum ad te de Terra Béna-
min , et unges eum ducem super
pópulum meum Israel : et sal-
vabit pópulum meum de manu
Philistinórum : quia respéxi pó-
pulū meum : venit enim clamor
eórum ad me. Cumque aspexis-
set Sámuel Saúlem , Dómíni-
dixíte ei : Ecce vir , quem díxeram
tibi , iste dominabitur pópulo
meo.**

L. Audi. Dómine. 443.

Ad Magnificat. Aña

**Cognovérunt omnes * a Dan
usque Bersalée , quod fidélis
Sámuel Prophéta esset Dómíni.**

**Oratio. Protector in te , qui
babetur infra post Lect. ultima
Hebdom. Novemb. cum aliis
Orationibus usque ad Advent.**

DOMINICA III. POST PENT.

Ad Matutinum , Invitatorium.

Adorémus. Hymnus. Nocte. 4.

Aña, Psalmi, et VV. de Psalm. 4.

in primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 9. c et 40.

Accessit autem Saul ad Sa-
muélem in médio portæ , et
ait : Indica , oro , mihi ubi est
domus Vidéntis . Et respondit
Sámuel Saúli , dicens : Ego sum
Videns. Ascénde ante me in ex-
célsum , ut comedatis mecum
hodie , et dimittam te mane : et
ómnia , quæ sunt in corde tuo ,
indicabo tibi. Et de ásinis , quas
uudiustérius perdidisti , ne solí-
citus sis , quia invéntæ sunt. Et
cujus erunt óptima quæque
Israel ? nonne tibi , et omni dò-
mui patris tui? Respóndens au-
tem Saul , ait : Numquid non
filius Jémini ego sum , de mñina
tribu Israel , et cognatiō mea
novissima inter omnes familias
de tribu Bénjamin ? quare ergo
locutus es mihi serinónē istum?
¶ Præparáte corda vestra Dó-
mino , et servite illi soli : Et
liberábit vos de mánibus inimi-
córū vestrórum. ¶ Converti-
mini ad eum in toto corde ve-
stro , et auférte deos alienos de
médio vestri. Et

Lectio ii.

Assimens itaque Sámuel Saú-
lem , et puerum ejus , intro-
dúxit eos in triclinium , et dedit
eis locum in capite eórum qui
fuerant invitati. Erant enim
quasi triginta viri. Dixitque Sá-
muel coco : Da partem , quam
dedi tibi , et præcipi ut repónes
scórum apud te. Levávit
autem coccus armum , et posuit
ante Saul. Dixitque Sámuel :
Ecce quod remansit , pone ante
te , et cōmede : quia de indú-
stria servatū est tibi , quando
pópulum vocávi. Et comédit
Saul cum Samuèle in die illa.
Et descendérunt de excélsō in
oppidum , et locútus est cum
Saúle in solário : stravítque
Saul in solário , et dormivit.
¶ Deus ómnium exauditor est ,
ipse misit Angelum suum , et
tuit me de óribus patris mei : *
Et unxit me unctione misericórdiæ
sue.) Dóminus , qui eripuit
me de ore leónis , et de manu
béstia liberávit me. Et unxit.

Lectio iii.

Cumq[ue] mane surrexisserent , et
jam elucésceret , vocávit Sa-
muél Saúlem in solário , dicens :
Surge , et dimittam te. Et sur-
réxit Saul : egressique sunt an-
bo , ipse videlicet , et Sámuel.
Cumque descéderent in extréma
parte civitatis , Sámuel dixit ad
Saul : Dic púero , ut antecédat nos ,
et tránseat : tu autem subsiste
paulisper , ut indicē tibi verbum
Dómíni. Tulit autem Sámuel len-
tisculam ólei , et effudit super ca-
put eū : et de osculatus est eum ,
et ait : Ecce unxit te Dóminus su-
per hæreditatē suam in princi-
pem , et liberabis pópulum suum
de mánibus inimicórum ejus ,
qui in circuītū ejus sunt.

I Dóminus qui eripuit me de
ore leónis , et de manu béstia li-
berávit me. * Ipse me eripiet de
mánibus inimicórum meórum. v.
Misit Deus misericórdiam suam ,
et veritatem suam : animam
meam eripuit de médio catuléru
leónum. Ipse. Gloria Patri. Ipse.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne S. Gregorii Papae
in libros Regum.

Lectio iv.

Lib. 4. c. 5. in 1. Reg. c. 10.

TULIT autem Sāmuel lentiou-
lam ólei, et effūdit super ca-
put ejus. Hoc profecto hac un-
ctione exprimitur, quod in sancta Ecclēsia nunc etiam mate-
rialiter exhibētur: quia qui in
cūlmine pónitur, sacramēta
sūscipit unctionis. Quia vero ipsa
únctio sacramētum est: is,
qui promovētur, bene foris ún-
gitur, si intus virtutē sacra-
mēti roboretur. Ipsas ergo
ólei virtutēs prius videāmus at-
tentius. Oleum quippe liquōribus
aliis supersértur: óleum ignem
fovet: óleum vúlnera curare
consuēvit. Per illud ergo mi-
sericordiæ bonum significat, quia
scriptum de Dōmino est: Mis-
erationes ejus super ómnia ópera
ejus. Quia ignem foveat, prædi-
cationis gratiā designat. quæ
electórum mentes illúminat.

R. Percūssit Saul mille, et Da-
vid decem mīllia: * Quia manus
Dōmini erat cum illo: percūssit
Philisthæum, et abstulit opprō-
brium ex Israel. ¶ Nonne iste est
David, de quo canébant in choro,
dicéntes: Saul percūssit mille,
et David decem mīllia? Quia.

Lectio v.

QUIA vero vúlnera per óleum
curántur. hoc profecto in-
sínuat, quod detergénda sunt
vúlnera peccatórum. Ungáatur
ergo caput regis, quia spirituálī
gratia mens est repléndā do-
ctoris. Hábeat in unctione sua
óleum, hábeat misericordiam
abundātem, quæ sibi virtutib⁹
aliis præferátur. Hábeat óleum,
ut dum ardórem sancti Sp̄ritus
in se nutrit, lucere veheménter
aliis per verbum possit. Hábeat
nihilominus óleum medieſnæ, ut
sapiénter dispónat, quáliter pec-
catórum fortóres tergat, et ægras
mentes salúti restituat.

R. Montes Gélbœ, nec ros, nec
pluvia véniant super vos: * Ubi

cedidérunt fortis Israel. ¶ Om-
nes montes, qui estis in circuítu
eius, visitet Dōminus: a Gé-
lboe autem tránsit. Ubi.

Lectio vi.

Sed lenticula Saul úngitur,
non pro præsignānda do-
ctrina, sed ad exprimēndā fu-
tūra. Lenticula quidem parvum
est vas. Quid ergo est, quod
lenticula ólei Saul úngitur, nisi
quia in fine reprobātur? Nam
quia obedire Deo póstea nōluit,
a Samuél audīvit: Quia proje-
cisti sermónem Dōmini, projécit
te Dōminus, ne sis rex. Velut
enim lenticula ólei parum há-
buit, qui spiritualem gratiā
projiciéndus accépit. Quod in
rectōrib⁹ quoque sanctæ Ecclē-
siæ conveniēter accipit⁹. Ple-
rūmque enim culmen præfati-
onis accipiunt, qui in charitāte
Dei et próximi perfecți non sunt.
¶ Ego te tuli de domo patristui,
dicit Dōminus, et pósui te pás-
cere gregem populi mei: * Et
fui tecum in ómnibus ubicūm-
que ambulasti, firmans regnum
tuum in aeternum. ¶ Fecique
tibi nomen grande, juxta no-
men magnórum, qui sunt in
terra: et réquiem dedi tibi ab
ómnibus inimicis tuis. Et fui.
Gloria Patri. Et fui.

Lect. iij. Noct. de Hom. Dñicis
iii. post Pentecosten habentur
inferius circa finem hujus Partis
de Tempore in ordine aliarum
Dñicarum usque ad Advent. Si-
militer Añ ad Benedictus, ad
Magnificat, et Orationes

R. vii. Peccávi super númeram
arénæ maris, et multiplicata
sunt peccata mea: et non sum
dignus videre altitudinem cœli
præ multitudine iniquitatis meæ:
quóniam irritavi iram tuam, *
Et malum coram te feci. ¶ Quóniam
iniquitatem meam ego cog-
noscō, et delictum meum contra
me est semper, quia tibi soli
peccávi. Et.

R. viii. Duo Séraphim clamábant
alter ad alterum: * Sanctus,
sanctus, sanctus Dōminus Deus

Sábaoth: *Plena est omnis terra glória ejus. ¶ Tres sunt qui testimónium dant in cœlo : Pater, Verbum, et Spiritus sanctus ; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Hoc R. dicitur post viij. Lect. in Dñicis tantum usque ad Advent. Feria autem iv. et Sabbato usque ad Dñicam j. Augsti, quando Resp. sumenda sunt ex iij. Noct. Dñicæ, ejus loco dicitur ij. R. Feria ij. seq. et tertio loco tertium ejusdem Feriæ.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 10. c

Et convocavit Sámuel pôpulum ad Dóminum in Maspba : et ait ad filios Israel : Ilæc dicit Dóminus Deus Israel : Ego eduxi Israel de Ægypto, et erui vos de manu Ægyptiorum, et de manu ómnium Regum, qui affligebant vos. Vos autem hodie projecisti Deum vestrum, qui solus salvavit vos de univérsis malis, et tribulatiōnibus vestris, et dixistis : Nequāquam, sed regem constitue super nos. Nunc ergo state coram Dómino per tribus vestras, et per familias.

¶ Recordare, Dómine, testaménti tui, et dic Angelo percutiénti : Cesset jam manus tua, * Ut non desolétur terra, et ne perdas omnem ánimam vivam. ¶ Ego sum qui peccavi, ego qui insque egi : isti qui oves sunt, quid fecerunt ? Avertatur, óbsecro, furor tuus, Dómine, a pôpulo tuo. Ut non.

Lectio ij.

Et applicuit Sámuel omnes tribus Israel, et cécidit sors tribus Bénjamin. Et applicuit tribum Bénjamin et cognatiōnes ejus, et cécidit cognatíus Metri, et pervenit usque ad Saul filium Cis. Quæsiérunt ergo eum, et non est inventus. Et consuluerunt post hæc Dóminum, utrūmnam venturus esset illuc. Responditque Dóminus : Ecce absconditus est domi. Cucurrerunt itaque, et tulérunt eum inde :

stetitque in médio pôpuli, et áltior fuit univérsō pôpulo ab húmero, et sursum. Et ait Sámuel ad omnem pôpulum : Certe videtis quem élégit Dóminus, quóniam non sit similis illi in omni pôpulo. Et clamávit omnis pôpulus, et ait : Vivat rex. ¶ Exaudisti, Dómine, oratiōnem servitui, ut ædificarem templum nómini tuo : * Bénedic et sanctifica domum istam in sempiternum, Deus Israel. ¶ Dómine, qui custodis pactum cum seruis tuis, qui ambulant coram te in toto corde suo. Bénedic.

Lectio iii.

Locus est autem Sámuel ad pôpulum legem regni, et scripsit in libro, et repósuit coram Dómino : et dimisit Sámuel omnem pôpulum, singulos in domum suam. Sed et Saul abiit in domum suam in Gábaa : et abiit cum eo pars exérctus, quorum tetsgerat Deus corda. Filii vero Bézal dixerunt : Num salvare nos pôterit iste ? Et despexerunt eum, et non attulérunt ei múnera : ille vero dissimulabat se audire.

¶ Audi, Dómine, hymnum, et oratiōnem, quam servus tuus orat coram te hodie : ut sint oculi tui aperti, et aures tuæ inténtæ, * Super domum istam die ac nocte. ¶ Réspice, Dómine, de Sanctuário tuo, et de excélsō cœlorum habitáculo. Super. Glória Patri. Super.

FERIA TERTIA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 12.

Dixit autem Sámuel ad univérsum Israel : Ecce audívi vocem vestram, juxta ómnia quæ locuti estis ad me, et constitui super vos regem. Et nunc rex gráditur ante vos : ego autem sénu, et incánu : porro filii mei vobiscum sunt : itaque conversátus coram vobis ab adolescētia mea usque ad hanc diem, ecce præsto sum. Loquimini de me coram Dómino, et coram Christo ejus, utrum bovem cu-

júsquam túlerim, aut ásinum : si quémpiam calumniátus sum, si oppréssi áliquem, si de manu cujúsquam munus accépi, et contémnam illud hódie, restituámque vobis. Et dixerunt : Non es calumniátus nos, neque oppressisti, neque tulisti de manu alicujus quidpiam. Dixí- que ad eos : Testis est Dóminus advérsum vos, et testis Christus ejus in die hac, quia non invenéritis in manu mea quíppiam. Et dixerunt : Testis.

¶ Dómine, si convérsus. 449.

Lectio i.

Et ait Sámuél ad pôpulum : E Dóminus, qui fecit Moysen et Aaron, et edúxit patres no- stros de terra Agypti. Nunc ergo state, ut judicio conténdam ad- vérsum vos coram Dómino de omnibus misericórdiis Dómini, quas fecit vobiscum, et cum pátribus vestris : quómedo Jacob ingrésus est in Agyptum, et clamavérunt patres vestri ad Dóminum : et misit Dóminus Moysen et Aaron, et edúxit pa- tres vestros de Agypto, et col- locávit eos in loco hoc. Qui obli- sunt Dómini Dei sui, et trádidit eos in manu Síscaræ magistri mi- litiæ Hasor, et in manu Phi isthi- nôrum, et in manu regis Moab, et pugnavérunt advérsum eos.

¶ Factum est. 450.

Lectio ii.

Peccavímus, quia dereliquimus Dóminum, et servívimus Báal- lim, et Astaroth : nunc ergo érue nos de manu inimicórum nostrórum, et serviémus tibi. Et misit Dóminus Jeróbaal, et Ba- dan, et Jephte, et Sámuél, et éruit vos de manu inimicórum vestrórūm per circuitum, et hab- itástis confidénter. Vidéntes autem quod Naas rex filiorum Am- mon venisset advérsum vos, dixi- stis mihi : Nequáquam, sed rex imperábit nobis : cum Dóminus Deus vester regnaret in vobis. Nunc ergo præsto est rex vester,

quem elegistis, et pelfstis : ecce dedit vobis Dóminus regem. Si timuéritis Dóminum, et servié- ritis ei, et audiéritis vocem ejus, et non exasperavéritis os Dómini : éritis et vos, et rex, qui imperat vobis, sequéntes Dóminum Deum vestrum.

¶ Ego te tuli. 458.

FERIA QUARTA.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 13.

Filius unsus anni erat Saul cum regnare cœpisset, duóbus autem annis regnávit super Israel. Et élégit sibi Saul tria millia de Israel : et erant cum Saul duo millia in Machmas, et in monte Bethel : mille autem cum Jónatha in Gábaa Bénjamin. Porro céterum pôpulum remisit unumquémque in tabernácula sua. Et percussit Jónathas statió- nem Philistinórum, quæ erat in Gábaa. Quod cum audíssent l'philisthiim, Saul cécinit bùccina in omni terra, dicens : Audiant Ilebræi. Et uníversus Israel au- dívit hujuscémodi famam : Per- cussit Saul statióinem Philistinórum : et eréxit se Israel ad- vérsus Philisthiim. Clamávit ergo pôpulus post Saul in Gálgala.

¶ Peccávi super. 448.

Lectio i.

Et Philisthiim congregáti sunt ad præliandum contra Israel, triginta millia curruum, et sex millia equitum, et reliquum vulgus, sicut aréna, quæ est in litore maris plúrima. Et ascen- déntes castrametáti sunt in Machmas ad Oriéntem Betháven. Quod cum vidíssent viri Israel se in arco pósitos, (afflictus enim erat pôpulus) abscondérunt se in speluncis, et in abditis, in petris quoquæ, et in antris, et in cistérnis Ilebræi autem trans- iérunt Jordánum in terram Gad, et Gálaad. Cumque adhuc esset Saul in Gálgala, uníversus pôpulus pertérritus est, qui se- quebáatur eum. Et expectávit septem diébus juxta plácitum Samuélis, et non venit Sámuél

in Galgala, dilapsusque est populus ab eo.

¶ Exaudisti, Domine. 449.

Lectio iii.

Ait ergo Saul : Asserte mihi holocaustum, et pacifica. Et obtulit holocaustum. Cumque complessset offerens holocaustum, ecce Samuel veniebat : et egressus est Saul obviam ei, ut salutaret eum. Locutusque est ad eum Samuel : Quid fecisti ? Respondit Saul : Quia vidi quod populus dilaberetur a me, et tu non veneras iuxta placitos dies, porro Philisthiim congregati fuerant in Machmas, dixi : Nunc descendenter Philisthiim ad me in Gálgala, et faciem Domini non placavi. Necessitate compulsus obtuli holocaustum. Dixitque Samuel ad Saul : Stulte egisti, nec custodissi mandata Domini Dei tui, quae præcepit tibi. Quod si non fecisses, jam nunc præparasset Dominus regnum tuum super Israel in sempternum, sed nequaque regnum tuum ultra consurget. Quæsivit Dominus sibi virum iuxta cor suum, et præcepit ei Dominus ut esset dux super populum suum, eo quod non servaveris quæ præcepit Dominus.

¶ Audi, Domine. 449.

FERIA QUINTA.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 44. b

Dixit autem Jónathas ad adolescentem armigerum suum: Veni, transeamus ad stationem incircumcisorum horum, si forte faciat Dominus pro nobis: quia non est Domino difficile salvare vel in multis, vel in paucis. Dixitque ei armiger suis: Fac omnia, quæ placent animo tuo: perge quo cupis, et ero tecum ubicumque volueris. Et ait Jónathas: Ecce nos transimus ad viros istos. Cumque apparuerimus eis, si taliter locuti fuerint ad nos, Manete donec veniamus ad vos: stenus in loco nostro, nec ascendamus ad eos. Si autem dixerint, Ascendite ad

nos: ascendamus, quia tradidit eos Dominus in manibus nostris: hoc erit nobis signum. Apparuit igitur uterque stationi Philistinorum: dixeruntque Philisthiim: En Iudei egrediuntur de cavernis, in quibus absconditi fuerant.

¶ Præparate. 447.

Lectio i.

Jur locuti sunt viri de statione ad Jónatham, et ad armigerum ejus, dixeruntque: Ascendite ad nos, et ostendemus vobis rem. Et ait Jónathas ad armigerum suum: Ascendamus, sequere me: tradidit enim Dominus eos in manus Israel. Ascendit autem Jónathas, manibus et pedibus reptans, et armiger ejus post eum. Itaque alii cadabant ante Jónatham, alios armiger ejus interficiebat sequens eum. Et facta est plaga prima, qua percussit Jónathas, et armiger ejus quasi viginti virorum in media parte jegeri, quam par boum in die arare consuevit. Et factum est miraculum in castris, per agros: sed et omnis populus stationis eorum, qui ferant ad praedandum, obstupuit, et conturbata est terra: et accidit quasi miraculum a Deo.

¶ Deus omnium. 447.

Lectio iii.

Et respexerunt speculatores Saul, qui erant in Gábaa Bénjamin: et ecce multitudo prostrata, et huc illucque diffugiens. Et ait Saul populo, qui erat cum eo: Requirite, et videte quis abiavit ex nobis. Cumque requisiissent, repertum est non adesse Jónatham, et armigerum ejus. Et ait Saul ad Achiam: Applica Arcam Dei. (Erat enim ibi Arca Dei in die illa cum filiis Israel.) Cumque loqueretur Saul ad sacerdotem, tumultus magnus exortus est in castris Philistinorum, crescebatque paulatim et clarius resonabat. Et ait Saul ad sacerdotem: Contrahit manum tuam. Conclamavit ergo Saul, et omnis populus, qui erat cum eo, et ven-

runt usque ad locum certaminis: et ecce versus fuerat gladius uniuscujusque ad proximum suum, et cædes magna nimis.
¶. Dóminus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 15.

Et dixit Sámuel ad Saul: Me misit Dóminus, ut ungere te in regem super populum ejus Israel: nunc ergo audi vocem Dómini: Hæc dicit Dóminus exercituum: Itecensui quæcumque fecit Amalec Israéli, quomodo restitui ei in via cum ascenderet de Agypto. Nunc ergo vade, et percute Amalec, et demolire universa ejus: non parcas ei, et non concupiscas ex rebus ipsius aliquid: sed interfice a viro usque ad mulierem, et pàrvulum atque lactentem, bovem et ovem, camélum et asinum.
¶. Percussit Saul. 448.

Lectio ii.

Präcerit itaque Saul populo, et recensuit eos quasi agnos: ducenta millia peditum, et decem millia virorum Juda. Cumque venisset Saul usque ad civitatem Amalec, tetendit insidias in torrente. Dixique Saul Cinæo: Abste, recedite, atque descendite ab Amalec, ne forte involvam te cum eo. Tu enim fecisti misericordiam cum omnibus filiis Israel, cum ascenderent de Agypto. Et recessit Cinaëus de medio Amalec. Percussitque Saul Amalec ab Héyla, donec venias ad Sur, quem est e regione Agypti. Et apprehendit Agag regem Amalec vivum: omne autem vulgus interfecit in ore gladii.
¶. Montes Géboe. 448.

Lectio iii.

Et pepercit Saul, et populus, Agag, et optimis grægibus óvium, et armentorum, et vestibus, et ariétibus, et universis, quæ pulchra erant, nec voluerunt disperdere ea: quidquid vero vile fuit, et réprobum, hoc demoliti sunt. Factum est autem verbum Dómini ad Sá-

muel, dicens: Pœnitet me quod constituerim Saul regem: quia dereliquit me, et verba mea spere non implévit. Contristatusque est Sámuel, et clamavit ad Dóminum tota nocte.

¶. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 16.

Dixitque Dóminus ad Samuél: Usquequo tu luges Saul, cum ego projecerim eum ne regnet super Israel? Implege cornu tuum óleo, et veni, ut mittam te ad Isai Bethlehemitem: providi enim in filio ejus mihi regem. Et ait Sámuel: Quomodo vadam? audiet enim Saul, et interficiet me. Et ait Dóminus: Vítulum de arméto tolles in manu tua, et dices: Ad immolandum Dómino veni. Et vocabis Isai ad victimam, et ego ostendam tibi quid facias: et unges quemcumque monstrávero tibi.
¶. Peccávi super. 448.

Lectio i.

Fecit ergo Sámuel, sicut locutus est ei Dóminus. Venitque in Béthlehem, et admirati sunt seniores civitatis, occurrentes ei, dixeruntque: Pacificus est ingrèssus tuus? Et ait: Pacificus: ad immolandum Dómino veni: sanctificámini, et venite mecum ut immolem. Sanctificávit ergo Isai, et filios ejus, et vocávit eos ad sacrificium. Cumque ingressi essent, vidit Eliab, et ait: Num coram Dómino est christus ejus? Et dixit Dóminus ad Samuél: Ne respicias vultum ejus, neque altitudinem staturam ejus: quóniam abjici eum, nec juxta intitum hóminis ego júdico: homo enim videt ea quæ parent, Dóminus autem intuétur cor.
¶. Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio iii.

Et vocávit Isai Abinadab, et adduxit eum coram Samuél. Quidixit: Nec hunc elegit Dóminus. Adduxit autem Isai Samma, de quo ait: Etiam hunc non elegit Dñus. Adduxit itaque Isai

septem filios suos coram Samué-
le : et ait Sámuel ad Isai : Non élé-
git Dóminus ex istis. Dixique
Sámuel ad Isai : Numquid jam
compléti sunt filii ? Qui respón-
dit : Adhuc réliquus est párvulus,
et pascit oves. Et ait Samuel ad
Isai : Mittu, et adduc eum.
¶. Audi, Dómine. 449.

Ad Magnificat. Aña.

Præváluit David in Philisthæum
* in funda et lèpide, in nómine
Dómini.

Oratio cum Homilia Dominicæ
iv. habetur infra circa finem
Officii de Tempore.

DOMINICA IV. POST PENT.

Ad Matutinum omnia ut in Psalm.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 47.

CONGREGANTES autem Philis-
thiim ágmina sua in præ-
lium, convenérunt in Socho Ju-
dæ: et castrametati sunt inter So-
cho et Azéca in finibus Domim. Porro Saul et filii Israel congregati venerunt in Vallem Terebín-
thi, et direxerunt áciem ad pu-
gnandum contra Philisthiim. Et Philisthiim stabant super mon-
tem ex parte hac, et Israel stabat supra montem ex altera parte : vallisque erat inter eos. Et egrés-
sus est vir spúrius de castris Philistinórum nómine Góliath, de Geth, altitudinis sex cubitó-
rum et palmi : et cassis ærea su-
per caput ejus, et lorica squa-
mata induebatur. Porro pondus loricæ ejus, quinque millia si-
clorum aëris erat: et bœreas aëreas habébat in cruribus : et clypeus aëreus tegébat húmeros ejus. Il-
lustre autem hastæ ejus erat qua-
si liciatórium texentium. Ipsum autem ferrum hastæ ejus sex-
centos sictos habébat ferri: et armiger ejus antecedébat eum.

¶. Præparate corda vestra Dó-
mino, et servite illi soli : * Et liberábit vos de manib[us] inimi-
ciorum vestrórum. ¶. Convertí-
mini ad eum in toto corde vestro,
et auferte deos alienos de mé-
dio vestri. Et.

Lectio ij.

STANSQ[UE] clamábatur adversum phalángas Israel, et dicébat eis : Quare venistis parati ad prælium ? Numquid ego non sum Philisthæus, et vos servi Saul ? Elsgite ex vobis virum, et descendánt ad singulare certamen. Si quíverit pugnare mecum, et percússerit me, érimus vobis servi : si autem ego prævaluero, et percússero eum, vos servi éritis, et serviétis nobis. Etaiébat Philisthæus : Ego exprobrávi agmínibus Israel hodie : Date mihi virum, et fineat mecum singulare certamen. Audiens autem Saul et omnes Israelítas sermones Philisthæi hujuscemodi, stupébant, et metuébant nimis.

¶. Deus omnium exauditor est,

ipse misit Angelum suum, et

tulit me de óvibus patris mei : *

Et unxit me unctione misericórdie suæ. ¶. Dóminus, qui erí-

puit me de ore leónis, et de

manu bestiæ liberávit me. Et.

Lectio iii

David autem erat filius viri Ephrathæi, de quo supra di-
ctum est, de Béthlehem Juda, cui nomen erat Isai, qui habébat octo filios, et erat vir in diébus Saul senex, et grandevus inter viros. Abiérunt autem tres filii ejus majóres post Saul in prælium ; et nómina trium filiorum ejus, qui perrexerunt ad bellum, Eliab primogénitus, et secundus Abinadab, tertiusque Samma. Da-
vid autem erat mínimus. Tribus ergo majóribus secútis Saúlem, abiit David, et revérsus est a Saul, ut pásceret gregem patris sui in Béthlehem. Procedébat ve-
ro Philisthæus mane et vespere, et stabat quadraginta diébus.

¶. Dóminus, qui eríput me de ore leónis, et de manu bestiæ liberávit me : * Ipse me eríspiet de manib[us] inimiciorum meórum. ¶. Misit Deus misericórdiam suam, et veritatem suam : animam meam eríput de medio catulórum leónum. Ipse. Gló-
ria Patri. Ipse.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini

Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 197. de Tempore.

STABANT filii Israel contra aduersarios quadraginta diebus. Quadraginta dies, propter quatuor tempora, et quatuor partes orbis terræ, vitam praesentem significant, in qua contra Goliath, vel exercitum ejus, id est, contra diabolum, et angelos ejus, Christianorum populus pugnare non desinit. Nec tamen vincere posset, nisi verus Christus Christus cum baculo, id est, cum Crucis mysterio, descendisset. Ante adventum enim Christi, fratres charissimi, solutus erat diabolus: veniens Christus fecit de eo, quod in Evangelio dictum est: Nemo potest intrare in domum fortis, et vasa ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem. Venit ergo Christus, et alligavit diabolum. R. Percussit Saul mille, et David decem milia: *Quia manus Domini erat cum illo: percussit Philisthaeum, et abstulit opribrium ex Israel. ¶ Nonne iste est David, de quo canabant in choro, dicentes: Saul percussit mille, et David decem milia? Quia.

Lectio v.

Sed dicit aliquis: Si alligatus est, quare adhuc tantum prævalet? Verum est, fratres charissimi, quia multum prævalet: sed tepidis, et negligentibus, et Deum in veritate non timentibus dominatur. Alligatus est enim tamquam innexus canis catenis, et neminem potest mordere, nisi eum, qui se illi mortifera securitate conjinxerit. Jam videte, fratres, quam stultus est homo ille, quem canis in catena positus mordet. Tu te illi per voluntates, et cupiditates saeculi noli conjungere, et ille ad te non præsumit accedere. Latrare potest, sollicitare potest, mordere omnino

non potest nisi volenter. Non enim cogendo, sed suadendo nocet: nec extorquet a nobis consensum, sed petit.

R. Montes Gélob, nec ros, nec pluvia véniant super vos: * Ubi cecidérunt fortis Israel. ¶ Omnes montes, qui estis in circuitu ejus, visitet Dominus: a Gélob autem tránscat. Ubi.

Lectio vij.

VENIT ergo David, et invénit Judæorum populum contra diabolum præliantem: et cum nullus esset, qui præsumeret ad singulare certamen accédere, ille, qui figuram Christi gerbat, processit ad prælium, tulit baculum in manu sua, et éxiit contra Goliath. Et in illo quidem tunc figuratum est, quod in Domino Iesu Christo compléatum est. Venit enim verus David Christus, qui contra spiritalem Goliath, id est contra diabolum pugnatūrus, crucem suam ipse portavit. Vide, fratres, ubi David Goliath percússerit: in fronte úlique, ubi crucis signaculum non habebat. Sicut enim baculus crucis typum hábuit, ita etiam et lapis ille, de quo percússus est, Christum Dominum figurabat.

R. Ego te tuli de domo patris tui, dicit Dominus, et posui te pascere gregem populi mei: * Et fui tecum in omnibus ubique ambulasti, firmans regnum tuum in æternum. ¶ Fecique tibi nomen grande, juxta nomen magnorum, qui sunt in terra: et requiem dedi tibi ab omnibus inimicis tuis. Et gloria Patri. Et.

In iii. Noct. Lect. de Homilia Evang. Dñicæ iv. post Pentecosten, quæ habentur inferius.

R. vij. Peccavi super nōmerum arēm maris, et multiplicata sunt peccata mea, et non sum dignus videre altitudinem celi præ multitūdine iniquitatis meæ: quóniam irritavi iram tuam, * Et malum coram te feci. ¶ Quóniam iniquitatem meam ego cognosco, et delictum meum

contra me est semper , quia tibi
soli peccavi. Et.
¶. viij. Duo Séraphim clamabant
alter ad alterum : * Sanctus ,
sanctus , sanctus Dóminus Deus
Sabaoth : * Plena est omnis
terra glória ejus. v. Tres sunt
qui testimoniūm dant in cōlo :
Pater, Verbum , et Spíritus san-
ctus ; et hi tres unum sunt. San-
ctus. G lória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 47. c

Et dixit unusquispiam de Israel : Num vidistis virum hunc , qui ascéndit ? ad exprobrandum enim Israélī ascéndit. Virum ergo , qui percússerit eum, dítabit rex divitiis magnis, et filiam suam dabit ei , et domum patris ejus faciet absque tributo in Israel. Et ait David ad viros , qui stabant secum , dicens : Quid dabitur viro , qui percússerit Philisthæum hunc , et túlerit opprórium de Israel ? quis enim est hic Philisthæus incircumcisus , qui exprobravit ácies Dei vivéntis ?

R. Recordáre, Dómine, testaménti tui , et dic Angeli percutiénti : Cessel jam manus tua, * Ut non desolétur terra , et ne perdas omnem animam vivam. v. Ego sum qui peccavi , ego qui iniuste egí : isti qui oves sunt , quid fecérunt ? Avertátur , óbsecro , furor tuus, Dómine, a pôpulo tuo. Ut.

Lectio ij.

AUDITA sunt antem verba , que locutus est David , et annuntiata in conspéctu Saul. Ad quem cum fuisse adductus , locutus est ei : Non cóncidat cor cujusquam in eo : ego servus tuus vadām , et pugnabo aduersus Philisthæum. Et ait Saul ad David : Non vales resistere Philisthæo isti , nec pugnare aduersus eum : quia puer es , hic autem vir bellator est ab adolescentia sua.

R. Exaudisti, Dómine, oratiōnem servi tui , ut aedificarem tem-

plum nōmini tuo : * Bénedic et sanctifica domum istam in semipiténum, Deus Israel. v. Dómine , qui custodis pacium cum servis tuis , qui ámbulant coram te in toto corde suo. Bénedic.

Lectio iii.

Dixitque David ad Saul : Pascébat servus tuus patris sui gregem , et veniébat leo , vel ursus , et tollébat arsitem de médo gregis : et persequébar eos , et percutiébam , eruebámque de ore eórum : et illi consurgébant adversum me , et apprehendébam mentum eórum , et suffocabam , interficiebámque eos. Nam et leónem et ursum interfeci ego servus tuus : erit ígitur et Philisthæus hic incircumcisus , quasi unus ex eis.

R. Audi , Dómine , hymnum et oratiōnem , quam servus tuus orat coram te hodie : ut sint oculi tui aperti , et aures tuas inténtas* Super domum istam die ac nocte. v. Résponce, Dómine , de Sanctuário tuo , et de excélsō celórum habitáculo. Super. G lória Patri. Super.

FERIA TERTIA.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 47. e

Et induit Saul David vestimentis suis , et impósuit galéam aéream super caput ejus , et vestívit eum lorica. Accinctus ergo David gládio ejus super vestem suam , cœpit tentare si armatus posset incédere : non enim habébat consuetudinem. Dixitque David ad Saul : Non possum sic incédere , quia non usum hábeo. Et depósuit ea , et tulit báculum suum , quem semper habébat in manib⁹ : et élégit sibi quinque limpidissimos lápides de torrénte , et misit eos in peram pastoralem , quam habébat secum , et fundam manutulit : et procéssit adversum Philisthæum.

R. Dómine , si convérsus fuerit pôpulus tuus , et oráverit ad Sanctuariūm tuum :* Tu exaudiens de cœlo , Dómine , et libera

TOTUM.

29

eos de manibus inimicorum suorum. v. Si peccaverit in te populus tuus , et conversus egerit paenitentiam , veniensque oraverit in isto loco. Tu.

Lectio ij.

IBAT autem Philistheus incensus , et appropinquans aduersum David , et armiger ejus ante eum . Cumque inspississet Philistheus , et vidisset David , despexit eum . Erat enim adole scens , rufus , et pulcher asperetu . Et dixit Philistheus ad David : Numquid ego canis sum , quod tu venis ad me cum baculo ? Et maledixit Philistheus David in diuis suis , dixitque ad David : Veni ad me , et dabo carnes tuas volatilibus coeli , et bestiis terrae . Dixit autem David ad Philistheum : Tu venis ad me cum gladio , et hasta , et clypeo : ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum , Dei agminum Israel , quibus exprobrasti hodie , et dabit te Dominus in manu mea , et percussiam te , et auferam caput tuum a te , et dabo cadavera castrorum Philisthiim hodie volatilibus coeli , et bestiis terra : ut sciatur omnis terra , quia est Deus in Israel .

iv. Factum est dum tolleret Dominus Elsam per turbinem in colum , * Elisaeus clamebat , dicens : Pater mi , pater mi , currus Israel , et auriga ejus . v. Cumque pérgeront , et incedentes sermocinaréntur , ecce currus igneus , et equi ignei divisérunt ultramque , et ascéndit Elías per turbinem in colum . Elisaeus .

Lectio iii.

Cum ergo surrexisset Philistheus , et venfret , et appropinquaret contra David , festinavit David , et cucurrit ad pugnam ex aduerso Philisthei . Et misit manum suam in peram , tulitque unum lèpidem , et funda jecit , ei circumduens percutiit Philistheum in fronte : et infixus est lapis in fronte ejus , et

cécidit in faciem suam super terram . Prævaluistque David aduersum Philistheum in funda , et lèpide , percussumque Philistheum interfecit . Cumque gladium non habéret in manu David , cucurrit , et stetit super Philistheum , et tulit gladium ejus , et eduxit eum de vagina sua : et interfecit eum , præciditque caput ejus .

v. Ego te tuli . 448.

FERIA QUARTA.

De libro primo Regum .

Lectio j. Cap. 18. b

Ponno cum reverteretur percusso Philistheo David , egræssæ sunt mulieres de universis urbibus Israel , cantantes , chorosque ducentes in occúrsu Saul regis , in tympanis laetitiæ , et in sistris . Et prececinabant mulieres ludentes , atque dicentes : Percussit Saul mille , et David decem millia . Iratus est autem Saul nimis , et disiplicuit in oculis ejus sermone , dixitque : Dedérunt David decem millia , et mihi mille dedérunt : quid ei superest , nisi solum regnum ?

vi. Peccavi super . 448.

Lectio ij.

Non rectis ergo oculis Saul aspiciébat David a die illa , et definceps . Post diem autem alterum , invásit spiritus Dei malus Saul , et prophetabat in médio domus suæ : David autem psallébat manu sua , sicut per singulos dies . Tenebátque Saul lanceam , et misit eam , putans quod configere posset David cum pariete : et declinavit David a facie ejus secundo . Et timuit Saul David , eo quod Dominus esset cum eo , et a se recessisset . Amóvit ergo eum Saul a se , et fecit eum tribunum super mille viros : et egrediebatur , et intrabat in conspectu populi .

it Exaudisti , Domine . 449.

Lectio ij.

In omnibus quoque viis suis David prudenter agebat , et Dominus erat cum eo . Vidiit

Itaque Saul quod prudens esset nimis, et cœpit cavere eum. Omnis autem Israel, et Juda diligebat David: ipse enim ingrediebatur, et egrediebatur ante eos. Dixitque Saul ad David: Ecce filia mea major Merob, ipsam dabo tibi uxorem: tantummodo esto vir fortis, et præliare bella Domini. Saul autem reputabat, dicens: Non sit manus mea in eum, sed sit super eum manus Philistinorum.

R. Audi, Domine. 449.

FERIA QUINTA.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 19.

Locus est autem Saul ad Jónathān sūlium suūm, et ad omnes servos suos, ut occidērent David. Porro Jónathān sūlius Saul diligebat David valde. Et indicavit Jónathān David, dicens: Quærerit Saul pater meus occidere te: quapropter observe, queso, mane, et manébis clam, et abscondérīs. Ego autem egrēdiens stabo juxta patrem meum in agro, ubiqūmque fūris, et ego loquar de te ad patrem meum: et quodcumque videro, nuntiabo tibi.

R. Præparare. 447.

Lectio ii.

Locus est ergo Jónathān de David bona ad Saul patrem suum, dixitque ad eum: Ne pecces, rex, in servum tuum David, quia non peccavīt tibi, et opera ejus bona sunt tibi valde. Et pōsuit animam suam in manu sua, et percussit Philisthēum, et fecit Domīnus salutem magnam universo Israēli: vidisti, et latētās es. Quare ergo peccas in sanguine innoxio, interficiens David, qui est absque culpa? Quod cum audiaset Saul, placatus voce Jónathāe, juravīt: Vivit Domīnus, quia non occidētur.

R. Deus omnium. 447.

Lectio iii.

Motum est autem rursum bellum: et egressus David, pugnāvit adversum Philisthiim:

percussitque eos plaga magna: et fugérunt a facie ejus. Et factus est sp̄ritus Domīni malus in Saul. Sedebat autem in domo sua, et tenébat lanceam: porro David psallebat manu sua. Nisusque est Saul configere David lancea in pariete, et declinavit David a facie Saul: lancea autem cassa vulnera perlata est in parietem, et David fugit, et salvatus est nocte illa.

R. Domīnus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro primo Regum.

Lectio i. Cap. 20.

Fugit autem David de Najoth, quæ est in Rāmatha, veniensque locutus est coram Jónathā: Quid feci? quæ est iniquitas mea, et quod peccatum meum in patrem tuum, quia querit animam meam? Qui dixit ei: Absit, non moriēris: neque enim faciet pater meus quidquam grande, vel parvum. nisi prius indicaverit mihi: hunc ergo celavit me pater meus sermonem tantummodo? Nequāquam erit istud.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio ii.

Et juravīt rursum Davidi. Et ille ait: Scit profecto pater tuus quia inveni grāliam in oculis tuis, et dicet: Nesciat hoc Jónathās, ne forte tristetur. Quinimō vivit Domīnus, et vivit anima tua, quia uno tantum (ut ita dicam) gradu ego morsque dividimur. Et ait Jónathās ad David: Quodcumque dixerit mihi anima tua, faciam tibi.

R. Montes Gélboe. 448.

Lectio iii.

Dixit autem David ad Jónathā: Ecce calendæ sunt crastino, et ego ex more sedēre soleo juxta regem ad vescēdūm: dimitte ergo me ut abscondar in agro usque ad vesperam diēi tertii. Si respiciens requisierit me pater tuus, respondēbis ei: Rogāvit me David, ut iret celeriter in Béthlehem, civitatem suam: quia victimæ solēmnes

Ibi sunt universis contribubibus suis. Si dixerit, bene : pax erit servo tuo. Si autem fuerit iratus, scito quia completa est malitia ejus.

R. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro primo legum.

Lectio i. Cap. 81.

VENIT autem David in Nobe ad Achimelech sacerdotem : et obstatuit Achimelech, eo quod venisset David. Et dixit ei : Quare tu solus , et nullus est tecum ? Et ait David ad Achimelech sacerdotem : Rex praecepit mihi sermonem , et dixit : Nemo sciat rem , propter quam missus es a me, et cujusmodi praecpta tibi dederim : nam et pueris confixi in illum , et illum locum. Nunc ergo si quid habes ad manum , vel quinque panes , da mihi , aut quidquid inveneris.

R. Peccavi super. 448.

Lectio ii.

Et respondebat sacerdos ad David , ait illi : Non habeo laicos panes ad manum , sed tantum panem sanctum , si mundi sunt pueri , maxime a mulieribus ? Et respondit David sacerdoti , et dixit ei : Equidem , si de mulieribus agitur : continuimus nos ab heri , et nudiustertius , quando egrediebamur , et fuerunt vasa puerorum sancta. Porro via haec polluta est , sed et ipsa hodie sanctificabitur in vasis. Dedit ergo ei sacerdos sanctificatum panem. Neque enim erat ibi panis , nisi tantum panes propositionis , qui sublati fuerant a facie Domini , ut poserentur panes calidi.

R. Exaudisti , Domine. 449.

Lectio iii.

EERAT autem ibi vir quidam de servis Saul , in die illa , intus in tabernaculo Domini : et nomen ejus Doeg Idumaeus , potentissimus pastorum Saul. Dixit autem David ad Achimelech : Si habes hic ad manum hastam , aut gladium ? quia gladium meum et arma mea non

tuli mecum. Sermo enim regis urgебat. Et dixit sacerdos : Ecce hic gladius Goliath Philistinorum , quem percussisti in Valle Terebinthi , est involutus pallio post Ephod : si istum vis tollere , tolle. Neque enim hic est alius absque eo. Et ait David : Non est huic alter similis , da mihi eum.

R. Audi , Domine. 449.

Ad Magnificat. Anna.

Montes Gelboe , * nec ros , nec pluvia veniant super vos : quia in te abiectus est clypeus fortium , clypeus Saul , quasi non esset unctus oleo. Quomodo ceciderunt fortes in bello ? Jonthas in excelsis interfectus est : Saul et Jonthas amabiles , et decori valde in vita sua , in morte quoque non sunt divisi.

DOMINICA V. POST PENT.

In primo Nocturno.

Incipit liber secundus Regum.

Lectio i. Cap. 1.

FACTUM est autem , postquam mortuus est Saul , ut David revertetur a cede Amalec , et maneret in Siceleg duos dies. In die autem tercia apparuit homo veniens de castris Saul , veste consassa , et pulvere conspersus caput. Et ut venit ad David , cecidit super faciem suam , et adoravit. Dixitque ad eum David : Unde venis ? Qui ait ad eum : De castris Israel fugi. Et dixit ad eum David : Quod est verbum , quod factum est ? Indica mihi. Qui ait : Fugit populus ex prælio , et multi corruentes e populo mortui sunt : sed et Saul , et Jonthas filius ejus interierunt.

R. Preparate. 447.

Lectio ii.

Dixitque David ad adolescentem , qui nuntiabat ei : Unde scis quia mortuus est Saul , et Jonthas filius ejus ? Et ait adolescentem , qui nuntiabat ei : Casu veni in montem Gelboe , et Saul incumbebat super hastam suam : porro currus et equites appropinquabant ei , et conve-

sus post tergum suum, vidénsque me vocavit. Cui cum respondissem, Adsum: dixit mihi: Quisnam es tu? Et ajo ad eum: Amalecites ego sum. Et locutus est mihi: Sta super me, et interfice me: quóniam tenent me angústiæ, et adhuc tota anima mea in me est. Stansque super eum, occidi illum: sciébam enim quod vivere non pôterat post ruínam: et tuli diadéma, quod erat in capite ejus, et armillam de brachio illius, et attuli ad te dôminum meum hoc.
¶ Deus ómnium. 447.

Lectio iii.

APPREHENDENS autem David vestimenta sua scidit, omnésque viri, qui erant cum eo: et planxerunt, et fleverunt, et jejunavérunt usque ad vésperam super Saul, et super Jónathan filium ejus, et super populum Dómini, et super domum Israel, eo quod corruiissent gladio. Dixitque David ad júvenem, qui nuntiáverat ei: Unde es tu? Qui respóndit: Filius hóminis advenit Amalecites ego sum. Et ait ad eum David: Quare non timuisti mittere manum tuam, ut occides Christum Dómini? Vocansque David unum de pueris suis, ait: Accédens frue in eum. Qui pereüssit illum, et mórtuus est.
¶ Dóminus qui. 447.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium S. Gregorii Papæ.

Lectio iv. L. 4. c. 3. et 4.

Quid est quod David, qui retribuénibus sibi mala non redidit, cum Saul, et Jónathas bello occúmberent, Gélboe móntibus maledixit, dicens: Montes Gélhoe, nec ros, nec pluvia véniant super vos: neque sint agri primitiárum: quia ibi abiéctus est clypeus fórtium, clypeus Saul, quasi non esset unctus gleo? Quid est quod Jeremias, cum prædicatióne suam cérneret audiéntium difficultate præpediri, maledixit,

dicens: Maledictus vir, qui annunciávit patri meo, dicens: Natus est tibi puer másculus? R. Percussit Saul. 448.

Lectio v.

Quid ergo montes Gélboe, Saul moriénte, deliquerunt, quatenus in eos nec ros, nec pluvia caderet, et ab omni eos viriditatis gérmine sententiæ sermo siccáret? Sed quia Gélboe interprétatur Decúrsus, per Saul autem unctum et mórtuum, mors nostri mediatóris exprimitur: non immérito per Gélboe montes supérba Judeórum cor da signántur: quædum in hujus mundi desidériis défluent, in Christi, id est uncti, se morte nisiquarunt: et quia in eis unctus rex corporáliter móritur, ipsi ab omni gratiæ rore siccántur.

R. Montes Gélboe. 448.

Lectio vi.

Dx quibus et bene dicitur, ut agri primitiárum esse non possint. Supérba quippe Ilebræorum mentes primitivos fructus non ferunt: quia in Redemptoris advéntu ex parte máxima in persidia remanéntes, primórdia fidei sequi noluerunt. Sancta namque Ecclesia in primitiis suis multitúdine gentium secundata, vix in mundi fine Judæos, quos invenerit, suscipit, et extréma colligens, eos quasi reliquias frugum ponit.
¶ Ego te tuli. 448.

R. vii. Peccavi super. 448.

R. viii. Duo Séraphim. 449.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Regum.

Lectio i. Cap. 2.

Icitur post hæc cónsuluit David Dóminum, dicens: Num ascéndam in unam de civitatibus Iuda? Et ait Dóminus ad eum: Ascénde. Dixitque David: Quo ascéndam? Et respóndit ei: In Ilebron. Ascéndit ergo David, et duæ uxores ejus, Achinoam Jezrahelites, et Abigail uxor Nabal Carméli: sed et viros, qui erant cum eo, duxit David singulos cum domo sua; et

mansérunt in oppidis Hebron. Veneruntque viri Iuda, et unxerunt ibi David, ut regnaret super domum Iuda.

¶ Recordare, Domine. 449.

Lectio i.

Et nuntiatum est David, quod viri Jabel Gálaad sepelissent Saul. Misit ergo David nuntios ad viros Jabel Gálaad, dixique ad eos: Benedicti vos Dómino, qui fecistis misericordiam hanc cum domino vestro Saul, et sepelistis eum. Et nunc retribuet vobis quidem Dóminus misericordiam et veritatem: sed et ego reddam gratiam, eo quod fecistis verbum istud. Confortentur manus vestras, et estote filii fortitudinis: licet enim mortuus sit dominus vester Saul, tamen me unxit domus Iuda in regem sibi.

¶ Exaudiisti, Domine. 449.

Lectio ii.

ABNER autem filius Ner, princeps exercitus Saul, tulit Isboseth filium Saul, et circumduxit eum per castra, regémque constituit super Gálaad, et super Géssuri, et super Jézrahel, et super Ephraim, et super Bénjamin, et super Israel universum. Quadraginta annorum erat Isboseth filius Saul cum regnare cœpisset super Israel, et duobus annis regnavit: sola autem domus Iuda sequebatur David. Et fuit numerus diérum, quos commoratus est David, imperans in Hebron super dominum Iuda, septem annorum, et sex ménsum.

¶ Audi, Domine. 449.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Regum.

Lectio i. Cap. 3.

CUM ergo esset præmium inter dominum Saul, et dominum David, Abner filius Ner regébat dominum Saul. Fuerat autem Saúli concubina nomine Respha, filia Aja. Dixique Isboseth ad Abner: Quare ingrüssus es ad concubinam patris mei? Qui iratus nimis propter verba Isbo-

seth, ait: Numquid caput canis ego sum adversum Judam hodie, qui fecerim misericordiam super dominum Saul patris tui, et super fratres et proximos ejus, et non trádidi te in manus David, et tu requisisti in me quod argueres pro muliere hodie? Hæc faciat Deus Abner, et hæc addat ei, nisi quomodo juravit Dóminus David, sic faciam cum eo, ut transferatur regnum de domo Saul, et elevetur thronus David super Israël, et super Iudam, a Dan usque Bersabée.

¶ Dómine, si convérsum. 449.

Lectio ii.

MISIT ergo Abner nuntios ad David pro se dicentes: Cujus est terra? Et ut loquerentur: Fac mecum amicitias, et erit manus mea tecum, et redūcam ad te univérsum Israel. Qui ait: Optime: ego faciam tecum amicitias: sed unam rem peto a te, dicens: Non vidébis faciem meam antequam adduxeris Michol filiam Saul: et sic vénies, et videbis me. Misit autem David nuntios ad Isboseth filium Saul, dicens: Redde uxorem meam Michol, quam despóndi mibi centum præpūtiis Philisthiuum. Misit ergo Isboseth, et tulit eam a viro suo Pháthiel, filio Lais. Sequebaturque eam vir suus, plorans usque Bahúrim: et dixit ad eum Abner: Vade, et revértere. Qui revérsus est.

¶ Factum est. 450.

Lectio iii.

SERMONEM quoque intulit Abner ad seniores Israel, dicens: Tam heri, quam nudius tertius quarebátis David, ut regnaret super vos. Nunc ergo facite: quóniam Dóminus locutus est ad David, dicens: In manu servi mei David salvabo populum meum Israel de manu Philisthiuum, et ómnium inimicorum ejus. Locutus est autem Abner etiam ad Béjamin. Et abiit ut loqueretur ad David in Hebron ómnia, quæ placuerant

Israéli , et universo Bénjamin. Venitque ad David in Hebron cum viginti viris , et fecit David Abner , et viris ejus , qui vénérant eum eo , convívium . Et dixit Abner ad David : Surgam , ut cōgregem ad te Dóminum ipsum regem omnem Israel .

R. Ego te tuli. 448.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 4. b

VENIENTES igitur filii Remmon Berothitæ, Rechab, et Bâana, ingrèssi sunt servéntie domum Isboseth , qui dormiébat super stratum suum meridie. Et ostiaria domus purgans triticum , obdormivit. Ingrèssi sunt autem domum laténter assumentes spicas tritici , et percussérunt eum in inguine Rechab, et Bâana frater ejus , et fugérunt. Cum autem ingrèssi fuissent domum , ille dormiébat super lectum suum in conciliá , et percutientes interfecrunt eum : sublatóque capite ejus , abiérunt per viam deserti tota nocte, et attulérunt caput Isboseth ad David in Hebron : dixeruntque ad regem : Ecce caput Isboseth filii Saul inimici tui , qui querébat animam tuam.

R. Peccavi super. 448.

Lectio i.

RESPONDENS autem David Rechab et Baana fratri ejus , filiis Remmon Berothítæ, dixit ad eos : Vivit Dóminus , qui eruit animam meam de omni angústia , quóniam eum , qui annuntiáverat mihi , et dixerat : Mórtuus est Saul : qui putábat se próspera nuntiáre , tenui , et occidi eum in Sícoleg , cui oportébat mercédem dare pro núnctio . Quanto magis nunc , cum hómines impíi interfecrunt vi- rum innóxiūm in domo sua , super lectum suum , non queram sanguinem ejus de manu vestra , et áueram vos de terra? Præcépit itaque David púteris suis , et interfecrunt eos , præcidentésque manus et pedes eórum , suspen- dérunt eos super piscinam in

Hebron : caput autem Isboseth tulérunt , et sepeliérunt iu- se- pulchro Abner in Hebron.

R. Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio iii. Cap. 5.

Et venérunt universe tribus Israel ad David in Hebron , dicentes : Ecce nos , os tuum , et caro tua sumus. Sed et heri et nudiustertius , cum esset Saul rex super nos , tu eras edúcens et redúcens Israel : dixit autem Dóminus ad te : Tu pasces pú- pulum meum Israel , et tu eris dux super Israel . Venérunt quo- que et seniores Israel ad regem in Hebron , et percussit cum eis rex David sedus in Hebron coram Dómino : unxeruntque David in regem super Israel . Filius trí- ginta annórum erat David , cum regnare cœpisset , et quadragin- ta annis regnávit. In Hebron re- gnávit super Judam septem an- nis , et sex ménsibus : in Jerusa- lem autem regnávit tríginta tri- bus annis super omnem Israel et Judam. Et abiit rex , et omnes viri , qui erant cum eo , in Jerusa- lem , ad Jebusitum habitatorem terræ : dictumque est David ab eis : Non ingrediéris huc , nisi abatúleris cacos , et claudos , di- céntes : Non ingrediétur David hue. Cœpit autem David arcem Sion , hæc est cívitas David .

R. Audi, Dómine. 449.

FERIA QUINTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 6.

CONGREGAVIT autem rursum David omnes electos ex Israel tríginta millia. Surrexitque Da- vid , et abiit , et univerus pú- pulus , qui erat cum eo de viris Juda , ut adducerent Arcam Dei , super quam invocátum est no- men Dómini exercituum , se- dentis in Chérubim super cám. Et imposuérunt Arcam Dei su- per plastrum novum : tuleruntque eam de domo Abínadab qui erat in Gébaa : Ora autem et Ahiò filii Abínadab , minabant plastrum novum.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ij.

CUMQUE tulissent eam de domo Abínadab, qui erat in Gabaa, custodiens Arcam Dei, Ahío praecedébat Arcam, David autem et omnis Israel ludébant eoram Dómino in ómnibus lignis fabrictis, et citharis, et lyris, et tympanis, et sistris, et cymbalis. Postquam autem venerunt ad áream Nachon, exténdit Oza manum ad Arcam Dei, et tenuit eam: quóniam calcitrabant boves, et declinavérunt eam. Irratusque est indignatione Dóminus contra Ozam, et percussit eum super temeritatē: qui mórtuus est ibi juxta Arcam Dei.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio iii.

CONTRISTATUS est autem David, quo quod percussisset Dóminus Ozam, et vocatum est nomen loci illius, Percussio Ozæ, usque in diem hanc. Et extimuit David Dóminum in die illa, dicens: Quómodo ingrediétur ad me Arca Dómini? Et nóluit divértere ad se Arcam Dómini in civitatem David: sed divérit eam in domū Obédedom Gethæi. Et habitávit Arca Dómini in domo Obédedom Gethæi tribus ménsibus: et benedixit Dóminus Obédedom, et omnem domum ejus. Nuntiatumque est regi David, quod benedixisset Dóminus Obédedom, et ómnia ejus propter Arcam Dei. Abiit ergo David, et adduxit Arcā Dei de domo Obédedom, in civitatem David cum gáudio.

R. Dóminus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 7.

ERECE sermo Dómini ad Nathan, dicens: Vade, et lóquere ad servum meum David: Hæc dicit Dóminus: Numquid tu ædificabis mihi domum ad habitandum? Neque enim habitávi in domo ex die illa, qua eduxi filios Israel de terra Egypti, usque in diem hanc: sed ambulabam in tabernáculo, et in tentorio.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio ij.

PER cuncta loca, quæ transívi cum ómnibus filiis Israel, numquid loquens locutus sum ad unam de tribubus Israel, cui præcœpi, ut páscret populum meum Israel, dicens: Quare non ædificásti mihi domum cédrinam? Et nunc hæc dices servo meo David: Hæc dicit Dóminus exercituum: Ego tuli te de páscuis sequentem greges, ut essemus dux super populum meum Israel: et sui tecum in ómnibus ubicumque ambulásti, et interfeci univérsos inimicos tuos a facie tua, secíquo tibi nomen grande juxta nomen magnorum qui sunt in terra. Et ponam locum populo meo Israel, et plantabo eum, et habitabit sub eo, et non turbabitur amplius: nec addent filii iniquitatis, ut affligant eum sicut prius, ex die qua constitui iudices super populum meum Israel, et requiem dabo tibi ab ómnibus inimicis tuis. Prædictique tibi Dóminus, quod domum faciat tibi Dóminus.

R. Montes Gélboe. 448.

Lectio iii.

CUNQVIS compléti fúerint dies Cuius, et dormieris cum pátribus tuis, suscitábo semen tuum post te, quod egrediétur de útero tuo, et firmábo regnum ejus. Ipse ædificábit domum nōmini meo, et stabiliam thronum regni ejus usque in sempitérnum. Ego ero ei in patrem, et ipse erit nōs in filium: qui si inique aliquid gésserit, arguam eum in vírga virórum, et in plagiis filiòrum bōminum. Misericórdiam autem meam non auferam ab eo, sicut abstuli a Saul, quem amóvi a facie mea. Et fidélis erit domus tua, et regnum tuum usque in ætérnum ante faciem tuam, et thronus tuus erit firmus iúgiter. Secundum ómnia verba hæc, et juxta univérsam visiōnem istam, sic locutus est Nathan ad David.

R. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro secundo Regum.
Lectio j. Cap. 44.

FACTUM est autem vertente anno, eo tempore quo solent reges ad bella procedere, misit David Joab, et servos suos cum eo, et universum Israel, et vastaverunt filios Ammon, et obsecderunt Rabba: David autem remansit in Jerusalem. Dum haec agerentur, accidit ut surregeret David de strato suo post meridiem, et deambularet in solario domus regiae: vidiisque mulierem se lavantem, ex adverso super solarium suum: erat autem mulier pulchra valde. Misit ergo rex, et requisivit quae esset mulier. Nuntiatumque est ei, quod ipsa esset Betsabée filia Eliam, uxor Uriæ Hethæi. Missis itaque David nuntiis, tulit eam.

¶ Peccavi super. 448.

Lectio ij.

En revessa est in domum suam, ex concerto fetu. Mittensque nuntiavit David, et ait: Concepisti. Misit autem David ad Joab, dicens: Mitte ad me Uriam Hethæum. Misitque Joab Uriam ad David. Et venit Urias ad David. Quæsivitque David quam recte ageret Joab, et populus, et quomodo administraretur bellum. Et dixit David ad Uriam: Vade in domum tuam, et lava pedes tuos. Et egressus est Urias de domo regis, secutusque est eum cibus regius. Dormivit autem Urias ante portam domus regiae cum aliis servis domini sui, et non descendit ad domum suam. Nuntiatumque est David a dicentibus: Non ivit Urias in domum suam. Et ait David ad Uriam: Numquid non de via venisti? quare non descendisti in domum tuam? Et ait Urias ad David: Arca Dei, et Israel, et Juda habitant in papilionibus, et dominus meus Joab, et servi domini mei super faciem terræ manent: et ego ingrediar domum meam ut comedam, et

bitam, et dormiam cum uxore mea? per salutem tuam, et per salutem animæ tuæ, non faciam rem hanc.

¶ Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio ij.

Ait ergo David ad Uriam: Mane A hic etiam hodie, et cras dimittam te. Mausit Urias in Jerusalem in die illa et altera: et vocavit eum David ut comederet coram se et biberet, et inebriavit eum: qui egressus vespere, dormivit in strato suo cum servis domini sui, et in domum suam non descéudit. Factum est ergo mane, et scripsit David epistolam ad Joab: misitque per manum Uriæ, scribens in epistola: Pónite Uriam ex adverso belli, ubi fortissimum est prælium: et derelinquite eum, ut percussus intéreat. Igitur cum Joab obserderet urbem, posuit Uriam in loco, ubi sciébat viros esse fortissimos. Egressique viri de civitate, bellabant adversum Joab, et ceciderunt de populo servorum David, et mortuus est etiam Urias Hethæus.

¶ Audi, Dómine. 449.

Ad Magnificat, Anna.

Obsecro, Dómine, * aufer iniquitatem servi tui, quia insipienter egi.

DOMINICA VI. POST PENT.

In primo Nocturno.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 12.

Misit ergo Dominus Nathan ad David: qui cum venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant in civitate una, unus dives, et alter pauper. Dives habebat oves, et boves plurimos valde. Pauper autem nihil habebat omnino, præter ovem unam parvulam, quam emerat, et nutriterat, et quem creverat apud eum cum filiis ejus simul, de pane illius comedens, et de calice ejus bibens, et in sinu illius dormiens: eratque illi sicut filia. Cum autem peregrinus quidam venisset ad divitem, parvens ille sumere de óibus, et

de bobus suis, ut exhiberet convivium peregrino illi, qui vénérat ad se; tulit ovem viri páuperis, et præparavít cibos hómini, qui vénérat ad se.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio i.

INSTATUS autem indignatiōne David adversus hóminem illum nimis, dixit ad Nathan: Vivit Dóminus, quóniam filius mortis est vir, qui fecit hoc. Ovem reddet in quadruplum, eo quod fecerit verbum istud, et non pepérerit. Dixit autem Nathan ad David: Tu es ille vir. Hæc dicit Dóminus Deus Israel: Ego unxi te in regem super Israel, et ego érui te de manu Saul, et dedi tibi domum dómini tui, et uxores dómini tui in sinu tuo, deditque tibi domum Israel, et Iuda: et si parva sunt ista, adjiciam tibi multo majóra. Quare ergo contempsisti verbum Dómini, ut faceres malum in conspéctu meo? Ursam Ietham percussisti gládio, et uxórem filius accepisti in uxórem tibi, et interfecisti eum gládio filiorum Ammon.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio ii.

QUAMOBREM non recédet gládius de domo tua usque in sempitérnum, eo quod despéxeris me, et túleris uxórem Uriam Ietham, ut esset uxor tua. Itaque hæc dicit Dóminus: Ecce ego suscitábo super te malum de domo tua, et tollam uxóres tuas in oculis tuis, et dabo próximo tuo, et dómriet cum uxóribus tuis in oculis solis hujus. Tu enim fecisti abscondite: ego autem fáciam verbum istud in conspéctu omnis Israel, et in conspéctu solis. Et dixit David ad Nathan: Peccávi Dómino. Dixitque Nathan ad David: Dóminus quoque tránsstulit peccátum tuum, non morieris. Verúmtamen quóniam blasphemare fecisti inimicos Dómini, propter verbum hoc, filius qui natus est tibi, morte morietur. Et revérsus est Nathan in do-

mum suam. Percússit quoque Dóminus párvulum, quem pérerat uxor Uriam David, et desperátus est. Deprecatúsque est David Dóminum pro párvulo, et jejunávit David jejunio, et ingressus seórsum, jacuit super terram.

R. Dóminus, qui. 447.

In secundo Nocturno

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Apología David.

Lectio iv. *Apol. i. c. 2.*

Unusquisque nostrum per sínugulas horas quam multa delinquit, nec tamen unusquisque de plebe peccatum suum confitendū puit. Ille rex tantus, ac potens, ne exiguó quidem moménto manére penes se delicti passus est conscientiam, sed præmatúra confessióne, atque immēnso dolore redidit peccatum suum Dómino. Quem mihi nunc facile repérias honoratum, ac dívitem, qui si arguatur alicuius culpæ reus, non moléstare ferat? At ille régio clarus império, tot divinis probátus oráculis, cum a privátu hómine corriperétur, quod gráviter deliquíset, non indignatus infrémuit, sed conféssus ingémuit culpæ dolore.

R. Percússit Saul. 448.

Lectio v.

DENIQUE Dóminum dolor intimi-
movit afféctus, ut Nathan
diceret: Quóniam pœnituit te,
et Dóminus abstulit peccátum
tuum. Matúritas itaque vénia
profundam regis fuisse pœni-
téntiam declarávit, quæ tanti
erróris offénsam tradúxerit. Alii
hómines, cum a sacerdóribus
corripiuntur, peccatum suum
ingravant, dum negare cùpiunt,
aut deféndere: ibique còrum
lapsus est major, ubi sperátur
corréctio. Sancti autem Dómini,
qui consummáre pius certamen
géstint, et currere cursum sa-
lútis, sicubi forte ut hómines
corruerint, natúram magis tra-
gilitate, quam peccandi libidine,
aciéries ad currendum resur-

gunt, pudoris stimulo majora reparantes certamina : ut non solum nullum attulisse astimetur lapsus impedimentum, sed etiam velocitatis incentiva cumulasse.

¶ Montes Gélobé. 448.

Lectio vi Cap. 4.

PECCAVIT David, quod solent reges : sed paenitentiam gesit, flevit, ingemuit, quod non solent reges. Confessus est culpam, obsecravit indulgentiam, humi stratus deploravit ardumnam, jejunavit, oravit, confessio[n]is suae testimoniūm in perpetua aetate vulgato dolore transmisit. Quod erubescunt facere privati, rex non erubuit confiteri. Qui tenentur legibus, audent suum negare peccatum, designantur rogare indulgentiam, quam petebat, qui nullis legibus tenebatur humanis. Quod peccavit, conditionis est : quod supplicavit, correctionis. Lapsus communis, sed specialis contumescio. Culpa itaque incidisse, natura est : diluisse, virtutis.

¶ Ego te tuli. 448.

¶ vii. Peccavi super. 448.

¶ viii. Duo Séraphim. 449.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Regum.

Lectio i. Cap. 15. e

PONNO non est locutus Absalom ad Amnon nec malum, nec bonum : oderat enim Absalom Amnon, eo quod violasset Thamar sororem suam. Factum est autem post tempus biennii, ut tonderentur oves Absalom in Baálbasor, quæ est juxta Ephraim : et vocavit Absalom omnes filios regis, venitque ad regem, et ait ad eum : Ecce tonderentur oves servi tui : véniat, oro, rex cum servis suis ad servum suum. Dixitque rex ad Absalom : Noli, fili mi, noli rogare ut veniamus omnes, et gravémus te. Cum autem cogeret eum, et voluisset ire, benedixit ei.

¶ Recordare, Dómine. 449.

Lectio ii

Erat Absalom : Si non vis veniam, véniat, obsecro, nobis-

cum saltem Amnon frater meus. Dixitque ad eum rex : Non est necesse, ut vadat tecum. Coegerit itaque Absalom eum, et dimisit cum eo Amnon, et universos filios regis. Feceratque Absalom convivium quasi convivium regis. Præcepérat autem Absalom pueris suis, dicens : Observáte cum temuléntus fuerit Amnon vino, et dixeris vobis : Percutite eum, et interficite, nolite timere : ego enim sum qui præcipio vobis : roborámini, et estote viri fortes. Fecérunt ergo pueri Absalom adversum Amnon, sicut præcepérat eis Absalom. Surgentesque omnes filii regis ascendérunt singuli mulas suas, et fugérunt.

¶ Exaudi, Dómine. 449.

Lectio iii

CUQ[UE]Z adhuc pérgerent in itinere, fama pervenit ad David, dicens : Percussit Absalom omnes filios regis : et non remansit ex eis saltem unus. Surrexit itaque rex, et scidit vestimenta sua, et cecidit super terram, et omnes servi illius, qui assistébant ei, sciderunt vestimenta sua. Respondens autem Jónadab filius Sémmae fratris David, dixit : Ne astimet dominus meus rex, quod omnes pueri filii regis occisi sunt : Amnon solus mórtuus est, quoniam in ore Absalom erat positus ex die, qua opprēssit Thamar sororem ejus. Nunc ergo ne ponat dominus meus rex super cor suum verbum istud, dicens : Omnes filii regis occisi sunt, quoniam Amnon solus mórtuus est. Fugit autem Absalom.

¶ Audi, Dómine. 449.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Regum.

Lectio i. Cap. 14.

CUM ingrēssa fuisset mulier Thecuitis ad regem, cecidit coram eo super terram, et adoravit, et dixit : Serva me, rex. Et ait ad eam rex : Quid cause habes ? Quæ respondit : Heu, mulier vídua ego sum : mórtuus

Tuus est enim vir meus. Et ancillæ tuæ erant duo filii, qui rixati sunt adversum se in agro, nullusque erat, qui eos prohibere posset : et percussit alter alterum, et interfecit eum. Et ecce consurgens universa cognatio adversum ancillam tuam, dicit : Trade eum, qui percussit fratrem suum, ut occidamus eum pro anima fratris sui, quem interfecit, et deleamus haereditem : et quæreremus extinguere scintillam meam, quæ relicta est, ut non supererit viro meo nomen, et reliquias super terram.

¶. Dómine, si conversus. 449.

Lectio iij.

Et ait rex : Qui contradixerit Etribi, adduc eum ad me, et ultra non addet ut tangat te. Quæ ait : Recordetur rex Dómini Dei sui, ut non multiplicentur proximi sanguinis ad ulciscendum, et nequam interficiant filium meum. Qui ait : Vivit Dóminus, quia non cadet de capillis filii tui super terram. Dixit ergo mulier : Loquatur ancilla tua ad dominum meum regem verbum. Et ait : Lóquere. Dixit que mulier : Quare cogitasti hujuscemodi rem contra prípulum Dei, et locutus est rex verbum istud, ut peccet, et non reducat ejectum suum ? Omnes morimur, et quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur, nec vult Deus perire animam, sed retrahat cōgitans, ne penitus pereat, qui abjectus est.

¶. Factum est. 450.

Lectio iiiij.

Tu ait rex : Numquid manus Joab tecum est in omnibus istis ? Respondebit mulier, et ait : Per salutem animæ tue. domine mi rex, nec ad sinistrum, nec ad dexteram est ex omnibus his, quæ locutus est dominus meus rex; servus enim tuus Joab, ipse præcepit mihi, et ipse posuit in os ancillæ tuæ omnia verba hæc. Ut viderem figuram sermonis hujus, ser-

vus tuus Joab præcepit istud : tu autem, domine mi rex, sapiens es, sicut habet sapientiam Angelus Dei, ut intelligas omnia super terram. Et ait rex ad Joab : Ecce placatus feci verbum tuum : vade ergo, et revoca puerum Absalom.

¶. Ego te tuli. 448.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 15.

ICITUR post hæc fecit sibi Absalom currus, et equites, et quinquaginta viros, qui præcederent eum. Et mane consurgens Absalom, stabat juxta intratum portæ, et omnem virum, qui habebat negotium ut veniret ad regis judicium, vocabat Absalom ad se, et dicebat : De qua civitate es tu ? Qui respondens aiebat : Ex una tribu Israel ego sum servus tuus. Respondebatque ei Absalom : Videtur mihi sermones tui boni et justi : sed non est qui te audiat constitutus a rege. ¶. Peccavi super. 448.

Lectio iij.

ACEBATQUE Absalom : Quis me constitutus jūdicem super terram, ut ad me véniant omnes, qui habent negotium, et justi jūdicem ? Sed et cum accéderet ad eum homo ut salutaret illum, extendebat manum suam, et apprehendens osculabatur eum. Faciebatque hoc omni Israel venienti ad judicium, ut audiretur a rege, et solicitabat corda virorum Israel.

¶. Exaudiisti, Dómine. 449.

Lectio iiiij.

POST quadraginta autem annos, dixit Absalom ad regem David : Vadam, et reddam vota mea, quæ vovi Dómino in Hebron. Vovens enim vovit servus tuus, cum esset in Gessur Syria, dicens : Si reduxerit me dominus in Jerusalēm, sacrificabo Dómino. Dixitque ei rex David : Vade in pace. Etsurréxit, et abiit in Hebron. Misit autem Absalom exploratores in universas tribus Israel, dicens : Statim ut audie-

Ritis clangōrem būccinæ dicite :
Begnāvit Absalom in Hebron.
R. Audi, Dómine. 449.

FERIA QUINTA.

De libro secundo Regum.
Lectio i. Cap. 13. c

Venit igitur nōntius ad David , dicens : Toto corde univérsus Israel séquitur Absalom. Et ait David scris suis , qui erant cum eo in Jerúsalem : Súrgite , fugiámus : neque enim erit nobis effúgium a facie Absalom : festinaté égredi , ne forte véniens occuperet nos , et impellat super nos ruínam , et percutiat civitatem in ore gladii. Dixeruntque servi regis ad eum : Omnia quacumque præcéperit dóminus noster rex , libenter exequémur servi tui.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ii.

Encessus est ergo rex , et univerasa domus ejus pédibus suis : et dereliquit rex decem mulieres concubinas ad custodiendam domum. Egressusque rex et omnis Israel pédibus suis , stetit procuī a domo , et universti servi ejus ambulabant juxta eum , et legiones Ceréthi et Phélethi , et omnes Gethæi pugnatores válidi , sexcenti viri , qui secuti eum fúerant de Geth pédites , præcedébant regem.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio iii.

Dixit autem rex ad Ethái Ge-thaüm : Cur venis nobis cum ? revértere , et habita cum rege , quia peregrinus es , et egressus es de loco tuo. Ileri venisti , et hodie compelléris nobiscum égredi? ego autem vadam quo iturus sum : revértere , et reduc tecum fratres tuos , et Dóminus faciet tecum misericordiam et veritatem , quia ostendisti gratiā et fidem.

R. Dóminus , qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Regum.
Lectio i. Cap. 16. c

VENIT ergo rex David usque Bahúriim : et ecce egredie-

batur inde vir de cognatiōne domus Saul , nōmine Sémei , filius Gera , procedebatque egrēdiens , et maledicébat , mittebātque lápides contra David , et contra univéros servos regis David. Omnis autem pôpulus , et univérsi belatōres a dextro , et a sinistro latere regis incedébant. Ita autem loquebatur Sémei cum malediceret regi : Egrēdere , egrēdere , vir sanguinum , et vir Béliel. Rēdīdit tibi Dóminus univérsum sanguinem domus Saul : quóniam invasisti regnum pro eo.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio ii.

Dixit autem Abísaï filius Sar-viæ regi : Quare maledicit canis hic mórtuus dómino meo regi ? vadam , et amputabo caput ejus. Et ait rex : Quid mihi , et vobis est , filii Sarviæ ? dimittite eum , ut maledicat : Dóminus enim præcipit ei , ut malediceret David : et quis est qui áudeat discere , quare sic fecerit ?

R. Montes Géliboe 448.

Lectio iii.

Erat alt rex Abísaï , et univerphis servi suis : Ecce filius meus , qui egressus est de útero meo , querit animam meam : quanto magis nunc filius Jéminia ? dimittite eum ut maledicat juxta præceptum Dómini : si forte respiciat Dóminus afflictionem meam , et reddat mihi Dóminus bonum pro maledictione hac hodiérrna.

R. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro secundo Regum.

Lectio i. Cap. 18. b

Encessus est pôpulus in campum contra Israel , et factum est prælum in saltu Ephraim. Et cæsus est ibi pôpulus Israel ab exercitu David , factaque est plaga magna in die illa , viginti millium. Fuit autem ibi prælum dispersum super faciem omnis terræ , et multo plures erant quos saltus consuūpsérat de pôpulo , quam hi quos voráverat gladius in die illa.

R. Peccavi super. 448.

Lectio iij.

Accidit autem ut occurreret Absalom servis David, sedens mulo: cumque ingressus fuisset mulus subter condensam quercum et magnam, adhæsit caput ejus querui; et illo suspenso inter cœlum et terram, mulus, cui insederat, pertransiit. Vidi autem hoc quispiam, et nuntiavit Joab, dicens: Vidi Absalom pendere de queru. Et ait Joab viro, qui nuntiaverat ei: Si vidisti, quare non confondisti eum cum terra, et ego dedissem tibi decem argenti sculos, et unum báleum? Qui dixit ad Joab: Si appénderes in manibus meis mille argenteos, nequāquam mitterem manum meam in filium regis: audiéntibus enim nobis præcepit rex tibi, et Abisai, et Ethai, dicens: Custodite mihi puerum Absalom.

it. Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio iii.

Erat it Joab: Non sicut tu vis, sed aggrédiar euni coram te. Tulit ergo tres lâceas in manu sua, et infixit eas in corde Absalom: cumque adhuc palpitarer hærens in queru, cucurrerunt decem júvenes armigeri Joab, et percutientes interfecérunt eum. Cécinuit autem Joab bâscina, et retinuit pôpulum, ne persequeretur fugientem Israel, volens parcere multitūdini. Et tulérunt Absalom, et projecérunt eum in saltu, in fôveam grandem, et comportavérunt super eum acervum lâpidum magnum nimis.

it. Audi, Dómine. 449.

Ad Magnificat, Aña.

Unxérunt Salomónem * Sadoc Sacérdos, et Nathan prophéta regem in Gihon, et ascendentes læti dixerunt: Vivat rex in ætérnum.

Nisi ponenda sit Aña pro Dñica; Augsti; quia tunc, omissis Añis et Lectionibus de Libris Regum, ponuntur de Libris Salomonis, quod etiam servatur in sequentibus Hebdom.

DOMINICA VII. POST PENT.

In primo Nocturno.

Incipit liber tertius Regum.

Lectio i. Cap. 4.

Et rex David senuerat, habebatque ætatis plúrimos dies: cumque operiretur vêstibus, non calefiébat. Dixérunt ergo ei servi sui: Quæramus domino nostro regi adolescêntulam virginem, et stet coram rege, et fôveat eum, dormiatque in sinu suo, et calefaciat dôminum nostrum regem. Quæsierunt igitur adolescentulam speciosam in omnibus finib⁹ Israël, et invenérunt Abisag Sunamitidem, et adduxérunt eam ad regem. Erat autem puëlla pulchra nimis, dormiebatque cum rege, et ministrabat ei: rex vero non cognovit eam.

it. Præparate corda. 447.

Lectio ii.

Adorans autem, filius Haggith, elevabatur, dicens: Ego regnabo. Fecitque sibi currus, et équites, et quinquaginta viros, qui cùrrerent ante eum. Nec corripuit eum pater suus aliquando, dicens: Quare hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valde, secundus natu post Absalom. Et sermo ei cum Joab filio Sarvæ. et cum Abiathar sacerdote, qui adjuvabant partes Adonis. Sadoc vero sacerdos, et Banaïas, filius Josadæ, et Nathan Prophéta, et Sémei, et Rei, et robur exérctus David non erat cum Adonia.

it. Deus omnium. 447.

Lectio iii.

Dixit itaque Nathan ad Bethsabée matrem Salomónis: Num audisti, quod regnáverit Adorans, filius Haggith, et dominus noster David hoc ignórat? Nunc ergo veni, accipe consilium a me, et salva animatum, filisque tui Salomónis. Vade et ingrédere ad regem David, et dic ei: Nonne tu, dómine mi rex, jurasti mihi ancillæ tue, dicens: Salomon, filius tuus, regnabit post me, et ipse sedebit in sólio meo? quare ergo

regnat Adonias ? Et adhuc ibi te loquénté cum rege , ego véniam post te , et complébo sermónes tuos. Ingréssa est itaque Beth-sabée ad regem in cubículum.
R. Dóminus , qui. 447.

In secundo Nocturno.

Ex Epistola sancti Hieronymi Presbyteri ad Nepotianum.

Lectio iv. *Epist. 2. t. 1.*

DÁVID annos natus septuaginta , bellicósus quondam vir , senectute frigescénte non pótérat calefieri. Quæritur staque puélla de univerási finibus Israél Abisag Sunamítis, quæ cum rege dormíret, et senile corpus calefáceret. Quæ est ista Sunamítis, uxor et virgo : tam fervens , ut frigidum calefáceret ; tam sancta , ut caléntem ad libidinem non provocáret ? Expónat sapiéntissimus Sálomon patris sui delfcias, et pacíficus bellatóris viri narret ampléxus. Pósside sapiéntiam , pósse intellegéntiam. Ne obliviscáris , et ne declinaveris a verbis orbis mei : neque derelinquas illam , et apprehéndet te : ana illam , et servábit te. Principium sapiéntiæ , pósse sapiéntiam : et in omni possessione tua pósse intelligéntiam : circúnda illam , et exaltábit te ; honóra illam , et amplexábitur te, ut det cápti luo corónam gratiárum. Coróna quoque deliciárum próteget te.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio v.

OMNES pene virtutes cóporis mutántur in séníbus , et crescénte sola sapiéntia , decréscunt cétera : jejúnia , vigiliæ , chameúnia , id est , super paviméntum dormitiones , huc illúcque discúrsus , peregrinorum suscéptio , défensio páuperum , instantia orationum , et perseverantia , visitatio languentium , labor manuum unde præbeantur eleemosynæ. Et ne sermó nem lóngius prótraham , cuncta , quæ per corpus exercéntur , fracto corpore minóra flunt.

R. Montes Gélob. 448.

Lectio vi.

Nec hoc dico , quod in juvénitatis , his dumtázat , qui labóre , et ardentissimo stúdio , vita quoque sanctimónia , et oratiōnis ad Dóminum Jesum frequéntia , scíentiam consecuti sunt , frigéat sapiéntia , quæ in plerisque séníbus etatē marcéscit : sed quod adolescéntia multa corporis bella sustineat , et inter incentiva vitiórum , et carnis titillatiōnes , quasi ignis in lignis viridibus suffocétur , ut suum non possit explicare fulgorem. Senectus vero rursus eórum , qui adolescéntiam suam honéstis artibus instruxérunt , et in lege Dómini meditati sunt die ac nocte , etatē fit dóctior , usu trítior , procéssu témporis sapiéntior , et vétérum studiorum dulcissimos fructus metit.

R. Ego te tuli. 448.

R. vii. Peccávi super. 448.

R. viii. Duo Séraphim. 449.

FERIA SECUNDA.

De libro tertio Regum.

Lectio i. *Cap. 4. d.*

Et respóndit rex David , dicens : Vocáte ad me Bethsabée. Quæ cum fuisset ingréssa coram rege , et stetisset ante eum , jurávit rex , et ait : Vivit Dóminus , qui éruit ánimam meam de omni angústia , quia sicut jurávi tibi per Dóminum Deum Israel , dicens : Sálomon , filius tuus , regnábit post me , et ipse sedébit super sólium meum pro me : sic faciam hodie. Summissóque Bethsabée in terram vultu , adorávit regem , dicens : Vivat dóminus meus David in etérnum.

R. Recordáre , Dómine. 449.

Lectio ii.

Dixit quoque rex David : Vocáte mihi Sadoc sacerdótem , et Nathan Prophétam , et Balaam filium Joiadæ. Qui cum ingrèssi fuissent coram rege , dixit ad eos : Tóllite vobisacum servos dómini vestri , et impónite Salomónem , filium meum

Super mulam meam : et dúcite eum in Gihon. Et ungat eum ibi Sadoc sacerdos , et Nathan Prophéta , in regem super Israel : et canétis būccina , atque dicetis : Vivat rex Sálomon. Et ascendetis post eum , et véniet , et sedebit super sólium meum , et ipse regnabit pro me.
R. Exaudisti , Dómine. 449.

Lectio iii.

DESCENDIT ergo Sadoc sacerdos , et Nathan Prophéta , et Banaías filius Josadæ , et Céréthi , et Pheléthi : et imposuerunt Salomónem super mulam regis David , et adduxerunt eum in Gihon. Sumpstque Sadoc sacerdos cornu ólei de tabernáculo , et unxit Salomónem : et cecinérunt būccina , et dixit omnis pópulus : Vivat rex Sálomon. Et ascendit univerſa multitudine post eum , et pópulus canéntium tibiis , et lótantium gáudio magno , et insónuit terra a clamóre eórum.

R. Audi , Dómine. 449.

FERIA TERTIA.

De libro térito Regum.

Lectio j. Cap. 2.

APPROPINQUAVERUNT autem dies David ut moreretur , præcepitque Salomóni filio suo , dicens : Ego ingrédior viam univerſae terræ : confortare , et esto vir. Et obsérvā custódias Dómini Dei tui , ut ámbules in viis ejus , ut custódias cærémónias ejus , et præcepta ejus , et judicia , et testimónia , sicut scriptum est in lege Moysi , ut intelligas univerſa quæ facis , et quocumque te vérteris : ut confirmet Dóminus sermónes suos , quos locutus est de me , dicens : Si custodierint lili tui vias suas , et ambuláverint coram me in veritáte , in omni corde suo , et in omni ánima sua , non auferétur tibi vir de sólio Israel.
R. Dómine , si. 449.

Lectio ii.

Tu quoque nosti quæ fecerit mihi Joab , filius Sarvæ , quæ fecerit duobus principibus ex-

ércitus Israel , Abner , filio Ner , et Amasæ , filio Jether : quos occidit , et effudit sanguinem belli in pace , et pósuit crúorem prælii in bálteo suo , qui erat circa lumbos ejus , et in calceamento suo , quod erat in pédibus ejus. Fácies ergo juxta sapiétiam tuam , et non deduces cainitatem ejus pacifice ad ínferos.
R. Factum est. 450.

Lectio iii.

SED et filii Berzellái Galaadítis reddes grátiam , erúntque comedéntes in mensa tua : occurrerunt enim mihi quando fugiébam a fácie Absalom , fratri tui. Ilabes quoque apud te Sémei , filium Gera , filii Jémini de Bahúrim , qui maledixit mihi maledictiōne péssima , quando ibam ad castra : sed quia descendit mihi in oceánum cum transirem Jordánem , et jurávi ei per Dóminum , dicens : Non te interficiam gládio : tu noli pati eum esse innóxiūm.

R. Ego te tuli. 418.

FERIA QUARTA.

De libro térito Regum.

Lectio j. Cap. 5.

APPARUIT autem Dóminus Salomóni per sómnium nocte , dicens : Postula quod vis , ut dem tibi. Et ait Salomon : Tu fecisti cum servo tuo David patre meo misericordiam magnam , sicut ambulavit in conspectu tuo in veritáte , et justitia , et recto corde tecum , custodisti ei misericordiam tuam grandem , et dedisti ei filium sedéntem super thronum ejus , sicut est hódie.
R. Peccávi super. 448.

Lectio i.

Et nunc , Dómine Deus , tu regnare fecisti servum tuum pro David , patre meo : ego autem sum puer párvulus , et ignórans egréssum , et intróitum meum. Et servus tuus in médo est pópuli , quem elegisti , pópuli infíniți , qui numerari , et supputari non potest præ multitúdine. Dabis ergo servo tuo cor dñeile , ut pópulum tuum

Judicare possit, et discernere inter bonum, et malum. Quis enim poterit judicare populum istum, populum tuum hunc multum?

¶ Exaudisti, Domine. 449.

Lectio iij.

PACUIT ergo sermo coram Domino, quod Salomon postulasset hujuscemodi rem. Et dixit Dominus Salomonis: Quia postulasti verbum hoc, et non petisti tibi dies multos, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum, sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum judicium, ecce tecu tibi secundum sermones tuos, et dedi tibi cor sapientis, et intelligens, in tantum ut nullus ante te similis tui fuerit, nec post te surrecturus sit. Sed et haec, quae non postulasti, dedi tibi: divitias scilicet, et gloriam, ut nemo fuerit similis tui in rebus cunctis retro diebus.

¶ Audi, Domine. 449.

FERIA QUINTA.
De libro tertio Regum.

Lectio j, Cap. 4. c

SALOMON autem erat in dilectione sua, habens omnia regna a flumine terrae Philistini usque ad terminum Aegypti: offerentium sibi munera, et servientium ei cunctis diebus vita ejus. Erat autem cibus Salomonis per dies singulos triginta cori similes, et sexaginta cori farinæ, decem boves pingues, et viginti boves pascuales, et centum arletes, excepta venatione cervorum, capreorum, atque bubalorum, et avium altilium. Ipse enim obtinebat omnem regionem, quae erat trans flumen, a Thaphsa usque ad Gazam, et cunctos reges illarum regionum: et habebat pacem ex omni parte in circuitu.

¶ Præparate corda. 447.

Lectio iij..

HABITABATQUE Iuda, et Israel absque timore uillo, unusquisque sub vite sua, et sub fice sua, a Dan usque Bersabœa cunctis diebus Salomonis. Et habebat Salomon quadraginta

TOTUM.

milia præsepia equorum currilium, et duodecim milia equorum. Nutriebantque eos superdicti regis praefecti: sed et necessaria mensa regis Salomonis cum ingenti cura præbebant in tempore suo. Hordeum quoque, et paleas equorum, et jumentorum deserabant in locum, ubi erat rex, juxta constitutum sibi. Dedit quoque Deus sapientiam Salomonis, et prudentiam multam nimis, et latitudinem cordis quasi arenam, quæ est in littore maris.

¶ Deus omnium. 447.

Lectio iij.

Et præcedebat sapientia Salomonis sapientiam omnium Orientalium, et Aegyptiorum, et erat sapientior cunctis hominibus: sapientior Ethan Ezrabitæ, et Heman, et Chalchol, et Dorada, filii Mahol: et erat nominatus in universis gentibus per circuitum. Locutus est quoque Salomon tria milia parabolæ: et fuerunt carmina ejus quinque et mille. Et disputavit super lignis, cedro, quæ est in Libano, usque ad hyssopum, quæ egrreditur de pariete: et disserruit de jumentis, et volucribus, et reptilibus, et piscibus. Et veniebant de cunctis populis ad audiendum sapientiam Salomonis, et ab universis regibus terra, qui audiabant sapientiam ejus.

¶ Dominus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro tertio Regum.

Lectio j, Cap. 5.

MISIT quoque Hiram, rex Tyri, servos suos ad Salomonem: audivit enim quod ipsum unxit regem pro patre ejus: quia amicus fuerat Hiram David omni tempore. Misit autem Salomon ad Hiram, dicens: Tu scis voluntatem David, patris mei, et quia non poterit aedificare domum nomini Domini Dei sui propter bella imminentia per circuitum, donec daret Dominus eos sub vestigio pedum ejus. Nunc autem requiem dedit De-

30

minus Deus meus mihi per circūtum : et non est satan, neque occūrsus malus.

¶. Percūssit Saul. 448.

Lectio ij.

QUAMOBREM cōgito ædificare templum nōmini Dōmini Dei mei, sicut locutus est Dōminus David patri meo, dicens : Filius tuus, quem dabo pro te super sōliū tuūm, ipse ædificabit domum nōmini meo. Præcipe igitur, ut præcīdant mihi servi tui cedros de Líbano, et servi mei sint cum servis tuis : mercédem autem servórum tuorum dabo tibi quācūmque petieris : scis enim quōmodo non est in pōpulo meo vir, qui nōverit ligna cädere sicut Sidónii.

¶. Montes Gélob. 448.

Lectio iii.

Cum ergo audisset Hiram verba Salomónis, latratus est valde, et ait : Benedictus Dōminus Deus hōdie, qui dedit David filium sapientissimum super pōpulum hunc plūrimum. Et misit Hiram ad Salomónem, dicens : Audivi quācūmque mandasti mihi : ego faciam omnem voluntatēm tuam in lignis cédriniis, et abiégnis. Servi mei depónent ea de Líbano ad mare : et ego compónam ea in ratiis in mari usque ad locum, quem significáveris mihi : et applicabō ea ibi, et tu tolles ea : præbebisque necessaria mihi, ut detur cibus dōmīni meae.

¶. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro tertio Regum.

Lectio j. Cap. 7. g et 8.

Et perfécit omne opus, quod faciebat Salomon in domo Dōmini, et intulit, quā sanctificáverat David, pater suus, argéntum, et aurum, et vasa, reposuitque in thesauris domus Dōmini. Tunc congregati sunt omnes majores natu Israel cum principib⁹ tribuum, et duces familiārum filiorum Israel ad regem Salomónem in Jerúsalem: ut deférrent Arcam fœderis Dōmini de civitate David, id est,

de Sion. Convenitque ad regem Salomónem universus Israel in mense Ethanim, in solēmni die, ipse est mensis séptimus. ¶. Peccāvi super. 448.

Lectio ij.

VENERUNTQUE cuncti senes de Israel, et tulérunt Arcam sacerdotes, et portavérunt Arcam Dōmini, et tabernaculum fœderis, et omnia vasa Sanctuarii, quā erant in tabernáculo : et ferébant ea Sacerdotes, et Lévitæ. Ilex autem Salomon, et omnis multitūda Israel, qua convenerat ad eum, gradiebatur cum illo ante Arcam, et immolabant oves et boves absque aestimatione et numero. Et intulérunt sacerdotes Arcam fœderis Dōmini in locum suum, in oráculum templi, in Sanctum sanctórum subter alas Chérubim. Siquidem Chérubim expandébant alas super locum Arcæ, et protegébant Arcam, et vecteas ejus désuper.

¶. Exaudisti, Dōmine. 449.

Lectio iii.

In Arca autem non erat aliud, nisi duæ tabulæ lapídæ, quas posuerat in ea Moyses in Horeb, quando pépigit Dōminus fœdus cum filiis Israel, cum egredierentur de terra Egypti. Factum est autem, cum exissent sacerdotes de Sanctuário, nébula implévit domum Dōmini, et non poterant sacerdotes stare, et ministrare propter nébulam : impléverat enim glória Dōmini domum Dōmini. Tunc ait Salomon: Dōminus dixit, ut habitaret in nébula.

¶. Audi, Dōmine. 449.

Ad Magnificat, Aña.

Exaudisti, * Dōmine, orationem servi tui, ut ædificarem templum nōmini tuo.

DOMINICA VIII. POST PENT.

In primo Nocturno.

De libro tertio Regum.

Lectio j. Cap. 9.

FACTUM est autem cum perficisset Salomon ædificium domus Dōmini, et ædificium regis, et omne quod optáverat,

Et voluerat facere, apparuit ei Dóminus secundo, sicut apparuerat ei in Gábaon. Dixitque Dóminus ad eum: Exaudi orationem tuam, et deprecationem tuam, quam deprecatus es coram me: sanctificavi domum hanc, quam adificasti, ut permanerem nomen meum ibi in sempiternum, et erunt oculi mei, et cor meum ibi cunctis diebus. Tu quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulavit pater tuus, in simplicitate cordis, et in exequitate, et feceris omnia, quae præcepí tibi, et legítima mea, et iudicia mea serváveris, posnam thronum regni tui super Israel in sempiternum, sicut locutus sum David, patri tuo, dicens: Non auferetur vir de genere tuo de sólio Israel.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ii.

Si autem aversione aversi fuératis vos, et filii vestri, non sequentes me, nec custodiéntes mandata mea, et cæremónias meas, quas propósui vobis, sed abiéritis, et colueritis deos alienos, et adoravératis eos: auroram Israel de superficie terræ, quam dedi eis: et templum quod sanctificavi nōmini in eo, projiciam a conspectu meo, eritque Israel in proverbiū, et in fábulam cunctis populis. Et domus hæc erit in exenplum: omnis qui transierit per eam, stupebit, et sibilabit, et dicet: Quare fecit Dóminus sic terræ huic, et dómui huic? Et respondébunt: Quia dereliquerunt Dóminum Deum suum, qui edúxit patres eórum de terra Ægypti, et secuti sunt deos alienos, et adoravérunt eos, et coluerunt eos: idcirco induxit Dóminus super eos omne malum hoc.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio iii.

Expletis autem annis viginti postquam edificáverat Sálomon duas domos, id est, domum Dómini, et domum regis Hiram rege Tyri præbente Sa-

lomóni ligna cédrina, et abiérgna, et aurum juxta omne quod opus habuerat), tunc dedit Sálomon Hiram viginti oppida in terra Galilææ. Et egréssus est Hiram de Tyro, ut vidéret oppida, quæ déderat ei Sálomon, et non placuerunt ei, et ait: Hæcce sunt civitatis, quas dedidisti mihi, frater? Et appellávit eas Terram Chabul, usque in diem hanc. Misit quoque Hiram ad regem Salomónem centum viginti talenta auri.

R. Dóminus, qui. 447.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Angustini Episcopi de Civitate Dei.

Lectio iv.

Lib. 17. Cap. 8. sub medium.

FACTA est quidem nonnulla imago rei futuræ étiam in Salomón, in eo quod templum edificavit, et pacem habuit secundum nomen suum, (Sálomon quippe pacificus est latine) et in exordio regni sui mirabiliter laudabilis fuit. Sed éadem sua persona per umbram futuri prænuntiábat étiam ipse Christum Dóminum nostrum, non exhibébat. Unde quædam de illo ita scripta sunt, quasi de ipso ista prædicta sint, dum Scriptura sancta étiam rebus gestis prophétans, quodammodo in eo figura delinéat futurorum.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio v.

NAM præter libros divinæ históriæ, ubi regnasse narratur, Psalms étiam septuagésimus primus titulo nōminis ejus inscriptus est. In quo tam multa dicuntur, quæ omnino ei convenire non possunt: Dómino autem Christo apíssima perspicuitate convénient: ut evidenter appáreat, quod in illo figura qualicumque adumbrata sit, in isto autem ipsa véritas presentata.

R. Montes Géliboe. 448.

Lectio vi.

NOTUM est enim, quibus terminis regnum conclusum fuit Salomónis, et tamen in eo Psalmus legitur, ut alia taceam:

Dominabitur a mari usque ad mare, et a flumine usque ad terminos orbis terrae, quod in Christo videmus impleri. A flumine quippe dominandi sumpsit exordium, ubi baptizatus a Joanne, eodem monstrante cœpit agnoscere a discipulis, qui eum non solum magistrum, verum etiam Dominum appellaverunt.

R. Ego te tuli. 448.

R. vii. Peccavi super. 448.

R. viii. Duo Séraphim. 449.

FEJHA SECUNDA.

De libro tertio Regum.

Lectio i. Cap. 40.

SED et regina Saba, audita fama Salomónis in nomine Domini, venit tentare eum in agnitiibus. Et ingressa Jerúsalem multo cum comitatu, et divitiis, camélis portantibus arómatā, et aurum infinitū nimis, et gemmas pretiosas, venit ad regem Salomónem, et locuta est ei universa, quæ habebat in corde suo. Et docuit eam Salomon omnia verba, quæ proposuerat: non fuit sermo, qui regem posset latere, et non respondéret ei.

R. Recordare, Domine. 449.

Lectio ii.

VIDENS autem regina Saba omnem sapientiam Salomónis, et domum quam aedificaverat, et cibos meus ejus, et habitacula servorum, et ordines ministrantium, vestesque eorum, et pincernas, et holocausta, quæ offererabat in domo Domini, non habebat ultra spíritum. Dixitque ad regem: Verus est sermo, quem audívi in terra mea super sermonibus tuis, et super sapientia tua, et non credébam narrantibus mihi, donec ipsa veni, et vidi oculis meis, et probavi quod média pars milii nuntiata non fúerit: major est sapientia et opera tua, quam rumor quem audívi.

R. Exaudiasti, Domine. 449.

Lectio iii.

BEATI viri tui, et beatí servi tui, qui stant coram te semper, et audiunt sapientiam

tuam. Sit Dominus Deus tuus benedictus, cui complacuisti, et posuit super thronum Israel, eo quod diléxerit Dominus Israel in sempiternum, et constituit te regem, ut faceres iudicium et justitiam. Dedit ergo regi centum viginti talenta auri, et arómatā multa nimis, et gemmas pretiosas: non sunt allata ultra arómatā tam multa, quam ea quæ dedit régina Saba regi Salomóni. Sed et classis Hirain, quæ portabat aurum de Ophir, attulit ex Ophir ligna thyina multa nimis, et gemmas pretiosas.

R. Audi, Domine. 449.

FERIA TERTIA.

De libro tertio Regum.

Lectio i. Cap. 41.

REX autem Salomon adamavit mulieres alienigenas multas, filiam quoque Pharaonis, et Moabitidas, et Ammonitidas, Idumæas, et Sidónias, et Hethitas: de gentibus, super quibus dixit Dominus filiis Israel: Non ingrediémini ad eas, neque de illis ingrediéntur ad vestras: certissime enim avertent corda vestra, ut sequamini deos eorum. His itaque copulatus est Salomon ardenter amóre. Fueruntque ei uxores quasi reginæ septingentæ, et concubinæ trecentæ: et avertérunt mulieres cor ejus. Cumque jam esset senex, depravatum est cor ejus per mulieres, ut sequeretur deos alienos: nec erat cor ejus perfectum cum Domino Deo suo, sicut cor David patris ejus.

R. Domine, si convérsum. 449.

Lectio i.

SED colébat Salomon Astárs then, deam Sidoniórum et Moloch, idórum Ammonitarum. Fecitque Salomon quod non placuerat coram Domino, et non adimplévit ut sequeretur Dominum, sicut David, pater ejus. Tunc aedificavit Salomon sanum Chamos idólo Moab in monte, qui est contra Jerúsalem, et Moloch, idólo filiorum Ammon. At-

que in hunc modum fecit univérsis uxóribus suis alienigenis, quæ adolébant thura, et immo-labant diis suis.

R. Factum est. 450.

Lectio iii.

ICITUR irátus est Dóminus Salomóni, quod avérsa esset mens ejus a Dómino Deo Israel, qui apparuerat ei secundo, et præciperat de verbo hoc ne se querétur deos alienos, et non custodívit quæ mandávit ei Dóminus. Dixit itaque Dóminus Salomóni: Quia habuisti hoc apud te, et non custodisti pactum meum, et præcepta mea quæ mandávi tibi. disrúpens scindam regnum tuum, et dabo illud servo tuo. Veritatem in diébus tuis non faciam propter David, patrem tuum.

R. Ego te tuli. 448.

FERIA QUARTA.

De libro tértio Regum.

Lectio i: Cap. 44. c

JERÓBOAM quoque fílius Nabat, Ephrathæus, de Saréda, ser-vus Salomónis, cujus mater erat nōmine Sarva, mōlier ví-dua, levávit manum contra regem. Et hæc est causa rebel-lionis adver-sus eum, quia Salo-mon adi-ficávit Mello, et co-e-quávit voráginem civitatis David patris sui. Erat autem Jeróboam vir fortis, et potens: vidénsque Salomonadolescentem ibona indolis, et indústrium, consti-túerat eum præféc-tum super tribúta univérsæ domus Joseph.

R. Peccávi super. 448.

Lectio ii.

FACTUM est sgitur in tempore illo, ut Jeróboam egredetur de Jerúsalem, et inveni-erit eum Ahías Silonites, prophéta in via, opér-tus pállio novo: erant autem duo tantum in agro. Apprehendénsque Ahías pállium suum novum, quo coopér-tus erat, scidit in duodecim partes. Et ait ad Jeróboam: Tolle tibi decem scissuras: hæc enim di-cit Dóminus Deus Israel: Ecce ego scindam regnum de manu

Salomónis, et dabo tibi decem tribus.

R. Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio iii.

VOLOUT ergo Salomón interfisi-cere Jeróboam: qui surréxit, et ausiguit in Agyptum ad Sesac, regem Agypti, et fuit in Agypto usque ad mortem Salomónis. Réliquum autem verbórum Salomónis, et ómnia quæ fecit, et sapiéntia ejus: ecce univérsa scripta sunt in Libro verbórum diérum Salomónis. Dies autem, quos regnávit Salomón in Jerú-salem super omnem Israel, quadraginta anni sunt. Dormivitque Salomon cum pátribus suis, et sepultus est in civitate David, patris sui: regnávitque Ró-boam fílius ejus pro eo.

R. Audi, Dómine. 449.

FERIA QUINTA.

De libro tértio Regum.

Lectio i: Cap. 12.

VENIT autem Róboam in Si-chem: illuc enim congregá-tus erat omnis Israel ad consti-tuéndum eum regem. At vero Jeróboam, fílius Nabat, cum adhuc esset in Agypto prósfigus a fácie regis Salomónis, audita morte ejus, rever-sus est de Agypto. Miserántque, et vocá-vérunt eum: venit ergo Jeróboam, et omnis multitudo Israel, et locúti sunt ad Róboam, di-céntes: Pater tuus duríssimum jugum impósuit nobis: tu sta-que nunc immónue páululum de império patris tui duríssimo, et de jugo gravíssimo, quod impó-suít nobis, et serviémus tibi. Qui ait eis: Ita usque ad tértium diem, et revertimini ad me.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ii.

CUXQUE abis-sets populus, sniit consilium rex Róboam cum seniöribus, qui assistébant eorū Salomónē, patre ejus, cum adhuc viveret, et ait: Quod datis mihi consilium, ut respón-deam populo huic? Qui dixerunt ei: Si hodie obedieris po-pulo huic, et servieris, et pe-

titioni eorum cesseris, locutusque fueris ad eos verba lenia, erunt tibi servi cunctis diebus. Qui dereliquit consilium senum, quod dederant ei, et adhibuit adolescentes, qui nutriti fuerant cum eo, et assistebant illi.

R. Deus dominum. 447.

Lectio iij.

RESPONDITQ^{UE} Rex populo dura, derelicto consilio seniorum, quod ei dederant, et locutus est eis secundum consilium juvenum, dicens : Pater meus aggravavit jugum vestrum, ego autem addam jugo vestro : pater meus cecidit vos flagellis, ego autem cedam vos scorpionibus. Et non acquievit rex populo, quoniam aversatus fuerat eum Dominus, ut suscitaret verbum suum, quod locutus fuerat in manu Abiae Silonite, ad Jeroboam filium Nabat. Videntaque populus, quod noluisset eos audire rex, respondit ei, dicens : Quae nobis pars in David? vel quae haereditas in filio Isai?

R. Dominus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro tertio Regum.

Lectio j. Cap. 44. b

DIxit autem Dominus ad Ahiam : Ecce uxor Jeroboam ingreditur, ut consulat te super filio suo, qui aegrat : huc et haec loqueris ei. Cum ergo illa intraret, et dissimularet se esse quae erat, audivit Ahias sonitum pedum ejus introeuntis per ostium, et ait : Ingredere, uxor Jeroboam, quare aliam te esse simulas? ego autem missus sum ad te durus nuntius.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio ij.

VAD, et dic Jeroboam : Haec dicit Dominus Deus Israel : Quia exaltavi te de medio populi, et dedi te ducem super populum meum Israel : et scidi regnum domus David, et dedi illud tibi, et non suisti sicut servus meus David, qui custodivit mandata mea, et secutus est me in toto corde suo, fa-

ciens quod placitum esset in conspectu meo : sed operatus es mala super omnes, qui fuerunt ante te, et fecisti tibi deos alienos, et conflatiles, ut me ad iracundiam provocares, me autem projecisti post corpus tuum.

R. Montes Gelboe. 448.

Lectio ij.

Incrato ecce ego inducam mala super domum Jeroboam, et percūtiām de Jeroboam mingentem ad parietem, et clausum, et novissimum in Israel : et mundabo reliquias domus Jeroboam, sicut mundari solet finis usque ad purum. Qui mortui fuerint de Jeroboam in civitate, comedent eos canes : qui autem martyri fuerint in agro, vorabunt eos aves coeli : quia Dominus locutus est. Tu igitur surge, et vade in domum tuam : et in ipso introitu pedum tuorum in urbem, morietur puer.

R. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro tertio Regum.

Lectio j. Cap. 48. d

ACCEDENS autem Elias ad omnem populum, ait : Usquequo claudicatis in duas partes? Si Dominus est Deus, sequimini eum : si autem Baal, sequimini illum. Et non respondit ei populus verbum. Et ait rursus Elias ad populum : Ego remansi Propheta Domini solus : propheta autem Baal quadringenti et quinquaginta viri sunt.

R. Peccavi super. 448.

Lectio ij.

DENTUR nobis duo boves, et illi eligant sibi bovem unum, et in frusta cedentes ponant super ligna, ignem autem non suppōnant : et ego faciam bovem alterum, et imponam super ligna ; ignem autem non suppōnam. Invocate nōmina déorum vestrorum, et ego invocabo nomen Domini mei, et Deus qui exaudierit per ignem, ipse sit Deus. Respōdens omnis populus, ait : Optima propositio.

R. Exaudiisti, Domine. 449.

Lectio iii.

Dixit ergo Elias prophétis Baal : Eligite vobis bovem unum, et facite primi, quia vos plures estis : et invocáte nómína déorum vestrórum, ignémque non supponátis. Qui cum tulissent bovem, quem déderat eis, fecérunt ; et invocabant nomen Baal de mane usque ad meridiem, dicentes : Baal, exaudi nos. Et non erat vox, nec qui respondéret : transiliebantque altare, quod fecerant. Cumque esset jam meridiies, illudébat illis Elias, dicens : Clamáte voce majore.

R. Audi, Dómine. 449.

Ad Magnificat, Aña.

Dum tolleret Dóminus * Elsam per türbinem in cælum, Eliáesus clamabat : Pater mi, currus Israél, et auriga ejus.

DOMINICA IX. POST PENT.

In primo Nocturno.

Incipit liber quartus Regum.

Lectio i. Cap. 4.

PREVARICATUS est autem Moab in Israel, postquam mórtuus est Achab. Ceciditque Ochozias per cancellos cœnaculi sui, quod habébat in Samaria, et ægrotavit : misitque nuntios, dicens ad eos : Ite, consúlite Beélzebub deum Accaron, utrum vivere queam de infirmitate mea hac. Angelus autem Dómini locutus est ad Elsam Thesbiten, dicens : Surge, et ascénde in occúrsu muntiorum regis Samaritæ, et dices ad eos : Numquid non est Deus in Israel, ut éatis ad consuléndum Beélzebub, deum Accaron? Quam ob rem hæc dicit Dóminus : De lécitulo, super quem ascendisti, non descéndes, sed morte morieris.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ij.

Et abiit Elias. Reversique sunt nuntii ad Ochoziam. Qui dixit eis : Quare revertisti te? At illi respondérent ei : Vir occurrerit nobis, et dixit ad nos : Ite, et revertimini ad regem, qui misit vos, et dicétis ei : Ille dicit Dó-

minus : Numquid, quia non erat Deus in Israel, mittis ut consulátor Beélzebub, deus Accaron? Idecō de lécitulo, super quem ascendisti, non descéndes, sed morte morieris.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio ii.

Qui dixit eis : Cujus figura, et hábitus est vir ille, qui occurrerit vobis, et locutus est verba hæc? At illi dixerunt : Vir pilósus, et zona pellicea acinctus rénibus. Qui ait : Elias Thesbites est. Misitque ad eum quinquagenarium príncipem, et quinquaginta, qui erant sub eo. Qui ascéndit ad eum : sedentisque in vértice montis, ait : Homo Dei, rex præcepit ut descéndas. Respondénsque Elias, dixit quinquagenário : Si homo Dei sum, descéndat ignis de cælo, et dévore te, et quinquaginta tuos. Descéndit staque ignis de cælo, et devorávit eum, et quinquaginta, qui erant cum eo.

R. Dóminus, qui. 447.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 201. de Tempore.

In lectionibus, quæ nobis diébus istis recitántur, fratres charissimi, frequenter admónni, ut non sequámur litteram occidentem, et vivificantem spíritum relinquamus. Sic enim Apóstolus ait : Littera enim occidit, spíritus vivificat. Si enim hoc tantum vólamus intelligere, quod sonat in littera; aut parvam, aut prope nullam edificationem de divinis lectionibus capiémus. Illa enim ómnia, quæ recitántur, typus erant, et imago futurórum. In Judæis enim figurata, in nobis, grátia Dei donante, compléta sunt.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio v.

Batus enim Elias typum hábuit Dómini Salvatóris. Sicut enim Elias a Judæis persecutióinem passus est : ita et verus Elias, Dóminus noster ab ipsis

Judæis reprolatus est, et contumus. Elies relsquit gentem suam : et Christus deseruit synagogam. Elies abiit in desertum : et Christus venit in mundum. Elies in deserto, corvis ministrantibus, pascebatur : et Christus in deserto mundi hujus gentium fide recessit.

R. Montes Gélobie. 448.

Lectio vi.

Corvi enim illi, qui beato Eliae, jubente Domino, ministrabant, gentium populum figurabant: propterea et de gentium Ecclesia dicitur: Nigra sum, et formosa, filia Jerusalem. Unde est Ecclesia nigra, et formosa? Nigra per naturam, formosa per gratiam. Unde nigra? Ecce in iniquitatibus concipitus sum, et in delictis peperit me mater mea. Unde formosa? Asperges me hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealabor.

R. Ego te tuli. 448.

R. vii. Peccavi super. 448.

R. viii. Duo Séraphim. 449.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum.

Lectio i. Cap. 2.

Acksserant illi Prophetarum, qui erant in Jéricho, ad Eliséum, et dixerunt ei: Numquid nosti, quia Dominus hodie tollit dominum tuum a te? Et ait: Et ego novi: silete. Dixit autem ei Elies: Sede hic, quia Dominus misit me usque ad Jordánum. Qui ait: Vivit Dominus, et vivit anima tua, quia non derelinquam te. Ierunt igitur ambo pariter: et quinquaginta viri de filiis Prophetarum secuti sunt eos, qui et steterunt e contra, longe: illi autem ambo stabant super Jordánum.

R. Recordare, Domine. 449.

Lectio ii.

Tulitque Elies pallium suum, et involvit illud, et percussit aquas, quæ divisæ sunt in utramque partem, et transierunt ambo per siccum. Cumque transissent, Elies dixit ad Eliséum: Postula quod vis ut faciam tibi, ante-

quam tollar a te. Dixitque Christus: Obsero ut fiat in me duplex spiritus tuus. Qui respondit: Rem difficilem postulasti: attamen si videris me, quando tollar a te, erit tibi quod petisti: si autem non videris, non erit.

R. Exaudisti, Domine. 449.

Lectio iii.

Cunquæ pérgerent, et incedentes sermocinaréntur, ecce currus igneus, et equi ignei divisorunt utrumque: et ascendit Elies per turbinem in cœlum. Elies autem vidébat, et clamabat: Pater mi, pater mi, currus Israel, et auriga ejus. Et non vidit eum amplius: apprehenditque vestimenta sua, et scidit illa in duas partes. Et levavit pallium Elies quod ceciderat ei: reversusque stetit super ripam Jordánis.

R. Audi, Domine. 449.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Lectio i. Cap. 3.

Egressus est igitur rex Joram in die illa de Samaria, et recensuit universum Israel. Misitque ad Jósaphat, regem Juda, dicens: Rex Moab recessit a me, veni mecum contra eum ad prælium. Qui respondit: Ascendamus: qui meus est, tuus est: populus meus, populus tuus: et equi mei, equi tui. Dixitque: Per quam viam ascendemus? At ille respondit: Per desertum Idumææ. Perrexit igitur rex Israel, et rex Juda, et rex Edom, et circuerunt per viam septem diérum: nec erat aqua exercitui, et jumentis, quæ sequebantur eos.

R. Domine, si. 449.

Lectio ii.

Dixitque rex Israel: Heu, heu, congregavit nos Dominus tres reges, ut tráderet in manus Moab. Et ait Jósaphat: Estne hic prophéta Domini, ut deprecemur Dominum per eum? Et respondit unus de servis regis Israel: Est hic Elies, filius Saphat, qui fundebat aquam super manus Eliae. Et ait Jósaphat: Est apud eum sermo Dú-

mini. Descenditque ad eum rex Israel , et Jósaphat rex Juda , et rex Edom . Dixit autem Eli-séus ad regem Israel : Quid mihi , et tibi est ? vade ad l'prophétas patris tui , et matris tuæ .
ii. Factum est . 450.

Lectio ij.

Et ait illi rex Israel : Quare congregavit Dóminus tres reges hos , ut tráderet eos in manus Moab ? Dixitque ad eum Eliséus : Vivit Dóminus exercituum , in cuius conspécitu sto , quod si non vultum Jósaphat , regis Judæ , erubescerem , non attendisset quidem te , nec respxisssem . Nunc autem addicite mihi psaltem . Cumque cárneret psaltes , facta est super eum manus Dómini , et ait : Haec dicit Dóminus : Fácite álveum torrentis hujus fossas , et fossas . Haec enim dicit Dóminus : Non vidébitis ventum , neque pluviam : et álveus iste replébitur aquis , et bibétis vos , et familiæ vestræ , et juménta vestra . Paráunque est hoc in conspécitu Dómini : insuper tradet étiam Moab in manus vestras .

ii. Ego te tuli . 448.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 4.

MULIER autem quedam de uxib-ribus Prophetarum clamabat ad Eliséum , dicens : Servus tuus vir meus , mórtuus est , et tu nosti quia servus tuus fuit ti-mens Dóminum : et ecce crédi-tor venit , ut tollat duos filios meos ad serviéndum sibi . Cui dixit Eliséus : Quid vis ut faciam tibi ? Dic mihi , quid habes in domo tua ? At illa respóndit : Non hábeo ancilla tua quidquam in domo mea , nisi parum óleum , quo ungar . Cui ait : Vade , pete mítuo ab ómnibus vicinis tuis vasa vacua non pauca . Et in-grédere , et claude óstium tuum , cum intrínsecus fúeris tu , et filii tui : et mitte inde in ómnia vasa hac , et cum plena fúerint , tolles .
ii. Peccavi super . 448.

Lectio ij.

vir itaque mulier , et clausit óstium super se , et super filios suos : illi offerébant vasa , et illa in-fundébat . Cumque plena fuissent vasa , dixit ad filium suum : Alfer mihi adhuc vas . Et illa respóndit : Non hábeo . Stetitque óleum . Ve-nit autem illa , et indicávit hó-minis Dei . Et ille , Vade , inquit : vende óleum , et redde creditori tuo : tu autem , et filii tui vivite de réliquo . Facta est autem qua-dam dies , et transfbat Eliséus per Sunam : erat autem ibi mu-lier magna , quae ténuit eum , ut coméderet panem : cumque fre-quenter inde transfret , divertébat ad eam , ut coméderet pa-nem . Quæ dixit ad virum suum : Animadverto quod vir Dei sanctus est iste , qui transit per nos fre-quenter . Faciámus ergo ei cœnaculum parvum , et poná-mus ei in eo lécitulum , et men-sam , et sellam , et candelá-brum : ut cum vénérerit ad nos , máneat ibi .

ii. Exaudisti , Dómine . 449.

Lectio ij.

ACTA est ergo dies quædam . F et véniens divérit in cœna-culum , et requiévit ibi . Dixitque ad Giézi , puerum suum : Voca Sunamitidem istam . Qui cum vocásset eam , et illa stetí-set coram eo , dixit ad puerum suum : Lóquere ad eam : Ecce , sédule in ómnibus ministrásti nobis , quid vis ut faciam tibi ? Numquid habes negótium , et vis ut loquar regi , sive principi militiæ ? Quæ respóndit : In médo populi mei hábito . Et ait : Quid ergo vult ut faciam ei ? Dixitque Giézi : Ne quæras : filium enim non hábet , et vir ejus se-nex est . Præcédit itaque ut vocáret eam : quæ cum vocáta fuisset , et stetísset ante óstium , dixit ad eam : In témpore isto , et in hac éadem hora , si vita comes fúerit , hábebis in dtero filium . At illa respóndit : Noli , quæso , dómine mi , vir Dei , noli mentiri ancillæ tuæ . Et concépit

múlier, et péperit filium in tempore, et in hora eadēm, qua dixerat Eliséus.

R. Audi, Dómine. 449.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.
Lectio j. Cap. 6. 6 et 7.

CONGREGAVIT Bénadad rex Syriæ univérsum exércitum suum, et ascéndit, et obsidébat Samariam. Fáctaque est fames magna in Samaria: et támdui obséssa est, donec venundaréatur caput ásimi octoginta argén-teis, et quarta pars cabi stércoris columbárum quinque argén-teis. Cumque rex Israel transfret per murum, múlier quadam exclamavit ad eum, dicens: Salva me, dómīne mi rex. Qui ait: Non te salvat Dóminus: unde te possum salvare? de area, vel de torculari?

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ij.

DIXIT QUS ad eam rex: Quid tibi vis? Quæ respóndit: Múlier ista dixit mihi: Da filium tuum, ut comedámus eum hodie, et filium meum comedémus cras. Cónimus ergo filium meum, et comedimus. Dixit ei die altera: Da filium tuum, ut comedámus eum. Quæ abscondit filium suum. Quod cum audisset rex, scidit vestimenta sua, et transibat per murum. Viditque omnis pòpulus cilicium, quo vestitus erat ad carnem intrínsecus. Et ait rex: Hæc mihi fáciat Deus, et hæc addat, si stéterit caput Eliséi, filii Saphat, super ipsum hodie. Eliséus autem sedébat in domo sua, et senes sedébant cum eo.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio iii.

PRAEMISSIT itaque virum, et antequam vensret nuntius ille, dixit ad senes: Numquid scitis quod miserit filius homicida hic, ut præcidatur caput meum? videte ergo, cum vénérerit nuntius, cláudite óstium, et non sinitis eum introfere: ecce enim sonitus pedum dómini ejus post

eum est. Adhuc illo loquéntे eis, appáruit nuntius, qui ve niébat ad eum. Et ait: Ecce tan tum malum a Dómino est: quid amplius expectábo a Dómino? Dixit autem Eliséus: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus: In tempore hoc cras módius símilis uno statére erit, et duo módi hórdi statére uno in porta Samariæ.

R. Dóminus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.
Lectio j. Cap. 8.

ELISÉUS autem locútus est ad mulierem, cujus vivere fécerat filium, dicens: Surge, vade, tu et domus tua, et peregrináre ubiqùmque repéreris: vocávit enim Dóminus famem, et véniet super terram septem annis. Quæ surréxit, et fecit iuxta verbum hóminis Dei: et vadens cum domo sua, peregrinata est in Terra Philistíum diébus multis. Cumque finiti essent anni septem, réversa est múlier de Terra Philistíum: et egrésa est ut interpellaret regem pro domo sua, et pro agris suis.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio ij.

Rex autem loquebátur cum Giézi púero viri Dei, dicens: Narra mihi ómnia magnalia, quæ fecit Eliséus. Cumque ille narráret regi quómodo mórtuum suscitáset. appáruit múlier, cujus viviscáverat filium, clamans ad regem pro domo sua, et pro agris suis. Dixitque Giézi: Dómine mi rex, hæc est mulier, et hic est filius ejus, quem suscitávit Eliséus. Et interrogávit rex mulierem, quæ narrávit ei. Dedictque ei rex eundchum unum, dicens: Restitue ei ómnia, quæ sua sunt, et univérsos redditus agrórū, a die qua relíquit terram, usque ad præsens.

R. Montes Géboe. 448.

Lectio iii.

VENIT quoque Eliséus Damascum, et Bénadad, rex Syriæ,

agrotabat , nuntiaveruntque ei , dicentes : Venit vir Dei huc . Et ait rex ad Házael : Tolle tecum múnera , et vade in occúrsum viri Dei , et cónsule Dóminum per eum , dicens : Si evádere póttero de infirmitate mea hac ? Ivit igitur Házael in occúrsum ejus . Cumque stetisset coram eo , ait : Filius tuus Bénadad , rex Syriae , misit me ad te , dicens : Si sanári póttero de infirmitate mea hac ? Dixitque ei Eliséus : Vade , dic ei : Sanáberis : porro osténdit mihi Dóminus , quia morte moriétur .

R. Ego te tuli . 448 .

SABBATO.

De libro quarto Regum .
Lectio i. Cap. 9.

ELISRSUS autem Prophétes vocavit unum de filiis Prophetarum , et ait illi : Accinge lumbos tuos . et tolle lenticulam ólei hanc in manu tua , et vade in Ramoth Gálaad . Cumque vénneris illuc , vidébis Jehu , filium Jósaphat , filii Namsi : et ingrüssus suscitabis eum de médio fratrū suórum , et introdúces in intérius cubículum . Ténensque lenticulam ólei , fundes super caput ejus , et dices : Hæc dicit Dóminus : Unxi te regem super Israel . Aperiésque óstium , et fúgias , et non ibi subsistēs . Abiit ergo adoléscens , puer Prophétæ in Ramoth Gálaad , et ingrüssus est illuc : ecce autem príncipes exérctitus sedébant , et ait : Verbum mihi ad te , o princeps . Dixitque Jehu : Ad quem ex ómnibus nobis ? At ille dixit : Ad te , o princeps .

R. Peccávi super . 448 .

Lectio ii.

Et surrexit , et ingrüssus est in cubiculum : at ille fudit óleum super caput ejus , et ait : Hæc dicit Dóminus Deus Israel : Unxi te regem super pópulum Dómini Israel , et percúties domum Achab dómini tui , et ulciscar sanguinem servórum méorum Prophetarum , et sanguine-

nem ómnium servórum Dómini de manu Jézabel . Perdámque omnem domum Achab : et interficiam de Achab , mingéntem ad parietem , et clausum , et novissimum in Israel . Et dabo domum Achab , sicut domum Jeróboam filii Nabat , et sicut domum Básaa filii Ahía . Jézabel quoque cōmedent canes in agro Jézrahel , nec erit qui sepeliat eam . Aperiisque óstium , et fugit .

R. Exaudísti , Dómine . 449 .

Lectio iii.

JEHU autem egréssus est ad seruos dómini sui , qui dixerunt ei : Récetes sunt ómnia ? quid venit insánus iste ad te ? Qui ait eis : Nostis hóminem , et quid locútus sit . At illi respondéront : Falsum est , sed magis narra nobis . Qui ait eis : Hæc et hæc locútus est mihi , et ait : Hæc dicit Dóminus : Unxi te regem super Israel . Festinavérunt itaque , et unusquisque tollens pállium suum posuérunt sub pédibus ejus , in similitúdinem tribunális , et cecinérunt tuba , atque dixerunt : Regnávit Jehu .

R. Audi , Dómine . 449 .

Ad Magnificat , Aña .

Fecit Joas * rectum coram Dómino cunctis diébus , quibus dociuit eum Joáda sacerdos .

DOMINICA X. POST PENT.

In primo Nocturno .

De libro quarto Regum .

Lectio i. Cap. 9. fet 10.

ACCO undécimo Joram , filii Achab , regnávit Ochozias super Judam , vénique Jehu in Jézrahel . Porro Jézabel , intróitu ejus audito , depínxit óculos suos stibio , et ornávit caput suum , et respéxit per fenestrām ingrediéntem Jehu per portam , et ait : Numquid pax potest esse Zambri , qui interfécit dómīnum suum ? Levavitque Jehu fasciem suam ad fenestrām , et ait : Quæ est ista ? et inclinavérunt se ad eum duo , vel tres eupíchi . At ille dixit eis : Præcipitáte eam deorsum . Et præcipitávérunt eam , aspersusque est sanguine

páries, et equorum ungulae conculcavérunt eam. Cumque introgressus esset, ut comedéret, biberétque, ait: Ite, et videte maledictam illam, et sepelite eam, quia filia regis est.

¶. Præparat corda. 447.

Lectio iij.

Cumque issent, ut sepelirent eam, non invenérunt, nisi calvariam, et pedes, et sumimas manus. Reversique nuntiavérunt ei. Et ait Jehu: Sermo Dómini est, quem locutus est per servum suum Elíam Thesbiten, dicens: In agro Jézrahel cómedent canes carnes Jézabel, et erunt carnes Jézabel sicut sterlus super faciem terræ in agro Jézrahel, ita ut prætereunte dicant: Hæcne est illa Jézabel? Erant autem Achab septuaginta filii in Samaria: scripsit ergo Jehu litteras, et misit in Samariam, ad optimates civitatis, et ad majores natu, et ad nutritios Achab, dicens: Statim ut accepéritis litteras has, qui habétes filios domini vestri, et currus, et equos, et civitatis firmas, et armas, eligite meliorem, et eum qui vobis placuerit de filiis domini vestri, et eum pónite super sólum patris sui, et pugnate pro domo domini vestri.

¶. Deus omnium. 447.

Lectio iii.

TIMUERUNT illi vehementer, et dixerunt: Ecce duo reges non potuérunt stare coram eo, et quómodo nos valébimus resistere? Misérunt ergo præpositi domus, et præfecti civitatis, et majores natu, et nutriti, ad Jehu, dicentes: Servi tui sumus: quæcumque jüsseris, faciemus, nec constituémus nobis regem: quæcumque tibi placent, fac. Rescripsit autem eis litteras secundo, dicens: Si mei estis, et obeditis mihi, tollite capita filiorum domini vestri, et venite ad me hac eádem hora cras in Jézrahel. Porro filii regis, septuaginta viri, apud optimates civitatis nutriebántur.

Cumque venissent litteræ ad eos, tulérunt filios regis, et occidérent septuaginta viros, et posuérunt capita eorum in cophinis, et misérunt ad eum in Jézrahel.

¶. Dóminus qui. 447.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Homilia 25. in Epist. ad Rom. Non putémus nos excusatiōnem habitūros, si quando delictorum socios invenérimus: nam istud, supplicium magis augébit. Quandóquidem et serpens magis punitus est, quam mulier: quemámodum et mulier plus quam vir, et Jézabel majores pœnas dedit, quam Achab, vínea raptor. Ipsa quippe univérsum istud negotium texuerat, regique lapsus occasiōnem déderat. Igitur et tu quoque, si reliquis perditionis causa fúeris, graviora patiérias, quam qui per te subvérssi sunt. Neque enim peccare tantum in se perditionis habet, quantum quod reliqui ad peccandum inducuntur.

¶. Percussit Saul. 448.

Lectio v.

ITAQUE si quando peccantes viderímus, non solum non impellámus, sed et extrahámus ex ipso malitia báraphro; ne et alienæ perditionis pœnas demus. Recordémur quoque perpétuo terribilis illius tribunális, fluminis ignei, vinculorum insolubilium, profundarum tenebrarum, stridórum dentium, venenosique vermis. Sed dices: Benignus est Deus. Ergo hæc omnia verba sunt, et neque puniuntur dives ille Lázari contempitor, neque fátuae virginés a sponso rejiciuntur? Ergo qui Christum non pavérunt, in ignem diabolo præparatum non abibunt? Ergo qui sórdidis est vestibus, non persit, manus ac pedes vinctus? Qui centum dénarios a conservo suo exégit, non tradétur tortóribus? Quod

de mœchis dictum est, nimisrum quod vermis eorum non morietur, et ignis eorum non extinguitur, verum non erit?

R. Montes Géboe. 448.

Lectio vij.

Sed minatur ista tantummodo Deus? Utique, inquies. Et unde, dic quæso, tantam rem audes publice loqui, atque ex te ipso ferre sententiam? Ego quippe et ex iis que dixit Deus, et ex iis quæ fecit, contrarium probare potero. Quod si propter futura non credis, vel saltem propter ea, quæ jam facta sunt, crede. Non enim certe minæ sunt, et verba tantummodo, quæ facta sunt, et in opus ipsum exierunt. Quis igitur totum orbem inducto diluvio stagnavit, ac grave illud naufragium, omnimodamque generis nostri perditionem effecit? Quis deinde fulmina illa, tælaque flammantia super terram Sodomorum demisit? Quis universum Aegypti exercitum in mare deuenerit? Quis synagogam Abiron combussit? Quis septuaginta illa millia propter Davidis peccatum uno temporis momento peste occidit? Nonne hæc omnia et alia Deus illis intulit?

R. Ego te tuli. 448.

R. vii. Peccavi super. 448.

R. viii. Duo Séraphim. 449.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 11.

ATHALIA vero, mater Ochozæ, videns mortuum filium suum, surrexit, et interfecit omne semen regium. Tollens autem Jósata, filia regis Ioram, soror Ochozæ, Joas, filium Ochozæ, surata est eum de medio filiorum regis, qui interficiebantur, et nutricem ejus de triclinio: et abscondit eum a facie Athalæ, ut non interficeretur. Eratque cum ea sex annis clam in domo Dómini: porro Athalia regnavit super terram.

R. Recordare, Dómine. 449.

Lectio ij.

Anno autem séptimo misit Josada, et assūmens centuriones, et milites, introdūxit ad se in templum Dómini, pepigilque cum eis sœdus: et adjúrans eos in domo Dómini, ostendit eis filium regis: et præcepit illis, dicens: Iste est sermo, quem facere debetis. Tertia pars vestrum intrœat sabbato et observet excubias domus regis. Tertia autem pars sit ad portam Sur: et tertia pars sit ad portam, quæ est post habitaculum scutariorum: et custodiétis excubias domus Messa. Duæ vero partes e vobis omnes egrediétes sabbato, custodiant excubias domus Dómini circa regem.

R. Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio iii.

Et assuméntes singuli viros suos, qui ingrediebantur sabbatum, cum his qui egrediebantur sabbato, venérunt ad Josadam sacerdotem. Qui dedit eis hastas, et arma regis David, quæ erant in domo Dómini. Et steterunt singuli habentes arma in manu sua, a parte templi dextera usque ad partem sinistram altaris, et ædis, circum regem. Produxitque filium regis, et posuit super eum diadema, et testimoniū: feceruntque eum regem, et unxerunt: et plaudentes manu, dixerunt: Vivat rex.

R. Audi, Dómine. 449.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Lectio Cap. 12.

Anno séptimo Jehu regnávit Joas, et quadraginta annis regnávit in Jerúsalem. Nomen matris ejus Sébia de Bersabée. Fecitque Joas rectum coram Dómino cunctis diébus, quibus dœcuit eum Josada sacerdos. Verumtamen excelsa non abstulit: adhuc enim populus immolabat, et adolebat in excelsis incensum.

R. Dómine, si. 449.

Lectio ij.

DIXITQUE Joas ad sacerdotes: Omnem pecúniam sancto-

rum, quæ illata fuerit in templum Dómini a prætereruntibus, quæ offertur pro prætio animæ, et quam sponte et arbitrio cordis sui inferunt in templum Dómini: accipiunt illam sacerdotes juxta ordinem suum, et instaurent sartatæcta domus, si quid necessarium viderint instauratiōne.

¶. Factum est. 450.

Lectio iij.

ICITUR usque ad vigésimum tertiū annum regis Joas, non instauravérunt sacerdotes sartatæcta templi. Vocavitque rex Joas Joádam pontificem et sacerdotes, dicens eis : Quare sartatæcta non instauratis templi ? nolite ergo amplius accipere pecúniam juxta ordinem vestrum, sed ad instauratiōnem templi redite eam. Prohibiti que sunt sacerdotes ultra accipere pecúniam a pôpulo, et instaurare sartatæcta domus.

¶. Ego te tuli. 448.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 13. c

ELISEUS autem agrotabat infirmitate, qua et mórtuus est : descenditque ad eum Joas, rex Israel, et flebat coram eo, dicebatque : Pater mi, pater mi, currus Israel, et auriga ejus. Et ait illi Eliséus : Affer arcum et sagittas. Cumque attulisset ad eum arcum et sagittas, dixit ad regem Israel : Pone manum tuam super arcum. Et cum posuisset ille manum suam, superposuit Eliséus manus suas manib⁹ regis, et ait : Aperi fenestrā Orientalem. Cumque aperuisset, dixit Eliséus : Jace sagittam. Et jecit. Et ait Eliséus : Sagitta salutis Dómini, et sagitta salutis contra Syriam : percutiesque Syriam in Aphec, donec consumas eam.

¶. Peccavi super. 448.

Lectio ij.

Et ait : Tolle sagittas. Qui cum tulisset, rursum dixit ei : Pércute jáculo terram. Et

cum percussisset tribus vícibus, et stetisset, iratus est vir Dc contra eum, et ait : Si percussisses quinques, aut séries, sive sépties, percussisses Syriam usque ad consumptiōnem : nunc autem tribus vícibus percuties eam. Mórtuus est ergo Eliséus, et sepeliérunt eum. Latrúnculi autem de Moab venerunt in terram in ipso anno.

¶. Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio iij.

QUIDAM autem sepeliéntes hóminem, vidérunt latrúnculos, et projecérunt cadáver in sepulchro Elisei. Quod cum tetigisset ossa Elisei, revixit honio, et stetit super pedes suos. Mórtuus est autem Hazaél, rex Syriæ, et regnávit Bénadad, filius ejus, pro eo. Porro Joas, filius Jóachaz, tulit urbes de manu Bénadad, filii Hazaél, quas túlerat de manu Jóachaz patris sui jure prælii : tribus vícibus percussit eum Joas, et reddidit civitates Israel.

¶. Audi, Dómine. 449.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 17.

ANNO autem nono Osée, cepit rex Assyriorum Samariam, et trānstulit Israel in Assyrios : posuistque eos in Hala, et in labor juxta fluvium Gozan, in civitatibus Medórum. Factum est enim, cum peccassent filii Israel Dómino Deo suo, qui eduxerat eos de terra Egypti, de manu Pharaonis, regis Egypti, coluerunt deos alienos. Et ambulaverunt juxta ritum gentium, quas consúmpserat Dóminus in conspectu filiorum Israel, et regum Israel, quia similiiter fecerant. Et offendērunt filii Israel verbis non rectis Dóminum Deum suum : et aedificaverunt sibi excelsa in cunctis urbibus suis.

¶. Præparáte corda. 447.

Lectio ij.

Igit̄ testificatus est Dóminus in Israel, et in Juda per manum

ómnium Prophetarum, et Vi-
déntium, dicens: Revertimini a
viis vestris péssimis, et custo-
dite præcepta mea, et cæremo-
nias juxta omnem legem, quam
præcipi pátribus vestris, et sic
ut misi ad vos in manu servó-
rum meórum Prophetarum. Qui
non audiérunt, sed induravé-
runt cervicem suam juxta cerví-
cem patrum suórum, qui nolué-
runt obediére Dómino Deo suo.
Et abjecérunt legitima ejus, et
pactum, quod pépigit cum pa-
tribus eórum, et testificatiónes,
quibus contestatus est eos: se-
cutique sunt vanitátes; et vane
égérunt.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio iii.

INATUSQUS est Dóminus vehe-
menter Israéli, et abstulit eos
a conspéctu suo, et non reman-
sit, nisi tribus Juda tantummo-
do. Sed nec ipse Juda custodivit
mandata Dómini Dei sui: verum
ambulávit in erróribus Israël,
quos operátus fúerat. Projecí-
que Dóminus omne semen Is-
rael, et afflxit eos, et trádidit
eos in manu diripiéntium: do
nec projiceret eos a facie sua:
ex eo jam témpore, quo scissus
est Israël a domo David, et con-
stituérunt sibi regem Jeróboam,
filium Nabat.

R. Dóminus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.

Lectio i. Cap. 17. d

SEPARAVIT Jeróboam Israël a
Dómino, et peccare eos fecit
peccatum magnum. Et ambula-
vérunt filii Israël in universis
peccatis Jeróboam, quæ fécerat:
et non recessérunt ab eis, us-
quequo Dóminus autérret Israël
a facie sua, sicut locútus fúerat
in manu ómnium servórum
suórum Prophetarum: transla-
túsque est Israël de terra sua in
Assyrios, usque in diem hanc.
R. Percussit Saul. 448.

Lectio ii.

APPONUIT autem rex Assyriórum
de Babylone, et de Cutha,

et de Avah, et de Emath, et de
Sepháravim: et collocavit eos in
civitatibus Samariæ pro filiis
Israël: qui possedérunt Samari-
am, et habitavérunt in urbibus
eujus. Cumque ibi habitare
cœpissent, non timébant Dómi-
num: et immisit in eos Dóminus
léones, qui interficiébant eos.

R. Montes Gélbœ. 448.

Lectio iii.

NUNTIATUMQUS est regi Assy-
riórum, et dictum: Gentes,
quas transtulisti, et habitare fe-
cisti in civitatibus Samariæ,
ignorant legitima Dei terræ: et
immisit in eos Dóminus léones.
et ecce interficiunt eos, eu quod
ignorant ritum Dei terræ. Præ-
cépit autem rex Assyriórum,
dicens: Dúcite illuc unum de
sacerdotibus, quos inde captivos
adduxistis, et vadat, et habitet
cum eis: et dóceat eos legitima
Dei terræ.

R. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro quarto Regum.

Lectio i. Cap. 18.

AKKO tertio Osée, filiū Ela, regis
Israël, regnávit Ezechias,
filius Achaz, regis Juda. Viginti-
quínque annórum erat, cum re-
gnare cœpisset: et vigintinovem
annis regnávit in Jerúalem: no-
men matris ejus Abi, filia Zacha-
riæ. Fecitque quod erat bonum
coram Dómino, juxta ómnia quæ
fécerat David pater ejus. Ipse
dissipávit excélsa, et contrívit
státuas, et succidit lucos, con-
fregitque serpéntem æneum,
quem fécerat Moyses: siquideni
usque ad illud tempus filii Israël
adolébant ei incésum: vocavit
que nomen ejus Nohéstan. In
Dómino Deo Israël sperávit.

R. Peccavi super. 448.

Lectio ii.

TANQV post eum non fuit simi-
lis ei de cunctis régibus Juda.
sed neque in his, qui ante eum
fuérunt: et adhæsit Dómino, et
non recessit a vestigiis ejus,
fecitque mandata ejus, quæ
præcéperat Dóminus Moysi.

Unde et erat Dóminus cum eo, et in cunctis, ad quæ procedébat, sapiénter se agébat. Rebellavit quoque contra regem Assyríorum, et non servit ei. Ipse percússit Philisthæos usque ad Gazam, et omnes térmhos eórum, a Turre custódum usque ad civitatem munitam.

R. Exaudisti, Dómine. 447.

Lectio iij.

Anno quarto regis Ezechias, qui erat annus séptimus Osée, filii Ela, regis Israel, ascéndit Salmánasar, rex Assyríorum, in Samariam, et oppugnávit eam, et cepit. Nam post annos tres, anno sexto Ezechias, id est, nono anno Osée, regis Israel, capta est Samaria : et tránsfert rex Assyríorum Israel in Assyrios, collocavítque eos in Hala, et in Habor, flúviis Gozan in civitatibus Medórum : quia non audiérunt vocem Dómini Dei sui, sed prætergréssi sunt pacum ejus : ómnia quæ præcéperat Moyses, servus Dómini, non audiérunt, neque fecérunt.

R. Audi, Dómine. 449.

Ad Magnificat, Aha.

Obsecro, Dómine, * meménto, quæso, quómodo ambuláverim coram te in veritáte, et in corde perfécto : et quod plácitum est coram te, fécerim.

DOMINICA XI. POST PENT.

In primo Nocturno.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 20.

Ndiébus illis agrotávit Ezechias usque ad mortem : et venit ad eum Isaías filius Amos Prophéta, dixique ei : Hæc dicit Dóminus Deus : Præcipe domui tuæ : moríris enim tu, et non vives. Qui convértil fáciem suam ad parietem, et orávit Dóminum, dicens : Obsecro, Dómine, meménto, quæso, quómodo ambuláverim coram te in veritáte, et in corde perfécto, et quod plácitum est coram te, fécerim. Flevit itaque Ezechias fletu magno.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ij.

Eréantquam egredre déetur Isaías médiā partem atrii, factus est sermo Dómini ad eum, dicens : Revértere, et dic Ezechias, duci populi mei : Hæc dicit Dóminus Deus David, patris tui : Audívi orationem tuam, et vidi lacrymas tuas : et ecce sanáte, die tertio ascéndes templum Dómini. Et addam diébus tuis quindecim annos : sed et de manu regis Assyríorum liberabo te, et civitatem hanc, et prótegam urbem istam propter me, et propter David, servum meum. Dixitque Isaías : Afférte massam focum. Quam cum attulissent, et posuissent super ulcus ejus, curárus est.

R. Deus ómnium. 447.

Lectio iij.

Dixerat autem Ezechias ad Isaíam : Quod erit signum, quia Dóminus me sanabit, et quia ascensurus sum die tertia templum Dómini? Cui ait Isaías : Hoc erit signum a Dómino, quod facturus sit Dóminus sermonem, quem locutus est : Vis ut ascéndat umbra decem líneis, an ut revertatur tótidem grádibus? Et ait Ezechias : Fácile est umbram créscere decem líneis : nec hoc volo ut fiat, sed ut revertatur retrórsum decem grádibus. Invocávit itaque Isaías Prophéta Dóminum, et redixit umbram per líneas, quibus jam descénderat in horológico Achaz, retrórsum decem grádibus.

R. Dóminus, qui. 447.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne S. Hierónymi Pre-sbyteri in Isaíam Prophétam.

Lectio iv. L. 41. in Isa. c. 38.

Non eleváretur cor Ezechias post incredibiles triúmphos, et de média captivitaté victóriam, infirmitaté cörperis sui visitáretur, et audit se esse moritúrum, ut convérsus ad Dóminum flectat sententiam ejus. Quod quidem et in Jona Prophéta lémigimus, et in comminationibus contra David : quæ dicuntur sultra,

nec facta sunt , non Deo mutante sententiam , sed provocante humānum genus ad notitiam sui. Dóminus enim poniens est super malitiis. Convertitque Ezechias faciem suam ad parietem , quia ad templum ire non poterat. Ad parietem autem templi , juxta quod Sálomon palátiū extrúxerat : vel absolute ad parietem , ne lácrys suas assidéntibus ostentare videretur.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio v.

AUDIENSQUE se esse moritūrum , non precatur vitam , et annos plūrimos , sed in Dei iudicio quid velit præstare , dimittit. Noverat enim idcirco Deo placuisse Salomónem , quod annos vitæ non petserit ampliores : sed iturus ad Dóminum narrat ópera sua , quōmodo ambulaverit coram eo in veritate , et in corde perfecto. Felix conscientia , quæ afflictionis tempore bonorum óperum recordatur. Beati enim mundo corde : quóniam ipsi Deum vidēbunt. Et quōmodo alibi scribitur : Quis gloriabitur purum habere se cor ? Quod ita sólvitur : perfectionem cordis in eo nunc dici , quod idola destrúxerit , templi valvas aperuerit , serpētum æneum comminuerit , et cétera fecerit , quæ Scriptura commémorat.

R. Montes Géboe. 448.

Lectio vi.

FLEVIT autem fletu magno , propter promissiōnem Dómini ad David , quam vidébat in sua morte peritūram. Eo enim tempore Ezechias filios non habebat : nam post mortem ejus Manassés , cum duodecim esset annorum , regnare cœpit in Iudea : ex quo perspicuum est , post tertium annum concéssæ vitæ Manassén esse generatum. Ergo iste omnis est fletus , quod desperabat Christum de suo sémine nascitūrum. Alii ásserunt , quamvis sanctos viros morte terreri propter incertum iudicii ,

TOTUM.

et ignoratiōnem sententiæ Dei , quam sedem habituri sint.

R. Ego te tuli. 448

R. viij. Peccávi super. 448.

R. viij. Duo Séraphim. 449.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum.

Lectio i. Cap. 22.

Octo annorum erat Josias cum regnare cœpisset. Triginta et uno anno regnávit in Jerúsalem : nomen matris ejus Idida , filia Hadáia de Bésecath. Fecitque quod plácitum erat coram Dómino , et ambulavit per omnes vias David , patris sui : non declinavit ad déxteram , sive ad sinistram. Anno autem octavo , décimo regis Josiae , misit rex Saphan , filium Aslia , filii Mésulam , scribam templi Dómini , dicens ei : Vade ad Helcas , sacerdotem magnum , ut conflétur pecúnia , quæ illata est in templum Dómini , quam collegérunt janitores templi a populo , deturque fabris per præpositos domus Dómini , qui et distribuant eam his , qui operántur in templo Dómini.

R. Recordare , Dómine. 449.

Lectio ii.

DIXIT autem Helcas pónitex ad Saphan scribam : Librum Legis réperi in domo Dómini : dedisque Helcas volumen Saphan , qui et legit illud. Venit quoque Saphan scriba ad regem , et renuntiavit ei , quod præciperat , et ait : Conflavérunt servi tui pecúniam , quæ reperta est in domo Dómini , et dedérunt ut distribueréntur fabris a præfictis óperum templi Dómini. Narrávit quoque Saphan scriba regi , dicens : Librum dedit mihi Helcas sacerdos.

R. Exaudisti , Dómine. 449.

Lectio iii.

Quem cum legisset Saphan coram rege , et audisset rex verba Libri Legis Dómini , scidit vestimenta sua. Et præcepit Helcas sacerdōti , et Ahícam , filio Saphan , et Achóbor , filio Micha , et Saphan scribæ , et

Asaiæ servo regis , dicens : Ite, et consulte Dóminum super me , et super pôpulo , et super omni Juda , de verbis volūminis istis , quod invéntum est : magna enim ira Dómini succénsa est contra nos : quia non audiérunt patres nostri verba Libri hujus , ut sacerdēt omne quod scriptum est nobis.

R. Audi, Dómine. 448.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Lectio i. Cap. 23.

ASCENDITQ[UE] rex templum Dñi , et omnes viri Juda , universique , qui habitabant in Jerúsalem . cum eo sacerdōtes , et prophētæ , et omnis pôpulus a parvo usque ad magnum , legit que cunctis audiēntibus ómnia verba libri fœderis , qui invéntus est in domo Dómini . Stetique rex super gradum : et fœdus percussit coram Dómino , ut ambularent post Dóminum , et custodifrent præcepta ejus , et testimoniâ , et cæremoniâs in omni corde , et in tota ânima , et suscitarent verba fœderis hujus , quæ scripta erant in libro illo : acq[ui]evitque pôpulus pacto.

R. Dómine. si. 448.

Lectio i.

Et præcepit rex Helcæ Pontifici , et sacerdōtibus secundi ordinis , et janitôribus , ut profigerent de templo Dómini ómnia vasa , quæ facta fuerant Baal , et in luce , et univérsa militiæ cœli : et combuissit ea foris Jerúsalem in convallé Cedron , et tulit pûlverem eorum in Bethel . Et delévit artispices , quos posuerant reges Juda ad sacrificandum in excelsis per civitâtes Juda , et in circuitu Jerúsalem : et eos qui adolebant incénsum Baal , et soli , et luna , et duodecim signis , et omni militiæ cœli .

R. Factum est. 450.

Lectio iii.

Et efféri fecit lucum de domo Dómini foras Jerúsalem in convallé Cedron , et combuissit eum ibi , et redégit in pûlverem ,

et projecit super sepulchra vulgi . Destráxit quoque ædificulas effeminatôrum , quæ erant in domo Dómini , pro quibus mulieres texebant quasi domunculas luci . Congregavítque omnes sacerdôtes de civitâtibus Juda : et contaminávit excelsa , ubi sacrificabant sacerdôtes , de Gábâa usque persabée .

R. Ego te tuli. 448.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Lectio i. Cap. 23. e

PYTHONES , et aríolos , et tiguras idolôrum , et immundicias , et abominationes , quæ fúerant in terra Juda et Jerúsalem , ábstulit Josías : ut statueret verba Legis , quæ scripta sunt in Libro , quem invénit Helcias sacêrdos in templo Dómini . Similis illi non fuit ante eum rex , qui reverteretur ad Dóminum in omni corde suo , et in tota ânima sua , et in univérsa virtute sua , juxta omnem legem Moysi . neque post eum surrexit similis illi . Verumtamen non est avérsus Dóminus ab ira furoris sui magni quo irâtus est furor ejus contra Judam : propter irritationes , quibus provocáverat eum Manásse .

R. Peccavi super. 448.

Lectio i.

Dixit staque Dóminus : Etiam Judam auferam a facie mea , sicut abstuli Israel , et projeciam civitatem hanc , quam elegi , Jerúsalem , et domum . de qua dixi : Erit nomen meum ibi . Réliqua autem sermonum Josiae , et univérsa quæ fecit , nonne hæc scripta sunt in Libro verborum diérum regum Juda ? In diébus ejus ascéndit Phárao Néchao , rex Egypti , contra regem Assyriorum ad flumen Euphratē , et abiit Josías rex in occúrsum ejus : et occisus est in Magéddo , cum vidisset eum . Et portavérunt eum servi sui mortuum de Magéddo : et pertulérunt in Jerúsalem , et sepeliérunt eum in sepulchro suo .

R. Exaudiisti , Dómine. 449.

Lectio ij.

TULITOQUE pôpulus terræ Jóachaz, filium Josiæ : et unxerunt eum, et constituérunt eum regem pro patre suo. Viginti trium annorum erat Jóachaz cum regnare cœpsisset, et tribus ménibus regnávit in Jerúsalem: nomen matris ejus Amíta, filia Jeremias de Lobna. Et fecit malum coram Dómino, juxta ómnia quæ férerant patres ejus. Vinxistque eum Phárao Néchao, in Iiebla, quæ est in terra Emath, ne regnaret in Jerúsalem : et impósuit multam terræ, centum taléntis argénti, et talénto auri. Regémque constituit Phárao Néchao Eliacim, filium Josiæ, pro Josia patre ejus : veritatem nomen ejus Jóakin. Porro Jóachaz tulit, et duxit in Agyptum, et mórtuus est ibi.

R. Audi, Dómine. 440.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.
Lectio i. Cap. 25. g et 26.

VIGINTIQUINQUE annorum erat Jóakin cum regnare cœpsisset, et undecim annis regnavit in Jerúsalem: nomen matris ejus Zébida, filia Phadaia, de Ruma. Et fecit malum coram Dómino, juxta ómnia quæ férerant patres ejus. In diébus ejus ascéndit Nabuchodónosor, rex Babylónis, et factus est ei Jóakin servus tribus annis: et rursum rebellavit contra eum.

R. Præparáte corda. 447.

Lectio ij.

INNISITQUE ei Dóminus latrunculos Chaldæorum, et latrunculos Syriæ, et latrunculos Moab, et latrunculos filiorum Ammon: et immisit eos in Judam, ut disperderent eum, juxta verbum Dómini, quod locutus fuerat per servos suos Prophétas. Factum est autem hoc per verbum Dómini contra Judam, ut auferret eum coram se propter peccata Manasse univérsa quæ fecit, et propter sanguinem innoxium quem effúdit, et implévit Jerúsalem cruore inno-

céntium : et ob hanc rem nóluit Dóminus propitiari.

R. Deus ómniū. 447.

Lectio ii.

REQUIA autem sermónum Jóakim, et univérsa quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro sermónum diérum regum Juda? Et dormivit Jóakin cum pátribus suis, et regnávit Jóachin, filius ejus, pro eo. Et ultra non adludit rex Agypti, ut egrederetur de terra sua : tulerat enim rex Babylónis a rivo Agypti usque ad fluvium Euphratē, ómnia quæ fúerant regis Agypti.

R. Dóminus, qui. 447.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.
Lectio i. Cap. 24. b

DECAM et octo annorum erat Jóachin, cum regnare cœpsisset, et tribus ménibus regnávit in Jerúsalem : nomen matris ejus Nohesta, filia Elnathan, de Jerúsalem. Et fecit malum coram Dómino, juxta ómnia quæ fécerat pater ejus. In tempore illo ascendérunt servi Nabuchodónosor, regis Babylónis, in Jerúsalem, et circundata est urbs munitionibus. Venitque Nabuchodónosor, rex Babylónis, ad civitatem cum servis suis, ut oppugnárent eam.

R. Percussit Saul. 448.

Lectio ij.

EGRESSUSQUE est Jóachin rex Iuda ad regem Babylónis, ipse et mater ejus, et servi ejus, et príncipes ejus, et eunuchi ejus, et suscepit eum rex Babylónis anno octavo regni sui. Et protulit inde omnes thesáuros domus Dómini, et thesáuros domus régiae: et concidit univérsa vasa áurea, quæ fécerat Salomon, rex Israel, in templo Dómini juxta verbum Dómini. Et transtulit omnem Jerúsalem, et univéros príncipes, et omnes fortes exérctus, dicens milia, in captivitatē; et omnem artificem, et clusorem: nihilque relíctum est, excéptis paupéribus pôpuli terræ.

R. Montes Géboe. 448.

Lectio iii.

TRANSTULIT quoque Jóachim in Babylónem, et matrem regis, et uxores regis, et eunuchos ejus: et júdices terræ duxit in captivitatem de Jerúsalem in Babylónem. Et omnes viros robustos septem milia, et artifices, et clausores mille, omnes viros fortes, et bellatôres: duxitque eos rex Babylónis captivos in Babylónem. Et constituit Malhániam, pâtruum ejus, pro eo: imposuitque nomen ei Sedeciam.
R. Ego te tuli. 448.

SABBATO.

De libro quarto Regum.
Lectio i. Cap. 21. d et 25.

VICESIMUM et primum annum vetatis habébat Sedecias. cum regnare cœpisset, et undecim annis regnávit in Jerúsalem: nomen matris ejus erat Amital, filia Jeremie de Lobna. Et fecit malum coram Dómino, juxta ómnia quæ sécerat Jóakim. Ira-scebatur enim Dóminus contra Jerúsalem, et contra Judam, donec projiceret eos a facie sua: recessitque Sedecias a rege Babylónis. Factum est autem anno nono regni ejus, mense décimo, décima die mensis, venit Nabuchodónosor, rex Babylónis, ipse et omnis exércitus ejus in Jerúsalem, et circumdedérunt eam: et extruxerunt in circuitu ejus munitiōnes. Et clausa est civitas, atque vallata usque ad undécimum annum regis Sedeciae, nona die mensis, prævaluitque fames in civitate, nec erat panis populo terræ.

R. Peccavi super. 448.

Lectio ij

Et interrupta est civitas: et omnes vii bellatôres nocte fugérunt per viam portæ, quæ est inter duplice murum ad hortum regis: (porro Chaldæi obsidébant in circuitu civitatem) fugit itaque Sedecias per viam, quæ ducit ad campéstria solitūdinis. Et persecutus est exércitus Chaldæorum regem, comprehenditque eum in planicie

Jéricho: et omnes bellatôres, qui erant cum eo, dispersi sunt, et reliquerunt eum. Apprehénsum ergo regem duxerunt ad regem Babylónis in Rébitha: qui locutus est cum eo judicium. Filios autem Sedeciae occidit coram eo, et oculos ejus effidit, vinxitque eum caténis, et adduxit in Babylónem.

R. Exaudisti, Dómine. 449.

Lectio iii.

Mensis quinto, séptima die mensis, ipse est annus nonus, décimus regis Babylónis: venit Nabuzárdan, princeps exér-citus, seívus regis Babylónis, in Jerúsalem. Et succéndit domum Dómini, et domum regis; et domos Jerúsalem omnémque domum combussit igni. Et mu-ros Jerúsalem in circuitu destruxit omnis exércitus Chaldæorum, qui erat cum príncipe militiū. Réliquam autem populi partem, quæ remánserat in ci-vitate, et pér fugas, qui transfugerant ad regem Babylónis et reliquum vulgus tránsfuerunt Nabuzárdan, princeps militiæ. Et de paupéribus terræ reliquit vi-nitores, et agrícolas. Colúmnas autem æreas, quæ erant in templo Dómini, et bases, et mare æreum, quod erat in domo Dómini, confregérunt Chal-dæi, et transtulerunt æs omne in Babylónem.

R. Audi, Dómine. 449.

SABBATO

ANTE DOM. I. AUGUSTI.

Ea autem dicitur prima Do-minica mensis, quæ est in Kalendis, vel proximior Kalendis illius mensis; ita ut si Kalendas fuerint ij. iij. et iv. Feria, tunc prima Dñica mensis, in qua liber Scripturæ inchoandus po-nitur, est ea, quæ præcedit Kalendas. Sin autem v. et vi. Feria, vel Sabbato, est ea, quæ sequitur. Et in Sabbato præ-ad Magnificat ponatur Aña illius Historiæ omessa alia, quæ forte occurreret. Historia vero, id est, R. illius libri, si propter

aliquid Festum Duplex in Dñica occurrens , poni non possint : primo die infra Hebdom., in quo contingit fieri Ofic. de Feria , ponantur R.R. j. Noct. Dñica . omissis aliis R.R. si forte in illa Feria haberentur propria , servatis etiam aliis , quæ in Rubr. de Resp. num 7 præscripta sunt

Ad Magnificat . Aña.

Sapiéntia * edificavit sibi domum , excidit columnas septem , subdidit sibi gentes , superbórum et sublímium colla pròpria virtute calcavit.

Oratio , quaer contingit iudicium aliarum Dñicarum , ut infra.

DOMINICA I. AUGUSTI.

Ponuntur libri Salomonis , et legitur de eis usque ad Dominicam primam Septembri.

In primo Nocturno.

Incipiunt Parabolæ Salomónis.
Lectio j. Cap. 4.

PARABOLÆ Salomónis , filii David , regis Israel. Ad sciéndam sapiéntiam et disciplinam : ad intelligénda verba prudéntiæ , et suscipiéndam eruditiónem doctrinæ , justitiæ , et judicium , et æquitatem : ut detur párvulis astutia , adolescènti scientia et intellectus. Audiens sápiens , sápiéntior erit : et intellégens , gubernácula possidébit. Animadverteret parabolam , et interpretationem , verba sapiéntura , et enigmata eórum.

¶ In principio Deus , antequam terram faceret , priusquam abyssos constitueret , priusquam produceret fontes aquarum : * Antequam montes collocaréntur , ante omnes colles generávit me Dóminus . ¶ Quando præparabat cœlos , áderam , cum eo cuncta compónens. Antequam.

Lectio ii.

TIMOR Dómini principium sapiéntiæ. Sapiéntiam , atque doctrinam stulti despiciunt. Audi , fili mi , disciplinam patris tui , et ne dimittas legem matris tuæ : ut addat̄ur gratia capitū tuo , et torques collo tuo. Fili mi , si te lactaverint peccatóres ,

ne acquiéscas eis. Si dixerint : Veni nobiscum , insidiémur sanguini , abscondamus tendículas contra insóntem frustra : deglutiámus eum sicut inférnus ri-véntem , et integrum quasi descendéntem in lacum. Omnem pretiósam substântiam reperiémus , implébimus domos nostras spoliis. Sortem mitte nobiscum , marsúpium unum sit ómnium nostrum.

¶ Gyrum cœli circuvi sola , et in fluctibus maris ambulávi , in omni gente , et in omni populo primatum ténoi : * Superbórum , et sublímium colla pròpria virtute calcavi. ¶ Ego in altissimis hábito , et thronus meus in columna nubis. Superbórum.

Lectio iii.

Iuli mi , ne Ambules cum eis , I prohibe pedem tuum a sémitis eórum. Nedes enim illórum ad malum currunt , et festinant ut effundant sanguinem. Frusta autem jácitur rete ante oculos pennatórum. Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiántur , et moliuntur fraudes contra animas suas. Sic sémitæ omnis avári áimas possidéntium rápiunt.

¶ Emitte , Dómine , sapiéntiam de sede magnitudinis tuæ , ut mecum sit , et mecum laboret : * Ut sciam quid accéptum sit coram te omni tempore. ¶ Da mihi , Dómine , sédium tuarū assistrícon sapiéntiam. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno

Ex Tractátu sancti Ambrósii Episcopi in Psalmum centésimum décimum octavum.

Lectio iv. Serm. 5. vers. 6.

INTRITUM esse sapiéntiæ timorem Dómini , dicit Prophéta. Quid est autem initium sapiéntiæ , nisi seculo renuntiare ? Quia sapere secularia , stultitia est. Dénique sapiéntiam hujus mundi , stultiam esse apud Deum , Apóstolus dicit. Sed et ipse timor Dómini , nisi secundum sciéntiam sit , nihil prodest , imo obest plúrimum. Siquidem Judæi habent zelum Dei : sed quia non

habent secundum scientiam, in ipso zelo et timore majorem contrahunt divinitatis ostensam. Qued circumcidunt infantes suos, quod sabbata custodiunt, timorem Dei habent: sed quia nesciunt legem spiritalem esse, circumcidunt corpus, non corpus.

¶ Da mihi, Domine, sedium tuarum assistricem sapientiam, et noli me reprobare a pueris tuis: * Quoniam servus tuus sum ego, et filius ancillae tuae. ¶ Mitte illam de sede magnitudinis tuae, ut tecum sit, et tecum laboret. Quoniam.

Lectio v.

Ex quid de Iudeis dico? Sunt etiam in nobis qui habent timorem Dei, sed non secundum scientiam, statuentes duriora praecepta, quae non possit humana conditio sustinere. Timor in eo est, quia videnter sibi consulere disciplinae, opus virtutis exigere: sed inscitia in eo est, quia non compatuntur naturae, non estimant possibilitatem. Non sit ergo irrationabilis timor. Et enim vera sapientia a timore Dei incipit: nec est sapientia spiritualis sine timore Dei: ita timor sine sapientia esse non debet.

¶ Initium sapientiae timor Domini: * Intellectus bonus omnibus facientibus eum: laudatio ejus manet in saeculum saeculi. ¶ Dilatio illius custodia legum est: quia omnis sapientia timor Domini. Intellectus.

Lectio vi.

In assidue quædam verbi est timor sanctus. Sicut enim simulacrum aliquod in basi statudit, et tunc majorem habet gratiam, cum in basi statuta fuerit collocata, standisque accipit firmatatem: ita verbum Dei in timore sancto melius statuitur, fortius radicatur in pectori timentis Dominum: ne labatur verbum de corde viri, ne veniant volucres, et auferant illud de incruigi, et dissimilantibus affectu. ¶ Verbum iniquum et dolosum

longe fac a me, Domine: * Divitias et paupertatem ne dereris mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. ¶ Duo rogavite, ne deneges mihi, antequam moriar. Divitias. Joria Patri. Divitias.

¶ viij. Domine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu maligno: extollentiam oculorum meorum ne dereris mihi, et desiderium malignum averte a me, Domine: aufer a me concupiscentiam, . Et animo irreverenti, et infruntonne tradas me, Domine. ¶ Ne derelinquas me, Domine: ne accrescant ignorantiæ meæ, nec multiplicentur delicta mea. Et

¶ viii. Duo Seraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth: * Plena est omnis terra gloria ejus. ¶ Tres sunt, qui testimoniū dant in celo: Pater, Verbum, et Spiritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Joria Patri. Plena.

Intra Hebdom. quando Responsoria sumuntur ex iij. Nocti Domini, Feria iv, et Sabbato post ij, et iij. Lectionem ponitur ij et iij. R. Feria ii. seq.

FERIA SECUNDA.

De Parabolis Salomonis.

Lectio i. Cap. 3.

Fili mi, ne obliviscaris legis tuum custodiat. Longitudinem enim diérum, et annos vitæ, et pacem appónent tibi. Misericordia, et veritas te non déserant, circunda eas gátturi tuo, et describe in tabulis cordis tui, et invénies gratiā, et disciplinam bonam coram Deo, et hominibus. Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, et ne innitāris prudētiæ tuae. In omnibus viis tuis cōgita illum, et ipse dirigit gressus tuos.

¶ Ne derelinquas me, Domine pater et dominator vitæ meæ, ut non corrueam in conspectu adversariorum meorum: * Ne gaudeat de me inimicus meus. ¶

**Apprehénde arma et scutum,
et exurge in adjutorium mibi.
Ne gáudeat.**

Nec sis sápiens apud temeritatem ipsius: timie Deum, et recéde a malo: sanitas quippe erit umbilico tuo, et irrigatio óssium tuorum. Honóra Dóminum de tua substantia, et de primitiis ómnium frugum tuarum da ei: et implebúntur hórrae tuae satuitate, et vino torcularia tua redundabunt.

Magna enim sunt iudicia tua, Dómine, et inenarrabilia verba tua: + Magnificasti pópulum tuum, et honorásti. Transtulisti illos per Mare rubrum, et transvexisti eos per aquam nimiam. Magnificasti.

Lectio i.
DISCIPLINAM Dómini, fili mi, ne abjicias: nec desicias cum ab eo corriperis: quem enim díligit Dóminus, córripit: et quasi pater in filio complacet sibi. Beatus homo, qui iuvenit sapiéntiam, et qui affluit prudéntia: melior est acquisitio ejus negotiatióne argénti, et auri primi, et purissimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus, et ómnia, quæ desiderántur, huic non valent comparári.

Quae sunt in corde hóminum, oculi tui vident, Dómine, et in libro tuo ómnia scribentur: + Homo videt in facie, Deus autem in corde. Omnia enim corda scrutatur, et univérsas ménitum cogitationes intellégit. Homo. Jória Patri. Homo.

FERIA TERTIA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. Cap. 5.

Fili mi, atténde ad sapiéntiam meam, et prudéntiam meam inclína aurem tuam, ut custódias cogitationes, et disciplinam labia tua conservent. Ne attendas fallaciás mulieris. Favus enim distillans lábia meretrícis et nitidius óleo guttur ejus. Novíssima autem illius amara quasi absynthium, et acuta quasi glá-

dius biceps. Pedes ejus descendunt in mortem, et ad inferos gressus illius pénétrant. Per sémitam vitæ nouam ambulant, vagi sunt gressus ejus, et investigabiles.

N Præbe, fili, eorū mihi, et oculi tui vias ueas custódiant: + Ut addátur gratia capiti tuo. Atténde, fili mi, sapiéntiā meam, et ad elóquium meum inclina aurem tuam. Ut.

Lectio ii.
Nunc ergo, fili mi, audi me, et ne recédas a verbis oris mei. Longe fac ab ea viam tuam, et ne appropinques fóribus domus ejus. Ne des alienis honórem tuum, et annos tuos crudeli. Ne torte impléantur extranei víribus tuis, et labores tui sint in domo aliena, et gemas in novissimis, quando consumperis carnes tuas, et corpus tuum, et dicas: Cur detestatus sum disciplinam, et increpationibus non acquiévit cor meum, nec audívi vocem docéntium me, et magistris non inclinávi aurem meam?

N Initium sapiéntiae. 486.

Lectio iii.
Quare seduceris, fili mi, ab aliena, et soveris in sinu alienus? Réspicit Dóminus vias hóminis, et omnes gressus ejus considerat. Iniquitates suæ capiunt impium, et fúnibus peccatórum suórum constringitur. Ipse moriétur, quia non hábitus disciplinam, et in multitúdine stultitiae suæ decipiétur.

N Verbum iniquum. 486.

FERIA QUARTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. Cap. 8.

NUNQUID non sapiéntia clámitat, et prudéntia dat vocem suam? In summis excelsisque verticibus supra viam, in médiis sémitis stans, juxta portas civitatis in ipsis fóribus loquitur, dicens: O viri, ad vos clámito, et vox mea ad filios hóminum. Intelligite, párvuli, astútiā, et insipientes, animad-

véritate. Audite quóniam de rebus magnis locutúra sum : et apere-riéntur labia mea , ut recta præ-dicent.

¶. Dómine Pater. 486.

Lectio ij.

VERITATEM meditabitur guttur meum, et lábia mea detesta-búntur ímpium. Justi sunt omnes sermónes mei, non est in eis pravum quid, neque perrésum. Recti sunt intelligéntibus, et æqui inveniéntibus scíentiam. Accipite disciplinam meam, et non pecúniam ; doctrinam magis, quam aurum. eligite. Melior est enim sapiéntia cunctis pre-tiosissimis, et omne desiderabile ei non potest comparari.

¶. Magna enim. 487.

Lectio ii.

Eco sapiéntia hábito in consi-glio, et eruditis intérum co-gitationibus. Timor Dómini odit inulum : arrogántiam, et supér-biam, et viam pravam, et os bilingue détestor. Meum est con-silium, et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes imperant, et poténtes decérnunt justitiam. Ego diligéntes me diligó : et qui mane vigilant ad me, invé-nient me.

¶. Quæ sunt in corde. 487.

FERIA QUINTA.

De Parabolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 10.

FILIUS sapiens laetificat patrem: filius vero stultus mœstitia est matris suæ. Nil proderunt thesáuri impietatis : justitia vero liberabit a morte. Non afflíget Dóminus fame ánimam justi, et insídias ímpiorum subvérteret. Egestátēm operata est manus remfssa; manus autem fórtium divitiás parat. Qui nstitutus mendacii, hic pascit ventos : idem autem ipse séquitur aves volántes. Qui cóngregat in messe, filius sapiens est : qui autem stertit æstate, filius confusiónis. It. In principio. 488.

Lectio ij.

BENEDICTIO Dómini super caput justi : os autem ímpiorum óperit iniquitas. Memória justi cum láudibus : et nomen ím-piorum putréscet. Sápiens corde præcépta súscipit : stultus céditur lábiis. Qui ámbulat simplí-citer, ámbulat confidénter : qui autem deprávat vias suas, maniféstus erit. Qui ánnuit óculo, dabit dolorem : et stultus labiis verberábitur.

¶. Gyrum cœli. 488.

Lectio iii.

VERA vitæ, os justi : et os ím-piorum óperit iniquitatem. Odium súscitat rixas : et uni-vérsa delicta óperit charitas. In lábiis sapiéntis invenitur sapiéntia : et virga in dorso ejus, qui indiget corde. Sapiéntes abscondunt scíentiam : os autem stulti confusióni próximum est. Sub-stantia dívitis, urbs fortitudinis ejus : pavor páuperum, egéstas eórum Opus justi ad vitam : fructus autem ímpii ad pec-catum.

¶. Emitte, Dómine. 488.

FERIA SEXTA.

De Parabolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 14.

SAPIENS mulier aedificat domum suam : insípiens extructam quoque mánibus déstruet. Ambulans recto itinere, et timens Deum, despícitur ab eo, qui infami gráditur via. In ore stulti virga supérbiæ : lábia autem sapiéntium custódunt eos. Ubi non sunt boves, præsépe vá-cuum est : ubi autem plárimo ségetes, ibi manifesta est fortitudo bovis. Testis fidélis non mentitur : profert autem mendacium dolosus testis.

¶. Da mihi. 488.

Lectio ij.

QUÆRIT derisor sapiéntiam, et non invent : doctrina pru-déntium facilis. Vade contra virum stultum, et nescit lábia prudéntiæ. Sapiéntia callidi est intelligere viam suam : et imprudéntia stultorum errans. Stul-

tus illudet peccatum, et inter justos morabitur gratia. Cor quod novit amaritudinem animae suae, in gaudio ejus non miscetur extraneus. Domus impiorum delebitur: tabernacula vero justorum germinabunt.

R. Initium sapientiae. 480.

Lectio iii.

Est via, que videtur homini justa: novissima autem ejus deducunt ad mortem. Risus dolore miscetur, et extrema gaudii luctus occupat. Viis suis replebitur stultus, et super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo: astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni: servo autem sapienti prospere erunt actus, et dirigetur via ejus. Sapiens timet, et declinat a malo: stultus transilit, et confidit.

It Verbum-iniquum. 486.

SABBATO.

De Parabolis Salomonis.

Lectio i. Cap. 16.

HOMINIS est animam preparare, et Domini gubernare linguam. Omnes vias hominis patent oculis ejus: spirituum ponderator est Dominus. Revele Domino opera tua, et dirigentur cogitationes tuae. Universa propter semetipsum operatus est Dominus; impium quoque ad diem malum. Abominatio Domini est omnis arrogans: etiam si manus ad manum fuerit, non est innocens.

R. Domine Pater. 486.

Lectio ii.

INITIUM vias bonae, facere justitiam: accepta est autem apud Deum magis, quam immolare hostias. Misericordia, et veritate redimitur iniquitas: et in timore Domini declinatur a malo. Cum placuerint Domino vias hominis, inimicos quoque ejus converteret ad pacem. Melius est parum cum justitia, quam multi fructus cum iniquitate. Cor hominis disponit viam suam: sed Domini est dirigere gressus ejus.

R. Magna enim. 487.

Lectio iii.

DIVINATIO in labiis regis, in judicio non errabit os ejus. Pondus, et statera judicia Domini sunt: et opera ejus omnes lapides sacculi. Abominabiles regi qui agunt impie: quoniam justitia firmatur solidum. Voluntas regum labia justa: qui recta loquitur, diligetur. Indignatio regis, nuntius mortis: et vir sapiens placabit eam. In hilaritate vultus regis, vita: et clementia ejus quasi imber se- totinus.

R. Quae sunt. 487.

Ad Magnificat. Aña.

Ego in altissimis * habito, et thronus meus in columna nubis.

DOMINICA II. AUGUSTI.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ecclesiastes.

Lectio i. Cap. 1.

VERBA Ecclesiastae, filii David, regis Jerusalem. Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes: vanitas vanitatum, et omnia vanitas. Quid habet amplius homo de universo labore suo, quo laboret sub sole? Generatio praeterit, et generatio advenit; terra autem in aeternum stat. Uritur sol, et occidit, et ad locum suum revertitur: ibique renascens, gyrat per Meridiem, et flectitur ad Aquilonem: lustrans universa in circuitu pergit spiritus, et in circulos suos revertitur. Omnia flumina intrant in mare, et mare non redundat: ad locum, unde exirent flumina, revertuntur, ut iterum fluant.

R. In principio 483.

Lectio ii.

CUNCTAE res difficiles: non potest eas homo explicare sermonem. Non saturatur oculus visu, nec auris auditu impletur. Quid est quod suit? ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est? ipsum quod faciendum est. Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dicere: Ecce hoc recens est: jam enim praecessit in saeculis, quae fuerunt ante nos. Non est pri-

rum memória : sed nee eorum quidem, quæ póstea futúra sunt, erit recordatio apud eos, qui futuri sunt in novissimo.
n. Gyrum cœli. 485.

Lectio viii.

Ego Ecclesiastes fui rex Israel in Jerúsalem, et propósui in ánimo meo quærere, et investigare sapiénter de ómnibus, quæ fiunt sub sole. Hanc occupatió nem pessimam dedit Deus Ihsu hóminum, ut occuparéntur in ea. Vidi cuncta, quæ fiunt sub sole, et ecce univérsa vánitas, et afflictio spíritus. Pervérai difficile corrigúntur, et stultórum infinitus est númerus. Locútus sum in corde meo, dicens : Ecce magnus efféctus sum , et præcési omnes sapiéntia , qui fuérunt ante me in Jerúsalem : et mens mea contempláta est multa sapiéntor, et dídicí. De-disque cor meum , ut scirem prudéntiam, atque doctrinam, errorésque, et stultitiam.
n. Emite, Dómine. 485.

In secundo Nocturno,
Sermo sancti Joánnis
Chrysostomi.

Lectio ix.

Serm. contr. concub. in fin. t. 5.
SALOMON cum sacerdótiis re-
rum concupiscéntia teneré-
tur, magnas eas et admiráandas
putabat, multumque in eis la-
bóris, et solicitudinis insumé-
bat, magnificas ædificando do-
mos, copiósū coacervando
aurum, congregando cantórum
choros, váría genera ministró-
rum mensæ et popinæ , quæ-
réndo animæ suæ voluptatem
ab hortórum et cōporum for-
mosórum grácia , et omniem , ut
ita dicam, oblectatiónis, et re-
frigérii viam sectándo.
n. Da mihi, Dómine. 486.

Lectio x.

Tibi inde ad se revérsus, et
quasi ex umbrósa quadam
abyssō ad lumen veræ sapiéntiæ
respicere valuit, tunc subli-
meam illam, et cœlis dignam
emisit vocem : Vánitas vanita-

tum, dicens, et ómnia vánitas. Hanc et vos, et hac sublimi-rem, si volueritis, efférētis sentítiā de intempestiva hac voluptate , si aliquantisper a mala consuetudine vos sequestravéritis.

n. Inítium sapiéntiæ. 486.

Lectio xij.

QUAMVIS autem a Salomónne
sacerdóciis superiòribus non
tam multa sapiéntiæ exige-
batur diligéntia : neque enim
delficias lex vetus prohibébat :
neque áliis frui supervácuis
dicébat vanum : attamen et sic
se habéntibus rebus, in ipsis
contuati licet, quam viles ,
et vanitati obnoxiae res sint. Nos
vero ad majórem vocati vitam ,
et ad excelléntius fastigium
ascéndimus, et in majóribus
exercémur palæstris : et quid
áliud, quam quod, sicut supér-
næ virtutes intellectuáles, et
incorpóreas illæ , vitam insti-
tuere jubémur ?

n. Verbum iniquum. 486.

n. vii. Dómine Pater. 486.

n. viii. Duo Séraphim. 486.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiastis.

Cap. 2.

Dix ego in corde meo : Vadam,
et affluam delficiis , et fruar
bonis. Et vidi quod hoc quoque
esset vánitas. Risum reputavi
errórem : et gáudio dixi : Quid
frustra desperis ? Cogitávi in
corde meo abstrahere a vino car-
nem meam, ut ánimum meum
translérrem ad sapiéntiam , de-
vitarémque stultitiam, donec vi-
dérēm quid esset útilē filii hó-
minum : quo facto opus est sub
sole númerō diéruin vitæ sue.
Magnificávi ópera mea, ædificávi
mihi domos , et plantávi víneas.
n. Ne derelinquas. 486.

Lectio xi.

Possedoi servos, et ancillas ,
multumque familiam hábui :
arménta quoque, et magnos
óvium greges, ultra omnes, qui
fuérunt ante me in Jerúsalem :
coacervávi mihi argéntum, et

aurum, et **substântias regum**, ac **provinciarum**: feci mihi **cantores**, et **cantatrices**, et **delficias** **filiorum hóminum**, **scyphos**, et **úrceos** in **ministério ad vina** **sundénda**: et **supergréssus sum** **ópibus omnes**, qui ante me **suérunt in Jerúsalem**: **sapiéntia** **quoque perseverávit mecum.**

¶ **Magna enim. 487.**

Lectio ii.

Et **Omnia**, quæ **desideravé-**
runt oculi mei, non **negávi**
eis: nec **prohibui** **cor meum**
quin omni **voluptáte frueréatur**,
et oblectáret **se in his**, quæ **præ-**
paráveram, et **hanc ratus sum**
partem meam, si **úterer labóre**
meo. Cumque me **convertíssim**
ad univérsa ópera, quæ **féce-**
rant manus meæ, et **ad labóres**,
in quibus frustra sudáveram,
vidi in ómnibus vanitátem, et
afflictionem **ánimi**, et **nihil**
permanére sub sole.

¶ **Quæ sunt. 487.**

FERIA TERTIA.
De libro Ecclesiastæ.

Lectio i. Cap. 3.

OMNIA tempus habent, et suis spatiis tráneunt univérsa sub cœlo. Tempus nascéndi, et tempus moriéndi. Tempus plantándi, et tempus evelléndi quod plantátum est. Tempus occidéndi, et tempus sanándi. Tempus destruéndi, et tempus aedificándi. Tempus flendi, et tempus ridéndi. Tempus plangéndi, et tempus saltandi. Tempus spargéndi lápides, et tempus colligéndi. Tempus amplexándi, et tempus longe fieri ab ampléxibus. Tempus acquirendi, et tempus perdéndi. Tempus custodiéndi, et tempus abjiciéndi. Tempus scindéndi, et tempus consuéndi. Tempus tacéndi, et tempus loquéndi. Tempus dilectionis, et tempus ódii. Tempus belli, et tempus pacis.

¶ **Præbe, fili. 487.**

Lectio ii.

Quid habet amplius homo de labóre suo? Vidi afflictionem, quam dedit Deus Iisuis

hóminum, ut distendántur in ea. Cuncta fecit bona in tempore suo, et mundum trádidit disputationi eórum, ut non invéniat homo opus, quod operátus est Deus ab initio usque ad finem. Et cognóvi quod non esset mélius, nisi latári, et facere bene in vita sua. Omnis enim homo, qui cōredit, et bibit, et videt bonum de labóre suo, hoc donum Dei est.

¶ **Initium sapiéntiæ. 488.**

Lectio iii.

Dixi quod **omnia ópera** quæ **fecit Deus**, **persevérent** in **perpétuum**: non póssumus eis quidquam addere, nec ausérre, quæ **fecit Deus** ut timeátur. Quod factum est, ipsum pérmanet: quæ futura sunt, jam fuérunt: et Deus instaurat quod abiit. Vidi sub sole in loco iudicii impietatem, et in loco justitiæ iniquitatem. Et dixi in corde meo: Justum, et ímpium judicabit Deus, et tempus omnis rei tunc erit.

¶ **Verbum iniquum. 488.**

FERIA QUARTA.
De libro Ecclesiastæ.

Lectio i. Cap. 4.

Verbi me ad alia, et vidi calútias quæ sub sole gerúntr, et lacrymas innocéntium, et néminem consolatórem: nec posse resistere eórum violentiæ, cunctórum auxilio destitutos. Et laudávi magis mórtuos, quam vivéntes: et feliciorēm utróque judicávi, qui neendum natus est, nec vidit mala, quæ sub sole fiunt. Rursum contemplátus sum omnes labóres hóminum, et industrias animadverti patére invidiæ próximi: et in hoc ergo vánitas, et cura supérflua est.

¶ **Dómine Pater. 486.**

Lectio ii.

Sicut cōplicata manus suas, et cōredit carnes suas, dicens: Mélior est pugillus cum réquie, quam plena útraque manus cum labóre, et afflictione ánimi. Considerans réperi et

áliam vanitatem sub sole Unus est, et secundum non habet, non filium, non fratrem, et tamen laborare non cessat; nec satiantur oculi ejus divitiis: nec recogitat, dicens: Cui laboro, et fraudo animam meam bonis? In hoc quoque vanitas est, et afflictio pessima.

¶ Magna enim. 487.

Lectio iii

MELIUS est ergo duos esse simul, quam unum: habent enim emoluméntum societatis suae: si unus ceciderit, ab altero fulcietur. Vae soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem se. Et si dormierint duo, sovebuntur muto, unus quomodo calefiet? Et si quispiam prævaluerit contra unum, duo resistunt ei: funiculus triplex difficile rumpitur. Melior est puer pauper et sapiens, rege sene et stulto, qui nescit prævidere in posterum.

¶ Quæ sunt. 487.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio i. Cap. 5.

Ne témere quid loquaris, ne que cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo. Deus enim in cœlo, et tu super terram: idcirco sint pauci sermones tui. Multas curas sequuntur somnia, et in multis sermonibus inveniuntur stultitia. Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere: displicet enim ei infidelis, et stulta promissio. Sed quodcumque voveris, redde: multoque melius est non vorare, quam post votum promissa non reddere.

¶ In principio. 485.

Lectio ii.

Ne déderis os tuum ut peccare facias carnem tuam: neque dicas coram Angelo: Non est providentia: ne forte iratus Deus contra sermones tuos, dissipet cuncta opera manuum tuarum. Ubi multa sunt somnia, plurimæ sunt vanitates, et sermones innúmeri: tu vero Deum

time. Si videris calumnias egenorum, et violentia judicia, et subverti justitiam in provincia, non mireris super hoc negotio: quia excelsior est alius, et super hos quoque eminentiores sunt alii, et insuper universæ terræ rex imperat servienti.

¶ Gyrum carli. 485.

Lectio ii

AVARUS non implabitur peccatoria: et qui amat divitiæ, fructum non capiet ex eis: et hoc ergo vanitas. Ubi multæ sunt opes, multi et qui comedunt eas. Et quid prodest possessori, nisi quod cernit divitiæ oculis suis? Dulcis est somnus operanti, sive parum, sive multum comedat: satiitas autem divitis non sinit eum dormire. Est et alia infirmitas pessima, quam vidi sub sole: divitiæ conservatae in malum domini sui. Pereum enim in afflictione pessima: generavit filium, qui in summa egestate erit.

¶ Emette, Domine. 485.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio i. Cap. 6.

Est et aliud malum, quod vidi sub sole, et quidem frequens apud homines. Vir, cui dedit Deus divitiæ, et substancialia, et honorem, et nihil deest animæ suæ ex omnibus, quæ desiderat, nec tribuit ei potestatem Deus ut comedat ex eo, sed homo extraneus vorabit illud. Hoc vanitas, et miseria magna est.

¶ Da mihi, Domine. 486.

Lectio ii.

St genuerit quiespiam centum liberos, et vixerit multos annos, et plures dies etatis habuerit, et anima illius non utatur bonis substancialiæ suæ, sepulturaque careat: de hoc ego pronuntio quod melior illo sit abortivus. Frustra enim venit, et pergit ad tenebras, et obliuione delabitur nomen ejus. Non vidit solem, neque cognovit distanciam boni, et mali: etiam si

duobus millibus annis vixerit, et non fuerit perfrutus bonis.

¶. Initium sapientiae. 486.

Lectio iiij.

Nonne ad unum locum præperant omnia? Omnis labor hominis in ore ejus: sed anima ejus non implabitur. Quid habet amplius sapiens a stulto? et quid pauper, nisi ut perget illic, ubi est vita? Melius est videre quod cupias, quam desiderare quod nescias. Sed et hoc vanitas est, et praesumptio spiritus.

¶. Verbum iniquum. 486.

SABBATO.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 7.

Quid necesse est homini majora se querere, cum ignoraret quid condūcat sibi in vita sua numero diérum peregrinationis suæ, et tempore, quod velut umbra præterit? Aut quis ei poterit indicare quid post eum futurum sub sole sit? Melius est nomen bonum, quam unguenta pretiosa: et dies mortis die nativitatis. Melius est ire ad domum luctus, quam ad domum convivii: in illa enim finis cunctorum admonetur hominem, et vivens cogitat quid futurum sit.

¶. Domine Pater. 486.

Lectio ii.

MELIOR est ira risu: quia per tristitiam vultus corrigitur animus delinquenter. Cor sapientium ubi tristitia est, et cor stultorum ubi lætitia. Melius est a sapiente corripi, quam stultorum adulatio ne decipi. Quia sicut sonitus spinarum ardenter sub olla, sic risus stulti: sed et hoc vanitas. Calumnia conturbat sapientem, et perdet robur cordis illius. Melior est finis orationis, quam principium. Melior est patiens arrogante.

¶. Magna enim. 487.

Lectio iiij.

Ne dicas: Quid putas causæ? Est, quod priora tempora meliora fuere quam nunc sunt?

stulta enim est hujuscemodi interrogatio. Utior est sapiencia cum divitiis, et magis prodet vidētibus solem. Sicut enim protegit sapiencia, sic protegit pecunia. Hoc autem plus habet eruditio, et sapiencia, quod vitam tribuunt possessori suo. Considera opera Dei, quod nemo possit corriger, quem ille despicerit.

¶. Quae sunt. 487.

Ad Magnificat, Aña.

Omnis sapientia * a Domino Deo est, et cum illo fuit semper, et est ante ævum.

Si sequens Dominica venerit in die Assumpt. B. M. V., vel S. Joachim, aut S. Hyacinthi, vel in die Octav. S. Laurentii, liber Sapientia ponitur in ipsa die S. Hyacinthi, vel in die Octava S. Laurentii, et de eo legitur in Festo S. Bernardi, et post Oct. Assumpt. B. M. si superserit dies, usque ad sequentem Dominicam.

DOMINICA III. AUGUSTI.

In primo nocturno.

Incipit liber Sapientie.

Lectio i. Cap. 4.

Diligite justitiam, qui judicatis terram. Sentite de Domino in bonitate, et in simplicitate cordis querite illum: quoniam invenitur ab his, qui non tentant illum: appareat autem eis, qui fidem habent in illum: perversæ enim cogitationes separant a Deo; probata autem virtus corripit insipientes. Quoniam in malevolam animam non introbit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis.

¶. In principio. 488.

Lectio ii.

Spiritus enim sanctus discipulus effugiet factum, et auferet se a cogitationibus, quæ sunt sine intellectu, et corripetur a superveniente iniquitate. Benignus est enim spiritus sapientie, et non liberabit maladicum a labiis suis: quoniam rerum illius testis est Deus, et cordis illius scrutator est verus,

et linguae ejus auditor. Quóniam Sp̄ritus Dómini replévit orbem terrarum : et hoc , quod cōtinet ómnia, sc̄ientiam habet vocis. Propter hoc qui lóquitur iniqua , non potest latére , nec prætériet illum corr̄piens jūdiciū.

R. Gyrum cœli. 485.
Lectio iij.

In cogitationibus enim s̄mpii interrogatio erit : sermōnum autem illius auditio ad Deum véniet , ad correptionem iniquitatum illius. Quóniam auris zeli audit ómnia , et tumultus murmuratiōnum non abscondētur. Custodite ergo vos a murmuratiōne, quæ nihil prodest , et a detractione párcite lingue, quóniam sermo obscūrus in vacuū non ibit : os autem , quod mentitur, occidit ánimam.

R. Emittite Dómine. 485.
In secundo nocturno.

Ex libro Officiorum sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iv. L. i. c. 28.

MAGNUS justitiæ splendor , quem alii pótius nata, quam sibi, communitatē , et societatē nostram adjuvat, excelsitatem tenet , ut suo judicio ómnia subiecta habeat, opem alii serat , pecúniam cónferat, officia non abnuat, pericula suscipiat aliena. Quis non cuperet hanc virtutis arcem tenere , nisi prima avaritia infirmaret , atque infleteret tantæ virtutis vigorem ? Etenim dum augere opes , aggregare pecúnias , occupare terras possessionibus cùpimus , præstare divitiis; justitiæ formam exúimus, beneficentiam communem amittimus.

R. Da mihi. 486.
Lectio v.

Q UANTA autem justitia sit, ex hoc intelligi potest , quod nec locis, nec persónis, nec tempóribus excipitur, quæ etiam hóstibus reservatur : ut si constitutus sit cum hoste aut locus, aut dies prælio , aduersus justitiam pntetur aut loco præve-

nire, aut témporte. Interest enim utrum aliquis pugna aliqua, et confictu gravi capiatur, an superiore gratia , vel aliquo evēntu. Si ergo in bello justitia valet , quanto magis in pace servanda est ?

R. Initium sapiéntie. 486.
Lectio vi.

FUNDAMENTUM ergo est justitiæ fides. Justorum enim corda meditāntur fidem : et qui se justus accusat , justitiam supra fidem collocat. Nam tunc justitia ejus apparet si vera fateatur. Dénique et Dóminus per Isaiam: Ecce . inquit , mitto lápidem in fundamēntum Sion : id est , Christum in fundamēntum Ecclésiæ. Fides enim ómnium Christus: Ecclésia autem quædam forma justitiæ est, commūne jus ómnium : in commūne orat , in commūne operatur, in commūne tentatur. Dénique qui seipsum sibi abnegrat , ipse justus , ipse dignus Christo est. Ideo et Paulus fundamēntum posuit Christum , ut supra eum ópera justitiæ locarēmus : quia fides fundamēntum est.

R. Verbum iniquum. 486.

R. viij. Dómine Pater. 486.

R. viii. Duo Séraphim. 486.

FERIA SECUNDA.

De libro Sapiéntie.

Lectio i. Cap. 3.

J USTORUM autem ánimæ in manu Dei sunt , et non tanget illos tormēntum mortis. Visi sunt oculis insipiéntium mori : et aestimata est afflictio éxitus illorū : et quod a nobis est iter , extermínium : illi autem sunt in pace. Et si coram hominibus tormēta passi sunt , spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati , in multis bene disponēntur : quóniam Deus tentavit eos , et invénit illos dignos se. Tamquam aurum in fornáce probávit illos , et quasi holocáusti hóstiam accépit illos , et in témporte erit respéctus illorum.

R. Ne derelínquas. 486.

Lectio iij.

FUERBUNT justi, et tamquam scintilla in arundineto discurrent. Judicabunt nationes, et dominabuntur populis, et regnabit Dominus illorum in perpetuum. Qui confidunt in illo, intelligent veritatem: et fidèles in dilectione acquiescent illi: quoniam donum, et pax est electis ejus. Impii autem secundum quae cogitaverunt, corruptionem habebunt: qui neglexerunt justum, et a Domino recesserunt. Sapientiam enim, et disciplinam qui abjicit, infelix est: et vacua est spes illorum, et labores sine fructu, et inutilia opera eorum.

R. Magna enim. 487.

Lectio iij. Cap. 5. c

JUSTI autem in perpetuum vivent, et apud Dominum est merces eorum, et cogitatio illorum apud Altissimum. Ideo accipient regnum decoris, et diadema speciei de manu Domini: quoniam dextera sua teget eos, et brachio sancto suo defendet illos. Accipiet armaturam zelus illius, et armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Induet pro thorace justitiam, et accipiet pro galea judicium certum. Sumet scutum inexpugnabilem equitatem: accuet autem duram iram in lanceam, et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

R. Quae sunt. 487.

FERIA TERTIA.

De libro Sapientiae.

Lectio i. Cap. 6.

MELIOR est sapientia quam vires: et vir prudens quam fortis. Audite ergo, reges, et intelligite, discite, iudices uniuersitatis. Præbete aures, vos, qui continetis multitudines, et placetis vobis in turbis nationum: quoniam data est a Domino potestas vobis, et virtus ab Altissimo, qui interrogabit opera vestra, et cogitationes scrutabitur: quoniam, cum essetis ministri regni illius, non recte ju-

dicastis, nee custodistis legem justitiae, neque secundum voluntatem Dei ambulastis.

R. Præbe, filii. 487.

Lectio iij.

HONORABE, et cito apparabit vobis: quoniam iudicium durissimum his, qui praesunt, fiet. Exiguo enim conceditur misericordia: potentes autem potenter tormenta patientur. Non enim subtrahet personam cuiuscumque Deus, nec verberatur magnitudinem cuiuscumque: quoniam pusillum, et magnum ipse fecit, et aequaliter cura est illi de omnibus. Fortioribus autem fortior instat cruciatio.

R. Initium sapientiae. 486.

Lectio iij.

AD vos ergo, reges, sunt his sermones mei, ut discatis sapientiam, et non excidatis. Qui enim custodierint justa justi, justificabuntur: et qui didiscerint ista, invenerint quid respondeant. Concupiscite ergo sermones meos, diligite illos, et habebitis disciplinam. Clara est, et quae nunquam marcescit sapientia, et facile videtur ab his, qui diligunt eam, et inveniuntur ab his, qui querunt illam.

R. Verbum iniquum. 486.

FERIA QUARTA.

De libro Sapientiae.

Lectio i. Cap. 7.

SUM quidem et ego mortalis homo, similis omnibus, et ex genere terrani illius, qui prior factus est, et in ventre matris figuratus sum caro, decem mensium tempore coagulatus sum in sanguine, ex semine hominis, et delectamento somni conveniente. Et ego natus accipui communem aerem, et in similiiter factam decidi terram, et primam vocem similem omnibus emisi plorans. In involumentis nutritus sum, et curis magnis. Nemo enim ex regibus aliud habuit nativitatis instium. Unus ergo introitus est omnibus ad vitam, et similis exitus.

R. Domine Pater. 486.

Lectio ii.

PRORERA hoc optavi, et datus est mihi sensus: et invocavi. et venit in me spiritus sapientiae: et praeposui illam regnus, et sedibus, et divitiis nihil esse duxi in comparatione illius: nec comparavi illi lapidem pretiosum: quoniam omne aurum in comparatione illius arenam est exigua, et tamquam lumen astimabitur argenteum in conspectu illius. Super salutem, et speciem dillexi illam, et proposui pro luce habere illam, quoniam inextinguibile est lumen illius.

R. Magna enim. 487.

Lectio iii.

VENERUNT autem mihi omnia bona pariter cum illa, et innumerabilis honestas per manus illius, et latitatem sum in omnibus: quoniam antecedebat me ista sapientia, et ignorabam quoniam horum omnium mater est. Quam sine fictione fidisci, et sine inuidia communico, et honestatem illius non abscondo. Infinitus enim thesaurus est hominibus: quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiæ Dei, propter disciplinas dona commendati.

R. Quae sunt. 487.

FERIA QUINTA.

De libro Sapientiae.

Lectio i. Cap. 9. c

Quis hominum poterit scire consilium Dei? aut quis poterit cogitare quid velit Deus? Cogitationes enim mortaliuum timidae, et incertae providentiae nostrae. Corpus enim quod corrumpitur, aggravat animam, et terrrena inhabitatione deprimit sensum multa cogitante. Et difficile aestimamus, quae in terra sunt: et quae in prospectu sunt, inventimus cum labore. Quae autem in celis sunt, quis investigabit? Sensem autem tuum quis sciit, nisi tu dederis sapientiam, et misericordiam spiritum sanctum tuum de altissimis: et sic correcte sint semita eorum, qui sunt in terris, et quae tibi

placent, didiscerint homines. Nam per sapientiam sanati sunt quicumque placuerunt tibi, Domine, a principio.

R. In principio. 485.

Lectio i. Cap. 40.

Hec illum, qui primus formatus est a Deo pater orbis terrarum, cum solus esset creatus, custodivit, et eduxit illum a delicto suo, et dedit illi virtutem continendi omnia. Ab hac ut recessit injustus in ira sua, per iram homicidii fraternalis depriuit. Propter quem, cum aqua deleret terram, sanavit iterum sapientia, per contemptibile lignum justum gubernans. Hec et in consensu nequitiae cum se nationes contulissent, scivit justum, et conservavit sine querela Deo, et in Filii misericordia fortis custodivit.

R. Gyrum caeli. 485.

Lectio iii.

Hec justum a pereuntibus summis liberavit fugientem, descendente igne in Pentapolim: quibus in testimoniū nequitiae sumigabunda constat deserta terra, et incerto tempore fructus habentes arbores, et incredibilis animæ memoria stans figuratum salis. Sapientiam enim prætereuntes, non tantum in hoc lapsi sunt, ut ignorarent bona, sed et insipientiae suæ reliquerunt hominibus memoriam, ut in his, quæ peccaverunt, nec latere potuissent. Sapientia autem hos, qui se observant, a doloribus liberavit.

R. Emette, Domine. 485.

FERIA SEXTA.

De libro Sapientiae.

Lectio i. Cap. 15

VANI autem sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei: et de his, quae vindicentur bona, non potuerunt intelligere eum, qui est, neque operibus attendentes agnoverunt quis esset artifex: sed aut ignem, aut spiritum: aut citatum aerem, aut gyrum stellarum, aut uniam aquam, aut solem, et

lunam , rectores orbis terrarum deos putaverunt. Quorum si specie delectati , deos putaverunt: sciant quanto his dominator eorum speciosior est. Speciem enim generator haec omnia constituit.

¶. Da mihi. 486.

Lectio i.

A ut si virtutem , et opera eorum mirati sunt , intellegant ab illis , quoniam qui haec fecit , fortior est illis : a magnitudine enim speciei , et creaturam cognoscibiliter poterit creator horum videri. Sed tamen adhuc in his minor est querela. Et hi enim fortasse errant , Deum querentes , et volentes invenire. Etenim cum in operibus illius conversentur , inquirunt , et persuasum habent , quoniam bona sunt quae videntur.

¶. Initium sapientiae. 486.

Lectio ii.

TERUM autem nec his debet ignorisci. Si enim tantum potuerunt scire , ut possent astimare saeculum : quomodo hujus Dominum non facilius inventerunt ? Infelices autem sunt , et inter mortuos spes illorum est , qui appellaverunt deos opera manuum hominum , aurum et argentum , artis inventionem , et similitudines animalium , aut lapidem inutili opus manus antiquae.

¶. Verbum iniquum. 486.

SABBATO.

De libro Sapientiae.

Lectio i. Cap. 45.

Tu autem , Deus noster , suavis et verus es , patiens , et in misericordia dispónens omnia. Etenim si peccaverimus , tu sumus , scientes magnitudinem tuam : et si non peccaverimus , scimus quoniam apud te sumus computati. Nosse enim te , consummata justitia est : et sciens justitiam , et virtutem tuam , radix est immortalitatis.

¶. Dómine Pater. 486.

Lectio ii.

Non enim in errorem induxit nos hominum malae artis extotum.

sogitatio , nec umbra picturae labor sine fructu , effigies sculpta per varios colores , cuius aspectus insensato dat concupiscentiam , et diligit mortuam imaginis effigiem sine anima. Mortuorum amatores digni sunt qui spei habeant in talibus , et qui faciunt illos , et qui diligunt , et qui colunt.

¶. Magna enim. 487.

Lectio iii.

Sed et filius mollem terram premeus laboriose fingit ad usus nostros unumquodque vas , et de eodem luto fingit quae munda sunt in usum vasa , et similiter quae his sunt contraria ; horum autem vasorum quis sit usus , judex est filius. Et cum labore vano deum fingit de eodem luto ille qui paulo ante de terra factus fuerat , et post pusillum reducit se unde acceptus est , repetitus animae debitum quam habebat.

¶. Quae sunt. 487.

Ad Magnificat. Aha. Sapientia * clamitat in plateis : Si quis diligit sapientiam , ad me declinet , et eam invenerit : et cum invenerit , beatus erit , si tenuerit eam.

Dominica IV. AUGUSTI.

In primo nocturno
Incipit liber Ecclesiastici.
Cap. 1.

OMNIS sapientia a Domino Deo est , et cum illo fuit semper , et est ante aevum. Arénam maris , et pluvias guttas , et dies saeculi quis dinumeravit ? Altitudinem cœli , et latitudinem terræ , et profundum abyssi quis dimensus est ? Sapientiam Dei præcedentem omnia quis investigavit ? Prior omnium creata est sapientia , et intellectus prudenter ab aeo. Fons sapientiae verbum Dei in excelsis , et integrus illius mandata aeterna.

¶. In principio. 488.

Lectio i.
Recix sapientiam cui revelata est , et astutias illius quia agnoverit ? Disciplina sapientiae.

cui revelata est, et manifestata ? et multiplicacionem ingrēssus illius quis intellexit ? Unus est altissimus Creator omnipotens , et Rex potens , et metuendus nimis , sedens super thronum illius , et dominans Deus. Ipse creavit illam in Spīitu sancto , et videt , et dinumeravit , et mensus est. Et effudit illam super omnia opera sua , et super omnem carnem secundum datum suum , et præbuit illam diligētibus se.

¶ Gyrum cœli. 485.

Lectio iii.

Timon Dómini gloria , et gloriatio , et lœtitia , et corona exultationis. Timor Dómini delectabit cor , et dabit lœtiām , et gaudium , et longitudinem diērum. Timenti Dóminum bene erit in extrémis , et in die defunctionis suae benedicetur. Dilectio Dei honorabilis sapiētia. Quibus autem apparuerit in visu , diligunt eam in visiōne , et in agnitione magnalium subrum. Initium sapiētiae , timor Dómini , et cum fidelibus in vulva concreatus est.

¶ Emittit , Dómine. 485.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregorii Papæ.

Lectio iv.

Lib. 1. c. 10. in c. 1. Job.

SUNT nonnulli qui vitam suam negligunt , et dum transitória appetunt , dum aeterna vel non intellegunt , vel intellecta contémunt , nec dolorem sentiunt , nec habere consilium sciunt : eumque supérra , quæ amiserunt , non considerant , esse se (heu miseris) in bonis felices putant. Nequāquam enim ad veritatis lucem , cui conditi fuerant , mentis oculos érigunt : nequāquam ad contemplatiōnem patriæ aeternæ desideriū aciem tendunt : sed semetip̄sos in his , ad quæ projecti sunt , deserentes , vice patriæ diligunt exilium , quod patiuntur , et in cœcitate , quam tôle-

rant , quasi in claritatē lúminis exultant.

¶ Da mihi. 486.

Lectio v.

At contra , electorum mentes , dum transitória cuncta nullā esse conspiciunt , ad quæ sint conditæ exquirunt : cunīque eorum satisfactioni nihil extra Deum sufficit , ipsa inquisitiōnis exercitatiōne fatigata illorum cogitatiō , in conditōris suis spe , et contemplatiōne requiescit , supērnis intērsi cibis appetit : et unusquisque eorum adhuc in mundo corpore pōsitus , mente tamen extra mundum surgit : ærānam exiliū , quam tollerat , deplorat , et ad sublimem pátriam incessātibus se amoris stimulis excitat. Cum ergo dolens videt , quam sit aeternum , quod perdidit , inventit satubre consilium , temporale hoc despiceret , quod percurrat : et quo magis crescit consiliī sciētia , ut peritura deserat , eo augētur dolor , quod necedum ad mansūra pertingat.

¶ Initium sapiētiae. 486.

Lectio vj.

INVENTUM quoque est , quod nullus dolor mentis sit in actione præcipitatiōnis. Qui enim sine consiliis vivunt , qui seipso rerum evēntibus præcipites déserunt , nullo interim cogitatiōnum dolore fatigantur. Nam qui solerter in viis consilio figit mentem , caute se in omni actione circumspiciendo considerat : et ne ex re , quæ agitur , repentinus finis , adversusque surripiat , hunc prius moliter posito pede cogitatiōnis palpat : pensat , ne ab his , quæ agēda sunt , præpeditat formido : ne in his , quæ differenda sunt , præcipitatio impellat : ne prava per concupiscentiam aperto bello súperent : ne recta per inānem gloriām insidiando supplantent.

¶ Verbum iniquum. 486.

¶. vii Dómine Pater. 486.

¶. viii Duo Séraphim. 486.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiastici.
Lectio i. *Cap. 1. c.*

CORONA sapientiae, timor Dómini, replens pacem, et salutis fructum: et vidit, et dinumerávit eam: ultraque autem sunt dona Dei. Scientiam, et intellectum prudéntiae, sapientia compartietur: et gloriari tñentium se exaltat. Radix sapientiae est timore Dóminum: et rami illius longævi. In thesauris sapientiae intellectus, et scientia religiositas: exercitatio autem peccatóribus sapientia.

R. Ne derelinquas. 480.

Lectio ii.

TIMOR Dómini expellit peccatum: nam qui sine timore est, non poterit justificari: iracundia enim animositas illius, subversio illius est. Usque in tempus sustinabit patiens, et postea redditio jucunditatis. Bonus sensus usque in tempus abscondet verba illius, et labia multorum enarrabunt sensum illius. In thesauris sapientiae significatio disciplinae: exercitatio autem peccatori, cultura Dei. Fili, concupisces sapientiam conserva justitiam, et Deus præbebít illum tibi.

R. Magna enim. 487.

Lectio iii.

SAPIENTIA enim, et disciplina timor Dómini: et quod beneplacitum est illi, fides, et mansuetudo, et adimplébit thesauros illius. Ne sis incredibilis timori Dómini, et ne accésseris ad illum duplice corde. Ne fúcris hypocrita in conspectu hominum, et non scandalizérис in labiis tuis. Attende in illis, ne forte cadas, et addúcás animas tuas inhonoratiōnem, et revélet Deus absconditam tua, et in medio synagoga elidat te: quóniam accessisti maligne ad Dóminum, et cor tuum plenum est dolo et fallacia.

R. Quae sunt. 487.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiastici.
Lectio i. *Cap. 2.*

FILI, accédens ad servitūtem Dei, sta in justitia, et timore, et præpara animam tuam ad tentationem. Déprime cor tuum, et sustine: inclina aurem tuam, et suscipe verba intellectus, et ne festines in tempore obductionis. Sustine sustinationes Dei: conjungere Deo, et sustine, ut crescat in novissimo vita tua.

R. Præbe, fili. 487.

Lectio ii.

( ) **M**NTE, quod tibi applicitum fuerit, accipe: et in dolore sustine, et in humilitate tua patientiam habe: quóniam in igne probatur aurum et argéntum, homines vero receptibiles in camino humiliacionis. Crede Deo, et recuperabit te. Et dirige viam tuam, et spera in illum. Serva timorem illius, et in illo veterasce.

R. Initium sapientiae. 486.

Lectio iii.

METUERES Dóminum sustinete misericordiam ejus: et non deflectatis ab illo, ne cadatis. Qui timetis Dóminum, crèdite illi: et non evacuabitur merces vestra. Qui timetis Dóminum, sperate in illum: et in oblectationem veniet vobis misericordia. Qui timetis Dóminum, diligite illum, et illuminabuntur corda vestra. Respícite, filii, natiōnes hominum: et scítote quia nullus speravit in Dómino, et consūsus est. Quis enim permanuit in mandatis ejus, et derelictus est? aut quis invocavit eum, et despexit illum?

R. Verbum iniquum. 486.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio i. *Cap. 3.*

FILI sapientiae, ecclésia iustorum: et natio illorum, obediēntia, et dilectio. Judicium patris audite, filii, et sic facite, ut salvi sitis. Deus enim honoravit patrem in filiis: et judi-

cium matris exquirens, firmavit in filios. Qui diligat Deum, exorabit pro peccatis, et continebit se ab illis, et in oratione diorum exaudiatur.

R. Dómine Pater. 486.

Lectio ii.

Et sicut qui thesaurizat, ita et qui honorificat matrem suam. Qui honórat patrem suum, jucundabitur in filiis, et in die orationis sue exaudiétur. Qui honórat patrem suum, vita vivet longiore: et qui obedit patri, refrigerabit matrem. Qui timet Dóminum, honórat parentes, et quasi dómini serviet his, qui se genuerunt.

R. Magna enim. 487.

Lectio iii.

In opere, et sermone, et omni patientia honóra patrem tuum, ut superveniat tibi benedictio ab eo, et benedictio illius in novissimo maneat. Benedictio patris firmat domos filiorum: maledictio autem matris eradicit fundaménta. Ne gloriérис in tumultu patris tui: non enim est tibi glória, ejus confusio. Glória enim hominis ex honore patris sui, et dédecus filii pater sine honore.

R. Quae sunt. 487.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio i. Cap. 3. c

Altiora te ne quæsiferis, et fortiora te ne scrutatus fueris: sed quæ præcepit tibi Deus, illa cogita semper, et in pluribus operibus ejus ne fueris curiosus. Non est enim tibi necessarium ea, quæ abscondita sunt, videre oculis tuis. In supervacuis rebus noliscraturi multipliciter, et in pluribus operibus ejus non eris curiosus. Plurima enim super sensum hominum ostensa sunt tibi. Multos quoque supplantavit suspicio illorum, et in vanitate detinuit sensus illorum.

R. In principio. 485.

Lectio ii.

Con durum habebit male in novissimo: et qui amat perf-

culum, in illo peribit. Cor ingratiens duas vias, non habebit successus, et pravus corde in illis scandalizabitur. Cor nequam gravabitur in dolóribus, et peccator adjicet ad peccandum. Synagógæ superbórum non erit sanitas: frutex enim peccati radicabitur in illis, et non intelligetur.

R. Gyrum cœli. 485.

Lectio iii.

Con sapientis intelligitur in sapientia, et auris bona audit eum omni concupiscentia sapiéntiam. Sapiens cor, et intelligibile abstinebit se a peccatis, et in opéribus justitiae successus habebit. Ignem ardéntem extinguit aqua, et elemosyna resistit peccatis: et Deus prospéctor est ejus, qui reddit gratiā: méminit ejus in pósterum, et in tempore casus sui invéniet firmamentum.

R. Ensitte, Dómine. 485.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio i. Cap. 4.

Fili, elemosynam pauperes ne defraudes, et oculos tuos ne transvertas a paupere. Animam esuriéntem ne despéxeris: et non exasperes pauperem in inópia sua. Cor inopis ne affligeris, et non prótrahas datum angustanti. Rogationem contributati ne abjicias: et nou avérta faciem tuam ab egéno.

R. Da mibi. 486.

Lectio ii.

An inope ne avérta oculos tuos propter iram: et non relinquis queréntibus tibi retro maledicere: maledicentis enim tibi in amaritudine animæ exaudiatur deprecatio illius: exaudiatur autem eum, qui fecit illum. Congregationi pauperum affabilem te facito, et presbytero humiliá animam tuam, et magnato humiliá caput tuum.

R. Initium sapiéntie. 486.

Lectio iii.

Eclina pauperi sine tristitia aurem tuam, et redde débi-

tum tuum, et respónde illi pacifica in mansuetudine. Libera eum, qui injúriam pátitur, de manu supérbii : et non ácide feras in ánima tua. In judicando esto pupillis misericors ut pater, et pro viro matri illórum : et crís tu velut filius Altissimi obédiens, et miserébitur tui magis quam mater.

R. Verbum infquum. 486.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 4. c

FILI, consérva tempus, et devíta a malo. Pro ánima tua ne confundáris dicere verum. Est enim confúsio addúcens peccá-
tum, et est confúsio addúcens gloriá-
m, et grátiā. Ne accípias
fáciem adver-
sus faciem tuam,
nec adver-
sus ániam tuam
mendácium. Ne revereáris próxi-
mum tuum in casu suo : nec
retíneas verbum in tempore sa-
lútis. Non abscondás sapiéntiam
quam in decóre suo.

R. Dómine Pater. 486.

Lectio ii.

In lingua enim sapiéntia dignó-
scitur : et sensus, et sciéntia,
et doctrína in verbo sensati, et
firmaméntum in opéribus ju-
stitiae. Non contradicas verbo ve-
ritatis ullo modo : et de mendá-
cio ineruditónis tuæ confundere.
Non confundáris confiteri pec-
cata tua, et ne subjicias te omni
hómini pro peccáto. Noli resi-
stere contra fáciem poténtis :
yec conéris contra ictum flávii.

R. Magna enim. 487.

Lectio iii.

Pno justitia agonizáre pro án-
ima tua, et usque ad mortem
certa pro justitia, et Deus ex-
pugnábit pro te inimícios tuos.
Noli citátus esse in lingua tua :
et inútilis, et remissus in opér-
ibus tuis. Noli esse sicut leo in
domo tua, evértens domésticos
tuos, et opprimens subjéctos
tibi. Non sit porrécita manus tua
ad accipiéndum, et ad dandum
collecta.

R. Quae sunt. 487.

SABBATO

ANTÉ DOM. V. AUGUSTI.

Nisi hac fuerit propinquior Kalendis Septembribus: quia tunc ista cum sua Hebdom. omittuntur et ponitur Añæ pro prima Domini-
nica Septembribus, ut infra.

Ad Maguicat. Añæ.

Obsérva, fili, * præcépta patris tui, et ne dímítas legem matris tuæ, sed liga eam semper in corde tuo.

DOMINICA V. AUGUSTI.

In primo Nocturno

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. f.

Noli atténdere ad possessiónes
iniquas, et ne díxeris : Est
mihi sufficiens vita : nihil enim
próderit in tempore vindictæ, et
obductiōnis. Ne sequareis in for-
titudine tua concupiscentiam
cordis tui : et ne díxeris : Quó-
modo pótui ? aut quis me sub-
jicet propter facta mea ? Deus enim
vñdicans vindicábit. Ne
díxeris : Peccávi, et quid mihi
accidit triste ? Altissimus enim
est pátiens rédditor. De propi-
tatióne peccato noli esse sine metu,
neque adjicias peccáatum super
peccáatum.

R. In princípio. 483.

Lectio ii.

Et ne dicas : Miseratio Dómini
magna est, multitudinis
peccatorum meorum miserébitur.
Misericordia enim, et ira
ab illo cito próximant, et in pec-
catores réspicit ira illius. Non
tardes convérti ad Dóminum,
et ne differas de die in diem.
Súbito enim vénet ira illius,
et in tempore vindictæ disperdet
te. Noli ánxius esse in divitiis
injústis : non enim próderunt
tibi in die obductiōnis, et vin-
dictæ. Non véntiles te in omnem
ventum, et non eas in omnem
viam. Sic enim omnis peccátor
probátur in dúplici lingua.

R. Gyrum cœli. 485.

Lectio iii.

Esto firmus in via Dómini, et
in veritáte sensus tui, et
sciéntia, et prosequéatur te ver-

bum pacis, et justitiae. Esto mansuetus ad audiendum verbum, ut intellegas: et cum sapientia proferas responsum verum. Si est tibi intellectus, responde proximo: sin autem, sit manus tua super os tuum, ne capiaris in verbo indisciplinato, et confundaris. Honor, et gloria in sermone sensati, lingua vero imprudentis subversio est ipsius. Non appelleris surro, et lingua tua ne capiaris, et confundaris.

R. Emitte, Dómine. 483.

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Joannis
Chrysostomi.

Lectio iv.

Hom. 22. in 2. Cor. 10. in Mor.
Nes tardes converti ad Dómini num, et ne differas de die in diem: nescis enim quid partitura sit superventura dies. Periculum enim et metus est in differendo: salus vero certa, ac secura, si nulla sit dilatio. Virtutem igitur cole: sic enim, licet juvenis moriaris, securè discésseris: quod si ad senectudinem perveneris, cum multa facilitate, et nulla molestia e vita discedes: duplémque habebis festivitatem, et quod a vita malitia abstinueris, et quod virtutem colueris. Ne dicas: Erit tempus, quando converti licet: verba enim haec Deum valde exasperant.

R. Da mihi, Dómine. 486.

Lectio v.

CURNAM, cum ipse tibi aeterna saecula promisit, tu in praesenti vita laborare non vis, quem parva, et momentanea est; sed sic ignarus, ac dissolutus agis, quasi hac breviorum atiam quamdam inquiras? Nonne illae quotidianae comessationes, nonne illae mensae, nonne scorta illa, nonne theatra illa, nonne divitiæ illæ testantur inexplibilem malitiae concupiscentiam? Cogita bene, quod quoties scoratus es, toties condemnasti te ipsum: peccatum enim ita se

habet, ut mox atque patratum fuerit, sententiam ferat judex.

R. Infirmum sapienitatem. 486.

Lectio vi.

INEBRATUS es? ventri indulsi sti? rapuisti? Siste jam gradum: verte te in diversum: confiteare Deo gratiam, quod non in mediis peccatis te abstulit: ne quere alium tibi prorogari tempus, ut male opereris. Multi dum male, ac vitiouse viventer, subito perierunt, et in manifestam damnationem abiérunt: time ne idem tibi accidat. Sed multis, inquis, dedit Deus spatiū, ut in ultima senecta confiterentur. Quid igitur? numerus qui dabit, inquis. Cur dicas, fortasse? Contigit aliquoties. Cogita quod de anima deliberas: proinde etiam de contrario cogita, et dic: Quid autem si non det? Quid autem si det, inquis? Esto, dat quidem ipse: verumtamen hoc illo certius, et utilius.

R. Verbum infirmum. 486.

R. viij. Dómine Pater. 486.

R. viij. Duo Séraphim. 486.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio i. Cap. 7.

NOli facere mala, et non te apprehendent. Discede ab iniquo, et deficient mala abs te. Fili, non semines mala in sulcis iniquitatem, et non metes ea in septuplum. Noli querere a Dómino ducatum, neque a rege cathedram honoris. Non te iustifices ante Deum, quoniam agnitor cordis ipse est: et penes regem noli velle vidéri sapiens.

R. Ne derelinquas. 486.

Lectio ii.

NOli querere fieri iudex, nisi valeas virtute irrumperem iniquitates: ne forte extimescas faciem potenteris, et ponas scandalum in equitate tua. Non pecces in multitudem civitatis, nec te immittas in populum, neque alliges duplicita peccata: nec enim in uno eris immunis. Noli esse pusillanimis in animo

tuo : exorāre , et facere ele-
mōsynam ne despicias.

¶ Magna enim. 487.

Lectio iij.

Nec dicas: In multitūdine mūne-
rum meōrum respicet Deus,
et offerēnte me Deo altissimo,
mūnera mea suscipiet. Non irri-
deas bōminem in amaritūdine
ānima: est enim qui humiliat,
et exaltat , circumspéctor Deus.
Noli arāre mendacium adversus
fratrem tuum : neque in amscum
similiter fācias. Noli velle men-
tīri omne mendacium : assidū-
tas enim illius non est bona. Noli
verbōsus esse in multitūdine
presbyterōrum , et non sterē
verbum in oratione tua.

¶ Quae sunt. 487.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 10.

JUDEX sāpiens judicabit pōpu-
lum suum , et principātus
sensati stābilis erit. Secundum
jūdicem pōpuli , sic et ministri
ejus : et qualis rector est civitā-
tis . tales et inhabitantes in ei .
Rex insipiens perdet pōpulum
suum : et civitātes inhabita-
buntur per sensum potētiūm.
In manu Dei potēstas terrae : et
utilem rectōrem suscitabit in
tempus super illam. In manu
Dei prospēritas hōminis , et su-
per fācīem scribas impónet ho-
nōrem suum.

¶ Præbe, fili. 487.

Lectio ij.

OMNIS injūriæ prōximi ne me-
mineris , et nihil agas in
opéribus injūriæ. Odibilis co-
ram Deo est et hominibus su-
pēria : et execrabilis omnis in-
iquitas géntium. Regnum a gente
in gentem transfertur propter
injusticias , et injūrias , et con-
tumelias , et diuersos dolos.
Aváro autem nihil est sceléstus.
Quid supēbit terra , et cinis ?
Nihil est iniquius , quam amare
pecúniam. Ille enim et ānimam
suam venālem habet : quóniam
in vita sua projecit intima sua.
¶ Initium sapiētiæ. 486.

Lectio iij.

QUIS potentātus brevis vita.
Langor prolīxi orgravat mé-
dicum. Breve languorem præci-
dit mēdicus : sic et rex hōdie est,
et cras moriētur. Cum enim moriē-
tur homo, hēreditabit serpētes,
et hētias , et vermes. Initium
supērbia hōminis , apostatare a
Deo : quóniam ab eo, qui fecit il-
lum, recēsset cor ejus : quóniam
initium omnis peccati est supēr-
bia : qui tenēterit illam, adimplē-
bitur maledictis, et subvērteteum
in finem. Propterea exhonoravit
Dóminus convēntus malōrum , et
destruxit eos usque in finem.
¶ Verbum iniquum. 486.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 15.

Qui tetigerit picem , inquint-
abitur ab ea : et qui commu-
nicaverit supērbo, induct su-
pērbiam. Pondus super se tollit,
qui honestiōri se commūnicat.
Et ditiōri te ne sōcius fūeris.
Quid communicabit cācabus ad
oilam ? quando enim se collise-
rint, confringētur. Dives injūste
egit , et frenet : pauper autem
læsus tacēbit. Si largitus fūeris,
assūmet te : et si non habūeris,
derelīquet te. Si habes, convi-
vet tecum et evacuabit te , et
ipse non dolēbit super te.
¶ Dómine Pater. 486.

Lectio ij.

HUMILIARĒ Deo , et expēcta ma-
nus ejus. Attende ne sedū-
etus in stultitiam humiliēris. No-
li esse hūmiliis in sapiētiā tua,
ne humiliātis in stultitiam sedu-
caris. Advocātus a potentiōre,
discēde : ex hoc enim magis te
advocabit. Ne improbus sis , ne
impingāris, et ne longe sis ab eo,
ne eas in oblivionem. Ne retineas
ex aequo loqui cum illo : nec cre-
das multis verbis illius. Ex multa
enim loquela tentabit te , et sub-
ridens interrogabit te de abs-
conditistuis. Immitis āninus il-
lius conservabit verba tua, et non
parcet de malitia, et de vinculis.
¶ Magna enim. 487.

Lectio iiij.

CAVE tibi, et attende diligenter audistui tuo, quoniam cum subversione tua ambulas. Audiens vero illa quasi in somnis vide, et vigilabis. Omnia vita tua diligere Deum, et invoca illum in salutem tua. Omne animal diligit simile sibi: sic et omnis homo proximum sibi. Omnis caro ad similem sibi conjugetur, et omnis homo simili sui sociabitur. Si communicabit lupus agno aliquando, sic peccator justo. Quae communicatio sancto homini ad canem? aut quem pars divitiae ad pauperem?

¶ Quae sunt. 487.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio i. Cap. 44.

BEATUS vir, qui non est lapsum verbo ex ore suo, et non est stimulatus in tristitia delicti. Felix, qui non habuit animi sui tristitiam, et non excedit a spe sua. Viro cupido, et tenaci sine ratione est substantia, et homini lido ad quid aurum? Qui acerbat ex animo suo injuste, alii congregat, et in bonis illis alius luxuriabitur. Qui sibi nequam est, cui alii bonus erit? et non jucundabitur in bonis suis.

¶ In principio. 483.

Lectio ij.

Qui sibi invidet, nihil est illo nequius, et haec redditio est malitia illis: et si bene fecerit, ignoranter, et non volens facit: et in novissimo manifestat malitiam suam. Nequam est oculus lido, et avertens faciem suam, et despiciens animam suam. Insatiabilis oculus cupidus in parte iniquitatis: non satiabitur, donec consumat arescens animam suam. Oculus malus ad mala: et non satiabitur pane, sed indigens, et in tristitia erit super mensam suam.

¶ Gyrum cœli. 488.

Lectio iii.

Fili, si habes, henesac tecum, et Deo dignas oblationes of-

fer. Memor esto quoniam mors non tardat, et testamentum inferorum, quia demonstratum est tibi: testamentum enim hujus mundi morte morietur. Ante mortem benesac amico tuo, et secundum vires tuas exporrigenus da pauperi. Non defraudaris a die bono, et particula boni doni non te pretereat. Nonne alii relinques dolores, et labores tuos in divisione sortis? Da, et accipe, et justifica animam tuam. Ante obitum tuum operare justitiam: quoniam non est apud inferos inventre cibum.

¶ Emite, Domine. 485.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiastici.

Lectio i. Cap. 21.

FILI, peccasti? non adjicias iterum: sed et de pristinis deprecare, ut tibi dimittantur. Quasi a facie colubri fuge peccata: et si accesseris ad illa, suscipient te. Dentes leonis, dentes ejus, interficientes animas hominum. Quasi rhombabitis acuta omnis insquitas, plaga illius non est sanitas. Objurgatio, et injuria annullabunt substantiam, et domus, que nimis locupletes est, annullabitur superbia: sic substantia superbi eradicabitur.

¶ Da mihi. 486.

Lectio ij.

DEPRECATIO pauperis ex ore usque ad aures ejus perveniet, et judicium festinato advenerit illi. Qui odit correptionem, vestigium est peccatoris: et qui timet Deum, convertetur ad cor suum. Notus a longe potens lingua audaci, et sensatus seit labitur ab ipso. Qui adificat domum suam impendiis alienis, quasi qui colligit lapides suos in hieme. Stupra collecta synagoga peccantium, et consummatio illorum flamma ignis.

¶ Instium sapientia. 486.

Lectio iiij.

Via peccantium complanata lapidibus, et in fine illorum inferi, et tenebræ, et poenæ. Qui

custodit justitiam, continet sensum ejus. Consummatio timoris Dei, sapientia, et sensus. Non eruditetur, qui non est sapiens in bono. Est autem sapientia, quae abundat in malo : et non est sensus, ubi est amaritudo. Scientia sapientis tamquam inundatio abundabit, et consilium illius sicut fons vitae permanet.

R. Verbum insquum. 486.

SABBATO.

De libro Ecclesiastici.

Lectio i. Cap. 32.

RECTORM te posuerunt? noli extolliri : esto in illis quasi unus ex ipsis. Curam illorum habe, et sic conside, et omni cura tua explicita recumbere : ut leterioris propter illos, et ornamentum gratiae accipias coram, et dignationem consequaris corrogationis. Iisque major natu : decet enim te primum verbum diligenti scientia, et non impediens musicam.

R. Dómine Pater. 486.

Lectio ii.

Unus auditus non est, non effundas sermonem, et importune noli extolliri in sapientia tua. Gémula carbunculi in ornamento auri, et comparatio musicorum in convivio vini. Sicut in fabricatione auri signum est amaragi, sic numerus musicorum in jucundo, et moderato vino. Audi tacens, et pro reverentia accedet tibi bona gratia. Adolescens, loquere in tua causa vix. Si bis interrogatus fueris, habeat caput respondendum tuum.

R. Magna enim. 487.

Lectio iii.

In multis esto quasi inscius, et audi tacens simul et querens. In medio magnatorum non presumas : et ubi sunt senes, non multum loquaris. Ante grandinem praebit coruscatio : et ante verecundiam praebit gratia, et pro reverentia accedet tibi bona gratia. Et hora surges non te trices : praecurre autem prior in domum tuam, et

illuc avocare, et illuc lude, et age conceptiones tuas et non in delictis, et verbo superbo. Et super his omnibus beneficito Domini, qui fecit te, et inebriantem te ab omnibus bonis suis.

R. Quae sunt. 487.

SABBATO

PROXIMO, KALENDIS SEPTEMBRIS.
MAGISTER.

Cum audisset Job * nuntiorum verba, sustinuit patienter, et ait : Si bona suscepimus de manu Domini, mala autem quare non sustineamus? In omnibus his non peccavit Job labii suis, neque stultum aliquid contra Deum locutus est.

DOMINICA I. SEPTEMBRIS.

In prima nocturna.

Incipit liber Job.

Lectio i. Cap. 1.

Vir erat in terra Hus, nomine Job, et erat vir ille simplex et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo. Natus sunt ei septem filii, et tres filiae. Et fuit possessio ejus septem millia ovium, et tria millia camelorum, quingenta quoque juga boum, et quingentae asini, ac familia multa nimis : eratque vir ille magnus inter omnes Orientales.

R. Si bona suscepimus de manu Dei, mala autem quare non sustineamus? Dominus dedit, Dominus abstulit : sicut Dominus placuit, ita factum est ; ait nomen Domini benedictum. Nudus egressus sum de utero matris meae, et nudus revertar illuc. Dominus.

Lectio ii.

Et ibant filii ejus, et faciebant convivium per domos, unusquisque in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas, ut comedherent, et libarent cum eis. Cumque in orbem transissent dies convivii, mittebat ad eos Job, et sanctificabat illos, consurgensque diluculo offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim : Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint

Deо in cōrdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

¶. Antequam cōmedam, suspīro : et tamquam inundantes aquæ, sic rugitus meus : quia timor, quem timébam, evénit mihi, et quod verébar, accidit : nonne dissimulávi? nonne silui? nonne quiévi? * Et venit super me indignatio. ¶. Ecce non est auxílium mihi in me, et necessarii quoque mei recesserunt a me. Et.

Lectio iij.

QUADAM autem die cum venssent filii Dei ut assístent coram Dómino, áffuit inter eos étiam satan. Cui dixit Dóminus: Unde venis? Qui respóndens ait: Circuvi terram et perambulavi eam. Dixitque Dóminus ad eum: Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei sīmilis in terra, homo simplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo? Cui respóndens satan, ait: Numquid Job frustra timet Deum? nonne tu vallásti eum, ac domum ejus universāmque substántiam per circúitum, opéribus mānuum ejus benedixisti, et posséssio ejus crevit in terra? Sed exténde paululum manum tuam, et tan-ge cuncta, quæ pōssidet, nisi in faciem benedíxerit tibi.

¶. Quare defraxistis sermóniibus veritatis, ad increpandum verba compónitis, et subvértere nitímini amicum vestrum? * Verúmtamen, quæ cogitástis, ex pléte. ¶. Quod justum est, judicáte: et non inveniétis in lingua mea iniquitatem. Verúmtamen. Glória Patri. Verúmtamen.

In secundo Nocturno

Ex libro Morálium S. Gregórii
Papæ.

Lectio iv. Lib. 2. c. 4.

Scriptura sacra mentis oculis quasi quoddam spéculum oppónitur, ut intérna nostra fácie in ipsa videátur. Ibi étenim seda, ibi pulchra nostra cog-noscimus: ibi sentímus quantum proficimus, ibi a proléctu

quam longe distámus: narrat autem gesta Sanctórum, et ad imitationem corda provocat infirmórum: dumque illórum vicitória facta commémorat, contra vitiórum prælia debília nostra confirmat: fitque verbis illius, ut eo mens minus inter certamina trépidet, quo ante se pósitos tot virórum fórtium triúmphos videt.

¶. Induta est caro mea putré-dine, et sórdibus púveris cutis mea áruit, et contrácta est: * Meménto mei, Dómine, quóniam ventus est vita mea. ¶. Dies mei velocius transiérunt, quam a texente tela succeditur, et consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto.

Lectio v.

NONNUMQUAM vero non solum nobis eórum virtutes ásserit, sed étiam casus innotescit: ut et in victória fórtium, quod imitando arrípere, et rursum videamus in lápsibus quid debeamus timére. Ecce enim Job de-scribitur tentatiōne auctus, sed David tentatiōne prostrátus: ut et majórum virtus spem nostram fóveat, et majórum casus ad cautélam nos humilitatis accín-gat: quátenus dum illa gaudéntes sublevant, ista metuéntes premant: et audiéntis ánimus illinc spei fidúcia, hinc humilitate timoris eruditus, nec temeritatem supérbiat, quia formidine prémitur: nec pressus timore despérét, quia ad spei fiduciam virtutis exemplo robo-rátor.

¶. Páucitas diérum méorum finiétur brevi: dimítte me, Dómine, ut plangam páululum dolórem meum, + Antequam vadam ad terram tenebrósam, et opertam mortis caligine. ¶. Manus tua, Dómine, fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu, et sic repente præcipitas me? Antequam.

Lectio vi. L. 4. Moral. c. 4.

¶. in erat in terra illus, nōmine Job. Ideo sanctus vir ubi

habitáverit, dicitur, ut ejus méritum virtutis exprimátur. Illus namque quis nésciat, quod sit in terra gentilium? Gentilitas autem eo obligata vitiis exstitit, quo cognitionem sui Conditoris ignoravit. Dicatur itaque ubi habitáverit: ut hoc ejus laudibus profliciat, quod bonus inter malos fuit. Neque enim valde laudabile est, bonum esse cum bonis, sed bonum esse cum malis. Sicut enim gravioris culpas est, inter bonos bonum non esse; ita imménsi est præcónii bonum etiam inter malos extitisse.

¶. Non abscóndas me, Dómine, a facie tua: manum tuam longe fac a me: * Et formido tua non me téreat. ¶. Córripe me, Dómine, in misericórdia, non in furóre tuo, ne forte ad nihil rédigas me. Et. Glória Patri. Et. ¶. vii. Quis mihi tríbuat, ut in inferno prótegas me, et abscóndas me, donec perfránseat furor tuus. Dómine, nisi tu, qui solus es Deus?* Et constitutas mihi tempus, in quo recordérис mei? ¶. Numquid sicut dies hominis, dies tui, ut quæras iniquitatem meam: cum sit nemo qui de manu tua possit erúere? Et constitutas.

¶. viii. Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ¶. Tres sunt, qui testimónium dant in cœlo: Pater. Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebdom. Fer. iv. post iij. et iiij. Lect. dicitur iij. et iiiij. ¶. Fer. iij. seq.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 4. c

Cum autem quadam die filii, et filiæ ejus coméderent, et biberent vinum in domo fratris sui primogéniti, nuntius venit ad Job, qui diceret: Boves arabant, et ásinæ pascebántur juxta

eos, et irruerunt Sabæi, tuléruntque ómnia, et pueros percussérunt gladio, et evasi ego solus, ut nuntiarem tibi. Cumque adhuc ille loquerétur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cecidit e cœlo, et tactas oves, puerósque consúmpsit, et effugi ego solus ut nuntiarem tibi.

¶. Versa est in luctum cithara mea, et organum meum in vocem fléntium: + Parce mihi. Dómine: nihil enim sunt dies mei. ¶. Cutis mea denigrata est super me, et ossa mea aruerunt. Parce.

Lectio ij.

Sicut alijs, et dixit: Chaldaei fecerunt tres turmas, et invaserunt camélos, et tuléunt eos, necnon et pueros percussérunt gladio, et ego fugi solus ut nuntiarem tibi. Adhuc loquebatur ille, et ecce alijs intravit, et dixit: Filiis tuis, et filiabus verséntibus, et bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repente ventus véhementis fruít a régione deserti, et concússit quátuor ángulos domus, quem cōrruens opprécisit liberos tuos, et mórtui sunt, et effugi ego solus ut nuntiarem tibi.

¶. Utinam appenderéntur peccata mea, quibus iram méru: * Et calámitas, quam pátor, in statéra! ¶. Quasi aréna maris hinc gravior apparéret, unde et verba mea dolore sunt plena. Et calámitas.

Lectio iiij.

Tunc surréxit Job, et scidit vestimenta sua, et conso capite cōrruens in terram adorávit, et dixit: Nudus egréssus sum de útero matris meæ, et nudus revertar illuc: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum quid contra Deum locútus est. ¶. Quare detraxistis. 506.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio 1. Cap. 2.

FACTUM est autem, cum quādam die venissent filii Dei, et starent coram Dōmino, venisset quoque satan inter eos, et staret in conspectu ejus, ut diceret Dōminus ad satan: Unde venis? Qui respōndens, ait: Circuvi terram, et perambulavi eam. Et dixit Dōminus ad satan: Numquid considerāsti servum meum Job, quod non sit ei sīmilis in terra, vir simplex, et rectus, ac timens Deum, et recēdens a malo, et adhuc rētinens innocētiā? Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra. Cui respōndens satan, ait: Pellem pro pelle, et concuta quā habet homo, dabit pro anima sua: aliōquin mitte manū tuā, et tange os ejus, et carnem, et tunc vidēbis, quod in faciem beneficē tibi.

R. Indūta est. 506.
Lectio 11

DIXIT ergo Dōminus ad satan: Ecce in manu tua est, verūtamen animam illius serva. Egrēssus fuit satan a facie Dōmini, percussit Job ulcere pessimo, a planta pedis usque ad vērticem ejus: qui testa sāniem radēbat, sedens in sterquilinio. Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu pērmanes in simplicitate tua? bēnēdic Deo, et mōrere. Qui ait ad illam: Quasi una de slūtis muliéribus locūta es. Si bona suscipimus de manu Dei, mala quare non suscipimus? In om̄ib⁹ his non pecāvit Job lábi⁹ suis.

R. Pāucitas diērum. 506.
Lectio 11

ICITUR audiētes tres amici Job omne malum quod accidisset ei, venérunt singuli de loco suo, Eliphaz Themonites, et Baldad Subites, et Sophar Naamathites. Condixerant enim, ut pāriter veñientes visitarent eum, et consolarentur. Cumque elevassent

procū oculos suos, non cognoverunt eum: et exclamāentes ploravérunt, scissisque vēstibus sparsérunt pūlverem super caput suum in cēlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diēbus, et septem noctib⁹, et nemo loquebātur ei verbum: vidēbant enim dolōrem esse vehemētem.

R. Non abscōndas. 507.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio 1. Cap. 5.

POST hēc apēruit Job os suum, et maledixit diēi suo, et locūlus est: Péreat dies in qua natus sum, et novi in qua dictum est: Concōptus est homo. Dies ille vertatur in tēnebras, non requirat eum Deus désuper, et non illustrētur lūmine. Obscūrent eum tēnebræ, et umbra mortis: occupet eum caligo, et involvatur amaritūdine.

R. Quis mibi tribuat. 507.
Lectio 11

NOCTEM illam tenebrōsus turbo possideat: non computetur in diēbus anni, nec numeretur in mēnsibus. Sit nox illa solitaria, nec laude digna: maledicant ei, qui maledicunt diēi, qui parati sunt suscitatē Leviathan. Obtenebrēntur stellæ caligine ejus: expēctet lucem, et non videat, nec ortum surgēntis auroræ: quia non conclusit ostia ventris, qui portavit me, nec abstulit mala ab oculis meis.

R. Utinam appenderēntur. 507.
Lectio 11

QUARE non in vulva mórtuus sum, egrēssus ex útero non statim pēri? Quare excēptus gēnibus? cur lactatus ubéribus? Nunc enim dōrmiens silērem, et somno meo requiēcerem: cum régibus et consulib⁹ terræ, qui adſificant sibi solitudines: aut cum principib⁹, qui possident aurum, et replent domos suas argēto: aut sicut abortivū absconditum non subsisterem, vel qui concēpti non vidērunt lucem.

R. Quare detraxistis. 506.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio i. Cap. 4.

RESPONDENS autem Eliphaz The-

manites, dixit: Si cōspērimus loqui tibi, forsitan molēste accipies, sed cōcēptū sermōnem tenēre quis pōlerit? Ecce docuisti multos, et manus lassas roborasti: vacillantes confirmavérunt sermōnes tui, et gēnua tremētia confortāsti. Nunc autem venit super te plaga, et defecisti: tēgit te, et conturbat̄ es. Ubi est timor tuus, fortitudo tua, patiētia tua, et perfēctio viārum tuarum?

¶ Si bona. 505.

Lectio ii.

RECORDARE, obsecro te, quis umquam innocens pērit? aut quando recti delēti sunt? Quin pōli vidi eos, qui operāntur iniquitatem, et seminant dolores, et metunt eos, flante Deo periisse, et sp̄itu irae ejus esse consūmptos. Rugitus leonis, et vox leonina, et dentes catulorum leonum contriti sunt. Tigris pērit, eo quod non habērat prædam, et catuli leonis dissipati sunt.

¶ Antequam cōmedam. 506.

Lectio iii.

PONNO ad mē dictū est verbum absconditū, et quasi furtive suscepit auris mea venas susurrus ejus. In horrōre visiōnis nocturnae, quando solet sopor occupare hōmines, pavor tenuit me, et tremor, et omnia ossa mea perterrita sunt: et cum sp̄iritus me præsente transfret, inhorrerūrunt pilii carnis meæ. Stetit quidam, cuius non agnoscēbam vultum, imago coram oculis meis, et vocem quasi aure lenis audīvi. Numquid homo Dei comparatiōne justificabitur, aut factōre suo pūrior erit vir? Ecce quiserviunt ei, non sunt stābiles, et in angelis suis réperit pravitatem.

¶ Quare detraxisti. 506.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Cap. 6.

RESPONDENS autem Job, dixit: Utinam appenderēntur pec-

catia mea, quibus iram mērui, et calamitas, quam patior, in statēra! Quasi arēna maris hēc grāvior apparēret: unde et verba mea dolōre sunt plena: quia sagittæ Dōmini in me sunt, quarum indignatio ébbit spiri- tum meum, et terrōres Dōmini militant contra me.

¶ Induta est. 506.

Lectio iv.

NUMQUID rugiet onager cum ha- buerit herbam? aut inugiet bos cum ante præsēpe plenum steterit? Aut pōterit cōmedi insulsum, quod non est sale conditum? aut potest aliquis gustare, quod gustatum affert mortem? Quæ prius nolēbat tan- gere ānima mea, nunc præ angūstia, cibi mei sunt.

¶ Pauca diērum. 506.

Lectio v.

Quis det ut veniat petitiō mea, et quod expēcto, trībuat mihi Deus? Et qui cōpīt, ipse me cōuterat: solvat manū suam, et succidat me? Et hēc mihi sit consolatio, ut afflīgens me dolōre, non parcat, nec contradicāt sermōnibus Sancti. Quæ est enim fortitudo mea, ut sustineam? aut quis finis meus, ut patiēnter agam? Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec caro mea ænea est. Ecce, non est auxiliū mihi in me, et necessarii quoque mei recesserunt a me.

¶ Non abscondas. 507.

SABBATO.

De libro Job.

Cap. 7.

MILITIA est vita hōminis super terram: et sicut dies merce- narii, dies ejus. Sicut servas desiderat umbram, et sicut mer- cenarius præstolātur finem op̄eris sui: sic et ego habui menses vacuos, et noctes laboriosas enumeravi mihi. Si dormiero, dicam: Quando consūrgam? et rursum expectābo vesp̄eram, et replēbor dolribus usque ad te- nebras.

¶ Quis mihi trībuat. 507.

Lectio iij.

IN DUTA est caro mea putredine, et sordibus pulveris cutis mea aruit, et contracta est. Dies mei velocius transierunt, quam a texente tela succeditur, et consumpti sunt absque ulla spe. Memento quia ventus est vita mea, et non revertetur oculus meus ut videat bona. Nec asperciat me visus hominis: oculi tui in me, et non subsistam.

R. Utinam appenderentur. 507.

Lectio iiij

SICUR consumitur nubes, et pertransit: sic qui descendebat ad inferos, non ascendet. Nec revertetur ultra in domum suam, neque cognoscet eum amplius locus ejus. Quapropter et ego non parcam ori meo, loquar in tribulatione spiritus mei: confabulabor cum amaritudine animae meae. Numquid mare ego sum, aut cetus, quia circumdisti me carcere?

R. Quare detraxistis. 506.

Ad Magnificat, Aña

In omnibus his * non peccavit Job labii suis, neque stultum aliquid contra Deum locutus est.

DOMINICA II. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno

De libro Job.

Lectio j. Cap. 9.

Et respondens Job, ait: Vere scio quod ita sit; et quod non justificetur homo compositus Deo. Si voluerit contendere cum eo, non poterit ei respondere unum pro mille. Sapientis corde est, et fortis robore: quis restitut ei, et pacem habuit? Qui transiit montes, et nescierunt hi, quos subvertit in furore suo.

R. Si bona. 505.

Lectio ij

Qui commovet terram de loco suo, et columnae ejus contiuntur. Qui praecipit soli et non oritur: et stellas claudit quasi sub signaculo. Qui extensis coelos solus, et graditum super fluctus maris. Qui facit Arcturum, et Oriona et Ilyadas, et interiora Austri. Qui facit ma-

gna, et incomprehensibilia, et mirabilia, quorum non est numerus.

R. Antequam comedam. 506.

Lectio iiij.

Si venerit ad me, non vidabo eum: si abierit, non intelligam. Si repente interroget, quis respondebit ei? vel quis dicere potest: Cur ita facis? Deus, cuius ira nemo resistere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego, ut respondeam ei, et loquar verbis meis cum eo? Qui etiam si habuero quidpiam justum, non respondebo, sed meum iudicem deprecabor. Et cum invocantem exaudierit me, non credo quod audierit vocem meam. In turbine enim conteret me, et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa.

R. Quare detraxistis. 506.

In secundo Nocturno.

Ex libro Moralem sancti

Gregorii Papae.

Lectio iv. L. 9. C. 2.

VERE scio quod ita sit; et quod non justificabitur homo compitus Deo. Homo quippe Deo non compitus justitiam percipit, compitus amittit: quia quisquis se auctori bonorum comparat, bono se, quod accepert, privat. Qui enim accepit bona sibi arrogat, suis contra Deum donis pugnat. Unde ergo despctus erigitur, dignum est ut erectus inde destruantur. Sanctus autem vir, quia omne virtutis nostrae meritum, esse vitium conspicit, si ab interno arbitrio districte judicetur, recte subiungit: Si voluerit contendere cum eo, non poterit respondere ei unum pro mille.

R. Induta est. 506.

Lectio v.

In Scriptura sancta millenarius numerus pro universitate solet intelligi. Hunc etenim Psalmista ait: Verbi, quod mandavit in mille generationes; cum profecto constet, quod ab ipso mundi exordio usque ad Redemptorū adventum per Evangelistam non

amplius quam septuaginta et septem propægines numerentur. Quid ergo in millenario numero, nisi ad proferendam novam sôbolem perfecta universitas præscitæ generationis exprimitur? Hinc et per Joannem dicitur: Et regnabunt cum eo mille annis: quia videlicet regnum sanctæ Ecclesiæ universitatis perfectio ne solidatur.

¶. Pauca diærum. 506.

Lectio i.

Qvia vero monas dæcies multiplicata in denarium duciatur, denarius per semelipsum ductus in centenarium dilatatur, qui rursus per denarium ductus, in millennium tenditur: cum ab uno incipimus, ut ad millennium veniamus, quid hoc loco unius appellatione, nisi bene vivendi initium: quid millenniū numeri amplitudine, nisi ejusdem bonæ vitæ perfæctio designatur? Cum Deo autem contendere, est non ei tribuere, sed sibi gloriæ suæ virtutis arrogare. Sed sanctus vir conspiciat, quia et qui summa jam dona percipit, si de acceptis extollitur, cuncta quæ accéperat, amittit.

¶. Non abscondas. 507.

¶. viij. Quis mihi tribuat. 507.

¶. viij. Duo Séraphim. 507.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio i. Cap. 27.

Addivit quoque Job, assūmens parabolam suam, et dixit: Vivit Deus, qui abstulit judicium meum, et Omnipotens, qui ad amaritudinem adduxit animam meam. Quia donec superest habitat in me, et sp̄ritus Dei in nāribus meis, non loquenter labia mea iniquitatem, nec lingua mea meditabitur mendacium. Absit a me, ut justos vos esse jūdicem; donec deficiam, non recēdam ab innocentia mea.

¶. Versa est. 507.

Lectio ii.

JUSTIFICATIONEM meam, quam cœpi tenere, non déseram:

neque enim reprehendit me cor meum in omni vita mea. Sit ut impius inimicus meus, et adversarius meus quasi iniquus. Quæ est enim spes hypocrítæ, si avare rápiat, et noui liberet Deus animam ejus? Numquid Deus audiet clamorem ejus, cum vénérat super eum angstia? Aut pótterit in Omnipotente delectari, et invocare Deum omni tempore?

¶. Utinam appendenteruntur. 507.

Lectio iii.

Docebo vos per manum Dei quæ Omnipotens habeat, nec abscondam. Ecce, vos omnes nostis, et quid sine causa vana loquimini? Hæc est pars hōminis impii apud Deum, et hæreditas violentorum, quam ab Omnipotente suscipient. Si multiplicati fuerint filii ejus, in gladio erunt, et nepotes ejus non saturabuntur pane. Qui reliqui fuerint ex eo, sepeliuntur in intéritu, et viderunt illius non plorabunt.

¶. Quare detraxistis. 508.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio i. Cap. 28. b

SAPIENTIA ubi invenitur? et quis est locus intelligéntiæ? Nescit homo prælium ejus, nec invenitur in terra suáviter viventium. Abyssus dicit: Non est in me; et mare loquitur: Non est mecum. Non dabitus aurum obrizum pro ea, nec appendetur argéntum in commutacione ejus. Non conferetur tinctis Indiæ colribus, nec lápidi sardonycho pretiosissimo, vel sapphiro.

¶. Induta est. 508.

Lectio ii.

Non adæquabitur ei aurum, vel vitrum, nec commutabuntur pro ea vasa auri. Excelsa, et eminentia non membrabuntur comparacione ejus: trahitur autem sapiéntia de occultis. Non adæquabitur ei topazius de Æthiopia, nec tincturæ mundissimæ componetur. Unde ergo sapien-

tia venit? et quis est locus intelligéntiae? Abscondita est ab oculis ómnium vivéntium, vólucre quoque cœli latet. Perditio, et mors dixerunt: Auribus nostris audivimus famam ejus.
¶ Páucitas diérum. 506.

Lectio iii.

Eius intellégit viam ejus, et ipse novit locum illius. Ipse enim fines mundi intuétur, et ómnia, quæ sub cœlo sunt, réspicit. Qui fecit ventis pondus, et aquas appéndit in mensúra. Quando ponébat pluvias legem, et viam procéllis sonantibus: tunc vidi illam, et enarrávit, et præparávit, et investigávit. Et dixit hómini: Ecce timor Dómini, ipsa est sapiéntia, et recédere a malo intelligéntia.

¶ Non abscondas. 507.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio i. Cap. 31.

Perquisitio: Iudeus cum oculis meis, put ne cogitarem quidem de vírgine. Quam enim partem habéret in me Deus désuper, et hæreditatém Omnipotens de excélsis? Numquid non perditio est infuso, et alienatio operantibus injustitiam? Nonne ipse considerat vias meas, et cunctos gressus meos dinúmerat? Si ambulávi in vanitate, et festinavit in dolo pes meus: appéndat me in statéra justa, et sciát Deus simplicitatē meam.

¶ Quis mihi tribuat. 507.

Lectio ii.

Si declinavisti gressus meus de via, et si secútum est oculos meos cor meum, et si mánibus meis adhæsít macula: seram, et álius cómedat: et progénies mea eradicetur. Si decéptum est cor meum super muliere, et si ad óstium amici nci insidiatus sum: scortum alterius sit uxor mea, et super illam incurvémentur alii. Hoc enim nefas est, et iniqüitas máxima. Ignis est usque ad perditionem dévorans, et ómnia eradicans gensmina.

¶ Utinam appenderéntur. 507.

Lectio iii.

Si contépsi subire judicium Scum servo meo, et ancilla mea, cum disceptárent advérsum me. Quid euim faciam, cum surréxerit ad judicandum Deus? Et cum quæsierit, quid respondébo illi? Numquid non in útero fecit me, qui et illum operatus est: et formávit me in vulva unius? Si negavi, quod volébant, paupéribus, et oculos víduæ expectare feci. Si comédi buccelliam meam solus, et non comédit pupillus ex ea: quia ab infantia mea crevit mecum misératio: et de útero matris meae egrëssa est mecum.

¶ Quare detraxistis. 506.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio i. Cap. 38.

Respondens autem Dóminus Job de turbine, dixit: Quis est iste invólvens sententias sermonibus imperitis? Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogabo te, et respónde mihi. Ubi eras quando ponébam fundaménta terræ? Índica mihi, si habes intelligéntiam. Quis pósuit mensuras ejus, si nosti? vel quis teténdit super eam líneam? Super quo bases illius solidatæ sunt? aut quis deñisit lápidem angularem ejus, cum me laudérent simul astra matutina, et jubilarent omnes lílli Dei?

¶ Si bona. 505.

Lectio ii.

Vis conclusit óstia mare, quando erumpébat quasi de vulva procédens: cum pónerem nubem vestíméntum ejus, et caligine illud quasi pannis infantiae obvolverem? Circumdedi illud téminis meis, et pósui véctem, et óstia, et dixi: Usque huc vénies, et non procédes amplius, et hic confringes tuméntes fluctus tuos. Numquid post ortum tuum præcepisti dilúculo, et ostendisti auróram locum suum? et tenuisti concutiens extréma terræ, et excussisti impios ex ea?

¶ Antequam cómedam. 506.

Lectio iii.

RESTITUERIT ut lumen signatum, et stabit sicut vestimentum : Auseretur ab impiis lux sua, et brachium excusum constringetur. Numquid ingratus es profunda maris, et in novissimis abyssi deambulasti ? Numquid aperte sunt tibi portae mortis, et ostia tenebrosa vidisti ? Numquid considerasti latitudinem terrae ? indica mihi, si nosti, omnia, in qua via lux habitet, et tenebrarum quis locus sit : ut ducas unumquodque ad terminos suos, et intellegas semitas domus ejus.
R. Quare detraxisti. 506.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio i. Cap. 40.

RESPONDENS autem dominus Job de turbine, dixit : Accinge sicut vir lumbos tuos : interroga te, et indica mihi. Numquid irritum facies judicium meum, et condemnabis me, ut tu justificeris ? Et si habes brachium sicut Deus, et si voce simili tonas ? Circumda tibi decorem, et in sublimo erigere, et esto gloriatus, et speciosis induere vestibus.
R. Induta est. 506.

Lectio ii.

DISPERRAS superbios in furore tuo, et respiciens omnem arrogantem humilia. Respice cunctos superbos, et confunde eos, et contemne impios in loco suo. Absconde eos in pulvere simul, et facies eorum demerge in foveam : et ego confitebor quod salvare te possit dextra tua. Ecce, Béhemoth, quem feci tecum, sonum quasi hos comedet. Fortitudo ejus in lumbis ejus, et virtus illius in umbilico ventris ejus.
R. Páucitas diérum. 506.

Lectio iii. Cap. 42.

RESPONDENS autem Job dominino, dixit : Scio quia omnia potes, et nulla te latet cogitatio. Quis est iste, qui celat consilium absque scientia ? ideo insipienter locutus sum, et quæ ultra modum excéderent scientiam totum.

meam. Audi, et ego loquer : interrogabo te, et responde mihi. Auditu auris audivi te, nunc autem oculus meus videt te. Idecirco ipse me reprehendo, et ago penitentiam in savilla, et cinere.
R. Non abscondas. 507.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio i. Cap. 42. b

POSTQUAM autem locutus est dominus verba haec ad Job, dixit ad Eliphaz Themanitem : Irritus est furor meus in te, et in duos amicos tuos, quoniam non estis locuti coram me rectum, sicut servus meus Job. Sumite ergo vobis septem tauros, et septem arletes, et ite ad servum meum Job : et offerte holocaustum pro vobis : Job autem servus meus orabit pro vobis : faciem ejus suscipiam, ut non vobis imputetur stultitia : neque enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus Job.
R. Quis mihi tribuat. 507.

Lectio i.

BIRRUNT ergo Eliphaz Theranites, et Baldad Subites, et Sophar Naamathites, et fecerunt sicut locutus fuerat dominus ad eos, et suscepit dominus faciem Job. dominus quoque conversus est ad penitentiam Job, cum oraret ille pro amicis suis. Et addidit dominus omnia quæcumque fuerant Job, duplicita. Venerunt autem ad eum omnes fratres sui, et universi sorores suæ, et cuncti, qui noverant eum prius, et comederunt cum eo panem in domo ejus, et moverunt super eum caput, et consolati sunt eum super omni malo, quod intulerat dominus super eum : et dedecrunt ei unusquisque ovem unam, et inaurem auream unam.
R. Utinam appenderentur. 507.

Lectio iii.

DOMINUS autem benedixit nōvissimis Job magis quam principio ejus. Et facta sunt ei quatuordecim millia ovium, et sex mília camelorum, et mīlio

juga boum , et mille ásinæ , et fuérunt ei septem filii , et tres filie. Et vocavit nomen unus Diem , et nomen secunda Cassiam , et nomen tertia Cornustibii . Non sunt autem invéntæ mulieres speciosæ sicut filia Job in univerisa terra : deditque eis pater suus hereditatem inter fratres eárum . Vixit autem Job post huc , centum quadraginta annis , et vidit filios suos , et filios filiorum suorum usque ad quartam generatiórem , et mórtuus est senex , et plenus diérum . *¶ Quare detraxistis. 506.*

SAB. ANTE DOM. III. SEPT.

Ad Magnificat. Aña.
Ne reminiscáris , * Dómine , delicta mea , vel parentum méorum : neque vindictam sumas de peccatis meis .

DOMINICA III. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Tobíæ.

Lectio i. *Cap. 4.*

TOBIAS ex tribu , et civitatem Néphthali (quæ est in superioribus Galilææ supra Naásson , post viam , quæ dicit ad Occidentem , in sinistro habens civitatem Sephel) cum captus esset in diébus Salmánasar , regis Assyriorum , in captivitate tamen pósitus , viam veritatis non deseruit : ita ut ómnia , quæ habere pôterat , quotdñe concapitivis fratribus , qui erant ex ejus genere , impertiret . Cumque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali , nihil tamen puerile gessit in opere .

R. Peto, Dómine , ut de vinculo impropérii hujus absolvás me , aut certe désuper terram eripias me : * Ne reminiscáris delicta mea , vel parentum méorum , neque vindictam sumas de peccatis meis : quia éruis sustinéntes te , Dómine . v. Omnia enim judicia tua justa sunt , et omnes viæ tuæ misericordia et véritas : et nunc , Dñe , meménto mei . Ne.

Lectio ii.

DENIQUE cum irent omnes ad vitulos aureos , quos Jeró-

boam sécerat rex Israel , hic solus fugiébat consórta ómnium , sed pergebat in Jérusalem ad templum Dómini , et ibi adorábat Dóminum Deum Israel , ómnia primitiva sua , et décimas suas fidéliter offerens , ita ut in térito anno proselytis , et advenis ministráret omnem decimatióinem . Hæc et his similia secundum legem Dei puérulus observabat . Cum vero factus esset vir , accépit uxórem Annam de tribu sua , genuitque ex ea filium , nomen suum impónens ei , quem ab infantiâ timére Dómen dociuit , et abstinére ab omni peccato .

R. Omni ténipore bénedic Deum , et pete ab eo , ut vias tuas dirigat : * Et in omni tempore consilia tua in ipso permáneant . v. Inquire , ut facias quæ placita sunt illi in veritatem , et in tota virtute tua . Et .

Lectio iii.

ICITUR cum per captivitatem devenisset cum uxore sua , et filio in civitatem Niniven cum omni tribu sua , (cum omnes éderent ex cibis gentilium) iste custodívit ánimam suam , et numquam contaminátus est in escis eórum . Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo , dedit illi Deus gratiam in conspéctu Salmánasar regis , et dedit illi potestatēm quocumque vellet ire , habens libertatem quæcumque facere voluisset . Pergébat ergo ad omnes , qui erant in captivitate , et mórita salutis dabat eis . *R. Memor esto , fili , quóniam pauperem vitam gérimus : * Habébis multa bona , si timueris Deum . v. In mente habéto eum , et cave nequando præmittas præcepta ejus . Habébis . Glória Patri . Habébis .*

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 9. de jejuo vij. mensis.
Scio quidem , dilectissimi , plúrimos vestrum ita in iis , quæ ad observantiam christiánæ fidei périnent , esse devótos , ut

Nostris cohortationibus non indigeant admoneri. Quod enim dudum et traditio decrevit, et consuetudo firmavit; nec eruditio ignorat, nec pietas pretermittit. Sed quia sacerdotalis officii est erga omnes Ecclesiae filios curam habere communem, in id quod et ruribus prosit et doctis, quos simul diligimus, pariter incitamus: ut jejuniū, quod nobis septimi mēnsis recursus indicit, fide alacri per castigationem animi et corporis celebrēmus.

R. Sufficiēbat nobis paupētias nostra, ut divitiae computarēntur: numquam fuisset pecunia ipsa, pro qua missi filium nostrum,* Bāculum senectutis nostræ. Hie me, fili mi, ut quid te missimus peregrinari, lumen oculorum nostrorum! Bāculum.

Lectio v.

Inro enim ipsa continentia ob-servantia quatuor est assignata tempōribus, ut in idipsum totius anni redeunte decursu, cognoscerēmus nos indesinenter purificationibus indigere: semperque esse nitendum, dum hujus vitæ varietate jactāmur, ut peccatum, quod fragilitate carnis, et cupiditatem pollutione contrahitur, jejuniis atque eleemosynis deleatur. Esuriāmus pāululum, dilectissimi, et ali quantulum quod jovāndis possit prodēsse paupēribus, nostræ consuetudini subtrahāmus.

R. Benedicite Deum cœli, et coram omnibus vivētibus confitemini ei: * Quia fecit vobis cum misericordiam suam. V. Ipsum benedicite, et cantate illi: et enarrate omnia mirabilia ejus. Quia.

Lectio vij.

DELECTERET conscientia henil-ignorum fructibus largitatis: et gaudia tribuens, quo es laetificāndus, accipies. Diléctio próximi, diléctio Dei est, qui plenitūdinem legis, et Prophétarum in hac géminæ charitatis unitate constituit: ut nemo am-

bigeret, Deo se offérre, quod homini contulisset, dicente Dómino Salvatōre, cum de aléndis juvandisque paupēribus loqueretur: Quod uui eorum fecistis, mihi fecistis. Quarta fitur, et sexta Feria jejunēmus: Sábbato vero apud beatum Petrum Apóstolum vigilias celebrēmus: eūjus nos mēritis, et orationibus crēdimus adjuvāndos, ut misericordi Deo jejūnīo nostro, et devotione placeamus.

R. Tempus est ut reverteremus ad eum qui misit me: * Vos autem benedicite Deum, et enarrate omnia mirabilia ejus. V. Confitemini ei coram omnibus vivētibus, quia fecit vobis cum misericordiam suam. Vos. Gloriā Patri. Vos.

R. vii. Tribulatiōnes civitatum audīvimus, quas passae sunt, et desēcimūs: timor, et hebetudo mentis cécidit super nos et super liberos nostros: ipsi montes nolunt recipere fugam nostram: * Dómine, miserere. V. Peccāvimus cum patribus nostris, injūste égimus, iniquitatem fecimus. Dómine.

R. viii. Duo S̄raphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sābaoth: * Plena est omnis terra gloria ejus. V. Tres sunt, qui testimoniūm dant in cœlo: Pater, Verbum, et Sp̄ritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Gloriā Patri. Plene.

Infra Hebdom. Feria iv. et Sabb. post iij. et iiij. Lect. dicitur iij. et iiij. R. I. Noct. Dñece.

FERIA SECUNDA.

De libro Tobiae.

Lectio j. Cap. 2.

Post hæc vero, cum esset dies festus Dómini, et factum esset prandium bonum in domo Tobiae, dixit filio suo: Vade, et adduc aliquos de tribu nostra timentes Deum, ut epulētur nobiscum. Cumque abiisset, reversus nuntiavit ei, unum ex filiis Israel jugulatum jacere in platea. Statimque exiliens de

accubitu suo, relinquentes prandium, jejunus pervenit ad corpus : tollensque illud portavit ad domum suam occulit, ut dum sol occubuissest, caute se peliret eum.

R. Peto, Dómine. 514.

Lectio iij.

ARGUERANT autem eum omnes proximi ejus, dicentes: Jam hujus rei causa interfici jussus es, et vix effugisti mortis imprium, et sterum sépelas mortuos? Sed Tobias plus timens Deum, quam regem, rapiébat corpora occisorum, et occultabat in domo sua, et mediis noctibus sepeliébat ea. Contigit autem, ut quadam die fatigatus a sepultura, véniens in domum suam, jactasset se juxta partem, et obdormisset, et ex nido hirundinum dormienti illi cálida stercora incidenter super oculos ejus, fieretque cæcus. Hanc autem tentationem ideo permisit Dóminus evenire illi, ut pôsteris daretur exemplum patientiæ ejus, sicut et sancti Job.

R. Omni tempore. 514.

Lectio iii.

NAM cum ab infântia sua semper Deum timuerit, et mandata ejus custodierit, non est contristatus contra Deum, quod plaga cœcitatæ evenerit ei, sed immobiles in Dei timore permanens, agens grâtas Deo, omnibus diëbus vitæ sue. Nam sicut beato Job insultabant reges, ita isti parentes, et cognati ejus irridabant vitam ejus, dicentes: Ubi est spes tua, pro qua eleemosynas, et sepulturas faciebas? Tobias vero increpabat eos, dicens: Nolite ita loqui, quoniam filii sanctorum sumus, et vitam illam expectamus, quam Deus daturus est his, qui fidem suam numquam mutant ab eo.

R. Memor esto. 514.

FERIA TERTIA.

De libro Tobiae.

Lectio j. Cap. 2. d et 3.

ANNA vero uxor ejus ibat ad opus textrinum quotidie : et

de labore manuum suarum vivitum, quem consequi poterat, deferebat. Unde factum est, ut haec caprârum accipiens detulisset domi. Cujus cum vocem balantis vir ejus audisset, dixit: Vide te, ne forte furtivus sit, redite euni dominis suis, quia non licet nobis aut edere ex furto aliquid, aut contingere.

R. Sufficiébat nobis. 515.

Lectio ii.

An hæc uxor ejus irata respondit: Manifeste vana facta est spes tua, et eleemosynæ tuæ modo apparuerunt. Atque his, et aliis hujuscemodi verbis exprobrabat ei. Tunc Tobias ingemuit, et coepit orare cum lacrymis, dicens: Justus es, Dómine, et omnia judicia tua justa sunt, et omnes viæ tuae misericordia, et veritas, et iudicium. Et nunc, Dómine, memor esto mei, et ne vindictam sumas de peccatis meis, neque reminiscaris delicta mea, vel paréntum meorum.

R. Benedicite Deum. 515.

Lectio iii.

QUONIAM non obedivimus preceptis tuis, ideo tradi sumus in direptionem, et captivitatem, et mortem, et in fabulam, et in impropterium omnibus nationibus, in quibus dispersisti nos. Et nunc, Dómine, magna judicia tua, quia non egimus secundum præcepta tua, et non ambulavimus sinceriter coram te. Et nunc, Dómine, secundum voluntatem tuam fac tecum, et præcipe in pace recipi spiritum meum: expedit enim mihi mori magis, quam vivere.

R. Tempus est. 515.

FERIA QUARTA

QUATUOR TEMP. SEPTEMBRI.

Lectio sancti Evangeli secundum Marcum.

Lectio j. Cap. 9. c

In illo tempore: Respondens Iunus de turba, dixit ad Jesum: Magister, attuli filium meum ad te habentem spiritum nullum. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ

Presbyteri.

Lib. 3. c. 88. in Marc. 9.

DE MONIACUM hunc, quem descendens de monte Dóminus sanavit, Marcus quidem surdum mutumque, Matthæus vero lunaticum fuisse commémorat. Significat autem eos, de quibus scriptum est: Stultus ut luna mutatur. Qui numquam in eodem statu permanentes, nunc ad hæc, nunc ad illa vitiæ mutati, crescunt, atque decréscunt. Qui muti sunt, non confitendo fidem: surdi, nec ipsum aliquatenus veritatis audiendo sermonem. Spumant autem, cum stultitia labescunt. Stultorum namque, et languentium, atque hébetum est, spumas salivârum ex ore dimittere. Strident déniibus, cum iracundiam furôre flammescunt: aréscunt, cum ótio torpente languescunt, et nulla virtutis industria confortati enérviter vivunt.

R. Tribulatiōnes. 315.

Lectio ij.

Quos autem ait: Et dixi discipulis tuis, ut ejicerent illum, et non potuerunt: latenter Apóstolos accusat, cum impossibilitas curandi, intérnum non ad imbecillitatem curantium, sed ad eórum, qui curandi sunt, fidem reseratur, dicente Dómino: Fiat tibi secundum fidem tuam. Qui respónsens eis, dixit: O generatio incrédula, quâmidu apud vos ero? quâmidu vos pátiar? Non quod tædo superatus sit manus ac mitis, qui non apéruit sicut agnus coram tondente os suum, nec in verba furoris erâpit: sed quod in similitudinem médi, si agrótum videat contra sua præcepta se gérere, dicat: Usquequo accédam ad domum tuam? quoque artis meae perdam industriam, me aliud jubente, et te aliud perpetrante?

R. Omni tempore. 314.

Lectio ij.

Et dixit illis: Hoc genus in nullo potest extre, nisi in oratione et jejunio. Dum docet Apóstoles, quómodo dæmon nequissimus débeat expelli, omnes instituit ad vitam: ut scilicet novérimus, gravissima quæque vel immundorum spirituum, vel hóminum tentamenta, jejunis et orationibus esse superanda: iram quoque Dómini, cum in ultiōne nostrorum scelerum fuerit accénsa, hoc remédio singulári posse placári. Jejunium autem generale est, non solum ab escis, sed et a cunctis illécebris abstinére carnalibus, imo ab ómnibus vitiis continére se passionibus. Sic et oratio generalis non in verbis solum est, quibus divinam clemétiā invocámus, verum etiam in ómnibus, quæ in obsequiū nostri Conditoris fideli devotionē gérimus.

R. Memor esto, fili. 315.

Ad Beneficius. Ana.

Hoc genus * dæmoniorum in nullo potest extre, nisi in oratione et jejunio.

Deinde Preces. 43.

Oratio.

MISERICORDIA tua remédiis, M quæsumus Dómine, fragilitas nostra subsistat: ut quæ sua conditio attéritur, tua cleméntia reparétur. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas diei tantum. Ad Vesp. si fiat de Feria. dicuntur Preces Fer. 43. cum Oratione Dominicæ preced.

FERIA QUINTA.

De libro Tobiae.

Lectio j. *Cap. 12.*

VOCAVIT ad se Tobias filium suum, dixitque ei: Quid possumus dare viro isti sancto, qui venit tecum? Respondens Tobias, dixit patri suo: Pater, quam mercédem dábimus ei? aut quid dignum pótterit esse beneficiis ejus? Me duxit, et redixit sanum, pecúniam a Gabélo ipse recépit, uxorem ipse me habere fecit, et dæmonium

ab ea ipse compescuit, gādium paréntibus ejus fecit, me ipsum a deoratione piscis eripuit, te quoque vidēre fecit lumen cōeli, et bonis ómnibus per eum replēti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum, si forte dignabitur medietatē de ómnibus, quæ allata sunt, sibi assūmere.

R. Peto, Dómine. 514.

Lectio i.

Evocantes eum, pater scili cet, et filius, tulérunt eum in partem: et rogare cōpérunt, ut dignarétur dimidiam partem ómnium, quæ attulerant, accéptam habére. Tunc dixit eis oculte: Benedicite Deum cōeli, et coram ómnibus vivētibus confitēmini ei, quia fecit vobiscum misericordiam suam. Etenim sacramētum regis abscondere bonum est: ópera autem Dei revealare et confitēri, honorificum est. Bona est oratio cum jejūnio, et eleemosyna magis quam thesáuros auri recóndere: quóniam eleemosyna a morte liberat, et ipsa est, quæ purgat peccata, et facit invenire misericordiam, et vitam æternam. Qui autem fáciunt peccatum, et iniquitatem, hostes sunt animæ suæ.

R. Omni tempore. 514.

Lectio ii.

MANIFESTO ergo vobis veritatem, et non abscondam a vobis occútum sermónum. Quando orábas cum lacrymis, et se peliebas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepiébas eos, ego óbtuli oratiōnem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probáret te. Et nunc misit me Dóminus, ut curárem te, et Saram uxorem filii tui a dæmonio liberarem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum. Cumque haec audíssent, turbati sunt, et trementes cecidérunt super terram in

faciem suam. Dixitque eis Angelus: Pax vobis, nolite timére.

R. Memor esto. 514.

FERIA SEXTA

QUATUOR TEMP. SEPTEMB.

lectio sancti Evangélī secundum Lucam.

Lectio i. Cup. 7.f.

In illo tempore: Rogabat Iesus quidam de Pharisæis, ut manducaret cum illo. Et ingrēssus domum Pharisæi, discubuit. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Hom. 33. in Ev. post init.

QUEM Pharisæus de falsa justitia præsumens, nisi judaicum pöpulum; quem peccatrix mulier ad vestigia Dómini véniens, et plorans, nisi convérsam gentilitatem designat? Quem cum alabastro venit, unguentum fudit, retro secus pedes Dómini stetit, lacrymis pedes rigavit, capillis tersit, eosdémque, quos infundebat, et tergébat pedes, osculári non désit. Nos ergo, nos illa mulier expréssit, si toto corde ad Dóminum post peccata redeámus, si ejus penitentiæ luctus imitémur. Quid namque unguento, nisi bonæ odor opiniónis exprimitur? Unde et Paulus dicit: Christi bonus odor sumus Deo in omni loco.

R. Sufficiébat nobis. 515.

Lectio ii.

Sergo recta ópera ágimus, squibus opiniónis bonæ odore Ecclésiam respergámus, qui in Dómini corpore, nisi unguentum sùnlimus? Sed secus pedes Jesu mulier stetit: contra pedes enim Dómini stétimus, cum in peccatis pósiti, ejus itinerib⁹ renitebámur. Sed si ad veram penitentiā post peccata convértimur, jam retro secus pedes stamus: quia ejus vestigia sequimur, quem impugnábamus. Lacrymis mulier pedes ejus rigat: quod nos quoque veraciter ágimus, si quib⁹libet ultimis membris Dómini per compassiōnis affectum inclinamur, si sanctis ejus in tribulatiōne

**compatimur, si eorum tristitiam,
nostram putamus.**

B. Benedicite Deum. 513.
Lectio iii.

CAPILLIS ergo pedes Dómini térgimus, quando sanctis ejus, quibus ex charitate compatimur, etiam ex his, quae nobis supérfluent, iniserémur : quatenus sic mens per compassiónem dôleat, ut etiam larga manus affectum doloris osténdat. Ligat namque lacrymis Redemptoris pedes, sed capillis suis non tergit, qui utcúmque proximorum dolri compátitur, sed tamen eis ex his, quae sibi supérfluent, non miseréatur. Plerat, et non tergit, qui verba quidem doloris tribuit : sed non ministrando quae desunt, vim doloris misérime abscindit. Osculatur muller pedes, quos tergit : quod nos quoque plene ágimus, si studiôse diligimus, quos ex largitáte continémus : ne gravis nobis sit necessitas próximi : ne ipsa nobis ejus indigéntia, que sustentatur, fiat onerosa : et cum manus necessária tribuit, ánimus a dilectione torpescat.

B. Tempus est. 513.

A. Benedictus, A. n.
Muller,*quae erat in civitáte peccátrix, stans retro secus pedes Dómini, lacrymis cœpit rigare pedes ejus, et capillis capitis sui tergebat, et deosculabatur pedes ejus, et unguento ungébat.

Deinde Preces. 43.

Oratio.

PRAESTA, quæsumus omníspōtens Deus : ut observationes sacras ánnua devotio[n]e recolentes, et corpore tibi placeámus, et mente. Per Dóminum.

In Vesperis, nisi fiat do Feste
ix. Lect. dicuntur Preces Feria-
les. 43. et Orat. Dñicae prætoritæ.

SABBATO

QUATUOR TEMP. SEPTEMB.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Lucam.

Lectio i. Cap. 43.

In illo tempore : dicebat Jesus turbis hanc similitudinem :

Arborem fici habébat quidam plantatam in vinea sua, et venit quærens fructum in illa, et non invenit. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.
Homilia 31. in Evang.

DOMINUS ac Redémp[tor] noster per Evangélium suum aliquando verbis, aliquando rebus loquitur : aliquando aliud verbis, atque aliud rebus : aliquando autem hoc verbis, quod rebus. Duas étenim res ex Evangelio, fratres, audistis : fúcileam infructuosam, et mulierem curvam : et utrique rei est pietas impensa. Illud autem dixit per similitudinem : istud egit per exhibitionem. Sed hoc significat fúcileam infructuosam, quod mulier inclinata : et hoc fúcileam reservata, quod mulier erécta.

B. Tribulatiōnes. 513.

Lectio ii.

Quid arbor fici, nisi humánam natúram designat? Quid mulier inclinata, nisi eamdem natúram significando denuntiat? Quæ et bene plantata est sicut ficus, et bene creata sicut mulier : sed in culpm propriâ sponte lapsa, neque fructum servat operationis, neque statum rectitudinis. Ad peccatum quippe ex voluntate corruens, quia fructum obedientiæ ferre noluit, statum rectitudinis amisit. Que ad Dei similitudinem condita, dum in sua dignitatē non pérstítit, quod plantata, vel creata fuerat, servare contépsit. Tertio duminus vîne ad fúcileam ve[n]it, quia natúram generis humâni ante legem, sub lege, sub grâtiâ expectâdo, adinendo, visitândo requisivit.

B. Omni tempore. 514.

Lectio iii.

VENIT ante legem, quia per naturalem intellectum quid unusquisque exémplo sui, quâliter erga próxi[m]um agere debuisse[t], innótuit. Venit in lege, quia præcipiendo docuit. Venit post legem per gratiam, quia

pietatis suæ præsentiam exhibendo monstravit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenisse conquæritur : quia quorundam prævorum mentes nec inspirata lex naturalis corrigit, nec præcepta erudiunt, nec incarnationis ejus miracula convértunt. Quid vero per cultorem vineæ, nisi præpositorum ordo exprimitur? Qui dum præsunt Ecclésiæ, nimírum Dominicæ vineæ curam gerunt

R. Memor esto. 544.

Ad Benedictus, Aña.

Illuminare, Dómine, * iis, qui in ténebris sedent, et dirige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Deinde Preces. 45.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui per continéntiam salutarem, corpóribus medéris et mētibus: majestatem tuam suplices exorámus; ut pia jejunantium deprecatione placatus, et præsentia nobis subsidia trubas, et futura. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas diei tantum.

SABBATO

ANTE DOM. IV. SEPTEMB.

Ad Magnificat, Aña.

Adónai, Dómine, * Deus magne et mirabilis, qui dedisti salutem in manu féminæ. exaudi preces servorum tuorum.

DOMINICA IV. SEPTIEMBRIS.
In primo Nocturno.

Incipit liber Judith.

Lectio i. Cap. 1. et 2.

ARPHAXAD staque, rex Medórum, subjugáverat multas gentes império suo, et ipse aedificavit civitatem potentissimam, quam appellavit Ecbátanis, ex lapidibus quadratis, et scelis : fecit muros ejus in altitudinem cubitorum septuaginta, et in altitudinem cubitorum triginta. turres vero ejus posuit in altitudinem cubitorum centum. Per quadrum vero eārum, latus utrumque vicinorum pedum spatio tendebatur, posuitque por-

tas ejus in altitudinem tūrrium: et gloriabatur quasi potens in poténtia exércitus sui, et in gloria quadrigarum suarum.

¶ Adónai, Dómine, Deus magne et mirabilis, qui dedisti salutem in manu féminæ: * Exaudi preces servorum tuorum. Benedictus es, Dómine, qui non derelinquis præsuméntes de te, et de sua virtute gloriantes humilias. Exaudi.

Lectio ii.

Anno sigit duodécimo regni sui, Nabuchodónosor, rex Assyriorum, qui regnabat in Nínive civitale magna, pugnávit contra Arphaxad, et obtinuit eum in campo magno, qui appellatur Ragau, circa Euphráten, et Tigrin, et Jádason in campo Erioch, regis Elicorūm. Tunc exaltatum est regnum Nabuchodónosor, et cor ejus elevatum est: et misit ad omnes, qui habitabant in Cilicia, et Damásco, et Líbano, et ad gentes, quæ sunt in Carmelo, et Cedar, et inhabitantes Galilæam in campo magno Esdrelon, et ad omnes, qui erant in Samaria, et trans flumen Jordánum usque ad Jerúsalem, et omnem terram Jesse, quoisque perveniat ad terminos Áethiopie.

R. Tribulatiōnes civitatum audivimus, quas passæ sunt, et defécimus: timor, et hebetudo mentis cécidit super nos, et super liberos nostros: ipsi montes nolunt recipere fugam nostram: * Dómine, miserere.

¶ Peccávimus cum pátribus nostris, injúste égimus, iniquitatē fecimus. Dómine.

Lectio iii.

Ad hos omnes misit nuntios Nabuchodónosor, rex Assyriorum: qui omnes uno anno contradixérunt, et remisérunt eos vacuos, et sine honore abjicerunt. Tunc indignatus Nabuchodónosor rex adversus omnem terram illam, jurávit per thronum et regnum suum, quod défenderet se de omnibus regi-

nibus his. Anno tertiodécimo Nabuchodónosor regis, vigésima et secunda die mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodónosor, regis Assyriorum, ut defénderet se. Vocavitque omnes majores natu, omnésque duces, et bellatores suos, et habuit cum eis mýstérium consilii sui: dixitque cogitationem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugaret império.
R. Benedic te Dóminus in virtute sua, qui per te ad nihilum redégit inimicos nostros: * Ut non desciat laus tua de ore hominum. V. Benedicte Dóminus, qui creávit cælum et terram: quia hodie nomen tuum ita magnificavit. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósii Episcopi, de Elia et jejúnio.

Lectio iv. Cap. 9.

POTENTES vinum prohibéntur bibere, ne, cum biberint, obliviscantur sapiéntiam. Dénique bibébant vinum in ebrietate potentes, qui Holoferni, principi militiae regis Assyriorum, se trádere gestabant: sed non bibernat fémina Judith, jejunans omnibus diébus viduitatis suæ, præter festorum diérum solemnitates. His armis munita processit, et omnem Assyriorum circumvénit exércitum: sóbrii vigore consilii abstulit Holofernis caput, servavit pudicitiam, victoriā reportavit.

R. Nos álium Deum nescimus præter Dóminum, in quo speramus: * Qui non despicit nos, nec amovet salutem suam a genere nostro. V. Indulgéntiam ipsius fusis lacrimis postulamus, et humiliémus illi áimas nostras. Qui non despicit.

Lectio v.

HAC enim succincta jejúnio in castis pretendebat alienis: ille vino sepultus jacébat, ut ictum vulneris sentire non posset. Itaque unus mulieris jejúnium innumeros stravit exércitus Assyriorum. Esther quoque

púlchrior facta est jejúnio: Dóminus enim gratiā sóbriam mentis augébat. Omne genus suum, id est, totum pòpulum Iudeorū, a persecutioñis acerbitate liberávit, ita ut regem sibi fáceret esse subjéctum.

R. Dominator Dómine cælorum et terræ, creátor aquarum, Rex univérsæ creaturæ: * Exaudi orationem servorum tuorum. V. Tu, Dómine, cui humilium semper, et mansuetorum placuit deprecatio. Exaudi.

Lectio vi.

TAQUE illa, quam triduo jejunium vit continuo, et corpus suum aqua lavit, plus placuit, et vindictam rétulit: Aman autem, dum se regali jactat convívio, inter ipsa vina p̄enam suæ ebrietatis exsolvit. Est ergo jejúnium reconciliatioñis sacrificium, virtutis incrementum, quod fecit etiam féminas fortiores augmento gratiae. Jejúnium nescit fœneratum, non sortem fœnoris novit, non redoleat usuras mensa jejunantium: etiam ipsis jejúnium convívias dat gratiam. Dulciores post famem épulæ flunt, quæ assiduitate fastidio sunt, et diuturna continuatiōne vilēscunt. Condimentum cibi jejúnium est. Quanto avídior appeténtia, tanto esca jucundior.

R. Dómine Deus, qui cónteris bella ab inflo, eleva brachium tuum super gentes, quæ cōgitant servis tuis mala: * Et dexter tua glorificetur in nobis. V. Allide virtutem eorum in virtute tua: cadat robur eorum in iracundia tua. Et. Glória Patri. Et. R. viij. Confórtame me, Rex, sanctorum principatum tenens: * Et da sermonem rectum, et hene sonantem in os meum. V. Dómine, rex univérsæ potestatis, convérte consilium eorum super eos. Et da.

R. viij. Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sabaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. V. Tres sunt, qui

testimónium dant in celo : Pater, Verbum, et Spiritus sanctus ; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Feria iv. hujus Hebdom. post iij. et iiiij. Lectionem dicitur iij. et iiiij. ï. primi Nocturni Dñicæ.

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio i. Cap. 4.

FUILL Israel, qui habitabant in terra Juda, timuerunt valde a facie Holofernis. Tremor, et horror invaserit sensus eorum, ne hoc saceret Jerúsalem, et templo Dómini, quod fecerat ceteris civitatibus, et templis eorum. Et misérunt in omnem Samariam per circuitum usque Jéricho, et praoccupaverunt omnes vertices montium, et muris circumdedérunt vicos suos, et congregavérunt frumenta in præparationem pugnæ.

¶. Adónai, Dómine. 520.

Lectio iij.

SACERDOS etiam Eliachim scripsit ad univérsos, qui erant contra Esdrelon, quæ est contra faciem campi magni juxta Dóthain, et univérsos, per quos viæ transitus esse pôterat, ut obtinèrent ascensu[m] montium, per quos via esse pôterat ad Jerúsalem, et illuc custodirent, ubi angustum iter esse pôterat inter montes. Et fecerunt filii Israel secundum quod constituerat eis sacerdos Dómini Eliachim. Et clamavit omnis populus ad Dóminum instantia magna, et humiliaverunt ánimas suas in jejuniiis et orationibus, ipsi et mulieres eorum.

¶. Tribulatiōnes. 520.

Lectio iij.

EInduérunt se sacerdotes cílicois, et infantes prostravérunt contra faciem templi Dómini, et altare Dómini operuérunt cílico, et clamavérunt ad Dóminum Deum Israel unanimiter, ne daréntur in prædām infantes eorum, et uxores eorum in divisionem, et civitatis eorum in exterminium, et sancta

eórum in pollutionem, et sserent opprobrium géntibus. Tunc Eliachim, sacerdos Dómini magnus, circulvit omnem Israel, allocutusq[ue] est eos, dicens : Scitote quóniam exaudiens Dóminus preces vestras, si manéntes permanseritis in jejuniiis et orationibus in conspectu Dómini.

¶. Benedicat te. 521.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio i. Cap. 8.

Et factum est, cum audisset hæc verba Judith vídua, quæ erat filia Merári, filii Idox, filii Joseph, filii Ozias, filii Blai, filii Jamnor, filii Gédeon, filii Ráphaim, filii Achitob, filii Melchias, filii Enan, filii Nathaniæ, filii Salathiel, filii Simeon, filii Ruben : et vir ejus fuit Manásses, qui mórtuus est in diébus messis hordeaceæ : instabat enim super alligantes manípulos in campo, et venit aëstus super caput ejus, et mórtuus est in Bethúlia civitate sua, et sepultus est illic cum pátribus suis. Erat autem Judith relicta ejus vídua jam annis tribus, et ménibus sex.

¶. Nos álium. 521.

Lectio iij.

Et in superiöribus domus sua fecit sibi secrétum cubiculum, in quo cum puéllis suis clausa morabatur, et habens super lumbos suos cilicium, jejunabat ómnibus diébus vitæ sue, præter sabbata, et neomónia, et festa domus Israel. Erat autem eleganti aspéctu nimis, cui vir suus reliquerat divitias multas, et familiam copiosam, ac possessiōnes arméntis boum, et grégebis óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus famosissima. quóniam timébat Dóminum valde, nec erat qui inqueretur de illa verbum malum.

¶. Dominatōr Dómine. 521.

Lectio iij.

Hec itaque cum audisset, quóniam Ozias promisisset, quod transacto quinto die tra-

deret civitatem, misit ad presbyteros Chabri et Charmi. Et venerunt ad illam, et dixit illis: Quod est hoc verbum, in quo consensit Ozias, ut tradat civitatem Assyrios, si intra quinque dies non venerit vobis adjutorium? Et qui estis vos, qui tentatis Dominum?

M. Domine Deus. 521.

FERIA QUARTA.

De libro Judith.

Lectio i. Cap. 10.

FACTUM est autem cum cessasset clamare ad Dominum, surrexit de loco, in quo jacuerat prostrata ad Dominum. Vocavitque abram suam, et descendens in domum suam, abstulit a se cilicium, et exuit se vestimentis viduitatis sue, et lavit corpus suum, et unxit se myro optimo, et discriminavit crinem capitis sui, et imposuit mitram super caput suum, et induit se vestimentis jucunditatis sue, induitque sandalia pedibus suis, assumpsitque dextraliola, et lilia, et inaures, et annulos, et omnibus ornamentis suis ornavit se. Cui etiam Dominus contulit splendorem.

R. Consorta me. 521.

Lectio ij.

FACTUM est autem cum descenderet montem, circa ortum diei, occurserunt ei exploratores Assiriorum, et tenuerunt eam, dicentes: Unde venis? aut quo vadis? Quae respondit: Filius sum Iudeorum, ideo ego fugi a facie eorum, quoniam futurum agnovi, quod dentur vobis in depraedationem, pro eo quod contemnentes vos, noluerunt ultro tradere seipso, ut invenirent misericordiam in conspectu vestro.

R. Tribulationes. 520.

Lectio iii.

DUXERUNTQUE illam ad tabernaculum Holofernis, annuntiantes eam. Cumque intrasset ante faciem ejus, statim captus est in suis oculis Holofernes. Dixeruntque ad eum satellites ejus: Quis contemnatur populum

Iudeorum, qui tam decoras mulieres habent, ut non pro his merito pugnare contra eos debemus? Videns itaque Judith Holofernem sedentem in conopeo, quod erat ex purpura, et auro, et amaragdo, et lapidibus pretiosis intextum: et cum in faciem ejus intendisset, adoravit eum, prosternens se super terram.

R. Benedic te. 521.

FERIA QUINTA.

Si haec fuerit ultima Hebdom. Septembris, hac nocte ponitur liber Esther cum sua Historia, ut infra in Divina v. hujus mensis, 523, et legitur de eo etiam duobus sequentibus diebus. Quod si hoc triduo non occurrat Feria, in qua possint ponи Respons., eo anno omittuntur. Si vero non fuerit ultima Hebdom. leguntur sequentes Lectiones.

De libro Judith.

Lectio i. Cap. 12. c

ET factum est, in quarto die Iulofernes fecit cenam servis suis, et dixit ad Vagao, eunuchum suum: Vade, et suade Iudeam illam, ut sponte consentiat habitare tecum. Fundum est enim apud Assiriros, si feminina irrideat virum, agendo ut immunitis ab eo transeat. Tunc introivit Vagao ad Judith, et dixit: Non vereatur bona puella introfere ad dominum meum, ut honorificetur ante faciem ejus, ut manducet cum eo, et bibat vinum in jucunditate. Cui Judith respondit: Quae ego sum, ut contradicam domino meo? R. Adonai, Domine. 520.

Lectio ij Cap. 13.

Un autem sero factum est, se stinaverunt servi illius ad hospitia sua, et conclusit Vagao oslia cubiculi, et abiit. Erant autem omnes fatigati a vino: eratque Judith sola in cubiculo. Porro Holofernes jacebat in lecto, nimia ebrietate sopitus. Dixique Judith puellam suam ut staret foris ante cubiculum, et observaret. Stetisque

Judith ante lectum orans cum lacrymis, et labiorum motu in silentio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Israel, et respice in hac hora ad opera manuum mearum, ut sicut promisisti, Jerusalēm civitatem tuam erigas: et hoc quod credens per te posse fieri cogitavi perficiam.
R. Tribulatiōnes. 520.

Lectio iij.

Et cum h̄e dixisset, accēssit ad colūminam, quae erat ad caput lēctuli ejus, et pugionem ejus, qui in ea ligatus pendebat, exsolvit. Cumque evaginasset illum, apprehendit comam cāpitis ejus, et ait: Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percussit bis in cervicem ejus, et abscedit caput ejus: et abstulit conopéum ejus a colūnīs, et evolvit corpus ejus truncum. Et post pusillum exiit, et trādedit caput Holoférnis ancillæ suæ, et jussit ut mitteret illud in peram suam.
R. Benedicat te. 521.

FERIA SEXTA.

De libro Judith.

Lectio i. Cap. 18.

Cumq[ue] omnis exērcitus decollatum Holoférñem audisset, fugit mens, et consilium ab eis, et solo tremore, et metu agitati, fugae præsidium sumunt, ita ut nullus loqueretur cum proximo suo, sed inclinato cāpite, reficitis omnibus, evadere festinabant Hebræos, quos armatos super se venire audiabant, fugientes per vias camporum, et sémitas collium. Videntes itaque filii Israel fugientes, secuti sunt illos. Descenderuntque clangentes tubis, et ululantib[us] post ipsos.
R. Nos alium. 521.

Lectio ij

Misit itaque Ozias nuntios per omnes civitates, et régiones Israel. Omnis itaque régio, omnisque urbs, electam juventutem armatam misit post eos, et persecuti sunt eos in ore gladii, quodque pervenient ad extremitatem finium suorum. Reliqui

autem, qui erant in Bethulia, ingréssi sunt castra Assyriorum, et prædam, quam fugientes Assyrii reliquerant, abstulerunt, et onustati sunt valde.
R. Dominator Dómine. 521.

Lectio iii.

JACINT autem, summus Póniti. sex, de Jerusalēm venit in Bethuliam cum univérsis presbyteris suis, ut vidéret Judith. Quae cum exisset ad illum, benedixerunt eam omnes una voce, dicentes: Tu glória Jerusalēm, tu lētitia Israel, tu honorificentia populi nostri: quia fecisti virginitatem, et confortatum est cor tuum, eo quod castitatem amaveris, et post virum tuum alterum nescieris: ideo et manus Dómini confortavit te, et ideo eris benefacta in æternū. Et dixit omnis populus: Fiat, fiat.
R. Dómine Deus. 521.

SABBATO.

De libro Judith.
 Lectio i. Cap. 16. c

Et factum est post h[ab]ec, omnis populus post victoriā venit in Jerusalēm adorare Dóminum: et mox ut purificati sunt, obtulérunt omnes holocāusta, et vota, et re promissiones suas. Porro Judith univérsa vasa bellica Holoférnis, quæ dedit illi populus, et conopéum, quod ipsa sustulerat de cubili ipsius, obtulit in anathēma obliuionis.
R. Conforta me. 521.

Lectio ij.

ERAT autem populus iucundus secundum faciem sanctorum, et per tres menses gaudium hujus victoriæ celebratum est cum Judith. Post dies autem illos unusquisque rediit in domum suam, et Judith magna facta est in Bethulia, et præclarior erat univérsa terra Israel. Erat etiam virtuti cæstitas adjuncta, ita ut non cognosceret virum omnibus diébus vite sua, ex quo defunctus est Manasses vir ejus. Erat autem diébus festis procédens cum magna gloria.
R. Tribulatiōnes. 520.

Lectio iii.

MANSIT autem in domo viri sui annos centum quinque, et dimisit abram suam liberam, et defuncta est, ac sepulta cum viro suo in Bethulia. Luxitque illam omnis populus diebus septem. In omni autem spatio vitae ejus non fuit, qui perturbaret Israel, et post mortem ejus annis multis. Dies autem victoriae hujus festivitatis, ab Hebreis in numero sanctorum diem accipitur, et collit a Judaeis ex illo tempore usque in presentem diem.

It. Benedic te. 521.

SABBATO

ANTE DOM. V. SEPTEMBRIS.

Ad Magnificat. Ave.

Domine Rex * omnipotens, in dictione tua cuncta sunt posita, et non est qui possit tuam resistere voluntati.

DOMINICA V. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Esther.

Lectio i. Cap. 4.

In diebus Assueri, qui regnauit ab India usque ad Ethiopia super centum viginti septem provincias: quando sedit in solio regni sui, Susan civitas regni ejus exordium fuit. Tertio igitur anno imperii sui fecit grande convivium cunctis principibus, et pueris suis, fortissimis persarum, et Medorum inclitis, et praefectis provinciarum coram se, ut ostenderet divitias gloriam regni sui, ac magnitudinem, atque jactantiam potentiam suam multo tempore, centum videlicet et octoginta diebus.

It. Domine mihi, rex omnipotens, in dictione tua cuncta sunt posita, et non est qui possit resistere voluntati tuae: * Libera nos propter nomen tuum. v. Exaudi orationem nostram, et converte luctum nostrum in gaudium. Libera.

Lectio ii.

Quumque implerentur dies coniunctionis, invitavit omnem populum, qui inventus est in

Susan, a maximo usque ad minimum: et jussit septem diebus convivium preparari in vestibulo horti, et nemoris, quod regio cultu, et manu consitum erat. Et pendebant ex omni parte tentoria aeri coloris, et carbassini, ac hyacinthini, sustentata funibus byssinis, atque purpureis, qui eburneis circulis inserti erant, et columnis marbreis fulciebantur. Lectulique aurei, et argentei, super pavimentum smaragdino et paro stratum lapide, dispositi erant: quod mira varietate pictura decorabat.

It. Conforta me, Rex, sanctorum principatum tenens: * Et da sermonem rectum, et bene sonantem in os meum. v. Domine Rex universae potestatis, converte consilium eorum super eos. Et

Lectio iii.

LIBERANT autem qui invitati. Berant, aureis poculis, et aliis atque aliis vasis cibi inferebantur. Vinum quoque, ut magnificentia regia dignum erat, abundantans, et praecipuum ponebatur. Nec erat qui nolenter cogneret ad bibendum; sed sicut rex statuerat, praeponens mensis singulos de principibus suis, ut sumeret unusquisque quod vellet. Vashti quoque regina fecit convivium feminarum in palatio, ubi rex Assuerus manere consueverat.

It. Spem in alium numquam habui, praeterquam in te, Deus Israel: * Qui irasceris, et propitius eris: et omnia peccata hominum in tribulatione dimisisti. v. Domine Deus, creator coeli et terrae, respice ad humilitatem nostram. Qui. Gloria Patri. Qui.

In secundo Nocturno.
Ex libro Officiorum sancti Ambrorsii Episcopi.

Lectio iv. Lib. 3. c. 45.

Quid Esther regina? nonne ut populum suum periculo erueret (quod erat decorum, atque honestum) morti se obtu-

lit, nec immittis regis trepidavit furorem? Ipse quoque rex Persarum ferox, atque tumido corde, tamen decorum judicavit iudici insidiarum, quae sibi paratae forent, gratiam representare, populumque liberum a servitute eripere, eruere neci, nec parcere neci ejus, qui tam indecora suasisset. Denique quem secundum a se, ac præcipuum inter omnes amicos habet, cruci tradidit, quod de honestatum se ejus fraudulentis consiliis animadvertisset.

R. Memento mei, Dómine Deus, in bonum: * Et ne déleas miserationes meas, quas feci in domo Dei mei, et in cæremoniis ejus. V. Recordare mei, Dómine Deus meus. Et ne.

Lectio v. Cap. 46.

Ea enim amicitia probabilis, quæ honestatem tuetur, præserenda sane opibus, honoriibus, potestatiibus; honestati vero præserri non solet, sed honestatem sequi. Qualis fuit Jónathæ, qui pro pietate nec offensam patris, nec salutis periculum refugiebat. Qualis fuit Achimelech, qui pro hospitaliis gratiæ officiis necem potius sibi, quam proditionem fugientis amici, subeundam arbitrabatur. Nihil fitur præserendum honestati: quæ tamen, ne amicitiae studio prætereatur, etiam hoc Scriptura admet.

R. Tribulaciones civitatum audivimus, quas passæ sunt, et desecimus: timor, et hebetudo mentis cecidit super nos, et super liberos nostros: ipsi montes nolunt recipere fugam nostram: * Dómine, miserere. V. Peccavimus cum patribus nostris, injuste egimus, iniquitatem fecimus. Dómine.

Lectio vi.

Sunt enim plerisque philosophorum quæstiones: Utrum amici causa quisquam contra patrion sentire, necne, débeat, ut amico obdiat: utrum opörteat ut fidem déserat, dum in-

dúget, atque inténdit amici communitatibus. Et Scriptura quidem ait: Clava, et gladius, et sagitta ferrata: sic homo est testimoniūm dans falsum adversus amicum suum. Sed considera quid astruat. Non testimoniūm reprehendit dictum in amicum, sed falsum testimoniūm. Quid enim si Dei causa, quid si patræ, cogatur aliquis dicere testimoniūm? Numquid præpondere debet amicitia religiōni, præpondeare charitati vitium? It. Benedic te Dóminus in virtute sua, qui per te ad nihilum redégit inimicos nostros: * Ut non deficiat laus tua de ore hominum. V. Benedictus Dóminus, qui creavit cœlum et terram: quia hodie nomen tuum ita magnificavit. Ut. Glória Patri. Ut.

R. viij. Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra gloria ejus. V. Tres sunt, qui testimoniūm dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Feria iv. hujus Hebdom. post ij et iiij. Lect. dicitur ij. et iiiij. R. primi Noct. hujus Dóica.

FERIA SECUNDA.

De libro Esther.

Lectio i. Cap. 2.

Enrat vir Judæus in Susan civitate, vocabulo Mardochæus, filius Jair, filii Sémeri, filii Cis, de stirpe Jémini, qui translatus fuerat de Jerusalem eo tempore, quo Jechoniam, regem Juda, Nabuchodonosor, rex Babylónis, transdulerat, qui fuit nutritius filiæ fratris sui Edisæ, qua altero nomine vocabatur Esther: et utrumque paren-

tem amiserat: pulchra nimis, et decora facie. Mortuisque patre ejus, ac matre, Mardochæus sibi eam adoptavit in filiam.

R. Domine mihi. 525.

Lectio i.

Cumque percrebusset regis imprium, et juxta mandatum illius multæ pulchræ virginies adducerentur Susan, et Egæo traducerentur eunuchos: Esther quoque inter ceteras puellas ei tradita est, ut servaretur in numero seminarum. Quæ placuit ei, et invenerit gratiam in conspectu illius. Et præcepit eunuchos, ut acceleraret mundum muliebrem, et traduceret ei partes suas, et septem puellas speciosissimas de domo regis, et tam ipsam, quam pedisse quas ejus ornaret, atque excolleret. Quæ noluit indicare ei populum, et patriam suam: Mardochæus enim præcepérat ei, ut de hac re omnino reticere: qui deambulabat quotidie ante vestibulum domus, in qua electæ virginē servabantur, cum agens salutis Esther.

R. Conforta me. 525.

Lectio ii.

Evolute autem tempore per ordinem, instabat dies, quo Esther, filia Abisbail, fratri Mardochæi, quam sibi adoptaverat in filiam, debéret intrare ad regem. Quæ non quæsivit muliebrem cultum, sed quæcumque voluit Egæus eunuchus custos virginum, hæc ei ad ornatum dedit. Erat enim formosa valde, et incredibili pulchritudine, omnium oculis gratijs, et amabilis videbatur. Ducta est itaque ad cubiculum regis Assuéri mense décimo, qui vocatur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamavit eam rex plus quam omnes mulieres, habuimusque gratiam, et misericordiam coram eo super omnes mulieres, et posuit diadema regni in capite ejus, fecitque eam regnare in loco Vasthi.

R. Spem in alium. 525.

FERIA TERTIA.

De libro Esther.

Lectio i. Cap. 3.

Post hæc rex Assuerus exaltavit Aman, filium Amadathi, qui erat de stirpe Agag: et posuit solum ejus super omnes principes, quos habebat. Cunctique servi regis, qui in foribus palatii versabantur, flectebant genua, et adorabant Aman: sic enim præcepérat eis Imperator. Solus Mardochæus non flectebat genu, neque adorabat eum. Cui dixerunt pueri regis, qui ad foras palatii præsidabant: Cur præter ceteros non observas mandatum regis?

R. Memento mei. 526.

Lectio i.

Cumque hoc cræbrius dicerent, et ille nollet audire, nuntiaverunt Aman, scire cupientes utrum perseveraret in sententia: dixerat enim eis se esse Judæum. Quod cum audisset Aman, et experimento probasset, quod Mardochæus non flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est valde, et pro nihilo duxit in unum Mardochæum mittere manus suas.

R. Tribulationes. 526.

Lectio ii.

AUDIERAT enim, quod esset a genti Judæo: magisque valuit omnem Judæorum, qui erant in regno Assuéri, perdere nationem. Mense primo (cujus vocabulum est Nissan) anno duodécimo regni Assuéri, missa est sors in urnam, quæ Ilebraice dicitur Phur, coram Aman, quo die, et quo mense gens Judæorum debéret interfici: et exiit mensis duodécimus, qui vocatur Adar.

R. Benedic te. 526.

FERIA QUARTA.

De libro Esther.

Lectio i. Cap. 4.

Quæ cum audisset Mardochæus, scidit vestimenta sua, et indutus est sacco, spargens cinerem capiti: et in platea media civitatis voce magna clamabat, ostendens amaritudi-

nem áimi sui, et hoc ejulátu usque ad fores palátií grádiens. Non enim erat lícitum indútum sacco aulam regis intráre. In ómnibus quoque províciis , óppidis, ac locis , ad quæ crudéle regis dogma pérvenerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejúnium, ululátus, et fletus , sacco , et cínere multis pro strato uténtibus. Ingréssæ autem sunt puellæ Esther, et eunúchi, nuntiaveruntque ei. Quod audiens consternata est : et vestem misit, ut, ablato sacco, indúerent eum: quam accípere nóluit. Accítóque Athach eunúcho, quem rex ministrum ei déderat, præcépit ei, ut iret ad Mardochæum, et diceret ab eo, cur hoc saceret. R. Nos álium. 526.

Lectio ii.

EGRESSUSQUE Athach, ivit ad Mardochæum, stantem in platéa civitatis ante óstium palátií : qui indicávit ei ómnia, quæ acciderant, quómodo Aman promisisset, ut in thesáuros regis pro Judæorū nece inférret argéntum. Exemplar quoque edicti, quod pendebat in Susan, dedit ei, ut régina osténderet, et monéret eam, ut intráret ad regem, et deprecáretur eum pro populo suo. Regréssus Athach, nuntiavit Esther ómnia, quæ Mardochæus díxerat. Quæ respóndit ei, et jussit, ut diceret Mardochæo: Omnes servi regis, et cunctæ, quæ subditióne ejus sunt, horunt provínciæ, quod sive vir, sive mulier, non vocátus, intérius átrium regis intráverit, absque ulla cunctatióne statim interficiátur : nisi forte rex auream virgam ad eum te-tenderit pro signo clemétiæ, atque ita possit vivere. Ego sicutur quómodo ad regem intráre pôtero, quæ triginta jam diébus non sum vocata ad eum ? R. Confórta me, rex. 528.

Lectio iii.

Quoniam cum audísset Mardochæus, rursum mandávit Esther, dicens: Neptūtes, quod

ánimam tuám tantum liberas, quia in domo regis es p̄r cunctis Judæis: si enim nunc silue-ris, per áliam occasióinem libera-búntur Judæi : et tu , et domus patris tui peribitis. Et quis no-vit utrum idcirco ad regnum vé-neris, ut in tali témpore pararé-ris? Itursúmque Esther hæc Mar-dochæo verba mandávit: Vade , et cóngrega omnes Judæos, quos in Susan repéreris, et oráte pro me. Non comedáatis, et non bibá-tis tribus diébus, et tribus noctibus, et ego cum ancillis meis similiter jejunábo , et tunc ingrédiar ad regem contra legem faciens, non vocata, tradóns-que me morti , et periculó. Ivit staque Mardochæus, et fecit ómnia , quæ ei Esther præcéperat. R. Spem in álium. 528.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Lectio i. Cap. 5.

DÍG autem térito indúta est Esther regálibus vestiméntis, et stetit in átrio domus ré-gie, quod erat intérius, con-tra basilicam regis : at ille se-débat super sólum suum in consistório palátií contra óstium domus. Cumque vidísset Esther régina stantem, plácuit 6cu-lis ejus, et exténdit contra eam virgam auream, quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitétem virgæ ejus. Dixitque ad eam rex: Quid vis, Esther régina ? quæ est petitió tua ? etiam si dimidiā partem regni petieris, dabitur tibi. At illa respóndit: Si regi placet, obsecro, ut vénias ad me hódie, et Aman tecum ad convívium, quod parávi. Statimque rex: Vocáte, inquit, cito Aman, ut Esther obédat voluntati. R. Dómine mi. 528.

Lectio i.

EGRESSUS est itaque illo die Aman lætus, et alacer. Cumque vidísset Mardochæum, se-déntem ante fores palátií, et non solum non assurrexisse subi, sed nec motum quidem de laco

Sessionis sue, indignatus est valde: et dissimulata ira, reversus in domum suam, convocavit ad se amicos suos, et Zares uxorem suam: et exposuit illis magnitudinem divitiarum suarum, filiorumque turbam, et quanta eum gloria super omnes principes, et servos suos rex elevasset. Et post haec ait: Regina quoque Esther nullum alium vocavit ad convivium cum rege, praeter me: apud quam etiam eras cum rege prausurus sum. Et cum haec omnia habeam, nihil me habere puto, quādiu video Mardochaeum Iudeum sedentem ante fores regias.

R. Conforta me. 525.
Lectio iii.

RESPONDERUNTQUE ei Zares Ruxor ejus, et ceteri amici: Jube parari excelsam trabem, habentem altitudinis quinquaginta cubitos, et dic mane regi, ut appendatur super eam Mardochaeus, et sic ibis cum rege laetus ad convivium. Placuit ei consilium, et jussit excelsam parari cruem.

R. Spem in alium. 525.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.
Lectio i. Cap. 6.

NOCTEM illam duxit rex insomnem, jussitque sibi affirri historias, et annales priorum temporum. Quae cum illo praesente legerentur, ventum est ad illum locum, ubi scriptum erat, quōmodo nuntiasset Mardochaeus insidiis Bagathan et Thares eunuchorum, regem Assuerum jugulare cupientium. Quod cum audisset rex, ait: Quid pro hac fide honoris, ac premii Mardochaeus consecutus est? Dixerunt ei servi illius, ac ministri: Nihil omnino mercendis accepit. Statimque rex: Quis est, inquit, in atrio? Aman quippe interius atrium domus regiae intraverat, ut suggereret regi, et jubaret Mardochaeum affigi patibulo, quod ei fuerat preparatum. Respondent pueri.

TOTUM.

ri: Aman stat in atrio. Dixitque rex: Ingrediatur.

R. Memento mei. 526.

Lectio i.

CUMQUIS esset ingressus, ait Cilli: Quid debet fieri viro, quem rex honorare desiderat? Cogitans autem in corde suo Aman, et reputans, quod nullum alium rex, nisi se, vellet honorare, respondit: Homo, quem rex honorare cupit, debet indui vestibus regis, et imponi super equum, qui de sella regis est, et accipere regium diadema super caput suum, et primus de regiis principibus, ac tyrannis teneat equum ejus, et per plateam civitatis incendens clamet, et dicat: Sic honorabitur, quemcumque voluerit rex honorare.

R. Tribulationes. 526.

Lectio iii.

DIXITQUE ei rex: Festina, et sumpta stola, et equo, fac ut locutus es, Mardochaeo Iudeo, qui sedet ante fores palatii. Cave, ne quidquam de his, quae locutus es, pratermittas. Tulit itaque Aman stolam, et equum, induitumque Mardochaeum in platea civitatis, et impositum equo prcedebat, atque clamabat: Hoc honore condignus est, quemcumque rex voluerit honorare. Reversusque est Mardochaeus ad januam palatii: et Aman festinavit ire in domum suam, lugens, et operto capite: narravisse Zares, uxori sue, et amicis omnia, quae evenissent sibi.

R. Benedic te. 526.

SABBATO

De libro Esther.

Lectio i. Cap. 7.

INTRAVIT itaque Rex, et Aman, ut biberent cum regina. Dixitque ei rex etiam secunda die, postquam vino incaluerat: Quae est petitio tua, Esther, ut detur tibi? et quid vis fieri? etiam si dimidiam partem regni mei petteris, impetrabis. Ad quem illa respondit: Si inveni gratiam in oculis tuis, o rex, et si

54

tibi placet, dona mihi animam meam, pro qua rogo, et populum meum, pro quo obsecro. Tradii enim sumus ego, et populus meus, ut conteramur, jugulemur, et pereamus. Atque utinam in servos, et famulas renderemur: eset tolerabile malum, et gemens tacorem: nunc autem hostis noster est, cuius crudelitas redundat in regem.

R. Nos alium. 526.

Lectio i.

RESPONSAVITQUE rex Assuérus, R ait: Quis est iste, et cujus potestia, ut haec audiat facere? Dixitque Esther: Hostis, et ininicus noster pessimus iste est Aman. Quod ille audiens, filico obstupuit, vultum regis, ac reginam ferre non sustinens. Rex autem iratus surrexit, et de loco convivii intravit in hortum arboreis consitum. Aman quoque surrexit, ut rogaret Esther regnam pro anima sua: intellexit enim a rege sibi paratum malum.

R. Conforta me. 525.

Lectio iii.

Qut cum reversus esset de horto, nemoribus consito, et intrasset convivii locum, reperit Aman super lectulum corruiisse, in quo jacébat Esther, et ait: Etiam reginam vult opprimere, me præsente, in domo mea. Necdum verbum de ore regis exferat, et statim operuerunt faciem ejus. Dixitque Harbóna, unus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis: En lignum, quod paraverat Mardochæo, qui locutus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis quinquaginta cubitos. Cui dixit rex: Appendite eum in eo. Suspensus est itaque Aman in patibulo, quod paraverat Mardochæo: et regis ira quiévit.

R. Spem in alium. 525.

SABBATO

ANTE DOM. I. OCTOBRI.

Ad Magnificat, Aia.

Adapériat Dóminus * cor vestrum in lege sua: et in præ-

ceptis suis, et faciat pacem Dóminus Deus noster.

DOMINICA I. OCTOBRI.

in primo Nocturno.

Incipit liber j. Machabæorum.

Lectio j. Cap. 4.

Et factum est, postquam percutiit Alexander Philippi Mácedo, qui primus regnávit in Græcia, egressus de terra Cethim, Darium regem Persarum, et Medórum, constituit prælia multa, et obtinuit omnium munitiones, et interfecit reges terræ. Et pertransiit usque ad fines terræ: et accépit spolia multitudinis gentium, et siliuit terra in conspectu ejus. Et congregavit virtutem, et exércitum fortè nimis, et exaltatum est, et elevatum cor ejus. Et obtinuit regiones gentium, et tyrannos: et facti sunt illi in tributum. Et post haec décidit in lectum, et cognovit quia moreretur. Et vocavit pueros suos nobiles, qui secum erant nutriti a juventute, et divisit illis regnum suum, cum adhuc vivaret.

R. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præceptis suis, et faciat pacem in diebus vestris: * Concédat vobis salutem, et redimat vos a malis. V. Exaudiat Dóminus orationes vestras, et reconcilietur vobis, nec vos déserat in tempore malo. Concédat.

Lectio i.

Et regnávit Alexander annis duodecimi, et mórtuus est. Et obtinuerunt pueri ejus regnum, unusquisque in loco suo: et imposuerunt omnes sibi diadema post mortem ejus, et filii eorum post eos annis multis, et multiplicata sunt mala in terra. Et exiit ex eis radix peccatrix, Antiochus illustris, filius Antiochi regis, qui fuderat Romæ obses: et regnávit in anno centésimo trigesimo séptimo regni Græcorum.

R. Exaudiat Dóminus orationes vestras, et reconcilietur vobis, nec vos déserat in tempore

malo,* Dóminus Deus noster.
¶ Det vobis cor ómnibus, ut
coláti eum, et faciáti ejus
voluntatem. **Dóminus.**

Lectio iii.

In diébus illis exiérunt ex Israel
filii iniqui, et suaserunt multis,
dicéntes : Eámus, et disponamus
testaméntum cum géntibus, quæ circa nos sunt :
quia ex quo recéssimus ab eis,
invenérunt nos multa mala. Et
bonus visus est sermo in oculis
eórum. Et destinavérunt aliqui
de pôpulo, et abiérunt ad re-
gem : et dedit illis potestatēm,
ut sacerdarent justitiam géntium.
Et adificávérunt gymnásium in
Jerosólymis secundum leges
Natiónum. Et fecerunt sibi præ-
pútia, et recesserunt a testa-
ménto sancto, et juncti sunt
Natióibus, et venúndati sunt
ut sacerdarent malum.

¶ Congregáti sunt inimici no-
stri, et gloriántur in virtute
sua : cóntere fortitudinem illó-
rum, Dómine, et dispérge illos :
* Ut cognoscant, quia non est
alius, qui pugnet pro nobis,
nisi tu, Deus noster. ¶ Dispérge
illos in virtute tua, et déstrue
eos protéctor noster, Dómine.
Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro Officiórum S. Ambrósii
Episcopi.

Lectio iv. Lib. 4. c 40.

FORTASSE aliquos béllica de-
fícos glória tenet, ut putent
solam esse præliarem fortitudi-
nem : et ídeo me ad ista defle-
xisse, quia illa nostris déforet.
Quam fortis Jesus Nave, ut uno
prælio quinque reges captos stér-
neret cum pôpulis suis ? Definde
cum adversum Gabaonítas ur-
gúret prælium, et vererétur ne
vox impediret victoriā, magni-
tudine mentis et fidei clamávit :
Stet sol : et stetit, donec victoria
consummarétur. Gédon in tre-
céntis viris de ingénti pôpulo, et
acérbo hoste revéxit triúmphum.
Jónathas adoléscens virtutem
magnam fecit in prælio.

R. Impetum inimicórum ne ti-
muéritis : mémores estóte, quó-
modo salvi facti sunt patres
nostrí :* Et nunc clamémus in
coelum, et miserébitur nostri
Deus noster. ¶ Mementóte mi-
rabilium ejus, quæ fecit Pha-
raóni, et exercitui ejus in Mari
rubro. Et.

Lectio v.

Quid de Machabæis loquar ?

Sed prius de pôpulo dicam
patrum : qui cuin essent pa-
ráti ad repugnandum pro tem-
plo Dei, et pro legitimis suis,
dolo hóstium die lacessiti sâb-
bati, maluérunt vulnéribus ol-
férre nuda còrpora, quam re-
pugnare, ne violarent sâbbatum.
Itaque omnes læti se obtulérunt
morti. Sed Machabæi conside-
ráentes, quod hoc exémplo gens
omnis posset perire, sâbba
étiam cum ipsi in bellum pro-
vocaréntur, ulti sunt innecén-
tium necem fratrum suorum.
Unde póstea stimulatus rex An-
tiochus, cum bellum accénde-
ret per duces suos Lysiam, Ni-
cánorem, Górgiam, ita cum
Orientálibus suis, et Assyriis at-
tritus est còpiis, ut quadraginta
et octo milia in médio campi a
tribus milibus prosterneréntur.
¶ Congregátæ sunt gentes in
multitudine, ut dímicent contra
nos, et ignorámus quid ágere
debeámus :* Dómine Deus, ad
te sup̄ oculi nostri, ne pereá-
mus. ¶ Tu scis quæ cogitant
in nos : quómodo potérimus sub-
sistere ante faciem illórum,
nisi tu adjuves nos ? Dómine.

Lectio vi.

VIRTUTEM ducis Judæ Macha-
bæi de uno ejus milite con-
sideráte. Namque Eleázarus,
cum supereminente céteris ele-
phantein lorica vestitum régia
adverteret, arbitratus quod in
eo esset rex, cursu concito in
médiūm legionis se prorúpit,
et abjecto clypeo, utraque manu
interficiébat, donec perveniret ad
béstiam, atque intravit sub eam,
et subiecto gladio interémit eam.

Itaque cadens bestia opprēssit Eleazarum, atque ita mortuus est. Quanta igitur virtus animi! primo, ut mortem non timaret; deinde, ut circumfusus legionibus inimicorum in consertos rape-ret hostes, medium penetra-ret agmen, et contēmpta morte ferōcior, abjecto clypeo, utrāque manu vulnerat̄ molem bestiā subfret, ac sustinēret, post infra ipsam succederet, quo pleniori ferēret ictu: cuius ruina inclūsus, magis quam opprēssus, suo est sepultus triūmpho.

R. Tua est potētia, tuum regnum, Dōmine: tu es super omnes gentes: * Da pacem, Dōmine, in diēbus nostris. V. Creator omnium Deus, terribilis et fortis, justus et misericors. Da. Glōria Patri. Da.

R. viij. Refūsīt sol in clypeos aureos, et resplenduerunt mon-tes ab eis: * Et fortitudo géntium dissipata est. V. Erat enim exēcitus magnus valde, et fortis: et appropiavit Judas, et exēcitus ejus in prælio. Et.

R. viij. Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. V. Tres sunt, qui testimoniū dant in celo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glōria Patri. Plena.

Infra Hebd. Feria iv. et Sabato post ij. et iij. Lect. dicitur ij. et iij. R. sequentis Feriae ij.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Machabœorum.
Lectio j. Cap. 4. c

Et parātum est regnum in conspectu Antiochi, et compit regnare in terra Egypti, ut regnaret super duo regna. Et intravit in Egyptum in multitudine gravi, in curribus, et elephantiis, et equitibus, et copiosa navium multitudine: et constituit bellum adversus Ptolemaeum, regem Egypti: et vēritus est Ptolemaeus a facie ejus, et fugit, et cecidérunt vulnerati

multi. Et comprehendit civitates munitas in terra Egypti: et accépit spolia terrae Egypti.

R. Dixit Judas Simóni, fratri suo: Elige tibi viros, et vade, libera fratres tuos in Galilæam: ego autem, et Jónathas, frater tuus, fimbis in Galaaditem: * Sic ut sacerdotis volūtas in celo, sic fiat.

V. Accingimini, filii potētes, et estote parati: quoniam melius est nobis mori in bello, quam videre mala gentis nostræ, et sanctorum. Sicut.

Lectio ij.

Et convértit Antiochus, postquam percussit Egyptum in centésimo, et quadragésimo tertio anno: et ascéndit ad Israel, et ascéndit Jerosolymam in multitudine gravi. Et intravit in sanctificationem cum supérbia, et accépit altare aureum, et candelábrum lúminis, et univérsa vasa ejus, et mensam propositionis, et libatória, et phialas, et mortariola aurea, et velum, et corónas, et ornamentiū aureum, quod in facie templi erat: et comminuit omnia. R. Ornávérunt faciem templi corónis aureis, et dedicávérunt altare Dómino: * Et facta est latitia magna in populo. V. In hymnis, et confessionibus benedicébant Dóminum. Et.

Lectio iiij.

Et accépit argéntum, et aurum, et vasa concupiscibilia: et accépit thesáuros occultos, quos invénit: et, sublatis omnibus, abiit in terram suam. Et fecit cædem hominum, et locutus est in supérbia magna. Et factus est planctus magnus in Israel, et in omni loco eorum, et ingemuerunt principes, et seniores: vírgines, et juvenes infirmati sunt, et speciositas mulierum immutata est. Omnis inaritus sumpsit lamen-tum: et quæ sedébant in thoro maritali, lugebant. Et commota est terra super habitantes in ea, et universa domus Jacob induit confusiónem.

¶. In hymnis et confessionibus benedicébant Dóminum: * Qui magna fecit in Israel, et victóriam dedit illis Dóminus omnipotens. **¶**. Ornavérunt fáciem templi corónis aureis, et dedicáverunt altare Dómino. Qui. (i) lória Patri. Qui.

FERIA TERTIA.

De libro primo Machabaeórum.

Lectio j. Cap. 2.

In diébus illis surréxit Mathathias, filius Joánnis, filii Si-méónis, sacérdos ex filiis Jóarib ab Jerúsalem, et consédit in monte Modin, et habébat filios quinque, Joánnem, qui cognominabátur Gaddis: et Simóneum, qui cognominabátur Thasi: et Judam, qui vocabátur Machabæus: et Eleázarum, qui cognominabátur Abaron: et Jónathan, qui cognominabátur Apphus. Illi vidérunt mala, qua flébant in pôpulo Juda, et in Jerúsalem.

¶. Hic est fratum amátor, et pôpuli Israel: * Hic est, qui multum orat pro pôpulo, et univérsa sancta civitáte Jerúsalem. **¶**. Vir iste in pôpulo suo mitíssimus apparuit. Hic.

Lectio ij.

Et dixit Mathathias: Vae mihi, ut quid natus sum vidéro contritióneum pôpuli mei, et contritióneum civitatis sanctæ, et sedré illuc, cum datur in mánibus inimicórum? Sancta in manu extraneórum facta sunt: templum ejus sicut homo ignobilis. Vasa gloriæ ejus captiva abdúcta sunt: trucidati sunt senes ejus in plateis, et júvenes ejus cecidérunt in gládio inimicórum. Quæ gens non hæreditávit regnum ejus, et non obtinuit spólia ejus?

¶. Tu, Dómine universórum, qui nullam habes indigéntiam, voluisti templum tuum fieri in nobis: * Consérvá domum istam immaculatam in æténum. Dómine. **¶**. Tu elegisti, Dómine, domum istam ad invocandum nomen tuum in ea, ut esset do-

mns oratiónis, et obsecratiónis pôpulo tuo. Consérvá.

Lectio iij.

Et scidit vestimenti sua Mathathias, et filii ejus: et operáerunt se ciliciis, et planxérunt valde. Et venérunt illuc, qui missi erant a rege Antiocho, ut cogerent eos, qui confúgerant in civitatem Modin, immolare, et accéndere thura, et a lege Dei discédere. Et multi de pôpulo Israel consentientes arcessérunt ad eos: sed Mathathias, et filii ejus constáter stelérunt. **¶**. Aperi óculos tuos, Dómine, et vide afflictiónem nostram: circumdedérunt nos gentes ad puniéndum nos: * Sed tu, Dómine, exténde bráchium tuum, et libera áimas nostras. **¶**. Afflige oppriméntes nos, et consuméliam facientes in supérbiā: et custodi partem tuam. Sed tu. (i) lória Patri. Sed tu.

FERIA QUARTA.

De libro primo Machabaeórum.

Lectio j. Cap. 2. b

Er respondit Mathathias, et dixit magna voce: Et si omnes gentes regi Antiocho obediunt, ut discédat unusquisque a servitute legis patrum suórum, et conséntiat mandatis ejus: ego, et filii mei, et fratres mei obediémus legi patrum nostrórum. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relinquerre legem, et justitias Dei: non audiémus verba regis Antiochi, nec sacrificábimus transgrediéntes legis nostræ mandata, ut éamus aliter via.

¶. Refúlsit sol. 532.

Lectio li.

Et ut cessávit loqui verba hæc, accéssit quidam Judeus in ómnium oculis sacrificare idolis super aram in civitáte Modin, secundum jussum regis: et vidit Mathathias, et dóluit, et contremuerunt renes ejus, et accénsus est furor ejus secundum judicium legis, et insiliens trucidavit eum super aram: sed et virum, quem rex Antiochus

miserat, qui cogébat immoláre , occedit in ipso tempore, et aram destrúxit, et zelátus est legem , sicut fecit Phínees Zamri, filio Salómi.

¶. Ornavérunt fáciem. 532.

Lectio iii.

Exclamávit Mathathías voce magna in civitate, dicens : Omnis . qui zelum habet legis státuens testaméntum, éxeat post me. Et fugit ipse, et filii ejus in montes , et reliquérunt quæcúmque habébant in civitate. Tunc descendérunt multi queréntes judicium , et justitiám in desér- tum, et sedérunt ibi ipsi , et filii eórum , et mulieres eórum , et pécora eórum : quóniam inunda- dérunt super eos mala.

¶. In hymnis 533.

FERIA QUINTA.

De libro primo Machabæórum.

Lectio. j. Cap. 2. f

Et appropinquavérunt dies Mathathías moriéndi , et dixit filiis suis : Nunc confortáta est supérbia , et castigátio , et tem- pus eversióis , et ira indignati- ónis. Nunc ergo, o filii , emulatóres estóté legis , et date áni- mas vestras pro testaménto pa- trum vestrórum , et mementóte óperum patrum , quæ fecérunt in generatióibus suis : et acci- piétiis gloriā magnam , et no- men ætérnum. Abraham nonne in tentatiōne invéntus est fidélis , et reputatum est ei ad justitiā? Joseph in tempore angústiā suæ custodívit mandátum , et factus est Dóminus Ægypti; Phínees, pater noster , zelando zelum Dei , accépit testaméntum sa- cerdotii æterni.

¶. Adapériat Dóminus. 534.

Lectio ii.

Iesus, dum implévit verbum , factus est dux in Israel. Ca- leb, dum testificátur in Ecclésia, accépit hæreditatem. David in sua misericórdia consecútus est sedem regni in sæcula. Elías , dum zelat zelum legis , réceptus est in cœlum. Ananias , et Aza- rias , et Míssael credéntes , libe-

rati sunt de flamma. Dániel in sua simplicitate liberátus est de ore leónum. Et ita cogitáte per generatiórem et generatiómem : quia omnes, qui sperant in eum, non infirmántur. Et a verbis viri peccatóris ne timuéritis : quia glória ejus sterlus , et vermis est : hodie extóllitur, et cras non inveniétur : quia con- vérsus est in terram suam , et cogitatio ejus pérīit.

¶. Exaudiat Dóminus. 535.

Lectio iii.

Vos ergo, filii, confortámini, et viriliter agite in lege , quia in ipsa gloriōsi éritis. Et ecce Simon, frater vester , scio quod vir consilií est : ipsum audite semper, et ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus a juventute sua sit vobis princeps militiæ , et ipse aget bellum populi. Et adducétis ad vos omnes factóres legis : et vindicáte vindictam populi vestri. Retribúite retributiōnem géntibus, et inténdite in præcēptum legis. Et benedíxit eos, et appósitus est ad patres suos.

¶. Congregati sunt. 536.

FERIA SEXTA.

De libro primo Machabæórum.

Lectio j. Cap. 2.g et 3.

DEPUNCTUS est Mathathías anno centésimo et quadragésimo sexto : et sepultus est a filiis suis in sepulchris patrum suórum in Modin, et planxérunt eum omnis Israel planctu magno. Et surréxit Judas, qui vocabatur Machabæus, filius ejus, pro eo; et adjuvábant eum omnes fratres ejus , et univérsi qui se conjúnixerant patri ejus : et prælibabant prælium Israel cum letitia. Et dilatávit gloriām populo suo. Et persecutus est iniquos , perscrútans eos : et qui conturbábant populum suum , eos succéndit flammis : et repulsi sunt inimici ejus præ timore ejus , et omnes operárii iniquitatis conturbati sunt : et directa est salus in manu ejus.

¶. Impetum inimicórum. 537.

Lectio i.

Et exacerbabat reges multos, et laetificabat Jacob in operibus suis, et in saeculum memoris ejus in benedictione. Et perambulavit civitates Iuda, et perdidit impios ex eis, et avertit iram ab Israel. Et nominatus est usque ad novissimum terrae, et congregavit pereunte. Et congregavit Apollonius gentes, et a Samaria virtutem multam et magnam ad bellandum contra Israel. Et cognovit Judas, et exiit obviam illi : et pereussit, et occidit illum : et ceciderunt vulnerati multi, et reliqui fugerunt. Et accepit spolia eorum : et gladium Apollonii absulit Judas, et erat pugnans in eo omnibus diebus.

¶. Congregatae sunt. 531.

Lectio ii.

Et cecidit timor Iudee, ac fratum ejus, et formido super omnes gentes in circuitu eorum. Et pervenit ad regem nomen ejus, et de præliis Iudee narrabant omnes gentes. Ut audivit autem rex Antiochus sermones istos, iratus est animo : et misit, et congregavit exercitum universi regni sui, castra fortia valde : et apertum aerarium suum, et dedit stipendia exercitui in annum : et mandavit illis, ut essent parati ad omnia.

¶. Tua est. 532.

SABBATO.

De libro primo Machabœorum.

Lectio i. Cap. 3 f

Et vidit Judas, et fratres ejus, quia multiplicata sunt mala, et exercitus applicabant ad fines eorum : et cognoverunt verba regis, quem mandavit populo facere in interiorum, et consummatiōnē : et dixerunt unusquisque ad proximum suum : Erigamus dejectionem populi nostri, et pugnemus pro populo nostro, et sanctis nostris. Et congregatus est convexus, ut essent parati in prælii, et ut orarent, et paterent misericordiam, et miserationes. Et Ierusalem

non habitabatur, sed erat sicut deserto : non erat qui ingredieretur, et egredieretur de natibus ejus : et sanctum concubabatur : et filii alienigenarum erant in arce, ibi erat habitatio gentium : et ablata est voluptas a Jacob, et defecit ibi tibis, et cithara.

¶. Refusis sol. 532.

Lectio iii.

Et congregati sunt, et venerunt in Maspha contra Jerusalēm : quia locus orationis erat in Maspha ante in Israel. Et junaverunt illa die, et induerunt se cilicis, et cinerem imposuerunt capiti suo, et discidérunt vestimenta sua : et expanderunt libros legis, de quibus scrutabantur gentes similitudinem simulacrorum suorum : et attulérunt ornamēta sacerdotalia, et primicias, et décimas : et suscitaverunt Nazarēos, qui impléverant dies, et clamaveront voce magna in eorum, dicentes : Quid faciemus ? et sancta tua conculta sunt, et contaminata sunt, et sacerdotes tui facti sunt in luctum, et in humilitatem. Et ecce Nationes convenérunt adversum nos, ut nos disperdant : tu scis quae cogitant in nos. Quomodo poterimus subsistere ante faciem eorum, nisi tu, Deus, adjuves nos ? ¶. Ornaverunt faciem. 532.

Lectio iii.

Et tubis exclamaverunt voce magna. Et post hanc constituit Judas duces populi, tribunos, et centuriones, et pentacontárchos, et decuriones. Et dixit his, qui edificabant domos, et sponsabant uxores, et plantabant vineas, et formidolosis, ut redirent unusquisque in domum suam secundum legem. Et moverunt castra, et collocauerunt ad Austrum Emmaum. Et ait Judas: Accingimini, et estote filii potentes, et estote parati in mane, ut pugnetis adversus Nationes has, quae convenierunt adversus nos disperdere nos, et sancta nostra, quoniam

melius est nos mori in bello,
quam videre mala gentis nostræ,
et sanctorum. Sicut autem fuerit
voluntas in celo, sic fiat.

R. In hymnis. 530.

Ad Magnificat, Aña.

Resulxit sol * in clypeos aureos,
et resplenduerunt montes ab eis,
et fortitudo gentium dissipata
est.

DOMINICA II. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

De libro primo Machabœorum.

Lectio i. Cap. 4. e

Dixit autem Judas, et fratres
eius: Ecce contriti sunt ini-
mici nostri, ascendamus nunc
mundare sancta, et renovare.
Et congregatus est omnis exer-
citus, et ascenderunt in mon-
tem Sion. Et vidérunt sanctifi-
cationem desertam, et altare
profanatum, et portas exústas,
et in atriis virgulta nata, sicut
in saltu, vel in móntibus, et
pastophória diruta. Et scidérunt
vestimenta sua, et planxerunt
planctu magno, et imposuerunt
cinerem super caput suum. Et
cedidérunt in faciem super ter-
ram, et exclamaverunt tubis si-
gnorum, et clamavérunt in cœ-
lum.

R. Adapériat Dóminus. 530.

Lectio ii.

Tunc ordinavit Judas viros, ut
puzanarent aduersus eos, qui
erant in arce, donec emundar-
ent sancta. Et elegit sacerdotes
sine mácula, voluntatem habé-
ntes in lege Dei: et mundavér-
unt sancta, et tulérunt lapi-
des contaminationis in locum im-
mundum. Et cogitávit de altari
holocaustorum, quod profaná-
tum erat, quid de eo saceret. Et
scidit illis consilium bonum,
ut destruerent illud: ne forte
illis esset in opprobrium, quia
contaminavérunt illud gentes,
et demoliti sunt illud. Et repro-
suérunt lapi-
des in monte domus
in loco apto, quoadusque vení-
ret Prophéta, et respondéret
de eis.

R. Exaudiat Dóminus. 530.

Lectio iii.

Et accepérunt lapi-
des integros
secundum legem, et ædifi-
cavérunt altare novum, secun-
dum illud quod fuit prius, et
ædificavérunt sancta, et que
intra domum erant intrinsecus:
et ædem, et atria sanctificavé-
runt. Et fecérunt vasa sancta
nova, et intulérunt candelá-
brum, et altare incensórum, et
mensa in templum. Et incén-
sum posuérunt super altare, et
accendérunt lucernas, quæ su-
per candelábrum erant, et lucé-
bant in templo. Et posuérunt
super mensam panes, et appen-
diderunt vela, et consummavérunt
omnia ópera quæ sécerant.
R. Congregati sunt. 531.

Ju secundo Nocturno.

Ex libro S. Augustini Episcopi
de civitate Dei.

Lectio iv. L. 18. c. 45.

POSTRAQUAM gens Iudaæ cōpit
non habére Prophétas, pro-
culdubio déterior facta est, eo
scilicet témpore, quo se sperá-
bat, instaurato templo, post
captivitatem, quæ fuit in Baby-
lónia, futurani esse meliorem.
Sic quippe intelligebat populus
ille carnalis, quod prænuntiá-
tum est per Aggœum Prophé-
tam, dicéntem: Magna erit gló-
ria domus istius novissimæ plus
quam primæ. Quod de novo Te-
staménto dictum esse, paulo
supérius demonstrávit, ubi ait,
aperte Christum promittens: Et
móvēbo omnes gentes: et véniet
desiderátus cunctis gentibus.
R. Impetum inimicorum. 531.

Lectio v.

TALIBUS enim electis gentium,
domus Dei ædificatur per
Testaméntum novum lapídibus
vivis, longe gloriósior. quam
templum illud fuit, quod a rege
Salomóne constrúctum est, et
post captivitatem instauratum.
Propter hoc ergo nec Prophétas
ex illo témpore habuit illa gens:
sed multis cládibus afflita est
ab alienigenis régibus, ipsaque
Románis, ne banc Aggai pro-

phetiam in illa instauratione templi opinaretur implatam. Non multo enim post, adveniente Alexandro subjugata est: quando etsi nulla facta est vastatio, quoniam non sunt ausi ei resistere, et ideo placatum facillime subditi receperunt: non erat tamen gloria tanta domus illius, quanta fuit in suorum Regum libera potestate.

R. Congregatæ sunt. 531.

Lectio vi.

DEINDE Ptolemæus Lagi filius, post Alexandri mortem, captivos inde in Aegyptum transiit: quos ejus successor Ptolemæus Philadelphus benevolentissime inde dimisit: per quem factum est, ut Septuaginta interpratum Scripturas haberemus. Deinde contisti sunt bellis, que in Machabæorum libriss explicantur. Post haec capti a rege Alexandriae Ptolemæo, qui est appellatus Epiphanes: inde ab Antiocho rege Syriae multis, et gravissimis malis ad idola colenda compulsi, templumque ipsum replatum sacrilegis superstitionibus gentium: quod tamen dux eorum strenuissimus Judas, qui etiam Machabæus dictus est, Antiochidicibus pulsus, ab omni illa idololatriæ contaminatione mundavit.

R. Tua est potentia. 532.

R. viij. Refusit sol. 532.

R. viiij. Duo Serafim. 532.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Machabæorum.

Lectio i. Cap. 4. f

ANTE matutinum surrexerunt Aquinta et vigesima die mensis noni (hic est mensis Casleu) centesimi quadragésimi octavi anni, et obtulerunt sacrificium secundum legem super altare holocaustorum novum, quod fecerunt. Secundum tempus, et secundum diem, in qua contaminaverunt illud gentes, in ipsa renovatum est in canticis, et citharis, et clynyris, et in cymbalis. Et cecidit omnis populus

in faciem, et adoraverunt, et benedixerunt in cœlum eum, qui prosperavit eis.

R. Dixit Judas. 532.

Lectio ii.

Et fecerunt dedicationem altaris diebus octo, et obtulerunt holocausta cum laetitia, et sacrificium salutaris, et laudis. Et ornaverunt faciem templi corónis aureis, et scutulis: et dedicaverunt portas, et pastophoria, et imposuerunt eis jannas. Et facta est laetitia in populo magna valde, et aversum est opprobrium gentium. Et stáuit Judas, et fratres ejus, et universa Ecclesia Israel, ut agatur dies dedicationis altaris in temporibus suis ab anno in annum per dies octo, a quinta et vigesima die mensis Casleu, cum laetitia, et gáudio.

R. Ornaverunt faciem. 532.

Lectio iii.

Et ædificaverunt in tempore illo montem Sion, et per circuitum muros altos, et turres firmas, nequando venirent gentes, et conculcarent eum, sicut ante fecerunt. Et collocavit illic exercitum, ut servarent eum, et munivit eum ad custodiendam Bethsûram, ut haberet populus munitionem contra faciem Idumææ.

R. In hymnis. 533.

FERIA TERTIA.

De libro primo Machabæorum.

Lectio i. Cap. 5.

Et factum est, ut audiérunt gentes in circuitu, quia ædificatum est altare, et sanctuarium sicut prius, iratae sunt valde: et cogitabant tollere genus Jacob, qui erant inter eos, et cœperunt occidere de populo et persequi. Et debellabat Judas filios Esau in Idumæa, et eos qui erant in Acerabathane, quia circumseedebant Israelitas, et percussit eos plaga magna. Et recordatus est malitiam filiorum Bean, qui erant populo in lâqueum, et in scandalum, insidiantes ei in via. Et conclusi sunt ab eo

in tūrribus , et applicuit ad eos, et anathematizavit eos, et incēnit tūrres eōrum igni, cum 6mnibus , qui in eis erant.
¶ Hic est. 533.

Lectio ii.

Et transīvit ad filios Ammon , et invēnit manum fortēm , et pōpulum copiōsum , et Timōtheum, ducem ipsōrum : et commisit cum eis prælia multa , et contriti sunt in conspectu eōrum , et percūssit eos : et cōspit Gazer civitatem , et filias ejus , et revērsus est in Judæam. Et congregatæ sunt gentes, quæ sunt in Gālaad , adversus Israēlitas , qui erant in finib⁹ eōrum , ut tollerent eos : et fugērunt in Dātheman munitiōnem.
¶ Tu , Dōmine. 533.

Lectio iii.

Et misérunt litteras ad Judam , et fratres ejus , dicentes : Congregatæ sunt adversum nos gentes per circūitum , ut nos auferant : et parant venire , et occupare munitiōnem , in quam confugimus : et Timōtheus est dux exérctus eōrum. Nunc ergo veni , et éripe nos de mānibus eōrum , quia cecidit multitudo de nobis. Et omnes fratres nostri , qui erant in locis Tubin , interficiuntur : et capti⁹ duixerunt uxores eōrum , et natos , et spoliā , et peremērunt illic fere mille viros.
¶ Aperi oculos. 533.

FERIA QUARTA.

De libro primo Machabœorum.

Lectio i. Cap. 5. f

In diébus , quibus erat Judas et Jónathas in terra Gālaad , et Simon , frater ejus in Galilæa contra sacerdi⁹ Ptolemaïdis , audiuit Joséphus , Zacharie filius , et Azarias , princeps virtutis , res bene gestas , et prælia quæ facta sunt , et dixit : faciāmus et ipsi nobis nomen , et eāmus pugnare adversus gentes , quæ in circūitu nostro sunt. Et præcepit his , qui erant in exérctu suo , et abiérunt Jāmniām.
¶ Resulsait sol. 532.

Lectio i.

Et exivit Górgias de civitatem , et viri ejus óbiam illis in pugnam. Et fugati sunt Joséphus et Azarias , usque in fines Judææ : et cecidérunt illo die de pōpulo Israel ad duo mīlia viri , et facta est fuga magna in pōpulo , quia non audiérunt Judam , et fratres ejus , existimātes fōrtiter se factūros. Ipsi autem non erant de sémine vi-rorum illorū , per quos salus facta est in Israel.
¶ Ornaverunt sacerdi⁹. 532.

Lectio iii.

Et viri Juda magnificati sunt , valde in conspectu omnis Israel , et géntium 6nnium , ubi audiebatur nomen eōrum. Et convenérunt ad eos fausta acclamantes. Et exivit Judas , et fratres ejus , et expugnabant filios Esau in terra , quæ ad Austrum est , et percūssit Chebron , et filias ejus : et muros ejus , et turres succendit igni in circūitu. Et movit castra , ut iret in terram alienigenarū , et perambulabat Samariam. In die illa cecidérunt sacerdotes in bello , dum volunt fōrtiter sacerdote , dum sine consilio exēunt in prælium

¶ In hymnis. 533.

FERIA QUINTA.

De libro primo Machabœorum.

Lectio i. Cap. 6.

Et rex Antiochus perambulabat superiores regiōes , et audiuit esse civitatem Elymāidem in Pérside nobilissinam , et copiōsam in argento et auro , templūmque in ea lōcuples valde , et illic velamina àurea , et loricea , et scuta , quæ reliquit Alexánder Philippi , rex Mācedo , qui regnāvit primus in Græcia. Et venit , et quærebatur cōpere civitatem , et deprædāri eam : et non pōtuit , quóniam innōtuit sermo his , qui erant in ci-vitate : et insurrexerunt in prælium , et fugit inde. et abiit cum tristitia magna , et revērsus est in Babylóniam. Et venit qui nun-

Tiaret ei in Pérsie, quia fugáta sunt castra, quæ erant in terra Juda, et quia abiit Lysias cum virtute forti in primis, et fugáta est a facie Iudeórum.

¶ Adapériat Dóminus. 530.
Lectio ij.

Er invaluerunt armis, et vñibus, et spoliis multis, quæ cepérunt de castris quæ excidéront: et quia diruerunt abominationem, quam edificaverat super altare, quod erat in Jerú-salem, et sanctificationem, sicut prius, circumdedérunt muris excelsis, sed et Bethsúram, civitatem suam. Et lactum est, ut audívit rex sermónes istos, expávit, et commotus est valde: et décidit in lectum, et incidit in languórem præ tristitia, quia non factum est ei sicut cogitabat. Et erat illuc per dies multos: quia renovata est in eo tristitia magna, et arbitratus est se mori.

¶ Exaudiat Dóminus. 530.
Lectio iii.

Et vocávit omnes amicos suos, et dixit illis: Recéssit somnus ab oculis meis, et cónclidi, et corrui corde præ solitudine: et dixi in corde meo: In quantam tribulacionem devéni, et in quos fluctus tristitia, in qua nunc sum: qui jucundus eram, et diléctus in potestate mea! Nunc vero reminiscor malorum, quæ feci in Jerú-salem: unde et abstuli ómnia spolia aurea et argéntea, quæ erant in ea, et misi auterre habitantes Iudeam sine causa. Cognóvi ergo quia propterea invenérunt me mala ista: et ecce pereo tristitia magna in terra aliena.

¶ Congregati sunt. 531.

FERIA SEXTA.

De libro primo Machabæórum.
Lectio i. Cap. 7.

Anno centésimo quinquagésimo primo, éxiit Demétrius, Seleuci filius, ab urbe Roma, et ascéndit cum paucis viris in civitatem marítimam, et regnávit illuc. Et sedit Demétrius su-

per sedem regni sui: et venérunt ad eum viri iniqui et impii ex Israél: et Alcimus, dux eórum, qui volebat fieri sacerdos. Et accusavérunt populum apud regem, dicentes: Pérdidit Judas, et fratres ejus, omnes amicos tuos, et nos dispersi de terra nostra. Nunc ergo mitte virum, cui credis, ut eat, et videat extermínium omne, quod fecit nobis, et régionibus regis: et puniat omnes amicos ejus, et adjutóres eórum.

¶ Impetum inimicórum. 531.

Lectio ij.

Et elegít rex ex amicis suis Bacchidem, qui dominabatur trans flumen, magnum in regno, et fidélem regi: et misit eum, ut vidéret extermínium, quod fecit Judas: sed et Alcimum impium constituit in sacerdótium, et mandávit ei facere ultiónem in filios Israel. Et surrexérunt, et venérunt cum exércitu magno in terram Juda: et misérunt nuntios, et locuti sunt ad Judam, et ad fratres ejus verbis pacificis in dolo. Et non intendérunt sermónibus eórum: vidérunt enim, quia venérunt cum exércitu magno.

¶ Congregati sunt. 531.

Lectio iii.

Et convenérunt ad Alcimum, et Bácchidem congregatio scribárum requírere quæ justa sunt: et primi Assidæi, qui erant in filiis Israél, et exquirébant ab eis pacem. Dixérunt enim: Homo sacerdos de sémine Aaron venit, non decípiet nos. Et locútus est cum eis verba pacifica: et jurávit illis, dicens: Non inferémus vobis malum, neque amicis vestris. Et credidérunt ei. Et comprehéndit ex eis sexaginta viros, et occidit eos in una die, secundum verbum, quod scriptum est: Carnes sacerdórum tuórum, et sanguinem ipsórum effudérunt in circúitu Jerú-salem, et non erat qui sepe lireret.

¶ Tua est. 532.

SABBATO.

De libro primo Machabæorum.
Lectio j. Cap. 8.

Et audívit Judas nomen Romanorum, quia sunt potentes viribus, et acquiescunt ad omnia quæ postulantur ab eis: et quicunque accesserunt ad eos, statuerunt cum eis amicitias, et quia sunt potentes viribus. Et audiérunt prælia eorum, et virtutes bonas, quas fecerunt in Galatia, quia obtinuerunt eos, et duxerunt subtributum: et quanta fecerunt in régione Hispaniæ, et quod in potesiatem redegerunt metallá argenti et auri, quæ illic sunt, et possedérunt omnem locum consilio suo. et patientia: laque quæ longe erant valde ab eis, et reges qui supervenerant eis ab extrémis terræ, contrivérunt et percusserunt eos plaga magna: céteri autem dant eis tributum omnibus annis.

R. Refúlsit sol. 532.
Lectio ii.

Et elegit Judas Eupolemum, filium Joannis, filii Jacob, et Jasonem, filium Eleázari, et misit eos Romani constitüere cum illis amicitiam, et societatem: et ut auferrent ab eis jugum Græcorum, quia vidérunt, quod in servitutem prémerent regnum Israel. Et abiérunt Romam viam multam valde, et introierunt curiam, et dixerunt: Judas Machabæus, et fratres ejus, et populus Judæorum misérunt nos ad vos statuere vobiscum societatem, et pacem, et conservare nos sōcios, et amicos vestros. Et placuit sermo in conspectu eorum. Et hoc rescriptum est, quod rescripsérunt in tabulis æreis, et misérunt in Jerusalem, ut esset apud eos ibi memoriæ pacis, et societatis.

R. Ornavérunt faciem. 532.
Lectio iii.

Been sit Románis, et genti Judæorum in mari, et in terra in æternum: gladiisque, et hostis procul sit ab eis. Quod si

institerit bellum Románis prius, aut omnibus sōciis eorum in omni dominatione eorum: auxiliū feret gens Judæorum, prout tempus dictaverit, corde pleno: et præliantibus non dabunt, neque subministrabunt triticum, arma, pecuniam, naves, sicut placuit Románis, et custodient mandata eorum, nihil ab eis accipiéntes. Similiter autem et si genti Judæorum prius acciderit bellum, adjuvabunt Români ex animo, prout eis tempus permiserit.

R. In hymnis. 533.

Ad Magnificat. Aña.

Lugebat autem * Judam Israel planctu magno, et dicebat: Quomodo cecidisti potens in prælio, qui salvum faciebas populum Domini?

DOMINICA III. OCTOBRI.

In primo Nocturno.
De libro primo Machabæorum.
Lectio j. Cap. 9.

Interra ut audívit Demetrius, quia cecidit Nicánor et exercitus ejus in prælio, apposuit Bacchidem, et Alcimum rursum mittere in Judavam, et dextrum cornu cum illis. Et abiérunt viam, quæ ducit in Gálgala, et castra posuerunt in Masaloth, quæ est in Arbéllis: et occupáverunt eam, et peremérunt animas hominum multas. In mense primo anni centésimi et quinquagésimi secundi, applicerunt exercitum ad Jerúsalem: et surrexerunt, et abiérunt in Béream viginti milia virorum, et duo milia equitum. Et Judas posuerat castra in Láisa, et tria milia viri electi cum eo: et videbant multitudinem exercitus, quia multi sunt, et timuerunt valde: et multi subtraxerunt se de castris, et non remanserunt ex eis, nisi octingenti viri.

R. Adapériat Dominus. 530.

Lectio i.

Et vidit Judas, quod defluxit exercitus suus, et bellum perseguebat eum, et confractus est corde: quia non habebat

tempus congregandi eos, et dis-solitus est. Et dixit his, qui résidui erant: **Surgamus**, et eamus ad adversarios nostros, si potérimus pugnare adversus eos. Et avertébant eum, dicentes: Non poterimus: sed liberemus animas nostras modo, et revertámur ad fratres nostros, et tunc pugnabimus aduersus eos: nos autem pauci sumus. Et ait Judas: Absit istam rem facere, ut fugiamus ab eis, et si appropriavil tempus nostrum, moriamur in virtute propter fratres nostros, et non inferemus crimen gloriæ nostræ. Et movit exercitus de castris, et steterunt illis obviam: et divisi sunt equites in duas partes, et fundibularii, et sagittarii præbant exercitum, et primi certaminis omnes potentes.

R. Exaudiat Dominus. 530.

Lectio iii.

BACCHIDES autem erat in dextro cornu, et proximavit légio ex duabus partibus, et clamabant tubis: exclamaverunt autem et hi, qui erant ex parte Judæ, etiam ipsi, et commota est terra a voce exercituum: et commissum est prælium a manu usque ad vespéraram. Et videt Judas, quod firmitor est pars exercitus Bacchidis in dextris, et convenérunt cum ipso omnes constantes corde, et contrita est dextera pars ab eis, et persecutus est eos usque ad montem Azotum. Et qui in sinistro cornu erant, vidérunt, quod contritum est dextrum cornu, et secuti sunt post Judam, et eos qui cum ipso erant a tergo: et ingravatum est prælium, et cecidérunt vulnerati multi ex his, et ex illis. Et Judas cecidit, et céteri fugérunt. Et Jónathas et Simon tulérunt Judam, fratrem suum, et sepeliérunt eum in sepulchro patrum suorum in civitate Modin. Et levérunt eum omnis populus Israel planctu magno.

R. Congregati sunt. 531.

In secundo nocturno.
Ex libro Officiorum sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iv. L. i. Cap. 41.

Quia fortitudo non solum secundis rebus, sed etiam aduersis probatur, spectemus Iudeæ Machabæi exitum. Is enim post victimum Nicánonem, regis Demétrii ducem, securior aduersus viginti millia exercitus regis, cum octingentis viris bellum adorsus, volentibus his cedere, ne multitudo opprimerentur, gloriósam magis mortem, quam turpem fugam suavit. Ne crimen, inquit, nostrum relinquamus gloriæ. ha commiso prælio, cum a primo ortu dieti in vespérā dicinacrétur, dextrum cornu, in quo validissimam unanum advertit hóstium, aggrēssus, facile avértil. Sed dum fugientes sequitur, a tergo vulneri locum præbuit: itaque gloriōsum triūmphis mortem invénit.

R. Impetum inimicorum. 531.

Lectio v.

Quin Jónathan, fratrem ejus, manu aduersus exercitus regios pugnans, desertus a suis, et cum duobus tantum relictus, reparavit bellum, avértil hostem, fugitantes suos ad societatem revocavit triūphum? Habes fortitudinem bellicam, in qua non mediocris honesti ac decori forma est, quod mortem servituti præferat, ac turpitudini. Quid autem de martyrum dicani passiōibus? Et ne longius evagémur, non minorem de supérhore rege Antiocho Machabæi pueri reverxerunt triūphum, quam parentes próprii: siquidem illi armati, isti sine armis vicérunt. **R. Congregati sunt. 531.**

Lectio vi.

SETET in vīcia septem puerorum cohors, régis cincta legiōnibus: defecérunt supplicia, cessérunt tortores, non defecérunt martyres. Alius cōrium capit exultus, spēciam mutaverat,

Virtutem áuxerat. Alius linguam jussus amputandam pròmtere, respóndit: Non solos Dóminus audit loquéntes, qui audiébat Moysen tacéntem. Plus audit tâcitas cogitationes suórum, quam voces ómnium. Linguae flagellum times, flagellum sanguinis non times? Habet et sanguis vocem suam, qua clamat ad Deum, sicut clamávit in Abel.

R. Tua est poténtia. 532.

R. vij. Refúlsit sol. 532.

R. viii. Duo Séraphim. 532.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Machabæórum. Lectio j. Cap. 9. c

Et congregáli sunt omnes amici Judæ, et dixerunt Jónathas: Ex quo frater tuus Judas defunctus est, vir símilis ei non est, qui éreat contra inimicos nostros, Bácchidem, et eos qui inimici sunt gentis nostræ. Nunc staque te hodie élégimus esse pro eo nobis in príncipem et ducem ad bellandum bellum nostrum. Et suscépit Jónathas témpore illo principátum, et surréxit loco Judæ, fratris sui. Et cognovit Bácchides, et quærébat eum occídere.

R. Dixit Judas. 532.

Lectio ij.

Et cognovit Jónathas, et Simon, frater ejus, et omnes qui cum eo erant, et fugérunt in desértum Thécum, et consedérunt ad aquam lacus Asphar. Et cognovit Bácchides, et die Sabbathórum venit ipse, et omnis exérctus ejus trans Jordánum. Et Jónathas misit fratrem suum, ducem populi, et rogávit Nabuthæos, amicos suos, ut commodarent illis apparátum suum, qui erat copiosus. Et exiérunt illi Jambri ex Mádaba, et comprehendérunt Joánnem, et ómnia quæ habébat, et abiérunt habéntes ea.

R. Ornavérunt fáciem. 532.

Lectio iij.

Post hæc verba renuntiátum est Jónathæ, et Simóni, fratri ejus, quia illi Jambri fáciunt nuptias magnas, et ducunt spon-

sam ex Mádaba filiam unsus de magnis príncipibus Cháana cum ambitióne magna. Et recordati sunt sanguinis Joánnis fratris sui: et ascendérunt, et abscondérunt se sub teguménto montis. Et elevavérunt óculos suos, et vidérunt: et ecce tumultus, et apparátus multus: et sponsus procéssit, et amíci ejus, et fratres ejus óbviam illis cum tympanis, et músicis, et armis multis. Et surrexérunt ad eos ex insidiis, et occidérunt eos, et cecidérunt vulneráti multi, et resfui fugérunt in montes: et accepérunt ómnia spólia eórum. R. In hymnis. 533.

FERIA TERTIA.

De libro primo Machabæórum.

Lectio j. Cap. 42. b

Et vidit Jónathas, quia tempus eum juvat, et elégit viros, et misit eos Romam statuere, et renovare cum eis amicitiam: et ad Spartiatas, et ad alia loca misit epistolæ secundum eámdem formam. Et abiérunt Romam, et intráverunt curiam, et dixerunt: Jónathas, summus sacérdos, et gens Judeórum misérunt nos, ut renováremus amicitiam et societatem secundum pristinum. Et dedérunt illis epistolæ ad ipsos per loca, ut deducerent eos in terram Juda cum pace.

R. Hic est fratrū. 533.

Lectio ij.

Et hoc est exéplum epistolárum, quas scripsit Jónathas Spartiatis: Jónathas, summus sacérdos, et seniores gentis, et sacerdotes, et reliquus populus Judeórum, Spartiatis fratribus salutem. Jam pridem missæ erant epistolæ ad Onías summum sacerdotem ab Ário, qui regnabat apud vos, quóniam estis fratres nostri, sicut rescriptum continet, quod subiectum est. Et suscépit Onías virum, qui missus fúerat, cum honore; et accepít epistolæ, in quibus significabatur de societate, et amicitia.

R. Tu, Dómine. 533.

Lectio iij.

Nos, cum nullo horum indigemus, habentes solatio sanctos libros, qui sunt in manibus nostris, malumus mittere ad vos renovare fraternitatem et amicitiam, ne forte alieni efficiamur a vobis: multa enim tempora transierunt, ex quo misericordia nostra sine intermissione in diebus solemnibus, et ceteris quibus opertet, memoras sumus vestri in sacrificiis, quae offririmus, et in observationibus, sicut fas est et decet meminisse fratrum.

R. Aperi oculos. 533.

FERIA QUARTA.

De libro primo Machabaeorum.

Lectio j. Cap. 12. f

Et cum cogitasset Tryphon regnare Asiam, et assūmere diadema, et extēdere manum in Antiochum regem: timens ne forte non permitteret eum Jónathas, sed pugnaret adversus eum, quererat comprehēdere eum, et occidere. Et exurgens abiit in Bethsan. Et exsivit Jónathas obviam illi cum quadraginta milibus virorum exercitum in prælium, et venit Bethsan. Et vidit Tryphon, quia venit Jónathas cum exercitu multo, ut extenderet in eum manus, timuit. Et excépit eum cum honore, et commendávit eum omnibus amicis suis, et dedit ei munera: et præcepit exercitibus suis, ut obedirent ei, sicut sibi.

R. Refulxit sol. 532.

Lectio ij.

Et dixit Jónathas: Ut quid vexasti universum populum, cum bellum nobis non sit? Et nunc remitte eos in domos suas, élige autem tibi viros paucos, qui tecum sint, et veni mecum Ptolemaidam, et tradam eam tibi, et reliqua præsidia, et exercitum, et univercos præpositos negotii, et convérsum abibo: propterea enim veni. Et ereditid ei, et fecit sicut dixit: et dimisit exercitum, et abiē-

runt in terram Juda. Retinuit autem secum tria millia virorum, ex quibus remisit in Galileam duo millia, mille autem venerunt cum eo.

R. Ornavérunt faciem. 532.

Lectio iii.

Tu autem intravīt Ptolemaidam Jónathas, clausérunt portas civitatis Ptolemeenses, et comprehendērunt eum: et omnes, qui cum eo intraverant, gladio interfecérunt. Et misit Tryphon exercitum, et equites in Galileam, et in campum magnum, ut pérderent omnes socios Jónathas. At illi cum cognovissent quia comprehēsus est Jónathas, et pérīit, et omnes qui cum eo erant, hortati sunt semetipsos, et exierunt, parati in prælium. Et vidētes hi qui insecuri fuerant, quia pro anima res est illis, reverti sunt: illi autem venerunt omnes cum pace in terram Juda. Et planxerunt Jónathan, et eos, qui cum ipso fuerant, valde.

R. In hymnis. 533.

FERIA QUINTA.

De libro primo Machabaeorum.

Lectio j. Cap. 15.

Et audivit Simon, quod congregavit Tryphon exercitum copiosum, ut veniret in terram Juda, et attéreret eam. Videns quia in tremore populus est, et in timore, ascendit Jerusalēm, et congregavit populum: et adhortans dixit: Nos scitis quanta ego, et fratres mei, et domus patris mei fecimus pro legibus, et pro sanctis prælia, et angustias quales vidi: horum gratia perierunt fratres mei omnes propter Israel, et relatus sum ego solus. Et nunc non mihi contingat párcere animæ mee in omnitempore tribulatiōnis: non enim melior sum fratribus meis. Vindicabo itaque gentem meam, et sancta, natos quoque nostros, et uxores: quia congregatae sunt universæ gentes contrerere nos inimicitiæ gratia.

R. Adapériat Dóminus. 530.

Lectio ij.

Et accénsus est spiritus pôpuli simul ut audívit sermônes istos , et respondérunt vox magna , dicéntes : Tu es dux noster loco Judæ , et Jónathæ , fratri tui : pugna prælium nostrum : et ómnia qua-cúmque dixeris nobis , faciemus . Et cōgregans omnes viros bellatores , accelerávit consummáre univérsos muros Jerúsalem , et munívit eam in gyro . Et misit Jónathan filium Absalomi , et cum eo exérctum novum in Joppen : et ejéctis his , qui erant in ea , remansit illic ipse . Et movit Tryphon a Ptolemáido cum exérctu multo , ut veníret in terram Judæ , et Jónathas cum eo in custódia . Simon autem applicuit in Addus contra faciem campi .

R. Exaudiat Dóminus . 550.

Lectio iij.

Et ut cognovit Tryphon , quia surrexit Simon loco fratri sui Jónathæ : et quia commissurus esset cum eo prælium , misit ad eum legátos , dicens : Pro argento , quod debébat frater tuus Jónathas in ratione regis , propter negotia , quæ habuit , detinuimus eum . Et nunc mitte argenti talenta centum , et duos filios ejus óbsides , ut non dimissus fugiat a nobis , et remittémus eum . Et cognovit Simon , quia cum dolo loqueretur secum : jussit tamen dari argéntum , et púeros , ne inimicitiam magnam súmeret ad pôpulum Israel , dicéntem : Quia non misit ei argéntum , et púeros , propterea pérīit . Et misit púeros , et centum talenta : et mentitus est , et non dimisit Jónathan .

R. Congregati sunt . 551.

FERIA SEXTA.

De libro primo Machabæorum .
Lectio i. Cap. 14. b

Et auditum est Romæ , quia defunctus esset Jónathas , et usque in Spartiatas : et contristati sunt valde . Ut audierunt autem , quod Simon frater ejus , factus esset summus sacerdos lo-

co ejus , et ipse obtinéret omnem régiónem , et civitates in ea : scripsérunt ad eum in tabulis æreis , ut renovárent amicitiás , et societátē , quam céserant cum Juda , et cum Jónatha , fratribus ejus . Et lectæ sunt in conspéctu ecclésiæ in Jerúsalem . Et hoc exémplum epistolárum , quas Spartiatæ misérunt .

R. Impetum inimicorum . 551.

Lectio ij.

SPARTIANORUM príncipes , et ci-vítates , Simóni , sacerdóti magno , et senioribus , et sacerdóribus , et réliquo pôpulo Judæorum , fratribus , salútēm . Legati , qui missi sunt ad pôpulum nostrum , nuntiavérunt nobis de vestrâ glória , et honore , ac lætitia : et gavisi sumus in intróitu eórum . Et scripsimus quæ ab eis erant dicta in conciliis pôpuli , sic : Numérius Antiochi , et Antipater , Jásonis filius , legati Judæorum , venérunt ad nos , renovantes nobiscum amicitiam pristinam . Et placuit pôpulo excipere viros glorióse , et pónere exéplum sermónum eórum in segregatis pôpuli libris , ut sit ad memoriā pôpulo Spartiatarum . Exéplum autem horum scripsi- mus Simóni , magno sacerdóti .

R. Congregati sunt . 551.

Lectio iij.

In posthac autem misit Simon Numeíum Rómam , habéntem clypeum aureum magnum , pondō mnárum mille , ad statuendam cum eis societátē . Cum autem audísset pôpulus Rómanus sermónes istos , dixerunt : Quam gratiarum actionem redémus Simóni , et filiis ejus ? Restituit enim ipse fratres suos , et expugnávit inimicos Israelabeis , et statuérunt ei libertatem , et descripsérunt in tabulis æreis , et posuerunt in titulis in monte Sion .

R. Tua est . 552.

SABBATO.

De libro primo Machabæorum .

Lectio i. Cap. 16. c

SIMON autem perambulans ci-vitatis , quæ erant in régione

Judææ , et solicitus dinem gerens eārum , descendit in Jéricho ipse , et Mathathias , filius ejus , et Judas , anno centésimo septuagesimo séptimo , mense undécimo : hic est mensis Sabath. Et suscepit eos filius Abobi in munitiunculam , quæ vocatur Doch , cum dolo , quam adificavit : et fecit eis coavsum magnum , et abscondit illic viros. Et cum inebriatus esset Simon , et filii ejus , surrexit Ptolemæus cum suis , et sumpsérunt arma sua , et intravérunt in convívium , et occidérunt eum , et duos filios ejus , et quosdam púeros ejus. Et fecit deceptiōnem magnam in Israel , et redidit mala pro bonis.

R. Resulſit sol. 552.

Lectio iij.

Et scripsit hæc Ptolemæus , et misit regi , ut mitteret ei exércitum in auxilium , et tráderet ei régionem , et civitátes eórum , et tribúta. Et misit alios in Gázaram tollere Joánnem : et tribúnis misit epistolas , ut venirent ad se , et daret eis argéntum , et aurum , et dona. Et alios misit occupare Jerúsalem , et montem templi. Et præcurrrens quidam , nuntiavit Joánni in Gázara , quia pérīit pater ejus , et fratres ejus . Et quia misit te quoque intérfici. R. Ornavérunt faciem. 552.

Lectio iij.

Unus audívit autem , vehementer expávit : et comprehéndit viros qui vénérant pérdere eum , et occidit eos : cognovit enim quia querébant eum pérdere. Et cétera sermónum Joánnis , et bellórum ejus , et bonárum viri tátum , quibus fórtiter gessit , et adficii murórum , quos exstruxit , et rerum gestárum ejus : ecce hæc scripta sunt in libro diérum sacerdótiij ejus , ex quo factus est princeps sacerdórum post patrem suum.

R. In hymnis. 553.

Ad Magnificat. Aña.

Exaudiat Dóminus * oratiōnes totum.

vestras , et reconciliétur vobis , nec vos déserat in témpore malo Dóminus Deus noster.

DOMINICA IV. OCTOBRI.

In primo Nocturno.

Incipit liber secundus Machabœorum.

Lectio j. Cap. 4.

Fratribus , qui sunt per Egyptum , Judæis , salutem dicunt fratres , qui sunt in Jerosolymis , Judæi , et qui in régione Judææ , et pacem bonam. Benefaciāt vobis Deus , et meminerit testaménti sui , quod locútus est ad Abraham , et Isaac , et Jacob servórum suorum fidélium : et det vobis cor omnibus , ut colatis eum , et faciatis ejus voluntátem corde magno , et animo volénti. Adapériat cor vestrum in lege sua , et in praecéptis suis , et faciat pacem. Exaudiat oratiōnes vestras , et reconciliétur vobis , nec vos déserat in témpore malo. Et nunc hic sumus orántes pro vobis.

R. Adapériat Dóminus. 550.

Lectio iij.

Factuant sgitur quinta et vigésima die mensis Casleu purificatiōnem templi , necessarium duximus significare vobis , ut et vos quoque agatis diem scenopégiae , et diem ignis , qui datus est , quando Nehemias , adificato templo , et altari , obutuit sacrificia. Nam cum in Pésside duceréntur patres nostri , sacerdótes , qui tunc cultores Dei erant , accéptum ignem de altari occulte abscondérunt in valle , ubi erat púteus altus et siccus , et in eo contutati sunt eum , ita ut omnibus ignotus esset locus. R. Exaudiat Dóminus. 550.

Lectio iij.

Cum autem præterissent anni multi , et placuit Deo , ut mitteretur Nehemias a rege Péssidis : nepotes sacerdórum illorum , qui abscondérant , misit ad requiriendum ignem : et sicut narravérunt nobis , non invenérint ignem , sed aquam crassam. Et jussit eos haurire , et

afférre sibi : et sacrificia , quæ impósita erant, jussit sacérdos Néhemías aspérgi ipsa aqua , et ligna . et quæ erant superpósita. Utque hoc factum est, et tempus áffuit , quo sol refúlsit , qui prius erat in nóbilo , accénsus est ignis magnus, ita ut omnes miraréntur.

R. Congregati sunt. 531.
In secundo nocturno.

Ex Tractáto sancti Joánnis Chrysóstomi super Psalmum quadragésimum tertium.

Lectio iv.

Dux, áuribus nostris audívimus , patres nostri annuntiáverunt nobis opus , quod operátus es in diébus eórum. Hunc Psalmum dicit quidem Prophéta ; dicit autem , non ex persona própria , sed ex persona Machabæórum. narrans , et prædicens quæ futura erant illotém pore. Tales enim sunt Prophétæ: ómnia témpora percúrrunt , præséntia, prætérita, futura. Qui nam sint autem hi Machabæi , quidque passi sint, et quid fecerint , necessarium est primum dicere , ut sint apertiōra , quæ in arguménto dicúntur. Ii enim , cum invásisset Judæam Antiochus , qui dictus est Epíphanes , et ómnia devastáasset , et multos , qui tunc erant , a pátriis institútis resilire coegisset , permanérunt illæsi ab illis tentatió nibus.

R. Impetum inimicórum. 531.
Lectio v.

Et quando grave quidem belum ingruébat , nec quidquam possent fáccere , quod prædésset , se abscondébant : nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper appárantes in média irruébant pericula , sed nonnúmquam et fugientes , et latentes scedébant. Postquam autem parum respirárunt , tamquam generosi quidam cátuli ex antris exiliéntes , et e látébris emeréntes , statuérunt non se amplius solos servare , sed étiam alios quoscumque possent : et

civitátem , et omnem regiónem obeúntes , collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos , et fintegros : et multos étiam , qui laborabant , et corrúpti erant , in statum pristinum redégérunt , eis persuadéntes redire ad le gem pátriam.

R. Congregati sunt. 531.
Lectio vij.

DUX enim dicébant esse bénignum , et cleméntem , nec umquam admírare salótēm , quæ proficíscitur ex péniténtia. Hac autem dicéntes , habuérint deléctum fortissimórum virórum. Non enim pro uxóribus , liberis , et ancillis , patriæque eversióne , et captivitaté , sed pro lege , et pátria républica pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cum ergo áciem dirígerent , et suas ánimas prodígerent , fundébant adversários , non armis fidéntes , sed loco omnis armaturæ , pugnæ causam suffícere ducéntes. Ad bellum autem eúntes non tragödias excitábant , non páana canébant , sicut nonnulli faciunt : non adscívérunt tibícines , ut fit in aliis castris : sed Dei supérne auxiliū invocáhant , ut adésset , opem ferret et manum præbéreret , propter quem bellum gerébant , pro cuius glória decertábant.

R. Tua est poténtia. 532.

R. vij. Refúlsit sol. 532.

R. viij. Duo Séraphim. 532.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Machabæórum.

Lectio i. Cap. 2.

INVRITUR autem in descriptiō nibus Jeremiac Prophéta , quod jussit eos ignem accipere , qui transmigrabant : ut significátum est , et ut mandávit transmigratis. Et dedit illis legem , ne oblíviceréntur præcepta Dóminini , et ut non exerrarent méntibus , vidéntes simuláera àurea et argéntea , et ornámenta eórum. Et ália hujusmodi dicens , hortabátur . ne legem amovérent a corde suo.

R. Dixit Judas. 532.

Lectio iij.

ERAT autem in ipsa scriptura, quomodo tabernaculum, et arcam jussit Propheta divino responso ad se facto comitari secum, usquequo exiit in montem, in quo Moyses ascendit, et vidit Dei hereditatem. Et veniens ibi Jeremias invenit locum speluncæ: et tabernaculum, et arcam, et altare incensi intulit illuc, et ostium obstruxit. Et accesserunt quidam simul, qui sequebantur, ut notarent sibi locum: et non potuerunt invenire.

R. Ornaverunt faciem. 532.

Lectio iiiij.

UT autem cognovit Jeremias, culpans illos, dixit: Quod ignotus erit locus, donec congreget Deus congregacionem populi, et propitius fiat: et tunc Dominus ostendet haec, et apparabit majestas Domini, et nubes erit, sicut et Moysi manifestabatur. et sicut cum Salomon petiit, ut locus sanctificaretur magno Deo, manifestabat haec. Magnifice etenim sapientiam tractabat: et ut sapientiam habens, obtulit sacrificium dedicationis, et consummationis templi.

R. In hymnis. 533.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Machabæorum.

Lectio j. Cap. 3.

IETUR cum sancta civitas habitaretur in omni pace, leges etiam adhuc optime custodirentur, propter Omnia pontificis pietatem, et animos odio habentes mala, fierbat ut et ipsi reges, et principes locum summo honore dignum ducerent, et templum maximis munibibus illustrarent: ita ut Seleucus, Asia rex, de redditibus suis prestaret omnes sumptus ad ministerium sacrificiorum pertinentes. Simon autem de tribu Benjamin prepositus templi constitutus, contendebat, obsistente sibi principe sacerdotum, infirmum aliquid in civitate moliri.

R. Hic est. 533.

Lectio iij.

SED cum vincere Oniam non posset, venit ad Apollonium, Tharsæ filium, qui eo tempore erat dux Cœlesyriae, et Pheniciæ: et nuntiavit ei, pecuniis innumerabilibus plenum esse ærarium Jerosolymis, et communis cōpias immensas esse, quæ non pertinent ad rationem sacrificiorum: esse autem possibile sub potestate regis cadere universa. Cumque retulisset ad regem Apollonium de pecuniis, quæ delatae erant, ille accitum Heliodorum, qui erat super negotia ejus, misit cum mandatis, ut prædictam pecuniām transportaret. Statimque Heliodorus iter est aggressus, specie quidem quasi per Cœlesyriam, et Phenicen civitates esset peragratus, revera autem regis propositum perfecturus.

R. Tu, Domine. 533.

Lectio iiiij.

SED cum venisset Jerosolymam, et benigne a summo sacerdote in civitate esset exceptus, narravit de dato indicio pecuniarium: et cuius rei gratia adisset, apertus: interrogabat autem, si vere haec ita essent. Tunc summus sacerdos ostendit depôsita esse haec, et victuaria viduarum, et pupillorum: quedam vero esse Hircani Tobiæ, viri valde eminentis, in his, quæ detulerat impius Simon: universa autem argenti talenta esse quadringenta, et auri ducenta. Décipi vero eos, qui credidissent loco et templo, quod per universum mundum honoratur, pro sui veneratione et sanctitate, omnino impossibile esse.

R. Aperi oculos. 533.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Machabæorum.

Lectio j. Cap. 3. d

HELIODORUS autem, quod de creverat, perficiebat eodem loco ipse cum satellitibus circa ærarium presens. Sed spiritus omnipotentis Dei magnam fecit sue ostensionis evidentiam, ita

ut omnes, qui ausi fuerant parere ei, ruentes Dei virtute, in dissolutionem, et formidinem converterentur. Apparuit enim illis quidam equus terribilem habens sessorem, optimis operimentis adornatus: isque cum impetu Heliodoro priores calces elisit. Qui autem ei sedebat, videbatur arma habere aurea.

R. Resulxit sol. 532.
Lectio ij.

ALIJ etiam apparuerunt duo jungenes virtute decori, optimi gloria, speciosique amictu: qui circumsteternerunt eum, et ex utraque parte flagellabant, sine intermissione multis plagiis verberantes. Subito autem Heliodus concidit in terram, cumque multa caligine circumfusum rapuerunt, atque in sella gestatoria positum ejecerunt. Et is, qui cum multis cursibus, et satellitibus predictum ingressus est aerarium, portabatur, nullo sibi auxilium ferente, manifesta Dei cognita virtute. Et ille quidem per divinam virtutem jacebat mutus, atque omni spe, et salute privatus.

R. Ornaverunt faciem. 532.
Lectio iij.

CONSIDERANS autem summus sacerdos, ne forte rex suspicaretur malitiam aliquam ex Iudeis circa Heliodorum consummatam, obtulit pro salute viri hostiam salutarem. Cumque summus sacerdos exoraret, idem jungenes eisdem vestibus amicti, astantes Heliodoro, dixerunt: Onise sacerdoti gratias age: nam propter eum Dominus tibi vitam donavit. Tu autem a Deo flagellatus, nuntia omnibus magnalia Dei, et potestatem. Et his dictis, non comparuerunt.

R. In hymnis. 533.

FERIA QUINTA.

Si haec Hebdomada fuerit ultima Octobris, in tribus seq. diebus leguntur Lectiones Domini v. et Fer. ij. et iij. ejusdem Hebdom. qui si fuerint impediti, eo anno omittantur illae Le-

ctiones, quae his diebus legi non possunt. Si vero in seq. Hebdom. haec Lectiones in suis Feriis legi non possint, ponantur in sequentibus Feriis ejusdem Hebdomadae juxta ordinem historie, et martyrii Machabaeorum. De libro secundo Machabaeorum.

Lectio i. Cap. 4.

SIMON autem praedictus pecuniarum et patriæ delator, male loquebatur de Onise, tamquam ipse Heliodorum instigasset ad haec, et ipse fuisse in ceteris malorum: provisorēmque civitatis, ac defensōrem gentis sue, et simulatōrem legis Dei, audēbat insidiatōrem regni discere. Sed cum inimicitiae in tantum procederet, ut etiam per quosdam Simonis necessarios homicidia fierent: considerans Onias periculum contentiōnis, et Apollonium insanire, utpote ducem Cœlesyriæ et Phœnicis, ad augēndam militiam Simonis, ad regem contulit, non ut civium accusator, sed communem utilitatem apud semel ipsum universæ multitūdinis considerans.

R. Adaperiat Dominus. 530.

Lectio ij.

VIDEBAT enim sine regali prævidentia impossibile esse pacem rebus dari, nec Simonem posse cessare a stultitia sua. Sed post Seleuci vitæ excessum, cum suscepisset regnum Antiochus, qui Nobilis appellabatur, ambiēbat Jason, frater Onise, summum sacerdotium: adīto rege, promittens ei argenti talenta trecenta sexaginta, et ex redditibus alii talenta octoginta, super haec promittébat et alia centum quinquaginta, si potestati ejus concederetur gymnasium et ephēbiam sibi constitdere, et eos, qui in Jerosolymis erant, Antiochénos scribere.

R. Exaudiat Dominus. 530.

Lectio iii.

Quoniam cum rex annuisset, et obtinuisset principatum,

statim ad gentilem ritum contribules suos transfrerre cœpit. Et amotis his, quæ humanitatis causa Judæis a régibus furent constituta, per Joannem, patrem Eupólem, qui apud Romános de amicitia et societate functus est legatione legitima, cívium jura destituens, prava instituta sanciébat.

¶. Congregati sunt. 531.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Machabæorum.

Lectio i. Cap. 5.

EODUS tempore Antiochus secundam profectionem parvit in Ægyptum. Cónfigit autem per universam Jerosolymorum civitatem vidéri diébus quadraginta per aera équites discurrentes, auratas stolas habentes, et hastis, quasi cohórtes, armatos, et cursus equorum per ordinates digéstos, et congressiones fieri cōminis, et scutorum motus, et galeatórum multitúdinem gládiis districlis, et telorum jactus, et aureórum armérum splendórem, omnisque géneris loricárum. Quapropter omnes rogabant in bonum monstra converti.

¶. Impetum inimicorum. 531.

Lectio ii.

SED cum falsus rumor exisset, tamquam vita excessisset Antiochus, assúmptis Jason non minus mille viris, repente aggrüssus est civitatem: et cíbus ad murum convolantibus, ad ultimum apprehénsa civitate, Meneláus fugit in arcem. Jason vero non parcébat in cœde cíbus suis, nec cogitábat prosperitatem adversum cognátos malum esse maximum, árbitrans hóstium, et non cívium se trophæa capturum. Et principatum quidem non obtinuit, finem vero insidiarum suarum confusiónem accépit, et próflugus iterum abiit in Ammaniten.

¶. Congregati sunt. 531.

Lectio iii.

Ad ultimum, in exitium sui conclúsus ab Aréta, Arabum

tyranno, fúgiens de civitate in civitatem, omnibus odiósus, ut réfuga legum, et execrabilis, ut pátriæ et cívium hostis, in Ægyptum extrusus est: et qui multos de pátria sua expulerat, peregre périr, Lacedæmonas profectus, quasi pro cognatione ibi refúgium habiturus: et qui inseptúlos multos abjecerat, ipse et illamentatus, et inseptus abjicit, sepultura neque peregrina usus, neque pátrio sepúlchro participans.

¶. Tua est poténtia. 532.

SABBATO.

De libro secundo Machabæorum.

Lectio i. Cap. 6.

SED non posse multum tempore misit rex Antiochus secundam quemdam Antiochénū, qui compelléreret Judæos, ut se transfrerrent a pátria, et Dei légitibus: contaminare etiam quod in Jerosolymis erat templum, et cognominare Jovis Olympii, et in Garíxim, prout erant hi, qui locum inhabitabant, Jovis hospitális. Péssima autem et univérsis gravis erat malorum incurso: nam templum luxuria, et comessationibus géntium erat plenum, et scortantium cum meretríciis: sacratissime adibus mulieres se ultro ingerébant, intro ferentes ea, quæ non licébat.

R. Refúlit sol. 532.

Lectio ii.

ALTARE etiam plenum erat illicitis, quæ légitibus prohibebantur. Neque autem sabbata custodiebantur, neque dies solennes pátrii servabantur, nec simpliciter Judæum se esse quisquam confitebatur. Ducebantur autem cum amára necessitate in die natalis regis ad sacrificia: et, cum Liberi sacra celebraréntur, cogebantur hédera coronati Libero circuire. Decréatum autem exiit in próximas gentilium civitates, suggestib; Ptolemais, ut pari modo et ipsi adversus Judæos ágerent, ut sacrificarent: eos autem, qui

nollent transire ad instituta géntium , interficerent : erat ergo vidére misériam.

R. Ornavérunt fáciem. 532.

Lectio ii.

Dux enim mulieres delátæ sunt natos suos circumcidisse : quas , infantibus ad ubera suspénsis , cum publice per civitatem circumduxisserent , per muros præcipitávérunt . Alii vero , ad próximas coéuntes spelduncas , et laténter Sábbati diem celebrantes , cum indicati essent Philíppo , flammis succénsi sunt , eo quod verebántur propter religionem , et observántiam , manusibimet auxilium ferre . Obscero autem eos , qui hunc libram lectúri sunt , ne abhorréscant propter adveros casus , sed réputent ea quæ accidérunt , non ad intéritum , sed ad correptiōnem esse géneris nostri .

R. In hymnis. 533.

SABBATO

ANTE DOM. V. OCTOBRI.

Nisi sit dimittenda , quia haec proximior sit Kalendis Novemb.

Ad Magnificat , Aña.

Tua est * poténtia , tuum regnum , Dómine , tu es super omnes gentes : da pacem , Dómine , in diébus nostris .

DOMINICA V. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

De libro secundo Machabæorum .

Lectio i. Cap. 6. d

Igitur Eleázarus , unus de primis Scribárum , vir ætate provectus , et vultu decórus , aperto ore hians compellebatur carnem porcínam manducare . At ille glorióssimam mortem magis quam odibilem vitam compléctens , voluntarie præfbat ad supplicium . Intuens autem quemadmodum oportéret accédere , patiénter sústinens , destinávit non admíttere illícita propter vitam amórem . Ili autem , qui astábant , iniqua miseratione commotí , propter antiquam viri amicitiam , tolléntes eum secréto rogábant afférreri carnes , quibus vesci ei licébat , ut simu-

larétur manducásse , sicut rex imperáverat , de sacrificiis cárni bus : ut , hoc facto , a morte liberarétur : et propter vétérem viri amicitiam , hanc in eo faciébant humanitatem .

R. Adapériat Dóminus. 530.

Lectio ii.

A⁹ ille cogitare cœpit ætatis , ac senectutis suæ eminéntiam dignam , et ingénitæ nobilitatis canstiem , atque a púero optimæ conversatiōnis actus : et secundum sanctæ , et a Deo cónditæ legis constituta , respóndit cito , dicens , præmitti se velle in infernum . Non enim ætati nostræ dignum est , inquit , fingere : ut multi adolescēnti , arbitrántes Eleázorum nonaginta annórum transisse ad vitam alienigenarum , et ipsi propter meam simulatiōnem , et propter módicum corruptiōnib; et per hoc máculam , atque execratiōnem mee senectuti conquiram . Nam etsi in præsenti tempore supplicijs hóminum eripiar , sed manum Omnipoténtis nec vivus , nec defunctus effugiam . Quámobrem fórtiter vita excedéndo , senectute quidem dignus apparébo : adolescētibus autem exémplum forte relinquam , si prompto ánimo , ac fórtiter pro gravissimis , ac sanctissimis lágibus honesta morte persungar . His dictis , conféstim ad supplicium trahebátur .

R. Exaudiat Dóminus. 530.

Lectio iii. Cap. 7.

CONTIGIT autem et septem fratres una cum matre sua apprehénsos compelli a rege édere contra fas carnes porcinas , flagris , et tauréis cruciátos . Unus autem ex illis , qui erat primus , sic ait : Quid quæris , et quid vis discere a nobis ? parati sumus mori magis , quam pátrias Dei leges prævaricári . Irátus itaque rex jussit sartágines . et ollas æneas succéndi : quibus statim succénsis , jussit ei , qui prior fuerat locútus , amputari

linguam, et cute c̄apitis abstracta, summas quoque manus, et pedes ei præscindī, ceteris ejus fratribus, et matre inspiciētibus. Et cum jam per omnia inūtilis factus esset, jussit ignem admovēri, et adhuc spirantem torrēi in sartagine: in qua cum diu cruciarētur, ceteri una cum matre invicem se hortabāntur mori fōrtiter.

¶ Congregati sunt. 531.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregorii Nazianzēni.

Lectio iv.

Orat. 20. d^a Machab.

ELEAZAUS primitia eōrum, qui hic ante Christum sunt passi, quemādmodum post Christum Stéphanus. Is vir, et sacerdos, et senex, canus capilllis, canus et prudētia, prius quidem pro pōpulo sacrificabat, et orabat: nunc autem semel ipsum hōstiam obtulit Deo perfectissimam ad totius pōpuli expiatiōuem, faustum certaminis initium, ad quod loquens pariter, ac lacens cohortabatur. Oblulit autem et filios septem, suae fructus disciplinæ, hōstiam vivētēm, sanctam, beueplaciātam Deo, omni legali sacrificio splendidiōrem, et puriorēm: quæ sunt enim filiorum, ad patrem referri, æquissimum ac justissimum est.

¶ Impetum inimicōrum. 531.

Lectio v.

Ibi tum generosi et magnanimi pueri, generosæ inatri nobilis proles, gloriōsi veritatis pro-pugnatōres, Antiochi tempōribus excelsiores, veri Mosāicæ legis discipuli, paternōrum rituum observantissimi, númerus apud Hebræos laudabilis, et propter septenariæ quietis mystérium venerabilis, unum sp̄rantes, unum spectantes, unum illud ad vitam iter agnoscētes, ut mortem Dei causa susciperent, non minus animis fratres quam corpōribus, inter se mūtuæ mortis temuli: o rem admirandam! tormēta quasi the-

sāuros præripientes, pro magistra lege pericula subeūntes, quæ non magis illata formidabant, quam relicta requirebant, unum illud vérifi, ne tyrannus a pōenis desisteret, ne quis ipsorum sine corōnæ præmio discideret, ne inviti fratres alii ab alio sejungerēntur, et ne, in eo discrīmine cruciātibus erēpti, mala victoria superarent.

¶ Congregati sunt. 531.

Lectio vi

Emat ibi fortis, et generosa mater, puerorum simul ac Dei amans, cuius materna viscera supra natūræ consuetudinem dilaniabāntur. Non enim filiorum, qui in tormētis erant, miserebātur, sed timore angebātur, ne non ea susciperent: neque magis eos, qui e vita migraverant, desiderabat, quam precabātur, ut reliqui cum illis coniungerēntur: de quibus filiis magis quam de mortuis erat sollicita. Horum enim dūbium erat certamen, at illorum secūrus vitæ exitus: atque illos quidem jam Deo adjūnxerat; de his vero, quomodo eos Deus susciperet, laborabāt. O virilem animum in corpore muliebri! o admirabile magni animi incrementum!

¶ Tua est. 532.

¶ vii. Resūltit sol. 532.

¶ viii. Duo Sēraphim. 532.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Machabæorūm.

Lectio i. Cap. 7. b

MORTUO itaq̄e illo primo hoc modo, sequentem deducēbant ad illudēndum: et, cute c̄apitis ejus cum capillis abstracta, interrogabant, si manducaret prius, quam foto corpore per membra singula punirētur. At ille, respōdens patria voce, dixit: Non faciam. Propter quod et iste, sequenti loco, primi tormēta suscēpit, et in ultimo sp̄itu constitutus, sic ait: Tu quidem, scelestissime, in præsēti vita nos perdis: sed rex mundi defūctos nos pro suis légibus in eternæ

vitæ resurrectione suscitabit. Post hunc tertius illuditur, et linguam postulatus cito proutulit, et manus constanter extendit: et cum fiducia ait: E carlo ista possideo, sed propter Dei leges nunc haec ipsa despicio, quoniam ab ipso me ea receptorum spero: ita ut rex, et qui cum ipso erant, mirarentur adolescentis animum: quod tamquam nihilum duceret cruciatus.

R. Dicit Judas. 532.

Lectio i.

Et hoc ita defuncto, quartum vexabant similiter torquentes. Et, cum jam esset ad mortem, sic ait: Pótius est ab hominibus morti datos spem expectare a Deo, iterum ab ipso resuscitandos: tibi enim resurrectio ad vitam non erit. Et cum admovissent quintum, vexabant eum. At ille respiciens in eum, dixit: Potestatem inter homines habens, cum sis corruptibilis, facis quod vis: noli autem putare genus nostrum a Deo esse derelictum. Tu autem patienter sustine, et videbis magnam potestatem ipsius. qualiter te, et semen tuum torquabit. Post hunc ducabant sextum, et is mori incipiens, sic ait: Noli frustra errare: nos enim propter nosmetipsos haec patimur, peccantes in Deum nostrum, et digna admiratione facta sunt in nobis: tu autem ne existimes tibi impune futurum, quod contra Deum pugnare tentaveris.

R. Ornavérunt faciem. 532.

Lectio iii.

SUPRA modum autem mater mirabilis, et bonorum memoria digna, quæ perententes septem filios sub unius dieti tempore conspiciens, bono animo ferébat, propter spem, quam in Deum habebat: singulos illorum hortabatur voce patria fortiter, repléta sapientia: et, semine cogitationi masculinum animum inserens, dixit ad eos: Nescio qualiter in utero meo apparuis: neque enim ego spiritum,

et animam donavi vobis, et vitam, et singulorum membra non ego ipsa compégi: sed enim mundi Cœator, qui formavit hominis nativitatem, quique omnium invénit originem, et spiritum vobis iterum cum misericordia reddet et vitam, sicut nunc vosmetipsos despiciatis propter leges ejus.

R. In hymnis. 533.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Machabœorum.

Lectio i. Cap. 7. e

ANTIOCHUS autem contemni se arbitratus, simul et exprobantis voce despœcta, cum adhuc adolescentior superéssel, non solum verbis horribatur, sed et cum juramento affirmabat, se divitem et beatum factum, et translatum a patriis legibus amicorum habituum, et res necessarias ei præbiturum. Sed ad haec cum adolescens nequam inclinaretur, vocavit rex matrem, et suadébat ei, ut adolescenti fieret in saltem. Cum autem multis eam verbis esset hortatus, promisit suasuram se filio suo. Itaque inclinata ad illum, irridens crudellem tyrannum, ait patria voce: Fili mi, miserere mei, quæ te in utero novem menses portavi, et lac triennio dedi, et alui, et in ætatem istam perdixi.

R. Hic est fratriu. 533.

Lectio ii.

PATO, nate, ut aspicias ad colum, et terram, et ad omnia quæ in eis sunt, et intelligas, quia ex nihilo fecit illa Deus, et hominum genus: ita fiet, ut non timeas carnificem istum, sed dignus fratribus tuis efféctus particeps, suscipe mortem, ut in illa miseratione cum fratribus tuis te recipiam. Cum haec illa adhuc diceret, ait adolescentis: Quem sustinetis? non obédio præcepto regis, sed præcepto legis, quæ data est nobis per Moysen. Tu vero, qui inventor omnis malitia factus es in Hebreos, non effugies manum

Dei. Nos enim pro peccatis nostriis hæc pâtimur. Et si nobis propter increpatiōnem , et correpliōnem Dóminus Deus noster módicūm irátus est : sed iterum reconciliabitur servis suis.

¶. Tu, Dómine. 533.

Lectio iii.

Tu autem, o scelēste, et ómnium hóminum flagitiosissime, noli frustra extollī vanis spebus , in servos ejus inflammatūs. Nondum enī omnipoténtis Dei , et ómnia inspicientis , judicium effugisti. Nam fratres mei , módico nunc dolore sustentato, sub testamēto æternæ vitæ efflecti sunt: tu vero iudicium Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exsolves. Ego autem, sicut et fratres mei , ánimam et corpus meum trado pro pátriis légibus : invocans Deum matrīdū genti nostræ prop̄tium fieri, teque cum tormentis, et verbéribus contíteri, quod ipse est Deus solus. In me vero, et in fratribus meis désinet Omnipoténtis ira, quæ super omne genus nostrum juste superducta est. Tunc rex accénsus ira , in hunc super omnes crudelius dævit, indigne ferens se derisum. Et hic itaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confidens. Novissime autem post filios et mater consumpta est.

¶. Aperi óculos. 533

FERIA QUARTA.

De libro secundo Machabæorum.

Lectio j. Cap. 8. c

CONSTITUIT autem Nicánor, ut regi tribútum, quod Románis erat dandum, duo millia talentórum de captivitate Judæorum suppléret: statimque ad marítimas civitates misit, cónvocans ad coempliōnem judaicorum mancipiōrum, promittens se nonaginta mancipia talento distractúrum, non respiciens ad vindictam , quæ eum ab Omnipoténti esset consecutura. Judas autem ubi cónperit, indicavit his qui secum erant Judæis , Nicánoris advéntum. Ex quibus

quidam formidantes, et non credentes Dei justitiæ, in fugam vertebántur: alii vero si quid eis supérerat vendébant, simúlque Dóminum deprecabantur, ut eriperet eos ab impiu Nicánore.

¶. Refúlsit sol. 532.

Lectio ij.

CONVOCATIS autem Machabæus septem millibus, qui cum ipso erant, rogabat ne hóstibus reconciliarentur, neque metuerent inique veniéntium adversum se hóstium multitúdinem, sed fôrtiter contéderent, ante óculos habénes contuméliam , quæ loco sancto ab his injûste eset illata , itémque et ludibrio hábitæ civitatis injuriām, adhuc étiam vétérum instituta convulsa. Nam illi quidem armis confidunt, ait, simul et audacia: nos autem in omnipoténte Dómino , qui potest et venientes adversum nos, et univérsum mundum uno nutu delere, confidimus. Admónavit autem eos et de auxiliis Dei , quæ facia sunt erga paréntes: et quod sub Sennacherib centum octoginta quinque millia periérunt.

¶. Ornávérunt faciem. 532.

Lectio iii.

His verbis cónstantes effécti sunt, et pro légibus , et pátria mori parati. Constituit itaque fratres suos duces utrique órdini, Simónem, et Joséphum, et Jónathan , subjéctis unicuique millénis , et quingentenisis. Ad hoc étiam ab Esdra lectio illis sancto libro , et dato signo adjutori Dei, in prima acie ipse dux commisit cum Nicanore. Et facto sibi adjutore Omnipoténti , interfecérunt super novem millia hóminum: majorem autem partem exérctus Nicánoris vulnéribus débilem factam fúgere compulérunt. Pécuniis vero eórum , qui ad empliōnem ipsorum vénérant, sublatis , ipsos usquequaque persecuti sunt, sed revérsi sunt hora conclusi : nam erat ante sabbatum : quam ob causam non persevera-

vérunt insequentes. Arma autem ipsorum, et spolia congregantes, sabbatum agébant, benedicentes Dóminum, qui liberavit eos in isto die, misericordia initium stillans in eos. Post sabbatum vero debilibus, et óphanis, et víduis divisérunt spolia: et resida ipsi cum suis habuere.

¶ In hymnis. 533.

FERIA QUINTA.

Delibro secundo Machabaeórum.

Lectio i. Cap. 9.

EODĒM tempore Antíochus in honeste revertebatur de Pérsie. Intráverat enim in eam, quæ dicitur Persépolis, et tentávit expoliare templum, et civitatem opprímere: sed multitúdine ad arma concurrénte, in fugam versi sunt: et ita cónsigit, ut Antíochus post fugam turpiter redfret. Et cum venisset circa Ecbátanam, recognovit quæ erga Nicánonem, et Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabatur se injúriam illórum, qui se fugáverant, posse in Judæos retrorquére: ideoque jussit agitari currum suum, sine intermissione agens iter, cœlesti eum judicére perurénte, eo quod ita supérbe locútus est se ventúrum Jerosolymam, et congériem sepulchri Judæorum eam factúrum.

¶ Adapériat Dóminus. 530.

Lectio ii.

Sed qui univerſa cónspicit Dóminus Deus Israel, percússit eum insanibili et invisibili plaga. Ut enim finivit hunc ipsius sermonem, apprehéndit eum dolor dirus viscerum, et amara internórum torménta: et quidem satis juste, quippe qui multis et novis cruciatibus aliórum tóserat víscera, licet ille nullo modo a sua malitia cessaret. Super hoc autem supérbia replétus, ignem spirans ánimo in Judæos, et præcipiens accelerári negótiū, cónsigit illum impetu cùntem de curru cädere, et gravi cörperis collisione membra vexári.

¶ Exaudiat Dóminus. 530.

Lectio iii.

Isque, qui sibi videbatur étiam fluctibus maris imperare, supra humánum modum supérbia replétus, et móntium altitudines in statéra appéndere, nunc humiliatus ad terram in gestatório portabatur, maniféstam Bei virtutem in semetípo contéstans: ita ut de corpore fímpii vermes scaturírent, ac vivéntis in dolóribus carnes ejus effluerent, odore étiam illis et fœtore exércitus graváretur. Et qui paulo ante sídera coeli contíngere se arbitrabatur, eum nemo pótterat propter intolerátiā fœtoris portare.

¶ Congregati sunt. 531.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Machabaeórum.

Lectio i. Cap. 10.

MACHABEUS autem, et qui M eum eo erant, Dómino so protegénte, templum quidem et civitatem recépit: aras autem, quas alienigenæ per platéas extráxerant, itémque delubra demolitus est. Et purgáto templo, aliud altare fecérunt: et de ignitis lapídibus igne concépto, sacrificia obtulérunt post biénnum, et incénum, et lucernas, et panes propositionis posuérunt. Quibus gestis, rogabant Dóminum prostrati in terram, ne amplius talibus malis inciderent: sed et, si quando peccássent, ut ab ipso mítius corriperéntur, et non bárbaris ac blasphémis hominibus tráderéntur. Qua die autem templum ab alienigenis pollútum fúerat, cónsigit eádem die purificatiōnem fieri, vigésima quinta mensis, qui fuit Casleu.

¶ Impetum inimicórum. 531.

Lectio iij.

At Timótheus, qui prius a Judæis fúerat superátus, convocato exércitu peregrínæ multitúdinis, et congregato equitatu Asiáno, advénit quasi armis Judæam captúrus. Machabaeus autem, et qui cum ipso erant, appropinquante illo, de-

precabántur Dóminum, caput terra aspergéntes, lumbosque cilicis præfucti, ad altáris crepidinem provoluti, ut sibi propitius, inimicis autem eorum esset inimicus, et adversariis adversaréuntur, sicut lex dicit. Et ita post orationem, sumptis armis, longius de civitate procedentes, et próximi hóstibus effécti, resedérunt.

R. Congregatæ sunt. 531.

Lectio iii.

Primo autem solis ortu utriusque commisérunt : isti quidem victoriæ, et prosperitatis sponsorem cum virtute Dóminum habéntes : illi autem ducem belli animum habébant. Sed cum véhemens pugna esset, apparuérunt adversariis de cœlo viri quinque in equis, frenis aureis decòri, ducatum Judæis præstantes ; ex quibus duo Machabæum médium habéntes, armis suis circumséptum incolumem conservábant : in adversarios autem tela, et fulmina jaciébant, ex quo et cæcitate confusi, et repleti perturbatiōne cadébant. Interfecti sunt autem viginti millia quingénti, et équites sexcénti. Timótheus vero confúgit in Gázaram præsidium munitum, cui præerat Chæréas.

R. Tua est. 532.

SABBATO.

De libro secundo Machabæorum.

Lectio i. Cap. 45.

MACHABÆUS autem semper confidébat cum omni spe auxiliū sibi a Deo assutūrum. Et hortabatur suos ne formidarent ad advéntum nationum, sed in mente habérent adjutoria sibi facta de cœlo, et nunc sperarent ab Omnipoténte sibi assutūram victoriā. Et allocutus eos de lege, et Prophétis, admonens etiam certamina, quæ sécerant prius, promptiores constituit eos : et ita animis eorum eréctis, simul ostendébat géntium fallaciā, et juramentorum prævaricationem. Síngulos autem illorum armávit, non

clypei et hastæ munitione, sed sermónibus optimis, et exhortationibus, expósito digno fide sómnio, per quod univérsos latificávit.

R. Refulxit sol. 532.

Lectio ii.

Erat autem hujuscemodi vi-sus: Oniam, qui fuerat summus sacérdos, virum bonum et benígnum, verecundum visu, modéstum móribus, et eloquio decòrum, et qui a pôero in virtutibus exercitatus sit, manus protendéntem, orare pro omni pôpulo Judæorum. Post hoc apparuisse et alium virum etate et glória mirabilem, et magni decòris habitudine circa illum. Respondéntem vero Oniam dixisse : Hic est fratrum amator, et pôpuli Israel : hic est, qui multum orat pro pôpulo et univer-sa sancta civitate, Jeremias Prophéta Dei. Extendisse autem Jeremias dextram, et dedisse Judæ gladium aureum, dicéntem : Accipe sanctum gladium munus a Deo, in quo dejicies adversarios pôpuli mei Israel.

R. Ornaverunt faciem. 532.

Lectio iii.

Exhortati staque Judæ sermōnibus bonis valde, de quibus extollí posset impetus, et animi juvēnum confortári, statuérunt dimicare et configere fortiter : ut virtus de negotiis judicaret, eo quod cívitas sancta, et templum periclitarentur. Erat enim pro uxoribus, et filiis, itemque pro fratribus, et cognatis minor solicitude : máximus vero et primus pro sanctitate timor erat templi. Sed et eos qui in civitate erant, non minima solicitude habébat pro his qui congressūri erant. *R. In hymnis. 533.*

SABBATO

ANTE DOM. I. NOVEMB.

Ad Magnificat. Aia.

Vidi Dóminum * sedéntem super sólum excésum, et plena erat omnis terra majestate ejus : et ea quæ sub ipso erant, replébant templum.

DOMINICA I. NOVEMBRI.

In primo Nocturno.
Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio i. Cap. 4.

Et factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in medio captivorum juxta fluvium Chobar, aperti sunt cœli, et vidi visiones Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigrationis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem, lílum Buzi, sacerdotem in terra Chaldaeorum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus turbinis veniebat ab Aquilone, et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circuitu ejus: et de medio ejus quasi spēcies élætri, id est, de medio ignis. Ñ. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsū et elevatum: et plena erat omnis terra majestate ejus: * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ¶ Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ alteri. Et.

Lectio ii.

Et in medio ejus similitudo quatuor animalium: et hic aspèctus eórum, similitudo hóminis in eis. Quatuor facies uni, et quatuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vītuli, et scintillæ quasi aspèctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quatuor pártibus: et facies, et pennas per quatuor partes habebant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad alterum. Non revertebantur cum incéderent: sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur.

¶ Aspice, Dómine, de sede sancta tua, et cogita de nobis: inclina, Deus mens, aurem tuam, et audi: * Aperi oculos tuos, et vide tribulatiōnem nostram. ¶ Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iii.

SIMILITUDO autem vultus eórum: facies hóminis, et facies leónis a dextris ipsórum quátuor: facies autem bovis a sinistris ipsórum quátuor, et facies aquilæ désuper ipsórum quátuor. Facies eórum, et penne eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebantur, et duæ tegébant cōp̄ora eórum: et unumquodque eórum coram facie sua ambulabat: ubi erat impetus sp̄iritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur cum ambularent.

¶ Aspice, Dómine, quia facta est desolata cívitas plena divitiis, sedet in tristitia dómina gentium: * Non est qui consoletur eam, nisi tu, Deus noster. ¶ Plorans plorávit in nocte, et lacrymæ ejus in maxillis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno
De Expositiōne S. Gregorii Pape in Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv. L. 4. Hom. 2.

Usus prophéticas locutiōnis est, ut prius persónam, tempus, locumque describat, et postmodum dicere misteria prophetiæ incipiāt: quatenus ad veritatem solidius ostendādam, ante historias radicem figat: et post, fructus sp̄iritus per signa et allegorías prōferat. Ezéchiel itaque etatis sue tempus indicat, dicens: Et factum est in trigésimo anno, in quarto mense, in quinta mensis. Locum quoque denuntians, adjungit: Cum essem in medio captivorum juxta flumen Chobar, aperti sunt cœli, et vidi visiones Dei. Tempus etiam insinuat, subdens: In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigrationis regis Jóachin. Qui ut bene persónam indicet, etiam genus narrat, cum subditur: Et factum est verbum Dómini ad Ezechiélem, lílum Buzi, sacerdotem.

¶ Super muros tuos, Jerúsalem, constitui custódes: * Tota die,

et nocte non tacébunt laudare nomen Dómini. V. Prædicabunt populis fortitudinem meam, et annuntiabunt géntibus glorię meam. Tota.

Lectio v.

Sed prima quæstio nobis grijatur, cur is, qui nihil adhuc dixerat, ita exorsus est, dicens: Et factum est in trigésimo anno. Et, namque sermo conjunctiōnis est: et scimus, quia non conjungitur sermo subseguens, nisi sermōni p̄cedenti. Qui igitur nihil dixerat, cur dicit: Et factum est: cum non sit sermo, cui hoc, quod incipit, subjungat? Quia in re intuendū est, quia sicut nos corporalia, sic Prophétæ sensu spiritaliæ aspiciunt: eisque et illa sunt præsentia, quæ nostræ ignorantiæ absēntia vidēntur. Unde fit, ut in mente Prophetarum ita conjuncta sint exteriōribus interiōra, quatenus simul utraque videant: simulque in eis fiat et intus verbum quod audiunt, et foris quod dicunt. R. Muro tuo inexpugnabili circumfinge nos, Dómine, et armis tue potentiæ protége nos semper. * Líbera, Dómine Deus Israel, clamantes ad te. V. Erue nos in mirabilibus tuis, et da gloriam nōmini tuo. Líbera.

Lectio vi.

PATET igitur causa, cur qui nihil dixerat, inchoavit, dicens: Et factum est in trigésimo anno: quia hoc verbum quod foris protulit, illi verbo quod intus audierat, conjünxit. Continuavit ergo verba quæ protulit, visiōni intimæ, et idecirco incipit, dicens: Et factum est. Subjünxit enim hoc, quod extérius loqui inchoat: ac si et illud foris sit, quod intus vidit. Hoc autem quod dicitur, quia in trigésimo anno sp̄itum prophetiæ accéperit, indicat aliquid nobis considerandum: videlicet quia juxta ratiōnis usum, doctrinæ sermo non suppetit, nisi in ætate perfœcta. Unde

et ipse Dóminus anno duodécimo ætatis sue in médio doctórum in templo sedens, non docens, sed interrogans voluit inveniri. R. Sus:indimus pacem, et non venit: quæsivimus bona, et ecce turbatio: cognovimus, Dómine, peccata nostra: * Non in perpetuum obliviscāris nos. V. Pec-cávimus, impie géssimus, ini-quitatem fecimus, Dómine, in omnem justitiam tuam. Non. Glória Patri. Non. R. vii. Laudabilis populus, * Quem Dóminus exercitum benedixit, dicens: Opus mānum mēarum tu es, hereditas mea Israel. V. Beata gens, cujus est Dóminus Deus, populus electus in hereditatem. Quem. R. viii. Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra gloris ejus. V. Tres sunt, qui testimoniū dant in cœlo: Pater, Verbum, et Sp̄ritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebdom. Feria iv. dicuntur R. ibi assignata: in Sabato autem dicitur primum R. Laudabilis, ij. et iiiij. Fer. ij. seq

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. Cap. 2.

Et audivi loquentem ad me, et dicentem: Fili hóminis, mitto ego te ad filios Israel, ad gentes apostatrices, quæ recesserunt a me: ipsi et patres eorum prævaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et filii dura facie, et indomabili corde sunt, ad quos ego mittote: et dices ad eos: Haec dicit Dóminus Deus: Si forte vel ipsi audiānt, et si forte quiēscant, quóniam domus exasperans est: et scient quia Prophéta fūerit in médio eórum.

R. Redemit populum suum, et liberavit eum: et vénient, et exultabunt in monte Sion: et gaudebunt de bonis Dómini super frumento, vino, et gleo: *

Et ultra non esúrent. ¶ Erítque ánima eórum quasi hortus irriguuus. Et.

Lectio i.

Tu ergo, fili hóminis, ne tñ meas eos, neque sermónes eórum métuas: quóniam incréduli, et subversores sunt tecum, et cum scorpíonibus hábitas. Verba eórum ne tñmeas, et vultus eórum ne formídes, quia domus exáspérandis est. Loqueris ergo verba mea ad eos, si forte ádiant, et quiéscant: quóniam irritatòres sunt.

R. Angustiae mihi sunt úndique, et quid éligam ignóro: * Mélius est mihi incidere in manus hóminum, quam derelinquere legem Dei mei. V. Si enim hoc égero, mors mihi est: si autem nón égero, non effugiam manus vestras. Mélius.

Lectio ii.

Tu autem, fili hóminis, audi quæcúmque loquor ad te, et noli esse exáspérandis, sicut domus exasperatrix est: áperi os tuum, et cōmede quæcúmque ego do tibi. Et vidi, et ecce manus missa ad me, in qua erat involútus liber: et expándit illum coram me: qui erat scriptus intus et foris: et scriptæ erant in eo lamentationes, et carmen, et vñ.

R. Misit Dóminus Angelum suum, et conclusit ora leónum: * Et non contamináverunt: quia coram eo injustitia invénta non est in me. V. Misit Deus misericordiam suam, et veritatem suam: ánimam meam erupuit de médio catu'rum leónum. Et. (Iória Patri. Et.

FERIA TERTIA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

Et dixit ad me: Fili hóminis, quodcúmque invéneris, cōmēde: cōmēde volúmen istud, et vadens loquere ad filios Israel. Et apérui os meum, et cibávit me volúmine illo, et dixit ad me: Fili hóminis. venter tuus cōmedet, et viscera tua comple-

búntur volúmine isto, quod ego do tibi. Et comédi illud: et factum est in ore meo sicut mel dulce. Et dixit ad me: Fili hóminis, vade ad domum Israel, et loqueris verba mea ad eos. R. A fácie furoris tui, Deus, conturbata est omnis terra: * Sed miserére, Dómine, et ne fáciás consummatiōnem. V. Dómine Dóminus noster, quam admirabile est nomen tuum! Sed.

Lectio ij.

Non enim ad pópulum profún-di sermónis, et ignóta linguae tu mitteris, ad domum Israel: neque ad pópulos multos profundi sermónis, et ignótas linguae, quorum non possis audire sermónes: et si ad illos mitteréis, ipsi audirent te. Domus autem Israel nolunt audire te: quia nolunt audire me. Omnis quippe domus Israel attrita fronte est, et duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentíorem faciébus eórum, et frontem tuam duriórem frónribus eórum. Ut adamántem, et ut sílicem dedi fáciem tuam: ne tñmeas eos, neque métuas a fácie eórum: quia domus exáspérandis est.

R. Civitátem istam tu circundas, Dómine: et Angeli tui custódiant muros ejus: * Exaudi, Dómine, pópulum tuum cum misericórdia. V. Avertátur furor tuus, Dómine, a pôpulo tuo, et a civitáte sancta tua. Exaudi.

Lectio iii.

Et dixit ad me: Fili hóminis, omnes sermónes meos, quos ego loquor ad te, assúme in corde tuo, et áuribus tuis audi. Et vade, ingrédere ad transmigrationem, ad illios pôpuli tui, et loqueris ad eos, et dices eis: Hæc dicit Dóminus Deus: si forte ádiant, et quiéscant. Et assúmpsit me spíritus, et audívi post me vocem commotioñis magnæ. Benedicta glória Dómini de loco suo, et vocem alárum animálium percutientium áleram ad áleram, et vocem rotárum sequentium animália,

et vocem commotio[n]is magna.

R. Genti peccatrici, populo pleno peccato miserere, * D[omi]n[us] Deus. V. Esto placabilis super nequitiam populi tui. D[omi]n[us]. C. l[or]ia Patri. D[omi]n[us].

FERIA QUARTA.

De Ezechiele Propheta.

Lectio j. Cap. 7.

Et factus est sermo D[omi]ni ad me, dicens: Et tu, fili hominis, haec dicit D[omi]n[us] Deus terrae Israel: Finis venit, venit finis super quatuor plagas terrae. Nunc finis super te: et immittam furorem meum in te, et judicabo te iuxta vias tuas: et ponam contra te omnes abominationes tuas. Et non parcer oculus meus super te, et non miserabor: sed vias tuas ponam super te, et abominationes tuas in medio tui erunt, et sciatis quia ego D[omi]n[us].

R. Indicabo tibi, homo, quid sit bonum: aut quid D[omi]n[us] requirat a te: * Faceremus iudicium et justitiam, et golosum ambulare cum Deo tuo. V. Spera in D[omi]no, et fac bonitatem, et inhabita terram. Faceremus.

Lectio ij.

Hec dicit D[omi]n[us] Deus: Afflictio una, afflictio ecce venit. Finis venit, venit finis, evigilavit adversum te: ecce venit. Venit contritio super te, qui habitas in terra: venit tempus, prope est dies occisionis, et non gloriae mortis. Nunc de propinquo effundam iram meam super te, et complebo furorem meum in te: et judicabo te iuxta vias tuas, et impónam tibi ómnia scelerata tua. Et non parcer oculus meus, nec miserabor, sed vias tuas impónam tibi, et abominationes tuas in medio tui erunt: et sciatis quia ego sum D[omi]n[us] percūiens.

R. Angustiæ mihi. 558.

Lectio iii.

Eccl dies, ecce venit: egressa est contritio, floruit virga, germinavit superbia. Iniquitas

surrexit in virga impietas: non ex eis, et non ex populo, neque ex sónitu eorum: et non erit réquies in eis. Venit tempus, appropinquavit dies: qui emit, non lætetur: et qui vendit, non lúgeat: quia ira super omnem populum ejus. Quia qui vendit, ad id quod vēndidit, non revertetur, et adhuc in viventibus vita eorum.

R. Misit D[omi]n[us]. 558.

FERIA QUINTA.

De Ezechiele Propheta.

Lectio j. Cap. 13.

Et factus est sermo D[omi]ni ad me, dicens: Fili hominis, vaticinare ad Prophétas Israel, qui prophétant: et dices prophetantibus de corde suo: Audite verbum D[omi]ni: Haec dicit D[omi]n[us] Deus: V[er]o prophétis insipientibus, qui sequantur spíritum suum, et nihil vident. Quasi vulpes in deserto, prophétæ tui, Israel, erant. Non ascendistis ex adverso, neque opposuitis murum pro domo Israel, ut stareris in prælio in die D[omi]ni. Vident vana, et divinant mendacium, dicentes: Ait D[omi]n[us]: cum D[omi]n[us] non miserit eos: et perseveraverunt confirmare sermonem.

R. Vidi D[omi]num. 558.

Lectio ij.

Numquid non visionem cassam vidistis, et divinationem mendacem locuti estis? et dicitis: Ait D[omi]n[us]: cum ego non sim locutus. Propterea haec dicit D[omi]n[us] Deus: Quia locuti estis vana, et vidistis mendacium: ideo ecce ego ad vos, dicit D[omi]n[us] Deus. Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana, et divinant mendacium: in consilio populi mei non erunt, et in scriptura domus Israel non scribentur, nec in terram Israel ingrediéntur: et sciatis quia ego D[omi]n[us] Deus. Eo quod decéperint populum meum, dicentes: Pax, et non est pax: et ipse aedificabat parietem, illi autem liniebant eum luto absque paleis. R. Aspice, D[omi]ne, de. 559.

Lectio iii.

Dic ad eos, qui linquunt absque temperatūra, quod casurus sit: erit enim imber inundans, et dabo lāpides prægrāndes désuper irruéntes, et ventum procēlāe dissipantem. Siquidem ecce cécidit páries: numquid non dicetur vobis: Ubi est lītūra, quam linistis? Propterea hæc dicit Dóminus Deus: Et erúmpere faciam spíritum tempestátum in indignatiōne mea, et imber inundans in furōre meo erit: et lāpides grandes in ira in consumptiōnem. Et déstruam parietem, quem linistis absque temperamento.

R. Aspice, Dómine, quia. 556.

FERIA SEXTA.
De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. Cap. 45.

Ert factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hōminis, quid fiet de ligno vitis ex omnibus lignis némorum. quæ sunt inter ligna silvārum? Numquid tollétur de ea lignum, ut fiat opus, aut fabricabitur de eo paxillus, ut depéndeat in eo quodcumque vas? Ecce igni datum est in escam: utrāmque partem ejus consūpsit ignis, et medietas ejus redacta est in favillam: numquid útiler erit ad opus? Etiam cum esset integrum, non erat aptum ad opus: quanto magis cum illud ignis devoráverit, et combusserit, nihil ex eo fiet operis?

R. Super muros. 556.

Lectio ii.

PROPEREA hæc dicit Dóminus Deus: Quómodo lignum vitis inter ligna silvārum, quod dedi igni ad devorandum, sic tradam habitatores Jerúsalem. Et ponam faciem meam in eos: de igne egrediéntur, et ignis consumet eos: et sciéts quia ego Dóminus, cum posuero faciem meam in eos, et dédero terram inviam, et desolatam, en quod prævaricatores extíterint, dicit Dóminus Deus.

R. Muro tuo. 557.

Lectio iii. Cap. 46.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hōminis, notas fac Jerúsalem abominationes suas, et dices: Hæc dicit Dóminus Deus Jerúsalem: Radix tua, et generatio tua de terra Chānaan: pater tuus Amorrahæus, et mater tua Cethæa. Et quando nata es, in die ortus tui, non est præcessus umbilicus tuus, et aqua non es lota in saldātem, nec sale salita, nec involuta pannis. Non pepercit super te óculus, ut faceret tibi unum de his, misératus tui: sed proœcta es super faciem terræ, in abjectione animæ tuæ, in die qua nata es.

R. Sustinuimus pacem. 557.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. Cap. 49.

Ert tu assūme planctum super principes Israel, et dices: Quare mater tua leana inter leunes cubavit, in medio leunculorum enutrivit cātulos suos? Et eduxit unum de leunculuis suis, et leo factus est, et didicit cāpere prædam, hominēmque comédere. Et audiérunt de eo gentes, et non absque vulnēribus suis cepérunt eum, et adduxérunt eum in caténis in terram Ægypti. Quæ cum vidisset quóniam infirmata est, et pérīit expectatio ejus, tulit unum de leunculuis suis, leónem constituit eum. Qui incedébat inter leones, et factus est leo: et didicit prædam cāpere, et hōmines devoráre: didicit víduas facere, et civitatis eorum in désertum addúcere: et desolata est terra, et plenitudo ejus a voce rugitus illius.

R. Laudabilis pöpulus. 557.

Lectio ii.

Ert convenérunt adversus eum Egentes úndique de provinciis, et expandérunt super eum rete suum, in vulnēribus eārum captus est. Et misérunt eum in cāveam, in caténis adduxérunt eum ad regem Babylónis: mise-

runtque eum in cácerem, ne audíretur vox ejus ultra super montes Israel. Mater tua quasi vínea in sanguine tuo super aquam plantata est : fructus ejus, et frondes ejus creverunt ex aquis multis. Et factæ sunt ei virgæ solidæ in sceptra dominantiū, et exaltata est statuta ejus integræ frondes, et vidi altitudinem suam in multitudine palmitum suorum.

R. Augústia mihi. 558.

Lectio iii.

Et evulsa est in ira, in terramque projecta, et ventus urens succavít fructum ejus : marcuérunt, et arefactæ sunt virgæ róboris ejus : ignis comédit eam. Et nunc transplantata est in desértum, in terra invia, et sitiénti. Et egréssus est ignis de virga ramorū ejus, qui fructum ejus comédit, et non fuit in ea virga fortis, sceptrum dominantiū. Planctus est, et erit in plantum.

R. Misit Dóminus. 558.

SABBATO

ANTE DOM. II. NOVEMBRI.

Ad Magnificat, Aña.

Aspice, Dómine, * quia facta est desolata civitas plena divitiis : sedet in tristitia domina géniū : non est qui consoletur eam, nisi tu Deus noster.

Si November habeat quinque Dñicas, tunc in iij. Dñica leguntur sequentes Lect. de Ezechiele : si vero habuerit tantum quatuor, Dñica iij. legetur liber Danielis positus in iij. Dñica ; et Sabbato ad Magnif. dicetur Aña. Muro tuo. 568. et duabus seq. Dñicis legentur Prophetæ minores.

DOMINICA II NOVEMBRI.

In primo Nocturno.
De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 21

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens : Fili hóminis, pone faciem tuam ad Jerúsalem, et stilla ad sanctuaria, et prophéta contra humum Israel. Et dices terræ Israel : Hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego ad te,

TOTUM.

et ejiciam gladium meum de vagína sua, et occídam in te justum, et impium. Pro eo autem quod occidi in te justum, et impium, idcirco egrediétur gladius meus de vagína sua ad omnem carnem ab Austro usque ad Aquilonem : ut sciat omnis caro quia ego Dóminus eduxi gladium meum de vagína sua irrevocabilem.

R. Vidi Dóminum. 558.

Lectio ij.

Et tu, fili hóminis, ingemírum, et in amaritudinibus ingemisce coram eis. Cumque dixerint ad te : Quare tu gemis ? dices : Pro auditu, quia venit, et tabescet omne cor, et dissolvéntur univérsæ manus, et infirmábitur omnis spíritus, et per cuncta génum flent aquæ : ecce venit, et fiet, ait Dóminus Deus. Et factus est sermo Dómini ad me dicens : Fili hóminis, prophéta, et dices : Hæc dicit Dóminus Deus : Lóquere : Gladius, gladius exacutus est, et limatus. Ut cedat victimas, exacutus est : ut spléndeat, limatus est : qui moves sceptrum filii nei, succidisti omne lignum. Et dedi eum ad laevigandum, ut teneatur manu : iste exacutus est gladius, et iste limatus est, ut sit in manu interficiéntis.

R. Aspice, Dómine, de. 556.

Lectio iii.

Clamá, et ulula, fili hóminis, quia hic factus est in populo meo, hic in cunctis ducibüs Israel, qui fúgerant : gladio tradiuti sunt cum populo meo, idcirco plaude super femur, quia probátus est : et hoc, cum sceptrum subverterit, et non erit, dicit Dóminus Deus. Tu ergo, fili hóminis, prophéta, et pércole manu ad manum, et duplicitur gladius, ac triplicetur gladius intersectórum : hic est gladius occisiōnis magnæ, qui obstupescere eos facit, et corde tabescere, et multiplicat ruinas.

R. Aspice, Dómine, quia. 556.

56

In secundo Nocturno.
De Expositiōne S. Hieronymi Pre-sbyteri in Ezechiēlē Prophétam.

Lectio iv.

Lib. 7. in Ezech. c. 21.

QUIA supra dixerat: Ipsi dicunt ad me, Numquid non per paráolas lóquitur iste? et apértam pôpulus flagitabat sententiam: idcirco id quod Dôminus per metaphoram, sive parabolam, et, ut alii vertére, provérbium, est locútus, nunc maniféstius lóquitur: saltus Nageb, et Darom, et Theman esse Jerúsalem, et templum illius, sancta sanctórum, et omnem terram Judæa: flammámque, quæ combustúra sit saltum, intelligi glâdium devorântem, qui eductus sit de vagína sua, ut interficiat justum, et ímpium. Hoc est enim lignum víride: et lignum áridum. Unde et Dôminus: Si in ligno, ait, víridi tanta faciunt, in sicco quid facient?

R. Super muros tuos. 551.

Lectio v.

PRIMUS dixerat: Vaticinare, vel stilla ad Austrum, Africum, et Meridiem, et ad saltum Meridianum. Quod quia videbatur obscurum, et dicta Prophétæ pôpulus nesciebat, secundo pônitur maniféstius, saltum Meridianum esse Jerúsalem: et omnes iñfructuosas árbores, ad quarum radices securis pôsita sit, intelligi habitatores ejus, gladiimque interpretari pro incendio. Tertio jubetur Prophétæ, ut, tacéntibus illis, nec interrogântibus cur ista vaticinatus sit, faciat per quæ interrogétur, et respondeat quæ Dôminus locutus est.

R. Muro tuo. 557.

Lectio vi.

INQUISCE, inquit, ejulare non levi voce, nec dolore moderato, sed in contritione lumborum: ut gémitus tuus ex imis viscéribus, et amaritudine animi preferatur. Et hoc facies coram eis, ut cum te interroga- verint, cur tanto gémitu conte-

raris, et quid tibi mali acciderit, ut sic ingemiscas, tu eis meo sermóne respondeas: Idcirco plango, et dolorem cordis mei dissimulare non valeo, quia auditus, qui semper meis auribus insonuerat, opere compléatur, et venit, imminentis videlicet Babylónii furéntis exércitus, qui cum vénérerit, et vallaverit Jerúsalem, tunc tabescet omne cor, et dissolvéntur univérsæ manus: ut occupante pavore mentes hominum, nullus audeat repugnare.

R. Sustinimus. 557.

R. vii. Laudabilis pôpulus. 557.

R. viii. Duo Séraphim. 557.

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. Cap. 33.

Et factum est verbum Dômini ad me, dicens: Fili hóminis, lóquere ad filios pôpuli tui, et dices ad eos: Terra, cum indúxero super eam glâdium, et túlerit pôpulus terræ virum unum de novissimis suis, et constituerit eum super se speculatorem, et ille viderit glâdium venientem super terram, et cecinerit bùccina, et annuntiáverit pôpulo: audiens autem, quisquis ille est, sonitum bùccinae, et non se observáverit, venerisque glâdium, et túlerit eum: sanguis ipius super caput ejus erit. Sonum bùccinæ audívit, et non se observávit, sanguis ejus in ipso erit: si autem se custodierit, ánimam suam salvabit.

R. Redémít pôpulum. 557.

Lectio ii.

Quod si speculatorem viderit glâdium venientem, et non insonderit bùccina, et pôpulus se non custodierit, venerisque glâdium, et túlerit de eis ánimam: ille quidem in iniuitate sua captus est: sanguinem autem ejus de manu speculatoris requiram. Et tu, fili hóminis, speculatorum dedi te dômui Israel: audiens ergo ex ore meo sermonem, annuntiabis eis ex me. Si me dicente ad ímpium:

Impie, morte moriéris : non füeris locutus, ut se custodiat impius a via sua : ipse impius in iniquitate sua morietur : sanguinem autem ejus de manu tua requiram.

R. Angustiae mihi. 558.

Lectio iii.

Si autem, annuntiante te ad simpium ut a viis suis convertatur, non fuerit conversus a via sua : ipse in iniquitate sua morietur : porro tu animam tuam liberasti. Tu ergo, fili hominis, dic ad domum Israel : Sic locuti estis, dicentes : Iniquitates nostrae, et peccata nostra super nos sunt, et in ipsis nos habescimus : quomodo ergo vivere poterimus ? Dic ac eos : Vivo ego, dicit Dominus Deus : nolo mortem simpii, sed ut convertatur simpus a via sua, et vivat. Convertimini, convertimini a viis vestris pessimis : et quare moriemini, domus Israel ?

R. Misit Dominus. 558.

FERIA TERTIA.
De Ezechiële Prophéta.

Lectio i. Cap. 54.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens : Fili hominis, propheta de pastoribus Israel, propheta, et dices pastoribus : Hæc dicit Dominus Deus : Vobis pastoribus Israel, qui pascibant semelipsos, nonne greges a pastoribus pascuntur ? Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod crassum erat, occidebatis : gregem autem meum non pascebbatis Quod infirmum fuit non consolidastis, et quod ægratum non sanastis, quod confractum est non alligastis, et quod abjectum est non reduxistis, et quod perierat non quæstistis : sed cum austeritate imperabatis eis, et cum potentia.

R. A facie furoris. 558.

Lectio ii.

Et dispersæ sunt oves meæ, et factæ sunt in deorationem omnium bestiarum agri, et dispersæ sunt. Erraverunt greges

mei in cunctis montibus, et in universo colle excelsø : et super omnem faciem terræ dispersi sunt greges mei, et non erat qui requireret, non erat, inquam, qui requireret. Propterea pastores audite verbum Domini : Vivo ego, dicit Dominus Deus : quia pro eo quod facti sunt greges mei in rapinam, et oves meæ in deorationem omnium bestiarum agri, eo quod non esset pastor : neque enim quasiérunt pastores mei gregem meum, sed pascabant pastores semet ipsos, et greges meos non passabant : propterea, pastores, audite verbum Domini.

R. Civitatem istam. 558.

Lectio iii.

Hec dicit Dominus Deus : Ecce ego ipse super pastores requirebam gregem meum de manu eorum, et cessare faciam eos, ut ultra non pascant gregem, nec pascant amplius pastores semelipsos : et liberabo gregem meum de ore eorum : et non erit ultra eis in escam. Quia haec dicit Dominus Deus : Ecce ego ipse requirebam oves meas, et visitabo eas. Sicut visitat pastor gregem suum in die, quando fuerit in medio ovium suarum dissipatarum : sic visitabo oves meas, et liberabo eas de omnibus locis, in quibus dispersæ fuerant in die nubis, et caliginis.

R. Genti peccatri. 559.

FERIA QUARTA.
De Ezechiële Prophéta.

Lectio i. Cap. 40.

In vigésimo quinto anno translationis nostræ, in exordio anni, décima mensis, quartodécimo anno postquam percussa est civitas : in ipsa hac die facta est super me manus Domini, et adduxit me illuc. In visionibus Dei adduxit me in terram Israel, et dimisit me super montem excelsum nimis : super quem erat quasi ædificium civitatis vergentis ad Austrum. Et introduxit me illuc.

R. Indicabo tibi. 559.

Lectio ii.

Et ecce vir, cuius erat sp̄c̄ies quasi sp̄c̄ies æris, et funculus lineus in manu ejus, et cālamus mensuræ in manu ejus: stabat autem in porta. Et locutus est ad me idem vir: Fili hōminis, vide oculis tuis, et auribus tuis audi, et pone cor tuum in omnia, quæ ego ostendam tibi: quia ut ostendantur tibi, adductus es hic: annuntia omnia, quæ tu vides, dōmui Israhel.

R. Angustiæ mihi. 558.
Lectio iii.

Et ecce murus forinsecus in circuitu domus undique, et in manu viri cālamus mensuræ sex cubitórum, et palmo: et mensus est latitudinem edificii cālamo uno, altitudinem quoque cālamo uno. Et venit ad portam, quæ respiciébat viam Orientalem, et ascéndit per gradus ejus: et mensus est limen portæ cālamo uno latitudinem, id est, limen unum cālamo uno in latitudine.

R. Misit Dōminus 558.

FERIA QUINTA.
De Ezechièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 41.

Et introdūxit me in templum, et mensus est frontes, sex cūbitos latitudinis hinc, et sex cūbitos latitudinis inde, latitudinem tabernaculi. Et latitudo portæ decem cubitórum erat: et latera portæ quinque cūbitis hinc, et quinque cūbitis inde: et mensus est longitudinem ejus quadraginta cubitórum, et latitudinem viginti cubitórum. Et introgrēssus intrinsecus mensus est in fronte portæ duos cūbitos, et portam, sex cubitórum, et latitudinem portæ, septem cubitórum.

R. Vidi Dōminum. 556.

Lectio ii.

Et mensus est longitudinem ejus viginti cubitórum, et latitudinem ejus viginti cubitórum ante faciem templi: et dixit ad me: Hoc est sanctum

sanctorum. Et mensus est parietem domus sex cubitórum: et latitudinem lateris quatuor cubitórum undique per circūtum domus. Lātera autem, latus ad latus, bis triginta tria: et erant eminēntia, quæ ingrediēntur per parietem domus, in latéribus per circūtum, ut continerent, et non attingerent parietem templi.

R. Aspice, Dōmine, de. 556.

Lectio ii.

Et platéa erat in rotundum, ascéndens sursum per cohēlam, et in cœnaculum templi deferébat per gyrum: idcirco latius erat templum in superiōribus ascendebatur ad superiōra in médium. Et vidi in domo altitudinem per circūtum, fundata latera ad mensuram cālami sex cubitórum sp̄atio: et latitudinem per parietem lateris forinsecus quinque cubitórum: et erat intérior domus in latéribus domus.

R. Aspice, Dōmine, quia. 556.

FERIA SEXTA.
De Ezechièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 45.

Et duxit me ad portam, quæ respiciébat ad viam Orientalem. Et ecce glória Dei Israel ingrediebatur per viam Orientalem: et vox erat ei quasi vox aquarum multarum, et terra splendebat a majestate ejus. Et vidi visionem, secundum sp̄c̄iem, quam videram, quando venit ut disperderet civitatem: et sp̄c̄ies secundum asp̄ctum, quem videram Juxta fluvium Chobar: et cecidi super faciem meam. Et majestas Dōmini ingrēssa est templum per viam portæ, quæ respiciébat ad Orientem. Et elevavit me sp̄ritus, et introduxit me in atrium int̄erius: et ecce replöta erat glória Dōmini domus.

R. Super muros. 556.

Lectio ii.

Et audīvi loquēntem ad me de domo, et vir qui stabat

juxta me, dixit ad me : Fili hóminis, locus sólii mei, et locus vestigiórum pedum méorum, ubi habito in médio filiórum Israel in aéternum : et non polluent ultra domus Israel nomen sanctum meum, ipsi, et reges eórum in fornicatióibus suis, et in ruinis regum suórum, et in excélsis. Qui fabricati sunt limen suum juxta limen meum, et postes suos juxta postes meos : et murus erat inter me, et eos : et polluerunt nomen sanctum meum in abominationibus, quas fecérunt : propter quod consumípsi eos in ira mea.

R. Muro tuo. 557.

Lectio iij.

Nunc ergo repellant procul fornicatiómem suam, et ruínas regum suórum a me : et habitabo in médio eórum semper. Tu autem, fili hóminis, osténde domúm Israel templum, et confundantur ab iniqüitatibus suis, et metiántur fábricam : et erubescant ex ómnibus, quæ fecerunt. Figúram domus, et fábricæ ejus exitus, et intróitus, et omnem descripciónem ejus, et univérsa præcepta ejus, cunctumque órdinem ejus, et omnes leges ejus osténde eis, et scribes in oculis eórum : ut custódiant omnes descripciónes ejus, et præcepta illius, et faciant ea.

R. Sustinuimus pacem. 557.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 47.

Et convértil me ad portam domus, et ecce aquæ egrediebántur subter limen domus ad Oriéntem : fácies enim domus respiciébat ad Oriéntem : aquæ autem descendébant in latus templi dextrum ad meridiem altáris. Et edúxit me per viam portæ Aquilónis, et convértil me ad viam foras portam exteriórem, viam qua respiciébat ad Oriéntem : et ecce aquæ redundantes a latere dextro.

R. Laudabilis pópulus. 557.

Lectio ij.

Cum egredéretur vir ad Oriéntem, qui habébat funiculum in manu sua, et mensus est mille cùbitos : et tradúxit me per aquam usque ad talos. Kursúmque mensus est mille, et tradúxit me per aquam usque ad genua : et mensus est mille, et tradúxit me per aquam usque ad renes. Et mensus est mille, torréntem quem non pótui pertransire : quóniam intumérant aquæ profundí torréntis, qui non potest transvadári.

R. Angustia mihi. 558.

Lectio iij.

Et dixit ad me : Certe vidísti, et filii hóminis. Et edúxit me, et convértil ad ripam torréntis. Cumque me convertísssem, ecce in ripa torréntis ligna multa nimis ex utrâque parte. Et ait ad me : Aquæ istæ, quæ egrediuntur ad tumulos sabuli Orientalis, et descéndunt ad plana deserti, intrábunt mare, et exibunt, et sanabúntur aquæ. Et omnis anima vivens, quæ serpit quocumque vénérat torrens, vivet : et erunt pisces multi satis postquam vénérant illue aquæ istæ, et sanabúntur : et vivent ómnia ad quæ vénérant torrens.

R. Misit Dóminus. 558.

SABBATO

ANTE DOM. III. NOVEMBRIS.

Ad Magnificat, Aña.

Muro tuo * inexpugnábili circumcinge nos, Domine, et armis tuæ potentiæ prótege nos semper.

DOMINICA III. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Daniélis Prophétæ.

Lectio j. Cap. 4.

Anno tértio regni Jóakim, regis Iuda, venit Nabuchodónosor, rex Babylónis, in Jerúsalem, et obsédit eam : et trádidit Dóminus in manu ejus Jóakim, regem Iuda, et partem vasórum domus Dei : et asportavit ea in terram Sénnhaar in domum dei sui, et vasa intulit in domum thesáuri dei sui. Et ait rex

Aspenez præpôsito eunuchórum, ut introduceret de filiis Israel, et de sémine régio, et tyrannórum, pueros, in quibus nulla esset mácula, decòros forma, et eruditos omni sapiéntia, cautos scíentia, et doctos disciplína, et qui possent stare in palátio regis, ut docéret eos litteras, et linguam Chaldaéorum.

R. Vidi Dóminum. 536.

Lectio iij.

Et constituit eis rex annónam per sìngulos dies de cibis suis, et de vino, unde bibébat ipse, ut enutri ti tribus annis, póstea starent in conspécetu regis. Fuérunt ergo inter eos de filiis Juda, Dániel, Ananías, Mísael, et Azarias. Et impósuit eis præpôsitus eunuchórum nómina : Daniél, Baltássar : Ananíæ, Sidrach : Mísael, Misach : et Azariás, Abdénago. Præpôsuit autem Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potus ejus : et rogávit eunuchórum præpôsítum ne contamináretur. Dedit autem Deus Daniél grátiam et misericórdiam in conspécetu príncipis eunuchórum.

R. Aspice, Dómine, de. 536.

Lectio iii.

Et ait princeps eunuchórum ad Daniélem : Timeo ego dóminus meum regem, qui constituit vobis cibum, et potum : qui si viderit vultus vestros malicióres præ céteris adolescentíbus coévis vestris, condemnabit caput meum regi. Et dixit Dániel ad Málasar, quem constituerat princeps eunuchórum super Daniélem, Ananiam, Mísael, et Azariám : Tenta nos, óbsecro, servos tuos diébus decem, et dentur nobis legúmina ad vescéndum, et aqua ad bibéndum, et contemplare vultus nostros, et vultus puerórum, qui vescuntur cibo régio : et sicut videris, facies cum servis tuis. Qui audito sermóne hujuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post

dies autem decem apparuérunt vultus eórum meliòres, et corpulentiores præ omnibus pueris, qui vescébantur cibo régio.

R. Aspice, Dómine, quia. 536.

In secundo Nôcturno.

Ex libro sancti Athanásii Episcopi ad Vírgines.

Lectio iv.

Lib. 2. de Virg. post initium.

Stibi : Ne fréquenter jejunes, ne imbecillior fias : ne credas illis, neque auscútes : per istos enim inimicus hæc sùggerit. Reminiscere ejus quod scriptum est, quod cum tres pueri, et Dániel, et álii adolescentíli, captivi ducti essent a Nabuchodónosor rege Babylónis, justísumque esset, ut de ipsius mensa régia coméderent, et de vino biberent, Dániel, et tres pueri illi noluérunt pöllui ex mensa regis, sed dixerunt eunúcho, qui eos curándos suscéperat : Da nobis de semínibus terræ, et vescémur. Quibus ait eunúchus : Timeo ego regem, qui constituit vobis cibum et potum, ne forte facies vestras appáreant regi squalidióres præ céteris pueris, qui régia mensa aluntur, et púniant me.

R. Super muros. 536.

Lectio v.

Cui dixerunt illi : Tenta servos tuos dies decem, et da nobis de semínibus. Et dedit eis legúmina ad vescéndum, et aquam ad bibéndum : et introdixit eos in conspécetu regis, et visu sunt facies ipsórum speciosiòres præter céteros pueros, qui régie mensæ cibis nutriebantur. Videsne quid faciat jejunium ? Morbos sanat, distillationes córporis exsiccat, dæmones fugat, pravas cogitationes expélit, mentem claríarem reddit, corpus sanctificat, déniique ad thronum Dei hóminem sistit. Et ne putes hæc temere dici, habes hujus rei testimoniūm in Evangeliis a

Salvatōre prolātum. Cum enim quæsivissent discipuli, quonam modo immundi sp̄ritus ejicerentur, respōndit Dōminus : Ille genus non ejscitur, nisi in oratione, et jejūnio.

R. Muro tuo. 557.

Lectio vij.

Quisque situm ab immundo spiritu vexatur, si hoc animadveritat, et hoc phārmaco utatur, jejūnio, inquam, statim sp̄ritus malus oppr̄essus abscedet, vim jejūnii metuens. Valde enim dæmones oblectantur crāpula, et ebrietate, et cōporis cōmodis. Magna vis in jejūnio, et magna ac præclara fuit per illud : aliōquin unde hōmines tam mirifica p̄starent, et signa per eos fierent, et sanitatem infirmis per ipsos largirētur Deus, nisi plane ob exercitationes sp̄ituales, et humilitatem animi, et conversatiōnem bonam ? Jejūnium enim Angelōrum cibus est : et qui eo uititur, ordinis angeli censēndus est.

R. Sustinimus. 557.

it. vii. Laudabilis pōpulus. 557.

it. viii. Duo Sēraphim. 557.

FERIA SECUNDA.

De Danièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2. 6

Tu, rex, vidēbas . et ecce quasi statua una grandis : statua illa magna, et statura sublimis stabat contra te, et intūitus ejus erat terribilis. Ilujus statuæ caput ex auro óptimo erat, pectus autem et brāchia de argénto, porro venter et sémora ex aere. Tibiæ autem ferreae, pedum quædam pars erat ferrea, quædam autem fictilis. Vidēbas ita, donec abscessus est lapis de monte sine manib⁹ : et percussit statuam in pēdibus ejus ferreis et fictilib⁹, et comminuit eos. Tunc contrita sunt páriter ferrum, testa, as, argéntum, et aurum, et redacta quasi in favillam astivæ aera, quæ raptæ sunt vento : nullusque locus inventus est eis : lapis autem, qui percusserat statuam, factus est

mons magnus, et implévit univéram terram.

R. Redēmit pōpulum. 557.

Lectio ij.

Iloc est sōnnium : interpreta-
mus coram te , rex. Tu rex regum es : et Deus cœli regnum , et fortitudinem , et impérium , et gloriā dedit tibi : et ómnia , in quibus hábitant filii hōmīnum , et bestiæ agri : vōlucres quoque cœli dedit in manu tua , et sub ditione tua univérsa constituit: tu es ergo caput aureum. Et post te consūget regnum alius minus te argenteum , et regnum tertium aliud æreum , quod imperabit univérsæ terre. Et regnum quartum erit velut ferrum. Quomodo ferrum comminuit et domat ómnia, sic comminuet et cōteret ómnia hæc.

R. Angūstia mihi. 558.

Lectio iiij.

Ponao quia vidisti pedum et digitorum partem testam fīguli , et partem ferream : regnum divisum erit, quod tamen de plantario ferri oriētur secundum quod vidisti ferrum mistum testæ ex luto. Et dīgitos pedum ex parte ferreos , et ex parte fictiles : ex parte regnum erit sólidum , et ex parte contritum. Quod autem vidisti ferrum mistum testæ ex luto , commiscebuntur quidem humano sémine , sed non adhærēbunt sibi , sicuti ferrum misceri non potest testæ. In diēbus autem regnorum illorum suscitabit Deus cœli regnum , quod in aeternum non dissipabitur, et regnum ejus alteri pōpulo non tradetur : comminuet autem, et consumet univérsa regna hæc : et ipsum stabit in aeternum.

R. Misit Dōminus. 558.

FERIA TERTIA.

De Danièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3. 6

PRONUNTIANUSQUE Nabuchodōnosor rex , ait eis : Vérene, Sidrach , Misach , et Abdénago, deos meos non cōlitis , et stā-

Tuam auream, q' am cons'tui, non adoratis? Nunc ergo si estis parati, quacumque hora audi-ritis sonitum tubae, fistulae, citharae, sambucae, et psalteryi, et symphoniae, omnisque generis musicorum, prosternite vos, et adorate statuam, quam feci: quod si non adoravéritis, eadem hora mittémini in fornacem ignis ardéntis: et quis est Deus, qui eripit vos de manu mea?

R. A facie furoris. 558.

Lectio iij.

RESPONDENTES Sidrach, Misach et Abdénago, dixerunt regi Nabuchodónosor: Non opórtet nos de hac re respondere tibi. Ecce enim Dens noster, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardéntis, et de manibus tuis, o rex, liberare. Quod si noluerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non colimus, et statuam auream, quam erexisti, non adoramus. Tunc Nabuchodónosor replenus est furore, et aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach, Misach, et Abdénago: et præcepit, ut succenderetur fornax septuplum quam succendi con-sueverat.

R. Civitatem istam. 558.

Lectio iij.

Et confestim viri illi vineti cum braccis suis, et tiaris, et calceamentis. et vestibus, missi sunt in medium fornacis ignis ardéntis; nam jussio regis urgébat: fornax autem succensa erat nimis. Porro viros illos, qui miserant Sidrach, Misach, et Abdénago, interserévit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdénago, ecclidérunt in medio camino ignis ardéntis colligati. Et ambulabant in medio flammæ laudantes Deum, et bénedicentes Dño.

R. Genti peccatrici. 559.

FERIA QUARTA.

De Danièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 4.c

RESPONDIT Baltassar, et dixit: Domine mi, sōmnium his,

qui te odérunt, et interpretatio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidisti sublimem atque robústam, cujus altitudo perfingit ad cœlum, et aspectus illius in omnem terram, et rami ejus pulcherrimi, et fructus ejus nímios, et esca omnium in ea, subter eam habitantes hestiae agri, et in ramis ejus commorantes aves coeli: Tu es rex, qui magnificatus es, et invaluisti: et magnitudo tua crevit, et pervenit usque ad cœlum, et potestas tua in terminos univérsæ terræ.

R. Indicabo tibi. 559.

Lectio iij.

Quod autem vidit rex vigilem, et sanctum descendere de cœlo, et dicere: Succidite arborem, et dissipate illam, attamen germe radicum ejus in terra dimittite, et vinciatur ferro et ære in herbis foris, et rore cœli conspergatur, et cum feris sit pabulum ejus, donec septem tempora mutentur super eum: haec est interpretatio sententiae Altissimi, qua pervenit super dominum meum regem. Efficiente ab hominibus, et cum hestiis ferisque erit habitatio tua, et fœnum ut bos cœpedes, et rore cœli infundéris.

R. Angustiæ mihi. 558.

Lectio iij.

SEPTEM quoque tempora mutantur super te, donec scias quod dominetur Excessus super regnum hominum, et cuicunque voluerit, det illud. Quod autem præcepit ut relinqueretur germe radicum ejus, id est, arboris: regnum tuum tibi manebit, postquam cognoveris potestatem esse cœlestem. Quāmobrem, rex, consilium meum placet tibi, et poenata tua eleemosynis redime, et iniuriantes tuas misericordiis pauperum: forsitan ignorat delictis tuis. Omnia haec venerunt super Nabuchodónosor regem.

R. Misit Dominus. 558.

FERIA QUINTA.
De Danièle Prophéta.
Lectio j. Cap. 5.

BALTASSAR rex fecit grande convívium optimátibus suis mille : et unusquisque secún-dum suam bibébat ástrem. Præ-cépit ergo jam temuléntus , ut aſſérrentur vasa àurea , et argéntea . quæ asportáverat Na-buchodónosor , pater ejus , de tem-ple , quod fuit in Jerúsalem , ut biberent in eis rex , et optimátæ ejus , uxóresque ejus , et concubínae . Tunc alláta sunt vasa àu-reæ , et argéntæ , quæ asportá-verat de templo , quod fuerat in Jerúsalem : et bibérunt in eis rex , et optimátæ ejus , uxóres , et concubínae illiūs . Bibé-bant vinum , et laudábant deos suos àureos , et argénteos , æ-reos , férreos , lignéosque , et la-pideos . In cædem hora appa-ruérunt dígiti , quasi manus hóminis scribéntis contra can-delábrum in superficie parietis aulæ régiæ : et rex aspiciebat artículos manus scribéntis . Tunc facies regis commutata est , et cogitationes ejus conturbabant eum .

R. Vidi Dóminum . 556.
Lectio ij.

ICITUR introductus est Dániel coram rege . Ad quem præfa-tus rex ait : Tu es Dániel de fi-liis captivitatis Judæa , quem ad-duxit pater meus rex de Judæa ? Audívi de te , quóniam spíritum déorum hábeas : et scíentia , intelligentiáque , ac sapiéntia ampliòres inventæ sunt in te . Et nunc introgréssi sunt in conspéctu meo sapiéntes magi , ut scriptúram hanc légerent , et interpretatiōnem ejus indicáre mihi : et nequíverunt sensum hujus sermónis edscere . Porro ego audívi de te , quod possis obscura interpretari , et ligata dissólvere : si ergo vales scriptúram légere , et interpretatiōnem ejus indicare mihi , púrpura vestiéris , et tórum àuream circa collum tuum habébis , et

tértius in rēgno moꝝ princeps eris . Ad quā respóndens Dániel , ait coram rege : Múnera tua sint tibi , et dona domus tuæ álteri da : scriptúram autem legam tibi , rex , et interpretatiōnem ejus osténdam tibi .

R. Aspice , Dómine , de . 556.
Lectio i .

Hac est autem scriptura qua digésta est : Mane , Thecel , Phares . Et hæc est interpretatio sermónis : Mane : numerávit Deus regnum tuum , et complévit illud . Thecel : appénsus es in statéra , et invéntus es minus habens . Phares : divísum est regnum tuum , et datum est Medis , et Persis . Tunc jubénte rege indútus est Dániel púrpura , et circúmdata est torques aurea collo ejus : et prædicatum est de eo , quod habéret potestátēm tértius in regno suo . Éadem nocte interféctus est Baltássar rex Chaldeus , et Daríus Medus succéssit in regnum annos natus sexaginta duos .

R. Aspice , Dómine . quis . 556.
FERIA SEXTA.

De Danièle Prophéta.
Lectio j . Cap. 6. c

VIRI ergo illi curiósius inqui-réntes , invenérunt Daniélem orántem , et obsecrántem Deum suum . Et accedéntes locuti sunt regi super edicto : Rex , num-quid non constituisti , ut omnis homo , qui rogáret quemquam de diis , et homínibus usque ad dies tríginta , nisi te , rex , mitíterétur in lacum leónum ? Ad quos respóndens rex ait : Verus est sermo juxta decretum Medórum , atque Persarum , quod prævaricari non licet . Tunc respondeñtes , dixerunt coram rege : Dániel de filiis captivitatis Judæa , non curávit de lege tua , et de edicto , quod constituisti : sed tribus tempóribus per diem orat obsecratione sua . Quod verbum cum audísset rex , satis contri-status est : et pro Danièle pósuit cor , ut liberaret eum , et usque ad occásum solis laborá-

bat, ut eráret illum. Viri autem illi intelligentes regem, dixerunt ei: Scito, rex, quia lex Medórum, atque Persarum est, ut omne decretum, quod constituerit rex, non licet immunitari.

R. Super muros. 556.
Lectio iij.

Tunc rex præcepit, et adduxerunt Daniélem, et misérunt eum in lacum leónum. Dixitque rex Daniéli: Deus tuus, quem colis semper, ipse liberabit te. Allatúsque est lapis unus, et pósitus est super os laci: quem obsignávit rex ánnulo suo, et ánnulo optimátum suórum, ne quid fieret contra Daniélem. Et abiit rex in domum suam, et dormívit incénatus, cibique non sunt allati coram eo, insuper et somnus recésit ab eo. Tunc rex primo dilúculo consúrgens, festinus ad lacum leónum perróxit: appropinquánsque lacui, Daniélem voce lacrymabili in clamávit, et affatús est eum: Dániel, serve Dei vivéntis, Deus tuus, cui tu servis semper, putásne valuit te liberare a leónibus?

R. Muro tuo. 557.
Lectio iij.

Et Dániel regi respónsens, ait: Rex, in ætérnum vive: Deus meus misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi: quia coram eo justitia invénta est in me: sed et coram te, rex, delictum non feci. Tunc vehémenter rex gavisus est super eo, et Daniélém præcepit educi de lacu: eductúsque est Dániel de lacu, et nulla læsio invénta est in eo, quia crédidit Deo suo. Jubénte autem rege, adducti sunt viri illi, qui accusáverant Daniélem, et in lacum leónum missi sunt ipsi, et filii, et uxores eórum: et non pervenérunt usque ad paviméntum laci, donec arrisperent eos leónes, et ómnia ossa eórum comminuérint.

R. Sustiníimus pacem. 557.

SABBATO.

De Danièle Prophéta.
Lectio i. Cap. 9.

In anno primo Darfi, filii Asuéri, de sémine Medórum, qui imperávit super regnum Chaldæorum: anno uno regni ejus, ego Dániel intelléxi in libris númerum annórum, de quo factus est sermo Dómini ad Jeremiam Prophétam, ut compleréntur desolatiōnis Jerúsalem septuaginta anni. Et posui fiduciam meam ad Dóminum Deum meum rogáre et deprecári in jejuniis, sacco et cínere. Et orávi Dóminum Deum meum, et conféssus sum, et dixi: Obsero, Dómine Deus magne, et terríbilis, custodiens pactum, et misericordiam diligéntibus te, et custodiéntibus mandata tua. Peccávimus, iniquitatem fecimus, ímpie égimus, et recéssimus, et declinávimus a mandatis tuis, ac judiciis.

R. Laudabilis pópulus. 557.

Lectio ii.

Adhuc me loquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem videbam in visiōne a principio, cito volans tétigit me in tempore sacrificii vespertini. Et docuit me, et locutus est mihi, dixitque: Dániel, nunc egrüssus sum, ut docérem te, et intelligeres. Ab exordio precum tuarum egrüssus est sermo: ego autem veni, ut indicárem tibi, quia vir desideriorum es: tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem. Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleátur iniquitas, et adducátur justitia sempiterna, et impleátur visio, et prophetia, et ungáatur Sanctus sanctórum.

R. Angustiam mihi. 558.

Lectio iii.

Sicut ergo, et animadverte: Ab exitu sermonis, ut iterum adfiscetur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómada-

des septem, et hebdómades sexaginta duæ erunt : et rursum ædificábitur platéa, et muri in angüstia téporum. Et post hebdómades sexaginta duas occidetur Christus : et non erit ejus pôpulus, qui eum negatûr est. Et civitatem, et Sanctuariū dissipabit pôpulus cum duce venturo : et finis ejus vâstitas, et post finem belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactum multis hebdómada una : et in dimidio hebdómadi deficiet hóstia, et sacrificium, et erit in templo abominatio desolatiōnis : et usque ad consummatiōnem, et finem perseverabit desolatio.

R. Misit Dóminus. 558.

Ad Magnificat, Aña.

Qui cœlorum * cóntinge thronum, et abyssos intuérīs, Dómine Rex regum, montes pônderas, terram palmo conclūdis: exaudi nos, Dómine, in gemitiibus nostris.

DOMINICA IV. NOVEMBRI.

In primo Nocturno.

Incipit liber Osée Prophéta.

Lectio i. Cap. 4.

Verbum Dómini, quod factum est ad Osée filium Béeri, in diébus Ozias, Jóathan, Achaz, Ezechías, regum Juda, et in diébus Jeroboam, filii Joas, regis Israel. Princípium loquendi Dómino in Osée: Vade, sume tibi uxorem fornicatiōnum, et fac tibi filios fornicatiōnum: quia fornicans fornicabitur terra a Dómino. Et abiit, et accépit Gomer filiam Debélaim: et concépit, et péperit ei filium.

R. Vidi Dóminum. 556.

Lectio ii.

Et dixit Dóminus ad eum: Voca nomen ejus Jézrahel: quóniam adhuc módicum, et visitabo sanguinem Jézrahel super domum Jehu, et quiéscere faciam regnum domus Israel. Et in illa die cónteram arcum Israel in valle Jézrahel. Et concépit adhuc, et péperit filiam. Et

dixit ei: Voca nomen ejus Absque misericordia: quia non addam ultra miseréri dómui Israel, sed oblivíone oblíviscar eórum. Et dómui Juda miserabor, et salvabo eos in Dómino Deo suo: et non salvabo eos in arcu, et gladio, et in bello, et in equis, et in equitibus.
R. Aspice, Dómine, de. 556.

Lectio iii.

Et ablactavit eam quæ erat Absque misericordia. Et concepit et péperit filium. Et dixit: Voca nomen ejus: Non pôpulus meus: quia vos non pôpulus meus, et ego non ero vester. Et erit númerus filiorum Israel quasi aréna maris, quæ sine mensura est, et non numerabatur. Et erit in loco ubi dicétur eis: Non pôpulus meus vos: dicetur eis: Filiī Dei viventis. Et congregabuntur filii Juda, et filii Israel páriter, et ponent síbimet caput unum, et ascéndent de terra: quia magnus dies Jézrahel.

R. Aspice, Dómine, quia. 556.

In secundo Nocturno

Ex libro S. Augustini Episcopi de Civitate Dei.

Lectio iv

Lib. 18. cap. 28.

Oss Prophéta,, quanto profundiū quidem loquitur, tanto operosius penetratur. Sed aliquid inde sumendum est, et hic ex nostra promissione ponendum. Et erit, inquit, in loco, quo dictum est eis: Non pôpulus meus vos, vocabuntur et ipsi filii Dei vivi. Hoc testimoniū propheticum de vocatiōne pôpuli gentium, qui prius non pertinebat ad Deum, etiam Apóstoli intellexerunt.

R. Super muros. 556.

Lectio v.

Et quia ipse quoque pôpulus gentium spiritâliter est in filiis Abrahæ, ac per hoc recte dicitur Israel: propterea sequitur, et dicit: Et congregabuntur filii Juda, et filii Israel in idipsum: et ponent síbimet principatum

unum, et ascéndent a terra. Hoc si adhuc velimus expónere, eloquii prophétici obtundéatur sapor. Recolátur tamen lapis ille anguláris, et duo illi parietes: unus ex Judæis, alter ex géntibus: ille nómine filiorum Juda, iste nómine filiorum Israel: eidem uni principátui suo in idíspum innitentes, et ascéndentes agnoscántur in terra.

R. Muro tuo. 557.

Lectio v.

I stos autem carnálcis Israelítas, qui nunc nolunt crédere in Christum, póstea creditúros, id est, filios eórum, (nam utique isti in suum locum moriéndo transibunt) idem Prophéta testáatur, dicens: Quóniam diébus multis sedébunt filii Israel sine rege, sine principe, sine sacrificio, sine altári, sine sacerdócio, sine manifestatióibus. Quis non vídeat nunc sic esse Judæos?

R. Sustinúmus pacem. 557.

R. viij. Laudabilis pólopus. 557.

R. viij. Duo Séraphim. 557.

FERIA SECUNDA.

De Osée Prophéta.

Lectio i. Cap. 4.

A udite verbum Dómini, filii Israel, quia iudicium Dómino cum habitatibus terræ: non est enim véritas, et non est misericórdia, et non est sciéntia Dei in terra. Maledictum et mendacium, et homicidium, et furtum, et adulterium inundavérunt, et sanguis sanguinem tétilit. Propter hoc lugébit terra, et infirmabítur omnis qui hábitat in ea, in bestia agri, et in vólucre coeli: sed et pisces maris congregabúntur.

R. Redémít pólupum. 557.

Lectio i.

V ERUMTAMEN unusquisque non júdicet: et non arguátur vir: pólopus enim tuus, sicut hi qui contradicunt sacerdóti. Et cárrees hódie, et cárreut étiam Prophéta tecum: nocte tacére feci matrem tuam. Con-tíscuit pólopus meus, eo quod non habuerit sciéntiam: quia

tu sciéntiam repulisti, repéllam te, ne sacerdótio fungáris mihi: et oblita es legis Dei tui, oblivíscar filiorum tuórum et ego.

R. Angustiæ mihi. 558.

Lectio iii.

S ECUNDUM multitúdnem eórum sic peccavérunt mihi: glóriam eórum in ignomi-niam commutábo. Peccata pó-puli mei cómedent, et ad ini-quitátem eórum sublevábunt áimas eórum. Et erit sicut pó-pulus, sic sacerdos: et visitábo super eum vias ejus, et cogita-tiones ejus reddam ei. Et cómedent, et non saturabúntur: fornicati sunt, et non cessavérunt: quóniam Dóminum dereliquerunt in non custodiéndo.

R. Misit Dóminus. 558.

FERIA TERTIA.

Incipit Joel Prophéta.

Lectio i. Cap. 1.

V ENBUM Dómini, quod factum est ad Joel filium Pháuel. Audite hoc, senes, et áuribus percipite, omnes habitatores ter-ræ; si factum est istud in dié-bus vestris, aut in diébus pa-trum vestrórum? Super hoc filiis vestris narráte, et filii vestri filiis suis, et filii eórum generatióni álteræ. Residuum erúcæ comédit locústa, et résiduum locústæ comédit bruchus, et residuum bruchi comédit rubigo.

R. A facie. 558.

Lectio i.

Expergiscimini, ébrii, et flete, et ululate, omnes qui bibi-tis vinum in dulcidine: quóniam péririt ab ore vestro. Gens enim ascéndit super terram meam, fortis, et innumerabilis: dentes ejus ut dentes leónis, et moláres ejus ut cátuli leónis. Pó-suit víneam meam in desértum, et sicum meam decorticávit: nudans spoliavit eam, et projec-tit: albi facti sunt rami ejus.

R. Civitatem istam. 558.

Lectio ii.

PLANGE quasi virgo accíncta pacco super virum puberitá-

tis suæ. Périit sacrificium , et libatio de domo Dómini : luxerunt sacerdotes ministri Dómini. Depopulata est régio , luxit lumen : quóniam devastátum est triticum , confúsūm est vinum , elänguit óleum Confúsi sunt agricolæ , ululáverunt vinitóres super frumento , et hórdeo , quia pérīit messis agri.

R. Genti peccatrici. 559.

FERIA QUARTA.

De Joéle Prophéta.

Lectio i. Cap. 3.

In diébus illis , et in témpore illo , cum convértero captivitatem Juda , et Jerúsalem : congregábo omnes gentes , et dedúcam eas in vallem Jósaphat : et disceptabó cum eis ibi super púpulo meo , et hæreditatē mea Israel , quos disperserunt in natiōnibus , et terram meam divisérunt. Et super púpulum meum misérunt sortem : et posuerunt púerum in prostíbulo , et puéllam vendidérunt pro vino , ut biberent.

R. Indicábo tibi. 559.

Lectio ii.

VERUM quid mihi , et vobis Tyrus , et Sidon , et omnis téminus Palæstinórum ? numquid ultiōnem vos reddétis mihi ? et si ulciscimini vos contra me , cito velociter reddam vicissitudinem vobis super caput vestrum. Argéntum enim meum , et aurum tulistis , et desiderabilia mea , et pulcherrima intulistis in delíbra vestra. Et filios Juda , et filios Jerúsalem vendidistis filii Græcōrum ; ut longe faceréti eos de finibus suis. Ecce ego suscitabó eos de loco , in quo vendidistis eos : et convértam retributiónem vestram in caput vestrum.

R. Angustiæ mihi. 558.

Lectio iii.

Et vendam filios vestros , et filias vestras in manib⁹ filiorum Juda , et venúmdabunt eos Sabæis , genti longinqua , quia Dóminus locutus est. Clamate hoc in géntibus , sanctifi-

cate bellum , suscitáte robústos : accéendant , ascéndant omnes viri bellatóres. Concídite arátra vestra in gladios , et ligones vestros in lânceas. Insírmus dicat : Quia fortis ego sum. Erúmpite , et veníte omnes gentes de circuitu , et congregámini : ibi occúmbere faciet Dóminus robústos tuos. Consúrgant , et ascéndant gentes in vallem Jósaphat : quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circuitu.

R. Misit Dóminus. 558.

FERIA QUINTA.

Incipit Amos Prophéta.

Lectio i. Cap. 4.

VERA Amos , qui fuit in pástoribus de Thécue : quæ vidit super Israel in diébus Ozíæ , regis Juda , et in diébus Jeróboam , filii Joas , regis Israel , ante duos annos terræmotus. Et dixit : Dóminus de Sion rúgiet , et de Jerúsalem dabit vocem suam : et luxerunt speciosa pástorum , et exsiccátus est vertex Carméli.

R. Vidi Dóminum. 556.

Lectio ii.

Hec dicit Dóminus : Super tribus sceléribus Damasci , et super quátuor non convértam eum : eo quod tritúraverint in plaustris férreis Gálaad. Et mittam ignem in domum Azael , et devorabit domos Bénadad. Et cónteram vectem Damasci : et dispérdam habitatorem de campo idoli , et tenéntem sceptrum de domo voluptatis : et transféreretur púpulus Syriæ Cyrénen , dicit Dóminus.

R. Aspice , Dómine , de. 556.

Lectio iii.

Hec dicit Dóminus : Super tribus sceléribus Gazæ , et super quátuor non convértam eum : eo quod transtulerint captivitatem perféctam , ut conclúderent eam in Idumæa. Et mittam ignem in murum Gazæ , et devorabit ædes ejus. Et dispérdam habitatorem de Azóto , et tenéntem sceptrum de Asca-

Iōne : et convértam manum meam super Accaron , et peribunt réliqui Philistinórum , dicit Dóminus Deus.

N. Aspice, Dómine, quia. 556.

FERIA SEXTA.

Incipit Abdias Prophéta.

Lectio i. Cap. 1.

VISIO Abdias. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edon : Audívimus a Dómino, et legátum ad gentes misit : Súrgite, et consurgámus advérsus eum in prélium. Ecce párvulum dedi te in géntibus : contemptibilis tu es valde. Supérbia cordis tui exultul te , habitántem in scissúris petrárum , exaltántem sólium tuum : qui dicis in corde tuo : Quis détrahet me in terram ? Si exaltátus fúeris ut aquila, et si inter sidera posúeris nidum tuum : inde détraham te, dicit Dóminus.

R. Super muros tuos. 556.

Lectio ii.

Si fures introíssent ad te , si latrónes per noctem, quómodo conticusses ? nonne furáti essent sufficiéntia sibi ? si vindemiatóres introíssent ad te , numquid saltem racémum reliquissent tibi ? Quómodo scrutáti sunt Esau, investigáverunt abscondita ejus ? Usque ad térmínū emisérunt te : omnes viri fœderis tui illusérunt tibi : invaluérunt advérsum te viri pacis tuæ : qui cōmedunt tecum , poñent insídias subter te : non est prudéntia in eo.

R. Muro tuo. 557.

Lectio iii.

Numq[ue] non in die illa , dicit Dóminus, perdam sapiéntes de Idumæa , et prudéntiam de monte Esau ? Et timébunt fortes tui a Meridie, ut intéreat vir de monte Esau. Propter interfecióinem , et propter iniquitatem in fratrem tuum Jacob , opériet te confusio , et peribis in ætérnum. In die cum stares advérsus eum , quando capiébant alieni exercitum ejus , et extranei ingrediebantur portas ejus , et

super Jerúsalem mittébant sor- tem ; tu quoque eras quasi unus ex eis.

R. Sustinúimus pacem. 557.

SABBATO.

Incipit Jonas Prophéta.

Lectio i. Cap. 1.

Et factum est verbum Dómini ad Jonam, filium Amáthi, dicens : Surge , et vade in Níni-ven, civitatem grandem, et prædica in ea, quia ascéndit malitia ejus coram me. Et surrexit Jonas, ut fúgeret in Tharsis a facie Dómini , et descéndit in Joppen , et invénit navem eúntem in Tharsis : et dedit naulum ejus , et descéndit in eam . ut iret cum eis in Tharsis a facie Dómini. Dñs autem misit ventum magnum in mare : et facta est tempéstas magna in mari , et navis periclitabatur cónteri.

R. Laudabilis pòpulus. 557.

Lectio ij.

Et timuérunt nautæ , et clá- mavérunt viri ad deum suum : et misérunt vasa , que erant in navi , in mare, ut alle- viarétur ab eis : et Jonas de- scéndit ad interiòra navis , et dormiébat sopore gravi. Et ac- céssit ad eum gubernátor, et dixit ei : Quid tu sopore deprímeris ? surge , ínvoca Deum tuum , si forte recogítet Deus de nobis , et non pereámus. Et dixit vir ad collégam suum : Venite , et mittámus sortes , et sciámus quare hoc malum sit nobis. Et misérunt sortes : et cécidit sors super Jonam.

R. Angustiæ mihi. 558.

Lectio iii.

Et dixérunt ad eum : Indica nobis cujus causa malum istud sit nobis : quod est opus tuum ? quæ terra tua ? et quo vadis ? vel ex quo pòpulo es tu ? Et dixit ad eos : Hebræus ego sum , et Dóminum Deum celi ego timeo , qui fecit mare , et áridam. Et timuérunt viri ti- móre magno , et dixérunt ad eum : Quid hoc fecisti ? (cognoscé- runt enim viri quod a facie

Dómini fúgeret , quia indicáverat eis.) Et dixérunt ad eum : Quid faciémus tibi , et cessabít mare a nobis ? quia mare ibat , et intumescébat. Et dixit ad eos : Tóllite me , et misstite in mare : et cessabít mare a vobis : scio enim ego quóniam propter me tempéstas hæc grandis venit super vos .

R. Misit Dóminus. 558.

SABBATO

ANTE DOM V. NOVEMB.

Ad Magnificat , Aña .

Super muros * tuos , Jerúsalem , constitui custódes : tota die , et nocte non tacébunt laudare nomen Dómini .

DOMINICA V. NOVEMBRI.

In primo Nocturno .

Incipit Michæas Prophéta .

Lectio i. Cap. 4.

VERBUM Dómini , quod factum est ad Michæam Morashíten , in diébus Jóathan , Achaz , et Ezechiae , regum Juda : quod vidit super Samariam , et Jerúsalem . Audite , populi omnes , et atténdat terra , et plenitudo ejus : et sit Dóminus Deus vobis in testimoniis , Dóminus de templo sancto suo . Quia ecce Dóminus exreditur de loco suo : et descendet , et calcabit super excélsa terræ .

R. Vidi Dóminum . 556.

Lectio ii.

Et consuméntur montes sub-tus eum : et valles scindéntur sicut cera a facie ignis , et sicut aquæ , quæ decurrunt in præcepis . In scélere Jacob omne istud , et in peccatis domus Israël . Quod scelus Jacob ? nonne Samaria ? et quæ excélsa Judea ? nonne Jerúsalem ? et ponam Samariam quasi acérvum lapidum in agro , cum plantatur vínea : et détraham in vallem lápides ejus , et fundaménta ejus revelabo .

R. Aspice , Dómine , de . 556.

Lectio iii.

Et ómnia sculp̄ia ejus con-cidéntur , et omnes mercédes ejus comburéntur igne , et ómnia idóla ejus ponam in perdi-tionem : quia de mercédibus

meretricis congregata sunt , et usque ad mercédem meretricis reverténtur . Super hoc plangam , et ululabo : vadæ spoliatus , et nudus : faciam planctum velut dracónum , et luctum quasi struthiōnum . Quia desperata est plaga ejus , quia venit usque ad Judam , télit portam populi mei usque ad Jerúsalem .

R. Aspice , Dómine , quia . 556.

In secundo Nocturno .

De Sermóne sancti Basili Magni in Psalmmum trigésimum tertium .

Lectio iv.

Cux te appetitus inváserit pec-candi , velim cōgites horribile illud , et intolerabile Christi tribúnal , in quo præsidébit judex in alto , et excélsø throno : astabít autem omnis creatúra , ad gloriósū illius conspécum contremiscens . Adducéndi étiam nos sumus sīnguli , eórum , quæ in vita gessérimus , ratiōnem redditúri . Mox illis , qui multa mala in vita perpetrárint , terríbiles quidam , et déformes assístant ángeli , igneus vultus præ se ferentes , atque ignem spirantes , ea re propósi , et voluntatis acerbitátem ostendentes , nocti vultu similes , propter mörórem et ódium in humánum genus .

R. Super muros tuos . 556.

Lectio v.

Ad hæc cōgites profundum bárathrum , inextricabiles fenebras , ignem caréntem splendóre , uréndi quidem vim habéntem , sed privatum lúmine : deinde vérmum genus venénum immittens , et carnem vorans , inexplébiliiter edens , neque umquam saturitatem sén-tiens , intolerabiles dolores cor-rosione ipsa insigens . Postrémo , quod suppliciorum ómnium gravissimum est , opprórium illud , et confusiónem sempitérnam . Ilæc time , et hoc timore corréptus , animam a peccatórum concupiscéntia , tamquam freno quodam , réprime .

R. Muro tuo . 557.

Lectio vi.

Hunc timórem Dómini se docére autem non simpliciter promisit, sed eos, qui eum audire voluerint: non eos, qui longius prolápsi sunt, sed qui salutem appetentes accúrrunt: non alienos a promissionibus, sed ex baptísmate filiorum adoptionis, verbo ipsi conciliatos, atque conjunctos. Propterea, Venite, inquit, hoc est, per bona opera accédite ad me, filii, quippe qui per regenerationem filii lucis effici digni facti estis: audite, qui aures cordis habetis apertas, timórem Dómini docébo vos: illum scilicet, quem paulo ante oratione nostra descripsimus.

R. Sustinuimus pacem. 557.

R. vii. Laudabilis pöpulus. 557.

R. viii. Duo Séraphim. 557.

FERIA SECUNDA.

Incipi Nabum Prophéta.

Lectio i. Cap. 1.

Onus Ninive: Liber visiōnis Nahum Elcesæi. Deus æmulatōr, et ulciscens Dóminus: ulciscens Dóminus, et habens furōrem: ulciscens Dóminus in hostes suos, et irascens ipse inimicis suis. Dóminus patiens, et magnus fortitudine, et mundans non faciet innocentem. Dóminus in tempestate, et türbine viæ ejus, et nébulæ pulvis pedum ejus. Inrepans mare, et exsiccans illud: et omnia flúmina ad desértum deducens.

R. Redemit pöpulum. 557.

Lectio ii.

Infirmatus est Basan, et Carmelus: et flos Libani elanguit. Montes commoti sunt ab eo, et colles desolati sunt: et contrémuit terra a facie ejus, et orbis, et omnes habitantes in eo. Ante faciem indignationis ejus quis stabit? et quis resistet in ira furoris ejus? indignatio ejus effusa est ut ignis, et petre dissolutæ sunt ab eo.

R. Angustiæ mihi. 558.

Lectio iii.

Bonus Dóminus, et consórtans in die tribulatiōnis: et sciens sperantes in se. Et in diluvio prætereunte, consummationem faciet loci ejus: et inimicos ejus persequēntur tenebræ. Quid cogitatis contra Dóminum? consummationem ipse faciet: non consūrget duplex tribulatiō. Quia sicut spinæ se invicem complectuntur, sic convivium eorum páriter potantum: consumēntur quasi stípula ariditatē plena.

R. Misit Dóminus. 558.

FERIA TERTIA.

Incipi Habacuc Prophéta.

Lectio i. Cap. 4.

Onus, quod vidit Habacuc Prophéta. Usquequo, Dómine, clamabo, et non exaudiens? vociferabor ad te vim patiens, et non salvabis? Quare ostendisti mihi iniquitatem, et laborem, videre prædam, et injustiam contra me? et factum est judicium, et contradic̄tio potenter. Propter hoc lacerata est lex, et non pervenit usque ad finem judicium: quia impius prævalet aduersus justum, propterea egreditur judicium versus.

R. A facie. 558.

Lectio ii.

Aspicite in gentibus, et videte: atque admiramini, et obstupscite: quia opus factum est in diébus vestris, quod nemo crederet cum narrabatur. Quia ecce ego suscitabo Chaldeos, gentem amaram et velocem, ambulantem super latitudinem terræ, ut possidat tabernacula non sua. Horribilis, et terribilis est: ex semetipsa judicium, et onus ejus egrediatur.

R. Civitatem istam. 558.

Lectio iii.

Eviones partis equi ejus, et velociores lupis vespertinis: et diffundentur équites ejus: équites namque ejus de longe vénient, volabunt quasi aquila festinans ad comedendum. Om-

nes ad prædam vénient, facies eórum ventus urens : et congregabit quasi arénam, captivitatem. Et ipse de régibus triumphabit, et tyranni ridiculi ejus erunt : ipse super omnem munitionem ridébit, et comportabit aggerem, et capiet eam.

R. Genti peccatri. 559.

FERIA QUARTA.

Incipit Sophonias Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VERBUM Dómini, quod factum est ad Sophoniām filium Chusi, filii Godoliae, filii Amariae, filii Ezeclie; in diébus Josiae, filii Amon, regis Judæ. Congregans congregabo ómnia a facie terræ, dicit Dóminus : congregans hóminem, et pecus, congregans volatilia cœli, et pisces maris : et ruínæ impiorum erunt : et dispérdam hómines a facie terræ : dicit Dóminus.

R. Indicábo tibi. 559.

Lectio ij.

ET exténdam manum meam super Judam, et super omnes habitantes Jerúsalem : et dispérdam de loco hoc reliquias Baal, et nómina ædítiorum cum sacerdótibus : et eos, qui adórant super tecta militiam cœli, et adórant, et jurant in Dómino, et jurant in Melchom. Et qui avertuntur de post tergum Dómini, et qui non quæsiérunt Dóminum, nec investigáverunt eum.

R. Angustia mihi. 558.

Lectio iii.

SILETIS a facie Dómini Dei : quia juxta est dies Dómini, quia præparavit Dóminus hóstiam, sanctificávit vocátos suos. Et erit, in die hóstiae Dómini, visitabo super príncipes, et super filios regis, et super omnes, qui induiti sunt ueste peregrina : et visitábo super omnem, qui arroganter ingréditur super limen in die illa, qui complent domum Dómini Dei sui iniuitaté, et dolo.

R. Misit Dóminus. 558.

TOTUM.

FERIA QUINTA.

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio j. Cap. 4.

In anno secúndo Darri regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Dómini in manu Aggæi Prophéta ad Zoróbabel, filium Saláthiel, ducem Iuda, et ad Jesum filium Jósedech, sacerdótem magnum, dicens : Hæc ait Dóminus exercituum, dicens : Pópulus iste dicit : Nondum venit tempus domus Dómini ædificandæ.

R. Vidi Dóminum. 556.

Lectio ij.

Et factum est verbum Dómini in manu Aggæi Prophéta, dicens : Numquid tempus vobis est, ut habitetis in dómibus laqueatis, et domus ista deserta ? Et nunc hæc dicit Dóminus exercituum : Pónite corda vestra super vias vestras. Seminástis multum, et intulistis parum : comedistis, et non estis satiati : bibistis, et non estis inebriati : operuistis vos, et non estis calefacti : et qui mercédes congregávit, misit eas in sácculum pertusum.

R. Aspice, Dómine, de. 556.

Lectio iii.

Hec dicit Dóminus exercituum : Pónite corda vestra super vias vestras : ascéndite in montem, portate ligna, et ædificate domum : et acceptabilis mihi erit, et glorificábor, dicit Dóminus. Respexitis ad amplius, et ecce factum est minus : et intulistis in domum, et exsufflavi illud : quam ob causam, dicit Dóminus exercituum ? quia domus mea deserta est, et vos festinatis unusquisque in domum suam. Propter hoc super vos prohibiti sunt cœli ne darent rorem, et terra prohibita est ne daret germen suum.

R. Aspice, Dómine, quia. 556.

FERIA SEXTA.

Incipit Zachariás Prophéta.

Lectio j. Cap. 4.

In mense octavo, in anno se-
cundo Darri regis, factum est

37

verbum Dómini ad Zachariam filium Barachíæ, filii Addo, Prophétam, dicens : Irátus est Dóminus super patres vestros ira-cúndia. Et dices ad eos : Hæc dicit Dóminus exercituum : Con-vertímini ad me , ait Dóminus exercituum, et convértar ad vos , dicit Dóminus exercituum.

R. Super muros. 556.

Lectio ij.

Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamáabant Prophétæ prióres, dicéntes : Ille dicit Dóminus exercituum : Convertímini de viis vestris malis, et de cogitationib⁹ vestris péssimis ; et non audiérunt, neque atten-dérunt ad me , dicit Dóminus. Patres vestri ubi sunt ? et Pro-phétæ numquid in sempitérnum vivent ?

R. Muro tuo. 557.

Lectio iii.

VERBUM TAMENTI verba mea , et le-gítima mea , quæ mandávi servis meis Prophétis , numquid non comprehendérunt patres ve-stros, et conversi sunt, et dixé-runt : Sicut cogitávit Dóminus exercituum facere nobis secún-dum vias nostras, et secún-dum adinventiōnes nostras fecit no-bis.

R. Sustindimus pacem. 557.

SABBATO.

Incipit Malachias Prophéta.

Lectio i. Cap. 4.

Onus verbi Dómini ad Israel in manu Malachíæ. Diléxi vos , dico Dóminus , et dixi-stis : In quo dilexisti nos ? Nonne frater erat Esan Jacob , dicit Dóminus , et diléxi Jacob , Esan autem ódio hábul ? et pósui montes ejus in solitudinem , et hæreditátem ejus in dracónes deserti. Quod si dixerit Idumæa : Destruci sumus , sed reverténtes ædificábimus quæ destructa sunt : hæc dicit Dóminus exercituum : Isti ædificábunt , et ego déstruam : et vocabúntur térm̄ini

impietatis, et pòpulus cui irátus est Dóminus usque in ætérnum.

R. Laudabilis pòpulus. 557.

Lectio ii.

Et oculi vestri vidébunt : et vos dicétes : Magnificéatur Dóminus super térm̄inum Israel. Filius honórat Patrem, et servus dóm̄inum suum : si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus ? et si Dóminus ego sum, ubi est timor meus ? dicit Dóminus exercituum. Ad vos , o sacerdōtes, qui despícitis nomen meum, et dixistis : In quo despíximus nomen tuum ? Offértis super altáre meum panem pollútum . et dicitis : In quo polluimus te ? In eo quod dicitis : Mensa Dómini despécta est.

R. Angústiae mihi. 558.

Lectio iii.

Si offeráti cæcum ad immolán-dum, nonne malum est ? et si offeráti claudum, et lānguidum, nonne malum est ? offer illud duci tuo , si placuerit ei , aut si suscéperit faciem tuam , dicit Dóminus exercituum , et nunc deprecámini vultum Dei , ut misereámini vestri (de manu enim vestra factum est hoc) , si quo modo suscipiat facies vestras . dicit Dóminus exercituum Quis est in vobis , qui claudat óstia , et incendat altáre meum gratiūto ? non est mihi volúntas in vobis , dicit Dóminus exercituum : et munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occasum , magnum est nomen meum in géntibus, et in omni loco sacrificá-tur , et offértur nóm̄ini meo oblátio munda : quia magnum est nomen meum in géntibus , dicit Dóminus exercituum.

R. Misit Dóminus. 558.

Ad Vesperas, Añæ cum Psalm. de Psalt. 101. Capit., Hymnus v., Añæ ad Magnificat et Oratio. ut in Sabbatho ante Dominicam). Adventus. 109.

IN DOMINICIS

PER ORDINEM DISPOSITAM A TERTIA POST PENT. USQ[UE] AD ADVENTUM

DOM. III. POST PENT.

Oratio

PROTECTOR in te sperántium
Deus, sine quo nihil est validum,
nihil sanctum : multiplica
super nos misericordiam tuam ;
ut, te rectore, te duce, sic
transeamus per bona tempora-
lia, ut non amittamus aeterna.
Per Dominum.

Lectio sancti Evangeli secun-
dum Lucam.

Lectio viij. Cap. 45.

In illo tempore : Erant appro-
pinquantes ad Iesum publi-
cani, et peccatores, ut audirent
illum. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papae.

Hom. 54. in Ev. post init.

Audistis in lectio[n]e evangeliaca,
fratres mei, quia peccatores,
et publicani accesserunt ad Re-
demptorem nostrum : et non
solum ad colloquendum, sed
etiam ad convescendum recepti
sunt. Quod videntes Pharisai
dignitati sunt. Ex qua re colligite,
quia vera justitia compas-
sionem habet, falsa justitia de-
dignationem : quamvis et justi
soleant recte peccatoribus de-
dignari. Sed aliud est quod agi-
tur typo superbiae, aliud quod
zelo disciplinae.

Lectio viij.

DEIGNANTUR etenim, sed non
dignantes : despritant, sed
non desperantes : persecuti-
onem commovent, sed amantes :
quia etsi foris increpatio[n]es per
disciplinam exagerant, intus
tamen dulcedinem per charita-
tem servant. Preponunt sibi in
animo ipsos plerisque quos
corrigit : meliores existimant
eos quoque quos iudicant. Quod
videlicet agentes, et per disci-

plinam subditos, et per humili-
tatem custodiunt se metipos.

Lectio ix.

At contra, hi qui de falsa ju-
stitia superbire solent, cé-
teros quosque despiciunt, nulla
infirmantibus misericordia con-
descendunt, quo se peccatores
esse non credunt, eo deterioris pec-
catores sunt. De quorum profé-
cto numero Pharisæi extiterant,
qui dijudicantes Dñum quod pec-
catores susciperet, arénti cordo
ipsum fontem misericordiae re-
prehendebant. Sed quia agrigerant
ita ut agros se esse nescirent;
quatenus quod erant agnoscen-
tent, cœlestis eos medicus blan-
dis somentis curat, benignum
paradigma objicit, et in eorum
corde vulneris tumorem premit.
Te Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus, Aña.

Quis ex vobis * homo, qui ha-
bet centum oves, et si perdi-
ret unam ex illis, nonne dimittit
nonaginta novem in deserto, et
vadit ad illam, quæ perierat,
donec inveneriat eam? alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Quæ mulier * habens drach-
mas decem, et si periderit
drachmam unam, nonne accedit
lucernam, et evenerit domum, et
querit diligenter donec inveneriat?

DOM. IV. POST PENT.

Oratio

Da nobis, quas sumus Domine,
ut et mundi cursus pacifice
nobis tuo ordine dirigatur : et
Ecclésia tua tranquilla devo-
tione latetur. Per Dominum.

Lectio sancti Evangeli secun-
dum Lucam.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo tempore : Cum turba
irruerent in Iesum, ut audi-

rent verbum Dei : et ipse stabat secus stagnum Genésareth. Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 4. in Lucæ c. 5. prope fin.

Unus Dóminus multis imparvit váría génera sanitátum , nec tempore , nec loco pótuit ab stúdio sanándi turba cohibéri. Vesper incubuit, sequebantur : st沼um occurrít, urgébant : et ideo ascéndit in Petri navis. Hæc est illa navis, quæ adhuc secundum Matthæum flúctuat, secundum Lucam replétur píscibus; ut et principia Ecclésie fluctuantis, et posteriora exuberantis agnoscas. Pisces enim sunt, qui hanc enávigator vitam. Ibi adhuc discípulis Christus dormit, hic præcipit : dormit enim tépidis, perléctis vigilat.

Lectio viii.

Nox turbáatur hec navis, in qua prudéntia návigt, abest perfidia, fides aspirat. Quemádmodum enim turbari pótterat, cui prætererat, in quo Ecclésie firmaméntum est? Illic ergo turbatio, ubi módicta fides : hic securitas, ubi perfécta diléctio. Et si álii imperátur, ut laxent rétia sua, soli tamen Petro discípuli : Duc in altum, hoc est, in profundum disputationum. Quid enim tam altum, quam altitudinem divitiárum vidére, scire Dei Fílium, et professióneum divínae generatiónis assúmere? Quam licet mens non queat humána plene rationis investigatióne comprehéndere, fidei tamen plenitudo compléctitur.

Lectio ix.

Nametsi non licet mihi scire quemádmodum natus sit : non licet tamen nescire quod natus sit. Sériem generatióis ignóro, sed auctórem generatióis agnoscó. Non intersdimus cum ex Patre Dei Fílius nasceréntur : sed interfúimus cum a Patre Dei Fílius diceréntur. Si Deo non crédimus, cui credimus? Omnia enim quæ credimus, vel viau crédimus, vel

auditu. Visus sëpe fallitur, auditus in fide est.

Te Deum laudámus. 13.

Ad Benedictus , Ána.

Ascéndens Jesus * in navim, et sedens docébat turbas, alleluia.

Ad Magnificat, Ána.

Präcérptor, * per totam noctem laborantes nihil cépimus, in verbo autem tuo laxabo rete.

DOM. V. POST PENT.

Oratio.

Dux, qui diligéntibus te bona invisióllia præparasti : infunde córdibus nostris tui amóris afféctum; ut te in ómnibus, et super ómnia diligéntes, promissiones tuas, quæ omne desiderium súperant, consequamur. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 5. c*

In illo tempore : Dixit Jesus discípulis suis : Nisi abundáverit justitia vestra plus quam Scribarum et Phariseórum, non intrábitis in regnum cœlorum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

L. 1. de Serm. Dni in monte, c. 9.

Justitia Phariseórum est, ut non occidant : justitia eórum, qui intratúri sunt in regnum cœlorum, ut non irascantur sine causa. Mínimum est ergo, non occidere : et qui illud sólverit, mímimus vocabitur in regno cœlorum. Qui autem illud impléverit, ut non occidat, non continuo magnus erit, et idóneus regno cœlorum : sed tamen ascendit álium gradum : perficiéntur autem, si nec irascatur sine causa : quod si perficerit, multo remótior erit ab homicidio. Quapropter qui docet ut non irascamur, non solvit legem ne occidamus, sed implet pótius : ut et foris dum non occidimus, et in corde dum non irascimur, innocéntiam custodiámus.

Lectio viii.

Gradus itaque sunt in istis peccatis: ut primo quisque

irascatur, et eum motum retineat corde concéptum. Jam si extórserit vocem indignantis ipsa commótió, non significántem aliquid, sed illum animi motum ipsa eruptione testantem, qua feriatur ille, cui irascitur: plus est utique, quam si surgens ira siléntio premeretur. Si vero non solum vox indignantis audiatur, sed etiam verbum, quo jam certam ejus vituperatióne, in quem profertur, designet et notet: quis dubitet, amplius hoc esse, quam si solus indignationis sonus ederetur?

Lectio ix.

Vides nunc etiam tres reátus, iudicii, concilii, et gehénnae ignis. Nam in iudicio adhuc defensióni datur locus. In concilio autem, quamquam et iudicium esse sóleat, tamen quia interesse aliquid hoc loco fatéri cogit ipsa distinció, videtur ad conciliū pertinere sententia prolatio: quando non jam cum ipso reo agitur, utrum damnandus sit; sed inter se, qui iudicant, cónserunt, quo supplicio damnari opórteat, quem constat esse damnandum. Gehénna vero ignis, nec damnationem habet dubiam, sicut iudicium; nec damnati pœnam, sicut concilium: in gehénna quippe ignis certa est damnatio, et pena damnati.

Te Deum laudámus. 43.

Au Benedictus, Aha.
Audistis, * quia dictum est antiquis: Non occides: qui autem occiderit, reus erit iudicio.

Al Magnificat. Aha.
Si offers * munus tuum ad altare, et recordatus fúeris, quia frater tuus habet aliquid adversus te, relínque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo: et tunc véniens offeres munus tuum, alleluia.

DOM. VI. POST PENT.

Oratio.

Deus virtútum, cujus est totum quod est óptimum: insere peccatóribus nostris amorem

tui nóminis, et præsta in nobis religiónis augmentum; ut quæ sunt bona, nátrias, ac pietatis stúdio, quæ sunt nutrìa, custódias. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Lectio vii. Cap. 8.

In illo tempore: Cum turba multa esset cum Iesu, nec habérent quod manducarent: convocatis discípulis, ait illis: Misereor super turbam: quia ecce jam triduo sústinent me, nec habent quod manducent. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 6. in Lucæ c. 9. post init.

Postquam illa, quæ Ecclésiam typum accépit, a fluxu curáta est sanguinis, postequam Apóstoli ad evangelizandum regnum Dei sunt destinati, grátiam celestis imparitum alimento. Sed quibus impariatur, advérte. Non otiosis, non in civitate, quasi in synagóga, vel sacerdotali dignitate residentibus; sed inter deserta querentibus Christum. Qui enim non fastidiunt, ipsi excipiuntur a Christo, et cum ipsis lóquitur Dei verbum, non de sacerdibus, sed de regno Dei. Et si qui corporális gerunt úlcera passiōnis, his medicínam suam libenter indúlget.

Lectio viii.

Consequens igitur erat, ut quos a vúlnerum dolore sanáverat, eos alimóniis spiritibus a jejúnio liberaret. Itaque nemo cibum accipit Christi, nisi fuerit ante sanátus: et illi, qui vocantur ad coenam, prius vocando sanántur. Si claudus fuit, gradíendi facultatem, ut veniret, accépit: si lúmine oculórum privátus, dominum utique Dómini, nisi refusa luce, intrare non pótuit.

Lectio ix.

Trius igitur mysterii ordo servátur, ut prius per remissiōnem peccatórum vulnéribus medicina tribuatur, post alimónia mensae celestis exubere: quamquam nondum validi-

ribus haec turba reficiatur alimento, neque Christi corpore, et sanguine jejuna solidioris spiritus corda pascantur. Lacte, inquit, vos potavi, non esca: nondum enim poteratis, sed nec adhuc quidem potestis. In modum lactis quinque sunt panes: esca autem solidior, corpus est Christi: potus vehementius, sanguis est Domini.

Te Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.
Cum turba multa * esset cum Iesu, nec habérent, quod manducárent, convocatis discipulis, ait illis: Misereor super turbam: quia ecce jam triduo sustinent me, nec habent quod mandúcent, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.
Misereor * super turbam: quia ecce jam triduo sustinent me, nec habent quod mandúcent: et si dimisero eos jejunos, deficiunt in via, alleluia.

DOM. VII. POST PENT.

Oratio.

DOMINUS, cuius providentia instituit: te supplices exoramus; ut nôxia cuncta submoveas, et omnia nobis profutura concedes. Per Dominum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 7. c

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite a falsis prophétis, qui véniant ad vos in vestimentis óvium. intrísecus autem sunt lupi rapaces. Et reliqua.

Homilia S. Hilérii Episcopi.

In Com. in Matth. can. 6.

BLANDIMENTA verbórum, et mansuetudinis simulationem admonet fructu operationis expendi oportere; ut non qualem quis veribus referat, sed qualem se rebus efficiat, spectemus: quia in multis vestitu óvium rabies lupina contégitur. Ergo ut spinas uvas, ut tribuli ficas non generant, et ut iniquas árbores utilia poma non afférunt:

ita ne in istis quidem consistere docet boni operis effectum, et idcirco omnes cognoscéndos esse de fructibus. Regnum enim cœlorum sola verbórum officia non obtinent: neque qui dixerit, Domine, Domine, hæres illus erit.

Lectio viii.

Quid enim mériti est Domino dicere, Domine? Numquid Dominus non erit, nisi fieri dictus a nobis? et quæ officii sanctitas est, nominis nuncupatio, cum cœlestis regni iter obedientia pótius voluntatis Dei, non nuncupatio, repertura sit? Multi mihi dicent in illa die: Domine, Domine, nonne in tuo nomine prophetavimus? Etiam nunc pseudoprophetarum fraudulentiam, et hypocritarum simulamenta condénnat, qui gloriam sibi ex verbi virtute præsumunt, in doctrinæ propheetia, et dæmoniorum fuga, et istiusmodi operum virtutibus.

Lectio ix.

Atque hinc sibi regnum cœlorum pollicentur: quasi vero eorum aliiquid proprium sit, quæ loquuntur, aut faciunt, et non omnia virtus Dei invocata perficiat: cum doctrinæ scientiam lectio afficerat, dæmonia Christi nomen exagitet. De nostro igitur est beata illa æternitas promerenda, præstandumque est aliiquid ex proprio, ut bonum velimus, malum omne vitemus, totoque effectu præceptis cœlestibus obtineremus, ac talibus officiis cogniti Deo simus: agamusque pótius quod vult, quam quod potest, gloriemur, repudiens eos, ac repellens, quos a cognitione sua, opera iniquitatis avérterint.

Te Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.
Attendite * a falsis prophétis, qui véniant ad vos in vestimentis óvium, intrísecus autem sunt lupi rapaces: a fructibus eorum cognoscéndis eos, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.
Non potest arbor * bona fructus

malos facere, nec arbor mala fructus bonos facere: omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur, alleluia.

DOM. VIII. POST PENT.

Oratio.

LARGIRE nobis, quæsumus Dómine, semper sp̄iritum cogitandi quæ recta sunt, propitius et agéndi: ut, qui sine te esse non possumus, secundum te vere valeamus. Per Dóminum. Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 16.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum: et hic dissipatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius. Et réliqua. Homilia S. Hierónymi Presbyteri.

Ep. 451. ad Algas. q. 6. l. 3.

Si dispensátor iniqui mammó-næ dómini voce laudatur, quod de re iniqua sibi justitiam præpararit; et passus dispéndia dóminus laudat dispensatóris prudéntiam, quod adversus dóminum quidegi fraudulénter, sed pro se prudénter égerit: quanto magis Christus, qui nullum damnum sustinére potest, et pronus est ad cleméntiam, laudabit discípulos suos, si in eos qui creditúri sibi sunt, misericórdes fuerint?

Lectio viiij.

DENIQUS post parabolam intucit: Et ego vobis dico, Fácite vobis amicos de iniquo mammona. Mammona autem non Ilebræorum, sed Syròrum lingua divitiae nuncupantur, quod de iniquitate collécta sunt. Si ergo iniquitas bene dispensata vértitur in justitiam: quanto magis sermo divinus, in quo nulla est iniquitas, qui et Apóstolis crétitus est, si bene fuerit dispensatus, dispensátores suos levabat in cœlum?

Lectio ix.

QUAMOBREM sequitur: Qui fidélis est in minimo, hoc

est, in carnálibus, et in multis fidelis erit, hoc est, in spirituálibus. Qui autem in parvo iniquus est, ut non det fratribus ad uténdum, quod a Deo pro omnibus est creatum; iste et in spirituálī pecúnia dividénda iniquus erit, ut non pro necessitate, sed pro persónis doctrinam Dómini dividat. Si autem, inquit, carnáles divítias, quæ labuntur, non bene dispensatis, veras æternasque divítias doctrinæ Dei quis credet vobis? Te Deum laudamus. 13.

Ad Benedictus. Aha.

Ait dóminus villico: * Quid hoc audio de te? redde rationem villicationis tuæ, alleluia.

Ad Magnificat. Ahs.
Quid faciam, * quia dóminus meus auferat a me villicationem! fodere non valeo, mendicare erubesco: scio quid faciam, ut cum amotus fuero a villicatione, recipiant me in domos suas.

DOM. IX. POST PENT.

Oratio.

PATEANT aures misericordiæ tuæ, Dómine, precibus supplicantium: et ut peténtibus desiderata concédas, fac eos, quæ tibi sunt placita, postulare. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 49. f

In illo tempore: Cum appropinquaret Jesus Jerúsalem, videns civitatem, elevit super illam, dicens: Quia si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 59. in Evang.

Quod a flente Dómino illa Jerosolymórum subvérso describitur, quæ a Vespasiáno, et Tito Rómání Principibus facta est, nullus qui historiam eversiónis ejusdem legit, ignorat. Rómáni etenim Principes deauntiantur, cum dicitur: Quia vénient dies in te, et circúmidabunt

te inimici tui vallo. Hoc quoque, quod additur: Non resurgent in te lapidem super lapi- dem: etiam jam ipsa ejusdem civitatis transmigratio testatur: quia dum nunc in eo loco con- structa est, ubi extra portam fuerat Dominus crucifixus, prior illa Jerusalēm, ut dicitur, fūnditus est evērsa.

Lectio viii.

Cui ex qua culpa eversiōnis suae pœna fūerit illata, sub- jungitur: Eo quod non cognō- veris tempus visitatiōnis tuæ. Creator quippe hominum per incarnationis suæ mystérium banc visitare dignatus est, sed ipsa timoris, et amoris illius recordata non est. Unde etiam per Prophétam in increpatiōne cor- dis humani aves cœli ad testi- monium deducuntur, dum dic- tur: Milvus in cœlo cognovit tempus suum, turtur, et hi- riundo, et cicónia custodiérunt tempus adventus sui: populus autem meus non cognovit judi- cium Domini.

Lectio ix.

FLEVIT étenim prius Redém- ptor ruinam pérfidæ civitatis, quam ipsa sibi cívitas non cog- noscēbat esse venturam. Cui a flente Domino recte dicitur: Quia si cognovisses et tu, sub- audi, fleres: quæ modo, quia nescis quod imminet, exultas. Unde et subditur: Et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi. Cum enim carnis se voluptati- bus daret, et ventura mala non prospiceret, in die sua, quæ ad pacem esse cipóterant, habebat. Te Deum laudamus. 43.

Ad Benedictum, Aña.

Cum appropinquaret * Dominus Jerusalēm, videns civitatem, levit super illam, et dixit: Quia si cognovisses et tu, quia vé- nient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo, et circum- dabunt te, et coangustabunt te úndique, et ad terram prostér- ent te, eo quod non cognovisti tempus visitatiōnis tuæ, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Scriptum est * enim: Quia do- mus mea domus oratiōnis est cunctis géntibus: vos autem fe- cistis illam spéldicam latrónum: et erat quotidie docens in templo.

DOM. X. POST PENT.

Oratio.

Dux, qui omnipotētiam tuam parcēndo máxime, et miser- rando maniféstas: multiplica super nos misericordiam tuam; ut ad tua promissa currētes, cœlestium bonorum facias esse consortes. Per Dominum.

Lectio sancti Evangeli secún- dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 18. b

In illo tempore: Dixit Jesus ad quosdam, qui in se confidé- bant tamquam justi, et asper- nahantur céteros, parabolam istam: Duo homines ascendé- runt in templum ut orarent, unus Phariseus, et alter publi- canus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Serm. 36. de verb. Dñi, in med.

DICKURT saltem Phariseus: Non sum sicut multi homines. Quid est, céteri homines, nisi omnes præter ipsum? Ego, in- quia, justus sum, céteri pecca- tores. Non sum sicut céteri homines, injūsti, raptores, adul- teri. Et ecce tibi ex vicino publi- cano majóris tumoris occasio. Sicut, inquit, publicanus iste. Ego, inquit, solus sum: iste de céteris est. Non sum, inquit, talis, qualis iste, per justitiās meas, quibus iniquus non sum.

Lectio viii.

JUNO bis in sabbato: décimas do ómnium, quæ possideo. Quid rogaverit Deum, quare in verbis ejus, nihil invénies. Ascéndit orare: noluit Deum ro- gare, sed se laudare. Parum est non Deum rogare, sed se laudare; insuper et roganti insultare. Publicanus autem de longinquó stabat, et Deo tamen ipse appropinquabat: cordis conscientia eum removébat, pietas applicabat. Publicanus autem de lou-

ginquo stabat, sed Dóminus eum de propinquo attendébat.

Lectio ix.

Excelsum enim Dóminus, et humilia respicit: excelsos autem, qualis erat ille Pharisaeus, a longe cognoscit. Excelsa quidem Deus a longe cognoscit, sed non ignoscit. Adhuc audi humilitatem publicani. Parum est, quia de longinquo stabat; nec oculos suos ad cœlum levabat; ut asperceretur, non aspiciébat: respicere sursum non audébat: premebat conscientia, spes sublevabat. Adhuc audi: Percutiébat pectus suum. Ponas a seipso exigebat: propterea Dóminus consitenti parcerébat. Percutiébat pectus suum, dicens: Dómine, propitius esto mihi peccatori. Ecce qui rogat. Quid miraris, si Deus ignoscit, quando ipse agnoscit?

T e Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus. Aña.

Stans a longe * publicanus, nollebat oculos ad cœlum levare, sed percutiébat pectus suum, dicens: Deus, propitius esto mihi peccatori.

Ad Magnificat. Aña.

Descendit * hic justificatus in dominum suam ab illo: quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur: et qui se humiliat, exaltabitur.

DOM. XI. POST PENTEC.

Oratio.

O MNIPOTENS sempiterne Deus, qui abundantia pietatis tuae et merita supplicum excedis et vota: effunde super nos misericordiam tuam; ut dimittas quæ conscientia metuit, et adjicias quod oratio non præsumit. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secundum Marcum.

Lectio vij. Cap. 7. d

In illo tempore: Exiens Jesus de finibus Tyri, venit per Sidonem ad mare Galilææ, inter medios fines Decapoleos. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ. H. 40. l. 4. in Ezech. ante med.

Quid est, quod Cœrator omnium Deus, cum surdum et

mutum sanare voluissest, in aures illius suos dígitos misit, et expuens linguam ejus téligit? Quid per dígitos Redemptoris, nisi dona sancti Spíritus designantur? Unde cum in álio loco ejecisset dæmonium, dixit: Si in dígito Dei ejicio dæmonia, profecto pervenit in vos regnum Dei. Quia de re per Evangelistam alium dixisse describitur: Si ego in spíritu Dei ejicio dæmones, fígur pervenit in vos regnum Dei. Ex quo utróque loco colligitur, quia dígitus Spíritus vocatur. Dígitos ergo in auriculas mittere, est per dona Spíritus sancti mentem surdi ad obediendum aperire.

Lectio viii.

Quid est vero, quod expuens linguam ejus téligit? Saliva nobis est ex ore Redemptoris accépta sapiéntia in elóquio divino. Saliva quippe ex cápite défluit in ore. Ea ergo sapiéntia, quæ ipse est, dum lingua nostra tangitur, mox ad prædicatiōnis verba formatur. Qui suspiciens in cœlum, ingémuit: non quod ipse necessarium gémitum habéret, qui dabat quod postulabat: sed nos ad eum gémere, qui cœlo præsidet, dócuit: utet aures nostræ per donum Spiritus sancti aperi, et lingua per salivam oris, id est, per sciéntiam divinæ locutiōnis, solvi débeat ad verba prædicatiōnis.

Lectio ix.

Cui mox, éphphetha, id est, adaperire, dicitur: et statim apertæ sunt aures ejus, et solutum est vinculum linguae ejus. Quia in re notandum est, quia propter clausas aures dictum est, adaperire. Sed cui aures cordis ad obediendum apertæ fuerint, ex subsequenti proculdubio étiam linguae ejus vinculum sólvitur: ut bona, quæ ipse sécerit, étiam facienda aliis loquātur. Ubi bene additur: Et loquebatur recte. Ille enim recte loquitur, qui prius obediendo fecerit, quæ loquéndo admonet esse facienda.

T e Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus. Aña.
Cum transisset Dóminus * fines Tyri, surdos fecit audire, et inutos loqui.

Ad Magnificat. Aña.
Bene ómnia fecit, * et surdos fecit audire, et mutos loqui.

DOM. XII. POST PENT.

Oratio.

ONNIPO TENS et misericors Deus, de cujus munere venit, ut tibi a fidelibus tuis digne, et laudabiliter serviatur: tribue, quæsumus, nobis; ut ad promissiones tuas sine offensione curramus. Per Dóminum.

I. Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 40. d

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Beati oculi, qui vident quæ vos videtis. Dico enim vobis, quod multi Prophætæ, et reges voluerunt videre quæ vos videtis, et non vidérunt. Et reliqua.

Homilia venerabilis Beda: Presh. Lib. 3. cap. 45. in Luc. 40.

NON oculi Scribârum, et Pharisæorum, qui corpus tantum Dómini vidére; sed illi beati oculi, qui ejus possunt cognoscere sacramenta, de quibus dicitur: Et revelasti ea pârvulis. Beati oculi pârvulorum, quibus et se, et Patrem Filius revelare dignatur. Abraham exultavit, ut vidéret diem Christi: et vidit, et gavisus est. Iosafas quoque, et Michæas, et multi alii Prophætæ viderunt gloriæ Dómini: qui et propterea Videntes sunt appellati: sed hi omnes a longe aspiciéntes, et salutantes, per spiculum, et in ænigmate vidérunt.

Lectio viii.

Postoli autem in præsentia-
Arum habentes Dóminum, convescentesque ei, et quæcumque voluissent interrogando discentes, nequâquam per Angelos, aut variis visionum spicies opus habebant docéri. Quos vero Lucas multos Prophætas et reges dicit, Matthæus apertius Prophætas, et justos appellat. Ipsi

sunt enim reges magni: quia tentationum suarum móribus non consentiendo succumbere, sed regendo præesse novérunt.

Lectio ix.

Fer ecce quidam Legisperitus surrexit, tentans eum, et dicens: Magister, quid faciendo vitam æternam possidébo? Legisperitus, qui de vita æterna Dóminum tentans interrogat occasionem, ut reor, tentandi de ipsis Dómini sermonibus sumpsit, ubi ait: Gaudete autem, quod nōmina vestra scripta sunt in cœlis. Sed ipsa tua tentatione declarat, quam vera sit illa Dómini confessio, qua Patri loquitur: Quod abscondisti hec a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelasti ea pârvulis.

Te Deum laudamus. 15.

Ad Benedictus. Aña.
Magister, * quid faciendo vitam æternam possidébo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis? Diles Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, alleluia.

Ad Magnificat. Aña.
Homo quidam * descendebat ab Ierusalem in Jéricho, et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum, et plagiis impôsitis abiérunt, seiniivo relitto.

DOM. XIII. POST PENT.

Oratio.

ONNIPO TENS sempiterne Deus, da nobis fidei, spei, et charitatis augmentum: et ut mereamur æsequi quod promittis, fac nos amare quod precipis. Per Dóminum.

I. Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 47. c

In illo tempore: Dum iacet Jesus in Ierusalem, transibat per medium Samaritum, et Galileam. Et cum ingredieretur quoddam castellum, occurserunt ei decem viri lepræ. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 2. qwest. Evang. cap. 40.

Decem lepræsis, quos Dominus ita mundavit, cum

**ait : Ite, osténdite vos sacerdóti-
bus; queri potest, cur eos ad
sacerdótes miserit, ut cum irent,
mundaréntur. Nullum enim eó-
rum, quibus hæc corporália be-
neſcia præstítuit, invenítur mi-
ſis ad sacerdótes, nisi lepro-
sos. Nam et illum a lepra mun-
dáverat, cui dixit : Vade,
osténde te sacerdóti bus, et oſſer-
pro te sacrificium, quod præc-
pit Moyses, in testimónium illis.
Quaréndum igitur est, quid ipsa
lepra signífiect : non enim sa-
nati, sed mundati dicúntur, qui
ea caruérunt. Colóris quippe vi-
tium est, non valetudinis, aut
integritatis sénsum, atque
membrórum.**

Lectio viii.

Lernost ergo non absurde in-
telligi possunt, qui scié-
tiā veræ fidei non habéntes,
varias doctrinas profítentur er-
roris. Non enim abscóndit im-
peritiā suam, sed pro summa
perfitia prôferunt in lucem, et
jactantia sermonis osténtant.
Nulla porro falsa doctrina est,
quam non aliqua vera intermi-
sceat. Vera ergo falsis inordinatè
permixta, in una disputatiōne, vel
narratiōne hóminis, tamquam
in unius cörporis colóre appa-
réntia, significant lepram, tam-
quam veris falsisque colórum
fuciis humána cörpora varián-
tem, atque maculantem.

Lectio ix.

Hi autem tam vitândi sunt Ec-
clésie, ut, si fieri potest,
lóngius remoti, magno clamore
Christum interpellent : sicut isti
decem stotérunt a longe, et le-
vavérunt vocem, dicéntes : Jesu
præcepto, miserere nostri. Nam
et quod præceptórem vocant,
(quo nōmīne nescio utrum quis-
quam Dóminum interpelláverit
pro medicina corporali) satis
puto significare, lepram falsam
esse doctrinam, quam bonus
præceptor abstergit.

Te Deum laudamus. 13.

Ad Benedictus. Aña.
Cum transiret Jesus * quoddam

castéllum, occurréunt ei de-
cenī viri leprósi : qui stetérunt
a longe, et levavérunt vocem,
dicéntes : Jesu præcepto, mi-
serere nostri.

Ad Magnificat. Aña.

Unus autem * ex illis, ut vidit
quod mundatus est, regréssus
est, cum magna voce magnifi-
cans Dórem, alleluia.

DOM. XIV. POST PENT.**Oratio**

Gustodi, Dómine, quæsumus,
Ecclésiam tuam propitiatiōne
perpétua : et quia sine te labitur
humána mortalitas, tuis sem-
per auxiliis et abstrahatur a né-
xiis, et ad salutaria dirigatur.
Per Dóminum.

**Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.**

Lectio vii. Cap. 6. c

In illo tempore : Dixit Jesus
discípulis suis : Nemo potest
duóbus dóminis servire. Et ré-
liqua.

Hilomila S. Augustini Episcopi.
L. 2. de Ser. Dni in monte, c. 44.

Nemo potest duóbus dóminis
servire. Ad hanc ipsam in-
tentióñem referéndum est, quod
consequénter expónit, dicens :
Aut enim unum ódio habébit,
et alterum diliget : aut alterum
patiétur, et alterum contémnet.
Quæ verba diligenter conside-
ránda sunt : nam, qui sint duo
dómini, deinceps osténdit, cum
dicit : Non potéstis Deo servire,
et mammónæ. Mammóna apud
Hebreos divitiæ appellari di-
cúntur. Cóngruit et Púnice
nomen : nam lucrum Púnice
mammon dicitur.

Lectio viii.

Sed qui servit mammónæ, illi
útique servit, qui rebus istis
terrénis mérito suo perversitá-
tis præpósitus, magistratus hu-
jus sæculi a Dómino dicitur. Aut
enim unum ódio habébit homo,
et alterum diliget, id est Deum :
aut alterum patiétur, et alterum
contémnet. Patiétur enim du-
rum, et perniciósum dóminum,
quisquis servit mammónæ : sua

enim cupiditate implicatus, subditur diabolo, et non eum diligat. Quis enim est, qui diligat diabolum? sed tamen patitur.

Lectio ix.

In quo, inquit, dico vobis, non habere solicitudinem animam vestram, quid edatis, neque corpori vestro, quid induatis: ne forte, quamvis jam superflua non querantur, propter ipsa necessaria cor duplicitur, et ad ipsa conquerenda, nostra detorqueatur intentio, cum aliquid quasi misericorditer operamur: id est, ut cum consilere alium videtur volumus, nostrum emolumentum ibi potius, quam illius utilitatem attendamus: et ideo nobis non videamus peccare, quia non superflua, sed necessaria sunt, quae consequuntur volumus.

Tu Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus, Aña.
Nolite solliciti esse, * dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus? scit enim Pater vester quid vobis necesse sit, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.
Quærите primum * regnum Dei, et justitiam ejus, et haec omnia adjicientur vobis, alleluia.

DOM. XV. POST PENT.

Oratio.

Ecclesiast tuam, Domine, miseratio continuata munit, et muniat: et quia sine te non potest salva consistere, tuo semper munere gubernetur. Per Dominum. Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. b

In illo tempore: ibat Jesus in civitatem, quae vocatur Naim, et ibant cum eo discipuli ejus, et turba copiosa. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi. Ser. 44. de verb. Domini, circa init. **D**ux juvete illo resuscitato gaudia est mater vidua: de hominibus in spiritu quotidie suscitatis gaudet mater Ecclesiae. Ille quidem mortuus erat corpore: illi autem mente. Illius

mors visibilis visibiliter plangebatur: illorum mors invisibilis nec quarebatur, nec videbatur. Quæsivit ille, qui noverat mortuos. Ille solus noverat mortuos, qui poterat facere vivos. Nisi enim ad mortuos suscitar dos venisset, Apóstolus non dicaret: Surge qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus.

Lectio viii.

Tunc autem mortuos inventimus a Domino resuscitatos visibiliter, milia invisibiliter. Quot autem mortuos visibiliter suscitaverit, quis novit? Non enim omnia quæ fecit scripta sunt. Joannes hoc dixit: Multa alia fecit Jesus, quæ si scripta essent, arbitror totum mundum non posse libros capere. Multi ergo sunt alii sine dubio suscitati, sed non tres frustra commemorati. Dominus enim noster Jesus Christus ea, quæ faciebat corporaliter, etiam spiritualiter volebat intelligi. Neque enim tantum miracula propter miracula faciebat: sed ut illa, quæ faciebat, mira essent videntibus, vera essent intelligentibus.

Lectio ix.

Quemadmodum qui videt litteras in codice optime scripto, et non novit legere, laudat quidem antiquari manum, admirans apicum pulchritudinem: sed quid sibi velint, quid indicent illi apices, nescit: et est oculis laudator, mente non cogitor. Alius autem et laudat artificium, et capit intellectum: ille utique, qui non solum videre quod communè est omnibus, potest, sed etiam legere; quod qui non dидicit, non potest. Ita, qui vidérunt Christi miracula, et non intellexérunt quid sibi vellent, et quid intelligéntibus quodammodo innuerent, mirati sunt tantum, quia facta sunt: alii vero et facta mirati, et intellecta assecuti. Tales nos in schola Christi esse debemus. Tu Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus, Aña.

Ibat Jesus * in civitatem, quæ vocatur Naim: et ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ.

Ad Magnificat, Aña.

Propheta magnus * surrexit in nobis, et quia Deus visitavit plebem suam.

DOM. XVI. POST PENT.

Oratio.

Tu nos, quæsumus Dómine, T grátia semper et præveniat, et sequálur: ac bonis opéribus júgiter præstet esse inténtos. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

In illo tempore: Cum intraret Jesus in domum cujusdam principis Pharisæorum sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum. Et ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi. Lib. 7. in Luce cap. 14.

CURATUR hydrópicus, in quo fluxus carnis exuberans antem gravábat officia, spiritus extinguebat ardórem. Deinde docétur humilitas, dum in illo convívio nuptiali appeténtia loci superioris arcétur: cleménter tamen, ut persuásio humanitatis, asperitatem coercítionis excluderet, ratió proficeret ad persuásionis effectum, et corréctio emendaret afféctum. Huic quasi próximo límine humanitas copulátur: que ita Dominicæ sententia definitiōne distinguitur, si in pauperes et débiles consératur: nam hospitale esse remuneratūris, effectus avaritiae est.

Lectio viii.

Postarmo jam quasi emeritæ militiæ viro contempnenda rum stipendium præscribitur facultatum: quod neque ille qui studiis inténtus inferiòribus possessiōnes sibi terrénas coémit, regnum cœli possit adipisci, cum Dóminus dicat: Ven de omnia tua, et séquere me:

nec ille, qui emit boves cum Eliséus occíderit, et populo divisorit quos habébat: et ille, qui duxit uxórem, cogitet quæ mundi sunt, non quæ Dei. Non quo conjúgium reprehendátur, sed quia ad majórem honórem vocéatur intégritas: quóniam mulier innúpta et vídua cogitat quæ sunt Dómini, ut sit sancta corpore et spiritu.

Lectio 12.

Sed ut in grátiam, ut supra cum víduis, ita nunc etiam cum conjúgib⁹ revertámur: non refúgimus opinionem, quam sequuntur plerique, ut tria génera hóminum a consórto magna illis cœnæ estimémus excludi: Gentilium, Judæorum, Hæreticorum. Et ideo Apóstolus avariciam dicit esse fugiendam: ne impediti more gentili, iniquitate, malitia, impudicitia, avaritia, ad regnum Christi pervenire nequeámus. Omnis enim immundus, aut avárus, quod est idólorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi, et Dei.

Te Deum laudámus. 13.

Ad Benedictus, Aña.

Cum intraret Jesus * in domum cujusdam principis Pharisæorum sabbato manducare panem: ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum: ipse vero apprehénsum sanávit eum, ac dimisit.

Ad Magnificat, Aña.

Cum vocátus fueris * ad nuptias, recúmbe in novissimo loco, ut dicat tibi qui te invitavit: Amice, ascénde supérius: et erit tibi glória coram simul discumbéntibus, alleluia.

DOM. XVII. POST PENT.

Oratio.

Domi, quæsumus Dómine, populo tuo diabolica vitare contágia: et te solum Deum puramente sectari. Per Dóminum. Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 22. d

In illo tempore: Accesserunt ad Jesum Pharisæi: et inter-

rogávit eum unus ex eis Legis doctor, tentans eum : Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Hilomilia S. Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 72. in Matth.

SADDUCEIS confúsis, Pharisæi rursus aggrediuntur : cumque quiéscere oportéret, decertare voluerunt, et Legis peritiam profiténtem præmittunt, non discere, sed tentare cupiéntes, ac ita intérrogant : Quodnam primum mandátum in Lege sit. Nam cum primum illud sit : Diliges Dóminum Deum tuum : putantes causas sibi allatúrum ad mandátum hoc corrígendum, aliquid addéndo, quóniam Deum se faciébat, hoc modo intérrogant : Quid ígitur Christus ? ut osténdat idcirco ad hæc eos devenisse, quia nulla in eis esset cháritas, sed invidiæ livore tabésercent : Diliges, inquit, Dóminum Deum tuum : hoc primum et magnum mandátum est. Secundum autem símle huic : Diliges próximum tuum sicut te ipsum.

Lectio viiij.

QUAMOBREM símle est huic ? Quóniam hoc illud inducit, et ab illo rursus munitur. Quicunque enim male agit, ódio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus : Dixit insípiens in corde suo : Non est Deus. Deinde sequitur : Corrápti sunt, et abominabiles facti sunt in stúdiis suis. Et iterum : Radix ómnium malórum avaritia est : quam quidam appeténtes, erraverunt a fide. Et : Qui díligit me, mandáta mea servábit : quorum caput et radix est, Diliges Dóminum Deum tuum, et próximum tuum sicut te ipsum.

Lectio ix.

Si ergo diligere Deum, diligere próximum est : (nam si diligis mé, o Petre, inquit, pasce oves meas :) si étiam dilectio próximi facit ut mandáta custódias ; mérito ait, in his totam Legem et Prophétas pen-

dére. Et quomádmodum in superiòribus, cum de resurrectiōne interrogarétur, plus dócuit, quam tentántes petébant : sic in hoc loco de primo interrogátus mandáto, secundum étiam non valde quam primum inférins sponte attulit : secundum enim est primo símle. Ita occulte insinuávit, ódio illos ad quærendum incitari. Cháritas enim, inquit, non æmulatúr.

¶ Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus, Aha.

Magíster, * quod est mandátum magnum in Lege ? Ait illi Jesus : Diliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, allelúia.

Ad Magnificat, Aha.

Quid vobis vidétur * de Christo ? cuius filius est ? Dicunt ei omnes : David. Dicit eis Jesus : Quómodo David in spíritu vocat eum Dóminum, dicens : Dixit Dóminus Dómino meo, Sede a dextris meis ?

DOM. XVIII. POST PENT.

Oratio.

DIRIGAT corda nostra, quæsusimus Dómine, tuæ miseratiōnis operatiō : quia tibi sine te placere non pòssumus. Per Dóminū. Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cup. 9.

In illo tempore : Ascéndens Iesus in naviculam, transfrelavit, et venit in civitatem suam. Et réliqua.

Hilomilia S. Petri Chrysólogi.

Serm. 50.

CHRISTUM in humánis actibus divína gessísse mystéria, et in rebus visibilibus invisibília exercuisse negotia, léctio ho-dierna monstrávit. Ascéndit, inquit, in naviculam, et transfrelavit, et venit in civitatem suarō. Nonne ipse est, qui fugatis flúctibus, maris prolúnda nudávit, ut Israeliticus pòpulus inter stupéntes undas sicco vestigio velut móntium cóncava pertransfret ? Nonne hic est, qui Petri pèdibus marinos vórtices inclinavit, ut iter liquidum humánis

gréssibus sólidum præbérēt ob-séquium?

Lectio viii.

Et quid est, quod ipse sibi sic ex maris dénegat servitutem, ut brevissimi lacus tránsitum sub mercéde náutica transfretáret? Ascédit, inquit, in naviculam, et transfrotávit. Et quid mirum, fratres? Christus venit suscipere infirmitates nostras, et suas nobis conférre virtutes: humana quærrere, præstare divina: accipere injúrias, reddere dignitátes: ferre tadia, resérre sanitátes: quia médicus, qui non fert infirmitates, curáre nescit: et qui non fuderit cum infirmo infirmátus, infirmo non potest conférre sanitatem.

Lectio ix.

CHRISTUS ergo, si in suis manus sisset virtutibus, commùne cum hominibus nihil habéret: et nisi impléset carnis ordinem, carnis in illo esset otiosa suscep-tio. Ascédit, inquit, in naviculam, et transfretávit, et venit in civitatem suam. Créator rerum, orbis Dóminus, posteaquam se propter nos nostra angustavit in carne, cœpit habére humánam pátriām, cœpit civitatis Ju-dæicæ esse cívis, paréntes habére cœpit paréatum omnium ipse pa-rens: ut invitaret amor, attraheret cháritas, vinciret afféctio, suadéret humánitas, quos fugárat dominatió, metus disperserat, fócerat vis potestatis extóres.

T e Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Dixit Dóminus * paralyticō: Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua.

Ad Magnificat, Aña.

Tulit ergo * paralyticus lectum suum, in quo jacebat, magnifi-cans Deum; et omnis plebs, ut vidit, dedit laudem Deo.

DOM. XIX. POST PENT.

Oratio

OMNIPOTENS et misericors Deus, univer-sa nobis adversántia propitiatus exclúde; ut mente et corpore pariter expediti, qua-

tua sunt, liberis méntibus exe-quámur. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Lectio vi Cap. 22.

In illo témpore: Loquebátur Iesus principib⁹ sacerdótum et Phariseis in parabolis, di-cens: Simile factum est regnum cœlorum hómini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii l'apæ.

Hom. 58. in Evang. post init.

Sæp̄ jam me dixisse mémini, quod plerūmque in sancto Evangélio regnum cœlorum præsens Ecclesia nominatur: congregatio quippe justorum, regnum cœlorum dicitur. Quia enim per Prophétam Dóminus dicit: Cœlum mihi sedes est: et Salomon ait: Anima justi sedes sapiéntiæ: Paulus etiam dicit Christum Dei virtutem, et Dei sapiéntiam: líquido colligere debémus, quia si Deus sapiéntia, anima autem justi sedes sapiéntiæ; dum cœlum dicitur sedes Dei, cœlum ergo est anima justi. Hinc per Psalmistam de sanctis prædicatöribus dicitur: Cœli enarrant glóriam Dei.

Lectio viii.

REGNUM ergo cœlorum est Ecclésia justorum: quia dum eórum corda in terra nil ámbiunt, per hoc quod ad supérra suspirant, jam in eis Dóminus quasi in colestib⁹ regnat. Dicatur ergo: Simile est regnum cœlorum hómini regi, qui fecit nuptias filio suo. Jam intelligit cháritas vestra, quis est iste Rex Regis filii pater; ille nimfrum, cui Psalmista ait: Deus, judicium tuum Regi da, et justitiam tuam filio Regis. Qui fecit nuptias filio suo. Tunc enim Deus Pater Deo Filio suo nuptias fecit, quando hunc in útero Virgini humáne naturæ conjúnxit, quando Deum ante sæcula fieri vóluit hóminē in fine sæculórum.

Lectio ix.

Sed quia ex duábus persónis fieri solet ista nuptialis con-junctio: absit hoc ab intellecti-

bus nostris, ut personam Dei, et hominis Redemptoris nostri Jesu Christi, ex duabus personis credamus unitum. Ex duabus quippe, atque in duabus hunc naturis existere dicimus: sed ex duabus personis compositum credi, ut nefas, vitamus. Apertius ergo atque secundius dici potest, quia in hoc Pater Regi filio nuptias fecit, quo ei per incarnationis mysterium sanctam Ecclesiam sociavit. Uterus autem Genitricis Virginis hujus sponsi thalamus fuit. Unde et Psalmista dicit: In sole posuit tabernaculum suum, et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo.

T e Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Dicite invitatis: * Ecce prandium meum paravi, venite ad nuptias, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Intravit autem Rex, * ut videtur discumbentes: et vidit ibi hominem non vestitum ueste nuptiali, et ait illi: Amice, quomodo hoc intrasti, non habens uestem nuptialem?

DOM. XX. POST PENT.

Oratio.

LANGIAZ, quæsumus Domine, fidelibus tuis indulgentiam placatus et pacem: ut pariter ab omnibus mundentur offensis, et secura tibi mente desercent. Per Dominum.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii Cap. 4. f

In illo tempore: Erat quidam regulus, cuius filius infirmatur Capharnaum. Et reliqua. Homilia sancti Gregorii Papæ.

Hom. 28. in Evang.

Lectio sancti Evangelii, quam modo, fratres, audistis, expositione non indiget: sed ne hanc taciti praeterisse videamur, exhortando potius, quam exponendo, in ea aliquid loquamur. Hoc autem nobis solùmmodo de expositione video esse requiriendum, cur is, qui ad salutem

filio peténdam vénérat, audívit: Nisi signa, et prodigia vidérunt, non créditūs. Qui enim salutem filio quærerat, proculdubio crēdēbat: neque enim ab eo quæreret salutem, quem non crēderet Salvatorem. Quare ergo dicitur: Nisi signa, et prodigia vidérunt, non créditūs, qui ante crēdīdit, quam signa vidérēt?

Lectio viii.

Sed mementote quid pétuit: et sapérte cognoscetis, quia in fide dubitavit. Poposcit namque, ut descenderet, et sanaret filium ejus. Corporalem ergo præsentiam Domini quærerat, qui per spiritum nusquam décerat. Minus itaque in illum crēdīdit, quem non putavit posse salutem dare, nisi præsens esset et corpore. Si enim perfekte credidisset, proculdubio sciret, quia non esset locus ubi non esset Deus.

Lectio ix.

Ex magna ergo parte diffissus est, qui virtutem non dedit majestati: sed præsentiae corporali. Salutem itaque filio pétuit, et tamen in fide dubitavit: quia eum, ad quem vénérat, et poténtem ad curandum credidit, et tamen morienti filio esse abséntem putavit. Sed Dominus, qui rogatur ut vadat, quia non desit ubi invitatur, indicat: solo iussu salutem redidit, qui voluntate omnia creavit.

T e Deum laudamus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Erat quidam régulus, * cuius filius infirmabatur Capharnaum: hic cum audisset quod Jesus veniret in Galilæam, rogabat eum, ut sanaret filium ejus.

Ad Magnificat, Aña.

Cognovit autem pater, * quia illa hora erat, in qua dixit Jesus: Filius tuus vivit: et crēdit ipse, et domus ejus tota.

DOM. XXI. POST PENT.

Oratio.

FAMILIAS tuam, quæsumus Domine, continua pietate custodi: ut a cunctis adversitatibus, te protegente, sit libera,

et in bonis actibus tuo nōnum sit devota. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18. c

In illo tempore : Dixit Jesus discípulis suis parabolam hanc : Assimilatum est regnum celorum homini regi, qui vóluit rationem pónere cum servis suis. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 3. Com. in c. 18. Matth.

FAMILIAR est Syris, et maxime Palæstinis, ad omnem sermōnem suum paráolas júngere: ut quod per simplex præceptū tenéri ab auditóribus non potest, per similitudinem, exemplaque teneatur. Præcepit itaque Dóminus Petro sub comparatiōne regis, et Dómini, et servi, qui débito decem millium talentórum a dómino rogans véniam impe-tráverat, ut ipse quoque dimittat consérvis suis minóra peccantibus. Si enim ille rex et dóminus servo debitóri decem millia talentórum tam facile dimisit : quanto magis servi consérvis suis debent minóra dimittere ?

Lectio vij.

Quod ut maniféstius fiat, dicamus sub exemplo. Si quis nostrum commiserit adulterium, homicidium, sacrilegium, majóra címina decem millium talentórum rogántibus dimittuntur, si et ipsi dimittant minóra peccantibus. Sin autem ob factam contuméliam simus implacabiles, et propter amárum verbum pépetes habéamus discórdias; nonne nobis vidémur reditè redigéndi in cácerem, et sub exemplo óperis nostri hoc agere, ut majórum nobis delictórum vénia non relaxétur ?

Lectio ix

Sic et Pater meus cœlestis fáciet vobis, si non remisérítis unusquisque fratri suo de cōdibüs vestris. Formidolosa sententia, si juxta nostram mentem sententia Dei fléctitur, atque

mutatur: si parva fratribus non dimittimus, magna nobis a Deo non dimittentur. Et quia potest unusquisque dicere: Nihil habeo contra eum, ipse novit, habet Deum júdicem: non mihi cura est quid velit ágere, ego ignóvi ei: confirmat sententiam suam, et omnem simulatiōnem flecte pacis evértit, dicens: Si non remisérítis unusquisque fratri suo de cōdibüs vestris.

Te Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus. Aia.

Dixit autem * Dóminus servo: Redde quod debes. Prócidens autem servus ille rogabat eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.

Ad Magnificat. Aia

Serve nequam, * omne débitum dimisi tibi, quóniam rogasti me: nonne ergo opórtuit et te miseréri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum, allelúia.

DOM. XXII. POST PENT.

(ratio)

Dux, refugium nostrum, et virtus: adéstio piis Ecclésiae tuæ præcibüs auctor ipse pietatis, et præsta; ut quod fidéliter pétimus, efficaciter consequámur. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 22. b

In illo tempore: Abéntes Pharisæi, consilium iniérunt ut cárperent Jésum in sermóne. Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

In Com. in Matth. can. 25.

Præcibes Pharisaï commo-véntur, et occasiōnem insi-mulandi eum habére ex prætéritis non possunt. Cädere enī vitium in gesta ejus et dicta non pótterat; sed de malitia afféctu, in omnem se inquisitiōnem repe-riündae accusationis exténdunt. Namque a saeculi vtiis, atque a superstitionibus humanarum religiōnum, univérsos ad spem regni cœlestis vocábat. Igitur an violaret saeculi potestatē, de propósitō interrogatiōnis con-

ditiōne perténtant : an videlicet reddi tributum Cæsari oportéret.

Lectio viii.

Qui intérna cognitionum secréta cognoscens (Deus enim nibil eorum, quæ intra hóminem sunt absconsa, non speculatur) assérri sibi denárium jussit, et quæsivit cujus et inscriptio esset et forma. Pharisæi respondérunt : Cæsar is eam esse. Quibus ait : Cæsari redhibénda esse, quæ Cæsari sunt : Deo autem reddénda esse, quæ Dei sunt. O plenam miraculi responsiōnem, et perféctam dicti cœlestis absolutiōnem ! Ita ómnia inter contémptum sæculi, et contumeliam lèdendi Cæsaris tempravít, ut curia ómnibus, et officiis humánis devótas Deo mentes absölveret, cum Cæsari quæ ejus essent, reddénda décerñit.

Lectio ix.

Si enim nihil ejus penes nos reséderit, conditiōne reddéndi ei quæ sua sunt, non tenébimur. Porro autem si rebus illius incubámus, si jure potestatis ejus útimur, et nos tamquam mercenários alieni patrimonií procuratiōni subjicimus; extra querelam injúriæ est, Cæsari redhibéri quod Cæsaris est ; Deo autem quæ ejus sunt pròpria, réddere nos oportére, corpus, animam, voluntatem. Ab eo enim hæc profécta, atque aucta retinémus : profinde condignum est, ut ei se totum reddant, cui debére se récolunt et originem, et profectum. Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.

Magister, * scimus quia verax es, et viam Dei in veritáte doces, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Réddite ergo * quæ sunt Cæsaris, Cæsari; et quæ sunt Dei, Deo, alleluia.

Si sequens Dñica fuerit ultima post Pent, ejus loco ponitur xxiv. ut infra : et Offic. hujus Dñica ponitur in Sabb. præc. non impedito Feste ix. Lectio alioquin Feria v. vel alia similiter non impedita.

DOM. XXIII. POST PENT.

Oratio.

Absolute, quæsumus Dómine, ut tuorum delicta populórum : ut a peccatórum néxib⁹, quæ pro nostra fragilitate contráximus, tua benignitatē liberémur. Per Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. c

In illo tempore : Loquéntem Jesu ad turbas, ecce princeps unus accessit, et adorabat eum, dicens : Dómine, filia mea modo defuncta est. Et reliqua.

Homilia S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comm. in c. 9. Matth.

Octavum signum est, in quo princeps suscitári póstulat filiam suam, nolens de mystério veræ circumcisiónis exclúdi, sed subintrat muller sanguine fluens, et octavo sanátur loco : ut principis filia de hoc exclusa numero, veniat ad nonum, iuxta illud quod in Psalmis dicitur: Æthiopia prævéniet manus ejus Deo, et : Cum intráverit plenitudo géntium, tunc omnis Israel salvus fiet.

Lectio viii.

Et ecce muller, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accéssit retro, et tégit sambriam vestimenti ejus. In Evangelio secundum Lucam scribitur, quod Príncipis filia duodecim annos habéret etatē. Nota ergo, quod eo tempore hæc muller, id est géntium púpulus, cœperit agrotare, quo genus Judæorum crediderat. Nisi enim ex comparatiōne virtutum, vitium non osténditur.

Lectio ix.

Hac autem mulier sanguine fluens, non in domo, non in urbe accédit ad Dóminum, quia iuxta legem urbibus excludebatur, sed in itinere ambulante Dño; ut dum pergit ad áliam, ália curaréetur. Unde dicunt et Apostoli : Vobis quidem oportébat prædicari verbum Dei : sed quoniam vos judicástis indignos salutē, transgrédimur ad gentes. Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus, Aña.
Dicébat enim * intra se : Si te-
tigero simbriam vestimenti ejus
tantum, salva ero.

Ad Magnificat, Aña.
At Jesus convérsum, * et videns
eam, dixit : Confide, filia, fides
tua te salvam fecit, alleluia.

Dñicæ post Pent. non possunt
esse pauciores xxiiij. neque plures
xxvij. Cum autem fuerint plures
xxiv., tunc post xxiiij. Dñicam re-
sumuntur quæ eo anno super-
fuerunt post Epiph. quoad Ora-
tionem, Homil. et Añas ad Bene-
dictus, et Magnificat, hoc ordine:

Si Dñicæ post l'ent, fuerint xxv.,
Dñica xxiv. post Pentecosten erit
quæ est vij. post Epiph.

Si fuerint xxvj., Dñica xxiv.
erit quæ est v. post Epiphaniam,
et xxv. quæ est vj.

Si fuerint xxviij., Dñica xxiv.
erit quæ est iv. post Epiph. xxv.
erit v., et xxvj. erit vj.

Si fuerint xxviij., Dñica xxiv
erit quæ est iiij. post Epiph. xxv
erit iv., xxvj. erit v. et xxvij. erit
vij., et ult. loco semper ponitur
quæ sequitur hic in ordine xxiv.

DOMICA III.

quæ superfuit post Epiph.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus,
O infirmitatem nostram propi-
tius respice: atque ad protegē-
dum nos dexteram tuam majestā-
tis extende. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secún-
dum Maltheum.

Léctio vij. Cap. 8.

In illo tempore: Cum descen-
disset Jesus de monte, secutæ
sunt eum turbæ multæ: et ecce
leprósus véniens, adorabat eum.
Et reliqua.

Homilia S. Hierónymi Presbyteri.

L. 1. Com. in c. 8. Matth.

De monte Dómino descendente,
occurruunt turbæ, quia ad
altiora ascendere non valuerunt.
Et primus ei occurrit leprósus:
necdum enim pótterat cum le-
pra tam multiplicem in monte
Salvatōris audire sermónem. Et
notandum, quod hic primus

specialiter curátus sit: secundo,
puer Centuriónis: tertio, socrus
Petri fébriens in Caphárnaum:
quarto loco, qui oblati sunt ei
a démonio vexati: quorum spí-
ritus verbo ejiciébat, quando et
omnes male habéntes curávit.

Lectio viii.

Et ecce leprósus véniens ado-
rábat eum, dicens. Recete
post prædicatiōnem atque do-
ctrinam, signi offertur occasiō,
ut per virtutem miraculi, præ-
téritus apud audiéntes sermo
firmétur. Dómine, si vis, potes
me mundare. Qui voluntatem
rogat, de virtute non dubitat.
Et exténdens Jesus manū, té-
tigit eum, dicens: Volo, Mundare.
Extendente manū Dómi-
no, statim lepra fugit. Simulque
considéra, quam húmilis, et
sine jactantia respónsio. Ille di-
xerat, Si vis: Dóminus respóndit,
Volo. Ille præmiserat, Potes me
mundare: Dóminus jungit, et di-
cit, Mundare. Non ergo, ut plerique
Latinorū putant, jungéndum
est, et legéndum, Volo mundare:
sed separátim, ut primum dicat,
Volo, deinde ímparet, Mundare.

Lectio ix.

Et ait illi Jesus: Vide, némini
dixeris. Et revera quid erat
necessæ ut sermone jactaret,
quod corpore præferébat? Sed
vade, osténdo te sacerdoti. Va-
rias ob causas mittit eum ad sa-
cerdotem: primum propter humili-
tatem, ut sacerdotibus deférre
honórem videatur. Erat enim le-
ge præceptum, ut, qui mundati
fuerant a lepra, offerrant múnera
sacerdotibus. Deinde ut mun-
datum vidéntes leprósum, aut
créderent Salvatóri, aut non cré-
derent: si créderent, salvaréntur
si non créderent, inexcusábi-
les forent. Et simul, ne, quod in
eo sæpissime criminabantur, le-
gem videretur infringere.
Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus, Aña.
Cum descendisset * Jesus de
monte, ecce leprósus véniens
adorabat eum, dicens: Dómine,

si vis , potes me mundare : et exténdens manum , tétigit cum , dicens : Volo , mundare.

Ad Magnificat. Aña.

Dómine, si vis , * potes me mundare : et ait Jesus : Volo , mundare.

DOMINICA IV.

quæ superfuit post Epiph.

Oratio.

Domus , qui nos in tantis perficulis constitutos , pro humana scis fragilitate non posse subsistere : da nobis salutem mentis et corporis ; ut ea , quæ pro peccatis nostris patimur , te adjuvante vincamus. Per Dñmum. Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Léctio vij. Cap. 8. c

In illo tempore : Ascéndente Iesu in naviculam , secuti sunt eum discípuli ejus : et ecce motus magnus factus est in mari , ita ut navicula operireretur fluctibus : ipse vero dormiébat. Et reliqua.

Homilia S. Hierónymi Presbyteri.

Liber. 1. Com. in c. 8. Matth.

QUINTUM signum fecit , quando ascéndens navem de Caphára-nauum , ventis imperávit et mari. Sextum , quando in regióne Gerasenórum dedit potestátem dæmonib⁹ in porcos. Séptimum , quando ingrédiens civitatem suam , paralyticum secundum curávit in léctulo. Primus enim paralyticus , est puer Centuriónis.

Léctio viiij.

Ipsa vero dormiébat : et accessé- runt ad eum , et suscitáverunt eum , dicéntes : Dómine , salva nos . Hujus signi typum in Jona légi- mus , quando céteris periclitantibus , ipse securus est , et dormit , et suscitat : et império ac sa- cramento passionis suæ liberat suscitantēs. Tunc surgens imperávit ventis et mari. Ex hoc loco intelligimus , quod omnes creatūræ séntiant Creatórem. Quas enim increpávit , et quibus imperávit , séntiunt imperantem : non errōre hæreticorum , qui ómnia putant animantia , sed ma-

jestate Condítoris , quæ apud nos insensibilia , illi sensibilia sunt.

Léctio ix.

Ponno hómines mirati sunt , di- céntes : Qualis est hic , quia venti et mare obédiunt ei ? Non discípuli , sed nautæ , et céteri , qui in navi erant , mirabántur. Sin autem quis contentiōse voluerit , eos qui mirabántur , fuisse discípulos , respondébimus recte hómines appellátos , qui neccundi noverant poténtiam Salvatóris. Te Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus . Aña.

Ascendénte Jesu * in naviculam , ecce motus magnus factus est in mari : et suscitáverunt eum discípuli ejus , dicéntes : Dómine , salva nos , perimus.

Ad Magnificat. Aña.

Dómine , * salva nos . perimus : impara , et fac , Deus , tranquilli- tatem.

DOMINICA V.

quæ superfuit post Epiph.

Oratio.

FAMILIAM tuam , quæsumus Dómine , continua pietate cu- stodi : ut quæ in sola spe gratiæ colestis innstitut⁹ , tua semper protectione muniatur. Per Dó- minum.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Léctio vij. Cap. 45. c

In illo tempore : Dixit Jesus turbis parabolam hanc : Símile factum est regnum celorum hómini , qui seminavit bonum semen in agro suo. Et reliqua. Homilia 8. Augustini Episcopi. *L. quæst. Ev. in Matt. c. 14. t. 4.*

Cux negligéntius ágerent p̄- p̄siti Ecclesiæ , aut cum dormitionem mortis accíperent Apóstoli , venit diabolus , et superseminávit eos , quos malos filios Dóminus interpretátur. Sed quæritur , utrum hæretici sint , an male vivéntes cathólici. Possunt enim dici filii mali étiā hæretici , quia ex eódem Evangélii sémine , et Christi nōmine procreáti , pravis opiniōnibus ad falsa dōgmata convertuntur.

Lectio viii.

Sed quod dicit eos in medio tritici seminatos, quasi videntur illi significari, qui unus communione sunt. Verumtamen quoniam Dominus agrum ipsum, non Ecclesiam, sed hunc mundum interpretatus est: bene intelliguntur haeretici, quia non societate unius Ecclesiae, vel unus fidei, sed societate solius nominis christiani in hoc mundo permiscentur bonis. At illi, qui in eadem fide mali sunt, paea potius quam zizania reputantur, quia paea etiam fundamentum ipsum habet cum frumento, radicemque communem.

Lectio ix.

In illa plane sagena, qua cluduntur et mali et boni pices, non absurde mali catholici intelliguntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum significat, aliud sagena, quae unus fidei, vel unus Ecclesiae communione videtur ostendere. Inter haereticos, et malos catholicos hoc interest, quod haeretici falsa credunt: illi autem vera credentes, non vivunt ita ut credunt. Te Deum laudamus. 45.

Ad Benedictus, Aña.

Domine, * nonne bonum semen seminasti in agro tuo? unde ergo habet zizania? et ait illis: Hoc fecit inimicus homo.

Ad Magnificat, Aña

Colligite * primum zizania, et alligate ea in fasciculos ad comburendum: triticum autem congregate in horreum meum, dicit Dominus.

DOMINICA VI.

qua superfuit post Epiph.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omnipotens Deus: ut semper rationabilia meditantes, quæ tibi sunt plæcita, et dictis exequamur, et factis. Per Dominum.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 43. d.

In illo tempore: Dixit Jesus turbis parabolam hanc: Simile,

est regnum cœlorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyt.

L. 2. Com. in c. 43. Matth.

REGNUM cœlorum, prædicatio Evangelii est, et notitia Scripturarum, quæ dicit ad Judæos: Afferetur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. Simile est ergo hujuscemodi regnum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo. Homo qui seminat in agro suo, a plerisque Salvator intelligitur, quod in animis credentium seminet: ab aliis ipse homo seminans in agro suo, hoc est in semetipso, et in corde suo.

Lectio viii.

Quis est iste, qui seminat, nisi sensus noster et animus: qui suscipiens granum prædicationis, et fovens sementem, humore fidei facit in agro sui pectoris pullulare? Prædicatio Evangelii minima est omnibus disciplinis. Ad primam quippe doctrinam, fidem non habet veritatis, hominem Deum, Christum mortuum et scandala crucis prædicans. Confer hujuscemodi doctrinam dogmatis philosophorum, et libris eorum, et splendori eloquentiarum, et compositioni sermonum: et videlis quanto minor sit ceteris seminibus semantis Evangelii.

Lectio ix.

Sed illa cum creverint, nihil mordax, nihil vividum, nihil vitale demonstrant: sed totum flaccidum marcidumque et mollitum ebullit in olea et in herbas, quæ cito arescunt et corruunt. Ilæc autem prædicatio, quæ parva videbatur in principio, cum vel in anima credentis, vel in toto mundo sata fuerit, non exurgit in olea, sed crescit in arborem: ita ut volucres coeli (quas vel animas credentium, vel fortitudines, Dei servitio mancipatas, sentire debemus) veniant et habitent in

ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris , quæ de grano si-nápis créverit, dógmatum esse diversitátes , in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiéscit.

Te Deum laudámus. 45.

Ad Benedictus , Aña.

Símile est * regnum cœlorum grano sinápis , quod mīnimum est ómnibus semínibus : cum autem créverit, majus est ómnibus oléribus.

Ad Magnificat , Aña.

Símile est regnum * cœlorum fermento quod accéptum mūlier abscondit in farinæ satis tribus, donec fermentátum est totum.

DOMINICA XXIV.

et ultima post Pentecosten.

Oratio.

Excita , quæsumus Dómine , tuorū fidélium voluntátes , ut divini óperis fructum propén-sius exequéntes , pietatis tuæ remédia majóra percipiāt. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Léctio vii. Cap. 24. b

In illo tempore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum vidéritis abominatióne desolatióne , quæ dicta est a Danièle prophéta , stantem in loco sancto : qui legit , intelligat. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in c.24. Matth.

QUANDO ad intelligéntiam pro-vocámur , mysticum mon-strátur esse quod dictum est. Légimus autem in Danièle hoc modo : Et in dimidio hebdomadis auferétur sacrificium , et libámina : et in templo abomi-natióne desolatióne erit usque ad consummatiōnem téporis , et consummatióne dabitur super solitúdinem. De hoc et Apóstolus lóquitur , quod homo ini-quitatis , et adversarii eleván-dus sit contra omne quod dicitur Deus , et cónlitur : ita ut au-

deat stare in templo Dei , et osténdere , quod ipse sit Deus ; cujus advéntus secúndum ope-ratióne sátanæ déstruat eos , et ad Dei solitúdinem rédigat , qui se suscéperint.

Léctio viii

Potest autem simpliciter aut de Antichrístō accípi , aut de imágine Cæsaris , quam Pilátus pósuit in templo , aut de Adriáni equéstri státua , quæ in ipso sancto sanctórum loco usque in præséntem diem stetit. Abomi-natióne quoque secúndum véterem scriptúram idólum nuncupátur , et idéfco additur , desolatiónis , quod in desolato templo , atque destrúcto idólum pósitum sit.

Léctio ix.

Abominatióne desolatiónis intelligi potest et omne dogma pervérsum : quod cum vidérimus stare in loco sancto , hoc est , in Ecclésia , et se osténdere Deum ; debémus fugere de Ju-dæa ad montes , hoc est , dimis-sa occidente littera , et Judáica pravitáte , appropinquare móntibus ætérnis , de quibus illú-minat mirabiliter Deus , et esse in tecto , et in dômate , quo non possint ignita diaboli jácula per-venire ; nec descendere , et tol-lere aliquid de domo conversatióne pristinæ , nec querere quæ retrórsum sunt , sed magis sérere in agro spirituálium scri-pturárum , ut fructus capiámus ex eo ; nec tollere alteram túnicam , quam Apóstoli habére prohibéntur.

Te Deum laudámus. 45.

Ad Benedictus , Aña.

Cum vidéritis * abominatióne desolatióne , quæ dicta est a Danièle Prophéta , stantem in loco sancto : qui legit , intelli-gat.

Ad Magnificat , Aña.

Amen dico vobis , * quia non præteribit generatióne hæc , donec ómnia fiant : cœlum et terra transíbunt , verba autem mea non transíbunt , dicit Dóminus.

PROPRIUM

SANCTORUM.

DIE XXIX. NOVEMBRIS.

S. Saturnini Martyris
commemoratio.

Ad Vesperas, Aña. Iste Sanctus. Ý. Glória.
Oratio.

Dux, qui nos beati Saturnini, Martyris tui, concédis natalitio pérfrui: ejus nos tribue méritis adjuvári. Per Dóminum.

Ad Laudes, Aña. Qui odit. Ý.
Justus.

De Festis occurrentibus in Adventu non fit Officium, nisi fuerit Duplex vel Semiduplex. Quod si venerit in Dñica, transfertur in Feriam ij. similiter non impeditam. De Simplicibus autem fit tantum communem.

¶ De Vigilia S. Andréæ Apost. in Adventu nihil fit, nisi in Missa.

DIE XXX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Andréæ, Apostoli.

Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Añæ et Caput. de Laud. Psalmi de Dominicæ. 89. et loco ultimi, Psalm. Laudate Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus. Exultet, et Ý. de Communij.

Ad Magnificat, Aña.
Unus ex duóbus, qui secuti sunt Dóminum, erat Andréas, frater Simónis Petri, alleldia.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. Feriae Adventus.

Ad Matutinum, Invitatorium et Hymnus de Communij. ij.

In primo Nocturno.
Aña. Vidi Dóminus Petrum et Andréam, et vocávit eos. Psalmi et Ý. de Communij. Apost. ij.

Aña. Venite post me, dicit Dóminus, faciam vos fieri pescatóres hominum.

Aña. Relictis rétibus suis, secuti sunt Dóminum Redemptórem.

De Epistola beati Pauli Apóstoli
ad Romanos.

Lectio j. Cap. 10.

Fons legis, Christus, ad justitiam omni credenti. Moyses enim scripsit, quóniam justitiam quæ ex lege est, qui fecerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justitia, sic dicit: Ne dixeris in corde tuo: *Quis ascendet in cælum?* id est, Christum deducere: Aut quis descendet in abyssum? hoc est Christum a mortuis revocare. Sed quid dicit Scriptura? Prope est verbum in ore tuo, et in corde tuo: *hoc est verbum fidei, quod prædicamus.* Quia si confitearis in ore tuo Dóminum Jesum, et in corde tuo credideris, quod Deus illum suscitavit a mortuis, salvus eris.

R. Cum perambularet Dóminus juxta mare Galilææ, vidit Petrum et Andréam rétia mittentes in mare, et vocávit eos, dicens: * *Venite post me, faciam vos fieri pescatóres hominum.* Ý. Erant enim pescatóres, et ait illis. *Venite.*

Lectio ij.

Contra enim creditur ad justitiam: ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim Scriptura: Omnis qui credit in illum, non confundetur. Non enim est distinctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus omnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim, quicunque invocaverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocabunt, in quem non credidérunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem audiunt sine prædicante? Quómodo vero prædicabunt nisi militantur? sicut scriptum est: *Quam spe-*

ciōsi pedes evangelizātūm pacem, evangelizātūm bona !
 R. Mox ut vocem Dōmjī predicantis audivit beatus Andréas, relictis rétibus, quorum usu actuque vivēbat, * Etérnæ vita secūtus est præmia largiētēm.
 V. Hic est qui pro amore Christi pependit in cruce, et pro lege ejus sustinuit passiōnem. Etérnæ vite.

Lectio iii.

Sed non omnes obédiunt Evangēlio. Isaías enim dicit: Dōmine, quis crēdit audītu nostro ? Ergo fides ex audītu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiērunt ? Et quidem in omnem terram exīvit sonus eōrum, et in fines orbis terra verba eōrum. Sed dico: Numquid Israel non cognōvit ? Primus Moyses dicit: Ego ad æmulationēm vos addūcam in non gentem : in gentem insipiēntem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit: Invēntus sum a non querēntibus me : palam appārui iis qui me non interrogābant. Ad Israel autem dicit: Tota die expandi manus meas ad pōpulum non credēntem, et contradicēntem.
 R. Doctor bonus, et amicus Dei Andréas dūcitur ad crucem, quam a longe aspiciens dixit: Salve crux, * Súscipe discipulūm ejus, qui pependit in te Magister meus Christus. V. Salve crux, quæ in corpore Christi dedicata es : et ex membris ejus tamquam margaritis ornāta. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

In secundo Nocturno.

Aña. Dignum sibi Dōminus computavit martyrem, quem vocāvit Apóstolum, dum esset in mari, allelūia.

Aña. Dilēxit Andréam Dōminus in odōrem suavitatis.

Vña. Bido vivens pendebat in cruce beatus Andréas pro Christi nōmine, et docēbat pōpulum.

Lectio iv.

ANDREAS Apóstolus Bethsáidae natus, qui est Galilæe vi-

cus, frater Petri, discipulus Joānnis Baptista, cum eum de Christo dicētē audisset : Ecce Agnus Dei : secūtus Jesum, fratrem quoque suum ad eūndem perdūxit. Cum pōstea una cum fratre piscarētur in mari Galilæe, ambo a prætereūnte Christo Dōmino ante alios Apóstolos vocati illis verbis: Venite post me, faciam vos fieri pīscatōres hōminum; nullam interponentes moram, et relictis rétibus, secūti sunt eum. Post eujus passiōnem et resurrectionem, Andréas, cum in Scythiam Europæ, quæ ei provincia ad Christi fidem dia semināndam obtigerat, venisset, deinde Epírum ac Thrāciam peragrasset, doctrina et miraculis innumerabiles hōmines ad Christum convērtit. Post Patras Achāiā profectus, et in ea urbe plurimis ad veritatem evangēlicam perdūctis, Agéam Procōnsumē, prædicatiōnē evangēlicā resistētē, libērrime increpāvit, quod qui iudex hōminum habēri vellet, Christum Deum ōmnium jūdicem a dēmōnibus elūsus non agnōseret.

R. Homo Dei ducebatur ut crucifigerent eum : pōpulus autem clamabat voce magna, dicens: * Innocens ejus sanguis sine causa damnātur. V. Cumque dūcerent eum ut crucifigeretur, factus est concūrsus populōrum clamātiū, et dicētiū. Innocens.

Lectio v.

Tum Agéas irātus, Désine, inquit, Christum jactare, cui similia verba nihil profuērunt, quo minus a Judæis crucifigererūt. Andréam vero de Christo nihilominus libere prædicātē, quod pro salūte humani gēneris se crucifigēdūm obtulisset, impia oratiōne interpellat, ac demum hortātur, ut sibi cōsulens, diis velit immolare. Cui Andréas: Ego omnipotēti Deo, qui unus et verus est, immolo quotidiis, non tau rōrum carnes, nec hīcōrum

sanguinem, sed immaculatum Agnum in altari: cuius carnem posteaquam omnis populus credentium manducaverit, Agnus, qui sacrificatus est, integer perseverat et vivus. Quamobrem ira accensus Argreas, jubet eum in carcere detinendi: unde populus Andream facile liberasset, nisi ipse sedasset multitudinem, vehementius rogans, ne se ad optatissimum martyrii coronam properantem impidirent.

R. O bona crux, quae decorem et pulchritudinem de membris Domini suscepisti, accipe me ab hominibus, et redde me Magistro meo: * Ut per te me recipiat, qui per te me redemit. V. Beatus Andreas expensis manibus ad celum orabat, dicens: Salva me, bona crux. Ut.

Lectio vi.

CITUR paulo post in tribunal productum, cum Argreas crucis extollentem mysteria, sibi que suam impietatem exprobramen diutius ferre non posset, in crucem tolli, et Christi mortem imitari jussit. Adductus Andreas ad locum martyrii, cum crucem vidisset, longe exclamare coepit: O bona crux, quae decorem ex membris Domini suscepisti, diu desiderata, sollicite amata, sine intermissione quaesita, et aliquando cupienti animo preparata, accipe me ab hominibus, et redde me Magistro meo: ut per te me recipiat, qui per te me redemit. Itaque cruci affixus est: in qua bicum vivus pendens, et Christi fidem praedicare numquam intermittens, ad eum migravit, cuius mortis similitudinem concupierat. Quae omnia Presbyteri et Diaconi Achiae, qui ejus passionem scripsérunt, se ita, ut commemorata sunt, audisse et vidisse testantur. Ejus ossa primum, Constantino Imperatore, Constantinopolim, deinde Amalphim translata sunt. Caput, Pio Secundo Pontifice, Romam allatum, in Basilica sancti Petri collocatum est.

R. Expandi manus meas tota die in cruce ad populum non credentem, sed contradicentem mihi: * Qui ambulant vias non bonas, sed post peccata sua. V. Deus ultionum Dominus, Deus ultionum libere egit: exaltare qui iudicas terram, redde retributionem superbis. Qui. Gloria Patri. Qui.

In tertio nocturno.

Aia. Non me permittas, Domine, famulum tuum a te separari: tempus est ut commendetur terra corpus meum, et me ad te venire jubeas.

Aia. Andreas vero rogabat populum, ut non impidiret passionem ipsius.

Aia. Accipe me ab hominibus, et redde me Magistro meo, ut per te me recipiat, qui per te me redemit, alleluia.

Lecio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio vii. Cap. 4. c

In illo tempore: Ambulans Jesus juxta mare Galilaeum, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et Andream fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papae. Homilia 5. in Evangelia.

Audistis, fratres charissimi, quia ad unius iussionis vocem Petrus et Andreas, relictis rebus, secuti sunt Redemptorem. Nulla vero hunc facere adhuc miracula viderant, nihil ab eo de praemio aeternae retributionis audierant: et tamen ad unum Domini praecptum, hoc quod possidere videbantur, obliiti sunt. Quanta nos ejus miracula videmus, quot flagellis affligimur, quantis minarum asperitatibus deterremur, et tamen vocantem sequi contemnimus!

R. Oravit sanctus Andreas, dum respiceret in celum, et dixit: Tu es Deus meus, quem vidi: ne me patiaris ab impijude judece deponi: * Quia virtutem sancte crucis agnovi. V. Tu es Magister meus

Christus, quem diléxi, quem cognóvi, quem conféssus sum : tantúmmodo in ista voce exaudi me. Quia.

Lectio viiij.

In cœlo jam sedet, qui de conuersione nos admonet : jam jugo fidei colla géntium subdidit, jam mundi gloriæ stravit : jam ruínis ejus crebrescèntibus, districti sui iudicij diem propinquântem denuntiat : et tamen superba mens nostra adhuc non vult hoc sponte desérere. quod quotdile perdit invita. Quid ergo, fratres charissimi, quid in ejus iudicio dicturi sumus, qui ab amore præsentis sæculi nec præceptis fléctimur, nec verbéribus emendámur ?

Ill. Videns crucem Andréas exclamávit, dicens : O crux admirabilis, o crux desiderabilis, o crux quam per totum mundum rutilus ! * Suscipe discípulum Christi, ac per te me recipiat, qui per te móriens me redémit.

O bona crux, quam decorem et pulchritudinem de membris Dómini suscepisti. Suscipe. Glória Patri. Suscipe.

Lectio ix.

Sed fortasse aliquis tacitus sibi cogitationibus dicat: Ad vocem Domínicam utérque iste píscator quid, aut quantum dimisit, qui pene nihil hábuit ? Sed hac in re, fratres charissimi, afféctum debémus pótius pensare, quam censem. Multum reliquit, qui sibi nihil retinuit : inultum reliquit, qui quantúmlibet parum, totum deséruit. Certe nos et hábita cum amore possidémus, et ea quæ ménime habémus, ex desidério querimus. Multum ergo Petrus et Andréas dimisit, quando utérque etiam desidéria habéndi dereliquit.

Te Deum laudámus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas, Ann.

Salve crux pretiosa, suscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te Magíster meus Christus.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis 44.

2. Béatus Andréas orábat, dicens : Dómine Rex eternæ gloriæ, suscipe me pendéntem in patibulo.

3. Andréas, Christi famulus, dígnus Dei Apóstolus, germanus Petri, et in passióne sōcius.

4. Maximilla Christo amabilis, tulit corpus Apóstoli, óptimo loco cum aromatibus sepelivit.

5. Qui persequebántur justum, demersisti eos, Dómine, in inferno, et in ligno crucis dux justi fufisti.

Capitulum. Rom. 10. b

Fratres, Corde enim créditur ad justitiam : ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim Scriptura : Omnis, qui credit in illum, non confundétur.

Hymn. Exultet, et V de Comm.
Ad Benedictus, Aña.

Concéde nobis hóminem justum, redde nobis hóminem sanctum ; ne interficias hóminem Deo charum, justum, mansuétum, et pius.

Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, suppliciter exorámus : ut, sicut Ecclésiam tuæ beátus Andréas Apóstolus éxitus prædicátor et rector, ita apud te sit pro nobis perpetuus intercessor. Per Dñm.

Deinde fit comm. Ferme.

Ad Tertiam, Aña.

Béatus Andréass.

Capit. Fratres, Corde. ut sup.
R. br. In omnem. V. Constitues. ix.

Ad Sextam, Aña
Andréas Christi famulus.

Capitulum Rom. 10. c

Non enim est distinctio Iudei Net Græci : nam idem Dóminus omnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim, quicunque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

R. br. Constitues. v. Nimis. ix.

Ad Nonam, Aña.

Qui persequebántur justum.

Capitulum. Rom. 10. c

Istius enim dicit : Dómine, quis créedit auditui nostro ? Ergo

fides ex auditu , auditus autem per verbum Christi. Sed dico : Numquid non audiérunt ? Et quidem in omnem terram exiit sonus eorum , et in fines orbis terrae verba eorum.

I. b. R. **Nimis.** Annuntiaverunt. ix.

Ad Vesperas , Aña et Capit. de Land. Psalmi ut in iij. Vesp. de Communi Apostolorum. ix.

Hymnus de Comm. ix.

V. Annuntiaverunt opera Dei. It
Et facia ejus intellexerunt.

Ad Magnificat. Aña.

Cum pervenisset beatus Andréas ad locum , ubi crux parata erat , exclamavit et dixit : O bona crux , diu desiderata , et jam concupiscénti animo præparata : securus et gaudens vénio ad te , ita et tu exultans suscipias me discípulum ejus , qui pependit in te .

Et fit commm. Feriae.

DIE II. DECEMBRIS.

In Festo S. Bibiana, Virginis et Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virginis. lxvij. præter seq.

Oratio.

DUX , ómnium largitor bonorum , qui in famula tua Bibiana cum virginitatis flore martyrii palmam conjunxit : mentes nostras , ejus intercessione , tibi charitate conjunge ; ut amotis perculis , præmia consequamur æterna. Per Dóminum .

Et fit comm. Feriae.

In i. Nocturno Lectiones de Script. occurrit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BIBIANA , virgo Romana , nobilem genere nata , christiana fide nobilior fuit. Ejus enim pater Flaviánus sub Julianó apóstata impiissimo tyranno Expræscitus , servilibusque notis compunctus , ad aquas Taurinas deportatus , martyr occubuit. Mater Dafrósa , et filiæ primum conclusæ domi , ut inédia conficerentur ; mox relegata mater extra Urbem capite plexa est. Mórtuis autem piis paréntibus , Bibiana cum

sorore sua Demétria bonis omnibus expoliatur. Aproniánus Urbis Prætor , pecúnias fñhians . sorores perséquitur : quas humána prorsus ope destitutas , Deo mirabiliter , qui dat escam esuriéntibus , enutiénte , cum vivaciōres vegetioresque conspexisset , veheménter est admíratus.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

SUABET nihilominus Aproniánus , ut veneréntur deos génitum , amissas ideo opes . Imperatóris gratiā , p̄clarissimas nuptias consecuturæ. Si secus sécerint , minatur cárceres , virgas , secures. At illæ neque blanditiis , neque minis a recta fide declinantes , paratæ pótius mori , quam fuedari móribus ethnicorum , Prætórīs impietatē constantissime detestantur. Quare Demétria ob óculos Bibiana repente cōrruens , óbit in Dómino : Bibiana Russa mulieri vaserrimæ seducenda træditur : quæ ab incunabulis edócta christianas leges , et illibatum servare virginitatis florem , se ipsa fôrtior , fémina superarvit insidias , et Prætórīs astus delusit.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Nihil autem proficiénte Russa , quæ , præter dolosa verba , illam quotidie verbéribus affligébat , ut de sancto propórito dimovéret , spe sua frustratus Prætor , accénsus ira , quod in Bibiana perdidisset operam , a lictóribus eam denudari , vinclisque mánibus colúmnas alligári , eámque plumbatis cædi jubet , donec efflaret animam. Cujus sacrum corpus objéctum cànibus biduo jácuit in foro Tauri , illæsum tamen , et divinitus servatum ; quod deinde Joánnes Présbyter sepelivit noctu juxta sepulchrum sororis et matris ad palátium Liciniánum , ubi usque in præsens exstat Ecclésia Deo , sanctæ Bibiana nō-

mine, dicata; quam Urbanus Octavus instauravit, sanctarum Bibiane, Demetriae, et Dafrosae corporibus in ea repertis, et sub ara maxima collocatis.

R. Afferentur Regi.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Simeone est regnum celorum thesauro, de Com. non Virg. lxxxij. cum R.R. de Com. Virg. lxxv.

In Laud. sit comm. Feria.

Vesp. de seq., comm. prae. et Feria.

DIE III. DECEMBRIS.

In Festo S. Francisci Xaverii.

Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pont. lviij. preter seq.

Oratio.

Deus, qui Indiarum gentes beatissimae Francisci predicatione et miraculis Ecclesie tuae aggregare voluisti: concide propitiatus; ut, cuius glorirosa merita veneramur, virtutum quoque imitemur exempla. Per Dominum.

Pro eum. S. Bibiana. Aña. Veni, sponsa. V. Diffusa est. Gratia. Deus, omnium. 603.

Postea comm. Feria.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FFranciscus in Xavero Diocesis Pampelonensis nobilibus parentibus natus, Parisiis sancto Ignatio sese comitem et discipulum junxit. Ipso magistro, eo brevi devenit, ut in rerum divinarum contemplatione defixus, a terra aliquando sublimis elevaretur: quod illi sacrificanti coram populi multitudine aliquoties evenit. Has animi delicias magnis sui corporis cruciatibus merebatur. Nam interdicto sibi, non carnis solum et vini, sed panis quoque triticei usu, vilibus cibis vesci solitus, per biduum subinde triduumque omni prorsus alimento abstinuit. Ferreis in se flagellis ita saviit, ut saepe copioso cruento

difflueret; somnum brevissimum humi jacens carpébat.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

Vitæ austeritate ac sanctitate Apostolico muneri jam maturus, cum Joannes Tertius, Lusitaniae rex, aliquot nascientis Societatis viros a Paulo Tertio pro Indiis postulasset, sancti Ignatii hortatu, ab eodem Pontifice ad tantum opus cum Apostolici Nuntii potestate deligitur. Eo appulsus, illico variarum gentium difficillimis et variis linguis divinitus instructus apparuit. Quin eum quandoque unico idiomate ad diversas gentes concionantem, unaquaque sua lingua loquenter audivit. Provincias innumeras pedibus semper, et saepe nudis, peragravit. Fidem Japoniae, et sex aliis regionibus invexit. Multacentena hominum millia ad Christum in Indiis convertit, magnosque principes, regesque complures sacro fonte expiavit. Et cum tam magna pro Deo ageret, ea erat humilitate, ut sancto Ignatio, tunc Praeposito suo, flexis genibus scriberet.

R. Amavit eum.

Lectio vij.

Hunc dilatandi Evangelii ardorem, multitudine, et excellencia miraculorum Dominus roboravit. Cæco visum reddidit. Tantum marinæ aquæ signo crucis convertit in dulcem, quantum quingentis vectribus, qui siti adgebantur ad mortem, diu suslécit: qua in variis quoque regiones asportata, ægri plurimi subito curati sunt. Plures mortuos revocavit ad vitam, inter quos pridie sepultum erui jussum e tumulo suscitavit, duosque alios, dum efferrantur, apprehensa eorum manu, parentibus et séretro vivos restituit. Prophetæ spiritu passim afflatus, plurima et loco et tempore remotissima enuntiavit. Demum in Sanciano Sinarum insula, die secunda Decembri,

Gbiit plenus méritis , laboribús que conféctus . Demortui cadáver viva calce per multos menses bis óbrutum , sed pénitus incorrúptum , odore et sanguine manavit : et ubi Málacam délatum est , pestem sàvissimam conféstim extinxit . Dénique ubique terrárum novis maximis que fulgérētem miraculis Grgorius Décimus quintus Sanctis adscripsit .

R. Iste homo .

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Eúntes in mundum de Comm. plurim Mart. iij. loco xlíij. cum R.R. de Comm. Conf. non Pont. Ixij.

In Laud. fit comm. Feriæ

Vesp. a Capit. de seq., comm. præc. etc. ut infra.

DIE IV. DECEMBRIS.

In Festo S. Petri Chrysologi. Episc., Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontificis. xlíij. præter seq.

In Hymno , Mérit suprémos.

Ad Magnificat. Aña. O Doctor.

Oratio.

Deus , qui báatum Petrum Chrysólogum doctórem egrégium , divinitus præmonstrátum ad regéndam et instruéndam Ecclésiam tuam éligi voluísti : præsta , quæsumus ; ut quem doctórem vita habuimus in terris , intercessórem habére mereámur in cœlis . Per Dóminum .

Pro comm. S. Francisci Navarri , Aña. Illic vir. y. Justum.

Oratio. Deus, qui Indiarum. 604.

Deinde fit comm. Feriæ.

Postea S. Barbaræ, Virg. Mart. Aña. Veni, sponsa. y. Spécie.

Oratio.

Deus , qui inter cétera poténtiæ tuae miracula étiam in sexu frágili victoriā martyrii conculisti : concéde propitiū ; ut qui báatæ Bárbara , Vírginis et Martyris tuae , natalitia cólimus , per ejus ad te exémpla gradímur . Per Dóminum .

In i. Noct Lectiones . fidélis sermó. xlvi.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

PETRUS , qui ob àuream ejus eloquentiam Chrysólogi cognomen adéptus est , Foro Cornélii in Emilia honéstis parentibus natus , a prima étate animum ad religionem adjiciens , Cornélio Romano , tunc ejusdem urbis Cornelien sis Episcopo , óperam dedit : a quo étiam , scientia et vitæ sanctitate cum brevi profecisset , Diáconus creatus est . Póstmodum contigit , ut Ravennates ob mortem Archipræsulis sui álium (ut moris erat) ab eis electum Romam ad sanctum Sixtum p'apam Tertium pro confirmatiōne miserint , una cum Legatis suis , et cum prædicto Cornélio , qui cùmdem Levitam secum perdúxit . Interim sanctus Petrus Apóstolus , et Martyr Apollinaris Summo Pontifici in soñnis apparuérunt , mediúmque habéntes hunc júvenem , jussérunt , ut illum , et non álium , in Archiepiscopum Ravennæ creáret . Hinc Pónifex , mox ut vidit Petrum , cognovit eum a Dómino Deo præelectum : propterea , rejeçto illo quem ipsi offerebant , hunc solum , anno Christi quadringentésimo trigesimo tertio , illi Metropolitánæ præfécit Ecclésia . Quod cum Legati Ravennatenses agre ferrent , audita visione , divinæ voluntati libénter acquiescentes , novum Archiepiscopum máxima cum reveréntia suscepérunt .

ii. Invéni David.

Lectio v.

Petros fgitur , licet invitus , in Archipræsulem consecratus , Ravennam dedúcitur : ubi a Valentiano Imperatóre , et Galla Placidia ejus matre , ac ab universo populo máxima lætitia excep̄tus est . Et ille ab eis id unum pétere dixit , ut quando tantum óneris pro ipsorum salute subfere non recusat̄ , studeant ipsi mónitis suis obtenerare , divinisque præceptis non obsistere . Duórum Sanctó-

rum tunc ibi defunctorum cōpora óptimis unguéntis condita sepelivit, Barbatiani videlicet presbyteri, et Germáni Antisiodorénsis Episcopi, cujus étiam cucúllam, et cilicium sibi vindicavit in hereditatē. Proiectum, et Marcellinum in Episcopos ordinavit. In Classe fontem extruxit magnitudinis vere mirabilis, et tempa quædam magnifica edificavit tum beato Andréæ Apóstolo, tum aliis Sanctis. Ludos ab homínibus personatis cum variis saltationibus Kaléndis Januárii fieri sólitos concione cohíbuit acerrima: ubi inter alia illud præclare dixit: Qui jocari voluerit cum diabolo, non pótterit gaudere cum Christo. Jussu sancti Leónis Pape Primi scripsit póstea ad Chalcedonénsē Concilium adversus hæresim Eutychétis. Respóndit præterea ad Eútichen ipsum et alia epistola, quæ eidem Concilio in novis editionibus præfixa, et in annales ecclesiásticos relata fuit.

¶ Pósui adjutorium.

Lectio vi.

Dum publice sermones habéret ad populum, adeo véhemens erat in dicendo, ut præ nísmo ardore vox illi intérsum defécerit: sicut cónsigit in concione mulieris Hæmorrhóissæ. Unde Ravennátæ commoti tot lâcrys, clamóribus, et oratióribus locum repleverunt, ut póstea ipse grárias ágeret Deo, quod in lucrum amoris vérterit damnum ejusdem sermonis. Cum tandem annos círciter decem et octo eam Ecclésiam sanctissime rexisset, labórum suórum finem adéisse divinitus prænoscens, in pátriam se cónculit. Ubi sancti Cassiáni templum ingrüssus, magnum diadema aureum, gemmis distinctum pretiosissimis, ófferens, super altare majus pósuit, necnon aureum cratérem, et paténam argénteam, quam tum rábidi canis morsus, tum febres sanare sápius expérta est, aqua inde demissa. Ex

tunc Ravennátæ, qui eúmdem secuti fuerant, dimisit, admónens, ut in eligéndo óptimo Pastoré invigilarent atténte. Mox Deum humiliter precatus, et sanctum Cassiánum patrónum, ut benigne ánimam ejus exciperet, tértio Nonas Decembris plácide ex hac vita migravit, anno Dómini círciter quadringentesimo quinquagésimo. Sacrum illius corpus communí totius civitatis fletu ac pietate prope corpus ejusdem sancti Cassiáni honorifice cónditum nostris étiam tempóribus religióse colitur: cujus tamen brachium, auro, et gemmis ornatum, Ravennam delatum, in Ursiana aude veneratur.

¶ Iste est qui.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. V os estis sal terræ, de Comm. Doct. j. loco. liv.

In Laud. fit comm. Feriæ. Postea S. Barbare. Virg. Mart. Aña. Simile. ¶ Diffusa. Oratio. Deus, qui inter. 605.

In ii. Ves. comm. Feriæ, et S. Sabbæ, Abbatis.

DIE V. DECEMBRIS.

S. Sabbæ Abbatis commém. Ad Vesperas, Aña. Similabo. ¶ Amávit eum.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus
I Dómine, beáti Sabbæ Abbatis
comméndet: ut, quod nostris
méritis non valémus, ejus pa-
trociño assequamur. Per Dñum.

In Laudibus, Aña. Euge. ¶.
Justum.

DIE VI. DECEMBRIS.

In Feste S. Nicolai, Episcopi
et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont
xliij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Nicoláum
Pontificem innúmeris deco-
rásti miraculis: tríbue, quæsu-
nus; ut, ejus méritis et préci-
bus, a gehennæ incéndiis libe-
rémur. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

NICOLAUM, illustri loco Pataræ in Lycia natum, parentes a Deo præcibus impetrarunt. Cujus viri sanctitas quanta futura esset, jam ab incububulis apparuuit. Nam infans, cum reliquos dies lac nutrictis frequens sùgeret, quarta et sexta feria semel dumtaxat, idque vespere sugébat: quam jejuniæ consuetudinem in reliqua vita semper tenuit. Adolescens parentibus orbatus, facultates suas pauperibus distribuit. Cujus illud insignis est christianaæ benignitatis exemplum: quod, cum ejus civis egens tres filias jam nubiles in matrimonio collocare non posset, earumque pudicitiam prostituere cogitaret; re cognita, Nicolaus noctu per senestram tantum pecuniam in ejus domum injecit, quantum unius virginis doti satis esset: quod cum iterum et tertio fecisset, tres illæ virgines honestas viris in matrimonium datæ sunt.

¶ Invéni David.

Lectio v.

Cum vero se totum Deo dedicasset, in Palæstinam profectus est, ut loca sancta viseret, et præsens veneraretur. Qua in peregrinatione navem concéndens sereno celo, et tranquillo mari, horribilem nautis tempestatem prædictit: moxque ortam, cum essent omnes in summo periculo, orans mirabiliter sedavit. Unde cum domum revertens singuläris sanctitatis omnibus documenta præbéreret, Dei admónitu, Myram, quæ Lycriæ metropolis erat, venit: quo tempore ejus urbis Episcopo mórtuo, provinciales Episcopi de successore deligendo consultabant. Itaque in ea deliberatione divinitus admóniti sunt, ut eum eligerent, qui postridie mane primus in Ecclesiæ ingrederetur, Nicolaus nòmine.

Qua observatione adhibita, in Ecclesiæ jānua deprehensus est Nicolaus, et summo omnium consensu Myræ Episcopus creatur. In Episcopatu castitatem, quam semper coluerat, gravitatem, orationis assiduitatem, vigilias, abstinentiam, liberalitatem, et hospitalitatem, in adhortando mansuetudinem, in reprehendendo severitatem perpetuo adhibuit.

R. Posui adjutórium.

Lectio vi.

Vixi et orphanis pecunia, consilio, opera non défuit: oppræssos adeo sublevavit, ut etiam tres Tribunos, per calumniam a Constantino Augusto condemnatos, qui se propter famam ejus miraculorum orationibus longissime absenti commendarant, adhuc vivens, cum Imperatori, minaciter eum terrens, apparuisse, liberaverit. Cum vero contra edictum Diocletiani et Maximiæ christianaæ fidei veritatem Myræ prædicaret, ab Imperatorum satellitibus comprehensus, et longissime abductus, in carcerem conjectus est: ubi fuit usque ad Constantinum Imperatorem: cuius jussu ex custodia eruptus, Myram rediit. Mox ad Nicænum Concilium se contulit: ubi cum trecentis illis decem et octo Patribus Ariánam hæresim condemnavit. Inde reversus ad Episcopatum, non ita multo post, instantè morte, suspiciens in cœlum, cum Angelos sibi occurrentes intueretur, illo Psalmo pronuntiato, In te, Dómine, speravi, usque ad eum locuni, In manus tuas commendo spíritum meum; in cœlestem pátriam migravit. Ejus corpus Bárium in Apulia translatum, ibidem summa celebritate ac veneratione colitur.

R. Iste est qui.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre, de Comim. xlxi.

Vesp. a Capit de seq., com. præc. et ferme.

DIE VII. DECEMBRIS.

In Festo S. Ambrosii, Episcopi.
Conf. et Ecclesiae Doctoris
Duplex.
In Hymno, Mériuit suprémos.
Ad Magnificat. Aña. O Doctor.
Oratio.

Deus, qui populo tuo aeternæ
salutis beatum Ambrósium
ministrum tribuisti: presta,
quæsumus; ut, quem doctó-
rem vitæ habuimus in terris,
intercessórem habére mereámur
in celis. Per Dóminum.

Pro comm. S. Nicolai. Aña.
Amávit. v. Justum. Oratio. Deus,
qui beatum Nicoláum. 606.
Postea de Feria.

In j. Noct. Lectiones, Hdélis
sermo. xlv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv

AMBRÓSIUS Episcopus Mediola-
nensis, Ambrósii civis Ro-
māni filius, patre Galliae Prä-
fecto, natus est. In hujus infan-
tis ore exāmen apum cōsedisse
dicitur: quæ res divinam viri
eloquentiam præmonstrabat.
Romæ liberālibus disciplinis
eruditus est. Post a Probo Prä-
fecto, Liguriæ et Emiliæ præ-
pōsus: unde postea ejusdem
Probi jussu cum potestate Medi-
olantum venit: ubi, mórtuo
Auxentio Ariano Episcopo, pô-
pulus de successore deligéndo
dissidébat. Quare Ambrósius,
pro officiis sui múnere Ecclesiā
ingrēssus, ut commōtam sedi-
tionem sedāret, cum multa de
quiéte et tranquillitate reipu-
blicæ præclaré dixisset, dere-
pénte púero Ambrósium Epí-
scopum exclamante, univer-
sī pôpuli vox erūpit. Ambrósium
Episcopum deposcéntis.

R. Invéni David.

Lectio v

IECUSANTE illo, et eōrum pré-
cibus resistente, ardens pô-
puli stúdium ad Valentiniānum
Imperatōrem delatum est: cui
gratissimum fuit, a se délectos
júdices ad sacerdótium postu-
lari. Fuit id etiam Proho Prä-

fēto jucundum, qui Ambrósio
profisciscénti quasi divinans di-
xerat: Vade, age, non ut judex,
sed ut Episcopus. Itaque cum
ad pôpuli desidérium Imperatō-
ris volūtus accéderet, Ambrósius
baptizatus (erat enim cate-
chumenus) sacrisque initiátus,
ac servatis omnibus ex instituto
Ecclésiae ordinum grādibus,
octavo die, qui fuit séptimo
Idus Decembris, episcopale onus
suscépit. Factus Episcopus, ca-
tholicam fidem et disciplinam
ecclesiasticā acérime defén-
dit: multosque Arianos, et alios
hæréticos, ad fidei veritatem
convértit, in quibus clarissi-
mum Ecclésiae lumen sanctum
Augustinum Jesu Christo pê-
perit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi

GAD Máxiūmum ejus interfe-
ctōrem legátus iterum profectus
est: eoque pœnitētiā agere
recusante, se ab ejus communi-
ónē semovit. Theodósium Im-
peratōrem, propter cædem Thes-
salonicæ factam, ingrēssu Ec-
clésiae prohibuit. Cui, cum ille
David quoque regem adulterum,
et homicidam fuisse dixisset,
respondebit Ambrósius: Qui se-
cūt es errantem, séquere pani-
tētem. Quare Theodósius sibi
ab eo impōsitam pùblicam pœni-
tētiā humiliiter egit. Ergo
sanctus Episcopus pro Ecclésia
Dei máxiūs labóribus curisque
perfūctus, multis libris etiam
egrégie conscriptis, antequam
in morbum incideret, mortis
suæ diem prædictit. Ad quem
agrōtum Honoratus Vercellensis
Episcopus, Dei voce ter admō-
nitus, accurrit, eique sanctum
Dómini corpus prahuit: quo
ille sumpto, conformatis in cru-
cis similitudinem manibus,
orans, animam Deo reddidit
pridié Nonas Aprílis, anno post
Christum natum trecentésimo
nonagésimo séptimo.

R. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. *Vos estis sal terræ*, de
Comm. Doct. j. loco liv.

Vesp. de seq., commem. præc.
et Ferie.

DIE VIII. DECEMBRIS.

In Festo Immac. Conceptionis

B. M. V.

Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Añæ de Laudibus Psalmi, Cap. et Hymnus ut in Festis B. M. c.

¶. Concéptio est hodie sanctæ Maríæ Virginis. ¶. Cujus vita inclita cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Aha.

Glorióse Virginis Maríæ Concep-
tióne dignissimam recolá-
mus, quæ et Genitricis dignitá-
tem obtinuit, et virginálem
pudicitiæ non amisit.

Oratio ut ad Laudes.

Pro comm. S. Ambrosii, Aña.
O Doctor. ¶. Justum. Oratio.
Deus, qui pôpulo. 608.

Postea Ferie.

In fine Hymnor. Jesu, tibi sit
glória, Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Conceptionem Virginis Maríæ
celebrémus: * Christum ejus
Filium adorémus Dóminum.
Ps. Venite. 4.

Hymnus, Añæ, Psalmi et
¶. Nocturnorum, ut in Festis
B. M. cij. præter nonam Añam
ut infra.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 24.

Ego ex ore Altissimi prodívi,
primogénita ante omnem
creatúram. Ego feci in cœlis ut
orirétur lumen indeficiens, et
sicut nébula texi omnem ter-
ram. Ego in altissimis habitávi,
et thronus meus in colúnna
nubis. Gyrum cœli circuvi sola,
et profundum abyssi penetrávi,
in fluctibus maris ambulávi, et
in omni terra steti: et in omni
pôpulo, et in omni gente pri-
matum hábui: et omnium ex-
celléntium et humilium corda
virtute calcávi; et in his omnibus
réquiem quæsivi, et in he-

TOTUM.

reditaté Dómini morábor. Tunc
præcépit, et dixit mihi Creator
omnium: et qui creávit me,
requiévit in tabernáculo meo,
et dixit mihi: In Jacob inhábi-
ta, et in Israel hereditáre, et
in éléctis meis mitte radices.

¶. Hodie concépta est beata
Virgo María ex progénie David:
* Per quam salus mundi cre-
dentes appáruit, cujus vita
gloriósa lucem dedit sœculo. ¶.
Conceptionem beátæ Maríæ Vir-
ginis cum gáudio celebrémus.
Per quam.

Lectio ij.

A b initio, et ante sæcula cre-
ata sum, et usque ad futurum
sæculum non désinam, et in
habitatióne sancta coram ipso
ministrávi. Et sic in Sion firmá-
la sum, et in civitáte sanctifi-
cata similliter requiévi, et in
Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi
in pôpulo honorificato, et
in parte Dei mei hereditas illius,
et in plenitúdine sanctórum de-
téntio mea. Quasi cedrus exaltá-
ta sum in Líbano, et quasi
cypressus in monte Sion: quasi
palma exaltata sum in Cades,
quasi plantatio rosæ in Jéricho.
Quasi oliva speciosa in campis,
et quasi platanus exaltata sum
juxta aquam in plateis. Sicut
cinnamónum, et bálsamum
aromatizans odórem dedi: quasi
myrrha electa dedi suavitatem
odoris: et quasi storax, et gál-
banus, et úngula, et gutta, et
quasi Libanus non incisus va-
porávi habitatióne meam, et
quasi bálsamum non mistum
odor meus.

¶. Beatissimæ Virginis Maríæ
Conceptionem devotissime ce-
lebrémus: * Ut ipsa pro nobis
intercédat ad Dóminum Jesum
Christum. ¶. Cum jucunditate
Conceptionem beátæ Maríæ Vir-
ginis devotissime celebrémus.
Ut ipsa.

Lectio iii.

Ego quasi terebínthus exténdi
ramos meos, et rami mei
honoris et gratiæ. Ego quasi

59

vitis fructificávi suavitátem odóris : et flores mei fructus honóris et honestatis. Ego mater pulchræ dilectionis, et timoris, et agnitionis, et sanctæ spei. In me grátia omnis via et veritatis, in me omnis spes vitæ et virtutis. Transite ad me omnes qui concupiscitis me, et a generationibus meis implémini : Spiritus enim meus super mel dulcis, et heréditas mea super mel et favum. Memória mea in generationes sacerdórum. Qui edunt me, adhuc esúrunt : et qui bibunt me, adhuc sítent. Qui audit me, non confundétur : et qui operántur in me, non peccabunt. Qui elúcident me, vitam æternam habébunt.

R. Gloriósæ Virginis Maríæ Conceptionem dignissimam recolamus, * Cujus Dóminus humiliatam respéxit, quæ Angelo nuntiante concépit Salvatorem mundi. V. Beatissimæ Virginis Maríæ Conceptionem devotissime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de virginibus.

Lectio iv. L. 2. sub init.

SIT vobis tamquam in imágine descripsa virginitas, vitaque beatæ Maríæ : de qua velut in spéculo refulgat spécies castitatis et forma virtutis. Hinc sumatis licet exémpla vivéndi, ubi tamquam in exemplari magistéria expréssa probitatis, quid corrígere, quid effugere, quid tenére debeatis, osténdunt. Primus discéndi ardor nobilitas est magistri. Quid nobilis Dei Matre? Quid splendidius ea, quam splendor élégit? Quid cæstius ea, quam corpus sine corporis contagione generávit?

R. Concéptio gloriósæ Virginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David : * Cujus vita sincyla cunctas illuistrat Ecclésias. V. Hodie concépta est beatæ Virgo Maríæ ex progénie David. Cujus.

Lectio v

NAM de céteris ejus virtutibus quid loquar? Virgo erat non solum corpore, sed etiam mente, qua nullo doli ambitu sincerum adulteraret affectum. Corde humilis, verbis gravis, animo prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior, non in incerto divitiarum, sed in prece pauperis spem repónens : inténta óperi, verecunda sermone, arbitrum mentis sólita non hominem, sed Deum quærere : nullum lædere, bene velle omnibus, assúrgere majóribus natu, æquálibus non invidére, fúgere jaetantiā, rationem sequi, amare virtutem.

R. Cum jucunditaté Conceptionem beatæ Maríæ celebrémus : * Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dóminum Jesum Christum. V. Corde et animo Christo canamus glóriam in hac sacra solemnitate præcelsæ Genitricis Dei Maríæ. Ut.

Lectio vi.

QUANDO ista vel vultu læsit paréntes? quando dissénsit a propinquis? quando fastidivit humilem? quando derisit débilem? quando vitavit inopem? Eos solos sólita cœtus virorum invísere, quos misericordia non erubescoret, neque præteriret verecundia. Nihil torvum in oculis, nihil in verbis procax, nihil in actu inverecundum. Non gestus fráctior, non incéssus solútior, non vox petulántior : ut ipsa cōporis spécies simulacrum fuerit mentis, figūra probitatis.

R. Concéptio tua, Dei Génitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo : * Ex te enim ortus est sol justitiae, Christus Deus noster : * Qui solvens maledictionem, dedit benedictiōnem : et confundens mortem, donávit nobis vitam sempiternam. V. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Ex te. Gloria Patri. Qui solvens.

In iij. Nocturno. loco nonæ
Añæ. Post partum, dicitur Aña.
Angelus Dómini * nuntiavit
Mariæ, et concépit de Spiritu
sancto.

Léctio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

Liber generationis Jesu Christi
filii David, filii Abraham.
Abraham génuit Isaac. Isaac
autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

L. 2. de Consensu Evang. c. 4.

MATTHÆUS Evangelista sic or-
sus est: Liber generationis
Jesu Christi filii David, filii
Abraham. Quo exordio suo satis
osténdit, generationem Christi
secundum carnem se suscepisse
narrandam. Sectündum hanc
enim Christus filius hominis
est: quod étiam se ipse sàpissime
appellat, comméndans no-
bis quid misericorditer dignatus
sit esse pro nobis. Nam illa
supéra et æterna génératio,
secundum quam Filius Dei uni-
génitus est ante omnem creatú-
ram, quia omnia per ipsum
facta sunt, ita ineffabilis est,
ut de illa dictum a Prophéta
intelligatur: Generationem ejus
quis enarrabit?

R. Beátam me dicent omnes ge-
nerationes: * Quia fecit mihi
Dóminus magna qui potens est,
et sanctum nomen ejus. **V.** Et
misericordia ejus a progénie in
progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viij.

Exequitur ergo humánam ge-
nerationem Christi Matthæus,
ab Abraham generátres com-
mémorans, quos perdúcit ad
Joseph virum Mariæ, de qua
natus est Jesus. Neque enim fas
erat, ut ob hoc eum a conjúgio
Mariæ separandum putaret,
quod non ex ejus concubitu,
sed virgo péperit Christum. Hoc
enim exémplo magnifice insinuat-
ur fidélibus conjugatis, étiam
serváta pari consénsu continé-
tia, posse permanére, vocari-

que conjúgium, non permíxta
córporis sexu, sed custodito
mentis affectu: præsértim quia
nasci eis étiam fílius pótuit sine
ullo compléxu carnali, qui
propter solos gignéndos filios
adhibéndus est.

R. Felix namque es, sacra Virgo
María, et omni laude dignissima : * Quia ex te ortus est sol
justitiae, * Christus Deus no-
ster. **V.** Ora pro populo, intér-
veni pro clero, intercéde pro
devóto semíneo sexu: séntiant
omnes tuum juvámen, quicúm-
que célébrant tuam sanctam
Conceptionem. Quia. Glória Pa-
tri. Christus.

Lectio ix Cap. 2.

Cum autem evidénter dicat
Apóstolus Paulus, ex sémine
David secundum carnem Chri-
stum, ipsam quoque Maríam de
stirpe David aliquam consan-
guinitatem duxisse, dubitare
útique non debémus. Cujus sé-
mine quóniam nec sacerdotiale
genus tacétur, insinuante Luca,
quod cognata ejus esset Elísa-
beth, quam dicit de filiabus
Aaron: firmissime tenéndum
est, carnem Christi ex utróque
género propagátam, et regum
scilicet, et sacerdótum: in qui-
bus persónis apud illum popu-
lum Hebræorum étiam mystica
únctio figurabatur, id est, chri-
sma, unde Christi nomen elúctet,
tanto ante étiam ista evidéntis-
sima significatióne prænuntia-
tum.

Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Concéptio gloriósæ * Virginis
Mariæ, ex sémine Abrahæ, ortæ
de tribu Juda, clara ex stirpe
David. Psalm. Dóminus regná-
vit, cum reliquis. 14.

2. Concéptio est hódie * sanctæ
Mariæ Virginis, cujus vita in-
clyta cunctas illústrat Ecclésias.

3. Regália ex progénie * Maria
exorta resúlget: ejus précibus
nos adjuvári mente et spíritu
devotissime pòscimus.

i. Corde et animo * Christo canamus gloriam, in hac sacra solemnitate praeceps Genitricis Dei Mariæ.

ii. Cum jucunditate * Conceptionem beatæ Mariæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercedat ad Dóminum Jesum Christum.

Capit. et Hym. de Comin. cvij. V. Conceptio est hodie sancte Mariæ Virginis. R. Cujus vita inclita cunctas illústrat Ecclesiás.

Ad Benedictus, Aña.

Conceptionem * hodiernam perpetuae Virginis Genitricis Dei Mariæ solémniter celebrémus, qua celsitudo throni procéssit, alleluia.

Oratio.

FAMULIS tuis, quæsumus Dómine, cœlestis gratiæ munus impetrare: ut, quibus beatæ Virginis partus exstitit salutis exordium, Conceptionis ejus votiva solémnitas, pacis tribuat incrementum. Per Dóminum.

Deinde lit com. Feriæ.

Ad Horas, Añæ de Laud., Capit. et Añ. br. ut in Festis B. Mariæ. cvij.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

V. Conceptio est hodie sancte Mariæ Virginis. R. Cujus vita inclita cunctas illústrat Ecclesiás.

Ad Magnificat, Aña.

Conceptio tua, * Dei Génitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo: ex te enim ortus est sol justitiae, Christus Deus noster: qui solvens maledictionem, dedit benedictionem: et confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam.

Et fit commem. Feriæ.

DIE IX. DECEMBRIS.

Die ij. infra Oct. Immac. Conceptionis B. Mariæ.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 18. de Sanctis, in medio. EXULTAT María, et matrem se laeta miratur, et de Spiritu

sancto se peperisse gaudet: nec quia péperit innupta, terréatur: sed quia genérerit, cum exultatione miratur. O fémina super féminas benefacta, quæ virum omnino non novit, et virum suo útero circumdat! Circumdat virum María, Angelo fidem dando, quia Heva perdidit virum, serpenti consentiendo. O felix obediéntia, o insignis grátia! quæ dum fidem humiliiter dedit, cœli in se opifcem corporavit. Illic promeruit gloriā, quam ipsa postmodum hausit. Ecce, ait, ex hoc beatam me dicent unnes generatiōnes.

R. Concep̄tio gloriosa. 610.

Lectio v.

O beatæ María, quis tibi digne valeat jura gratiarum, ac laudum præcónia repéndere, quæ singulári tuo assénsu mundo succurrísti pérdito? Quas tibi laudes fragilitas humani generis persolvat, quæ solo tuo commérco recuperandi adiutum invénit? Accipe itaque quascumque exiles, quascumque méritis tuis impares gratiarum actiones: et cum suscéperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrarium exauditiōnis, et repórta nobis antidotum reconciliatiōnis.

R. Cum jucunditate. 610.

Lectio vi.

Sit per te excusabile quod per te ingérimus: fiat impetrabile quod fida mente póscoimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogámus, excusa quod timémus: quia tu es spes unica peccatorum. Per te sperámus veniam delictorum, et in te, beatissima, nostrorum est expectatio præmiorum. Sancta María, succurre miseris, juva pusillanimis, résove flébiles, ora pro populo, intérveni pro clero, intercede pro devoto semine sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicunque célébrant tuam sanctam Conceptionem.

R. Concep̄tio tua. 610.

In tertio Nocturno.

Léctione sancti Evangélii secundum Mattheum.

Lectio viii Cap. 4.

Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi

Presbyteri.

L. 1. Com. in Matth. in init.

In Isaya legimus : Generatio nem ejus quis enarrabit? Non ergo putemus Evangelistam Prophete esse contrarium, ut quod ille impossibile dixit effatu, hic enarrare incipiat : quia ibi de generatione divinitatis, hic de incarnatione est dictum. A carnalibus autem coepit, ut per hominem, Deum discere incipiamus. Filii David, filii Abraham. Ordo præposterus, sed necessario commutatus. Si enim primum posuisset Abraham, et postea David, rursus ei repetendus fuerat Abraham, ut generationis series texeretur.

¶ Beatum me dicent. 611.

Lectio viii

Ipro autem ceteris prætermis sis, horum filium nuncupavit : quia ad hos tantum facta est de Christo reprobatio. Ad Abraham : In semine, inquit, tuo benedicentur omnes gentes, quod est Christus. Ad David : De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem genuit Phares et Zaram de Thamar. Notandum, in genealogia Salvatoris nullam sanctarum assunmi mulierum, sed eas quas Scriptura reprehendit : ut qui propter peccatores venerant, de peccatoribus nascens, omnium peccata deleret. Unde et in consequentibus Ruth Moabitis ponitur, et Bethsabée uxor Uriæ.

¶ Felix namque. 611.

Lectio ix.

JACOB autem genuit Joseph. **J**Hunc locum objecit nobis Julianus Augustus de dissonantia Evangelistarum, cur Evange-

lista Mattheus Joseph dixerit filium Jacob, et Lucas eum filium appellari Heli, non intelligens consuetudinem Scripturarum, quod alter secundum naturam, alter secundum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysem, Deo jubente, præcepit, ut si frater aut propinquus absque liberis mortuis fuerit, alius accipiat uxorem ad suscitandum semen fratris vel propinqui sui. Joseph virum Mariae. Cum virum audieris, suspicio tibi non subeat nuptiarum : sed recordare consuetudinis Scripturarum, quod sponsi viri, et sponsæ vocentur uxores.

Te Deum laudamus. 43.

In Laudibus comm. Ferme, cui in Vesperis additur comm. S. Melchiadis, Papæ et Martyris. **A**ña. **Iste. ȳ. Glòria.**

Oratio.

INFIRMITATEM nostram respice, Omnipotens Deus : et quia pondus propriæ actionis gravat, beati Melchiadis, Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriosa nos protegat. **P**er Dñum.

DIE X. DÉCEMBRIS.

Die iij. infra Octavam Immaculacionis B. M.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Lectio iv.

Serm. in cap. 42. Apocalypsis.

NOVUM fecit Dominus super terram, ut mulier circumdaret virum, nec aliud quam Christum, de quo dicitur : Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in celo, ut mulier sole appareret amicta. Dénique et coronavit eum, et viciissim ab eo meruit coronari. Egressi mini, filie Sion, et videte regem Salomonem in diadema, quo coronavit eum mater sua. Verum hoc alias. Interim sane ingredimini magis, et videte Reginam in diadema, quo coronavit eam Filius suus. In capite,

inquit, ejus corona stellarum
duodecim.

R. Concéptio gloriósæ. 610.
Lectio v.

DIGNUM plane stellis coronari caput, quod et ipsis longe clarius micans, ornet eas potius, quam ornétur ab eis. Quidni corónent sidera, quam sol vestit? Sicut dies verni circúndabant eam flores rosárum, et lilia convallíum. Numfrum lœva sponsi sub capite ejus, et jam dexterá illius amplexátur eam. Quis illas aestimet gemmas, quis stellas nóminet, quibus Maríæ régium diadéma compáctum est?

R. Cum jucunditatē. 610.
Lectio vi.

Quid ergo sidereum micat in generatiōne Maríæ? Plane quod ex régibus orta, quod ex semine Abrahæ, quod generosa ex stirpe David. Si id parum videtur, adde, quod generatiōni illi ob singulare privilégiū sanctitatis divinitus nōscitur esso concéssā, quod longe ante eisdem pátribus cōlitus repromissa, quod mysticis præfigurata miraculis, quod oraculis prænuntiata prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radice flóruit: hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ māduit, hanc in Ezechíelis visióne Orientális porta, quæ nulli umquam pátuit, præsignabat.

R. Concéptio tua. 610.
In tertio Nocturno

Lectio sancti Eyangélī secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

LIBER generatiōnis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilia S. Hilárii Episcopi.

Commentar. in Matth. can. 4.

Non refert quis in originis númerō atque ordine collocétur, dūmmodo universórum familia cōpta esse intelligatur

ab uno. Itaque cum ejúsdem tribus sit Joseph et María, dum profectus esse ex Abrabæ genere Joseph osténditur, profecta quoque docétur et María. Ille enim in lege ratio servata est, ut si mórtuus sine filiis familiæ princeps esset, defuncti uxórem postérior frater ejúsdem cognatiōnis acciperet, susceptosque filios in familiam ejus, qui mórtuus esset, reférret: maneretque ita in primogénitis successiōnis ordo, cum patres eórum, qui post se nati essent, aut nōn habérerent, aut génere.

R. Beátam me dicent. 611.

Lectio viii.

Sequens illud est, ut, quia diximus secundum rerum fidem generatiōnis istius ordinem nec númerō sibi, nec successiōne constare, bujus quoque rei ratiō afferatur. Non enim levia causa est, ut aliud in narratiōne sit, aliud fúerit in gestis: et aliud referatur in summa, aliud vero teneátur in númerō. Namque ad Abraham usque ad David quatuordecim generatiōnes numeratæ sunt, et a David usque ad transmigrationem Babylónis in quibūsdam libris decem et septem deprehenduntur. Sed in hoc non mendaciī, aut negligéntiā vitium est. Tres enim generatiōnes præteritæ sunt. Nam Joras génuit Ochoziam, Ochozias vero génuit Joam, Joas deinde Amasiām, Amasias autem Oziam: et in Matthæo Joras Oziam genuisse scribitur, cum quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex gentili fémina Joras Ochoziam génuit, ex Achab scilicet, qui Jézabel hábuit uxórem.

R. Felix namque. 611.

Lectio ix.

DENIQUE per Prophétam non nisi quarta generatiōne in throno régio Israélis quemquam de domo Achab esse sesúrum dicitur. Purgata igitur labé familiæ gentilis, tribus, quæ præteritis jam régulis, in

quarto generatiōnum consequētiūm ordine numeratur, et usque ad Mōriam generatiōnes quatuordecim esse scribuntur, cum in nōm̄o decem et septem reperiāntur, nullus error esse pōterit sc̄ientib⁹ non eam solūm esse Dōminō nostro Iesu Christo originem, quae cōp̄it ex Māria: sed in procreatiōne corpōrea, nativitatis æternæ significantiā comprehendēti.

le Deum laudamus. 43.

In Laudibus fit com. Feria postea S. Melchiadis, Papæ et Mart. Aña. Qui odit. Ý. Justus. Oratio. Infirmitatē. 613

Vesperæ a Cap. de seq.. com. Oct. et Feria.

DIE XI. DECEMBRIS.

In Festo S. Damasi, Papæ et Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Confess. Pontificisxliij. præter seq.

Oratio.

EXAUDI, Dōmine, preces nostras: et, interveniente beato Dēmaso, Confessore tuo atque Pontifice, indulgentiam nobis trībue placatus, et pacem. Per Dōminum.

Deinde fit comm. Octave et Feria.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

DAMASUS Hispánus, vir egrarius, et eruditus in Scripturis, indicito primo Constantino-politano Concilio, nefariam Eunomii et Macedónii hæresim extinxit. Idem Ariminēnse convéntum, a Libério jam ante rejectum, iterum condemnavit: in quo, ut scribit sanctus Ilérónymus, Valéntis potissimum et Ursaci frāudibus damnatio Nicænae fidei conclamata fuit: et ingeniscens orbis terrarum, se Ariānum esse miratus est.

R. Invéni Dávid.

Lectio v.

BASILICAS duas edificavit, alteram sancti Lauréntii nōm̄ine

ad theatrum Pompéji, quam maximis munēribus auxit, eique domos et prædia attribuit: alteram via Ardeatina ad Catacumbas. Platoniām étiam, ubi corpora sanctórum Petri et Pauli aliquādiu jacuerunt, dedicavit, et exornāvit elegātibus versibus. Idēmque prosa et versu scriptis de virginitāte, multaque alia metro edidit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

PORNAM talionis constituit iis, qui alterum falsi criminis accusāscent. Stātuit, ut, quod plūribus jam locis erat in usu, Psalmi per omnes Ecclēsias die noctūque ab alternis canerentur, et in fine cujusque Psalmi diceretur, Glōria Patri, et Filio, et Spiritui sancto. Ejus jussu sanctus Hierónymus novum Testamētum græcæ fidei redidit. Cum Ecclēsiā rexisset annos decem et septem, menses duos, dies viginti sex, et habuisset Ordinationes quinque mense Decembri, quibus creāvit Presbyteros triginta unum, Diaconos undecim, Episcopos per divērsa loca sexaginta duos; virtute, doctrina, ac prudētia clarus, prope octogenārius, Theodosio seniōre imperante, obdormivit in Dōmino: et via Ardeatina una cum matre et sorore sepultus est in Basilica, quam ipse edificaverat. Illius reliquiæ postea translatæ sunt in Ecclēsiā sancti Lauréntii, ab ejus nōm̄ine in Dāmaso vocatam.

R. Iste est qui.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Vigilatæ, de Com. ij. loco. lij.

In Laud. com. Octavæ et Feria. Vesperæ a Capit. de Octava, cum comm. S. Damasi, Papæ, Aña. Dum esset summus Póntifex. V. Justum. Oratio. Exaudi.

Deinde fit comm. Feria.

DIE XII. DECEMBRIS.

Die v. infra Oct. Immac. Concept.

B. M. V.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Ex libro S. Epiphanius Episcopi
adversus haereses

Lectio iv.

Lib. 3. haeresi 78. post med.

BEATA Mater Dei María per Hēbam significatur, quae per enigma accépit, ut mater viventium vocétur. Illa étenim mater viventium vocata est, etiam postquam audivit: Terra es, et in terram revertéris, post transgressiónem. Et mirum est, quod post transgressiónem hoc magnum cognómen habuit. Et quod quidem périnet ad rem sensibilem, ab illa Hēva omnis hōminum generatio deducta est in terra: hic autem vere a María hac vita mundo génita est, ut viventem gigneret, et fieret Maria mater viventium. Per enigma igitur María mater viventium appellata est.

R. Concéptio gloriósæ. 610.

Lectio v.

HEVVA datum est operire corpus sensibile propter nuditatem sensibilem: Mariæ vero datum est a Deo, ut páreret nobis Agnum et oven, et ex gloria ipsius Agni et ovis fieret nobis velut a vellere in sapiéntia per virtutem ipsius indumentum incorruptibilitatis. Hēva etiam mortis causa facta est homínibus: per ipsam enim mors ingrēssa est in mundum: María vero causa vitæ, per quam génita est nobis vita, et per hanc Filius Dei advénit in mundum: et ubi abundavit peccatum, ibi superabundavit et gratia: et unde illata est mors, illinc procéssit et vita, ut vita pro morte fieret: et qui per mulierem nobis vita factus est, mortem ex muliere indistam exclúderet. Et quóniam illic Hēva, cum adhuc esset virgo, per inobedientiam transgrēssa est: e contrario per Virginem obediéntia gratiæ facta est, annuntiatio advéntu in carne de corlo, et vita aterna.

R. Cum jucunditaté. 610.

Lectio vij

Dicitur María accípitur (liceat mihi hoc dicere) quod scriptum est de Ecclésia: Relinquit homo patrem suum et matrem suam, et adhærébit uxori suæ: et erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóstolus dicit: Mystérium hoc magnum est, ego autem dico in Christo et Ecclésia. Et vide Scripturárum accuratam dicéndi proprietátē, quod de Adam quidem dixit, formávit: de Hēva vero non formátam esse, sed adificatam. Accépit enim, inquit, unam de costis ejus, et adificávit ipsi in uxórem. Quo osténdat Dóminus quidem de María efformásse sibi ipsi corpus; ab ipsa vero costa adificatam esse Ecclésiam, in eo quod punctum et apertum est ipsius latus, et mystéria sanguinis et aquæ, prætia redemptiónis facta sunt.

R. Concéptio tua. 610.

In tertio Nocturno.

I. Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

ISSA generationis Jesu Christi I. filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua. Homilia sancti Joánis Chrysóstomi.

Hom. 2. in Matth. post init.

Auditu quidem mirabile est, quod ineffabilis Deus, et qui nec sermonibus explicari potest, nec cogitationibus comprehendi, Patrique per ómnia coequális, per Virginis ad nos venit úterum, et fieri ex muliere dignátus est, et habére progenitores David, et Abraham: et quid dico, David et Abraham? etiam illas, quod magis stupéndum est, féminas, quas paulo ante memoravi. Hæc fgitur audiens mente consúrge, nihilque humile suspicéris, sed pótius propter hoc ipsum maxime mirare, quia cum verus et diléctus Filius sit sempiterni Dei, etiam Iesus David esse dignátus est,

modo ut te filium saceret Dei : servum patrem habere dignatus est, ut tibi servo patrem saceret ipsum Deum.

R. Beatam me dicent. 611.

Lectio viii

VIDES ab ipso statim principio, quam læta sint hæc nuntia. Quod si ambigis de his quæ ad tuum spectant honorem, ab iis, quæ illius sunt, etiam tua disce credere. Quantum enim cōsequi potest humana ratiō, multo est difficilis Deum hominem fieri, quam hominem Dei filium consecrari. Cum ergo audieris, quia Filius Dei, filius sit et David et Abrahæ, dubitare jam dēsine, quod et tu, qui filius es Adæ, futurus sis filius Dei. Non enim semetipsum ita humiliasset, nisi nos esset exaltatus. Natus est enim secundum carnem, ut tu nascerere spiritu : natus est ex muliere, ut tu desineres filius esse mulieris.

R. Felix namque. 611.

Lectio ix.

PROPTEREA duplex facta genera ratiō est, hæc scilicet nostræ similis, illa nostram eminenter excēdens. Quod enim natus ex semina est, et nobis cōpetit: quod vero non ex sanguine, neque ex voluntate carnis aut viri, sed ex Spíritu sancto, aliam nobis sublimiorē, futurāmque et spíritu consequēndam generationem promisit. Sed alia quoque omnia ex simili diversitate constabant. Nam et baptisma profecto tale suscepit, quod habebret quidem aliquid veteris, habēret et novi. Quod enim baptizatus est a Propheta, exp̄ressit vetus; quod autem descendit Spíritus, adumbravit novum.

Ie Deum laudamus. 43.

In Laud. fit com. Feriae.

Vesper de seq. com. Oct. et Feriae.

DIE XIII. DECEMBRIS.

In Festo S. Lucie, Virginis et Martyris.

Duplex.

Ad Vesperas. Añae de Laud

Psalmi. Capit., Hymnus et v. de Communi Virginum. lxxij.

Ad Magnificat. Aña.

In tua patientia possedisti animam tuam, Lúcia sponsa Christi: odisti quæ in mundo sunt, et coruscas cum Angelis: sanguine proprio inimicum vicisti.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde fit communem. Octava et Feriae.

In j. Noct. Lectiones. de virginibus. lxxj.

R. j. Lúcia virgo, quid a me petis, quod ipsa poteris præstare continuo matri tuae? nam et fides tua illi subvenit, et ecce salvata est: *Quia jucundum Deo in tua virginitate habitaculum præparasti. v. Sicut per me civitas Catanensium sublimatur a Christo, ita per te Syracusana civitas decorabitur. Quia.

R. ii. Rogavi Dóminum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominetur mei: *Et impetravi a Dómino iudicias martyrii mei. v. Pro eo ut me diligenter, detrahébant mihi: ego autem orabam. Et.

R. iii. Grata facta est a Dómino in certamine, quia apud Deum et apud homines glorificata est: in conspectu principis loquebatur sapiētiā: *Et Dóminus omnium diléxit eam. v. Adjuvabit eam Deus vultu suo: Deus in meo ejus, non commovēbitur. Et. Glória Patri. Et.

In secundo nocturno

Lectio iv

LUCIA, virgo Syracusana, genere et christiana fide ab infancia nobilis, una cum matre Eutychia, quæ sanguinis fluxu laborabat, Catanam ad venerandum corpus beatæ Agathæ venit: quæ ad ejus sepulchrum cum suppliciter orasset, Agathæ intercessione matri sanitatem impetravit. Statim vero matrem exoravit, ut quam dotem sibi datura esset, Christi pauperibus tribui pateretur. Ut igitur Syracusas rediit, omnem pecūniā, quam ex facultatibus

vénditis redégerat, paupéribus
distríbuit.

¶ Veni, sponsa, cum reliq. ex
j. Noct. de Communi. lxxj.

Lectio v.

Quod ubi rescivisset is, cui
eam paréntes contra vrgin-
nis voluntátem despónde-
rant, apud Paschásium prél-
etum Lúciam, quod christiána
esset, accusávit. Quam ille,
cum nec pécibus, nec minis
ad cultum idolórum posset per-
dúcere: immo tanto magis in-
cénsem vidéret ad celebráandas
christiánæ fidei laudes, quanto
magis ipse eam a senténtia
avértere conabátur: Cessábunt,
inquit, verba, cum ventum erit
ad vérbera. Cui virgo: Dei ser-
vis verba déesse non possunt,
quibus a Christo Dómino dictum
est: Cum stetéritis ante reges et
præsides, nolite cogitare quó-
modo aut quid loquámini: dà-
bitur enim vobis in illa hora
quid loquámini: non enim vos
estis qui loquímini, sed Spíritus
sanctus, qui loquitur in vobis.
¶ Diffusa est.

Lectio vi.

Quam cum Paschásius interro-
gásset: Estne in te Spíritus
sanctus? respóndit: Caste
et pie vivéntes templum sunt
Spíritus sancti. At ille: Jubébo
te ad lupánar duci, ut te Spí-
ritus sanctus déserat. Cui virgo:
Si invítam jússeris violári, cás-
titas mibi duplicábitur ad corónam. Quare Paschásius ira inflammátu, Lúciam eo trahi
jussit, ubi ejus virginítas vio-
larétur: sed divinitus factum
est, ut firma virgo ita consiste-
ret, ut nulla vi de loco dimovéri
posset. Quámobrem Præfектus
circum ipsam, pice, resina, ac
servénti óleo perfúsam, ignem
accéndi imperávit: sed cum ne
flamma quidem eam lèderet,
multis tormentis excruciatæ gut-
tur gládio transfigitur. Quo vul-
nere accépto, Lúcia prædicta
Ecclésiæ tranquillitátem, quæ
futúra erat Diocletiano et Maxi-

miano mórtuis, Idibus Decém-
bris spíritum Deo réddidit. Cu-
jus corpus Syracúsis sepultum,
deinde Constantinópolim, po-
strémo Venétias translátum est.

¶ Spécie tua.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
Simile est..... thesáuro, de
Comm. non Virg. lxxj.

R. vii. Propter veritátem, et
mansuetudinem, et justitiam: *
Et deducet te mirabiliter dé-
xtera tua. ¶ Spécie tua, et pul-
chrítudine tua inténde, próspera
procéde, et regna. Et.

¶ viii. Dilexisti justitiam, et
odisti iniquitatem: * Propterea
unxit te Deus, Deus tuus óleo
lætitiæ. ¶ Propter veritatem, et
mansuetudinem, et justitiam.
Propterea. Glória Patri. Pro-
pterea.

AD LAUDES,
et per Horas. Aña.

1. Oránte sancta Lúcia, * appá-
ruit ei beata Agatha, et conso-
labátur ancillam Christi. Ps. Iu-
minus regnávit, cum reliq. 14.
2 Lúcia virgo, * quid a me petis,
quod ipsa pótteris præstare
continuo matri tuæ?

3. Per te, Lúcia virgo, * cívitas
Syracusána decorabítur a Dó-
mino Jesu Christo.

4. Benedic te, Pater Dómini mei
Jesu Christi, quia per Filiu-
tum ignis extinctus est a lá-
tere meo.

5. Soror mea Lúcia, * virgo
Deo devóta, quid a me petis,
quod ipsa pótteris præstare con-
tinuo matri tuæ?

Capitulum. Hymnus et ¶ et
Com. Virg. lxxv.

Ad Benedictus. Aña
Colúmna es immóbilis, Lúcia
sponsa Christi, quia omnis
plebs te expéctat, ut accípias
corónam vitæ, alleluia.

¶ oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris
Noster: ut, sicut de beátæ
Lúciae, Virginis et Martyris tue,
festivitaté gaudémus, ita pie
devotiónis erudiámur affectu.
Per Dóminum.

Deinde fit com. Oct. et Feria.
Ad Horas Añæ de Laud. Capit
et RR. br. de Communi. lxxv.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

V. Diffusa est gratia in labiis
tuis. R. Propterea benedixit te
Deus in aeternum
Ad Magnificat. Aña.

Tanto pondere eam fixit Spiritus
sanctus, ut virgo Christi immo-
bilis permaneret.

Deinde fit com. Oct. et Feria.

Quando Festum S. Luciee occurrerit in Dñicam iij. Advent. transferendum erit in diem seq. et tunc in ij. Vesp. S. Lucia omnia dicuntur de die Octava Immac. Concept., ut in j. Vesp. Festi cum comim. S. Lucia. et Feria.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Die viij. infra Octavam Immac.

Conceptionis. B. M.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente

Si autem hac die occurrat Feria iv. Quat. Temp., tunc in j. Noct. leguntur Lect. Ego sa- piéntia, ut in Festis B. M. ej. cum R.R. ut in Festo Imm. Conc. 609.

In secundo nocturno.

Ex Epistola S. Ambrósii Episcopi ad Sirfciūm Papam.

Lectio iv. Ep. 81. al. 7.

Dix via perversitatis produntur dicere: Virgo concépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generare, cum semper concéptus præcedat, partus sequár? Sed si doctrinis non créditur sacerdótum, credatur oráculis Christi, credatur móritis Angelórum dicentium: Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credatur Symbolo Apostolorum, quod Ecclésia Romána intemeratum semper custódit et servat. Audívit María vocem Angeli, et quæ ante dixerat: Quómodo fiet istud? non de fide generationis interrogans, respóndit póstea: Ecce ancilla Dómini: contingat mihi secundum verbum tuum. ¶ Concéptio gloriósæ. 610.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri adversus Jovinianum.

Lectio v.

Ex Apologia ad Pammach.

Christus virgo, mater virginis nostri virgo perpetua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingrüssus est óstii: et iu sepulchro ejus, quod novum et in petra durissima fuerat excisum, nec ántea quis, nec póstea positus est. Hortus conclusus, fons signatus: de quo fonte ille fluvius manat, juxta Joel, qui frigat torrentem vel fúnium, vel spinárum: fúnium peccatórum, quibus ante alligabámur: spinárum, quæ suffocant seméntem patrisfamilias. Ilæc est porta Orientalis, ut ait Ezéchiel, semper clausa, et lúcida, opériens in se, vel ex se prôferens Sancta sanctórum: per quam sol justitiae et Pónifex noster secundum ordinem Melchisédech ingréditur et egréditur.

¶ Cum jucunditatè. 610.

Ex libro S. Irenæi Episcopi et Mártiris aduersus hæreses.

Lectio vij. L. 5. c. 19.

In sua propria veniente Dómino, et sua propria eum bajulante condicione, quæ bajulatur ab ipso, et recapitulationem ejus, quæ in ligno fuit inobedientie, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciente, et seductione illa soluta, qua seducta est male illa, quæ jam viro destinata erat virgo lleva, per veritatem evangelizata est bene ab Angelo jam sub viro Virgo María. Quemadmodum enim illa per angélicum sermóinem seducta est, ut effugeret Deum, prævaricata verbum ejus: ita et hæc per angélicum sermóinem evangelizata est, ut portaret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa seducta est, ut effugeret Deum; sic hæc suasa est obediére Deo: uti virginis llevæ Virgo María fieret advocata. Et quemadmodum adstrictum est morte genus humánum per virginem, solvatur per virginem: aequa lance

dispósita virginális inobediéntia, per virginálem obediéntiam.
R. Concéptio tua. 610.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Mattheum.

Lectio vii. Cap. 4.

Littera generationis Iesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilia sancti Joánnis

Chrysóstomi.

Unde supra, paulo post.

Cujus vero rei grátia librum ipsum generationis Christi vocat, ubi non sola útique generatio, sed tota prorsus ipsius mystérii dispensatio continetur? quia totius scilicet dispensationis caput, radix atque principium omnium nobis in hoc consistit bonorum. Ut enim Moyses librum cœli appellavit ac terræ, cum certe non de celo solum terraque loqueretur, sed de cunctis quæ inter ipsa subsistunt, ita etiam Evangelista ab ipso omnium fonte et capite bonorum librum vocavit.

R. Beátam me dicent. 611.

Lectio viiij.

Qua vero de causa non eum ante filium Abrahæ, et postea filium David nuncupavit? Non, sicut opinantur aliqui, ab inferiòribus volens ad superiòra concéndere. Céterum fecisset quod fecit Lucas: nunc autem e contrario facit. Cur ergo commemoravit priorem David? Quia ipse procul dubio in omnium versabatur ore, ob insigne honoris et gloriæ, ob ipsius quoque temporis spatiis junctiora. Etsi enim utrique promiserat Deus, sed tamen illud quasi antiquum reticebatur, hoc vero quasi novum et recens ab omnibus celebrabatur.

R. Felix namque. 612.

Si fuerit in Quat. Temp. Lect. ix. legitur de Hom. Fer. Alias.

Lectio ix.

Ipsi namque Judæi dicunt: Nonne ex sémine David, et

Béthlehem castello, unde erat David, venit Christus? Nemo igitur illum filium Abrahæ, sed omnes filium David nominabant: qui etiam honorabiliores quosque de sanctitate Reges, qui post David suisse referuntur, ab illo omnes vocabant. Nec ipsi solum, verum etiam Deus: nam et Ezéchiel et alii prophétæ dicunt, David surrectum esse eis, atque venturum, non de illo útique mortuo jam loquentes, sed de iis, qui illius virtutem erant imitaturi. Propterea figura notiore interim, et celebratore persona sumit extordium, et tum demum ad antiquorem recurrerit paréntem.

Te Deum laudamus. 45.

In Laud. fit comm. Feriæ.

Ad Vesperas Duplex, et omnia dicuntur sicut in j. Vesp. Festi. cum comm. Feriæ.

Si dies Octava Immac. Conceptionis B. M. V. inciderit in Dñicam iij. Adventus, fit Officium de Dñica, hoc modo: Vespere in Sabbato præc. dicuntur de Feria, ut in Psalt. scilicet Aña. Benedictus, Psalmi de Sabbatho: et a Capit. fit de Dñica, cum comm. diei Octavae, ut in j. Vesp. Festi. Aña. Gloriösæ 609. Y. Concéptio. Oratio. Lamulistiuis. 612. sine suffragiis consuetis, et precibus propter Oct.

Sequenti die fit de Dñica prædicta, cum comm. Octavae in Laud., et ij. Vesp. et non dicuntur Suffragia, nec Preces ad Primam, et Completorium.

DIE XV. DECEMBRIS.

Octava Immaculate Conceptionis B. Mariae.

Duplex

In j. Nocturno Lectiones de Script. occurrente.

In Quatuor Temporibus. Ego sapiéntia. ciiij.

In secundo Nocturno

De Expositiōne sancti Gregorii Papæ in libros Regum.

Lectio iv. In 4. Reg. 4.

Fuit vir unus de Ramáthaim- Sophim, de monte Ephraim.

Potest hujus montis nōmine beatissima semper Virgo María Dei Génitrix designari. Mons quippe fuit, quæ omnem élæctæ creaturæ altitudinem electionis suæ dignitatē transcéndit. An non mons sublîmis María, quæ ut ad conceptionem æterni Verbi pertingeret, meritórum vèrticem supra omnes Angelorum cho-ros, usque ad sòlium Deitatis eréxit? Ilujus enim montis præ-cellentissimam dignitatēm Isaías vaticinans, ait: Erit in novissimis diébus præparátus mons domus Dómini in vèrtice móntium. Mons quippe in vèrtice móntium fuit, quia altitudo Mariæ supra omnes Sanctos re-tulsi.

R. Concéptio gloriósæ. 610.

Ex Epistola sancti Leónis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Lectio v. Ep. 43. ante med.

SACRAMENTUM reconciliatiōnis nostræ ante témpora eterna dispósum, nullæ implébant fi-gûræ: quia nondum supervénerat Sp̄ritus sanctus in Virgi-nem, nec virtus Altissimi obum-bráverat ei, ut et intra inteme-rata viscera, edificante sibi Sa-pientia domum, Verbum caro fieret, et forma Dei ac forma servi in unam conveniente per-sónam, Creator témporum na-scerétur in témporte, et per quem facta sunt ómnia, ipse in-ter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo, factus in similitudinem carnis peccati, nostram suscíperet vetustatē, et con-substantialis Patri, consubstan-tialis esse dignarétur et matri, naturámque sibi nostram solus a peccato liber unfret, sub jugo diaboli generáliter tenerétur hu-mána captivitatis.

R. Cum jucunditáte. 610.

De Expositiōne sancti Basili- Episcopi in Isafam Prophétam.

Lectio vij. C. 8. post iuit.

Acceſſi, inquit, ad proph-e-tissam, et in útero accépit, et péperit filium. Quod María prophetissa fuerit, ad quam

próxime accéssit Isaías per præ-notiōnem sp̄iritus, nemio contra-dixerit, qui sit memor verbórum Maríae, quæ prophético afflate sp̄iritu elocuta est. Quid enim ait? Magnificat áнима mea Dó-minum: et exultavit sp̄iritus meus in Deo salutari meo: quia respéxit humilitatēm ancillæ sue: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quod si ánimū accommodáveris univerſis ejus verbis, non útique contentiōse negáveris eam fuisse prophetissam, quod Dómini Sp̄iritus in eam super-venerit, et virtus Altissimi ob-umbráverit ei.

R. Concéptio tua. 610.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

Intra generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra, paulo post.

Duo sunt quæ pérunt quæ-stiōnem. Unum, quæ causa sit, ut in generationum catálogo Virgo sileatur: Alterum vero, quæ ratione Joseph memorétur, cui certe nihil cum Christi ge-neratione est comiūne. Videtur enim et unum abundare, et alterum deesse. Quid ergo dicemus? quod útique primum illud necesse fuerit memorari, quem-admodum ex David Virgo de-scenderit. Unde hoc itaque di-scémus? Audi ad Gábriel lo-quéntem Dóminum: Vade ad Vírginem desponsatam viro, cui nomen Joseph, ex domo et familiâ David. Quid vis audire maniféstius, cum ex domo et familiâ David illam Vírginem esse cognoscas?

R. Beátam me dicent. 611.

Lectio viii.

Non erat mos apud Hebræos, generationum catálogum per fémiras téxere. Ut ergo et mo-

rem custodiret (neve in ipso statim principio videretur antiqua destruere), et nobis Virginem certius indicaret: parentes ejus reticens atque majores, de Joseph generatione non tacuit. Sive enim haec fecisset in Virgine, novitatis non effugisset invidiam: sive Joseph reticuissest, non agnosceremus ex qua tribu Virgo subsisteret. Ut ergo et nos discerneremus, quae esset Maria, vel unde; et consuetudo legis permaneret immobile, generationum catalogum usque ad sponsum ejus perduxit, ac de domo illum David esse monstravit.

& Felix namque. 64.

In Quatuor Temp. Lectio ix. de Homilia Feriae. Alias.

Lectio ix.

Hoc enim declarato, illud quo scilicet inde esset et Virgo: quia utique nequam justus iste pateretur uxorem sibi aliunde, quam unde lex praeципiebat, eligere. Possimus vero aliam quoque et altiorum quidem proferre rationem, ob quam parentes Virginis pretermisssi sunt. Sed quae ea est? Noluit Evangelista recenti adhuc tempore novi illius admiransque partus Judaeis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Virgine. Neque proprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum atque insignium virorum traditione suscepimus.

Ite Deum laudamus. 43.

In Laud. fit com. Feriae.

In ij. Vesp. omnia ut in ij. Vesp. Festi cum commemorat. S. Eusebii, et Feriae.

DIE XVI. DECEMBRIS.

In Festo S. Eusebii, Episcopi Vercellensis et Martyris.

Semiduplex.

A. Iste Sanctus. v. Gloria.
Oratio.

DeuS, qui nos beati Eusebii, Martyris tui atque Pontificis, annua solemnitate laetificas: concéde propitiis; ut cuius na-

talitia cōlimus, de ejusdem étiam protectione gaudemus. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriae.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quatuor Temp. A Mileto, de Communi. xvij.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

EUSEBIUS, natione Sardus, Romanæ Urbis Lector, post Vercellensis Episcopus, ad hanc regéndam Ecclésiam mérito est creditus divino electus judicio; nam quem numquam ante constituti Electores cognoverant, posthabitis civibus, simul ut vidérunt, et probaverunt, tantumque interfuerunt, ut probarentur, quantum ut videretur. Primus in Occidentis páribus in eadē Ecclesia eōdem Mónachos institutus esse, quos Cléricos, ut esset in ipsis viris et contemptus rerum, et accuratio Levitárum. Ariánis impietibus ea tempestate per Occidentem longe latèque traductis, adversus eas viriliter sic dimicavit, ut ejus invicta fides Libérium Summum Pontificem ad vitæ solatium erigeret. Quare hic sciens, in ipso fervore Spíritum Dei, cum ei significasset, ut penes Imperatórem una cum suis Legatis patrocínium fidei susciperet, mox cum illis profectus est ad Constantium, apud quem enixius agens, quidquid legatione petebatur, obtinuit, ut Episcopórum nempe cōetus celebraretur.

& Ilonestum fecit.

Lectio v.

COLLECTUM est Mediolani anno sequenti Conclísum, ad quod a Constantio invitatum Eusebium, concupitumque ac vocatum a Libérii Legatis, tantum abest, ut malignantium Synagoga Arianorum contra sanctum Athanásium suréntium in suas partes adduceret, ut pótius diserte statim ipse declarans, e præsentibus quosdam sibi com-

pertos heretica labe pollutes, Nicenam imo fidem proposuerit iis subscriptandam, antequam cetera tractarentur. Quod Ariani acerbe iratis negantibus, neandum in Athanasiūm recusavit ipse subscribere, quin sancti Dionysii martyris, qui decēptus ab ipsis subscrīperat, captivata similitatem ingeniosissime liberavit. Quāmobiē illi graviorē indignantes, post multas illatas injūrias, exilio illum mulcērunt; sed sanctus vir, excusso pūlvere, nec Cæsarīs minas vēritus, nec enes obstrētos, exsiliū vēluti sui ministérii officium accēpit, missusque Scythopolim, famem, sitim, vēbera, diversaque supplicia perpessus, pro fide strēnue vitam contēmpsit, mortem non metuit, corpus carnificibus trādidit.

It. Desiderium animæ.

Lectio vi.

QUANTA in eum tunc Ariano-rum crudelitas fūerit, ac effrons inverecūndia, ostēdunt graves litteræ plenæ rōboris, pietatis ac religiōnis, quas e Scythopoli scripsit ad Vercellēensem Clerum, et pōpulum, aliisque finstimos, e quibus étiam est exploratum, ipsorum nec minis, inhumanaque sēvitia potuisse umquameum deterrēti, nec serpentsna blanda subtilitate ad eōrum societatem perduci. Ilinc in Cappadociam, postremoque ad superiores Aegypti Thebāidas pro constāntia sua deportatus, exiliī rigores tulit ad mortem usque Constantii; post quam ad gregem suum reverti permissus, non prius redire voluit, quam reparāndis fidei jactūris ad Alexandrinam Synodus sese conférret: posteque médi ci præstantis inster pérāgrans Oriēntis provincias, in fide infirmos ad integrum valētudinem restituēret, eos insitūens in Ecclesiā doctrinā. Inde salubritate pari digrēssō in Illyricum, tandemque in Italiā delato, ad ejus réditum lugū-

bres vestes Italiā mutavit, ubi postquam Psalmōrum ómnium expurgatos a se commentários Origenis edidit, Eusebīque Cæsarensis, quos vérterat de Græco in Latínū, demum tot egrēgie factia illūstris, ad immarcescibilem gloriā corónam tantis ærūnnis promēritam, sub Valentiniāno et Valente, Vercellēlis migravit.

R. Stola jucunditatis.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis vult post me venire, de Comm. unius Mart. ij. loco. xxiv. R. viij. Dómine, prævenisti. xxij.

In Quatuor Temp. Lect. ix. legitur de Homilia Feriā, ac in Laud., et in ij. Vesp. fit de ea commē.

¶ De Vigilia S. Thomæ, Apostoli. nihil fit nisi in Missa.

DIE XXI. DECEMBRIS.

In Feste S. Thomæ, Apostoli. Duplex ij. classis.

Omnia de Comm. Apostolorum j. præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesp. et ad Benedictus in Laud. Aña. Quia vidisti me, Thoma, credidisti: bēati qui non vidērunt, et credidérunt, alleluia.

Oratio.

Dñe nobis, quæsumus Dómine, bēati Apóstoli tui Thomæ solemnitatibus gloriari: ut ejus semper et patrociniis sublevēmur, et fidem cōgrua devo-tiōne sectēmur. Per Dóminum.

Deinde pro comm. Adv. Aña. O clavis. 427. nisi contingat Festum transferri in ij. Feriam. quia tunc dicitur alia subsequens Aña. O ōriens. 427.

In j. Noct. Lect. Sic nos exīstīmet, de Comm. Apost. iv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

THOMAS Apóstolus, qui et Dī-dymus, Galilæus, post acceptum Sp̄ritum sanctum in multas provincias profectus est ad prædicandum Christi Evan-gélium. Parthis, Medis, Persis, Ilircanis, et Bactris christianæ fidei, et vitæ præcepta tradidit.

Postrēmo ad Indos se cōserens,
eos in christiāna religiōne erūdīvit. Qui ad extrēmū vitę, do-
ctrinæque sanctitatię, et miracu-
lōrum magnitudine, cum céte-
ris omnibus sui admiratiōnem,
et Iesu Christi amōrem commo-
viss̄et; illius gentis regem,
idolōrum cultōrem, magis ad
iram accēdit: cuius sententia
condemnatus, telisque consōsus,
Calamīnē Apostolatūs hon-
nōrem martyrii corona decorā-
vit. R. Vidi conjūctos.

Lectio v. Scriptum est. Lectio
vj. Quot ergo sunt, de Com-
muniū, cum R. v. et vj. de
eodem Communi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeliū secūn-
dum Joānnem.

Lectio vij. Cap. 20. f

In illo tēpore: Thomas, unus
ex duodecim, qui dicitur Dī-
dymus, non erat cum eis, quan-
do venit Jesus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Ex Hom. 20. in Evang. post med.

Quo, fratres charissimi, quid
inter hęc animadveritatis?
Numquid casu gestum cré-
ditis, ut electus ille discipulus
tunc deesset, post autem vé-
niens audīret, audiens dubitā-
ret, dubitans palpāret, palpans
créderet? Non hoc casu, sed di-
vina dispensatiōne gestum est.
Egit namque miro modo sup-
perna clemētia, ut discipulus
ille dubitans, dum in Magistro
suo vūlnera palpāret carnis, in
nobis vūlnera sanāret infidelitat̄is.
Plus enim nobis Thomæ in-
fidelitas ad fidem, quam fides
credentiū discipulōrum prō-
fuit: quia dum ille ad fidem
palpando redūcitur, nostra
mens, omni dubitatiōne post-
pōsa, in fide solidatur.
R. Isti sunt, qui.

Lectio viii.

Sic quippe discipulum Dōmi-
nus post resurrectiōnem
suam dubitare permisit, nec
tamen in dubitatiōne deseruit,
sicut ante nativitatē suam ha-

hére Mariam sponsum vóluit,
qui tamen ad ejus nuptias non
pervenit. Nam ita factus est
discipulus dubitans, et palpans
testis veræ resurrectiōnis, sicut
sponsus Matris fuerat custos
integerrimæ virginitatis. Palpā-
vit autem, et exclamāvit: Dō-
minus meus, et Deus meus.
Dicit ei Jesus: Quia vidisti me,
credidisti. Cum Paulus Apóstolus
dicat: Est autem fides spe-
randarum substāntia rerum,
argumētum non apparētūm:
prosēpto liquet, quia fides illā-
rum rerum argumētum est,
quæ apparēre non possunt. Quā
ētenim appārent, jam fidem non
habent, sed agnitiōnem.
R. Isti sunt viri sancti.

In Quatuor Temporib⁹, Lectio
ix. legitur de Homilia Feriæ
eiusdem. Alias.

Lectio ix.

Dux ergo vidit Thomas, dum
palpavit, cur ei dicitur:
Quia vidisti me, credidisti? Sed
alīud vidit, alīud crēdedit. A
mortali quippe homine divinitas
vidéri non pōtuit. Hominem
ergo vidit, et Deum confessus
est, dicens: Dōminus meus, et
Deus meus. Vidēndo ergo crēdi-
dit, qui considerāndo verum ho-
minem, hunc Deum, quem vi-
dēre non pōterat, exclamāvit.
Latificat valde quod sequitur:
Beati qui non vidérunt, et cre-
diderunt. In qua nimisrum sen-
tentia nos speciāliter signāti
sumus, qui eum, quem carne
non vīdimus, mente retinēmus.
Nos signati sumus; sed si fidem
nostram opēribus séquimur.
Ille étenim vere credit, qui
exerçet operāndo quod credit.
Te Deum laudāmus. 13.

In Laud. pro com. Adv. Añā
Nolite timere, ut in Adv. 428.
nisi hoc Festum transferatur
quia tune Añā. Nolite timere,
dicitur ad Benedictus in Domi-
nica loco Añā. Ave Marīa, et
in Officio S. Thomæ pro comm.
Adv. ponitur Añā Feriæ ij. Dicit
Dōminus. 456.

PRIMA DIE LIBERA

POST IV. JANUARII.

In Festo S. Titii, Episcopi
et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. xliij. præter seq.

In Hymno, Méruit suprémos.

Oratio.

Deis, qui beatum Titum, Confessorem tuum atque Pontificem, apostolicis virtutibus decorasti: ejus meritis, et intercessione concede; ut juste, et pie viventes in hoc saeculo, ad celéstem patriam pervenire mereamur. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

TITUM Cretensium Episcopum vix Pauli Apóstoli verbo christianæ fidei Sacramentis, mysteriisque excūlum, ea sanctitatis luce Ecclésiae tunc vagienti effusisse compertum est, ut inter ejusdem Doctrinis gentium discipulos meruerit cooptari. Adscitus in partem oneris prædications, adeo evangelizandi ardore, et fidelitate Paulo exstitit charus, ut ipse cum venisset Tróadem propter Evangelium Christi, testatus sit, non habuisse réquiem spiritui suo, eo quod Titum fratrem suum ibi non invenerit. Et paulo post Macedóniam petens, rursus suam in eum charitatem ita exprimit: Sed qui consolatur humiles, consolatus est nos Deus in advéntu Titi.

¶ Invéni David.

Lectio v.

QUAMOBREM Corínthum ab Apóstolo missus, ea sapiētia, et lenitatem legationis hujus munere functus est, quæ præsértim de Fidélium pietate eleemosynas colligandas ad sublevandam Ecclésiae Hebraeorum inópiam spectabat, ut Coríthios non solum in Christi fide continuerit, sed etiam desiderium, fletum, emulatiōnem inter eos pro Paulo, qui illos primus instituit, excitave-

TOTUM.

rit. Ad effundendūm interim inter gentes, linguis, locisque distinctas, divini verbi semen, plūribus terra marique itinéribus relectis, magnaque animi firmitate pro Crucis trophycuris laboribꝝque exantlatis, una cum duce Paulo Cretar insulam appulit. Cum porro huic Ecclésiae Episcopus ab ipso Apóstolo delectus esset, dubitandum non est, quin in eo munere ita versatus sit, ut, juxta ipsius Pauli præceptoris monita, seipsum præbuerit exemplum bonorum operum in doctrina, in integritate, in gravitate.

¶ Posui adjutorium.

Lectio vi.

ITAQUE tamquam lucerna inter eos, qui in idololatriæ et mendaciorum tenebris, véluti in umbra mortis, sedebant, religionis jubar diffudit. Traditur eum inter Dalmatas ut Crucis vexillum explicaret, stréne considerasse. Tandem meritorum et diérum plenus quartu supra nonagésimum anno, pridié Nonas Januarii, pretiosa justorum morte obdormivit in Domino, et sepultus est in Ecclésia, ubi ab Apóstolo minister fuerat constitutus. Iujus nomen a sancto Joānne Chrysostomo et a sancto Hieronymo præcipue commendatum, Martyrologio Romano eadem die inscriptum legitur: verum pro ejus die festo cum Officio et Missa in Cathólico orbe recolendo ab utrōque clero, primam insequēntem diem liberam Summus Pontifex Pius Nonus assignavit.

¶ Iste est, qui.

In iii. Nocturno Homilia in Evangelium, Designavit Dominus, de Communi Evangelistarum. xliij. cum R.R. de Communi Conf. Pont. xli.

DIE XI. JANUARII.

Sancti Hygini, Papæ et Martyris, cuius fit comm. in j. Vesp. et Laud.

In Vesp. Aña. Iste Sanctus. ¶ Glória.

40

Oratio.

INFIRMITATEM nostram respice,
Omnipotens Deus : et quia
pondus propriæ actionis gravat,
beati Ilygini, Martyris tui atque
Pontificis, intercessio gloriosa
nos protegat. Per Dominum.

In Laud. Aña. Qui odit. ¶ Ju-
stus.

DOM. II. POST EPIPHAN.

In Festo SS. Nominis Jesu.

Duplex ij. classis.

¶ Occurrente Dñica Septuag.,
reponitur hoc Festum (quoad
Officium) in diem xxvij. Ja-
nuarii, tamquam in sedem
propriam (translato quocumque
alio Festo, nisi sit altioris ritus),
et tunc omittitur Alleluia, ubi-
cumque occurrit, et legitur Lect.
ix. de S Agneta secundo, et fit
de ea comm. in Laud. tantum.
Ita decrevit Sacrorum Rituum
Congregatio.

Ad Vesporas. Añæ.

1. Omnis, qui invocaverit no-
men Domini, salvis erit. Psalmi
de Dñica. 89. et loco ultimi.
Psal. Crédidi. 92.
2. Sanctum et terribile nomen
ejus : initium sapiéntiae timor
Domini.
3. Ego autem in Domino gaudé-
bo : et exultabo in Deo Iesu meo.
4. A solis ortu usque ad occa-
sum, laudabile nomen Domini.
5. Sacrificabo hóstiam laudis, et
nomen Domini invocabo.

Capitulum Laudum.

Hymnus.

Jesu dulcis memória,
Dans vera cordi gaudia :
Sed super mel, et ómnia,
Eius dulcis præsentia.
Nil canitur suávius,
Nil auditur jucundius,
Nil cogitatur dolicus,
Quam Jesus Dei Filius.
Jesu, spes pœnitentibus!
Quam pius es peccatóribus!
Quam bonus te querentibus!
Sed quid invenientibus!
Nec lingua valet dicere,
Nec littera exprimere:
Expertus potest crédere
Quid sit Iesum diligere.

Sis, Jesu, nostrum gaudium,
Qui es futurus præmium :
Sit nostra in te glória,
Per cuncta semper sæcula.

Amen.

¶ Sit nomen Domini benedi-
ctum, alleluia. ¶ Ex hoc nunc,
et usque in sæculum, alleluia.

Ad Magnificat. Aña

Fecit mihi magna qui potens
est, et sanctum nomen ejus,
alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit comm. Dñicæ ij. Epiph.

Ad Completor., et per Horas
diei in fine Hymnor. dicitur :
Iesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Admirabile nomen Jesu quod
est super omne nomen : * Ve-
nite adorémus. Ps. Venite. 4.

Hymnus.

Jesu, Rex admirabili:s,
Et triumphator nobilis,
Dulcedo ineffabilis,
Totus desiderabilis.
Quando cor nostrum vísitas,
Tunc lucet ei véritas,
Mundi viléscit vanitas,
Et intus servet cháritas.
Iesu, dulcedo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excedens omne gaudium,
Et omne desiderium.
Jesum omnes agnoscite,
Amorem ejus póscite;
Jesum ardenter querite,
Quaréndo inardescite.
Te nostra, Iesu, vox sonet,
Nostri te mores exprimant,
Te corda nostra diligant,
Et nuic, et in perpetuum.

Amen.

In primo Nocturno
Aña. Dómine Dóminus noster,
quam admirabile est nomen
tuum in univérsa terra! Psal
Dómine Dóminus noster, cum
reliq. ut in Festis B. M. cij.
Psalmus vero iste incipitur a
secundo ¶. Quóniam elevata est.
Aña. In nōmine Iesu omne genu
flectatur, colestium, terré-
strium, et infernorum.
Aña. Confitémini Dómino, et

Invokeare nomen ejus : memen-
tote , quoniam excelsum est no-
men ejus.

V. Propter nomen tuum, Domine,
propitiaberis peccato meo. **R.**
Multum est enim.

De Actibus Apostolorum.

Lectio i. Cap. 5.

Petrus autem et Joannes
ascendebant in templum ad
horam orationis nonam. Et qui-
dam vir , qui erat claudus ex
utero matris suæ , bajulabatur :
quem ponebant quotidie ad
portam templi , quem dicitur Spe-
ciosa , ut peteret eleemosynam
ab introeuntibus in templum.
Is cum vidisset Petrum et Joánnem
incipientes introire in tem-
plum , rogabat , ut eleemosynam
acciperet. Intuens autem
in eum Petrus cum Joánnem ,
dixit : Respice in nos. At ille
intendebat in eos , sperans se
aliquid acceptum ab eis. Pe-
trus autem dixit : Argentum ,
et aurum non est mihi : quod
autem habeo , hoc tibi do : In
nómine Iesu Christi Nazaréni
surge , et ambula. Et appre-
hensa manu ejus déxtera , alle-
vavit eum. Et prólinus consoli-
datæ sunt bases ejus , et plantæ.
Et exiliens stetit , et ambulabat :
et intravit cum illis in templum
ambulans , et exiliens , et laudans
Deum.

¶ Ecce concipies , et páries fi-
lium , et vocabis nomen ejus
Iesum : * Ipse enim salvum
faciet populum suum a peccá-
tis eorum. **V.** Vocatum est no-
men ejus Jesus , quod vocatum
est ab Angelo , priusquam in
utero conciperetur. Ipse.

Lectio ii.

Et vidit omnis populus eum
ambularem , et laudantem
Deum. Cognoscébant autem il-
lum , quod ipse erat , qui ad
eleemosynam sedebat ad Spe-
ciosam portam templi : et im-
pleti sunt stupore , et extasi in
eo quod contigerat illi. Cum
tenet autem Petrum et Joan-
nem , cucurrit omnis populus

ad eos ad pórticum , quæ appellat-
latur Salomónis , stupéntes. Vi-
dens autem Petrus , respóndit
ad populum : Viri Israélite ,
quid mirámini in hoc , aut nos
quid intuimini , quasi nostra
virtute , aut potestate fecerimus
hunc ambulare ? Deus Abraham ,
et Deus Isaac , et Deus Jacob ,
Deus patrum nostrorum glorifi-
cavit Filium suum Iesum ,
quem vos quidem tradidistis ,
et negastis ante faciem Pilati ,
judicante illo dimitti. Vos autem
sanctum et justum negastis , et
petistis virum homicidam do-
nari vobis : Auctórem vero vitæ
interfecistis , quem Deus susci-
tavit a mórtuis , cujus nos te-
stes sumus. Et in fide nóminalis
eius hunc , quem vos vidistis ,
et nostis , confirmavit nomen
eius : et fides , quæ per eum est ,
dedit integrum sanitatem istam
in conspectu ómnium vestrum.
R. Benedictum est nomen tuum ,
Deus patrum nostrorum , qui
cum irátus fúeris , misericordiæ
recidérberis : * Et in tempore
tribulatiónis peccata dimittis.
V. Et benedictum nomen maje-
statis tuæ in æternum , qui fa-
cis mirabilia solus. Et in.

Lectio iii. Cap. 4.

Factum est autem in crásti-
num , ut congregaréntur
príncipes eórum , et seniores ,
et scribæ in Jerúsalem , et An-
nas princeps sacerdotum , et
Caiphas , et Joánnes , et Ale-
xander , et quotquot erant de
género sacerdotali , et statuentes
eos in medio , interrogabant :
In qua virtute , aut in quo nó-
mine fecisti hoc vos ? Tunc
repletus Spíritu sancto Petrus ,
dixit ad eos : Príncipes populi
et seniores , audite : Si nos hó-
die dijudicámur in benefacto hó-
minis infirmi , in quo iste sal-
lus factus est , notum sit ómni-
bus vobis , et omni plebi Israél :
quia in nómine Dómini nostri
Iesu Christi Nazaréni , quem
vos crucifixistis , quem Deus
suscitavit a mórtuis , in hoc iste

astat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobatus est a vobis edificantibus, qui factus est in caput anguli: et non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud nomen est sub celo datum hominibus, in quo oporeat nos salvos fieri.

H Laudabo nomen tuum assidue,* Et collaudabo illud in confessione. ¶ Lætabor, et exultabo in te: psallam nominis tuo, Altissime. Et. Gloria Patri. Et.

In secundo Nocturno

Aña. Mémores erunt nominis tui, Domine, in omni generatiōne, et generatiōnem.

Aña. Magnificáte Dominum mecum, et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Aña. Omnes gentes, quascumque fecisti, vénient, et adorabunt coram te, Domine, et glorificabunt nomen tuum.

¶ Propter gloriām nominis tui, Domine, libera nos. ¶ Et propitiū esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Lectio iv

Serm. 45. super Cantica circa medium.

NON otiose Spiritus sanctus nomen sponsi óleo cónparat, cum ita dóceat sponsam ad sponsum clamare: Oleum ellásum nomen tuum. Oleum enim lucet, pascit, et ungit. Fovet ignem, nutrit carnem, lenit dolorem: lux, cibus, medicina. Vide idem nunc et de sponsi nominis. Lucet prædicatum, pascit recogitatum, invocatum lenit, et ungit. Et percurramus singula. Unde putas in toto orbe tanta et tam súbita fidei lux, nisi de prædicato nominis Iesu? Nonne in hujus nominis luce Deus nos vocavit in admirabile lumen suum, quibus illuminatis, et in lumine isto vidéntibus lumen, dicat mérito Paulus: Fueritis aliquando téuebrae, nunc autem lux in Dómino?

¶ Sperent in te, qui novérunt nomen tuum: * Quóniam non

dereliqueristi querentes te, Domine. ¶ Exurge, Domine, adjuva nos, et libera nos propter momentuum. Quóniam.

Lectio v

Hoc dénique nomen coram régibus, et géntibus, et filiis Israel portare jussus est idem Apóstolus, et portabat nomen tamquam lumen, et illuminabat pátriam: et clamabat ubique: Nox præcessit, dies autem appropinquavit: abjiciávus ergo ópera tenebrarum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus. Et monstrabat omnibus lucernam super candelabrum, annuntians in omni loco Jesum, et hunc crucifixum. Quómodo lux ista resplenduit, ac perstrinxit cunctórum intuéntium oculos, quando de ore Petri, tamquam fulgor egrediens, claudi unius corporales plantas solidavít, et bases, multósque spirituáliter cæcos illuminavit? Numquid non ignem sparsit, cum ait: In nomine Iesu Christi Nazaréni surge, et ámbula?

¶ Confiteámur nominis tuo magno: * Quóniam terrible et sanctum est. ¶ Ibi in curribus, et hi in equis, nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus. Quóniam.

Lectio vi

Nec tantum lux est nomen Iesu, sed est et cibus. An non fólios confortáris, quóties recordaris? Quid aequa mente cogitantis impinguat? Quid ita exercitátos reparat sensus, virtutes róborat, végetat mores bons atque honéstos, castas fovet affectiones? Aridus est omnis animæ cibus, si non oleo isto intunditur. Insipidus est, si non hoc sale conditur. Si scribas, non sapit mihi, nisi légero ibi Jesum. Si disputes, aut cónferas, non sapit mihi, nisi sonuerit ibi Jesus. Jesus mel in ore, in aure melos, in corde júbilus. Sed est et medícina. Tristatur aliquis nostrum?

Véniat in cor ejus Jesus, et inde saliat in os. Et ecce ad exortum nōminis lumen, nūbilum omne diffugit, redit serēnum. Lābitur quis in crimen? currit insuper ad láqueum mortis desperāndo? Nonne si invocet nomen vitæ, conféstim respirabit ad vitam? R. Laténtur omnes, qui sperant in te. Dómine, in aternum exultabunt, et habitabíss in eis, et gloriabuntur in te omnes. * Qui diligunt nomen tuum. V. Dómine, in lúmine vultus tui amblabunt, et in nōmine tuo exultabunt tota die. Qni. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Aña. Cantáte Dómino, et bendedicite nōmini ejus: annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Aña. Secundum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ: justitia plena est dexteræ tua.

Aña. Cantáte Deo, psalmum dícite nōmini ejus: iter facite ei, qui ascéndit super occasum, Dóminus nomen illi.

V. Afférte Dómino gloriām et honorem. R. Afférte Dómino gloriām nōmini ejus.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 2. c

In illo tempore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumcideréetur puer, vocátum est nomen ejus Jesus. Et reliqua.

Homilia S. Bernárdi Abbatis.

Serm. i. de Circumcisione.

MAGNUM, et mirabile Sacramentum! Circumciditur puer, et vocátur Jesus. Quid sibi vult ista connéxio? circumcisio nempe magis salvandi, quam Salvatóris esse vidétur: et Salvatórem circumcidere potius decet, quam circumcidere. Sed agnoscere mediátorem Dei et hóminum, qui ab ipso nativitatis suæ exordio divinis humána sōciat, ima summis. Náscitur ex muliere, sed cui secunditatis fructus sic accédat. ut non décidat flos virginitatis. Pannis invólvitur, sed panni ipsi angé-

licis lāudibus honorántur. Absconditur in præsépio, sed próditur radiante stella de celo. Sic et circumcisio veritatem suscepit probat humanitatis: et nomen, quod est super omne nomen, gloriām indicat majestatis. Circumciditur tamquam verus Abrahæ filius; Jesus vocatur tamquam verus Filius Dei. R. Tribulatiōnem, et dolorem invéni: * Et nomen Dómini invocavi. V. Turris fortissima nōmen Dómini, in ipso sperávi, et adjútus sum. Et Bened Divinum auxilium.

Lectio viii.

Neque enim ad instar priorum meus iste Jesus nomen vacuum, aut inane portat. Non est in eo magni nōminis umbra, sed veritas. Cœlitus siquidem fiditum nomen Evangelista testatur: Quod vocatum est ab Angelo, pridsquam in utero conciperetur. Et atténde verbi profunditatem. Postquam natus est Jesus. Jesus vocatur ab hominibus, qui vocatus est ab Angelo, pridsquam in utero conciperetur. Idem quippe et Angeli Salvátor, et hóminis: sed hóminis ab incarnatione, Angeli ab instio creaturæ. Vocatum est, ait, nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab Angelo. In ore ergo duorum, vel trium testimoniū stat omne verbum; et ipsum, quod in Prophéta abbreviatum est, maniféstius in Evangelio légitur caro factum. R. Expectábo nōmen tuum, Dómine, * Quóniam bonum est in conspectu Sanctórum tuórum. V. Ut confiteámur nōmini sancto tuo, et gloriémur in laude tua. Quóniam glória Patri. Quóniam.

Lectio ix. de Homil. Dom. iij. post Epiph. Si vero transfertur

Lectio ix.

MERITO sane dum circumciditur puer, qui natus est nobis, Salvátor vocatur, quod videlicet ex hoc jam cœperit operari salutem nostram, immacu-

latum illum prō nobis sanguinem fundens. Neque enim jam quærere est Christiānis, cur volērit Dóminus Christus circumcidí. Propter hoc siquidem circumcisus est, propter quod natus, propter quod passus. Nihil horum propter se, sed omnia propter electos. Nec in peccato génitus, nec a peccato circumcisus, nec mortuus est pro pecado suo, magis autem propter delicta nostra. Quod vocatum est, inquit, ab Angelo, priusquam in útero conciperetur. Vocatum plane, non impósitum. Nempe hoc ei nomen est ab æterno. A natura propria habet, ut sit Salvátor: innatum est ei nomen hoc, non inditum ab humana, vel angelica creatura.

Te Deum laudamus. 45.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Oleum effusum * nomen tuum: ideo adolescentulæ dilexérunt te. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.
2. Scitote, * quia Dóminus ipse est Deus, cuius nomen in æternum.
3. Sicutiv anima mea * ad nomen sanctum tuum, Dómine.
4. Benedictum nomen gloriæ tuæ, sanctum, et laudabile, et superexaltatum in sæcula.
5. Júvenes et vírgines, * senes cum junióribus, laudate nomen Dómini, quia exaltatum est nomen ejus solius.

Capitulum. Philip. 2.

FRATRES: Christus humiliavit semetipsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem auctem crucis: propter quod et Deus exaltavit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu omne genu flectatur.

Hymnus.

Jesu, decus angélicum,
In aure dulce canticum,
In ore mel mirificum,
In corde nectar cælicum.
Qui te gustant, esúriunt:
Qui bibunt, adhuc sitiunt:

Desiderare nésciunt,
Nisi Jesum, quem diligunt.
O Jesu mi dulcissime,
Spes suspirantis animæ!
Te querunt piæ lacrymæ,
Te clamor mentis intimæ.
Mane nobiscum, Dómine,
Et nos illústra lúmine:
Pulsa mentis calígine,
Mundum reple dulcédiue.
Jesu, flos Matris Virginis,
Amor nostræ dulcédinis,
Tibi laus, honor nóminalis,
Regnum beatitudinis. Amen.
V. Adjutórum nostrum in nômine Dómini. R. Qui fecit cœlum et terram.

Ad Benedictus. Aña.

Dedit se, ut liberaret pôpulum et acquireret sibi nomen æternum, alleluia.

Oratio.

Deu s, qui unigénitum Filiu m tuum constituisti humani gêneris Salvatorem, et Jesum vocari jussisti: concéde propitius; ut, cujus sanctum nomen venerámur in terris, ejus quoque aspèctu perfruámur in cœlis. Per eûdem Dóminum.

Et fit con. Dom. ij. Epiph. Ad Primam, in R. br. y. Qui natus es de María Virgine.

¶ Si hoc Festum transferatur post Dom. Septuag. tunc in R. br. ommissis Alleluia, repetenda erit pars Responsorii, cui præfigitur signum ¶.

Ad Tertiam. Aña.

Scitote.

Capit. Fratres: Christus. sup. R. br. Sit nomen Dómini * benedictum. * Alleluia, alleluia. Sit nomen. y. Ex hoc nunc, et usque in sæculum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Sit. y. Afserite Dómino gloriâ et honore, alleluia. R. Afserite Dómino gloriâ nóminali ejus, alleluia.

Ad Sextam. Aña.

Sicutiv anima mea.

Capitulum. Philip. 2. b

In nômine Jesu omne genu flectatur, cœlestium, terréstrium, et infernorum: et omnis lingua confiteatur, quia Dó-

minus Jesus Christus in glória est Dei Patris.
R. br. Afférte Dómino glóriam * et honórem. * Alleluia, alleluia. Afférte. **Y.** Afférte Dómino glóriam nómini ejus. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Afférte. **Y.** Magnificáte Dóminum mecum, alleluia. **R.** Et exaltémus nomen ejus in idípsum, alleluia.

Ad Nonam, Aña.

Júvenes et vírgines.

Capitulum. *Coloss. 3. e.*

O MNE quodcúmque súcitis in verbo, aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Iesu Christi sácite, grátias agéntes Deo, et Patri per ipsum.

R. br. Magnificáte Dóminum * mecum.* Alleluia, alleluia. Magnificáte. **Y.** Etexaltémus nomen ejus in idípsum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Magnificáte. **Y.** Adjutórium nostrum in nómine Dómini, alleluia. **R.** Qui fecit cœlum et terram, alleluia.

In ij. Vesp. omnia ut in j.
Y. Sit nomen Dómini benedictum, alleluia. **R.** Ex hoc nunc, et usque in sǽculum, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.
Vocábis nomen ejus J esum: ipse enim salvum faciet pópulum suum a peccátis eórum, alleluia.

Deinde fit com. Dñicæ ii. Epiph.
DIE XIV. JANUARII.

In Festo S. Hilarii, Episc., Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Communi Confess.
Pontifilij. præter seq.

Aña. O Doctor. **Y.** Amávit.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo æternæ salútis beatum Hilárium ministrum tribuisti: præsta, quæsumus; ut quem Doctórem vite habuimus in terris, intercessórem habere mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Com. S. Felicis, Presb. et Mart.
Aña. Iste Sanctus. **Y.** Glória.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnispotens Deus: ut ad meliorem

vitam Sanctórum tuórum exém-pla nos pròvocent; quâdenus quorum solémnia agimus, etiam actus imitémur. Per Dóminum.

In Hymno, Mériti suprémos.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HILARIUS in Aquitánia nóbili génere natus, doctrina et eloquentia excelluit. Qui pri-mum in matrimonio quasi mó-nachi vitam egit: deinde propter singuláres virtutes Pictavórum Episcopus creátur: quod munus Episcopale sic gessit, ut a fidélibus summam laudem conserueretur. Quo tempore, cum terróribus, bonorum spoliatiōne, exilio, et omni crudelitate Constantius Imperátor Cathólicos vexaret, nisi ad Ariánas partes transírent: Hilarius tamquam firmissimum murum se Ariánis oppónens, illorum furórem in se concitatávit. Itaque multis petitus insidiis, tandem dolo Saturnini Arelaténsis Episcopi, de Synodo Biterrénsi in Phrygiam relegátus est: ubi et mórtuum suscitávit, et libros duodecim scripsit de Trinitate contra Ariános.

R. Invéni David.

Lectio v.

QUADRIFENNO post coacto Con-cilio ad Seleuciam Isáuriæ urbem, Hilarius adésso compulsus est, ac deinde Constantinópolim profectus, ubi extrénum Fidei periculum animad-vérit, tribus libellis publice datis, audiéntiam Imperatóris pos-piscit, ut de fide cum adversáriis coram disputáret. Verum cum Ursácius, et Valens Ariani Episcopi, quos Hilarius scriptis confutárat, præséntis eruditio-nem pertimécerunt, Constantio persuasérunt, ut spécie honoris eum in suum Episcopátum restitueret. Tunc Hilarius e pre-lio hæreticórum reverténtem, ut inquit sanctus Hierónymus, Gal-liárum Ecclésia compléxa est:

quem ad Episcopitum secessus est Martinus, qui postea Turenensis praeuit Ecclesiæ; tantumque illo doctore profecit, quantum ejus postea sanctitas declaravit.

R. Posui adjutorium.
Lectio vi.

MAGNA defneps tranquillitate Pietavorum Ecclesiam administravit: Galliamque universam adduxit, ut Arianorum impietatem condemnaret. Multos libros scripsit mira eruditio: quos omnes sanctus Hieronymus ad Lætam, sine ulla erroris suspicione legi posse testatur illis verbis: Hilarii libros inoffenso decurras pede. Migravit in celum Idibus Januarii, Valentiniano et Valente Imperatoribus, anno post Christum natum trecentesimo sexagesimo nono. Eum a multis Patribus et Conclisiis insignem Ecclesiæ Doctorem nuncupatum, atque uti talem in aliquot dioecesis cultum, tandem instante Synodo Burdigalensi, Pius Nonus Pontifex Maximus, ex Sacrorum Ritu Congregationis consulto, universæ Ecclesiæ Doctorem declaravit et confirmavit, ac ipsius festo die Missam et Officium de Doctribus ab omnibus recitari jussit.

R. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evangelium, Vos estis sal terra, de Communi Doctorum ij. loco. Iv. sed ex tribus Lectionibus sicut ducit prior desinit ad signum.

R. viii. In medio. ibid.

Pro S. Felice, Presbyt. et Martyre.
Lectio ix.

Felix Nolanus Presbyter, cum in idola vehementius inveheretur, ab infidelibus varie vexatus in carcere conficitur. Unde ab Angelo nocte eductus, querere iussus est Maximianum Nolam Episcopum: qui cum senio confactus desperaret se ferre posse supplicia persequentium,

se absiderat in silvam. Quo cum Felix, Deo duce, pervenisset, sanctum Episcopum humi jacenter pene mortuum videt: quem recreatum, ac sublatum in humeros, apud fidem viduam reficiendum curavit. Sed cum isterum idolorum cultores impietatis argueret, facto in ipsum impetu, fugiens in angusto ductum parietum intervallo se occultavit. Qui aditus cum repente aranearum telis pertextus visus esset, nemini recentis latebra suspicitionem reliquit. Inde igitur evadens Felix, in eisdem pīs mulieris tres menses latuit. Cum vero Dei Ecclesia requiescere cœpisset, Nolam rediens, multisque ibi vita exemplis, et doctrinae praceptis, miraculisque ad Christi fidem converteris, constanter etiam recusato ejus urbis Episcopatu, obdormivit in Domino: sepultusque est prope Nolam in loco quem in Pincis appellabant.

T. Deum laudamus. 43.

In Laudibus fit com. S. Felicis. Mart. Aña. Qui odit. V. Justus. Oratio. C. encēde quæsumus. 63.

Vespera a Capit de sequenti, comm. præc. ac S. Mauri, Abbatis.

DIE XV. JANUARII.

In Festo S. Pauli primi Eremitæ, Confessoris.

Duplex.

Ounia de Communi Conf. non Pont. Ivi. præter seq.

In Hymno, M eruit suprēmos.

Oratio.

Deus, qui nos beati Pauli Confessoris tui annua solemnitate laetificas; concorde propitiis; ut cuius natalitia colimus, etiam actiones imitemur. Per Dominum.

Pro comm. S. Hilarii, Aña. O Doctor. V. Elégit eum Dominus sacerdotem sibi. R. Ad sacrificandum ei hostiam laudis.

Oratio. Deus, qui populo. 63.

Deinde pro com. S. Mauri, Abatis, Aña. Euge. V. Justum, et Laud.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus
Dómine, beati Mauri Abbatis
comméndet: ut quod nostris
méritis non valémus, ejus patro-
cínio assequámur. Per Dóminum.

Sed si Festum S. Pauli trans-
feratur ob Festum altioris ritus,
non variantur Añæ et Yy.

In j. Noct. Lectiones de Seri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

PAULUS, Eremitarum auctor et
magister, apud inferiorem
Thebádem natus, cum quin-
decim esset annorum, orbáitus
paréntibus est. Qui póstea de-
clinandæ causa persecutiōnis
Décii et Valeriāni, et Deo libé-
rius inserviēndi, in erémi spe-
lúcum se cónstulit: ubi palma
ei victimum et vestitum præbente,
vixit ad centésimum et déciūm
tértium annum: quo témpore ab António nonagenario, Dei ad-
mónitu, invísitur. Quibus inter-
se, cum ántea non nosaent,
próprio nómine consalutantibus,
et multa de regno Dei col-
loquéntibus, corvus, qui ántea
semper Paulo dimidiatum pa-
nem attulerat, integrum détulit.
R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Post corvi discessum: Eja,
inquit Paulus, Dóminus no-
bis prándium misit, vere pius,
vere misericors. Sexaginta jam
anni sunt, cum accípio quotdi-
die dimidii panis fragmémentum,
nunc ad advéntum tuum militi-
bus suis Christus duplicávit an-
nónam. Quare cum gratiarum
actione ad fontem capiéntes ci-
bum, ubi tantisper recreati
sunt, iterum grátiis de more Deo
actis, noctem in divinis laudi-
bus consumpsérunt. Diluculo
Paulus de morte, quæ sibi in-
staret, admonens Antónium,
hortátur, ut pállium, quod ab
Athánasio accéperat, ad invol-
vendum suum corpus assérret.
Quo ex itinere rédiens ille, vidit
inter Angelorum choros, inter

Prophetarum et Apostolórū
cœtus, Pauli animam in eō-
lum ascéndere.

R. Amávit eum.

Lectio vij.

Cumq[ue] ad ejus cellam perve-
nisset, invenit génibus comp-
licatis, erécta cervice, exten-
sisque in altum mánibus cor-
pus exâmine: quod pállio ob-
volvere, hymnósque et Psalmos
ex christiâna traditione decán-
tans, cum sáculum, quo ter-
ram fôderet, non habéret, duo
léones ex interiore erémo, rápido
curso ad beati senis corpus fe-
runtur: ut facile intelligeré tur,
eos, quo modo pótérant, plorá-
tum édere: qui, certâtm terram
péribus effodiéntes, fôteam, quæ
hominem cómmodè cáperet,
effecérunt. Qui cum abi sent,
Antónius sanctum corpus in eum
locum intulit, et injécta humo-
túmulum ex christiâno more
compósuit; túnicam vero Pauli,
quam in sportæ modum ex pal-
mæ fôliis ille sibi contexderat,
secum auferens, eo vestitu dié-
bus solémnibus Paschæ et Pen-
tecôstes, quoad vixit, usus est.

R. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Confiteor tibi, Pater, de
Com. Apost. ij. loco. xij. cum
R.R. de Com. Conf. non Pont. Ixij.
Pro S. Mauro, Abbatte.

Lectio ix.

MAURUS nóbilis Románus, puer
a patre Eutychio Deo sub
sancti Benedicti disciplina oblátus,
brevi tantum divina grácia
profécit, ut ipsi magistro admiratiōni esset: qui illum s pe
véluti reguláris observâti , et
virtútum ómnium sp cimen cé-
teris discipulis ad imitândum
proponébat. Cujus adhuc adole-
scéntis illud admirabilis obe-
diénti  ex plum a sancto Gre-
gório Papa commemorâtur. Nam
cum Placidus mónachus in la-
cum prol psus, aquarum impetu
raperéatur, sancti Patris
jussu acc rrens Maurus, et su-
per aquas inc dens, sc cium ca-

pillis apprehénsum ad terram attráxit. Missus in Galliam ab eódem sancto Benedicto, célebre monastério extructo , cui annos quadraginta præfuit, monásticam disciplinam mirifice propagávit. Dénique sanctitatem et miraculós clarus, septuagenario major migrávit in cœlum , anno salutis quingentésimo sexagésimo quinto.

Te Deum laudámus. 43.

In Laud. pro com. S. Mauri, Abbatis. Aña. Similábo. y. Amávit. Oratio. Intercessio. 653.

In ii. Vesperis fit comm. seq.
DIE XVI. JANUARII.

In Festo S. Marcelli, Papae et Martyris.

Semiduplex.

Aña. Iste Sanctus. y. Glória.

Oratio.

Preces populi tui, quæsumus Dómine, cleménter exaudi: ut beati Marcelli, Martyris tui atque Pontificis, méritis adjuvémur, cujus passióne lætamur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARCELLUS Románus a Constantio et Galério usque ad Maxéntium Pontificatum gessit. Cujus hortátu Lucina matrona Romána, bonorum subrum Dei Ecclésiam fecit hæredem. Viginti quinque titulos in Urbe instituit, quasi dioceses quasdam, et ad baptismum pœnitentiāmque eórum, qui ex infidelibus christiánam Religiónem susciperent, et ad Mártyrum sepultúram. Quibus rebus ira incensus Maxéntius, Marcelló grávia supplicia minatur, nisi, depósito Pontificatu, idolis immolareter.

It. Ilonestum fecit.

Lectio v.

Qui cum insanas hóminis voces negligeret, misit eum in catábulum, ut bestiarum, quæ publice alebántur, curam sustinéret. Ubi Marcellus assi-

duis jejunis et præcibus novem menses vitam duxit; paróchias, quas præsens non pôterat, vísitans per epistolas. Inde eréptus a clericis, hospítio recipitur a beata Lucina, in cujus ædibus Ecclésiam dedicávit, quæ hodie titulo sancti Marcelli nomináatur: in qua et Christiáni orabant, et ipse beatus Marcellus prædicabat.

It. Desidérium animæ.

Lectio vi.

Quis cōgnitis, Maxéntius in eam Ecclésiam catábuli bestias transfrerri, et a Marcelló custodiri jubet: ubi loci feditate, multisque ærumnis afflictus, obdormivit in Dómino. Cujus corpus in cœmetorio Priscillæ via Salária a beata Lucina sepultum est décimo séptimo Kaléndas Februarii. Sedit annos quinque, mensem unum, dies viginti quinque. Scripsit epistolam ad Episcopos Antiochénæ provinciæ de primátu Románæ Ecclésiæ, quam caput Ecclesiærum appellandam demonstrat. Ubi étiam illud scriptum est, nullum Concilium jure celebrari, nisi ex auctoritate Románi Pontificis. Ordinávit mense Decembri Romæ Presbyteros viginti quinque, Diaconos duos, Episcopos per diversa loca viginti unum. R. Stola jucunditatis.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Si quis vult, ij. loco. xxiv. R. viii. Dómine, prævenisti. xxij.

Vesperæ de seq., com. præc.

DIE XVII. JANUARII.

In Festo S. Antonii, Abbatis Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. IV. præter seq.

Oratio.

ITERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beati Antónii Abbatis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Marcelli. Aña Qui vult. y. Justus. Oratio præces populi, supra.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANTONIUS Egyptius, nobilibus et christianis parentibus natus, quibus adolescens orbatus est, cum ingrēssus Ecclesiām ex Evangēlio audivisset: Si vis perfēctus esse, vade, et vende omnia quae habes, et da paupēribus: tamquam ea sibi dicta essent, sic Christo Dōmino obtemperāndū existimāvit. Itaque vēndita re familiāri, pecūniām omnem pauperibus distrībuit. Quibus solūtus impedi-mētis, cœlestis vitæ genus in terris cōlere instituit. Sed cum in periculōsum illud certāmen descenderet, ad fidei præsidium, quo erat armātus, adhibēdum sibi putāvit subsidium reliquārum virtutū: quarum tanto stūdio incēnsus fuit, ut quemcūmque vidēret aliqua virtutis laude excellētē, illum imitāri studeret.

¶ Honēstum fecit.

Lectio v.

Nihil figit eo continentius, nihil vigilātius erat. Patiēntia, mansuetudine, misericordia, humilitātē, labōre, ac stūdio divinārum Scripturārum superābat omnes. Ab hæreticōrum et schismaticōrum hōminum, maxime Arianōrum, congreßu et collōquio sic abhorrébat, ut ne prope quidem ad eos accedēdum diceret. Ilumi jacēbat, cum eum necessārius somnus occupāset. Jejūnum autem adēo cōluit, ut salem tantūmodo ad panem adhiberet, sitim aqua extingneret: neque se ante solis occasum cibo aut potu recreabat: sāpissime in oratione pernoctabat. Cum talis tantūisque Dei miles evasisset Antonius, sanctissimum juvēnem hostis humāni gēneris variis tentatiōibus aggreditur, quas ille jejūnio et oratione vincēbat. Nec vero frequens de sātana

triūmphus secūrūm reddēbat Antōniūm, qui diaboli innumerabiles artes nocēndi nōverat. ¶ Amāvit eum.

Lectio vi.

TRAQUE cōntulit se in vastissimam Egypti solitudinem: ubi quotidie ad christianam perfectionem prosciens, dæmones (quorum tanto erant scribēres impetus, quanto Antonius ad resistēdūm fōrtior evadēbat) ita contēpsit, ut illis exprobaret imbecillitatēm: ac sāpē discipulos suos excitans ad pugnandum contra diabolū, docēnsque quibus armis vincerētur: Mihi crēdite, dicēbat, fratres, pertimēscit sātanas piōrum vigiliās, oratiōnes, jejūnia, voluntāriām paupertātē, misericordiam, et humilitātē, maxime vero ardēntem a mōrem in Christum Dōminum, cuius único sanctissimae Crucis signo debilitātus au-fugit. Sic autem dæmōnibus erat formidolōsus, ut multi per Egyptum ab illis agitati, invocāto nōmine Antonii, liberarēntur: tāntaque erat ejus fama sanctitatis, ut per litteras se ejus oratiōnibus Constantinus Magnus, et filii commendārent. Qui aliquāndo quintūm et centēsimūm annum agens, cum innumerabiles sui instituti imitatores habēret, convocatis mōnachis, et ad perfēctam christiānā vitā regulam instrūctis, sanctitātē et miraculis clarus migrāvit in cōlūm, dēcimo sexto Kalēndās Februarii. ¶ Iste homo.

In ij. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Comm. Ixij.

Vesp. de seq., com. ut infra.

DIE XVIII. JANUARII.

In Festo Cathedrae S. Petri, qua Romæ primum sedit.

Duplex majus.

Omnia de Communi Confess. Pont. xlij-præter seq.

Ad Vesperas, Hymnus.

CONCUMQ[UE] IN ORBE NEXIBUS
Q[uod] revinxeris,
Erit revinctum, Petre, in arce siderum:

Et quod resolvit hic potestas
tradicita,
Erit solutum coeli in alto vertice:
In fine mundi judicabis saeculum.
Patri perenne sit per aevum
gloria,
Tibique laudes concinamus inclytas.
Aeterno Nata, sit, superne Spiritus,
Honor tibi, decusque: sancta jugiter
Laudetur omne Trinitas per saeculum. Amen.
Tu es Petrus. R. Et super
hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

Ad Magnisieat, Aña.
Tu es pastor ovium, princeps
Apostolorum, tibi traditae sunt
claves regni celorum.

(Oratio.)

PETRUS, qui beato Petro, Apôstolo tuo, collatis clavibus
regni celestis, ligandi atque
solvendi pontificium tradidisti: concorde; ut, intercessione ejus
auxilio, a peccatorum nostrorum
nexus liberemur. Qui
vivis.

Deinde fit commun. S. Pauli ante
alias quascumque commemoror.
etiam Festi Duplicis aut Dominicæ.
Quod et servatur in com.
S. Petri, quæ fit in Festis S.
Pauli, Aña. Sancte Paule Apôstole,
prædicator veritatis, et
doctor gentium, intercede pro
nobis ad Deum, qui te elegit.
Tu es vas electionis, sancte
Paule Apôstole. R. Prædicator
veritatis in universo mundo.

(Oratio.)

PETRUS, qui multitudinem gentium
beati Pauli Apôstoli prædicatione docuisti: da
nobis, quæsumus; ut cuius commemorationem colimus, ejus
apud te patrocinia sentiamus.

Postea S. Antonii, Abbatis.
Aña. Hic vir. y. Justum. Oratio.
Intercessio, ut supra. 634.

Postremo S. Priscæ Virg. Mart.
Aña. Veni, sponsa. v. Specie.

Oratio.

DOMINA, quæsumus omnipotens
Deus; ut qui beatæ Priscæ,
Virginis et Martyris tuæ, natalitia
colimus, et annua solemnitate
laetemur, et tantæ fidei proficiamus ex exemplo. Per Dñum.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Tu es pastor ovium, princeps
Apostolorum: * Tibi tradidit
Deus claves regni celorum. Ps.
Venite. t.

Hymnus Quodcumque. 655.
Aña Nocturnorum cum Psalmis et Y. de Communi Conf.
Pont. xliv.

In primo Nocturno.
Incipit Epistola prima beati
Petri Apôstoli.

Lectio i. Cap. 1.

PETRUS, Apôstolus Iesu Christi,
electis advenis dispersionis
Ponti, Galatiae, Cappadociae,
Asiae, et Bithynie, secundum
præscientiam Dei Patris, in
sanctificationem Spiritus, in
obedientiam, et aspersiōnem
sanguinis Iesu Christi: Gratia
vobis, et pax multiplicetur. Be-
nedictus Deus, et Pater Domini
nostrí Iesu Christi, qui secundum
misericordiam suam magna
regeneravit nos in spem
vivam, per resurrectionem Iesu
Christi ex mortuis, in hereditatem
in corruptibilem, et incontaminatam,
et immarcescibilem, conservatam in celis in
vobis, qui in virtute Dei custodi-
dimini per fidem in salutem,
paratam revelari in tempore no-
vissimo.

R. Simon Petre, antequam de
navi vocarem te, novi te, et
super plebem meam principem
te constitui: * Et claves regni
celorum tradidi tibi. v. Quod-
cumque ligaveris super terram,
erit ligatum et in celis: et
quodcumque solveris super ter-
ram, erit solutum et in celis.
Et claves.

Lectio ii.

In quo exultabit, modicum
I nunc si opertet contrastari in
variis tentationibus: ut probatio

vestræ fidei multo pretiosior auro (quod per ignem probatur) inveniatur in laudem, et gloriā, et honorem in revelatione Iesu Christi : quem cum non vidēritis, diligitis : in quem nunc quoque non vidētes, creditis : credentes autem exultabitis latitiae inenarrabili, et glorificata, reportantes finem fidei vestræ, salutem animarum. R. Si diligis me, Simon Petre, pasce oves meas : Domine, tu nости quia amo te, * Et animam meam pono pro te. V. Si oportuerit me mori tecum, non te negabo. Et.

Lectio iii.

D^r quis salute exquisierunt, atque scrutati sunt Prophetae, qui de futura in vobis gratia prophetaverunt : scrutantes in quod, vel quale tempus significaret in eis Spiritus Christi : prænuntians eas, quæ in Christo sunt, passiones, et posteriores glorias : quibus revealatum est, quia non sibi meti ipsi, vobis autem ministrabant ea, quæ nunc nuntiata sunt vobis per eos, qui evangelizaverunt vobis, Spiritu sancto missis de cœlo, in quem desiderant Angeli prospicere.

R. Tu es Petrus, et super hanc petram aedicabo Ecclesiam meam, et portæ inferi non prævalebunt adversus eam : * Et tibi dabo claves regni cœlorum. V. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis : et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cœlis. Et. Gloria Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Lectio iv.

Serm. i. de SS. Apost. ante med. Cun duodecim Apóstoli, accepta per Spiritum sanctum omnium locutione linguarum, imbuendum Evangelio mundum, distributis sibi terrarum partibus, suscepissent, beatissimus Petrus princeps apostolici ordinis ad arcem Romani destinâ-

tur Imperii, ut lux veritatis, quæ in omnium gentium revealabatur salutem, efficacius se ab ipso capite per totum mundi corpus effunderet. Cujus autem nationis homines in hac tunc Urbe non essent, aut quæ usquam gentes ignorarent, quod Roma didicisset ? N. Tu es pastor ovium, princeps Apostolorum : tibi tradidit Deus omnia regna mundi : * Et ideo tibi trāditæ sunt claves regni cœlorum. V. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis : et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cœlis. Et.

Lectio v.

Hic concūcāndæ philosophiae opiniones, hic dissolvendæ erant terræ sapientiae vanitates, hic confutandi dæmonum cultus, hic omnium sacrilegiorum impietas destruenda, ubi diligentissima superstitione habebatur collectum, quidquid usquam fuerat vanis erroribus institutum. Ad hanc ergo Urbem tu, beatissime Petre Apóstole, venire non melius : et consorte gloriæ tuae Paulo Apóstolo, aliarum adhuc Ecclesiarum ordinationibus occupato, silvam istam frementium bestiarum, et turbulentissimæ profunditatis Océanum constanter, quam cum supra mare gradereris, ingredieris.

R. Ego pro te rogavi, Petre, ut non deficiat fides tua : * Et tu aliquando convérsus confirma fratres tuos. V. Caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et.

Lectio vi.

AM populos, qui ex circumcidione crediderant, erudieras : jam Antiochénam Ecclesiam, ubi primum christiani nōminis dignitas est orta, fundáveras : jam Pontum, Galatiam, Cappadociam, Asiam, atque Bithyniam legibus evangelicæ prædicatiōnis impléveras : nec aut dubius de provectu operis, aut

de spatio tuæ ignarus ætatis, trophyum Crucis Christi Româniis arcibus inferebas, quo te divinis præordinationibus antefabant et honor potestatis, et gloria passionis.

N. Pître, amas me? tu scis, Dómine, quia amo te.* Pasce oves meas.**V.** Simon Joánnis, diligis me plus his? tu scis, Dómine, quia amo te. Pasce. Glória Patri. Pasce.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 16. b

In illo tempore: Venit Jesus in partes Cœsarée Philippi: et interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et réliqua. Homilia sancti Hilárii Episcopi. Comment. in Matth. can. 16. post initium.

DOMINUS a discipulis requirit, quem se homines esse dicent: et adjécit, hominis Filiū. Hæc enim confessionis tenenda ratio est, ut sicut Dei Filiū, ita et filium hominis meminérimus: quia alterum sine altero nihil spei tribuit ad salutem. Editis itaque, quæ divulgæ de eo erant, hominum opinib; quid de se ipsi sentiant, querit. Petrus respondit: Tu es Christus Filius Dei vivi. Sed Petrus conditiones propositiōnis expéderat. Dóminus enim dixerat: Quem me homines esse dicunt, filium hominis? Et certe Filiū hominis contemplatio corporis præferébat. Sed addéndo, Quem me esse dicunt, significavit, præter id quod in se videbatur, esse aliud sentiendum: erat enim hominis filius. Quod igitur de se opinandi judicium desiderabat? Non illud arbitrāmur, quod de se ipse confessus est: sed occultum erat, de quo quarebātur, in quod se credentium fides debat exténdere.

N. Quem dicunt homines esse Filium hominis? dixit Jesus di-

scipulis suis. Respónsens Petrus, dixit: Tu es Christus Filius Dei vivi: * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiás meam. **V.** Beatus es, Simon Bar-Jona, quia caro, et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et.

Quando opus erit, ex seq. Lect. dant due, quarum prior desinet ad signum.

Lectio viii.

Et dignum plane confessio Petri præmium consecuta est; quia Dei Filium in homine vidisset. Beatus hic est, qui ultra humánū oculos intendisse, et vidissé laudatus est, non id quod ex carne et sanguine erat cōtuens, sed Dei Filium cœlestis Patris revelatione conspiciens, dignusque judicatus, qui quod in Christo Dei esset, primus agnosceret. **O** in nuncupatione novi nōminis felix Ecclesiæ fundamētum: dignaque ædificatione illius petra, quæ infernas leges, et tartari portas, et omnia mortis claustra dissolueret! O beatus cœli janitor, cujus arbitrio claves æterni aditus traduntur, cuius terrestre judicium præjudicata auctoritas sit in cœlo! ut quæ in terris aut ligata sint, aut soluta, statuti ejusdem conditionem obtineant et in cœlo.

N. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificandum ei * Hóstiam laudis. **V.** Inimola Deo sacrificium laudis, et redde Altissimo vota tua. Hóstiam. Glória Patri. Hóstiam.

Pro S. Prisca, Lectio ix.

PRISCA, nóbilis virgo Rómâna, trédecim annos nata, Claudio Imperatore, christianæ fidei accusata, ejusdem jussu ducta ad Apollini templum, ut idolis immolare, cum rem detestaretur, cölapthis cæsa, in carcere træditur: atque inde emissa, cum in fidei constantia perseveraret, afficta verbéribus, ferventique adipite delibuta, rursus

in cácerem inclíditur. Post triduum in amphitheátrum prouducta, leóni objicitur: qui suæ feritatis oblitus, humiliiter se ad ejus pedes abjecit. Quæ póstea in ergástulo triduum inédia afflicta, in equúleo suspénditur, et ungulis lérreis excarnificata, in rogum injicitur, unde étiam mirabiliter evásit incólumis. Dénique extra Urbem capite abscesso, virginitatis palmam martyri coróna cumulavit. Cujus corpus via Ostiensi, décimo ab Urbe milliário, a Christiánis décimo quinto Kaléndas Februarii sepelitur.

Te Deum laudámus. 43.

Ad Laudes, Hymnus.

PATRE Pastor Petre, clemens accipe
Voces precántum, criminumque
víncula
Verbu resolve, cui potéstantrá-
dita,
Aperire terris cœlum, apertum
claudere.
Sit Trinitati sempiterna glória,
Honor, potéstantrá, atque jubilatio,
In unitate, quæ gubernat ómnia,
Per univérsa æternitatis sœcula.
Amen.

V. Exaltent eum in Ecclésia plebis. ¶ Et in cathedra seniörum laudent eum.

Ad Benedictus, Aña.

Quodcumque ligáveris super terram, erit ligatum et in cœlis: et quodcumque sóliveris super terram, erit solutum et in cœlis: dicit Dóminus Simoni Petro.

Oratio. Deus, qui beato. 656.

Deinde fit comm. S. Pauli, Aña. Sancte Paule. ¶ Tu es vas, Oratio. Deus, qui. 656.

Postea S. Friscæ, Aña. Simile. ¶ Diffusa. Oratio. Da, quæsumus, ut supra. 656.

In ij. Vesp. Hymnus ut in j. v. Elegit te Dóminus sacerdótem sibi. ¶ Ad sacrificandum ei hóstiam laudis.

Ad Magnificat. Aña
Dum esset summus Póntifex,

terræna non métuit, sed ad celestia regna gloriósus migravit.

Deinde ut comm. S. Pauli ut supra in j. Vesp. Postea sequentis Festi, etc. ut infra.

DIE XIX. JANUARII.
In Festo S. Canuti, Regis, et Martyris.

Semiduplex ad libitum.

Si venerit in Dñica, aut infra aliquam Octavam, omittitur, cum non sit transferendum.

Aña. Iste Sanctus. ¶ Glória.
Oratio.

Desus, qui ad illustrandam Ecclésiam tuam beatum Canútum Régem martyri palma, et gloriósis miraculis decorare dignatus es: concéde propitius; ut sicut ipse Dominicæ passiónis imitator fuit, ita nos per ejus vestigia gradientes, ad gaudia sempiterna pervenire mereámur. Per eundem Dóminum.

Postea fit com. SS. M.M. Marci, Marthæ, Audifacis, et Abachum. Aña. Istórum. ¶ Lætámini.

Oratio

Exaudi, Dómine, populum tuum cum Sanctórum tuorum patrocinio supplicántem: ut et temporális vitæ nos tríbus pace gaudére, et æternæ reperire subsídium. Per Dóminum.

In ij. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectione iv.

CANUTUS quartus, Suenónis Estríritii Danórum regis filius, fide, piété, et morum honestate conspícuus, eximiae sanctitatis a téneris annis spécimen dedit. Patérnum sceptrum summa ómnium acclamatiōne adéptus, Religiōni promovendæ sédulo incúnberé, Ecclésias redditibus augére, et pretiōsa supelléctili ornare cōpīt. Tum zelo propagandæ fidei succénsus, bárbara regna justo certamine aggressus, devictas subditasque nationes christiánæ legi subjugavit. Victóriis autem plūrimis gloriósus, et divitiis auctus, regale diadema ad Christi

crucifixi pedes abjecit, se et regnum illi subjiciens, qui Rex regum est, et Dominus dominantium. Corpus suum jejunis, cilicis, et flagellis castigavit. In oratione et contemplatione assiduis: erga pauperes profusus, erga omnes beneficus semper fuit, nec umquam a justitia divinaque legis semita dellexit.

R. Honustum fecit.

Lectio v.

Hec, alisque virtutibus imbuita, ad supremum perfectio-nis apicem sanctus Rex prope-rabat. Accidit autem, ut Anglia regnum a Wilhelmo Normano-rum Duce formidabili exer-citu invaderetur: Anglis vero Danorum opem implorantibus cum succurrere Rex decrevisset, belli expeditionem Olao fratri commisit. Qui regnandi cupidi-tate illactus, arma vertit in Regis perniciem, militibus et populo contra illum concitatis. Nec defuerunt rebellioni foménta. Cum enim Rex (editis legi-bus) décimas Ecclesiis solvi, Dei et Ecclesiæ præcepta servari, transgressores puniri sanxisset, plerique perversi ac scelerati hó-mines exacerbati, primum quidem tumultuari, tum plebem commovere, ac tandem sanctissimo Regi necem moliri cœpérunt.

R. Desiderium animæ.

Lectio vi.

Scens fgitur Rex, futurorum præscius, mortem sibi propter justitiam imminere; ea prænuntiata, ad Ecclesiam sancti Albani Martyris Othoniae, tamquam ad locum certaminis pro-fectus est, et Sacramentis munitus, agónem suum Dómino commendabat. Mox ibi advénientes conjuratórum multitudo, Ecclesiæ ignem admovere, foras confringere, et in eam irrúmpere tentarunt: quod cum persicere non possent, ad fenestras ac-deentes, saxa et sagittas in sanctum Regem flexis gémibus pro-nimicis orantem, magno ímpetu

jaculari non cessárint, donec lāpidum et telorum fctibus, ac tandem lancea confossis, glo-rioso martyrio, ante altare exténsis brachiis procumbens, cor-onatus est, sedénte in apostólico throno Gregorio Séptimo. Multis postea miraculis Márt-yrem suum illustravit Deus: nam gravi penuria, et divérsis cala-mitatibus oppræssa Dánia, patrati sacrilegii pœnas luit. Plures étiam variis languóribus af-flicti, ad ejus tómulum remé-dium et incolumitatem consecuti sunt. Cumque Reginá sacram ejus corpus noctu clám surripre-re, et alio transférre conaréatur, emisso cœlitus ingénti splendóre perterrita, a propósto cessávit.

R. Stola jucunditatis.

In iii. Noct. Homilia in Evang Si quis vult, ij loco. xxiv.

Pro SS. MM. Mario, etc

Lectio ix.

Marius Persa, nóbili loco na-tus, cum Martha cónjuge pari nobilitate, et duóbus filiis Audíface et Abachum, Romam venit, Cláudio Imperatóre, ut Mártirum sepúlchra veneraré-tur. Ibi Christiános in vincula conjéctos fovébant, et ópera ac facultibüs suis sustentabant, et Sanctórum cōpora sepelié-hant. Quámobrem comprehénsi omnes, cum nec impiorum minis, nec terrore commoveréntur, ut diis sacrificarent, pri-mum fūstibus debilitati, deinde fúnibus attrácti, tum admotis candéntibus láminis combústi, et úngulis férreis excarnificati sunt. Postrémo præcisus mánibus, et ad collum alligatis, du-ci per médiam Urbem, via Cor-nélia ad tertiumdécimum ab Urbe milliarium, in eum locum, qui Nympe dicebatur, necán-tur: ac primum Martha, quæ viriū ac filios ad supplicia pro Jesu Christi fide constanter per-serénda, veheménter fúeral co-hortata, mox céteris in éadem arenaria cervices abscinduntur, eorūmque cōpora conjiciuntur

in ignem. Quæ semiústa , Felicitas, matróna romána nóbilis, colligénda, et in suo prédio se-peliénda curávit.

Te Deum laudámus. 43.

In Laud. pro com. SS. MM. Marii, etc. Aña. Vestri. y. Exultábunt. Oratio. Exaudi. 639.

Vesp. de seq., eom. præc.

DIE XX. JANUARII.

In Festo SS. Fabiani, et Sebastiani, Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plur. Martyrum. xxxiiij. præter seq.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram résponce , Omnipotens Deus : et quia pondus própriæ actionis gravat , beatórum Mátyrum tuórum Fabiani et Sebastiani intercessio gloriósa nos prótegat , Per Dñum.

Pro com. S. Canuti, Martyris, Aña. Qui vult. y. Justus. Oratio.

Deus, qui ad illustrándam. 639.

In j. Noct. Lectiones de Script.

occurrit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FABIANUS Románus a Maximino usque ad Décium regens Ecclésiam , septem Diáconis regiones divisit , qui páuperum curam habérant. Tótidem Subdiáconos créavit , qui res gestas Mátyrum a septem Notáriis scriptas colligerent. Idem státuit , ut quotánnis Féria quinta in Cœna Dómini , vétere combusto , Chrisma renovaréatur. Dénique décimo térito Kaléndas Februario , in persecutio-ne Décii , martyrio coronátus , in cœmetério Callistí via Appia sepelístur , cum sedisset annos qnfndecim , dies quátuor. Illic fecit Ordinationes quinque mense Decembri , quibus créavit Presbyteros viginti duos , Diáconos septem . Episcopos per divérsa loco undecim.

N. Sancti tui.

Lectio v.

SEBASTIANUS ex patre Narbonensi , matre Mediolanensi natus , ob géneris nobilitatē , et virtutē , Diocletiánō charus

101UM.

fuit : dux primæ cohórtis , Chri-stiános , quorum fidem clam co-lébat , ópera et facultatibus adju-vabat : et qui ex eis tormentórum vim reformidare videbántur , cohortatione sic confirmábat , ut pro Jesu Christo multi se ultro tortóribus offérrent. In illis suére Marcus et Marcellianus fratres , qui Romæ in custódia erant apud Nicóstratum : cujus uxor Zoe vocem quam amiserat , Sebastiani oratione recuperávit. Quibus Diocletiánō delátis , Sebastianum ac ersit , et vehementius objurgátum , omnibus artificiis a Christi fide conáatur avértere. Sed cum nihil nec polléndo , nec terréndo proficeret , ad palum alligátum sagittis configi jubet.

R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

Quem omnium opinione mórtuum , noctu sancta mulier Iréne sepieliéndi grácia jussit ausérrī : sed vivum repértum , domi suæ curávit. Itaque paulo post confirmata valetudine , Diocletiánō óbviā factus , ejus impietatem libérius accusávit. Cujus aspéctu cum ille primum obstupuissest , quod mórtuum créderet ; rei novitáte , et acri Sebastiani reprehensione excadescens , eum tamdiu virgis cædi imperávit , donec animam Deo reddebet. Ejus corpus in cloacam dejéctum Lucina , a Sebastianō in somnis admonita , ubi esset , et quo loco humari vellet , ad Catacumbas seplivit , ubi sancti Sebastiani nōmine célebris Ecclésia est ædificata.

R. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Descéndens , de Comm. ij. loco alij. Vesp. a Capit. de seq., com. præc.

DIE XXI. JANUARII.

In Festo S. Agnetis , Virg. et Martyris.

Duplex.

¶ Si j. Vesperæ dicuntur integræ , Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult., Ps. Laudate Dóminum , omnes gentes. 92.

41

Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus. **Iesu**, corona. lxxvj.
¶. Spécie tua , et pulchritudine
tua. ¶. Inténde , próspero pro-
céde , et regna.

Ad Magnificat . Aña.

Beata Agnes in médio flammá-
rum expánsis mánibus orábat :
Te déprecor , omnípotens , ado-
ránde , colénde , Pater metuén-
de , quia per sanctum Filium
tuum evási minas sacrilegi ty-
ránni , et carnis spurcítias im-
maculato calle transívi : et ecce
vénio ad te , quem amávi , quem
quæsívi , quem semper optávi.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde fit com. SS. Mart. Fa-
biani et Sebastiani , Aña. Gaud-
ent. ¶. Exultábunt. Oratio. In-
firmitátem. 644.

Ad Matutinum . Invitatorium.
Regem Virginum Dóminum , *
Venite , adorémus. Ps. Venite. 4.

Hymn. Virginis proles. lixix.

In primo Nocturno.

Aña Discéde a me , pálbum mortis , quia jam ab álio amatore
prævénta sum. Psalmi in j. et ij.
Noct. de Com. unius Mart. xvij.
Aña. Déxteram meam , et collum
meum cinxit lapidibus pretiósis ,
trádedit auribus meis inestimá-
biles margaritas.

Aña. Pósuit signum in faciem
meam , ut nullum præter eum
amatorem admittam.

¶. Spécie tua , et pulchritudine
tua. ¶. Inténde , próspero pro-
céde , et regna.

Lectiones. Consílebor tibi , de
Comm. Virg. et Mart. lxxvij.
R. j. Diem festum sacratissimæ
Virginis celebrémus : quáliter
passa sit beata Agnes ad mé-
moriā revocémus : tertiodé-
cimo mánibus sua anno mortem
pérdidit , et vitam invépit : *
Quia solum vitæ diléxit auctó-
rem. ¶. Infántia quidem compu-
tabátur in annis , sed erat se-
nectus mentis imménsa. Quia.
R. i. j. Déxteram meam , et collum
meum cinxit lapidibus pretiósis ,
trádedit auribus meis inestimá-
biles margaritas : Et circum-

dedit me vernántibus atque
coruscántibus gemmis. V. Pósuit
signum in faciem meam , ut
nullum præter eum amatorem
admittam. Et.

R. iii. Amo Christum , in cuius
thálánum introibo , cujus mater
virgo est , cujus pater féminam
nescit , cujus mihi órgana mo-
dulátis vócibus cantant : *
Quem cum amávero , casta sum ;
cum tetígero , munda sum ; cum
accépero , virgo sum. V. Annulo
fidéi suæ subarrhávit me , et
imménsis moniliibus ornávit me.
Quem. Glória Patri. Quem.

In secundo Nocturno.

Aña. Induit me Dóminus cyclade
auro texta , et imménsis monili-
bus ornávit me.

Aña. Mel et lac ex ejus ore sus-
cépi , et sanguis ejus ornávit
genas meas.

Aña. Ipsi soli servo fidem , ipsi
me tota devotio commítto.

V. Adujubávit eam Deus vultu suo.
R. Deus in médio ejus , non com-
movébitur.

Ex libro sancti Ambrósii Episco-
pi de virginibus.

Lectio iv. L. 4. post init.

HODIS natális est virginis , in-
tegritatem sequámur. Natá-
lis est mártiris , hóstias immo-
lémus. Natális est sanctæ Agné-
tis , miréntur viri , non despé-
rent párvuli , stúpeant nuptæ ,
imiténtur innuptæ. Sed quid di-
gnum ea loqui póssumus , cujus
ne nomen quidem vacuum lau-
dis est ? Devotio supra etátem
virtus supra natúram : ut mihi
videátur non hóminis habuisse
nomen , sed oráculum mártiris ,
quod indicávit quid esset futura.
Nomen virginis titulus est pu-
doris. Appellábo mártirem :
prædicávi satis. Prolixa laudatio
est , quam non queritur , sed
tenétur : Nemo est laudabílior ,
quam qui ab ómnibus laudari
potest. Quot hómines , tot præ-
cónes , qui mártirem prædicant ,
dum loquuntur.
R. Induit me Dóminus vesti-
ménto salutis , et indumento la-

titiæ circùmdedit me: * Et tamquam sponsam decoràvit me coróna.). Trádidit áuribus meis inæstimabiles margarítas, circùmdedit me vernantibus, atque coruscantibus gemmis. Et.

Lectio v.

Hæc trédecim annórum martyrium fecisse traditur. Quo delestabilior crudélitas, quæ nec minúsculas pepércit etiati: imo magna vis fidei, quæ étiam ab illa testimoniūm invénit etiata. Fuitne in illo corpúsculo vñneri locus? Et quæ non hábituit quo ferrum reciparet, hábituit quo ferrum vñceret. Hæc inter cruéntas carnificum impavidā manus, hæc stridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenarum, nunc furéntis muceróni militis totum offérre corpus, mori adhuc néscia, sed parata, vel si ad aras invita raperétur, tñdere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrilegis focis trophæum Dómini signare victóris: nunc ferratís colla manusque ambas insérere néxibus. Sed nullus tam tenuia membra pótterat nexus includere. Novum martyrii genus. Nondum idonea poénæ, et jam matúra victóriæ: certare diffílicis, fácilis coronari: magistérium virtútis implévit, quæ præjudicium velébat etiatis.

R. Mel et lac ex ejus ore suscépi,
* Et sanguis ejus ornávit genas meas.). Osténdit mihi thesáuros incomparabiles, quos mihi se datúrum re promisit. Et.

Lectio vi.

Non sic ad thálánum nupta properáret, ut ad supplicii locum, leta succéssu, gradu festina virgo processit. Flere omnes, ipsa sine fletu. Mirári plerique, quod tam facile vitæ suæ pródiga, quam nondum häuserat, jani quasi perluncta donaret. Stupére universti, quod jam divinitatis testis existeter, quæ adhuc árbitra sui per etiatem esse non posset. Quanto terrore egit carnifex, ut timerétur,

quantis blanditiis, ut suadéret, quantórum vota, ut sibi ad nuptias proveniret! At illa: Et hæc sponsi injúria est, inquit, expectare placitúram. Qui me sibi prior élégit, accipiet: quid percússor moráris? Péreat corpus, quod amari potest óculis, quibus nolo. Stetit, orávit, cervicem infléxit. Cérneres trepidare carnificem, quasi ipse addictus fuisset, trémere percussoris déxteram, pallére ora alieno timéntis perfculo, cum puella non timéret suo. Habéritis igitur in una hóstia duplex martyrium, pudoris, et religiónis. Et virgo permánsit, et martyrium obtinuit.

R. Jam corpus ejus cárpori meo sociátum est, et sanguis ejus ornávit genas meas: * Cujus mater virgo est, cujus pater séminam nescit. V. Ipsi sum desponsata, cui Ángeli sérviant, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In tertio Nocturno.

Aña. Cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur, ipsi soli servo fidem. Ps. Dómine, quis habitébit. xxj.

Aña. Christus circùmdedit me vernantibus, atque coruscantibus gemmis pretiósis. Psalm. Eructávit cor meum. lxxj.

Aña. Ipsi sum desponsata, cui Ángeli sérviant, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur. Ps. Deus noster refúgium. lxxij. V. Elégit eam Deus, et præelégit eam. R. In tabernáculo suo habitare facit eam.

Lectiones de Hom. in Evang. Símile erit regnum cœlorum, de Communi Virg. lxxv.

R. vij. Ipsi sum desponsata, cui Ángeli sérviant, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur: * Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotione committo. v. Déxteram meam, et collum meum cinxit lapídibus pretiósis: trádidi áuribus meis inæstimabiles margarítas. Ipsi.

R. viij. Omnipotens, adorande,
colende, et tremende, benedico
te : * Quia per filium tuum
unigenitum evasi minas homini-
num impiorum, et spuriis
diaboli impolluto calle transvi.
V. Te confiteor labiis, te corde,
te totis viscibus concupisco.
Quia. Gloria Patri. Quia.

AD LAUDES,
et per Horas, Añæ.

t Ingressa Agnes * turpitudinis
locum, Angelum Domini pre-
paratum invenerit. Psal. Dominus
regnavit, cum reliquis. 44.

2. Mecum enim habeo * custo-
dem corporis mei, Angelum Domini.

3. Annulo suo * subarravivit me
Dominus meus Jesus Christus,
et tamquam sponsam decoravit
me coronam.

4. Benedico te, Pater Domini
mei Iesu Christi, quia per filium
tuum ignis extinctus est a
latere meo.

5. Congaudete mecum, * et con-
gratulamini, quia cum his omnibus
lucidas sedes accipisti.

Capitulum. Eccli. 51.

CONFESSOR tibi, Domine Rex,
et collaudabo te Deum Sal-
vatorem meum. Confitebor no-
mini tuo: quoniam adjutor, et
protector factus es mihi, et li-
berasti corpus meum a perdi-
tione.

Hymnus Iesu, corona. lxxvij.
V. Diffusa est gratia in labiis
tuis. **R.** Propterea benedixit te
Deus in eternum.

Ad Benedictus, Aña.

Eccc quod concupivi, jam vi-
deo: quod speravi, jam teneo:
ipsi sum juncta in celis, quem
in terris posita, tota devotione
dilexi.

Oratio.

OMNIPOTENS semperne Deus,
qui infirma mundi eligis,
ut fortia quaque consundas:
concede proptius; ut qui beato
Agnetis, Virginis et Martyris
tuæ, sollemnia colimus, ejus
apud te patrocinia sentiamus.
Per Dominum.

Ad Horas, Añæ de Laud. Capi-
tula et R. br. de Com. nec Virg.
nec Mart. pro Mart. tant. lxxij.

Ad Vespertas, Añæ de Laud.
Psalmi de Dñica 89. et loco ult.,
Ps. Lauda, Jerusalem. 402.

Capit. Hymnus et V. dicuntur
ut supra ad Laudes.

Ad Magnificat, Aña.

Stans beata Agnes in medio
flammarum, expansis manibus orá-
bat ad Dominum: Omnipotens,
adorande, colende, tremende,
benedico te, et glorifico nomen
tuum in eternum.

Deinde fit comm. seq.

DIE XXII. JANUARII.

In Festo SS. Vincentii et Ana-
stasii, Martyrum.

Semiduplex.

Aña. Istorum. V. Latamini.

Oratio.

Adesto, Domine, supplicatio-
nibus nostris: ut qui ex ini-
quitate nostra reos nos esse cog-
noscimus, beatorum Martyrum
tuorum Vincentii et Anastasii
intercessione liberemur. Per
Dominum.

Inj. Noct. Lectiones de Seri-
ptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

VINCENTIUS, Oscae in Hispania
citeriore natus, a prima
etate studiis deditus, sacras
Litteras a Valerio Cesaraugua-
stano Episcopo didicit: cuius
etiam partes suscepit praedicen-
ti de Evangelio, quod Episcopus,
propter linguæ impedimentum,
praedicatiois officio fungi non
poterat. Ea re ad Daciānum,
Provinciae a Diocletiano et Ma-
ximiāno præpositum, delata,
Vincentius Cesaraugustæ com-
prehenditur, et vincet ad Daciā-
num Valentiam adducitur. Ubi
verbibus, et equuleo tortus,
multis praesentibus, cum nulla
aut tormentorum vi, aut acer-
bitate, vel lenitate verborum
a propōsito deterreri posset,
in craticula impōsitus, pruni
ardētibus suppōsitus, ac ferreis
unguis excarnificatus, can-

dentibusque laminationis exustus, iterum dicitur in carcere stratum testaceis fragmentis, ut ejus nudum corpus somno opprimum, a subiectis etiam testarum aculeis torqueretur.

R. Sancti tui.

Lectio v.

VERUM, illo in tenebris clauso custodia, clarissimus splendor obortus totum carcere illustravit: quae lux cum summa admiratione omnes, qui aderant, affecisset, res a custode carcere ad Daciānum defertur. Qui edictum in molli cùlcitra collocat: et quem cruciatibus in suam sententiam trahere non poterat, deliciis perdidere conatur. Sed invictus Vincentii animus, Iesu Christi fide, speque munitus, vicit omnia: et ignis, ferri, tortorum immanitate superata, victor ad coeléstem martyrii corónam advolavit undécimo Kaléndas Februárii. Cujus corpus, cum projectum esset inhumatum, corvus et a volucribus, et a lupo, unguibus, rostro, alis mirabiliter defendit. Quare cognita, Daciānus illud in altum mare demergi jubet: sed inde etiam divinitus ejectum ad littus, Christiani sepieliunt.

R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

ANASTASII Persa, Mönachus, Heraclio Imperatore, cum sanctam Jerosolymórum terram visitasset, ad Cæsaréam Palæstinæ pro Christi religione vincula et vèrbera constanter perpessus est. Mox a Persis ob eamdem causam variis cruciatibus affactus, a rege Chosroa una cum septuaginta aliis Christianis securi percūtitur. Cujus reliquiae primum Jerosolymam ad monastérium, in quo monasticam vitam professus erat, deinde Romam defatae, collocatae sunt in monastério ad aquas Sálviæ.

R. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Cum audiératis, de Communi. loco. xxxix.

Vesp. a Cap. de seq., cum com. præc. et S. Emerentianæ, ut inf.

DIE XXIII. JANUARII

In Festo S. Raymudi de Pennafort, Conf. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

In Hymno, Mérit suprémos.

Oratio.

DOMINUS, qui beatum Raymundum Penitentiæ Sacramenti insignem ministrum elegisti, et per maris undas mirabiliter traduxisti: concéde: ut ejus intercessione dignos penitentiæ fructus facere, et ad æternæ salutis portum pervenire valeamus. Per Dóminum.

Deinde fit com. SS. MM. Vincentii et Anastasii, Aña, Gaudent. Exultabunt. Oratio. Adésto. 644.

Postea S. Emerentiana: Virg. et Mart. Aña. Veni, sponsa. Spécie.

Oratio.

IMPLORANTIAM nobis, quæsumus Dómine, beata Emerentiana, Virgo et Martyr, implóret: quæ tibi grata semper extitit et mérito castitatis, et tuæ professione virtutis. Per Dóminum.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

BLESUS Raymundus Barcinensis ex nobili familia de Pennafort, christianæ Religionis rudimentis imbatus, adhuc parvulus eximia animi et corporis indole magnum aliquid portendere visus est. Nam adolescens humaniores litteras in patria professus, Bononiæ se contulit: ubi pietatis officiis, ac pontificio civilique juri sédulo incubens, et doctoris laurea insignitus, ibidem sacros Cánones magna cum hóminum admiratione est interpretatus. Ejus virtutum fama percrebrente, Berengarius Barcinonensis Episcopus, cum Roma suam ad Ecclesiastim rediret, eum convenien-

di causa Bonóniam iter instituit, et tandem summis præcibus, ut secum in patriam reverteretur, obtinuit. Mox ejusdem Ecclesiæ Canonicatu, et Præpositura ornatus, universo clero et populo integritate, modestia, doctrina, et morum suavitate præfuisit, ac desparsæ Virginis, quam singulari pietatis affectu venerabatur, honorem et cultum semper pro virtibus auxit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

ANNUM círciter quintum supra quadragésimum agens, in Ordine Fratrum Prædicatorum, solénni emissa professione, ut novus miles, in omni virtutum gêne, sed præcipue in charitate erga egénos, et maxime captivos ab infidélibus deténtos, se exércuit. Unde cum ejus hortátu sanctus Petrus Nolascus, (cujus ipse confessiones audiébat) suas opes piissimo huic opere conférret, tum eidem, tum beato Raymundo et Jacóbo Primo Arragóniæ regi appárens beatissima Virgo, gratissimum sibi et unigénito Filio suo fore dixit, si in suum honórem institueretur Ordo Religiosorum, quibus captivos ex infidelium tyrannide liberandi cura incumberet. Quare collatis inter se consiliis, Ordinem beatæ Mariæ de Mercé Redemptiōnis captívorum fundáverunt: cui beatus Raymundus certas vivéndi leges præscripsit ad ejusdem Ordinis vocatiōnem accommodatissimas: quarum approbatiōnem aliquot post annos a Gregorio Nono impetravit, et dictum sanctum Petrum primum Generalem Ordinijs Magistrum suis ipse manib⁹ hábitu eódem indutum creávit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Ab eódem Gregorio Romam accersitus, et Capellani, ac Penitentiarii, et Confessarii sui munere decoratus, ejusdem jussu, Romanorum Pontificum decretá in diuersis Conciliis et

Epistolis sparsa, in unum Decretaliū volúmen redégit. Archiepiscopatum Tarragonensem ab ipso Pontifice sibi oblátum constantissime recusávit, et totius Ordinis Prædicatórum generale Magistérium, quod per biénnum sanctissime administráverat, sponte dimisit. Jacóbo Arragóniæ regi sacré Inquisitiōnis Officii suis in regnis instituéndi auctor fuit. Multa patravít miracula; inter quæ illud clarissimum, quod ex insula Baleári Majóri Barcinónem reversurus, strato super aquas pallio, centum sexaginta milliaria sex horis confécerit, et suum cœnobium januis clausis fuerit ingrēssus. Tandem prope centenarius, virtutibus et méritis cumulatus, obdormivit in domino, anno salutis millésimo ducentésimo septuagésimo quinto. Quem Clemens Octávus in Sanctórum númerum rétulit.

R. Iste homo.

In iij Noct. Homilia in Evang. Sint Iumbi. lxij.

Pro S. Emerentiana.

Lectio ix.

EMERENTIANA virgo Romána, collectanea beatæ Agnétis adhuc catechúmena, fide et charitate flagrans, suréntes in Christianos idolórum cultores cum vehementi accusaret, a concitata multitudine lapidibus obruta est. Quæ in cruciatis orans ad sepulchrum sanctæ Agnétis, proprio sanguine, quem pro Christo constanter effudit, baptizata, animam Deo reddidit. Te Deum laudámus. 13.

In Laud. fit comm. S. Emerentianæ. Virg. et Mart. Aña. Simile. y. Diffusa. Oratio. Indulgéntiam. 645.

Vesp. a Capit. de seq.. com præc.

DIE XXIV. JANUARII.

In Festo S. Timothei, Episcopi et Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi unus Martyris. xvij. præter seq.

Oratio

INFIRMITATEM nostram respice, omnipotens Deus : et quia pondus propriæ actionis gravat, beati Timothei, Martyris tui atque Pontificis, intercessio glorijsa nos protegat. Per Dominum.

Pro com. S. Raymundi, Aña Ille vir. V. Justum. Oratio. Deus qui. 615.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

TIMOTHEUS, Lystris in Lycaonia natus ex patre gentili, et matre Iudea, christianam colébat religionem, cum in ea loca venit Paulus Apóstolus. Qui fama commotus, quæ de Timothei sanctitate percrebuerat, ipsum adhibuit sōcium suum peregrinationis : sed propter Iudaos, qui se ad Christum converterant, scientes Timothei patrem esse gentilem, cum circumcidit. Cum igitur ambo Ephesum venissent, ibi ordinatus est Episcopus ab Apóstolo, ut eam Ecclesiam gubernaret. A. Honustum fecit.

Lectio v.

Apud quem Apóstolus duas epistles scripsit, alteram Laodicéa, alteram Roma : quibus in pastoralis offici cura confirmatus, cum sacrificium, quod uni Deo debetur, fieri dæmonum simulacris ferre non posset, populum Ephesinum, Diannæ in ejus celebritatē immolantem, ab illa impietate removere conatus, lapidibus obrutus est : ac pene mortuus, a Christianis eréptus, et in montem oppido vicinum delatós, nono Kalendas Februarii obdormivit in Domino. A. Desiderium animæ.

Lectio vi. Sermo S. Augustini Episcopi. Triumphalis. xx. cum R. vj. Stola. xxj.

In iiiij. Nocturno Homilia in Evang. Si quis venit ad me, de Communi j. loco. xxij.

Vesp. de sequent. commitem S. Petri et præc. ut infra.

DIE XXV. JANUARII.

In Conversione S. Pauli, Apost Duplex majus.

Ad Vesp., Aña et Capit. de Laudibus. Psalmi de Dominica. 89. et loco ult., Psalm. I. Laudate Dominum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

ECORRIGE Doctor Paule, mores
Instrue,

Et nostra tecum pectora in colum trahere :

Velata dum meridiem oernat Fides,

Et solis instar sola regnet Charitas.

Sit Trinitati sempiterna gloria, Honor, potestas, atque jubilatio,

In unitate que gubernat omnis, Per universa æternitatis aeterna. Amen.

V. Tu es vas electionis, sancte Paulus Apóstole. R. Prædicator veritatis in universo mundo.

Ad Magnificat. Aña.

Vade, Ananias, et quare Saulum : ecce enim orat : quia vas electionis est mihi, ut portet nomen meum coram gentibus, et regibus, et filiis Israel.

Oratio ut ad Laudes.

Pro com. S. Petri, Aña. Tu es pastor ovium, princeps Apostolorum, tibi traditæ sunt claves regni celorum.

V. Tu es Petrus. R. Et super hanc petram aedificabo Ecclesiastim meam.

Oratio.

Dux, qui beato Petro, Apóstolo tuo, collatis clavibus regni celéstis, ligandi atque solvendi pontificium tradidisti : concéde ; ut, intercessio ejus auxilio, a peccatorum nostrorum nexibus liberemur.

Deinde fit conf. S. Timothei. Aña. Qui vult. V. Justus. Oratio. Infirmitatem, supra.

Ad Matutinum. Invitatorium. Laudémus Deum nostrum, * In conversione Doctoris gentium. Ps. Venite, exultemus. I.

Hymnus. Egregie Doctor, ut supra.

In primo Nocturno.

Aña. Qui operatus es Petro in apostolatum, operatus est et mihi inter gentes: et cognovérunt gratiam, quæ data est mihi a Christo Dómino. Psalmi de Communi Apostolorum. ij.
Aña. Scio cui crèdidi, et certus sum, quia potens est depósum meum servare in illum diem, justus iudex.

Aña. Mihi vivere Christus est, et mori lucrum: gloriari me opòret in Cruce Dómini nostri Jesu Christi.

v. In omnem terram exivit sonus eorum. ¶ Et in fines orbis terræ verba eorum.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 9.

SAULUS adhuc spirans minárum et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad principem Sacerdotum, et pétuit ab eo epistolas in Damásco ad synagogas: ut, si quos invenisset hujus viæ viros ac mulieres, vincitos perduceret in Jerúsalem. Et cum iter ficeret, cónfigit, ut appropinquaret Damásco, et súbito circumfúlxit eum lux de celo. Et cadens in terram audívit vocem dicentem sibi: Saule, Saule, quid me perséqueris? Qui dixit: Quis es, Dómine? Et ille: Ego sum Jesus, quem tu perséqueris. Durum est tibi contra stimulum calcitrare.

¶ Qui operatus est Petro in apostolatum, operatus est et mihi inter gentes: * Et cognovérunt gratiam Dei, quæ data est mihi. ¶ Grátia Dei in me vacua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet. Et.

Lectio ij.

Et tremens ac stupens, dixit: Dómine, quid me vis facere? Et Dóminus ad eum: Surge et ingrédere civitatem, et ibi dicetur tibi, quid te opórtet facere. Viri autem illi qui comitabantur cum eo, stabant stupefacti, audiéntes quidem vocem, néminem autem vidéntes. Surrexit autem Saulus de terra, apertis-

que óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damásco. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducavit, neque bibit. ¶ Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi: * Ideóque repósta est mihi coróna justitiæ. ¶ Scio cui crèdidi, et certus sum quia potens est depósum meum servare in illum diem. Ideóque.

Lectio ij.

ERAT autem quidam discípulus Damásci, nómine Ananías: et dixit ad illum in visu Dóminus: Ananía. At ille ait: Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum: Surge, et vade in vicum qui vocatur Rectus, et quære in domo Judæ Saulum nómine Tar-sensem: ecce enim orat. (Et vidit virum Ananiam nómine, intrœútem, et imponéntem sibi manus, ut visum recipiat.) Respóndit autem Ananías: Dómine, audívi a multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Jerúsalem: et hic habet potestatē a principib⁹ sacerdotum alligāndi omnes, qui invocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus: Vade, quóniam vas electiōnis est mihi iste, ut portet nomen meum coram géntibus, et régibus, et filiis Israel. Ego enim ostendam illi, quanta opórtet eum pronomine meo pati.

¶ Repósta est mihi coróna justitiæ: * Quam reddet mihi Dóminus in illum diem justus iudex. ¶ Scio cui crèdidi, et certus sum, quia potens est depósum meum servare in illum diem. Quam. Glória Patri. Quam.

In secundo Nocturno.

Aña. Tu es vas electiōnis, sancte Paule Apóstole, prædicator veritatis in universo mundo.

Aña. Magnus sanctus Paulus, vas electiōnis, vere digne est glorificandus, qui et mérit thronum duodécimum possidere.

Aña. Bonum certamen certavi,

cursum consummavi , fidem servavi.

¶. Constitues eos principes super omnem terram. R. Mémoires erunt nóminalis tui , Dómine.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Lectio iv. Serm. 44. de SS.

Hoc de Actibus Apostolorum hæc pronuntiata est : ubi Paulus Apóstolus ex persecutore Christianorum , annuntiator factus est Christi. Prostravit enim Christus persecutorem , ut faceret Ecclesiæ doctorem : percutiens eum , et sanans : occidens , et vivificans ; occisus agnus a lupis , et faciens agnos de lupis. Ita enim in præclara Prophetia , cum Jacob Patriarcha benediceret liliis suis (præsentes tangens , futura prospiciens) prædictum erat , quod in Paulo contigit. Erat autem Paulus , sicut ipse testatur , de tribu Bénjamin. Cum autem Jacob benedicens filios suos , venisset ad benedicendum Bénjamin , ait de illo : Bénjamin lupus rapax.

¶. Tu es vas electionis , sancte Paule Apóstole , prædicator veritatis in universo mundo : * Per quem omnes gentes cognoverunt gratiam Dei. ¶. Intercéde pro nobis ad Deum , qui te elegit. Per quem.

Lectio v.

Quid ergo , lupus rapax semper ? Absit , sed qui mane rapit prædam , ad vespérā dividit escas. Illoc in Apóstolo Paulo impléatum est , quia et de illo dictum erat. Jam , si placet , audiamus illum mane rapiéntem , ad vespérā escas dividentem. Mane et vespere posita sunt pro eo , ac si diceretur , prius , et póstea. Sic ergo accipiamus : Prius rápiet , póstea dividet escas. Atténdite raptorem : Saulus , inquit , acceptis epistolis a principibus sacerdotum , ibat , ut ubicumque inveniret Christianos , ad sacerdotes attraheret , et adduceret , utique puniéndos.

¶. Gratia Dei sum id , quod sum : * Et grácia ejus in me vacua non fuit , sed semper in me manet. ¶. Qui operatus est Petro in Apostolatum , operátus est et mihi inter gentes. Et.

Leotio vij.

TAT spirans et anhélans cædes ; I hoc est , mane rapiens. Nam et quando lapidatus est Stéphanus primus martyr pro nómine Christi , evidenter aderat et Saulus , et sic aderat lapidantibus , ut non ei sufficeret , sit tantum suis manibus lapidaret. Ut enim esset in ómnium lapidantium manibus , ipse ómnium vestimenta servabat : magis saeviens omnes adjuvando , quam suis manibus lapidando. Audivimus , mane rápiet : videamus ad vespérām quâliter dividat escas. Voce Christi prostratus de cœlo , et accipiens désuper interdictum jam s̄gviéndi , cécidit in faciem suam , prius prosternendus , póstea erigendus : prius percutiendus , póstea sanandus. ¶. Saulus , qui et Paulus , magnus prædicator , * A Deo confortatus convalescébat , et confundébat Judæos. ¶. Osténdens quia hic est Christus Filius Dei. A Deo. Glória Patri. A Deo.

In tertio Nocturno.

Aha. Saulus , qui et Paulus , magnus prædicator , a Deo confortatus convalescébat , et confundébat Judæos.

Aha. Ne magnitudo revelationum extollat me , datus est mihi stimulus carnis meæ , ángelus satanæ , qui me colaphizet : propter quod ter Dóminum rogávi , ut auserrétur a me , et dixit mihi Dóminus : Sufficit tibi , Paule , grácia mea.

Aha. Repósa est mihi corona justitiæ , quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex.

¶. Nimis honorati sunt amici tui , Deus. ¶. Nimis confortatus est principatus eorum.

Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus , de Communi Conf. Pont. iij. loco: liij.

¶. viij Sancte Paule Apóstole, prædicator veritatis, et Doctor géntium, * Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elegit, ut digni efficiámur grácia Dei. ¶ Tu es vas electionis, sancte Paule Apóstole, prædicator veritatis. Intercéde.

¶. viij Damasci, præpósitus gentis Arétæ regis voluit me comprehendere: * Et a fratribus per murum demissus sum in sporta, * Et sic evási manus ejus in nómíne Dómini. ¶ Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi seit quia non ménitior. Et a. glória Patri. Et sic.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

¶. Ego plantávi, * Apóllo rigávit, Deus autem incrementum dedit, allelúia. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 44.

¶. Libénter gloriábor * in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.

¶. Grátia Dei * in me vacua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet.

¶. Damasci, præpósitus gentis Arétæ regis * voluit me comprehendere: a fratribus per murum demissus sum in sporta, et sic evási manus ejus in nómíne Dómini.

¶. Ter virgis cæsus sum, * semel lapidatus sum, ter naufragium pérstuli pro Christi nómíne.

Capitulum Act. 9.

SAULUS adhuc spirans minármum et oëdis in discipulos Dómini, accéssit ad príncipem Sacerdótum, et pétuit ab eo epistolas in Damáscum ad synagógas: ut, si quos invenísset hujus viæ viros ac mulieres, vincitos perduceret in Jerúsalem.

Hymnus. Exultet orbis. viij.
¶. Tu es vas electionis, sancte Paule Apóstole. ¶. Prædicator veritatis in univérso mundo.

Ad Benodictus. Aña.

Vos qui secuti estis me, sedebitis super sedes, judicantes dños decim tribus Israel, dicit Dóminus.

Oratio.

Deus, qui univérsum mundum beati Pauli Apóstoli prædicatiōne docuisti: da nobis, quæsumus; ut qui ejus hodie Conversionem colimus, per ejus ad te exémpia gradiamur. Per Dóminum nostrum.

Et fit com. S. Petri. Aña. Tu es pastor. ¶. Tu es Petrus. Oratio. Deus, qui beato. 647.

Ad Tertiam. Aña.

Libénter gloriábor.

Capitulum. Saulus adhuc.

¶. br. In omnem. ¶. Constituēs. ix.

Ad Sextam. Aña.

Grátia Dei.

Capitulum. Act. 9. b

SURREXIT autem Saulus de terra, apertisque oculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxerunt Damásco. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducavit, neque bibit.

¶. br. Constituēs. ¶. Nimis. ix.
Ad Nonam. Aña.

Ter virgis cæsus sum.

Capitulum Act. 9. d

SAULUS autem multo magis convalescébat, et confundebat Judæos, qui habitabant Damásco, affirmans quóniam hic est Christus.

¶. br. Nimis. ¶. Annuntiavérunt. ix.
Ad Vesp. Aña et Cap. de Land. Psalmi de Comm. Apost. ix.

Hymnus. Egrégie. Doctor. 647.
¶. Tu es vas electionis, sancte Paule Apóstole. ¶. Prædicator veritatis in univérso mundo.

Ad Magnificat. Aña.

Sancte Paule Apóstole, prædicator veritatis et Doctor géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elegit.

Deinde fit com. S. Petri, ut 647, et S. Polycarpi, ut infra.

* DIE XXVI. JANUARII.

In Festo S. Polycarpi. Episc. et

Martyris.

Duplex.

Aña. Iste Sanctus. ¶. Glòria.

Oratio.

Deus, qui nos beati Polycarpi, Martyris tui atque Pontifi-

cis, annua solemnitate laetificas : concéde propitiis ; ut cuius natalitia cölimus, de ejusdem étiam protectione gaudemus. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de scriptóribus ecclesiasticis.

Lectio iv.

POLYCARPUS, Joánnis Apóstoli discipulus, et ab eo Smyrnæ Episcopos ordinatus, totius Asiæ princeps suit; quippe qui nonnullos Apostolórum, et eorum qui viderant Dóminum, magistros habuerit, et viderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiones, sub Imperatore Antoníno Pio, Ecclesiæ in Urbe regente Aniceto, Romam venit: ubi plúrimos credentium, Marcionis et Valentini persuasione decéptos, redúxit ad fidem. Cumque ei fortuito óbviā fuissest Marcion, et disceret: Cognoscis nos? respondit: Cognosco primogénitum diaboli. Postea vero, regnante Marco Antoníno, et Lúcio Aurélio Cómodo, quarta post Nerónem persecutiōne, Smyrnæ sedente Procónsule, et univérso populo in amphitheátro adversus eum personante, igni tráditus est. Scripsit ad Philippenses valde útilē epistolam, quæ usque hodie in Asiæ convéntu légitur. R. Honestum fecit.

Lectio v. Príncipes. Lectio vij. Vere frustra, de Communi unius Mart. iij. loco. xxiv. cum RR. v. et vi. xx.

In iiij. Noct. Hom. in Evang. Nihil est opertum, de Communi unius Mart. iiij. loco. xxv.

Vesp. de seq., cum com. præc.

DIE XXVII. JANUARI.

In Festo S. Joannis Chrysostomi. Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xluij. prater seq.

In Hymno. Méritus suprémos.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Aña. O Doctor.

Oratio.

ECCLESIA tuam, quæsumus E Dómine, gratia coelestis amplificet: quam beati Joánnis Chrysóstomi, Confessoris tui atque Pontificis, illustrare voluisti gloriósas méritis et doctrínas. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Polycarpi. Aña. Qui vult. v. Justus. Oratio. Deus, qui nos. 630.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOÁNNES Antiochénus, propter aureum eloquientiae flumen cognomento Chrysóstomus, a förénsibus et sœculäribus stúdiis ad divinas litteras summa cum ingénii et industriæ laude se contulit. Itaque sacris initiatuſ, ac Presbyter Antiochénæ Ecclesiæ factus, mórtuo Nectário, Arcadi Imperatóris ópera, invitus Constantinopolitanæ Ecclesiæ præficitur. Quo suscépto pastorali munere, depravatos inopres, et nobiliórum hominum vivéndi licéntiam vehementius objurgare coepit. Qua ex libertate magnam multórum subiit invidiam. Apud Eudóxiā etiam, quod eam propter Callistropæ viduæ pecúniam, et altérius viduæ agrum reprehendisset, gráviter offéndit. It. Invéni David.

Lectio v.

QUARE aliquot Episcopórum, acto Chalcédone convéntu, quo ipse vocatus ire noluit, nec nec legítimum Concilium, nec pùbicum esse diceret: nitente in primis ipsa contra Chrysóstomum Eudóxia, ejscitur in exilium: sed paulo post propter ejus desidérium seditione populi facta, admirabili civitatis plausu ab exilio revocatur. Verum cum pérditos mores increpare non desisteret, et ad argénteam Eudóxiæ státuam in foro sanctæ Sóphie ludos fieri prohibéret, conspiratione inimicórum Epi-

scopórum iterum exulare cōgitur, vīdūis et egéntibus ómnibus cōmūnis paréntis ejectiōnem lugēntibus. In exilio Chrysóstomus incrédibile est et quanta mala perpēssus sit, et quam multos ad Jesu Christi fidem convérterit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vij.

VERUM, dum Concilio Romæ hābito, decretō Innocētii Primi Pontificis restituitur, a militib⁹, qui eum custodiēbant, miris in itinere malis et calamitatibus afficitur. Cumque per Arméniam duceretur, sanctus Basiliscus martyr, in cuius templo ántea oraverat, noctu sic eum assatus est: Joánnes frater, crástinus dies nos loco conjünget. Quare postridie sumpto Eucharistia Sacramēto, seque crucis signo mūniens, ánimam Deo redidit, décimo octávo Kaléndas Octóbris. Quo mórtuo, horríbilis grando Constantínopolis cécidit, et quatri-duo Augústa cessit e vita. Ejus corpus insígni pompa, et hóminum multitúdine celebrátum, Theodosius, Arcádi⁹ filius, Constantípolim portāndum, et honorifice sepeliéndum curávit, sexto Kaléndas Februárii; cuius étiā reliquias venerátus, paréntum suórum véniam pénitit: quod defende Romam translátum, in Basilica Vaticána cónditum est. Multitúdinem, pietátem, ac splendórem conciónum, ceterorūque ejus scriptórum, interpretandi étiā rationēm, et inhärēntem sententiae sacrórū Librórū explatiōnem, omnes admirántur: dignumque existimant, cui Paulus Apóstolus, quem ille mirifice coluit, scribenti et prædicanti multa dictasse videátur.

¶. Iste est, qui ante.

In tertio Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terre, de Comm. Doct. iij. loco. lv.

In Vesp. comm. S. Agnetis, ut infre.

DIE XXVIII. JANUARII.

S. Agnetis secundo.

Pro com. Aña. Stans a dextris ejus Agnus nīe candidior, Christus sibi sponsam, et martyrem consecrávit. ¶. Spécie tua.

Oratio.

Deūs, qui nos ánnua bēatae Agnétis, Vírginis et Mártyris tuæ, solemnitate lātificas: da, quæsumus; ut quam venerámur officio, étiām piæ conversatiōnis sequámur exémplo. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. et Hymn. de Comm. Virg. lxxix.

Nocturnum Feriæ currentis, ¶. et duo R. ex Nocturnis Festi, 642. eo ordine, quo sumuntur R. ex Communib⁹ Sanctorum in aliis Festis Simplicibus, ut dicitur in Rubrica de Resp.

Lectio iii.

BÉATA Agnes, páréntibus ad Bejus sepulchrum assidue vigilatibus, quadam nocte choro Vírginum comitata cum apparuisset, sic ad eos locuta dicitur: Ne me, paréntes, mórtuam lugeatis: nam una cum his virginib⁹ vivo apud illum in celis, quem in terris tota mente diléxi. Cum aliquot post annos Constantia, Constantini Imperatōris filia, insanabili úlceri medicinam quārens, nondum Chri-stiāna, ad idem sepulchrum accessisset, obdormiscens sibi audire visa est vocem hanc Agnétis: Constanter age, Constantia: crede in Jēsum Christum Filium Dei, qui te sanam faciet. Quæ sanata, paulo post una cum multis ex familiā Imperatōris baptismum suscipiens, ibi Ecclésiam nōmine bēata Agnétis ædificavit.

Te Deum laudāmus. 43.

Ad Laudes et per Horas, omnia ut in die Festo. 644. præter

Ad Benedictus, Aña. Ecce quod concupivi, jam vídeo: quod sperávi, jam teneo; ipsi sum juncta in coolis, quem in terris pósita tota devotione diléxi.

V. Diffusa est grātia in lábiis
tuis. **R.** Propterea benedixit te
Deus in etérnum.

Orat. Deus, qui nos ánnua. 652.

Post Nonam deinceps nihil fit
de ea.

DIE XXIX. JANUARII.

In Festo S. Francisci Salesii ,
Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont.
xliij. præter seq.

In Hymno. Méruit suprémos.

Oratio.

Deus, qui ad animarum saldi-
tem beatum Franciscum, Confes-
sorem tuum atque Pontificem,
omnibus omnia factum
esse voluisti : concéde propi-
tius; ut charitatis tuae dulcedine
perfusi, ejus dirigentibus mó-
nitis, ac suffragantibus méritis,
eterna gaudia consequámur. Per
Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FRANCISCUS in oppido Salésio ,
F unde familiæ cognomen, piis
et nobilibus parentibus natus,
a téneris annis futuræ sanctitati
indicia præbuit, morum inno-
centia et gravitatem. Adolé-
scens liberálibus disciplinis eru-
ditus, mox Philosophiæ ac Theolo-
giæ Parisiis operam dedit : et
ne quid sibi deesset ad animi
culturam, Juris utriusque lau-
ream summa cum laude Patavii
obtinuit. In sacra æde Laure-
tana perpétuae virginitatis votum,
quo pridem Parisiis se
obstrinxerat, innovavit: a cuius
virtutis propórito nullis um-
quam demonum fraudibus, nul-
lis sénsum illécebris pótuit di-
movéri.

R. Invéni David.

Lectio v.

RECUSATA in Sabaudiæ Senátu
R amplissima dignitatē, cle-
ricali militiæ nomen dedit: tum
sacerdotali initiatuſ, et
Genevénſis Ecclésie Præposituram
adéptus, ejus munéris partes

adeo perfécte explévit, ut eum
Granérius Episcopus vindicandis
ab hæresi Calviniána Caballi-
censibus, aliisque Genévæ fini-
timis populis, divini verbi prae-
cónem destinárit. Quam expedi-
tionem alacri animo suscipiens,
aspérrima quæque perpessus
est, sæpe ab hæreticis conqui-
stitus ad necem, variisque ca-
lumniis et insidiis vexatus. Sed
inter tot discrmina et agones,
insuperabilis ejus constántia
semper enítuit; hæque ope pro-
tectus, septuaginta duo millia
hæreticorum ad cathólicani fidem
reduxisse dicitur, inter quos
multi nobilitate et doctrina in-
signes numerántur.

R. Pósui adjutorium.

Lectio vi.

MORTUO Granério, qui eum sibi
coadjutórem decerni curá-
verat, Episcopus consecratus,
sanctitatis sua rádios circum-
quaque diffidit, zelo ecclesias-
ticæ discipline, pacis studio,
misericordia in páuperes, om-
níque virtute conspicuus. Ad
divini cultus augmentum, no-
vum Ordinem sanctimonialium
institutus, a Visitatióne beatæ
Virginis nuncupatum, sub ré-
gula sancti Augustini, cui ad-
didit constitutiones, sapiéntia,
discretiōne, et suavitate mirabi-
les. Suis etiam scriptis corlésti
doctrina refertis Ecclésiam illu-
stravit, quibus iter ad christiánam
perfectionem tutum et plau-
num démonstrat. Annum déni-
que agens quinquagesimum
quintum, dum e Gallia Anné-
sium regreditur, post Sacrum
in die sancti Joánnis Evangelistæ
Lugdini celebratum, gravi
morbo corréptus, sequenti die
migravit in cœlum, anno Dó-
mini millésimo sexcentésimo vi-
gésimo secundo. Ejus corpus
Annésium delatum, in Ecclésia
Monialium dicti Ordinis hono-
rifice cónditum fuit, copítque
statim miraculis clarescere. Qui-
bus rite probatis, ab Alexandro
Néptimo Pontifice Máximo in

Sanctórum númerum relátus est,
assignáta ejus festivitati die vi-
gésima nona Januarii.

R. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Homo peregre. xlix.

In ij. Vesperis com. seq.

DIE XXX. JANUARII.

In Festo S. Martinæ, Virg. et
Martyris.

Semiduplex.

Aña. Veni, sponsa. V. Spécie.
Oratio.

Dux, qui inter cétera poténtiæ
tuæ mirácula étiam in sexu
frágili victoriæ martyrii contu-
listi : concéde propitius ; ut qui
beatæ Martinæ, Virginis et Már-
tyris tue, natalitia cónimus, per
ejus ad te exémpia gradiámur.
Per Dóminum.

Nisi Festum S. Martinæ trans-
ferti contingat; tunc enim in
i. Vespéris, (si a Capit. fiat de
eodem Festo,) et in ij. si non
sequatur Festum semid., dicitur
Hymnus, Martinæ célebri, us-
que ad Quærít præmia, et in
fine, A nobis ábigas, et ad
Matutinum dicitur Hymnus,
Non illam, usque in finem. Si
vero non transferatur, ad Ma-
tutinum erit Hymnus ut infra :

Ad Matutinum, Hymnus.

MARTINÆ célebri pláudite nó-
mini,
Gives Romulei, pláudite glóriæ;
Insígnem méritis dícite Virgi-
num,
Christi dícite Mártyrem.

Hæc dum conspiciuis orta parén-
tibus

Inter delicias, inter amábiles
Luxus illécebras dítibus affluit
Faustæ munéribus domus :
Vitæ despiciens cómoda, dé-
dicat

Se rerum Dómino, et munifica
manu

Christi paupéribus distribuens
opes,

Quærít præmia Cœlitum.

Non illam crúcians úngula,
Non feræ,
Non virgæ horribili vúlnere cóm-
movent;

Jlinc lapsi e Súperum sédibus
Angeli

Cœlesti dape récreant.

Quin et, depósita sævitie, leo
Sérietu plácido prójicit ad pedes:
Te, Martina, tamen dans gládium
neci

Cœli cœtibus inserit.

Te, thuris rédolens era vapó-
ribus

Quæ sumat, præcibus júgiter
invocat,
Et falsum périmes auspícium,
tui

Delet nóminalis ómine.

A nobis ábigas lúbrica gáudia,
Tu, qui Martyribus dexter ades,
Deus

Une et trine; tuis da fámulis
jubar,

Quo clemens ánimos beas. Am.

In j. Noct. Lectiones de Scrí-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARTINA, virgo Romána, patre
consulári, illústri génere
nata, téneris adhuc annis or-
bata paréntibus, christiánas pie-
tatis ardóre succénsa, divítias,
quibus affluébat, mira in páu-
peres liberalitatē distribuit. Sub
Alexándro príncipe, cum deos
inánes cólere juberétur, immáne
fácius summa libertatē dete-
státur. Quapropter iterum at-
que iterum affécta verbóribus,
uncis, úngulis férreis, testárum
fragménatis lacerata, acutissimis
gládiis membratim concisa, ádi-
pe servénti perúncta, demum
in amphitheatre damnáatur ad
béstias : a quibus illæsa divi-
nitus evadens, in ardéntem ro-
gum injécta, incólumis pari be-
neficio servátur.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

Ex ejus tortóribus nonnulli,
Miráculi novitáte corrépti,
Dei aspiránte gratia, Christi si-
dem ampléxi, post cruciátus glo-
riósam martyrii palmarum capitis
abscissióne promerueré. Adejús-
dem preces nunc terrémotibus
exortis, nunc ignibus e cælo

Tonante delapsis, deorum templa prostrata sunt, et simulacra consumpta. Interdum ex vulneribus lac cum sanguine erupit; splendorque nitidissimus, ac suavissimus odor e corpore emanavit: interdum sublimis regia in sede divinis laudibus una cum Coelitibus interesse visa est.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vij.

Hic prodiis, ejusque in primis constantia, acriter peremptus judex, caput virginis amputari praecipit: qua perempta, auditaque de celo voce, qua ad Superioros evocabatur, Urba tota contraruit, ac multi idolorum cultores ad Christi fidem conversti sunt. Sacrum Martinus corpus, sedente sancto Urbano Primo, martyrio affectum, Urbano Octavo Pontifice maximo, in perpetuista ejusdem Ecclesiam, ad Mamertinum carcерem, in Capitolini clivi radicibus, cum sanctorum martyrum Concordii, Epiphani, et sociorum corporibus repertum, eodem loco in meliorem formam redacto, atque decentius ornato, magno puli concursu, totius Urbis letitia, solemni ritu ac pompa repositum est.

R. Afferentur Regi.

In iij. Noct. Hom. in Evans. Simile erit regnum cœlorum de em virginibus, de Com. lxxv.

Ad Laudes. Hymnus.

Tu natale solum protege, tu bona
Da pacis requiem Christiadum
plagis;
Armorum strépitus, et sera
prælia
In fines age Thrácos:
Et Regum sòcians agmina sub
Crucis
Vexillo, Sólymas néxibus exime,
Vindexque innocui sanguinis
hosticum
Robur fünditus érue.
Tu nostrum còlumen, tu decus
inclytum,
Nostrarum obséquium respice
míentium:

Roma vota libens exerce, que pio
Te ritu canit et colit.

A nobis ábigas lúbrica gáudia
Tu, qui Martyribus dexter ades,
Deus

Une et trine, tuis da famulis
jubar,

Quo clemens ánimos beas. Am.
Vesp. de seq., cum com. præc.

DIE XXXI. JANUARII.
In Festo S. Petri Nolasci, Cont.

Duplex.

Omnia de Comm Conf. non
Pontificis Iij. præter seq.

In Hymno, Mérit suprémos.
Oratio.

Deus, qui in tua charitatis exéplum, ad fidélium redempcionem, sanctum Petrum Ecclesiæ tuam nova prole secundare divinitus docuisti: ipsius nobis intercessione concéde, a peccati servitute solutis, in coelesti patria perpétua libertate gaudere. Qui vivis.

Deinde fit comm. S. Martina Aña. Veni, sponsa. V. Diffusa.
Oratio. Deus qui, ut supra. 654.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Nolascus, Recaudi prope Carcasónam in Gallia nobili génere natus, singulári erga proximum charitatem excelluit. Cujus virtutis præsagium fuit, quod cum adhuc in cunabulis vagrèt infans, exámen apum ad eum convolavit, et favum mellis in ejus dextera construxit. Adolescens paréntibus orbatus, Albigeniūm hérésim, quam tunc in Gallia grassabatur, execrans, divendito patrimonio, in Hispaniam secéssit; et apud beatam Virginem Montis Serrati votum, quo pridem se obstrinxerat, exsolvit. Tum Barcinónem per gens, cum Christi fidélibus ab hostiis servitute rediméndis omnem pecúniam consumpsisset, selpsum pro iis liberandis venum ire, aut in illorū víncula súllici cùpere dictitabat. It honestum fecit.

Lectio v.

QUAM gratum Deo fúerit hoc sancti viri desidérium, súbsequens declarávit évētus: nam noctu oránti, et de Christianórum in captivitatē degéntium subsídio multa ánimo volvēti, beata Virgo appárens, Filio suo, sibique acceptissimum fore suggéssit, si ad sui honórem Religiosórum Ordo instituerétur, quibus præcipue esse cura captivos ab infidélium tyrannide liberare. Illic colesti mórito illico obtémperans, una cum sancto Raymundo de Penafort, et Jacobo Primo rege Arragónie, de eádem re a Dei Genitricē ipsa nocte præmoniti, Religiónem beatae Maríae de Mercéde Redemptiōnis Capti-vórum instituit: Sodálibus suis quarto voto obstrictis, manéndi in pignus sub Paganórum potestate, si pro Christianórum liberatiōne opus fúerit.

¶ Amávit eum.

Lectio vi.

Editio virginitatis voto, illibá-tam perpétuo castitatem ser-vavit. Patiētia, humilitate, abstinentia, ceterisque virtutibus mirabiliter enituit. Prophetæ dono illústris, futura prædixit: inter quæ máxime celebrátur, quod Jacobus rex Valéntiam a Mauris occupátam expugnáverit, accepta prius ab eo obtinéndas victoriæ securitatem. Angeli custódis, ac Desparæ Virginis frequénti apparitiōne recreabatur. Séno tandem conséctus, de imminénti morte certior factus, in morbum incidit: sanctisque refectus Sacraméntis, fratres suos ad charitatem erga captivos cohortátus, et Psalmum, Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo, devotissime récitas, ad illa verba, Redemptiōnem misit Dóminus populo suo, sp̄ritum Deo réddidit média nocte Vigiliæ Nati-vitatis Dómini, anno millésimo ducentésimo quinquagésimo se-xto. Cujus festivitatē Alexan-

der Séptimus die trigésima pri-ma Januarii celebrári præcepit.

¶ Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Nolste timére, ij. loco. lxv.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc. FESTA FEBRÜARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE I. FEBRÜARII.

In Festo S. Ignatii, Episcopi et Martyris.

Duplex.

Aña. Iste Sanctus. ¶ Glória.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram résponce, Omnipotens Deus: et quia pondus pròpriæ actionis gravat, beati Ignatii, Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriósa nos pròtegat. Per Dóminum.

Com. S. Petri Nolasci, Conf. Aña. Ille vir. ¶ Justum. Oratio. Deus, qui. 635.

In j. Noct. Lectiones de Scri-ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiasticis.

Lectio iv.

IGNATIUS Antiochénus Ecclésiae tertius post Petrum Apóstolum Episcopus, commovénte per-secutionem Trajano, damnatus ad bestias, Romam vinctus mittitur. Cumque návigans Smyrnam venisset, ubi Polycárpus auditor Joannis Episcopus erat, scripsit unam Epistolam ad Ephésios, alteram ad Magnesiános, tertiam ad Trallenses, quartam ad Romanos: et inde egrédiens scripsit ad Philadélphios et ad Smyrnæos, et pròpriam ad Polycarpum, comméndans illi Antiochénsem Ecclésiam: in qua et de Evangelio, quod nuper a me translátum est, super persóna Christi ponit testimónium.

¶ Honéstum fecit.

Lectio v.

DIGNUM autem vidétur, quia Tanti viri fécimus mentiō-nem, et de Epistola ejus, quam ad Romanos scribit, paucis pó-nere. De Syria usque ad Roman-

pugno ad béstias in mari, et in terra, nocte diéque ligátus cum decem leopárdis, hoc est, mili-tibus, qui me custodiunt, quibus et cum beneféceris, pejores flunt. Iniquitas autem eórum mea doctrina est: sed non idcirco justificátus sum. Utinam fruar béstias, quæ mihi sunt præparatæ! quas et oro mihi velóces esse ad intéritum et ad supplicia, et allisi ad comedéndum me: ne, sicut et aliórum Mártirum, non àudeant corpus attingere. Quod si venire noluerint, ego vim faciam, ego me urgebo, ut dévorer. Ignoscite mihi, filioli: quid mihi pro sit ego scio.

R. Desiderium animæ.

Lectio vi.

Nunc incipio Christi esse discipulus, nihil de his, quæ videntur, desiderans, ut Iesum Christum invéniam. Ignis, crux, béstiae, confractio óssium, membrórum divisio, et totius cónporis contristio, et tota tormenta diaboli in me véniant, tantum ut Christo fruar. Cumque jam damnátus esset ad béstias, et ardore patiendi rugientes audiret leónes, ait: Frumentum Christi sum, dénitibus bestiarum molar, ut panis mundus invéniar. Passus est anno undécimo Trajáni. Reliquie cónporis ejus Antiochiæ jacent extra portam Daphnitiacam, in cœmetério.

R. Stola jucunditatis.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Nisi granum frumenti, de Communi. loco. xxvij.

Vesperæ de seq., comm. præc.

DIE II. FEBRUARII.

In Festo Purificationis B. M. V.

Duplex ij. classis

¶ Si hoc Festum incidat in aliquam ex Dñicis privilegiatis, tunc transferendum erit in sequentem diem, id est, in Febríam ij., tamquam in sedem propriam, translato quocumque Festo etiam æqualis, non tamen altioris ritus, in eam incidente.

TOTUM.

Ad Vesperas. Aiae.

1. O admirabile commércium! Crátor gérénris humáni, animatum corpus sumens, de Virgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largitus est nobis suam Beítatem, Psalmi 117 in festis beate Marie c.

2. Quando natus es ineffabiliter ex Virgine, tunc implétæ sunt Scripturæ: sicut pluvia in vellus descendisti, ut salvum faceres genus humánum: te laudamus, Deus noster.

3. Rubum, quem viderat Moyses incombústum, conservatam agnóvimus tuam laudabilem virginitatem: Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

4. Germinavit radix Jesse, orta est stella ex Jacob: virgo péperit Salvatórem: te laudamus, Deus noster.

5. Ecce María génuit nobis Salvatórem, quem Joannes vi-dens exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, alleluia.

Capitulum laudum.

Hymnus Ave maris. ej.

6. Respónsum accépit Simeon a Spíitu sancto. R. Non visúrum se mortem, nisi videret Christum Dómini.

Ad Magnificat. Aña.

Senex púerum portábat, puer autem senem regébat: quem virgo péperit, et post partum virgo permánsit: ipsum quem génuit, adorávit.

Oratio ut ad Laudes.

Com. S. Ignatii, Aña. Qui vult. y. Justus. Oratio. Infirmitatē. 656.

Ad Complet. et per Horas, in fine Hymnorū, dicitur: Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinū, Invitatorū. Ecce venit ad templum sanctum suum Dominator Dóminus: * Gaude, et lætare, Sion occurrrens Deo tuo. Ps. Venite. t

Hymnus, Aiae, Psalmi et XY. Nocturnorū dicuntur ut in Festis B. M. ej.

In primo Nocturno.

De libro Exodi.

Lectio i. Cap. 13.

LOCUTUS est Dóminus ad Moy-sen, dicens : Sanctifica mihi omne primogénitum, quod áperit vulvam in filiis Israel, tam de homínibus, quam de ju-méntis : mea sunt enim ómnia. Et ait Moyses ad pópulum : Cum introduxerit te Dóminus in terram Chananei, sicut ju-rávit tibi, et pátribus tuis, et déderit tibi eam, separabis omne, quod áperit vulvam, Dómino, et quod primitivum est in pecóribus tuis : quidquid ha-bueris masculíni sexus, conse-crabis Dómino. Primogénitum ásini mutábis ove : quod si non redémeris, interficies. Omne autem primogénitum hóminis de-filiis tuis, prélio rédimes.

R. Adórna thálánum tuum, Sion, et súscipe Regem Chri-stum, * Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo post par-tum, quem génuit, adorávit. V. Accipiens Simeon púerum in mánibus, grátias agens ben-e-dixit Dóminum. Quem.

De libro Levítici.

Lectio ii. Cap. 12.

LOCUTUS est Dóminus ad Moy-sen, dicens : Lóquere filii Israel, et dices ad eos : Múlier, si suscépto sémine pepégerit másculum, immúnda erit se-pem diébus, juxta dies separa-tionis ménstruæ. Et die octávo circumcidéatur infántulus : ipsa vero triginta tribus diébus manébit in sanguine purificatiónis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediétur in Sanctuá-rium, donec impleantur dies purificatiónis suæ. Sin autem féminam pepérerit, immúnda erit duabus hebdomádibus, juxta ritum fluxus ménstrui, et sexaginta sex diébus manébit in sanguine purificatiónis suæ. R. Postquam impléti sunt dies purgatiónis Maríæ secúndum legem Moysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sisterent eum

Dómino : * Sicut scriptum est in lege Dómini : Quia omne ma-sculinum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. V. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos co-lumbárum. Sicut.

Lectio iii.

CUMQUIS expléti fuerint dies purificatiónis sua, pro filio, sive pro filia, déseret agnum an-niculum in holocáustum, et pullum columbæ, sive túrturem pro peccáto ad óstium taber-naculi testimónii, et tradet sa-cerdóti, qui ófferet illa coram Dómino, et orábit pro ea, et sic mundabítur a prolixióne sán-gini-nis sui. Ista est lex pariéntis másculum aut féminam. Quod si non invénerit manus ejus, nec potuerit offére agnum, sumet duos túrtures, vel duos pullos columbárum, unum in holocáustum et alterum pro peccáto : orabitque pro ea sa-cérdos, et sic mundabítur.

R. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbarum : * Sicut scriptum est in lege Dómini. V. Postquam autem impléti sunt dies purgatiónis Maríæ secúndum legem Moysi, tulérunt illum in Jerú-salem, ut sisterent eum Dómino. Sicut. Gloria Patri. Sicut.

In secundo Nocturno.
Sermo S. Augustíni Episcopi.

Lectio iv.

Serm.13.de Temp. post init.

SIC olim prædictum est : Mater Sion dicit : Homo, et homo factus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus. O omnipoténtia nascéntis ! o magnificéntia de-culo ad terram descendéntis ! Adhuc in útero portabátur : et ex útero matris a Joánnie Ba-ptista salutabatur. In templo præsentabátur, et a Simeóne sene famoso, annoso, probato, coronato agnoscebátur. Tunc cog-novit, tunc adoravit, tunc dixit : Nunc, Dómine, dimítis servum tuum in pace : quia vidérunt óculi mei salutare tuum.

R. Simeon justus , et timoratus expectabat redempcionem Israel:
* Et Spiritus sanctus erat in eo.
¶. Responsum accepit Simeon a Spiritu sancto , non visum se mortem , nisi videre Christum Domini . Et.

Lectio v.

DIFFERBatur exire de aeculo , ut videre natum , per quem conditum est aeculum. Agnovid infante senex , factus est in pueru puer : innovatus in etate , qui plenus erat pietate. Simeon senex fererat Christum intantem , Christus regebat Simeonis senectutem. Dictum ei fuerat a Domino , quod non gustaret mortem , nisi videre Christum Domini natum. Natus est Christus , et implatum est desiderium sensis in mundi ipsis senectute. Ipse ad senem hominem venit , qui mundum invertebat invenit.

R. Responsum accepit Simeon a Spiritu sancto , non visum se mortem , nisi videre Christum Domini . * Et benedixit Deum , et dixit : Nunc dimittis servum tuum in pace , quia videtur oculi mei salutare tuum , Domine. ¶. Cum inducerent puerum Jesum parentes ejus , ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo : ipse accepit eum in ulnas suas. Et.

Lectio vi.

In isto quidem aeculo diu esse nolobat , et Christum in hoc aeculo videre cupiebat , cantans cum Propheta , et dicens : Ostende nobis , Domine , misericordiam tuam , et salutare tuum da nobis. Denique ut noveritis ita esse istius laetitiam , conclusit , dicens : Nunc dimittis servum tuum in pace : quia videtur oculi mei salutare tuum. Prophetae cecinerunt Conditorem coeli et terrae in terra cum hominibus futurum : Angelus nuntiavit , Creatorem carnis et spiritus in carne venturum : salutavit Joannes ex utero in utero Salvatorem : Simeon senex Deum agnovid infante.

R. Cum inducerent puerum Jesus parentes ejus in templum , ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo , accepit eum Simeon in ulnas suas , et benedixit Deum , dicens : * Nunc dimittis , Domine , servum tuum in pace. ¶. Suscipiens Simeon puerum in manibus , exclamavit , dicens. Nunc. Gloria Patri. Nunc.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c

In illo tempore : postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundum legem Moysi , tulerunt Jesum in Jerusalem , ut sisterent eum Domino , sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua.

Homilia S. Ambrösii Episcopi.

L. 2. Com. in Luc. c. 2. post init.

Et ecce homo erat in Ierusalem , cui nomen Simeon , et homo iste justus , et timoratus , expēctans consolationem Israel. Non solum ab Angelis , et Prophétis , et a pastōribus , sed etiam a seniōribus , et justis generatio Domini accépit testimoniū. Onus metas , et uterque sexus , eventorūque miracula fidem astruunt. Virgo gérat , stérilis parit , mutus loquitur , Elisabeth prophétat , Magus adorat , útero clausus exultat , vídua confitetur , justus expēctat. ¶. Suscipiens Jesum in ulnas suas Simeon , exclamavit , et dixit : * Tu es vere lumen ad illuminationem gentium , et gloriā plebis tuæ Israel. ¶. Cum inducerent puerum Jesum parentes ejus , et ipse accepit eum in ulnas suas , et benedixit Deum , et dixit. Tu. Benedictio Cujus festum colimus , ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dominum.

Lectio viii.

Et bene justus , qui non suam , sed populi gratiā requirebat , cupiens ipse corporeā vinculis fragilitatis exsolvi , sed

expéctans vidére promissum ; sciébat enim, quia beati oculi, qui eum vidérent. Et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedixit Deum, et dixit : Nunc dimítte servum tuum, Dómine, secundum verbum tuum in pace. Vide justum, velut corpoream carcere molis inclísum, velle dissolvi, ut incipiat esse cum Christo. Dissolvi enim, et cum Christo esse, multo mélius est.

R. Senex puerum portabat, puer autem senem regébat : * Quem virgo concépit, virgo pérporit, virgo post partum, quem génuit, adorávit. V. Accípiens Simeon puerum in manib⁹, grárias agens benedixit Dóminum. Quem. Glória Patri. Quem.

Lectio ii.

Sed qui vult dimitti, véniat in templum, véniat in Jerúsalem, expéctet Christum Dómini, accípiat in manib⁹ Verbum Dei, complectáatur opéribus, velut quib⁹dam suar⁹ fidei brachiis : tunc dimittetur, ut non videat mortem, qui viderit vitam. Vides uberem in omnes grátiā Dómini générationē diffusām, et prophetiam incrédulis negatam esse, non justis. Ecce et Simeon prophétat, in ruínā et resurrectionē plurimorum venisse Dóminum Jesum Christum; ut justorum, iniquorumque mérita discénerat, et pro nostrorum qualitate factorum, iudex verus et justus, aut supplicia decénerat, aut præmia.

le Deum laudamus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas. Año.

1. Simeon justus, * et timoratus expectabat redemptiōnem Israeli, et Spíritus sanctus erat in eo. Ps. Dóminus regnávit, eum reliquis. 44.

2. Respónsum accépit Simeon * a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Dóminum.

3. Accípiens Simeon * puerum in manib⁹, grárias agens, benedixit Dóminum.

4. Lumen ad revelationem génitum, et glóriam plebis tuæ IsraeL

5. Obtulérunt * pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum.

Capitulum. *Malach. 3.*

Ecce ego mitto Angelum meum, et préparabit viam ante fāciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominat̄or, quem vos queritis : et Angelus testaménti, quem vos vultis.

Hymn. O gloriósa. cvijj.
¶ Diffusa est gráta in lábiis tuis. R. Propterea benedixit te Deus in atérnum.

Ad Benedictus. Año.

Cum inducerent puerum Jesum paréntes ejus, accépit eum Si meon in ulnas suas et benedixit Deum, dicens : Nunc dimittis servum tuum in pace.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, majestatē tuam súpplices exorámus : ut, sicut unigenitus Filius tuns hodierna die cum nostrae carnis substântia in templo est presentatus ; ita nos facias purificatis tibi móntibus presentari. Per eómdem Dñum.

Ad Primam, in R. br. V. Qui natus es de María Virgine.

Ad Tertiam. Año
Respónsum accépit Simeon.

Capit. Ecce ego mitto , supra. R. br. Spécie. V. Adjuvábit. cvijj.

Ad Sextam. Año.
Accípiens Simeon.

Capitulum. *Malach. 3.*

Ecce véniet, dicit Dóminus exercituum : et quis pótterit cogitare diem advéntus ejus, et quis stabit ad vidéndum eum ? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullónum.

R. br. Adjuvábit. V. Elégit. cix.

Ad Nonam. Año.

Obtulérunt.

Capitulum. *Malach. 5.*
Et placébit Dómino sacrificium Iuda, et Jerúsalem, sicut dies aëculi, et sicut anni anti-qui, dicit Dóminus omnípotens.

R. br. **Elégit.** N. **Diffusa.** cix.

Ad Vesperas, Aña et Capit.
de Laud. Psalmi ut in Festis
B. M. e.

Hymnus. **Ave maria.** cj.

N. **Respónsum accépit Símeon a**
Spiritu sancto. R. **Non visúrum**
se mortem, nisi vidéret Chri-
stum Dóminum.

Ad Magnificat, Aña
Hodie beáta Virgo María púe-
rum Jesum præsentávit in tem-
po, et Símeon replétus Spiritu
santo accépit eum in ulnas
sus, et benedixit Deum in orér-
nun.

Deinde fit comm. S. Blasii.

DIE III. FEBRUARII.

S. Blasius, Episc. et Mart.
Aña. **Iste Sanctus.** V. **Glória.**

Oratio

Deus, qui nos beáti Blásii,
Mártiris tui atque Pontifi-
cis, ánnua solemnitatem létificas:
concéde propitiū; ut, cujus na-
talitia cálimus, de ejusdem
étiam protectione gaudéamus.
Per Dóminum.

Lectio iii.

BLASIUS, Sébaste in Arménia
cum virtutum laude floréret,
ejusdem civitatis Episcopus el-
igitur. Qui, quo tempore Diocle-
tiánus insatiablem crudelitatem
in Chrestianos exercébat, se in
speluncam abdidit montis Arg-
eī: ubi tamdiu látuit, dum
ab Agricolai Præsidis militibus
venantibus deprehénsus, et ad
Præsidem ductus, ejus jussu
conjéctus est in vincula. Quo
in loco multos ægrótos sanávit,
qui ad Blásium, ejus fama sa-
cralitatis adducti, deferebántur.
In illis puer fuit, qui desperata
a médicis salute, transvérsa
spina faucibus inhárrente, ani-
mam agébat. Productus autem
ad Præsidem Blásius semel et
sterum, cum nec blanditiis, nec
minis adduci posset, ut diis
sacrificaret, primum virgis cæ-
sus, deinde in equúleo sérreis
pectinibus dilaniátus est: postré-
mo dempto capite, illustre
fidei testimónium Christo Dó-

mino dedit, tertio Nonas Fe-
bruarii.

Te Deum laudámus. 15.

DIE IV. FEBRUARII.

In Festo S. Andreæ Corsini, Epi-
scopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pontificis. xliij. præter seq.

In Hymno, Mérit suprémos.

Oratio.

Deus, qui in Ecclesiá tua nova
semper instauras exémpia
virtutum: da populo tuo beáti
Andréæ, Confessóris tui atque
Pontificis, ita sequi vestígia, ut
assequatur et præmia. Per Dó-
minum.

In j. Noct. Lectiones de Script.
occurr. In Quadrag. Fidélis ser-
mo. xlv. et Lectio ix. legitur
de Homilia Feria, cum comm.
de ea in Vesp. et Laud.

Similiter si aliquod ex se-
quentibus Festis occurrat in di-
cta Quadrag. in j. Nocturno le-
guntur Lectiones quæ habentur
in Communi illius Sancti, nisi
propria assignentur.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANDREAM Floréntiæ ex nobili
Corsinorum familia natum
paréntes precibus a Deo impe-
tráront, et beatæ Virginis spo-
pondérunt. Qualis autem futurus
esset, divino presagio, antea-
quam nasceréatur, osténsum est:
nam mater grávida sibi visa est
per quietem lupum edidisse, qui
ad Carmelitarum ædem per-
gens, in ipso templi vestíbulo
statim in agnum convérsus est.
Adolescens pie et ingénue edu-
catus, cum sensim ad vñia de-
clinaret, sæpe a matre incre-
páitus fuit. Ubi autem cognovit,
se paréntum voto Desparæ Vir-
gini dicátum fuisse, Dei amore
succénsus, deque visu matris
admónitus, Carmelitarum insti-
tutum ampléxus est: in quo vá-
riis tentationibus a dæmonе ve-
xatus, numquam tamen pótuit
a Religiónis propósito dimovéri.
Nox Lutétiam missus, eméno

studiōrum currſculo, et láurea donátus, in pátriam revocáter, ſuique Ordinis régimini in Iletruria präficitur.

V. Invéni David.

Lectio v.

INTERRA Fesulána Ecclésia. ſuo viduata Páſtore, eum ſibi Episcopum elégit: quo múnere ſe indígnum æſtimans, diu látuit ignótus, donec púeri voce mirabſliter loquéntis próditus, et extra urbem invéntus, ne dívina contradiceret voluntati, Episcopátum ſuscépit. Ea dignitate auctus, humilitati, quam ſemper coluerat, impénsius inceibuit; et pastorali ſolicitudini misericordiam in páuperes, liberalitatem, orationis assiduitatem, vigilias, aliásque virtutes adjúnxit, et ſpiritu étiam prophético clarus fuit, adeo ut ejus sánctitas ab omnibus celebriteretur.

V. Póſui adjutórium.

Lectio vi.

His permótus Urbánus Quintus had ſedandas Bonóniae turbas Andréam legátum misit: quo in múnere multa perpſsus, cívium ódia, quae ad internecionem exárferant, ſumma prudéntia restinxit: tum restituta tranquillitate, ad propria reverſus est. Nec multo post asiduis labóribus, et voluntaria carnis maceratione confectus, óbitus die a beáta Virgine ſibi prædicto, ad cœlētia regna migravit, anno Dómini millésimo trecentésimo ſeptuagésimo tértio, etatis ſue ſeptuagésimo primo. Quem Urbánus Octávus multis magnisque miraculis clarum Sanctórum número adſcripsit. Ejus corpus Floréntiae in Ecclésia ſui Ordinis quiēscit, et máxima cívium veneratione cólitur, quibus non ſemel in præſentí discriminē präſidio fuit.

V. Iste est qui.

In iii. Nocturno Homilia in Ewang. Homo peregre. xlxi.

Vesp. a Cap. de seq. com. p̄ac.

DIE V. FEBRARII.
In Festo S. Agathæ, Virginis et Martyris.

Duplex.

¶ Si ob hujus Festi translationem, vel alia de cauſa dici contigerit j. Vesperas integras, tunc dicuntur Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 49. et loco ult.. Ps Laudáte Dóminum, omnes. 92. Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus. Jesu, coróna. lxxvij.

¶. Spécie tua, et pulchritudine tua. R. Inténde, próspera procede, et regna.

Ad Magnificat, Aña.

Stans beáta Agatha in médio carceris, expánsis manib⁹ ora bat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, Magíster bone, grátiā tibi ago, qui me fecisti vincere tormenta carniflcum: jube me, Dómine, ad tuam immarcescibilēm gloriām feliciter pervenire.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde fit com. S. Andrea Corsini, Aña. Amávit. y. Juſtum. Oratio. Deus, qui. 661.

Ad Matutinum, Invit. et Hym. de Comm. Virg. et Mart. lxxix.

In primo Nocturno.

Aña. Ingénua sum, et ex spectábili génere, ut omnis parentela mea testatur. Psalmi in j. et ii. Noct. de Comm. unius Mart. xvij. Aña. Summa ingenuitas ista est, in qua sérvitus Christi comprobatur.

Aña. Ancilla Christi sum: ideo me osténdo servilem habére personam.

y. Spécie tua, et pulchritudine tua. R. Inténde, próspera procede, et regna.

Lectiones. Confitebor tibi, Virg. et Mart. lxxvij.

R. j. Dum torqueretur hecta Agatha in mamilla gráviter, dixit ad iudicem: * Impie, crudelis, et dire tyranne, non es contusus amputare in fémina, quod ipse in matre ſuxisti? y. Ego enim habeo māmillas integras intus in anima mea, quas ab infantia Dómino conſacravi. Impie.

B. ij. Agátha lætissime et gloriánter ibat ad cácerem, * Quasi ad épulas invitata: et agónem suum Dómino précibus commendábat. ¶ Nobilissimis orta natalibus, ab ignóbili gaudens trahebátur ad cácerem. Quasi.

B. iij. Quis es tu, qui venísti ad me curáre vúlnera mea? Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites, filia; ipse me misit ad te, * Quem dílexisti mente, et puro corde. ¶ Nam et ego Apóstolus ejus sum, et in nōmine ejus scias te esse curándam. Quem. Glória Patri. Quem.
In secundo Nocturno.

Aña. Agatha sancta dixit: Si feras mihi promissis, audito Chri-sti nōmine, mansuécunt.

Aña. Si ignem adhíbeas, rorem mihi salvificum de cælo Angeli ministrábunt.

Aña. Agatha lætissime et gloriánter ibat ad cácerem, quasi ad épulas invitata: et agónem suum Dómino précibus commendábat.

¶ Adjuvábit eam Deus vultu suo. ¶ Deus in médio ejus, non commovébitur.

Lectio iv.

AGATHA virgo, in Sicilia nobilis libus paréntibus nata, quam Panormitani, et Catanénses ci-vem suam esse dicunt, in perse-cutiōne Décii Imperatóris Cá-tanæ gloriósi martyrii corónam consecutā est. Nam cum pari pulchritudinis et castitatis laude commendaréatur, Quintianus Si-ciliæ Prætor ejus amóre captus est. Sed cum tentata modis ómnibus ejus pudicitia, Agatham in suam sententiam perducere non posset, christiānæ super-stitiōnis nōmine comprehénsam, Aphrodisiæ cuſdam mulieri de-pravāndam tradit. Quæ Aphro-diſiæ consuetudine cum de con-stantia coléndæ christiānæ fidei, et servāndæ virginitatis removéri non posset, nūntiat illa Quintiano, se in Agatha operam pérdere. Quare ille ad se vīrgi-

nem adduci jubet: et, Nonne, inquit, te pudef nobili género natam, hūmilem et servilem Christianórum vitam ágere? Cui Agatha: Multo præstāntior est christiāna humilitas et sérvitus, regum ópibus ac supérbia.

B. Ego autem adjuta a Dómino, perseverabo in confessione ejus, qui me salvam fecit: * Et consolatus est me. ¶ Grātias tibi ago, Dómine Jesu Christe, qui misisti ad me Apóstolum tuum, curare vúlnera mea. Et.

Lectio v.

QUAMOBRE irátus Prætor hanc ei optionem dat, velitne pótius venerari deos, an vim tor-mentorum subfere? At illa con-stans in fide, primum cólaphis cassa mittitur in cácerem: unde postridie educta, cum in sen-tentia permanéret, admotis can-déntibus laminis, in equuleo tor-quétur, tum ei mamilla absén-dit. Quo in vúlnera Quintianum appellans virgo: Crudélis, inquit, tyránne, non te pudef amputare in fémina, quod ipse in matre auxisti? Mox conjecta in vīneula, sequenti nocte a sene quodam, qui se Christi Apóstolum esse dicébat, sanata est. Rursum evocata a Prætore, et in Christi confessione perse-vérans, in acutis téstulis, et candéntibus carbónibus ei sub-jectis volutatur.

¶ Ipse me curávit, qui per Apóstolum Petrum in custódia me confortavit, pro eo quod jussa sum suspéndi in equuleo: * Propter fidem castitatis adjuva me, Dómine Deus mens, in tortura mamillarum mearum. ¶ Ipse me dignátus est ab omni plaga curáre, et mamillam meam meo pectori restituere. Propter.

Lectio vi.

Quo tempore ingénti terramódu tu urbs tota contrémuit, ac duo parfetes corrúentes, Silvínium et Falcónium intimos Prætoris familiáres oppressé-runt. Quare veheménter com-mota civitate, véritus populi

tumultum Quintianus, Agatham semimortuam clam reduci imperat in carcere. Quis sic Deum precata: Domine, qui me custodisti ab infante, qui abscessisti a me amorem saeculi, qui me carnificum tormentis superiorem prestitissimi, accipe animam meam. Ea in oratione migravit in celum Nonis Februarii: cuius corpus a Christianis sepelitur.

¶. Vidisti, Domine, et spectasti agonem meum, quomodo pugnavi in stadio: sed quia nolui obediere mandatis Principum, * Jussa sum in mamilla torqueri. ¶. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam. Jussa. Gloria Patri. Jussa.

In tertio Nocturno.

Aña. Nisi diligenter perficeris corpus meum a carnificibus atrectari, non potest anima mea in paradisum Domini cum palma intrare martyrii. Ps. In Domino confido. xxj.

Aña. Vidisti, Domine, agonem meum, quomodo pugnavi in stadio: sed quia nolui obediere mandatis Principum, jussa sum in mamilla torqueri. Ps. Domine, quis habitabit. xxj.

Aña. Propter fidem castitatis jussa sum suspendi in equuleo: adjuva me. Domine Deus meus, in tortura mamillarum mearum. Ps. Conserva me, Domine. xxxv. ¶. Elegit eam Deus, et praelegit eam. R. In tabernaculo suo habite facit eam.

Lectiones de Homilia in Evang. Accesserunt ad Jesum, q. loco, lxxvij.

¶. vij. Beata Agatha ingressa carcere, expandit manus suas ad Deum. et dixit: Domine, qui me fecisti vincere tormenta carnificum, * Jube me ad tuam misericordiam pervenire. ¶. Domine, qui me creasti, et tulisti a me amorem saeculi, qui corpus meum a pollutione separasti. Jube.

¶. viii. Medicinam carnalem corpori meo numquam exhibui,

sed habeo Dominum Iesum Christum, * Qui solo sermone restaurat universa. ¶. Qui me dignatus est ab omni plaga curare, et mammillam meam meo pectori restituere, ipsum invoco Deum vivum. Qui. Gloria Patri. Qu.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

¶. Quis es tu, * qui venisti ad me curare vulnera mea? Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dubitare, filia. Psalm. Dominus regnavit, cum reliq. 44.

¶. Medicinam carnalem * corpori meo numquam exhibui, sed habeo Dominum Iesum Christum, qui solo sermone restaurat universa.

¶. Gratiastib ago, * Domine Iesu Christe, quia memor es mei, et misisti ad me Apóstolum tuum curare vulnera mea.

4. Benedico te, Pater Domini mei Iesu Christi, quia per Apóstolum tuum mammillam meam meo pectori restituisti.

¶. Qui me dignatus est * ab omni plaga curare, et mammillam meam meo pectori restituere, ipsum invoco Deum vivum.

Capitulum. Ecclesi. 54.

Confiteror tibi, Domine Rex, et collaudabo te Deum salvatorem meum. Confitébor nomini tuo: quóniam adjutor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum a perditione.

Hymnus. Iesu, corona. lxxvj. ¶. Diffusa est grátia in lábis tuis. ¶. Propterea benedixit te Deus in eternum.

Ad Benedictus. Aña.

Paganorum multitudo fugiens ad sepulchrum Virginis, tulérunt velum ejus contra ignem: ut comprobaret Dominus, quod a periculis incendiis, méritis beatæ Agathæ Mártyris suæ, eos liberaret.

¶. sus, qui inter cétera potentiæ tue miracula etiam in sexu frágili victoriæ martyrii

contulisti : concede propitiis; ut qui beatam Agatham, Virginis et Martyris tuae, natalitia colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per Dominum.

Ad Horas. Aña de Laud. Capitula et Ritu br. de Communi non Virginum pro Martyre tantum. lxxij.

In ij. Vesp., Aña de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult., Ps. Lauda, Jerusalēm. 402.

Capit. Confitabor, ut sup. 664.

Hymnus. Iesu corona. lxxvij.

V. Diffusa est grātia in labiis tuis.
R. Propterea benedixit te Deus
in aeternū.

Ad Magnificat. Aña.

Stans beata Agatha in medio cārceris, expansi manib⁹, orabat ad Dominum: Domine Iesu Christe, Magister bone, gratias tibi ago, qui me fecisti vincere formēta carnificum: jube me, Domine, ad tuam immarcescibilem gloriām feliciter pervenire.

Et fit comm. sequentis.

DIE VI. FEBRUARII.

S. Dorotheam, Virg. Mart. Aña. Veni, sponsa. V. Diffusa.
Oratio.

INDULCENTIAM nobis, quæsumus
Domine, beata Dorothea, Virgo
et Martyr, implóret: quæ tibi
grata semper exstitit et mérito
castitatis, et tuae professioñe
virtutis. Per Dominum.

Lectio iij.

DOROTHEA virgo, ex Cæsaræa Cappadociæ, propter Christi confessionem ab Apricio Præside comprehensa, Chrystæ, et Callistæ sororibus, quæ a fide defecerant, tradita est, ut eam a propóposito removérent. Sed contra factum est: nam eas Dorotheam ad cultum christianæ religionis redixit, propter quam étiam martyrium suscepit. Quare virgo equuleo diu torta, et palmis cesa, ad extrémum capitis damnata, duplicatam virginitatis et martyrii palmam accépit.

Ite Deum laudamus. 13.

DIE VII. FEBRUARII.

In Festo S. Romualdi, Abbatis Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pontificis. ivj. præter seq.
In Hymno. Meruit suprēmos.
Oratio.

ITERCESSIO nos, quæsumus
Domine, beati Romualdi Abbatis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura locurrente. In Quadrag. Beatus vir, ij. loco, lxiij.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

ROMUALDUS Ravennæ, Sérgio
in patre nobili génere natus,
adoléscens in propinquum monastérium Classense, puritatem
causa, secéssit: ubi religiosi hōminis sermone ad pietatis studium
vehementius incensus, viso étiam semel et iterum per
noctem in Ecclesia beato Apollinaris,
quod Dei servus illi futurum promiserat, Mónachus efficitur.
Mox ad Marínum, vita sanctitate,
ac severiore disciplina in finibus Venetorum et tempore
célebrem, se contulit, ut ad arctam et sublimem perfectionis
viam eo magistro ac duce uteretur. Æ. Ilonéstum fecit.

Lectio v.

MULTIS sathanæ insidiis, et hōminum inuidia oppugnatus,
tanto humilior se assidue jejuniis et orationibus exercébat,
et rerum cœlestium meditatione,
vim lacrymarum profundens,
fruebatur: vultu tamen adeo
læto semper erat, ut intuéntes
exhilararet. Magno apud Principes et Reges in honore fuit:
multique, ejus consilio, mundi
illébris abjectis, solitudinem
petierunt. Martyrii quoque cupiditate flagravit: cuiuscausadum in Pannóniam proficiuntur,
morbo, quo afflictabatur
cum progrederetur, levabatur
cum recederet, reverti cogitatur.
Æ. Amávit eum.

Lectio vj

In vita, et post mortem mirabilis clarus, spiritu etiam prophetiae non cernit. Scalam a terra cœlum pertingentem, in similitudinem Jacob Patriarchæ, per quam homines in ueste candida ascendebant et descendebant, per visum conspexit: eoque Camaldulenses monachos, quorum instituti auctor fuit, designari mirabiliter agnoverit. Denique cum annos centum et viginti ageret, et centum ipsos in summa vita asperitate Deo servisset, ad eum migravit, anno salutis millésimo vigésimo séptimo. Ejus corpus quinquennio, postquam sepultum fuerat, integrum repertum, Fabriani in Ecclesia sui Ordinis honorifice conditum est.

B. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos relquimus, de Comm. Apost. viij. R. vero ut lxxv.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ, et de ea fit comm. in Laudibus.

Vesp. a Capit. de seq., comm. præc. et Feriæ, si venerit in Quadrag.

DIE VIII. FEBRUARII.

In Festo S. Joannis de Matha, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lvij. præter seq.

In Hymno, Méruit suprémos. Oratio.

Deus, qui per sanctum Joánnem Ordinem sanctissimam Trinitatis ad redimendum de potestate Sarracenorum captivos cœlitus instituere dignatus es: presta quæsumus; ut, ejus suffragantibus méritis, a captivitate corporis et animæ, te adjuvante, liberémur. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit com. S. Romualdi, Aña Ille vir. J. Justum. Oratio. Intercessio, ut supra. 665.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadrag. Ratus vir. h. loco. Ixix.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES de Matha, Ordinis sanctissimæ Trinitatis redemptiōnis captivorum institutor, Falcón in Provincia natus est paréntibus pietate et nobilitate conspicuus. Studiorum causa Aquas Séxtias, mox Parisiis profectus, confessaque Theologiae currículo, Magistérii lauream adéptus, doctrina et virtutum splendore enituit. Quibus motus Parisiensis Antistes, ad sacram Presbyteratus ordinem præ humilitate reluctantem promovit, eo consilio, ut in ea civitate cōmoran, sapientia et mōribus studiosæ juventuti prælucréret. Cum autem in sacello ejusdem Episcopi, ipso cum aliis adstante, primum Deo Sacrum offérret, cœlesti favore méruit recreari. Nam Angelus candida et fulgenti ueste induitus, cui in pectore Crux rubei et cruræ coloris assuta erat, brachiis cancellatis, et super duos captivos ad latera positos, Christianum unum, alterum Maurum, extensis apparuit. Qua visione in étasim raptus intellexit protinus vir Dei, se ad rediméndos ab infidelibus captivos destinari.

R. Ilonéstum fecit.

Lectio v.

Quo vero matrīrus in re tanti momenti procéderet, in solitudinem secéssit, ibique divino nutu factum est, ut Félicem Valesium, in ipsa eremo jam multis annis degéntem, repérerit: cum quo finita societate, se per triénnum in oratione, et contemplatione, omniumque virtutum studio exercit. Contigit autem, ut dum secum de rebus divinis proponente colloquerentur, cervus ad eos accésserit, Crucem inter cornua gerens, rubei et cruræ coloris. Cuique Felix ob rei novitatem miraréatur, narravít ei Joánnes visionem in prima Missa hábitam, et exinde servén-

tius orationi incumbentes, ter
in somnis admóniti, Romam
proficiisci decreverunt, ut a sum-
mo Pontifice novi Ordinis pro
rediméndis captivis institutiō-
nem impetrarent. Eléctus fúerat
eo tempore Innocéntius Tertiūs.
qui, illis benigne accéptis, dum
secum de re propósta deliberauit,
in festo sanctæ Agnètis secundū
Laterāni, intra Missārum so-
lémnia ad sacræ Hóstiam eleva-
tionem, Angelus ei, cándida
veste, cruce bicolori, spécie
rediméntis captivos apparuit.
Quo viso, Pónitifex Institutum
approbavit, et novum Ordinem
sanctissimæ Trinitatis redem-
ptionis captivorum vocari jus-
sit, ejusque professóribus al-
bas vestes cum Cruce rúbei et
cærulei coloris præbuit.

¶ Amávit eum.

Lectio vi.

Sic stabilito Ordine, sancti
Fundatóres in Galliam re-
diérunt: primoque Cœnobio
Cervi Frigidi in Diocési Mel-
dénsi constrúcto, ad ejus régi-
men Felix remansit, et Joánnes
Romam cum aliquot sòciis re-
versus est, ubi Innocéntius Do-
mum, Ecclésiam, et Hospitale
sancti Thomæ de Formis in
monte Cœlio eis donávit, cum
multis redditibus, et possessiō-
nibus. Datis quoque litteris ad
Miramolinum regem Marochii,
opus redemptiōnis felici auspicio
inchoátum fuit. Tum ad Ili-
spánias, sub jugo Sarracén-
rum magna ex parte opprēssas,
Joánnes prolectus est, Regum-
que, Príncipum, atque aliorum
fidélium ánimos ad captivorum,
et páuperum commiseratiōnem
commovit. Monastéria ædificá-
vit, Hospitália erexit, magnó-
que lucro animarum plures cap-
tivos redémit. Romam tandem
reversus, sanctisque operibus
incumbens, assiduis labóribus
attritus, et morbo conséctus,
ardentissimo Dejet próximi amó-
re exæstuans, ad extrémum de-
vénit. Quare fratribus convocá-

tis, eisque ad opus redemptiō-
nis cùllitus præmonstrátum effi-
cacerit cohortatis, obdormívit in
Dómino sextodécimo Kaléndas
Januárii, anno salutis millési-
mo ducentésimo décimo tértio;
ejusque corpus in ipsa Ecclésia
sancti Thomæ de Formis condi-
gno honore tumulatum fuit.

¶ Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Sint Iumbi. Ixij.

In Quadrag Lectio ix. Hom.
Feriæ, et de ea fit com. in Laud.

In Vesp. com. seq. et Feriæ in
Quadrag

DIE IX. FEBRARII.

S. Apolloniæ, Virg. et Mart.
Aña. Veni, sponsa. y. Spécie.

Oratio.

Dux, qui inter cétera poté-
nțiae tuæ mirácula étiam in
sexu frágili victoriā martyrii
contulisti: concéde propítios;
ut qui beatæ Apolloniæ, Virginis
et Mártyris tuæ, natalitia célé-
mus, per ejus ad te exémpla
gradiamur. Per Dóminum.

Lectio iii.

APOLLONIA, virgo Alexandrína,
A sub Décio Imperatore, cum
ingravescénte jaunatate ad idóla
sisteretur, ut eis veneratiōnem
adhibéret, illis contémptis, Je-
sus Christum verum Deum co-
lendum esse prædicabat. Quám-
obrem omnes ei contúsi sunt,
et evulsi dentes: ac, nisi Chri-
stum detestata, deos cónserret,
accéndo rogo combusturos vi-
vami minati sunt impii carnífi-
ces. Quibus illa, se quamvis
mortem pro Jesu Christi fide
subitúram, respóndit. Itaque
comprehénsa ut combureretur,
cum paulisper, quasi delibera-
rans quid agéndum esset, ste-
tisset, ex illorū manib[us] elá-
psa, álaris in ignem sibi pa-
ratum, majóri Spiritus sancti
flamma intus accénsa, se injé-
cit. Unde brevi consumptó cor-
pore, purissimus spiritus in
céleum ad sempitérnam martyrii
corónam evolávit.

Te Deum laudámus. 13.

DIE X. FERRUARII.

In Festo S. Scholasticæ, Virg.

Duplex.

Omnia de Communi Virg.

lxvij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui animam beatam Virginis tuæ Scholasticæ, ad ostendendam innocenter viam, in columbae specie cœlum penetrare fecisti: da nobis, ejus meritis et precibus, ita innocenter vivere, ut ad æterna mereamur gaudia pervenire. Per Dominum.

In Quadrag. fit com. Feriae.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurr. In Quadrag. De virginibus. lxxj.

In secundo nocturno.

Ex libro secundo Dialogorum sancti Gregorii Papæ.

Lectio iv. Cap. 33.

SCHOLASTICA, venerabilis Patris Benedicti soror, omnipotenti Domino ab ipso infantia tempore dedicata, ad eum semel per annum venire consueverat; ad quam vir Dei non longe extra Januam in possessione monasterii descendebat. Quadam vero die venit ex more, atque ad eam cum discipulis venerabilis ejus descendit frater: qui totum diem in Dei laudibus, sacrificisque colloquiiis ducentibus, incumbentibus jam noctis tenebris, simul accepérunt eibum. Cumque adhuc ad mensam sedérent, et inter sacra colloquia tardior se hora protraheret, éadem sanctimonialis fémina soror ejus eum rogavit, dicens: Quaeso, ut ista nocte me non déseras: ut usque mane de cœlestis vita gaudiis loquámur. Cui ille respondit: Quid est, quod loqueris, soror? manere extra cellam nullatenus possum. Tanta vero erat cœli serénitas, ut nulla in aëre nubes appareret. Sanctimonialis autem fémina, cum verba fratris negantis audivisset, insertas digitis manus super mensam pôsuit, et capit in manibus omnipotentem Dominum rogatúra declinavit.

Cumque levaret de mensa caput, tanta coruscationis, et tonitri virtus, tantaque inundatio pluvia erupit, ut neque venerabilis Benedictus, neque Fratres, qui cum eo áderant, extra loci limen, quo consederant, pedem movere potuerint. It. Propter veritatem.

Lectio v.

SANCTIMONIALIS quippe fémina Scaput in manibus declinans, lacrymarum fluvium in mensam fuderat, per quas serenitatem aëris ad pluviam traxit. Nec paulo tardius post orationem inundatio illa secuta est; sed tanta fuit convenientia orationis, et inundationis, ut de mensa caput jam cum tonitruo levaret: quatenus unum idemque esset moméntum, et levare caput, et pluviam depónere. Tunc vir Dei inter coriscos, et tonitruos, atque ingentis pluvias inundationem, videns se ad monasterium non posse remeare, copit conqueri contristatus, dicens: Parcat tibi omnipotens Deus, soror, quid est quod fecisti? Cui illa respondit: Ecce rogavi te, et audire me noluisti: rogavi Deum meum, et audivisti me: modo ergo, si potes, egrere, et, me dimissa, ad monasterium recede. Ipse autem exire extra tectum non valens, qui remanere sponte noluit in loco, mansit invitus. Sicque factum est, ut totam noctem pervigilem ducerent, atque per sacra spiritalis vitæ colloquia, sese vicaria relatione satiarent.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Cumque die altero éadem venerabilis fémina ad cellam propriam recessisset, vir Dei ad monasterium rediit. Cum, ecce, post triduum in cella consistens, elevatis in aera oculis, vidi ejusdem sororis suæ animam de corpore egressam in columbae specie cœli secreta penetrare. Qui, tantæ ejus gloriae congaudens, omnipotenti Deo

in hymnis et laudibus gratias reddidit, ejusque obitum Fratribus denunciavit. Quos etiam protinus misit, ut ejus corpus ad monasterium deferrent, atque in sepulchro, quod sibi ipsi paraverat, ponerent. Quo facto contigit, ut quorum mens una semper in Deo fuerat, eorum quoque corpora nec sepulta separaret.

R. Afferentur Regi.

In iii. nocturno Homilia in Evang. Simile erit, de Communi. lxxv.

In Quadrag. Lectio ix. Hom. Feriae, et de ea fit comm. in Laud. et Vesp.

DIE XIV. FEBRUARII.

S. Valentini, Presb. et Mart.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omnipo-tens Deus: ut qui beati Valentini, Martyris tui, natalitia collimus, a cunctis malis immunitibus, ejus intercessione, liberemur. Per Dominum.

Lectio iii. Triumphalis, de Comm. unius Mart. j. loco. xx:

DIE XV. FEBRUARII.

SS. Faustini et Jovite. Mart.

Oratio.

Deus, qui nos annua sanctorum Martryrum tuorum Faustini et Jovite solemnitate laetificas: concede propitius; ut quorum gaudemus meritis, ascendamur exemplis. Per Dnum. R. ij. Hæc est vera. xxxix.

Lectio iij.

FAUSTINUS et Jovita fratres, nobiles Brixiani, in multis Italiæ urbis, quo vinci, saeviente Trajani persecutio-ne, ducebantur, acerbissima supplicia perpessi, fortes in christiana fidei confessione perstiterunt. Nam Brixia diu vinculis constricti, feris etiam objecti, in ignemque conjecti, et a bestiis et a flamma integrerunt incolumes servati sunt; inde vero iisdem catenis colligati Mediolanum venerunt: ubi eorum fides tentata exquisitissimis tormentis, tamquam igne aurum, in cruciatis magis

enfuit. Postea Romam missi, ab Evaristo Pontifice confirmati, ibi quoque crudelissime torquentur. Denique perducti Neapolim, in ea etiam urbe varie cruciati, vinctis manibus pedibusque, in mare demerguntur, unde per Angelos mirabiliter erupti sunt. Quare multos et constantia in tormentis, et miraculorum virtute ad Christi fidem converterunt. Postremo redicti Brixiam insitio suscepiti ab Adriano imperii, secuti percussi, illustrem martyrii coronam accepérunt. Te Deum laudamus. 43.

DIE XVIII. FEBRUARII.

S. Simeonis, Episc. et Mart.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram respice, omnipotens Deus: et quia pondus propriæ actionis gravat, beati Simeonis, Martyris tui alique Pontificis, intercessio glorio-sa nos protegat. Per Dominum.

Lectio iii.

SIMEON, filius Cleophae, post Jacobum proximus Jerosolymis ordinatus. Episcopus, Trajano Imperatore, apud Atticum Consularem est accusatus, quod Christianus esset, et Christi propinquus. Comprehendebantur enim omnes eo tempore, qui cumque ex genere David orti essent. Quare multis cruciatis tormentis, eodem passionis genere, quod Salvator noster subficerat, afficitur, mirantibus omnibus, quod homo etate confectus (erat enim centum et viginti annorum) acerbissimos crucis dolores fortiter constanterque pateretur.

Te Deum laudamus. 43.

DIE XXII. FEBRUARII.

In Festo Cathedrae Antiochenae S. Petri.

Duplex majus.

Omnia ut in Cathedra Rom. 655. etiam Lect. j. Noct. cum. R.R.

In secundo nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Sermone 45. de Sanctis.

INSTITUTIO solemnitatis hodiernæ a seniöribus nostris Ca-

thdræ nomen accépit , ideo quod primus Apostolorum Petrus hodie Episcopatus Câthedrali suscepisse referatur. Re- cete ergo Ecclésiæ natálem sedis illius colunt , quam Apóstolus pro Ecclesiárum salúte suscēpit , dicente Dómino : Tu es Pe- trus , et super hanc petram ædi- fícabo Ecclesiáam meam.

R. Tu es pastor. 637.

Lectio v.

PETRUM itaque fundaméntum Ecclésiæ Dóminus nominávit : et ideo digne fundaméntum hoc Ecclésia colit , supra quod ecclesiástici ædificii altitudo consúrgit. Unde conveniénter Psalmus , qui lectus est , dicit : Exalté eum in Ecclésia plebis , et in cátredra seniúrum laudent eum. Benedictus Deus , qui bá- tum Petrum Apóstolum in Ecclésia exaltári præcérpit : quia dignum est , ut fundaméntum hoc in Ecclésia honorétur , per quod ad cœlum concénditur.

R. Ego pro te rogávi. 637.

Lectio v.

Quon natális ergo Câthedrali hodie cólitur , sacerdotále honorártur officium. Sibi hoc Ecclésiæ invicem præstant , quia tanto necéssè plus habet Ecclésia dignitatis , quanto sacerdo- tiale officium plus honóris. Cum solemnitátem hanc Ecclésiis mérito religiosa observatió introdúxerit , miror , cur apud quosdam infidèles hodie tam perniciósus error incréverit , ut super túnulos defunctorum cibos et vina cónferant , quasi egréssæ de corpóribus áni- mæ carnáles cibos requírant.

R. Petre , amas me. 638.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secún- dum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16. b

In illo tempore : Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi , et interrogabat discípulos suos , dicens : Quem dicunt hómines esse Filiū hóminis ? Et réli- qua.

Homilia sancti Leónis Papæ.
Serm. 3. in Anniv. Assumpt.
suae post med.

APOSTOLOS Dóminus , quid de se hómines opinéntur , intérro- gat : et támdu sermo respondéntium communis est , quámdu humánæ intelligéntiæ ambiguitas explicátur. At ubi quid hábeat sensus discípulorū exigitur , pri- mus est in Dómini confessióne , qui primus est in Apostólica dignitate. Qui cum dixisset : Tu es Christus Filius Dei vivi : re- spóndit ei Jesus : Beatus es , Si- mon Bar-Jona , quia caro et san- guis non revelávit tibi , sed Pater meus , qui in cœlis est. Id est , ideo báetus es , quia Pater meus te dócuit , nec terrena opínió te feféllit , sed inspiratió cœlestis instruxit , et non caro et sanguis , sed ille me tibi , enjus sum unigénitus Filius , indicávit.

R. Quem dicunt. 638.

Lectio viii.

Et ego , inquit , dico tibi , hoc manifestavít divinitátem meam , ita et ego tibi notam facio ex- celléntiam tuam , quia tu es Petrus : id est , cum ego sim in- violabilis petra , ego lapis angu- laris , qui facio útraque unum , ego fundaméntum , præter quod nemo potest áliud pónere : ta- men tu quoque petra es , quia mea virtute solidaris , ut , que mihi potestáte sunt própria . sint tibi necum participatióne communia. Et super hanc pe- tram ædificábo Ecclésiam meam , et portæ inferi non prævalébunt adversus eam. Super hanc , in- quit , fortitudinem atérnum ex- struam templum : et Ecclésie meæ cœlo inseréndā sublimitas in hujus fidei firmitate con- súrget.

R. Elegit te Dóminus. 658.

Si hoc Festum ante Quadrag- venerit in Sabbatho , vel transfe- ratur in Feriam ij. , et annis non fuerit Bissextilis . legitur ix. Lectio de Homilia Vigilia

S. Mathia, et de ea fit comm. ad Laudes post comm. S. Pauli.

In Quadrag. autem ix. Lectio erit de Homil. Fer. occur. cum comm. de ea in Laud. et nihil fit de Vig., nisi in Missa.

Lectio ix.

HANC confessionem portae inferi non tenebunt, mortis vincula non ligabunt: vox enim ista, vox vitæ est. Et sicut confessores suos in cœlestia prôvehit, ita negatôres ad inferna demergit. Propter quod dicit beatissimo Petro: Tibi dabo claves regni cœlorum. Et quæcumque ligaveris super terram, erunt ligata et in cœlis: et quæcumque sólveris super terram, erunt soluta et in cœlis. Transfuit quidem etiam in alios Apóstolos vis potestatis istius, et ad omnes Ecclesiæ principes decreti hujus constitutio commenavit: sed non frustra uni commendatur, quod omnibus intimatur. Petro enim ideo hoc singulariter creditur, quia cunctis Ecclesiæ rectóribus Petri forma præponitur. Manet ergo Petri privilegium, ubicumque ex ipsis fertur aequitatem judicium. Nec nimia est vel sevitas, vel remissio, ubi nihil erit ligatum, nihil solutum, nisi quod beatus Petrus aut sólverit, aut ligaverit.

Te Deum laudámus. 45.

In ii. Vesp. com. sequentis.
DIÉ XXIII. FEBRUARII.

In Festo S. Petri Damiani, Episc..

Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Aña. O Doctor. Y. Amavit.

Oratio.

CONCEDE nos, quæsumus omnipotens Deus, beati Petri, Confessoris tui atque Pontificis, monita et exempla sectari; ut per terréstrium rerum contéptum, æterna gaudia consequámur. Per Dóminum.

Ad Matut. in Hymno, Méruit suprémos, nisi de hoc Feste dictæ fuerint Vespere a Capitulo,

In i. Noct. Lectiones in Quadr. Fidélis sermo. xlvi. Alias de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PETRUS Ravennæ honéstis patrénibus natus, adhuc lactens a matre numerosæ prolis pertusa abicitur; sed doméstica mulieris opera semivivus excéptus ac recreatus, genitrix ad humanitatem sensum revocatæ redditur. Utróque orbatus parente, tamquam vile mancipium sub aspera fratris tutela duram servitutem exécuit. Iteligionis in Deum, ac pietatis erga patrem, egrégium tunc specimen dedit: inventum siquidem sorte unum non propria inédio sublevandæ, sed Sacerdóti, qui divinum Sacrificium ad illis expiationem offérret, erogavit. A Damiano fratre, a quo, ut fertur, cognoméntum accépit, benigne recipitus, ejus cura litteris eruditur, in quibus brevitantum proficit, ut magistris admiratiōni eset. Cum autem liberálibus sciéntiis floréret et nōmine, eas cum laude dōcuit. Interim, ut corpus rationi subderet, sub molibibus vésribus cilicium adhibuit, jejunii, vigiliis, et orationibus solerter insistens. Calente juventa, dum carnis stimulis acriter urgerétur, insultantium libidinum faces, rigéntibus fluvii mersus aquis, noctu extinguebat: tum venerabília quæque loca obire, totumque Psaltérium recitare consuéverat. Ope assídua pauperes levabat, quibus frequenter pastis convívio, propriis ipse manibus ministrabat.

R. Invéni David.

Lectio v.

PERFICIENDA magis vita causa in Avellanensi Eugubinæ diocesis cœnobio, Ordini Monachorum sanctæ Crucis Fontis Avellanæ, a beato Ludulpho sancti Romualdi discípulo fundato, nomen dedit. Non ita multo post in monastérium Pomposianum, mox in Cœn-

gium sancti Vincéntii Petræ Pertúsæ ab Abbate suo missus, utrumque ascétérium verbo sacro, præclaris institutiónibus, et móribus excóluit. Ad suos revocátus. post Præsidis óbitum, Avellanitarum familiæ præficitur, quam novis, variis in locis extructis domiciliis, et sanctissimis institutis ita auxit, ut alter ejus Ordinis Parenz, ac præcipuum ornaméntum jure sit hábitus. Salutarem Petri sollicitudinem alia quoque divérsi instituti cœnobia, Canonicorum convéntus, et populi sunt experti. Urbinati diœcési non uno nómine prósuit : Theuzóni Episcopo in causa gravíssima assédit : ipsúmque in recte administrando Episcopátu consilio et ópera juvit. Divinórum contemplatióne, corporis macerationibus, ceterisque spectatæ sanctimoniæ exémplis excélluit. His motus Stéphanus Nonus Póntifex Máximus eum, licet invitum et reluctátem, sanctio Romanae Ecclesiæ Cardinalem creávit, et Ostiensem Episcopum. Quas Petrus dignitátes splendidissimis virtutib; et consentaneis Episcopali mini-stério opéribus gessit.

R. Pósui adjutórium.
Lectio vi.

DIFFICILLIMO tempore Románæ Ecclesiæ, Summisque Pontificibus doctrina, Legatióni-bus, aliisque suscéptis labóribus mirifice adfuit. Advérsus Nicolaitárum, et Simoniacam hæreses, ad mortem usque strénue decertávit. Hujusmodi depulsis malis, Mediolanésem Ecclesiæ Románæ conciliavit. Benedicto, et Cadálooo falsis Pontificibus fórtiter résistit. Henricum quartum Germániam Regem ab iniquo uxoris divortio detérruit. Ravennátos ad débita Románo Pontifici obséquia revocátos, sacris restituit. Canónicos Velitérnos ad sanctioris vite leges compósuit. In Provin-cia præsértim Urbinata vix ulla

fuit episcopális Ecclesiæ, de qua Petrus non sit bene méritus ; Eugubinam, quam aliquando erédatam hábuit, multis levavit incómodis : alias alibi, quando opórtuit, perinde curávit, ac si sue essent tutelæ commissæ. Cardinalátu et episcopáli dignitatē depósitus, nihil de pristina juvandi próximos sedulitatem remisit. Jejúniam sextæ Fériæ in honórem sanctæ Crucis Iesu Christi : horárias beatæ Dei Genitricis preces, ejusque die Sábbato cultum propagávit. Inferéndæ quoque sibi verberationis morem ad patratórum scelerum expiatióne provéxit. Demum sanctitáte, doctrina, miraculis, et præclare actis illústris, dum e Ravennatæ Legatióne rediret, Faventia octavo Kaléndas Mártili migrávit ad Christum. Ejus corpus ibidem apud Cistercienses, multis miraculis clarum, frequenti populorum veneratióne colitur. Ipsum Faventini non semel in præsénti discrépamine propitiū experti, Patrónum apud Deum delegérunt. Leo vero Duodécimus Póntifex Máximus Officium, Missámque in ejus honórem tamquam Confessóris Pontificis, quæ aliquid in Diœcésibus, atque in Ordine Camaldulén-sium jam celebabantur, ex sacrórum Rítuum Congregatiónis consulo, addita Doctoris qualitate, ad univérsam exténdit Ecclesiā.

R. Iste est, qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Communione Doct. j. loco. liv.

Lectione ix. extra Quadrag. et annum Bissextilem de Homilia Vigiliæ S. Mathiæ ut intra. In Quadrag. autem de Homilia Febr. et nihil fit de Vigilia nisi in Missa.

Extra annum Bissextilem . Vesp. de S. Mathia. Apostolo. com. S. Petri Damiani , Aña. O Doctor. V. Justum. Et Feria in Quadrag.

DIE XXIII. VEL XXIV. FEBR.

De Vigilia S. Mathiae in Anno Bissextili fit die xxiv.

Extra Quadrag. tres Lectiones leguntur de Homilia in Evang. Hoc est praeceptum, ut in Vigilia Apost. in Quadrag. autem nihil fit de Vigilia nisi in Missa.

Oratio.

Domine, quæsumus omnipotens Deus: ut beati Mathiae Apostoli tui, quam prævenimus, veneranda solennitas et devotionem nobis augeat, et salutem. Per Dominum.

DIE XXIV. FEBRUARII.

In Anno Communi, vel xxv in anno Bissextili.

In Festo S. Mathiae, Apostoli. Duplex ij. classis.

Omnia de Communi Apost. j. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beatum Mathiam Apostolorum tuorum collegio sociasti: tribue, quæsumus; ut, ejus interventione, tua circa nos pietatis semper viscera sentiamus. Per Dominum.

Com. Feria in Quadrag.

In primo Nocturno

De Actibus Apostolorum.

Lectio i. Cap. 4. c

In diebus illis: Exurgens Petrus in medio fratrum dixit: (erat autem turba hominum sicut fere centum viginti:) Viri fratres, opertet impleri Scripturam, quam prædictit Spiritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eorum qui comprehendendebant Jesum: qui connumeratus erat in uobis, et sortitus est sortem ministerii hujus. Et hic quidem possedit agrum de mercé iniquitatis, et suspensus crepuit médius: et difusa sunt omnia viscera ejus.

H. Ecce ego mitto.

Lectio i.

Et notum factum est omnibus habitantibus Jerusalem, ita ut appellaretur ager ille lingua eorum, Haceldama, hoc est, ager sanguinis. Scriptum est enim in libro Psalmorum: Fiat commu-

ratio eorum deserta, et non sit qui inhabitet in ea; et episcopatum ejus accipiat alter. Opertet ergo ex his viris, qui nobiscum sunt congregati in omni tempore, quo intravit, et exiit inter nos Dominus Jesus, incipiens a baptisme Joannis, usque in diem qua assumpitus est a nobis, testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis.

H. Tollite jugum.

Lectio iii.

Et statuerunt duos, Joseph, qui vocabatur Barsabas, qui cognominatus est Justus, et Mathiam. Et orantes dixerunt: Tu, Domine, qui corda nostri omnium, ostende, quem elegeris ex his duobus unum accipere locum ministerii hujus, et Apostolatus, de quo prævaricatus est Judas, ut abiret in locum suum. Et dedérunt sortes eis: et cecidit sors super Mathiam, et annumeratus est cum undecim Apostolis.

H. Dum steteritis.

In ij. Nocturno Lectiones, Fundamenta ejus, ij. loco. xj.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Confitebor tibi, Pater, de Communione ij. loco. xij.

Si hoc Festum venerit in Quadrag. Lect. ix. legitur de Homili. Fer. occurrit. et de ea fit comm. in Laud. et Vesp.

FESTA MARTII.

Ante Quadrag. prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE IV. MARTII.

In Festo S. Casimiri, Conf. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui inter regales delicias, et mundi illæcbras, sanctum Casimirum virtute constanter roborasti: quæsumus: ut, ejus intercessione, fidèles tui terréna despiciant, et ad cœlestia semper aspirent. Per Dominum.

TOTUM.

43

Deinde com. Fer. in Quadrag.
Postea S. Lucii, Papæ et Mart.
Aña. Iste Sanctus. ¶ Glòria.
Oratio.

Deus, qui nos beati Lucii, Mártyris tui atque Pontificis, ánnua solemnitate lætificas : concéde propitiis ; ut ejus natalitia cõlimus, de ejusdē étiam protectione gaudéamus. Per Dñum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadrag.
Iustus si morte. lvij.

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

CASIMIRUS, patre Casimiro, matre Elisabétha Austriaca, Polóniæ régibus ortus, a pueritia sub óptimis magistris, piété et bonis artibus instrúctus, juveniles artus áspero domabat cilicio, et assiduis extenuabat jéjuniis. Régii spreta lecti mollitie, dura enbábat humo, et clam intempésta nocte, præ sôribus templórum pronus in terra divinam exorabat clementiam. In Christi contemplanda Passióne assiduus, Missáru solémniis adeo erécta in Deum mente solebat adésse, ut extra se rapi videretur. ¶ Honéstum fecit.

Lectio v.

CATHOLICAM promovére fidem summópere stúdit, et Ruthenórum schisma abolére : quapropter Casimírum patrem iñjuxit, ut legem ferret, ne schismátici nova tempia constrúerent, nec vétera collabéntia restaurarent. Erga páuperes, et calamitatibus opprессos beneficuſ et misericors, patris et defensóris egenórum nomen obtinuit. Virginitatem, quam ab incunábulis servávit illæsam, sub extrémo vitæ termino fôrtiter asséruit, dum gravi pressus infirmitate, mori pótius, quam castitatis jactúram ex medicorum consilio subire, constánter decretivit.

¶ Amávit eum.

Lectio vi.

CONSUMMATUS in brevi, virtutibus et méritis plenus re-

nuntiatio mortis die, inter Sacerdotum et Religiosorum choros spíritum Deo reddidit, anno attatis vigésimo quinto. Corpus Vilnam delatum multis claret miraculis. Etenim præterquam quod puella defuncta vitam, cæci visum, claudi gressum et variis infirmi sanitatem ad ejus sepulchrum recuperarunt ; Lithuanis exsguo numero ad potentissimi hostis insperatam irruptionem trepidantibus in aere appârens, insignem tribuit victoriæ. Quibus permotus Leo Décimus eudem Sanctorum catalogo adscripsit.

¶ Iste homo.

In iii. Noct. Hom. in Evang.
Sint lumbi, de Communi lxij.

Lectio ix. de Homilia Feriæ in Quadrag. et de ea fit comm. in Laud.

Postea de S. Lucio, Aña. Qui odit. ¶ Iustus. Oratio. Deus. sup.
DIE VII. MARTII.

In Festo S. Thomæ de Aquino . Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

Ad Magnificat, Aña. O Doctor.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiæ tuam bæti Thomæ Confessoris tui mira eruditio clarificas, et sancta operatione secundas : da nobis, quæsumus ; et quæ dôcuit, intellectu conspicere, et quæ egit, imitatione complere. Per Dñum.

In Quadrag. fit com. Feriæ.

Postea SS Perpetuæ, et Felicitatis Martyrum.

In Vesp. et Laud. Aña. Istarum est enim regnum cœlorum, quæ contempserunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sanguine Agni.

¶ Glòria, et honore coronasti eas, Dómine. ¶ Et constituisti eas super ópera manuum tuarum.

Oratio.

¶ A nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctarum

Martyrum tuarum Perpetuae et Felicitatis palmas incessabili devotione venerari: ut, quas digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Pet. Dñm.

In j. Noct. Lectiones, Napien-
tiam, do Comm. Doct. liij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

THOMAS, Landulpho, Comite Aquinatæ, et Theodora Neapolitana, nobilibus parentibus natus, quintum annum agens, monachus sancti Benedicti Casinatibus custodiendus tradidit. Inde Neapolim studiorum causa missus, jam adolescens Fratrum Praedicatorum Ordinem suscepit. Sed matre ac fratribus id indignæ serentibus, Lutetiam Parisiorum mittitur. Quem fratres in itinere per vim raptum, in arcem castri sancti Joannis perdicunt: ubi vario exagitatus: ut sanctum propositum mutaret, mulierem etiam, quæ ad labefactandam ejus constantiam introducta fuerat, titione fugavit. Moi beatus juvenis flexis genibus ante signum Crucis orans, ibique somno correptus, per quietem sentire visus est, sibi ab Angelis constringi lumbos: quo ex tempore omni postea libidinis sensu caruit: sororibus, quæ ut eum a pio consilio removèrent, in castrum vénérant, persuásit, ut, contemptis curis seculáribus, ad exercitationem coelestis vita se conférrent.

ii. Honestum fecit.

Lectio v.

EMISSUS e Castro per fenestram, Neapolim reducitur: uide Romam, postea Parísum a fratre Joanne Theutónico, Ordinis Praedicatorum Generali Magistro, ductus, Alberto Magno doctore, Philosophia ac Theologia operam dedit: viginti quinque annos natus, magister est appellatus, publicèque Philosophos ac Theologos summa cum laude est interpretatus. Numquam se le-

ctiōni, aut scriptiōni dedit, nisi post orationem. In difficultatibus locorum sacra Scriptura, ad orationem jejūnium adhibebat. Quin etiam sodali suo fratri Reginaldo dicere solebat, quidquid sciret, non tam studio aut labore suo perisse, quam divinitus traditum accepisse. Neapolitani cum ad imaginem Crucifixi vehementius oraret, hanc vocem audivit: Bene scripsisti de me, Thoma; quam ergo mercédem accipies? Cui ille: Non aliam, Domine, nisi te ipsum.

ii. Amavit eum.

Lectio vi

NULLUM fuit scriptorum genus, in quibus non esset diligentissime versatus. Collationes Patrum assidue pervoltabat: nec tamen a prædicatione divini verbi desistebat. Quod cum sacerdet per Octavam Paschæ in Basilica sancti Petri, mulierem, quæ ejus simbriam tetigerat, a fluxu sanguinis liberavit. Scripta ejus et multitudine, et varietate, et facilitate explicandi res difficiles, adeo excellunt, ut ob eam causam etiam nomen Doctoris Angelici jure sit adeptus. Ab Urbano Quarto Romam vocatus, adduci non potuit, ut honores acciperet. Archiepiscopatum Neapolitanum, etiam deferente Cleménte Quarto Pontifice, recusavit. Missus a Gregorio Décimo ad Concilium Lugdunense, in monastério Fossæ Novæ in morbum incidit, ubi aegrotus Cantica Canticorum explanavit. Ibidem obiit quinquagenarius, anno salutis millesimo ducentesimo septuagésimo quarto, Nonis Martii. Miraculis et vivus, et mortuus floruit. A Joanne Vigésimo secundo in Sanctorum numerum relatus est, anno millesimo trecentesimo vigésimo tertio; cuius corpus postea, Urbano Quinto Summo Pontifice, Tolosam translatum est.

ii. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium, Vos estis sal terræ, de Com. Doct. J. loco. iij.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ, et de ea tit comm. in Laudibus.

Deinde SS. Mart. ut supra.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc.

DIE VIII. MARTII.

In Festo S. Joannis de Deo,

Confessoris.

Duplex

Omnia de Comm. Conf. non Pont. Iij. præter seq.

Oratio.

Dux, qui beatum Joánnem, tuo amore succensum, inter flamas innoxium incendere fecisti, et per eum Ecclesiæ tuam nova prole secundasti: præsta, ipsius suffragantibus méritis; ut igne charitatis tue virtus nostra curerentur, et remédia nobis æterna provéniant. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Thome. Aña. (O) Doctor. J. Justum. Oratio. Deus, qui Ecclesiæ. 674.

Postea Feriæ in Quadrag.

In j. Noct. Lect in Quadrag. Beatus vir, iij. loco. Ixv. Alias de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES de Deo ex cathòlicis piisque parentibus in oppido Montis Majoris junioris regni Lusitanie natus, quam sublimiter in sortem Dómini fuerit electus, insuetus splendor super ejus domo resulgens, sonitusque aeris campani sua sponte emisus, ab ipso ejus nativitatis tempore, non obscurè prænuntiatunt. A laxiori vivendi ratione, divina operante virtute, revocatus, magni sanctitatis exhibere spicemus cœpit, et ob auditam prædicacionem verbi Dei sic ad meliora se excitatum sensit, ut jam ab ipso sanctioris vite rudimento consummatum aliquid, perfectumque visus sit attigisse. Bonis omnibus in pauperes carceribus inclusos erogatis, admirabilis

pénitentiæ, siquicunque ipsius contemptus cuncto populo spectaculum factus, a plerisque, cœdemens, graviori afflictus, in carcere etiam mentibus destinatum conjicitur. At Joánnes cœlesti charitate magis incoensus, gemino atque ampio valetudinario ex piorum elemosynis in civitate Granatensi extructo, jactoque novi Ordinis fundamento, Ecclesiæ nova prole secundavit Fratrum Hospitalitatis, infirmis præclaro animarum corporumque profectu inservientium, et longe latèque per orbem diffusorum.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

PAUPERABUS agrotis, quos prius quandoque humeris domum deferebat, nulla re ad animæ corporisque salutem proficia décerat. Effusa quoque extra nosocomium charitate indigentibus mulieribus viduis, et præcipue virginibus periclitantiibus clam aliménta subministrabat, curamque indefessam adhibebat, ut carnis concupiscentiam a proximis bujusmodi vitio inquinatis exterminaret. Cum autem maximum in regio Granatensi valetudinario exercitatum fuisset incendium, Joannes impavidus prosiliit in ignem, huic illuc discurrens, quousque tum infirmos humeris exportatos, tum lécitos et fenestratis projectos ab igne vindicavit, ac per dimidiata horam inter flamas, jam in immensum succrescentes, versatus, exinde divinitus incolumis, universis civibus admirantibus, exivit; in schola charitatis edocens, segniorem in eum fuisse ignem, qui foris usserat, quam qui intus accenderat.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

MULTIPLICI asperitatum génere, demississima obedientia, extréma paupertate, orandi studio, rerum divinarum contemplatione. ac in beatam Virgi-

nem pietate mirifice excelluit, et lacrymarum dono enstuit. Denique gravi morbo corréptus, omnibus Ecclésiæ Sacraméntis rite sancteque refectus, vribus licet destitutus, propriis indutus vestibus, e lictulo surgens, ac provolitus in genua, manu et corde Christum Dóminum e Cruce pendéntem perstringens, octavo Idus Martii, anno millésimo quingentésimo quinquagésimo, obiit in ósculo Dómini, quem &iam mortuus tenuit, nec dimisit, et in eadē corporis constitutione sex circiter horas, quodisque inde dimotus fuisset, tota civitate inspectante, mirabiliter permansit, odorem mire fragrântem diffundens. Quem ante et post obitum plurimis miraculis elatrum Alexander Octávus Pónitæx Máximus in Sanctórum númerum rétulit. *¶ Iste homo.*

In iii. Noct. Homilia in Evang. Accesserunt ad Jesum, ut in Dom. xvij. post Pent. 589. cum R. vii. et viii. de Comm. Ixij.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia, et com. Ferie in Laud. Vesp. a Capit. de seq., comm. præc.

DIE IX. MARTII.

In Festo S. Franciscæ. Viduae Romanæ.

Duplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. lxxix, præter seq.

Oratio.

Dux, qui beatam Franciscam famulam tuam, inter cétera gratias tuæ dona, familiari Angeli consuetudine decorasti: concéde, quæsumus: ut, intercessiónis ejus auxilio, Angelorum consórtium conseguiri mereámur. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Joannis de Deo, Aña. Ille vir. y. Justum. Oratio. Deus, qui beatum. 676.

Postea Ferie occurrentis.

In i. Noct. Lectiones, Multorem fortæ. lxxix.

Extra Quadrag. de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

FRANCISCA, nóbilis matróna Romana, ab inéunte etâte illústria dedit virtútum exémpia: étonim pueriles iudos, et illé celbras mundi réspuens, solitudine et oratione magnóperc delectabatur. Undecim annos nata, virginitatem suam Deo consecrare, et monastérium ingredi propósuit: paréntem tamen voluntati humiliter obtémperans, Lauréntio de Pontianis, Júveni æque díviti ac nobili, nupsit. In matrimonio aetiòris vita propósitum, quantum licuit, semper retinuit: a spectaculis, conviviis, aliisque hujusmodi oblectamentis abhorrrens, lânea ac vulgâri ueste uiens, et quidquid a dométiis curis supérerat temporis orationi, aut proximorum utilitati tribuens: in id vero máxima solicitudine incumbens, ut matrónas románas a pompis saceruli, et ornátus vanitatem revocaret. Quapropter Domum Oblatárum, sub régula sancti Benedicti, Congregatiōnis Monitis Oliveti, adhuc viro alligata, in Urbe instituit. Viri exsuum, bonorum jacturam, ac universæ domus mœrorem non modo constantissime toleravit: sed grárias agens cum beato Joh. illud frequenter usurpabat: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit, sit nomen Dómini benedictum. *¶ Propter veritatem.*

Lectio v.

Viso defuncto, ad prædictam Oblatárum domum cónvolans, nudis pédibus, fune ad collum alligato, humili prostrata, multis cum lacrymis eárum número ad scersbi supplæciter postulavit: voti compos facta, licet esset omnium mater, non alio tamen, quam anællæ, vilissimæque séminæ, et immunitatiæ vasculi tñculo gloriosatur. Quam vilem sui existimatiōnem et verbo declaravit, et exémplo: sape enim e suburbâna vínea

revértens, et lignorum fascem proprio capiti impósum défrens, vel eisdem onústum agens per Urbem aséllum, paupéribus subveniébat, in quos étiam largas elemósynas erogábat: agrotantésque in xenodochiis visitans, non corporali tantum cibo, sed et salutáribus móntis recreáhat. Corpus suum viliis, jejuniis, cilicio, ferreo cíngulo, crebrisque flagellis in servitútem redigere júgiter satagébat. Cibum illi semel in die herbæ, et legúmina, aqua potum præbuit. Hos tamen corporis cruciátus aliquando Confessárii mandato, a cuius ore nutríque pendebat, módice temperávit. It Dilexisti justíam.

Lectio vij.

DIVINA mystéria, præsértim vero Christi Dómini passió-nem, tanto mentis ardóre, tan-taque lacrymárum vi contem-plabátur, ut præ doloris magnitudine pene cónsci i videré-tur. Sæpe étiam cum oráret, maxime sumpto sanctissimæ Eucharistæ Sacraméto, spíritu in Deum eleváta, ac coscéstium contemplatione rapta, immóbi-lis permanébat. Quapropter humáni géneris hostis variis eam contumeliis ac verbéribus a præsítu dimovére conabáatur: quem tamen illa impertérrita semper clúsit: Angeli præsértim præ-sídio, cuius familiári consuetú-dine gloriósum de eo triúmphum reportávit. Grátia curatiónum, et prophetæ dono enítuit, quo et futura prædixit, et córdium se-créta penetrávit. Non semel aqua vel per rivum decurréntes, vel e cullo labéntes, intáctam prorsus, dum Deo vacáret, reliquérunt. Mó-dica panis fragménta, quæ vix tribus soróribus reficiéndis fuisse-sent satis, sic ejus præcibus Dó-minus multiplicávit, ut quin-decim inde exsaturáti, tantum superfluerit, ut canístrum implé-verit: et aliquando earúmdem sorórum, extra Urbem mense Ja-nuário ligna parantium, silitim re-

centis uvæ racémis ex vite ia-barbore pendéntibus mirabiliter obténtis abúnde expléverit. Dení-que méritis et miraculis clara, migrávit ad Dóminum, anno atétas sue quinquagésimo se-xto; quam Paulus Quintus Pón-tifex Máximus in Sanctárum nū-merum rétulit.

R. Fallax grácia.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Simile est regnum celórum thesauro. lxxxij.

Lectio ix. Hom. Feriæ occur- et de ea fit com. in Laud.

In Vesp. fit com. seq. et Feriæ.

DIE X. MARTII.

In Festo SS. Quadragesima
Martyrum.

Semiduplex.

Aña. Istórum. Ý. Lætámini.

Oratio

PRESTA, quæsumus omnipo-tens Deus: ut qui gloriósos Mártires fortes in sua conses-sione cognovimus, pios apud te in nostra intercessione sen-tiámus. Per Dóminum.

In Quadrag. fit com. Feriæ.

In j. Noct. Lectiones in Qua-drág. Fratres, Débitores. xxiv. Alias de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

LICINIO Imperatóre, et Agrico-la Præside, ad Sébasten, Arménie urbem, quadragesima militum fides in Iesum Chri-stum, et fortitudo in cruciati-bus perferéndis enítuit. Qui se-pius in horribilem carcerem detruísi, vinculisque constricti, cum ora ipsorum lapidibus con-tusa fuissent, hæmis tópore frigidissimo, nudi sub aperto ære supra stagnum rigens per-noctare jussi sunt, ut frigore congelati necaréntur. Una au-tem erat ómnium oratio: Qua-dragesima in stádium ingressi sumus, quadraginta item, ló-mine, coróna donémur, ne una quidem huic númeru desit. Est in honore hic númerus, quem tu quadraginta diérum jejunio decorásti, per quem divina lex

ingressa est in orbem terrarum. Elias quadraginta diérum jejunio Deum quærens, ejus visio nem consecutus est. Et hæc quidem illorum erat oratio.

B. Sancti tui.

Lectio v.

Ceteris autem custodibus somno deditis, solus vigilabat jánitor, qui et illos orantes, et luce circumfusos, et quosdam e cœlo descendentes Angelos, tamquam a Rège missos, qui coronas triginta novem militibus distribuerent, intuens, ita secum loquebatur: Quadraginta hi sunt, quadragésimi corona ubi est? Quæ dum cogitaret, unus ex illo numero, cui animus ad frigus ferendum defecrat, in proximum tepefactum bâneum desiliens, Santos illos summo dolore affecit. Verum Deus illorum preces irritas esse non est passus: nam rei evèntum admiratus jánitor, mox custodibus e somno excitatis, detractisque sibi vestibus, ac se christianum esse clara voce professus, Martyribus se adiunxit. Cum vero Præsidis satellites janitorem quoque christianum esse cognovissent, bacillis communita omnium eorum crura fregérunt.

R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

In eo supplicio mortui sunt omnes præter Melithonem, natu minimum. Quem cum præsens mater ejus, fractis cruribus, adhuc viventem vidisset, sic cohortata est: Fili, paulisper sustine: ecce Christus ad januam stat adjuvans te. Cum vero reliquorum corpora plastris impóni cerneret, ut in rogum inferréntur, ac filium suum relinqui, quod speráret in ipsa turba paterum, si vixisset, ad idolorum cultum revocari posse: ipso in húmeros sublati, sancta mater vehiclea Martyrum corporibus onusta strénue prosequebatur: in ejus ampléxu Melithon spiritum Deo reddidit:

ejusque corpus in eundem illum ceterorum Martyrum rogum pia mater injecit: ut, qui fide et virtute conjunctissimi fuerant, funeris etiam societate copulati, una in cœlum pervenirent. Communitas illis, eorum reliquias projectas in profluente, cum mirabiliter in opum confluxissent locum, salvæ et integræ repertæ, honorifice sepulchro conditæ sunt. R. Tamquam durum.

In iii. Noct. Homilia in Evang Descendens Jesus, ij. loco xlj.

Lectio ix. de Hom. Feriae occur. et de ea fit com. in Laud.

DIE XII. MARTII.

In Festo S. Gregorii, Papæ Conf. et Ecclesiæ Doct.

Duplex

Omnia de Comm. Conf. Pont. xljj. præter seq.

In utrisq. Vesp. Aña. O Doctor. Oratio.

Deus, qui animæ famuli tui Gregorii æternæ beatitudinis præmia contulisti: concéde propitius; ut qui peccatorum nostrorum pondere prémimur, ejus apud te præcibus sublevemur. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Feriae.

In i. Noct. Lectiones, Apéni- tiam, de Comm. Doctorum: Inj. In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Gregorius Magnus, Romanus, Gordiani Senatoris filius, adolescens Philosophiam operam dedit: et Prætorio officio sanctus, patre mortuo, sex monasteria in Sicilia ædificavit: Romanæ septimum, sancti Andreae nomine, in suis ædibus, prope Basilicam sanctorum Joannis et Pauli, ad clivum Scauri: ubi Hilarione ac Maximiano magistris, mönachi vitam proféssus, postea Abbas fuit. Mox Diaconus Cardinalis creatus, Constantiopolim a Pelagio Pontifice ad Tibérium Constantínum Imperatorem legatus mittitur: apud quem memorabile etiam illud effecit, quod Eutychium Patriarcham, qui scripserat con-

tra veram ac tractabilem cóporum resurrectionem , ita convicit , ut ejus librum Imperator in ignem injsiceret. Quare Eutychius paulo post cum in morbum incidisset , instantे morte , pellem manus suæ tenébat , multis præsentibus dicens : Confitoor , quia omnes in hac carne resurgemus.

¶. Invéni David.

Lectio v.

ROMAN rédiens , Pelágio pestiléntia sublato , summo ómnium consensu Póntifex éligitur : quem hondrem ne acciperet , quámidu pótuit , recusavit . Nam abhénso vestitu in spelúnca déstituit : ubi deprehénsus indicio igneæ colúmna , ad sanctum Petrum consecrátur. In Póntificatu multa successóribus doctrinæ ac sanctitatis exémpia relíquit. Peregrínos quotidie ad mensam adhibébat : in quibus et Angelum , et Dóminum Angelórum peregrini fácie accépit. Páuperes et urbános , et extérnos , quorum númerum descripturn habébat , benigne sustentabat. Cathólicam fidem multis locis lahesfactatam restituit. Nam Donatistás in África , Ariános in Hispánia représsit: Agnóitas Alexandrina ejécit. Pallium Syágrio Augustodunensi Episcopo dare nóluit , nisi Neóphytos heréticos expelleret ex Gallia : Gothos herésim Ariánam relinquare coégit. Missis in Británniam doctis et sanctis viris Augustino et aliis mónachis , insulam ad Jesu Christi Fidem convertit , vere a Beda presbytero Angliæ vocátus Apóstolus. Joánnis Patriarchæ Constantinopolitani audáciā fregit , qui sibi universális Ecclesiæ Episcopi nomen arrogábatur. Mauritium Imperatórem , eos qui milites fuissent , mónachos fieri prohibéntem , a sententia deterruit.

¶. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

ECCLESIAM ornávit sanctissimis institútis et légibus. Apud san-

ctum Petrum coacta Synodo multa constituit : in iis, Ut in Missa Kyrie eleison nōvies repeterétur. Ut extra id tempus , quod continéatur Septuagésima et Pascha , Alleluia dicerétur. Ut adderétur in Cánone , Diésque nostros in tua pace dispónas. Litanias , Stationes , et ecclesiasticum Ofſicium auxit. Quátuor Conciliis , Nicéno , Constantiopolitano , Ephesino , Chalcedonéni , tamquam quátuor Evangelii honórem habéri voluit. Episcopis Siciliæ , qui , ex antiqua Ecclesiárū consuetudine , Romanum singulis triénniis conveniébant , quinto quoque anno semel veñire indulsoit. Multos libros confecit : quos cum dictaret , testaris est Petrus Diaconus , se Spíritum sanctum colúmbæ spécie in ejus capite saepè vidisse. Admirabilia sunt quæ dixit , fecit , scripsit , decretivit , præsértim infirma semper et nigra valetudine. Qui déniique multis éditis miraculis , Pontificatus anno décimo tértio , mense sexto , die décimo , quarto Idus Mártili , qui dies festus a Græcis étiam propter insignem hujus Pontificis sapientiam ac sanctitatem præcipuo honore celebrátrur , ad cœléstem beatitudinem evocátus est. Cujus corpus sepultum est in Basílica sancti Petri prope Secretarium.

¶. Iste est qui.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b
¶. Illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuerit , in quo salietur? Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papæ.
Ex Homil. 17. in Luc. 10. ante med.

¶. Considerandum nobis est , ut qui una eadémque exhortationis voce non sufficit simul eunctos admonére , studeat singulos , in quantum valet , instruere , privatis locutionibus

aedificare. Debémus namque pensare continuo, quod sanctis Apóstolis dicitur, et per Apóstolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condire mentes fidélium debémus. Vos igitur, qui pastores estis, pensate quia Dei animália pascitis: de quibus profecto animálibus Deo per Psalmistam dicitur: Animália tua habitabunt in eo. Et sæpe vidémus, quod petra salis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem salis petra lámberem débeant, et meliorári. Quasi ergo inter bruta animália petra salis debet esse sacerdos in populis. Curáre namque sacerdótem nescio est, quæ singulis dicat, unumquemque qualiter admóneat: ut quisquis sacerdóti jünigatur, quasi ex salis tactu, atérne vita sapore condiatur.

¶ Amávit eum.

Lectio viii.

SAL étenim terre non sumus, si: corda audiéntium non condimus: quod profecto condíméntum ille veráoiter próximo impéndit, qui prædicatiōnis verbum non subtrahit. Sed tunc vere áliis recta prædicámus, si dicta rebus et exémplis osténdimus. Nullum puto, fratres charíssimi, ab áliis magis præjudicium, quam a sacerdóribus, tollerat Deus: quando eos, quos ad aliórum correctionem posuit, dare de se exémpia pravitatis cernit: quando ipsi peccámus, qui compescere peccata debuimus: nulla animárum lucra querimus, ad nostra quotidie stúdia vacámus, terrena concupiscimus, humánam glóriam inténta mente captámus. Et quia eo ipso, quo céteris prælati sumus, ad agénda quælibet majorem licéntiam habémus, suscéptim bene dictiōnis ministérium véritimus ad ambitionis argéméntum: Dei causam relinqui mus, ad terrena negótia vacámus: locum sanctitatis accípimus. et terrénis actibus implicámur.

¶ In medio.

Lectio ix. de Homilia Ferme occurrentis, et de ea fit comm. in Laud. et Vesp.

¶ Si dies crastina, vel alia dies ex sequentibus, fuerit Ferie vj. post. Dom. Passionis, tunc recitandum erit Officium Septem Dolorum B. M. V. prout habetur in fine Officiorum Sanctorum hujus mensis.

¶ Notandum quod, si Festa sequentia occurrerent in majori Hebdomada, vel infra Oct. Pascha transferenda erunt post Octav., juxta Rubr. de Translat. Festorum, et tunc servanda est rubrica posita in Communi Sanctorum. xxxiiij.

DIE XVII. MARTII.
In Festo S. Patritii, Ep. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xluij. præter seq.

Oratio.

Dux, qui ad prædicāndam géntibus glóriam tuam beatum Patritium, Confessórem atque Pontificem, mittere dignatus es: ejus méritis et intercessióne concéde; ut quæ nobis agénda præcipis, te miserante adiunplé possimus. Per Dóminum.

Et fit com. Feriae.

In j. Noct. Lectiones in Quadragesima. Fidélis sermo. xlv.

Alias de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

PATRITIUS, Hiberniæ dictus Apóstolus, Calphúrnio patre, matre Conchessa, sancti Martini Turonénsis Episcopi, ut pérhibent, consanguinea, majori in Británnia natus, puer in Barbarórum sæpius incidit captivitatem. Eo in statu pascéndis grégibus præpósitus, jam tum futura sanctitatis specimen præbuit: fidei namque, divinique timoris, et amoris spiritu replitus, antelucano tempore per nives, gelu, ac pluvias ad preces Deo fundéndas, impiger consurgébat: sólitus cénties interdiu, centiésque noctu Deum orare. A servitute tertio exém-

ptus, et inter Cléricos relátus, in divinis lectióníbus longo se tempore exércuit. Galliis, Itália, Insulisque Tyrrhéní maris labóre summo peragrátis, di-vino tandem móni ad Hibernórum salútem advocátur : et facta a beáto Cœlestíno Papa Evangélii nuntiandi potestáte, consecratúsque Epíscopus, in Ilibérniam perréxit.

R. Invéni David.

Lectio v.

*E*o in múnere mirum quot vir Apostólicus mala, quot aerúmnas et labóres, quot pertulerit adversários. Verum Dei afflante benignitatē, terra illa, idolorum ántea cultrix, eum mox, prædicante Patrítio, fructum dedit, ut Sanctórum Insula deinde fúerit appelláta. Frequentissimi ab eo populi sacro sunt regenerati lavácro : Epíscopi, Clericique plúrimi ordináti: Vírgines, ac Víduas ad continéntia leges institúte. Armachánam sedem Románi Pontifícis auctoritatē, totius Insulæ príncipem Metrópolim constituit, Sanctorúmque reliquias ab Urbe relatis decorávit. Supérnis visiónibus, prophetia dono, ingentibúsque signis et prodigiis a Deo exornátus ádeo resulísit, ut longe latéque celébrior Patrítii se fama diffúderet.

R. Posui adjutórium.

Lectio vij.

*P*antra quotidianiā Ecclesiárum sollicitudinem, invictum ab oratiōne spíritum numquam relaxábat. Ajunt enim, integrum quotidie Psaltérium una cum canticis et hymnis, ducentisque oratiōníbus consuevísse recitare : tercénties per dies singulos flexis génibus Deum adorare, ac in quálibet hora diéi Canónica cénties se Crucis signo munire. Noctem tria in spácia distribuens : primum in centum Psalmis percurréndis, et bis cénties genuflecténdo : alterum in reliquis quinquaginta Psalmis, algidis aquis inmersus, ac corde, oculis, mani-

búsque ad cœlum eréctus, absolvéndis insumébat : tertium vero super nudum lápidem stratus tenui dabat quieti. Humilitatis exímius cultor, Apostólico more a mánuum suárum labóre non abstinuit. Assiduis tandem curis pro Ecclésia consúmpsus, verbo et ópere clarus, in extrema senectute, divinis mystériis refectus, obdormívit in Dómino, sepultusque est apud Dunum in Ultónia, a christiana salúte saeculo quinto.

R. Iste est, qui.

In iij Noct. Homilia in Evang. Homo pérégre, de Comm. xl.

Lectio ix. Homilia Feriæ occur. et de ea fit com. in Laud.

DIE XIX. MARTII.

In Festo S. Joseph, Sponsi B.M.V. Confessoris.

Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Añæ

1. Jacob autem génum Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult. Ps. Laudate Dóminum, omnes gentes. 92.
2. Missus est Angelus Gabriel a Deo ad Virginem desponsatā viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María.
3. Cum esset desponsata Mater Jesu María Joseph, antequam convenient, inventa est in ute-ro habens de Spíritu sancto.

4. Joseph vir ejus, cum esset justus, et nollet eam traducere, voluit occulite dimittere eam.

5. Angelus Dómini appáruit Joseph, dicens: Joseph, fíli David, noli timere accipere Mariam cónjugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem filium, et vocabis nomen ejus Jesum.

Capitulum Laudum

Hymnus.

T_u, Joseph, célébrent agmina Cœlitum,
Te cuncti résonent Christiadum
chori,
Qui clarus méritis, junctus es
inclytæ
Casto fudere Virgini.

Almo cum túmidam gérmine
cónjugem
Admírans , dábio tangeris án-
xius ,
Aflátu súperi Fláminis Angelus
Concéptum píerum docet.
Tu natum Dóminum stringis, ad
éxteras
Ægypti prósugum tu séqueris
plagas ,
Amíssum Sólymis quæris, et
invenis ,
Miscens gáudia flétilus.
Post mortem réliquos mors pia
cónsecrat ,
Palmámque eméritos glória sús-
cipit:
Tu vivens, Súperis par, frúeris
Deo
Mira sorte beatior.
Nobis, summa Trias, parce pre-
cántibus,
Da Joseph méritis sídera scán-
dere :
Ut tandem liceat nos tibi pér-
petim
Gratum prómere canticum.
Amen.

V. Constituit eum dómínum do-
mus suæ. R. Et príncipem omnis
possessiónis suæ.

Ad Magnificat . Aña
Exúrgens Joseph a somno, se-
cít sicut præcédit ei Angelus
Dómini , et accépit cónjugem
suam.

Oratio ut ad Laudes.

In Quadrag. com. Feriæ.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Christum Dei Fílium , qui pu-
tari dignátus est filius Joseph, *
Venite, adorémus. Ps. Venite. 1.
Hymnus.

COKLITEN. Joseph, decus, atque
C nostra
Certa spes vitæ columénque
mundi,
Quas tibi læti cámimus, bení-
gnus

Súscipe laudes.

Te Sator rerum státuit pudicæ
Vírginis sponsum , voluítque
Verbi
Te patrem dici , dedit et miní-
strum

Esse salútis.

Tu Redemptórem stábulo jacén-
tem ,
Quem chorus Vatum cécinit fu-
túrum ,
Aspicis gaudens , humiliisque
natum
Numen adóras.
Rex Deus regum , dominátor
orbis ,
Cujus ad nutum tremit infe-
rúrum
Turba , cui pronus famulátur
ether,
Se tibi subdit.
Laus sit excélsæ Tríadi perénnis,
Quæ tibi præbens súperos ho-
nóres ,
Det tuis nobis méritis beatæ
Gáudia vite. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Ascéndit Joseph a Galíæa
de civitáte Názareth in Judæam,
in civitátem David, quæ vocátur
Béthlehem, ut profiterétur cum
Maria. Psalmi de Comm. Cont.
non Pont. Ivij.

Aña. Venérunt pastóres festi-
nantes : et invenérunt Mariam,
et Joseph , et Infántem pósitum
in præsépio.

Aña. Ecce Angelus Dómini appá-
ruit in somnis Joseph , dicens :
Surge, et accípe píerum, et ma-
trem ejus, et fuge in Ægyptum.
V. Constituit eum dómínum do-
mus suæ. R. Et príncipem omnis
possessiónis suæ.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 39.

I CTRUM Joseph ductus est in
Ægyptum : emitque eum Pú-
tiphar Euníchus Pharaónis ,
Princeps exércitus , vir Ægy-
ptius , de manu Ismaélitarum ,
a quibus perdúcitus erat. Fuit
que Dóminus cum eo , et erat vir
in cunctis pròspere agens : ha-
bitavitque in domo dómíni sui ,
qui óptime noverat Dóminum
esse cum eo , et ómnia , quæ gé-
reret, ab eo dírigi in manu illius.
Invenitque Joseph grátiam co-
ram dómíno suo , et ministrábat
ei , a quo præpósitus ómnibus ,
gubernábat créditam sibi do-
mum , et univérsa quæ ei trádita

fuerant : benedixitque Dóminus dómui Agyptii propter Joseph.
¶ Fuit Dóminus cum Joseph, et dedit ei grátiam in conspéctu príncipis cáceris : * Qui trádit in manu illius univérsos vinctos. ¶ Quidquid fiébat, sub ipso erat : Dóminus enim erat cum illo, et ómnia ópera ejus dirigébat. Qui.

Lectio iij. *Cap. 41.*

Placuit Pháraóni consilium et cunctis ministris ejus, locutúsque est ad eos : Num invenire potérimus talem vírum, qui spíritu Dei plenus sit ? Dixit ergo ad Joseph : Quia osténdit tibi Deus ómnia quæ locutus es, numquid sapientiórem, et consímilem tui invenfre pótéro ? Tu eris super domum meam, et ad tui oris impérium cunctus pópulus obédiat : uno tantum regni sólio te præcédam.
¶ Esuriénte terra Agypti, clamávit pópulus ad regem, aliménta petens. Quibus ille respóndit : * Ite ad Joseph, et quidquid vobis dixerit, facite. ¶ Crescébat quotidio fames in omni terra : aperuitque Joseph univérsa hórrea, et vendébat Agyptiis. Ite.

Lectio iii.

Dixitque rursus Phárao ad Joseph : Ecce constitui te super univérsam terram Agypti. Tulitque ánnulum de manu sua, et dedit eum in manu ejus : vestíviturque eum stola byssina, et collo torquem auream circumposuit. Fecitque eum ascéndere super currum suum secundum, clamánte præcónie, ut omnes eorum eo genu fléclerent, et præpóstum esse scirent univérsam terram Agypti. Dixit quoque Rex ad Joseph : Ego sum Phárao : Absque tuo império non movébit quisquam manum aut pedem in omni terra Agypti.
¶ Fecit me Dóminus quasi Patrem Regis, et dóminum univérsæ domus ejus : nolite pa-vére : * Pro salute enim vestra misit me Deus ante vos in Agy-

ptum. ¶ Venite ad me, et ego dabo vobis ómnia bona Agypti, et comedétis medullam terræ. Pro. Glória Patri. Pro.

In secundo Nocturno.

Aña. Consúrgens Joseph, accépit púerum, et matrem ejus nocte, et secessit in Agyptum : et erat ibi usque ad óbitum Ileródis.

Aña. Defúncto Heróde, Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Agypto, dicens : Surge, et accípere púerum et matrem ejus, et vade in terram Israel : defúncti sunt enim, qui quærébant ániam púeri.

Aña. Accépit Joseph púerum, et matrem ejus, et venit in terram Israel.

¶ Magna est glória ejus in salutári tuo. ¶ Glória, et magnum decrétem impónes super eum.

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

Hom. 2. super Missus, prope fin.

Quis et qualis homo fúerit beatus Joseph, cónjice ex appellatióne, qua, licet dis-pensatória, mérit honorári adeo, ut pater Dei et dictus, et créditus sit : cónjice et ex pró-prio vocábulo, quod augmén-tum non dúbitas interpretári. Simul et meménto magni illius quondam Patriárchæ vénđiti in Agypto, et scito ipsius istum non solum vocábulum fuisse sortitum, sed et castimóniam adéptum, innocéntiam assecú-tum, et grátiam.

¶ Ascéndit Joseph a Galilæa de civitáte Názareth in Judæam, in civitátem David, quæ vocátur Béthlehem : * Eo quod esset de domo et familiâ David. ¶ Ut profiterétur cum María despon-sata sibi uxore. Eo.

Lectio v.

Si quidem ille Joseph, fraterna sex invidia vénđitus, et ductus in Agyptum, Christi venditió-nem præfigurávit : iste Joseph, Iherodianam invidiam fúgiens, Christum in Agyptum portávit. Ille dómino suo fidem servans, dómino nóluit commiscéri : iste

Dóminam suam Dómini sui Matrem, virginem agnoscens, et ipse cōtunens, fidéliter custodivit. Illi data est intelligéntia in mysteriis somniórum: isti datum est cónscium fieri, atque participem cœlestium sacramentórum.

R. Surge et accipe puerum et Matrem ejus, et fuge in Agyptum: * Et esto ibi, usque dum dicam tibi. V. Ut adimpleretur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicentem: Ex Agypto vocávi Fílium meum. Et.

Lectio vj.

INTE frumenta servávit non sibi, sed omni populo: iste panem vivum e cælo servandum accépit tam sibi, quam toti mundo. Non est dóbium, quin bonus et fidélis homo fúerit iste Joseph, cui Mater desponsata est Salvatóris. Fidélis, inquam, servus et prudens, quem constituit Dóminus suæ Matris solátiū, suæ carnis nutritiū, solum déniq;e in terris magni consili coadjútorem fidissimum.

R. Cum inducerent puerum Iesum Parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo: * Accépit eum Simeon in ulnas suas, et benedixit Deum. V. Et erat Pater ejus, et Mater mirantes super his, quæ dicebántur de illo. Accépit. Gloria Patri. Accépit.

In tertio Nocturno.

Aña. Audiens Joseph, quod Archelaus regnaret in Iudea pro Heróde patre suo, timuit illo ire.

Aña. Admónitus in somnis Joseph, secéssit in partes Galilææ, et véniens habitávit in civitate, quæ vocatur Názareth: ut adimpleretur quod dictum est per Prophétas: Quóniam Názareus vocabitur.

Aña. Erat Pater Jesu, et Mater mirantes super his, quæ dicebántur de illo, et benedixit illis Simeon.

V. Justus germinabit sicut liliū. R. Et florébit in æternum ante Dóminum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

Cum esset desponsata Mater Iesu María Joseph, antequam convenirent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Et rē liqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Com. in c. 4. Matth.

QUARE non de simplici Virgine, sed de desponsata concipitur? Primum, ut per generationem Joseph origo Mariæ monstraréatur: secundo, ne lapidaréatur a Judæis, ut adultera: tertio, ut in Agyptum fugiens habéret solátiū. Martyr Ignatius etiam quartam addidit causam, cur a desponsata conceptus sit: Ut partus, inquiens, ejus celaréatur diabolo, dum eum putat non de virgine, sed de uxore generatum.

R. Dicit Mater Iesu ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? * Ecce Pater tuus, et ego dolentes quærebamus te. V. Et ait ad illos: Quid est quod me quærebatis? nesciebatis, quia in his, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse? Ecce.

Lectio viii.

ANTEQUAM convenient, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Non ab alio invénta est, nisi a Joseph, qui pene licentia maritali futuræ uxoris omnina növerat. Quod autem dicitur, Antequam convenient: non sequitur, ut póstea convenerint; sed Scriptura quod factum non sit, ostendit.

R. Descéndit Jesus cum eis, et venit Názareth: * Et erat subditus illis. V. Proficiébat sapiéntia, et astate, et gráta apud Deum et homines. Et. Glória Patri. Et.

Si celebretur in Quadragesima, Lectio ix. erit de Homilia Fecia occurrentis. Alias

Lectio ix.

JOSEPH autem vir ejus cum esset justus, et nollet eam traducere, voluit occulite dimittere

eam. Si quis fornicariæ conjungitur, unum corpus efficitur : et in lege præceptum est, non solum reos, sed et cónscios criminum obnoxios esse peccati : quómodo Joseph, cum crimen celaret uxoris, justus scribitur? Sed hoc testimónium Mariæ est, quod Joseph sciens illius castitatem, et admirans quod evenerat, celat siléntio, cuius mystérium nesciebat.

Te Deum laudamus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

Ibant Paréntes Jesu per omnes annos in Jerúsalem in die solémni Paschæ. Ps. Ióminus regnavit, cum reliquis. 44.

Cum redirent, remansit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt Paréntes ejus.

Non invenientes Jesum, regressi sunt in Jerúsalem, requiréntes eum : et post triduum invenérunt illum in templo sedéntem in medio Doctórum, audiéntem, et interrogántem eos.

Dixit Mater ejus ad illum : Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus, et ego doléntes quærebámus te.

Descendit Jesus cum eis, et venit Názareth, et erat subditus illis.

Capitulum. *Prov. 28. et 27.*

Via fidélis multum laudábitur. Et qui custos est Dómini sui, glorificábitur.

Hymnus.

Iste, quem lèti còlimus fidèles, Cujus excélsos canimus triúmphos, Hac die Joseph mérit perénnis Gáudia vita.

Nimis felix, nimis o beatus, Cujus extrémam vigiles ad horam

Christus et Virgo simul astitérunt

Ore sereno!

Hinc stygis victor, láqueo sólatus

Carnis, ad sedes plácido sopore Migrat aéternas, rutilisque cingit

Tempora certis.

Irgo regnántem rogitémus omnes,

Adsit ut nobis, veniámque nostris

Obtinens culpis, tríbuat supernæ

Múnera pacis.

Sint tibi plausus, tibi sint honores,

Trine, qui regnas, Deus, et corónas

Aureas servo tríbuis fidéli

Omne per ævum. Amen.

Os justi meditábitur sapiéntiam. ¶ Et lingua ejus loquétur judicium.

Ad Benedictus, Aña.

Ipse Jesus erat incípiens quasi annorum triginta, ut putabatur, filius Joseph.

Oratio.

SANCTISSIMÆ Genitricis tuæ Sponsi, quæsumus Dómine, méritis adjuvémur : ut quod possibilitas nostra non obtinet, ejus nobis intercessione donéatur. Qui vivis et regnas.

Deinde commemor. Feria in Quadrag.

Ad Tertiam, Aña.

Cum redirent.

Capitulum. Vir fidélis, supra.

Si hoc Festum celebretur tempore Pasch., tunc ad Horas R. br. dicenda erunt cum duplići Allelúia, et non repetetur pars Responsorii, sed solum duplex Allelúia. Quod observatur etiam in Festis sequentibus. R. br. Constituit eum * Dóminum domus suæ. Constituit. ¶ Et príncipem omnis possessio-nis suæ. Dóminum domus. Glória Patri. Constituit. ¶ Magna est glória ejus in salutari tuo. R. Gloriā, et magnum decórem impónes super eum.

Ad Sextam, Aña.
Non invenientes.

Capitulum. *Ecli. 45.*

ILECTUS Deo et hominibus, Cujus memória in benedi-cióne est. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum, et elégit eum ex omni carne.

R. Magna est glória ejus .

In salutari tuo. Magna. ¶ Gloriā, et magnum decōrem impones super eum. In. Gloriā Patri. Magna. ¶ Justus germinabit sicut liliū. ¶ Et florēbit in æternū ante Dōmīnum.

Ad Nonam, Aña.

Descéndit Jesus.

Capitulum. Sap. 40.

Profugum justum deduxit sapientia per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei, et reddit illi sciētiā Sanctōrum: honestavit illum in labōribus, et complēvit labōres illius.

¶ br. Justus germinabit * Sicut liliū. Justus. ¶ Et florēbit in æternū ante Dōmīnum. Sicut. Gloriā Patri. Justus. ¶ Plantatus in domo Dōmini. ¶ In atriis domus Dei nostri.

In ij. Vesperis, Añæ et Capitulum de Laud. 686. Psalmi et Hymnus ut in primis Vesp. 682. ¶ Gloriā et dixitiae in domo ejus. ¶ Et justitia ejus manet in sēculūm sēculi.

Ad Magnificat, Aña.

Ecce fidēlis servus et prudens, quem constituit Dōminus super familiam suam.

In Quadrag. fit com. Feriae.

DIE XXI. MARTII.

In Festo S. Benedicti, Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. Iij. præter seq.

Oratio.

Intrācessio nos, quæsumus Dōmine, beati Benedicti Abbatis commendet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocño assequámur. Per Dñum.

In Quadrag. fit comm. Feriae.

In j. Noct. Lectiones, Laudemus viros gloriósos, de Comm. Conf. Pont. ij. loco. Iij. cum RR de Conf. non Pont. lxij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BENEDICTUS, Nūrsis nōbili género ortus, Romæ liberálibus disciplinis eruditus, ut totum se Jesu Christo daret, ad eum locum, qui Sublacus dicitur, in altissimam speluncam penetrá-

vit: in qua sic per triénnum delituit, ut unus id sciret Románus mōnachus, quo ad vitæ necessitatem ministro utebatur. Duni igitur ei quodam die ardentes ad libidinem faces a diabolo subjiceréntur, se in vēpribus tāmidu volutavít, dum lacerato cōpore, voluptatis sensus dolore opprimeréntur. Sed jam erumpente ex illis lātebris fama ejus sanctitatis, quidam mōnachi se illi instituēndos tradidérunt: quorum vivēdi licentia cum ejus objurgationes ferre non posset, venēnum in potiōne ei dare constituant. Verum pōculum ei prehētibus, crucis signo vas confregit, ac, relicto monastērio, in solitudinem se recépit. ¶ Ille nōstum fecit.

Lec̄tio v.

Sed cum multi ad cum quotidie discipuli convenirent, duodecim monastēria aedificavit, ea que sanctissimis lēgib⁹ communivit. Postea Cassinū migravit: ubi simulacrum Apollinis, qui adhuc ibi colebatur, comminuit, aram evérit, et lucos succéndit: ibisque sancti Martini saclūm, et sancti Joannis aediculam extruxit: oppidanos autem, et incolas christianos præceptis imbuit. Quare augebatur in dies magis divina grātia Benedictus, ut etiam prophētico sp̄itu ventura prædiceret. Quod ubi accepit Tótila Gothōrum rex, exploratūrus an res ita esset, spatharium suum régio ornātu et comitatu præmitit, qui se regem simularet. Quem ut ille vidit, Depōne, inquit, fili, depōne quod geris; nam tuum non est. Tótilæ vero prædixit advéntum ejus in Urbem, maris transmissiōnem, et post novem annos mortem. It. Amávit eum.

Lectio vi.

Qui aliquot mēnsibus ante quam e vita migraret, præmonuit discipulos, quo die esset moritūrus: ac sepulchrum, in quo suum corpus condi vellet, sex diēbus, antequam eo infer-

réturn , aperiri jussit : sextóque die deférri voluit in Ecclésiam : ubi sumpta Eucharistia, sublatis in cœlum oculis , orans inter manus discipulorūm efflavit animam: quām duo mōnachi eūntem in cœlum vidérunt pällio ornatam pretiosissimo, circum eam fulgētibus lampádibus , et clarissima et gravíssima spēcie vi- rum stantem supra caput ipsifus dicéntem audiérunt : Hæc est via , qua diléctus Dómini benedictus in cœlum ascéndit.

R. Iste homo.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus , de Com. Apost. viij. R. vero ut lxvj.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr., et de ea fit com. in Laudibus.

DIE XXV. MARTII.

In Festo Annuntiationis B. M. V. Buplex ij. classis.

- Si hoc Festum venerit in Dñica privilegiata , transferendum erit in Feriam ij. immediate sequentem , quo cumque Festo etiam æqualis, non tamen altioris ritus in eam incidente. Si vero occurrerit in Hebdom. majori, vel Paschali, tunc Annuntiationis Offic. pari cum privilegio in Feriam ij. post Dom. in Albis erit transferendum.

Ad Vesp., Añæ et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B.M.

Hymnus. Ave maris. ej.

V. Ave María , grátia plena. R. Dóminus tecum.

Ad Magnificat , Aña.

Spiritus sanctus in te descendet, María , et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

Oratio ut ad Laudes.

Commem. Feriæ in Quadrag.

Ad Complet. et Horas in fine Hymn. dicitur : Jesu , tibi sit glória, Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum, Invitatorium. Ave María , grátia plena : * Dóminus tecum. Ps. Venite. i.

Hymnus, Añæ, Psalmi, et y. Nocturnorum, ut in Festis B. M. ij. cum nona Aña. Angelus Dóminus . et ibidem

In primo Nocturno,
De Isaya Prophéta.

Lectio j. Cap. 7. b

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excésum supra. Et dixit Achaz : Non petam , et non tentabo Dóminum. Et dixit : Audite ergo domus David : Numquid parum vobis est, moléstos esse hominibus , quia moléstii estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípet et parfet filium, et vocábitur nomen ejus Emmanuel. Butyrum, et mel comedet, ut sciat reprobare malum , et eligere bonum. Missus est Gábel Angelus ad Mariam Vírginem desponsatam Joseph, nuntians ei verbum : et expavescit Virgo de lúmine. Ne timeas, María : inventisti grátiam apud Dóminum : * Ecce concipiēs et páries , et vocabitur Altissimi Filius. y. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnabit in domo Jacob in æternum. Ecce.

Lectio ij. Cap. 41.

Egregrediétur virga de radice Ascendet. Et requiéscet super eum Spiritus Dómini : spiritus sapiéntiæ et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiæ et pietatis , et replébit eum spiritus timoris Dómini. Non secundum visiōnem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet : sed judicabit in justitia pauperes, et arguet in æquitate pro mansuetis terræ : et percūtiet terram virga oris sui , et spiritu labiorum suorum interficiet impium : et erit justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctórium regnum ejus.

Ave María, grátia plena : Dóminus tecum : * Spiritus sanctus supervéniet in te , et virtus Altissimi obumbrabit tibi : quod enim ex te nascetur Sanctum , vocabitur Filius Dei. y. Quod medo

fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respondens Angelus dixit ei. Spíritus.

Lectio iii. Cap. 33.

LET TABITUR deserta, et invia, et exultabit solitudo, et floribit quasi lilium. Germinans germinabit, et exultabit letabunda, et laudans: glória Libani data est ei: decor Carmeli, et Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, et décorum Dei nostri. Confortáte manus dissolutas, et génua debília roborate. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolite timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, et salvabit vos. Tunc aperientur oculi cœcorum, et aures surdorum patébunt. Tunc saliet sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutorum: quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torréntes in solitudine. Et quæ erat arida, erit in stagnum, et sitiens in fontes aquarum.

R. Súscipe verbum, Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmissum est: concipies, et pàries Deum pàriter, et hóminem: * Ut benedicta dicáris inter omnes mulieres. V. Pàries qui-dem filium, et virginitatis non patiéris detriméntum: efficiéris gravida. et eris mater semper intacta. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno
De Sermone sancti Leónis Papæ.

Lectio iv. Serm. 2. de Natu.

DUX omnipotens et clemens, cuius natura bónitas, cuius voluntas poténtia, cuius opus misericordia est: statim ut nos diabolica malignitas veneno suæ mortificávit invidie, prædestinata renovandis mortaliibus suæ pietatis remédia, inter ipsa mundi primórdia præsignávit: denuntians serpenti futurum semen mulieris, quod nōxii cápitis elationem sua virtute contéreret, Christum scilicet in carne venturum; Deum hominémque signans, qui natus ex Virgine, violatorem humanae propaginis incorrupta nativitate damnaret.

TOTUM.

R. Ecce virgo concipiet, et pariet Filium, dicit Dóminus: * Et vocabitur nomen ejus Admirabilis, Deus, Fortis. V. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in æternum. Et.

Lectio v.

NAM quia gloriabatur diabolus, hóminem sua fraude decéptum divinis caruisse munéribus, et immortalitatis dote nudatum, duram mortis subiisse senténtiam; seque in malis suis quoddam de prævaricatóris consortio invenisse solárium: Deum quoque justæ severitatis exigénte ratione, erga hóminem, quem in tanto honore condiderat, antiquam mutassæ senténtiam: opus fuit, dilectissimi, sacréti dispensatióne consilii, ut incommutabilis Deus (cujus voluntas non potest sua benignitate privari,) primam pietatis suæ dispositiōnem sacraménto occultióre compleret: et homo diabolica iniquitatis versutia actus in culpam contra Dei propósitum non perfret.

R. Egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet: * Et erit justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctórium renum ejus. V. Et requíescet super eum Spíritus Dómini, spíritus sapientie et intelléctus, spíritus consilii et fortitudinis. Et.

Lectio vi.

ADVENTIBUS ergo tempóribus, dilectissimi, quæ redemptióni hóminum fuerant præstítuta, ingréditur hæc intima Jesus Christus Dóminus noster, de cœlesti sede descéndens, et a patérra glória non recédens, novo órdine, nova nativitatē generátus: novo órdine, quia invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris: incomprehensibilis, voluit comprehéndi: ante témpora manens, esse cœpit ex témpore: universitatis Dñus servilem formam obumbráta majestatis suæ dignitatē suscepit: impassibilis Deus non dedignátus est

homo esse passibilis : et immortalis, mortis lègibus subjacere. **R.** Sancta et immaculata virginitas, quibus te lèaudibus èsseram, nescio : * Quia quem cœli cäperere non pôterant, tuo grémio contulisti. **Y.** Behed' sc̄ta tu in muliéribus, et benedictus fructus véntristui. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 4.

In illo tempore: Missus est Angelus Gábel a Deo in civitatem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in Lacam.

LATENT quidem divina mystéria, nec facile, juxta prophéticum dictum, quisquam hóminum potest scire consilium Dei. Sed tamen ex céteris factis, atque præceptis Dómini Salvatóris póssumus intelligere et hoc propensiōris fuisse consilii, quod ea potissimum electa est, ut Dóminus páreret; que erat desponsata viro. Cur autem non antequam desponsarétur, impleta est? Fortasse ne dicerétur, quod concéperat ex adulterio.

R. Congratulámini mihi, omnes qui diligitis Dóminum, quia cum essem párvula, pâclui Altissimo: * Et de meis viscéribus gñm Deum, et hóminem. **Y.** Beátam me dicent omnes generatioñes, quia ancillam húmilem respéxit Deus. Et. Bened. Cujus festum cónimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viii.

Et ingrēssus ad eam Angelus. Disce virginem móribus, disce virginem verecündia, disce oráculo, disce mystério. Trepidare virginum est, et ad omnes viri ingrēssus pavere, omnes viri affatus veréri. Discant mulieres propósitum pudoris imitari. Sola in penetrálibus, quam nemo virorum viderit, solus

Angelus repérerit: sola sine cōmite, sola sine teste, ne quo dégenere depravarétur affatu, ab Angelo salutatur.

R. Gaudie, María Virgo, cunctas hæreses sola interemisti, quæ Gabriélis Archangeli dictis credidisti: * Dum virgo Deum, et hóminem genuisti, et post partum virgo inviolata permansisti. **Y.** Beata es quæ credidisti: quia perfecta sunt ea, quæ dicta sunt tibi a Dómino. **Dum.** **Gloria Patri.** **Dum.**

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ occurrit. Alias

Lectio ix.

TANTI namque mandati mystérium non hóminis fuit, sed Angeli ore proméndum. Ilódie primum auditur: Spíritus sanctus supervéniet in te. Et auditur, et crēditur. Dénique, Ecce, inquit, ancilla Dómini: contingat mihi secundū verbum tuum. Vide humilitatem: vide devotioñem. Ancillam se dicit Dómini, quæ Mater eligitur: nec repentinō exaltata promisso est. Te Deum laudamus. 45.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Missus est Gábel Angelus ad Mariam Virginem desponsatam Joseph. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis, 44.

2. Ave María, grādia plena: Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus.

3. Ne tímeas, María, invenisti grātiā apud Dóminum: ecce concipies, et páries Filiū.

4. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, et regnabit in ætérnum.

5. Ecce ancilla Dómini, fiat mihi secundū verbum tuum.

Capitulum, Isaiae 7.

Ecce virgo concipiet, et páriet Filiū, et vocabitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum, et mel cōmedet, ut sciat reprobare malum, et eligere bonum.

Hymnus. O gloriōsa. ciij.

3. Ave María, grādia plena. **R.** Dóminus tecum.

Ad Benedictus, Aña.

Quómodo fiet istud, Angele Dei,
quóniam virum non cognóso? Audi, María Virgo: Spíritus
sanctus supervénit in te, et virtus
Altissimi obumbrabit tibi.

Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ Virginis òtero, Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut qui vere eam Genitricem Dei credimus. ejus apud te intercessiōibus adjuvémur. Per eundem Dóminum.

In Quadrag. fit comm. Feria.

Ad Primam, in R. br. V. Qui
natus es de María Virgine.

Ad Tertiam, Aña.

Ave María.

Capit. Ecce virgo, supra.

R. br. Spécie. V. Adjuvábit. evij.

Ad Sextam, Aña.

Ne timenteas María.

Capitulum. *Luc. 4.*

DANIT illi Dóminus Deus sedem
David patris ejus: et regnabit
in domo Jacob in ætérnum, et
regni ejus non erit finis.

R. br. Adjuvábit. V. Elégit. cix.

Ad Nonam, Aña.

Ecce ancilla Dómini.

Capitulum. *Isaiae 41.*

EGRÉNIRUT virga de radice
Jesse, et flos de radice ejus
ascendet. Et requiéscet super
eum Spíritus Dómini.

R. br. Elégit. V. Diffusa. cix.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

V. Ave María, grátia plena. R.
Dóminus tecum.

Ad Magnificat, Aña.

Gábel Angelus locutus est María, dicens: Ave grátia plena: Dóminus tecum: Benedicta tu in muliéribus.

Postea com. Fer. in Quadrag.

FERIA SEXTA

POST DOM. PASSIONIS.

In Festo Septem Dolorum

B. M. V.

Duplex majus.

Si haec Feria vj. impedita fu-
rit Festo altioris ritus, tunc præ-
dictum Festum Septem Dolo-
rum transferendum erit ad Sab-

batum immediate sequens, non
obstante quod dicta die occur-
rat aliquod Officium alterius
Sancti, dummodo non sit altio-
ris ritus: tunc enim de Septem
Doloribus eo anno nihil erit fa-
ciendum.

Notandum quod, si ob ali-
quam causam j. Vesperæ hujus
Festi omittendæ sint, tunc se-
quens Hymn. Stabat Mater, po-
natur ad Matut. et post ver-
sum, Ut sibi compláceam, sub
jungatur Hymn. Sancta Mater,
istud agas, usque in finem. Alias
ut sequitur.

Ad Vesperas, Añæ et Capit.
de Laud. Psalmi ut in Vesperis.
Fer. v. in Cœna Domini. 315.

Hymnus.

STABAT Mater dolorosa
Juxta crucem lacrimosa,
Dum pendebat Filius.
Cujus animam gementem,
Contristatam, et dolentem,
Pertransivit gladius
O quam tristis et afflita
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti!
Quæ morerat, et dolerat,
Pia Mater, dum videbat
Nati pœnas Inclyti.
Quis est homo, qui non fleret,
Matrem Christi si vidéret
In tanto supplicio?
Quis non posset contristari,
Christi Matrem contemplari
Dolentem cum Filio?
Pro peccatis sua gentis
Vidit Jesum in tormentis,
Et flagellis subditum.
Vidit suum dulcem Natum
Moriendo desolatum,
Dum emisit spíritum.
Eja Mater, fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam.
Fac, ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi compláceam. Amen.
V. Ora pro nobis. Virgo doloro-
sissima. It. Ut digni efficiámur
promissionibus Christi.

Ad Magnificat, Aña.

Tuam ipsius animam (ait ad Ma-
riæ Simeon) pertransibit gladius.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit comm. Feriae.

Ad Complet. et per Horas, in fine Hymn. dic. Iesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum, Invitatorium. Dolores gloriósae recolentes Virginis, Dóminum pro nobis passum, Venite, adorémus. Psal. Venite, exultemus. 2.

Hymnus.

SANCTA Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide.
Tui Nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati,
Poenas necum dívide.
Ac me tecum pie flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego víxero.
Juxta Crucem tecum stare,
Et me tibi sociare
In planctu desidero. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Astirerunt reges terræ, et principes convenérunt in unum adversus Dóminum, et adversus Christum ejus. Psal. Quare tremuerunt. 4.

Aña. Voce mea ad Dóminum clamávi, et exaudívit me de monte sancto suo. Ps. Dómine, quid multiplicáti. 4.

Aña. Factum est cor meum tamquam cera liquáscens in medio ventris mei. Ps. Usquequo. 7.

v. Pósuit me desolátam. R. Tota die mörore conféctam.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. Cap. 55.

Quis crédidit auditui nostro? Et brachium Dómini cui relevatum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti: non est spécies ei neque decor: et vidi eum, et non erat aspéctus, et desiderávimus eum: Despéctum, et novissimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitatem: et quasi absconditus vultus ejus et despéctus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: et nos putá-

vimus eum quasi leprósum, et percussum a Deo et humiliatum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scélera nostra: disciplina pacis nostræ super eum, et hívore ejus sanáti sumus.

Et Diléctus meus cándidus, et rubicundus, et totus desiderabilis: * Omnis enim figura ejus amórem spirat, et ad redamandum pròvocat, caput inclinatum, manus expánsæ, pectus apertum. V. Piis, o Virgo, spectas eum óculis, contémplans in eo non tam vulnerum lívorem, quam mundi salutem. Omnis.

Lectio iij.

Quoniam nos quasi oves erramus, unusquisque in viam suam declinavit: et pósuit Dóminus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non apéruit os suum: sicut ovis ad occidendum ducéatur, et quasi agnus coram tondénte se obmutescet, et non apériet os suum. De angustia et de judicio sublatus est: generationem ejus quis enarrábit? quia abscessus est de terra viventium: propter sceles populi mei percussi eum. Et dabit smpios pro sepultura, et dívititem pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus.

v. Manus ejus tornátilis, clavorum cùspide terebrata, * Humanæ salutis prétio quasi hyacinthis réservata. V. Cóntra in manibus ejus: ibi abscondita est fortitudo ejus; sunt enim manus ejus. Humanæ.

Lectio iiiij.

Et Dóminus voluit contércere eum in infirmitate: si posuerit pro peccato animam suam, vidébit semen longævum, et voluntas Dómini in manu ejus dirigéatur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit, et saturabitur: in scéntia sua justificabit ipso justus servus

meus multos , et iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos , et fortium dividet spolia , pro eo quod tradidit in mortem animam suam , et cum sceleratis reputatus est , et ipse peccata multorum tolit , et pro transgressoribus rogavit . It. Diligebat Jesus Joannem , quoniam specialis prerogativa constitutio ampliori dilectione eum fecerat dignum : + Quia virgo electus ab ipso , virgo in ævum permansit . } In truce denique moriturus , huic Matrem Virginem virgini commendavit . Quia. Gloria Patri. Quia.

In secundo Nocturno.

Aña. Inimici mei dixerunt mala mihi : Quando morietur , et perficit nomen ejus ? Ps. Beatus qui intelligit . 45.

Aña. Deus , vitam meam annuntiavi tibi : posuisti lacrymas meas in conspectu tuo. Ps. Misericorde mei , Deus , quoniam . 53.

Aña. Fili hominum , dentes eiusrum arma et sagittæ : et lingua eorum gladius acutus . Ps. Misericordia.... miserere mei . 53.

v. Facie mea intumuit a fletu . g. Et palpebrae meæ caligaverunt.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Lectio iv.

Ex Serm. de 12. Stellis.

MARTYRIVM Virginis tam in Si-
meonis prophetia , quam in
ipsa Dominicæ passionis historiæ
commendatur. Positus est
hic (ait sanctus senex de pueru
Jesu) in signum cui contradicetur : et tuam ipsius animam
(ad Mariam autem dicebat) per-
transibit gladius. Vere tuam , o
beata Mater , animam pertransi-
vit : aliquin non nisi eam per-
transiens , carnem Filii tui pen-
etraret. Et quidem postequam
emisit spiritum tuus ille Jesus ,
ipsius plane non attigit animam
crudelis lancea , quæ ipsius ap-
ruit latus , sed tuam utique animam
pertransivit. Ipsius nimis
animam jam ibi non erat , sed
tua plane inde nequibat avelli.

R. Tenebrae factæ sunt , cum crucifixissent Iesum Judæi , et circa horam nonam exclamavit Jesus voce magna : Deus meus , ut quid dereliquisti me ? + Et inclinato capite emisit spiritum . } Quis tibi nunc sensus , dum cernis talia , Virgo ? Et.

Lectio v.

TUAM ergo pertransivit animam vis doloris , ut plusquam Martyrem non immrito prædicemus , in qua nimis corporeæ sensum passionis excéserit compassiōnis affectus . An non tibi plusquam gladius tuit sermo ille , revera pertransiens animam , et pertingens usque ad divisionem animæ , et spiritus : Miser , ecce filius tuus ? O commutationem ! Joannes tibi pro Jesu tradidit , servus pro Domino , discipulus pro Magistro , filius Zebedæi pro Filio Dei , homo purus pro Deo vero ! Quomodo non tuam affectionissimam animam pertransfret haec auditio , quando et nostra , licet saxeæ , licet ferrea pectora , sola recordatio scindit ?

R. Passio Domini + Ipsam ejus Matrem , carnali orbitate graviter percussam , vehementissime contrastavit . } Ferrum lanceæ militaris , latus quidem Salvatoris , animam vero transivit Virginis Matris . Ipsam .

Lectio vi.

NON mirermini , fratres , quod Maria martyr in anima fuisse dicatur . Miretur , qui non membrinerit se audivisse Paulum inter maxima gentium criminis memorantem , quod sine affectione fuissent . Longe id fuit a Mariæ viscerebus : longe sit a servulis ejus . Sed forte quis dicat : Numquid non eum præsciebat moritum ? Et indubitanter . Numquid non sperabat continuo resurrectum ? Et fidoliter . Super haec doluit crucifixum ? Et vehementer . Aliquin quisnam tu , frater , aut unde tibi haec sapientia , ut mireris plus Mariam compatiētem , quam Mariæ si-

lum patientem? Ille etiam morti corpore potuit, ista commoriorum de non potuit? Fecit illud charitas, qua majorum nemo habuit fecit et hoc charitas, cui post illam similis altera non fuit.

R. Quis mihi detet fratrem meum sugentem ubera matris meae, et inherendo latere tuo, ut sanguis tuus sanguinem meum tangat, et tergit: * Ut sons aquae tuae de scaturigine recti cordis, per venas boni operis, in finem aeternae felicitatis exiliat. V. Filii tui de longe vinent, et filiae tuae de latere surgent. Ut Gloria Patri. Ut.

In tertio nocturno

Aia. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occulis immaclatum. Ps. Exaudi, Deus.... cum deprecor. 55.

Aia. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber. Ps. Domine Deus salutis. 72.

Aia. Replevit me amaritudine, inebriavit me absynthio. Ps. Deus, laudem meam. 83.

V. Deus, vitam meam annuntiavi tibi. R. Posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 49. c

In illo tempore: Stabant juxta crucem Jesu Mater ejus, et soror Matris ejus Maria Cleophae, et Maria Magdalene. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 119. in Joannem.

Hec nimurum est illa hora, de qua Jesus, aquam conservurus in vinum, dixerat Matri: Quid mihi et tibi est, mulier? nondum venit hora mea. Hanc itaque horam praedixerat, quae tunc nondum venerat, in qua debret agnoscere moriturus, de qua fuerat mortaliter natus. Tunc ergo divina facturus, non divinitatis, sed infirmitatis matrem, velut incognitam repellerebat. Nunca autem humana jam patiens, ex qua fuerat factus homo, alleluia commendat humano. Moralis igitur insinuat locus. Facit

quod faciendum admonet, et exemplo suo suos ministros instruit praeceptor bonus, ut a filiis suis impendatur cura parentibus: tamquam lignum illud, ubi fixa erant membra morientis, etiam cathedra fuerit magistri docentis. R. Doleo super te, fili mi Jesu. decorus nimis, et amabilis super amorem mulierum: * Sicut enim mater unicum diligat filium, ita ego te diligebam. V. Desecit in dolore vita mea, et anni mei in gemitibus. Sicut. Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viii.

Ex hac sana doctrina didicerat Paulus Apóstolus, quod docébat quando dicebat: Si quis autem suis, et maxime domesticis, non prouidet, fidem negavit, et est infideli deterior. Quid autem tam cuique domesticum, quam parentes filii, aut parentibus filii? Hujus itaque saluberrimi praecepti ipse Magister Sanctorum de seipso constituébat exemplum: quando non ut famulus Deus, quam creaverat, et regebat, sed ut matri homo, de qua creatus fuerat, et quam relinquébat, alterum pro se quodammodo filium providébat.

R. Eja, Mater, sons amoris, fac nos sentire vim doloris, ut tecum lugeamus: * Et Dominica passiónis fructum sentiámus. V. Et sicut Filius tuus Jesus pro nobis mortuus est, et resurrexit, ita et nos commortui cum eodem resurgamus. Et. Gloria Patri. Et.

Lectio ix. de Homilia Feria.

AD LAUDES,

et per Horas, Aiae.

1. Vadim ad montem myrræ, et ad collem thuris. Ps. Dominus regnávit, cum reliq. 44.

2. Diléctus meus cándidus, et rubicundus, comæ capitis ejus sicut púrpura Regis vincita canáibus.

3. Quo abiit diléctos tuus, o pulcherrima mulierum? quo diléctus tuus declinavit?

4. **Fasciculus myrræ diléctus meus mihi , inter ubera mea commorabitur.**

5. **Fulcite me flóribus , stipáte me malis , quia amóre lángueo.**

Capitulum. Isaiae 53.

Quis crédidit audíti nostro ?
et brachium Dómini cui re-
velátum est? Et ascéndet sic-
ut virgúltum eoram eo, et sicut
radix de terra sitiénti.

Hymnus.

Virgo virginum præclára ,
Mihi jam non sis amára ,
Fac me tecum piángere .
Fac ut portem Christi mortem ,
Passiónis fac consórtem ,
Et plágas recólere .
Fac me plagiis vulnerári ,
Fac me Cruce inebríari ,
Et crúore Filii .
Flamnis ne urar succénsus ,
Perte , Virgo , sim defénsus
In die judicíi .
Christe , cum sit hinc exire ,
Da per Matrem me venire
Ad palmam victóriæ .
Quando corpus moriétur ,
Fac ut ánimæ donéetur
Paradisi glória . Amen .
¶ Ora pro nobis , Virgo doloro-
sissima . R. Ut digni efficiámur
promissiónibus Christi .

Ad Beuedictus , Aña.

Cum vidisset Jesus Matrem stan-
tem juxta crucem . et discípulum
quem diligébat , dicit Matri suæ :
Múlier , ecce filius tuus . Deinde
dicit discípulo : Ecce Mater tua .

Oraio.

Deus , in cujus passióne secún-
dum Simeónis prophetiam ,
dulcissimam ánimam gloriósæ
Vírginis et Matris Mariæ dolóris
gládiis pertransivit : concéde
propítius ; ut qui Transfixióinem
ejus , et passiónem venerándo
recólimus , gloriósas méritis , et
précibus ómnium Sanctórum
Cruci fidéliter adstantium inter-
cedéntibus , passiónis tuæ effé-
ctum felicem consequámur . Qui
vivis .

Deinde fit com. Feriæ.

*Ad Primam , in R. br. V. Qui
passus es pro homine.*

Ad Tertiam , Aña.

Diléctus meus.

*Capit. Quis crédidit supra.
R. br. Pósuit me , *Desolátam.
Pósuit . V. Tota die m oróre con-
flectam. Desolátam. Glória Patri.
Pónit. X. Fácies mea intúmuit
a fletu . R. Et pálpebræ meæ ca-
ligavérunt.*

Ad Sextam , Aña

Quo ábiit.

Capitulum. Isaiae 53.

Pss vulnerátus est propter ini-
iquitates nostras , attritus est
propter scélera nostra . Discí-
plina pacis nostræ super eum ,
et livore ejus sancti sumus .
R. br. Fácies mea * Intúmuit a
fletu . Fácies . V. Et pálpebræ mee
caligavérunt . Intúmuit . Glória
Patri . Fácies . V. Deus , vitam
meam annuntiávi tibi . R. Posui-
sti lacrymas meas in conspéctu
tuo .

Ad Nonam , Aña.

Fulcite me flóribus.

Capitulum. Isaiae 53.

Enerationem ejus quis enar-
ràbit ? quia abscissus est de
terra vivéntium : propter scelus
pópuli mei percüssi eum .

R. br. Deus , vitam meam *
Annuntiavi tibi . Deus . ¶ Posui-
sti lacrymas meas in conspéctu
tuo . Annuntiávi . Glória Patri .
Deus . V. Ora pro nobis , Virgo doloro-
sissima . ¶ Ut digni efficiámur
promissiónibus Christi .

In iij. Vesperis omnia ut
in primis

¶ Ora pro nobis , Virgo doloro-
sissima . R. Ut digni efficiámur
promissiónibus Christi .

Ad Magnificat , Aña.

Cum vidisset Jesus Matrem stan-
tem juxta Crucem , et discípulum
quem diligébat , dicit Matri suæ :
Múlier , ecce filius tuus . Deinde
dicit discípulo : Ecce Mater tua .

Et fit com. Feriæ

DIE II. APRILIS.

**In Festo S. Francisci de Paula ,
Confessoris.**

Duplex

**Omnia de Comm. Conf. non
Pont. Iij.præter seq.**

Oratio.

Deus, humilium celsitudo, qui beatum Franciscum Confessorem Sanctorum tuorum gloria sublimasti: tribue, quæsumus; ut, ejus meritis et imitatione, promissa humilibus præmia feliciter consequamur. Per Dominum.

In Quadrag. commem. Feriae.

In j. Noct. Lect. de Script. occur. In Quadrag. Beatus vir, de Comm. ij. loco. Ixiv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Franciscus Paulæ, quod est Calabriæ oppidum, loco humili natus est: quem parentes, cum diu prole caruissent, voto facto, beati Francisci precibus suscepserunt. Is adolescens divino ardore succensus, in eremum secéssit, ubi annis sex, vietu asperam, sed meditationibus celestibus suavem vitam duxit. Sed cum virtutum ejus fama longius manaret, multique ad eum pietatis studio concurrenter, fraternalè charitatis causa e solitudine egressus, Ecclasiam prope Paulam edificavit, ibique prima sui Ordinis fundamenta jecit. It. Honestum fecit.

Lectio v.

Enat in eo mirifica loquendi gratia: perpetuam virginitatem servavit: humilitatem sic coluit, ut se omnium minimum dicaret, suisque alumnos Minimos appellari voluerit. Rudi amictu, nudis pedibus incédentia, humili cunbat. Cibi abstinentia fuit admirabilis: semel in die post solis occasum reficiebatur, et ad panem et aquam potum, vix aliquid ejusmodi obsónii adhibebat, quo vesci in Quadragésima licet: quam consuetudinem ut Fratres sui toto anni tempore retinérent, quarto eos voto adstrinxit. It. Amavit eum.

Lectio vi.

Multis miraculis servi sui sanctitatem Deus testari voluit: quorum illud in primis célebre,

quod a nantis rejectus, Siciliæ fretum, strato super fluctibus pallio, cum socio transmisit. Multa etiam futura prophético spiritu prædixit. A Ludovico Undécimo Francorum rege expectitus, magnisque in honore est habitus. Denique annum primum et nonagesimum agens, Turonis migravit ad Dóminum, anno salutis millesimo quingentésimo séptimo: cuius corpus dies undecim insepultum, ita incorruptum permansit, ut suavem etiam odorem efflaret. Eum Leo Papa Décimus in Sanctorum numerum rétulit. It. Iste homo.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Nolite timere, ij. loco. Ixv.

In Quadrag. Lectio ix. Homil. Fer. et fit de ea com. in Laud.

DIE IV. APRILIS.

In Festo S. Isidori, Episc., Conf. et Eccl. Doct.

Duplex

Omnia de Communi Conf. Pont. xlivij. præter seq.

Aña. O Doctor. ¶ Amavit.

Oratio.

Deus, qui populo tuo æternam salutis beatum Isidorum misstrum tribuisti: præsta, quæsumus; ut quem Doctorem vite habuimus in terris, intercessione habere mereamur in celis. Per Dominum.

Postea Feriae in Quadrag.

In j. Noct. Lect. Sapientiam, de Comm. Doct. liij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Isidorus natione Hispánus, Doctor egregius, ex nova Carthaginè Severiano patre Provincie Duce natus, a sanctis Eusebiorum Leandro Hispalensi, et Fulgentio Carthaginensi fratribus suis pie et liberatiter educatus, Latinis, Græcis, et Hebræis litteris, divinisque et humanis legibus instructus, omni scientiarum, atque christianarum virtutum genere præstantissimum evasit. Adhuc adolescens hæsim Ariánam, quæ gentem Go-

thórum Hispánie latissime dominántem jam pridem inváserat, tanta constantia palam oppugnávit, ut parum absúerit, quin ab heréticis necaréetur. Leandro vita functo, ad Hispalénum Cáthedram invitus quidem, sed urgente in primis Recaredo Rege, magnóque étiam cleri populi consensu, assumitur: ejusque elecciónem sanctus Gre górius Magnus, nedum auctoritate Apostólica confirmásse, sed et electum transmiso de more pállio decorásse; quin étiam suum, et Apostólicæ Sedis in univerſa Hispánia Vicariū constituisse perhibéatur.

R. Invéni David.

Lectio v.

In Episcopátu quantum fúerit constans, húmiliis, pátiens, misericors, in christiána et ecclesiástica disciplina instauránda sollicitus, eaque verbo et scriptis stabiliénda indeféssus, atque omni demum virtútum ornaménto insignitus, nullius lingua narrare sufficeret. Monástici quoque instituti per Hispániam promótior et amplificátor eximius, plura constrúxit monastéria. Collégia stidem edificávit, ubi stúdiis sacris et lectionibus vacans, plúrimos discípulos, qui ad eum confluébant, erudívit: quos inter sancti Ildeónsus Toletanus, et Bráulio Césaraugustanus Episcopi emicuérunt. Coácto Hispali Concilio, Acephalorum hérésim Hispánie jam minítantem, acri et eloquenti disputatione fregit atque contrívit. Tantam apud omnes sanctitatis et doctrinæ famam adéptus est, ut eláspo vix ab ejus óbitu sexto-décimo anno, univerſa Toletána Synodo duórum supra quinquaginta Episcopórum plaudénte, ipsóque étiam sancto Ildeónso suffragante, Doctor egrégius, cathólica Ecclesiæ novissimum decus, in sœculórum fine doctissimus, et cum reveréntia nominándus, appellári merue-

rit: eúmque sanctus Bráulio non modo Gregório Magno comparáverit, sed et erudiénde Hispánie loco Jacóbí Apóstoli cœlitus datum esse censuerit.
R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Scipit Isidórus libros Elymo logiárum et de ecclesiásticis Officiis, aliósque quamplúrimos christiána et ecclesiástica disciplinæ adeo útiles, ut sanctus Leo Papa Quartus ad Episcopos Británnie scribere non dubitaverit, sicut Hierónymi et Augustini, ita Isidóri dicta retinénde esse; ubi contigerit inuisitatum negotium, quod per Cánones minime definiri possit. Plures étiam ex ejusdem scriptis sententiae inter Canónicas Ecclesiæ leges relate conspi-ciuntur. Praefuit Concilio Tole-tano quarto, ómnium Hispánie celeberrimo. Dénique cum ab Hispánia Ariánam hérésim elminasset, morte sua, et regni vastatione a Sarracenorum armis publice prænuntiata, postquam quadraginta circiter annos suam rexisset Ecclesiás, Hispali migrávit in cœlum anno sexcentésimo trigésimo sexto. Ejus corpus inter Leándrum fratrem, et Florentinam sororem, ut ipse mandáverat, primo cónditum, Ferdinandus Primus Castellæ et Legiónis Rex ab Ene-to Sarraceno Hispali dominante magno præcio redemptum, Legiōnem trāstulit, et in ejus honórem templum edificatum est: ubi miraculis clarus, magna populi devotione colitur.

R. Iste est qui.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b

In illo tempore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab homínibus. Et reliqua.

Homilia S. Isidori Episcopi.
Ex lib. 2. Offic. ad S. Fulgent
Cap. 5.

Qui in erudiéndis, atque insti-
tuéndis ad virtutem populus
præterit, necesse est, ut in
omnibus sanctus sit, et in nullo
reprehensibilis habeatur. Qui
enim aliam de peccatis arguit,
ipse a peccato debet esse aliénus.
Nam qua fronte subjectos
argere poterit, cum illi statim
possit correctus ingere: Ante
doce te quæ recta sunt? Primi-
tus quippe semetipsum corrigere
debet, qui alios ad bene vivé-
dum admonére studet, ita ut in
omnibus semetipsum formam
vivendi præbeat, cunctosque ad
bonum opus et doctrina et opere
provocet. Cui etiam scientia
Scripturarum necessaria est.
Quia si Episcopi tantum sancta
sit vita, sibi soli prodest, sic
vivens. Porro si et doctrina et
sermone fuerit eruditus, potest
céteros quoque instruere, et
docere suos, et adversarios re-
percútere, qui, nisi refutati
fuerint, atque convicti, facile
possunt simplicium corda per-
vertire.

R. Amaviteum.

Lectio viij.

Illius sermo debet esse purus,
simplex, apertus, plenus
gravitatis et honestatis, plenus
suavitatis et gratiæ, tractans de
mystério legis, de doctrina si-
dei, de virtute continentiæ, de
disciplina justitiæ: unumquemque
admonens divérasa exhorta-
tionē, juxta professionem mo-
rūmq[ue] qualitatē, scilicet, ut
prænoscat quid, cui, quando,
vel quāmodo præferat. Cujus
præ céteris speciale officium
est, Scripturas légere, percú-
rere Cánones, exempla Sanctó-
rum imitari, vigiliis, jejuniis,
orationibus incumbere, cum
fratribus pacem habere, nec
quemquam de membris suis
discerpere, nullum damnare,
nisi comprobatum, nullum ex-
communicare, nisi discussum.

Quique ita humilitate páriter et
auctoritate præesse debet, ut
neque per nimiam humilitatem
suam subditorum vitia conval-
lescere faciat, neque per immo-
derantiam severitatis potestatē
exerceat, sed tanto cætius erga
commisso sibi, quanto durius
a Christo indagari formidat.

R. In medio Ecclésiae.

In Quadrag. Lectio ix. Homil.
Feriæ, de qua fit commem. in
Laudibus. Post Pascha

Lectio ix.

TENEBRISIT quoque illam super-
eminéntem donis omnibus
charitatem, sine qua omnis
virtus nihil est. Custos enim
castitatis chæritas, locus autem
hujus custodis humilitas. Habé-
bit etiam inter hæc omnia casti-
tatis eminéntiam: ita ut mens
Christo dedita, ab omni inqui-
namento carnis sit munda et
libera. Inter hæc oportébit cum
sollicita dispensatione curam
páuperum gérere, esuriéntes
pascere, vestire nudos, susci-
pere peregrinos, captivos redi-
mere, víduas ac pupílos tuéri,
pervigilem in cunctis exhibere
curam, providentiam habere dis-
tributione disrécta. In quo etiam
hospitálitas ita erit præcipua,
ut omnes cum benignitate et
charitate suscipiant. Si enim om-
nes fidéles illud Evangélicum
audíre desiderant: Hospes fui,
et suscepisti me: quanto magis
Episcopus, cujus diversiorum
cunctórum debet esse recepta-
culum!

Te Deum laudámus. 43.

In ij. Vesp. a Cap. fit de seq.
commem. præced. et Feria in
Quadrag.

DIE V. APRILIS.

In Festo S. Vincentii Ferrerii.
Confessoris.
Duplex.

Omnia de Communi Cont.
non Pontificis. lvj. præter seq
Oratio.

Deus, qui Ecclesiā tuam
beati Vincéntii, Confessoris
tui, méritis et prædicatiōne illu-

strare dignatus es: concéde nobis famulis tuis; ut et ipius instruamur exemplis, et ab omnibus ejus patrocínio liberemur adyérsis. Per Dóminum.

Deinde fit commém. S. Isidori, Aña. O Doctor. Y. Justum. Oratio. Deus, qui populo, 696.

In Quadrag. com. Feriæ.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrit. In Quadrag. Beatus vir, i. loco. lxi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VINCENTIUS, honesta stirpe Valéntiæ in Hispania natus, ab ineunte aetate cor gessit senile. Qui dum caliginosi hujus saeculi labilem cursum pro ingenio sui modulo consideraret, Religioñis habitum in Ordine Prædicatorum decimo octavo aetatis suae anno suscepit; et emissa solenni professione, sacris litteris sedulo incumbens, Theologiæ lauream summa cum laude consecutus est. Mox obtenta a Superioribus licentia, verbum Dei prædicare, Judæorum perfidiam arguere, Sarcenorum errores confutare, tanta virtute et efficacia coepit, ut ingentem ipsorum infidelium multitudinem ad Christi fidem perduxerit, et multa Christianorum milia a peccatis ad paenitentiam, a vitiis ad virtutem revocarit. Elæctus enim a Deo, ut monita salutis in omnes gentes, tribus et linguas diffunderet, et extrémi tremendisque judicii diem appropinquare ostenderet, omnium auditorum animos terrore concusso, atque a terrénis afflictibus avulsos, ad Dei amorem excitabat. It. Honestum fecit.

Lectio v.

IN hoc autem Apostólico muneris hic vita ejus tenor perpetuus fuit. Quotidie Missam summo mage cum cantu celebравit, quotidie ad populum concionem habuit, inviolabilem semper jejuniū, nisi urgens adesset necessitas, servavit:

sancta et recta consilia nulli denegavit, carnes numquam comedit, nec vestem lineam induit, populorum júrgia sedávit. dissidentia regna pace compósiuit: et cum uestis inconsútilis Ecclesiæ diro schismate seinderretur, ut uniretur, et unita servaretur, plúrimum laboravit. Virtutibus omnibus cláruit, suósque detractores et persecutores, in simplicitate et humilitate ámbulanſ, cum mansuetudine recépit, et amplexus est. R. Amávit eum.

Lectio vi.

PER ipsum divinæ virtus, in confirmationem vitæ et prædicationis ejus, multa signa et miracula fecit. Nam frequentissime super ægros manus impôsuit, et sanitatem adépti sunt: spiritus immundos et corpóribus expulit, surdis auditum, mutis loquélam, cæcis visum restituit leprósos mundavit, mortuos suscitavit. Sénius tandem et morbo confectus infatigabilis Evangelii præco, plúrimis Europæ provinciis cum ingenti animarum fructu peragrat. Venetiæ in Britânnia minori prædicationis et vitæ cursum ielciter consummavit, anno salutis millésimo quadragesimo décimo nono. Quem Calixtus Tertius Sanctorum numero adscrípsit.

R. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. Ixij.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ, et fit de ea com. in Laud. et Vesp.

DIE XI. APRILIS.

In Festo S. Leonis, Papæ, Conf. et Ecclesiæ Doctoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. xljj, præter seq.

In utrisque Vesperis ad Magnificat, Aña. O Doctor.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beati Leónis, Confessoris tui atque

Pontificis, solemnitate deserimus : et qui tibi digne meruit famulari, ejus intercedentibus meritis, ab omnibus nos absolve peccatis. Per Dominum.

Et fit com. Feriae in Quadrag.

In 4. Noct. Lectiones, Petrus Apostolus, ut in Dom. v. post Pascha. 367. R. de Com. Conf. Pont. xlvi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Leo Primus, Illeiruscus, eo tempore praeuit Ecclesiæ, cum rex Hunnorum Attila, cognomento Flagellum Dei, in Italiam invadens, Aquilejanum triennium obsidionem captam diripuit; et incendit: unde cum Romam ardenti furore raperetur, jamque cōpias, ubi Mīnius in Padum influit, trajicere pararet, occurrunt ei Leo, malorum Italiae impendentium misericordia permotus: cuius divina eloquentia persuasum est Attilæ, ut regredere tur. Qui interrogatus a suis, quid esset, quod præter consuetudinem tam humiliiter Romani Pontificis imperata faceret? respondit, se adstantem quemdam alium, illo loquente, sacerdotali habitu veritum esse, sibi stricto gladio minitatem mortem, nisi Leonī obtemperaret. Quare in Pannóniam reversus est.

¶ Invēni David.

Lectio v.

Leo autem Romæ singulari omnium laetitia exceptus, paulo post invadenti Urbem Genserico, eadem eloquentiae vi, et sanctitatis opinione persuasit, ut ab incendio, ignominiis, ac crudelibus abstineret. Sed cum Ecclesiæ a multis heresisibus oppugnari, maximèque a Nestorianis et Eutychianis exagitari vidéret; ad eam purgandam, et in Fide catholica confirmandam, Concilium Chalcedonense indixit. Ubi sexcentis triginta coactis Episcopis, Eutyches, et Dioscorus, et iterum Nestorius condemnati sunt:

eiusdemque Concilii decretâ sua auctoritate confirmavit.

R. Posui adjutorium.

Lectio vi.

His actis, sanctus Pontifex sed ad reficiendas et aedificandas Ecclesiæ convértit. Cujus suæ Demetria, pia sémina, sancti Stéphani Ecclesiæ construxit in suo fundo via Latina, tertio ab Urbe milliario: ipse via Appia sub nomine sancti Cornélii alteram condidit. Multas præterea et sacras aedes, et sacra earum vasa restituit. In tribus Basilicis, Petri, Pauli et Constantiniæ, cämeras extruxit: aedificavit monastrium vicinum Basilicæ sancti Petri: sepulchris Apostolorum custodes adhibuit, quos cubicularios appellavit. Statuit, ut in actione mysterii diceretur: Sanctum Sacrificium, immaculatam hostiam. Sanxit non monacha benedictum capitis velamen recipere, nisi quadraginta annorum virginitatem probasset. His est alius præclaræ gestis, cum multa sancte et luctuenter scripsisset, tertio Idus Aprilis obdormivit in Domino. Sedit in Pontificatu annos viginti, menses decem, dies viginti octo.

R. Iste est, qui.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16. b

In illo tempore: Venit Jesus in partes Cesareæ Philippi: et interrogabat discipulos suos. dicens: Quem dicunt homines esse filium hominis? Et reliqua. Homilia sancti Leonis Papæ.

Serm. 2. in annivers. Assumpt. sue, ante medium.

Cum, sicut evangælica lectio reseratum est, interrogasset Dominus discipulos, quem ipsum (multis diversa opinib) criderent; respondissetque beatus Petrus, dicens: Tu es Christus, Filius Dei vivi: Dominus ait: Beatus es, Simon Bar-Jona, quia caro, et sanguis non

revelavit tibi, sed Pater meus, qui in celis est: et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram edificabo Ecclesiastiam meam, et portas inferi non prævalerunt adversus eam, et tibi dabo claves regni celorum: et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in celis: et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in celis. Manet ergo dispositio veritatis, et beatus Petrus in accepta fortitudine petrae perseverans, suscepit Ecclesiæ gubernacula non reliquit.

R. Amavit eum.

Lectio viii.

IN UNIVERSA namque Ecclesia, Tu es Christus Filius Dei vivi, quotidie Petrus dicit: et omnis lingua, quæ confitetur Dominum, magisterio hujus vocis imbutitur. Haec fides diabolum vincit, et captivorum ejus vincula dissolvit. Haec érutos mundo inserit cœlo, et porte inferi adversus eam prævalere non possunt. Tanta enim divinitus soliditate munita est, ut eam neque heretica unquam corrumpere prævitas, nec pagana potuerit superare perfidia. His itaque modis, dilectissimi, rationabili obsequio celebratur hodierna festivitas: ut in persona humilitatis meæ ille intelligatur, ille honoretur, in quo et omnium pastorum solicitude, cum commendatârum sibi óvium custodia perseverat, et cuius etiam dignitas in indigno herede non deficit.

R. In medio Ecclesiæ.

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriae, et in Laud. fit de ea com. Alias

Lectio ix.

CUM ergo cohortationes nostras auribus vestram sanctitatis adhibemus, ipsum vobis, cuius vice fungimur, loqui credite: quia et illius vos affectu monemus, et non aliud vobis, quam quod docuit, prædicamus; obsecrantes, ut succincti lumbos mentis vestram, castam,

et sobriam vitam in Dei timore ducatis. Corona mea, sicut Apostolus ait, et gaudium vos estis, si fides vestra, quæ ab initio Evangelii in universo mundo prædicata est, in dilectione, et sanctitate permanescit. Nam licet omnem Ecclesiam, quæ in toto est orbe terrarum, cunctis oporeat florere virtutibus: vos tamen præcipue inter ceteros populos decet meritis pietatis excellere, quos in ipsa Apostolica petra arce fundatos, et Dominus noster Jesus Christus cum omnibus redemit, et beatus Apostolus Petrus per omnibus eruditivit.

T. Te Deum laudamus. 43.

DIE XIII. APRILIS.

In Festo S. Hermenegildi.
Martyris.

Semiduplex.

Omnia dicuntur de Communi pro varietate temporis, præter sequentia.

Si in j. Vesperis Hymnus. Regali sólio, dicendus non sit. ponatur ad Matutinum, et Hymnus, Nullis te génitor, dicitur in Laudibus.

In utrisque Vesperis et Laud. Hymnus.

REGLI sólio fortis thériæ, Hermenegilde, jubar, gloria Martyrum,

Christi quos amor almis Cœli cœtibus inserit.

Ut perstas patiens pollícitum

Deo

Servans obsequium! quo pótius

tibi

Nil propónis, et arcès

Cautus nónia, quæ placent.

Ut motus cōhibes, pábula qui parant

Surgéntis vitiæ, non dóbios agens

Per vestigia gressus,

Quo veri via dirigit!

Sit rerum Dómino jugis honor

Patri,

Et Natum célebrent ora precan-

tium,

Divinumque suprémis

Flamen laudibus éfferant.

Amen.

Oratio.

DUX, qui beatum Hermenegildum, Martylem tuum, celesti regno terrenum postponere docuisti: da, quæsumus, nobis ejus exemplo caduca despicere, atque æterna sectari. Per Domum.

In Quadragesima. fit com. Feriae.

Ad Matutinum, Hymnus.

NULLIS te genitor blanditiis trahit,
Non vitæ caperis dñvitio otio,
Gemmarumve nitore,

Regnandive cupidine.

Miris non acies te gladii minis,
Nec terret périmens carnificis
furor:

Nam mansura caducis

Præfers gaudia cœlitum.

Nunc nos e Superiorum protege
séibus

Clemens: atque preces, dum
cánimus tua

Quæsitam nece palmam,

Pronis auribus excipe.

Sit rerum Dómino jugis honor
Patri,

Et Natum célebrent ora precantium,

Divinumque suprémis

Flamen laudibus éfferant.

Amen.

In j. Noct. Lectiones in Quadragesima. Fratres: Debitores. xxxiv.
Post Pascha de Scriptura occurrit.

In secundo Nocturno.

Ex libro Dialogorum S. Gregorii
Papæ.

Lectio iv. Lib. 3. cap. 31.

Hermenegildus Rex, Leovigildi Regis Visigothoru[m] filius, ab Ariana heresi ad fidem catholicam viro reverendissimo Leandro Hispanensi Episcopo, dudum mihi in amictiis familiariter junto, prædicante, conversus est. Quem pater Arianus, ut ad eamdem heresim rediret, et præmiis suadere, et minus terrere conatus est. Cumque ille constantissime respondere, numquam se veram fidem posse relinqueret, quam semel agnovisset: iratus pater eum privavit regno, rebusque expoliavit

omnibus. Cumque nec sic virtutem mentis illius emollire valueret, in arcta illum custodia concluens, collum manuque illius ferro ligavit. Cœpit itaque Hermenegildus rex juvens terrenum regnum despicere, et sorti desiderio cœlestè querens, in cilicis vinculatus jacens, omnipotenti Deo ad confortandum se, preces effundere, tantumque sublimias gloriam transeuntis mundi despicere, quanto et religatus agnoverat nihil suisse, quod potuerit auserriri.

It. Non est sum fecit.

Temp. Pasch. R. Lux perpétua.

Lectio v.

SUPERVENIENTR autem Paschalis festivitatis die, intempesia noctis silencio ad eum perfidus pater Ariatum Episcopum misit, ut ex ejus manu sacrilegæ consecrationis communione perciperet, atque per hoc ad patris gratiam redire mereatur. Sed vir Deo deditus Ariano Episcopo venienti exprobravit, ut debuit, ejusque a se persidiam dignis increpatiōibus repulit: quia etsi extérius jacēbat ligatus, apud se tamen in magno mentis culmine stabat securus. Ad se itaque reverso Episcopo, Arianus pater infremuit, statimque suos apparitores misit, qui constansimum Confessorem Dei illie, ubi jacēbat, occiderent: quod et factum est. Nam mox ut ingressi sunt, securim cerebro ejus infigentes, vitam corporis abstulerunt, hocque in eo valuerunt perfidere, quod ipsum quoque, qui peremptus est, in se constituerat despexisse. Sed pro ostendenda vera ejus gloria, superna quoque non defuerere miracula. Nam corpit in nocturno silencio psalmidianus ad corpus ejusdem regis et martyris audiri: atque ideo veraciter regis, quia et martyr.

R. Desiderium animæ.

Temp. Pasch. R. In servis suis.

Lectio vij.

QUIDAM étiam ferunt, quod illuc nocturno tempore accénsæ lámpades apparetant. Unde et factum est, quatenus corpus illius, ut videlicet inártyris, jure a cunctis fidélibus venerari debuisset. Pater vero pérfidus et parricida comitóis pénitentia, hoc fecisse se dóluit, nec tamen usque ad obtinéndam salútem pénituit. Nam quia vera esset cathólica Fides agnóvit, sed gentis suæ timore pertérritus, ad hanc pervenire non méritus. Qui, oborta ægritudine, ad extréma perdúctus est, et Leándro Episcopo, quem prius veheménter affíixerat, Reccarédu regem filium suum, quem in sua hæresi reliquébat, commendare curávit, ut in ipso quoque tália fáceret, quália et in fratre suis exhortatióibus fecisset. Qua commendatióne expléta, defúnctus est. Post cujus mortem Reccarédu rex non patrem pérfidum, sed fratrem mártylem sequens, ab Ariánæ hæréseos pravitáte convérsus est, totamque Visigothórum gentem ita ad veram perdúxit fidem, ut nullum in suo regno militare permítteret, qui regni Dei hostis existere per hæréticam pravitatem non timéret. Nec mirum, quod veræ fidei prædicator factus est, qui frater est mártiris: cujus hunc quoque mérita adjuvant, ut ad omnipoténtis Dei grémium tam multos redúcatur.

¶. Stola jucunditatis.

Temp. Pasch. ¶. Filii Jerúsalem.

In iij. Noct. Lectiones tam temp. Pasch., quam extra, leguntur de Homilia in Evang., S quis venit ad me, de Com. unius Mart. xxij. ¶. vero pro varietate temporis.

In Quadrag. ix. Lectio de Homilia Feriæ et com. in Laud.

In ij. Vesp. com. seq. et Feriæ in Quadrag.

DIE XIV. APRILIS.

SS. Martyrum Tiburtii, Vale-
riani, et Maximi.
Aña. Istórum. x. Lætāmini.

Temp. Pasch. Aña. Lux per-
petua. V. Sancti.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omniaipo-
tens Deus: ut qui sanctórum Mártirum tuórum Tiburtii, Valériani, et Maximi solémnia cónimus, eórum étiam virtutes imitémur. Per Dóminum.

Lectio ii.

VALERIANUS Románus, nóbili
génere ortus, Alexándro Se-
véro Imperatóre, hortátu beátæ
Cæciliæ virginis, quam sibi pari
nobilitate uxórem despónderat,
una cum Tibúrtio fratre a sancto
Urbano Papa baptizáatur. Quos ubi Præfécitus Urbis Almáchius
Christianos esse cognóvit, et pa-
trimónio paupéribus distribútio,
Christianórum cörpera sepelire,
accersitos gráviter reprehéndit:
ataque ubi Christum Deum con-
stanter confitentes, deos autem
demoniorū inánia simulácræ præ-
dicantes videt, virgis cædi jubet.

Lectio iii.

SED cum verbéribus cogi non
possent, ut Jovis simulacrum
veneraréntur, imo fortis in fidei
veritáte permanérent, ad quartum
ab Urbe lāpidem secúri
feriuntur. Quorum virtutem ad-
miratus Maximus Præfècti cu-
biculárius, qui eos ad suppli-
cium perdúxerat, christianum
se esse proféssus est, cum multis
præterea Præfècti ministris, qui
paulo post plumbatis contúsi,
omnes ex diaboli ministris, Chri-
sti Dómini Mártires evaserunt.
Te Deum laudámus. 45.

DIE XVII. APRILIS.

S. Aniceti, Papæ et Mart.

Oratio.

DILES, qui nos beáti Aniceti,
Martyris tui atque Pontificis,
annua solemnitáte lætificas:
concéde propitius; ut, cujus
natalitia cónimus, de ejusdem
etiam protectione gaudemus.
Per Dóminum.

Lectio iii.

ANICETUS Syrus, Imperatóre Marco Aurélio Antoníno, p̄fuit Ecclésiæ. Decrévit, ne Clérici comam nutrīrent. Quinque mense Decembri ordinavit Presbyteros decem et septem, Diáconos quátuor, Episcopos per divérsa loca novem. Vixit in Pontificáto annos octo, menses octo, dies viginti quátuor. Propter Christi hdm̄ martyrio coronátus, sepultus est via Appia in cœmetério, quod póstea Callistus appellátum est, dēcimo quinto Kaléndas Majas. Te Deum laudámus. 45.

DIE XXI. APRILIS.

In Festo S. Anselmi, Episc. Conf. et Ecclesiæ Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xljj. præter seq.

In utrisque Vesperis ad Magnificat, Aña. O Doctor.

Oratio.

DUXUS, qui pùpulo tuo atérnæ salutis beatum Ansélmum ministrum tribuisti: p̄sta, quæsumus; ut, quem Doctórem vitæ habuimus in terris, intercessorem habere mereámur in cœlis. Per Dóminum nostrum.

In j. Noct. Lect. Sapientiam ómnium, de Comm. Doct. liij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANSELMUS, Augústæ Prætóriæ in finibz Italiæ, Gundulpho, et Ermembérga nobilibus et cathólicis paréntibus natus, a téneris annis assiduo litterarum studio, atque perfectioris vitæ desidério, non obscurum futuræ sanctitatis et doctrinæ sp̄cimen dedit. Et licet juvenili ardore aliquando ad sèculi illécebras traherétur, brevi tamen in pristinam viam revocátus, patria, et bonis ómnibus derelictis, ad Monastérium Beccénse Ordinis sancti Benedicti se cónstulit: ubi emissa regulari Professione sub Herluíno Abbate observantissimo, et Lanfranco viro doctissimo, tanto animi fervore, et

jugi stúdio in litteris, et virtútibus assequéndis profécit; ut mirum in modum tamquam sanctitatis et doctrinæ exémplar ab omnibus haberéatur.

R. Invéni David.

Lectio v.

AESTINENTIA, et continéntia tantæ fuit, ut, assiduitate jejúnii, omnis peno ciborum sensus in eo videretur extíctus. Diúrno enim tempore in exercitiis monásticis docéndo, et respondéndo variis de Religiōne quæsítis, eméndo, quod réliquum erat noctis, somno subtrahébat, ut divinis meditationibus, quas perenni lacrymárum imbre sovébat, mentem recrearet. Eléctus in Priórem Monastérii, invidos fratres ita charitatem, humilitatem, et prudéntia lenfivit; ut quos æmulos accéperat, sibi et Deo amicos, máximo cum regularis observantiæ emoluménto, redéret. Mórtuo Abbate, et in ejus locum (licet invitus) sufféctus, tanta doctrinæ et sanctitatis fama ubique refúlsit, ut non modo Régibus et Episcopis veneratiōni esset, sed sancto Gregorio Séptimo étiam accéptus, qui tunc magnis persecutiōnibus agitatus, litteras amóris plenas ad eum dedit, quibus se, et Ecclésiam cathólicam ejus oratiōnibus commendábat.

R. Posui adjutórium.

Lectio vi.

DEFUNCTO Lanfranco Archiepiscopo Cantuariensi, ejus olim præceptóre, Ansélmus, urgente Willémo Angliæ rege, et instantibus Clero ac pùpulo, ipso tamen repugnante, ad ejusdem Ecclésiæ régimen vocátus, statim (ut corrúptos pùpuli mores reformaret) verbo et exémplo prius, dein scriptis et consiliis celebratís, pristinam pietatem, et ecclesiasticam disciplinam redúxit. Sed cum mox idem Willémus rex vi et minis Ecclésiæ jura usurpare tentasset, ipse sacerdotali constantia résistit: honorumque direptionem et

exilium passus, Romam ad Urbinum Secundum se contulit: a quo honorifice excēptus, et summis lāndibus ornatus est, cum in Barensi Concilio Spirītū sanctūm etiam a Filio procedētēt contra Gracōrum errōrem innūmeris Scripturārum et sanctōrum Patrum testimoniis propugnāset. E vivis Willēmo sublato, ab Henrico rege ejus fratre in Angliam revocatus, obdormivit in Dōmino: famam non solum miraculōrum et sanctitatis (praecepue ob insigem devotōnem erga Dōmini nostri Passiōnem, et beatam Virginem ejus Matrem) assecutus, sed etiam doctrinæ, quam ad defensionem christiānæ religiōnis, animarum profectum, et omnium Theologōrum, qui sacras Litteras scholastica méthodo tradidérunt, normam cōlitus haussisse ex ejus libris omnibus apparet.

R. Iste est, qui.

In iij. Noct. Homil. in Evang. Vos estis sal terræ, de Comm. Doct. ij. loco. iv.

In ij. Vesp. comm. seq.

DIE XXII. APRILIS.

In Festo SS. Soteris et Caji, Pontificum et Martyrum.

Semiduplex.

Aña. Lux perpétua. Ý. Sancti.

Oratio.

BEATONUM Mārtym, pariteraque Pontificum Soteris et Caji nos, quæsumus Dōmine, festa tueantur: et eorum cōmēdet oratio veneranda. Per Dōminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SOTER, Fundis in Campānia natus, sancivit, ne sacræ virgines vasa sacra, et pallas attinserent, neve thuris ministério in Ecclēsia uterentur. Idem stātuit, ut Christi corpus in Coena Dōmini sumeretur ab omnibus, iis excēptis, qui propter grave peccatum id facere prohiberēntur.

totum.

tur. Sedit in Pontificatu annos tres, menses indecim, dies decem et octo: martyrio coronatur sub Marco Aurelio Imperatōre, et in cōmetērio, quod postea Callisti dictum est, sepultur, more majorum, mense Decembri creatis Presbyteris decem et octo, Diacōnis novem, Episcopis per diuersa loca undecim.

R. Lux perpétua.

Lectio v.

CASUS Dālmata, ex gēnere Dioceletiāni Imperatōris, constituit, ut his Ordinum et honōrum grādibus in Ecclēsia ad Episcopatum ascenderētur. Ostiā tri. Lectoris, Exorciste, Acōlythi, Subdiaconi, Diaconi, Presbyteri. Ille Diocletiāni crudelitatem in Christiānos fūgiens, aliquāndiu in speluncā delituit: verum octo post annis una cum Gabino fratre martyrii corōnam consecutus est, cum sedisset annos duodecim, menses quātuor, dies quinque, creatis mense Decembri Presbyteris viginti quinque, Diacōnis octo, Episcopis quinque. Sepultus est in cōmetērio Callisti, dēcimo Kalendas Maii. Ejus memoriām Urbānus Octavus in Urbe renovavit, dīfrutam Ecclēsiām restituit, Titulo, Statione, et ipsius reliquiis decorāvit.

R. In servis suis.

Lectio vi. Dignum et cōgruum, de Communi Mart. temp. Paschi. xxviiiij. cum iij. vj. Filiā Jerusalēm. xxix.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ego sum vītis, vos pālmites, do eodem Comm iij. loco. xxxij.

Vesp. a Cap. de seq., com. prae.

DIE XXIII. APRILIS.

S. Georgii, Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Mart. temp. Paschali. xxvij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui nos bēti Geōrgiu, Mārtym tui, méritis et intercessiōne lātificas: concéde propitiū; ut, qui tua per eum beneficia pōscimus, dono tua grātiae consequāmur. Per Dñum

45

Deinde fit com. SS. Soteris et Caii, Aña, Sancti. Ý. Preliosa. Orat. Beatorum Martyrum. 705.

Inj. Noct. Lectiones de Scriptura occurrit.

In ij. Nocturno Lectiones. Quibus ego vos laudibus, de Com. temp. Pasch. ij. loco. xxxi.

In iiiij. Noct. Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de eodem Communij. loco. xxix.

Vesperæ de seq., com. præc.

DIE XXIV. APRILIS.

In Festo S. Fidelis a Sigmarin^{ga}, Mart. Duplex.

Omnia de Comm. Mart. temp. Pasch. xxvij. præter seq.

Oratio.

Deu^s, qui beatum Fidélem Seraphico spiritus ardore succénsum in veræ Fidei propagatione martyrii palma, et gloriis miraculis decorare dignatus es: ejus, quæsumus, meritis et intercessione, ita nos per gratiam tuam in fide et charitate confirma; ut in servitio tuo fidèles usque ad mortem inventi mereamur. Per Dóminum.

Et fit comm. S. Georgii Aña Sancti tui. Ý. Preliosa. Oratio. Deus, qui nos. 703.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv

FIDE^LIS in oppido Suëvia Sigmarin^{ga} ex honesta Reyorum familia natus, ab ineunte aetate singularris natura et gratiæ donis ornatus præfulsit. Egregiam quippe sortitus indolem, morumque optima imbutus disciplina, dum Friburgi Philosophiae, et Juris utriusque lauream emeruit, in schola etiam Christi ad perfectionis apicem sedulo virtutum exercitio contendero cœpit. Nobilium exinde virorum varias Europæ Provincias lustrantium comes adscitus, eos ad christianam pietatem sectandam tam verbis, quam operibus excitare non desistit. Quiusmo in eodem itinere crebris austeritatibus desideria car-

nis mortificare, ac ita se ipsum régere studebat, ut in tanta rerum vicissitudine nullo umquam visus fierit ira: motu perturbari. Juris præterea, et justitiæ strenuus propugnator, post redditum in Germaniam, célébre sibi nomen acquisivit in advocatione munere: in quo tamen cum fori pericula esset expertus, tutorem æternam salutis viam ingredi deliberavit, et supérna vocacione illustratus paulo post Ordini Seraphico inter Fratres Minorés Capuccinos adscribi pétit.

¶ Lux perpetua.

Lectio v

Pax petitionis compos redditur, mundi, suique contemptor insignis in ipso statim tyrocínio, magisque cum sollemnis Professionis vota in gáudio spiritus Dómino nuncupasset, in regulari observantia omnibus admirationi suit ac exemplo. Orationi maxime, et sacris litteris vacans, in verbi quoque ministério singulari grália excellens, nedum Cathólicos ad meliorem frugem, verum etiam heterodócos ad veritatis cognitionem attraxit. pluribus in locis cœnobii Præfectus constitutus, prudéntia, justitia, mansuetudine, discretione, et humilitatis laude, munus sibi demandatum exercevit. Arctissima paupertatis zelator egrégius, quidquid vel minus necessarium videretur, e cœnōbī penitus eliminavit. Inter austera jejūnia, vigilias et flagella salutari se ipsum prôsequens odio, in alios amorem, quasi mater in filios, ostendit. Cum pestifera febris Austriae militares cōpias dire affligeret, ipse in extrémis infirmorum indigéntiis ad assidua charitatis officia toto spiritu incubuit. In componendis etiam animorum dissidib, aliisque proximi necessitatibus sublevandis consilio et opere adeo præclare se gessit, ut pater patriæ meruerit appellari.

¶ In servis suis.

Festivo ij.

DEIPARÆ Virginis, et Rosarii cultor eximius, illius præcepue, aliorumque Sanctorum patrocinio a Deo postulavit, ut in catholice Fidei obséquium vitam sibi et sanguinem fundere licéret. Cumque ardens hoc desiderium in quotidiana Sacri dévota celebratione magis accenderetur, mira Dei providentia factum est, ut fortis Christi athleta Præses eligeretur illarum Missiónum, quas Congregatio de Propaganda fide pro Rhætia tunc temporis instituerat. Quod arduum munus prompto hilarique animo suscipiens, tanto fervore executus est, ut plurihs hæreticis ad orthodoxiam fidem conversis, spes non modica effulserit totius illius gentis Ecclesiæ et Christo reconciliandæ. Prophetæ dono prædictus, futuras Rhætias calamitates, suisque necem ab hæreticis inferendam sepius prædixit. Postquam vero insidiarum probe concius, impendenti agoni se præparasset, die vigésima quarta Aprilis, anno millésimo sexcentésimo vigésimo secundo, ad Ecclesiastim loci, Sevismum nuncupati, se contulit, ubi ab hæreticis, qui pridie conversationem simulantes eum dolose ad predicandum invitaveront, concione tumultuarie interrupta, per verbera et vulnera eidem crudeliter inficta, gloriósam mortem magno et alacri corde perpessus, primitias Mártyrum memoratæ Congregatiōnis proprio sanguine consecravit: plurihs signis et miraculis exinde clarus, præsertim Cúriæ, et Veldkirchii, ubi summa populi veneratione illius Reliquias asservantur. *R. Filiae Jerusalēm.*

In ij. Nocturno Homilia in Evangelium, *Igo sum vītis vera, de Communi temp. Pasch. xxix.*

Vesp. de seq. com. præc.

DIE XXV. APRILIS.

In Festo S. Marci. Evang.

Duplex ij. classis.

Omnia de Com. Apost. temp. Pasch. XIV. præter seq.

Oratio

Dixi, qui beatum Marcum Evangelistam tuum evangeliæ prædicationis gratia sublimasti: tribue, quæsumus; ejus nos semper et eruditione proficere, et oratione defendi. Per Dominum.

Deinde fit comm. S. Iudei Aña Sancti. *¶* Pretiosa. Oratio. Deus, qui beatum 706.

In j. Noct. Lect. Et factum est, de Comm. Evang. xij. cum R. de Com. Apost. temp. Pasch. xv.

In secundo Nocturno. Ex libro S. Hierónymi Presbyteri de Scriptoribus ecclesiasticis.

Lectio iv.

Manus discipulus et intérp̄es Petri, juxta quod Petrum referéntem audierat, rogatus Romæ a fratribus, breve scripsit Evangelium. Quod cum Petrus audisset, et probávit, et Ecclesiæ legéndum sua auctoritate dedit. Assumpto itaque Evangelio, quod ipse consécerat, perréxit in Egyptum, et primus Alexandriae Christum annuntians, constituit Ecclesiā tanta doctrina, et vitæ continéntia, ut omnes sectatores Christi ad exemplum sui cogeret.

R. Lux perpetua.

Lectio v.

DENIQUE Philo, disertissimus Judæorum, videns Alexandriam primam Ecclesiā adhuc judaizantem, quasi in laudem gentis sue librum super eorum conversationē scripsit. Et quāmodo Lucas narrat, Jerosolymæ credentes omnia habuisse communia: sic et ille, quod Alexandria sub Marco lieri doctore cernebat, memoriā tradidit. Mórtuus est autem octavo Neronis anno, et sepultus Alexandriae, succédente sibi Aniano.

R. Virtute magna.

Lectio vi. Sancta quatuor animalia, de Communi Evangelio. xij. cum R. vj. Isti sunt agni. xv.

In ij. Noct. Homilia in Evang. Designavit, de Com. Evang. xij. cum R. de temp. Pasch. xv.

Si hodie qui non intersunt Processioni Litaniarum , dicant illas privatum post Matutinum cum suis Precibus , et Orat. sine Psalmis Poenitent. etiam si hoc Festum transferatur in aliam diem.

Si Litaniae majores occurrant in die Paschatis, transferantur in Feriam tertiam sequentem.

In ij. Vesp. fit commem. seq.

DIE XXVI. APRILIS.

In Festo SS. Cleti et Marcellini , Pont. et Martyrum.

Semiduplex.

Aña. Lux perpétua. V. Sancti.

Oratio.

BEATORUM Mártyrum paritér-
que Pontificum Cleti et Mar-
cellini nos , Dómine , fóveat pre-
tiósa confessió : et pia júgiter in-
tercéssio tueáatur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

Si hoc Festum , vel aliud ex
sequentibus , celebretur in Fe-
ria ij. Rogationum , aut in Vi-
gilia Ascensionis , vel in Qua-
tuor Tempor., Lectiones j. No-
cturni erunt de Communi re-
spective , nisi propriæ assignen-
tur , vel ponendum sit initium
alicujus libri ejusdem Scriptu-
rae , quod legi non potuit die
assignata.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CERTUS Románus , patre Æmi-
liano , de regióne quinta , e-
vico Patrício , Imperatóribus Ve-
spasiáno et Tito , Ecclésiam gu-
bernávit. Is ex præcepto Prín-
cipis Apostolórum in Urbe vi-
gínti quinque Presbyteros ordi-
návit. Primus in litteris verbis
illis usus est : Salutem , et Apo-
stolicam benedictionem. Qui Ec-
clésia óptime constituta , cum
ei præsuisset annos duodecim ,
menses septem , dies duos , Do-
mitiáno Imperatóre , secúnda
post Nerónem persecutióne ,
martyrio coronátus est , et in
Vaticáno juxta corpus beati Pe-
tri sepultus.

R. Lux perpétua.

Lectio v.

MARCELLINUS Románus in im-
máni illa Diocletiáni Im-
peratóris persecutióne terróre
pertérritus , déorum simulácris
thus adhíbuit : cujus peccáti ,
mox illum tantópere poenituit ,
ut Sinuéssam ad Conclíum plu-
rimórum Episcopórum vénérít
cilio indúlus , ubi lácrymis
proflús scelus suum palam
confessus est. Quem tamen da-
mnare ausus est nemo , sed om-
nes una voce clamárunt : Tuo te
ore , non nostro judicio , júdica ;
nam prima Sedes a némine ju-
dicátur. Petrum quoque propter
eámdem animi infirmátem de-
liquisse , et a Deo similibus lá-
crymis véniam impetrásse.
R. In servis suis.

Lectio vi.

MARCELLINUS Romam revér-
sus , Imperatórem adit , grávier-
ter eum accúsans , quod se ad
tantam impietátem impulisset.
Quámobrem ille Marcellinum
una cum tribus áliis Christiánis ,
Cláudio , Cyrino , et Antoníno ,
cápite plecti jubet. Quorum pro-
jecta córpora cum triginta sex
dies jussu Imperatóris sepultú-
ra caruissent , beátus Marcellus
a sancto Petro in somnis admó-
nitus , Presbyteris et Diáconis ,
hymnis ac lumínibus adhibitis ,
honorifice sepeliénda curávit in
coemetério Priscillæ via Salária.
Rexit Ecclésiam annos septem ,
menses undecim , dies viginti tres :
quo témpore fecit Ordináções
duas mense Decémbris , quibus
creávit Presbyteros quátuor , Epí-
scopos per diuersa loca quinque ,
R. Filiæ Jerúsalem.

In ij. Noct. Homilia in Evang.
Ego sum vísus , ij. loco. xxxij.

DIE XXVIII. APRILIS.

S. Vitalis , Martyris.

Oratio.

PRESTA , quæsumus omnípo-
tens Deus : ut qui beati Vi-
talis , Mártyris tui , natalitia cöl-
limus , intercessióne ejus in tu
nominis amóro roborémur. Per
Dóminum.

Lectio iii.

VITALIS miles, sanctorum Ger-vassii et Protasii pater, unus cum Paulino judece Ravennam ingressus, cum vidisset Ursicinum medicum, ob christianae fidei confessionem ductum ad supplcium, paululum in tormentis titubare, exclamavit: Ursicinus medice, qui alios curare solitas es, cave ne te mortis aeternae jacula conficias. Qua voce confirmatus Ursicinus, martyrium fortiter subivit. Quare Paulinus incensus Vitalem comprehendi jubet, et equuleo tortum, atque in profundum foveam demersum, lapidibus obru. Quo facto quidam Apollinis sacerdos, qui Paulinum in Vitalem incitaret, oppresus a demone, clamare coepit: Tu me nimium, Vitalis Christi Martyr, incendis: et illo astu jactatus, se precipitavit in flumen.

Te Deum laudamus. 43.

DIE XXIX. APRILIS.

In Festo S. Petri, Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. Mart. temp. Pasch. xxvij. præter seq.

Oratio.

PRESTA, quæsumus, omnipotens Deus: ut beati Petri, Martyris tui, fidem congrua devotione sectemur: qui pro ejusdem fidei dilatatione, martyrii palmam meruit obtinere. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus, Veronæ paréntibus Manichæorum hæresi infectis natus, ab ipsa pene infântia contra hæreses pugnâvit. Puer annorum septem, cum scholas frequentaret, aliquando a patruo hæretico interrogatus, quid tandem in iis didicisset? Christianæ fidei Symbolum sedidieisse respondit: neque ullis umquam patris, patruive blânditiis aut minis a fidei constântia dimovéri potuit. Adolescens

Bonóniam studiorum causa venit: ubi a Spíritu sancto ad sublimioris vitæ formam vocatus, Ordinis Predicatórum institutum suscepit.

¶ Lux perpetua.

Lectio v.

MAGNO virtutum splendore in Religione elduxit: corpus, et animam ab omni impuritate ita custodivit, ut nullus mortiferi peccati labo se inquinatum umquam sénserit. Carnem jejuniis et vigiliis macerabat: mentem divinis contemplationibus exercebat. In salute animarum procuranda assidue versabatur; peculiariis gratiæ dono hæreticos acriter confutabat. Tantam in concionando vim habuit, ut innumerabilis hominum multitudo ad eum audiendum confluerebat, multique ad pœnitentiam converterentur.

¶ In servis suis.

Lectio v.

TANTO fidei ardore incensus erat, ut pro ea mortem subfæ optaret, eamque a Deo gratiam enixe precaretur. Itaque hæretici necem, quam is paulo ante concionando prædixerat, illi intulerunt. Nam cum sanctæ Inquisitionis munus gereret, illum Como Mediolanum redeuntem, simplicius sicarius semel atque iterum in capite gladio vulneravit: jamque pene mortuus, Symbolum fidei, quam infans virili fortitudine confessus fucrat, in ipso suprêmo spíritu pronuntiavit: iterumque latera murcrone transverberatus, ad martyrii palmam migravit in cœlum, anno salutis millésimo ducentésimo quinquagésimo secundo: quem multis illustrem miraculis Innocentius Quartus anno sequentiæ sanctorum Martyrum numero adscrípsit.

¶ Filiæ Jerusalæ.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Comm. Mart. temp. Paschali. xxix.

Vesp. a Capit. de seq., cum com. prie.

DIE XXX. APRILIS.
In Feste S. Catharinæ, Virginis.
Duplex.

Omnia de Communi Virginum.
lxvij. prater seq.

Oratio.

Dñe, quæsumus omnipotens Deus: ut qui beatæ Catharínæ, Virginis tuæ, natalitia cœlimus; et annua solemnitate lætemur, et tantæ virtutis proficiamus exémplo. Per Dóminum. Pro com. S. Petri, Aña. Sancti. V. Pretiosa. Oratio. P. ræsta, ut supra. 709.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

CATHARINA virgo Senensis, piis sortis paréntibus, beati Domini habitiun, quem Sorores de Pœnitentia gestant, impetravit. Summa ejus fuit abstinentia, et admirabilis vita austerior. Invénta est aliquando a die Cinerum usque ad Ascensionem Dómini jejuniū perduxisse, sola Eucharistia communione conténta. Luctabatur quam frequentissime cum dæmoniis, multisque illorum molestiis vexabatur: æstuabat febribus, nec aliorum morborum cruciali carébat. Magnum et sanctum erat Catharinae nomen, et undique ad eam agróti, et malignis vexati spiritalibus deducebantur. Linguoribus et febribus in Christi nōmine imperabat, et dæmons cogébat ab obséssis abiére corpóribus. Et propter veritatem.

Lectio v.

Cum Pisis immoraretur, die Domíni, refécta cibo cœlesti, et in extasim rapta, vidit Dóminum crucifixum magno cum lúmine adveniéntem, et ex ejus vulnerum cicatricibus quinque rádios ad quinque loca sui corporis descendentes: ideoque mystérium advértens, Dóminum precáta, ne cicatrices apparérent; continuo rádii colorem sanguineum mutavérunt in splendidum, et in formam puræ

S. Catharinæ.

lucis pervenérunt ad manus, pedes, et cor ejus: ac tantus erat dolor, quem sensibiliter patiebatur, ut, nisi Deus minuisset, brevi se créderet morituram. Hanc itaque gratiā amantissimus Dóminus nova gratiā cumulavit, ut sentiret dolorem illapsa vi vulnerum, et cruenta signa non apparerent. Quod ita contingisse cum Dei famula confessario suo Raymundo retulisset, ut oculis etiam repräsentaretur, radios in imaginib⁹ beatæ Catharínæ ad dicta quinque loca pertingentes, pia fidélium cura pictis colórib⁹ expréssit.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi

DOCTRINA ejus infusa, non acquisita fuit: sacrarum Litterarum professórib⁹ diligētissimas de divinitate quæstiones proponéntibus respóndit. Nemo ad eam accéssit, qui non melior abserit: multa extinxit ódia, et mortales sedávit inimicitiás. Pro pace Florentinórum, qui cum Ecclésia dissidébant, et interdicto ecclesiástico suppósiti erant, Aveniém ad Gregoriū Undécimum Pontificem Maximum profecta est; cui etiam votum ejus de petenda Urbe, soli Deo notum, sese divinitus cognovisse monstravit: deliberavitque Pónitex, ea etiam suadente, ad secundum suam Románam personaliter accédere: quod et fecit. Eidem Gregorio, et Urbano Sexto, ejus successori, acceptissima fuit, adeo ut legatiórib⁹ eórum funderetur. Denique post innúmera virtutum insignia, dono prophétia, et pluriis clara miraculis, anno ætatis sue tertio circiter et trigésimo, migravit ad Spousum. Quam Pius Secundus Pónitex Maximus sanctarum Virginum numero adscripsit.

Et. Afferentur Regi.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. S. Iudeo erit, de Comm. Virginum. lxxv.

Vesperæ de SS. Philippo et Iacobo Apost. cum compl. praec.

DOMINICA III. POST PASCHA.
In Feste Patrocinii S. Joseph.
Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Aiae et Capit.
de Laud. Psalmi de Dominicâ.
89. et loco ultimi, Psalm. Laudate Dóminum, omnes gentes. 92.
Hymnus. Te Joseph. 682.

V. Constituit eum dómínum domus suæ, allelúia. Et príncipem omnis possessiónis suæ, allelúia.

Ad Magnificat, Aia.

Cum esset desponsata Mater Iesu Maria Joseph, ántequam convenirent, invéta est in útero habens de Spíritu sancto, allelúia.
Oratio ut ad Laudes.

Et fit come. Dominicæ.

Ad Matutinum, lavitatorium.
Laudémus Deum nostrum, *
In veneratione beati Joseph, Protectoris nostri, allelúia. Psalm.
Venite. 4.

Hymnus. Te Joseph. 682.

In primo Nocturno.

Aia. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi, allelúia. Psalm. iiii. Nocturnorum de Com. Conf. noui Pont. lviij.

V. Confitébor nōmini tuo, allelúia. R. Quóniam adjutor, et protector factus es mihi, allelúia.

De libro Génésis.

Lectio j. Cap 39.

Icun Joseph ductus est in Ægyptum, et inquit eum Púti-phar eunúchus Pharaónis, princeps exércitus, vir Ægyptius, de manu Ismaelitarum, a quibus perdiñetus erat. Fuitque Dóminus cum eo, et erat vir in cunctis próspera agens: habitavitque in domo dómini sui, qui óptime nōverat, Dóminum esse cum eo, et ómnia, quæ géreret, ab eo dirigi in manu illius. Invenitque Joseph grátiam coram Dómino suo, et ministrábat ei: a quo præpósitus ómnibus, gubernabat crétitam sibi domum, et univérsa, quæ ei trádita füe-

rant. Benedixitque Dóminus dómui Ægyptii propter Joseph, et multiplicávit tam in ædibus, quam in agris cunctam ejus substántiam. Nec quidquam aliud nōverat, nisi panem quo vescebatur. Erat autem Joseph pulchrac facie, et decórus aspéctu.

V. Clamávit pópulus ad Regem, aliménta petens: * Quibus ille respóndit: Ite ad Joseph, allelúia. V. Salus nostra in manu tua est: respice nos tantum, et laeti serviémus Regi. Quibus.

Lectio ii. Cap. 41. e

DLACUIT Pharaóni consilium, et cunctis ministris ejus, locutusque est ad eos: Num invenire poterimus talem virum, qui spiritu Dei plenus sit? Dixit ergo ad Joseph: Quia osténdit tibi Deus ómnia, quæ locutus es, numquid sapientiorem, et consímilem tui invenire pôtero? Tu eris super domum meam, et ad tui oris impérium cunctus pópulus obédet: uno tantum regni sólio te præcedam. Dixitque rursus Phárao ad Joseph: Ecce constitui te super univérsam terram Ægypti. Tulitque ánnulum de manu sua, et dedit eum in manu ejus, vestívique eum stola hyssina, et collo torquem áuream circumpósuit. Fecitque eum ascéndere super currum suum secundum, clamante præcōne, ut omnes coram eo genuflecterent, et præpósitus esse scirent univérsam terram Ægypti.

V. Fecit me Deus quasi patrem Regis, et Dóminum univérsam domus ejus. * Exaltávit me, ut salvos fageret multos pópulos, allelúia. V. Venite ad me, et ego dabo vobis ómnia bona Ægypti, ut comedatis medullam terræ. Exaltávit.

Lectio iii.

DIXIT quoque Rex ad Joseph: Ego sum Phárao: absque tuo império non móvibit quisquam manum, aut pedem in omni terra Ægypti. Veritique nōmen ejus, et vocávit eum lingua Ægyptiaca, Salvatórem mundi.

Dedictque illi uxorem Aseneth filia Putiphare Sacerdotis Heliopoleos. Egrēssus est itaque Joseph ad terram Agypti (triginta autem annorum erat, quando stetit in conspectu regis Pharaonis) et circuivit omnes regiones Agypti. Venitque fertilitas septem annorum: et in manuspulos redactæ séges congregatae sunt in hórra Agypti. Omnis etiam frugum abundântia in singulis urbibus cóndita est. Tantaque fuit abundântia tristici, ut arena maris coéquaretur, et cōpia mensuram excéderet.

¶ Jam latus móriar, quia vidi faciem tuam, et supérstitem te relinquo. Non sum fraudatus asp̄ctu tuo: * Insuper osténdit mihi Dóminus semen tuum, alleluia. ¶ Qui pascit me ab adolescētia mea, benedicat pueris istis: et invocetur super eos nomen meum. Insuper. Adria Patri. Insuper.

In secundo Nocturno.

Aita. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe puerum, et mārem ejus, et vade in terram Israel: defuncti sunt enim, qui querébant animam pueri, alleluia.

¶ Résponce de cœlo, et vide, et visita vineam istam, alleluia. Et perfice eam, alleluia.

Sermo S. Bernardini Senensis.

Lectio iv.

Serm. 4. de S. Joseph.

Omnium singulárum gratiárum alicui rationabili creatúrae communicatárum, generális régula est: quod quandocumque divína gráta éligit aliquem ad aliquam gratiárem singulárem, seu ad aliquem sublimem statum, omnia charismata donet, quae illi persónae sic éléctae, et ejus officio necessária sunt; atque illam copiósè décorant. Quod máxime verificátum est in sancto Joseph putatívo patre Dómini nostri Iesu Christi, et vero spenso Regnū mundi, et Dómino Angelórum, qui ab

atérno Patre éléctus est fidélis nutritiñs, atque custos principálium thesaurórum suórum, scilicet Filii ejus, et sponsæ suæ: quod officium fidelissime prosecútus est. Cui propterea Dóminus ait: Serve bone et fidélis, intra in gaudium Dóminitui.

¶ Dedisti mihi protectionem salutis tuæ, et dextera tua suscepit me, * Protéctor meus, et cornu salutis mei, et suscéptor meus, alleluia. ¶ Ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. Protéctor.

Lectio v.

Su cōpares eum ad totam Ecclésiam Christi, nonne iste est homo éléctus, et sp̄ciális, per quem, et sub quo Christus est ordinate, et honéste introductus in mundum? Si ergo Vrgini Matri tota Ecclésia sancta débitrix est, quia per eam Christum suscipere digna facta est; sic profecto, post eam huic debet gratiā et reveréntiam singulárem. Ipse enim est clavis vēteris Testamēti, in qua Patriarchális, et Prophe-tális dignitas promissum conséquitur fructum. Porro hic est solus, qui corporáliter possédit, quod eis divina dignatio repromisit. Mérito igitur figuratur per illum Patriarcham Joseph, qui populis frumenta servavit. Sed et hic illum præcellit, quia non solum Agyptiis panem corporális vita, sed omnibus éléctis panem de cœlo, qui cœlestem vitam tribuit, cum multa solertia enutritivit.

¶ Státuet filios suos sub tégmíne illius, et sub ramis ejus morabitur: protegétur sub tégmíne illius a servō, * Et iu glória ejus requiéscet, alleluia. ¶ Speráte in eo, omnis congregatio populi, effundite coram illo corda vestra. Et.

Lectio vij.

Profecto dubitandum non est, quod Christus familiaritatē, reveréntiam, atque sublimissimam dignitatem, quam sibi

exhibuit, dum égeret in humá-
nis, tamquam filius Patri suo,
in cœlis útique non negávit,
quin pótius complévit, et con-
summávit. Unde non immérito
in verbo propósito a Dómino
subinfératur: Intra in gáudium
Dómini tui. Unde, licet gáudium
æternæ beatitúdinis in cor
hóminis intret, máluit tamen
Dóminus ei dicere: Intra in
gáudium; ut mystice innuáatur,
quod gáudium illud non solum
in eo sit intra, sed úndique
illum circúmdans, et absorbens,
et ipsum velut abyssus infinita
submérgens. Meménto igitur
nostrí, beátæ Joseph, et tuæ
oratiónis suffrágio apud tuum
putatívum Fílium intercéde;
sed et beatissimam Vírginem
sponsam tuam nobis propitiám
reddé, quæ Mater est ejus, qui
cum Patre et Spíritu sancto
vivit et regnat per infinita sæ-
cula sæculórum. Amen.

R. Si consístant adversum me
castra, non timébit cor meum:
* Si exúrgat adversum me præ-
lium, in hoc ego sperábo, alle-
lúia. **V.** In te cantatio mea sem-
per, quóniam tu adjútor fortis.
Si. Glória Patri. **Si.**

In tertio Nocturno.

A. Consúrgens Joseph, accé-
pit puerum, et matrem ejus, et
venit in terram Israel: et habi-
tavit in civitáte, quæ vocátur
Názareth, allelúia.

V. Invocávi Dóminum Patrem
Dómini mei, allelúia. **R.** Ut non
derelínquat me in die tribula-
tiónis, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secún-
dum Lucam.

Léctio vij. Cap. 3.

In illo tempore: Factum est
autem, cum baptizarétur om-
nis pópulus, et Jesu baptizáto,
et oránte, apertum est cœlum.
Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni

Episcopi.

Lib. 2. de consensu Evangelist.
MANIFESTUM est, illud quod
M ait: Ut putabárur filius Jo-

seph: propter illos dixisse, qui
eum ex Joseph, sicut alii hómini-
nes nascuntur, natum arbit-
rántur. Quos autem movet,
quod álios progenítóres Mat-
thæus enúmerat descéndens a
David usque ad Joseph, álios
autem Lucas ascéndens a Joseph
usque ad David: facile est, ut
advertant, duos patres habére
potuisse Joseph: unum, a quo
génitus, álerum, a quo fúerit
adoptátus. Antiqua est enim
consuetúdo adoptándi étiam in
illo pópulo Dei, ut sibi filios
fácerent, quos non ipsi genuí-
sént. Unde intelligitur Lucas
patrem Joseph, non a quo géni-
tus, sed a quo fúerat adoptátus,
suscepisse in Evangélio suo,
cujus progenítóres sursum
versus commémorat, donec exi-
ret ad David.

R. Joseph, fili David, noli timére
accípere Martiám cónjugem tuam:
quod enim in ea natum est, de
Spíritu sancto est: páriet autem
filium, * Et vocábi nomen ejus
Jesum, allelúia. **V.** Ipse enim
salvum faciet pópulum suum a
peccatis eórum. **Et.**

Lectio vii.

Cum enim necéssè sit, utróque
Evangelista vera narránte,
et Matthæo scilicet et Luca, ut
unus eórum ejus patris origi-
nen tenéret, qui generárat; alter
ejus, qui adoptáverat Joseph,
quem probabilius intelligimus,
adoptántis originem tenuisse,
quam eum, qui nóluit Joseph
génitum dicere ab illo, cujus
eum filium esse narrábat? Mat-
thæus autem dicens: Abraham
génuit Isaac, Isaac génuit Ja-
cob, atque ita in hoc verbo,
quod est génuit, persevérans,
donec in ultimo dicere: Jacob
autem génuit Joseph: satis ex-
préssit, ad eum patrem se per-
duxisse originem generántium,
a quo Joseph non adoptátus,
sed génitus erat. ¶ Quamquam,
si etiam Lucas génitum diceret
Joseph ab Iaceli, nec sic nos hoc
verbum perturbare déberet, ut

aliud crederémus, quam ab uno Evangelista gignéntem, ab altero adoptántem patrem suisse commemoratum. Neque enim absurde quisque dicitur non carne, sed charitáte genuisse, quem filium sibi adoptáverit. At vero etiam nos, quibus dedit Deus potestátem filios ejus fieri, de natura atque substántia sua non nos gignit, sicut únicum Filium: sed utique dilectione adoptávit. ¶ Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fuge in Egyptum: * Et esto ibi, usque dum dicam tibi, alleluia. Ut adimplerétur, quod dictum est a Dómino per Prophétam dicentem: Ex Egypto vocávi Fílium meum.

t. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de Ilomilia Dñicæ.

AD LAUDES,

et per Horas, Anæ.

1. Jacob autem gignit Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus, qui vocáatur Christus, alleluia. ¶ Dóminus regnávit, cum reliq. 14.

2. Missus est Angelus Gábel a Deo in civitatem Galilæa, cui nomen Názareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, alleluia.

3. Ascéndit autem Joseph a Galilæa de civitate Názareth, in Iudæam, in civitatem David, quæ vocáatur Béthlehem, alleluia.

4. Et venérunt festinantes, et invenerunt Maríam, et Joseph, et infantem pósitum in præsépio, alleluia.

5. Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur, filius Joseph, alleluia.

Capitulum. Genes. 49.

BENEDICTIONES patris tui confortate sunt benedictionibus patrum ejus, donec veniret desiderium cónsuum aeternorum: sicut in capite Joseph, et in vértice Nazaræi inter fratres suos.

Hymnus. Canticum Joseph. 683. v. Dedisti mihi protectionem salutis tua, alleluia. Et dextera tua suscepit me, alleluia,

Ad Benedictus, Anæ.
Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est, alleluia.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providéntia beatum Joseph sanctissimæ Genitricis tuæ Sponsum eligere dignátus es: præsta, quæsumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Qui vivis.

Deinde fit com. Dominicæ.

Ad Tertiam, Anæ.

Missus est.

Capit. Benedictiōnes, ut supra. R. br. Constituit eum Dóminum domus suæ. * Alleluia, alleluia. Constituit. ¶ Et præcipitem omnis possessiōnis suæ. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Constituit. ¶ Confitébor nōmini tuo, alleluia. Quóniam adjútor et protector factus es mihi, alleluia.

Ad Sextam, Anæ.

Ascéndit autem.

Capitulum. Gen. 49.

Deus patris tui erit adjútor tuus, et Omnipotens beneficet tibi benedictiōibus cœli désuper.

R. br. Confitébor nōmini tuo. * Alleluia, alleluia. Confitébor. ¶ Quóniam adjútor et protector factus es mihi. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Confitébor. ¶ Justus germinabit sicut lílium, alleluia. Et florébit in aeternum ante Dóminum, alleluia.

Ad Nonam, Anæ.

Et ipse Jesus.

Capitulum. Gen. 49.

Filius accrēscens Joseph, filius accrēscens, et decórus aspéctu: siliæ discurrerunt super murum.

R. br. Justus germinabit sicut lílium. * Alleluia, alleluia. Justus. ¶ Et florébit in aeternum ante Dóminum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Justus. ¶ Plantatus in domo Dómini, alleluia. In atris domus Dei nostri, alleluia,

In ij. Vesp. omnia ut in j.
Sub umbra illius, quem desi-
deraveram, sedi, alleluia. ¶ Et
fructus ejus dulcis gátturi meo,
alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

Fili, quid fecisti nobis sic? ecce
pater tuus, et ego doléntes quæ-
rebamus te, alleluia.

Deinde fit com. Dominicæ.

FESTA MAJI.

Prima die non impedita dici-
tur Officium Defunctorum extra
tempus Paschale.

DIE I. MAJI.

In Feste SS. Philippi et Jacobi,
Apostolorum.

Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Aña de Laud.
Psalmi de Dominicæ. 89. et loco
ultimi, Psalm. Laudáte Dómi-
num, omnes gentes. 92.

Capitulum. S. tabunt. xvij. Ily-
minus. Trientes. Sancti. xiv.

Ad Magnificat, Aña,

Non turbetur cor vestrum, ne-
que formidet: ereditis in Deum,
et in me eredite: in domo Patris
mei mansiones multæ sunt, al-
leluia, alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit comm. S. Catharinae,
Aña. Veni sponsa. ¶ Diffusa.

Oratio. Da, quæsumus. 710.

Ad Matutinum, omnia de
Communi, tempore Paschali. xv.
præster Lectiones.

In j. Noct. si tunc temporis
non legitur de Epist. B. Jacobi,
ponitur initium ejus Epistolæ:
ut in Dñica iv. post Pascha. 360.

Si autem ea tunc legitur,
ponatur de ea, quæ illo die
contigerit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PHILIPPUS Bethsádæ natus,
unus ex duodecim Apóstolis,
qui primum a Christo Dómino
vocati sunt: a quo cum accepis-
set Nathanael, venisse Messiam
in Lege promissum, ad Dómini-
num deducetus est. Quam vero
Christus eum familiariter adhi-
béreret, illud facile declarat quod
gentiles Salvatorem videre cu-

piéntes, ad Philippum accessé-
runt: et Dóminus cum in soli-
tudine hóminum multitudinem
pascere vellet, sic Philippum
afflatus est: Unde emémus pa-
nes, ut mandúcent hi? Is, ac-
cépto Spiritu sancto, cum ei
Scythia ad prædicandum Evan-
gélium obtigisset, omnem fere
illam gentem ad christiánam
Fidem convértit. Postrémum cum
Hierápolim Phrygiæ venisset,
pro Christi nōmine cruci affi-
xus, lapidibusque óbrutus est
Kálendis Maji. Ejus corpus ibi-
dem a Christiánis sepultum, pós-
tea Romam delatum, in Basí-
lica duodecim Apostolorum una
cum corpore beati Jacobi Apó-
stoli cónditum est.

R. Lux perpétua.
Lectio v.

Jacobus frater Dómini, cogno-
ménto Justus, ab ineunte
estate vinum et siceram non bi-
bit, carne abstinuit, numquam
tonsus est, nec unguento, nec
bálneo usus. Huic uni licébat
ingredi in Sancta sanctórum.
Idem lineis véstibus utebatur:
cui étiam assiduítas orandi ita
callum génibus obdúixerat, ut
duritie caméli pellem imitáre-
tur. Eum post Christi Ascensió-
nem Apóstoli Jerosolymórum
Episcopum creavérunt: ad quem
étiam Princeps Apostolorum
misit, qui nuntiaret, se e cărc-
cere ab Ángelo edúcum suisse.
Cum autem in Concilio Jerosó-
lymis controvérsia esset orta de
Lege et Circumcisione, Jacobus
Petri sententiam secútus, ad
fratres hábuit conciérem, in
qua vocatiómem géntium proba-
vit, fratribusque abséntibus scri-
bendum esse dixit, ne géntibus
jugum Mosaicæ legis impónen-
tent. De quo et lóquitur Apóstolus
ad Galatas: Alium autem
Apostolorum vidi néminem, nisi
Jacobum fratrem Dómini.

R. Virtute magna.

Lectio vi.

TANTA autem erat Jacobi vitæ
sancititas, ut simbriam vesti-

ménti ejus certatim homines cuperent attingere. Nam is nona-ginta sex annos natus, cum triginta annis illi Ecclesiæ sanctissime præfuisse, Christum Dei Filium constantissime prædicans, lapidibus primum appetitur: mox in altissimum templi locum adductus, inde præcipitatus est. Qui confractis cruribus, jacens semivivus, manus tendebat ad cœlum, Deumque pro illorum salute deprecabatur his verbis: Ignoscere eis, Domine, quia nesciunt quid faciunt. Quia in oratione, gravioriter ejus capite fullonis sustepercusso, animam Deo reddidit, séptimo Nerónis anno, et juxta templum, ubi præcipitatus fuerat, sepultus est. Unam scripsit Epistolam, quæ de septem Catholicis est.

A. Iste sunt agni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 44.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Non turbetur cor vestrum. Créditis in Deum, et in me crédite. In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Et reliqua.

**Homilia sancti Augustíni
Episcopi.**

Tract. 67. in Joánnem.

ERIGENDA est nobis, fratres, ad Deum major intención, ut verba sancti Evangélii, quæ in modo in nostris auribus sonuerunt, etiam mente cäpero ut cùmque possimus. Ait enim Dóminus Jesus: Non turbetur cor vestrum. Créditis in Deum, et in me crédite. Ne mortem tamquam homines timerent, et ideo turbarentur, consolátur eos, etiam se Deum esse contéstans. Créditis, inquit, in Deum, et in me crédite. Cónsequens est enim, ut si in Deum créditis, et in me crédere debeatis: quod non esset cónsequens, si Christus non esset Deus.

It. Ego sum.

Lectio viii

CREDITIS in Deum, et in eum crédite, cui natura est, non rapina, esse æqualem Deo: semetipsum enim exinanivit, non tamen formam Dei amittens, sed formam servi accipiens. Mortem metuitis huic formæ servi: non turbetur cor vestrum: suscitabit illam formam Dei. Sed quid est quod sequitur: In domo Patris mei mansiones multæ sunt, nisi quia et sibi metuebant? Unde audire debuerunt: Non turbetur cor vestrum. Quis enim eorum non metueret, cum Petro dictum esset, fidentiōri, atque promptiori: Non cantabit galus, donec ter me neges?

B. Candidi facti.

Lectio ix.

TAMQUAM ergo essent ab illo perituri, mérito turbabantur, sed cum audiunt, In domo Patris mei mansiones multæ sunt: si quo minus, dixisse vobis: quia vado parare vobis locum: a perturbatione recreantur, certi, ac fidientes, etiam post pericula tentationum, se apud Deum cum Christo esse mansuros: quia etsi aliis est alio fortior, aliis alio sapientior, aliis alio iustior, aliis alio sanctior, in domo Patris mei mansiones multæ sunt. Nullus eorum alienabitur ab illa domo, ubi mansiōnem pro suo quisque accepturus est mérito. Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Anm.

1. Dómine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis, alleluia. Ps. Lóminus regnávit, cum reliquis. 14.

2. Philippe, qui videt me, videt et Patrem meum, alleldia.

3. Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me? Philippe, qui videt me, videt et Patrem meum, alleluia.

4. Si cognovissétis me, et Patrem meum útique cognovissétis, et Amodo cognoscétis eum, et vidistis eum, alleluia, alleluia, alleluia.

Si diligitis me, mandata mea servate, alleluia, alleluia, alleluia.

Capitulum Stabunt. Hymnus.
Paschale. V. Pretiosa. xv.

Ad Benedictus. Aña.

Ego sum via, veritas, et vita: nemo venit ad Patrem, nisi per me, alleluia.

Oratio.

Ihesus, qui nos annua Apostolorum tuorum Philippi et Jacobi solemnitate laetificas: praesata, quæsumus; ut quorum gaudemus meritis, instruamur exemplis. Per Dominum.

Ad Horas. Aña de Laud. Capitula et R̄. br. de Communi Apost. temp. Paschali. xv.

In ij. Vesp., Aña de Laud. Psalmi de Communi Apost. ix. Capitulum. Stabunt justi. xv. Hymnus. Tristes. xiv.

V. Pretiosa in conspectu Domini, alleluia. R. Mors sanctorum ejus, alleluia.

Ad Magnificat. Aña.

Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint, quodcumque petieritis, fiet vobis, alleluia, alleluia, alleluia.

Deinde fit com. S. Athanasii.

DIE II. MAJI.

In Feste S. Athanasii, Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Aña. O Doctor. V. Amavit.

Oratio.

Exaudi, quæsumus Domine, preces nostras, quas in beati Athanasii, Confessoris tui atque Pontificis, solemnitate deferimus: et qui tibi digne meruit famulari, ejus intercedentibus meritis, ab omnibus nos absolve peccatis. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ATHANASII Alexandrinus, catholicæ Religione propagator acerrimus, ab Alexandro Episcopo Alexandrino Diaconus factus est: in cuius locum succedit, quem etiam ante secu-

tus fuerat ad Nicenum Concilium, ubi cum Arsi impietatem repressisset, tantum odium Arianorum suscepit, ut ex eo tempore ei insidias moliri numquam desisterint. Nam coacto ad Tyrum Concilio magna ex parte Arianorum Episcoporum, subornarunt mulierculam, quæ accusaret Athanasiū, quod hospitio acceptus sibi stuprum per vim intulisset. Introductus igitur est Athanasiū, et una cum eo Timotheus Presbyter: qui simulans se esse Athanasiū: Egone, inquit, mulier, apud te sum diversatus? Ego te violavi? Cui illa petulanter: Tu mihi vim attulisti: idque jurejurando affirmsans, Jūdicum fidem obtestabatur, ut tantum flagitium vindicarent. Qua cognita fraude, rejecta est mulieris impudenteria.

R. Invéni David.

Lectio v.

ARSENIUM quoque Episcopum ab Athanasio interfictum Ariani per vulgaram: quem dum occulte detinunt, manum mortui deferunt in judicium, ab Athanasio ad usum magice artis Arsénio amputatam criminantes. At Arsénium noctu austi gressus, cum se in conspectu totius Concilii statuisse, Athanasiū inimicorum impudentissimum scelus apertus. Quod illi nihilominus magis artibus Athanasiū tribentes, vite ejus insidiari non desistebant. Quāmobrem in exiliū actus, in Gallia apud Tréviros exulavit. Gravibus deficere ac diuturnis sub Constantio Imperatore Arianorum fato tempestibus jactatus, et incredibiles calamitates perpessus, magnam orbis terræ partem peragravit: ac saepe e sua Ecclesia ejactus, saepe etiam in eamdem et Júlii Romani Pontificis auctoritate, et Constantis Imperatoris, Constantii fratri, patrocinio, decretis quoque Concilii Sardicensis ac Ierosolymitani, restitutus est; Ariá-

nis int̄éra illi semper infestis: quorum pertinacem iram, et summum vitæ discr̄imen fūgiens, in secca cisterna quinque annis se abdidit, ejus reitatum cōscio quodam Athanásii amico, qui eum clam sustentabat.

¶ Pōsui adjutórium.

Lectio vij.

CONSTANTIO mórtuo, cum Julianus Apóstata, qui ei in império succéssit: éxules Episcopos ad suas Ecclésias redire permisisset, Athanásius Alexandriam réversus, summo honore excéptus est. Sed non multo post, isdem Ariánis impelléntibus, a Juliáno exagitatus, rursus discéderé cogitur. Cumque ab ejus satellitibus ad necem conquererétur, qua fugiébat navicula convérsa in contráriam fluminis partem, iis, qui se insequebantur, ex industria occurrit: et queréntibus, quantum inde abesset Athanásius, respóndit eum non longe abesse; itaque illos contrárium tenéntes cursum effúgit, atque Alexandriam rédiens, ibidem usque ad Juliáni óbitum occultus permanuit: qui paulo post Alexandriæ alia exorta tempestáte, quatuor menses in patérno sepulchro delituit. Ac déniue ex tot tantisque periculis divinitus eréptus, Alexandriæ mórtuus est in suo lécitolo, sub Valénte: cuius vita et mors magnis nobilitáta est miráculis. Multa pie, et ad illustrándam cathólicam Fidem præclarare scripsit, sexque et quadraginta annos in summa téporum varietáte Alexandrinam Ecclésiam sanctissime gubernavit.

¶ Iste est qui.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum

Lectio vii Cap. 10. c

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum persequéntur vos in civitáte ista, fūgite in áliam. Et reliqua.

Homilia S. Athanásii Episcopi. In *Apol. de faga sua, ante med.* In lege præcèptum erat, ut constitueréntur civitátes refugiórum, ut, qui quomodocúmque ad necem quereréntur, servári possent. In consummatione porro sœculórum cum advenisset illud ipsum Verbum Patris, quod Moysi ántea locútum fúerat, rursus hoc præcèptum dedit: Cum vos, inquiens, persecuti fúerint in civitáte ista, fūgite in áliam. Paulóque post subjicit: Cum vidéritis illam abominationem desolatiónis, quæ dicta est per Daniélem Prophétam, consisténtem in loco sancto (qui legit, intelligat) tunc qui in Iudea sunt, fūgiant ad montes: et qui in tecto est, ne descéndat tollere áli, quid de domo sua: et qui in agro est, non revertátur tollere túnicam suam.

¶ Amávit eum.

Lectio viii.

Hec cum scirent Sancti, ejusmodi tenuérunt suæ conversatiónis institutum. Quæ enim nunc præcèpit Dóminus, éadem quoque ante suum in carne adventum locútus est in Sanctis: et hoc institutum hónimes ad perfectionem ducit. Nam quod Deus jússerit, id omnino faciéndum est. Ideóque et ipsum Verbum propter nos homo factum, non indignum putávit, cum quereréntur, quemadmodum et nos, abscondere se, et cum persecutióne pateréntur, fūgere, et insidiás declinare: cum autem a se definitum tempus ipse adduxisset, in quo corporaliter pro omnibus pati volébat, ultro ipsum trádidiit insidiántibus.

¶ In medio.

Lectio ix.

At vero sancti hónimes cum hanc quoque formam a Salvátore didicissent (ab ipso enim et ántea, et semper omnes docébantur), advérsus persecutores, ut legítime certarent, fūgiébant, et ab illis quæsti se abscondébant. Cum enim præsti-

tuti sibi a divina providentia temporis finem ignorarent, nobilabant insidiabitibus se temere tradere; sed contra, eum sci- rent quod scriptum est in manib[us] Dei esse hominum sortes, et Dominum mortificare, et vivificare: potius in finem usque perseverabant, circumvenientes, ut ait Apostolus, in melotis, et peribus caprini, egentes, angustati, in solitudinibus errantes, et in speluncis, et cavernis terrae latentes, quoad vel definitum mortis tempus veniret, vel qui tempus ipsum definerat Deus, cum eis loquerentur, et insidiantes cohiberet, aut certe persecutoribus eos tradiceret, ulcumque illi placuisse.

Ite Deum laudamus. 43.

Vesp. de seg., com. prae.

DIE III. MAI.

In Festo Inventionis S. Crucis.
Duplex iij. classis.

Ad Vesperas, Aña et Capit. de Laud. Psal. de Dñica. 89. et loco ultimi, Psalm. Laudate Esmnum, omnes gentes. 92.

Hymnus. Vexilla Regis, ut in Dom. Passionis 294. Sed in penultima stropha dicitur: O Crux ave spes unica, Paschale quæters gaudium.

V. Hoc signum Crucis erit in celo, alleluia. R. Cum Dominus ad judicandum venerit, alleluia.

Ad Magnificat, Aña.

O Crux, splendidior cunctis astris, mundo celebris, hominibus multum amabilis, sanctior universis, quæ sola suisti digna portare talentum mundi: dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera: salva praesentem calamitatem in tuis hodie laudibus congregatam, alleluia, alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde pro com. S. Athanasii, Aña. O Doctor. Y. Justum. Orat. Exaudi, quæsumus. 717.

Ad Matutinum, Invitatorium. Christum Regem crucifixum, * Enite adorémus, alleluia. Ps. Venite. 4.

Hymnus. Pange lingua, ut in Dom. Passionis. 292.

In primo Nocturno.

Aña. Inventæ Crucis festa recordimus, cuius preconium universum per orbem micanti lumine fulget, alleluia. Psalmi i. et ii. Nocturno de Communi unius Martyris. xvij.

Y. Hoc signum Crucis erit in celo, alleluia. R. Cum Dominus ad judicandum venerit, alleluia. De Epistola beati Pauli Apóstoli ad Galatas.

Lectio i. Cap. 3. b

Quicumque ex opribus legis sunt, sub maledicto sunt.

Scriptum est enim: Maledictus omnis, qui non permanenter in omnibus, quæ scripta sunt in libro Legis, ut faciat ea. Quoniam autem in Legi nemo justificatur apud Deum manifestum est: quia justus ex Fide vivit. Lex autem non est ex Fide, sed, Qui fecerit ea, vivet in illis. Christus nos redemit de maledicto Legis, factus pro nobis maledictum: quia scriptum est: Maledictus omnis, qui pendet in ligno: ut in gentibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitationem Spiritus accipiamus per fidem.

R. Gloriósū diem sacra veneratur Ecclesia, dum triumphale resonatur lignu. In quo Redemptor noster mortis vincula rumpens, callidum aspidem superavit, alleluia, alleluia, alleluia. In ligno pendens nostræ salutis similitam Verbum Patris invénit. In.

De Epistola ad Philippienses.

Lectio ii. Cap. 2. b

Ioc enim sentit in vobis, quod in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalē Deo: sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit

Illi nomen, quod est super omne nomen, ut in nomine Jesu, omne genu flectatur cœlestium, terrestrium, et infernorum : et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.

R. Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis, nulla silva tallem profert, fronde, flore, gérmine : * Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinuit, alleluia. **V.** Super ómnia ligna cedrorum tu sola excélsior. Dulce.

De Epistola ad Colossenses.

Lectio iij. Cap. 2. b

In Christo inhábitat omnis plenitudo divinitatis corporáliter: et estis in illo repléti qui est caput omnis principátus, et potestatis: in quo et circumfesi estis circumcisione non manufacta in expoliatione cōporis carnis, sed in circumcisione Christi: consépulti ei in Baptismo: in quo et resurrexistis per fidem operationis Dei, qui suscitavit illum a mórtuis. Et vos, cum mórtui essetis in delictis et præpúlio carnis vestræ, convivisficavit cum illo, donans vobis ómnia delicta: delens quod adversus nos erat chirógraphum decreti, quod erat contrárium nobis, et ipsum tulit de médio, affigens illud Cruci: et expolians principátus, et potestates, tradúxit confidénter: palam triúmphans illos in se-metíspo.

R. Haec est arbor dignissima, in paradisi médio situata, * In qua salutis auctor propria morte mortem ómnium superávit, alleluia, alleluia. **V.** Crux præcelentí decore fulgida, quam Hélena Constantini mater concepiscénti ánimo requisivit. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Añg. Felix ille triúmphus fit salus aegris, vite lignum, mortis remédiū, alleluia.

V. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, alleluia. **i.** Quia per Crucem tuam redemisti mundum, alleluia.

Lectio iv.

Post insignem victoriā, quām Constantinus Imperator, dívinitus accépto signo Dominicō Crucis, ex Maxéntio reportávit, Hélena, Constantini mater, in somnis admónita, conqueriréndæ Crucis stúdio Jerosolymam venit: ubi marmóream Veneris státuam in Crucis loco a géntibus collocatam ad tolléndam Christi Dómini Passiónis memoriā, post centum círciter octoginta annos everténdam curávit. Quod item fecit ad Præsépe Salvatóris, et in loco Resurrecciónis, inde Adónidis, hinc Jovis sublato simuláro.

R. Nos autem gloriari opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita, et resurréctio nostra : * Per quem salvati, et liberati sumus, alleluia. **V.** Tuam Crucem adorámus, Dómine, et recólimus tuam gloriósam passionem. Per.

Lectio v.

TRAQÜE loco Crucis purgató, alte defossæ tres cruces éructæ sunt, repertusque seórsum ab illis Crucis Dominicæ titulus: qui cum ex tribus, cui affixus fuisset, non apparéret, eam dubitationem sustulit miraculum. Nam Macárius Jerosolymórum Episcopus, factis Deo précibus, singulas crances cuidam féminæ gravi morbo laboranti admóvit: cui cum reliqua nihil prosuissent, adhíbita tértia Crux statim eam sanávit.

R. Dum sacrum pignus cœlitus revelátur, Christi Fides roborá- tur: * Adsunt prodigia divina in virga Moysi primitus figurata, alleluia, alleluia. **V.** Ad Crucis contactum resúrgunt mórtui, et Dei magnalia rescrantur. Adsunt.

Lectio vi.

HÉLENA, salutari Crucis invenita, magnificentissimam ibi extrúxit Ecclesiā: in qua partem Crucis reliquias thecis argenteis inlúsam, partem Constantino filio detulit: quæ Romæ

repósa fuit in Ecclesiá sancte Crucis in Jerúsalem, edificata in aedibus Sessorianis. Clavos etiam attulit filio, quibus sanctissimum Jesu Christi corpus fixum fúerat. Quo ex tempore Constantinus legem sancivit, ne crux ad supplicium cuiquam adhiberétur: ita res, quae ante homínibus probro ac ludibrio fúerat, veneratióni et gloriæ esse cœpit.

R. Hoc signum Crucis erit in celo, cum Dóminus ad judicandum vénérat: * Tunc manifesta erunt abscondita cordis nostri, alleluia, alleluia. **Y.** Cum séderit Filius hóminis in sede majestatis sue, et cœperit judicare saeculum per ignem. Tunc. Glória Patri. Tunc.

In tertio Nocturno.

A. Adorámus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per Crucem tuam redemisti mundum, alleluia. Psalmi ut in ij. Noct. de Comm. Virg. lxxiv.

V. Omnis terra adoré te, et psalmat tibi, alleluia. **R.** Psalmum dícat nónini tuo, Dómine, allel.

Lectio sancti Evangelii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 3.

In illo tempore: Erat homo ex Pharisæis, Nicodémus nōmine, princeps Iudaórum. Hic venit ad Jesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo vénisti magister. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

Tract. 2. in Joan. post init.

NICODÉMUS ex his erat, qui crediderant in nōmine Jesu, vidéntes signa et prodigia, quæ faciébat. Supérius enim hoc dixit: Cum autem esset Jerosolymis in Pascha in die festo, multi credidérunt in nōmine ejus. Quare credidérunt in nōmine ejus? Séquitur, et dicit: Vidéntes signa ejus, quæ faciébat. Et de Nicodémo quid dicit? Erat princeps Iudaórum, nōmine Nicodémus. Hic venit ad eum nocte, et ait illi: Rabbi,

TOTUM.

scimus quia a Deo vénisti magister. Et iste ergo credidérat in nōmine ejus. Et ipse unde credidérat? Séquitur: Nemo enim potest hæc signa facere, quæ tu facis, nisi fúerit Deus cum eo. **R.** Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinuit: * Quæ sola digna fuit portare prætium hujus saeculi, alleluia. **V.** Hoc signum Crucis erit in celo, cum Dóminus adjudicandum vénérat. Quæ. Bened. Divinum auxilium.

Lectio viii.

Si ergo Nicodémus de illis multis erat, qui crediderant in nōmine ejus, jam in isto Nicodémo attendamus, quare Jesus non se credébat eis. Réspondit Jesus, et dixit ei: Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fúerit dénuo, non potest videre regnum Dei. Ipsis ergo se credit Jesus, qui nati fúerint dénuo. Ecce illi crediderant in eum, et Jesus non se credébat eis. Tales sunt omnes Catechúmeni: ipsi jam credunt in nōmine Christi, sed Jesus non se credit eis. **¶** Inténdat, et intelligat charitas vestra. Si dixérimus Catechúmeno: Credis in Christum? Réspondet, Credo; et signat se Cruce Christi: portat in fronte, et non erubescit de Cruce Dómini sui. Ecce credit in nōmine ejus. Interrogémus eum: Manducas carnem Filii hóminis, et bibis sanguinem Filii hóminis? Nescit quid dicimus, quia Jesus non se crédit ei.

R. Sicut Móyses exaltávit serpentinum in deserto, ita exaltari opórtet Filium hóminis: * Ut omnis, qui credit in ipsum, non péreat, sed habeat vitam æternam, alleluia. **V.** Non misit Deus Filium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvét mundus per ipsum. Ut. Glória Patri. Ut.

Præfatio Alejandro, Eventio, etc.

Lectio ix.

ALEXANDER Románus, Adriáno Imperatóre regens Ecclesiá, magnam partem Románæ

46

nobilitatis ad Christum convertit. Is constituit, ut tantummodo panis et vinum in Mystero offerretur, vinum autem aqua misceri jussit, propter sanguinem et aquam, quae ex Iesu Christi latere profluxerunt: et in Canonе Missæ addidit: Qui pridie quam pateretur. Idem decrevit, ut aqua benedicta sale admixto, perpétuo in Ecclesia asservaretur, et in cubiculis adhiberetur ad fugandos dæmones. Sedit annos decem, menses quinque, et dies viginti, vita sapientiae, et salutaribus institutis illūstris. Martyrio coronatus est una cum Eventio, et Theodulo Presbyteris, sepultusque est via Nomentana, tertio ab Urbe lapide, eodem in loco ubi securi percusus fuerat, cretis diverso tempore mense Decembri Presbyteris sex, Diaconis duobus, et Episcopis per diversa loca quinque. Eorum corpora postea in Urbem translata in Ecclesia sancte Sabine condita sunt. In eundem diem incidit beata mors sancti Juvenalis Narniensis Episcopi: qui cum plurimos in ea Urbe sanctitate, et doctrina Christo peperisset, clarus miraculis in pace quiévit, ibique honorifice sepultus est.

T^e Deum laudamus. 13.

AD LAUDES.

et per Horas, Aña.

¶ O magnum pietatis opus! mors mortua tunc est, in ligno quando mortua vita fuit, alleluia. Ps. Dominus regnavit, cum reliquis. 44.

2 Salva nos, Christe Salvator, per virtutem Crucis, qui salvasti Petrum in mari, miserere nobis, alleluia.

3 Ecce Crucem Domini, fugite partes adversæ: vicit leo de tribu Juda, radix David, alleluia.

4 Nos autem gloriari opòret in Cruce Domini nostri Iesu Christi, alleluia.

5 Per signum Crucis de inimicis nostris libera nos, Deus noster, alleluia.

Capitulum. Philip. 2.

FRATRES: Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Iesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo: sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo.

Hymnus. Iusta sex. 293.

¶ Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, alleluia. ¶ Quia per Crucem tuam redemisti mundum, alleluia.

Ad Benedictus, Aña.

Super omnia ligna cedrorum tu sola excelsior, in qua vita mundi pependit, in qua Christus triumphavit, et mors mortem superavit in æternum, alleluia.

Oratio.

D^rex, qui in præclara salutiferæ Crucis Inventione, passionis tuae miracula suscitasti: concéde; ut vitialis ligni pretio, æternæ vitæ suffragia consequamur. Qui vivis et regnas.

¶ Et fit comm. SS. Alexandri Eventii, et Theoduli Mart., ac Juvenalis, Episc. et Conf. Aña. Filiæ Jerusalēm. ¶ Pretiosa.

Oratio

PRESTA, quæsumus omnipo-tens Deus: ut, qui sanctorum tuorum Alexandri, Eventii, Theoduli, atque Juvenalis natu-ritia colimus; a cunctis malis imminentibus, eorum intercessiō-nibus liberemur. Per Dōminum.

Ad Tertiam, Aña.

Salva nos.

Capit. Fratres: Hoc enim. R. br. Hoc signum Crucis erit in cœlo. * Alleluia, alleluia. Hoc. ¶ Cum Dōminus ad judicandum venerit. Alleluia, allel. Glória Patri Hoc. ¶ Adoramus te Christe et benedicimus tibi, alleluia. ¶ Quia per Crucem tuam redemisti mundum, alleluia.

Ad Sextam, Aña.

Ecce Crucem.

Capitulum. Gal. 6. d

MENsi autem absit gloriari, ni-m si in Cruce Domini nostri

Jesu Christi : per quem mihi mundus crucifixus est , et ego mundo.

R. br. Adorámus te , Christe , et benedícimus tibi . * Alleluia , alleluia. Adorámus . V. Quia per Crucem tuam redemísti mundum. Alleluia , alleluia. Glória Patri. Adorámus. T. Omnis terra adóret te , et psallat tibi , alleluia. R. Psalmum dicat nōmini tuo , Dómine , alleluia.

Ad Nonam. Aña.

Per signum Crucis.

Capitulum. *Philip. 2.*

HUMILIAVIT semetipsum factus obéiens usque ad mortem , mortem autem Crucis : propter quod et Deus exaltávit illum , et donávit illi nomen , quod est super omne nomen.

R. br. Omnis terra adóret te , et psallat tibi . * Alleluia , alleluia. Omnis. V. Psalmum dicat nōmini tuo , Dómine. Alleluia , alleluia. Glória Patri. Omnis. V. Hoc signum Crucis erit in celo , alleluia. R. Cum Dóminus ad judicandum vénérerit , alleluia.

In ij. Vesperis omnia ut in primis.

V. Hoc signum Crucis erit in cœlo , alleluia. R. Cum Dóminus ad judicandum vénérerit , alleluia.

Ad Magnificat. Aña
Crucem sanctam subiit , qui inférnum confrégit , accinctus est poténtia , surréxit die tértia , alleluia.

Et fit com. seq.

DIE IV. MAJI.

In Festo S. Monicæ , Viduæ.

Duplex

Aña. Simile. V. Spécie tua.

Oratio.

Dux , möréntium consolátor , et in te sperántium salus , qui beáte Mónicæ piás lácrymas in conversióne filii sui Augustíni misericórditer suscepisti : da nobis , utriusque intervéntu , peccata nostra deploráre , et grátiæ tuæ indulgentiam invenire. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno

Lectio iv.

MONICA , sancti Augustíni duplíciter mater , quia eum et mundo , et cœlo péperit , marito mórtuo , quem senectute conféctum Jesu Christo conciliavit , castam et opéribus misericórdiae exércitam viduitatē agébat : in assiduis vero ad Deum orationibus pro filio , qui in Manichæorum sectam inciderat , lácrymas effundébat : quem étiam Mediolanum secuta est : ubi ipsum frequénter hortabatur , ut ad Episcopum Ambrósium se conférret. Quod cum ille fecisset , ejus et publicis conciónibus , et privatis collóquii cathólicæ Fidei veritatem edóctus , ab eódem baptizatus est. R. Propter veritatem.

Lectio v.

Mox in Africam redeudentes , cum Mad Ostia Tiberina constitissent , incidit in febrem. Quo im morbo cum eam quodam die anima defecisset , ut se collégit : Ubi , inquit , eram ? et astantes intuens : Pónite hic matrem vestram : tantum vos rogo , ut ad altare Dómini meminéritis mei. Nono autem die beata mulier animam Deo redidit. Ejus corpus ibi in Ecclésia sancte Aureæ sepultum est : quod postea , Martino Quinto Summo Pontifice , Romam translatum , in Ecclésia sancti Augustíni honorifice conditum est.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Ex lib. 9. Conf. cap. 12.

SUDIT vero Augustínus de mātris morto disserens : Neque enim décre arbitrabámur funus illud quéstibus lácrymosis , gemitibusque celebrare , quia illa nec misere , nec omnino moriebátur : hoc et documentis morum ejus , et fide non ficta rationibꝫque certis tenebamus. Atque inde paulatim re ducébam in pristinum sensum ancillam tuam , conversationem que ejus piam in te , et sanctam ,

in nos blandam, atque morigeram, qua subito destitutus sum, et libuit flere de illa, et pro illa: et si quis peccatum invenerit, fleuisse me matrem meam exigua parte horæ, matrem oculis meis mortuam, quæ me multos annos fléverat, ut oculis suis vivarem, non irrideat; sed pótius, si est grandi charitate, pro peccatis meis fleat ipse ad te patrem omnium fratrum Christi tui.

R. Fallax grátia.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ibat Jesus, ut in Dom. xv. post Pent. 588. R. de Comm. non Virg. lxxij.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc
DIE V. MAJI.

In Festo S. Pii Quinti, Papæ
et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont.
xliij. præter seq.

In Hymno, Mérit suprémos.
Oratio.

Desus, qui ad conteréndos Ecclésiae tuæ hostes, et ad di-vínū cultum reparandum, bá-tum Pium Pontificem Máximum eligere dignátus es: fac nos ipsius deféndi præsidiis, et ita tuis inhæreré obséquis, ut, omnium hóstium superatís insidiis, per-pétua pace luctémur. Per Dñum.

Pro comm. S. Monicæ, Aña.
Manum. y Diffusa. Oratio. Deus,
inoréntium. 725.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Pius in oppido Insúbriae, quod Boschum vocant, natus, sed e Bonónia oriündus ex nobili Ghisleriórum familia, cum qua-tuórdecim esset annórum, Ordinem Prædicatórum ingrédus est. Erat in eo admirabilis pa-tientia, profunda humilitas, summa vitæ austéritas, contínuum orationis stídiu, et regu-laris observantia, ac divini honóris ardentissimus zelus. Philosophiæ vero, ac Theolo-

giæ incúmbens, ádeo in iis excélluit, ut illas docéndi munus magna cum laude per mul-tos annos exercéuerit. Sacras con-ciones plúribus in locis cum ingénti auditórum fructu hábuit. Inquisitoris officium inviolabili animi fortitudine diu sustinuit; multásque civitátes, non sine vitæ discrímine, ab hæresi tunc grassante immunes servávit.

¶. Invéni David.

Lectio v.

A Paulo Quarto, cui ob exi-mias virtutes charíssimus erat, ad Nepesinum et Sutrinum Episcopátum promotus, et post biénnum inter Románæ Ecclesiæ Presbyteros Cardináles adscriptus fuit. Tum ad Ecclesiæ Montis regális in Subalpínis a Pio Quarto translátus, cum plu-res in eam abúsus irrepsisse cognovisset, totam Diocésim lustravit, rebúsque compósitus, Ro-mam revérsus, gravissimis expediéndis negótiis applicátus, quod justum erat, Apostólica libertate et constantia decernébat. Mórtuo autem Pio, præter ómniūm expectationēm electus Pón-tifex, nihil in vitæ ratione, excepito exteriōri habitu, immutávit. Fuit in eo Religiónis propa-ganda perpetuum stídiu, in ecclesiastica disciplina restituénda indecessus labor, in extirpandis erróribus assidua vigilántia, in subleyandis egéntium necessitati-bus indeficiens beneficentia, in Sedis Apostólicæ júribus vin-dicandis robur invictum.

¶. Pó sui adjutórium.

Lectio vi.

SELIMUM Turcarum tyrannum multis clátem victoriis, ingenti comparata classe, ad Echí-nadas insulas non tam armis, quam fusis ad Deum præcibus devicit: quam victoriani ea ipsa hora, qua obténta fuit, Deo re-velante, cognovit, suisque familiaribus indicávit. Dum vero novam in ipsos Turcas expedi-tiōnē moliretur, in gravem mor-bum incidit, et acerbissimis doló-

ribus patientissime toleratis, ad extrema deveniens, cum Sacramenta de more suscepisset, animam Deo placidissime reddidit, anno millésimo quingentésimo septuagésimo secundo, atatis sua sexagésimo octavo, cum sedisset annos sex, menses tres, dies viginti quatuor. Corpus ejus in Basílica sancte Mariæ ad Præsépem summa fidélium veneratione colitur, multis a Deo ejus intercessione patratis miraculis. Quibus rite probatis, a Clemente Undécimo Pontifice Máximo Sanctorum numero adscriptus est.

R. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo peregre. xliv.

Vesp. de seq., commem. pme.

DIE VI. MAJI.

In Festo S. Joannis ante Portam Latinam.

Duplex majus.

Omnia de Communi Apost. temp Pasch. xiv. præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis. Aña. In serventis ólei dólium missus beatus Joánnes Apóstolus, divisa se protegente grácia, illæsus exiit, alleluia.

Oratio

Desus, qui cónspicis, quia nos úndique mala nostra perturbant: præsta, quæsumus: ut beati Joánnis, Apóstoli tui et Evangelistæ, intercessio gloriósa nos protégat. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Pii, Aña. Dum esset summus Póntifex. ý. Justum. Orat. Deus, qui ad. 724.

In j. Noct. legitur initium Epistolæ j. B. Joannis, ut in Dñica infra Oct. Ascens. 382. nisi eo temp legatur de libro Apocalypsis, vel de ejus Epistola: tunc enim ponuntur Lect. eo die cecur. in secundo Nocturno.

Ex libro S. Hieronymi Presbyteri contra Jovinianum.

Lectio iv. Lib. 4.

JOÁNNES Apóstolus, unus ex discipulis Dómini, qui minimus natu tráditur fuisse inter Apóstolos, et quem Fides Christi virginem repérerat, virgo per-

mánsit; et ideo plus amátur a Dómino, et recumbit super petrus Jesu: et quod Petrus, qui uxorem habuerat, interrogare non audet, illum rogat ut intérroget: et post resurrectionem, nuntiante María Magdaléne, quod Dóminus resurrexisset, uterque cucurrit ad sepulchrum, sed ille prævenit: cumque essent in navi, et pescaréntur in lacu Génésareth, Jesus stahat in littore, nec sciebant Apóstoli, quem vidérent: solus virgo virginem agnoscit, et dicit Petro: Dóminus est. R. Lux perpetua.

Lectio v.

Fur autem Joánnes et Apóstolus, et Evangelista, et Prophéta. Apóstolus, quia scripsit ad Ecclésias, ut magister: Evangelista, quia librū Evangélii condidit, quod, excépto Matthæo, alii ex duodecim Apóstoli non scrierunt: Prophéta, vidit enim in Patmos insula, in qua fuerat a Domitiáno Príncipe ob Dómini martyrium relegatus, Apocalypsim, infinita futurorum mysteria continétem. Resert autem Tertulliánus, quod Romæ missus in serventis ólei dólium, púrior et vegétior exiuerit, quam intráverit. R. Virtute magna.

Lectio vi.

Sed et ipsum ejus Evangélium multum distat a céteris. Matthæus quasi de homine incipit scribere: Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham: Lucas a sacerdotio Zachariæ: Marcus a prophetia Malachiae et Isaiae. Primus habet faciem hominis, propter genealogiam: secundus faciem vituli, propter sacerdotium: tertius faciem leonis, propter vocem clamantis in deserto: Paráte viam Dómini, rectas facite sémitas ejus. Joánnes vero noster quasi aquila ad supérna volat, et ad ipsum Patrem pérvenit, dicens: In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. R. Isti sunt agni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio viij. Cap. 20. c

In illo tempore : Accesit ad Iesum mater filiorum Zebedaei cum filiis suis, adorans et potens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi

Presbyteri.

Liber. 3. Comment. in Matth. c. 20.

UNDE opinionem regni habet Mater filiorum Zebedaei, ut cum Dominus dixerit : Filius hominis tradetur Principibus sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum morte, et tradent gentibus ad illudendum, et flagellandum, et crucifigendum : et ignominiam passionis timentibus discipulis nuntiare; illa gloriam postulet triumphantis? Hac, ut reor, ex causa, quia post omnia dixerat Dominus : Et tertia die resurget; putavit eum mulier post resurrectionem filio regnatrum, et hoc quod in secundo adventu promittitur, in primo esse compleendum: et avideitate semineam presentia cupit, immemor futurorum.

ii. Ego sum vitis.

Lectio viij.

MATER postulat, et Dominus discipulis loquitur: intelligens preces ejus ex filiorum descendente voluntate. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Calicem in Scripturis divinis passionem intelligimus, juxta illud: Pater, si possibile est, transeat a me calix iste. Et in Psalmo: Quid retribuum Domino pro omnibus quae retribuit mihi? Calicem salutari accipiam, et nomen Domini invocabo. Statimque infert quis iste sit calix: Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

iii. Candidi facti.

Lectio ii.

QUARANTUR, quomodo calicem martyrii filii Zebedaei, Jacobus videlicet et Joannes, liberint, cum Scriptura narret, Jacobum tantum Apóstolum ab

Heróde capite truncatum, Joánnes autem propria morte vitam finierit. Sed si legamus ecclesiasticas historias, in quibus fertur, quod et ipse propter martyrium sit missus in serventis ólei dolium, et inde ad suspiciéndam corónam Christi athlétam processerit, statimque relegatus in Patmos insulam sit; videbimus martyrio animum non defuisse, et bibisse Joánnem cálicem confessionis, quem et tres púeri in camino ignis bibérunt, licet persecutor non fuderit sanguinem. Te Deum laudamus. 43.

In i. Vesp. fit comm. seq.

DIE VII. MAI.

In Festo S. Stanislai, Ep. Mart. Duplex.

Aña. Lux perpetua. V. Sancti. Oratio.

Deus, pro cuius honore gloriosus Pontífex Stanislaus gladiis impiorum occubuit: presta, quæsumus; ut omnes, qui ejus implorant auxilium, petitionis suæ salutarem consequantur effectum. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

STANISLAUS Polonus, apud Cracoviam nobili genere natus, et piis parentibus, qui antea per annos triginta steriles, illum a Deo præcibus impetrarunt, ab ineunte ætate futuræ sanctitatis specimen dedit. Adolescens bonis artibus operam navavit, multumque in sacra Cánonum, et Theologiam doctrinam profecit. Parentibus mortuis, amplum patrimonium pauperibus distribuit, vita monastica desiderio. Sed Dei providentia Canonicus Cracoviensis, et concionator factus a Lampério Episcopo, in ejus postea locum, quamvis invititus, sufficitur. Quo in munere, omnium pastorali virtutum laude, et præcipue misericordia in pauperes, enstituit.

iv. Lux perpetua.

Lectio v.

ERAT tum Poloniæ rex Boleslaus, quem graveriter offendit, quod illius notam libidinem publice arguébat. Quare in solenni regni convéntu Stanisláum per calumniam in iudicium coram se vocari curat, tamquam pagum occuparet, quem Ecclesiæ suæ nomine cemerat. Quod cum neque tabulis probare posset, et testes veritatem dicere timérent, spondet Episcopus, se Petrum pagi venditorem, qui triennio ante obierat, intra dies tres in iudicium adducturum. Conditione cum risu accépta, vir Dei toto triduo jejunii et orationi incubit: ipso sponsionis die, post oblatum Missæ Sacrificium, Petrum e sepulchro surgere jubet; qui statim redivivus Episcopum ad régium tribunal euntem sequitur, ibisque rege et céteris stupore attónitis, de agro a se vénido, et præcio rite sibi ab Episcopo persoluto, testimónium dicit: atque iterum in Dómino obdormivit.

¶ In servis suis.

Lectio vi.

AT Boleslám frustra sæpe admónitum Stanisláus tandem a fidélium communione removet. Ille, iracundia furens, milites in Ecclesiā immittit, ut sanctum Episcopum consoliant: qui ter conati, occulta vi tertio divinitus sunt depulsi. Postremo impius rex Sacerdotem Dei, hóstiam immaculatam ad altare offeréntem, sua manu obtruncat: corpus membratim concísum, et per agros projéctum, aquilæ a feris mirabiliter deféndunt. Mox Canónici Cracovienses sparsa membra, nocturni de cœlo splendoris indicio colligunt, et suis locis apte disponunt: qua súbito ita inter se copulata sunt, ut nulla vúlnerum vestigia extarent. Multis præterea miraculis servi sui sanctitatem Deus declaravit post ejus mortem: quibus permotus in-

nocéntius Quartus Summus Pónitifex, illum in Sanctorum númerum rétulit. Clemens vero Octávus, Pónitifex Máximus, sancti Stanislai festo die in Románum Breviarium relato, gloriósi Martýris memoriā duplici Officio ubique celebrari jussit.

R. Filiis Jerúsalem.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Communi. Mart. temp. Pasch. j. loco. **xxix.** Extra temp. Pasch. Homilia in Evang. Si quis venit. **xxij.**

Vesp. de seq. com. præc.

DIE VIII. MAI.

In Festo Apparitionis S. Michaelis, Archangeli.

Duplex majus.

Omnia dicuntur ut infra in ejus Dedicat., die xxix. Septemb., prater Lect. ij. Noct. que habentur infra, et iij. Noct., quæ dienuntur ut in Festo SS. Angelorum Custodum, die ij. Octob. Et temp. Pasch. servetur Rubrica posita in Comm. Sanctorum. **xxxij.**

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BENÉTUS Michaélem Archángelum sàpius hominibus apparuisse, et sacrorum Librorum auctoritaté, et véteri sanctorum traditione comprobatur. Quám obrem multis in locis facti memoria celebratur. Eum ut olim synagoga Judæorum, sic nunc custodem et patrónum Dei veneratur Ecclesia. Gelasio aulem Primo Pontifice Máximo, in Apulia in vértice Gargani montis, ad cuius radices incolunt Sipontini, Archángeli Michaélis fuit illústris apparitio.

¶ Hic est Michael.

Lectio v.

FACTUM est enim, ut ex grégi bus armentorum Gargani cùjusdam taurus longe discéderet: quem diu conquisitum, in áitu speluncæ bäréntem invenérunt. Cum vero quidam ex illis, ut taurum configeret, sagittam emisisset, relórta sagitta in ipsum récidit sagittarium. Quæ res cum præsentes, ac deinceps

ceteros tanto timore affectisset, ut ad eam speluncam pròpius accédere nemo auderet, Sipontini Episcopum cónsulunt: qui indicto trium diérum jejúnio et oratione, rem a Deo respóndit quæri oportére.

R. Venit Michael.

Lectio vi.

Post triduum Michael Archángelus Episcopum monet, in sua tutela esse eum locum, eoque indicio demonstrásse, velle ibi cultum Deo in sui et Angelorum memoriā adhibéri. Quare Episcopus una cum cívibus ad eam speluncam ire pergit. Quidcum in templi cujusdam similitudinem conformatam vidissent, locum illum divinis officiis celebrare cœperunt: qui multis postea miraculis illustratus est. Nec ita multo post Bonifacius papa Romæ in summo Circo sancti Michaélis Ecclesiā dedicavit tertio Kalendas Octóbris: quo die etiam omnium Angelorum memoriā Ecclesiā celebrat. Hodie autem dies Archángeli Michaélis apparitione consecratus est.

R. In tempore illo.

In ij. Vesp. fit comm. seq.

DIE IX. MAJI.

In Festo S. Gregorii Nazianzeni, Episc., Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Aia. O Doctor. **¶** Amávit.

Oratio.

Ders, qui populo tuo æternæ salutis beatum Gregorium ministrum tribuisti: præsta, quæsumus; ut quem doctorem vitæ habuimus in terris, intercessorem habere mereamur in celis. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Gregorius, nóbilis Cappadoc, ex singulári divinárum Litterárum scéntia Theólogi cognomen consecratus, Nazianzi in Cappadocia natus, Athénis in omni disciplinárum génere una

cum sancto Basilfo eruditus, ad stúdia sacrárum Litterárum se convertit, in quibus se in corónio per aliquot annos exercuerunt, illarum sententiam non ex proprio ingénio, sed ex majorum ratione et auctoritate interpretantes. Qui cum doctrina et vitæ sanctitatem florérent, vocati ad munus prædicandæ evangeliæ veritatis, plúrimos Jesu Christo filios peperérunt.

R. Invéni David.

Lectio v.

GREGORIUS igitur aliquando in domum revérsus, primum Sasimórum Episcopos creátus est, deinde Nazianzénam Ecclesiā administrávit. Tum Constantinópolim ad eam regéndam Ecclesiām accersitus, cum civitatem hæresum purgátam erróribus ad cathólicam Fidem reduxisset, quod ei summum omnium pñórem conciliare debébat, multorum paravit invidiā. Itaque cum inter Episcopos magna propterea esset facta seditio, sponte cedens Episcopatu, illud Prophétæ dictum usurpavit: Si propter me commota est ista tempéstas, dejicite me in mare, ut vos jactari desinetis. Quare Nazianzum revérsus, cum illi Ecclesiæ Eulálium præficiendum curásset, totum se ad contemplationem, et scriptiōnem divinárum rerum contulit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Scripsit autem multa et solita oratione, et versibus, mirabili pietate et eloquētia: quibus doctórum hominum, sanctordumque judicio id assecutus est, ut nihil in illis, nisi ex vero pietatis, et cathólicæ religionis régula reperiatur: nemo quidquam jure vocare possit in dubium Consubstantialitatis Filiæ fuit acerrimus propugnátor. Ut autem vita laude nemo ei præpositus est, sic et orationis gravitatem omnes facile superavit. In iis scribendi ac legéndi stúdiis ruri vitam Mō-

nachi exércens, Imperatóre Theodósio, ad cœlestem vitam séniō confectus migravit.

R. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium. *Vos estis sal terræ, de Communi Doct. i. loco. liv.*

Vesp. a Capit de seq., commemoratio ut infra.

DIE X. MAI.

In Feste S. Antonini, Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Cont. Pont. xluij. præter seq.

In Hymno, Méruit suprémos.

Oratio.

SANCTI Antonini, Dómine, Confessoris tui atque Pontificis, méritis adjuvémur: ut, sicut te in illo mirábilem prædicámus, ita in nos misericórdem fuisse gloriémur. Per Dóminum.

Et sít com. S. Gregorii Nazianzeni, Aña. O Doctor. V. Justum. Oratio. Deus, qui pôpulo. 728.

Deinde SS. MM. Gordiani et Epimachi, Aña. Lux. y. Sancti. Oratio.

Dñe, quæsumus omnípotens Deus: ut qui beatórum Mártyrum tuórum Gordiáni et Epimachi solémnia cólimus; eórum apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANTONINUS, Floréntiae honéstis paréntibus natus, ab ipsa jam pueritia egrégium futuræ sanctitatis spécimen exhibuit. Annum agens sextumdécimum, Religiónem Prædicatórum ampléxus, cœpit exinde máximis clarére virtutibus. Otio perpétuum bellum indixit: post nocturnam brevem somnum primus matutinis précibus aderat: quibus persolutis, reliquum tempus noctis orationibus, aut certe lectioni et scriptio librorum tribnábat: et si quando importúnior fessis membris somnus obréperet, ad parietem

paululum declinato cápite, ac tantisper discusso somno, mox sacras vigilias avídus repebat. R. Invéni David.

Lectio v.

DISCIPLINA reguláris sui ipsius severissimus exáctor, carnes, nisi in gravi ægritudine, numquam edit. Ilumi aut in nudo tabulato cubábat, cilicio semper usus, et intérduum zona férrea ad vivam cutem incinctus, virginitatem integerrime semper coluit. In explicándis consiliis tantæ dexteritatis fuit, ut communí elogio Antonínus consiliórum diceretur. Adeo autem in eo humilitas enítuit, ut étiam cónobiis, ac provinciis præfetus, abjectissima monastérii officia demississime obíret. Ab Eugénio Quarto Florentinus Archiepiscopus renuntiátus, ægrerime tandem, nec, nisi Apostolicis munis perterrefactus, ut Episcopatum accipiteret, acquiévit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

In eo múnere vix dici potest, quantum prudéntia, pietate, charitáte, mansuetudine, et sacerdotáli zelo excellérit. Illud mirandum, tantum ingénio valuisse, ut omnes ferme scien-tias per se, nullo adhibito præceptore, absolutissime didicerit. Tandem post multos labores, multis étiam éditis insignis doctrinæ libris, sacra Eucharistia et Unctióne percépta, compléxus Crucifixi imáginem, mortem lètus aspexit sexto Nonas Maij, anno millésimo quadrin-gentésimo quinquagésimo nono. Miraculis vivens, et post mortem conspiciens, Sanctórum numero adscriptus est ab Adriáno Sexto, anno Dómini millésimo quingentésimo vigésimo tertio.

R. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Jlomo peregre. xl ix.

Pro SS. MM. Gordiano et Epimacho. Lectio ix.

GORDIANUS judex, cum ad eum Januárius Présbyter, ut con-

demnaréatur, sub Juliáno Apóstata ductus esset, ab eódem in christiana Fide instrúctus, cum uxore, et quinquaginta tribus áliis ex eádem familiâ Romæ baptizátur. Quare Præfécitus, relegátio Januário, Gordiánum a Clementiano Vicário inclídi jubet in cácerem: qui póstea eúmdem Gordiánum vincutum caténis ad se accersitum, cum a fidei propósitó deterrére non posset, plumbatis diu cæsum, cárpite plecti ímparat. Cujus cónpus ante Apollinís templum cárnibus objéctum, noctu a Christiánis via Latína sepelítur in eádem crypta, in quam Reliquiae hætii Epimachi martyris translátæ fuerant ab Alexandriá: ubi is diu propter Christi confessióne constrictus in cárcere, postremo combústus, martyrio coronátus est.

Te Deum laudámus. 45.

In Laud. pro comm. SS. MM. Gordiani et Epimachi, Aña. Filiae Jerúsalem. V. Pretiosa. Oratio. D a, quæsumus. 720.

DIE XII. MAJI.

In Festo SS. Nerei, Achillei, et Domitillæ Virg., atque Pancratii, Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Mart. temp. Pasch. xxvij. præter seq.
Oratio.

SEMPER nos, Dómine, Mártyrum tuórum Nérei, Achillei, Domitillæ, atque Pancratii sòveat, quæsumus, beata solémnitas: et tuo dignos reddat obséquio. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

NERES et Achilleus fratres, Neunuchi Flaviæ Domitillæ, a beato Petro una cum ipsa, ejusque matre Plautilla, baptizati, cum Domitillæ persuasis- sent, ut virginitatem suam Deo consecraret, ab ejus sponso Aureliano tamquam christiáni accusati, ob præclaram Fidei con-

sessiónem in Póntiam insulam relegántur: ubi ad quæstionem sterum vocati, et verbéribus cæsi, mox Tarracínam perduicti, a Minúcio Rufo equúleo et flaminis cruciati, cum constánter negarent, se a sancto Petro Apóstolo baptizatos, ullis torméntis cogi posse, ut idólis immolágent, secúri percússi sunt: quorum cónpora ab Auspicio, eórum discípulo, et Domitillæ educatore, Romam delata, via Ardeatina sepulta sunt.

¶ Lux perpetua.

Lectio v.

FLAVIA Domitilla, virgo Romána, Titi et Domitiani Imperatórum neptis, cum sacrum virginitatis velamen a beato Clemente Papa accepisset, ab Aureliano sposo, Titi Aurélii Consulis filio, delata quod christiána esset, a Domitiáno Imperatóre in insulam Póntiam est deportata, ubi in cárcere longum martyrium duxit. Demum Tarracínam deducta, sterum Christum confessa, cum semper constántior apparéret, sub Trajáno Imperatóre, iudicis jussu incénsa ejus cubiculo, una cum Theodóra et Euphrósyna virginibus, et collaténeis suis, gloriósi martyrii cursum confécit, Nonis Maji: quarum cónpora intégra invénta, a Cæsario Diácono sepulta sunt. Ilac vero die duórum fratrum ac Domitillæ cónpora ex Diaconia sancti Adriáni simul translata, in ipsorum Mártyrum Basílicam, tituli Fasciolæ, restituta sunt.

¶ In servis suis.

Lectio vi.

DANCRIATIUS, in Phrygia nóbili génere natus, puer quatuordecim annórum Romam venit, Diocletiano et Maximiáno Imperatóribus: ubi a Pontifice Románo baptizatus, et in Fide christiana eruditus, ob eamdeum paulo post comprehénsus, cum diis sacrificare constánter renússet, virili fortitudine datis cervícibus, illústrem martyrii corónam consecútus est: cuius

corpus Octavilla matróna noctu-
sustulit, et unguéntis delibú-
tum, via Aurélia sepelívit.

l. Filiae Jerúsalem.

In tertio Nocturno.

I. éctio sancti Evangélii secún-
dum Joánneni.

Lectio viij. Cap. 4.f

In illo témpore : Erat quidam régulus, cuius filius infirma-
batur Capháraum. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Ex Hom. 28. habita in Basíl. ho-
rum SS. MM. in dienat. eorum.

Quid est, quod régulus Dó-
minum rogat, ut ad ejus
fílium véniat, et tamen ire
corporáliter recúsat: ad servum
vero Centuriónis non invitátur:
et tamen se corporáliter ire pol-
licétur? Réguli fílio per corpo-
rálem præsentiam non dignájus
adéssse, centuriónis servo non
dédignátur occurrere. Quid est
hoc, nisi quod supérbia nostra
retundítur, qui in homínibus
non natúram, qua ad imáginem
Dei facti sunt, sed honóres,
et divítias venerámur? Redém-
ptor vero noster ut osténderet,
quia quæ alta sunt hóminum,
despiciénda sunt, et quæ de-
spécta sunt hóminum, despiciénda
non sunt: ad fílium Ré-
guli ire nóluit, ad servum cen-
turiónis ire parátus fuit.
it. Ego sum vitis

Lectio viij.

INCEPATA est ergo supérbia
nostra, quæ nescit pensare
hómines propter hómines. Sola,
ut diximus, quæ circumstant
homínibus, pensat, natúram
non áspicit, honórem Dei in
homínibus non agnoscit. Ecce
ire non vult Fílius Dei ad fílium
réguli: et tamen venire parátus
est ad salútem servi. Certe si
nos cujuspíam servus rogáret,
ut ad eum ire deberémus: pró-
tinus nobis nostra supérbia in
cogitatione tícita respondéret,
dicens: Non eas, quia temeti-
psum degéneras, honor tuus de-
spícitur, locus vilescit. Ecce de
célo venit, qui servo in terra

occúrrere non déspicit: et ta-
men humiliari in terra conté-
muimus, qui de terra sumus.
l. Cándidi facti.

Lectio ix.

NOLITA ergo intra vosmetípos
pensare quod habéatis, sed
quid estis. Ecce mundus, qui
diligitur, fugit. Sancti isti, ad
quorum tumbam consístimus,
floréntem muí dum mentis de-
spéetu calcavérunt. Erat tunc
vita longa, salus continua, opu-
lentia in rebus, frcúnditas in
propágine, tranquillitas in diu-
túrna pace: et tamen cum in
seipso floréret, jam in eórum
córdibus mundus aráuerat. Ecce
jam mundus in seipso áruit, et
adhuc in códribus nostris floret.
Ubique mors, ubique luctus,
ubique desolatió, úndique per-
cútium, úndique amaritudíni-
bus replémur: et tamen cœca-
mente carnális concupiscéntia
ipsas ejus amaritudines amá-
mus, fugiéntem séquimur, la-
benti inhárémus.

Te Deum laudámus. 13.

DIE XIV. MAJI.

S. Bonifacii. Martyris.

Oratio.

Da, quæsumus omnípolens
Deus: ut qui beáti Bonifaci
Martyris tui solémnia cólimus;
eius apud te intercessióníbus ad-
juvémur. Per Dóminum.

Lectio j. de Script. occur.

Lectio ij.

BONIFACIUS, civis Románus,
B quod cum Aglae nóbili ma-
tróna impudice versátus esset,
tanto illus intemperantiæ dol-
lóre captus est, ut péniténtia
causa se ad conquirénda et se-
peliénda Mártyrum cörpera con-
tulerit. Itaque, relíctis peregrini-
nationis sóciis, cum Tarsi mul-
tos propter christiánæ Fidei pro-
fessionem variis forméntis cru-
ciátos vidisset, illórum víncula
osculátus, eos veheménter hor-
tabáatur, ut constánter supplicia
perférrent, quod brevem labó-
rem sempitérna réquies conse-
cutúra sit. Comprehénsus igitur,

ferreis ungulis excarnificatus est, cui etiam inter manuum ungues et carnem acuti calami sunt infixi, plumbumque liquefactum in os ejus infusum. Quibus in cruciatis ea vox tantum Bonifacii audiebatur: Gratias tibi ago, Domine Iesu Christe, Fili Dei.

Lectio iii.

Mox in ollam serventis picis demissso capite conjectus est: unde cum inviolatus exisset, ira incensus iudex, eum securi percuti jubet. Quo tempore magnus terramotus factus est, ita ut multi infideles ad Christi Domini fidem converterentur. Eum sequenti die querentes socii, cum martyrio afflectum cognovissent, quingentis solidis ejus corpus redemerunt: et conditum unguentis, linteisque involutum, Romanum portandum curarunt. Quod factum cum ab Angelo Aglae matrona, quae et ipsa penitens sepiis operibus addixerat, cognovisset, prodiens obviam sancto corpori, Ecclesiam ejus nomine edificavit: in qua corpus sepultum est Nonis Junii, cum ejus anima pridie Idus Maii apud Tarsum Cilicium urbem migrasset in celum, Diocletiano et Maximiano Imperatoribus.

Te Deum laudamus. 43.

DIE XVI. MAI.

In Festo S. Ubaldi, Episcopi et Confessoris.
Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xlivij. praeferuntur seq.

Oratio.

A EXILIUM tuum nobis, Domine, quæsumus placatus impende: et intercessione beati Ubaldi, Confessoris tui atque Pontificis, contra omnes diaboli nequicias dexteram super nos tuæ propitiacionis extende. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

UBALDIUS, Eugubii in Umbria nobili genere natus, a pri-

mis annis pietate et litteris egrave est institutus: jamque adolescentia, ut uxorem duceret, saepe tentatus, numquam tamen a proposito servanda virginitatis recessit. Sacerdos electus, patrimonium suum pauperibus et Ecclesiis distribuit: et Canonicorum Regularium Ordinis sancti Augustini Institutum suscipiens, illud in patriam transstulit, atque in eo aliquamdiu sanctissime vixit. Cujus sanctitatis opinione evulgata, ab Honorio Secundo summo Pontifice Ecclesiam Eugubinæ invitus praefecit, et Episcopalis consecrationis munere decoratur.

¶ Inveni David.

Lectio v.

Ad suam itaque revertens Ecclesiam, cum de consueta vivendi ratione nihil admodum immutasset, in omni tamen virtutum genere eo magis eminere coepit, quo efficacius aliorum etiam salutem verbo et exemplo procuraret, factus forma gregis ex animo. Nam vietu parco, vestitu moderato, lectulo aspero et pauperrimo, Crucis mortificationem juciter in suo corpore circumferebat, dum inexplibili orationis studio spiritum quotdie recrearet. Hinc admirabilem illam mansuetudinem est addeptus, qua gravissimas injurias et contumelias non modo aequanimititer tulit, verum etiam mirifico dilectionis affectu persecutores suos omni benignitatis testimonio complectebatur.

¶ Posui adjutorium.

Lectio vi.

BENNIUS antequam ex hac vita migraret, cum diutinis afflictaretur infirmitatibus, inter acerbissimos corporis cruciatum, velut aurum in fornace purgatum, Deo gratias indesinenter agebat Adveniente autem sacro Pentecostes die, cum multis annis Ecclesiam sibi commissam summa cum laude gubernasset, sanctis operibus ac mi-

raculis clarus quiévit in pace.
Quem Coelestínus Papa Tertius
in Sanctórum númerum rétulit.
Ejus virtus præcipue in efflu-
gandis spiritibus immundis elú-
cet. Corpus vero per tot sœcula
incorrúptum magna fidelium
veneratiōne in patria cólitur,
quam non semel a præsenti dis-
crimine liberavit.

R. Iste est qui.

In iiij. Nocturno Homilia in
Evang. Homo pégredre. xlix.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XVII. MAI.

In Festo S. Paschalis Baylon.

Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. nou
Pontificis. lvj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Paschalem,
Confessórem tuum, misifica
erga Cörporis et Sanguinis tui
sacra mysteria dilectione deco-
rasti : concéde propitiis; ut
quam ille ex hoc divino convívio
spiritus percépit pinguédinem,
camdem et nos percípere me-
reamur. Qui vivis et regnas.

Pro comm. S. Ubaldi, Aña.
Amávit. y. Justum. Oratio. Au-
xilium. 732.

In j. Noct. Lectiones de Seri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PASCHALIS Baylon, paupéribus
písque parentibus in oppido
Turris Formósæ Seguntinae dio-
césis in Arragónia natus, a té-
neris annis plura dedit futuræ
sanctitatis indicia. Sortitus ani-
mam bonam, ac rerum ecclé-
stiū apprime studiósam, pue-
ritiam atque adolescentiam in
gregis custódia transégit: quam
ille vivéndi rationem ideo præ-
cipue diligébat, quod humilitati
sovéndæ, ac innocentiae conser-
vandæ in primis útilem, atque
opportúnam judicaret. Erat in
victu módicus, in oratione as-
sidiuus, tantaque apud coavos et
sócios florébat auctoritate et grá-
tia, ut cárum lites compónens,

erróres corrígens, ignorantiam
erúdiens, ac desídiā excitans,
velut ómnium parens et magi-
ster maximo stúdio colerótur ac
amarétur: Beatus étiam tum a
plerisque appellatus.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Qui vero in sœculo, terra
nempe déserta et iuaquosa,
adeo feliciter adoléverat,
flos convallium, plantatus in
domo Dómini, murum, ulique
sparsit sanctitatis odorem. Igitur
Paschalis, arrépto vitæ seve-
rioris instituto, atque in Ordine
Minórum Strictioris Observantiæ
Discalceatórum cooptatus, exult-
avit ut gigas ad curréndam
viam suam, totumque se Dó-
mino excoléndum tradens, dies
noctesque cogitabat, qua se ra-
tionē magis ei magisque confor-
maret. Ita factum est brevi, ut
eum tamquam Seraphicæ per-
fectionis exemplar, ipsi quoque
proiectiōne imitandum sibi pro-
pónerent. Ipse autem in humili
servientium gradu constitutus,
se velut ómnium peripséma re-
putans, árdua quæque et ab-
jecta domus ministeria, veluti
jure quodam peculiari sibi de-
bita, summa cum hilaritate
suscipiébat, et exercébat humili-
tate ac patiēntia pari. Carnem
spiritui quandóque reluctari ni-
tentem jugi maceratione afflitta-
vit, atque in servitūtem redé-
git, spiritum vero assídua sui
abnegatione ferventiōrem in dies
ad austeriōra extendébat.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

EIPARAM virginem, cuius
clientelæ se ab ineunte aet-
ate dicáverat, tamquam mat-
rem, quotidianis colebat ob-
séquis, atque filiali exorabat
fiducia. Porro erga sanctissimum
Eucharisticæ Sacraméntum, dif-
ficile dictu est, quam ardénti
teneréatur devotioñis affectu:
quem defunctus étiam in cadá-
vere retinére visus est, dum ja-
cens in séfretro, ad sacræ hóstie

elevationem bis oculos reseravit et clausit, magna omnium, qui aderant, admiratione. Ejusdem veritatem inter hereticos publice palamque professus, multa et gravia ob eam causam perpessus est, crebro etiam ad necem petitus, sed singulare Dei providentia ab impiorum manibus creptus. Saepè inter orandum omnibus destituebatur sensibus, dulcique languebat amoris deliquio: quo tempore celestem illam scientiam hausisse creditus est, qua homo rufis et illitteratus de mysteriis Fidei difficilimis respondere, atque aliquot etiam libros conscribere potuit. Denique meritis plenus, eadem, qua praedixerat, hora, feliciter migravit ad Dominum, anno salutis millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, sextodécimo Kalendas Júnii, eodem, quo natus fuerat, sexto Pentecostes recurrente, annum agens secundum supra quinquagesimum. Quibus aliisque virtutibus insignem ac miraculis tam in vita, quam post mortem clarum, Paulus Quintus Pontifex Maximus illum Beatum appellavit: Alexander autem Octavus Sanctorum catalogo adscripsit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comm. Ixij.

Vesp. Cap. de seq. com. præc,

DIE XVIII. MAJI.

In Festo S. Venantii, Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. pro Tempore. xvij. præter seq.

Hymnus sequens, quando non fuit dictus in j. Vesp., jungitur cum Hymno ad Matut. sub una conclusione: Sit laus Patri.

Ad Vesperas, Hymnus.

MARTYR DEI VENANTIUS,
Lux et decus Camerium,
Tortore victo et judece,
Laetus triumphum concinit.
Annis puer, post vincula,
Post carceres, post verbera,
Longa fame frementibus
Cibus datur leonibus.

Sed ejus innocéntiae
Parcit leónum immánitas,
Pedesque lambunt Martyris
Iræ famisque immémores.
Verso deórsum vértice
Haurire fumum cōgitur:
Costas utrimque et viscera
Succénsa lampas ústulat.
Sit laus Patri, sit Filio,
Tibique, sancte Spíritus:
Da per preces Venantii
Beata nobis gáudia. Amen.

Oratio.

Desus, qui hunc diem beatissimi Venantii Martyris tui triumpho consecrasti: exaudi preces populi tui, et præsta; ut qui ejus inérita veneramur, fidei constantiam imitémur. Per Domini num.

Et fit com. S. Paschalis, Aña. Illic vir. y. Oratio. Deus, qui. 755.

Ad Matut. num., Hymnus.

ATHELTA Christi nóbilis
Idola damnat géntium,
Deique amore sáucius
Vitæ perfida déspicit.
Ioris revinctus asperis
E rupe præceps vólvitur:
Spineta vultum lánçinant,
Per saxa corpus scindit.
Dum membra raptant Martyris,
Languent siti satélites:
Signo crucis Venantius
E rupe fontes élicit.
Bellator o fortissime,
Qui perfidis tortóribus
E caute præbes poculum,
Nos rore gratiæ irriga.
Sit laus Patri, sit Filio,
Tibique, sancte Spíritus:
Da per preces Venantii
Beata nobis gáudia. Amen.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

VENANTIUS Camerá quindecim annos natus, cum christia næ religiōnis accusaretur apud Antiochum, qui sub Décio Imperatore Camerino præterat, in porta civitatis Præsidi se obtulit: quem ille pollicitationibus ac terróribus diu tentatum, flagris cædi, et vinculis astrinigi

jussit : sed iis mirabiliter ab Angelo solitus, lampadibus postea adūritur, atque inverso ore fumo supposito suspēditur. Ejus constantiam in tormentis demiratus Anastasius Cornicularius, et quod eum ab Angelo sterum solutum cādida veste supra sumum ambulātem vidisset, in Christum crēdidit, et a beato Porphyrio Presbitero cum familia baptizatus, paulo post martyrii palmam cum eodem pronēruit.

R^g. pro tempore.

Lectio v.

At Venantius Præsidi sīstitur, et ab eo iterum frustra tentatus, ut Christi fidem deseret, in carcere conjicitur : quo Attalus præco mittitur, qui ei dicat, se quoque christianum fuisse, et ei nōnini prepterea renuntiāsse, quod cognovisset ināne esse fidei commentum, quo Christiani præsentibus se abdicant ob vanam futurorum spem. Verum nōbilis Christi athlēta callidi hostis insidias non ignōrāns, diaboli ministrum a se pénitus rejicit. Quare ad Præsidem iterum adductio, omnes contusi sunt dentes, maxillæque confractæ, atque ita cæsus in sterquilinum dejectur. Sed inde ab Angelo quoque erēptus, rursus stetit ante jūdicem : qui, Venantio adhuc loquente, e tribunali cecidit, et in ea voce, Verus est Venantii Deus, nostros deos destrūite, exclāmans expiravit.

Lectio vi.

Quoniam cum Præsidi nuntiātum esset, extēmplo Venantium leōnibus objici jussit, qui naturā feritate omissa, ad ejus se pedes abjecerunt : interim ille pōpulum Christi fidem edocēbat. Quare inde amotus, iterum in carcere traditur. Cumque postridie Præsidi referret Porphyrius, se per visum noctu pōpulos, quos Venantius aqua tingebat, clarissima luce fulgentes, ipsum vero Præsidem

obscurissima caligine opertum vidisse; Præses ira incensus, eum illico capite plecti imperat : deinde Venantium per loca vēribus et carduis cōsita trahi usque ad vēperam. Is cum senianiniis relictus esset, manu se sterum Præsidi præsentavit, cuius jussu statim e rupe precipitatur : sed inde etiam divinitus erēptus, dēnuo per loca aspera ad mille passus trahitur : ubi militibus siti aestuantiibus, in proxima convalle ex lapide, in quo et génum formam reliquit, sicut etiam nunc in ejus Ecclesia videre licet, crucis signo a Venantio facto, aquæ manarunt. Eo miraculo plures permoti, in Christum credidērunt : quos omnes præses eo loci una cum Venantio capite feriti jussit. Fūlgora et terrémotus eo tempore ita magnificuere, ut Præses ausūgeret : qui paucis tamen post diēbus, divinam haud valens effugere justitiam, turpissimam mortem operiū. Christiani interim Venantii, et aliórum corpora honorifico loco sepeliérunt, quæ Camerini in Ecclesia Venantio dicata condita adhuc sunt.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Comm. Mart. temp. Pasch. xxix.

Extra tempus Pasch. Si quis venit, de Communi unius Mart. j. loco. xxij.

Ad Laudes, Hymnus.

Dum nocte pulsa Lúcifer Diem propinquam nūntiat, Nobis refert Venantius Lucis beatæ munera. Nam criminum caliginem, Stygisque noctem dépulit : Veroque cives lúmine Divinitatis imbuit. Aquis sacri Baptismatis Lustriavit ille pātriam : Quos tinxit unda milites, In astra misit martyres. Nunc Angelorum particeps Adésto votis supplicum : Procūl repelle crimina, Tuūmque lumen ingere.

Sit laus Patri, sit Filio,
Tibique, sancte Spíritus :
Da per preces Venantii
Beata nobis gaudia. Amen.
Vesp. a Capit. de seq., com.
præc. etc.

DIE XIX. MAJI.

In Festo S. Petri Cœlestini,
Papæ et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont.
xliij. præter seq.

In Hymno, Mériti suprémos.
Oratio.

Deus, qui beatum Petrum Cœlestinum ad summi Pontificatus apicem sublimasti, quicque illum humilitati postpónere docuisti : concéde propitius ; ut ejus exémplo cuncta mundi despiceret, et ad promissa humilibus præmia pervenire feliciter mereamur. Per Dóminum.

Pro com. S. Venantii, Aña et
y. pro temp. Orat. Deus, qui. 734.

Deinde S. Pudentianæ, Virg.
Aña. Veni, sponsa. y. Spécie.
Oratio.

Exaudi nos, Deus salutaris no-
ster : ut sicut de beatae Pu-
dentianæ Virginis tuae festivitaté
gaudemus; ita piæ devotionis
erudiāmur affectu. Per Dñum.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PETRUS a nōmine, quo Pón-
tífex est appellatus, Cœlesti-
nus dictus, honestis catholicis-
que paréntibus Asérnia in Sa-
mmitibus natus, adolescentiam
vix ingrēssus, ut ánimum a
mundi illécebris custodiret, in
solitudinem secéssit. Ibi con-
templationibus n.e.i. tem nūtriens,
corpus in servitutem redigens,
téream caténam ad nudam car-
nem adhibebat. Congregatiōnem,
quæ póstea Cœlestinorum dicta
est, sub Régula sancti Benedicti
instituit. Hinc quasi lucerna
supra candelabrum pósita, cum
abscóndi nequirit, (Romana Ec-
clésia diu viduata Pastore) in
Petri cathedram ignórans et ab

sens adscitus, magna novitatis
admiratione non minus, quam re-
pentino gáudio cunctos affecit.
Cum autem in Pontificatus subli-
mitate collocatus, variis distén-
tus curis, assuētis incúnibere
meditationibus vix posse cognō-
seret, óneri páriter et honóri
voluntarie cessit : indeque pri-
scam vitæ rationem répetens,
obdormivit in Dómino. Ejúsque
pretiósam mortem Crux prælú-
gens in ære ante cubiculi ostium
réddidit amplius gloriósam. Mi-
ráculis multis tam vivens, quam
post óbitum cláruit : quibus rite
examínatis, Clemens Quintus, anno postquam décessit undé-
cimo, Sanctórum número ad-
scripsit.

¶. Invéni David.

Lectio v. Veridétur justi sim-
plicitas Lectio vj. At contra, de
Communi Conf. nou. Pont. ij.
loco. lxv. cum R.R. v. et vj. de
Communi Conf. Pont. xlviij.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Ecce nos reliquimus, de
Com. Conf. Pont. iij. loco. lij.

Pro S. Pudentiana.

Lectio ix.

PUDENTIANA virgo, Pudentis Ro-
mani filia, paréntibus orba-
ta, cum admirabili pietate chris-
tiánam religiōnem cōleret, una
cum sorore Praxéde pecúniam
ex vénido patrimoniō redactam
paupéribus distribuit, seque je-
juniis et oratiōibus dedit. Cu-
jis étiam ópera tota ejus familiā
in qua erant nonaginta sex hó-
mines, a Pio Pontifice baptizata
est. Quod autem ab Antoniu
Imperatōre sanctiū erat, ne
Christiani publice sacrificia fa-
cerent; Pius Pónfex iu aéribus
Pudentianæ cum Christianis Sa-
cra celebrabat. Quibus illa beni-
gne accéptis, quæ ad vitam neces-
saria essent, suppeditabat. Ita-
que in his christianæ pietatis
officiis inigravite vita, et in se-
pulcro patris ad cōmetérium
Priscillæ via Salaria sepulta est,
decimo quarto Kaléndas Júnii.
Te Deum laudamus. 13.

In Land. fit com. S. Pudentianæ, Aña. Simile. X. Diffusa. Oratio. Exaudi, ut supra. 736.

In ij. Vesp. ad Magnificat. Aña. Dum esset.

Et fit com. seq.

DIE XX. MAI.
In Festo S. Bernardini Senensis.
Confessoris.

Semiduplex.

Aña. Similabo. X. Amavit.
Oratio.

DOMINE Jesu, qui beato Bernardino, Confessori tuo, exsumum sancti nominis tui amorem tribuisti: ejus, quæsumus, meritis et intercessione, spiritum nobis tuæ dilectionis benignus insunde. Qui vivis.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

BERNARDINUS Albizœsa nobili Senensi familia ortus, ab inéunte ætate non obscura sanctitatis dedit indœcia; nam a piis paréntibus honeste educatus, neglœctis puerilibus ludis, inter prima grammaticæ studia pietatis opéribus ánum intendit, jejuniis, orationi, et beatissimæ Virginis cultui præcipue additus. Misericordia vero in pánperes fuit insignis: quæ quidem ómnia procedente tempore quo melius posset excôlere, eorū numero adscribi völuit, qui Senis in hospitiali domo beatae Mariæ de Scala Deo inserviunt, unde complures sanctitate célebres viri prodiérunt. Ibi corporis afflictione et ægrotantium cura, dum atrox pestiléntia grassaréatur, incredibili charitati sese exercevit. Inter céteras autem virtutes, castitatem, egrégia forma repugnante, sanctissime custodivit, adeo ut, eo præsente, nemo unquam, ne impudentissimus quidem, verbum minus honéstum proférre auderet.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

CRAVI morbo tentátus, eoque
Tad quatuor menses patien-
totum.

ffissime tolerato, demum incôlumis, de religiosa vita instituto capessendo deliberare cœpit: quo ut sibi viam munfret, adiculam in extréma urbe conduxit: in quam cum sege abdidiisset, asperrim omni ex parte vitam trahébat, Deum assidue orans, ut, quid sibi sequendum esset, ostenderet: quare divinitus factus est, ut beati Francisci Ordinem præ céteris optaret. in quo humilitate, patientia, aliisque religiosi hominis virtutibus excelluit. Id cum cœnobii rector animadverteret, jamque ante Bernardinum doctrinam et sacrarum Litterarum peritiam perspectam habéret, prædicendi onus eidem impôsuit; quo humillime suscepito, cum se minus idóneum agnoscere, ob vocis exilitatem ac raucitatem, Dei ope implorata, non sine miráculo ejusmodi impedimento liberatus est.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

Cumque ea tempora vitiis cri-
minibúsque redundarent, et
cruenti factiōibus in Itália,
divina humanaque ómnia per-
mixta essent, Bernardinus ur-
bes atque oppida concûrsans,
in nomine Jesu, quem semper
in ore et in pectore gerébat,
collapsam pietatem morésque,
verbo et exemplo, magna ex
parte restituit: quo factum est,
ut præclaræ civitates eum sibi
Episcopum a summo Pontifice
postularent, quod ille munus
invicta humilitate constantissime
rejecit. Denique vir Dei im-
mén sis labóribus exhaustus,
multis magnisque éditis miráculis,
libris etiam pie doctéque
conscriptis, cum vixisset annos
sex ac sexaginta, in urbe Aquila
in Vestinis beato fine quiévit:
quem novis in dies coruscantem
signis, anno post óbitum
sextó, Nicoláus Quintus Pón-
tífex Máximus in Sanctórum ná-
merum rétulit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
Ecce nos reliquimus, de Comm.
Apostolij. R.R. vero ut lxvij.

DIE XXV. MAI.
In Festo S. Gregorii VII, Papæ
et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont.
xliij, præter seq.
Oratio.

Deus, in te sperantium for-
titudo, qui beatum Gregori-
um, Confessorem tuum atque
Pontificem, pro tuenda Ecclesiæ
libertate, virtute constantiæ ro-
borasti: da nobis, ejus exemplo
et intercessione, omnia adversantia
fortiter superare. Per Dñum.

Deinde fit com. S. Urbani, Pa-
pæ Mart. Aña et Ý. pro temp.

Oratio.

Da, quæsumus omnispotens
Deus: ut qui beati Urbani,
Martyris tui atque Pontificis, so-
lennia colimus; ejus apud te
intercessione adjuvemur. Per
Dominum.

In iij. Noct. Lectiones de Scrí-
ptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS Papa Séptimus, án-
te Hildebrändus, Suánæ in
Etruria natus, doctrina, san-
ctitate, omniæ virtutum gé-
nere cùmprimis nöbilis, mi-
rifice universam Dei illustravit
Ecclesiæ. Cum párvulus ad fabri
ligna edolantis pedes, jam
litterarum inscius, lúderet, ex
rejectis tamen segmentis illa
Davidici elementa oraculi, Do-
minabitur a mari usque ad
mare, casu formasse narratur,
manum pueri ductante Númine,
quo significaretur ejus fore amplissimam in mundo auctoritatem.
Romam deinde profectus,
sub protectione sancti Petri edu-
catus est. Jovenis Ecclesiæ li-
bertatem a laicis oppræssam, ac
depravatos Ecclesiasticorum mo-
res vehementius dolens in Clu-
niacensi monastério, ubi sub
Régula sancti Benedicti austeri-
oris ritu observantia eo tém-

pore máxime vigébat, Mónachi
hábitum induens, tanto pietatis
ardore divinæ Majestati deser-
viébat, ut a sanctis ejusdem
cœnobii Pátribus Prior sit élé-
ctus. Sed divina providentia ma-
jóra de eo disponente in salutem
plurimorum, Cluniaco eductus
Hildebrändus, Abbas primum
monastérii sancti Pauli extra
muros Urbis electus, ac post-
modum Românæ Ecclesiæ Car-
dinális creátus, sub Summis
Pontificib⁹, Leóne Nono, Vi-
ctore Secundo, Stéphano Nono,
Nicolao Secundo, et Alexándro
Secundo, præcipuis munéribus
et legationibus perfunctus est,
sanctissimi et purissimi consili
vir a beato Petro Damião nun-
cupatus. A Victore Iapa Secundo
Legatus a latere in Galliam mis-
sus, Lugduni Episcopum si-
moniaca labo intectum ad sui
criminis confessionem miraculo
adégit. Berengárium in Concilio
Turonensi ad iteratam hæresis
abjurationem cōpulit. Cadolai
quoque schisma sua virtute
compréssit.

R. Invéni David.

Lectio v.

MORTUO Alexándro Secundo,
invitus et mœrens unâni-
mum consensu, décimo Kal-
lendas Maji, anno Christi mil-
lésimo septuagésimo tertio,
Summus Póntifex electus, sicut
sol effulsa in domo Dei: nam
potens opere et sermone, ecclesiasticæ discipline reparandæ,
fidei propagandæ, libertati Ecclæsie restituendæ, extirpandis
erróribus et corruptélis tanto
stúdio incubuit, ut ex Apostol-
orum ætate nullus Pontificum
fuisse tradatur, qui majores
pro Ecclæsia Dei labores, mo-
lestiasque pertulerit, aut qui
pro ejus libertate acrius pugna-
verit. Aliquot Provincias a simoni-
aca labo expurgavit. Contra
Henrici Imperatóris impios co-
natus fortis per omnia athlēta
impavidus permansit, seque
pro muro domui Israel pónere

non tñmuit, ac eñdem Henricum, in profundum malorum prolapsum, fideliūm communione, regnóque privavit, atque subditos populos fide ei data liberavit.

R. Posui adjutórium.

Lectio vii.

Iux Missarum solémnia perageret, visa est viris piis columba et cœlo delapsa húmero ejus dextro insidens alia extensis caput ejus velare: quo significatum est, Spíritus sancti afflátu, non humanae prudéntiae rationibus ipsum duci in Ecclesiæ régimine. Cum ab iniqui Henrici exércitu Romæ gravi ob sídione premeretur, excitatum ab hóstibus incéndium signo crucis extinxit. De ejus manu tandem a Robérto Guiscárdo Duce Northmánnō eréptus, Cas-sinum se cónstulit: atque inde Salérnum ad dedicandam Ecclesiām sancti Matthei Apóstoli conténdit. Cum aliquando in ea civitate sermónen habuisset ad pòpulum, aerumnis confectus in morbum incidit, quo se interitum præscivit. Postréma morientis Gregorii verba fuere: Diléxi justitiam, et odívi ini-quitatem, propterea mórior in exilio. Innumerabilia sunt quæ vel fôrtiter sustinuit, vel multis coactis in Urbe Synodis sapién-ter constituit, vir vere sanctus, criminum vindex, et acérrimus Ecclesiæ défensor. Exäctis itaque in Pontificatu annis duó-decim, migravit in cœlum, anno salutis millésimo octogésimo quinto, plúribus in vita et post mortem miraculis clarus; ejusque sacrum corpus in Cathédrali Basílica Salernitána est honorifice cónditum.

R. Iste est, qui.

In iij. Nocturno Hymilia in Evang. Vigiláte, de eodem Com-muni ij. loco. iiij.

Pro S. Urbano. Lectio ix.

URBANUS Románus, Alexándro Sevéro Imperatóre, doctrina et vita sanctitate multos ad

Christi fidem convértit, in illis Valerianum, báte Cæciliæ sponsum, et Tiburtium Valériani fratrem, qui póstea martyrium forti animo subiérunt. Illic de bonis Ecclesiæ attributis scripsit his verbis: Ipsæ res fideliūm, quæ Dómino offeruntur, non debent in álios usus, quam ecclesiásticos, et Christianórum fratrū, vel indigentibus convérти: quia vota sunt fideliūm, et prætia peccatórum, ac patrimónia pauperum. Sedit annos sex, menses septem, dies quátuor: ac martyrio coronátus, sepultus est in cemetério Prætextati, octávo Kaléndas Júnii. Ordinatiónibus quinque hábitis mense Decembri, creavit Presbyteros novem, Diáconos quinque, Episcopos per divérasa loca octo. Te Deum laudamus. 43.

In Laud. fit comm. S. Urbani, Papæ et M. Aña et y. pro temp. Oratio. Da, quæsumus. 738.

Vesp. a Cap. de seq., comm. præc. et S. Eleutheri. Papæ Mart.

DIE XXVI. MAI.

In Feste S. Philippi Neri. Cont.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. Ivj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui báustum Philippum Confessórem tuum Sanctórum tuórum glória sublimasti: concéde propitius; ut, cujus solemnitate lætamur, ejus virtútum proficiámus exémplo. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Gregori. Papæ, Aña. Dum esset. y. Ju-stum. Oratio. Deus in te. 738.

Postea fit comm. S. Eleutheri, Papæ Mart. Aña et y. pro temp.

Oratio

IN FIRMITATEM nostram réspicere, omnipotens Deus: et quia pondus pròpriæ actionis gravat, báti Eleutiérii, Mártyris tui atque Pontificis, intercessio glo-riosa nos pròtegat. Per Dómini-num nostrum.

In i. Noct. Lectiones de Seri-pluga occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PHILIPPUS Nérius, pils honestisque parentibus Floréntiæ natus, ab ipsa ineunte ætate non obscura dedit futuræ sanctitatis indicia. Adolescens, ampla patrui hereditate dimissa, Romanum se cointulit, ubi philosophia ac sacris Litteris eruditus, totum se Christo dicavit. Ea fuit abstinentia, ut saepe jejunus triduum permanserit. Vigiliis et orationibus intensus, septem Urbis Ecclesiæ frequenter visitans, apud coemetérium Callisti in cœlestium rerum contemplatione pernoctare consuevit. Sacêdos ex obediencia factus, in animarum salute procuranda totus fuit; et in confessionibus audiendis ad extrimum usque diem perscrivens, innumeros pene filios Christo periperit: quos verbi Dei quotidiano pâbulo, Sacramentorum frequëntia, orationis assiduitate, aliisque piis exercitationibus enatrori cùpiens, Oratôrii Congregationem instituit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

CHARITATR Dei vulneratus langebat jûgiter: tantoque cor ejus restuabat ardore, ut, cum intra fines suos contineri non posset, illius sinum, confractis atque elatis duabus costulis, mirabiliter Dominus ampliaverit. Sacrum vero faciens, aut ferventius orans, in æra quandoque sublatu[m], mira undique luce fulgere visus fuit. Egénos et pauperes omni charitatis officio prosequebatur: dignus quiet Angelo in specie pauperis elemosynam erogaret; et dum egéntibus noctu panem delerret, in lóveam lapsus, inde páriter ab Angelo incolumis eriperetur. Humilitati addictus, ab honib[us] semper abhorruit, atque ecclesiasticas dignitates, etiam primarias, non semel ultra delatas constantissime recusavit.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

PROPHETIZ dono fuit illústris, et in animorum sensibus penetrantis mirifice enstuit. Virginitatem perpetuo illibatam servavit: idque assecutus est, ut eos, qui puritatem cölerent, ex odore, qui vero secus, ex foetore dignosceret. Absentibus interdum apparuit, iisque periclitantibus opem tulit. Agratos plúrimos, et morti próximos sanitati restituit. Mortuum quoque ad vitam revocavit. Cœlestium spirituum, et ipsius Desparæ Virginis frequenter fuit apparitione dignatus; ac plurimorum animas splendore circumfusas in cœlum concendere vidit. Denique anno salutis millesimo quingentésimo nonagésimo quinto, octavo Kaléndas Iunias in quem diem incidet festum Corporis Christi, Sacro maxima spiritus exultatione peracto, ceterisque functionibus explatis, post medianam noctem, qua prædixerat hora, octogenarius obdormivit in Dómino. Quem Gregorius Décimus quintus miraculis clarum in Sanctorum numerum rétulit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang Sint lumbi, de Comm. Ixij.

Pro S. Eleutherio.

Lectio ix.

ELEUTHERIUS Nicópoli in Græcia natus, Aniceti Pontificis Diaconus, Cómmodo Imperatorè præfuit Ecclesiæ. Illic infatio Pontificatus supplices litteræ venerunt a Lúcio Britannorum rege, ut se ac suos in Christianorum numerum reciperet. Quamobrem Fugatum et Damianum, doctos et pios viros, misit in Britanniā, per quos Rex et reliqui fidem susciperent. Hoc Pontifice, Ireneus Polycáripi discipulus Romanum véniens, ab eo benignè accéptus est. Quo tempore summa pace et quiete fruebatur Ecclesia Dei: ac per totum orbem terrarum, maxime Roma, à des propagabatur. Vixit Eleuthé-

rius in Pontificátu annos quindecim, dies viginti tres. Fecit Ordinationes tres mense Decembri, quibus creavit Presbyteros duodecim, Diaconos octo, Episcopos per divisa loca quindecim : se-pultusque est in Vaticano prope corpus sancti Petri.

Ie Deum laudamus. 45.

In Laudibus fit commemoratio S. Eleutherii, Aña et V. pro tempore. Oratio. Infirmitatem, ut supra. 739.

In Vesperis com. sequentis et S. Joannis, Papæ et Mart.

DIE XXVII. MAJI.

In Festo S. Mariæ Magdalena de Pazzis, Virginis.

Semiduplex.

Aña Veni, sponsa. V. Spécie.

Oratio.

Dux, virginitatis amator, qui beatam Mariam Magdalénam Virginem tuo amore succénsam, coéléstibus donis decorasti : da, ut quam festiva celebritate venaramur, puritate et charitate imitiamur. Per Dóminum.

Postea S. Joannis, Papæ et Martyris, Aña et V. pro tempore.

Oratio.

Deus, qui nos beati Joannis, Martyris tui atque Pontificis, annua solemnitate lætificas : concéde propitius; ut cuius natalitia célémus, de ejusdem étiam protectione gaudemus. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno. —

Lectio iv.

MARIA Magdaléna illustriori nata, sere ab incunabulis iter perfectionis arrípuit. Decennis perpetuam virginitatem vovit, susceptoque hábitu in monastério sanctæ Mariæ Angelorum Ordinis Carmelitarum, se ömnia virtutum exemplare exhibuit. Adeo casta fuit, ut, quidquid puritatem lèdere potest, pénitus ignoraverit. Quinquennium, Deo juhente, solo pane et aqua transégit, excéptis diébus Dominicis,

quibus cibis quadragésimæ libus vescebatur. Corpus suum cilicio, flagellis, frigore, inédia, vigiliis, nuditate, atque omni pœnaru[m] génere cruciabat.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

TANTO igne divini amoris testuábat, ut ei ferendo impar, ingesta aqua pectus refri gerare cogeretur. Extra sensus frequenter rapta, diuturnas et admirabiles éxtases passa est : in quibus et arcana cœlestia penetravít, et eximiis a Deo gratiis illustrata fuit. His autem munita, longum certamen a principibus tenebrarum sustinuit, árida, desolata, ab ömnibus derelicta, variisque tentationibus vexata, Deo sic permittente, ut invictæ patientiæ, ac profundissimæ humiliatæ exemplar præbèret.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi

Charitatem erga próximum singulariter enituit : nam saepe noctes ducebat insomnes, vel obeundis Sororum ministérii, vel inserviendo infirmis occupata, quarum aliquando úlcera lambens sanavit. Iufidélum et peccatórum perditionem amare deslens, se ad quælibet pro illorum salute tormenta paratam offerebat. Multis ante öbitum annis, univérsis celi deliciis, quibus copiæ affluébat, hercica virtute renuntians, illud frequenter in ore habebat, Pati, non mori. Tandem longa et gravissima infirmitate exhaustra, transivit ad Sponsum die vigesima quinta Maji, anno millesimo sexcentésimo séptimo, expleto anno quadragésimo primo ætatis suæ. Eam multis in vita et post mortem miraculis claram, Clemens Nonus sanctarum Virginum numero adscripsit : cujus corpus in præsentem diem incorrúptum conservatur.

R. Afferéntur Regi.

In iiij. Nocturno Homilia in Evang. Sñile erit regnum cœlorum decem virginibus. lxxv.

Pro S. Joanne. Lectio ix.

JOANNES Etruscus, Justino seniore Imperatore, rexit Ecclesiam : ad quem profectus est Constantiopolim auxiliu causa, quod Theodosius rex hereticus divexabat Italiam : cuius etiam iter Deus miraculis illustravit. Nam cum ei nobilis vir ad Corinthum, equum, quo ejus uxor mansuetu utebat, itineris causa commodasset : factum est, ut domino postea remissus equus ita ferox evaderet, ut fremitu et totius corporis agitacione semper deinceps dominam expulerit, tamquam indignaretur mulierem recipere, ex quo sedisset in eo Iesu Christi Vicarius. Quomobrem illi equum Pontifici donavérunt. Sed illud magus miraculum, quod Constantinópoli in áitu portae Aureæ, inspectante frequentissimo populo, qui una cum Imperatore Pontifici honoris causa occurrerat, cæco lumen restituit. Ad cuius pedes prostratus etiam Imperator, eum veneratus est. Rebus cum Imperatore compotis, in Italiam rediit : statimque epistolam scripsit ad omnes Italiam Episcopos, jubens eos Arianorum Ecclesiás ad cathólicum ritum consecrare, illud subiungens: Quia et nos quando sumus Constantinópoli, tam pro Religione cathólica, quam pro regis Theodosii causa, quascumque illis in partibus eorum Ecclesiás reperire potuimus, cathólicas eas consecravimus. Quod iniquissimo animo ferens Theodosius, dolo accersitum Pontificem Ravennam in carcерem conjecit : ubi squallore inediisque afflictus paucis diebus cessit e vita, cum sedisset annos duos, menses novem, dies quatuordecim : ordinatis e tempore Episcopis quindecim. Paulo post móritur Theodosius : quem quidam Eremita, ut scribit sanctus Gregórius, vidi inter Joánnem Pontificem, et Symmachum patricium, quem

idem occiderat, demergi in ignem Liparitánum : ut videlicet illi, quibus mortem attulera, tamquam júdices essent ejus intéritus. Joánnis corpus Ravenna Romam portatum est, et in Basílica sancti Petri sepultum.

Te Deum laudamus. 13.

In Laud fit comit. S. Joannis. Papae Mart. Aña et V. pro temp. Orat. Deus, qui. 744.

DIE XXX. MAJ.

S. Felicis, Papæ et Martyris. Oratio.

INFIRMITATEM nostram respice, omnipotens Deus : et quia pondus propriæ actionis gravat, beati Felicis, Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriosa nos protegat. Per Dominum.

Lectio iij.

FELIX Romanus, patre Constantio, Aureliano Imperatore, profuit Ecclesie. Constituit, ut Missa supra memorias et sepulchra Martyrum celebraretur. Qui cum mense Decembri habuisset Ordinationes duas, et creasset Presbyteros novem, Diaconos quinque, Episcopos per diversa loca quinque, martyrio coronatus, via Aurélia se pelitur in Basílica, quam a se ædificatam dedicarát. Vixit in Pontificatu annos duos, menses quatuor, dies viginti novem.

Te Deum laudamus. 13.

DIE XXXI. MAJ.

S. Petronillae, Virginis.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster : ut sicut de beatae Petronillæ Virginis tua festivitate gaudemus ; ita piæ devotionis crudiamur affectu. Per Dñum.

Lectio iii. Nunc nobis, de Communi Virg. ij. loco. lxxvij.

FERIA SEXTA

POST OCT. SS. CORP. CHRISTI.

Festum SS Cordis Jesu.

Duplex magus

Vesperæ de Octava Corporis Christi, ut in iij. Vespere festi sine com. seq. Et tamen comm. Simplicis, si occurrat.

Si vero alia die sit celebrant

dum cum j. Vesp., tunc omnia
sicut ut sed.

Ad Vesp. Aña et Cap. de Laud.
Ps. ut in Festa Corp. Christi. 418.

Hymnus.

Auctor beate saeculi,
Christe Redemptor omnium,
Lumen Patris de lumine,
Deusque verus de Deo.
Amor coegit te deus.
Mortale corpus sumere,
Ut novus Adam reddebas,
Quod vetus ille abstulerat.
Ille amor almus artilex,
Terrae marisque, et siderum,
Errata patrum miserans,
Et nostra rumpens vincula,
Non corde discendet tuo
Vis illa amoris incliti:
Hoc fonte gentes hauriant
Remissionis gratiam.
Percussum ad hoc est lancea,
Passumque ad hoc est vulnera:
Ut nos lavaret sordibus:
Unda fluente, et sanguine.
Ecce Parenti, et Filio,
Sanctoque sit Spiritus,
Quibus potestas, gloria,
Regnumque in omne est secu-
lum. Amen.

V. Ignem veni mittere in ter-
ram. Et quid volo, nisi ut ac-
cedatur?

Ad Magnificat. Aña.

Improprium expectavit Cor
meum, et miseriari: et susti-
nui, qui simul contristaretur,
et non fuit: et qui consolaretur,
et non inveni.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Christum pro nobis passum,*
Venite adoremus. Ps. V enite. 4.

Hymnus.

En, ut superba criminum,
Et saeva nostrorum cohors
Cor sauciavat innocens
Merentis haud tale Dei!
Vibrantis hastam militis
Peccata nostra dirigunt:
Ferrumque diræ cuspidis
Mortale crimen acuit.
Ex corde sciso Ecclisia
Christo jugata nascitur:
Hoc ostium arcæ in latere est
Genti ad salutem possum.

Ex hoc perennis gratia,
Ceu septiformis fluvius:
Stolas ut illic sordidas
Lavemus Agni in sanguine.
Urpe est redire ad crimina,
Quæ Cor beatum lacerent:
Sed æmulémur cordibus
Flammas amoris indices.
Hoc, Christe, nobis, hoc, Pater,
Hoc, sancte dona Spiritus,
Quibus potestas, gloria,
Regnumque in omne est secu-
lum. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Quid est homo, quia ma-
gnificas eum? aut quid apponis
erga eum cor tuum? Psalmi ut
in Festis B. M. cij.

Via Meditatio cordis mei in
conspicu tuo semper.

Aña. Elevamini, portæ æternales:

et introabit Rex gloria.

V. Domine, dabis pacem nobis.

¶ Omnia enim opera nostra
operatus es nobis.

De Isaia Propheta.

Lectio j. Cap. 12.

CONFITEBOR tibi, Domine, quo-
niam iratus es mihi: con-
versus est furor tuus, et consol-
atus es me. Ecce Deus salvator
meus, fiducialiter agam, et non
timabo: quia fortitudo mea, et
laus mea Dominus, et factus
est mihi in salutem. Haurietis
aqua in gáudio de fontibus sal-
vatoris, et dicetis in die illa:
Confitemini Domino, et invocate
nomen ejus: notas facite in popu-
lis adinventiones ejus: me-
mentote quoniam excelsum est
nomen ejus. Cantate Domino
quoniam magnifice fecit: annun-
tiate hoc in universa terra. Exulta,
et lauda, habitatio Sion: quia
magnus in medio tui sanctus
Israel.

R. Ego sum panis vite: patres-
vestri manducaverunt manna in
deserto, et mortui sunt: Illic
est panis de cœlo descendens,
ut si quis ex ipso manducet, non
moriar. R. Ego sum panis vi-
vus, qui de cœlo descendit: si
quis manducaverit ex hoc pane,
vivet in æternum. Illic.

Lectio ij. Cap. 26.

In die illa cantabitur canticum istud in terra Juda : Urbs fortitudinis nostrae Sion salvator, ponetur in ea murus et antemurale. Aperite portas, et ingrediatur gens justa, custodiens veritatem. Vetus error abiit : servabis pacem : pacem, quia in te speravimus. Speratis in Dōmino in s̄eculis æternis, in Dōmino Deo forti in perpetuum. Quia incurvabit habitantes in excelsō, civitatem sublimem humiliabit. Humiliabit eam usque ad terram.

R. Ecce vidimus eum non habentem sp̄ciem, neque dec̄orem : asp̄ctus ejus in eo non est : hic peccata nostra portavit, et pro nobis dolet : ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, * Cujus livore sanitati sumus. ¶ Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit. Cujus.

Lectio iii.

SEMITA justi recta est, rectus callis justi ad ambulandum. Et in semita iudiciorum tuorum, Dōmine, sustinuimus te : nomen tuum, et memoriale tuum in desiderio animæ. Anima mea desideravit te in nocte : sed et spiritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad te. Cum feceris judicia tua in terra, justitiam discent habitatores orbis.

R. Benedictus Dōminus Deus Israel, qui facit mirabilia magna solus. * Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum. ¶ Replebitur majestate ejus omnis terra : Fiat, fiat. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Afferentur in letitia et exultatione : adducentur in templum Regis.

Aña. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimum.

Aña. Sicut latitans omnium habitatio est in te.

V. Convērsus est furor tuus. **R.** Et consolatus es me.

De Sermone sancti Bernárdi

Abbatis.

Lectio iv.

Serm. 3. de Pass. Domini.

QUIA semel vénimus ad Cor dulcissimum Jesu, et bonum est nos hic esse, ne sinamus nos facile avelli ab eo, de quo scriptum est : Recedentes a te, in terra scribentur. Quid autem accedentes? Tu ipse doces nos. Tu dixisti accedéntibus ad te : Gaudete, quia nōmina vestra scripta sunt in cœlo. Accedamus ergo ad te, et exultabimus, et letabimur in te, mémores Cordis tui. O quam bonum, et quam jucundum habitare in Corde hoc! Quin pótius dabo ómnia, oinnes cogitationes, et afflēctus mentis commutabo, jactans omne cogitatum meum in Cor Dōmini Jesu, et sine fallacia illud me enūtriet.

R. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, * In me manet, et ego in eo. ¶ Non est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In me.

Lectio v.

Ad hoc templum, ad hæc Sancta Sanctórum, ad hanc arcam testaménti adorabo et laudabo nomen Dōmini, dicens cum David : Invéni cor meum, ut orem Deum meum. Et ego invéni Cor regis, fratris, et amici benigni Jesu. Et numquid non adorabo? Hoc igitur Corde tuo, et meo, dulcissime Jesu, invénto, orabo te Deum meum. Admitte tantum in sacrarium exaudiitionis tuæ preces meas : imo me totum trahe in Cor tuum. O ómnium pulchritudine speciosissime Jesu! amplius lava me ab iniqitate mea, et a peccato meo munda me: ut purificatus per te, ad te purissimum possim accedere, et in Corde tuo ónnibus diebus vitæ meæ mérebar habitare : et ut vidéro simul, et lacere tuam valéam voluntatem. ¶ Sicut ovis ad occisionem du-

clus est, et dum male tractaré-
tur, non apéruit os suum : trá-
nitus est ad mortem, * Ut vivifi-
caret pópulum suum. ¶ Tradidit
in mortem ánimam suam, et in-
ter sceleratos reputátus est. Ut.

Lectio vij.

An hoc enim perforátum est
latus tuum, ut nobis pa-
téscat intróitus. Ad hoc vulnerá-
tum est Cor tuum, ut in illo et
in te ab exterióribus perturba-
tionibus absolútū habitare pos-
simus. Nihilominus et propterea
vulneratum est, ut per vulnus
visibile, vulnus amoris invisí-
bile videámus. Quómodo hic ar-
dor mélius osténdi potest, nisi
quod non solum corpus, verum
etiam ipsum Cor láncea vulne-
rari permísit ? Carnálē ergo vul-
nus, vulnus spirituale osténdit.
Quis illud Cor tam vulneratum
non díligat ? Quis tam amans
non redamet ? Quis tam castum
non amplectáatur ? Nos igitur
adhuc in corpore manéntes,
quantum póssumus, aménus,
redaménus, amplectámur vul-
neratum nostrum, cuius impíi
agrícole fodérunt manus et pe-
des, latus et Cor : stemúsque,
ut cor nostrum durum adhuc et
impénitens, amoris sui vin-
culo constringere, et jácculo
vulnerare dignétur. ¶ Quam
charitátem Christi patientis, et
pro généris humáni redemptiōne
moriéntis, atque in suæ mortis
commemoratiōne instituéntis
Sacraméntum Córporis et Sán-
guinis sui, ut fidéles sub san-
ctissimi Cordis symbolo devó-
tius ac fervéntius récolant,
ejusdémque fructus ubérius per-
cipiant, Clemens Décimus té-
ritus Pónífex Máximus ejusdem
sanctissimi Cordis festum qui-
búsdam peténtibus Ecclésiis ce-
lebrari permisit.

¶ Magnus Dóminus, et laudá-
bilis nimis :* Et sapiéntia ejus
non est númerus. ¶ Magnus Dó-
minus, et magna virtus ejus :
et sapiéntia ejus non est finis.
Et Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno

Añā Annuntiáte de die in diem
salutare ejus.

Añā Adorate eum, omnes An-
geli ejus : audívit, et lætata est
Sion.

Añā Vidérunt omnes témini
terræ salutare Dei nostri.

¶ Ex Sion spécies decórís ejus.

¶ Deus noster manifeste véniet.
Léctione sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 19. f

In illo témpore : Judai (quó-
niam Parasceve erat) ut non
remanérent in cruce cárpora
Sábato (erat enim magnus dies
ille Sabbati) rogáverunt Pilá-
tum, ut frangeréntur eórum
crura, et tolleréntur. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Tract. 120. in Joannem.

U

ts mislitum láncea latus ejus
apéruit, et continuo exivit
sanguis et aqua. Vigilanti
verbo Evangelista usus est, ut
non diceret, latus ejus percus-
sit, aut vulneravit, aut quid
aliud, sed, apéruit : ut illud
quodámmodo vité óstium pande-
réatur, unde Sacraménta Ecclésie
manavérunt, sine quibus ad vi-
tam, quæ vera vita est, non in-
tráitur. Ille sanguis, qui fusus
est, in remissiōne fusus est
peccatórum. Aqua illa salutare
téperat póculum : hac et lavá-
crum præstat, et potum. Hoc
prænuntiábat, quod Noe in lat-
tere arcæ óstium fáceré jussus
est, qua intrárent animalia,
quæ non erant dilávio peritúra,
quibus præfigurabátur Ecclésia.

Misit me vivens Pater, et ego
vivo propter Patrem :* Et qui
manducat me, vivet propter me.
¶ Cibávit illum Dóminus pane
vitæ, et intelléctus. Et.

De Homilia sancti Joánnis
Chrysóstomi.

Lectio vij. Hom. 84. in Joan.

Vides quanti sit véritas ? Per
ea, quæ Judai fáciunt, pro-
phetia impléntur : alia enim ex
hoc manifestata est. Venérunt

ergo milites , et aliōrum fregērunt crura , non Christi : sed ad Judæorum grātiā conciliāndam , latus ejus lāncea aperuērunt , et mōrtuo adhuc insūltant. O péssimam voluntātem a cœlestissimam ? Noli tamen perturbāri , o dilectissime ! quæ enim malo illi ánimo patrārunt , veritātē consentiēbant. Prophetia hinc implēta est , inquiens : Vi débunt in quem transfixérunt. Neque hoc tantum , sed non credituris suit fidei argumētum , ut Thomæ , et qui cum eo erant. Ad hæc et arcanum mystériūm confirmitūm est : exivit enim sanguis et aqua. Non casu , et simpliciter hi fontes scatūriérunt , sed quóniam ex ambōbus Ecclēsia constitutā est .

¶ Recéssit Pastor noster , fons aquæ vivæ , ad cuius trānsitum sol obscuratūs est : * Portas mortis , et seras párter Salvātor noster disrupit. ¶ Destruxit qui-dem claustra inférni , et sub-vérit̄ poténtiā diáboli. Portas. Glória Patri. Portas.

De Homilia S. Bonaventuræ Episcopi.

Lectio 12. *L. de Ligno vitæ.*

PORRO ut de latere Christi dor-mientis formarētur Ecclēsia , divina est ordinatiōne indultum , ut unus missum lāncea latus sacram illud aperiéndo perfōderet , quātenus sanguine cum aqua manante , prétium effunderetur nostræ salutis , quod a fonte scilicet cordis arcāno profūsum , vim daret Sacramētis Ecclēsiae , ad vitam grātiæ conserndam ; essetque jam in Christo vivētibus pōculum fontis vivi , salientis in vitam æternam. Surge figitur , ániina amica Christi , vigilare non cesses , ibi os appōne , ut haurias aquas de fōntibus Salvatōris.

¶ Deum laudamus. 43.

AD LAUDES ,

et per Horas. Ame-

¶ Discite a me , quia misericordia mea est humilis corde. Psal. Dóminus regnávit , cum reliquis. 44.

¶ Sanctificávi locum istum , ut sit nomen meum ibi in sempiternum , et permāneant 6culi mei , et Cor meum ibi cunctis diébus.

¶ Et dixi : Ergo sine causa justificávi cor meum , et lavi inter innocentes manus meas , et fui flagellátus tota die.

¶ Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo , consolationes tuæ latifidicaverunt ániam meam.

¶ Pone me ut signaculum super cor tuum , ut signaculum super brachium tuum.

Capitulum. Isaiæ 42.

Ecce Deus Salvātor meus , fiduciâliter agam , et nou timébo : quia fortitudo mea , et laus mea Dóminus , et factus est mihi in salutem. Hauriatis aquas in gáudio de fōntibus Salvatōris.

Hymnus

¶ **C**or , Arca legem contínenſ
¶ **N**on servitūs véteris ,
Sed grātiæ , sed vénīs ,
Sed et misericordiæ.
¶ **C**or , Sanctuariūm novi
Intemeratūm fœderis ,
Tempūlum vetusto sanctius ,
Velūmque scisso utſilius.

¶ **I**e vulneratūm Chāritas

Ictu patenti voluit ,

Amoris invisibilis

Ut veneremur vñlera.

¶ **H**oc sub amoris symbolo

Passus cruentā , et mystica ,

Utrumque sacrificium

Christus Sacérdos oblitus.

¶ **Q**uis non amantem redamet ?

Quis non redemptus diligat ,

Et Corde in isto séligat

Æterna tabernacula ?

¶ **D**eus Parénti , et Filiō ,

Sanctoque sit Spiritui ,

Quibus potestas , gloria ,

Regnumque in omne est sæcu-lum. Amen.

¶ **V**ere languores nostros ipse tulit. ¶ Et dolores nostros ipse portavit.

¶ **A**d Benedictus. Ame-

Vulneratus est propter iniq-uitates nostras , affrictus est propter scélera nostra : disciplina

pacis nostræ super eum, et li-
vore ejus sanati sumus.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omni-
potens Deus; ut qui in sanctissimo dilecti Filii tui Corde gloriantes, præcipua in nos charitatis ejus beneficia recolimus, eorum pariter et actu delectemur, et fructu. Per eumdem Dominum.

Ad Primam. in H. br. ¶ Qui passus es pro nobis.

Ad Tertiam. Aña.

Sanctificavi locum.

Capitulum. Ecce Deus. 746.
it. br. Vere. Languores nostros ipse tulit. Vere. ¶ Et dolores nostros ipse portavit. Languores. Glória Patri. Vere. ¶ Pósuit fines tuos pacem. ¶ Et ádipe frumenti sátiat te.

Ad Sextam. Aña
Et dixi.

Capitulum. Isaiae 42.
ICKTIS in die illa : Confitémini Dómino , et invocáte nomen ejus : et mementóte quóniam excélsum est nomen ejus.
it. br. Pósuit Fines tuos pacem. Pósuit. ¶ Et ádipe frumenti sátiat te. Fines. ; lória Patri. Pósuit. ¶ Dirupisti, Dómine , víncula mea. Tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Ad Nonam. Aña.
Pone me.

Capitulum. Isaiae 42.
GANTATE Dómino quóniam magistri fecit : annuntiáte hoc in univérsa terra. Exulta , et lauda , habitatio Sion : quia magnus in médio tui Sanctus Israel.
it. br. Dirupisti, Dómine , * Víncula mea. Dirupisti. ¶ Tibi sacrificábo hóstiam laudis. Víncula mea. ; lória Patri. Dirupisti. ¶ Erit Dóminus nominátus in signum aeternum. Quod non auferétur.

In ij. Vesp., Aña et Capit. de Laud. Ps. et Hymn. ut in ij. Vesp.
¶ Hauriétis aquas in gáudio.
it. De fóntib us Salvatóris.

Ad Magnificat. Aña.

Ad Jesum autem cum venis-

sent, ut vidérunt eum mortuum, non frégerunt ejus crura : sed unus militum lancea latus ejus apéruit, et continuo exiit sanguis et aqua.

FESTA JUNII.

Prima die non impedita diutur Officium Defunctorum.

DIE H. JUNII.

SS. Marcellini, Petri, atque Erasmi, Martyrum.

Oratio.

Hodus, qui nos ánnua beatórum Martyrum tuórum Marcellini, Petri, atque Erásimi solemnitate lætificas : prästa, quæsumus ; ut quorum gaudemus méritis, ascendámur exemplis. Per Dóminum.

Lectio i.

PETRUS Exorcista , Diocletiano Imperatóre , Romæ a Sereno júdice , propter christiana fidei confessionem , missus in cácerem , Paulinam Artémii , qui cárceri prærat , filiam a dæmoni agitatam liberavit. Quo facto , et paréntes puellæ cum tota família , et vicinos , qui ad rei novitatem concurrerant, Iesu Christo conciliatos , ad Marcellinum Presbyterum adduxit , a quo omnes baptizati sunt. Quod ubi rescivit Serenus , Petrum et Marcellinum ad se vocatos , aspérius objúrgat , et ad verbórum acerbitatē minas ac terróres adjungit , nisi Christo renúntient. Cui cum Marcellinus christiana libertatē respondéret , pugnis contúsum , et a Petro sejunctum , nudum includit in cácerem stratum vitri fragmén- tis , sine cibo ac sine lúmine : Petrum item constringi impe- rat arctissimis vínculis. Sed cum utrque ex tormentis fides et ánimus crèseret , constanti confessióne , et abscesso capite , illustre testimoniūm Jesu Chri- sto dedérunt.

Lectio ii.

ERASMIUS Episcopus , Imperato- ribus Diocletiano , et Maxi- miáno , in Campánia plumbatis et fustibus cæsus , resina quo-

que , súlphe , plumbo liquefacto , et serventi pice , cera , oleoque perfusis , inde tamen integer et inviolatus evasit . Quo miraculo multi se ad Christi fidem convertérunt . Verum iste detrusus in cácerem , constrictus ferreis , gravissimisque vinculis , inde ab Angelo mirabiliter eréptus est . Deinde formis a Maximiano variis affectus suppliciis , tunicaque ærea candenti induitus , illa etiam tormenta divina virtute superavit . Denique plurimis et in fide confirmatis , et ad fidem convérsis , insignem martyrii palmarum adéptus est .

Te Deum laudamus . 15.

DIE IV JUNII.

In Festo S. Francisci Caracciolo , Confessoris .

Duplex,

Omnia de Comm. Conf. non Pont. Ivj. præter seq.

Oratio.

Deus , qui beatum Franciscum , novi Ordinis Institutorem , orandi studio et penitentiae amore decorasti : da famulis tuis in ejus imitacione ita proficere ; ut semper orantes , et corpus in servitatem redigentes , ad coelestem gloriam pervenire mereantur . Per Dominum .

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

FRANCISCUS , dictus ante Ascanius , ex nobili familia Caracciolo in oppido sanctæ Mariæ de Villa in Aprutio ortus , a primis anni seximo eniuit pietatis cultu . Adolescens gravioriter agritans statuit , sese prorsus Dei , proximique manciparo servitio . Neapolim profectus , Sacerdotio initatus , sacróque adscriptus sodalitio , contemplationi , lucrandisque animabus se totum devovit , ac extrémō supplício damnatis hortatorem se præbuit assiduum . Cointigit autem , ut epistolam alteri destinatum ei per errórem red-

deretur , quo a piissimis viris Joánnem , Augustinum , Adórno , et Fabrício Caracciolo ad novi religiosi Instituti fundationem vocabatur . Rei novitatem captus , et divine voluntatis demiratus consilia , alacri animo sese illis adjunxit . Cónditis autem in Camaldulénsum eremo , quo secésserant , novi Ordinis legibus , inde Romam simul profecti , confirmationem a Sixto Quinto impetrarunt , qui eosdem Cléricos regulares Minores appellari vóluit , addito ad tria consueta altero de non ambiéndis dignitatibus voto .

R. Honestum fecit .

Lectio v.

SOLEMNI emissa professione , ob singularem ejus in divum Franciscum Assisiensem cultum , Francisci nomen assumpsit . Adorno biennio post vita functo , ipse toti religioni , quamquam invitus , præficitur : quo in munere virtutum omnium præclara præbuit exempla . Instituti amplificandi studiosissimus , id assiduis orationibus , lacrymis , et jugi corporis maceratione enixe a Deo postulabat . Quamobrem tertio in Hispaniam se contulit , peregrini hábitu induitus , victimique ostiátum mendicaps . In itinere asperrima quæque perpessus , Omnipotentis auxilium mirum in modum expértus , navim , quam concéderat , ab imminentí naufragio orationis præsidio servavit incolumem . Ut in regnis illis voti compos fieret plúrimum laboravít : sed ejus sanctitatis fama prælucente , amplissimaque catholicorum regum Philippi Secundi , et Philippi Tertiū munificèntia , adversariorum conatibus singulari animi fortitudine superatis , plura sui ordinis domelia fundavit : quod parvènt per Italiām præstitit .

R. Amavít eum .

Lectio vi.

HUMILITATE adeo excelluit , ut Romam véniens , in paupe-

rum hospitio receptus, se leproso sociaverit; et ecclesiasticas dignitates, a Paulo Quinto sibi oblatas, constantissime recusaverit. Illibatam perpetuo servavit virginitatem, effrontesque mulieres, ejus castitatem insidiantes, Christo lucifecit. Erga divinissimum Eucharistio mysterium ardenti astuans amorem, noctes pene integras in ejus adoratione insomnes ducebat: quod pium exercitium, veluti sui Ordinis tesseram, in eo perpetuo servandum constituit. Deiparae virginis cultum impense sovit: in proximum eximia exarsit charitate: prophetie dono, et cordum scrutatione ditatus fuit. Quadragesimum quartum aetatis sum annum agens, dum in sacra Lauretanæ Aede in oratione persisteret, sibi vitae finem imminentem cognovit. Aprutium statim deflexit, et in oppido Agnoni, apud alumnos sancti Philippi Neri, lethali febre corruptus, Sacramentis Ecclesiæ devotissime susceptis, pridie Nonas Junii anni millésimi sexcentésimi octavi, in peregrinatio festi Corporis Christi placidissime obdormivit in Domino. Sacrum ejus corpus Neapolim delatum, in Ecclesia sanctæ Marie Majoris, ubi prima sui Ordinis jacerat fundamenta, honorifice conditum fuit. Eum postea miraculis clarum Clemens Décimus quartus Pontifex Maximus solenni ritu inter Beatos, Pius vero Séptimus Pontifex Maxipius, novis fulgentem signis, anno millésimo octingentésimo séptimo, Sanctorum albo adscripsit.

R. Iste homo.

In iiiij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comm. Ixij.

DIE VI. JUNII.

In Festo S. Norberti, Episc. Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xljj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Norbertum, Confessorem tuum atque

Pontificem, verbi tui præcōnem eximium effecisti, ot per eum Ecclesiam tuam nova prole funderāsti: præsta, quæsumus; ut, ejusdem suffragantibus meritis, quod ore simul et opere docuit, te adjuvante exercere valcamus. Per Dominum.

In iij. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

NOBERTUS, nobilissimus parentibus natus, adolescens liberalibus disciplinis eruditus, in ipsa postea Imperatoris aula, spretis mundi illæcebris, ecclesiasticæ militiæ adscripsi voluit. Sacris initatus, rejectis molibus ac splendidis vestibus, pellicea melite indutus, prædicatiōni verbi Dei se totum dedit. Abdicatis ecclesiasticis proventibus satis amplis, et patrimonio in pauperes erogato, semel in die sub vesperam solo cibo quadragesimali utens, nudisque pedibus et lacera veste sub bramali rigore incēdens, miræ austoritatis vitam est agressus. Potens igitur opere et sermone, innumeros hæreticos ad fidem, peccatores ad poenitentiam, disidentes ad pacem et concordiam revocavit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Cum Landuni esset ab Episcoporogatus, ne a sua diocesi discederet, desertum in ea locum, qui Præmonstratus dicebatur, sibi delegit: ibique tridecim sociis aggregatis, Præmonstratensem Ordinem instituit, divinitus accepta per vi sum Régula a sancto Augustino. Cum vero ejus fama sanctitatis in dies magis augeretur, ac plūrimi ad eum quotidie discipuli convenirent, idem Ordo ab Honorio Secundo, aliisque Summis Pontificibus confirmatus, ac plūribus ab eo monastériis ædificatis, mirifice propagatus est.

R. Posui adjutorium.

Lectio vi.

ANTVERPIAM accersitus, in ea urbe Tanchelini nefariam hæresim profligavit. Prophético spiritu, et miraculis claruit. Archiepiscopus tandem (licet reluctans) Magdeburgensis creatus, ecclesiasticam disciplinam, præsternum coelibatum, constanter propugnavit. Rhemis in Concilio Innocentium Secundum egrégie adjuvit, et Romam cum aliis Episcopis profectus, schisma Petri Leonis compræssit. Postremo vir Dei, meritis et Spiritu sancto plenus, Magdeburgi obdormivit in Dómino, anno salutis millésimo centésimo trigésimo quarto, die sexta Júnii.

R. Iste est qui.

In iii. nocturno Homilia in Evang. Homo peregre, de Communi. xlvi.

DIE IX. JUNII.

SS. Primi et Feliciani, Mart.
Oratio.

Fac nos, quæsumus Dómine, E sanctorum Mártirum tuorum Primi et Feliciani semper festa sectari: quorum suffragiis protectionis tuae dona sentiamus. Per Dóminum.

Lectio ij.

PRIMUS et Felicianus fratres in persecutione Diocletiani et Maximiáni accusati christiánæ religiōnis, in vincula conjiciuntur: quibus soluti, inde eripiuntur ab Angelo. Mox ad Præterm adducti, cum christiánam fidem acerrime tuerentur, alter ab altero distracti sunt: ac primum varie tentata est constântia Feliciani. Sed cum suasores impietatis se posse quidquam verbis proficere desperarent, affixis stipiti manib⁹ ejus et pedibus, ipsum sine cibo et potu inde triduum pendente reliquerunt. Postridie ejus diéi Prætor vocatum ad se primum sic affat⁹: Vides, quanto sit prudenter, quam tu, frater tuus, qui obsecutus Imperatórib⁹, apud ipsos est honoratus? Quem si tu quoque imitari volueris. pár

inceps eris ejus honoris et gratiæ.

R. Hæc est vera fraternalitas.

Lectio iii.

Cui Primus: Quid factum sit fratri meo, cognovi ex Angelo. Utinam quemadmodum sum cum eo voluntate conjunctissimus, sic ab eodem ne martyrio disjungar! Quo dicto, excanduit Prætor, et ad céteros cruciatus, quibus Primum affecit, præsenté jam Feliciano, liquatum igne plumbum in os ejus jussit infundi. Mox utrumque perduci imperat in theatrum, in eosque immitti duos leones: qui prostrati ad eorum gena, capite et cauda ipsis blandiebantur. Ad id spectaculum cum amplius duodecim milia hominum convenissent, quingenti cum suis familiis christiánam religionem suscepérunt. Quibus rebus permotus Prætor, eos securi pœniti jussit.

Te Deum laudamus. 15.

DIE X. JUNII.

In Festo S. Margaritæ, Scotorum Reginæ, Videlæ.
Semiduplex.

Omnia de Com. nec Virg. nec Mart. lxxix. præter seq.

Oratio.

Dux, qui beatam Margaritam Reginam exmisericordia pauperes charitate mirabilem effecisti: da, ut, ejus intercessione et exemplo, tua in cordibus nostris charitas júgiter augeatur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

MARGARITA, Scotorum Regina, Materno Cæsarum sanguine clarissima, illustrior adhuc suis christiana virtute. Hæc in Hungaria nata, ubi pater tunc temporis exulabat, post exactam summa cum pietate puerilem aitatem, una cum genitore, qui a sancto Eduardo patruo, Anglorum rege, ad paterni regni fastigium vocaba-

tur, in Angliam venit: mox alternante parentum fortuna, ex Angliam littore solvens, vi tempestatis expulsa, seu verius divina providentia consilio, deducta est in oram maritimam Scotiae Ilicum ex matris imperio, Malcholmo tertio Scotorum regi, egraeius ejus dottibus captio, nupsisset, sanctimoniae ac pietatis operibus triginta, quibus regnavit, annis, toti regno mirifice prouexit. Propter veritatem.

Lectio v.

INTER regales delicias corpus afflictionibus ac vigiliis macerans, magnam noctis partem piis precatiobibus extrahebat. Preter alia jejunia, quae identidem usurpabat, integras quadraginta dies ante Natalitia festa tanta cum severitate jejunare consuevit, ut ne in gravissimis quidem doloribus intermisserit. Divino cultui addictissima, templo plurima et cœnobia partim ex integro excitavit, partim resarcivit, et sacra supellecili, ac largo censu ditavit. Regem coniugem ad meliorem frugem, et ad similia suis exercitationibus opera saluberrimo exemplo traduxit: liberisque omnem tam sancte et feliciter educavit, ut eorum plerique, quemadmodum et Agatha mater, et Christina soror, sanctissimum vitæ genus ampléxi sint. Universti demum regni felicitati cónsulens, a vitiis omnibus, quæ furtim irréperant, populos expurgavit, eisque mores christiana pietate dignos restituit.

¶ Dixisti justitiam.

Lectio vi.

NHIL tamen æque in illa mirabile fuit, ac flagrantissima charitas erga próximos, præsertim egénos, quorum numerosis grégibus non modo stipendiā sufficiat, verum etiam trecepitis quotidie materna benignitate dapes prebēre, flexis géniis in morem ancillarum ministrare, regiis manib[us] pedes ablucere, et pressis etiam osculis ulcera sovere solennē habuit. His porro

aliisque piis sumptibus non regias tantum vestes et pretiosa monilia distractis, sed ipsum non semel exhaustis ærarium. Toleratis deinde ad patientiam miraculum acerbissimis dolóribus, animam semestri corporis aggratione purgatam, Auctori suo quarto Idus Junii reddidit. Quo temporis momenzo facies ejus, diuturni morbi mæcie ac pallore sedata, insolita quadam venustate refloruit. Miris etiam post mortem prodigiis clara, et Clementis Decimi auctoritate in Scotiae Patrona accepta, ubique terrarum religiosissime colitur. & Fallax gratia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Simile est regnum celorum thesauro. lxxij.

Vesp. de seq., com. praec.

DIE XI. JUNII.

In Festo S. Barnabæ, Apostoli Duplex majus.

Omnia de Communi Apostoli oratione j. præter seq.

Oratio.

Dux, qui nos beati Barnabæ Apóstoli tui méritis et intercessione lætificas: concéde propitiis; ut qui tua per eum beneficia poscimus, dono tua gratiae consequamur. Per Dóminum.

Pro com. S. Margarite, Anna Manum. V. Diffusa. Oratio. Deus, qui beatam. 700.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 15.

Cum dimissa esset synagoga, secuti sunt multi Judæorum, et colentium advenarum, Paulum et Barnabam: qui loquentes suadébant eis, ut permanerent in gratia Dei. Sequenti vero sabbato pene universta civitas convénit audire verbum Dei. Videntes autem turbas Judæi, repli sunt zelo, et contradicébant his, quæ a Paulo dicebantur, blasphemantes. Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt: Vobis oportébat primum loqui verbum Dei: sed quoniam repelletis illud, et indignos vos judica-

tis ætérnæ vitæ, ecce convértimur ad gentes. Sic enim præcepit nobis Dóminus : Pósui te in lumen géntium, ut sis in salutem usque ad extrémum terræ.

R. Ecce ego mitto.

Lectio ij.

A COIENTES autem gentes gaví-sæ sunt, et glorificabant verbum Dómini : et credidérunt quotquot erant præordinati ad vitam ætérnam. Disseminabatur autem verbum Dómini per univer-sam régionem. Judæi autem concitáverunt mulieres religiosas et honéstas, et primos civitatis, et excitáverunt persecutiōnem in Paulum et Bárnbabam : et eje-cérunt eos de finibus suis. At illi, excusso púlvere pedum in eos, venérunt Icónium. Discípuli quoque replebántur gáudio, et Spíritu sancto.

R. Tóllite jugum.

Lectio iiij. Cap. 14.

FACTUS est autem Icónii, ut simul introfrent in synagó-gam Judæórum, et loqueréntur, ita ut créderet Judæórum et Græ-córum copiosa multitudo. Qui vero incréduli fuérunt Judæi, suscitáverunt, et ad iracundiam concitáverunt áimas géntium adversus fratres. Multo igitur témporte demoráti sunt, fiduciá-liter agéntes in Dómino, testi-moniū perhibénte verbo grátie suæ, dante signa et prodigia fieri per manus eórum.

R. Dum stetéritis.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BARNABAS Levites, Cyprus gé-nere, qui et Joseph, cum Paulo géntium Apóstolus ordi-natus est ad prædicandum Jesu Christi Evangélium. Is, agro vén-dito quem habébat, redactam ex eo pecúniam attulit Apóstolis. Missus autem Antiochiam prædi-cationis causa, cum ibi multos ad Christi Dómini fidem convérso-sos esse comperisset, incredibiliter latitatus, eos hortabatur, ut in Christi fide permanerent. Qua co-hortatione multum proficiébat,

quod ab ómnibus vir bonus, et Spíritus sancto plenus habebátur.

R. Vidi conjúnctos.

Lectio v.

PROJECTUS inde Tarsū ut quæ-reret Paulum, cum eo Antiociam venit. In ejus urbis Ecclésia annum commoráti, chri-stianæ fideli et vita illis hominibus præcepta dedérunt: ubi etiam Jesu Christi cultores primum Christiáni sunt appellati. Discípuli autem Pauli et Bárnbabæ suis facultatibus Christianos, qui in Judæa erant, sustentábant, eo mittentes pecúniam per Paulum et Bárnbabam. Qui perfuncti illo charitatis officio, adhibito Joánnē, cui cognomén erat Marcus, rediérunt Antiochiam.

R. Beati estis.

Lectio vi.

CIX autem Antiochiae in Ecclésia, cum céteris Prophétis et Doctóribus, Paulus et Bárnbabas in jejunio et oratiōne Dómino deservirent, dixit Spíritus sanctus : Segregate mihi Sau-lum et Bárnbabam in opus, ad quod assúmpsi eos. Tunc jeju-nantes et orantes, imponentés que eis manus, dimisérunt illos. Itaque Seleuciam venérunt. inde in Cyprum : ac multas præ-téraea urbes regionésque, prædicántes Evangélium summa cum audiéntium utilitatē, peragrarunt. Postremo Bárnbabas digréssus a Paulo una cum Joánnē, qui cognominátus est Marcus, navigávit in Cyprum : ibique circiter séptimum Nerónis annum, térito Idus Júnii, ad apostólici mánieris laudem, martyrii corónam adjúnxit. Ejus corpus, Zenónne Imperatóre, repertum est in insula Cypro, ad cuius petus erat Evangélium Matthæi, Bárnbabæ manu conscriptum.

R. Isti sunt triumphatōres.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10. b

In illo tempore : Dixit Jesus di-scípulis suis : Ecce ego mitto

vos sicut oves in medio luporum.
Et reliqua.

**Homilia sancti Joannis
Chrysostomi.**

Hom. 34. in Mat. post init.

CUX Dóminus omnem solicitum dinem a discipulorum cōribus ejécerit, et ostensiōne signōrum armaverit, atque ab ómnibus negōtiis sacerditalibus alienatos, et ab omni temporaliū rerum cura liberatos, férreos quodāmodo atque adamantinos fecerit, tum déniq̄ue eventura illis adverſa prædict. Multa enim ex hac prædictiōne futurārum rerum cōmoda conseq̄ebantur. Primum, ut ejus præscientiæ vim ediscerent; deinde, ut nemo suspicarētur, ex Magistri infirmitatē tam grāvia mala descendere. Præterea, ne qui ea passūri erant, subito ac inopinatō rerum evēntu perturbarentur; déniq̄ue, ne cum ista sub ipsum passiōnis suae tempus audirent, nimium commoverentur.

Isti sunt, qui.

Lectio viii.

AM vero, ut intellegant novum hoc esse belli genus, et insolutum præliandi morem, cum illos nudos mitteret, una induitos túnica, sine cálceis, absque virga, et absque zona et pera, et ab excipiētibus ali jubéret: non fecit hic dicendi finem, sed inexplicabilem virtutem suam prōferens. Etiam sic eūntes, inquit, mansuetudinem tamen óvium ostendit, quamvis ad lupos ituri, nec simpliciter ad lupos, sed etiam in medio luporum: (neque vero óvium tantum mansuetudinem habere jubet, sed etiam columbae simplicitatem); sic enim virtutem meam maxime ostendam, cum ab óvibus lupi superabūntur: et quamvis illæ sint in medio luporum, et innumeris mórsibus lacerentur, non modo non consūptæ sūerint, verum etiam illos in sui naturam transmutaverint.

Isti sunt viri.

TOTUM.

Lectio ix.

MAJUS certe atque admirabilis hius est, mentem adversariorum commutare, et animum in diuersum transférre, quam illos occidere: præsertim cum duodecim tantum essent, et lupis plenus esset orbis univerſus. Erubescamus igitur, qui longe diuersa facientes, tamquam lupi in adversarios rūimus. Nam quādiu oves fuērimus, vincimus: etiam si mille circumstent lupi, superāmus, et victores sumus: quod si lupi fuērimus, vincimur. Tunc enim a nobis pastoris auxiliū recedit, qui non lupos, sed oves pascit. Te Deum laudamus. 13.

In Vesp. com. seq. ac SS. MM. ut infra.

DIE XII. JUNII.

In Feste S. Joannis a S. Facundo. Confessoris.

Duplet.

AIA. Similabo. v. Amavit.

Oratio.

Dux, auctor pacis, et amator charitatis, qui beatum Joānnum Confessorem tuum mirifica dissidentes componendi grātia decorāsti: ejus méritis et intercessiōne concéde; ut in tua charitate firmati, nullis a te tentatiōnibus separémur. Per Dóminum.

Postea fit com. SS. MM. Basili dis. Cyrini, Naboris, et Nazarii. Aia et v. pro tempore.

Oratio.

SANCTORUM Martyrum tuorum Basiliidis, Cyrini, Naboris, atque Nazarii, quæsumus Dómine, natalitia nobis votiva resplendeant: et quod illis cōtulit excellētia sempiterna, fructibus nostræ devotiōnis accrescat. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Seriatura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

JOANNEM Sahaguni in Hispania nobili genere natum, parentes, cum diu prole caruisserint, piis opéribus et oratiōni-

bus a Deo impetrarunt. Ab in-eunte etate egrum futuram sanctitatis specimen dedit; nam e loco superiori ad ceteros pueros crebro verba faciebat, quibus eos ad virtutem et Dei cultum hortabatur, eorumque dissidia componebat. In patria monachis sancti Facundi Ordinis sancti Benedicti primis litterarum rudimentis imbuendus traditur. Dum iis operam daret, curavit pater, ut parochus ecclasiam administraret: quod in unus juvenis nullis rationibus adduci potuit, ut retinaret. Inter familiares Episcopi Burgensis adscriptus, ob spectata ipsius probitatem intimus ei fuit, ab eoque Presbyter et Canonicus factus, multis beneficiis auctus est. Sed, relicta aula Episcopi, ut Deo quietius serviret, omnibus Ecclesiae proventibus abdicatus, se cuidam sacello addixit, ubi Sacrum quotidie faciebat, ac de rebus divinis magna cum auditorum edificatione frequenter concionabatur.

R. Non estum fecit.

Lectio v.

POSTEA studiorum causa Salmanticam profectus, in celebre collégium divi Bartholomaei cooptatus, Sacerdotis munus ita exercevit, ut simul optatis studiis incumberet, et in sacris etiam concionibus assidue versaretur. Cum vero in gravissimum morbum incidisset, arctioris disciplinae voto se obstrinxit: quod ut redideret, cum prius cuidam pauperi pene nudo ex duabus, quas tantum habebat vestes, meliorem dedisset, ad cœnobium sancti Augustini, severiori disciplina tum maxime florens, se contulit, in quo admissus, obediens, anni demissione, vigiliis ac oratione proiectiores antefebat. Triclinii cura cum ipsi demandata esset, vini doliolum, ipso attingente, omnibus monachis per annum abunde sufficit.

Exacto tyrocinii anno, Præfecti jussu munus concionandi suscepit. Salmanticae id temporis adeo cruentis factionibus divina humanaque omnia permixta erant, ut singuli propemodum horis cedes fierent, et omnium ordinum, ac præsertim nobilium sanguine non viæ solum et foras, sed tempora etiam redundarent.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

At Joannes tum concionibus, tum privatis colloquiis ci-vium animos demulcens, ad tranquillitatem urbem reduxit. Virum principem graviter offendit, quod illius in subditos senvitiam increpasset. Quia de causa equites duos immisit, qui cum in itinere confoderent: jamque ad ipsum propinquaverant, cum stupore divinitus inimisso, simul cum equis immobiles steterunt, donec ad pedes sancti viri provoluti, sceleris veniam precarentur. Ipse quoque Princeps repentina terrore percusus, jam de salute desperaverat, cum, revocato Joanne, facti penitens incoluntati redditus est. Factiosi etiam homines, cum eum sustinibus ptererent, brachiis dirigere, nec ante redditæ vires, quam delicti veniam precarentur. Christum Dominum, dum Sacrum faceret, praesentem contueri, atque ex ipso divinitatis fonte celestia mysteria baurire solitus. Abdita cordis inspicere, ac futura raro evento præsigere frequens illi fuit; fratrisque filiam septennem mortuam excitavit. Denique mortis die prænuntiato, et Ecclesiae sacramentis devotissime suscepitis, extremum diem clausit: multis ante et post obitum miraculis gloriósus. Quibus rite probatis, Alexander Octavus Sanctorum numero eum adscripsit.

R. Iste homo.

In xij. nocturno Homilia in Evangelium. Sint lumbi, de Communi lixij.

Pro SS. Martyribus.

Lectione ix.

BASILIDES, Cyrius, Nabor, et Nozarius Romani milites, nobiles genere, et virtute illustres, christiana religione suscepta, cum Christum Dei Filium, Diocletiano Imperatore, praedicarent, ab Aurelio Prefecto Urbis comprehensi, et ut diis sacra fäcerent admóniti, ejus jussa contemnentes, missi sunt in carcere. Quibus orantibus, cum subito clarissima lux oborta omnium oculis, qui ibidem essent, carcere collustrasset; illo cœlesti splendore commotus Marcellus, custodiæ præpositus, multique alii, Christo Dómino crediderunt. Verum postea e carcere emissi, ab Imperatore Maximiano, cum, ejus etiam neglecto império, unum Christum Deum et Dóminum in ore habérent, scorpíonibus cruciati, sterum conjiciuntur in vincula: unde séptimo die educti, et ante pedes Imperatoris constituti, perstiterunt in irrisione inanum deótum, Jesum Christum Deum constantissime confitentes. Quámobrem damnati, securi feriuntur. Quorum corpora feris objæcta, nec ab illis tacta, a Christianis honosifice sepulta sunt.

¶ Deum laudamus 13.

In Laud. fit comm. SS MM. Afia et Ý. pro tempore. Oratio. Sanctorum. 755.

Vesp. a Cap. de seq. com. præc.
DIE XIII. JUNII.

In Festo S. Antonii de Padua, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lvj. præter seq.

Oratio

ECCLESIAM tuam, Deus, beati Antónii Confessoris tui solémnitas votiva latiflicet: ut spirituálibus semper muniátor auxiliis, et gaudiis pérfrui me reatur æternis. Per Dóminum.

Et fit comm. S. Joannis, a S. Facundo. Aña Ille vir.

Ý. Justum deduxit. Oratio. Deus auctor. 755.

In j. Noct. Lectiones de Sacra plura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectione iv.

ANTONIUS, Ulyssipone in Lusitania honestis ortus parentibus, et ab iis pie educatus, adolescens Institutum Canonicorum Regularium suscepit. Sed cum corpora beatorum quinque martyrum Fratrum Minorum Cuminiabram transferrentur, qui paulo ante apud Marróchium pro Christi fide passi erant, martyrii desiderio incensus, ad Franciscanum Ordinem transiit. Mox eodem ardore impulsus, ad Sarracenos ire perrexit: sed adversa valetudine afflictus, et redire coactus, cum navi ad Hispaniæ littora tenderet, ventorum vi in Siciliam delatus est.

R. Honestum fecit.

Lectione v

Assistit e Sicilia ad Capitulum generale venit: inde in eremum montis Pauli in Amilia secessit: ubi divinis contemplationibus, jejuniis, et vigiliis diu vacavit. Postea sacræ Ordinibus initiatus, et ad prædicandum Evangelium missus, dicendi sapientia et cōpia tantum profecit, tantamque sui admirationem commovit, ut eum Summus Pontifex aliquando concessionantem audiens, Arcam testamenti appellavit. In primis vero hæreses summa vi proligavit, ideoque perpetuus hæreticorum malleus est vocatus.

R. Amavit eum.

Lectione vi.

PINXUS ex suo Ordine, ob doctrinæ præstantiam, Bononiæ et alibi sacras litteras est interpretatus, fratrumque suorum studiis presul. Multis vero peragratis provinciis, anno ante obitum Patavium venit, ubi illustria sanctitatis sue monimenta reliquit. Denique magnis labóribus pro gloria Dei perfunctus, méritis et miraculis cla-

rus, obdormivit in Dómino Idbus Júnii, anno salutis millésimo ducentésimo trigésimo primo. Quem Gregórius Nonus Pónitifex Máximus sanctórum Confessórum númerō adscripsit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comm. Ixij.

Vesp a Cap. deseque. com præc.

DIE XIV. JUNII.

In Festo S. Basili, Episc.

Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xliij. præter seq.

In Hymno, M éruit suprémos.

Ad Magnificat, Aña O Doctor.

Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, E preces nostras, quas in beati Basílli, Confessoris tui atque Pontificis, solemnitate deférimus: et qui tibi digne méritum famulari, ejus intercedéntibus méritis, ab omnibus nos absólve peccatis. Per Dóminum.

Intit com. S Antonii, Aña. Hic vir. y. Justum. Oratio. E celsiam. 755.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno

Lectio iv.

BASILIUS nóbilis Cáppadox, Athénis una cum Gregorio Nazianzeno ejus amicissimo, sacercularibus litteris, deinde in monastério sacris mirabiliter eruditus, eum brevij cursum fecit ad omnem doctrinæ et morum excelléntiam, ut inde Magni cognomen invenerit. Is ad predicandum Jesu Christi Evangelium in Pontium accersitus, eam provinciam a christianis institutis aberrante, ad viam salutis revocavit: mox ab Eusebio Cæsaré Episcopo ad erudiéndam eam civitatem adjutor adhibetur: in cuius locum póstea successit. Is Filiū Patri consubstantiale esse in primis défendit, ac Valéntem Imperatorem sibi iratum, miraculis adeo flexit, ut incumbéntem ad voluntatēm ej-

ciendi ipsum in exilium, a sententia discédere coegerit.

R. Invéni David.

Lectio v.

NAM et Valéntis sella, in qua facturus décretum de ejiciendo e civitate Basilio sedere volébat, confracta est: et tribus ab eo calamis adhibitis ad scribendam exilii legem, nullus eorum redidit atraméntum: et cum nihilominus in propórito scribendi impium décretum persisteret, ipsius déxtera, dissolutis nervis, tota contrémuit. His commotus valens chartam utraque manu concidit. Ea autem nocte, quæ ad deliberandum Basilio data est, Valéntis uxor intimes est cruciata doleribus, et únicus filius in gravem morbum incidit. Quibus ille perterritus, iniquitatē suam recognoscens, Basiliū accersit: quo præsente, puer coepit convalescere: verum, vocatis a Valénte ad viséndum puerum hæreticis, paulo post móritur.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Abstinentia et continéntia fuit admirabili: una túnica contentus erat: in jejunio servando diligentissimus, in oratione assiduus, in qua sæpe totam noctem consumébat. Virginitatēm perpétuo coluit. Monastériis extructis, ita monachorum Institutum temperavit, ut solitariæ atque actuosæ vitæ utilitates præclare simul conjungeret. Multa eruditæ scripsit; ac memo, teste Gregorio Nazianzeno, sacra Scripturæ libros vérius aut uberioris explicavit. Obiit Kaléndis Januárii, cum tantum spiritu vivens, præter ossa et pelle, nulla præterea corporis parte constare videretur.

R. Iste est, qui.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14. f

N illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me,

et non odit patrem suum , et matrem , et uxorem , et filios , et fratres , et sorores , adhuc autem et animam suam , non potest meus esse discipulus . Et reliqua .

Hil. S. Basillii Episcopi.

Lib. Reg. fusius explic. ad interrog. 8.

PERFECTA quidem renuntiatio in eo consistit , ut id assequamur , ne ad ipsius etiam vitæ affectionem propensi simus , et responsum mortis habeamus , ut non simus fidentes in nobis ipsis . Hujusmodi autem renuntiatio initium sumit ab alienatione rerum externarum , veluti a possessionibus , ab inani gloria , a vivendi consuetudine , a rerum inutilium amore : quemadmodum etiam suo exemplo nobis ostenderunt sancti Domini nostri discipuli , Jacobus quidem et Joannes , relicto patre Zebedaeo , et ipsa quoque navicula , de qua omnis illorum virtus ratio pendebat : Matthæus vero , cum ab ipso telonio surrexit , ac Dominum secutus est .

R. Amavit eum .

Lectio viii.

SED quid opus est , nostris rationibus , aut sanctorum virorum exemplis id , quod dicimus , confirmare , cum ipsa Domini verba in medium liceat asserre , itisque ipsis religiosam ac Deum timentem animam commovere , quibus ille perspicue , et sine controvérsia protestatur , dicens : Sic sicutur quicunque ex vobis non renuntiaverit omnibus quæ possidet , non potest meus esse discipulus ? Et alio in loco , cum prius dixisset : Si vis perfectus esse , vade , et vende omnia quæ habes , et da pauperibus ; postea subiunxit : Veni , séquere me .

ii. In medio Ecclésiae .

Lectio ix.

EST sicutur renuntiatio , quemadmodum docuimus , vinculorum terræ hujus ac temporalis vitæ solutio , atque ab

humani negotiis liberatio , per quam ad inetundam viam , qua ad Deum pervenitur , aptiores et promptiores efficiuntur : et expedita ratio ad acquisitionem usumque rerum quæ super aurum et lapidem pretiosum multum longe sunt pretiosiores ; et in summa , cordis humani ad coelestem conversationem translatione , ita ut dicere liceat : Nostra conversatio in celis est : et (quod maximum est) initium , unde ad Christi similitudinem evadimus , qui cum dives esset , propter nos pauper est factus .

Te Deum laudamus . 13.

In ij. Vesp. com. sed

DIE XV. JUNII.

SS. Viti et Sociorum Mart. Anna Istorum . Ý. Lætamini .

Oratio.

DOMINE , sanctis Martyribus tuis Vito , Modesto atque Crescentia intercedentibus , superbe non sapere , sed tibi placita humilitate proscire : ut prava despiciens , quæcumque recta sunt , libera exerceat charitate . Per Dominum .

Lectio i.

VIRUS admodum puer , inscio patre , baptizatus est : quod cum ille rescivisset , nihil pretermisit , quo filium a christiana religione removéret . Quia in voluntate permanéntem , Valeriano júdici verbéribus castigandum trádidit . Sed nihilominus in sententia persistens , patri redditus est . Sed dum eum pater gravius punire cogitat , Vitus , Angeli monitu , comitibus Modesto et Crescentia , ejus educatóribus , migrat in alienas terras : ibique eam sanctitatis laudem adéptus est , ut , ejus fama ad Diocletianum perlata , ipsum Imperator accéseret , ut filium suum a dæmonे vexatum liberaret : quo liberato , cum ei amplissimis præmiis ingratius Imperator , ut deos cōleret , persuadere non potuisset , una cum Modesto et Crescentia

vinculis constrictum mittit in carcere.

Lectione iiiij.

Quos ubi constantiores esse cōmperit, demitti jubet in ingens vas liquato plumbo, serventi resina ac pice plenum: in quo cum trium Ilebrorum puerorum moro divinos hymnos cānerent, inde erēpti leoni objiciuntur: qui prosternens se, eorum pedes lambēbat. Quare inflammatus ira Imperator, quod multitudinem videbat miraculo commovēri, eos in catastro sterni jubet, et ita cādi cōrūm membra, atque ossa divellēti. Quo tempore tonītra, fūlgora, magnique terramotus fuēre; quibus templo deorum corrūerunt, et multi opprēssi sunt. Forum reliquias Florēntia, nōbilis fēmina, unguēntis conditas honorifice sepelivit.

Te Deum laudamus. 43.

DIE XVIII. JUNII.

SS. Marci et Marcelliani. Mart.

Oratio.

PRESTA, quēsumus omnipotens Deus: ut qui sanctorum Martyrum tuorum Marci et Marcelliani natalitia cōlimus; a cunctis malis imminentibus, eorum intercessionibus, liberemur. Per Dōminum.

It. ij Hæc est vera. xxxix.

Lectione iiiij.

Marcus et Marcellianus fratres Romani, propter christianam fidem a Fabiano duce comprehensi, ad stipitem alligati sunt, pēdibus clavis confixi. Ad quos cum ita loqueretur judex: Resipisci, miseris, et vos ipsos ab his cruciatis eripite: respondērunt: Numquam tam jucunde epulati sumus, quam hæc libenter Jesu Christi causa perērimus, in cuius amore nunc fixi esse cōpimus; utinam tamdiu nos hæc pati sinat, quādiu hoc corruptibili corpore vestiti erimus. Qui diem noctēmque in tormentis divinas laudes canentes, dēnique telis transfixi, ad martyrii gloriā

pervenērunt. Quorum corpora via Ardeatina sepulta sunt.

Te Deum laudamus. 45.

DIE XIX. JUNII.

In Festo S. Julianæ de Falcone riis, Virginis.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. xvij. prēter seq.

In utrisque Vesp., et ad Matut. Hymnus.

Coelēstis Agni nuptias, O Juliāna, dum petis, Domum paternam dēseris, Chorūnque ducis Virginum. S pōnūmque suffixum Crucis, Noctes diēsque dum gemis, Doloris icta cūspide Sponsi refers imāginem.

Quin septifōrni vūlnere Fles ad genu Deiparē: Sed crescit infusa luctu, Flammāisque tollit chāritas. Hinc morte fessam próxima Non usitatō te modo Solātur et nutrit Deus, Dapein supērnam pōrrigens. Aēterne rerum Cōditor, Aēterne Fili par Patri, Et par utrīque Spīritus, Soli tibi sit glōria. Amen.

Sic semper terminandus est Hymnus predictus.

Oratio.

Deus, qui beatam Juliānam, Vīrginem tuam, extrēno morbo laborantem, pretioso Filii tui Cōpore mirabiliter recreare dignatus es: concēde, quēsumus; ut, ejus intercedēntibus mēritis, nos quoque cōdem in mortis agōne refēcli ac roborāti, ad cōlēstem pātriam perducamur. Per eūndem Dōminum.

Et fit commemoratione SS. M. Gervasii et Protasii, A. Istōrum. V. Lātāmini.

Oratio.

Deus, qui nos annua sanctorum Martyrum tuorum Gervasii et Protasii solemnitate lātificas: concēde propitius; ut quorū gaudēmus mēritis, accendāmur exēplis. Per Dūm.

In j. Noct. Lectiones de Sei plura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

JULIANA ex nobili Falconeria familia, clarissimo patre, qui templum Deiparæ ab Angelo salutatæ are suo magnifice a fundaméntis Florentia, ut nunc visitur, erexit, matre Regnadata, ambobus jam senescéntibus, ac ad id tempus sterilius, nata est anno millésimo ducentésimo septuagésimo. Ab incunabulis non exiguum futuræ sanctitatis sp̄cimen dedit; valiéntibus quippe labris, suavissima Jesu et Mariae nōmina ulter proferre audita est. Pueritiam póstinudum ingrēssa, totam se christiani virtutibus mancipavit, in quib⁹ adeo excelluit, ut beatus Aléxius pártrus, cuius institutis ac exémplis instruebatur, matri dicere non dubitáverit, ipsam non fémnam peperisse, sed ángelum: nam ita modésto vultu, animoque ab omni vel levíssima erróris mácula pura fuit, ut oculos numqnam in toto vitæ cursu ad hominis faciem intuendam eréxit, auditóque peccati vocábulo contremuerit, imo sceleris narratiōne perculta, illico prope exánimis corrúerit. Ex pléto nondum décimo quinto ætatis suæ anno, re familiari, licet opulénta, terrenisque posthabitis nuptiis, Deo virginitatem in manib⁹ divi Philippi Benstii solémniter vovit, ab eoque ómnium prima religiōsum Mantellatárum hábitum, ut dicunt, sumpsit.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

JULIANA ex exemplum secundæ sunt plúrimæ ex nobiliorib⁹ familiis féminae, ac mater ipsa filie sese religiōse instituendam dedit, ita ut, aucto paulatim numero, Ordinem Mantellatárum instituerit, ac illi pie vivendi leges summa prudéntia ac sanctitatem tradidérat. Ejus virtutes cum optime perspectas divus Benstius habéret, morti

próximus, nulli melius, quam Julianæ, non féminas tantum, sed et totum Servorum Ordinem, cuius propagator et moderator extiterat, commendatum voluit. Verum ipsa demisse semper de se cogitabat; et cum ceterarum esset magistra, in re quaque doméstica, licet vili, sororibus famulabatur. Assiduitate orandi integras insumbat dies, in extasim s̄epissime rapta, et si reliquum, in scandis civium dissidiis, criminosis a via iniquitatis retrahendis, ac inserviendis impendebat agrótis: quorum quandóque saniem ex uileribus manantem, admoto ore lambens, eos sanitati restituébat. Corpus suum flagris, nodosis funiculis, ferreis cingulis, vigiliis, humili nude cubando, tétere sólita fuit. Parcissimo cib⁹, et hoc vili, quatuor hebdomadæ diébus, et reliquis duobus solo Angelorum pane contenta, excepto die sabbati, quo pane solo et aqua nutriebatur.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Dura huiusmodi vivendi ratione in stomachi morbum incidit: quo ingravescente, cum septuagésimum etatis annum ageret, ad extrémum vitæ spatium redacta est. Diuturnæ valutudinis incommoda hilari vultu, constantique ánimo pertulit: de uno tantum cónquei audita est, quod cum cibum capere, ac retinere nullo modo posset, ab Eucharistia mensa, ob Sacraménti reveréntiam, arceretur. Verum his in angustiis constituta, Sacerdótem rogavit, ut allatum divinum Panem, quem ore sumere nequibat, pectori saltē extérius admovéret. Précibus illius norem gesit Sacérdos; et mirum! eodem temporis moménto divinus Panis dispáruit, et Julianæ sereno ac ridénti vultu expiravit. Res supra fidem tamdiu fuit, donec virgineum de more curaréetur corpus: invénta enim est circa

sinistrum pectoris latus , carni véluti sigillo impréssa , forma hóstiae , quæ Christi crucifixi effigiem repräsentabat. Hujus prodigiī fama , ceterorūmque miraculorum , non Florentia tantum , sed totius christiani orbis veneratiōnem illi conciliavit , ac per quātuor prope integra sācula ádeo aucta est , ut tandem Benedictus Papa Décimus tertiū in ejus celebritate Officium próprium recitari ab universo Ordine beatæ Mariæ Virginis Servorum jússerit. Clemens vero Duodécimus , munificentissimus ejusdem Ordinis protetor , novis fndies miraculis coruscantem sanctarum Virginum catálogo adscrípsit.

R. Afferéntur Regi.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Simile erit regnum cœlorum decem virginibus. lxxv.

Pro SS MM. Lectio ix

Gervásius et Protásius , Vitális et Valéria filii , quorum pater Ravennæ , mater Mediolani pro Christi Domini fide martyrium subiérunt , distribúto pauperibus património , domésticos servos libertate donárunt. Quo facto gentilium sacerdotes immane in illos concéptum ódium habébant. Quare cum Astásius Comes in bellum proficiisci vellet , hanc occasiōnem perdéndi pios fratres se nactos esse putavérunt. Itaque Astásio persuadent , se a diis admónitos esse , nullo modo eum in bello victórem futúrum , nisi Gervásio et Protásio coáctis Christum negare , eosdem ad sacra diis facienda compelléret. Quod cum illi detestaréntur , Astásius imperávit , Gervásium tamdiu cædi , dum inter vérbera expiráret : Protásium sústibus contusum , secúri pércliti jubet. Quorum corpora Philippus Christi ser-vus clam sústulit , et in suis ædibus sepelivit ; quæ postea sanctus Ambrósius , Dei mónu-mi invénta , in loco sacro et insigni collocanda curávit. Passi sunt

Mediolani décimo térito Kaléndas Júlli.

Te Deum laudámus. 15.

In Laudib⁹ fit communio SS.

MM. Gervasii et Protasii. Aña.

Vestri capilli. V. Exultábunt.

Oratio. Deus , qui , ut supra . 758.

In ij. Vesperis com seq.

DIE XX. JUNII.

S. Silverii , Papæ et Martyris.

Aña. Iste. V. Glória.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram respice , Omnipotens Deus : et quia pondus propriæ actionis gravat , beati Silvérii , Martyris tui atque Pontificis , intercessio gloriōsa nos protegat. Per Dñum.

Lectio iij.

SILVERIUS Campánus post Agapitum próxime Póntifex creatus est : cuius doctrina et sanctitas illuxit in insectandis hereticis : et constantis animi magnitudo perspecta est in tuendo iudicio Agapiti. Nam Anthínum , quem , quia Eutychianam heresim defendebat , Agapitus ab Episcopatu Constantinopolitanó depouserat , cum a Theodóra Augústa sèpissime rogatus esset , restitüdere noluit.

R. Dómine , prævenisti.

Lectio iii.

QUAMOBREM irata mulier , mandat Belisario , ut Silvérium mittat in exilium. Qui exulavit in insula Póntia , unde his verbis scripsisse fertur ad Amatorem Episcopum : Sustentor pane tribulationis , et aqua angustiae , nec tamen dimisi , aut dimitti officium meum. Quod re ipsa probavit : nam ibi coacto Concilio multorum Episcoporum , quædam constituit , quæ ad integratatem Fidei catholice , et ad restituendam ecclesiasticam disciplinam pertinébant. Ubi brevi incòmodis ærumnisque conséctus , obdormivit in Dómino , duodécimo Kaléndas Júlli : cuius sepulchrum multis miraculis illustratum fuit : cum Ecclesiæ præfuisse annos tres , et amplius , cretis mense De-

cembri Presbyteris trédecim,
Diáconis quinque, Episcopis
per divéra loca decem et novem.
Te Deum laudámus. 13.

Vesp. de seq.

DIE XXI. JUNII.

In Feste S. Aloysii Gonzagi,
Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf non
Pont. Iij. preter seq.

Oratio.

COELESTIUM donórum distribú-
tor Deus, qui in angélico
júvene Aloysio miram vitæ in-
nocéntiam pari cum pénitentia
sociasti: ejus méritis et précibus
concéde; ut innocéntem non
secúti, pénitentem imitémur.
Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrēte.

In secundo Nocturno.

Lectio i.

Aloysius, Ferdinandi Gonzágae
Castellónis Stiverorum Mar-
chionis filius, festinato propter
vitæ periculum baptismo, prius
célo, quam terris nasci visus:
primam illam gratiā tam con-
stanter retinuit, ut in ea confir-
matus crederetur. A primo ra-
tionis usu, quo se Deo statim
élulit, vitam duxit quotdie
sauctiōrem. Novénias Florētia
ante aram beatæ Virginis, quam
paréntis loco semper hábuit,
perpétuam virginitatem vovit:
eámque insigñi Dei beneficio,
nulla mentis aut corporis pugna
tentātam servávit. Réliquas ani-
mi perturbationes coepit atāte
illa tam fôrtiler comprímere,
ut ne primo quidem éarum motu
deinde incitaretur. Sensus étiam,
óculos præcipue, ita cohobuit,
ut non modo illos numquam in
faciem intenderit Mariæ Austria-
cæ, quam plures annos inter
honorarios Hispaniarum Prín-
cipis ephébos fere quotidie sa-
lutavit: sed a matris étiam
vultu contineret: homo proptér-
ea sine carne, aut Angelus in
carne mérito appellatus.

R. Ilonéstum fecit.

Lectio v.

ABJECIT sénsum custódie cár-
poris cruciátum. Tria sin-
gulis hebdómadiis jejúnia, éaque
plerūmque módo pane et aqua
tolerabat: quamquam perpétuum
fuisse per id tempus
ipsius jejúnium videri potest,
cum ejus prándia ferme vix ún-
ciām sc̄quarent. Sæpe étiam ter
in die se fúnibus aut caténis
cruentabat, flagella quandóque
canum loris, cilicia equorum
calcáribus supplévit. Mollem
lécitulum clam injéctis ásserum
fragmentis asperabat, eo étiam,
ut cítius ad orándum excitaré-
tur. Magnam quippe noctis par-
tem, summa étiam hieme, solo
lectus indúso, pósitis humili-
génibus, vel præ languore ja-
cens, ac pronus, in coeléstium
contemplatione traducébat. In-
térdiu quoque tres, quátuor,
quinque horas, in eâ persistabat
immótus, donec unam saltem
ánimo nusquam distracto per-
currisset. Cujus constátiæ præ-
mium fuit stabilitas mentis, in-
ter orándum alio non vagantis,
imo perpétua velut éxtasi in Deo
desíxæ. Ei demum ut únice ad-
hæreret, victo post triennálē
acérrium certámen patre, et
aviti principátus jure in fratrem
translato, Societati Jesu, ad
quam cœlesti voce Matrī fúnerat
accitus, Riomē se adjúnxit.

ii. Amavit cum.

Lectio vi.

In tyrocinio ipso virtútum óm-
níum magíster habéri cōpít.
Exactissima in eo erat legumi
étiam minimárum custódia,
mundi contémptus singuláris,
implacabile ódium sui: Dei vero
amor tam ardens, ut corpus
étiam sensim absúmeret. Jussus
propterea mentem a divinis re-
bus tantisper avértere, occur-
réntem sibi ubique Deum irrito
conatū fugiébat. Mira étiam pró-
ximos charitáte ampléxus in pú-
blicis, quibus alácriter ministrá-
bat, nosocómiis contagiosam
luem traxit. Qua lente consumí-

ptus, die, quem prædixerat, undé-cimo Kalendas Júlii, tertiis anno, quarto et vigésimo jam inchoato, cum ante flagellis cædi, atque humi stratus mori postulasset, migravit in cœlum. Ibi eum sancta Maria Magdaléna de Pazzis tanta frui glória, Deo monstrante, vidit, quantum vix esse in cœlo credidisset; ipsūmque sanctimonia insignem, et charitate Mártyrem incógnitum fuisse prædicavit. Multis etiam magnisque cláruit miraculis. Quibus rite probatis, Benedictus décimus tertius Sanctorum fastis angélicum júvenem adscrípsit, atque innocentie et castitatis exémplar simul et patrónum studiósæ præséntim juventuti dedit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 22.

In illo tempore: Respóndens Jesus, ait Sadducæis: Erratis nescientes Scripturas, neque virtutem Dei. In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Lib. de Virginitate.

VIRGINITAS est bona: id ego quoque fáto. Atque nuptiis etiam melior: et istud tibi assentior; ac, si libet, illud adjungam, tanto nuptiis eam prestare, quanto cœlum terræ, quanto hominibus Angeli antecéllunt: ac, si quid præterea addendum est, etiā magis. Nam si neque nubunt Angeli, neque uxorem dicunt, non etiam carne et sanguine coagimenti sunt: in terris præterea non commorantur, non cupiditatum aut libidinū perturbatiōnibus sunt obnoxii, non cibi indigent aut potus, non sunt ejusmodi, ut eos dulcis sonus, aut cantus mollis, aut praelata species possit afficere, nulla denique ejus generis illæcebra capiuntur.

R. Iste est qui.

Lectio viii.

At humánum genus cum natura beatis illis ménibus inférius sit, omni vi studiōque conténdit, ut quoad ejus fieri potest, illas assequatur. Quómodo? non nubunt Angeli, at neque etiā virgo. Assisténtes illi seíper ad Dcūm, efdem insérviunt, et istud ipsum virgo. Quod si virginis, quādiu cōporis ónera deprimuntur, quemadmodum Angeli in cœlum néqueunt ascendere, illud eo vel máximo solatio compénsant, quod modo spíritu et cōpore sancti sint, celi Regem recipiunt. Vidēsne virginitatis præstātiām, quāmodo terrārum incolas sic afficiat, ut qui cōpore vestiti sunt, eos incorporeis ménibus exæquet?

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Quia enim, quæso, re differēbant ab Angelis Elias, Eli-séus, Joánnes, veri hi virginitatis amatōres? nulla, nisi quod mortali natura constabant. Nam cétera si quis diligenter inquirat, hi nihil minus affecti reperiéntur, quam beatæ illæmentes, et idipsum, quo inferiōre conditione vidéntur esse, in magna est eorum laude ponendum. Ut enim terrārum incolæ, et ii, qui essent mortali natura, possent ad illam virtutem vi et contentiōne pervenire, vide quanta eos fortitudine, quanta vitæ ratione præditos fuisse op̄orteat.

Te Deum laudamus. 43.

In Vesperis fit commem. seq
DIE XXII. JUNII.

S. Paulini, Episc. et Conf.
Aha. Sacérdos. ¶ Amávit.
Oratio.

Domine, quæsumus, omnipotens Deus: ut beati Paulini, confessoris tui atque Pontificis, veneranda solennitas et devotio-nem nobis augeat, et salitem. Per Dóminum.

Lectio ij
PAULINUS Nola Episcopus, eruditus studiis humanitatis,

doctus etiam divinis Litteris, multa eleganter et ornata scripsit versibus et soluta oratione. Hujus viri charitas praecepit celebratur, quod vastata a Gothis Campania, omnem facultatem, ne relictis quidem sibi rebus ad vitam necessariis, in aleundos pauperes, et captivos redimendos contulerit. Quo tempore, ut scribit sanctus Augustinus, ex opulentissimo dñe voluntate pauperissimus, et copiosissime sanctus, captus a Barbaris sic Deum precabatur: Domine, ne excrucier propter aurum et argentum: ubi enim sint omnia mea, tu scis. Postea vero Wandalis easdem regiones infestantibus, cum ab eo pósse-ret vídua, ut filium sibi redimeret, consúmplis rebus omnibus in officio pietatis, seipsum pro illo in servitutem trádidit.

Lectio iii.

ICITUR in Africam profectus, domini sui, qui regis erat gêner, hortum colendum suscepit. Verum cum prophetæ dono regis mortem ipsi domino prædictisset, et rex in sonnis Paulinum sedéntem médium inter duos júdices, sibique de manibus eripiéntem flagellum vidísset, tantus vir cōgnitus honorificentissime dimissus est, condonatis ei omnibus suis cibis, qui captivi fúerant. Nolam reversus ad episcopale officium, cum verbo et exemplo omnes ad pietatem christiánam inflammaret, latérum dolore corréptus est; mox cubiculum, in quo jacébat, terramotu contrémuit, ac paulo post animam Deo redidit.

¶ Deum laudémus. 43.

DIE XXIII. JUNII.

In Vigilia S. Joannis Baptiste.
Lectio sancti Evangélii secundum Iucam.

Lectio j. Cap. 4.

Exit in diébus Heródis, regis Iudeæ, sacérdos quidam nōmine Zacharias, de vice Abia, et uxor illius de filiabus Aaron,

et nomen ejus Elisabeth. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.
Lib. i. in Lacam.

DOCTR nos Scriptura divina, non solum mores in iis, qui prædicabiles sunt, sed etiam parentes oportere laudari: ut véluti transmissa immaculata puritatis hereditas, in iis, quos vólumus laudare, præcellat. Quæ enim alia intencióne hoc loco sancti Evangelistæ, nisi ut sanctus Joannes Baptista nobilitetur paréntibus, miraculis, móribus, múnere, passione? Sic etiam sancti Samuel mater Anna laudatur: sic Isaac a parentibus nobilitatem pietatis accepit, quam pósteria dereliquit. Sacérdos itaque Zacharias, nec solum sacérdos, sed etiam de vice Abia, id est, nóbilis inter superiores familias.

R.R. de Feria currenti.

Lectio ii.

ET uxor, inquit, illi de filiis a parentibus, sed etiam a majóribus sancti Joannis nobilitas propagatur, non seculari potestate sublimis, sed religiónis successione venerabilis. Tales enim majores habéredébuit prænuntius Christi: ut non repente conceptam, sed a majóribus acéptam et ipso insúsam jure naturæ, prædicare fidem Domini nici videré tur aduentus. Erant, inquit, ambo justi ante Deum, incedentes in omnibus mandatis, et justificatiōibus Domini, sine querela. Quid ad hoc referunt, qui peccatis suis solatia præferentes, sine peccatis frequentibus hominem putant esse non posse: et utuntur versiculo, quia scriptum est in Job: Nemo mundus a sorde, nec si unius dié vita ejus sit in terra?

Lectio iii.

Quis respondeundum est, prius ut, quid sit hominem sine peccato esse, definiant: utrum numquam omnino peccasse, an desíisse peccare. Si

enim hoc putant sine peccato esse, numquam omnino peccasse; et ipse consentio. Omnes enim peccavérunt, et egent glória Dei. Sin autem eum, qui véterem errórem corréxerit, et in eam se vitæ transformáverit qualitatem, ut témporet a peccato, negant abstinére a delictis; non possum in eorum convenire sentítiā, cum legamus: Quia sic Dóminus diléxit Ecclésiam, ut exhibeat ipsam sibi gloriósam, et non habéntem máculam, aut rugam, aut aliquid ejúsmodi: sed ut sit sancta, et immaculata.

Aña ad Benedictus, ut in Psalterio: et post Añam dicuntur Preces feriales flexis genibus. 43.

Oratio.

PRAESTA, quæsumus omnipo-tens Deus: ut familia tua per viam salutis incédat, et beati Joánnis Præcursoris hortaménta sectando, ad eum, quem pre-dixit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Vespera de S. Joanne Baptista.

DIE XXIV. JUNII.

In Nativit. S. Joannis Baptiste.

Duplex j. classis cum Oct.

¶ Si hodie occurrat Festum Corporis Christi, Festum S. Joannis Baptiste transfertur in diem xxv. tamquam in sedem propriam, translatò quocumque alio Feste post Oct. sed si fuerit j. vel ij. classis, transfertur in primam diem infra Oct. Officio duplici non impe-ditam.

Ad Vesperas. Aña.

1. Ipse præbit ante illum, in spíritu et virtute Eliæ, parare Dño plebem perfectam. Psal. de Dñica 89. et loco ult. Ps. laudate Dñum, omnes gentes. 92.
2. Joánnes est nomen ejus: vinum et siceram non bibet, et multi in nativitate ejus gaudébunt.

Ex útero senectutis, et stérili Joánnes natus est Præcursor Dómini.

1. Iste puer magnus coram Dómino: nam et manus ejus cum ipso est.

2. Nazaræus vocabitur puer iste; vinum et siceram non bibet, et omne immundum non manducabit ex útero matris suæ.

Capitulum laudum.

Hymnus.

Utr queant laxis resonare fi-bris

Mira gestórum famuli tuórum,
Solve polluti labii reatum,
Sancte Joánnes.

Núntius celso véniens Olympo,
Te patri magnum fore nasci-túrum,

Nomen, et vitæ sériem geréndæ
Ordine promit.

ille promissi dúbios supérni,
Pérdidit promptæ módulos lo-quélæ:

Sed reformásti génitus perémpτæ
Organa vocis.

Entris obstruso récubans cu-bli,

Sénseras Regem thálamo ma-néntem:

Hinc parens nati méritis utérque
Abdita pandit.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriusque virtus,
Spíritus semper, Deus unus,
omni

Témporis ævo. Amen.

¶ Fuit homo missus a Deo. ¶ Cui nomen erat Joánnes.

Ad Magnificat, Aña.

Ingréssu Zacharia templum Dómini, appáruit ei Gábel Ange-lus, stans a dextris altaris in-cénsi.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum. Invitatorium
Regem Præcursoris Dóminum,*
Venite adorémus. Ps. Venite. ¶

Hymnus.

Antra deserti téneris sub an-nis,
Cívium turmas fugiens, petisti,
Ne levi posses maculare vitam
Crimine lingue.

Præbuit durum légumen ca-mélus
Artibus sacris, stróphium bi-déntes;

Cui latex haustum , sociata
pastum

Mella locustis.

etéri tantum cecinere Vatum
Corde præsago jubar affuturum:
Tu quidem mundi scelus aufe-
rentem

Indice prodis.

Non fuit vasti spatum per orbis
Sanctor quiquam genitus

Joanne;

Qui nefas sæcli meruit lavantem
Tingere lymphis.

Sit decus Patri , genitæque
Proli ,
Et tibi, compar utriusque virtus,
Spiritus semper , Deus unus ,
omni

Temporis ævo. Amen.

In primo Nocturno

Aña Priusquam te formarem
in utero , novi te : et antequam
progredereris , sanctificavi te.
Psalmi de Commun Confessoris
non Pontificis. Iviij. præter illa
ut infra.

Aña Ad omnia quæ mittam
te , dicit Dominus , ibis : ne tí-
meas , et quæ mandavero tibi ,
loqueris ad eos.

Aña Ne tímeas a facie eorum ,
quia ego tecum sum , dicit Domi-
minus.

v. Fuit homo missus a Deo. R.
Cui nomen erat Joannes.

Incipit Jeremias Propheta.

Lectio i. Cap. 4.

VERBA Jeremias filii Heliæ ,
de sacerdotibus , qui fuérunt
in Anathoth , in terra Bénjamin .
Quod factum est verbum Domini
ad eum in diébus Josiæ
filii Amon regis Juda , in tertio-
décimo anno regni ejus . Et fa-
ctum est in diébus Jóakim filii
Josiæ regis Juda , usque ad con-
summationem undécimi anni
Sedecim filii Josiæ regis Juda ,
usque ad transmigrationem Je-
rusalem in mense quinto . Et
factum est verbum Domini ad
me , dicens : Priusquam te for-
marem in utero , novi te : et an-
tequam exires de vulva , sancti-
ficavi te , et Prophétam in gén-
tibus dedit te .

¶ Fuit homo missus a Deo ,
cui nomen erat Joánnes : * Hic
venit in testimónium , ut testi-
mónum perhiberet de lúmine ,
et pararet Dómino plebem per-
fæctam . ¶ Erat Joánnes in de-
sérto prædicans baptísum po-
nitentiæ . Hic .

Lectio ii.

Et dixi , A a a , Dómine Deus :
Ecce néscio loqui , quia puer
ego sum . Et dixit Dóminus ad
me : Noli dicere : Puer sum :
quóniam ad ómnia , quæ mittam
te , ibis : et unívrsa quæcum-
que mandavero tibi , loqueris .
Ne tímeas a facie eórum : quia
tecum egosum , utérum te , dicit
Dóminus . Et misit Dóminus ma-
num suam , et tétingit os meum :
et dixit Dóminus ad me : Ecce
dedi verba mea in ore tuo : ecce
constitui te hodie super gentes ,
et super regna : ut evélas , et
déstruas , et disperdas , et dis-
sipes , et aedifices , et plantes .

¶ Elisabeth Zachariæ magnum
virum génuit , Joánnem Baptí-
stam Præcursórem Dómini : *
Qui viam Dómino præparavit in
eremo . ¶ Fuit homo missus a
Deo , cui nomen erat Joánnes .
Qui .

Lectio iii.

Tu ergo accinge lumbos tuos ,
et surge , et loquere ad eos
ómnia , quæ ego præcipio tibi .
Ne formides a facie eórum , nec
enim timére te faciam vultum
eórum . Ego quippe dedi te hó-
die in civitatem munitionis , et
in columnam ferream , et in
murum æreum super omnem
terram , régibus Juda , princi-
pibus ejus , et sacerdotibus , et
pópulo terre . Et bellabunt ad-
versum te , et non prævalébunt :
quia ego tecum sum , ait Dó-
minus , ut liberem te .

¶ Priusquam te formarem in
utero , novi te : et antequam
exires de ventre , sanctificavi
te : . Et Prophétam in géntibus
didi te . ¶ Vir dilectus a Deo ,
et hominibus honoratus est . Et .
, lória Patri . Et .

In secundo Nocturno.

Aña. Misit Dóminus manum suam, et tégit os meum, et Prophetam in géntibus dedit me Dóminus.

Aña. Ecce dedi verba mea in ore tuo : ecce constitui te super gentes, et regna.

Aña. Dóminus ab útero vocávit me, de ventre matris meæ recordatus est nóménis mei.

¶. Inter natos mulierum non surréxit major. ¶. Joanne Ba-
ptista.

Sermo S. Augustíni Episcopi.
Lectio iv. Serm. 20. de SS.

Post illum sacrosanctum Dó-
mini natalis diem, nullius hóminum nativitatē lègimus
celebrari, nisi solius beati Joánnis Baptistæ. In aliis sanctis et
electis Dei nòvimus illum diem
coli, quo illos, post consumma-
tionem labórum, et devictum
triumphatúmque mundum, in
perpetuas æternitatis præsens
hæc vita parturit. In aliis con-
summata últimi diéi mérita ce-
lebrantur; in hoc étiam prima
dies, et ipsa étiam hóminis ini-
tia consecrantur: pro hac abs-
que dúbio causa, quia per hunc
Dóminus advéntum suum, ne
súbito hómines insperatum non
agnoscerent, voluit esse testa-
tum. Jeánnes autem figura fuit
veteris testamenti, et in se for-
mam prælulit legis: et ideo
Joánnes prænuntiavit Salvató-
rem, sicut lex grátiam præcu-
curredit.

¶. Descéndit Angelus Dómini
ad Zachariam, dicens: Accipe
puerum in senectute tua: *
Et habébit nomen Joánnes Ba-
ptista. ¶. Iste puer magnus cor-
am Dómino: nam et manus
eius cum ipso est. Et.

Lectio v.

Quod autem nondum natus,
de sécréto matérni úteri
prophetávit, et expers lu-
cis, jam testis est veritatis:
hoc est intelligéndum, quod la-
tens sub velamine, et carne lit-
teræ, et Redemptórem mundo

spiritu prædicávit, et nobis Dó-
minum nostrum de quodam le-
gis útero proclaimávit. Ergo
quia Judai erravérunt a ventre,
id est, a lege, quæ a Christo
grávida erat; erravérunt a ven-
tre, locuti sunt falsa: ideo hic
venit in testimónium, ut testi-
mónium perhibéret de lúmine.
¶. Hic est Præcúrsor diléctus,
et lucérra lucens ante Dómi-
num: * Ipse est enim Joánnes,
qui viam Dómino præparávit in
erémo: sed et Agnus Dei de-
monstrávit, et illuminávit men-
tes hóminum. ¶. Ipse praesit
ante illum in spíritu et virtute
Eliae. Ipse. Lectio vi.

Quod autem Joánnes in cár-
cere constitutus, ad Chri-
stum discípulos suos órdi-
nat; lex ad Evangélium trans-
mittit. Quæ lex juxta typum
Joánnis, quasi ignorantiæ clausa
in carcere, in obscuró et in
occulto jacébat, et judaica cœ-
citate sensus intra litteram te-
nebatur inclusus. De hoc beatus
Evangelista prolóquitur: Ille
erat lucérra ardens, id est,
Spíritus sancti igne succénsus,
ut mundo ignorantiæ nocte pos-
sesso, lumen salutis osténde-
ret, et quasi inter densissimas
delictórum ténebras, splendi-
dissimum justitiæ solem lucis
suæ radio demonstraret, et de-
selpso dicens: Ego vox clamantis
in deserto.

¶. Innuébant patri ejus, quem
vellet vocári eum: et póstulans
pugillárem scripsit, dicens: *
Joánnes est nomen ejus. ¶. Apér-
tum est os Zachariæ, et pro-
phetavit, dicens. Joánnes. ¶. Ió-
ria Patri. Joánnes.

In tertio Nocturno.

Aña. Pósuit os meum Dóminus
quasi gladium acútum: sub
umbra manus suæ protéxit me.

Aña. Formans me ex útero ser-
vum sibi Dóminus, dicit: Dedi-
te in lucem géntium, ut sis sa-
lus mea usque ad extrémum
terræ.

Ana. Reges vidébunt, et consúrgent príncipes, et adorábunt Dóminum Deum tuum, qui élégit te. Ps. Benedicam. 37.

V. Elisabeth Zachariæ magnum virum génuit. **¶** Joánnem Baptistam Præcursorem Dómini. **L**ectio sancti Evangélii accún-dum Lucam.

Lectio viij. Cap. 1.

E LISABETH impléatum est tem-pus pariéndi, et péperit fi-lium. Et audiérunt vicíni et co-gnati ejus, quia magnificávit Dóminus misericórdiam suam cum illa, et congratulabántur ei. Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.
Lib. 2. Comm. in Luc. c. 1.

ante finem.

PEPERIT filium Elisabeth, et congratulabántur vicíni. Ha-bet Sanctórum édítio lètitiā plurimórum, quia commūne est bonum. Justitia enim com-múnis est virtus : et ideo in ortu justi futuræ vite insigne præmittitur, et grácia secuturæ virtutis exultatiōne vicinórum præfiguránte signatur. Pulchre autem tempus, quo fuit in útero Prophéta, describitur, ne Mariæ præséntia taceátur : sed tempus silétur infantiæ, eo quia infantia impedimenta nescivit. Et ideo in Evangélio nihil super eo lègimus, nisi ortum ejus, et oraculum, exultatiōnem in útero, vocem in déserto.

¶ Præcúrsor Dómini venit, de quo ipse testátor : * Nullus ma-jor inter natos mulierum Joánnem Baptistam. **V.** Hic est enim Prophéta, et plus quam Prophéta, de quo Salvátor ant. Nullus.

Lectio viij.

N EQUEM enim ullam infantia sen-sit atátem, qui supra natúram, supra atátem in útero pos-situs matris, a mensúra cepit atátem plenitúdinis Christi. Mire sanctus Evangelista præmittén-dum putavit, quod plúrimi in-fantem patris nómine Zachariam appellandum puláverint : ut adveritas matri non nomen

alicuius displiciuisse degéneris, sed id sancto infúsū Spíritu, quod ab Angelo ante Zachariæ fúerat prænuntiátum. Et quidem ille mutus intimare vocábulum filii nequívit uxori : sed per prophetiam Elisabeth dídicit, quod non didicerat a marito.

H. Gabriel Angelus appáruit Za-chariæ, dicens : Nascétur tibi filius, nomen ejus Joánnes vocabitur : * Et multi in nativi-tate ejus gaudébunt. **V.** Erit enim magnus coram Dómino, vinum et siceram non bibet. Et Gória Patri. Et.

Lectio ix.

J OÁNNES est, inquit, nomen ejus : hoc est, non nos ei nomen impónimus, qui jam a Deo nomen accepit. Habent voca-bulum suum, quod agnóvimus, non quod élégimus. Habent hoc mérita Sanctórum, ut a Deo nomen accipiant. Sic Jacob Isra-el dicitur, quia Deum vidit. Sic Dóminus noster Jesus no-minátus est antequam natus, cui non Angelus, sed Pater no-men impósuīt. Vides Angelos, quæ audierint, non quæ usur-paverint, nuntiare. Nec mirérīs, si nomen mulier, quod non audívit, asséruit, quando Spi-ritus ei sanctus, qui Angelo man-dáverat, revelávit.

Te Deum laudámus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Ans.

Elisabeth Zachariæ * magnum virum génuit, Joánnem Baptistam Præcursorem Dómini. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 14.

2. Ihnuébant patri ejus, * quem velle vocari eum : et scripsit, dicens : Joánnes est nomen ejus.

3. Joánnes vocábitur * nomen ejus : et in nativitatē ejus multi gaudébunt.

4. Inter natos mulierum non surréxit major Joanne Baptista.

5. Tu, puer, * Prophéta Altissimi vocáberis : præibis ante Dómi-num patræ vias ejus.

Capitulum. Isaiae 49.

A vultis, insulæ, et attendite populi de longe: Dóminus ab utero vocavit me, de ventre matris meæ recordatus est nōminis mei.

Hymnus.

Onus felix, meritique celsi,
Nesciens labem nivei pudoris,
Præpotens Martyr, nemorūmque cultor.

Máxime Vatum.

Serta ter denis alios corónant
Aucta creméntis, duplicita quosdam;

Trina te fructu cumulata centum
Néxibus ornant.

Vunc potens nostri méritis opmis

Péctoris duros lápides revélle,
Asperum planans iter, et refléxos

Dirige calles.

Ut pius mundi Sator, et Redémptor,

Méntibus culpæ sine labe puris,
Rite dignétur véniens bátorus

Pónere gressus.

I. audibus cives célebrent supérni

Te, Deus simplex, paritéisque trine,

Súpplices et nos véniam precámur:

Parce redémpsis. Amen.

V. Iste puer magnus coram Dómino. R. Nam et manus ejus cum ipso est.

Ad Benedictus. Ana.

Apértrum est * os Zachariæ, et prophetávit, dicens: Benedíctus Deus Israel.

Oratio.

Dux, qui præsentem diem honorabilem nobis in báti Joánnis nativitate fecisti: da populis tuis spiritualium gratiam gaudiórum; et omnium fidélium mentes dirige in viam salutis æternæ. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Ana.

Innuébant.

Capit. Audite insulæ, ut supra R. Fuit homo. Missus a Deo. Fuit homo. v. Cui nomen erat

Joánnes Missus. Glória Patri. Fuit. v. Inter natos mulierum non surréxit major. R. Joánnne Baptista.

Ad Sextam, Ana.

Joánnes vocábitur.

Capitulum. Isaiae 49.

Et nunc hæc dicit Dóminus, formans me ex utero servum sibi: Dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extrémum terræ.

R. br. Inter natos mulierum Non surréxit major. Inter natos. v. Joánnne Baptista. Non. Glória Patri. Inter. v. Elísabeth Zachariæ magnum virum génuit. R. Joánnem Baptistam Præcursorum Dómini.

Ad Nonam, Ana.

Tu, puer.

Capitulum. Isaiae 49. 6

REGES vidébunt, et consúrgent príncipes, et adorábunt Dóminum Deum tuum, et sanctum Israel, qui elegít te.

R. br. Elísabeth Zachariæ. Magnum virum génuit. Elísabeth. v. Joánnem Baptistam Præcursorum Dómini. Magnum. Jória Patri. Elísabeth. v. Iste puer magnus coram Dómino. R. Nam et manus ejus cum ipso est.

Ad Vesperas. Ana et Capit de Laud. Psalmi et Hymnus ut in Vesp. 764.

v. Iste puer magnus coram Dómino. R. Nam et manus ejus cum ipso est.

Ad Magnificat. Ana. Puer, qui natus est nobis, * plus quam Prophéta est; hic est enim, de quo Salvátor ait: Inter natos mulierum non surréxit major Joánnne Baptista.

Deinde ut com. seq.

DIE XXV. JUNII.

In Festo S. Gulielmi Abbatis Duplex.

Ana. Similab. v. Amav. *Oratio.*

Deus, qui infirmitati nostræ ad teréndum salutis viam in Sanctis tuis exéplum et præsidium collocasti: da nobis, ita beati Gulielmi Abbatis mérita

venerari; ut ejusdem excipiamus suffragia, et vestigia prosequamur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GULIELMUS nobis filius paréntibus Vercellis in Insúria natus, vix quartum décimum ætatis annum expléverat, cum miro quodam pietatis ardore flagrans, Compostellanam peregrinatió nem ad celeberrimum sancti Jacobi templum agréssus est. Quod iter, una amictus túnica, ac díuplici férreo círculo præcinctus, nudisque pédibus prosecutus, aspérima frigoris et aestus, famis et sitis summo cum vita discrímine perpessus est incómoda. Reversus in Italiā, novam ad sanctum Dómini Sepúlechrum peregrinatió nem molit̄: sed quóminus propósum exequáatur, varia atque gravissima intercedunt impedimenta, divino Númine ad altiōra et sanctiōra religiósam juvenis indolem retrahente. Porro in Solículo monte biennium inter assiduas preces, vigilias, chameūnias, et jejúnia commorátus, divina subnixus ope, cæco lumen restituit; cuius miráculi fama percrebrescénte, jam Guliélmus latére non pótterat: quare stérum Ilierosólymam cōgitat, et alacris se itineri ocommittit. ¶ Honéstum fecit.

Lectio v.

Dixi autem monitu, qui esdem appáruit, a propóso re-vocátur, usilio ac fructuósior tam apud Italos, quam apud exterias natiōes futūrus. Tum monastérium in Virgiliāni monte cacumine, quod deinde Virginis est appellatum, loco áspero et inaccésso miranda exædificat celeritate. Sócios deinde viros, et religiósos adsciscit, eosque ad vivéndi normam, evangélicis præceptis et consiliis summopere accommodatam, tum certis légibus ex beati Benedicti in-

TOTUM.

stitutis magna ex parte desim̄ ptis, tam verbo et sanctissimā vite exémplis infórmat.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Actis, clárior in dies Guliélmi facta sanctitas, multos ad eum úndique viros perdúcit, sanctitatis odore, et miraculorum fama alléctos. Nam muti loquélam, surdi audítum, áridi vigórem, varióque et immedicabili morbo laborantes, sanitatem ipsius intercessióne receperunt. Aquam in vinum convértit, aliaque complura mirabilia patravit: inter quae illud non siléndum, quod, muliercula ad ejus castitatem tentandam missa, in ardéntibus prunis humili stratis illasq; se volutávit. De qua récertior factus Rogérius Nápolis Rex in summam viri Dei venerationem addúcitur. Demum tempore sui óbitus Regi alisquo prænuntiato, inhumeris virtutibus et miraculis clarus, obdormivit in Dómino, anno salutis millésimo centésimo quadragésimo secundo.

¶ Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus, de Comm. Apost. vij. R. ut lxvj.

In Laud. fit comm. Octava. S. Joannis. Aña. Apertum est. ¶ Iste puer. Orat Deus, qui. 768.

Vesperæ a Capitulo de seq., com. præc. et Oct.

DIE XXVI. JUNII.

In Festo SS. MM. Joannis et Pauli.

Duplex.

Si aliquam ob causam contigit habere j. Vesp. integras, tunc ad Vesp. Añā de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult., Ps. Laudate Dóminum, omnes gentes. 92.

Capit., Hymnus et V. de Communi plurimorum Mart. xxxij. Ad Magnificat, Aña.

Astitérunt iusti ante Dóminum, et ab invicem non sunt separati: cálicem Dómini bibérunt, et amici Dei appellati sunt.

49

Oratio ut ad Laudes.

Et fit commem. S. Gulielmi ,
Abbatis, Aña. Ille vir. y. Justum.
Oratio. Deus , qui . 768.

Deinde Oct. S. Joannis, Aña.
Puer , qui natus . y. Iste puer.
Orat. Deus , qui præsentem . 768.

Ad Matutinum , omnia de
Com. plur. Mart. præter seq.

In j. Nocturno Lectioes ,
Fratres : Debitores. xxxiv.

R. j. Isti sunt duo viri miseri-
cordiae , qui assistunt ante Dó-
minum , Dominatorem univer-
se terræ. V. Isti sunt duæ olivæ,
et duo candelabra lucentia ante
Dóminum. Dominatorem.

R. ij. Vidi conjunctos viros ha-
bentes splendidas vestes , et
Angelus Dómini locutus est ad
me , dicens : * Isti sunt viri
sancti , facti amici Dei. y. Vidi
Angelum Dei fortem , volantem
per médium cœlum , voce magna
clamantem , et dicentem. Isti.

R. iij. Tradidérunt cörpera sua
propter Deum ad supplicia : *
Et meruérunt habere corónas
perpétuas. V. Isti sunt , qui ve-
nérunt ex magna tribulacione ,
et lavérunt stolas suas in sán-
guine Agni. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES et Paulus fratres Ro-
mâni , cum facultatibus a
Constantia Constantini filia , cui
pie fideliterque servierant , sibi
relicti Christi páuperes álerent ,
a Juliano Apostata in númerum
familiárium suorum invitati , li-
bere negavérunt , se apud eum
esse velle , qui a Jesu Christo de-
fecisset. Quibus ille ad delibe-
randum decem dies præfinit , ut
nisi ad eam diem ei adhærero ,
et Jovi sacrificare constituerint ,
sibi moriendum esse certo sciant.
R. Sancti tui.

Lectio v.

ILLI intra id tempus réliquæ
sua bona distribuérunt pau-
péribus , quo expeditiores ad
Dóminum migrare posseut , et
plures juvarent , a quibus in
utérra tabernacula recipérén-

tur. Die décima Terentiánus
prætoria cohórtis præfetus , ad
eos missus , cum allata Jovis
effigie , ut eam veneraréntur ,
Imperatóris mandatum eis ex-
pónit : ut , nisi Jovi cultum ad-
hibeant , moriántur. Qui , ut
erant orantes , respondérunt ,
se pro Christi fide , quem Deum
mente et ore venerabántur , non
dubitáter mortem subituros.

R. Vérbera carnificem.

Lectio vi

A si publice interficeréntur ,
populus commoveréntur , domi ,
ubi tunc erant , abscessis eorum
capitibus , sexto Kaléndas Júlii ,
secreto eos sepeliéndos curávit :
rumorémque sparsit , Joánnem
et Paulum in exilium ejecitos
esse. Verum eorum mors a spi-
ritibus immundis , qui multórum
córpora vexabant , perulgata
est : in quibus Terentiáni filius
et ipse opprēssus a dæmone , ad
sepulchrum Mártyrum perdū-
ctus , liberatus est. Quo mirácu-
lo et is in Christum crēdit , et
ejus pater Terentiánus : a quo
éiam horum beatórum Márty-
rum vita scripta esse dicitur.

R. Tamquam aurum.

In iii. Nocturno Homilia in
Evang. Atténdite a sermēto , de
Comm. iij. loco. xljj. cum R. viii.
Hæc est vera. xxxix.

AD LAUDES ,

et per Horas , Añæ

1. Paulus et Joánnes dixerunt
Juliano : Nos unum Deum cō-
linus , qui fecit cœlum et ter-
ram. Psalm. Dóminus regnávit ,
cum reliquis. 44.

2. Paulus et Joánnes dixerunt
Terentiáno : Si tuus dóminus est
Juliánus , habéto pacem cum
illo : nobis álius non est , nisi
Dóminus Jesus Christus.

3. Joánnes et Paulus agnoscén-
tes tyrannidem Juliáni , facultá-
tes suas paupéribus erogare cō-
pérunt.

Sancti Spíritus , et ánimæ
justórum , hymnum dícite Deo ,
allelúia.

S. Joánnes et Paulus dixerunt ad Gallicánum : Fac votum Deo cœli, et eris viceris mélius, quam fuisti.

Capitulum, Hymnus, et ḡ. de Communi plur. Mart. xl.

Ad Benedictus, Aña.

Isti sunt Sancti, qui pro Christi amore minas hominum contempserunt : sancti Martyres in regno celorum exultant cum Angelis : o quam pretiosa est mors sanctorum, qui assidue assistunt ante Dóminum, et ab invicem non sunt separati !

Oratio.

Quoniam sumus, omnipotens Deus : Ut nos geminata laetitia ho- diernæ festivitatis excipiat, quæ de beatorum Joannis et Pauli glorificatione procedit ; quos eadem fides et passio vere fecit esse germanos. Per Dñum.

Et fit com Octava S. Joannis. Aña. Apertum est. ḡ. Iste puer. Oratio. Deus, qui. 768.

Ad Horas, Añae de Laudibus. Capit. et R.R. br. de Comm. plur. Mart. xl.

In ij. Vesperis, Añae de Laud. Psalmi de Dominicis. 89. et loco ult., Psalm. Crédidi. 92.

Capit et Hymn. de Comm.
ij. Exultabunt sancti in gloria.
R. Latabantur in cubilibus suis.

Ad Magnificat, Aña.
Isti sunt duar olives, et duo can- delabra lucentia ante Dóminum : habent potestatem claudere cœlum nubibus, et aperire portas ejus, quia linguae eorum claves cœli lacte sunt.

Pro Oct S. Joannis. Aña. Puer qui. ḡ. Iste puer. Oratio. Deus, qui praesentem. 768.

DIE XXVII. JUNII.

Quarta die infra Octavam Nativitatis S. Joannis.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Basili Magni.

Lectio iv Hom. 2. in Ps. 28.

Vox Dómini super aquas. Qua-

velut Prophetiam accipiamus

quod dictum est. Memineris Joannis, qui interrogatus a Iudeis, Tu quis es ? quod respondimus dabimus iis, qui miserunt nos ? respondit : Ego vox clamantis in deserto. Igitur vox Dómini est Joannes, Angelus a Deo missus ante faciem Dómini, ut pararet Dómino plebem perfectam. Ille igitur vox super aquas erat super Jordánum, in quo baptizabat prædicans penitentiae baptismum. Et non solum in Jordáne, sed etiam in Aenon prope Salim, quia aquæ multæ erant illic.

R. Descendit Angelus. 766.

Lectio v.

Icetera vox Dómini super aquas, Joannes est super Baptismum. Illic et Deus majestatis intonuit. Venit enim vox de celo, dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. Tunc etiam Dóminus super aquas multas dignatus est descendere in baptismo Joannis, ut compleret omnem justitiam quæ in lege est. Vox Dómini in virtute. Auffert enim debilitates populi per penitentiam baptismum, per ipsum baptizans in aqua ad penitentiam. In virtute est vox, dicens : Penitentiam agite, appropinquavit enim regnum cœlorum : et, Fecite fructus dignos penitentiam.

R. Hic est Præcursor. 766.

Lectio vi

Vox Dómini confringentis cedros. Potest dici, quod pars Dómino populum perieclum, elatas impietas, et contra cognitionem Dei exaltatas confringens, ac cōterens, oblique faciebat recta. Qui enim omnem collum ac montem humiliat, hic erat qui confringebat cedros, et Dómino viam adæquabat, per hoc quod ad penitentiam inducēbat altum, et clatum, et supérbum cor. Unde ejus præparationem suscipiens Dóminus, sno adventu confredit oppósitas potestias, cedros Libani figuratae dictas. Opertet

enim Dóminum regnare , donec ponat inimicós sub pedes suos , et cedros istas comminuat .
R. Innuébant . 766.

In tertio Nocturno .

Léctio sancti Evangélii secún- dum Lucam .

Lectio vij. Cap. 4. f

Elisabeth implétum est tem- pus pariéndi , et péperit filium . Et audiérunt vicini et cognáti ejus , quia magnificávit Dóminus misericórdiam suam cum illa , et congratulabántur ei . Et réliqua .

De Homilia sancti Ambrósii
Episcopi .

Lib. 2. in Luc. c. 4. in fine .

Et Zacharias pater ejus implé- tus est Spíritu sancto , et prophetabat . Vide quam bonus Deus , et fácilis indulgére pec- cátis . Non solum ablata restituít , sed étiam insperáta concé- dit . Ille dudum mutus prophé- tat . Ilaec enim grátia Dei máxi- ma , quod cum , qui negáve- rat . confitétur . Nemo ergo dis- fidat , nemo véterum cónscius delictórum præmia divina de- spéret . Novit Dóminus mutare sentítiām , si tu nōveris emen- dare delictum .

R. Præcúrso. 767.

Lectio vij.

Et tu puer , Prophéta Altíssimi vocáberis . Pulchre , cum de Dómino prophetáret , ad Prophétam sua verba convértilit , ut hoc quoque beneficium esse Dó- mini designáret , ne , cum pú- blice enumeráret sua , quasi ingrátus tacuísse viderétur , quæ agnoscébat in filio . Sed fortásse aliqui quasi irrationábilem men- tis exéssum putent , quod octo diérum allóquitur infántem . Ve- rum , si teneámus , intelligémus prolecto , quod pótuit vocem patris natus audire , qui Mariæ salutatiōnem , ántequam nasce- rétur , audívit .

R. Gábriel Angelus . 767.

Lectio ix.

Scíebat profecto álias esse au- res Prophéte , quæ Spíritu

Dei , non córporis atlante rese- rántur . Habébat intelligéndi sen- sum , qui exultándi habébat af- fectum . Simul illud advérite , quæ paucis Elisabeth , quam multis Zacharias prophéte : et utérque sancto replétus Spíritu loquéba- tur : sed disciplína serváatur , ut muller discere magis , quæ di- vina sunt , studeat quam docére . Te Deum landámus . 45.

DIE XXVIII. JUNII.

In Festo S. Leonis . Papæ et Conf. Semiduplex .

Omnia de Communi Conf. Pont. xljj. præter seq .

Si hoc Festum venerit in Do- minica , transfertur post Octa- vam Apostolorum , et in Sabbato in quo fit de Oct. S. Joannis . legitur ix. Lectio de Homilia Vigiliæ Apostolorum cum comm. ejusdem ad Laudes tantum .

Oratio .

Pres , qui beatum Leónem Pontíficem Sanctórum tub- rum méritis coéquasti : con- céde propitius ; ut , qui com- memoratiōnis ejus festa percolí- mus , vitæ quoque imiténur ex- émpla . Per Dóminum .

Et fit comm. Octava: S. Joani- nis , Aña . Puer , qui natus . V. Iste puer . Oratio . Deus , qui præsentem diem . 768.

In j. Noct. Lectiones de Scr- ptura occurrente .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

Ilio Secundus Póntifex Máxi- mus , Sículus , humánis et divínis litteris græce et latine doctus , músicis étiam eruditus fuit : ipse enim sacros Hymnos et Psalmos in Ecclésia ad con- cémentum meliòrem redixit . Pro- bávit acta sextæ Synodi , quæ Constantinópoli celebrata est , præsidentibus Legatis Apostóli- cae Sedis , præsente quoquo Constantíno Imperatóre , et duó- bus Patriarchis Constantinopo- litano et Antiochéno , ac centum septuaginta Episcopis ; quin et in Latinum tránsluit .

R. Invéni David .

Lectio v.

Neo Concilio Cyrus, Sérgius, et Pyrrhus condemnati sunt, unam tantummodo voluntatem et operationem in Christo praedicantes. Illic fregit supérbiā Antistitūm Ravennatūm, qui Exarchōrum freti potētia, Sedi Apostolicā non obtēperabānt. Quāmōbrem decretivit, ut electio Cleri Ravennatī irrita esset, nisi Romāni Pontificis auctoritate comprobaretur.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Verus pater pāuperum fuit: non enim pecūnia solum, sed ópera, labore et consiliis, egéntium, viduārum et pupillorum inópiam ac solitudinem sublevabat. Qui dum singulos non magis prædicatiōne, quam vita, ad pie sancteque vivendum adhortarētur, mense sui Pontificatus décimo, et diēbus decem et septem obdormivit in Dómino: sepultusque est in Basílica sancti Petri, quarto Kalendas Júlii. Ordinatiōne una mense Júnio creavit Presbyteros novem, Diaconos tres, Episcopos diuersis in locis viginti tres. R. Iste est, qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo peregre, de Comm. xlix. Pro Vigilia SS. Apost. Petri et Pauli. Ben. Per evangélica dicta. Léctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio ix. Cap 21. c

Pro illo tempore: Dixit Jesus Simeóni Petro: Simon Joánnis, diligis me plus his. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini

Episcopi.

Tract. 423. in Joan. in medio.

REDD.TUR negotiōni trinæ trina confessio, ne minus amori lingua sérviat, quam timori: et plus vocis eliciuisse videatur mors imminens, quam vita præsens. Sit amoris officium pasce re Dominiūm gregem, si fuit timoris indicium negare pastorem. Qui hoc animo pascunt oves Christi, ut suas velint es-

se, non Christi, se convincuntur amare, non Christum: vel gloriandi, vel dominandi, vel acquirendi cupiditate, non obediendi, et subveniendi, et Deo placendi charitate.

Te Deum laudamus 43.

In Laudibus fit commē Oct. S. Joannis. Aña. Apertum est. V. Iste puer. Oratio. Deus, qui. 768.

Deinde Vigilia. Aña et V. de Feria currenti, ut in Psalterio. Oratio.

Premsta, quæsumus omnipotens Deus: ut nullis nos permittas perturbationibus cōcēti, quos in Apostolicā confessiōnis petra solidāsti. Per Dóminum.

Vesp. de seq. sine ulla com.

Si Festum S. Leonis trans ferri contigerit, tunc in ij. Vesp. dicitur Aña ad Magnificat. Dum esset summus Póntifex.

DIE XXIX. JUNII.

In Festo SS. Apost. Petri et Pauli.

Duplex j. classis.

Ad Vesp. Añem et Capit de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult. Ps laudate Dñm, omnes gentes. 92.

Hymnus.

De cora lux æternitatis, aetream Diem beatis irrigavit ignibus, Apostolorum quæ coronat Principes, Reisque in astra libertam pandit viam.

Mundi Magister, atque cœli Jánitor, Romæ parentes, arbitrique géntium, Per ensis ille, hic per crucis victor necem.

Vitæ senatum laureati possident. O Roma felix, quæ duorum Principum

Es consecrata gloriōso sanguine: Hornum cruore purpurata céteras Excéllis orbis una pulchritudines.

Sit Trinitati sempiterna gloria, Honor, potestas, atque jubilatio,

In unitate, quæ gubernat omnia, Per universa sæculorum sæcula. Amen.

¶ In omnem terram exivit sonus eorum. ¶ Et in fines orbis terrae verba eorum.

Ad Magnificat. Aña.
Tu es pastor ovium, princeps Apostolorum, tibi traditæ sunt claves regni cœlorum.

Oratio ut ad Laudes.

Et non sit comm. S. Pauli, cum Oratio sit communis.

Ad Matutinum omnia de Communi Apost. j. præter seq.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolorum.

Lectio i. Cap. 3.

Petrus autem et Joannes ascenderant in templum ad horam orationis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex utero matris suæ, bajulabatur: quem ponébant quotidie ad portam templi, quæ dicitur Speciosa, ut pateretur eleemosynam ab introeuntibus in templum. Is cum vidisset Petrum et Joannem incipientes introire in templum, rogabat, ut eleemosynam acciperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joanne, dixit: Respice in nos. At ille intendebat in eos, sperans se aliquid acceptum ab eis.

¶ Simon Petre, antequam de navi vocarem te, novi te, et super plebem meam principem te constituisti: Et claves regni cœlorum traxi tibi. ¶ Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis: et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cœlis. Et.

Lectio ii.

Petrus autem dixit: Argentum et aurum non est mihi: quod autem habeo, hoc tibi do: In nomine Iesu Christi Nazareni surge, et ambula. Et apprehensa manu ejus dextera, allevavit eum: et protinus consolidatae sunt bases ejus, et plantæ. Et exiliens stetit, et ambulabat: et intravit cum illis in templum ambulans, et exiliens, et laudans Deum. Et vidit omnis populus eum ambulantem, et laudantem Deum. Cognoscébant

autem illum, quod ipse erat, qui ad eleemosynam sedebat ad Speciosam portam templi: et impliti sunt stupore et extasi, in eo quod contigerat illi.

¶ Si diligis me, Simon Petre, pasce oves meas: Domine, tu hosti, quia amo te, * Et animam meam pono pro te. ¶ Si oportuerit me mori tecum, non te negabo. Et.

Lectio iii.

Cum tenéret autem Petrum et Joannem, cucurrit omnis populus ad eos, ad póticum, quæ appellatur Salomónis, stupebentes. Videns autem Petrus, respondit ad populum: Viri Israelitæ, quid miramini in hoc, aut nos quid intuemini, quasi nostra virtute, aut potestate fecerimus hunc ambulare? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum Jesum, quem vos quidem tradidistis, et negastis ante faciem Pilati, judicante illo dimitti. Vos autem sanctum, et justum negastis, et perfidis virum homicidam donari vobis: auctórem vero vitæ interfecistis, quem Deus suscitavit a mortuis, cuius nos testes sumus. Et in fide nominis ejus, hunc, quem vos vidistis, et nostis, confirmavit nomen ejus: et fides, quæ per eum est, dedit integrum sanitatem istam in conspectu omnium vestrum.

¶ Tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiæm meam, et portæ inferi non prævalébunt adversus eam: * Et tibi dabo claves regni cœlorum. ¶ Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis: et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cœlis. Et. Gloria Patri. Et.

In secundo Nocturno
Sermo sancti Leonis Papæ.

Lectio iv.

Serm. i. in Nat. Ap. Petri et Pauli.

Omnium quidem sanctarum solemnitatum, dilectissimi, totus mundus est particeps: et

unius fidei pietas exigit, ut, quidquid pro salute universorum gestum recolitur, communibus ubique gaudiis celebretur. Verumtamen hodierna festivitas, praeter illam reverentiam, quam toto terrarum orbe promeruit, speciali, et propria nostrae Urbis exultatione veneranda est: ut, ubi praeipuorum Apostolorum glorificatus est exitus, ibi in die martyrii eorum sit letitiae principatus. Iste enim sunt viri, per quos tibi Evangelium Christi, Roma, resplenduit: et quoniam eras magistra erroris, facta es discipula veritatis.

Ic. Dómine, si tu es, jubo me venire ad te super aquas. * Et exténdens manum apprehéndit eum, et dixi Jesus: Nódice fidei, quare dubitásti? ¶ Cumque vidísset ventum validum venientem, timuit: et cum cœpisset mergi, clamávit, dicens: Dómine, salvum me fac. Et.

Lectio v.

Isti sunt patres tui, verisque pastores, qui te regnū corléstibus inseréndam multo mélius, multoque felicius condidérunt, quam illi, quorum studio prima mēnium tuorū fundamēna locata sunt: ex quibus is, qui tibi nomendedit, fraternaliter cude fidavit. Iste sunt, qui te ad hanc gloriām provexérunt, ut gens sancta, populus electus, civitas sacerdotalis et régia, per sacram beatí Petri Sedem caput orbis effécta, latius præsidéres religióne divina, quam dominatiónē terrána. Quamvis enim multis aucta victoriis, jus imperii tui terra marisque protuleris: minus tamen est, quod tibi béllicus labor subdidit, quam quod pax christiana subjecit.

R. Surge, Petre, et indu te vestimentis tuis, accipe fortitudinem ad salvandas gentes: * Quia cecidérunt catena de manibus tuis. ¶ Angelus Dómini astitit, et lumen refúlsit in habi-

taculo cáceris, percussóque latere Petri, excitavit eum, dicens: Surge velociter. Quia.

Lectio vi.

Disposito namque divinitus opere máxime congruebat, ut multa regna uno confidera réntur imperio, et cito pérviós halérel pópulos prædicatio generalis, quos unius tenéret régimen civitatis. Hæc autem civitas ignóraus suæ provectionis auctórem, cum præ omnibus dominarétur géntibus, omnium géntium serviébat erróribus: et magnam sibi videbatur assumptam religionem, quia nullam respuébat falsitatem. Unde quantum erat per diabolum tenacius illigata, tantum per Christum est mirabilis absoluta.

R. Tu es pastor óvium, princeps Apostolorum: tibi trádidit Deus omnia regna mundi: * Et ideo tibi tráditæ sunt claves regnorum. ¶ Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis: et quodcumque sólveris super terram, erit solutum et in cœlis. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16. b

In illo tempore: Venit Jesus in partes Cásaréa, Philippi: et interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. Com. in Matth. c. 16.

Procuras interrogat: Quem dicunt homines esse Filium hominis? quia qui de Filio hominis loquuntur, homines sunt: qui vero divinitatem ejus intelléunt, non homines, sed dii appellántur. At illi dixerunt: Alii Joánnem Baptistam, alií autem Eliam. Miror quosdam interprétes causas errórum inquirere singulorum, et disputatiónen longissimam tétere, quare Dóminum nostrum Jesum Christum alií Joánnem putáverint, alií

Eliam , álii Jeremiam , aut unum ex Prophétis : cum sic potuerint errare in Elia et Jeremia , quómodo Heródés errávit in Joánnem , dicens : Quem ego decollávi Joánnem , ipse surréxit a mórtuis , et virtutes operántur in eo.

R. Ego pro te rogávi , Petre , ut non deliciat fides tua : * Et tu aliquando convérsus confirma fratres tuos . **V.** Caro et sanguis non revelávit tibi , sed Pater meus , qui est in cœlis . Et .

Lectio viii.

Vos autem quem me esse dicitis ? Prudens lector , atténde , quod ex consequéntibus , textú-que sermonis , Apóstoli nequáquam homines , sed dñi appellantur . Cum enim dixisset : Quem dicunt homines esse Filiū hominis ? subjécit : Vos autem quem me esse dicitis ? Illis , quia homines sunt , humána opinántibus , vos qui estis dñi , quem me esse existimáti ? Petrus ex persona omnium Apóstolorum protitetur : Tu es Christus Filius Dei vivi . Deum vivum appellat , ad distinctiō-nem eórum dñorum , qui pután-tur dñi , sed mórtui sunt .

R. Quem dicunt homines esse Filium hominis ? dixit Iesus discipulis suis . Respondens Petrus , dixit : Tu es Christus , Filius Dei vivi : * Et ego dico tibi , quia tu es Petrus , et super hanc petram , edificábo Ecclesiām īeām . **V.** Beatus es , Simon Bar-Jona , quia caro et sanguis non revelávit tibi , sed Pater meus , qui est in cœlis . Et ego . Glória Patri . Et ego .

Lectio ix.

RESPONDENS autem Iesus , dixit R ei : Beatus es , Simon Bar-Jona . Testimónio de se Apóstoli reddit vicem . Petrus dixerat : Tu es Christus , Filius Dei vivi : mercedēm recépit vera confessio . Beatus es , Simon Bar-Jona . Quare ? Quia non revelávit tibi caro et sanguis , sed revelávit Pater . Quod caro et sanguis revelare non pótuit , Spiritus sancti grā-

tia revelátum est . Ergo ex confessiōne sortitur vocábulum , quod revelationem ex Spíritu sancto hábeat , cuius et filius appellandus sit . Siquidem Bar-Jona in nostra lingua sonat filius colúmbe .

Te Deum laudámus . 13.

AD LAUDES ,
et per Horas . Añe .

1. Petrus et Joánnes ascendébant in templum ad horam oratiōnis nonam . Ps. Dóminus regnávit , cum reliquis . 14.

2. Argéntum et aurum non est mihi : quod autem hábeo , hoc tibi do .

3. Dixit Angelus ad Petrum : Circúnda tibi vestiméntū tuum , et séquere me .

4. Misit Dóminus Angelum suum , et liberávit me de manu Heródis , alleluia .

5. Tu es Petrus , et super hanc petram edificabo Ecclesiām meam .

Capitulum . Act . 12 .

MISIT Heródés rex manus , ut affligeret quosdam de Ecclesiā . Occidit autem Jacobum fratre Joánnis gladio . Videns autem quia placéret Judæis , appó-suit ut apprehénderet et Petrum .

Hymnus .

BEATI Pastor Petre , clemens accipe . Voces precántum , criminumque víncula

Verbo resolute , cui potestas trá-dita

Aperié terris cœlum , apertum ciaudiere .

EXCEGREGIS Doctor Paule , mores instrue , Et nostra tecum pectora in co-lum trahe :

Velata dum meridiem cernat Fides ,

Et solis instar sola regnet Chari-tas .

Sit Trinitati sempiterna glória , Honor , potestas , atque jubilatio , In unitate , quæ gubernat omnia , Per univērsa æternitatis saecula . Amen .

V. Annuntiaverunt ópera Dei .

R. Et facta ejus intellexérunt .

Ad Benedictus, Aña.
Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in celis : et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in celis : dicit Dominus Simonis Petro.

Oratio.

Deus, qui hodiernam diem Apostolorum tuorum Petri et Pauli martyrio consecrasti : da Ecclesiam tuam, eorum in omnibus sequi preceptum, per quos religionis sumpsit exercitium. Per Dominum.

Ad Tertiam, Aña.

Argentum et surum.

Capit. Misit Herodes. 776.

R. br. In omnem. ¶ Constitutes. ix.

Ad Sextam, Aña.

Dixit Angelus.

Capitulum. Actor. 42.

PETRUS quidem servabatur in carcere. Oratio autem fierat sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro eo.

R. br. Constitutes. ¶. Nimis. ix.

Ad Nonam, Aña

Tu es Petrus.

Capitulum. Actor. 42. b

Et Petrus ad se reversus, dixit : Nunc scio vere, quia misit Dominus Angelum suum, et eripuit me de manu Herodis, et de omni expectatione plebis Iudeorum.

R. br. Nimis honorati. ¶ Annuntiaverunt. ix.

Ad Vesp. ubi non est faciendum Offic. S. Pauli in Eccl. propria, dicuntur Aña et Psalmi ut in ij. Vesp. de Comm. Apost. ix.

Capit. Misit Herodes. 776.

Hymnus ut in j. Vesp. 773.

¶ Annuntiaverunt opera Dei.

R. Et facta ejus intellexerunt.

Ad Magnificat, Aña.

Hodie Simon Petrus ascendit crucis patibulum, allel. : hodie clavicularius regni gaudens migravit ad Christum: hodie Paulus Apostolus lunam orbis terre, inclinato capite, pro Christi nomine martyrio coronatus est, allel.

Oratio. Deus, qui hodiernam supra.

Et non fit comm. S. Pauli, nec Octavae S. Joannis.

UBI VERO FIT OFFICIUM
S. Pauli in Ecclesia propria.
Ad Vesp. Aña et Capit. de Laud.
S. Pauli, intra. 780. Psalmi de Dñica. 89, et loco ult. Ps Laudate Dominum, omnes gentes. 92.

Hymn. Egrégie Doctor. 776.

¶ Tu es vas electionis, sancte Paule Apóstole. ¶ Prædictor veritatis in universo mundo.

Ad Magnificat, Aña.

Sancte Paule Apóstole, prædictor veritatis, et Doctor gentium, intercede pro nobis ad Deum, qui te elegit.

Oratio ut infra ad Laudes.

Et fit commem. S. Petri, Aña.

Tu es Pastor ovium, princeps Apostolorum, tibi traditæ sunt claves regni celorum.

¶ Tu es Petrus. ¶ Et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

Oratio.

Deus, qui beato Petro Apóstolo tuo, collatis clavibus regni celéstis, ligandi atque solvendi pontificium tradidisti : concéde; ut, intercessione ejus auxilio, a peccatorum nostrorum néxibus liberemur. Qui vivis.

Et non fit comm. Oct. S. Joannis, nec in Laudibus.

DIE XXX. JUNII.

In Commem. S. Pauli, Apostoli.

Duplex.

Si Commem. S. Pauli venerit in die Octava Corporis Christi, extra propriam Ecclesiam transfretur in primam diem infra Octavam non impeditam, et totum Officium fit, ut in propria Ecclesia.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Regem Apostolorum Dominum,

* Venite adorémus. ¶ Venite exultémus. ¶

Hymnus. Egrégie Doctor. 776.

In primo Nocturno.

Aña. Qui operatus est Petro in Apostolatum, operatus est et mihi inter gentes : et cognovérunt gratiam, quam data est mihi a Christo Domino. Psalmi de Communi Apostolorum. ij.

Aña. Scio cui crēdidi , et certus sum, quia potens est depōsītum meū servāre in illum diem , justus jūdex.

Aña. Mīhi vivere Christus est , et mori lucrum : gloriāri me opōrēt in Cruce Dōmīni nostri Iesu Christi.

V. In omnēm terrā exīvit sonus eōrum. R. Et in fīnes orbis terrā verba eōrum.

De Actibus Apostolōrum.

Lectio i. Cap. 13.

ERANT autem in Ecclēsīa , quæ erat Antiochīæ , Prophētæ et Doctōrēs , in quib⁹ Barnabas , et Simon , qui vocabātur Niger , et Lūcius Cyrenēnsis , et Mana-hen , qui erat Herōdis Tetrār̄chæ collactāneus , et Saulus . Ministrāntib⁹ autem illis Dōmino , et jejunāntib⁹ , dixit illis Spīritus sanctus : Segregate mihi Saulum et Barnabam in opus , ad quod assūmpsi eos . Tunc jejunāntes , et orantes , imponētisque eis manus , dimisérunt illos . Et ipsi quidem missi a Spīritu sancto , abiérunt Seleuciam : et inde navigavérunt Cyprum.

R. Qui operātus est Petro in Apostolātū , operātus est et mihi inter gentes : * Et cognovérunt grātiā Dei , quæ data est mihi . V. Grātia Dei in me vacua non fuit , sed grātia ejus semper in me manet . Et.

Lectio ii.

ET cum venīssent Salamfnam , prēdicābant verbūm Dei in synagōgīs Judæōrum . Habébant autem et Joānnem in ministério . Et cum perambulāssent univér-sam insulam usque Paphūm , invenérunt quemadū virū magum pseudoprophētam , Ju-dæūm , cui nōmen erat Bar-Jesu , qui erat cum Procōnsule Sérgio Paulo , viro prudētē . Illic , ac-cersitīs Bārnaba et Saulo , desi-derābat audire verbūm Dei . Re-sistēbat autem illis Elymas magus , (sic enim interpretātur nōmen ejus) quārēns avértere Procōnsulem a fide .

R. Bonum certāmen certāvi , cursum consummāvi , fidem ser-vāvi : * Ideoque repōsita est mihi corōna justitiæ . V. Scio cui crēdidi , et certus sum , quia potens est depōsītum meū servāre in illum diem . Ideoque .

Lectio iii.

SAULTS autem , qui et Paulus , repletus Spīritu sancto , in-tuens in eum , dixit : O plene omni dōlo , et omni fallaciā , fili diaboli , inimicē omnis justitiæ , non désinīs subvērtere vias Dō-mīni rectas ? Et nunc ecce ma-nus Dōmīni super te , et eris cæ-cus , non videns solem usque ad tempus . Et confestim cécidit in eum caligo et tenebra , et cir-cūiens quārēbat , qui ei manū daret . Tunc Procōnsul , eum vi-disset factūm , crēdidi admirans super doctrīnā Dōmīni . Et cuī a Papho navigāssent Paulus . et qui cum eo erant , venérunt Per-gen Pamphyllā . Joānnes autem discēdens ab eis , revērsus est Jerosolymam .

R. Repōsita est mihi corōna justitiæ , * Quām reddet mihi Dō-minus in illum diem justus ju-dex . V. Scio cui crēdidi , et cer-tus sum , quia potens est depōsītum meū servāre in illum diem . Quām .

In secundo Nocturno

Aña. Tu es vas electiōnis , sancte Paule Apóstole , prēdicātorē veritatis in univērso mundo .

Aña. Magnus sanctus Paulus , vas electiōnis , vere digne est glorificāndus , qui et méritū thronū duodēcimum possi-dēre .

Aña. Bonum certāmen certāvi , cursum consummāvi , fidem ser-vāvi .

V. Constitues eos p̄ncipes su-per omnēm terrām . R. Mémoires erunt nōminis tui , Dōmine .

Ex libro S. Augustini Episcopi , de grātia et libero arbitrio .

Lectio iv. Cap. 6.

Apostolus Paulus , quem certe invenīmus sine ullis méritis bonis , imo cum multis méritis

malis, Dei gratiā consecūtum, reddēntis bona pro malis, videamus quid dicat, sua iam propinquāto passiōne, scribens ad Timotheum: Ego enim jam immolar, inquit, et tempus resolutionis meae instat. Bonum certāmen certāvi, cursum con summāvi, fidem servāvi. Ista útique iam mérita sua bona commémorat: ut post bona mérita consequātur corónam, qui post mérita mala consecūtus est gratiam. Dénique atténdite quid sequātur. Súperost, inquit, mihi corona justitiae, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus iudex. Cui rédderet corónam justus iudex, si non donāasset gratiam misericors Pater? Et quómodo esset ista corona justitiae, nisi præcessisset grātia, qua justificat ímpium? Quómodo ista débita redderetur, nisi prius illa gratiūta donaretur?

¶ Tu es vas electiōnis, sancto Paule Apóstole, prædicator veritatis in universo mundo: * Per quem omnes gentes cognoverunt gratiam Dei. ¶ Intercéde pro nobis ad Deum, qui te élēgit. Per.

Lectio v.

Proinde considerémus ipsa mérita Apóstoli Pauli, quibus dixit corónam redditūrum jūdicem justum: et videamus, utrum mérita ipsius tamquam ipsius, id est ex ipso, ei comparata, dona sint Dei. Bonum, inquit, certāmen certāvi, cursum con summāvi, fidem servāvi. Primo ista bona ópera, si non ea præcessissent cogitationes bonae, nulla essent. Atténdite staque, quid de ipsis cogitationibus dicat. Ait enim, scribens ad Corinthios: Non quia idonei sumus cogitare aliquid a nobis, tamquam a nobismetíspis; sed sufficiéntia nostra ex Deo est. Deinde singula inspiciāmus.

¶ Gratiā Dei sum id, quod sum: * Et gratiā ejus in me vacua non fuit, sed semper in

me manet. ¶ Qui operatus est Petro in Apostolatum, operatus est et mihi inter gentes. Et Lectio vi.

Bonum, inquit, certāmen certāvi. Quero qua virtute certaverit? utrum quae illi ex semetipso fuerit, an quae désuper data sit? Sed absit, ut tantus doctor ignoráverit legem Dei, cuius vox est in Deuteronomio: Ne dicas in corde tuo: Fortitudo mea, et poténtia manus meae fecit mihi virtutem magnam banc: sed memoraberis Dómini Dei tui, quia ipse tibi dat fortitudinem facere virtutem. Quid autem prodest bonum certāmen, nisi sequatur victoria? Et quis dat victoriā, nisi ille, de quo dicit ipse: Gratias Deo, qui dat nobis victoriā per Dóminum nostrum Jesum Christum?

¶ Saulus, qui et Paulus, magnus prædicator, * A Deo confortatus convalescēbat, et confundēbat Judæos. ¶ Ostendens quia hic est Christus Filius Dei. A Deo. Glória Patri. A Deo.

In tertio Nocturno.

¶ Saulus, qui et Paulus, magnus prædicator, a Deo confortatus convalescēbat, et confundēbat Judæos.

Aña. Ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, angelus satanæ, qui me colaphizet; propter quod ter Dóminum rogavi, ut auferretur a me; et dixit mihi Dóminus: Sufficit tibi Paule, grātia mea.

Aña. Repósa est mihi corona justitiae, quam reddet mihi Dóminus in illa die, justus iudex.

¶ Nimis honorati sunt amici tui, Deus. ¶ Nimis confortatus est principatus eorum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

In illo tempore: Dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mittio vos sicut oves in médio luporum. Et reliqua.

**Homilia sancti Joannis
Chrysostomi.**

Hom. 54. in Matth. post init.

Sic dicere videtur: Nolite turbari, si, cum vos inter lupos mitto, tamquam oves et columbas esse jubeo. Nam etsi possum contrarium quoque præstare, et non permittere, ut grave aliquid patiamini, nec lupis tamquam oves subjici sitis, sed efficere ut leonibus terribiliores evadatis, tamen sic expedit fieri: hoc et vos quoque illustriores faciet, et meam declarabit virtutem. Sic enim postea dixit Paulo. Sullicit tibi gratia mea: nam virtus mea in infirmitate perficitur. Ipse igitur vos, ut tales essetis, feci.

¶ Sancte Paulus Apóstole, prædicator veritatis, et Doctor gentium, * Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit, ut digni efficiamur gratia Dei. ¶ Tu es vas electionis, sancte Paulus Apóstole, prædicator veritatis. Intercéde.

Lectio viiij.

SED inspiciamus quam prudéntiam exigit: serpentes certe. Nam quemadmodum serpens totum seipsum tradit, nec minimum curat, si ipsum quoque corpus incidi necesse sit, dummodo caput suum integrum servet; eodem tu quoque modo, præter fidem, cétera perdere non cures, sive pecúnias, sive corpus, sive etiam vitam ipsam profundere necesse sit. Fides enim caput est, et radix: qua servata, etiam si omnia perdas, omnia tamen rursus inajóre cum gloria recuperabis. Idecirco nec simplices solum jussit esse, nec prudentes solum, sed ambo haec in unum miscuit, ut ea in virtutem convertantur.

¶ Damasci, præpositus gentis Aréte regis voluit me comprehendere: * Et a fratribus per murum demissus sum in sporta: * Et sic evasi manus ejus in nomine Domini. ¶ Deus et Pater Domini nostri Iesu Chri-

sti scit, quia non mentior. Et a. Glória Patri. Et sic.

Lectio ix.

Quon si rebus ipsis id ita fieri videre desideras, lege Actuum Apostolorum librum: perspicias profecto, cum sape Iudaorum populus in Apóstolos insurrerexerit, ac dentes execerit, illos columbae simplicitatem iniutando, et cum decénti modéstia respondendo, iram ipsorum superasse, furorem extinxisse, impetum retardasse. Nam cum illi dicserent: Nonne præcipiendo præcepimus vobis, ne doceretis in nomine isto? quamvis immūnera possent edere miracula, nihil tamen asperum neque dixerunt, neque fecerunt: sed summa cum mansuetudine respondentes, dicebant: Si justum est, vos audire magis quam Deum, judicate. Perspexisti simplicitatem columbae, vide nunc serpentes prudéntiam. Non enim possumus, inquiunt, nos quae vidiimus, et audivimus, non loqui.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,
et per Horas, Aña.

1. Ego plantavi, Apollo rigavit, Deus autem incrementum dedid, alleluia. Psalm. Dominus regnabit, cum reliquis 44.

2. Libenter gloriabor in infirmatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.

3. Gratia Dei in me vacua non fuit, sed gratia ejus semper in me manet.

4. Damasci, præpositus gentis Aréte regis voluit me comprehendere: a fratribus per murum demissus sum in sporta, et sic evasi manus ejus in nomine Domini.

5. Ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium pertuli pro Christi nomine.

Capitulum 2. Tim. 4. b

Ponu certamen certavi, cursum consummavi, idem servavi. In reliquo reposta est mihi corona justitiae, quam red-

det mihi Dóminus in illa die iustus iudex.

Hymnus. Exultet orbis. viij.
y. Tu es vas electionis, sancte
Paule Apóstole. R. Prædicátor
veritatis in univérso mundo.

Ad Benedictus, Aña.
Vos qui secuti estis me, sedé-
bitis super sedes, judicantes
duo lecūm tribus Israel, dicit
Dóminus.

Oratio.

Deus, qui multitudinem gé-
nitum beati Pauli Apóstoli
prædictiōne docuisti: da nobis,
quæsumus; ut, cujus natalitia
cólimus, ejus apud te patrocinia
sentiāmus. Per Dóminum.

Et fit com. S. Petri, Aña. Tu
es pastor. y. Tu es Petrus. Ora-
tio. Deus, qui beato Petro. 777.

Deinde Oct. S. Joannis, Aña.
Apertum est. y. Iste puer. Ora-
tio. Deus, qui præsentem. 768.

Ad Tertiā, Aña.
Libenter gloriabor.

Capit. Bonum certamen, sup-
R. br. In omnem. y. Constitues ix.

Ad Sextam, Aña
Gratia Dei.

Capitulum. 2. Cor. 12. b
Nextollat me, datus est mihi
stímulus carnis meæ, ángelus
sátanae, qui me colaphizet. Pro-
pter quod ter Dóminum rogávi,
ut discéderet a me; et dixit
mihi: Sufficit tibi grácia mea.
R. br. Constitues. y. Nimis. ix.

Ad Nonam, Aña.
Ter virgis cæsus sum.

Capitulum. 4. Cor. 15. b
Ego enim sum mīnimus Apo-
stolorum, qui non sum dignus vocari Apóstolus, quóniam
persecutus sum Ecclesiā Dei.
Gratia autem Dei sum id quod
sum, et grácia ejus in me vacua
non fuit.
R. br. Nimis honorati. y. Annun-
tiavérunt. ix.

Ad Vesp., Añā et Psalmi, ut in
ij. Vesp. de Comm. Apost. ix.

A Capitulo fit de Oct. S. Joani-
nis, cum comm. SS. Apostolorum
Petri et Pauli, ut intra 70³.

Sed in Ecclesia propria S.
Pauli Vesperæ integræ dicun-
tur de eo. Añā de Laud. Psalmi
ut in ij. Vesp. de Comm. Apost.
ix. Capit. et reliquant in j. Vesp.
cum com. S. Petri, ut supra. 777.
et Oct. S. Joannis. 768.

FESTA JULII.

Prima die non impedita dici-
tur Officium defunctorum.

DOMINICA I. JULII.
Preciosissimi Sangumis D.N.J.C.

Duplex ij classis.

Ad Vesperas, Añā.

1. Quis est iste, qui venit de
Edom, tintis véstibus de Bosra?
Iste formosus in stola sua.
Psalmi de Dñica. 89. et loco ul'.
Ps. Laudáte Dóminum omnes
gentes. 92.

2. Ego qui loquor justitiam, et
propugnátor sum ad salván-
dum.

3. Vestitus erat veste aspéra
sanguine, et vocátur nomen
ejus Verbum Dei.

4. Quare ergo rubrum est indu-
mētum tuum, et vestimēta
tua sicut calcantum in torcu-
lari?

5. Torcular calcávi solus, et
de géntibus non est vir mecum.
Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus.

Festivis résonent cómpita vó-
cibus,
Cives luctitiam fróntibus éxpli-
cent,
Tardis flammiferis órdine pró-
deant
Instructi púeri et senes.

Quem dura móriens Christus
in árbore
Fudit multíplici vúlnere Sán-
guinem,
Nos facti némores dum cólimus,
debet
Saltem fúndere lácrymas.

Humano géneri pernícies gravis
Adámi vélteris crímine cóntigit:
Adámi intégritas et pietas novi
Vitam redidit omnibus.

Clamórem válidum summus ab
áethere

Languéntis Géniti si Pater au-
diit,

Placari pótius sanguine débuit,
Et nobis véniam dare.
Hoc quicúmque stolam sanguí-
ne prouit,
Abstégit máculas, et róseum
decus,
Quo fiat similis prótinus An-
gelis,
Et Regi pláceat, capit.
A recto instabilis trámite póst-
modum
Se nullus retrahat, meta sed
última
Tangatur : tribuet nobile præ-
mium,
Qui cursum Deus adjuvat.
Nobis propitius sis, Génitor
potens,
Ut quos unigenit Sanguine Filii
Emisti, et placido Flamine
réreas,
Celi ad culmina tránsferas.
Amen.

V. Redemistis nos, Dómine, in
sanguine tuo. R. Et fecistis nos
Deo nostro regnum.

Ad Magnificat, Aña.

Accessistis ad Sion montem, et
civitatem Dei viventis, Jerusalēm
corléstem, et testaménti
novi mediatórem Jesum, et sán-
guinis aspersiōnem mélius lo-
quéntem quam Abel.

Oratio ut ad Laudes.

Commem. Dominicæ.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Christum Dei Filium, qui suo
nos redémit Sanguine, * Venite,
adorémus. Ps. Venite. 4.

Hymnus.

In justa Condítoris,
Imbre aquarum vindice,
Criminosum mersit orbem,
Noe in arca sóspite :
Mira tandem vis amoris
Lavit orbem Sanguine.
Nam salubri terra felix
Irrigata pluvia,
Ante spinis que scatébat,
Germinavit flósculos :
Inque néctaris saporem
Transière absinthia.
Triste prótinus venenum
Dirus anguis posuit,
Et cruenta belluarum
Désit ferocia :

Mitis Agni vulnerati
Hæc fuit victoria.
O sciéntia supérnæ
Altitudi impervia !
O snávitatis benigni
Prædicanda pectoris !
Servus erat morte dignus,
Rex luit pñnam optimus.
Quando culpis provocamus
Ultiōnem jūdicis,
Tunc loquenter protegámur
Sanguinis præsens,
Ingruētum malorum
Tunc recédant agmina.
Te re lēmpitus laudet orbis,
Grata servans munera,
O salutis sempiternæ
Dux et auctor inclite,
Qui tenes beatæ regna
Cum Parénti et Spíritu. Amen.
In primo Nocturno.

Aña. Postquam consummati
sunt dies octo, ut circuincideré-
tur puer, vocatum est nomen
ejus Jesus. Ps. Quare fremuér-
unt gentes. 4.

Aña. Factus in agonia, proli-
xius orabat, et factus est sudor
ejus sicut gutta sanguinis de-
currētis in terram. Ps. Dómine
quid multiplicasti. 4.

Aña. Judas, qui eum trádidiit,
penitentia ductus, rétulit tri-
ginta argenteos, dicens : Pec-
ávi, tradens Sanguinem ju-
stum. Ps. Consérvá me. 8.

V. Redemistis nos, Dómine. R. In
Sanguine tuo.

De Epistola hæti Pauli Apóstoli
ad Hebræos.

Lectio i. Cap. 9.

Cunctis assistens Pónifex
futurorum bonorum, per
amplius et perféctius taberná-
culum non manuactum, id est,
non hujus creationis, neque
per sanguinem hircorum aut
vitulorum, sed per próprium
Sanguinem introitum semel in
Sancta, aterna redemptiōne in-
vēta. Si enim sanguis hircorum
et taurorum, et cini vitulæ
aspersus iniquinatos sanctificat
ad emundationem carnis : quan-
to magis Sanguis Christi, qui
per Spíritum sauctum semet-

ípsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab opibus mortuis, ad serviendum Deo viventi? Et ideo novi testaménti mediátor est, ut, morte intercedente, in redemptionem eárum prævaricationum, quæ erant sub prióri testaménto, reprobationem accepiant, qui vocati sunt æternæ hereditatis.

R. Jesus, ut sanctificaret pessum Sanguinem populum, extra portam passus est.* Exeamus igitur ad eum extra eastram, improprium ejus portantes. V. Non duni enim usque ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes. Excámus.

Lectio iij.

Ubi enim testaméntum est, mors necesse est intercedat testatóris. Testaméntum enim in mortuis confirmátum est: alióquin nondum valet, dum vivit qui testátus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicátum est. Lecto enim omni mandáto legis a Moyse universo populo; accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum aqua, et lana coecinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit, dicens: Hic sanguis testaménti, quod mandávit ad vos Deus. Etiam tabernaculum et omnia vasa ministérii sanguine similiiter aspersit. Et omnia pene in sanguine secundum legem mundántur, et sine sanguinis effusione non sit remissio.

R. Moyses sumptum sanguinem respersit in populum: * Et ait: Hic est sanguis foderis, quod pépigit Dominus vobiscum. V. Fide celebravit Pascha et sanguinis effusiónem, ne qui vastabat primitiva, tangeret eos. Et.

Lectio iij. Cap. 10.

HABENTES staque fratres, fiduciam in intróitu sanctorum in Sanguine Christi, quam iniiciavit nobis viam novam, et viventem per velamen, id est carnem suam, et Sacerdotem

magnum super domum Dei, accedamus cum vero corde in plenitúdine fidei, aspersi corda a conscientia mala, et abluti corpus aqua munda, teneamus spei nostrae confessiómem indeclinabilem (fidélis enim est, qui reprovisit): et considerémus invicem in provocaciónem charitatis et honorum operum.

R. Vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in Sanguine Christi: * Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum. V. Complácuit per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per Sanguinem crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in celis sunt. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In secundo Nocturno.

Aña. Pilatus volens populo satisfacere, tradidit illis Iesum flagellis cæsum. Ps. Dominus regit me. 24.

Aña. Videns autem, quia nihil proficeret, accépta aqua, lavit manus coram populo, dicens: Innocens ego sum a sanguine justi hujus. Ps. Exaltabo te. 35. Afia. Et respondens universus populus, dixit: Sanguis ejus super nos, et super filios nostros. Ps. Exaudi, Deus, oratiōnem meam cum déprecor. 55.

V. Sanguis Jesu Christi Filii Dei. R. Emundat nos ab omni peccato.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Lectio iv.

Veritis Sanguinis Christi audire virtutem? Redeámus ad ejus exemplum, et priórem typum recordémur, et pristinam scripturam narrémus. In Aegypto, nocte media, Aegyptiis Deus plagam décimam minabatur, ut eórum primogénita depérirent, quia primogénitum ejus populum detinébant. Sed ne amata plebs Judæorum una cum illis periclitaretur, quia unus locus continébat universos, remedium discretiōnis inventum est. Proinde exemplum mirabile, ut discas in

veritatem virtutem. Ira divinae indignationis sperabatur, et domos singulas mortifer circuibat. Quid igitur Moyses? Occidite, inquit, agnum anniculum, et sanguine ejus linite januas. Quid ait, Moyses? Sanguis ovis rationabilem hominem liberare consuevit? Valde, inquit; non eo quod sanguis est, sed quia Dominici Sanguinis per eum demonstratur exemplum.

¶ In timore incolatus vestri conversamini: * Scientes quod non corruptilibus auro vel argento redempti estis. ¶ Sed pretioso Sanguine quasi agni immaculati Christi. Scientes.

Lectio v.

NAM sicut regnantium statuae, que sine causa sunt et sermone, nonnumquam ad se confidentibus hominibus, anima et ratione decoratis, subvenire consueverunt, non quia sunt esse confitentes, sed quia retinent imaginem principalem; ita et sanguis ille, qui irrationalis fuit, animas habentes homines liberavit, non quia sanguis fuit, sed quia hujus Sanguinis ostendebat adventum. Et tunc Angelus ille vastator, cum linitos postes atque aditus pervidet, transjecit gressus, et non est ausus intrare. Nunc ergo si vis derit inimicus non postibus impositum sanguinem typi, sed fidelium ore lucentem Sanguinem veritatis Christi templi postibus dedicatum, multo magis se subtrahet. Si enim Angelus cessit exemplo, quanto magis terribitur inimicus, si ipsam perspererit veritatem? Vis et aliam hujus Sanguinis scrutari virtuteam? Volo. Unde primum cucurrit inspicias, et de quo fonte manavit. De ipsa primum cruce processit: latus illud Dominicum initium fuit. Mortuo enim, ait, Jesu, et adhuc in cruce pendente, approximat miles, latus lancea percussit, et exinde aqua fluxit et sanguis, unum baptismatis symbolum, aliud

sacramenti. Ideo non ait: Exiit Sanguis et aqua; sed, exiit aqua primum et Sanguis: quia primum baptismate diluimus, et postea mysterio dedicamur. ¶ Empti estis pretio magno: * Glorificate, et portate Deum in corpore vestro. ¶ Pratio empti estis: nolite fieri servi hominum. Glorificate.

Lectio vi.

LATUS miles apertus, et templi sancti parietem palefecit. Et ego thesaurum preclarum inveni, et fulgentes divitias me gratulator reperi. Sic et de illo agno factum est. Judaei ovem occidérunt, et ego fructum de sacramento cognovi. De latere Sanguis et aqua. Nolo tam facile, auditor, transcas tanti secreta mystérii. Restat enim mihi mystica atque secretalis oratio. Dixi baptismatis symbolum et mysteriorum, aquam illam et Sanguinem demonstrare. Ex his enim sancta fundata est Ecclesia per lavaci regenerationem, et renovationem Spiritus sancti. Per baptismum, inquam, et mysteria, que ex latere videntur esse prolata. Ex latere igitur suo Christus edificavit Ecclesiam, sicut de latere Adam ejus conjux Ileva prolata est. Nam lac de causa Paulus quoque testatur, dicens: De corpore ejus et de ossibus ejus suinus: latus videlicet illud significans. Nam sicut de illo latere Deus fecit feminam procreari: sic et de suo latere Christus aquam nobis et Sanguinem dedit, unde repararetur Ecclesia.

¶ Commendat charitatem suam Deus in nobis: * Quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est. ¶ Multo igitur magis nunc justificati in Sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Quoniam. Gloria Patri. Quoniam.

In tertio Nocturno.
Aita. Exiit ergo Jesus, portans coronam spineam et purpureum

vestimentum, et dicit **cis** : Ecce homo. Ps. Ut quid Deus 62.
Aña. Et bájulans sibi crucem, exiit in eum, qui dicitur Calváriæ, locum : ubi crucifixérunt eum. Ps. Domine Deus salutis. 72.
Aña. Ut vidérunt eum jam mór-tuum, non fregérunt ejus crura, sed unus militum lancea latu-s ejus apéruit, et continuo exiit sanguis et aqua. Ps. Deus, ultionum Dominus. 74.
 V. Christus diléxit nos. R. Et la-vit nos a peccatis nostris in Sanguine suo.

I. Lectio sancti Evangelii secún-dum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo tempore : Cum accepisset Jesus acétum, dixit : Consum-matum est. Et inclinato capite, traxit spiritum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Tract. 120. in Jea'.

VIGILANTI verbo Evangelista **U**sus est, ut non dicere : La-tus ejus percussit, aut vulnerávit, aut quid aliud; sed, apéruit: ut illie quodammodo vitæ óstium panderetur, unde sacramenta Ecclésiae manaverunt, sine quibus ad vitam, quæ vera vita est, non intratur. Ille Sanguis qui fatus est, in remissionem fatus est peccatórum. Aqua illa salutare témporal póculum, hæc et la-vacrum præstat et potum. Hoc prænuntiabat quod Noe in latere arcæ óstium facere jussus est, qua intrarent animalia, quæ non erant diluvio peritura, quibus præfigutabatur Ecclésia. Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, matérque vivórum. Magnum quippe significavit bo-num, ante magnum prævarica-tionis malum. Hic secundus Adam, inclinato capite, in cruce dormivit, ut inde formaretur ei conjux, quæ de latere dormien-tis efflúxit. O mors, unde mór-tui reviviscent! Quid isto San-guino mundius? Quid vulnere isto salubrius?

R. Hic est, qui venit per aquam

et sanguinem, Jesus Christus : * Non in aqua solum, sed in aqua et Sanguine. V. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerúsalem in ablutionem peccatóris. Non.

Lectio viii.

TENEBANTUR homines captivi sub diabolo, et dæmónibus serviébant, sed redempti sunt a captivitate. Vendere enim se po-tuérunt, sed redmire non po-tuérunt. Venit Redémptor, et dedit prétium : fudit Sanguinem suum, et emit orbem terrarum. Quaritis quid émerit? Videte quid déderit, et inveniatis quid emerit. Sanguis Christi prétium est. Tanti quid valet? Quid, nisi totus orbis? Quid, nisi omnes gentes? Valde ingratí sunt prétio suo, aut multum superbi sunt, qui dicunt, aut illud tam parum esse, ut solos Afros émerit, aut se tam magnos esse, pro quibus solis illud sit datum. Non ergo exultent, non supérbiant: pro toto dedit, quantum dedit.

R. Prædestinavit nos Deus in adoptiōne filiorum per Jesum Christum : * In quo habénius redemptiōnem per Sanguinem ejus. V. Remissiōnem peccatórum secundum divitias gratiæ ejus, quæ superabundavit in nobis. In. Glória Patri. In.

Lectio ix. de Homilia Dñica.

Quod si transferendum sit ob-serventur ¶, quibus indica-tur distributiō Lectionum.

AD LAUDES,
et per Horas. Aña.

1. Illi, qui amicti sunt stolis al-bis, qui sunt, et unde venerunt? Ps. Dóminus regnavit, cum reliquis. 44.
2. Illi sunt qui venerunt de tri-bulatiōne magna, et lavérunt stolas suas in Sanguine Agni.
3. Ideo sunt ante thronum Dei, et serívunt ei die ac nocte.
4. Et ipsi vicérunt dracónem propter Sanguinem Agni, et propter testamentum Verbi sui.
5. Beati qui lavant stolas suas in Sanguine Agni.

TOTUM.

50

Capitulum. *Hebr. 9.*

FRATRES, Christus assístens Pónitex futurórum bonórum, per amplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creationis; neque per sanguinem hircórum aut vitulórum, sed per próprium Sanguinem introiit semel in sancta, æterna redemptiōne inventa.

Hymnus.

SALVETE, Christi vínéra,
Imménsi amoris pignora,
Quibus perennes rivuli
Manant rubéntis Sanguinis.
Nitore stellas vínebitis,
Rosas odore et balsama,
Prétio lapílos índicos,
Mellis favos dulcédine.
Per vos patet grátiissimum
Nostris asylum méntibus,
Non huc furor minantium
Unquam penétrat hóstium.
Quot Jesus in Prætório
Flagéllo nudus exípit!
Quot scissa pellis úndique
Stillat cruoris gúttulas!
Frontem venustam, proh dolor!
Coróna pungit spínea,
Clavi retusa cùspide
Pedes manúsque pérforant.
Postquam sed ille trádidit
Amanu volénsque spíritum,
Pectus feritur láncea,
Geminúsque liquor exilit.
Et plena sit redemptio,
Sub torculari stríngitur,
Suique Jesus inunemor,
Sibi nil réservat Sanguinis.
Enite, quotquot críminum
Funesta labes fulsicit:
In hoc salútis báalneo
Qui se lavat, mundabitur.
Summi ad Paréntis déxteram
Sedénti habénda est grácia,
Qui nos redémít Sanguine,
Sanctoque firmat Spíritu. Am.
V. Justificati in Sanguine Christi.
R. Salvi érimus ab ira per ipsum.
Ad Benedictus, Aña.
Erit sanguis agni vobis in signum, dicit Dóminus: Et vi-debo sanguinem, et transibo vos, nec erit in vobis plaga dis-péndens.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui unigénitum Fílium tuum mundi Redemptórem constituisti, ac ejus Sanguine placari voluisti: concéde, quæsumus, salutis nostræ prétium solémní cultu ita venerari, atque a præséntis vite malis ejus virtute deféndi in terris, ut fructu perpétuo lètémur in cœlis. Qui tecum.

Commem. Dominicæ.

Ad Primam, in R. br. y. Qui tuo nos Sanguine redemisti.

Ad Tertiam, Aña.

Illi sunt, qui venerunt.

Capit. Fratres, Christus supra R. br. Redemisti nos, Dómine, * In sanguine tuo. Redemisti. y. Ex omni tribu, et lingua, et populo, et natióne. In. Glória Patri. Redemisti. y. Sanguis Jesu Christi Filii Dei. R. Emundat nos ab omni peccato.

Ad Sextam, Aña.

Ideo sunt.

Capitulum. *Hebr. 9. d*

Si sanguis hircórum et laurorum, et cinis vitule aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis Sanquis Christi, qui per Spíritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab opéribus mortuis, ad servendum Deo viventi?

R. br. Sanguis Jesu Christi Filii Dei * Emundat nos. Sanguis. T. Ab omni peccato. Emundat nos. Glória Patri. Sanguis. y. Christus diléxit nos. R. Et lavit nos in Sanguine suo.

Ad Nonam . Aña

Beati.

Capitulum. *Hebr. 9. d*

Accipiens Moyses sanguinem à vitulórum et hircórum, cum aqua et lana coccinea, et hysopo, ipsum quoque librum et omnem populum aspersit, dicens: Hic sanguis testamenti, quod mandávit ad vos Deus.

R. br. Christus diléxit nos, et lavit nos * In sanguine suo.

Christus. v. Et fecit nos regnum, et sacerdotes Deo et Patri. In. Glória Patri. Christus. v. Justificati in Sanguine Christi. R. Salvi érimus ab ira per ipsum.

In iij. Vesperis omnia ut in primis, præter ult. Is. cuius loco. Lauda, Jerúalem. 103.
v. Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni. R. Quos pretioso sanguine redemisti.

Ad Magnificat. Aña.
Habébitis autem hunc diem in monuméntum, et celebrabitis eum solénnem Dómino in generatiōnibus vestris cultu sempiterno.

Commem. Dominicæ.

DIE I. JULII.

In die Oct. S. Joannis Baptiste.

Duplex.

Omnia dicuntur sicut in die. 764. præter Lect. j. Noct., quæ leguntur de Script. occur., et ij. et iii. Noct. ut infra.

In secundo nocturno.

Sermo sancti Máximi Episcopi.

Lectio iv.

Hom. 3. in Nat. S. Joan. Bapt. **F**ESTIVITATEM præséntis diéi, fratres charissimi, venerandi Joannis Baptiste genuína nati vitas consecravit: qui idecirco in hoc sèculum supérrna dispensatiōne directus est, ut non solum ipse prophetali sublimaretur gloria, sed ut et ómnium étiam per eum prophetarum præcónia firmaréntur. Nec im mérito illum præcipuo honore nunc venerámur qui speciāli quadam grátiā ob hoc Redemptórem mundi novíssimus prophetávit, ut osténderet eum pri mus. Illic enim solus est Prophétarum, qui Dóminum nostrum Jesum Christum, quem alii in longa témpora futúrum præcérunt, propriis oculis vidére mériuit, et annuntiare præséntem. R. Descéndit Angelus. 766.

Lectio v.

Hic est ille, quem, inspirante Deo, præscius annuntiat Isaías, dicens: Vox clamantis in deserto: Parate viam Dómini.

Quam cóngrue, fratres charissimi, bēatus Joánnes prædicatus est vox, qui cœlestis Verbi et præco mittebatur, et testis! Illic est ille, cujus per Angelum Gabrielem prænuntiatur nativitas, et nomen, et méritum. Illic est, qui judicio cœlestis sententiæ cunctis mortaliib⁹ antefertur, dicente Dómino: Non surréxit inter natos mulierum major Joánnem Baptista. Quam pulchre dictum est, inter natos mulierum non esse majórem! quia ille omnimodis major erat Joánnem, qui de Virgine nascebatur.

R. Illic est Præcúrso. 766.

Lectio vij.

Quisus perspécitis, advértite, dilectissimi, quantam huic reveréntiam, quantum devotiōnis debeámus impéndere: qui ut honorabilis sit, a sancto est Spíritu prophetatus, promis sus ab Angelo, laudatus a Dómino, et perpetua sanctæ mortis gloriæ consecratus. Decébat namque, ut mysticam nativitatēm ejus mirabilis vita sequeretur, et sanctam perfectamque vitam mors Deo devota conclúderet. Propter quod, fratres, rectissime toto hodie orbe, Christi Ecclesia primordia nativitatēs ejus lætissima festivitatē concélébrat, qui ætéerna mortaliib⁹ adésse gándis, stupénti mundo testis fidelissimus revelávit.

R. Innuébant patri. 766.

In tertio nocturno.
Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 1. f

ELISABETH impléatum est tem pus pariéndi, et péperit filium. Et audiérunt vicini et cognati ejus, quia magnificávit Dóminus misericordiam suam cum illa, et congratulabántur ei. Et réliqua.

De Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in Luc. c. 1. circa finem. JOANNES est, inquit, nomen ejus. Non pótterat Elisabeth Dómini ignorare prænuntium,

quæ prophetáverat Ch̄ristum. Bene additur : Quia nemo in cognatiōne ejus vocabātur hoc nōmine: ut intellēgas nomen non gēneris esse, sed Vatis. Zachariās quoque nutu interrogātūr: sed quia incredulitas ei afflātum eripuerat et audītum, quod voce non pōterat, manu et līitteris est locutus.

¶. Præcūrſor Dōmini. 767.

Lectio viii.

Scripsit enim, dicens : Joānnes est nomen ejus. Et hic nomen non impónitur, sed astrūitur : meritōque continuo resoluta est lingua ejus : quia quam vīxerat incredulitas, fidēs solvit. Credāmus et nos figūtur, ut loquāmur; ut lingua nostra, quæ incredulitatis vīnculis est ligata, ratiōnis voce solvātur.

¶. Gābriel Angelus. 767.

Lectio ix.

Scribamus spiritu mystēria, si vōlūmus loqui : scribamus prænūntiūm Christi, non in tābulis lapideis, sed in tabulis cordis carnālibus. Etenim qui Joānnem lōquitur, Christum prophētat. Loquāmur Joānnem, loquāmur et Christum : ut nostrum quoque os possit aperiī, quod in sacerdōte tanto, irrationabilis modo pēcudis, frāna nutantis fidei coercebant. Te Deum laudāmus. 15.

In Laudib⁹ sit compēmōti. SS. Apostolorūm, Aña. Gloriōsi principes terræ, quōmodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separati. ¶ In omnēm terram exivit sonus eōrum. ¶. Et iu. fines orbis terræ verba eōrum.

Oratio.

Deūs, qui hodiernam diem Apostolōrum tuōrum Petri et Pauli martyrio consecrāsti : da Ecclēsiā tuā, eōrum in omnibus sequi præceptū, per quos religionis sumpsit exōrium. Per Dōminum.

Vesperæ de sequenti cum commēmor. Octavæ S. Joannis.

DIE II. JULII.

In Festo Visitationis B. M. V.

Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Añæ de Laudib⁹. Psalmi, Capit. et Hymnus . ut in Festis B. M. C. ¶. Benedicta tu in mulieribus. ¶. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Magnificat, Aña. Beāta es, María, quæ credidisti : perficiētur in te, quæ dicta sunt tibi a Dōmino, alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. djei Oct. S. Joannis tantum, Aña. Puer, qui. ¶. Iste puer. Oratio. Deus, qui præsētum diem. 768.

Ad Complet. et per Horas in fine Hymnorū dicitur. Jesu, tibi sit glōria, Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinū, Invitatorium. Visitationem Virginis Mariæ celebrēmus, * Christum ejus Filium adorēmus Dōminum. Ps. venuite. 4.

Hymnus, Aña, Psalmi, et §. Noct., ut in Festis B. M. cij.

In primo Nocturno.

De Cāhlicis Canticorū.

Lectio i. Cap. 2.

Ego flos campi, et liliū convallium. Sicut liliū inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna silvārum, sic dilēctus meus inter filios. Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi, et fructus ejus dulcis gūtturi meo. Introduxit me in cellam vināriam, ordināvit in me charitātem. Fulcite me flōrib⁹, stipate me malis : quia amōre langueo. Læva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. Adjūro vos, filiae Jerúsalem, per cāpreas cervosque campōrum, ne suscitētis, neque vigilare faciat̄s dilectam, quoadusque ipsa velit.

¶. Surge, prōp̄era, amica mea, formōsa mea, et veni : jam enim hiems trānsit, imber abiit et recessit, * Vox turturis audita est in terra nostra. ¶.

Intrávit María in domum Zachariæ, et salutávit Elízabeth. Vox.
Lectio ij.

Vox dilécti mei, ecce iste venit
sáliens in móntibus, transi-
liens colles: similis est diléctus
meus cárprea, hinnulóque cer-
vórum. En ipse stat post parie-
tem nostrum, respiciens per se-
nestrás, prospiciens per can-
céllos. En diléctus meus loqui-
tur mihi: Surge, própéra, amica
mea, columba mea, formósa
mea, et veni. Jam enim hiems
transiit, imber abiit et recés-
sit. Flores apparuérunt in terra
nostra: tempus putatiónis ad-
vénit: vox turturis audita est
in terra nostra: fícus protulit
grossos suos: vineæ floréntes
dedréunt odórem suum.
¶ Quæ est ista, quæ procéssit
sicut sol, et formósa tamquam
Jerúsalem? * Vidérunt eam si-
liæ Sion, et beatam dixerunt,
et reginæ laudavérunt eam. ¶ Et
sicut dies verni circumda-
bant eam flores rosárum, et
lilia convallium. Vidérunt.

Lectio ij.

Suors, amica mea, speciósia
mea, et veni: columba mea
in foraminib⁹ petræ, in ca-
vérra macériæ, osténde mihi
faciem tuam, sonet vox tua in
auribus meis: vox enim tua
dulcis, et facies tua decóra. Gá-
pite nobis vulpes párvulas, quæ
demoliúntur vineas: nam vínea
nostra flóruit. Diléctus meus
mihi, et ego illi, qui pascitur
inter lilia, donec aspíret dies,
et inclinéntur umbræ. Revér-
tere: similis esto, dilécte mi,
cárprea, hinnulóque cervórum
super montes Bethleem.

¶ Repléta est Spíritu sancto
Elízabeth, et exclamavit: Bene-
dicta tu inter mulieres, et be-
neditus fructus ventris tui: *
Et unde hoc mihi, ut véniat
Mater Dómini mei ad me? ¶ Ecce
enim ut facta est vox salu-
tatiónis tuæ in auribus meis,
exultávit in gáudio insans in
útero meo. Et Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis
Chrysóstomi.
Lectio iv.

Apud Metaph. mense Iulio.

Cum ad nos advenisset Redém-
ptor nostri géneris, venit
prótinus ad suum amicūm Joán-
num, dum adhuc esset in ventre
matris. Quem cum ex útero in
útero aspexisset Joánnes, té-
minos naturæ concútens, ex-
clamat: Video Dóminum, qui
natüræ impósuit téminos, et
non expécto tempus nascéndi:
novem ménsium tempus mihi
nou est hic necessárium: in
me est enim, qui est a térrus:
egrediar ex hoc tenebriso taber-
náculo, reum admirabilium
compendiósam prædicábo cogni-
tióne. Sum signum: signifi-
cabo Christi advéntum. Sum
tuba: próferam Filii Dei in carne
dispensiónem. Tuba canam,
eo ipso patérne lingua benedi-
cam, et eam traham, ut loquá-
tur. Tuba canam, et úterum
matérnum vivificábo.

¶ Ecce iste venit sáliens in
móntibus, transiliens colles: *
Símilis est diléctus meus cárprea,
hinnulóque cervórum. ¶ Exul-
tavit ut gigas ad curréndam
viam, a summo célo egréssio
ejus. Similjs.

Lectio v.

Vox, o dilécte, quam sit no-
num et admirabile mysté-
rium. Nondum náscitur, et sál-
tibus loquitur: nondum appá-
ret, et minas inténtat: nondum
ei permittitur clamare, et per
facta auditur: nondum ducit vi-
tam, et Deum prædicat: nondum
aspicit lucem, et solem indicat:
nondum paritur, et próperat præ-
cúrrere: non fert enim præsénte
Dómino continéri, non sustinet
natüræ expectare téminos: sed
contendit rumpere cárcerem
ventris, et studet præsignificare
veniéntem Salvatorem. Accéssit,
inquit, qui solvit víncula: et
quid ego sédeo vincius, et reti-
neor, ut máneam? Venit Ver-

bum, ut ómnia constituat: et ego adhuc māneo detentus? Exibo, præcūram, et prædicabo ómnibus: Ecce Agnus Dei qui tollit peccátum mundi.

R. Congratulamini mihi, omnes qui diligitis Dóminum, quia cum esse párvula, placui Altissimo: * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. V. Beátam me dicent omnes generationes, quia ancíllam húmiliem respéxit Deus. Et.

Lectio vij.

Sed dic nobis, Joánnes, cum adhuc in tenebroso matris útero contineáris, quómodo intuíteris, et audis? quómodo res divinas contempláris? quómodo exilis, et exultas? Magnum est, inquit, quod perágitur mystérium, et actus ab humána remóltus comprehensióne. Mérito innovo natúram propter eum, qui est innovatúrus ea, quae sunt supra natúram. Video, eisi adhuc in útero sim, quóniam in útero gestári video solem justitiae. Auribus percípio, quóniam nascor vox magni Verbi. Exclámō, quóniam Filium Patris unigénitum considero carne indútum. Exulto, quóniam uníversi effectórem video formam hóminis suscípere. Exilio, quóniam mundi Redemptórem cōgito incorporátum. Præcúrro advéntum ejus, et quodámmodo vobis prægeo confessióne.

R. Beátam quia credidisti, quóniam perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino. Et ait María: * Magnificat áнима mea Dóminum. V. Venite, et audite, et narrábo quanta fecit Deus ánimæ meæ. Magnificat. Glória Patri. Magnificat.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 1. d

In illo tempore: Exürgens María, abiit in montaña cum festinatione in civitatem Iuda. Et intrávit in domum Zachariæ, et salutávit Elísabeth. Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi. L. 2. Com. in Luc. c. 4. post init.

CONTURNUM est, quia superior venit ad inferiorē, ut inferior adjuvétur: María ad Elísabeth, Christus ad Joannem. Dénique étiam póstea, ut sanctificaret baptismum Joannis, Dóminus venit ad baptismum. Cito quoque advéntus Mariæ, et præséntia divinæ beneficia declarantur. Vide distinctionem, singulorūmque verbórum proprietatem. Vocem prior Elísabeth audívit, sed Joánnes prior gratiam sensit. Illa naturæ ordine audívit, iste exultávit ratione mystérii. Illa Mariæ, iste Dómini sensit advéntum. Istæ gratiam loquuntur, illi intus operántur, pietatisque mystérium maternis adoriantur profectibus: duplique miráculo prophétant matres spíritu parvulorum. Exultávit infans, repleta est mater. Non prius mater repleta quam filius: sed cum filius esset replétus Spíritu sancto, replévit et matrem.

R. Beátam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. V. Et misericordia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viii.

Et unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me? Hoc est: quo tantum bonum mihi accidit, ut Mater Dómini mei véniat ad me? Miraculum séntio, agnoscó mystérium: Mater Dómini verbo feta, Deo plena est. Mansita tem María cum illa ménibus tribus, et revérsa est in dominum suum. Bencindicatur sancta María et exhibuisse officium, et mysticum númerum custodiisse. Non enim sola familiaritatis est causa, quod diu mansit, sed étiam tanti Vatis profectus. Nam si primo ingrüssu tantus profectus éxitit, ut ad salutatiōnem Mariæ exultaret infans in útero,

repleretur Spíritu sancto mater infántis: quantum putámus usu tanti témporis sancta María addidiſſe præſentiam? Ungebá-tur itaque, et quasi bonus ath-léta exercebátur in útero matris Prophóta: amplissimo enim virtus ejus certámini parabátur. R. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude dignissi-ma: * Quia ex te ortus est sol justitiae, * Christus Deus no-ster. y. Ora pro populo, intérveni pro clero, intercede pro devóto semíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque cé-lebrant tuam sanctam Visitatió-nem. Quia. glória Patri. Christus.

Pro SS. Martýribus Processo et Martiniano.

Lectio ix.

Quo témpore Petrus et Paulus tenebántur sub custódia Ma-
martini in monte Tarpéjo, duo custódes, Procéssus et Martiniánus cum áliis quadraginta, Apostolórum prædicatiōne mi-raculisque commoti, se ad Jesu Christi fidem convertérunt: et cum repente fons e saxo ortus esset, baptizati sunt. Qui permi-sérunt Apóstolis, ut, si vellent, abirent. Sed Paulinus militum Præféc-tus, re cón-nita, Procéssum et Martiniánum a suscépto consílio revocare coná-tur. Qui cum frustra tempus contéreret, ipsó-rum ora saxo contundi, dentés que commínui jubet. Mox ad Jo-vis státuum adductos, cum eadem constántia veneratúros se idóla negárent, ímparat equílelo torquéri, candéntibus láminis ad eórum corpus admótis, ac cædi fústibus. Quibus in cruciá-tibus una hæc illórum vox audiebátur: Sit nomen Dómini benedictum. Dénique conjecti in cárcerem, paulo post extra Ur-bem via Aurélia secúri feriún-tur. Quorum cörpora Lucina in prædio suo sepelívít, sexto Nonas Júlii: quo póstea in Urbem translata, in Basílica Principis Apostolórum cón-dita sunt.
I e Deum laudámus. t5.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña

1. Exúrgens María, abiit in mon-tana cum festinatiōne in civi-tatem Juda. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.
2. Intravit María in domum Za-chariæ, et salutávit Elísabeth.
3. Ut audívit salutatiōnem Ma-riæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus, et repléta est Spíritu sancto, alleluia.
4. Benedicta tu inter muliéres, et benedictus fructus ventris tui.
5. Ex quo facta est vox saluta-tiōnis tua in auribus meis, exultávit infans in útero meo, alleluia.

Capitulum. A b initio. Hymnus.

O gloriósa. cvij.

y. Benedicta tu in muliéribus.

R. Et benedictus fructus ven-tris tui.

Ad Benedictus. Aña.

Cum audísset salutatiōnem Ma-riæ Elísabeth, exclamávit voce magna, et dixit: Unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me? alleluia.

Oratio.

FANXILIS tuis, querimus Dó-mine, coéléstis gratiæ munus impetrare: ut, quibus beatæ Virginis partus extitit salutis exordium, Visitatiōnis ejus voti-va solémnitas pacis tribuat incremētum. Per Dóminum.

Deinde fit comm. SS. MM. Processi et Martiniani hoc loco tantum. Aña. Vestri capilli. v. Exultábunt.

Oratio.

Deus, qui nos sanetórum Mártirum tuórum Procéssi et Martiniáni gloriósis confessio-nibus circúndas et prótegis: da nobis, et eórum imitatiōne pro-ficer, et intercessiōne gandére. Per Dóminum.

Ad Horas Aña de Laud. Capit. et Ré. br. ut in Festis B. M. cvij.

In ij. Vesp. Aña de Laud. Psal-mi. Capit. et Hymnus ut in Festis B. M. c.

y. Benedicta tu in muliéribus. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Magnificat, Aña.

Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus, alleluia.

Deinde fit comm. Oct. SS. Apostolorum, si de illa fit Offic. die seq. Aña. Petrus, y. Constitues. Oratio. Deus, qui hodiernam, ut infra.

Infra Oct. SS. Apost. Petri et Pauli omnia dicuntur de Communi Apost. prater Lectiones, quae sequuntur.

Ad Benedictus, Aña.

Gloriosi principes terræ, quomodo in vita sua dilexerunt se, ita et in morte non sunt separati. y. In omnem terram exivit sonus eorum. R. Et in fines orbis terræ verba eorum.

Ad Magnificat, Aña.

Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor gentium, ipsi nos docuerunt legem tuam, Dómine. y. Constitues eos principes super omnem terram. R. Mémoires erunt nōminis tui, Dómine.

Oratio.

Deus, qui hodiernam diem Apostolorum tuorum Petri et Pauli martyrio consecrasti; da Ecclesiæ tuæ, eorum in omnibus sequi præceptum, per quos religionis sumpsit exordium. Per Dóminum.

DIE III. JULII.

Quinta die infra Oct. SS. Apost. Petri et Pauli.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
De Sermone S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Ex Serm. 4. in Natali Apost. Petri et Pauli, in fine.

PRETIOSA est in conspectu Dómini mors Sanctorum ejus: nec ulli crudelitatis género déstrui potest sacramentocrucis Christi fundata religio. Non minuitar persecutionibus Ecclesia, sed augétur: et semper Dominicus ager ségete ditiōri vestitur, dum grana, quae singula cadunt, multiplicata naescuntur. Unde duo ista præclarā

divini séminis gérmina in quantum sóbolem germinarint, beatorum mīlia Mārtirum protestantur, qui apostolicorum æmuli triumphorum, Urbem nostram purpuratis, et longe latèque rutilantibus populis ambiérunt, et quasi ex militarium honore genimárum conserto uno diadématē coronarunt. R. Vidi conjūctos.

Lectio v.

Dix quorum præsido, dilectissimi, divinitus nobis ad exemplum patientiæ, et confirmationem fidei præparato, universaliter quidem in omnium Sanctorum commemoratione laetandum est: sed in horum excellētia Patrum mérito est excellētius gloriandum, quos grātia Dei in tantum apicem inter omnia Ecclesiæ membra provexit, ut eos in corpore, cui caput est Christus, quasi géminum constitueret lumen oculorum. De quorum méritis atque virtutibus, quae omnem loquendi superant facultatē, nihil diversum, nihil debémus sentire discretum: quia illos et electio pares, et labor similes, et finis fecit æquales.

R. Beati estis.

Lectio vi.

Sicut autem et nos experti sumus, et nostri probavere majores, credimus, atque confidimus, inter omnes labores istius vitæ, ad obtinendam misericordiam Dei, semper nos specialium patronorum orationibus adjuvāndos: ut, quantum propriis peccatis deprimitur, tantum apostolicis méritis erigāmur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum, cui est cum Patre, et sancto Spiritu éadem potestas, una divinitas, in sancta sæculorum. Amen.

R. Isti sunt triumphatores.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus, de Comm. Conf. Pont. iij. loco. iij. cum R. de Communi Apostolorum, viii.

DIE IV. JULII.

Sexta die infra Oct. SS. Apost.

Petri et Pauli.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne S. Joānnis Chrysostomi in Epistolam ad Romanos.

Lectio iv.

Serm. 32. in m' rali exhort.

Cum Paulus Apóstolus gratiā Dómini nostri Iesu Christi, matrem omnium bonorum, nobis precētūr, reliquim est, ut nos tali patrocinio dignos exhibeamus, ut non hic solum vocem Pauli audiamus, sed et postquam illuc migravérimus, athlētam Christi videre mereānur. Immo si hic audivérimus, et illuc ipsum omnino vidéhimus, licet non e propinquo stantes, vidébimus tamen prope regalem thronū splendētēm, ubi Chérubim Deum glorificant, ubi Seraphim volant, illuc Paulum vidébimus cum Petro Sanctōrum chori principem ac ducem, et ejus germāna charitate fruémur.

¶. Vidi conjūctos.

Lectio v.

Si enim, cum hic esset, usque ad eo diligebat hómines, ut, cum dissolví, et cum Christo esse cuperet, éligerit tamen hic esse: multo magis illuc ferventiōrem charitatem osténdet. Ego et Romam propterea diligo, tamēsi alhūnde illam laudare queam, nempe a magnitudine, ab antiquitate, a pulchritudine, a multitūdine, ab império, a divitiis, et a rebus in bello sōrititer gestis. Sed his omnibus omissis, ob id illam heatam prædicto, quod erga illos Paulus, dum vivēret, ad eo fuit benēvolus, ad eo illos amávit, et coram disséruit, et postremo vitam apud eos finivit. Cujus sanctum corpus ipse pósident: et propterea civitas illa hinc facta est insignis magis quam ab aliis rebus omnibus: et tamquam corpus magnum ac

válidum duos habet óculos fulgētes, Sanctōrum videlicet horum cōpōra.

¶. Beati estis.

Lectio vi.

Non ita cōlūm splendēscit, quando rádios sol demittit, quemadmodum Romanórum Urbs duos istos fulgōres ubique terrārum emittens. Hinc rapietur Paulus, hinc Petrus. Considerate, et horrēte, quale spectaculū visū sit Roma; Paulum videlicet repente ex theca illa cum Petro resurgētē in occūsum dñi sursum ferri. Qualem romam Christo mittet Roma? quālibus corónis duabus ornātur Urbs ista? quālibus caténis aureis cincta est? quales habet fontes? Propterea admiror hanc Urbem, non propter cōpiam auri, non propter cōlūmas, neque propter áliam quācūmq; reūm sp̄cēm, sed propter cōlūmas illas Ecclēsīa. Quis mihi nunc dabit circumvōlvi cōpōri Pauli, affigi sepulchro, videre pūlverem cōpōris illius, qua adhuc in Christo déerant adimplētis, stigmata illius gestāti, prædicationem Evangēlii ubique semināntis? ¶. Isti sunt.

In vij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos relquimus, de Comm. Abbat, ij. loco. lxxvii.

¶. vij. Isti sunt qui vivētes in carne, plantaverunt Ecclēsiam sanguine suo: * Calicem Dómini biberunt, et amici Dei facti sunt. ¶. In omnem terram exiit sonus eōrum, et in fines orbis terre verba eōrum Cālicem.

¶. viii. Isti sunt viri sancti, quos elegit Dóminus in charitate non ficta, et dedit illis gloriā semipiternam: * Quorum doctrina fulget Ecclēsia, ut sole luna. ¶. Sancti per fidem vicērunt regna, operati sunt justitiam. Quorum. Gloriā Patri. Quorum.

DIE V. JULII.]

Septima die infra Oct. SS. Apost. Petri et Pauli.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Máximi Episcopi.

Lectio iv.
Homil. 5. de SS. Apost. Petro et Paulo, post init.

Non sine causa factum putemus, fratres charissimi, quod glorioissimi christianaë fidei principes Petrus et Paulus, una die, uno in loco, unius tyranni toleravere sententiam. Una die passi sunt, ut ad Christum pariter pervenirent: uno in loco, ne alteri Roma deesset: sub uno persecutore, ut aequalis crudelitas utrumque constringeret. Dies ergo, pulo, pro merito, locus pro gloria, persecutor decretus est pro virtute. Et in quo tandem loco martyrium pertulerunt? In urbe Roma, quæ principatum et caput obtinet nationum, scilicet ut ubi caput superstitionis erat, illuc caput quiésceret sanctitatis; et ubi gentilium principes habitabant, illuc Ecclesiærum principes morerentur.

¶. Vidi conjunctos.

Lectio v.

Cujus autem mériti sint beatissimi Petrus et Paulus, hinc possumus intelligere, quod cum Dóminus Oriéntis regiónum propria illustráverit passione, Occidentis plagam, ne quid minus esset, vice sui, Apostolorum sanguine illuminare dignatus est. Et licet illus pás-sio nobis sufficiat ad salutem, tamen étiam horum martyrium nobis cónstulit ad exemplum. Hodierna igitur die beati Apostoli sanguinem profudérunt. Sed videámus causam, quare ista perpessi sunt: scilicet quod inter cétera mirabilia étiam magnum illum Simónem orationibus suis de aeris vacuo præcipiti ruina prostraverunt.

¶. Beati estis.

Lectio vi.

Cum enim idem Simon se Chri-stum diceret, et tamquam filium ad patrem asséret volando se posse concédere, atque elatus subito mágicis ar-

tibus volare cōpisset: tunc Petrus fixis génibus precátus est Dóminum, et precatio sancta vicit mágicam levitatem. Prior enim ascéndit ad Dóminum oratio, quam volátus: et ante pervenit justa petitiō, quam infíqua præsumptio: ante Petrus in ter-ris pósitus obtinuit quod petébat, quam Simon perveniret in celéstibus, quo tendébat. Tunc igitur Petrus velut vinctum il-lum de sublīmi aere depósus, et quadam præcipitiō in saxo elidens, ejus crura confrégit: et hoc in oppróbrio facti illius, ut, qui paulo ante volare tentáverat, subito ambulare non posset: et qui pennas assúmpserat, plantas amísseret.

¶. Isti sunt.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus. de Com. vii.

DIE VI. JULII.

In Oct. SS. Apost. Petri et Pauli. Duplex.

Ad Vesp., omnia ut in j. Vesp. de Com. Apost. j. præter seqq. ¶. Consistunt eos principes super omnem terram. ¶. Mémoires erunt nóminalis tui, Domine.

Ad Magnificat, Aña. Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor géntium, ipsi nos docué-runt legem tuam, Dómine.

Oratio.

Deus, cuius déxtera beatum Petrum ambulantem in flūcibus, ne mergerétur, eréxit: et coapóstolum ejus Paulum, tertio naufragantem, de profundo pélagi liberávit: exaudi nos propitius, et concéde; ut ambórum méritis aeternitatis gloriām consequámur. Qui vivis.

Ad Matut. et alias Horas. omnia dicuntur de Com. Apost.

In j. Noct. Lectiones de Sori-pitura occurrente.

In secundo Nocturno. Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Lectio iv. *Apud Metaph.*

QUASNAZ vobis, o beati Apóstoli, referémus grárias, qui tantum pro nobis labo-rástis? Mémini tui, Petre, et

Ecstupéscō : recórdor tui, Paule, et excédens mente, ópprimor lacrymis. Quid enim dicam, aut quid loquar, vestras contémplans afflictiones, néscio. Quot cárceres sanctificástis? quot caténas decorástis? quot torménta sustinuitis? quot maledicta tolerástis? quómodo Christum portástis? quómodo prædicatiōne Ecclésias lètificástis? Sunt benedicta vestræ linguae instrumenta: sanguine conspersa sunt membra vestra propter Ecclésiam. Vos Christum imitati estis in omnibus. In omnem terram éxit vester sonus, et verba vestra in fines orbis terræ.
R. Vidi conjūctos.

Lectio v.

GAUDIAS, Petre. cui datum est, ut ligno crucis Christi fruereris. Et ad magistri quidem similitudinem voluisti crucifigi, non recta quidem figura, ut Christus Dóminus, sed capite in terram verso, tamquam qui a terra in cœlum iter faceres. Beati clavi, qui sancta illa membra penetrarunt. Tu cum omni fiducia in manus Dómini animam tradidisti, qui assidue ei, et ejus sponsæ Ecclésiae servisti, qui servitu spíritu Dóminum dilexisti, omnium Apostolorum fidelissimus. R. Beati estis.

Lectio vi.

GAUDIAS et tu, Beate Paule, cui caput fuit gladio amputatum, cuius virtutes nullis verbis explicari possunt. Quisnam gladius sanctum gultur tuum pervasisit, domínicum, inquam, instrumentum, quod a cœlo habetur in admiratione, et quod terra reveretur? Quisnam locis tuum sanguinem excépit, lactis specie in ejus, qui te percussit, túnica appárentem? qui animam illius bábari supra modum dulciorē reddens, fidélem effecit eum sóciis. Sit mihi gladius ille pro coróna, et clavi Petri pro gemmis infixis in diadémale. R. Isti sunt triumphatóres.

In tertio Nocturno,
Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 44. c

In illo tempore: Cómpluit Iesus discípulos ascéndere in naviculam, et præcedere eum trans fretum, donec dimitteret turbas. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. Com. in Cap. 44. Matthæi.

DISCIPULIS Dóminus præcepit transfretare, et cónpluit ut ascénderent naviculam. Quo sermóne osténditur, invitos eos a Dómino recessisse, dum ambre præceptórē ne punctum quidem temporis ab eo volunt separari. Et, dimissa turba, ascéndit in montem solus orare. Si fuissent cum eo discípuli Petrus, et Jacobus, et Joánnes, qui viderant gloriām transformāti, forsitan ascendissent in montem cum eo: sed turba ad sublimia sequi non potest, nisi docuerit eam juxta mare in littore, et aluerit in deserto.

Isti sunt, qui vivéntes.

Lectio viii.

Quod autem ascéndit solus orare, non ad eum réleras, qui de quinque pánibus, quinque millia saturavít hóminum, excéptis párvulis et mulierib; sed ad eum, qui, audita morte Joannis, secéssit in solitudinem: non quod persónam Dómini separémus, sed quod ópera ejus inter Deum hominemque divisa sint. Navicula autem in médio mari jactabatur fluctibus. Recte quasi inviti, et retractantes Apóstoli a Dómino recésserant, ne illo absente naufrágia sustinérent.

R. Isti sunt viri.

Lectio ix.

DENIQUE Dómino in montis cùmine commoránte, statim ventus contrarius óritur, et turbat mare, et periclitántur Apóstoli: et támdui imminentia naufrágium persevérat, quámdui Jesus véniat. Quarta autem

vigilia noctis venit ad eos ámbulans supra mare. Statíones , et vigiliæ militáres in terra hórárum spátia dividuntur. Quando ergo dicit, quarta vigilia noctis venisse ad eos Dóminum , osténdit tota nocte perielítatos ; et extrémo noctis , atque in consummatiōne mundi, eis auxiliū præbitúrum.

Te Deum laudámus. 43.

In Laudib⁹, V. In omnem terram exivit sonus eórum. R. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Benedictus , Aña.

Gloriòsi príncipes terre , quómodo in vita sua dilexérunt se , ita et in morte non sunt separati.

Oratio. Deus , cujus. 794.

In ij. Vesp. omnia ut in ij. Vesp. de Communi Apostolorum. ix. Ý. et Aña ad Magnificat ut supra in j. Vesp.

DIE VIII. JULII.

In Festo S. Elisabeth Regina

Portugalliae.

Semiduplex.

Ad Vesp., Añæ et Capit. de Laud. Ps. de Com. Virg. lxvij.

Hymnus.

DOMARE cordis ímpetus Elísabeth
Fortis , inópsque Deo
Servire , regno prætulit.
Enfúlgidis recépta cœli sédibus,
Sidereaque domus .
Ditata sanctis gándiis.
Nunc regnat inter Cœlites beatior,
Et premit astra , docens
Quæ vera sint regni bona.
Patri potéstas , Filióque glória ,
Perpetuimque decus
Tibi sit , alme Spíritus Amen.
Ý. Ora pro nobis , beatæ Elísabeth R. Ut digni efficiámur pro-
missionib⁹ Christi.

Ad Magnificat , Aña.
Et nunc , reges , * intelligite ,
eruditimi , qui judicatis terram.
Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Laudémus Deum nostrum. * In
sanctis opéribus beatæ Elísabeth. Psalm. Venite. 1.

Hymnus. Domare cordis.sup.

In primo Nocturno.

Aña. Eleváta est * magnificéntia
Elisabeth super cœlos. Psalmi
de Communi Virginum. lxxix.

Aña. Veni , élæcta mea , * et po-
nam in te thronum meum , quia
concupivit Rex spéciem tuam.
Aña. Accépit benedictiōnem *
a Dómino , et misericórdiam a
Deo salutari suo.

Ý. Multæ filiæ congregavérunt
divitias. R. Tu supergréssa es
universas.

Lect. Mulierem fortē. lxxix.
R. i. Regali exórtæ progénie
triúmphat in cœlis Elisabeth ,
tríplici circúmdata varietate mé-
ritorum : * Nam in terra in trí-
plici vitæ gradu póstoris imi-
tanda virtutum reliquit exémpla.
Ý. Virginalem statum , conjugá-
lem , et viduálem inossénsō pede
cucúrrit Nam.

R. ii. Os suum apéruit sapiéntia , * Et lex clementia in lingua
ejus. Ý. Quóniam prævenisti eam
in benedictiōnibus dulcédis. Et.
R. iii. Desidérium animæ ejus
tribussti ei : * Et voluntate la-
biórum ejus non fraudasti eam.
V. Scuto bonæ voluntatis tuæ
coronasti eam , Dómine. Et.
Glória Patri Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Propter veritatem , * et
mansuetudinem et justitiam, do-
dúcet te mirabiliter déxtera tua.
Aña. Arcum cónteret , * et con-
fringet arma , et scuta combu-
ret igni.

Aña. Justitia * et misericórdia
plena est déxtera tua.

Ý. Virga tua , et báculus tuus.
R. Ipsa me consolata sunt.

Lectio iv.

ELISABETH Arragóniæ Régibus
E ortam , Christi anno millé-
simò ducentésimo septuagésimo
primo, in præságium futuræ sancti-
móniæ paréntes , præter mo-
rem , relicto matris aviæque nó-
mine , a magna ejus malérter ,
Thuringia dómīna , sancta Elisa-
beth , in baptísmo nominatam vo-
luére. Ubi nata est , statim patuit ,
quam felix Regum regnorūm-

que esset futura pacatrix : natilitia enim ejus letitia perniciosa avi patrisque dissensiones in concordiam convertit. Pater vero crescens postea filiae admiratus indolem, affirmabat fore, ut una Elisabeth reliquias Arragoniorum Regum sanguine creatas feminas virtute longe superaret. Sic celestem ipsius vitam in contemendo corporis ornatum, in fugiendis voluptatibus, in jejuniis frequentandis, in divinis precibus assidue recitandis, in charitatis operibus exercendas veneratus, rerum suarum regnique felicitatem unius filiae meritis referbat acceptam. Tandem ubique nota, et a multis Principibus exoptata, Dionysio Lusitanorum Regi christianis ceremoniis rite est in matrimonium collocata.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, et obliviscere populum tuum, et domum patriae tui : Et concupisces Rex deorem tuum. Spécie tua, et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. Et.

Lectio v.

JUNCTA conjacio, non minorem excolendis virtutibus, quam liberis educandis operam dabat, viro placere studens, sed magis Deo. Mediam sere anni partem solo pane tolerabat et aqua: quod in quadam ipsius morbo divinitus versa est in vinum, cum id a medicis prescriptum, bibere recusasset. Pauperis feminam ulcus horrendum exosculata, deprente sanavit. Pecunias pauperibus distribuendas, ut Regem latarent, bibereno tempore in rosas convertit. Virginem cecam a nativitate illuminavit : multos alios solo crucis signo a gravissimis morbis liberavit, plurima id genus miracula patravit. Monasteria, collégia et templa non modo extruxit, sed etiam magnifice dotavit. In Regum discordis componendis admirabilis fuit, in privatis publicisque mortaliuum sublevans calamitatibus indefessa.

E. **M**anum suam misit ad fortia : • **M**anum suam apertum inopi, et palmas suas extendit ad pauperem. **T**ranspedit, dedit pauperibus : justitia ejus manet in saeculum seculi. **M**anum.

Lectio vi.

DEVINCTO Rege Dionysio, sicut virginibus in prima etate, in matrimonio conjugibus, ita viduis in solitudine, fuit omnium virtutum exemplar. Illico enim religiosis sancte Claræ vestibus induita, regio funeri constanter interfuit, ac paulo post Compostellam proficiscens, multa ex holosericu, argento, auro, gemmisque donaria pro Regis anima obtulit. Indo reversa domum, quidquid sibi charum, aut pretiosum supenerat, in sacros ac pios usus convertit : absolvendoque suo vere regio Comimbricensi Virginum cornu, et alendis pauporibus, et protegendis viduis, defendendis pupillis, miseris omnibus juvandis intenta, non sibi, sed Deo, et mortalium omnium commodis vivebat. Reges duos filium et generum pacificatura, Stremotium nobile oppidum veniens, morbo ex itinere contracto, ibidem a Virgine Deipara visitata, sanctissime obiit, anno millesimo trecentesimo trigesimo sexto, die quarta Iulii. Post mortem multis miraculis clarius, praesertim suavissimo corporis, jam per annos sere trecentos incorrupti, odore : semper etiam Regine sanctæ cognomento celebris, tandem, anno Jubilæi, et nostræ salutis millesimo sexcentesimo vigesimo quinto, totius christiani orbis concursu et applausu, ab Urbano Octavo rite inter Sanctos adscripta est.

Regnum mundi et omnem ornatum saeculi contempsi propter amorem Domini mei Jesu Christi : Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi. **V**erbi meum verbum bonum, dico ego opera mea Regi. Quem gloria Patru. Quem.

In tertio Nocturno.

Aña. Confessio * et pulchritudo in conspectu ejus, sanctitas, et magnificencia in sanctificatione ejus.

Aña. Annuntiaverunt * cœli justitiam ejus, et vidérunt omnes populi gloriam ejus.

Aña. Judicavit * in justitia, et populos in aequitate.

V. Ignis ante ipsam præcedet.

R. Et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Lect. de Homilia in Evang. Simile est.... thesáuro. lxxij.

R. viij. Os suum apéruit sapiéntia, et lex cleméntiae in lingua ejus: consideravit sémitas domus suæ, * Et loquebatur de testimoniis Dómini. V. Gustávit, et vidit, quia bona est negotiatio ejus; non extinguetur in nocte lucerna ejus. Et.

R. viij. Invocavi, et venit in me spiritus sapiéntie: et præpôsus illam regnis, et sédibus: * Et divitias nihil esse duxi in comparatione illius. V. Mélior est enim sapiéntia cunctis ópibus pretiosissimis. Et. glória Patri. Et.

AD LAUDES,
et per Horas, Aña.

1. Dum esset Rex * in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis. Ps. Dóminus regnabit, cum reliquis. 44.

2. Et concupiscet Rex * decorem tuum, quia ipse est Dóminus Deus tuus.

3. Pótens in ópere * et sermone lenivit iracundiam Dómini, et conciliavit cor patris ad filium.

4. Quasi arcus refulgens inter nébulas gloriæ, et quasi flos rosarum in diébus vernis.

5. Quasi stella matutina * in medio nébulæ, et quasi luna plena in diébus suis.

Capitulum. Prov. 51.

MULIEREM fortem quis invenerit? procul, et de ultimis finibus præmium ejus. Confidit in ea viri sui, et spoliis non indigébit.

Hymnus.

OPES, decusque régium reliqueras,

Elisabéth, Dei dicata nūmini;
Recépta nunc bēaris inter Angelos:

Libens ab hōstium tuére nos dolis.

Präei, viāmque dux salutis Indica:
Sequémur. O sit una mens fideliū,
Odor bonus sit omissis actio, tuis
Id innuit rosis operta Cháritas.
Beata Cháritas in arce siderum
Potens locare nos per omne sæculum:

Patrique, Filioque summa gloria,
Tibique laus perennis, alme
Spiritus. Amen.

V. Méritis et præcibus bēatae Elísabeth. R. Próptius esto, Dómine, pôpulo tuo.

Ad Benedictus, Aña.
Tu glória Jerusalēm, * tu lētitia Israel, tu honorificéntia pôpuli tui.

Oratio.

CLEMENTISSIMUS Deus, qui bētam Elísabeth Reginam, inter céteras egrégias dotes, belligeris sedandi prærogativa decorasti: da nobis, ejus intercesione, post mortalis vite, quam suppliciter pétimus, pacem ad æternā gaudia pervenire. Per Dóminum.

Ad Horas, Aña de Laud. Capit. et R. br. de Comm. lxxij.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

V. Ora pro nobis, bēata Elísabeth. R. Ut digni efficiamur præmissionibus Christi.

Ad Magnificat. Aña.

Elísabeth pacis et patriæ mater, in celo triumpans, dona nobis pacem.

DIE X. JULII.

In Feste SS. VII. Fratrum ac Rufinæ et Secundæ, V. et M. Semiduplex.

Omnia de Com. plur. Mart. xxij. præter seq.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omnipo-tens Deus: ut, qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessione cognovimus, piros apud te in nostra intercessione sentiamus. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SERTEM fratres, filii sanctæ Felicitatis, Romæ in persecutione Marci Aurélii Antonini, a Públio Præfecto primum blanditiis, deinde terroribus tentati, ut Christo renuntiantes, deos veneraréntur, et sua virtute, et matre hortante, in fidei confessione perseverantes, varie necati sunt. Januarius plumbatis carcere: Felix et Philippus fustibus contusi: Silvanus ex altissimo loco præceps dejectus est: Alexander, Vitalis, et Martialis capite plectuntur. Mater eorum quarto post mense eamdem martyrii palmam consecuta est: illi sexto Idus Júlii spíritum Dómino reddidérunt.

R. Sancti tui.

Lectio v.

RUFINA et Secunda, sorores, viginies Romanae, rejeccio connubio Armentarii et Verini, quibus a parentibus despónsæ fuerant, quod Jesu Christo virginitatem vorvissent, Valeriano et Gallieno Imperatóribus, comprehenduntur. Quas cum nec promissis, nec terrore Június Præfectus a propóscito posset abducere, Rufinam primum virgis cadi jubet: in ejus verbéribus Secunda júdicem sic interpellat: Quid est, quod sororem meam honore, me afflicis ignominia? Jube ambas simul cadi, que simul Christum Deum confitémur. Quibus verbis incensus judex, imperat utramque detrudi in tenebricósūm et fœtidum cácerem. Quo loco statim clarissima luce, et suavissimo odore compléto, in ardente báunei sólio includuntur. Et cum inde étiam integræ evassisent, mox, saxo ad collum alligato, in Tiberim projectæ sunt: unde ab Angelo liberatae, extra Urbem via Aurélia milliariorum décimo capite plectuntur. Quarum corpora a Plautilla matróna in ejus prædio sopulta, ac postea in Urbem translata, in Basilica

Constantiniana prope Baptistérium condita sunt.

R Vérbera.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio vi.

Serm. 110. de diversis.

MAGNUM spectaculum, fratres, possum est ante oculos fidei nostræ. Aure audivimus, corde vidiimus optantem matrem, ante se finire istam vitam filios suos, longe contrariis votis consuetudini humanae. Omnes enim homines filios suos, ex hac vita migrando, præcedere volunt, non sequi: illa autem optavit posterior mori. Non enim amilébat filios, sed præmittébat: nec intuebatur, quam vitam finirent, sed quam inchoarent. Desinébant enim vivere, ubi quandóque fuerant morituri: et incipiébant vivere, sine fine victuræ. Parum est fuisse spectatrix: mirati sumus pótius hortatrixem. Fecundior virtutibus, quam fortibus: videns certantes, in quibus omnibus ipsa certabat, et in omnibus vincéntibus ipsa vincébat.

R Tamquam.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 12. d

In illo tempore: Loquénto Jesu ad turbas, ecce Mater ejus, et fratres stabant foris, querentes loqui ei. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 3. in Evangelia.

SANCI Evangélii, fratres charissimi, brevis est lectio recitata, sed magnis mysteriorum pondéribus grávida. Jesus étenim Cónditor et Redémptor noster matrem se nosse dissimulat; et quæ ei mater sit, et qui propinquai, non per cognitiōnem carnis, sed per conjunctionem spiritus designat, dicens: Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei? Quicquid enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in celis est, ipse meus frater, et soror, et mater est. Quibus nobis verbis quid aliud innuit,

nisi quod obsequentes jussiōnibus suis multos ex gentilitate colligit; et Iudeam, ex cuius carne est génius, non agnoscit? R. Propter testimoniū.

Lectio viij.

Sed cum is, qui voluntatēm Patris fecerit, soror et frater Domini dicitur, propter utrumque sexum, qui ad fidem colligitur, mirum non est: mirandum vero valde est, quomodo etiam mater dicatur. Fideles enim discipulos fratres vocare dignatus est, dicens: Ite, nuntiate fratribus meis. Qui ergo frater Domini fieri ad fidem veniendo potuerit, querendum est, quomodo etiam et mater esse possit. R. Haec est vera fraternalitas.

Lectio ix.

Sed sciendum nobis est, quia qui Christi soror et frater est credendo mater efficitur prædicando. Quasi enim parit Dominum, quem cordi audiētis infuderit: et mater ejus prædicando efficitur, si per ejus vocem amor Domini in proximi mēte generatur. Ad quam rem nobis idonea confirmādam adest beata Felicitas, cuius hodie natalitia celebrāmus: quae credendo extitit ancilla Christi, et prædicando facta est mater Christi. Septem quippe filios, sicut in gestis ejus emendatiōribus legitur, sic post se tinxuit vivos in carne relinquere, sicut carnalēs parentes solent metuere, ne mortuos præmittant.

Te Deum laudamus. 13.

In iij. Vesp. com. sequentis.

DIE XI. JULII.

S. Pii, Papæ et Martyris.
Ana. Iste Sanctus. v. Glória.

Oratio.

IN FIRMITATEM nostram respice, omnipotens Deus: et quia pondus propriæ actionis gravat, beati Pii, Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriōsa nos protegat. Per Dominum.

Lectio iii.

Pius Aquileiensis, Imperatore Antonino Pio, Pontifex crea-

tus, p̄nam statuit in Sacerdotem, cuius negligētia de sanguine Domini aliquid stillaverit. Penitentiam enim, inquit, agant quadraginta diēbus, si in terram aliquid deciderit: si super altare, tribus diēbus: si super linteum supérius, quatuor: si intérius delluxerit, novem diēbus: si usque ad quartum, viginti diēbus: ubicumque ceciderit, si recipi potest, lambatur: sin aliter, aut lavetur, aut radatur: quidquid locum, aut rasum est, comburatur, et cinis in sacrarium reponatur. Multis præterea utiliter decretis, martyrio coronatur, et sepelitur in Vaticano, quinto Idus Iulii, cum sedisset annos novem, menses quinque, dies viginti septem, et Presbyteros decem et octo, Diaconos viginti unum, Episcopos per diuersa loca duodecim, mense Decembri, quinque Ordinationibus creasset.

Te Deum laudamus. 13.

DIE XII. JULII.

In Festo S. Joannis Gualberti Abbatis.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

Oratio.

INTERRESSIO nos, quæsumus Domine, beati Joannis Abbatis commiendet: ut, quod nostris méritis non valēmus, ejus patrocinio assequamur. Per Dñum.

Deinde fit com. SS. Naboris et Felicis, Mart. Ana. Istorum. v. Lætamini.

Oratio.

PRESTA, quæsumus Domine: ut sicut nos sanctorum Martyrum tuorum Naboris et Felicis natalitia celebranda non dese- runt, ita jūgiter suffragiis comi- tentur. Per Dominum.

In i. Noct Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES Gualbertus Florentiæ nōbili genere ortus, dum patri obsequens rem militarem sequitur, Ugo, unicus ejus Ita-

ter, occiditur a consanguineo : quem cum solum et inermem sancto Parascéves die Joannes, armis ac militibus stipatus, óbrium habéret, ubi neuter alterum pótterat declinare, ob sanctæ Crucis reverentiam, quam homicida supplex morte jam subiturus, brachiis signabat, vitam ei clementer indulget. Hoste in fratrem récepto, proximum sancti Miniatis templum oraturus ingreditur, ubi adoratam Crucifixi imaginem, caput sibi fléctere cónspicit. Quo mirabili facto permotus Joannes, Deo exinde, etiam invito patre, militare decérnit, atque ibidem propriis sibi manib⁹ comam totóndit, ac monasticum habitum induit : adeoque piis ac religiosis virtutibus brevi coruscat, ut multis se perfectionis sp̹cimen ac normam præb̶ret : ita ut, ejusdem loci Abbate defuncto, communī omnium voto in Superiorē eligeretur. At Dei famulus cūpiens subesse potius, quam præesse, ad majora divina voluntate servatus, ad Camaldulensis eremi incolam Romualdum proficiscitur, a quo, cœlicum sui instituti vaticinio accipit : tum suum Ordinem sub régula sancti Benedicti apud Umbrósam Vallem instituit.

¶ Ilonestum fecit.

Lectio v.

IEINDE plūrimis ad eum ob ejus sanctitatis famam undique convolantibus, una cum iis in sōcios adscitis, ad hæreticam et simoniacam pravitatem extirpādam, et Apostolicam fidem propagādam sedulo incūbit, innúmera propterea in se et suis incōmmoda exp̶rtus. Nam ut eum, ejusque sōcios adversarii perdant, noctu sancti Salvii conuictum repente aggrediuntur, templum incéndunt, ædes demoliuntur, et Mónachos omnes lethali vulnere sáciaant : quos vir Dei único Crucis signo incólumes protinus reddit, et Petro ejus mónacho per immēsum arden-

tissimūmque ignem illeso mirabiliter transeunte, optatam sibi et suis tranquillitatem obtinet : inde simoniacam labem ab Hætria expulit, ac in tota Italia fidem pristinam integratam restituit.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

MULTA fūnditus erexit monasteria, eadēmque, et alia aedificiis ac regulari observantia instaurata, sanctis legibus communivit. Ad egēnos stendos sacram supellécitem vendidit : ad improbus coecendos elementa sibi famulari conspexit : ad dæmones comprimendos, Crucem quasi ense adh̶sbuit. Demum abstinētiis, vigiliis, jeūniis, orationibus, carnis maceratiōnibus, ac sénio confectus, dum infirma valetudine gravarētur, Davidica illa verba persp̶e repetebat : Sitivit anima mea ad Deum fortē, vivum : quando véniam, et apparēbo ante faciem Dei ? Jamque morti próximus, convocatos discípulos ad fraternalm concordiam cohortātur, et in brevículo, cui conseptifri voluit, jussit hæc scribi : Ego Joannes credo, et confiteor idem, quam sancti Apóstoli prædicavérunt, et sancti Patres in quatuor Conciliis confirmavérunt. Tandem triduano Angelorum obséquio dignatū, septuagésimum octavum annum agers, apud Passiniānum, ubi summa veneratiōne colitur, migravit ad Dóminum, anno salutis millésimo septuagésimo tertio, quarto Idus Júlii. Quem Cœlestinus Tertius innúmeris miraculis clarum in Sanctorum númerum rétulit.

R. Iste homo.

In tertio nocturno

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vii Cap. 6. g

N illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Audistis, quia dictum est : Diliges próximum tuum, et odio habébis inimicum tuum. Et reliqua.

TOTUM.

51

**Homilia sancti Hieronymi
Presbyteri.**

L. 2. Com. in c. 5. Matth.

Ego autem dico vobis : Diligite inimicos vestros : benefacito his , qui odérunt vos. Multi præcepta Dei imbecillitate sua , non sanctórum viribus estimantes , putant esse impossibilia , quæ præcepta sunt : et dicunt sufficere virtutibus , non odisse inimicos : célerum diligere , plus præcipi , quam humana náatura patiatur. Sciéndum est ergo , Christum non impossibilia præcipere , sed perficta. Quæ fecit David in Saul , et in Absalom , Stéphanus quoque martyr pro inimiscis lapidantibus deprecatus est : et Paulus anathéma cupites se pro persecutóribus suis. Hæc autem Jesus et dòcuit , et fecit ; dicens : Pater , ignóscere illis ; quod enim faciunt , nésciunt.

¶. Iste est , qui .

Lectio viii.

In reliquis opéribus bonis interdum potest aliquis qualemcumque excusationem præténdere : ad habéndam vero dilectionem nullus se pótterit excusare. Potest mihi aliquis dicere : Non possum jejunare : numquid potest dicere : Non possum amare ? Potest aliquis dicere : Virginitatem non possum servare : non possum res totas véndere , et paupéribus erogare : numquid potest dicere : Non possum diligere inimicos ? R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Non enim ibi aut pedes labórant curréndo , aures audiéndo , aut manus operando laxantur , ut nos per ipsam excusationem liberare conémur. Non nobis dicitur : Ite ad Oriéntem , et quærите charitatem ; navigáte ad Occidéntem , et inveniétis dilectionem. Intus in nostro corde est , ubi redire jubar , dicente Prophéta : Redite prævaricátóres ad eorū. Non enim in longinquis régiónibus inventur , quod a nobis pétitur. ¶ Deum laudamus. 43.

In Laudibus fit com. SS. Naboris et Felicis , Mart. Año. Vestrí capilli. V. Exultábunt. Orat. Praesta , ut supra. 800.

In ij. Vesp. fit comm. seq.

DIE XIII. JULII.

In Festo S. Anacleti , Papæ et Mart. Semiduplex.

Año. Iste Sanctus. V. Glória.

Oratio.

DOMINUS , qui nos beati Anacleti , Martyris tui atque Pontificis , ánnua solemnitate laetificas : concéde propitius ; ut , cujus natalitia cónimus , de ejúsdem étiam protectione gaudéamus. Per Dóminum.

In ij. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANACLETTUS Atheniénsis , Trajano Imperatóre , rexit Ecclesiast. Decrévit , ut Episcopus a tribus Episcopis , neque a pauciōribus , consecraretur : et clérici sacris Ordinibus publice a proprio Episcopo initiaréntur : et ut in Missa , peracta consecratio , omnes communicárent. Beati Petri sepulchrum ornávit ; Ponitifícumque sepulchrum locum attribuit. Fecit Ordinationes duas mense. Decembri , quibus creávit Presbyteros quinque , Diaconos tres , Episcopos sex. Sedit annos novem , menses tres , dies decem. Martyrio coronátus , sepultus est in Vaticano.

R. Honéstum fecit.

Lectio v. Principes. Lectio vi.
Vere frustra , de Communi unius Mart. ij. loco. xxiv. cum RR. v. et vij.

In ij. Noct. Homilia in Evang. Si quis venit , de Comm. unius Mart. J. loco. xxij.

Vesp. de seq. comm. præced.

DIE XIV. JULII.

In Festo S. Bonaventuræ , Episc. Conf. et Ecclesie Doctoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xljj. præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesp. Vña. O Doctor.

Oratio.

Dux, qui populo tuo æterne salutis beatum Bonaventuram ministrum tribuisti : praesta quæsumus; ut, quem doctorem vitae habuimus in terris, intercessorem habere mereamur in celis per Dominum.

i. t. fit comm. S. Anacleti, Aña. Qui vult. V. Justus ut palma.

Oratio. Deus, qui, ut supra 802.

In j. Noct. Lectiones. Sapientiam, de Com. Doct. liij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BONAVENTURA, Balneoregii in Etruria natus, cum infans incidisset in ritus periculum, mater ejus vorit, si inde evassiset, se eum religioni beati Francisci dicataram. Itaque adole-scens in Ordinem fratrum Minorum adscribi voluit: ubi Ale-sandro de Ales magistro ad eam doctrinæ perfectionem brevi per-venit, ut séptimo post anno libros Sententiæ Parisiis publice summa cum laude sit interprætatus: quos etiæ præclaris pôstea commentariis illustravit. Post sex annos, sui Ordinis Generalis minister Roma factus, ea prudentia ac sanctitatis laude ministérium gessit, ut in omnium ore et admiratione esset.

R. Invéni David.

Lectio v.

MULTA scripsit, in quibus summam eruditio[n]em cum pari pietatis ardore conjungens, lectore docendo moveret. Quem Gregorius Décimus, ejus sanctimoniæ et sapientiæ fama com-motus, Cardinalem et Episco-pum Albanensem creavit. Eundem adhuc viventem beatus Thomas Aquinas sanctum appellavit. Cum enim vitam sancti Francisci scribentem compississet: Sinamus, inquit, Sanctum pro Sancto laborare. Migravit vita pridie Idus Júlli, in Concilio Lugdunensi, quinquaginta tres annos natus, multis editis miraculis. Quem Nystus Quartus Pontifex Maxi-

mus rétulit in Sanctorum ná-meruni.

R. Pósui adjutórium.

Ex libro Moralium S. Gregorii Papæ.

Lectio v. Lib. 9. cap. 6.

Qui post Orionas Hyadum nô-mine, nisi Doctores sanctæ

Ecclesiæ designantur? Qui, subductis Martyribus, eo jam tempore ad mundi notitiam re-nérunt, quo fides clarissima elu-cet: et repræssa infidelitatis hie-me, áltius per corda fidelium sol-veritatis calet. Qui remota tem-pestate persecutiōnis, expletis longis noctibus infidelitatis, tunc sanctæ Ecclesiæ orti sunt, cum ei jam per credulitatis ver-num lucidior annus aperitur.

R. Iste est.

In ij. Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Com. Doct. iij. loco. lvj.

In ij. Vesp. fit com. sequentis.

DIE XV. JULII.

In Festo S. Henrici Imperatoris Confessoris.

Semiduplex.

Aña Similabo. V. Amavit.

Oratio.

Dux, qui hodierna die beatum Henricum Confessorem tuum et terreni culmine impérii ad regnum æternum translatisti: te supplices exoramus; ut, sicut illum gratiæ tuae ubertate præ-ventum, illæcebras sæculi super-rare fecisti, ita nos facias, ejus imitatio[n]e, mundi hujus blan-dimenta vitare, et ad te puris mèntibus pervenire. Per Dñm.

In Hymno. Méruit suprémos.

In j. Noct. Lectiones de Scrupula occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HENRICUS, cognomento Pius, et Duce Bavariæ rex Germaniæ, ac postmodum Romanorum Imperator, temporalis regni non conténtus angustiis, pro adipiscénda imortalitatis corona sedulam æternæ Regi exhibuit servitutem. Adépto enim império, religiōni amplifican-

de studiōse incūbens, ecclē-
sias ab infidēlibus destrūctas
magnificētius reparāvit, pluri-
mīsque largitiōibus et prēdiis
locupletāvit. Monastēria, aliā-
que loca pia vel ipse ædificāvit,
vel assignatis redditib⁹ auxit.
Episcopatūm Baumbergēnsem he-
reditāri⁹ ópibus fundatum, beāto
Petro, Romanōque Pontifici ve-
ctigālem fecit. Benedictūm Octā-
vum, a quo impérii corónam
accéperat, prófugum excépit,
suæque Sedi resistituit.
N. Ilonéstum fecit.

Lectio v.

In Cassinēnsi monastērio gravi
detentus infirmitate, a sancto
Benedicto insigni miraculo sa-
natus est. Romānam Ecclēsiām
amplissimo diplōnate munerā-
tus, eidem tuendā bellum ad-
versus Græcos suscépit, et Apū-
liam, diu ab illis posséssam,
recuperávit. Nihil sine prēcibus
aggredi sólitus, Angelum Dó-
mini sanctosque Mártires tule-
lāres pro se pugnantes ante
aciem intérduum vidit. Divina au-
tem protéctus ope, bárbaras na-
tiones prēcibus magis quam ar-
mis expugnávit. Pannóniam ad-
huc infidēlem, trádita Stéphano
regi sorore sua in uxōrem, cō-
que baptizato, ad Christi fidem
perdúxit. Virginitatē, raro ex-
emplō, matrimónio junxit, sanc-
tāmque Cunegundam, cónju-
gem suam, propinquis ejus, mor-
ti próximus, illibātam restituit.
N. Amávit eum.

Lectio vi.

DENIQUS rebus ómnibus, quæ
ad impérii honōrem et utili-
tatem pertinébant, summa pru-
dētia dispōsitis, et illūstrib⁹
per Gálliam, Italiā, et Germā-
niā religiōsae munificētiae ve-
stigiis passim relēctis, postquam
heróicæ virtutis suavissimum
odōrem longe latēque disflúderat,
sanctitate quam sceptro clārior,
ad regni cœlestis prēmia, con-
summatis vita labōrib⁹, a Dó-
mino vocātus est, anno salutis
millésimo vigésimo quarto. Cu-

jus corpus in Ecclēsia beatōrum
Apostolōrum Petri et Pauli Bam-
bergē conditum fuit, statimque
ad ejus tumulum multa miracula,
Deo ipsum glorificānte, patrata
sunt: quibus póstea rite
probatis, Eugénius Terti⁹ San-
ctōrum númerō illum adscrīpsit.
R. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Sint lumbi. Ixij.

Vespera de seq., com præc.

DIE XVI. JULII.
In Festo B. Marie Virginis de
Monte Carmelo.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. Maria.
c. præter sequentia.

Ad Magnificat, Aña.
Sancta María, succurrē miseris,
juva pusillānimes, résove flébi-
les, ora pro populo, int̄erveni
pro clero, intercede pro devoto
femineo sexu: séniant omnes
tuum juvāmen quicūmque céle-
brant tuam solémnem Commem-
orationem.

Oratio.

Deus, qui beatissimæ semper
Marie singulāri titulo Carmeli
Ordinem decorāsti: concéde, pro-
pitiūs; ut cujus hodie Comme-
morationem solēmni celebrā-
mus Officio, ejus muniti præsi-
diis, ad gaudia sempiterna per-
venire mereāmur. Qui vivis.

Et fit commē. S. Henrici
Aña. Illic vir. j. Justum. Oratio.
Deus, qui, ut supra. 803.

In j. Noct. Lectioṇes. Ego
sapiēntia, ut in Festis B. M. ej. In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Cum sacra Pentecōstes die Apō-
stoli cœlitus afflati, variis
linguis loquerēntur, et invocato
augustissimo Jesu nōmine, mira
multa patrarent, viri plūrimi,
(ut fertur) qui vestigiis sanctō-
rum Prophetarum Elīe ac Elīsē
institerant, et Joānnis Baptiste
præcōnio ad Christi advéntum
comparati fuerant, rerum ve-
ritatē perspēcta atque probata,
evangēlicam fidem confestim

amplexati sunt, ac peculiari quodam affectu beatissimam Virginem (cujus collóquiis ac familiaritate feliciter frui potuere) adeo venerari cœperunt, ut primi omnium in eo montis Carmeli loco, ubi Elias olim ascendéntem nubilam, Virginis typō insignem, conspècerat, eidem purissimae Virginis sacellum constrúerint.

R. Sicut cedrus.

Lectio v.

A n novum ergo sacellum sepe quotidie convenientes, ritibus piis, precatiōnibus ac lādibus, beatissimam Virginem, velut singularem Ordinis tutelam, colébant. Quāmobrem Fratres beatæ Mariæ de monte Carmelo passim ab omnibus appellari cœperunt, eumque titulum Summi Pontifices non modo confirmarunt, sed et Indulgéntias peculiāres iis, qui eo titulo vel Ordinem, vel Fratres singulos nuncuparent, concesserē. Nec vero nomenclaturam tantum magnificētissima Virgo trahuit et tutelam; verum et insigne sacri Scapularis, quod beato Simoni Anglico præbuit, ut coelesti hac ueste Ordo ille sacer dignosceretur, et a malis ingrémentibus protegeretur. Ac demum cum olim in Europā Ordo esset ignotus, et ob id apud Honorium Tertium non pauci pro illius extinctiōne instarent, astitit Honorio noctu piissima Virgo María, planēque jussit, ut Institutum et homines benigne completeretur.

R. Quæ est ista.

Lectio vi.

N on in hoc tantum sæculo Ordinem sibi tam accéptum multis prærogatiis beatissima Virgo insignivit; verum et in alio (cum ubique et potentiā, et misericordia plūrimum valeat) filios in Scapularis societatem relatos, qui abstinentiam módicam, precésque paucas eis præscriptas frequentarunt, ac, pro sui status ratione, castitatem

tem coluérunt, materno plane affectu, dum igne Purgatórii expiantur, solari, ac in culéstrem patriam, obtentu suo quantocius pie crēditur efférre. Tot ergo tantisque beneficiis Ordo cumulatus, solēmnem beatissimæ Virginis Commemoratiōnem ritu perpétuo, ad ejusdem Virginis gloriā, quotannis celebrandam instituit.

R. Ornatum monilibus.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Loquente Jesu, ut in Festis B. M. evij.

In fine R. vii. dicatur: tuam solēmnem Commemoratiōnem.

In Laudib⁹ ad Benedictus. Aña. Caput tuum ut Carmelus, et come capitis tui sicut púrpura Regis vineta canalibus, alleluia.

In ij. Vesperis ad Magnificat. Aña. Glória Libani data est ei, decor Carmeli et Sarou, alleluia.

Et si comm. sequentis.

DIE XVII. JULII.

In Festo S. Alexii, Cont.

Semiduplex.

Aña Similabo. X. Amavit.

Oratio.

Dux, qui nos beati Alexii Confessoris tui annua solemnitate letificas: concéde propitius; ut cujus natalitia cōlinus, etiam actiones imitēmur. Per Dñum.

In j. Noct. Lectiones de scriptrā occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

A LXXIUS, Romanorum nobilis. A simus, propter exīsum Jesu Christi amorem, prima nocte nuptiarum, peculiari Dei móniū, relinques intactam sponsam, illūstriū orbis terræ Ecclesiārum peregrinatiōnem suscepit. Quibus in itinērib⁹ cum ignotus septēdecim annos suisset, aliquando apud Edessam, Syriae urbem, per imaginem sanctissimæ Mariæ Virginis ejus nōmine divulgato, inde navi discessit. Ad portum Romānum appulsus, a patre suo tamquam alienus pauper hospitio accipitur: apud quem omnibus in-

cognitus, cum decem et septem annos vixisset, relicto scripto sui nominis, sanguinis, ac totius vitae cursus, migravit in coelum, Innocentio Primo Summo Pontifice.

R. Honestum fecit.

Lectio v. Deridetur justi. Lettio vj. At contra, de Comm. Conf. non Pont. ij. loco. lxiv.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus, de Comm. Apost. vij. R.R. utlxij.

Vesperæ de sequenti, cum commem. ut infra.

DIE XVIII. JULII.

In Festo S. Camilli de Lellis, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter sequentia,

In Hymno, Mériut suprémos.

Oratio.

Desus, qui sanctum Camillum ad animarum in extrémo agone luctantium subsídium, singulári charitatis prærogativa decorásti: ejus, quæsumus, méritis sp̄ritum nobis tuæ dilectionis infunde; ut in hora éxitus nostri hostem vincere, et ad coeléstem mereámur corónam pervenire. Per Dóminum.

Pro comm. S. Alexii, Aña, Illic vir. y Justum. Oratio. Deus, qui nos. 805.

Postea SS. MM. Symphorosa et Filiorum ejus, Aña, Istórum. v. Lætamini.

Oratio.

Desus, qui nos concédis sanctorum Mártirum tuorum Symphorósæ et filiorum ejus natalitia cólere: da nobis, in ætérna beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CAMILLUS Bucclánici Theatínæ Diocesis oppido ex nobili Lelliórum familia natus est matre sexagenaria: cui grávidæ visum est per quietem, puerulum Crucis signo in pectore

munitum, et agmini puerorum idem signum gestantum præeuntem se peperisse. Adolescens rem militarem secutus, saeculi vitiis aliquamdiu indulsit, donec vigésimum quintum agens ætatis annum, tanto supérnæ gratiæ lumine, divinæque oflensæ dolre corréptus fuit, ut uberrimo lacrymárum imbre illico persus, anteactæ vitæ sordes indesinenter abstérgere, novumque induere hominem firmiter decreverit. Quare ipso, quo id contigit, Purificationis beatissimæ Virginis festo die, ad Fratres Minores quos Capuccinos vocant, cónvolans, ut eorum numero adscríberetur, summis precibus exorávit. Votū compos semel atque iterum factus est: sed foedo ulcere, quo aliquando laboráverat, in ejus tibia iterato recrudescente, divinæ Providentiae majóra de eo disponentis consilio humiliter se subjécit, suique victor, illius Religiónis bis expetitum et suscepitum hábitum bis dimisit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

ROMAM profectus, in nosocedium, quod Insanabiliū dicitur, recipiēst: cujus etiam administrationem, ob perspectas ejus virtutes sibi demandatam, summa integritate ac sollicitudine vere paterna pergit. Omníum agrorum servum se reputans, eorum sternere lictulos, sordes térgere, ulceribus mederi, agonique extrémo piiis precibus et cohortationibus opem fere solémne hábuit: quibus in munib⁹ præclarā præbuit admirabilis patientia, invictæ fortitudinis, et heróicæ charitatis exempla. Verum cum animarum in extrémis periclitantium, quod unice intendebat, levamini subsídium litterarum plúrimum confórre intelligeret, triginta duos annos natus, in primis grammaticæ elementis tyrcinum inter pileros sterum subfere non erabuit. Sacerdotio

póstea rite initiatus , nonnullis sibi adjunctis sociis , prima jecit Congregationis Clericorum Regularium Insirmis ministrantium fundaménta , irrito conatu obnitié humáni géreris hoste. Nam Camillus coelsti voce e Christi crucifixi , manus etiam de ligno avúlsas admirando prodigio protendéntis , simuláero emissa mirabiliter confirmátus , Ordinem suum a Sede Apostólica approbári obtinuit ; Sodalibus quarto obstrutis máxime árduo voto , insirmis , quos etiam pestis infécerit , ministrandi. Quod institútum quam foret Deo accéptum , et animarum saluti proficuum , sanctus Philippus Nérius . qui Camillo a sacris confessionibus erat , comprobávit ; dum ejus alumnis decedéntium agóni opem feréntibus Angelos suggeréntes verba sæpius se vidisse testátus est.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

ACTIONIBUS hisce vinculis segregantium ministério mancipátus , mirum est , qua alacritate , nullis fractus labóribus , nullis deterritus vitæ perculis , diu noctuque , ad supremum usque spíritum , eorum cōmodis vigiláverit. Omnibus ómnia factus , vilissima quaque officia demississimo obséquo , flexisque plerumque génibus , réluti Christum ipsum cérneret in insirmis , hílari promptó quo ánimo arripiébat , utque ómnium indigéntiis præsto esset , generálem Ordinis Præfecturam , cœlique délicias , quibus in contemplatiōne desfixus affluébat , sponte dimisit. Paternus vero illius erga miseros amor tum maxime effusit , cum et Urbs contagioso morbo primum , deinde extréma annónae laboraret inópia , et Nolæ in Campánia dira pestis grassarétur. Tanta dénique in Deum et próximum charitáte exársit , ut Angelus nuncupári , et Angelorum opem in vário itsnerum discrímine

experiri promereretur. Prophétia dono , et gráta sanitatum præditus , arcana quoque cōdium inspexit ; ejusque præcibus nunc cibaria multiplicata sunt , nunc aqua in vinum convórsa. Tandem vigiliis , jejunis , et assiduis attritus labóribus , cum pelle tantum et ossibus constare videretur ; quinque moléstis sequē ac diditnis morbis , quos Misericórdias Dómini appellábat , fórtiter toleratís . Sacraméntis munitus , Roma , inter suavissima Jesu et Marie nōmina , ad ea verba , Mitis atque festivus Christi Jesu tibi espéctus appáreat , qua prædixerat hora , oīdormívit in Dómino , pridie Idus Júlii anno salutis millésimo sexcentésimo décimo quarto , etatis suæ sexagésimo quinto : quem pluribus illustrem mirabiliis Benedictus Décimus quartus solénni ritu Sanctórum festis adscrípsit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 45.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Hoc est præceptum meum , ut diligatis invicem , sicut diléxi vos. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 83. in Joann.

Qui putámus , fratres mei , ista dilectione mandátum est , qua diligimus invicem ? Nonne est et aliud magis , ut diligamus Deum ? Aut vero de sola Deus nobis dilectione mandávit , ut alia non requirámus ? Tria certe comméndat Apóstolus , dicens : Manent autem Fides , Spes , Cháritas , tria hæc ; major autem horum Cháritas. Et si in Charité , hoc est in dilectione , concluduntur duo illa præcepta , major tamen dicta est esse , non sola. De fide igitur nobis quam multa mandata sunt , quam multa de spe ! Quis potest cuncta colligere , quis enumera-

tando sufficere? Sed intueámur quod ait idem Apóstolus: Plenitudo legis cháritas.

R. Iste est, qui.

Lectio viii.

Ubi ergo cháritas est, quid est, quod possit deésser? Ubi autem non est, quid est, quod possit prodésser? Dæmon credit, nec dilit: nemo dilit, qui non credit. Frustra quidem, sed tamen potest sperare véniam, qui non dilit: nemo autem potest desperare, qui dilit. Itaque ubi diléctio est, ibi necessárius fides, et spes: et ubi diléctio próximi, ibi necessárius etiam diléctio Dei. Qui enim non dilit Deum, quómodo dilit próximo tamquam seipsum? Quandóquidem non dilit et seipsum; est quippe fípius, et iníquus: qui autem dilit iniquitatem, non plane dilit, sed odit ánimam suam.

R. Sint lumbi.

Pro SS. Martyribus.

Lectio ix.

Symphorosa Tiburtína, Getúlia, mártiris uxoris, ex eo septem filios péperit, Crescéntium, Julianum, Nemésium, Primitívum, Justínium, Stácteum, et Eugénium: qui omnes propter christiánæ fidei professiōnem, una cum matre, Adriano Imperatōre, comprehénsi sunt. Quorum pietas multis variisque tentata suppliciis, cum stábilis permanéret; mater, quæ filii fidei magístra fuerat, dux eisdem ad martyrium éxitit. Nam sato ad collum alligato, in profluéntem dejicitur: cuius corpus conquisitum a fratre ejus Eugéniu sepelitur. Postridie ejus diéi, qui fuit décimo quinto Kalendas Augústi, septem fratres singuli ad palum alligati varie sunt interfécti. Crescéntio guttur ferro transfigitur: Juliano petitus confóditur: Nemésio cor transverberatur: Primitivo trahicetur umbilicus: Justinus membratim secátur: Stácteus telis configitur: Eugénius a pédore

in duas partes dividitur. Ita octo hóstiae Deo gratissimæ sunt immolátæ. Córpora in altissimam fóveam projécta sunt via Tiburtína, nono ab Urbe lápide: quæ póstea Romam transláta, cóndita sunt iu Ecclésia sancti Angeli in Piscina.

Te Deum laudámus. 15.

Sí transferatur, legitur sequens

Lectio ix.

Hoc ergo præcéptum Dómini teneámus, ut nos invicem diligámus: et quidquid áliud præcépit, faciémus: quóniam quidquid est áliud, hic habémus. Discérnitur quippe ista diléctio ab illa dilectione, qua se invicem diligunt homínes: nam ut discerneretur, adjunctum est, Sicut diléxi vos. Ut quid enim dilit nos Christus, nisi ut regnare possimus cum Christo? Ad hoc ergo et nos invicem diligamus, ut dilectionem nostram discernamus a céteris, qui non ad hoc se invicem diligunt, quia nec dilit. Qui autem se propter habéndum Deum diligunt, ipsi se diligunt: ergo ut se diligant, Deum diligunt. Non est hæc diléctio in omnibus homínibus: pauci se propterea diligunt, ut sit Deus omnia in omnibus.

Te Deum laudámus. 15.

In Laud. fit comm. SS. Symphorosæ, etc. Mart. Aña. Vestri capilli. Exultábunt. Oratio. Deus, qui nos. 806.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc.

DIE XIX. JULII.

In Festo S. Vincentii a Paulo, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

In Hymno, Mériut suprémos.

Oratio.

Drus, qui ad evangelizandum paupéribus, et ecclesiástici Ordinis decórem promovéndum, beatum Vincéntium apostólica virtute robasti: præsta, quæsumus; ut, cujus pia mérita venerámur, virtutum quoque instruámur exemplis. Per Dñum.

Et sit. com. S. Camilli, Aña.
Hic vir. y. Justum. Oratio. Deus
qui sanctum, ut sup. 806.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VINCENTIUS a Paulo, natiōne Gallus, Pōdii non procul ab Aquis Tarbellis in Aquitānia natūs, jam tum a pūero exītiā in pāuperes charitātēm p̄ se tulit. A custōdia patērni gregis ad litteras evocātus, humānas Aquis, divīnas cum Tolosae, tum Cæsaraugustæ dīdicit. Sa- cerdōtio initiātus, ac Theologīa lāurea insignitus, in Turcas incidit, qui captivūm in Africam adduxerunt. Sed in captivitatē pōsitus, herum ipsum Christo rursus lucifecit. Cum eo īgitur ex bābaris oris, opitulante Des- para, sese proripiens, ad Apostolica līmina iterinstiit. Unde in Gālliā reversus, Clippiaci primum, mox Castellonīs paro- cias sanctissime rexit. Renun- tiatus a Rege primārius Sacrō- rum Minister in Gālliā trirēmibus, mirum, quo zelo et ducum et rémigum salutiōperam posuerit. Monialib⁹ Visitationis a sancto Francisco Salésio p̄apōsitus, tanta prudētia per annos cīciter quadraginta eam curam sus- tinxil, ut máxime comprobaverit judīcium sanctissimi Pr̄esul⁹, qui Sacerdōtem Vincētio digniō- rem nullum se nosse fatebātur. ¶ Honestum fecit.

Lectio v.

EVANGELIZANDIS paupēribus, p̄ esētēm ruricolis, ad de- crēpitam usque ætātem inde- fessus incubuit, eīque Apostolico opere tum se, tum alūmnos Congregationis, quam sub nō- mine presbyterōrum sēculārium Missiōnis instituit, perpētuo voto a sancta Sede confirmāto, speciatim obstrinxit. Quantum autem augēndae Cleri disciplinæ allaboraverit, testantur erēta majōrum Clericorum Seminaria, collatiōnum de divinis inter sa-

cerdōtes frequēntia, et sacrae Ordinatiōni p̄emittēnda exer- citia: ad quā, sicut et ad pios laicōrum secēssus, instituti sui domiciliā libēter patēre vōluit. Insuper ad amplificāndam fidem et pietatēm evangēlicos misit operarios, non in solas Gālliā provincias, sed et in Italiā, Polóniam, Scótiam, Hiberniam, atque ad Bābaros, et Indos. Ipse vero, vita functo Ludovīco Décimo tertiō, cui moriēnti hor- tator adstitit, a Reginā Anna Austriaca, matre Ludovīci Dēci- mi quarti, in sanctius consilium accitus, studiosissime egit, ut nonnisi digniores Ecclesiis ac Monastēriis p̄ficerēntur; civi- les discōrdie, singulāria certā- mina, serpentes errōres, quos simul sensit et exhortauit, am- putarēntur, debitāque judiciis Apostolīcīs obediēntia p̄esta- retur ab omnibus.

¶ Amavit eum.

Lectio vi.

NULLUX suit calamitatis genus, in cui patēre non occurrerit. Fidēles sub Turcōrum jugo ge- mēntes, infantes expōsitos, ju- venes dyscolos, vīrgines peri- clitantes, moniales dispērsas, mulieres lapsas, ad trirēmes damnatos, peregrinos infirmos, artifices inválidos, ipsosque mente captos ac innūmeros mendicos subsidiis et hospitiis, etiānum superstitib⁹, ex- cépit ac pie sovit. Lotharingiam, Campāniā, Picārdiam, aliās que regiōnes peste, famo, bel- lōque vastatas, prolixē refecit. Plūrima ad perquirēndos et sub- levāndos miserōs sodalitia fundāvit: inter quā celebris Matronārum cōetus, et late diffusa sub nōmine Charitatis Puellā- rum Societas. Puellas quoque tum de Cruce, tum de Provī- dēntia, ac sancta Genovēsa, ad sequiōris sexus educationem, erigendas curavit. Hac inter et alia gravissima negotia Deo jū- giter intēntus, cunctis assūbilis, ac sibi semper constans, sim-

plex, rectus, humilis, ab honeribus, divitiis ac deliciis semper abhorruit: auditus dicere: Rem nullam sibi placere, præterquam in Christo Jesu, quem in omnibus studébat imitari. Corporis demum afflictione, labóribus senioque attritus, die viagesima séptima Septémbri, anno salutis supra millésimum sexcentésimo sexagésimo, ætatis suæ octogésimo quinto, Parísiis in domo sancti Lázari, quæ caput est Congregationis Missiónis, plácidè obdormivit: quem virtutibus, méritis ac miraculis clarum Clemens Duodecimus inter Sanctos rétulit, ipsius celebratí die décima nona mensis Júlii quotánnis assignata. Et. Iste homo.

In iiiij. Noct. Ilom, in Evang. Designávit, de Com. Evang. xijj. cum R.R. de Conf. non Pont. lxij.

Vesp. a Capit. de seq., cum com. ut infra.

DIE XX. JULII.

In Festo S. Hieronymi Emiliani.

Confessoris,

Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

In Hymno, Mériti suprémos.

Oratio.

Deus, misericordiarum Pater, per mérita et intercessióinem beati Hierónymi, quem órphanis adjutórem et patrem esse voluisti: concéde; ut spíritum adoptionis, quo filii tui nominámur et sumus, fidéliter custodiámus. Per Dóminum.

Pro comm. S. Vincenti, Aña. Hic vir. Y. Justam. Oratio. Deus, qui, ut supra. 808.

Postea S. Margarita, Virg. et Mart. Aña. Veni, sponsa. V. Spécie.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beata Margarita Virgo et Martyr implóret, quæ tibi grata semper exstitit et mérito constitutis, et tuæ professióne virtutis. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HIERONIMUS, e gente patrícia Aemiliana Venetiis ortus, a prima adolescéntia militiae ad dictus, difficillimis Reipublicæ tempóribus, Castro Novo ad Quarum in móntibus Tarvisinis præficitur. Arce ab hóstibus capta, ipse in teterrimum cácerem detrúdit, mánibus ac péibus vincitus: cui omni humana ope destituto beatissima Virgo, ejus præcibus exorata, clemens adest, víncula solvit, et per médios hostes, qui vias omnes obséderant, in Tarvisii conspéctum incolumem ducit. Urbem ingrüssus, ad Deiparae aram, cui se vóverat, mánicas, cómpedes, caténas, quas secum detulerat, in accépti beneficii testimónium suspéndit. Revérsus Venétias, coepit pietatis stúdia impensis cōlere, in páuperes mire effusus, sed puerorum præsértim misérunt, qui paréntibus orbati, egéni et sórdidi per urbem vagabantur: quos in ædes a se condúcetas recépit de suo aléndos, et christiánis móribus imbuéndos. Et. Honéstum fecit.

Lectio v.

PER eos dies Venétias appúlerant beatus Cajetanus et Petrus Caráfa, póstmodum Paulus Quarius, qui Hierónimi spiritu, novóque instituto colligéndi órphanos, probato, illum in incurabilium hospitale adduxérunt, in quo órphanos simul educaret, atque ægroris pari charitaté inservíret. Mox, eoruñdem hortátu, in próximam continéntem profectus, Brxiæ primum, deinde Bérgomi, atque Novocomi orphánotrophia erexit; Bérgomi præsértim, ubi præter duo, pro pueris unum, et pro puellis alterum domum excipiendis, novo in illis regiōnibus exémplo, muliéribus a turpi vita ad penitentiam convérsis, aperteuit. Somaschæ demum subsistens, in humili pago agri Bergoménsis, ad Vénetæ ditionis

fines, sibi ac suis ibi se dem constiuit, formamque indixit Congregationis, cui propterea a Somascha nomen factum: quam subinde auctam et propagatam, nedium orphanorum regimini, et Ecclesiarum cultui, sed ad maiorem christianae Reipublicae utilitatem, adolescentium in litteris et bonis moribus institutiōni in collēgiis, acadēmiis, et seminariis addictam, sanctus Pius Quintus inter Religiōsos Ordines adscrīpsit, ceterique Pontifices privilēgiis ornarunt.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

ORPHEANIS colligendis intētus, Mediolēnum proficisciuit atque Ticinum, et utrobique collēctis agminibus puerōrum, lectum, victum, vescem, magistros, nobilibus viris saventibus, prōvi de constituit. Inde Somascham redux, omnibus omnia factus, a nullo abhorrebat opere, quod in proximi bonum cedere praevidēret. Agricolis immixtus per agros sparsis, dum se illis adjutōrem in metēndis frugib⁹ præbet, misteria fidei explicabat, puerōrum capita porrōgine feda abstergens, et patienter tractans, curabat; pūtridis rusticorum vulnērib⁹ medebatur, eo succēssu, ut grātia curatiōnum donatus censeretur. In monte, qui Somaschae imminet, reperta specu, in illam se abdidit: ubi se flagellis cädens, dies integrōs jejunus transiens, oratione in plurimam noctem protracta, super nudo saxo brevem somnum carpens, sui aliorūmque noxarum pœnas luébat. In hujus specus interiori recēsu ex árido silice extillat aqua, prēcibus servi Dei, ut constans traditio est, impetrata, quæ usque in hodiernam diem jupiter manans, et in variis regiones delata, ægris sanitatem plerūmque conciliat. Tandem ex contagione, quæ per omnem vallem serpēbat, dum ægrorāntibus insérvit, et vita functos propriis hūmeris ad sepulturam

desert, contrácto morbo, annes natussex et quinquaginta, quam paulo ante predicerat, pretiōsam mortem obiit, anno millésimo quingentésimo trigésimo séptimo: quem ploribus in vita et post mortem miraculis illustrem Benedictus Décimus quartus Beatórum, Clemens vero Décimus tertius Sanctórum fastis solēmniter adscrīpsit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secundum Mattheum.

Lectio vii. Cap. 19. b

In illo tempore: Oblati sunt Iesu párvuli, ut manus eis imponeret, et oraret. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 62. in Malto.

Cū discipuli pueros aligabant dignitatis causa. Quid ergo ille? Ut doceat illos modestie sapere, fastidium mundanum conculcare, et suscipit, et ulnis compléctitur, talibusque regnum cœlorum pollicetur, id quod etiam dixit supérius. Et nos igitur, si volumus hæredes esse cœlorum, hanc virtutem cum diligētia magna sectémur. Hoc est enim philosophia calmen, simplicem esse cum prudētia. Ilac vita est Angélica. Anima enim pueruli omnibus animi morbis vacua est: non memoriām rélinet injuriarum, sed eas inferentes adit ut amicos, ac si nihil factum esset. Et quamvis a matre verberibus cädatur, eam semper querit, et omnibus antepónit.

R. Iste est, qui.

Lectio viii.

Si reginam ipsi ostendas diafemate ornatam, non preferet eam matri pannis detritis vestite, malleaque illam incultam videre, quam reginam mirifice amictam. Nam quod suum, quod alienum est, non ex paupertate vel divitiis, sed ex amore existimare solet, et nihil plus requirit, quam necessaria, atque

ut lacte replétus est, statim a mamma abscédit. Non eisdem, quibus nos, ærúmis prémitur, nec pecuniárum jactúra, rebúsque similibus. nec iisdem, quibus nos, fluxis rebus lassatur, neque cörporum pulchritudinem miratur. Ideo dicébat : Tálum est enim regnum cœlorum, ut ex proposito voluntatis illa operémur, quæ natura sua pueri faciunt.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Quia enim Pharisæi non aliunde, quam a nequitia et arrogântia ad agendum ferebantur, ideo ubique discipulos suos simplices esse jubet, illósque subindicat, dum hos instituit. Nihil enim ita supérbiā parit, ut principátus, et primi conséssus. Quóniam sicutur discipuli per totum terrarum orbem multum honóris consecuturi erant, ipsorum ánimos prævenit, nec sinit eos humánum quid pati, nec honórem a vulgo expétere, vel ante álios sese efférre. Nam etiámsi hæc parva vidéntur esse, at malis ingéntibus causam præbent: sic enim instituti Pharisæi in malorum culmen ascendérunt; salutatiōnes, primos conséssus, et médiós requiréntes, hinc in ardéntem gloriæ cupiditatem, inde vero in impietatem lapsi sunt.

I e Deum laudamus. 43.

In Laud. fit com. S. Margari-
tæ, Virg. Mart. Aña. Smile. V.
Diffusa. Orat. Indulgéntiam. 810.

In ij. Vesp. com. seq.

DIE XXI. JULII.

S. Praxedis, Virginis.
Aña. Veni, sponsa. V. Spécie.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris no-
ster: ut sicut de beatæ Pra-
xedis Virginis tuæ festivitatē
gaudémus, ita piæ devotionis
erudiámur affectu. Per Dóminum.

Lectio iii.

PRAXEDES, virgo Romána, Pu-
dentianæ virginis soror,
Marco Antoníno Imperatóre Chri-
stianos persequénte, eos facul-

tálibus, ópera, consolatiōne, et omni charitatis officio prose-
quebatur. Nam álios domi occul-
tabat: álios ad fidei constan-
tiām hortabatur: aliórum cör-
pora sepe liébat; iis, qui in car-
cere inclusi erant, qui in ergastulis exercebantur, nulla re-
déerat. Quæ cum tantam Chri-
stianórum stragem jam ferrenon
posset, Deum precáta est, ut, si
mori expediret, se e tantis malis
eriperet. Itaque duodécimo Kal-
lendas Augústi ad pietatis præ-
mia vocátur in cœlum. Cujus cor-
pus a Pastore Presbytero in pa-
tris et sororis Pudentianæ sepul-
chrum illatum est, quod erat in
cemetério Priscillæ, via Salária.
Te Deum laudamus. 43.

DIE XXII. JULII.

In Festo S. Mariæ Magdalena.
Duplex.

Omnia de Comm. neo Virg
nec Mart. Ixxix. præter seq.

Ad Vesperas, Hymnu.

PATER supénni lúminis,
Cum Magdalénam réspicis,
Flamas amoris éxitas,
Gelúque solvis pectoris.

Amore currit sáucia

Pedes beatos úngere,

Lavare fletu, térgere

Comis, et ore lámbere.

Adstare non timet Cruci:

Seplúchro inhæret ánxia,

Truces nec horret milites:

Pellit timórem Cháritas.

O vera, Christe, Cháritas,

Tu nostra purga crímina,

Tu corda reple grácia,

Tu redde cœli præmia.

Patri, simûque Fílio,

Tibique, sancte Spíritus,

Sicut fuit, sit jugiter

Sæculum per omne gloriæ. Amen.

V. Diffusa est grácia in labiis

tuis. R. Propterea benedixit te

Deus in æternum.

Ad Magnificat. Aña.

Múlier, quæ erat in civitâte
peccâtrix, ut cognovit, quod
Jesus accubuit in domo Simónis
leprósi, áltulit alabástrum
unguenti, et stans retro secus
pedes Jesu, lácrymis cœpit ri-

**gáre pedes ejus , et capillis cá-
pitis sui tergebat, et osculabatur
pedes ejus, et unguento ungébat.**

Oratio.

BEATÆ Mariæ Magdalénæ, quæ-
sumus Dómine, suffrágis
adjuvémur: cujus précibus exo-
ratus, quatriduánūm fratrem
Lázarum vivum ab inferis re-
suscitasti. Qui vivis.

Ad Matutinum. Invitatorium.
Laudémus Deum nostrum, &
In conversione Mariæ Magdalé-
næ. Psalmi Venite. i.

Hymnus.

MARIA castis osculis
Lambit Dei vestigia :
Fletu rigat, tergit comis,
Detersa uardo pérlinit.
Peo Patri sit glória ,
Ejusque soli Filio ,
Cum Spíritu Paracílio ,
Nunc et per omne sacerulum. Am.

Añæ, Psalmi ei vv. trium
Noct de Comm. Virg. Ixix. exce-
pta secunda Aña j. Noct ut ibi
Item notatur.

In primo Nocturno.

De Canticis Canticorum.

Lectio i. Cap. 3.

Nel lectulo meo per noctes qua-
sivi quem dfligit anima mea :
quasivi illum, et non invéni.
Surgam, et circuibo civitatem :
per vicos, et pláteas quoram
quem dfligit anima mea : quasivi
illum, et non invéni. Invenérunt
me vigiles, qui custodiunt civitá-
tem : Num quem dfligit anima
mea, vidistis ? Páculum cum
pertransisse eos, invéni quem
dfligit anima mea : tenui eum ,
nec dimittam, donec introducam
illum in domum matris meæ , et
in culiculum genitricis meæ .

R. María Magdaléne , et altera
María ibant dilúculo ad monu-
mémentum : * Jesus , quem quæ-
ritis, non est hic: surréxit sicut
locútus est : præcedet vos in
Galilæam , ibi eum vidébitis.
¶ Et valde mane una sabbató-
rum vénient ad monuméntum ,
orto jam sole : et introeúntes
vidérunt júvenem sedéntem in
dextris, qui dixit illis. Jesus.

Lectio ii. Cap. 8.

Quis mihi det te fratrem meum
sugéntem ubera matris meæ,
ut invéniam te foris , et déos-
culer te , et jam me nemo despí-
ciat ? Apprehéndam te, et ducam
in domum matris meæ : ibi me
docébis, et dabo tibi pótulum
ex vino condito , et mustum
malórum granatórum meórum.
Leva ejus sub cápite meo : et
dextera illius amplexabitur me .
Adjuro vos, filiæ Jerusalém , ne
suscitétis, neque evigilare faci-
tiás diléctam, donec ipsa velit.
R. Congratulamini mihi omnes ,
qui diligitis Dóminum : quia
quem quærébam , appáruit mihi : * Et dum flerem ad monu-
mémentum , vidi Dóminum meum ,
allelúia. ¶ Recedéntibus disci-
pulis , non recedébam , et amó-
ris ejus igne succénsa ardébam
desidério. Et.

Lectio iii.

Quæ est ista , quæ ascéndit de
desérto , deliciis áffluens ,
innixa super diléctum suum ?
Sub arbore malo suscitávi te :
ibi corrúpta est mater tua , ibi
violata est génitrix tua. Pone
me ut signaculum super cor
tuum , ut signaculum super
brachium tuum : quia fortis est
ut mors diléctio , dura sicut in-
férnus æmulatio : lámپades ejus
lámپades ignis atque flammá-
rum. Aquæ multæ non potuē-
runt extinguere charitátem , nec
flúminis obruent illam.

R. Tulérunt Dóminum meum ,
et néscio ubi posuérunt eum.
Dicunt ei Angeli : Múlier , quid
ploras ? surréxit , sicut dixit : *
Præcedet vos in Galilæam , ibi
eum vidébitis. ¶ Dum ergo fleret ,
inclinávit se , et prospéxit in mo-
numéntum , et vidit duos Angelos
in albis sedéntes , qui dicunt ei .
Præcedet Glória Patri. Præcedet.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Gregorii Papæ.

Lectio iv. Hom. 25. in Ev.

Maria Magdaléne , quæ fúerat
in civitate peccátrix, amando
veritatem , lavit lácrymis mā-

culas criminis : et vox Veritatis impléatur, qua dicitur: *Dimissa sunt ei peccata multa, quia diléxit multum.* Quæ enim prius frígida peccando remánsérat, póstmodum amándō fórtiter ardébat. Quæ a monuménto Dómini, étiam discípulis recéndéntibus, non recedébat: exquirébat, quem non invénerat; flebat inquiréndo, et amoris sui igne succénsa, ejus, quem ablátum crédidi, ardebat desidério. Unde cónsigit, ut eum sola tunc vidéret, quæ remánsérat ut quæreret: quia nimírum virtus boni óperis perseverántia est.

R. Proprier veritatem.

Lectio v.

Quesivit ergo prius, et mímine invénit: perseverávit ut quæreret: unde et cónsigit ut inveníret: actúmque est, ut desidéria dilátā créserent, et crescéntia cárperent quod inveníssent. Hinc est enim, quod de eódem spónsa Ecclésia in Canticis Canticórum dicit: In lécitulo meo per noctes quæsivi quem diligit anima mea. Diléctum namque in lécitulo quærimus, quando in præséntis vitæ aliquantula réquie Redemptoris nostri desidério suspirámus. Per noctem quærimus: quia etsijam in illo niens vigilat, tamen adhuc óculus caligat.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Sed qui diléctum suum non invenit, restat ut surgat, civitatem circúmeat; id est, sanctam electórum Ecclésiam mente et inquisitióne percúrrat: per vicos eum et platéas quærat; id est, per angústa et lata gradiéntes aspiciat, ut si qua invenire in eis valeat, ejus vestigia exquirat: quia sunt nonnúlli étiam vitæ seculáris, qui imitándum aliquid hábeant de actione virtutis. Quæréntes autem nos vígiles invénient, qui custodiunt civitatem: quia sancti Patres, qui Ecclésia statum custodiunt, bonis nostris stúdiis

occúrrunt, ut suo vel verbo, vel scripto nos dóceant. Quos cum páululum pertransímus, inve-nímus quem diligimus: quia Redémptor noster, etsi humili-tate homo inter homines, divinitate tamen super homines fuit.

R. Fallax grácia.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 7.f

In illo tempore: Rogábant Jesum quidam de Phariseis, ut man-ducáret eum cum illo. Et ingrēssus domum Pharisei discubuit. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. L.50. Homiliar. Hom. 23. tom. 10.

Evangelium cum legeréatur, at tentissime audistis: et res gesta narráta atque versáta est ante oculos cordis vestri. Vidi-stis enim non carne, sed mente, Dóminum Jesum Christum in domo l'hariséi recumbéntem, et ab illo invitátum non fastidiéntem. Vidi-stis étiam in civi-tate mulserem famósam, mala útique fama, quæ erat peccátrix, non invitátam irruisse con-vívio, ubi suus médicus re-cumbébat, et quæsisse pia im-pudéntia sanitatem: irruens, quasi importúna convívio, op-portúna beneficio. Noverat enim quanto morbo laboráret: et illum ad sanandum esse idó-neum, ad quem vénérat, sciébat.

R. Os suum.

Lectio viii.

Accessit ergo non ad caput Dómini, sed ad pedes. Et quæ diu male ambuláverat, vestigia recta quærébat. Prius fudit lácrymas cordis, et lavit Dómini pedes obséquio confes-siónis: capillis suis tersit: osculáta est, unxit: tacita lo-quebatur, non sermóinem pro-mébat, sed devotíonem os-tendébat. Quia ergo tétigit Dó-minum rigándo, osculando, tergendo, ungéndo pedes ejus: Phariseus, qui invitáverat Dó-minum Jesum Christum, quia

ex illo génere erat hóminum superbórum, de quibus Isaías Prophéta dicit : Qui dicunt : Recéde longe a me : noli me tangere, quóniam mundus sum : putavit Dóminum nescisse mulierem.

R. Regnum mundi.

Lectio ix.

O Pharisæo invitátor, et irrisor Dómini, Dóminum percis, et a quo pascéndus sis, non intelligis? Unde scis, Dóminus nescisse quæ fuerit illa mulier, nisi quia permissa est accédere, nisi quia, illo patiente, osculata est pedes ejus, nisi quia terti, nisi quia unxit? Hæc enim non débuit permetti facere in pédibus mundis mulier immunda? Ad illius ergo Pharisæi pedes si talis mulier accessisset, dicturus erat quod Isaías de talibus dicit : Recéde a me : noli me tangere, quóniam mundus sum. Accéssit autem ad Dóminum immunda, ut redfret munda : accéssit ægra, ut rediret sana : accéssit confessa, ut redfret professa.

Ie Deum laudámus. 13.

Ad Laudes. Hymnus.

SUMMI Paréntis Unico,
Vultu pio nos respice,
Vocans ad arcem gloriæ
Cor Magdalénæ penitens.
A missa drachma régio
Recóndita est ærario:
Et gemma, detérso luto,
Nitore vincit sídera.
Jesu, medéla vúlnerum,
Spes una pénitentium,
Per Magdalénæ lácrymas
Peccata nostra díltas.
Bei Parens piissima,
Ilevæ nepotes flébiles
De mille vitæ flútibus
Salutis in portuín vehas.
Uni Deo sit glória,
Pro multílorum grátia,
Peccantium qui crimina
Remittit, et dat præmia.

Amen.

Y. Elégit eam Deus, et præelégit eam. R. In tabernáculo suo habitare facit eam.

Ad Benedictus. Aña.
Maria unxit pedes Jesu, et extérit capillis suis : et domus implæta est ex odore unguénti.
Oratio. Beatae Marie. 813.

Vesperæ a Capitulo de S. Apolinari cum com. ut infra.

Sed si contigerit dies ij. Vesp. integras de S. Maria Magdalena, Hymnus sumitur ex i. Vesperis. Y. et Aña ad Magnificat erunt ut infra.

DIE XXIII. JULII.

In Feste S. Apollinaris. Episc. et Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. xvij. præter seq.

Oratio.

Dux, fidélium remunerátor animarum, qui hunc diem beati Apollinaris Sacerdótis tui martyrio consecrásti : tribue nobis, quæsumus, famulis tuis; ut, cujus venerándam celebramus festivitatem, précibus ejus indulgentiam consequámur. Per Dóminum.

Pro com. S. Maria Magdalene. Aña. Múlier, quæ erat in civitate peccatrix, attulit alabástrum unguénti, et stans retro secus pedes Dómini, lácrymis cœpit rigare pedes ejus, et eæ pillis capitis sui tergébat.
Y. Elégit eam Deus, et præelégit eam. R. In tabernáculo suo habitare facit eam.

Oratio. Beatae Marie. 813.

Deinde comm. S. Liborij, Episcopi et Confessoris, Aña. Sacerdos. Y. Amávit.

Oratio.

Deu, quæsumus, omnipotens Deus : ut beati Liborii, Confessoris tui atque Pontificis, veneranda solémnitatis et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

A POLLINARIScum Príncipe Apolinari Antiochía Romam venit : a quo ordinatus Episco-

pus, Ravennam ad Christi Dómini Evangélium prædicandum mittitur : ubi cum ad Christi fidem plúrimos converteret, captus ab idolorum sacerdóribus gráviter cæsus est. Cumque, ipso orante, Bonifacius nóbis vir, qui diu mutus fuerat, loqueretur, ejusque filia immundo spíritu liberata esset, sterum est in illum commota seditio. Itaque virginis cæsus, ardentes carbones nudis pédibus prémere cogit : quem cum subjectus ignis nihil laderet, ejicitur extra urbem.
R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Is vero latens aliquādiu, cum quibúdam Christiánis inde profectus est in Æmiliam, ubi Russi patrīi filiam mortuam ad vitam revocavit : ut propter ea tota Russi familiā in Jesum Christum crēderet. Quare veheménter incensus Præfectus, accersit Apollinarem, et cum eo gravius agit, ut finem faciat disseminandi in urbe Christi fidem. Cujus cum Apollinarij jussa negligenter, equuleo cruciatur : in cuius plagis aqua servens infunditur, saxoque os tunditur : mox ferreis vinculis constrictus includitur in carcere. Quarto die impōitus in navem, mittitur in exilium, ac facto naufragio venit in Mysiam, inde ad ripam Danubii, postea in Thraciam.
R. Desiderium animæ.

Lectio vi.

Cum autem in Serapidis temulo dæmon se respónsa daturum negaret, dum ibidem Petri Apóstoli discípulus moraretur, diu conquisitus inventus est Apollinarius : qui sterum jubetur navigare. Ita revérsus Ravennam, ab iisdem illis idolorum sacerdóribus accusatus, Centuriōni custodiendus trāditur : qui cum occulte Christum cōlereret, noctu Apollinarem dimisit. Re cognita, satellites eum persecūntur, et plagiis in illicere conséctum, quod mortuum crēderent, relinquent. Quem

cum inde Christiāni sustulissent, séptimo die exhōrtans illos ad fidēi constantiam, martyri glória clarus, migravit e vita. Cujus corpus prope murum urbis sepultum est.

R. Stola jucunditatis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 22. c

In illo tempore : Facta est contētio inter discípulos, quis eorum videretur esse major. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

L. 10. in Luc. c. 22. post init.

REGNUM Dei non est de hoc mundo. Non ergo æqualitatis homini ad Deum, sed similitudinis æmulatio est. Solus enim Christus est plena imago Dei, propter expréssam in se paternæ claritudinis unitatē. Justus autem homo ad imáginem Dei est, si, propter imitādām divinæ conversatiōnis similitudinem, mundum hunc Dei cognitione contémnat, voluptatēsque terrénas verbi perceptione despiciat, quo alimur in vitam : unde et corpus Christi édimus, ut vitae etérnæ possimus e se participes.

R. Corona aurea.

Lectio viii.

Nox enim virtus et potus nobis præmii loco spondétur et honoris, sed communicatio gratiæ coeléstis, et vite. Neque duodecim throni tamquam aliqua corporalía sunt receptacula sessionis, sed quia, sicut secundum divinam similitudinem jūdicat Christus, cognitione cōrdium, non interrogatiōne factōrum, virtutē remunerans, impietatemque condémnans : ita et Apóstoli in judicium spiritale formantur remuneratiōne fidēi, et execratiōne perfidiæ, virtute errōrem redarguentés, sacrilegos ódio persequéntes.

R. Hic est vere.

Si hodie fuerit Sabbatum, sequens Lectio iv. omittitur et

legitur de Homilia Vigiliae 8. Jacobi Apostoli, et de ea sit commem. in Laudibus ut infra. Et tunc pro commem. S. Liborii dicatur Oratio. Exaudi, de Communi Confessoris Pont. I.

Lectio ix.

CONVERTANUR igitur, et caveamus, ne in perditionem aliqua inter nos de prælatione possit esse contentio. Si enim contendebant Apóstoli, non excusationi obtenditur, sed cautio니 propónitur. Si Petrus aliquando convértitur, qui ad primam Dómini secutus est vocem, quis potest dicere, cito se esse conversum? Cave ergo jactantiam, cave saeculum. Ille enim confirmare jubetur fratres suos, qui dixit: Omnia dimisimus, et secuti sumus te.

Te Deum laudámus. 13.

In Laudibus sit com. S. Liborii. Aña. Euge. y Justum. Oratio. In quæsumus, ut supra. 815.

In ij. Vesperis comminorat S. Christinae, Virginis Martyris. Aña. Veni, sponsa. v. Spécie.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beata Christína, Virginis et Martyr, implóret: quæ tibi grata semper extitit et mérito castitatis, et tuæ professione virtutis. Per Dóminum.

DIE XXIV. JULII.

In Vigilia S. Jacobi, Apostoli.

Tres Lectiones de Homilia in Evang. Hoc est præceptum meum, ut in Vigilia Apost. j.

In Laudibus ut in Psalterio, et dicuntur Preces Feriales flexis genibus. 43.

Oratio.

In, quæsumus, omnipotens Deus: ut beati Jacobi Apóstoli tui, quam prævenimus, veneranda solennitas et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dóminum.

Deinde commem. S. Christinae, Virginis et Martyris. Aña. Simile. y. Diffusa. Oratio. Indulgéntiam, ut supra.

Vespera de sequenti

TOTUM.

DIE XXV. JULII.

In Feste S. Jacobi, Apostoli.

Duplex ij. classis,

Omnia de Communi Apostolorum. j. præter seq.

Oratio.

Esto, Dómine, plebi tue sanctificator et custos: ut Apóstoli tui Jacobi munita præstidii, et conversatione tibi placet, et secunda mente deserviat. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones, Scenos existimet, de Communi. iv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Jacobus, Zebédæi filius, Joán-Jnis Apóstoli germanus frater, Galilæus, inter primos Apóstolos vocatus cum fratre, relictis patre ac rétibus, secutus est Dóminum, et ambo ab ipso Jesu Boanerges, id est, tonitrui filii, sunt appellati. Is unus fuit ex tribus Apóstolis, quos Salvátor maxime dilixit, et testes esse voluit sue transfigurationis, et interesse miraculo, cum Archisynagogi filiam a mortuis excitavit, et adesse, cum secéssit in montem Oliveti, Patrem oratrus, antequam a Judæis comprehendenderetur.

It. Vidi conjunctos.

Lectio v.

Post Jesu Christi ascensum in celum, in Judæa, et Samaria ejus divinitatem prædicans, plúrimos ad christianam fidem perdixit. Mox in Hispaniam profectus, ibi aliquos ad Christum convértilit: ex quorum numero septem postea Episcopi a beato Petro ordinati, in Hispaniam primi dirécti sunt. Deinde Jerosolymam revérsus, cum inter alios Hermógenem magum fidei veritatem imbuisset, Herodes Agríppa, Cláudio Imperatore, ad regnum elátus, ut a Judæis gratiam infret, Jacobum libere Jesum Christum Deum confitentem capit, condemnávit. Quem cum is, qui eum duxerat ad tribunal, fôrtiliter martyrium subeūtem vidisset, statim se

et ipse Christianum esse professus est.

I. Beati estis.

Lectio vij.

Ad supplēcium cum raperēnatur, pētiū ille a Jacōbo véniam : quem Jacōbus osculātus, Pax, inquit, tibi sit. Itaque uterque est secūri percūssus, cum paulo ante Jacōbus paralyticum sanāsset. Corpus ejus pōstea Compostellam translatum est, ubi summa celebritate colitur, conveniēntibus eo religiōnis et voti causa ex toto terrarum orbe peregrīnīs. Memōria ipsius natalis hodiérno die, qui translationis dies est, ab Ecclēsia celebratūr, cum ipse circa festum Paschæ primus Apostolōrum Je-rosolymis profuso sanguine testimoniūm Jesu Christo déderit.

I. Isti sunt triumphatōres.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangēlii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 20. c

In illo tempore : Accéssit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans, et petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 66. in Matth.

NON turbétur quisquam, si ádeo imperfēctos dícimus Apóstolos suis : nondum enim mystérium crucis erat consummātum, nondum grātia Sp̄ritus in corda ipsorum infusa. Quod si virtūtem ipsorum discere cupis, quales post datūm grātiam Sp̄ritus fuerint, considera, et vidēbis omnem ab illis pervēsam affectionem suisse supératam. Hac enim de causa eō. um modo imperfēctio revelatūr, ut aperte perspere possis, quales sūbito per grātiām effēcti fūerunt. Quod igitur nihil spiritale potébant, nec de carlesti regno quidquam cogitabant, perspicuum est. Sed tamen inspiciamus etiam quónodo accédat, et quid dicant. Volumus, inquiunt, ut quodcumque pe-

tígerimus, facias nobis. Ad quod Christus, Quid vultis? respóndit : non ignōrans certe, sed ut eos respondēre cogat, et ulcus détegat, et ita medicamētum appōnat.

R. Isti sunt, qui.

Lectio viii.

ILLI vero cum erubēcerent, et verecūndia prohiberēntur, quóniam humāno afféctu co-devénerant, seorsum ab aliis discipulis Christum accipiēntes, interrogavērunt. Progrēssi sunt enim, inquit, ne illis manifesti fierent : et ita demum ea, quæ volébant, dixérunt. Voléhant autem, ut ego conjicio, quóniam super duodecim sedes sessūros discipulos audiérunt, primatum hujus conséssus impetrare, et prēponi quidem se céteris sciébant, Petrum vero sibi präfētri formidantes, dícere ausi sunt : Dic, ut unus a dextris, alter a sinistris sédeat. Et urgent, dicentes : Dic. Quid igitur ipse? Ut significāret, eos nihil pētere spiritale, sed nec scire quidem quid pōstulent: non enim pētere audérēnt, si scirent : Nesciis, ait, quid petatis: nesciis quam magnum hoc sit, quam mirabile, ac ipsas superiōres excēdens virtutes.

R. Isti sunt viri sancti.

Lectio ix.

Et adjécit : Potestis böhēre cā-licem, quem ego böhērurus sum; et baptismo, quo ego ha-plitzor, baptizāri? Perpēndis, quónodo statim ab hac opinione ipsos remóvit, contraria eis disserens. Nam vos, inquit, de honib⁹, et de corōnis mecum agitis : ego vero de luctamine, atque sudore dissero. Non p̄mōrum hoc tempus est, nec illa glōria mea modo apparēbit : sed cādis, ac periculōrum tempus præsens est. Péspice autem, quāliter ipso interrogatiōni modo et hortatur, et allicit. Non enim dixit : Potestisne ca-dem subire? potestisne vestrum effundere sanguinem? sed, Quo-

nam pacto potestis bibere cālicem? Deinde alliciens, inquit, quem ego būbitūrus sum: ut ipsa cum eo communicationē labōrum promptiores redderentur.

T e Deum laudāmus. 13.

In Laud. sit com. S. Christophori, Mart. Aña. Qui odit. **V.** Justus.

Oratio.

PREESTA, quæsumus omnipo-tens Deus: ut qui beati Christophori Martyris tui natalitia cōlimus, intercessione ejus, in tui nōminis amōre roborémur. Per Dóminum.

In ij. Vesperis sit com. seq.

DIE XXVI. JULII.

In Festo S. Annae Matris B. M.V.

Duplex majus,

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. lxxix. prater seq.

Aña. Simile est. **V.** Spécie.

Oratio.

Dux, qui beatæ Annae grātiā conferre dignatū es, ut Genitricis unigeniti Filii tui mater effici mereretur: concéde propitiū: ut, cuius solēmnia celebramus, ejus apud te patro-ciniis adjuvémur. Per eūmdem Dóminum.

In i. Noct. Lectiones Multe rem forte m, ut in Comm. nec Virg. nec Mart. lxxix.

In secundo nocturno.

Sermo S. Joánnis Damascéni.

Lectio iv.

Or. 2. de Nat. B. M. prope fin.

DPROPONITUR nobis Annae thala-mus, conjugalis vitæ simul et virginitatis formam réferens, illam matris, hanc siliæ: qua-rum altera recens sterilitate liberata est, altera autem aliquanto post, Christi partum ad nostræ natüræ conditionem di-vino opificio formátum, supra natüram est editúra. Mérito igitur Anna, divino Spiritu plena, latè hilarique ánimo pérsonat: Congaudéte mecum, quæ promissiōnis germin ex stérili ven-tre péperi, ac benedictiōnis fructu ubéribus meis, ut optave-ram, nūtrio. Sterilitatis mōsti-

tiam exui, ac latam fœcunditatē vestem indui. Congaudeat me-cum hodie Anna illa, Phenénnæ adversaria: et novum hoc, atque inopinatum miraculum, quod in me gestum est, suo exēmplo concelebret.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

EXULTET Sara senili gāudio gēstiens, meūmque ab sterili-tate concéptum præfigūrans. Cōncinuant simul steriles et infœcundæ visitatiōnem mēam admirabili modo cōlitus factam. Dicant item matres omnes hac fœcunditatē præditæ: Benedictus qui orantibus, id quod optabant, largitus est; et fœcunditatēm stōri dedit, ac felicissimum illud germen Virginis concéssit, que mater Dei secundū carneum fuit, cujus venter cœlum est, in qua habitavit is, qui nullo loco capi potest. Cōsonam his nos quo-que ipsi, quæ vocabātur stéri-lis, nunc autem virginis thalami mater exstitit, laudem offeramus. Dicámus ad eam cum Scripturā: Quam beatā domus David, ex qua prodisti, et venter in quo Deus sanctificationis arcām, hoc est, eam, a qua ipse sine si-mine concéptus est, fabricāvit. R. Dilexisti iustitiam.

Lectio vi.

VERS beata es, ac ter beata, quæ beatitudine donatam a Deo infantem, hoc est, Mariam, nōmine quoque ipso magnōpere venerandam peperisti: ex qua Christus vita flos exstitit, cuius Virginis et gloriósus fuit ortus, et partus mundo sublimior. Nos quoque, o beatissima fémina, tibi gratulamur. Etenim nostrū óm-nium spem divinitus concéssam, hoc est promissiōnis fœtum pe-peristi. Beata revera es, et beatus fructus ventris tui. Piórum autem lingua germen tuum magnificat, ac sermo omnis latè partum tuum prædicat. Dignum sane quidem, ac maxime dignum est eam laudare, quæ divina benignitate oraculum accépit, ac talem

**et tantum nobis fructum édidiit,
ex quo dulcis Jesus prôdiit.
¶ Fallax grâta.**

In iii. Nocturno Homilia in
Evang. Símile est regnum.lxxxj.

In ij. Vesperis com. seq.

DIE XXVII. JULII.

S. Pantaleonis, Martyris.
Aña. Iste Sanctus. ¶ Glória.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnipo-
tens Deus : ut , intercedente
béato Pantaleóne, Mârtyre tuo ,
et a cunctis adversitatibus libe-
rémur in corpore , et a pravis
cogitationibus mundémur in
mento. Per Dóminum.

Lectio iii.

PANTALEON Nicomediensis , nô-
bilis médicus , ab Hermolao
Presbytero in Jesu Christi fide
eruditus , baptizatus est : qui
mox patri Eustórgio persuasit ,
ut Christianus fieret. Quare cum
Nicomediæ póstea Christi Dómi-
ni fidem libere prædicaret , et ad
ejus doctrinam omnes cohorta-
retur ; Diocletiano Imperatôre ,
equíleo tortus , et admótis ad
ejus corpus lâminis candénti-
bus , cruciátus est : quam tor-
mentorum vim æquo et forti
ânimo ferens , ad extrémum glâ-
dio percussus , martyrii corô-
nam adéptus est.

¶ Deum laudamus. 15.

DIE XXVIII. JULII

In Feste SS. Nazarii . Celsi et
Victoris Martyrum , ac Inno-
centii . Papæ et Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurim.
Mart. xxxij. præter seq.

Oratio.

SANCTORUM tuorum nos , Dó-
mine , Nazárii , Celsi , Victó-
ris , ac Innocentii confessio beata
communiat : et fragilitati nostræ
subsídium dignanter exóret. Per
Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

NAZARUS a beato Lino Papa
baptizatus , cum in Galliam

proléctus esset , ibi Celsum pue-
rum , a se christiani præceptis
prius instrûctum , baptizavit :
qui una Trévirim eûntes , Nerô-
nis persecutiōne , in mare utér-
que dejicitur , unde mirabiliter
evasérunt. Póstea Mediolanum
veniéntes , cum ibi Christi fidem
disseminárent , ab Anolino Præ-
fecto , constantissime Christum
Deum confitentes , capite ple-
ctuntur : quorum corpora extra
portam Românam sepulta sunt.
Quæ cum diu latuissent , Dei
mónitu , a heato Ambrósio con-
spersa recénti sanguine sunt
invénta , tamquam si paulo ante
martyrium passi essent : unde
in Urbem translata , honorifico
sepúlchro contécta sunt.

¶ Sancti tui.

Lectio v.

VICTOR in Africa natus , Sevéro
Imperatôre , rexit Ecclésiam.
Confirmávit decretum Pii Primi ,
ut sacrum Pascha die Domínico
celebrarétur : qui ritus ut pó-
stea in mores inducerétur , há-
bita sunt multis in locis Concí-
lia : et in Nicæna dénique prima
Synodo sanctum est , ut Paschæ
dies festus post quartam décimam
lunam agerétur , ne Christiani
Iudeos imitari videréntur. Sta-
tuit , ut quavis aqua , modo na-
turali , si necéssitas cogeret ,
quicunque baptizari posset.
Theodótum coriarium Byzanti-
num docéntem , Christum tan-
tummodo hóminem fuisse , ejé-
cit ex Ecclésia. Scripsit de qua-
stiōne Paschæ , et alia quædam
opúscula. Creávit duabus Ordí-
nationib⁹ mense Decembri Pie-
sbyteros quatuor , Diaconos
septem , Episcopos per divérsa
loca duodecim. Martyrio coro-
natus , sepelitur in Vaticano ,
quinto Kaléndas Augústi. Sedit
annos novem , mensem unum ,
dies viginti octo.

¶ Vérbera carnificum.

Lectio vi.

INNOCENTI'S Albaniensis sancti
Hierónymi et Augustini etate
nórit : de quo ille ad Deme-

tridem virginem : Sancti Innocentii, qui Apostolicam cathedram, et beatam memoriam Anastasii successorum et filius est, tenebas fidem, nec peregrinam, quamvis tibi prudens callidaque videaris, doctrinam recipias. Eum tamquam justum Lot subtrahit Dei providentia ad Ravennam servatum fuisse, scribit Orosius, ne Romani populi vidéret excedium. Is., Pelagio et Cœlestio damnatis, contra eorum haeresim decretum fecit, ut pàrvuli ex christiana etiam muliere nati, per baptismum renasci debarent; ut in eis regeneratione mundetur, quod generatione contraxerunt. Probavit etiam, ut Sabato ob memoriam Christi Domini sepulturæ, jejuniū servaretur. Sedit annos quindecim, mensem unum, dies decem. Quatuor Ordinationibus mense Decembri creavit Presbyteros triginta, Diaconos quindecim, Episcopos per diversa loca quinquaginta quatuor. Sepultus est in cemetério ad Ursum pileatum.

R. Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Cum audiéritis. xxxix.

Vespera a Capitulo de seq. commem. præc. etc.

DIE XXIX. JULII.

In Festo S. Martha, Virginis. Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum, lxvij. præter seq.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutarius noster: ut sicut de beatæ Marthae Virginis tua festivitate gaudemus, ita piæ devotionis eruditamur affectu. Per Dominum.

Et sit comm. SS. Nazarii, etc. Aña. Gaudent. y. Exultabunt. Oratio. Sanctorum, ut sup. 820.

Postea SS. Felicis. Simplicii, Faustini, et Beatricis, Mart. Aña. Istorum. y. Letamini.

Oratio.

PRESTA, quæsumus Domine: ut, sicut populus christianus Mártyrum tuorum Felicis,

Simplicii, Faustini, et Beatricis temporali solemnitate congaudet, ita perfruatur æterna; et quod volis celebrat, comprehendat effectu. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

MARTHA, nobilibus et copiosis parentibus nata, sed Christi Domini hospitio clarius, post ejus ascensum in cælum, cum fratre, sorore, et Marcélle perdiscebat, ac Maximino, uno ex septuaginta duobus discipulis Christi Domini, qui totam illam domum baptizaverat, multisque aliis Christianis, comprehensa, a Judæis in navem sine velo ac reningio impónitur, vastissimoque mari ad certum naufragium committitur: sed navis, Deo gubernante, salvis omnibus, Massiliam appulsa est.

4. Propter veritatem.

Lectio v.

Eo miraculo, et horum prædicatione, primum Massilienses, mox Aquenses, ac finitimes gentes in Christum credidérunt: Lazarusque Massiliensium, et Maximinus Aquensium Episcopus creatus. Magdalena vero assueta orationi, et pèdibus Domini, ut optima parte contemplandæ cœlestis beatitudinis, quam elegerat, frueretur, in vastam altissimi montis speluncam se contulit: ubi triginta annos vixit ab omni hominum consuetudine disjuncta, quotidièque per id tempus ad audiendas cœlestium laudes in altum ab Angelis elata.

5. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

MARTHA autem, mirabiliter vita sanctitate et charitate omnium Massiliensium animis in sui amorem et admirationem adductis, in locum a viris remotum cum aliquot honestissimis feminis se recépit: ubi summa cum laude pietatis, et prudenter diu vixit: ac demum, morte sua

multo ante prædicta , miraculis clara , migravit ad Dóminum , quarto Kaléndas Augústi. Cujus corpus apud Tarascum magnam habet veneratiōnem.

¶ Afferéntur Regi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Fvngélī secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 10. g

In illo tēpore : Intrávit Jesus in quoddam castellūm, et mulier quædam , Martha nōmine , excépit illum in domum suam . Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Serm. 26. de Verbis Domini.

Verba Dómini nostri Iesu Christi , quæ modo ex Evangelio recitata sunt , admonent nos , esse unum aliquid , quod tendamus , quando in hujus sæculi multitūdine laboramus . Tendimus autem adhuc peregrinantes , nondum manentes : adhuc in via , nondum in patria : adhuc desiderando , nondum fruendo . Tamen tendamus , et sine pigritia , et sine intermissione tendamus , ut aliquando pervenire valeamus . Martha et María duæ sorores erant : ambæ non solum carne , sed etiam religione germānæ : ambæ Dómino cohæserunt , ambæ Dómino in carne præsenti concorditer serviérunt.

¶ Hæc est virgo.

Lectio viij.

Suscipit eum Martha , sicut solent suscipi peregrini ; sed tamen suscepit famula Dóminum , ægra Salvatorem , creatura Creatorem . Suscepit autem spíritu pascéndam , in carne pascéndum . Vóluit enim Dóminus formam servi accipere ; et accépta forma servi , in illa pasci a servis , dignatiōne , non conditiōne . Nam et ista dignatio fuit , se præbēre pascéndum . Habébat carnem , in qua esuraret quidem , et sitaret ; sed nesciis , quia in eremo esurienti Angeli ministrabant ? Ergo quod pasci vóluit , pascénti præstítit . Quid autem

mirum , si et de sancto Elia præstitit vídue , quem prius corvo ministrante pascébat ? Numquid pascéndo desécerat , quando ad víduam mittébat ? Nequāquam , sed religiōsam víduam per obséquium exhibitum servo suo benedicere disponébat .

¶ Média nocte.

Lectio ix.

Sic ergo suscéptus est Dóminus tamquam hospes , qui in sua propria venit , et sui eum non receperunt : sed quotquot receperunt eum , dedit eis potestatem filios Dei fieri : adóplans servos , et liberos faciens : redimens captivos et faciens coheredes . Né quis tamen vestrum fórsitan dicat : O beati , qui Christum suscipere in domum pròprium meruérunt ! Noli dolere , noli murmurare , quia tempóribus natus es , quando jam Dóminum non vides in carne . Non tibi abstulit istam dignatiōnem . Cum uni , inquit , ex minimis meis fecisti , mihi fecisti . Hæc de Dómino pascéndo in carne , sed pascénte in spíritu , pauca pro tēpore dixerimus .

¶ Deum laudamus . 13.

In Laudibus fit com. SS. MM. Felicis etc. Aña. Vestri capilli. ¶ Exultabunt. Oratio. Præsta. 821.

In ij. Vesp. comm. seq.

DIE XXX. JULII.

SS. Abdon et Sennen . Mart. Aña. Istórum. ¶ Lætamini.

Oratio.

Deus , qui sanctis tuis Abdon et Sennen ad hanc gloriām veniéndi copiōsum monus gratiæ contulisti : da famulis tuis suorum véniam peccatórum ; ut Sanctórum tuórum intercedéntibus méritis , ab omnibus mereámur adversitatibus liberari . Per Dóminum .

Lectio iij.

Anon et Sennen Persæ , Déto Imperatore , accusati , quod corpora Christianórum , que inhumata projiciebantur , in suo

prædio sepelissent, jussu Imperatoris comprehenduntur, et dies jubentur sacrificare. Quod cum facere negligenter, et Iesum Christum Deum constanter predicarent; traditos in arctam custodiām, Romam postea rediens Dècius, vinctos duxit in triumpho. Qui cum in Urbe ad simulacra altarū erant, ea detestati conspuerunt. Quāmobrem uiris ac leonibus objecti sunt; quos ferre non audabant attingere. Demum gladiis trucidati, colligatis pedibus, tracti sunt ante Solis simulacrum: quorum corpora clavis inde asportata, Quirinus Diaconus sepelivit in suis adibüs.

T e Deum laudamus. 43.

Vesperū de sequenti.

DIE XXXI. JULII.
In Festo S. Ignatii, Confessoris
Duplex.

Omnia de Communij Conf.
non Pont. lvi, præter seq.

Oratio.

Deus, qui ad majorem tui Nominis gloriam propagandam novo per beatum Ignatium subsidio militarem Ecclesiam roborasti: concéde; ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

IGNATIUS natione Hispanus, nobilis genere, Loyolæ in Cantabria natus, primo Catholici Regis aulam, deinde militiam secutus est. In propugnatione Pamplonensi accepto vulnere graviter decumbens, ex fortuita plurimorum librorum lectione ad Christi Sanctorumque sanctanda vestigia mirabiliter exarsit. Ad montem Serratum profectus, ante aram beatae Virginis, suspensis armis, noctem excubans, sacrae militiae tyrocinium posuit. Inde, ut erat indutus sacco, truditis anteā mendico pretiosis vestibus, Manresam secessit; ubi emendicato

pane et aqua vicitans, exceptio-
que diebus Dominicis jejunans,
aspera catena cilicioque carnem
domans, humi cubans, et fer-
reis se flagellis cruentans, per
annum commoratus est, clarus
a deo illustratiōibus a Deo re-
creatus, ut postea dicere solitus
sit: Si sacre Litteræ non exta-
rent, se tamen pro fide mori
paratum ex iis solum. quæ sibi
Manresam patescerat Dominus.
Quo tempore, homo litterarum
plane rudis, admirabilem illum
compōsuit Exercitiōrum librum,
Sedis Apostolicæ judicio, et omnium
utilitate comprobatum.

¶ Ille honestum fecit.

Lectio v.

Tu vero se ad animarum lucra
rite formaret, subsidium
litterarum, a Grammatica inter
pūeros exorsus, adhibere stā-
tuit. Cumque nihil interim omittet
re studiō alieno salditio,
mirum est, quas ubique loco-
rum aerumnas ac ludibria devo-
raverit, asperima quoque et
vincula, et verbera pene ad
mortem usque perpessus: qui-
bus tamē longe plura pro Domini
sui gloria semper expectebat.
Lutetiam Parisiorum adjun-
ctis sibi ex illa Academia variarum
nationum sociis novem, qui omnes artium magistériis,
et Theologiae gradiibus insignes
erant, ibidem in Monte Martyrum
prima Ordinis fundamēta
jecit: quem postea Romæ instituens,
ad tria consueta, quarto
addito de Missionibus voto, Sedi
Apostolicæ arctius adstrinxit:
et Paulus Tertius primo recipit,
confirmavitque: mox alli Pontifices,
ac Tridentina Synodus probavere. Ipse autem, misso ad
predicandum Indis Evangeliū
sancto Francisco Xavério, aliisque
in alias mundi plagas ad
Religionem propagandam disseminatis,
ethnicæ superstitioni
haeresique bellum indixit, eo
successu continuatum, ut constans
fuerit omnium sensus,
etiam pontificio confirmatus

oráculo, Deum, sicut álios áliis tempóribus sanctos viros, ita Luthéro, ejusdémque témoris hæréticis, Ignatium et institútam ab eo Societatem objecisse. R. Amávit eum.

Lectio vj.

Sed in primis inter Cathólicos instaurare pietatē curae fuit. Templorum nitor, Catechismi traditio, concionum ac Sacramentorum frequētia ab ipso incrementum accepere. Ipse apertis ubique locorum ad juventutem erudiéndam in litteris ac pietate gymnasiis; eréctis Roma Germanorum collégio, male nuptarum, et pericitantum puellarū cónobiis; utriusque sexus tam orphanorum, quam Catechumenorum dómibus, aliisque pietatis opéribus, indefessus lucrāndis Deo animis instabat: auditus aliquando dicere: Si óptio darétur, malle se beatitudinis incértum vivere, et interim Deo inservire, et proximorum saluti, quam certum ejusdem gloriæ statim mori. In dæmones mirum exécuit impérium. Vultum ejus cœlesti luce radiantem sanctus Philippus Nérius, aliisque conspexere. Denique atális anno sexagésimo quinto, ad Dómini sui ampléxum, cuius majorem gloriā in ore semper habuerat, semper in omnibus quæsierat, emigravit. Quem Gregórius Décimus quintus, magnis in Ecclésiam méritis et miraculis illústrem, Sanctorum fastis adscripsit.

R. Iste homo.

In iiiij. Noct. Homilia in Evang. Designávit Dóminus, de Comm. Evangelist. xiiij. cum R. de Com. Conf. non Pont. lixij.

Vesp. de seq. cum com. ut infra.
FESTA AUGUSTI.

Prima die non impedita dicitur Offic. Defunctorum.

DIE I. AUGUSTI.

In Festo S. Petri ad Vincula.

Duplex maius.

Ad Vesperas, Aña et Capit, de Laud. Psalmi de Dómino. 80.

et loco ult. Psalm. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 92.
Hymnus.

Miris modis repente liber, fere
rea, Christo jubente, vincia Petrus
éxit a
Oviliis ille Pastor, et Rector
gregis,
Vitæ recludit pascua, et fontes
sacros,
Ovésque servat eréditas, arect
lupos.

Fatri perenne sit per ævum gló-
ria,
Tibique laudes concinámus in-
clytas,
MterneNate,sit,supérneSpíritus,
Honor tibi decúsque, sancta jú-
giter
Laudétur omne Trinitas per se-
culum. Amen.

R. Tu es Petrus. R. Et super
hanc petram edificábo Ecclé-
siam meam.

Ad Magnificat, Aña.
Tu es pastor óvium, princeps
Apostolorum, tibi tráditæ sunt
claves regni cœlorum.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. S. Pauli. Aña.
Sancte Paule, Apóstole, prædicá-
tor veritatis, et Doctor géntium,
intercede pro nobis d'beum, qui
te elegit. R. Tu es vas electionis
sancte Pauli Apóstole. R. Prædicá-
tor veritatis in universo mundo.

Oratio.

Deus, qui multitúdinem gé-
nitum beati Pauli Apóstoli
prædicatiōne docuisti: da nobis,
quæsumus; ut cujus commemo-
rationem cölimus, ejus apud te
patrocínia sentiāmus.

Deinde S. Ignatii, Aña. Hic vir.

R. Justum. Oratio Deus qui. 823.

Postremo SS. Mart. Macha-
baeorum, Aña. Istorum. R. Le-
tāmini.

Oratio.

PATERNA nos, Dómine, Már-
tyrum tuorum corona lati-
ficiet: quæ et fidei nostræ pre-
beat incremēta virtutum, et
multiplici nos suffrágio conso-
letur. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitatorium.
Regem Apostolorum Dóminum,
* Venite adorémus. Ps. Venite. 4.
Hymnus.

Quoniamque in orbe néribus
revinxeris.
Erit revinctum , Petre , in
aere siderum :
Et quod resolvit hic potestas
tridita ,
Erit solútum cœli in alto vértice ,
In fine mundi judicabísc sacerdóciū.
Patri perenne sit per ævum gloriæ ,
Tibiq[ue] laudes concinámus in-
cyltas ,
Aeterne Nata , sit , supérne Spi-
ritus ,
Honor tibi decusque , sancta
júgiter
laudetur omne Trinitas per sa-
culum. Amen.

Añm. Psalmi et ḡy. Innum
Noct. de Comm. Apost. ij.

In primo Nocturno ,

De Actibus Apostolorum.
Lectio i. Cap. 12.

Misit Heródes rex manus , ut
affligeret quosdam de Ec-
clésia. Occidit autem Jacóbum
fratrem Joánnis gladio. Videns
autem quia placéret Judæis , ap-
pósuit ut apprehénderet et Pe-
trum. Erant autem dies Azymó-
rum. Quem cum apprehendisset ,
misit in cárcerem , tradens quá-
tuor quaterniōibus miliūtum cu-
stodiendum , volens post Pascha
pròducere eum populo. Et Pe-
trus quidem servabatur in cá-
rcere. Oratio autem fiébat sine in-
termissoine ab Ecclésia ad Deum
pro eo.

¶ Simon Petre , ántequam de
navi vocárem te , novi te , et
super plebem meam príncipem
te constitui : * Et claves regni
cœlorum trádidi tibi. ¶ Quod-
cumque ligáveris super terram ,
erit ligátum et in cœlis : et quod-
cumque sólveris super terram ,
erit solútum et in cœlis. Et

Lectio ij.

Cum autem producturus eum
Gesset Heródes , in ipsa nocte
erat Petrus dörmiens inter duos

milites , vinctus caténs duábus:
et custódes ante óstium custo-
diébant cárcerem. Et ecce Ange-
lus Dómini astitit : et lumen re-
fúlsit in habitáculo : percussóque
látere Petri , excitávit eum , di-
cens : Surge velóciter. Et cecidé-
runt caténae de manib[us] ejus.
Dixit autem Angelus ad eum :
Præcingere , et cálcea te cál-
gas tuas. Et fecit sic. Et dixit
illi : Circúmda tibi vestíméntum
tuum , et séquere me.

¶ Si diligis me , Simon Petre ,
pasce oves meas : Dómine , tu
nasti quia amo te , * Et animam
meam pono pro te. ¶ Si oporté-
runt me mori tecum , nou te
negábo. Et

Lectio ii.

Et éxiens sequebátur eum , et
nesciébat , quia verum est ,
quod fiébat per Angelum: existi-
mabat autem se visum vidére.
Transeúntes autem primam et
secundam custodiām , venérunt
ad portam férream , quæ ducit
ad civitatem : quæ ultero aperta
est eis. Et exéuntes processé-
runt vicum unum : et continuo
discéssit Angelus ab eo. Et Pe-
trus ad se revérsus , dixit : Nunc
scio vere , quia misit Dóminus
Angelum suum , et eripuit me
de manu Heródis , et de omni
expectatione plebis Judæorum.

¶ Tu es Petrus , et super hanc
petram ædificábo Ecclésiam
meam , et portæ inferi non
prævalébunt adversus eam : *
Et tibi dabo claves regni cœlō-
rum. ¶ Quodcumque ligáveris
super terram , erit ligátum et in
cœlis : et quodcumque sólveris
super terram , erit solútum et
in cœlis. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

Tum Eudócia , ejus uxor , Je-
rosólymam solvendi voti causa
venisset , ibi multis est affécta
munéribus : p̄m ceteris insigne
donum accépit férreæ caténae ,
auro gemmísque ornatae : quam
illam esse affirmábant , qua Pe-

trus Apóstolus ab Heróde vincitus fuerat. Eudóxia catenam pie venerata, eam postea Romam ad filium Eudóxiam misit, quae illam Pontificem Máximo déclitit: isque vicissim illi monstravit alteram catenam, qua, Nerónem Imperátore, idem Apóstolus constrictus fuerat.

R. Dómine, si tu es, jube me venire ad te super aquas: * Et exténdens manum apprehéndit eum, et dixit Jesus: Módiem fidei, quare dubitasti? ¶ Cumque vidisset ventum validum veniéntem, timuit: et cum cœpisset mergi, clamavit, dicens: Dómine, salvum me fac. Et.

Lectio v.

Cum igitur Pónífex Románam catenam, cum ea, quæ Jérusalym allata fuerat, contulisset, factum est, ut illæ inter se sic connecterentur, ut non duæ, sed una catena ab eodem artifice confecta esse videretur. Quo miraculo tantus honor sacris illis vinculis habéri cœpit, ut propterea hoc nōmine sancti Petri ad Víncula Ecclésia, titulo Eudóxiæ, dedicata sit in Exequiis, ejusque memoriæ dies festus institutus Kalendis Augústi. ¶ Surge, Petre, et inde te vestimentis tuis, accipe fortitudinem ad salvandas gentes: * Quia cecidérunt catenæ de manibus tuis. ¶ Angelus Dómini astitit, et lumen resulsi in habitaculo cáceris, percussóque latere Petri, excitávit eum, dicens: Surge velociter. Quia.

Lectio vij.

Quo ex tempore honos, qui eo die protanis gentilium celebritatibus tribui solitus erat, Petri vinculis habéri cœpit: quæ tacta ægros sanabant, et dæmones ejiciebant. Quo in génere anno salutis humanae nongentésimo sexagésimo nono accidit, ut quidam Comes, Othónis Imperatóris familiaris, occupatus ab immundo spíritu, seipsum déntibus dilaniaret. Quare is, jussu Imperatóris, ad

Joánnem Pontificem dúcitur: qui, ut sacra catena Cómitem collum attigit, erumpens uelariu spiritus hominem liberum reliquit: ac dñeceps in Urbe sanctórum vinculórum religio propagata est.

R. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi tráditus Deus ómnia regna mundi: * Et ideo tibi tráditæ sunt claves regni cœlorum. ¶ Quodcūmque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis: et quodcūmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Mattheum.

Lectio vij. Cap. 16. b

In illo tempore: Venit Jesus in partes Cæsarée Philippi: et interrogabat discípulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex Serm. 29. de SS., in med.

Solus Petrus inter Apóstolos méritus audire: Amen dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclésiam meam. Dignus certe, qui ædificandis in domo Dei populus lapis esset ad fundámentum, colúmna ad sustentáculum, clavis ad regnum. De hoc ait sermo divinus: Et ponébant, inquit, infirmos suos, ut umbra saltem transeuntis Petri obumbrarét eos. Si tunc opem ferro pótterat umbra corporis, quanto magis nunc plenitudo virtutis? Si tunc supplicantibus pródierat aura quædam pertranseuntis, quanto magis gráta nunc permanéntis? Mérito per omnes Christi Ecclésias euro pretiosius habébat ferrum illud poénium vinculórum.

R. Ego pro te rogávi, Petre, ut non deficiat fides tua: * Et tu aliquando convérsus confirmá fratres tuos. ¶ Caro et sanguis non revelávit tibi, sed l'ater meus, qui est in cœlis. Et tu.

Lectio viii.

Si tam medicabilis fuit obumbratio visitantis, quanto magis catena vincientis? si inanis quedam species vacuae imaginis habere potuit in se vim salutis, quanto plus de corpore meruerunt altrahere salubritatis ferreo pondero sacris impressa membris vincula passionis? si ad praesidia supplicantium tam potens fuit ante martyrium, quanto magis efficax post triumpnum? Felices illi nexus, qui de manicis, et compedibus in coronam mutandi, Apostolum contingentes martyrem reddidérunt. Felicia vincula, quae reum suum usque ad Christi crucem non tam condemnatura, quam consecratura misérunt!

¶. Quem dicunt homines esse filium hominis? dixit Jesus discipulis suis. Respónsens Petrus, dixit: Tu es Christus Filius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiás meam. ¶. Beatus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revélavit tibi, sed Pater mens, qui est in cœlis. Et. Glória Patri. Et.

Pro SS. Machabæis

Sermo S. Gregorii Nazianzéni.

Lectio ix. *Or. 20. in Mach.*

QUIDAM Machabæi? Horum enim nomine dies festus præsenti frequentia celebratur. Qui etsi apud multos non sunt in honore, quod illud certamen post Christum non suscepérunt: tamen digni sunt, qui ab omnibus honoréntur, quia pro patriis legibus et institutiis fortes constanterque se præbuerunt. Nam qui martyrium subière ante Christi passionem, quid facturi erant, si post Christum persecutionem passi fuissent, ejusque mortem nostræ salutis causa suscéptam, ad imitandum propósitam habuissent? Quorum enim nullo propósito exemplo talis tantaque virtus fuit, an non ii, exémplum illud intuéntes, fortius in certamen descen-

dissent? Quin etiam mystica quadam, et occulta ratió mihi quidem, atque omnibus Dei amatöribus valde probabilis est, neminem eorum, qui ante Christi adventum martyrio consummati sunt, id sine fide in Christum cōsequi potuisse.

T e Deum laudamus. 13.

AD LAUDES
et per Horas, Aha.

1. Heródes rex * appósuit, ut apprehenderet et Petrum: quem cum apprehendisset, misit in carcere, volens post Pascha producere eum populo. Psalm Dóminus regnávit, cum reliq. 44.

2. Petrus quidem * servabátur in carcere: oratio autem siébat sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro eo.

3. Dixit Angelus * ad Petrum: Circúmda tibi vestimentū tuum, et séquere me.

4. Misit Dóminus Angelum suum, et liberávit me de manu Heródis, alleluia.

5. Tu es Petrus, * et super hanc petram ædificabo Ecclesiás meam.

Capitulum. *Act. 12.*

Misit Heródes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia. Occidit autem Jacóbum fratrem Joannis gladio. Videns autem quia placéret Judæis, appósuit ut apprehenderet et Petrum.

Hymnus.

BEATE Pastor Petre, clemens accipe
Voces precántum, criminumque
vincula
Verbo résolve, cui potestas trádita
Aperire terris cœlum, apertum
claudere.
Sit Trinitati sempiterna glória,
Honor, potestas, atque jubi-
latio,
In unitate quæ gubernat omnia,
Per univerſa æternitatis sæcula.
Amen.

¶. Tu es Petrus. R. Et super hanc petram ædificabo Ecclesiás meam.

Ad Benedictus, Aña.

Quodcūmque ligáveris super terram, erit ligátum et in celis : et quodcūmque sólveris super terram, erit solútum et in celis : dicit Dóminus Simóni Petro.

Oratio.

DeuS, qui beatum Petrum Apóstolum, a vinculis absoluítum, illæsum abire fecisti : nostrorum, quæsumus, absolve vincula peccatórum ; et ómnia mala a nobis propitiátus exclúde. Per Dóminum.

Et fit comm. S. Pauli ut supra. 824.

Deinde SS. Machabiorum, Aña. Vestri caplli. y. Exultábunt. Oratio. F ratérrna. 824.

Ad Tertiam, Aña.

Petrus quidem.

Capit. Misit Hieródes R. br. In omnem. y. Constitues. ix.

Ad Sextam, Aña.

Dixit Angelus.

Capitulum. Act. 42. b

Petrus quidem servabátur in carcere. Oratio autem flébat sine intermissione ab Ecclésia ad Deum pro eo.

R. br. Constitues. y. Nimis. ix.

Ad Nonam, Aña.

Tu es Petrus.

Capitulum. Act. 42.

Et Petrus ad se revérsus, dixit: Nunc scio vere, quia misit Dóminus Angelum suum, et eripuit me de manu Hieródis, et de omni expectatióne plebis Iudæorum.

R. br. Nimis. y. Annuntiavérunt. ix.

In ij. Vesp. Aña et Capit. de Laud. Psalmi ut in ij. Vesperis Apost. ix.

Hymnus ut in j. Vesp.

v. Tu es Petrus. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

Ad Magnificat, Aña.

Solve, jubénte Deo, terrárum, Petre, caténas, qui facis ut páteant cœlestia regna beatís.

Deinde S. Pauli ut supra. 824. Postea sequentis. etc

DIE II. AUGUSTI.

In Festo S. Alphonsi Marie de Liguorio, Conf. Pont.

Duplex.

Aña. Sacérdos. y. Amávit. Oratio.

DeuS, qui per beatum Alphónsum Mariam, Confesórem tuum atque Pontificem, animarum zelo succénsim, Ecclésiam tuam nova prole fœundasti; quæsumus, ut ejus salutáribus móritis edócti, et exémplis roboráti, ad te pervenire feliçiter valeámus. Per Dóminum.

In Hymno. Mériti suprémos.

Postremo S. Stephani, Pape et Mart. Aña. Iste Sanctus. x. Glória.

Oratio.

DeuS, qui nos beati Stéphani, Mártiris tui atque Pontificis, annua solemnitate laetificas : concéde propitius ; ut cujus natalitis cólimus, de ejusdem étiam protectione gaudéamus. Per Dóminum.

In ij. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ALFONSUS María de Liguorio Neápoli nobilibus paréntibus natus, ab ineunte etate non obscura præbuit sanctitatis indicia. Eum adhuc infántem cum paréntes obtulissent sancto Francisco de Hierónimo e Societate Jesu, is bene precatus edixit eumdem ad nonagésimum usque annum perventurum, ad episcopalem dignitatēm evéctum iri, maximoque Ecclésiæ bono futurum. Jam tum a pueritia a ludis abhorrens, nobiles ephébos adchristianam modéstiam verbo et exémplo componébat. Adoléscens, dato piis Sodalitatibus nōmine, in publicis nosocómis grátiis inservire, jugi in templis oratióni vacare, ac sacra Mystéria frequenter obfere in deliciis habebat. Pietatem litterarum studiis ádeo conjúnxit, ut séxdecim vix annos natus, utriusque juris lauream in pátria Uni-

versitate fuerit assecutus. Patri obtémperans , causarum patrocinia suscépit , in quo munere obeúndo etsi magnam sibi laudem comparásset , furi tamen pericula expérthus , ejúsmodi vitaे institútum ultro dimisit . Spreto igitur præclaro conjugio sibi a patre propórito , avita primogenitura abdicata , et ad aram Virginis de Mercéde ense suspensō , divinis ministériis se mancipavit . Sacérdos factus , tanto zelo irruit in vita , ut apostólico munere fungens , hue illuc pérvolans , ingéntes perditórum hóminum conversiones perágeret . Páuperum præséritum et ruricolárum miserátus , Congregatiōnem Presbyterórum instituit sanctissimi Redemptoris , qui ipsum Redemptórem secuti , per agros , pagos , et castella paupéribus evangelizárent .

¶ Invéni David .

Lectio v.

N **x** autem a propórito umquam divérteret , perpétuo se volo obstrinxit nullam témporis jactúram faciéndi . Hinc animárum zelo succénsus , tum divini verbi prædicatione , tum scriptis sacra eruditione et pietate refértis , ánimas Christo lucrifícere , et ad perfectiōrem vitam addúcere stúduit . Mirum sane quod 6dia extinxerit , quod dévios ad rectum salutis iter revocaverit . Dei Genitricis cultor exímius , de illius laudibus librum edidit : ac de iis dum fervéntius concionando disserit , a Virginis imágine in eum immisso miro splendóre , totus facie coruscáre , et in éxtasi rapi coram universo pôpulo non semel visus est . Dominicæ Passiónis et sacré Eucharistía contemplátor assiduus , ejus cultum mirifice propagávit . Dum vero ad ejus aram oraret , vel Sacrum faceret , quod numquam omisit , frā amoris vehementia , vel seraphicis liquecēbat ardóribus , vel insolitis quatiebatur mólibus , vel abstrahebátur a sénsibus .

Miram vitaе innocéntiam , quam nulla umquam lethali labore fródavit , pari cum pénitentia sócians , corpus suum inédia , férreis caténulis , cilicis , cruentaque flagellatione castigabat . Inter hæc prophetiæ , scrutatiōnis cōdium , bilocationis , et miraculórum donis incláruit .

¶ Posui adjutórium .

Lectio vi.

A sibi oblatis constantissime abhorrunt . At Cleméntis Décimí tertii Pontificis auctoritatē coactus , sancta Agathæ Gothórum Ecclesiā gubernandam suscépit . Episcopus externum dumtaxat hábitum , non autem servaram vivéndi rationem immutavit . Eadem frugálitas , summus christianæ disciplinæ zelus , impénsu in vita coercéndis , arcedisque erróribus , et in reliquis pastorálibus munéribus obeúndis stúdium . Liberális in páperes , omnes Ecclesiás prouéntus eisdem distribuébat , ac urgente annuæ caritaté , ipsam domésticam supelléctilem in aléndis famélicis erogávit . Omnibus ómnia factus , Sanctimoniáles ad perfectiōrem vivéndi formam redégit , suæque Congregatiōnis Monialium monastérium constituéndum curávit . Episcopatu ob graves , habitualesque morbos dimisso , ad alumnos suos , a quibus pauper discésserat , revertitur pauper . Demum quavis séni , laboribusque diuturna arthritide , aliisque gravissimis morbis fractus corpore , spíritu tamen alacrior , de ecclésiib[us] rebus disseréndi aut scribéndi finem numquam adhísbuit , donec nonagenarius , Kaléndis Augústi . anno millésimo septingentésimo octogésimo séptimo , Nucériæ Paganórum inter suórum alumnórum lácrymas placidissime expirávit . Eum inde virtutibus et miraculis clarum Pius Séptimus Pontifex Maximus , anno millésimo octingentésimo décimo sexto , Beató-

rum fastis , novisque fulgéntem signis Gregórius Décimus sextus, in festo sanctissimae Trinitatis, anno millésimo octingentésimo trigésimo nono, solemni ritu Sanctórum catálogo accénsuit.

R. Iste est qui ante.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Designávit Dóminus, de Comm. Evangelist. xiiij. R.R. vero ut in Com. Conf. Pont. xlix.

Pro S. Stephano. Lectio ix.

Sternans Romanus Pontificá-
sum gessit, Valériano et Gallieno Imperatóribus. Insti-
tuit, ut Sacerdotes, et Diaconi
nusquam sacris véstibus, nisi
in Ecclésia uteréntur. Baptizátos
ab héréticis, iterum baptizari vé-
tuit, rescríbens sancto Cypriano
verbis illis : Nihil innovétur,
nisi quod tráditum est. Multos
etiam ad Christum convértilt : in
iis Olympium tribúnum cum
uxore Exupéria, et filio Theodo-
dúlo; item Nemésium tribúnum
cum tota família, óculis Lucil-
læ ejus filiæ restitutis, qui om-
nes Jesu Christi mártires sué-
runt. Sed veheméntius jam in-
gravescénte persecutiōne Imper-
atórum, Stéphanus, convocato
Clero, ad martyrium suos hor-
tabáatur, in cryptisque Márti-
rum assidue Missas, et Concilia
celebiábat. Qui cum aliquan-
do raptus esset ab infidélibus
ad templum Martis, ut ei sacri-
ficaret, libere negávit, se dæ-
mónibus eum honórem velle tri-
büere, qui uni Deo deberéatur.
Quibus in verbis Martis státua
terramoto cóncidit, templumque
contrémuit. Quare ómnibus
ausugiéntibus qui Stéphanum te-
nabant, Póntifex ad suos revérti-
tur in cœmetérium Lucinæ :
quos divinis præcéptis instruens,
Sacraméto Cörporis Christi
communicávit : ibique dum Mis-
sarum solemnia perficit, adven-
iéntibus iterum Imperatórum
satellítibus, ei in sua sede caput
abseindit. Corpus cum éadem
sede conspersa Martyris sanguine,
a Clericis sepultum est in

cœmetério Callísti, quarto No-
nas Augústi. Vixit in Pontificátu
annos tres, menses tres, dies
viginti duos. Hábuit Ordinatiō-
nes duas mense Decémbri, qui-
bus creávit Presbyteros sex, Diá-
conos quinque, Episcopos tres.
Te Deum laudámus. 45.

In Laud. fit com. S. Stephani,
Papæ Mart. Aña. Qui odit. Ý. Ju-
stus. Oratio. Deus, qui. 828.

In ij. Vesp. fit commém. seq.

DIE III. AUGUSTI.

In Inventione S. Stephani.

Protomartyris.

Semiduplex.

**¶ Si ob aliquam causam di-
contigerit j. Vesp. integras de
S. Stephano, tunc ad Vesp. Aña
et Cap. de Laud. Psalmi de Dñica
89. et loco ult. Ps. laudate
Dñum, omnes gentes. 92.**

Hymnus et Ý. de Comm. xvij.
Aña. Stéphanus autem plenus
gratia et fortitudine, faciébat
signa magna in populo.

v. Glória et honóre.

Oratio.

Dabo nobis, quæsumus Dómine,
imitari quod cólimus, ut
discámus et inimicos diligere :
quia eus Inventionem celebra-
mus, qui novit etiam pro per-
secutoribus exorare Dóminum
nostrum Jésum Christum Fi-
lium tuum. Qui tecum vivit.

Ad Matutinum, Invitat. Hymn.
Añor, Psalmi, et Ý. trium Noct.
de Comm. unius Mart. xvij.

In primo Nocturno
De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 7. set 8.

Duo cervice, et incircumeisis
córdibus et auribus, vos
semper Spiritui sancto resistis,
sicut patres vestri, ita et
vos. Quem prophetarum non
sunt persecuti patres vestri? Et
occidérunt eos, qui prænuntia-
bant de advéntu justi; cujus vos
nunc proditores et homicidae
fuistis: qui accepistis legem in
dispositione Angelorum, et non
custodistis. Audiéntes autem hæc,
dissecabantur córdibus suis, et
stridébant déntibus in eum.

R. Stéphanus autem plenus grá-
tia et fortitudine : * Faciebat
prodigia et signa magna in pô-
pulo. **X.** Surrexerunt quidam de
synagóga , disputantes cum
Stéphano , et non pôterant re-
sistere sapientie , et Spiritui ,
qui loquebatur. Faciebat.

Lectio ii.

Cum autem esset plenus Spí-
ritu sancto , intêndens in cœlum
vidit gloriâm Dei , et Jesum
stantem a dextris Dei . Et ait :
Ecce video cœlos apôrtos , et
Filiu[m] hóminis stantem a dex-
tris Dei . Exclamâentes autem voce
magna , continuérunt aures suas ,
et impetum fecerunt unanimiter
in eum . Et ejiciéntes eum extra
civitatem lapidabant : et testes de-
posuerunt vestimenta sua secus
pedes adolescentis , qui vocabâtur
Saulus . Et lapidabant Stéphanum
invocântem , et dicéntem : Dómine
Jesu , suscipe spíritum meum .
R. Vidébant omnes Stéphanum ,
qui erant in concilio : * Et in-
tuebântur vultum ejus tamquam
vultum Angeli stantis inter il-
los . **X.** Plenus grácia et fortitudi-
ne , faciebat prodigia et signa
magna in pôpulo . Et

Lectio iii.

Positis autem génibus , cla-
mávit voce magna , dicens :
Dómine , ne statuas illis hoc pec-
cátum . Et cum hoc dixisset , ob-
dormivit in Dómino . Saulus au-
tem era[n]t conséntiens neci ejus .
Facta est autem in illa die perse-
cútiō magna in Ecclésia , quæ
era[n]t Jerosolymis : et omnes dis-
persi sunt per regiōnes Judæam ,
et Samariam , præter Apóstolos .
Curavérunt autem Stéphanum
viri timorati , et fecerunt plan-
ctum magnum s[ecundu]m iper eum .

R. Intuens in cœlum báatus Sté-
phanus , vidit gloriâm Dei , et
ait : * Ecce video cœlos apôrtos ,
et Filiu[m] hóminis stantem a
dextris virtutis Dei . **X.** Cum au-
tem esset Stéphanus plenus Spí-
ritu sancto , intêndens in cœlum ,
vidit gloriâm Dei , et ait . Ecce .
Iória Patri . Ecce .

In secundo Nocturno

Lectio iv.

SANCTORVM cörpera Stéphanii
protomartyris , Gamalielis ,
Nicodemi , et Abibónis , que-
diu in obscurâ ac sórdido loco
iacuerant , Ilonório Imperatôre ,
Luciano Presbytero divinitus
admonito , invéta sunt prope
Jerosolyniam . Cui Gamaliel cum
in somnis apparuisset , gravi
quadam et præclara senis specie ,
locum iacéntium cörperum com-
monstravit , imperans , ut Joannem
Jerosolymitanum Antistitem
adiret , ageretque cum eo , ut
honestius illa cörpera sepeliréntur .

R. Lapidabant Stéphanum invoca-
cântem et dicéntem : * Dómine
Jesu Christe , accipe spíritum
meum : et ne statuas illis hoc
peccátum . **X.** Posisit autem géni-
bus , clamávit voce magna ,
dicens . Dómine .

Lectio v.

Quisus auditis Jerosolymórum
Antistitis , finitimarum úr-
biuum Episcopis Presbyteris-
que convocatis , ad locum per-
git : defossos lóculos invenit ,
unde suavissimus odor efflabat-
tur . Cujus rei fama commota
magna hóminum multitudo co-
convénit , multisque ex variis
morbis ægrati ac débiles , sani
et integrî domum redierunt . Sa-
crum autem sancti Stéphanii
corpus , quod summa tunc cele-
britate in sanctam Ecclésiam
Sion illatum est , sub Theodósio
juniore Constantinopolim , inde
Romam , Pelagio Primo summo
Pontifice , translatum , in agro
Verano in sepulchro sancti Lau-
rentii Mártiris collocatum est .

R. Impetum fecerunt unanimiter
in eum . et ejecerunt eum extra
civitatem , invocântem et dicé-
ntem : * Dómine Jesu , accipe spí-
ritum meum . **X.** Et testes depo-
suérunt vestimenta sua secus
pedes adolescentis , qui vocabâ-
tur Saulus : et lapidabant Sté-
phanum invocantem et dicen-
tem . Dómine .

**Ex libro S. Augustini Episcopi
de civitate Dei.**

Lectio vij. I. 22. c. 8.

An aquas Tibilitanas Episcopo afferente Projecto reliquias Martyris gloriosissimi Stephani, ad ejus memoriā veniebat magna multitūdinis concūrsus et occūrsus Ibi cæca mūlier, ut ad Episcopum portātem pīgnora sacra duceretur, orāvit : flores, quos ferēbat, dedit : recépit, oculis admovit, prōlinus vidit. Stupētibus qui aderant, prēbat exultans, viam carpens, et via ducem ultērius non requiriens. Memorāti memoriā Martyris, quæ pōsita est in castello Syncensi, quod Hippōnēsi colōniæ vicinum est, ejūdem loci Lucillus Episcopus, pōpulo præcedente atque sequēnte, portabat : fistula cuius molēstia jándiu laboráverat, et familiarissimi sui médi, qui eam secāret, opperiebatur manus, illius piæ sārcinæ vectiōne repente sanata est.

R Impi super justum jacturam fecerunt, ut cum morti trāderent : + At ille gaudens suscepit lapides, ut mereretur accipere corōnam gloriæ. **V** Continuerunt aures suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum. At ille. Gloriā Patri. At ille.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce ego mitto, ut in Festo S. Stephani. 150. cum R.R. ut ibid.

Ad Laudes et per Horas, omnia ut in ejus Festo. 151. præter Orationem ut supra. 830.

Vesp. de seq., cum com præc.

Sed si aliquam ob causam contigerit Festum S. Stephani habere ij. Vesperas, tunc dieuntur Aiaæ et Capit. de Laud. Psalmi et Hymn. ut in ij. Vesp. de Com. unius Mart. XXIV. ÿ. et Aia ad Magnificat ut insta.

DIE IV. AUGUSTI.

In Festo S. Dominici. Cont.

Duplex.

* Omnia de Communi Conf. non Pont. ivj. præter seq.

In Hymno. Veruit suprēmos.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiā tuām beati Dominici, Confessoris tui, illuminare dignatus es mēritis et doctrinis : concéde ; ut ejus intercessione, temporalibus non destituatur auxiliis, et spirituālibus semper proficiat in clementis. Per Dōminum.

Pro comm. S. Stephani, Añq. Sepeliērunt Stéphanum viri tūmorati, et fecerunt planetum magnum super eum.

y. Stéphanus vidit cœlos apertos. R. Vidi, et introivit : beatus homo, cui cœli patēbant. Oratio. Da nobis, ut supra. 830.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv

DOMINICUS, Calarogæ in Hispania ex nobili Gusmanorum familiâ natus, Palentiae liberalibus disciplinis et Theologis operam dedit : quo in studio cum plurimum profecisset, prius Oxomensis Ecclesiae Canonicus Reguläris, deinde Ordinis Fratrum Prædicatorum auctor fuit. Hujus mater grāvida sibi visa est in quiete continere in alvo cātulum ore præferentem facem, qua éditus in lucem, orbem terrarum incénderet. Quo sómnio significabatur fore ut splendore sanctitatis ac doctrinæ, gentes ad christianam pietatem inflammaretur. Veritatem éxitus comprobavit : id enim et præstitit per se, et per sui Ordinis scōs deinceps est consecutus.

R. Honestum fecit.

Lectio v

Ious autem ingénium ac virtus maxime enītuit in evertendis hereticis, qui perniciose erróribus Tolosates pervaerterebantur. Quo in negotio septem consumpsit annos. Postea Romam venit ad Lateranense Concilium cum Episcopo Tolosano; ut Ordo, quem instituerat, ab Innocentio Tertio confirmaretur. Quæ res dum in delibe-

rationē versātur, Dominius, hortatu Pontificis, ad suos reveritatur, ut sibi Régulam deligeret. Romam rediens, ab Ilonorio Tertio, qui proximus Innocentio successerat, confirmationem Ordinis Prædicatorum impetrat. Romæ autem duo instituit monasteria, alterum virorum, mulierum alterum. Tres etiam mortuos ad vitam revocavit, multaque alia edidit miracula, quibus Ordo Prædicatorum misericordie propagari cœpit.

R. Amavit eum.

Lectio vij

VENIUS cum ejus opera ubique terrarum monasteria jam edificarentur, innumerabilisque homines religiosam, ac piam vitam instituerent, Bononiæ, anno Christi ducentesimo vigesimo primo supra millésimum, in tembrem incidit: ex qua cum se moritum intelligeret, convocatis Fratribus, et alumnis sue disciplinæ, eos ad innocentiam, et integratatem cohortatus est. Postremo charitatem, humilitatem, paupertatem, tamquam certum patrimonium eis testamento reliquit; Fratribusque orantibus, in illis verbis, Subvenite, Sancti Dei, occurrите Angelii, obdormivit in Domino, octavo Idus Augus̄tū: quem postea Gregorius Nonus Pontifex rētulit in Sanctorum númerum. R. Iste homo.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. Ixij.

Vesp. de seq., cum commem. præc.

DIE V. AUGUSTI.

In Festo S. Mariæ ad Nives.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. c. præter Lect. ij. Noct. ut infra.

In j. Vesperis pro commem. S. Dominici, Aña. Hic vir. v. Iustum. Oratio. Deus, qui. 852.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

LIBERIO summo Pontifice, Joánnes Patritius Romanus, et uxori pari nobilitate, cum libe-

TOTUM.

ros non suscepissent, quos bonorum heredes relinquerent, suam hereditatem sanctissimam Virgini Dei Matri vorérunt, ab ea summis precibus assidue petentes, ut in quod pium opus eam pecuniam potissimum erogari vellet, aliquo modo significaret. Quoram preces et vota ex animo facta, beata Virgo Maria benignè audiens, miraculo comprobavit.

R. Sicut cedrus.

Lectio v.

NONIS igitur Augus̄ti, quo tempore in Urbe maximi calores esse solent, noctu nix partem collis Exquilini contexit. Qua nocte Dei Mater separatim Joannem et conjugem in somnis admonuit, ut, quem locum nive conspersum vidérent, in eo Ecclesiæ edificarent, quam Mariæ Virginis nomine dedicaretur: se enim ita velle ab ipais heredem institui. Quod Joannes ad Librium Pontificem détulit, qui idem per somnium sibi contingisse affirmavit.

R. Quæ est ista.

Lectio vi.

QUARUM solenni sacerdotum et populi supplicatione ad collim venit nive coopertum, et in eo locum Ecclesiæ designavit, quam Joannis et uxoris pecunia extructa est, postea a Lysto Tertio restituta. Variis nominibus primum est appellata: Basilica Liberii, Sancta Maria ad Praesepem. Sed cum multis jam essent in Urbe Ecclesiæ sub nomine sanctæ Mariæ Virginis; ut quæ Basilica novitate miraculi, ac dignitate ceteris ejusdem nominis Basilicis præstaret, vocabuli etiam excellētia significaretur, Ecclesia sanctæ Mariæ Majoris dicta est. Cujus dedicationis memória ex nive, quæ hac die mirabiliter cecidit, anniversaria celebritate colitur.

R. Ornatum monilibus.

Vesperæ de sequenti, cum commem. ut infra.

DIE VI. AUGUSTI.

In Feste Transfigurationis Domini nostri Iesu Christi.

Duplex majus

Ad Vesperas, Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica. 89. et loco ultimi, Psalm. Laudate Dominum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

Quoniamque Christum quereritis,
Oculos in altum tollite:
Hic licet vísere
Signum perennis gloriae.
Illustrè quiddam cernimus,
Quod nesciat finem pati.
Sublime, celum, interminum;
Antiquius celo et chao.
Hic ille Rex est gentium,
Populique Rex Iudaici,
Promissus Abrahæ patri,
Eiusque in ævum sémini.
Hunc et Prophétis testimoniis,
Iisdemque signatōribus,
Testator et Pater jubet
Andire nos et crēdere.
Iesu, tibi sit gloria!
Qui te revélas párvalis,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempiterna sœcula.

Amen.

Sic terminantur omnes Hymni.
v. Gloriósus apparisti in conspectu Dómini. R. Propterea décretum induit te Dóminus.

Ad Magnificat. Aña.

Christus Jesus, splendor Patris, et figura substancialis ejus, portans omnia verbo virtutis sua, purgationem peccatorum faciens, in monte excelsa gloriosus apparere hodie dignatus est.

Oratio ut ad Laudes

Et sit commun. S. Mariæ ad Nives, Aña. Beátam. v. Dignare. eix. Oratio. Concéde. cvij.

Deinde SS. Xysti, Felicissimi, et Agapiti, Martyrum, Aña. Istorum. Lætamini.

Oratio.

Dux, qui nos concédis sanctorum Martyrum tuorum Xysti, Felicissimi, et Agapiti natalitia colere: da nobis in æterna beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitatorium. Summum Regem gloriae,* Christum adorémus. Ps. Venite. 4.

Hymnus. Quicunqne.

In primo Nocturno.

Aña. Paulo minus ab Angelis minoratus, gloria et honore coronatus est, et constitutus super opera mannum Dei. Ps. Dómine Dóminus noster. 8.

Aña. Revelavit Dóminus condensa, et in templo ejus omnes dicent gloriam. Ps. Afferte Dño 35.

Aña. Speciosa forma præfiliis hominum: diffusa est grātia in labiis tuis. Ps. Eructavit. 47.

v. Gloriósus apparisti in conspectu Dómini. R. Propterea décretum induit te Dóminus.

De Epistola secunda beati Petri Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4. b

Fratres, Magis satagit, ut per bona opera certam vestram vocatiōnem et electiōnem faciat: haec enim facientes, non peccabitis aliquando. Sic enim abundanter ministrabitur vobis intritus in æternum regnum Dómini nostri, et Salvatoris Iesu Christi. Propter quod incipiāt vos semper commōnēre de his: et quidem scientes et confirmatos vos in præsenti veritate. Justum autem arbitror, quādiu sum in hoc tabernaculo, suscitare vos in commōnitione: certus quod velox est dispositio tabernaculi mei, secundum quod et Dóminus noster Jesus Christus significavit mihi. R. Surge, illuminare Ierusalem, quia venit lumen tuum: * Et gloria Dómini super te orta est.

v. Et ambulabunt gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. Et.

Lectio ij.

Dabo autem operam et frequenter habere vos post operum meum, ut horum memoriā faciat. Non enim doctas fabulas secuti, notam fecimus vobis Dómini nostri Iesu Christi virtutem et præsētiām: sed speculatorēs facti illius magni

túdinis. Accipiens enim a Deo Patre honórem et glóriam, voce delapsa ad eum huiuscemodi a magnifica glória: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui, ipsum audite.

R. In splendénti nube Spíritus sanctus visus est, patérna vox auditæ est: * Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui, ipsum audite. V. Appáruit nubes obúmbrans, et vox Patris intónuit. Hic.

Lectio iii.

Ex hanc vocem nos audivimus de celo allatam, cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habémus firmiorem prophéticum sermóneum: cui bene facit attendéntes, quasi lucernas lúcenti in caliginoso loco, donec dies elucescat, et lúcifer oriatur in cordibus vestris: hoc pri-
mum intelligentes, quod omnis prophetia Scripturæ propria interpretatione non sit. Non enim voluntate humána allata est aliquando prophetia: sed Spíritu sancto inspirati locuti sunt sancti Dei homines.

R. Vide te qualem charitatem dedit nobis Deus Pater, * Ut filii Dei nominemur, et simus. V. Scimus quóniam cum apparuerit, similes ei erimus, quóniam vidébimus eum sicuti est. Ut glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

A. Illuminans tu mirabiliter a móntibus æternis: turbati sunt omnes insipientes corde. Ps. Notus in Judæa. 63.

A. Mélior est dies una in étruis super millia. Ps. Quam dilecta. 71.

A. Gloriósa dicta sunt de te, civitas Dei. Ps. Fundamenta. 72. V. Glória et honore coronasti eum, Dómine. Et constituisti eum super ópera mánuum tuarum.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. de Transfig. ante med.

APERIT Dóminus coram electis téstibus gloriā suā, et

commúnem illam cum céteris cōporis formam tanto splen-dóre clarificat, ut et facies ejus solis fulgori similis, et vestitus candori nívium esset æqualis. In qua transfiguracióne illud quidem principáliter agebatur, ut de cōrdibus discipulórum cruce scandalum tollerétur: nec conturbaret eórum fidem voluntariæ humilitas passiónis, quibus revelata esset abscondita excelléntia dignitatis. Sed non minóre providéntia spes sancte Ecclesiæ fundabatur, ut totum Christi corpus agnosceret, quæli esset commutatio[n]e donandum: ut ejus sibi honóris consortium membra promitterent, qui in capite præfulisset.

R. Inebriati sunt ab ubertate domus tuæ: * Et torréntis volup-tatis tuae potásti eos. V. Quóniam apud te est fons vitæ, et in lúmine tuo vidébimus lumen. Et.

Lectio v.

CONFIRMANDIS vero Apóstolis, et ad omnem scientiam pro-vehéndis, alia quoque in illo miráculo accéssit instrucción. Moyses enim et Elias, Lex scili-cket et Prophétæ, apparuerunt cum Dómino loquéntes: ut verissime in illa quinque virórum præsentia completeretur quod dictum est: In duobus vel tribus téstibus stat omne verbum. Quid hoc stabilius, quid firmissius verbo, in cuius prædicatio[n]e véteris et novi Testaménti cōcinit tuba, et cum evangélica doctrina, antiquarum protestationum instrumenta concúrrunt? Adstipulantur enim sibi invicem utriusque federis páginæ: et quem sub velamine mysteriorum præcedéntia signa promiserant, manifestum atque perspicuum præsentis glóriæ splendor osténdit.

R. Præcéptior, bonum est nos hic esse: * Faciámus hic tria tabernacula: tibi unum, Moysi unum, et Eliæ unum. V. Non enim sciébat quid diceret. Fa-ciámus.

Lectio vij.

His ergo sacramentórum revelationibus Petrus Apóstolus incitátus, mundána spernens, et terréna fastidiens, in aeternórum desidérium quodam mentis rapiebatur excéssu: et gáudio totius visiónis implétus, ibi cum Iesu optábat habitare, ubi maniféstá ejus glória lætabatur. Unde et ait: Dómine, bonum est nos híc esse: si vis, faciámus híc tabernácula, tibi uniuersum, Moysi unum, et Elíae unum. Sed huic suggestióni Dóminus non respóndit, significans, non quidem improbum, sed inordinátum esse quod cùperet, cum salvári mundus, nisi Christi morte, non posset: et exémplo Dómini in hoc vocarétur credéntium fides; ut licet non oportéret de beatitudinibus promissiōnibus dubitari, intelligérēmus tamen intertentatiōnes hujus vite prius nobis tolerántiam postulāndam esse, quam gloriām.

¶ Si ministratiō mortis, lítteris deformata in lapídibus, fuit in gloriā, ita ut non possent intēdere filii Israel in faciem Moysi propter gloriām vultus ejus, quæ evacuatur: * Multo magis ministratio spíritus, quæ manet, erit in gloriā. ¶ Amplioris enim gloriæ Christus præ Moyse dignus est hábitus, quanto ampliorem honórem habet domo, qui fabricávit eam. Multo. Gloriā Patri, Multo.

In tertio Nocturno.

Aña. Thabor et Hermon in nōmine tuo exultabunt, tuum bráchium cum poténtia. Ps. Misericórdias Dómini. 73.

Aña. Lux orta est justo, et rectis corde lætitia. Ps. Dóminus regnávit, exultet. 73.

Aña. Confessiōnem et decórem induit, amictus lúmine sicut vestiménto. Ps. Bénedic, áнима mea, Dómino: * Dómine. 81.

V. Magna est gloriā ejus in salutári tuo. ¶ Gloriā et magnum decórem impónes super eum.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 17.

In illo témpore: Assúmpsit Iesus Petrum, et Jacóbum, et Joánnem fratrem ejus, et duxit illos in montem excésum seorsum: et transfigurátus est ante eos. Et réliqua.

Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 57. in Matth. in initio.

QUONIAM multa de periculis, multa de passiōne sua, multa de morte et de cæde discipulórum locútus est Dóminus; et áspera complura atque árdua eis injúnxit, et illa quidem in præsenti vita, et jam imminébant; bona vero in spe et expectatiōne erant: ut puta, quia servárent ánimam suam, si pérderent eam; quia in gloriā Patris sui venturus sit, et præmia redditurus: ut visu etiā certiores fáceret, et osténderet, quidnam sit illa gloriā, cum qua venturus est, quantum capere pótérant in hac præsenti vita, illis osténdit, eānque détegit, ne aut sua, aut Dómini morte dôleant, et máxime Petrus.

¶ Vocávit nos Deus vocatiōne sua sancta, secundum gratiam suam, quæ manifestata est nunc, * Per illuminatiōnem Salvatóris nostri Iesu Christi. ¶ Qui destrúxit mortem, illuminávit autem vitam in incorruptionē. Per.

Lectio viiij

Et vide quid agit, cum de regno, et de gehénnā dissererit. Nam in eo quod dixit: Qui invénit ánimam suam, pérdet eam; et quicúmque pérdet eam grácia mei, invéniet ipsam: et in eo quod ait, Reddet unicúmque secundum ópera sua: et regnum, et gehénnam designávit. Cum igitur de utrisque dissererit, regnum quidem ut óculis cernatur, concedit; gehénnam autem minime, quóniam rudióribus, atque ineptiōribus illud necessarium fuis-

set : sed cum illi probi essent, ac perspicaces, satis fuit eos a melioribus confirmari. Hoc etiam multo magis ipsum decébat: non tamen omnino illud prætermisit; sed et aliquando atrocitatem gehennæ quasi ante oculos propónit, veluti cum Lazarus imáginem descripsit, et ejus méminit, qui denários centum repétuit.

Re Deus, qui fecit de tenebris lumen splendescere, illuxit in cordibus nostris. * Ad illuminatiōnem sciențiæ claritatis Dei in facie Iesu Christi. * Exortum est in tenebris lumen rectis corde, misericors, et miserator, et justus. Ad. Glória Patri. Ad.

Pro SS. MM. Lectio ix.

Victor Secundus, Atheniensis, ex Philosopho Christi discipulus, in persecutiōne Valeriani accusatus quod publice Christum prædicaret, comprehensus trahitur in templum Martis, propósta ei capitāli poena, nisi illi simulácro sacrificaret. Quia impietate constans recusata, cum ad martyrium duceretur, occurrēt sancto Laurēntio, et dolenter in hunc modum interroganti: Quo progrēderis sine filio, pater? quo, Sacerdos sancte, sine ministro próperas? Respondit: Non ego te désero, fili: manente manent pro Christi fide certamina: post triduum me sequeris, Sacerdótem Levita: interea, si quid in thesauris habes, paupéribus distribue. Eodem igitur die interfactus est una cum Felicissimo, et Agapito Diaconi, Januario, Magno, Vincențio, et Stéphano Subdiaconi, et in cœmetério Callisti sepultus octavo Idus Augústi: ceteri vero in cœmetério Prætextati. Sedit menses undecim, dies duodecim. Quo tempore habuit Ordinatiōnem mense Decembri, cretatis Presbyteris quatuor, Diaconi septem, Episcopis duobus.

Te Deum laudamus. 15.

Ubi vero Festum Transtigura-

tronis celebratur sub ritu Dupli. classis, vel si contigerit trans ferri in aliū diem, in quem occurrat aliquod Festum Simplex non habens Lectionem propriam, tunc legitur sequens.

Lectio ix.

Tu vero Maitbri philosophiam considera, qui non celavit nōmina eorum, qui præpositi fuerant. Quod et Joannes saepius facit: cum eximias Petri laudes verissime ac diligentissime describat. Nullum enim in hoc Apostolórum consórto livor, aut inqnis glória locum habebat. Primos igitur Apostolórum seorsum assúmpsit. Quāmobrem eos solos accépit? Quia excellentiōres céteris videlicet erant. Cur autem non illico, sed post sex dies hoc fecit? Ne céteri, scilicet discipuli, seu homines inoverentur: qua de re nec eos nominavit, quos acceptūrus erat. Te Deum laudamus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Aiae

1. Assúpsit Jesus * Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et duxit eos in montem excelsum seorsum, et transfiguratus est ante eos. Ps. Domini regnabit, cum reliq. 14.
2. Resplenduit fácies ejus * sicut sol, vestimenta autem ejus lacta sunt alba sicut nix, allel.
3. Et ecce apparuerunt eis * Moyses et Elias, loquentes cum Jesu.

4. Respondebat autem Petrus dixit ad Iesum: Domine, bonus est nos hic esse.

5. Adhuc eo loquénte, * ecce nubes lucida obumbravit eos.

Capitulum. Philip. 3. d

SALVATOREM expectamus Domini num nostrum Iesum Christum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ.

Hymnus.

Iux alma, Iesu, méntium,
Dum corda nostra récreas,
Culpa fugas caliginem,
Et nos reples dulcedine.

Quam latus est, quem visitas !
Consors paternæ dexteræ ,
Tu dulce lumen patriæ ,
Carnis negatum sensibus.
Splendor paternæ gloriæ ,
Incomprehensa Charitas ,
Nobis amoris cōpiam
Largire per præsentiam.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui te revélas párvulis ,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna saecula. Amen.

¶. Coróna aurea super caput ejus. R. Expréssā signo sanctitatis, gloriæ, et honoris.

Ad Benedictus, Aña.

Et ecce vox de nube, dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui, ipsum audite, alleluia.

Oratio.

Deus, qui fidei sacramenta in Unigeniti tui gloriōsa Transfiguratiōne, Patrum testimoniō rōborasti; et adoptiōnem siliōrum perfēctam, voce delapsa in nube lúcida, mirabiliter præsignasti : concéde propitiūs ; ut ipsius Regis gloriæ nos cohæredessificias, et ojusdem gloriæ tribuas esse consortes. Per eūdem Dñum.

Et fit com. SS. MM. Xysti, elo. Aña Vestri capilli. ¶ Exultabunt. Oratio. Deus, qui nos. 834.

Ad Primam, in R. br. ¶. Qui apparuisti hodie.

Ad Tertiā, Aña.
Resplenduit facies ejus.

Capit. Salvatorem, supra
R. br. Gloriōsus apparuisti in conspectu Dómini. * Alleluia, alleluia. Gloriōsus. ¶. Propterea decōrem induit te Dóminus. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Gloriōsus. ¶. Glória et honore coronasti eum, Dómine, alleluia. ¶. Et constituisti eum super opera manuum tuarum, alleluia.

Ad Sextam, Aña.
Et ecce apparuerunt eis

Capitulum. 2. Cor. 3 d
Nos omnes revelata facie gloriām Dómini speculantes, in cāmdeim imáginem transformātur a claritate in claritatem, tamquam a Dómini Spíritu.

R. br. Glória et honore coronasti eum, Dómine. * Alleluia, alleluia. Glória et. ¶. Et constituisti eum super opera manuum tuarum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Glória et. ¶. Magna est glória ejus in salutari tuo, alleluia. ¶. Gloriām, et magnum decōrem impónes super eum, alleluia.

Ad Nonam, Aña.
Adhuc eo loquénte.

Capitulum. Apoc. 21. c

Sustulit me in spiritu in montem magnum et altum, et ostendit mihi civitatem sanctam Jerúsalem, descendētem de celo a Deo, habentem claritatem Dei : et lucerna ejus est Agnus. ¶. br. Magna est glória ejus in salutari tuo. * Alleluia, alleluia. Magna. ¶. Gloriām, et magnum decōrem impónes super eum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Magna. ¶. Coróna aurea super caput ejus, alleluia. R. Expréssā signo sanctitatis, gloriæ, et honoris, alleluia.

In ij. Vesp. omnia ut in primis. ¶. Gloriōsus apparuisti in conspectu Dómini. R. Propterea decōrem induit te Dóminus.

Ad Magnificat, Aña.
Et audiētes discipuli cecidérunt in faciem suam, et timuerunt valde ; et accéssit Jesus, et tégit eos, dixitque eis : Surgite, et nolite timere, alleluia.

Deinde fiunt com. ut infra.

DIE VII. AUGUSTI.

In Festo S. Cajetani, Confessoris
Duplex.

Aña. Querite primum regnum Dei, et justitiam ejus, et hac omnia adjiciēntur vobis. ¶ Amavit eum.

Oratio.
Deus, qui beato Cajetano Confessori tuo Apostolicam vivendi formam imitari tribuisti : da nobis, ejus intercessione et exemplo, in te semper confidere, et sola cœlestia desiderare. Per Dóminum.

Postea S. Donati Episcopi et Mart. Aña. Iste. ¶. Glória.

Oratio.

Deu s, tuórum glória sacerdó-
tum: p r e s t a , quæsumus ;
ut sancti Martyris tui et Episcopi
Donati , cujus festa gérimus ,
sentiamus auxilium. Per Dñum.

In i. Nocturno. Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CAJETANUS, móbilis Thienea
gente Vicentia ortus, statim
a matre Desparæ Virgini oblatus
est. Mira a téneris annis mo-
rum innocéntia in eo eléxit ,
adeo ut Sanctus ab omnibus
nuncuparetur. Juris utriusque
lauræam Patavii adéptus , Ro-
manam proléctus est : ubi inter
Prælatos a Júlio Secundo collo-
catus , et sacerdótio initiatus ,
tanto divini amoris æstu succé-
sus est , ut, relícta aula, se to-
tum Deo mancipaverit. Nosocó-
miis proprio ære fundatis, etiam
morbo pestilénti laborantibus,
suis ipse manibus insertiébat.
Proximórum saluti assídua cura
incumbébat , dictus propterea
venator animarum.

¶. Honéstum fecit.

Lectio v.

COLLAPSAM Ecclesiasticórum di-
sciplina in forinam Apo-
stolicam vita instaurare desí-
derans , Ordinem Clericorum
Regulárium instituit, qui , ab-
dicata rerum omnia terrená-
rum sollicitudine , nec réditus
possidérent , nec vita subsídia
a fidélibus pérerent , sed solis
eleemosynis sponte oblatis víve-
rent. Itaque approbante Cle-
ménte Séptimo , ad aram máxi-
mam Basiliæ Vaticanae una cum
Joánnne Petro Carafa Episcopo
Theatino , qui póstea Paulus
Quartus Póntifex Máximus fuit ,
et aliis duóbus eximis pietatis
viris, vota solémnia emisit. In
Urbis direptione , a militibus
crudelissime vexatus , ut pecú-
niam prôderet , quam dudum
in cœlestes thesáuros manus
pauperum deportaverant , vér-
bera , tortmenta , et cárceres in-

victa patientia sustinuit. In sus-
cépto vitæ instituto constanti-
sime perseveravit , soli divinis
providentiis inhærens, quam sibi
numquam defuisse aliquando
miracula comprobaverunt.

¶. Amavit eum.

Lectio vi.

DVINI cultus studium , nitó-
rem domus Dei , sacrórum
rituum observátiūm , et sau-
cissimæ Eucharistie frequen-
tiórem usum maxime promovit.
Hæresum monstra et lâtebras
non semel detéxit , ac profligá-
vit. Orationem ad octo passim
horas júribus lacrimis protra-
bébat : sëpe in éxtasi raptus ,
ac prophetiæ dono illùstris. Ro-
mæ nocte uatalitia ad Præsépe
Dómini , intantem Jesum acci-
pere meruit a Despara in ulnas
suas. Corpus integras noctes in-
terdum verberationibus affligé-
bat ; nec umquam adduci pô-
tuit , ut vita asperitatem emol-
liret , testátus , in cinere et cilici-
cio velle se mori. Dénique ex
ánimi dolore concepto uorbo ,
quod offéndi plebis seditione
Deum vidéret , cœlesti visiōne
recreatus , Neapoli migravit in
cœlum : ibique corpus ejus in
Ecclésia sancti Pauli magna re-
ligione colitur. Quem multis
miraculis in vita et post mortem
gloriósum , Clemens Deci-
mus Póntifex Máximus Sanctó-
rum número adscrípsit.

¶. Iste homo.

In iiij. Noct. Hom. in Evang.
Nemo potest duóbus , ut in Dom.
xix post Pent. sed ex duabus
primis fuit una , cum R. viij et
viii. de Comm. Ixij.

Pro S. Donato. Lectio ix.

DONATUS , paréntibus propter
Iesu Christi fidem interfé-
ctis , Arétium in Hetruriam
cum Hilarino mónacho ex fuga
se cónfultit: cuius étiam urbis
Episcopus creatus est. Ubi cum
a Quadratião Præfecto in Ju-
liani persecutiōne utérque idóla
venerari juberétur , negantibus
illis ; se tam nefarium scelus

commissários, Hilarínus in óculis Quadratiani tamdiu fústibus cæsus est, dum efflaret animam. Donatus vehementer et ipse cruciatus, gladio percussus est. Quorum corpora a Christianis prope eam urbem honorifice sepulta sunt.

Te Deum laudamus. 43.

In Laud. ad Benedictus, Aña. Nolite solícti esse, dicentes: Quid manducáimus, aut quid bibémus? Scit enim Pater vester, quid vobis necéssere sit.

Et fit commemoratio S. Donati, Aña. Qui odit. Ý Justus. Oratio. Deus, tuórum, ut supra. 839.

In ij. Vesp. ad Magnificat, Aña. Quærите primum regnum Dei, et justitiam ejus, et haec ómnia adjiciéntur vobis.

Et fit com. seq.

DIE VIII. AUGUSTI.

In Festo SS. Cyriaci, Largi, et Smaragdi, Mart. Semiduplex.

Aña. Istórum. Ý. Lætámini. Oratio.

Deus, qui nos annua sanctorum Mártyrum tuórum Cyriaci, Largi, et Smarágdi sole in unitate lætificas: concéde propitijs; ut, quorum natalitia cónsumus, virtutem quoque passiōnis imitēmur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CYRIACUS Diáconus, cum Sisíno, Largo, et Smarágdo, diutiis inclusus in carcere, multa edidit miracula, in quibus Arthémiam, Diocletiáni filiam, precibus a dæmone liberavit: missusque ad Sapórem Persarum regem, Jobšam étiam ejus filiam a nefario spíritu eripuit. Ille vero ejus patre cum quadringentis ac triginta aliis baptizatis, Romam redit: ubi Maximíani Imperatóris jussu comprehensus, caténis vincitus ante rhedam suam trahitur: et post dies quatuor in carcere eductus, pice liquata perfusus, et in

catástre extensus, demum cum Largo et Smarágdo, aliisque vi-ginti, secúri percussus est, via Salária ad hortos Sallustiános. Quorum corpora in eadē via décimo séptimo Kaléndas Aprílis sepulta a Joánnē Presbytero, póstea sexto Idus Augústi a Marcéllo Pontifice et Lucína nobili fémina líneis velis involuta, et pretiósis unguéntis condita, in ipsius Lucínae predium via Ostiánsi, séptimo ab Urbe lápide, translata sunt.

R. Sancti tui.

Lectio v. Nemo est. Lectio vi. Quis est, de Comm. ij. loco. xlj. cum R. v. et vi. de eodem Com.

In ij. Noct. Homilia in Evang. Fántes in mundum, de Comm. iv. loco. xlij.

In ij. Vesp. fit com. S. Romani. Mart. Aña. Iste Sanctus. Ý. Glória. Oratio.

PRESTA, quæsumus omnipotens Deus: ut, intercedente beato Románo Mártyre tuo, et a cunctis adversitatibus liberémur in corpore, et a pravis cogitationibus mundémur in mente. Per Dóminum.

DIE IX. AUGUSTI.

In Vigilia S. Laurentij, Mart. Homilia in Evang. Si quis vult, de Com. unius Mart. ij. loco xxiv.

R. de Feria occurrente. Et dicuntur Preces feriales ut 43.

Oratio.

ADESTO, Dómine, supplicatio-
níbus nostris: et intercessione beati Lauréntii, Mártyris tui, cuius preuenimus festi-
tatem, perpétuam nobis misericordiam benignus impénde.

Deinde fit com. S. Romani. Mart. Aña. Qui odit. Ý. Justus. Oratio. Praesta, quæsumus. sup.

DIE X. AUGUSTI.

In Festo S. Laurentii, Mart.

Duplex ij. classis cum Oct.

Ad Vesperas, Aña et Capit de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ultimi, Psalmus. Laudate Dóminum omnes gentes. 92.

Hymnus. Deus, tuórum. Ý. Glória et honore, de Com. xvj.

Ad Magnificat. Aña.

Leuita Lauréntius bonum opus operatus est, qui per signum Crucis cæcos illuminavit, et thesauros Ecclesiæ dedit pauperibus.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum. Invitatorium.
Beatūs Lauréntius Christi Martyr triūmphat coronatus in celis: * Venite, adorēmus Dóminum. Ps. Venite. 4.

Hymnus. Deus, tuorum. xv.

In primo Nocturno.

Aña. Quo progrēderis sine filio, pater? quo, sacerdos sancte, sine ministro próperas?

Psalmi in j. et ij. Noct. de Communi unius Mart. xvij.

Aña. Noli me derelinquere, pater sancte, quia thesauros tuos jam expéndi, quos tradidisti mihi.

Aña. Non ego te désero, fili, neque derelinquo: sed majora tibi debentur pro Christi fide certamina.

S. Glória et honore coronasti eum, Dómine. H. Et constituisti eum super ópera manuum tuarum.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 54.

CONFITEOR tibi, Dómine Rex, et collaudabo te Deum Sa-
vatorem meum. Confitébor nō-
mini tuo, quóniam adjutor et
protector factus es mihi, et li-
berasti corpus meum a perditio-
ne, a láqueo lingue iniquae, et
a labiis operantium mendacium,
et in conspectu astantium fa-
ctus es mihi adjutor. Et liberasti
me secundum multitūdinem mi-
sericordiæ nōminis tui a rugiēn-
tibus, preparatis ad escam, de
manibus querentium animam
meam, et de portis tribulati-
num, quæ circumdedérunt me:
a pressurâ flammæ, quæ cir-
cūmdegit me, et in medio ignis
non sum astutus: de altitudine
ventris inferi, et a lingua coinqui-
nata, et a verbo mendacii, a re-
ge iniquo, et a lingua injūsta.

H. Levita Lauréntius bonum opus operatus est, qui per signum

Crucis cæcos illuminavit, * Et thesauros Ecclesiæ dedit pau-
peribus. † Dispérsoit, dedit pa-
uperibus: justitia ejus manet in
sæculum sæculi. Et.

Lectio ii.

LAUDABIT usque ad mortem
la anima mea Dóminum, et vita
mea appropinquans erat in in-
férno déorsum. Circumdedérunt
me úndique, et non erat qui
adjuváret. Resplieens eram ad
adjutorium hóminum, et non
erat. Memoratus sum misericór-
diae tuae, Dómine, et operati-
onis tue, quæ a sæculo sunt:
quóniam eruis sustinéntes te,
Dómine, et liberas eos de mánib-
us géntium. Exaltasti super ter-
ram habitationem meam, et pro
morte defluente deprecatus sum.
H. Puer meus, noli timere, quia
ego tecum sum, dicit Dóminus:
* Si transieris per ignem, flam-
ma non nocébit tibi, et odor
ignis non erit in te. † Liberábo
te de manu pessimorum, et
éruam te de manu fórtium. Si.

Lectio iii.

Invocavi Dóminum Patrem Dó-
mini mei, ut non derelinquat
me in die tribulatiōnis meæ, et
in tempore superbórum sine ad-
jutorio. Laudabo nomen tuum
assidue, et collaudabo illud in
confessione, et exaudita est ora-
tio mea. Et liberasti me de perdi-
tione, et eripuisti me de tém-
pore iniquo. Propterea confité-
bor, et laudem dicam tibi, et
benedicam nōmini Dómini.

H. Strinxérunt cōporis membra
pósita super craticulam: mini-
strantibus prunas insultat Levita
Christi: * Beate Laurénti, Martyr
Christi, intercéde pro nobis.

Y. Mea nox obscurum non ha-
bet. sed ómnia in luce clare-
scunt. Beate. Glória Patri. Beate.

In secundo Nocturno.

Aña. Beatus Lauréntius orabat,
dicens: Dómine Iesu Christe,
Deus de Deo, miserere mihi
servo tuo.

Aña. Dixit Romānus ab beátum
Lauréntium: Vídeo ante te jú-

venient pulcherrimum, festina
me baptizare.

A. Beatus Laurentius dixit :
Mea nox obscurum non habet,
sed omnia in luce clarescunt.

V. Poguisti, Domine, super caput
ejus. **R.** Coronam de lapide pre-
tiioso.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Lectio iv.

In nat. S. Laurentii, post init.

Cum furor gentilium potestā-
tum in electissima quæque
Christi membra senviret, ac præ-
cipue eos, qui ordinis erant sa-
cerdotalis, impeteret; in Levī-
tam Laurentium, qui non so-
lum ministério Sacramentorum,
sed etiam dispensatione ecclē-
siasticæ substantiæ præminē-
bat, impius persecutor effe-
buit, duplicum sibi prædam de-
unius viri comprehensione pro-
mittens: quem si fecisset sacra
pecuniæ traditorem, saceret
etiam veræ religionis exortem.
Armatur itaque gémina face
homo pecuniæ cupidus, et veri-
tatis inimicus; avaritia, ut rá-
piat aurum; impietate, ut aufer-
rat Christum. Postulat sibi ab
immaculato Sacerdōcii Præsule
opes ecclesiasticas, quibus avi-
dissimus inhibebat, infirri. Cui
Levita castissimus, ubi eas repō-
sitas habéret, ostendens, num-
erosissimos sanctorum pauperum
obtulit greges, in quorum vi-
ctu, atque vestitu inammissibiles
condiderat facultates: quæ tanto
integrius erant salvæ, quanto
sanctius probabantur expensæ.
R. Quo progrēderis sine filio,
pater? quo, Sacerdos sancte,
sine Diácono próperas? * Tu
numquam sine ministro sacrifi-
cium offérre consuéveras. **V.**
Quid ergo in me displicuit pa-
ternitati tue? numquid degenerem
me probasti? Experiire
utrum idóneum ministrum élē-
geris, cui commisisti Domínicī
sanguinis dispensationem. Tu.

Lectio v.

PREMIT ergo prædo frustratus,
et in ódium religionis, quæ

talem divitiarum usum instituis-
set, ardēscens, direptionem
thesauri potioris aggreditur,
apud quem nullam denariorum
substântiam reperisset: ut illud
depósum, quo sacratus erat
dives, auferret. Renuntiare
Christo Laurentium jubet, et
solidissimum illam levitici ani-
mi fortitudinem diris parat
urgere suppliis; quorum ubi
prima nil obtinent, vehementiōra
succédunt. Láceros artus, et multa
vérberum sectiōne coascis-
sos, subiecto præcipit igne tor-
reri: ut per cratem ferream,
quæ jam de servore continua-
vit in se baberet uréndi, con-
versorum alterna mutatione
membrorum, fieret cruciatus
vehementior, et poena productior.
R. Noli me derelinquare, pater
sancte, quis thesauros tuos jam
expéndi. * Non ego te désero,
fili, neque derelinquo: sed ma-
jora tibi debentur pro fide Chri-
sti certamina. **V.** Nos quasi se-
nes levioris pugnæ cursum reci-
pimus, te autem quasi júvenem
manet gloriósior de tyranno
triūmphus: post triduum me
sequeris Sacerdōcem Levitam. Non.

Lectio vi.

Nihil obtines, nihil próficies,
nœvæ crudelitas. Subtrahitur
torméntis tuis matrīa mortalis,
et Laurētio in celos abeunte,
tu déficis flammis tuis. Superari
charitas Christi flamma non pô-
tuit: et magnior fuit ignis, qui
foris uscit, quam qui intus ac-
cendit. Senvisti, persecutor, in
Martyrem, senvisti, et auxisti
palmarum, dum aggeras pœnam.
Nam quid non ad victoris gló-
riam ingénium tuum réperit,
quando in honorem transiérunt
triūphii etiam instrumenta sup-
pliis? Gaudeamus igitur, dile-
ctissimi, gáudio spiritali: et de
felicissimo inctyli viri sine glo-
riemur in Dómino, qui est mi-
rabilis in Sanctis suis, in quibus
nobis et præsidium constituit,
et exemplum: atque ita per uni-
versum mundum claticavit gló-

riam suam, ut a solis ortu usque ad occasum, leviticorum lumen coruscante fulgore, quam clarificata est Jerosolyma Stephano, tam illustris fieret Roma Laurentio.

R. Beatus Laurentius clamavit, et dixit: Deum meum colo, illi soli servio: * Et ideo non timeo tormenta tua. ¶ Mea nox obscurum non habet, sed omnia in luce clarescunt. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio nocturno.

Aña Strinxerunt corporis membra posita super craticulam; subjacentibus prunas insultat Levita Christi. Ps. Domine, quis habitabit. 8.

Aña Igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas. Ps. Exaudi, Domine. 9.

Aña. Interrogatus, te Dominum confessus sum; assatus, gratias ago. Ps. Domine, in virtute. 12. ¶ Magna est gloria ejus in salutari tuo. R. Gloriam, et magnum decorem impones super eum.

Homilia in Evang. Nisi gratum, de Comm. unius Mart. v. loco. xxvij.

R. viij. In craticula te Deum non negavi, * Et ad ignem applicatus, te Dominum Jesum Christum confessus sum. ¶ Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte. Et.

R. viii O Hippolyte, si credideris in Dominum Jesum Christum, * Et thesauros tibi ostendo, et vitam aeternam promitto. ¶ Beatus Laurentius Hippolyto dixit: Si credis in Dominum Jesum Christum. Et. Gloria Patri. Et.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Laurentius ingressus est * Martyr, et confessus est nomen Domini Iesu Christi. Ps. Dominus regnavit, cum reliq. 14.

2. Laurentius * bonum opus operatus est, qui per signum crucis cecos illuminavit.

3. Adhaesit anima mea * post te, quia caro mea igne cremata est pro te, Deus meus.

4. Misit Dominus * Angelum suum, et liberavit me de medio ignis, et non sum vestitus.

5. Beatus Laurentius * orabat, dicens: Gracias tibi ago, Domine, quia januas tuas ingredi merui.

Capitulum. 2. Cor. 9. b

[C]RATRES: Qui parce seminat, parce et metet: et qui seminat in benedictionibus, de beneficiis et metet.

Hymnus. Invicti Martyr. xxij.

t. Dispersit, dedit pauperibus. R. Justitia ejus manet in saeculum saeculi.

Ad Benedictus, Aña

In craticula te Deum non negavi, et ad ignem applicatus, te Christum confessus sum: probasti cor meum, et visitasti nocte: igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.

Oratio

Denominans Deus, vitiorum nostrorum flammis extingue, qui beato Laurentio tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Dominum.

Ad Tertiam. Aña
Laurentius.

Capit. Fratres: Qui parce.

R. br. Gloria. ¶ Posuisti. xxij.

Ad Sextam. Aña.
Adhaesit anima mea.

Capitulum. 2. Cor. 9. b

¶ Unquisque prout destinavit in corde suo, non ex tristitia, aut ex necessitate: hilarem enim datorem diligit Deus.

R. br. Posuisti. Magna est. xxiv.

Ad Nonam. Aña.
Beatus Laurentius.

Capitulum. 2. Cor. 9. c

Potens est autem Deus omnem gratiam abundare facere in vobis: ut in omnibus semper omnem sufficiemtiam habentes, abundetis in omne opus bonum, sicut scriptum est: Dispersit, dedit pauperibus: justitia ejus manet in saeculum saeculi.

R. br. Magna est. ¶ Justus. xxiv.

In ij. Vesp., Aña et Capit. de Laud. Psalmi de Dominicis. 89. et loco ultimi, Ps. Crédidi. 92.

Hymnus. Deus, tuorum. xvij.
¶ Levita Lauréntius bonum
opus operatus est. ¶ Qui per si-
gnum crucis cæcos illuminavit.

Ad Magnificat. Aña.

Beatus Lauréntius dum in crati-
cula superpositus ureretur, ad
impiissimum tyrannum dixit :
Assatum est iam ; versa, et man-
dūca : nam facultates Ecclesiæ,
quas requiris, in cœlestes the-
sæuros manus pauperum depor-
taverunt.

Deinde fit comm. SS. Tiburtii
et Susanna Mart. Aña. Istorum.
V. Lætamini.

Oratio.

SANCTORUM Mârtyrum tuorum
Tiburtii et Susanna nos, Dô-
mine, fôveant continuata pre-
sidia : quia non désinis propitiis
intuéri, quos tâlibus auxiliis con-
cesseris adjuvâri. Per Dôminum.

DIE XI. AUGUSTI.

Secunda die infra Octavam
S. Laurentii.

In i. Noct. Lectiones de Scrip-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.
Lectio iv. *Serm. 30. de SS.*

BEXTISSIMI Lauréntii martyris,
B cuius natâlem hodie celebrâ-
mus, passione me nosse vos credo:
et quanta in pérsecutione pertule-
rit, dilectionem vestram scire posse
non dubito. Tanta enim ejus
martyrii glória exilit, ut passio-
ne sua mundum illuminaverit
univérsum. Illuminavit mundum
plane Lauréntius eo lúmine, quo
ipse accénsus est, et flammis,
quas ipse pérfluit, omnium
Christianórum corda calfécit.
¶ Quo progrêderis. 842.

Lectio v.

Quis nolit ad horam uri Lau-
réntii igne, ut æternum ge-
hennæ non patiatur incén-
dium ? Beati igitur Lauréntii
exemplio provocâmus ad marty-
rium, et accéndimus ad fidem,
incalescimus ad devotíonem : et
si in nobis persecutóris flamma
deest, fidei tamen flamma non
deest. Non ardémus quidem cō-

pore pro Christo, sed ardémus
afféctu. Non subjicit mihi per-
secutor ignem : sed subjicit mihi
deshérium Salvatóris.

¶ Noli me derelinquer. 842.

Lectio vij.

Esset autem Salvatóris ignem,
Exégimus in Evangélio, dicénte
éodem Dómino : Nescitis quia
veni ignem mittere in terram :
et quid volo, nisi ut accendatur?
Quo igne succéns illi duo disci-
puli dixerunt : Noune cor nostru
ardens erat in nobis, dum loque-
retur in via, et aperíret nobis
Scripturas? Hoc igitur igne bé-
atus Lauréntius accénsus, flam-
mârum non sentit incéndium :
et dum Christi ardet desidério,
persecutóris pœnam non sentit.
¶ Beatus Lauréntius. 843.

In tertio Nocturno
Lectio sancti Evangélii secun-
dum Joannem.

Lectio vij. *Cap. 12. 4.*
¶ In illo tempore : Dixit Jesus di-
scipulis suis : Amèn, amen
dicto vobis, nisi granum fru-
mènti cédens in terram, mó-
tuum fierit, ipsum solum ma-
net. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Ex Tr. 51. in Joannem.

Cum ergo cause articulus vé-
nerit, ut hæc conditio pro-
ponatur, aut faciéndum esse
contra Dei præceptum, aut ex
hac vita emigrândum : quorum
duórum homo si cogatur æter-
num eligere, comminânte mor-
tem persecutóre, ibi éligat Deo
dilectó emori, quam offenso vi-
vere. Ibi óderit in hoc mundo
animam suam, ut in vitam æter-
num custodiâeat eam. Si quis mihi
ministrat, me sequâtur. Quid
est, Me sequâtur, nisi, Me imi-
tetur? Christus enim pro nobis
passus est, ait Apóstolus Pe-
trus, relinquens nobis exém-
plum, ut sequamur vestigia ejus.
¶ In craticula. 843.

Lectio viii.

Ecce quod dictum est : Si quis
mihi ministrat, me sequatur.

Quo fructu? qua mercéde? quo præmio? Et ubi sum, inquit, ego, illic et minister meus erit. Gratis ametur, ut operis, quo ministratur illi, præmium sit esse eum illo. Ubi enim bene erit sine illo, aut quando esse male poterit cum illo? Audi evidenter: Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus. Quo honore, nisi ut sit cum Filio ejus? Quod enim superiorius ait: Ubi ego sum, illic et minister meus erit: hoc intelligitur exposuisse, cum dicit, Honorificabit eum Pater meus. Nam quem majorem honorem accipere poterit adoptatus, quam ut sit ubi est unicus, non æqualis factus divinitati, sed consociatus aeternitati?

It. O Hippolyte. 843.

Pro SS. MM. Lectio ix

TIBURTIUS Chromatii Praefecti Urbis filius, sancti Sebastiani opera Christianus, cum ob eam causam ad Fabianum judicem adductus esset, multaque apud illum de Christi fide predicaret, excandescens judex, pavimentum candentibus carbonibus sterni jubet: Mox, Tiburti, inquit, vel diis nostris sacrificies oporet, vel per istos carbones nudis pedibus tibi incendendum est. At ille crucis signo se maniens, fidenterque ambulans in pruna, Disce, inquit, ex hoc solum esse Deum, quem Christiani colunt: prunæ enim mihi flores videntur. Quod cum magicis artibus tribueretur, extra Urbem ductus Tiburtius, ac via Lavicana, tertio ab Urbe lapide, gladio percussus, ibi a Christianis sepelitur. Quod die Susanna virgo nobilissima, quod Galerii Maximiani, filii Diocletiani Imperatoris, conjugium recusaret, ut quæ virginitatem deo voverat, post multa tormentorum genera, quibus varie tentatum est sanctum virginis propositum, domi suæ, jussu Imperatoris, gladio percussa, ad duplex virginitatis et martyrii præmium migravit in cœlum.

Te Deum laudamus. 43.

In Laud. fit com. SS. Tiburtii et Susannæ, Mart. Aña. Vestri capilli, y. Exultabunt. Oratio. Sanctorum Martyrum. 844.

Vesp. de S. Clara, cum comm. Octavæ S. Laurentii.

DIE XII. AUGUSTI.

In Festo S. Claræ, Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum. Ixvij. p. t. seq.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutarius Noster: ut, sicut de beatae Clariæ Virginis tue festivitate gaudemus, ita piæ devotionis erudiâmur affectu. Per dominum.

Et fit ecm. Oct. S. Laurentii Aña Beatus Laurentius. y. Leuita. 844. Oratio. Da nobis. 845.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente

In secundo nocturno.

Lectio iv.

CLARA, nobilis virgo, Assisi nata in Umbria, sanctum Franciscum concivem suum imitata, cuncta sua bona in elemosynas, et pauperum subsidia distribuit, et convérit. De sarcu strípitu fugiens, in campæstrem declinavit Ecclesiam, ibique ab eodem beato Francisco recepta tonsura, consanguineis ipsam redicere conantibus fortiter resistit. Et déniq; ad Ecclesiam sancti Damiani fuit per eundem adducta, ubi ei Dominus plures socias aggregavit, et sic ipsa sacrarum sororum collégium instituit: quarum régimen, nimis sancti Francisci devicta importunitate, recipit. Suum monastérium sollicito ac prudenter in timore Domini ac plena Ordinis observantia annis quadraginta duobus mirabiliter gubernavit: ejus enim vita erat alii eruditio et doctrina, unde céteræ vivendi regulam didicérunt.

¶ Propter veritatem.

Lectio v.

Ut carne depræssa, spíritu convalesceret, nudam humum, et intérdum sarmenta pro lecto habébat, et pro pulvi-

nari sub cápite durum lignum. Una túnica eum mantello de vili et hispido pauno utebatur, aspero cílico nonnúmquam adhíbito juxta carnem. Tanta se frenabat abstinentia, ut longo tempore, tribus in Ilebdómada diébus nihil pénitus pro sui cörperis alimento gustaverit: reliquis autem diébus tali se ciborum parvitate restringens, ut aliæ, quómodo subsistere poterat, mirarentur. Binas quotannis (antequam ægrotaret) quadragésimas solo pane et aqua refecta jejunabat. Vigiliis insuper et orationibus assidue dedita, in his præcipue dies noctesque ex pendebat. Dictrinis perpléxa languoribus, cum ad exercitiū corporale non posset súrgere per se ipsam, sorórum suffragio levabatur, et fulciméntis ad tergū appositis, laborabat propriis manibus, ne in suis etiam esset infirmitatibus otiosa. Amatrix præcipua paupertatis, ab ea pro nulla umquam necessitate discéssit, et possessiones pro sorórum sustentatione a Gregorio Nono oblatas, constantissime recusavit.

B. Dilexisti justitiam.

Lectio vj

Multis, et variis miraculis virtus ejus sanctitatis effulgit. Cuidam de soróribus sui monastérii loquélam restituuit expeditam: alteri aurem surdam apéravit. Laborantem febre, tuméntem hydrópsi, plágatam fistula, aliasque aliis oppræssas languoribus liberavit. Fratrem de Ordine Minorum ab insaniæ passione sanavit. Cum óleum in monastério totaliter defecisset, Clara accépit úrceum, atque lavit, et inventus est óleo, beneficio divinæ largitatis, impletus. Unius panis medietatem adeo multiplicavit, ut soróribus quinquaginta sufficerit. Saracénis Assisium obsidéntibus, et Clara monastérium invadere conantibus, agra se ad portam allerri voluit, unaque vas, in quo sanctissimum Eucharistie-

Sacraméntum erat inclúsum, ibique orávit: Ne tradas, Domine, bestias animas confitentes tibi, et custodi famulas, quas pretioso sanguine redemisti. In cujus oratione ea vox audita est: Ego vos semper custódiam. Sarracéni autem partim se fugae mandarunt, partim qui murum ascénderant, capi óculis, præcipites cedérunt. Ipsa dénique virgo, cum in extrémis ágeret, a cándido beatum Virginum cōtu (inter quas una eminéntior ac fulgidior apparébat) visitata, ac sacra Eucharistia sumpta, et peccatórum indulgentia ab Innocéntio Quarto ditata, pridie Idus Augústi, animam Deo redidit. Post óbitum vero quamplúrimis miraculis resplendéntem Alexander Quartus inter sanctas Vírgenes rétulit.

B. Afferentur Regi.

In iii. Nocturno Hominia in Evang. Simile erit.... decem virginibus, de Com lxxv.

In Laud. com. Oct. S. Laurentii. Aña. In. V Dispérdat 843

In i. Vesperis commem. Oct. S. Laurentii. Aña Beatus. V. Levita. 844.

Deinde SS. MM. Hippolyti et Cassiani. Aña Istóru. V. Lætamini. Oratio.

Dñe, quæsumus omnipotens Deus: ut beatórum Mártyrum tuórum Hippolyti et Cassiani veneranda solemnitas et devotionem nobis áugeat et salutem. Per Dóminum.

DIE XIII. AUGUSTI.

Quarta die intra Octavam S. Laurentii.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iv

Lib. i. cap. 41. in medio.

Non prætereámus sanctum Lauréntium, qui cum videlicet Xystum Episcopum suum ad martyrium duci, flere corpit non passionem illius, sed suam

remansiónem. Itaque his verbis appellare coepit: Quo progrēderis sine filio, pater? Quo, Sacérdos sancte, sine diácono próperas? Numquam sacrificium sine ministro offérre consuéveras. Quid in me ergo displicuit, pater? Num degénnerem me probásti? Experfro certe, utrum idóneum ministrum élegeris, cui commisisti Domíni sanguinis dispensatiórem. Cui consummandórum consórtium Sacramentórum, huic consórtium tui sanguinis negas?

R. *Quo progrēderis.* 842.

Lectio v.

Lib. 2. cap. 28. post med.

A quo cum quereréntur thesáuri Ecclesiæ, promisit se demonstratúrum. Sequénti die páuperes duxit. Interrogáius, ubi essent thesáuri quos promiserat, osténdit páuperes, dicens: Hi sunt thesáuri Ecclesiæ. Et vere thesáuri in quibus Christus est, in quibus Christi fides est. Dénique Apóstolus ait: Hábemus thesáurum in vasis fictilibus. Quos meliores thesáuros habet Christus, quam eos, in quibus se esse dixit? Sic enim scriptum est: Esurívi, et dedistis mihi manducáre: sitiavi, et dedistis mihi bóbere: hospes eram, et collegistis me. Et infra: Quod enim uni horum fecistis, mihi fecistis. Ilos thesáuros demonstrávit Lauréntius, et vice, quod eos nec persecutor pótuit aufére.

R. *Noli me derelíquere.* 842.

Lectio vij.

NUNQUID dictum est sancto Lauréntio: Non debuisti erogare thesáuros Ecclesiæ, vasa Sacramentórum véndere? Opus est, ut quis fide sincéra et perspicaci providéntia munus hoc impleat. Sane si in sua quis derivat emoluménta, crimen est: sin vero paupéribus érogat, captivum rediunit, misericordia est. Nemo enim potest dicere: Cur pauper vivit? Nemo potest queri, quia captivi redempti

sunt. Nemo potest accusare, quia templum Dei adificátum est. Nemo potest indignari, quia humánis fidélium reliquiis spātia laxata sunt. Nemo potest dolere, quia in sepultúris Christianorum, réquies defunctórum est. In his tribus generib⁹ vasa Ecclesiæ étiam initiatā confringere, conflare, véndere licet.

R. *Beatus Laurentius.* 843.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vij. *Cap. 12. d.*

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et réliqua.

De Homilia S. Augustini Episc.

Ex Tr. 51. in Joánnem.

MINISTER est Christi usque ad illud opus magnæ charitatis, quod est animam suam pro fratribus pónere: hoc est enim et pro Christo pónere: quia et hoc propter sua membra dicturus est: Cum pro istis fecistis, pro me fecistis. De tali quippe opere étiam se ministrum facere et appellare dignatus est, ubi ait: Sicut Filius hóminis non venit ministrari, sed ministrare, et animam suam pónere pro multis. Hinc est ergo unusquisque minister Christi, unde est minister et Christus. Sic ministrantem Christo honorificabit Pater ejus honore illo magno, ut sit cum Filio ejus, nec umquam deficiat felicitas ejus.

R. *In craticula.* 843.

Lectio viii.

Cum ergo auditis, fratres, Dóminus dicéntem: Ubi ego sum, illic et minister meus erit, nolite tantummodo bonos Episcopos et cléricos cogitare: étiam vos pro módulo vestro ministrare Christo, bene vivendo, eleemosynas faciendo, nomen doctrinamque ejus quibus potueritis, prædicando: ut unusquisque étiam paterfamilias hoc

nómine agnóget patérnum afféctum suæ familiæ se debére. Pro Christo et pro vita ætérna suos omnes admóneat, dóceat, hortétur, corripiat, impéndat benevoléntiam , exerceat disciplinam ; ita in domo sua ecclesiásticum et quodámmodo episcopálē implébit officium, ministrans Christo, ut in ætérnum sit cum ipso. It. O Hippólyte. 843.

Pro SS. MM. Lectio ix.

HIPPOLYTUS a sancto Lauréntio baptizatus , domi suæ , dum Eucharistiam súmeret , comprehénsus , et ad Valérianum Imperatórem adductus , ab eo de suæ religiónis professióne interrogátus , libere se Christiánūm professus est. Quámobrem lústibus cæditur : quibus in verbéribus cum ejus fides constántior inveníretur , munéribus , et honórum promissis tentátur. Quæ cum ómnia frusta diceréntur , Præfécito occidéndus tráditur. Qui domum Hippólyti véniens , ut ejus facultates publicáret , totam familiam christiánam esse cognoscit : atque iis a christiánā fide frusta déterrítis , primum plumbatis cæsa Concórdia , Hippólyti nutrice , quæ céteros confirmábat , réliquos extra portam Tiburtinam occidi jubet. Hippólytus indómitis equis raptátus per loca tríbulis et cárduis cónsita , lacerato corpore , spíritum Deo redidit , unaque cum reliquis a Justino Presbytero ad agrum Veránum sepultus est. Hudem die , ad Forum Syllæ , crudelissimo supplicio afféctus est Cassiánus martyr : qui vincitis post terga mánibus , puerórum , quos erudiébat , ferreis stylis configéndus excarnificahdusque tráditur. Quorum quanto erat infirmior vis , tanto ejus pena martyrii grávior ac diutúnior , pálmaque illústrior.

Te Deum laudámus. 43.

In Laud. fit comm SS. MM. Hippolyti et Cassiani, Aña. Vestri capilli. y. Exultábunt. (Oratio. D a, quæsumus. z 46.

In ij. Vesp. fit com. S. Eusebi. Aña. Similabo. y. Amávit.
Oratio.

Dux , qui nos beáti Eusébii Confessóris tui , ánnua solemnitate latíficas : concéde propitius; ut cujus natalitia colimus , per ejus ad te exémpia gradiámur. Per Dóminum.

DIE XIV. AUGUSTI.

Quinta die infra Octavam
S. Laurentii.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente
In secundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Episcopi.

Lectio iv.

Hom. 1. de S. Laurentio.

SANCTUM est , fratres , ac Deo plácitum , ut natálem beáti Lauréntii præcipua devotióne venerémur : cujus radiántibus flammis victrix in hunc quoque diem toto orbe Christi coruscat Ecclesiá. Qui eum in sede gloriofissimi Patriarchæ Diaconátus fungerétur officio , puritate innocéntis vitæ , fortissimæque mortis triúmpho , apostólico se consórter copulavit. Nec immérito eum Apostolórum supparem prædicámos , cui et castitas ánni leviticum ministerium dedit , et plenitúdo fidei martyrii cónculit dignitatem.

Quo progréderis. 842.

Lectio v.

Quem venerabilis Xystus , Rómæ urbis Antistes , cum impietátem savientis mundi per tormenta superáret , et regnis esset cœlestibus jam vicens , videréisque eum paterna de morte tristissimum , ita illum spíritu præsciéntiæ compellásse narráatur : Noli , fili , mœstus esse: post triduum me sequérис. Unde apparet , charíssimi , beátum Lauréntium non de sacerdótis sui victória habuisse tristitiam , sed doluisse , quia nou etiam ipse mundum cum suo páriter sacerdóte vincébat. Noli , inquit , fili , mœstus esse : post triduum me sequérис. Hoc est , Noli tristis esse , velut apud sèculum

**derelictus: nam nec te fides vita-
que tua tali morte privabit.**

R. Noli me derelinquere. 842.

Lectio vi.

Enco ut cōpērit ore sacerdō-
tis et martyris, se quoque
omn̄imodis assumēdūm, con-
gregatis in opum turbis, ecclē-
siasticum censum religiosa libe-
ralitate divisit. Quam profun-
dum spiritualis viri, et quam cœ-
lestē consilium, ut et egenis con-
suleret, et multitūdine consu-
mēnte quae déderat, inventi non
possit quod rāperet persecutor: illam nim̄irūm secūtus sententiā:
Disp̄s̄erit, dedit paup̄eribus: ju-
stitia ejus manet in æternū.

R. Beatus Laurētius. 843.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangēlii secún-
dum Joānnem.

Lectio vii. Cap. 41. d

In illo tempore: Dixit Jesus di-
cīscipulis suis: Amen, amen di-
co vobis, nisi granum frumenti ca-
dens in terram, mórtuum fūerit;
ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia sancti Joānnis

Chrysostomi.

Hom. 65. in Joann. post med.

TALEM de resurrectione dispun-
tans rationēm Paulus étiam
attulit. Quam igitur habebunt ex-
cusationem qui resurrectionem
non credunt, cum in seminibus
et in plantis quotidie hoc videā-
mus, ac étiam in nostro génere?
Primum enim corrūmpi semen
op̄ortet, inde fieri generationem.
Omnino autem, cum Deus áli-
quid facit, nulla opus est ratiō-
ne. Quómodo nos ex nihilo fe-
cit? Hoc ad Christianos dico, qui
se dicunt crēdere Scripturis.

R. In craticula. 843.

Lectio viii.

Ego autem et aliud dicam ex
humanis rationib⁹. Alii ma-
litiam, ali⁹ virtutem sectantur:
sed malitia sectatorum multi
feliciter in ultimam pervenérunt
senectūtem, virtutis autem con-
tra. Quómodo ergo pro méritis
minusquisque accipiet? quando?
Certe, inquiunt: sede corpora non
totum.

resūrgent. Nonne audiunt Pau-
lum dicētem: Op̄ortet autem
corruptibile hoc induere incor-
ruptionem? Neque animam intē-
lit, quippe quæ non corrūpi-
tur: et resurreccio de mórtuo
dicitur: Cécidit autem corpus.

R. O Hippolyte. 843.

Pro Vigilia Assumpt. Benedi-
ctio. Per evangēlicā dicta.

Lectio sancti Evangēlii secún-
dum Lucam.

Lectio ix. Cap. 41.

In illo tempore: Loquéntē Jesu
ad turbas, extollēns vocem
quadam mulier de turba, dixit
illi: Beatus venter, qui te por-
tavit. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 40. in Joann. post init.

BEATA Virgo María, quia fecit
voluntatem Patris. Hoc in ea
magnificavit Dóminus, quia fe-
cit voluntatem Patris, non quia
caro genuit carnem. Intendat
charitas vestra. Propterea cum
Dóminus in turba admirabilis vi-
deretur, sacerdos signa et prodigia,
et ostendens quid latet in
carne, admiratae quædam animæ
dixerunt: Felix venter, qui te por-
tavit. Et ille: Imo felices, qui
audiunt verbum Dei, et custodiunt
illud. Hoc est dicere: Et
mater mea, quam appellatis felici-
cem, inde felix, quia verbum Dei
custodit: non quia in illa Verbum
caro factum est, et habitavit in
nobis; sed quia custodit ipsum
Verbum Dei, per quod facta est,
et quod in illa caro factum est.
Te Deum laudamus. 13.

In laudibus fit commemor.
Vigilia. Aña. et Ý. de Feria
occurr. ut in Psalterio.

Oratio.

Desus, qui virginalem aulam
beatæ Mariæ, in qua habita-
res, eligere dignatus es: da,
quæsumus; ut sua nos desen-
sione munitos, jucundos facias
sue intercessō festivitatē.

Deinde S. Eusebii, Conf. Aña.
Euge. Ý. Justum. Oratio. Deus
qui, ut supra. 848.

Vesperæ de seq. sine illa com.

34

DIE XV. AUGUSTI.

IN ASSUMPTIONE

BEATÆ MARIAE VIRGINIS.

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS

Ad Vesp., Aña et Capit. de Land. Psalmi ut in Festis B.M. c.
Hymnus. Ave maris stella. cij.
Exaltata est sancta Dei Genitrix. Super choros Angelorum
ad coelestia regna.

Ad Magnificat, Aña.

Virgo prudentissima, quo præderis, quasi aurora valde rutilans? Filia Sion, tota formosa et suavis es: pulchra ut luna, electa ut sol.

Oratio ut ad Laudes

Ad Complet. et Horas per totam Oct. Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Venite adoremus Regem regum: * Cujus hodie ad æthereum Virgo Mater assumpta est cœlum. Ps. Venite. 4.

Hymnus. Quem terra. cij.

In primo Nocturno.

Aña. Exaltata est sancta Dei Genitrix super choros Angelorum ad coelestia regna.

Psalmi ut in Festis B. M. cij.
Aña. Paradisi portæ per te nobis spæcta sunt, quæ hodie gloriosa cum Angelis triumpphas.

Aña. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.
Exaltata est sancta Dei Genitrix. Super choros Angelorum ad coelestia regna.

Incipiunt Canticæ Canticorum.

Lectio i. Cap. 1.

O sculetur me osculooris sui: quia meliora sunt ubera tua vino, fragrantia unguentis optimis. Oleum effusum nomen

tuum: ideo adolescētulae dilexerunt te. Trahe me: post tecurrēmus in odorem unguentorum tuorum. Introdūxit me Rex in cellāria sua: exultabimus, et lætabimur in te, mémores überum tuorum super vinum: recti diligunt te. Nigra sum, sed formosa, filia Jerúsalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelles Salomónis.

Vidi speciosam sicut columbam, ascendéntem désuper rivos aquarum: cuius inestimabilis odor erat nimis in vestimentis ejus: * Et sicut dies verni circumbabant eam flores rosearum, et lilia convallium. V. Quæ est ista, quæ ascéndit per desertum sicut vírgula sumi, ex aromatibus myrræ et thuris? Et.

Lectio ii.

Nolite me considerare quod fusca sim, quia decoloravit me sol: filii matris meæ pugnaverunt contra me, posuerunt me custodem in vineis: vineam meam non custodivi. Indica mihi, quem dilit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges sodalium tuorum. Si ignoras te, o pulcherrima inter mulieres, egrēdere, et abi post vestigia gregum, et pasce hædos tuos juxta tabernacula pastorum. Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi te, amica mea. Pulchre sunt genæ tuæ sicut turturis: collum tuum sicut monilia.

It Sicut cedrus exaltata sum in Libano, et sicut cypræssus in monte Sion: quasi myrrha eleæcta, * Dedi suavitatem odoris. ¶ Et sicut cinnamomum et balsamum aromatizans. Dedi.

Lectio iii.

MURENLAS aureas faciemus tibi, vermiculatas argento. Dumi esset Rex in accubitu suo, hardus mea dedit odorem suum. Fasciculus myrræ dilectus meus mihi, inter libera mea commorabitur. Botrus Cypri dilectus meus mihi, in vineis Engaddi. Ecce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es, oculi tui columbarum. Ecce tu pulcher es, dilecte mi, et decorus. Iecletus noster floridus: tigna domorum nostrarum cédrina, laquearia nostra cypræssina.

¶ Quæ est ista quæ procéssit sicut sol, et formosa tamquam Jerusalém? * Vidérunt eam filii Sion, et beatam dixerunt, et regnus laudaverunt eam. ¶ Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. Vidérunt. Glória Patri. Vidérunt.

In secundo Nocturno.

Añæ et Psalmi ut in Festis B. Mariae. civ.

¶ Assumpta est María in cœlum, gaudent Angeli. ¶ Laudantes benedicunt Dóminum.

Sermo S. Joánnis Damasceni.

Lectio iv.

Or. 2. de Dorm. B. M. post init. **H**ODIS sacra et animata Arca Dei viventis, quæ suum in utero concepit Creatórem, requiescit in templo Dómini, quod nullis est exstructum manibus: et David exultat ejus parens, et cum eo choros ducunt Angeli, celebrant Archangeli, Virtutes glorificant, Principatus exultant, Potestates collétantur, gaudent Dominationes, Throni festum diem agunt, laudant Chérubim, gloriariam ejus prædicant Séraphim. Ille Eden novi Adam paradísum suscepit animatum, in quo solita est

condemnatio, in quo plantatum est lignum vitæ, in quo operta fuit nostra nuditas.

R. Ornátam monstibus filiam Jerusalem Dóminus concupivit: * Et videntes eam filiæ Sion, beatissimam prædicaverunt, dicentes: Unguentum effusum nomen tuum. ¶ Astitit Reginæ a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Et.

Lectio v.

IODIS Virgo immaculata, quæ nullis terrénis inquinata est affectibus, sed cœlestibus educata cogitationibus, non in terram reversa est, sed, cum esset animatum cœlum, in cœlestibus tabernaculis collocatur. Ex qua enim omnibus vera vita manavit, quomodo illa mortem gustaret? Sed cedit legi latè ab eo, quem genuit, et ut filia veteris Adam, veterem sententiam subiit: (nam et ejus Filius, qui est vita ipsa, eam non recusavit:) ut autem Dei viventis mater, ad illum ipsum digne assumperit.

R. Beatam ne dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. ¶ Et misericordia ejus a progénie in progressus timéntibus eum. Quia.

Lectio vi.

ILEVA, quæ serpentis suggestioni assénum præbuit, partus dolore, et mortis sententia damnatur, et in inferorum collocatur penetrabilibus. Hanc autem vere beatam, quæ Dei verbo aures præstitit, et Spíritus sancti operatione repléta est, atque ad Archangeli spirituali salutationem, sine voluptate, et virili consortio, Dei Filium concepit, et sine dolore aliquo pérperit, ac totam se Deo consecravit, quoniam modo mors devoraret? quomodo inferi susciperent? quomodo corruptio invaderet corpus illud, in quo vita suscepta est? Ille recta, plana, et facilis ad cœlum parata est via. Si enim, ubi ego sum, illic et minister meus

erit, inquit vita et veritas Christus: quomodo non potius Mater cum ipso erit? R. Beata es, Virgo Maria, quae Dominum portasti Creatorem inundi: * Genuisti qui te fecit, et in eternum permanes Virgo. V. Ave Maria, grata plena: Dominus tecum. Genuisti. Gloria Patri. Genuisti.

In tertio Nocturno.

Aene et Psalmi ut in Festis B. M. cvj.

V. Maria Virgo assumpta est ad aethereum thalamum. R. In quo Rex regum stellato sedet solio.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 10 g

In illo tempore: Intravit Jesus in quoddam castellum: et mulier quedam, Martha nomine, excipit illum in domum suam. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Serm. 27. de Verbis Domini, t. 10.

SANCTUM Evangelium cum loqueretur, audivimus, a femina religiosa suscepimus esse Dominum hospitio, eaque Martha vocabatur. Et cum esset ipsa occupata in cura ministrandi, soror ejus Maria sedebat ad pedes Domini, et audiens verbum ejus. Laborabat illa, vacabat ista. Illa erogabat, haec implobatur. Verumtamen Martha laborans multum in illa occupatione, et negotio ministrandi, interpellavit Dominum: et de sorore sua conquesta est, quod eam laborantem non adjuvaret.

R. Dilecta est gratia in labiis tuis: * Propterea benedixit te Deus in eternum. V. Myrrha, et gutta, et cäsa a vestimentis tuis, a domibus eburneis, ex quibus delectaverunt te filiae regum in honore tuo. Propterea. Benedictio. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viij.

DOMINUS autem pro Maria respöndit Marthæ: et ipse ejus factus est advocatus, qui index fuerat interpellatus. Martha,

inquit, circa multa es occupata, quando unum est necessarium. Maria meliorem partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Auditivimus enim et interpellationem interpellantis, et sententiam iudicis. Quæ sententia interpellandi respondit, suscepitam defendit. Erat enim Maria intenta dulcedini verbi Domini. Intenta erat Martha quomodo pasceret Dominum; intenta Maria quomodo pasceretur a Domino. A Martha convivium Domino parabatur, in cuius convivio Maria jam jucundabatur.

R. Beata es, Virgo Maria, Dei Genitrix, quæ credidisti Domino: perfecta sunt in te, quæ dicta sunt tibi: Ecce exaltata es super chorus Angelorum: * Intercéde pro nobis ad Dominum Deum nostrum. V. Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum. Intercéde. Gloria Patri. Intercéde.

Lectio ix.

Cum ergo Maria suaviter audit ret verbum dulcissimum, et corde intentissimo pasceretur, interpellatio Domino a sorore sua, quomodo putamus eam timuisse, ne diceret ei Dominus: Surge, et adjuva sororem tuam? Mira enim suavitate tenebatur: quæ profecto major est mentis, quam ventris. Excusata est, sedit secundior. Quomodo autem excusatæ? Attendamus, inspiciamus, perscrutemur, quod possumus, ut pascamur et nos.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Aene.

1. Assumpta est * Maria in celum, gaudent Angeli, laudantes benedicunt Dominum. ps. nōminus regnavit, cum reliq. 11.

2. Maria Virgo * assumpta est ad aethereum thalamum, in quo Rex regum stellato sedet solio.

3. In odorem * unguentorum tuorum currimus: adolescens tulæ dilexerunt te nimis.

4. Benedicta, filia, tu a Domino, quia per te fructum vitæ communicavimus.

Pulchra es, * et decora, filia Je-
rusalem, terribilis ut castrorum
acies ordinata.

Capitulum. *Ecclesi. 24.*

In omnibus requiem quæsivi,
et in hereditate Domini mor-
abor. Tunc præcepit, et dixit
mihi Cœrator omnium: et qui
creavit me, requievit in taber-
naculo meo.

Hymnus. O gloriosa, cviij.
Exaltata est sancta Dei Géni-
trix. R. Super choros Angelorum
ad cœlestia regna.

Ad Benedictus. Aña.
Quæ est ista, * quæ ascéndit sic-
ut aurora consurgens, pulchra
ut luna, électa ut sol, terribilis
ut castrorum acies ordinata?

Oratio.

FAMULORUM tuorum, quæsu-
mus Domine, delictis igno-
scere: ut, qui tibi placere de-
actibus nostris non valemus,
Genitrix Filii tui Domini nostri
intercessione salvemur. Qui te-
cum vivit.

Ad Primam, Aña.
Assumpta est.

In R. br. y. Qui natus es de
Maria Virgine, et dicitur per
totam Octavam.

Ad Tertiam, Aña
Maria Virgo.

Capitulum. In omnibus.
R. br. Exaltata est * Sancta Dei
Génitrix. Exaltata, y. Super choros
Angelorum ad cœlestia regna.
Sancta, Glória Patri. Exal-
tata, y. Assumpta est Maria in celum,
gaudent Angeli. R. Lau-
dantes benedicunt Dóminum.

Ad Sextam, Aña.
In odorem.

Capitulum. *Ecclesi. 24. b*
Et sic in Sion firmata sum, et
in civitate sanctificata simili-
ter requievi, et in Jerusalém
potestas mea. Et radicavi in pô-
pulo honorificato, et in parte
Dei mei hereditas illius, et in
plenitudine sanctorum detentio
mea.

R. br. Assumpta est Maria in
celum, * Gaudent Angeli. As-
sumpta. y. Laudantes benedi-

cunt Dóminum. Gaudent. Glória
Patri. Assumpta. y. María Virgo
assumpta est ad æthéreum tha-
lamum. R. In quo Rex regum
stellato sedet sólio.

Ad Nonam, Aña.

Pulchra es.

Capitulum. *Ecclesi. 24. b*

In platæ sicut cinnamónum
et balsamum aromatizans odó-
rem dedi: quasi myrrha électa
dedi suavitatem odoris.
R. br. María Virgo assumpta est
* Ad æthéreum thalamum. Ma-
ría. y. In quo Rex regum stellato
sedet sólio. Ad. Glória Patri.
María. y. Dignare me laudare
te, Virgo sacrata. R. Da mihi vir-
tutem contra hostes tuos.

Iu ij. Vesp. omnia ut in j.

Exaltata est sancta Dei Géni-
trix. R. Super choros Angelorum
ad cœlestia regna.

Ad Magnificat. Aña.

Hodie María Virgo * celos ascéndit:
gaudete, quia cum Christo regnat in æternum.

Deinde fit comm. S. Hyacin-
thi, ut 856.

Notandum quod, si Dñica
infra Octavam Assumpt. in qua
agitatur de Festo S. Joachim in-
ciderit in diem xvij. hujus men-
sis, tunc in ij. Vesp. Assumpt.
tit com. Festi S. Joachim et
Dñicæ occur. tantum. In Laud.
Festi S. Joachim fit com. Dñicæ.
Octavæ Assumpt., ac S. Lauren-
tii. In ij. autem Vesp. fit com.
de die Oct. S. Laurentii, cum
Aña, et y. ex j. Vesp. Festi, et
Oratio. Excita, Dñe, ut infra.
856. deinde Dñicæ, postea Oct.
Assumpt.: Festum vero S. Hyac-
inthi transferatur in aliam diem.

Si autem in diem xvij. incide-
rit Dñica, tunc Festum S. Joa-
chim transferatur in sequentem
Feriam ij. quia agendum erit de
die Octava S. Laurentii, cum
com. Dñicæ, et Oct. Assumpt. in
j. Vesp., et Laud. In ij. Vesp.
omnia dicuntur de S. Joachim.
cum com. de Oct. S. Laurentii.
Dñicæ occur., Oct. Assumpt.,
et S. Agapiti, Mart.

Si vero in diem xx. vel xxij. translato Festo S. Bernardi. vel S. Joannæ Franciscæ Fremiot de Chantal) agendum erit de Festo S. Joachim, ut ponitur infra.

Si tandem contigerit in diem xxij. Offic. tunc sit de die Oct. Assumpt. cum com. Dñicæ : Festum vero S. Joachim transferatur in primam diem non impeditam.

DOMINICA

INFRA OCT. ASSUMPT. B. M. V.
Festum S. Joachim Conf. Patris

B. M. V.

Duplex majus.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. xl. iiiij. præter seq.

In Hymno, Mérit suprémos.

In j. Vesperis et Laudibus.
¶ Potens in terra erit semen
eius. ¶ Generatio rectorum be-
nedicetur.

Ad Magnif., et ad Benedictus,
Ana. Laudémus virum glorió-
sum in generatiōne sua, quia
benedictionem ómnium gentium
dedit illi Dóminus, et testa-
mētum suum confirmavit su-
per caput eius.

Oratio.

Deu s , qui præ ómnibus San-
ctis tuis beatum Joachim
Genitricis Filii tui patrem esse
voluisti : concéde, quæsumus ;
ut cuius festa venerāmur, ejus
quoque perpétuo patrocínio sen-
tiámus. Per eúmdem Dóminum.

Et tit comm. Dñicæ occurrit.

Postea Oct. Assumpt. nisi Fe-
stum S. Joachim transferatur
post Oct.

Lect. j. Noct. Beatus vir, ij
loco. **Ixiv.**

In secundo Nocturno.

Sermo S. Epiphani Episcopi.

Lectio iv.

Or. de Lav. Virg. sub init.

De radice Jesse ortus est rex
David, et de tribu regis David
sancta Virgo; sancta, inquam, et
sanctorum virorum filia; cuius
paréntes fuérunt Joachim et An-
na: qui quidem in vita sua Deo
placuerunt, atque étiam fructum
ejusmodi germinavérunt, san-
ctam Virginem Mariam, tem-

plum simul et Matrem Dei. Joa-
chim porro, Anna, et Marfa, hi
tres Trinitati palam sacrificium
laudis offerébant: Joachim enim
interpretatur præparatio Dómi-
ni, eo quod ex illo præparatum
sit templum Dómini, nempe Vir-
go. Anna rursus similiter grátia
interpretatur, propterea quod
Joachim et Anna grátiam ace-
pérunt, ut, accedéntibus préci-
bus, talem fructum germina-
rent, sanctam Virginem adépti:
Joachim siquidem precabátur in
monte, et Anna in horto suo.
¶ Honéstum fecit.

Sermo S. Joánnis Damascéni.

Lectio v.

Orat. 4. de Virg. Mariae Nativ.
circa principium.

Quoniam futurum erat, ut Dei
Génitrix et Virgo ex Anima
oríre tur, natura gratiæ fruc-
tum antevérttere minime aus:
est: verum tantisper expectávit,
dum gratiæ fructum suum pro-
duxisset. Siquidem oportébat
eam primogénitam in lucem edi,
quaer rerum ómnium condita-
rum primogénitum, in quo óm-
nia coagmentata sunt, paritura
erat. O par beatum Joachim et
Anna! «Vobis omnis creatura
obstricta est. Per vos enim do-
num, ómnium donorum pra-
stantissimum, Creatóri óbtulit,
nempe castam Matrem, qua-
sola Creatóre digna erat.

¶ Amávit eum.

Lectio vi.

Exulta Joachim, quóniam ex
filia tua Filius natus est
nobis, et vocatur nomen ejus
magni consilii, hoc est, salutis
totius mundi, Angelus. Pudore
afficiatur Nestórius, ac manu
ori impónat. Puer hic Deus
est. Quoniam igitur modo ea Dei
Génitrix non sit, quæ péperit?
Si quis sanctam Dei Genitricem
non confitetur, a Deitate remo-
tus est. Mea non est hæc oratio,
quamquam alióqui mea: hanc
enim divinissimam hæreditatem
a Theólogo Patre Gregorio ac-
cépi. O beatum par Joachim et

Anna! Ac profecto ex ventris vestri fructu immaculati agnoscimini, quemadmodum Christus quodam loco dixit: Ex fructibus eorum cognoscetis eos. Ut Deo gratum erat ac dignum ea, quae a vobis orta est, vitæ vestrae rationes instituistis. Caste enim ac sancte munere vestro functi, virginitatis thesaurum produxistis.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

Litteræ generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua. Homilia S. Joannis Damasceni. Ex l. 4. de Fide orthod., c. 45. de Dñi geneal. et S. Dni Gen.

Quoniam Joseph ex Davídica tribu originem duxerit, sanctissimi Evangelistæ Matthæus et Lucas líquido demonstrarunt. Verum hoc inter eos discriminis est, quod Matthæus ex Davide per Salomónem Joséphum deducit, Lucas autem per Nathan. At vero sancta Virginis ortum utérque siléntio præterit. Quocirca scire opere præmium est, nec apud Hebreos, nec apud Scripturam saeram hoc in more pósitum fuisse, ut mulserum genus recenseretur. Verum hoc demum lego cautum erat, ne tribus ulla uxores ex altera tribu accéserent. Ac profinde Joseph, qui ex tribu Davídica ortum trahébat, justitiámque colébat, (hanc enim laudem ei tribuit divinum Evangelium) sanctam Virginem baudquáquam præter legis præscriptum despondísset, nisi ex eódem sceptro genus duxisset. Ob idque satis hábuit Evangelista demonstrasse, unde Joseph ortum traxerit.

R. Iste est qui.

Lectio viii.

Icitor ex stirpe Nathan filii David, Levi genuit Melchi, et Panthérem. Panther autem gé-

nuit Barpanthérem (namque ita vocabatur). Barpánther rursus génnit Jóachim, Jóachim déni-que génuit sanctam Dei Genitricem. Rursus ex stirpe Salomónis filii David, Mathan ex uxore sua génuit Jacob: mórtuo autem Mathan, Melchi, ex tribu Nathan, filius Levi, ac frater Panthérus, uxorem ipsius Mathan, quæ étiam Jacóbí mater erat, matrimónio sibi copulávit, atque ex ea génuit Heli: ita uterini fratres erant Jacob et Heli: ille nimisrum ex tribu Salomónis, hic ex tribu Nathan oriündus.

R. Sint lumbi.

Lectio ix. de Hom. Dñicæ occur. Siautem transferat., legitur seq.

Lectio ix.

Ponno Heli, qui ex tribu Nathan erat, nullis liberis suscep̄tis, e vita migrávit: eaque de causa Jacob, ipsius frater, qui ex tribu Salomónis flúxerat ipsius uxorem accépit, fratrique suo semen excitávit, ac Joséphum progénuit. Joseph itaque natura quidem filius Jacob erat a Salomóni oriündus: legis autem ratione, patrem habébat Heli ex Nathan oriündum. Quæcum ita sint, Jóachim lectissimam illam ac summis laudibus dignam mulierem Annam matrimónio sibi copulávit. Verum quemadmodum prisca illa Anna, cum sterilitatis morbo laboraret, per orationem ac promissionem Samuél procreávit: eódem modo hæc étiam per obsecratiōnem et promissionem Dei Genitricem a Deo accépit, ut ne hic quoque cuiquam ex illūstribus matrónis céderet. Itaque grātia (nam hoc sonat Annæ vocábulum) Dóminam parit: id enim Maria nōmine significátur. Vere étenim rerum ómnium conditárum Dómina facta est, cum Creatóris Mater extitit.

Te Deum laudámus. 45.

In Laud. Ý., Aña ad Benedic̄tus, et Oratio ut in j. Vesp.

Et fit com. Dñicæ occurrentis. Postea Oct. Assumpt.

In ij. Vesp. omnia de Comm.,
preter Orat. Deus, qui præ. 854.
Et fit com. Dñicis occurrentis,
Postea Oct. Assumpt.

DIE XVI. AUGUSTI.

In Festo S. Hyacinthi, Conf.
Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. Iij. preter seq.

In Hymno. Méruit suprémos.
Oratio.

Deus, qui nos beati Hyacinthi
Confessoris tui annua so-
lemnitate laetificas: concéde pro-
pitius; ut cujus natalitia cóni-
mus, etiam actiones imitémur.
Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. de libro Script.
eo temp. occur., ut dictum est
in Rubr. ante Dom. iij. Aug. 493.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HYACINTHUS Polonus, nobilibus
et christiani paréntibus in
Camiensi villa Episcopatus Vra-
tislaviensis natus est. A puerita
litteris instructus, post dataim
Jurisprudéntia et sacris litteris
operam, inter Canonicos Craco-
vienses adscitus, insigni morum
pietate, et summa eruditione
céteros antecélluit. Romæ in
Prædicatórum Ordinem ab ipso
Institutóre sancto Dómino ad-
scriptus, perfectam vivéndi ratió-
nem, quam ab ipso didicerat,
usque ad finem vitæ sanctissime
retinuit. Virginitatē perpétuo cé-
luit: modéstiam, patientiam, hu-
militatem, abstinentiam, ceterás-
que virtutes, ut certum religiosæ
vite patrimónium, adamávit.
¶ Honestum fecit.

Lectio v.

CHARITATE in Deum servens,
integras sæpe noctes fundéndis
précibus, castigandoque
cōpori insūmens, nullum eisdem
levaméntum, nisi lapidi innixus,
sive humi cubans, adhibebat.
Remissus in patriam, Frisaci
primum in itinere amplissimum
sui Ordinis monastérium, mox
Cracoviæ alterum erexit. Inde
per alias Poloniæ regni provin-
cias, aliis quātuor exaridicatis,

incredibile dictu est, quantum
verbi Dei prædicatiōne, et vitæ
innocentia, apud omnes profé-
cerit. Nullum diem prætermisit,
quo non præclara aliqua fidei,
pietatis, atque innocentiae ar-
gumēta præstiterit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

SANCTISSIMI viri stúdium erga
proximórum salútēm máxi-
mis Deus miráculis illustrávit.
Inter quæ illud insigne, quod
Vándalum fluvium prope Viso-
grādum aquis redundātem nul-
lo navigio usus trajécit, sōciis
quoque expāso super undas
pallio tradūctis. Admirabili vitā
génere ad quadraginta prope an-
nos post professiōnem perdūeto,
mortis die suis Fratribus prænun-
tiato, ipso assūmptæ Virginis se-
sto, Horis Canonicis persolutis,
Sacraméntis ecclesiasticis sum-
ma cum veneratiōne percéptis, iis
verbis: In manus tuas, Dómine,
spiritum Deo reddidit, anno sa-
lūtis millesimo ducentésimo
quinquagésimo séptimo. Quem
miráculis etiam post óbitum il-
lūstrem, Clemens Papa Octávus
in Sanctórum númerum rétulit.
R. Iste homo.

In ij. Nocturno Homilia in
Evang. Sint lumbi, j. loco Ixij.

In Laud. fit com. Oct. Assumpt.
Aña. Quæ est ista. v. Exaltata.
Oratio. Famulórum. 853.

Postea Oct. S. Laurentii, Aña.
In cratula. v. Dispérsit. Oratio.
ba nobis. 813.

In ij. Vesp. a Cap. fit de die
Oct. S. Laurentii ut in j. Vesp.
Festi, cum Orat. et com. ut infra.

DIE XVII. AUGUSTI.

In Octava S. Laurentii.

Duplex.

Oratione ut in Festo, preter seq.
Oratio.

Excita, Dómine, in Ecclésia
tua Spíritum, cui beatus
Lauréntius Levita servivit: ut
códem nos repléti, studeámus
amare quod amávit, et ópere
exercere quod dœnit. Per Dómi-
num. In unitate ejusdem.

Pro S. Hyacintho, Aña. Ille vir.
v. Justum. Oratio. Deus, qui. 856.
Pro Oct. Assumptionis, Aña.
Hodie. v. Exaltata. Oratio. Fa-
mulorum, ut supra. 855.

In 1. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurr. ut dictum est in
Itubrica ante Dom. iij. Aug. 493.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu sancti Augustini Epi-
scopi in Joannem.

Lectio iv. Tr. 27. in fin.

CERTI sumus, fratres, quia
omnes, qui sumus in cör-
pore Dómini, et manémus in
illo, ut et ipse maneat in no-
bis, in hoc sǽculo necesse ha-
bémus usque in finem inter mā-
los vivere: non inter illos dico
malos, qui blasphemant Christum: raro enim jam inveniuntur,
qui lingua blasphemant; sed multi,
qui vita. Necesse est ergo, ut inter illos usque in fi-
nem vivamus. Sed quid est quod
ait: Qui manet in me, et ego in
illo? Quid, nisi quod Mártires
audiébant: Qui perseveráverit
usque in finem, hic salvus erit?
¶ Quo progréderis. 842.

Lectio v.

Quomodo mansit in illo sanctus
Lauréntius, cuius hódie
festum diem celebrámus? Mansit usque ad tentatiórem,
mansit usque ad tyránnicam in-
terrogatiórem, mansit usque
ad acérriam comminatioñem,
mansit usque ad pereumptiōrem.
Parum est: usque ad immáñem
excruciatióñem mansit. Non
enim occisus est cito, sed cru-
ciatus est in igne. Diu vivere
permíssus est: imo non diu vi-
vere permíssus est, sed tarde
mori compúlsus est. In illa ergo
longa morte, in illis torméntis,
quia bene manducáverat, et
bene bibébat, tamquam illa
esca saginátus, et illo cálice
ébrius, torménta non sensit.
¶ Noli me. 842.

Lectio vi.

IIXERAT autem illi Xystus mar-
tyr sanctus, cuius diem
quinto abhinc retro die celebrá-

vimus: Noli mærére, fili (Episco-
pus enim erat ille, iste Diáco-
nus) noli mærére, inquit; se-
quéris me post triduum. Triduum
autem dixit, médium inter diem
passiónis sancti Xysti, et diem
hodiernam passiónis sancti Lau-
réntii. Triduum est médium. O
consolatio! Non ait, Noli mæré-
re, fili: désinet persecutiō, et se-
cúrus eris: sed, Noli mærére:
quo ego præcedo, tu sequeris,
nec consecutiō tua differtur: tri-
dum médium erit, et mecum eris.
Accépit oráculum, vicit diabo-
lum, pervénit ad triúmphum.
¶ Beatus Lauréntius. 843.

In tertio Nocturno
Léctio sancti Evangélii secún-
dum Joannem.

Lectio vi). Cap. 12. d

In illo tempore: Dixit Jesus
discípulis suis: Amen, Amen
dico vobis: Nisi granum fru-
menti cadens in terram, mó-
tuum fúerit, ipsum solum ma-
net. Et réliqua.

Homilia S. Joannis Chrysóstomi.
Homilia 66. in Joannem.

DULCIS præsens vita est, et
multæ plena voluptatis, non
tamen omnibus, sed iis tan-
tum, qui illi sunt affixi. Quod si
quis in cœlum suspéxerit, et
quæ ibi præclara sunt, contem-
platus fúerit, statim hanc conté-
mnet, ac nullius prætii existimá-
bit. Nam et cörperum pulchritú-
do, quoad pulchrius non depre-
henditur, in admiratiōne habé-
tur: cum vero aliud præstantius
apparuerit, illa prior despíscitur.
Quod si illam pulchritudinem
étiam nos intuéri voluérimus,
et cœlestis regni spéciem con-
siderare, conféstim nos hujus
sæculi vinculis dissolvémus.
¶ In craticula. 843.

Lectio vii.

VINCULUM namque est terrená-
rum rerum afféctio: ad eujus
dissolutiōñem ut nos induceret
Christus, quid dicat, atténde:
Qui amat animam suam, perdet
eam: et qui odit animam suam
in hoc mundo, in vitam æter-

nam custodit eam. Enigmatis simile hoc dictum videtur: non tamen ita est, imo vero præcipue sapientiae plenum. Et quomodo qui amat animam suam, perdet eam? Qui absurdis ejus cupiditatibus obtémperat, qui præter débitum ei indulget: quemadmodum e contrario, qui odit eam in hoc mundo, custodit eam; hoc est, qui non paret ei, cum nōxia jubet.

R. O Hippolyte. 833.

Lectio ix.

Et non dixit, Qui non paret, sed, Qui odit. Sicut enim quos odio habemus, ne vocem quidem audire, nec vultum eorum videre aequo animo patimur; ita et anima, si quid præter Dei voluntatem nobis imperat, vehementer aversari oporeat. Cum enim jam de morte ad eos verba facturus esset, de morte videlicet sua, et prævideret eorum tristitiam, et exanimatatem, per excusum locutus est, inquiens: Quid dico, si mortem meam generose non feretis? nisi vos ipsi moriamini, nullum vos sequetur emoluméntum.

Te Deum laudamus. 13.

In Laud. fit com. Oct. Assumpt. Aña. Quæ est ista. y. Exaltata. Oratio. pamulorum. 833.

In ij. Vesp. com. Oct. Assumptionis, Aña. Hodie. y. Exaltata. Oratio. Famulorum. 833.

Postea S. Agapiti, Mart. Aña. Iste. y. Glòria.

Oratio

LETETUR Ecclesia tua, Deus, beati Agapiti Martyris tui confisa suffragia: atque ejus precibus gloriiosis et devotispermāeat, et secūra consistat. Per Dóminum.

DIE XVIII. AUGUSTI.

Quarta die infra Oct. Assumpt
B. Mariæ.

In primo Nocturno.
De Canticis Canticorum.

Lectio j. Cap. 4.

QUAM pulchra es, amica mea! quam pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quod intrinsecus latet. Capilli

tui sicut greges capraru[m], quæ ascendérunt de monte Gálaad. Dentes tui sicut greges tonsarum, quæ ascendérunt de lavacro, omnes gemellis foetibus, et stérilis non est inter eas. Sicut vitta coccinea, lábia tua: et eliquum tuum dulce. Sicut fragmen malii púnici, ita genæ tua, absque eo quod intrinsecus latet. Sicut turris David collum tuum, quæ aedificata est cum propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fórtium.

R. Vidi speciosam. 830.

Lectio ij.

Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te. Veni de Líbano, sponsa mea, veni de Líbano, veui: coronaberis de capite Amana, de vértice Sanir et Hermon, de cubilibus leónum, de móntibus pardórum. Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum, et in uno crine colli tui. Quam pulchra sunt mammas tuae, soror mea sponsa! Pulchriora sunt ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum super ómnia arómata.

R. Sicut cedrus. 831.

Lectio iii.

Favus distillans lábia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua: et odor vestimentorum tuorum sicut odorthuris. Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Emisiones tuae paradisius malorum punicorum cum pomorum fructibus. Cypri cum nardo, nardus et crocus, fistula et cinnamomum cum universis lignis Líbani, myrrha et áloe, cum ómnibus primis unguentis. Fons hortorum: púteus aquarum viventium, quæ fluunt impetu de Líbano.

R. Quæ est ista. 831.

In secundo Nocturno.
De Sermone sancti Joánnis Damasceni.

Lectio iv.

Orat. 2. de dorm. Drep. sub fin. Ex antiqua accépimus traditio[n]e, quod témpore glorió-

sæ dormitionis beátæ Virginis,
univérsi quidem sancti Apóstoli,
qui orbem terræ ad salutem
géntium peragabant, moménto
temporis in sublīme elati con-
venérunt Jerosólymis: cumque
illic essent, eis visio appáruit
angélica, et auditæ est psalmó-
dia cœlestium potestatum, et
sic cum divina glòria in manus
Dei sanctam trádidit animam.
Ejus autem corpus, quod Deum
ineffabili quadam ratione suscé-
pit, cum angélica et apostólica
hymnódia elatum, in lóculo
suit depósum Gethsémane:
quo in loco Angelorum cantus
mansiit tres dies continuos.
R. Ornátam moalibus. 851.

Lectio v.

Post tres autem dies angélico
cantu cessante, qui áderant
Apóstoli (cum unus Thomas,
qui ablúerat, post tertium diem
venisset, et quod Deum suscé-
perat, corpus adorare voluís-
set) túmulum aperuérunt: sed
omni ex parte sacrum ejus cor-
pus nequáquam invenire potuérunt.
Cum ea autem tantum in-
veníssent, in quibus fúerat
compósitum, et ineffabili, qui
ex iis proficiscebatur, essent
odore repléti, lóculum clausé-
runt. Ejus mystérii obstupelacti
míraculo, hoc solum cogitare
potuérunt, quod cui plácuit ex
Maria Virgine carnem sumere,
et hóminem fieri et nasci, cum
esset Deus Verbum, et Dóminus
glória, qui post partum
inecorrúptam servávit ejus virgi-
nitatem, eidem étiam placuit et
ipsius, postquam migrávit, im-
maculatum corpus, incorrú-
ptum servátum, translatione
honorare ante communem et
universalē resurrectionem.
R. Beátam me dicent. 851.

Lectio vij.

Aderant tunc cum Apóstolis
sanctissimus Timótheus,
primus Episcopus Ephesiórum,
et Dionysius Areopagita, sicut
ipse testatur in iis, quæ de beáto
Hierótheo, qui ipse quoque tunc

áderat, scripsit ad prædictum
Timótheum, sic dicens: Nam
étiam apud ipsos a Deo afflátos
sacrórum Antistites, quando
nos quoque, ut nosti, et multi
ex sanctis nostris fratribus, ad
contuéndum corpus, quod vita
principiū dedit, et Deum sus-
cépit, convenissémus: (áderat
auteam et Dómini frater Jacobus,
et Petrus, supréma et antiquissí-
ma theologórum súmnitas)
et viso sacro corpore, plácuit
ómnibus, prout quisque pótterat,
hymnis celebrare infinitam ho-
nitatem divinæ poténtiæ.
R. Beata es, Virgo. 852.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secún-
dum Lucam.

Lectio vij. Cap. 10. g

In illo tempore: Intravit Je-
sus in quoddam castellum: et
múlier quædam, Martha nōmine,
excépit illum in domum suam.
Et reliqua.

De Hymnila sancti Augustini
 Episcopi.

Ex Serm. 27. de verb. Domini.

Bene Martha circa corporálem
Dómini, quid dicam, neces-
sitatē, an voluntatē? minis-
trabat carni mortali. Sed quis
erat in carne mortali? In prin-
cípio erat Verbum, et Verbum
erat apud Deum, et Deus erat
Verbum. Ecce quod Maria audiébat:
Verbum caro factum
est, et habitávit in nobis. Ecce
Martha cui ministrabat. Ergo
María meliorem partem élégit,
quæ non auferéatur ab ea. Ille
enim élégit, quod semper ma-
nébit, ideo nou auferéatur ab ea.
R. Diffusa est. 852.

Lectio viii.

Circa unum María se voluit oc-
cupári. Jam tenébat: Mihi
autem adhærere Deo bonum est.
Sedébat ad pedes cárpis nostri.
Quanto humílius sedébat, tanto
amplius capiébat. Cónfluit enim
aqua ad humilitatē convállis,
dénatat de tumóribus collis. Non
ergo Dóminus opus reprehéndit,
sed munus distinxit. Circa multa

es occupata : porro unum est necessarium. Jam hoc sibi María elegit.

R. Beata es, Virgo. 852.
Pro S. Agapito. Lectio ix.

ACAPITUS Prænestinus, quindecim annos natus, Aureliano Imperatore, martyrii cupidissimus, cum propter constantiam religionis, Imperatoris jussu, primum nervis diutissime cassus, deinde in teturum carcere conjactus esset, ut nihil omnino per quatuor dies gustaret, et custodia est eductus : et ardentibus carbónibus capiti ejus impósitis, Deo agens grárias, iterum affectus verbéribus, nudus ita pédibus suspensus est, ut ingens fumus e subiecto igne os ejus obrúeret. Tum fervens aqua in ejus ventrem effusa est, maxillæque confractæ, Quo tempore judex e tribunali lapsus, paulo post mortuus est. Ea re incenso Imperatore, sanctum juvenem jubente feris obijici, cum illæ non audérant attingere, Præneste gladio percussus est. Te Deum laudamus. 13.

In Laud. fit com. S. Agapiti, Mart. Aña. Qui odit. y. Justus. Oratio. Latetetur. 858.

DIE XIX. AUGUSTI.

Quinta die intra Oct. Assumpt. beatæ Mariæ.

In primo Nocturno.

De Canticis Canticorum.

Lectio i. Cap. 5. c

ADJURO vos, filiæ Jerúsalem, si invenéritis diléctum meum, ut nuntiétis ei, quia amo re langeo. Qualis est diléctus tuus ex dilécto, o pulcherrima mulierum ? qualis est diléctus tuus ex dilécto, quia sic adjurásti nos ? Diléctus meus cándidus et rubicundus, electus ex millibus. Caput ejus aurum optimum : coma ejus sicut elatae palmárum, nigræ quasi corvus. Oculi ejus sicut colúmbæ super rívolos aquarum, quæ lacte sunt lotæ, et résident juxta fluénta plenissima.

R. Vidi speciósam. 850.

Lectio ii. Cap. 6.

DILÉCTUS meus descéndit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut pascatur in hortis, et lilia colligat. Ego dilécto meo, et diléctus meus mihi, qui passitur inter lilia. Pulchra es, amica mea, suávis et décora sicut Jerúsalem : terribilis ut castrorum ácies ordinata. Avérte óculos tuos a me, quia ipsi me avolare fecérunt. Capilli tui sicut grex caprarárum, quæ apparuerunt de Gálaad. Dentes tui sicut grex óvium, quæ ascendérunt de lavácro, omnes gemélis fáribus, et sterilis non est in eis.

R. Sicut cedrus. 854.

Lectio iii.

UNA est columba mea, perfécta genitrici suæ, electa genitrici suæ. Vidérunt eam filiæ, et beatissimam prædicavérunt : réginae et concubinae, et laudavérunt eam. Quæ est ista, quæ progréditur quasi aurora consúrgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum ácies ordinata ? Descéndi in hortum nucum, ut vidérem pomá convallium, et inspicerem si florueret vinea, et germinassent mala púnica. Nescivi : anima mea conturbavit me propter quadrigás Aminadab. Revértere, revértere Sulamitis : revértere, revértere, ut intueámur te.

R. Quæ est ista. 851.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv. Serm. 4. de Ass.

VIRGO hódie gloriósa cœlos ascéndens, supernórum gaudia cívium copiósas sine dóbio cumulavit augménatis. Hæc est enim, cuius salutatiōnis vox et ipsos exultare facit in gáudio, quos matérra adhuc viscera claudunt. Quod si párvali nectum nati anima liquefacta est, ut María locuta est : quid putamus, quenam illa fúerit ovéstium exultatio, cum et vocem audire, et vidére faciem, et beata ejus frui præséntia meruérunt ? R. Ornátam monsibus. 851.

Lectio v.

Sen et illud quis cogitare sufficiat quam gloriōsa hodie mundi regina processerit, et quanto devotionis affectu tota in ejus occursum cœlestium legionum prodierit multitudo, quibus ad thronum gloriæ canicis sit deducta, quam placido vultu, quam serena facie, quam divinis amplibus suscepta a Filio, et super omnem exaltata creaturam: cum eo honore, quanto tanta Mater digna fuit: cum ea gloria, quæ tantum dedit Filiu?

R. Beatum me dicent. 831.

Lectio vi.

FELICIA prorsus oscula labiis impressa lactentis, cui virginio mater applaudebat in gremio. Verum numquid non felicitaria censēbimus, quæ ab ore sedentis in dextera Patris, hodie in beata salutatione suscepit, cum ascenderet ad thronum gloriæ, epithalamium canens, et dicens: Osculetur me osculo oris sui? Christi generationem, et Mariæ assumptionem quis enarrabit? Quantum enim gratia in terris adæpta est præceteris, tantum et in cœlis obtinet gloriæ singularis.

R. Beata es, Virgo. 832.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10. g

In illo tempore: intravit Jesus in quoddam castellum: ut mulier quendam, Martha nomine, excipit illum in domum suam. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex Serm. 27. de Verb. Domini. TRANSIT labor multitudinis, et remanet caritas unitatis. Ergo, quod elegit Maria, non auferetur ab ea: a te autem, Martha, quod elegisti, utique hoc sequitur, utique hoc subintelligitur, a te, quod elegisti, auferetur: sed bono tuo auferetur, ut, quod melius est detur. Auferetur enim

a te labor, ut requies detur. Tu navigas, illa jam in portu est.

R. Diffusa est. 832.

Lectio viii.

VIRTUTIS ergo, charissimi, et quantum arbitror, jam intelligitis, in his duabus mulieribus, quæ amba fuérunt Dominino gratia, ambæ amabiles, ambæ discipulæ, vidētis ergo, et magnum aliquid intelligitis, quicunque intelligitis, quod audire et scire debetis etiam qui non intelligitis, in his duabus mulieribus duas vitas esse figuratas, præsentem et futuram, laboriosam et quietam, arduinomosam et beatam, temporalem et æternam.

R. Beata es, Virgo. 832.

Lectio ix.

DUX sunt vitae: de illis vos copiosius cogitate. Quid habeat haec vita, non dico mala, non iniqua, non nefaria, non luxuriosa, non impia: sed laboriosa, et æruminis plena, timoribus castigata, tentationibus sollicita: hanc ipsam innocentem vitam dico, qualem decebat habere Martham. Hanc ergo, quantum potestis, inspicite; et de hac, ut dixi, copiosius, quam loquimur, cogitate. Vita vero iniqua aberat ab illa domino, nec cum Martha erat, nec cum Maria: et, si aliquando fuit, Domino intrante, fugit. Te Deum laudamus. 43.

Vesp. de seq., comp. Oct.

DIE XX. AUGUSTI.

In Festo S. Bernardi Abbatis, Conf. et Ecclesiæ Doctoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. IV. preter seq.

Ad Magnificat, Aña O Doctor optime.

Oratione.

Dres, qui populo tuo æternæ salutis beatum Bernārdum ministrum tribuisti: præsta, quæsumus; ut, quem Doctorem vite habuimus in terris, intercessorem habere mereamur in cœlis. Per Dominum.

Pro com. Oct. Assumpt. Aña.
Hodie. v. Exaltata. Oratio. Fa-
mularum. 853.

In j. Noct. Lectiones de Seri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BERNARDUS, Fontanis in Bur-
gundia honesto loco natus,
adolescens propter egrégiam
formam vehementer solicitatus
a mulieribus, nunquam de sen-
tentia colendæ castitatis dimo-
véri potuit. Quas diaboli tenta-
tiones ut effugeret, duos et vi-
ginti annos natus, monastérium
Cisterciense, unde hic Ordo
incépit, et quod tum sanctitate
florébat, ingredi constituit. Quo
Bernardi consilio cognito, fra-
tres summopere conati sunt eum
a propósto deterrére: in quo
ipse eloquenter, ac felicior fuit.
Nam sic eos, aliosque multos
in suam perdixit sententiam, ut
cum eo triginta juvenes cám-
dem Religionem suscéperint. Mó-
nachus jejúnio ita déditus erat,
ut quóties suméndis esset cibis,
tóties torméntu subire videretur.
In vigiliis etiam, et orationibus
mirifice se exercébat: et christiá-
num paupertatem colens, quasi
cœlestem vitam agébat in ter-
ris, ab omni caducarum rerum
cura, et cupiditate alienam.
R. Honestum fecit.

Lectio v.

ELUCEBAT in eo humilitas, mi-
sericordia, benignitas: con-
templatióni autem sic addictus
erat, ut vix sénsibus, nisi ad of-
ficia pietatis, uteretur: in qui-
bus tamen prudéntie laude excelle-
bat. Quo in studio occupátus,
Genuensem, ac Mediolanensem,
aliósque Episcopátus oblátos re-
cusavit, proféssus se tanti officii
múnere indígnum esse. Abbas fa-
ctus Claravallensis, multis in lo-
cis ædificavit monastéria, in qui-
bus præclara Bernardi institutió,
ac disciplina diu vfguit. Romæ
sanctórum Vincéntii et Anastá-
sti monastérió ab Innocéntio Se-
condo Papa restituto, præfécit

Abbátem illum, qui póstea
Eugénius Tertius summus Pón-
tifex fuit, ad quem etiam librum
misit de Consideratióne.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

MULTA præterea scripsit, in
quibus apparet, eum do-
ctrina pótius divinitus trádita,
quam labore comparata, instru-
ctum fuisse. In summa virtútum
laude exoratus a maximis Prin-
cipibús de eórum componendis
controvérsiis, et de ecclesiasti-
cis rebus constituéndis, sèpius
in Italiā venit. Innocéntium
item Secundum Pontificem Má-
ximum in confutando schismate
Petri Leónis, cum apud Impera-
torem et Henricum Angliae Re-
gem, tum in Concilio Pisis coacto,
egrégie adjúvit. Dénique tres et
sexaginta annos natus, obdormi-
vit in Dómino, ac miraculis
illústris ab Alexandro Tertio Papa
inter Sanctos relatus est. Pius
vero Octávus Pónitrix Máximus
ex Sacrórum Rituum Congrega-
tióni consilio sanctum Bernar-
dum universális Ecclesiæ Doctó-
rem declarávit, et confirmávit:
nec non Missam, et Officium de
Doctóribus ab omnibus recitari
jussit, atque Indulgéncias ple-
narias quotánnis in perpétuum
Ordinis Cisterciensiū Ecclesiás
visitantibus die hujus Sancti fe-
sto concéssit.

R. Iste homo.

In iii. Nocturno Homilia in
Evang. Vos estis sal terræ, de
Communi Doct. j. loco. liv.

In Laud. fitcom. Oct. Assumpt.
Aña. Quæ, est ista. v. Exaltata.
Oratio. Famulórum. 853.

Vesp. a Capit. de seq., comm.
præc. et Oct.

DIE XXI. AUGUSTI.

In Feste S. Joannæ Franciscæ
Fremiot de Chantal, Vidua.
Duplex.

Omnia de Communi nec Virg
nec Mart. lxxix. præter seq
Oratio.

ONNIPOTENS et misericors Deus,
qui beatam Joannam Fran-

císcam , tuo amóre succénsam , admirabili Spíritus fortitudine per omnes vitæ sémitas in via perfectionis donásti , quiq[ue] per illam illustrare Ecclesiæ tuam nova prole voluisti : ejus méritis et præcibus concéde ; ut , qui infirmitatis nostræ cónscii de tua virtute confidimus , coeléstis grátiæ auxilio cuncta nobis adver-sántia vincámus . Per Dóminum .

Et fit commem. S. Bernardi , Aña . O Doctor . Ý . Justum . Oratio . Deus , qui , ut supra . 861 .

Deinde Oct. Assumpt. Aña . Ilódie . Ý . Exaltata . Oratio . Fa-mulorum . 883 .

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

JOANNA Franciscæ Frémot de Chantal Diviône in Burgundiâ clarissimis orta natâlibus , ab ineûnte atâte eximiæ sanctitatis non obscuras édedit significatiōnes . Eam enim vix quinquennem nobilem quemdam Calvinistam sólida supra atâtem argumentatione perstrinxisse ferunt ; collatumque ab eo munuscum flam-mis illico tradidisse in hac verba : En quómodo hærétici apud inferos comburéntur , qui lo-quénti Christo fidem detrécant . Matre orbata , Deíparæ Virginis tutelæ se commendavít , et fá-mulam , quæ ad mundi amórem eam alliciebat , ab se rejécit . Ni-hil puerile in móribus exprimens , a sæculi deliciis abhorrens , martyrumque anhélans , religióni ac pietati impénsse studébat . Baróni de Chantal nuptui a patre trádi-ta , virtutibus ómnibus excoléndis óperam dedit , liberos , fá-mulos , aliósque sibi subjéctos in fidei doctrína , bonisque mó-ribus imbüere salágens . Profusa liberalitaté páuperum inópiam sublevabat , annóna divinitus non raro multiplicáta : quo factum est , ut némini se unquam Christi nómine rogánti stipem abnegatúram spopónerit .

¶ Prepter veritatem .

Lectio v.

VIBO in venatiōne interempto , perfectiōris vitæ consilium finiens , continéntiæ voto se ob-strinxit . Víri necem non solum æquo ánimo tulit , sed in pùblicum indultæ véniae testimoniūm occisoris filium e sacro Fonte suscipere sui victrix élégit . Mó-dica família , tenui victu atq[ue] vestitu conténta , preiósas ve-stes in pios usus convértilt . Quidquid a domésticis curis supérerat témporis præcibus , piis lectionib[us] laborique im-pendébat . Numquam adduci pótuit , ut áleras nuptias , quam-vis útiles et honoríficas , iniret . Ne autem a propó sito castimó-niam observândæ in pôsterum dimoverétur , illius voto inno-vato , sanctissimum Jesu Christi nomen candénti ferro pectori inscúlpsit . Ardéntius in dies charitate servescens , páuperes , derelictos , ægros , telerrimisque morbis inféctos ad se adducéndos curabat : eosque non hospitio tantum excipiébat , solabá-tur , sovrebát , verum etiam sordidias eorúmdem vestes depur-gabat , laceras reficiebat , et manantibus frotido pure ulcéribus labia admovére non exhorrébat .

R. Dilexisti justitiam .

Lectio vij.

A sancto Francisco Salésio , a quo spíritus moderatóre usa fuit , divinam voluntatem edócta , próprium paréntem , sócerum , filium déniique ipsum , quem etiam vocatiōni obsisténtem sua e domo egrédiens pédibus cal-care non dubitávit , invicta con-stantia deséruit , et sacri Insti-tuti Visitationis sanctæ Maríæ fundaménta jecit . Ejus Instituti leges integerrime custodívit ; et adeo paupertatis fuit amans , ut vel necessária sibideesse gaudé-ret . Christianæ vero ánimi de-missiónis et obediéntiæ , virtutum déniique ómnium perfectissimum exemplar se præbuit . Altiores in corde suo ascensiōnes dispónens , arduissimo effi-

ciéndi semper id, quod perféctius esse intelligeret, voto se obstrinxit. Dénique sacro Visitatiónis Instituto ejus potissimum ópera longe latéque diffuso, verbo, exémplo, et scriptis, étiam di-vína sapiéntia relértis, ad pié-tatem et charitátem Soróribus excitátis, méritis relértis, et Sacraméntis rite suscéptis, Molini, anno millésimo sexcentésimo quadragésimo primo, die décima tértia Decémbris, migravit ad Dóminum: ejúsque animam, occurrénte sancto Francisco Salésio, in cœlos deferri sanctus Vincéntius a Paulo procul distans aspexit. Ejus corpus póstea Annécium translátum fuit; eámque miraculis ante et post óbitum claram Benedictus Décimus quartus Beatórum, Clemens vero Décimus tértius Pón-tifex Maximus albo Sanctórum adjécit. Festum autem ejusdem diem duodécimo Kaléndas Septémbries ab univerása Ecclesia Clemens Décimus quartus Pón-tifex Maximus celebrari præcepit.

¶ Fallax gratia.

In ij. Noct. Hom. in Evang., Simile est.... thesáuro. lxxij.

In Laud. fit com. Oct. Assumpt. Aña. Quæ est ista. V. Exaltata. Oratio. Famulórum. 855.

Vesperie de sequenti com. commém. ut intra.

DIE XXII. AUGUSTI.

In Octava Assumptionis B. M. V.
Duplex.

Omnia ut in primis Vesperis Festi 850.

Et fit commémor. S. Joaquinæ Francisci, Aña. Manum. y. Diffusa. Oratio. Omnipotens. 862.

Postea SS. Timothei Hippolyti, et Symphoriani. Misi. Aña. Istorum. y. Latamini.

Oratio

Auxilium tuum nobis, Dómine A quæsumus, placatus im-pende: et intercedentibus béatis Martyribus tuis Timótheo, Hippolyto, et Symphoriano, dexteram super nos tunc propitiatiōnis extende. Per Dominum.

In primo Nocturno
De Canticis Canticórum.
Lectio i. Cap. 8. b

Quae est ista, que ascéndit de desérto, deliciis affluens, innixa super diléctum suum? Sub árbore malo suscitavi te: ibi corrúpta est mater tua, ibi violata est génitrix tua. Pone me ut signaculum super cortuum, ut signaculum super bráchium tuum: quia fortis est ut mox diléctio, dura sicut inférnus emulatiō: lámpades ejus lámpades ignis atque flammárum.

¶ Vidi speciosam. 850.

Lectio ii.

Aqua multæ non potuérunt extinguere charitátem, nec flúmina óbruent illam: si déderit homo omnem substántiam domus sua pro dilectione, quasi nihil despiciet eam. Soror nostra parva, et ubera non habet: quid faciémus sorori nostrae in die, quando alloquenda est? Si murus est, adficiémus super eum propugnácula argéntea: si ostium est, compingámus illud tabulis cédrinis.

¶ Sicut cedrus. 851.

Lectio iii.

Ego murus: et ubera mea sic ut turris, ex quo facta sum coram eo quasi pacem repériens. Vínea fuit pacifico, in ea, que habet pópolos, trádidit eam custódibus, vir assert pro fructu ejus mille argéntos. Vínea mea coram me est. Mille tui pacifici, et ducénti his, qui custódiant fructus ejus. Quæ habitat in hortis, amici auscultant: fac me audire vocem tuam. Fuge, dilécte mi, et assimilare capreæ binatóaque cervórum super montes arómatum.

¶ Quæ est ista. 851.

In secundo Nocturno
De Sermónē sancti Bernardi Abbatis.

Lectio iv.
Serm. 4. de Ass. circa med.
Non est équidem quod me magis delectet, sed nec est quod terreat magis, quam de-

glória Virginitatis habére sermónem. Ecce enim si in ea laudávero virginitatē, mihi mul-
tae virgines post eam vidéntur offérri. Si humilitatē prædicá-
vero, inveniéntur forte vel pau-
ci, qui (docénte Filiō ejus) mites
facti sunt, et hūniles corde. Si
magnificare volúero misericórdia
ejus multitudinem, sunt
aliqui misericordiæ viri, etiam
et mulieres. Unum est, in quo
nec primam similem visa est,
nec habére sequentem, gaudia
matris habens cum virginitatē
honore. Matræ privilégium est,
non dabitur alteri: singulare
est, sed contnuo etiam indici-
bile invenitur.

R. Ornátam monslibus. 851.

Lectio v.

VERUMTAMEN non hoc tantum, si diligenter atténdas, sed céteras quoque virtutis singu-
lāres prorsus invenies in María, quæ videhantur esse communes. Quæ enim vel angélica püritas
virginitati illi áudeat comparari, quæ digna fuit Spíritus sancti
sacrarij sieri, et habitaculum
Filii Dei? Quanta vero, et quam
pretiosa humilitatis virtus cum
tanta puritate, cum innocéntia
tanta, cum conscientia prorsus
absque delicto, imo cum tantæ
gratiæ plenitidine? Unde tibi
humilitas, et tanta humilitas, o
héata? Digna plane, quam re-
spiceret Dóminus, cujus decó-
rem concupisceret Rex, cujus
odore suavissimo ab æterno illo
paterni sinus altraherétur ac-
cubitu.

R. Beátam me dicent. 851.

Lectio vi.

Ecce jam quibus potuimus vo-
tis ascendéntem te ad Filium
deduximus, et prosecuti sumus
saltē a longe, Virgo benedicta.
Sit pietatis tuæ, ipsam, quam
apud Deum gratiā invenisti,
notam facere mundo, reis vé-
niā, medelām ægris, pusilli
corde robur, afflictis consola-
tiōnem, periclitantibus adjutō-
rium et liberationem sanctistuis

TOTUM.

précibus obtinéndo. In hac quo-
que die solemnitatis et lætitiæ,
dulcissimum María nomen cum
laude invocantibus servulis, per
te, Regna clemens, gratiæ sua
múnera largiatur Jesus Chri-
stus Filius tuus Dóminus noster,
qui est super ómnia Deus bene-
dictus in sæcula. Amen.

R. Beata es. 852.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secun-
dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10. g

In illo tempore: Intravit Jesus
in quoddam castellum: et mul-
lier quædam, Martha nōmine,
excépit illum in domum suam.
Et reliqua.

*Homilia S. Bernárdi Abbatis.
Serm. 2. de Assumpt. B. Mariae.*

Quid introisse eum dicimus in
castellum? Etiam in angu-
stissimum virginális uteri di-
versorium introivit. Dénique et
muller quædam excépit illum in
domum suam. Felix mulier, cu-
jus domus, Salvatōre suscéptō,
inventa est munda quidem, sed
plane non vacua. Quis enim va-
cuam dixerit, quam salutat An-
gelus gratiæ plenam? Neque
hoc solum, sed adhuc quoque
in eam superventurum asserit
Spíritum sanctum. Ad quid,
putas, nisi ut etiam superim-
pleat eam? Ad quid, nisi ut ad-
veniente jam Spíritu plena sibi,
eodem superveniente, nobis
quoque superplena, et super-
éfluens fiat.

R. Diffusa est gratiæ. 852.

Lectio viii.

INTRIT ergo dominum Salvatōr,
et frequenter visitet eam,
quam pœnitens Lázarus mun-
dat, ornat María, et María re-
plet intérne dédita contempla-
tiōni. Sed forte curiosus quis-
quam requirat, cur in præsenti
evangélica lectiōne nulla pror-
sus Lázari méntio fiat. Arbitror
sane, ne id quidem a propóposita
similitudine dissidere. Virginā-
lem étenim domum intelligi vo-
lens Spíritus, sfluit non incón-

85

grue pénitentiam, quae malum
utique comitatur. Absit enim,
ut proprii quidquam inquinamen-
ti domus haec aliquando
habuisse dicatur, ut in ea proin-
de scopa Lázari quaereretur.
¶ Beata es, Virgo. 862.

Pro SS. MM. Lectio ix.

THEOTHEUS Antiochiénus, Ro-
mam véniens, Melchiade Sum-
mo Pontifice, cum per annum
ibi Christi fidem prædicasset, a
Tarquinio Urbis Præfecto con-
situatur in vincula, et post diuturnas
cárceris ærumnas ad idóla
perdúcitur, ut eis sacrificet.
Quam impietatem summa liber-
tate detestatus, acerbissime ca-
ditur, et excarnificatum corpus
viva calce persunditur. In qui-
bus aliisque suppliciis constans
martyr capite pléctitur. Corpus
via Ostiensi prope sepulchrum
beati Pauli Apóstoli sepelitur.
Quo die etiam, Alexandro Imperatore,
apud Ostia Tiberina
Hippolytus Episcopus Portuén-
sis, ob præclaram fidei conses-
sionem, manibus pedibusque
ligatis, in altam sôveam aquis
plenum præcipitatus, martyrio
coronatus est, et ibidem a Chri-
stiánis sepultus. Quo item die,
Aureliano Imperatore, propter
eādem fidem Augustoduni
Symphoriánus adolescens varie
tortus est. Qui dum ad ultimum
supplicium duceretur, matrem
ita clamantem audiens: Nata,
nata, meménto atérne vita, co-
lum súspice, et ibi regnántem
intuere: tibi enim vita non er-
pitur, sed mutatur in melius:
fortiter Jesu Christi causa car-
nifici collum præbuit.
¶ Deum laudamus. 13.

In Laudibus sit commemor.
SS. Timothei, et sociorum, Mart.
Ana. Vestri capilli. v. Exultá-
bunt. Oratio. Auxilium. 861.

In ij. Vesperis sit commemo-
ratus.

DIE XXIII. AUGUSTI.

In Feste S. Philippi Beniti, Conf.
Duplex.
Ana. Similabo. x. Amavit.

Oratio.

Deus, qui per beatum Philíp-
pum Confessorem tuum exi-
mum nobis humilitatis exéni-
plum tribusti: da famulis tuis
próspera mundi, ex ejus imita-
tione, despícere, et coelestia sem-
per inquirere. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Seri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PHILIPPUS ex nobili Benitiórum
familia Floréntiae natus, fu-
turæ sanctitatis jam inde ab in-
cunabulis indicium præbuit:
vix enim quintum ætatis men-
sem ingressus, linguam in vo-
ces mirifice solvit, hortatásque
fuit matrem, ut Desparæ Servis
eleemosynam impertiret. Ado-
lescens, dum Parisiis litterarum
studia cum pietatis ardore con-
jungaret, plúrimos ad cœlestis
patriæ desidérium inflammavit.
Reversus in pátriam, et singu-
lari visiōne a beatissima Virgine
in Servorum suorum familiam
nuper institutam vocatus, in
Senárii montis antrum concés-
sit: ubi áasperam quidem jugi
cörporis castigatione, sed Chri-
sti Dómini cruciátum medita-
tiōne suavem vitam duxit: in-
déque per univérsam pene Eu-
rópam, magnámque Asiar partem,
quam evangélicis prædicatiōni-
bus obivit, sodalitia septem
Dolórum Dei Matri instituit,
suúmque Ordinem miro virtu-
tum exémpto propagavit.

¶ Ilonestum fecit.

Lectio v.

Dilei dilatandæ ardore vehe-
menter accénsus, sui Ordinis
Generális reluctans atque invi-
tus renuntiatus, Fratres ad præ-
dicandum Christi Evangelium in Scythiam misit. Ipso vero
plúrimas Italiæ urbes concür-
sans, gliscéntes in eis civium
discordias compósuit, multas-
que ad Romáui Pontificis obe-
diéntiam revocávit, nihilque de
stúdio alienæ salutis omittens,

perditissimos homines e vitiorum cœno ad penitentiam, ac Jesu Christi amorem perdūxit. Orationi summōpere addictus, saepe in extasi rapi visus est. Virginitatem vero adeo coluit, ut ad extrémum usque spíritum voluntariis ac durissimis suppliciis illibatam custodierit.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

EFFLORUIT in eo jugiter singuláris erga pàuperes misericordia: sed præcipue cum apud Camiliánum agri Senensis vicum leproso nudo, eleemosynam petenti, propriam, qua indutus erat, vestem sicut clargitus: qua ille contectus, statim a lepra mundatus est: cuius miraculi cum longe latóque fama manasset, nonnulli ex Cardinálibus, qui Viterbiū, Cleméntē Quarto vita functo, pro successore diligéndo convenerant, in Philíppum, cuius eccléstem etiam prudéntiam perspectam habébant, intendérunt. Quo compérto vir Dei, ne forte pastorális regimini onus subire cogerétur, apud Tuniatum montem tamdiu delituit, donec Gregórius Décimus Pónitifex Máximus fúcerit renuntiátus: ubi balneis, quæ etiam hodie sancti Philippi vocántur, virtutem sanandi morbos suis præcibus impetrávit. Dénique Tudemti, anno millésimo ducentésimo octogésimo quinto, in Christi Dómini e cruce pendéntis ampléxu, quem suum appellábat librum, sanctissime ex hac vita migrávit. Ad ejus támulum cæci visum, claudi gressum, mórtui vitam receperunt. Quibus aliisque plúrimis fulgéntem signis, Clemens Décimus Pónitifex Máximus Sanctórum número adscripsit.

¶ Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Nolite timere, ij. loco. lsv.

Lectio ix. legitur de Vigilia S. Bartholomaei, Homilia in Evang. Hoc est præceptum, ut in Vigilia Apostolorum j. ubi

Festum ipsius celebratur die sequenti cum comm. ejusdem Vigiliae in Laud. Aña, et v. de Feria occurrente, ut in Psalterio.

Oratio.

Da quæsumus, omnipotens Deus: ut beati Bartholomaei, Apóstoli tui, quam prævenimus, veneranda solémnitas et devotio nem nobis augeat, et salutem. Per Dóminum.

Vesp. de S. Bartholomæo, Apóstolo cum ccm. S. Philippi.

DIE XXIV. AUGUSTI.

In Vigilia S. Bartholomæi, Apóstolo celebratur Festum ejusdem, die xxv. Aug. Tres Lectio-nes leguntur de Homilia in Evang. Hoc est præceptum, ut in Vigilia Apostolorum. j. R.R. de Feria occurrente.

Ad Laudes, ut in Psalterio, et dicuntur Preces seriales flexis genibus.

Oratio. Da, quæsumus, supra.

Vesperæ de SS. Bartholomæo, Apóstolo.

DIE XXV. VEL XXV. AUGUSTI.

In Festo S. Bartholomæi, Apóst.

Duplex ij. classis.

Omnia de Communi Apóst. j. præter seq.

Oratio.

ONNIPOTENS sempitene Deus, qui hujus diei venerandam sanctamque lætitiam, in beati Apóstoli tui Bartholomæi festivitate tribuisti: da Ecclésiæ tuæ, quæsumus, et amare quod ereditidit, et prædicare quod docuit. Per Dóminum.

Et fit com. S. Philippi, Aña. Hic vir. v. Justum. Oratio Deus, qui, ut supra. 866.

In j. Noct. Lectiones, Sic nos existimet. iv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BARTHOLOMÆUS Apóstolus, Galilæus, cum in Indiam citriorem, quæ ei in orbis terrarum sortitione ad prædicandum Jesu Christi Evangélium obvenerat, progressus esset, advéntum Dómini Jesu juxta sancti Matthæi Evangélium illis génti

bus prædicavit. Sed cum in ea præficia plúrimos ad Jesum Christum convertisset, multos labores calamitatisque perpessus, venit in majorem Arméniam.

R. Vidi conjunctos.

Lectio v.

In Polymium regem, et coniugem ejus, ac præterea duodecim civitates ad christianam fidem perdixit. Quæ res in eum magnam invidiam concitatavit illius gentis sacerdotum. Nam usque adeo Astyagem, Polymii regis fratrem, in Apóstolum incendiérunt, ut in vivo Bartholomæo pellem crudeliter détrahí jussere, ac caput abscondi: quo in martyrio animam Deo reddidit.

R. Beati estis.

Lectio vi.

Eius corpus Albani, quæ est Urbs majoris Arménie, ubi is passus fuerat, sepultum est: quod postea ad Liparam insulam delatum, inde Beneventum translatum est; postremo Romanum ab Othono Tertio Imperatore portatum, in Tiberis insula, in Ecclesia ejus nomine Deo dicata, collocatum fuit. Agitur autem Romæ dies festus octavo Kalendas Septembbris, et per octo consequentes dies illa Basílica magna populi frequētia celebratur.

R. Isti sunt triumphatores.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio viij Cap. 6. b

In illo tempore: Exiit Jesus in montem orare, et erat per noctans in oratione Dei. Et cum dies factus esset, vocavit discipulos suos. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 5. Comm. in Luc. c. 6.
post initiam.

Omnes magni, omnes sublimes montem ascéndunt. Non enim cuicunque Propheta dicit: Ascende in montem excelsum, qui evangelizas Sion: exalta in virtute vocem tuam, qui evangelizas Jerúsalem. Non vestigiis

corporalibus, sed factis sublimioribus in hunc montem ascende, et séquere Christum, ut ipse esse mons possis. Montes enim in circuitu ejus. Quare in Evangélio invénies solos cum Dómino montem ascendisse discípulos. Orat ergo Dóminus, non ut pro se obsecrat, sed ut pro me impetrat. Nam etsi omnia posuerit Pater in potestate Filii, Filius tamen, ut hominis formam impleret, obsecrandum Patrem putat esse pro nobis, quia advocátus est nosler.

R. Isti sunt, qui viventes.

Lectio viii.

Et erat, inquit, per noctans in oratione Dei. Spécies tibi, Christiane, datur, forma præserbitur, quam débeas aemulari. Quid enim te pro salute tua facere opòret, quando pro te Christus in oratione pernoctat? Quid te facere cónvenit. cum vis aliiquid pietatis officium adorari, quando Christus missurus Apóstolos, orávit prius, et solus orávit? Nec usquam alibi, si non fallor, orásse cum Apóstolis reperitur: ubique solus obsecrat. Dei enim consilium humana vota non cárpinet: nec quisquam interiorum potest esse párticeps Christi.

R. Isti sunt viri sancti.

Lectio ix.

Vocavit, inquit, discípulos suos, et élégit duodecim ex ipsis, quos ad propagandum auxilium salutis humanae per terrarum orbem satores fidei destinaret. Simul adverte coeleste consilium: non sapiéntes aliquos, non dívites, non nóbiles, sed píscatóres et publicanos, quos dirigeret, élégit, ne traduxisse prudéntia, ne redemisse dívitiae, ne poténtiae nobilitatisque auctoritate traxisse aliquos ad suam grátiā videretur: ut veritatis ratió, non disputatiōnis grácia prævaleret.

T. Deum audamus. 15.

In ij. Vesperis fit commen-
sequentis.

DIE XXV. VEL XXVI. AUGUSTI.

In Festo S. Ludovici, Regis Francie, Confessoris.

Semid. In Gallia vero dup.

Aña. Similabo. ¶ Amavit.

Oratio.

DOMINUS, qui beatum Ludovicum Confessorem tuum, de terreno regno ad coelestis regni gloriam transtulisti: ejus, quæsumus, meritis et intercessione, Regis regum Iesu Christi Filii tui facias nos esse consortes. Qui tecum.

Ubi vero Festum S. Bartholomæi celebratur die xxv., de S. Ludovico fit die xxvj. et tunc in ij. Vesp. post Orat. S. Ludovici fit etiam com. S. Zephyrini; et ad Matut. in Hymno, iste Confessor, mutatur tertius versus. Lectio ix. erit de S. Zephyrino, et de eo fit comm. in Laud.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

LUDOVICUS Nonus Galliae rex, duodecim annos natus, patre amissso, et in Blanchæ matris sanctissima disciplina educatus, cum jam vigesimum annum in regno ageret, in morbum incidit; quo tempore cogitavit de recuperanda possessione Jerosolymorum. Quamobrem ubi convaluerisset, vexillum ab Episcopo Parisiensi accipit: deinde mare cum ingenti exercitu traciens, primo prælio Sarracenos fugavit. Sed cum ex pestilentia magna militum multitudo periisset, victus ipse capitulique est.

¶ Non est fecit.

Lectio v.

REBUS postea cum Sarracenis compotis, liber rex, exercitusque dimittitur. Quinque annos in Oriente commoratus, plurimos Christianos a barbarorum servitute redemit, multos etiam infideles ad Christi fidem convertit: praeterea aliquot Christianorum urbes refecit suis sumptibus. Interim mater ejus

migrat e vita: quare domum redire cogitur, ubi totum se dedit pietatis officiis.

¶ Amavit eum.

Lectio vi.

MULTA edificavit monasteria, et pauperum hospitia: neficentia egentes sublevabat, frequens visebat ægratos: quibus ipse non solum suis sumptibus omnia suppeditabat, sed etiam, quæ opus erant, manibus ministrabat: vestitu vulgari utebatur, cilicio ac jejuniu corporis assidue affligebat. Sed cum iterum transmisisset, bellum Sarracenis illaturus, jamque castra in eorum conspectu posuisse; pestilentia decessit in illa oratione: Introibo in domum tuam, adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo. Ejus corpus postea Lutetiam Parisiorum translatum est, quod in celebri sancti Dionysii templo asseratur, et colitur; caput vero in sacra Aede sanctæ Capellæ. Ipse clarus miraculis a Bonifacio Papa Octavo in Sanctorum numerum est relatus.

¶ Iste homo.

In iiij. Nocturno Homilia in Evang. Homo quidam nobilis, de Communi iij. loco. lxvj.

In iiij. Vesp. fit com. S. Zephyrini ut infra.

DIE XXVI. AUGUSTI.

S. Zephyrini, Papæ et Martyris. Aña. Iste Sanctus. ¶ Glòria.

Oratio.

PRESTA, quæsumus omnipotens Deus: ut beati Zephyrini, Martyri tui atque Pontificis, cuius gaudemus meritis, instruamus exemplis. Per Dñum.

Lectio iii.

ZEPHYRINUS Romanus, Severo Imperatore, ad regendam Ecclesiastum assumptus, sanctivit, ut, qui ordinandi essent, opportuno tempore, et multis praesentibus Clericis et Laicis, de more Sacris initialiter: doctrine ac spectate ritu homines ad id officii munus deligerentur. Decreuit praeterea, ut rem

divinam facienti Episcopo Sacerdotes omnes adstarent. Idem instituit, ut Patriarcha, Primas, Metropolitanus adversus Episcopum non ferant sententiam, nisi Apostolica auctoritate fulti. Vixit in Pontificatu annos decem et octo, dies decem et octo. Ille habuit Ordinationes quatuor mense Decembri, quibus creavit Presbyteros tredecim, Diaconos septem, Episcopos per diversa loca tredecim. Antonino Imperatore, martyrio coronatus est, et sepultus via Appia prope cemetarium Callisti, septimo Kalendas Septembres.

Te Deum laudamus. 13.

Vesperæ de sequenti.

DIE XXVII. AUGUSTI.

In Festo S. Josephi Calasancii, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. Iij. præter seq.

In Hymno, Meruit supremos.

Oratio.

Deus, qui per sanctum Joséphum Confessorem tuum ad erudiendam spiritu intelligentiæ ac pietatis juventutem, novum Ecclesie tuae subsidium providere dignatus es: præsta, quæsumus; nos, ejus exemplo et intercessione, ita facere et docere, ut præmia consequamur æterna. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Josephus Calasancius a Matre Dei Petraltæ in Arragonia nobili genere natus, a teneris annis futuræ in pueros charitatis, et eorum institutionis indicia præbuit: nam adhuc parvulus eos ad se convocatos in mysteriis Fidei et sacris precibus eruditèbat. Illuminis divinisque litteris egrégie doctus, cum studiis theologicis Valentinæ operam daret, nobilis potentisque féminæ illécebris fortiter superatiss, virginitatem, quam Deo voverat, inossensam insigni victoria ser-

vavit. Sacérdos ex volo factus, a compluribus Episcopis in Castellæ Novæ, Arragoniæ et Cataloniæ regnis in partem labòris adscitus, expectationem omnium vicit, pravis ubique móribus emendatis, ecclesiastica disciplina restituta, inimicitiis cruentisque factiōnibus mirifice extinctis. At coelesti visione et Dei voce frequenter admónitus, Romam profectus est.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

In Urbe summa vita asperitate, vigiliis et jejuniis corpus affligens, in orationibus et contemplationibus noctesque versabatur, septem ejusdem Urbis Ecclesiæ singulis fere noctibus obfere solitus: quem inde morem complures annos servavit. Dato piis sodalitatibus nomine, mirum, quanto ardore pauperes, infirmos potissimum, aut carcéribus detentos, eleemosynis omnique pietatis officio sublevaret. Lue Urbe depopulante, una cum sancto Camillo tanto fuit actus impetu charitatis, ut præter subsidia regalis pauperibus large collata, ipsa étiam defunctorum cadavera suis húmeris tumulanda transferret. Verum cum divinitus accepisset, se ad informandos intelligentiae ac pietatis spiritu adolescentulos, præcipue pauperes, destinari; Ordinem Clericorum Regularem Páuperum Matris Dei Scholarum piarum fundavit, qui peculiarem curam circa puerorum eruditonem ex proprio Instituto proflerentur: insimque Ordinem a Clemente Octavo, a Paulo Quinto, aliisque summis Pontificibus magnopere probatum, brevi tempore per plurimas Europæ provincias et regna mirabiliter propagavit. In hoc autem tot labores perpessus est, ac tot œrumnas infuso animo toleravit, ut omnium voce miraculum fortitudinis, et sancti Johi exemplum diceretur.

R. Amavit eum.

Lectio vij.

CUANVIS Ordini universo præ-
esset, totisque viribus ad
animarum salitem incum-
beret, numquam tamen inter-
misit pueros, præsertim pau-
periæ, erudire: quorum
scholas verrere, eosque domum
comitari consuevit. In eo summae
patiæ et humilitatis munere,
valetudine etiam infirma, duos
et quinquaginta annos perseve-
ravit: dignus propætra, quem
crebris Deus miraculis coram di-
scipulis illustraret, et cui beatissi-
ma Virgo cum puero Jesu, illis
orantibus benedicente, appareret.
Amplissimis interim dignitatibus
repudiatis, prophetia abdita cōr-
dium, et absentia cognoscendi
donis et miraculis clarus, Deipara
Virginis, quam singulare pie-
tate et ipse ab infantia coluit, et
suis maxime commendavit, alio-
rumque Cœlitum frequenti ap-
paritione dignatus, cum obitus
sui diem, et Ordinis tunc prope
everisi restitutioñem, alque in-
cremētum prænuntiasset, se-
cundum et nonagésimum annum
agens, Romæ obdormivit in
Dómino, octavo Kalendas Sep-
tembris, anno millésimo sexcen-
tésimo quadragésimo octavo.
Eius cor et lingua post sacer-
tum integra et incorrupta re-
perta sunt. Ipse vero multis
post obitum quoque signis a
Deo illustratus, primum a Be-
nicto Décimo quarto Beatorum
cultu decoratus fuit, ac deinde
a Cleménte Décimo tertio inter
Sanctos solémniter est relatus.
R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

In illo tempore: Accesserunt
discipuli ad Jesum, dicen-
tes: Quis, putas, major est
in regno celorum? Et reliqua.
Homilia S. Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 60. in c. 18. Matth.

VIDEAT, ne aliquem istorum
contempseritis parvulorum,

quia eorum Angelus Patris mei
faciem semper aspicunt, et
quia ego propter eos veni, et
haec Patris mei voluntas est. Ad
tuendos conservandosque pu-
silloſ diligentiores nos reddit.
Péspicis quam ingentia in tu-
télam tenuum monstra erexerit,
et quantum stúdium curámque
habeat, ne perdantur; tum quia
suprémas despiciéntibus eos poe-
nas státuunt, tum quia sum-
mam pollicétur mercédem his,
qui curam eorum suscipiunt:
idque tam suo, quam Patris
exemplio corróborat.

R. Iste est, qui.

Lectio viii.

DOMINUM figitur etiam opus imi-
tatur, et nihil pro fratribus
omittamus, etiam eorum,
quæ humilia viliaque nimium
vidéntur: sed si administrati-
ónes nostra etiam opus fiderit,
quamvis tenuis atque abjectus
quidem, cui administrandum
sit, furerit, quamvis árdua nobis
res, atque laboris plena esse
videantur; omnia hec pro fra-
tris salutis tolerabiliora facilió-
raque, ero, videantur: tanto
enim studio, tantaque cura
Deus dignam esse animam os-
tendit, ut neque Filio suo ge-
percerit.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Si non est nobis satis ad salu-
tem, quod virtuose ipsi vi-
vamus, sed opóriet aliorum sa-
ludem re ipsa desiderare, cum
neque nos recte vivamus, ne-
que alios hortemur, quid re-
spondébimus? quæ nobis spes
salutis reliqua erit? Quid ma-
jus, quam animis moderari,
quam adolescentulorum singere
mores? Omni certe pictore,
omni certe statuário, ceterisque
hujusmodi omnibus excellen-
tiórem hunc duco, qui juvenum
ánimas singere non ignóret.
Te Deum laudámus. 13.

Vespera a Capitulo de se-
quenti cum commemoratione
ut infra.

DIE XXVIII. AUGUSTI.

In Festo S. Augustini, Episcopi,
Conf. et Ecclesiæ Doctoris.
Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. xlivj. præter seq.

Ad Magnificat, Aña. O Doctor.

Oratio.

A DESTO supplicationibus nostris, omnipotens Deus: et quibus fiduciam speranda pie-tatis indulges, intercedente beato Augustino, Confessore tuo atque Pontifice, consuetate misericordia tribue benignus effe-ctum. Per Dominum.

Et fit com. S. Josephi, Aña. Hic vir. y Justum. Oratio. Deus, qui, ut supra. 870.

Deinde S. Hermetis, Mart. Aña. Iste Sanctus. y Glòria.

Oratio.

D EUS, qui beatum Hermétem, Mártyrem tuum, virtute constántiae in passione roborasti: ex ejus nobis imitacione tribue, pro amore tuo próspera mundi despídere, et nulla ejus adversa formidare. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones, Sa-pientiam, de Com. Doct. liij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

AUGUSTINUS, Tagáste in Africa honéstis paréntibus natus, ac puer docilitate ingénnii aqua-les longe superans, brevi omnibus doctrina antecélluit. Adoléscens, dum esset Carthaginé, in Manichæorum hæresim incidit. Póstea Romanam profectus, inde Mediolanum missus, ut Rhetoricam docéret, cum ibi frequens Ambrósii Episcopi es-set auditor, ejus opera incénsus studio cathólicæ fidei, annos na-tus triginta tres ab ipso baptizá-tur. Revérsus in Africam, cum religione vite sanctimóniam con-júngens, a Valério, nota sancti-tatis Episcopo Hippónensi, Pré-sbyter factus est. Quo tempore familiam instituit religiosorum: quibuscum victu communí, eodéique cultu utens, eos ad Apo-stolicæ vitæ doctrinæque disci-

plinam diligentissime erudiébat. Sed cum vigéret Manichæorum hæresis, veheméntius in illam invehi cœpit, Fortunatúmque hæresiarcham confutávit.

¶. Invéni David.

Lectio v.

H AC Augustini piélata commo-tus Valérius, eum adjutórem adhibuit episcopális offici. Nihil illo suit humilius, nihil continéntius. Lectus ac vestitus moderátus, vulgáris mensa, quam semper sacra vel lectione, vel disputatione condiébat. Tanta benignitaté suit in páuperes, ut, cum non esset ália facultas, sacra vasa frangeret ad eorum inópiam sustentandam. Feminárum, et in eis sororis, et fratris filiæ, contubérnium, familiariitatémque vitavít: quippe qui diceret, etsi propinquæ mulieres suspectæ non essent, tam en que ad eas ventitarent, posse suspicionem effícere. Nullum finem fecit prædicandi Dei verbum, nisi gravi morbo op-presso. Ilæréticos perpétuo in-sectatus et coram, et scriptis, ac nullo loco passus consistere, Africam a Manichæorum, Donatistárum, Pelagianórum, alio-rumque prætérea hæreticorum errore magna ex parte liberávit.

¶. Posui adjutórium.

Lectio vi.

T AM multa pie, subtiliter, et copiouse scripsit, ut chri-stianam doctrinam maxime il-lustrárit. Quem in primis secuti sunt, qui póstea theologicam disciplinam via et ratiōne tradi-dérunt. Wandalis Africam bello vastantibus, et Hippoëm té-riuum jam mensem obsidéntibus, in febrim incidit. Itaque cum dis-céssum e vita sibi instare intel-ligeret, Psalmos David, qui ad pa-nitentiam pertinenter, in con-spéctu pósitos profúsis lácrys legébat. Solébat autem dñcere, néminem, etsi nullius sceleris sibi cónscius esset, committere debére, ut sine pa-nitentia mi-graret e vita. Ergo sénsibus inte-

**gris in oratione desfixus, astanti-
bus fratribus, quos ad charitatem,
pietatem, virtutesque omnes
erat adhortatus, migravit in
caelum. Vixit annos septuaginta
sex, in Episcopatu ad triginta
sex. Cujus corpus primum in
Sardiniam delatum, deinde a
Luitprando, Longobardorum
rege, magno pretio redemptum
Ticinum translatum est, ibique
honorifice conditum.**

R. Iste est, qui.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Vos estis sal terrae, de
Communi Doct. j. locoliv.

In Laud. fit com. S. Hermetis,
Mart. Aña. Qui odit. **¶. Justus.**
Oratio. Deus, qui. 872.

Vesp. de seq., com. præc. etc.
DIE XXIX. AUGUSTI.

In Decollatione S. Joannis
Baptiste.

Duplex majus.

Ad Vesperas, Añæ de Laud.
Psalmi, Capit., Hymnus et **¶.** de
Com. unius Mart. xvij.

Ad Magnificat, Aña.

Misso Herodes spiculatore, præ-
cepit amputari caput Joannis in
cærcere: quo auditio, discipuli
ejus venerunt, et tulérunt cor-
pus ejus, et posuerunt illud in
monumento.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit commem. S. Augustini,
Aña. O Doctor. **¶. Justum.** Oratio.
Adésto, ut supra. 872.

Postea S. Sabinæ, Mart. Aña.
Símile. **¶. Spécie.**

Oratio.

Dux, qui inter cétera potentiæ
tuæ miracula, etiam in sexu
frâgili victoriâ martyrii contu-
listi: concéde propitius; ut qui
beata Sabina, Martyris tuæ, na-
turalità cõlimus, per ejus ad te
exempla gradiâmusr. Per Dñum.

Ad Matutinum, Invitatorium,
Hymnus, Añæ, Psalmi et **¶.**
de Communi unius Mart. xvij.

In primo Nocturno.

Incipit Jeremias Propheta.

Lectio j. Cap. 1.

Verba Jeremias filii Helcias, de
sacerdotibus, qui fuérunt

in Anathoth, in terra Bénjamin.
Quod lactum est verbum Dómini
ad eum in diébus Josiae filii
Amon regis Juda, in tertiodécimo
anno regni ejus. Et factum est in
diébus Jóakim filii Josiae regis
Juda, usque ad consummati-
onem undecimi anni Sedecias filii
Josiae regis Juda, usque ad
transmigrationem Jerúsalem in
mense quinto. Et factum est ver-
bum Dómini ad me, dicens:
Priusquam te formarem in útero,
novi te: et antequam exires de
vulva, sanctificavi te, et Pro-
phétam in géntibus dedi te.
R. Misit Herodes rex manus, ac
tenuit Joánnem, et viuxit eum
in cærcere, quia metuēbat eum,
propter Herodiadem, * Quam
tulerat fratri suo Philíppo uxó-
rem. **¶.** Arguébat Heródem Joán-
nes propter Herodiadem. Quam.

Lectio ij.

Et dixi, A a a, Dómine Deus:
Ecce nescio loqui, quia puer
ego sum. Et dixit Dóminus ad
me: Noli discere: Puer sum:
quóniam ad ómnia, quæ mittam
te, ibis: et univera quæcumque
mandávero tibi, loqueris. Ne
tímeas a facie eórum: quia te-
cum ego sum, ut éruam te,
dicit Dóminus. Et misit Dómi-
nus manum suam, et têtigit os
meum: et dixit Dóminus ad me:
Ecce dedi verba mea in ore tuo:
ecce constitui te hodie super gen-
tes, et super regna: ut evellas, et
distruias, et disperdas, et dissipi-
pes, et ædifices, et plantes.

Joánnes Baptista arguébat Ille-
rodem, * Propter Herodiadem,
quam tulerat fratri suo vivénti
uxorem. **¶.** Misso Herodes spicu-
latore, præcepit amputari caput
Joannis in carcere. Propter.

Lectio iii.

Tu ergo accinge lumbos tuos,
et surge, et loquere ad eos
ómnia, quæ ego præcipio tibi.
Ne formides a facie eórum, nec
enim timere te faciam vultum
eórum. Ego quippe dedi te hodie
in civitate munitam, et in colú-
minam férream, et in murum

æreum super omnem terram, régibus Juda, principibus ejus, et sacerdotibus, et populo terræ. Et bellabunt adversum te, et non prævalébunt: quia ego tecum sum, ait Dominus, ut liberem te. It. Puellæ saltanti imperavit mater: * Nihil aliud petas, nisi caput Joannis: * Et contristatus est rex propter iurandum, et propter simul discubentes. ¶ Ait puella matri sua: Quid petam? At illa ait. Nihil Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno

Ex libro S. Ambrosii Episcopi de virginibus.

Lectio iv. L. 5. post init.

QUONIAM beati Joannis Baptiste non strictim prætereunda est recordatio, interest, ut quis, et a quibus, et quam ob causam, quo modo, et quo tempore sit occisus, advertere deleamus. Ab adulteris justus occiditur, et a reis in iudicem capitalis sceleris pena convertitur. Deinde præmium saltatricis mors est Propheta. Postremo (quod etiam omnes barbari horrere consueverunt) inter épulas, atque convivia consummández crudelitatis profertur edictum; et a convivio ad carcere, de carcere ad convivium ferális flagitiis circumfertur obséquium. Quanta in uno facinore sunt crima!

¶ Justus germinabit sicut lumen, * Et florébit in æternum ante Dominum. ¶ Plantatus in domo Domini, in atris domus Dei nostri. Et.

Lectio v.

Quis non, cum e convivio ad carcere cursari vidéret, putaret Prophétam jussum esse diuiniti? Quis, inquam, cum audisset natalem esse Herodis, solémne convivium, puellæ optionem eligéndi quod vellet datum, missum ad Joannem ob solutionem non arbitrarétur? Qui crudelitati cum deliciis? quid cum funeribus voluptati? Répitur ad penam Prophéta con-

vivali tempore, convivali præcepto, quo non ciperet vel absolvit: perimitur gladio, caput ejus affértur in disco. Hoc crudelitati ferculum debebatur, quo insatiata épulis feritas vesceretur.

¶ Iste cognovit justitiam, et vidit mirabilia magna, et exoravit Altissimum: * Et inventus est in numero sanctorum. ¶ Iste est qui contémptis vitam mundi, et pervenit ad cœlestia regna. Et.

Lectio vij

INTUERI, rex acerbissime, tuo spectacula digna convívio. Porrige dexteram, ne quid saevitiae desit, ut inter digitos tuos rivi défluant sacri cruoris. Et quóniam non exsaturári épulis fames, non restinguí pôculis pótuit inaudite saevitiae sitis, bibe sanguinem scaturientibus adhuc venis exsécti cæpitis profluéntem. Cerne oculos in ipsa morte sceleris tui testes, aversantes conspectum deliciarum. Clauduntur lúmina non tam mortis nécessitaté, quam horrore luxuriæ. Os aureum illud exangue, cuius sententiam ferre non pôteras, conticescit, et adhuc timetur.

¶ Ilonestum fecit illum Dominus, et custodívit eum ab inimicis, et a seductóribus tutavít illum: * Et dedit illi claritatem æternam. ¶ Descenditque cum illo in fóveam, et in vinculis non dereliquit eum. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Marcum.

Lectio vij Cap. 6. c

In illo tempore: Misit Herodes, ac tenuit Joannem, et vinxit eum in carcere, propter Herodiam uxorem Philippi fratris sui, quia duxerat eam. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Serm. 10. in novis Sermonibus.

Cum sanctum Evangelium legeretur, crudelè spectaculum ante oculos nostros constitutum est: caput sancti Joannis in disco, ferális missus crudelitatis

propter ódium veritatis. Puella saltat, et sœvit mater: et inter lascivias, et delicias convivantium témere juratur, et ímpie, quod juratur, impléatur. Factum est Joanni, quod ipse prædixerat. De Dómino enim Jesu Christo dixerat: Illum opóret créscere, me autem minui. Iste minutus est in capite, ille crevit in cruce. Odium péperit véritas. Non pótuit aequo animo tolerari, quod homo Dei sanctus monébat: qui utique salutem eorum quaerbat, quos sic monébat. Responderunt illi mala pro bouis. It. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Dómine, * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. V. Quóniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus corónam de lapide pretioso. Et.

Lectio vii.

Quid enim ille diceret, nisi quo plenus erat? Et quid illi respondérent, nisi quo pleni erant? Ille triticum seminavit, sed spinas invénit. Dicébat regi: Non licet tibi habére uxórem fratris tui. Vincébat enim regem libido, tenébat apud se prohibitam uxórem fratris sui. Sed eum tamen sic libebat, ut non sœviret. Honorabat eum, a quo verum audiébat: sed mulier detestabilis ódium concipiébat, quod aliquando dato tempore pareret. Quando autem parturiébat, péperit filiam, filiam saltantem. It. Stola jucunditatis induit eum Dóminus: * Et corónam pulchritudinis posuit super caput ejus. V. Cibavit illum Dóminus pane vita et intellectus: et aqua sapientiae salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

Pro S. Sabina. Lectio ix.

SABINA mulier Romana, Valentini viri clarissimi uxor, a Seraphia virginе christianæ fidei præceptis instituta, post sanctæ virginis martyrium, collectas ejus reliquias piis exequiis sepelivit. Quæ propter

ea causam paulo post, Adriáno Imperatóre, comprehénsa, Elpidio júdici sístitur. Cui is: Tunc illa Sabina et générè, et matrimonio nobilissima? At illa: Sum, inquit; sed Dómino meo Jesu Christo grátias ago, qui me, intercessione Seraphia la mulæ suæ, e dæmonum potestate liberavit. Quam varie tentatam, ut propósum mutáret, cum a fidei constântia móvere non posset, præfécus, pronuntiata sententia, quod deos contémneret, capitis damnavit. Ejus corpus a Christianis in eódem sepulcro conditum est, in quo ipsa magistratam fidei suæ Seraphiam posuerat.

Te Deum laudamus. 45.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Heródes enim tenuit, et ligávit Joánnem, et posuit in cárcerem propter Herodíadem. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.

2. Dómine mi rex, da mihi in disco caput Joánnis Baptistæ.

3. Puella saltanti imperávit mater: Nihil aliud petas, nisi caput Joánnis.

4. Arguébat Heródem Joánnes propter Herodíadem, quam túlerat fratri suo Philíppo uxórem.

5. Da mihi in disco caput Joánnis Baptistæ: et contristatus est rex propter jusjurandum.

Cap., Hym. et V. de Com. xxij.

Ad Benedictus, Aña.

Missus Heródes spiculatore, præcepit amputari caput Joánnis in cárcere: quo auditio, discipuli ejus venerunt, et tulérunt corpus ejus, et posuérunt illud in monuménto.

Oratio.

SANCTI Joánnis Baptistæ, Præcursoris et Mártyris tui, quæsumus Dómine, veneranda festivitas salutáris auxiliis nobis præstet effectum. Qui vivis.

Et si com. S. Sabinae, Aña. Date. V. Disfusa. Oratio. Deus, qui inter cétera. 873

Ad Horas, Aña de Laud. Capit. et R.R. br. de Com. unius Mart. xxij.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi, Capit. et Hymnus de Com. xxiv.
¶ Justus ut palma florébit. ¶
Sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Ad Magnificat, Aña.
Misit rex incrédulus ministros detestabiles, et amputari jussit caput Joannis Baptista.

Et fit com. seq. etc. ut infra.

DIE XXX. AUGUSTI.

In Festo S. Rosæ Limanæ, Virg.

Duplex.

Aña. Veni, sponsa. ¶ Spécie.

Oratio.

BONONUM omnium largitor, Bonnipotens Deus, qui beatam Rosam, cœlestis gratiæ rore præventâ, virginitatis et patiètiae decore Indis florescere voluisti: da nobis famulis tuis; ut in odorem suavitatis ejus currentes, Christi bonus odor effici mereamur. Qui tecum vivit.

Deinde com. SS. Felicis et Adaucti, Mart. Aña. Istorum. ¶ Lætamini.

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Domine, supplices exoramus: ut, sicut nos jugiter Sanctorum tuorum commemoratione lætificas, ita semper supplicatione defendas. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PALMUS Américæ Meridionalis flos sanctitatis virgo Rosa, christianis paréntibus Limæ progénita, mox ab incunabulis cláruit futuræ sanctimoniæ indiciis: nam vultus infantis mirabiliter in rosæ effigiem transfiguratus, huic nómini occasiōnem dedit: cui póstea Virgo Despara cognómen adjécit, jubens vocari delinceps Rosam a sancta María. Quinquennis votum perpétuæ virginitatis emfisit. Adúltior, ne a paréntibus ad nuptias cogeretur, clam sibi met venustissimam cæsariem præscídit Jejuniis supra humánum modum addicta, integras quadragésimas

transégit pane abstinenſ, ac diétim solis quinque gránulis mali cístrini vicitans.

¶ Propter veritatem.

Lectio v.

HABITU Tertiæ Ordinis sancti Domíni assúmpto, pristinas vitæ austéritates duplicavit: oblongo asperrimoque cilicio sparsim minúsculas acus innéxit: sub velo corónam densis aculeis intrórsus obarmátam interdiu noctuque gestavit. Sanctæ Catharínæ Senénsis árdua premens vestigia, catena férrea, tríplici nexu circumdúcta, lumbos cinxit. Léctulum sibi e truncis nodosis compósuit, horumque vacuas commissuras fragmínibus testárum implévit. Céllulam sibi angustissimam struxit in extrémo horti angulo, ubi cœlestium contemplationi dédita, crebris disciplinis, inedia, vigiliis corpúsculum extenuans, at spíritu vegeta, larvas dæmonum, frequenti certamine victrix, impavide protribuit, ac superávit.

¶ Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

ÆSTUDINUM tormentis, domesticorum insultibus, linguarum mórsibus dire agitata, nondum satis pro mérito se affligi querebatur. Per quindecim annos ad plúsculas horas desolatiōne spíritus et ariditatē misérime contabescens, forti animo tulit agónes omni morte amariores. Exinde coepit supérnis abundare delicias, illustrari visiōibus, colliquescere seraphicis ardóribus. Angelo tutelari, sanctæ Catharínæ Senénsi, Virgini Deiparae inter assíduas apparitiones mire familiaris, a Christo has voces audire méruit: Rosa cordis mei, tu mili sponsa esto. Déni que Sponsi hujus Paradiso feliciter invéctam, plurimisque ante et post obitum miraculis coruscam, Clemens Décimus Póntifex Maximus sanctarum Virginum catalogo ritu solénni adscrípsit. ¶ Afferentur Regi.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. *S*imile erit regnum cœlorum decem virginibus. lxxv.
Pro SS. MM. Felice et Adauco
Lectio ix.

FELIX, Diocletiano et Maximiano Imperatoribus, propter suscepitam Christi religione comprehendens, in Serapidis templum adductus est. Cui sacrificare cum juberetur, os simulacri conspuerit. Quo facto, statim æra statua corruerit. Quod cum stercus ac tertio in æde Mercurii Dianaque factum esset, impietatis et magice artis accusatus, equuleo torquenter. Mox ad secundum ab Urbe lapidem via Ostiensi dicitur, ut securi feriretur. Cui inter viam oblatus quidam christianus, cum Felicem agnoscens ad martyrium duci videt: Ego quoque, clara voce, inquit, eadem, qua iste, lege vivo: ego eumdem Jesum Christum colo. Itaque Felicem osculatus, cum eo securi percutitur, tertio Kalendas Septembbris: cuius nomen cum ignotum esset Christianis, is Aducti nomine nobilitatus est, quod sancto Martyri Felici adactus sit ad coronam.

Te Deum laudamus. 13.

In Laud. fit comm. SS. Felicis et Adaucti, Mart. Aña. Vestri capilli. *Exultabunt. Oratio. Majestatem*, ut supra. 870.

Vesp. a Cap. de seq. compæc.
DIE XXXI. AUGUSTI.

In Festo S Raymundi Nonnati, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. Ivj. præter seq.

In Hymno, *Meruit supremos.*
Oratio.

Deus, qui in liberandis Fidelibus tuis ab impiorum captivitate beatum Raymundum Confessorem tuum mirabilem effecisti: ejus nobis intercessione concéde; ut a peccatorum vinculis absolti, quæ tibi sunt placita, liberis mèntibus exquámur. Per Dóminum.

Et fit comm. S. Rosæ, Aña. Veni, sponsa. *Diffusa. Oratio. Bonoruin*, ut supra. 870.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno
Lectio iv.

RAYMUNDUS, Nonnatus cognomento dictus, quia præter communem naturæ legem et mortuæ matris dissécto latere in lucem eductus fuit, Portelli in Catalaunia piis et nobilibus paréntibus ortus, ab ipsa infântia futuræ sanctitatis indicia dedit. Nam puerilia oblectamenta, mundique illæcebras respuens, ita pietati operam dabat, ut omnes in pueri adūltam virtutem admirarentur. Crescente vero ætate, litterarum studiis incubuit: sed mox jubente patre vitam ruri agens, sacellum sancti Nicolai in Portelli finibus situm crebro adfbat, ut sacram Desparæ imâginem, quam in eo summa fidélium veneratione etiam nunc colitur, visitaret. Ibi effusus in preces, ipsam Dei Paréntem, ut se in filium adoptare, viamque salutis ac scientiam Sanctorum edocere dignaretur, enixe deprecabatur.

R. Nonnatum fecit.

Lectio v.

Nec défuit votis ejus benignissima Virgo: ab ipsa enim intellexit gratissimum sibi fore, si Religionem sub titulo de Mercéde, seu de Misericordia Redemptoris captivorum, ea suggerente nuper fundatam, ingredreretur. Qua monitione percpta, Barcinonem statim profectus, illud tam præcellentis erga proximum charitatis Institutum amplexus est. Regulâri sicut militia adscriptus, virginitatem, quam pridem beatæ Virgini consecraverat, perpetuo coluit, ceterisque virtutibus enstuit, charitate præsertim erga Christianos, qui sub potestate Paganorum miseram in captivitate vitam degabant. Hos ut redimeret in Africam missus,

cum jam multos a servitute liberasset, ne consumpta pecunia, aliis item in proximo abnegande fidei discrimine constitutis deesset, seipsum pignori dedit: sed cum ardentissimo salutis animarum desiderio succensus, plures Mahometanos suis concionibus ad Christum converteret, in arcam custodiam a Barbaris conjectus, variisque suppliciis cruciatus, mox labiis perforatus, et sera ferrea clausis, crudeliter martyrium diu sustinuit.
¶ Amavit eum.

Lectio vij

On hæc et alia fortiter gesta, sanctitatis ejus fama longe latèque diffusa est; qua permotus Gregorius Nonus in amplissimum sanctæ Românæ Ecclesiæ Cardinâlium Collégium Raymundum adscripsit: sed vir Dei in ea dignitate ab omni pompa abhorrens, religiosæ humilitatis tenacissimus semper fuit. Roman vero pergens, statim ac Cardónam pervenit, extrêmo morbo confectus, ecclesiasticis Sacramentis manu summis precibus postulavit. Cumque morbus ingrávesceret, et Sacerdos diuinus tardaret, Angelorum ministerio sub specie Religiosorum sui Ordinis apparéntium salutari Viatico refectus fuit. Quo sumpto, et gratiis Deo, peractis, migravit ad Dóminum Dominicâ ultima Augústi, anno millésimo ducentesimo quadragésimo. Mórtui corpus, cum circa locum sepulturæ conténtio orta esset, arcæ inclûsum, et mula cæcæ impósitum, ad sacellum sancti Nicolai, Dei nutu, delatum fuit, ut ibi tumularetur, ubi prima jecerat sanctioris vita fundamēta. Illic constructo sui Ordinis Cœnobio, a confluéntibus voti causa ex univérsa Cataláunia fidélibus populis honoratur, variis miraculis et signis gloriosus.

¶ Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, j. loco. Ixij.

In ij. Vesp. com. seq. etc. ut infra.

FESTA SEPTEMBRIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE I. SEPTEMBRIS.

S. Egidii, Abbatis. Aña. Similabo. ¶ Amavit.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beati Egidii Abbatis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Postea SS. 42. Fratrum Matt. Aña. Istòrum est. ¶ Lælamini.

Oratio.

FATERNA nos, Dómine, Mártyrum tuorum corona laetificet: quæ et fidei nostræ præbeat incrementa virtutum, et multipli nos suffrágio consolétur. Per Dóminum.

Lectio iij.

Egidius Atheniensis, régiae stirpis, a prima ætate divinis Litteris, et charitatis officiis ita deditus fuit, ut nihil praeterea curare videretur. Itaque paréntibus mórtuis, totum patri moninum in páuperes erogávit: quin etiam tunicam éxit, ut argótum egéntem tégeret; qua ille indutus statim conváluit. Sed multis definceps clarius mirabilis, timens sui nóminalis celebritatem, Arclátem ad beatum Cesárium conténdit: a quo post biénium discédens, scéssit in crémum: ubi diutiús herbárum radicibus, et cervæ lacte, quæ statis ad eum horis veniérat, admirabili sanctitatem vixit. Quia cerva, in sequentibus quodam die canibus régis, cum in antrum Egidii refugisset, Galli regem impulit, ut ab eo summis precibus péteret, ut in loco speluncæ monastérium extrui pateretur. Cujus administrationem, flagítante rege, invitus suscépit: eoque múnere aliquot annis prudenter piéque gesto, migravit in cœlum. ie Deum laudamus. 13.

In Laud. sit com. SS. duodecim Fratrum, Mart. Aña. Vestri capilli. ¶ Exultabunt.

Oratio. Fratérna nos. 878.

DIE II. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Stephani, Hungariae Regis, Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lvj. præter seq.

In Hymno, Méruit suprémos.
Oratio.

VENCERDE, quæsumus, Ecclesiæ tuae, omnipotens Deus : ut beatum Stéphanum, Confessorem tuum, quem regnante in terris propagatorem habuit, propagnatorem habere mercatur gloriosum in cœlis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

STEPHANUS in Hungariam Christi Fidem, et régium nomen invéxit. Régia coróna a Románo Pontifice impetrata, ejusque ius-
su in regem inunctus, regnum Sedi Apostolicæ obtulit. Vária pietatis domicilia Romæ Jerosolymis, Constantinópoli, in Hungariæ Archiepiscopatum Strigoniensem, Episcopatus decem, admirabili religione et munificéntia fundávit. Par in páuperes amor et liberalitas, quos véluti Christum ipsum compléctens, né-
minem a se mœrément ac vä-
cuum umquam dimisit : quin ad eorum inópiam sublevandam ampliasimis facultatibus erogatis, domésticam quoque supelléti-
lem exímia benignitate frequen-
ter distribuit : suis insuper má-
nibus lavare páuperum pedes, noctu solus et ignótus nosocónia frequentare, decumbéntibus inservire, ac cétera charitatis offi-
cia exhibere consuévit; quarum virtútum mérito illius déxtera, resoluto cétero corpore, incorrú-
pta permánsit.

¶ Ilonéstum fecit.

Lectio v.

RANDI stúdio nictes pene totas ducébat insomnes, at-

que in cœlestium rerum contemplatione defixus, intérduum extra sensus raptus, sublimis in aera ferri visus fuit. Perduellum conspirationes, ac validorum hóstium impetus, miro prorsus modo, non semel orationis presidio evitavit. Suscep-
tum ex Ghisella Bavárica, sancti Henrici Imperatóris sorore, quam sibi matrimónio júnixerat, Emericum filium, tanta mōrum disciplina, talique pietate en-
trivit, quantum ejus póstea sanctitas declaravit. Regni vero negótia ita dispósuit, ut accitis úndique prudentissimis et sanctissimis viris, nihil umquam si-
ne illorum consilio molirétur. Humillimis interim præcibus in-
cñere et cilicio Deum déprecans, ut universum Hungariæ regnum, antequam e vita migraret, ca-
thólicum videre mererétur. Vere propter ingens dilatandæ Fidei stúdium, illius gentis Apóstolus nuncupátus, facta a Románo Pontifice ipsi posterisque régibus præferendæ Crucis potestato.

¶ Amavit eum.

Lectio vi.

Ist Genitricem, quam arden-
tissime venerabatur, amplis-
simò in ejus honórem constrúto templo, Hungariæ Patrónam in-
stituit, ab eadem vicissim Vir-
gine receptus in cœlum ipso suā Assumptionis die, quem Hungariæ et sancti Regis instituto Magnæ Dóminæ diem appéllant. Sacrum ejus corpus suavissimo fragrans odore, liquore cœlesti scatens, inter multa et vária miracula, Románi Pontificis jussu nobiliorem in locum translatum est, alque honoriscentius cónditum. Ejus autem Festum Innocéntius Undécimus Pónitex Máximus, quartu Nónas Septémbbris, ob insignem victoriā ab exércitu Leopoldi Primi Romanórum élécti Imperatóris et Hungariæ regis, eadē die in Budæ expugnatiōne, ope divina, e Turcis reportātam, celebrándum instituit.

¶ Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Evang.
Homo quidam nōbilis, de Comm.
iii. loco. **Ixvi.**

DIE V. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Laurentii Justiniani.
Episc. et Conf.
Semiduplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. xljj. præter seq.

In Hymno, M^{eruit} suprēmos.
Oratio.

D^A, quāsumus, omnipotens

Deus : ut beáti Lauréntii ,
Confessóris tui atque Pontificis ,
veneranda solémnitas et devo-
tióne nobis augeat , et salú-
tem . Per Dóminum .

In j. Nocturno Lectiones de
Script. occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.
T AURENTIUS ex illustri Justinia-

**AKCENTES ex INDUSTRIJ SUSTINA
nogram samfia Venetijs na-**

*et nomen suum veniens ha-
tus, eximiam vel puer morum*

gravitatem præ se tulit. Exacta

inter pietatis officia adolescē-

ta, ad castum Verbi et animae connubium a divina sapientia instituta.

invitatus, de religiosa vita
Instituto capessendo deliberare
cepit. Novis staque militum clam

proludens, præter alias corporis afflictiones, super nudos

cubábat ásseres, sedénsque velut árbiter hinc inter sæculi blandiménta nequit agere a mea

blandimenta paratasque a matre
nuptias, illinc claustrales inter-
austeritates. oculis in Christi

patientis crucem convergis: Tu
(inquit) es, Domine, spes mea,

ibi posuisti certissimum refugium tuum; ad Canonicorum sancti Georgii in Alga Gangra.

sancti Georgii in Alga Congregatiōnem convolávit: ubi novis excogitatiis cruciātibus, acrius

in sepsum, véluti in hostem infensissimum, instaurans bellicos milites.

lum, nullam adeo sibi oblectationem indulgebat, ut ne in domesticum umquam hortum.

*domesticum unquam hortum,
nec in paternam quidem domum
(nisi cum morienti matri extré-
mam).*

ma pietatis officia siccis oculis
persolvit) exinde intraverit. Par-
erat obedientem manus angustiatis.

diū, cum abjectissima quaque
cœnobii munia sibi ultro desu-
meret, celeberrima per urbis
loca non tam victimum, quam
ludibria emendaret, illatas
que contumelias ac calumnias
immotus ac silens perficeret: as-
sidue præsertim orationis sub-
sidio, qua saepe per mentis
excessum rapiebat in Deum,
tantisque cor ejus astuabat ardore,
ut nutantes etiam sodales
ad perseverantiam ac Jesu Chri-
sti amorem inflammaret.

¶. Invéni David.

Lectio v.
Ab Eugénio Quarto pátriæ Episcopatus designátus, quem magna contentione honórem detectáverat, majóri gessit cum laude : nam consuéta vivéndi ratione nihil admodum immutata, paupertatem, quam semper coluerat, in mensa, supellectili, ac lecto perpétuo refnuit : módicam domi alébat famíliam, quod grandem alteram sibi esse diceret, pàuperes Christi significans. Quacumque adiréatur hora, præsto omnibus erat, patérra omnes charitatem allevabat, non renuens vel aere se alieno gravare, illorum ne inopiæ deésset. Rogátus qua spe id fáceret : Dómini mei, qui pro me dissolvere fácerem pótterit, respondébat. Spem autem non confundere, divina Providentia submissis inopinato subsidiis júgiter declarabat. Plura Virgínium monastéria constrúxit, quas etiam ad perfectioris vitæ ratióinem sua vigilántia compósuit. Matrónis a sǽculi pompis et ornatus vanitatem revocáns, ecclesiasticæ disciplinæ ac móribus reformandis maximópercè stúduit : dignus sane, qui ab eódem Eugénio glória et decus Præsulum coram Cardinalibns vocaréatur, et qui a Nicolao Quinto, ejus successore, translató e Gradénsi civitatem titulo, primus Venetiárum Patriarcha renuntiaretur.

Lectio vij.

LACRYMARIUM dono insignitus,
Omnipotenti Deo placationis
hostiam quotidie offerebat: quod
cum aliquando nocte Dominicæ
Nativitatis perageret, Christum
Jesum sub pulcherrimi infantis
specie videre promeruit: tan-
tumque in eo erat commissi-
gregis praesidium, ut coilius
aliquando accéptum fuerit,
Pontificis sui intercessione ac
meritis stetisse Rem publicam.
Prophetia spiritu afflatus, plu-
ra humanae cognitioni prius
impervia prædixit: morbos ac
daemones suis precibus saepe
fugavit: libros etiam ecclæsticæ
doctrinæ ac pietatem spiran-
tes, grammaticæ penè rudit
conscriptis. Denique cum lethæ-
lem incidisset in morbum, et
commodiorem doméstici lectum
seni atque ægro pararent, aver-
satus ejusmodi delicias, tam-
quam a durissima morientis Dó-
mini sui cruce plus nimio ab-
horrentes, consueto in stramine
se jussit depóni: et finem vitæ
suæ adventare prænoscens, sub-
latis in celum oculis, Veno,
inquit, ad te, o bone Iesu: ac
die octava Januarii obdormivit
in Dómino. Pretiosam ejus
mortem testati sunt angelici
concéntus, a Carthusianis qui-
bisdam Mönachis auditi, et
sacrum cadáver per duos ultra
menses inhumatum, suavi fra-
grans odore, et rubescénte
facie, integrum atque incorrup-
tum, ac nova post mortem
patrata miracula: quibus per-
mótus Alexander Octavus Ponti-
fex Maximus, eum Sanctorum
número adorans: Innocentius
vero Duodécimus quintam Se-
ptembribus diem, qua vir sanctus
ad Pontificiam primo Cathé-
dram sederat evéctus, celebrando
illius festo assignavit.

R. Iste est qui.

In viij. Nocturno Homilia in
Evangelium, ipso peregre
proficiens, de Communi Conf.
Pont. j. loco. **xlix.**

TOTUM.

DIE VIII. SEPTEMBRIS.

In Nativitate B. M. V.

Duplex ij. cl. cum Octava.
Ad Vesperas, Añæ de Laud.
Psalmi, Capit, et Hymnus ut in
Festis B. M. e.

V. Nativitas est hodie sanctæ
Mariæ Virginis. **R.** Cujus vita
inclyta cunctas illuстрat Eccle-
sias.

Ad Magnificat, Aña.

Gloriosa Virginis Mariæ ortum
dignissimum recolamus, quæ
et Genitricis dignitatem obli-
nuit, et virginalem pudicitiam
non amisit.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Completorium et Horas
per totam Octavam in fine Hy-
mnorum dicitur:

Iesu, tibi sit gloria,

Qui natus es de Virgine,

Ad Matutinum, Invitatorium
Nativitatem Virginis Mariæ cele-
brémus: * Christum, ejus Fi-
lium adorémus Dóminum. Ps.
Venite. 1.

Hymnus. **Quem terra.** cij.
Aña. Psalmi et **VV.** Nocturno-
rum ut in Festis B. M. cij.

In j. Nocturno Lectiones.
Cœlestum me, ut in die xv. Au-
gusti. 850.

V. j. Hodie nata est beata Virgo
Maria ex progénie David: * Per
quam salus mundi credéntibus
appáruit, cujus vita gloriósa
luce dedit sæculo. **V.** Nativitatem
hæc Mariæ Virginis cum
gáudio celebrémus. Per quam.

R. j. Beatissimæ Virginis Mariæ
Nativitatem devotissime celebre-
mus: * Ut ipsa pro nobis inter-
cedat ad Dóminum Jesum Chri-
stum. **V.** Cum jucunditate Nati-
vitatem beatae Mariæ Virginis
devotissime celebrémus. Ut.

R. j. Gloriosa Virginis Mariæ
ortum dignissimum recolamus:
* Cujus Dóminus humilitatem
respexit, quæ Angelo nuntiante,
concepit Salvatorem mundi.

V. Beatissimæ Virginis Mariæ
Nativitatem devotissime cele-
brémus. Cujus. Glória Patri.
Cujus.

56

In secundo Nocturno.

Sermo 8. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 18. de SS. 2. de Ann. Dom.

Ad eum nobis, dilectissimi, optamus dies beatæ ac venerabilis semper Virginis Mariæ; ideo cum summa exultatione gaudet terra nostra, tantæ Virginis illustrata natali. Haec est enim flos campi, de qua ortum est pretiosum lilyum convallium, per ejus partum mutatur natura protoplastorum, deletur et culpa. Præcimum est in ea illud Hymnus infelicitatis elogium, quo dicitur: In dolore paries filios tuos; quia ista in latitia Domini peperit.

¶. Nativitas gloriæ Virginis Mariæ ex semine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David: * Cujus vita inelyta cunctas illustrat Ecclesiæ. ¶. Hodie nata est beata Virgo Maria ex progenie David. Cujus.

Lectio v.

Heva enim luxit, ista exultavit: Heva lacrymas, Maria gaudium in ventre portavit: quia illa peccatorum, ista edidit innocenter. Mater generis nostri pœnam intulit mundo, Génitrix Domini nostri salutem intulit mundo. Auctrix peccati Hœva, auctrix mériti Maria. Hœva occidendo obfuit, Maria vivificando profuit. Illa percussit, ista sanavit. Pro inobedientia enim obedientia commutatur, fides pro perfidia compensatur.

¶. Cum jucunditate Nativitatem beatæ Mariæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Jesum Christum. ¶. Corde et animo Christo canamus gloriam in hac sacra solemnitate præcelessem Genitricis Dei Mariæ. Ut.

Lectio vij.

PLAUDAT nunc organis Maria, et inter veloces articulos tympana puérperæ concrèpent. Concinnant lætantæ chori, et alternantibus modulis dulisona carmina miscentur. Audite igitur quemadmodum tympanistria

nostra cantaverit. Ait enim: Magnificat anima mea Dominum; et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui potens est. Causam igitur invalescentis errati miraculum novi partus evicit, et Hœvæ planctum Mariæ cantus exclusit.

¶. Nativitas tua, Dei Génitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo: * Ex te enim ortus est sol justitiae, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictionem, dedit benedictionem, et confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam. ¶. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Ex. Gloria Patri. Qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Iuber generationis, ut die ix. Decemb. 615.

¶. vij. Beatam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. ¶. Et misericordia ejus a progenie in progénies timéntibus eum. Quia. Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

¶. viii. Felix namque es, sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiae, * Christus Deus noster. ¶. Ora pro populo, intéreni pro clero, intercéde pro devoto semine sexu, séntiant omnes tuum juvamen, quicunque célébrant tuam sanctam Nativitatem. Quia. Gloria Patri. Christus.

Pro S. Adriano, Martyre.

Lectio ix.

ADRIANUS jussu Maximiani Imperatoris apud Nicomédiam persequens Christianos, cum sacerdos eorum in fidei confessione, et tormentorum perpessione constantiam demiratus esset, vehementer ea re commotus, ad Christum sese convertit. Quāmobrem cum aliis viginti tribus Christianis conjectus est

in carcere : ubi eum visitans Natalia uxor , quæ et ipsa ante a in Christum crediderat, ad martyrium incendit. Itaque e custodia eductus , tamdiu flagellis cassus est , donec intestina diffluerent. Postremo fractis cruribus , manibus pedibusque præcisus , una cum multis aliis martyrii certamen feliciter absolvit.

Te Deum laudamus. 43.

AD LAUDES ,
et per Horas. Aña.

1. Nativitas gloriæ Virginis * Mariæ ex semine Abrahæ , ortæ de tribu Juda , clara ex stirpe David. Psal. Dominus regnavit , cum reliquis. 44.

2. Nativitas est hodie * sanctæ Mariæ Virginis : cujus vita inclita cunctas illùstrat Ecclésias.

3. Regali ex progénie * Maria exorta refūget : cujus præcibus nos adjuvari mente et spiritu devotissime póscoimus.

4. Corde et animo Christo canamus gloriæ , in hac sacra solemnitate præcelsæ Genitricis Dei Mariæ.

Cum jucunditate * Nativitatem beatæ Mariæ celebrémus : ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Iesum Christum.

Capitulum. Ab initio. Hymnus. O gloriæ Virginum. cviij.
¶ Nativitas est hodie sanctæ Mariæ Virginis. R. Cujus vita inclita cunctas illùstrat Ecclésias.

Ad Benedictus . Aña.
Nativitatem hodiernam perpetuæ Virginis Genitricis Dei Mariæ solenniter celebrémus , qua celsitudo throni processit , allel.

Oratio.

FANULIS tuis , quæsumus Dómine , coeléstis gratiæ munus impetrare : ut , quibus beatæ Virginis partus extitit salutis exordium , Nativitatis ejus votiva solennitas pacis tribuat incrementum. Per Dominum.

Et fit commemor. S. Adriani. Mart. Aña. Qui odit. ¶ Justus.

Oratio.

PRAESTA , quæsumus omnipotens Deus : ut qui beati

Adriani Martyris tui natalitia colimus , intercessione ejus in tui nominis amore robotemur. Per Dominum.

Ad Primam, in R. br. ¶ Qui natus es de Maria Virgine , et sic per totam Octavam , etiam in Festis SS.

Ad Horas. Añæ de Laud Capit. et R.R. br. ut in Festis B. Mcvijj.

In ij. Vesperis omnia ut in j. ¶ Nativitas est hodie sanctæ Mariæ Virginis. R. Cujus vita inclita cunctas illustrat Ecclésias.

Ad Magnificat. Aña.
Nativitas tua , Dei Génitrix Virgo , gaudium annuntiavit universo mundo : ex te enim ortus est sol justitiae , Christus Deus noster : qui solvens maledictionem , dedit benedictionem : et consun dens mortem , donavit nobis vitam sempiternam.

Deinde fit comm. S. Geronii. Mart. Aña. Iste. ¶ Glòria.

Oratio.
S ANCTUS tuus , Dómine , Gergo- nius sua nos intercessione lètificet , et pia faciat solemnitate gaudere. Per Dominum.

DOMINICA

INFRA OCT. NATIVIT. B. M. V.
Festum SS. Nominis B. M. V.

Duplex majus.

¶ Si dies immediate sequens post Festum Nativ. sit Dñica , Vesperæ dicuntur integræ de Nativ. sine comm. Festi Nominis : si autem Festum Nominis incidat in diem Octavam Nativ. facendum est Officium de Nomine B. Mariæ absque comm. Oct.

Omnia ut in Festis B. M.c.

In fine Añæ ad Magnificat dicitur tui sancti Nominis commemorationem.

Oratio.

CONCEDERE , quæsumus , omnipotens Deus : ut fidèles tui , qui sub sanctissimæ Virginis Mariæ Nominis et protectione letantur , ejus pia intercessione , a cunctis malis liberentur in terris , et , ad gaudia æterna pervenire mereantur in celis. Per Dominum.

Et fit comm. Dñicæ occurr.

In j. Noct. Lectiones, Ego sapientia. cijj.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernardi

Abbatis.

Lectio iv.

Ex Homilia 2. sap. Missus, circa finem.

Et nomen, inquit, Virginis, Maria. Loquamur pauca et super hoc Nōmine, quod interpretatū maris Stella dicitur, et Matri Virgini valde conveniēnter aptatur. Ipsa namque aptissime sideri comparatur. Quia sicut sine sui corruptione sidus suum emittit rādium, sic absque sui lāsione Virgo parturit līlum. Nec sideri rādium suam minuit claritatē, nec Virgini Filius suam integritatē. Ipsa est igitur nobilis illa stella ex Jacob orta, cuius rādium universum orbem illūminat: cuius splendor et prāfūlget in supērius, et inferos pénétrat, terras etiam perlustrans, et calefaciens magis mentes, quam corpora, sovet virtutēs, excoquit vitia. Ipsa, inquam, est præclara, et eximia stella super hoc mare magnum et spatiōsum necessario sublevata, micans mēritis, illūstrans exēplis.

¶ Sicut cedrus.

Lectio v.

Quisquis te intelligis in hujus saeculi proslūvio magis inter procéllas et tempestates fluctuare, quam per terram ambulare; ne avérta scéculos a fulgore hujus sideris, si non vis obrui procéllis. Si insúrgant venti tentationum, si incúrras scópolos tribulatiōnum, respice stellam, voca Mariam. Si jactāris supérbie undis, si ambitiōnis, si detractionis, si æmulationis, respice stellam, voca Mariam. Si iracundia, aut avaritia, aut carnis illécebra naviculam concússerit mentis, respice ad Mariam. Si criminum immanitatem turbatus, conscientia fuditate confusus, judicii horrore perterritus, bárathro in-

cipias absorbēti tristitiæ, desperationis abysso, cōgita Mariam.

¶ Quae est ista.

Lectio vi.

In periculis, in angustiis, in rebus dubiis Mariam cōgita, Mariam invoca. Non recédat ab ore, non recédat a corde: et ut impetres ejus oratiōnis suffragium, non déseras conversatiōnis exēplum. Ipsam sequens non dévias, ipsam rogans non despéras; ipsam cōgitans non erras; ipsa tenénte non cōrruis; ipsa protegénte non métuīs; ipsa duce non fatigaris; ipsa propitiā pérvenis; et sic in temelípsō experiris, qnani mérito dictum sit: Et nomen Virginis Maria. Quod quidem venerabile nomen, jam pridem in quibūdam christiāni orbis partibus speciāli ritu cultum, Innocentius Undécimus Romanus Pónitifex, ob insignem victoriā sub ejūdem Virginis Mariæ præsidio de immanissimo Turcārum Tyranno, cervicibus populi christiāni insultante, Viennæ in Austria partam, et in perenne tanti beneficii monumētum, in Ecclésia universali singulis annis Domīnica infra Octavam Nativitatis beatæ Virginis Mariæ celebrari præcepit.

¶ Ornātam monīibus.

In tertio Nocturno.
lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 4. c

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilæam, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Virginis María. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologii.

Serm. 142. de Annunt.

Audistis hodie, fratres charisimi, Angelum cum mulere de hominis reparatiōne tractantem. Audistis agi, ut homo cūribus eisdem, quibus dilapsus fuerat ad mortem, rediret ad vitam. Agit, agit cum María

Angelus de salute, quia cum
leva angelus egerat de ruina.
Audistis Angelum de carnis no-
stræ limo templum divinæ Ma-
jestatis arte ineffabili construén-
tem. Audistis in terris Deum,
in cœlis hominem sacramento
incomprehensibili collocari. Au-
distis inaudita ratione in uno
cōpore Deum hominemque mi-
sceri. Audistis frágilem nostræ
carnis natūram ad portandam
totam Deitatis gloriā angélica
exhortatione roborari.

¶. Felix namque es, et in fine:
quicunque celebrant tui sancti
Nominis commemorationem.

Lectio viii.

DENIQUE ne tanto pónderi cō-
llestis fabricæ in María sub-
tilis nostri cōporis aréna suc-
cumberet, et in Virgine totius
génoris humani portatúra fru-
ctum, virga tenuis frangeré-
tur, fugatúra metum vox Angeli
mox præcessit, dicens: Ne tí-
meas María. Ante causam dignitas
Vírginis annuntiatur ex nō-
mine. Nam María hebræo ser-
móne, latine Dómina nuncupá-
tur. Vocat ergo Angelus Dóminam,
ut Dominatōris Genitricem
trepidatio déserat servitūtis,
quam nasci et vocari Dóminam
ipsa sui gérminalis fecit et impe-
travit auctoritas. *Ne timeas María:*
invenisti enim gratiā. Verum
est, quia qui invenit gratiā,
nescit timere: *Invenisti gratiā.*

¶. Beátam me.

Lectio ix. de Homilia Dñicæ
occurrentis.

Si vero transferendum sit,
Lectio ix. sumatur ex Officio B. M.
in Sabbato mense Septemb. cxij.

In Laud. et ij. Vesp. fit com.
Dom. occurrit.

DIE IX. SEPTEMBRIS.
Secunda die infra Oct. Nativit.

B. Mariæ.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In ij. Noct. Lectiones, Exultat
María, ut in die ix. Decemb. 612.
mutata Conceptionem in Nativi-
tatem cum R.R. ut supra.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

Littera generationis Iesu Christi
filii David, filii Abraham.
Abraham génuit Isaac. Isaac
autem génuit Jacob. Et reliqua.
Homilia sancti Hierónymi
Presbyteri.

Lib. i. Comment. in Matth.

Jacob autem génuit Joseph.
Hunc locum objécit nobis
Julianus Augústus de dissonan-
tia Evangelistarum, cur Evan-
gelista Matthæus Joseph dixerit
filium Jacob, et Lucas eum fi-
lium appellari Heli: non in-
telligens consuetudinem Scri-
pturarum, quod alter secún-
dum natūram, alter secundum
legem ei pater sit. Scimus enim
hoc per Moysen, Deo jubente,
præceptum, ut si frater, aut
propinquus absque liberis mó-
rtuus fuerit, alijs accipiat uxó-
rem ad suscitandum semen fra-
tris, vel propinqui sui. Joseph
virum Mariæ. Cum virum au-
diaris, suspicio tibi non súbeat
nuptiarum: sed recordare con-
suetudinis Scripturarum, quod
sponsi viri, et sponsæ vocentur
uxores.

¶. Beátam me dicent. 882.

Lectio viii.

Et a transmigratione Babylō-
nis usque ad Christum ge-
nerationes quatuordecim. Nú-
mera a Jechonía usque ad Jo-
seph, et invénies generationes
trédecim. Quartadécima ergo
generatio in ipsum Christum
reputabitur. Christi autem ge-
neratio sic erat. Querat diligens
lector, et dicat: Cum Joseph
non sit pater Dómini Salvatōris,
quid pertinet ad Dóminum ge-
nerationis ordo dēductus usque
ad Joseph? Cui respondēbimus,
primum, non esse consuetudinis
Scripturarum, ut mulierum in
generationibus ordo texatur:
deinde, ex una tribu fuisse Jo-
seph et Mariam, unde ex lego
eam accipere cogebatur ut pro-

píñquam : et quod simul cén-sentur in Béthlehem , ut de una videlicet stirpe generáti.

R. Felix namque. 882.

Pro S. Gorgonio, Lectio ix.

GORGONIUS Nicomédia natus , Diocletiáni Imperatóris cubiculárius ., Dorótheo colléga suo adjutóre , réliquos omnes cubiculi ministros ad Christi fidem perdúxit. Utérque autem cum vidísset quodam die Mártrem coram Diocletiano acerbissime cruciári , ejus exémplum martyrii amóre incénsus est. Itaque ambórum hæc vox erúpit : Quid est , Imperátor , quod hujus condemnata senténtia , quæ nobis cum eo communis est , unum illum punis ? Istius nostra étiam est fides , idem propósitum. Eos igitur vinctos Imperátor flagellis concidi jubet , ita ut toto corpore cutis dirumperetur , et in plagas acé-tum infundi sale permixtum : mox revinctis in craticula sub-jici smperat vim candéntium carbónum. Dénique varie torti , suspéndio necati sunt. Ac sancti Gorgónii corpus aliquando Romam portátum , inter duas lau-ros via Latina sepultum , póstea Gregório Quarto Summo Pontifice in Basílicam Príncipis Apostolorum translátum est.

Te Deum laudamus. 43.

In Laud. fit comm. S. Gorgonii, Mart. Aña. Qui odit. y. Justus. Oratio. Sanctus tuus , ut supra. 883.

Vesp. de seq. com. Oct.

DIE X. SEPTEMBRIS.

In Feste S. Nicolai de Tolentino , Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lvij. præter seq.

Oratio.

APOSTO, Dómine, supplicationi- bus nostris , quas in beáti Nicolái, Confessoris tui, solemni-tate deferimus : ut qui nostræ justitiæ fiduciām non habémus , ejus , qui tibi pláciuit , précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Deinde com. Oct. Nativ. Aña. Natívitas tua. y. et Oratio ut supra. 883

In j. Noct. Lectiones de Scri-pta occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

NICOLAUS , Tolentinas a diutínno illius civitatis domicilio appellátus , in oppido sancti Angeli in Piceno est natus piis paréntibus : qui liberorum desidério Bárium voti causa profecti , ibique a sancto Nicolao de futura prole confirmati , quem suscepérunt filium , de illius nómine appellárunt. Is ab infan-tia multarum virtútum , sed abstinentiae in primis spécimen dedit. Nam anno vix séptimo , beatum ipsum Nicoláum imitá-tus , complures bebdómadæ dies jejunare cœpit , eámque póstea consuetudinem retinuit , solo pane et aqua conténtus.

R. Ilonestum fecit.

Lectio v.

ADULTA etate jam clericali militie adscriptus , et Canó-nicus factus , cum quodam die concionatorem Ordinis Eremitarum sancti Augustini de mundi contémptu dicéntem audisset , eo sermóne inflammátus , statim eúmdem Ordinem est ingre-sus : in quo tam exactam reli-giosæ vitæ rationem coluit , ut aspero vestitu , verbéribus , et ferrea catena corpus domans , atque a carne et omni fere ob-sónio ábstinenſ , charitáte , hu-militáte , patiéntia , ceterisque virtutibus , aliis prælucréret.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

QRANDI assiduum stúdium , quamvis sathanæ insidiis vá-rie vexátus , et flagellis intérdum cæsus , non intermittebat. Demum sex ante óbitum ménibus singulis noctibus angélicum concéntum audívit : cuius sua-vitate , cum jam paradisi gáudia prægustaret , crebro illud Apó-stoli repetébat : Cúpio dissolvi , et esse cum Christo. Dénique

óbitus sui diem Fratribus prædixit, qui sicut quarto Idus Septembribus Miraculis multis etiam post mortem cláruit; quibus rite et ordine cognitis, ab Eugénio Papa Quarto in Sanctórum qúmerum est relatus.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Nolite timere, ij. loco. lxv.

In Laud. fit commem. Octav. Nativit. Aña. Nativitatem. Ý. et Oratio ut 882.

In ij. Vesp. fit com. Oct. Nativ. Aña. Nativitas. Ý. et Orat ut 883.

Deinde SS. Protet Hyacinthi, Mart. Aña. Istórum. Ý. Laetamini. Oratio.

BEATORUM Martyrum tuorum Proti et Hyacinthi nos, Dómine, fóveat pretiosa confessio, et pia júgiter intercessio tueatur. Per Dóminum.

DIE XI. SEPTEMBRIS

Quarta die infra Oct. Nativ. B. M. Semiduplex.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Noct. Lectiones, Novum fecit, ut in die tertia infra Oct. Concept. B. Mariæ x. Decemb. 613. In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

LIBER generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. can. 4.

Gressus, quem Matthæus in ordine régiae successiónis ediderat, et quem Lucas per sacerdotalem ordinem dinumerat, utique agnatiōnem in Dómino utriusque tribus significat, et recte generatiōnis gradum ponit: quia sacerdotális, et régiae tribus societas, per David ex conjúgio finita, jam a Saláthiel in Zoróbabel confirmátur ex género. Atque ita, dum Matthæus paternam originem, quæ ex Juda proficisciébatur, recéset; Lucas vero accéptum per Nathan ex

tribu Levi genus édocet: suis uterque partibus Dóminus nostro Iesu Christo, qui est æternus et Rex, et Sacérdos, etiam in carnali ortu utriusque généris gloriam probavérunt.

R. Beátam me. 882.

Lectio viij.

Quod vero Joseph pótius, quam Maríæ nativitas receperunt, nihil resert: éadem enim est totius tribus atque una cognatió. Exemplum antenē etiam Matthæus et Lucas dedérunt, patres invicem appellantes, non tam générē, quam gente; quia ab una tribu cœpta, sub unius successiónis, et originis familiā continétur. Cum enim filius David, atque Abraham sit ostendéndus, ita Matthæus coepit: Liber generatiōnis Iesu Christi filii David, filii Abraham.

R. Felix namque es. 882.

Pro SS. MM. Lectio ix.

Protus et Hyacinthus fratres, beatæ Eugeniæ virginis eunduchi, una cum illa ab Héleno Episcopo baptizati, ac studiis dediti divinarum Litterarum, aliquándiu in Egypto in monastério mira humilitate, et vitæ sanctitatem vixerunt. Sed postea sanctam virginem Eugéniam Romanam prosecuti, Gallieno Imperatore, in Urbe propter christianæ fidei professionem comprehensi sunt. A quibus cum nullo modo impetrari posset, ut christianam religionem deserentes, deos cölerent, acerbis verbéribus cæsi, securi seruntur tertio Idus Septembribus.

F. Deum laudamus. 13.

In Laudibus fit commem. SS. MM. Proti et Hyacinthi, Aña. Vestri capilli. Ý. Exultabunt. Oratio Beatórum, ut supra.

DIE XII. SEPTEMBRIS.

Quinta die infra Oct. Nativ. B. M. Semiduplex.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno Lectiones. Dei Filius, ut in Festis B. M. cv.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Liber generationis, ut in die tertia infra Oct. Concept. B. M. x. Decembbris. 614.

DIE XIII. SEPTEMBRIS.
Sexta die infra Oct. Nativ. B. M.
Semiduplex.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Noct. Lectiones, B. Cäsa Mater, ut die quinta infra Oct. Concept. B. M. xij. Decemb. 616.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Liber generationis, ut in Festo Concept. B. M. die viij. Dec. 611.

Vesperæ de seq., com Oct.

DIE XIV. SEPTEMBRIS.
In Festo Exaltationis S. Crucis.

Duplex majus.

Ad Vesp. Aña et Cap. de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult. Ps. Laudate Dominum, omnes gentes. 9t.

Hymnus. Vexilla regis, ut in Dom. Passionis. 291. Sed in penultima stropha dicitur:

O Crux, ave spes unicus,
In hac trionphi gloria.

¶ Hoc signum Crucis erit in celo. R. Cum Dominus ad judicandum vénérerit.

Ad Magnificat. Aña.

O Crux, splendidior eunctis astris, mundo célébris, hominibus multum amabilis, sanctior universis. quæ sola fuisti digna portare talentum mundi: dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens póndera: salva præsentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam.

Oratio ut ad Laudes.

I. ut comm. Oct. Nativ. Aña. Nativitas. x. et Oratio ut 883.

Ad Matutinum, Invitatorium Christum Regem pro nobis in cruce exaltatum, * Venite adorámus. Psalm. Venite. 4.

Hymnus. Pange lingua, ut in Dom. Passionis. 292.

In primo Nocturno.

Aba. Nobile lignum exaltatur, Christi fides rutilat, dum Crux ab omnibus veneratur. Psalm de Communi unius Mart. xvij. Aña. Sancta Crux extollitur a

eunctis régibus, virga régia erigitur, in qua Salvátor triumphavit.

Aña. O Crux venerabilis, quam salutem attulisti miseris, quibus te ésseram præconiis, quoniam vitam nobis coelitem præparasti?

¶ Hoc signum Crucis erit in celo. R. Cum Dominus ad judicandum vénérerit.

De libro Numerorum.

Lectio j. Cap. 21.

Cum audiret Chananaeus rex Arad, qui habitabat ad meridiem, venisse scilicet Israel per exploratorum viam, pugnavit contra illum, et victor existens, duxit ex eo prædam. At Israel voto se Domino obligans, ait: Si tradideris populum iatum in manu mea, delabo urbes ejus. Exaudivitque Dominus preces Israel, et tradidit Chananaum, quem ille interfecit, subversis urbibus ejus: et vocavit nomen loci illius Horma, id est, anathema. R. Gloriósus diem sacra veneratur Ecclesia, dum triumphale exaltatur lignum: * In quo Redemptor noster, mortis vincula rumpens, cælidum aspidem superavit. ¶ In ligno pendens nostra salutis sémitam Verbum Patris invéxit. In.

Lectio ii.

PROFECTI sunt autem et de monte Hor, per viam, quam ducit ad mare rubrum, ut circumirent terram Edom. Et tandem cœpit populum itineris ac laboris: locutusque contra Deum et Moysen, ait: Cur eduxistis nos de Ægypto, ut moreremur in solitudine? Deest panis, non sunt aquæ: anima nostra jam náuseat super cibo isto levissimo. Quamobrem misit Dominus in populum ignitos serpentes.

R. Crux fidélis inter omnes, arbor una nóbilis: nulla silva tallem profert, fronde, flore, germen: * Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinuit. ¶ Super omnia ligna cedrorum tu sola excelsior. Dulce.

Lectio iii.

Ad quorum plagas , et mortes plurimorum , venerunt ad Moysen , atque dixerunt : Pecávimus , quia locuti sumus contra Dóminum et te : ora , ut tollat a nobis serpentes. Oravitque Moyses pro populo , et locutus est Dóminus ad eum : Fac serpenteū aeneum , et pone eum pro signo : qui percussus aspérerit eum , vivet. Fecit ergo Moyses serpenteū aeneum et posuit eum pro signo : quem cum percussi aspicerent , sanabantur. Ita Haec est arbor dignissima , in paradiſi medio situata : * In qua salutis auctor propria morte mortem omnium superavit. v. Crux præcellenti decore fulgida , quam Heraclius Imperator concupiscentiā animo recuperavit. ln. C. Iória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Aña. O Crucis victoria , et admirabile signum , in coelesti cælia fac nos captare triumpnum. Ps. Cum invocarem. xix.

Aña. Funestae mortis damnatur supplicium , dum Christus in Cruce nostra destruxit vincula criminum. Ps. In Dómino confido. xxj.

Aña. Rex exaltatur in æthera , cum nobile trophyum Crucis ab universis Christicolis adoratur per aëcula. Ps. Dómine in virtute tua. xxij.

v. Adoramus te , Christe , et benedicimus tibi. R. Quia per Crucem tuam redemisti mundum.

Lectio iv.

Chosroas Persarum rex , extrémis Phœcæ impérii temporibus , Ægypto et Africa occupata , ac Jerosolyma capta ; multisque ibi cæsis Christianorum millibus , Christi Dómini Crucem , quam Hélène in monte Calvariæ collocarat , in Pérsidem abstulit. Itaque Heraclius , qui Phœcæ successerat , multis bellum incòmodis et calamitatibus affectus , pacem petebat , quam a Chosroa , victoriis insolente , ne infquis quidem conditionibus

impetrare poterat. Quare in summo discrime se assiduis jejunis et orationibus exercens , opem a Deo vehementer implorabat : cuius monitu exercitu comparato , signa cum hoste contulit , ac tres duces Chosroæ cum tribus exercitiis superavit.

v. Nos autem gloriari opertet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi , in quo est salus , vita , et resurreccio nostra : * Per quem salvati , et liberati sumus. v. Tuam Crucem adoramus , Dómine , et recolimus tuam gloriosam passionem. Per quem.

Lectio v.

Quinus cládibus fractus Chosroas , in fuga , qua traiecto Tigrim parabat , Médarsem filium sōcium regni designat. Sed eam contumeliam cum Siroes Chosroæ major natilius ferret atrociter , patri simul et fratri necem machinatur : quam paulo post utrique ex fuga retracto attulit , regnumque ab Heraclio impetravit , quibusdam accéptis conditionibus : quarum ea prima fuit , ut crucem Christi Dómini restitueret. Ergo Crux , quatuordecim annis postquam venerat in potestatem Persarum , recepta est : quam rédiens Jerosolymam Heraclius , solenni celebratè suis humeris rétulit in eum montem , quo eam Salvator tulera.

v. Dum sacrum pignus cælitus exaltatur , Christi fides roboratur : * Adsunt prodigia divina in virga Moysi primitus figurata.

v. Ad Crucis contactum resurgent mortui , et Dei magnalia reserantur. Adsunt.

Lectio vi.

Quon factum illustri miraculo commendatum est. Nam Heraclius , ut erat auro et gemmis ornatus , insistere coactus est in porta , quam ad Calvariæ montem ducébat. Quo enim magis prógredi conabatur , eo magis retinéri videbatur. Cumque ea re et ipse Heraclius , et reliqui omnes obstupescerent ,

Zacharias Jerosolymorum Antistes. Vide, inquit, Imperator, ne isto triumphali ornatu, in Cruce ferenda parum Jesu Christi paupertatem et humilitatem imitare. Tum Heraclius, abjecto amplissimo vestitu, detractisque calceis, ac plebeio amictu indutus, reliquum viam facile confecit, et in eodem Calvariam loco Crucem statuit, unde fuerat a Persis asportata. Itaque Exaltationis sanctae Crucis solennitas, quae hac die quotannis celebraatur, illustrior haberi coepit ob ejus rei memoriam, quod ibidem fuerit deposita ab Heraclio, ubi Salvatori primum fuerat constituta.

Hoc signum Crucis erit in celo, cum Dominus ad judicandum venerit: * Tunc manifesta erunt abscondita cordis nostri. Cum se derit Filius hominis in sede majestatis suae, et cooperit judicare saeculum per ignem. Tunc. Gloria Patri. Tunc.

In tertio Nocturno.

Aha. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per Crucem tuam redemisti mundum. Psalmi ut in iij. Noct. de Communi Virg. Ixxiv.

Aha. Per lignum servi facti sumus, et per sanctam Crucem liberati sumus: fructus arboris seduxit nos, Filius Dei redemit nos, alleluia.

Aha. Salvator mundi, salva nos, qui per Crucem et Sanguinem tuum redemistinos: auxiliare nobis, te deprecamur, Deus noster. Omnis terra adoret te, et psallat tibi. ¶ Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 13. c

In illo tempore: Dixit Jesus turbis Iudeorum: Nunc judicium est mundi: nunc princeps hujus mundie ejicietur foras. Et reliqua.

Homilia sancti Leonis Papae. Serm. 8. de Pass. Domini, post med. Exaltato, dilectissimi, per Crucem Christo, non illa

tantum species aspectui mentis occurrat, quae fuit in oculis impiorum, quibus per Moysen dictum est: Et erit pendens vita tua ante oculos tuos, et timebis die ac nocte, et non credes vita tua. Iste enim nihil in crucifixo Domino praeter facinus suum cogitare potuerunt, habentes timorem, non quo fides vera justificatur, sed quo conscientia iniqua torquetur. Noster vero intellectus, quem spiritus veritatis illuminat, gloriam Crucis celo teraque radiantem, puro ac libero corde suscipiat, et interiori aetate videat, quale sit, quod Dominus, cum de passione sua loqueretur instantia, dixit: Nunc iudicium mundi est, nunc princeps hujus mundi ejicietur foras. Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum.

Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinuit: * Quae sola digna fuit portare pretium hujus saeculi. Hoc signum Crucis erit in celo, cum Dominus ad judicandum venerit. Quae.

Lectio vii.

O admirabilis potentia Crucis! O ineftabilis gloria passionis, in qua et tribunal Domini, et iudicium mundi, et potestas est crucifixi! Traxisti enim Domine omnia ad te, et cum expandisses tota die manus tuas ad populum non credentem, et contradicentem tibi, confundens majestatis tuae sensum totus mundus accipit. Traxisti, Domine, omnia ad te, cum in execrationem Iudaici sceleris unam protulerunt omnia eleminta sententiam, cum obscuratis luminaribus oculi, et converso in noctem die, terra quaque motibus quateretur insolitus, universaque creatura impiorum usque se negaret. Traxisti, Domine, omnia ad te, quoniam sciso templi velo, Sancta sanctorum ab indignis pontificibus recesserunt, ut figura in veritatem, propheta in manifestacionem, et lex in Evangelium verteretur.

R. Sicut Moyses exaltávit serpente in deserto, ita exaltari opóret Fílium hóminis : * Ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed hábeat vitam æternam. ¶ Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum; sed ut salvétur mundus per ipsum. Ut Glória Patri. Ut.

Lectio ix.

TRAXISTI, Dómine, ómnia ad te, ut, quod in uno Iudeæ templo obumbratis significatióibus tegebatur, pleno apertóque sacraménto universárum ubsque natiónum devótio celebráret. Nunc étenim et ordo clárior Levítarum, et dignitas amplior Seniòrum, et sacratior est úntio Sacerdótum; quia Crux tua ómnium fons benedictiōnum, ómnium est causa gratiārum: per quam credéntibus datur virtus de infirmitate, glória de oppróbrio, vita de morte. Nunc étiam carnálium sacrificiōrum varietate cessante, omnes differéntias hostiārum, una Córporis et Sanguinis tui implet oblātio: quóniam tu es verus Agnus Dei: qui tollis peccata mundi; et ita in te universa pérficiis mystériá, ut, sicut unum est pro omni victima sacrificiū, ita unum de omni genere sit regnum.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. O magnum pietatis opus! mors mórtua tunc est, in ligno quando mórtua vita fuit. Ps. 116 minus regnávit, cum reliq. 44.

2. Salva nos Christe Salvátor per virtutem Crucis, qui salvásti Petrum in mari, miserére nobis.

3. Ecce Crucem Dómini, fúgite partes adverſae, vicit leo de tribu Juda, radix David, alleluia.

4. Nos autem gloriari opóret in Cruce Dómini nostri Jesu Christi.

5. Per signum Crucis de inimicis nostris líbera nos, Deus noster.

Capitulum. *Philip. 2.*

FRATRES: Ille enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitrátus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit, formam servi accípiens, in similitudinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymnus. Lustra sex, ut in Dom. Passionis, 293.

¶. Adorámus te, Christe, et be nedícimus tibi. R. Quia per Crucem tuam redemisti mundum.

Ad Benedictus, Aña.

Super ómnia ligna cedrórum tu sola excélsior, in qua vita mundi pepéndit, in qua Christus trium phavit, et mors morteni supéravit in æternum.

Oratio.

DEXUS, qui nos hodiérrna die Exaltatiōnis sanctæ Crucis annua solemnitate lètificas: præsta, quæsumus; ut, cuius mystérium in terra cognovimus, ejus redemptiōnis præmia in celo mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Et fit com. Oct. Nativ. Aña. Nativitatēm. ¶. et Oratio ut 883.

Ad Tertiā, Aña.

Salva nos.

Cap. Fratres: Hoc enim.

R. br. Ille signum Crucis * Erit in celo. Ille. ¶. Cum Dóminus ad judicandum véniter. Erit. Glória Patri. Ille. ¶. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. R. Quia per Crucem tuam redemisti mundum.

Ad Sextam. Aña.

Ecce Crucem Dómini.

Capitulum. *Gat. 6. d*

MINI autem absit gloriari, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.

R. br. Adorámus te, Christe. * Et benedícimus tibi. Adorámus.

¶. Quia per Crucem tuam redemisti mundum. Et. Glória Patri. Adorámus. ¶. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. R. Psalmum dicat nōmini tuo, Dómine.

Ad Nonam, Aña.

Per signum Crucis.

Capitulum. *Philip.* 2.

HOMILIavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis: propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen.

R. br. Omnis terra adóret te, * Et psallat tibi. Omnis. ¶. Psalmum dicat nōmini tuo, Dómine. Et. Glória Patri. Omnis. ¶. Hoc signum Crucis erit in cœlo. ¶. Cum Dóminus ad judicandum vénérerit.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

Ad Magnificat, Aña.

O Crux benedicta, quæ sola fuisti digna portare Regem cœlorum, et Dóminum alleluia.

Et hi com. diei Oct. Nat. et S. Nicomedis, Mart. ut infra.

DIE XV. SEPTEMBRIS.
In Octava Nativ. B. Mariæ Virg.

Duplex.

Aña Gloriæ. 881. ¶. et Oratio ut 883.

Postea S. Nicomedis, Mart. Aña. Iste. ¶. Glória.

Oratio.

Apostolo, Dómine, pôpulo tuo: Ut hæc Nicomédis Mártiris tui mérita præclara suscipiens, ad impetrândam misericordiam tuam semper ejus patrociniis adjuvétur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones, Quæ est ista, ut in die xxij. Aug 864. It. vero ut in die Nativ.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lectio iv. *Hom. contra Nest.*

HILAREM video cœtum Sanctorum omnium, qui convenérunt promptis animis, a sancta et Dei Matre Maria semper virginie convocati. Laus et glória sit tibi, sancta Trinitas, quæ omnes nos ad hanc celebritatem convocasti. Sit etiam tibi, sancta Dei Mater, laus. Tu enim es pretiosa margarita orbis terrarum: tu lumen inextinguibilis, corona virginitatis, sceptrum orthodó-

sæ fidei, templum indissolubile, continentis eum, qui nusquam contineri potest, Mater et Virgo, per quam benedictus, qui venit in nomine Dómini, in sanctis Evangeliis nominatur.

R. Nativitas gloriæ. 882.
Lectio v.

Per te Trinitas sanctificatur, per te Crux pretiosa celebratur, et adoratur in toto orbe terrarum. Per te exultat cœlum, lætantur Angeli et Archängeli, fugantur dæmones, et homo ipse ad cœlum revocatur. Per te omnis creatura, idolorum errore detenta, conversa est ad agnitionem veritatis, et fidèles homines ad sanctum Baptisma pervenerunt, atque in toto orbe terrarum constructæ sunt Ecclesiæ.

R. Cum jucunditate. 882.
Lectio vi.

Tu adjutrice, gentes vénient ad penitentiam. Quid plura? Per te unigenitus Dei Filius, vera illa lux, effulgit sedentibus in tenebris et umbra mortis. Per te Prophætæ prænuntiârunt, per te Apóstoli salutem gentibus prædicârunt. Quisnam poterit tuarum laudum præciosa explicare, María Mater et Virgo? Ilanc, fratres dilectissimi, celebrémus, ejus Filium Ecolesiæ Sponsum immaculatum adorantes: cui honor et gloria in secula sæculorum. Amen.

It. Nativitas tua. 882.

In ij. Noct. Hom. in lv. Liber generatioñis, ut die v. infra Oct. lmm. Concept. 616. It. ut 882.

Pro S. Nicomedie. Lectio ix.

NICOMEDUS Presbyter, persequéente Christianos Domitiiano Imperatore, quod corpus Feliculæ virginis propter confessionem christianam fidei a Flacco Cōmite interfactum sepclisset, comprehéndi jussus est: ductusque ad statuas déorum, cum eis sacrificare velle (quod facere jubebatur) constanter negavisset, propterea quod sacrificium uni Deo vero, qui regnat in cœlis, deberetur: plumbatis

cæsus, in eo martyrio ánimam
Deo redidit. Cujus corpus cum
idem Comes in profluéntem Tí-
berim pròjici imperasset; Justus
Nicomedis Cléricus diligenter
conquisitum, ad muros Urbis
via Nomentana honorifice in se-
pùlebro condidit.

Te Deum laudamus. 15.

In Laud. fit com. S. Nicomedis.
Mart. Aña. Qui odit. **¶** **Justus.**
Oratio. Adéstō, Dómine. 892.

In ij. Vesp. fit com. SS. Cornelii et Cypriani, etc. ut infra.
DOMINICA III. SEPTEMBRIS.
In Festo Septem Dolorum B. M. V.

Duplex majus.

Si hodie occurrat Octava Na-
tiv. B. Mariae aut Festum S. Mat-
thæi, tunc Festum VII. Dolorum
transfertur in primam ex seq.
Dñicis non impeditam Officio i-
vel ij. cl. Decret. 18. Sept. 1811.

Ad Vesp. Añæ et Cap. de Laud.
Psalmi ut in Festis B. M. e.

Hymnus.

Q uot undis lacrymârum,
Quo dolore vólvit,
Luctuosa de cruento
Dum revulsu stípite
Cernit vlnis incubantem
Virgo Mater Fílium!
's suave, mite pectus,
Et latus dulcissimum,
Dexteramque vulneratam,
Et sinistram sanguinam,
Et rubras cruo plantas
Aegra tingit lacrymis.
Centiesque milliesque
Stringit arctis néxibus
Pectus illud et lacertos,
Illa figit vulnera,
Sicque tota colliquescit
In doloris osculis.
Eja Mater, obsecrâmus
Per tuas has lacrymas
Filiique triste funus,
Vulnerumque púrpuram,
Hunc tui cordis dolorem,
Conde nostris códibus.
Esto Patri, Filióque,
Et coævo Flâmini:
Esto summae Trinitati
Sempiterna glória,
Et perennis laus honórque,
Hoc et omni sœculo. Amen.

**¶. Reginâ Martyrum, ora pro
nobis. ¶. Quæ juxta Crucem Je-
su constitisti.**

Ad Magnificat. Aña.

Nolite me considerare, quod fu-
sea sim, quia decoloravit me
sol: filii matris meæ pugnavé-
runt contra me.

Oratio ut ad Landes.

Et fit com. Dom. occurrentis.

In fine Hymnorum dicitur.
Jesu, tibi sit glória,

Qui passus es pro servulis,
Cum Patre, et almo Spíitu,
In sempiterna sœcula. Amen.

Ad Matutinum, Invitatorium
Stemus juxta Crucem eum Ma-
ria Matre Jesu, * Cujus áni-
mam doloris gladius pertrans-
fuit. Ps. Venite. 4.

Hymnus.

JAM toto súbitus vesper eat
polo,
Et sol attónitum præcipitet diem,
Dum sœvæ récolo ludibrium
necis,

Divinâmq[ue] catastrophen.
spectatrix áderas supplicio, Pa-
rens,
Malis uda, gerens cor adamân-
tinum,

Natus funréa péndulus in Cruce
Altos cum gémitus dabat.
Pendens ante óculos Natus, atró-
cibus
Sectus verbéribus; Natus hián-
tibus
Fossus vulnéribus, quot pene-
trantibus

Te cónficit aculeis!
Ite! sputa, álapæ, vérbera,
vulnera,
Clavi, fel, áloe, spóngia, láncea,
Sitis, spina, cruor, quam vária
pium

Cor pressé tyrannide!
unctis intérea stat generósior
Virgo Martyribus: prodigo novo,
In tantis móriens non móriteris
Parents

Diris fixa dolóribus.
sit summæ Tradi glória, laus,
honor:
A qua suplœciter, solícita prece,
Posco virginæ róboris æmulas
Vires rebus in ásperas. Am.

In primo Nocturno.

Aña. Multiplicati sunt qui tribulant me, multi insurgunt ad versum me. Ps. Domine, quid multiplicati sunt. 4.

Aña. Paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde. Ps. In Domino contido. 7.

Aña. Desecit in dolore vita mea, et anni mei in gemitibus. Ps. In te, Domine, speravi. 36.

¶. Regina Martyrum, ora pro nobis. ¶. Quae juxta Crucem Iesu constitisti.

Ex Jeremias Propheta.

Lectio i. Thren. 1.

PLORANS ploravit in nocte, et lacrymæ ejus in maxillis ejus: non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus: omnes amici ejus spreverunt eam, et facti sunt ei inimici. Vide, Domine, quoniam tribulorum, conturbatus est venter meus: subversum est cor meum in memetipsa, quoniam amaritudine plena sum: foris interficit gladius et domi mors similis est. Audiérunt quia ingemisco ego, et non est qui consoletur me.

¶. Simeon, vir justus et timoratus, dixit ad Mariam: * Tuam ipsius animam pertransibit gladius. ¶. Ne vocetis me pulchram, sed amaram, quia amaritudine valde replerit me Omnipotens. Tuam.

Lectio ii. Thren. 2. d

Cui comparabo te? vel cui as similabo te, filia Jerusalem? cui exequabo te, et consolabor te, virgo filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua: quis medebitur tui? Plaurerunt super te manibus omnes transcurrentes per viam: sibilaverunt, et moverunt caput suum super filiam Jerusalem: Haecce est urbs, dicentes, perfecti decoris, gaudium universæ terræ? Aperiuerunt super te os suum omnes inimici tui: sibilaverunt, et fremuérunt dentibus, et dixerunt: Devorabimus.

¶. Surge, et accipe puerum, et

matrem ejus, et fuge in Egyptum: * Et esto ibi, usque dum dicam tibi. ¶. Vocavi Filium meum ex Egypto, ut veniat salus in Israel. Et.

Lectio iii.

FECIT Dominus quæ cogitavit, complevit sermonem suum, quem præcepérat a diebus antiquis: destruxit, et nouo pepérat, et laetificavit super te inimicum, et exaltavit cornu hostium tuorum. Clamavit cor eorum ad Dominum super muros filii Sion: Deduc quasi torrentem lacrymas per diem et noctem: non des réquiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui.

¶. Fili, quid fecisti nobis sic? * Ego et pater tuus * Dolentes querebamus te. ¶. Quid est, quod me querebatis? In his quæ Patris nci sunt, opórtet me esse. Ego. Glória Patri. Dolentes.

In secundo Nocturno.

Aña. Factum est cor meum tamquam cera liquescens in medio ventris mei. Ps. Deus, Deus meus, respice. 25.

Aña. Deus, vitam meam annudivi tibi, posuisti lacrymas meas in conspectu tuo. Ps. Misericordia mei, Deus, quoniam. 53.

Aña. Fuérunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte. Ps. Quemadmodum desiderat. 46.

¶. Fasciculus myrræ dilectus meus mihi. ¶. Inter ubera mea commorabitur.

Lectiones, Martyrium, ut supra in eodem Feste. 693.

¶. iv. Jesum bajulantem sibi Crucem * Sequebatur turba mulierum, quæ plangébant, et lamentabantur eum. ¶. Filium Jerusalem, super vos ipsas flete, et super filios vestros. Sequebatur.

¶. v. Posquam venerunt in locum, qui dicitur Calvarium, ibi crucifixérunt eum: * Stabat autem juxta Crucem Iesu Mater ejus. ¶. Tunc beatam illius animam doloris gladius pertransivit. Stabat.

¶. vi. Joseph ab Arimathea. ¶. Né tuit corpus Iesu, quod de Cruce

depósitum *Suo compléxu Mater excépit. Ý. Dolens Sulamitis sinu et génibus suis sustinuit mórtuum Filium. Pétuit. Glória Patri. *Suo.*

In tertio Nocturno.

Aña. Intendérunt arcum rem amáram: ut sagittent in occúltis immaculátum. Ps. Exaudi, Deus .... cum déprecor. 55.

Aña. Anima mea turbáta est valde: sed tu, Dómine, úsquequo? Ps. Dómine, ne in furóre. 4.

Aña. Deus adjútor in tribulatió- nibus, quae invenérunt nos nimis. Ps. Deus noster refúgium. 48.

Ý. Per te salútēm hauriāmus, Virgo María. R. Ex vulnéribus Christi.

Léctio sancti Evangélii secún- dum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 49. c

In illo tempore: Stabant juxta Crucem Jesu Mater ejus, et so- ror Matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. Et reliqua. Homilia S. Ambróssi Episcopi.

De Institut. Virg. Cap. 7.

STABAT juxta Crucem Mater, et, fugientibus viris, stabat in- trépida. Vidéte, utrum pudórem mutare potuerit Mater Jesu, quæ ánimū non mutavit. Spec- etabat piis oculis Filiū vúlnera, per quæ sciébat omnibus futu- ram redemptiōnem. Spectabat non degéneri Mater spectaculo, quæ non metuerat pereíptórem. Pendébat in Cruce Filius, Mater se persecutóribus offerébat.

Ý. Quis tibi sensus fuit, o Mater dolórum, * Dum Joseph sín- done Filiū tuum involvít, et pósuit eum in monuménto? y. Consideráte, et vidéte, si est dolor sicut dolor meus. *Dum.*

Lectio viii.

Ex ejusd. Ep. 25. ad Eccl. Verc. prope fin.

MARIA Mater Dómini ante Cru- cem Filii stabat. Nullus me hoc dócuit, nisi sanctus Joánnes Evangelista. Mundum alii concússum in Passióne Dómini conscripsérunt, cœlum tenebris obdúctum, refugisse solem, in

Paradísum Latrónem, sed post piam confessiōnein, réceptum. Joánnes dócuit, quod alii non docuérint, quemadmodum in Cruce pósitus Matrem appelláverit. Pluris putátur, quod vi- citor suppliciōrum, pietatis offi- cia Matri exhibébat, quam quod regnum célestē donabat. Nam si religiōsum est, quod Latróni do- nátur vénia; multo uberiō. is pit- tatis est, quod a Fílio Mater tau- to allectu honoratur.

Ý. In toto corde tuo gémitus Ma- tris tuæ ne obliscars: * Ut perficijatur propitiatio et benedi- ctio. Ý. Ave Princeps generósa, Martyrúmque prima rosa, Vir- ginumque lílium. Ut. Glória Patri. Ut.

Lectio ix. de Iiom. Dñicæ occ.

AD LAUDES,
et per Horas, Añæ.

1. Quo abiit * dilectus tuus, o pulchérrima mulierum? quo declinávit dilectus tuus, et quæ- rémus eum tecum? Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 14.

2. Recédite a me, * amare flebo: nolite incúmbere, ut consolé- mini me.

3. Non est ei sp̄cies, * neque dec- or, et vidiimus eum, et non erat aspéctus.

4. A planta pedis usque ad vér- ticem cápitis non est in eo sa- nitas.

5. Fulcite me flóribus, * stipáte me malis, quia amóre lángueo.

Capitulum. Thren. 2.

Cui comparábo te, vel cui assimilabo te, filia Jerúsá- lem? cui exæquábo te, et conso- lábor te, virgo filia Sion? ma- gna est velut mare contritio tua.

Hymnus.

SUMMA Deus cleméntiae,
Septem Dolores Virginis ,
Plágasque Jesu Filii

Fac rite nos revólvere.

Nobis salutem cónferant

Deiparæ tot lacrymæ,

Quibus lavare sufficis

Totius orbis crímina.

Si quinque Jesu vúlnerum

Amara contemplatio,

Sint et Dolores Virginis
Æterna cunctis gaudia.
Iesu, tibi sit gloria,
Qui passus es pro servulis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna sæcula. Amen.
V. Maria Virgo, per virtutem tot
dolorum. R. Fac nos gaudere in
regno cœlorum.

Ad Benedictus, Aña.

Venite, ascendamus ad montem
Dómini : et videte, si est dolor
sicut dolor meus.

Oratio.

Desus, in cuius passione, se-
 cundum Simeonis prophete-
 tiā, dulcissimam animam glo-
 riæ Virginis et Matris Marie
 doloris gladius pertransivit :
 concéde propitiū; ut qui Doló-
 res ejus venerando recólimus,
 passiōnis tuæ effictum felicem
 consequámur. Qui vivis.

Deinde fit com. Dñicæ occur.
 Ad Primam, in R. br. V. Qui
 passus es propter nostram sa-
 lutem.

Ad Tertiam, Aña.

Recédite a me.

Capit. cui comparabo. 893.
 R. br. O vos omnes, + Qui trans-
 fitis per viam. O vos. V. Attén-
 dite, et videte, si est dolor sicut
 dolor meus. Qui. Glória Patri.
 O vos. V. Defecérunt præ lacry-
 mis oculi mei. R. Conturbata
 sunt ómnia viscera mea.

Ad Sextam, Aña.

Non est ei sp̄cies.

Capitulum. Thren. 4.

PlORANS ploravit in nocte, et
 lacrymæ ejus in maxillis
 ejus : non est qui consoletur
 eam ex ómnibus charis ejus.
 R. br. Defecérunt + Præ lacry-
 mis oculi mei. Defecérunt. V.
 Conturbata sunt ómnia viscera
 mea. Præ. Glória Patri. Defecé-
 runt. V. Fasciculus myrræ di-
 lectus meus mihi. I. Inter ubera
 mea commorabitur.

Ad Nonam, Aña.
 Fulcite me flôribus.

Capitulum. Thren. 2.

Deorsum quasi torréntem lacry-
 mas per diem et noctem :

non des réquiem tibi, neque tâ-
 geat pupilla oculi tui.

R. br. Faseculus myrræ * Di-
 lectus meus mihi. Faseculus.
 V. Inter ubera mea commorâbi-
 tur. Diléctus. Glória Patri. Fa-
 sciculus. V. Anima mea liquefa-
 ta est. R. Ut diléctus locutus est.

In ij. Vesp., omnia ut in j.

V. Regina Mártyrum, ora pro
 nobis. R. Quæ juxta Crucem
 Jesu constitisti.

Ad Magnificat, Aña

Oppr̄essit me dolor, et fâcies
 mea intûmuit a fletu, et pâlp-
 bræ meæ soligavérunt.

Et fit commem. Dominicæ.

DIE XVI. SEPTEMBRIS.
 In Festo SS. Cornelii et Cypriani
 Martyrum
 Semiduplex.

Aña. Istórum. V. Lætâmini.
 Oratio.

BEATORUM Mártyrum parité-
 rique Pontificum Cornélii et
 Cypriani nos, quæsumus Dómin-
 ne, festa tueântur : et eorum
 comméndet orâto venerânda.
 Per Dóminum.

Deinde fit comm. SS. Euphe-
 mia, Luciae, et Geminiani. Mart.
 Aña. Gaudent. V. Exultâbunt.

Si vero Festum SS. Cornelii et
 Cypriani transferatur, tunc pre
 com. SS. Euphemie, etc., dicenda
 erit Aña. Istórum. V. Lætâmini.
 Oratio.

PRAESTA, Dómine, præcibus no-
 stris quæ exultatione pro-
 vîntum : ut sanctorum Marty-
 rum Euphémie, Luciae, et Ge-
 miniani, quorum diem passiōnis
 ánnua devotio recólimus,
 etiam fidei constântiam subse-
 quâmur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scr.
 ptura occurrente.

Si venerit in Quatuor Temp.
 patres : **D**ebitores, de Commu-
 nione Mari **xxxiv.** et ix. Lectio de
 Homilia Feria: occur. eam ejus.
 comm. ad Laudes tantum.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CORNELIUS Rómânuſ, Gallo et
 Volusiâno Imperâtribus,

Pontificatum gerens, cum Lucina sémina sanctissima, corpora Apostolorum Petri et Pauli e catacumbis in opportuniorem locum tránsstulit, ac Pauli corpus Lucina in suo prædio via Ostiensi, prope eum locum, ubi fuerat gládii percussus, collacavit. Cornélius Príncipis Apostolorum corpus non longe inde, ubi crucifixus fuerat, repósuit. Quod cum ad Imperatóres defatum esset, et Pontifice auctóre multos fieri Christiános, mittitur is in exilium ad Centum celas: ubi eum sanctus Cypriánus Episcopus Carthaginiensis per litteras est consolátus.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Hoc autem christiánæ charitatis officium cum frequens alter áteri persolvaret, deterrórem in partem id accipiéntes Imperatóres, accersitum Romanum Cornélium, tamquam de majestáte reum plumbatis cædi, raptumque ad Martis simulacrum ei sacrificare jubent. Quam impietatem cum ille detestaretur, ei caput abscessum est, décimo octavo Kaléndas Octóbris: cuius corpus beata Lucina clericis adjutoribus, humavit in arenaria prædii sui prope cœmetérium Callisti. Vixit in Pontificatu annos circiter duos.

R. Vérbera carnificum.

Ex libro S. Hieronymi Presbyteri de Scriptoribus ecclesiasticis.

Lectio vij.

CYPRIANUS Afer, primum glosse rethóricam dócuit: exinde suadente Presbytero Cæfflio, a quo et cognoméntum sortitus est, Christiánus factus, omnem substántiam suam pauperibus erogávit. Ac post non multum témporis électus in Presbyterum, étiam Episcopus Carthaginiensis constitútus est. Hujus ingénii supérfluum est indicem téxere, cum sole clariora sint ejus ópera. Passus est sub Valériano et Galliéno Princípibus, persecutiōne octá-

TOTUM.

va, eódem die, quo Romæ Cornelius, sed non eódem anno.

R. Tamquam aurum.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Cum audiéritis. xxxix.

Pro SS. MM. Lectio ix.

EUPHÉMIA, Lúcia, et Geminianus, in persecutiōne Diocletiani, non eódem loco, sed eódem die, martyrio coronati sunt. Euphémia virgo apud Chalcédonem, Priseo Procónsule, varia tormentorum genera, virgárum, equíleui, rotárum, ignis constánter passa: demum bestiis objécta, una ex iis morsum sancto corpori infigénte, céteris pedes ejus lambéntibus, immaculatum spíritum Deo réddidit. Lúcia, vídua Romana, a filio Eutrópio, quod Christum multos annos coluisset, accusata, in ollam pice ac plumbo fervéntem demittitur: unde incolumis evádens, cum ferro plumbóque onerata per Urbem duceretur, Geminianum, nobilem virum, constántia fideli, et martyrii ad Christum convértit: quem étiam cum multis aliis ad fidem perductis, varie tortum, gloriósi martyrii abscesso capite siccum hábuit. Quorum corpora Máxima, mulier christiana, honorifice sepelivit.

R. Deum laudámus. 13.

In Laud fit com. SS. Euphémiae, etc. Aña. Istórum. y. Lætāmini. Oratio. Præsta. 896.

Si vero transfertur Festum SS. Cornelii, etc. dicatur Aña. Vestri capilli. y. Exultábunt.

Vesp. a Cap de seq., com. præc.

DIE XVII. SEPTEMBERIS.

In Festo Impressionis SS. Stigmatum in Corpore S. Francisci.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. Ivj. præter seq.

In Hymno. Iste Confessor, dicitur: Hac die latus méruit beata Vúlnera Christi.

In utrisque Vesp. y. Signasti, Domine, servum tuum Franciscum. R. Signis redemptiōnis nostræ.

Oratio.

DOMINUS Jesu Christe, qui frigescente mundo, ad inflammandum corda nostra tui amoris igne, in carne beatissimi Francisci passionis tuæ sacra Stigmata renovasti: concéde proptius; ut, ejus méritis et précibus, crucem júgiter ferámus, et dignos fructus penitentiae faciamus. Qui vivis.

Deinde fit com. SS. Cornelii et Cypriani, Aña. Gaudent. Exultabunt. Oratio. Beatorum. 896.

In primo Nocturno.
De Epistola heáti Pauli Apóstoli
ad Galatas.

Lectio i. Cap. 5. d et 6.

Si spiritu vivimus, spiritu et ambulémus. Non efficiámur inánis gloriæ cúpidi, invicem provocantes, invicem invidentes. Fratres, etsi præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituáles estis, hujusmodi instrúite in spiritu lenitatis, considerans teipsum, ne et tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semetípso tantum gloriam habébit, et non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit. Commúniceat autem is, qui catechizatur verbo, ei qui se catechizat in omnibus bonis.

R. Euge, serve bone.

Lectio ii.

NOLITE errare: Deus non irridetur. Quae enim semináverit homo, haec et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptionem: qui autem séminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam. Bonum autem facientes, non deficiámus: tempore enim suo metémus, non deficiéntes. Ergo dum tempus habémus, operémur bonum ad omnes, máxime autem ad domésticos lídei. Videlicet qualibus litteris scripsi vo-

bis mea manu. Quicunque enim volunt placere in carne, hi cogunt vos circumcidí, tantum ut Crucis Christi persecutióne non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custodiunt: sed volunt vos circumcidí, ut in carne vestra gloriéntur.

R. Justus germinabit.

Lectio iii.

Mini autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. In Christo enim Jesu, neque circumcisio aliquid valet, neque præpútium, sed nova creatura. Et quicunque hanc régulam secutí fuerint, pax super illos, et misericordia, et super Israel Dei. De cétero nemo mihi moléstus sit: ego enim Stigmata Domini Jesu in corpore meo porto. Gratia Domini nostri Jesu Christi cum spiritu vestro, fratres. Amen.

R. Iste cognovit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

D. Bonav. in Leg. S. Franc. c. 15.

FIDELIS revera famulus, et minister Christi Franciscus, biennio antequam spiritum redideret celo, cum in loco ex celso seorsum, qui mons Alvérniæ dicitur, quadragenarium ad honorem Archángeli Michaelis jejuniū inchoasset; supernæ contemplationis dulcedine abundantis sólito supersusus, ac coeléstium desideriorum aidentiōi illamma succensis, supernarum cœpit immissionum cumulatiū dona sentire. Dum sicut Seraphicis desideriorum ardoribus sursum ageretur in Deum, et affectus compassiva teneritudine in eum transformaretur, cui ex charitate nimia crucifigi complacuit; quodam mane circa festum Exaltationis sanctæ Crucis, in latere montis orans, vidit quasi spéciem unius Séraphim, sex alas tam fulgidas, quam ignitas habentem, de corlorum sublimitate descendere: qui volatu celerrimo ad aeris lo-

cum viro Dei propinquum perveniens, non solum alatus, sed et crucifixus apparuit: manus quidem et pedes habens extensis, et cruci affixos; alas vero sic modo binc inde dispositas, ut duas supra caput erigeret, duas ad volandum extenderet, duabus vero reliquis totum corpus circumpleteundo velaret. Illoc videns rehineanter obstupuit, mixtumque dolori gaudium mens ejus incurrevit, dum et in gratioso ejus asperitu sibi tam mirabiliter, quam familiariter apparerentis excessivam quamdam concipiebat latitiam, et dira conspecta crucis affixio ipsius anima compassiva doloris gladio pertransivit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

INTELLEXIT quidem illo docente interius, qui et apparerat exteriorius, quod licet passio[n]is in firmitate cum immortalitate spiritus Seraphici nullatenus conveniret: Ideo tamen hujusmodi visio suis fuerat presentata conspectibus, ut amicus ipse Christi prenosceret, se non per martyrium carnis, sed per incendium mentis totum in Christi Jesu crucifixi expressam similitudinem transformandum. Dispares itaque visio, post arcanum ac familiare colloquium, mentem ipsius Seraphico interiorius inflammavit ardore: carnem vero Crucifixo conformi exteriorius insignivit effigie, tamquam si ad ignis liquefactivam virtutem praembulam sigillativa quedam esset impressio subsecuta. Statim namque in manibus et pedibus ejus apparere coepérunt signa clavorum, ipsorum capitibus in inferiori parte manuum, et superiori pedum aparentibus, et eorum acumibus existentibus ex adverso. Dextrum quoque latus, quasi lancea transfixum, rubra cicatrice obductum erat; quod saepe sanguinem sacrum effundens, tunicam et femoralia respergébat.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

POSSUM figitur novus homo Franciscus novo et stupendo miraculo claruit, cum singulari privilégio retroactis seculis non concesso insignitus apparuit, sacris videlicet Stigmatis decoratus, descendit de monte, secum forens Crucifixi effigiem, non in tabulis lapideis, vel lignis, manu figurata artificis, sed in carneis membris descrip[ta]m digito Dei vivi. Quoniam Sacramentum Regis Seraphicus vir abscondere bonum esse optimamente norat, secreti regalis conscientia, signacula illa sacra proximis occultabat. Verum quia Dei est ad gloriam suam magna revelare, quae facit, Dominus ipse, qui signacula illa secrete impresserat, miracula quedam aperte per ipsa monstravit, ut illorum occulta, et mira vis Stigmatum, manifesta patret claritate signorum. Porro rem admirabilem, a tantopere testatam, atque in pontificis diplomaticis præcipuis laudibus et favorebus exaltatam, Benedictus Papa Undecimus anniversaria solemnitate celebrari voluit: quam postea Paulus Quintus, Pontifex Maximus, ut corda fideliūm in Christi crucifixi ascenderentur amore, ad universam Ecclesiam propagavit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis vult post me venire, de Com. Unius Mart. ij. loco. xxiv. R. vij. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. V. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinentis se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. Ipse.

R. viii. Mihi absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi: * Per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. y. Ego enim Stigmata Domini Jesu in corpore meo porto. Per gloria Patri. Per.

Ad Laudes, in Hymno, Jesu, corona, dicitur:
Anni reverso tempore,
Dies refusit lumen
Quo Sanctus hic in corpore
Christi receperit Stigmata.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc.

DIE XVIII. SEPTEMBRIS.
In Festo S. Josephi a Cupertino,
Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. jvj. præter seq.

Ad Magnificat, Aña.

Mórtuus sum, et vita mea est
abscónrita cum Christo in Deo.
Oratio.

Desus, qui ad unigénitum Fílium tuum exaltatum a terra
ómnia tráhere dispositi: pér-
fice propitius: ut méritis et
exémplo seraphici Confessoris
tui Joséphi supra terrénas om-
nes cupiditátes eleváti, ad eum
pervenire mereámur. Qui tecum
vixit.

Pro comm. S. Francisci, Aña.
Hic vir. V. Signásti. 897. Oratio.
Dómine, ut supra. 898.

In primo Nocturno
De Epistola secúnda beati Pauli
Apóstoli ad Coríntios.

Lectio j. Cap. 4. b
Deus, qui dixit de ténebris lu-
cem splendescere, ipse illú-
xit in córdibus nostris ad illu-
minationem scientiæ claritatis
Dei, in facie Christi Jesu. Habé-
mus autem thesárum istum
in vasis fictilibus: ut sublimi-
tas sit virtutis Dei, et non ex
nobis. In ómnibus tribulati-
onem patimur, sed non angustiá-
mum: aporiámur, sed non desti-
tíamur: persecutióne pátimur,
sed non derelinquimur: dejícimur,
sed non perimus: semper mortificatióne Jesu in
corpore nostro circumseréntes,
ut et vita Jesu manifestétur in
corpóribus nostris. Semper enim
nos, qui vivimus, in mortem
trádimur propter Jesum: ut et
vita Jesu manifestétur in carne
nostra mortali.

R. Euge, serve.

Lectio ij. Cap. 5.

Scimus enim, quóniam si ter-
réstris domus nostra hujus
habitatióne dissolvátur, quod
édificationem ex Deo habémus,
domum non manufáctam, æter-
nam in cœlis. Nam et in hoc in-
gemiscimus, habitatióne no-
stram, quæ de cœlo est, super-
indui cupiéntes: si tamen ve-
stiti, non nudi inveniámur. Nam
et qui sumus in hoc taberná-
culo, ingemiscimus gravati: eo
quod nólumus expoliari, sed su-
pervestiri; ut absorbeátur quod
mortale est, a vita. Qui autem
éfficit nos in hoc ipsum, Deus,
qui dedit nobis pignus spíritus.
Audéntes igitur semper, scien-
tes, quóniam dum sumus in
corpore, peregrinamur a Dó-
mino (per fidem enim ambula-
mus, et non per spéciem). Au-
démus autem, et bonam vo-
luntátem habémus magis pere-
grinari a corpore, et præséntes
esse ad Dóminum.

R. Justus germinabit.

Lectio ii. Cap. 12.

Si gloriari opórtet (non expedit
quidem): véniam autem ad
visiones et revelatiónes Dómini.
Scio hóminem in Christo ante
annos quatuordecim, (sive in
corpore nescio, sive extra corpus,
nescio, Deus scit) raptum hujus-
modi usque ad tertium cœlum.
Et scio hujusmodi hóminem
(sive in corpore, sive extra cor-
pus, nescio, Deus scit): quó-
niam raptus est in Paradísum:
et audívit arcana verba, quæ
non licet hómini loqui. Pro hu-
jusmodi gloriabor: pro me au-
tem nihil gloriabor, nisi in in-
firmitatibus meis. Nam, et si
volúero gloriari, non ero in-
spípius: veritatem enim dic-
cam: parco autem, ne quis me
existimet supra id, quod videt
in me, aut aliquid audit ex me.
Et ne magnitudo revelatiónum
extóllat me, datus est mihi stí-
mulus carnis meæ angelus sà-
tante, qui me colaphizet. Pro-
pter quod ter Dóminum rogávi,

ut discéderet a me : et dixit mihi : Súfficit tibi grácia mea ; nam virtus in infirmitate perficitur. Libénter figitur gloriábor in infirmitatibus meis , ut inhabítet in me virtus Christi.

It. Iste cognóvit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOSEPHUS a Cupertino , óppido in Salentínis Dioecésis Neritonensis , anno reparátæ salutis millésimo sexcentésimo térito , piis ibidem paréntibus ortus , Deique amóre prævénitus , pueritiam atque adolescéntiam summa cum simplicitate , morúmque innocéntia transégit. A diutúrno molestóque morbo patientíssime tolerató Desparæ Virginis ope liberatus , se totum pietatis opibus , ac excoléndis virtútibus dedit : utque Deo ad majóra vocáti se intímius conjúngeret , Ordini Seraphico nomen dare constituit. Post vários evéntus voti tandem compos factus apud Minóres Conventuáles in cónobio Cryptulæ , inter láicos primum ob litterárum imperitiam , defnде inter cléricos divína dispository connumerátus est. Sacerdócio post solémnia vota iniciatus , perféctius sibi vitæ institútum propósuit. Quámobrem mundánis quibuscúmque afflétibus , terrenisque rebus pene ad vitam necessáriis illico a se abdicatis , ciliciis , flagellis , caténis , omni demum asperitatum ac pœnárum génere corpus affixit , spíritum vero sanctæ oratiōnis , altissimaeque contemplatiōnis assiduitate dulciter enutrivit. Hinc factum est , ut cháritas Iei , quæ jam erat in ejus corde a prima ætate diffusa , miro planéque singulári modo in dies coruscáverit.

¶. Honéstum fecit.

Lectio v.

ELIXIT præcipue ardentíssima ejus cháritas in extásibus ad Deum suavissimis , stupendisque ráptibus , quibus frequénter aficiebatur. Mirum autem , quod ,

alienato a sénsibus ánimo , statim ab éxtasi eum revocábat sola obediéntia. Hanc quippe virtutem exímio stúdio prosequebatur , dicere sólitus , se ab ea véluti cæcum circumduci , et mori pótius velle , quam non obedire. Paupertatēm vero Seraphici Patriárchæ ita æmulátus est , ut morti próximus Prælato suo assérere vere potuerit , se nihil habére , quod more Religiosorum resignaret. Itaque mundo sibi que mórtuus , vitam Jesu manifestabat in carne sua : quæ dum in aliquibus ex turpitudine obscœnum flagitium sentiébat , prodigiósum de se efflabat odorem , indicium nitidissimæ illius puritatis , quam , immundo spiritu vehementissimis tentatiōibus frustra obnubilare diu conánte , servavit illæsam tum arcta sénsuum custódia , tum jugi cörperis maceratione , tum déniue speciāli protectione purissimæ Virginis Mariæ , quam Matrem suam appellare consuévit , ac véluti matrem dulcissimam intimo cordis affectu venerabatur , eāmque ab aliis venerari exoptabat , ut cum ejusdem patrocínio , sicut ipse ajébat , ómnia bona consequerentur.

¶. Amávit eum.

Lectio vi.

Hec beati Joséphi solicitudo a sua erga próximos charitáte prodibat : tanto enim animarum zelo exardébat , ut ómnium salutem modis ómnibus instantissime procuráret. Exténdens páriter charitatem suam in próxi-
mum sive pauperem , sive infirmum , sive quacúmque ália tribulatiōne vexátum , quantum in ipso erat , illum recreábat. Nec alieni erant ab ejus charitáte , qui objurgatiōibus , probris , omnisque géneris injuriis ipsum appéterent : nam eadēm patiēntia , mansuetudine , vultusque hilaritatē tália excipiébat , qua tot inter ac tantas vicissitudines resplénduit , dum vel

Moderatōrum Ordinis, vel sacrae Inquisitiōnis jussu hac illac errare, versarique coactus est. Quamquam vero populi non solum, sed viri Principes eximiam ejus sanctitatem, et supērna charismata admirarētūr; ea nihilominus erat humilitate, ut magnum se percatōrem reputans, Deum enī deprecaretur, ut sua ab eo illūstria dona removēret; hōmines vero exorāret, ut in eum locum mortuum ejus corpus injicerent, ubi memória sui esset prorsus obliteata. At Deus, qui ponit hūmiles in sublimē, quique servum suum, dum viveret, cœlesti sapientia, prophetia, cōrdium perscrutatiōne, curatiōnū gratia, ceterisque donis cumulatissime exornaverat, ejus quoque mortem iis, quibus ipse antea prädixerat, loco ac tempore, anno ætatis sue sexagésimo primo, Auxīmi in Picēno pretiosam redidit, sepulchrūmque gloriōsum. Illum dénique etiam post óbitum miraculis coruscantem Benedictus Quartusdécimus Beatorum, Clemens Tertiusdécimus Sanctōrum fastis adscripsit: ejus autem Officium et Missam Clemens Quartusdécimus, ejusdem Ordinis, ad univēsam Ecclēsiā exténdit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

In illo tempore: Loquebatur Jesus Principib⁹ Sacerdotū, et Pharisæis in parabolis, dicens: Simile factum est regnum cœlorum hōmini Regi, qui fecit nuptias filio suo. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papæ.

Ex Hom. 38. Lib. 2. circa med.

Quia jam, largiente Dōmino, nuptiarum domum, id est, sanctam Ecclēsiā, intrastis, solerter, fratres, aspice, ne aliiquid de mentis vestre hábitu Rex ingrédiens reprehēdat. Cum magno enim cordis timore

pensandum est, quod prótinus subditur: Intravit autem Rēx, ut vidēret discumbentes, et vidit ibi hōminem non vestitum ueste nuptiali. Quid. fratres charissimi, exprimi per nuptiale uestem putamus? Si enim uestem nuptiale baptismū, vel fidem dicimus, quis sine baptisme et fide has nuptias intravit? Eo enim ipso foris est, qui necdum crēdidit. Quid ergo debēmus intelligere per nuptiale uestem, nisi charitatem? Intrat enim ad nuptias, sed cum nuptiali ueste non intrat, qui in sancta Ecclēsia assistens fidem habet, sed charitatem non habet. Recte enim chāritas nuptialis uestis vocatur, quia hanc in se Cōdīctor noster habuit, dum ad sociandæ sibi Ecclēsiā nuptias venit.

R. Iste est qui.

Lectio viii.

Sola quippe dilectione Dei factum est, ut ejus Unigenitus mentes sibi electorum hōminum unifret. Unde et Joānes dicit: Sic enim diléxit Deus mundum, ut Filium suum unigenitū daret pro nobis. Qui ergo per charitatem venit ad hōmines, eādem charitatem innotuit uestem esse nuptiale. Omnis ergo uestrum, qui in Ecclēsia positus Deo crēdidit, jam ad nuptias intravit: sed cum nuptiali ueste non venit, si charitatis gratiā non custodit. Et certe, fratres, si quis ad carnalēs nuptias esset invitatus, uestem mutaret, congaudere se sponsu et sponsæ ex ipso sui habitus de corpore ostenderet, inter gaudentes, et festa celebrantes despēctis vestibus apparere erubescet. Nos ad Dei nuptias venimus, et cordis uestem mutare dissimulamus. Congaudent Angeli, cum ad casum assumuntur electi. Quia ergo mente hōc spirituālia festa conspiciimus, qui nuptiale uestem, id est, charitatem, quæ sola nos speciosos exhibet, non habēmus?

R. Sint lumbi.

In Quatuor Temp. Lectio ix.
de Hom. Feriae occurrit, cum ejus
cōmūn. in Laud. Alias

Lectio ix.

SCENDUM vero est, quia sicut
in duōbus lignis, superiōre
videlicet et inferiōre, vestis té-
xitur; ita in duōbus præceptis
cháritas habétur, in dilectione
scilicet Dei et próximi. Scriptum
quippe est: D̄liges D̄ominum
Deum tuum ex toto corde tuo,
et ex tota ánima tua, et ex tota
virtute tua, et próximum tuum
sicut teipsum. Qua in re notā-
dum est, quia in dilectione pró-
ximi mensura amoris pónitur,
cum dicitur: D̄liges próximum
tuum sicut teipsum. Dei autem
dilectio nulla mensura constrín-
gitur, cum dicitur: D̄liges D̄ó-
minum Deum tuum ex toto cor-
de tuo, ex tota ánima tua, ex
tota virtute tua. Non enim jubé-
tur quisque quantum diligat,
sed ex quanto, cum dicitur: Ex
toto, quia ille veraciter Deum
diligit, qui sibi de se nihil re-
linquit. Duo ergo necesse est
ut charitatis præcepta custó-
diat, quisquis habére in nuptiis
vestem nuptiale curat.

Te Deum laudamus. 13.

In Laudibus, ad Benedictus.
Aha. Ostendit mihi Dóminus
flúvium aquæ vivæ, spléndidum
tamquam crystallum, proceden-
tem de sede Dei et Agni.

Vesp. a Capit. de seq., comm
præc.

DIE XIX. SEPTEMBRIS.
In Festo SS. Januarii, Episcopi,
et Sociorum Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plurimi.
Mart. xxxij. præter seq.

Oratio.

Deuſ, qui nos ánnua sanctó-
rum Mártirum tuórum Ja-
nuárii et sociórum ejus solemni-
tate lœtificas: concéde propiti-
tus; ut, quorum gaudémus mé-
ritis, accendámur exémplis. Per
Dóminum.

Et sicut cōm. S. Josephi, Aha
Existimo ómnia detriméntum

esse propter eminéntem scié-
tiām Jesu Christi Dómini mei,
et Justum. Ostat Deus qui. 900.

In i. Noct. Lectiones de Scr-
ptura occurrente.

In Quatuor Tempor. Fratres:
Debitóres. xxiv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JANUARIUS, Benevénti Episco-
pus, Diocletiano et Maxi-
miáno in Christiános sæviénti-
bus, ad Timótheum Campániae
Præsidem ob christiánæ fidei
professiōnem Nolam perducitur.
Ibi ejus constántia varie tentata,
in ardéntem fornácem conjé-
ctus, ita illæsus evásit, ut ne
vestiméntum, aut capillum qui-
dem flamma violáverit. Illic
Præses accénsus iracundia, Mar-
tyris corpus imperat usque eo
distrahi, quoad nervórum com-
págés, artuimque solvántur.
Festus intéra ejus diáconus, et
Desidérius lector comprehénsi,
vincisque una cum Episcopo ante
rhēdam Præsidis Putéolos, per-
trahuntur, et in eúmdeni cár-
cerem, in quo Sósius Misénas,
et Próculus Puteolanus diáco-
nus, Eútyches, et Acutiās láici
ad béstias damnati detinebántur,
simul conjiciéntur.

A. Sancti tui.

Lectio v.

Postero die omnes in amphí-
théatro seris objécti sunt:
quæ naturális oblítæ feritatis,
ad Januárii pedes se prostravére.
Id Timótheus mágicis cantionib-
us tríbuens, cum sententiam
cápitis in Christi Mártires pro-
nuntiáasset, oculis repente ca-
ptus, orante mox beátō Januá-
rio, lumen recépit: quo mirá-
culo, hóminum nullia sere
quinque Christi fidem suscepé-
runt. Verum ingrátus judex ní-
hilo placátor factus beneficio,
sed conversióne tanta multitú-
dinis actus in rábiem, véritus
máxime Príncipum décreta,
sanctum Episcopum cum sóciis
gládio pércuti jussit.
¶ Vérbera carnificum.

Lectio vi.

IORUM cōpōra finitimā urbes, pro suo quēque stūdīo certum sibi patrōnum ex iis apud Deum adoptāndi, sepeliēndā curārunt. Januarii corpus Neapolitāni divino admōnitu extulēre: quod primo Benevēntū, inde ad monastēriū Montis Vīrginis, postrēmo Neapolim translatum, et in mājori Ecclēsia cōditum, multis miraculis clāruit. Sed illud in primis memorāndū, quod erumpētē olim in monte Vesuvio flammārum globos, nec viciñis modo, sed longinquis etiam regiōnibus vastitatis metum asserētes, extinxit. P̄rēclarūm illud quoque, quod ejus sanguis, qui in ampūlia vītreā concrētus asservātur, cum in conspectū cāpitis ejūdem Martyrīs pōnitur, admirandū in modū colliquescēti, et ebullire, perinde atque recens effūsus, ad hēc usque tēmpora cērnitur.

H. Tamquam aurum.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeliū secundum Matthēum.

Lectio vii. Cap. 24.

In illo tēmpore: Sedēnte Jesu super montem Olivēti, accēsērunt ad eum discipuli, secrēto dicētes: Dic nobis, quando hēc erunt? Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Com. in Matth. cap. 25.

Discipuli Dōminū intérrogant, quando hēc fierent, quodve signum et adventus sui, et consummationis aēculi nō scerent. Et quia tria hēc in unum quēsita sunt, distinctis et tēmporis et intelligētū si gnificationib⁹ separantur. Respondētur igitur primum de civitatis occāsu: et confirmāntur veritate doctrīnae, ne quis fallax ignorāntibus possat obrēpere. Venturi enim erant, etiam cōrūm tēmpore, qui se Christū essent nuncupatū. Ut igitur fides pestifero mendacio dētrahi posset, admonitio p̄cēssit.

H. Propter testamentū.

Lectio vii.

CONFIRMAT igitur eos ad tolerātiā passiōnum, fugæ, verberatiōis, intēritus, et pūblici in eos ōdii propter nomen ejus. Atque his quidēm vexatiōnibus multi turbabūntur, et tantis insurgeñtibus malis scandalizabūntur, et usque in mūtuū ōdium excitabūntur. Et falsi prophētæ erunt, (ut Nicolāus unus ex septem Diaconib⁹ fuit) multosque emēntīa veritāte p̄verēt: et abundāte nequīta charitas refrigēscet.

H. Sancti mei.

In Quatuor Temp. Lectio ii de Homilia Feriæ, et comm. in Laud. Alias

Lectio ix.

Sed usque in finem perseverāntibus salus reservāta est: ac tum per omnes orbis partes viris apostolīcīs dispērsis, Evangelīi vēritas p̄dēcēbitur. Et cum univēris fuerit cognitio sacramēti cœlestis invēcta, tum Jerūsalem occasus et finis incūmbet: ut p̄dēcationis fidēi et infidēliū poena, et metus civitatis érūt̄ consequatur. Hēc igitur in eam, ut fuerant p̄dicta, perfēcta sunt: et lapidatis, fugatis, perēmptis Apōstolis, fame, bello, captivitatē consumpta est. Ac tum fuit digna non esse, cum, ejectis p̄dēcatorib⁹ Christi, indignam Dei p̄dēcationē se p̄buit.

H. Deum laudāmus. 43.

Vespera a Cap. de seq., comm. p̄cedentis.

DIE XX. SEPTEMBRIS.

In Feste SS. Eustachii et Soc. Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plurimi Mart. xxxij. p̄ter seq.

Oratio.

Deus, qui nos concēdis sanctōrum Martyrum tuōrum Eustachii et sociōrum ejus natalitia cōlere: da nobis, in aēterna beatitudine de cōruī societate gaudēre. Per Dōminū.

H. Et h. comm. SS. Januarii et

Soc. Aña **Gaudent.** ¶ **Exultabunt.** Oratio. Deus, qui nos, ut supra. 903.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quatuor Temp. Fratres, Débitores. xxxiv. et tunc legitur Lectio ix. de Homilia Feriae occurrit. ac de ea fit comm. in Laud., nihil vero de Vigilia, nisi in Missa.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

EUSTACHIUS, qui et Placidus, à génere, ópibus, et militari glória inter Rómános insignis, sub Trajáno Imperatóre magistri militum titulum méruit : cum vero sese aliquando in vénéatione exerceret, ac fugientem mira magnitudinis cervum insequeretur, vidit repente inter consisténtis ferae córnua excélsam atque fulgéntem Christi Dómini e cruce pendéntis imáginem : cuius voce ad immortális vitæ prædam invitátus, una cum uxore Theopista, ac duóbus párvulis filiis Agapito, et Theopisto, christianæ militiæ nomen dedit.

¶. Sancti tui.

Lectio v.

Mox ad visiónis pristinæ locum, sicut ei Dóminus præcéperat, regréssus, illum prænuntiátem audívit, quanta sibi deinceps pro ejus glória perferénda essent. Quocirca incredíbiles calamítates mira patientia perpessus, brevi in summam egestaté redactus est. Cumque clam se subducere cogératur, in itinere cónjugem primum, deinde étiam liberos sibi miserabiliter eréptos ingémit. Tantis obvolútus ærúmnis, in régione longíqua villicum agens, longo tempore delituit : donec cœlesti voce recreatus, ac nova occasione a Trajáno conquisitus, iterum bello præficitur. ¶. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

ILLA in expeditione, ligeris simul cum uxore insperato réceptis, victor Urbem ingéni

ómnium gratulatione ingréditur. Sed paulo post inanibus diis pro parta victoria sacrificare jussus, constantissime rénuit. Cumque variis artibus ad Christi fidem ejurandam frustra tentarétur, una cum uxore et liberis leónibus objécitur : horum mansuetudine concitátus Imperator, æneum in taurum subiectis flammis candéntem, eos immitti jubet, ubi divinis in laudibus consummato martyrio. duodécimo Kaléndas Octóbris ad sempiternam felicitatem convolárunt : quorum illæsa corpora religiōse a fidélibus sepulcti, póstmodum ad Ecclesiā, eorum nōmine eréctam, honorifice translati sunt.

¶. Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Descéndens Jesus, iij loco. xlj.

Pro Vigilia S. Matthei.

Bened Per evangélica dicta.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio ix. Cap. 5. e

In illo tempore : Vidi Jesus publicanum, nōmine Levi, sedentem ad telónium. Et ait illi : Séquere me. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii

Episcopi.

Lib. 5. Com. in Luc. c. 5. post init.

Mystica est hæc vocatio publicani, quem sequi jubet non corporis gressu, sed mentis affectu. Itaque ille prius avára de mercéribus, dura de labóribus, periculisque nautarum emoluménta convértens, verbo vocátus propria dereliquit, qui rapiébat aliena : ac vile illud sedile destituens, toto post Dóminum vestigio mentis incédit : convívii quoque magni exhibet apparatum. Qui enim domicilio Christum récipit intérno, máximis delectatiōnibus exuberantium pascitur voluptatum.

Te Deum laudamus. 43.

In Laud. fit comm. Vigilia. Año et y. de Feria currente. ut in Psalterio.

Oratio.

DeuS : ut beati Matthæi, Apóstoli tui et Evangelistæ, quam prævenimus, veneranda solennitas et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dóminum. Vesperæ de seq., cum comm. præcedentis.

DIE XXI. SEPTEMBRIS.

In Feste S. Matthæi, Apostoli et Evangelistæ.

Duplex ij. classis.

Omnia de Communi Apost. j. præter seq.

Oratio.

BEATI Apóstoli et Evangelistæ Matthæi, Dómine, præcibus adjuvémur : ut, quod possiblitas nostra non obtinet, ejus nobis intercessione donetur. Per Dóminum.

Et fit comm. SS. Eustachii et Soc. Mart. Aña. Gaudent. V. Exultabunt. Oratio. Deus, qui. 904.

In j. Nocturno Lectiones, Et factum est, de Comm. Evang. xij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MATTHÆUS, qui et Levi, Apóstolus et Evangelista, Caphárnai, cum ad telónium sederet, a Christo vocatus. statim secutus est ipsum, quem etiam cum reliquis discipulis convívio excépit. Post Christi resurrectionem, antequam in provinciam proficeretur, quæ ei ad prædicandum obtigerat, primus in Iudæa, propter eos, qui ex circumcisione crediderant, Evangelium Jesu Christi Hebráice scripsit : mox in Ethiópiam profectus, Evangelium prædicavit, ac prædicationem multis miraculis confirmavit.

N. Vidi conjunctos.

Lectio v.

ILLO figitur in primis miráculo, quo regia filiam a mórtuis excitavit, regem patrem, et uxorem ejus, cum univerſa provincia ad Christi fidem convertit. Rege mórtuo, Hyrtacus ejus succéssor, cum Iphigéniam, régiam filiam, vellet sibi dari in

matrimónium, Matthæum, cuius ópera illa virginitatem Deo vóverat, et in sancto propórito perseverabat, ad altare mystérium celebrántem jussit occidi. Qui undécimo Kaléndas Octóbris munus Apostólicum martyrii glória cumulávit. Cujus corpus Salérnum translátum, ac póstmodum in Ecclésia ejus nōmine dedicata, Gregorio Séptimo summo Pontifice, cónditum, ibidem magno hóminum concurrus ac pietate cónlitur.

A. Beáti estis.

Lectio vi. Sancta quatuor animália, de Communi Evangelistarum xij. cum it. vi. vj.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

In illo tempore : Vedit Jesus hóminem sedentem in telónio, Matthæum nōmine. Et ait illi : Séquere me. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lub. 1. Comment. in Matth. c. 9.

CETERI Evangelistæ, propter veracundiam et honorem Matthæi, noluérunt eum nōmine appellare vulgáto, sed dixerunt Levi : duplici quippe vocabulo fuit. Ipse autem Matthæus (secundum illud quod dicitur a Salomón) : Justus accusator est sui in principio sermonis ; et in Alio loco : Dic tu peccata tua, ut justificeris) Matthæum se, et publicanum nominat, ut osténdat legéntibus, nullum debére salutem desperare, si ad meliora convérsus sit, cum ipse de publicano in Apóstolum sit repente mutatus.

N. Isti sunt qui.

Lectio viii.

Ancet in hoc loco Porphyrius, et Julianus Augustus, vel imperitiā historici mentientis, vel stultitiam eorum, qui statim secuti sunt Salvatorem, quasi irrationabiliter quémlibet vocantem hóminem sint secuti : cum tantæ virtutes, tantaque signa præcesserint, quæ Apóstolos,

antequam crēderent, vidisse non dūbiū est. Certe fulgor ipse, et mājētās divinitatis occūltāe, quācā etiā in humāna facie relucēbat, ex primo ad se vidēntes trahere pōterat aspēctū. Si enim in magnētē lāpide, et sūccinīs hāc esse vis dicitur, ut annulos, et stīpulam, et festūcas sibi cōpulent: quanto magis Dōminus ómnium creaturārum ad se trahere pōterat quos vocābat?

R. Istrū sunt viri.

In Quatuor Temp. Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ occursum ejus comm. ad Laudes.

Lectio ix

Et factum est, discumbēnte eo in domo, ecce multi publicāni et peccatōres venientes discumbēbant cum Jesu. Vidēbant publicānum a peccatis ad meliōra convérsum, locum invēnisse pōnitētiā, et ob id etiā ipsi non despérant salutēm. Neque vero in pristinis vītiis permanēntes vēniunt ad Jesum, ut Pharisei et Scribāe mārmurant: sed pōnitētiā agēntes, ut sequens Dōmini sermo significat, dicens: Misericordiam volo, et non sacrificium; non enim veni vocare justos, sed peccatōres. Ibat autem Dōminus ad convīvia peccatōrum, ut occasiōnem habēret docēndi, et spirituāles invitatiōribus suis p̄rebēret cibos.

Te Deum laudāmus. 43.

In ij. Vesp. fit com. seq. etc.

DIE XXII. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Thomae a Villanova.

Episc. et Conf.

Duplex.

Aña. Dispērsit, dedit paupēribus: justitia ejus manet in sēculum sēculū. Amāvit.

Oratio.

Dux, qui bēatum Thomam Pontificem insīgnis in pāuperes misericordiā virtute decorāsti: quāsumus: ut ejus intercessiōne, in omnes, qui te deprecāntur, divitias misericordiā tue bēnignus effundas. Per Dōminū.

Deinde fit comm SS. Mauritiū et Soc. Mart Añā Istōrum. **V.** Lætāmini.

Oratio.

ANNUE, quāsumus omnipo-tens Deus: ut sanctōrum Mārtyrum tuōrum Mauritiū et Sociōrum ejus nos lætificet se-stīva solēmitas; ut, quorum suffrāgiis nītimur, eōrum nata-lītiis gloriēmur. Per Dōminū.

Ad Matutinū, in Hymno. Mēruit suprēmos.

In j. Noct. Lectiones de Script. occurrit. In Quatuor Temp. Fidēlis sermo. xlvi. et Lectio ix. legi-tur de Homilia Feriæ occursum ejus com. ad Laud.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

THOMAS, in oppido Fontisplāni Toletānē diocēsos in Ili-spānia natus anno Dōmini millē-simo quadringentēsimō octogē-simo octāvo, ab optimis parēntibus ineūnte vita pietatē et singulārem in pāuperes miseri-cordiam accēpit, cuius adhuc puer complūra dedit exēmpla: se i illud in primis nōbile, quod ut nudos operīret, propriis vēstībus non semel se ipsum exīt. Exācta puerītia, Complūto, quo missus fūerat, ut alumnus in collēgio majōri sancti Ildefōnsi litteris operām daret, patris ūbitū revocātus, univēsam ha-reditatēm egēnis virginībus alēndis dicāvit: eodēmque statim revērsus est, et sacré theolo-giæ cursu confēcto, ādeo do-trīna excēlluit, ut in eādem universitatē Cáthedram ascēn-dere jussus, philosōphicas theo-logicāsque quāstionēs mirabili-ter explanāverit: interim assīduis prēcibus scīentiam Sanctōrum, et rectam vitē morūmq; normam a Dōmino vehementis-sime pōstulans. Quare divino instītu Eremitārum sancti Au-gustini amplēxus est institūtum.

A Invēni David.

Lectio v.

Religionēm profēssus, ómni-bus religiōsi hōminis virtū-

tibus et ornaméntis excélluit; humilitate, patientia, continētia, sed ardentissima charitatem summe conspiciens: inter varios et assiduos labores orationi, rerumque divinarum meditationi invicto spiritu semper intentus. Prædicandi onus, utpote sanctimonia et doctrina præstans, subire jussus, coelesti aspirante gratia, innumerabiles e vitiorum cœno in viam salutis eduxit. Regendis deinde Fratribus admotus, prudenter, et mansuetudinem pari sedulitate ac severitatem conjunxit: adeo ut priscam sui Ordinis disciplinam multis in locis vel firmaverit, vel restituerit.

R. Posui adjutorium.

Lectio vi.

GRANATENSIS Archiepscopus designatus, mira humilitate et constantia insigne munus rejecit. Verum non multo post Valentiam Ecclesiam, Superiorum auctoritate coactus gubernandam suscepit: quam annis ferme undecim ita rexit, ut sanctissimi et vigilissimi Pastoris partes explaverit. Ceterum consueta vivendi ratione nihil admodum immutata, inexplibili charitati multo magis induxit, cum amplos Ecclesiæ redditus in egenos dispersit, ne lectulo quidem sibi relicto: nam eum, in quo decumbebat, cum in cœlum evocaretur, ab eodem commodatum habuit, cui paulo ante eleemosynas loco donaverat. Obdormivit in Domino sexto Idus Septembris, annos natus octo et sexaginta. Servi sui sanctitatem adhuc viventis, et exinde post mortem miraculis Deus testatam voluit: præsertim, cum horreum, frumento pauperibus distributo, penitus vacuum, replete plenum inventum est; et cum ad ejus sepulchrum puer mortuus revixit. Quibus aliisque non paucis fulgentem signis, Alexander Séptimus Pontifex Maximus Sanctorum numero

adscriptis, atque ejus memoriā quartodécimo Kalendas Octobris celebrari mandavit.

R. Iste est qui.

In ij. Noct. Hom. in Evang Homo peregre, j. loco. xlii.

Pro SS. Mauricio, etc.

Lectio ix.

Cum Maximianus Imperator, ducto in Galliam exercitu, in finibus Sedunorum sacrificii causa constitisset, Thebaeum legio, ne se impiorum sacrorum societate contaminaret, a reliquis copiis discessit. Quare Imperator misit ad eos milites, qui suo nomine nuntiarent, ut, si salvi esse vellent, in castra ad sacrificia redirent. Qui se christiana religione impediri responderunt. Quorum responsum ille indignissime ferens, majori iracundia, quam ante, exarsit. Itaque immissa parte exercitus in Thebae, decimum quemque eorum primum occidi jussit: quod martyrium sua sponte, maximèque hortatore Mauricio, ferre maluerunt, quam imperata facere neleti Imperatoris: ac deinde reliquos omnes constantissime Christum predicantes, decimo Kalendas Octobris, ab universo exercitu trucidari Imperat.

Se Deum laudamus. 13.

In Laud. ad Benedictus, Aña. Eleemosynas illius enarrabit omnis Ecclesia sanctorum.

Et fit com. SS. Mauriti, etc. Aña. Vestri capilli. v. Exultabunt. Oratio. Annue, quæsumus. 907.

In ij. Vesperis ad Magnificat. Aña. Dispersit, dedit pauperibus: justitia ejus manet in seculum seculi.

Et fit com. seq. et S. Thecla. Virg. Mart. ut infra.

DIE XXIII. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Lini, Papæ et Mart Semiduplex.

Aña. Iste. v. Glòria.

Oratio.

Deus, qui nos beati Lini, Martyris tui atque Pontificis, annua solemnitate lætificas: concé-

de propitiis; ut, cuius natalitia cõlimus, de ejusdem etiam protectione gaudeamus. Per Dñum. Postea S. Theclæ, Virg. Mart. Aña. Veni, sponsa, &c. Spécie tua. Oratio.

In quæsumus omnipotens Deus: ut, qui beatæ Theclæ, Virginis et Martyris tuæ, natalitia cõlimus, et annua solemnitate letemur, et tantæ fidei proficiamus exemplo. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quatuor Temp. A Miléto. xvij. et Lect. ix. de Hom. Feriae occur. cum ejus comm. ad Laudes.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

LINUS PONTIFEX, Volaterris in Hetruria natus, primus post Petrum gubernavit Ecclesiæ. Cujus tanta fides et sanctitas fuit, ut non solum dæmones ejaceret, sed etiam mortues revocaret ad vitam. Scripsit res gestas beati Petri, et ea maxime, qua ab illo acta sunt contra Simonem magum. Sancivit, ne qua mulier, nisi velato capite, in Ecclesiæ introfret. Huic Pontifici caput amputatum est ob constantiam christianæ fidei, jussu Saturnini impii et ingratissimi Consularis, cuius filiam a dæmonum vexatione liberaverat. Sepultus est in Vaticano prope sepulchrum Principis Apostolorum, nono Kalendas Octobris. Sedū annos undecim, menses duos, dies viginti tres, creatis bis mense Decembri Episcopis quindecim, Presbyteris decem et octo.

R. Honustum fecit.

Lectio v. Principes. Lectio vi. Vere frustra, de eodem Com. ij. loco. xxiv. cum R. v. et vi. xx.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Si quis venit, j. loco. xxij.

Pro S. Thecla. Lectio ix.

THECLA virgo, ex illustribus parentibus Icónii nata, a Paulo Apóstolo fidei præceptis instituta, miris sanctorum Patrum laudibus celebratur. Quæ

décimum octavum annum agens, Thamíride sponso reficto, cum eam parentes, quod christiana esset, accusassent; in ardētem rogum, qui, nisi Christo renuntiaret, ei paratus erat, prius signo crucis armatis, se ipsam injecit. Sed igne pluvia, quæ repente exorta est, extinto, Antiochiam venit: ubi feris objæcta, et tauris in diversa incitatis alligata, mox conjecta in fossam plenam serpentinibus, ex omnibus Jesu Christi grâta liberatur. Cujus ardore fidei, et vite sanctitate multi ad Christianum conversti sunt. Iterum in patriam rediens, in montem sola secessit; defende multis virtutibus et miraculis insignis, nonagenaria migravit ad Domum, ac Seleuciam sepulta est.

Te Deum laudamus. 43.

In Laud. fit com. S. Thecla. Aña. Símile. &c. Diffusa. Oratio. Da, quæsumus, ut supra.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XXIV. SEPTEMBRIS.

In Festo B.V. Mariae de Mercede.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. e. præter Orat. et Lect. ij. Noct. Oratio.

Desus, qui per glorioissimam Filii tui Matrem ad liberandos Christi fidèles a potestate paganorum nova Ecclesiæ tuam prole amplificare dignatus es: præsta, quæsumus; ut, quam pie veneramur tanti operis Institutricem, ejus pariter meritis et intercessione, a peccatis omnibus, et captivitate dæmonis liberemur. Per eundem Dominum.

Et fit comm. S. Lini, Papæ et Mart. Aña. Qui vult. &c. Justus. Oratio. Deus, qui nos. 908.

In secundo nocturno

Lectio iv.

Quo tempore major felicitate Hispaniarum pars diro Saracenorū opprimebatur iugo, innumerisque fidèles sub immanni servitute, maximo cum periculo christianæ fidei abjurandæ, amittendæque salutis

etérnæ , infeliciter detinebán-
tur, beatissima celórum Regína,
tot tantisque benígniter occúr-
rens malis, nímiā charitátem
suam in iis rediinéndis osténdit.
Nam sancto Petro Nolásco, pie-
tate et óibus florénti, qui sanctis
vacans meditatióibus , jú-
giter ánimo recognítabat, qua
ratione tot Christianórum ex-
rúmnis sub Maurórum captivi-
tate degéntium succúrri posset;
ípsamet beatissima Virgo seréna
fronte se conspiquíendam dedit,
et acceptíssimum sibi ac uni-
génito suo Filio fore dixit, si
suum in honórem instituerétur
Ordo religiosórum , quibus cura
incúmberet captivos e Turcárum
tyrannidé liberandi. Qua coelé-
sti visióne vir Dei recreátus,
mirum est , quo charitatis ar-
dore flagrare cœperit, hoc unum
servans in corde suo , ut ipse ,
ac instituénda ab eo Religio
máximam illam charitátem sé-
dulo exercerént , ut quisque án-
imam suam póneret pro amicis
et próximis suis.

R. Sicut cedrus.

Lectio v.

Ea ipsa nocte éadem Virgo san-
ctissima beáto Raymundo de
Pénasfort , et Jacobo Arragóniæ
regi appáruit, idíspsum de reli-
giósis instituéndis admonens,
suadénsque, ut opem pro con-
structione tanti óperis ferrent.
Petrus autem statim ad Ray-
mundi pedes , qui ipsi erat a
sacris confessiónibus , Advolans,
ei rem omnem apéruit: quem
étiam colitus instrúctum répe-
rit, ejusque directioni se humil-
lime subjécit. At supervénientis
Jacobus Rex, quam et ipse ac-
céperat a beatissima Virgine
revelatióne , éequi statuit.
Unde collatis inter se consiliis ,
et consentiéntibus ánimes , in
honórem ejusdem Virginis Ma-
tris Ordinem institueré aggréssi-
sunt, sub invocatione sancte
Marie de Mercé Redemptiōnis
captívorum.

R. Quae est ista.

Lectio vi.

Die igitur décima Augústi ,
anno Dómini millésimo du-
centésimo décimo octávo , Rex
idem Jacobus eam institutió-
nem , jam pridein ab iisdem
sanctis viris concéptam , éequi
státuit , Sodálibus quarto voto
adstrictis , manéndi in pignus
sub Paganórum potestate , si
pro Christianórum liberatione
opus fúerit. Quibus Rex ipse
arma sua régia in péctore de-
férre concéssit, et a Gregório
Nono illud tam præcelléntis erga
próximocharitatis Institutúm,
et Religiónen confirmari cura-
vit. Sed et ipse Deus per Virgi-
nem Matrem incrementum de-
dit , ut talis institutió celérius
ac feliciter totum per orbem di-
vulgarétur, sanctisque viris flo-
ruerit , charitate ac pietate in-
signibus : qui eleemosynas a
Christi fidélibus collectas in prí-
mum redemptiōnis suúrum pro-
ximórum expénderent , seque
ipsos intérduum darent in re-
depltiōnem multórum. Ut au-
tem tanti beneficii et institutió-
nis débita Deo et Virgin Matri
referántur grátia , Sedes apo-
stólica hanc peculiárem festivi-
tatem celebrári, et Officiū re-
citari indúlsit , cum alia sero
innúmera eidem Ordini privilé-
gia páriter contulisset.

R. Ornátam monsibus.

DIE XXVI. SEPTEMBRIS.
SS. Cypriani et Justinæ , Matr.

Oratio.

BREATORUM Mártirum Cypriani
et Justinæ nos , Dómine ,
fóveant continuáta præsidia :
quia non désinis propitius in-
tuéri , quos talibus auxiliis con-
cesseris adjuvári. Per Dóminum.

Lectio vii.

CYPRIANUS primus magus , pó-
stea martyr , cum Justinam
christiánam virginem , quam
júvenis quidam ardénter amá-
bat, cantionibus ac veneficiis ad
eius libidinis assénsu allíceré
conaréatur, dæmonem consuluit,
quoniam id re cónsequi posset

Cui dæmon respóndit, nullam illi artem processúram adverſus eos, qui vere Christum cōlerent. Quo respónso commótus Cypriānus, veheménter dolére coepit vitæ superioris institútum. Itaque relictis mágicis ártibus, se totum ad Christi Dómini fidem convértilt.

Lectio iii.

QUAM ob causam una cum vírgine Justina comprehénsus est, et ambo cōlaphis flagellisque cæsi sunt: mox in cácerem conjécti. si forte sentítiā commutárent. Verum inde póstea emissi, cum in chriſtiāna religiōne constantissimi reperiérunt, in sartáginem plenam servéntis picis, ádipis, et ceræ injécti sunt. Demum Nicomedie secúri feriúntur. Quorum projecta cōp̄ora cum sex dies inhumata jacuissent, noctu quidam nautæ clam ea in navem impósita Romam portavérunt: ac primum in prædio Rufinæ nóbilis féminæ sepulta sunt, póstea translata in Urbem, in Basilica Constantiniāna cóndita sunt prope Baptisterium.

Te Deum laudámus. 15.

DIE XXVII. SEPTEMBRIS.

In Feste SS. Cosmæ et Damiani, Mart. Semiduplex.

Omnia de Comm. plur. Mart. xxxiiij. præter seq.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui sancti rum Mártyrum tuórum Cosmæ et Damiāni natalitiá cólimus, a cunctis malis imminéntibus, eorum intercessiōnibus liberémur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

COsmas et Damiānus, fratres Arabes, in Aégea urbe nati, nóbiles médi ci, Imperatóribus Diocletiano et Maximiāno, non magis medicinæ sciéntia, quam Christi virtute morbis étiam insanabiliis medebántur. Quo-

rum Religiōnem cum Lysias Præfētus cognovísset, adduci eos ad se jubet, ac de vivéndi instituto, et de fidei professiōne interrogatos, cum se et Christiános esse, et christiánam fidem esse ad salutē necessáriam libere prædicarent, deos venerári imperat: et, si id recúsent, minatur crūciatus et necem acerbissimam.

R. Sancti tui.

Lectio v.

VERUM ut se frustra hæc illis propónere intellégit: Colligāte, inquit, manus et pedes istórum, eoque exquisitis torquéte supplisciis. Quibus jussa exequéntibus, nihilominus Cosmas et Damiani in senténtia persistébant. Quare, ut erant vincit, in proſundum mare jaciúntur: unde cum salviae soluti essent egrési, mágicis ártibus Præfētus factum assígnans, in cácerem tradit, ac postridie eductos in ardéntem rogam injici jubet: ubi cum ab ipsis flamma refúgeret, varie et crudéliter tortos secúri pércuri voluit. Itaque in Jesu Christi confessiōne martyrii palmam accepérunt. R. Vérbera.

Lectio vi. Quotiescumque, de Comm. j. loco xxxvj. cum R. vj.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Descéndens Jesus, ij. loco. xlj. R. vijj. Hæc est vera. xxix.

Vesp a Cap. de seq. com. præc.

DIE XXVIII. SEPTEMBRIS.

In Feste S. Wenceslai, Regis et Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris. xvij. præter seq.

Oratio.

Etus, qui beatum Wencesláum per martyrii palmam a terréno principatu ad cœlestem gloriām transtulisti: ejus præcibus nos ab omni adversitatē custodi, et ejusdem tribue gaudére consortio. Per Dóminum.

Et fit com. SS. Cosmæ et Damiāni. Aña. Gaudent. v. Exultábunt. Oratio. præsta.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

WENCESLAUS, Bohemiae Dux, Wratislao patre christiano, Drahomira matre gentili natus, ab avia Ludmilla semina sanctissima pie educatus, omni virtutum genere insignis, summo studio virginitatem per omnem vitam servavit illibatam. Mater per nefariam Ludmillam necem regni administrationem assecuta, semper cum juniori filio Boleslao vivens, concitatavit in se proximum indignationem; quare tyrannici et impii regiminis pertresi, utriusque excusso jugo, Wenceslaum in urbe Pragensi regem salutarunt.

It. Honestum fecit.

Lectio v.

ILLE regnum pietate magis quam imperio regens, orphelis, vidvis, egensis tanta charitate subvenit, ut propriis humeris aliquando ligna indigentibus noctu comportarit, pauperibus humandis frequenter adfuerit, captivos liberarit, carcerebus detentos nocte intempesta visitaret, pecunias et consilio sepiissime consolatus. Miti animo Princeps vehementer dolerat, quempiam, et si reum, morti adjudicari. Summa religione sacerdotes veneratus, suis manibus triticum serebat, et vinum exprimebat, quibus in Missa sacrificio uterentur: nocte nudis pedibus super nivem et glaciem circubat Ecclesias, sanguinea et terram calefacientia post se relinquent vestigia.

It. Desiderium animae.

Lectio vi.

ANGELOS habuit sui corporis custodes: cum enim ad singulariter certamen adversus Radislauum, ducem Curoniensem, eo fine accederet, ut suorum salutis prospiceret, visi sunt Angeli arma ministrasse, et dixisse adversario: Ne ferias. Perterritus hostis, venerabundus procedens, veniam exoravit. Cum in Germaniam profectus esset,

Imperator, conspectis duobus Angelis, aurea cruce ad se accedenter ornantibus, e solio prossiliens, brachiis excipit, regis insignibus decoravit, et que sancti Viti brachium donavit. Nilominus impius frater, matre hortante, convivio excemptum, et postea in Ecclesia orantem, parasitae sibi mortis praescium, adhibitis sceleris comitibus, interfecit. Sanguis, per parietes aspersus, adhuc conspicitur: et, Deo vindice, matrem inhumam terre absorbit: intersectores variis modis misere periérunt.

It. Stola jucunditatis.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Si quis vult, de Comm. ij. loco. xxiv.

Vesp. de seq. sine com. prae.

DIE XXIX. SEPTEMBRIS.
In Dedicatione S. Michaelis.

Archangeli.

Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Aiae et Capit de Laud. Psalmi de Dominica. 89. et loco ult. Ps. Laudatio Domini num, omnes gentes. 92.

Hymnus

Te, splendor, et virtus Patris,
Te vita, Jesu, cordium,
Ab ore qui pendent tuo,
Laudamus inter Angelos.
Tibi mille densa missum
Ducum corona militat;
Sed explicat victor Crucem
Michael salutis signifer.
Protronis hic dirum caput
In ima pellit tartara,
Ducemque cum rebellibus
Caellesti ab aree fulminat.
Contra ducem superbius
Sequamur hunc nos Principem,
Ut detur ex Agni throno
Nobis corona gloria.
Patri, similique Filio,
Tibique, sancte Spiritus,
Sicut fuit, sit iugiter
Saeculum per omne gloria. Amen.
V. Stetit Angelus juxta aram templi. It. Habens thuribulum
Aureum in manu sua.

Ad Magnificat. Aiae.
Dum sacrum mysterium corne ret Joannes, Archangelus Mi-

chael tuba cécinit Ignosce, Dómine Deus noster, qui áperis librum, et solvis signacula ejus, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Archangelorum Dóminum, * Venite, adorémus. Ps. Venite. 1.

Hymnus. Te splendor. 912.

In primo Nocturno.

Aña. Concússum est mare, et contrémuit terra, ubi Archangelus Michael descendébat de cælo. Ps. 1. Ómine Dóminus noster. 5. Aña. Laudémus Dóminum, quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, Sanctus, Sanetus proclamant. Ps. In Dómino confido. 7.

Aña. Ascéndit sumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli. Ps. 1. Ómine, quis habitabit. 8.

v. Stetit Angelus juxta aram templi. ¶ Habens thuribulum aureum in manu sua.

Ex Danièle Prophéta.

Lectio i. Cap. 7. c

ASPICIBAM donec throni pósiti sunt, et antiquus diérum sedit: vestiméntum ejus cándidum quasi nix, et capilli capitis ejus quasi lana munda: thronus ejus flammæ ignis: rotæ ejus ignis accénsus. Flúvius igneus, rapidusque egrediebatur a facie ejus. Millia míllium ministrábant ei, et décies míllies centéna millia assistébant ei: judicium sedit, et libri aperti sunt. Aspiciébam propter vocem sermónum grandium, quos cornu illud loquétatur: et vidi quóniam interfécta esset béstia, et periísset corpus ejus, et trádium esset ad comburéndum igni. ¶ Factum est siléntium in cœlo, dum cominsteret bellum draco cum Michaële Archángelo: * Audita est vox millia míllium dicéntium: Salus, honor, et virtus omnipoténti Deo. ¶ Millia míllium ministrábant ei, et décies centéna millia assistébant ei. Audita.

TOTUM.

Lectio ij. Cap. 40.

DIS autem vigésima et quarta mensis primi eram juxta flúvium magnum, qui est Tigris. Et levávi óculos meos, et vidi: et ecce vir unus vestitus líneis, et renes ejus accincti auro obrizo, et corpus ejus quasi chrysóolithus, et fácies ejus velut spécies fulguris, et óculi ejus ut lampas ardens: et bráchia ejus, et quæ dórsum sunt usque ad pedes, quasi spécies æris candéntis: et vox sermónum ejus ut vox multitúdinis. Vidi autem ego Dániel solus vi-siónem: porro viri, qui erant mecum, non vidérunt: sed terror nimius irruit super eos, et fugérunt in absconditum. Ego autem relictus solus vidi visióinem grandem hanc: et non remansit in me fortitudo, sed et spécies mea immutata est in me, et emárcui, nec hábui quidquam vírium.

¶ Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua: et data sunt ei incénsa multa: * Et ascéndit sumus arómatum de manu Angeli in conspéctu Dómini. ¶ In conspéctu Angelorum psallam tibi: adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nōmini tuo, Dómine. Et.

Lectio iiij.

Et audivi vocem sermónum ejus: et audiens jacébam consternátus super facié meam, et vultus meus hærébat terræ. Et ecce manus téligit me, et eréxit me super génua mea, et super articulos mánuum mearum. Et dixit ad me: Dániel, vir desideriorum, intellige verba, quæ ego loquor ad te, et sta in gradu tuo: nunc enim sum mis-sus ad te. Cumque dixisset mihi sermónem istum, steti tremens. Et ait ad me: Noli metuere, Dániel, quia ex die primo, quo posuisti cor tuum ad intellegendum, ut te affligeres in conspéctu Dei tui, exaudita sunt verba tua: et ego veni propter sermó-

nes tuos. Princeps autem regni Persarum restituit mihi viginti et uno diebus : et ecce Michael unus de principibus primis renit in adjutorium meum, et ego remansi ibi juxta regem Persarum. Veni autem, ut docerem te, quae ventura sunt populo tuo in novissimis diebus : quoniam adhuc visio in dies.

¶ In conspectu Angelorum psallam tibi, et adorabo ad tempulum sanctum tuum, * Et confitebor nomini tuo, Domine. ¶ Super misericordia tua, et veritate tua : quoniam magnificasti supernos nomen sanctum tuum. Et. Gloria Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Michael Archangele, veni in adjutorium populo Dei. Ps. Cœli enarrant gloriam. 41.

Aña. Michael præpositus paradisi, quem honorificant Angelorum cives. Ps. Domini est terra. 23.

Aña. Gloriosus apparuisti in conspectu Domini, propterea decorem induit te Dominus. Ps. Benedic Domini in. 37. V. Ascendit fumus aromaticum in conspectu Domini. ¶ De manu Angeli.

Sermo S. Gregorii Papæ.

Lectio iv.

Ex Hom. 34. in Ev. ante med.
Novem Angelorum ordines dicimus, quia videlicet esse, testante sacro eloquio, scimus: Angelos, Archangelos, Virtutes, Potestates, Principatus, Dominationes, Thronos, Cherubim, atque Seraphim. Esse namque Angelos et Archangelos pene omnes sacri eloqui paginæ testantur: Cherubim vero atque Seraphim sæpe, ut notum est, libri Prophetarum loquuntur. Quatuor quoque ordinum nomina Paulus Apostolus ad Ephesios enumerat, dicens: Supra omnem Principatum, et Potestatem, et Virtutem, et Dominationem. Qui rursus ad Colossenses scribens, ait: Sive Throni, sive potestates, sive

Principatus, sive Dominationes. Dum ergo illis quatuor, quæ ad Ephesios dixit, conjunguntur Throni; quinque sunt ordines, quibus dum Angeli, et Archangeli, Cherubim atque Seraphim adjuncta sunt, procul dubio novem esse Angelorum ordines inveniuntur.

¶ Hic est Michael Archangelus, princeps militiae Angelorum; * Cujus honor præstat beneficia populorum, et oratio perducit ad regna cœlorum. ¶ Archangelus Michael præpositus paradisi, quem honorificant Angelorum cives. Cujus.

Lectio v.

SCIENDUM vero, quod Angelorum nomen est officii, non naturæ. Nam sancti illi cœlestis patriæ spiritus, semper quidem sunt spiritus, sed semper vocari Angeli nequam possunt: quia tunc solum sunt Angeli, cum per eos aliqua nuntiantur. Unde et per Psalmistam dicitur: Qui facit Angelos suos spiritus. Ac si patenter dicat: Qui eos, quos semper habet spiritus, etiam, cum voluerit, Angelos facit. Hi autem qui minima nuntiant, Angeli: qui vero summa annuntiant, Archangeli vocantur. Hinc est enim, quod ad Mariam Virginem non quilibet Angelus, sed Gabriel Archangelus mittitur. Ad hoc quippe ministerium, summum Angelum venire dignum fuerat, qui summum omnium nuntiabat. Qui ideo etiam privatis nominibus censentur, ut signetur per vocabula, etiam in operatione quid valeant. Michael namque, Quis ut Deus? Gabriel autem, Fortitudo Dei: Raphæl vero dicitur Medicina Dei.

¶ Venit Michael Archangelus cum multitidine Angelorum, cui tradidit Deus animas Sanctorum: * Ut perducat eas in paradisum exultationis. ¶ Emitte, Domine, spiritum sanctum tuum de celis, spiritum sapientiae et intellectus. Ut.

Lectio vi.

Et quoties mira virtutis aliquid agitur, Michael mittu perhibetur: ut ex ipso actu et nomine detur intelligi, quia nullus potest facere, quod facere praevalet Deus. Unde et ille antiquus hostis, qui Deo esse per supérbiā similis concepivit, dicens: In cūlum concéndam, super astra cœli exaltabo sóliū meū, similiſ ero Altissimo: dum in fine mundi in sua virtute relinquetur extrēmo supplicio perimendus, cum Michaelis Archāngelo prælisturus esse prohibetur, sicut per Joānnem dicitur: Factum est prælium cum Michaelis Archāngelo. Ad Mariam quoque Gabriel mittitur, qui Dei Fortitudo nominatur. Illum quippe nuntiare veniebat, qui ad debellandas aeras potestates humiliis apparēdignatus est. Raphaēl quoque interpretatur, ut diximus, Medicina Dei: quia videlicet dum Tobiae oculos, quasi per officium curatiōnis tetigit, cœcitat̄ ejus tenebras tergit.

¶ In tempore illo consūrget Michael, qui stat pro filiis vestris: * Et véniet tempus, quale non fuit, ex quo gentes esse cœperunt, usque ad illud. ¶ In tempore illo salvabitur populus tuus omnis, qui inventus fuerit scriptus in libro vita. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Angelus Archāngelus Michael, Dei m̄tius pro animabus justis, alleluia, alleluia. Ps. Cantate. ... cantate. 75.

Aña. Data sunt ei incēsa multa, ut adolēret ea ante altare aureum, quod est ante oculos Domini. Ps. Dominus regnāvit, exultet. 76.

Aña. Multa magnalia de Michaële Archāngelo, qui fortis in prælio fecit victoriā. Ps. Benedic.... et omnia. 80.

v In conspectu Angelorum psallam tibi, Deus meus. n Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthaeum.

Lectio viij. Cap. 18.

In illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas, major est in regno cœlorum? Et reliqua. Ilomilia S. Hieronymi Presbyteri. L. 8. Com. in c. 18. Mathe.

Post inventum statērem, post tributa reddita, quid sibi vult Apostolorum repentina interrogatio, Quis, putas, major est in regno cœlorum? Quia viderant pro Petro et Dōmino idem tributum redditum, ex aequalitate pretii arbitrii sunt, Petrum omnibus Apóstolis esse prælatum, qui in redditione tributi Dōmino fuderat comparatus: ideo interrogant, quis major sit in regno cœlorum. Videntque Jesus cogitationes eorum, et causas erroris intelligens, vult desiderium gloriæ, humilitatis contentionē, sanare.

¶ In conspectu gentium nolite timere: vos enim in cordibus vestris adorate, et timete Dōminum: * Angelus enim ejus vobiscum est. ¶ Stet Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua. Angelus. Benedictio. Quorum festum cōlimus.

Lectio viii.

Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscede eum, et prójice abs te. Necesse est quidem venire scanda: vt tamen ei est homini, qui, quod necesse est, ut fiat in mundo, vitio suo facit ut per se fiat. Igitur omnis truncatur affectus, et universa propinquitas amputatur, ne per occasionem pietatis unusquisque credentium scandalis pateat. Si, inquit, ita est quis tibi conjunctus, ut manus, pes, oculus, et est utilis, atque sollicitus, et acutus ad perspicidū, scandalum autem tibi facit, et propter dissontiam morum te pertrahit in gehennam: melius est, ut et propinquitate ejus, et emolumētis

carnalibus cāreas : ne dum vis
lucrificare cognatos et necessā-
rios, causam habeas ruinārum.
¶ Michael Archāngelus venit in
adūtorium populo Dei, * Stetit
in auxiliū pro animābus justis.
¶ Stetit Angelus juxta aram
templi, habens thuribulum au-
reum in manu sua. Stetit. Glōria
Patri. Stetit.

Lectio ix.

Dico vobis, quia Angeli eorum
in cœlis semper vident faciem
Patris mei. Supra dixerat, per
manum, et pedem, et oculum
omnes propinquitātes et neces-
sitūdines, quæ scāndalum facere
pōterant, amputandas ; austeri-
tatem staque sententiæ subiecto
præcēpto tēmperat, dicens : Vi-
de ne contemnātis unum ex
pusiliis istis. Sic, inquit, præ-
cipio severitatem, ut commi-
scerī clementiam dōceam : quia
Angeli eorum in cœlis vident
semper faciem Patris. Magna
dignitas animarum, ut unaquæque
habeat ab ortu nativitatis
in custodiā sui Angelum del-
gātum. Unde lēgimus in Apoca-
lypsi Joānnis : Angelo Ephesi, et
reliquarum Ecclesiārum, scribe
hæc. Apóstolus quoque præcipit
velari capita in Ecclesiis semina-
rum propter Angelos.

Tē Deum laudāmus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. Stetit Angelus * juxta aram
templi, habens thuribulum au-
reum in manu sua. Ps. Dóminus
regnavit, cum reliq. 43.

2. Dum præliarētur * Michael
Archāngelus cum dracōne, au-
dita est vox dicentium : Salus
Deo nostro, alleluia.

3. Archāngеле Michael, * con-
stitui te principem super omnes
āimas suscipiéndas.

4. Angeli Dómini, Dóminum be-
nedicite in ætérnum.

5. Angeli, Archāngeli, * Throni,
et Dominationes, Principatus,
et Potestates, Virtutes cœlorum,
laudate Dóminum de cœlis, al-
leluia.

Capitulum. Apoc. 4.

SIGNIFICAVIT Deus quæ opōrteret
Sieri cito, loquens per Ange-
lum suum servo suo Joānni :
qui testimoniūm perhibuit verbo
Dei, et testimoniūm Jesu Christi,
quæcūmque vidit.

Hymnus.

CHRISTUS, sanctorū decus An-
gelorum,
Gentis humānæ Sator et Redém-
ptor,
Cœlitum nobis trībuas beatas
Scandere sedes.

Angelus pacis Michael in ædes
Cœlitus nostras véniat; serenæ
Auctor ut pacis lacrymōsa in orcū
Bella reléget.

Angelus fortis Gābriel, ut ho-
stes
Pellat antíquos, et amica cœlo,
Quæ Triumphator statuit per
orbem

Templa revisat.
Angelus nostræ mēdicus salutis
Adsite cœlo Rāphael, ut omnes
Sanet ægrōtōs, dubiōsque vita
Dirigat actus.

Virgo Dux pacis, Genitrixque
lucis,
Et sacer nobis chorus Angelō-
rum
Semper assistat, simul et mi-
cantis

Régia cœli.
præstet hoc nobis Déitas beata
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cuius resonat per
omnem

Glōria mundum. Amen.
¶ Stetit Angelus juxta aram
templi. ¶ Habens thuribulum
aureum in manu sua.

Ad Benedictus, Añæ.
Factum est silētium in cœlo,
dum draco committeret bellum :
et Michael pugnāvit cum eo, et
fecit victoriām, alleluia.

Oratio.

Deus, qui miro ordine Ange-
lorum ministeria, homi-
numque dispensas : concéde
propitiū : ut, a quibus tibi
ministrantibus in cœlo semper
assistitur, ab his in terra vita
nostra muniatur. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña.

Dum præliaréatur.

Capit. Significávit Deus. 916.
I. br. Stetit Angelus * Juxta
aram templi. Stetit. V. Habens
thuribulum áureum in manu
sua. Juxta. Glória Patri. Stetit.
V. Ascéndit fumus arómatum in
conspéctu Dómini. R. De manu
Angeli.

Ad Sextam. Aña.

Archángelos Michael.

Capitulum. Apoc. 5. c

Audívi vocem Angelórum mul-
torum in circúitu throni, et
animálium, et seniòrum: et erat
númerus eórum mīllia mīllium,
voce magna dicentium: Salus
Deo nostro.

R. br. Ascéndit fumus arómatum
* In conspéctu Dómini. Ascéndit.
V. De manu Angeli. In. Glória
Patri. Ascéndit. V. In conspéctu
Angelórum psallam tibi, Deus
meus. I. Adorábo ad templum
sanctum tuum, et confitébor nō-
mini tuo.

Ad Nonam. Aña.

Angeli, Archángelos.

Capitulum. Apoc. 12. b

FACTUM est prælium magnum
In cœlo: Michael, et Angeli
ejus præliabantur cum dracóne,
et draco pugnabat, et Angeli
ejus: et non prævaluérunt, ne-
que locus invéntus est eórum
amplius in cœlo.

R. br. In conspéctu Angelórum *
Psallam tibi, Deus meus. In. V.
Adorábo ad templum sanctum
tuum, et confitébor nōmini tuo.
Psallam. Glória Patri. In. V. Adoráte
Deum. R. Omnes Angeliebus.

In ij. Vesperis. Aña et Capit.
de Laud. Ps. de Dñica. 89. At loco
ult., Ps. Confitébor tibi. 98.

Hymnus. Te splendor. 912.

V. In conspéctu Angelórum psal-
lam tibi, Deus meus. R. Adorábo
ad templum sanctum tuum, et
confitébor nōmini tuo.

Ad Magnificat. Aña.

Princeps glorióssime, Michael
Archángelo, esto memor nostri:
hic et ubique semper precáre pro
nobis Fílium Dei, alleluia, allel.

Deinde fit comm. seq.

DIE XXX. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Hieronymi, Presb.
Conf et Eccl. Doct.

Duplex.

Aña. O Doctor. V. Amávit.

Oratio

DeuS, qui Ecclésiae tuæ in
exponéndis sacris Scripturis
bēatum Hierónymum, Confessō-
rem tuum, Doctórem máximum
providére dignátus es: præsta,
quæsumus; ut ejus suffragánti-
bus méritis, quod ore simul et
ópere dúcuit, te adjuvánte, exer-
cére valeámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. Sapientiam. liij.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

HIERONYMUS, Ensebii filius,
Stridóne in Dalmátia Con-
stantio Imperatóre natus, Romæ
adoléscens est baptizáitus, et in
liberálibus disciplinis a Donáto,
et aliis viris doctíssimis eruditus.
Tum discéndi studiò Gáliam
peragravít, ubi pios aliquot, et
in divinis Litteris eruditós viros
cóniuit, multosque sacros Libros
sua manu descrípsit. Mox se in
Græciam cónferens, philosophia
et eloquentia instructus, sum-
mórum Theo!ogórum consuetúdi-
ne flóruit: in primis vero Gregó-
rio Nazianzéno Constantinópoli
óperam dedit: quo Doctóre se sa-
cas Litteras didicisse profétetur.
Tum religiónis causa visit Chri-
sti Dómini incunábula, totamque
lustrávit Palæstinam; quam per-
egrinationem, adhibitis Hebræo-
rum eruditissimis, ad sacrae
Scripturæ intelligéntiam sibi
multum profusse testátur.
R. Ilonestum fecit.

Lectio v.

DEINDE secéssit in vestam Syriæ
solitudinem; ubi quadrién-
nium in lectione divinorum li-
brorum, cœlestisque beatitudi-
nis contemplatione consúmpsit,
assidua se abstinentia, vi lacry-
márum, et cōporis afflictionis
discrucians. Présbyter a
Paulino Episcopo Antiochiae
factus, Romam de controvérsiis

quorūdam Episcopōrum cum Paulino et Epiphānio ad Dāmasum Pontificem profectus , ejus ecclesiasticis epistolis scribēdis adjūtor fuit. Verum cum pristinæ solitudinis desiderio tenebrētur , in Palæstinam revērsus , Béthlehem ad Christi Dómini Præsēpe in monastērio , quod a Paula Romāna extructum erat , cœlestē quamdam vitæ ratiōnem instituit : et quamquam variis morbis dolorib⁹que tentarētur , tamen cōporis incōmoda piis labōrib⁹ , et perpētua lectiōne ac scriptiōne superabat .
I. Amāvit eum .

Lectio vij.

TAMQUAM ad oraculum ex omnibus orbis terræ pártibus ad ipsum divinæ Scripturæ quæstiōnes explicandæ referebantur . Illum Dāmasus p̄ontifex , illū sanctus Augustinus locis Scripturæ diffīllimis sēpe consūluit ; propter ejus singularem doctrinam , et linguæ non solum Latīnæ et Græcæ , sed Hebrāicæ etiam et Chaldaicæ intelligētiām : et quod omnes pene scriptōres , ejusdem Augustini testimoniō , légerat . Hærēticos acerrimis scriptis exagitavit : piōrum et Catholicorum patrociūm semper suscepit . Vetus Testamētum ex Hebræo convētit : novum jussu Dāmasi Græcæ fidei redidit , magna etiam ex parte explicavit . Multa præterea Latīne redidit scripta doct̄rum virōrum : et ipsa aliis proprii ingénii monumētis christianam disciplinam illustravit . Qui ad summam senectūtem perveniens , sanctitatem et doctrinam illistris , Honorio Imperatōre , immigravit in cœlum . Cujus corpus ad Béthlehem sepultum , postea Romam in Basilicam sancte Mariae ad Præsēpet translatum est .
R. Iste homo .

In tertio Nocturno .

I. Lectio sancti Evangeliū secundum Matthæum .

Lectio vij . Cap . 5 . b

N illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Vos estis sal

terræ . Quod si sal evanuerit , in quo saliētur ? Et reliqua .
Homilia sancti Hieronymi Presbyteri .

L. i. Com. in c. 5. Matth.

SAL appellāntur Apóstoli et Doctōres : quia per illos universum hominum conditū gerūs . Quod si sal evanuerit , in quo saliētur ? Si doctor erraverit , a quo alio doctōre emendabitur ? Ad nihilum valet ultra , nisi ut mittatur foras , et concūctetur ab hominibus . Exemplum de agricultura sumptum est . Sal etenim sicut in ciborum condimentū , et ad siccandas carnes necessarium est , ita aliū usum non habet . Certe lēgitim⁹ in Scripturis , urbes quasdam ira victorum sale seminatas , ut nullum in ipsis germen oriētur .

R. Iste est qui .

Lectio viii.

CAVRANT ergo Doctōres et Episcopi , et videant potentes potenter tornēta sustinere , nihilque esse remēdii , sed majorum ruſnam ad tartarum ducere . Vos estis lux mundi . Non potest civitas abscondi supra montem posita : neque accēdunt lucernam , et ponunt eam sub mōdio , sed super candelābrum , ut luceat omnibus , qui in domo sunt . Docet fiduciām prædicandi , ne Apóstoli abscondāntur obmetum , et sint similes lucerne sub mōdio , sed tota libertate se prodant : ut , quod audiērunt in cubiculis , prædicent in tectis .
R. In mōdio .

Lectio ix.

Nolite putare , quoniam venis solvere legem , aut Prophetas : non veni solvere , sed adimplere . Sive quod de se per alios prophetata complēverit , sive quod ea , quæ ante proprie infirmitatē audiētūm rūdia et imperfēcta fuerant , sna prædicatione complēverit , iram tolens , et vicem talionis excludens , et occultam in mente concupiscentiam damnans . Donec transeat cœlum et terra :

Promittuntur nobis cœli novi , et terra nova , quæ facturus est Dóminus Deus. Si ergo nova creanda sunt , consequenter vétera transitura.

T E Deum laudamus. 13.

In ij. Vesp. com. S. Remigii.
920.

FESTA OCTOBRIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DOMINICA I. OCTOBRIS.

Solemnitas SS. Rosarii B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. c.
præter Orat. et Lect. ii. Noct.

In fine Añæ ad Magnificat et
ii. viij. dicitur : tuam sanctam
Solemnitatem.

Oratio.

Deus, cuius Unigenitus per
vitam, mortem, et resurrec-
tionem suam nobis salutis
æternæ præmia comparavit :
concede, quæsumus; ut hæc
mysteria sanctissimo beatæ Ma-
riæ Virginis Rosario recolentes,
et imitentur quod continent, et
quod promittunt assequamur.
Per eundem Dóminum.

Et fit com. Dominicæ oculi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Cum Albigeñium hæresis per
Tolosatum regionem impie
grassaretur, atque altius in dies
radices ageret, sanctus Domini-
cus, qui nuper Prædicatorum
Ordinis fundamenta jecerat, ad
eam conivellendam totus incu-
buit. Id ut præstaret validius,
auxilium beatæ Virginis, cuius
dignitas illis erróribus impuden-
tissime impetrabatur, cufque
datum est cunctas hæreses in-
terimere in universo mundo,
enfisis précibus imploravit : a
qua (ut memoriæ pròditum est)
cum mōnitus esset, ut Rosá-
rium populis prædicaret, velut
singulare adversus hæreses ac
victia præsidium ; mirum est,
quanto mentis fervore, et quam
feliciter successu injunctum sibi
munus sit executus. Est autem
Rosarium certa precandi fór-

mula, qua quindecim Angelicarum Salutatiōnum décadēs,
oratiōne Domínica interjēcta,
distinguimus, et ad eārum sim-
gulas tōlidem nostræ reparatiō-
nis mystera pia meditatione re-
cōlimus. Ex eo ergo tempore
pius hic orāndi modus mirabiliter
per sanctum Domīnicum promulgari augerique coepit,
quem ejusdem institutōrem au-
ctoriūque fuisse Summi Ponti-
fices, apostolicis litteris, pas-
sim affirmarunt.

¶. Sicut cedrus.

Lectio v.

Innumerabiles porro fructus ex
hac tam salutari institutiōne
in christiānam Rempùblicam
dimanarunt: inter quos victoria
illa mérito numeratur, quam
sanctissimus Pónitex Pius Quintus,
et ab eo inflammati christiani
Príncipes apud Echinadas
Insulas de Turcarum Tyranno
potentissimo reportarunt. Nam,
cuin illa ipsa die ea victoria re-
lata sit, qua die sanctissimi
Rosarii Sodalitatis per univer-
sum orbem consuetas supplica-
tiones peragerent, statutasque
preces de more fonderent; iis
précibus haud immérito refertur
accēpta. Quod quidem cum
étiam Gregorius Tertius decimus
testatus esset, ut pro iam sin-
gulari beneficio beatæ Virginis
sub appellatione Rosarii perén-
nes gratiæ ubique terrarum ha-
berentur; in Ecclesiis omnibus,
in quibus altare Rosarii foret,
prima quoque Octobris Domíni-
ca Officium ritu duplice ma-
jori perpétuo celebrandum in-
dixit: alisque Pontifices Rosá-
rium recitantibns, ejusdemque
Rosarii Sodalitatibus indulgen-
tias pene immūeras concessere.

¶. Quæ est ista.

Lectio vi.

Nuper vero Clemens Undéci-
mus ánimō réputans insi-
gnem páriter victoriā anno mil-
lesimo septingentésimo décimo
sexto in Hungariæ regno a Cá-
rolo Sexto, in Imperatōrem

Romanórum electo, de innúmeris Turcárum cópiis relátam, eo die contigisse, quo festum Dedicatioñis sanctæ Mariæ ad Nives celebraréatur, atque eodem ferme tempore, quo sanctissimi Rosárii Confrátres pùblicam solemnémque supplicationem in Alma Urbe ingenti populi concursu, magnaque religione peragentes, férvidas ad Deum preces pro Turcárum depressione funderent, ac poténtem opem Déparæ Virginis in auxilium Christianórum humiliiter implorarent; eam ob rem victoriā illam, nec non liberatam paulo post eorūdem Turcárum obsidione Coreyrénsem Insulam, ejusdem beatæ Virginis patrocinio pie cénsuit adscribendam. Quámobrem ut hujus quoquastam insígnis beneficī perennis semper et memória extáret et grátia, sanctissimi Rosárii festum eadē die, eodemque ritu celebrandum ad Ecclesiā univerſam exténdit. Hac autem omnia Benedíctus Décimus tertius in Breviario Romano novissime appóni jussit. Sanctissimam ergo Dei Genitricem cultu hoc eisdem gratissimo jugiter venerémur; ut quæ tóties Christi fidélibus, Rosárii præcibus exoráta, terrénos hostes profligare dedit ac perdere, inférnos páriter superare concédat.

X. Ornátam monilibus.

Leetio ix, de Hom. Dñeis et sicut com. de ea in Laud, ne in iij. Vesp.

DIE I. OCTOBRI.

In Festo S. Remigii, Episc. Conf. Semiduplex ad libitum, vel

Simplex de præcepto.

¶ Si Festum S. Remigii occurrat in Dñica, vel in die infra Octayam, pro Leet. ix. dicatur Remigius, Episcopus, ut infra: et in fine, Te Deum, cum com. ejusdem in Laud.

XII. Sacerdos. ¶ Amávit.

Oratio.

¶, quæsumus omnipotens Deus, ut beati Remigii, Con-

sessoris tui atque Pontificis, veneranda solémnitas et devotio nem nobis augeat et salutem. Per Dóminum.

Ad Matutinum, in Hymno. Méruit suprémos.

In iij. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

REMIGIUS, Episcopus Rhemensis, flóruit Clodovéo rege Francorum, quem étiam baptizávit, et primus ónnium doctrina et miraculis Francos ad Christi Dómini fidem perdúxit. Ejus oratione mortua puella revixit. Multos interpretatus est divinæ Scripturæ libros. Amplius septuaginta annos summa cum laude Rhemensem Ecclesiæ administravit. Cujus vita et mortis sanctitatem multa, quæ consecuta sunt, miracula comprobárunt.

X. Invéni David.

Leetio v. Ad Sancti, vi. Quidquid, de Comm. j. loco. xlviij. cum R. v. et vj. ibid.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre, j. loco. xlxi.

Vesperm de seq., cum com. præc. si de eo fiat Semid.

DIE II. OCTOBRI.

In Festo SS. Angelorum.

Custodum.

Duplex.

Ad Vesp., Añor et Cap. de Laud. Ps. de Dñica. 89. et loco ult., Ps. Laudáte Dñum, omnes gentes.92. Hymnus.

CUSTODES hóminum psállimus Angelos, Natüræ frágili quos Pater addidit. Cœlestis cōmites, insidiántibus Ne succumberet hóstibus. Nam quod corruerit próditor angelus, Concéssis mérito pulsus horribus, Ardens invídia pellere nítitur, Quos cœlo Deus advocat. Huc Custos igitur pèrigil ad vola, Avértens pátria de tibi crèdita

Tam morbos animi , quam re-
quiescere.

Quidquid non sinit finolas.

Sancta sit Trifadi laus pia jupiter,
Cujus perpétuo nūmine mā-
china

Triplex hæc régitur , cujus in
omnia

Regnat glòria sacerd. Amen.

\ In conspectu Angelorum psal-
lam tibi , Deus meus . R. Adorabo
ad templum sanctum tuum , et
confitebor nōmini tuo.

Ad Magnificat. Aha.

Omnis sunt administratórii spí-
ritus in ministérium missi pro-
pter eos , qui hereditatem ca-
piunt salutis.

Oratio ut ad Laudes.

Pro comm. S. Remigii. Aha.
Amávit. V. Justum. Oratio. Da
quæsumus , ut supra . 920.

Ad Matutinum . Invitatorium.
Regem Angelorum Dóminum . *

Venite adorémus. Ps. Venite. 4.

Hymnus. Custódes hóminum ,
ut supra .

In primo Nocturno.

Aha. Dóminus Deus cœli et terræ
ipse mittet Angelum suum co-
ram te. Ps. Dómine Dóminus noster. 5.
Aha. Deus meus misit Angelum
suum , et conclusit ora leónum ,
et non nocuérunt mihi. Ps. In
Dómino confido. 7.

Aha. Bene ambuletis , et Dómi-
nus sit in itinere vestro , et An-
gelus ejus comitetur vobiscum.
Psal. Dómine , quis habitabit. 8.
V. Stetit Angelus juxta aram
templi. R. Habens thuribulum
aureum in manu sua.

Lect. i. Noct. quæ sequuntur .
omittuntur eo anno , quo in
precedentibus diebus non potest
legi initium libri Esther , quod
ideo legi debet in hoc Festo.

De libro Exodi.

Lectio i. Cap. 23. d

Eccz ego mittam Angelum
meum , qui præcedat te , et
custodiat in via , et introducat
in locum , quem parávi. Obsérvá
eum , et audi vocem ejus , nec
contemnendum putes : quia non
dimittet , cum peccáveris , et

est nomen menum in illo. Quod
si audieris vocem ejus , et sé-
ris ómnia , quæ loquor , inimicu-
mus ero inimicis tuis , et affligam
afflígentes te. Præcedéisque te
Angelus meus.

u Angelis suis Deus mandávit
de te , ut custodiant te in óm-
nibus viis tuis : * In mánibus
portabunt te , ne umquam of-
fendas ad lapidem pedem tuum.
V. Millia millium ministrábant
ei , et décies millies centéna
míllia assistébant ei. In.

Ex Zacharia Prophéta.

Lectio ii. Cap. 1. b

FACTUM est verbum Dómini ad
Zachariam , filium Bara-
chiae , filii Addo , Prophétam ,
dicens : Vidi per noctem , et
ecce vir ascéndens super equum
ruſum , et ipse stabat inter
myrteá , quæ erant in profundo :
et post eum equi ruſi , văríi , et
albi. Et dixi : Quid sunt isti ,
Dómine mi ? Et dixit ad me
Angelus , qui loquebatur in
me : Ego osténdam tibi , quid
sint hæc. Et respóndit vir , qui
stabat inter myrteá , et dixit :
Isti sunt , quos misit Dóminus ,
ut perambulent terram. Et re-
spondérunt Angelo Dómini , qui
stabat inter myrteá , et dixé-
runt : Perambulavimus terram ,
et ecce omnis terra habítatur ,
et quieſcit.

R. Respóndit Angelus Dómini ,
et dixit : Dómine exercitum ,
* Usquequo tu non miseréber-
is Jerúsalem , et urbium Juda ,
quibus iratus es ? v. Isle enim
septuagésimus annus est. Us-
quequo.

Lectio iii. Cap. 2.

E t levávi óculos meos , et vidi :
E et ecce vir , et in manu ejus
funiculus mensórum. Et dixi :
Quo tu vadis ? Et dixit ad me :
Ut intíiar Jerúsalem , et videam
quanta sit latitudo ejus , et
quanta longitudo ejus. Et ecce
Angelus , qui loquebatur in me ,
egrediebatur , et Angelus aliis
egrediebatur in occúrsu ejus.
Et dixit ad eum : Curre , ló-

quere ad puerum istum, dicens: Absque muro habitabitur Jerusalem præ multititudine hominum, et iumentorum in medio ejus. Et ego ero ei, ait Dominus, murus ignis in circuitu: et in gloria ero in medio ejus. ¶ In conspectu gentium nolite timere: vos enim in cordibus vestris adorate, et timete Dominum: * Angelus enim ejus vobiscum est. ¶ Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua. Angelus. Glória Patri. Angelus.

In secundo Nocturno.

Aha. Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, et cantate ei. Ps. Cœli enarrant. 41.

Aha Tollens se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos. Ps. Domini est terra. 23.

Aha Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, et eripiet eos. Ps. Benedicam. 57.

V. Ascendit sumus arômatum in conspectu Domini. R. De manu Angeli.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Lectio iv. In Ps. Qui habitat.

ANGELIS suis mandavit de te. Mira dignatio, et vere magna dilatio charitatis. Quis enim? quibus? de quo? quid mandavit? studiouse consideremus, fratres, diligenter commendemus memoriae hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? cuius sunt Angelii? cuius mandatis obtémperant? cuius obediunt voluntati? nempe Angelis suis mandavit de te, ut custodiāt te in omnibus viis tuis. Nec cunctantur, quin etiam in manibus tollant te. Summa ergo Majestas mandavit Angelis, et Angelis suis mandavit. Illis utique sublimibus tam beatissimis, quam proximis sibi cohærentibus, et vere domesticis mandavit de te. Tu quis es? Quid est homo, quod memor es ejus? aut filius hominis, quóniam réputas eum? quasi vero non sit homo putre-

do, et filius hominis vermis. Sed quid, putas, mandavit de te? ut custodiāt te?

R. Vivit ipse Dominus, * Quóniam custodivit me Angelus ejus, et hinc éuntem, et ibi commorántem, et inde hue reverténtem. ¶ Et non permisit me Dominus ancillam suam coquinari. Quóniam.

Lectio v.

QUANTAM tibi debet hoc verbum inférre reverentiam, allérre dévotionem, conférre fiduciam! reverentiam pro präsentia, dévotionem pro benevolentia, fiduciam pro custódia. Caute ámbula, ut videlicet, cui adsunt Angelii, sicut eis mandatum est, in omnibus viis tuis. In quovis diversorio, in quovis angulo, Angelo tuo reverentiam habe. Tu ne áudeas illo präsenté, quod vidénte me non auderes. An präsentem esse dubitas, quem non vides? quid si audires? quid si tangeres? Quis si olfáceres? vide, quia non solo visu rerum präsentia comprebetur.

R. Angelus Domini descendit cum Azaria et sociis ejus in fornacem, et excusit flammam ignis de fornace, * Et non tétigit eos omnino ignis, neque contristavít. ¶ Benedictus Deus eorum, qui misit Angelum suum, et eruit servos suos, qui crediderunt in eum. Et.

Lectio vi.

In ipso itaque, fratres, affluisse diligamus Angelos ejus, tamquam futuros aliquando cohæredes nostros, interim vero actores et tutores a Patre pósitos et p̄pósitos nobis. Quid sub tantis custódibus timemamus? Nec superári, nec seduci, minus autem sedúcere possunt, qui custodiānt nos in omnibus viis nostris. Fidèles sunt, prudéntes sunt, potentes sunt, quid trepidámus? Tantum sequámur eos, adhæréamus eis: et in protectione Dei cœli commorémur. Quoties ergo gravissi-

ma cérritur urgore tentatio, et tribulatio véhemens imminere, invoca custodem tuum, ductorem tuum, adjutorem tuum in opportunitatibus, in tribulatiōne: inclama eum, et dic: Domine, salva nos, per misericordiam tuam.

¶ In omni tribulatiōne eorum non est tribulatus: * Et Angelus faciēt ejus salvavit eos. ¶ In dilectione sua, et indulgentia sua ipse redemit eos, et portavit eos, et elevavit eos cunctis diebus saeculi. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

A. Misit Dominus Angelum suum, qui percussit omnem virum robustum, et bellatorem, et principem exercitus regis Assyriorum. Ps. Cantate Domino... cantate. 75.

A. Adorate Dominum, omnes Angeli ejus: audivit, et latata est Sion. Ps. Dominus regnabit, exultet. 75.

A. Benedicite Domino, omnes Angeli ejus, potentes virtute, facientes verbum illis, ad audiendam vocem sermonum ejus. Ps. Benedic.... et omnia. 80.

¶ In conspectu Angelorum psallam tibi, Deus meus. ¶ Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio vii. Cap. 18.

In illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas, maior est in regno celorum? Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi. Com. in Mat. can. 48. post init.

NONNISI reveros in natūram puerorum introire regnum celorum Dominus docet: id est, per simplicitatem puerilem via corporum nostrorum, animaque revocanda. Pueros autem, credentes omnes per audiētiā fidem nuncupavit. Illi enim patrem sequuntur, matrem amant, proximo velle malum nésciant, curam opum negligunt: non insolēscunt, non ingerunt, non mentiuntur, di-

ctis credunt, et quod audiunt, verum habent. Revertendum igitur est ad simplicitatem insaniūtium: quia in ea collocati, spēciam humilitatis dominicæ circumseremus.

R. Machabaeus, et qui cum eo erant, cognoverunt expugnari præsidia: * Cum fletu et lacrymis rogabant Dominum, et omnis turba simul, ut bonum Angelum mitteret ad salutem Israel. ¶ Cum pariter prompto animo procéderent Jerosolymis, appáruit præcedens eos eques in ueste candida. Cum. Bened. Quorum festum colimus.

Lectio viii.

Vix huic mundo ab scandalis. Humilitas passiōnis scandalum mundo est. In hoc enim maxime ignorāntia detinetur humana, quod sub deformitate crucis, atēnra gloriæ Dominum noluit accipere. Et quid mundo tam periculōsum, quam non receperisse Christum? Ideo vero necesse esse, ait, venire scanda: quia ad sacramentum reddendæ nobis atēritatis, omnis in eo passiōnis humilitas esset explēda.

¶ Tu, Domine, qui misisti Angelum tuum sub Ezechia rege Iuda, et interfecisti de castris Sennacherib centum octoginta quinque millia: * Et nunc Dominator celorum, mitte Angelum tuum bonum ante nos in timore et trepidatione magnitudinis brachii tui. ¶ Ut metuant, qui cum blasphemia vénient adversus sanctum populum tuum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Videret, ne contemnatis unum de pusillis istis, qui credunt in me. Aptissimum vinculum mutui amoris impôsuit, ad eos præcipue, qui vere in Domino credidissent. Pusillorum enim Angeli quotidiane Deum vident: quia Filius hominis venit salvare quæ perdita sunt. Ergo et Filius hominis salvat, et Deum Angeli vident: et Angeli pusillorum præsunt fidelium orationi-

bus. Præsse Angelos absoluta auctóritas est. Salvatórum igitur per Christum orationes Angeli quotidie Deo offérunt. Ergo periculose ille contémnitur, cuius desidéria ac postulatiōnes ad atēnum et invisiibilem Deum ambitiose Angelórum famulátu ac ministério pervehuntur.

Te Deum laudámus. 43.

AD LAUDES,
et per Horas, Aña.

1. Angelis suis * Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.

2. Laudémus Dóminum, * quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclamant.

3. Angeli eórum * semper vident faciem Patris mei, qui est in cœlis.

4. Benedictus Deus, qui misit Angelum suum, et eruit servos suos, qui credidérunt in eum.

5. Laudáte Deum, * omnes Angeli ejus, laudáte eum, omnes Virtutes ejus.

Capitulum. Exodi 23. d

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcedat te, et custódiet in via. et introducet in locum, quem parávi. Obsérvā eum, et audi vocem ejus.

Hymnus.

AETERNE Rector siderum,
Qui, quidquid est, poténtia
Magna creásti, nuc regis
Minóre providéntia:
Adéstō supplicántium
Tibi reórūm cœtui:
Lucisque sub crepusculum
Lucem novam da méntibus.
Túusque nobis Angelus,
Eléctus ad custódiam,
Hic adsit, a contágio
Ut críminum nos prótegat.
Nobis dracónis æmuli
Versútias extérminet:
Ne rete frauduléntiæ
Incáuta necat pectora.
Metum repéllat hóstium
Nostris procul de finibus:
Pacem procúret cívium,
Fugétque pestiléntiam.

Deo Patri sit glória.

Qui, quos redémit Filius,
Et sanctus unxit Spíritus,
Per Angelos custódiat. Amen.

V. In conspéctu Angelórum psal-lam tibi, Deus meus. R. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Benedictus, Aña.

Revérsus est Angelus, * qui lo-quebáatur in me, et suscitávit me, quasi virum, qui suscita-tur a somno suo.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providéntia sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam mittere di-gnáris: largifre supplícibus tuis; et eórum semper protectione de-féndi, et atéerna societate gau-dére. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Laudémus Dóminum.

Capit. Ecce ego mittam supra. R. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. V. Iabens thuribulum áureum in manu sua. Juxta. Glória Patri. Stetit. V. Ascéndit sumus arómatum in conspéctu Dómini. R. De manu Angeli.

Ad Sextam, Aña.

Angeli eórum.

Capitulum. Exodi 23. d

Nec contemnéndum putas, quia non dimittet cum peccáveris: et est nomen meum in illo.

R. br. Ascéndit sumus aróma-tum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. V. De manu Angeli. In. Glória Patri. Ascéndit. V. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. R. Adorábo ad tem-plum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Aña.

Laudáte Deum.

Capitulum. Exodi 23. e

Quon si audferis vocem ejus, et séceris ómnia, quæ lo-quor, inimicus ero inimicis tuis, et affligam afflígentes te: præcedótque te Angelus meus.

R. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In. V. Adorábo ad templum san-

ctum tuum, et confitébor nōmini tuo. Psallam. Glória Patri. In. y Adoráte Deum. ¶ Omnes Angeli ejus.

In ij. Vesperis omnia ut in primis, sed loco ult., Ps. Confitébor.... quóniam audisti. 88.

Ad Magnificat. Aha. Sancti Angeli * Custódes nostri, defendite nos in p̄flio, ut non pereamus in tremendo iudicio.

DIE IV. OCTOBRI.

In Festo S. Francisci, Conf.
Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. lvj. præter seq.

Oratio.

Drus, qui Ecclésiam tuam
beati Francisci méritis, fœtu
novæ prolis amplificas: trubue
nobis ex ejus imitatiōne, terréna
despícere, et eucléstium donó-
rum semper participatiōne gau-
dere. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones, Ju-
stus si morte. Ivij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FRANCISCUS, Assisi in Umbria
natus, patris exempli se-
cūtus, a prima ætate mercatū-
ram fecit. Qui quodam die pá-
perem, pro Christi amóre flagi-
tantem pecúniam, cum præter
consuetudinem repulisset, re-
pénte eo facto commotus, large
ei misericordiam impertivit: et
ex eo die Deo promisit se némini
umquam poscénti eleemosynam
negatúrum. Cum vero post in
gravem morbum incidisset, ex
eo aliquando confirmátus, cœ-
pit ardéntius cólere officia chari-
tatis. Qua in exercitatiōne
tantum profécit, ut evangélicæ
perfectionis cùpidus, quidquid
habéret, paupéribus largirétur.
Quod ferens iniquius pater,
cum ad Assisianæ Episcopum
duxit, ut coram illo bonis céde-
ret paternis: qui rejécit etiam
véstibus, patri concéssit ómnia,
illud subjúgens, sibi in pôsterū
majórem facultatēm fore dicén-
di: Pater noster, qui es in cœlis.
Honéstum fecit.

Lectio v.

Cum autem illud ex Evangélio
audisset: Nolite possidére
aurum, neque argéntum, neque
pecténiam in zonis vestris, non
peram in via, neque duas túni-
cas, neque calceámēta: sibi
eam régulam servándam propó-
suit. Itaque, detráctis cálceis, et
una conténtus túnica, cum duó-
decim sc̄ios adhíbuisset, Ordin-
em Minórūm instituit. Quare
Romam venit anno salutis millé-
simo ducentésimo nono, ut sui
Ordinis régula ab Apostólica Sede
confirmaretur. Quem cum acce-
déntē ad se summus Póntifex In-
nocéntius Tertiūs rejecisset, quod
in somnis pôstea sibi ille, quem
repúlerat, collabéntem Latera-
nensem Basílicam suis húmeris
sustinére visus esset, conquisi-
tum accersiri jussit, benignéque
accípiens, omnem ejus institu-
tórum ratiōnem confirmavit.
Franciscus sicut, dimissis in
omnes orbis terræ partes frátri-
bus ad prædicandum Christi
Evangélium, ipse cùpiens sibi
aliquam dari martyrii occusiō-
nem, navigávit in Syriam: ubi
a rege Soldano liberalissime tra-
ctatus, cum nihil proficeret,
rédiit in Italiā.
¶ Amávit eum.

Lectio vi.

Multis sicut extructis suæ fa-
miliae domiciliis, se in so-
litudinem montis Alvérni cónfudit;
ubi quadraginta diérum
propter honorem sancti Michaé-
lis Archángeli jejúnio inchoato,
festo die Exaltatiōnis sanctæ
Crucis ei Séraphim Crucifixi
effigiem inter alas cóntinens ap-
páruit: qui ejus et manibus et
pédibus et lateri vestígia clavó-
rum impréssit: quae sanctus
Bonaventura, cum Alexandri
Quarti summi Pontificis prædi-
catiōni interésset, narrásse Pon-
tificem a se visa esse, litteris
commendávit. His insignibus
summi in eum Christi amóris,
máximam habébat ómnium ad-
miratiōnem. Ac biénno post

graviter ægrótans , desérri voluit in Ecclésiam sanctæ Mariæ Angelorum : ut ubi gratiæ spiritum a Deo acceperat , ibi spiritum vitæ reddeceret . Eo in loco fratres ad paupertatem , ac patientiam , et sanctæ Romanæ Ecclésiæ fidem servandam cohortatus , Psalmum illum pronuntiante , Voce mea ad Dóminum clamavi : in eo versiculo , Me expéctant justi , donec retríbus mihi ; efflavit animam , quarto Nonas Octóbris . Quem miraculis clarum Gregórius Nonus Póntifex Maximus in Sanctórum numerum adscripsit .

R. Iste homo .

In iij. Noct. Hom. in Evang. Confiteor tibi Pater , de Comm. Apost. ij. loco , xij. cum R.R. de Comm. Conf. non Pont. lxij.

In ij. Vesperis com. seq.

DIE V. OCTOBRIS.

SS. Placidi et Sociorum. Mart. Aña. Istórum. y. Lætamini.

Oratio.

Duxus , qui nos concédis sanctórum Martyrum tuórum Placidi , et Sociórum ejus natalitia cólere : da nobis in æterna beatitudine de eórum societate gaudere . Per Dóminum .

Lectio iij.

PLACIDIUS ROMÆ , Tertúlio patre in primis nobili natus , puer Deo oblatus , et sancto Benedicte tráditus , tantum ejus disciplina , et monásticæ vitæ institutis profecit , ut inter præcipuos illius discipulos numerétur . Ab eo in Siciliam missus , monastérium et Ecclésiam in honórem sancti Joánnis Baptistæ prope Messanæ portum constrúxit , ubi cum monachis admirabili sanctitatem vixit . Ejus viséndi causa cum eo venissent Eutychius et Victorinus illius fratres , et Flavia virgo soror , eódem tempore illuc appulit immánis quidam pirata , Manucha nōmine , qui capto monastério , cum Placidum et céteros nullo modo adducere potuisset , ut Christum negarent ; ipsum , fratreque illius , ac sorórem cru-

déliter necari jussit . Cum quibus etiam Donátus , Firmatus Diaconus , Faustus , aliquie triginta mónachi , martyri agónem feliciter consummárunt tertio Nonas Octóbris , anno salútis quingentésimo trigésimo nono . Te Deum laudámus . 13.

DIE VI. OCTOBRIS.

In Festo B. Brunonis , Cont.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

Oratio.

SANCTI Brunónis , Confessoris tui , quæsumus Dómine , intercessióibus adjuvémur ; ut , qui majestátem tuam graviter delinquendo offéndimus , ejus méritis et præcibus , nostrórum delictórum véniam consequámur . Per Dóminum .

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente .

In secundo nocturno .

Lectio iv.

BRUNO , Carthusiæ Religiónis institutor , Colóniae Agripinæ natus est . Ab ipsis incunabulis sp̄cimen futuræ sanctitatis præferens , morum gravitate , puerilia illius atatís , diuina favente gráta , declinans , ádeo excélluit , ut jam inde monachórum pater , vita que anchoríticæ futurus instaurator agnosceretur . A paréntibus , género ac virtute claris , Iutétiam Parisiorum missus , tantum ibi in Philosophiæ , ac Theologie studiis prolécit , ut doctóris ac magistri munus in utraque facultate sit adéptus : nec multo post , ob egrégias ipsius virtutes , Ecclésiam Rheménsis Canonicatu potitus .

R. Honéstum fecit .

Lectio v.

ELAPSIS aliquot annis , cum sex aliis familiáribus mundo renuntians , sanctum Hugónum Episcopum Gratianopolitanum adiit . Qui causa eórum advéntus cognita , eosdémque intellégens esse , quos eadem nocte veluti septem stellas ad suos pedes cor-

Ruéntes in somnis viderat, montes suæ Diocesis asperrimos, quos Carthusianos appellant, illis concéssit. Illuc Bruno cum sociis, ipso Ilugone comitante, secéndens, cum per aliquot annos eremiti-cam vitam egisset, ab Urbano Secundo, qui ejusdem Brunonis discipulus fúerat, Romam accer-situr. Ejus consilio ac doctrina Póntifex, in tot illis Ecclesiæ calamitibus, per aliquot annos usus est, donec Bruno, recusato Rhei-giénsi Archiepiscopatu, dis-cedéndi facultátem obtinuit.

R. Amávit eum.

Lectio vij.

ICITUR solitudinis amore eré-mum quamdam apud Squillá-cum in Calabriæ finibus pétuit. Quo in loco, cum ipsum orán-tem Rogérius comes Calabriæ, inter venandum, latrántibus ad illius speluncam cónibus, repe-rísset; sanctitate viri permótus, illum ac sòcios fóvere et cólere impénde cœpit. Nec liberálitas sine præmio fuit. Cum enim idem Rogérius Cápuam obsidé-ret, eúmque Sérgius quidam ex-cubiárum magíster pródere sta-tuisset, Bruno adhuc in dicta eré-mo vivens, in somnis illi ómnia apériens, ab imminénti periculo Cómitem liberávit. Tandem vir-tútibus ac méritis plenus, nec sanctitaté minus, quam doctrinæ fama clarus, obdormívit in Dómino, sepultusque est in monastério sancti Stéphani, ab ipso Rogério constrúcto, ubi hác-tenus honorifice cólitur.

R. Iste homo.

In vij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comin. liij.

In Vesp. com. seq. etc. ut infra.

DIÉ VII. OCTOBRIS.

S. Marci, Pape et Conf. Aña, Sacerdos. ÿ. Amávit.

Oratio.

EXAUDI, Dómine, preces no-stras: et interveniente beato Marco, Confessore tuo atque Pontifice, indulgentiam nobis trubue placatus et pacem. (Per Dóminum.)

Postea 88. M.M. Sergii, Bacchi, etc. Aña. Istórum. ÿ. Letamini. Oratio.

SANCTORUM Mártirum tuórum nos, Dómine, Sérgii, Bacchi, Marcélli, et Apuléji beata mérita prosequántur: et tuo sem-per facient amóre ferventes. Per Dóminum.

Lectio iii.

MARCUS Románus, Constantino magno Imperatóre, Póntifex, instituit, ut Epíscopus Ostiénsis, a quo Románus Póntifex consecrátur, pállio uteretur. Duas Romæ Basilicas edificavit, áleram in Urbe, áleram via Ardeatina: quas Constantinus auctas, magnis munéribus exornávit. Vixit in Pontificatu menses octo, sepultusque est in co-metério Balbínæ.

Te Deum laudámus. 43.

In Laud. fit com. SS. MM. Sergii et Soc. Aña. Vestri capilli. ÿ. Exultábunt. Orat. Sanctórum. sup.

DIÉ VIII. OCTOBRIS.

In Festo S. Birgittæ, Viduae. Duplex.

Omnia de Communi nec Virg. nec Mart. lxxix. præter seq.

Oratio.

DOMINUS Deus noster, qui beatæ Birgittæ per Filium tuum unigénitum sécréta cœlestia re-velasti: ipsius pia intercessióne da nobis famulis tuis, in reve-latióne sempiternæ glóriæ tuae gaudére lantantes. Per eúmdem Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scruptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BIRGITTA in Suécia illústribus et piis paréntibus orta sanctissime vixit. Cum adhuc in útero gestaréatur, a naufrágio propter eam mater erépta est. Decénnis post auditum de passióne Dómini sermómem, sequenti nocte Jesum in cruce recénti sanguine perfusum vidit, et de eádem passióne secum loquéntem: quo ex tempore in ejusdem meditatione ita afficiebatur, ut de ea sine

lacrymis cogitare definceps num-
quam posset.
¶ Propter veritatem.

Lectio v.

ULPIUS Nericius Principe in ma-
trimoniūm trādita, virum
ipsum ad pietatis officia, tum ópti-
mis exēmplis, tum efficacib⁹
verbis adhortata est. In filiorum
educatione piissima, paupērib⁹,
et máxime infirmis, domo ad
id múnēris dicata, inserviēbat
quam diligentissime, illorūm pe-
des sólita lavare, et osculati. Cum
autem una cum viro suo rediret
Compostellā, ubi sancti Jacobi
Apóstoli sepulchrūm visitáve-
rant, et Atrébati Ulfo gráviter
agrotáret, sanctus Dionysius
Birgittā noctu appáruit, et de
mariti salutē, aliisque de rebus,
quae futuræ erant, præmonuit.
¶ Dilexisti justitiam.

Lectio vij.

Vino Cisterciensi mōnacho fa-
cto, et paulo post defuncto,
Birgitta, audita Christi voce in
sonnis, arctiōrem vitæ formam
est aggrēssa. Cui deinde arcana
multa suérunt divinitus revelata.
Monastériū Vastanénsē sub ré-
gula sancti Salvatōris, ab ipso
Dómino accépta, instituit. Ro-
mam Dei iussu venit, ubi pluri-
mos ad amōrem divinum vehe-
mēnter accéndit. Inde Jerosolymam
pétuit, ac iterum Romam:
qua ex peregrinatiōne cum in
febrim incidisset, grávibus per
annum integrum afflicta mor-
bis, cumulata méritis, prænuntiā-
to mortis die, migravit in cœlum.
Corpus ejus ad Vastanénsē mona-
stériū translatum est; et mira-
culis illūstrem Bonifaciū Nonū
in Sanctōrum númerum rétulit.
¶ Fallax grātia.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
q̄m̄ile est regnum eōlorūm the-
sauro. lxxij.

In iij. Vesp. fit com. seq.
DIE IX. OCTOBRI.

In Feste SS. Dionysii, Rustici.
et Eleuthérii, Mart.

Semiduplex.

Vita. Istōrum. v. Lactāmini.

Oratio.

Desus, qui hodierna die beā-
tum Dionysium, Mārtiorem
tuum atque Pontificem, virtute
constantiæ in passiōne roborasti,
qui que illi ad prædicāndūm gén-
tibus gloriām tuam, Rūsticum et
Eleuthérium sociāre dignatus es:
tribue nobis, quāsumus, cōrūm
imitatiōne, pro amore tuo prōspera
ra mundi despícere, et nulla ejus
adversa formidare. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Sc̄ri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

DIONYSIUS Atheniēnsis, unus
ex Areopagit⁹ judicib⁹, vir
fuit omni doctrinæ générē in-
strūctus. Qui cum adhuc in gen-
tilitatis errore versarētur, eo die,
quo Christus Dóminus cruci affi-
xus est, solem præter natūram
defecisse animadveriens, exclā-
masset trāditar: Aut Deus natūræ
patitur, aut mundi máchina dis-
solvitur. Sed cum Paulus Apó-
stolus véniens Athénas, et in A-
reopágum ductus rationēm redi-
didisset ejus doctrinæ, quam præ-
dicabat, affīrmans, Christum
Dóminum resurrexisse, et mórtu-
uos omnes in vitam redituros
esse; cum alii multi, tum ipse
Dionysius in Christum crēdīt.
¶ Sancti tui.

Lectio v.

TAQUE et baptizatus est ab Apó-
stolo, ac Atheniēnsium Eccle-
siā præfēctus. Qui cum póstea
Romanū venisset, a Cleménte
Pontifice missus est in Galliam
prædicāndi Evangeliī causa.
Quem Lutētiā usque Parisiō-
rum Rūsticus Présbyter, et Eleu-
thérius Diáconus prosecuti sunt:
ubi a Fescennio Præfēcto, quod
multos ad christianam religiō-
nem convertisset, ipse cum só-
ciis virgis casus est: cumque in
prædicatione christiani fidei
constantissime perseveraret, in
craticulam subječto igne injeci-
tur, multisque præterea suppli-
cīis una cum sóciis cruciatur.
¶ Vérbera carnificum.

Lectio vj.

Sed ea tormentorum genera
omnibus forti ac libenti animo perferentibus, Dionysius, annum agens supra centesimum, cum reliquis securi percutitur septimo Idus Octobris. De quo illud memoriæ proutum est, abscissum suum caput sustulisse, et progreßum ad duo millia passuum in manibus gestasse. Libros scripsit admirabiles, ac plane celestes, de divinis nominibus, de coelesti et ecclesiastica hierarchia, de mystica Theologia, et alios quosdam. **¶** Tamquam aurum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Attendite, de Comm. iij. loco. xlj.

Vesp. a Capit. de seq., com. praece.

DIE X. OCTOBRIS.

In Festo S. Francisci Borgiae.

Confessoris,

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. ivj. præter seq.

In Hymno, Meruit supremos.
Oratio.

DOMINE Jesu Christe, veræ hæmilitatis et exemplar et præmium: quesumus; ut sicut beatum Franciscum in terreni honoris contemptu imitatorem tui gloriósum effecisti, ita nos ejusdem imitacionis et glorie tribus esse consortes. Qui vivis.

Deinde fit com. SS. Dionysii. et Soc. Afa. Gaudent. ¶ Exultabunt. Oratio. Deus, qui. 928.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

FRANCISCUS Gándiæ dux quartus, Joânnæ Borgia. et Joana Arragónia Ferdinandi catholici nepte génitus, post puerilem ætatem inter domesticos mira innocéntia et pietate transactam, in aula primum Caroli Quinti Cæsaris, mox in Cata-lauñæ administratione admirabilior fuit christianiæ virtutis et vitæ austerioris exemplis. Ad Granaténse sepulchrum Isa-

TOTUM.

béllam Imperatricem cum detulisset, in ejus vultu sude commutato, mortaliū omnium caducitatēm rélegens, voto se adstrinxit, rebus omnibus, cum primum licet, abjectis, regum Regi unice inserviendi. Inde tantum virtutis incremantum fecit, ut inter negotiorum turbas religiosæ perfectiōnis simillimam imaginem referens, Miraculum Principum appellaretur.

R. Ilonéstum fecit.

Lectio v

MORTUA Eleonóra de Castro cóntemte juge, ingrüssus est Societatem Jesu, ut in ea latéret secūrius, et præclúderet dignitatibus aditum, interpósita voli religione: dignus quem et viri Príncipes complures in amplectendo severiori instituto fuerint secuti, et Cárlos Quintus ipse in abdicando Império hortatórem sibi, aut ducem exitisse non diffiteretur. In eo arctioris vitæ stúdio Franciscus jejuniis, catenis ferreis, asperrimo cilicio, cruentis longisque verberatiōibus, somno brevissimo, corpus ad extrémam usque máciem redégit: nullis præterea parcens labóribus ad sui victoriam, et ad salutem animarum. Tot itaque instructus virtutibus, a sancto Ignátio primum Generális Commissarius in Hispaniis, nec multo post Præpositus Generális tértius a Societate univerſa, licet invitus elsgitur. Quo in munere Príncipibus ac Summis Pontificebus prudéntia ac morum sanctitate apprime charus, præter complura vel cóndita, vel aucta ubique dominicia, scíos in regnum Polóniæ, in insulas Océani, in Mexicánam et Peruánam provincias invéxit: missis quoque in alias regiōnes Apostolicis viris, qui prædicatione, sudóribus, sanguine fidem cathólicam Románam propagārunt.

¶ Amávit eum.

Lectio vi.

De se its demisse sentiébat, ut peccatóris nomen sibi pró-

59

prium saceret. Románam púrpuram a Summis Pontificibus sæpius oblátam, invicta humilitatis constantia recusávit. Verrere sordes, emendicare victimum ostiátum, ægris ministrare in nosocomiis, mundi ac svī contémptor, in deliciis hábuit. Singulis diébus multas continéter horas, frequenter octo, quandóque decein dabat cœlestium contemplatiōni. Cénties quotidie de genu Deum adorábat. Numquam a sacrificando abstínuit: prodebatque sese divinus, quo testubat, ardor ejus vultu sacram Hostiam offeréntis, aut concionantis intér dum radiante. Sanctissimum Christi Corpus in Eucharistia latens, ubi asservaréatur, instinctu cœlesti sentiébat. Cardináli Alexandrino ad conjungéndos contra Turcam christianos Príncipes Legato comes additus a beato Pio Quinto, árduum iter, fractis jam pene víribus, suscépit ex obediéntia: in qua et vitæ cursum Romæ, ut optárat, feliciter consummávit, anno ætatis suæ sexagésimo secundo, salutis vero millésimo quingentésimo septuagésimo secundo. A sancta Terésia, quæ ejus utebatur consiliis, vir sanctus; a Gregorio Décimo tértio, fidélis administer appellátus; demum a Cleménte Décimo, plúribus magnisque clárus miraculis, in Sanctórum númerum est adscriptus.

¶ Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos iesquimus, de Comm. Abbatum l. loco, lvij.

DIE XIII. OCTOBRIS.

In Festo S. Eduardi, Regis Confessio Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. Ivj. præter seq.

In Hymno, Mériti suprémos.

Oratio.

Dixi, qui beatum regem Eduardum Confessorem tuum, aeternitatis glória coronasti: fac nos, quæsumus, ita eum venerari in terris, ut cum eo regnare possimus in cœlis. Per Dóminum.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Eduardus, cognométo Confessor, nepos sancti Eduardi Regis et Martyris, Anglo-Saxonum Regum últimus (quem futurum Regem Brituálido viro sanctissimo in uenientis excéusu Dóminus demonstravit) decénnis a Danis Angliam vastantibus quæsitus ad necem, exulare cogitatur apud avunculum Normanniae ducem, ubi in médiis vitiórum illécebris talem se exhibuit integritate vitæ, morumque innocentia, ut omnibus admirationi esset. Eluxit in eo vel tum mira pietas in Deum ac res divinas, sicutquo ingénio mitissimo, atque ab omni dominandi cupiditate alieno: cujus ea vox fertur: Nalle se regno carere, quod sine carne et sanguine obtunéri non possit.

¶ Honestum fecit

Lectio v.

Extinguis mox tyrannis, qui fratribus suis vitam et regnum eripuerant, revocátur in patriam: ubi summis omnium votis et gratulatiōne regno potitus, ad hostilium irárum délenda vestigia totum se convértit, a sacris exorsus ac Diuorum templis: quorum alia a fundaméntis eréxit, alia refecit, auxiliique redditibus ac privilégiis, in eam curam pessimum inténtus, ut rellorésceret collapsa Religio. Ab aulae procéribus compulsum ad nuptias, constans est assértio scriptórum, cum virgine sponsa virginitatem in matrimonio servasse. Tantus in eos fuit in Christum amor et fides, ut illum aliquando inter Missarum solémnia vidére meruerit blando vultu, et divina luce fulgentem. Ob profusam charitatem, orphanórum et egondórum pater passim dicebatur: numquam latior, quam cum régios thesáuros exhausisset in pauperes.

¶ Amávit cum.

Lectio vij.

PROPHETIA dono illustris, de Angliae futuro statu multa cœlitus prævidit: et illud in primis memorabile, quod Sweyni Danorum regis in mare demersi mortem, dum Angliam invadendi animo classem concéderet, eodem, quo accidit, moménto, divinitus intellexit. Joánnem Evangelistam mirifice coluit, nihil cuiquam, quod ejus nomine peteretur, negare sólitus. Cui olim sub lacera ueste suo nomine stipem roganti, cum nummi decessent, detractum ex dígito annulum porréxit, quem Divus non ita mulio post Eduárdō remisit una cum nuntio secuturæ mortis. Quare rex, indicis pro se præcibus, ipso ab Evangelista prædicto die piissime obiit, Nonis videlicet Januárii, anno salutis millésimo sexagésimo sexto: quem, sequenti sæculo, Alexánder papa Tertius miraculis clarum, Sanctórum fastis adscrípsit. Ad ejus memoriā Innocéntius Undécimus Officio publico per univerſam Ecclesiā eo die celebrari præcepit, quo annis ab obitu sex et trīginta translatum ejus corpus incorruptum, et suavem spirans odorem, repertum est.

¶ Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi, j. loco. lxij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XIV. OCTOBRIS.

In Feste S. Callisti I., Papæ et Martyris,

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart., xvij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui nos cōspicis ex nostra infirmitate desicere: ad amorem tuum nos misericorditer per Sanctórum tuorum exempla restaura. Per Dóminum.

Et sit com. S. Eduardi, Cons. Aña. Ille vir. y. Justum. Oratio. Heus, qui, ut supra. 950.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CALLISTUS Románus præfuit Ecclesiæ Antonino Heliogáhalo Imperatōre. Constituit quatuor anni tempora, quibus jejunium ex apostólica traditione accéptum, ab omnibus servaretur. Edificavit Basílicam sanctæ Mariæ trans Tiberim, et in via Appia vetus cœmeterium ampliavit, in quo multi sancti Sacerdotes et Mártyres sepulti sunt: unde ab eo Callisti cœmeterium appellatur.

¶ Honestum fecit.

Lectio v.

EJSUDEM pietatis fuit, quod beati Calepodi Presbyteri et Mártyris corpus jactatum in Tiberim conquiri diligenter curavit, et inventum honorifice sepelivit. Palmatiū consulari, Simpliciū senatória dignitate illustres, Felix ac Blandam, qui deinde omnes martyrii subiére, cum baptismo lustrasset, missus est in carcere; ubi Privatum militem ulcéritibus plenum admirabiliter sanitati restitutum Christo adjunxit: pro quo idem, recens adhuc a fide suscepta, plumbatis usque ad mortem cæsus occubuit.

¶ Desiderium animæ.

Lectio vij.

SEDIT Callistus annos quinque, mensem unum, dies duodecim. Ordinationibus quinque, mense Decembri, creavit Presbyteros sédecim, Diaconos quatuor, Episcopos octo. Post longam famam, crebrásque verberationes præcepis jactus in pütēum, atque ita martyrio coronatus sub Alexandro Imperatōre, illatus est in cœmeterium Calepodi via Aurielia, tertio ab Urbe lâpide, pridiie Idus Octobris. Ejus postmodum corpus in Basílicam sanctæ Mariæ trans Tiberim ab ipso edificatam delatum sub ara majori maxima veneratione colitur.

¶ Stola jucunditatis.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Nihil est opertum, iii. loco. xxv.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc.

DIE XV. OCTOBRIS.

In Festo S. Teresiae, Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virg.

Ixvij. prater sequentia.

In utrisque Vesp. et Laud.

Hymnus.

Regis supéri núnctia
Domum paternám déseris,
Terris, Terésa, bárbaris
Christum datúra, aut sanguinem.
Sed te manet suavior
Mors, pena possit dulcior
Divini amoris cùspide
In vulnus icta cóncides.

• O charitatis victimá!
Tu corda nostra cóncrema,
Tibique gentes créditas
Avérni ab igne líbera.
Sit laus Patri cum Filio,
Et Spiritu Paraclito,
Tibique, sancta Trinitas,
Nunc, et per omne sǽculum. Am.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris
Tuoster; ut, sicut de beatæ
Terésiae Virginis tuæ, festivitate
gaudémus; ita cœlestis ejus
doctrina: pabulo nutriamur, et
piæ devotionis erudiámur affé-
ctu. Per Dóminum.

Et fit com. S. Callisti, Pape
et Mart. Ana. Qui vult. y. Justus.
Oratio. Deus, qui nos. 931.

Ad Matutinum, Hymnus.

Hec est dies, qua, cándidæ
Instar colúmbæ, Cœlitum
Ad sacra tempa spiritus
Se transtulit Terésiae.
Sponsique voces audiuit:
Veni, soror, de vértice
Carméli ad Agni nuptias:
Veni ad corónam gloriæ.
Te, Spouse Jesu, Virginum
Beati adórent órdines,
Et nuptiali canticó
Laudent per omne sǽculum. Am.

Sic semper terminandus est
Hymnus prædictus.

In j. Noct. Lectiones de Scrit-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv,

TERESA virgo nata est Abulæ
in Hispania, paréntibus tum
génere, tum pietate præclaris.

Ab iis divini timóris lacte edu-
cata, admirandum futuræ san-
ctitatis in tenerrima adhuc ætate
specímen dedit. Nam cum san-
ctórum Mártyrum acta perlége-
ret, adeo in ejus meditatione
sancti Spíritus ignis exarsit, ut
domo aulúgiens, in Africam
trajiceret, ubi vitam pro glória
Jesu Christi, et animárum salutē
profunderet. A pátria revocata,
ardens martyri desidérium elec-
mósynis, alisque pii opéribus
compensavit: júgibus lacrymis
deplorans, optimam sibi sor-
tem fuisse præceptam. Mórtua
matre, cum a beatissima Virg-
ine pétéret, ut se matrem esse
monstraret, pii voti compos effé-
cta est: semper perinde ac filia
patrocínio Desparæ pérfruens.
Vigésimum ætatis annum agens,
ad Moniales sanctæ Marie de
monte Carmélo se cónfultit: ibi
per duodeviginti annos gravissi-
mis morbis, et variis tentati-
bus vexata, constantissime mé-
runt in castris christiæ poni-
tentiæ, nullo refecta pábulo cœ-
lestium éarum consolationum,
quibus solet étiam in terris sán-
ctitas abundare.

q. Propter veritatem.

Lectio v.

Ancorlicet ditata virtutibus,
A non modo própriam, sed
públicam étiam salutem solicita
charitatem curavit. Quare seve
riorem véterum Carmelitarum
régulam, Deo afflante, et l'io
Quarto approbante, primū mul-
tiéribus, deinde viris observan-
dam propósiuit. Ebloruit in eo
consilio omnípotens miseréntis
Dómini benedictio: nam duo
supra trigesita monastéria inops
virgo pótuit adiéciare, ómnibus
humánis destituta auxiliis, quin-
simo adversantibus plerūque
sæculi Princípibus. Infidélium
et hereticórum tenebras perpé-
tuis deflébat lacrymis, atque ad
placandam divinæ ultiónis iram
voluntários próprii corporis
cruciatus Deo pro eórum salute
dicabat. Tanto autem divini amó-

ris incendio cor ejus conflagravit, ut mérito viderit Angelum ignito jácculo sibi præcordia transverberantem, et audierit Christum data dextera dicentem sibi: Deinceps ut vera Sponsa meum zelabis honorem. Eo consiliante, maxime arduum votum emisit, efficiendi semper quidquid perfectius esse intelligeret. Multa coelestis sapientiae documenta conscripsit, quibus fiduum mentes ad supernæ patriæ desiderium maxime excitantur.

R. Dilexisti justitiam.

Lectione vij.

Cum autem assida ederet exempla virtutum, tam anxio castigandi corporis desiderio studiabat, ut quamvis secus suadent morbi, quibus afflictabatur, corpus ciliciis, catenis, urticarum manipulis, aliisque apperrimis flagellis saepè cruciaret, et aliquando inter spinas voluntaret, sic Deum alloqui solita: Domine, aut pati, aut mori: se semper miserrima morte pereuntem existinans, quādiu a coelesti alterna vita fonte abesset. Prophetiae dono excelluit: eamque divinis charismatisbus tam liberaliter locupletabat Dominus, ut sepius exclamans pateret, beneficiis in se divinis modum imponi, nec tam celeri obliuione culpârum suârum memoriā aboléri. Intolerabili igitur divini amoris incendio pólius, quam vi morbi, Albæ cum decumbet, prænuntiato suæ mortis die, ecclesiasticis Sacramentis munita, alumnos ad pacem, charitatem, et regularem observantiam adhortata, sub columba specie purissimam animam Deo reddidit, annos nata sexaginta septem, anno millesimo quingenlesimo octogésimo secundo, Idibus Octobris, juxta Kalendarii Romani emendationem. Ei morienti adesse visus est inter Angelorum agmina Christus Jesus: et arbor arida cellæ proxima statim efflóruit. Eius corpus usque ad hanc diem incorruptum, odo-

rato liquore circumfusum, pia veneracione colitur. Mirabilis clarius ante et post obitum, eamque Gregorius Décimus quintus in Sanctarum numerum rétulit. It. Afferentur Regi.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Smile erit ... decem. lxxv.

DIE XVII. OCTOBRI.

In Festo S. Hedwigis Viduae,

Reginae Poloniae,

Semiduplex,

Omnis de Comm. nec Virg.

nec Mart. lxxix. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatam Hedwigem a sæculi pompa ad humilem tuæ crucis sequelam toto corde transire docuisti: concéde: ut, ejus méritis et exemplo, discamus perituras mundi calcare delicias, et in amplètu tue crucis omnia nobis adversantia superare. Qui vivis.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno,

Lectione iv.

Hedwigis regiis clara nataliis bus, innocéntia tamen vita longe clàrior, sanctæ Elisabethæ, filiæ regis Hungariæ, matérteræ, Bertholdi et Agnétis Moráviae Marchionū filia, animi ab ineunte ætate moderationem protulit. Adhuc enim puellula puerilibus abstinuit, et duodénnis Henrico Poloniae Duci a paréntibus nupti trádita, thálami fide sancte servata, prolem inde suscepit in Dei timore erudit. Ut autem commódius Deo vacaret, ex pari voto, et consensu unâni, ad separationem tori virum induxit: quo defuncto, ipsa in monastério Trebnicensi, Deo, quem assiduis precibus exoraverat, inspirante, Cisterciensem devota sumpsit habitum: in eoque contemplationi intenta, divinis Officiis, et Missarum solenniis a solis ortu ad meridiem usque assidua assistens, antiquum humani generis hostem fortis contémposcit.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

SECULI autem commércia , ni
divina vel animarum salutem
attingerent , audire vel loqui non
sustinuit : prudéntia in agéndis
sic emicuit , ut neque excéssus es-
set in modo , nec error in ordine ,
comis aliquin , et mansueta in
próximum . Grandem autem de se
triúmphum , jejunis , et vigiliis ,
vestiúmique asperitate austera
carné macerans , reportávit : hinc
sublimioribus florens virtutibus
christianis , consiliórum gravitá-
te , animique candore et quiete , in
exímium religiosæ pietatis evásit
exemplar : ómnibus se ultro subjí-
cere , atque vilióra præ céteris mo-
nialibus alacríter múnia subire :
paupéribus étiam flexo genu mi-
nistrare , leprosorum pedes ablue-
re et osculari ipsi familiare erat ,
neque illórum úlcera sánio ma-
pántia sui victrix abhorravit .

¶. Dilexisti justitiam .

Lectio vi.

MIRA fuit ejus patientia , ani-
mique constántia : præcipue
vero in morte Henrici Ducis Si-
lésiae , sui , quem matérne dili-
gébat , filii in bello a Tartaris
cæsi enituit ; pótius enim grárias
Deo , quam filio lácrymas rédi-
dit . Miraculórum dénique gló-
ria percrébuit : púerum enim de-
mérsu , et molendíni rotis allí-
sum , et prorsus attritum , invoca-
tā , vita restituit ; áliaque præsti-
tit , ut rite iis Clemens Quartus
probáti , Sanctórum númerō eam
adscribersit , ejusque festum in
Polónia , ubi præcipua veneratio
uti patróna cólitur , die , déci-
ma quinta Octóbris celebrari con-
césserit : quod deinde , ut décima
séptima in tota Ecclésia fieret , In-
nocéntius Undécimus ampliavit .

¶. Fallax grácia .

In viij. Noct. Homilia in Evang.
Símile est.... thesáuro . lxxxj.

Vesperæ de seq. , sine comit .

DIE XVIII OCTOBRI.

In Festo S. Lucae , Evangelista .
Duplex ij. classis .

Omnia de Com. Apost. j. præ-
ter sequentia .

Oratio .

INTERVENIAT pro nobis , quæsu-
mus Dómine , sanctus tuus
Lucas Evangelista : qui crucis
mortificationem júgiter in suo
córpo , pro tui nóminis ho-
nóre portávit . Per Dóminum .

In j. Nocturno Lectione , Et
factum est , de Communi Evan-
gelistarum . xij.

In secundo Nocturno .

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri
de Scriptóribus ecclesiásticis .

Lectio iv.

Lucas , médicus Antiochén sis ,
ut ejus scripta indicant ,
Græci sermónis non ignarus ,
fuit sectátor Apóstoli Pauli , et
omnis peregrinatiōnis ejus co-
mes . Scripsit Evangélium , de
quo idem Paulus : Misimus , in-
quit , cum illo fratrem , cujus
laus est in Evangélio per omnes
Ecclésias . Et ad Colossenses :
Salút vos Lucas , médicus cha-
rissimus . Et ad Timótheum : Lu-
cas est mecum solus . Alind quo-
que édedit volúmen egrégium ,
quod titulo , Acta Apostolorum ,
prænotatur : cujus história usque
ad biénnum Romæ commoranti
Pauli pervenit , id est , usque
ad quartum Nerónis annum . Ex
quo intelligimus , in éadem urbe
librum esse compósitum .

¶. Vidi conjunctos .

Lectio v.

Círcu períodos Pauli et Theclæ ,
et totam baptizati Leónis fá-
bulam , inter apócryphas scri-
pturas computámus . Quale enim
est , ut individuus comes Apó-
stoli , inter céteras ejus res hoc
solum ignoráverit ? Sed et Ter-
tullianus , vicinus eórum témpo-
rum , refert , l'presbyterum quem-
dam in Asia , amatorem Apóstoli
Pauli , convictum a Joanne ,
quod auctor esset libri , et con-
fessum se hoc Pauli amore fecisse ,
et ob id loco excidisse . Qui-
dam suspicántur , quotiescüm-
que in Epistolis suis Paulus dicit ,
Juxta Evangélium meum , de Lu-
cae significare volúmene .

¶. Beati estis .

Lectio vi.

Lucia autem non solum ab Apóstolo Paulus didicisse Evangelium, qui cum Dómino in carne non fúerat, sed a ceteris Apóstolis: quod ipse quoque in principio sui volúminis declarat, dicens: Sicut tradidérunt nobis, qui a principio ipsi vidérunt, et ministri fúerunt sermónis. Igitur Evangelium, sicut audierat, scripsit: Acta vero Apostolorum, sicut videbat ipse, compósuit. Vixit octoginta et quatuor annos, uxorem non habens: sepultus est Constantípoli, ad quam urbem vigésimo Constantini anno ossa ejus cum reliquiis Andréae Apóstoli translata sunt de Acháia.

R. Isti sunt triumphatóres.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Designavit Dóminus, de Comm. Evang. xiiij.

In ij. Vesp. fit com. seq.

DIE XIX. OCTOBRIS.

In Festo S. Petri de Alcantara . Confessoris.

Duplex.

Aña. Similábo. V. Amávit.

In Hymno, Méritu suprémos.

Oratio.

Deus, qui beatum Petrum, Confessorem tuum, admirabilis pénitentiæ, et altissimæ contemplatiōnis munere illustrare dignatus es: da nobis, quæsumus; ut, ejus suffragantibus méritis, carne mortificati, facilius colestia capiamus. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Alcántara in Hispánia nobilibus parentibus natus, a ténere annis futuræ sanctitatis indicia præbuit. Décimo sexto ætatis anno Ordinem Minórum ingrüssus, se omnium virtutum exemplar exhibuit. Tum munus concionatoris ex obedientia exercens, innumeros a vita ad veram pénitentiam traduxit. Primum sancti Francisci Institutum exactissime reparare cu-

piens, ope divina fretus, et Apostólica munitus auctoritate, angustissimum et pauperrimum cenobium juxta Pedrósum fundavit: quod vitæ genus asperrium ibi feliciter coepit, per diuersas Hispánie provincias usque ad Indias mirifice propagatum fuit. Sanctæ Teresiæ, cuius probaverat spiritum, in promovenda Carmelitarum reformatiōne adjutor fuit. Ipsa autem a Deo edocita, quod Petri nomine nihil quisquam pateret, quin protinus exaudiretur, ejus precibus se commendare, et ipsum adhuc viventem Sanctum appellare consuevit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Principum obséquia, qui ipsum velut oráculum consulébant, summa humilitate declínans, Cárolo Quinto Imperatori a confessionibus esse recusavit. Paupertatis rigidissimus custos, una tunica, qua nulla detérior esset, conténtus erat. Puritatē ita coluit, ut a Fratre in extrémō morbo sibi inserviente, nec leviter quidem tangi passus sit. Corpus suum perpétuis vigiliis, jejuniis, flagellis, frigore, nuditatem, atque omni genere asperitatum in servitūtem redégit, cum quo pactum inferat ne ullam in hoc sæculo ei réquiem præbēret. Cháritas Dei et próximi in ejus corde diffusa, tantum quandóque excitabat incéndium, ut e celle angustiis in apertum campum prosilire, aerisque refrigerio concéptum ardórem temperare cogeretur.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Gratia contemplatiōnis admirabilis in eo fuit: qua cum assidue spiritus resiceretur, intérsum accidit, ut ab omni cibo et potu plurius diébus abstinerit. In áera frequenter sublatus, miro fulgore coruscare visus est. Rápidos flúvios sicco pede trajécit. Fratres in extréma penuria, cœlitus delata alimó-

nia , cibavit. Baculus ab ipso terrae desixus , mox in viridem tunicam excrevit. Cum nocte iter ageret, densa nive cadente, dirutam domum sine tecto ingressus est, eique nix in aere pendula pro tecto fuit, ne illius copia suffocaretur. Dono propbetiae , ac discretiōnis spirituum imbūtum fuisse , sancta Teresia testatur. Denique annum agens sexagesimum tertium, hora, qua prædicterat, migravit ad Dominum , mirabili visione, Sanctorumque præsenti confortatus. Quem eodem momēto in celum terri beatā Teresia procul distans vidit : cui postea appārens, dixit: O felix poenitentia, quæ tantam mihi promeruit gloriā! Post mortem vero plūrimis miraculis claruit, et a Clemēte Nono Sanctorum numero adscriptus est.

A Iste homo.
In iij. Noct. Hom. in Evang. Nolite timere, ij. loco. lxx.

Vesp. a Cap. de seq. com. præc.

DIE XX. OCTOBRIS.

In Festo S. Joannis Cantii. Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvij. præter seq.

Ad Vesperas. Hymnus.

GENTIS Polonæ gloria , Clerique splendor nobilis , Decus Lycæ , et patriæ Pater, Joannes inclyte. Legem supēri Numinis Doces Magister, et facis : Nil scire prodest ; sedulo Legem mitāmur éxequi. apostolorum limina Pedes viator visitas : Ad patriam , ad quam tendimus, Gressus viāmque dirige. tr̄bem petis Jerusalem , Signata sacro Sanguine Christi colis vestigia, Rigasque fusis flētibus. v̄c̄ba Christi vñlera , Hærēte nostris cōribus, Ut cogitēmus cōsequi Redemptiōnis p̄tium. te prona mundi māchina, Clemens, adōret, Trinitas, Et uos novi per gratiam Novum canamus canticum. Am.

Oratio.

Deuſ; ut sancti Joannis Confessoris exēmplo, in scientia Sanctorum proficiētes, atque aliis misericordiam exhibētes, ejus méritis indulgentiam apud te consequāmur. Per Dóminum nostrum.

Et fit corn. S. Petri de Alcantara. Añalic vir. F̄ Justum. Oratio. Deus qui, ut supra. 935.

Ad Matutinum. Hymnus.

Consus domas jejūniis,

Cædis cruento vēbere,

Ut castra poenitentium

Miles sequaris innocens.

Sequāmur et nos sedulo

Gressus parentis optimi ;

Sequāmur, ut licentiam

Carnis refrēnet sp̄ritus.

Igēnte bruma , prōvidum

Præbes anictum pauperi ;

Sitim famēisque egéulium

Esca potuque sūblevas.

(i) qui negasti némini

Opem roganti , pátrium

Regnum tuere , pōstulant

Cives Polóni et ésteri.

Sit laus Patri , sit Filio ,

Tibique , sancte Spiritus :

Preces Joannis impetrant

Beata nobis gaudia.

Amen.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES in oppido Kenty Cracoviensis diœcesis, a quo Cantii cognomen duxit, Stanislao et Anna piis et honestis parentibus natus, morum suavitate, innocētia , gravitate, ab ipsa infantiā spem fecit maximā virtutis. In universitate Cracoviensi Philosophia ac Theologiae primum auditor, tum per omnes Academias gradus ascendendo Professor ac Doctor , saera, quam annis multis trādidit, doctrina mentes audiētūm non illustrabat modo, sed et ad omnem pietatem inflammabat, simul docens scilicet et faciens. Sacérdos factus, nihil de littoralium studio remittens, stū-

dum auxit christianæ perfectiōnis. Utque passim ostendit Deum maxime dolébat, sic eum sibi et populo placare oblató quotidiē, non sine multis lacrymis, incruento sacrificio, satagébat. Illusione nsem parochiam annis aliquot egrégie administrávit; sed animarum pericula commotus postea dimisit, ac, postulantē Academiam, ad pristinum docéndi officium rediit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

Quidquid temporis ab studio supérerat, partim saluti proximorum, sacris presertim concionibus, curandæ, partim orationi dabat: in qua cœlestibus quandoque visionibus et colloquis dignatus fertur. Christi vero passione sic affliciebatur, ut in ea contemplanda totas interdum noctes duceret insomnes, ejusque causa mélius recolendæ Jerosolymam peregrinatus sit: ubi et martyrii desiderio flagrans, Turcis ipsis Christum crucifixum prædicare non dubitavit. Quater etiam ad Apostolorum limina pedes, atque viaria onustus sarcina, Romam venit, tum ut Sedem Apostolicam, cui máxime addictus fuit, honoraret, tum ut sui (sic enim ajebat) purgatórii penas, exposta illic quotidie peccatorum vénia, redimeret. Quo in itinere a latrónibus olim spoliatus, et num quid habéret præterea interrogatus, cum negasset, aureos deinde aliquot suo insútos pallio recordatus, sugéntibus hos etiam clamans obtulit latrónibus: qui viri sancti candorem simus et largitatem admirati, etiam ablatos ultra reddidere. Alienam famam ne quis detraheret, descripsit, beati Augustini exemplo, in pariete versiculis, se atque álios perpetuo voluit admónitos. Fámelicos de suo etiam obsónio satiabat. Nudos autem non emptis modo, sed detractis quoque sibi véstibus et cálceis operiébat, demissso ipse interim usque ad

terram pallio, ne domum nudipes redire videretur.

R. Amavít eum.

Lectio vi.

Brevis illi somnus, atque humi: vestis, quæ nuditatem; cibus, qui mortem dumtaxat arcet: virginalem pudicitiam, velut illium inter spinas, áspero cilicio, flagellis atque jejuniis custodivit. Quin et per annos ante obitum triginta circiter et quinque ab esu carnium perpétuo abstinuit. Tandem diérum juxta ac meritórum plenus, quum vicinæ, quam præsensit, morti se diu diligentè que præparasset, ne qua re amplius teneretur, si quid domi supérerat, id omnino paupéribus distribuit. Tum Ecclesiæ Sacramentis rite munitus, dissolvi jam cùpiens, et esse cum Christo, pridie Nativitatis ejus, in cœlum evolavit, miraculis ante et post mortem clarus. Mórtuus ad proximam Academiam Ecclesiastici sanctæ Annae delatus est, ibisque honorifice sepultus. Auctaque in dies populi veneratio ac frequētia, inter primarios Poloniae ac Lithuaniae Patrónos religiosissime colitur. Novisque coruscans miraculis a Cleménte Décimo tertio Pontifice Máximo, décimo séptimo Kaléndas Augústi, anno millésimo septingentésimo sexagésimo séptimo, solémni ritu Sanctórum fastis adscriptus est.

R. Iste homo.

In iii. Nocturno Homilia ^m Evang. Sint lumbi, i. loco. Ixij.
Ad Laudes. Hymn. Gentis. 936.

In ij. Vesp. Hymnus.

Te deprecante, corporum Lues recédit, improbi Morbi fugántur, pristina Rédeunt salutis munera. phthisi, febrique, et úlcere Diram redáctos ad necem, Sacratas morti victimas, Ejus rapis e fáucibus. te deprecante, túnido Merces abactæ flumine, Tractæ Dei poténtia Sursum fluunt retrógradæ.

Cum tanta possis , sedibus
Cœli locatus , pósicimus ,
Responde volis supplicum ,
Et invocatus subveni .
O una semper Trinitas !
O trina semper Unitas !
Da , supplicante Canticio ,
Eterna nobis præmia . Amen .
Et ut comm. seq. etc.

DIE XXI. OCTOBRI.

S. Hilarienis , Abbatis .
Aña . Similabo . Y. Amavit .
Oratio .

INTERCESSIO nos , quæsumus Dómine , beati Hilariónis Abbatis comméndet : ut quod nostris méritis non valémus , ejus patroci- nio assequámur . (Per Dñum.)

Pro comm. SS. Ursulae et Soc. Virg. et Mart. in Vesp. et Laud. Aña . Prudéntes Virgines , aptate vestras lámpades : ecce Sponsus venit , exite óbviam ei . Y. Addu- céntr Regi virgines post eam . R. Próxiimæ ejus afferéntur tibi .

Oratio .

Da nobis , quæsumus Dómine Deus noster , sanctarum Vírginum et Mártirum tuarum Ursulae et Sociarum ejus palmas incessabili devotione venerári : ut , quas digna mente non póssumus celebrare , humílibus saltem frequentémus obséquios . Per Dóminum .

Lectio iij.

HILARIO ortus Tabáthæ in Palestína ex paréntibus inlidibus , Alexandriam missus studiorum causa , ibi morum et ingéni laude flóruit , ac Jesu Christi suscépta religióne , in fide et charitáte mirabiliter profécit . Frequens enim erat in Ecclésia , assiduus in jejúnio et oratione : omnes voluptatum illecebras , et terrenarum rerum cupiditátes contemnébat . Cum autem Antónii nomen in Ægypto celeberrimum esset , ejus vidéndi stúdio in solitúdinem contédit : apud quem duóbus inénibus omnem ejus vitæ rationem dídicit . Domum revérsus , mórtuis paréntibus , facultátes suas paupéribus dilargitus est : nec

dum quintumdécimum annum egréssus , rediit in solitúdinem ; ubi extructa exígua casa , quæ vix ipsum cárperet , humili cubábat . Nec vero saccum , quo se- mel amictus est , umquam aut lavit , aut mutavít , cum supervacáneum esse diceret , mundí- tias in cilicio quærere .

Lectio iii.

In sanctarum Litterarum lec- tioné et meditatiōne multus erat . Paucas ficas , et succum herbárum ad victimam adhibebat : nec illis ante solis occasum ve- seebatur . Continéntia et humili- tate fuit incredibili . Quibus aliis- que virtutib⁹ varias horribilés- que tentatiōnes diabolus superávit , et innumerabiles dæmones in multis orbis terræ partibus ex hóminum corpórib⁹ ejecit . Qui octogésimum annum agens , multis ædificati⁹ monastériis , et clarus miraculis , in morbum in- cedit ; cuius vi cum extrémo pene spíritu conflictarétur , dicébat : Egrédere , quid times ? egrédere , áнима mea , quid dúbitas ? se- ptuaginta prope annis servísti Christo , et mortem times ? Quibus in verbis spíritum exhalavit . Te Deum laudámus . 43 .

DIE XXV. OCTOBRI.

SS. Chrysanthi et Dariæ , Mart.

Oratio .

BEATORUM Mártirum tuorum , Dómine , Chrysanthi et Dariæ , quæsumus , adsit nobis oratio : ut , quos venerámur obséquio , eórum piūm júgiter experiamur auxílium . Per Dóminum .

Lectio iij.

CHRYSANTHUS et Dariae cónjuges , nobili génere nati , fide étiā clariores , quam Daria , mariti ópera , cum Baptismo suscéperat , Romæ innumerabilem hó- minum multitúdinem , hæc mul- lierum , ille virórum , ad Chri- stum convertérunt . Quare Cele- rinus Pra-fectus comprehénsos trádidit Cláudio Tribuno , qui jussit a milítibus Chrysanthum vincutum cruciátibus torquéri : sed víncula ómnia resoluta sunt :

mox cōpedes, in quos conjēctus fūerat confrācti.
Lectio ii.

DEINDE bovis cōrio inclūsum, in ardentissimo sole consti-tuunt; tum pēdibus ac mānibus catēna constrictis, in obseūrum cācerem detrūdunt: ubi solitās catēnis clarissima lux locum illustrāvit. Daris vero in lupanār compūlsa, leonis tutēla, dum in orationē desīsa est, a contumelīa divinitus dēfēsa est. Dēnique in arenāriam, quae est via Salaria, utérque durtus, effossa terra, lapidib⁹ obruti, parem martyrii corōnam adēpli sunt.

Te Deum laudamus. 43.

DIE XXVI. OCTOBRIS.
S. Evaristi, Papæ et Mart.

Oratio.

IN FIRMITATEM nostram rēspice, omnīpotens Deus: et quia pondus prōpriæ actionis gravat, bēati Evaristi, Mārtiris tui atque Pontificis, intercessiō gloriōsa nos prōtegat. Per Dōminum.
Lectio ii.

EVARIUSTUS Græcus ex Judæo pa-tre, Trajano Imperatōre, Pontificatum gessit. Qui Ecclesiārum tītulos urbis Romæ Presbyteris divisit: et ordināvit, ut septem Diāconi Episcopum custodirent, dum evangēlicæ prædicatiōnis officio fungerētur. Idem constituit ex traditione Apostolica, ut matrimoniūm publice celebrētur, et Sacerdotis benedictio adhibeātur. Præ-suit Ecclēsiā annos novem, menses tres: Presbyteris decem et septem, Diacōnis duobus, Episcopis quīndecim quater mense Decēmbri ordinatis. Martyrio coronatus, prope sepul-chrum Prīcipis Apostolōrum in Vaticāno sepultus est séptimo Kalēndas Novēmbris.

Te Deum laudamus. 43.

DIE XXVII. OCTOBRIS.
In Vigilia SS. Apostolorum
Simonis et Jude.

¶ Tres Lect. leguntur de Ho-miliā in Evang. Ego sum vītis vera, de Comm. Marīly, tempore

Pasch. xxix. cum R.R. de Feria occurrit. In Laud. dicuntur Proces-feriales flexis genibus.

Oratio.

CONCEDE, quāsumus omnipo-tens Deus: ut, sicut Aposto-lorum tuōrum Simónis et Judæ gloriōsa natalitiā prævenimus, sic ad tua beneficia promerēnda, majestātem tuam pro nobis ipsi prævéniant. Per Dōminum.

DIE XXVIII. OCTOBRIS.

In Fēsto SS. Apostolorum

Simonis et Jude,

Duplex ii. classis.

Omnia de Communi Aposto-lorum. J. prāter seq.

Oratio.

Deus, qui nos per beatos Apō-stolos tuos Simónem et Ju-dam ad agnitionem tui nōminis venire tribuisti: da nobis, eōrum gloriā sempiternā et proficiēdo celebrare, et cele-brāndo prōficere. Per Dōminum.

In j. Noct. Lectiones, Judas, Jesu Christi, ut in Vigilia pent. 393. cum R.R. de Comm. iv.

In secundo Nocturno,

Lectio iv.

SIMON Chananaeus, qui et Ze-lotes, et Thaddæus, qui et Judas Jacobi appellātur in Evan-gélīo, unus ex catholīcīs Epī-stolis scriptor, hic Mesopotā-miam, ille Egyptum evangēlica prædicatione peragravit. Pōstea in Pērsidēm conveniētes, cum innumerabiles filios Jesu Christo peperissent, fidēmque in vastissimis illis regionēs, et effera-tis géntibus dissemināsset, doctrīna, et miraculis, ac dé-nique gloriōso martyrio, simul sanctissimum Jesu Christi no-men illustrarunt.

R. Vidi conjūctos.

Lectio v. Scriptum. vj. Quot ergo, de Comm. v. cum R. v. et vj. vj.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangēlii secún-dum Joānum.

Lectio vii. Cap. 15. c

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Hæc mando

vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

*Homilia sancti Augustini
Episcopi.*

Tract. 87. in Joannem

In lectione evangélica, quæ hanc antecédit, dixerat Dóminus: Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat: ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis. Hic autem dicit: Haec mando vobis, ut diligatis invicem. Ac per hoc intelligere debémus, hunc esse fructum nostrum, de quo ait: Ego vos elegi, ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat; et quod adjúnxit: Ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis. Tunc útique dabit nobis, si diligamus invicem, cum et hoc ipsum ipse déderit nobis, qui nos élégit, non habentes fructum, quia non eum nos elegeramus, et posuit nos, ut fructum afferamus, hoc est, invicem diligamus.

It. Isti sunt, qui.

Lectio vii.

Charitas ergo est fructus noster, quam dñs Apóstolus, de corde puro, et conscientia bona, et fide non ficta. Haec diligimus invicem, hac diligimus Deum: neque enim vera dilectione diligérémus invicem, nisi diligentes Deum. Diligit enim unusquisque próximum suum, tamquam seipsum, si diligit Deum: nam si non diligit Deum, non diligit seipsum. In his enim duabus præceptis charitatis tota Lex pendet, et Prophétæ. Hic est fructus noster. De fructu itaque nobis mandans: Haec mando, inquit, vobis, ut diligatis invicem. Unde et Apóstolus Paulus, cum contra ópera carnis commendare fructum spíritus vellet, a capite hoc posuit:

Fructus, inquit, spíritus charitas est: ac deinde cétera, tamquam ex isto capite exorta et religata, contéxuit, quæ sunt, gaudium, pax, longanimitas, benignitas, bónitas, fides, mansuetudo, continéntia, castitas.

It. Isti sunt viri.

Lectio ix.

Quis autem bene gaudet, qui bonum non diligat unde gaudet? Quis pacem veram, nisi cum illo potest habere, quem veraciter diligat? Quis est longanimitis, in bono ópere perseveranter manendo, nisi sérveat diligendo? Quis est benignus, nisi diligat, cui opitulatur? Quis bonus, nisi diligendo efficiatur? Quis salubriter fidellis, nisi ea fide, quæ per dilectionem operatur? Quis utiliter mansuetus, cui non diléctio moderetur? Quis ab eo cõtinet unde turpatur, nisi diligat unde honestatur? mérito itaque magister bonus dilectionem sic sæpe comméndat, tamquam sola præcipienda sit, sine qua non possunt prodésseré cétera bona, et quæ non potest habéri sine céteris bonis, quibus homo efficietur bonus.

T de Deum laudamus. 13.

DIE XXXI. OCTOBRI.

In Vigilia omnium Sanctorum. Tres Lectiones de Homilia in Evang. Descéndens Jesus de monte, de Communi plur. Martyrum iij. loco. xlj.

It. de Feria occurrente.

In Laud. dicuntur Preces teriales flexis genibus, ut in Psalterio.

Oratio

DOMINE Deus noster, multiplica super nos gratiā tuā: et quorum prævenimus gloriōsa solēnnia, tribue subsequi in sancta professione lātitiam. Per Dóminum.

FESTA NOVEMBRIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE I. NOVEMBRIS.

IN FESTO

OMNIUM SANCTORUM.

DUPLEX PRIME GLASSIS.

Ad Vesperas. Aña et Capit.
de Laud. Psalmi de Dominica.
89. et Iaco ult., Psal. Laudate
Dominum, omnes gentes. 92.
Hymnus.

PLACARE, Christe, servulis,
Quibus Patris clementiam
Tuæ ad tribunal gratiæ
Patrona Virgo postulat.
Et vos beata, per novem
Distincta gyros, agmina,
Antiqua cum praesertibus,
Futura damna pellite.
Apôstoli cum Vatisbus,
Apud sevulum Jûdicem,
Veris reorum flentibus
Exposcite indulgentiam.
Vos purparati Martires,
Vos candidati præmio
Confessionis, exules
Vocate nos in patriam.
Choræa casta Virginum,
Et quos erenus incolas
Transmisit astris, Cœlum
Locate nos in sedibus.
Auserte gentem perfidam
Credentium de finibus;
Ut unus omnes unicum
Ovile nos Pastor regat.
Ieo Patri sit gloria,
Natque Patris unico,
Sancto simul Paraclico,
In sempiterna sæcula. Amen.
v. Lætamini in Domino, et exulta-
tate, justi. R. Et gloriámini,
omnes recti corde.

Ad Magnificat, Aña.
Angeli, Archangeli, Throni, et
Dominiones, Principatus, et
Potestates, Virtutes cœlorum,

Chérubim, atque Séraphim, Pa-
triarchæ, et Prophætæ, sancti legis
Doctores, Apôstoli, omnes Chri-
sti Mârtires, sancti Confessores,
Virgines Dómini, Anachorætæ,
Sanctique omnes, intercedite
pro nobis.

Oratio ut ad Laudes,

Ad Matutinum, Invitatorium.
Legem regum Dóminum venite
adorémus: * Quia ipse est co-
rónia Sanctorum omnium. Ps.
Venite. 4.

Hymn. Placare, Christe, supra.
In primo Nocturno.

Aña. Novit Dóminus * viam ju-
storum, qui in lege ejus medi-
tantur die ac nocte. Ps. Beatus
vir. 4.

Aña. Mirificavit Dóminus Santos
suis, * et exaudiuit eos clamán-
tes ad se. Ps. Cum invocarem. 40.
Aña. Admirabile * est nomen
tuum, Dómine, quia glória et ho-
nore coronasti Santos tuos, et
constituiisti eos super opera
mânum tuarum. Ps. Dómine
Dóminus noster. 5.

* Lætamini in Dómino, et exulta-
tate, justi. R. Et gloriámini, omnes
recti corde.

Ex libro Apocalypsis beati
Joannis Apôstoli.

Lectio j. Cap. 4.

Et ecce sedes posita erat in
cœlo, et supra sedem sedens.
Et qui sedebat, similis erat
aspéctui lapis jaspidis et sár-
dinis: et iris erat in circuitu
sedis, similis visiōni smaragdi-

næ. Et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor : et super thronos viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis, et in capitibus eorum coronæ aureæ. Et de throno procedebant fulgura, et voces, et tonitrua : et septem lampades ardentes ante thronum, qui sunt septem spiritus Dei. Et in conspectu sedis tamquam mare vitreum simile crystallo : et in medio sedis, et in circuitu sedis, quatuor animalia plena oculis ante et retro. Et animal primum simile leoni, et secundum animal simile vitulo, et tertium animal habens faciem quasi hominis, et quartum animal simile aquila volanti. Et quatuor animalia, singula eorum habebant alas senas : et in circuitu, et intus plena sunt oculis : et requiem non habebant die ac nocte, dicentia : Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens, qui erat, et qui est, et qui venturus est.

R. Vidi Dominum sedentem super solium excelsum, et elevatum, et plena erat omnis terra maiestate ejus : * Et ea, quæ sub ipso erant, replabant templum. **S.** Seraphim stabant super illud : sex alæ uni, et sex alæ alteri. Et ea.

Lectio ij. Cap. 5.

Et vidi in dexterâ sedentis supra thronum, librum scrip-
tum intus et foris, signatum si-
gillis septem. Et vidi Angelum fortem, praedicantem voce magna : Quis est dignus aperire librum, et solvere signacula ejus? Et nemo poterat neque in celo, neque in terra, neque subtus terram aperire librum, neque respicere illum. Et ego flebam multum, quoniam nemo dignus inventus est aperire librum, nec videre eum. Et unus de senioribus dixit mihi : Ne flaveris : ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, et solvere septem signacula ejus. Et vidi : et ecce in

medio throni, et quatuor animalium, et in medio seniorum, Agnum stantem tamquam occisum, habentem cornua septem, et oculos septem : qui sunt septem spiritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, et accipit de dexterâ sedentis in throno librum. Et cum aperisset librum, quatuor animalia et viginti quatuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli citharas, et phialas aureas plenas odoramentorum, quæ sunt orationes Sanctorum.

R. Beata es, Virgo Maria, Dei Genitrix, quæ credidisti Domino : perfecta sunt in te, quæ dicta sunt tibi : ecce exaltata es super choros Angelorum : * Intercéde pro nobis ad Dominum Deum nostrum. **S.** Ave Maria, grátia plena : Dominus tecum. Intercéde.

Lectio iii.

Et cantabant canticum novum, dicentes : Dignus es, Domine, accipere librum, et aperire signacula ejus, quoniam occisus es, et redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione, et fecisti nos Deo nostro regnum, et sacerdotes : et regnabimus super terram. Et vidi, et audivi vocem Angelorum multorum in circuitu throni, et animalium et seniorum : et erat numerus eorum millia milium, dicentium voce magna : Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem, et divinitatem, et sapientiam, et fortitudinem, et honorum, et gloriam, et benedictionem. Et omnem creaturam, quæ in celo est, et super terram, et sub terra, et quæ sunt in mari, et quæ in eo, omnes audivi dicentes : Sedenti in throno, et Agno, benedictio, et honor, et gloria, et potestas insaccula saeculorum. Et quatuor animalia dicebant : Amen. Et viginti quatuor seniores ceciderunt in facies suas, et adoraverunt viventem in secula saeculorum.

R. In conspectu Angelorum psal-

Iam tibi : * Et adorábo ad tempulum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, Dómine. ¶ Super misericórdia tua, et veritáte tua, quóniam magnificásti super nos nomen sanctum tuum. Et. ; Iória Patri. Et.

In secundo Nocturno.
Aha. Dómine, qui operáti sunt * justitiam, habitábunt in tabernáculo tuo, et requiéscent in monte sancio tuo. Ps. Dómine, quis habítabit. 8.

Aha. Haec est * generatio quæréntium Dóminum, quæréntium faciem Dei Jacob. Ps. Dómini est terra. 25.

Aha. Lætámini * in Dómino, et exultáte, justi, et gloriámini, omnes recti corde. Ps. Reati, quorum. 36.

¶ Exulté justi in conspéctu Dei. ¶ Et delecténtur in lætitia.

Sermo venerabilis Bedæ
Presbyteri.

Lectio iv. Serm. 18. de SS.

Hodis, dilectissimi, omnium
Sanctorum sub una solemnitatis
festivitatem : quorum societate
cœlum exultat, quorum patro-
ciniis terra lætatur : triúmphis
Ecclésia sancta coronatur, quo-
rum confessio quanto in passio-
ne fórtior, tanto est clárior in
honore : quia dum crevit pugna,
crevit et pugnantium glória; et
martyrii triúmpbus multiplici
passionum gênero adornatur :
perque gravióra lorménta, gra-
vióra fuere et præmia : dum
cathólica mater Ecclésia, quæ
per totum orbem longe latéque
diffusa est, in ipso capite suo
Christo Jesu edócta est contumelias, cruces, et mortem non
timere : magis magisque robo-
rata, non resisténdo, sed per-
ferendo, univérsis, quos ágmine
inlyto carcer ponális inclúsit,
pari et simili calore virtutis ad
geréndum certámen glóriam
triumphalem inspirávit.

¶ Praetor Dómini venit, de
quo ipse testátur : Nullus ma-
jor inter natos mulierum Joánnē

Baptista. ¶ Ille est Prophéta,
et plus quam Prophéta, de quo
Salvátor ait. Nullus.

Lectio v.

O vere beata mater Ecclésia,
quam sic honor divinæ dignitatis illúminat, quam vin-
centium gloriósus Mártirum san-
guis exornat, quam inviolatæ
confessiónis cándida induit vir-
ginitas ! Flóribus ejus nec rosæ,
nec lilia desunt. Certent nunc,
charíssimi, singuli, ut ad utróque
honores amplissimam accipiant
dignitatem, coronas vel de
virginitate cándidas, vel de pas-
sione purpúreas. In cœlestibus
castris pax et ácies habent flores
suos, quibus milites Christi co-
ronantur.

¶ Isti sunt, qui vivéntes in
carne, plantáverunt Ecclésiam
sanguine suo : * Cálicem Dómini
bibérunt, et amici Bei facti
sunt. ¶ In omuē terram exívit
sonus eórum, et in fines orbis
terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio vi.

Dei enim ineffabilis et immensa
bontas etiam hoc providit,
ut labórum quidem tempus et
agónis non exténderet, nec lon-
gum saceret, aut æternum, sed
breve, et, ut ita dicam, momen-
táneum : ut in hac brevi et ex-
igua vita agónes essent et labó-
res, in illa vero, quæ æterna
est, corónæ et præmia merítórum : ut labóres quidem cito finíre-
tur, merítórum vero præ-
mia sine fine durárent : ut post
hujus mundi ténebras visúri es-
sent candidissimam lucem, et
acceptúri majorem passionum
cunctiarum acerbitatibus beatitu-
dinem, testante hoc idem Apó-
stolo, ubi ait : Non sunt condi-
gnæ passiones hujus téporis
ad superventúram glóriam, que
revelábitur in nobis.

¶ Sancti mei, qui in carne
póssi, certámen habuistis, *
Mercédem labóris ego reddam
vobis. ¶ Venite, benedicti Patris
mei, percipite regnum. Mercé-
dem. Glória Patri. Mercédem.

In tertio Nocturno.

Ana Timéte Dóminum, * omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum : ecce oculi Dómini super justos, et aures ejus ad preces eórum. Ps. Benedicam Dóminum. 57.

Ana, Dómine, * spes Sanctórum, et turris fortitúdinis eórum, dedisti hæreditátem timéntibus nomen tuum, et habitabunt in tabernáculo tuo in sǽcula. Ps. Exaudi, Deus, deprecationem. 55.

Ana, Qui diligitis Dóminum, * lætamini in Dómino, et confitémini memoriæ sanctitatis ejus. Ps. Dñus regnávit, exultet. 75.

Iusti autem in perpetuum vivent. Et apud Dóminum est

merces eórum.

Lectio sancti Evangélii secundum Mattheum.

Lectio viij. Cap. 5.

In illo tempore : Videns Jesus turbas, ascéndit in montem : et cum sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi.

L. i. de Serm. Dñi in monte.

Si queritur, quid significet Mons, bene intelligitur significare majóra præcepta iustitiæ, quia minóra erant, quæ Judæis data sunt. Unus tamen Deus per sanctos Prophétas, et famulos suos secundum ordinatissimam distributionem temporum, dedit minóra præcepta populo, quem adhuc timore alligari oportébat : et per Filium suum majóra populo, quem charitate jam liberari convenerat. Cum autem minóra minóribus, majóra majóribus dantur, ab eo dantur, qui solus novit congruentem suis tempóribus géneri humano exhibere medicinam.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris : * Et vos similes hominibus expectantibus dóminum suum, quando revertátur a nuptiis. **V**igiláte ergo, quia ne scitis qua hora Dóminus vester venturus sit. Et. Benedicione. Quorum festum cónimus.

Lectio viii.

Nec mirum est, quod dantur præcepta majóra propter regnum cœlorum, et minóra data sunt propter regnum terrénum ab eódem uno Deo, qui fecit cœlum et terram. De hac ergo iustitia, quæ major est, per Prophétam dicitur : Justitia tua sicut montes Dei. Et hoc bene signifi cat quod ab uno magistro, solo docéndis tantis rebus idoneo, docetur in monte. Sedens autem docet, quod pertinet ad dignitatem magistérii. Et accédunt ad eum discipuli ejus, ut audiéndis illius verbis hi essent etiam corpore viciniores, qui præceptis adimpléndis etiam animo propinquabant. Et apériens os suum docebat eos, dicens. Ista circumlocutio, qua scribitur : Et apériens os suum, fortassis ipsa mora comméndat, aliquanto longiorum futurum esse sermonem. Nisi forte non vacet, quod nuno eum dictum est aperuisse os suum, quod ipse in lege véteri aperire soleret ora Prophetarum.

R. Média nocte clamor factus est : * Ecce sponsus venit, exite óbriam ei. **V** Prudentes vírgines, aptate vestras lámpades. Ecce Glória Patri. Ecce.

Lectio ix.

Quid ergo dicit? Beati páuperes spiritu, quóniam ipsorum est regnum cœlorum. Légimus scriptum de appetitione rerum temporaliūm : Omnia vanitas, et præsumptio spíritus. Præsumptio autem spíritus, audáciā et supérbiā significat. Vulgo etiam magnos spíritus supérbi habére dicuntur : et recte, quandóquidem spíritus etiam ventus vocátur. Unde scriptum est : Ignis, grando, nix, gláicies, spíritus procéllarum. Quis vero nésciat, supérbos inflatos dici, tamquam vento disténtos? Unde est etiam illud Apóstoli : Scientia inflat, cháritas vero aedificat. Quapropter recte hic intelliguntur páuperes spíritu, húmiles

et timéntes Deum , id est , non habéntes inflantem spíritum.

Te Deum laudámus. 45.

AD LAUDES ,
et per Horas , Aña.

1. Vidi turbam magnam , * quam dinumeráre nemo pótterat , ex ómnibus géntibus , stantes ante thronum. Ps. Dóminus regnávit . eam reliq. 44.

2. Et omnes Angeli * stabant in circuítu throni , et cecidérunt in conspéctu throni in facies suas , et adoravérunt Deum.

3. Redemisti nos , * Dómine Deus , in sanguine tuo ex omni tribu , et lingua , et pôpulo , et natiōne , et fecisti nos Deo nostro regnum.

4. Benedicite Dóminum , omnes electi ejus , agite dies lœtitiæ , et confitēmini illi.

5. Hymnus ómnibus Sanctis ejus , * filiis Israel , pôpulo appropinquanti sibi : glória hæc est ómnibus Sanctis ejus.

Capitulum. Apoc. 7.

Ecce ego Joánnes vidi alterum Angelum ascendéntem ab ortu solis , habéntem signum Dei vivi : et clamávit voce magna quatuor Angelis , quibus datum est nocere terræ et mari , dicens : Nolite nocere terræ , et mari , neque arbóribus , quoadūque signémus servos Dei nostri in frôntibus eórum.

Hymnus.

SALUTIS etérnæ dator ,
Jesu , redémptis subveni :
Virgo Paren̄s cleméntie ,
Dona salutem sérvulis.
Vos Angelorum millia ,
Patrūmque cœtus , agmina
Canóra Vatum , vos reis
Precámimi indulgentiam.
Baptista Christi prævius ,
Summique cœli Claviger ,
Cum céteris Apóstolis
Nexus resolvant criminum.
Cohors triúmphans Mártyrum ,
Almus Sacerdótum chorus ,
Et virginális cástitas
Nostros reátus abluant.
Quicúmq̄e in alta siderum
Regnatis aula principes ,
TOTUM.

Favete votis supplicum ,

Qui dona cœli flágitant.

Virtus , honor , laus , glória

Deo Patri cum Filiō ,

Sancto simuli Paráclito ,

In sœculórum sœcula. Amen.

V. Exultábunt Sancti in glória.

N. Lætabúntur in cubilibus suis.
Ad Benedictus , Aña.

Te gloriósus * Apostolórum chorus , te Prophetárum laudabilis númerus , te Mártyrum candidátus laudat exérctus , te omnes Sancti et electi voce confitentur unâimes , beata Trinitas , unus Deus.

Oratio.

OUNIOPOTENS sempiterne Deus , qui nos ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tribuisti celebritate venerari : quæsumus ; ut desiderátam nobis tua propitiatiónis abundántiam , multiplicatis intercessóribus largiáris. Per Dóminum.

Ad Tertiam , Aña.

Et omnes Angeli.

Capitulum. Ecce ego Joánnes .
R. br. Lætámimi in Dómino . *
Et exultate justi. Lætámimi. X. Et gloriámimi omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámimi. X. Exultent justi in conspéctu Dei. R. Et delectentur in lœtitia. Ad Sextam . Aña.

Redemisti nos.

Capitulum. Apoc. 7. c

Post hæc vidi turbam magna , quam dinumeráre nemo pótterat ex ómnibus géntibus , et tribubus , et pôpulis , et linguis , stantes ante thronum Dei , in conspéctu Agni , amicti stolis albis , et palmae in manib⁹ eórum.

R. br. Exultent justi . * In conspéctu Dei. Exultent. Y. Et delectentur in lœtitia. In conspéctu Glória Patri. Exultent. Y. Justi autem in perpétuum vivent. R. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nouam , Aña.

Hymnus ómnibus Sanctis ejus.

Capitulum. Apoc. 7. c

BENEDICTIO , et cláritas , et sa-
piéntia , et gratiarum actio ,

honor, virtus, et fortitudo Deo nostro, in sœcula sœculorum. Amen.

R. br. **Justi autem * In perpetuum vivent. Justi. y. Et apud Dóminum est merces eorum. In glória Patri. Justi. y. Exultabunt sancti in glória. R. Laetabuntur in cubilibus suis.**

Ad Vesperas Aña et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult., Ps. Crédidi. 92.

Hymnus, **Placare. 941.**
v. **Exultabunt Sancti in glória.**
R. **Laetabuntur in cubilibus suis.**

Ad Magnificat. Aña.
O quam gloriósū est regnum, * in quo cum Christo gaudent omnes Sancti! amicti stolis albis, sequuntur Agnum quocumque ferit.

Dicto **Benedicámus Dómino,** dicuntur Vesp. Defunct. incipiendo ab Aña **Placebo Dómino,** quæ integra dicitur ante et post Psalmum, similiter et aliae Añæ ad modum Duplicis. Pe. **Dilexi,** cum reliquis ut in Vesperis Defunct., infra cxxij. excepto Ps. **Lauda anima mea,** qui omittitur, et post **Pater noster,** dicitur tantum Oratio. **Fidélium Deus, cum suis y. y. ut ibidem notatur.**

Si prima dies post Festum omnium Sanctorum fuerit Dominica, fit Oficii de ea, ut in Rubr. generalibus; et Oficium Defunct. transfertur in seq. Fer. ii. ita ut post Vesp. Dominicæ dicantur Vesp. Defunct. Matut. vero post Laud. Feriae ii. quæ erit iii. dies infra Octavam.

DIE II. NOVEMBRIS.

Secunda die infra Oct. omnium Sanctorum.

In j. Noct. **Lectiones de Scriptura occurrente.**

In secundo Nocturno.
De Sermone venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

Serm. 18. de SS.

Quam laxo sinu de prælio revertentes civitas cœlestis excepit, de hoste prostrato

trophæa seréntibus occurrerit! Cuim triumphántibus viris et féminæ véniant, quæ cum sæculo sexum quoque vicérunt, et geminata glória militiæ, virgines cum pueris téneros annos virtútibus transeúntes: sed et cétera fidélium turba aulæ perpetuae régiam intrábit, qui sinceritatē fidei inconcussis preceptórum cœlestium disciplinis unita pace observavérunt.

R. **Præcursor. 943.**

Lectio v.

Ergo agite nunc, fratres, agrediamur iter vitæ, reverémur ad civitatem cœlestem, in qua scripti sumus, et cives de crèti. Non sumus hòspites, sed cives Sanctórum, et domestici Dei, étiam illius heredes, cohæredes autem Christi. Ilujus nobis urbis jānuas apériet fortitudo, et fiducia latum præhēbit ingressum. Considerémus ergo suculytam urbis illius felicitatem, in quantum considerare possibile est; ut enim vere est comprehendere nullus sermo sūllicit.

R. **Isti sunt. 943.**

Lectio vij.

Dicitur de ea in quodam loco sic: Quod ausūgiet ibi dolor, et tristitia, et gémitus. Quid hac vita beatius, ubi non est paupertatis metus, non ægritudinis imbecillitas? Nemo lædétur, irascetur nemo, nemo invidet, cupiditas nulla exardescit: nullum ibi desiderium honoris pulsat, aut potestatis ambitio. Nullus ibi diaboli metus, insidias demonum nullæ, terror gehennæ procul, mors neque corporis, neque animæ erit, sed immortalitatis munere vita jucunda.

R. **Sancti mei. 943.**

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vij. **Cap. 5.**

In illo tempore: Videns Jesus turbas ascéndit in montem: et cum sedisset, accesserunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilia sancti Augustini
Episcopi.*Ex l. 4. de Serm. Domini in monte, c. 1. et 2.*

Nec aliunde omnino incospere opórtuit beatitudinem, quam a paupertate spíritus, siquidem per ventura est ad summam sapientiam. Initium autem sapientiae timor Dómini: quóniam et e contrario, Initium omnis peccati supérbia scribitur. Supérbi autem appetunt, et diligunt regna terrarum. Beati mites: quóniam ipsi hæreditate possébunt terram. Illam credo terram, de qua in Psalmo dicitur: Spes mea es tu, pòtio mea in terra viventium. Significat enim quamdam soliditatem et stabilitatem hæreditatis perpetuæ, ubi ánima per bonum affectum, tamquam loco suo requiescit, sicut corpus in terra: et inde cibo suo alitur, sicut corpus ex terra: ipsa est requies, et vita Sanctórum. Mites autem sunt, qui cedunt improbitibus, et non resistunt malo, sed vincunt in bono malum.

P. Sint lumbi. 944.

Lectio viii.

BEATI lugentes: quóniam ipsi consolabuntur. Luctus est tristitia de amissione charorum: convérsi autem ad Deum, ea, quæ in hoc mundo chara amplectebantur, amittunt. Non enim gaudent his rebus, quibus ante gaudabant: et donec fiat in illis amor aeternorum, non nulla molestia sauciuntur. Consolabuntur ergo Spíritu sancto, qui máxime propterea Paracitus nominatur, id est, Consolator: ut temporalia amittentes, aeterna lætitia perfruantur.

P. Média nocte. 944.

Lectio ix.

BEATI qui esuriunt, et sitiunt justitiam: quóniam ipsi saturabuntur. Jam istos amatores dicit veri et inconcüssi boni. Illo ergo cibo saturabuntur, de quo ipse Dóminus dicit: Meus cibus est, ut faciam voluntatem

Patris mei, quod est justitia: et illa aqua, de qua quisquis bibet, ut idem dicit, fiet in eo sóns aquæ salientis in vitam aeternam. Beati misericordes: quóniam ipsorum miserabitur Deus. Beatos esse dicit, qui subveniunt miseriis: quod eis ita repénditur, ut de miseria liberentur.

Te Deum laudamus. 45.

Post Laudes dici, dicto Benedicámus Dómino, absolute incipitur Matutinum Defunctorum ab Invitat. cum Psalmo. Venite, et tribus Nocturnis in quibus duplicantur Aiae. Dicitur nonum R. Libera me, Dómine, de morte aeterna.

Ad Laudes similiter dupli cantur Aiae, et in fine Laud. non dicitur Psalm. De profundiis, sed dicto Pater noster, dicuntur Preces, et Oratio. Fidellum, tantum, ut supra in Vesp.

DIE III. NOVEMBRIS.

Tertia die infra Oct. omnium Sanctorum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermone venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

Serm. 18. de SS.

NULLA erit tunc usquam discordia, sed cuncta consona, cuncta conuenientia: quia omnium erit Sanctorum una concordia, pax cuncta et lætitia continet. Tranquilla sunt omnia, et quieta, jugis splendor, non iste, qui nunc est, sed tanto clarius, quanto felicior: quia cætas, ut legitur, illa non egredit lumine solis, sed Dóminus omnipotens illuminabit eam, et lucerna ejus est Agnus. Ibi Sancti fulgebunt, ut stellæ in perpetuas aeternitates, et sicut splendor firmamenti, qui erudit multos.

P. Præcursor Dómini. 943.

Lectio v.

QUAPROPTER nox ibi nulla, nullæ tenebrae, concursus nubium nullus, nec frigoris aut ardoris asperitas ulla; sed

talis quædam erit rerum tempéries, qualem nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascéndit, nisi illorum, qui ea pérfrui digni inveniuntur, quorum nōmina scripta sunt in libro vite, qui et levérunt stolas suas in sanguine Agni, et sunt ante sedem Dei; serviūntque ei die ac nocte. Non est senectus ibi, nec senectutis miseria, dum omnes occurrunt in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi.

V. Isti sunt. 943.

Lectio vij.

VERUM super hæc omnia est, consociari Angelorum et Archangelorum cœtibus: Thronis etiam et Dominationibus, Principatibus et Potestatibus, omniumque cœlestium supernarum Virtutum contubernalis pérfrui, et intuéri agmina Sanctorum splendidius sidéribus micantia, Patriarcharum fide fulgentia, Prophetarum spe letantia, Apostolorum in duodecim tribubus Israel orbem judicantia, Mártyrum purpureis victoriæ coronis lucentia, Virginum quoque chorus candentia serta gestantes inspicere.

R. Sancti mei. 943.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo tempore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem: et cum sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. 4. de Serm. Domini in monte c. 2. et 5.

BEATI mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt. Quam ergo stulti sunt, qui Deum istis exterióribus oculis querunt, cum corde videátur, sicut alibi scriptum est: Et in simplicitate cordis quærere illum. Hoc est enim mundum cor, quod est simplex cor. Et quemadmodum lumen hoc vidéri non potest,

nisi oculis mundis; ita nec Deus vidétur, nisi mundum sit illud, quo vidéri potest. Beati pacifici: quóniam ipsi filii Dei vocabuntur. In pace perféctio est, ubi nihil repugnat: et ideo filii Dei pacifici, quóniam nihil in his resistit Deo, et utique filii similitudinem patris habére debent.

R. Sint lumbi. 944.

Lectio viii.

PAIFICI autem in semetipsis sunt, qui omnes ánni sui motus componentes, et subjiciétes rationi, id est, menti et spiritui, carnalesque concupiscentias habétes edomitas, fiunt regnum Dei. In quo ita sunt ordinata omnia, ut id, quod est in homine præcipuum, et excellens, hoc imperet, céteris non reluctantibus, quæ sunt nobis bestiisque communia: atque id ipsum, quod excéllit in homine, id est, mens et ratio, subjiciatur potiori, quod est ipsa véritas, unigenitus Filius Dei. Neque enim imperare inferioribus potest, nisi superiori se ipse subjiciat. Et hæc est pax, quæ datur in terra hominibus bonæ voluntatis: hæc vita consummata perfectaque sapiéntis.

R. Média nocte. 944.

Lectio ix.

Dix hujusmodi regno pacatissimo et ordinatissimo missus est foras princeps hujus saeculi, qui perversis inordinatisque dominatur. Ilac paco intrinsecus constituta, atque firmitata, quascumque persecutio-nes ille, qui foras missus est, forinsecus concitaverit, auget gloriā, quæ secundum Deum est: non aliquid in illo adficio labefactans, sed deficiéntibus machinis suis innotescere faciens, quanta summa intus extructa sit. Ideo séquitur: Beati, qui persecutiōnem patiuntur propter iustitiam: quóniam ipsorum est regnum cœlorum.

Se Deum laudamus. 13.

Vesp. de seq., cum rom. 14. etc.

DIE IV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Caroli, Episc. et
Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. xliij. præter seq.

Oratio.

ECCLESIA tuam, Dómine, san-
cti Cároli, Confessóris tui at-
que Pontificis, continua protec-
tione custódī: ut sicut illum
pastorális sollicitū gloriósū
reddidit, ita nos ejus intercés-
sio in tuo semper faciat amore
ferventes. Per Dóminum.

M. fit com. Oct. Aña. O quam
gloriósū. ¶ Exultábunt. Ora-
tio. Omnipotens. 945.

Postea SS. Mart. Vitalis et
Agricolæ, Aña, Istórum. ¶ Læ-
támini.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipo-
tens Deus: ut, qui sanctó-
rum Mártirum tuórum Vitalis
et Agricolæ solemnia cólimus,
eórum apud te intercessiónibus
adjuvémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CAROLUS, Medioláni nobili Bor-
romaeórum familia natus,
quanta futúrus esset sanctitate
conspicuus, divína lux super
parientis matris cubiculum no-
ctu coruscans præsignávit. A
pueritia clericális militiæ adscrip-
tus, Abbatia póstmodum insig-
nitus, patrem admónuit, ne
rédditus in rem familiarem con-
verteréntur: quorum ipse na-
ctus administrationem, quid-
quid supérerat, expendébat in
páuperes. Adoléscens liberalibus
disciplinis Papæ operam dedit.
Castitatem ádeo cóluit, ut im-
pudicas étiam mulieres ad la-
befactándam ejus pudicitiam
plúries immíssas, infecta con-
stantia fugáverit. Vigésimum
tértium relatis annum agens,
a Pio Quarto ejus avúnculo ih-
sacrum Cardinálium Collégium
cooptátus, insigni pietatis ac-

virtútum ómnium splendóre
prælúxit. Mox ab eódem Medio-
lanénsis Archiepiscopus creáitus,
in eo plúrimam óperam adhí-
buit, ut juxta sacrosánctum
Tridentínum Concilium, quod
ejus potissimum solicitudine
jam tum fúerat absoluítum, Ec-
clésiam sibi commissam com-
póneret: atque ut depravátos
plebis suæ mores reformatæ,
præter iterátam sapius Syno-
dorum celebratióne, seípsum
exímie sanctitatis præbuit ex-
emplar. In profligándis heré-
ticis e páribus Rhætórum et
Helvetiòrum, quorum plúrimos
ad christiánam fidem convértit,
máxime laborávit.

R. Invéni David.

Lectio v.

HUJUS viri cháritas præcipue
enituit, cum Uritáno princi-
pátu vénido, prétium univé-
sum ad quadraginta aureórum
míllia, una die in páuperes ero-
gávit. Nec minore pietate viginti
míllia, qua sibi fúerant legáta,
distribuit. Ecclesiásticos pro-
vénitus, quibus ab avúnculo
copiósè fúerat cumulátus, di-
misit: nonnullis reténtis, qui
bus ad próprios usus, et ege-
nórum necessitátes utebátur.
Quo tempore pestis Medioláni
grassabátur, domésticam supel-
léctilem, ne relicto sibi léctulo,
in eódem aléndos cónculit, su-
per nuda in póstérum tábula de-
cúmbens: eoque morbo labo-
rántes sédulo invísens, patérno
reficiébat afféctu, et Ecclésiae
Sacraménta própriis ipse mánib-
us administrans, mirum in
modum solabátur: humillimis
interim précibus reconciliator
accédens, pública supplicatióne
indicta, fune sibi ad collum al-
ligato, nudis pédibus, étiam of-
fendiculo cruentatís, crucem
bájulans, semetipsum pro pec-
catis populi hóstiam ófferens,
divinam indignatióne avértere
satagébat. Ecclesiástice libertá-
tis fuit acérrimus propugnátor.
Disciplinæ vero restituéndæ so-

licitus, a seditiōsis, dum orationi insisteret, tormenti belliū laxata rota, igneo glóbulo percussus, divina virtute servatur illæsus.

R. Pósui adjutórium.
Lectio vi.

ABTINENTIA fuit admirabili: jejunabat sapissime pane tantum et aqua, solis quandoque lupinis contentus. Nocturnis vigiliis, asperrimo cilicio, assiduis flagellis corpus domabat. Humilitatis ac mansuetudinis studiosissimus fuit. Orationem ac verbi Dei prædicacionem, gravissimis licet curis occupatus, numquam intermisit. Multas Ecclesias, monasteria, collegia ædificavit. Plura scripsit, ad Episcoporum præsertim instructiōnem utilissima: cuius etiam opera, Parochorum Catechismus prœdiit. Demum in solitudinem Varalli montis, ubi sculptis imaginibus Dominicæ passionis mysteria ad vivum repræsentantur, secéssit: ibique diebus aliquot voluntaria castigatione asperam, sed Christi dolorum meditationibus suavem vitam ducens, in febrim incidit. Mediolanum reversus, ingravescente morbo, cfñere ac cilicio coopertus, et oculis in Crucifixi imaginem defixis, migravit in cœlum, atatis anno quadragesimo séptimo, Dómini vero nullésimo quingentésimo octogésimo quarto, tertio Nonas Novembris. Quem miraculis clarum Paulus Quintus Pontifex Maximus in Sanctorum númerum retulit.

iij. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo peregre. xlix.

Pro SS. Martyribus
Lectio ix.

VITALIS, et Agricola ejus domini nus, in persecutiōne Diocletiani et Maximiāni Bononiae ob Jesu Christi prædicacionem comprehensi sunt: cumque Vitalis, quo magis precibus et ministrantur, ut sententiā mu-

taret, eo magis se Christi cultorem ac servum profiteretur; vario tormentorum genere cruciatus, constanter omnia perferens, in oratione spiritum Deo reddidit. Agricola vero, cum ejus supplicium dilatum esset, si forte tormentis servi permotus, Christo vellet renuntiare, ejus exemplo magis confirmatus est. Itaque cruci affixus, Vitali servo consors et socius fuit nobilis martyrii. Eorum corpora ad Judæorum sepulchra cum essent humata, a sancto Ambrósio inventa, in sacrum celebrémque locum translata sunt.

Te Deum laudamus. 45.

In Laud fit com. Oct. 00 SS. Aña Te gloriósus. Exultabunt. Oratio. Omnipotens. 945.

Postea SS. Vitalis et Agricole. Aña. Vestri capilli. Exultent justi in conspectu Dei. Et delectentur in lætitia. Orat. Præsta. 949.

In ij. Vesp. fit com. Oct.

DIE V. NOVEMBRI.

Quinta die infra Oct. omnium Sanctorum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermone venerabilis Bedæ Presbyteri.
Lectio iv.

Ex Serm. 18. de Sanctis. **A**b hanc igitur operum salutarium délectet nos pervenire palмam. Libenter ac prompte certénus omnes in agone justitiae, Deo et Christo spectante curramus: et qui sæculo et mundo majores esse jam cœpimus, cursus nostrum nulla saeculi cupiditate tardémus. Si expeditos, si céleres in operis agone currentes dies nos ultimus invenerit, nusquam Dóminus néritis nostris déerit remunerátor.

R. Præcursor Dómini. 943.

Lectio v.

Qui corónam in persecutiōne purpuream pro passione donabit, ipse in pace vincentibus pro justitiae méritis da-

bit et cándidam. Nam nec Abraham, nec Isaac, nec Jacob occisi sunt; et tamen fidei et justitiae méritis honorati inter Patriarchas primi esse meruerunt: ad quorum congregatur convivium quisquis fidélis et justus et laudabilis invenitur. Mémores esse debémus, voluntatem non nostram, sed Dei sacerde debére: quia qui fecerit ejus voluntatem, manet in aeternum, quod modo et ille manet in aeternum.
R. Isti sunt. 945.

Lectio vij.

QUADRUPTER, charissimi, mente integra, fide firma, virtute robusta, charitate perfecta, parati ad omnem voluntatem Dei simus, conservantes fortiter Dominica mandata, in simplicitate innocentiam, in charitate concordiam, modestiam in humilitate, diligentiam in administratione, vigiliam in adjuvandis laborantibus, misericordiam in fovendis pauperibus, in defendenda veritate constantiam, in disciplina severitate censuram, ne aliquid ad exemplum bonorum factorum desit in nobis. Haec sunt enim vestigia, quae nobis sancti quique revertentes in patriam reliquerunt, ut illorum sémitis inhærentes, sequerémur et gaudia.

R. Sancti mei. 943.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo tempore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem: et cum sedisset, accesserunt ad eum discípuli ejus. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. 4. de Serm. Domini in monte c. 3. et 4.

ITAQUE in hoc tertio gradu, in quo scientia est, lugetur amissio summi boni, quia inhæretur extrémis. In quarto autem gradu labor est: ubi vehementer incúmbitur, ut sese animus avellat ab eis, quibus

pestifera dulcédine innexus est. Hic ergo esuritur et sitiatur justitia, et multum necessaria est fortitudo: quia non relinquitur sine dolore, quod cum delectatione retinetur. Quinto autem gradu perseverantibus in labore datur evadendi consilium: quia nisi quisque adjuvetur a superiori, nullo modo sibi est idoneus, ut sese tantis miseriárum implicamentis expeditat. Est autem justum consilium, ut qui se a potentiori adjuvari vult, adjuvet et infirmorem, in quo est ipse potenter. Itaque beati misericordes: quia ipsorum misericordia.

R. Sint lumbi. 944.

Lectio viii.

SEXTO gradu est cordis munditia de bona conscientia bonorum operum, valens ad contemplandum summum illud bonum, quod solo puro et sereno intellectu cerni potest. Postremo est séptima ipsa sapientia, id est, contemplatio veritatis pacificans totum hominem, et suscipiens similitudinem Dei: quae ita concluditur: Beati pacifici, quoniam ipsi filii Dei vocabuntur. Octava tamquam ad caput redit, quia consummatum perfectumque ostendit, et probat. Itaque in prima, et in octava nominatum est regnum celorum: Beati páuperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum: et Beati qui persecutiōnem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum celorum.

R. Média nocte. 944.

Lectio ix.

Cum jam dicatur: Quis nos separabit a charitate Christi? Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Septem sunt ergo, quae perficiunt: nam octava clarificat, et quod perfectum est, demonstrat, ut per hos gradus perficiantur et céteri, tamquam a capite rursum exordiens. Videtur ergo

mibi etiam septisormis operatio
Spiritus sancti, de qua Isaías
loquitur, his gradibus senten-
tisque congruere. Sed interest
ordinis: nam ibi enumeratio ab
excellentiis cœpit, hic vero
ab inferiis. Ibi namque in-
cipit a sapientia Dei, et desinat
ad timorem Dei: sed initium
sapientiae timor Domini est.
Te Deum laudamus. 43.

DIE VI. NOVEMBRIS.

Sexta die infra Oct. omnium
Sanctorum.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Lectio iv.

Serm. 2. de Festo omn. SS.

Quia Sanctorum omnium festi-
vam hodie, dilectissimi,
omnique dignissimam devo-
tione memoriā celebrāmus,
operæ præmium puto, de com-
muni eorum felicitate, in qua
beata jam réquie perfrūntur,
et futura, quam præstolantur
consummatione, adjuvante Spi-
ritu sancto, sermōnē sacre
charitati vestra. Fidēlis quippe
sermo, et omni acceptiōne
dignus, ut quos solēnni vene-
ratione proséquimur, etiam si-
mili conversatione sequāmur:
quos beatissimos prædicāmus,
ad eorum beatitudinem tota avi-
ditate currāmus: quorum dele-
ctāmur præconiis, sublevēmur
eorum patrociniis.

R. Præcursor Domini. 943.

Lectio v.

Serm. 3. de eodem Festo,
circa med.

An quid ergo Sanctis laus no-
stra? ad quid glorificatiō
nostra? ad quid nostra hæc ipsa
solēmnitas? Quo eis terrēnos
honores, quos, juxta veracem
Filii promissiōnem, honorificat
Pater colestis? Quo eis præcō-
nia nostra? Pleni sunt l'roisus
ita est, dilectissimi: bonorum
nostrorum Sancti non eagent,
nec quidquam eis nostra devo-
tione præstatur. Plane, quod

eorum memoriā venerāmur,
nostra interest, non ipsorum.
Vultis scire quantum interest
nostra? Ego in me (fateor) ex
hac recordatiōne sentio desidē-
rium vēhemens inflammari, et
desiderium triplex.

R. Isti sunt. 943.

Lectio vi.

Vulgo dicitur: Quod non videt
oculus, cor non dolet. Ocu-
lus natus, memoriā mea: et
cogitare de Sanctis, quodām-
modo eos vidēre est. Sic nempe
pōrtio nostra in terra vivē-
tium, nec mōdica sane pōrtio,
si lamen, ut decet, memoriā
affectionē comitetur: sic, inquam,
conversatiō nostra in celis est.
Verū tamen non sic nostra, sic-
ut illōrum. Ipsorum enim sub-
stantia ibi est, nostra autem de-
sidēria: ipsi per præsentiam,
nos per memoriā ibi sumus.

R. Sancti mei. 943.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeliī secū-
dum Matthaeum.

Lectio vii. Cap. 5.

In illo tempore: Videns Jesus
turbas, ascēdit in montem:
et cum sedisset, accesserunt ad
eum discipuli ejus. Et reliqua.
De Ilmilia sancti Augustini

Episcopi.

*Ex lib. 1. de Serm. Domini
in monte, c. 4.*

Quapropter si gradatim tam-
quam ascendentes nume-
remus, primus ibi est timor
Dei, secunda pietas, tertia
scientia, quarta fortitudo, quin-
tum consilium, sextus intelle-
ctus, septima sapientia. Timor
Dei congruit humilibus, de qui-
bus hic dicitur: Beati pauperes
spiritu: quoniam ipsorum est
regnum celorum: id est, non
inflati, non supērbi; de quibus
Apóstolus dicit: Noli altum sā-
pere, sed time; id est, noli ex-
tolli. Pietas congruit misib⁹.
Qui enim pie querit, honōris sanctam Scripturam, et non repre-
hendit, quod nondum intelligit,
et propterea non resistit: quod

est mitem esse. Unde hic dicitur:
Beati mites: quoniam ipsi haereditate possidébunt terram.

R. Sint lumbi. 944.

Lectio viiij.

SCIENTIA cōgruit ingēntibus, qui jam cognovérunt in Scripturis, quibus malis vincit teneantur, quae tamquam bona et utilia ignorantes appetiérunt; de quibus hic dicitur: Beati, qui lugent nunc Fortitudo cōgruit esuriēntibus et sitiēntibus. Labórant enim desiderantes gaudium de veris bonis, et amorem a terrénis et corporalibus avertere cupientes; de quibus hic dicitur: Beati qui esúriunt, et sitiunt justitiam. Consilium cōgruit misericordibus: hoc enim unum remédiū est de tantis malis evadēndi, ut dimittamus, sicut nobis dimitti vólumus, et adjuvémus, in quo pōssumus, alios; sicut et nos, in quo non pōssumus, cūpimus adjuvāri: de quibus hic dicitur: Beati misericordes: quoniam ipsorum misericordia Deus.

R. Média nocte. 944.

Lectio ix.

INTELLECTUS cōgruit mundis corde, tamquam purgato oculu, quo cerni possit, quod corporeus oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascéndit; de quibus hic dicitur: Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum vidébunt. Sapientia cōgruit pacificis, in quibus jam ordinata sunt omnia, nullusque motus adversus rationem rebelliis est, sed cuncta obtémperant spiritui hominis, cum et ipse obtémperet Deo; de quibus hic dicitur: Beati pacifici. Unum autem præmium, quod est regnum cœlorum, pro his gradiibus varie nominatum est.

Te Deum laudámus. 43.

DIE VII. NOVEMBRIS.

Septima die infra Oct. omnium Sanctorum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno,
Sermo sancti Joannis
Chrysostomi.
Lectio iv.

Serm. de Martyribus quod aut imitandi sunt, aut non laudandi, tom. 3.

Qui Sanctorum mérita religiosa charitate miratur, qui que justorum glórias frequénti lande collóquitur, eorum mores sanctos atque justitiam imitetur: quoniam quem deléctat Sancti alicujus méritum, delectare debet par circa cultum Dei obsequium. Quare aut imitari debet, si laudat: aut laudare non debet, si imitari detraciat: ut qui álium laudat, laudabilem se reddat: et qui Sanctorum mérita admiratur, mirabilis ipse vita sanctitate reddatur. Nam si propterea justos fidelisque diligimus, quod in ipsis justitiam fidemque suspicimur, pōssumus nos quoque esse quod sunt, si faciāmus ipsi quod faciunt.

R. Præcursor Dómini. 945.

Lectio v.

NEQUE enim difficile nobis est, quod ab ipsis geritur, imitari, cum sine præcedenti exemplo ab antiquis tālia gesta conspicimus: ut non ipsaliorum emuli redderentur, sed emulandæ virtutis seipso nobis præbērent exēplum: ut dum nos ex ipsis, et ex nobis álii proficiunt, sic Christus in suis semper servis in Ecclésia sancta laudetur. Unde ab origine mundi innocens Abel occiditur, Enoch Deo placens transfértertur, justus Noe invenitur, Abraham fidélis probatur, Moyses mansuetus dignoscitur, Jesus castus, David lenis, Elías accéptus, Dániel Sanctus, tres pueri victores reduntur.

R. Isti sunt. 945.

Lectio vij.

Apostoli discipuli Christi, credentium magistri habentur: e quibus erudití Confessores fortissimi pugnant, Martý-

res perfécti triúphant, et chri-
stiáni semper exércitus diábo-
lum Deo armáti debéllant. In istis
semper pares virtutes, dissimi-
les pugnae, gloriósae victóriæ.
Unde tu, Christiáne, delicatus
es miles, si putas te posse sine
pugna vincere, sine certámine
triumphare. Exere vires, fórtiter
dímica, atróciter in prælio isto
concécta. Considera pactum,
conditiónem atténde, militiam
nosce : pactum quod spondí-
sti; conditónem, qua accessisti;
militiam, cui nomen dedísti.

R. Sancti mei. 943.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Mattheum.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo témpore : Videns Jesus
turbas, ascéndit in montem :
et cum sedisset, accessérunt ad
eum discípuli ejus. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in
monte, cap. 4.

In primo gradu, sicut oporté-
bat, pósitum est regnum cœlōrum, quod est perfectæ sum-
maeque sapiéntiæ animæ ratio-
nalis. Sic itaque dictum est :
Beati páuperes spíritu, quóniam ipsorum est regnum cœlōrum ; tamquam dicerétur :
Initium sapiéntiæ timor Dó-
mini. Mítibus hæreditas data est, tamquam testaméntum patris
cum pietate quæréntibus. Beati
mites, quóniam ipsi hæreditate
possidébunt terram. Lugéntibus
consolátio, tamquam sciéntibus
quid amiserint, et quibus mersi-
sunt. Beati qui lugent nunc,
quóniam ipsi consolabúntur.
Esuriéntibus et sitiéntibus satú-
ritas tamquam reféctio laborán-
tibus, fórtiterque certantibus ad
salútem. Beati qui esúriunt et
sitiunt justitiam, quóniam ipsi
saturabúntur.

R. Sint lumbi. 944.

Lectio viii.

Misericordiis misericórdia,
tamquam vero et optimo

consilio uténtibus, ut hoc eis
exhibeáta potentiore, quod in-
validiōribus ipsi exhibent. Beati
misericórdes, quóniam ipsorum
miserébitur Deus. Mundi corde
facultas est vidéndi Deum, tam-
quam purum óculum ad intelli-
genda ætéra geréntibus. Beati
mundo corde, quóniam ipsi
Deum vidébunt. Pacificis Dei si-
militudo est, tamquam perfécte
sapiéntibus, formatisque ad imá-
ginem Dei per regenerationem
renovati hóminis. Beati pacífici,
quóniam ipsi filii Dei vocabúntur.
Et ista quidem in hac vita pos-
sunt compléri, sicut compléta
esse in Apóstolis crédimus. Nam
illa omnimoda et in angélicam
formam mutatio, quæ post hanc
vitam promittitur, nullis verbis
expóni potest.

R. Média nocte. 944.

Lectio ix.

BRATI ergo, qui persecutiō-
nem patiúntur propter ju-
stitiam, quóniam ipsorum est
regnum cœlōrum. Ille octáva
sententia, quæ ad caput redit,
perfectumque hóminem declá-
rat, significat fortasse et cir-
cumcisione octavo die in véteri
testaménto, et Dómini resurrec-
tione post sábbatum, qui est
útique octávus, idémque pri-
mus dies ; et celebratiōne octa-
varum seriárum, quas in rege-
neratiōne novi hóminis celebrá-
mus, et numero ipso Pentecó-
stes : nam septenário númeru
sépties multiplicato, quo flunt
quadraginta novem, quasi octá-
vus additur, ut quinquaginta
compleántur. Et tamquam re-
deátor ad caput, quo die mis-
sus est Spíritus sanctus, eo in
regnum cœlōrum dúcimur, et
hereditatē accipimus, et con-
solámur, et pásclimur, et mise-
ricordiam conséquimur, et inun-
dámur, et pacificámur. Atque
ita perfécti, omnes extrínsecus
illatas moléstias pro veritáte et
justitia sustinémus.

Te Deum laudamus. 43.

Ad Vesperas duplex, et omnia

dicuntur sicut in j. Vesp. Festi.
941. cum comm. SS. Quatuor
Coronat. Mart. Aña. Istorum.
¶ Exultabunt.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipo-
tens Deus: ut, qui gloriósos
Mártires fortes in sua confessio-
ne cognovimus, pios apud te in
nostra intercessione sentiámus.
Per Dóminum.

DIE VIII. NOVEMBRIS.
In Octava omnium Sanctorum.

Duplex.

In j. Noct. Lectiones de Scrit-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cypriáni Episcopi et
Mártiris, de mortal.

Lectio iv. In fine.

CONSIDERANDUM est, fratres di-
lectissimi, et idéntidem co-
gitandum, renunciásse nos mun-
do, et tamquam hóspites et
peregrinos hic interim dégere.
Amplectámur diem, qui assi-
gnat singulos domicilio suo, qui
nos isthinc eréptos, et láqueis
sæculáribus exsolutos, paradiso
restituit, et regno cœlesti. Quis
non peregre constitutus prope-
raret in patriam régredi? Quis
non ad suos navigare festinans,
ventum prósperum cupidius op-
taret, ut velociter charos licet
amplécti?

¶. Præcursor Dómini. 943.

Lectio v.

PATRIAM nostram paradísum
computámus, paréntes pæ-
triarchas habére jam cœpimus:
quid non properámus, et cùrrim-
us, ut pátriam nostram vi-
déra, ut paréntes salutare pos-
simus? Magnus illic nos charó-
rum númerus expéctat, parént-
um, fratrū, filiòrum frequens
nos et copiosa turba desiderat,
jam de sua immortaliitate secú-
ra, et adhuc de nostra saluté
solicita. Ad horum conspéctum,
et compléxum venire, quanta et
illis, et nobis in communē læti-
tia est! Qualis illic cœlestium
regnórum volúptas sine timore
moriéndi, et cum æternitaté vi-

véndi! quam summa, et perpé-
tua felicitas!

¶. Isti sunt. 943.

Lectio vi.

ILLIC Apostolórum gloriósos
chorus, illic Prophetárum
exultántium númerus, illic Márti-
ryum innumerábilis pópulus ob-
certaminis et passiónis victó-
riam coronátus. Triumphantes
illic Vírgenes, quæ concupiscé-
ti carnis et cōp̄oris conti-
nentiae róbore subegérunt. Re-
munerati misericórdes, qui ali-
méntis et largítionibus páupe-
rum, justitiæ ópera fecérunt;
qui dominica præcepta serván-
tes, ad cœlestes thesáuros ter-
réna patrimónia transtulérunt.
Ad hos, fratres dilectissimi.
ávida cupiditáte properémus, et
cum his cito esse, nt cito ad
Christum venire contingat,
optémus.

R. Sancti mei. 943.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangélii secun-
dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo tempore: Videns Jesus
turbas, ascéndit in montem:
et cum sedísset, accessérunt ad
eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilia sancti Augustíni
Episcopi.

Lib. 4. de Serm. Domini in
monte. cap. 5.

BEATI éritis, inquit, cum vobis
maledicent, et persecú-
tur vos, et dicent onine malum
adversum vos, mentientes, pro-
pter me: gaudéte et exultáte, quó-
niā merces vestra multa est
in cœlis. Animadvértat quisquis
delícias hujus sæculi, et facul-
tates rerum temporálium querit
in nōmine christiánō, intrinsecus
esse beatitudinem nostram,
sicut de áнима ecclesiástica ore
prophético dicitur: Omnis gló-
ria ejus filiæ Regis ab intus. Nam
extrínsecus maledicta, et persecu-
tiones, et detractiones promit-
tuntur: de quibus tamen magna
merces est in cœlis, quæ senti-
tur in corde patiéntium, cōrum

qui jam possunt dicere : Gloriā-nur in tribulatiōnibus, sciēntes quod tribulatiō patiētiām ope-ratur, patiētiā autem probatiō-nem, probatio vero spem, spes autem non confundit : quia chā-ritas Dei diffusa est in cōrdibus nostris per Sp̄ritum sanctum, qui datus est nobis.

R. Sint Jumbi. 944.

Lectio viii.

Non enim ista pérpeti fructuō-sum est, sed ista pro Christi nōmine non solum aquo ānimo, sed etiā cum exultatiōne tol-erāre. Nam multi hæretici nōmine christiāno ānimas decipiētes, multa tālia patiūntur : sed fide excludūntur ab ista mercéde, quia non dictum est tantum : bēati, qui persecutiōnem pa-tiūntur : sed additum est, pro-pter justitiā. Ubi autem sana fides non est, non potest esse justitiā : quia justus ex fide vi-vit. Neque schismāticī aliquid sibi ex ista mercéde promittant : quia similiiter, ubi chāritas non est, non potest esse justitiā. Di-lēctio enim próximi malum non operātur : quam si habērent, non dilaniārent corpus Christi, quod est Ecclēsia.

R. Média nocte. 944.

Pro SS. MM. Lectio ix.

SEVERUS, Severiānus, Carpō-phorus, et Victorinus fratres, in persecutiōne Diocletiāni deō-rum cultum libere detestantes, plumbatis casi, in verbēribus vitam pro Christi nōmine profu-dérunt. Quorum cōpora cānibus objēcta, cum ab illis intācta diu fuissent, sublata a Christiānis, via Lavicāna tertio ab Urbe lápi-de in arenāria sepeliūntur prope sepulchrum sanctōrum martyrum Claudi, Nicōstrati, Sym-phoriāni, Castōrii, et Simplēci : qui, eōdem Imperatōre, passi-erant, quod cum essent summi sculptōres, nullo modo adduci potuerant, ut idolōrum stātus facerent; et ad solis simulacrūm ducti, ut illud venerarēntur, numquā commissūros se dixē-

runt, ut adorārent ópera mā-nūn hōminū. Quāmobrem in cācerem conjēcti, cum ibi multos dies in eōdem propōsito per-stitissent, primum scorpionib⁹ cāesi. deinde vivi plumbēis lō-eulis inclusi, in flumen dejici-erunt. Extat in Urbe Ecclēsia sub nōmine sanctōrum Quātuor Coronatōrum, quorum diu ignōta nōmina, divinitus pōstea pa-tetfacta sunt : ubi non solum il-lōrum quātuor, sed etiā horum quinque Martyrūm cōpora ho-norifice sepūltā sunt, et eōrum festivitas sexto Idus Novēmbrii ce cibrātur.

Te Deum laudāmus. 13.

In Laud. fit comm. SS. Mart. Quatuor Coronatorum, Aña. Ve-stri capilli. y. Lætāmini. Oratio. Prēsta, quāsumus. 935.

Vesp. a Cap. de Festo Dedi-cationis Basilicæ Salvatoris, cum comm. Oct. OO. SS. et S. Theodo-ri, Martyris ut infra.

DIE IX. NOVEMBERIS.

Dedicatio Basilicæ Salvatoris. Duplex.

Omnia ut in Communi Dedi-cat. Ecclesie. lxxvij. prēter Lect. j. et ij. Nocturni.

Et fit commem. Oct. omnium Sanctorum, Aña. O quam glo-riōsum. x. Exultābunt. 946. Ora-tio. Omnipotens. 945.

Deinde S. Theodori, Martyris, Aña Iste. y. Glōria.

Oratio.

Deusa, qui nos bēati Theodóri Martyris tui confessiōne glo-riōsa circūmfas et protégis : prēsta nobis, ex ejus imitatiōne proficere, et oratiōne fulcīri. Per Dōmīnum.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis bēati

Joānnis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 21. c

Et venit unds de septem An-gelis habēntibus phialas plenas septem plagis novissimis: et locutus est mecum, dicens : Veni, et ostēndam tibi sponsam uxōrem Agni. Et sūstulit me in sp̄itu in montem magnum et

altum, et osténdit mihi civitatem sanctam Jerúsalem descendéntem de celo a Deo, habértem claritatem Dei : et lumen ejus simile lápidi pretiósō, tamquam lápidi jásperis, sicut crystallum.

R. In dedicacione.

Lectio ij.

Et habébat murum magnum et altum, habéntem portas duódecim : et in portis Angelos duódecim, et nómina inscripta, quæ sunt nómina duódecim tríbuum filiówrum Israel. Ab Oriente portæ tres, et ab Aquilone portæ tres, et ab Austra portæ tres, et ab Occásu portæ tres. Et murus civitatis habens fundaménta duódecim, et in ipsis duódecim nómina duódecim Apostolórum Agni. Et qui loquélatur mecum, habébat mensúram arundíneam áuream, ut metiretur civitatem, et portas ejus, et murum.

R. Fundata est.

Lectio iij.

Et cívitas in quadro pósita est, et longitudo ejus tanta est, quanta et latitudo : et mensus est civitatem de arundine áurea per stádia duódecim míllia : et longitudo, et altitudo, et latitudo ejus æqualia sunt. Et mensus eis murum ejus centum quadraginta quátuor cubitórum, mensura hóminis, quæ est Angeli. Et erat structura muri ejus ex lápide jaspide : ipsa vero cívitas aurum mundum simile vitro mundo.

R. Bénedic, Dómine.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ritus, quos in consecrándis Ecclésiis, et altáribus Rómána servat Ecclésia, hératus Silvester Papa primus instituit. Nam etsi jam ab Apostolórum tempore loca fuérunt Deo dicáta, quæ a quibúsdam Oratóriis, ab aliis Ecclésiæ dicebántur, ubi collectæ siébant per unam sabbati, et christiánus pópulus oráro, Dei verbum audire, et Eu-

charistiam stímere sólitus erat, non tamen illa ádeo solénni ritu consecrabántur, nec in eis adhuc in titulum eréctum erat altáre, quod chrísmate delibútum, Dómini nostri Jesu Christi, qui altáre, hóstia, et Sacérdos noster est, figúram exprimeret.

R. Orántibus in loco.

Lectio v.

Sed ubi Constantínus Imperátor per Baptismi Sacraméntum sanitatem, salutémque consecútus est, tum primum lege ab eo lata concéssum est, toto orbe terrárum Christiáni ut Ecclésias edificáre: quos ille non solum edicto, sed étiam exémplo ad sacram edificationem est cohortátus. Nam et in suo Lateranénsi palátio Ecclésiam Salvatóri dedicávit, et ei continéntem Basílicam nónine sancti Joánnis Baptistæ cóndidit, eo loco, quo ipse baptizatus a sancto Silvéstro, a lepra mundátus est: quam idem Pónífex consecrávit quinto Idus Novembribus: cujus consecratiónis memória celebrátur hodiérno die, quo primum Romæ pùblice Ecclésia consecrata est, et imágó Salvatóris in pariete depicta pùbilo Románo apparuit.

R. O quam.

Lectio vi.

Quo si beátus Silvester póstea in consecratióne altáris Príncipis Apostolórum decrevit, ut déinceps nisi ex lápide altária non adificaréntur, tamen Basílicæ Lateranénsis altare fuit e ligno eréctum: quod mirum non est. Nam cum a sancto Petro usque ad Silvestrum, propter persecutiónes, Pontífices certo loco consístere non posse; quocumque eos nécessitas compulisset, sive in cryptas, sive in cœmetéria, sive in aedes piórū, super illo altári ligneo ad arcæ similitúdinem cónçavo, Sacra faciébant. Quo altári sanctus Silvester, reddita Ecclésia pace, honóris causa Príncipis Apostolórum, qui in illo sacrifici-

cässe dicitur, et reliquorum Pontificum, qui usque ad id tempus ad mysteria conficienda eo usi fuerant, in Lateranensi prima Ecclesia collocato, sanctivit, ne quisquam in eo, praeter Romanum Pontificem, Missam deinceps celebraret. Eamdem Ecclesiam incendiis, vastationibus, terra insuper motibus disjectam eversamque, ac sedula Summorum Pontificum cura reparata, nova postmodum motione restitutam, Benefictus Decimus tertius Pontifex Maximus Ordinis Prædicatorum, die vigesima octava Aprilis anni millésimi septingentésimi vigésimi sexti, ritu solenni consecravit, ejusque celebritatis memoriā in hac die recolendam statuit.

¶ Manc surgens.

In iij Noct. Homilia in Evang. Ingrēssus Iesu xl Com. lxxxix.

Pro S. Thedoro. Lectio ix.

THEODORUS, miles christianus, Maximiāno Imperatore, quod idolorum sanum incendisset, comprehensus, cum a Præfecto legionis poena ei remitteretur, si penitens facti christianam fidem execraretur, constanter in fidei confessione perseverans, missus est in carcere: ubi ungulis excarnificatus, dum costae nudarentur, laetus canebat: Benedicat Dominum in omni tempore. Quare in ardente rogo injectus, in oratione et divinis laudibus animam Christo reddidit, quinto Idus Novembris. Cujus corpus Eusebia matrona sindone involutum sepelivit in suo praedio.

T e Deum laudamus. 43.

In Land. fit com. S. Theodori Mart. Aña. Qui odit. y. Justus. Oratio. Iesus, qui nos. 936.

Vesperæ a Capit. de seq., com. præc. etc.

DIĒ X. NOVEMBRIS.

In Festo S. Andreæ Avellini, Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. Ivj, præter seq.

Oratio.

Deus, qui in corde beati Andréæ Confessoris tui, per arduum quotdie in virtutibus proficiendi volum, admirabiles ad te ascensiones disposuisti: concéde nobis, ipsius méritis et intercessione, ita ejusdem gratiae participes fieri, ut perfectiora semper exequentes, ad gloriae tuae fastigium feliciter perducamur. Per Dominum.

Deinde fit com. Dedic. Basil. Salvatoris, Aña. O quam. y. et Oratio ut xvj.

Postea SS. MM. Tryphonis. Respicii. et Nymphæ, Aña. Istorum. y. Lætamini.

Oratio.

Fac nos, quæsumus Domine, sanctorum Martyrum tuorum Tryphonis, Respicii, et Nymphæ semper festa sectari: quorum suffragiis, protectionis tuae dona sentianus. Per Dñum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente,

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANDRÉAS Avellinus, dictus ante Lancellótus, apud Castrum Novum Lucaniæ pagum natus, inter ipsa infantiae primordia, futuræ sanctitatis non obscura præbuit indicia. Adolescens ad litteras addiscendas paterna e domo egrüssus, lúbricam illius aetatis sémitam inter bonarum artium studia ita perégit, ut sapiéntiam initium, quod est timor Domini, ob oculos potissimum habere numquam prætermiserit. Cum egregia profude forma eximium castitatem studium conjunxit, quo impudicas saepè mulierum insidias elusit, intérduum etiam apertam vim propulsavit. Clericali militiae jam pridem adscriptus, Neapolim se cónstulit, ut legalibus disciplinis vacaret: ibique Jurisprudentiæ lauream adéptus, atque interea ad sacerdotalem dignitatem evectus, causarum patrocínia in foro dumtaxat ecclesiastico, proque privatis

quibusdam personis, juxta sa-
crorum Cánonum sanctiōnes,
agere cœpit. Verum cum ali-
quando inter causam agéndam
leve ei mendáciū excidisset,
mox vero fortuita sacrárum
Scripturárum lectiōne in illa
verbā incidisset: Os quod men-
titur, occidit Animam: tanto
ejus culpæ dolore ac pénitentia
corréptus est, ut statim ab
ejúsmodi vitæ instituto sibi
recedéndum esse duxerit. Itaque,
abdicatis forénsibus curis, se
totum divino cultui, sacrisque
ministériis mancipávit: cumq[ue]
ecclesiásticæ virtutis exemplis
eminéret, Sanctimonialium re-
gímini a tunc existente Archi-
epíscopo Neapolitano præfектus
fuit. Quo in minere cum pravó-
rum hominum ódia subiisset,
primo quidem intentatæ sibi
necis periculum declinavit, mox
vero per sicárium tribus in
facie accéptis vulnéribus, injú-
riæ atrocitatē aequo animo
pertulit. Tunc perfectioris vitæ
desidério flagrans, ut inter Clé-
ricos Reguláres adscriberétur,
suppliciter postulavit: votisque
compos factus, ob ingéntem, quo
æstuabat, Crueis amorem, ut sibi
Andréæ nomen imponeretur,
précibus impetrávit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

ACTORIS Itaque vitæ currícu-
lum áaci stúdio ingrēssus,
in eas máxime virtutis exercita-
tiones incubuit, ad quas sese
arduis etiam emissis votis ob-
strinxit, altero scilicet suæ
ipsius voluntati júgiter obsi-
sténdi, altero vero in via chris-
tiánæ perfectionis semper ulté-
rius progrediéndi. Reguláris di-
sciplinæ cultor assiduus, et in
ea promovénda, cum aliis præ-
esset, studiosissimus fuit. Quid-
quid ab Institutu sui Officii et
Régulæ præscripto supérerat
temporis, orationi et animárum
saluti tribuébat. In confessióni-
bus excipiéndis mira ejus pietas
et prudéntia enituit: vicos et

oppida Neápoli finitima evangé-
licis ministériis magno cum
animárum lucro frequens iustrá-
bat. Quam ardéntem erga próxi-
mos sancti viri charitatem si-
gnis etiam Dóminus illustrávit.
Cum enim intempésta nocte ab
audita ægræ confessione domum
rediret, ac pluviae ventorūque
vis prælucéntem facem extinxis-
set, non solum ipse cum sociis
inter effusissimos imbres nihil
madesfáctus est, verum etiam in-
usitato splendore e suo corpore
mirabiliter emicánte, sóciis inter-
densissimas ténebras iter mon-
strávit. Abstinéntia, et patiéntia,
nec non abjectione, atque ódio
sui summopere præstítit. Necem
fratris filio illátam imperturbáto
ánimo tulit, ac suos ab omni
ulciscéndi cupiditate compé-
scuit, imo etiam pro interficto-
ribus opem et misericordiam
júdicum implorávit.

R. Amávit cum.

Lectio vi.

PLURINUS in locis Clericorum
Regulárum Ordinem propa-
gavit, eorūque domicilia Mediolaní
et Placéntiæ instituit. Il-
lius operam sanctus Cárols
Borromæus, et Paulus de Aréto
Cléricus Reguláris, Cardináles,
quibus erat acceptissimus, in
pastorális múnieris curis adhi-
buérunt. Desparam Vírginem
singulári amore et cultu prose-
quebátur. Angelorum colloquio
pérfrui méruit: quos, cum di-
vínas laudes persolveret, e re-
gióne concinéntes se audisse te-
státus est. Dénique post heróica
virtutum exémpia, prophetiæ
quoque dono illústris, quo et
secreta cordium, et abséntia et
futura præspéxit, annis gravis,
et labóribus fractus, ad aram
celebratúrus in verbis illis tertio
repetitis: Introibo ad altare Dei,
repentino apoplexiæ morbo cor-
réptus est: mox Sacraméntis
rite munitus, placidissime in-
ter suos animam efflávit. Ejus
corpus Neápoli in Ecclésia san-
cti Pauli ad hæc usque tempora

eo frequentissimo populi con-
cursu cōlitur, quo fuit elatum.
Illum dēnique insignibus in vita
et post mortem miraculis clau-
rum Clemens Undecimus Pōnti-
fex Maximus solēmni ritu San-
ctōrum catalogo adscripsit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
Sint lumbi, de Coiu. Ixij.

Pro SS. MM. Lectio ix.

TRYPHON, Décio Imperatōre,
cum Iesu Christi fidem p̄ae-
dicans, omnes ad ejus cultum
perdūcere conarētur, a Décii
satellitibus comprehēsus, pri-
mum equaleo torquētur, et ún-
gulis ferreis excarnificatur :
deinde sublīmis pēdibus can-
dēntibus clavis confixus, fūsti-
bus cæditur, et admotis fācibus
ardētibus adūritur. Quæ cum
ōnnia fōrter ferētem vidisset
Rēspicius tribūnus, ad Christi
Dōminī fidem convērsus, statim
se Christianum esse palam
professus est. Qui vārie cruciā-
tus, una cum Tryphōne rápitur
ad Jovis simulacrūm : quæ stā-
tua, Tryphōne orānte, cōcidit.
Quare plumbatis crudelissime
contūsi, nobilissimum marty-
rium consecuti sunt, quarto
Idus Novēmbri. Eōdem die virgo
quædam, cui nōmen Nympha,
cum Iesum Christum verum
esse Deum clara voce testarētur,
martyrii palmaria ad virginitatis
corōnam adjūxit.

Je Deum laudamus. 15.

In Laud. fit comm. SS. Try-
phonis et Soc. Mart. Aña. Vestri
capilli. ¶ Exultabunt. Oratio.
Fac nos, ut supra. 958.
Vesp. Cap. de seq., com. præc. etc.

DIE XI. NOVEMBRI.

In Festo S. Martini, Episc. Conf.
Duplex.

¶ Si j. Vesperæ dicantur in-
tegræ, Añæ de Laud. Psalmi de
Dñica. 89. et loco ult. , Ps. Laudā-
te Dōminum, omnes gentes. 92.

Capit., Hyninus, et ¶ de Com-
muni Conf. Pont. xlviij.

Ad Magnificat, Aña. O beātū
virūm, ut infra.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit comm. S. Andreæ Avel-
lini, Aña. Ille vir. ¶. Justum.
Oratio. Deus, qui. 958.

Postea S. Mennæ, Mart. Aña.
Iste Sanctus. ¶. Glória.
Oratio

PRESTA, quæsumus, omnipo-
tens Deus : ut qui beati Men-
næ Martyristui natalitia cōlimus,
intercessione ejus, in tui nōminis
amore roboremūr. Per Dōminum.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Laudemus Deum nostrum, * In
confessiōne beati Martini. Ps.
Venite. 1.

Hymn. Iste Confessor. xhij.

In primo Nocturno.

Aña. Martínus adhuc catechū-
menus hac me ueste contéxit.
Psalmi Nocturnorum de Com-
muni unius Martyris. xvij.

Aña. Sanctæ Trinitatis fidem
Martínus confessus est, et bat-
ptismi gratiā percépit.

Aña. Ego signo Crucis, non cly-
peo protéctus aut gálea, hóstium
cúnēos penetrábo secúrus.

¶ Amávit eum Dōminus, et or-
návit eum. R. Stolam gloriae in-
duit eum.

Lectiones. Fidélis sermo, de
Comm. Conf. Pont. xlvi.

¶. i. Ille est Martínus électus
Dei Pōntifex, cui Dōminus post
Apóstolos tantam gratiam con-
férre dignatus est, * Ut in virtute
Trinitatis Déifica mererētur
sieri trium mortuorum suscitā-
tor magnificus. ¶ Sanctæ Trini-
tatis fidem Martínus confessus
est. Ut in.

¶. ii. Dōmine, si adhuc pōpulo
tuo sum necessārius, non recū-
so subire propter eos labōrem :
* Fiat volūntas tua. ¶ Oculis
ac mánibus in cœlum semper
intētus, invictum ab oratione
spiritū non relaxābat. Fiat.

¶. iii. O beatum virum Martí-
num Antistitem, * Qui nec mori-
timuit, nec vivere recusavit ! ¶
Dōmine, si adhuc pōpulo tuo
sum necessārius, non recuso
labōrem; fiat volūntas tua. Qui.
Glória Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Aña. *Confido in Dómino, quod filia mea præcibus tuis reddenda sit sanitati.*

Aña. *Tetradius, cognita Dei virtute, ad baptismi gratiam pervenit.*

Aña. *O ineffabile virum, per quem nobis tanta miracula coruscant! V. Elegit eum Dóminus sacerdotem sibi. R. Ad sacrificandum ei hostiam laudis.*

Lectio iv.

MARTINUS. Sabariæ in Pannonia natus, cum decimun attigisset annum, invitis paréntibus, ad Ecclesiæ consuētudinem, in Catechumenorum númerum adscribi voluit. Quindecim annos natus, in militiam profectus, primum in Constantii, deinde Juliæni exércitu militavæ. Qui cum nihil haberet, præter arma et vestimentum, quo tegebatur, Ambiani, pauperi ac nudo, ab eo potenti, ut Christi nomine sibi eleemosynam tribueret, partem chlamydias dedit. Cui sequenti nocte Christus dimidiata illa veste indutus apparuit, hanc mittens vocem: *Martinus catechumenus hac me veste contexit.* R. Oculis ac manibus in celum semper intentus, + Invictum ab oratione spiritum non relaxabat. V. Dum sacramenta officeret beatus Martinus, globus igneus apparuit super caput ejus. Invictum.

Lectio v.

DECEM et octo annos cum haberet, baptizatus est. Quare reflecta militari vita, ad Hilarium Pictaviensem Episcopum se cunctulit, a quo in Acolythorum numerum redactus est. Post factus Episcopus Turonensis, monasteriorum aedificavit, ubi cum octoginta monachis sanctissime aliquandiu vixit. Qui cum postea ad Candacensem vicum sue diocesis in gravem febrem incidisset, assidua Deum oratione precebat, ut se ex illo mortali carcere liberaret. Quem audientes discipuli, sic rogabant: *Cur nos, totum.*

pater, deseris? Cui nos miseros derelinqui? Quorum voce commotus Martinus, ita Deum orabat: *Dómine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem.*

R. Beatus Martinus óbitum suum longe ante prescivit, dixique fratribus, "Dissolutionem sui corporis imminere, quis judicabat se jam resolví. V. Viribus corporis cepit repente destitutus, convocatione discipulis, dixit. Dissolutionem.

Lectio vi.

Sep cum eum in illa vehementi febre supinum orantem videbant discipuli, suppliciter ab eo petierunt, ut, converso corpore, tantisper, dum remitteret morbi vis, pronus conquiesceret. Quibus Martinus: *Sinate me, inquit, coelum, pólius quam terram aspicere, ut suo jam itinere iturus ad Dóminum spiritus dirigitur. Instante jam morte, viso humani generis hoste: Quid, inquit, adstas, cruenta bestia? nihil in me funeste repères. Ea in voce, unum et octoginta annos natus, animam Deo reddidit: quam Angelorum chorus excépit, eosque divinas canentes laudes multi, in primisque sanctus Severinus Coloniensis Episcopus, audiérunt.*

R. Dixérunt discipuli ad beatum Martinum: *Cur nos, pater, deseris? aut cui nos desolatos relinquis?* Invádcent enim gregem tuum lupi rapaces. V. Scimus quidem desiderare te Christum, sed salva sunt tibi tua præmia: nostri pólius miserere, quos deseris. Invádcent. Gloria Patri. Invádcent.

In tertio Nocturno.

Aña. *Dóminus Jesus Christus non purpuratum, aut diadematate renitentem se venturum esse prædictit.*

Aña. *Sacerdos Dei Martini, aperti sunt tibi cœli, et regnum Patris mei.*

Aña. *Sacerdos Dei Martini, pastor egrégie, ora pro nobis Deum.*

61

V. Tu es sacerdos in æternum.
R. Secundum ordinem Melchis-
dech.
Pæcato sancti Evangelii secun-
dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 41. e

In illo tempore: Dixit Jesus di-
scipulis suis: Nemo lucernam
accendit, et in abscondito ponit,
neque sub modo, sed supra can-
delabrum, ut, qui ingrediuntur,
lumen videant. Et reliqua.

Homilia S. Ambrösii Episcopi.

L. 7. Com. in Luc. c. 41. post init.

Quia in superioribus Ecclé-
siis Synagogæ prætulit,
hortatur nos, ut fidem pótius
nostram ad Ecclésiam transferá-
mus. Lucerna enim fides est,
juxta quod scriptum est: Lu-
cerna pédibus meis verbum
tuum, Domine. Verbum enim
Dei fides nostra est: Verbum
Dei lux est. Lucerna est fides:
Erat lux vera, quæ illuminat
omnem hóminem venientem in
hunc mundum. Lucerna autem
lucere non potest, nisi aliunde
lumen accéperit.

V. O beatum virum, in cuius
transitu Sanctórum canit númer-
us, Angelórum exultat chorus;
* Omníumque coeléstium Virtú-
tum occurrunt psallentium exér-
citus. **V.** Ecclésia virtute roborátur,
Sacerdótes Dei revelatione glori-
ficántur, quem Michael assump-
vit cum Angelis. Omníumque.

Lectio viii.

Hec est lucerna, quæ accéndi-
tur, virtus scilicet nostræ
mentis et sensus, ut drachma
illa possit, quæ perferat, repe-
rriri. Nemo ergo fidem sub lego
constitutus. Lex enim intra
mensuram est, ultra mensuram grá-
tia; lex obumbrat, grácia clarí-
ficiat. Et ideo nemo fidem suam
intra mensuram legis includat,
sed ad Ecclésiam cónferat, in
qua septifórnis Spíritus relíquæ
graia, quam princeps ille Sa-
cerdótum fulgore supérnæ
divinitatis illúminat, ne eam legis
umbra restinguat. ***** Dénique lu-
cerna illa, quam matulínis, re-

spertinísque tempóribus, ritu
véteri, Judæórum princeps sa-
cerdótum solébat accéndere,
velut sub modo sita legis eva-
nuit, et civitas illa Jerúsalem,
quæ in terris est, quæ occidit
Prophétas, quasi in conválle-
fietus pósita delitescit: illa au-
tem Jerúsalem, quæ in celo est,
in qua misericordia nostra, in
illo altissimo omnium locata
monte, hoc est Christo, non
potest tenebris et ruinis hujus
mundi abscondi; sed fulgens
candore solis æterni, luce nos
gratiæ spiritualis illúminat.

R. Martinus Abraham sinu latet
excipitur: Martinus hic paupér
et módicus, * Cœlum dives in-
gréditur, hymnis coeléstibus ho-
norátrut. **V.** Martinus Episcopus
migravit a saeculo: vivit in
Christo gemma Sacerdotum.
Cœlum. Glória Patri. Cœlum.

Pro S. Menna. Lectio ix.

MENNAS Egyptius, christianus
miles, in persecutione Diocletiani
et Maximiani Imperatórum,
cum pénitentiæ causa in
solitudinem secessisset, natál-
die Imperatórum, quo populus
célebri spectaculo tenebatur, in
théâtrum prossiliens, libera voce
gentilium superstitionem inse-
ctabatur. Quāmobrem compre-
hensus, et Pyrrho Præside in
métrópoli Cottiensi Phrygie
vincens, loris crudeliter ceditur:
defnde equuleo tortus, lampádi-
bus ardéntibus ad corpus admó-
tis, plagiisque cilicio confricatis,
tum per tribulos et virgas fér-
reas manib[us] ac pédibus collig-
atis tractus, plumbatis etiam
contusus, demum gladio inter-
ficitur in ignemque conseruit.
Corpus inde a Christianis eré-
ptum sepultum est, ac postea
Constantinopolim translatum.

Te Deum laudamus. 13.

AB LAUDES,
et per Horas. Añe.

I. Dixerunt discipuli * ad bé-
atum Martinum: Cur nos pater
déseris? aut eni nos desolatos
relinquis? invadent enim gre-

gem tuum lupi rapaces. Psalm.
Dóminus regnávit, eum reliq. 4t.
2. Dómine, * si adhuc pôpulo
tuo sum necessarius, non re-
cuso laborem : fiat voluntas tua.
3. O virum ineffabilem, * nec
labore victimum, nec morte vin-
cendum ! qui nec mori timuit,
nec vivere recusavit.

4. Oculis ac manibus in cœlum
semper intentus, invictum ab
oratione spiritum non relaxabit,
allelia.

5. Martinus * Abrahæ sinu laetus
excipitur : Martinus hic pauper
et modicus, cœlum dives ingrati-
ditur, hymnis cœlestibus hono-
ratur.

Capitulum. Ecclesiasticum. 44. c.
Ecce sacerdos magnus, qui in
diébus suis placuit Deo; et in-
ventus est justus : et in tempore
iracundiæ factus est reconci-
liatio.

Hymnus. Jesu, redemptor. I.
¶ Justum deduxit Dóminus per-
vias rectas. ¶ Et ostendit illi
regnum Dei.

Ad Benedictus, Aña.
O beatum virum, * cuius anima
paradisum possidet, unde
exultant Angeli, laetantur Archangeli,
chorus Sanctorum proclamat,
turba Virginum invitat,
Mane nobiscum in æternum!

Oratio.

Deus, qui cōspicis, quia ex
nulla nostra virtute subsistimus : concéde propitiis; ut in-
tercessione beati Martini, Con-
fessoris tui atque Pontificis,
contra omnia adversa muniamus.
Per Dóminum.

Et fit com. S. Mennæ, Mart.
Aña. Qui odit. ¶ Justus. Oratio.
Præsta, quæsumus. 960.

Ad Horas, Añæ de Laud. Capit.
et R.R. br. ut in Communi Conf.
Pont.I.

Ad Vesp. Añæ et Capit. de Laud.
Psalmi de Dñica. 89. et loco ult.,
Ps. Meménto. 96.

Hymnus. Iste Confessor. xlivj.
¶ Justum deduxit Dóminus per
vias rectas. ¶ Et ostendit illi
regnum Dei.

Ad Magnificat. Aña.

O beatum Pontificem, * qui
totis viscéribus diligebat Chri-
stum regem, et non formidabat
impérii principátum ! O sanctissima anima, quam etsi glá-
dius persecutoris non abstulit,
palmata men martyrii non amisit.
Et fit comm. sequentis.

DIE XII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Martini,

Papæ et Mart.

Semiduplex.

Aña. Iste Sanctus. ¶ Glória.

Oratio.

Deus, qui nos beati Martini,
Martyris tui atque Pontificis,
annua solemnitate laetificas :
concede propitiis ; ut cujus na-
turalia colimus, de ejusdem étiam
protectione gaudemus. Per Dó-
minum.

In j. Noct. Lectiones de Seri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARTINUS, Tuderti in Umbria
natus, insti Pontificatus et
litteris, et legationibus missis
operam dedit, ut Paulum Con-
stantinopolitanum Patriarcham
a nefaria hæresi ad catholicos fideli
veritatem revocaret. Qui Constan-
tine Imperatore hæretico
fretus, eo améntiis progrèsus
fuerat, ut Sedis Apostolicae Lega-
tos varie in insulas relegarit.
Quo ejus scélere commotus
Pontifex, coacto Romæ Concilio
centum quinque Episcoporum,
eum condemnavit.
¶ Honestum fecit.

Lectio v.

Que causa fuit Constanti mit-
tendi in Italiā Olympium
Exarchum, ut Martinum
Pontificem interficiendum, aut
ad se perducendum curaret. Ig-
nitus Olympius Romam véniens
lectori mandat, ut Pontificem,
dum in Basilica sanctæ Mariæ ad
Præsépe Missárum solennia ce-
lebraret, occíderet. Quod ubi
lector aggreditur, cæcus repente
factus est.
¶ Desiderium animæ.

Lectio vi.

CONSTANTI autem Imperatóri ex eo tempore multæ calamitætes incidérunt : quibus níhilo melior factus, Theodórum Caliliopam ad Urbem mittens, Imperat ut Pontifici manus injiciat. A quo per fraudem captus Martinus, et Constantiopolim perductus, deinde in Chersonésum relegatus, ibi ob cathólicam fidem ærúmnis confectus, pridie Idus Novémbris, cessit e vita, clarus miraculis : cujus corpus Romam postea translatum, in Ecclésia cónditum est, quæ sanctórum Silvástri et Martini nómine dedicata erat. Præfuit Ecclésiae annos sex, mensem unum, dies viginti sex. Hábuit Ordinationes duas mense Decembri : quibus creávit Presbyteros undecim, Diaconos quinque, Episcopos per divéra lo- ca tríginta tres.

R. Stola jucunditatis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis venit ad me. xxij.

R. viij. Dómine, prævenisti. xxij. Vesp. a Cap. de seq.. com. præc.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Didaci, Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

Oratio.

ONNIPOTENS sempiterne Deus, qui dispositione mirabili insírma mundi éligis, ut lórtia quæque confundás : concéde propítios humilitati nostræ ; ut piis beati Dídaci, Confessoris tui, præcibus, ad perénnum in eolis glóriam sublimari mercámur. Per Dóminum.

Pro com. S. Martini, Papæ et Mart. Aña Qui vult. y. Justus. Oratio. Deus, qui. 963.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente

In secundo nocturno.

Lectio iv.

DIDACUS Hispánus ex oppido sancti Nicolai de Portu, diocesis Hispalensis, ab ineunte aetate, piii sub Sacerdotis disci-

plina sanctioris vitæ solitaria in Ecclésia tyrocínium exécuit. Deinde ut firmius Deo se conjúngeret, in convéntu de Arizáfa Fratrum Minórum (quos Observantes vocant) sancti Francisci Régulam in statu laicáli proféssus est. Magna ibi alacritaté húmiliis obediéntia, et regularis observantia jugum subiens, contemplatiōni in primis deditus, mira Dei luce perfundebatur, adeo ut de rebus cœlestibus, litterarum expers, mirandum in modum, et plane divinitus loquerétur.

R. Ilonéstum fecit.

Lectio v.

CANARIUS in insulis, ubi Frátribus sui ordinis præfuit, multa perpessus, martyrii aestuans desidério, plures infidéles verbo et exemplo ad Christi fidem convértit. Romanum véniens anno Jubilai, Nicolao Quinto Pontifice, agrótorum curæ in Convéntu Aræ cœli destinátus, eo charitatis afféctu munus hoc exécuit, ut Urbe annuonæ inópia laborante, agrótis tamen, quorum aliquando úleera étiam lambéndo abstergébat, nihil pénitus necessarii defecerit. Eximia quoque fides, et grácia curationum in eo elúxit, cum lámpadis, quæ collugébat ante imáginem beatissimæ Dei Genitricis, quam summa devotióne colebat, óleo agrótis inúngens, signo Crucis imprésso, multorum morbos mirabiliter sanáverit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

DENUN Compluti ãnem sibi vitæ adesse intellégens, lacera et obsoléta indutus túnica, conjéctis in crucem óculis, singulári devotione illis verbis ex sacro hymno pronuntiatis : Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pôndera, quæ suísti digna portare Regem cœlorum et Dóminum; animam Deo reddidit, pridie Idus Novémbris, anno Dómini supra millésimum quadringentésimo sexagésimo térito.

Ejus corpus cum menses non paucos (ut pio confluéntium desiderio fieret satis) insepultum mansisset, quasi jam incorruptiōnem induerit, odorem suavissimum efflavit. Illum multis et illūstribus miraculis clarum Sxtus Quintus Pontifex Maximus Sanctorum númerō adscripsit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Nolite timere, de Communi ij. loco. **Iv.**

DIE XV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Gertrudis, Virg.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum. **Ivij.** præter seq.

Oratio

Deus, qui in corde beatæ Gertrudis Virginis jucundam tibi mansiōnem præparasti: ipsius méritis et intercessione, cordis nostri máculas clementer absterge, et ejusdem tribue gaudere consortio. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GERTRUDIS, Islebii in Saxonia nobili génere nata, quinquennis in monastério Rodardensi, Ordinis sancti Benedicti, virginitatem suam, ac seipsam Iesu Christo obtulit. Quo ex tempore a mundanis rebus prorsus aliena, virtutique sedulo intenta, cœlestis vitæ genus instituit. Ad humaniorum littérarum notitiam, rerum divinarum cognitionem adjunxit. Quartum meditatione vehementius ad virtutem incensa, brevi christianam perfectionem adæpta est. De Christo ejusque vitæ mystériis sacerdotali pio cum animi sensu loquebatur: unāque Dei gloriā cogitans, ad illam vota sua ómnia et actiones referbat. Quamvis autem multis eximiis naturæ et gratiæ donis a Deo aucta esset; ita tamen sibi ipsa vilescebat, ut inter præcipua divinæ bonitatis miracula hoc item memoraret;

quod se indignissimam misericorditer sustinéret.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

TRICESIMUM ætatis annū agens, primum Rodardensis monasterii, ubi religiosam vitam est professa, deinde Elpediāni Praeses electa, quadraginta annorum spatio ea charitate, prudéntia, et regularis disciplinæ studio manus oblitus, ut cœnobium religiosæ perfectionis domicilium videretur. Utrobique vero, licet esset ómnium Mater et Magistra, ómnium tamen minima haberi volébat, ac demissione pari misericordia exhibebat. Quo liberioris Deo vacaret, vigiliis, abstinentia alisque cruciatibus corpus affixit: sempérque sui similis, morum innocéntiam, mansuetudinem, ac patientiam prætulit singularem. Proximorum saluti omni ope studebat, piæque curæ copiosum fructum retulit. Divini amoris vi frequentes patiebatur extases, altissimæque contemplationis, et divinæ unionis donum obtinuit.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Ut méritum acceptissimæ sibi sponsæ Christus ostenderet, in corde Gertrudis jucundam sibi esse mansiōnem testatus est. Desparam Virginem, véluti Matrem et Curatricem a Jesu accéptam, pietate præcipua prosequebatur, ab eaque multa accépit beneficia. Erga divinissimum Eucharistiae Sacramentum, et passionem Dómini tanto amore cum gratiæ animi sensu affliciebatur, ut interdum uberioribus lacrymis perfunderetur. Justorum animas piacula ribus flammis addictas quotidiânis subsidiis et præcibus juvabat. Multa ad confovendam pietalem scripsit: divinarum étiam revelationum, et prophetiarum dono cláruit. Dénique flagrantissimo Dei amore pótius, quam morbo languescens, anno Dómini millesimo ducentésimo nonagésimo

secundo vita decéssit. Miráculis vivenſ et post mortem a Deo il- lustrata est.

R. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Simile erit regnum cœlorum de- cem virginibus. Ixv.

DIE XVII. NOVEMBRIS.

In Feste S. Gregorii Thaumaturgi, Episc. et Conf.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf.

Pont. xljj. præter seq.

Oratio.

Deuſ : quæſumus omnipotens Deus : ut beati Gregorii, Confessoris tui atque Pontificis, veneranda ſolémnitas et devo- tioneſ nobis augeat et ſalutem. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scri- ptura occurrente.

In ſecondo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS, Neocæſaræ Ponti Episcopus, sanctitate do-ctrinæque illūſtris, signis vero ac miraculis multo illūſtrior, quorum multitudine atque pre-ſtantia Thaumaturgus appellatus eſt, et sancti Basilii testi- monio cum Moysè, Prophétis, et Apóstolis comparatus; montem, qui Ecclésiæ aedificationem im- pediebat, oratione alio tranſtulit. Item paludem, inter fratres cau- ſam discordiarum, exſiccavit; Lycum ſlūſium pernicioſe agros inundantem, defixo ad ripam, quo ſuſtentabatur, báculo, qui statim viréntem crevit in arbo- rem, coercuit, ut poſtea ultra eum térmīnum non eſſlúxerit.

R. Invéni David.

Lectio v.

SEPISSIME dæmones ex idoló- rum ſimulacrīs, atque ex hō- minum corpóribus ejecit: mūltaque ália mirabiliter effecit, quibus innumerabiles homines traxit ad Jesu Christi fidem, cum etiam prophético ſpiritu futura prædiceret. Qui migratūrus ē vita, cum quassisset, quot in civitate Neocæſariensi reliqui eſſent infideles, responsumque

eſſet, tantum eſſe ſeptēdecim, Deo grālias agens, Tōtidem, in- quīt, erant fidéles, cum cœpi Episcopatum. Plura ſcripsit, quibus etiam, non ſolum miráculis, Dei Ecclésiam illustravit. R. Pósui adjutorium.

Sermo sancti Māxiſi Episcopi.

Lectio vij.

Ex Hom. 59. 2. de S. Euseb.

Beatū patris Gregorii mérita B jam in tuto pósita ſecūri magnificémus : qui gubernacu- lum fidei viriliter tenens, an- choram ſpeſ tranquilla jam in ſtatiōne compónuit, et plen- nam cœlēſtibus divitiis et aetér- nis mērcib⁹ navem optato in littore collocāvit : qui contra omnes adverſarios ſcutum timō- ris Dei tamdiu infatigabiliter tenuit, donec ad victoriām per- veniret. Quid enim ſuit totus vi- tæ illius cursus, niſi unus cum vigili hoste conflictus ?

R. Iſte eſt qui.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii ſecún- dum Marcum.

Lectio vij. *Cap. 11. c*

In illo tempore : Rēſpondens Jesus diſcipulis suis, ait illis : Ilabete fidem Dei. Amen dico vobis, quia quicūmque dixerit huic monti : Tōllere, et mittere in mare, et non hæſitaverit in corde ſuo, ſed crediderit, quia quodcūmque dixerit, fiat, fieri. Et réliqua.

Homilia venerabilis Bedæ

Presbyteri.

Lib. 3. Com. in Marci cap. 11.

SOLVENT gentiles, qui contra Ecclésiam maledicta ſcri- pſeré, impropere nostris, quod non habuerint plenam fidem Dei, quia numquam montes transfeſſe potuerint. Quibus rē- ſpondendum eſt, non omnia ſcripta eſſe, quæ in Ecclésia ſunt geſta, ſicut etiam de factis ipsius Christi et Dómini nostri Scriptūra teſtatur. Unde et hoc quoque fieri potuſſet, ut mons ablatuſ de terra mitteretur in mare, ſi necéſſitas id fieri po-

poscisset. Quómodo legimus factum précibus beati patris Gregorii Neocæsaréam Ponti Antititis , viri méritis et virtutibus eximii , ut mons in terra tantum loco céderet , quantum incolae civitatis opus habébant.

R. Amávit eum.

Lectio viii.

Cum enim volens ædificare Ecclesiām in loco apto , vidéret eum angustiorem esse quam res exigébat , eo quod ex una parte rupe maris , ex alia monte proximo coarctaréatur , venit nocte ad locum , et génibus flexis admónuit Dóminum promissionis suæ , ut montem longius juxta fidem peténtis ágeret. Et mane facto reverténs , invénit montem tantum spatiū reliquissime structóribus Ecclesiæ , quantum opus habuerant. Póterat ergo hic , póterat alijs quis ejusdem mériti vir , si opportunitas exegisset , impetráre a Dómino mérito fidei , ut etiam mons tolletur et mitteretur in mare.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

VERBUM quia montis nōmine nonnūquam diabolus significátur , videlicet propter superbiām , qua se contra Deum érigit , et esse vult similis Altissimo ; mons ad præceptum eorum , qui fortes fide sunt , tollitur de terra , et in mare projicitur , cum prædicantibus verbum doctóribus sanctis , immundus sp̄ritus ab eorum corde repellitur , qui ad vitam sunt præordinati , et in turbuléntis amarisque infideliū mēntibus vesaniam suæ tyrranidis exercére permittitur. Te Deum laudamus. 13.

Vesperæ de seq. Festo Dedicatio[nis] cum com. S. Gregorii , Aña. Amávit. y. Justum. Oratio. da. quæsumus. 966.

DIE XVIII. NOVEMBRIS.

In Dedicat. Basilicarui sancto rum Apost. Petri et Pauli.

Duplex.

Omnia de Communi Dedicat. Ecclesiæ. lxxxiij. præter Lect.

In primo Nocturno.
De libro Apocalypsis B. Joannis Apóstoli.

Lectio . Cap. 21.

Eterat structura muri ejus ex lapide jaspide : ipsa vero cívitas , aurum mundum simile vitro mundo. Et fundamēta muri civitatis omni lápide pretioso ornata. Fundamētum primum , jaspis : secundum , sapphirus : tertium , chalcedónius : quartum , smarágdus : quintum , sárdonyx : sextum , sárdius : séptimum , chrysóolithus : octavum , beryllus : nonum , topázius : décimum , chrysóprasus : undécimum hyacintus : duodécimum , amethystus.

R. In dedicatio[n]e templi decantabat populus laudem : * Et in ore eorum dulcis resonabat sonus. y Fundata est domus Dómini supra véticem móntium , et vénient ad eam omnes gentes. Et in ore.

Lectio ij.

Et duodecim portæ , duodecim margaritæ sunt , per singulas : et singulæ portæ erant ex singulis margaritis : et platæa civitatis aurum mundum , tamquam vitrum perlucidum. Et templum non vidi in ea. Dóminus enim Deus omnípotens templum illius est , et Agnus. Et civitas non eget sole , neque luna , ut lúceant in ea. Nam cláritas Dei illuminavit eam , et lucerna ejus est Agnus.

R. Fundata est domus Dómini supra véticem móntium , et exaltata est super omnes colles : * Et vénient ad eam omnes gentes , et dicent : Glória tibi , Dómine. y Vénientes autem vénient cum exultatione , portantes manipulos suos. Et vénient.

Lectio iiij.

Et ambulabunt gentes in lúmine ejus , et reges terræ afférer gloriā suam , et honórem in illam. Et portæ ejus non claudéntur per diem : nox enim non erit illic. Et afférer gloriā et honórem géntium in illam. Non intrabit in eam ali-

quod coinquinatum, aut abominationem faciens, et mendacium, nisi qui scripti sunt in libro vita Agni.

¶. Benedic, Domine, domum istam, quam aedificavi nomine tuo, venientium in loco isto, * Exaudi preces in excelso solo gloriae tue. ¶. Domine, si converterit populus tuus, et oraverit ad sanctuarium tuum. Exaudi. Gloria Patri. Exaudi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex locis sacris, quae olim apud Christianos veneracionem habuerunt, illa celeberrima et frequentissima fuerunt, in quibus condita Sanctorum corpora, vel aliquod Martorum vestigium, aut monumentum esset. In quorum numero sanctorum locorum, in primis semper fuit insignis ea Vaticani pars, quam sancti Petri Confessionem appellabant. Nam eo Christiani ex omnibus orbis terrae partibus tamquam ad fidem petram, et Ecclesiae fundamentum convenientes, locum Principis Apostolorum sepulchro consecratum, summa religione ac pietate venerabantur.

¶. Orantibus in loco isto, * Dimitte peccata populi tui, Deus, et ostende eis viam bonam, per quam ambulent, et da gloriam in loco isto. ¶. Qui regis Israel intende, qui deducis velut ovem Joseph, qui sedes super Cherubim. Dimite.

Lectio v.

ILLUC Constantinus Magnus Imperator octavo die post suscep- ptum baptismum venit, deposito que diadema te, et humi jacens, vim lacrymarum profudit: mox sumpto ligone, ac bidente, terram eruit, indeque duodecim terrae coplinis, honoris causa, duodecim Apostolorum, ablatis, ac loco Basiliæ Principis Apostolorum designato Ecclesiam aedificavit. Quam sanctus Silvester Papa decimo quarto Kalendas Decembbris eo modo quo Lateranensem Ecclesiam quinto

Idus Novembres consecraverat, dedicavit, et in ea altare lapidem christmate delibutum erexit: atque ex eo tempore sanc- vit, ne definceps altaria nisi ex lapide fierent. Idem beatus Silvester Basiliacum sancti Pauli Apostoli in via Ostiensi ab eodem Constantino Imperatore magnificenter aedificatam dedicavit. Quas Basiliacas idem Imperator multis praeditis attributis locupletavit, ac muneribus amplissimi exornavit.

¶. O quam metuendus est locus iste! * Vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ¶. Haec est domus Domini firmiter aedificata, bene fundata est supra firmam petram. Vere.

Lectio vi.

Ponno Vaticanam Basiliacum vestitatem jampifdē collabentem, ac propterea multorum Pontificum pietate latius, ac magnificenter a fundamento erectam Urbanus Octavus hac eadem recurrente die anni millésimi sexcentésimi vigésimi sexti solenni ritu consecravit. Basiliacum vero Ostiensem quum dira incendi vis anno millesimo octingentésimo vigésimo tertio penitus consumpsisset, indefessa quatuor Pontificum cura splendidius quam ante erectam, et ab intéritu réluti vindicatam Pius Nonus, auspicatissimam nactus occasionem qua Dogma de Immaculata Beatae Mariæ Virginis Concepcione, nuper ab ipso proclaimatum, ingéntem Cardinaliū et Episcoporum númerum ex dissitis etiam Catholici orbis regionibus Romam attráterat, die décima Decembbris anni millésimi octingentésimi quinquagésimi quarti, tanta circumdatu Purpuratorum Patrum, et Antistitum corona solémniter dedicavit, ejusque celebritatis memoriām hac die recoléndam decrevit.

¶. Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens óleum désuper, votum vovit Domino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ¶. Cumque

evigilasset Jacob de somno , ait.
Vere. Glória Patri. Vere.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
Ingréssus Jesus, de iv. die infra
Octavam Dedicat. Eccl. lxxxix.

Vesperæ a Capit. de seq.. cum
comm. præc. etc.

DIE XIX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Elisabeth, Vidae.

Duplex

Omnia de Communi nec Virg.
nec Mart. lxxix. præter seq.

Oratio.

TUORUM corda fidélium, Deus
miserátor, illústra; et bá-
te Elísabeth précibus gloriósis
fac nos próspera mundi despí-
cere, et cœlesti semper consola-
tione gaudére. Per Dóminum.

Et h̄ comm. Dedicat. Aña. O
quam. y. et Oratio ut xcj.

Postea S. Pontiani, Papæ Mart.
Aña. Iste Sanctus. y. Glória.

Oratio.

IN FIRMITATEM nostram respice,
omnipotens Deus : et quia
pondus propriæ actionis gra-
vat, beati Pontiáni, Martyris tui
atque Pontificis, intercéssio glo-
riosa nos protégat. Per Dóminum
nostrum.

In j. Noct Lectiones de Seri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

ELIISABETH, Andréa Regis Hun-
gáriæ filia, ab infantiâ Deum
timére coepit : et crescens atâte,
crevit etiam pietate. Ludovico
Lantgrávio Hâssie et Thuringiæ
in cónjugem copulata, non mi-
nori cura quam bei, quam que-
viri sui erant, exequebátur. Sur-
gens enim nocturno tempore,
oratiōni diu imbumbébat : ac
váriis misericordiæ officiis dé-
dita, vidiuis. pupillis, agrótis,
egéntibus sédulo inserviébat,
gravique fame urgente, dominus
suum frumenta liberáliter ergo-
bat. Leprósoſ hospitio susci-
piens, manus eórum et pedes
osculabátur. Curándis autem et
aléndis paupéribus insigne ze-
nodochium construxit.
R. Propter veritatem.

Lectio v.

DE FUNCTO cónjuge, ut Deo li-
bérius serviret, depósitis
ómnibus sœculáris gloriæ indu-
ménitis, vili túnica indúta est,
atque Ordinem Pœnitentium
sancti Francisci ingrésa, pa-
tiéntia et humilitatis virtute
máxime eníuit. Nam bonis óm-
níbus exúta, ab ómnibus derelicta,
contumélias, irrisiones, obtre-
cationes invicto ánimo tolera-
vit ; ádeo ut summopere gau-
deret, se tália pro Deo pati. Ad
infima quæque ministéria erga
páuperes et agrótos se abísciens,
eis necessária procurábat, solis
oléribus et legumínibus pro suo
victu conténta.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Cum vero in his aliisque plú-
ris sanctis opéribus vitam re-
ligiosissime transegisset, finis
tandem suæ peregrinatiōnis ad-
vénit, quem domésticis suis
ante prædixit. Cumque defixis in
coelum oculis divinæ contem-
platiōni vacaret, a Deo mirabi-
liter recreata, et Sacraméntis
refécta, obdormivit in Dómino.
Statimque plúrima ad ejus tú-
mulum mirácula patrata sunt.
Quibus auditis, et rite probatis,
GREGÓRIUS Nonus Sanctórum
número eam adscrípsit.

R. Fallax grácia.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Simile est regnum cœlō-
rum thesáuro. lxxxij.

Pro S. Pontiano. Lectio ix.

PONTIANUS Románus præfuit
Ecclésiæ, Alexándro Impera-
tore; qui sanctum Pontificem,
propter christiana fidei confes-
sionem, in Sardínam insulam
cum Hippolyto Presbytero rele-
gavit. Ubi is pro Christi fide
multis calamitatibus afflatus,
décimo tertio Kaléndas Decém-
bris, evita migrávit. Ejus corpus,
Fabiáno Pontifice, cum clero
Romam delatum, in cœmetério
Callistii via Appia sepelitur. Se-
dit annos quátuor, menses quâ-

tuor, dies viginti quinque. Fecit Ordinationes duas mense Decembri : quibus creavit Presbyteros sex, Diaconos quinque, Episcopos per diversa loca sex.

T E Deum laudamus. 43.

In Laud. fit com. S. Pontiani, Papæ et Mart. Ana. Qui odit. v. Justus. Oratio. Infirmitatem. 369.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc.

DIE XX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Felicis de Valois, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

In Hymno, Mériti suprémos. Oratio.

Deus, qui beatum Felicem Confessorem tuum ex eremo ad munus redimendi captivos cœlitus vocare dignatus es : præsta, quæsumus ; ut per gratiam tuam ex peccatorum nostrorum captivitate, ejus intercessione, liberati, ad cœlestem patriam perducámur. Per Domínum.

Pro comm. S. Elisabeth, Ana. Manum suam. v. Diffusa. Oratio. Tuorum corda, ut sup. 969.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FELIX, Hugo ante dictus, ex regali Valesiorum familia ortus in Gallia, ab ineunte ætate non levia dedit futuræ sanctitatis indicia, præsertim misericordiae erga pauperes : nam adhuc infantulus manu propria, ac si grandior esset, et judicis maturitate polleret, nummos egensis distribuit. Jam grandiæculius, solébat ex appositis in mensa dapibus ad ipsos mittere, et ferme eo, quod sapidius erat, obsónio paupérulos pueros recreabat. Adolescens non semel vestibus se spoliavit, ut finopes cooperiret. Ab avunculo Theobaldo, Xamphâne et Blésii Comite, vitam reo mortis impetravit, prædictens, hunc infamem hactenus sicarium, mox sanctissimis præditum

móribus evasurum : veridicum testimoniū monstravit eventus.

¶ Honestum fecit.

Lectio v.

Post exactam laudabiliter adolescentiam, coepit ex colestis contemplationis studio solitudinem cogitare : prius tamen voluit Sacris initiari, ut omnem regni, a cuius successione, jure legis Salicæ, non longe distabat, spem sibi præcideret. Sacerdos factus, et prima Missa devotissime celebrata, non multo post in eremum secéssit : ubi summa abstinentia vivitans, cœlestium charismatum abundantia pascebatur. Ibi cum sancto Joanne de Matha Parisiensi Doctore, a quo ex divina inspiratione quesitus, et inventus, per aliquot annos sanctissime vixit : donec ambo per Angelum a Deo admoniti, Romam petierunt, speciam le a Summo Pontifice vivendi regulam impetratū. Facta igitur Innocentio Papæ Tertio inter Missarum solennia revelatione Religiónis et Instituti de rediméndis captivis, ab ipso Pontifice, simul cum socio, candidis vestibus bicolori Cruce signatis induit, ad eam formam, qua Angelus indutus apparuit : et insuper voluit Póntilex, ut nova Religio iuxta trípicem colorem, quo hábitus constat, sanctissimæ Trinitatis titulo decoraretur.

¶ Amavit eum.

Lectio vi.

REGLA propria ex Summi Pontificis Innocentii confirmatione accépta, in diocesi Meldensi apud locum, qui Cervus Frigidus dicitur, primum Ordinis paulo ante a se et socio extructum cœnobium ampliavit; ubi religiosam observantiam, et redemptioñis institutum mirifice coluit, ac inde per alumnos in alias provincias diligentissime propagavit. Illustrem hic a beata Virgine Matre favorem accépit : dormientibus siquidem cunctis Fratribus, et ad matutinas preces in pèriglio Nativi-

tatis Deiparae media nocte recitandas, Deo sic disponente, non surgentibus; Felix de more vigilans, et horas præveniens, chorum ingressus, reperit beatam Virginem in medio chori habitu Cruce Ordinis insignito induitam, ac Confitibus similiter induitis sociatam. Quibus permixtus Felix, præcincte Deipara, laudes divinas concinuit, ritique persolvit. Et quasi jam a terrestri ad cœlestem chorum evocaretur, instantis mortis ab Angelo certior factus, filios ad charitatem erga pauperes et captivos adhortans, animam Deo reddidit etate ac meritis consummatus, anno post Christum natum ducentesimo duodécimo supra millésimum, sub eodem Pontifice Innocentio Tertio.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Nolite timere, ij. loco lxx.

Vesp. de seti com. præc.

DIE XXI. NOVEMBRIS.

In Festo Presentationis B.M.V. Duplex maius.

Omnia ut in Festis B. M. c. etiam Lectiones i. et iiij. Noct.

In utrisque Vesperis

Ad Magnificat. Ana.

Beatae Dei Génitrix Maria, Virgo perpetua, templum Dómini, sacrarium Spíritus sancti, sola sine exemplo placuisti Dómino nostro Iesu Christo, alleluia.

Oratio.

Dux, qui beatam Mariam semper Virginem, Spíritus sancti habitaculum, hodierna die in templo præsentari voluisti: præsta, quæsumus; ut, ejus intercessione, in templo glorio tuæ præsentari mereamur. Per Dóminum. In unitate ejusdem.

Et fit comin. S. Felicis, Ana. Hic vir. V. Justum. Oratio. Deus, qui, ut supra 970.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Joannis Damasceni de Fide orthodoxa.

Lectio iv. Lib. 4. Cap. 15.

Joachim lectissimam illam, ac summis laudibus dignam

mulierem Annam matrimónio sibi copulavit. Verum, quemadmodum præsca illa Anna, cum sterilitatis morbo laboraret, per orationem ac promissionem Samuelém procreavit; eodem modo hæc etiam per obsecrationem et promissionem Dei Genitricem a Deo accépit, ut ne hic quoque culquam ex illustribus matronis céderet. Itaque gratia (nam hoc sonat Anna vocabulum) Dóminus parit (id enim Maris nōmine significatur): vere etenim rerum omnium conditarum Dómina facta est, cum Creatóris Mater éxitit. In lucem autem éditur in domo probaticæ Jóachim, atque ad templum adducitur: ac deinde in domo Dei plantata, atque per Spíritum saginata, instar olivi frugiferæ, virtutum omnium domicilium efficitur: ut, quæ videlicet ab omni hujuscè vita et carnis concupiscéntia mentem abstinxisset, atque ita virginem una cum corpore animam conservasset, ut eam decébat, quæ Deum in sinu suo exceptura erat.

R. Sicut cedrus exaltata sum in Libano, et sicut cypressus in monte Sion: quasi myrra electa, + Dedi suavitatem odoris. V. Et sicut cinnamomum et balsamum aromatizans. Dedi.
Ex libro S. Ambrósii Episcopi de Virginibus.

Lectio v. L. 4. post init.

TALIS fuit María, ut ejus unius vita omnium sit disciplina. Si igitur auctor non displiceret, opus probemus: ut quæcumque sibi ejus exoptat præmium, imitetur exemplum. Quantæ in una virginie species virtutum éminent! Secréturn verecundiae, vexillum tñdei, devotionis obséquium, virgo intra domum, comes ad ministérium, mater ad templum. O quantis illa virginibus occurreret! quantas complexa ad Dóminum trahet, dicens: Hæc thorum Filii mei, hæc thalamos nupliales immaculato servavit pudore!

R. Quæ est ista, quæ procéssit
sicut sol, et formosa tamquam
Jerusalem? * Vidérunt eam
filiæ Sion, et beatam dixerunt,
et Reginæ laudaverunt eam. V.
Et sicut dies verni circum-
dabant eam flores rosarum, et
filia convallium. Vidérunt.

Lectio vij.

Quid ergo éequar ciborum
parsimoniā, officiorum re-
dundantiā: alterum ultra
naturam superfluisse, alterum
pene ipsi naturæ defuisse? Illic
nulla intermissa tēmpora, hic
congeminatos jejunio dies. Et si
quando reficiendi successisset
volditas, cibus plerūmque ob-
vius, qui mortem arcere, non
delficias ministraret. Dormire
non prius cupiditas, quam ne-
cessitas fuit; et tamen cum
quiéseret corpus, vigilaret án-
mus: qui frequenter in somnis
aut lecta répetit, aut somno in-
terrúpta continuat, aut dispósa
gerit, aut gerenda prædúntiat.
V. Ornátam monílibus filiam
Jerdalem Dóminus concupi-
vit: * Et vidéntes eam filiæ Sion,
beatissimam prædicávérunt, di-
céntes: * Unguentum effusum
nomen tuum. V. Astitit Reginæ
a dextris tuis in vestitu deau-
rato, circúdata varietate. Et
Gloria Patri. Unguentum.

In fine R. vij. dicatur: tuam
sanctam Præsentatiōnem.

In ij. Vesp. fit com. seq.

DIE XXII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Cæcilia, Virg. et

Martyris.

Duplex.

Si aliquam ob causam conti-
gerit habere j. Vesp. integras,
tunc ad Vesp. Añæ de Laud.
Psalmi, Capit., Hymnus et V.
de Communi Virginum. Ixvii.

Ad Magnificat. Añæ.

Est secrétum, Valériane, quod ti-
bi volo dicens: Angelum Dei há-
beo amatorem, qui nifmo zelo
custódit corpus meum. V. Spécie.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invit. et Hy-
mnus de Com. Virg. et Mart. Ixix.

In primo Nocturno.

Añæ. Cæcilia virgo Almáchium
superábat, Tibúrtium et Vale-
riánū ad corónas vocábat. Ps.
de Communi Virg. Ixix.

Añæ. Expánsis mánibus orábat
ad Dóminum, ut eam eriperet
de inimicis.

Añæ. Cilicio Cæcilia membra do-
mabat, Deum gemítibus exorábat.
V. Spécie tua, et pulchritudine
tua. R. Inténde, pròspere pro-
cede, et regna.

Lectiones. De virginibus. Ixxi.

R. i. Cantálibus órgani, Cæci-
lia virgo in corde suo soli Dó-
mino decantábat, dicens: * Fiat,
Dómine, cor meum, et corpus
meum immaculatum, ut non
confundar. V. Biduánis et triduá-
nis jejunis orans, commendá-
bat Dómino quod timébat. Fiat.
R. ii. O beata Cæcilia, quæ duos
fratres convertisti, Almáchium
júdicem superásti, * Urbánum
Episcopum in vultu angélico
demonstrásti! V. Quasi apis ár-
gumentosa Dómino deservísti.
Urbánum.

R. iii. Virgo gloriósa semper
Evangélium Christi gerébat in
péctore, et non diébus, neque
nótib⁹ vacábat * A collóquio
divinis, et oratiōne. V. Expánsis
mánibus orábat ad Dóminum,
et cor ejus igne colesti ardébat.
A. Glória Patri. A.

In secundo Nocturno.

Añæ. Dómine Jesu Christe, se-
minátor casti consili, suscipe
séminum fructus, quos in Cæ-
cilia seminasti.

Añæ. Beata Cæcilia dixit ad Ti-
búrtium: Hodie te fáteor meum
cognánum, quia amor Dei te fe-
cit esse contemptorem idolórum.
Añæ. Fiat, Dómine, cor meum,
et corpus meum immaculatum,
ut non confundar.

V. Adjuvabit eam Deus vultu
suo. R. Deus in médio ejus, non
commovébitur.

Lectio iv.

CÆCILIA, virgo Romána, nóbili
génere nata, a prima ætate
christianæ fidei præceptis insti-

tuta, virginitatem suam Deo vovit. Sed cum postea contra suam voluntatem data esset in matrimonium Valeriano, prima noptiærum nocte huac cum eo sermonem habuit: Ego, Valeriane, in Angeli tutela sum, qui virginitatem meam custodit: quare ne quid in me committas, quo ira Dei in te concitetur. Quibus verbis commotus Valerianus, illam attingere non est ausus: quin etiam addidit, se in Christum crediturum, si eum Angelum vidéret. Cui Cecilia cum sine baptismo negaret id fieri posse, incensus cupiditate videndi Angelum, se baptizari velle respondit. Quare horatua virginis ad Urbânum Papam, qui propter persecutionem in Mártyrum sepulchris via Appia latébat, veniens, ab eo baptizatur.

¶ Cilicio Cecilia membra domahat, Deum gemistibus exorabat: * Tiburtium et Valerianum ad coronas vocabat. ¶ Haec est virgo sapiens, et una de numero prudentum. Tiburtium.

Lectio V.

In nos ad Ceciliam reversus, orantem, et cum ea Angelum divino splendore fulgentem invenerit. Quo aspectu obstupelatus, ut primum ex timore confirmatus est, Tiburtium fratrem suum accersit: qui a Cecilia Christi fide imbutus, et ab eodem Urbano baptizatus, ipse etiam ejusdem Angeli, quem frater ejus viderat, aspectu dignatus est. Ut erque autem paulo post Almáchio Praefecto constanter martyrium subiit. Qui mox Ceciliam comprehendi imperat, ab eaque primum, ubi Tiburtii et Valeriani facultates sint, exquirit.

¶ Ceciliam intra cubiculum orantem invenerit, et juxta eam stantem Angelum Domini: + Quem videns Valerianus, nimio terrore corrèptus est. Angelus Domini descendit de cœlo, et lumen resulsa in habitaculo. Quem.

Lectio VI.

Cui cum virgo omnia illorum pauperibus distributa esse respondisset, eu furore concitatus est, ut eam in ipsius aedes redactam, in bâlneo comburi jussicerit Quo in loco cum diem noctemque ita fuissest, ut ne flamma quidem illam attingeret; eo immensus est carnifex, qui ter secuti letam, cum caput abscondere non potuisset, semivam reliquit. Ille triduo post, decimo Kalendas Decembri, Alexandro Imperatore, duplice virginitatis et martyrii palma decorata, evolavit in cœlum: cujus corpus ab ipso Urbano Pape in Callisti cmetorio sepultum est, in eius editibus Ecclesia ipsius Ceciliæ nomine consecrata. Ejus, et Urbani, ac Lucii Pontificum, Tiburtii, Valeriani, et Maximi corpora a l'aschali Primo Pontifice inde translata in Urbem, in eadem sanctæ Ceciliæ Ecclesia condita sunt.

R. Domine Jesu Christe, pastor bone, seminator casti consilii: suscipe séminum fructus, quos in Cecilia seminasti: * Cecilia famula tua quasi apis tibi argumentosa deservit. Nam sponsum, quem quasi leonem ferocem accépit, ad te quasi agnum mansuetissimum destinavit. Cecilia. Glória Patri. Cecilia.

In tertio Nocturno

Aia. Crédimus Christum Filium Dei verum Deum esse, qui sibi telem éligit famulam.

Aia. Nos sciéntes sanctum nomen ejus, omnino negare non possumus.

Aia. Tunc Valerianus perréxit, et signo, quod accéperat, invénit sanctum Urbanum.

N. Elégit eam Deus, et præélégit eam. R. In tabernaculo sue habitare facit eam.

Lectio sancti Evangélii secundum Mattheum.

Lectio vii Cap. 25.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipiē-

tes lámpades suas , exierunt 6b-
viam sponso , et sponsæ . Et
réliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Honi. 79. in Matth. post init.

QUAM ob causam in persona
virginum hanc parabolā pro-

fert, nec qualemcūmque per-
sonam sine discriminē subjicit ?
Magna quædam de virginitatē
dissiderat, dicens : Sunt eu-
nuchi, qui seipso castraverunt
propter regnum cœlorum : et,
Qui potest capere, capiat. Nec
ignorabat, de virginitatē ma-
gnam esse vulgo existimatiō-
nem, quippe cum sit ea res na-
tura sublimis : quod inde patet,
quia neque in vèteri Testamento
a priscis illis sanctisque viris
cultæ fuit, et in novo nulla legis
necessitate jubetur : non enim
id imperavit, sed fidélium vo-
luntati permisit. Unde et Paulus
ait : De virginibus autem præ-
ceptum Dómini non habeo : et
laudo quidem eum, qui hoc
sectatur institutum : nolentem
autem non cogo, neque eam
rem præceptum facio.

IV. Beata Cæcilia dixit Tiburtio :
Hodie te fáteor meum esse co-
gnatum , quia amor Dei te fecit
esse * Contemptórem idolorum.
V. Sicut enim amor Dei mihi
tuum fratrem cónjugem fecit,
ita te mihi cognatum fecit esse.
Contemptórem.

Lectio viii.

QUONIAM fgitur et magna res
erat, ac de ea apud multos ma-
gna erat existimatio ; ne quis,
ea perfécta , se totum perfec-
se putaret, ac cétera negligeret,
hanc parabolam pósuit, ut os-
tenderet virginitatem , quam-
vis cétera habeat, si misericór-
dior bonis carerit , cum fornica-
tóribus ejici. Ac mérito quidem
inhumánum , ac misericordia
caréntem cum illis collocat.
Fornicator enim cörperum , iste
vero pecuniárum cupiditatē
vincuntur. Non est autem cörperum
et pecuniár par cupiditas;
sed áerior multo, atquevehemén-

tior illa cörperum est. Quanto
figitur cum imbecilliore luctan-
tur, tanto minus vénia dignæ
sunt , si vincantur. Idcirco etiam
fatuas appellavit; quóniam ma-
jori certainine superérat, in fa-
ciliore totum perdidérunt.

V. Cæcilia me misit ad vos, ut
ostendatis mihi sanctum Anti-
stitem : * Quia ad ipsum habeo
secréta , quæ pérseram. V. Tunc
Valérianus perréxit, et signo ,
quod accéperat, invénit san-
ctum Urbanum. Quia. Glória
Patri Quia.

Lectio ix.

IAMPADIS autem hoc loco illud
ipsius virginitatis donum ap-
pellerat, et sanctimoniæ purita-
tem : óleum vero benigntatem ,
eleemosynam , impénsum indi-
gentibus auxilium. Tardante au-
tem sponso , dormitaverunt om-
nes , et dormiérunt. Non par-
vum téporis rursus spatiū
interjectum osténdit, ut disci-
pulos , regnum ipsius mox fu-
tūrum expectantes, ab ea op-
tiōne deduceret; id enim illi
sperabant : quapropter crebro
ab hujusmodi eos ape révocat.
Ad hoc, illud quoque indicat,
sominu quendam esse mor-
tem. Dormiérunt, inquit; média
autem nocte clamor iactus est:
Vel , ut in eádem parabola per-
sistat : vel rursus osténdit in
nocte futuram esse resurrectiō-
nem. Clamórem etiam Paulus
commémorat dicens : In jus-
su , in voce Archangeli , in no-
vissima tuba descendet de cœlo.
Te Deum laudámus. 43.

AD LAUDES

et per Horas. Ans.

1. Cantántibus organis , * Cæ-
cilia Dómino decantabat, dicens :
Fiat cor meum immaculatum ,
ut non confundar. Ps. Dóminus
regnávit, cum reliq. 43.

2. Valérianus * in cubículo Cæ-
ciliam cum Angelo orántem in-
vénit.

3. Cæcilia famula tua , * Dó-
mine, quasi apis tibi argumen-
tosa desérvit.

4. Benedíco te, Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis extinctus est a latere meo.

5. Triduás a Dómino * popósci inducias, ut domum meam Ecclésiam consecrárem.

Capitulum. Fratres: Qui gloriatur. Hymnus. Jesu coróna. V. Diffusa. lxxvij.

Ad Benedictus, Aña.

Dum auróra finem daret, Cæcilia exclamávit, dicens: Eja, milites Christi, abjicite ópera tenebrárum, et induimini arma lucis.

(Oratio.)

Dixi, qui nos ánnua beátæ Cæciliæ, Virginis et Mártyris tuæ, solemnité laetificas: da, ut quam venerámur officio, etiam piæ conversationis sequámur exémplo. Per Dóminum.

Ad Horas, Añæ de Laud. Cap. et R. br. de Communi. lxxvij.

In ij. Vesperis Añæ de Laud. Psalmi de Comm. Virg. lxvij.

A Cap. fit de seq., com. preec. et S. Felicitatis, Mart. ut infra.

DIE XXIII. NOVEMBRIS.
In Festo S. Clementis, Papæ Mart.

Duplex.

Si aliquam ob causam contigerit habere j. Vesp., tunc Añæ de Laudibus, Psalmi de Dñica. 89. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminus, omnes gentes. 92.

Capit. Hymnus et V. de Communi. xvij.

Ad Magnificat. Aña.

Orémus omnes ad Dóminum Jesum Christum, ut Confessóribus suis fontis venam apériat.

(Oratio ut ad Laudes.)

Et fit com. S. Cæciliæ, Aña. Virgo gloriósa semper Evangélium Christi gerébat in pectore suo, et non diébus, neque noctibus a colloquii divinis et oratione cessábát. V. Diffusa. Oratio. Deus, qui, ut supra.

Deinde S. Felicitatis, Martyris, Aña. Símile est. V. Spécie.

(Oratio.)

PRÆSTA, quæsumus omnipo-tens Deus: ut beátæ Felicitatis Mártyris tuæ solémnia re-

censéntes, méritis ipsius protegámur et præcibus. Per Dñum.

Ad Matut. omnia de Communius Mart. xvij; præter seq.

In j. Noct. Lectiones. A Mi-léto: xvij.

R. J. Oránte sancto Cleménti, appáruit ei Agnus Dei: * De sub cujus pede fons vivus emánat, flúminis ímpetus lætitiat civitatem Dei. V. Vidi supra montem Agnum stantem. De.

R. I. Omnes una voce dixerunt: Ora pro nobis, sancte Clemens: * Ut digni efficiámur promissiōnibus Christi. V. Non meis méritis ad vos me misit Dóminus, vestris corónis participem fieri. Ut digni.

R. II. Dedisti, Dómine, habitaculum Mártyri tuo Cleménti in mari, in modum templi marmórei, angélicis mánibus præparatum: Iter præbens populo terræ, ut enárrent mirabília tua. V. Dediisti, Dómine, Sanctis tuis viam in mari, et in flumínibus sémitam. Iter. Glória Patri. Iter. In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CLEMENS Románus, Faustini filius, de régione Cœlii montis, discípulus beati Petri, cujus méminit Paulus scribens ad Philippenses: Etiam rogo et te, germane compar, adjuva illas, quæ mecum laboráverunt in Evangélio cum Cleménti, et céteris adjutóribus meis, quo-rum nómina sunt in libro vita. Hic septem Urbis régiones di-visit septem Notáriis, singulas singulis attribuens, qui pas-siones Mártyrum, et res ab eis gestas diligentissime conquisi-tas litteris mandárent. Multa scripsit et ipse accuráte, et sa-lutáriter, quibus christiánam religionem illustrávit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

CUM autem doctrina ac vitæ sanctitatem multos ad Christi fidem convérteret, a Trajano Imperatóre relegátus est trans mare Pónticum in solitúinem

urbis Chersonæ, in qua duo milia Christianorum réperit, qui ab eódem Trajáno condemnati fúerant. Qui cum in eréndis et secándis marmóribus aquæ penuria laborarent, Cleméns, facta oratione, in vicinum collem ascéndit, in cuius iugे vidi agnum dextro pede fontem aquæ dulcis, qui inde scatébat, attingéntem, ubi omnes sítim expleverunt: eoque miráculo multi infidéles ad Christi fidem convérseri, Cleméntis étiam sanctitatem venerari cospérunt.

¶. Desidérium animæ.

Lectio vij.

Quisus concitatus Trajáns, misit illuc, qui Cleméntem, alligata ad ejus collum ánchora, in profundum dejicerent. Quod cum factum esset, Christianis ad littus orántibus, mare ad tria milliaria recéssit: eoque illi accédentes, aediculam marmóream in templi formam, et intus arcam lapideam, ubi Mártyris corpus conditum erat, et juxta illud ánchoram, qua mersus fúerat, invenérunt. Quo miraculo incolæ permoti, Christi fidem suscepérunt. Ejus corpus póstea Romam, Nicolao Primo Pontifice, translátum, in Ecclesia ipsius sancti Cleméntis conditum est. Ecclesia étiam in eo insulæ loco, unde divinitus fons manárat, ejusdem nomine dedicata est. Vixit in Pontificatu annos novem, menses sex, dies sex. Fecit ordinaciones duas mense Decembri, quibus creávit Presbyteros decem, Diáconos duos, Episcopos per divérsa loca quíndecim.

¶. Stola jucunditatis.

In iij Noct Homilia in Evang. Vigilate, de Comm. Conf. Pont. ij. loco. lij. cum R.R. de Comm. Mart. xxij.

Pro S. Felicitate, Martyre.

Sermo sancti Gregorii Papæ.

Lectio ix.

Ex Homil. 3. in Evang.

BEATA Felicitas, cuius hodie natalitia celebrámus, septem

filios sic post se timuit vivos in carne relinquare, sicut carnales paréntes solent metuere, ne mórtuos prémittant. In persecutioñis enim labore deprehensa, filiorum corda in amore supérnae pátria prædicando roboravit, et parturivit spiritu, quos carne pepérerat; ut prædicatioñe paret Deo, quos carne pepérerat mundo. Numquid ergo hanc féminam martyrem dixerim? Sed plus quam martyrem: quæ, septem pignoribus ad regnum præmissis, tot ante se mórtuos transmísit. Ad pœnam prima venit, sed pervenit octáva.

Te Deum laudamus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. Orante * sancto Cleménte, appáruit ei Agnus Dei. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.

2. Non meis méritis * ad vos me misit Dóminus, vestris co-rónis participem fieri.

3. Vidi supra montem * Agnum stantem, de sub cuius pede fons vivus emánat.

4. De sub cuius pede fons vivus emánat: fluminis impetus letificat civitatem Dei.

5. Omnes gentes * per gyrum credidérunt Christo Dómino.

Capitulum. Beatus vir. et Ily-

minus. Invicto, de Com. xxij.

¶. Justus ut palma florébit. ¶

Sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Ad Benedictus, Añæ.
Cum iter ad mare copísset, populus voce magna clamabat:
Dómine Iesu Christe, salva illum; et Clemens cum lacrymis dicébat: Súscipe, Pater, spíritum meum.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beati Cleméntis, Mártyris tui atque Pontificis, solemnitáte laetificas: concéde propitius; ut cuius natalitia colimus, yrtátem quoque passiónis imitémur. Per Dóminum.

Et fit com. S. Felicitatis, Añæ Date. y. Diffusa. Or. Praesta. 975.

Ad Horas, Añæ de Laud, Capit. et RR. br. de Communi unius Mart. **xxiiij.**

In ij. Vesp., Añæ Laud Psalmi de Comm. ut in ij. Vesperis unius Mart.

A Cap. fit de seq., cum comm. præc. et S. Chrysogoni, Mart., ut infra.

Verum si aliquam ob causam Festum S. Clementis contingat habere ij. Vesp. integras, tunc Capit., Hymn. et ÿ. de ij. Vesp. ejusdem Comm. unius Mart. **xxiv.** Aña vero ad Magnificat, ut infra.

DIE XXIV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Joannis a Cruce.
Confessoris

Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

In Hymno, Méritu suprémos.
Oratio.

Deus, qui sanctum Joánnem Confessórem tuum perfectæ sui abnegatiónis, et crucis amatorum exísum effecisti: concede; ut, ejus imitatióni júgiter inhærentes, gloriām assequámur æternam. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Clementis, Papæ et Mart. Aña. Dedisti, Dómine, habitaculum Mātyri tuo Cleménti in mari, in modum templi marmorei, angélicis mánibus præparátum, iter præbens populo terræ, ut enárent mirabilia tua. y. Justus.

Oratio Deus, qui nos. 976.

Postea S. Chrysogoni, Martyris, Aña. Iste Sanctus. y. Gloriæ.

Oratio.

Adesto, Dómine, supplica-tiōnibus nostris: ut, qui ex iniquitatē nostra reos nos esse coguoscimus, beati Chrysogoni Mātyris tui intercessiōne libe-rémur. Per Dóminum.

In ij. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES a Cruce Fontiberi in Hispánia piis paréntibus natus, a primis annis certo innó-tuit, quam Deíparæ Virgini su-totum.

tárus esset accéptus: nam quin-quénns in púteum lapsus, ejús-dem Deíparæ manu sublatus, incolumis evasit: tanto autem patiéndi desidério flagravit, ut novénnis, spreto molliori lecto, super sarméntis cubare consue-verit. Adoléscentis Hospitio pau-perum agrotántium Metymnae Campi fámulum sese addixit: quibus magno charitatis ardóre, vilissima quæque compléctens officia, præsto aderat. Cujus ex-ämplo excitati céteri éadem charitatis munera ardéntius obíbant. Verum ad altiòra vocátus, beatæ Mariæ Vírginis de Monte Carmélo Institutum ampléxus est: ubi Sacérdos ex obedientia factus, se-verioris disciplinæ, et arctioris vité cupidissimus, primitivam Ordinis Régulam ex Superioris licéntia ita proféssus est, ut ob jugem Dominicæ passiónis memoriā, bello in se tamquam in infensiſſimum hostem indicto, vigiliis, jeūniis, férreis flagellis, omnique pœnárum générè brevi carnem cum vitiis et concupiscéntiis suis crucifixerit, dignus plane, qui a sancta Teré-sia inter puriores sanctioresque animas, Ecclésiam Dei id témporis illustrantes, recenserétur. It. Ilonestum fecit.

Lectio v

Singulari vitæ austéritate, et omnium virtutum præsidio munitus, præ assidua rerum divinárum contemplatiōne diutinas et mirabiles extases fre-quenter patiebatur: tantóque in Deum aestuáhat amóre, ut cum divinus ignis sese intro diutius continére non posset, foras erúmpere, ejusque vultum irradiare visus sit. Proximórum saluti summopere inténtus, tum in verbi Dei prædicatione, tum in Sacramentórum administratione fuit assiduus. Hinc tot méritis auctus, strictiorisque disciplinæ promovéndæ ardóre vehe-ménter accénsus, sanctæ Teré-siae comes divinitus datus est; ut quam ipsa inter sorores

primævam Carmeli Ordinis observantiam instauraverat, eamdem et inter Fratres, Joanne adjuvatore, restitueret. Innumeros itaque una cum Dei famula in divino opere promovendo perpessus labores, cœnobia, quæ ejusdem sanctæ Virginis cura per totam Hispaniam erecta fuerant, nullis vita incommodeis et periculis terribus, singula perlustravit: in quibus alisque quamplurimis ejus opera erexit, restauratam observantiam propagando, verbo et exemplo firmavit; ut mérito primus post sanctam Teresiam Carmelitaram Excalceatorum Ordinis professor et Pares habeatur.

K. Amavit eum.

Lectio v.

VIRGINITATEM perpétuo coluit, impudentesque mulieres ejus pudicitiam insidiari conantes, non modo répulit, sed etiam Christo lucrifecit. In divinis explicandis arcánis, aque ac sancta Teresia, Apostolicæ Sedis iudicio, divinitus instructus, libros de mystica Theología, cœlesti sapiéntia refertos, conscripsit. Semel interrogatus a Christo, quid præmii pro tot labóribus posceret, respóndit: Dómine, pati, et contémni pro te. Império in dæmones, quos e corpóribus saepe fugabat, discretione spirituum, prophetiæ dono, miraculorum glória celebratissimus, ea semper fuit humilitate, ut saepius a Dómino flagitáverit, eo loco mori, ubi omnibus esset ignotus. Voti compos factus, Ubédat diro morbo, et in crure quinqueplagissanie manantibus, ad implendum patiéndi desiderium, constantissime toleratis, Ecclésie Sacraméntis pie sancteque suscep̄tis, in Christi crucifixi ampléxu, quem semper in corde atque ore habuerat, post illa verba: In manus tuas commendo sp̄ritum meum, obdormívit in Dómino, die et hora a se prædictis, anno salutis millésimo quingentésimo nonagésimo pri-

mo, ætatis quadragésimo nono. Migrante ejus animam splendidissimum ignitus globus excépit: corpus vero suavissimum odorem spiravit, quod etiamnum incorruptum Segovia honifice colitur. Eum plúrimis ante et post obitum fulgenter signis Benedictus Décimus tertius Pontifex Maximus in Sanctorum númerum rétulit.

R. Iste homo.

In ij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. Ixij.

Pro S. Chrysogono, Lectio ix.

CHRYSOGONUS, Diocletiano Imperatore, Romæ inclusus in carcere, ibi biennium sanctæ Anastasiæ facultibus vixit: quam etiam afflictam propter Christum a viro suo Pùlio, proptereaque a suis orationibus per litteras auxilium postulantem, mütuis epistolis est consolatus. Sed cuius Imperator Romanum scripsisset, ut, reliquis Christianis, qui in vinculis essent, interfectis, Chrysogonus Aquiléjam ad se mitteretur, eo perductus est. Cui Imperator: Accersivi, inquit, te, Chrysogone, ut honóribus augeam, si modo induceris animum deos cōdere. At ille: Ego eum, qui vere est Deus, mente et oratione vénor; deos autem, qui nihil sunt nisi dæmonum simulacra, odi et execror. Quo respónso exaudescens Imperator, ad aquas Gradatas eum securi pércurti jubet octavo Kalendas Decembri: cuius corpus projecatum in mare, paule post in littore inventum, Zollus Présbyter in suis aedibus sepelivit.

le Deum laudémus. 13.

In Laud. h. t. com. S. Chrysogoni, Aña Qui odit. à Justus. Oratio. Adést. 977.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc.

DIE XXV. NOVEMBRIS.

In Feste S. Catharinae, Virg. et Martyris.

Duplex,

Omnia de Communi Virg. et Mart. Ixvij. præter seq

Oratio.

Deus, qui dedisti legem Moysi in summitate montis Sinai, et in eodem loco per sanctos Angelos tuos corpus beatam Catharinam, Virginis et Martyris tue, mirabiliter collocasti: praesta, quæsumus; ut, ejus meritis et intercessione, ad montem, qui Christus est, pervenire valeamus. Qui tecum vivit et regnat.

It fit com. S. Joannis a Cruce Aña. Hic vir. T. Justum. Oratio. Deus, qui. 977.

In iij. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CATHARINA, nobilis virgo Alexandrina, a prima aetate studia liberalia artium cum fidei ardore conjungens, brevi ad eam sanctitatis et doctrinæ perfectionem pervenit, ut decem et octo annos nata, eruditissimum quemque superaret. Quæ cum Maximini jussu multos propter christianæ religionis professionem varie tormentis cruciatus, ad supplicium rapi videtur, non dubitanter ipsum adiit Maximinum, esque nefariam immanitatem objiciens, sapientissimis rationibus Christi fidem ad salutem necessariam esse affirmavit.

IV. Propter veritatem.

Lectio v.

Cesus prudentiam Maximinus admiratus, retineri eam jubet, accessitis undique doctissimis hominibus, magnisque propositis premiis, qui convertam Catharinam a Christi fide ad idolorum cultum perduxissent. Quod contra accidit. Nam plures philosophi, qui ad eam coarguendam convenerant, vi ac subtilitate ejus disputationis, tanto Jesu Christi amore sunt incensi, ut pro illo mori non dubitaverint. Quomobrem Maximinus blanditiis ac promissis Catharinam de sententia deducere aggreditur: verum id frustra fieri intelligens, verbis

affectam, plumbatique contusam, dies undecim sine cibo ac potu inclusam tenet in carcere.

V. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Quo tempore Maximini uxor, et Porphyrius belli dux, vi-sendæ virginis causa carcerem ingressi, et ejusdem prædicacione in Jesum Christum credentes, postea martyrio coronati sunt. Interim Catharina educitur e custodia: et rota expeditur crebris et acutis præfixa gladiis, ut virginis corpus crudelissime dilaceraretur. Quæ machina brevi, Catharinæ oratione, contracta est: eoque miraculo multi Christi fidem suscepérunt. Ipse Maximinus in impietate et crudelitate obstinatior, Catharinam securi percuti imperat. Quæ fortiter dato capite, ad duplicatum virginitatis et martyrii præmium evolavit septimo Kalendas Decembri: cujus corpus ab Angelis in Sina Arabie monte mirabiliter collocatum est.

VI. Afferentur Regi.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Smile erit regnum cœlorum decem virginibus. lxxv.

In ij. Vesp. fit com. seq.

DIE XXVI. NOVEMBRI.

S. Petri Alexandrini, Episcopi et Mart.

Aña. Iste Sanctus. T. Glòria.

Oratio.

NSPERITATEM nostram respice, omnipotens Deus: et, quia pondus propriæ actionis gravat, beati Petri, Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriosa nos protegat. Per Dominum nostrum.

Lectio iii.

PETRUS Episcopus Alexandriæ, post Theonam virum sanctissimum, sanctitatis, et doctrinæ splendoré non solum illustravit Egyptum, sed toti luxit Ecclesiæ Dei. Qui in persecutione Maximiāni Galerii illam temporum acerbitudinem ita pertulit, ut multi admirabilem ejus patientiam intuētes, plurimum

in christiana virtute proficerent. Is primus Arium Diáconum Alexandrinum propter schisma Meletianum , cui favébat, a fidélium communione sejúnxit. Ad eum , cárptis ab eódem Maximiano damnatum, in cárcere cum Achillas et Alexánder Presbyteri deprecatóres Arii venissent, respondebit : Noctu apparuissé sibi Jesum ueste discissa ; causamque rei sciscitánti dixisse : Arius uestem meam , quæ est Ecclesia, dilacerávit. Quibus etiam prædicens fore, ut sibi in Episcopátu succéderent, præcépit, ne umquam Arium in communione reciperen, quem Deo mortuum esse scirent. Et hanc divinam prænótionem veram fuisse, non diu post rei probavit événus. Dénique duodécimo sui Episcopátus anno , sexto Kaléndas Decembri, abscesso cárpte, ad martyrii corónam evolávit.

Te Deum laudamus. 13.

DIE XXIX. NOVEMBRI.

In Vigilia S. Andreæ, Apostoli. ¶ Pro commém. S. Saturnini, Martyris vide 599.

Si Festum S. Andreæ venerit Feria ij., de Vigilia fit Officium in Sabbato præc. et commém. S. Saturnini in Dominica. Léctione sancti Evangélii secundum Joánnem

Lectio j. Cap. 4. c

In illo tempore : Stabat Joánnes, et ex discipulis ejus duo. Et respiciens Iesum ambulantem, dicit : Ecce Agnus Dei. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Tr. 7. in Joan. post init.

Quia talis erat Joánnes amícus sponsi, non querébat gloriariam suam, sed testimoniūm perhibébat veritati: numquid voluit apud se remanére discipulos suos, ut non sequerentur Dóminum? Magis ipse osténdit discipulis suis quem sequeréntur : habébant enim illum tamquam Agnum. Et ille : Quid me atténditis? Ego non sum Agnus. Ecce Agnus

Dei. De quo et supérius dixerat : Ecce Agnus Dei. Et quid nobis prodest Agnus Dei? Ecce, ait, qui tollit peccatum mundi. Secuti sunt illum, hoc auditō, duo qui erant cum Joánnē.

Rit. de Feria occurrente.

Lectio i.

VIRORAMUS sequentia. Ecce Agnus Dei. Illoc Joánnes. Et audiérunt eum duo discipuli loquéntem et secuti sunt Iesum. Non sic illum sequebantur, quasi jam ut inhærerent illi: nam maniféstum est, quando illi inhæserunt, quia de navi eos vocavit. In his enim duóbus erat Andréas, sicut modo audistis. Andréas autem frater Petri erat. Et nōvimus in Evangelio, quod Petrum et Andréam Dóminus de navi vocavit, dicens : Venite post me, et faciam vos pescatores hominum. Et ex illo jam inhæserunt illi, ut non recéderent.

Lectio ii.

Modo ergo quod illum sequuntur isti duo, non quasi non recessúri sequuntur, sed vidére voluerunt ubi habitatet, et facere quod scriptum est : Limen ostiòrum ejus exterat pes tuus : surge ad illum venire assidue, et erudire præceptis ejus. Osténdit eis ille ubi maneret : venerunt, et suerunt cum illo. Quam beatum diem duxerunt, quam beatam noctem! Quis est, qui nobis dicat, quæ audierint illi a Dómino? Edificémus et nosmetipsi in corde nostro, et faciámus domum, quo véniat ille; et dóceat nos, et colloquátur nobis.

Ad Laudes. Preces teriales ut in Psalm. 44.

Oratio

QUESUMUS, omnipotens Deus: Quia beatus Andréas Apóstolus, cuius prævenimus letitatem, tuum pro nobis imploré auxilium : ut a nostris reatibus absoluti, a cunctis etiam periculis eruamur. Per Dóminum.

COMMUNE SANCTORUM.

IN VIGILIES

APOSTOLORUM.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubr. generalibus, exceptis Lectionibus, et Oratione, quæ in propriis locis notantur. Ubi vero non sunt propriæ Lectiones, legitur Evangelium cum Homilia sequenti. Dilæctio sancti Evangeli secundum Joannem.

lectio). Cap. 45. b

In illo tempore : Dicit Jesus discipulis suis : Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut diléxi vos. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 27. in Evangelia.

Cum cuncta sacra eloquia dominicis plena sint præceptis, quid est quod de dilectione, quasi de singulari mandato, Dominus dicit : Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, nisi quia omne mandatum de sola dilectione est : et omnia unum præceptum sunt ? Quia quidquid præcipitur, in sola charitate solidatur. Ut enim multi arboris rami ex una radice prudeunt : sic multæ virtutes ex una charitate generantur. Nec habet aliquid viriditatis ramus boni operis, si non manet in radice charitatis.

Responsoria de Feria pro tempore.

Lectio i.

PRÆCEPTA ergo dominica et multa sunt, et unum : multa per diversitatem operis, unum in radice dilectionis. Qualiter autem ista dilæctio tenenda sit,

ipse insinuat, qui in plurisque Scripturæ suæ sententiis, et amicos jubet diligere in se, et inimicos propter se. Ille enim verâciter charitatem habet, qui et amicum diligere in Deo, et inimicum diligere propter Deum. Nam sunt nonnulli, qui diligunt próximos, sed per afflatum cognationis et carnis : quibus tamen in hac dilectione sacra eloquia non contradicunt ; sed aliud est quod sponte impenditur naturæ, aliud quod præcepitis dominicis ex charitate debetur obediencia.

Lectio iii.

Inimicorum et proximum diligunt, et tamen illa sublimia dilectionis præmia non assequuntur, quia amorem suum non spiritâliter, sed carnâliter impendunt. Proinde cum Dominus diceret : Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem : protinus addidit, Sicut diléxi vos, ac si aperte dicat : Ad hoc amate, ad quod amávi vos. Quia in re, fratres charissimi, solerter intuendum est, quod antiquus hostis, dum mentem nostram ad rerum temporaliūm dilectionem trahit, infirmiorem contra nos proximum excitat, qui ea ipsa, quæ diligimus, auferre molatur.

COMMUNE

APOSTOLORUM ET EVANGELISTARUM.

Ad Vesperas Ait de Laudibus Psalmi de Domina. 89. et loco ultimo. Ps. Laudate Dominum, omnes gentes. 92.

Capitulum et Hymnus infra ad Laudes.

In omnem terram exivit sonus eorum. Et in fines orbis terrae verba eorum.

Ad Magnificat. Aña.
Trident enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabant vos, et ante reges et praesides ducemini propter me in testimoniis illis, et gentibus.

Oratio propria

Ad Malutinum, Invitatorium.
Regem Apostolorum Dominum,
* Venite, adoramus. Ps. Venite. I.

Hymnus.

ETERNA Christi munera,
Apostolorum gloriam,
Palmas et hymnos debitos
Laetis canamus mentibus.
Ecclesiaram Principes,
Bellum triumphales Duces,
Coeléstis aulae milites,
Et vera mundi lumen.
Devota Sanctorum Fides,
Invicta Spes credentium,
Perfecta Christi Cháritas,
Mundi tyrannum cónterit.
In his paterna gloria,
In his triumpfat Filius,
In his voluntas Spiritus,
Coelum repletur gaudio.
Patri, simulque Filio,
Tibique, sancte Spiritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæculum per omne gloria. Amen.

In primo Nocturno.
Aña. In omnem terram * exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Psalmus 18.

COBLI enarrant gloriam Dei, *
et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.
Dies diéi eructat verbum, * et
nox nocti indicat scientiam.
Non sunt loquela, neque sermones, * quorum non audiuntur
voces eorum.
In omnem terram exivit sonus eorum : * et in fines orbis terrae
verba eorum.
In sole posuit tabernaculum suum : * et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo:
Exultavit ut gigas ad curréndam viam : * a summo cælo egressio ejus.

Et occùrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscondat a calore ejus.

Lex Domini immaculata convergens animas : * testimonium Domini fidèle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justitia Domini rectæ, létificantes corda : * præceptum Domini lúcidum, illúminans oculos.

Timor Domini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilis super aurum, et lapisdum preliosum multum : * et dulciora super mel, et favum. Etenim servus tuus custodit ea : * in custodiéndis illis retrubito multa.

Delicta quis intellegit? ab occultis meis munda me : * et ab alienis parce seruo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero : * et emundabor a delicto máximo.

Et erunt ut complacent eloquia oris mei : * et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjutor meus, * et Redemptor meus.

Aña. In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Aña. Clamaverunt * justi, et Dominus exaudiuit eos.

Psalmus 33.

BENEDICAM Dóminum in omni tempore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudabitur anima mea : * audiant mansueti, et latenter.

Magnificate Dóminum mecum, * et exalteamus nomen ejus in idipsum.

Exquisivi Dóminum, et exaudivit me : * et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, et illuminmini : * et facies vestrae non confundentur.

Iste pauper clamavit, et Dóminus exaudiuit eum : * et de omnibus tribulationibus ejus salvavit eum.

Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et eripiet eos.

Exultate , et videte , quóniam suávis est Dóminus : * beatus vir qui sperat in eo.

Imité Dóminum , omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites egnérunt , et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Venite , filii , audite me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo , qui vult vitam : * díligit dies vidére bonos ?

Práhibe lingua m tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.

Díverte a malo , et fac bonum : * Inquire pacem , et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala : * ut perdat de terra memoriā eórum.

Clamavérunt justi , et Dóminus exaudívit eos : * et ex omnibus tribulatiōnibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribulatiō sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.

Multae tribulatiōnes justórum : * et de omnibus his liberábit eos Dóminus.

Gustódit Dóminus omnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum , delinquent.

Rédimet Dóminus áimas servórum suórum : * et non delinquent omnes , qui sperant in eo.

Aña. Clamavérunt justi , et Dóminus exaudívit eos.

Aña. Constituēt eos príncipes *

super omnem terram : mémores

erunt nóminali tui , Dómine.

Psalmus 44.

E RUCTAVIT cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ , * velóciter scribentis.

Speciosus forma præ filiis hominum , diffusa est gratia in

labiis tuis : * propterea benedíxit te Deus in æternum.

Accingere gládio tuo super femur tuum , * potentissime.

Spectaculo tua et pulchritudine tua , * intende , próspera procéde , et regna.

Propter veritatem , et mansuetudinem , et justitiam : * et deducet te mirabiliter déxtera tua. Sagittæ tuae acutæ , populi subte cadent : * in corda inimicorum regis.

Sedes tua , Deus , in sacerdócio sæculi : * virga directionis virga regni tui.

Bilexisti justitiam , et odisti iniquitatem : * propterea unxit te Deus , Deus tuus , Gélo lætitiam præ consortibus tuis.

Myrrha , et gutta , et cásia a vestimentis tuis , a dómibus ebúneis : * ex quibus delectaverunt te filii regum in honore tuo.

Asstitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato : * circumdata varietate.

Audi , filia , et vide , et inclina aures tuas : * et obliviscere populum tuum , et domum patris tui.

Et concupiscet Rex deo rem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus , et adorabunt eum.

Et filia Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabuntur : omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filia Regis ab intus , * in simbriis aureis circumdata varietatibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * proximæ ejus afferéntur tibi.

Aflerentur in lætitia ; et exultatione : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii : * constituēt eos príncipes super omnem terram

Mémoires erunt nóminali tui : * in omni generatiōne , et generatiōnem.

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum : * et in sacerdócio sæculi.

Aba. Constitues eos principes super omnem terram : mémores erunt nōminis tui, Dómine.

X. In omnem terram exiit sonus órum. R. Et in fines orbis terre verba eorum. Pater noster. Ab soluto Exaudi, Dómine. ¶. Ju-be, domne, benedicere. Bened. Benedictiōne perpétua.

Lectiones de Scriptura, positæ in Communi Sanctorum, leguntur quando annotantur in Proprio Sanctorum per Annum, et quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Officio Feria non ponuntur Lectiones de Scriptura, sed tantum de Homilia, et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epistola prima beati Pauli Apóstoli ad Corinthios.

Lectio i. Cap. 4.

Sic nos exstinet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei. Hic jam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. Mibi autem pro minimo est, ut a vobis jūdicer, aut ab humāno die: sed neque meipsum jūdico. Nihil enim mihi cōscius sum: sed non in hoc justificatus sum: qui autem jūdicat me, Dóminus est. Itaque nolite ante tempus jūdicare, quoadūque véniat Dóminus: qui et illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cōrdium: et tunc laus erit unicisque a Deo.

R. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum, dicit Dóminus: * Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut colubrae. ¶. Dum lucem habetis, crēdite in lucem, ut filii lucis sitis. Estote. Bened. • Unigenitus.

Lectio ii.

Illuc autem, fratres, transfigurávi in me et Apόllo, propter vos: ut in nobis discatis, ne supra quam scriptum est, unus adversus alterum infletur pro alio. Quis enim te discernerit? Quid autem habes, quod non accepisti?

Si autem accepisti, quid gloriaris quasi non accéperis? Jam saturati estis, jam divites facti estis: sine nobis regnatis: et ultimam regnétis, ut et nos vobiscum regnémus. Puto enim quod Deus nos Apóstolos novissimos osténdit, tamquam morti destinatos: quia spectaculum facti sumus mundo, et Angelis, et hominibus. R. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et discite a me, quia misericordia sum, et beatitudinis corde: * Jugum enim meum suave est, et onus meum leve. ¶. Et inveniétis réquiem animabus vestris. Jugum. Bened. Spíritus.

Lectio iii.

Nos stulti propter Christum, nos autem prudētes in Christo: nos infirmi, nos sute mōrtales: vos nobiles, nos autem ignobiles. Usque in hanc horam et esurimus, et siti mus, et nudi sumus, et cōlaphis cōdimur, et instabiles sumus, et laboramus operantes manib⁹ nostris: maledicimur, et benedicim⁹: persecutiōnem pátimur, et sustinim⁹: blasphemámur, et obsecrámur: tamquam purgamenta hujus mundi facti sumus, omnium peripsēma usque adhuc. Non ut confundam⁹ vos haec scribo, sed ut filios meos charissimos móne. Nam si decem millia pædagogorū habetis in Christo: sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos genui.

R. Dum steleritis ante reges, et præsides, nolite cogitare quōmodo, aut quid loquámini: * Dabitur enīs vobis in illa hora, quid loquámini. ¶. Non enim vos estis qui loquim⁹, sed Spíritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. Dabitur. Glória Patri. Dabitur.

In secundo nocturno

V. Principes * populorū congregati sunt cum Deo Abraham.

¶ psalmus 41.

Omnes gentes, plaudite manib⁹ bus: * jubilat̄ Deo in voce exultatiōnis

Quóniam Dóminus excélsus ,
terríficilis : * Rex magnus super
omnem terram.

Subjécit pópulos nobis : * et
gentes sub pédibus nostris.

Félicit nobis hæreditátem suam :
* spéciem Jacob, quam dilé-
xit.

Ascéndit Deus in júbilo : * et
Dóminus in voce tubæ.

Psálite Deo nostro , psálite : *
psálite Regi nostro, psálite.

Quóniam Rex omnis terra Deus :
* psálite sapiénter.

Regnabit Deus super gèntes : *
Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregá-
ti sunt cum Deo Abraham : *
quóniam dñi fortes terræ, vehe-
ménter elevati sunt.

Aña. Príncipes populórum con-
gregáti sunt cum Deo Abraham.
Aña. Dedísti * hæreditátem ti-
méntibus nomen tuum, Dómine.

Psalmus 60.

E xaudi , Deus , deprecationem
meam : * intende orationi
meæ.

A finibus terræ ad te clamávi : *
dum anxiarétur cor meum , in
peta exaltásti me.

Deduxisti me , quia factus es
spes mea : * turris fortitudinis
a facie inimici.

Inhabitabo in tabernáculo tuo
in sǽculo : * prótegar in vela-
ménto alérum tuarum.

Quóniam tu , Deus meus , exau-
dísti orationem meam : * dedísti
hæreditátem timéntibus nomen
tuum.

Dies super dies regis adjicies :
* annos ejus usque in diem
generationis, et generationis.

Permanet in ætérnum in con-
spectu Dei : * misericordiam, et
veritatem ejus quis requifret?

Sic psalmum dicam nōmini tuo
in sǽculum sǽculi : * ut reddam
vota mea de die in diem.

Aña. Dedísti hæreditátem timénti-
bis nomen tuum, Dómine.

Aña. Annuntiaverunt * ópera
Dei , et facta ejus intellexerunt

Psalmus 61.

E xaudi , Deus, orationem meam ,
Et cum déprecor : * a timore

inimici éripe animam meam.

Protexisti me a convéntu malig-
natuum : * a multitudine ope-
rantium iniquitatum.

Quia exacuérunt ut gladium lin-
guas suas : * intendérunt arcum
rem amaram , ut sagittent in
occultis immaculatum.

Súbito sagittabunt eum , et non
timébunt : * firmavérunt sibi
sermónem nequam.

Narravérunt ut absconderent lá-
queos : * dixérunt : Quis vidé-
bit eos ?

Scrutati sunt iniquitatis : * de-
fecérunt scrutantes scrutinio.

Accédet homo ad cor altum : *
et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulorum factæ sunt
plagæ eórum : * et infirmatæ
sunt contra eos linguæ eórum.
Conturbati sunt omnes, qui vi-
dabant eos : * et timuit omnis
homo.

Et annuntiaverunt ópera Dei ; *
et facta ejus intellexerunt.

Lætabitur justus in Dómino , et
sperábit in eo , * et laudabuntur
omnes recti corde.

Aña. Annuntiaverunt ópera Dei ,
et facta ejus intellexerunt.

X. Constitues eos príncipes su-
per omnem terram. R. Mémores
erunt nōminis tui , Dómine. Pá-
ter noster. Absol. Ipsiſus p̄fetas.

V. Jube , domne. Bonaed Deus
Pater omnipotens.

Sermo sancti Gregorii Papæ.

Lectio iv.

Hom. 30. in Ev. post med.

Scriptum est : Spíritus Dómini
 ornávit cœlos. Ornaménta
 enim cœlorum sunt virtutes præ-
 dicantium. Quæ videlicet orna-
 ménta Paulus enúmerat , di-
 cens : Alii datur per Spíritum
 sermo sapiéntiæ , alijs sermo
 scientiæ secundum eūdem Spí-
 ritum, alteri fides in eōdem Spí-
 ritu, alijs grátia sanitatum in uno
 Spíritu, alijs operatio virtutum ,
 alijs prophetia , alijs discretio spi-
 rituum , alijs genera linguarum ,

alii interpretatio sermonum. Ille
autem omnia operatur unus, et
atque idem Spiritus, dividens
singulis prout vult.

¶ Vidi conjunctos viros habentes
splendidas vestes, et Angelus
Domini locutus est ad me, dicens : * Iсти sunt viri sancti fa-
cti amici Dei. ¶ Vidi Angelum
Dei fortem, volantem per me-
dium celum, voce magna clama-
ntem, et dicentem. Iсти. Be-
nedictio Christus perpetua.

Lectio v.

Quoniam ergo sunt bona praedicantium, tot sunt ornamenti corporum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Domini celi firmati sunt. Verbum enim Domini Filius est Pater. Sed eosdem corollas, videlicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trinitas ostendatur operata, repente de sancti Spiritus divinitate adjungitur: Et Spiritu oris ejus omnis virtus eorum. Corollorum ergo virtus de Spiritu sumpta est: quia mundi hujus potestatisibus contraire non præsūnerent, nisi eos sancti Spiritus fortitudo solidasset. Quales namque doctores sanctæ Ecclesiæ ante advéntum hujus Spiritus fuerint, scimus: et post advéntum illius, cuius fortitudinis facti sint, conspiciimus.

¶ Beati estis, cum maledixerint vobis homines, et persecuti vos fuerint, et dixerint omnes malum aduersum vos, mentientes, propter me: * Gaudete, et exultate, quoniam merita vestra copiosa est in celis. ¶ Cum vos oderint homines, et cum separaverint vos, et exprobraverint, et ejecerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hominis. Gaudete. Benedic Ignomini amoris.

Lectio vi.

CONTRATE iste ipse pastor Ecclesiæ, ad cuius sacratissimum corpus sedemus, quanto debilitatis, quantoque formidinis ante advéntum Spiritus fuerit, ancilla ostiaria requisita dicat.

Una enim mulieris voce percussus, dum mori timuit, vitam negavit. Et pensandum, quia eum comprehensum Petrus negavit in terra, quem suspensus latro confessus est in cruce. Sed vir iste tantæ formidinis, qualis post advéntum Spiritus existat, audiamus. Fit convexus magistratus, atque seniorum, cœsus denuntiatur Apóstolis, ne in nomine Jesu Iosei débeat. Petrus magna auctoritate respondet: Obedire opóret Deo magis, quam hominibus.

¶ Iсти sunt triumphantiores, et amici Dei, qui contemnentes iussa principum, meruerunt præmia æterna: * Modo coronantur, et accipiunt palmarum. ¶ Iсти sunt, qui venerunt ex magna tribulacione, et lavérunt stolas suas in sanguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio nocturno.
Aña. Exaltabuntur * cornua justi, alleluia.

Psalmus 71.

CONFITEAMUR tibi, Deus: * confitibimus, et invocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua: * cum accépero tempus, ego justias judicabo.

Iaquefacta est terra, et omnes, qui habitant in ea: * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi inquis: Nolite inique agere: * et delinquéntibus: Nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu vestrum: * nolite loqui aduersus Deum iniquitatem.

Quia neque ab Oriente, neque ab Occidente, neque a deserto mōribus: * quoniam Deus iudex est.

Hunc humiliat, et hunc exaltat: * quia radix in meo homini vini meri plenus mista.

Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen sex ejus non est exinanita: * bibent omnes peccatores terræ.

Ego autem annuntiabo in seculum: * cantabo Deo Jacob.

Et omnia cornua peccatorum

**cōfringam : * et exaltabūntur
cōrnua justi.**

Aña. **Exaltabūntur cōrnua justi,
allelūia.**

Aña. **Lux orta est justo , * alle-
lūia: rectis corde lātītia, allelūia.**

Psalmus 96.

DOMINUS regnāvit, exāltet ter-
ra : * lātentur insulæ multæ.
Nubes, et caligo in circūtu ejus;
* justitia, et judicium corrēctio
sedis ejus.

Ignis ante ipsum prēcedet , *
et inflammabit in circūtu ini-
micos ejus.

Illuxerunt sūlgura ejus orbi ter-
rae : * vidit, et commōta est terra.
Montes sicut cera fluxerunt a fā-
cie Dōminī : * a fācie Dōminī om-
nis terra..

Annuntiaverunt cōeli justitiam
ejus : * et vidérunt omnes pōpuli
gloriām ejus

Confundāntur omnes , qui adorā-
rant sculptilia : * et qui gloriānt-
ur in simulacrīs suis.

Adorāte eum omnes Angeli ejus:
* audīvit , et lātata est Sion.

Et exaltavérunt filiæ Jude : *
propter judicia tua , Dōmine.
Quóniam tu Dōminus Altissimus
super omnem terram : * nimis
exaltatus es super omnes deos.
Qui diligit Dōminum, odīste ma-
lum : * custodit Dōminus âni-
mas sanctōrum suōrum, demanu
peccatóris liberabit eos.

Lux orta est justo : * et rectis
corde lātītia.

Lātāmini, justi, in Dōmino: * et
confitēmini memoriæ sanctifica-
tionis ejus.

Aña. Lux orta est justo, allelūia:
rectis corde lātītia , allelūia.

Aña. Custodiébant * testimonia
ejus, et prēcepta ejus, allelūia.

Psalmus 98.

DOMINUS regnāvit, irascāntur
pōpuli : * qui sedet super
Chérubim , moveātur terra.

Dōminus in Sion magnus : * et
excēsus super omnes pōpulos.

Confiteāntur nōminis tuo magno ,
quóniam terrible , et sanctum
est : * et honor regis judicium
diligit.

Tu parāsti directiōnes : * judi-
cium , et justitiā in Jacob tu
fecisti.

Exaltāte Dōminum Deum no-
strum, et adorāte scabellūm pe-
dum ejus : * quóniam sanctum
est.

Moyses, et Aaron in sacerdótibus
ejus : * et Sāmuel inter eos , qui
invocant nōmen ejus.

Invocabant Dōminum, et ipse
exaudiébat eos : * in colūmna
nubis loquebātur ad eos.

Custodiébant testimonia ejus, *
et prēceptum quod dedit illis.
Dōmine Deus noster, tu exaudié-
bas eos : * Deus , tu propitiū
fūisti eis , et ueliscoens in oīnes
adīnventiōnes eōrum.

Exaltāte Dōminum Deum no-
strum , et adorāte in monte san-
cto ejus : * quóniam sanctus
Dōminus Deus noster.

Aña. Custodiébant testimonia
ejus, et prēcepta ejus, allelūia.
¶. Nimis honorati sunt amici
tui, Deus. ¶. Nimis confortatus
est principātus eōrum. pater no-
ster. Absol. A vinculis. ¶. Jube,
domine. Bened. Evangēlica lectio.
Lectio sancti Evangēli secún-
dum Matthēum.

Lectio vii Cap. 49. d

In illo tēpore : Dixit Petrus ad
I Jesum : Ecce nos reliquimus
ōmnia, et secūti sumus te : quid
ergo erit nobis ? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi

Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 49.

Grandis fiducia ! Petrus pīscā-
tor erat, dives non fūerat,
cibos manu et arte quārēbat :
et tamen lōquitur confidēter :
Reliquimus ōmnia. Et quia non
sufficiet tantum relinqueōe, jun-
git quod perfēctum est: Et secūti
sumus te. Fēcimus quod jussisti:
quid sīgitur nobis dabis p̄mī ?
Jesus autem dixit illis : Amen
dico vobis : quod vos, qui secūti
estis me , in regeneratione, cum
sēderit Filius hōminis in sede,
majestatis suā , sedēbitis et vos
super sedes duōdecim , judicā-
tes duōdecim tribus Israel. Non

dixit : Qui reliquistis ómnia ; hoc enim et Crates fecit philó-sophus , et multi álii divítias contempserunt; sed : Qui secuti-estis me : quod proprie Aposto-lorum est , atque credéntium.

¶. Isti sunt qui , vivéntes in carne , plantavérunt Ecclésiam sanguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt , et amíci Dei facti sunt. ¶. In omnem terram exivit sonus eórum , et in fines orbis terræ verba eórum. Gálicem. Bened. Cujus , vel Quorum se-stum.

Lectio viii.

In regeneratiōne , cum séderit Filius hóminis in sede maje-statis suæ , (quando et mórtui de corruptione resurgent incor-rupti) sedébitis et vos in sóliis judicántium , condemnántes duó-decim tribus Israel ; quia vobis credéntibus , illi crèdere nolu-erunt. Et omnis qui relíquerit domum , vel fratres , aut soró-res , aut patrem , aut matrem , aut uxórem , aut filios , aut agros propter nomen meum , céntu-plum accipiet , et vitam ætér-nam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit , in qua Salvátor lóquitur : Non veni pa-cem mittere , sed gládium. Vení enim separare hóminem a patre suo , et matrem a filia , et nu-rum a socru , et inimici hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi , et prædicationem Evangélii omnes affléc-tus contémper-sint , atque divítias , et sæculi voluptátes : isti céntu-plum recipiunt , et vitam ætér-nam possidébunt.

¶. Isti sunt viri sancti , quos élégit Dóminus in charitáte non ficta , et dedit illis glóriam sem-pitérnam. * Quorum doctrína fulget Ecclésia , ut sole luna. ¶. Sancti per fidem vicérunt regna , operati sunt justitiam. Quorum. Glória Patri. Quorum. Bened. Ad societátēm.

Lectio ix.

Ex occasiōne hujus senténtiae quidam introducunt mille

annos post resurrectionem , di-céntes , tunc nobis céntuplum ómnium rerum , quas dimisi-mus , et vitam ætérnam esse red-déndam : non intelligéntes , quod si in ceteris digna sit reprobis-sio , in uxóribus appáreat turpi-tudo : ut qui unam pro Dómino dimiserit , centum recípiat in fu-turo. Sensus ergo iste est : Qui carnália pro Salvatóre dimiserit , spirituália recípiet , quæ compa-ratiōne , et mérito sui ita erunt , quasi si parvo númeru centená-rius númerus comparéretur.

Te Deum laudámus. 43

AD LAUDES,

et per Horas . Ahs.

- Hoc est præceptum meum , * ut diligíscat invicem , sicut di-léxi vos. Ps Dóminus regnávit , cum reliq. 44.
- Majórem charitátem * nemo habet , ut animam suam ponat quis pro amfcis suis.
- Vos amíci mei estis , * si fec-eritis quæ præcipio vobis , dicit Dóminus.
- Beáti pacifici , beáti mundo corde : quóniam ipsi Deum vi-débunt.
- In patientia vestra * possidé-bitis animas vestras.

Capitulum. Ephes. 2. d

FRATRES : Jam non estis hóspi-tes , et adveni : sed estis ci-ves sanctórum , et doméstici Dei: superadíficati super fundamen-tum Apostolórum , et Prophetá-rum , ipso summo angulári lápi-de Christo Jesu. R. Deo grátiás.

Hymnus.

EXULTET orbis gáudiis : Cœlum resúltet laudibüs : Apostolórum glóriam Tellus , et astra concinunt. Vos sacerdórum Júdices , Et vera mundi lúmina , Votis precámur cōrdium : Audite voces supplicum. Qui templa cœli cláuditis , Serásque verbo sólvitis , Nos a reatu nótios Solvi jubéte , quæsumus. Præcepta quorum protinus Languor , salúsque séntiunt :

Sanate mentes languidas :
Augéte nos virtutibus :
Ut , cum redibit Arbitr
In fine Christus sœculi ,
Nos sempiterni gaudii ,
Concédat esse cōmptores .
Patri simūlque Filio ,
Tibique , sancte Spiritus ,
Sicut fuit , sit jūgiter
Sœclum per omne gloria . Amen .
V. Annuntiavérunt ópera Dei . R.
Et facta ejus intellexerunt .

Ad Benedictus , Aña .

Vos , qui reliquistis * ómnia ,
et secuti estis me , céntuplem
accipiētis , et vitam æternam
possidētis .

Ad Tertiam , Aña .

Majórem charitatem .

Capit. Fratres : Jam non. viij.
 It. br. In omnem terram *
 Exiit sonus eorum In. v. Et in
 fines orbis terræ verba eorum .
 Exiit ; Iória Patri. In.v. Con-
 stitues eos principes super om-
 nem terram. It. Mémores erunt
 nōminis tui , Dómine .

Ad Sextam , Aña .

Vos amici mei estis .

Capitulum. Ac'. 5. b

Pea manus autem Apostolorum
 fibebant signa , et prodigia
 multa in plebe .
 It. br. Constitues eos principes
 * Super omnem terram. Constitu-
 es. v. Mémores erunt nōminis
 tui , Dómine . Super ; Iória Patri .
 Constitues . v. Nimis honorati
 sunt amici tui , Deus . q. Nimis
 confortatus est principatus eó-
 rum .

Ad Nonam , Aña .

In patientia vestra .

Capitulum. Act. 5. g

BANT Apóstoli gaudentes a con-
 spéctu concilii , quóniam digni
 habiti sunt pro nōmine Jesu
 contumeliana pati .
 It. br. Nimis honorati sunt *
 Amici tui , Deus . Nimis . v. Nimis
 confortatus est principatus eó-
 rum . Amici . , Iória Patri . Nimis .
 v. Annuntiavérunt ópera Dei .
 R. Et facta ejus intellexerunt .

Ad secundis Vesperis
 Aña Jurávit Dóminus , * et non

poenitēbit eum : Tu es sacerdos
 in æternum .

Psalmus 109

Dixit Dóminus Dómino meo : *
 Sede a dextris meis .
 Donec ponam inimicos tuos , *
 scabellum pedum tuorum .
 Virgam virtutis tuæ emittet Dó-
 minus ex Sion : * dominare in
 médio inimicorum tuorum .
 Tecum principium in die virtu-
 tis tuæ in splendóribus sanctó-
 rum : * ex utero ante luciferum
 genui te .

Jurávit Dóminus , et non poen-
 itēbit eum : * Tu es sacerdos in
 æternum secundum órdinem
 Melchisedech .

Dóminus a dextris tuis , * con-
 frégit in die iræ sue Reges .
 Iudicabit in nationibus , implé-
 bit ruinas * conquassabit ca-
 pita in terra multorum .
 De torrénte in via bibet : * pro-
 pterea exaltabit caput .

Aña Jurávit Dóminus , et non
 poenitēbit eum : Tu es sacerdos
 in æternum .

Aña Collocet eum * Dóminus
 cum principiis populi sui .

Psalmus 112.

LAUDATE , pueri , Dóminum : *
 laudate nomen Dómini .
 Sit nomen Dómini benedictum , *
 ex hoc nunc , et usque in saecu-
 lum .

A solis ortu usque ad occasum ,
 * laudabile nomen Dómini .
 Ex celsus super omnes gentes
 Dóminus : * et super cœlos gló-
 ria ejus .

Quis sicut Dóminus Deus noster ,
 qui in altis hábitat , * et humilia
 respicit in cœlo , et in terra ?
 Suscitans a terra inopem , * et
 de stercore érigens pauperem :
 Collocet eum cum principiis
 * cum principiis populi sui .
 Qui habitare facit stérilem in
 domo , * matrem filiorum læ-
 tantem .

Aña Collocet eum Dóminus cum
 principiis populi sui .

Aña Dirupisti , Dómine , * vincula
 mea , tibi sacrificabo hóstiam
 laudis .

Psalmus 115.

CREDEDI propter quod locutus sum : * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro omnibus, quae retríbusuit mihi?

Calicem salutáris accéspiam : * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni populo ejus : * pretiosa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et filius ancillæ tue.

Dirupisti vincula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis populi ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerásalem.

Aña. Dirupisti, Dómine, vincula mea, tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Aña. Eúntes ibant, * et flebant, mittentes sémina sua.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitatem Sion : * facti sumus sicut consolati.

Tunc replétum est gáudio os nostrum : * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus facere cum eis.

Magnificávit Dóminus facere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Convérite, Dómine, captivitatem nostram : * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lacrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes ibant, et flebant, * mittentes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portantes manipulos suos.

Aña. Eúntes ibant, et flebant, mittentes sémina sua

Aña. Confortátus est * principátus eórum, et honorati sunt amici tui, Deus.

Psalmus 148.

DOMINE, probásti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessionem meam, et resurrecti nem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longe : * sémitam meam, et súcillum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Fecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novissima et antiqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est scíentia tua ex me : * confortata est, et non potero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo ? * et quo a facie tua fugiam ?

Ni ascéndero in cœlum, tu illic es : * si descéndero in inférnum, ades.

Si súmpsero pennis meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris :

Hetenim illuc manus tua deducet me : * et tenébit me déxtera tua. Et dixi: Fórsitan tenebræ conculcábunt me : * et nox illuminatio mea in deliceis meis.

Quia tenebræ non obscurabún- tur a te, et nox sicut dies illuminabitur : * sicut tenebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi, quia terribiliter magnificáta es : * mirabilis ópera tua, et anima mea cognoscit nimis.

Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occúlto : * et substântia mea in inferiòribus terræ.

Imperfécturn meum vidérunt oculi tui, et in libro tuo omnes scribentur : * dies formabuntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amici tui, Deus : * nimis confortatus est principátus eórum.

Vinumerábo eos, et super arénam multiplicabuntur ; * exsurréxi, et adhuc sum tecum.

Si occideris, Deus, peccatóres : *
viri sanguinum, declináte a me :
Quia dicitis in cogitatione : * Ac-
cipient in vanitáte civitátes tuas.
Nonne qui odérunt te, Dómine,
ódérant : * et super inimicos
tuos tabescébam ?

Perfécito ódio óderam illos : * et
inimici facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor
meum : * intérroga me, et cog-
noscere sémitas meas.

Et vide, si via iniquitatis in me
est : * et deduc me in via æ-
téerna.

Aña. Confortátus est principátus
eórum, et honorati sunt amíci
tui, Deus.

Capitulum. Fratres : Jam non.
et Hymnus. Exultet orbis. viij.

V Annuntiavérunt ópera Dei. It.
Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magnificat, Aña
Estote fortes in bello, * et pu-
gnate cum antiquo serpente : et
acciéptis regnum æternum, al-
leluia.

2. ALIE LECTIÖNES

pro Apostolis

In secundo Nocturno

De Expositiōne sancti Augustini
Episcopi super Psalmum octo-
gésimum sextum.

Lectio iv. Ante mrd.

FUNDAMENTA ejus in inóntibus
sanctis : díligit Dóminus
portas Sion. Quare sunt funda-
mēta Apóstoli, et Prophétæ ?
Quia eórum auctóritas portat
infirmitátem nostram. Quare sunt
portæ ? Quia per ipsos intrámus
ad regnum Dei. Prædicant enim
nobis : et cum per ipsos intrámus,
per Christum intrámus. Ipse est
enim jánua. Et cum dicuntur
duódecim portæ Jerúsalem, et
una porta Christus, et duódecim
portæ Christus : quia in duóde-
cim portis Christus : et ideo
duodenárius númerus Apostoló-
rum. Sacraméntum magnum
hujus duodenárii significatio est
númeri. Sedébitis, inquit, super
duódecim sedes, judicantes duó-
decim tribus Israel.

R Vidi conjúntos. vj.

Lectio v.

Si duódecim sellæ ibi sunt, non
est ubi sédeat tertiusdécimus
Paulus Apóstolus, et non erit
quómodo júdicet : et ipse se ju-
dicatúrum dixit, non hómines
tantum, sed et Angelos. Quos
Angelos, nisi apóstatas Angelos ?
Nesciis, inquit, quia ángelos
judicábimus ? Respondérot ergo
turba : Quid te jactas judicatu-
rum ? Ubi sedébis ? Duódecim
sedes dixit Dóminus duódecim
Apóstolos : unus cécidit Judas,
in locum ipsius sanctus Ma-
thias ordináitus est : impléitus
est duodenárius númerus sé-
diuum. [Primo locum inveni ubi
sédeas, et sic te mináre judica-
túrum. Duódecim ergo sedes
quid sibi velint, videámus. Sa-
craméntum est cujúsdam uni-
versitatis, quia per totum orbem
terrárum futúra erat Ecclésia :
unde vocátur hoc aëdisíum ad
Christi compágem.

R Beati estis. vj.

Lectio vi.

Et ideo, quia úndique venítur
ad judicandum, duódecim
sedes sunt : sicut quia úndique
intrátr in illam civitatem, duó-
decim portæ sunt. Non solum
ergo illi duódecim, et Apóstolus
Paulus, sed quotquot judicatúri
sunt, propter significationem
universitatis ad sedes duódecim
pertinent : quemádmodum quot-
quot intrábunt, ad duódecim
portas périnent. Partes enim
mundi quátuor sunt, Oriens,
Occidens, Aquilo, et Meridies.
Istæ quátuor partes assidue no-
minántur in Scripturis. Ab istis
quátuor ventis sicut dicit Dó-
minus in Evangélio, a quátuor
ventis se collectúrum éléctos
suos ; ab ómnibus ergo istis
quátuor ventis vocátur Ecclésia.
Quómodo vocátrur ? Undique in
Trinitate vocátrur. Non vocátrur
nisi per baptísmum in nómine
Patris, et Filii, et Spíritus
sancti. Quátuor ergo ter ducta
duódecim inveniúntur.

R Isti sunt triumphatóres. vj.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthaeum.

Lectio vii. Cap. 11. d

In illo tempore: Respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine coeli et terra, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 10. de Verbis Domini.

Venite ad me omnes qui laboratis. Quare enim omnes laboramus, nisi quia sumus homines mortales, frágiles, infirmi, lutea vasa portantes, quae faciunt invicem angustias? Sed si angustiantur vasa carnis, dilatentur spácia charitatis. Quid ergo dicit: Venite ad me omnes, qui laboratis, nisi ut non laboreritis? Dénique promissio ejus in promptu est, quóniam laborantes vocávit. Quærerent forte, qua mercéde vocati sunt. Et ego vos, inquit, recessam. Tollite jugum meum super vos, et discite a me, non mundum fabricare, non cuncta visibilia et invisibilia creare, non in ipso mundo mirabilia facere, et mórtuos suscitare; sed Quóniam mitis sum, et humilis corde.

R. Isti sunt qui. viii.

Lectio viii.

MAGNUS esse vis? a minimo fabricam construere celsitudinis? de fundamento prius cogita humilitatis. Et quantam quisque vult, et disponit superimpónere molem edificii, quanto erit magius edificium, tanto áltius fudit fundaméntum. Et fabria quidem cum constrúitur, in supérra consurgit: qui autem fudit fundaméntum, ad ima deprimitur. Ergo et fabrica ante celsitudinem humiliatur, et fastigium post humiliaciónem erigitur.

R. Isti sunt viri. viii.

Lectio ix.

Quoniam est fastigium construenda fabrica, quam molimur? quo per venturum est eaci-

men adficii? Cito dico, Usque ad conspécum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desiderat, et quod dico, et quod audit, intelligit. Promittitur nobis conspécus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, Videntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, facile illos vident, sed eos vident qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promittitur visio Dei vivéntis et videntis.

Te Deum laudámus 13.

PRO EVANGELISTIS

læctiones

In primo nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophete.

Lectio i. Cap. 4.

Factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in medio captivorum juxta fluvium Chobar, aperte sunt cœli, et vidi visiones Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigrationis regis Jóachim, factum est verbum Domini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdotem in terra Chaldeórum secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Domini. Et vidi, et ecce ventus türbinis veniébat ab Aquilone, et nubes magna, et ignis inválvens, et splendor in circuitu ejus: et de medio ejus quasi species eléctri, id est de medio ignis.

R. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum, dicit Dominus: Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut colubrae. Dum lucem habetis, crédite in lucem, ut filii lucis sitis. Estote.

Lectio ii.

Et in medio ejus similitudo quatuor animalium: et hic aspèctus eórum, similitudo hominis in eis. Quatuor facies uni, et quatuor pennae uni. Pedes eorum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vituli, et scintillæ quasi aspèctus aëris candéntis. Et manus hominis sub pennis eórum in quatuor parti-

bus, et facies, et pennas per quatuor partes habébant: juncteque erant pennae eorum alterius ad alterum. Non revertébantur cum incéderent: sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur.

R. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et discite a me, quia misericordia sum, et humilis corde: Jugum enim meum suave est, et onus meum leve. Et invenietis réquiem animabus vestris. Jugum.

Lectio viii.

SIMILITONO autem vultus eorum: facies hominis, et facies leonis a dextris ipsorum quatuor: facies autem bovis a sinistris, ipsorum quatuor, et facies aquilæ désuper ipsorum quatuor. Facies eorum, et pennæ eorum exténtæ désuper: duæ pennæ singulorum jungébantur, et duæ tegébant corpora eorum: et unumquodque eorum coram facie sua ambulabat: ubi erat impotus spíritus, illuc gradiebantur, nec revertébantur cum ambularent.

R. Dum stetéritis ante reges, et præsides, nolite cogitare quomodo, aut quid loquámini: + Dabitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. Non enim vos estis qui loquimini: sed Spíritus patris vestri, qui loquitur in vobis. Dabitur. Gloria Patri. Dabitur.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne S. Gregorii Papæ super Ezechiēlem Prophétam.

Lectio iv Hom. 3. l. 4.

SANCTA quatuor animália, quæ prophetiæ spíritu futura prævidéntur, subtili narratiōnē desribuntur, cum dicitur: Quatuor facies uni, et quatuor pennæ uni. Quid per faciem, nisi notitia: et quid per pennas, nisi volátus exprimitur? Per faciem quippe unusquisque cognoscitur: per pennas vero in altum ávium corpora sublevántur. Fácies itaque ad fidem pertinet, penna ad contemplatiōnem. Per fidem namque ab omnipotenti Deo cognoscimur: sicut ipse de suis óibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognosco

oves meas, et cognoscunt mea. Qui rursus sit: Ego scio quos elegerim. Per contemplatiōnem vero, quæ super nosmetipsos tollimur, quasi in aera levemur. R. Vidi conjuctos. vj.

Lectio v.

QUATUOR ergo facies uni sunt: Quia si requiras quid Mattheus de incarnatione Dómini sentiat; hoc nimirum sentit quod Marcus, Lucas, et Joannes. Si quereras quid Joannes sentiat; hoc proculdubio, quod Lucas, Marcus et Mattheus. Si quereras quid Marcus; hoc quod Mattheus, Joannes, et Lucas. Si quereras quid Lucas; hoc quod Joannes, Mattheus, et Marcus sentit. Quatuor ego facies uni sunt: quia notitia fidei, quæ cognoscuntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quatuor. Quidquid enim in uno inveneris, hoc in omnibus simul quatuor cognoscere.

R. Beati estis. vj.

Lectio vi.

Et quatuor pennæ uni: quia Dei omnipoténtis Filium Dóminum nostrū Iesum Christum simul omnes concorditer prædicant: et ad divinitatem ejus mentis oculos levantes, penna contemplatiōnis volant. Evangelistarum ergo facies ad humanitatem Dómini pertinet, penna ad divinitatem: quia in eum, quem corporeum aspiciunt, quasi facies intendant: sed dum hunc esse incircumscripturn, atque incorporeum ex divinitate annuntiant, per contemplatiōnis pennā quæsi in aera levantur. Quia itaque una est fides incarnationis ejus in omnibus, et par contemplatio divinitatis ejus in singulis, recte nunc dicitur: Quatuor facies uni, et quatuor pennæ uni. R. Isti sunt triumphatores. vj.

In tertio Nocturno
Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij Cap. 40.

N illo tempore: Designavít Dóminus et alios septuaginta duos: et misit illos binos ante

faciem suam , in omnem civitatem , et locum , quo erat ipse venturus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 17. in Evang.

DOMINUS , et Salvator noster , fratres charissimi , aliquando nos sermonibus , aliquando vero operibus admonet. Ipsa etenim facta ejus , praecipia sunt : quia dum aliquid tacitus facit , quid agere debeamus , innotescit. Ecce enim binos in praedicationem discipulos mittit : quia duo sunt praecipta charitatis , Dei videlicet amor , et proximi : et minus , quam inter duos , caritas haberi non potest. Nemo enim proprie ad semet ipsum habere charitatem dicitur : sed dilectio in alterum tendit , ut caritas esse possit.

R. Isti sunt , qui viventes in carne , plantaverunt Ecclesiam sanguine suo : * Calicem Domini biberunt , et amici Dei facti sunt. V In omnem terram exivit sonus eorum , et in fines orbis terrae verba eorum . Calicem.

Lectio viii.

Ecce enim binos ad praedicandum discipulos Dominus mittit : quatenus hoc nobis tacitus innuat , quia qui charitatem erga alterum non habet , praedicationis officium suscipere nullatenus debet. Bene autem dicitur , quia misit eos ante faciem suam in omnem civitatem , et locum , quo erat ipse venturus. Praedicatorum enim suos Dominus sequitur : quia praedicatio prævenit , et tunc ad mentis nostræ habitaculum Dominus venit , quando verba exhortationis praecurrunt : atque per hoc veritas in mente suscipitur.

R. Isti sunt viri sancti , quos elegit Dominus in charitate non facta , et dedit illis gloriam sempiternam : * Quorum doctrina fulget Ecclesia , ut sole luna. V. Sancti per fidem vicerunt regna , operati sunt justitiam. Quorum gloria Patri. Quorum.

Lectio ix.

In namque eisdem praedicatoribus Isaías dicit : Parate

viam Domini , rectas facite semitas Dei nostri. Hinc filius Psalmista ait : Iter facite ei , qui ascendit super occasum. Super occasum namque Dominus ascendit ; quia unde in passione occubuit , inde maiorem suam gloriam resurgentem manifestavit. Super occasum videlicet ascendit , quia mortem , quam pertulit , resurgentem calcavit. Ei ergo , qui ascendit super occasum , iter facimus ; cum nos ejus gloriam vestris mentibus praedicamus , ut eas et ipse post veniens , per amoris sui presentiam illustret.

Le Deum laudamus. 13.

COMMUNE

APOSTOLORUM , ET EVANGELISTARUM tempore Paschali.

Ad Vesperas , Aiae et Capit. de Laud xv. Psalmi de Dñica. 89. et loco ultimi , Psalm. Laudate Dominum , omnes gentes. 92.

Hymnus.

Tristes erant Apóstoli
De Christi acerbo funere ,
Quem morte crudelissima
Serví necárant impíi.
Sermóne verax Angelus
Muliéribus praedixerat :
Mox ore Christus gaudium
Gregi feret fidélium.
Ad anxiós Apóstolos
Currunt statim dum nuntiæ ,
Illæ micantis obvia
Christi tenent vestigia.
Galilæa ad alta montium
Se cónserunt Apóstoli ;
Jesáque , voti cónpontes ,
Almo beatur lámine.
Ut sis perenne mentibus
Paschale , Jesu , gaudium ,
A morte dira criminum
Vita renatos libera.
Deo Patri sit glória ,
Et Filio , qui a mórtuis
Surréxit , ac Paracélio ,
In sempiterna sœcula.

Amen.

Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Ascens. exclusive.

Ab Ascensione autem usque ad Pentecosten dicitur :
Iesu , tibi sit glória

Qui victor in cœlum redis ,
Cum Patre , et almo Spíritu ,
In sempiterna sœcula . Amen .
X. Sancti et justi , in Dómino gau-
dete , alleluia . R. Vos élégit Deus
in hæreditatem sibi , alleluia .

Ad Magnificat , Aña .
Lux perpétua * lucébit sanctis
tuis , Dómine , et aeternitas tém-
porum , alleluia .

Oratio propria .

Ad Matutinum , Invitatorium .
Regem Apostolorum Dóminum , *
Venite adorémus , alleluia . Ps.
Venite. i.

Hymn. Tristes erant. xiv.

In primo Nocturno .

Aña . Stabunt justi * in magna
constantia adversus eos , qui se
angustiaverunt , alleluia . Psalmi
Cœli enarrant . Benedicam .
Eructavit , ut supra in Communi
Apostolorum . ij.

V. Sancti et justi , in Dómino
gaudete , alleluia . R. Vos élégit
Deus in hæreditatem sibi , allel .

Lectiones in quolibet Noctur-
no , ut in Proprio annotatur .
R. j. Beatus vir , qui mérituit Dó-
minum , alleluia : * In mandatis
eius cupit nimis , alleluia , alle-
luia , allel . **Y.** Glória , et dicitur
in domo ejus , et justitia ejus
manet in sœculum sœculi . In .
R. ij. Tristitia vestra , alleluia , *
Convertetur in gaudium , alle-
luia , allel . **Y.** Mundus autem gau-
débit , vos vero contristabimini ,
sed tristitia vestra . Convertetur .
R. iii. Pretiosa in conspectu Dó-
mini , alleluia , * Mors sanctó-
rum ejus , alleluia . **Y.** Custodit
Dóminus omnia ossa eorum ,
unum ex his non conteretur .
Mors . Glória Patri . Mors .

In secundo Nocturno .

Aña . Ecce quomodo computati
sunt * inter filios Dei , et inter
sanctos sors illorum est , alleluia .
Psalmi . Omnes gentes . Exaudi ,
Deus , deprecationem . Exaudi ,
Deus , orationem . iv.

Y. Lux perpétua lucébit sanctis
tuis , Dómine , alleluia . R. Et
aeternitas témporum , alleluia .

R. iv. Lux perpétua lucébit san-

ctis tuis , Dómine . * Et aeternitas
témporum , alleluia , alleluia .
Y. Lætitia sempiterna erit super
cápita eórum : gaudium , et
exultationem obtinébunt . Et .

R. v. Virtute magna reddébant
Apóstoli , * Testimónium resur-
rectionis Jesu Christi Dómini
nostrí , alleluia , alleluia . **Y.** Re-
pléti quidem Spíritu sancto lo-
quebántur cum fiducia verbum
Dei . Testimónium .

R. vi. Isti sunt agni novelli , qui
annuntiaverunt , alleluia : modo
venérunt ad fontes , * Repléti
sunt charitate , alleluia , alleluia .
Y. In conspectu Agni amicti sunt
stolis albis , et palme in manib-
us eórum . Repléti . Glória Pa-
tri . Repléti .

In tertio Nocturno .

Aña . Lux perpétua lucébit san-
ctis tuis , Dómine , et aeternitas
témporum , alleluia . Psal . Con-
fitébimur . Dóminus regnávit ,
exultet . Dóminus regnávit , ira-
scántur . vj.

Y. Lætitia sempiterna super cápi-
ta eórum , alleluia . R. Gaudium ,
et exultationem obtinébunt , al-
leluia .

R. vii. Ego sum vitis vera , et
vos pálmites : * Qui manet in
me , et ego in eo , hic fert fru-
ctum multum , alleluia , alle-
luia . **Y.** Sicut diléxit me Pater ,
et ego diléxi vos . Qui .

R. viii. Cándidi facti sunt Naza-
rei ejus , alleluia : splendórem
Deo dedérunt , alleluia : * Et
sicut lac coagulati sunt , alle-
luia , alleluia . **Y.** Cándidi res
nive , nitidiōres lacte , rubicundiōres
ébore antiquo , sapphiro
pulchriōres . Et Glória Patri . Et .

AD LAUDES ,

et per Horas . Aña .

1. Sancti tui , Dómine , * florébunt
sicut liliū , alleluia : et sicut
odor bálsami erunt ante te , al-
leluia . Ps. Dóminus regnávit ,
cum reliquis . 14.

2. In cœlestibus regnis * sanctó-
rum habitatio est , alleluia : et
in aeternum réquies eórum , allel .

3. In velamento * clamábant

sancti **tui**, Dómine, allelúia, allelúia, allelúia.

R. Spíritus, et ánimæ * justórum, hymnum dícite Deo nostro, allelúia, allelúia.

V. Fulgébunt justi * sicut sol in conspéctu Dei, allelúia.

Capitulum. *Sap. 5.*

STABUNT justi in magna constantia adversus eos, qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labores eórum.

Hymnus.

PASCHALE mundo gáudium
Sol núnctiat formosior,
Cum luce fulgéntem nova
Jesum vident Apóstoli.

In carne Christi vñlera

Micáre tamquam sidera
Mirántur, et quidquid vident
Testes fidéles prædicant.
Rex Christe clementissime,
Tu corda nostra pòsside;
Ut lingua grates débitas
Tuo repéndat nòmini.
Ut sis perénne méntibus
Paschale, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos libera.
Deo Patri sit glória,
Et Filio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paracito,
In sempiterna sacerula. Amen.

V. Pretiosa in conspéctu Dómini,
allelúia. R. Mors sanctórum ejus,
allelúia.

Ad Benedictus, Aña.

Filiæ Jerúsalem, * veníte, et vi-
dete Mártires cum corónis, qui-
bus coronávit eos Dóminus in
die solemnitatis, et lætitiae, al-
lelúia, allelúia.

Ad Primam, in R. br. a Feria ij.
post Dñicam in Albis usque ad
Ascens. exclusive dicitur V. Qui
surrexisti a mórtuis. Ab Ascens.
autem usque ad Pent. exclus. di-
citur V. Qui scandis super sidera.

Ad Tertiam, Aña.

In cœlestibus regnis.

Capit. Stabunt justi, supra.
R. br. Sancti et justi, in Dómino
gaudéte. * Allelúia, allelúia. San-
cti et justi. V. Vos elégít Deus in
hæreditatem sibi, Allelúia,
allelúia. Glória Patri. Sancti et

justi. V. Lux perpétua lucébit
Sanctis tuis, Dómine, allelúia. R.
Estéritas témporum, allelúia.
Ad Sextam, Aña.

In velamento.

Capitulum. *Sap. 5.*

Eccs quómodo computati sunt
E inter filios Dei, et inter san-
ctos sors illorum est.

R. br. Lux perpétua lucébit san-
ctis tuis, Dómine. * Allelúia, al-
lelúia. Lux. V. Et etérnitas tém-
porum. Allelúia, allelúia. Glória
Patri. Lux. V. Lætitia sempitér-
na super capita eórum, allelúia.
R. Gáudium, et exultationem
obtinébunt, allelúia.

Ad Nonam, Aña.

Fulgébunt justi.

Capitulum. *Rom. 8. e*

Sciixus, quóniam diligéntibus
Deum ómnia cooperantur in
bonum, iis qui secúndum propo-
situm vocati sunt sancti.

R. br. Lætitia sempiterna super
capita eórum. * Allelúia, alle-
lúia. Lætitia. V. Gáudium, et
exultationem obtinébunt. Alle-
lúia, allelúia. Glória Patri. Læti-
tia. V. Pretiosa in conspéctu Dó-
mini, allelúia. R. Mors sanctó-
rum ejus, allelúia.

In ij. Vesperis, Aña de Laud.
Psalmi. Dixit Dóminus. Laudáte
pueri. Crédidi. In convertendo.
Dómine, probasti me. ix.

Capitulum. Stabunt justi.

Hymnus. Tristes erant. xiv.

V. Pretiosa in conspéctu Dómini,
allelúia. R. Mors sanctórum ejus,
allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Sancti et justi, * in Dómino gan-
déte, allelúia: vos elégít Deus in
hæreditatem sibi, allelúia.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS

extra tempus Paschale

Ad Vesperas, Aña et Capit. de
Laud. xxij. Psalmi de Dominica.
89. et loco ult., Psalm. Laudate
Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

Dux, tuorum milium
Sors, et coróua, præmium,
Laudes canentes Mártiris
Absolvę nexus criminis.

Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervenit ad colestia,
Poenas eucúrrit sórtiter,
Et sústulit virsíliter :
Fundénsque pro te sanguinem ,
Etérna dona pósseidet.
Ob hoc precátu supplici
Te pósicimus piissime :
In hoc triúmpho Martýris
Dimitte uoxam sérvulis.
Laus , et perénnis glória .
Patri sit, atque Filio ,
Sancto simul Paracílio ,
In sempitérna sǽcula. Amen.
V. Glória et honore coronásti
eum, Dómine. R. Et constituisti
eum super ópera manuum tuá-
rum.

Ad Magnificat. Aña
Iste Sanctus * pro lege Dei sui
certávit usque ad mortem , et a
verbis impiórum non timuit :
fundátus enim erat supra firmam
petram.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Regem Martýrum Dóminum *
Venite adorémus. Ps. Venite. t.

Hymnus. Deus , tuórum , ut
supra. xvij.

In primo Nocturno.

Aña. In lege Dómini * suit vo-
luntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

BATUS vir, qui non ábiit in
cónsilio impiórum , et in via
peccatórum non stetit, * et in
cathédra pestiléntiæ non sedit :
Sed in lege Dómini volúntas
ejus, * et in lege ejus meditábi-
tur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum , quod
plantátum est secus decúrsus
aquárum, * quod fructum suum
dabit in témpore suo :

Et sólium ejus non défluet : * et
ómnia quæcúmque faciet, pro-
sperabuntur.

Non sic impii , non sic : * sed
tamquam pulvis, quem prójectit
ventus a facie terræ.

Ideo non resúrgunt impii in ju-
dicio : * neque peccatóres in
cónsilio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam
justórum : * et iter impiórum
peribit.
Aña. In lege Dómini suit volún-
tas ejus die ac nocte.
Aña. Prædicans * præcéptum
Dómini, constitútus est in monte
sancto ejus.

Psalmus 2.

QUARE tremuerunt gentes, * et
pópuli meditati sunt inánia?
Astitérunt reges terræ , et
príncipes convenérunt in unum :
* adversus Dóminum, et adver-
sus Christum ejus.
Dirumpámus víncula eórum : *
et projiciámus a nobis jugum
ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit
eos : * et Dñus subsannabit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua: *
et in furóre suo conturbabit eos.
Ego autem constitútus sum Rex
ab eo super Sion montem sanctum
ejus, * prædicans præcé-
plum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius
meus es tu , ego hódie génu te.
póstula a me, et dabo tibi gentes
hæreditátem tuam , * et posses-
sionem tuam térmilos terræ.
Reges eos in virga ferrea , * et
tamquam vas siguli confringés
eos.

Et nunc, reges, intelligite; * eru-
dimini qui iudicáti terram.
Servite Dómino in timóre : * et
exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplinam , ne-
quando irascáatur Dóminus, * et
pereáatis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus,*
beáti omnes , qui confidunt
in eo.

Aña. Prædicans præcéptum Dó-
mini, constitútus est in monte
sancto ejus.

Aña. Voce mea * ad Dóminum
clamávi : et exaudívit me de
monte sancto suo.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt
qui tribulant me ? * multi
insurgunt adversum me.
Multi dicunt ánime meæ : *
Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exsurréxi, quia Dóminus suscepit me.

Non timébo mília pópuli circumdántis me : * exurge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus : * et super pólum tuum benedictio tua.

Ana. Voce mea ad Dóminum clamávi : et exaudívit me de monte sancto suo.

V. Glória, et honore coronásti eum, Dómine. ¶ Et constitúisti eum super ópera manuum tuarum. Pater noster. Absolutio. Exaudi, Dómine. ¶ Jube domine. Bened. Benedictione perpétua.

Lectiones sequentes j Noct. leguntur in Feste Mart. et Pont. In Feste autem Mart. non Pont. leguntur quae inferius posita sunt in Comuni plur. Mart.

De Actibus Apostolórum.
Lectio j. Cap. 20. d

AMILETO Paulus mittens Ephesum, vocávit majóres natu Ecclésiae. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis : Vos scitis a prima die, qua ingrüssus sum in Asiam, quáliter vobiscum per omne tempus fui, sérviens Dómino cum omni humilitate, et lácrys, et tentationibus, quae mihi accidérunt ex insidiis Judæorum : quómodo nihil subtráixerim nullum, quo minus annuntiarem vobis, et docerem vos publice, et per domos, testificans Judæis, atque gentilibus in Deum pónitentiam, et fidem in Dóminum nostrum Iesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu vado in Jerusalēm, quae in ea ventura sint mihi, ignórons : nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens : Quod-

niam víncula, et tribulatíones Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véror, nec fácio animam meam pretiosírem quam me : dummmodo consummum cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Iesu, testificari Evangélium grátiae Dei. ¶ Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : * Fundátus enim erat supra firmam petram. ¶ Iste est qui contémptis vitam mundi, et pervénit ad coeléstia regna. Fundátus. Bened. Unigénitus Dei Filius.

Lectio ij.

ET nunc ecce ego scio, quia amplius non viderébitis faciem meam, vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quapropter contéstor vos hodiéra die, quia mundus sum a sanguine omnium. Non enim subterfugi, quo minus annuntiarem omne consilium Dei vobis. Atténdite vobis, et universo gregi, in quo vos Spíritus sanctus posuit Episcopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. Ego scio quóniam intrabunt post discessióinem meam lupi rapaces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes perversa, ut abducant discipulos post se. Proprius quod vigiláte, memória retinéntes quóniam per triennium nocte, et die non cessávi, cum lácrys monens unumquémque vestrum. ¶ Justus germinabit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ¶ Plantátus in domo Dómini, in atris domus Dei nostri. Et florébit. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

ET nunc commendo vos Deo, et verbo grátiae ipsis, qui potens est edificare, et dare hereditatem in sanctificatis omnibus. Argentum, et aurum, aut vestem nullius concupisci, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quae mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministrave-

runt manus istae. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscipere infírmos, ac rememorare verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accipere. Et cum hæc díxisset, pósitus génibus suis, oravit cum omnibus illis. Magnus autem fletus factus est omnium: et procumbentes super collum Pauli, osculabántur eum, dolentes máxime in verbo, quod díserat, quóniam amplius faciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

¶ Isto cognovit justitiam, et vidit mirabilia magna, et exoravit Altissimum: * Et iuvéntus est in número sanctorum. ¶ Iste est, qui contémpsa vitam mundi, et pervenit ad coeléstia regna. Et, lória Patri. Et.

In secundo nocturno
Aña. Filii hominum, * scítote quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justitiae meae: * in tribulatiōne dilatásti mihi.

Miserere mei, * et exaudi orationem meam.
¶ filii hominum, usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et queritis mendacium? ¶ Et scítote quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exaudi et me, cum clamávero ad eum:

I rascimini, et nolite peccare: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cibis vestris compungimini.

Sacrificáte sacrificium justitiae, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona? Signatum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dediisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et glei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idíspum * dómiam, et requiéscam.

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Aña. Filii hominum, scítote

quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Aña. Scuto bonæ voluntatis * tuu coronasti eum, Dómine.

¶ Psalmus 5.

Vera mea áuribus pércepe, Dómine, * intellége clamorem meum.

Inténde vocí orationis meæ: * Rex meus, et Deus meus. Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exaudiens vocem meam. Ille astabo tibi, et videbo: * quóniam non Deus volens initiatum te es.

Nequo habitabit juxta te malignus: * neque permanebunt iniqui ante oculos tuos.

Distí omnes, qui operantur iniuriam: * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Viru sanguinum, et dolosum abominabitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericordiæ tuæ,

Introibo in domum tuam: * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Dómine, deduc me in justitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est. Sepulchrum patens est guttul eórum, linguis suis dolose agitant: * iudica illos, Deus.

Décidunt a cogitationibus suis, secundum multitúdinem impietatum eórum expelle eos: * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et laténtur omnes, qui sperant in te: * in éternum exultabunt, et habitabíis in eis.

Et gloriasbuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedices justo.

Hómine, ut scuto bonæ voluntatis tuae * coronasti nos.

Aña. Scuto bonæ voluntatis tuae coronasti eum, Dómine.

Aña. In univerſa terra * glória et honore coronasti eum.

¶ Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirabile est nomen tuum in univerſa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua , * super cōlos.

Ex ore infantium , et lacténtium perfecisti laudem propter inimicos tuos . * ut déstruas inimicum , et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos , ópera digitórum tuórum : * lumen , et stellas quae tu fundásti.

Quid est homo , quod memor es ejus ? * aut filius hóminis , quóniam vísitas eum ?

Minuſati eum paſo minus ab Angelis , glória et honore coronaſti eum : * et conſtituisti eum super ópera mānuum tuárum.

Omnia ſubjecisti ſub pédibus ejus , * oves et boves univéras , insuper et pécora campi.

Völucres cœli , et pisces maris , * qui perambulant sémitas maris. Dómine Dóminus noster , * quam admirabile eſt nomen tuum in univérsa terra !

Amen In univérsa terra glória et honore coronasti eum.

¶ Posuifisti , Dómine , ſuper caput ejus . ¶ Corónam de lápide prelio. Pater noster. Absolutio. Ipsiſus pietas. ¶ Jube , domne . Deoꝝ Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 44. de Sanctis.

TRIUMPHALIS beati Mártyris x dies hodie nobis anniversaria celebritate reūririt: cuius glorificationi ſicut congaudet Ecclésia , ſic ejus propónit ſequenda veſtigia. Si enim compátimur , et conglorificabimur. In cuius glorióſo agóne duo nobis præcipue conſideranda ſunt: indurata vi-delicet tortoris ſavitia , et Mártyris invicta patiēntia. Savitia tortoris , ut eam deſteſemur : patiēntia Mártyris , ut eam imitémur. Audi Psalmistam adverſus malitiam increpantem : Noli temulāri in magnântibus , quóniam tamquam ſurnum velociter arécent. Quod autem adverſus malignantes patiēntia exhibénda sit , audi Apóstolum uadéntem : Patiēntia vobis necessária eſt , ut reportétias promiſſiones.

¶ Ilonéstum fecit illum Dómini-nus , et cuſtodívit eum ab inimiciis , et a ſeductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritatēm etérnam. ¶ Descenditque cum illo in ſóveam : et in vinculis non dereliquit eum. Et dedit. Bene dictio. Christus perpétuus.

Lectio v.

CORONATA itaque eſt beati Mártyris patiēntia , mancipata eſt etérnis cruciáribus tortoris in-correctis militia. Ille atténdens in agóne ſuo glorióſus Christi athléta , non exhorruit cárcorem. Ad imitationem cāpitis ſui toléravit probra , ſuſtinuit irriſiones , flagella non timuit : et quo autem mortem pro Christo pertulit ſupplicia , tot ei de se obtulit ſacrificia. Quod enim propinante Apóstolo biberat , alto retinébat : Quia non ſunt condignæ paſſiōnes hujus tēmporis ad futuram gloriām , quæ revelabitur in nobis ; et quia momentaneum hoc et leve noſtra tribulatiōnis , etérnum gloriām pondus operatur in eulis. Hujus promiſſionis amōre a terrénis ſuſpensus , et prægustata ſupérnæ ſuavitatis dulcédine inefſibiliter afféctus , dicébat cum Psalmista : Quid mihi eſt in calo , et a te quid volui ſuper terram ? Defécit caro mea , et cor meum : Deus cordis mei , et pars mea Deus in etérnum. ¶ Desiderium anima ejus tri-huſisti ei , Dómine : * Et voluntate labiōrum ejus non fraudasti eum. ¶ Quóniam prævenisti eum in benedictiōnibus dulcēdinis : po-ſuisti in capite ejus corónam de lápide prelio. Et. Benefici-ignem ſui amoris.

Lectio vi.

CONTINUABATURENIM quantum in enigmate infirmitas hu-mana oculum mentis in eternitate ſigere potest , quanta ſint ſupérnæ civitatis gaudia : et ea enarrare non ſufficiens , admīrando clamabat : Quid mihi eſt in calo ? Quasi diſcret : Excedit vires meas , excedit facultatem eloquentiæ meæ , tranſcendit ca-

pacitatem intelligentiae meae illud decus, illa gloria, illa celsitudo, qua nobis, a conturbatione hominum remotis, in abscondito faciei sue Jesus Christus Dominus noster reformabit corpus humilitatis nostra, configuratum corpori claritatis sue. Iiujus perfectio libertatis contemplatione nullum vitabat periculum, nullum horrebat supplicium, etsi nullies posset mori, non putabat se hanc digne posse aliqua ratione promereri.

ig. Stola jucunditatis induit eum Dominus : * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ¶ Cibavit illum Dominus pane vitae, et intellectus : et aqua sapientiae salutaris potavit illum. Et Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.
Aña. Justus Dominus, * et iustitiam dilexit : aequitatem vedit vultus ejus.

Psalmus 10.

In Domino confido : quomodo dicitis animae meae : * Transmigra in montem sicut passer ? quoniam ecce peccatores intendebunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde. quoniam quae persecisti destruxerunt : * justus autem quid fecit ?

Dominus in templo sancto suo : * Dominus in celo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt : * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interroget justum, et simip : * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam. pluet super peccatores Iudeus : * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum. quoniam justus Dominus, et iustitias dilexit : * aequitatem vedit vultus ejus.

Aña. Justus Dominus, et iustitiam dilexit : aequitatem vedit vultus ejus.

Aña. Habitabit * in tabernaculo tuo : requiescat in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

DOMINE, quis habitabit in tabernaculo tuo ? * aut quis requiescat in monte sancto tuo ? Qui ingreditur sine macula, * et operatur iustitiam :

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit proximo suo malum, * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspicuus ejus malignus : * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec, * non movetitur in aeternum.

Aña. Habitabit in tabernaculo tuo : requiescat in monte sancto tuo.

Aña. Posuisti, Domine, * super caput ejus coronam de lapide pretioso.

Psalmus 28.

DOMINE, in virtute tua laetabitur rex : * et super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei : * et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis : * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petuit a te : * et tribuisti ei longitudinem diorum in saeculum, et in saeculum saeculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo : * gloriam, et magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in saeculum saeculi : * laetificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino : * et in misericordia Altissimi non commovet.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis : * delecta tua invenerat omnes, qui te odierunt.

Pones eos ut effanum ignis in tempore vultus tui : * Dominus

in ira sua conturbabit eos, et devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes,* et semen eorum a filiis hominum. Quoniam declinaverunt in te mala : * cogitaverunt consilia, quae non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis preparabis vultum eorum.

Exaltare, Domine, in virtute tua : * cantabimus, et psallimus virtutes tuas.

Ana. Posuisti, Domine, super caput ejus coronam de lapide pretioso.

Tu. Magna est gloria ejus in salutari tuo. **U** Gloriari et magnum decorem impones super eum.

Pater noster. Absolutio. A vinculis. **V** Jube, domne. Benedictio. Evanglica lectio.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14. f.

In illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua. Homilia sancti Gregorii Papae.

Hom. 37. in Evang.

Si consideremus, fratres charissimi, quae et quanta sunt, quae nobis promittuntur in celis, vilescunt animo omnia quae habentur in terris. Terrana namque substantia superna felicitati comparata, pondus est, non subsidium. Temporalis vita aeterna vita comparata, mors est potius dicenda, quam vita. Ipse enim quotidiana desuetus corruptionis quid est aliud, quam quedam prolixitas mortis? Quae autem lingua dicere, vel quis intellectus capere sufficit, illa superna civitatis quanta sint gaudia: Angelorum chorus interesse, cum beatissimis spiritibus glorie conditoris assistere, praesentem Dei vultum cernere, incircumscriptum lumen videre, nullo mortis metu afflicti, incor-

ruptionis perpetuae munere latari?

R. Corona aurea super caput ejus, * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, et opus fortitudinis. **V**. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa. Bened Cujus festum.

Lectio viii.

Sed ad haec audita inardescit animus: jamque illic cupit assistere, ubi se sperat sine fine gaudere. Sed ad magna premia perueniri non potest, nisi per magnos labores. Unde et Paulus egregius prædicator dicit: Non coronabitur, nisi qui legitime certaverit. Delicto ergo mentem magnitudinem præmiorum, sed non deterrat certamen laborum. Unde ad se venientibus Veritas dicit: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus.

Ubi. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicium non timuit, nec terram dignitatis gloriam quæsivit, sed ad castitia regna pervenit. **V**. Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. Qui Gloria Patri. Qui. Benedictio. Ad societatem.

Sequens R. dicitur ultimo loco in Festis sex SS. Mart. Pont. Eusebii, Marcelli, Joannis. Silverii. Martini, et Pontiani.

R. Domine, prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: * Posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. **V**. Vitam petuit a te, et tribuisti ei longitudinem diorum in saeculum saeculi. Posuisti. Gloria Patri. Posuisti.

Lectio ix.

Sed percontari libet, quomodo parentes, et carnaliter propinquos precipimus odio, qui jubemur et inimicos diligere? Et certe Veritas de uxore dicit:

Quod Deus conjinxit, homo non séparet. Et Paulus ait: *Viri, diligite uxores vestras, sicut et Christus Ecclesiásam. Ecce, discípulus uxórem diligéndam prædicat, cum Magíster dicat: Qui uxórem non odit, non potest meus esse discípulus.* Numquid aliud iudex núnctiat, aliud præco clamat? An simul et odiſſe póssumus, et dilígere? Sed si vim præcépti perpéndimus, utrumque ágere per discretiōnem valémus: ut uxórem, et eos, qui nobis carnis cognatiōne conjúncti sunt, et quos próximos nō vimus, diligámus: et quos aduersários in via Dei pátimur, odiéndo et fugiéndo nesciamus.

Te Deum laudámus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Qui me conféssus fúerit * coram hominibus, confitébor et ego eum coram Patre meo. Ps. Dñus regnávit, vñm reliq. 14.
2. Qui séquitur me, * non ambulat in tenebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.
3. Qui mihi ministrat, * me sequárut: et ubi ego sum, illuc sit et minister meus.
4. Si quis mihi ministráverit, * honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dóminus.
5. Volo, Pater, * ut ubi ego sum, illuc sit et minister meus.

Capitulum. *Jac. 4. b*

BEATUS vir, qui suffert tentationem: quóniam cum probátus fúerit, accipiet corónam vitæ, quam repromisit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

IN VICTR. Martir, únicum Patris secútus Fílium, Victis tríumphas hóstibus, Victor fruens cœlestibus, Tui precátus múnere Nostrum réatum dílue, Arcens mali contágium, Vitæ repéllens tædium. Soluta sunt jam víncula Tui sacrati cōporis: Nos solve vinclis saceruli, Dono supérni Núminis.

Deo Patri sit glória, Ejusque soli Filio, Cum Spíritu Paráclito, Nunc, et per omne sāculum. Amen.

X. Justus ut palma florébit. R. Sicut cedrus Líbani multiplicabitur.

Ad Benedictus, Aña. Qui odit * ánimam suam in hoc mundo, in vitam æternam custódit eam.

Pro Mart. et Pontifice. Oratio. **N**IFIRMITATEN nostram respice, I omnipotens Deus: et quia pondus proprie actionis gravat, beati N. Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriosa nos protegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Martyris tui atque Pontificis, annua solemnitate lètificas: concéde propitius; ut, cujus natalitia cólimus, de ejusdem étiam protectione gaudéamus. Per Dñnum.

Pro Martyre tantum. Oratio. **P**RESTA, quæsumus omnípotens Deus: ut qui beáti N. Martyris tui, natalitia cólimus, intercessione ejus in tui nóminalis amore roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRESTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, intercedente beáto N. Martyre tuo, et a cunctis adversitatibus liberémur in corpore, et a pravis cogitationibus inundémur in mente. Per Dñnum.

Ad Tertiā, Aña.

Qui séquitur me.

Capit. **R**eatus vir. supra. **A**n. Glória, et honré * Coronásti eum, Dómine. Glória et. V. Et constitústi eum super ópera manuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et. V. Posuisti, Dómine, super caput ejus. **A**. Coronam de lapide pretioso.

Ad Sextam, Aña.

Qui mihi ministrat.

Capitulum. *Ecclesiast. 45.* **C**IBAVIT illum pane vitæ et intellectus, et aqua sapiéntia salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

R. br. Posuisti, Dómine,* Super caput ejus. Posuisti. V. Corónam de lápide pretioso. Super. Glória Patri. Posuisti. V. Magna est glória ejus in salutari tuo. R. Gloriām, et magnum décorēm impónes super eum.

Ad Nonam. Aña.

Volo, Pater.

Capitulum. *Ecclesi. 59.*

Justus cor suum trádidit ad vigilandum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altissimi deprecábitur. R. br. Magna est glória ejus. In salutari tuo. Magna. V. Gloriām, et magnum décorēm impónes super eum. In. Glória Patri. Magna. V. Justus ut palma florébit. R. Sicut cedrus Libani multiplicábitur.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. **xxiiij.** Psalmi de Dñica. **89.** et loco ult. Ps. Crédidi. **92.**

Hymnus. Deus, tuorūm. xvj. V. Justus ut palma florébit. R. Sicut cedrus Libani multiplicábitur.

Ad Magnificat. Aña.

Qui vult venire post me,* abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me.

2 ALIÆ LECTIOES pro uno Martyre.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne sancti Ambrósii Episcopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

Lectio iv. *Serm. 21.*

Princess persecuti sunt me gratis : et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc Martyr dicit, quod injúste persecutiōnum torménta sustineat : qui nihil rapuerit, nullum violentus opprésserit, nullius sanguinem fúderit, nullius torum putáverit esse violándum : qui nihil légi bus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplicia : qui loquátur juste, et non audiátur : qui loquátur plena saliliis, et impugnétur : ut possit dicere : Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis figit persecutiōnem pátitur, qui impugnatur sine crímine : impugnatur ut nōxius,

cum sit in tali confessiōne laudabilis : impugnáatur quasi venéficus, qui in nōmine Dñi gloriátor, cum pietas virtútum ómnium fundaméntum sit. R. Ilonéstum. **xx.**

Lectio v.

Ver frustra impugnáatur qui apud ímpios, et infidos impietatis arcéssitur, cum fidei sit magíster. Verum qui gratis impugnáatur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxit : Et a verbis tuis trepidávit cor meum ? Trepidare infirmitatis est, timoris, atque formidinis. Sed est étiam infirmitas ad salutem, est étiam timor sanctórum : Timéte Dóminum, omnes sancti ejus, et : Beatus vir, qui timet Dóminum. Qua ratione beatus ? Quia in mandatiis ejus cupit nimis. R. Desidérium. **xx.**

Lectio vi.

Ponx ergo Mártym inter pericula constitútum, cum inde immánitas bestiarum ad incuténdum terrórem infretat, aliúnde stridor candéntium lámínarum, et flamma fornáci ardéntis exæstuet, ex parte ália páersonet tractus grávium caténarum, hinc carnifex cruéntus assifstat : pone, inquam, circumspéctantem ómnia plena suppliciis, deinde cogitántem mandata divina, illum ignem perpétuum, illud sine fine incéndium perfidórum, illam pono recrudecántis arúnnam : trepidare corde, ne, dum præséntibus edat, perpétuus se dedat exitiis : perturbári ánimo, dum futuri iudicíi rhomphæam illam terribilem quadam conspéctus spécie contuérter. Nonne ad hanc trepidatiōnem fiduciæviri constáns, et quális in eúmdem concérrit efféctum confidéntia cupiētis éterna, et divína trepidantis ? R. Stola jucunditatis. **xxj.**

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secundum Mattheum.

Lectio vii. *Cap. 46. d.*
In illo tempore : Dixit Jesus de scipulis suis : Si quis vult post

me venire, abneget semetipsum,
et tollat crucem suam, et sequatur me. Et reliqua.

*Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 32. in Evangelia.*

Quis Dóminus, ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcepta de-dit mundo. Vite étenim nostræ véteri in vitiis enutrítæ contrarietatem oppósuit novitatis sue. Quid enim vetus, quid carnalis homo nón erat, nisi sua retinére, aliéna ràpere, si posset, concupiscere, si non posset? Sed cœlestis médicus singulis quibúsque vitiis obviántia adhibet medicamenta. Nam sicut arte medicinae cálida frigidis, frigida cálidis curantur: ita Dóminus noster contraria oppósuit medicamenta peccatis, ut lúbricis contínen-tiam, tenácibus largitatem, iracundis mansuetudinem, elati-tes præciperet humilitatem.

¶ Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitatis, glória honoris, et opus fortitudinis. ¶ Quóniam prævenisti eum in benedictionibus dulcédi-nis, posuisti in cápite ejus corónam de lapide pretioso. Expréssa.

Lectio viii.

CERTE, cum se sequentibus nova mandata pròponeret, dixit: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ pòssidet, non potest meus esse discipulus. Ac si aperte dicat: Qui per vitam véterem aliéna concupiscitis, per novæ con-versationis stúdium et vestra largímini. Quid vero in hac lectio-ne dicat, audiámus: Qui vult post me venire, abneget semetipsum. Ibi dicitur, ut abnegémus nostra: hic dicitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósūm non est hómini relínquere sua; sed valde laboriósūm est relinquare semetipsum. Minus quippe est abnegare quod habet: valde autem multum est, abnegare quod est. ¶ Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sanguinem suum fudi: * Qui minas júdicum non timuit, nec terréna dignitatis

gloriām quæsívit, sed ad co-léstia regna pervénit. ¶ Justum deduxit Dóminus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix

Ad se autem nobis venientibus Dóminus præcepit, ut re-nuntiémus nostris: quia qui-cumque ad fidei agném vénimus, luctamen contra malignos spíritus súmimus. Nihil autem malísgni spíritus in hoc mundo próprium pòssident: nudi ergo cum nudis luctari debémus. Nam si vestitus quisque cum nudo luctatur, cítius ad terram dejí-citur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terrena ómnia, nisi quædam cérporis induménta? Qui ergo contra diabolum ad certámen pròperat, vesti-ménta abjiciat, ne succúmbat.

¶ Deum laudamus. 15.

5. ALIA HOMILIA

pro uno Martyre.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-dum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 40. c

In illo tempore: Dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opér-tum, quod non revelábitur; et occútum, quod non sciétur. Et reliqua.

Homilia sancti Hilárii Episcopi. Com. in Matth. c. 40. post med.

Dominus diem judicij ostendit, quæ abstrúsam voluntatis nostraræ consciéntiam prodet: et ea quæ nunc occulta existimántur, luce cognitionis publicæ déteget. Igitur non minas, non consilia, non potestátes insectantium mouet esse metuéndas: quia dies ju-dicij nulla hæc fuisse, atque inanis revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dicite in lúmine: et quod in aure audítis, prædicate super tecta. Non lègimus Dñum sólitum fuisse noctibus sermocinári, et doctrinam in ténebris tra-didisse: sed quia omnis sermo ejus carnalibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

¶ Coróna áurea. supra.

Lectio viii.

TAQUE id quod a se dictum est, Icum libertate fidei et confessio- nis vult esse loquendum. Idecirco quæ in tenebris dicta sunt, prædicari jussit in lumine, ut quæ secrætum aurium commissa sunt, super tecta, id est, excelsa loquætum præconio, andiantur. Constantem enim Dei ingerenda cognitio est, et profundum doctrinæ evangelicæ secrætum in lumine prædicatiōnis apostolicæ revelandum; non timentes eos, quibus cum sit licentia in corpora, tamen in animam jus nullum est: sed timentes potius Deum, cui perdenda in gehenna et animæ, et corporis sit potestas.

R. Hic est vere. xxv.

Lectio ix

NOLITE timere eos qui occidunt corpus. Nullus fitur corporum nostrorum casus est pertimendus, neque ullus intertimendus carnis admittendus est dolor: quando pro naturæ suæ atque originis conditiōne resoluta, in substanciali spirituālis animæ refundatur. Et quia doctrinis talibus confirmatos opertet liberam confitendì Dei habere constantiam, etiam conditiōnem, qua teneremur, adjecit: negaturum se eum Patri in celis, qui se hominibus in terra negasset: eum porro, qui confessus coram hominibus se fuisse, a se in celis confitendum: qualisque nos hominis sui testes hominibus fuissimus, tali nos apud Deum Patrem testimoniō ejus usuros.

R. Deum laudamus. 13.

: ALIA HOMILIA
pro uno Martyre.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio viij Cap. 40. d

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. in Matth. cap. 10.

SUPRA dixerat: Quod dico vobis in tenebris, dicit in lumine; et quod in aure auditis, prædicare supertecta: nunc inferi quid post prædicatiōnem sequatur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divisus est: unaquæque domus et infidèles et credentes habuit, et propterea bellum missum est bonum, ut rumperetur pax mala. Tale quid et in Génesi aduersus rebelles homines, qui moti fuerant de Oriente, et turrem extrudere festinabant, per quam cœli alta penetrarent. fecisse scribitur Deus, ut dividaret linguas eorum.

R. Corona aurea. xxv.

Lectio viii.

VENI enim separare hominem aduersus patrem suum. Hic locus prope iisdem verbis in Michæa Propheta scribitur. Et notandum, ubicumque de veteri testamento testimoniūm pónitur, utrum sensus tantum an sermo consentiat. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmisserat: Non veni pacem mittere, sed gladium, et dividere homines aduersus patrem, et matrem, nrum et socrum; ne quis pietatem religiōni antiferret, subjecit dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Canticis legimus Canticorum: Ordinavit in me charitatem. Hic ordo in omni affectu necessarius est: ama post Deum, patrem, am matrem, am filios.

R. Hic est vere. xxv.

Lectio ix

(abo pulcherrimus: ad prædicatiōnem mittit, docet pericula non timenda, affectum subiicit religiōni. Aurum supra tulerat, ut de zona excusserat: dura Evangelistarum conditiō. Unde ergo sumptus, unde virtus necessaria? Austeritatem mandatorum spe témperat promissorum: Qui recipit, inquietus, vos, me recipi, et qui me reci-

pit, rēcipit eum qui me misit : ut in suscipiēndis Apóstolis unusquisque credētūm Chri-
stum se suscepisse arbitrētur.

Te Deum laudāmus. 43.

5 ALIA HOMILIA

pro uno Martyre.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 42. d

In illo tempore : Dicit Jesus discipulis suis : Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terrā, mórtuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episcopi.

Tr. 51. in Joann. sub med.

Irus Dóminus Jesus erat granum mortificandum et multiplicandum : mortificandum infidelitate Judæorum, multiplicandum fide populorum. Jam vero exhortans ad passiónis suæ se-ctanda vestigia : Qui amat, inquit, animam suam, perdet eam. Quod duobus modis intelligi potest. Qui amat, perdet : id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenere in Christo, noli mortem timere pro Christo. Item alio modo : Qui amat animam suam, perdet eam : noli amare, ne perdas : noli amare in hac vita, ne perdas in æterna vita.

R. Coróna áurea. xxv.

Lectio viii.

Hoc autem, quod postérius dixi, magis habére videtur evangélicus sensus. Séquitur enim : Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custódit eam. Ergo quod supra dictum est, Qui amat, subintel-ligitur, in hoc mundo, ipse útique perdet : qui autem odit, útique in hoc mundo, in vitam æternam ipse custódit eam. Ma-gna et mira sententia, quemámodum sit hóminis in animam suam amor ut péreat, ódium ne péreat. Si male amáveris, tunc odisti : si bene óderis, tunc amásti. Felices qui odérunt cu-stodiéndo, ne perdant amándo!

R. Ille est vere. xxv.

Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrépat, ut te ipsum velis interinere, sic intelligendo, quod dehes odiisse in hoc mundo animam tuam. Hincenim quidam maligni atque perversi homines, et in seipsos crudeliores et sceleratiōes homicidae, flammis se donant, aquis se præfocant, præcipitiō se collidunt, et pereunt. Hoc Christus non dōcuit : immo etiam diabolō præcipitiūm sugerēnti respōndit : Kedi retro, satana : scriptum est : Non tentabis Dóminum Deum tuum. Petro autem dixit, significans qua morte clarificatūrus erat Deum : Cum esses júnior, cingebas te, et ambulabas quo volébas : cum autem senueris, alter te cinget, et feret quo tu non vis. Ubi satis expréssit, non a seipso, sed ab alio debére occidi, qui vestigia séquitur Christi.

Te Deum laudāmus. 43.

COMMUNE MARTYRUM

tempore Paschali

Ad Vesperas, Añœ et Capitu-lum de Laudibus. xxx. Psalmi de Dominicā. 89. et loco ultimi, Psalmus. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus pro uno Martyre.

Deus, tuorum militum, Sors, et coróna, præmium, Laudes canentes Mártiris Absólve nexu criminis.

Hic nempe mundi gāndia,

Et blanda fraudum pábula

Imbūta felle députan,

Pervénit ad cœlestia.

Pœnas cucúrrit fôrtiliter,

Et sústulit viríliter,

Fundénsque pro te sanguinem

Æterna dona pôssidet.

Ob hoc precátu súpplici

Te pôscimus, piissime :

In hoc triúmpho Mártiris

Dimitte noxam sérvulis.

Deo Patri sit glória,

Et Fílio, qui a mórtuis

Surréxit, ac Paráclito,

In sempiterna sœcula. Amen.

Sic terminantur Hymni ejus

dem metri usque ad Ascens.

Ab Ascensione autem usque ad Pentecosten , dicitur :
*Jesu, tibi sit glória ,
 Qui victor in cœlum redis ,
 Cum Patre, et almo Spíritu ,
 In sempiterna sæcula. Amen.
 Pro pluribus Martyribus dicitur
 Hymnus.*

Rex gloriósc Mártirum ,
*Coróna confitentium ,
 Qui respueñtes térra
 Perdúcis ad cœlestia :
 Áurem benignam protinus
 Inténde nostris vócibus :
 Trophæa sacra pángimus .
 Ignósce quod deliquimus .
 Tu vincis inter Martyres ,
 Parcisque Confessóribus :
 Tu vince nostra crímina ,
 Largitor indulgéntiæ.
 Deo Patri sit glória ,
 Et Filio , qui a mórtuis
 Surréxit , ac Paráclito ,
 In sempiterna sæcula. Amen.
 Sancti et justi in Dómino gau-
 déte, alleluia. R. Vos élégít Deus
 in hæreditatem sibi , alleluia.*

Ad Magnificat. Aña.

Lux perpétua * lucébit sanctis
 tuis, Dómine, et atérnitas té-
 porum , alleluia.

Oratio si non adsit propria ,
 sumitur de Communi unius vel
 plur. Mart. extra temp. Pasch.

Ad Matutinum , Invitatorium.
 Exaltent in Dómino sancti , *
 Alleluia. Ps. Venite. i.

Hymnus pro uno Martyre.
 Deus tuórum , ut supra xxvij.

Pro plur. Mart. Hymnus.

CURISTO profúsum sanguinem
*Et Mártirum victórias ,
 Dignámque cœlo lăuream
 Lætis sequámur vócibus.
 Terróre victo sæculi ,
 Pœnisque spretis córporis
 Mortis sacræ compéndio
 Vitam beatam possident.
 Traduntur igni Martyres ,
 Et bestiarum dentibus :
 Armata sœvit ungulis
 Tortóris insani manus.
 Nudata pendent víscera :
 Sanguis sacratus fünditur ;
 Sed pémanent immobiles ,
 Vitæ perennis grácia.*

Te nunc, Redémptor, quæsumus ,
 Ut Mártyrum consórto
 Jungas precáentes sérvulos
 In sempiterna sæcula. Amen.
 Sic semper terminandus est
 Hymnus prædictus.

In primo Nocturno.

Aña. Stabunt justi * in magna
 constántia adverſus eos , qui se
 angustiavérunt , alleluia.

Psalmi prouno, vel plur. Mart.
Béatus vir. Quare fremuerunt.
 Dñe, quid multiplicáti. xxxij.
 Sancti et justi, in Dómino gau-
 déte, alleluia. R. Vos élégít Deus
 in hæreditatem sibi , alleluia.

Lectiones de Scriptura quæ
 occurrit tempore Paschali in
 Offic. de Tempore , vel quando
 non adsunt , de Communi unius
 vel plur. Mart. extra tempus Pa-
 schale.

R. j. Beatus vir , qui métuit
 Dóminum , alleluia : * In man-
 datis ejus cupit nimis , alleluia ,
 alleluia, allel. **Y.** Glória et divi-
 tie in domo ejus, et justitia ejus
 manet in sæculum sæculi. In.

R. ij. Tristitia vestra, allel. * Con-
 vertetur in gaudium, alleluia ,
 alleluia. **Y.** Mundus autem gau-
 débit , vos vero contristabimini ,
 sed tristitia vestra. Convertétur.

R. iii. Pretiosa in conspéctu Dó-
 mini , alleluia : * Mors sancto-
 rum ejus , alleluia. **Y.** Custódit
 Dóminus ónnia ossa eórum ,
 unum ex his non conterétur.
 Mors. Glória Patri, Mors.

In secundo Nocturno.

Aña. Ecce quómodo * computati
 sunt inter filios Dei, et inter san-
 ctos sors illorum est, alleluia.

Pro uno Mart. Psalmi. Cum
 invocárem. Verba mea. Dómine
 Dóminus noster. xix.

Pro pluribus Martyribus.
 Psalmi. Dómine, quis habítabit.
 Consérvā. Dómini est terra. xxxv.
 Lux perpétua lucébit sanctis
 tuis, Dómine , alleluia. R. Et
 atérnitas téporum, alleluia.
 Sermo sancti Ambróssii Episcopi.

Lectio iv. Serm. 22.

DIGNUM et cóngruum est , fra-
 ties , ut pest latétiā Pa-

schæ, quam in Ecclesia celebravimus, gaudia nostra cum sanctis Martyribus conferamus: et iis annuntiemus Dominicæ resurrectionis gloriam, qui consortes sunt Dominicæ passionis. Qui enim sœcii sunt contumelie, debent et participes esse laetitia. Ita enim dicit beatus Apóstolus: Sicut sœcii passionum estis, et resurrectionis eritis: si tolerabimur, inquit, et conregnabimus. Qui ergo toleraverunt mala propter Christum, debent et gloriam habere cum Christo.

R. Lux perpétua lucébit sanctis tuis. Dómine, * Et æternitas temporum, alleluia, alleluia. Lætitia sempiterna erit super capita eorum: gaudium et exultationem obtinébunt. Et.

Lectio v.

ANNUNTIEMUS, inquam, sanctis Martyribus Dominicæ Paschæ gratiā: ut dum sepulturæ illius prædicamus reserata claustra, et horum sepulchra reserentur; dum corpus illius mortuum dicimus tēpētibus venis subito viguisse, horum quoque membra jam frigida immortalitatis calore foveantur. Eadem enim ratio Martyres suscitat, quæ et Dóminum suscitavit. Nam sicut viam passionis ejus experti sunt, ita experientur et vita. Scriptum est enim in Psalmo: Notas mihi fecisti vias vitæ. Hoc utique in resurrectione ex persona dicitur Salvatoris: ut qui dum post mortem ab inferis redit ad superos, incipiatur nota habere viam vitæ, quæ ante habebatur ignota. R. In servis suis, alleluia, * Consolabitur Deus, alleluia. Ju dicabit Dóminus populum suum, et in servis suis. Consolabitur.

Lectio vi.

CONOTA enim erat ante Christi adventum via vitæ, quæ nullius adhuc resurgentis fuerat temerata vestigio. At ubi Dóminus resurréxit, nota facta, solo altrita est plurimorum. De quibus sanctus Evangelista ait: Multo-

TOTUM.

rum corpora sanctorum surrexerunt cum eo, et introiérunt in sanctam civitatem. Unde cum Dóminus in resurrectione sua dixerit: Notas mihi fecisti vias vitæ: possumus et nos jam dicere Dómino: Notas fecisti nobis vias vitæ. Ipse enim nobis notas fecit vias vitæ, qui nobis sémitam manifestavit ad vitam. Notas enim mihi fecit vias vitæ, cum me docuit fidem, misericordiam, justitiam, castitatem. His enim pervenitur itineribus ad salutem.

R. Filiae Jerúsalem, venite, et videte Martyres cum corónis, quibus coronávit eos Dóminus. * In die solemnitatis, et laetitia, alleluia. V. Quóniam confortávit seras portarum tuarum; benedixit filios tuos in te. In. Lória Patri. In.

In tertio nocturno.

Aña. Lux perpétua * lucébit sanctis tuis, Dómine, et æternitas temporum, alleluia.

Psalmi pro uno Martyre. In Dómino confido. R. Ómne, quis habitabit. R. Ómne, in virtute. xxij.

Pro pluribus Martyribus Psalmi Exultate justi. Benedicam. R. Ecce noster refugium. xxxvij.

V. Lætitia sempiterna super capita eorum, alleluia. R. Gaudium, et exultationem obtinébunt, alleluia.

Lectio sancti Evangélii secundum Joannem.

Lectio vii Cap. 15. c

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, et pater meus agricola est. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 80. in Joannem.

Istrz locus evangélicus, fratres, ubi se dicit Dóminus vitem, et discipulos suos palmites, secundum hoc dicit, quod est caput Ecclésiae, nosque membra ejus, mediator Dei et hominum, homo Christus Jesus. Unius quippe naturæ sunt vitis, et palmites. Propter quod cum esset Deus, cujus naturæ non sumus, factus est honus, ut in illo esset vitis

B

humana natura, cuius et nos homines palmites esse possémus.

R. Ego sum vitis vera, et vos palmites : * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia. V. Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Qui Ben Gajus, vel Quorum festum.

Lectio viiij.

Quid ergo est, Ego sum vitis vera? Numquid ut adderet, vera, hoc ad eam vitem rétulit, unde ista similitudo translata est? Sic enim dicitur vitis per similitudinem, non per proprietatem: quemadmodum dicitur ovis, agnus, leo, petra, lapis angularis, et cetera hujusmodi, quae magis ipsa sunt vera, ex quibus ducuntur istae similitudines, non proprietates. Sed cum dicit: Ego sum vitis vera, ab illa se utique discernerit, cui dicitur: Quomodo conversa es in amaritudinem, vitis aliena? Nam quo pacto est vitis vera, quae expectata est ut faceret uain, fecit autem spinas?

R. Candidi facti sunt Nazaræi ejus, alleluia: splendorem Deo dedérunt, alleluia: * Et sicut lac coagulati sunt, alleluia, alleluia. V. Candidiores nive, nitidiores lacte, rubicundiores ébore antiquo, sapphiro pulchriores. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio ix.

Ego sum, inquit, vitis vera, et Pater meus agricola est. Numquid unum sunt agricola et vitis? Secundum hoc ergo vitis Christus, secundum quod ait: Pater major me est. Secundum autem id, quod ait: Ego et Pater unum sumus: et ipse agricola est: nec talis, quales sunt, qui extrinsecus operando exhibent ministerium; sed talis, ut det etiam intrinsecus incrementum. Nam neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat; sed qui incrementum dat, Deus. Sed utique Deus est Christus; quia Deus erat Verbum: unde ipse et Pater unum sunt: et, si Verbum caro factum est, quod non erat, manet quod erat. Te Deum laudamus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña

1. Sancti tui, * Dómine, florébunt sicut lilium, alleluia: et sicut odor balsami erunt ante te, alleluia. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis 44.

2. In cœlestibus regnis * sanctorum habitatio est, alleluia: et in æternum réquies eorum, alleluia.

3. In velamento * clamabant sancti tui, Dómine, alleluia, alleluia, alleluia.

4. Spiritus et animæ * justorum, hymnum dicite Deo nostro, alleluia, alleluia.

5. Fulgebunt justi * sicut sol in conspectu Dei, alleluia.

Capitulum. Sap. 5.

STABUNT justi in magna constanza adversus eos, qui se angustiaverunt, et qui abstulerunt labores eorum.

Hymnus pro uno Martyre.

I. RICVTE Marlyr, unicum

Patris secutus Filium:

Victis triumphas hóstibus,

Victor fruens cœlestibus.

Tui precatus munere

Nostrum reatum dilue,

Arcens mali contagiū,

Vitæ repellens tædium.

Soluta sunt jam vincula

Tui sacrati corporis;

Nos solve vincis sæculi,

Dono superni Numinis.

Deo Patri sit gloria,

Et Filio, qui a mortuis

Surréxit, ac Paracito,

In sempiterna sæcula. Amen.

Pro pluribus Mart. Rex gloriouse Martyrum. xxvij.

¶. Pretiosa in conspectu Dómini, alleluia.

¶. Mors sanctorum ejus, alleluia.

Ad Benedictus, Aña.

Filiæ Jerusalēm, * venite, et videite Martires cum corónis, quibus coronavit eos Dóminus in die solemnitatis et latitiae, alleluia, alleluia.

Ad Primam, in R. hr. a Fera ij. post Dñicam in Altis usq[ue] ad Ascens exclusive dicitur. Qui surrexisti a mortuis. Et.

Ascens usque ad Peñatec. dicatur **V.** Qui scandis super sidera.
Ad Tertiam. Aña.

In cœlestibus regnis.

Capit. Stabunt justi. **xxx.**

R. br. Sancti et justi, in Dómino gaudete. * Alleluia, alleluia. Sancti. **V.** Vos elegit Deus in hereditatem sibi. Alleluia, alleluia. Glòria Patri. Sancti. **V.** Lux perpetua lucébit sanctis tuis, Dómine, alleluia. R. Et aeternitas temporum, alleluia.

Ad Sextam. Aña.

In velamento.

Capitulum. *Sap.* **v.**

Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, et inter sanctos sors illorum est. R. br. Lux perpetua lucébit sanctis tuis, Dómine. * Alleluia, alleluia. Lux perpetua. **V.** Et aeternitas temporum, alleluia, alleluia. Glòria Patri. Lux. **V.** Lætitia sempiterna super capita eorum, alleluia. R. Gaudium, et exultationem obtinébunt, alleluia.

Ad Nonam. Aña.

Fulgébunt justi.

Capitulum. *Rom.* **8. e**

Scimus quoniam diligenteribus Deum omnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum vocati sunt sancti. R. br. Lætitia sempiterna super capita eorum. * Alleluia, alleluia. Lætitia. **V.** Gaudium, et exultationem obtinébunt. Alleluia, alleluia. Glòria Patri. Lætitia. **V.** Pretiosa in conspectu Dómini, alleluia. R. Mors sanctorum ejus, alleluia.

In ij. Vesp.. Aña et Capit. de Laud. **xxx.** Psalmi de Dominicis. 89. et loco ult., Ps Crédidi. 92.

Hymnus pro uno Martyre. Deus, tuorum militum. **xxvij.**

Pro pluribus Martyribus. Rex gloriouse Mártirum. **xxvij.** **V.** Pretiosa in conspectu Dómini, alleluia. R. Mors sanctorum ejus, alleluia.

Ad Magnificat. Aña.

Sancti et justi, * in Dómino gaudete, alleluia : vos elegit Deus in hereditatem sibi, alleluia.

2 ALLE LECTIOES

pro Martyribus temp. Pasch
In secundo nocturno.

De Epistola sancti Cypriani Epi-
scopi et Martyris, ad Martyres
et Confessores.

Lectio iv. Lib. 2. Ep. 6.

Quinus ego vos laudibus prædicem, fortissimi Martires? robur pectoris vestri, et perseverantiam fidei, quo præcōnio vocis exornem? Toleratis usque ad consummationem gloriarie durissimam quaestionem: nec cessistis suppliciis, sed vobis potius supplicia cesserunt. Fine m doloribus, quem tormenta non dabant, coronæ dedérunt. Laniéna gravior ad hoc diu perseveravit, non ut stantem fidem deiceret, sed ut homines Dei ad Deum velocius mitteret.

R. Lux perpetua. **xxix.**

Lectio v.

Vidit adfrans præsentium multitudine cœlestie certamen, certamen Dei, certamen spiritale, prælium Christi: stetisse servos ejus voce liberata, mente incorrupta, virtute divina, telis quidem saecularibus nudos, sed armis fidei ardentes armatos. Steterunt torti torquenteribus fortiores: et pulsantes acclaniantes ungulas, pulsata ac laniata membra vicérunt. Inexpugnabilem fidem superare non potuit sæviens diu plaga repetita, quamvis rupta compage viscerum torquerentur in servis Dei jam non membra, sed vulnera. Fluébat sanguis, qui incendium persecutions extingueret, qui flamas, et ignes gehennæ gloriose crux opere sopiret.

R. In servis suis. **xxix.**

Lectio vij.

O quale illud fuit spectaculum Dómino! quam sublime, quam magnum, quam Dei oculis sacramento ac devotione militis ejus accéptum! sicut scriptum est in Psalmis, Spiritu sancto loquente ad nos pariter et monente: Pretiosa est in conspectu Dómini mors justorum ejus

Pretiosa mors haec est, quae emit immortalitatem pretio sui sanguinis, quae accipit coronam de consummatione virtutis. Quam laetus illic Christus fuit, quam libens in talibus servis suis, et pugnavit, et vicit protector fidei, dans credentibus tantum, quantum se credit capere qui sumit: certamini suo adfuit, prelatores atque assertores sui nominis erexit, corroboravit, animavit. Et qui pro nobis mortem semel vicit, semper vincit in nobis.

¶. Filiæ Jerusalēm. xxix.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 18.

In illo tempore: dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 81. in Joann. sub med.

Nisi quisquam putaret saltem parvum aliquem fructum posse a semetipsa palmitem ferre, cum dixisset: Hic fert fructum multum: non ait, Quia sine me parum potestis facere: sed, Nihil potestis facere. Sive ergo parum, sive multum, sine illo fieri non potest, sine quo nihil fieri potest: quia etsi parum attulerit palmes, cum purgat agricola, ut plus afficerat. Tamen nisi in vite manserit, et vixerit de radice, quantumlibet fructum a semetipsa non potest ferre. Quamvis autem Christus vitis non esset, nisi homo esset: tamen istam gratiam palmitibus non praebaret, nisi etiam Deus esset.

¶. Ego sum vitis vera, et vos palmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia. ¶. Sicut dilexit me Pater, et ego dillexi vos. Qui.

Lectio viii.

Verum quia ita sine ista gratia non potest vivi, ut et mors

in potestate sit liberi arbitrii. Si quis in me, inquit, non manserit, mittetur foras sicut palmes, et arescet, et colligent eum, et in ignem mittent, et ardent. Ligna statque vitis tanto sunt contemplibiliora, si in vite non manserint, quanto gloriosiora si manserint. Denique sicut de his etiam per Ezechielem Prophetam dominus dicit, præcisa nullis agricultorum usibus prosunt, nullis fabrilibus operibus depuntantur: unum de duobus palmiti concurrunt, aut vitis, aut ignis: si in vite non est, in igne erit: ut ergo in igne non sit, in vite sit.

¶. Candidi facti sunt Nazarei ejus, alleluia: splendorem Deo dederunt, alleluia: * Et sicut lac coagulati sunt, alleluia, alleluia. ¶. Candidiores nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiri pulchriores. Et Gloria Patri. Et.

Lectio ix.

Si manserit in me, inquit, et verba mea in vobis manserint: quodcumque volueritis, petetis, et fieri vobis. Manendo quippe in Christo, quid velle possunt nisi quod convenit Christo? Quid velle possunt manendo in Salvatore, nisi quod non est alienum a salute? Aliud quippe volumus, quia sumus in Christo: et aliud volumus, quia sumus adhuc in hoc seculo. De mansione namque hujus saeculi nobis aliquando subrepit, ut hoc petamus, quod nobis non expedire nescimus. Sed absit, ut fiat nobis, si manemus in Christo, qui non facit quando petimus, nisi quod expedit nobis. Te Deum laudamus. 45.

IN COMMUNI

Confessorum. Virginum, et non Virginum, et Dedicat. Ecclesiæ temp. Pasch. Offic. fit ut interius in aliis temp.: sed in fine ad Invit., Annas, ¶. et R. Lect. addit. 4. Alleluia. Ad R. br. Hararum, et Complet. adduntur: ad ¶. vero unum tantum: et tres

Psalmi dicuntur in quolibet Noct.
sub j. Aña illius Nocturni.

COMMUNE PLUR. MART.
extra tempus Paschale.

Ad Vesperas, Añæ et Capit. de
Laud **xxxix.** Psalmi de Dñica.
89. et loco ultimi, Psalmi. Lau-
date Dóminum, omnes gentes. 92.
Hymnus.

SANCTORUM méritis inclita gáu-
dia
Pangámus, sòcii, géstaque fórtia :
Glicens fert ánimus prémere
cántibus

Victórum genus óptimum.
Ili sunt, quos fatue mundus ab-
horrunt :

Hunc fructu vácuum, flóribus
áridum

Contempseré tui nóminalis assecias
Jesu, Rex bone Cœlitum.

Ili pro te fúrias, atque minas
truces

Calcárunt hóminum; sævaque
vérbera :

His cessit lacerans fórtiter ún-
gula,

Nec carpsit penetrália.
ædúntur gládiis more bidén-
tium :

Non murmur résonat, non que-
rimónia;

Sed corde impávido mens bene
cónscia

Consérvat patiéntiam.

Quæ vox, quæ pótterit lingua re-
téxere,

Quæ tu Martyribus múnera præ-
paras?

Rubri nam flúido sanguine fúl-
gidis

Cingunt témpora láureis.

Ite, summa o Déitas, únaque
póscimus,

Ut culpas ábigas, nóxia subtra-
has,

Des pacem fámulis, ut tibi glé-
riam

Annórum in sériem canant.

Amen.

v. Letámini in Dómino, et ex-
ultate, justi. v. Et gloriámini,
omnes recti corde.

Ad Magnificat, Aña.
Istórum est enim regnum cœlō-
rum, * qui contempsérunt vitam

mundi, et pervenérunt ad præ-
mia regni, et lavérunt stolas
suas in sanguine Agni.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Fégem Mártirum Dóminum, *Venite, adorémus. Ps. Venite. 1.
Hymnus.

Cristo profúsum sanguinem
(Et Mártirum victorias,
Dignámque célo láuream
Letis sequámur vócibus.
Terróre victo sǽculi,
Poenísque spretis cörperis,
Mortis sacrae compéndio
Vitam beatam pósident.
Raduntur igni Mártires,
Et bestiárum déntibus :
Armata sævit úngulis
Tortóris insáni manus.
Nudáta pendent víscera :
Sanguis sacratus fúnditur;
Sed pémanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.
Ie nunc, Redémptor, quæsumus,
Ut Mártirum consórtio
Jungas precantes sérvulos
In sempitérna sǽcula. Amen.

Sic semper terminandus est
Hymnus prædictus.

In primo Nocturno.
Aña. Secus decúrsus aquárum *

plantávit vínam justórum, et

in lege Dómini fuit volúntas eó-
rum.

Psalmus 1

BATUS vir, qui non abiit in
consilio impiórum, et in via
peccatórum non stetit, * et in
cáthædra pestiléntiæ non sedit :
Sed in lege Dómini volúntas ejus,
* et in lege ejus meditabitur die
ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod
plantatum est secus decúrsus
aquauium, * quod fructum suum
dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet : * et
ómnia quæcumque fáciet, pro
sperabuntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed
tamquam pulvis, quem prójicit
ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in ju-
dicio; * neque peccatóres in con-
cilio justorum.

Quóniam novit Dñus viam justórum : * et iter impiórum peribit.
 Aia. Secus decírsus aquárum plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.
 Aia. Tamquam aurum * in fornáce probavit electos Dóminus : et quasi holocáusta accépit eos in aetérnum.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes : *
 Et pópuli meditati sunt inánia ?

Astirerunt reges terræ, et prín-cipes convenérunt in unum : * adversus Dóminum, et adversus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciamus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in celis irridébit eos : * et Dóminus subsannabit eos.

Tunc loquéatur ad eos in ira sua : * et in furóre suo conturbabit eos.

Igo autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcep-tum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Filius meus es tu, ego hodie géni te. Postula a me, et dabo tibi gen-tes hæreditátem tuam, * et pos-sessióinem tuam térmilos terræ. Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas siguli confringes eos.

Et nuno, reges, intelligite : * erudi-mini qui judicáti terram.

Servite Dómino in timore : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam, ne-quando irascátur Dóminus, * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.

Aia. Tamquam aurum in fornáce probavit electos Dóminus : et quasi holocáusta accépit eos in aetérnum.

Aia. Si coram homínibus * tor-ménta passi sunt, spes electórum est immortális in aetérnum.

Psalmus 3.

DOMIN , quid multiplicati sunt
 Qui tribulant me? * multi
 insúrgunt adversum me

Multi dicunt ánime meæ : * Non est salus ipai in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte san-cio suo.

Ego dormívi et soporátus sum : * et exsurréxi, quia Dóminus suscécipit me.

Non timébo millia pópuli circum-déntis me : * exúrge, Dómine, sal-vum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adver-santes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrívisti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedictio tua.

Aia. Si coram homínibus tor-ménta passi sunt, spes electórum est immortális in aetérnum.

¶ Lætámini in Dómino, et exul-táte, justi. Et gloriámini, omnes recti corde. Pater noster. Absol-ixaudi, Dómine. ¶ Jube domæ.

Bened. Benedictione perpétua. De Epistola beati Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 8. c

FATRES : Debitóres sumus non carni, ut secundum carnem vivámus. Si enim secundum car-nem vixéritis, moriémini : si autem spíritu facta carnis mortifi-cáveritis, vivétis. Quicúmq; enim spíritu Dei agnítur, ii sunt filii Dei. Non enim accepistis spíritum servitútis iterum in ti-more, sed accepistis spíritum adoptiōnis filiorum, in quo clá-mámus : Abba (Pater). Ipse enim spíritus testimónium reddit spíritui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, et hærédes : hærédes quidem Dei, cohæ-re-des autem Christi : si tamen compatiúnur, ut et conglorificé-mur. Existimo enim, quod non sunt condignæ passiónes hujus témoris ad futuram glóriam, quam revelábitur in nobis. Nam expectatio creatúrae revelationem filiorum Dei expéctat.

¶ Abstérget Deus omnem lácry-mam ab oculis sanctórum : et

jam non erit amplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: [¶] Quóniam prióra transiérunt. [¶] Non esúrent, neque sítient amplius, neque cadet super illos sol, neque ullus aestus. Quóniam. Bened. Unigénitus Dei.

Lectio iij.

Scimus autem, quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperantur in bonis, iis qui secundum propositum vocati sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit consórtes fieri imáginis Filii sui, ut sit ipse primogénitus in multis fratribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit: et quos vocávit, hos et justificávit: quos autem justificavit, illos et glorificavit. Quid ergo dicémus ad hæc? si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam proprio Filio suo non pepérict, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusabit adverversus electos Dei? Deus qui justificat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, imo qui et resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis. [¶] Viri sancti gloriósus sanguinem fuderunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, initati sunt eum in morte sua; * Et ideo corónas triumphales meruérunt. [¶] Unus spíritus, et una fides erat in eis. Et ideo. Bened. Spíritus sancti.

Lectio iij.

Quis ergo nos separabit a charitáte Christi? tribulatio, an angústia, an fames, an nuditás, an periculum, an persecutio, an gladius? (sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur tota die: aestimáti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque Virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, ne-

que altitudo, neque profundum, neque creatura alia pótterit nos separare a charitáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro. [¶] Tradidérunt cōpora sua propter Deum ad supplicia: [¶] Et meruérunt habere corónas perpetuas. [¶] Isti sunt, qui venérint ex magna tribulatio[n]e, et lavérunt stolas suas in sanguine Agni. Et. Glória Patri. Et.

In secundo nocturno

Agn. Dabo sanctis meis * locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Psalms 13.

DOMINE, quis habitabit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescat in monte sancto tuo? Qui ingréditur sine macula, * et operátur justitiam. Qui lóquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua. Nec fecit próximo suo malum: * et opprórium non accépit adversus próximos suos. Ad níhil deductus est in conspéctu ejus malignus, * timéntes autem Dóminum glorificat. Qui jurat próximo suo, et non decipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et munera super innocéntem non accépit. Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

Agn. Dabo sanctis meis locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Agn. Sanctis, qui in terra sunt ejus, * mirificávit omnes voluntates meas inter illos.

Psalms 13.

CONSERVA me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges. Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicitate sunt infirmitates eórum: * póstea acceleraverunt. Non congregábo conventicula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nōwinum eórum per labia mea.

Dóminus pars hæreditatis meæ , et calicis mèi : * tu es qui restitues hæreditatèm meam mihi. Tunes eccliderunt mihi in præclaris ; * étenim hæreditas mea præclara est mihi.

Benedicam Dóminum, qui tristibuit mihi intellectum : * insuper et usque ad noctem increpauerunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper : * quóniam a dextris est mihi, ne commovear. Propter hoc lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea : * insuper et caro mea requiesceret in spe.

Quóniam non derelinques animam meam in inferno : * nec dabitis Sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplébis me lætitia cum vultu tuo : * delectationes in dextera tua usque in finem.

Aia Sanctis , qui in terra sunt ejus , mirificavit omnes voluntates meas inter illos.

Aia Sancti , * qui sperant in Dómino , habebunt fortitudinem , assument pennas ut aquilæ , volabunt , et non deficient.

Psalmus 23.

DOMINI est terra , et plenitudo Dejus ; * orbis terrarum , et universi , qui hábitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum : * et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus et mundo corde , * qui non accépit in vano animam suam , nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Dómino : * et misericordiam a Deo salutari suo.

Hic est generatio querentium eum , * querentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas , principes , vestras , et elevámini portæ aternales : * et introibit rex gloriæ . quis est iste rex gloriæ ? * Dó-

minus fortis et potens , Dóminus potens in prælio.

Attollite portas , principes , vestras , et elevámini portæ aternales : * et introibit rex gloriæ . Quis est iste rex gloriæ ? * Dóminus virtutum ipse est rex gloriæ .

Aia Sancti , qui sperant in Dómino , habebunt fortitudinem , assument pennas ut aquilæ , volabunt , et non deficient.

V. Exultent justi in conspectu Dei. R. Et delectentur in lætitia. Pater noster. Absolutio. Ipsiœ pietas. V. Jube , domine. Benedic Deus Pater omnipotens.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv Serm. 47. de SS.

Quotiescumque , fratres charissimi , sanctorum Martyrum solémnia celebrámus , ita , ipsis intercedéntibus , expectémus a Dómino cónsequi temporalia beneficia , ut ipsos Martyres imitando , accipere mereámur aeterna. Ab ipsis enim sanctorum Martyrum in veritato festivitatū gaudia celebrántur , qui ipsis Martorum exempla sequuntur. Solemnitatis enim Martyrum exhortationes sunt martyriorum : ut imitari non pígeat , quod celebrare delécat.

V. Sancti tui , Dñe , mirabile consecuti sunt ille , serviétes præceptis tuis , ut inveniérunt illæsi in aquis validis : * Terra appáruit árida , et in Mari rubro via sine impedimento. V. Quóniam percússit petram , et fluxérunt aquæ , et torréntes inundavérunt. Terra. Bened. Christus perpétue.

Lectio v.

Sed nos vólamus gaudere cum sanctis : et tribulatiōnem mundi nólamus sustinére cum ipsis. Qui enim sanctos Martyres , in quantum potuerit , imitari noluerit , ad eórum beatitudinem non pótter pervenire. Sed et Paulus Apóstolus prædicat , dicens : Si fuérimus sōci passiōnum , érimus et consolationum. Et Dóminus in Evangélio : Si mundus vos odit , scitote quia me

priorem vobis ódium hábuit. Recúsat esse in cōpore, qui ódium non vult sustinére cum cāpite.

R. Vérbera carnificum non timuerunt sancti Dei, morientes pro Christi nōmine : * Ut hérèdes fierent in domo Dómini. V. Tradidérunt cōpora sua propter Deum ad supplicia. Ut hérèdes. Bened. Ignem sui amoris.

Lectio vi.

Sed dicet áliquis : Et quis est, qui possit beatórum Mártyrum vestigia sequi ? Huic ego respóndeo : Quia non solum Mártyres, sed etiā ipsum Dóminum cum ipsis adjutório, si vólumus, pōssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum géneri humáno clamántem : Díscite a me, quia mitis sum, et húmili corde. Audi et Petrum Apóstolum admonéntem : Christus passus est pro nobis, relinquens nobis exemplum, ut sequámur vestigia ejus.

R. Tanquam aurum in fornáce probávit éléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos : et in tempore erit resþuctus illórum : * Quóniam domum, et pax est éléctis Dei. V. Qui confidunt in illum, intellégent veritátem : et fidéles in dilectione acquiéscēt illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.
Aña. Justi autem * in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Psalmus 52.

Exultate, iusti, in Dómino : * rectos decet collaudátio. Confítimini Dómino in cithara : * in psaltrío decem chordárum psallite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psallite ei in vociferáione. Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide. Iñilit misericórdiam, et judíciū : * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cōeli firmati sunt, * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesáuris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitantes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus dissipat consilia géntium ; * réprobat autem cogitationes populórum, et réprobat consilia príncipum.

Onsillum autem Dómini in æternum manet : * cogitationes cordis ejus in generatiōne et generatiōnem.

Féata gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pōpulus, quem elégit in hæreditatē sibi.

De cōculo respéxit Dóminus : * vidit omnes filios hómīnum.

De p̄paratō habitaculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Qui fixit sigillatim corda eórum : * qui intellégit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtutēm : * et gigas non salvábitur in multitūdine virtutis sue.

Fallax equus ad salutēm : * in abundāntia autem virtutis sua non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuēntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus,

Beruāta morte ánimās eórum : * et alat eos in fama.

Anima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor, et protéctor noster est.

Quia in eo lētabitur eorū nostrū : * et in nōmine sancto ejus sperávimus.

Niat misericórdia tua, Dómine, super nos : * quemadmodum sperávimus in te.

Aña Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Aña Tradidérunt cōpora sua in mortem, * ne servirent idolis : ideo cōronati pōssident palam.

Psalms 53.

BENEDICAM Dóminum in omni tempore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * audiant mansuéti, et lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum : * et exaltémus nomen ejus in idspum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatióibus meis eripuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini : * et facies vestrae non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatióibus ejus salvávit eum.

Immítet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et eripiet eos.

Vustate, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beatus vir, qui sperat in eo.

Timete Dóminum, omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Divites egérunt, et esuriérint: * inquiréntes autem Dómiuum non minuéntur omni bono.

Venite, filii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo, qui vult vitam : * diligit dies vidére bonos ?

Prohibe lingua tuam a malo : * et lábia tua ne loquuntur dolum.

Divérite a malo, et fac bonum : * inquíre pacem, et persequére eam.

Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatióibus eórum liberavit eos.

Iuxta est Dóminus iis, qui tribulato sunt corde : * et húmiles spíritu salvabít.

Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberabit eos Dóminus.

Gustódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum delinquent.

Hedimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Aúa. Tradidérunt cörpera sua in mortem, ne servírent idólis : ideo coronati pósident palmam.

Aúa. Ecce merces * sanctórum copiosa est apud Deum : ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

Psalms 45.

Deus noster refúgium, et vir-

tus : * adjútor in tribulatióibus, quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus, dum turbabitur terra, * et transfe-

rént montes in cor maris.

Souérunt, et turbate sunt aquæ eórum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætitiat civi-

tatem Dei : * sanctificavit taber-

naculum suum Altissimum.

Deus in médio ejus, non com-

movébitur : * adjuvabít eam Deus mane dilúculo.

Conturbatæ sunt gentes, et in-

clinata sunt regna : * dedit vo-

cem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Venite, et vidéte opera Dómini, quæ pósuit prodigia super ter-

ram : * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret, et confringet arma : * et scuta combúret igni.

Vacate et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in génti-

bus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Aúa. Ecce merces sanctórum copiosa est apud Deum : ipsi vero mórtui sunt pro Christo,

et vivent in ætérnum.

Y. Justi autem in perpénum vi-

vivent. R. Et apud Dóminum est merces eórum. Pater noster.

Absol. A vinculis. Jubedomne.

Bened. Evangélica lécio.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 21. c

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Cum audieritis prælia , et seditiones , nolite terreri : opórtet primam hac fieri , sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 35. in Evang.

DOMINUS , ac Redemptor noster perituri mundi præcurrētia mala denūtiat , ut eo minus perturbent venientia , quo fūrēt præscita. Minus enim jacula fériunt , quæ prævidēntur : et nos tolerabilius inundi mala suscipimus , si contra hæc per præscientiæ clypeum munfumur. Ecce enim dicit : Cum audiēritis prælia , et seditiones , nolite terreri : opórtet enim primum hæc fieri , sed nondum statim finis. Pensanda sunt verba Redemptoris nostri , per quæ nos aliud intérieur , aliud extérieur passuros esse denūtiat. Bella quippe ad hostes pertainent , seditiones ad cives. Ut ergo nos indicet intérieur extériisque turbari , aliud nos fatetur ab hōstibus , aliud a fratribus pérpeti.

ii. Propter testamētum Dómini , et leges paternas , sancti Dei persistērunt in amore fraternitatis :

* Quia unus fuit semper spíritus in eis , et una fides. **X.** Ecce quam bonum , et quam jucundum habitare fratres in unum ! Quia . Bened. Quorum festum cōlimus.

Lectio viij.

Sed his malis prævenientibus , quia non statim finis sequatur , adjungit : Surget gens contra gentem , et regnum adversus regnum : et terramotus magni erunt per loca , et pestilētiae , et fames , terrorésque de cœlo , et signa magna erunt. Ultima tribulatio multis tribulatiōnibus prævenitur : et per cœbra mala , quæ prævénint , indicānt mala pérpetua , quæ subseqüentur. Et ideo post bella , et seditiones non statim finis : quia multa

debent mala præcurrere , ut malum valeant sine fine nuntiare. **R.** Sancti mei , qui in carne positi , certamen habuistis : * Mercédem labōris ego reddam vobis. **X.** Venite , benedicti Patris mei , percipite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem. Bened. **Ad societatem.**

Sequens **R.** dicitur post viij. vel ij. Lect. in Festo plurimorum Mart. Fratrum.

R. Ille est vera fraternitas , quæ numquam potuit violari certamine : qui effuso sanguine scutū sunt Dóminum : * Contemnentes aulam régiam , pervenerunt ad regna coelestia. **X.** Ecce quam bonum , et quam jucundum habitare fratres in unum ! Contemnentes. Glória Patri. Contemnentes.

Lectio ix.

Sed cum tot signa perturbatiōnis dicta sint , opórtet , ut eorum consideratiōnem bréviter per singula perstringamus : quia necesse est , ut alia e cœlo , alia e terra , alia ab elementiis , alia ab hominibus patiāmur. Ait enim : Surgit gens contra gentem , ecce perturbatio hominum : erunt terramotus magni per loca , ecce respēctus irae désper : erunt pestilētiae , ecce inæqualitas corporum : erit fames , ecce sterilitas terræ : terrorésque de cœlo , et tempestates , ecce inæqualitas aeris. Quia ergo omnia consummānda sunt , ante consummatiōnem omnia perturbantur : et qui in cunctis delinquimus , in cunctis ferimur : ut impleatur quod dicitur : Et pugnabit pro eo orbis terrarum contra insensatos . le Deum laudamus. 13.

AD LAUDES ,
et per Horas. Anæ.

1. Omnes sancti , * quanta passi sunt tormenta , ut securi pervenirent ad palmam martyrii! Ps. 16 minus regnavit , cum reliq. b.
2. Cum palma * ad regna pervenērunt sancti , corónas decórū mernérunt de manu Dei.
3. Córpora sanctórum * in

pace sepulta sunt : et vivent nōmina eōrum in ætérnum.

4. Mártyres Dómini, * Dóminum benedícite in ætérnum.

5. Mártyrum chorus, * laudáte Dóminum de cœlis, alleluia.

Capitulum. *Sap. 3.*

JUSTORUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipiéntium mori : illi autem sunt in pace.

Hymnus.

Rex glorióse Mártyrum ,
Coróna confiténitum ,
Qui respuéntes térra
Perdúcis ad cœlestia.
Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus :
Trophæa sacra pángimus :
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter Mártyres ,
Parcísque Confessóribus :
Tu vince nostra crímina ,
Largítor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória ,
Ejúsque soli Fílio ,
Cum Spíritu Paráclito ,
Nunc , et per omne sǽculum .

Amen.

¶. Exultabunt sancti in glória.
R. Lætabúntur in cubilibus suis.

Ad Benedictus, Aña.

Vestri capilli cápitis * omnes numeráti sunt : nolite timére ; multis passéribus melióres estis vos.

Pro pluribus Martyribus Pont.
Oratio.

BEATORUM Mártyrum paritér-
B que Pontificum N. et N. nos ,
quæsumus Dómine , festa tueán-
tur : et eōrum comméndet orátio
veneranda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices.

Oratio.

Deus, qui nos concédis Sanctó-
rum Mártyrum tuórum N. et N. natalitia cólere : da no-
bis in æterna beatitudine de eó-
rum societate gaudéro. Per Dó-
minum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctó-
rum Mártyrum tuórum N. et N. solemnitate latificas : con-

céde propítius ; ut quorum gau-
démus inéritis , accendamur
exémplis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Cum palma.

Capit. Justórum ánimæ. supra.
¶. br. Lætámimi in Dómino, * Et exultáte, justi. Lætámimi. ¶. Et gloriámimi, omnes recti corde. Et. Glória Patri. Lætámimi in. ¶. Exultent justi in conspéctu Dei. R. Et delecténtur in lætitia.

Ad Sextam, Aña.

Cópora sanctórum.

Capitulum. *Sap. 10. d*

Pendidit Deus mercédem lab-
rum sanctórum suórum , et dedúxit illos in via mirábili , et
fuit illis in velaménto diéi , et
in luce stellarum nocte.

¶. br. Exultent justi * In con-
spéctu Dei. Exultent. ¶. Et de-
lecténtur in lætitia. In. Glória Patri. Exultent. ¶. Justi autem
in perpétuum vivent. R. Et apud
Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam , Aña

Mártyrum chorus.

Capitulum. *Sap. 5.*

FULGEBUNT justi , et tamquam scintillæ in arundinéto dis-
currant. Judicábunt natiónes , et dominabúntur pópulis , et re-
gnabit Dóminus illérum in per-
petuum.

¶. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ¶. Et apud Dóminum est merces eórum. In. Glória Patri. Justi. ¶. Exulta-
bunt sancti in glória. ¶. Læta-
búntur in cubilibus suis.

In ij. Vesperis . Aña.

1. Isti sunt sancti , * qui pro testaménto Dei sua còrpora tradiérunt , et in ságuine Agni lavérunt stolas suas. Ps. DIXIT Dóminus. 89.

2. Sancti per fidem * vicérunt regna , operáti sunt justitiā , adépti sunt reprobmissiōes. Ps. Cpnstébor. 89.

3. Sanctórum velut * áquila juventus renovábitur : florébunt sicut lílium in civitáte Dómini. Ps. Ipátus vir. 89.

4. Absérget Deus * omnem li-

crymam ab oculis sanctorum : et jam non erit amplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor : quoniam priora transierunt. Ps. I. audate pueri. 90.

5. In cœlestibus regnus * sanctorum habitatio est, et in æternum réquies eorum. Ps. Crédidi. 92.

Capitulum. Justorum. xl.

Hymnus ut in J. Vesp. xxxvij.
Exultabunt sancti in gloria.
R. Laetabuntur cubilibus suis.

Ad Magnificat. Aña.

Gaudent in cœlis * animas sanctorum, qui Christi vestigia sunt secuti : et quia pro ejus amore sanguinem suum suderunt, ideo cum Christo exultant sine fine.

2. ALIAE LECTIOINES

pro pluribus Martyribus.

In secundo Nocturno

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Lectio iv.

Serm. i. de Mart. tom. 3.

Nemo est qui nesciat, Martyrum glorias ad hoc divino consilio a Dei populis frequentari, ut et illis debitus honor dicatur, et nobis virtutis exempla, favente Christo, monstrentur : ut dum haec ita celebrari perspicimus, cognoscamus quanta eos gloria maneat in cœlis, quorum natalitia taliter celebrantur in terris : quo possimus etiam ipsis talibus provocari exemplis, virtute pari, devotione consimili, ac fide : ut Christo præstante dimicare, et vincere hostem possimus: ut, parla victoria, cum iisdem sanctis in regnis cœlestibus triumphemus.

R. Sancti tui. xxxvij.

Lectio v.

Quis est enim, qui eorum voluntas merito copulari, nisi prius constantiam eorum teat, sectetur fidem, imitetur virtutem passionis; eorum gloriam paribus vita lineamentis aut invenerat, aut exquirat? Qui etsi martyrio par esse non possit, tamen munieris tanti dignitate se quisque bonis actibus

dignum præbeat. Adest enim clementissimus Deus, qui desiderantibus suis aut martyrium præbeat, aut sine martyrio cum sanctis præmia divina retribuat.

R. Vérbera. xxxvij.

Lectio vij.

Ut enim infirmatur peccator aduersis, ita justus tentationibus roboratur. Sic dimicarunt aduersus peccatum sancti : sic et laborando fortiores, et moriendo victores efficiuntur. Nullus athletas sine certamine fortior dici, nullus sine victoria poterit coronari. Nemo miles sine prælio hostem subjicit : nemo sine bello imperatorem promeruit. Habes, Christiane, competitia arma, quibus hostem expugnes : habes fortissima tela, quibus inimicum delelles.

R. Tamquam aurum. xxxvij.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 6. c

In illo tempore : Descendens Jesus de monte, stetit in loco campæstri, et turba discipulorum ejus, et multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, et Ierusalem, et maritima, et Tyri, et Sidoni. Et reliqua.

Homilia S. Ambrösii Episcopi.

L. 5. in Luc. c. 6. post initium.

A quomodo et cum Apóstolis ascendat, et descendat ad turbas. Quomodo enim turba nisi in humili Christum videtur? Non sequitur ad excelsa, non ascendit ad sublimia. Denique ubi descendit, invenerit intimos: in excelsis enim infirmi esse non possunt. Hinc etiam Matthæus docet, in inferiорibus débiles esse sanatos. Prius enim unusquisque sanandus est, ut paulatim virtutibus procedentibus ascendere possit ad montem. Et ideo quemque in inferiорibus sanat, hoc est, a libidine revocat, injuriam caritatis avertit. Ad vulnera nostra descendit: ut usu quadam, et cōpia suæ na-

tūrē , comparticipes nos fāciat esse regni cœlestis.

R. Propter testamētum. xxxix.

Lectio viii.

BEATI pāuperes , quia vestrum est regnum Dei. Quātuor tantum beatitudines sanctus Lucas Dominicās pōsuit, octo vero sanctus Matthæus : sed in illis octo iste quātuor sunt , et in quātuor istis illas octo. Hic enim quātuor velut virtutes amplēxus est cardināles : ille in illis octo mysticum nūmerum reserāvit. Pro octāva enim multi inscribūntur Psalmi , et mandātum accipis octo illis partem dare , for̄tasse benedictionib⁹. Sicut enim spei nostræ octāva perfectio est , ita octāva summa virtutum est.

R. Sancti mei. xxix.

Lectio ix.

SED prius , quæ sunt ampliora videamus. Beati , inquit , pāuperes , quóniam vestrum est regnum Dei. Primam benedictiōnem hanc uterque Evangelista pōsuit. Ordine enim prima est , et parens quādam , generatiōne virtutum : quia qui contémpserit sacerdotalia , ipse merēbitur semperita : nec potest quisquam méritum regni cœlestis adipisci , qui mundi cupiditate pressus , emergēndi non habet facultatēm. i.e Deum laudamus. 43.

5. ALIA HOMILIA

pro plur. Mart.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 42.

IN illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Attēndite a fermento phariseōrum , quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Lucam, cap. 52.

Dicit hoc fermento Apóstolus præcipit : Itaque epulémur , non in fermento vēteri , neque in fermento malitiæ et nequitiæ , sed in azymis sinceritatis et veritatis. Nam sicut módicum fermentum totam farinæ ,

cui injicitur , massam corrāmit , universāmque mox conpersiōnem suo sapore commaculat ; sic nimirū simulatio , cuius semel ānimū imbūerit , tota virtutū sinceritatē et veritatē fraudabit. Est ergo sensus : Attēndite , ne æmulēmini simulatōres , quia véniet profecto tempus , in quo et vestra virtus omnibus , et eorum relētūr hypocrisis.

R. Propter testamētum. xxxix.

Lectio viii.

VERUM quod sequitur : Quōdiam quæ in tenebris dixistis , in lumine dicentur : non solum in futūro , quando cuncta cōrdium abscondita preferēntur ad lucem , sed et in præsenti tempore potest congruenter accipi : quōdiam quæ inter tenebras quondam pressurārum , carcereisque umbras , vel lēcūti , vel passi sunt Apóstoli ; nunc , clarificata per orbem Ecclēsia , lectis eorum actibus publice prædicantur. Ne terremini ab his , qui occidunt corpus. Si persecutōres Sanctōrum , occisis corporib⁹ , non habent amplius quid contra illos agant ; ergo supervacua furunt insania , qui mórtua Martyrum membra feris avib⁹que discerpēnta projiciunt , cum nequaquam omnipotētis Dei , quin ea resuscitando vivificet , obsistere possint.

R. Sancti mei. xxxix.

Lectio ix.

Duo autem sunt génera persecutōrum : unum palam senvientium , alterum fite frandulenterque blandientium. Contra utrumque nos munire , atque instituēre volens Salvator , et supra ab hypocrisi phariseōrum attēdere , et hic a carnificum cede præcipit non timere : quia videlicet post mortem nec horum crudelitas , nec illorū väleat simulatio durare. Nonne quinque pāsseres vēneunt dipōdio ? Si minutissima , inquit , animalia , et quæ quolibet per

Aera seruntur volatilia, Deus
oblivisci non potest; vos, qui
ad imaginem facti estis Creato-
ris, non debetis terreri ab his
qui occidunt corpus: quia qui
irrationabilia animalia gubernat,
rationabilia curare non desinit.
Te Deum laudamus. 43.

4. ALIA HOMILIA

pro plur. Mart.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secún-
dum Marcum.

Lectio vij. Cap. 46. c

In illo tempore: Dixit Jesus di-
scipulis suis: Euntes in mun-
dum universum, prædicate Evan-
gélium omni creaturæ. Et ré-
liqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Hom. 29. in Ev. post initium.

POTEST omnis creaturæ nōmine
omnis natio gentium desi-
gnari. Ante étenim dictum fūerat:
In viam gentium ne abiéritis:
nunc autem dicitur: Prædicate
omni creaturæ: ut scilicet prius
a Iudea Apostolorum repulsa
prædicatio tunc nobis in adjutó-
rium ficeret, cum hanc illa ad
damnationis suæ testimónium
supérba repulisset. Sed cum di-
scípulos ad prædicandum Véritas
mittit, quid aliud in mundo fa-
cit, nisi grana séminis spargit?
Et pauca grana mittit in sémine,
ut multarum messis fruges ré-
cipiat ex nostra fide.

R. Propter testaméntum. xxxix.

Lectio viii.

NEQUE étenim in universo mun-
do tanta fidélium messis ex-
úgeret, si de manu Dómini su-
per rationálem terram illa élæcta
grana prædicantium non venis-
sent. Séquitur: Qui crediderit et
baptizatus fūerit, salvus erit:
qui vero non crediderit, conde-
mnabitur. Fortasse unusquisque
apud semetipsum dicat: Ego
jam crèdidi, salvus ero. Verum
dicit, si fidem opéribus tenet. Ve-
ra étenim fides est, quæ in hoc,
quod verbis dicit, móribus non
contradicit. Hinc est enim quod
de quibúsdam falsis fidélibus

Paulus dicit: Qui confitentur se
nosse Deum, factis autem negant.
R. Sancti mei. xxxix.

Lectio ix

SIGNA autem eos qui creditúri
sunt, hæc sequentur: In nō-
mine meo dæmónia ejicient, lin-
guis loquéntur novis, serpentes
tollent: et si mortiferum quid bī-
berint, non eis nocébit: super
egros manus impónent, et bene
habebunt. Numquidnam fratres
mei, quia ista signa non facitis,
mínime crēditis? Sed hæc neces-
saria in exordio Ecclésie fūerunt.
Ut enim ad fidem crēseret mul-
titudo credéntium, miraculis fūe-
rat nutriénda. Quia et nos, cum
arbústa plantámus, tāndiu eis
aquam infundimus, quoúsque ea
in terra jam coaluissē videámus:
et si semel radicem fixerint, irri-
gatio cessabit. Hinc est enim quod
Paulus dicit: Linguae in signum
sunt, non fidélibus, sed infidélibus.
Te Deum laudamus. 43.

COMMUNE

CONFESSORIS PONTIFICIS.

¶ Notandum quod, si fuerit
intra tempus Paschale, servanda
est Rubrica posita supra. xxxij.

Ad Vesp. An̄ et Cap. de Land. I.
Ps. de Dñica. 89. et loco ult., Ps.
Laudate Dñum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

ISTR Confessór Dómini, coléntes
Quem pie laudant pôpuli per
orbem

Itac die latus mériuit beatas
Scandere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur:
Itac die latus mériuit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilius, pu-
dicus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humânos animavit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans mériatum fice-
quénter,

Agra, quæ passim jacuérē mem-
bra,
Víribus morbi dómitis, saluti
Restituíntur.

Noster hinc illi choris obsequén-
tem

Cóncinit laudem , celebrésque
palmas ,
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per avum.
¶ it salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio coruscans
Tótius mundi sériem gubernat
Trinus , et unus. Amen.
¶ Amávit eum Dóminus ? et or-
návit eum. R. Stolam gloriæ in-
duit eum.

Ad Magnificat. Aña.
Sacérdos , et Pónifex , et virtú-
tum spifex , pastor bone in pô-
pulo , ora pro nobis Dóminum.

Oratio ut ad Laudes.

Pro Doct. in utrisque Vesp. ad
Magnificat . Aña. O Doctor , et
Oratio. Deus , qui pôpulo. liij.

Ad Matutinum , Invitatorium,
¶ egem Confessorum Dóminum ,
* Venite adorémus. Ps. Venite
exultémus. 4.

Hymn. Iste Confessor. xlivij.

In primō Nocturno.
Aña. Beatus vir , * qui in lege
Dómini meditatur; volúntas ejus
permanet die, ac nocte; et ómnia
quacumque faciet, semper pro-
sperabuntur.

Psalmus 4.

Beatus vir , qui non abiit in
consilio impiorum , et in via
peccatorum non stetit , * et in
cathedra pestiléntiae non sedit:
¶ ed in lege Dómini volúntas
ejus , * et in lege ejus meditabit-
ur die , ac nocte.

¶ t erit tamquam lignum , quod
plantatum est secus decūrsus
aquarem , * quod fructum suum
dabit in tempore suo.
¶ t solum ejus non défluet : * et
ómnia quacumque faciet, pro-
sperabuntur.

¶ on sic impii , non sic : * sed
tamquam pulvis , quem prójicit
ventus a facie terræ.

¶ deo non resúrgent impii in ju-
dicio : * neque peccatóres in
concilio justórum.

¶ nóniam novit Dñus viam justó-
rum : * et iter impiorum peribit.

Aña. Beatus vir , qui in lege
Domini meditatur: volúntas ejos
permanet die, ac nocte ; et ómnia

quacumque faciet, semper pro-
sperabuntur.

Aña. Beatus * iste Sanctus , qui
confisus est in Dómino, prædi-
vit præceptum Dómini, constitútus
est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt gentes, * et
pôpuli meditati sunt inanis ?

A stiterunt reges terræ , et
principes convenérunt in unum :
* advérsus Dóminum , et advér-
sus Christum ejus.

¶ irumpamus vincula eórum : *
et projiciamus a nobis jugum
ipsórum.

Qui habitat in cœlis , irridébit
eos : * et Dóminus subsannabit
eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua:
* et in furore suo conturbabit
eos.

Ego autem constitutus sum Rex
ab eo super Sion montem san-
ctum ejus, * prædicans præce-
ptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Filius
meus es tu, ego hodie gênuí te.

Póstula a me , et dabo tibi gen-
tes hæreditatem tuam , * et pos-
sessionem tuam terminos terra-
rum eorum.

¶ eges eos in virga férrea , * et
tamquam vas figuli confringes
eos.

¶ t nunc, reges, intelligite : * eru-
dimini qui judicatis terram.

Servite Dómino in timore : * et

exultate ei cum tremore.

¶ pprehéndite discipulos , ne-
quando irascatur Dóminus , * et

percatis de via justa.

¶ um exáserbit in brevi ira ejus,
* beati omnes , qui confidunt
in eo.

Aña. Beatus iste sanctus , qui
confisus est in Dómino, prædi-
avit præceptum Dómini, consti-
tutus est in monte sancto ejus.

Aña. Tu es glória mea , * tu
es suscéptor meus, Dómine : tu
exáltans caput meum , et exau-
disti me de monte sancto tuo.

Psalmus 5.

I omnes, quid multiplicati sunt
qui tribulant me ? * multi in-
surgunt aduersum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea , et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exsurréxi, quia Dóminus suscepit me.

Non timébo mília populi circumdántis me : * exsírge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivisti.

Homini est salus : * et super populum tuum beneficio tua.

Aia. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus, Dómine : tu exáltans caput meum , et exaudiisti me de monte sancto tuo.

¶ Amávit eum Dóminus , et ornávit eum. ¶ Stolam glóriæ induit eum. Iáter noster. Absol. Exaudi, Dómine. ¶ Jube, domine. Bened. Benedictiōne perpétua.

De Epistola prima beati Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 3.

Fidelis sermo : Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus irreprehensibile esse, unius uxoris virum, sóbriū, prudéntem, ornátum, pudicum, hospitálem, doctórem, non violéntum, non percussórem, sed modéstum: non litigiosum, non cùpidum, sed suus dómui bene præpósitus : filios habéntem subditos cum omni caritáte. Si quis autem dómui suu præssé nescit, quómodo Ecclésie Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum, ne in supérbiā elatus, in judicium incidat diáboli. Opórtet autem illum et testimoniū habere bonum ab iis, qui foris sunt, ut non in opprórium incidat, et in láqueum diáboli. ¶ Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constituam : * Intra in gáudium Dómini tui. ¶ Dómine, quinque talenta tradidisti mihi,

TOTUM.

ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Bened. Unigénitus Dei Filius.

De Epistola ad Titum.

Lectio ii. Cap. 4. b

Oportet enim Episcopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatorem : non supérbum, non iracundum, non violéntum, non percussórem, non turpis lucri cùpidum : sed hospitálem, benígnum, sóbriam , justum , sanctum , continéntem , amícténtem eum, qui secúndum doctrinam est, fidélem sermonem : ut potens sit exhortári in doctrina sana, et eos , qui contradicunt , arguere. Sunt enim multi etiam inobedientes , vaniloqui, et seductores : máxime qui de circuncisióne sunt, quos opórtet redargui : qui univerſas demos subvertunt, docéntes quae non opórtet , turpis lucri grácia. ¶ Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo : Ideo jurejurando fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ¶ Benedictiōne ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo. Bened. Spiritus sancti grácia.

Lectio iii. Cap. 2.

Tu autem loquere quæ decent sanam doctrinam : Senes ut sóbri sint, pudici , prudéntes : sani in fide, in dilectione , in patiéntia : Anus similiter in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino serviéntes , bene docéntes : ut prudéntiam doceant adolescentulas , ut viros suos ament, filios suos diligant, prudéntes , castas , sóbrias, domus curam habéntes , benígnas , subditas viris suis , ut non blasphemetur verbum Dei. Júvenes similiter hortare ut sóbri sint. In ómnibus tespsum præbe exéplum bonorum óperum , in doctrina , in integritatē , in gravitate , verbum sanum , irreprehensibile : ut is, qui ex adverso est, vereátur , nihil habens malum dicere de nobis.

c

I. Juravit Dóminus , et non posnitébit eum : * Tu es sacérdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. **X**. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.

In secundo Nocturno.

Aña. Invocátem exaudívit * Dóminus sanctum suum , Dóminus exaudívit eum, et constituit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justitiae meæ : * in tribulatiōne dilatásti mihi.

Miserére mei , * et exaudi oratiōnem meam.

Fili hóminum , usquequo gravi corde ? * ut quid diligitis vanitatem , et queritis mendacium ? Et scitote quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exaudiet me , cum clamávero ad eum.

Trascimini , et nolite peccare : * quæ dicitis in cordibus vestris , in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae , et speráte in Dómino , * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona ? Signatum est super nos lumen vultus tui , Dómine : * dedísti latitiam in corde meo.

A fructu frumenti , vini , et ólei sui , * multiplicati sunt.

In pace in idíspum * dormiam , et requiéscam.

Quóniam tu , Dómine , singuláriter in spe * constituisti me .

Aña. Invocátem exaudívit Dóminus sanctum suum , Dóminus exaudívit eum, et constituit eum in pace.

Aña. Lætentur omnes , * qui sperant in te , Dómine : quóniam tu benedixisti justo , scuto bonæ voluntatis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

VIRBA mea auribus pércepe , Dómine , * intellége clamórem meum.

Intende voci oratiōnis meæ : * Rex meus , et Deus meus.

Quóniam ad te orábo : * Dómine , mane exaudiens vocem meam.

Mane astábo tibi , et vidébo : * quóniam non Deus volens iniquitatēm tu es.

Neque habitabit juxta te malignus : * neque permanébunt in-jústi ante oculos tuos.

Odisse omnes qui operántur iniquitatēm , * perdes omnes , qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum , et dolosum ahominabit Dóminus : * ego autem in multitūdine misericordiæ tuæ.

introibo in domum tuam : * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Dómine , deduc me in justitiā tua : * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est. Sepúlchrum patens est guttura eórum , linguis suis dolose agebant , * júdica illos , Deus.

Décidant a cogitationibus suis , secundum multitūdinem impietatum eórum expélle eos : * quóniam irritáverunt te , Dómine.

Et lætentur omnes , qui sperant in te , * in æternum exultabunt : et habitabíis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes , qui diligunt nomen tuum , * quóniam tu benedices justo.

Dómine , ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronásti nos.

Aña. Lætentur omnes , qui sperant in te , Dómine : quóniam tu benedixisti justo , scuto bonæ voluntatis tuæ coronásti eum.

Aña. Dómine Dóminus noster , * quam admirabile est nomen tuum in univerſa terra ! quia glória , et honore coronásti saeculum tuum , et constituisti eum super ópera manuum tuarum.

Psalmus 5.

DOMINE Dóminus noster , * quam admirabile est nomen tuum in univerſa terra !

Quóniam elevata est magnificéria tua * super cœlos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem properi inimicos tuos , * ut déstruas inimicum , et ultorem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópe-
ra digitórum tuórum : * lunam
et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es
eius ? * aut filius hóminis, quó-
niam visitas eum ?

Minuisti eum paulo minus ab
Angelis, glória et honore coro-
nasti eum : * et constituisti eum
super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecisti sub pédibus
eius, * oves et boves univér-
sas, insuper et pécora campi.

Völucres cœli, et pisces maris,
* qui perambulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam
admirabile est nomen tuum in
univérsa terra !

Aña Dómine Dóminus noster,
quam admirabile est nomen tuum
in univérsa terra ! quia glória
et honore coronasti sanctum
tuum, et constituisti eum super
ópera mánuum tuárum.

Y. Elégit eum Dóminus sacerdó-
tem sibi. R. Ad sacrificandum
ei hóstiam laudis. Pater noster.
Absol! Ipsius pietas. Y. Jube,
domne. Bened Deus Pater om-
nipotens.

Sermo S. Máximi Episcopi.

Lectio iv.

Hom. 59., de S. Euseb. 2.

A uero sancti, ac beatissimi Patris
nostri N., cuius bōdie festa
celebrámus, laudes addidisse,
aliquid decerpssisse est : siquidem
virtútum ejus grácia non
sermónibus exponénda est, sed
opéribus comprobanda. Cum
enim dicat Scriptura : Glória pa-
tris est filius sapiens : quantæ
hujus sunt gloriæ, qui tantórum
filiórum sapiéntia, et devotione
létatur ? In Christo enim Jesu
per Evangélium ipse nos génuit.
R. Invéni David servum meum,
Gleo sancto meo unxi eum : *
Manus enim mea auxiliabitur ei.
Y. Nihil proficiet inimicus in eo,
et filius iniquitatis non nocébit
ei. Manus. Bened. Christus per-
pétauæ.

Lectio v.

Quidam igitur in hac sancta
plebe potest esse virtutis et

gratiæ, de hoc, quasi quodam
fonte lucidissimo, ómnium rivu-
lórum púritas emanavit. Etenim
quia castitatis pollébat vigóre,
quia abstinentiæ gloriabátur an-
gústiis, quia blandiméntis erat
prædictus lenitatis, ómnium ci-
vium in Deum provocavít affé-
ctum, quia Pontificis admini-
stratione fulgebat, plures e di-
scipulis reliquit sui sacerdótiū
successóres.

R. Posui adjutorium super po-
tétem, et exaltávi éléctum de
plebe mea : * Manus enim mea
auxiliabitur ei. Y. Invéni David
servum meum, Gleo sancto meo
unxi eum. Manus. Bened. Ignem
sui amoris.

Lectio vi.

BENR, et cóngrue in hac die,
quam nobis beati Patris no-
stri N. ad paradísum tránsitus ex-
ultabilem reddit, præsentis Psal-
mi versiculum decantávimus :
In memória ætéra erit justus.
Digne enim in memóriam vérti-
tur hóminum, qui ad gáudium
tránsiit Angelórum. Dicit sermo
divinus : Ne laudes hóminem in
vita sua : tamquam si diceret :
Lauda post vitam, magnifica post
consummationem. Dúplici enim
ex causa utilius est hóminum ma-
gis memoriæ laudem dare quam
vita : ut illo potissimum tempore
mérita sanctitatis extóllas, quando
nec laudantem adulatio mó-
veat, nec laudatum tentet elátio.
R. Iste est, qui ante Deum ma-
gnas virtutes operatus est, et
omnis terra doctrina ejus repléta
est : * Ipse intercedat pro pec-
catis ómnium populórum. Y. Iste
est, qui contémptit vitam mundi,
et pervénit ad cœlestia regna.
Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio nocturno. •
Aña, Dómine, iste Sanctus *
habitabit in tabernáculo tuo,
operatus est justitiam, requie-
scet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

DOMINE, quis habitabit in ta-
bernáculo tuo ? * aut quis
requiesceret in monte sancto tuo ?

*Qui ingréditur sine mácula, * et
operátur justitiam.*

*Qui lóquitur veritátem in corde
suo, * qui non egit dolum in lin-
gua sua.*

*Nec fecit próximo suo malum, *
et opprórium non accépit ad-
versus próximos suos.*

*Ad nihilum deductus est in con-
spéctu ejus maliñus, * timén-
tes autem Dóminum glorificat.*

*Qui jurat próximo suo, et non
décipit, * qui pecúniam suam
non dedit ad usúram, et mán-
nera super innocéntem non ac-
cépit.*

*Qui facit hæc, * non mórebitur
in æternum.*

*Aha. Dómine, iste Sanctus habi-
tabit in tabernáculo tuo ; ope-
ratus est justitiam, requiéscet
in monte sancto tuo.*

*Aha. Vitam pétuit * a te, et tri-
busti ei, Dómine : glóriam, et
magnum décorum imposusti
super eum : posusti in cápite
ejus corónam de lápide pretiósso.*

— Psalmus 20 —

DOMINUS, in virtute tua lætabi-
tur rex : * et super salutáre
tuum exultabít vaheménter.

*Desidérium cordis ejus tribusti
ei : * et voluntate labiorum ejus
non fraudasti eum.*

*Quóniam prævensisti eum in be-
nedictionibus dulcédinis : * pos-
susti in cápite ejus corónam de
lápide pretiósso.*

*Vitam pétuit a te : * et tribusti
ei longitudinem diérum in sa-
culum, et in sǽculum sǽculi.*

*Magna est glória ejus in salutári
tuo : * glóriam, et magnum dé-
corum impónes super eum.*

*Quóniam dabíis eum in benedi-
ctionem in sǽculum sǽculi : *
laetificabis eum in gáudio cum
vultu tuo.*

*Quóniam rex sperat in Dómino :
* et in misericórdia Altissimi
non commovébitur.*

*Inveniátur manus tua ómnibus
inimicis tuis : * déxtera tua in-
véniat omnes, qui te odérunt.*

*Concites eos ut clibanum ignis in
tempore vultus tui : * Dóminus*

*in ira sua conturbábit eos, et
devorábit eos ignis.*

*Structum eórum de terra perdes :
* et semen eórum a filiis homi-
num.*

*Quóniam declináverunt in te
mala : * cogitáverunt consilia,
quæ non potuérunt stabilire.*

*Quóniam pones eos dorsum : *
in reliquis tuis préparabis vul-
tum eórum.*

*Exaltáre, Dómine, in virtute tua:
* cantábimus, et psallémus vir-
tutes tuas.*

*Tu. Vitam pétuit a te, et tri-
busti ei, Dómine : glóriam, et
magnum décorum imposusti
super eum : posusti in cápite
ejus corónam de lápide pretiósso.*

*Vn. Ille accípiet * benedictió-
nem a Dómino, et misericórdiam
a Deo salutári suo : quia hæc est
generatio quæréntium Dóminum.*

— Psalmus 21 —

IOMINI est terra, et plenitudo
ejus : * orbis terrarum, et
universi qui hábitant in eo.

*Quia ipse super maria fundávit
eum : * et super flúmina prépa-
ravit eum.*

*Quis ascéndet in montem Dó-
mini ? * aut quis stabit in loco
sancto ejus ?*

*Innocens mánibus et mundo
corde, * qui non accépit in vano
ánimam suam, nec jurávit in
dolo próximo suo.*

*Hic accípiet benedictiónem a
Dómino, * et misericórdiam a
Deo salutári suo.*

*Hic est generatio quæréntium
eum, * quæréntium fáciem Dei
Jacob.*

*Attollite portas, príncipes, ve-
stras, et elevámini, portæ eter-
næ : * et introlibit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ ? * Dó-
minus fortis, et potens : Dómi-
nus potens in prælio.*

*Attollite, portas, príncipes, ve-
stras, et elevámini, portæ eter-
næ : * et introlibit Rex glóriæ.*

*Quis est iste Rex glóriæ ? * Dó-
minus virtutum ipse est Rex
glóriæ.*

Vn. Ille accípiet benedictiónem

a Dómino , et misericordiam a Deo salutari suo : quia haec est generatio querentium Dóminum .
 Tu es sacérdos in æternum .
 Secundum ordinem Melchisédech . pater noster . Absol . A vinculis . Jube , domne . Bened . Evangélica lectio .
 Lectio sancti Evangélii secundum Mattheum .

Lectio viij . Cap . 25 .

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc : Homo peregre proficiscens , vocavit servos suos , et trádedit illis bona sua . Et reliqua

Homilia sancti Gregorii Papæ . Homilia 9. in Evangelia .

Actio sancti Evangélii , fratres charissimi , solcite considerare nos admonet , ne nos , qui plus ceteris in hoc mundo accipisse aliquid cernimus , ab Autctore mundi gravius inde judicemur . Cum enim augentur dona , rationes etiam crescunt donorum . Tanto ergo esse humilior , atque ad serviendum Deo pròptior quisque debet ex munere , quanto se obligatorem esse cōspicit in reddenda ratione . Ecce homo , qui peregre proficiscitur , servos suos vocat , eisque ad negotium talenta partitur . Post multum vero temporis positurum rationem revertitur . Bene operantes pro apportato lucro remunerat , servum vero a bono opere torpenterem damnat . Amavit eum Dóminus , et ornauit eum : stolam gloriae induit eum , et ad portas paradisi coronauit eum . Induit eum Dóminus loricam tideri , et ornauit eum . Et Benedictio . Cujus festum edimus .

Lectio viij .

Quis itaque iste homo est , qui peregre proficiscitur , nisi Redemptor noster , qui in ea carne , quam assumpserat , abiit in cœlum ? Carnis enim locus proprius terra est , quæ quasi ad peregrina dicitur , dum per Redemptorem nostrum in cœlo collocatur . Sed homo iste pere-

gre proficiscens servis suis bona sua trádedit , quia fidélibus suis spirituália dona concéssit . Et uni quidem quinque talenta , alii duo , alii vero commisit unum . Quinque étenim sunt corporis sensus : videlicet , visus , auditus , gustus , odoratus , et tactus . Quinque ergo talentis , donum quinque sénsum , id est exteriórum scientia exprimitur . Duobus vero , intellectus , et operatio designatur . Unius autem talenti nōmine , intellectus tantummodo designatur .
 Sint lumbi vestri præcincti , et lucernæ ardentes in manibus vestris : Et vos similes hominibus expectantibus dóminum suum , quando reverteretur a nuptiis . Vigilate ergo , quia nec scitis qua hora Dóminus vester venturus sit . Et Gloria Patri . Et Benedictio . Ad societatem .

Lectio ix .

Sed is , qui quinque talenta accéperat , alia quinque lucratus est : quia sunt non nulli , qui etiā intérna ac mystica penetrare nésciant , pro intentione tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt , de ipsis exterióribus , quæ accepérunt , duplum talentum portant : dumque se a carnis petulântia , et a terrenarum rerum ambitu , atque a visiblum voluntate custodiunt , ab his etiam alios admonendo compescunt . Et sunt nonnulli , qui quasi duobus talentis ditati , intellectum , atque operationem percipiunt , subtilia de intérnis intelligunt , mira in exterióribus operantur . Cumque et intelligendo et operando aliis prædicant , quasi duplicatum de negotio lucrum reportant .

Te Deum laudamus . 13 .

AD LAUDES ,

et per horas . Ann .

Ecce sacerdos magnus , * qui in diébus suis placuit Deo , et inventus est justus Psal . Dóminus regnávit , cum reliquis . 14 .

Non est inventus * similis illi , qui conservaret legem Excelsi .

z. Ideo jurejurando * fecit illum Dóminus crēscere in plebem suam.

4. Sacerdotes Dei , * benedícite Dóminum , servi Dómini , hymnum dícite Deo , allelúia.

5. Serve bone * et fidélis , intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Ecli. 44. c*

Ecce sacerdos magnus , qui in diébus suis plácuit Deo , et invéntus est justus : et in tempore iracundiæ factus est reconciliatio.

Hymnus.

JESU , Redémptor ómnium ,
Perpes coróna Præsumum ,
In hac die cleméntius
Indulgæas precantibus.
Tui sacri qua nōminis
Conféssor almus cláruit :
Hujus celebrat ánnua
Devota plebs solémnia.
Qui rite mundi gáudia
Hujus cadúca respouens ,
Æternitatis præmio
Potitur inter Angelos.
Hujus benignus ánnue
Nobis sequi vestigia :
Hujus precátu servulís
Dimitte noxam criminis.
Sit , Christe Rex piissime ,
Tibi , Patrique glória ,
Cum Spíritu Paracílio ,
Nunc , et per omne sæculum .
Amen.

¶. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ¶ Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus , Aña.
Euge , serve bone , * et fidélis , quia in pauca fusti fidélis , supra multa te constituam , dicit Dóminus.

Oratio.

Dñe , quæsumus , omnípotens Deus : ut beati N. Confessoris tui atque Pontificis , veneranda solémnitas et devotionem nobis augeat et salutem . Per Dñum .

Alia Oratio.

Exaudi , quæsumus Dómine , preces nostras , quas in beati N. Confessoris tui atque Pontificis , solemnitate deférimus : et qui tibi digne mérit famulári ,

ejus intercedéntibus méritis , ab ómnibus nos absólve peccatíis . Per Dóminum .

Ad Tertiam , Aña

Non est invéntus.

Capit. Ecce sacerdos , supra R. br. Amávit eum Dóminus , * Et ornávit eum . Amávit . ¶ Stolam glóriæ induit eum . Et Glória Patri . Amávit . ¶ Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi . R. Ad sacrificandum ei hóstiam laudis.

Ad Sextam , Aña

Ideo jurejurando.

Capitulum. *Ecli. 44. c*

Non est invéntus similis illi , qui conserváret legem Excélsi : ideo jurejurando fecit illum Dóminus crēscere in plebem suam.

R. br. Elégit eum Dóminus * Sacerdótem sibi . Elégit . ¶ Ad sacrificandum ei hóstiam laudis . Sacerdótem . Glória Patri . Elégit . ¶ Tu es sacerdos in ætérnum . ¶ Secundum ordinem Melchí sedech.

Ad Nonam , Aña.

Serve bone.

Capitulum. *Ecli. 45. c*

Fungi sacerdócio , et habére laudem in nōmine ipsius , et ossérre illi incénum dignum in odórem suavitatis.

R. br Tu es sacerdos * In ætérnum . Tu es . ¶ Secundum ordinem Melchisedech . In ætérnum . Glória Patri . Tu es . ¶ Justum dedúxit Dóminus per vias rectas . ¶ Et osténdit illi regnum Dei .

In ij. Vesp. , Aña et Capit. de Laud. Psalmi de ñuica 89. et loco ult. , Ps. Meménto . 96.

Hymn. Iste Confessor . xliij.

¶. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas . R. Et osténdit illi regnum Dei .

Ad Magnificat , Aña

Amávit eum Dóminus , * et ornávit eum : stolam glóriæ induit eum , et ad portas paradisi coronavit eum .

Sequens Aña dicitur ad Magnificat in ij. Vesperis pro scilicet summis Pontificibus . Aña . Dum esset summus Pón-

tifer,* **terréna** non métuit, sed ad **cœlestia regna gloriósus migravit.**

2. ALIE LECTIONES
pro Pont. et Conf.

Si occurrat celebrari Festum plurimorum Pontificum et Conf., Officium sit ut supra : sed in Oratione, et Sermone, qua ponuntur in singulari, dicantur in plurali; et in j. Nocturno legantur sequentes Lectiones de Scriptura.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 44.

LAUDEMUS viros gloriósos, et paréntes nostros in generatione sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua a sæculo. Dominantes in potestati-bus suis, homines magui virtute, et prudéntia sua prædicti, nuntiantes in Prophétis dignitatem Prophetarum, et imperantes in præsenti populo, et virtute prudéntiæ populis sanctissima verba. In peritia sua requirentes modos músicos, et narrantes cármina scripturárum.

R. Euge, serve bone. xlvi.

Lectio ij.

HOMINES divites in virtute, pulchritudinis studium habentes : pacificantes in dómibus suis. Omnes isti in generationibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in laudibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrandi laudes eórum : et sunt quorum non est memoria : periérunt quasi qui non fuerint : et nati sunt, quasi non nati, et filii ipsórum cum ipsis.

R. Ecce sacérdos magnus. xlvi.

Lectio iii.

Sen illi viri misericordiæ sunt, quorum pietates non defnérunt; cum sémine eórum permanent bona, hereditas sancta nepotes eórum, et in testaméntis stetit semen eórum : et filii eórum propter illos usque in æternum manent : semen eórum et glória eórum non derelinquéntur. Corpora ipsórum in pace sepulta

sunt, et nomen eórum vivit in generationem et generationem. Sapiéntiam ipsórum narrent populi, et laudem eórum nuntiet Ecclésia.

R. Juravit Dóminus. xlviij.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Episcopi.

Lectio iv.

Ex Hom. 59., de S. Euseb. ,2.

BEATI Patris N. mérita jam in tuto posita secúri magnificémus : qui gubernaculum fidei viriliter tenens, anchoram spei tranquilla jam in statióne compósum, et plenam coiéstibus di-vitiis, et æternis mércibus navem optato in littore collocávit : qui contra omnes adversários secum timoris Dei tamdiu infatigabiliter tenuit, donec ad victoriā perveniret. Quid enim fuit totus vita illius cursus, nisi unus cum vigili hoste conflitus?

R. Invéni David. xlviij.

Lectio v.

QUANTIS hic exæcis a via veritatis errantibus, et de summa jam in profundum rupe pendéntibus, amissum redidit vi-sum, et illum, quo Christus visideretur, reparavit intütum? Quantorum auribus surdis, et infidelitatis obturatioñe damnatis, ad percipiéndam vocem cœlestium mandatórum, pretiósum infudit auditum, ut vocanti Deo ad misericordiam respondérent per obediéntiam? Quantos intrinsecus vulneratos, angélici oris arte et orationum, ab infirmitate curavit?

R. Posui adjutórium. xlviij.

Lectio vi.

QUANTOS per longam incúriam peccati labe resolutos, et quædam lepræ contagione perfusos, castigatióibus et exhortatióibus expiando, Deo in se operante, mundávit? Quantorum áimas viventes in corpore jam defunctas, et delictórum mole óbrutas ac sepultas, ad emendationem tamquam ad lucem vocando, Deo resuscitavit; ut Dómini sui admirandus imitator, jam mó-

tuas Deo, e contrario mortificet
vitiali morte peccato?

¶. Iste est. xlvij.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24. d

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua. Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Com. in Matth. c. 26. in fin.

Ut ignorantiam illam diæ omnibus taciti, non sine utilis silentii ratione esse sciremus, vigilare nos Dominus propter adventum furis admouuit, et orationum assiduitate detentos, omnibus praecptorum suorum operibus inhære. Furem enim esse ostendit zâbulum, ad detrahenda ex nobis spolia pervaigilem, et corporum nostrorum dominibus insidiântem: ut ea incuriosis nobis, et somno deditis, consiliorum suorum, atque illecebrarum jâculis persodiat. Paratos igitur esse nos conuenit: quia diæ ignoratio intentam sollicitudinem suspensæ expectationis exagitat.

¶. Amavit eum. xlii.

Lectio vij. Cap. 27

Quisnam est fidelis servus, et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam? Quamquam in communione nos ad indefessam vigilantiæ curam adhortetur: specialem tamen populi principibus, id est, Episcopis, in expectatione, adventu quo suo sollicitudine mandat. Hunc enim servum fidem, atque prudentem, præpositum familiæ significat, commoda atque utilitates commissi sibi populi curântem. Qui si dicto audiens, et præcepitis obediens erit, id est, si doctrinæ opportunitate et veritate infirma confirmet, disrupta consolidet, depravata convérat, et verbum vite in eternitatis cibum aléndæ familiæ dispéndat, atque haec agens, hisque immorans depre-

hendatur: gloriam a Dominu tamquam dispensatorem fidélis, et villicus útilis consequétur, et super omnia bona constitutetur; id est, in Dei gloria collocabitur, quia nihil sit ultra, quod melius sit.

¶. Sunt lumbi. xlix.

Lectio ix.

Quoniam si contuens longam Dei patientiam, quæ in profectum humanae salutis exténditur, adversum conservos insolésset, et saeculi malis vitiisque se tradet, præsentium tantum curam in cultu ventris exérens: desperáverit die Dominus adveniet, et inque a bonis, quæ spondebat, dívidet, portionemque ejus cum hypocritis in pœna eternitatem constituet; quia aduentum desperáverit, quia mandatis non obtemperáverit, quia præsentibus studierit, quia vita gentium vixerit, quia desperatione iudicii commissam sibi familiam fane, siti, cæde vexáverit.

Te Deum laudamus. 43.

3. ALIA HOMILIA

Pro Conf. Pont.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 19. d

In illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ

Presbyteri.

Homil. in natali S. Bened.

Prophetus ille est, qui abiens vendit omnia quæ habet, et dat pauperibus, ac véniens séquitur Christum: habebit enim thesaurum non deficitum in culis. Unde bene, interrogante Ietro, dixit talibus Jesus: Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis sue, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel. In hac quippe vita pro ejus nomine laborantes, in alia præmium sperare

dóciuit : id est, in regeneratione, cum videlicet in vitam immortalem fuérimus resurgentendo regenerati, qui in vitam caducam mortaliiter erámus géniiti.

R. Amávit eum. alix.

Lectio viii.

Et justa prorsus retributio, ut qui hic pro Christo humanae glóriam celsitudinis neglexérint, illic a Christo júdices glorificati singuláriter cum eo assideant, qui a sequéndis ejus vestigiis nulla ratione pótérant avelli. Nemo autem putet, duodecim tantum Apóstolos, quia pro Juda prævaricante Matthías electus est, tunc esse iudicatores : sicut nec duodecim solē sunt tribus Israel judicanda : alióquin tribus Levi, quae tertia-décima est, iugicata recédet.

R. Sint lumbi. xlii.

Lectio ix.

Et Paulus, qui tertiusdécimus est Apóstolus, iugicandi sorte privabitur, cum ipse dicat : Ne scitis quóniam ángelos iugicabimus, quanto magis sacerdaria? Sciéndum namque est, omnes qui ad exéplum Apostolorum sua reliquérunt ómnia, et secúti sunt Christum. júdices cum eo venturos, sicut etiam omne mortálium genus esse iugicandū. Quia enim duodenário sacerdúcio solet in Scripturis univeritas designari, per duodecim sedes Apostolorum, ómnium numerús iugicantium : et per duodecim tribus Israel, univeritas eórum, qui iugicandi sunt, osténditur.

Te Deum laudamus. 13.

PRO DOCTORIBUS.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Aña. O Doctor óptime, * Ecclésiae sanctæ lumen, báte N. divinæ legis amátor, deprecáre pro nobis Filiu[m] Dei.

Oratio.

Dixi, qui populo tuo æternæ salutis beatum N. ministru[m] tribuisti: præsta, quæsumus, ut, quem Doctórem vitæ habuimus in terris, intercessórem habére mereamur in cœlis. Per Dóminum.

Lectiones seq. legentur in festis Doctorum : Officium autem in His fit de Confessoribus Pont., vel non Pont. pro qualitate I est.

In primo nocturno
De libro Ecclesiastici.

Lectio, Cap. 39.

SAPIENTIA ómnium antiquissimum exquireret sapiens, et in Prophétis vacabit. Narrationem virorum nominatòrum conservabit, et in versatibus parabolarum simul intròbit. Occulta proverbiorum exquireret, et in absconditis parabolarum conversabitur. In medio magnatòrum ministrabit, et in conspectu præsidis apparet. In terram alienigenarum gentium pertransiet : bona enim, et mala in hominibus tentabit. R. Euge, serve bone, et fidélis, quia in pauca fusti fidélis, supra multa te constitutam : Intra in gaudium Dómini tui. Et Dómine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio i.

Con suum tradet ad vigilandum dildeculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspectu Aliissimi deprecabitur. Apriert os suum in oratione, et pro defictis suis deprecabitur. Si enim Dóminus magnus voluerit, spíritu intelligentiae replébit illum : et ipse tamquam imbres mittet eloqua sapientiae sue, et in oratione confitebitur Dómino : et ipse diriget consilium ejus, et disciplinam, et in absconditis suis consiliabitur.

Pro Doct. Pont. R. Ecce sacerdos magnus, qui in diébus suis p. acuit Deo : + Ideo jurejurando fecit illum Dóminus crescere in plebem suam. v. Benedictionem ómnium gentium dedit illi, et testamentum suum confirmavit super caput ejus. Ideo.

Pro Doct. non Pont. i. Justus germinabit sicut lisium : + Et florabit in æternum ante Dóminum. f. Plantatus in domo Dómini, in atriis domus Dei nostri. Et.

Lectio iii.

Ilse palam faciet disciplinam doctrinæ suæ , et in lege testaménti Dómini gloriabitur. Collaudabunt multi sapiéntiam ejus , et usque in sǽculum non delébitur. Non recédet memória ejus , et nomen ejus requirétar a generatione in generationem. Sapiéntiam ejus enarrabunt gentes , et laudem ejus enuntiabit Ecclésia.

Pro Doctore Pont. R. Jurávit Dóminus , et non pañitibet eum : * Tu es sacérdos in atérnum secúndum órdinem Melchí-sedech. ¶ Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu es. Glória Patri. Tu es.

Pro Doct. non Pont. R. Iste cognovit justitiam , et vidit mirabilia magna , et exorávit Altissimum : * Et invéntus est in númeru sanctórum. ¶ Iste est qui contémpsit vitam mundi , et pervénit ad cœlestia regna. Et Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium S. Gregorii Papae.

Lectio iv. Lib. 9. cap. 6.

Qui post Orónas Hyadum nō mine , nisi Doctores sanctæ Ecclésiae designántur ? Qui , subductis Martyribus , eo jam tempore ad mundi notitiam venérunt , quo fides clárius elúctet : et représsa infidelitatis hieme , áltius per corda fidélium sol veritatis calet. Qui remota tempestate persecutionis , explétis longis noctibus infidelitatis , tunc sanctæ Ecclésiae orti sunt , cum ei jam per crudelitatis vernum lucidior annus aperitur.

Pro Doctore Pontifice. R. In-véni. xlviij.

Pro Doctore non Pontifice. R. Ilonéstum. ix.

Lectio v

Nec immérito Doctores sancti Hyadum nuncupatione si-gnántur. Graeco quippe elóquio hyetos pluvia vocatur : et Hyades nomen a pluvias accepérunt , quia ortæ proculdubio imbræ

ferunt. Bene ergo Hyadum appellatiōne expreſſi sunt , qui ad statum universális Ecclésiae , quasi in coeli faciem deducti , super aréntem terram humānū pectoris sanctæ prædicatiōnis imbræ fuderunt. Si enim prædicatiōnis sermo pluvia non esset , Moyses minime dixisset : Expe ctetur sicut pluvia elóquium meum : et nequāquam per Isafam Véritas diceret : Mandabo nūbi bus meis , ne pluant super eam imbræ , atque hoc quod paulo ante protulimus : Quāmobrem prohibitæ sunt stillæ pluviarum.

Pro Doctore Pontifice R. Pó-sui. xliij.

Pro Doctore non Pontifice R. Amávit. ix.

Lectio vi.

Dux ergo Hyades cum pluvias véniant , ad celi spatiā altiōra sol dúcitur: quia , apparetē Doctórum sciéntia , dum mens nostra imbre prædicatiōnis infunditur , fidei calor augētur. Et perfusa terra ad fructum próficit , cum lumen ætheris ignescit , quia ubérius frugem boni opéris reddimus , dum per sacræ eruditioñis flaminam in corde clárius ardémus. Dumque per eos diébus singulis magis magisque sciéntia cœlestis osténditur , quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperitur : ut novus sol nostris mēntibus rútilet , et eórum verbis nobis cōgnitus , seípso quotidie clárior micet. Urgente étenim mundi fine , supérrna sciéntia próficit , et lárgius cum tempore excréscit.

Pro Doctore Pontifice. R. Iste est. xlviij.

Pro Doctore non Pontifice. R. Iste homo. Ixj.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secún-dum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 5. b

In illo tempore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal teræ. Quod si sal evanuerit , in quo salietur ? Et réliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Lib. 4. de Serm. Domini in monte, c. 6. t. 4.

OSTENDIT Dóminus, fátuos esse judicádos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuén tes, amittunt ætérna, que nec dari possunt ab homínibus, nec auferri. Itaque si sal infatnatum fuerit, in quo saliétur? Id est, si vos, per quos condiéndi sunt quodammodo pôpuli, metu persecutiónum temporálium amisératis regna cœlorum: qui erunt hómines, per quos a vobis error auferáatur, cum vos élégerit Deus, per quos errórem auferat ceterórum?

Pro Doct. Pont. R. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam gloriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ¶ Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et.

Pro Doct. non Pont. R. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercedat pro peccátis omnium populórum. ¶ Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Enco ad níhil valet sal infatnatum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non itaque calcátur ab homínibus, qui patitur persecutiómem: sed qui persecutiómem timéndo infatnatur. Calcari enim non potest, nisi inferior: sed inferior non est, qui quamvis cörpore multa in terra sustineat, corde tamen fixus in cœlo est.

R. In médio Ecclésiae apéruit os ejus: * Et implérit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ, et intellectus. ¶ Jucunditatem, et exultatiómem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Vos estis lumen mundi. Quómodo dixit supérins, sal terræ, sic nunc dicit, lumen

mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus, sed hómines, qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis, et extingueódis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hómines qui sunt in mundo, vel diligunt mundum, opórtet intellégi, quibus illuminandis Apóstoli missi sunt. Non potest civitas abscondi super montem pósita: id est, fundata super insignem, magnamque justitiā, quam significat étiam ipse mons, in quo disputat Dóminus.

T. Deum laudámus. 45.

2. ALIA HOMILIA

pro Doctore.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b

In illo tempore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quid si sal evanuerit, in quo saliétur? Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Com. in Mat. c. 4. post init.

Vos estis sal terræ: quod si sal infatnatum fuerit, ad níhil valet id quod saliétur. Sal, ut árbitror, terræ nullum est. Quómodo ergo Apostolos sal terræ nuncupavit? Sed proprietas est quæréndā dictórum, quam et Apostolórum officium, et ipsius salis natura monstrabit. Sal est in se uno cointinens aquæ et ignis eleméntum, et hoc ex duóbus est unum.

Pro Doct. Pont R. Amávit, sup.

Pro Doct. non Pont R. Iste est. supra.

Lectio viii.

Hic igitur in omnem usum humani géneris efféctus, incorruptionem corpóribus, quibus fuerit aspersus, impértit, et ad omnem sensum conditi sapóis aptissimus est. Apóstoli autem sunt rerum cœlestium prædicatóres, et æternitatis velut satóres, immortalitatem om-

nibus corpóribus, quibus eórum sermo aspersus fuerit, conserentes. Mérito igitur sal terræ nuncupati sunt, per doctrinæ virtutem saliéndi modo æternitati corpora reservantes.

R. In medio. iv.

Lectio ix.

Sed natura salis semper éadem est, nec immutari umquam potest. Verum quia conversiōni homo subhacet; et solus beatus, qui usque ad finem in omnibus Dei opéribus pernánserit: ideo eos sal terræ nuncupatos monet in trádite sibi potestatis virtute persistere, ne infatuati nihil saliant, et ipsi, sensu accépti saporis amissio, vivificare corrupta non possint, et projecti de Ecclesiæ promptuariis, cum his, quos salierint, pédibus incédentium proterantur.

T e Deum laudamus. 43.

5. ALIA HOMILIA

pro Doctore.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 5. b

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terra. Quod si sal evanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 45. in Matth. sub med.

ATTENDERE quid dixerit, Vos estis sal terra: per quod ostendit, quam necessario ista præcipiat. Non enim de vestra, inquit, tantummodo vita, sed de universo erbe vobis ratio redénda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut viginti, ne que ad unam gentem vos multo, sicut mittébam Prophétas: sed ad omnem terram prorsus, ac mare, totumque mundum et hanc variis criminibus oppréssum.

Pro Doct. Pont. it. Amavit. iv.
Pro Doct. non Pont. it. Iste est. Iv.

Lectio viiiij.

DICENDO enim, Vos estis sal terra, ostendit univerSAM

hominum infatuatam esse natúram, et peccatórum vi corrúplam: et idcirco illas ab eis virtutes requirit, quae maxime ad multorum salutem procurandam necessariae sunt, atque utilles. Nam qui mansuetus est, ac modestus, et misericors, et justus, non intra se tantummodo hæc recte facta concludit, verum in aliórum quoque utilitatem præclaros hos faciet effluere fontes. Igitur qui corde mundo est, atque pacificus, et persecutiōnem pro veritatē patitur, nihilominus in communè cōmodum vitam instituit.

R. In medio. iv.

Lectio ix.

Ne situr putatis, inquit, ad lèvia vos ducendos esse certamina, neque exiguarum rerum vobis ineundam esse rationem, Vos estis sal terra. Quid situr? Ipsine putrefacta medicati sunt? Nequāquam: neque enim fieri potest, ut ea, quæ jam corrupta sunt, salis perficatione reparentur. Non ergo hoc fecerunt, sed ante renovata, sibique trádita, atque ab illa jam putredine liberata, aspergebant sale, et in ea novitate conservabant, quam a Dómino suscéperant. Liberare quippe a putredine peccatórum, Christi virtutis est; ut antea ad illa sterum non revertantur, Apostolorum cura est ac labóris.

T e Deum laudamus. 43.

COMMUNE

CONFESSORIS NON PONTIFICIS.

CNotandum quod, si fuerit infra tempus Pasch., servanda est Rubrica posita supra. xxxij.

Ad Vesp., Añar et Capit. de laud. lxij. Psalmi de pñica. 89. et loco ult., Ps. I. laudate Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

Iste Confessor Dómini, colentes
Quem pie laudant populi per orbem,

Hiac die lætus mérit beatas
Scandere sedes.

Si non est dies obitus dicatur.

Hac die latus méruit suprémos
Laudis honóres.
Qui pius , prudens , húmílis ,
pudicus ,
Sóbriam duxit sine labo vitam ,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.
Cujus ob præstans méritum fre-
quénter
Ægra , qua passim jacuérē
membra ,
Víribus morbi dómítis , salúti
Restituúntur.
Noster hinc illi chorus obsequén-
tem
Cóncinit laudem , celebrésque
palmas ,
Ut piis ejus præcibus juvémur
Omnem per ærum.

Sit salus illi , decus , atque virtus ,
Qui super cœli sólio coruscans ,
Tótius mundi sériem gubernat ,
Trinus et unus. Amen.

X. Amávit eum Dóminus , et
ornávit eum. R. Stolam gloriæ
induit eum.

Ad Magnificat, Aña.

Similábo eum * viro sapiénti ,
qui ædificávit domum suam
supra petram.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Regem Confessórum Dóminum ,
* Venite adorémus. Ps. V eníte. 1.

Hymn. Iste Confessor. lvj.

In primo Nocturno.

Aña. Beatus vir , * qui in lege
Dómini meditátor : volúntas ejus
pémanet die ac nocte , et ómnia
quæcúmque faciet , semper pro-
sperabuntur.

Psalmus 4.

BEATUS vir , qui non abiit in
confilio impiorum , et in via
peccatórum non stetit , * et in
cathedra pestiléntiæ non sedit :
Sed in lege Dómini volúntas
ejus , * et in lege ejus meditá-
bitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum , quod
plantatum est secus decúrsus
aqnárum , * quod fructum suum
dabit in tempore suo.

Et sólium ejus non défluet : * et
ómnia quæcúmque faciet , pro-
sperabuntur.

TOTUM.

Non sic impii , non sic : * sed
tamquam pulvis , quem prójicit
ventus a facie terræ.
Ideo non resúrgent impii in ju-
dicio : * neque peccatóres in
concilio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam
justórum : * et iter impiórum
peribit.

Aña. Beatus vir , qui in lege
Dómini meditátor : volúntas ejus
pémanet die ac nocte , et ómnia
quæcúmque faciet , semper
prosperabuntur.

Aña. Beatus * iste Sanctus , qui
confisus est in Dómino , prædicá-
vit præcéplum Dómini , constitú-
tus est in monte sancto ejus.

Psalmus 4.

QUARE tremuérunt gentes , *
et populi meditati sunt iná-
nia ?

Astirerunt reges terræ , et prín-
cipes convenérunt in unum : *
adversus Dóminum , et adversus
Christum ejus.

Dírumpánius víncula eórum : *
et projiciámus a nobis jugum
ipsórum.

Qui hábitat in cœlis , irridébit
eos : * et Dñus subseñabit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua:
* et in furóre suo conturbabit
eos.

Ego autem constitútus sum Rex
ab eo super Sion montem sanctum
ejus , * prædicans præc-
ptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Filius
meus es tu , ego hodie génuí te.
Póstula a me , et dabo tibi gen-
tes hæreditátem tuam , * et pos-
sessmentem tuam térmilos terræ.
Reges eos in virga férrea , * et
tamquam vas siguli confringes
eos.

Et nunc , reges , intelligite : * eru-
dimini qui judicáti terram.

Servite Dómino in timore : *
et exultáte ei cum tremore.

Apprehéndite disciplinam , ne-
quando irascáatur Dóminus , *
et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus ,
* beati omnes , qui confidunt
in eo.

Ana. Beatus iste Sanctus, qui confusus est in Dōmino, prædicavit præceptum Dōmini, constitutus est in monte sancto ejus.
Ana. Tu es glória * mea, tu es suscéptor meus, Dōmine: tu exáltans caput meum, et exaudiisti me de monte sancto tuo.

Psalmus 5.

DOMINE, quid multiplicati sunt qui tribulant me? * multi insårgunt adversum me.
 Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dōmine, suscéptor meus est, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dōminum c'amávi: * et exaudivit me de monte sancto suo.

Igo dormívi, et soporátus sum: * et exsurréxi, quia Dōminus suscepít me.

Non timébo millia populi circumdántis me: * exúrge, Dōmine, salvum me fac, Deus meus. Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrívisti. Dōmini est salus: * et super populum tuum beneficio tua.

Ana. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus, Dōmine: tu exáltans caput meum, et exaudiisti me de monte sancto tuo.

V. Amávit eum Dōminus, et ornávit eum. ¶ Stolam gloriæ induit eum. Pater noster. Absol. Exaudi, Dōmine. ¶ Jube, domne. Bened. Benediccióne perpétua.

De libro Sapiéntie.

Lectio i. Cap. 4. b et 5. d

JUSTUS si morte præoccupatus fiderit, in refrigério erit. Sénctus enim venerabilis est, non diutúrna, nequo annórum número computata: cani autem sunt sensus hóminis, et etas senectutis vita immaculata. Placens Deo factus est dilectus, et vivens inter peccatóres translatus est. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus, aut neficio deciperet animam illius. Fascinatio enim nugacitatis obsecrat bona, et inconstantia

cupiscéntiae transvérbit semper sine malitia. Consummatus in brevi explévit tempora multa: placita enim erat Deo anima illius: propter hoc properavit educere illum de médio iniquitatum. ¶ Euge, serve bone, et fidélis aquia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constituam: * Intra in gáudium Dōmini tui. ¶ Dōmine, quinque talénta tradidisti mibi, ecce ália quinque superlucratus sum. Intra. Bened. Unigénitus Dei Filius.

Lectio ij

POPULI autem vidéntes, et non intelligéntes, nec ponéntes in præcordiis tália: quóniam grácia Dei, et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in éléctos illius. Condémnat autem justus mórtuus vivos impios, et juventus celérius consummata: longam vitam injústi. Videbunt enim finem sapiéntis, et non intellégent quid cogitáverit de illo Deus, et quare munierit illum Dōminus. Videbunt, et contémnent eum: illos autem Dōminus irridébit. Et erunt post hac decadéntes sine honore, et in contumelía inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis, et usque ad suprémū desolabúntur. ¶ Justus germinabit sicut lumen: * Et florébit in ætérnum ante Dōminum. ¶ Plantatus in domo Dōmini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit. Bened. Spíritus sancti grácia.

Lectio iii.

Ererunt geméntes, et memória illórum peribit. Vénient in cogitatione peccatórum suórum timidi, et tradúcent illos ex adverso iniquitatibus ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constáttia adversus eos, qui se angustiáverunt, et qui abstulerunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timore horribili, et mirabúntur in subitatióne insperata salutis, dicéntes intra se, penitentiam agéntes, et pri-

angústia spíritus geméntes : Hí sunt, quos habúimus aliquando in derísum, et in similitudinem impropérii. Nos insensati vitam illórum aestimabámus insániam, et finem illórum sine honore : ecce quómodo computati sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est.

R. Iste cognovit justitiam, et vidit mirabilia magna, et exorávit Altissimum : * Et invéntus est in numero sanctórum. ¶ Iste est, qui contémpsit vilam mundi, et pervénit ad cœlestia regna. Et glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.
Aña. Invocántem exaudívit * Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constituit cum in pace.

Psalmus 4.

Cux invocárem, exaudívit me Deus justitiæ meæ : * in tribulatiōne dilatásti mihi. Miserére mei, * et exaudi oratiōnem meam.
¶ filii hóminum, usquequo gravi corde ? * ut quid diligitis vanitatem, et queritis mendacium ? Et scítote quóniam misericávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exaudiens me, cum clamávero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare : * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificáte sacrificium iustitiae, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona ? Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine : * dedisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini et olei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idíspum * dórmiám, et requiéscam :

Quóniam tu, Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Aña. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constituit eum in pace.

Aña. Lætentur omnes, * qui sperant in te, Dómine : quóniam tu

benedixísti justo, sento bona voluntatis tuæ coronásti eum.

Psalms 5

V ERBA mea áuribus pércepe, * Dómino, * intellége clamorem meum.

Inténde voci oratiōnis meæ, * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo : * Dómine, mane exaudiens vocem meam. Mane astabó tibi, et vidého : * quóniam non Deus volens iniquitatēm tu es.

Neque habitabit juxta te malignus : * neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.

Odfisti omnes, qui operantur iniquitatēm : * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

V irum sanguinum, et dolosum abominabitur Dóminus : * ego autem in multitūdine misericordiæ tuæ,

Introibo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Dómine, deduc me in iustitia tua : * propter iniurias meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum veritas : * eorū vanum est. Sepulchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolose agébant : * iudica illos, Deus.

Décidant a cogitationibus suis, secundum multitūdinem impietatum eórum expelle eos : * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et latentur omnes, qui sperant in te, * in alérnum exultabunt : et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedícies justo.

Dómine, ut scuto bona voluntatis tuæ * coronásti nos.

Aña. Lætentur omnes, qui sperant in te, Dómine : quóniam tu benedixísti justo, sento bona voluntatis tuæ coronásti eum.

Aña. Dómine Dóminus noster, * quam admirabile est nomen tuum in univerſa terra ! quia gloria, et honore coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super opera manuum tuarum.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster,*quam admiráble est nomen tuum in unívrsa terra !

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infantium, et lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos , * ut déstruas inimicum , et ultórem.

Quóniam vidébo caros tuos , ópera digitórum tuórum : * lumen, et stellas, quas tu fundásti. Quid est homo , quod memor es ejus ? * aut filius hóminis, quóniam visitas eum ?

Minulisti eum paulo minus ab Angelis, glória et honore coronasti eum : * et constituisti eum super ópera mánuum tuárum. Omnia subjecisti sub pédibus ejus , * oves et boves unívrasa : insuper et pécora campi.

Ólucres cœli , et pisces maris, * qui perambulant sémitas maris.

Domine Dóminus noster,*quam admiráble est nomen tuum in unívrsa terra !

Aia. Dómine Dóminus noster, quam admiráble est nomen tuum in unívrsa terra ! quia glória et honore coronasti sanctum tuum, et constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

V. Os justi meditabitur sapiéntiam. **R.** Et lingua ejus loquétur iudicium. **I**ter noster. Absol. **I**psius pietas. **V.** Jube , domne. **Bened.** Deus Pater omnipotens. **Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.**

Lectio iv.

In Orat. de S. Philog. tom. 3.
BÉATI N. dies , cuius festivitátem celebrámus , ad ipsius recte factórum enarrationem linguam nostram evocavít : siquidem hodie béatus iste ad tranquillam, omnísque perturbatióni expértem vitam transiit, eoque navigium appulit, ubi deinceps non poterit mettere naufrágium, nec ullam ánni perturbationem, aut dolorem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni molestia ánni, cym Paulus ho-

mínibus adhuc in hac vita, de gentibus loquens dicat : Semper gaudéte, sine intermissione oráte? **R.** Honestum fecit illum hóminus , et custodívit eum ab ini- micis , et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem æternam. **V.** Justum deduxit Dóminus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. Et. Bened Chri- stus perpétuæ.

Lectio v.

Quod si hic , ubi morbi , ubi insectationes, ubi præmatu- ræ mortes , ubi calúmnia, ubi invidiae, ubi perturbationes, ubi iræ , ubi cupiditátes , ubi innumerabiles insidiæ, ubi quo- tidianæ sollicitudines , ubi per- pétua, sibique succedentia mala sunt , innumeros ex omni parte dolores afferentia , Paulus dixit fieri posse, ut semper gaudeá- mus, si quis páululum ex rerum mundanarum fluctibus erexerit caput, vitamque suam recte compostuerit : multo magis, postquam hinc demigráverimus, facile cómpotes érimus ejus boni , cum haec omnia sublata fuerint, adversa valetudo , morbi, peccandi matéria, ubi non est neum ac tuum , frigidum illud verbum, et quidquid est malórum in vitam nostram invéhens, innumeráque gignens bella.

R. Anaviteum Dóminus , et or- návit eum , stolam gloriæ induit eum : * Et ad portas paradi- si coronávit eum. **V.** Induit eum Dóminus loriscam fidei , et orna- vit eum. Et. Bened. Ignem sui amoris.

Lectio vi.

QUAMOBREX maximópere grátu- lor hujus Sancti felicitati, quod quamquam translatus est , atque hanc , quæ apud nos est , civitatem reliquit , tamen in alteram adscriptus est civitátem, nempe Dei : et digressus ab hac Ecclésia, ad illam pervenit , quæ est primogenitorum descrip- torum in cœli : ac , relictus hisce festis, transiit ad celebri- tem Angelórum. Etenim quod et

civitas sursum sit, et Ecclesia, et celebritas, audi Paulum dicendum: Accessistis ad civitatem Dei viventis, Jerusalem coelestem, et Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in celis, et ad multorum millium Angelorum frequenter.

Iste homo perfecit omnia quae locutus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. **I**ste est, qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad cœlestia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio nocturno.

Aña Dómine, iste Sanctus* habitabit in tabernáculo tuo, operatus est justitiam, requiesceret in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

DOMINE, quis habitabit in tabernáculo tuo? * aut quis requiesceret in monte sancto tuo? Qui ingreditur sine inaculo, * et operatur justitiam: Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua: Nec lecit proximo suo malum, * et opprobrium non accépit adversus próximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timéretes autem Dóminum glorificat. Qui jurat proximo suo, et non decipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit. Qui facit haec, * non móvebitur in æternum.

Aña Dómine, iste Sanctus habitabit in tabernáculo tuo, operatus est justitiam, requiesceret in monte sancto tuo.

Aña Vitam pétuit* a te, et tribuisti ei, Dómine: gloriari, et magnum decórem imposuisti super eum: posuisti in capite ejus corónam de lapis pretioso.

Psalmus 20.

DOMINE, in virtute tua lætabi-
tur rex: * et super salutare tuum exultabit vehementer.
residuum cordis ejus tribuisti
totum.

ei: * et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

Quóniam prevenisti eum in benedictionibus dulcídinis: * posuisti in capite ejus corónam de lapis pretioso.

Vitam pétuit a te: * et tribuisti ei longitúdinem diérum in sǽculum, et in sǽculum sǽculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * gloriari, et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictionem in sǽculum sǽculi: * laetificabis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * et in misericordia Altissimi non cominovébitur.

meniatur manus tua omnibus inimicis tuis: * déxtera tu: invéniat omnes, qui te odérunt.

pones eos ut elibanum ignis in tempore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbabit eos, et devorabit eos ignis.

pructum eórum de terra perdes, * et semen eórum a filiis hominum.

Quóniam declináverunt in te mala: * cogitáverunt consilia, quæ non potuérunt stabilire.

Quóniam pones eos dorsum: * in reliquis tuis præparabis vultum eórum.

gálatæ, Dómine, in virtute tua: * cantábimus, et psallémus virtutes tuas.

Aña. Vitam pétuit a te, et tribuisti ei, Dómine: gloriari, et magnum decórem imposuisti super eum: posuisti in capite ejus corónam de lapis pretioso.

Aña Ilic accipiet* benedictionem a Dómino, et misericordiam a Ieo salutári suo; quia haec est generatio quærentium Dóminum

Psalmus 25.

DOMINI est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super mari fundávit eum: * et super flumina præparavit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus , et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam , nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiōnem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generatiō quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attolite portas, príncipes, vestras, et elevamini, portæ aeternales : * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dóminus fortis , et potens , Dóminus potens in prælio.

Attolite portas, príncipes, vestras, et elevamini, portæ aeternales : * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dñus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Añi Hic accípiet benedictiōnem a Dómino , et misericórdiam a Deo salutári suo ; quia hæc est generatiō quæréntium Dóminum.

¶ Lex Dei ejus in corde ipsius.

¶ Et non supplantabuntur gressus ejus. Pater noster. Absolutio.

A vinculis. ¶ Jube, domne.

Bened. Evangéllica léctio.

Léctio sancti Evangélii secún-

dum Lucam.

Lectio vij. Cap. 12. e

In illo tempore : Dixit Jesus discípulis suis : Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardentes in mánibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 13. in Evangelia.

SANCTI Evangelii , fratres charíssimi, aperta vobis est léctio recitata. Sed ne aliquibus ipsa ejus planities alta fortasse videatur, eam sub brevitate transcurrimus , quatenus ejus expositiō ita nescientibus fiat cōgnita, ut tamen scientibus non sit onerosa. Dóminus dicit : Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos enim præcinctimus , cum carnis luxuriā per continētiā coarctamus. Sed quia minus est mala non agere, nisi etiam quisque studeat et bonis operibus insuare , protinus additur : Et lu-

cérnæ ardentes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardentes in mánibus tenémus , cum per bona ópera próxiinis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profecto opéribus Dóminus dicit : Luceat lux vestra coram homínibus , ut videant ópera vestra bona, et glorifícant Patrem vestrum, qui in cœlis est. ¶ Iste est , qui ante Deum magnas virtutes operatus est , et de omni corde suo laudavit Dóminum : * Ipse intercedat pro peccatis ómnia populorum. ¶ Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni ópere malo , et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Bened Cujus festum.

Lectio viii.

Duo autem sunt, quæ jubentur, et lumbos restringere, et lucérnas tenere, ut et munditia sit castitatis in corpore , et lumen veritatis in operatione. Redemptori étenim nostro unum sine altero placere nequāquam potest: si aut is , qui bona agit , adhuc luxuriæ inquinamenta non déserit; aut is, qui castitate præeminet, necdum se per bona ópera exerçet. Nec cásitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est aliquod sine castitate. Sed etsi utrūque agitur, restat , ut quisquis ille est, spe ad supérnam patriam tendat, et nequāquam se a vitiis pro mundi hujus honestate contineat.

¶ Sint lumbi vestri præcincti , et lucérnæ ardentes in mánibus vestris : * Et vos similes hominibus expectantibus dóminum suum, quando revertatur a nuptiis. ¶ Vigiláte ergo, quia nescitis, qua hora Dóminus vester venturus sit. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societatem .

Lectio ix.

Et vos similes hominibus expectantibus dóminum suum, quando revertatur a nuptiis : ut cum vénérerit, et pulsáverit, confessim apériant ei. Venit quippe Dñus, cum ad judicium prörperat:

pulsat vero , cum jam per ægri-
tudinis molestias esse mortem
vicinam designat. Cui confestim
aperimus , si hunc cum amore
suscepimus. Aperire enim iudici
pulsanti non vult , qui exire de
cörpore trépidat : et videre eum ,
quem contempsisse se méminit ,
iudicem formidat. Qui autem de
sua spe , et operatione securus
est , pulsanti confestim aperit ,
quia letus iudicem sustinet : et
cum tempus propinquæ mortis
advenerit , de gloria retributioñis
hilarécit.

Le Deum laudamus. 13.

AD LAUDES ,

et per Horas . Aha:

1 Dómine,* quinque talénta tra-
didisti mihi : ecce alia quinque
superlucrátus sum. Ps. Dómi-
nus regnávit , cum reliq. 44.

2 Euge , serve bone , * in módicto
fidélis , intra in gáudium Dómini
tui.

3 Fidélis servus * et prudens ,
quem constituit Dóminus super
familiam suam.

4 Beatus ille servus , * quem ,
cum vénérerit Dóminus ejus , et
pulsáverit jánuam , invénérerit vi-
gilantem.

5 Serve bone * et fidélis , intra
in gáudium Dómini tui.

Capitulum Eccl. 31.

BEATUS vir , qui invéntus est
B sine mácula : et qui post
aurum non abiit , nec speravit in
pecúnia , et thesáuria. Quis est
hic , et laudábimus eum ? fecit
enim mirabilia in vita sua.

Hymnus.

JESU , coróna célsior ,
Et véritas sublímior ,
Qui confitíndo sérvulo
Ieddís perénne præmíum :
Da supplicanti cœtu ,
Hujus rogátu , nōxii
Remissióne críminis ,
Rumpéndo nexum vínculi .
Inni reverso témpore ,
Dies restisit límine ,
Quo Sanctus hic de cörpore
Migrávit inter sidera .
Ilie vana terræ gáudia ,
Et luculentia prædia ,

Polluta sorde députans ,
Ovans tenet cœlestia.
Ite , Christe , Rex piissime ,
Hic confiténdo jugiter ,
Calcávit artes dæmonum ,
Sævumque avérni principem .
Virtute clarus , et fide ,
Confessióne sedulus .
Jejuna membra déferens ,
Dapes supérnas obtinet .
Trofinde te , piissime ,
Precámur omnes supplices :
Nobis ut hujs gratia
Pœnas remittas débitas .
Patri perénnis glória ,
Natóque Patris único ,
Sanctóque sit Páraelito ,
Per omne semper sacerdolum .
Amen.

V Justum dedúxit Dóminus per
vias rectas. R. Et osténdit illi
regnum Dei.

Ad Benedictu: Aha .
Euge , serve bone * et fidélis ,
quia in pauca fuisti fidélis ,
supra multa te constituam : in-
tra in gáudium Dómini tui.

Oratio . *

Dux , qui nos beati . Confessóris tui , annua solemni-
tate lœtificas: concéde propitiis ;
ut cuius natálitia colimus , étiam
actioñes imitémur. Per Dóminum .

Alia Oratio

Adesto , Dómine , supplicatiō-
A nibus nostris , quas in beati
N. Confessóris tui , solemnitate
desérimus : ut qui nostræ justi-
tiae fiduciām non habémus , ejus ,
qui tibi placuit , præcibus adju-
vémur. Per Dóminum .

Si fuerit Abbas . Oratio .

ITERTRASSIO nos , quæsumus
Dómine , beati N. Abbatis com-
mendéto : ut quod nostris meritis
non valémus , ejus patrocínio
assequámur. Per Dóminum .

Ad tertiam. Aha

Euge , serve bone .

Capitulum Beatus vir , supra
R. bi Amávit eum Dóminus .
Et ornávit eum. Amávit . R. Sto-
lam gloriæ induit eum. Et glo-
ria Patri. Amávit . v. Os justi me-
ditabitur sapiéntiam . R. Et lin-
gua ejus loquétur iudicium .

Ad Sextam, Aña.
Fidélis servus.

Capitulum. *Eccli. 39.*

JUSTUS cor suum trádidit ad vigilandum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altissimi deprecábitur.
R. br. Os justi * Meditábitur sapiéntiam. Os justi, ¶ Et lingua ejus loquéatur iudicium. Meditábitur. Glória Patri. Os justi, ¶ Lex Dei ejus in corde ipsius. R. Et non supplantabún-
tut gressus ejus.

Ad Nonam, Aña
Serve bone.

Capitulum. *Sap. 10. b*

JUSTUM dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctorum: honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illiū.
R. br. Lex Dei ejus * In corde ipsius. Lex. ¶ Et non supplantabún-
tut gressus ejus. In. Glória Patri. Lex. ¶ Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. R. Et osténdit illi regnum Dei.

In ij. Vesp. Añæt Cap de Laud. Ps. de Dñica. 89. et loco ult., Ps. Laudáte Dñum, omnes gentes. 92.

Hymnus ut in ij. Vesp.
¶ Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. R. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Aña.
Hic vir despiciens mundum * et terréna triúmphans, divitias cœlo cóndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plurium Conf. non Pont., Offic. fit ut supra; sed in Oratione, et Sermone, quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

2. ALIÆ LECTIONES

pro Conf. non Pont.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. *Cap. 51.*

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia, et thesáuris. Quis est hic, et laudábitum eum? fecit enim mirabilia in vita sua.

Qui probátus est in illo, et perféctus est; erit illi glória æterna: qui pótuit tránsgridí, et non est transgréssus: facere mala, et non fecit: id est stabilita sunt bona illius in Dómino, et eleemosynas illius enarrábit omnis Ecclesia sanctorum.

R. Euge, serve. lvij.

Lectio ij. *Cap. 32. c et 53.*

Qui timet Dóminum, excipiet doctrinam ejus: et qui vigiláverint ad illum, invénient benedictionem. Qui quererit legem, replébitur ab ea: et qui insidióse agit, scandalizábitur in ea. Qui timet Dóminum, invénient iudicium justum, et justitias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandatis: et qui confidit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatione Deus illum conservábit, et liberábit a malis. Sápiens non odit mandata, et justitias, et non illidétur quasi in procélla navis. Homo sensatus credit legi Dei, et lex illi fidélis. R. Justus germinábit. lvij.

Lectio iij. *Cap. 54. b*

Spiritus timéntium Deum quæritur, et in respéctu illius benedicetur. Spes enim illórum in salvántem illos, et oculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beata est áнима ejus. Ad quem réspicit, et quis est fortitudo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiae, firmaméntum virtútis, tégimen ardoris, et umbráculum meridiani, deprecatio offensiónis, et adjutorium casus, exaltans ánimam, et illuminans oculos, dans sanitátem, et vitam, et benedictionem.

R. Iste cognovit. lix.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregorii Papæ.

Lectio iv.

Lib. 10. cap. 16. in c. t2. Job.
DERIDETUR justi simplicitas.
Illujus mundi sapientia est,

cor machinatiōibus tégere , sensum verbis velāre ; quæ falsa sunt , vera ostēdere ; quæ vera sunt , falsa demonstrāre . Hæc nimirūm prudētia usu a juvēnibus scitur , hæc a pueris prētio dīscitur : hanc qui sciunt , céteros despiciēndo supēbiunt : hanc qui nesciunt , subjēcti , et timidi in aliis mirantur : quia ab eis hæc éadem duplicitatis iniquitas nōmine palliata dīsfigitur , dum mentis perversitas urbānitas vocātur . Hæc sibi obsequēntibus præcipit honorūm cūlmina quærere , adépta temporalis gloriæ vanitati gaudēre , irrogāta ab aliis mala multipliēcius reddere : cum vires sūppetunt , nullis resistēntibus cédere : cum virtutis possibilitas deest , quidquid explere per malitiam non valent , hoc in pacifica bonitāte simulare .

R. Honestum fecit . ix.

Lectio v.

A contra , sapiēntia justōrum est , nil per ostensionem sūngere , sensum verbis aperire , vera ut sunt diligere , falsa devitare , bona gratis exhibere , mala libētius tolerare quam facere , nulam injuriæ ultionem quærere , pro veritāte contumeliam lucrum putare . Sed hæc justōrum simplicitas deridetur , quia ab hujus mundi sapiēntibus , puritatis virtus , fatūtas ereditur . Omne enim , quod innocēter agitur , ab eis procul dubio stultum putatur : et quidquid in opere Véritas approbat , carnali sapiētiæ fatuum sonat . Quid namque stultius videtur mundo , quam mentem verbis ostēdere , nil cāllida machinatione simulare , nulas injuriis contumelias reddere , pro male dicēntibus orare , paupertatem quærere , possessa relinquare , rapiēti non resistere , percutienti alteram maxillam præbēre ?

R. Amavit eum . ix.

Lectio vi . C. 47. post init.

Impas contémpta apud cogitationes dīvitum . Sæpe contin-

git , ut élctus quisque , qui ad atēnam felicitatē dūcitur , continua hic adversitatē deprimitur : non hunc rerum abundāntia fūciat , non dignitatum gloria honorabilem ostēdat , nulla ei obsequēntium frequētia sūppetat , nulla hunc humānis oculis vestiūm pompa compónat : a cunctis vero despiciabilis cérrnit , et hujus mundi grātia indīgnus astimatur : sed tamen ante occulti jūdicia beatos virtutibas émicat , vitæ méritis coruscat : honorari métuit , despici non résugit : corpus continētia afficit , sola in ánimo dilectione pinguiscit : mentem semper ad patientiam præparat : et erectus pro justitia , de percēptis contumelias exultat , afflictis ex corde compátitur , de bonorum prosperitatibus quasi de propriis lētatur , sacri verbi pábula in mente solitus rāminat , et inquisitus quālibet eloqui duplīciter ignorat .

R. Iste homo . lxi.

In tertio nocturno .

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam .

Lectio vii . Cap. 12. d

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Nolite timere , pusillus gressus , quia complacuit patri vestro dare vobis regnum . Et reliqua .

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri .

Lib. 4. Cap. 54. in Luc. 12.

Pusillum gregem electórum , vel ob comparationem majōris numeri reprobórum , vel potius ob humilitatis devotionem nōminat : quia videlicet Ecclesiā suam quantālibet numerositatem jam dilatatam , tamen usque ad finem mundi humilitate vult crēscere , et ad promissum regnum humilitate perseñre . Ideoque ejus labores blande consolatus ; quam regnum Dei tantum quærere præcipit , eidem regnum a Patre dandum complacita benignitatē promisit .

R. **Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum : * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinentis se ab omni operemalo, et permanens in innocencia sua. Ipse.

Lectio viii.

VENDITIS quæ possidetis, et date eleemosynam. Nolite, inquit, timere, ne propter regnum Dei militantibus, hujus vite necessaria desint; quin etiam possessa, propter eleemosynam vendite. Quod tunc digne sit, quando quis semel pro Domino suis omnibus spretis, nihilominus post hæc labore manuum, unde et victum transigere, et eleemosynam dare queat, operatur. Unde gloriatitur Apóstolus, dicens: Argentum et aurum, aut vestem nullus concupivit: ipsi scitis, quoniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministra vérunt manus istæ. Omnia ostendit vobis, quoniam sic laborantes opórtet suscipere infirmos.

R. **Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos símiles hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis.** Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus uester venturus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

FACITE vobis sacerdos, qui non veterascunt: eleemosynas videlicet operando, quarum merces in æternum maneat. Ubi non hoc præceptum esse putandum est, ut nihil pecuniam reservetur a sanctis, vel suis scilicet, vel pauperum usibus suggestende; cum et ipse Dominus, cui ministrabant Angeli, tamen ad informandam Ecclesiastam suam loculos habuisse legatur, et a fideliibus oblatâ conservans, et suorum necessitatibus, aliisque indigentibus tribuens: sed ne Deo propter ista serviatur, et ob inopie timorem justitia deseratur. Te Deum laudamus. 13.

5. ALIA HOMILIA

Pro Conf. non Pont.
In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19. b

N illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nóbilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, et reverti. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 8. in Lucam.

Bonus ordo, ut vocatūrus gentes, et Judæos jussūrus interfici, qui noluérunt regnare supra se Christum, hanc præmitteret comparationem, ne diceretur: Nihil déderat populo Judæorum? unde poterat melior fieri; ut quid ab eo, qui nihil recipit, exigitur? Non medocris ista est mna, quam supra mulier Evangelica, quia non invénit, lucernam accedit, lumen querit admoto, gratulatur inventam.

R. **Iste est qui ante. supra.**

Lectio viii.

DENIQUE ex una decem mnas alius fecit, alius quinque. Fortasse iste moralia habet, quia quinque sunt corporis sensus: ille duplicita, id est mystica legis, et moralia probitatis. Unde et Matthæus quinque talenta et duo talenta pósuit. In quinque talentis ut sint moralia, in duobus ultrimumque, mysticum atque morale. Ita quod númeru insérnius, re ubérius.

R. **Sint lumbi. supra**

Lectio ix.

Thic possumus decem mnas, decem verba intelligere, id est, Legis doctrinam; quinque autem mnas, magisteria disciplinæ. Sed legisperitum in omnibus volo esse perfectum. Non enim in sermone, sed in virtute est regnum Dei. Bene autem quia de Judæis dicit, duo soli multiplicatam pecuniā dederunt; non utique aris, sed dispensationis usūris. Alia est enim

**pecúnia& sōnebris , ália doctrinæ
corléstis usúra.**

T e Deum laudámus. 43.

PRO ABBATIBUS.

In iij. Noct. Ilomilia in Evang.
Ecce nos reliquimus, ut supra
in Com. Apost. vij.

2. ALIA IIOMILIA

Pro Abbatis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 49. d

In illo tempore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te: quid ergo erit nobis ? Et reliqua. De Ilomilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

In Natali S. Benedicti.

Duo sunt ordines electorum in judicio futuri : unus judicantium cum Domino, de quibus hoc loco memorat, qui reliquerunt omnia, et secuti sunt illum; alius judicandorum a Domino, qui non quidem omnia sua pariter reliquerunt, sed de his tamen, quæ habebant, quotidianas dare eleemosynas Christi pauperibus curabant : unde et audituri sunt in judicio : Venite, benedicti Patriæ mei, possideite preparatum vobis regnum a constitutione mundi. Esurivi enim, et dedistis mihi manducare: siti, et dedistis mihi bibere. It. **Iste est, qui ante. lxvj.**

Lectio viii.

Sed et reproborum duos ibi futuros ordines, Domino narrante, compérimus : unum eorum, qui fidei christiane mysteriis initiati, opera fidei exercere contémnunt, quibus in judicio testatur : Discédite a me, maledicti, in ignem aeternum, qui preparatus est diabolo, et angelis ejus : esurivi enim, et non dedistis mihi manducare. Alterum eorum, qui fidem et mysteria Christi vel numquam suscepere, vel suscepit per apostasiam deseruere : de quibus dicit : Qui autem non credit, jam judicatus est; quia

non credit in nomine unigeniti Filii Dei.

R. Sint lumbi. lxvj.

Lectio ix.

Verba his cum timore et pavoré debito paulisper commemoratis, ad letissima pótius Domini et Salvatoris nostri promissa convertamus audítum. Videamus quæ tantæ grátia pietatis : non aeternæ tantummodo viæ præmia suis sequacibus, sed et præsentis munera pollicétur extimia. Et omnis, inquit, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, céntrum accipiet, et vitam aeternam posidébit. Qui enim terrénis afféctibus sive possessionibus pro Christi discipulatu renuntiaverit, quo plus in ejus amorem profecerit, eo plures invénet, qui se intérno suscipere afféctu, et suis gaudéant sustentare substantiæ.

T e Deum laudámus. 43.

COMMUNE VIRGINUM.

Concordemus quod, si fuerit intra tempus Paschale, servanda est rubrica posita supra xxvij.

Ad Vesperas, Aña.

Hec est virgo sapiens, * et una de numero prudéntum.

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino meo : * Sede a dextris meis.

Ipone ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuae emittet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuae in splendóribus sanctorum : * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, et non paenitentebit eum : * Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ leges.

Iudicabit in nationibus, implé-

bit ruinas : * conquassabit cápita in terra multórum.

be torrénte in via bibet : * propterea exaltabit caput.

Aña. Haec est virgo sápiens, et una de númeru prudéntium.

Aña. Haec est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilátem invénit.

Psalmus 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum : * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

As solis ortu usque ad occásum, * laudáibile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus : * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humilia réspicit in cœlo, et in terra?

Suscitans a terra inopem, * et de stercore érigens páuperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum principib⁹s populi sui.

Qui hábitare facit stérilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Aña. Haec est virgo sápiens, quam Dóminus vigilátem invénit.

Aña. Haec est, quæ nescivit * torum in delicto : habébit fructum in respectiōne animarum sanctarum.

Psalmus 121.

LETATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, * in atriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ aedificátur ut civitas : * cuius participatio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini : * testimónium Israel ad confitendum nōmini Dómini.

Quia illuc sedérunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * et abundántia dili-

Fiat pax in virtute tua : * et abundántia in tūribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsivi bona tibi.

Aña. Haec est, quæ nescivit torum in delicto : habébit fructum in respectiōne animarum sanctarum.

Aña. Veni, élæcta mea, * et ponam in te thronum meum, alleluia.

Psalmus 116.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboráverunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit civitatem, * frustra vigilit qui custodít eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere : * súrgite postqnam sedéritis, qui manducatis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis solum : * ecce hæréditas Dómini, lili⁹; merces, fructus ventris. Sicut sagittæ in manu poténtis : * ita lili⁹ excessórum.

Béatus vir, qui implévit desidrium suum ex ipsis : * non confundétur cum loquétur inimicis suis in porta.

Aña. Veni, élæcta mea, et ponam in te thronum meum, alleluia.

Aña. Ista est speciosa * inter filias Jerúsalem.

Psalmus 147.

LAUDA, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.

Quoniam confortávit seras portarum tuarum : * benedixit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et adipe frumenti satiat te.

Qui emíttit eloquium suum terræ : * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit.

Militat crystallum suum sicut buccellas : * ante faciem frigoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciat ea : * flabit spiritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob : * justias, et judicia sua Israel.

Non fecit taliter omni natiōni : * et judicia sua non manifestavit eis.

Aña. Ista est speciosa inter filias Jerusalem.

Capitulum et Hymnus ut infra ad Laudes lxxvj.
y. Spēcie tua, et pulchritudine tua. R. Inténde, prōspere procede, et regna.

Ad Magnificat, Aña.
Veni, * sponsa Christi, accipe corónam, quam tibi Dóminus præparavit in ætérnum.

Oratio ut ad Laudes.
Si fuerint plures, in utrisque Vesperis ad Magnificat, et in Laudibus ad Benedictus. Aña.
Prudéntes vīrgines, * aptāle vēstras lámpades : ecce Sponsus venit, exite obviam ei.
y Adducentur Regi vīrgines post eam. R. Próximæ ejus affrēntur tibi.

Oratio.
Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctarum Virginum et Mártyrum tuarum N. et N. palmas incessabili devo-tione venerari : ut quas dignamente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obséquios. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Virginum Dóminum, * Venite, adorémus. Ps. Venite. 4.

Hymnus.
VIRGINIS Proles, Opifexque Matri,
Virgo quem gessit, peperitque Virgo,
Vrginis partos canimus decora
Morte triūmphos.

Hæc enim palma duplicis beata Sorte, dum gestit frágilem domare
Cóporis sexum, dómuit crénatum

Cæde tyrannum.
Unde nec mortem, nec amfca mortis
Mille pñnarum genera expavescens,

Sanguine effuso mérit serenum.

Scändere cœlum.

Iujus oratu, Deus alme, nobis Débitas pñnas scelerum remitte :

Ut tibi puro resonemus alnum
Pectorē carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriusque virtus,
Spiritus semper, Deus unus,
omni

Tēporis aëvo. Amen.

Si Sancta fuerit Virgo tantum, et non Martyr, dicitur Hymnus ut sequitur.

VIRGINIS Proles, Opifexque Matri,

Virgo quem gessit, peperitque Virgo,

Virginis festum canimus beatæ,
Accipe votum.

Iujus oratu, Deus alme, nobis Débitas pñnas scelerum remitte :

Ut tibi puro resonemus alnum
Pectorē carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriusque virtus,
Spiritus semper, Deus unus,
omni

Tēporis aëvo. Amen.

In primo Nocturno.
Aña. O quam pulchra * est casta generatio cum claritate !

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirabile est nomen tuum in univerſa terra !

Quoniam elevata est magnificētia tua * super cœlos.
Ex ore infantium, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut déstruas inimicum, et ultorem.

Quoniam vidéo cœlos tuos, opera digitorum tuorum : * lunam, et stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuſsi eum paulo minus ab Angelis, glória et honore coronasti eum : * et constituiſti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pédibus

ejes, * oves et boves univérsas , insuper et pécora campi.
Glucres coeli, et pisces maris, * qui perambulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirabile est nomen tuum in univerá terra !

Aña. O quam pulchra est casta generatio cum claritate !

Pro Virgine. Aña. Ante torum * bujus Virginis frequentate nobis dulcia canticá dramatis.

Pro non Virgine. Aña. Læva ejus * sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.

Psalmus 18.

Corli enárrant gloriā Dei, * et ópera manuum ejus annuntiat firmamentū.

Nies diéi eructat verbum, * et nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquētæ, neque sermones, * quorum non audiāntur voces eorum.

In omnem terram exīvit sonus eorum : * et in fines orbis terræ verba eorum.

In sole pósuit tabernaculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thalamo suo : exultavit ut gigas ad currēndam viam : * a summo cœlo egrēssio ejus.

Et occūrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscondat a calore ejus.

Ex Dómini immaculata, convértens animas : * testimoniūm Dómini fidèle, sapiētiā præstans párvulis.

Iustitiae Dómini rectæ, laetificantes corda : * præceptum Dómini lúcidum, illúminans oculos.

Imor Dómini sanctus, pérmannens in sacerulum saceruli : * iudicia Dómini vera, justificata in semetipsa.

Esiderablia super aurum, et lāpidem pretiōsum multum : * et dulciōra super mel, et favum.

Tenim servus tuus custodit ea : * in custodiēndis illis retributio multa.

Hilfeta quis intelligit? ab occūtis meis munda me : * et ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero : * et emundabor a delicto máximo. Et erunt, ut complācent elogia oris mei : * et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjutor meus, * et redemptor meus,

Pro Virgine. Aña. Ante torum bujus Virginis frequentate nobis dulcia canticā dramatis.

Pro non Virgine. Aña. Læva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.

Aña. Reverttere, * reverttere, Sulamitis : reverttere, reverttere, ut intueāmur te

Psalmus 25.

DOMINI est terra, et plenitudo ejus : * orbis terrarum, et universi, qui hábitant in eo. Quia ipse super mariā fundavit eum : * et super flūmina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus et mundo corde, * qui non accépit in vano animam suam, nec juravit in dolo próximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Dómino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Hæc est generatio querentium eum, * querentium faciem Dei Jacob.

Attolite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ eternæ : * et introibit rex gloriæ. Quis est iste rex gloriæ? * Dóminus fortis, et potens : Dóminus potens in prælio.

Attolite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ eternæ : * et introibit rex gloriæ. Quis est iste rex gloriæ? * Dóminus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Aña. Reverttere, reverttere, Sulamitis : reverttere, reverttere, ut intueāmur te.

V. Spécie tua, et pulchritudine tua. R. Intende, pròspere procede, et regna. Pater noster. Absol.

Exaudi, Domine. ¶ Jube, domne, Benedicione perpetua. De Epistola prima beati Pauli Apoli ad Corinthis.

Lectio i. Cap. 7. e

De virginibus praeceptum Domini non habeo: consilium autem deo, tamquam misericordiam consecutus a Domino, ut sim fidelis. Existimo ergo hoc bonum esse propter instantem necessitatem, quoniam bonum est homini sic esse. Alligatus es uxori? noli querere solutionem. Solitus es ab uxore? noli querere uxorem. Si autem acciperis uxorem, non peccasti. Et si nupserit virgo, non peccavit. Tribulacionem tamen carnis habebunt hujusmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico, fratres: Tempus breve est: reliquum est, ut et qui habent uxores, tamquam non habentes sint, et qui flent, tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non gaudentes: et qui emunt, tamquam non possidentes: et qui utuntur hoc mundo, tamquam non utuntur: praeterit enim figura hujus mundi.

Pro Martyre, R. Veni, sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dñs præparavit in æternum: pro cuius amore sanguinem tuum fudisti, * Et cum Angelis in paradisum introisti. ¶ Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum: quia concupivit Rex speciem tuam. Et cum.

Pro non Martyre, R. Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupivit Rex speciem tuam. Spécie tua, et pulchritudine tua intende, prospere procede et regna. Quia. Bened. Unigenitus.

Lectio ii.

Voto autem vos sine solicitudoine esse. Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Domini sunt, quoniam placet Deo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi, quoniam placet uxori, et divisus est. Et mulier innupta, et virgo cogitat

quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu. Quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quoniam placet viro. Porro hoc ad utilitatem vestram dico: non ut laqueum vobis insciam, sed ad id, quod honestum est, et quod facultatem prebeat sine impedimento domum obsecrandi.

¶ Diffusa est gratia in labiis tuis: * Propterea benedixit te Deus in æternum. Spécie tua, et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. Propterea. Bened. Spiritus sancti.

Lectio iii.

Si quis autem turpem se vidéri existimat super virginem sua, quod sit superadulta, et ita opertet fieri, quod vult faciat: non peccat, si nubat. Nam qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habens sue voluntatis, et hoc judicavit in corde suo, servare virginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimonio jungit virginem suam, bene facit: et qui non jungit, melius facit. Mulier alligata est legi quanto tempore vir ejus vivit. Quod si dormierit vir ejus, liberata est: cui vult nubat, tantum in Domino. Beator autem erit, si sic permanserit secundum meum consilium: puto autem quod et ego Spiritum Dei habeam.

¶ Spécie tua, et pulchritudine tua, * Intende, prospere procede, et regna. Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in æternum. Intende. Glória Patri. Intende.

In secundo nocturno.

Aña Spécie tua, * et pulchritudine tua, intende, prospere procede, et regna.

Psalmus 44.

Erectavit cor meum verbum Ebonum: * dico ego opera mea Regi. Lingua mea cálamus scribæ * velocius scribentis. Speciosus forma præ filiis ho-

minum , diffusa est gratia in labiis tuis : * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super semur tuum , * potentissime.

Spécie tua , et pulchritudine tua * intende, pròspere procéde, et regna.

Propter veritatem , et mansuetudinem , et justitiam : * et deducet te mirabiliter dexteram tua.

Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent , * in corda inimicorum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum saeculi : * virga directionis virga regni tui.

Dilexisti justitiam , et odisti iniquitatem : * propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae præ consortibus tuis.

Myrrha, et gutta , et cæsia a vestimentis tuis , a domibus eburneis : * ex quibus delectaverunt te filii regum in honore tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato : * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam : * et obliviscere populum tuum, et domum patris tui. Et concupiscet Rex decorem tuum : * quoniam ipse est Dominus Deus tuus , et adorabunt eum.

Et filii Tyri in munib'bus * vultum tuum deprecabantur: omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filia regis ab intus , * in simbriis aureis circumdata varietatibus.

Adducentur Regi virgines post eam : * proxime ejus afferentur tibi.

Afferentur in laetitia , et exultatione : * adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui : * in omni generatione et generacione.

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum, * et in sæculum saeculi.

Aña. Spécie tua , et pulchritudine tua, intende, pròspere procede, et regna.

Aña. Adjuvabit eam * Deus vultu suo : Deus in medio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refugium , et virsus : * adjutor in tribulatiōnibus, quem invenērunt nos nimis.

Propterea non timēbimus , dum turbabitur terra : * et transfrerunt montes in cor maris.

Souérunt, et turbatæ sunt aquæ eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus laetificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus, non commovébitur : * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatæ sunt gentes , et inclinata sunt regua : * dedit vocem suam , mola est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * suscepitor noster Deus Jacob.

Venite , et videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret , et confringet arma : * et scuta comburēt igni.

Vacale et videte , quoniam ego sum Deus : * exaltabor in gentibus , et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum : * suscepitor noster Deus Jacob.

Aña. Adjuvabit eam Deus vultu suo : Deus in medio ejus, non commovébitur.

Aña. Aquæ multæ * non potuerunt extingueare charitatem.

Psalmus 47.

MAGNUS Dominus, et laudabilis nimis * in civitate Dei nostri , in monte sancto ejus.

Fundatur exultatio universæ terre mons Sion, * latera Aquilonis , civitas Regis magni.

Heus in domibus ejus cognoscetur , * cum suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati sunt : * convenierunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt : * tremor apprehendit eos.

Ibi dolores ut parturiéntis, * in spiritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vidi mus in civitate Dómini virtutum, in civitate Dei nostri : * Deus fundávit eam in æternum,

Suscípimus, Deus, misericordiā tuam : * in medio templi tui.

Secundum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justitia plena est déxtera tua.

Lætetur mons Sion, et exultent filiae Judæ, * propter iudicia tua, Dómine.

Terriumdate Sion, et complectimini eam : * narrate in turribus ejus.

Ponite corda vestra in virtute ejus : * et distribuít domos ejus, ut enarratis in progénie altera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Aña Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem.

VAdjuvabit eam Deus vultu suo.

Non Deus in medio ejus, non commovébitur. Pater noster Absol. Ipsiœ pietas. **V**Jube, domine. Bened. Deus Pater omnipotens.

Sermo S. Ambrósii Episcopi.

Lectio iv.

Lib. I. de Virg. circa init.

QUONIAM hodie natális est Virginis, invitat nunc integratam̄ amor, ut áliquid de virginitate dicámus: ne véluti tránsitu quodam præstricta videátur quæ principális est virtus. Non enim ideo laudabilis virginitas, quia in Martyribus reperitur : sed quia ipsa martyres faciat. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehendere, quam nec natura suis inclúsit légibus ? Aut quis naturáli voce compléti quod supra usum naturæ sit ? E cœlo accersivit quod imitaretur in terris. Nec immérito vivéndi sibi usum quæstvit e cœlo, quæ sponsum sibi invénit in cœlo.

R. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, * Et dedúget te mirabiliter déxtera tua. **V**. Spécie tua, et pulchritudine tua, intende, próspera procede, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Hec nubes, áera, Angelos, si deraque transgrædiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit pectore. Nam quis tantum, cum invenerit, relinquit boni ? Unguentum enim exinanitum est nomen tuum : propterea adolescentulæ dilexérunt te, et attraxérunt te. Postremo, non meum est illud, quóniam quæ non nubunt, neque nubentur, erunt sicut Angelii Dei in cœlo. Nemo ergo mirétur, si Angelis comparéntur, quæ Angelorum Dómino copulantur. **R**. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem : * Propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo laetitiae. **V**. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam. Propterea. Bened. Ignem sui amoris.

Lectio vi.

Quis fgitur neget hanc vitam fluxisse de cœlo, quam non facile invénimus in terris, nisi postquam Deus in hac terreni corporis membra descendit ? Tunc in útero Virgo concépit, et Verbum caro factum est, ut caro fieret Deus. Dicet alíquis : Sed etiam Elias nullius corporei cithitus fuisse permixtus cupiditatibus inventur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum : ideo cum Dómino apparet in glória, ideo Dominici venturus est præcursor advéntus.

R. Afferéntur Regi virgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in laetitia, et exultatione. **V**. Spécie tua, et pulchritudine tua, intende, próspera procede, et regna. Afferéntur. **V**gloria Patri. Afferéntur.

In tertio nocturno.

Aña. Nigra sum, * sed formosa, filia Jerúalem : ideo diléxit me Rex, et introduxit me in cubiculum suum.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino canticum nō
vum : * cantate Dómino
omnis terra.

Cantate Dómino, et benedícite
nōmini ejus : * annuntiáte de die
in diem salutare ejus.

Annuntiáte inter gentes gloriām
ejus : * in omnibus populis mi-
rabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et
laudabilis nimis : * terribilis est
super omnes deos.

Quóniam omnes dī gēniūm da-
mōnia : * Dóminus autem coros
fecit.

Confessio et pulchritudo in con-
spéctu ejus : * sanctimónia et
magnificētia in sanctificatiōne
ejus.

Afferte Dómino pátriæ gēniūm,
afferte Dómino gloriām et hono-
rem : * afferte Dómino gloriām
nōmini ejus.

Tollite hóstias, et introité in
atria ejus : * adoráte Dóminum
in atrio sancto ejus.

Commovere a facie ejus uni-
versa terra : * dícite in gēniūbus
quia Dóminus regnávit.

Ptenim corréxit orbem terræ,
qui non commovébitur : * judi-
cabit pöpulos in æquitate.

Exténtur cœli, et exultet terra,
commovere mare, et plenitu-
dō ejus : * gaudébunt campi,
et ómnia que in eis sunt.

Tunc exultabunt ómnia ligna sil-
varum a facie Dómini , quia ve-
nit : * quóniam venit judicáre
terram.

Judicabit orbem terræ in æqui-
tate, * et pöpulos in veritáte
sua.

Aia Nigra sum , sed formosa ,
filia Jerúsalem : ideo diléxit me
rex, et introduxit me in cubicu-
lum suum.

Aia Trahe me post te, * in
odorem currémus unguentórum
tuorum : óleum effusum nomen
tuum.

Psalmus 96.

Omnis regnávit , exultet ter-
ra : * exténtur insule multæ.
Nubes, et caligo in circuítu

ejus : * justitiā, et judicium cor-
réctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * et
inflammabit in circuítu inimicos
ejus.

Illuxerunt fúlgura ejus orbi ter-
ræ : * videt, et commota est terra.
Montes sicut cera luxerunt a
facie Dómini : * a facie Dómini
omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justitiā
ejus : * et vidérunt omnes pö-
puli gloriām ejus.

Confundantur omnes, qui adó-
rant sculptilia : * et qui glorián-
tur in simulacris suis.

A doráte eum omnes Angeliejas :
* audívit , et latéta est Sion.
Et exultavérunt filii Judæ , *
propter judicia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus Altissimus
super omnem terram : * nimis
exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dóminum, odite
malum : * custodit Dóminus
ánimas sanctórum suórum, de
manu peccatóris liberabit eos.

Lux orta est justo, * et rectis
corde lætitia.

Agemini, justi, in Dómino : * et
confitēmini memoriæ sanctifica-
tiōnis ejus.

Aia Trahe me post te, in odó-
rem currémus unguentórum
tuorum : óleum effusum nomen
tuum.

Aia Veni, sponsa Christi, * ac-
cipe corónam, quam tibi Dómi-
nus præparavit in ætérnum.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino canticum nō
vum : * quia mirabilis fecit.
Salvavit sibi déstera ejus : * et
bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutare
suum : * in conspéctu gēniūm
revelavit justitiā suam.

Recordatus est misericordia
suae, * et veritatis sue domini
Israel.

Vidérunt omnes termini terræ *
salutare Dei nostri.

Iubilate Deo, omnis terra : * can-
tate, et exultate, et psallite.

I salite Dómino in cithara , in
cithara , et voce psalmi : * in

tubis ductilibus , et voce tubæ
córnea. Jubilat in conspéctu Regis Dó-
mini : * moveátur mare , et ple-
nitúdo ejus : orbis terrárum , et
qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu , simul
montes exultábunt a conspéctu
Dómini : * quóniam venit iudi-
cäre terram.

Judicabit orbem terrárum in ju-
stitia , * et pöpulos in æquitate.
Aña. Veni , sponsa Christi , accipe
corónam , quam tibi Dóminus
præparavit in ætérnum.

¶ Elégit eam Deus , et præelégit
eam. ¶ In tabernáculo suo ha-
bitare facit eam. Pater noster.
Absolutio. A vinculis. ¶ Jube ,
domine. Bened. Evangéllica lécio.

Lécio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lécio viij. Cap. 25.

In illo tempore : Dixit Jesus di-
scípulis suis parabolam hanc :
Simile erit regnum cœlorum de-
cem virginibus , quæ accipiéntes
lámpades suas , exiérunt óbviam
sponso , et sponsæ. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papæ.

Homilia 12. in Evangelia.

Sæpè vos , fratres charissimi ,
Sadmóneo prava ópera fúgere ,
inundi hujus inquinaménta devi-
tare : sed hodiérrna sancti Evan-
gélii lectione compellor dicere ,
ut et bona , quæ agitis , cum ma-
gna cautela teneatis : ne per
hoc , quod a vobis rectum gerí-
tur , favor aut grátia humána
requirátur : ne appetitus laudis
subrépat , et quod foris osténdi-
tur , intus a mercéde vacuétur.
Ecce enim Redemptoris voce
decem Virgines , et omnes di-
cuntur Virgines , et tamen intra
beatitudinis jānuam non omnes
sunt recéptæ : quia eárum quæ-
dam , dum de virginitaté sua gló-
riam foris expetunt , in vasis suis
cléum habére noluérunt.

¶ Hæc est virgo sapiens , quam
Dóminus vigilantem invénit ,
quæ accéptis lampádibus sum-
psit secum óleum: * Et veniente
Dómino introivit cum ea ad nú-

ptias. ¶ Média nocte clamor fa-
ctus est , ecce sponsus venit ,
exite óbvian ei. Et. Bened. Cujus ,
vel Quarum festum colimus.

Lécio vii.

¶ prius queréndum nobis
S est , quid sit regnum cœlo-
rum , aut cur decem virginibus
comparétur , quæ etiám virgines
prudentes , et fatus dicantur ?
Dum enim cœlorum regnum con-
stat , quia reprobórum nullus in-
gréditur , etiám fatus virginibus
cur simile esse perhibétur ? Sed
sciéndum nobis est , quod sëpe
in sacro elóquio regnum cœlo-
rum præséntis témporis Ecclésia
dicitur. De quo álio in loco Dó-
minus dicit : Mittet Filius hómi-
nis Angelos suos , et colligent
de regno ejus ómnia scàndala.
Neque enim in illo regno beatí-
tudinis , in quo pax summa est ,
inveni scàndala pótérunt , que
colligántur.

¶ Média nocte clamor factus
est : * Ecce sponsus venit , exite
óbviam ei. ¶ Prudentes virgines ,
aptate vestras lámpades Ecce.
Glória Patri. Ecce. Bened. Ad
societatem.

Lécio ix.

In quinque autem cōporis sén-
tibus unusquisque subsistit.
Geminátus autem quinarius de-
nárium perficit. Et quia ex
utróque sexu fidélium multitudó
colligitur , sancta Ecclésia decem
virginibus similius esse denuntia-
tur. In qua quia mali cum bonis ,
et réprobi cum éléctis admixti
sunt , recte similius virginibus
prudentibus et latuis esse perhi-
betur. Sunt namque plerique
continéntes qui ab appetitu se ex-
teriori custodiunt , et spe ad in-
teriora rapiuntur , carnem máce-
rant , et toto desidério ad supér-
nam pátriā anhélant , ætéra
præmia épétunt , pro labóribus
suis recipere laudes humánas no-
lunt. Ili nimírum glóriam suam
non in ore hóminum ponunt ,
sed intra conscientiam cónte-
gunt. Et sunt plerique , qui cor-
pus per abstinentiam affligunt ,

sed de ipsa sua abstinentia humānos favores expetunt.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña

1. **Hæc est virgo sapiens, * et una de numero prudentum. Ps. Dñus regnabit, cum reliq. 14.**
2. **Hæc est virgo sapiens, * quam Dñminus vigilante invenit.**
3. **Hæc est, quæ nescivit * torum in delicto: habebit fructum in respectione animarum sanctorum.**
4. **Veni, electa mea, * et ponam in te thronum meum, alleluia.**
5. **Ista est speciosa * inter filias Jerusalēm.**

Capitulum 2. Cor. 10. d

FRATRES : Qui gloriatur, in Dñmino gloriatur. Non enim qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quem Deus commendat.

Hymnus.

JESU, corona Virginum,
Quem Mater illa concipit,
Quæ sola Virgo parturit,
Hæc vota clemens accipe.
Qui pergis inter lilia,
Septus choréis Virginum,
Sponsus decorus gloria,
Sponsisque reddens præmia.
(nocumque tendis, Virgines
Sequuntur, atque laudibus
Post te canentes cursitant,
Hymnosque dulces personant.
te deprecamur supplices,
Nostris ut addas sensibus
Nescire prorsus omnia
Corruptionis vulnera,
Virtus, honor, laus, gloria
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paracclito,
In sæculorum sæcula. Amen.
¶ Diffusa est gracia in labiis
tuis. ¶ Propterea benedixit te
Deus in æternum.

Ad Benedictus, Aña

Simile est regnum cœlorum *
hominī negotiatori querenti bonas
margaritas: inventa una pretiosa,
dedit omnia sua, et comparavit eam.

Oratio

DUX, qui inter cétera potentiæ
tuæ miracula etiam in sexu

frágili victoriæ martyri contulisti: concéde propitijs; ut qui beatæ N. Virginis et Martyris tuæ, natalitia colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per Dñminum.

Alia Oratio

INDULGENTIAM nobis, quæsumus
Dñmine, beata N. Virgo et
Martyr, implorèt: quæ tibi grata
semper extitit et mérito castitatis,
et tuæ professione virtutis.
Per Dñminum.

Pro Virgine non Martyre.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster: ut, sicut de beatæ N. Virginis tuæ, festivitate gaudemus, ita piæ devotionis crudiamur affectu. Per Dñminum.

Si fuerint plures, Aña. Prudentes. ¶ Adducentur. **Oratio Ia nobis. Ixix.**

Ad Tertiam, Aña.

Hæc est virgo.

Capit. Fratres : Qui gloriatur.
¶ br. Spécie tua, * Et pulchritudine tua. Spécie. ¶ Intende, pròspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie. ¶ Adjuvabit eam Deus vultu suo. ¶ Deus in medio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Aña.

Hæc est quæ nescivit.

Capitulum 2. Cor. 11.

AMULOR enim vos Dei æmulatione. Despóndi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo.

¶ br. Adjuvabit eam * Deus vultu suo. Adjuvabit. ¶ Deus in medio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvabit. ¶ Elégit eam Deus, et præelégit eam. ¶ In tabernáculo suo habítare facit eam.

Ad Nonam. Aña.

Ista est speciosa.

Pro Virgine et Martyre.

Capitulum. Eccl. 51. b

DOMINE Deus meus, exaltasti meam, et pro morte dellente deprecata sum. Invocavi Dñnum Patrem Dñmi mei, ut non derelinquat me in die tribulatiō-

nis meæ, et in tempore superborum sine adjutorio.

R. br. Elégit eam Deus, * Et præmélégit eam. Elégit. ¶ In tabernáculo suo habitare facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ¶ Diffusa est grátia in lábiis tuis. R. Propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Pro Virgine non Martyre.

Capitulum. Sap. 4.

O quam pulchra est casta generatio cum claritate! immortális est enim memória illius: quóniam apud Deum nota est, et apud hómines.

R. br. Elégit eam, ut supra.

In iij. Vesp. Añæ et Psalmi ut in j. Vesperis. Ixvj. Capit. et Hymnus ut ad Laudes. Ixxvi. ¶ Diffusa est grátia in lábiis tuis. R. Propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Aña.

Veni, sponsa Christi, * accipe corónam, quam tibi Dóminus præparavít in ætérnum.

2. ALIÆ LECTIONES pro Virginibus.

Pro Virgine et Martyre, ac pro Martyre tantum, Lectiones j. Noct. leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. Ecc/i. 51.

CONFITEOR tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatorem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor, et protector factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditione, a láquo linguæ iniquæ, et a lábiis operántium mendacium, et in conspectu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secundum multitúdinem misericordiæ nómini tui a rugientibus, præparatis ad escam, de mánibus querentium ánimam meam, et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ, quæ circumdedit me, et in medio ignis non sum aestuáta: de altitudine ventris inferi, et a lingua coquinata, et a verbo mendacii, a rege iniquo, et a lingua injústa.

TOTUM.

R. Veni, sponsa Christi, accipe corónam, quam tibi Dóminus præparavít in ætérnum: pro eus amóre sanguinem tuum fudiasti, * Et cum Angelis in parádum introisti. ¶ Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum, quia concupivit Rex spéciem tuam. Et.

Lectio ij.

IAUDABIT usque ad mortem lánima mea Dóminum, et vita mea appropinquans erat in inférno déorsum. Circumdedérunt me inique, et non erat qui adjuváret. Respiciens eram ad adjutorium hóminum, et non erat. Memorata sum misericordiæ tuæ, Dómine, et operationis tuæ, quæ a sǽculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te, Dómine, et liberas eos de mánibus géntium.

R. Diffusa est grátia in lábiis tuis: * Propterea benedixit te Deus in ætérnum. ¶ Spécie tua, et pulchritudine tua inténde, próspero procéde, et regna. Propterea.

Lectio iii.

EXALTASTI super terram habitationem meam, et pro morte defluente deprecata sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatióne meæ, et in tempore superborum sine adjutorio. Laudábo nomen tuum assidue, et collaudábo illud in confesióne, et exaudita est oratió mea. Et liberásti me de perditione, et eripuisti me de tempore iniquo. Propterea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedicam nómini Dómini.

R. Spécie tua, et pulchritudine tua, * Inténde, próspero procéde, et regna. ¶ Diffusa est grátia in lábiis tuis, propterea benedixit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cypriani Episcopi et Martyris de disciplina, et hábitu virginum.

Lectio iv. Cap. 2.

NUNC nobis ad vírgines sermo. N'est, quarum quo sublimior

R

glória est, major et cura est. Flos est ille ecclesiastici gérminis, decus atque ornaméntum gratiæ spiritalis, laeta iudeoles, laudis et honoris opus integrum atque incorrúptum, Dei imágō respondens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pótio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lágiter floret Ecclesiæ Matris gloriósa fucunditas: quantóque plus copiosa virginitas número suo addit, tanto plus gáudium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectione pótius, quam potestate: non quod extrémi, et mímini, et humilitatis nostræ admodum cónscii aliquid ad censúram licentiae vindicémus, sed quod ad solicitúdinem magis cauti, plus de diaboli infestatio timeamus.

R. Propter veritatem. Ixxij.
Lectio v.

Neque inánis hac cátio est, et vana formido, quæ ad salutis viam cónsulit, quæ domínica et vitália præcepta custódit, ut quæ se Christo dicáverint, et a carnali concupiscéntia receédentes, tam carne, quam mente se Deo vóverint, consummum opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placere cuíquam, nisi Dómino suo stúdeant, a quo et mercédem virginitatis expéctant, dicente ipso: Non omnes cápient verbum, sed illi, quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt: et sunt spadónes, qui coácti sunt ab hominibus: et sunt spadónes, qui seípos castráverunt propter regnum cœlorum.

R. Dilexisti justitiam. Ixxij.
Lectio vij.

Denuo quoque per hanc Angeli vocem continéntia munus osténditur, virginitas prædicatur. His sunt, qui cum mulieribus se non coinquinavérunt; vírgenes enim permansérunt: hi sunt, qui sequántur Agnum quoécumque ierit. Neque enim

tantum másculis continéntia gratiam Dóminus repromíttit, et féminas præterit: sed quóniam fémina viri pótio est, et ex eo sumpta, atque formata est, in Scripturis sere 6mnibus ad protoplastum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virginitas destinátur: quid est illis cum terréno cultu, et cum ornaméntis, quibus dum hominibus placere gésiunt, Deum offéndunt?

R. Afferéntur Regi. Ixxij.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 49.

In illo témporte: Accessérunt ad Iesum Pharisæi tentantes eum, et dicentes: Si licet homini dímittere uxórem suam, quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilia sancti Joánnis
Chrysóstomi.

Hom. 63. in Matth. sub med.

DOMINUS noster, quia ad virginitatem hortáti grave esse videbátur, a necessitate legis de non solvendo matrimónio, eos ad cupiditatem illis tráhere studet. Deinde, ut eam esse possibilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi, qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab hominibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípos castráverunt propter regnum cœlorum. Quibus verbis laténter eos ad eligendam virginitatem inducit, dum eam virtutem esse possíbillem ásfruit.

R. Ilæc est virgo sapiens. Ixxv.

Lectio vij.

In autem hoc fere modo confir-
mat: Cogita tecum, si aut a natura talis esses, aut ab hominibus eam injúriam passus, quid faceres, cum et ejusmodi voluptate caréres, et nullam caréndo mercédem conquereréis? Gratiás igitur nunc Deo agas, quod cum mercéde, atque corónis

idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tollerant: imo vero non idem, sed multo lévius, tum quia spe erigeris, et conscientia recte facti; tum quia non ita ingéntibus concupiscétiæ fluctibus jactáris.

R. Média nocte. lxxv.

Lectio ix.

Cum ergo de illis cunctis dixerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutiliter tales sunt; ac de illis, qui ut regnum cœlorum consequántur, se continent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest capere, capiat. ut alacriores efficiat eo ipso, quod grave esse opus ostendit, et ineffabili benignitate sua noluit eam rem intra necessitatem legis concludere: idque dicendo, adhuc magis possibilem esse démonstrat, ut voluntatis stúdium plus augeatur.

Te Deum laudamus. 15.

COMMUNE

SANCTÆ MARTYRIS TANTUM, ET NEC VIRGINIS NEC MARTYRIS.

¶ Notandum quod, si fuerit intra tempus Pasch., servanda est Rubrica posita supra. xxxij.

Ad Vesp. Añæ de Laud. lxxxij. Psalmi de Comm. Virg. lxiij.

Capit. et Hymnus ut ad Laudes. lxxxij.

Y. Spécie tua, et pulchritudine tua. R. Inténde, pròspere procéde, et regna.

Ad Magnificat, Aña. Símile est regnum cœlorum * hómini negotiátori querénti bonas margarítas: invénta una pretiosa, dedit ómnia sua, et comparavit eam.

Oratio ut ad Laudes.
Ad Matutinum, Invitorium. Laudémus Deum nostrum, * In confessióne beate N. Psalm. Venite. 1.

Hymnus.
Huus orátu, Deus alme, nobis Débitas pœnas scelerum remitte;
Ut tibi puro resonémus alnum Pectore carmen.
Si decus Patri, genitæque Proli,

Et tibi, compar ultriusque virtus, Spiritus semper, Deus unus omni

Témporis avo. Amen.

Añæ, Psalmi et XY. Nocturnorum dicuntur ut supra in Com. Virg. lxix. excepta secunda Aña j. Noct., ejus loco dieitur Aña. Lava ejus, ut notatur ibidem.

Lectiones j. Noct. pro Martyre tantum leguntur cum R. ut supra. Confitebor tibi. lxxvij.

Pro nec Virgine nec Martyre ut sequuntur.

De Patabolis Salomonis.

Lectio j. Cap. 51. b

MULIEREM fortè quis invenerit? procl, et de ultimis finibus prætium ejus. Considit in ea cor viri sui, et spoliis non indigebit. Reddet ei bonum, et non malum, omnibus diébus vita suæ. Quæsivit lanam et limum, et operata est consilio manuum suarum. Facta est quasi navis institoris de longe portans panem suum. Et de nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, et cibaria ancillis suis. Consideravit agrum, et emit eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam. Accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit brachium suum. R. Veni, électa mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupivit Rex speciem tuam. Y. Spécie tua, et pulchritudine tua inténde, pròspere procéde, et regna. Quia.

Lectio ij.

GUSTAVIT et vidit, quia bona est negotiatio ejus: non extinguitur in nocte lucerna ejus. Manum suam misit ad fortia, et dígitus ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apérruit inopi, et palmas suas extendit ad pauperem. Non timébit domini suæ a frigóribus nivis: omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicitibus. Stragulatam vestem fecit sibi: byssus et púrpura indumentum ejus. Nobilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ.

Síndonem fecit , et véndidit , et cíngulum trádedit Chananeo.

R. Diffusa est grátia in lábiis tuis : * Propterea benedixit te Deus in ætérnum. V. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde , próspera procéde , et regna. Propterea.

Lectio vii.

FORTITUDO et decor induménum ejus , et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapientiae , et lex cleméntiae in lingua ejus. Considerávit sémitas domus suæ , et panem otiósa non comédit. Surrexerunt filii ejus , et beatissimam prædicavérunt : vir ejus , et laudávit eam. Multæ filiæ congregavérunt divítias : tu supergrëssa es univérsas. Fallax grátia , et vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum , ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum : et laudent eam in portis ópera ejus.

R. Spécie tua , et pulchritúdine tua * Inténde , próspera procéde , et regna. V. Diffusa est grátia in lábiis tuis , propterea benedixit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósii Episcopi de Viduis.

Lectio iv. *Prope finem.*

Acnum hunc Ecclésia: fértilem acerno , nunc integratíatis flore vernántem , nunc viduitatís gravitaté polléntem , nunc étiam conjúgii fructibus redundántem. Nam etsi divérsi , unius tamén agri fructus sunt : nec tanta hortórum lilia , quantæ arístæ ségetum , méssium spicæ , compluriúmque spátia campórum recipiéndis aptántur seminib⁹ , quam redítis nováles fructibus feriantur. Bona ergo viduitas , quæ lóties Apostólico iudicio prædicátur. Hæc enim magistra fidei , magistra est castitatis.

R. Propter veritátem , et man-suetudinem , et justitiam , * Et dedúcet te mirabiliter déxtera tua. V. Spécie tua , et pulchritú-

dine tua inténde , próspera procéde , et regna. Et.

Lectio v.

UNDS et illi , qui debrum suórum adulteria , et probra venerántur , cœlibátus et viduitatis statuere pœnas , ut emulí críminum multárent stúdia virtutum , spécie quidem , qua secunditatem quererent , sed stúdio , quo propósum castitatis abolérent. Nam conféctis et miles stipendiis arma depónit , et relicto officio quod gerébat , ad própria veteránum rura dimititur , ut et ipse exérceat labóribus vitæ réquiem consequatur , et álios spes futuræ quiétis subeundi sacerdoti opéribus promptiōres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam committit , et juvenili gravatus ópere providéntiam curæ enīlis explorat : vitem facilius tondré , quam prémere , ut juvenescéntem luxúriam réprimat , et adolescéntem lascíviam salce succidat : parcórum quamdam pártuum castitatem docens étiam in vitiis expeténdam.

R. Dilexistí justitiam , et odisti iniquitatem : * Propterea unxit te Deus , Deus tuus óleo lætitiae. V. Propter veritátem , et man-suetudinem , et justitiam. Propterea.

Lectio vi.

SALUTIS huic vídua velut emēritis veterána stipendiis castitatis , etsi conjúgii arma depónat , domus tamen totius pacem gubérrnat : etsi vehéndis onéribus otiósa , maritandis tamen júnioribus próvida , ubi cultus utilior , ubi fructus uberior sit , quarum còpulam aptiōrem , senili gravitatem dispónit. Itaque si maturioribus quam júnioribus committitur ager , cur putes utiliorem nuptiam esse quam víduam ! Quod si persecutores fidei persecutores fuérunt étiam viduitatis : úique fidem sequéntibus viduitas non pro supplicio fugienda est , sed tenenda pro præmio.

R. Fallax grātia et vana est pulchritūdo : * Mūlier timens beum, ipsa laudābitur. **V.** Date ei de fructu manuum suārum, et laudent eam in portis ópera ejus. Mūlier. Glória Patri. Mūlier.

In tertio Nocturno
Lectio sancti Evangeli secundum Mattheum

Lectio vi. Cap. 13. /

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc : Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ. Homilia 11. in Evangelia.

CORJORUM regnum, fratres charissimi, idcirco terrénis rebus simile dicitur, ut ex his, quæ animus novit, surgat ad incógnita, quæ non novit : quatenus exemplo visibilium se ad invisibilia rápiat, et per ea, quæ usu didicit, quasi confri-catus incaléscat : ut per hoc, quod scit notum diligere, discat et incógnita amare. Ecce enim regnum cœlorum thesauro abscondito in agro comparatur : quem qui invénit homo abscondit, et p̄r gaudio illius vadit, et vendit univerſa quæ habet, et emit agrum illum.

R. Os suum apéruit sapiētiæ, et lex clementiæ in lingua ejus : consideravit sémitas domus suæ, * Et panem otiosa non comedit. **V.** Gustávit et vidit quia bona est negotiatio ejus, non extingúetur in nocte lucérna ejus. Et panem.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notandum est, quod inventus thesaurus absconditur, ut servetur : quia stúdium cœlestis desidérii a malignis spiritibus custodiére non súlficit, qui hoc ab humánis lāudib⁹ non abscondit. In præsenti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad patriam pérgeimus. Maligni autem spiritus iter nostrum quasi quidam latrunculi obsident. De-

prædari ergo desiderat qui thesaurum publice portat in via. Hoc aulem dico, non ut próximi ópera nostra bona non videant, cum scriptum sit : Videant ópera vestra bona, et gloriécent Patrem vestrum, qui in cœli est, sed ut per hoc quod agimus, laudes extérius non queramus. Sic autem sit opus in público, quatenus intenſio māneat in occulto : ut et de bono ópero próximis p̄ebeamus exemplum, et tamen per intentionem, qua Deo soli placere querimus, semper optémus secrétum.

In regnum mundi, et omnem erat nátum seculi contémpsi, propter amorem Dómini mei Iesu Christi : * Quem vidi, quem amavi, in quem crèdidi, quem diléxi. **V.** Eructávit cor meum verbum bonum : dico ego ópera mea Regi. Quem. Glória Patri. Quem.

Lectio ix.

THESAURUS autem cœlestis est desidérium : ager vero in quo thesaurus absconditur, disciplina stúdii cœlestis. Quom profectio agrum vénidis omnibus cōparat, qui voluptatibus carnis renuntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplinæ cœlestis custódiam calcat : ut nihil jam, quod caro blandítur, libeat ; nihil quod carnalem vitam trucidat, spíritus perhor-réscat.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Vnde

1. Dum esset Rex * in accubitu suo, nardus mea dedit odórem suavitatis. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 14.

2. In odórem * unguentórum tuórum currimus, adolescētula dilexérunt te nimis.

3. Jam hiems trānsiit, * imber abiit, et recéssit : surge, amica mea, et veni.

4. Veni, élæcta mea, * et ponam in te thronum meum, alleluia.

5. Ista est speciosa * inter filios Jerúsalem.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. *Ecli. 51.*

CONFITEBOR tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatorem meum. Confitébor nómini tuo : quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditiónē.

Pro nec Virgine nec Mart.

Capitulum. *Prov. 51. b*

MULIEREM fortem quis invéniat? procul, et de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, et spoliis non indigébit.

Hymnus.

FORTIS virili péctore

Laudémus omnes féminam, Quae sanctitatis glória Ubique fulget inclyta. Hæc sancto amóre saucia, Dum mundi amórem nójum Horrécit, ad cœlestia Iter perégit árduum. Carnem domans jejuniis, Dulcisque mentem pábulo Oratónis núttriens, Cœli potítur gaudiis. Rex Christe, virtus fórtium, Qui magna solus éfficis, Hujus precátu, quæsumus, Audi benígnus supplices. Deo Patri sit glória, Ejúsque soli Filio, Cum Spíritu Paráclito, Nunc, et per omne sǽculum. Am. V. Diffusa est gráta in lábiis tuis. R. Proplérea benedixit te Deus in aetérnum.

Ad Benedictus, Aña. Date ei * de fructu manuum suarum, et laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Martyre tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victoriám martyrii constulisti : concéde propitiū; ut qui beatæ N. Martyris tuæ, natalitia cónclimus, per ejus ad te exémpia gradiamur. Per Dñm.

Pro pluribus Mart. tantum.

Oratio.

Dñe nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctarum

Mártirum tuarum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári : ut, quas digna mente non possumus celebrare, humílibus saltem frequentémus obséquiiis. Per Dóminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster : ut sicut de beatæ N. festivitaté gaudémus, ita pia devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña

In odórem.

Pro Martyre tantum. Capit. Confitébor tibi, supra.

Pro nec Virgine nec Mart. Capit. Mulierem fortem, supra. R. br. Spécie tua,* Et pulchritudine tua. Spécie. ¶. Inténde, pròspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie. ¶. Adjuvábit eam Deus vultu suo. R. Deus in medio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam. Aña.

Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum. Capitulum. *Ecli. 51.*

IBERASTI me secundum multitudinem misericordiae nóminalis tui a rugientibus, præparatis ad escam, de mánibus quærentium ánimam meam, et de multis tribulatióibus, quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virgine nec Mart.

Capitulum. *Prov. 51. c.*

MANUM suam apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dñm suæ a frigóribus nivis.

R. br. Adjuvábit eam*. Deus vultu suo. Adjuvábit. ¶. Deus in medio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ¶. Elégit eam Deus, et præélégit eam. ¶. In tabernáculo suo habítare facit eam.

Ad Nonam. Aña

Ista est speciosa.

Pro Martyre tantum. Capitulum. *Ecli. 51. d.*

AUDABIT usque ad mortem lánima mea Dóminum : quóniam éruis sustinéntes te, et

liberas eos de manu angustiæ ,
Dómine Deus noster.

Pro nec Virgine , nec Martyre.

Capitulum. Prop. 31. d

MULTA filiae congregaverunt
divitias : tu supergræssa es
universas. Fallax grætia , et vana
est pulchritudo : mulier timens
Dóminum , ipsa laudabitur.

R. br. Elégit eam Deus , * Et
præelégit eam. Elégit. v. In ta-
bernáculo suo habitare facite eam.
Et. Glória Patri. Elégit. v. Diffusa
est grætia in lábiis tuis.
R. Propterea benedixit te Deus
in æternum.

In ij. Vesperis omnia ut su-
pra in j. Vesperis. lxxxix.

v. Diffusa est grætia in lábiis
tuis. R. Propterea benedixit te
Deus in æternum.

Ad Magnificat. Aha.

Manum suam * apéruit inopi ,
et palmas suas exténdit ad pápu-
perem , et panem otiōsa non
comédit.

Si fuerint plures non Virgines.
idem fit Officium ut supra.

2. ALIAE LECTIOES

pro Martyre tantum.

Sermo sancti Joannis

Chrysostomi.

Lectio iv.

Serm. 67. de div. N. T. locis.

Ego máxime commemorationes
diligo Mártirum , diligo , et
amplæctor; atque omnes quidem,
sed tum præcipue , cum mu-
lierum certamina proponuntur.
Quanto enim infirmius est vas ,
tanto major est grætia , tanto il-
lustrius est trophyum , tanto in-
signior est victoria , non ob imbe-
cillitatem sexus athletarum , sed
quod per ea , quibus vicerat ini-
micus , nunc etiam vincatur.
R. Propter veritatem. lxxx.

Lectio v.

PER mulierem vicit , per mu-
lierem superatus est. Hoc
illius ante telum erat ; hoc illius
nunc cædis factum est in-
struméntum , hoc vas appáruit
insuperabile. Peccavit illa prior,
et mórtua est ; ista mórtua est ,
ne peccaret. Illa tum futilis pro-

missi spe inflata Dei leges vio-
lavit ; hæc vitam præsentem
contémpsit , ne fidem in suum
benefactórem ejuraret. Quam
igitur deinceps sperare pôterunt
excusationem viri , si molles
sint , et ignavi : quam vero vé-
niā , cum fôrtiler , ac viriliter
se gerant mulieres , cum ádeo se
generose ad certamina pietatis
accingant ?

R. Dilexisti justitiam. lxxx.

Lectio vi

FUIT illi corpus imbecillum ,
Et obnoxius sexus injuriæ :
verumtamen omnium horum im-
becillitatem advéniens grætia oc-
cultavit Nihil enim est , nihil pla-
ne poténtius est eo , qui magno
cum stúdio Dei timorem hábeat
in mente desixum ; sed quamvis
ignes , quamvis ferrum , quam-
vis bestias , quamvis aliud quid-
vis minéntur hostes , omnia nul-
lo negotio contémnit : quod úti-
que Beata ista etiam fecit.

R. Fallax grætia. lxxxj.

COMMUNE

DEDICATIONIS ECCLESIE.

¶ Notandum quod , si fuerit
infra tempus Paschale servanda
est Rubrica posita supra. xxvij.

Ad Vesp. Aha et Capit. de Land.
xc. Psalmi de Dñica. 89. et loco
ult. Ps. Lauda, Jerúsalem. 102.

Hymnus.

COELESTIS Urbs Jerúsalem ,

Beata pacis visio ,

Quæ celsa de viventibus

Saxis ad astra tolleris ,

Sponsæque ritu cíngeris

Mille Angelorum millibus.

¶ sorte nupta próspera ,

Dotata Patris glória ,

Respærsa Sponsi grætia ,

Regina formosissima ,

Christo jugata Príncipi ,

Cœli coruscæ Cívitas .

Hic margaritis émican ,

Paténtque cunctis ostia :

Virtute namque prævia

Mortalis illuc ducitur ,

Amore Christi péritus

Torménta quisquis sustinet .

¶ calpri salubris scutibus ,

Et tunsiōne plúrima ,

Fabri polita malleo
Hanc soxa molem cōstruunt,
Aptisque juncta nēxibus
Locantur in fastigio.
Dēens Parēnti débitum
Sit usquequāque Altissimo,
Natōque Patris único,
Et inclyto Paracito,
Cui laus, potēstas, glória
Æterna sit per sēcula. Amen.
F. Hoc est domus Dómini firmiter adificata. R. Bene fundata
est supra firmam petram.

Ad Magnificat. Aña.

Sanctificavit Dóminus * tabernaculum suum : quia **huc** est domus Dei, in qua invocabitur nomen ejus, de quo scriptum est : Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Domum Dei decet sanctitudo : * Sponsum ejus Christum adoramus in ea. Ps. Venite. t.

Hymnus. Cœlestis, ut supra.

In primo Nocturno.
Aña. Tollite * portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternæ.

Psalmus 23.

Domi ni est terra, et plenitudo ejus : * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo. Quia ipse super maria fundavit eum : * et super flūmina preparavit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manib⁹, et mundo corde, * qui non accépit in vano animam suam, nec juravit in dolo próximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Dómino : * et misericordiam a Deo salutari suo.

Hac est generatio querentium eum, * querentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternæ : * et introibit Rex gloriae. Quis est iste Rex gloriae ? * Dóminus fortis, et potens : Dóminus potens in prælio.

Attollite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternæ : * et introibit Rex gloriae. Quis est iste Rex gloriae ? * Dóminus virtutum ipse est Rex gloriae.

Aña. Tollite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternæ.

Aña. Erit mihi * Dóminus in Deum, et lapis iste vocabitur Domus Dei.

Psalmus 4.

Drus noster refugium, et virtus : * adjutor in tribulatiōibus, quæ invenérunt nos nimis. Propterea non timébimus, dum turbabitur terra : * et transfréntur montes in cor maris. donuérunt, et turbatæ sunt aquæ eorum : conturbatæ sunt montes in fortitudine ejus, fluminis impetus latifat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus. Deus in medio ejus, non commovebitur : * adjuvabit eam Deus manu dilúculo. Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna ; * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtutum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob. Venite, et videte opera Dómini, quæ pósuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terre.

Areum cónteret, et confringet arma : * et scuta comburēt igni. Vacate, et videte quóniam ego sum Deus : * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

Dóminus virtutum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Aña. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste vocabitur domus Dei.

Aña. Edificavit * Moyses altare Dómino Deo.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudabilis nimis : * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Iundatur exultatiōne universa teræ mons Sion, * latera Aquilonis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscé-
tur, * cùm suscipiet eam.

Quóniam ecce reges terræ con-
gregati sunt : * convenérunt in
unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt,
conturbati sunt , commoti sunt :
* tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis , * in
spíitu veheménti cónteres na-
ves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in
civitáte Dómini virtútum, in ci-
vitáte Dei nostri : * Deus fundá-
vit eam in aeternum.

Suscípimus Deus misericórdiam
tuam , * in médio templi tui.

Secundum nomen tuum, Deus,
sic et laus tua in fines terræ : *
justitia plena est déxtera tua.

Laetétur mons Sion , et exultent
filii Iudeæ,* propter judicia tua,
Dómine.

Circumdate Sion, et complectí-
mini eam : * narráte in túribus
ejus.

Ponite corda vestra in virtute
ejus: * et distribuite domos ejus,
ut enarréatis in progénie altera.
Quóniam hic est Deus , Deus
noster in aeternum , et in sǽcu-
lum sǽculi : * ipse reget nos in
sǽcula.

Aña, Edificávit Moyses altare
Dómino Deo.

F. Domum tuam, Dómine, decet
sanctitudo. f. In longitudinem
diérum. Pater noster. Absol. Ex-
audi, Dómine. f. Jube, domne.
Bened. Benedicione perpétua.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 7.

Cum complésset Salomon fun-
dens preces , ignis descendit
de cœlo et devorávit holocáusta
et victimas : et majestas Dómini
implévit domum. Nec pótérant
Sacerdótes íngredi templum Dó-
mini, eo quod implésset majestas
Dómini templum Dómini. Sed et
omnes filii Israel videbant de-
scendéntem ignem , et gloriáram
Dómini super domum : et cor-
ruéntes proni in terram super
paviméntum stratum lápide ,
adoravérunt et laudavérunt Dó-

minum : Quóniam bonus , quó-
niā in sǽculum misericórdia
ejus. Rex autem et omnis pôpu-
lus immolábant victimas coram
Dómino. Mactávit igitur Rex Salo-
mon hóstias , boum viginti
duo mília : arfetum centum vi-
ginti millia : et dedicávit domini
Dei rex , et univérsus pôpulus.

f. In dedicatione templi decan-
tábatur pôpulus laudem : * Et in
ore eórum dulcis resonábat so-
nus. v. Fundáta est domus Dó-
mini supra vérticem móntium ,
et vénient ad eam omnes gentes.
Et. Bened. Unigénitus Dei Filius.

Lectio ij.

SACERDOTES autem stabant in
officiis suis : et Levítæ in
organis cárminum Dómini , qua-
se fecit David rex ad laudandum
Dóminum: Quóniam in aeternum
misericórdia ejus , hymnos Da-
vid canéntes per manus suas.
Porro Sacerdótes canébant tubis
ante eos, cunctusque Israel sta-
bat. Sanctificávit quoque Salo-
mon médium átrii ante templum
Dómini : obtulerat enim ibi ho-
locausta et adipes pacificórum ,
quia altáre aeneum, quod sécerat,
non pótérat sustinére holocáusta
et sacrificia et adipes. Fecit ergo
Salomon solemnitatem in ténpore
illo septem diébus, et omnis
Israel cum eo, ecclésia magna
valde, ab introitu Emath usque
ad torréntem Egypti. Fecitque
die octavo collectam , eo quod
dedicáasset altare septem diébus ,
et solemnitatem celebráasset dié-
bus septem.

f. Fundáta est domus Dómini
supra vérticem móntium, et ex-
altata est super omnes colles :
* Et vénient ad eam omnes ge-
nates , et dicent : Glória tibi, Dó-
mine. v. Venientes autem vénient
cum exultatione, portantes ma-
nispulos suos. Et. Bened. Spir-
itus sancti grátia.

Lectio iii.

COMPLEVITQUB Salomon domum
Dómini, et domum regis , et
ónnia, quæ disposuerat in coide
suo, ut fáceret in domo Dómini,

et in domo sua , et prosperatus est. Apparuit autem ei Dóminus nocte , et ait : Audivi orationem tuam , et elegi locum istum mihi in domum sacrificii . Si clausero cœlum , et pluvia non fluxerit , et mandávero et præcépero locustæ , ut dévore terram , et misero pestiléntiam in populum meum : convérsus autem populus meus , super quos invocatum est nomen meum , deprecatus me fúerit , et exquisierit faciem meam , et égerit pénitentiam a viis suis pessimis : et ego exaudiām de cœlo , et propitiū ero peccatis eorum . et sanabo terram eorum . Oculi quoque mei erunt aperti , et aures meæ eréctæ ad orationem ejus , qui in loco isto oráverit . Elégi enim , et sanctificavi locum istum , ut sit nomen meum ibi in sempiternum . et permaneant oculi mei et cor meum ibi cunctis diébus .

¶ Bénedic , Dómine , domū istam , quam adiucavī nōmīni tuo : venientium in loco isto , * Exaudi preces in excéso sólio gloriæ tuæ . ¶ Dómine , si convérsus fúerit populus tuus , et oráverit ad sanctuarium tuum . Exaudi . glória Patri . Exaudi .

In secundo Nocturno .
Aña Non est hic aliud , nisi domus Dei , et porta cœli .

¶ Psalmus 85.

Quam dilécta tabernacula tua , Dómine virtutum ! * concupiscit , et déficit anima mea in atria Dómini . Cor meum , et caro mea * exultaverunt in Deum vivum . Et tenim passer invénit sibi domum ; * et turtur nidum sibi , ubi ponat pullos suos . A Itaria tua , Dómine virtutum : * Rex meus , et Deus meus . Itati , qui hábitant in domo tua , Dómine : * in secula seculorum laudabunt te . Beatus vir , cuius est auxilium abs te : * ascensiones in corde suo dispósusit , in valle lacrymarum , in loco quem posuit . Et tenim benedictionem dabit le-

gislator , ibunt de virtute in virtutem : * vidébitur Deus déorum in Sion .

Dómine Deus virtutum , exaudi orationem meam : * áuribus pércepit , Deus Jacob .

Protector noster áspice Deus : * et respice in faciem Christi tui : Quia melior est dies una in atriis tuis * super mīllia .

Elégi abjectus esse in domo Dei mei , * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum .

Quia misericordiam , et veritatem dilit Deus : * gratiā , et gloriā dabit Dóminus .

Non privabit bonis eos , qui ambulant in innocentia : * Dómine virtutum , beatus homo , qui sperat in te .

Aña Non est hic aliud , nisi domus Dei , et porta cœli .

Aña Vedit Jacob scalam , * summitas ejus cœlos tangébat , et descendentes Angelos , et dixit : Vere locus iste sanctus est .

¶ Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis : * diligit Dóminus portas Sion super omnia tabernacula Jacob .

Gloriosa dicta sunt de te , * civitas Dei .

Memor ero Rahab , et Babylonis * sciéntium me .

Ecce alienigenæ , et Tyrus , et populus Ethiopum , * hi fuérunt illuc .

Vnumquid Sion dicet : Homo , et homo natus est in ea : * et ipse fundavit eam Altissimus ?

Dóminus narrabit in scripturis populorum , et principiū : * horum qui fuérunt in ea .

Sicut letantur omnium * habitatione est in te .

Aña Vedit Jacob scalam , summitas ejus cœlos tangébat , et descendentes Angelos , et dixit : Vere locus iste sanctus est .

Aña Eréxit Jacob * lapisem in istulum , fundens oleum desuper .

¶ Psalmus 87.

Dominus Deus salutis meæ , * in die clamávi , et norte corram te .

Intret in conspéctu tuo oratio mea : * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quiá repléta est malis ánima mea : * et vita mea inferno appropinquávit.

Testimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mortuos liber.

Nicut vulnerati dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memòr amplius : * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferióri : * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus : * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me : * posuerunt me abominatióne in sibi.

Iraditus sum, et non egrediébar : * oculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, tota die : * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis facies mirabilia : * aut médi ci suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrabit áliquis in se-púlchro misericórdiam tuam, * et veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabilia tua : * et justitia tua in terra oblivíonis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi : * et mane oratio mea prævéniet te.

Et, quid, Dómine, repellis orationem meam : * avértis faciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventute mea : * exaltatus autem, humiliatus sum et conturbatus.

In me transiérunt iræ tuæ : * et terróres tui conturbavérunt me. Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amicum et próxi-mum : * et notos meos a miséria. **A**na Eréxit Jacob lápidem in tí-tulum, fundens óleum désuper.

V. Domus mea. **R**. Domus orationis vocabitur. Pater noster. Absol. Ipsius pietas. **F**. Jube, domine. **Bened.** Deus Pater omnipotens.

Sermo sancti Augustini Episcopi. Lectio iv. S. 256. de Temp.

Quotiescumque, fratres charis-simi, altaris vel templi festivitatem colimus, si fidéliter ac diligénter atténdimus, et sancte ac juste vivimus, quidquid in templis manufactis agitur, totum in nobis spiritali ædificatione complétur. Non enim mentitus est ille qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos; et iterum: Nescitis quia corpora vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est? Et ideo, fratres charissimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei meruimus fieri templum Dei, quantum possumus cum ipsis adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat, quod oculos suos majestatis offéndat.

R. Orántibus in loco isto, * Dimitte peccata populi tui, Deus, et osténde eis viam bonam, per quam ambulent, et da gloriā in loco isto. **V**. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chéribim. **Dimitte.** Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Sed habitaculum cordis nostri evacuéatur vitiis, et virtutibus repleáatur: claudáatur diabolus, et aperiáatur Christo: et ita laborémus, ut nobis bonorum opérum clavibus, jánua regni cœlestis aperire possimus. Sicut enim malis opéribus, quasi quibúsdam seris, ac réctibus, vita nobis jánua cláuditur: ita absque dubio bonis opéribus aperítur. Et ideo, fratres charissimi, unusquisque consideret conscientiam suam, et quando se aliquo crímine vulneratum esse cognoverit, prius orationibus, jejuniis, vel eleemosynis studeat

mundare conscientiam suam, et sic Eucharistiam præsumat accipere.

R. O quam metuendus est locus iste! * Vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

V. Haec est domus Domini firmiter ædificata, bene fundata est supra firmam petram. Vere. Bened. Ignem sui amoris.

Lectio vij.

Si enim agnoscens reatum suum, ipse se a divino altari substraxerit, cito ad indulgentiam divinæ misericordiae perveniet. Quia sicut, qui se exaltat, humiliabitur: ita e contrario, qui se humiliat, exaltabitur. Qui enim, sicut dixi, agnoscens reatum suum, ipse se humiliiter ab altari Ecclesiæ pro emendatione vita removere voluerit, ab æterno illo et cœlesti convivio excommunicari penitus non timet.

R. Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens óleum désuper, vatum vovit Domino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. V. Cumque evigilasset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

In tertio nocturno.

Aña. Qui hábitat * in adjutorio Altissimi, in protectione Dei cœli commorabitur.

Quando hæc Aña dicitur integræ, et illi non additur in fine alleluia, tunc principium Psalmi est a secundo V. Dicet Dominus.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Dominus: Susceptor meus es tu, et refugium meum: * Deus meus, sperabo in eum.

Quóniam ipse liberavit me de láqueo venantium: * et a verbo aspero.

Scápolis suis obumbrabit tibi, * et sub pennis ejus sperabis.

Sculo circuindabit te véritas ejus: * non timébis a timore nocturno.

A sagitta volante in die, a ne-

gólio perambulante in tenebris: * ab incursu, et dæmonio meridiano.

Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquabit.

Verúmtamen oculis tuis considerabis: * et retributionem peccatorum vidabis.

Quóniam tu es, Domine, spes mea: * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accédet ad te malum: * et flagellum non appropinquabit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandavít de te: * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: * ne forte osténdas ad lapidem pedem tuum.

Super áspidem, et basiliscum ambulabis: * et concubabis leonem, et draconem.

Quóniam in me speravít, liberabo eum: * protegám eum, quóniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiám eum: * cum ipso sum in tribulacione: eripiam eum, et glorificábo eum.

Longitudine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutare meum.

Aña. Qui hábitat in adjutorio Altissimi, in protectione Dei cœli commorabitur.

Aña. Templum Domini * sanctum est, Dei structura est, Dei ædificatio est.

Psalmus 93.

CANTATE Domino canticum novum: * cantate Domino, omnis terra.

Cantete Domino, et benedicite nomini ejus, * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus: * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quóniam magnus Dominus, et laudabilis nimis: * terribilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmonia: * Dominus autem cœlos fecit.

Confessio, et pulchritudo in conspectu ejus : * sanctimonia, et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino gloriā, et honōrem : * afférte Dómino gloriā nōmini ejus.

Fóllite hóstias, et introste in atria ejus : * adorate Dóminum in atrio sancto ejus.

Commovéatur a facie ejus univerſa terra : * dicite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicabit pöpulos in æquitatē.

Iætentur cœli, et exultet terra, commovéatur mare, et plenitudo ejus : * gaudébunt campi, et omnia que in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna sylvarum a facie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitatē, * et pöpulos in veritatem sua.

Aña. Templum Dómini sanctum est, Dei structura est, Dei aedificatio est.

Aña. Benedicta * gloria Dómini de loco sancto suo, alleluia.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascantur pöpuli : * qui sedet super Chérubim, moveatur terra.

Dóminus in Sion magnus : * et excelsus super omnes pöpulos.

Confiteantur nōmini tuo magno: quóniam terribile, et sanctū est: * et honor regis judicium díligit, Tu parásti directiones : * judicium, et justitiam in Jacob tu fecisti.

Exaltate Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Móyses, et Aaron in sacerdótiis ejus : * et Sámuel inter eos, qui invocant nomen ejus.

Invocabant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in columna nubis loquebatur ad eos.

Gustodiébant testimonia ejus, * et præceptum, quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos : * Deus, tu propitius fuisti eis, et ulciscens in omnes adinventiones eorum.

Exaltate Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Aña. Benedicta gloria Dómini de loco sancto suo, alleluia.

V. Ilac est domus Dómini firmiter aedificata. R. Bene fundata est supra firmam petram, Pater noster. Absol. A vinculis. V. Jube, domne. Bened. Evangélica lécio.

Lécio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 49.

In illo tempore : Ingréssus Iesus perambulabat Jéricho. Et ecce vir nōmine Zachaeus : et hic princeps erat publicanorum, et ipse dives. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi. Lib. 8. in Lucam, prope finem.

ZACHAEUS statura pusillus, hoc est, nulla nobilitatis ingénitae dignitate sublimis, exiguis méritis, sicut pöpulus nationum, auditio Dómini Salvatóris advéntu, quem sui non recéperant, vidére cupiébat. Sed nemo facile Jesum videt : nemo potest Jesum vidére constitutus in terra. Et quia non Prophétas, non legem habébat, tamquam formæ gratiæ naturális, ascéndit in sycomórum, vanitatem scilicet Juðaeórum vestigio suo próterens, errata quoque corrígens superioris atatí : et ideo Jesum in interioris domus recépit hospitio. R. Domus mea, domus erationis vocábitur, dicit Dóminus : in ea omnis qui petit, áccipit, et qui quererit, invenit : * Et pulsanti aperiétur. V. Pétite, et accipiéatis : querite, et inveniétis. Et. Bened. Divinum auxilium.

Lectio viij.

Et bene ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret : ac naturáli excisus oleastro, et contra natúram insératus in bonam olívam, fructum

posset legis afférre. Radix enim sancta , etsi rami inútiles : quorum infructuósam glóriam plebs géntium fide resurrectionis , quasi quadam corporis elevatiōne transcéndit. Zachæus ergo in sycomóro, cæcus in via : quorum álerum Dóminus miseratūrus expéctat , álerum mansiōnis suæ claritatē nobilitat : álerum sanatūrus intérrogat, apud álerum se non invitátus invitat. Sciebat enim uberem hospitiī sui esse mercédem. Sed tamen , etsi nondum vocem invitántis audierat , jam viderat afféctum.

¶ Lápides pretiōsi omnes muri tui : * Et turres Jérusalem gemmis aedificabuntur. ¶ Porta Jérusalem ex sapphiro , et smaragdo aedificabuntur , et ex lápide pretiōso omnis circuitus muri ejus. Et, Glória Patri. Et. Bened. Ad societatem.

Lectio ix.

VERUM ne cæcum illum tamquam fastidiōsi pâuperum cito reliquissime videámur, et transisse ad dívitem , expectémus eum , quia expectávit et Dóminus : interrogémus eum , quia interrogávit et Christus. Nos interrogémus , quia nescimus : ille , quia növerat. Nos interrogémus , ut sciamus unde iste curátus sit: ille interrogávit , ut in uno plures discerémus, unde Dóminum videre mereámur. Interrogávit enim, ut crederémus , nîmēnem nisi confiténtem posse salvari.

Ite Deum laudámus. 13.

AD LAUDES ,

et per Horas , Aia.

1. Domum tuam Dómine * decet sanctitudo, in longitudinem diērum. p. Dóminus regnávit cum reliquis. 44.
2. Domus mea , * domus orationis vocábitur.
3. Hæc est domus Dómini * firmiter aedificata , bene fundata est supra firmam petram.
4. Bene fundata est domus Dómini supra firmam petram.
5. Lápides pretiōsi * omnes

muri tui , et turres Jérusalem gemmis aedificabuntur.

Capitulum. Apoc. 21.

Vita civitatem sanctam Jérusalem novam descendétem de celo a Deo , paratam sicut sponsam ornatam viro suo.

Hymnus.

Alio ex Olympi vértice
Summi Parentis Filius ,
Ceu monte desectus lapis ,
Terras in imas décidens ,
Domus supérnæ , et infimæ ,
Utrumque junxit ángulum.
Sed illa sedes Cœlitum
Semper résultat laudibus ,
Deumque Trinum et Unicum
Jugi canóre prædicat :
Illi canéntes júngitmur
Almae Sionis amuli.
Hæc templo , Rex cœlestium ,
Imple benigno lúmine :
Huc o rogatus adveni ,
Plebisque vota suscipe ,
Et nostra corda júgiter
Perfunde cœli grátia.
Hic ímpetrent Fidélium
Voces precésque supplicum
Domus beatæ munera ,
Partisque donis gáudeant :
Donec soldati corpore
Sedes beatas impléant.
Hæc Pareuti débitum
Sit usquequaque Altissimo ,
Natōque Patris único ,
Et inclito Paracílio ,
Cui laus , potestas , glória
Aeterna sit per sæcula. Amen.
¶ Hæc est domus Dómini firmiter aedificata. ¶ Bene fundata est supra firmam petram.

Ad Benedictus, Aia.

Zachæe , * festinans descénde , quia hodie in domo tua opóret me manere : at ille festinans descéndit, et suscépit illum gaudens in domum suam. Hodie hunc domini salus a Deo facta est , alleluia.

In ipso die Dedicationis Ecclesiae , et per Oct., et quando varianda est Oratio ob concursum Dedic. alterius Ecclesie.

Oratio.

Deus , qui invisibiliter ómnia contines , et tamen pro sa-

lute generis humani signa tuae
potentiae visibiliter ostendis :
templum hoc potentia tuae inhabita-
tionis illustra , et concede ;
ut omnes , qui huc deprecatur
convenerint , ex quadamque tri-
bulatione ad te clamaverint , con-
solationis tuae beneficia conse-
quantur. Per Dominum.

In Anniversario Dedicationis
Ecclesiae , et per Octavam.

Oratio.

Deus , qui nobis per singulos
annos hujus sancti templi tui
consecrationis reparas diem , et
sacris semper mysteriis reprae-
sentas incolumes : exaudi preces
populi tui , et praesta ; ut quis-
quis hoc templum beneficia pe-
titurus ingreditur , cuncta se
impetrasset laetetur. Per Do-
minum.

Ad Tertiam . Aña.

Domus mea.

Capit. Vidi civitatem , supra
R. br. Dominum tuam , Domine , *
Decet sanctitudo. Domum. ¶ In
longitudinem dierum. Decet.
Gloria Patri. Domum. ¶ Locus
iste sanctus est , in quo orat sa-
cerdos. R. Pro defictis , et peccata-
tis populi.

Ad Sextam . Aña.

Hæc est domus Domini.

Capitulum. Apoc. 21.

Et audivi vocem magnam de
throne dicentem : Ecce ta-
bernaclum Dei cum hominibus,
et habitabit cum eis. Et ipsi po-
pulus ejus erunt , et ipse Deus
cum eis erit eorum Deus.
R. br. Locus iste sanctus est , *
In quo orat sacerdos. Locus. ¶
Pro defictis , et peccatis populi.
In. Gloriam Patri. Locus. ¶ Hæc
est domus Domini firmiter adi-
ficata. R. Bene fundata est supra
firmam petram.

Ad Nonam . Aña.

Lapides pretiosi.

Capitulum. Apoc. 21. b

Et abstergit Deus omnem lá-
crymam ab oculis eorum :
et mors ultra non erit , neque
luctus , neque clamor , neque do-
lor erit ultra , quia prima abié-

runt. Et dixit qui sedebat in
throne : Ecce nova facio omnia.
R. br. Hæc est domus Domini ,
* Firmiter adificata. Hæc est.
¶ Bene fundata est supra fir-
mam petram. Firmiter. Gloriam
Patri. Hæc est. ¶ Bene fundata
est domus Domini. ¶ Supra fir-
mam petram.

In i. Vesp. Aña , Psalmi , Cap.
et Hymn. ut in j. Vesp. lxxij.
V. Domum tuam , Domine , decet
sanctitudo. ¶ In longitudinem
dierum.

Ad Magnificat . Aña.
O quam metuendus est * locus
iste ! vere non est hic aliud ,
nisi domus Dei , et porta coeli.

SECUNDA DIE

Intra Octavam ,
In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu S. Augustini Episc.
super Psalmos.

Lectio. iv. In Psalm. 42.

JERUSALEM , quæ adificatur ut
civitas. Fratres , quando dicie-
bat ista David , perfecta erat illa
civitas , non adificabatur. Ne-
scio quam ergo civitatem dicit ,
quæ modo adificatur , ad quam
currunt in fide lapides vivi , de
quibus dicit Petrus : Et vos
tamquam lapides vivi coædificamini
in dominum spiritalem , id
est , templum Dei sanctum. Quid
est , lapides vivi coædificamini ?
Vivis , si credis : si autem cre-
dis , efficiēris templum Dei ,
quia dicit Apóstolus Paulus :
Templum enim Dei sanctum est ,
quod estis vos.

R. Orantibus. lxxvij.

Lectio v.

PSA ergo modo civitas adificatur.
Præciduntur de móntibus
lapides per manus predican-
tium veritatem , conquadrantur ,
ut intrent in structuram sem-
piternam. Adhuc multi lapides
in manibus artificis sunt : non
cadant de manibus artificis , ut
possint perfecti coædificari in
structuram templi. Est ergo ista
Jerusalem , quæ adificatur ut

civitas : fundamēntum ipsius Christus est. Dicit Apóstolus Paulus : Fundamēntum aliud nemo potest pónere , præter id , quod pósitum est , quod est Christus Jesus.

R. O quam metuēndus. lxxxvij.
Lectio vij.

FUNDAMENTUM quando pónitur in terra , désuper ædificantur parietes , et pondus parietum ad imia tendit , quia in imo pósitum est fundamēntum. Si autem fundamēntum nostrum in cœlo est , ad cœlum ædificémur. Corpora ædificavérunt istam strueturam , quam vidétis amplam surrexisse hujus Basílicæ : et quia cōpora ædificavérunt , fundamēntum in imo posuérunt. Quia vero spiritualiter ædificá- mur , fundamēntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus , ibi ædificémur : quia de ipsa Jerúsalem dictum est : Stantes erant pedes nostri in atriis tuis , Jerúsalem.

R. Mane surgens. lxxxvij.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 19.

In illo tempore : Ingréssus Iesus per anibulabat Jéricho. Et ecce vir nōmine Zachæus : et hic princeps erat publicanorum , et ipse dives. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Ex lib. 8. in Lac. in fin.

Ex conféstim , inquit , vidi , et sequebatur illum , magnificans Dóminum. Aliter enim non vidéret , nisi sequeretur Christum , nisi Dóminum prædicaret , nisi sacerdolum præterfret. Cum divitibus quoque in gratiam revertámur. Nolumus enim offendere divites , qui vñlumus , si fieri potest , sanare omnes : ne in caméli comparatione præstricti , et in Zachæus quam oportuit derelicti , justæ habeant commotio[n]is offensam.

R. Dominus meus. lxxix.

Lectio vii.

DISCANT dívites , non in facultatibus crimen hærere , sed in iis , qui uti nesciant facultatibus. Nam divitiae ut impedi- mēta improbis , ita bonis sunt adjumenta virtutis. Dives certe Zachæus , et electus a Christo : sed dimidium bonorum suorum paupéribus largiéndo , reddéndo etiam in quādruplum , quæ fraude sustulerat , (alterum enim non sat est , nec habet gratiā liberalitas , si injuria perseverat ; quia non spolia , sed dona queruntur) uberiōrem mercédem , quam conserbat , accépit.

R. Lápides pretiosi. xc.
Lectio ix.

Et bene princeps inducitor publicanorum. Quis jam de se despérat , quando et iste , cui census ex fraude , ad salutem pervenit ? Et ipse , inquit , dives. Ut scias non omnes dívites , aváros. Quia statúra pusillus erat. Quid sibi vult , quod nullius alterius statúram Scriptura , nisi hujus expreßit ? Vide ne forte malitia pusillus , aut adhuc pusillus fide. Nondum enim redere promiserat : nondum videbat Christum : mórito adhuc pusillus. Joannes autem magnus , quia et Christum vidit , et Spíritum sicut columbam super Christum manéntem , sicut ipse ait : Vidi Spíritum descendéntem sicut columbam , et manéntem super eum.

Te Deum laudamus. 43.

TERTIA DIE

Intra Octavam.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Tempore.

CELIBRITAS hujus congregatio[n]is , dedicatio est domus orationis. Domus ergo nostrarum orationum ista , domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi , nos in hoc sacerculo ædificamur , ut in fine saceruli dedice-

mur. Aedificium, imo aedificatio habet laborem, dedicatio exultationem. Quod hic fiebat, quando ista surgabant, hoc sit modo, cum congregantur credentes in Christum. Credendo enim quasi de silvis et montibus ligna et lapides praeciduntur: cum vero catechizantur, baptizantur, formantur, tamquam inter manus fabrorum et opificum dolentur, collineantur, complanantur. Verumtamen dominum Domini non faciunt, nisi quando charitate compaginantur.

¶. Orantibus. lxxxvij.

Lectio v.

LICINA ista et lapides si non sibi certo ordine cohærent, si non se pacifice innæcerent, si non se invicem, cohærendo sibi, quodammodo amarent, nemo huc intraret. Denique quando vides in aliqua fabrica lapides et ligna bene sibi cohære, securus intras, ruinam non times. Volens ergo Dominus Christus intrare, et in nobis habitare, tamquam aedificando dicébat: Mandatum novum do vobis: Ut vos invicem diligatis. Mandatum, inquit, novum do vobis. Véteres enim eratis, domum mihi nondum faciebatis, in vestra ruina jacebatis. Ergo ut eruāmini a vestre ruinæ vestitatem, vos suicem amate.

¶. O quam. lxxxvij.

Lectio vi.

CONSIDERANT ergo charitas vestra, aedificari adhuc istam domum toto, sicut prædictum est et promissum, orbe terrarum. Cum enim aedificatur domus post captivitatem, sicut habet alius Psalmus, dicitur: Cantate Domino canticum novum, cantate Domino omnis terra. Quod ibi dixit, canticum novum: hoc Dominus dixit, mandatum novum. Quid enim habet canticum novum, nisi amorem novum? Cantare amantis est. Vox hujus cantoris, fervor est sancti amoris. Amemus, gratis amemus: Dominum enim

TOTUM.

amemus, quo nihil melius inventimus: ipsum amemus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum.

¶. Mane surgens. lxxxvij.

In tertio nocturno.

I. Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 49.

N illo tempore: Ingressus Jesus perambulabat Jéricho. Et ecce vir nomine Zachæus: et hic princeps erat publicanorum, et ipse dives. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrösii Episcopi.

Ex lib. 8. in Luc. prope fin.

Quez autem turba, nisi impetratæ confusio multitudinis, quæ verticem nequit videre sapientiæ? Ergo Zachæus quādiu in turba est, non videt Christum: supra turbam ascendit, et vidi: hoc est, plebis jam transgressus inscitiam, meruit, quem desiderabat, aspicere. Pulchre autem addidit: Quia illa parte erat transiturus Dominus, vel ubi sycomorus, vel ubi crediturus: ut et mysterium servaret, et gratiam seuinaret. Sic enim venerat, ut per Judæos transiret ad gentes.

¶. Domus mea. lxxxix.

Lectio viii.

VIDE itaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitate fidei inter fructus novorum operum, velut secundæ altitudine arboris eminēbat. Et quoniam de typo ad moralia delleximus, inter tot credentium voluptates Dominicæ die relaxare animum, festivitatem admiscere delectat. Zachæus in sycomoro, novum videlicet novi temporis pomum, ut in hoc quoque completeretur illud: Arbor fici prodūxit grossos suos. Lápides pretiosi. xc.

Lectio ix.

A ut ex lignis non poma, sed homines nascerentur. Légimus alibi: Cum esses sub arbore fici, vidi te. Ergo Nathanael sub arbore, hoc est, supra radicem,

F

quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathanael, quia sub lege: Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occultus defensor, hic publicus prædicátor. Ille adhuc Christum ex lege quærébat, iste jam supra legem relinquebat sua, et Dóminum sequebatur.

Ie Deum laudamus. 45.

Q U A R T A D I E

Intra Octavam.

In J. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini

Episcopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Temp.

ATTENDITE in Psalmo dedicationis, quem modo cantavimus ex ruina adficiorum. Consideristi saceum meum: hoc pertinet ad ruinam. Quid ergo ad adficium? Et accinxisti me lætitia. Vox dedicationis: Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar. Quis est, qui loquitur? In verbis ejus agnoscite. Si expono, obsecrum est. Ergo verba ejus dicam, continuo agnosceris loquenter, ut ametis alloquenter. Quis est, qui dicere potuit: Erufisti, Dómine, ab inferis animam meam?

R. Orantibus. lxxvij.

Lectio v.

Causa anima jam ab inferis eruta est, nisi de qua dictum est alio loco: Non derelinques animam meam in inferno? Propónitur dedicatio, et cantatur liberatio, canticum dedicationis domus, et dicitur: Exaltabo te, Dómine, quóniam suscepisti me: et non jucundasti inimicos meos super me. Atténdite Judeos inimicos, qui se putabant occidisse Christum, vicisse tamquam inimicum, perdidisse quasi hominem celeris similem atque mortalem.

R. O quam. lxxxvij.

Lectio vi.

RESURREXIT téttia die, et ejus vox est: Exaltabo te, Dómine,

quóniam suscepisti me. Atténdite Apóstolum dicentem: Propter quod eum exaltavit. Et non jucundasti inimicos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabantur, sed in ejus resurrectione, ascensione, prædicacione, aliqui compungebantur. In ejus ergo prædicacione, et per Apostolorum constantie dissimulationem aliqui compungebantur, et convertebantur: aliqui obdurabantur, et confundebantur, nulli tamen jucundabantur.

R. Mane surgens. lxxvij.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Ingressus Jesus perambulabat Jéricho. Et ecce vir nomine Zachæus: et hic princeps erat publicanorum, et ipse dives. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ. Lib. 27. Moral. c. 27. post med.

Si veraciter sapientes esse, atque ipsam sapientiam contemplari appetimus, stultos nos humiliter cognoscamus. Relinquamus nòxiam sapientiam, discamus laudabilem latitudinem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elegit Deus, ut confundat sapientes. Hinc rursum dicitur: Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sapiens. Hinc Evangelica historię verba testantur, quia Zachæus cum videre præ turba nihil posset, sycomori árborem ascendit, ut transeūtem Dóminum cerneret. Sycomorus quippe sicus latua dicitur.

R. Domus mea. lxxix.

Lectio viii.

Pessillus itaque Zachæus sycomorum subiit, et Dóminum vidit: quia qui mundi stultitiam humiliter eligunt, ipsi Dei sapientiam subtiliter contemplantur. Possibilitatem namque nostram ad videndum Dóminum turba præpedit: quia in humita

tem humanae mentis , ne lucem veritatis intendat , curarum secularium tumultus premit. Sed prudenter sycomorum ascendimus , si provide eam , que divinitus præcipitur , stultitiam mente tenemus. Quid enim in hoc mundo stultius , quam amissa non querere , possessa rapientibus relaxare , nullam pro acceptis injuriis injuriam redere , imo adjunctis aliis patientiam præbere ?

¶. Lapidés pretiosi. xc.

Lectio ix.

QUASI enim sycomorum nos ascéndere Dóminus præcepit , cum dicit : Qui aufer quæ tua sunt , ne répetas. Et rursum : Si quis te percússerit in déxteram maxillam , præbe illi et alteram. Per sycomorum Dóminus tránsiens cérritur , quia per hanc sapiéntem stultitiam , et si necdum , ut est sólide , jam tamen per contemplationis lumen Dei sapiéntia quasi in transitu videtur , quam vidére néqueunt qui sibi sapiéntes esse vidéntur : quia ad conspiciendum Dóminum , in cláta cogitationum suárum turba deprehensi , adhuc sycomóri árborem non invenérunt.

¶. Deum laudámus. 43.

Q U I N T A D I E

Infra Octavam.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Be Sermónē sancti Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Temp.

Mono , quando impléntur Ecclesiæ , putámus jucundari Judæos ? Ecclesiæ ædificantur , dedicantur , impléntur : quómodo illi jucundantur ? Non solum non jucundantur , sed etiam confunduntur , et impléntur vox exultantis : Exaltabo te , Dómine , quóniam suscepisti me : et non jucundasti inimicos meos super me. Non jucundasti super me : si mihi credant , jucundabis in

me. Ne multa dicámus , ad illa quæ cantávinus , aliquando veniámus. Quómodo dicit Christus : Concidisti saccum meum , et accinxisti me létitia ? Saccus ejus erat similitúdo carnis peccati.

¶. Orántibus. lxxxvij.

Lectio v.

Non tibi viléscat , quod ait , Saccum meum : ibi erat inclúsus prétium tuum. Concidisti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Concidisti saccum meum. In passióne consíssus est. Quómodo ergo Deo Patri dicitur : Concidisti saccum meum ? Quómodo Patri dicatur , vis audire : Concidisti saccum meum ? Quia proprio Filio non pepéreit : sed pro nobis omnibus trádedit illum. Fecit enim per Judæos nescientes , unde redimeréntur scientes , et confunderéntur negantes. Nesciunt enim quid boni nobis operati sunt malo suo. Suspensus est saccus , et quasi létatus est ímpius. Concidit lancea persecutor , et fudit prétium nostrum Redémptor.

¶. O quam metuēndus. lxxxvij.

Lectio vi.

CANTET Christus Redémptor , gemat Judas vénditor , erubescat Judæus empor. Ecce Judas vénidit , Judæus emit , malum negotiū egérunt , ambo damnati sunt , seipsos perdidérunt vénditor , et empor. Dicat ergo caput nostrum , dicat pro corpore occiso , pro corpore dedicato. Dicat , audiamus. Concidisti saccum meum , et accinxisti me létitia : id est , concidisti mortalitatem meam , et accinxisti me immortalitate et incorruptione. Ut cantet tibi glória mea , et non compúngar. Quid est , Non compúngar ? Jam contra me non ferat lanceam persecutor , ut non compúngar. Christus enim surgens a mortuis , jam non móritur , et mors illi ultra non dominabitur.

¶. Mane surgens. lxxxvij.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Ingressus Jesus perambulabat Jéricho. Et ecce vir nomine Zachaeus: et hic princeps erat publicanorum, et ipse dives. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. cap. 77. in Luc. 19.

Quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum. Ecce enim camelus deposita gibbi sarcina per foramen acus transit; hoc est, dives et publicanorum, relicto onere divitiarum, contemptu censu fraudum, angustam portam, arcamque viam, quæ ad vitam ducit, ascendit. Qui mira devotione fidei ad videndum Salvatorem, quod natura minus habuerat, ascensu supplet arboris: atque ideo juste, quamvis ipse rogare non audeat, benedictionem Dominicam suscepit, quam desiderabat, accepit.

R. Domus mea. lxxxix.

Lectio viii.

Mystice autem Zachaeus, qui interpretatus justificatus, credentem ex gentibus populum significat. Qui quanto curis secularibus occupator, tanto flagitiis deprimenteribus erat factus humilior. Sed ablatus est, sed sanctificatus, sed justificatus in nomine Domini nostri Iesu Christi, et in spiritu Dei nostri. Qui intrante Jéricho Salvatorem videre quererat, sed pro turba non poterat: quia gratiae fidei, quam mundo Salvator attulit, participare cupiebat: sed inolta vitiis consuetudo, ne ad votum perveniret, obstiterat.

R. Lapidès pretiosi. xc.

Lectio ix.

Eadem namque turba novissimæ consuetudinibus, quæ supra cæcum clamantem, ne lumen pateret, increpabat, etiam suspicentem publicanum, ne Iesum videat, tardat. Sed sicut cæcus turbarum

voces magis ac magis clamando devicit: ita pusillus necesse est turbæ noctantis obstaculum alitiora petendo transcendat, terrena relinquit, arborem crucis ascendet. Sycomorus namque (quæ est arbor solis moro similis, sed altitudine præstans, unde et a Latinis celsa nuncupatur) ficus fatua dicitur. Et eadem Dominicæ Crux, quæ credentes alit ut ficus, ab incredulis irridetur ut fatua.

Te Deum laudamus. 13.

SEXTA DIE

Infra Octavam.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 236. de Temp.
Ergo, dum novam constructio nem sanctæ hujus Ecclesiæ libenter attendimus, quam divino nominis hodie dedicamus, inventimus a nobis deberi et Deo nostro maximam laudem, et sanctitati vestre congruum de divina domus ædificatione sermonem. Tunc autem sermo noster congruus erit, si in se aliquid ædificationis habeat, quod utilitati animarum vestrum, Deo vos intérieur ædificante, proficiat. Quod hic factum corporaliter videmus in pariétibus, spiritualiter fiat in mentibus: et quod hic perfectum cernimus in lapidibus et lignis, hoc, ædificante gratia Dei, perficiatur in corpóribus vestris.

R. Orantibus. lxxxvij.

Lectio v.

Principaliiter ergo gratias agamus Domino Deo nostro, a quo est omne datum optimum, et omne donum perfectum, et ejus bonitatem tota cordis alacritate laudemus, quoniam ad construendam istam domum orationis, fidélium suorum visitavit animum, excitavit affectum, surrogavit auxilium, inspiravit necdum volentibus ut vellent.

adjūvit bonæ voluntatis conatus
ut sacerdent: ac per hoc Deus,
qui operatur in suis et velle
et perficere pro bona voluntate,
hac omnia ipse coepit, ipse perfecit.

R. O quam. lxxxijj.
Lectio vij.

Et quia opera bona in conspectu
suo numquam esse pernixit
inania, fidelibus suis quibus
operantibus prebuit virtutis sua
favorem, tribuet condignam pro
tanta operatione mercudem. Ad
huc amplius agendæ sunt gratiæ
Deo nostro. Hanc enim Ecclesiæ
quam fecit nominis suo
construi, fecit etiam sanctorum
Martyrum reliquiis amplius ho
norari.

R. Mane surgens. lxxxvijj.
In tercio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 49.

In illo tempore: Ingressus Jesus
perambulabat Jéricho. Et erexit
vir nomine Zachæus: et hic
princeps erat publicanorum, et
ipse dives. Et reliqua.

De Ilomilia venerabilis Bedæ
Presbyteri.

Lib. 5. cap. 77. in Lac. 49.

Et cum venisset ad locum,
suspiciens Jesus vidit illum.
Perambulans Jéricho Salvator,
venit ad locum, ubi præcur
rens Zachæus sycomorum con
scenderat: quia missis per mun
dum sui verbi præconibus, in
quibus ipse nimis et loquebatur
et ibat: venit ad populum
nationum, qui passioñis ejus fide
jam sublimis existens, etiam di
vinitatis ejus ardēbat agnita facie
beatri. Suspiciens vidit illum,
quia per gratiam fidei a terrénis
cupiditatibus elevatum, turbis
que infidelibus præminenterem
elégit. Videre enim Dei, eligere,
vel amare est. Unde est illud:
Oculi Domini super justos. Nam
et nos quæ amamus, videre: ab
his quæ execrāmur, intuitum
festinamus avētere.

R. Domus mea. lxxix.

Lectio viii.

Venit ergo Jesus vidéntem se,
quia elegit eligéntem se, et
amavit amantem. Hunc sane ordinem
proficiendi, hoc est, per
fidem Dominicam Incarnationis ad
cognitionem divinitatis perve
niendi. quasi per sycomorum
Jesu faciem speculandi. Doctor
egrégius osténdit, cum ait: Non
enim judicavi scire me aliquid
inter vos, nisi Christum Jesum,
et hunc crucifixum. Itemque
aliis exprobrans: Facti estis, in
quit, quibus lacte opus sit,
non sólio cibo. Lac infirma
temporariæ dispensationis, só
lidum cibum árdua perpétue
majestatis appellans.

R. Lápides pretiosi. xc.

Lectio ix.

Et dixit ad eum: Zachæe, se
stígnans descénde, quia hodie
in domo tua opórtet me manére.
Et festínans descéndit. Et excépit
illum gaudens. Manéhat aliquando
Dominus in domo principis
Phariseorum, hoc est in Ju
daeorum synagoga docébat: sed
quia non baptizatum ante prán
diū, sabbato curante, pu
blicanos et peccatores recipien
tem, contra avaritiam dispu
tántem, et cétera digna Deo
geréntem, lingua venenata car
pébant; pertusus eórum facina
ra, discéssit et auségit, dicens:
Relinquétur vobis domus vestra
deserta. Hodie autem in domo
pusilli Zachæi opórtet illum ma
nére, hoc est, novæ lucis gráta
coruscante, in humili credé
ntium nationum corde quiéscere.
Te Deum laudámus. 45

SEPTIMA DIE

Intra Octavam.

In primo Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joannis
Chrysostomi.

Lectio iv.

Ex Hom. 55. in c. 9. Matth.

Communis omnium domus est
Ecclésia, in quam vobis prius
ingrēssis nos intrámus, discipu

lórum formam retinéntes : ideóque commúniter ómnibus statim atque ingrési fuérimus , ut illis datam legem sequámur , pacem offrérimus . Nemo igitur socórdia tórpreat : nemo sacerdóribus rebus suspénsu mánim hábeat , cum jam ad prædicandum sacerdótes intráverint . Non enim parva huic rei imminet pœna . Evidem millies pótius malum in domum alicuius vestrum ingrésus destitui , quam hic prædicans non audiri . Ille mihi moléstius es- set quam illud : quandóquidem magis própria hæc est , quam illa .

R. Orántibus . lxxxvij .

Lectio v .

NAM hic magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt , hic spes nostra omnis . Quid enim hoc loco non magnum est , et admirandum ? Nam hæc mensa longe pretiósior est , atque ju- cundior : et lucérra hæc quam illa , ut norunt qui cum fide óleo perúnci , a morbis liberati sunt . Arca étiam hæc multo mélior magisque necessária . Non enim vestes , sed misericórdiam inclúsam cóntinet ; quamvis pauci sint , qui eam possídeant . Ille et léctulus est valde illo præstántior : divinárum enim scripturárum réquies quovis lecto suávior est .

R. O quam metuéndus . lxxxvij .

Lectio vi .

Er quidem si concórdia per sécula servaréatur a nobis ; nullam áliam domum præter hanc haberémus . Ille autem quod dixi , non esse durum , testántur illa tria millia , et quinque millia hóminum , quibus et domus una , et mensa una , et ánima una erat . Multitudinis enim credéntium , inquit , unum erat cor , et ánima una . Sed quia longe ab illórum virtute ábsumus , et per domos disjuncti sumus , saltem quando hue convenimus , id omni stúdio faciámus . Nam etsi in aliis rebus páuperes et inopes sumus , hoc loco saltem , cum

huc ad vos intrámus , cum charítate nos suscípte : eumque , Pax vobis , dico : Et cum spiritu tuo , non voce solum , sed animo quoque respondéte .

R. Mane surgens . lxxxvij .

In tertio Nocturno .

Léctio sancti Evangélii secún- dum Lucam .

Lectio vii . Cap . 49 .

In illo témpore : Ingrésus Je-sus perambulábat Jéricho . Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum , et ipse dives . Et reliqua .

De Hlomília venerábilis Beda Presbyteri .

Paulo post prædicta .

Et cum vidérent omnes , mur- murabant , dicéntes quod ad hóminem peccatórem divertis- set . Manifestum est , Judeos semper géntium odisse salútē . Scriptum est enim : Sequénti vero sábato pene unívēsa ci- vitas convénit audire verbum Dei . Vidéntes autem turbas Judæi repléti sunt zelo . et con- tradicébant iis quæ a Paulo di- cebántur . Et álibi , fidélēs étiam frātres advérsus Apostolórum principem disceptábant , dicen- tes : Quare introisti ad viros præpūlium habéntes , et man- ducásti cum illis ?

R. Domus mea . lxxxix .

Lectio viii .

STANS autem Zachæus dixit ad Dóminum : Ecce dimidium bonórum meórum , Dómine , do paupéribus : et si quid áliquem defraudávi , reddo quádruplum . Aliis calumniáti bus hóminem peccatórem , ipse Zachæus stans , id est , in ea quam cōperat , si- dei veritáte persistens , non so- lum se ex peccatóre convérsum . sed étiam inter perféctos probat esse conversátum . Dicente enim Dómino : Si vis perféctus esse . vade , vende ómnia quæ habes . et da paupéribus : quisquis ante conversiōnem innocénter vivit . ómnia convérsum potest dare paupéribus .

R. Lápides pretiósii . xc .

Lectio ix.

At qui alia fraude sūstulit, primo hæc juxta legem reddere, deinde quod sibi remanserit, debet dare pauperibus. Ac sic et ipse, quia sibi nil retinet, omnia sua dispèrgit, dat pauperibus. justitia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sapiens illa stultitia, quam de symōro publicanus, quasi fructum vitæ légerat; rapta videlicet reddere, propria relinqueret, visibilia contémnere, pro invisibilibus étiam mori desiderare, seipsum abnegare, et ejus, qui nequum videatur, Domini vestigia sequi concupiscere.

Te Deum laudamus. 43.

IN OCTAVA
Dedicationis Ecclesie.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Læctiones secundi Nocturni.

Ex Epistola prima sancti Felicis Papæ Quarti.

Lectio iv.

De consecratione dist. 4.
cap. 2.

TABERNACULUM Moysen, Domino præcipiente, fecisse et sacrasse, cum mensa et altari ejus; et ceteris vasis et utensilibus ad divinum cultum explendum, legimus: et non solum divinis precibus ea sacrasse, sed etiam sancti olei unctione, Domino jubente, perlinuisse novimus. Quâliter autem hæc facta sint, et quomodo ipsa sacra non alii quam Sacerdotes sacra unctio delibuti, Dominoque cum vestibus sanculis sacrati, et Levites tractabant, ferabant, erigebant, et deponabant: in ipsis institutionibus, quæ, jubente Domino, conscriptæ sunt per Moysen, in lege Domini reperiuntur.

¶. Orantibus in loco isto, * Dimitte peccata populi tui, Deus, et ostende eis viam bonam, per quam ambulent, et da gloriam in loco isto. y. Qui regis Israel intende, qui deducis velut orem Joseph, qui sedes super Cherubim. Dimitte.

Lectio v.

QUALITER ergo David regum piissimus amplificaverit cultum Dei, et templum Domino aedificare voluerit, sed propter multum sanguinem, quem effuderat, prohibitus est, et ipse colligerat expensas: Salomon quoque filius ejus, id ipsum quod ipse facere optaverat, jubente et auxiliante Deo, perfecit, et templum cum altari, et reliqua ad divinum cultum peragendum consecravit: in libro Regum legitur: Fecit ergo Salomon in tempore illo festivitatem celebrem, et omnis Israel cum eo, multitudo magna ab intritu Emath usque ad rivum Egypti, coram Domino Deo nostro septem diebus, et septem diebus, id est, quatuordecim diebus, et in die octava dimisit populos.

¶. O quam metuendus est locus iste! * Vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta coeli. y. Hæc est domus Domini firmiter aedificata, bene fundata est supra firmam petram. Vere.

Lectio vi.

De consecr. dist. 4. cap. 17.

SOLEMNITATES dedicacionum Ecclesiærum, et sacerdotum, per singulos annos solemniter sunt celebrandas, ipso Domino exemplum dante, qui ad festum dedicationis templi, omnibus id faciendo dans formam, cum reliquis populis eamdem festivitatem celebraturus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encænia in Jerosolymis, et hiems erat, et ambulabat Jesus in templo in portico Salomonis. Quod autem octo diebus encænia sunt celebranda, in libro Regum, peracta dedicatione templi, reperiatis.

¶. Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum duper, volum vovit Domino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam. y. Cumque evigilasset Jacob de somno, ait. Vere. Glòria Patri. Vere.

B. MARIÆ VIRGINIS

PER ANNUM.

¶ Notandum quod, si fuerit
infra tempus Pasch. servanda
est Rubrica posita supra. xxxij.

Ad Vesperas. Aña. Dum esset
Rex * in accubitu suo, nardus
mea dedit odorem suavitatis.
Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo : *
Sede a dextris meis.
Donec ponam inimicos tuos *
scabellum pedum tuorum.
Virgam virtutis tuae emittet Dó-
minus est Sion : * dominare in
mídio inimicorum tuorum.

Tecum principiū in die virtutis
tuae in splendóribus sanctórum : * ex útero ante luciferum
genui te.

Juravit Dóminus, et non pñni-
tebit eum : * Tu es sacerdos in
atérnum secúndum ordinem
Melchisedech.

Dóminus a dextris tuis, * con-
frégit in die iræ sue reges.

Judicabit in natióibus, implebit
ruinas : * conquassabit cárta in
terra multórum.

De torrénte in via bibet : * pro-
pterea exaltabit caput.

Aña. Dum esset Rex in accubitu
suo, nardus mea dedit odorem
suavitatis.

Aña. Læva ejus * sub cárpe
meo, et déxtera illius amplexá-
bitur me.

Psalmus 112.

LAUDATE, pueri, Dóminum : *
laudate nomen Dómini.

Sicut nomen Dómini benedictum,
* ex hoc nunc, et usque in se-
culum.

A solis ortu usque ad occa-
sum * laudabile nomen Dómini.
Excelsus super omnes gentes

Dóminus : * et super cœlos gló-
ria ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster,
qui in altis hábitat, * et humilia
réspicit in cœlo et in terra ?
Viscitans a terra inopem, * et de
stercore érigens páuperem.

Ut collocet eum cum principi-
bus, * cum principiis populi sui.
Qui habitare facit stérilem in do-
mo, * matrem filiorum lætantem.
Aña. Læva ejus sub cárpe meo,
et déxtera illius amplexabitur
me.

Aña. Nigra sum, * sed formosa,
filia Jerúsalem : ideo diléxit me
Rex, et introdúxit me in cubi-
culum suum.

Psalmus 121.

IERATUS sum in his, quæ di-
lata sunt mihi : * In domum
Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, *
in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem, quæ adficiatur ut
civitas : * cujus participatio ejus
in idspsum.

Huc enim ascendérunt tribus,
tribus Dómini : * testimónium
Israel ad confitendum nómini
Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judi-
cio, * sedes super domum David.
Ilogáte quæ ad pacem sunt Je-
rúsalem : * et abundántia dili-
géntibus te.

Fiat pax in virtute tua : * et
abundántia in túnribus tuis.

Propter fratres meos, et próxi-
mos meos, * loquébar paré de te.
Propter domum Dómini Dei no-
stri, * quæstivi bona tibi.

Aña. Nigra sum, sed formosa,
filia Jerúsalem : ideo diléxit me

Rex , et introdúxit me in cubículum suum.

Aña. Jam hiems tránsiit , * imber ábiit , et recéssit : surge , amica mea , et veni.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum , * in vanum laboráverunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit civitatem . * frustra vigílat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedérítis , qui manducátes panem dóloris.

Cum déderit diléctis suis somnum : * ecce hæreditas Dómini , filii ; merces , fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis : * ita filii excussórum.

Beatus vir , qui implévit desidérium suum ex ipsis : * non confundétur cum loquéatur inimícis suis in porta.

Aña. Jam hiems tránsiit , imber ábiit , et recéssit : surge , amica mea , et veni.

Aña. Speciósia facta es * et suavis in deliciis tuis , sancta Dei Génitrix.

Psalmus 147.

Iaudia , Jerúsalem , Dóminum : * lauda Deum tuum , Sion. Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et adipe frumenti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ , * velociter currít sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit. Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante faciem frigoris ejus quis sustinébit ?

Immittet verbum suum , et liquefaciet ea : * flabit spiritus ejus , et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justias et judicia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni : * et judicia sua non manifestávit eis.

Aña. Speciósia facta es et suá-

vis in deliciis tuis , sancta Dei Génitrix.

Capitulum Eccl. 24. b

An initio , et ante sæcula creáta sum , et usque ad futúrum sæculum non désinam . et in habitatioñe sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

Ave , maris stella ,
Dei Mater alma ,
Atque semper virgo ,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore ,
Fundá nos in pace
Mutans Hævæ nomen .
Solve vincla reis ,
Profer lumen cæcis ,
Mala nostra pelle ,
Bona cuncta posce .
Monsitra te esse matrem ,
Sumat per te preces ,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris ,
Inter omnes mitis ,
Nos culpis solútos
Mites fac et castos .
Vitam præsta puram ,
Iter para tutum ,
Ut vidéntes Jesum ,
Semper collætémur .
Sit laus Deo Patri ,
Summo Christo decus ,
Spiritu sancto ,
Tribus honor unus . Amen .

E. Dignáre me landare te , Virgo sacrata . **R**. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Ad Magnificat , Aña .

Sancta María , succúrre miseris , juva pusilláimes , réfove flébiles , ora pro populo , intéreni pro clero , intercéde pro devóto semi-neo sexu : séntiant omnes tuum juvámen , quicúmque célebrant tuam sanctam festivitátem .

(Oratio.)

Concede nos fámulos tuos , quæsumus Dómine Deus , perpé-tua mentis et cörperis sanitáte gaudére et gloriósa beatæ Maríae semper Virginis intercessióne , a præsenti liberári tristitia , et atérna pérfrui latitia . Per Dñum .

Ad Completorium et Horas .
in fine Hymnorū dicitur :
Jesu , tibi sit glória ,
Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinū , Invitatorium.
Sancta Marfa , Dei Génitrix Vir-
go , * Intercéde pro nobis . Ps.
Venite , exultemus . 4.

Hymnus.

Ques terra , pontus , sidera
Colunt , adorant , prædicant ,
Trinam regéntem machinam
Clastrum Mariæ hájulat .
Qui luna , sol , et ómnia
Deseruent per tempora ,
Perfusa cœli grátia ,
Gestant puerilæ vñscera .
Beata Mater , múnere
Cujus supérnus Artifex ,
Mundum pugillo cōtinens ,
Ventrī sub arca clausus est .
Beata cœli nántio ,
Fœcunda sancto Spíritu ,
Desiderátus géntibus
Cujus per alvum fūsus est .
Iesu , tibi sit glória ,
Qui natus es de Virgine ,
Cum Patre , et almo Spíritu ,
In sempiterna sæcula . Amen .

In primo Nocturno .
Aña . Benedicta tu * in muliéribus , et benedictus fructus ventris tui .

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster , *
quam admirabile est nomen tuum in univérasa terra !

Quóniam elevata est magnificéntia tua * super cœlos .

Ex ore infantium , et lacténtium
perfecisti laudem propter inimícos tuos , * ut déstruas inimicum , et ultórem .

Quóniam vidého cœlos tuos ,
ópera digitórum tuórum : * lu-
nam , et stellas , quæ tu fundásti .

Quid est homo , quod memor es
ejus ? * aut filius hóminis , quó-
niam visitas eum ?

Minuisti eum paulo minus ab
Angelis , glória , et honore coro-
nasti eum : * et constitufsti eum
super ópera mánuum tuárum .

Omnia subjecisti sub péribus
ejus , * oves , et boves univér-
sas , insuper et pécora campi .

Vólucres cœli , et pisces maris .
* qui perambulan sémitas ma-
ris .

Hómine Dóminus noster , *
quam admirabile est nomen
tuum in univérasa terra !
Aña Benedicta tu in muliéribus , et benedictus fructus ventris tui .

Aña Sicut myrrha * élēcta odórem
dedisti suavitatis , sancta
Dei Génitrix .

Psalmus 19.

Cogit enárrant gloriā Dei , *
et ópera mánuum ejus an-
nuntiat firmaméntum .

Diez diéi eructat verbum , * et
nox nocti indicat sciéntiam .
Non sunt loquélæ , neque ser-
mónes , * quorum non audian-
tur voces eórum .

In omnem terram exívit sonus
eórum : * et in fines orbis terræ
verba eórum .

In sole pósuit tabernáculum
sum : * et ipse tamquam sponsus
procédens de thalamo suo ,
Exultávit ut gigas ad curréndam
viam , * a summo cœlo egréssio
eius .

Et occúrsus ejus usque ad sum-
mum ejus : * nec est qui se
abscondat a calore ejus .

Lex Dómini immaculata convér-
tens áimas : * testimónium
Dómini fidèle , sapiéntiam præ-
stans párvulis .

Iustitiæ Dómini rectæ , latifi-
cantes corda : * præcéptum Dó-
mini lœcidum , illóminans géni-
los .

Fimor Dómini sanctus , pérmá-
nens in sæculum sæculi : *
judicía Dómini vera , justificáta
in semetipsa .

Desiderabilia super aurum , et
lápideum pretiósum multum : *
et dulcióra super mel , et fa-
vum .

Etenim servus tuus custódit ea ,
* in custodiéndis illis retribútio
multa .

Béficia quis intellégit ? ab oc-
cultiis meis munda me : * et ab
aliénis parce servo tuo .

Si mei non fúerint dominati ,

tunc immaculatus ero : * et emundabor a delicto maximo.
Et erunt ut complaceant eloqua
oris mei : * et meditatio cordis
mei in conspectu tuo semper.
Domine adjutor meus, * et Rede-
mptor meus.

Aña. Sicut myrrha electa odorem
dedisti suavitatis, sancta
Dei Genitrix.

Aña. Ante thorum * hujus Virgi-
nis frequentate nobis dulcia
cantica dramatis.

Psalmus ex

DO MINI est terra, et plenitudo
ejus : * orbis terrarum, et
universi qui habitant in eo.
Quia ipse super maria fundavit
eum, * et super flumina praeparavit eum.
Quis ascendet in montem Domini ? * aut quis stabit in loco
sancto eius ?

Innocens manibus, et mundo
corde, * qui non accepit in vano
animam suam, nec juravit in
dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a
Domino : * et misericordiam a
Deo salutari suo.

Hac est generatio querentium
eum, * querentium faciem Dei
Jacob.

Attollite portas, principes, ve-
stridas, et elevamini, portae eternales : * et introibit Rex gloriae.
Quis est iste Rex gloriae ? * Dominus fortis et potens, Dominus
potens in prælio.

Attollite portas, principes, ve-
stridas, et elevamini, portae eternales : * et introibit Rex gloriae.
Quis est iste Rex gloriae ? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.
Aña. Ante thorum hujus Virgi-
nis frequentate nobis dulcia
cantica dramatis.

*. Specie tua, et pulchritudine
tua. Intende, prospere procede,
et regna. Pater noster. Absol.
Exaudi, Dñe. V. Jube, domne.
Bened. Benedictio perpetua.
De Parabolis Salomonis.

Lectio i. Cap. 8. b et 3.

Ecce sapientia habito in consi-
lio, et eruditis intersum co-

gitationibus. Timor Domini odit
malum, arrogantium, et superbi-
am, et viam pravam, et os
bilingue detestor. Meum est
consilium et aequitas, mea est
prudentia, mea est fortitudo.
Per me reges regnant, et le-
guin conditores justa decernunt.
Per me principes imperant, et
potentes decernunt justitiam.
Ego diligentes me diligo, et qui
mane vigilant ad me, invenerint
me.

R. Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus esse-
ram nescio : * Quia quem coeli
capere non poterant, tuo grémio
contulisti. V. Benedic tu in
muliéribus, et benedictus fru-
ctus ventris tui. Quia.

Lectio ii.

MECUM sunt divitiae, et gloria,
Opes supérbae et justitia.
Meliior est enim fructus meus
auro, et lapide pretioso, et ge-
nímina mea argento electo. In
viis justitiae ambulo, in medio
semitarum iudicii, ut ditem dili-
gentes me, et thesáuros eorum
répleam. Dominus possédit me
in initio riárum suárum, ante-
quam quidquam fáceret a prin-
cipio. Ab atérno ordinata sum,
et ex antiquis antequam terra
fieret. Nondum erant abyssi, et
ego jam concépta eram, neicum
fontes aquárum erúperant, ne-
cum montes gravi mole consti-
terant, ante colles ego par-
tiúebar.

R. Congratulámini mihi, omnes
qui diligitis Dominum, quia
cum essem párvula, placui Altissimo : * Et de meis viscéribus
genui Deum et hominum. V.
Beátam me dicent omnes genera-
tiones, quia ancillam húmi-
lem respexit Deus. Et.

Lectio iii.

BEATUS homo qui audit me, et
qui vigilst ad fores meas
quotidie, et obsérvat ad postes
ostii mei. Qui me invenerit, in-
venerit vitam, et habuerit salutem
a Domino : qui autem in me pec-
caverit, laderit animam suam.

Omnis, qui me odérunt, diligunt mortem. Sapiéntia aedificávit sibi domum, excidit cōlūmnas septem. Immolávit victimas suas, miscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancillas suas ut vocarent ad arcem, et ad monia civitatis. Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locuta est: Venite, comedite panem meum, et bibite vinum quod misceui vobis.

R. Beata es, Virgo María, quæ Dóminum portasti Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo.

X. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Genuisti. Glória Patri. Genuisti.

In secundo Nocturno.

Aña. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde: próspera procéde, et regna.

Psalmus 44.

EDUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velociter scribentis.

Speciosus forma præ filiis hominum, diffusa est grátia in lábiis tuis: * propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentissime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspera procéde et regna.

Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam: * et deducet te mirabiliter déxtera tua. Sagittæ tuae acutæ, populi sub te eadent, * in corda inimicorum Regis.

Sedes tua, Dens, in sǽculum sǽculi: * virga directiōnis virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniqüitatem: * propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætitiae præ consortibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestimentis tuis, a dómibus ebárneis: * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in honore tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam: * et oblívisci pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíset Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabuntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in simbriis áureis circumdata varietatibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próxiimæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætitia et exultatione: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos príncipes super omrem terram.

Mémores erunt nòminis tui: * in omni generatiōne et generatiōnem.

Propterea populi confitebuntur tibi in ætérnum: * et in sǽculum sǽculi.

Aña. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspera procéde, et regna.

Aña. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Dens in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

DUX noster refúgium, et virtus: * adjutor in tribulatiōnibus, quæ invenérunt nos nūnis.

Propterea non timébimus dum turbabitur terra, * et transseréntur montes in cor maris.

Sonuerunt, et turbatæ sunt aquæ eórum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætitiat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Dens in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilificulo.

Conturbatæ sunt gentes, et in-

Clinata sunt regna : * dedit vócem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Venite, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuerens bella usque ad finem terræ.

Areum cónteret, et confringet arma : * et scuta combúret igni. Vacate, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Aña. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Aña. Sicut létantium * ómnium nostrum habitatio est in te, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernacula Jacob.

Eloriosa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienigenæ, et Tyrus, et pópulus Aethiopum, * hi fuérunt illie.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea : * et ipse fundávit eam Altissimus?

Dóminus narrabit in scripturis populórum, et principiū : * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut létantium ómnium * habitatio est in te.

Aña. Sicut létantium ómnium nostrum habitatio est in te, sancta Dei Génitrix.

Jy. Adjuvábit eam Deus vultu suo.

R. Deus in médio ejus, non commovébitur. pater noster. Absol.

Ipsius pietas. Jube, domine. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis

Chrysóstomi.

Lectio iv. Apud Metaph.

Dei filius non divitem, aut locuplétem aliquam séminam sibi Matrem éligit, sed beatam Virginem illam, cujus anima

virtútibus ornata erat. Cum enim beata María supra omnem humánam natúram castitatem servaret, propterea Christum Dóminum in ventre concepít. Ad hanc igitur sanctissimam Virginem et Dei Matrem accurréntes, ejus patrociniis utilitatem assequámur. Itaque quæcūmque estis virgines, ad Matrem Dómini consúgitate. Illa enim pulcherrinam, pretiosissimam, et incorrupibilem possessionem patrocínio suo vobis conservabit.

Iij. Sicut cedrus exaltata sum in Libano, et sicut cypressus in monte Sion : quasi myrrha electa * Dedi suavitatem odoris. ¶ Et sicut cinnamónum et balsamum aromatizans. Dedi.

Lectio v.

MAGNUM revéra miraculum, fratres dilectissimi, fuit beata semper Virgo Maria. Quid namque illa majus aut illústrius ullo umquam tempore inventum est, seu aliquando inveniri poterit? Hæc sola cælum ac terrain amplitudine superavit. Quidnam illa sanctius? Non Prophétæ, non Apóstoli, non Martyres: non Patriarchæ, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Séraphim, non Chérubim; non déniique aliud quidpiam inter creatas res visibles aut invisibles, majus aut excelléntius inveniri potest. Eadem ancilla Dei est et Mater: eadem virgo et Génitrix.

Iij. Quæ est ista, q̄ uo procéssit sicut sol, et formosa tamquam Jerúsalem? Vidérunt eam filiae Sion, et beatam dixerunt, et Reginæ laudaverunt eam. ¶ Et sicut dies verni circundabant eam flores rosárum, et lilia convallium. Vidérunt.

Lectio vi.

Hec ejus Mater est, qui a Patre ante omne principiū génitus fuit, quem Angeli et homines agnoscunt Dóminum rerum ómnium. Visue cognoscere quanto Virgo haec præstantior sit cœlestibus Poténtiis? Illa

cum timore et tremore assistunt, facient velantes suam : hæc humani genus illi offert, quem genuit. Per hanc et peccatorum veniam consequimur. Ave igitur mater, cœlum, puerilla, virgo, thronus, Ecclesiæ nostræ decus, gloria et firmamentum, assidue pro nobis precare Jesum Filium tuum, et Dóminum nostrum : ut per te misericordiam invenire in die judicii, et quæ reposta sunt iis, qui diligunt Deum, bona consequi possimus gratia et benignitate Dómini nostri Jesu Christi : cum quo Patri simul et sancto Spiritui gloria et honor, et imperium nunc et semper in sæcula sæculorum. Amen.

R. Ornatum montibus filiam Ierusalem Dóminus concupivit : * Et videntes eam filie Sion beatissimam prædicaverunt, dicentes : * Unguentum es tuum nomen tuum. V. Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Et. Glória Patri. Unguentum.

In tertio Nocturno.

Aha. Gaudete, Maria Virgo, * cunctas haereses sola interemisti in universo mundo.

Psalmus 96.

CANTATE Dómino canticum novum : * cantate Dómino omnis terra.

Cantate Dómino, et benedicite nōmini ejus : * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus : * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudabilis nimis : * terribilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dei gentium domina : * Dóminus autem celos fecit.

Confessio, et pulchritudo in conspectu ejus : * sanctimonia et magnificentia in sanctificatione ejus.

A flerte Dómino patriæ gentium, allete Dómino gloriam et honorem : * allete Dómino gloriam nōmini ejus.

Tollite hóstias, et introite in atria ejus : * adoráte Dóminum in atrio sancto ejus.

Commovetatur a facie ejus universa terra : * dicite in gentibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicabit populos in æquitate.

Lætentur cœli, et exultet terra, commoveatur mare, et plenitudo ejus : * gaudéhant campi, et omnia quæ in eis sunt.

Unc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate, * et populos in veritate sua.

Aha. Gaudete, Maria Virgo, cunctas haereses sola interemisti in universo mundo.

Aha. Dignare me * laudare te, Virgo sacra : da mibi virtutem contra hostes tuos.

Psalmus 96.

DÓMINUS regnávit, exultet terra : * lætentur insulae multæ. Nubes, et caligo in circuitu ejus : * justitia, et judicium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxérunt fulgura ejus orbi terræ : * vidit, et commota est terra. Montes sicut cera illuxérunt a facie Dómini : * a facie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justitiam ejus : * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes qui adorant sculptilia : * et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus. * audivit, et latata est Sion.

Et exultayerunt filiae Iudeæ, * propter judicia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altissimus super omnem terram : * nimis exaltatus es super omnes deos. Qui diligitis Dóminum, odite malum : * custodit Dóminus animas sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætitia.

Lætâmini justi in Dómino : * et confitîmîni memoriæ sanctifica-
tionis ejus.

Aña. Dignare me laudare te,
Virgo sacrata : da mihi virtutem
contra hostes tuos.

Aña. Post partum * Virgo invio-
lata permansisti, Dei Génitrix,
intercêde pro nobis.

In Adventu. et in Festo An-
nunt., Aña. Angelus Dómini *
nuntiavit Mariæ, et concépit de
Spiritu sancto.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino canticum no-
rum : * quia mirabilia fecit.
Salvavit sibi dexterâ ejus, * et
brâchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutare
suum : * in conspectu gentium
revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiae
suæ, * et veritatis suæ dômui
Israel.

Vidérunt omnes termini terræ *
salutare Dei nostri.

Jubilâte Deo, omnis terra : *
cantate, et exultate, et psallite.
Psallite Dómino in cithara, in
cithara et voce psalmi : * in
tubis ductilibus, et voce tubæ
corneæ.

Jubilâte in conspectu Regis Dó-
mini : * moveâtur mare, et ple-
nitudo ejus : orbis terrarum, et
qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul
montes exultabunt a conspectu
Dómini : * quóniam venit judi-
câre terram.

Judicabit orbem terrarum in ju-
stitia, * et púpulos in aquitâte.
Aña. Post partum, Virgo, invio-
lata permansisti, Dei Génitrix,
intercêde pro nobis.

In Adventu, et in Festo An-
nunt., Aña. Angelus Dómini
nuntiavit Mariæ, et concépit de
Spiritu sancto.

y. Elégit eam Deus, et præclégit
eam. g. In tabernáculo suo ha-
bitare facit eam. pater noster.
Absolutio. A vinculis. y. Jube,
domine. Bened. Evangélica lectio.

Iéctio sancti Evangélîi secún-
dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d

In illo tempore : Loquente Jesu
ad turbas, extollens vocem
quadam mulier de turba, dixit
illi : Beatus venter, qui te porta-
vit. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ
Presbyteri.

Lib. 4. cap. 49. in Luc. 11.

MAGNA devotio[n]is et fidei hac
mulier ostenditur, que Scri-
bis et Pharisæis Dóminum tentan-
tibus simul et blasphemantibus,
tanta ejus incarnationem
præ omnibus sinceritate cognoscit,
tanta fiducia constitetur, ut
et præsentium prœcerum calum-
niā, et futurorum confundat
hæreticorum persidiam. Nam
sic tunc Judæi, sancti Spíritus
öpera blasphemando, verum
consubstantiale[m]que P[re]tri Dei
Filiū negabant : sic hæretici
p[ro]stea negando, Mariam semper
Virginem, sancti Spíritus ope-
rante virtute, nascituro cum hu-
mânis membris Unigenito Dei,
carnis suæ matériam ministrasse,
verum consubstantiale[m]que
Matri Filiū hominis fatéri non
debere dixerunt.

g. Felix namque es, sacra Virgo
Mariâ, et omni laude dignissima;
* Quia ex te ortus est sol
justitiae, Christus Deus noster.

y. Ora pro populo, intercêde pro
clero, intercêde pro devoto se-
mineo sexu : sentiant omnes
tuum juvâmen, quicunque cé-
lebrant tuam sanctam Festivita-
tem. Quia. Bened. Cujus festum
cólimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viii.

SED si caro Verbi Dei secundum
carnem nascéntis a carne
Virginis Matris pronuntiatur ex-
tranea, sine causa venter qui
eam portasset, ubera quæ lactas-
sent, beatificantur. Dicit autem
Apóstolus : Quia misit Deus Fi-
lium suum factum ex muliere,
factum sub lege. Neque audiendi
sunt qui legéndū putant : Natum
ex muliere, factum sub lege : sed,

factum ex muliere, quia concéptus ex útero virginali, carnem non de náhilo, non aliunde, sed matérna traxit ex carne: alioquin nec vere Filius hóminis diceréetur, qui originem non habéret ex hómine. Et nos ígitur his contra Eutychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia cathólica, cuius hæc mulier typum gessit, extollámus et mentem de medio turbárum, dicamusque Salvatóri: Beatus venter qui te portávit, et ubera, quæ suxisti. Vere enim heáta parens, quæ sicut quidam ait: Enixa est puerpera Regé, qui cœlū terrāmque tenet per sæcula. It. Beátam me dicent omnes generatiōes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. V. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. I. lória Patri. Quia.

Lectio ix.

QUINIMMO beáti qui audiunt verbum Dei et custodiunt. Pulchre Salvátor attestatiōni mulieris annuit, non eam tantummodo quæ Verbum Dei corporaliter generare meruerat, sed et omnes qui idem Verbum spiritualiter auditu fidei concípere, et boni operis custódia vel in suo vel in proximorum corde parere, et quasi ádere studérint, assevérans esse beátos: quia et éadem Dei Génitrix, et inde quidem beáta, quia Verbi incarnandi ministra facta est temporális: sed inde multo beatior, quia ejusdem semper amándi custos manébat aterna. Te Deum laudámus. 43.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. Dum esset Rex * in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis. ps. Dóminus regnávit, cum reliq. de Dñica. 44.

2. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illius amplexabitur me.

3. Nigra sum, * sed formósa, filia Jerúsalem: ideo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubiculum sum.

4. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit et recéssit: surge, amica mea, et veni.

5. Speciosa facta es * et suavis in deliciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. Eccl. 24. b

A b initio, et ante sæcula creata sum, et usque ad futurum sæculum non désinam, et in habitatiōne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa Virginum, Sulfmis inter sidera:

Qui te créavit, párvulum Lacténtie nutris ubere.

Quod Hæva tristis abstulit, Tu reddis almo gérmine: Intrent ut astra flébiles, Cœli reclúdis cœrdines.

Tu Regis alii jānuas, Et aula lucis fulgida; Vita datam per Virginem, Gentes redémptæ, plaudite.

Iesu, tibi sit glória, Qui natus es de Virgine,

Cum Patre, et almo Spíritu, In sempiterna sæcula. Amen.

V. Dillusa est grácia in labiis tuis. R. Propterea benedixit te Deus in aternum.

Ad Benedictus. Añæ.
Beáta es, María, quæ credisti, perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, alleluia.

Oratio.

CONCEDE nos famulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et corporis sanitate gaudére: et gloriósa beatae Mariæ semper Virginis intercessiōne, a præsenti liberari tristitia, et aterna pérfrui lætitia. Per Dóminum.

Ad Primam. ip. R. br. V. Qui natus es de María Virgine, Nam in Festis infra Oct. B. M. V.

Ad Tertiam. Añæ
Læva ejus.

Capit. A b initio qnt supra
it. br. Spécie tua, v. Et pulchritudine tua. Spécie tua. v. Inténde, próspera procede, et re-gna. Et. I. lória Patri. Spécie tua. v. Adjuvabil eam Deus vultu

suo. R. Deus in medio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Aña.

Nigra sum.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiiter requiévi, et in Jerúsalem potestas mea. Et radicávi in populo honorificáto, et in parte Dei mei hereditas illius, et in plenitúdine sanctorum detentio mea. R. br. Adjuvabit eam * Deus vultu suo. Adjuvabit. V. Deus in medio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvabit. V. Elégít eam Deus, et praelégít eam. R. In tabernáculo suo habitére facit eam.

Ad Nonam, Aña.
Speciosa facia es.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

In platéis sicut cinnamónum, et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrra élæcta dedi suavitatem odoris.

R. br. Elégít eam Deus, * Et praelégít eam. Elégít. V. In tabernáculo suo habitére facit eam. Et praelégít. Glória Patri. Elégít. V. Diffusa est grátia in labiis tuis. R. Propterea benedixit te Deus in æternum.

In ij. Vesperis omnia dicuntur ut in primis. c.

V. Dignare me laudare te, Virgo sacra. R. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Ad Magnificat, Aña.

Beátam me dicent omnes generatio[n]es, quia ancillam humilem respexit Deus.

OFFICIUM

B. MARIÆ IN SABBATO.

Omnibus Sabbatis per Annum, præterquam in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temp., et Vigiliis, et nisi Officium fieri debeat de Feria, propter Officium aliquius Dñicae infra Hebd. ponendum, ut dicitur in Rubrica de Dñicis, ac nisi Festum ix. Lectionum occurrat, fit Offic. de S. Maria, modo infrascriptio.

In Vesperis Feriae vj. dicuntur Psalmi feriales in Psalt. positi nisi fuerit Festum ix. Lectionum quia tunc de S. Maria fit tantum commem. in dictis Vesp. cum Aña, V. et Orat., ut infra: quæ cominem. omittitur, quando Feria vj. occurrit Festum Purific. vel aliud ejusdem B. M. Officium.

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. cij.

V. Diffusa est grátia in labiis tuis. R. Propterea benedixit te Deus in æternum.

TOTUM.

Ad Magnificat, Aña.

Beata Mater * et intæcta Virgo, gloriosa Regina mundi, intercede pro nobis ad Dóminum. V. Dóminus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

CONCEDERE nos famulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beata Maríæ semper Virginis intercessione, a præsenti liberari tristitia, et æterna pérfrui lætitia. Per Dóminum.

* Post Nativitatem usque ad Purificationem.

Ad Magnificat, Aña.
Magnum * hæreditatis mystérium: templum Dei factus est úterus nescientis virum: non est pollutus ex ea carnem assumentis: omnes gentes vénient dicentes: Glória tibi, Dómine.

Oratio.

Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitatem fœcunda, humano generi præmia præstilisti: trubue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctórem vitæ suscipere, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Temp. Paschali additur Alleluia ad invitat. Añas, Responsoria et ḡ. Et ad Magnificat et Benedictus dicitur Aña. Regna cœli latére, alleluia: quia quem meruisti portare, alleluia: resurréxit, sicut dixit, alleluia: ora pro nobis Deum, alleluia.

Post Orationem sunt commemorationes consuetæ de Apostolis, et de Pace, ut 404. vel de Cruce tempore Paschali.

Si autem occurrat Festum Simplex, de eo fit commemoratio ante ipsa suffragia.

Completer. ut in Psalm. Et in fine Hymni, Te lucis ante terminum, dicitur. Iesu, tibi sit glória, Qui natus es de Virgine, etiam si in Vesperis facta sit tantum comm. de B. Maria, nisi Hymni illius Festi, quod Feria sexta celebratum est, aliter concludendi sint, ut in Transfiguratione Domini.

Ad Matutinum, invitat. Ave María, grácia plena, * Dóminus tecum. Ps. Venite, 4.

Hymnus. Quem terra, ut in Festis B. M. cij.

Nocturnum Sabb., ut in Psalm. 77. Et in fine ḡ. Diffusa est grácia in lábiis tuis. Et Propterea benedixit te Deus in æternum. Pater noster.

Absolutio.

Preciosus et méritus beatæ Mariæ semper Virginis, et omnium Sanctorum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlorum. Amen. ḡ. Jube, domne, benedicere.

Pro prima Lect. Bened. Nos cum prole pia benedictat Virgo Maria. Amen.

Prima duæ Lectiones de Scriptura libri currentis: tertia una ex inferius positis per ordinem.

R. j. Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus efforam, néscio: * Quia quem cœli capere non pôlerant, tuo grémio contulisti. **S.** Benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia.

Pro secunda Lect. Benedictus Ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dóminum. Amen. **R.** j. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiae, * Christus Deus noster. **S.** Ora pro populo, intérveni pro clero, intercede pro devoto semineo sexu: séntiant omnes tuum juvamen quicunque célebrant tuam sanctam commemorationem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Pro tercia Lect. Bened. Per Virginem Matrem concédat nobis Dóminus salutem et pacem. Amen.

Post tertiam Lectionem dicatur Te Deum laudamus. 13.

Ad Laudes. et per Horas, omnia ut in Festis B. M. cvij. præter seq.

Ad Laudes ḡ. Benedicta tu in muliéribus. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Aña. Beata Dei Génitrix María. * Virgo perpetua, templum Dómini, sacrarium Spíritus sancti, sola sine exemplo placuisti Dómino nostro Iesu Christo: ora pro populo, intérveni pro clero, intercede pro devoto semineo sexu.

Sed post Nativitatem usque ad Purificationem, Añæ ad Laudes et per Horas, Aña ad Benedictus, et Oratio, dicuntur ut in Officio parvo B. M. post Nativitatem, infra. cxx.

Ad Vesperas, Añæ, et Psalmi feriales: Capit. et reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dñica. In fine comm. consuetæ, ut in Psalm. 404.

Lectiones sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio B. Mariae in Sabbato, ordine subscripto.

MENSE JANUARIO.

De Epistola sancti Ambrósij Episcopi ad Sirficium Papam.

Lectio iii.

Epist. 81 al. 7. post initiam.

Dix via perversitatis prodūntur dicere: Virgo concepit, sed non virgo generavit. Pótuit ergo virgo concipere, non pótuit virgo generare, cum semper concéptus præcedat, partus sequatur. Sed si doctrinis non crēditur sacerdōtūm, credātur oraculis Christi, credātur mōnitis Angelōrum dicentium: Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credātur Symbolo Apostolōrum, quod Ecclesiā Romāna intemerātum semper custodit et seruat. Audivit María vocem Angeli, et quæ ante dixerat: Quōmodo fiet istud? non de fide generationis interrogans, respóndit pōstea: Ecce ancilla Dómini, contingat mihi secundum verbum tuum.

Te Deum laudāmus. 13.

MENSE FEBRUARIO.

Ex libro sancti Hieronymi Presbyteri adversus Jovinianum.

Lectio iii.

Ex Apol. ad Iamnach. pro lib. adv. Jov. in fine.

Enīstes virgo, Mater virginis nostræ virgo perpétua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingrēssus est ostiis: et in sepulchro ejus, quod novum et in petra durissima fuerat excisum, nec ante quis, nec postea pōsitus est. Ille clausus, fons signatus: de quo fonte ille fluvius manat juxta Joel, qui irrigat torrentem vel fūnum, vel spinarum: fūnum peccatorum, quibus ante alligabātur: spinarum, quæ sustoçant seméntem patrisfamilias. Ille est porta orientalis, ut ait Ezéchiel, semper clausa, et lúcida, opériens in se, vel ex se prōferens sancta sanctorum: per quam sol justi-

tiae tuæ et Pontifex noster secundum ordinem Melchisedech ingreditur, et egreditur.

Te Deum laudāmus. 13.

MENSE MARTII

ante Quadragesimam.

Ex libro sancti Irenæi Episcopi et Mārtiris aduersus hæreses.

Lectio iii.

Lib. 5. c. 49.

In sua própria veniente Dómino, et sua própria énn̄ bajulante conditiōne, quæ bajulatur ab ipso, et recapitulatiōnem ejus quæ in ligno fuit inobedientiæ, per eam quæ in ligno est, obediētiām faciente, et seductione illa soluta, qua seducta est male illa, quæ jam viro destinata erat virgo. Ileva, per veritatem evangelizata est bene ab Angelo jam sub viro Virgo María. Quemādmodum enim illa per angelicum sermonem seducta est, ut effigeret Deum, prævaricata verbam ejus: ita et hæc per angelicum sermonem evangelizata est, ut portaret Deum, obediens ejus verbo. Et sicut illa seducta est, ut effigeret Deum, sic hæc suasa est obediens Deo, uti virginis Hervæ Virgo María fieret advocata. Et quemādmodum adstrictum est morte genus humānum per virginem, solvatur per Virginem: æqua lance disposita virginalis inobedientia per virginalem obediētiām.

Te Deum laudāmus. 13.

MENSE APRILIS

De Expositiōne sancti Hieronymi Presbyteri in Ezechiēlem Prophétam.

Lectio iii.

Lib. 13. in cap. 44.

Ponit hac clausa erit, et non aperiatur. Pulchre quidam portam clausam, per quam solus Dóminus Deus Israel ingreditur, et dux, cui porta clausa est Mariam Virginem intelligunt: quæ et ante partum, et post partum virgo permānsit. Etenim tempore, quo Angelus loquebatur, Sp̄ritus sanctus véniet

super te, et virtus Altissimi obumbrabit te : quod autem nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei ; et quando natus est, Virgo permansit aeterna ad confundendos eos, qui arbitrantur eam post nativitatem Salvatoris habuisse de Joseph filios, ex occasione fratrum ejus, qui vocantur in Evangelio.

Te Deum laudamus. 13.

MENSE MAJO.

Ex Tractatu S. Augustini Episcopi de Symbolo ad Catechumenos.

Lectio iiij.

Lib. 3. c. 4. in fine tom. 0.

PER feminam mors, per feminam vita : per Ilevam interitus, per Mariam salus. Illa corrupta secuta est seductorem : haec integra peperit Salvatorem. Illa poculum a serpente propinatum libenter accepit, et viro traxidit, ex quo simul mererentur occidi : haec, gratia coelestis desuper infusa, vitam protulit, per quam caro mortua possit resuscitari. Quis est, qui haec operatus est, nisi Virginis Filius, et virginum Sponsus : qui attulit Matri fecunditatem, sed non absuluit integratem ?

Te Deum laudamus. 13.

MENSE JUNIO.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Lectio iiij.

De Verb. Apoc. cap. 12. Signum magnum.

VEHementer quidem nobis, dilectissimi, vir unus, et mulier una nocuere : sed gratias Deo, per unum nihilominus virum et mulierem unam omnia restaurantur, nec sine magno foenore gratiarum. Neque enim sicut delictum, ita et donum : sed excedit domini estimationem beneficii magnitudo. Sic nimirum prudentissimus, et clementissimus artifex, quod quassatum fuerat, non confrerit, sed ut si quis omnino refecit : ut videlicet nobis novum formaret Adam ex veteri, Ilevam transfundere in Mariam.

Te Deum laudamus. 13.

MENSE JULIO.

Ex Epistola S. Ambrösii Episcopi ad Siricium Papam.

Lectio iiij.

Epist. 81. al. 7. circa med.

Non excedit fidem, quod homo exiit de virgine, quando petra fontem profluum scaturivit, ferrum super aquas natavit, ambulavit homo super aquas. Ergo si hominem virgo generare, atque hominem, de quo legimus : Et mittet illis Dominus hominem, qui salvos faciet eos, et notus erit Dominus Aegyptius? In veteri itaque testamento virgo Ilebrorum per mare duxit exercitum : in novo testamento virgo generis aula coelestis, electa est ad salutem.

Te Deum laudamus. 13.

MENSE AUGUSTO.

De Expositione S. Gregorii Papae in libros Regum.

Lectio iiij. *In 4. Reg. 4.*

Fuit vir unus de Ramathaim Sophim, de monte Ephraim. Potest hujus montis nomine, beatissima semper Virgo Maria, Dei Genitrix, designari. Mons quippe fuit, quem omnem electam creaturam altitudinem, electionis suae dignitate transcendit. An non mons sublimis Maria, quem ut ad conceptionem aeterni Verbi pertingeret, meritorum verticem supra omnes Angelorum choros, usque ad solium Deitatis erexit? Hujus enim montis praecellentissimam dignitatem Isajas vaticinans, ait: Erit in novissimis diebus preparatus mons domus Domini in vertice montium. Mons quippe in vertice montium fuit, quia altitudo Mariam supra omnes Santos resulsa.

Te Deum laudamus. 13.

MENSE SEPTIEMBRI.

Ex Epistola sancti Leonis Papae ad Pulcheriam Augustam.

Lectio iiij.

Epist. 13. ante medium.

SACRAMENTUM reconciliacionis nostre ante tempora aeterna

dispósitum, nullæ implébant
figúræ: quia nondum supervé-
nerat Spíritus sanctus in Virgi-
nem, nec virtus Altissimi obum-
bráverat ei, ut et intræ inteme-
ráta viscera, ædificante sibi
Sapiéntia domum, Verbum caro
fieret, et forma Dei ac for-
ma servi in unam conveniente
persónam, Creator témporum
nascerétur in témpore, et per
quem facta sunt ómnia, ipse
inter ómnia gignerétur. Ni
enim novus homo, factus in si-
militudinem carnis peccati, no-
stram susciperet vetustátēm; et
consubstantialis Patri, consub-
stantialis esse dignarétur et ma-
tri, naturámque sibi nostram
solus a peccato liber unfret,
sub jugo diáboli generáliter te-
nerétur humána captivitas.

T' e Deum laudámus. 13.

MENSE OCTOBRIS.

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.
Lectio iij.

*Ex Serm. in cap. 12. Apoc. ante
medium.*

AMPLÉCTAMUR Maríæ vestigia,
fratres mei, et devotissima
supplicatiōne beatis illius pédi-
bus provolvámur. Teneámus
eam, nec dimittámus, donec
benedixerit nobis. Potens est
enim. Nempe vellus est médium
inter rórem et áream: mulier
inter solem et lunam: Maríæ in-
ter Christum et Ecclésiam con-
stituta. Sed forte miráris, non
tam vellus opératum rore, quam
amictam sole mulierein. Magna
sqüidem familiáritas, sed mira
omnino vicinitas solis, et mu-
lieris. Quómodo enim in tam
vehementi fervore, tam frágilis
natúra subsistit? Mérito quidem
admiráris, Moyses sancte, et
curiosius desideras intuéri. Ve-
rúmtamen solve calceamenta de
péibus tuis, et involucra pone
carnálium cogitatiónum, si ac-
cédere concupiscis.

T' e Deum laudámus. 13.

MENSE NOVEMBRI.
De Expositiōne sancti Basili Epí-
scopi in Isáiam Prophétam.
Lectio iij.

In cap. 8. post initium.

Acessi, inquit, ad Prophetis-
sam, et in útero accépit, et
péperit filium. Quod María Pro-
phetissa fúerit, ad quam pró-
xime accéssit Isáias per præno-
tióne spíritus, nemo contra-
dixerit, qui sit memor verbórum
Maríæ, quæ prophético afflata
spíritu elocúta est. Quid enim
ait? *Magnificat áнима mea Dó-
minum: et exultávit spíritus
meus in Deo salutári meo: quia
respéxit humilitátem ancillæ suæ:
ecce enim ex hoc beatam me
dicent omnes generatiōnes. Quod
si ánimum accommodáveris uni-
versis ejus verbis, non útique
per dissidium negáveris eam
fuiāse Prophetissam, quod Dó-
mini Spíritus in eam supervé-
rit, et virtus Altissimi obumbrá-
verit ei.*

T' e Deum laudámus. 13.

MENSE DECEMBRI
ante Adventum.

*Ex libro Officiórum S. Ambrósii
Epíscopi.*

Lectio iij. *Lib. 4. cap. 18.*

Bonus regéndæ castitatis pudor
Best comes, qui primus in ipso
cognitionis ingréssu Dómini Ma-
trem comméndat legéntibus, et
tamquam testis lócuples, di-
gnam, quæ ad tale munus eli-
geréatur, ástruit; quod in cubí-
culo, quod sola, quod salutáta
ab Angelo facet, et mota est in
intróitu ejus: quod ad virilis
sexus spéciem peregrinam tur-
bátur aspécitus Vírginis. Itaque,
quamvis esset húmilis, præ ve-
recúndia tamen non resalutávit,
nec ullum respónsum rétulit,
nisi ubi de suscipiénda Dómini
generatiōne cognovit: ut qualiti-
tatem effóctus disceret, non ut
sermóinem refélleret.

T' e Deum laudámus. 13.

OFFICIUM PARVUM

BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur, quando fit Offic.
ix. Lect. nec in Vigilia Nativit.
Domini, nec in Feris majoris
Hebdom., nec infra Octavas Pa-
schæ et Pentecost., nec in Sab-
batis, quando fit Officium de
S. Maria. Quibus diebus omit-
titur a J. Vesp., et in Vigilia
Nativit. a Matut. Cum dicitur in
Choro, in Matutinis et in Vesp.
præponitur Officio diei, in aliis
Horis postponitur. Prima dici-
tur post Benedicámus Dómino,
antequam legatur Martyrolo-
gium. Extra Chorum potest dici
pro temporis opportunitate.

OFFICIUM B. MARIE

EXTRA ADVENTUM.

Ad Vesperas, Ave María, se-
creto, quæ dicitur sempèr in
principio omnium Horarum B.
M., quando non conjunguntur
cum Officio diei.

¶. Deus, in adjutorium meum
intende. ¶. Dómine, ad adjuván-
dum me festina. Glória Patri.
Sicut erat.

In fine Alleluia, ad omnes
Horas per totum Annum, præ-
terquam a Septuagesima usque
ad Sabb. sanctum, cuius loco
tunc dicitur, Laus tibi, Dómine,
Rex æternæ glòriae.

Anæ, Psal., Capit. et Hymnus
ut supra in Festis B. Mariæ c.

¶. Diffusa est gràtia in labiis
tuis. ¶. Propterea benedixit te
Deus in æternum.

Ad Magnificat, Aña.
Beata Mater, et intacta Virgo,
gloriósa Regina mundi, inter-
céde pro nobis ad Dóminum.
Kyrie, élison. Christe, élison.
Kyrie, élison. ¶. Dóminus vo-
biscum. ¶. Et cum spíitu tuo.

Oratio.

CONCEDERE nos famulos tuos,
quæsumus Dómine Deus,
perpetua mentis et corporis sa-
nitate gaudere: et gloriósa beatæ
Mariæ semper Virginis interces-
sione, a præsenti liberari tri-
stitia, et æterna pérfrui lætitia.
Per Christum Dñum nostrum.
¶. Amen.

Sequens commemoratione pro
Sanetis fit tantum ad Vesperas
et Laudes in Officio S. Mariæ.
præterquam in Adventu: cujus
loco tunc alia dicitur ut infra.
cxvij.

Aña. Sancti Dei omnes, inter-
cédere dignemini pro nostra,
omniūque salutē. ¶. Lætati-
on in Dómino, et exultate, justi.
¶. Et gloriāmini, omnes recti
corde.

Oratio.

PROTEGE, Dómine, populum
tuum, et Apostolorum tuorum
Petri et Pauli, et aliorum Apo-
stolorum patrocínio confidé-
tem, perpetua defensione con-
serva.

OMNES Sancti tui, quæsumus
Dómine, nos ubique adju-
vent: ut, dum eoruin mérita
recólimus, patrocínia sentia-
mus: et pacem tuam nostris
concedé tempóribus, et ab Ec-
clésia tua cunctam repélle ne-
quitiam: iter, actus, et volun-
tates nostras, et omnium fa-
mularum tuorum, in salutis
tuæ prosperitatē dispónere: be-
nefactóribus nostris sempitér-
na bona retribue: et omnibus
fidélibus defunctis réquiem æter-
nam concéde. Per Dóminum
nostrum.

AD COMPLETORIUM.

Ave Maria, ut supra.
V. Converte nos, Deus salutaris noster. **R.** Et averte iram tuam a nobis. **V.** Deus, in adjutorium. Glória Patri. Alleluia, et Laus tibi, Dómine.

(Psalmi.) **N**epe espugnavérunt me. De profundis, et Dómine, non est exaltatum, ut in Vespere et quarta. 93.

Hymnus.

Miserere, rerum Cónditor,
Nostri quod olim cōrporis,
Sacrata ab alvo Virginis
Nascéndo, formam sūmpseris.
Maria Mater grátie,
Dulcis Paren̄s clementiae,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui matus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna sacerula.

Amen.**Capitulum. Ecclesiast. 24. c.**

Eco mater pulchra dilectionis,
Et timoris, et agnitionis, et
sanctæ spei. **R.** Deo grátiās.
V. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. **R.** Ut digni efficiamur
 promissionibus Christi.

Ad Nunc dimittis. **Aba.** Sub tuum præsidium consúgimus,
 sancta Dei Génitrix: nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus, sed a perenni cunctia libera nos semper, Virgo gloriósa et benedicta. **Kyrie, élison.** Christe, élison. Kyrie, élison. **V.** Dóminus vobiscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Beatæ et gloriósa semper Virginis Mariæ, quesumus Dómine, intercessio gloriósa nos protégat: et ad vitam perdúcet æternam. Per Dóminum nostrum.

AD MATUTINUM.

Ave María, ut supra.
V. Dómine, lábia mea apéries. **R.** Et os meum annuntiabit laudem tuam. **V.** Deus, in adjutorium. Glória Patri. Alleluia, et Laus tibi, Dómine.

Invitatio. **Ave María, gráta plena:** * **Dóminus tecum.** **I**psa te
Venite. **I.**

Hymnus. **Q**uem terra, cij.

In Nocturno, Ánæ et Psalmi dicuntur ut in festis B. M. scilicet:

Feria iij. et vii. ut in primo Nocturno. cij.

Feria viij. et vii. ut in secundo Nocturno. cij.

Feria iv. et Sabbato ut in tertio Nocturno. cij.

V. **D**iffusa est gráta in labiis tuis. **R.** Propterea benedixit te Deus in éternum. **F**ater noster, secrēto. **V.** Et ne nos iudicas in tentationem. **R.** Sed libera nos a malo.

Absolutio.

Preciosus et méritis beatæ Mariæ semper Virginis, et ómnium Sanctorum, perdúcet nos Dóminus ad regna cælorum. **R.** Amen. **V.** Jube, domne, benedicere. **Benedictio.** Nos cum prole dia benedicit Virgo Maria. **R.** Agen.

Lectio iij. Ecclesiast. 24.

In ómnibus réquiem quæsivi, et in hæreditate Dómini morabar. Tunc præcepit, et dixit mihi Creator ómnium: et qui creávit me, requiriuit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditare, et in electis meis mille radices. Tu autem, Dómine, miserere nobis. **R.** Deo grátiās.

R. Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus offram, nescio: * Quia quem ecclī capere non pôterant, tuo grátmio contulisti. **V.** Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia quem. **V.** Jube, domne, benedicere. **Benedictio.** Ilsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dóminum. **R.** Amen.

Lectio iiij.

En sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata si- militer requivi, et in Jerusalēm potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in

parte Dei mei hæreditas illius,
et in plenitidine sanctorum de-
tentione mea. Tu autem, Dómine.
¶ Beata es, Virgo María, quæ
Dóminum portasti Creatorem
mundi: * Genuisti qui te fecit,
et in eternum permanes Virgo.
¶ Ave María, grátia plena: Dó-
minus tecum. Genuisti. ¶ Jube,
domine, benedicere. Benedic. Per
Virginem Matrem concédat no-
bis Dóminus salutem et pacem.
¶ Amen.

Lectio iii.

Quasi cedrus exaltata sum in
Libano, et quasi cypreßus
in monte Sion: quasi palma
exaltata sum in Cades, et quasi
plantatio rosæ in Jéricho. Quasi
oliva speciosa in campis, et
quasi platanus exaltata sum
juxta aquam in plateis. Sicut
cinnamomum, et balsamum ar-
omatizans odorem dedi: quasi
myrrha electa dedi suavitatem
odoris. Tu autem, Dómine.
¶ Felix namque es, sacra Virgo
María, et omni laude dignissima:
* Quia ex te ortus est sol
justitiae, * Christus Deus noster.
¶ Ora pro populo, interveni pro
clero, intercede pro devoto fe-
míneo sexu: sentiant omnes
tuum juvamen, quicunque cé-
lebrant tuam sanctam Comme-
morationem. Quia. Glória Patri.
Christus.

AD LAUDES.

¶ Deus, in adjuvatorium. Glória
Patri, etc.

Antiphona.

1. Assumpta est * María in cœ-
lum, gaudent Angeli, laudantes
benedicunt Dóminum. Ps. Dómi-
nus regnávit, cum reliquis de-
Dominica 44.
2. María Virgo * assumpta est
ad aethérum thalamum, in quo
rex regum stellatè sedet sólo.
3. In odorem * unguentorum
tuorum cùrripius, adolescenti-
læ dilexerunt te nimis.
4. Benedicta filia * tu a Dómino,
quia per te fructum vita com-
municavimus.
5. Pulchra es, * et decóra , filia

Jerúsalem, terribilis ut castró-
rum áries ordinata.

Capitulum. Cant. 6. c

V iderunt eam filium Sion, et
beatissimam prædieaverunt,
et reginas laudaverunt eam. ¶
Deo grárias.

Hymnus. ¶ gloriæ, cxiij.

¶ Benedicta tu in mulieribus. ¶
Et benedictus fructus ventris
tui.

Ad Benedictus, Añs.

Beata Dei Génitrix María, Virgo
perpétua, templum Dómini,
sacrarium Spíritus sancti: sola
sine exemplo placuisti Dómino
nistro Iesu Christo: ora pro
populo, interveni pro clero,
intercede pro devoto femíneo
sexu. Kyrie, éléison. Christe
éléison. Kyrie, éléison. ¶ Dó-
minus vobiscum. ¶ Et cum spi-
ritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de beatæ Mariæ
Vírginis útero, Verbum
tuum, Angelo nuntiante, car-
nem suscipere voluisti: presta
supplicibus tuis; ut qui vero
eam Genitricem Dei crédimus,
ejus apud te intercessionibus
adjuvémur. Per eundem Chri-
stum Dóminum nostrum. ¶
Amen.

¶ Pro Sanctis, Aña. Sancti Dei.
¶ Lætamini. Oratio Prótege.
et Omnes Sancti, ut supre in
Vesperis. cxiv.

AD PRIMAM.

Ave María, etc. ¶ Deus, in adju-
torium.

Hymn. Meménto, ut sup cxi.
Aña. Assumpta est.

Psalmi de Psalterio. Deus, in
nominе tuo. 48. Benedixisti, Dó-
mine, terram tuam. 71. et lau-
date Dóminum omnes gentes. 93.
Aña. Assumpta est María in
cœlum, gaudent Angeli, lau-
dantes benedicunt Dóminum.

Capitulum. Cant. 6. c

Quia est ista, quæ progréditur
quasi auróra consurgens,
pulchra ut luna, electa ut
sol, terribilis ut castrorum áries
ordinata? ¶ Deo grárias.

V. Dignare me laudare te, Virgo
sacrata. R. Da mibi virtutem
contra hostes tuos. Kyrie, elei-
son. Christe, eleison. Kyrie, elei-
son. ¶. Dominus vobiscum. 4.
Et cum spiritu tuo.

Oratio.

D^rus, qui virginalem aulam
beatæ Mariæ, in qua habita-
res, eligere dignatus es : da
quæsumus ; ut sua nos defensio-
ne munimur, incedendo fecies
suum interesse commemorationi.
Qui vivis.

AD TERTIAM.

Ave Maria, etc. ¶. Deus, in ad-
jutorium.

Hymn. Meménto, ut supra. cxv.
Aña. María Virgo.

Psalmi de Psalterio. Ad Dó-
minum cum tribuláre. 92. Levávi
óculos meos. 93. Levatus
sum in his. 93.

Aña. María Virgo assúmpta est
ad æthéreum thalamum, in quo
Rex regum stellato sedet solio.

Capitulum. Eccl. 21. b

E^r sic in Sion firmata sum, et
in civitate sanctificata simili-
liter requiévi, et in Jerúsalem
potestas mea. ¶. Deo grátiás.

¶. Diffusa est grácia in lábiis
tuis. ¶. Propterea benedíxit te
Deus in æternum. Kyrie, eleison.
Christe, eleison. Kyrie, eleison.
¶. Dominus vobiscum. ¶. Et
cum spiritu tuo.

Oratio.

D^rus, qui salutis æternæ,
beatæ Mariæ virginitate fo-
cunda, humano géneri præmia
præstítisti : tribue, quæsumus ;
ut ipsam pro nobis intercéde
sentiamus, per quam meridimus
auctórem vitæ suscipere, Dómi-
num nostrum Jesum Christum
Fílium tuum. Qui tecum vivit.

AD SEXTAM.

Ave Maria, etc. ¶. Deus, in ad-
jutorium.

Hymnus. Meménto. cxv.

Aña. In odórem.

Psalmi. Ad te levávi óculos
meos. Nisi quia Dóminus erat in
nobis. et Qui confidunt in Dó-
mino. 93.

Aña. In odórem unguentórum
tuorum currimus, adolescen-
tula dilexerunt te nimis.

Capitulum. Eccl. 24. b

E^r radicávi in populo honori-
ficatio, et in parte Dei moi
hereditas illus, et in plenitú-
dine Sanctórum detento mea.
¶. Deo grátiás.

¶. Benedicta tu in muliéribus.

¶. Et benedictus fructus ventris
tui. Kyrie, eleison. Christe,
eleison. Kyrie, eleison. ¶. Dó-
minus vobiscum. ¶. Et cum spi-
ritu tuo.

Oratio.

C^{on}cors, misericors Deus,
fragilitati nostre præsidisti :
ut, qui sanctæ Dei Genitrixis
memoriam agimus, intercessio-
nis ejus auxilio, a nostris ini-
quitatibus resurgamus. Per
eundem Dóminum.

AD NONAM.

Ave Maria, etc. ¶. Deus, in ad-
jutorium.

Hymn. Meménto, rerum Cón-
ditor, ut supra. cxv.

Aña. Pulchra es.

Psalmi. In converténdo. Nisi
Dóminus ædificáverit domum.
et Beati omnes, qui timent
Dóminum. 94.

Aña. Pulchra es, et deoðra,
filia Jerusalēm : terribilis ut
castrorum áries ordinata.

Capitulum. Eccl. 24. b

In platéis, sicut cinnamónum,
et bálsamum aromatizans odó-
rem dedi : quasi myrra électa
dedi suavitatem odoris. ¶. Deo
grátiás.

¶. Post partum, Virgo, inviolata
permansisti. ¶. Dei Génitrix, in-
tercede pro nobis. Kyrie, eleison.
Christe, eleison. Kyrie, eleison.
¶. Dominus vobiscum. ¶. Et cum
spiritu tuo.

Oratio.

Famulorum tuorum, quæsu-
mus Dómine, delictis ignó-
scere : ut, qui tibi placere de-
betibus nostris non valémus,
Genitricis Fílii tui Dómini nostri
intercessione salvémur. Qui te-
cum.

**OFFICIO B. MARIE
IN ADVENTU.**

Ad Vesperas. Aña et Capit.
de Laud. Psalmi ut in Festis B.
Marie. c.

Hymnus. Ave maris stella. c.
¶. Diffusa est grātia in lābūs
tuis. ¶. Propterea benedixit te
Deus in ætēnum.

Ad Magnificat. Aña.
Sp̄ritus sanctus in te descendet,
Maria : ne timeas, habebis in
útero Filium Dei, alleluia. Kyrie,
éléison. Christe, éléison. Kyrie,
éléison. ¶. Dóminus vobiscum.
¶. Et cum sp̄itu tuo.

Oratione.

Deus, qui de bēatæ Marie Vir-
giniis útero, Verbum tuum,
Angelo nuntiante, carnem sus-
cipere voluisti : præsta suppli-
cibus tuis ; ut, qui vere eam
Genitricem Dei crēdimus, ejus
apud te intercessiōnibus adju-
vémur. Per eūdem Christum
Dóminum nostrum. ¶. Amen.

Hæc Oratio dicitur ad ouïtes
horas, sed cum conclusione
integra, scilicet : Per eūdem
Dóminum nostrum Iesum Chri-
stum Filium tuum. Qui tecum
vivit.

Pro Sanctis ad Vesp. et Laud.
tantum.
Aña. Ecce Dóminus véniet, et
omnes Sancti ejus cum eo : et
erit in die illa lux magna, alle-
luia. ¶. Ecce apparébit Dóminus
super nubem candidam. ¶. Et
cum eo Sanctórum milia.

Oratione.

CONSCIENTIAS nostras, quæsu-
mus Dómine, visitando pu-
rifica : ut véniens Iesus Christus
Filius tuus Dóminus noster cum
omnibus Sanctis, parátam sibi
in nobis invéniam mansiōnem.
Qui tecum vivit.

Ad Completorium, Psalmi et
Hymnus ut supra ante Adven-
tum. cxv.

Capitulum. *Isaiæ 7. c.*

Ecce virgo concipiet, et páriet
Filiū, et vocabitur nomen
ejus Emmánuel. Butyrum et
mel cōmedet, ut sciat re-

probare malum, et eligere bo-
num.

¶. Angelus Dómini nuntiavit
Marie. ¶. Et concépit de Sp̄itu
sancto.

Ad nunc dimittis. Aña Sp̄i-
ritus sanctus, et Oratio. Deus
qui de bēatæ, ut supra in
Vesperis.

Ad Matutinum omnia usque
ad Lectiones, dicuntur sicut
ante Adventum cxv, præter iij.
Añam tertii Nocturni, cuius loco
dicitur Aña, Angelus Dómini
nuntiavit Marie, et concépit de
Sp̄itu sancto ; alleluia.

Absolutio, et Benedictiones.
ut supra. cxv.

Lectio j. *Lucæ 1. c.*

Missus est Angelus Gábriel a
Deo in civitatem Galilæa,
cui nomen Názareth, ad Virgi-
nem despontam viro, cui no-
men erat Joseph, de domo
David, et nomen Virginis María.
Et ingrēssus Angelus ad eam,
dixit : Ave grātia plena : Dómi-
nus tecum : Benedicta tu in
muliéribus.

¶. Missus est Gábriel Angelus
ad Marfam Virginem desponta-
tam Joseph, nuntians ei verbum,
et expavēscit Virgo de lumen.
Ne timeas, María : invenisti
gratiā apud Dóminum : *
Ecce concipies, et páries, et
vocabitur Altissimi Filius. ¶.
Dabit ei Dóminus Deus sedem
David patris ejus, et regnabit
in domo Jacob in ætēnum.
Ecce.

Lectio ij.

Quæcum audīssem, turbata est
in sermone ejus, et cogita-
bat qualis esset ista salutā-
tio. Et ait Angelus ei: Ne timeas
Marfa; invenisti enim gratiā
apud Deum : ecce concipies in
útero, et páries Filiū, et vo-
cabis nomen ejus Iesum. Ille
erit magnus, et Filius Altissimi
vocabitur : et dabit illi Dóminus
Deus sedem David patris ejus : et
regnabit in domo Jacob in æte-
num, et regni ejus non erit
finis.

R. Ave María , gráta plena : Dóminus tecum : * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi : quod enim ex te nascétur Sanctum , vocábitur Filius Dei. * Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognóso? Et respónsens Angelus , dixit ei. Spíritus. [lectio ii].

Duxit autem María ad Angelum : Quómodo fiet istud , quóniam virum non cognóso? Et respónsens Angelus dixit ei : Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod nascéatur ex te Sanctum , vocábitur Filius Dei. Et ecce Elisabeth cognáta tua , et ipsa concépit filium in senectute sua : et hic mensis sextus est illi, quæ vocátur stérilis , quia non erit impossumbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María : Ecce ancilla Dómini , fiat mihi secundum verbum tuum.

R. Súscipe verbum, Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmissum est : concépsies, et páries Deum páriter et hóminem : * Ut benedicta dicáris inter omnes mulieres. **V.** Páries quidem filium , et virginitátem non patiérás detrimentum : efficiérás grávida , et eris Mater semper intácta. Ut. Glória Patri. Ut.

AD LAUDES, et per Horas. Aña;

I. Missus est * Gábriel Angelus ad Mariam Virginem despónsatam Joseph. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 14.

2. Ave María , * gráta plena : Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, alleluia.

3. Ne límeas , María , * invenisti grátiam apud Dóminum : ecce concépsies , et páries filium, alleluia.

4. Dabit ei Dóminus * sedem David patris ejus , et regnábit in aeternum.

5. Ecce ancilla Dómini , * fiat mihi secundum verbum tuum.

Capitulum. *Isaiæ 11. a*

EGREDIETUR virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini. **R.** Deo grárias.

Hymnus. ^o gloriósai. cvij.

V. Benedicta tu in muliéribus. **R.** Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Aña.

Spíritus sanctus in te descéndet, María : ne límeas, habébis in útero Filium Dei , alleluia.

Kyrie , eleíson. Christe , eleíson.

Kyrie , eleíson. **V.** Dóminus vobis-cum. **R.** Et cum spíritu tuo.

[Oratio.]

Deus , qui de beatæ Mariæ Virginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiante , carnem suscipere voluisti : præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam Genitricem Dei crèdimus, ejus apud te intercessióibus adjuvemur. Per eúmdem Christum.

Pro Sanctis , Aña. Ecce Démipus yéniet ut supra. cxvij.

Ad Horas, Hymni , et Psalmi dicuntur sicut ante Advent. cxvj.

Ad Primam , Aña.

Missus est.

Capitulum. *Isaiæ 7. c*

Ecce virgo concipiet, et páriat ejus Emmanuel. Butyrum , et mel cōmedet, ut sciat reprobare malum , et eligere bonum.

V. Dignáre me laudáre te, Virgo sacrata. **R.** Da mihi virtutem contra hostes tuos. Kyrie , eleíson , etc. ut supra. cxvij.

Ad Tertiām , Aña.

Ave María.

Capit. Egrediétur, ut ad Laud.

V. Diffusa est gráta in labiis tuis. **R.** Propterea benedixit te Deus in aeternum. Kyrie , eleíson , etc. ut supra. cxvij.

Ad Sextam , Aña.

Ne límeas , María.

Capitulum. *Lac. 1. d*

Dicit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus , et regnabit in domo Jacob in aeternum , et regni ejus non erit finis.

V. Benedicta tu in mulieribus.
R. Et benedictus fructus ventris tui. Kyrie, élison, etc. ut cœvij.

Ad Nonam. Aña.

Ecce ancilla Dómini.

Capitulum. *Isaias* 7.

Ecce virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum, et mel cōmedet, ut sciat reprobare malum, et eligeret bonum.

V. Angelus Dómini nuntiavit Mariæ. R. Et concépit de Spíritu sancto. Kyrie, élison, etc. ut cœvij.

POST NATIVITATEM

usque ad Purificationem inclusive. Officium B. Mariæ dicitur ut ante Adventum, exceptis his, quæ sequuntur.

Ad Vesperas. Aña de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. c.

Ad Magnificat, et ad Nunc dimittis. Aña. Magnum hæreditatis mystérium: templum Dei factus est úterus nescientis virginis: non est pollitus ex ea carnem assūmens: omnes gentes vénient, dicentes: Glória tibi, Dómine.

Oratio ut ad Laudes.

AD LAUDES.
et per Horas, Aña.

1. O admirabile commércium! *
Créator géneris humáni, ammáatum corpus sumens, de Virgine nasci dignátus est, et procédens homo siue sémine, largitus est nobis suam Deitatem. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 44.

2. Quando natus es * ineffabiliter ex Virgine, tunc implétæ sunt Scripturæ: sicut pluvia in vellus descondisti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus, Deus noster.

3. Rubum, quem viderat Moyses * incombustum, conservatam agnóvimus tuam laudabilem virginitatem: Dei Génitrix, intercedé pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse, * orta est stella ex Jacob, Virgo

péperit Salvatorem: te laudamus, Deus noster.

5. Ecce María génuit * nobis Salvatorem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, alleldia.

Capitulum. *Cant.* 6. c

Viderunt eam filii Sion, et beatissimam prædicáverunt, et regnus laudáverunt eam. R. Deo grárias.

Hynnus. O gloriósa. cvij.

V. Benedicta tu in mulieribus.
R. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Benedictus. Aña.

Mirabile mystérium declaráter hodie: innovántur naturæ, Deus homo factus est: id quod fuit, permánsit, et quod non erat, assúmpsit: non commixtiónem passus, neque divisionem. Kyrie, élison, etc. R. Dóminus vobiscum.

Oratio.

Deus, qui salútis mérítmam, beatæ Mariæ virginitate secunda, humáno géneri prémia præstisisti: trubue, quæsumus: ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merítum auctórem vitæ suscipere, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Amen.

Et dicitur ad omnes Horas, et in eis additur: Qui tecum vivit et regnat, etc.

Deinde pro Sanctis, et reliquum Officium in aliis Horis, ut supra ante Adventum. cviv.

TEMPORE PASCHALI

Officium B. Mariæ dicitur sicut ante Adventum, sed ad Benedictus, et ad Magnificat, et ad Nunc dimittis dicitur se quens Aña. Regina cœli, letáre, alleluia: quia quem merítum portare, alleldia: resurrexit, sicut dixit, alleldia: ora pro nobis Deum, alleluia.

Antiphonis autem. Versibus et Responsoriis non additur in fine Alleluia.

OFFICIUM

DEFUNCTORUM.

Dicitur extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo novem Lectionum, alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem et Quadragesima, Feria iij cuiuslibet Hebdomadae similiter non impedita, praeterquam in Majori Hebdomada. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vespere post Vesperas, et Matitunum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum : extra Chorum vero pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Aña. Placébo Dómino.

Psalmus 114.

Dilexi, quóniam exaudiet Dóminus * vocem orationis meę. Quia inclinávit aurem suam mihi : * et in diébus meis invocábo. Circumdedérunt medolóres mortis : * et percula inférni inventérunt me. Tribulatiōnem, et dolorem invéni : * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, libera ánimam meam: * misericors Dóminus, et justus, et Deus noster miseretur. Custodiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convrétere áнима mea in réquiem tuam : * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte: * óculos meos a lácrys, pedes meos a lapsu.

I lacébo Dómino * in régione vivórum.

In fine omnium Psalmorum dicitur: Requiem æternam * dona eis, Dómine. Et lux perpétua * luceat eis. Aña. Placébo Dómino in régione vivórum. Aña. Hei mihi, Dómine. Psalmus 119.

An Dóminum cum tribulácer clamávi, * et exaudívit me. Dómine libera ánimam meam a labiis insquis, * et a lingua dolosa. Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguā dolósam? S agítæ poténtis acútæ * cum carbónibus desolatóriis. Heu mihi quia incoláitus meus prolongátus est; habitávi cum habitantibus Cedar: * multum scola fuit ánima mea. Cum his, qui odérunt pacem, eram pacificus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Requiem æternam. Aña. Hei mihi, Dómine, quia incoláitus meus prolongátus est. Aña. Dóminus custódit te. Psalmus 120.

Levavi óculos meos in montes: * unde véniet auxilium mihi. Auxilium meum a Dómino, * qui fecit cœlum et terram. Non det in commotiōnem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te. Ecce non dormitabit, neque dor-miet, * qui custódit Israel. Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua, * super manum dexteram tuam. Per diem sol non uret te: * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum , et éxitum tuum : * ex hoc nunc, et usque in sǽculum. Réquiem atérrnam.

Aña. Dóminus custódit te ab omni malo : custódiat ánimam tuam Dóminus.

Aña. Si iniquítates.

Psalmus 429.

Dr profúndis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes,* in vocem deprecationis meæ.

Si iniquítates observáveris , Dómine : * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiatio est : * et propter legem tuam sustinui te, Dómine.

Sustinuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia : * et copiosa apud eum redémptio.

Et ipse redimet Israel , * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Réquiem atérrnam.

Aña. Si iniquítates observáveris Dómine,Dómine,quis sustinébit?

Aña. Opera.

Psalmus 157.

CONFITEROR tibi, Dómine, in toto corde meo : * quóniam audisti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psal-lam tibi : * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nō-mini tuo.

Super misericórdia tua , et veritáte tua : * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exaudi me : * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi,Dómine,omnes reges terræ : * quia audiérunt ónnia verba oris tui :

Et cantent in viis Dómini : * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília respicit : * et alta a longe cognoscit.

Si ambulávero in médio tribula-tiónis, vivificábis me : * et super frámm inimicórum meórum exten-dísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminas retrívuet pro me : Dó-mine, misericórdia tua in sǽcu-lum : * ópera mánuum tuárum ne despicias.

Réquiem atérrnam.

Aña. Opera mánuum tuárum , Dómine, ne despicias.

y. Audívi vocem de cœlo dicé-tem mihi. ii. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Magnificat, Aña.
Omne, * qnod dat mihi Pater, ad me véniet : et eum qui tenit ad me, non ejiciam foras.

Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus, similiter et ad laudes. **Pater noster**, secreto. v. Et ne nos inducas in tentatió-nem. ii. Sed libera nos a malo.

Sequens Psalm Lauda, ánima mea, in Vesperis, similiter et Psalm. II e profúndis, in fine Laudum , non dicuntur in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, neque in die obitus, seu depositionis De-functi. Alias semper dicuntur.

Psalmus 143
LAUDA, ánima mea, Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea : * psallam Deo meo quám-diū fúero.

Nolite confidere in principibüs : * in filiis hóminum, in quibus non est salus.

Exibit spíritus ejus, et reverté-tur in terram suam : * in illa die peribunt omnes cogitatiónes eórum.

Reátus, cuius Deus Jacob adjú-tor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsius : * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia , que in eis sunt.

qui custódit veritátem in sǽcu-

Ium, facit iudicium injuriam patientibus: * dat escam esuriéntibus.

Dominus solvit compeditos: * Dóminus illéminalat cæcos.

Dominus erigit elisos, * Dóminus díligit iustos.

Dominus eustódít advenas, pupillum, et vñdum suscipiet: * et vias peccatorum dispérdet.

Regnabit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion, * in generationem et generationem.

In fine Psalmi, h. equient æternam * dona eis, Dómine.

H. Et lux perpétua * luceat eis.

Deinde. A porta inferi. R. Erue, Dómine, áimas céram.

Requiescant in pace. R. Amen.

t. Dómine, exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te véniat. v. Dóminus vobis eum. R.

Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Deus, qui inter Apostólicos sacerdotes, famulos tuos pontificáli, seu sacerdotáli fecisti dignitatē vigére: præsta quæsumus; ut eorum quoque perpétuo aggregéntur consórterio.

Ieus, vénie largitor, et humánæ salutis amátor: quæsumus clementiam tuam; ut nostræ congregatiōnis fratres, propinquos, et benefactores, qui ex hoc sæculo transiérunt, beata María semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitudinis consórterium pervenire concédas.

FIDEIUM Deus omnium Cónditör et Redémptor, animábus famulorum famularumque tuarum remissionem eunctórum tribue peccatórum: ut indulgentiam, quam semper optavérunt, piissuppliacionibus consequantur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

In die vero Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum quando dicitur hac ultima tantum Oratio, dicitur: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sæcula.

In die depositionis Defunctorum. Oratio.

Assolve, quæsumus Dómine, Áanimam famuli tui N. ut de sacerdotio tibi vivat: et quæ per fragilitatem carnis humana conversatione emmisit, tu vénia misericordissimæ pie-tatis abstére. Per Dóminum.

Si fuerit femina, dicatur Áanimam famule tuæ N. ut defuncta.

In Anniversario die, Oratio.

Drus, indulgentiarum Dómine: da animábus famulorum famularumque tuarum, quorum anniversariū depositionis diem commemorámus, refrigérii sedem, quietis beatitudinem, et lúminis claritatem. Per Dñnum.

Si pro uno tantum sit Anniv., dicatur in singulari numero.

Pro uno Episcopo defunto. Oratio.

Deus, qui inter Apostólicos sacerdotes famulum tuum N. pontificáli fecisti dignitatē vigére; præsta, quæsumus; ut eorum quoque perpétuo aggregéter consórterio. Per Dóminum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur sacerdotáli fecisti etc.

Pro fratribus vero, et familia-ribus, vel benefactoribus, dicatur Oratio, Iesus vénie largitor, ut supra.

Pro Patre et Matre. Oratio.

Deus, qui nos patrem et matrem honorare præcepisti: miserere clementer animábus patris ac matris meæ, eorumque peccata dimítte: meque eos in æternæ claritatis gáudio fac vi-dere. Per Dóminum.

Si fit pro pluribus, dicatur animábus paréntum nostrorum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque.

Si pro Patre tantum, dicatur Ánimam patris mei, vel nostri.

Si pro Matre tantum, dicatur Ánimam matris meæ, vel nostre.

Pro uno Defunctoro. Oratio.

Aclina, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam tuam suplices de-precamur: ut Áanimam famuli

tui N., quam de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis ac lucis regione constitutas, et Sanctorum tuorum jubeas esse consertem. Per Dóminum.

Pro una Defuncta. Oratio.

QUESUMUS Dómine, pro tua pietate miserere animæ famulæ tuæ N.: et a contagiis mortalitatis exutam, in æternæ salvationis partem restitue. Per Dóminum.

y. Réquiem æternam dona eis, Dómine. R. Et lux perpetua lucet eis. y. Requiescant in pace. R. Amen.

Ad Matutinum, Invitat Regem, cui òmnia vivunt, * Venite, adorémus. Ps. Venite. 4.

Et in fine Réquiem æternam dona eis, Dómine: et lux perpetua luceat eis.

Hoc Invitatorium dicitur tantum in die Commem. omnium Fidelium Defunctorum, et in die depositionis Defunctorum: quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni, et Annæ duplicantur. Aliis temporibus dicitur tantum unum Nocturnum cum Laud, hoc ordine: Feria iij et v. primum Nocturnum: Feria iiiij. et vij. secundum Nocturnum: Feria iv. et Sabbato tertium Noct.

IN I. NOCTURNO.

Pro Feria iij. et vi.

Aña. Dirige, * Dómine Deus meus, in conspectu tuo viam meam. Ps. 5. Verba mea auribus. 42.

Aña. Convertere, * Dómine, et eripe animam meam: quóniam non est in morte qui memor sit tui. Ps. 6. Dómine, ne in furore. 4.

Aña. Nequando* rápiat ut leo animam meam, dum non est qui redimatur, neque qui salvum faciat. Ps. 7. Dómine Deus meus. b. R. A porta inferi. R. Erue, Dómine, animas eorum. Pater noster, totum secreto.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus et titulo.

Lectio i. Job 7. b

PARCE mihi, Dómine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo,

quia magnificas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Visitas eum dilúculo, et súbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimittis me, ut glútiam salivam meam? Peccávi, quid faciam tibi, o custos hóminum? quare posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihi metípsi gravis? Cur non tollis peccatum meum, et quare non auferas iniqüitatem meam? ecce, nunc in púlvore dórmiam: et si mane me quæseris, non subsistam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, vel alia conclusione. ii. Credo quod Redémptor meus vivit: et in novissimo die de terra surrecturus sum: * Et in carne mea videbo Deum Salvatorem meum. v. Quem visurus sum ego ipse, et non álius, et oculi mei conspectúri sunt. Et

Lectio ii. Job 10.

TEDET animam meam vita mea, dimittam adversum me eloquium meum, loquar in amaritudine animæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnare: indica mihi cur me ita iudices. Numquid bonum tibi videtur, si calumniérис me, et opprimas me opus manuum tuarum, et consilium impiorum adjuves? Numquid oculi carnei tibi sunt: aut sicut videt homo, et tu vides? Numquid sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana sunt tempora, ut queras iniqüitatem meam, et peccatum meum scruteris? Et scias quia nihil impium fecerim, cum sit nemo qui de magna tua possit erere.

R. Qui Lázarum resuscitasti a monuménto mortuum: * Tu eis, Dómine, dona réquiem, et locum indulgentiæ. R. Qui venturus es judicare vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. Tu eis.

Lectio iii. Job 10. b

MANUS tua fecerunt me, et plasmaverunt me totum in circuitu: et sic repente præcipitas me? Memento, quæso, quod

sicut lutum séceris me, et in pú-verem redúces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut cáséum me coagulasti? Pelle et carnibus vestisti me: ossibus et nervis compégisti me. Vitam et misericordiam tribuisti mihi, et visitatio tua custodivit spíritum meum. ¶ Dómine, quando vénéreris iudicáre terram, ubi me abscón-dam a vultu irae tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ¶ Comissa mea pavésco, et ante te erubéscō: dum vénéreris iudicáre, noli me condemnare. Quia peccávi. ¶ Réquiem æternam dona eis, Dómine: et lux perpé-tua lúceat eis. Quia.

Postea ad Laudes, ut intra, cxxvij. quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

Pro Feria tertia et sexta.

Aña. In loco páscae * ibi me collocávit. Ps. 22. Dóminus regit me. 24.

Aña. Delicta * juventutis meæ et ignorántias meas ne memóriis, Dómine. Ps. 24. Ad te, Dómine, levávi ánimam. 23.

Aña. Credo vidére* bona Dómini in terra viventium. Ps. 26. Dóminus illuminatio. 31. ●

¶ Cóllocet eos Dóminus cum principib⁹. ¶ Cum príncipib⁹ populi sui. Pater noster, fórum secreteo.

Lectio iv. Job 43. d

R ESPONDÉ mihi: Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta osténde mihi. Cur faciem tuam abscondis, et arbitráris me inimicum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, et stipulam siccām perséqueris: scribis enim contra me amaritudines, et consumere me vis peccatis adolescentiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et obser-vasti omnes sémitas meas, et vestigia pedum meórum considerásti: qui quasi putrédo consuméndus sum, et quasi vestimentum, quod coméditur a finea.

TOTIUM.

¶ Meménto mei, Deus, quia ven-tus est vita mea, * Nec aspiciat me visus hominis. ¶ De profundi-clamávi ad te, Dómine, Dó-mine, exaudi vocem meam Nec. Lectio v. Job 44. a

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et numquam in eódem statu pémanet. Et di-gnum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, et addúcere eum tecum in iudicium? Quis potest facere mundum de im-mondo conceptum sémine? non-ne tu qui solus es? Breves dies hominum sunt, numerus mé-sium ejus apud te est: consti-tuísti términos ejus, qui pro-terfiri non pótérunt. Recéde páululum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mer-cárii dies ejus.

¶ Nei mihi, Dómine, quia pec-cávi nimis in vita mea! Quid fá-ciam miser? ubi fúgiam, nisi ad te, Deus meus? * Miserére mei, dum vénéris in novíssimo die. ¶ Anima mea turbáta est valde, sed tu, Dómine, succúr-re ei. Miserére.

Lectio vi. Job 44. c

Quis mihi hoc tribuat, ut in inférno prótegas me, et abs-cóndas me, donec peritránscat furor tuus, et constitutas mihi tempus, in quo recordérис mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus quibus nunc milió, expécto donec véniat immutatio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: óperi manuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce pec-cátis meis.

¶ Ne recordérис peccata mea, Dómine, * Dum vénéris iudicáre sǽculum per ignem. ¶ Dirige, Dómine Deus meus, in conspéctu tuo viam meam. Dum vénéris. ¶ Réquiem æternam dona eis, Dómine: et lux perpé-tua lúceat eis. Dum vénéris.

¶

Postea ad Laudes, ut infra cxxvij, quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN III. NOCTURNO.

Pro Feria iv. et Sabbato.

Aña. Complacéat * tibi, Dómine, ut erípias me: Dómine, ad adjuvandum me résponce. Ps. 39. ¶ 2- pectans expectávi. 43.

Aña. Sana , Dómine, * ániam meam, quia peccávi tibi. Ps. 40. Beatus qui intellégit. 45.

Aña. Sitivit * ápima mea ad Deum vivum : quando véniam , et appárebo ante faciem Dómini ? Ps. 41. Quemámodum desiderat.46. ¶ Ne tradas bestiis animas con- fiténtes tibi. ¶ Et ánimas páuperum tuárum ne oblíviscáris in finem. Pater noster, totum se- creto.

Lectio vii. Job 11. a

Spíritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, et solum mihi superest sepulchrum. Non peccávi: et in amaritudinibus moráatur oculus meus. Libera me , Dómine , et pone me juxta te'; et cujusvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitationes meae dissipáte sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertiérunt in diem , et rursum post tenebras spero lumen. Si sustinuero, insérpus domus mea est, et in tenebris stravi lectulum meum. Putréndi dixi ; Pater meus es ; mater mea , et suror mea , vérmbus. Ubi est ergo quinc præstolatio mea, et patiéntiam meam quis considerat ?

¶ Peccantem me quotidie, et non me pañitóntem, timor mortis conturbat me : • Quia in inferno nulla est redemptio, misericórdia mea, Deus, et salva me. ¶ Deus, in nōmine tuo salvum me fac , et in virtute tua libera me. Quia.

Lectio viii. Job 19. a

Pactu meo , consumptis carni- bus , adhuc os meum , et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos. Misericórdia mea , misericórdia mei , saltem

vos, amici mei, quia manus Dómini tégit me. Quare perse- quimini me sicut Deus , et car- nibus meis saturámini ? Quis mibi tribuat ut scribántur ser- mónes mei ? Quis mihi det ut exaréntur in libro stylo ferreo , et plumbi lámina, vel celte sculp- pántur in sélīce ? Scio enim , quod Redémp̄tor meus vivit, et in novissimo die de terra sur- recturus sum : et rursum cir- cùm dabor pelle mea, et in carne mea videbo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse , et oculi mei conspectúri sunt, et non aliis : repósa est hæc spes mea in sinu meo.

R. Dómine , secundam actum meum noli me judicare : nihil dignum in conspectu tuo egi : ideo déprecor majestatem tuam, * Ut tu, Deus, déleas iniquitatem meam. ¶ Amplius lava me, Dó- mine , ab injustitia mea, et a delicto meo munda me. Ut.

Lectio ix. Job 10. a

QUARE de vulva eduxisti me ? qui ultimam consumptus es- sem , ne oculus me vidéret. Fuisse⁹ quasi non esse⁹ , de utero translatus ad tumulum. Numquid non páucitas diérum meorum finietur brevi ? Dimitte ergo me , ut plangam pánulum dolorem meum : antequam vadām, et non reverterāt, ad terram tenebrósam , et opérata mortis caligine : terram misérimi et te- nebrárum , ubi umbra mortis , et nullus ordo, sed sempiterminus horror inhabitat.

R. Libera me , Dómine , de viis inferni, qui portas aerea⁹ con- fregisti : et visitasti infernum , et dedisti eis lumen, ut vidérent te , * Qui erant in penitus tene- brarum. ¶ Clamantes, et dicentes : Advenisti , Redémp̄tor no- ster. Qui. ¶ Réquiem aeternam dona eis, Dómine ; et lux perpe- tua luceat eis. Qui.

Supradicti R. dicitur sollemniter in die Comm. omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicuntur ix. Lectioes.

R. Libera me, Dómine, de morte etéerna, in die illa treménda : * Quando corli movéndi sunt et terra : * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. **V.** Tremens factus sum ego, et tímèo, dum discissio vénerit, atque ventúra ira. Quando. **V.** Dies illa, dies iræ, calamitatis et misériæ, dies magna et amara valde. Dum véneris. **V.** Réquiem etérrnam dona eis, Dñe: et lux perpétua luceat eis. Libera, usque ad primum **V.**

AD LAUDES,

Absolute incipitur.

Aña. Exultábunt Dómino * ossa humiliata. Ps. 50. Misericordia. 42.

Aña. Exaudi, Dómine * oratiōnem meam, ad te omnis caro véniet. Ps. 64. Te decet. 58.

Aña. Me suscépit * déxtera tua, Dómine. Ps. 62. Deus, Deus meus. 44.

Aña. A porta ínseri * érue, Dómine, ánimam meam. Cant. Ezechiae. Ego dixi : In dimidio. 61.

Aña. Omnis spíritus * laudet Dóminum. Ps. 148. Laudáte Dóminus de cœlis. 45.

V. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. **R.** Beati mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Benedictus, **A**ña? Ego sum resurréctio, et vita : qui credit in me, étiam si mórtuus fuerit, vivet : et omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in eternum.

Deinde Pater noster. Ps. Je profundi. exxij. cum Precibus, et Orationibus, ut supra in Vesperis.

PSALMI GRADUALES

Dicuntur in Quadrag. Feria iv. enjuslibet Hebdom. non impe-dita aliquo Festo ix. Lect. in Choro ante Matut. dici: extra Chorum pro opportunitate temp.

Primi quinque Psalmi dicun-tur sine Glória Patri sed in fine ult. dicitur Réquiem etérrnam.

Incipitur absolute sine Aña. Ps. Ad Dóminum cum tribulá-re. et Levávi oculos. 92. I. et ad-us sum. Ad te levávi. et Nisi quia Dóminus. 93.

Réquiem etérrnam * dñna eis, Dómine.

Et lux perpétua * luceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus. Pater noster, secreto.

V. Et ne nos indúcas in tentatiō-nem. **R.** Sed libera nos a malo.

V. A porta ínseri. **R.** Erue Dómine ánimas eórum. **V.** Réquiescant in pace. **R.** Amen. **V.** Dómine, exaudi oratiōnem meam. **R.** Et clamor meus ad te véniat. **V.** Dó-minus vobiscum. **R.** Et cum spi-ritu tuo.

Orémus. Oratio.

Ansolve, quæsumus Dómine, Ánimas famulórum famula-rumque tuarum, et ómnium fidélium defunctórum, ab omni vinculo delictórum : ut in resurrectiōnis glória inter Sanctos, et electos tuos resuscitati respirent. Per Christum Dómini-num nostrum. **R.** Amen.

Post Orationem statim dicun-tur alii Psalmi Graduale, qui sequuntur. Et in fine enjuslibet Psalmi dicitur: Glória Patri.

Psalmi. Qui confidunt. 93. In converténdo. Nisi Dóminus aedi-ficáverit, et Beati omnes. 94. Sepe expugnávérunt. 95.

Postea dicitur flexis genibus: Kyrie, élison. Christe, élison. Kyrie, élison. Pater noster, secreto. **R.** Et ne nos indúcas in tentatiōnem. **R.** Sed libera nos a malo. **V.** Meménto congregatiōnis tuae. **R.** Quam possedisti ab initio. **V.** Dómine, exaudi oratiōnem meam. **R.** Et clamor meus ad te véniat. **V.** Dóminus vobis-cum. **R.** Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui pròprium est misere-rei semper et párcere: sús-cipe deprecatiōnem nostram; ut nos, et omnes famulos tuos, quos delictórum caténa constrín-git, miseratió tuæ pietatié cle-ménter absolvat. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Post Orationem statim dicun-tur alii Psalmi Graduale, qui sequuntur: et in fine enjuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Psalmi. De profundis et de
mine, non est exaltatum. 95. Me-
mèuto, Dómine, David. et Ecce
quani bouum. 96. Ecce nunc
benedicite. 100.

Deinde dicitur flexis genibus,
Kyrie, e leíson. Christe, e'leíson.
Kyrie, eleíson. Pater noster, se-
cretio. ¶ Et ne nos inducas in
tentationem. ¶ Sed libera nos
a malo. ¶ Salvos fac servos
tuos. ¶ Deus meus, sperantes in
te. ¶ Dómine, exaudi orationem
meam. ¶ Et clamor meus ad te
veniat. ¶ Dóminus vobiscum.
¶ Et cum spiritu tuo.

Orémus. Oratio.

PROSTENDR, Dómine, famulis et
famulabus tuis déxteram eó-
céstis auxílii: ut te toto corde
perquirant; et quæ digne póstul-
lant, cónsequi mereantur. Per
Christum Dóminum nostrum.
¶ Amen.

SEPTEM PSALMI POENITENT.
CUM LITANIIS

Dicuntur flexis genibus in
omnibus sextis Feris Quadra-
gesimæ, quando Officium fit de
Feria. Litaniæ autem, omissis
Septem Psalmis, dicuntur in
Litaniis majoribus in Festa S.
Marci, et in tribus diebus Ro-
gationum. Dicuntur autem in
Quadragesima in Choro post
Matutinum et Laudes diei, dicto
Benedicámus Dómino: extra
Chorum pro opportunitate tem-
poris.

In fine cujuslibet Psalmi di-
citur Glória Patri. Sicut erat.
Aña. Ne reminiscáris.

Psalm. Dómine, ne in furóre
tuo.... Miserére. 4. Ps. Beati
quorum remissæ sunt. 56. Ps.
Dómine, ne in furóre tuo... Quó-
niám. 40. Ps. Miserére mei,
Deus. 42. Ps. Dómine, exaudi
orationem. 70. Ps. De profun-
dis clamávi. 95. Ps. Dómine, ex-
audi orationem meam, áuribus
pércepe. 76.

Aña. Ne reminiscáris, Dómine,
delicta nostra, vel paréntum no-
strorum; neque vindictam su-
mas de peccatis nostris.

LITANIE

KYRIE eleíson.

Christe eleíson.

Kyrie eleíson.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, Miserére
nobis.

Fili Redémptor mundi Deus,
miserére nobis.

Spiritus sancte Deus, miserére
nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, mi-
serére nobis.

Sancta Maria, Ora pro nobis.

Sancta Dei Génitrix, ora.

Sancta Virgo virginum, ora.

Sancte Michael, ora.

Sancte Gábel, ora.

Sancte Ráphael, ora.

Omnès sancti Angeli et Archán-
geli, oráte pro nobis.

Omnès sancti beatórum Spirí-
tuum órdines, oráte.

Sancte Joánnes Baptista, ora.

Sancte Joseph, ora.

Omnès sancti Patriárchæ et Pro-
phétæ, oráte.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andréa, ora.

Sancte Jacóbe, ora.

Sancte Joánnes, ora.

Sancte Thoma, ora.

Sancte Jacóbe, ora.

Sancte Philippe, ora.

Sancte Bartholomæ, ora.

Sancte Matthæo, ora.

Sancte Simon, ora.

Sancte Thaddæo, ora.

Sancte Matthia, ora.

Sancte Barnaba, ora.

Sancte Luca, ora.

Sancte Marce, ora.

Omnès sancti Apóstoli et Evan-
gelistæ, oráte.

Omnès sancti Discípuli Dómi-
ni, oráte.

Omnès sancti Innocéntes, ora.

Sancto Stéphane, ora.

Sancte Laurenti, ora.

Sancte Vincénti, ora.

Sancti Fabiane et Sebastiane,
ora.

Sancti Joánnes et Paule, ora.

Sancti Cosma et Damiane, ora.

Sancti Gervasi et Protasi, oráte.
 Omnes sancti Mártires, oráte.
 Sancte Silvester, ora.
 Sancte Gregóri, ora.
 Sancte Ambrósi, ora.
 Sancte Augustíne, ora.
 Sancte Hierónyme, ora.
 Sancte Martíne, ora.
 Sancte Nicolae, ora.
 Omnes sancti Pontifices et Con-
 fessores, oráte.
 Omnes sancti Doctóres, oráte.
 Sancte Antóni, ora.
 Sancte Benedicte, ora.
 Sancte Bernárde, ora.
 Sancte Domínice, ora.
 Sancte Francísce, ora.
 Omnes sancti Sacerdótes et Le-
 vítæ, oráte.
 Omnes sancti Mónachi et Ere-
 mitæ, oráte.
 Sancta María Magdaléna, ora.
 Sancta Agatha, ora.
 Sancta Lúcia, ora.
 Sancta Agnès, ora.
 Sancta Cæcilia, ora.
 Sancta Catharína, ora.
 Sancta Anastásia, ora.
 Omnes sanctæ Vírgines et Ví-
 duæ, oráte.
 Omnes Sancti et Sanctæ Dei
     Intercédite pro nobis.
 Propítius esto, Parcé nobis, Dó-
     mine
 Propítius esto, Exáudi nos, Dó-
     mine.
 A b omni malo, Libera nos, Dó-
     mine.
 A b omni peccáto, libera.
 A b ira tua, libera.
 A subitánea et improvisa mor-
     te, libera.
 A b insidiis diáboli, libera.
 A b ira et ódio, et omni mala vo-
     luntate, libera.
 A spíritu fornicatiónis, libera.
 A fulgure et tempestáte, libera.
 A flagéllo terræmótus, libera.
 A peste, fame et bello, libera.
 A morte perpétua, libera.
 Per mystérium sanctæ incarna-
     tiónis taur, libera.
 Per advéntum tuum, libera.
 Per nativitatem tuam, libera.
 Per baptísmum et sanctum je-
     júnium tuum, libera.

Per crucem et passióinem
     tuam, libera.
 Per mortem et sepultúram
     tuam, libera.
 Per sanctam resurrectiōnem
     tuam, libera.
 Per admirabilem ascensiōnem
     tuam, libera.
 Per advéntum Spíritus sancti
     Parácliti, libera.
 In die iudicii, libera.
 Peccatóres, Te rogámus, audi
     nos.
 Ut nobis parcas, te rogámus.
 Ut nobis indúlgeas, te rogámus.
 Ut ad veram poenitentiam nos
     perducere dignérис, te rogá-
     mus.
 Ut Ecclésiam tuam sanctam
     régere, et conservare digné-
     ris, te rogámus.
 Ut dominum Apostólicum, et
     omnes ecclesiásticos órdines
     in sancta religiōne conser-
     vare dignérис, te rogámus.
 Ut inimicós sanctæ Ecclésiae hu-
     miliare dignérис, te rogámus.
 Ut Régibus, et Príncipibus chri-
     stiani pacem, et veram con-
     cordiam donare dignérис, te
     rogámus, audi nos.
 Ut cuncto populo christiano pa-
     cem, et unitatē targiri di-
     gnérис, te rogámus.
 Ut nosmet ipsos in tuo sancto
     servitio confortare, et conser-
     vare dignérис, te rogámus.
 Ut mentes nostras ad ecclésia
     desidéria érigas, te rogámus.
 Ut ómnibus benefactóribus no-
     stris sempitérna bona retrí-
     buas, te rogámus.
 Ut ánimas nostras, fratrū, pto-
     pinquórum, et benefactórum
     nostrórum ab æterna dámna-
     tiōne eripias, te rogámus.
 Ut fructus terræ dare, et con-
     servare dignérис, te rogámus.
 Ut ómnibus fidélibus defunctis
     réquiem æternam donare di-
     gnérис, te rogámus.
 Ut nos exaudire dignéris, te ro-
     gámus, audi nos.
 Fili Dei, te rogámus, audi nos.
 Agnus Dei, qui tollis peccata
     mundi, Parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.
Christe audinos, Christe, exaudi nos. **Kyrie**, eleison. **Christe**, eleison. **Kyrie**, eleison. **Pater noster**, secreto. **¶**. Et ne nos inducas in tentationem. **¶**. Sed libera nos a malo.

Psalmus 69.

Deus, in adjutorium meum intende: * Domine, ad adjuvandum me festina. Confundantur, et reverentur, * qui querunt animam meam. Avertantur retrorsum, et erubescant, * qui volunt mihi mala. Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge. Exultent et laetentur in te omnes qui querunt te, * et dicant semper: Magnificetur Dominus: qui diligunt salutare tuum. Ego vero egensis, et pauper sum: * Deus, adjuva me. Adjutor meus, et liberator meus es tu: * Domine, ne moreris. Gloria Patri, sicut erat.

¶ Salvos fac servos tuos. **¶**. Dens meus, sperantes in te. **¶**. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis. **¶**. A facie inimici. **¶**. Nihil proficiat inimicus in nobis. **¶**. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. **¶**. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis. **¶**. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. **¶**. Orémus pro Pontifice nostro N. **¶**. Dominus conservet eum, et vivifice eum, et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animam inimicorum ejus. **¶**. Orémus pro benefacribus nostris. **¶**. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam aeternam. Amen. **¶**. Orémus pro fidelibus defunctis. **¶**. Réquiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. **¶**. Requiescant in pace. **¶**. Amen. **¶**. Pro fratribus nostris absentibus. **¶**. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in

te. **¶**. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto. **¶**. Et de Sion tuere eos. **¶**. Domine, exaudi orationem meam. **¶**. Et clamor meus ad te veniat. **¶**. Dominus vobiscum. **¶**. Et cum spiritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui proprium est misericordia semper et parcere: suscipe deprecationem nostram; ut nos, et omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tua pietatis clementer absolvat.

Exaudi, quæsumus Domine, supplicum preces, et conscientium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

Ineffabilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos et a peccatis omnibus exumas, et a poenis, quas pro his meremur, eripias.

Deus, qui culpa offendebis, penitentia placabis: preces populi tui supplicantis propitiis respice; et flagella tuæ iracundiae, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

Omnipotens sempiterne Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro N. et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternæ; ut, te donante, tibi placita cupiat, et tota virtute perficiat.

Deus, a quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

Ungigne sancti Spiritus renes nostros, et cor nostrum, Domine: ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placemus.

Fidelium Dns omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum familiarumque tuorum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper opta-

vérunt, piis supplicationibus consequántur.

ACTIONES nostras, quæsumus
A Dómine, aspirando præveni,
et adjuvando prosquére : ut
cuncta nostra oratio, et operatio
a te semper incipiatur, et per te
cœpta finiatur.

OMNIPOTENS sempiterne Deus,
qui vivorum dominaris si-
mul et mortuorum, omniūque
misereris, quos tuos fide et opere
futuros esse prænoscis : te súp-
plices exorámus ; ut pro quibus
effundere preces decretivimus,
quosque vel præsens sæculum
ad huc in carne rétinet, vel futu-
rum jam exutos corpore suscépit,
intercedéntibus omnibus Sanctis
tuis, pietatis tuae clementia, omni-
num delictorum suorum véniam
consequántur. Per Dóminum.

¶ Dóminus vobiscum. ¶ Et cum
spíitu tuo. ¶ Exaudiat nos omni-
potens, et misericors Dóminus.
¶ Amen. ¶ Et fidélium
animarum per misericordiam Dei
requiéscant in pace. ¶ Amen.

ORDO

COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primum dicuntur Litanie bre-
ves in hunc modum.

KYRIE éléison.
Christe éléison.

Kyrie éléison.

Sancta María, Ora pro eo.
Omnes sancti Angeli et Archán-
geli, oráte pro eo.

Sancte Abel, ora.
Omnis Chorus Justorum, ora.
Sancte Abraham, ora.

Sancte Joánnes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.

Omnes sancti Patriarchæ et Pro-
phétæ, oráte.

Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.

Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evan-
gelistæ, oráte.

Omnes sancti Discipuli Dó-
mini, oráte.

Omnes sancti Innocentes, ora.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.

Omnes sancti Mártires, oráte.
Sancte Silvester, ora.

Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustine, ora.

Omnes sancti Pontifices et Con-
cessores, oráte.

Sancte Benedicte, ora.
Sancte Franciscæ, ora.

Omnes sancti Mónachi et Ere-
mitæ, oráte.

Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.

Omnes sanctæ Virgines et Vi-
duæ, oráte.

Omnes Sancti et Sanctæ Dei, In-
tercéde pro eo.

Propitius esto, Parce ei, Dómine.
Propitius esto, Libera eum,
Dómine.

Propitius esto, libera.

Ab ira tua, libera.

A periculo mortis, libera.

A mala morte, libera.

A poena inferti, libera.

Ab omni malo, libera.

A potestate diaboli, libera.

Per nativitatem tuam, libera.

Per crucem et passionem
tuam, libera.

Per mortem et sepulturam
tuam, libera.

Per gloriósam resurrectionem
tuam, libera.

Per admirabilem ascensionem
tuam, libera.

Per gratiam Spíritus sancti Pa-
rácliti, libera.

In die judicii, libera.

Peccatóres, Te rogámus, audi nos.

Qui parcas, te rogámus.

Kyrie, éléison. Christe, éléison.

Kyrie, éléison.

Deinde cum in agone sui exi-
tus anima anxiatur, dicuntur
sequentes Orationes :

Oratio

PROFICISCERE, anima christiana,
de hoc mundo, in nōmine
Dei Patris omnipotentis, qui te
creávit : in nōmine Iesu Christi
Filii Dei vivi, qui pro te passus
est : in nōmine Spíritus sancti,
qui in te effusus est : in nōmine
Angelorum et Archangelorum :
in nōmine Thronorum et Domi-
nationum : in nōmine Principa-

tuum et Potestatum : in nomine Chérubim et Séraphim : in nomine Patriarcharum et Prophetarum : in nomine sanctorum Apostolorum et Evangelistarum : in nomine sanctorum Martyrum et Confessorum : in nomine sanctorum Monachorum et Eremitarum : in nomine sanctorum Vírginum , et omnium Sanctorum , et Sanctarum Dei : hodie sit in pace locus tuus , et habitatione tua in sancta Sion. Per eundem Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Oratio.

Dux misericors , Deus clemens , Deus , qui secundum multitudinem miseracionum tuarum peccata penitentium deles , et præteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas : respice propitiis super hunc sanguinem tuum N. et remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Itenova in eo , piissime Pater , quidquid terréna fragilitate corrúptum , vel quidquid diabolica fraude violatum est , et unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptiōnis annecte. Miserere , Dómine , gemitu , miserere lacrymarum ejus : et non habentem fiduciam , nisi in tua misericordia , ad tuæ sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

CONXENDO te omnipotenti Deo , charissime frater , et ei , cuius es creatura , committo : ut cum humanitatis débitum morte interveniente persolveris , ad auctórem tuum , qui te de limo terræ formáverat , revertaris. Egrediénti itaque animæ tuæ de corpore splendidus Angelorum cœlus oceūrat : judex Apostolorum tibi senatus advéniat : candidorum tibi Martyrum triumphator exércitus obviet : liliata rutilantium te Confessorum turma circundet : jubilantium te Vírginum chorus excipiat , et beatæ quiétis in sinu Patriar-

chárum te compléxus astríngat : mitis atque festivus Christi Jesu tibi aspèctus appáreat , qui te inter assistentes sibi júgiter interesse decernat. Ignores omne quod horret in ténebris , quod stridet in flammis , quod eruciatur in tormentis. Cedat tibi terribilis satanas cum satellitibus suis : in adventu tuo te comitantibus Angelis contremiscat , atque in æternæ noctis chaos immâne dissipuat. Exúrgat Deus , et dissipentur inimici ejus , et fugiant qui odérunt eum , a facie ejus. Sicut deficit sumus , deficient : sicut fluit cera a facie ignis , sic pereant peccatores a facie Dei : et justi epuléntur , et exultent in conspectu Dei. Confundantur figit , et erubescant omnes tartareæ legiones , et ministri satanæ iter tuum impediére non audeant. Liberet te a cruciátu Christus , qui pro te crucifixus est. Liberet te ab æternâ morte Christus , qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus Filius Dei vivi intra paradisi sui semper amona viréntia , et inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat : atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas , et præsens semper assistens , manifestissimam beatitudinis aspicias veritatem. Constitutus igitur inter agmina Beatórum , contemplationis divinæ dulcedine potiaris in sæcula sæculorum. R. Amen.

Oratio.

Suscipe , Dómine , servum tuum in locum sperandæ sibi saluationis a misericordia tua. R. Amen.

Ilibera , Dómine , animam servit tui ex omnibus periculis inferni , et de láqueis penarum , et ex omnibus tribulationibus. R. Amen. Ilibera , Dómine , animam servit tui , sicut liberasti Henoch et Eliam de communi morte mundi. R. Amen.

*Liberā, Dómine, ánimam servi
tui, sicut liberasti Noe de dilú-
vio. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi
tui, sicut liberasti Abraham de
Ur Chaldeórum. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi
tui, sicut liberasti Job de pas-
sionibus suis. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi
tui, sicut liberasti Isaac de
hóstia, et de manu patris sui
Abrahæ. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam ser-
vi tui, sicut liberasti Lot de Sô-
domis et de flamina ignis. R.
Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam sorri-
tui, sicut liberasti Moysen de
manu Pharaonis regis Ægypti-
rum. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi-
tui, sicut liberasti Daniélem de
lævu leónum. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi-
tui, sicut liberasti tres púeros
de camino ignis ardéntis, et de
manu regis iniqui. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi-
tui, sicut liberasti Susánnam
de falso crímine. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi-
tui, sicut liberasti David de
manu regis Saul, et de manu
Golíæ. R. Amen.*

*Liberā, Dómine, ánimam servi-
tui, sicut liberasti Petrum
et Paulum de carcéribus.
R. Amen.*

*Et sicut beatissimam Theclam,
Virginem et Martyrem tuam, de-
tribus atrocissimis tormentis
liberasti, sic liberare dignérás
ánimam hujus servi tui, et te-
cun facias in bonis congaudére
céléstibus. R. Amen.*

Oratio.

*COMMENDAUS tibi, Dómine,
ánimam famuli tui, pre-
camurque te, Dómine Jesu Chri-
ste Salvator mundi, ut propter
quam ad terram misericórditer
descendistì, Patriarcharum tuò-
rum sínibus insinuare non ré-
nuas. Agnósce, Dómine, creatú-
ram tuam, non a diis alienis*

creatam, sed a te solo Deo vivo
et vero : quia non est álius Deus
præter te, et non est secundum
ópera tua. Latifixa Dómine áni-
mam ejus in conspéctu tuo, et
ne memineris iniquitatum ejus
antiquárum, et ebrietatum, quas
suscitavit furor, sive fervor mali
desidérii. Licet enim peccáverit,
tamen Patrem, et Filium, et
Spiritum sanctum non negávit,
sed crédidit, et zelum Dei in se
hóbit, et Deum, qui fecit ómnia,
fidéliter adorávit.

Oratio.

*ELICTA juventutis, et igno-
rantiás ejus, quæsumus, ne
memineris, Dómine : sed secún-
dum magnam misericórdiam
tuam memor esto illius in glória
claritatis tuz. Aperiántur ei coeli,
collætentur illi Angeli. In
regnum tuum, Dómine, servum
tuum suscipe. Suscipiat eum
sanctus Michael Archángelus
Dei, qui militiæ cœlestis méritus
principátum. Véniant illi obviam
sancti Angeli Dei, et perducant
eum in civitatem cœlestem Jeru-
salem. Suscipiat eum beatus
Petrus Apóstolus, cui a Deo
claves regni cœlestis tráditæ
sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus
Apóstolus, qui dignus fuit
esse vas electiōnis. Intercédat
pro eo sanctus Joánnes electus
Dei Apóstolus, cui revelata sunt
secreta cœlestia. Orent pro eo
omnes sancti Apóstoli, quibus
a Dómino data est potestas li-
gandi atque solvendi. Intercé-
dant pro eo omnes sancti et
electi Dei, qui pro Christi nô-
mine tormenta in hoc sæculo
sustinuerunt : ut vinculis carnis
exutus, pervenire mereátur ad
gloriā regni cœlestis : præ-
stante Dómino nostro Iesu Chri-
sto : qui cum Patre et Spíritu
sancto vivit et regnat in sæcula
sæculórum. R. Amen.*

*Si anxiatur ardore anima, di-
cuntur hi Psalmi. videlicet
Confitémini Dómino. 18. et totus
Psalm. Beati immaculati, per
Horas distributus. 19.*

Ego erga autem anima dicitur
hoc. Subvenite, Sancti Dei, oc-
currите, Angeli Domini: * Susci-
pientes animam ejus: * Offe-
rentes eam in conspectu Altissi-
mi. ¶ Suscipiat te Christus qui
vocavit te, et in sinum Abrahae
Angeli dedicant te. Suscipien-
tes. ¶ Réquiem æternam dona
ei, Domine, et lux perpetua lú-
ceat ei. Oferentes.

Deinde Kyrie, eleison. Christe,
eleison. Kyrie, eleison. Postea
Pater noster, secreto. ¶ Et ne
nos inducas in tentationem. ¶
Sed libera nos a malo. ¶ Ré-
quiem æternam dona ei, Domine.
¶ Et lux perpetua luceat ei. ¶
A porta inferi. ¶ Erue, Domine,
animam ejus. ¶ Requiescat in
pace. ¶ Amen. ¶ Domine exaudi
orationem meam. ¶ Et clamor
meus ad te veniat. ¶ Dominus
vobiscum. ¶ Et cum spiritu tuo.

Oremus. Oratio.

Tibi, Domine, commendamus
animam famuli tui N. ut de-
functus seculo tibi vivat: et
qua per fragilitatem humanae
conversationis peccata commisit,
tu veniam misericordissime pietatis
absterge. Per Christum Domi-
num nostrum. ¶ Amen.

BENEDICTIO ENSÆ.

Ante prandium Sacerdos benedicturus mensam, incipit. Bene-
dice, et alii repetunt, Bene-
dice.

Deinde dicit. ¶ Oculi omnium,
et alii prosequuntur: In te spe-
rant, Domine, et tu das escam
hunc in tempore opportuno.
Aperis tu manum tuam, et im-
plies omne anima benedictione.
Gloria Patri. Sicut erat. Kyrie,
eleison. Christe, eleison. Kyrie,
eleison. Pater noster, secreto.
¶ Et ne nos inducas in tentatio-
nem. ¶ Sed libera nos a malo.
Postea Sacerdos dicit Oremus.

Benedic, Domine, nos, et haec
tua dona, quae de tua largi-
tate sumus sumpturi. Per Christum
Domum nostrum. ¶ Amen.

Deinde Lector Jube, domine,
benedicere Benet. Mensæ cœlé-

stis participes faciat nos Rex
æternæ glorie. ¶ Amen.

Post prandium aguntur gra-
tias hoc modo. Dicto a Lectore:
Tu autem, Domine, miserere no-
bis. ¶ Deo gratias, omnes sur-
gunt.

Sacerdos incipit. ¶ Confitean-
tur tibi, Domine, omnia opera
tua. ¶ Et sancti tui benedicant
tibi. ¶ Gloria Patri. ¶ Sicut
erat.

Postea Sacerdos absolute dicat:
Agnosco tibi gratias, omnipotens
Deus, pro universis
beneficiis tuis. Qui vivis et re-
gnas in sæcula sæculorum. ¶ Amen.

Deinde alternatim dicitur
Psalmus. Miserere mei, Deus 42.
vel Psalm. Laudate Dominum,
omnes gentes. 92. in fine Gloria
Patri. Sicut erat. Kyrie, eleison.
Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Sacerdos dicit: Pater noster.
¶ Et ne nos inducas in tentatio-
nem. ¶ Sed libera nos a malo.
¶ Dispersit, dedit pauperibus.
¶ Justitiae ejus manet in sæcu-
lum sæculi. ¶ Benedicat Dominum
in omni tempore. ¶ Semper
laus ejus in ore meo. ¶ In
Dominino laudabitur anima mea.
¶ Audiant mansueti, et latén-
turi. ¶ Magnificare Dominum
mecum. ¶ Et exaltemus nomen
ejus in idipsum. ¶ Sit nomen
Domini benedictum. ¶ Ex hoc
nunc, et usque in seculum.

Deinde sine Oremus.
Rerum dignare, Domine,
omnibus nobis bona facienti-
bus propter nomen tuum, vitam
æternam. ¶ Amen. ¶ Benedic-
mus Domino. ¶ Deo gratias.
¶ Fidélium animas per miseri-
cordiam Dei requiescant in pace.
¶ Amen. ¶ Pater noster, secreto.
Quo finito, dicit Sacerdos: Deus
det nobis suam pacem. ¶ Amen.

Ante cœnam Sacerdos benedicturus mensam, incipit: Bene-
dice, et alii repetunt, Bene-
dicte.

Deinde Sacerdos incipit. et
alii prosequuntur:

EDENT páuperes, et saturabuntur, et laudabunt Dóminum, qui requirunt eum: vivent corda eorum in sæculum sæculi. Glória Patri, et reliqua ut supra in prandio. Jube, domne. **Benedictio.** Ad cœnam vitæ æternæ perdúcet nos Rex æternus gloriæ. ¶ Amen.

In fine cœnæ dicitur ¶ Memòriam fecit mirabilium suorum misericors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. **Glória Patri.** Sicut erat.

Sacerdos dicit :

BENEDICTUS Deus in donis suis, et sanctus in omnibus opéribus suis. Qui vivit et regnat in sæcula sæculorum. ¶ Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 92. et reliqua ut supra

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in cœna, ut sup.

Predictus modus benedicendi mensam, et agendi gratias, servatur omni tempore, præterquam diebus infrascriptis, quibus ¶ et Psalmi tantum variantur.

In Nativ. Domini usque ad cœnam Vigil. Epiph. exclusive dicitur. Verbum caro factum est, alleluia. ¶ Et habitávit in nobis, alleluia. Glória Patri. Sicut erat.

In fine dicitur ¶ Notum fecit Dóminus, alleluia. ¶ Salutare suum, alleluia.

Alia ut supra. Ps. Cantate. 78. vel Laudáte Dóminum, omnes gentes. 92. Qui Psalmus semper ad beneplacitum dici potest etiam in aliis solemnitatibus.

In Epiphania, et per totam Octav. Reges Tharsis, et insulæ munera offrerent, alleluia. ¶ Reges Arabum, et Saba dona addūcent, alleluia. Glória Patri.

In fine dicitur ¶ Omnes de Saba vénient, alleluia. ¶ Aurum et thus deferentes, alleluia. Glória Patri. Sicut erat. Psalm. Deus, iudicium tuum. 64.

Feria v. in Cœna Domini dicitur absolute, et sine nota, ¶ Christus factus est pro nobis

obediens usque ad mortem. Deinde Pater noster, totum secreto.

Quo dicto, sine pronuntiatione aliqua, Sacerdos signo Crucis benedic mensam, nec dicitur: Jube, domine, benedicere, neſtu a uteſ.

Et in fine repetitur ¶ Christus factus est, ut supra. Postea Ps. Miserére mei, Deus. 42.

Quo finito sine ¶ Glória Patri, secreto dicitur Pater noster. Deinde Sacerdos dicit absolute Orationem, Réspice, quæsumus, ut in Officio, et non pronuntiatur. Qui tecum, nec Fidélium animæ; sed secreto dicitur Pater noster, nec additur, Deus det nobis suam pacem. ¶

In Paraseve eodem modo fit sicut in Cœna Domini, sed additur ad ¶ Christus factus est. Mortem autem Crucis.

Sabbato sancto ad benedicendum mensam, dicitur, Benedicite. ¶ Benedicite.

¶ Vespere autem Sábbati, quam lucescit in prima Sábbati, alleluia. ¶ Venit María Magdaléne, et altera María vidére sepulchrum, alleluia. Glória Patri. Sicut erat.

In fine repetitur ¶ Vespere autem, ut supra, cum Glória Patri. Sicut erat. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 92. cum Glória Patri. Kyrie, élison. Christe, élison. Kyrie, élison. et alia ut supra in prima Bened.

In die Paschæ, et deinceps usque ad cœnam seq. Sabbati, ad benedicendum mensam, dicitur: ¶ Hæc dies, quam fecit Dóminus, alleluia. ¶ Exultemus, et lætémur in ea, alleluia. Glória Patri.

In fine repetitur: Hæc dies quam, cum Glória Patri. Ps. Confitemini. 48. vel Laudáte Dóminum, omnes gentes. 92.

In Ascensione Domini, usque ad Vigiliam Pentec. exclusive ¶ Ascendit Deus in jubilatione, alleluia. ¶ Et Dóminus in voce tubæ, alleluia. Glória Patri.

In fine dicitur **¶**. Ascéndens Christus in altum , alleluia. **R.** Captivam duxit captivitatem , alleluia. Glória Patri. Ps. Omnes gentes. plaudite. 48. vel Laudate Dóminum , omnes gentes. **¶**.

In Pentecoste, a Vigilia ejusdem inclusive, usque ad cœnam sequentis Sabbati exclusive, **¶**. Spíritus Dómini replévit orbem terrarum , alleluia. **R.** Et hoo , quod cointinet 6mnia , sciéntiam habet vocis , alleluia. Glória Patri.

In fine dicitur **¶**. Ropéti sunt omnes Spíritu sancto , alleluia. **R.** Et cōperunt loqui , alleluia. Glória Patri. Ps. Magnus Dóminus. 48. vel Laudate Dóminum , omnes gentes. **¶**.

ITINERARIUM.

CLERICUS in ipso itineris ingressu, si solus fuerit , dicat quæ sequuntur in singulari : si cum sociis , in plurali, Aña. In viam pacis.

Cant. Benedictus Dóminus. 17. In fine Glória Patri.

Postea dicatur Aña. In viam pacis et prosperitatis dirigat nos omnipotens et misericors Dóminus , et Angelus Ráphael comitetur nobiscum in via , ut cum pace , salutē , et gáudio revertámur ad propria.

Kyrie, élison. Christe , élison. Kyrie, élison. Pater noster, secreto. **¶** Et ne nos inducas in tentationem. **¶** Sed libera nos a malo. **¶** Salvos fac servos tuos. **R.** Deus meus, sperantes in te. **¶** Mitte nobis, Dómine, auxilium de sancto. **R.** Et de Sion tuére nos. **¶** Esto nobis, Dómine, turris fortitudinis. **R.** A facie inimici. **¶** Nihil proficiat inimicus in nobis. **R.** Et filius iniquitatis non appónat nocére nobis. **¶** Benedictus Dóminus die quotidie. **R.** Prósperum iter faciat nobis Deus salutárium nostrórum. **¶** Vias tuas, Dómine , demónstra nobis. **R.** Et sémitas tuas édoce nos. **¶** Utilam dirigantur vias nostræ. **R.** Ad custodiéndas justifications tuas. **¶** Erunt prava

in directa. **¶** Et áspéra in vias planas. **¶** Angelis suis Deus mandávit de te. **R.** Ut custodiant te in omnibus viis tuis. **V.** Dómine, exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te véniat. **¶** Dóminus vobiscum. **R.** Et cum spíitu tuo.

O remus. Oratio.

Desus , qui filios Israel per maris médium sicco vestigio ire fecisti , quique tribus Magis iter ad te, stella duce , pandisti, tribue nobis , quæsumus , iter prósperum , tempásque tranquillum ; ut, Angelo tuo sancto cōmite , ad eum, quo pérgeimus , locum , ac demum ad aeternæ salutis portum pervenire feliciter valeamus.

Deus , qui Abraham puerum eductum , per omnes sus peregrinationis vias illarum custodisti ; quæsumus , ut nos famulos tuos custodire digneris : esto nobis, Dómine, in procinctu suffrágium , in via solatium , in æstu umbráculum , in pluvia et frigore tegumentum , in lassitudine vehiculum , in adversitate præsidium , in lúbrico baculus , in naufrágio portus : ut, te duce , quo téndimus , próspera perveniamus , et deum incolumes ad propria redeamus.

Prosto , quæsumus Dómine , A supplicationibus nostris : et viam famulorum tuorum , in salutis tuae prosperitate dispóne : ut inter omnes vias , et ritus hujus varietates tuo semper protegámur auxilio.

Presta , quæsumus omnípotens Deus : ut família tua per viam salutis incédat , et beati Joannis Præcursoris hortamenta seciendo , ad eum , quem prædixit , secúra perveniat , Dóminus nostrum Iesum Christum Filium tuum Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus sancti Deus , per 6mnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

¶ Procedamus in pace. **R.** In nomine Dómini. Amen.

APPENDIX.

OFFICIA SANCTORUM

RECITANDA ALIQUIBUS IN LOCIS EX INDULTO APOSTOLICO

DIE IV. DECEMBERIS.
In Festo S. Barbaræ, Virg. Mart.
Duplex.
Oratio.

INTERCESSIO, quæsumus Dómini
ne, beátæ Barbaræ, Virginis
et Martyris tuæ, ab omni nos
adversitate pròtegat: ut, per
eius intervèntum, glorioissi-
mum sacrosancti Corporis et
Sanguinis Dómini nostri Jesu
Christi Sacraméntum ante diem
éxitus nostri per veram peni-
tentiā et puram confessionem
percipere mereámur. Qui tecum
vivit.

In i. Noct. Lectiones de Scrit-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BARBARA, Virgo Nicomedién-
sis, Dióscori nóbilis, sed
superstitionis hóminis filia, per
ea quæ visibilia facta sunt, ad
invisibilia, divina opitulante
gratia, facile pervenit. Quapro-
pter soli Deo rebúsque divinis
vacare cœpit. Eam pater, útpote
forma venustiori nitentem, a
quocumque virorum occúrsu-
tutari cùpiens, turri inclúsit,
ubi pia Virgo meditatiōibus et
precibus addicta, soli Deo, quem
sibi sponsum delégerat, placere
studēbat. Oblata a patre plures
nobilium connubia fôrtiter spre-
vit: pater vero, per sui abséntiam,
filiæ ánimum posse faci-
lius emolliri confidens, jussit
primo bálneum extrui, ne quid
ei déesset ad commoditatem,
deinde péregre in éxteras regiō-
nes profectus est.

E. Propter veritatem.

Lectio v.

ABSENTE patre, jussit Barbaræ
duabus senestrīs, quæ in
turri erant, tértiam addi in ho-
nórem divinæ Trinitatis, la-
biúmque bálnei sacrosanctæ
Crucis signo muniri. Quod ubi
rédiens Dióscorus inspexit, au-
dita novitatis causa, adeo in si-
liam excanduit, ut stricto ense
eam appetens, parum absuerit,
quín eam dire conséderet: sed
præsto adsuit Deus: nam su-
giénti Barbaræ saxum ingens se
patefaciens viam apéruit, per
quam montis fastigium pétere,
sicque in specu latére pótuit; sed paulo post cum a nequissimo
genitóre reperta fuisset, ejus
latera pédibus, dorsumque pu-
gnis immániter percussit, et
crinibus per loca aspera dillici-
lesque vias raptatam, Marciáno
Præsidi puniéndam trádidit.
R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

TAQUS ab ipso omnibus modis,
sed incássum tentata, nudam
nervis cædi; et inflictā vulnera
téstulis conficari; deinde in
cácerem trahi præcépit: ubi
imménsa luce circundatus ei
Christus appárens, mirifice con-
fortatam in passiónum tolerantiā
confrémavit; quod animadvér-
tens Juliána matróna ad Fidem
convérsa, ejusdem palmae parti-
ceps effécta est. Barbaræ demum
férreis tinguibus membra la-
niántur, facibus latera incen-
duntur, et malleolis caput con-
tunditur: quibus in cruciatiibus
consórtem solabatur, et hortabatur, ut ad finem usque con-

ständer certaret. Præcisus tandem utrique ubilibus, nudæ per loca publica tractæ, capite plectuntur, filiæque cervicem ipse scelestissimus pater, humilitatis expers, propriis manibus amputavit: cuius sera crudelitas non diu inulta remansit: nam statim eo ipso in loco fulmine percussus interiit. Caput hujus beatissimæ Martyris in Oratório ad Sancta Sanctorum honorifice servatur.

B. Afferentur Regi.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Simile erit regnum cœlorum decem virginibus. lxxv.

DIE VIII. DECEMBERIS.

In Festo Immaculatæ Concept. B. M. V.

(Duplex ij. cl. cum Oct.

Ollicium concessum a SS. D. N. Pio Papa IX.

Ad Vesp., Añæ et Cap. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. c.

Hymnus. Ave maris. cij.

¶. Immaculata Concepcionis (est hoc lie) sanctæ Mariæ Virginis.

¶. Cujus vita inelyta cunctas illustrat Ecclesiæ.

Ad Magnificat, Añæ.
Beata Dei Genitrix Maria, Virgo perpetua, templum Dómini, sacrarium Spiritus sancti, sola sine exemplo placuisti Dómino nostro Iesu Christo, alleluia.

Oratio ut ad Landes.
Ad Matutinum. Invitorium. Immaculatam Conceptionem Virginis Mariæ celebremus: * Christum ejus Filium adorémus Dóminum. Ps. Venite. i.

Hymnus. Quem terra. cij.
In primo Nocturno.

Añæ. Multæ filii congregaverunt divitias, tu supergressa es universas. Psalmi ut in Festis B. M. iij.

Añæ. Manus Dómini confortavit te, et ideo eris benedicta in æternum.

Añæ. Noli mettere, non morieris: non enim pro te, sed pro omnibus haec lex constituta est.

¶. Deus præcinxit me virtute.

¶. Et posuit immaculatam viam meam.

Lectiones ut in Breviariorum in eodem Festo. 609.

R. j. Quæ est ista quæ ascéndit sicut aurora consurgens, * Puichra ut luna, élæcta ut sol, ¶. Quasi areus resplendens inter nubes, et quasi flos rosarum in diébus vernis. Polichra.

R. ij. Vidi speciosam sicut columbam ascendéntem désuper rivos aquarum, * Cujus inestimabilis odor erat nimis in vestimentis ejus. ¶. Quæ est ista, quæ ascéndit de deserto deliciis illius, innixa super diléctum suum? Cujus

R. iiij. Congratulámini mihi omnes qui diligitis Dñum: * Quia cum esset pàrvula, plæni Altissimo. ¶. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. Quia. Glòria Patri. Quia.

In secundo Nocturno.

Añæ. Erupuit me de inimicis meis fortissimis; et factus est Dóminus protector meus.

Añæ. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimum.

Añæ. Fundatûr mons Sion exultatione universæ terra, latera aquilonis, civitas Regis magni.

¶. In hoc cognovî quóniam voluisti me. ¶. Quóniam non gaudet inimicus meus super me.

Lectiones ut in Breviariorum in eodem Festo. 610

¶. iv. Fundamenta ejus in mōntibus sanctis: * Díligit Dóminus portas Sion super òmnia tabernacula Jacob. ¶. Gloriæ dicta sunt de te, civitas Dei. Díligit.

¶. v. Nihil iniquitatum in eam incurrit: * Candor est lucis æternæ, spéculum sine macula. ¶. Hortus conclusus, soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Candor.

¶. vij. Beatam me dicent omnes generationes, * Quia ancillam humilem respexit Deus. ¶. Ornatum monilibus filiam Jerusalém Dóminus concupivit. Quia. Glòria Patri. Quia.

In tertio Nocturno.
Añæ. Ave grata plena. Dóminus tecum.

Aña. Venite, et audite, et narrabo quanta fecit Deus animæ meæ.

Aña. A dextris est mihi Dóminus ne commóvear: propter hoc dilatatum est cor meum.

¶. Elégit eam Deus et praelégít eam. **R.** In tabernáculo suo habíbita fecit eam.

Homilia ut in Breviario in eodem Festo. 611.

R. vij. Signum magnum appáruit in cœlo, mulier amicta sole, et luna sub pédibus ejus: * Et in cápite ejus corona stellárum duodecim. **¶**. Filia Sion tota formosa et suávis est. Et.

R. viii. Benedixit te Dóminus in virtute sua, * Quia per te ad níbilum redégit inimicos nostros. **¶**. Hódie nomen tuum ita magnificavit Dóminus, ut non recédat laus tua de ore hóminum. Quia. Glória Patri. Quia.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Sicut lílum inter spinas, sic amica mea inter filias. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.
2. Diléctus meus mibi et ego illi, qui pásctitur inter lília.

3. Tota pulchra es, amica mea, et mácula non est in te.

4. Benedicta es tu, filia, a Dómino Deo excélsø præ omnibus muliéribus super terram.

5. Tu glória Jerúsalem, tu lætitia Israel, tu honoríféntia populi nostri.

Capitulum. Prov. 8.

DOMINUS possédit me in initio viárum suárum, ántequam quidquam saceret a princípio. Ab æterno ordinata sum, et ex antiquis ántequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram.

Hymnus. gloriósa. cvijj.

¶. Immaculata Concéptio (est hódie) sanctæ Mariæ Virginis. **R.** Cujus vita inélyta cunctas illustrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Aña.

Ait Dóminus Deus ad serpéntem: Iuimicílias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et se-

men illius : ipsa cónteret caput tuum, alleluia.

Oratio.

Dux, qui per immaculátam Virginis Concéptiōnem dignum Filio tuo habitaculum præparásti: ejus nobis intercessióne concéde; ut cor et corpus nostrum immaculátum tibi, qui eam ab omni labe præservásti, fidéliter custodiámus. Per eúm-dem Dóminum.

Ad Primam, in **R.** br. **¶**. Qui natus es de María Virgine.

Ad Tertiā, Aña.

Diléctus meus.

Capit. ut ad Laudes.

R. br. **D**eus * Præfñxit me virtute. Deus. **¶**. Et pósuit immaculátam viam meam. Præfñxit. Glória Patri. Deus. **¶**. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. **R.** Quóniam non gaudébit inimicus meus super me.

Ad Sextam, Aña

Tota pulchra es.

Capitulum. Ezech. 44.

PORTA hæc clausa erit, non aperiétur, et vir non intrábit per eam, quóniam Dóminus Deus Israel ingrüssus est per eam: eritque clausa Príncipi. Princeps ipse sedébit in ea.

R. br. In hoc cognóvi * Quóniam voluísti me. In hoc. **¶**. Quóniam non gaudébit inimicus meus super me. Quóniam. Glória Patri. In hoc. **¶**. Elégit eam Deus et praelégít eam. **R.** In tabernáculo suo habitare fecit eam.

Ad Nonam, Aña.

Tu glória.

Capitulum. Prov. 8.

BEZAT homo qui audit me, et qui viginat ad fores meas quotidie, et obsérvat ad postes ostii mei. Qui me invénérerit, invéni vitam, et háuriat salutem a Dómino.

R. br. Elégit eam Deus, * Et praelégít eam. Elégit. **¶**. In tabernáculo suo habitare fecit eam. Et praelégít. Glória Patri. Elégit. **¶**. Disflusa est grátia in labiis tuis. **R.** Propterea benedixit te Deus in æternum.

In ij. Vesperis omnia ut in primis.

Ad Magnificat, Aña.

Concéptio tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiavit universo mundo : ex te enim ortus est sol iustitiae Christus Deus noster, qui solvens maledictionem, dedit benedictionem, et confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam, alleluia.

DIE IX. DECEMBRIS.

Secunda infra Octavam Imm.

Concept. B. M.

Semiduplex.

Et per annum mensibus Jan. et Februario)

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Epiphanius Episcopi.

Lectio iv.

Or. de Laud. S. M. Deiparæ.

Quid dicam? et quid prólo-quar? Quo pacio beatam prædicabó gloriæ radicem? Solo enim Deo excépto, cunctis superior exsistit, natura formosior est ipsis Chérubim, Séraphim, et omni exércitu angelico: cui prædicandæ cœlestis ac terréna lingua minime sullicit, imo vero nec Angelorum. Etenim ipsi quidem hymnum, laudem, honorem protulérunt. Lætabantur vero Angeli, tamquam ipsi dumtaxat Deum habérent; quibus sanctissima Virgo superior facta, Deum habitantem in celis concepit in terra, ut hac ratione exérctitus Angelorum traheret in terram, et versarétur cum hominibus. Ipsa enim est cœli et terræ modiatrix, quæ unionem naturaliter pérgevit.

R. Fundamēta ejus.

Lectio v.

O beata Virgo, columba pura et sponsa, cœlestis Maria, colum, templum et thronus divinitatis, quæ coruscantem in cœlo et in terra solem habes Christum: nubes lúcida, quæ fulgor de cœlo lucidissimum ad illuminandum mundum deduxi-

sti Christum. Nubes cœlestis, quæ tónitrum Spíritus sancti, in se ipsa recónditum deduxit in mundum, et imbrem Spíritus sancti in univerSAM terram ad producendum lidei fructum, cum impetu demisit. Ave grátia plena, porta cœlorum, de qua Prophéta vaticinatus est his verbis: Ecce porta clausa, et nullus ingrediétur per eam, nec egrediétur, præterquam Dóminus Deus solus: et erit porta clausa duci, quia dux ipse vocabitur, et in ipsum sperábunt omnes gentes. De hac porta étiam in Canticis Prophéta in decursu orationis plane et aperte proloquitur, inclámans: Hortus conclusus, soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

R. Nihil inquinatum.

Lectio vi.

Angeli accusabant Eam, nunc vero Mariam glória prosequuntur, quæ mulferum infirmatam vere gloriósam reddidit; quæ lapsam Eam erexit, et Adamum e paradiso dejectum in cœlos misit; quæ paradisum clausum apéruit, et per latrōnem rursum Adamum complan-tavit. Per te enim, o Virgo, médius obstructionis páries ini-micítias dissolvit; per te pax cœlestis donata est mundo; per te homines facti sunt Angeli, per te homines appellati sunt amici, servi; et filii Dei; per te homines meruérunt esse consérvi Angelorum, et cum eis familiáriter conversari; per te notitia cœlestis a terra transmittitur in cœlos; per te homines fiduciam habent in cœlo erga Altissimum; per te Crux resplénduit per univerSAM terram, in qua quidem cruce pependit Filius tuus Christus Deus noster; per te mors conculcatur, et spoliatur inférnus.

R. Beatam me dicent.

In iii. Nocturno Homilia S. Hieronymi ut in Breviario hac die 613.

DIE X. DECEMBRIS.

Tertia infra Octavam Immac.
Concept. B. M.
Semiduplex.

(Et per annum mensibus Martio
et Aprili.)

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Thomae Archi-
episcopi Valentini.

Lectio iv.

In Concept. B. M. V.

Non est facta in póndere et
mensura Virgo. Omnibus dedit, ómnia replévit. Et quemadmodum sol justitiae Christus Deus noster orfri facit lumen suum super bonos et malos: sic lumen indeficiens Virgo sacratissima, rádios évibrans misericordiæ sue, ómnibus indiferenter sese exorabilem, ómnibus clementissimam præbet, ómnium déniique nécessitatis amplissimo quodam miseratur affectu. Omnibus ómnia facta est; sapiéntibus et insipiéntibus copiosissima charitatem debitricem se fecit; ómnibus misericordiæ sinum apéruit, ut de plenitudine ejus accípiant universi, captiús redemptiōnem, æger curatiōnem, tristis consolatiōnem, peccátor véniam, justus gratiā, Angelus lætitiam, déniique tota Trinitas gloriā, Filii persóna carnis humanae substântiam.

¶ Fundamēta.

Lectio v.

Olampas lucidissima, quantos laetificasti, quando di-
vino splendore illustrata in útero matris immaculata apparuisti! Conceptio tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiavit universo mundo. Mérito epithalamii præcentor ille a longe in ortu tuo, te intuitus, Quæ, inquit, est ista quæ progréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, électa ut sol, terribilis ut castrorum ácies ordinata? Sicut auróra valde rutilans in mundum prodísti, o

Maria, quando veri solis fulgore adumbrata in concepcióne tua immaculata fuisti. Ipse enim sol justitiae de te processus, ortum tuum quadam matutina irradiatione præveniens, in te suæ lucis rádios copiosissime transstudit, quibus potestates tenebrarum, quas Eva prodúxerat, in fugam convertisti.

¶ Nihil inquinatum.

Lectio vij.

Tu pulchra ut luna diceris, eique non immérito compáraris; illa enim ómnium astrorum sola, soli simillima, comparatione et candore venusta, inter millia astrorum Deo assístentium, omnigena puritatem in celo gloriosa præfulget. Tu ergo pulchra es ut luna, imo et pulchrior luna: quia tota pulchra es, et máculæ neque originális neque actuális umbra non est in te. Tu électa es, ut sol. Ille, inquam, sol, solis conditor, ille electus est ex millibus virorum, tu électa ex millibus feminarum. Tu terribilis ut castrorum ácies ordinata. An non horruerunt principes tenebrarum, quando vidérunt præter morem immaculatæ conceptam, armatúra omni fortiore instructam, contra se procédere féminam? Quin et in animatiōne tua ácies válidas spirituálum virtútum, et innumera-biliū beatorum spirituum militiam delegatam fuisse nullatenus ambigimus; úptote qui custodírent léctulum Salomónis purissimum, ne præparátum æterno Regi hospitiū alienus hospes inváderet.

¶ Beátam me dicent.

In tercio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

Iiba generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac: Isaac autem génuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii
Episcopi.

Expos. *Ev. secundum Luc. c. 3.*
Pro istos duos generis auctóres
Evangelista delégit: unum qui promissum accépit de congregatiōne populōrum: alterum, qui de generatione Christi oraculum consecutus est. Et ideo licet ordine sit successiōnis posterior, prior tamen quam Abram in Dómini generatione describitur; quia plus est promissum accepisse de Christo, quam de Ecclesia; quóniam Ecclesia ipsa per Christum. Ergo unus princeps generis secundum carnem, alter princeps generis secundum spíritum: alter secundum séminis grātiā, alter secundum populōrum fidem; pótius enim qui salvat eo qui salvátor. Et ideo David filius dicitur: Liber generationis Jesu Christi filii David. Ejus enim primo loco débuit filius dici, cui dari filius est promissus; licet Apóstolus etiam Abraham Christum dicat esse promissum. Abraham enim dictae sunt promissiones, et sémini ejus. Non dicit: et seminibus; tanquam in multis, sed sicut in uno: et sémini tuo; qui est Christus: ut alteri proprietas generationis, principatus alteri deseratur.

R. Signum magnum.
Lectio viii.

ILLI delatum est, ut Jesus ejus filius diceretur: huic quasi principi, familiæ gentiumque prærogativa servatur; ut ab Abraham generationis dominice manaret exordium. Qui enim fidei auctor est, ipsum assérere Scriptura quoque débuit divinam generationis auctórem. Unde et Lucas ad Deum putavit originem ejus esse referendam, quod verus Christi generatōr Deus sit, vel secundum veram generationem pater, vel secundum lavacri regenerationem mystici mūneris auctor. Et ideo non a primo generationi ejus cœpit describere; sed posteaquam ba-

ptismum ejus explicitū, auctórem omnium Deum per baptis-
mum cūpiens demonstrare,
Christum quoque a Deo ordine manasse successiōnis asséruit:
univera contéxens, ut et secundum natūram, et secundum grātiā, et secundum carnem
Dei Filiū demonstraret.

R. Benedixit te.

Lectio ix.

Quod vero per Salomónem Mattheus generationem derivandam putavit, Lucas vero per Nathan: alter regalem, alter sacerdotalem Christi familiam videtur osténdere. Quod non ita accipere debémus, quod alterum altero vérius: sed alter alteri pari fide et veritatem concordet. Fuit enim vere et secundum carnem regalis et sacerdotalis familiæ: rex ex régibus, sacérdos ex sacerdotibus, licet oraculum non de carnali-
bus, sed de coeléstibus exprimatur; quóniam et rex in Dei virtute latéatur, cui judicium a Patre rege desértur, et sacérdos est in aeternum, secundum quod scriptum est: Tu es sacérdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. Bene figitur utérque tenuit fidem, ut Matthæus per reges ductam originem comprobaret, et Lucas per sacerdotes a Deo transmissam in Christum sériem generis deducendo, sanctiorem ipsam originem declararet.

R. Deum laudamus. 15.

EADEM DIE X. DECEMBRIS.
In Festo Translationis Almae Domus B. M. Virginis.

Duplex majus,

Ad Vesp. Aña et Cap de Land Psalmi ut in Festis B. M. V. c.

Hymnus. Ave maris. ej.

V. Hæc est domus Dómini firmiter ædificata. R. Bene fundata est supra firmam petram.

Ad Magnificat. Aña.

Sanctificavit Dóminus tabernaculum suum: quia hæc est Domus Dei, in qua invocabitur nomen ejus, de quo scriptum

est : Et erit nomen meum ibi,
dicit Dominus.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit comm. Ferme ac S. Mel
chadis, Papae et Mart.

Ad Matutinum. Invitatorium.
Salvatorem mundi in domo Virginis de Spiritu sancto conceputum, * Venite adoremus. I s. Venite. I.

Hymnus. Cœlestis urba, ut in
communi Dedicationis Ecclesie.
lxxiiij.

In primis Nocturno.

Aña. Elevata est magnificèntia
tua super cœlos. Psalmi ut in
Festis B. M. V. cij.

Aña. In sole posuit tabernaculum
suum, et ipse tamquam
sponsus procédens de thalamo
suo.

Aña. Quis ascéndet in montem
Domini ? aut quis stabat in loco
sancto ejus ? innocens manibus,
et mundo corde.

¶. Hic domus Dei est, et porta
cœli. ¶. Et vocabitur aula Dei.

De libro tertio Regum.

Lectio j. Cap. 8.

SALTIT autem Salomon ante
altare Domini in conspectu
ecclesiae Israel, et expandit manus suas in cœlum, et ait : Ergone putandum est, quod vere Deus habitet super terram ? Si enim cœlum, et cœli cœlorum te capere non possunt, quanto magis domus hæc, quam edificavi ? Sed respice ad orationem servi tui, et ad preces ejus, Domine Deus meus ; audi hymnum et orationem, quam seruos tuos orat coram te hodie : ut sint oculi tui aperti super domum hanc nocte ac die : super domum, de qua dixisti : Erit nomen meum ibi : ut exaudias deprecationem servi tui, et populi tui Israel, quodcumque oraverint in loco isto, et exaudiens in loco habitaculi tui in cœlo, et cum exaudieris, propitius eris.

R. Vidi speciosam sicut columbam, ascendentem désuper rivos aquarum : cuius inastimabili

bilis odor erat nimis in vestimentis ejus : Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarium, et lilia convallium. ¶ Quæ est ista, quæ ascéndit per desertum, sicut virgula sumi ex aromatibus myrræ, et thuris ? Et sicut.

Lectio ij.

Si fúgerit populus tuus Israel inimicos suos (quia peccatus est tibi) et agentes penitentiā, et confessantes nomini tuo, vénérant, et oraverint, et deprecati te fúerint in domo hac : exaudi in cœlo, et dimitte peccatum populi tui Israel, et redi es eos in terram, quam dedisti patribus eorum. Si clausum fúerit cœlum, et non pluerit propter peccata eorum, et orantes in loco isto penitentiā égerint nomini tuo, et a peccatis suis conversti fúerint propter afflictionem suam : exaudi eos in cœlo, et dimitte peccata servorum tuorum, et populi tui Israel, et ostendo eis viam bonam, per quam ambulent, et da pluviam super terram tuam, quam dedisti populo tuo in possessionem.

R. Quæ est ista, quæ ascéndit sicut aurora consurgens, pulchra ut luna, électa ut sol, * Terribilis ut castrorum aries ordinata ? ¶. Filia Sion, tota formosa et suavis es, pulchra ut luna, électa ut sol. Terribilis.

Lectio iii.

Si quis cognoverit plagam cordis sui, et expanderit manus suas in domo hac, tu exaudies in cœlo in loco habitationis tue, et reprobabis, et facies ut des unicuique secundum omnes vias suas, sicut videris cor ejus (quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum) ut timeant te cunctis diebus, quibus vivunt super faciem terræ, quam dedisti patribus nostris. Insuper et alienigena, qui non est de populo tuo Israel, cum vénérat de terra longinqua propter nomen tuum (audiatur enim nomen

tuum magnum , et manus tua fortis , et bráchium tuum exténtum ubique) cum vénérat ergo , et oráverit in hoc loco ; tu exáudies in cœlo , in firma- ménto habitaculi tui , et fácies ómnia , pro quibus invocáverit te alienígena : ut discant uni- vérii populi terrárum nomen tuum timére ; sicut populus tuus Israel , et probent quia nomen tuum invocátum est super domum hanc .

R. Quæ est ista , quæ procéssit sicut sol , et formósa tamquam Jerúsalem : * Vidérunt eam filii Sion , et beatam dixérunt , et Regnæ laudavérunt eam . ¶ Et sicut dies verni circumda- bant eam flores rosárum , et lilia conválliūm . Vidérunt eam . Glória Patri . Vidérunt eam .

In secundo Nocturno .
Aña. Díssida est gráta in lábiis tuis , propterea benedíxit te Deus in æternum : et in sæculum sæ- culi .

Aña. Sanctificávit tabernáculum suum Altissimus .

Aña. Homo natus est in ea , et ipse fundávit eam Altissimus . ¶ Dómine , diléxi decórem domus tuæ . R. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ .

Sermo sancti Bernárdi Abbatis .

Lectio iv.

Serm. 52. de divers.

SAPIENTIA , quæ Dei erat , et Deus erat , de sinu Patris ad nos véniens , ædificávit sibi domum , ipsam scilicet Matrém suam Vírginem Mariam , in qua septem colúmnas excidit . Quid est in ea septem colúmnas exci- dere , nisi ipsam dignum sibi habitaculum fide , et opéribus præparare ? nimis rūm ternárius númerus ad fidem propter sanctam Trinitatē , quaternárius pértinget ad mores propter quá- tuor principáles virtútēs . Quod autem in beata María sancta Trinitas fuerit , dico per præséntiam majestatis , ubi so- lis Filius erat per suscepitiōnem humanitatēs , testáatur Nuntius

cœlestis , qui ei arcána mystéria réserans , ait : Ave gráta plena , Dóminus tecum ; et post pauca : Spíritus sanctus superveniet in te , et Virtus Altissimi obumbrabit tibi . Ecce habes Dóminum , habes Virtutem Altissimi , habes Spíritum sanctum , habes Patrem , Filium , et Spíritum san- ctum .

R. O quam metuéndus est locus iste ! * Vere non est hic óliud , nisi domus Dei , et porta cœli . ¶ Hæc est domus Dómini firmi- fer ædificata , bene fundata est supra firmam petram . Vere .

Lectio v.

Utraum autem et quátuor prin- cipáles virtútēs , tamquam quátuor colúmnas posséderit , inquisitiōne dignum vidétur . Primum ergo videámus , an fortitudinem habéret . Quæ nimirum virtus quómodo illi abesse pótuit , quæ abjectis seculáribus pompis , spretisque voluptatibus carnis , soli Deo in virginitáte vivere propósuit ? Ni fallor , hec Virgo est , quæ apud Salomónem légit : Mulierem fortem quis invéniet ? procul , et de ultimis finibus prætium ejus . Porro quod témporanis et justa fuerit , ex Angeli colloquitiōne , et sui ipsius responsiōne , luce clarius comprobámus . Salutata quippe tam venerabiliter ab An- gelo : Ave gráta plena , Dó- minus tecum , non se extulit , quasi quæ ex singulári grátia privilégio benediceretur , sed silit et qualis esset insolita hæc salutatio secum cogitávit . Qua in re , quid nisi témporanis fuit ? at vero cum de cœlestibus mystériis ab eodem Angelo doce- rétur , diligenter quæsivit , quómodo conciperet et páreret , quæ virum útique non cognosceret , et in hoc sine dúbio prudens ex- titit .

R. Fundata est domus Dómini supra vèrticem móntium , et exaltata est super omnes colles : * Et vénient ad eam omnes gentes , et dicent : Glória tibi .

Domine. **Y.** Venientes autem vénient cum exultatione, portantes manipulos suos. Et.

Lectio vij.

JUSTITIA autem prae se fert insigne, ubi se ancíllam Dómini constitutur; nam quod iustorum sit confessio, testatur qui ait: Verumtamen justi constitebuntur nómini tuo. Fuit igitur beata Virgo María fortis in propórito, témperans in silentio, prudens in interrogatióne, justa in confessióne. His itaque quátuor morum colúmnis, et tribus fidei prædictis extráxit in ea sibi domum Sapientia cœlestis, quæ adeo mentem ejus replévit, ut de plenitudine mentis secundaréetur et caro. Ipsius autem Virginis natalis Domus, divinis misteriis consecrata, Angelorum ministério ab Infidélium potestate in Dalmatiā prius, deinde in Agrum Lauretanum Picenæ Provinciæ translata fuit, sedénte sancto Coelestino Quinto: eamdemque ipsam esse, in qua Verbum caro factum est, et habitavit in nobis, tum pontificis diplomatis, et celeberrima totius orbis veneratióne, tum continua miraculorum virtute et cœlestium beneficiorum grácia comprobatur. Quibus permotus Innocéntius Duodécimus, quo serventius erga Matris amantissimæ cultum Fidélium memória excitaréetur, ejusdem sanctæ Domus Translationem anniversaria solemnitate in tota Picena Provincia veneratam, Missa etiam et Officio proprio celebrári præcepit.

R. Domus mea domus oratiōnis vocabitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, accipit, et qui querit, invenit: * Et pulsanti aperiétur. **Y.** Pétite, et accipiētis: querite, et invenietis. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno

Ana. Tóllite hóstias, et introste in átria ejus: adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ana. Vidérunt omnes populi gloriā ejus.

Ana. Cantate Dómino canticum novum, quia mirabília fecit Dóminus, alleluia.

Y. Domum tuam, Dómine, decet sanctitudo. **R.** In longitúdinem diérum.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilææ, cui nomen Nazareth, ad Virginem despousatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Bernárdi Abbatis.

Ex Hom. 1. super Missus est.

Quæ est hæc Virgo tam venerabilis, ut salutetur ab Angelo, tam humilis, ut despousata sit fabro? Pulchra permixtio virginitatis, et humilitatis: nec mediocriter placet Deo illa anima, in qua et humilitas comméndat virginitatem, et virginitas exornat humilitatem. Sed quanta, putas, veneratióne digna est, in qua humilitatem exaltat secunditas, et partus consecrat virginitatem? Audis virginem, audis humilem. Laudabilis virtus virginitas, sed magis necessária humilitas; illa consúlitur, ista præcipitur.

R. Diffusa est grácia in lábiis tuis, * Propterea benedixit te Deus in etérnum. **Y.** Myrrha, et gutta, et cásia a vestimentis tuis, a dómibus ebúrneis, ex quibus te delectavérunt filiae Regum in honore tuo. Propterea. Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viii.

Ex Hom. 2. super eodem loco.

Missus est, inquit, Angelus ad Virginem, virginem carne, virginem mente, virginem professione, virginem déniique, quam describit Apóstolus, mente, et corpore sanctam, nec nótiter, nec fortuita invéntam,

sed a sæculo électam, ab Altissimo præcognitam, et sibi præparatam, ab Angelis servatam, a Pàtribus præfiguratam, a Prophétis promissam. Ut pauca loquar de pluribus, quamsibi aliam prædictisse Deus videtur, quando ad serpèntem ait : Inimicitas ponam inter te et mulferem ? Et si adhuc dúbitas, an de María dixerit, audi quod séquitur : Ipsa cónteret caput tuum : cui hæc servata victòria est, nisi Maríæ ? **V.** Beata es, Virgo Marfa, Dei Génitrix, quæ credidisti Dómino: perfæcta sunt in te, quæ dicta sunt tibi : ecce exaltata es super choris Angelorum : * Intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum. **V.** Ave Marfa, grátia plena : Dóminus tecum. Intercéde. Glória Patri. Intercéde.

Lectio ix.

Ex Hom. 5. super eodem loco.
Et ingrèssus Angelus ad eam, dixit : Ave grátia plena : Dóminus tecum. Quo ingrèssus ad eam ? Puto in sacrarium pudici cubiculi, ubi illa fortassis, clauso super se ostio, orabat Patrem in abscondito. Solent Angeli adstare orantibus, et delectari in his, quos vident levare puras manus in oratione. Holocáustum sanctæ devotionis gaudent se offérre Deo in odorem suavitatis. Maríæ autem orationes, quantum placuerint in conspectu Altissimi, Angelus indicavit, qui ingrèssus ad eam tam reverenter salutavit.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES
et per Horas, Aña.

1. Domum tuam, * Dómine, decet sanctitudo in longitudinem diérum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 44.

2. Domus mea * domus orationis vocabitur : in ea omnis qui petit, accipit, et qui querit, invenit : et pulsanti aperietur.

3. Propter domum Dómini * Dei nostri quæsivi bona tibi.

4. Dómine Dens, exaltasti super terram habitationem meam.

5. Domum majestatis meæ, * et locum pedum meórum glorificabo.

Capitulum. Ecclesiasticus. 24.

In ómnibus réquiem quæsivi, let in hæreditate Dómini morabor. Tunc præcepit, et dixit mihi Creátor ómnium : et qui creávit me, requiévit intabernaculo meo.

Hymnus. Alto ex Olympi. xc.

¶. Introitimus in tabernaculum ejus. ¶. Adorábitus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Ad Benedictus, Aña.

Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis : et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Oratio.

Déns, qui beatæ Maríæ Virginiis Domum per incarnati Verbi mystérium misericorditer consecrasti, eámque in sinu Ecclésiæ tuæ mirabiliter collacásti : concéde ; ut segregati a tabernaculis peccatorum, digni efficiámur habitatores Domus sanctæ tuæ. Per eúndem Dóminum.

Et fit comm. Feriæ ac S. Melchiadis, Papæ et Mart.

Ad Primam, in ¶. br. dicitur
V. Qui natus es de Maríæ Virgine.

Ad Tertiam, Aña.
 Domus mea.

Capit. In ómnibus, supra.
 ¶. br. Hic domus Dei est, *
 Et porta cœli. Hic. ¶. Et vocalvitur aula Dei. Et. Glória Patri.
 Hic. ¶. Dómine, diléxi decórem domus tuæ. ¶. Et locum habitationis gloriae tuæ.

Ad Sextam, Aña.
 Propter Domum Dómini.

Capitulum. Ecclesiasticus. 24.
En sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiiter requiévi, et in Ierusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei hæreditas illius, et in plenitudine Sanctórum detentio mea.

¶. br. Dómine, * Diléxi decórem Domus tuæ. Dómine. V. Et locum habitationis gloriæ tuæ. Diléxi. Glória Patri. Dómine. V. Domum tuam, Dómine, decet sanctitudo. R. In longitudinem diérum.

Ad Nonam, Aña.

Domum majestatis meæ.

Capitulum. Eccl. 24.

In plateis, sicut cinuamórum et bálsamum aromatizans odórem dedi : quasi myrrha électa dedi suavitatem odoris.

¶. br. Domum tuam, Dómine, * Decet sanctitudo. Domum. V. In longitudinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum. V. Hic domus Dei est, et porta cœli. R. Et vocabitur aula Dei.

In ij. Vespa. omnia ut in j.

Ad Magnificat, Aña.

O quam metuendus est locus iste ! vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Et fit com. seq. et Feria.

DIE XII. DECEMBRIS.

Quinta infra Octavam Imm.

Concept. B. Mariæ.

Semiduplex.

Et per annum mensibus Mayo et Junio.)

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

De xij. prærogativis B. M. V.

MULIER, inquit, amicta sole. Plane amicta lúmine tanquam vestimento. Non pércepit forte carnalis : nimírum spirituálé est : stultitia illi vidétur. Non sic videbátur Apóstolo, qui dicébat : Induimini Dóminum Iesum Christum. Quam familiáris ei facta es, Dómina ! Quam próxima, immo quam intima fieri meruisti ! quantum invenisti gratiā apud eum ! In te manet, et tu in eo : et vestis eum, et vestiris ab eo. Vestis eum substánzia carnis, et vestit ille te gloria suæ majestatis. Vestis solem nubē, sole ipsa vestiris. Novum enim fecit Dóminus super ter-

ram, ut múlier circúmdaret vi- rum, nec álium quam Christum, de quo dicitur : Ecce vir, óriens nomen ejus. Novum quoque fe- cit in cœlo, ut múlier sole appareret amicta. Dénique et corona-vit eum, et vicissim ab eo mérit coronari.

¶. Fundaménta ejus.

Lectio v.

In capite, inquit, ejus coróna stel- lárum duodecim. Dignum pla- ne stellis coronari caput, quod et ipsis longe cláris micans, ornet eas pótius quam ornétur ab eis. Quidni corónent sidera quam sol vestit ? Sicut dies verni, ait, circúmdabant eam flores rosa- rum, et lilia convallium. Nimírum láva sponsi sub cápite ejus et jam déxtera illius amplectur eam. Quis illas aestimet gemmas, quis stellas nōminet, quibus Mariæ régium diadéma compáctum est ? Supra hóminem est corónæ hujus ratióneum expé- nere, indicare compositionem. Mihi sane singuláris ruitat ful- gor, primo quidem in Mariæ ge- neratione, secundo in Angélica salutatione, tertio in Spíritu su- perventione, quarto in Filii Dei inenarrabili conceptione.

¶. Nihil inquinatum.

Lectio vi.

Quid ergo sidérum micat in generatione Mariæ ? Plane quod ex régibus orta ; quod ex sémine Abrahæ ; quod gene- rosa ex stirpe David. Si id pa- rum vidétur, adde quod gene- rationi illi ob singulare pri- vilégium sanctitatis, divinitus nōscitur esse concéssā ; quod longe ante iisdem pátribus co- litus reppromissa ; quod mysticis præsignata miraculis, quod oráculis prænuntiata propheticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radice flóruit ; hanc Gedeónis vellus, dum in medio siccæ áreæ māduit ; hanc in Ezechiélis visiōne orientalis por- ta, quæ nulli unquam pátuit, præsignábat. Hanc dénique præ- ceteris Isaías nunc virgam de-

radice Jesse orituram prænuntiabat: nunc evidenter virginem parituram. Mérito signum hoc magnum in celo apparuisse scribitur, quod tanto aucte de celo nescitur fuisse promissum.

¶. Beatum me dicent.

In iij. Noct. Hom. S. Joannis Chrys. ut in Brev. hac die. 616.

LECTIONES

iij. et iij. Noct. in Officio per annum mensibus Julio et Augusto.

In secundo nocturno.

Sermo sancti Joannis Damasceni.
Lectio iv.

Serm. t. in Nativ. B. M. V.

Quo Joachim et Annae sanctissima filia, quæ principatis et potestatis, ignisque maligni telis latuisti: quæ in Spíritus thalamo versata es, et sine macula custodita, ut Sponsa Dei naturaque Dei Mater es-
ses! O sacratissima filia, quæ in maternis ulnis cerneris, apostaticisque virtutibus formidabilis es! O sacratissima filia, quæ matris uberibus lactaris, atque ab Angelis úndique cingoris! O chara Deo filia, paréntum decus, quam, ut abs te vere dictum est, generatiōnes omnes beatam dicent! O digna Deo filia, humānæ venustas naturæ, primigenæ paréntis Evæ emendatio! Tu namque parti, quæ ceciderat erēcta est. O sacrosancta filia, fœminarum gloria! Quamvis enim prima Eva prævaricationis rea existiterit, ac per eam mors, dum illa serpenti aduersus pri-
mum paréntem inserviret, in-
grēssa sit; attamen María divinæ obsequens voluntati, deceptō-
rem anguem ipsa decépit, ac
mundo immortalitatem invéxit.

¶ Fundamenta ejus.
Lectio v.

Verbis res omnes cónditas di-
gnitate antecellulisti. Nam ex
te sola summus ille opifex par-
tem assūpsit, massæ nostræ
primitias. Caro ejus ex tuis san-
guinibus concreta fuit. Quin
Deus ex tuis mammillis lac suxit,

tuaque labia Dei labiis cohæserunt. O miracula. mentis ea-
ptum et sermōnem excedentia! Dignitatē tuam præcognoscens universorum Deus, te proinde diléxit, dilectānique prædesti-
návit, atque extrémis tempóri-
bus produxit, ac Deiparam Ma-
trem, susque Filiū ac Verbi nu-
tritiā fecit. Lactare, beata Anna,
quod fœminam pepéreris. Ilac
enam fœmina Dei Mater natu-
ra est porta lucis, fons vite, et
fœminarum crimen abolébit.
Illiujus fœmina vultum depreca-
buntur omnes dívites plebis.
Fœminam hanc reges gentium
muneribus oblatis adorabunt.
Hanc fœminam Deo universo-
rum Regi offlere, virtutum tam-
quam fimbriis aureis circum-
amictam elegantiā, sanctique
Spíritus grātia ornatam, cujus
glória ab intus.

¶. Nihil inquinatum.

Lectio vi.

O divinum, vivumque simu-
lacrū, cuius cónditor Deus
pulchritudine delectatus est,
quod mentem quidem divinitati
gubernatam habet, Deoque soli
addictam; cupiditatē vero om-
nem, ad id quod solum expeté-
dum est, et amore dignum inten-
tam: iram autē contra peccatum
dumtaxat, ejusque paréntem.
Vitam natu-
ra poliōrem habebis.
Habebis autem non tibi ipsa:
quippe quæ non lui ipsius causa
génita sis. Quocirca Deo haec
habebis, cuius grātia in mundum
prodiisti, ut orbis univērsi sa-
luti obsequarīs; Deique antiquū
consilium, mīmīrum incarnatiō-
nis Verbi, ac nostræ deificationis,
per te impleatur. Appelitus tuus
divinis sermónibus nutrītur,
hisque pingueſces tamquam oli-
va fructifera in domo Dei; tam-
quam lignum plantatum secus
decursus aquarum Spíritus, tam-
quam vite lignum, quod fru-
ctum vite dedit præfinito suo
tempore: Deum scilicet incarna-
tum, et æternam universorum vi-
tam. Cogitatu omnem alđnum

habens et ànimæ proficuum, ac supervacaneum omnem et ànimis exitiòsum prius reprobans, quam eum degústes. Tota thalamus Spíritus, tota cívitas Dei vivi, quam lætificant fluminis impetus, sancti, inquam, Spíritus gratiarum fructus. Tota pulchra, tota Deo propinquua; hæc enim Chéribim súperans, et super Séraphim evécta, próxima Deo exstitit.

R. Beátam me dicent.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 4.

JESUS generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua. De Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in Matth.

JACOB autem génuit Joseph. Hunc locum objécit nobis Iulianus Augústus de dissonantia Evangelistarum, cur Evangelista Matthæus Joseph dixerit filium Jacob, et Lucas eum filium appellari Heli: non intelligens consuetudinem scripturarum, quod alter secundum natúram, alter secundum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen, Deo jubente, præceptum, ut si frater aut propinquus absque liberis mórtuus fuerit, aliis accipiat uxorein, ad suscitandum semen fratris vel propinqui sui.

R. Signum magnum.

Lectio viij.

JOSEPH virum Mariæ. Cum vi rum audferis, suspicio tibi non súbeat nuptiarum, sed recordare consuetudinis Scripturarum, quod sponsi viri, et sponsæ vocéntur uxóres. Et a transmigratione Babylónis usque ad Christum generationes quatuordecim. Númera a Jechonía usque ad Joseph, et invénies generationes trédecim. Quartadécima ergo generatio in ipsum Christum reputábitur. Christi autem generatio sic erat.

R. Benedíxit te.

Lectio ix.

QUERAT diligens lector et dicat: Cum Joseph non sit pater Dómini Salvatóris, quid pertinet ad Dóminum generationis ordo deductus usque ad Joseph? Cui respondébimus primum, non esse consuetudinis Scripturarum, ut mulierum in generationibus ordo texatūr. Deinde ex una tribu fuisse Joseph et Mariam, unde ex lego eam accípere cogebatur ut propinquam: et quod simul censentur in Béthlehem, ut de una videlicet stirpe generati.

Te Deum laudamus. 45.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Septima infra Oct. Immac. Conceptionis B. Mariae.

Semiduplex.

Et per annum mensibus Septembri et Octobri.)

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Damascéni.

Lectio iv.

Serm. 2 in Nativit. B. M. V.

CUM homo per immensam Dei bonitétem in rerum natúram edendus esset, in primis cœlum exténditur, substernitur terra, suis mare terminis clauditur, ceteraque omnia, quibus útraque complénda essent, in universi ornátu una producita sunt. Tum postremum homo, régio cultu in paradiſo, velut in virtutis schola pónitur, ac nisi violasset præceptum, a vitali illo loco numquam exulasset: cumque expers indumenti esset, nisi divinis consiliis obstitisset, haudquam in multis variisque affectionibus obnoxiam mutationem cecidisset, ut Idei monarca loco plura nūmina coleret. Cunctis itaque, ut verbo expédiam, intelliōni déditis, miserante Deo, ne, quem suis ipse manibus formasset, in nihilum céderet penitusque aboleretur, cœlum aliud novum, terramque ac mare fabricat, in quibus propensiōri consilio humānum genus refor-

maturus ipse caperetur, qui capi nusquam potest. Isthaec porro est beata multipliciterque celebranda Virgo. ¶ Fundamenta ejus.

Lectio v.

Orem miram! Cælum quidem est, cum velut ex penitissimis virginitatis thesauris Solem justitiae proferat: terra vero, ceu quæ ex intermeritis lumbis vita spicam edat: mare tandem, utpote quæ ex dteri sui sinu spiritalem margaritam prudet. Nunc itaque nova ejus, qui capi nequit, creatura eluxit: universorum Regis regalis aula parata est, ejus qui incomprehensibilis est, ratione utens, diversorum instructum. Quam mundus iste magnificus est! Quam stupenda creatio, quæ virtutum arbóribus venustatem habet, castitatis odore fragrat, sensorum splendóribus claret, cunctisque bonis aliis nulla penuria fruatur: digna denique prorsus est, in qua Deus ad homines véniens inhabet! Quinimmo, inquit, mundus anterior quam maxime est admirabilis. Tum enim, cum creata sunt sidera, laudaverunt me voce magna Angeli mei, et prædicaverunt; nihil vero sic Deo decens gratumque fuit, uti sancta, omnibusque modis miranda Virgo. ¶ Nihil inquinatum.

Lectio vi.

O indulgentiae demissionem! Qui eximie bonus est, proprii figmenti proles audire non renuit, amore captus illius, quæ creatis omnibus speciosior est, illam amplexus, quæ colestibus Virtutibus dignitate præxit. De hac itaque summe admirabilis Zacharias ait: Gaudet et latet, filia Zion, quia ecce vénio, et habitabo in medio tui, dicit Dominus. Sed et beatissimus Joel de eadem, ut quidem existimo, ita propemodum noscitur clamare: Considere, terra, gaudet et latet, quia magnificavit Dominus ut faceret tibi. Terra namque est, in qua sacratissimus Moyses umbraticæ legis calcea-

méntum sólvere ob gratiæ commutationem jussus est. Terra est, in qua ille carne fundatus a spiritu cænitur, qui fundat terram super stabilitatem suam. Terra est, in qua nulla peccati enata spina; secus vero per cujus germen illud pótius evulsum est. Terra est, non uti prior maledicta, ac cujus fructus spinis ac tribulis horréscant: sed super quam benedictio Domini fuit, et cujus fructus ventris benedictus, ut sacro dictum est oráculo.

R. Beatum me dicent.

In iij. Nocturno de Homilia S. Joannis Chrysostomi ut in Previario hac die. 620.

DIE XV. DECEMBRIS.

Octava Immaculatae Concepti.

B. Mariæ Virginis.

Duplex.

Et per annum mensibus Novembri et Decembri.

In i. Noct Lectiones de Script. verum occurrente Feria iv. Quartuor Temporum. Ego sapiëntia, ut in Festis B. M. cij.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Lectio iv.

Homilia 2. super Missus est.

Etiam, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exulte, qui sicut omnium parentes, haec omnium suæstis peremptores; et quod infelicius est, prius peremptores, quam parentes. Ambo, inquam, consolamini super filia, et tali filia; sed illa amplius, de qua malum ortum est prius, cujus opprobrium in omnes pertransivit mulieres. Instat namque tempus, quo jam tollatur opprobrium, nec habeat vir quid causetur adversus feminam, qui utique dum se imprudenter excusare cunaretur, crudeliter illam accusare non cunctatus est, dicens: Mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comedì. Propterea curre, Eva, ad Mariam; curre mater ad filiam; filia pro matre respondeat: ipsa matris opprobrium auferat; ipsa patri pro

matre satisfaciat; quia ecce si vir cécidit per féminam, jam non erigitur nisi per féminam.

R. Fundamenta ejus.

Lectio v.

Quo dicébas, o Adam? Múlier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Verba maliſtis sunt hæc, quibus magis áugeas quam déleas culpam. Verdūtamen sapiéntia vicit malitia, cum occasióneum vénim, quam a te Deus interrogando elicere tentávit, sed non pótuit in thesáuro indeficiéntis suæ pietatis invénit. Rédditur nempe fémina pro fémina, prudens pro fátua, húmiliis pro supérba; quæ pro ligno mortis gñstum tibi pórriat vitæ, et pro venenoso cibo illo amarítudinis, dulcédinem páriat fructus æterni. Muta ergo iniquæ excusatiónis verbum in vocem gratiarum actionis, et dic: Dómine, múlier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, et comédi: et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificasti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Virginem. O admirandam et omni honore dignissimam Virginem. O féminam singulariter venerandam, super omnes féminas admirabilem, paréntum reparatricem, posterórum vivificatricem! It. Nihil inquinatum.

Lectio vi.

QUAM tibi áliam prædixisse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: Inimicities ponam inter te et mulierem? Et si adhuc dúbitas, quod de María dixerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc servata victoria est, nisi Mariæ? Ipsa procultubio caput contrivit venéatum, quæ omnimodam malisgni suggestiōneum, tam de carnis illécebra, quam de mentis supérbia deduxit ad nihilum. Quam vero áliam Salomon requirébat, cum dicebat: Mulierem fortem quis invéniet? Noverat quippe vir sápiens hujus sexus infirmitatem, frágile

corpus, lúbricam mentem. Quia tamen et Deum légerat promisso, et ita vidébat congruere, ut qui vicerat per féminam, vinceretur per ipsam, veheménter admfrans aiébat: Mulierem fortem quis invéniet? Quod est dícere: Si ita de manu féminæ pendet et nostra ómnium salus, et innocéntiae restitutio, et de hoste victoria: fortis omnino necesse est ut provideatur, quæ ad tantum opus possit esse idónea. R. Beátam me dicent.

In iij. Noct. de Hom. S. Joannis Chrysostomi, ut in Breviario hac die. 621.

DIE XVII. DECEMBRIS.

In Festo S. Lazari Resuscitati.

Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontxliji, præter seq.

Ad Magnificat, Aña.

Lázarus amicus noster dormit: eámus, et a somno excitémus eum.

Oratio

Exaudi, quæsumus, Dómine, preces nostras, quas in beati Lazari, Confessoris tui atque Pontificis, solemnitate deférimus: et qui tibi digne mérit famulari, ejus intercedéntibus méritis, ab ónnibus nos absólve peccatis. Per Dóminum.

Comm. S. Eusebii et Ferio

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quatuor Temp., Fidélis sermo. xl.

In iij. Noct. Lectiones, Beati patris Lázari, ut in Communij. loco. Ij.

In tertio nocturno.

Léctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 2.

In illo tempore: Erat quidam languens Lázarus a Bethánia, de castello María, et Marthæ, sororis ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tr. 49. in Joan. post init.

In superiori lectione meministis, quod Dóminus éxit de mánibus eorum, qui lapidare

illum volébant, et discéssit trans Jordánem , ubi Joánnes baptizábat. Ibi ergo Dómino constitúto, infirmabátur Lázarus in Bethania : quod castéllum erat próxi-
mum Jerosólymis. María autem erat , quæ unxit Dóminum unguento , et extérsit pedes ejus capillis suis , cuius frater Lázarus infirmabátur. Misérunt ergo sorores ejus ad eum. Jam intel-
ligimus , quo misérunt , ubi erat Jesus : quóniam absens erat , trans Jordánem scílicet. Misérunt ad Dóminum , nuntiántes , quod ægrotáret frater eárum , ut si dignarétur , venfret , et eum ab ægritudine liberáret. Ille distulit sanare , ut posset resuscitáre.
R. Amávit eum.

Lectio viii

Quid ergo nuntiáverunt so-
róres ejus ? Dómine , ecce
quem amas infirmátur. Non
dixérunt : Veni. Amáti enim
tantúmmodo nuntiandum fuit. Non ausæ sunt dicere , Veni , et
sana ; non ausæ sunt dicere , Ibi
jube , et hic fiet. Cnr enim non
et istæ , si fides illius Centu-
rionis inde laudátur ? ait enim :
Non sum dignus , ut intres sub
tectum meum , sed tantum dic
verbo , et sanabitur puer meus.
Nihil horum istæ , sed tantúmmodo : Dómine , ecce quem amas
infirmátur. Sufficit ut növeris :
non enim amas , et déseris.
R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Dicit áliquis : Quómodo per
Lázaram peccátor significa-
batur , et a Dómino sic amabá-
tur? Audiat eum dicéntem : Non
veni vocáre justos , sed pecca-
tóres. Si enim peccatóres Deus
non amáret , de cœlo ad terram
non descénderet. Audiens autem
Jesus , dixit eis : Infirmitas hæc
non est ad mortem , sed pro gló-
ria Dei , ut glorificétur Filius
Dei. Talis glorificatió ipsius , non
ipsum auxit , sed nobis prósuit.
Hoc est ergo , quod ait , non
est ad mortem , quia et ipsa
mors non erat ad mortem , sed

pótius ad miraculum , quo facto
créderent hómines in Christum ,
et vitárent veram mortem. Sane
vidéte quemámodum tamquam
ex oblique Dóminus Deum se
dixit , propter quosdam qui ne-
gant Filium Dei Deum esse.
Te Deum laudámus. 43.

Ad Benedictus , Aña ut in j.
Vesperis , et com. Feriæ.

In ij Vesperis , ad Magnificat.
Aña. Amávit. Ý. Justum , de
Comm. Deinde com. Feriæ.

DIE XVIII. DECEMBRIS.

In Festo Expectationis Partus
B. M. V.

Duplex majus.

Ad Vespertas , Añæ et Capit.
de Laudibus. Psalmi ut in Festis
B. Mariæ. c.

Hymnus Creator alme. 109.

In fine omnium Hymnorū
etiam Matut., dicitur :
Virtus , honor , laus , glória
Deo Patri cum Filio ,
Sancto simul Paráclito ,
In sacerdórum sacerdula. Amen.
Ý. Ave María , grácia plena. R.
Dóminus tecum.

Ad Magnificat. Aña
Spíritus sanctus in te descéndet ,
María : ne tímeas , habébis in
útero Fílium Dei , alleluia.

Oratio ut ad Laudes

Pro com. Adventus , Aña. O.

Ad Matutinum , Invitatorum
Ave María , grácia plena , * Dó-
minus tecum. Ps. Venite. 4.
Hymn Verbum supérnum. 5.

In primo Nocturno.

Aña. Ecce Dóminus noster cum
virtute véniet , et illuminabit
óculos servórum suórum , alle-
luia. Psalmi in j. et ij. Nocturno
de Com. Virginum. Ixix.

Aña Roráte , cœli , désuper , et
nubes pluant justum : aperiátur
terra , et gérminet Salvatorem.
Aña. Ecce nomen Dómini de lon-
gínquo : et cláritas ejus replet
orbem terrárum.

Ý. Ex Sion spécies decórís ejus.

R. Deus noster manifésté véniet.

Lectiones. Et adjécit Dóminus ,
ut in Festo Annunt. R. M. die
xxv. Martii. 688.

R. i. Non auferétur sceptrum de Juda , et dux de sémore ejus , donec véniat qui mitténdus est : * Et ipse erit expectatio géntium. V. Pulchriores sunt oculi ejus vino , et dentes ejus lacte candidiores. Et ipse.

R. ii. Oriétur stella ex Jacob , et consúrget homo de Israel , et confringet omnes duces alienigenarum : * Et erit omnis terra posséssio ejus. V. De Jacob erit , qui dominabitur , et perdet reliquias civitatis. Et.

R. iii. Descéndet Dóminus sicut pluvia in vellus : oriétur in diébus ejus justitia , * Et abundáttia pacis. V. Et adorábunt eum omnes reges : omnes gentes sérvient ei. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. De Sion exibit lex , et verbum Dómini de Jerúsalem.

Aña. Ecce Deus noster : exspectávimus eum , et salvábit nos , allelúia.

Aña. Dóminus véniet , occurríte illi , dicéntes : Magnum principium , et regni ejus non erit finis : Deus , Fortis , Dominátor , Princeps pacis , allelúia.

V. Egrediétur virga de radice Jesse. R. Et flos de radice ejus ascéndet.

Sermo sancti Ildefónsi Archiepiscopi Toletáni.

Lectio iv.

Ex lib. de Virginit. B. M.

DOMINA mea , atque dominatrix mea , dóminans mihi , Mater Dómini mei , ancilla Filii tui , Génitrix Factoris mundi , te rogo , te oro , te quæso , ut hâbeam spíritum Domini tui , spíritumque Filii tui , nec non et spíritum Redemptoris mei , ut de te vera et digna sapiam , vera et digna loquar , vera et digna quæcumque sunt , diligam. Tu enim es electa a Deo , assúmpta a Deo , advocata a Deo : proxima Deo , adhærens Deo , conjuncta Deo : visitata ab Angelo , salutata ab Angelo , benedicta ab Angelo , beatificata ab Angelo : turbata in sermone , attónita in cogitatione , stu-

pefacta in salutatione , admirata in dictórum annuntiatióne.

R. Ecce Virgo concípet , et páriet filium , dicit Dóminus : * Et vocábitur nomen ejus Admirabilis , Deus , Fortis. V. Super sólium David , et super regnum ejus sedébit in térrnum. Et.

Lectio v.

VENISSE te apud Deum grátiam audis , et ne tímeas jubéris. Unde et tu fidúcia robóraris , cognitione miraculórum instrúeris , ad novitatem inaudítæ gloriæ provéheris. De prole ab Angelo nuntiata es : et post factum íntegra , et pudica manus. Certa virginitas nobis propónitur , et nascitúrum ex te sanctum Dei Filium , tibi ab Angeloevangélizátrum : et que sit nascéntis Regis poténtia , mirabiliter intimatur. Quómodo fiat quæreris , de origine interrogas , de ratione perscrutáris , de experientia requíris , de ordine sciscitáris. Audi inaudítum oráculum , considera inusitatum opus , animadvérte incognitum arcánum , atténde invísum faciūm : Spíritus sanctus superveniet in te , et virtus Altissimi obumbrábit tibi.

R. Roráte , cœli , désuper , et nubes pluant justum : * Aperiátur terra , et gérminet Salvatorem. V. Emitte Agnum , Dómine , Dominátrem terræ , de petra desérta ad montem liliæ Sion. Aperiátur terra.

Lectio vi.

TOTA invisibiliter Trinitas conceptionem operábitur in te : sola persona Filii Dei in corpore tuo nascitura carnem assúmet de te. Ideoque quod concipiétur ex te , quod nascétur ex te , quod pródiet ex te , quod germinábitur ex te , quod parturiétur ex te Sanctum , vocábitur Filius Dei. Erit enim hic magnus , hic Deus virtútum , hic Rex ómnium sculorum , hic factor ómnium rerum. Ecce beata tu inter mulieres , íntegra inter puerperas , Dómina inter ancillas , Reginá

inter sorores. Ecce ex hoc beatam te dicent omnes generationes, beatam te novarent omnes celestes Virtutes, beatam te praedicant omnes Vates, beatam te celebrant omnes nationes. Beata tu fidei nostrae, beata tu animae nostrae, beata dilectioni nostre, beata praeconiis, et prædicacionibus meis.

R. Docet nos Dominus vias suas, et ambulabimus in semitis ejus : * Quia de Sion exhibet lex, et verbum Domini de Jerusalem. V. Venite, ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Gloria Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Aña. Dominus dabit benignitatem, et terra nostra dabit fructum suum. Ps. Benedixisti. 71.

Aña. Ecce veniet Deus, et homo de domo David sedere in throno, alleluia. Ps. Fundamenta. 72.

Aña. Annuntiate populis, et dicite: Ecce Deus Salvator noster veniet. Ps. Cantate Domino... cantate. 75.

¶. Egredietur Dominus de loco sancto suo. R. Venient, ut salvet populum suum.

Si hoc Festum venerit in Feria iv. Quatuor Temp. Adv. loco seq. Homiliae leguntur tres Lect. Homiliae ejusdem Feriarum iv. cum RR. quæ hic assignantur.

Lectio sancti Evangelii secundum dum Lucam.

Lectio vij. Cap. 4.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilæam, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Virginis Maria. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

In Evang. Luc. c. 1. et in Hom. hiemalibus de Temp. Fer. iv. Quat. Temp. mensis Dec.

Ad Mariam Virginem Gabriel mittitur, qui Dei fortitudo nominatur: illum quippe nuntiare veniebat, qui ad debellan-

das aeras pestes aemilis apparere dignatus est. De quo per Psalmistam dicitur: Dominus fortis et potens, Dominus potens in pœlio. Et rursum: Dominus virtutum ipse est Rex gloriae. Per Dei ergo fortitudinem nuntiandus erat, qui virtutum Dominus, et potens in pœlio, contra pestes aeras ad bella veniebat. Et ingressus Angelus ad eam, dixit: Ave gratia plena: Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. Bene gratia plena vocatur, quæ minimum gratiam, quam nulla alia meruerat, assequitur: ut ipsum videlicet gratiae concipiatur et generet auctorem.

R. Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum, * Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi: quod enim ex te nascetur Sanctum, vocabitur Filius Dei. V. Quomodo si sit istud, quoniam virum non cognosco? Et respondens Angelus, dixit ei. Spiritus.

Lectio viii.

Ecce concipiens in utero, et paries filium, et vocabis nomen ejus Iesum. Jesus, Salvator, sive Salutaris interpretatur: cuius sacramentum nominis aliquen Joseph Angelus exposuit: ipse enim (inquietus) salvum faciet populum suum a peccatis eorum; non ait: populum Israel, sed, populum suum: hoc est, in unitatem fidei expræputio et circumcisione vocatum: quibus ex diversa parte vocalis, fieret unus pastor, et unum ovile. Hic erit magnus, et Filius Altissimi vocabitur: et dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus. Idem ergo Filius Altissimi, qui in utero virginali concepsus, et natus est. Idem homo in tempore creatus ex matre, qui Deus est ante tempora natus ex Patre. Si autem idem homo, qui Deus est, omittat Nestorius hominem tantum dicere ex Virgine natum. R. Suscipe verbum, Virgo Maria, quod tibi a Domino per

Angelum transmissum est : concipies, et pàries Deum pàriter et hominem, * Ut benedicta dicaris inter omnes mulieres. V. Pàries quidem filium, et virginitatis non patieris detrimèntum : efficieris grava, et eris mater semper intacta. Ut. Glòria Patri. Ut.

Lectio ix.

Idroque et quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Ad distinctionem nostrae sanctitatis, Jesus sanctus singulariter nasciturus asséritur. Nos quippe, etsi sancti effici-mur, non tamen nascimur ; quia ipsa naturæ corruptionis conditione constringimur, ut mérito cum Prophéta geméntes singuli dicamus : Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum, et in delictis péperit me mater mea. Ille autem solus veraciter sanctus est, qui ut ipsam conditionem naturæ corruptibilis vinceret, ex cominitatione carnaлиis cùpulae concéptus non est. Sanctum, inquit, vocabitur Filius Dei. Quid hic dicas, Nestoriane, qui beatam Mariam Dei negans esse Génitricem, aperte níteris impugnare veritatem ? Ecce Deum dixit superventurum, Dei Filium nasciturum. Quómodo ergo aut Dei Filius Deus non est, aut quod Deum édedit, quómodo Theótocos, id est, Dei Génitrix, non esse potest ? Te Deum laudamus. 45.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña.

1. Missus est * Gábriel Angelus ad Mariam Virginem desponsatam Joseph. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 44.
2. Ave María, * grátia plena : Dóminus tecum : Benedicta tu in muliéribus, alleluia.
3. Ne tímeas, María, * invenisti grátiam apud Dóminum : ecce concipies, et pàries filium, allel.
4. Dabit ei Dñus sedem David patris ejus, et regnabit in ætérnum.
5. Ecce ancilla Dómini : * fiat mihi secundum verbum tuum.

Capitulum. *Isaiæ 11.*

EGRÉDIETUR virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus. En clara vox. 47.

V. Spíritus sanctus supervéniat in te. R. Et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

Ad Benedictus. Aña

Super sólum David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum.

Oratio.

Deos, qui de beatæ Mariæ Virginitatis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti : præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitricem Dei crémus, ejus apud te intercessióibus adjuvémur. Per eundem Dóminum.

Deinde tit com. Ferim

Ad Primam, in R. br dicitur
V. Qui venturus es in mundum.

Ad Tertiam, Aña.

Ave María.

Capit. Egrediétur. supra.

R. br. Tu exúrgens, Dómine, * Misereberis Sion. Tu. V. Quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus. Misereberis. Glòria Patri. Tu. V. Rorate cœli désuper, et nubes pluant justum. R. Aperiatur terra, et gérminet Salvatorem.

Ad Sextam, Aña.

Ne tímeas, María.

Capitulum. *Isaiæ 7.*

Ecce virgo concipiet, et páriet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel. Butyrum et mel cōmedet, ut sciat reprobare malum, et elígere bonum. R. br. Rorate cœli désuper, * Et nubes pluant justum. Rorate. V. Aperiatur terra, et gérminet Salvatorem. Et nubes. Glòria Patri. Rorate. V. Emitte Agnum, Dómine, Dominatorem terræ. R. De petra déserti ad montem siliæ Sion.

Ad Nonam, Aña.

Ecce ancilla Dómini.

Capitulum. *Isaiæ 45.*

RORATE cœli désuper, et nubes pluant justum : aperiā-

tur terra , et géminet Salvatōrem : et justitia oriātur simul :
Ego Dóminus creāvi eum.

R. br. Emitte Agnum, Dómine, *
Dominatōrem terræ. Emitte. ¶
De petra deserti ad montem filiæ
Sion. Dominatōrem. Glória Pa-
tri. Emitte. ¶ Spíritus sanctus
superveniet in te. R. Et virtus
Altissimi obumbrabít tibi.

In ij. Vesperis omnia dicuntur
ut in primis, præter quintam
Añam, cuius loco dicitur Añam.
De fructu ventris tui ponam su-
per sedem tuam. Psalm. Me-
mēto, Dómine, David. 96.

Ad Magnificat, Añam.
O Virgo virginum ; quómodo
fiet istud , quia nec primam si-
milem visa es , nec habére se-
quéntem ? Filia Jerúsalem, quid
me admirámini ? Divinum est
mystérium hoc, quod cérritis.

DIE XXVI. DECEMBRIS.

Commem. Omníum SS. Martt.

In utrisque Vesperis et Laud.
Festi S. Stephani Protomarty-
ris, Añam et ¶ de Communi plu-
rimorum Martyrum.

Oratio.

Dúus , qui nos ánnua sanctó-
rum Martyrum tuórum com-
memoratiōne lètificas : concéde
propitiōs ; ut quorum gaudémus
méritis , accendámur exémplis.
Per Dóminum.

Alibi diciuntur sequens Oratio.
Dúus , qui nos concédis óm-
níum sanctórum Martyrum tuórum
commemoratiōnem colere : da nobis in ætéerna beatitúdine de eórum societate gau-
dére. Per Dóminum.

ALIA COMMEMORATIO.

Pro variis locis

In j. Vesperis, Añam. Isti sunt
sancti quos élégit Dúus in chari-
tate non ficta ; dedit illis gló-
riam sempitérnam. ¶ Justi epu-
lentur, et exultent in conspectu
Dei. R. Et delectentur in lètitia.

Oratio.

Dúus , qui glorificáris in con-
cilio sanctórum Martyrum tuórum : résponce ad preces hu-
militatis nostræ ; ut quorum so-

lémnia celebrámus , eórum pré-
cibus adjuvári mereámur. Per
Dóminum.

In Laudib⁹, Añam. Sancti tui ,
Dómine, semper benedicant te ,
et glóriam regni tui dicant. ¶
Mirabilis Deus in Sanctis suis.
¶ In Sanctis ejus laudate Deum.

Oratio ut supra.

In ij. Vespérīs, Añam. Dico au-
tem vobis amicis meis, ne ter-
reámini ab his qui occidunt cor-
pus, ánimam autem non possunt
occidere. ¶ Justi autem in per-
pétuum vivent. ¶ Et apud Dó-
minum est merces eórum.

Oratio ut supra.

DIE III. JANUARII.

In Festo S. Genovese, Virg.

Duplex majus.

Omnia de Com. Virginum.
lxvij. præter seq.

Oratio.

EFFUNDE super nos , Dómine ,
Spíritum agnitiōnis et dile-
ctionis tuæ, quo ancillam tuam
Genovésam implevisti ; ut sé-
dula ejus imitatiōne tibi sincére
obsequéntes , fide tibi et opere
placeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones , de
virginibus. Ixij.

In secundo Nocturno.

Lectione iv.

GENOVESE, Nemptoduri in
agro Parisiensi, Sevéro et
Gerúntia paréntibus nata , inau-
ditó virtutis splendore a téneris
annis cláruit. Germánus Antis-
siodorénsis in Británniam trans-
iturus cum Lupo Trecénsi, ut
Pelagiánæ hæresis reliquias
profligaret , conjectis in eam
óculis , Deo charam et vitæ san-
ctitate illistrem fore prædixit.
Ab ea cum postulasset num
virginitatem Deo consecrare
vellet, Genovésa , vultu ad mo-
déstiam compósito , statim re-
spóndit id unum se veheménter
optare. Germánus itaque
Ecclésiam frequénti populo in-
gréssus , puélæ manus impo-
suit , et inter crebros psálmo-
rum concéntus , prolixásque
oratiōnes , virginem consecra-

Vit. Postridie sciscitanti an voti jam emissi memor esset, memorem vero se, et in eo proposto permansuram, Deo operante, asseveravit. Ille nummum aereum signo crucis insignitum, nec sine Dei nutu, humi conspicatus, colligit, virginem dedit, praecepitque ut collo appensum gestaret, nec ullis deinceps mouilibus, quae sponsa Christi non convenerint, ornari se pateretur.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

MIRACULORUM dono et multitudine excelluit, maxime circa energumenos, quos gleo consecrato inungens a demnum tyrannide liberabat. Plurima propheticō spiritu edidit, atque imprimitis, accedente Attila, Hunnorum Rege, cives Parisienses adhortata est ne, refictis sedibus, fortunas suas alio transserrent, urbem pollicita, subversis aliis munitionibus, persuturam. Rei veritatem probavit evēntus, idque Genovēsa patrocínio datum. Grassante deinde fame, et in maxima annōnae caritate, urbem magna frumenti cōpia, et pauperes innumeros erogatis pauibus sustentavit. Neque tamen tot editis miraculis effugere potuit, quin malevolorum odio et contumeliis premeretur. Germanus, in Britāniā sterum profectus, eam adiit, et variis impetitam calumniam divino eloquio consolatus est; habitaque gravi ad populum oratione, quanti esset apud Deum meriti expōsuit, et locum, in quo preces illa fundebat, lacrymis ejus madefactum ostendit.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Anno aetatis decimo quinto ad usque quinquagesimum, Dominica tantum die et quinta feria jejūnum solvit, sumpto pane hordeaceo, ac mōdico pulmēto, quod ante quindecim dies coctum, ut mi-

TOTUM.

nus sāpidum esset, frigida temperabat aqua. Post id tempus, suadētibus Episcopis, quibus non obtemperare nefas putabat, pisciculis et lacte usa est. Neque vero intra Gallias lūmites tanta virtus contineri potuit. Simeon ille Stylios, auditator miraculorum fama, ejus se prēcibus voluit commendatum. Admirandis dēnique virtutibus, ut scribit Beda, late clāruit, et in Christi servitute ad octoginta et novem annos consenuit. De qua hæc etiam Gregorius Turonensis: Sancta Genovēsa, quæ in corpore pōsita, tanta virtute prævaluit ut mortuum suscitaverit, Lutetiam in Basilica sanctorum Apostolorum Petri et Pauli sepulta est; ad cuius tumulū sēpius petitiones datae suffragium obtinent; sed et frigoriticōrum febres ejus virtute sēpissime restringuntur.

R. Afferentur Regi.

In iii. nocturno Hymna in Evang. Simile erit regnum cœlorum decem virginibus. lxxv.

DIE XXIII. JANUARII.

In Festo Responsionis B. M. V. cum S. Joseph.

Duplex majus

Ad Vesp. Aūa et Cap. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. c.

Hymnus. Ave maris. ej.

¶ Desponsatio est hodie sanctas Marias Virginis. R. Cujus vita inclyta cunctas illustrat Ecclēsias.

Ad Magnificat. Aūa.

Gloriosa Virginis Maria Desponsationem dignissimam recolamus, quæ et Genitricis dignitatem obtinuit, et virginalem pudicitiam non amisit.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde, ubi concessa est, ut comm. S. Joseph Sponsi ejusdem B. V. M. ante alias quas cumque comm. etiam Festi Duplex, aut Dominicæ. Aūa. Exurgens Joseph a sommo, fecit sicut præcepit ei Angelus Domini, et accépit conjugem suam. y. Constituit eum dominum domus sue. R. Et principem omnis possessiōnis sue.

K

Oratio.

SANTISSIME Genitricis tuæ Sponsi, quæsumus Dómine, méritis adjuvémur : ut quod possibilitas nostra non oblinet, ejus nobis intercessione donétur. Postea SS. MM. Vincentii et Anastasii, et S. Emerentianæ, Virg. et Martyris. 645.

Ad Completor. et per Horas diei in fine Hymnorum dicitur : Jesu, tibi sit glória, Quia natus es de Virgine.

Ad Matutinum, Invitatorium. Desponsationem Virginis Mariæ celebrémus : * Christum ejus Filium adorémus Dóminum. Ps. Venite. I.

Hymnus, Añæ, Psalmi et jy. Noci, ut in Festis B. M. cij.

In j. Nocturno Lectiones, O sculetur me, ut die xv. Augusti. 850.

R. j. Hodie desponsata est beata Virgo Maria ex progénie David : * Per quam salus mundi credentibus appáruit, cuius vita gloriósa lucem dedit sǽculo. V. Desponsationem beatae Mariæ Virginis cum gáudio celebrémus. Per quam.

R. ij. Beatissimæ Virginis Mariæ Desponsationem devotissime celebrénius : * Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dóminum Jesum Christum. V. Cum jucunditate Desponsationem beatæ Mariæ Virginis devotissime celebrémus. Ut ipsa.

R. ii. Gloriósa Virginis Mariæ Desponsationem dignissimam recolamus : * Cujus Dóminus humilitatem respéxit, quæ Angelo nuntiante concépit Salvatorem mundi. V. Beatissimæ Virginis Mariæ Desponsationem devotissime celebrémus. Cujus glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

Ex Hom. 2. super Missus est.

OPORTERAT a principe mundi aliquandiu celari divini consilii sacraméntum : non quod Deus, si palam opus suum fa-

cere vellet, impediri posse ab illo metueret : sed quis ipse, qui non solum poténter, sed etiam sapiénter quæcunque voluit fecit, sicut in omnibus opribus suis quasdam rerum, vel temporum congruentias propter ordinis pulchritudinem servare consuévit : ita in hoc quoque tam magnifico opere suo, nostræ videlicet reparatiōnis, non tantum poténtiam suam, sed et prudéntiam ostendere voluit.

R. Desponsatio gloriósa Virginis Mariæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David : * Cujus vita inclita cunctas illustrat Ecclésias. T. Hodie desponsata est beata Virgo Maria ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

CONVENIENT ergo erat, ut suaviter quoque omnia, cœlestia scilicet et terræna dispóneret, quatenus et illinc dejiciens inquietum, reliquos in pace tirimaret : et hic debellatûrus invidum, nobis prius sue humilitatis et mansuetudinis valde necessarium exemplum refinqueret : sieque mirabili fieret moderamine sapiéntie, ut et seis suavis, et hostibus fortis appareret.

R. Cum jucunditate Desponsationem beatæ Mariæ celebrémus : * Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dóminum Jesum Christum. V. Corde et animo Christo canamus gloriam in hac sacra solemnitate præcélus Genitricis Dei Mariæ. Ut.

Lectio vi.

Quid enim prodéssel diabolum a Deo vinci, nobis manentibus superbis ? Necessarius fgitur desponsata est Maria Joseph, quando per hoc et a canibus sanctum absconditur, et a sposo virginitas comprimitur, et virginis tam verecundia partitur, quam fama providetur. Quid sapiéntius ? Quid dignius divina providentia ? Uno tali consilio secretis cœlestibus et admittitur testis, et excluditur

hostis , et **integra servatur fama Virginis Matris.**

R. Desponsatio tua , Dei Génitrix Virgo , gaudium annuntiavit universo mundo : * Ex te enim ortus est sol justitiae, Christus Deus noster : * Qui solvens maledictionem , dedit benedictionem : et confundens mortem , donavit nobis vitam sempiternam. ¶ Benedicta tu in mulieribus , et benedictus fructus ventris tui. Ex. Glória Patri. Qui.

In iij. Noct. Homil. in Evang. Cum esset desponsata, ut die xix Martii 685.

Lectio ix de S. Emerentiana. 646.

R. viij Beátam me dicent omnes generationes : * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens est , et sanctum nomen ejus. ¶ Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

R. viii. Felix namque es , sacra Virgo María , et omni laude dignissima : * Quia ex te ortus est sol justitiae , * Christus Deus noster. ¶ Ora pro populo , interveni pro clero , intercede pro devoto semíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicunque célébrant tuam sanctam Desponsationem. Quia. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES, et per Horas , Año.

1. Desponsatio gloriósae * Virginis Mariæ , ex sémine Abrahæ , ortæ de tribu Juda , clara ex stirpe David. Ps. Dóminus regnavit , cum reliquis. 44.

2. Desponsatio est hodie * sancte Mariæ Virginis , cuius vita inclita cunctas illústrat Ecclésias.

3. Regali ex progénie * María exorta resulget , cuius precibus nos adjuvári mente , et spiritu devoutissime póscoimus.

4. Corde et animo Christo canamus glóriam in hac sacra solemnitate præcelsæ Genitricis Dei María.

5. Cum jucunditate * Desponsationem beatæ Mariæ celebrémus,

ut ipsa pro nobis intercedat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum Ecclesiasticum. 24. b

A n initio , et ante sæcula creata sum, et usque ad futurum sæculum non désinam, et in habitacione sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus. O gloriósssa. cvij.

¶ Desponsatio est hodie sanctæ Mariæ Virginis. R. Cujus vita inclita cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus , Año.

Desponsationem hodiernam perpétuæ Virginis Genitricis Dei Mariæ solemniter celebrémus , qua celsitudo throni procéssit, alleluia.

Oratio.

F AMULIS tuis , quæsumus Dómine , coelestis gratiæ munus impetrare : ut quibus beatæ Virginis partus extitit salutis exordium , Desponsationis ejus votiva solémnitas , pacis tribuat incremèntum. Per Dóminum.

Pro comm. S. Joseph. Año. Ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta , ut putabatur, filius Joseph. ¶ Os justi meditabitur sapiéntiam. ¶ Et lingua ejus loquétur judicium.

Oratio. S. anetissimæ. cvij.

Postea S. Emerentiana. 645.

Ad Horas , Año de Laud. Capitula et RR. br. ut in Festis B. Mariæ. cvij.

In ij. Vesperis omnia ut in j.

Ad Magnificat , Año.

Desponsatio tua , Dei Génitrix Virgo , gaudium annuntiavit universo mundo: ex te enim ortus est sol justitiae , Christus Deus noster, qui solvens maledictionem , dedit benedictionem: et confundens mortem , donavit nobis vitam sempiternam.

Pro comm. S. Joseph. Año. Ecce fidélis servus et prudens , quem constituit Dóminus super familiam suam. ¶ Glória, et divitiae in domo ejus. R. Et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Oratio. S. Sanctissimæ. cvij.

Postea sequentis.

EADEM DIE XXIII.

In Festo S. Ildephonsi Toletani,
Conf. Pont.
Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont.
xxiiij. prater seq.

Si hoc Festum occurrat in Do-
minica Septuagesimæ, transfe-
ratur in primam diem non impe-
ditam juxta Rubricam Breviarii.

Oratio

Deu s, qui per glorio sissimam
Filii tui Matrem beatum Il-
dephónsum, Confessorem tuum
atque Pontificem, misso de the-
sauris cœlestibus munere deco-
rasti: concéde propitius; ut, per
eius preces et mérita, múnera
capiámus ætérna. Per eúmdem
Dóminum.

In i Noct. Lectiones de Scr-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex Surio tom. I. et aliunde.

ILDEPHONSUS, qui et Alphónsus
dicitur, natiōne Hispānus,
Toléti nobilissimis Stéphano, et
Lúcia paréntibus ortus, omnique
cura nutritus, liberálibus disci-
plinis instrúctus est. Primum
hábuit præceptórem Eugénium
Toletánum Antísiitem, a quo mi-
ram ob índolem Hispalim ad
Isidórum, mira tunc eruditóne
polléntem, est missus. Duódecim
apud Isidórum commorátus an-
nos, tandem si uige bona, doctriná-
que sana imbūtus, Toléti re-
meavit ad Eugénium. Postquam
vero factus est ob vitæ candórem,
peritiámque non vulgarem, ab
Eugénio ecclésia Toletanæ Archi-
diáconus, mundi cùpiens láqueos
declinare, in Agaliensi monasté-
rio, quod sanctis martyribus
Cosmæ et Damiáno tunc erat di-
cátum, insigne pietatis cucúllum
induit. Cui neque paréntes, jam
prece, jam vi ómnia tentantes,
obsistere valuerunt, quin con-
stánter in propósitó per manéret.
ii. Invéni David.

Lectio v.

MONACHI non multo post Ilde-
phónsum in demortui Abbá-

tis locum subrogárunt: suspi-
ciebant síquidem in eo (præter
virtutes réliquas) æquitátem, morum facilitátem, prudéntiam,
raram sanctitúdinem. Tantus
istaque fulgor, tanta veræ pie-
tatis lux (quod ipse timébat) la-
tére non pótuit. Eugénio nam-
que vita functo, cleri, senátus,
totiúsque pôpuli decretó Toleta-
nus Archiepiscopus est creá tus.
In quo quidem præsulatu,
quantum verbo Ildephónsus pro-
ficerit, quæ miracula ediderit,
quam multis fuerit nominibus
de Virgine Matre bene méritus,
non facile quis explicare quire-
rit. Cœnobium virginum in Deil-
fensi villula ædificavit, ac mag-
nus munéribus auxit. Hæreti-
cos quosdam, qui in Hispania
hæresim Elvidianam, tolléntem
perpétuam Mariæ Genitricis
virginitátem, disseminabant,
doctissime consulávit, ab Hispania
aque dépulit: quam disputa-
tionem explicavit libro quem
scripsit de beatæ Mariæ virginité,
rem miráculo confirmante.
Cum enim Ildephónsus ad pre-
ces matutinas Expectatióniæ bea-
tae Mariæ in ecclésiam nocte
descenderet, cónites ejus in
ecclésiæ limine, fulgore quo-
dam repentina deterriti, retro-
cessérunt. Ille vero intrépidus
ad aram progréssus, Virginem
ipsam vidi, et adoravit, ab ea
démque vestem, qua in sacri-
ciis uteatur, accepit.
it. Pósui adjutorium.

Lectio vi.

Cum éliam dies sanctæ Leocá-
diæ festus ageretur, et cle-
rus frequensque pôpulus conve-
niissent, Ildephónsus ad sepúl-
chrum virginis Leocadiæ accé-
dens, flexis suppliciter génibus
precabatur. Et ecce reserato re-
pénti sarcóphago, Leocadia
sanctissima pródiit: videntibús-
que cunctis, et audiéntibus,
Ildephónsi mérita de Virgine Ma-
ria commendávit, dicens: O Ilde-
phónse, per te vivit Dómina
mea, quæ cœli culmina tenet;

et, præsule collaudato, redibat. Ildephonsus, ne res sine testimoniis tanta posteris referretur, arrépto Recesvinthi regis, qui forte tunc aderat, gladiolo, velaminiis partem, quo caput Leocadiæ tegebatur, resécuit; eamque cum régio sinu cultro célébre pompa in sacrarium intulit, ubi usque hodie servatur. Scripsit multa luculentiori sermone, quorum, varii molestiârum occupationibus impeditus, aliqua copta, aliqua semiplena reliquit. Obiit tandem divus Ildephonsus feliçiter ac sancte, cum sedisset in episcopatu annos novem, menses duos: sepultusque est in basílica Leocadiæ circa annum Domini sexcentésimum septuagésimum séptimum, Recesvintho in Hispania regnante. Cujus corpus in generali a Sarracenis Hispaniarum occupatione in civitatem Zamorensem translatum est: et in ecclesia beati Petri honoriſſime quiéscens, magna illusus populi religione colitur.

R. Iste est, qui ante.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, ut in Communi Doct. j. loco liv.

Lectio ix. de S. Emerentiana, ut 646, quod si Festum S. Ildephonsi in Dñica celebretur, Lectio ix. erit de Hom. Dñicæ occ.

In Laud, fit commem. S. Emerentianæ, ut 646.

In iij. Vesperis fit comm. seq.

DIE XXVIII. JANUARII.

In Festo S. Juliani, Ep. et Conf. Pro omnibus Hispaniarum Regi subjectis.

Semiduplex ad libitum.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xliij. præter sequentia.

Oratio

Exita, quæsumus Domine, in populo tuo spiritum charitatis, quo beatum Julianum, Confessorem tuum atque Pontificem, replere dignatus es: et concéde; ut, cuius festivitatem celebramus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per Dominum.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo nocturno

Lectio iv.

JULIANUS, Ecclesiæ Conchiensis Episcopus, Burgis piis et honestis parentibus natus est. Ejus ortum præclaræ illius sanctitatis et episcopalis dignitatis signa divinitus data nobilitarunt. Nam adeo formosus et pulcher in lucem editus est, ut omnes intuitentes os ejus, cœlesti quadam fulgore perfusum admirarentur. Multo magis vero, cum puer grandior palam super fontem baptismalem tamdiu visus est mitra et bâculo, episcopaliibus insignibus, ornatus, dum adstantes admónuit, ut infanti Juliani nomen impónerent. Postea pie sancteque educatus, liberabique disciplinis apprime eruditus, Theologiam operam dedit: in qua plurimum profecit. Itaque probatae vitæ exemplo, et divini verbi prædicatione toti Hispaniae mirandum in modum profuit. Archidiacconi dignitate in Ecclesia Toletana ornatus, ab Alfonso definceps, nono Castellæ rege, episcopale munus suscipere coactus est, quod summa cum laude obivit.

It. Invéni David.

Lectio v.

Vras pater pauperum fuit: quippe qui egentium, viduorum, et pupillorum inopiam pecunia et aliis pietatis officiis sublevavit. Redditus Ecclesiæ sursum sublevandis miseris, sum instaurandis ornansque templis insumpsit: ipse tenui victu contentus, quem labore manuum suarum comparabat. In oratione assiduus erat: cuius vi, paterna charitate ardens, multa et magna pro salute populi a Deo impetravit. Quorum illa in primis illustria: cum aliquando tota provincia rei frumentariae laboraret inopia, nec quidquam amplius in Episcopatus horreis supererisset, populi calamitatem miseratus,

preces cum lacrymis ad Deum fudit. Tunc plurimum tritici ad aedes sancti Episcopi a permultis jumentis comportatum est, quae, depósito onere, evanerunt. Cumque item dira in populo lues grassaretur, sancti Episcopi oratione sedata est. Multos quoque, variis insanabilium morborum generibus affecitos, in sanitatem restituit.

R. Posui adjutorium.
Lectio vij.

Super gregem suum tamquam bonus et sedulus pastor diligentissime vigilavit, lupos arcens ab ovinis, et oves pascens verbo vita, cibum cuique tribuens pro capitu congruentem. Corpus suum jejunii assidue castigans, sepsum bonorum operum exemplar omnibus praebuit. Denique, cum annos fero octoginta maxima cum sanctitate vixisset, plenus diorum atque virtutum, in senectute bona migravit ad Dóminum, quinto Kaléndas Februárii, anno millésimo ducentésimo octavo: et honorifice in Ecclesia sua sepultus, post mortem quoque miraculorum gloria clarus, magna populi veneratio colitur. Anno postmodum millésimo quingentésimo decimo octavo, Leónem Décimo Pontificem Máximo, corpus ejus e sacello, ubi multos jacuerat annos, offóssum, ad locum prope aram maximam magnifice exornatum, tertio Idus Aprilis, solenni pompa, ac maxima celebritate translatum est. Commemoratiōnis ejus quoque festivitas Nonis Septembribus, ex Júlii Tertii summi Pontificis concessione recolitur.

R. Iste est qui ante.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 6.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi arrugo et linea demolitur, et ubi fures effodiunt, et furantur. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chrysólogi.
Serm. 8. de jejun. et elemosyna,
circa medium.

THESAURUS cœli est manus pauperis: quod suscipit, ne in terra pereat, repónit in cœlum. Manus pauperis est gaurophylacium Christi, quis quidquid pauper accipit, Christus acceptat. Da ergo, homo, pauperi terram, ut accipias cœlum: da nummum, ut accipias regnum: da pauperi, ut des tibi: quidquid pauperi dederis, tu habebis: quod pauperi non dederis, habebit alter. Clamat Deus: Misericordiam volo. Quiquid vult Deus, Deo negat, a Deo sibi, quod desiderat, vult negari. Homo, petit Deus, sed tibi, non sibi: humanam misericordiam petit, ut largiatur divinam. Est in cœlis misericordia, ad quam per terrenas misericordias pervenitur.

R. Amavit eum.
Lectio viii.

DICTRUS causam in judicio Dei, patronam tibi misericordiam, per quam liberari possis, assūne. Qui de patrocino misericordia certus est, de vénia sit securus, de absolutione non dubitet. Misericordia non solum causam prævenit, anticipat cognitorem: sed etiam sententiam revocat, absolvit addicatos. Quod Ninivitae probant, quos jam sententiæ subjactos, pœna traditos, ad victimam stantes, morti déditos, misericordia sic rapuit, sic tenuit, sic prævenit, ut maluerit Deus deduci sententiæ, ne misericordia quid negaret. Fratres, per misericordias pauperum misericordiam parémus, ut possimus esse de pœna liberi, de salute securi. Beati, inquit, misericordes, quia ipsi misericordiam consequentur. Gratis misericordiam sperat ibi, qui hic non fecerit misericordiam.

R. Sint Iumbi.

Lectio ix. de S. Agnete secundo, ut in Breviario et commem in laudibus.

DIE IIII. FEBRUARII.
In Festo S. Blasii, Episcopi
Martyris.
Duplex majus.
Oratio.

Dux, qui beatum Blasium,
Martyrem tuum atque Pontificem,
in suis perferendis suppliciis,
et in aliorum depellendis
infirmitatibus admirabilem
effecisti: concéde propitius; ut
illus in fide constantiam imitemur,
et in periculis patrocinia
sentiamus. Per Dóminum.

In i. Nocturno Lectiones . A
Miléto. xvij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BLASIUS Cappadox nobili gé-
nere Sebaste in Cappadócia
ortus, ex médico Episcopus
creatus est, ut cörperum cura-
tioni animarum cura succéderet.
Huius muneri cum sedulam ac
piam operum navaret, dira tem-
péstas in Christianos a Licínio
tyranno excitata fuit. Blasius,
divino instinctu, Christi consil-
lio et exemplo, in montem
Argéum se recépit, ac sese in
speluncam abdidit, in qua re-
rum divinarum contemplatioui
vacans, ab ipsis feris, nativæ
feritatis oblitis, quotidianum vi-
ctum accépit, et multis obsé-
quiis cultus est.

¶ Honestum fecit.

Lectio v.

In tāmidū lātuit donec ab Agri-
colai præsidis militibus casu
deprehensus, inde abstractus,
et ad præsidem ductus, illius
jussu, in vincula conjectus est.
Sed vincitus ipse, multos, quos
ejus sanctimoniæ fama accí-
verat, a diversorum morborum
vinculis liberavit. In his puer
fuit, qui, desperata a medicis
salute, transversa spina fáci-
bus inhærente, animam agébat.
Illústris sane tum cörperum
tum animarum médicus, non
humana, sed divina arte, non
paratis a natura remédiis, sed
Christi grácia comparatis, agrós
pristinæ saluti restituit, omni-

fere miraculorūm générē con-
spicuus. Nam Christi super
aquas ambulantis, et Eliæ Sa-
reptánæ viduæ annónam multi-
plicantis miracula renovávit.
it Desidérium.

Lectio vi.

Alissimi præsidis jussu cru-
ciatus fuit: duris verbéri-
bus cassus, tortus in equúleo,
pectinibus lérreis dilaniatus,
candenti lorica indutus, aliis-
que exquisitissimis suppliciis
afféctus est. Sed ejus fides pro-
bári quidem potuit, non tamen
vinci. Dilacerato corpore, infra-
ctus ánimus résstitut. Tandem
victo tyranno, capite plexus,
illustre Fidei testimónium Ec-
clésiae reliquit, tertio Nonas Fe-
bruarii, anno Christi tercenté-
simō dēcimo sexto.

¶ Stola jucunditatis.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secún-
dum Mattheum.

Lectio viij. Cap. 10.

In illo tempore: Dixit Jesus di-
scipulis suis: Quum perse-
quentur vos in civitate ista, fü-
gite in aliam. Et réliqua.

Homilia sancti Athanásii
Episcopi.

In apol. de fuga sua,
ante med.

In lege præceptum erat, ut con-
stitueréntur civitátes refugió-
rum, ut qui quomodo cùmque
ad necem quæreréntur, servári
possent. In consummatiōne por-
ro sacerdórum, quum advenis-
set illud ipsum Verbum Patris,
quod Moysi ántea locútum fü-
rat, rursus hoc præceptum de-
dit: Quum vos, inquiens, pe-
secuti füerint in civitate ista,
fugite in aliam. Paulóque post
suhjicit: Quum vidéritis illam
abominationem desolatiōnis,
quæ dicta est per Daniélem Pro-
phétam, consisténtem in loco
sancto (qui legit, intelligat).
tunc qui in Iudea sunt, fügiant
ad montes, et qui in tecto est,
non descéndat tollere aliquid de

domo sua: et qui in agro est, non revertatur tollere tunicam suam.

R. Corona aurea.

Lectio viii

Hec cum scirent Sancti, ejusmodi tenuerunt suæ conversationis institutum: quia enim tunc præcepit Dominus, eadem quoque ante suum in carne adventum locutus est in Sanctis, et hoc institutum homines ad perfectionem ducit. Nam quod Deus jussit, id omnino faciendum est. Ideoque et ipsum Verbum propter nos homo factum, non indignum putavit, quum quereretur, quemadmodum et nos, abscondere se, et quum persecutionem pateretur, fugere, et insidias declinare: quum autem a se definitum tempus ipse adduxisset, in quo corporaliter pro omnibus pati volebat, ultra seipsum tradidit insidiantibus.

R. Hic est vere.

Lectio ix

At vero sancti homines, quum ab hac quoque formam a Salvatore didicissent (ab ipso enim et ante et semper omnes docebantur) adversus persecutores ut legitime certarent, fugiebant, et ab illis quasi si se abscondabant. Quum enim præstituti sibi a divina providentia temporis finem ignorarent, nolabant insidiantibus se temere tradere; sed contra, quum scirent quod scriptum est, in manibus Dei esse hominum sortes, et Dominum mortificare, et vivificare, potius in finem usque perseverabant, circumneentes, ut ait Apostolus, in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustati, in solitudinibus errantes, et in speluncis, et cavernis terræ latentes, quoad vel definitum mortis tempus veniret, vel qui tempus ipsum definiterat Deus, cum eis loqueretur, et insidiantes exhiberet, aut certe persecutoribus eos tradiceret, utcumque illi placueret. Te Deum laudamus. 13.

DIE IV. FEBRUARII.
In Festo S. Joannæ Valesie.

Vigilæ.

Duplex.

Omnia de Comm. nec Virg nec Mart. lxxix, preter seq.

Oratio.

Domine, qui ad imitandum beatam Virginis Filii tui Genitricis virtutes, novum per beatam Joannam, sacrarum Virginum cætum instituti voluisti: eius meritis precibusque concéde; ut per eadem gradiamur virtutum exempla. Per eundem Dominum.

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadrag. Nullerem forte. lxxix.

Io secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNA Valézia, Ludovici Undécimi Galliarum Regis filia, a teneris annis in omnem pietatem instituta, ac propensa, non obscuris futurae saeculatatis indiciis continuo clariuit. Quinquennis, serventissimis precibus Delparam Virginem, quam semper mirifice coluit, exoranti, ut quo ei placere magis posset obsequio, significaret, prænuntiari sibi visa est, fore aliquando, ut novum sacrarum Virginum Ordinem in ejusdem Delpare honorem institueret. Ludovico Aurelianensi Duci invite nupta, summa in prosperis moderationem exhibuit. atque in adversis constantiam. Ipso postea in Galliarum regem assumpcio, ac nullo et irrito per Apostolicam Sedem eo declarato conjugio, id non solum sequissimo animo tulit, sed gravi se vinculo solitam prædicans, liberioris deinceps uni Deo famulæri posse gratulata est.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

BITUICENSIS Ducatus sibi a Ludovico Rege assignatos redditus, alendis pauperibus, curandis negritis, edificantisque monasteriis profuse erogabat. In eam vero curam præsorium

incubuit, ut sacrarum Virginum eactum sub nomine Annuntiationis beatæ Virginis Maris, quibus ejusdem virtutes certis regulis ab Alexandro Sexto approbatæ, essent ad imitandum propositæ, institueret, ac promovéret, quod ei feliciter cessit. Egénos, ac miseros omnes ad se confugientes materna charitatis complectebatur viscéribus : ægratos in primis, quorum ulcera, et saniem propriis manib[us] térgere et contrectare non defugiébat, restituta non semel eo contactu iisdem sanitatem.

R. Dilexisti justitiam.
Lectio v.

SINGULARI, atque eximia erga sanctissimum Eucharistie Sacramentum pietate ferebatur : ad quod tanta accedébat lacrymæ vi, ut ejusdem charitatis ac devotionis sensus in adstantium animis excitaret. Dominicæ quoque Passiōnis mystèria pari recolébat affectu : quare constrúctio intra domésticum hortum Christi sepulchro, ibi secedébat idéntidem nudum pectus lápide tundens, atque in preces et lacrymas júgiter effusa. Vitæ demum innocentissime actæ finem quadragenaria preséntiens, sacris omnibus christianæ Religiónis mystériis rite pieque suscep̄tis, pridie Nonas Februarii, Biturici decéssit, anno millésimo quingentésimo quinto. Ejus corpus quinquagésimò séptimo post obitum anno incorruptum repétum, dum ab hæreticis militibus ad cremandum raperétur, gémitus edidisse, et mucerne transfixum copioso sanguine manasse perhibetur. Ejus cultum Benedictus Décimus quartus Apostólica auctoritatē probávit, anno millésimo septingentésimo quadragésimo secundo. Tandem Pius Sextus, ut in toto Galliæ regno possit de beata Joanna Valesia, anniversaria ejus dormitionis die, Officium recitari, ac Missa celebrari de Communi

nec Virginis nec Martyris indulsit, anno millésimo septingentésimo septuagésimo quinto, die vero Aprilis vigésimo.

R. Fallax grātia.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Si mīle est regnum cœlorum thesāuro. lxxxij.

FADEM DIE IV. FEBRUARII.
In Festo S. Josephi a Leonissa, Confessoris.

Duplex majus.

Omnia de Communi Conf. nou Pont. Ivi. præter seq.

Oratio.

Drus, fidélium remunerátor servórum, qui beatum Joséphum exímium in evangélica prædicatione operárium offecisti: ejus, quæsumus, intercessione concéde; ut a grato tibi servitio numquam cessémus in terris, et plenam a te mercédem recipiámus in celis. Per Dñum.

In i. Noct. Lectiones, Beatus vir, ij loco. Ixv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOSEPHUS Leonissæ in Aprílio pīs honestisque paréntibus natus, a pueritia cœpit clarére virtutibus. Nam et certos sibi indixit jejūnii dies, et in pietatis opéribus maximopere delectabatur. Factus adolescentior, oblatā sibi optima conjúgia castimoniæ sedulus cultor strénue recusavit, et consanguineórum blandiméntis superatīs, Capucinorum instituto nomen dedit. In Religiōne austerrissimum vitæ genus sectatus est. Aliquando eum fabarum corruptiérum pupillo, módico pane, eoque mūcido, et coenosa aqua, etiam dum sacris conciōnibus operam daret, vitam transigébat. Sæpe etiam ad sex, et octo dies omni prorsus cibo abstinuit; diris cruentisque verbéribus, aspérrimo cilicio ferreaque catena corpus domabat.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

ABDENTISSIMA charitatem, et studio dilatandæ christianæ

religiónis accénsus, Constanti-nópolim profectus, Christifidélibus in captivitate degéntibus século opitulabatur. Fidei deser-tóres reducébat; nutáentes in religióne confirmábat, verbéri-bus licet, cárcere, et contumé-liis vexátus. Quare cum finem verbi Dei disseminándi non fáceret, alta e trabe pendére Ius-sus, manu, pedeque dextro unco férreo periorátis, sumoqué ut suffocarétur, suppósito, in eo cruciátu Christi athléta trí-duo permánsit. Indeque ab An-gelo mirabiliter eréplu, saná-tis vulnéribus, martyrii mérito cumulátus, in Italiam revérsus est, ibique evangelizándis pau-péribus cum ingénti animárum lucro totus incubuit. Finítimas régiones, et famílias factiōnibus, ódiis rixisque prope con-féctas, précibus, conciónibus, continénti virtútum exémplo, ad tranquillitátem redégit.

¶ Amávit eum.

Lectio vij.

Iuos, choráes, aliósque tum véteres, cum gliscéntes abú-sus áriter insectabátur. Illúd que plane admirábile, quod vir Dei neque inédia, neque solis æstu, neque imbríum vi, neque locórum asperitáte, ægra alió-quin, et adversa sape valetú-dine præpeditus, sex. et octo eadē die conciōnes habuerit. Tot inter Apostólici múnēris labóres, cœlestium contempla-tiōni addictus, crebro in éxtasi raptus est, divinóque Spíritu sflátus, córdium arcána pene-tráre, et futúra prospicere fre-quens illi fuit. Grátia étiam mi-raculórum illústris, Truéntum, exténdo super aquas pállio, cum sócio, et Marójam fluvium bis siceo vestígio transfixit. Prænun-tiata déniue mortis suæ die, Ecclésiæ Sacraméntis reféctus, placidissime in osculo Dómini occubuit. Desfúncti corpus præ-macie squálidum miram illico venustátem induit. Cor ejus úsque in præsens molle, sua-

vémque spirans odórem, summa ónímum admiratiōne asser-vátur. Illum miraculis clarum Clemens Duodécimus Beátum appellávit, ac Benedictus Décimus quartus solémni pompa Sanctórum fastis adscrípsit.

It. Iste homo.

In iii. Noct. Homilia in Evang Designávit Dóminus, de Comm Evangelist. xiiij. cum R. d. Comm. Conf. non Pont. Ixij.

Vesperæ de seq., com p̄t̄c

DIE V. FEBRUARII.

In Festo BB Mart. Japonum Societatis Jesu.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart. xxxij. prætér seq.

Oratio.

Dius, qui primitias fideli apud Japóniam gentes beatórum Mártyrum tuórum Pauli, Joánnis, et Jacóbi sanguine confir-másti: concéde propitiū; ut ad tui nóminalis confessiōnem, quo-rum excitámur exémplis, eórum précibus adjuvénur. Per Dñum.

In i. Noct. Lectio[n]es de Script ocurr. Ubi est dupl. maius vel ij cl. Fratres, Débitores. xxiv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

TAICOSAMA Japóniae Imperatóre in Christianos sæviénte, tres e Societate Jesu Japónes, Paullus Miki, Joánnes de Goto, et Jacóbus Kisai, fidem, quam ibi sanctus Franciscus Xavérius magnis sudóribus plantáverat. ipsi suo étiam sanguine irrigá-runt. Paulus claro génere ortus ac tum profánis, tum sacris litteris excultus, annum agébat tértium ac trigésimum; jamque sacerdótio initiándus, qua voce, qua scriptis libris plúrimos e populáribus suis, partim ab errore ad veritátem; partim a vitiis ad virtútē traduxerat. Joánnes annos tantum undevi-ginti natus, litterárum stúdiis óperam dabat; ac divinæ legis eleménta populo explicans, ob-cündis olim evangélicis ministé-riis proludéhat. Jacóbus quartu-

supra sexagesimum anno jam expléto, quamquam et ipse catechista, rem tamen etiam domesticam curábat humilitate ac patientia singulári, quas ad virtutes quotidiana Christi patientis meditatione mirum in modum excitabatur.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Et rētra sinistræ auris parte in Meacensi foro publice mulctati, revinctis post tergum mānibus, vili in plastrō per vicos primum hujus, tum aliārum Japōniæ ūrbium, sexcentorum milīarium itinere terrēstri, quo ignominia et terror lātius spargeretur, summa hieme circumducuntur, praeūnte lictore, ac sententiam crucis in eos scriptam præferente, quod vētitam a tyranno Christi legem prædi- cissent. Sed cum illi grūmnas inter et ludibria lēti semper atque alacres, quod verbis adstrubebant, exēmple quoque confirmarent: Paulus vero etiam in Meacensi carcere duos e custōdibus, sexque alios in Ozacensi, atque alicubi gubernatōrem ipsum Christo adjunxisset, triūphus ille fidei non probrum fuit; iratis palam Taicosamē Bónziis, quod homines istos per Japōniā circumvēheret, ad Christi sectam disseminādam scilicet, non extirpādam. R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

TANDEM Nangasachium perducti, paratis in colle crūcibus, quas ipsi antea venerabundi salutaverant, affiguntur. Aderat Joānni pius, ac fortis génitor; nec satis pāluit, uter supplicium lātius, illene túlerit, an iste spectarit. Nec minor in Jacōbo, devēxa licet ḥtate, énimi vigor eminēbat; at Paulus e triumphali illo crucis púlpito, nativam hominis eloquētiā, stimulante Dei charitatē, ad circumfusam multitudinem pro christiana religione perorāvit:

illud palam sibi gratulātus, quod in cruce, ut Christus Dōminus, cadémque atque ille, ḥtate moreretur; donec singuli ab imis latēribus ad hūmeros binis lānceis transfixi, victrices animas cōelo inserēendas emisere, Nonis Februario, anno millesimo quingentésimo nonagésimo séptimo. Pendentes cōporum exūviā Episcopus Japōniā, ad collem mox véniens, pōsitis humi génibus, publice est veneratus, atque ex illo cōpīt locus esse omnibus venerationi. Id vero sibi gratum extitisse vāris Deus ostendit signis: inter quæ illud præcipuum, quod sanguis Mārtiyrum semē fuit Christianorum. Quibus rite probatis, Urbānus Octāvus Pōntifex Māximus eos beatōrum Mārtiyrum fastis adscripsit.

R. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Cum audiēritis. xxxix.

Festum S. Agathæ transfertur in diem sequentem: unde in ij. Vesperis ejus fit commem. ut in Brey. 662. Dein comm. S. Dorothea, Virg. et Mart. Aña Veni sponsa. V. Diffusa, ex Laud. Oratio. Indulgētiā. lxxvij.

DIE VI. FEBRUARII.

In Festo S. Hyacinthæ de Mariscottis, Virg.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum. lxvij. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beatam Hyacintham, Virginem tuam, jugis mortificationis et charitatis victimam effecisti: ejus nobis exēmple et intercessione concēde; ut peccata nostra deflēre, et te semper diligere valeāmus. Per Dōminum.

Deinde fit comm. S. Agathæ. Virg. ut 662. Et S. Dorothea, Virg. Aña. Simile est ex Laud. V. Adjuvābit ep̄m, ut in ij. Noct. Oratio. Indulgētiā. lxxvij.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadrag. De virginibus. lxxij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HYACINTHA, nōbilis virgo Romāna, Marci Antónii de Mariscottis, Vignanellī Cōmitis (quo in oppido nata est) et Octāviæ Ursinæ filia, a prima etatē divinæ protectionis argumēta experiri cœpit, cum septēnnis jamjam in pūteum prolapsūra, præsēnti Dei beneficio servata est. Vitērium missa ad Moniales sancti Bernardī, ut ab iis educarētur, ibi tertii Ordinis sancti Francisci Institutūmadolēscens suscepit, non ita tamen, ut sacra cum veste religiosos moros indūret; pompis enim ac deliciis aliquāndiu indūlsit, donec ex sebri decūmbens, accīti ad se confessarii opportūna commonitione percūsa, omni vanitati nūntium remisit. Itaque anteāctæ vitæ māculis Penitentiæ Sacramēto expiatis, in commūni triclinio in génuā humillime provoluta, lācrys misse prōluens, ac flagello in se ipsam animadveriens, véniam a Sorōribus deprecata est: tum ánnuam pecúniam, ac spléndidam, alique supērfluam supellectilem, mundi ac sui contémptrix abdicavit; deinceps vero nudis pēdibus, vel, cum morbus cōgeret, subiecta sólea obtectis, ac única tantūmodo túnica contēta, eaque rudi, obsoleta, et in eleemosynam accepta, ac fune præcincta, quoad yixit, incéssit.

¶ Propter veritatem.

Lectio v.

PRÆTER ásperum vestitum, cīlico, vigiliis, labōribus fracta, assiduisque jejuniis extenuata, corpus etiam crebris verbēribus, ac spinārum manūpulis lacerabat, adhībito intēdum altērius quoque moniālis brachio ad majōrem sui corporis afflictionem; quod ut magis magisque attēreret, lēctulo ex assēribus, solōque vili strāgulo instrācto utebātur, ac pro pulvillo saxum adhībēbat, quod

in stramen ex obediētia commutavīt, in quo altēruto pede ad crucem, in conspēctu pōsitam, catēna alligato, brevissimum somnum capiébat. Ad hanc absinthium, herbāsque amarisimās mandere, moniālūm ulcera, ac pannicula sānie madētia exosculāri non rēnuit; scalas monastērii, onūsta ingēnti cruce, gēnibus ascēdere aliquāndo consuēvit, nunc quoque urticās, nunc ceras liquātas, modo nivem et glaciem, modo alveos rigētūm aquārūm ad macerationēm adhībuit. Christi Dōmini Passiōnem, quam summōpere venerabatur, apte a se excogitata atrocissimārum pōnērūm série imitari. in mājori hebdomada, singulisque sextis sériis sólita fuit. Patiētia in perferendis injūriis, christiāna humilitas, virginālis verecūndia, ac sumnia sedūlitas in novitiis, quibus praeerat, ad perfectionēm prōvhēndis, in ea mirifice eluxerunt. Animarū quoque zelo incēnsa, plures inimicitias sūstulit, periclitantes puellas in tuto collucāvit, plūrimis ad meliōrem frugem tradūctis; in proximōrum salūte procuranda, qua oratiōnibus, qua voluntāris corporis cruciātibus, omni dēnique cōnatū jūgiter incubuit.

¶ Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

AGRORUM in nosocōmiis ac pāuperum patrociniū, quamquam inops, omni stūdio suscepit, et ut ifsdēm succurseret, non solum prōpriis ipsa mānibus laborabat, et quotidiānum sibi victum subtrahēbat, frūstulis panis contēta: sed moniales etiam ac matrōnas civitatis, virōsque dīvites ad id opēris alliciēbat, atque undequāque pōterat, subsidia corrogābat; quinimo, ut quam pro egēnis et invālidis sollicitūdinem ostēderat, perpētuo firmaret, duas Sodalitātes, quae cordūdem curam gērerent, in-

stitui curavit. Erga sanctissimum Eucharistiae Sacramentum fuit vehementer affecta : cuius cultum ut in aliis quoque promovéret, ad illud frequenter per annum cum solenni pompa, quam Deo gratam fuisse nonnulla prodigia comprobárint, publicae veneratiōni exponēdum, omnem operam adhibuit. Désparam Virginem tam impense coluit, ut digna habita fuerit, quae ejus apparitione recrearētur. Prophetie, contemplatiōnis, lacrymarum dono, aliisque charismatibus floruit. Anno denique millésimo sexcentésimo quadragesimo, ætatis suae quinquagésimo quinto inchoato, in cœlum evocata est. Cujus corpus in ecclesia sancti Bernardini Vitérbiæ collitur, eamque Benedictus Décimus tertius méritis et miraculis claram in beatarum, Pius vero Séptimus in sanctarum Virginum númerum retulerunt.

b. Afferentur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Eyang. Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, de Communi. lxxv. cum Lectione ix. S. Dorothæ ut in Breviario 663. et ejus com. in Laud. Aña. Veni sponsa. V. Spécie, ex j. Vesperis.

DIE XI. FEBRUARII.

In Festo beatorum Septem Fundatorum Ordinis Servorum B. M. V. Confessorum.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. Ivi. præter seq.

In j. Vesp. Capit. de Laud.

Hymnus.

JAM nimis terris facinus per omne
Noxa regnabat sine lege aberrans,
Inque peccantes superi tonabant

Vindice dextra :
Quando lugendis miserata satis
Virgo septenos Próceres coruscos
Sanguine, et claros pietate multa
Cœlitus accit.

Accit afflictis populis piändis
A tot strūmnis, maculis, ruñis;
Accit, et semper sibi servitūros
Strénuo amore,

Veste lugubri induit, ut dolores
Défleant ejus, mage dum se-
rali

In trabe infanda pérīt cruenté
Diva Propago.

Filios rursus vocitavit omnes,
Ut velut Matrem studiose aman-
tem

Créderent ipsam, pária et re-
férrent
Pignora amore.

Tunc quis exūssit charitatis
ignis

Pectus ipsorum ! Date, queso,
Pater,

Filios vestros páribus beatis
Ignibus uri.

Iu, Pater, præsta, trübue et, Re-
démptor,

Tuque da nobis, Paraclete
suinme,

Virginem Matrem cōlere, ac
amare,

Flere et in ævum. Amen.

v. Orate pro nobis, septem
beati Patres. R. Ut digni effi-
ciāmur promissionibus Christi.

Ad Magnificat. Apo.

Isti sunt viri misericordiae, quo-
rum pietates non defuerunt. Se-
men eorum, et gloria eorum
non derelinqueretur.

Oratio ut ad Laudes.

In Quadragesima commem.
Feria

Ad Matutinum, Invitatorium
Mirabilem Dóminum in Servis
Désparæ, * Venite adorémus.
Ps. Venite, exultémus. t.

Hymnus.

PRÆCLARA septem lúmina
Tusci micantis Etheris,
Vos Virgo Mater excitat,
Ut luce mundus spléndeat.

Vos labra lacte périlita
Servos Maríæ nóminant ;
Tum Virgo vos Senários
Adire colles imperat.

Vos ipsa Mater inclyta
Funébri pallio induit,
Ut deflatis vulnera,

Quæ pertulit sævissima.

Hoc ipsa cœli e culmine
Petro revélat martyri,
Jubéque cœtum pérpetem
Hinc pôsteris constitui;
Qui famuléntur júgiter,
Ipsamque semper díligant,
Colant, propágent, prædícen
Ejus dolóres flébiles.
Quæso, duces fortissimi,
Ah! vos sequámur strénue;
Ardor, dolórque férvidus
In Virginem nos óccupent.
Et tu, supérrna Trinitas,
Perfunde sancto róbore,
Vitamque fac non fimparem
Nostris Beatis dúcere. Amen.

In primo Nocturno.

Aña In vértice móntium plantávit Regína Martyrum vineam justórum, qui dolóres ejus meditabántur die ac nocte. Psalmi de Com Conf. non Pont. Ivij.

Aña Dómina dixit ad eos: Filii mei estis vos; exultate quia ego vos gennui.

Aña Voce sua ad Dóminam clamavérunt, et exaudívite eos de monte sancto suo.

¶ Lætâmini in Dómino, et exultate, justi. R. Et gloriâmini, omnes recti corde.

Lectiones, Laudémus viros, de Com. Conf. Pont. ii. loco. Ij. R. j. Lætabitur deserta, et in via, et exultabit solitudo: * Et florébit quasi lilium. ¶ Germinans germinabit, et exultabit lætabunda, et laudans. Et R. ij. Saliens sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutórum: * Quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torréntes in solitúdine. ¶ In cubilibus, in quibus prius dracónes habitabant, oriétur viror calamis, et junci. Quia.

R. iii. Ille est vera fraternitas, quæ regnum mundi, et omnem ornatum sœculi contémpsit: * Propter amorem Dómini Jesu Christi. ¶ Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum! Propter. (Iória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Aña Non diligéntes vanitatem, nec requiréntes mendacium,

omnia sœculi bona abdicaverunt, et a Dómino mirificati sunt. Aña In multitúdine misericórdie Dóminæ sue sperantes, introíerunt in domum ejus, et adoráverunt ad templum sanctum ejus.

Aña Ex ore infántium, et lacténtium seruos tuos illos dicentium perfeeisti, Dómina, laudem eorum. Quam admirabile est nomen tuum!

V. Exultent justi in conspectu Dei. R. Et delectentur in lætitia.

Lectio iv

Decimo tértio christiani nóminalis sœculo inter álios Flórentinos patrítios septem erant avórum sanguine, opibúsque illústres, at virtutibus spectatis suis longe illustriores, nuncupati, ut Religióni nomen dedére, Bonifílius Monákkius, Bonajúnceta Manétti, Manéttus Antelliénsis. Amidéus de Amidéis, Ugúccio Ugucciónius, Sostenéus de Sostenéis, demum Aléxius de Falconeriis. Cum hi trigésimo tértio supra millésimum, ac bis centésimum annum, auspicatissimo assúmptæ Virginis Festo, in sodalitio quodam, cui titulus Laudéntium erat, augustissimæ Dei Genitrici, prout par erat, laudes exsóllerent, ab eadē dulcissime iis appárente, inopine monéri se séntiunt ad sublimioris vita genus, posthábito mundo, amplecténdum; absolutisque idére, quibus dabant óperam, laudibus, conféstim pércliti in unum, collatísque mütuo consiliis, supérnis Dei vocantis vocantisque Deiparæ oráculis parrére mox decrevérunt: quod et sédulo factum est ab ifidem: nam consúltio statim matrè urbis Episcopo, post fortúnæ abdicatis bonis, erogatisque ample in egéños, cilicis carni obstrictis, vilióribus, detritisque réstibus cinérei colóris indúli, in rurálem parvam adiculam secesserunt, natalitio die amantissimæ ipsórum Paréntis, ut vitæ sanctioris primórdia op-

time inírent, qua die mortálibus
orta sacratissimam vitam ipsa
inchoáverat.

R. Omnes isti congregáti sunt,
venérunt, Dómina, tibi : * Et
ómnibus his velut ornaméto
vestiérás. ÿ. Et circúmdabis tibi
eos quasi Sponsa. Et.

Lectio v.

Sic septem beáti viri, charitatis
sædere devincti, eadém in
domo semet uníerant, cum ecce
per urbem viros, statim Dómino
sic disponente, moventeque in
fantiles voces Despara, ex in
fantium ore, ac lactentium,
inter quos tum puer erat sanctus
Philippus Benétius vix quin
tum mensem ingrüssus, se Ma
riæ clamari servos insperato est
audítum. Quanta tunc et exinde
amoris flamma in Dóminam
suam, cuius (ignáris ipsis) de
clarati servi erant, excitatis stí
diis exársérunt, non facile est
explicátu. Illud solum scitur,
quod sic ei se dedidérunt, ut vé
luti Matrem suam venerári, ma
ximóque honóre habére, morem
ei gérere in ómnibus, et obtem
perare propter eam cunctis sum
mopere studérunt. Hinc étiam
adeo jucundi, gratiique ei fuére,
ut, cum vitatúri populi plausum
in Seuáriu montem ab ipsa
iis præsténsu habitatúri te
ténderint, ibisque crucifixum Je
sus, muestissimamque Matrem
doléntes assidue recólèrent, ap
páruit illa eis, habituque lugú
bri assignato in memóriam do
lórum suórum, ut compaterén
tur istis, eos consecravit.

R. Vocabo servos meos et in
duam illos túnica mes, et cín
gulo meo confortábo eos : * Et
potestátem meam dabo in má
nibus eórum. ÿ. Et erunt quasi
Pátres habitantibus Jerúsalem.
Et.

Lectio vi.

ITA cinericis vestibus, indul
genté étiam Episcopo, in ni
gras mutáti, post nonnullos
annos, fortunátis quidem au
spiciis, clarissimum illud Præ

dicatórum Ordinis decus, sanctus Petrus Martyr, Floréntiam accéssit, et audita, inspectaque simul non fucata sanctimónia ipsórum, ita Dei amici cœpérunt se mútuuo diligere, ut familiárrissime versaréntur invicem secum, seséque alterne so
vérent. Inter cætera porro illud accidit, quod sperante inchyto Mártyre honórem Deo non mó
dicum, magnum terris cōmodo
dum próditum iri, si propítia Virgine, longe latéque propagá
réntur, una cum ipsis impénde
eam lexorante, ut arguméto
aliquo voluntátem suam patefa
ceret, invocata Virgo amans in
visione éi revelávit, se viros
illos septem, et qui ventúri
erant post eos, inter mundi hó
mines omnes ad singulare ser
vítium suum selegisse, et com
misérandis pœnis iam latis suis
amaríssimis constituendum Or
dinem esse, ad sui honórem et
glóriam. Hoc prodigióso virgi
neo decretó animáti humillimi
Pátres, non quia suæ mentis
fuisse successores písteros gi
gnere, sed ut jussa reserata ta
cerent supréma eórum Reginæ,
quæ nómine suo duratúram sibi
familiam fundari volúerat, in
stituere deinceps sacrum Ser
vorum Ordinem decrevérunt,
non tam ut primi ejus fundatō
res, quam ut cœlestis suæ
Fundatrixis Ministri obsequént
es; quos profnde Dóminus, ut
servos bonos, et fidéles suos, ac
Matri, in vita multis virtútibus,
in morte multis prodigijs, post
transitum multis miraculis ad
ornávit; novíssime vero Bene
dictus Décimus tértius, ejus in
stituti proféssor, cujus sanctus
Petrus erat, ejus quoque in eos
hæres amoris, Póntilex renun
tiatus, eórum miram Instituti
onem, ut inclarésceret orbi, Le
ctionibus his recenséri peramán
ter consúlit, ac mandavit.

R. Vidi conjunctos viros habé
ntes lugubres vestes, et Angelus
Dómini locútus est ad me, di

cens: * Isti sunt viri sancti facti amici Dei. §. Vidi Angelum Dei fortē volāntem per médium colum, voce magna clamāntem, et dicēntem. Isti. Glória Patri. Isti.

In tertio Nocturno.

Ana. Ingrediéntes sine mácula, et operantes justitiam, habitavérunt in tabernáculo tuo, et requievérunt in monte sancto tuo. Ana. Gloriā et magnum decórem imposuisti super eos, Reginā Martýrum, cum in memoriā dolórū tuorū lugubrem vestem eos induisti.

Ana. Haec fuit generatio quæréntium Dóminam, quæréntium Stellam ex Jacob. Te laudámus, Rex gloriæ.

v. Justi autem in perpétuum vivent. ¶ Et apud Dóminum est merces eórum.

Hymna in Evangelium, Nōlīte timere, de Communi iij. loco. lxxv.

R. viij. Dabitur lugéntibus Sion corona pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro spiritu moröris: * Et vocabuntur fortes justitia, plantatio Dómini ad glorificandum. v. Sacerdotes Dómini vocabuntur Ministri Dei nostri. Et. Bened. Quorum festum colimus.

It. viij. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris: * Et flores moi fructus honoris, et honestatis. v. Ego Mater pulchram dilectionis, et timoris, et agnitionis, et sanctas spei. Et. Glória Patri. Et.

AD LAUDES,

et per Horas. Ana. Sapiéns aedificavit sibi domum, excidit cōlumnas septem. Psalmi de Dñica. 44.

¶ Isti sunt viri septem boni testimoni, pleni Spiritu sancto, et sapiéntia.

¶ Apparuit eis Dómina Angeli, et diléxit eos in visione, et in agnitione magnalium suorum.

Beati viri tui, Reginā omnium, beati servi tui, qui stant coram te semper.

5. Laudem dicite Deo nostro, omnes servi ejus, et qui timetis eum, pusilli, et magni.

(Capitulum H. br. 13. b)

FATRES, Mementote præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.

Hymnus
ACVITI Patres, Dominæque mundi

Impigri servi, famulatus iste

Dicite, oh quali rūta corona

Vos redimivit!

Noscis ad celos subito evocatus.

Omnium Princeps célebris Monalde,

Quem sibi ut charum Cónitrix suprema

Duxit ad æthram.

Iuque dic nobis, Bonajuncta felix,

Qui Dei funus mémorans ad aram,

Dum recensébas obiisse Jesum, Lætus obisti.

Indicet tu, Sostenet, ac Ugucci, Ambo qui e terris simul emigrasti.

Angelos inter, revehente secum Virgine nitrumeque.

Le modo cuncti résounent, Nauette,

Qui velut cyenus cineri propinquus

Occinens hymnus alacer Maris, Fata subisti.

Sic, Amidee, et tibi gratulamur, Cujus ardorem morientis ignis

Visus effervens apice in Senari Belio aperivit.

Nunc tibi festis modulis, Alexi,

Plaudimus gnari prope vitæ agónem

Virginis Natum tibi blandientem

Serta dedisse.

Sit decus Patri, parlique Prolis, Flamini et sancto, tribuantque nobis

Emulos horum fieri in cōlenda

Virgine diva. Amen.

V. Exultabunt Sancti in gloria.
R. Lætabuntur in cubilibus suis.

Ad Benedictus, Aña.

Fecit misericordiam Dominus cum Patribus nostris : erexit nobis cornu salutis in domo sua Genitricis. Serviamus illi.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui in jugem memoriā dolorum sanctissimam tuam Genitricis, per septem beatos Patres nova Servorum ejus familiā Ecclesiā tuam secundasti : concéde nolis famulis tuis in hac lacrymarum valle degentibus, ita ejusdem mactissimam Matris sōcios cum ipsis esse passionum in terris, ut perpetuae consolationis consortes fieri mereamur in cœlis. Qui vivis.

Ad Tertiam, Aña.

Isti sunt viri septem.

Cap. Fratres, Mementote. clxxij.
R. br. Lætamini in Domino, *
Et exultate justi. Lætamini. V.
Et gloriāmini omnes recti corde.
Et exultate. Glòria Patri. Lætamini. V. Exultent justi in conspectu Dei. R. Et delectentur in lætitia.

Ad Sextam, Aña.

Apparuit eis Domina.

Capitulum. Eccl. 44.

Onnes isti in generationibus gentis suæ gloriam adēpti sunt, et in diēbus suis habentur in laudibus.
R. br. Exultent justi * In conspectu Dei. Exultent. V. Et delectentur in lætitia. In. Glòria Patri. Exultent. V. Justi autem in perpetuum vivent. R. Et apud Dominum est merces eorum.

Ad Nonam, Aña.

Laudem dicite Deo.

Capitulum. Eccl. 44.

Eculi eorum propter illos usque in æternum manent. Semen eorum, et glòria eorum non derelinquetur.
R. br. Justi autem * In perpetuum vivent. Justi. V. Et apud Dominum est merces eorum. In perpetuum. Glòria Patri. Justi.

Totum.

V. Exultabunt Sancti in gloria.

R. Lætabuntur in cubilibus suis.
In ij. Vesp. Añæ et Capitulum de Laud. Psalmi de Communi. A Capitulo fit de seq.

Pro com. BB. Septem Fundat. Aña. O magnum charitatis opus ! Regina generis humani, primis nostris Patribus mire apparens, e mundo eos evocare, singulariter sibi seligere, lugubrem vestem induere, unaque cum posteris in peculiares servos, ac filios consecrare dignata est. Te, Mater dulcissima, et Domina, laudamus, benedicimus, glorificamus.

V. Exultabunt Sancti in gloria.
R. Lætabuntur in cubilibus suis.

DIE XIII. FEBRUARII.

In Festo S. Catharinæ de Ricciis. Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virg. lxvij. præter seq.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui beatam Catharinam Virginem, tui amore succensam, passionis contemplatione clarescere voluisti : ejus intercessione concéde; ut passionis mysteria devote recolentes, ejus fructum percipere mereamur. Qui vivis.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadrag. De virginibus. lxxj.

In secundo nocturno,

Lectio iv.

CATHARINA nobili familia de Ricciis Florentiæ nata, vel ab inedute ætate piam indolem prematre ostendit. In suburbano monastério sancti Petri de Monticellis, ubi morum disciplina imbuueretur, collectata, quotidie ad Christi crucifixi imaginem orans, non sine lacrymis, horis etiam animi relaxationi, addictis, ejus passionem meditabatur. Ad monastérium postea sancti Vincentii Ordinis sancti Dominici in civitate Prati translata, paternos lares ad tempus repetere, nisi certa spe redditus habita, constanter recusavit. Tan-

L

dem anno décimo tértio, sacerdotalis contémpsis, ibidem reliquum institútum protéssa est.
R. Propter veritatem.

Lectio v.

CHARITATE in Deum servens, orationi sere assidue vacabat, quidquid témoris necessariis occupationibus et mōdie quieti supererat, in ea insūmens: utque corpus in servitutem redigeret, ferrea catena et flagellis illud macerabat. Cibi parcissima, octo supra quadraginta annos carnibus abstinuit, leguminibus plerisque et herbis vescentis, interdum vero solo pane et aqua contenta. Proximorum aeternam saltem exoptans, ardentissimas ad Deum pro peccatorum conversione preces fundebat: tanto etiam commiserationis sensu erga purgantem animam commota est, ut acerbissimos dolores sibi divinitus inflictos in pectorum illi debitaram expiationem pertulisse visa sit. Eximia prudētia et regularis observantiae zelo moniales diu rexit, eas non minus exemplo, quam adhortationibus ad omnem sanctimoniam insormans; quo in officio humilitatem adeo coluit, ut abjectissima quaque opera sponte obiret, ac infirmis praecipua charitatem et summo studio inserviret.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

STERRORUM charismatum cōpia singularis in ea enstuit, annulo desponsationis, sacrisque stigmatisbus, que non semel spectanda se exhibuerunt, ac cōptis. Plurimi annorum spatio, quinta et sexta fōria in altissimam contemplationem rapta, singulos Redemptoris cruciatus in passione toleratos ex ordine in corpore unirabiliter centra consuevit. Prati degens, sanctum Philippum Nérium Romanum commorantem videre promeruit, ejusque colloquio frui. Extasim, raptum, cœlestium visionum, ac prophetici lumi-

nis dono illustris, futura predixit, ac simul occulta revelavit. Gravibus denique morbis decumbens, Ecclesiæ Sacramentis munita, anno a Christo nato millésimo quingentésimo nonagesimo, etatis sexagésimo nono, quarto Nonas Februarii, in colum migravit. Eam Benedictus Décimus quartus Pontifex Maximus solenni ritu sanctarum Virginum fastis adscriptis, anno salutis millésimo septingentesimo quadragésimo sexto.

R. Afferentur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evangēlium erit regnum cœlorum decem virginibus. lxxv.

DIE XIX. FEBRUARII.

In Festa S. Conradi Placentini Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. ivj. prater seq.

Oratio.

ABRASO, Domine, supplicatio nibus nostris, quas in beati Conradi, Confessoris tui, solemnitate desérimus: ut, qui nostræ justitiae fiduciam non habemus, ejus, qui tibi placuit, precibus adjuvemur. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scripturis occur. In Quadrag. Beatus vir. de Comm. ij. loco. lxiv.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

CONRADUS Placenti nōbili gēnero natus, ac venationi cump̄mis deditus, jussit aliquando vepres, ubi seræ latabant, succēdi; sed ultra quam voluit, vento perlatus ignis proxima fōndo vastavit incendio. Quo viso, Conradus in urbem latenter est ingressus: sed mox ad prætoriū delata re, emissaque satellitio, homunculus inflamme plebis, tamquam incendiu auctor comprehensus est. utque tormentorū falsa confessio exprēsa, dominatus ad supplūcium rapiebatur. Tum Conradus conscientia excitatus, innocētē homunculū carnificis manibus eripuit, seque reuni-

confessus , divenditis bonis illata damna compensavit , humanisque rebus una cum uxore nuntium remisit .

R. Honestum fecit .

Lectio v.

Cum staque uxor sacrum velum sumptura Placentium mansisset , ipse abiit in regiō nem longinquam , et Franciscani Ordinis , qui Tertiariorum dicitur , assumpto habitu , Ro manum pervenit sacras aedes visitatūrus . Inde in Sielliam ad Netinos abiit , ubi aliquāndiu in sancti Martini xenodochio diversatus , in solitudinem secessit , in qua se inédia , et prēcibus afflictans , per annos quadraginta humi cubabat , nunc solo pane , nunc herbis tantum contētus , et dono prophetæ , miraculisque clarus . Crebras carnis , ac dæmonis tentationes , gulaque blanditiæ corporis afflictione , atque assiduo precandi studio tam egrégie vicit , ut vel esculentia munduscula , quæ ab amicis mitte rentur , non prius attingeret , quam pótida jam , et vérmbus scatentia sensus ipse refugeret . Quin etiam túnica pósita , tem diu nudos artos in reprēto voltabat , quoad effluente sanguine edondi ardor extingueretur .

R. Amavit eum .

Lectio vi.

Cum autem sexta quaque séria in urhem ad imaginem Crucifixi , quæ summa religione celebratur apud Netinos , adorandam mira pietate ventilaret , improbi quidam irrisorēs per eam occasiōnem religiosissimum virum ludos facere voluerunt ; itaque per simulationem ad prandium piscium invitato carnem austillam appónunt , nec aliud ipsi mandūcant . Inde hominis improbitatem exigitare , vel simplicitatem cavillari . Negat ille se quidquam gustasse præter pisces , statimque spinas , et squamas , amicta mappula , qua tegebantur , osténdit , et eorum impudéntiam redarguit

Item ab Antistite Syracusano , fama sanctitatis excito , visitatæ et ab eodem , ut secum cœnaret , invitatus , proutius e cœliu placentas quatuor calidas ex tempore divinitus parates prætulit ; qui postea vicissim ad Antistitem Syracusas protèctus , juxta Episcopium , plorimis aviculis circum volitantibus , et ipsius advéntum quodammodo gratulantibus , mirabiliter exceptus est . His alisque multis spectaculæ sanctimoniis indiciis , ejusque præcibus cœlesti auxilio laborantibus , non solum indigenis , verum etiam alienigenis , eo præséritim anno quo migravit in caelum millésimo trecentésimo quinquagésimo primo , remissime impetrato . Commoti Leo Décimus Póntifex Maximus in Netina urbe primum , defun de Paulus , eo nōmine Tertius , alibi etiam beati Conradi festivam diem undécimo Kaléndas Martii quotannis celebrari permisere . Ejus corpus in argentea cónditum arca in Ecclesia sancti Nicolai apud Netinos variis adhuc miraculis enitéscit .

R. Iste homo .

In iij. Noct. Hom. in Evang. Ecce nos reliquimus omnia , de Comm. Abbat. j. loco . lxxvij .

DIE XXIII. FEBRARII.

In Festo S. Margaritæ de Cortona
Duplex vel Semiduplex .

Omnia de Communi nec Virg. nec Mart. lxxix . præter seq.
Oratio .

Dracs . qui fámulam tuam Margaritam de perditionis via ad salutis trámitem misericorditer reduxisti : eadem nobis miseratione concéde ; ut , quam prius errantem sectari non erubimus , mox paenitentem simpigre sequi gloriémur . Per Dómmum .

In j. Noct. Lectiones de Script. occur. In Quadrag. Mulierem fortēm . lxxix .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

MARGARITA , a loco dormitiō nis Cortonensis appellata ,

Laviani in Túscia ortum hábuit. Primi adolescentia sue annis mundi voluntatibus capta, in Montis Politiani civitáte vanam et libricam vitam duxit: sed, cum amásium ab hóstibus fude transfóssum indicio canis in fóvea sub strue lignórum tumulatum fortito reperisset, filio facta est manus Dómini super eam, quæ magno culpárum suárum mórbore tacta, exiit foras, et levitamare. Itaque Laviánum réversa, crine detónso, neglécto cárpite, pulláque ueste contécta, erróribus suis, mundisque illécebris nuntium misit; inque aedibus Deo sacris fune ad collum alligato, humi procímbens, ab omnibus, quos ántea móribus suis palam offéderat, véniam exoravit. Mox Cortónam profecta, in cinere, et cilicio a se lásam Dei Majestátē placare stúduit, donec post triennálē virtútum experimentum a Fratribus Minóribus, spirituális vitæ dúcib⁹, Terti⁹ Ordinis hábitum impe travit. Uberes exinde lacrymæ ei familiáres fuérunt, atque ima suspiria tanta animi contritione ducta, ut diu elfinguis consisteret. Lóctulus nuda humus, cervical lapis aut lignum porréxit, atque ita noctes insomnes in costellatum meditatione trahere consuévit, nullum amplius pravum desidérium perpessa, dum bonus spíritus prómtior, infirmam carnem ad subeundos labores erigebat.

n. Propter veritatem.

Lectio v.

Ad démonem insidiis, funesisa que conátiibus lacussa, mulier fortis hostem ex verbis défectum scel⁹ atque iterum invicta répulit. Ad eludéndum vanæ glóriæ lenocinium, quo a malo spíritu petebatur, præteritos mores suos per viros et platéas alta voce accusare non déstitut, omni supplicio se ream inclamans: nec, nisi a contesario deterrita, in speciosam faciem, olim impuri amoris cau-

sam, sèvire abstinuit. ægre lerens suam formam longa carnis maceratione non aboléri. Quibus, alijsque magnæ penitentiae argumentis subrum eriminum labo expiata, atque ita de se triumphatrix, ut sensus plane omnes a mundi illécebris custodiret, digna facta est, que sepe Dómini consuetudine frueretur. Ejusdem quoque Christi, et Virginis Matris doíorum, quod ipsa ardenter expetierat, pércepis facta, cunctis sénisibus destituta, et vero mórtua intérdom visa est. Ad eam proinde, véluti ad perfectionis magistram, ex dissitis etiam régionibus plátrini conveniébant: ipsa vero ostéatu, quo erat perfusa, lámine córdium sacréta, conscientissimum, imo et peccata, in remotis liceat partibus, Deum offendéntium, cum dolore et lacrymis détegens, summáque in Deum et próximum charitale fervens, ingéntem animárum fructum operata est. Aigris ad se venientibus salutem, obsecratis a démons liberationem impe travit. Párerum defunctum, lugente matre, ad vitam reddidit. Imminentes bellórum tumulitus assiduis orationibus sedávit. Déo quo summa pietatis opéribus vivos et mórtuos sibi demeruit.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Tor sanctis opéribus occupata, de rigore, quo assidue corpus suum exorcébat, nihil remisit, neque a studio contemplationis meditandi se avelli passa est, in utrōque vitæ genere plane admiranda, utramque sororem, Magdalénam et Martham, réfrens. Tandem pro se Dómino orans, ut ex hac valle lacrymarum sursum in ciuitatem patriam evocarétur, exaudita est oratio ejus, die atque hora dormitionis ei patefactis. Méritis itaque et labóribus plena ac exlestibus donis cumulata, cœpit corporis viribus destitui, perque dies decem et septem nullo cibo.

sed divinis tantum colloquiis reflecta est; tum, sanctissimis Ecclesiis Sacramentis rite suscep-
tis, vultu bilari, atque oculis in
caelum converisis, octavo Kalen-
das Martias, anno etatis quin-
quagesimo, sua conversionis
vigésimo tertio, humanae vero
salutis millésimo ducentésimo
nonagésimo séptimo, felix mi-
gravit ad Sponsum. Corpus in
hanc usque diem végetum, in-
corrúptum, illésum, et suáviter
olens, summa religione cōlitur
in Ecclesia Fratrum Minorum,
quam jam ab eādem Margarita ap-
pellatur. Miraculis continuo fló-
ruit: quibus permoti Románi
Pontifices ad augéndum ejus cul-
tum plúrima liberaliter indul-
sérunt. Benedictus vero Décimus
tertius, in festo Pentecostes, die
sextadécima Maii anni millésimi
septingentésimi vigésimi octávi,
solémnem ejus canonizatiōnem
religiosissimo celebrávit.

R. Fallax grátia.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
Simile est regnum cœlorum the-
sauro, de Com. non Virg. lxxij.

Ad Benedictus, Aña.

Et cognovit, resipuit seraphici
Ordinis Magdalena; dimissa sunt
ei peccata multa, quia diléxit
multum.

In ii. Vesp. ad Magnificat, Aña.
Ego diléctio meo, et ad me con-
versio ejus: inveni quem diliget
anima mea, tenui eum, nec di-
mittam.

FERIA TERTIA

POST DOM. SEPTUAGSIM.

De Oratione D. N. J. C. in monte
Oliveti.

Duplex majus.

Ad Vesperas, Añæ et Capit. de
Laud. Psalmi de Dñica. 89. et
loco ultimi, Psalm Iaudate Dó-
minum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

Aspice ut Verbum Patris a su-
pernis
Sedibus clemens, et amore fla-
grans
Pérditis culpa génitis medéri
Pergit Adami.

Flébilem mundi miserans ruf-
nam,
Et volens nostros reparare casus,
Orat, et prona véniam precatur
Fronte Magister.

Fluctuat secum tot acerba vol-
vens:

Hunc, ait supplex, cálicem do-
lóris,

Mi Pater, transfer: tua sed vo-
luntas,

Non mea fiat.

Cum premiat tristis pavor ima
cordis,

Défieit languens Dóminus; per
artus

Sanguinis sudor fluit, atque
guttis

Terra madescit.

At celer summo véniens Olympo
Angelus Jesum recreat jacéntem,

Córpore vires rédeunt, novoque
Róbore surgit.

Laus, honor Patri, genitæque
Proli.

Cui datum nomen super omne
nomen,

Et Paracletó decus, atque virtus
Omne per ævum. Amen.

V. Tristis est anima mea. R. Us-
que ad mortem.

Ad Magnificat, Aña.

Pósitis génibus orábat, dicens:
Pater, si vis, transfer calicem
istum a me; verúmtamen non
mea voluntas, sed tua fiat.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Christum Jesum in monte Olivá-
tum orántem * Venite, adore-
mus. Ps. Venite, exultemus. 4.

Hymn. Aspice, ut supra.

In primo Nocturno.

Aña. Ante oratiōnem præpara
ánimam tuam, et noli esse quasi
homo, qui tentat Dñum. Ps. Ex-
audi, Dómine, justitiam meam. 9.
Aña. Non impediáris oráre sem-
per, et ne vereáris usque ad
mortem justificari. Ps. Ad te,
Dómine, clamábo. 35.

Aña. Omnia quæcumque peti-
ritis in oratiōne, credentes acci-
piétis. Ps. Voce mea. 100.

V. Tristis est anima mea. R. Us-
que ad mortem.

De libro Tobiae.
Lectio i. Cap. 12.

BONA est oratio cum jejunio, et **B**eleemosyna magis quam thesauros auri recondere: quoniam eleemosyna a morte liberat, et ipsa est, quae purgat peccata, et facit invenire misericordiam, et vitam aeternam. Qui autem faciunt peccatum, et iniquitatem, hostes sunt animae suae. Manifesto ergo vobis veritatem, et non abscondam a vobis occultum sermonem. Quando orabas cum lacrymis, et sepeliendas mortuos, et derelinquebas prandium tuum, et mortuos abscondebas per diem in domo tua, et nocte sepeliendas eos, ego obtuli orationem tuam domino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret te.

R. In omnibus gratias agite: * Sine intermissione orate. **V.** Haec est enim voluntas dei in Christo Iesu in omnibus vobis. Sine.

De Epistola beati Jacobi Apóstoli.
Lectio ij Cap. 5.

ORATE pro invicem, ut salvemini: multum enim valet deprecatione justi assidua. Elias homo erat similis nobis passibilis, et oratione oravit, ut non plueret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum oravit, et cœlum dedit pluviam, et terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erraverit a veritate, et converterit quis eum, scire debet quoniam qui couverti fecerit peccatum ab errore viam suam, salvabit animam ejus a morte, et operiet multitudinem peccatorum.

R. Cum stabitis ad orandum, * Dimittite, si quid habetis adversus aliquem. **V.** Ut et Pater vester, qui in cœlis est, dimittat vobis peccata vestra. Dimittite. De Epistola beati Pauli Apóstoli
ad Hebreos.

Lectio iii Cap. 3.

CHRISTUS non semetipsum clarificavit, ut Pontifex fieret,

sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum et in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suæ preces, supplicationes que ad eum, qui possit illum salvum facere a morte cum clamore valido, et lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius dei, didebat ex iis, quem passus est obedientiam: et consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternae. appellatus a Deo Pontifex junta ordinem Melchisedech.

R. Exaudiuit dominus deprecationem meam: * dominus orationem meam suscepit. **V.** Clamavi in toto corde meo, exaudi me, domine. dominus. **V.** Oria patri. dominus.

In secundo nocturno.

Ana Cum oratis, non eritis sicut hypocrita, qui amant in synagogis, et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus. Ps. Judica me. 20.

Ana Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora patrem tuum in abscondito. Ps. Exaudi, Deus, orationem meam. 55.

Ana Factum est autem in illis diebus, exiit Jesus in montem orare, et erat pernoctans in oratione dei. Ps. Levavi oculos. 92. V. Pater mi, si possibile est. **R.** Traneat a me calix iste.

Ex Tractatu sancti Cypriani
Episcopi et Martyris.

Lectio iv De Orat. Dñica.

Nec verbis tantum, sed et factis dominus orare nos docuit, ipse orans frequenter, et deprecans, et quid facere nos oportaret, exempli sui contestatione demonstrans, sicut scripsit est: Ipse autem fuit secedens in solitudinem, et adorans. Et iterum: Exiit in montem orare, et fuit pernoctans in oratione dei. Quod si ille orabat, qui sine peccato erat, quanto

magis peccatores op̄or̄tet orare? Et si ille per totam noctem jūgiter vigilans continuis precibus orābat, quanto nos magis in frequentanda oratione debēmus nocte vigilare? Orābat autem Dōminus, et rogābat non pro se: quid enim pro se innocens precareretur? sed pro delictis nostris, sicut et ipse declarat, cum dicit ad Petrum: Ecce satanas expeditivit, ut vos vexaret quōmodo triticum: ego autem rogāvi pro te, ne deficiat fides tua. Et póstmodum pro omnibus Patrem deprecātur, dicens: Non pro his autem rogo solis, sed et pro illis, qui creditūri sunt per verbum ipsorum in me, ut omnes unum sint, sicut tu, Pater, in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint. It̄ Simon, Simon, ecce satanas expeditivit vos, ut cibrarēt sicut triticum: * Ego autem rogāvi pro te, ut non deficiat fides tua. ¶ Et tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. Ego.

Ex Commentariis sancti Anselmī Episcopi.

Lectio v.

In Epist. ad Hebr. cap. 5.

Sicut verus Pónit̄ obtulit preces: nam in Evangelio sape legitur orāsse; et máxime apud Lucam, qui Sacerdótis in eo descripsit personam. Sed et quidquid ipse egit in carne, preces, et supplicationes fuérunt pro hominibus. Tota vita sua Patrem oravit de resurrectione carnis suæ, ac de nostra salutē, et instantē jam passiōne obtulit supplicationes, id est huimillimas, et instantissimas oratiōnes eum summa devotione cordis, et affectionē, quando factus in agonia prolixius orābat, et factus est sudor ejus, sicut guttae sanguinis decurrentis in terram. Et has preces, supplicationesque obtulit, id est obviam tulit Patri, per exauditionem sibi obvianti. Obtulit eas ad eum, qui posset illum a morte salvum facere, id est resuscitare ad eum, quem scivit esse sufficiētem ut

salvaret eum, id est immortalem, et impassibilem faceret eripiēndo a morte, ut nec anima remaneret in inférno, nec caro putrēceret in sepulchro.

¶ Oratio humiliantis se nubes penetrabit: * Et donec propinquet non consolabitur. ¶ Et non discedet donec Altissimus aspiciat. Et.

Lectio vi.

Et obtulit has cum clamore valido, id est cum intentione piæ devotionis vehementissima, et efficacissima, ut quando prolixius orābat, et etiam cum lacrymis: quia in illa prolixa oratione credendus est lacrymas effusisse, cum et guttas sanguinis pro sudore decurrerent ab ejus corpore, et exauditus est, quia quod quāsierat, accépit in resurrectione. Exauditus est, id est extra numerum aliorum omnium auditus est, quoniam super omnem creaturam post labores sui militiam a Patre sublimatus est, et hoc pro sui reverentia, id est secundum hoc, quod ipse, sicut Dei Filius, dignus est reverentia, et veneratio, vel pro sua reverentia in Deum, id est, propter quod ipse super omnina Patrem reveritus est, et honorav̄it. Nive pro sua reverentia, id est, sicut sua religio meruit. Sanguinis quoque ejus effusio potest intelligi clamor validus, in quo exauditus est pro reverentia ejusdem passionis. Reverentia est, quod sine peccato passus est sola charitate.

R. Fiant aures tuæ auscultantes, et oculi tui aperti: * Ut audias orationem servi tui. ¶ Quam ego oro coram te hodie nocte, ac die. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno

Aña. Tribulatio, et angustia invenerunt me, mandata tua meditatio mea est. Ps. Dómine, quid multiplicasti. 4.

Aña. Sustinui qui simul contrastarētur, et non fuit, et qui consolaretur, et non inventi. Ps. Usquequo, Dómine. 7.

Ana. Adhæsit pavimento anima mea, vivifica me secundum verbum tuum. Ps. Domine, Deus salutis meus. 72.

V. Vigilate, et orate. ♀. Ut non intrètis in tentationem.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 22.

In illo tempore : Egrēssus Iesus ibat secundum consuetudinem in montem Olivárum. Seduti sunt autem illum et discipuli. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi. Lib. 10. Com. in Lac. c. 22.

Transfer a me cálicem istum, quasi homo mortem recúsans, quasi Deus sententiam suam servans. Opóret enim mori nos sǽculo, ut resurgamus Deo, ut juxta divinam sententiam lex maledictionis resoluta in terræ limum naturæ sine solvatur. Quod autem ait, Non mea volūntas, sed tua fiat : suam ad hóminem rétulit, Patris ad divinitatem. Voluntas enim hóminis temporális, voluntas divinitatis ætérna. Non alia voluntas Patris, alia Filii. Una enim voluntas, ubi una divinitas. Disce tamen Deo esse subjéctus, ut non, quod ipse vis, éligas, sed quod Deo scias esse placitum.

V. Veni in altitudinem maris, * Et tempéstas demérsit me. ¶ Salvum me fac, Deus, quóniam intravérunt aquæ usque ad ani- uam meam. Et.

Lectio viij.

DINDI verbórum ipsórum proprietatem considerémus. Tristis est, inquit, anima mea. Et alibi: Nunc anima mea turbata est valde. Non ergo suscipiens, sed suscep̄ta turbatur. Anima enim obnoxia passionibus, divinitas libera. Dénique spíritus promptus, caro autem infirma. Tristis autem est non ipse, sed anima. Non est tristis sapientia, non divina substântia, sed anima. Suscep̄t enim anima meam, suscep̄t corpus meum. Non me

felellit, ut aliud esset, et aliud videretur. Tristis videbatur, et tristis erat, non pro sua passione, sed pro nostra dispersione. ¶ Intret in conspectu tuo oratio mea : * Inclina aurem tuam ad precem meam. ¶ Quia repléta est malis anima mea, et vita mea inférno appropinquavit. Inclina. Glória Patri. Inclina.

Lectio ix.

DENIQUE ait : Percutiám pastorem, et dispergéntur oves gregis. Tristis erat, quia nos párculos relinquébat. Ceterum quam constanter se mori obdulerit, consequéntia declarant : quandóquidem queréntibus occurrít, turbátos confirmavit, trépidos provocávit, proditórem ósculi dignatiōne suscep̄tit. Nec illud distat a vero, si tristis erat pro persecutorib⁹ suis, quos sciébat immánis sacrilegi⁹ ponas daturos, et ideo dixit : Transfer hunc cálicem a me. Non quia Deus Dei Fili⁹ mortem timébat, sed quia nec malos pro se perfide volebat.

Te Deum laudámus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Aha.

¶ Venit Jesus * cum discipulis suis in villam, quæ dicitur Gethsémani, et dixit illis : Se-de te hic, donec vadam illuc, et ore. Psalm. Dominus regnavit, cum reliq. 44.

¶ Et assúmpto Petro, * et duobus filiis Zebédæi, cœpit contristari, et mestus esse.

¶ Tunc ait illis : * Tristis est anima mea usque ad mortem, sustinéte hic, et vigilate mecum.

¶ Et progressus pusillum proredit in faciem suam orans, et dicens : Pater mi, si possibile est, tránsseat a me calix iste.

¶ Pater mi, * si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Capitulum. Matth. 26.

VENIT Jesus ad discipulos suos. ¶ Et invénit eos dormiéntes, et dicit Petro : Sic non potuisti una hora vigilare mecum ? Vi-

gilate , et orate , ut non intratis
in tentationem.

Hymnus.

VENIT e cœlo Mediætor alto ,
Quem sacri dudum cecinére
Vates :

Parse mœrori lacrymfsque amá-
ris .

Filia Sion.

Attulit mortem vetus hortus ,
unde

Culpa prodixit, novus iste vitam
Hortus en afferit , ubi nocte Je-
sus

Pémanet orans.

Vindicem placat Genitoris iram:
Réprimit forti jaciénda dextra
Fulmina : occurrit sceleri ex-
piando

Sponte Redemptor.

Sic teret duros lâqueos avérni ,
Et diu clausam reservabit aulam :
Nos ad æterni révocans beata

Gaudia regni.

Iaus , honor Patri , genitæque
Proli .

Cui datnm nomen super omne
nomen ,

Et Paracléto decus atque virtus,
Omne per avum. Amen.

y Doce nos orare. R. Sic ergo
vos orabitis.

Ad Benedictus, Aña.

Factus in agonia prolíxius orá-
hat ; et factus est sudor ejus
sicut guttae sanguinis decurrén-
tis in terram.

Oratio.

DOMINUS Iesu Christe , qui in
horto verbo et exemplo nos
orare docuisti ad tentationum
pericula superanda : concéde
propitiis ; ut nos orationi sem-
per intenti , ejus copiòsum fru-
ctum conseguiri mereámur. Qui
viris et regnas.

Ad Tertiam , Aña.

Et assūmpto Petro.

Capit. V enit Jesus, supra.

R. br. Tristis est * Anima mea.
Tristis. y. Usque ad mortem.
Anima. Glória Patri. Tristis. R.
Pater mi , si possibile est. R.
Transeat a me calix iste.

Ad Sextam , Aña

Tunc ait illis.

Capitulum. *Luc. 21.*

Vicit itaque omni tempore
orantes , ut digni habeámini
fugere ista ómnia , quæ futura
sunt , et stare ante Filium hó-
minis.

R. br. Pater mi , * Si possibile
est. Pater. R. Transeat a me ca-
lix iste. Si possibile. Glória Pa-
tri. Pater mi. R. Vigiláte et oráte.
R. Ut non intrétis in tentationem.

Ad Nonam , Aña
Pater mi.

Capitulum. *Matth. 5.*

Onus pro persequéntibus , et
calumniántibus vos: ut sitis
filii Patris vestri , qui in eolis
est.

R. br. Vigiláte * Et oráte. Vigilá-
te. R. Ut non intrétis in tenta-
tionem. Et oráte. Glória Patri.
Vigiláte. R. Factus est sudor
ejus. R. Sicut guttae sanguinis.

In ij. Vesp. omnia ut in j. , et
loco ult. Ps. Crédidi. R.
y. Factus est sudor ejus. R. Sicut
guttae sanguinis.

Ad Magnificat, Aña.

Ecce appropinquavit hora , et
Filius hóminis tradetur in ma-
nus peccatórum.

FERIA TERTIA

POST DOM. SEXAGESIMA.

De Passione D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesperas.

Aña. Cálicem salutaris accipiam,
et nomen Dómini invocábo. Ps.
Crédidi, cum reliquis ut in Co-
na Domini. 3t.

Aña. Cum his , qui odérunt pa-
cem , eram pacifex ; dum lo-
querábar illis , impugnábant me
gratis. Ps. Ad Dóminum cum
tribulárer.

Aña. Ab hominibus infquis It-
hera me, Dómine. Ps. Eripe me.
Aña. Custodi mo a lâqueo, quem
statuérunt mihi , et a scandalis
operántium iniquitatem. Ps. Dó-
mine , clamávi.

Aña. Considerábam ad déxteram
et vidébam, et non erat, qui cog-
nosceret me. ps. Voce mea ad
Dóminum.

Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus.

MOERENTES óculi , spārgite la-
crymas ,
Et luctu résonet intima cōr-
dium ,
Illātas résero Númini ab ímpii
Poenas et fera vñlnera .
Accincta heu ! gladiis turba sa-
télitum
Arréptum Dóminum fūstibus
ímpetit :
Nunc cédit cōlaphis , nunc qua-
tit hōrridis
Divinum caput fetibus .
It aud finis sceleri : trāditur ím-
probo
Christus carnifici ; nec mora ,
bárbarus
In Regem Súperum non timet
ímpio
Aus vértere déxteram .
Audite , o pôpuli : Numen amá-
bile ,
Manante ex húmeris úndique
sanguine ,
Lictoris rabidi sústinet ímpetum ,
Et vocem premit innocens .
Quis non illacrymet ? Jam nova
cóndidit
Torménta indómítæ gentis ini-
quitas ;
Inligit cérebro , prohdolor ! éfferis
Sertum vêribus asperuin .
Heu crimen ! trahitur fúnibus
improbis
Funésti Dóminus supplicei ad
locum ,
Ilic oppetiuit fúnere , spíritum
Patrì restituens suo .
Passo pro miseric tam fera vñl-
nera ,
In terris résonet débita glória ;
Sacréunque assidue nomen in
æthera
Humánum genus éfferat .
Amen .

V. Oblatus est , quia ipse voluit .
R. Et livore ejus sanati sumus .
Ad Magnificat , Aña .

O vos omnes , qui transitis per
viam , atténdite et videte , si est
dolor sicut dolor meus .

Oratio ut ad Laudes .
In fine Hymnorū dicitur .
Sit laus Patri , ac Paráclito ,
Natóque Patris único ,

Nostræ dedit qui pródigus

Prétium salútis sanguinem . Am.
Ad Matutinum , Invitatorium
Christum Regem crucifixum *
Venite adorémus . Ps. Venite . I.

Hymnus

A spicè , infami Deus ipse ligno
A Pendet , eßuso madidus
cruore ,
Aspice , immixtamanus alma clavo
Funditur alte .
Hunc velut pravi sceleris min-
istrum ,
Inter indignos médium latrōnes
Cerne : crudelis suit ista gentis
Dira vgluntas .
Pallet , heu ! vultus ; caput ecce
lassum
Fléctitur : clausis óculis Re-
démptror
Spíritum sacro méritis onústum
Fundit ab ore .
O cor , as durum súperas , ge-
mendo
Ni scelus tergas : tua culpa
Christum
Stípiti affixit , tua culpa morti
Súbdidit atræ .
Sit Deo atérnum decus omne in
ærum ,
Qui pius nostri géneris Redém-
ptor ,
Criminis labem miseris nocén-
tem
Sanguine tersit . Amen .

In primo Nocturno .

Aña Astitérunt reges terræ , et
principes convenerunt in unum
adversus Dóminum , et adversus
Christum ejus . Ps. Quare fre-
muérunt .Aña Multiplicati sunt qui tri-
bulant me , multi insürgunt ad-
versum me . Ps. Dómine , quid
multiplicati sunt . 4.Aña Divisérunt sibi vestimenta
mea , et super vestem meam
misérunt sortem . Ps. Deus , Deus
meus , respice in me . 25.V. Oblatus est , quia ipse voluit .
R. Et livore ejus sanati sumus .
De Epistola beati Pauli Apostoli
ad Romanos .

Lectio 1. Cap. 5.

CONMÉRAT charitatem suam
Deus in nobis : quóniam cum

adhuc peccatores essémus , secundum tempus Christus pro nobis mortuus est : multo igitur magis nunc justificati in sanguine ipsius , salvi erimus ab ira per ipsum . Si enim cum inimici essémus , reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus , multo magis reconciliati salvi erimus in vita ipsius . Non solum autem , sed et gloriamur in Deo , per Dominum nostrum Jesum Christum , per quem nunc reconciliationem accépimus . Si enim unus delicto mors regnávit per unum : multo magis abundantiā gratiae et donationis et justitiae accipiētes , in vita regnabunt per unum Jesum Christum . it. Vinea mea electa , ego te plantavi , dicit Dominus , et tu facta es mihi nimis amara : * Quia parasti crux Salvatori tuo . ¶ Pópule meus , quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi . Quia .

Lectio ii.

IOUTUR sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem , sic et per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ . Sicut enim per inobedientiam unus hominis , peccatores constituti sunt multi : ita et per unius obedientiam justi constitutur multi . Lex autem subintravit , ut abundaret delictum : ubi autem abundavit delictum , superabundavit gratia , ut sicut regnávit peccatum in mortem , ita et gratia regnet per justitiam in vitam aeternam , per Jesum Christum Dominum nostrum . it. Ego eduxi te de Egypto , demerso Pharaone in mare rubrum , et ante te prævi in columna nubis : * Et tu me tradidisti principibus sacerdotum , et me dusisti ad pretorium Pilati . ¶ Pópule meus , quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi . Et .

Lectio iii Cap. 6.

( ) uia ergo dicemus ? Permanebimus in peccato , ut grā-

ta abundet ? Absit : qui enim mortui sumus peccato , quomodo adhuc vivemus in illo ? An ignoratis , quia quicunque baptizati sumus in Christo Jesu , in morte ipsius baptizati sumus ? Consepti enim sumus cum illo per baptismum in mortem ; ut quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam Patris , ita et nos in novitate vite ambulamus . Si enim complantati facti sumus similitudini mortis ejus , simul et resurrectionis erimus . Hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est , ut destruatur corpus peccati , et ultra non serviamus peccato . Qui enim mortuus est , justificatus est a peccato . Si autem mortui sumus cum Christo , credimus quia simul etiam vivemus cum Christo .

A. Ego propter te flagellavi Egyptum cum primogenitus suis : * Et tu me flagellatum tradidisti . Qui tamquam agnus coram tondente se , obmūtui , et non apérii os meum . ¶ Pópulo meus , quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi . Et tu . Glória Patri . Qui .

In secundo Nocturno

Ana. Inimici mei dixerunt mala mihi : quando morietur , et perficit nomen ejus ? Ps. Beatus qui intellegit . 45.

Ana. Alieni insurrexerunt in me , et fortes quæsierunt animam meam . Ps. Deus , in nomine . 18.

Ana. Conculecaverunt me inimici mei tota die : adversum me omnes cogitationes eorum in malum . Ps. Misere . quóniam . 53. ¶ Próprio Filio suo non pepercit Deus . b. Sed pro nobis omnibus tradidit illum .

Sermo S. Augustini Episcopi .

Lectio iv.

Serm. 41. de Pass. Domini .

ADMONET nos , fratres charisimi , ad solemnitatem Dominicæ Passioñis dies ipse , in quo eam nec muta elementa lacuerunt . Gélebret eam lux fidei linguis hominum , quam conclau-

mavérunt étiam siléntia tenebra-
rum. Hódie Dóminus noster in
statéra crucis prétiū nostrae
salutis appéndit, et una morte
univérsum mundum, sicut ómnium
Cónditor, ita ómnium Reparátor
absólvit. Indubitáner
enim credámus, quod totum
mundum redémít, qui plus de-
dit, quam totus mundus valéret.
Méritum enim redémp̄t̄ mercé-
dis dignitas insignis prétiū su-
pergrēsa est. Inter redéemptum
et rediméntem dispensatio fuit,
compensatio non fuit. Qui ergo
non habébat peccata propria,
digne delévit aliena. Solus hic
pia vícima pro ómnibus cédi-
dit, ut omnes leváret, et quia
débitum solus non hábuit, recte
sonus misericordiæ pro debitó-
ribus erogávit.

I. Ego propter te Chananeórum
reges percüssi, et dedi tibi sce-
pitrum regale: * Et tu dedisti
cápiti meo spíneam corónam,
et percussisti ardéndine caput
meum. † Pópule meus, quid
feci tibi, aut in quo contristávi
te? Respónde mihi. Et.

Lectio v.

PERPROPTÉ inter hæc, qui talem
pro nobis dedit pecúniam, qua-
lem a nobis sit exacturus usúrā.
In hac itaque die fides prophé-
ticæ annuntiatiōnis impléta est,
ita dicentis: Corpus meum dedi
percutiéntibus, et genas meas
velléntibus, faciem meam non
averti a fœditate sputórum. Sus-
cépit mala nostra, ut tribúeret
bona sua. Hinc intelligámus,
quantum hóminem diligere digná-
tus sit ante culpam, quem
sic diligit post ruínam. Agnósce,
homo, quantum váleas, et quan-
tum débeas, et dum tantam re-
demptiōnis tua pérspicis digni-
tatem, ipse tibi indicito pec-
candi pudórem. Ecce pro ímpio
pietas flagellatur, pro stulto
sapiéntia illúditur, pro mendacio
véritas necatur, damnatur ju-
stitia pro iuquo, misericordia
afficitur pro crudeli, pro misero
replétur sincéritas aceto, in-

ebriatur felle dulcedo, addicitor
innocéntia pro reo, móritur vita
pro mórtuo.

R. Ego duxi te per desértum qua-
draginta annis, et manna cibávi
te: * Et tu me cecidisti á lapis et
flagellis. † Pópule meus, quid
feci tibi, aut in quo contristávi
te? Respónde mihi. Et tu.

Lectio vi.

Extravit scelus hóminum na-
tura rerum, et quem crea-
tura rebellis non agnoscit, eum
mundi Dóminum tremens terra
testátur, et cœli Regem sol fá-
giens confitétur. Chlámide coc-
cinea indúitur, quia sanguine
Mártirum suórum Ecclésiam cor-
pus ornátur. Coróna spínea cá-
piti ejus impónitur, quia pén-
ctio peccatórum nostrorum,
quorum remissióne Redempti-
ris glória strúitur, áridis tribu-
lis comparátur. Stadramus nunc
e diuerso, ut membrorum vita
cápitis sit coróna. Quod vero
sit se in cruce pósitus dicit,
fidem incrédulam gentis concu-
piscit: sed e contra acétum ma-
litiam porrígunt, quia vinum sa-
piéntiam, quod a Deo accéperant,
peccando corréperant. Velenum
templi scindit, quia Synagóga
honore náatur, observatòri an-
tiqua dissolvitur, Ecclésiam dñi
tas præmonstrátor. Monuménta
aperiuntur, quia mortis jura
jure superántur.

R. Ego exaltávit magna virtú-
te, * Et tu me suspendisti in pa-
tibulo crucis, * In qua expán-
di manus meas ad populum nou-
credátem, et contradicédatem.
† Pópule meus, quid feci tibi,
aut in quo contristávit te? respón-
de mihi. Et. Glória Patri. In.

In tertio Nocturno.

A. Illi hóminum dentes ró-
rum arma et sagittæ, et lingua
éorum gladius acutus. Psal. Miserere moi, Deus, miserere. Ps.

A. Intendérunt arcum rem
amaram, ut sagittent in occul-
tis immaculatum. Ps. Fraude, Deus, orationem meam, cum. Ps.
†. Factus sum sicut homo

sine adjutorio, inter mortuos liber. Ps. Domine Deus salutis. 72.
¶ Factus est obediens usque ad mortem. R. Mortem autem Crucis.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio viij. Cap. 19.

In illo tempore : Sciens Jesus quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit : Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi. In Joann. 84.

SCIENTES Jesus omnia consummata, ait, Sitio : etiam hoc verbo prophetiam impensis. Tu autem adstantium pravitatem intellige; nam licet innimeros habecamus inimicos, qui nos gravissime persecuti sint, cum tamen interimi eos videmus, flectimur misericordia. Illi vero nil moti, magis efferrantur, et irrident, acetumque in spongia porrigitur, ut bibat tanquam reus : nam propter hoc hyssopum additur, quo gustato, mortuus est. Vides quam non perturbare, et quam potenter omnia transigentem? Quod et prosequens ostendit : cum enim omnia consummata essent, inclinato capite, quod affixum non erat, tradidit spiritum, hoc est, expiravit.

R. Ego te potavi aqua salutis de petra ; * Et tu me potasti telle, et aceto. S. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? Responde mihi. Et,

Lectio viiij.

Atque non post inclinatum caput expiratur, sed post expirationem caput inclinatur. Hic autem contra accidit; per quod ostendit eum Evangelista esse omnium Dominum. Judaei autem caméulum devourantes et cùlicem excolantes, tantum nefas ausi, de die consultant : Quoniam Parascéve erat, ut non remanerent in cruce corpora sabbato, rogaréunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura. Vides quanti sit veritas? Per ea que illi faciunt,

propheta impletur : alia enim et hoc manifestata est. Venérunt ergo milites, et aliorum fregérunt crura, non Christi, sed, ad Judæorum gratiam conciliandam, latus ejus lancea aperuerunt, et mortuo adhuc insultant. O pessimam voluntatem aeccelestissimam!

R. Ego ante te apériui mare : * Et tu aperuisti lancea latus Salvatori tuo, * Qui redemit mundum in sanguine suo. S. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? Responde mihi. Et. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Noli tamen perturbari, dilectissime : quia enim male illi animo patrarent, veritatem consentiebant. Propheta hinc impleta est, inquiens : Vidébunt in quem transfixerunt. Neque hoc tantum, sed non creditur si fidei argumentum, ut Thomæ, et qui cum eo erant. Ad haec et arcánum mystérium consummatum est : exivit enim sanguis et aqua. Non casu et simpliciter hi fontes scaturierunt, sed quóniam ex ambobus Ecclesia constituta est. Sciunt hoc initiati : per aquam enim regenerati, sanguine et carne nutriti sunt. Hinc mystéria orum habent, ut quóties ad admirandum cálicem accédis, tamquam ab ipso latere haurieus, accédas.

Te Deum laudemus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas, Ann.

1. Fui flagellatus * tota die, et castigatio mea in matutinis. Ps. Dominus regnabit, cum reliquo. 2. Veni ad montem myrræ * et ad collem thuris : tamquam agnus ad occisionem ductus obmutui, et non apériui os meum. 3. Fodérunt manus meas* et pedes meos, dimiséraverunt omnia ossa mea.

4. Consolantem me quæsivi, et non invéni : dedérunt in escam meam fel, et in siti mea poterunt me aceto.

S. Cum accepisset Jesus * acé-
tum, dixit: *Consummatum est; et
inclinato capite emisit spiritum.*

Capitulum. *Philip.* 2.

FRATRES, Hoc enim sentite in
vobis, quod et in Christo
Iesu: qui cum in forma Dei es-
set, non rapinam arbitratu*s* est
esse se aequali*m* Deo, sed se-
metipsum exinanis*vit*, formam
servi accipiens, in similitudine
hominum factus, et habitu
inventus ut homo. Humiliavit
semetipsum factus obediens us-
que ad mortem, mortem autem
crucis.

Hymnus.

Sævo dolórum turbine
Jactatur, atris obrutus
Poenis, acerba sustinens
Redemptor affixus cruci.
Pedes manu*s*que horribili
Clavi cruentant vulnere;
Cor, vultus, artus, pectora
Sacro redundant sanguine.
Flet, orat, et clamans obit:
Cor Matris ictum concidit:
Heu Mater! heu Fili! dolor
Ingrata frangat pectora.
Montes, sepulchra, saxeque,
Scinduntur arva, flumina,
Rupes et æquor contremunt
Templique velum scinditur.
Sol, luna, colum, sidera
Plangunt, et orbis ingemit:
O vos, viri, vos, parvuli,
Nuptæ, puellæ plangite.
Vidstæ morentes cruci,
Pedes beatos ungite,
Lavate fletu, tergite
Comis, et ore lambite.
Tu charitatis victima,
Ut nostra tollas criminæ,
Nobis salubri perficis
Adoptionem sanguine.
Nostra ergo pax et gaudium,
Sis vita, Iesu, et præmium,
Sis ductor, et lux in via,
Meres, corona in patria. Amen.
Ipse vulneratus est propter
iniquitates nostras. Et attritus
est propter sceleræ nostra.

Ad Benedictus. Aña.

Ad Iesum autem cum venissent,
ut viderunt eum iam mortuum,
non treverunt ejus crura; sed

unus militum lancea latu*s* eju*s*
aperuit, et continuo exiit san-
guis et aqua.

Oratio.

ONNIPOTENS sempiterne Deus,
qui humano generi, ad imi-
tandum humilitatis exemplum.
Salvatorem nostrum carnem su-
mere, et crucem subire fecisti:
concede propitius; ut, sicut so-
lemnem commemorationem Pas-
sionis ejus celebramus, ita et
patientiam ipsius habere docu-
menta, et resurrectionis consor-
tia mereamur. Per eundem
Dominum.

Ad Primam. in R. br. V. Qui
pro nobis pati dignatus es.

Ad Tertiam. Aña.

Veni ad montem myrræ.

Cap. Fratres, Hoc enim.

R. br. Oblatus est. V. Quia ipse
völuit. Oblatus. V. Et livore ejus
sanati sumus. Quia. Iória Patri
tri. Oblatus. V. Próprio Filio suo
non pepérict Deus. Q. Sed pro
nobis omnibus tradidit illum.

Ad Sextam. Aña

Fodérunt.

Capitulum Zach. 13.

Quid sunt plagæ istæ in medio
manuum tuarum? Et dicet:
Hæc plagatus sum in domo
eorum, qui diligebant me.
R. br. Próprio Filio suo. Non
pepérict Deus. Próprio. V. Sed
pro nobis omnibus tradidit il-
lum. Non. Iória Patri. Próprio.
V. Factus est obediens usque ad
mortem. V. Mortem autem crucis

Ad Nonam. Aña.

Cum accepisset.

Capitulum Isaiae 53.

ENERGATIONE ejus quis em-
erabit? Quia abscessus est de
terra viventium, propter scelus
populi mei percussi eum.

R. br. Factus est obediens. Us-
que ad mortem. Factus. V. Mor-
tem autem crucis. Usque. Iória
Patri. Factus. V. Ipse vulneratus
est propter iniquitates nostras
V. Et attritus est propter sceleræ
nostra.

In ij Vespere omnia ut.

V. Ipse vulneratus est propter

iniquitatis nostras. R. Et attri-
tus est propter sceleris nostra.

Ad Magnificat. Aña

Idepónens Joseph corpus Iesu, invéavit sindone, et pósuit eum in monuménto exciso. Fuit planctus magnus in illa die: mulieres autem sedentes contra sepulchrum dolébant, sicut doléri solet in morte primogéniti.

FERIA SEXTA

POST DOM. QUINQUAGESIMA.

De *sacratissima Spinea Corona*

D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesperas. Aña et Capit. de Laudibus. Psalmi de Dominicis. 89. et loco ult. Psalm. Laudate Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

Exite, Sion filie,
E Regis pudicæ virgines,
Christi corónam cérrite,
Quam mater ipsa téxuit.
Horret revulsis crínibus
Spinis cruentatum caput,
Et vultus ille décolor
Mortem propinquam réspicit.
Quæ terra sulcis fñvia.
Dumis rigens et séntibus,
Lugubre inuans protulit?
Quæ saeva inéssit manus?
Christi rubescens sanguine
Aculeos mutat roris,
Palmámque vincens fructibus,
Spina est tréumphis áptior.
(ulpis satæ mortálium
Te, Christe, spinæ vúlnerant,
Evélle nostras, códibus
Tuásque nostris inseré.
Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito.
In sœculórum sœcula. Amen.
¶ Plectentes corónam de spinis.
R. Posuerunt super caput ejus.

Ad Magnificat. Aña

Egredimini et videte, filiæ Sion,
regem Salomónem in diadémale
quo coronávit eum mater sua,
parans crucem Salvatóri suo.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. Feriæ.

Ad Matutinum. Invitatorum
christum Regem spinis coronátum,
¶ Venite, adorémus. Ps. Venite. I.

Hymnus. Exite, ut supra
In primo Nocturno.

Aña. Erit tamquam lignum,
quod plantatum est secus de-
cursus aquarum, et fructum
suum dabit in tempore suo. I^s
Beatus vir. xvij.

Aña Convenérunt in unum ad-
versus Dóminum, et adversus
Christum eius. Ps. Quare fre-
muérunt. xvij.

Aña In tribulatiōne dilatasti
michi. Ps. Unum invocarem. xix.

v. Gloriæ et honore coronasti
eum, Dómine. R. Et constituiisti
eum super opera manuum tua-
rum.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. Cap. 53.

Quis crédidit auditu nostro?
et brachium Dómini cui re-
velatum est? Et ascéndet sicut
virgultum coram eo, et sicut
radix de terra sibiénti. Non est
spécies ei, neque decor: et vidi-
mus eum, et non erat aspéctus,
et desideravimus eum: despé-
ctum, et novissimum virórum,
virum dolorum, et sciéntem in-
firmitatem: et quasi absconditus
vultus ejus, et despéctus, unde
nec reputavimus eum. Vere lan-
guores nostros ipse tulit, et dolé-
res nostros ipse portávit: et nos
putavimus eum quasi leprósum,
et perciéssum a Deo, et humili-
tum. Ipse autem vulneratus est
propter iniquitatis nostras, attri-
tus est propter sceleris nostra, dis-
ciplina pacis nostræ super eum,
et livore ejus sanati sumus.

R. Maledicta terra in opere ho-
minis, • Spinas et tribulos ger-
minavit Christo. ¶ Quis com-
edit Adam de ligno, ex quo præ-
céperat Deus, ne coméderet.
Spines.

Lectio ii.

Quænos nos quasi oves errávi-
mus, unusquisque in viam
suam declinávit: et pósuit Dó-
minus in eo iniquitatem omnium
nostrum. Oblatus est quia ipse
voluit, et non apérnit os suum:
sicut ovis ad occisiōnem duce-
tur, et quasi agnus coram ton-

dénte se obmutescet, et non apéreret os suum. De angustia et de judicio sublatus est: generatiōnem ejus quis enarrabit? Quia abscessus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum.

¶ Apparuit Moysi Dóminus in flamma ignis de medio rubi: * Et vidébat, quod rubus ardéret, et non combureretur. ¶ Dixit ergo Moyses: Vadam, et videbo visionem hanc magnam. Et.

Lectio iii.

Et dabit ímpios pro sepultura, et dívitem pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus. Et Dóminus voluit contérere eum in infirmitate: si posuerit pro peccato animam suam, vidébit semen longavum, et voluntas Dómini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod laboravit anima ejus, vidébit et saturabitur: in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabít.

¶ Ecce ignis et ligna, Deus providebit sibi * Victimam holocausti. ¶ Levávit Abraham cenuos suos, viditque post tergum arietem inter vepres herentem. Victimam. Glória Patri. Victimam.

In secundo Nocturno

Aña. Dómine, ut scuto bonae voluntatis tuæ coronasti me. Ps. Verba mea. xix.

Aña. Minulsti eum paulo minus ab Angelis, glória et honore coronasti eum. Ps. Dómine Dóminus noster. xix.

Aña. Peccatóres intendérunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent Justum. Ps. In Dómino confido. xxij. ¶ Posulsti, Dómine, super caput ejus. ¶ Corónam de lapide pretioso.

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

Serm. 2. in Epiph. Domini.

Fecidimini, filiae Sion: vobis dicimus tibiae Sion, animae

sæculares, débiles, delicatae filiae, et non filii, in quibus nihil est fortitudinis, nihil est virilis animi. Egregimini de sensu carnis ad intellectum mentis, de servitute carnalis concupiscéntiae ad libertatem spiritualis intelligéntium. Egregimini de terra vestra, et de cognatione vestra, et de domo patris vestri. et videte regem Salomónem in diadémate, quo coronavit eum mater sua, in corona paupertatis, in corona misericordiae: siquidem coronatus est et a novéra sua corona spinea, corona misericordiae, coronandus a familia sua corona justitiae, quando exhibunt Angeli, et tollent de regno ejus ómnia scándala, quando veniet ad judicium cum senioribus populi sui, cum pugnabit pro eo orbis terrarum adversus insensatos. Coronati eum et Pater corona gloriæ, sicut ait Psalmista: Glòria et honore coronasti eum, Dómine. Vide eum, filium Sion, in diadémate, quo coronavit eum mater sua. ¶ Cum apparuerit Princeps pacis, quo percusso, dispersæ sunt oves gregis, * Percipietis immarcescibilem gloriæ coronam. ¶ Cum fecerit grande convivium, ut ostendat divitas gloriae regni sui. Percipiatis.

Lectio v.

Serm. 4. in Cantic.

Ego, fratres, ab inéunte mea conversione pro acervo mortuum, quæ mihi deesse sciébam, mihi fasciculum collectum ex omnibus auxiliatibus et amaritudinibus Dómini mei colligare, et inter ubera mea collocare curávi. Memoriæ abundantiam suavitatis borum erat itabo quoad ríxero, in silénum non obliiscarmiserationes istas, quia in ipsis vivificatus sum. Mihi hic salutaris fasciculus servatus est: nemo tollit eum a me, inter ubera mea commorabitur. Ille meditari dixi sapientiam, in his justitiae mibi perfectionem constitui. in his pie

nitudinem scientiae, in his divinitatis salutis, in his copias meritorum. Ex his mibi interdum potus salutaris amaritudinis, ex his rursum suaviae dulcio consolacionis. Haec me erigunt in adversis, in prosperis reprehendunt, et inter lata tristiaque vitæ praesentis via regia incedenti tutum præbent utrobius ducatum, hinc inde mala imminentia propulsando: haec mibi conciliant mundi Judicem, dum tremendum potestatibus, mitem humilitemque figurant, dum non solum placabilem, sed et imitabilem representant eum, qui inaccessibilis est principatibus, terribilis apud reges terræ.
R. Accipit regnum decoris, *
Et diadema speciei. ¶ Deus exaltavit illum et dedit illi nomen,
quod est super omne uomen.
Et diadema.

Lectio vi.

Hec propterea mihi in ore frequenter, sicut vos scitis: haec in corde semper, sicut Deus sit, haec stylo meo admodum familiaria, sicut apparet; haec mea sublimior interim philosophia, scire Jesum, et hunc crucifixum. Non requiro, sicut sponsa, ubi cubet in meridie, quem latit amplector mea inter ubera commorantem. Non requiro, ubi pascat in meridie, quem in tueor Salvatorem in cruce. Illud sublimius, istud suavius: panis illud, hoc lac: hoc viscera reficit parvulorum, hoc replet ubera matrum, et ideo inter ubera mea commorabitur. Hunc et vos dilectissimi, tam dilectum fasciculum colligit vobis, hunc medallis inserite cordis, hoc munite aditum pectoris, ut et vobis inter ubera commoretur. Si enim ante oculos habueritis quem portatis, pro certo videntes angustias Domini, levius vestras portabitis, ipso auxiliante Ecclesiæ Sponso, qui est super omnia Deus benedictus in secula. Amen.

R. Arcam de lignis Setim deaurabis auro mundissimo intus et
extremum.

foris: * Faciesque supra coronam auream per circuatum. ¶ Ponens in arca testificationem, quam dabo tibi. Faciesque. Gloria Patri. Faciesque.

In tertio nocturno.

Aña. Ingressus sine macula, et operatus justitiam, coronatus est in monte sancto tuo. Psalmus Domine, quis habitabit. xxi.

Aña. Super caput ejus coronam de lapide pretioso posuisti, Domine. Ps. Domine, in virtute. xxii.

Aña. Adversus eos, qui tribulant me, impinguasti in glorio caput meum. Ps. Dominus regit. 21.

¶. Corona aurea super caput ejus.

R. Expressa signo sanctitatis.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio viij. Cap. 19.

In illo tempore: Apprehendit Pilatus Jesum et flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

Ex Serm. 50. de diversis.

Videbis, filiae Sion, Regem Salomonem. Nou dicit Ecclesiastes, aut Ididam. Nam et his nominibus appellatus est rex ille, et significat Jesum Christum, nostrum verum Salomonem, qui est Salomon, id est pacificus in exilio: Ecclesiastes, id est concionator in iudicio: Idida, id est, dilectus Domini in regno, ibique rex. In exilio mansuetus, in iudicio justus, in regno gloriosus. In exilio amabilis, in iudicio terribilis, in regno adorabilis. In diademate, quo coronavit eum mater sua. Est autem haec corona misericordiae, et in hac imitabilis. Coronavit eum et novitrix sua corona miseriae, et in hac contemptibilis. Synagogam loquer, quæ se ei non matrem exhibuit, sed novitrix.

R. Facies altare ad adolendum thymiam de lignis Setim: * Faciesque ei coronam auréolam per gyrum. ¶. Ponensque altare contra velum coram propitiatorio. Faciesque.

¶

Lectio viii.

CORONABIT eum familia sua corona justitiae, et in hac terribilis: coronat eum Pater suus corona glorie, et in hac desiderabilis. Videant ergo eum peccatores in corona miseriae, id est spinea, et compungantur: videant eum filiae Sion, animae affectuosaes, in corona miseritatis, et imitentur. Videtur eum impii in corona justitiae, et peribunt: videbunt eum Sancti in corona glorie, et perpetuilater gaudebunt. Coronantur quidem et alii imitatores ipsius, sed hoc ex industria adjuti per gratiam. Solus iste a matre coronatus est, quia solus cum ordinatis affectionibus tamquam sponsus et thalamo processit ex utero matris.

N. Christus sciens dolorem et infirmitatem, spinis coronatus: * Ipse est, qui coronat vos in misericordia et miserationibus.

V. Vulneratus propter iniquitates nostras, affractus propter scelera nostra, cuius livore sanati sumus. Ipse. Gloria Patri. Ipse.

Lectio ix. de Iomilia Feria.

AD LAUDES,
et per Horas. Aha.

I. Diluctus meus candidus * et rubieundus, somae capitis ejus sicut purpura regis vincta canaliculis. Psalm. Dominus regnavit, eum reliq. 44.

V. Requievit super eum * spiritus timoris Domini: corona sapientiae et exultationis decoravit illum.

S. Induit eum * Dominus vestimentis salutis, et induimento justitiae quasi sponsum decoratum corona.

I. Fasciculus myrrae diluctus meus inibi: inter ubera mea commorabitur.

V. Rex eternae gloriae * pro nobis coronatus benedicet corona anni benignitatis Tua.

Capitulum Cant. 3.

Ihesu, et videte, filia Sion, regem Salomonem in

diadema, quo coronavit illum mater sua.

Hymnus.

Leis figuris pingitur

Christi corona nobilis:

Implixa spinis victimata.

Ardensque testatur rubus.

Aream coronam cinxerat,

Mensaque sacrum circulum,

Atramque thure sumidam,

Corona necit ambiens.

Christi dolorum conscientia,

Salve, corona glorie,

Gemmis et auro pulchrior,

Vincens coronas siderum.

Virtus, honor, laus, gloria

Deo Patri cum Filio,

Sancto simul Paraclito,

In saeculorum saecula. Amen.

V. Eris corona glorie in manu Domini. **A**. Et diadema regni in

manu Dei tui.

Ad Benedictus. Aha.

Exivit Jesus portans spineam coronam, et purpureum vestimentum.

Oratio

PRESTA, quæsumus, omnipotentis Deus, ut qui in memoriam passionis Domini nostri Iesu Christi Coronam ejus spinem veneramur in terris, ab ipso gloria et honore coronari mereamur in celis. Qui tecum.

Et fit com. Ferie.

Ad Tertiam. Aha.

Requievit super eum.

Capit. Egredimini, ut super filii. **E**ris corona glorie. In manu Domini. Eris. **V**. Et diademata regni in manu Dei tui. In gloria Patri. Eris. **V** Gloria et honore coronasti eum Domine. **G**. Et constituki eum, super opera manuum tuarum.

Ad Sextam. Aha.

Induit eum.

Capitulum Apoc. 6.

Vidi, et ecce equus albus, et qui sedebat super illum, habebat arcum, et data est ei corona, et exiit vincens, ut vinceret.

R. **V**. Gloria et honore. **C**oronasti eum, Domine. **G**. **V**.

Et constituki eum super opera

Fer. vj. post Dom. j. Quadr. De Lance et Clav. D. N. J. C. exej

mánum tuarum. Coronasti.
Uloria Patri. Glória et. V. Tuam
corónam adoramus, Dómine.
V. Tuam gloriósam recólimus
passióneum.

Ad Nonam. Aña.

Rex etérnus glóriæ.

Capitulum. *Isaiae* 28.

In die illa erit Dóminus exerci-
tuum coróna glóriæ, et ser-
bum exultatiōnis residuo populi
sui.

V. br. Tuam corónam + Ador-
amus, Dómine. Tuam corónam.
V. Tuam gloriósam recólimus
passióneum. Adoramus. Uloria
Patri. Tuam corónam. V. Ple-
ctentes corónam de spinis. R.
Posuerunt super caput ejus.

In ij Vesperis omnia ut in
primis.

Ad Magnificat, Aña.

Et genu flexo ante eum, illudé-
bant ei, dicentes : Ave Rex Ju-
daicorum : et expuētes in eum,
acepérunt arundinem, et per-
cutiébant caput ejus.

Et fit commem. Feriæ.

FERIA SEXTA

POST DOM. I. QUADRAGESIMA.

De Lancea et Clavis D. N. J. C.
Duplex majus.

Ad Vesp. Añæ et Cap. de Laud.
Psalmi de Dñica. 89. et loco
ult. Psalmus. Laudate Dóminum
omnes gentes. V2.

Hymnus.

QUANAM lingua tibi, o Láncea,
débitas

Grates pro mérito est apta
repéndere ?

Christi vivificum namque ape-
ris latus.

Unde Ecclésia nascitur.

Hæc est Eva viri de latere éxiens,
Olli membra gravis dum sopor
occupat ;

Hanc quippe alter Adam , corde
scaténtibus

Unda et sanguine, prócreat.
O clavi, æqua manet vos quoque
gratia ,

Christi quando sacris artubus
insiti ,

Deletum Dómini sanguine figitis
Mortis ebirógraphum cruci.

Te, Jesu, Superi laudibus effe-
rant ,

Qui Clavórum aditus , signaque
Lanceæ

In cœlo rétines , vivus ubi im-
peras ,

Cum Patre atque Paracílio. Am.
¶ Fodérunt manus meas et pe-
des meos. R. Dinumeravérunt
ómnia ossa mea.

Ad Magnificat, Aña.

Delens quod adversus nos erat
chirographum decreti , quod
erat contrarium nobis, et ipsum
tulit de medio , affigens illud
cruci.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. Feriæ

In fine Hymnorū dicitur :
Clavis forato et Lancea, ut infra.

Ad Matutinum , Invitatorium:
Christum, Lancea et Clavis vul-
neratum. * Venite , adoremus.
Ps. Venite. I.

Hymnus.

S ALVÆT, Clavi et Lancea,

S Squalore nuper óbsita.

Quæ mersa Christi cōpori ,

Almo rubétis sanguine.

Vos ad scelus judáica

Elégerat perfidia,

Sed in ministris grátie

Vos vertit e cœlo Deus.

Nam quot sacratis artubus

Sculpsistis olim vulnera ,

E tot reclúsis lóntibus

Dona éfluent cœlestia.

Clavis forato et Lancea ,

Jesu , tibi sit glória ,

Cum Patre et almo Spiritu ,

Nunc et per omne sæculum.

Amen.

Si omissus sit Hymnus ad
Vesp. , dicatur ad Matut. , et
Hymnus Matutini coniungatur
cum Hymno ad Landes.

In primo Nocturno.

Aña. Ad Jesum autem cum venis-
sent, non fregérunt ejus crura,
sed unus militum Lancea latus
ejus apéruit. Psalmi iii. j. et ii
Noct. de Com. Conf. non Pont. Iij.

Aña. Exiit sanguis et aqua , et
qui vidi , testimoniū perhi-
buit , et verum est testimoniū
ejus.

Aña. Alia Scriptura dicit : Vidébunt in quem transfixerunt.

V. Quem tu percussisti, persecuti sunt. *¶* Et super dolorem vulnerum meorum addidérunt.

De Zacharia Prophéta.

Lectio j. Cap. 12.

Hec dicit Dóminus : Effundam super domum David, et super habitatores Jerúsalem spiritum gratiæ et precum, et aspiciant ad me, quem confixerunt. Et plangent eum planctu quasi super unigénitum, et dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti. In die illa magnus erit planctus in Jerúsalem, sicut planctus Adadremmon in campo Magédon. Et planget terra, familiæ et familiæ scórsum, familiæ domus David scórsum, et mulieres eórum scórsum : familiæ domus Nathan scórsum, et mulieres eórum scórsum : familiæ domus Levi scórsum, et mulieres eórum scórsum : familiæ Sémei scórsum, et mulieres eórum scórsum. Omnes familiæ reliquæ, familiæ et familiæ scórsum, et mulieres eórum scórsum. *¶* Ad Jesum autem cum venissent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura, * Sed unus militum Láncea latus ejus apéruit. *¶* Et qui vidit, testimónium perhibuit, et verum est testimónium ejus. Sed.

Lectio ii. Cap. 13.

In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerúsalem, in ablutionem peccatóris et menstruátæ. Et erit in die illa, dicit Dóminus exercituum : Dispérdat nómina idólorum de terra, et non memorabúntur ultra; et pseudoprophétas et spíritum immundum auferam de terra. Et erit, cum prophetáverit quispiam ultra, dicent ei pater ejus et mater ejus qui genuérunt eum : Non vives, quia mendacium locútus es in nómine Domini; et consigent eum pater ejus et mater ejus, genitores ejus, cum pro-

phetáverit. Et erit : In die illa confundéntur prophétæ, unusquisque ex visióne sua cum prophetáverit; nec operientur pallio sáccino, ut mentiantur; sed dicet : Non sum prophéta; homo agricola ego sum, quóniam Adam exémplum meum ab adolescentia mea.

R. Unus militum Láncea latus ejus apéruit, * Et continuo evit sanguis et aqua. *¶* In die illa erit fons patens domui David et habitantibus Jerúsalem. Et continuo,

Lectio iii.

Et dicétur ei : Quid sunt plágæ istæ in médio manuum tuarum? Et dicet : His plagatis sum in domo eórum, qui diligébant me. Frámea suscitare super pastórem meum, et super virum cohærentem mihi, dicit Dóminus exercituum : persecute pastórem, et dispergéntur oves, et convértam manum meam ad párvulos. Et erunt in omni terra, dicit Dóminus : partes duæ in ea dispergéntur, et deficiunt; et tertia pars relinquitur in ea. Et ducam tertiam partem per ignem, et uram eos sicut úritur argéntum, et probábo eos sicut probatur aurum. Ipse vocabit nomen meum, et ego exaudiám eum. Dicam : Pópulus meus es; et ipse dicet : Dóminus Deus mens.

¶ In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerúsalem, . In ablutionem peccatóris et menstruátæ. Ilic est, qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus. In. Iória Patri. In.

In secundo nocturno.

Aña. Aspiciant ad me, quem confixerunt, et plangent eum planctu quasi super unigénitum.

Aña. Quid sunt plágæ istæ in médio manuum tuarum?

Aña. His plagatis sum in domo eórum, qui diligébant me.

¶ Ipse vulneratus est propter iniquitatés nostras. *¶* Attestus est propter scélera nostra.

Sermo Innocentii Papæ Sexti.

Lectio iv.

In Decreto de Festo Lanceæ et Clav. Domini.

Læ Redemptoris nostri Domini Jesu Christi sacratissima passione sic nos gloriari opörerit, ut ipsius passionis cuncta mysteria dinumerantes et mérita, singularis etiam ejus salutariibus instrumentis gloriémur. Inter quæ illud celébriter memorandum est, quod ipse Salvátor, emissus in cruce jam spiritu, sustinuit perforari Lancea latus suum, ut inde sanguinis et aquæ profluéntibus undis, formaréetur unica et immaculata ac virgo, sancta mater Ecclesiæ, sponsa sua. O beatissima ipsius sacri lateris aperitura, unde nobis tot et tanta divinæ pietatis dona fluxérunt! O felix Lancea, quæ tot bona nobis efficeret, et ad tanti triumphi gloriā meruit superadditum! Ita ille est qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus, Non in aqua solum: sed in aqua et sanguine. Tres sunt qui testimoniū dant in terra, Spiritus, aqua, et sanguis: et hi tres unum sunt. Non.

Lectio v.

Hec latus ipsum aperiendo, sacramentissimas jannas nobis regni coelstis apérnit. Ilæc vulnerando jam mortuum, vulnera nostra sanavit, vitamque nobis redidit et salutem. Ilæc innoxium transfigendo, illitus sanguine culpas nostras abstersit; et demum ejusdem sacramentis undis irrigata, exaltatis nostræ tenebras sustulit, et nos ipsius divinæ pietatis fluviosis mundavít. Illi etiam dulces Clavi, quibus ipse Salvátor eisdem cruci fuit affixus, qui que non solum immaculato respérgi sanguine, et molem ferre tanti ponderis meruerunt; sed et nos etiam per ipsorum salutiferas plagas dulcedinem tantam ipsius divinæ charitatis accépimus, ut manus nostræ a peccati soluta néxibus, pedesque nostri

a mortis láqueis fuerint liberati, sunt devotissime recoléndi.

R. Quóniam circumdedérunt me canes multi, concilium malignantium obsédit me. • Fodérunt manus meas et pedes meos. V. Dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum? Fodérunt.

Lectio vi.

Quid enim vulnere et plagiis hujusmodi sanctius? quid eis salubrius, ex quibus salus nostra procéssit, et in quibus assidue se possunt curare animæ devotórum? Licet sit Lancea et Clavi prædicti, aliaque ipsius passionis salutaria instrumenta sint a cunctis fidélibus Christi ubilibet veneranda, et de ipsa etiam passióne in eadē Ecclesiæ solémnia annis singulis officia celebréntur et fiant; dignum tamen et conveniens reputamus, si de ipsius passionis specialibus instrumentis, et præsertim in partibus, in quibus instrumenta ipsa dicuntur habéri, solémne ac speciale festum celebréatur et fiat; nosque illos fidèles Christi, qui aliqua ex instrumentis ipsis habére se gaudent, in eorum devotione, divinis officiis atque munéribus specialiter sovēamus. R. Dicétur ei: Quid sunt plagiæ istæ in medio manuum tuarum? Et dicet: * His plagiatus sum in domo eorum, qui diligebant me. V. Nisi videro in manibus ejus fixaram Clavorum, non credam. His. Gloria Patri. His.

In tertio Nocturno.

Aña. Fodérunt manus meas et pedes meos, dinumeraverunt ómnia ossa mea. Psalmi de iij Noct. Virg. Ixxiv.

Aña. Nisi videro in manibus ejus fixaram Clavorum, et mittam digitum meum in locum Clavorum, et mittam manum meam in latus ejus, non credam.

Aña. Inser digitum tuum here, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

¶ Disciplina pacis nostrae super eum. ¶ Et livore ejus sanati sumus.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio viij. Cap. 49.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummareretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 120. in Joannem.

Unus missum Lancea latus ejus aperteuit, et continuo exsivit sanguis et aqua. Vigilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret: latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud, sed, aperteuit; ut illuc quodammodo vitæ ostium pandereretur, unde Sacramenta Ecclesiæ manaverunt, sine quibus ad vitam, quæ vera vita est, non intratur. Ille sanguis, qui fusus est, in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutare temperat poculum; haec et lavacrum præstat et potum. Hoc prænuntiabat, quod Noe in latere arcæ ostium sacere jussus est, qua intrarent animalia, quæ non erant diluvio peritura, quibus præfigurabatur Ecclesia.

¶ Facta sunt haec, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo.

Et iterum alia Scriptura dicit: * Vidébunt in quem transfixerunt. ¶ Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalēm spiritum gratiae et precum. Vidébunt.

Lectio viii.

MORTER hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, matérque vivorum. Magnum quippe significavit bonum, ante magnum prævaricationis malum. Hic secundus Adam, inclinato capite, in cruce dormivit, ut inde formaretur ei conjux, quæ de latere dormientis effluxit. O mors, unde mortui reviviscunt? Quid isto sanguine mundius? Quid vulnere isto salubrius? Facta sunt enim haec,

inquit, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Vi débunt in quem transfixerunt.

¶ Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalēm spiritum gratiae et precum. * Et aspicient ad me, quem confixerunt. ¶ Et plangent eum planctu, quasi super unigenitum. Et Gloria Patri. Et

Lectio ix. de Homilia Ferme.

AD LAUDES,
et per Horas, Annæ.

1. Unus missum * Lancea latus ejus aperteuit, et continuo exsivit sanguis et aqua. Psalm. 16. Omnes regnavit, cum rehq. 44.

2. Fodérunt * manus meas et pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea.

3. Tres sunt, * qui testimoniandum in terra: spiritus, aqua, et sanguis: et hi tres unum sunt.

4. Quid turbati estis, et cogitationes ascendunt in corda vestra? Vide manus meas et pedes meos, quia ego ipse sum.
5. Infer digitum * tuum huc, et vide manus meas, et asser mun tuani, et mitte in latus meum.

Capitulum 4. Joas. 5.

CHARISMATI, Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei? Hic est qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus, non in aqua solum, sed in aqua et sanguine.

Hymnus

TINCTAM ergo Christi sanguinem
Convertite in me cùspidem.
Ferite cor, pedes, manus,
Poenam a nocente submite.
¶, queso, culpis debitas
Quas jure plagas ligitis,
Cruore divino illite
Fiant medæla spiritus.
¶ gressus ad malum impotens,
Manus nocere désinant,
Omnisque corde e saevo
Profanus ardor éseat.
Javis forato et lancea,
Iesu tibi sit gloria,

Cum Patre, et almo Spíitu,
Nunc et per omne sæculum.

Amen.

X. Fodérunt manus meas et pedes meos. R. Dinumeráverunt ómnia ossa mea.

Ad Benedictus, Aña.

Inglórius erit inter viros aspéctus ejus, et forma ejus inter filios hóminum. Iste aspérget gentes multas.

Oratio.

Deus, qui in assúmptæ carnis infirmitaté Clavis affigi et Láncea vulnerári pro mundi saluté voluisti : concéde propitiatus ; ut qui eorundem Clavorum et Lánceæ sólempnia venerámur in terris, de glorióso victoriæ tuæ triúmpho gratulémur in cœlis. Qui vivis.

E. t. lit commiem. Feriæ.

Ad Prímain, in R. br. f. Qui vulnerátus es pro nobis.

Ad Tertiā, Aña

Fodérunt.

Capit. Charíssimi. xciv.

R. br. Fodérunt manus meas * Et pedes meos. Fodérunt. X. Di- numeráverunt ómnia ossa mea. Et. Glória Patri. Fodérunt. V. Quem tu percussisti, persecuti sunt. R. Et super dolórem vúlnerum méorum addidérunt.

Ad Sextam, Aña.

Tres sunt.

Capitulum. 4. Petr. 2.

FATRES, Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exéplum, ut sequámini vestigia ejus. Qui peccátum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus. R. br. Quem tu percussisti, * Persecuti sunt. Quem. X. Et super dolórem vúlnerum méorum addidérunt. Persecuti. Glória Patri. Quem. X. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. R. Altíitus est propter scélera nostra.

Ad Nonam, Aña.

Infer dígítum.

Capitulum. 4. Petr. 2.

Qui peccáta nostra ipse pér- tulit in corpore suo super

lignum, ut peccátis mórtui justitiae vivámus : cujus livore sanati estis.

R. br. Ipse vulnerátus est * Propter iniquitátes nostras. Ipse. X. Altíitus est propter scélera nostra. Propter. Glória Patri. Ipse. X. Disciplina pacis nostræ super eum. R. Cujus livore sanati sumus.

In ij. Vesperis omnia ut in primis, prater ultimum Psalm. cujus loco Psalm. Crédidi. 92.

Ad Magnificat, Aña.

Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portavit : et nos putávimus eum quasi leprósū, et percussum a Deo, et humiliátoni.

Et fit commem. Feriæ.

FERIA SEXTA

POST DOM. II. QUADRAGES.

De SS. Sindone D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vespertas, Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica. 89. et loco ult., Psalm. Laudate Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

GLORIAM sacra celebrémus omnes Sindonis ; letis recolámus hymnis, Et piis votis monuménta nostra Certa salutis.

Quæ refert semper veneranda Sindon, Sanguine impréssis decorata signis, Dum cruce ex alta tulit involutum

Corpus Iésu.

Reddit hæc sæuos ánimo dolores, Quos tulit, casum miseratus Adr. Christus humáni géneris Redéptor,

Morte perépta.

Sácum ferro latus , atque palmas

Et pedes clavis, lacerata flagris Nembra , et infixam cápti cordnam

Monstrat imago.

Quis plus siccis óculis , et absque Intimi cordis gémitu , notata

Vivaque indignæ simulætra
mortis

Cernere possit?

Nostra cum solum tibi , Christe ,
culpa

Causa tantorum fuerit malorum ,

Nostra debetur tibi vita : vitam
Dedimus ipsam.

Sit tibi , Fili , deus atque virtus ,

Qui tuo mundum redimis
eruore ,

Quique cum summo Genitore ,
et almo

Flamine regnas. Amen.

v. Tuam Sindonem veneramur ,
Dómine. R. Tuam recolimus pas-
sionem.

Ad Magnificat, Aña.
Joseph , vir bonus et justus ,
accéssit ad Pilatum et pétuit
corpus Jesu ; quo accépto , in-
vólvit illud in sindone munda.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit commemor. Feriae.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Christum Dóminum , qui passio-
nis suæ memória in sacra
Sindone rénovat. * Venite , ado-
rémus. Ps. Venite. i.

Hymnus.

MYSTERIUM mirabile
Hac luce nobis pánditur ,
Verus Dei cum Filius
Mortem cruentam sustinet.
Causam tuéndo sérvuli ,
Resque formam vestiens ,
Pro servo herus suspénditur ,
Pro sonte justus pléctitur.
Necis manent insignia
Impræssa sacra in Sindone ,
Quæ post triúmphum nobilem
Corpus cruentum invólverat.
Sunt mortis hæc , et tauri ,
Mundique victi insignia ,
Trophæa sunt hæc fuclyta
Ductoris invictissimi.
Pebémus ergo hanc gratiā
Nostræ salutis vindici ;
Ut dæmonis contra dolos
Hac militémus téssera.
Vita vetustæ mortui ,
Surgamus in vitam novam ;
Christum secuti per crucem ,
Christi fruémur glória.

Præsta , Pater piissime ,
Patrique compar Unice ,
Cum Spiritu Paracito
Reguans per omne sacerdotium .
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Rubrum est indumentum
tuum , et vestimenta tua sicut
calcantium in torculari. Ps. Cum
invocarem. 103.

Aña. Aspersus est sanguis su-
per vestimenta mea , omnia in
dumenta mea inquinavi. Ps
Conserva. 8.

Aña. Diviserunt sibi vestimenta
mea , et super vestem meam
misérant sortem. Ps. Dómine .
quis habitabit. 8.

v. Tuam Sindonem veneramur.
Dómine. R. Tuam recolimus
Passionem.

Lectiones ut in Feste Septem
Dolorum B. M. V. in Brev. 632.
R. i. Ecce vidimus eum non
habentem sp̄ciem neque decu-
rem ; asp̄ctus in eo non est.
Hic peccata nostra portavit , et
pro nobis dolet : ipse autem
vulneratus est propter iniqui-
ties nostras : * Cujus livore sa-
nati sumus. v. Vere languores
nostros ipse tulit , et dolores
nostros ipse portavit. Cujus.

R. ii. Quid sunt plagæ istæ in
médio manuum tuarum ? * Et
dicet : His plagatis sum in do-
mo eorum , qui diligabant me.
v. Fræma suscitare super pa-
storem meum , et super virum
cohærentem mihi. Et.

R. iii. Tuam Sindonem veneramur ,
Dómine , tuam gloriosam
recolimus passionem. * Misericordia
nobis , qui passus es pro nobis.
v. Salva præséntem catervam in
tuis hodie ländibus congregatæ.
Misericordia. Glòria Patri. Misericordia.

In secundo Nocturno.

Aña. Quasi absconditus valens
ejus , et despœctus : unde nec
reputavimus eum. Ps. Dómini
est terra. 23.

Aña. Omnes videntes me derisi-
runt me ; locuti sunt labii , et
movérunt caput. Ps. Dóminus
illumina. 34.

Ama. Trādūdit in mortem animam suam, et ipse peccata multorum fuit. Ps. Exaltabo. 55.
v. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi. R. Quia per crux tuam redemisti mundum.

Sermo S. Ambrōzii Episcopi.

Lectio iv. In *Lac.* c. 23.

Quo sibi vult, quod non Apóstoli, sed Joseph et Nicodēmus, ut Joannes dicit, Christum sepeliunt? Unus justus et constans, alter qui erat magister in Israel. Talis enim Christi est sepulchra, quae justitiam magisteriumque habent. Obstruitur igitur tergiversandi locus, et doméstico Judæi testimoniō revineantur. Nam si Apóstoli sepelissent, dicerent utique non sepultum, quem sepultum raptum esse dixerunt. Justus autem Christi corpus operit sindone, innocens unguit unguento. Namque hac non otiose distincta reperimus; quia justitia vestit Ecclesiā, innocentia gratiā subministrat. R. O admirabilis Sindon, * In qua involvitus est thesaurus noster, redemptio captivorum. v. Gaudet totus mundus, qui redemptus est sanguine Dómini sui. In.

Lectio v.

VESTI ergo et tu Dómini corporis glória sua, ut et ipse sis justus. Etsi mortuum credis, operi tamen divinitatis proprio plenitudine. Unge illud myrra, et áloe, ut bonus odor Christi sis. Bonum linteum misit Joseph ille vir justus; et fortasse illud, quod Petrus vidit e cœlo ad se esse demissum, in quo erant genera quadrupedum, et ferarum, et volucrum, ad similitudinem gentilium figurata. Mysticō igitur unguento illo pístico conseplitur Ecclesia, quae diversitatem populorum fidei sue communione sociavit. R. Tulérunt tunicam Joseph fratres ejus, et in sanguine hædi, quem occiderant, tinxerunt, mittentes qui ferrent ad patrem,

et dicerent: * Hanc invénimus, vide num túnica filii tui sit, an non? v. Quam cum agnoverisset pater, ait: Túnica filii mei est, fera pessima devoravit eum. Hanc.

Lectio vi.

Iunc Joseph justum Lucas dixit, Mattheus divitem. Et mérito dives hoc loco dicitur, ubi corpus suscipit Christi; suscipiendo enim divitem, ne scivit fidei paupertatem. Dives est ergo, qui justus est. Justus figitur Sindone involvit: Israelita vero et diveros miscet virtutum odores, et áloes mittit quasi libras centum, hoc est perfecta fidei quantitatem. Et ligaverunt corpus Iesu, juxta consuetudinem speciem Judæorum, non utique nodis perfidiae, sed fidei ligaturis: et posuerunt in horto, cui frequenter Ecclesia comparatur, quæ diversorum habet pomum meritorum, florēisque virtutum.

R. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus: * Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus. v. Qui cum malediceretur, non maledicébat, cum pateretur, non comminabatur. Qui. Gloria Patri. Qui.

In tertio nocturno.

Ama. Caro mea requiescat in spe, quia non dabitis sanctum tuum videre corruptionem. Psalmus, in nomine. 48.

Ama. Convertisti planetū meum in gaudium mihi: considerasti saccum meum, et circumdedisti me luctua, p. notus in Judæa. 63. **Ama.** Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber, p. Dómine Deus salutis. 72.

R. Omnis terra adorat te et psal lat tibi. R. Psalmum dicat nō min tu, Dómine.

Lectio sancti Evangélii secundum Marcum.

Lectio vii Cap. 43.

In illo tempore: Cum jam sero esset factum, quia erat Para-

sceve, quod est ante sabbatum, venit Joseph ab Arimathea nōbilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ
Presbyteri.

In Fer. 3. Palmaram.

PARASKEVÆ græce, latine præparatio dicitur, quo nōmine Judæi, qui inter Græcos morabantur, sextam sabbati appellabant, eo quod in illa ea, quæ requiæ sabbati necessaria essent, præparare solerent; justa hoc quod de manna quondam præceptum est: Sexta autem die colligetis duplum. Quia ergo sexta die factus est homo, et tota est mundi creatura perfecta, séptima autem Cónditor ab opere suo requiévit, unde et hanc sabbatum, hoc est, requiem voluit appellari: recte Salvátor eadēm sexta die crucifixus humanæ restauratiōnis implévit arcānum: ideoque cum accepisset acētum, dixit: Consummatum est, hoc est, sexta dieti, quod pro mundi refectione suscepī, jam totum est opus expletum. Sabbato autem in se-pulchro requiescens, resurrectionis, quæ octava die ventura erat, expectabat evēntum.

R. Mercatus est Joseph sindonem mundam, ut invólveret in ea corpus Dómini. * Venit ergo et tulit corpus ejus. Y. Rogavit Pilatum Joseph ab Arimathea, ut tolleret corpus Jesu. Venit.

Lectio viii.

VENIT, inquit, Joseph ab Arimathea nōbilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei, et audácter introivit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Magnæ quidem Joseph iste dignitatis ad œculum, sed majoris apud Deum mériti suisso laudatur. Talem namque existere decebat eum, qui corpus Dómini sepeliret, qui et per justitiam meritorum tali ministerio dignus esset, et per nobilitatem potentiam secularis, facultatem

posset obtinere ministrandi: non enim quilibet ignotus aut mediocris ad præsidem accedere et crucifixi corpus potest impetrare.

R. Ille est Sindon dignissima.
* In qua salutis auctor de cruce depōitus involvi dignitas est.
Y. Ut nos consepulti cum eo, véteris hominis esuviis depōitis, innocentis sindone legem remur. In. Glória Patri. In.

Lectio ix. de Hom. Fer.

AD LAUDES,

et per Horas. Ait.

† Joseph nōbilis decurio, * vir bonus et justus, et ipse dives, erat expéctans regnum Dei. P. Dóminus regnávit, cum reliquis. 4.

2. Hic audácter * introivit ad Pilatum et petiit corpus Jesu.

3. Cum cognovisset * Pilatus 4 Centuriōne quod jam mortuus esset, donávit corpus Jesu.

4. Joseph autem mercatus Sindonem, et déponens eum involuit Sindone.

5. Posuit eum * in monumēto, in quo nondum quisquam positus fuerat.

Capitulum. Isaías 63.

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus instans, gradiens in multitudine fortitudinis sum. Ego, qui le quor justitiam, et propagator sum ad salvandum.

Hymnus.

Jesu, dulcis amor meus,
Ac si præscens sis, accedo,
Te compléctor cum affectu,
Tuorum memor vulnerum.

(1) quam nudum hic te carno,
Vulneratum et distentum,
Inquinatum, involutum,
In hoc sacrato tegmine!

Salve, caput cruentatum
Spinis, cuius dulcis vultus
Immutavit suum florem,
Quem culi tremunt curia.

Salve, latens Salvatoris,
Salve, mitis aportura,
Super rosam rubicunda,
Medela salutifera.

Manus sanctæ, vos avéte,
Diris clavis perforatæ,
Ne repellas me, Salvátor,
De tuis sanctis pédibus. Amen.
¶ Dóminus regnávit, decrétem
induit. R. Induit Dóminus forti-
tudinem, et præcinxit se vir-
tute.

Ad Benedictus, Aña.

Joseph, nóbilis decúrio, expé-
ctans et ipse regnum Dei, mer-
catus est Síndonem, et depó-
nens corpus Jesu invólvit illud
in Sídone.

Oratio.

Dux, qui nobis in sancta Sí-
done, qua corpus tuum sa-
cratissimum e cruce depósum
a Joseph involútum fuit, passió-
nis tuæ vestigia reliquisti: con-
céde propitijs; ut per mortem et
sepulturam tuam, ad resurrec-
tionis glóriam perducamur.
Qui vivis.

Et fit com. Feriæ.

Ad Tertiæ, Aña.

Hic audácter.

Capit. Quis est iste. excvij.
R. br. Tuam Síndonem * Vene-
rámur, Dómine Tuam. ¶ Tuam
recólimus passiónem. Venera-
mur. Glória Patri. Tuam. ¶ Adorá-
mus te, Christe, et benedici-
mus tibi. R. Quia per mortem
tuam redemisti mundum.

Ad Sextam, Aña.

Cum cognovíset.

Capitulum. *Isaiæ* 63.

QUARE ergo rubrum est indu-
mētum tuum, et vesti-
mēta tua sicut calcantium
in torculari? Torcular calcavi
solus, et de géntibus non est
vir mecum.

R. br. Adorámus te, Christe, *
Et benediciimus tibi. Adorámus.
¶ Quia per mortem tuam rede-
misti mundum. Et. Glória Patri.
Adorámus. ¶ Omnis terra adó-
ret te, et psallat tibi. R. Psalmum
dicat nómini tuo, Dómine.

Ad Nonam, Aña.

Pósuit eum.

Capitulum. *Isaiæ* 63.

UNCEMSPEXI, et non erat auxi-
liator: quasivi, et non fuit

qui adjuváret: et salvávit mihi
bráchium meum, et indignatio
mea ipsa auxiliata est mihi.

R. br. Omnis terra adóret te. *

Et psallat tibi. Omnis. ¶ Psal-
mum dicat nómini tuo, Dómine.

Et. Glória Patri. Omnis. ¶ Dó-
minus regnávit, decrétem induit.

R. Induit Dóminus fortitudinem,
et præcinxit se virtute.

In ij. Vesperis, omnia ut in
primis, præter ultimum Psalm.
cujus loco Psal. Voce mea. 100.

Ad Magnificat, Aña.

Homo quidam dives ab Arima-
thæa, nómine Joseph, accéptu-
córpore Jesu, invólvit illud in
Sídone munda.

FERIA SEXTA

POST DOMINICAM III. QUADRAG.

De SS quinque Plagis

D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesp., Añæ et Cap. de Laud.
Ps. Crédidi, cum reliq. ut in
Fer v. in Cœna Domini. 315.

Hymnus. Pange lingua. 292.
¶ Vidébunt in quem transfixe-
runt. R. Et dolebunt super eum,
ut in morte primogéniti.

Ad Magnificat, Aña:

Dum in cruce pendéret unigéni-
tus Dei Filius, et ab omnibus
subsannarétur, Mater ejus Virgo
Maria ipsum verum Deum et
hominem cónsolens venera-
batur.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. Feriæ.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Christum in cruce confixum,
quinque plagis vulneratum, *
Venite, adorémus. Ps. Venit. 1.

Hymnus. Pange lingua. 292.

In primo Nocturno.

Aña. Quis est iste, quis venit de
Edom, tincis vestibus de Bosra? *
Ps. In Dómino confido. 7.

Aña. Quare rubrum est indu-
mētum tuum, et vestimenta
tua sicut calcantium in tor-
culari? Ps. Dómine, quis habi-
bit. 8.

Aña. Torcular calcavi solus, et
de géntibus non fuit vir mecum.
Ps. Dómini est terra. 25.

V. Fodérunt manus meas et pedes meos. R. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

De Isaiâ Prophéta.
Lectio i. Cap. 53.

Quis crēdit auditi nostro ? et brachium Domini cui reuelatum est ? Et ascendet sicut virgultum coram eo , et sicut radix de terra sitiēti. Non est spēcie ei , neque decor , et vidi eum . et non erat aspēctus , et desideravimus eum , despēctum et novissimum virorum , virum dolōrum et sciētem infirmitatē , et quasi absconditus vultus ejus , et despēctus : unde nec reputavimus eum . Vere languores nostros ipse tulit , et dolores nostros ipse portavit : et nos patavimus eum quasi leprōsum , et percussum a Deo , et humiliatum . Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras , altritus est propter scēlera nostra : disciplina pacis nostrae super eum , et livore ejus sanati sumus.

R. Gratificavit nos Deus in dilecto Filio suo : * In quo habemus redēptionem per sanguinem ejus in remissionem peccatorum . V. Ecce venit plenitudo tēporis , in quo misit Deus Filium suum in terras. In quo.

Lectio ii

Omnes nos quasi oves erravimus , unusquisque in viam suam declinavit , et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum . Oblatus est , quia ipse voluit , et non aperuit os suum : sicut ovis ad occisionem ducetur , et quasi agnus coram tendente se obmutlūset , et non apriret os suum . De angustia et de judicio sublatus est : generatorem ejus quis enarrabit ? Quia abscessus est de terra viventium , propter scelus populi mei percussi eum . Et dabit impios pro sepulchra , et divitem promorte sua : eo quod iniquitatem non fecerit , neque dolus fuerit in ore ejus . Et Dominus volunt conferere cum in iniquitate .

R. Nos , qui aliquāndo erāmus longe , facti sumus prope per sanguinem Iesu Christi . * Ipse est pax nostra , qui fecit utraque unum . V. A Domino factum est istud , et est mirabile in oculis nostris . Ipse .

Lectio iii. Cap. 63.

Quis est iste , qui venit de Edom , tintis vestibus de Bosra ? Iste formosus in stola sua : gradiens in multitudine fortitudinis sue . Ego qui loquor justitiam , et propugnator sum ad salvandum . Quare ergo rubrum est indumentum tuum , et vestimenta tua sicut calcantium in torculari ? Tocdar calcavi solus , et de gentibus non est vir mecum : calcavi eos in furore meo , et conculeavi eos in ira mea , et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea , et omnia indumenta mea inquinavi . Dies enim ultiōnis in corde meo , annus redēptionis meae venit ; circumspexi , et non erat auxiliator , quasivi , et non fuit qui adjuvaret .

R. In primogēnito ex mortuis complacuit omnem plenitudinem divinitatis inhabitare , et per eum reconciliare omnia in ipsum . * Pacificans per sanguinem crucis ejus , sive quem in culis , sive quem in terris sunt .

V. Ipse est caput corporis Ecclesiae , in omnibus primatum tenens . Pacificans . Gloria Patri Pacificana .

In secundo nocturno

Aia. Fodérunt manus meas et pedes meos : dinumeraverunt omnia ossa mea . Ps. Deus , Deus meus , respice . 23.

Aia. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas . Ps. Jubilate Deo , omnis terra . Be . Aia. Vulnus et livor , et plaga tumens non est circumligata . neque curata medicamine , neque sola oleo . Ps. Notus in Judea Deus . 63.

V. Vere languores nostros ipse tulit . R. Et dolores nostros ipse portavit .

**De Sermone sancti Bernardi
Abbatis.**

Lectio iv.

Lib. de Pass. Domini, Cap. 41.
CAPTUS ergo Jesus post plúrimum quam illusioñes tam Iudeorum quam gentium, post sanguinis plures effusiones, clavis immixtibus manibus, simul et pedibus perforatur, et configitur ligno Crucis Salvator noster mitissimus Jesus. Intuere, et respice rosam passionis sanguinem, quomodo rubet in indicium ardentissimae charitatis. Contendunt passio et charitas: ista ut plus ardeat, illa ut plus rubeat.

¶ Per mortem destruxit Jesus eum, qui mortis habebat imperium, ¶ Ut liberaret eos, qui timore mortis obnoxii erant servituti. ¶ Unde debuit per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret. Ut.

Lectio v.

VIDE quomodo hoc flore rosea floruerit optima vitis nostra rubicundus Jesus. Vide totum corpus, sicut rosa sanguinem florem non invénias. Inspice manus unam et alteram, si florem rosae non invénias in utraque. Inspice pedem unum et alterum, numquid non rosei? Inspice lateris aperturam, quia nec illa caret rosa, quamvis ipsa subrúbea sit, propter mixtam aquam; quia, sicut narrat Evangelista, cum unus militum lancea latus ejus perforasset, exivit sanguis, et aqua.

¶ Per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum: * Et sicut in Adam omnes peccaverunt, ita in Christo omnes vivificabuntur. Novissime autem inimica destruetur mors. Et.

Ex eodem divo Bernardo.

Lectio vi.

Serm. de Passione Domini.

Respice, Domine sancte Pater, de sanctuario tuo, et de excelso celorum habitaculo: et intuere haec sacrosanctam ho-

stiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster, sanctus puer tuus Dominus Jesus, pro peccatis fratrum suorum, et esto placabilis super multitudine malitiae nostrae. Cognosce, Pater, tunicam filii tui Joseph. Heu! fera pessima devoravit eum, et conculeavit in furore suo vestimentum eius. Ecce quinque scissuras lamentabiles in eo reliquit.

¶ Videmus Jesum propter passionem mortis, gloria et honore coronatum, * Ut pro omnibus gustaret mortem. ¶ Decebat eum, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem consummari. Ut. Gloria Patri. Ut.

In tertio Nocturno.
Ana Quid sunt plaga istae in medio manuum tuarum? Psalmi ut in iii Nocturno de Communi Virginum. **I**xv.

Ana His plagiatus sum in domo eorum, qui me diligebant.

Ana In amaritudine sermo meus est, et manus plaga mea aggravata est super gemitum meum. ¶ Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras. ¶ Attritus est propter scelera nostra.

Lectio sancti Evangeli secundum Joannem.

Lectio vii. **Cop. 49.**

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua. Homilia sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lib. 42. **Com. in Joann.**

Cum ab immannibus Iudeis omnis in Christum expléta esset impietas, nec quicquam jam ad summam crudelitatem reliquum esset, ad extrémum caro Christi sanctissima prò prium quiddam, ac naturale rursus patitur. Multis enim ac variis dolóribus exsiccata, siti torquétur. Graves siquidem dolores magnam ad situm commovéndam vim habent, naturali quadam et inexplicabili calore

húmidum consuméntes, et igneis ardóribus præcordia uréntes.

¶ Manifestata est gráta Dei per illuminationem Salvatóris nostri Iesu Christi, * Qui destrúxit mortem, illuminávit autem vitam in incorruptionem. ¶ Liberavit, et vocávit nos vocatione sua sancta per grátiām, quæ data est nobis in Christo. Qui.

Lectio viii.

CONSUMMÁTUM esse ait impietatis Judáicæ modum. et impoténtem saviéndi ánimum. Quid enim Judei intentátum reliquéront, aut quid non extrémæ crudelitatis adhibuérent? Quod supplícii aut contumeliæ genus prætermisérunt? Quam obrem jure: Consummátum est, ait: sed hora jam eum ad prædicandum spiritibus, qui apud inferos erant, invitánte (advenit enim, ut mortuorum ac vivorum dominarétur) ipsam prænobis mortem suscépit, commúnem hanc natúræ nostræ passionem sustinuit in carne sua. ¶ Cum autem Iesum caput inclinásse compérissent, et jam cum expirásse putáre, frustra ejus crura confringi existimant; sed cum adhuc mortuum esse nonnihil diffiderent, láncea latus ejus perfódiunt, unde exsor aqua mixtus scatúriit, quod Eulógiæ mysticæ et sancti baptismatis imágō quædam erat atque primis. Christi enim est vere et a Christo sanctum baptísma, et mysticæ Eulógiæ vis ex sancta ejus nobis carne pródíit. ¶ Dignus es, Dómine, accíspere librum, et aperire signacula ejus, quóniam occísus es, et redemisti nos Deo, * In sanguine tuo. y. Fecisti enim nos Deo nostro regnum, et sacerdotes. In. Glória Patri. In.

Lectio ix. de Hom. Feriae.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

t. Vere languores * nostros ipse tollit, et dolores nostros ipse portavít. Psal. Dóminus regnabit, cum reliquis. II.

2. Ipse autem * vulneratus est propter iniquitatēs nostras, altritus est propter scélera nostra.
3. Alligávit Dóminus * plagam populi sui, et percussúram ejus sanávit.

4. Omnis, qui transibit, stupebit super omnes plágas ejus.

5. O vos omnes, * qui transitus per viam, atténdite et vidéte, si est dolor sicut dolor meus.

Capitulum. *Isaiæ* 53.

CHRISTUS vulneratus est propter iniquitatēs nostras, altritus est propter scélera nostra, cujus lívore sanati sumus.

Hymnus. Lustra sex, ut Dñica Passionis. 295.

V. Vidébunt in quem transibèrent. R. Et dolébunt super eum, ut in morte primogéniti.

Ad Benedictus, Añæ. Unus misitum láncea latus ejus apérerit, et continuo exsivit sanguis et aqua.

Oratio.

DEUS, qui unigéniti Filiī tui passióne, et per quinque vulnera ejus sanguinis effusione, humánam natúrām peccato pérditam reparasti: tribue nobis, quæsumus, ut qui ab eo suscépta vulnera venerámur in terris, ejusdem pretiosissimi sanguinis fructum cónsequi mereámur in cœlis. Per eūdem.

Et fit com. Feriae.

Ad Tertiam, Añæ.

Ipse autem.

Capit. Christus vulneratus, ut supra.

R. br. Fodérunt manus meas. * Et pedes meos. Fodérunt. : Dínumeráverunt ómnia ossa mea. Et pedes. Glória Patri. Fodérunt. v. O vos omnes, qui transitis per viam. R. Atténdite, et videte dolorem meum.

Ad Sextam, Añæ.
Alligávit Dóminus.

Capitulum. *Isaiæ* 50.

IACUM meam non averti ab incepitibus, et conspueribus in me. Dóminus Deus auxiliator meus, et ideo non sum confusus.

R. br. Vere languores nostros
* Ipse tulit. Vere. V. Et dolores
nostros ipse portavit. Ipse tulit.
Gloria Patri. Vere. V. Disciplina
pacis nostrae super eum. R. Et
livore ejus sanati sumus.

Ad Nonam, Aña

O vos omnes.

Capitulum. *Isaiæ* 53.

TRADIDIT Christus in mortem
animum suam, et cum sce-
leratis reputatus est, et ipse
peccata multorum tulit, et pro
transgressoribus rogavit.

R. br. Ipse vulneratus est * Pro-
pter iniquitates nostras. Ipse.
V. Attritus est propter sclera
nostra. Propter. Gloria Patri.
Ipse. V. Oblatus est quia ipse
voluit. R. Et non apertus os
suum.

In ij. Vesperis omnia ut in
primis.

Ad Magnificat, Aña.

Ego sum vestra redemptio : ma-
nus meæ, quæ vos fecerunt,
clavis confixa sunt: propter vos
flagellis cæsus sum, spinis co-
ronatus sum, aquam pœtii pen-
dens, et acetum porrexerunt:
in escam meam fel dederunt et
in latus lanceam; mortuus et
sepultus resurrexi: vobiscum
sum, et vivo in æternum.

Et fit com. Feriæ.

FERIA SEXTA.

[post Dom. IV. QUADRAG.
De pretiosissimo Sanguine
D. N. J. C.

Duplex majus.

Omnia ut in Brev. Dom. j. Ju-
lin. 781.

Lection ix. de Homilia Feriæ et
com. ad Laudes et in ij. Vesp.

DIE XVIII. MARTII.

In Festo S. Gabrielis Archangeli.
Duplex majus.

Pro Regnis Hispanicis.

Si celebretur post Pascha, ad-
ditur **Alleluia**, et Psalmi Nocturni
orum dicuntur sub prima Aña
cujuslibet Nocturni.

Ad Vesperas, Añæ et Capit de
laud. Psalmi de Dominica. 89.
et loco ultimi, Ps. I. laudate Dó-
minus, omnes gentes. 92.

Hymnus.

CHRISTE, sanctorum decus An-
gelorum,
Gentis humanae Sator et Redém-
ptor,

Coelum nobis tribuas beatas
Scandere sedes.

Angelus pacis Michael in ades
Cœlitus nostras véniat, serena
Auctor ut pacis lacrymosa in
orcum

Bella reléget.

Angelus fortis Gabriel, ut ho-
stes

Pellat antiquos, et amica cœlo,
Quæ triumphator statuit per or-
bem,

Tempia revisat.

Angelus nostræ médicus salutis
Adsit e cœlo Raphaël, ut omnes
Sancti agrótos, dubiósque vitæ
Dirigat actus.

Virgo Dux pacis, Genitrixque
lucis,

Etsacer nobis chorus Angelorum
Semper assistat, simul et mi-
cantis

Régia cœli.

Præstet hoc nobis Déitas beata
Patris, ac Noti, pariterque sancti
Spiritus, cuius résonat per om-
nem

Glória mundum. Amen.

V. Stetit Angelus juxta aram
templi. R. Habens thuribulum
aureum in manu sua.

Ad Magnificat, Aña.

Ingréssus Gabriel Angelus ad
Mariam Virginem, dixit: Ave
gratia plena, Dóminus tecum:
benedicta tu in muliéribus.

Oratio ut ad Laudes.

Com. S. Patritii, ut in Bre-
viario.

In Quadrag. com. Feriæ.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Regem Archangelorum Dómi-
num, * Venite, adorémus. Ps.
Venite, exultémus. 1.

Hymn. Christe, sanctorum sup.

In primo Nocturno.
Aña. Dicit Angelus Gabriel ad
Daniélém: Intellige, fili hómi-
nis, quóniam in tempore finis
implebitur visio. Ps. Dómine
Dóminus noster. b.

Aia. Ecce vir Gábel, quem videram in visióne, cito volans tétigit me in tempore sacrificii vespertini, et dócut me. Ps. In Dómino confido. 7.

Aia. Cumque Gábel loquerétur ad me, collápsus sum pronus in terram, et tétigit me, et stáuit me in gradu meo. Ps. Dómine, quis habitabit. 8.

V. Stetit Angelus juxta aram templi. R. Habens thuribulum aureum in manu sua.

Ex Daniéle Prophéta.

Lectio i. Cap. 9. e

Ego Dániel, cum adhuc loquerer et orárem, et confiterer peccata mia, et peccata populi mei Israel, et prostérnerem preces meas in conspéctu Dei mei, pro monte sancto Dei mei: adhuc me loquente in oratione, ecce vir Gábel, quem videram in visióne a principio, cito volans tétigit me in tempore sacrificii vespertini. Et dócut me, et locutus est mihi, dixique: Dániel, nunc egrüssus sum ut docérem te, et intelligeres. Ab exordio precum tuárum egrüssus est sermo: ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriorum es: tu ergo animadverte sermonem, et intellige visiónem. R. Cum oraret Daniel, et confiteretur peccata sua, et percaita populi sui. Ecce Archángelus Gábel cito volans tétigit eum in tempore sacrificii vespertini. V. Cumque prostérneret preces suas in conspéctu Dei sui. Ecce.

Lectio ii.

SEPTUAGINTA hebdómades ab breviátæ sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consumimétur prævaricatio, et finem accepiat peccatum, et deleatur iniqüitas, et adducáatur justitia sempiterna, et impleatur visio, et prophecia, et ungatur Sanctus sanctorum. Scio ergo, et animadverte: Ab exitu sermonis, ut iterum adficietur Jerusalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexta

ginta duæ erunt: et rursum adficiabitur platéa, et muri in angustia temporum.

R. Locutus est Gábel Danieli, et dixit: Ab exordio precum tuarum egrüssus est sermo. Ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriorum es. Tu autem animadverte sermonem, et intellige visónem. Ego.

Lectio iii.

Et post hebdómades sexaginta duas occidetur Christus: et non erit ejus populus, qui eum negatúrus est. Et civitatem, et sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo: et finis ejus vastitas, et post finem belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactum multis hebdómada una: et in diuidio hebdómadas deficiet hóstia et sacrificium: et erit in templo abominationes desolationis: et usque ad consummationem et finem perseverabut desolatio.

R. Ecce vir Gábel, quem videbam, cito volans tétigit me in tempore sacrificii vespertini, et dócut me, et dixit: Dániel, nunc egrüssus sum ut docérem te, et intelligeres. V. Gábel, fac me intelligere istam visiónem: et venit, et stetit juxta ubi ego staham; et ait ad me. Daniel. Glória Patri. Daniel.

In secundo Nocturno

Aia. Gábel Angelus apparuit Zachariæ, dicens: Uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem. Ps. Cœli enarrant. 11.

Aia. Et dixit Zacharias ad Angelum: Unde hoc sciam? ego enim sum senex, et uxor mea processit in diebus suis. Psalmus domini est terra. 23.

Aia. Respondens autem Angelus, dixit ei: Ego sum Gábel, qui adest ante Deum, et missus sum loqui ad te, et haec tibi evangelizare. Psalmus. Benedic domini. 57.

V. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini. R. De manu Angeli.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.
Lectio iv.

**Ex Hom. de Laud. Virg. super
Missus est.**

Missus est Angelus Gábel a Deo. Non ábitrór hunc Angelum de minóribus esse, qui quálibet ex causa crebra sóleant ad terras fungi legatióne. Quod ex ejus nómíne palam intelliđi datur, quod interpretátum, Fortitúdo Dei dicitur: et quia non ab aliquo alio forte excellétiore se (ut ásolet) spíritu, sed ab ipso Deo mitti perhibéatur. Propter hoc ergo pósitum est, a Deo. Vel fdeo dictum est, a Deo, ne cui, vel beatórgm spirituum, suum Deus ántequām Virginí revelásse putérur consíllium, excépto dumtáxat Archángelo Gabriélē. Qui útique tantæ inter suos inveníri potúerit excellétiæ, ut tali et nómíne dignus haberétur, et núnctio.

R. Factum est cum sacerdótio fungerétur Zachariás in ordine vici suæ ante Deum, * Appáruit ei Angelus Gábel, stans a dextris altáris incénsi. **Y.** Cumque ingréssus in templum Dómini incénsum póneret secundum consuetudinem sacerdótii sui. Appáruit.

Lectio v.

Nec discórdat nomen a núnctio: Dei quippe virtútēm Christum quem mélius nuntiáre décebat, quam hunc, quem símile nomen honórat? Numquid est aliud fortitudo, quam virtus? Non autem dédecens, aut incóngruum videátur, Dóminum et núnctium commóni censéri vocáculo, cum símilis in utróque appellatióne, non sit tamen utriusque símilis causa. Aliter quippe Christus fortitudo, vel virtus Dei dicitur, aliter Angelus. Angelus enim tantum nuncupatiꝝ, Christus autem étiam substantiꝝ.

R. Descéndit Gábel Angelus ad Zachariám, dicens: * Ne tímeas, quóniam exaudita est deprecatio tua, et uxor tua Elisa-

beth páriet tibi filium, et vocábis nomen ejus Joannem. **Y.** Et Zachariás turbatus est videns, et timor frruit super eum: ait autem ad illum Angelus. **Ne.**

Lectio vi.

Cuiusq[ue] Dei virtus et dicitur, et est: qui forti armato, qui suum átrium in pace custodire solebat, fórtior supervéniens, ipsum suo bráchio debellavit: et sic ei vasa captivitatis poténter eripuit. Angelus vero fortitudo Dei appellátus est, vel quod hujuscémodi meruerit prærogativam officii, quo ejusdem nuntiáret adventum virtutis: vel quia Virginem natura pávidam, simplicem, verecúndam, ne miraculi novitáte expavéscret, confortare debéret: quod et fecit. **N**e tímeas, inquiens, Maria: invenisti enim grátiā apud Deum. Conveniénter itaque Gábel ad hoc opus eligitur: imo quia tale illi negátiūm injungitur, recte tali nómīne designátur.

R. Ego sum Gabriel, qui asto ante Deum, et missus sum loqui ad te, et hac evangeliáre. * Ecce eris tacens, et non pótteris loqui usque in diem, quo hæc siant. **Y.** Pro eo quod non credidi verbis meis, que implebuntur tempore suo. Ecce. Glória Patri. Ecce.

In tertio Nocturno.

Aña. Missus est Gabriel Angelus ad Mariam Virginem desponsatam Joseph. Ps. Cántate Dómino... caniate. 70.

Año. Gabriel Angelus Maríæ dixit: Ecce Elísabeth cognata tua, et ipsa concépit filium in senectúto sua. **I**s. Dóminus regnávit, exultot. 73.

Aña. Súscipe verbum, Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum Gabriélem transmissum est. Ps. Bénedic, áнима mea, Dómino. 80.

V. In conspéctu Angelorum psallam tibi, Deus meus. **R.** Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 4. b

In illo tempore : Missus est Angelus Gábel a Deo in civitatem Galilaeam , cui nomen Názareth , ad Vírginem despósatam viro , cui nomen erat Joseph , de domo David . et nomen Vírginis María . Et reliqua .

Homilia S. Juliánis Archiepiscopi Toletani.

Lib. 2. contra Indeos , statim post principium.

SACRAMENTUM illud septuaginta hebdomadárum de Christi nativitate Dániel per Angelum didicet : similiter et Zacharias , apparénte sibi Angelo . Joánnem filium de se generandum audiuit : et María Angelo sibi prædicti Christi ex se nascendum , et eréditum , et assensit . Hæc tria per Angelum dicta , et compléta vidémus . Jam ergo sollicite intuendum est , ntrum Angelus iste , qui Zacharias , et María appáruit , ipsi quoque Daniél illa prædixerit .

¶ Missus est Gábel Angelos ad Mariam Vírginem despósatam Joseph : et expavescit Virgo de lúmine . * Ne timeas María : inveniati enim grátiam apud Dóminum : ecce concipies , et páries , et vocábitur Altissimi Filius . ¶ Quæ cum audisset , turbata est in sermone ejus . et cogitábat qualis esset ista salutatio : et ait Angelus ei . Ne . Be- ued . Cujus festum cólimus .

Lectio viij.

Equidem ipse Dániel in prophétia sum volumine , quando illa sacramenta hebdomadárum de Christi nativitate per Angelum futura cognovit , sic ipsius Angeli nomen evidiénter expréssit . Dicit enim : Ecce vir Gábel , quem videram in principio , cito volans téligit me , et dixit : Dániel , animadvérite sermonem , et reliqua , quæ ibi commemo-rantur . Item his tempóribus secundum Evangélium . Angeli ipsius nomen misericordum sic in-

venitur expréssum : dixit enim idem Angelus Zacharia : Ego sum Gábel , qui asso ante Deum , et missus sum loqui ad te . et hæc tibi evangelizare .

R. Gaude , María Virgo , enellas hæreses sola interemisti : * Quæ Gabriélis Archángeli dictis credidisti . dum Virgo Deum et hominem genuisti , et post partum Virgo inviolata permanésti . ¶ Benedicta tu in miliéribus , et benedictus fructus ventris tui . Quæ . Glória Patri . Quæ .

Lectio ix. de Feria occurrente

Si transferatur post Pascha .

Lectio ix.

Oros etiam de beata María Vírginis partu sic in eodem

Evangélio légitur : Missus est , inquit . Angelus Gábel a Deo in civitatem Galilæam , cui nomen Názareth , ad Vírginem despósatam viro , cui nomen erat Joseph . de domo David , et nomen Vírginis María . Jam ergo maniféstum est , quod unus idemque Angelus Gábel fúerit , qui et präfixa illa tempora Daniél de Christi nativitate ap- puit , et partum Vírginis prä-sentem esse monstrávit . Ad tempus itaque präflistum occurrít , et olim a se dicta , operis effi-cientia compléta esse convinxit ; et illuc fidélis in prophetia hebdomadárum , et hic fidélis per mystérium revelátum .

Te Deum laudáms . 43.

AD LAUDES ,

et per Horas , Aha.

1. Ingréssu Zacharia * templum Dómini , appáruit ei Gábel An-gelus , stans a dextris altaris in-censi . Psal. Dóminus regnávit . cum reliquis . 44.

2. Ait autem Angelus : * Ne ti-meas , Zacharia , quóniam exaudita est deprecatio tua .

3. Ego sum Gábel * Angelus , qui asso ante Deum , et missus sum loqui ad te .

¶ Gábel Angelus locutus est María , dicens : Ecce concipies in útero , et páries filium : et vocabis nomen ejus Iesum .

¶. Dixit autem Maria * ad Angelum : Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respónsens Gábel Angelus, dixit ei : Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

Capitulum. Dan. 9. f

Ecce vir Gábel, quem videbam in visióne a principio, cito volans tégit me in tempore sacrificii vespertíni. Et dóceuit me, et locútus est mihi, dixítque : Dániel, nunc egrés-sus sum ut docérem te, et intelligeres.

Hymnus.

PLACARE, Christe, sérvulis,
Quibus Patris clementiam
Tuae ad tribúns gratiae
Patróna Virgo póstulat.
Et vos beata per novem
Distincta gyros Agmina,
Antiqua cum præsentibus,
Futura damna pellite.
Auférte gentem pérfidam
Credéntium de finibus,
Ut unus omnes únicum
Ovile nos Pastor regat.
Deo Patri sit glória,
Natōque Patris único,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sǽcula. Amen.
¶. Stetit Angelus juxta aram templi. ¶. Habens thuribulum aureum in manu sua.

Ad Benedictus, Aña.

Gábel Angelus descendit ad Zachariam, et ait illi : Uxor tua páreret tibi filium, et vocabis nomen ejus Joánnem, et multi in nativitate ejus gaudébunt : ipse enim präebit ante faciem Domini parare vias ejus.

Oratio.

Dux, qui inter céteros Angeles, ad annuntiandum incarnationis tuæ mystérium, Gabriélém Archángelum elegisti : concéde propitiis ; ut, qui festum ejus celebrámus in terris, ipsius patrocínium sentiámus in cœlis. Qui vivis.

In Quadrag. comm. Feriæ.

Ad Tertiam, Aña.

Ait autem.

Capit. Ecce vir, ut supra.

R. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ¶. Habens thuribulum aureum in manu sua. Juxta Glória Patri. Stetit. ¶. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. R. De manu Angeli.

Ad Sextam, Aña.

Ego sum Gábel.

Capitulum Dan. 9. f

Ego autem veni, ut indicárem es : Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt, ut finem accipiat peccátum, et impleatur visio, et prophetia, et ungétur Sanctus sanctórum.

R. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. ¶. De manu Angeli. In. Glória Patri. Ascéndit. ¶. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ¶. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Aña

Dixit autem María.

Capitulum Dan. 9. g

Sicut ergo, et animadverte : Ab exitu sermonis, ut iterum edificetur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexaginta duæ erunt.

R. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In. ¶. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In. ¶. Adorabo Deum. ¶. Omnes Angeli ejus.

Vesperæ de S. Joseph, cum comm. S. Gabrielis.

Si ij. Vesperæ dicendæ sint integræ, Aña et Capit. de Laud. Psalmi de Díanca. 89. et loco. ult. Ps. Confitébor tibi. 98.

Hymnus ut in j. Vesperis.

¶. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. R. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

* Ad Magnificat, Aña. Archángelus Gábel ait ad Mariam: Non erit impossibile apud

Deum omne verbum. Dixit autem Marfa : Ecce ancilla Dómini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et discéssit ab ea Angelus.

DIE XIX. MARTII.
in Festo S. Joseph, Confessoris.

Duplex ij. classis.

In Ditione Regis Hisp.

Omnia ut in Brev.

FERIA SEXTA

POST DOM. IN ALBIS.

SS. Spineæ Coronæ D. N. J. C.

Duplex ij. classis.

Ad Vesperas, Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 81. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus. Vexilla Regis, ut in Dominicâ de Passione. 294. sed in penultima stropha dicitur : O Crux, ave spes única, Passchale quæ fers gaudium.

V. Tuam Corónam adorámus, Dómine, alleluia. R. Tuum gloriósum recólimus triúmphum, alleluia.

Ad Magnificat. Añæ Apprehendit Pilátus Jesum, et flagellavit. Et milites plectentes corónam de spinis, imposuerunt capiti ejus, et veste purpúrea circumdedérunt eum, alleluia, alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium. Christum Regem pro nobis spini coronárum, * Venite adorémus, alleluia. Pg. Venite. 4.

Hymnus. Pange lingua. 292.

In primo Nocturno.

Añæ. Maledicta terra in ópere tuo : spinas et tribulos germinabit tibi, alleluia.

Psalmi in j. et ij. Noct. de Comm. unius Mart. xvij.

V. Tuam Corónam adoramus, Dómine, alleluia. R. Tuum gloriósum recólimus triúmphum, allel.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. Cap. 53.

Quis crédidit auditui nostro ? et bráchium Dómini cui reléstum est ? Et ascéndet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti : non

est spécies ei, neque decor, et vidi mus eum, et non erat aspe c tus, et desiderávimus eum : despéctum et novíssimum viró rum, virum dolórum, et scien tem infirmitatē : et quasi absconditus vultus ejus, et despéctus, unde nec reputávimus eum.

R. Ecce vidi mus eum non habébent spéciem, neque decórem : aspéctus ejus in eo nou est : hic peccáta nostra portávit, et pro nobis dolet : ipse autem vulnerátus est propter iniqüitätes nostras : * Cujus livore sanati sumus, alleluia. V. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portávit. Cujus.

Lectio ij.

V. En languóres nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portávit : et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulnerátus est propter iniqüitätes nostras, attritus est propter scélera nostra : disciplína pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumos. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit : et pósuit Dóminus in eo iniqüitätē omnium nostrum.

R. Quid sunt plagæ istæ in me dio manuum tuarum ? * Et dicit : His plagálius sum in domo eorum, qui diligébant me, alle luia. V. Frámea suscitare super pastórem meum, et super virum cohæréntem mihi. Et.

De Zacharia Prophéta.

Lectio ij. Cap. 12. et 13.

E terit in die illa : quecum contérere omnes gentes, que réniunt contra Jordálem. hi effundam super domum David, et super habitatores Jerúsalem spíritum grátiae, et precum : et aspicient ad me, quem confáxerunt ; et plangent eum planctu, quæsi super unigénitum, et dolebunt super eum, ut dolori solet in morte primogeniti.

In die illa magnus erit planctus in Jerúsalem. Et dicéatur ei : Quid sunt plagæ istæ in médo mánuum tuárum ? Et dicit : His plagátus sum in domo eórum , qui diligébant me. Frámea suscitare super pastórem meum , et super virum cohæréntem mihi , dicit Dóminus exercítum : pércole pastórem , et dispergéntur oves : et convértam manum meam ad párvulos.

**R. Tuam Corónam spinesm ve
nerámur , Dómine , tuam glorió
sam recólimus Passiónem : * Misérere nobis , qui passus es
pro nobis , alleluia. ¶ Salva prae
sentem catérvam in tuis hódie
laudíbus congregatam. Misérere.
Glória Patri. Misérere.**

In seconde Nocturno

**Aña. Pro frumento ortus est
mihi tribulus , et pro hórdeo
spina , alleluia.**

**V. Glória et honore coronásti
eum , Dómine , alleluia. R. Et con
stituisti eum super ópera mán
uum tuárum , alleluia.**

**Ex Tractátu sancti Athanásii
Episcopi in Passióne Dómini.**

Lectio iv

Paulo ante medium.

Dum exeréter Dóminus , eo ipso invisiibiliter erigebátur de diábolo trophæum , et quo illud manifestum fieret , narráta Joánnē indútum fuisse púrpura , a Matthæo vero et Marco chlámyde coccinea , coronámque illi ex spinis super caput esse pósitam , et cálamum in manu datum , et ita cum eum produxisserint , génibus flexis adorásse. Miraculum novum et incredibile , et magnæ sine dóbio vi
ctoriae insigne. Quem enim ut hóminem condemnáverant , eum inórtuum deinde ut Deum ado
ráverunt , et quem aspernabán
tur ut vilem , et contemptibilem , eum confitebántur Regem : cui túnicam et vestem detráxerant , eum púrpura circumdérunt : et quem ignoráentes contumelias afficiébant , eum Prophétam etiam noléntes appellávérunt :

et quem per ludibrium subsanna
tionémque pulsábant , et trium
phalia addidérunt ornaménta , coceíneam chlámydem , et coró
nam spineam , et cálamum. Nam tamétsi ea quasi per contumeliam agébant , effliebátur tamen inde , ut ab eo laténter spolia
réntur.

**R. Coróna áurea super caput ejus : * Expréssa signo sancti
tatis , glória honóris , et opus
fortitudinis , alleluia. ¶ Quóniam
prævenisti eum in bene
dictiōnibus dulcédinis , posuisti
in capite ejus corónam de lápide
priéso. Expréssa.**

Sermo S. Ambrósii Episcopi.

Lectio v

Serm. 73 de S. Cypriano.

Vidramus diligenter ne ex pál
mite óperis nostri non na
scatur dulcédinis uva , sed fel
lis , ne dicátur nobis , quod Ju
dæi dictum est per Prophétam : Susínui ut saceret uvam , fecit autem spinas , et non justitiam , sed clamorem. Quam dura conditio , ut posséssio , quæ Dó
mino suo suavitatis fructus af
férre débuit , spinarum illum as
peritatem compúnixerit : hoc est , quum Judæi Salvatorem debúe
rint tota fidei devotione susci
perre , spinarum eum coronávérunt
passióne. Quæ coróna quidem , quantum in Judæis est , erat
injuriarum contumélia ; quantum in Dómino , erat coróna vi
tútum. Compungunt ergo Judæi Dóminum , dum corónant , com
pungunt dum crucifigunt. Unde sit Scriptura sancta : Vidé
bunt in quem compunxérunt.

**R. Omnes amici mei dereliqué
runt me , et prævaluérunt insi
diantes mihi : tradidit me , quem
diligébam : * Et terribilibus ócu
lis plaga crudeli percutiéntes ,
subsannabant mihi , alleluia. ¶ Inter iníquos projecérunt me , et
non pepercérunt ánime meæ.
Et terribilibus.**

Lectio vi

Icitus , fratres , videte ne et
nobis dicátur : Susínui ut

faceret uvam, fecit autem spinas : hoc est, ne spines, quas Dómino Judæi cruentis imposuerunt manibus, nos insquis sensibus apponamus, et compungamus eum non asperitate sentium, sed operum pravitate. Sunt enim spines cordis, quae verbum Dei etiam vulnerare consueverunt, de quibus meminit in Evangélio Salvátor, dicens seminantis semen cecidisse inter spinas, et crevisse eas, ac suffocasse quod satum est. Ergo, fratres, videte ne vinea vestra non uvas, sed spines faciat, ne vindémia vestra non vinum afferat, sed acétum. Quisquis enim vindémiam legit, et pauperibus non largitur, ille acétum colligit, non vinum; quisquis messes recéndit, et indigentibus non ministrat, iste non aliméniis fructus repósuit, sed tribulos avaritiam congregavit. Nam propterea ait Scriptúra de terra nostra : Spinas et tribulos germinabit tibi.

N. Vinea mea electa, ego te plantavi : * Quómodo convérsa es in amaritudinem, ut me spinis coronares? Alleluia. ¶ Sepvi te, et lapes elégi ex te, et edificávi turrim. Quómodo. Glória Patri. Quómodo.

In tertio Nocturno.

Ana. Gravata est super me manus tua : convérsum sum in serúmna mea, dum configitur spina, alleluia. Psalmi ut in iij. Nocturno de Comen. Virg. Ixxiv. ¶ Eris corona glóriæ in manu Dómini, alleluia. ¶ Et diadema regni in manu Dei tui, alleluia. Léctio sapienti Evangélii secundum Joánnem.

Léctio vij. Cap. 19.

In illo tempore : Apprehendit Pilátus Jésum, et flagellavit. Et milites plectentes corónam de spinis, imposuerunt capiti eius. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tr. 116. in Joánnem.

Iuc Pilatus non ob aliud facisse credendus est, nisi ut

ejus injuriis Judæi satiati sufficeret sibi existimarent, et usque ad ejus mortem savire desisterent. Ad hoc pertinet quod idem præses cohórtē suam etiam permisit facere quæ sequuntur, aut fortassis et jussit, quamvis hoc Evangelista tacuerit: dixit enim quid defende céterint milites, Pilátum tamen id jussisse non dicit.

¶ Christus passus est pro nobis, vobis relinquentes exéplum, ut sequamini vestigia ejus : * Qui peccatum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus, alleluia. ¶ Qui quum maledicéretur, non maledicébat : quem pateretur, non comminabatur. Qui.

Léctio viii.

E militis, inquit, plectentes corónam de spinis, imposuerunt capiti ejus, et ueste purpurea circumdedérunt eum, et veniébant ad eum, et dicébant : Ave Rex Judæorum : et dabant ei álapas. Sic implebantur quæ de se prædixerat Christus, sic Mártires informabantur ad ómnia, quæ persecutóri libuisset facere, perforénda : sic paulisper occultata treménda poténtia, commendabatur prius imitanda patientia : sic regnum, quod de hoc mundo non erat, supérbum mundum, non atrocitate pugnandi, sed patientiæ humilitate vincébat : sic illud granum multiplicandum seminabatur horribili contumelía, ut mirabili pullularet in glória.

¶ Milites præsidis suscipientes Jésum in prætorium, congregáverunt ad eum univérsam cohórtē, et exuéntes eum, chlamydem coccineam circumdedérunt ei : * Et plectentes corónam de spinis, posuérunt super caput ejus, alleluia, alleluia. ¶ Genu flexo ante eum, illudébant ei, dicéntes : Ave Rex Judæorum. Et. Glória Patri. Et.

Léctio ix.

Existit ergo Jesus portans corónam spineam, et purpureum

vestimentum. Et dicit illis Pilatus : Ecce homo. Hic apparet, non ignorante Pilato hæc a militibus facta , sive jussit ea , sive permiserit , ea scilicet causa , quam supra diximus , ut hæc ejus Iudibria inimici libenter biberent , et ulteriori sanguinem non sitirent. Egræditur ad eos Jesus portans spineam coronam et purpureum vestimentum , non clarus imperio , sed plenus opprobrio , et dicitur eis : Ecce homo. Si regi invidetis , jam parcite , quia dejectum videtis. Flagellatus est , spinis coronatus est , Iudibria veste amictus est , amaris conviciis illusus est , alapis cæsus est , ferret ignominia , frigescat invidia ; sed non frigescit , inardescit potius et incrassat.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. **Milites præsidis suscipientes** Jesum in prætorium , congregaverunt ad eum universam cohortem , alleluia. Ps. **Dóminus regnabit** , cum reliquis. 14.
2. **Et exuentes eum** , chlamydem coccineam circumdedérunt ei , alleluia.
3. **Et plectentes coronam de** spinis , posuerunt super caput ejus , et arundinem in dextera ejus , alleluia.
4. **Et genu flexo ante eum** , illudébant ei , dicentes : Ave Rex Iudæorum , alleluia.
5. **Et expuentes in eum** , accepérunt arundinem , et percutiébant caput ejus , alleluia.

Capitulum. Cant. 3.

EEREDIMINI et videte , filii Sion , Regem Salomonem in diadema , quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius , et in die lætissimæ cordis ejus.

Hymnus Lustra sex , ut in Dominica Passionis. 293.
V. Dóminus regnabit , decorem induit , alleluia. **R.** Induit Dóminus fortitudinem , et præcinxit se virtute , alleluia.

Ad Benedictus. Aña.
 Milites induunt Jesum purpura , et impónunt ei plectentes spineam coronam , et cœperunt salutare eum , dicentes : Ave Rex Iudæorum , alleluia , alleluia.

Oratio.

PRESTA , quæsumus omnipotens Deus , ut qui in memoriā Passiōnis Domini nostri Jesu Christi , Coronam ejus spineam veneramur in terris , ab ipso gloria et honore coronari mereamur in cœlis. Qui tecum.

Ad Tertiam. Aña.

Et exuentes.

Capit. E gredimini , ^{cypri} R. br. **Tuan** Coronam adoramus , Dómine. * Alleluia , alleluia. **Tuan.** ^{p.} **Tuum** gloriósum recolimus triumphum. Alleluia , alleluia. Glória Patri. Tuam. ♫ Glória et honore coronasti eum , Dómine , alleluia. R. Et constituisti eum super opera manuum tuarum , alleluia.

Ad Sextam. Aña.

Et plectentes.

Capitulum. Apoc. 6.

Vidi , et ecce equus albus , et qui sedebat super illum , habebat arcum , et data est ei corona , et exiit vincens ut vinceret.

R. br. Glória et honore coronasti eum , Dómine. * Alleluia , alleluia. Glória et. ♫. Et constituisti eum super opera manuum tuarum. Alleluia , alleluia. Glória Patri. Glória et. ♫. Eris corona gloriæ in manu Dómini , alleluia. ♫. Et diadema regni in manu Dei tui , alleluia.

Ad Nonam. Aña.

Et expuentes.

Capitulum. Isaías 28.

In die illa erit Dóminus exercitus tuum corona gloriæ , et seruum exultationis résiduo populi sui.

R. br. Eris corona gloriæ in manu Dómini. * Alleluia , alleluia. Eris. ♫. Diadema regni in manu Dei tui. Alleluia , alleluia. Glória Patri. Eris. ♫. Dóminus

regnávit , decórem induit , alleluia. R. Induit Dóminus fortitudinem , et præfñxit se virtute , alleluia.

In ij. Vesp. omnis ut inj.

Ad Magnificat. Aña.

O Corónæ miranda dignitas ! mortis débitas pœnas repellis : tu spes lapsis , firmitas infirmis , tu restauras corónas pérditas , alleluia , alleluia.

DIE XXIII. APRILIS.

In Festo B. Alexandri Sauli .

Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontificis. xljj. præter seq.

Oratio.

DUX , qui in Ecclésia tua , per beatum Alexándrum , Confessorem atque Pontificem , regularis disciplinæ ac pastoralis sollicitudinis exémpia instaurare dignatus es : fac nos , quæsumus , ita ejus inhærére vestigiis , ut , ad animæ salutem júgiter inténti , gáudia cum ipso assequámur æterna. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ALEXANDER , Dominico Sauli et Thomásina Spinula , Genuénibus patriciis , Mediolani natus , ab inéunte aetate , orandi studio , jejuniis et singulari cultu in Deiparam , cui etiam castitatem devóverat , non obscura præbuit sanctitatis indícia. Adoláscens , delata in forum cruce , circulatore ejecto , de contémptu mundi eoram stupéto populo gravissime disseruit. Quo experimento , in Congregatiōne Clericorum regulärium sancti Pauli admissus , brevi virtutum omnium splendore emicuit , devotione præsertim erga Eucharistiam , quam sumens ad deliquium usque accendebat. Sacerdotalis insignitus , theologicis studiis præficitur , quorum subsidio ad animalium salutem se totum convergens , pia sodalitia instituit ,

Sacramentorum freqnētiām invexit , verbique divini ministerium ita exercevit , ut eximii Ecclésiae Præsules ab eo pastorate dicendi genus hauisse palam asseruerint. Universæ congregatiōni præpositus , eamdem rexit prudētia et religiōne mirabili : qua commoti plures clarissimi viri ab ipso ad pieta tem informari volueré. Illos inter beatus Carolum se , illo duce , perfectionis sémitam ingressum profitebatur , cum ejus consilio et ópera in Ecclésia Mediolanensi regénda simul utebatur.

R. Invéni David.

Lectio v.

EPISCOPATE Aleriensi ex obediētia suscep̄to , gregis mo res catéchesi , conciōibus , synodis , locorum omnium difficillima visitatiōne ac labōre , pene solus emendavit. Velutissimis restitūctiōnēs om̄is , pacis studio se crebro dimicantium armis injecit , sacerdotium licentiæ restituit , inscīctiæ consultuit . et cléricos ipse pietate ac littoris imbuit. Ceterum pristini iustituti custos religiosissimus , in victu pareus , in ornato vulgāris , ecclesiasticum proventuum fidélis administer , cathedralem ecclésiam et episcopium eum Seminario a fundamētis excitavit. Præcipua tamen ejus cura fuit in pàuperes ; quæ tum maxime cláruit , cum octingéntos nautas et manib⁹ pàratarum elapsos una die hospitiō excépit et commeatū providit. Neque redditus tantum , sed vitam ipsam pro grege dare paratus , grassante peste , publicis supplicationibus , nudis et cruentatis pèdibus interesse , agricòlos invisiere , eisque spiritualem et corporalem alimoniām ministrare non est véritus : pauperum inde pater et Còrsica Apóstolus passim auncupatus .

R. Posui adjutórium.

Lectio vi.

Doctrina et dicendi facultate

ita præstítit , ut , extempo

ráli sermóne, plures Hebreos ad Christum converterit. Altissimae contemplationis donum assecutus, radiante vultu sæpe rapiebat in Deum, et Angelorum concéntu recreabatur. Tanta fuit ejus fides, ut preuum, quibus viginti quatuor interdum continentes horas dabat, presidio, tempestates sedaverit, Turcarum classem everterit, multosque sanitati restituerit. His præclaræ gestis magnus, patiencia major et humilitate, publica convicia sustinuit, et, lāpido ictus in faciem, apud insulæ præsidem véniam percussori impetravit. Demum a Gregorio Décimo quarto, motu proprio, eeu Angelus Ticinensis datus; anno, ut prædixerat, ab ingressu illius urbis nondum expléto, dum dioecesis fines visceret, vitem asperitate ac labóribus fractus, cœlesti visione confortatus, Calotii pie obiit; unde corpus suaviter olens, Papiam translatum, in majori ecclesia honorifico cōditum fuit. Illum vero virtutibus ac signis illustrem Benedictus Décimus quartus in Beatorum númerum rétulit.

R. Iste est, qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo peregre, de Communi. xlix.

DIE XXIV. APRILIS.

In Festo S. Boni Latronis

Duplex.

Ad Vesperas, Añm et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult., Psalm. Laudate Dóminum, omnes gentes. 92.

Hymnus.

Jesu, corona célsior,
Et véritas sublimior,
Qui confitenti sérvulo
Reddis perenne præmium :
Da supplicanti cœtu,
Iujus rogátu, nōxii
Remissionem criminis,
Rumpendo nexum vinculi.
Anni revérso tempore,
Dies refusit lumen,
Quo Sanctus hic de corpore
Migravit inter sidera.

Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unico,
Cum Spíitu Paracito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

V. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, allelúia. R. Stolam gloriæ induit eum, allelúia.
Ad Magnificat, Aña.

Ait latro ad latrónem : Nos quidem digna factis recipimus : hic autem quid fecit? Memento mei, Dómine, dum vénoris in regnum tuum, allelúia, allelúia, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Christum Regem crucifixum,
qui Latróni in cruce Paradisum
donat, * Venite adorémus, allelúia. Psalm. Venite. t.

Hymnus. Jesu, corona, supra.
In primo Nocturno.

Aña. Beatus iste Sanctus, qui confitus est in Dómino, et exauditus est de monte sancto ejus, allelúia. Psalmi de Communi Conf. non Pont. Ivij.

V. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, allelúia. R. Stolam gloriæ induit eum, allelúia.

Lectiones dicuntur de Scriptura occurrente.

R. i. Posui adjutorium super poténtem : * Manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum, allelúia. V. Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non nocébit ei. Manus.

R. ii. Iste cognovit justitiam, et vidit mirabilia, et exorávit Altissimum. * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum, allelúia. V. Iste inventus est in numero Sanctorum. Ipse. R. iii. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam gloriæ induit eum, * Et ad portas Paradisi coronávit eum, allelúia. V. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et ad. Glória Patri. Et ad.

In secundo Nocturno

Aña. Invocantem exaudívit Dóminus Sanctum suum: Dóminus

exaudívit eum, et constituit eum in pace, alleluia.

v. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornavit eum, alleluia.
¶ Et ad portas Paradisi coronavit eum, alleluia.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Hom. 2. de Cruci, et Latr. t. 3.
Scio et ante me dixisse de Latrone, sed habet diversas intelligéntias Dei sermo. Iste Latro de ligno mercátur salutem; hic Latro furátor célesté impérium. Vim facit majestati, non virtute propria, sed fide vincens. Ipsius Dómini vox est: Regnum celórum vim patitur, et violénti dirípiunt illud. In cruce duo latrónes imágō Judæorum, et gentilium. Latro, quem puniet, imáginem obtinet populi ex géntibus congregati, qui prius in errore ambuláverat, et post hoc veritatem agnóvit. Imáginem vero latro ille Judæorum, qui usque in finem perseverat latro. Et usque ad tempus quidem crucis viam malignitatis ierunt; crux autem divisit utrumque.

v. Vénum templi scissum est: * Et onnis terra trémuit: Latro clamabat de cruce, dicens: Méménto mei, Dómine, dum vénéraris in regnum tuum, alleluia. ¶ Petrae scissæ sunt, et monuménta aperta sunt, et multa cōpora Sanctórum, qui dormierant, surrexerunt. Et.

Lectio v.

VIAM namque cæcitatís, et perditiónis, qui non eréddidit, ingrésus est: viam autem salutis, qui eréddidit, ingrésus est; viam salutis, qui eréddidit, adéptus est. In cruce didicist Latro differentiam viárum, quodiam novit Dóminus viam justórum: via autem impiórum perficit. Et vide Dei justum judicium, ut dicas et tu cum Prophéta: Justus es, Dómine, et rectum judicium tuum. Propter unum peccatumdannatur Adam,

et propter unam fidei vocem Latro salvatur. Unum peccatum ejécit illum, et una justitia intróduxit istum; et Latro habítator factus est Paradisi. O admiranda rerum matrēs! Nec Abraham data est per vocem reprobatio Paradise. Hereditatur quidem per fidem: reprobationem autem Paradise nemo ante Latrónem accépit.

¶ Nemo reprobationem Paradise ante Latrónem accépit, cui Dóminus in cruce dixit: * Hoc die mecum eris in Paradiso, alleluia. ¶ Dómine, méménto mei, cum vénéraris in regnum tuum. Hoc die.

Lectio vi.

Iste ergo vidit Salvatorem non super throno regali, non adorari in templo, non loquéntem de cœlis, non per Angelos disponéntem; sed in pœna socia-tum latróni; videt in tormentis, et tamquam in glória adorat; videt in cruce, et rogit quasi in cœlis sedéntem; videt conde-mnatum, et Regem invocat, dicens: Dómine, méménto mei, cum vénéraris in regnum tuum. Crucifixum videt, et regem prædi-cas? In ligno pendere cernit, et celorum regna meditáriis? O admiranda Latrónis con-vérso! * Crucifixum videt, et regem prædicat, alleluia. ¶ In ligno pendéntem cernit, et celorum regna meditatur. Crucifixum. (glória Patri. Crucifixum.

In tertio Nocturno.
Aha. Dómine, isto Sanctus ha-bitabit in tabernaculo tuo, re-quíescet in monte sancto tuo, alleluia.

¶ Hic accipiet benedictionem a Dómino, alleluia. ¶ Et misericordiam a Deo salutari suo, alleluia.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 23.

In illo tempore: Unus de his, qui pendebant, latrónibus, blasphemabat Jesum, dicens: Si

tu es Christus , salvum fac te metípsum , et nos . Et réliqua .

Homilia S. Ambrósii Episcopi .

Serm. 49. de S. Latrone.

Quoniam hodie Evangélii lectio de Latrone fecit mentionem , videamus quis ille Latro sit , qui , in cruce Dómino constituto , non solum peccatórum suórum véniam conséquitur , sed etiām Paradisi amenitáte donátur ; ut qui propter scélera damnátus fúerat ad poenam , propter fidem transferrétur ad glóriam ; fueritque illi crux , quam pertulit , non tam supplicii damnatio , quam salutis occasio . In cruce enim pósitus in Christum Dóminum nostrum crédidit crucifixum . Et ideo qui consortio passiónis últitur , consortio Paradisi condonatur . Beatus enim Latro , dum supplicium pátitur , regnum cœlestē conséquitur . Ecce reus dicitur , sicut cui damnari illud tempus expetivit . Non enim perveniat ad glóriam , si non contraditus esset ad penam . Videamus , inquam , cur tantórum críminum reus tam cito a Salvatōre Paradísum promerétur , cum alii multórum téporum lácrymis , frequentibúsque jejuniis vix delictórum suórum véniam consequántur .

Rñe. Iste est beatus Latro , qui in cruce pósitus Christum Dóminum nostrum crédidit crucifixum : * Et dum supplicium pátitur , regnum cœlestē conséquitur , alleluia . V. Quem Judas Iscariótes in hórtulo Paradisi distraxerat , iste in patíbulo constitetur . Et .

Lectio viij.

MAGNA , fratres , et múltiplex causa est . Primum , quod iste Latro devotione fidei tam repente mutatus est , ut præsentem poenam despiceret , ac de futura véniam precaréetur ; et magis créderet útile sibi esse de etérno iudicio pétere , quam de temporali supplicio postulare . Reminiscens enim scelerum suórum , et poenitúinem gerens ,

plus incipit dolére quod sperat , quam sentire quod patitur . Potuit enim , nisi de futuris amplius cogitasset , qui in Christum semel crediderat , de præsenti magis supplicio deprecari . Deinde illud ad grátiam ejus majoris est mériti , quod in Christum in cruce pósitum credit , et pásso , quæ aliis scandalum fecit , illi ad fidem profecit . Crucis enim pásso multis scandalum fuit , sicut dicit Apóstolus : Nos autem prædicamus Christum crucifixum , Judæis quidem scandalum , Géntibus autem stultitiam . Recle ergo merétur Paradísum , qui crucem Christi non putavit esse scandalum , sed virtutem . Dicit enim idem Apóstolus : Ipsis autem vocatis Judæis , atque Græcis , Christum Dei virtutem , et Dei sapiéntiam .

Rñe. Iste est , qui crucem Christi non putavit esse scandalum , sed virtutem ; ideoque Paradísum merétur : * Ipse intercédat pro peccatis omnium populorum , alleluia . V. Iste est qui honorificat patientem , quem Judas pródidit osculantem . Ipse . Glória Patri . Ipse .

Lectio ix.

Recte plane et Dóminus huic donat Paradísum , quia quem Judas Iscariótes in hórtulo Paradisi distráixerat , hic in crucis patíbulo constitetur . Mira res ! confitetur latro , quem discípulus abnegávit . Mira , inquam , res ! Latro honorificat patiētem , quem Judas pródidit osculantem . Ab hoc pacis blandimenta venduntur , ab illo crucis vulnera prædicantur . Ait enim : Meménto mei , Dómine , cum vénéris in regnum tuum . Hæc est fidei plena devótio , ut , cum de vulnéribus Dómini pròfluens sanguis cérrnitur , tunc de potestate ejus vénia postuléetur ; cum videtur ejus humilitas , tunc magis timeatur ejus divinitas ; cum morti addictus putatur , tunc Regis illi honorifi-

céntia deferátur. Iste enim fidélis Latro non crēdit moritūrum, quem annūntiat regnaturum; non putat subdēndum īferis, quem dominatūrum conflétetur in cœlo: non arbitrātur eum apud tártařum detinéri, a quo se étiam póstulat liberāri. Cernat licet ejus hiántia vúlnera, spectet ipsius sanguinem profluéntem, Deum tamen credit, quem reum nescit; justum fatétur, quem non méminit peccatōrem.

Te Deum laudámus. f3.

AD LAUDES,

et per Horas. Aha

1. Latro Christum crucifixum vidébat, et Regem invocábat, dicens: Dómine, meménto mei, cum vénéreris in regnum tuum, alleluia. Ps. Dóminus regnávit, eum reliquis. 44.

2. Qui me conféssus fúerit coram homínibus, conflétbor et ego eum coram Patre meo, alleluia.

3. Cum conturbáta fúerit Anima mea, Dómine, misericórdia mea mor eris, alleluia.

4. Salvum me fecit Christus Rédemptor, qui dixit: Hódie mecum eris in Paradiso, alleluia.

5. Ille qui talis ad crucem venit ex culpa, ecce qualis a cruce recédit ex grátiâ, alleluia.

Cápitulum *Isaiae* 58.

Ecce nou est abbreviata manus Dómini, ut salvare néqueat: neque aggravata est auris ejus, ut non exaudiat.

Hymnus.

Iesu, Redémptor ómnium,
Coróna confléntium,
In hac die cleméntius
Indulgéas precántibus.
Tui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit,
Hujus celébrat ánnua
Devótia plebs solémnia.
Hujus benígnus ánnue
Confessióne nos sequi:
Hujus pectacu, sérvulis
Dimitte noxam criminis.
Ut sis perénne méntibus
Paschale, Jesu, gáudium.

A morte dira criminum
Vitæ renátos libera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérana sǽcula. Amen.
¶. Vitam pétuit a te, et tribuisti
ei, Dómine, alleluia. ¶. Gloriām,
et magnum decórem imposuisti
super eum, alleluia.

Ad Benedictus. Aha

Ait Latro ad latrónem: Nos qui-
dem digna factis recipimus, hic
autem quid fecit? Meménto
mei, Dómine, dum vénéreris in
regnum tuum, alleluia.

Oratio

O MNÍSTROS, et miséricors
Deus, qui justificas ímpios:
te supplices exorámus; ut nos
benigno intáitu, quo Unigénitus
tuus béstum traxit latrónem,
ad dignam penitentiam próvo-
ces, et illam, qnam ei promisit,
tribuas nobis gloriām sempiter-
nam. Qui tecum vivit.

Ad Tertiani, Aha

Qui me conféssus.

Capit. Ecce non est. ^{supta}
¶. br. Amávit eum Dóminus, et
ornávit eum. ¶. Alleluia, alleluia.
Amávit. ¶. Stolam gloriām induit
eum. Alleluia, alleluia. Glória
Patri. Amávit. ¶. Induit eum Dó-
minus lorícam fidei, et ornávit
eum, alleluia. ¶. Et ad portas
l'paradisi coronávit eum, alleluia.

Ad Sextam. Aha

Cum conturbáta fúerit.

Cápitulum *Isaiae* 58.

Tunc invocábis, et Dóminus
exaudiét; clamábis, et dicit:
Ecce adsum.

¶. br. Induit eum Dóminus lorí-
cam fidei, et ornávit eum. ¶. Alle-
luia, alleluia. Induit. ¶. Et ad
portas Paradisi coronávit eum.
Alleluia, alleluia. Glória Patri. Induit.
¶. Ille accipiet benedictiōnem a
Dómino, alleluia. ¶. Et misericór-
diā a Deo salutari suo, alleluia.

Ad Nonum. Aha

Ille qui talis.

Cápitulum *Isaiae* 58.

Tu autem, Dómine, cruisti
ánimam meam, ut non per

fret; projecisti post tergum tuum ómnia peccáta mea.
R. br. Hic accipiet benedictiō nem a Dómino. Allelúia, allelúia. Hic. v. Et misericordiam a Deo salutári suo. Allelúia, allel. Glória Patri. Hic. y. Vitam pétuit a te, et tribuistu ei, Dómine, allelúia. R. Gloriā et magnum dec̄rem imposuisti super eum, allelúia.

In ij. Vesperis omnia ut in j.

Ad Magnificat, Aña.

Impietas smpii non nocébit ei, in quacūmque die convérsum fürit ab impietate sua, allelúia, allelúia.

DIE XXVI. APRILIS.

In Festo B. Mariæ Virginis de Bono Consilio.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. c. præter seq.

Ad Magnificat, Aña.

Sancta Maſa, succurrē miseris, juva pusillanimes, réſove flébiles, ora pro populo, int̄erveni pro clero, intercēde pro devoto ſemineo ſexu, ſentiant omnes tuum juvámen, quicūmque célebrant tuæ sanctæ Imáginiſ ap-paritionem.

Oratio.

BONORUM ónnium largitor Deus, qui Genitricis dilécti Filiū tui speciosam Imáginem mira apparitione clarificare voluisti: concéde, quæſumus; ut ejusdem beatæ Mariæ Virginis interceſſione ad coeléstem pátriam feliciter perducámur. Per eūndem Dóminum.

Ad Matutinum, Hymnus.

PLAUDE festivo, pia gens, ho-nore,

Dum Genestani veneráris Ædem, Qua Dei magnæ Genitricis alma

Splendet imago.

¶ ec ubi mira sp̄cie repente Obtulit ſeſe populis vidéndam, Multa mox ſecum bona ferre noſtras

Vita per oras.

Ipsa tunc ægris aderat, moléstos Cörporis morbos anūique pel-lens,

Longe et ærūmnas Latio immi-nentes

Ipsa fugábat.

Virgo, quæ magnis decorata signis,
Nunc quoque effulgens, mísericordia juvámen

Aſſer, et fusis pátiens cliéntum
Annue votis.

Sit salus illi, decus, atque vir-tus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubernat,
Trinus et unus. Amen.

In primo Nocturno.

De libro Proverbiorum.

Lectio i. Cap. 2.

Si intráverit sapiéntia cor tuū, et sciéntia ánimæ tuae placi-derit, consilium custódiet te, et prudéntia servabit te, ut eruaris a via mala, et ab hó-mine, qui pervaſa loquitur: qui relinquent iter rectum, et ám-bulant per vias tenebrósas: qui laetantur cum maleſecerint, et exultant in rebus péſſimis, quo-rum viæ pervaſae sunt, et infar-mes gressus eórum.

R. Sancta et immaculata.

Lectio ii. Cap. 3.

Fili mi, ne effluant hac ab oculis tuis. Custodi legem atque consilium; et erit vita ani-mæ tuae, et grácia fáuicibus tuis. Tunc ambulabis fiduciáliter in via tua, et pes tuus non impínget. Si dormieris, non timébis; quiesces, et suávis erit ſomnus tua; ne pàveas repentina ter-róre, et irruéntes tibi poténtias impiórum; Dóminus enim erit in latere tuo, et custódiet pe-dem tuum, ne capiáris.

R. Congratulámini.

Lectio iii. Cap. 8.

Ego sapiéntia hábito in consi-lio, et eruditis int̄erſum cogitationib⁹. Timor Dómini odit malum, arrogántiam, et supér-biam, et viam pravam, et os bilingue detéſtor. Meum est conſilium, et aequitas, mea est prudéntia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per

me Príncipes Imperant, et poténtes decernunt justitiam. Ego diligentes me diligo : et qui manu vigilant ad me, invénient me.
R. Beata es.

In secundo Nocturno.

De Sermóne sancti Augustini
Episcopi.
Lectio iv.

In Nativi S. Joannis Rapt.

HOMINEM concépit Elízabeth, hóminem María : sed Elízabeth solum hóminem, María Deum et hóminem. Mira res est, quómodo poterit concipere creatúra Creatórem. Quid est ergo intelligéndum, fratres mei, nisi quia ipse sibi fecit carnem de sola matre, qui fecit primum hóminem sine patre, et matre? Primus ille noster casus fuit, quando sémina, per quam mórtui sumus, in corde concépit venéna serpántis. Persuásit enim serpens peccátum, et admissus est male suádens. Si primus noster casus fuit, cum sémina concépit corde venéna serpántis; non mirandum, quod salus nostra facta est, cum sémina concépit in útero carnem Omnipoténtis. Utérque ceciderat sexus : utérque fuerat reparandus. Per mulierem in intérimum missi erámus; per mulierem nobis redita est salus.

R. Sicut cedrus.

De Sermóne sancti Fulgéntii
Episcopi.

Lectio v. *De laud. Mariae.*

QUONIAM diabolus per serpén- tem Eræ locutus, per Eve- aures mundo intulit mortem, Deus per Angelum ad Maríam pertulit Verbum, et cunctis saeculis vitam effudit. Angelus sermonem ejecit, et Christum Virgo concépit. Hoc splendore concipitur Iei Filius : hac munditia generatur. De eolis médicus tránsiens per Virginem, post tránsitum suum illasam fecit Virginem permanére. Qui enim disrúpta cōporum membra in aliis poteat integrare tangendo, quanto magis in sua

Matre, quod invénit integrum, pótuit non violare nascéndo. Crevit enim ejus partu intégritas cōporis pótius, quam derévit ; et virginitas ampliata est pótius, quam fugáta.

R. Quæ est ista.

Lectio vi.

MARIA quam præclarissimis tribus bonis sublimétur, au- sculta : Salutatiōnis angélica, benedictiōnis divinæ, et plenitūdinis gratiæ. Sic enīm eam legitur salutosse : Ave María grātia plena, benedicta inter mulieres. Et ut nihil non sublime esset in hac sanctissima Virgine, quam Angelus grātia plenam salutavit, non sine divino consilio faciūtum est, ut ejus étiā imagines summo essent in honore, et prodigiis, miraculisque clarecerent. Quas inter tribus abhinc saeculis ea præcipuo honore colitur, quas, Paulo Secundo se- dente, mirabiliter apparuisse in pariete Ecclésie Patrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini in oppido Genestani Prænestina diocesis, ex pontificis diplomatis, et supp̄atibus monumēntis comprobatur. Quibus permotus Pius Papa Sextus præfatis ejusdem oppidi coronobus Officium próprium concéssit se- ptimo Kalendas Mojas, ipso scilicet Apparitiōnis die recitandum; ac deinde illud die, que im- mediate subséquitur, pro ejus recitatione in posterum assignata, ad univérsum prædictum Ordinem sub rito duplicis ma- joris exténdit.

R. Ornátam monilibus.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secundum Mattheum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

LUX generationis Iesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et reliqua. Homilia sancti Thomæ.

In Nativ. B. M. V.

Cogitans mihi, ac diu hesi- tanti, quid cause sit, quod

cum Evangelistæ de Joanne Pa-
ptista, et aliis Apóstolis tam
longum feceré tractátum, de
Virgine María, quæ vita et di-
gnitate omnes antecédit, ita sum-
mátim percúrrant históriam :
cur, inquam, non tráditum est
memoriæ, quómodo concépta,
quómodo nata, quómodo nutri-
ta, quibus móribus decorata,
quibus virtutib[us] ornata, quid
cum Filio in humánis égerit,
quómodo cum illo conversata
sit, quómodo post ejus ascen-
siónem cum Apóstolis vixerit ?
Magna erant hæc, et memorati-
digna, et quæ summa devotione
a fidélibus legeréntur, a pôpu-
lis amplectérentur. Quis enim
dúbitat, quin in ejus nativitaté
et pueritia mira multa contige-
rint; et pùella hæc in ténoris
annis stupéndum sèculis virtu-
tum ómnium monuméntum ex-
stiterit ?

¶. Felix namque es, sacra Virgo
María, et omni laude dignissima : *Quia ex te ortus est Sol
justitiae, Christus Deus noster.
¶. Ora pro pôpulo, intercéde pro devoto
semíne sexu : sentiant omnes
inum juvámen, quicúmque cé-
lebrant tuæ sanctæ Imáginis ap-
paritiórem. Quia.

Lectio viii.

Hæc mihi hæsítanti, eur de
actibus Pauli, non est compó-
sus liber, nihil aliud occurrít
(accusare enim Evangelistas ne-
gligéntiae sicut impium, ita et
temerarium júdiceo) quam ita
placuisse Spíritui sancto; ejus-
que providéntia Evangelistas si-
luisse, propterea quia Virginis
glória, sicut in Psalmis légitur,
omnis intus erat, et magis co-
gitari pôterat quam describi;
sufficietque ad ejus plenam hi-
stóriam, quia de illa natus est
Jesus. Quid amplius quæris ?
Quid ultra requiri in Virgine ?
Sufficit tibi, quod Mater Dei est.
R. Beátam me dicent omnes ge-
neratiónes : * Quia fecit mihi

Dóminus magna qui potens est,
et sanctum nomen ejus. ¶. Et
misericórdia ejus a progénie
in progénies, timéntibus eum.
Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

Non eam Spíritus sanctus Ist.
teris descripsit, sed tibi eam
ánimo depingéndam resquit, ut
intelligas, nihil illi gratiæ, aut
perfectionis, aut gloriæ, quam
animus in pura creatura conci-
pere possit, defuisse; imo re-
ipsa intellectum omnem supe-
rassè. Ubi ergo totum erat, pars
scribenda non fuit; ne putares,
quod scriptum non fuerat, ei-
dem forsitan defuisse. Si ancí-
llas suas et ministras domus sua
potentissimus Dóminus ita mi-
rifice decorávit, ita donis et gratiis
venustavít : qualem, existi-
mas, cóndidit Matrem suam,
únicam Sponsam suam, quam
sibi ex ómnibus élégit, et præ
ómnibus adamávit ? Omníbus
eam Altissimus præpósuit, non
solum virginis, sed etiam an-
gelicis choris, quia Mater ejus
est, et Matrem Dei decet omnis
celsitudo. Quidquid fígitur de
Virgine scire, aut intelligere cu-
pis, totum in hoc cláuditur bre-
viloquio : De qua natus est
Jesus. Hæc longa et plenissima
história ejus est.

Te Deum laudámus. 45.

DIE XI. MAI.

In Feste S. Francisci de
Hieronymo, Cont.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. lvi. præter seq.

Oratio.

Dux, qui beatum Franciscum,
ad animarum salutem, ex-
ímium verbi tui præcóniem elle-
cisti : ejus nobis intercessione
concede; ut legis tuae mandata
et iúgiter scrutémur in corde,
et fidéliter opéribus exequámur.
Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.Ubi est duplex majus, Lectio-
nes, Justus, de Comm. lviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FRANCISCUS de Hieronymo in Tarentini agri oppido, cui Cryptalea nomen, honesto loco natus, pia parentum cura institutus, ac celi benedictione prævenitus, pueritiam egit innocentissimis moribus præstans, et futuram sanctitatis indiciis conspicuam. Duodécimo octaginta anno in quorundam evangelicorum operariorum contubernium admissus, in catechizandis rúdibus adhuc adolescens diligenter operam posuit, et apostólico ministerio, ad quod Deus illum destinaverat, jam tum prouludere visus est. Theologica studia Neápoli aggrássus, et Sacerdotio initiatus, ita virtus sua rationes ad evangélica consilia accommodavit, ut Sacerdotis sancti nomen adéptus ficeret. Societatem Jesu ingrüssus, jactis in tyrocinio religiosis perfectionis, ardentissimè in Deum, et próximos charitatis, insignis patientia, aliarumque virtutum fundaméntis, quæ maius in dies singulos incrementum accipiebat, theologiam currículum confecit, et solenni quatuor votorum professióne sese obstrin- gens, eximium reguláris observantia exemplar evésit. Pro sacra ad Japónes expeditio, quain martyrii cupidus in votis habuit, Neápoli retentus, praefecturam Missiónum jussi Præsulum accépit, quod non sine Dei nōmine factum ovatus comprobavit.

¶. Honéstum fecit.

Lectio v.

Etsi enim corpore erat grátilis, neque satis firma valetudine, ac præterea carnem assiduis jejunis, vigiliis, verberibusque macerabat, tamen tot onera in se suscipiens, quot ferendis plures simul vix pares essent, incredibile dictu est, quanta gloria Dei, quam unice querebat, egerit non solum Neápoli, sed in aliis quoque ejusdem re-

gni provinciis, quot labores, et serumnas túlerit, quanto cum fructu in agro dominico excollendo plusquam quadraginta annis desudaverit. Frequentes, et sœpius plures eodem die habebat conciones per vicos, cónpita, et platéas, ad carcéribus detentos, ad régiis tritímbus mancipátos, ad milites, contra circulatores impudentes, contra publicos quosvis peccatóres, contra famae prostituítæ mulierculas. Accedebant mirabilis signa, tremenda divina ultióris adversus pervicáces documenta, scrutatio cordium, predictio rerum futurárum, ejus corporis diuersis in locis replicatio, gratia sanitatum, annona divinitus multiplicata, vox etiam ex ore meretricis subita morte corrumpente, quæ se apud inferos esse palam denuntiavít. Ex quo fiebat, vix ut umquam e superiori loco ad populum diceret, quin insignem aliquem peccátem Christo lucifáceret. Intérdum etiam decem, nonnunquam quindecim meretriculæ simul sua crímina deflentes in concione, ad penitentiam consergáre.

¶. Amávit eum.

Lectio vi.

ASSIDUA ejus opera fuit insegroris inviséndis, in moribundis ad mortem rite preparandis, in concordia animorum dissidentium concilianda, in paupéribus ope, ac solatio sublevandis. Communiónem, quam dicunt generalem, singulis ejuslibet mensis tertii diebus Dominiis usque adeo promovit, ut sœpe quindecim millia fidélium, aliquando viginti millia, aut eo amplius, ad Eucharisticam mensam convenerint. Exercitiis spirituálibus, et sancti Ignatii institutóris prescripto, Sacerdotum cœtus, virorum religiosorum, et virginum Deo devotarum monasteria, puellarum conubia, studentium júvenum collegia, et seminaria,

atque omne hominum genus mirifice excœlit. Gravissimas difficultates, et molestias, quas illi dæmon excitabat, invicta patientia superavit; nec semel maxillam percutientibus submisso animo alteram prebuit: quin et acerbissimos dolores brachio captivi Mahometani, qui eum percussaserat, a Deo ultore inflictos signo crucis repente cessare fecit, hominemque ad christianam religionem adduxit. Demum in colum a Deo evocatus, placide efflavit animam in Neapolitana Professorum domo, die undécima Maji, anno millésimo septingentésimo décimo sexto, ætatis vero suæ septuagésimo quarto. Quem méritus, ac miraculis clarum Pius Séptimus Pontifex Maximus in Beatorum numerum rétulit. Novis autem signis a Deo illustratum, præsertim in pátria, iisque rite probatis, Gregórius Décimus sextus solenni ritu, in Festo sanctissimæ Trinitatis, anno millésimo octingentésimo trigésmo nono, in Sanctórum Álbium adnumeravit.

¶. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. Ixii.

DIE XV. MAI.

In Festo S. Isidori Agricolæ, Conf. Duplex,

Omnia de Com. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

Capitulum. *Jacobi* 3.

Ecce agricola expéctat pretiosum fructum terre, patienter ferens donec accipiat temporaneum, et serotinum. Patientes igitur estote et vos, et confirmate corda vestra: quóniam advéntus Dómini appropinquavit.

in Hymno, Mériuit suprémos.

Ad Magnificat, Aña.

Labores manuum suarum quia inanducavit, esuriéntem implévit bonis Dóminus Deus noster, alleluia, alleluia.

Oratio.

Dea nobis, quæsumus, misericors Deus, beato Isidoro TOTUM.

Confessore tuo intercedente, superbe non sapere; sed ejus inéritis et exémplis placita tibi semper humilitate deservire. Per Dóminum.

Io primo Nocturno.

De Epistola beati Jacobi Apóstoli.

Lectio j. Cap. 5.

PATIENTES igitur estote, fratres, usque ad advéntum Dómini. Ecce agricola expéctat pretiosum fructum terre, patienter ferens donec accipiat temporaneum, et serotinum. Patientes igitur estote et vos, et confirmate corda vestra; quóniam advéntus Dómini appropinquavit. Nolite ingemiscere, fratres, in altérutrum, ut non judicemini. Ecce judex ante januam assistit. Exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris, et patientiae, prophétas, qui locuti sunt in nōmine Dómini.

R. Euge serve.

Lectio ij.

Ecce beatificámus eos, qui sustinuerunt. Sufferentiam Job audistis, et finem Dómini vidistis, quóniam misericors Dóminus est, et miserator. Ante ómnia autem, fratres mei, nolite jurare, neque per cælum, neque per terram, neque aliud quodcumque juramentum. Sit autem sermo vester: Est, est: Non, non: ut non sub judicio decidatis. Tristatur aliquis vestrum? oret. A quo animo est? psallat. Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiæ, et orent super eum, ungentes eum óleo in nōmine Dómini; et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dóminus: et si in peccatis sit, remittentur ei. ¶ Justus germinabit.

Lectio iii.

CONFITEMINI ergo altérutrum peccata vestra, et orate pro invicem ut salvemini: multum enim valet deprecatio justi assidua. Elias homo erat similis nobis passibilis: et oratione oravit, ut non plueret super terram, et non pluit annos tres.

et menses sex. Et rursum oravit : et carum dedit pluviam , et terra dedit fructum suum.

¶. Iste cognovit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

I sinonus Agricola prope Matrictum Hispanie urbem, in qua natus fuerat, mercende colendis agris conductus, brovi magnorum sibi virtutum eo in exercitio uberrimam segetem paravit. Admirabilis enim Christi ac Sanctorum imitator, nunquam ad opus mane se conferebat, nisi prius Dei regnum studiouse quareret, ecclesiisque in ipsius ac Despiciendi honorem dicatas visitaret. Quare cum illius moram agri dominus graviter ferret, atque ex editiore loco quodam die, ut eum liberius increparet, agricolam opperiretur, binos Angelos candida veste, duplice boum jugo arantes, mediumque inter illos Isidorum conspergit. Quo miraculo vulgato, magno deinceps honori tam apud berum, quam apud ceteros homines, haberi cepit.

¶. Honestum fecit.

Lectio v.

CHARITATE in pauperes adeo flagravit, ut mercedem quam labioribus parabat, egentibus erogaret. Quin etiam cum aliquando ad commune cum reliquo confratribus prandium plurimos pauperes adduxisset, nihilque aliud, prandio sollicito finito, quam pulmenti partem sibi reservatam reperisset, illam vir Dei, fide singulari fretus, ita distribuit, ut admirabiliter aucta, iis omnibus atendis saturandi sufficeret. Illud etiam inter cetera mirandum, quod per astivos calores ad extinguendam in agro sitim, aquam potum hero flagitante, cum nullibi scateret. Isidorus stimulo, quem gerebat, humo percussa, uberen ex ea et perennem ad huc usque tempora fontem elicuit.

¶. Amavit eum.

Lectio vi.

ICITER sanctitate clarus, cum ad ultimam senectutem pervenisset, obdormivit in domino: et in coemeterio sancti Andreæ sepultus, tamdiu ibi jacuit, quoad cives, de ipsis corpore honestius in ecclesia colloendo divinitus moniti, illud in loculo integrum, atque adeo incorruptum invenierant, ut ex eo suavissimus odor, qui lac etiam tempestate perdurat, effaret. Sacrum corpus in ecclesiam translatum, et in editiore loco situm, maximis Deus miraculis illustravit. Quorum beneficentiam non semel tam ipsa Matriti civitas, quam etiam cetera Hispanie loca, ope ipsius implorata, persenserunt. Quem postremo, post annos fore quadringentos, fama sanctitatis eo miraculis illustrem, Gregorius decimus quintus in Sanctorum numerum retulit.

¶. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Ego sum veritas vera, et Pater meus agricultor est. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Pape.

Lib. 1. Reg. 2. Epist. 31.

Pea semetipsam Veritas dicit. Pater meus agricultor est : et omnem palmitem, in me non ferentem fructum, tollit eum ; omnem vero, qui fert fructum, purgabit eum, ut fructum plus afferat. Palmes enim infuctuosis tollitur, quia peccator funditus eradicator. Palms vero fructuosus purgari dicitur, quia per disciplinam redit. ut ad uberiorum gratiam perducatur. Sic enim spicarum graue tribulis attrita, aristis et paleis mundantur : sic olivas prelo pressae, in olei pinguedinem defluunt : sic botri vinearum pressi calibus, in viuum liquecunt. ¶. Iste est qui.

Lectio viii.

Ex Tr. in viij. Ps. psalm. ad 6. Ps.
Qui manet in Verbo, non frau-
 datur a regno. Alter namque
 fructum facere non possumus, nisi in eo maneamus. Ideo-
 que ait: Manete in me, et ego in
 vobis. Ubi enim manendum nisi
 in ipso? Deficient domus, palatia
 corruent, destruentur civitates,
 ab imis sedibus turres evel-
 lentur: Verbum autem Domini manet
 in æternum. Maneamus ergo in
 eo, qui manet in æternum.
 R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Non sequamur vanitatem, de-
 serentes veritatem: nec con-
 tristemur sicut ceteri, qui spem
 non habent, sed sustineamus
 eum. Et si moram fecerit, expe-
 ctemus, ne contingat nobis quod
 per Prophétam dicitur: Vae his
 qui perdidérunt sustinétiam.
 Quicunque mundanae adversitä-
 tis fractus moléstias, diabolicae
 tentationis infestatione dejec-
 tis, a spes cœlestium promissiónum
 decidorit, sustinétiæ, quam
 prius habuerat, mercédem amít-
 tet: qui vero sustinébit, magnam
 reportábit remuneratióne.

Ie Deum laudamus. 13.

Ad Laudes. Capit. Ecce agrícola. cxxxi.

Ad Benedictus. Aña.

Exiit qui séminat seminare se-
 men suum, et aliud cecidit in
 terram bonam, et ortum fecit fructu-
 mi centuplum, alleluia. allel.

Ad Tertiam, Cap. Ecce agrícola.

Ad Sextam. Capitulum.

Ecce beatificámus eos, qui
 sustinérent. Sufferéntiam
 Job audistis, et finem Domini
 vidistis, quóniam misericors
 Dominus est, et miserátor.

Ad Nonam. Capitulum. Jac. 5.

Multum enim valet deprecatio
 justi assídua. Elías homo
 erat similis nobis passibilis: et
 oratione oravit ut non plueret
 super terram, et non pluit annos
 tres, et menses sex. Et rursus
 oravit, et cœlum dedit pluviam,
 et terra dedit fructum suum.

In secundis Vesperis Capit.
 Ecce agrícola. cxxxi.

Ad Magnificat. Aña
 Ecce homo agrícola iste fuit,
 quóniam Adam exémplum ejus
 ab adolescéntia sua, ad servié-
 dum Deo vivénti, alleluia, allel.

DIE XVI. MAI.

In Festo S. Joannis Nepomuceni.

Martyris. Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart.
 pro qualitate temp. præter seq.
 Oratio.

Deus, qui ob invictum beati
 Joannis Sacramentalis sién-
 tium nova Ecclesiastuam mar-
 tyrii corona decorasti: da nobis,
 ejus intercessione et exémplo,
 linguam caute custodire; ac
 ómnia pótius mala, quam ani-
 mæ detriméntum, in hoc seculo
 tolerare. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES Nepomuci Bohémie
 oppido, unde Nepomuceni
 cognomen duxit, a parentibus
 natae provéctis, non sine futu-
 ræ sanctitatis præsagio, sum-
 mis supra nascéntis domum
 mirabiliter collucéntibus, ortus
 est. Cum infans in gravem mor-
 bum incidisset, beata Virginis
 ope, cui natum parentes refe-
 rébant accéptum, e vita periculo
 evasit incólus. Egregia indole,
 piáque institutióne cœlesti-
 bus indiciis obsequente, inter
 sanctas religiosasque exercita-
 tiónes pueritiam egit. Nam Ec-
 clésiam frequenter adire, ac
 Sacerdótibus ad aras operantibus
 ministrare in deliciis habebat.
 Zatéci politiòribus litteris ad
 humanitatem informatus, Pragæ
 vero graviòribus disciplinis ex-
 cultus, Philosophiæ, Theologiæ,
 sacrorumque Cánonum magisté-
 rum, et lauream emeruit. Sa-
 cerdócio initiatus, atque a sciéntia
 Sanctórum ad lucra animarum
 rite comparátus, ministério
 verbi Dei se penitus addixit.
 Cum igitur in vitiis extirpandis.

et revocándis in viam salutis errantibus, eloquenter et pietate uberes éderet fructus, inter Canonicos Metropolitanos Ecclesiae Pragensis cooptatus, mox sibi demandatam Evangelii coram Rege Wenceslao Quarto prædicandi provinciam suscepit, eo successu, ut, Joannis suásu, multa Rex saceret, magnóque in honore ejus virtutes habéret. Conspicuas tamen, quas ille obtrulit, dignitates Dei servus, ne a divini verbi præcónio avocarétur, constantissime recusávit.

R. pro qualitate temporis

Lectio v.

Recus illum eleemosynis in pauperes ergandis præfatum, Joanna Reginæ conscientiae sibi moderatorem adscivit. Cum autem Wenceslaus ab officio institutoque decessisset, atque in vitiis præceps abriperetur, pia autem conjugis obtestationes et monita gravata ferret, conténdere ausus est, ut in Sacramentali judicio Sacerdoti credita Reginæ arcana sibi a Joanne panderentur. At Dei minister, blanditiis primum, tormentis deinde et carcenis squallore tentatus, nefaria Regis cupiditatì fôrtiter obstatit. Furientem tamen Wenceslai animum cum ab execrando propôsito nec humana, nec divina jura deterrent; supremum agonem, quem instare sibi athleta Christi noverat, populo in concione de impendebus etiam Regni calamitatibus admónito, non obscurè prænuntiavit. Mox Boleslaviam profectus, ad beatæ Virginis imaginem, antiquo cultu célebrem, cœlestè præsidium ad certandum bonum certamen effusis precibus imploravit. Inde vespere revertente, in pervigilio Dominicæ Ascensionis, Rex et nostra conspicatus arcéssit, cumque vehementius urgéreret, et proximam in aquis, si obfuscari pérgeret, submersiónem intellaret, Joannes invicta constantia terrores minasque refutavit. Ita

que regis império in Moldavam flumen Pragam intérfluens noctu dejectus, illustrem martyrum corónam est consecutus.

Lectio vi.

SACRILEGUM facinus clam patrátum, et Martyris gloriā insigne prodigium divinitus perfecit. Ubi enim exanimē corpus secundo flumine vehi cœpit, ardentes faces aquis supernatantes, et discurrentes apparuerunt. Quāmobrem ex arena postridie mane corpus elatum. Canonicī deinde, Regis iram nihil timentes, in metropolitam Ecclesiam solēnni pompe intulérunt, et sepulturam mandarunt. Cum autem fidies in victi Sacerdōtis memória miraculis, et maxima fideliūm, eorum præcipue, qui fama perclitantur, veneratiōne crēseret, post annos demum amplius trecēntos, in juridica recognitiōne corporis, quod sub humolamdiu jacuerat, lingua ejus incorrupta et vivida reperta est: quai sexto post anno judicibus a Sede Apostolica delegatis exhibita, novo prodigio repente intumuit, et subobscuram ruborem in purpureum commutavit. His itaque aliisque signis rite probatis, Benedictus Décimus tertius Pontifex Maximus, die decima nona mensis Martii, anno salutis millésimo septingentésimo vigésimo nono, primum hunc sacramentalis sigilli assertōrem, arcāni lūdem sanguine obsignantem, sanctorum Martyrum catalogo adscriptum.

In iii. Noct tam intra, quem extra tempus Paschale Homilia in Evang. Nihil est opérum. In Conim. unius Mart. extra tempore Paschale iiii. Joco. **xxv.**

ALIEN OFFICIUM

In eodem Feste

Duplex.

Extra tempore Paschi omittitur ubique a Missa et serventur signa posita in RIT. br.

Ad Vesperas. Aria et Capitulum laud, Psalmi de Dominis.

et loco ultimi . Psalm. Laudate
Dóminum , omnes gentes. 92.
Hymnus.

In viciis heros Núminis ,
Mergéndus unda flúminis ,
Stat fortis in silentio ,
Dum fit sigilli ménito .
Hinc rex minatur lúnera ,
Hinc tortor infert vúlnera ,
Manus ligantur fúnibus ,
Artus cremanþur ignibus .
Sed hæc Joánnes déspicit ,
Nec regis ira in ríspicit ,
Scréta non vult pandere ,
Norret sigillum frangere .
Stat mutus agnus innocens ,
Nil de tegéndis prólerens ;
Stat ; dumque rex nil élicit ,
E pounte justum déjicit .
Præceps ab alto sternitur ,
Undis profundiis mérgitur ;
Mersum sed applaudéntibus
Undæ salutant ignibus .
Stelle natant in flúmine ,
Illi paréntaut lúmine ,
Docelque cœli cláritas ,
Quæ sit Joánnis cháritas .
Da , sempitérna Trinitas ,
Ut in bono sit firmitas ;
Aut lacrymárum flúmina
Mergant cadéntum crímina .

Amen.

V. Sacraméntum regis abscondere bonum est , alleluia. R.
Opera autem Dei revelare honori-
ficum , alleluia.

Ad Magnificat. Aña

Dedit mihi Dóminus lingua-
mercédem meam : et in ipsa
laudabo eum , alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Exultent in Dómino Sancti . *
Alleluia. Ps. Venite. I.

Extra temp. Pasch. Invitat
Regem Martyrum Dñum * Ven-
te adorémus. Ps. Venite. I.

Hymnus.

In profunda noctis umbra ,
Et gravi caligine ,
Lustrat ædem flamm a munda ,
Sic jubénte Númine .
Nocte nascitur Joánnes ,
Astra cœlo dévolant :
Nocte mérgitur Joánnes ,
Astra funus apparant .

Hinc cor ejus igne flagrans ,
Fortis urit charitas :
Hinc ab ejus ore manans
Mira prudit suavitas .
Nunc amóre cor bonórum
Ad salútēm pértrahit :
Nunc timóre cor malórum
A gehénnā retrahit .
I' auperes solatur ḡre ,
Derelictis súbvenit :
Non sinit justos jacére ,
Dauna famé præpedit
Per Joánnis sanctitatem ,
O beata Trinitas ,
Meutibus da puritatem ;
Corde regnet cháritas .

Amen.

In primo Nocturno

Aña. Erit lumen Israel in igne ,
et sanctus ejus in flamma , al-
leluia. Ps. de Communi unius
Mart.

Extra temp. Pasch. Psalmi
coiustibet Nocturni dicuntur
sub tribus Añis.

Aña 1. Sanávit Dóminus puer-
um , et redidit illum patri ejus .
Aña 3. Puer autem erat minister
in conspéctu Dómini ante fa-
ciem Sacerdólis .

V. Sacraméntum regis abscon-
dere bonum est , alleluia. R.
Opera autem Dei revelare hono-
rificum , alleluia.

De libro Ecclesiastici .
Tectio 1. Cap. 21 , 26.

STULTUS a senésira respiciet in
domum ; vir autem eruditus
foris stabit . Stultitia hóminis
auscultare per óstium ; et pru-
dens gravabitur contumélia .
Labia imprudéntium stulta nar-
rabunt : verba autem prudé-
ntium statéra ponderabúntur . In
ore fatuórum cor illórum : et in
corde sapiéntium os illórum .
Dum maledicit impius diábo-
lum , maledicit ipse ániam
suam . Susurro coquinabit ani-
mam suam , et in ómnibus odié-
tur : et qui cum eo mánserit ,
odiósus erit : tacitus , et sensa-
tus honorabitur .

R. Metuébat rex Joánnem : *
Sciens eum virum justum , et
sanctum , alleluia. Et custo-

diébat eum, et, auditio eo, multa faciébat, et libénter eum audiébat. Sciens.

Lectio ij. Cap. 28, 21.

FLAGELLI plaga livorem facit, plaga autem linguae comminuet ossa. Multi cecidérunt in ore gladii; sed non sic quasi qui interiérunt per linguam suam. Beatus, qui tectus est a lingua nequam, qui in iracundiā illius non transvīt, et qui non attraxit jugum illius, et in vinculis ejus non est ligátus: jugum enim illius jugum ferreum est: et vinculum illius, vinculum aereum est. Mors illius mors nequissima: et útilis pótius inférnus quam illa.

R. Lex veritatis luit in ore ejus, et iniquitas non est invēta in labiis ejus: in pace, et in aequitāte ambulávit mecum: * Et multos avérbit ab iniquitate, alleluia. ¶ Lábia enim sacerdōtis custódient sc̄ientiam, et legem requírent ex ore ejus. Et.

Lectio iij.

PRESERVANTIA illius non permanébit, sed obtinébit vias in justorum; et in flamma sua non combūret justos. Qui relinquent Deum, incident in illam, et exardebit in illis, et non extingueatur, et immittetur in illos quasi leo, et quasi pardus lædet illos. Sepi aures tuas spinis; linguam nequam noli audire, et ori tuo facito óstia et seras Aurum tuum et argéntum tuum confla, et verbis tuis facito statérati, et frenos ori tuo rectos: et attende, ne forte labaris in lingua; et cadas in conspectu inimicorum insidiantium tibi, et sit casus tuus insanabilis in mortem.

¶ Sepivi aures meas spinis, * Et ori meo feci óstia et seras, alleluia. ¶ Beatus qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Tua Non quæsivit a Dómino ducátum, neque a rege cáthedram honoris, alleluia.

Extra T. P. Aña 3 Loquébar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar.

Aña 6 Amplius non vidébitis faciem meam vos, per quos transvīti prædicans regnum Dei. ¶ Pone, Dómine, custódiam ori meo, alleluia. R. Et óstium circumstantiæ labiis meis, alleluia.

Lectiones ut in præcedenti Officio. cxxiiij.

¶. iv. Instans orationi, et ministerio verbi, hortabatur omnes in propóscito cordis permanere in Dómino: * Quia erat vir bonus, et plenus Spiritu sancto, alleluia. ¶ Et apponebatur multa turba Dómino. Quia.

¶. v. Dispérsit, dedit paupéribus: * Justitia ejus manet in sèculum sæculi, alleluia. ¶ Beatus qui intellégit super egenum, et páuperem. Justitia.

¶. vi. Ego scio quóniam intrabunt post discessiōnem meam lupi rapaces in vos, non paréntes gregi; * Propter quod vigilate, alleluia. ¶ Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se. Propter. ¶ Glória Patri. Propter.

In tertio Nocturno.

Aña. Igne me examinasti, et non est invēta in me iniquitas, alleluia.

Extra T. P. tua 4. Aqæ multe non potuérunt extinguere charitatem, nec flúmina obruerunt illam.

Aña 5 Transvī per ignem et aquam, et eduxisti me in refri-gerium.

¶ Dixi: Custódiam vias meas, alleluia. ¶ Ut non delinquam in lingua mea, alleluia.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 11.

¶ illo tempore: Cum audisset Joánnes in vinculis opera Christi, mittens duos ex discipulis suis, ait illi: Tu es qui venturus es, an alium expectamus? Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
In Evang. Hom. 6.

Dmissis Joannis discipulis, quid de eodem Joanne turbis dicat, audiamus. Quid existis videre in deserto? Arundinem vento agitatam? Quod videlicet non asserendo, sed negando intulit. Arundinem quippe mox ut aura contigerit, in partem alteram infléctit. Et quid per arundinem nisi carnalis animus designatur? qui mox ut favore vel detractione tangitur, in partem quamlibet inclinatur. Si enim ab humano ore aura favoris flaverit, hilarescit et extollitur: sed si inde ventus detractionis eruperit, unde aura laudis veniebat, mox hunc quasi in partem alteram ad vim furoris inclinat.

R. Cum corriperetur ab illo de omnibus malis quæ fecit rex, adjecit et hoc: * Et inclusit Joannem in carcere, alleluia. ¶ Labóro usque ad vincula, quasi male operans, sed verbum Dei non est alligatum. Et.

Lectio viii.

Sen arundo agitata vento Joannes non erat: quia hunc nec blandum gratia, nec cuiuslibet detractionis ira asperum faciebat, nec prospera hunc erigere, nec adversa noverant inclinare. Arundo ergo vento agitata non erat, quam ab status sui rectione nulla rerum varietas inflectebat. Discamus ergo, fratres charissimi, arundinem vento agitata non esse: solidemus animum inter auras linguarum positum: stet inflexibilis status mentis. Nulla nos detracatio ad iram provocet, atque ad remissionem inutilis gratiae nullus favor inclinet. Non nos prospera elevent, non adversa perturbent: ut qui in soliditate fidei firmur, nequam rerum transiuntum mobilitate moveamur.

R. Reddidit Deus justo mercédem laborum suorum, et deduxit illum in via mirabili: * Et fuit illi in velamento diéi, et in

luce stellarum per noctem, alleluia. ¶ Transvexit illum per aquam nimiam, inimicos autem illius demersit. Et fuit. Glória Patri. Et fuit.

Lectio ix.

Anno autem de ejus expressione subiungitur: Sed quid existis videre in deserto? hominem molibus vestitum? Ecce, qui molibus vestiuntur, in domibus regum sunt Camelorum enim pilis, ut scitis, vestitus Joannes fuisse describitur. Et quid est dicere: Ecce qui molibus vestiuntur, in domibus regum sunt, nisi aperta sententia demonstrare, quia non celesti sed terréno regi militanti, qui pro Deo perpeti aspera fugiunt, et solis exterioribus dediti, praesentis vita mollitiem et delectationem querunt?

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES,

et per Horas. Añor.

1. Interrogabat eum rex multis sermonibus: at ipse nihil illi respondebat, alleluia. Psalmi de Dominica 44.

2. Iles dixit: Ne abscondas a me verbum, quod te interrogabo. Dixi: Secretum meum mihi, secretum meum mihi, alleluia.

3. Allorubbat rex, se divitem et beatum facturum. Non obedio praecepto regis, sed praecepto legis, quæ data est nobis, alleluia.

4. Tunc rex accensus ira, in hunc super omnes crudelius deservit, alleluia.

5. Beatus, qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se, alleluia.

Capitulum. Eccli. 21, 28.

LABA imprudentium stulta narrabant, verba autem prudentium statéra ponderabantur: in ore satiūrum cor illorum, et in corde sapiētum os illorum.

Hymnus.

Vix in sepulchro conditur,
Signis Joannes prōditur,
Per cratium repagula
Intērmicant miracula.

Hic ejus hostes illico
Pudore morti publico ,
Ultice dextra Numinis ,
Poenas rependunt criminis .
Hic damna rerum flentibus ,
Fameve conquerentibus ,
Abducta res revertitur ,
Ablata fama redditur .
Hic corpus aggritudines ,
Tempus vicissitudines ,
Periculum secunditas ,
Mortem fugit mortalitas .
Hic viva lingua martyris ,
Sed muta voce sanguinis .
Clamans, ut Abel, improbat ,
Regisque crimen exprobat .
Unius oda Trinitatis ,
Triumque simplex Unitas ,
Ut qui Joanni supplicant ,
Id impetrant quod flagitant .

Amen.

P. Posui ori meo custodiam , alleluia . **R.** Cum consistaret peccator adversum me , alleluia .

Ad Benedictus , Aña .

Quicunque glorificaverit me ,
glorificabo eum : qui autem
contemnunt me , erunt ignobiles , alleluia .

(Oratio .)

Desus , qui ob invictum beatissimorum sacramentale silentium nova Ecclesiam tuam martyrii corona decorasti : da , ut ,
ejus exemplo et intercessione ,
ori nostro custodiam ponentes ,
Beatis , qui lingua non sunt lapsi , annumeremur . Per Dnum .
Ad Tertiam , Aña .

Rex dixit .

Capit. Iobia , ut supra .

R. br. Sacramentum Regis abscondere bonum est . * Alleluia , alleluia . Sacramentum . **V.** Opera autem Dei revelare honorificum . Alleluia , alleluia . Gloria Patri . Sacramentum . **V.** Pone , Domine , custodiam ori meo , alleluia . **R.** Et ostium circumstantiae labii meis , alleluia .

Ad Sextam , Aña .

Affirmabat rex .

Capitulum . Eccli . 28 , 28 .

Sepi aures tuas spinis : linguam nequam noli audire ,
et ori tuo facito ostia et seras .

R. br. Pone , Domine , custodiam ori meo . * Alleluia , alleluia . Pone . **V.** Et ostium circumstantiae labii meis . Alleluia , alleluia . Gloria Patri . Pone . **V.** Duxi Custodiam vias meas , alleluia . **R.** Ut non delinquam in lingua mea , alleluia .

Ad Nonam , Aña .

Beatus .

Capitulum Eccli . 28 , 20 .

A tremitummet argentum tuum
A confla , et verbis tuis facio
stataram . et frenos ori tuo re
ctos : et attende ne forte labaris
in lingua .

R. br. Duxi : * Custodiam vias meas . * Alleluia , alleluia . Duxi . **V.** Ut non delinquam in lingua mea . Alleluia , alleluia . Gloria Patri . Duxi . **V.** Posui ori meo custodiam , alleluia . **R.** Cum consistaret peccator adversum me . alleluia .

In iij. Vesperis , Aña et Capit
de Laud . Psalmi de Dñico . 82 .
loco ult . Ps. Crédidi . 92 .

Hymnus

Jam faces lictor ferat , et mi
nante m

Jam ferox ensem , rabidumque
lortis

Vinculis ferrum , sacra ni sa
cerdos

Abdita pandat .

Sentiel vires , animaque magna
Prudigum pectus : violentus ira
Non quatit recti solidas tenacem
Mente satelles .

En ruit præcepsumulatus unda
Martyr , et fluctu placido silente
Naufragus linguam melioris
avi

Servat in usum .

At superjectæ facili natantes
Amne discurrunt , rutilantque
circa

Martyrem flammæ : bene gesta
plaudens

Ornat Olympus .

Ornat et linguam , rosei instar
ignis

Vividam servans , et adhuc ru
bentem .

Indicat quænam fuerit tacentis
Gratia lingua .

**Sit deus Patri, Genitóque, sanctum
Spiritum laudent, ab utróque
puris
Qui calet flammis, sine fine
psallens**

Orbis utérque. Amen.

**¶ Pásui ori meo custódiam,
allelúa. ¶ Cum consisteret pec-
cator adversum me, alleluia.**

Ad Magnificat, Aña.

In conspéctu poténtium admí-
rábilis ero, facies principum
mirabuntur me : tacéntem me
sustinébunt, et loquéntem me
respícient, alleluia.

DIE XXI. MAJI.

In Festo S. Felicis a Cantalicio.
Confessoris.

Semiduplex

**Omnia de Comm. Conf. non
Pont. Ivj. præter seq.**

In Hymno, Mériut suprémos.
Oratio.

Fac nos, Dómine Jesu, in sim-
plicitate et innocéntia cor-
dis nostri ambulare : quarum
amóre de sinu Matris inter bra-
chi Felicis, Confessoris tui, bra-
chia descendisti. Qui vivis et
regnas.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FELIX a Cantalicio in Sabínis,
humilibus, sed piis parénti-
bus natus, a púero pascéndis
grégibus, mox et agro coléndo
addictus, multo impénsius re-
rum cœlestium meditatione áni-
mum nutrire, et corpus assiduis
vigiliis ac jejuniis domare co-
pit, eremiticam agens vitam
pótius, quam rústicam. Ferven-
tió autem in Deum pietate in-
census, cum non posset quotidi-
die, ne optábat, sacris mystériis
interesse, grege ad loca solitá-
ria compulso, ipse ante crucem
arborum corticibus incísam diu
oráre, seque acriter flagellare
consueverat : sed et aliquando
glebas in agro vértere, simúl-
que sacris in templo adésseret. vi-
sus est. Alias inter aránum

furentibus, quos júnixerat, in-
dómitis juvénis, humili stratus,
et aratro superdiucto plane pro-
scindendus, lacerata dumtaxat
veste, surréxit illas. Quo per-
fculo, ut ad tutiorem reguláris
disciplinæ palestram vocanti
jam pridem Deo paréret, admí-
nitus, rústica supellétili pa-
péribus distribui jussa, ad Fra-
tres Minóres, quos Capuccinos
vocant, própere se cónstituit.
R. Honéstum fecit.

Lectio v

Abato tyro, necdum vota so-
lémnia proféssus, religiosa
perfectiō spicem jam atti-
gisse videbatur. Obedientiā sé-
dulus cultor, ad præcipiéntis
non modo verbum, sed étiam
nutum præsto erat : seque cor-
nubii juméntum dictans, vilis-
simā quæque ministéria semper
arrípuit ; ac ludibria et contu-
mélia hillari vultu excipiébat.
Paupertatis quam esset studiósus,
illustri documento Deus
ipse declarávit. Ostiátum enim
per vicos et plateás aléndis Fra-
tribus mendicans (quod ille mu-
nus per annos quadraginta nu-
dis fere semper pédibus obivit)
cum die quadam inusitato pón-
dere se opprimi sentíret, manu-
cam scrutatus, injéctum clam
nummum deprehéndit : quo
projécto, nec sine indignatione
proculato, alacer et levis inde
abiiit. Castitatem, quam usque
ad óbitum servávit illibatum,
(sanctus cōpore et spíritu a
Paulo Quinto propterea appellatus), vigili oculórum custódia,
et voluntario cōporis cruciatu
communivit; asperrimo flagello
se quotidie cruentans, ac férreo
cilicio constrictus. septem étiam
Urbis Basílicas idéntidem invi-
sens. Jejúnia Ordinis inédia
quandisque cumulávit. Lectus
ejus dolóris pótius, quam quietis
erat : brevem quippe so-
mum, flexis nuda super tabula
génibus, ac fasce sármentórum
capiti suppósito, carpébat.

R. Amavit eum.

Lectio vij.

Vita austéritate sibi asper, aliis charus acceptusque, sanctis præsertim Cárolo et Philippo Nério, simplicitate atque innocéntia semper fuit. In oratione pernóctans, dulcissimam fréquenter extasim est passus, et aliquando in ulnis suis reclinatum a Virgine Matre puerum Iesum suavissime complécti méruit. Prophetæ gráta et miraculorum clarus, demórtuum etiam filium matri vivum restituit. Méritis tandem in bona selectute cumulatus, secunda (ut prædixerat) Féria Pentecóstes, ad cœlestem pátriam, Deípara invitante, latus abiit. Ejus corpus in Ecclesiá sui Ordinis summa Urbis veneratione colitur, Dómino crebris miraculis servi sui sanctitatem illustráre: quem propterea Urbánus Papa Octávius Beatórum, Clemens vero Undécimus Sanctórum fastis adscrípsit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

In illo tempore: Respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine coeli et terræ, quia abscondisti hæc a sapiéntibus et prudéntibus, et revelasti ea párvulis. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 9. de verbis Dñi, n. 70.

Omnia sœva et immânia, prorsus facilia et prope nulla efficit amor. Quanto ergo certius ac facilius ad veram beatitudinem charitas facit, quod ad misériam, quantum potuit, cupiditas fecit? Quam facile toleratur quælibet adversitas temporalis, ut æterna pœna vitetur, et æterna réquies comparétur? Non immérito ille Vas electionis cum ingénti letitia dixit: Non sunt condigne passiones hujus temporis ad superuenturam gloriām, quæ revalabitur in nobis. Ecce unde illud jugum suave est, et sarcina le-

vis: et si angusta est paucis eligentibus, facilis tamen omnibus diligéntibus. Dixit Psalmista: Propter verba labiorum tuorum ego custodi vias duras.

R. Iste est, qui.

Lectio viii.

Sed quam dura sunt labora bus, eisdem ipsis mitescunt amantibus. Propter quod ita divinae pietatis dispensatione datum est, ut interior homo, quenovatur de die in diem, nos adhuc sub lege positus, sed jam sub gráta exoneratus servis innumerabilium observationum, quod erat revera crux jugum, sed dura cervici convenienter impósum, facilitate simplicis Fidei, et bonæ Spei, et sanctæ Charitatis, quidquid molestiarum exteriōri homini forinsecus intulisset ille præcepit, qui missus est foras, interiore gáudio fieret leve.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Nihil enim tam facile bominis luntati est, quam ipsa sibi ei hæc sūllicit Deo. Quantum habebit ergo saviat iste mundus, verissime Angeli, nato in corde Dómino, clamaverunt: Glória in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bona voluntatis: quia ejus, qui natus erat, suæ jugum est, et sarcina levis. Et sicut dicit Apóstolus: Fideis Deus, qui nos non sinit tentare supra id, quod pessimum ferre, sed facit cum tentatione eum exitum, ut possimus sustinere. Te Deum laudamus. 13.

DIE XXIV. MAI.

In Feste B. M. V. titulo Auxilio Christianorum.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. V. c. præter sequentia.

Ad Vesperas, Hymnus.

Sæpe dum Christi populus crucis, Hostia intensi premeretur ammis, Venit adjutrix pia Virgo cœlio Lapsa sereno.

Risca sic patrum monuménta narrant :

Templa testántur spóliis opfmis
Clara, votivo repetita cultu

Festa quotánnis.

In novi grates liceat Maríæ
Cántici lètis módulis reférre
Pro novis donis, resonánte plausu
Urbis, et orbis.

Dies felix, memoránda fastis,
Qua Petri Sedes fidei magistrum
Triste post lustrum rēducem
bēata

Sorte recépit!

Virgines castæ, puerisque puri,
Géstiens clerus, populusque
grato

Corde Reginæ celebrare cœli
Múnera certent.

Virginum Virgo, benedicta Jesu
Mater, hæc auge bona : fac, pre-
cámur,
Ut gregem Pastor pius ad sa-
lútis

Pásqua ducat.

Te per etérnos venerémur annos,
Trinitas, suïmmo celebranda
plausu,
Te fide mentes, resonóque lin-
guæ

Cármine laudent. Amen.

Ad Magnificat. Aña

Ecce María erat spes nostra, ad
quam confugimus in auxilium,
ut liberaret nos : et venit in ad-
jutórium nobis. alleluia.

Oratio.

ONNIPOtENS et misericors Deus,
qui ad defensiōnem populi
christiani in beatissima Virgine
María perpétuum Auxilium mi-
rabiliter constituisti : concéde
propítius; ut tali presidio mu-
niti, certantes in vita, victóriam
de hoste maligno cónsequi va-
leamus in morte. Per Dóminum.

Ad Matut. Hymnus. Sæpe dum
Christi, ut in Vesperis.

In j. Nocturno Lect. Ego sa-
piéntia, ut in Festis B. M. ciiij.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

Ex Sermone de 12. stellis.

VENERAMENTE quidem nobis,
dilectissimi, vir unus, et

múlier una nocuere : sed gra-
tias Deo, per unum nihilominus
virum, et mulierem unam,
ómnia restaurántur, nec sine
magno sénore gratiarum. Et
quidem sufficere poterat Chri-
stus, siquidem et nunc omnis
sufficiéntia nostra ex eo est :
sed nobis bonum non erat, esse
hominem solum. Cóngruum mag-
is, ut adésset nostræ reparatiōni
sexus utérque. Jam itaque nec
ipsa múlier benefacta in muliéribus
vidébitur otiosa : inveniétur
équidem locus ejus in hac re-
conciliatiōne. Opus est enim me-
diatōre ad mediatōrem Chri-
stum : nec alter nobis utilior,
quam María. Crudélis nímmum
mediatrix Eva, per quam ser-
pens antiquus pestiferum étiam
ipxi viro virus infúdit : sed fi-
délis María, quæ saldatis antido-
tum et viris, et muliéribus pro-
pinavít Illa enim ministra sedu-
ctionis, hæc propitiatiōnis ; illa
suggéssit pravaricationem, hæc
ingéssit redemptiōnem. Quid ad
Mariam accédere trépidet hu-
mana fragilitas ? Nihil austérum
in ea, nihil terribile, tota suávis
est, ómnibus ófferens lac et la-
nam. Revólve diligéntius evan-
geliæ históriæ sériem univér-
sam : et si quid forte increpató-
rium, si quid durum, si quod
dénique signum vel levis indi-
gnatiōnis occurrerit in María,
de cétero suspéctam hábeas, et
accédere verearis.

& Sicut cedrus.

Lectio v.

Quon si, ut vere sunt, plena
magis ómnia pietatis et gra-
tiae, plena mansuetudinis et
misericordiæ, quæ ad eam pér-
tinent, inveneris, age gratias
ei, qui talem mediatrixem beni-
gnissima miseratione providit,
in qua nihil possit esse suspé-
ctum. Dénique ómnibus ómnia
facta est : sapiéntibus, et insi-
piéntibus copiosissima charitate
debitricem se fecit. Ómnibus mi-
sericordiæ sinum áperit, ut de
plenitúdine ejus accipient uni-

versi, captivus redemptiōnēm, ager curationēm, tristis consolationēm, peccātor véniam, iustus grātiām, Angelus laetitiam. Ipsiā præterita non discuit mérita, sed omnibus sese exorābilem, omnibus clementissimam præbet; omnium dénique necessitates amplissimo quodam miseratur afféctu. Ipsiā est quondam a Deo promissa mūlier serpentis antiqui caput virtutis pede contritūra; cujus plane calcaneo in multis versutiis insidiatus est, sed sine causa. Sola enim contrivit univerſam héréticam pravitatem. Contriti sunt insidiantes, conculcati supplantatōres, consultati derogatōres, et beatam eam dicunt omnes generatiōnes. Jam si Ecclēsia Lunæ intelligēda videtur vocābulo, habes mediatriſcem evidēnter exp̄ressam: Mūlier, inquit, amicta sole, et luna sub pēdibus ejus. Amplectāmur Mariae vestigia, et devotissima supplicatione beatis illius pēdibus provolvāmur. Teneamus eam, nec dimittāmus, donec benedixerit nobis: potens est enim.

R. Quae est ista.

Lectio vij.

Ex publicis Monumentis.

PRESENTISSIMUM Desparē auxiliū ad Religiōnis hostes profligāndos ſe pōpulus chriſtianus mirum in modum exp̄ertus est. Ex quo factum, ut sanctissimus Pōntifex Pius Quintus, post insignem victoriā, intercedente beatissima Virgine, a Christianis de Turcarūm Tyrāndō apud Echinadas Insulas reportatam, in Litanīis Lauretanis eādem Reginam Cœlōrum inter alia præcónia Auxilium Christianorum appellari constituerit. Sed illud in primis memorabile est, atque explorati miraculi loco habendum, quod cum Romanus Pōntifex Pius Séptimus impiorum consiliis et armis ex apostolica Petri Sede exturbatus, et arcta custódia, præsérvit Savónæ, per annos quinque, eoque

ampius fuisset detentus, vis omnibus pénitus interclusis, ne Dei Ecclēsiam régere posset, nullo simili persecutiōnis in priscis annalib⁹ exēmplo, in opināto, et præter omnium expectationem contigit, ut ingēnuo plausu, ac vēluti univerſi orbis manib⁹ pontificio sólio restitueretur. Quod et secundō accidit, dum iterum commōto tūrbine, ab Urbe discendens, sacro comitante Cardināliū Collēgio, Ligūriam contendit. Verum præsentissimo Dei beneficio, cesante procēlla, quæ grave minabatur excidium, Romam, plaudētibus præ novo gaudio pōpulis, revērsus est. Antea tamen, quod in votis habuerat, et captivitatē detentus eaequnequierat, aurea corona insignem Savónæ Imaginem Desparē Virginis sub titulo Matris Misericordiæ, solēnni ritu, propriisque manib⁹ decoravit. Quam mirabilem rerum vicissitudinem idem Pōntifex Maximus Pius Séptimus, totius evēntus intime cōscius, cum intercessione sanctissimæ Dei Genitricis, enjus potēntem opem et ipse impēnse imploraverat, et ab omnibus Christifidēlibus implorari curaverat, accēptam merito refēret, in ejusdem Virginis Matris honōrem, sub appellatione Auxilii Christianorum solēnnē festum indixit perpētuō celebrandum die mensis Maii vigesimo quarto, fauissimi sui in Urbem réditus anniversario, ap probato etiam Officio proprio, ut tanti beneficii distincta, et perennis existet memória, et gratiarum actio.

R. Ornātam monſlibus.

Io tertio Nocturno

Lectio sancti Evangeliū secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11. d

N illo tempore: Loquenti Jesu ad turbas, extollens vocem quādam mūlier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

In Nativitate B. M. V.

IN TUEBZ, o homo, consilium sapientiae, consilium pietatis. Celesti rore aream rigaturos, totum vellus prius infudit. Redempturus humanum genus, pretium universum contulit in Mariam. Altius ergo intuemini, quanto devotionis affectu a nobis eam voluerit honorari, qui totius boni plenitudinem posuit in Maria: ut profnde si quid spei in nobis est, si quid gratiae, si quid salutis, ab ea novemus redundare, quae ascendet deliciis affluens. Totis ergo medullis cordium, totis praecordiorum affectibus, et votis omnibus Mariam hanc veneremur; quia sic est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam. Haec, inquam, voluntas ejus est, sed pro nobis. It. Felix namque es, sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiae, Christus Deus noster, alleluia. ¶ Ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto semineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicunque tuum sanctum implorant Auxilium. Quia.

Lectio viii.

In omnibus siquidem, et per omnia prvidens misericordiam nostram solatur, fidem excitat, spem reborat, diffidentiam abigit, erigit pusillanimitatem. Ad Patrem verebarris accedere, solo auditu terribilis, ad folia fugiebas: Jesum tibi dedit mediastrem. Quid non apud talem Patrem Filius talis obtineat? Exaudiatur utique pro reverentia sua; post enim diligit Filium. Sed forsitan et in ipso majestatem vereare divinam, quod licet factus sit homo, manserit tamen Deus. Advocatum habere vis et ad ipsum? Ad Mariam recurre: Pura siquidem humanitas in Maria, non modo pura ab omni contaminatione,

sed pura singularitate naturae. Nec dubius dixerim; exaudietur et ipsa pro reverentia sua. Exaudiens utique Matrem Filius, et exaudiens Filium Pater. It Beata me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, alleluia. ¶ Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum. Quia. Gloria Patri. Quia.

Lectio ix.

FILIOI, haec peccatorum scala, haec mea maxima fiducia est, haec tota ratio spei meae. Quid enim? Potestne Filius aut repellere, aut sustinere repulsam? Non audire, aut non audiiri Filius potest? Neutrini plane. Invenisti, ait Angelus, gratiam apud Deum; feliciter. Semper haec invenerit gratiam, et sola est gratia, qua regemus: nimis sola est gratia, qua salvamur. Quid nos alia concupiscimus, fratres? Queramus gratiam, et per Mariam queramus, quia quod querit, invenit, et frustrari non potest. Queramus gratiam, sed gratiam apud Deum: nam apud homines gratia fallax. Querant alii meritum; nos invenire gratiam studeamus. Quid enim? Non gratiae est quod hic sumus? Profecto misericordiae Domini est, quod non sumus consumenti nos.

¶ Deum laudamus. 13.

Ad Laudes, Hymnus.

Tu Redemptoris, Dominique nostri
Dicimus Matrem, speciosa Virgo,
Christianorum decus et levamen

Rebus in artis.

Seruant portas licet inferorum,
Hostis antiquus fremat, et minaces,

Ut Deo sacrū populetur agmen,
Suscitet iras:

Xil truces possunt furia nocere
Mentibus castis, prece quas vocata

Annuens Virgo sovet, et superne
Robore firmat.

Tanta si nobis siveat Patróna,
Béllici cessat sceleris tumultus;
Mille sternuntur, fugiuntve tur-
mæ.

Mille cohórtes.

Tollit ut sancta caput in Sióne
Turris, arx firmo fabricata
muro,

Cívitas David, clypeis, et acri

Militie tuta:

Virgo sic fortis Dómini poténti
Déxtera, emíli cumulata donis,
A piis longe famulis repollit:

Dæmonis ictus.

Te per æternos venerémur annos,
Trinitas, summo celebranda
plausu,

Te fide mentes, resonoque lin-
guæ.

Cármine laudent. Amen.

Ad Benedictus. Aña.

Ad te, o sancta Dei Génitrix,
clamavimus, et per te venit Dó-
mini auxílium nobis, alleluia.

Oratio. Omnipotens. cxxxj.

Ad iij. Vesp. Hymnus. Sæpe
dum Christi, ut in primis Vesp.
Ad Magnificat. Aña.

Sancta María, succurré misericordia,
juva pusillánimes, résoye flébi-
les, ora pro populo, intérveni
pro clero, intercede pro devoto
semíneo sexu: séntiant omnes
tuum juvámen quicunque tuum
sanctum implorant Auxílium,
allelúia.

Et sit com. seq. et S. Urbani.
Papæ et Mart.

DIE XXX. MAJI.

In Feste S. Ferdinandi III, Ca-
stellæ et Legionis regis.

Duplex.

Pro omnibus catholico Hisp.

Regi subjectis.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. Iij. præter seq.

Oratio.

Déus, qui beato Confessori
tuo Ferdinando præliari præ-
lia tua, et fidei inimicos su-
perare dedisti: concéde; ut ejus
nos intercessione muniti, ab ho-
stibus mentis et corporis libe-
rémur. Per Dóminum.

Commem. S. Leticiis Papæ et
Mart. in Breviario.

In j. Noct. Lectiones de scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FERDINANDUS Tertius, Castellæ
et Legionis rex, cui Sancti
cognoméntum jam inde a qua-
tuor sæculis Ecclesiasticorum
et sæcularium consensu dedere,
tantum prudéntiam adolescens
adhuc sp̄cimen præbuit, ut Be-
rengaria mater Castellæ regina,
a qua persancte educatus for-
rat, abdicatum a se regnum is-
filium transtulerit. In eo, ad-
junctis regni curis, régiae vir-
tutes emicueré, magnanimitas,
cleméntia, justitia, et præ ce-
teris catholice fidei zelus, ejus-
que religiosi cultus tuéndi ac
propagandi ardens stúdium. Id
præstitit in primis hæreticos in-
sectando, quos nullibi regnorum
suum consistere passus,
própriis ipse manibus ligna
comburéndis damnatis ad re-
gum advehébat. Præstitit insu-
per in erigéndis, dotandis, et
consecrandis christiano rati
Cordubensi, Giennensi, Hispa-
lensi, et aliarum urbium Ecclæ-
siis, maurus erexitarum ju-
simulque in instaurandis pri-
mariis templis Toletano, But-
génsi, et aliis, pia et régia munificépia.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

INTRA hæc, per Castellæ et Le-
gionis regnum, in quo patr. Alfonso
succésserat, collectis
magnis exercitibus, annuas ex-
peditiones contra Sarracenos,
christiani nōminis hostes, sus-
cepit. In quæ, ut semper vin-
ceret, præcipui exercitus suæ
preces piissimi Regis ad Deum
fusæ, et quod ante pugnam, et
sibi Deum propitiaret, flagris
in se sæviebat, alique aspero
cifcio muniébat corpus: sicutque
insignes contra ingentes Mauro-
rum ácies victorias reportavit,
et plures urbes christiano cul-
tui imperioque restituit: et con-
quisitis Gienni, Córduba et

Múrciæ regnis , ac Granatensi
vectigali facto, ad expugnàndam
Ilispalim, primariam Bæticæ ur-
bem, hortante in visiōne (ut tra-
ditum est) beato Isidoro, olim
illius urbis Episcopo, victoria si-
gna trānlulit. In ea obsidiōne (ut
fertur) præséntem divinam opem
habuit, nam ferream caténam ,
quæ super Bætim transvérsum
extensa, Mahometánis pro repa-
gulo erat, coórtō validiori vento,
una ex navibus régiis Regis jussu
eo delata , tanto impetu fregit,
ut lóngius prætervēcta pontem
quoque ligneum , et simul spes
Maurórum obrúperit, et ad de-
ditionem coégerit.

¶ Amávit eum.

Lectio vij.

TOT victórias beatæ Virginis
Maríæ patrocínio ferébat ac-
céptas , cuius imáginem secum
in castris habens, peculiari cultu
prosequebatur. Capta Ilispali,
prima religionis cura fuit : nam
templum Maurórum expiátum ,
et Christianórum dedicatum sa-
cris , insigni Archiepiscopatu et
honestissimo Canonicórum et
Dignitátum collégio , régia et
religiósa liberalitate exornavit.
Alia deinde in urbe templo et
cœnóbia eréxit : inter quæ pietá-
tis officia , dum trajicere in Afri-
cam parat, Mahometánum in ea
impérium eversurus , ad coéle-
stem régiam vocatur. In extré-
mo vite agónie sacram Eucharis-
tiam pro Viatico allatam , fune
ad collum alligato, et humi stra-
tus , cum lacrymis ubértim fusis
adórans , eaque dignis reveréni-
tate, humilitate, et cathólicæ fi-
dei obtestationibus accépta , ob-
dormivit in Dómino. Jacet ejus
corpus incorrúptum adhuc post
quatuor sæcula, in templo maxi-
mo Ilispalensi , honorifcentissi-
mo inclúsum sepulchro.

¶ Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. Nolite timére pusillus
grix, de Comin. ij. loco. lxv.

Lectio ix. et com. in Laud.
¶ Felicis ut in Breviario.

DIE XXXI. MAJI.

In Festo S. Angelæ Mericiæ ,
Virginis. Duplex.

Omnia de Communi Virgi-
num. lxvij. præter seq.

Oratio.

Dux, qui novum per beatam
Angelam sacrarum Virginum
collégium in Ecclesia tua flo-
réscere voluisti : da nobis. ejus
intercessione, angélicis móribus
vivere; ut terrénis omnibus ab-
dicatis , gaudiis pérfrui merea-
mur æternis. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANGELA Merici Decentiáni ,
Veronésis Diocesis appido
ad Lacum Benacum in ditione
Véneta, piis orta parentibus, a
prima aetate, virginitatis lilium ,
quod perpetuo servare statuer-
at, sedula sepat. Ab omni mu-
liébri ornatu abhorrrens , egré-
giā vultus formam, pulchram-
que cæsariem studiōse sedavit ,
ut cœlesti dumtaxat animarum
Sponso placéret. In ipso autem
adolescentiae ore parentibus or-
bata, austerioris vita desidério,
in desértum locum ausūgere ten-
tavit; sed ab avunculo prohibita,
novit præstare domi , quod
in solitudine non licuit. Cilicio
ac flagelli frequenter usa , car-
nem nonnisi infirma valetudine,
vinum in Nativitatibz et Resurrec-
tionis Domini tantum cele-
britate, complures vero dies ni-
hil omuino degustavít. Oratiōni
dedita brevissimum humi car-
pebat somnum. Dæmonem vero,
sub lucéntis Angeli forma sibi
illudere conātem , agnóvit pró-
tinus, et conjecit in fugam. Tan-
dem paternis bonis abdicatis ,
et hábitum ac régulam Tertiī
Ordinis sancti Francisci ample-
xa , evangélicam paupertateni
virginitatis laudi conjúnxit.

¶ Propter veritatem.

Lectio v.

NULLUM pietatis officium erga
próximos omittens, paupé-

ribus, quidquid sibi ex emendato victu superesset, largiebatur: libenter ministrabat aegrotis, pluraque cum magna sanctitatis fama peragravit loca, ut vel solatio esset afflictis, vel reis veniam impetraret, vel infensos invicem reconciliaret animos, vel e vitiōrum cōno scelētos revocaret. Angelōrum pane, quem unice esuriēbat, frequentissime refecta, tanta charitatis vi se rebatur in Deum, ut saepius extra sensus raperetur. Sacra Palestīna loca summa cum religione obvīt: quo in itinere et visum, quem ad Cydónias appulsa oras amiserat, eodem regressa recuperavit et barbarorum captivitatem, ac naufragium imminens divinitus evāsit. Romam dēnique firmam Ecclesiā Petram veneratū, et amplissimā Jubilāi vénia percūpida, sedēnte Clemēnte Séptimo, accēssit: quam summus Pontifex allocutus, ejusdem sanctimoniā suspēxit, et commendāvit summopere: nec ab Urbe ipsam abire ante permisit, quam alio cœlitus vocalam agnōvit.

¶ Dilexisti justitiam.

Lectio vij.

BRIXIAM itaque, ubi domum ad sanctā Aphrā templum condūxit, reverſa, novam ibi virginum Societātem, sicut cœlesti voce ac visiōne mandatū sibi fūerat, sub certa disciplina, sanctisque vivēdi régulis constituit, quam sancta Ursula, invicta virginum ducis, patrocinio ac nōmine insignivit: eam vero perennem futurām morti próxima prædixit. Tandem prope septuagenaria dives méritis elevavit in cœlum, sexto Kalendas Februarias anni millésimi quingentésimi et quadragésimi. Cujus cadaver per ipsos triginta dies inhumatum, flexibile, ac vivo simillimum perseveravit. Demum in sancta Aphrā templo inter ceteras, quibus illud abundat, Sanctōrum Reliquias reposito, plūrima ad ejus se-

pulchrum agi statim corpore miracula: quorum fama late diffusa, non Brīxiā modo et Decentiāni, sed alibi etiam vulgo coepit nuncupari Beata, ejusque imago aris impōni: imo sanctus ipse Carōlus Borromaeus non multis post annis dignam, que ab Apostolica Sede in sanctarum virginum album referretur, Brīxiā palam assēruit. Cultum vero illi jándiu a populis exhibitum, et tum locorum Ordinariis probatum, tum plāribes etiam Summorum Pontificum Indulſis munītum, Clemens Papa Décimus tertius solēmni Decreto ratum habuit, ac confirmavit. Eam tandem, novis miraculis rite probatis insignem, Pius Papa Séptimus, solēmni canonizatiōne in Vaticana Basiliā peracta, die vigésima quarta Maii, anno millésimo octingentésimo séptimo, sanctarum Virginum catalogo adscripsit.

¶ Afferentur Regi.

In iii. Nocturno Homilia et Evang. Simile erit regnum carorum decem virginibus. lxxv.

FERIA SEXTA

POST OCT. SS. CORP. CHRISTI.

In Festo SS. Cordis Jesu Omnia ut in Breviario sibi nem Maii 742.

ALIUD OFFICIUM

in eodem Festo.

Ad Vesperas omnia de aliis Octava SS. Corporis Christi sine comm. SS. Cordis. Sei transferatur, vel celebretur sub rito duplici j. vel ij. classis tunc in j. Vesp. omnia dicuntur ut infra in ij. Vespr. præter vel y. Misericordia et misericors Domus. ¶ Longanimit et multum misericors.

Ad Magnificat. Aña. Misericordia Domini a progenie in progenies timentibus eum. alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum. Invitatorium cor Jesu, charitatis victimam. • Venite adoremus. I. Venite exultemus. I.

Hymnus.

QUICUMQUE certum queritis
Rebus levamen ásperis,
Seu culpa mordet ánxia,
Seu póna vos premit comes :
Iesus, qui ut agnus innocens
Sese immolandum trádidit,
Ad cor reclúsum vúlnera,
Ad mite cor accédite.
Audíatis ut suavissimis
Invétet omnes vocibus :
Venite quos gravat labor,
Premítque pondus erminium.
quid corde Iesu misius?
Jesum cruci qui affixerant
Excusat, et Patrem rogat.
Ne perdat ultior fimpio.
O Cor, volúptas cœlitum.
Cor, fida spes mortálium,
En hisce tracti vócibus
Ad te venimus supplices.
Tu nostra terge vúlnera
Ex te fluénte sanguine :
Tu da novum cor omnibus
Qui te geméntes invocant. Amen.

in primo Nocturno.

Aña. Factum est cor meum tamquam cera liquescens in médio ventris mei. Ps. Deus, Deus meus, respice in me. ex.

Aña Speravit eorū menim in Dómino, et adjútus sum, et reflóruit caro mea. Ps. Ad te, Dómine, clamábo. 35.

Aña Convertisti planctum menim in gáudium mihi, et circumdedisti me lætitia. Ps. Exaltábo te, Dómine. 36.

V. Ego autem in Dómino gaudébo. R. Et exultábo in Deo Iesu meo.

De Epistola hæti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 4.

BERNARDUS Deus, et Pater Dómini nostri Iesu Christi, qui benedixit nos in omni bennedictiōne spirituāli in cœlestibus, in Christo. Sicut éligit nos in ipso ante mundi constitutiōnem, ut essēmus sancti, et immaculati in conspectu ejus, in charitate. Qui prædestinávit nos in adoptionem filiōrum, per Jesum Christum, in ipsum, secundum propōsitum voluntatis suæ, in

TOTUM.

laudem gloriæ gratiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilécto Filio suo : in quo habémus redemptiōnem per sanguinem ejus, remissiōnem peccatorum, secundum divitiās gratiæ ejus. Propterā non cesso gratiæ agens pro vobis, memoriām vestri faciens in oratiōibus meis : ut Deus Dómini nostri Iesu Christi Pater gloriæ, det vobis sp̄ritum sapientiæ et revelatiōnis, in agnitione ejus, illuminátos oculos cordis vestri; ut sciatis quæ sit spes vocatiōnis ejus, et quæ divitiæ gloriæ hereditatijs ejus in Sanctis.

R. Gratificávit nos Deus in dilécto Filio suo : * In quo habémus redemptiōnem per sanguinem ejus, remissiōnem peccatorum. V. Det nobis Dóminus illuminátos oculos cordis nostri, in agnitione ejus. In quo.

Lectio i. Cap. 2.

D eus autem, qui dives est in misericordia, propter nímiam charitatem suam, qua diléxit nos, et cum essēmus mortui peccatijs, convivificávit nos in Christo, (cujus gratiæ estis salvati) et conresuscitávit, et conserdó fecit in cœlestibus in Christo Iesu ; ut ostenderet in sæculis superveniéntibus abundantes divitiās gratiæ suæ, in bonitate super nos, in Christo Iesu. Ipse enim est pax nostra, qui fecit dtraque unum, et medium pariotem maceriam solvens, inimicitiās in carne sua : legem mandatōrum decretis evācuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hōmīcēm, faciens pacem, et reconciliat ambos in uno corpore, Deo per crucem interficiens inimicūs in semetipso. Et véniens evangelizāvit pacem vobis, qui longe fuistis ; et pacem iis, qui prope. Quóniam per ipsum habémus accessum ambo in uno sp̄itu ad Patrem.

R. Propter nímiam charitatem suam, qua diléxit nos Deus, ostendit abundantes divitiās grā-

P

tiæ suæ : * In bonitatem super nos , in Christo Jesu . X. Ipse enim est pax nostra , per quem habemus accessum ad Patrem . In bonitate .

Lectio iiiij. Cap. 3.

IUJS REI GRATIA flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jesu Christi , ex quo omnis paternitas in celis et in terra nominatur , ut det vobis , secundum divitias gloriam suam , virtute corroborari per spiritum ejus in interiorum hominem , Christum habitare per fidem in cordibus vestris ; in charitate radicati , et fundati : ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis , quæ sit latitudine , et longitudo , et sublimitas , et profundum : scire etiam supereminenter scientiam charitatem Christi , ut impleamini in omnem plenitudinem Dei . Si autem , qui potens est omnia facere superabundanter quam petitimus , aut intelligimus , secundum virtutem , quæ operatur in nobis : ipsi gloria in Ecclesia , et in Christo Jesu , in omnes generationes saeculi saeculorum . Amen .

ix. Det nobis Dominus virtutem corroborari per spiritum ejus in interiorum hominem ; * Christum habitare per fidem in cordibus nostris . V. Ut in charitate radicati , et fundati , comprehendamus supereminenter scientiam charitatem Christi . Christum . Gloriam Patri . Christum .

In secundo Nocturno .

Ana. Gustate , et videte , quoniam suavis est Dominus : beatus vir qui sperat in eo . Ps. Benedicat Dominum . 38.

Ana. Propter veritatem , et mansuetudinem , et justitiam , intende , prospero procede , et regna . Ps. Iustitavit . 48.

Ana. Judicabit populum injustitia , et pauperes in judicio . Ps. Deus , iudicium tuum . 62.

v. Misi autem adhaerere Deo bonum est . q. Ponete in Domino Deo spem meam .

Lectiones de Sermone S. Bernardi , ut in eodem Festo in Brev. 744. Sed Lectio vij. terminatur ad signum ¶

¶. iv. Introdūxit me Rex in celaria sua , ordinavit in me charitatem ; * Fulcite me floribus , stipate me malis , quia amore langueo . V. Sub umbra illius , quem desideraveram , sedi : et fructus ejus dulcis gutturi meo . Fulcite .

¶. v. Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris : et dicetis in illa die : * Confitimini Domino , et invocate nomen ejus . V. Ecce Deus salvator meus , fiduciabiliter agam , et non timabo . Confitimini .

¶. vi. Auferam cor lapideum de carne vestra , et dabo vobis cor carneum : * Et Spiritum meum ponam in medio vestri . V. Filiundam supervosaquam vivam , et inundabismini ab omnibus inquinamentis vestris . Et . Gloria Patri . Et .

In tertio Nocturno .

Ana. Misericordiam et veritatem diligit Deus : gratiam et gloriam dabit Dominus . Ps. Quam dilecta . 71.

Ana. Dominus dabit benignitatem : loquetur pacem in plebem suam . Ps. Benedixisti . 71.

Ana. Suavis et misericordia omnibus invocantis te . Ps. Inclina , Domine . 71.

v. Misericordia Domini ab aeterno . q. Et usque in aeternum , super timentes eum .

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem .

Lectio viij. Cap. 15.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Sicut dilexit me Pater , et ego dilexi vos . Manete in dilectione mea . Et reliqua .

Homilia S. Bernardi Abbatis .

Serm. 43. in Cura Domini .

¶. de dilectione Dei quo plus bibo , plus sitio , et ea saturari non possum , nec ego , nec aliquis diligens Christum

Ipsa quo plus éditur , plus famem exáuget : et quanto plus ipsa bábitur , plus sitim inacuit : ipsam , quam inhabitat , mentem sic inébriat , ut nihil jam querat , vel diligat , nec diligere possit , nec valedat , prater eum , qui sic mundum diléxit , ut Filiu suum unigénitum daret , ut omnis qui eredit , et diligat illum , non moriatur , sed vivat cum eo . Ad hanc nos dilectionem auctor ipse inestimabilis charitatis invitat : in ea nos manére precátor , et rogat . Ait enim : Manéte in dilectione mea : ac si aperte dicat : Quia ego ea dilectione , qua me Pater diliguit , vos diligio , eadēm dilectione me vos diligere rogo . Et quóniam dilectio vestra me usque ad mortem perdúxit , sed neque mors crudelissima ipsa a vestra charitate me seqúnxit , me diligite , et in ea dilectione manete .

¶ Sicut diléxit me Pater , et ego diléxi vos : * Manete in dilectione mea . ¶ Si præcepta mea servavéritis , manébitis in dilectione mea , sicut et ego Patris mei præcepta servávi , et maneo in ejus dilectione . Manete . Bened . Divinum auxilium .

Lectio viij.

Sen quáliter in ejus dilectione manére debeámus , séquitur , et dicit : Si præcepta mea servavéritis , manébitis in mea dilectione : sicut et ego Patris mei præcepta servávi , et maneo in ejus dilectione . Hæc ópera , frátres mei , sunt causa dilectionis Christi : unusquisque vestrum videat , si Dóminum Jesum diligere débeat . Quid pro nobis fáce-re début , et non fecit ? Quómodo nos plus amáre pótuit , et non amávit ? Majórem in nobis dilectionem non pótuit habére , quam hábuit : quia ánimam suam pro nobis pósuit . Ipsa beatá Véritas testis est , quam majórem nemo habet , ut ánimam suam ponat quis pro amicis suis . Non ergo nobis viléscat , frátres mei , ipsa dilectio Christi , qui

diléxit nos , et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo : non vobis viléscat , frátres mei , non vobis amaréscat ipse amor Christi , ipsa chárítas Christi . 8. Christus pro nobis animam suam pósuit : * Et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo . 9. Majórem charitatem nemo habet , ut ánimam suam ponat quis pro amicis suis . Et . Glória Patri . Et .

Lectio ix.

Amor Christi totus dulcis , totus delectabilis : suum possessórem non erúciat , sed délectat ; non enérvat , sed róbora-
t ; cuncta terréna subsánnat ; sola coéléstia captat . Christi mandáta requírit , et ea pro víribus observáre conténdit ; et de observatione præceptórum gressu felici provéhitur ad perceptiōnem gaudiórum , ut cum illo jam perfécte gáudeat , pro eujus desidério in hac valle lacrymárum pósitus , tsm amáre fre-quenter suspirábat . Unde recte séquitur : Hæc locútus sum vobis , ut gáudium meum in vobis sit , et gáudium vestrum im-pleátur ; ac si diceret : Ideo præcipio vobis , et maneo vos mea observáre præcepta , et manére in dilectione mea , ut gáudium meum in vobis sit , et gáudium vestrum de me adimpléatur : vt habeam de vobis per mútuam charitatem , quam mihi impénditis , unde possim gaudére : et illud gaudium , quod in retributiōne præmiórum electi sunt perceptúri , percípere et possidére possitis .

¶ Deum laudamus . 15.

AD LAUDES ,

et per Horas . Aiae :

1. Díscite a me , quia misericordia mea et humilis corde : et invenietis réquiem animabus vestris . Ps. Dóminus regnávit , cum rel . 44.

2. Suavis est Dóminus , et in eternum misericordia ejus .

3. Sitsvit in te anima mea : quia melior est misericordia tua super vitas .

1. Sancti et humiles corde, benedicite Domino : laudate et superexalte eum in secula.

2. Beneplacitum est Domino in populo suo : et exaltabit mansuetos in salutem.

Capitulum. *Cant. 3.*

EGRÉDIMINI, et videte, Filiæ Sion, Regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius, et in die lætitiae cordis ejus.

Hymnus.

SUMMI Parentis Filio,
Patri futuri sæculi,
Pacis beatæ principi,
Promamus ore canticum.
Qui vulneratus pectore
Amoris ictum pertulit,
Amoris urens ignibus
Ipsum qui amantem diligunt.
Iesu, doloris victima,
Quis te innocentem compulit,
Dura ut apertum lancea
Latus patet vulneri.
O fons amoris inclyte!
O vena aquarum limpida!
O flamma adurens crimina!
O cordis ardens charitas!
In corde, Iesu, jugiter
Reconde nos, ut uberi
Dono fruamur gratiae,
Cœlique tandem præmiis.
Semper Parenti, et Filio
Sit laus, honor, sit gloria,
Sancto simul Paracito,
In sæculorum sæcula. Amen.
¶ Misericordia Domini ab æterno. ¶ Et usque in æternum super timentes eum.

Ad Benedictus. Aña.

Per viscera misericordias sum visitavit nos Deus, et fecit redemptionem populi sui, alleluia.

Oratio.

Fac nos, Domine Iesu, sanctissimi Cordis tui virtutibus indui, et affectibus inflammari: ut et imaginis bonitatis tuæ consimiles, et tuæ Redemptionis mereamur esse participes. Qui vivis.

Ad Tertiam. In R. br. V. Per quem salvati, et liberati sumus.

Ad Tertiam. Aña

Suavis est Dominus.

Capit. Egregidimini.

R. br. Misericordia tua, Domine, * Plena est terra Misericordia. V. Justificationes tuas doce me. Plena. Gloria Patri. Misericordia. V. Secundum misericordiam tuam vivifica me, Domine. R. Ecclodiæ testimonia oris tui.

Ad Sextam. Aña.

Sitivit in te.

Capitulum. *Cant. 8.*

Protege me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum: quia fortis est ut mors dilectio.

R. br. Secundum misericordiam tuam, * Vivifica me, Domine. Secundum. V. Et custodiæ testimonia oris tui. Vivifica. Gloria Patri. Secundum. V. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam. R. Et doce me justificationes tuas.

Ad Nonam. Aña

Beneplacitum est.

Capitulum. *Psalm. 68.*

PROPERAVIM expectavimus teum, et miseriari: et sustinui, qui simul contristaretur. et non fuit: et qui consolare tur, et non inveni.

R. br. Fac cum servo tuo Secundum misericordiam tuam. Fac. V. Et justificationes tuas doce me. Secundum. Gloria Patri. Fac. V. Veniat super me misericordia tua, Domine. R. Salvatore tuum, secundum eloquum tuum.

In iij. Vesperis

Aña. De torrente in via bibet, propterea exaltabit caput. V. Dicit Dominus. 89.

Aña. Miserator Dominus redemptiōnem misit populo suo. V. Confitebor. 89.

Aña. Apud Dñum misericordia, et copiosa apud eum redemptio. Psalm. De profundis. 93.

Aña. Super misericordias tuas, Domine, confitebor tibi in toto corde meo. R. Confitebor... quæcum audisti. 98.

Ana. Suávis Dóminus universis,
et miserationes ejus super ómnia
ópera ejus. Ps. Exaltabo te. 401.

(capit. Egredimini. ccxl.)

Hymn. Quicunque. ccxxxvij.
v. Misericordia Dómini a progénie
in progénies. et Timéntibus eum.

Ad Magnificat. Aña
Suscípit nos Dóminus in sinum
et cor suum, recordátus misericórdiæ suæ, alleluia.

DIE XVI. JUNII.

In Festo S. Joannis Francisci
Regis, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. lvij. prater seq.

In Hymno, Mériuit suprémos.

Oratio

Dux, qui ad plúrimos pro sa-
lute animarum perferendos
labores, beatum Joánnem Fran-
ciscum Confessorem tuum mirabiliter
charitate et invicta patientia
decorasti; concéde propitius;
ut ejus exemplis instructi et in-
tercessiónibus adjúti, æternæ
vitæ præmia consequamur. Per
Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente. Ubi est
dupl. majus vel ij. cl. Lect.
Justus si morte, de Comm. lvij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES Franciscus Regis nō-
bili génere natus in oppidulo
Narbonensis Galliae, cui nomen
Fons coopératus, eximiæ sancti-
tatis a téneris annis indicia
præbuit. In eo jam tum eluxere
mira morum innocéntia, fla-
grans orationis stídiū, pudor
et modéstia singuláris. Socie-
tatem Jesu ingrüssus Tolosæ,
anno aëtatis décimo nono, ini-
militate, obediéntia, charitatem,
dilio sui, cæterisque vitæ reli-
giósae virtutibꝫ excélluit. Absolu-
tus stídiis, totum se procu-
randæ animarum saluti pénitus
devóvit. Asperos Vivarién-
sium, Velaunóru, et Forénsium
montes, et ingéntes Helviórum
tractus, glacie, nivibꝫque sere

perpétuis horridos, eorumque
colonos inscritia, rusticata, barbare intractabiles suscepit
excoléndos, eo succéssu, ut innumerabiles homines, aut Cal-
viniána lue inféctos, aut péditis móribus corruptos, ad ca-
thólicam fidem, et ad christia-
nam pietatē tradúixerit.

R. Ilonéstum fecit.

Lectio v.

CAMPESTRIBUS missióníbus hi-
bérno tempore perfusctus,
estivo revertebatur Anicium: ibique in nosocómii et in car-
céribus, in privatis edibus, in
cómptis ac templis omne homi-
num genus, omnibus omnia
factus, sublevábat. Páuperum
greges, corrogatis úndique sub-
sidis, præsértim cum sœviret
fames, multiplicato étiam non
semel per miraculum frumento,
sustentábat; unde illi patris
páuperum cognómen inditum
fuit. In flagitiis homínibus,
et péditis præsértim muliéculis
et vitiórum cæno educéndis,
vix credibile est quot probra
ludibriaque pertulerit, erécto
sempre et álacri vultu imperté-
ritus, licet gladiis júgulo sæpe
admótis, álapis ori impactis, et
fústibus corpori. Grassante pe-
ste, insérnos eo morbo labo-
rantles sédulo invisens, ardénti
reficiébat charitatem. Erga álios
blandus ac benéficus, in se ipsum
sæviébat acérime, ásporis cili-
ciis, férreis caténis, cruentis
flagellatióibus, somnum bré-
viter in nuda tabula aut humili
carpens, semper abstémius,
viliissimóque vicitans cibo, et
ádeo tenui, ut arcéndæ morti-
pótius, quam sustentandæ vite
sufficeret.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

DIVINO amore sic erat incén-
sus, ut illum unum spirare,
loqui, cogitare videretur. Plu-
res noctis horas orationi dabat,
cœlestibus affluens deliciis, et
extra se sæpe raptus. Rem diví-
nam ea ánni attentione, eo

vultus ardore faciébat, ut sacram, quo effervescebat, ignem etiam in adstantes diffunderet. Miraculis aliisque donis supernaturalibus mire cláruit. Tandem vocatus ad præmia labórum, in Viennensis diocesis pago, cui nomen est Lalovescus, corréptus lethali morbo ex labóribus contrácto, cum servaret hiems frigidissima, cœlestibus recreatus illustratiōnibus, ad æterna gaudia invitatus, spíritum Creatōri reddidit, anno millésimo sexcentésimo quadragésimo, die trigésima prima Decembrio, vītae suae quadragésimo quarto. Ejus sepulchrum incredibili populorum per asperrimos montes undique confluētum concursu, ob sanctitatis et miraculorum famam, quæ maxime percrebrescébat, summa devotione est frequentatum. Quibus omnibus permotus Clemens Undécimus Pontifex Maximus Joánnem Franciscum Beatōrum, Clemens vero Duodecimus Sanctōrum fastis solémni ritu adscripsit, die décima sexta Júniī ejusdem celebrandæ festivitatì a Benedicto Décimo quarto assignata.

R. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. Ixij.

Aliæ Lectiones in iij. Nocturno, ubi concessæ sunt.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

In illo tempore: Circuibat Jesus omnes civitates et castella, docens in Synagōgis eorum, et prædicans Evangélium regni. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi

Presbyteri.

Com. lib. t. in Matth. c. 9.

CERNIS quod æquáliter in villis et urbibus et castellis, id est, et magnis et parvis, Evangélium prædicaverit; ut non consideraret nobislium poténtiam, sed salutem credentium. Circuibat civitates, hoc habens

öperis quod mandáverat Pater, et hanc esūrem ut doctrinā sua salvos saceret infidèles. Docébat autem in Synagōgis et villis Evangélium regni, et post prædicationem atque doctrinam curabat omnem languorem, et omnem infirmitatem; ut quibus sermo non suaserat, öpera perquädarent.

R. Iste est.

Lectio viij.

Domino proprie dicitur: Curans omnem languorem et omnem infirmitatem; nihil quippe ei impossibile est. Videlicet turbas misérulas est eis. Vexatio gregis et óvium atque turbarum, pastórum culpa, et vitiū magistrorum est. Unde sequitur: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Messis multa populorum significat multitudinem: operarii pauci, penuria magistrorum. Et imperat ut rogent dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Isti sunt operarii, de quibus loquitur Psalmista, dicens: Qui séminant in lacrymis, in gáudio metent: Eudent ibant et flabant, mittentes sémina sua. Venientes autem vénient cum exultatione, portantes manipulos suos. Et ut apertius loqueretur: Messis multa omnis turba credentium est; operarii autem pauci, et Apóstoli, et imitatores eorum qui mittuntur ad messem.

Te Deum laudamus. 13.

DIE XXV. JUNII.

In Feste S. Gallicani. Mar:

Duplex.

Omnia de Communi una Martiris xvij. præter seq:

Oratio

Dux, qui beatum Gallicanum Mártym ad tu cognitionem mirabiliter perduxisti, et per eum novo Ecclesiastuam charitatis exemplo illustrare dignatus es: concède propitius; ut, ejusdem præcibus et unitate

**promissa misericordibus præmia
consequamur. Per Domum.**

In J. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GALLICANUS, vir consuláris et triumpháli honore clarissimus, sua virtute et militari gloria, Constantini Augusti aibi gratiam conciliavit. Magis autem quæ Dei sunt querens, a sanctis Joanne et Paulo coelestí luce perfusus, et Evangelii doctrinā eruditus, Jesu Christi fidem ore simul atque opere profiteri cœpit. Nam cum sancto Hilarino ad Ostia Tiberina secédens, peregrinorum atque infirmorum curæ et servituti se totum addixit: cuius rei fama toto orbe divulgata, multi undique illuc confluentes vidébant virum ex patrictio et consule lavantem páuperum pedes, ponentem mensam, aquam manibus effundentem, languoribus sollicitate ministrantem; déni que tamquam Christo ipsi, minimis ejus, scilicet mendicis et peregrinis, officia etiam humillima exhibentem.

¶ Honestum fecit.

Lectio v.

His misericordiæ opéribus, quas fratribus exhibuit, Patria coeléstis misericordiam promeritus est et passióne Christo Filio Dei consociari. Cum enim impérium Impius apóstata Julianus adéptus esset, Gallicanus ex illa misericordiæ sede, et páuperum ac peregrinorum hospitio pulsus Alexandriam perréxit, ubi eum Raucianus judex sacrificare dæmoniis, id est ethnicórum diis, imperávit. Verum Christi miles iudicis minas contémnens, nec curans illécebras, nullum honórem idolis gentium, tamquam mortuis simulacris, sed Deo vivo tribuendum docens, torméntis et morti se parátum exhibuit. Itaque gladio percussus, vitam, pauperum servitio nobilem, glorióso martyrio consummavit.

¶ Desiderium animæ.

Lectio vij.

Ex Oratione S. Gregorii
Nysseni.

FRANGI esuriensi panem tuum, et egéños sine leuto induc in domum tuam. Multam uobis hoc tempus assert nulorum vagorūmque cōpiam. Hôspites exulésque non desunt: ubique licet proténsas opem implorantiū manus aspicere. His aer sub dio tectum præbet. Porticus, et bivia, et partes fori magis déserta sunt hospitia. Nycticoracum et noctuárū more in cavérnis latitant. Pannosis, attritis et laceratis teguntur indumentis. Agriculturæ fructus est illis miserantium animi benignitas, cibus, si quid ab accedente quópiam impenetraverint, pótio éadem quæ brutis antimantibus, nimisrum fontes. Vagam et agrestem tradicunt uitam, calamitatibus et necessitate compulsi. His necessaria victimi suppedita tu, qui jejunas. Erga fratres calamitosos benignus esto: quod ventri subtrahis, trubue esuriénti.

¶ Stola jucunditatis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

In illo tempore: Suscipiens Jesus dixit: Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Jéricho, et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum, et plagiis impotitis, abiérunt, semivivo relieto. Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii
Nazianzéni.

Ex orat. 18. tom. 1.

Puerosus itaque per misericordiæ officia labésque, et sordes animæ extergamus, ac dealbémur, alii ut laua, alii ut uix, pro misericordiæ videlicet proportione, atque ut formidabilius aliquid dicam, si nulla est tibi confractio, neque livor, nec plaga tumens, nec ulla anima lepra, aut significationis tactus, aut candor, quæ a lege quidem

exigüe curabantur, médicam autem Christi manum requirunt, at certe eum, qui salutis nostrae causa, vulneribus et languore affectus est, venerare. Veneraberris autem, si te Christi membro benignum atque humánum præbeas. Quod si te fortasse animarum nostrarum prædo et tyrannus, vel ab Ierúsalem in Jéricho descendéntem, vel alibi uspiam inérmem et imparatum offéndens ita sauciavit, ut ne medicinam quidem exquiras, heu plagiæ sane gravissimam, calamitatémque altissimam grassantem! It. Coróna aurea.

Lectio viii.

At mihi quidem hoc quoque nōmine necessaria esse benignitas et misericordia erga pauperes videtur, ut iis qui de illis ita sentiunt os obstruamus, nec inanibus verbis cedamus, crudelitatis legem adversus nosmetipos sauciētes. Ceterum omnium máxime divino mandato et exemplo moneámur. Quodnam porro hoc mandatum est? At videte, quæso, quam constans sit, atque sincerum. Neque enim hominibus Spíritu sancto afflatis sat fuit semel, atque iterum de pauperibus sermonem habuisse; nec quidam dumtaxat de his rebus verba fecerunt, reliqui minime; aut alii copiosius, alii parcus, velut de re non ita magna, nec admodum necessaria: verum et omnes in universum, et sèdulo quisque vel primo, vel in primis ad eam rem nos hortantur; nunc admonentes, nunc comminantes, nunc exprobrantes, nonnūmq; etiam eos, qui virtutis hujus munere funguntur, laudibus efférantes; nimis, ut per admonitionis assiduitatem eo nos adducant, ut hoc mandatum exequamur.

Hic est vere.

Lectio ix.

Vnum dixerit fortasse aliquis: **I**lluc pro pauperibus illis et inópibus dicta sunt, qui injuria afficiuntur. Sit ita saepe, nam

de hoc item nullam mouebo. At hoc quoque tamen ad colénda humanitatis officia te existimat. Quorum enim, si quid injuria eis inferatur, tanta ratio habetur, iisdem certe beneficio affectis amplior et uberior est gratia. Nam si quis pauperem despicit, cum a quo factus est. ad iram concit; non dubium est, quin opificem honore afficiat, qui ipsius opus complectitur. Itursus cum audis: Pauper et dives occurrerunt sibi, ultrumque autem creavit Dóminus, ne illum quidem pauperem, hunc autem divitum ab eo creatum intellegas, ex eoque in pauperem insurgendi ansam accipias. Nam Dñi lignémentum uterque est, tametsi, quod ad res extérnas attinet, dispari conditione sint. Hoc te ad commiserationem et charitatem inflectat.

Te Deum laudamus. +.

DIE XXIX. JUNII.

Commemoratio omnium SS.

Apostolorum.

Agn: de Communi Apostoli In j. Vesp. & Annuntiaverunt, ex Laudibus. ix.

In Laudibus et ij. Vesp. & In omnem, ex j. Vesperis ij.

Oratio.

Ihesus, qui nos per beatos Apóstolos tuos ad agnitionem tui nōminis venire tribuisti: da nobis eórum gloriām sempiternām et proficiendo celebrare, et celebrando proficere. Per Dóminum.

ALIA COMMEMORATIO.

Pro variis locis.

In j. Vesperis. Agn: In hoc cognoscunt omnes quia discipuli mei etatis, si dilectionem habueritis ad invicem.

T. Nimiris honorati sunt amici tui, beus. & Nimiris confortatus est principatus eorum.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, et omnium sanctorum Apostolorum tuorum lucre praesulnus, quorum donanti fideles esse doctrinis. Qui vivis.

In Laudibus. Aña. Vos, qui secuti estis me, sedebitis supersedes, judicantes duodecim tribus Israel.

v In omnem terram exivit sonus eorum. Et in fines orbis terrae verba eorum.

Oratio ut supra.

In ij. Vesperis, Aña. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis, dicit Dominus. v Gloriósus in Sanctis suis, sciens mirabilia. Et Illic Deus meus, et glorificabo eum.

Oratio ut supra.

DIE III. JULII.

In Festo S. Irenai, Episc. Mart. Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris. xvij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beato Irenao, Martyri tuo atque Pontifici, tribuisti, ut et veritate doctrinæ expugnaret heres, et pacem Ecclesiæ feliciter confirmaret: da, quæsumus, plebi tuae in sancta religione constantiam, et pacem tuam nostris concorde tempóribus. Per Dominum.

In primo Nocturno

De Epistola secunda beati Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio 1. Cap. 2.

SOLICITE cura te ipsum probabilem exhibere Deo, operarium inconfusibilem, recte tractantem verbum veritatis: profana autem, et vaniloquia devita: multum enim proficiunt ad impietatem: Et sermo eorum ut cancer serpit, ex quibus est Hymenæus, et Philétus, qui a veritate excidérunt: dicentes, resurrectionem esse jam factam, et subvertérunt quorundam fidem. Sed firmum fundámentum Dei stat, habens signaculum hoc: cognovit Dominus, qui sunt ejus: et discedat ab iniuitate omnis, qui nominat nomen Domini. In magna autem domo, non solum sunt vasæ aurea, et argentea, sed et lignea, et fictilia: et quadam quidem in honorem, quadam autem in contumeliam.

Si quis ergo emundaverit se ab istis, erit vas in honorem sanctificatum, et itile Domino, ad omne opus bonum paratum. Juventilia autem desideria fugi, scientæ vero justitiam, fidem, charitatem, et pacem cum iis, qui invocant Dominum de corde puro. Stultas autem et sine disciplina questiones devita, sciens quia generant litigia. Servum autem Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem, cum modestia corripientem eos, qui resistunt veritati, ne quando Deus de illis ponitentiam ad cognoscendam veritatem; et resipiscant a diaboli láqueis, a quo captivi tenentur ad ipos voluntatem.

Et Iste Sanctus.

Lectio 1. Cap. 3.

Hoc autem scito, quod in novissimis diébus instabunt tempora periculosa: erunt homines seipso amantes, cupidi, elati, supérbi, blasphemati, parentibus non obedientes, ingrati, scelerati, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, immites, sine benignitate, preditores, protévi, tumidi, et voluptatum amatores magis quam Dei: habentes quidem spaciem pietatis, virtutem autem eius abnegantes. Et hos devita. Ex his enim sunt, qui penetrant domos, et captivas ducent mulierculas oneratas peccatis, quæ ducuntur variis desideriis: semper discentes, et nunquam ad scientiam veritatis pervenientes. Quemadmodum autem Jannes et Mambres restérunt Moysi, ita et hi resistunt veritati, homines corrupti mente, reprobii circa fidem. Sed ultra non prolixus; insipientia enim eorum manifesta erit omnibus, sicut et illorum fuit. Tu autem assecutus es meam doctrinam, institutionem, propósitum, fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam, persecutions, passiones; qualia mihi facta sunt Antiochiae, Icónii, et Ly-

stris, quales persecutiōnes sus-tinui, et ex omnibus eripuit me Dóminus. Et omnes, qui pie vo-lunt vivere in Christo Jesu, per-secutiōnem patiēntur. Malí au-tem hómines, et seductóres proficien in pejus, errantes, et in errórem mitténtes.

R Justus germinabit.

Lectio iii.

Tu vero pérmane in iis, quæ didicisti, et crédata sunt tibi, sciens a quo didiceris, et quia ab infantia sacras lítteras nōsti, quæ te possunt instruere ad salutem, per fidem, quæ est in Christo Jesu. Omnis Scriptúra divinitus inspirata útilia est ad docéndum, ad arguéndum, ad corripiéndum, ad erudiéndum in justitia: ut perféctus sit ho-mo Dei ad omne opus bonum in-strūctus. Testificor coram Deo, et Jesu Christo, qui judicatúrus est vivos et mórtuos per advéntu-m ipsius, et regnum ejus. Prédica verbum, insta opportu-ne, importune: árgue, obsecra, increpa in omni patiēntia et do-ctrina. Erit enim tempus, cum sa-nam doctrinam non sustinébunt, sed ad sua desidéria coacervá-hunt sibi magístros pruriéntes auribus: et a veritate quidem auditum avérterent, ad fabulas autem converténtur. Tu vero vi-gila, in omnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum imple.

R Iste cognovit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

IRENÆUS non longe ab urbe Smyrna in Asia Proconsulari natus, jam inde a púero sese Polycárpo, Joannis Evangelistæ discípulo, eidémque Episcopo Smyrnæórum, tradiderat in di-scipiñam. Huc tam excellénti magistro, progréssus in do-ctrina, præceptisque christianæ religiōnis insignes fecit. Poly-carpo in cœlum martyrii glória sublati, eti erat Irenæus in sacris litteris egrégie versátus, quod tamen incredibili studio

flagráret discéndi quæ dómata depósi-lo custodiénda ceteri accepi-sse; quos Apóstoli in-stituerant, horum quam pótius pláres convénit, quæque ab iisdem audivit mémori mente tenuit; ea deinceps opportune adver-sus hæreses allatárus, quas cum vidéret ingénti po-puli christiani damno latius in-dies manare, diligénter copi-séquo refellere cogitarat. In Gállias inde profectus, a l'ho-tino Episcopo presbyter est constitutus Ecclesiæ Lugdunen-sis. Quod munus sic laborando in verbo, et doctrina gessit, ut (téstibus sanctis Martyribus qui Marco Aurélío Imperatóre, strenue pro vera pietate certarunt) æmulatórem sese præstiterit te-staménti Christi.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Cum Mártires ipsi, clérusque Lugdunénsis de pace Ecclesiárum Asiam, quam Montani stárum fáctio turharat, solliciti cumprímis essent, Irenæus, cuius esse polissimum habendam rationem prædicabant, unum omnium maxime delegerunt, quem Romam ad Eleu-thérium Pontificem mitterent rogátiū ut, novis seclariis au-toritatibz Sedis apostolice repro-batis, discordiarum causa tolle-retur. Jam Photinus Episcopus martyr decósserat. Illic Irenæus cum successisset, tam felici ter munus óbii Episcopatus, et sapiéntia, oratione, exempli-que suo non modo brevi cives Lugdunénses omnes, sed multos etiám aliarum Gallia òrbium in-colas superstitionem atque er-rórem abjecisse, dedissequi chri-stianæ militiæ nónima viderit. Interea, cum de die celebrandi Páschatis orta esset contentio ac Victor Romanus l'ontuz Asia nos Episcopos ab collégiis reli quis fere omnibus dissidentes, aut prohibuisset communione Sacròrum, aut prohibere mina-tus esset, cum Irenæus sequester

pacis decénter mónuit, exemplisque usus Pontificum superiòrum induxit, ut ne tot Ecclésias ob ritum, quem a majóribus accepisse se dicere, avelli ab unitate cathólica pateretur.

R. Desiderium ánimæ.
Lectio vi.

Multa scripsit quæ Eusebius Cæsariensis, et sanctus Hierónymus mémorant, quorūque pars magna intēcedit injuria tēporum. Exstant ejus adversus hæreses libri quinque anno cīciter centésimo octogésimo prescripti, dum adhuc Eleuthérius rem christiānam publicam gēret. In tertio libro vir Dei, ab iis edictos quos auditores constat fuisse Apostolōrum, grave imprimit atque præclarum de Romana Ecclésia, deque illius Episcoporum successione, diuinæ traditiōnis fideli perpétua certissima custode, dixit testimoniū. Atque ad hanc, dixit, Ecclésiam propter potiorem principaliatēm necesse est omnem convenire Ecclésiam, hoc est eos, qui sunt úndique fidèles. Postremo, una cum aliis prope innumerablibus, quos ipse ad veram fidem frugemque perduxerat, martyrio coronatus, migravit in cœlum, anno salutis ducentésimo secundo, quo tēpore Septimius Severus Augústus eos omnes, qui constanter in colenda christiāna religiōne perstare voluissent, in summum cruciatum dari atque intēfici imperáverat.

R. Stola jucunditatis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 8.

In illo tēpore: Dixit Jesus Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro óibis suis. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. Serm. 138. ad 150. de verb. Dñi.

AUDIVIMUS Dóminum Jesum A commendantem nobis boni

pastoris officium. In qua commendatione admónuit nos útique, ut intelligi datur, bonos esse pastores, et tamen ne intellegiéretur perverso modo multitudine pastorum: Ego sum, inquit, pastor bonus: et unde sit pastor bonus, consequenter ostendit. Pastor, inquit, bonus animam suam ponit pro óibis. Pastor ergo bonus Christus. Quid Petrus? nonne bonus pastor? Nonne et ipse animam suam pro óibis pósuit? Quid Paulus? Quid cæteri Apóstoli? Quid egrū tēpora consequentes Leati Episcopi Martyres? Nonne omnes pastores boni? R. Coróna aurea.

Lectio viii.

Omnes ergo isti pastores boni, non solum quia sanguinem sudérunt, sed quia pro óibis sudérunt. Non enim sudéunt clatiōne, sed charitate. Quōmodo autem habet vel exiguam charitatem, qui etiam cōvictus non amat unitatēm? Hanc Dóminus unitatēm cōmendans pastoribus bonis, nōluit multis appellare pastores. Neque enim, ut dixi, jam non erat pastor bonus Petrus, Paulus, Apóstoli cæteri, et posteriores sancti Episcopi. Omnes hi pastores boni; et tamen ille pastoribus bonis non commendavit pastores bonos, sed pastorem bonum.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

Quid est ergo, quod pastori- bus bonis comméndas unum pastorem, nisi quia in uno pastore doces unitatēm? Et expónit apertius ipse Dóminus per ministérium nostrum ex ipso Evangélio commémorans charitatem vestram, et dicens (audite quid commendavit): Ego sum pastor bonus. Dixi quia omnes cæteri, omnes pastores boni membra mea sunt. Unum caput, unum corpus, unus Christus. Ergo et pastor pastorum, et pastores pastoris, et oves cum pastoribus, sub pastore. Mérito Christus in se habens omnes pa-

stóres bonos, unum comiméndat, dicens: Ego sum, unus sum, mecum omnes in unitate unum sunt. Qui extra me pascit, contra me pascit. Qui mecum non colligit, spargit.

Te Deum laudamus. 43.

Eadem die III. JULII.

In Festo S. Martialis, Ep. Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont xliij. preter seq.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui beatum Martiálem, confessorem tuum atque Pontificem, Ecclesie tuæ sanctæ præesse voluisti: quæsumus; ut, ejus suffragantibus méritis, pietatis tuæ gratiam largiaris. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARTIALIS, unus de septuaginta Christi discipulis, ac puer ille fuisse traditur, qui quinque panes hordeaceos et duos pisces attulisse in Evangéllo memoratur. Ex oriente cum sancto Petro Apóstolo Romam venit, et ab eódem in Gallias causa propagandi Evangélii missus, Lemovicenses, Tolosanos, Burdigalenses, Cadurcenses, et Aquitanos, atque álios pópulos christianam religionem edóceuit: unde Galliarum est dictus apóstolus. Admóto báculo sancti Petri, quem ab eo Romæ accéperat, mórtuum redúxit in vitam. Tandem post multa præclarata sanctitatis et doctrinæ opera, in cœlum migravit.

Lectiones v. et vij de Comm. iij. loco. ljj.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Vigilate, de Comm. iij. loco. ljj.
DIE VII. JULII.

In Festo S. Pulcheriae, Imperat. Virginis. Duplex.

Omnia de Communi Vnguentum. lxvij. preter seq.

Oratio.

Deus, qui beatam Pulcheriam Virginem tuam singulari ea-

stitatis prærogativa' decorasti, quique illi ad defendendam Ecclesiæ tuam summum fidei amorem tribuere voluisti: concede; ut, ejus intercessione, tibi puris mentibus inharentes, ab omnium hostiis insidiis misericorditer liberemur. Per Dóminum.

Et sit cum SS. Apostolorum.

In j. Nocturno Lectiones de virginibus, de Comm. Virg. lxxij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

AELIA Pulcheria Augusta patre, Aavo, fratre atque viro Romanorum Imperatoribus maxime nobilis, profligatis sua præsertim opera hereticorum errubibus, et cathólico dögmate circa Incarnationis mysterium, et divinam maternitatem constituto multo nobilior, ab ipsa pueritia tanta sapiéntia divinitus prædicta fuit, ut ii, quibus post Arcadii patris óbitum impérii procuratio, dum Théodósius adoléceret, commissa fuerat, ejus arbitratu omnia sacerent; essetque constans opinio, unius puellula virtute ac sapiéntia, quæ instare atque ingrueire videbantur, pericula discussa, et felicitatem império constitutam. Domi assidua disciplina exercitrix, eam vivendi formam induxit, ut illa jam non aula Imperatorum, sed ascetorium vulgo diceretur. Theodósium fratrem, Eudóxiām, quam illi matrimonio conjungéndam curavit, Flaccillam, Arcadiam, Marinam sorores ita imbuébat bonis moribus, exercebatque ad virtutem, ut quibus etato non multum præstabat, eorum moderatrix ac præmodum mater esse videretur. Qua institutione sorores quantum profecorint, vel ex hoc uno intelligi potest, quod Pulcheriam imitatae, se suamque virginitatem Deo devovérunt; utque Augusta virgo ea, quæ decretaré amplius confirmaret, omnésque voluntatis sue testes habéret, et auro et pretiosis lapidibus sa-

eram mensam in Ecclésia Constantinopolitána pro virginitaté sua, et fratri império dedicávit, et in fronte ipsius mensæ hæc eadem inscripuit.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

Portion autem ejus in Theodosio instituendo eluxit cura; eumque, ubi opus esset, mira quadam dexteritate corrigebat; qui quidem talis est effectus, ut absolutissimum optimi, veraque christiani Principis exemplar fuerit, dum Pulchériæ consiliis est obsecutus. Post diuturnam cum fratre concordiam, turbis malevolorum fraude atque obtrectatione in aula excitatis, tempus nacta quo sibi jam uni, Deoque vacare posset, secessit in Hebdónum, locum Byzantio suburbánum, ibique vitam agens pene monásticam aliquandiu se continuuit. Cum vero felicitas impérii una cum ea exularet, a fratre accessita, ubi deesse vidit, qui prælia Dómini pugnaret, Déboram imitata, fide ac religione armata processit; et missis in omnem partem epistolis, hortando, monendo, minitando, non pecuniæ, non labóribus parcens, digna effecia est, quam Patres Concilii Chalcedonensis una omnium voce atque præcónio, custódem fidei, pacis concilialem, expultricem hereticorum, piam, orthodoxam, novam Hélénam (sicut Marciánum tunc Imperatórem, novum Constantínum) consalutarent; cui que sanctus Leo totius Romanae Ecclésiae nōmine plúrimum gratularétur, ejusque causa exultare se diceret, ac digna Deo vota persolvere, quod de Nestoriā primum impietate, mox et nefario Eutychétis errore perempto, duplicem illi et palam contulerat, et corónam.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi

A tous hæc tantæ curárum motus, quas præsérit in Ephes-

sino ac Chalcedonensi Concilii Romanorum Pontificum auctoritate convocatis necessario suscepérat, nihil illam ad cætera christiana pietatis officia obtinenda fecere segniorem. Assidue eccléstium rerum contemplatione, sacrórum librórum lectiōne, corporis afflictatiōnibus sponte suscep̄tis se exercébat; psalmos de nocte surgens una cum régia familiæ principib⁹ decantabat; Dei ac Sanctórum (quorum et colloquio non semel dignata est) cultrix eximia, quæ etiam summopere seūper conténdit, ut erga eórum reliquias cultus augeretur. Dísparam inprin̄is coluit, cui hanc ipsam Dísparæ appellationem contra Nestoriánorum blasphemias asséruit: voluit namque summa sapiētiā sue dispositiōne divina Providentia, ut per Virginem summa Virginis dignitas inostensa pénitus servaretur: quam etiam est imitata servando perpétuam in ipso conjūgio virginitatem: cujus déuique cultui amplificando complura templi regali plane magnificēlia excitavít. donariis auxit, redditibus locupletavit. In placanda divina justitia, mira pietate enīuit. Fuit erga páuperes misericordia plane singulāri, quos et materna quadam charitatem compléxa est quoad vixit, et móriens eórum, quæ assidua effusissimāque liberálitas reliqua fecerat, scripsit hærēdes. Quod cautum ab ipsa testamento fuit, diligenter curávit Marciánus: quem pari religionis studio, rebusque omnibus império dignissimum, ipsa evéxerat ad impérium, sibique hanc ipsam ob causam, salva, quam Deo viverat, virginitatem, cónjungem délegerat. Obiit anno quadringentésimo quinquagésimo tertio, magno omnium luctu, maximisque sanctórum Patrum, cæterorumque ejus ævi scriptórum laudibus celebrata.

R. Afferéntur Regi.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 17.

In illo tempore : Dixit Jesus : Hoc est autem vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Iesum Christum. Et reliqua.

Homilia sancti Cyrilli
Alexandrini.

De Fide, ad Pulch. et sorores.

SANE vos sacras, castissimæ que Christi omnium nostrum Salvatoris sponsas, religiosissimæ ac Deo dilectissimæ Imperatrices, orbis terrarum ornamenti, sanctissimarumque Ecclesiârum decus optimo jure quisquis appellaverit, in quibus nimis ornatum virtutum genus, omnisque ornatus divinae Majestatis oculis gratus, acceptusque mirifice splendet. Neque his opibus contentæ omnem quoque curam, omnèque studium adhibetis, quo fide recta, nullamque in partem vacillante, excellatis. Neque Christi regnum capessere, et ea, quæ illi grata sunt, facere et sentire omittitis, partim quidem præclaris actionibus, partim rursum cum vestras, tum Principium quoque vestrorum aulas virginitatis gloria condecorantes; partim denique sumptuosissima templa Christo Dómino excitantes: nam et hoc quoque pietatis studium inter cetera ille sanctis vestris animis impertitus est.

¶ Hæc est.

Lectio vii.

GITUR ex sacris litteris vobis vere sanctis Christi sponsis (quamquam ad quodvis opus bonum abunde instructæ videamus) aliquid depròmam. Hinc étenim et Emmanuëlem verum, ac naturalem Deum, et Virginem Matrem, quæ eum péperit, veram per ipsum Deiparam esse planum fieri. Ait Christus: Hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Iesum Christum.

Si cum solius verisque Dei cognitione Jesu Christi cognitionem necessariam consociata magne esse opòret, et hoc ipsum æternam vitam conciliat; cui obscurum esse potest Christum rerum esse Deum? Verbum sancto factum est, sed mansit in terim Verbum.

R. Média nocte.

Lectio ii.

Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis; ut sint unum, sicut et nos unum sumus. Qualem itaque gloriam Filius a Patre accepisse se narrat, quam nobis deinde communem fecerit? Sane ipse ab hac questione nos liberat, dum ait: Et unum sint, sicut et nos unum sumus. Nam etsi Dei Patis Verbum secundum propriam hypostasim aliud a Patre esse dignoscitur, naturali tamen identitate unum plane et idem est cum illo. At quo pacto Verbum illud, unum quoque nobiscum factum est? Ad eundem omnino modum, puta secundum essentiam et naturalem identitatem. At cum divina natura tanto a creatura distet intervallo, ut secundum essentiam cum ea coire nequaque valeat; ecque, inquis, modo secundum naturam unum ille factus est nobiscum, qui omnem omnino creaturam excellit? Verbum factus est homo: ut quemadmodum in Deitate unum et idem est cum Patre, ita secundum naturam humanae habitudinem sit unum quoque nobiscum.

te Deum laudamus. 15.

DIE IX. JULII.

In Festo BB. Martyrum Gorcomiensium.

Duplex.

Omnia de Communi plater Mart. xxxij. præter seq.

Oratio.

Drus, qui beatorum Martyrum tuorum Nicolai, (Leonardi) et sociorum ejus, gloriosum pro fide tua certamen æternitatis laurea decorasti: com-

céde propitiis; ut, eórum méritis et imitatiōne, certantes in terris, cum ipsis coronari mereamur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SECULUM décimum sextum Galviniānæ pravitatis tumulibus memorabile, insigne christiānæ fortitudinis in Bélgio tulit exēplum. Anno síquidem millesimo quingentésimo septuagésimo secundo, novémdecim Mártyres, vulgo Gorcomiēnses, in cruciātibus sustinéndis, pro asserēnda reáli Cörporis Christi in Eucharistia præséntia, ac Romāni Pontificis visibilis Ecclesiæ Cápitis principátu singuláriter emittére. Erant ii Nicolaus Pickius Guardiānus, cum aliis octo Sacerdōtibus, et duobus laicis Ordinis Fratrum Minorum de Observantiā: tres Párochi: unus Sacérdos sacerdularis, alter Canónicus Reguláris sancti Augustini: Dominicānus unus, et bini Præmonstratēses; quos omnes post arcis Gorcomiēnsis deditiōnem fœdifragi hærétici carcéribus, contumeliis durissimisque tormentis, pro suo in orthodóxam fidem exasperato géno affecérunt. Ac prima nocte in Guardiānum atrōcius debacchāentes, fune cinctório de superliminari suspensum crebrisque attractibus convulsum, rupto tandem fune, pavimento illisum, mortis explorandæ causa, candēlis ardētibus admotis, cremataque tota facie, et ore vi didūcto, linguam et palatum comburunt: quin etiam insértam náribus flammam in cérébrum submittunt. Atque his aliisque modis indignis Mártyres diébus noctibꝫque subsequentibus continue divexabāntur.

It. Sancti tui, Dómine.

Lectio v.

NAVICIO dein, extráctis vēstibus, bini colligati, Dordrācum primo, Briélam póstea ve-

híntur, innúmeris utrinque petulantis plebis illusionibus, et insanientis militis furoribus contusi: dumque subsannationes, flagra et lustes deplorērent, stabant senes (quorum aliqui sexagésimum, aliqui septuagesimum annum excesserant, unus nonagésimum prope attigerat) ad pectus usque nudati, collo strigoso præ macie, tum e plagiis livido atque cruento; et ad singula vérbera vel pro inimicis preces, vel Deo grates, vel agónis sui commendationes, spectante et insultante multitūdine, rependebant. Inde in fetidissimum cácerem conjéti, fame et siti aliisque tormentis tentati, ut a cathólica fide recéderent, postmodum blanditiis allécti, nec minis, nec lenociniis invictam Mártyrum fortitudinem flexerunt: quare cárptis sententia, multa jam nocte a tyranno lata dominati, dirissimis cruciātibus allécti, bini colligati, extra oppidi portas abducuntur. It. Vérbera carnifícum.

Lectio vi.

REPERTUM tugurium fuit illi ultimi certaminis stádium. Alius itaque álium ad constan-tem martyrii tolerántiam exti-mulabat: quorum antesignanus Guardiānus ad supplicium rap-tus, fratres suos amplexus et osculatus, ab exhortandis sóciis, verbis, Apostólico fervore plenis, non déstitut, donec ei, ad strictis faucibus, vocis usum láqueus intercepisset. Post eum reliqui subsequénter in trabem aguntur. Non quiévit hic hæré-ticæ feritatis barbāries: nam scrutatís intimis viscéribus, perquisitióque abdōmine prælio venali exponéndo, Mártyrum cörpora, náribus, áuribus, aliisque pártibus mutilarunt, quas in consummatae crudelitatis exuvias pseis affixas, intámi ludibrio circumtulérunt: tótaque dies expléndet adventantium curiositati fuit data: donec quidam Cathólici impetrarunt cör-

pora suffosæ ibidem humi mandari. Ubi inter medios Ecclesiæ hostes multis annis requievérunt, usque dum industria piorum, eruta sacra eorum ossa ad partes Catholicorum vicinas delata sunt, ubi mox miraculis claroscere coepérunt. Quibus permotus Clemens Papa Décimus eos Beatórum fastis adscripsit, ac Officium de iis irona Júlii quotannis in Hollândia, et ab Ordinibus religiosis, quos suo martyrio decorárunt, celebrari concéssit. Et Tamquam aurum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Cum audiéritis. xxix.

EADEM DIE IX. JULII.

In Festo Prodigiorum

B. Mariæ Virginis.

Dupl. maj (Romæ et alibi).
Omnia ut in Festis B. M. e.

In Aña ad Magnificat in j.
Vesp. et viij. R. dicitur Tuum
sanctum Patrocínium.

EADEM DIE IX. JULII.

In Festo S. Veronicæ de
Julianis, Virginis

Duplex.

Omnia de Communi Virg.
lxvij. præter sequentia.

Oratio.

DOMINA Jesu Christe, qui bêtam Veronicam Virginem passionis tue signis mirabilem effecisti: concéde propitius; ut carnem crucifigentes, ad gândia æterna pervenire mercámur. Qui vivis.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VERONICA de Julianis, ántica Ursula dicta, Mercatelli, quod oppidum est Urbaniensis diocesis, piis, honestisque parentibus nata, ab ipsis incunabulis mira futuræ sanctitatis indicia præbuit. Nam infantula cum alias copiæsum lac sugebat, tribus hebdomadæ diébus paucas gâttulas mane et vespere gustabat. Vix sex menses nata, die sanctissimæ Trinitati dicato, e sinu matris firmis pédiibus

prosiliit. Adhuc tenetia hominem quemdam gravis verbis ab iniustitia deterruit. Familiari Jesu pueri, beatissima que Virginis consuetudine fruebatur, et aliquando divinus puer ad eam cum lacrymis orantem, ut consolaretur, descendit, quandoque etiam ab ipsa Deipara illum accépit, prænuntiato ejusdem cum Jesu spirituali sponsalitio, adjuncta arrha, bello scitæ. quod ipsi sustinendum fuit ab hominibus, atque infernis hystibus. Ad hoc Verónica, cum nondum pueritiam excessisset, sece accinxit humilitate summa, parique obedientia, et vehementi Christum Dominum pro nobis passum et crucifixum imitandi desiderio. Ut autem id ubertime consequeretur, ad Sanctissimæ Capuccinæ Tifernates, qui primævam sanctæ Clari reglam profitentur, superatis domesticis, externisque obstaculis confugit.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

A ipso tyrocinio perfectam Aliquid et consummatum jam attigisse videbatur. Sustenuit invicto pectori a domino exitatus adversitates. Uberrimis interea gratiarum suis donis vietricem sponsam locupletabat Jesus. Sacris Stigmatisibus eam fuisse signatam, ilémque corona spinarum alte confixarum, et Passionalis insignibus in corde decoratam, ac jugibus pene extasibus recreatam multipliciter testimoniò triditum est. Hac omnia amplam molestiarum sequentem Veronicæ pepererunt: non enim desuere qui id omne malis artibus tribuerent, comque dicerent pena omni, infame supplicio dignissimam. Ferébat hæc alaceriter fortissima virgo: optabat etiam ut eredihora quotidie in se congererentur pro Sponsor suo Cruci affixo sustinēmia. Traditur in tenebris eum carcere, subiectur infame ex sororibus, cui edicetur

ut eam acérbe tractet : neque vitam amat nisi summis exagatáta tribulatióibus; et si quan-
dóquo desértam se ab Sponso ac véluti derelictam conquere-rétur, quod erat ei tormentum
omníum amarissimum.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

QUAM Deo vóverat moderató-ribus conscientiæ suæ obe-diéntiam, mirabili prorsus perfectione coluit. Diuturnissima jejúnia ex obediéntia trans-égit, neque vero extrémum emisit spíritum diu cum morte lu-etans, nisi cum esset jussa mori: quippe sciébat obediéntia nul-lum Sponso suo esse grátius sa-crificium. Triginta tribus annis, quibus Prædis obfre partes coacta est, tráditas ejus curæ so-róres ad omnem sanctitatem suo præcipue exémplo provéxit. Ut patiéndi votis fieret satis, apoplexiæ, qua corrépta fuit, ac-cessére morbi prope omnes qui acerbissimi judicántur. Susti-nuit ómnia constanti ánimo tri-ginta tres dies, donec in Sponsi Jesu ampléxus evolávit die nona Júlli, anno salútis millésimo se-ptingentésimo vigésimo séptimo, religiósæ vitæ quinquagésimo. Heroicarum déniq[ue] virtutum cùmulo, ac miraculis illústrem Pius Séptimus Pónitissim[us] Máximus Beátam nuncupávit, Gregórius vero Papa Décimus sextus sole-mni ritu, Domínica sancüssi-mæ Trinitatis, anno millésimo octingentésimo trigésimo nono, sanctarum Virginum collégio ad-scripsit.

R. Afferéntur Regi.

In iiii. Noct. Homilia in Evang. Simile erit.... decem virginibus. lxxv.

DOM. III. JULII.

In Feste SS. Redemptoris.

Duplex.

Ad Vesperas.

Aia. Virgam virtutis suæ emittet Dóminus ex Sion, et regnabit in sǽculum sǽculi. Ps. Dixit Dóminus. 89.

TOTUM.

Aia. Redemptiōnem misit Dó-minus pópulo suo; mandavit in æternum testaméntum suum. Ps. Confitebor. 89.

Aia. Misericórdia mea, et reli-gium meum Dóminus; suscéptor meus, et liberator meus. Ps. Crédidi. 92.

Aia. Apud Dóminum misericórdia, et copiosa apud eum redémpcio. Ps. De profundiis. 95.

Aia. In quacúmque die invoca-vero te, exaudiés me: multipli-cabis in ánima mea virtutem. Ps. Confitebor.... quóniam. 98.

Capitulum Laudum.

Hymnus

Creator alme siderum ,
 Etéerna lux credéntium ,
 Jesu, Rédemptor ómnium ,
 Inténde votis supplicum .
 Commúne qui mundi nefas
 Ut expiáres , ad crucem
 E Virginis sacrario
 Intácta prodis victria .
 Cujus potestas glóriæ,
 Noménque cum primu[m] sonat ,
 Et cœlites et inféri
 Tremént curvantur genu .
 Qui dæmonis ne fráudibus
 Periret orbis, impetu
 Amoris actus, languidi
 Mundi medéla factus es.
 Te deprecamur ultimæ
 Magnum diéi Júdicem ,
 Armis supérnae gratia
 Défende nos ab hóstibus.
 Iesu, tibi sit glória ,
 Qui natus es de Virgine ,
 Cum Patre et almo Spíitu ,
 In sempitérana sǽcula. Amen.
 V. Redemísti nos, Dómine , in
 sanguine tuo. R. Et fecisti nos
 Deo nostro regnum.

Ad Magnificat. Aia.

Salus autem mea in sempitérnum erit, et justitia mea in ge-nerationes generationum, allel.

Oratio ut ad Laudes

Ad Matutinum. Invitatorium.
 Redemptórem sǽculórum, ipsum
 Regem Angelórum, * Adoremus
 Dóminum. Ps. Venite. 4.

Hymnus

Rex Creátor optime ,
 Rectórque noster , aspice ,
 Q

Nos a quiete nostra
Mersos sopore libera.
Mentes manusque tollimus,
Prophetas sicut noctibus
Nobis gerendum praecepit,
Paulusque gestis censuit.
Te, sancte Christe, posacimus:
Ignoscere culpis omnibus;
Ad confitendum surginus,
Morasque noctis rumpimus.
Iesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna saecula. Amen.

In primo Nocturno.

Aha. Voce mea ad Dominum clamavi, et exaudiuit me de monte sancto suo. Ps. Dominus, quid multiplicasti. 4.
Aha Dominus Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra? Ps. Dominus Dominus noster. 5. Quid incipitur a ij. vers. Quoniam.
Aha Dominus in templo sancto suo, Dominus in celo sedes ejus. Ps. In Domino confido. 7.
Exaudi me, Domine, et misericordia mei. q. In ecclesiis benedicant te, Domine.

De Isaya Propheta.

Lectio j. Cap. 51.

Audire me, qui sequimini quod justum est, et queritis Dominum: attendite ad petram unde excisi estis, et ad cayernam lacis de qua pasci estis. Consolabitur ergo Dominus Sion, et consolabitur omnes ruinas ejus: et poset deserto ejus quasi delicias, et solitudinem ejus quasi hortum Domini. Gaudium et laetitia inveniatur in ea, gratiarum actio, et vox laudis. Attendite ad me, popule meus, et tribus mea, me audite: quia lex a me exiit, et judicium meum in lucem populorum requiescat. Prope est justus meus, egressus est Salvator meus, et brachia mea populos judicabunt: me insulas expectabunt, et brachium meum sustinebunt.

K. Vidi Dominum sedentem super solium excelsum et elo-

vatum, et plena erat omnis terra maiestate ejus: * Et ea quae sub ipso erant, replebant templum. f. Seraphim stabant super illud, sex alicuius, et sex alicuius. Et.

Lectio iij

ELEVATE in celum oculos vestros, et videte sub terra deorsum: quia celi sicut sumus liquecent, et terra sicut vestimentum alteratur, et habitatores ejus sicut haec interflunt: salus autem mea in semperitnum erit, et justitia mea non deliciet. Audite me, qui scitis justum, populus meus, lex mea in corde eorum: nolite timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum ne metuatis. Sicut enim vestimentum, sic comedet eus veritas: et sicut lanam, sic devorabit eis linea: salus autem mea in semperitnum erit, et justitia mea in generationes generationum. g. Aspice, Domine, de sede sancta tua, et cogita de nobis: inclina, Deus meus, aures tuas, et audi. * Aperi oculos tuos, et vide tribulacionem nostram. h. Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iii

CONSTRUC, consurge, induere fortitudinem brachium Domini: consurge sicut in diebus antiquis, in generationibus anteculorum. Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti draconom? Numquid non tu siccasti mare, aquam abyssi vehementis: qui posuisti profundum maris viam, ut transirent liberati? Et nunc qui redempti sunt a Domino, revertentur, et venient in Sion laudantes, et laetitia semperitna super capita eorum, gaudium et laetitiam tenebunt, fugiet dolor et genitus. Ego, ego ipse consolabor vos. Quis tu, ut timeres ab homine mortali, et a filio hominis, qui quasi lunum ita arescit? Et oblitus es Domini factoris tui,

qui tetendit corda, et fundavit terram : et formidasti jugiter tota die a facie furoris ejus qui te tribulabat, et paraverat ad perditionem : ubi nunc est furor tribulantis ? Cito veniet gradiens ad aperiendum, et non interficiet usque ad internectionem, nec deficit panis ejus. Ego autem sum Dominus Deus tuus.

R. Deus, qui sedes super thronum, et iudicas aequitatem, esto refugium pauperum in tribulatione : * Quia tu solus laborem, et dolorem consideras. V. Tibi enim derelictus est pauper, pupillo tu eris adjutor. Quia. Gloria Patri. Quia.

In secundo Nocturno

Aña. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui. Ps. Exaudiat te. 12.

Aña. Tu es ipse Rex meus, qui mandas salutes in Jacob. Ps. Domini est terra. 23.

Aña. Immola Deo sacrificium laudis, et reddre Altissimo vota tua. Ps. Deus noster refugium. 48.

V. Meminto nostri, Domine, in beneplacito populi tui. R. Visita nos in salutari tuo.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Lectio iv.

Serm. i. de jej. x. mens. et collect.

Si fidéliter, dilectissimi, atque sapiénter creationis nostrae intelligámus exordium, inveniémus hominem ideo ad imaginem Dei cónditum, ut imitátor sui esset auctóriss: et hauc esse naturalem nostri gérneris dignitatem, si in nobis, quasi in quodam spéculo, divinæ benignitatis forma respléndeat. Ad quam quotidie nos útique réparat gratia Salvatóris, dum quod cécidit in Adamo primo, erigitur in secundo. Causa autem reparatiōnis nostræ non est, nisi misericórdia Dei: quem non diligérēmus, nisi prius nos ipse diligere, et tenebras ignoratiōnē nostræ, suæ veritatis luce discuteret.

R. A dextris est mihi Dominus, ne commovear: * Propter hoc

dilatatum est cor meum, et exultavit lingua mea. V. Dominus pars hæreditatis meæ et calicis mei. Propter.

Lectio v.

DILIGENDO itaque nos Deus ad imaginem suam nos réparat: et ut in nobis formam sue bonitatis inveniat, dat unde ipsi quoque quod operatu operémur, accéndens scilicet mentium nostrarum lucernas, et igne nos suæ charitatis inflammas: ut non solum ipsum, sed etiam quidquid diligit, diligamus. Nam si inter homines ea demum firma amicitia est, quam morum similitudo sociarit, cum tamen parilitas voluntatum sepe iure probos tendat affectus, quantum nobis optandum atque intendum est, ut in nullo ab his, quæ Deo sunt placita, discrepemus? De quo dicit Prophéta: Quoniam ira in indignatione ejus, et vita in voluntate ejus; quia non aliter nobis erit dignitas divinæ Majestatis, nisi imitatio fuerit voluntatis.

R. Apud Dominiū misericordia, * Et copiosa apud eum redemptio. V. Humiles spiritu salvabit. Et.

Lectio vi.

DICENTE itaque Domino: Diliges Domum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota mente tua; et diliges proximum tuum sicut teipsum: suscipiat fidélis anima auctoris sui atque rectoris immarcescibilem charitatem, totamque se etiam ejus subjiciat voluntati, in cuius opéribus atque judiciis nihil vacat a veritate justitiae, nihil a miseratione clementiae. Quoniam etsi magnis quis laborebus, et multis fatigetur incommodis, bona est illi causa tolerandi, qui se aduersis vel corrigi intelligit, vel probari.

R. Rememorati sunt quia Deus adjutor est eorum: * Et Deus excelsus Redemptor eorum est.

V. Et pavit eos in innocentia cordis sui. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Ego autem ad Deum clamaui, et Dominus salvavit me. Ps. Exaudi, Deus, deprecationem meam. Aña. Deus meus Salvator meus, salutare meum et spes mea in eternum. Ps. Confitebimur. 63. Aña. Protector noster aspice Deus, et respice in faciem Christi tui. Ps. Quam dilecta. 71.

V. Notam fecisti in gentibus virtutem tuam. R. Redemisti in brachio tuo populum tuum.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 3.

In illo tempore: Dixit Jesus Nicodeum: Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Filius hominis, qui est in cœlo. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex Tract. in cap. 3. Joann.

Nemo ascendit in cœlum, nisi qui de cœlo descendit. De scendit enim, et mortuus est, et ipsa morte liberavit nos a morte. Morte occisus, mortem occidit. Et nostis, fratres, quia mors ista per diaboli invidiam intravit in mundum. Deus mortem non fecit, Scriptura loquitur: Nec lætatur, inquit, in perditione vivorum: creavit enim ut essent omnia. Sed quid ibi ait? Invidia autem diaboli mors intravit in orbem terrarum. Ad mortem a diabolo propinatam non veniret homo vel adactus: non enim cogendi potentiam diabolus habebat, sed persuadendi versutiam. Si non consentires, nihil invexerat diabolus: consensio tua, o homo, te perdixit ad mortem. A mortali mortales nati, et ex immortali bus mortales facti. Ab Adam omnes homines mortales, Jesus autem Filius Dei, Verbum Dei, per quod facta sunt omnia, unus, aequalis Patri, mortalis factus est, quia Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Si ergo mortem suscepit, et morteni suspedit in cruce, de ipsa morte liberantur mor-

tales. Quod in figura factum est apud antiquos, commemoravit illud Dominus.

¶ Laudabilis populus, * Quem Dominus exercituum benedixit, dicens: Opus manuum mearum tu es; hereditas mea Israel. * Beata gens, cuius est Dominus Deus: populus electus in hereditatem. Quem.

Lectio viii.

Et sicut, inquit, Moyses exaltavit serpente in eremo, ita exaltari opertet Filium hominis. Quis est serpens exaltatus? Mors Domini in cruce. Quia enim a serpente mors, per serpentis effigiem figurata est mors. Morsus serpentum lethalis, mors Domini vitalis. Attenditur serpens, ut nihil valeat serpens. Quid est hoc? Attenditur mors ut nihil valeat mors. Sed cujus mors? Mors vita. Nonne vita Christus? Et tamen mortuus est Christus. ¶ Interim modo, fratres, ut a peccato sanemur, Christum crucifixum intueamur: quia sic ut Moyses, inquit, exaltavit serpente in eremo, ita exaltari opertet Filium hominis: ut omnis qui credit in eum, non perireat, sed habeat vitam aeternam. Quomodo qui intuebantur illum serpentem, non peribant morsibus serpentum: sic qui intuentur fide mortem Christi, sanabunt a morsibus peccatorum. Sed illi sanabantur a morte ad vitam temporalem, hic autem ait, ut habeant vitam aeternam. Hoc enim interest inter figuratum imaginem, et rem ipsam: figura praestabat vitam temporalem res ipsa, cuius illa figura erat, praestat vitam aeternam.

¶ Duo Seraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. * Plena est omnis terra gloria ejus. ¶ Tres sunt, qui testimonium dant in cœlo: l'ater, Verbum, et Spiritus sanctos, et hi tres unum sunt. Sanctus Iohannes Patri. Plena.

Lectio ix. de Homine Domino.

AD LAUDES,
et per Horas. Aña-

i. Cantáte Dómino , * quóniam magnifice fecit : annuntiáte hoc in univérsa terra. Psalmi de ho- minica 44.

2. Ecce Deus * Salvátor mens , fiduciáliter agam ; quia factus est mihi in salútem , alleluia.

3. Hauriétis aquas * in gándio de fóntibus Salvatóris , et dicé- tis : Confítēmini Dómino , et invocáte nomen ejus.

4. Facta est salus , et virtus , et regnum Dei nostri , et potéstas Christi ejus.

5. Exulta , * et lauda , habitatio Sion , quia magnus in médio tui sanctus Israel.

Capitulum. *Tobiae* 3.

BENEDICTUM nomen tuum, Deus patrum nostrorum ; qui cum irátus fúeris , misericordiam fácies , et in témpore tribulatió- nis peccata dimítis his qui in- vocant te.

Hymnus.

SALUTIS humánae Sator , Jesu , volúptas córdium , Orbis redépti Cónditor , Et casta lux amántium . Quia victus es cleméntia , Ut nostra ferres crímina : Mortem subfres innocens , A morte nos ut tolleres ? Te cogat indulgéntia , Ut dama nostra sárcias , Tuique vultus cómpotes Dites beáto lúmine . Jesu , tibi sit glória , Qui natus es de Vírgine , Cum Patre , et almo Spíritu , In sempitérna sǽcula. Amen . y Dómine , refúgium factus es nobis. R. A generatióne et pro- génie.

Ad Benedictus. Aña.
Ecce Deus noster iste ; expe- clávimus eum , et salvábit nos : sustinéimus eum , exultábimus , et latábimur in salutári ejus , alleluia.

Oraio.

Iesus , qui Unigénitum tuum mundi Redemptórem con- stitufisti , et per eum devicta

morte nos misericórditer ad vi- tam reparásti ; coneéde ; ut hac beneficia recoléntes , tibi perpé tua charitáte adhærere , et ejus- dem redemptiōnis fructum per- cipere mereamur. Per eúdem.

Ad Primam , in R. br. dicitur
V. Qui redemisti mundum.

Ad Tertiam . Capitulum . Be- nedictum , ut supra .

R. br. Rédime me , Dómine , + Et miserére mei. Rédime me. v. In ecclésiis benedícam te , Dómine. Et ; glória Patri. Rédime. v. Me- ménto nostri , Dómine , in be- neplácito pópuli tui. & Visita nos in salutári tuo.

Ad Sextam . Capit. 4. Cor. 4.

Ex ipso autem vos estis in Christo Iesu , qui factus est nobis sapiéntia a Deo , et ju- stitia , et sanctificatio , et redém- ptio.

R. br. Meménto nostri , Dómine , * In beneplácito pópuli tui. Me- ménto. v. Visita nos in salutári tuo. In ; glória Patri. Meménto. v. Rédemisti nos , Dómine , in sanguine tuo. R. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Nonam . Capit. Apoc. 4. **D**IGNUS es , Dómine Deus no- ster , accéspere glóriam , et honórem , et virtútem ; quóniam occísus es , et redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu , et lingua , et pópulo , et natióne , et fecisti nos Deo nostro regnum.

R. br. Notam fecisti in pópulis * Virtútem tuam. Notam. v. Re- demisti in bráchio tuo pópulum tuum. Virtútem. glória Patri. Notam. v. Dómine , refúgium factus es nobis. R. A genera- tióne et progenie.

In ij. Vesperis omnia dicun- tur ut in j. præter

v. Redemisti nos , Dómine , in sanguine tuo. R. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat . Aña
Regnum tuum regnum ómnium sǽculórum , et dominatió tua in omni generatióne et generatió- nem , alleluia.

DIE XV. JULII.

In Festo Divisionis Apostolor.

Duplex.

Omnia de Communi Aposto-

rum. i. præter seq.

Oratio.

Deuſus, qui nos, per beátos Apóſtulos tuos, ad agnitionem tui nōminis venire tribuisti: da nobis gloriā eorum sempiternam et proficiéndo celebrare, et celebrando proficere. Per Dñum.

In primo Nocturno.

De Epíſtola beati Pauli Apóstoli
ad Románoſ.

Lectio i. Cap. 10.

Fínis legiſ Christus ad justitiam oīni credénti. Moyses enim ſcripsit, quóniam justitiam, quæ ex lege eſt, qui fecerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide eſt justitia, ſic dicit: Ne díxeris in corde tuo: quis ascéndet in cœlum? id eſt, Christum dedúcere: aut quis descéndet in abyssum? hoc eſt, Christum a mórtuis revocare. Sed quid dicit Scriptura? Prope eſt verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc eſt verbum fidei, quod predícamus. Quia si confeſtari in ore tuo Dñum Jesum, et in corde tuo credideris, quod Deus illum ſuscitávit a mórtuis, salvus eris. Et. Ecce ego.

Lectio ii.

CONTR. enim creditur ad justitiam: ore autem conféſſio fit ad salutem. Dicit enim Scriptura: Omnis qui credit in illum non confundétur. Non enim eſt diſtinctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus omnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim, quicunque invoca- caverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocabunt, in quem non credidérunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem audiunt sine predícante? Quómodo vero predícabunt, niſi mittán- tur? sicut scriptum eſt: Quam speciosi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! Et tollite jugum.

Lectio iii.

Sen non omnes obédient Evangelio. Isaías enim dicit: Dómine, quis crēdit auditiū noſtro? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiērunt? Et quidem in omnem terram exiuit ſonus eórum, et in fines orbis terra verba eórum. Sed dico: Numquid Israel non cognovit? Primus Moyses dicit: Ego ad emulatōnem vos adducam in non gentem; in gentem insipientem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit: To ta die expándi manus meas ad populum non credéntem, et contradicéntem.

Et. Dum sletéritis.

In i. Noct. Lectiones. Cen- plum eſt: Spíritus Dómini. i.

In ii. Nocturno Homilia. Evang. Búntes in mundum. Et Comm. Mart. iv. loco. xviij.

DIE XVII. JULII.

In Festo S. Alexii. Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. ne- Pont. Iij. præter seq

In Hymno. Mériut supremos.

Oratio.

Deuſus, qui beatum Aléxiū. Confessórem tuum, in mun- di contémplu mirabilem effeci- ſti: præsta, quæſumus; ut, in- terceſſionis ejus auxilio, fideles tui terréna despiciant, et ad cœleſtia ſemper aspíreut. Per Dóminum.

In i. Noct. Lectiones de Sc- ptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

Alexius Románuſ, Euphe- miāni ſenatoris filius, pu- ſime ac liberaliſſimo in paterna domo a téneris annis educatus, assiduo christianarum virtutum exercitio, adeo in Iesu Christi amórem exáſtit, ut ſecum ſla- tiuerit familiæ nobilitatem. pa- trimoniī amplitudinem, mundi illécebras et voluptates ejusdem imitatiōni postpónere. Quare, prima nuptiarum nocte, du-

etiam paréntum volo cónjngem ,
peculiari Dei móntu , intáctam
reliquit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

GRAM itaque e domo abscédens,
illústrium orbis terrae ecclésiarum peregrinátionem suscépit. In quo institútó cum ignótus septémdecim annos trans-egfsset , aliquando apud Edéssam Syriæ urbem per imáginem sanctissimæ Mariæ Vírginis ejus nómine divulgato , ut inanem mundi glóriam declináret , inde navi discréssit. Mox ad portum Románum appiulsus , ac patri , Deo ita disponénte , óbviā factus , ab eódem in própria domo tanquam alienus pauper hospitio recéptus est.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Hoc in loco , ut nova mun-
dum arte delúderet , du-
rum certámen aggréssus , inter
uxoris et paréntum diútinos
questus , inter famulórum contémptum , per decem et septem
annos , admirándæ virtutis et
invictæ patientiæ exéplum se
præbuit , soli Deo notus. Post
mortem scriptio suo agnitus ,
in quo nomen , genus et tolius
vitæ cursus continebántur , In-
nocéntio Primo Pontifice Máxi-
mo , ad ecclésiam sancti Boni-
fáci , quæ étiam sancti Aléxii
nómine appellátur , summo ho-
nore delatus est , ubi ad hanc
usque diem pia fidélium vene-
ratione colítur. Ejus diem fe-
stum Senátus Románus , ut dé-
bitam erga tam insignem con-
civem suum pietátem osténde-
ret , a Summo Pontifice Cleméntē
Duodécimo ritu solemnióri Ro-
mæ et in ejus districtu celebrán-
dum impetrávit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno
Lectio sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 49.

In illo tempore : Dicit Petrus ad
Iesum : Ecce nos reliquimus

ómnia , et secuti sumus te :
quid ergo erit nobis ? Et ré-
liqua.

De Homilia S. Bernárdi Abbatis.

Dec'. de his Evang. verbis.

A ea esse , de quibus ad im-
mortálem Sponsum a finibus
terre clamat Ecclésia : Propter
verba labiòrum tuórum ego cu-
stodivi vias duras. Hæc nempe
sunt verba , quæ contómpnum
mundi in unívérso mundo , et
voluntáriam persuasére homíni-
bus paupertatem. Hæc nempe
sunt , quæ mónochis claustra
repent , desécta anachorétis.
Hæc , inquam , sunt verba quæ
Egyptum spoliant , et óptima
quaque ejus vasa diripiunt. Hic
sermo virus et élica , convér-
tens ánimás felici emulatióne
sanctitatis , et veritatis promis-
sione fideli.

R. Iste est.

Lectio viii.

Nax et mundus transit , et
concupiscéntia ejus ; et re-
linquere hæc magis expedit ,
quam relinqui. Ecce , inquit , nos
reliquimus ómnia , et secuti
sumus te : nímirum , quia exult-
avit ut gigas ad curréndam viam ,
nec curréntem sequi pótetas
oneráti. Sed nec inútilis com-
mutatio , pro eo , qui super ómnia
est , ómnia reliquisse : nam
etsim cumeo donantur ómnia ,
et ubi apprehénderis eum , erit
unus ipse ómnia in ómnibus , qui
pro ipso ómnia reliquerunt. Ómnia
sane dixerim , non tantum
possessiónes , sed étiam cupidi-
tates , et eas maxime .

R. Siat lumbi.

Lectio ix.

Praus cogitáatum suum jactans
In Dómino , et omnem sol-
licitudinem suam in eum projici-
ens , certus quod illi foret cura
de eo , reliquit ómnia , secutus
est Dóminum , ne interrogans
quidem de præmio , donec , ex
periculo dívitum , quod Salvator
prosequebátur , súmeret occasió-
nem percontàndi : Quid ergo erit

nobis ? Ait illi Jesus : Amen dico vobis. Verbum confirmationis præmittitur; magnum nōveris esse quod s̄equitur. In regeneratione sedebitis et vos consequēmini, ait, quem sequimini, ut cum ipse s̄edet, et vos p̄ariter sedeatis. O s̄essio ! Quis mihi tribuat, ut dignis exprimam verbis, quod de sessione hac cordis affectione concepi? Imo quis tribuat mihi sessionis hujus imperurbata frui réquie, quam desidero, quam cūpio, quam requiro? Se Deum laudamus. 43.

DIE XIX. JULII.

In Festo S. Vincentii a Paulo,
Conf., Congreg. Miss. Fundat.
Pro Congreg. Missionis).

Duplex i. classis.

1. In primis Vesperis, Ann. t. Egéni et páuperes* querunt aquas, et non sunt : Ego Dóminus exaudiām eos, Deus Israel non dereliquerām eos. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult., Ps Laudate Dóminum omnes gentes 92.
2. Suscitabo * mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta eorū meū et animam meam faciet : et adificabo ei domum fidélem, et ambulabit coram Christo meo.
3. Dabo vobis * pastores juxta eorū meū, et pascent vos sciēntia et doctrina.
4. Lábia * enim Sacerdótes custodiunt sciēntiam, et legem requirēnt ex ore ejus.
5. Inebriabo * animam Sacerdórum pinguédine, et populus meus bonis meis adimplēbitur.

Capitulum Laudum.

Hymnus.

Qui mutare solet grāndibus
infīma,
Omnēs exsūperans, máxi-
mus 6mnium,
Vincēti, tēnuem te Deus éxultit,
Corli cōtibus īserens.
Vilis sub tūguri tēgmīne nascen-
tis :
At splendor tēnebras excipiet
breves,
Te complēxa sinu præsidium
sibi
Nutrix paupēries parat.

Ut promptam miseris ferre scias
opem,
Duras, heu ! páteris servitii vices:
Sed te dum fidei subdit herum
jugo,

Solvit cómpede véritas.

Quantus nunc óperum luce pa-
tes ! tuis
Christi sponsa nitet culta labo-
ribus :
Clero priscus honos , vivāque
lánguidis

Exūgit p̄opulis fides.

Te montanus , inops, æger , et
orphanus ,
Te plebs tota suum jure vocat
patrem :
Cunctis lētus ades, cōpora
súblevas ,

Mentes concilias Deo.

Regum consiliis jussus ades
sacris ,
Mentis certa tuæ lúmina cōsu-
lunt :

Te nil tangit honos ; at miseros
ope ,

Et regnum móritis juvas.

Quem flectunt īopes , máxima
laus Patri;
Agris unde salus, máxima Filio:
Blando qui récreas pēctora flā-
mine ,

Par sit laus tibi , Sp̄iritus.

Amen.

V. Justus tota die miseretur , et
cōmodat. R. Et semen ejus in
benedictiōne erit.

Ad Magnificat . Anna

Dispérsit, dedit paupēribus :
justitia ejus manet in sāculum
sæculi.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum , Invitatorum
Evangelizantem paupēribus Dó-
minum, * Venite , adorēmus.

Ps. Venite. 4.

Hymnus.

Qui supērna gāudia pátriae
Hausti perenni plénius
ébibus ,
Ne sperne, Vincēti, tnōrum
Vota, preces, gémitus clien-
tum.
Futūrus olim paupēribus pater ,
Discis vel infans paupēriem
pati :

Præstantiores transituris
 Divitias tibi Christus offert.
 Trimis sub annis se tibi muto
 Intacta junxit sondere castitas :
 In corde puro charitatem
 Religio pietasque sovit.
 Christum fideli reddis imagine ,
 Sermone , gressu , moribus ex-
     primis :
 Christique Matris dulce no-
     men
 Obsequiis et amore laudas.
 Vincis onustus , tartareis he-
     rum
 Solvis catenis ; hinc tibi redi-
     tus ,
 Noxis ligatos quot saluti
 Restituis , subigisque Christo !
 Austeriorem dum sapientiam
 Castigat oris blanda serenitas ,
 Se corda subdunt , seque gau-
     dent ,
 Eloquio dominante , vinci.
 Latere gestis : splendida non sinit
 Latere virtus . Regia te vocat :
 Arcana tractas sacra regum ,
 Consilio , monitisque prodes .
 Doctrina puris edita fontibus
 Perversa constans dogmata re-
     spuit :
 Scuto retundis veritatis
 Mille malas novitatis artes .
 Laus summa Patri , summaque
     Filio ;
 Compar sit tibi gloria , Spiritus :
 A se vocatos roboranti
 Summus honor Domino per e-
     vum . Amen .

In primo Nocturno.

*A*na. Puer proficibat atque cre-
 scebat , et placebat tam Domino ,
 quam honisibus . Ps. de Comm .
 Conf non Pont . lvij .

*A*na. Erat vir ille simplex , et
 rectus , ac timens Deum , et re-
 cedens a malo .

*A*na. Dominus erat cum illo , et
 omnia opera ejus dirigebat .

V. Servavi mandata tua , et te-
 stimonia tua . *i.* Quia omnes vi-
 mea in conspectu tuo .

*D*e Epistola prima beati Pauli
 Apostoli ad Corinthisios .

Lectio i. Cap. 4.

*M*isit me Christus evangelizare , non in sapientia verbi ,

ut non evacuetur crux Christi .
 Verbum enim crucis percutientibus quidem stultitia est ; iis autem qui salvi sunt , id est nobis Dei virtus est . Scriptum est enim : Perdam sapientiam sapientium , et prudentiam prudentium reprobabo . Ubi sapiens ? Ubi scriba ? Ubi conqueritor hujus saeculi ? Nonne stultam fecit Deus sapientiam hujus mundi ? Nam quia in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam Deum , placuit Deo per stultitiam prædictationis salvos facere credentes . Quoniam et Iudei signa petunt , et Graeci sapientiam querunt : nos autem prædicamus Christum crucifixum . Iudeis quidem scandalum , gentibus autem stultitiam ; ipsis autem vocatis Iudeis , alque Graecis , Christum Dei virtutem et Dei sapientiam . Quia quod stultum est Dei , sapientius est hominibus : et quod infirmum est Dei , fortius est hominibus . *R.* Paravit cor suum , * Ut investigaret legem Domini , et faceret , et doceret in Israel præceptum et iudicium . *V.* Devitans profanas vocum novitates , et oppositiones falsi nominis scientiæ . Ut .

Lectio ii.

*V*IDEIS enim vocacionem vestram , fratres , quia non multi sapientes secundum carnem , non multi potentes , non multi nobiles ; sed quæ stulta sunt mundi elegit Deus . ut confundat sapientes , et infirma mundi elegit Deus , ut confundat fortia ; et ignobilia mundi et contemptibilia elegit Deus , et ea quæ non sunt , ut ea quæ sunt destrueret : ut non gloriatur omnis caro in conspectu ejus . Ex ipso autem vos estis in Christo Jesu , qui factus est nobis sapientia a Deo , et justitia , et sanctificatione , et redemptio ; ut quemadmodum scriptum est : Qui gloriaritur , in Domino gloriatur . *R.* Sapientia venditum justum non dereliquit , sed a peccatori-

bus liberávit eum, * Descendit que cum illo in fóveam, et in vinculis non dereliquit illum. **V.** Oppréssum a nefandórum injúria ac luxuriósa conversatióne eripuit : aspéctu enim et auditu justus erat. Descenditque.

Lectio iii.

Ev ego cum venissem ad vos, fratres, veni non in sublimitate sermonis aut sapiéntiae, annuntians vobis testimónium Christi. Non enim judicávi me scire aliquid inter vos, nisi Je-sum Christum, et hunc crucifixum. Et ego in infirmitate et tremore multo sui apud vos : et sermo meus, et prædicatio mea, non in persuasiblibus humanae sapiéntiae verbis, sed in ostensiōne sp̄ritus et virtutis ; ut fides vestra non sit in sapientia hominum, sed in virtute Dei. Sapiéntiam autem loquimur inter perfecotos : sapiéntiam vero non hujus seculi, neque principum hujus seculi qui destruuntur ; sed loquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscondita est, quam prædestinavit Deus ante secula in gloriam nostram.

R. Sapiéntia humiliati exaltabit caput illius, * Et in medio magnorum consedere illum faciet. **V.** Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Tulit me Dóminus, cum séquerer gregem, et dixit Dóminus ad me : Vade, prophéta ad populum meum Israel.

Aña. Annuntiabam ut penitentiam ágerent, et reverterentur ad eum, digna penitentiæ ópera facientes.

Aña. Multi credéntium veniébant, confitentes, et annuntiantes actus suos.

V. Posni verba mea in ore tuo. **i.** Ut plantes cœlos, et fundes terram.

Lectio iv. v. et vi. ut in Breviario in eodem festo. 809.

R. Et sustulit eum de grégibus

óvium * Páscre Jacob servum suum, et Israel hereditatem suam. **V.** Et pavit eos in innocentia cordis sui, et in intellegitibus manuum suarum deduxit eos. Páscre Jacob.

R. v. Evangélii factus sum minister secundum donum gratiae Dei, quæ data est mihi secundum operationem virtutis ejus.

* Mibi omnium sanctorum minimo data est gratia haec. **V.** Ego novissimus erigilavi, et quasi qui colligit ácinos post vindemiatores, in benedictione Dei et ipse speravi, et quasi qui vindemiat, replévi torcular. Mihi omnium.

R. vj. Factus sum infirmis infirmus, ut infirmos lucisacerem;

* Omnibus omnibus factus sum, ut omnes sacerdem salvos, alleluia. **V.** Oculus fui cæco, et pes claudio : pater eram pauperum omnibus. Glória Patri. Omnibus.

In tertio Nocturno.

Aña. Adduxit sacerdotes atque levitas, et congregavit eos.

Aña. Dixitque ad eos : Audite me, levitæ, et sanctificamini : mundate dominum Domini, et auferite omnem immunditiam de sanctuario.

Aña. Egressi autem circuibant per castella evangelizantes.

V. Dóminus dabit vocis uecem virtutis. **R.** Date gloriam Deo super Israel.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

In illo tempore : Circuibat Iesus omnes civitates et castella, docens in synagogis eorum, et prædicans Evangélium regni. Et reliqua.

Homilia S. Hierónymi Presbyteri.

In Matth. 9.

CERNIS quod æqualiter et villis, et urbibus, et castellis, id est, et magnis et parvis, Evangelium prædicaverit; ut non consideraret nobilium potentiam, sed salutem credéntium. Circuibat civitates : hoc ha-

bens óperis , quod mandáverat Pater , et hanc esúriem , ut doctrína sua salvos fáceret infidéles . Docébat autem in synagógis et villis Evangélium regni , et post prædicationem atque doctrínam , curábat omnem languórem , et omnem infirmitátem ; ut quibus sermo non suáserat , ópera persuadérent .

R. Venerunt ad eum in hospítium plúrimi , quibus exponébat testificans regnum Dei ; * Suadénsque eis de Jesu ex lege Moysi et Prophétis a mane usque ad vésperam . ¶ Et circuíbat omnes civitátes et castélla docens . Suadénsque .

Lectio viij.

VIDENS autem turbas , misératus est eis , quia erant vexáti et jácéntes sicut oves non habéntes pastórem . Vexátio gregis et óvium , atque turbárum , pastórū culpa et vilitum magistrórū est . Unde séquitur : Mēssis quidem multa , operárii autem pauci . Rogáte ergo Dóminum messis , ut mittat operários in messem suam . Mēssis multa populórū significat multitudinem : operárii pauci , penuria magistrórū .

R. Mēssis quidem multa , operárii autem pauci , * Rogáte ergo Dóminum messis , ut mittat operários in messem suam . ¶ Leváte óculos vestros , et vidéte regiones , quia albæ sunt jam ad messem . Rogáte . Glória Patri . Rogáte .

Lectio ix.

Et ímparat ut rogent Dóminum messis , ut mittat operários in messem suam . Isti sunt operárii , de quibus lóquitur Psalmita , dicens : Eúntes ibant et flebant , mitténtes sémina sua ; veniéntes autem vénient cum exultatione , portántes manipulos suos . Et ut apértius loquar : Mēssis multa , omnis turba credentium est ; operárii autem pauci , et Apóstoli , et imitátóres eórum qui mittuntur ad messem . Te Deum laudámus . 45 .

AD LAUDES ,

et per Horas . Aña .

1. Gubernávit * ad Dóminum cor ipsius , et in diébus peccatórum corroborávit pietátem . Psalmi de Dñica . 14 .

2. Vir justus * atque perféctus fuit in generatióibus suis , cum Deo ambulávit .

3. Oculus Dei * respéxit illum in bono , et eréxit eum ab humiliaté ipsius , et exaltávit caput ejus : et miráti sunt in illo multi , et honoravérunt Deum . 4. In omni ópere * dedit confesiónem Sancto et Excélsō in verbo glóriæ : de omni corde suo laudávit Dóminum , et diléxit Deum , qui fecit illum .

5. Dedit * in celebratióibus deus , et ornávit témpora usque ad consummatiōnem vitæ , ut laudárent nomen sanctum Dómini .

Capitulum . Eccl . 48 .

MISERICORDIA hóminis circa primum suum : misericordia autem Dei super omnem carnem . Qui misericordiam habet , docet et erudit quasi pastor gregem suum .

Hymnus .

Ut nunc ab alto prævia
Nos luce , Vincenti , regis ,
Virtutis exémplo tuæ ,
Signans ad astra trámitem !
Dilécta Sponso Vírginum
Corpus sacrávit cásitas :
Ornare Virtutum chorus
Mentem pudicam géstiit .
Hinc illa , qua te déprimis ,
Sibi timens modéstia :
Hinc blanda morum lénitas ,
Vitæque candor simplicis .
Sed inter omnes émicit
Quo servet igne cháritas ,
Quot illa pascit páuperes ,
Quot corda Christo subjähricit !
Ardénte zelo pércitus ,
Late Dei mystéria
Per rura pandis : nec tamen
Curam poténtum déseris .
Te sensit error intégra
Dolos repulsántem fide :
Te sensit infénsum scelus ,
Tibiq[ue] cessit ímpotens .

Pii labóris æmulam
Prolem sub alis cōgregas :
Hanc voce, factis , móribus ,
Dux et magíster édoce.
Qui se peréenne præmium
Dat charitati férvidus ,
Uni sit , et trino Deo
Laus et perénnis glória. Amen.
V. Sacerdótes tui, Dómine , in-
dnántur justitiam. R. Et sancti
tui exultent.

Ad Benedictus , Aña.

Operátus est bonum , et rectum ,
et verum coram Dómino Deo
suo in univérsa cultúra mini-
stérii domus Dómini , juxta le-
gem et cæremónias , volens re-
quirere Dóminum Deum suum
in toto corde suo.

(Oratio.)

Dux , qui ad salútem páupe-
rum , et cleri disciplinam ,
novam in Ecclésia tua per bá-
tum Vincéntium familiam con-
gregásti : da , quæsumus ; ut
eodem nos quoque spíritu fer-
ventes , et amémus quod amá-
vit , et quod dócuit operémur.
Per Dóminum .

Ad Tertiam , Aña

Vir justus.

Capitulum. Psalm. 15.

Provinebam Dóminum in con-
spécu meo semper , quó-
niā a dextris est mihi , ne com-
móvear.

R. br. Ambula * Coram mé.
Ambula. v. Et esto perféctus.
Coram me. Glória Patri. Ambula.
v. Homo videt ea quæ parent.
R. Dóminus autem intuétur cor.

Ad Sextam , Aña.

Oculus Dei.

Capitulum. Eccli. 3.

Humilita te in ómnibus , et co-
ram Deo invénies gratiā :
quóniam magna poténtia Dei so-
lius , et ab humilibus honorátorur.
R. br. Excélsus Dóminus * Et
humilia réspicit. Excélsus. v. Et
alta a longe cognoscit. Et humili-
lia. Glória Patri. Excélsus. v.
Súscitans a terra inopem. R. Et
de stércore érigens páuperem.

Ad Nonam , Aña.

Dedit.

Capitulum. Exodi 48.

Estro tu pápulo in his quæ ad
Deum périnent , ut réferas
quæ dicuntur ad eum , ostendásque pápulo cæremónias et
ritum coléndi.

R. br. Qui statis * In domo Dó-
mini. Qui statis. v. Extollite
manus vestras in sancta , et
benedicite Dóminum. In domo.
Glória Patri. Qui statis. v. Date
nómini ejus magnificéntiam. R.
Et confitémini illi in voce labio-
rum vestrórum.

In ii. Vesperis. Aña et Psalmi
ut in i. Vesp. Capit. de Laud.

Hymnus.

Quis novus cœlis agitur triúm-
phus ?

Cœlitum plausum comitén-
tur hymni :
Ecce lux cléri , pater indigé-
tum

Aethere splendet

Facta , Vincénti , tua te perór-
nant :

Cháritas aptat cápti corónam :
Teque , quam terris húmilis pa-
rásti ,

Glória vestit.

Quam rudes olim pápulos do-
cébas ,

Véritas nunc se tibi tota pandit :
Páuperi quidquid pia dextra
fudit ,

Reddit olympns.

Te sacerdótes vel adhuc ma-
gistro ,

Optimum Christi réferunt odá-
rem :

Pullulat per te sacra lætióri

Vínea fœtu.

Ked tibi quantum decus elabó-
rant

Vírgines castæ , sociæque ma-
tres !

Páuperum gaudent , duce te ,
fidéles

Esse ministræ.

Corde qui puro miseros levá-
bas ,

Disce nunc votis hóminum ro-
gári ,

Te suum clamant inopes ,
amica

Turba , patrónum.

Summus aeterno sit honos Parénti,
Par decus Nato miseros levanti,
Sancte, sit compar tibi laus per omne,

Spiritus, ævum.

Amen.

T. Parasti in dulcedine tua páuperi, Deus. **R.** Dóminus dabit verbum evangelizantibus virtute multa.

Ad Magnificat, Aña.

Páuperes Sion saturabo pánibus:
Sacerdotes ejus induam salutari, et sancti ejus exultatione exultabunt.

DIE VII. AUGUSTI.

Octava S. Ignatii, Conf.

Duplex.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernárdi

Abbatis.

Lectio iv.

Serm. 2. de S. Victore.

GAUDETE in Dómino, dilectissimi, qui inter confina sue pietatis beneficia indulsi sunt hominem mundo, cuius multi salvarentur exemplo. Iterum dico, gaudete; quod factus de medio appropriavit Deo, ut multo plures ejus intercessione salventur. In terris visus est, ut esset exemplo: in cœlum levatus est, ut sit patrocinio. Illic informat ad vitam, illic invitat ad gloriam. Factus est mediator ad regnum, qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, et supplicantis affectum, et supplicationis fructum. Quid enim querat sibi, qui nullius eget?

R. Honestum fecit.

Lectio v.

Hec dies gloriæ migrationis ejus, dies lastitiæ cordis ejus: exultemus et letemur in ea. Introivit in potentias Dómini, gaudeamus, quia nunc potenter est ad salvandum. Hodie, posito corpore, tanto alacrior

quanto expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria Sanctorum. Hodie, despicio mundo, et mundi principe triumphato, supra mundum vicit ascensit, accipiens de manu Dómini corónam victoriam. Ascendit autem cum immensa supelléctili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriósus. Sedet veteranus miles, débita jam suavitatem et securitatem quietus: securus quidem sui, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis sanctitatem, quam pari studio etsi dispari voluntate, et mali fugient, et frequéntant boni! Nec facile dixerim, quid virum astruat sanctiorem, horum favor, aut pavorem illorum.

R. Amavit eum.

Lectio vij.

Omiles emerite, qui christianæ militiae duris labóribus angelicæ felicitatis réquiem commutasti: respice ad imbellés et imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, et spiritales nequitias tuis laudibus occupamur. Quam pius, quam dulce, quam suave, Ignati, in hoc loco afflictionis, et in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari! Nomen tuum, et memoriale tuum, favus distillans in lábiis captivorum, mel et lac sub lingua eorum qui tui memoria delestantur. Eia ergo, fortis athléta, dulcis patróne, advocate fidélis, exurge in adjutorium nobis, ut et nos de nostra erexitio gaudemus, et tu de plena victoria gloriérис.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 40.

In illo tempore: Designavit Dóminus et álios septuaginta duos, et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus. Et reliqua.

**Homilia venerabilis Bedæ
Presbyteri.**

Ex Comment. in Luc.

Sicut duodecim Apóstolos fór-
mam Episcopórum exhibéro-
simul et præmonstrare nemo
est , qui dóbítet : sic et hos se-
ptuaginta duos , figúram pre-
sbyterórum , id est , secundi órdi-
nis sacerdótum gessisse sciénd-
um est , tamétsi primis Ecclé-
siæ tempóribus , ut apostólica
Scriptúra testis est , utriusque
Presbyteri , utriusque vocabantur
Episcopi ; quorum unum sa-
piéntiæ maturitatem , alterum
indústriam curæ pastorális si-
gnificat . Bene autem septuagin-
ta duo mittuntur : sive quia
tótidem mundi géntibus Evan-
gelium prædicandum erat : ut
quómodo duodecim tribus Israel,
ita et hi propter éxteras gentes
destinarentur imbuéndas : seu
quod ipso prædicantium númer-
o totus orbis per Evangelium
summae et individuæ Trinitatis
illustrandus intimabatur .

R. Iste est .

Lectio viij.

Sicut solem hunc constat tri-
duanum suæ lucis ámbitum
mundo per septuaginta duas
horas allare sólitum : nam et
Dóminus ipse se diem , suos ve-
ro Apóstolos horas appellat ,
dicens : Nonne duodecim horæ
sunt diéi ? Si quis ambuláverit
in die , non offendit . Et in Psal-
mis præcipitur : Bone nuntiate
diem de die , salutáre ejus : hoc
est , lumen de lumine , Deum
verum de Deo vero . Sed et mul-
tis sanctis Scriptúras locis per
tres dies mysterium Trinitatis
osténditur , præcipue quia Dó-
minus térlia die resurréxit a
mortuis . Sed et in veteri Te-
stamento pòpulus ad montem
Sinai perveniens , die térlia le-
gem accepit . Idem fluvium Jor-
danem , quo baptismi gratia
commendata est , térlia , quam
adierat die , transvixit .

R. Sunt lumbi .

Lectio ix. de S. Donato Episc.

et Mart. et de eo ut commen-
ta in Laud.

DIE XI. AUGUSTI.

In Festo S. Philumene.

Virg. et Mart.

Duplex.

Omnia de Communi Virg.

Mart. Ixvij. præter seq

Oratio.

Dux , qui inter cætera poten-
tiae tuæ miracula , éham in
sexu frágili victoriæ martyri
contulisti : concéde propitius :
ut , qui beatæ Philumène , Vir-
ginis et Martyris tuæ , natalitu
cónimus , per ejus ad te exem-
pla graciámur . Per Dóminum .

In j. Noct. Lectiones de Sc-
pula occurrente .

In secundo nocturno

Lectio xv.

Inter cætera Martyrum sepul-
chra , quæ in cormeterio Pri-
scillæ ad viam Salariam reperti
solent , illud exstitit , quo repó-
tum fúerat sancta Philumène
corpus , uti ex túnuli inscrip-
tione tribus latéculis apposta
perlegebatur . Licet vero inventa
ibidem fúerit phiala sanguinis ,
et alia insculpta consiperentur
martyrii insignia , dolendum ta-
men est res ab eadem gestas ,
actaque ac genus martyris .
quod ipsa fecit , obscura porsti-
tisse . Cæterum ubi primum sa-
cerdoti Pii Séptimi initio Ponti-
catus ejus accéptum , cultu
fidelis pòpuli propósitum fuit
Mugnani in Nolana diocesi ,
ingens illico lama celebítas
ac religio erga sanctam Marty-
rem percrébuit , præsertim ob
signa que ejusdem præsidio ac-
cessisse àndique terebatur . Hinc
factum est ut complurium An-
tistitium cultorùmque Martyris
postulatióribus permotus Gre-
gorius Decimus sextus Pontifex
Maximus , universa rei ratione
mature persensa , Festum ejus
dem cum Officio et Missa in me-
morata Nolana diocesi , et alibi
agendum benigne permissit
q. Propter veritatem .

Lect. v et vij. Quóniam hódie, quæ sunt iv. et v. de Comm. j. loco.

In iij. Noct. Homiliæ in Ev. Simile erit .... decem. lxxv.

DIE XVI. AUGUSTI.

In Festo S. Rochi, Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. Ivj. præter seq.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus Dómine, continua pietate custodi, et beati Rochi suffragantibus méritis, ab omni fac animæ et cörporis contagione secúrum. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Rochus in Monte Pessulâno natus, quanta in próxiñum charitatè flagraret, tum maxime osténdit, cum sævissima peste longe latéque per Italiæ grasaute, pátria relicta, Italiam peregrinatiónem suscepit, urbésque et óppida périgrans, seipsum in agrotântium obsquum impéndere, animámque suam pro fratribus pónere non dubitavit. Quod beati viri studiū quam gratum Deo fuerit, miris sanatiōnibus declaratum est. Complures enim pestiléntia inféctos e mortis periculo signo crucis eripuit, et integræ sanitati restituit. In pátriam reversus, virtutibus et méritis dives, sanctissime óbiit, ejusque óbitum statim subsecuta est veneratio fidelium, quæ in Constantiensi deinde Concilio magnum recepisse dicitur incremētum, cum ad propulsandam ingruéntem luem, Rochi imágó solemní pompa, omni comitante pôpulo, per eamdem civitatem, Episcopis approbantibus, est delata. Itaque ejus cultus mirifice propagatus est in universo terrarum orbe, qui eundem sibi apud Deum adversus contagiosam luem patronum religioso stúdio adoptávit. Quibus accurate perpénis, Urbanus Octavus, Póntifex Maximus, ut

ejus dies festus iis in locis, in quibus forent Ecclesiæ sancti Rochi nōmine Deo dicatæ, Officio ecclasiastico celebraréetur, indulsit. R. Honéstum fecit.

Ex Tractatu S. Augustini Episcopi in Epistolam Joannis.

Lectio v. Tr. in Cap. 3.

PERFECTA ista cháritas est, ut parátus sis mori pro fratre. Hanc ipse Dóminus in se exhibuit, mórtuus pro omnibus, orans pro eis, a quibus crucifixus gebatur, et dicens: Pater, ignóscet illis, quia nesciunt quid faciunt. Sed si solus hoc fecit, non erat Magister, si discípulos non habébat. Si quis tantam habuerit charitatem, ut parátus sit pro fratribus etiā mori: perfecta est in illo charitas. Sed numquid mox, ut nascitur jam prorsus perfecta est? Ut perficiatur, nascitur; cum fúerit nata, nutritur; cum fúerit nutrita, corroboratur, cum fúerit roborata, perficitur; cum ad perfectionem vénérat, quid dicit? Mihi vivere Christus est, et mori lucrum. Optábam dissolvi, et esse cum Christo; multo enim magis optimum, manére in carne necessariū propter vos. Propter eos volébat vivere, pro quibus parátus erat mori.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

Hac est perfectio charitatis, et major omnino non potest inveniri: sed quia non in omnibus perfecta est, et desperare non debet, in quo perfecta non est, si jam nata est, quæ perficiatur, et utique si nata est, nutrita est, et quibúsdam suis nutrimentis ad perfectionem propriam perducénda. Quæsivimus inchoationem charitatis unde incipiat, et ibi continuo invenimus: Si quis habet facultates mundi, et viderit fratrem suum egéntem, et clauserit viscera sua aduersus eum, quómodo dilectio Patris manet in illo? Ergo hic incipit ista charitas, fratres, ut de suis supérfluis tribuat egénti

in angustiis aliquibus constituto, ex eo quod sibi abundat secundum tempus, a tribulatione temporali liberet fratrem: hinc exordium est charitatis. Hanc ita coepit, si verbo Dei, et spe futuræ vitae nutritur, pervenies ad illam perfectionem, ut paratus sis animam tuam ponere pro fratribus tuis.

¶ Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Nolite timere, pusillus gressus, de Com. ij. loco. lxv.

DIE XVIII. AUGUSTI.

In Festo S. Helenæ Imperat.

Vidua.

Duplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. lxxix. præter seq..

Oratio

DOMINUS Jesu Christe, qui locum, ubi Crux tua latet, beatæ Hélène revelasti, ut per eam Ecclésiam tuam hoc pretioso thesáuro ditares: ejus nobis intercessione concéde; ut vitális Ligni prélio æternæ vita præmia consequamur. Qui vivis.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrósii Episcopi.

Lectio iv.

Orat. de obitu Theodosii.

VENIT ergo Hélène, coepit revisere loca sancta, infudit ei Spiritus ut lignum Crucis requireret, accéssit ad Gólgotham, et ait: Ecce locus pugnae, ubi est victoria? quæro vexillum salutis, et non invénio. Ego, inquit, in regnis, et Crux Dómini in pulvere? Ego in aulis, et in ruínis Christi triúmphus? Ille adhuc latet, et latet palma vitae æternæ. Quómodo me redémptam árbitor, si redémptio ipsa non cernitur? Video quid égeris, diabole, ut gladius quo peréemptus es, obstruerétur. Sed Isaac obstrúctos ab alienigenis púteos eruderávit, nec latere aquam passus est. Tollatur igitur ruina, ut vita appáreat. Promátur gladius, quo veri Golíæ caput am-

putátum est. Aperiatur humus, ut salus fulgeat. Quid egisti, diabole, ut absconderes lignum, nisi ut iterum vinceréris?

R. Propter veritatem.

Lectio v.

VICIT te María, quæ genuit triumphatorem: quæ sine imminutiōne virginitatis edidit eum, qui crucifixus vincet te, et mórtuus subjugaret. Vinceris et hodie, ut mulier tuas insidias deprehéndat. Illa quasi sancta Dóminus gestavit, ego Crucem ejus investigabo. Illa generatum dócuit, ego resuscitatum. Illa fecit ut Deus inter homines videretur, ego ad remedium peccatórum divinum de ruínis elevabo vexillum. Aperit itaque humum, décutit púlverem: tria patibula confusa réperit, quæ ruina contéserat, inimicū abscondérat. Sed non potuit oblitterari Christi triúphus. Incépta hæret, ut mulier, sed certam indaginem Spíritus sanctus inspirat.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Quesivit clavos, quibus crucifixus est Dóminus, et invénit. De uno clavo frenos fieri præcédit, de altero diadema intéxit, unum ad décorum, alterum ad devotiómem virtutis. Visitata est María, ut Eam liberaret: visitata est Hélene, ut Imperatóres redimerentur. Misit itaque filio suo Constantino diadema gemmis insignitum, quas pretiósior ferro innéxas Crucis Redemptiōnis divinæ gemma connécteret, misit et frenum. Utroque usus est Constantinus, et fidem transmísit ad pósteros reges. Princípium itaque credentium Imperatórum sanctum est, quod super frenum: ex illo fides, ut persecutio cessaret, devótio succéderet. Sapiénter Hélene, quæ Crucem in capite regum locávit, ut Crux Christi in régibus adoréretur. Non insoléntia ista, sed pietas est, cum defértur sacra Redemptiōni

Bonus itaque clavus Romani Impérii, qui totum regit orbem, ac vestit Príncipum frontem, ut sint prædicatōres, qui persecutōres esse consuererunt.

R. Fallax grātia.

In iii. Noct. Homilia in Evangēliū. Simile est regnum cœlorum thesāuro. lxxij.

DIE XIX. AUGUSTI.

In Festo S. Ludovici, Episcopi Tolosani et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. xliij. præter seq.

Oratio.

Dux, qui bēatum Ludovicum, Confessōrem tuum at quo Pontificem, cœlestē regnum terreno præponere docuisti, ac puritatē illibata, et exīmia in pœuperes charitatem mirabilem efficere dignatus es: concéde nobis famulis tuis, imitari quem cōlimus, ut ejusdem virtutes emulantes in terris, coronari cum ipso mercāmur in cœlis. Per Dōminum.

Ubi est duplex ij. cl., non fit com. Oct. Assumpt. B. M. V.

In j. Noct. Lectiones ubi est dupl. maj. vel ij. cl. Fidélis sermo, de Comm. Genf. Pont. xiv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ludovicus nobilissimo génere natus, patrem habuit Cárolum, secundum Siciliam regem, matrem vero Mariam, Hungariæ regis filiam. Adhuc puer in sortem Dómini vocatus, post hæbitis ætatis illius oblectamētis, divino se totum cultui mancipavit. Décimum quartum agens annum, una cum duobus fratribus pro genitoris libertate, in bello navali a rege Arragóniæ capti, obses ductus in Catalániam, Barcinonæ apud Minores sancti Francisci fere septentrio est commoratus, sub eorūque disciplina in scientiarum studiis, ac sacrarum litterarum comparanda eruditio eo progressus est, ut constans fuerit opinio, ipsi pótius suisse divitium.

nitus infusa, quam humānitas acquisitas. Verum majori conatu cœlestis Magistri doctrina sp̄iritum instruere anhélans, ciliciis, jejunis, férreis flagellis carnem afflitit. Assidua interim evangēlica veritatis meditatione contemptibilia mundi sp̄ernere edocet, regalis solii fastum calcare deliberavit, ac de Seraphico amplectendo Instituto, raro humilitatis exemplo, volum emisit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Ecclesiastica militia adscrīptus, et ad sacros Ordines deinde promotus, ut quod mente statueret, opera firmaret, juri primogenitū renuntiavit et regno: cumque votum, quod Barcinonæ voverat, in Monte Pessulano frustra adimplērē satageret, illius cōnōbii Fratribus, timore regis patris eum recipere non audētibus, solemniter illud renovavit. Mox ad Ecclésiam Tolosanam a Bonifacio Octavo, quamvis invitus, assūptus, Romānique accessitus, et ab eodem honorifice excēptus, electiōne de se factae nullatenus se assensūrum declaravit, donec votum, quo se obstrinxerat, Deo reddidisset. Quare, annuente Pontifice, hábitu Ordinis Minorum, quem semper pōstea retinuit, rite suscepto, in manibus Generalis Ministri professiōnem emisit: hisque peractis, apostolicis mandatis humiliiter obtēperans, Episcopus Tolosanus passus est se consecrari.

R. Posui adjutōrium.

Lectio vi.

Tolosan ad illius Ecclésiam regimen profectus, spirituali animarum lucro totus incubuit; utque ministérium apostolicum integre ac diligenter impleret, salutaribus mōnitis, illibataeque vita exemplo peccatōres ad penitentiam revocavit, plurēisque Judæos, atque gentiles assidua verbi Dei prædicatione ad orthodoxam fidem convērtit. Ec-

R

clesiasticam disciplinam ubique in commissa sibi diocesi promovit, ac restauravit. Liberalis in pauperes, viginti quinque ex eis quotidie domi aluit. Puritatem usque ad 6bitum a pueritia nitidissime custodivit. Humilitatis tandem, charitatis, atque omnium virtutum ornamen decorus, in juvenili etate Brincolae Provinciae arce ardenti febre correptus, ad Domini sui amplexus, quem in votis semper habuerat, emigravit. Magnis deinde in Ecclesia meritis clarum, et miraculis illustrem, inter quae plures mortui, ejus intercessione, ad vitam revo cati enumerantur, Joannes Vigésimus secundus in Sanctorum numerum retulit.

R. Iste est qui.

In iij. Noct. Hom. in Evang., Vigilate, de Comm. ij. loco. iij.

DOM. POST OCT. ASSUMPT.

In Festo SS. Cordis B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. c. etiam Lectiones Nocturnorum. EADEM DOM. POST OCT. ASS. In Festo Purissimi Cordis B.M.V.

Duplex majus.

Pro aliquibus locis.

Ad Vesp., Aña et Cap. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. c.

Hymn. Ave maris. ej.

X. Exulta in omni corde, filia Jerusalēm. R. Rex Israel, Dóminus in medio tui.

Ad Magnificat, Aña. Exultavit cor meum in Dómino, et exaltatum est cornu meum in Deo meo, quia laetata sum in salutari tuo.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium. Ave María grātia plena : * Dóminus tecum. Ps. Venite, exultemus.

Hymnus Q uem terra. ej.

In primo Nocturno. Aña. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. Psalmi ut in Festis B. M. ej.

Aña. Et ait María : Magnificat anima mea Dóminum, et exultavit sp̄ritus meus in Deo salutari meo.

Aña. Quia respéxit humilitatem ancillæ suæ : ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

V. Anima mea liquefacta est. R. Ut locutus est dilectus.

De Canticis Canticorum. Lectio j. Cap. 4.

Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es ! Oculi tui columbarum, absque eo quod intrinsecus latet. Sicut vitta coccinea, labia tua : et elodium tuum dulce. Sicut fragmen malii punici, ita genæ tuæ, absque eo quod intrinsecus latet. Sicut turris David collum tuum, quæ aedificata est cum propugnaculis : mille clipei pendentes ex ea, omnis armatura fortium. Vulnerasti cor meum : soror mea Sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum luctum, et in uno crine colli tui. Favus distillans labia tua, Sponsa, mel et lac sub lingua tua. Hortus conclusus, fons signatus. R. Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrediār in veritate tua latetur cor meum * Ut timeat nomen tuum. V. Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum. Ut timeat.

Lectio ij. Cap. 5.

Venit in hortum meum, soror mea Sponsa : messui myrrham meam cum aromatibus meis ; comedi favum cum melle meo. Vox dilecti mei pulsantis : Aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea, immaeclata mea, quia caput meum plenum est rore, et cincinno mei gauditis noctium. Surrexi ut aperire dilέcto meo : manus meæ stillaverunt myrrham, et digitus mei pleni myrrha probatissima. Aperrui dilέcto meo, at ille declinaverat at quo transferat. Anima mea liquefacta est, ut locutus est. R. In Dómino gaudébo, et exultabo in Deo Jesu meo : Deus Dóminus fortitudo mea. Super

excélsa deducet me. ¶ Læva ejus sub cāpīte meo , et dēxtera illīsus amplexabitur me. Super.

Lectio iii. Cap. 5. et 6.

QUALIS est dilēctus tuus ex dilēcto , o pulcherrima mulierum ? qualis est dilēctus tuus ex dilēcto , quia sic adjurasti nos ? Dilēctus meus cāndidus et rubicundus, élctus ex mīllibus, totus desiderabilis. Talis est dilēctus meus , et ipse est amicus meus , filiæ Jerúsalem. Quo abiit dilēctus tuus , o pulcherrima mulierum ? Quo declinavit dilēctus tuus , et queremus eum tecum ? Pulchra es, amica mea , suavis et decora sicut Jerúsalem , terribilis ut castrorum acies ordinata. Una est columba mea , perfēcta mea , una est matris suæ , élcta genitrici suæ. Vidérunt eam filiæ , et beatissimam prædicavérunt ; regnæ laudavérunt eam.

¶. Invéni grātiā apud cōulos tnos, Dómine mi, * Qui consolatus es me , et locutus es ad cor ancillæ tuæ. ¶. In toto corde meo exquisivite , ne repellas me a mandatis tuis. Qui. Glória Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Aña. Beata , quæ credidisti , quoniam perficiētūr ea , quæ dicta sunt tibi a Dómino.

Aña. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus.

Aña. Fecit potētiam in brāchio suo , dispersit supērbos mente cordis sui.

V. Fortis est ut mors dilēctio.

¶. Dura sicut inférnus æmulatio. Sermo S. Bernardini Senensis.

Lectio iv

Ex Serm. 9. de Visitat.

Quis mortaliūm , nisi divinō fretus oráculo , de vera Dei et hōminis Genitricē quidquam mōdicum , sive grande p̄esumāt pollūtis lábiis nomina : quam Pater ante sācula Deus perpétuam prædestinavit in Virginem dignissimam : Filius éligit in Matrem : Sp̄ritus sanctus omnis grātiæ domici-

lium præparavit ? Quibus verbis ego homunculus sensus altissimos Virgínei Cordis , sanctissimo ore prolatos , ésseram : quibus non sufficit lingua ómnium hōminum , et etiā Angelorum ? Dóminus enim ait : Bonus homo de bono thesáuro cordis sui profert bona. Quis autem inter puros hōmines melior homo potest excogitari , quam illa , quæ méruit effici Mater Dei , quæ in Corde et in útero suo ipsum Deum hospitatā est ? Quis thesáurus melior , quam ipse divinus amor , quo Cor Virginis ardens erat ?

¶. Ego diligētes me dīlico , et qui mane vigilant ad me , invēnient me. Mecum sunt divitiæ et gloria , * Opes supērbæ et justitia. ¶. Ut ditem diligētes me , et thesăures eōrum réplcam. Opes.

Lectio v.

Dix hoc sigitur Corde quasi fornacē divini ardoris Virgo beatā protulit verba bona , id est verba ardentissimæ charitatis. Sicut enim a vase óptimo vino pleno , non potest exire nisi optimum vinum : aut sicut a fornacē summi ardoris non egrēditur nisi incendium servens : sic de Corde Matris Christi exire non potuit verbum , nisi summī , summēque divini amoris atque ardoris. Septem verba tantum mira sententiae et virtutis a Christi benedictissima Matre leguntur dicta. Cum Angelo bis tantum locuta est. Cum Elfsabéth bis etiā. Cum Filio etiā bis. Cum ministris in nuptiis semel. Ilæc septem verba , secundum septem amoris actus , sub miro gradu et ordine prolatā , quasi sunt septem flammæ Cordis ejus.

¶. Ego Mater pulchræ dilectionis , et timoris , et agnitionis , et sanctæ spei. In me grātia omnis viæ et veritatis : * In me omnis spes vitæ et virtutis.

¶. Transite ad me omnes qui concupiscitis me , et a generationibus meis implémini. In me.

Lectio vij.

QUE verba considerans mens devota, cum ipso Prophéta ait: Quam dulcia saucibus meis, id est omnibus affectionibus, eloquia tua! Porro dulcedo hæc, quam in verbis beatæ Virginis devota mens sentit, est ardor piaæ devotionis, quam in eis anima experimentaliter probat. Distinguamus igitur per ordinem has septem flamas amoris, verborum Virginis benedictæ. Prima est flamma amoris separantis. Secunda amoris transformantis. Tertia amoris communicantis. Quarta amoris jubilantis. Quinta amoris soporantis. Sexta amoris compatiens. Septima amoris consummantis.

N. Beatus homo, qui audiit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et observat ad postes ostii mei. * Qui mo invenerit, invenerit vitam, et habuerit sautem a Dómino. **V.** Qui autem in me peccaverit, laetet animam suam: omnes qui me odierunt, diligunt mortem. Qui me. Glória Patri. Qui me.

In tertio Nocturno.

Ana. Unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me?

Ana. Misericordia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. **A**na. Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiæ suæ.

V. Ego dilécto meo. **N.** Et ad me convervio ejus.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 2. g

In illo tempore: Dixit Mater Iesu ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus et ego dolentes quærebamus te. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

In Hom. Hiem. de temp. Done. I. post Epiph.

MATER ejus, inquit Evangelista, conservabat omnia verba hæc in Corde suo. Omnia quæ de Dómino, vel a Dómino

dicta, sive acta cognoverat Mater Virgo, diligenter in Corde retinebat, sollicite cuncta memoria commendabat, ut cum demum tempus prædicandæ, sive scribendæ incarnationis ejus adveniret, sufficienter umversa, prout essent gesta, posset explicare quærentibus. Imitemur et nos, fratres mei, piam Dómini Matrem, ipsi quoque omnia verba et facta Dóminis ac Salvatoris nostri fixa in corde conservando.

N. Aquæ multæ non potuerunt extinguerre charitatem; * Neque flumina obruent eam. **V.** Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione, quasi nihil despiciet eam. Neque.

Lectio viii.

HORUM Dómini verborum et actionum meditatione diurna et nocturna importunos instantium nocentiumque cogitationum repellamus incursum: horum crebra collatione et nos et proximos nostros a fâbulis supervacuis, et male dulcoratis detractiōnum colloquiis castigare, atque ad divinas frequentiam laudis accendere curēmus. * Si enim, fratres charissimi, in futuri beatitudine sæculi habitare in domo Dómini, ac perpetuo illum laudare desideramus, opertet nimirum et in hoc sæculo, quod in futuro quæramus, sollicite premonstrēmus: frequentando videlicet Ecclesiæ limina, et non solum in ea laudes Dómini canendo, sed et in omni loco dominationis ejus ea, quæ ad laudem gloriæque conditoris nostri proficiant, verbis pariter ac factis ostendendo.

N Spiritus meus super mel dolcis, et hereditas mea super mel et savum. Qui audit me, non confundetur, * Et qui operantur in me, non peccabunt. **V.** Qui elucidant me, vitam æternam habebunt. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix de Homilia Única occurrit, sed si extra Únicam agi de hoc Festo contingat

tunc Lectio ix. incipiet ab asterisco posito supra in Lect. viij.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Trahe me post te , currémus in odórem unguentórum tuórum. Ps. Dóminus regnávit , cum reliquis de Dñica. 44.

2. Diléctus meus lóquitur mihi : Surge , própéra , amíca mea.

3. Fulcite me flóribus , stipáte me malis : quia amóre lángueo.

4. Adjúro vos ; filiæ Jerúsalem , ne suscítetis diléctam quoadúque ipsa velit.

5. Ego dórmio , et oor meum vigilat.

Capitulum. Cant. 8. b

PONE me ut signáculum super Cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum, quia fortis est ut mors diléctio , dura sicut inférnus æmulátio. Lámpades ejus lámpades ignis, atque flammárum.

Hymnus. O gloriósa. cvijj. ¶ Qui me invénierit, invéniet vitam. R. Et háuriat salútē a Dño.

Ad Benedictus , Aña Extóllens vocem quædam müller de turba dixit illi : Beátus venter qui te portávit , et ubera quæ suxisti.

(Oratio.)

OMNIPOTENS sempitérne Deus , O qui in Corde beatæ Marie Virginis dignum Spíritus sancti habitáculum præparásti : concéde propitiis ; ut ejusdem Pugíssimi Cordis festivitátem devóta mente recoléntes, secundum Cor tuum vivere valeámus. Per Dóminum. In unitate ejusdem.

Ad Primam , in R. br. ¶ Qui natus es de María Virgine.

Ad Tertiam , Aña.

Diléctus meus.

Capit. Pone me, ut supra. R. br. Anima mea * Liquefacta est. Anima. ¶ Ut locútus est diléctus. Liquefacta. Glória Patri. Anima mea. ¶ Fortis est ut mors diléctio. R. Dura sicut inférnus æmulátio.

Ad Sextam , Aña.

Fulcite.

Capitulum. Ecclesiastis. 24.

Ego ex ore Altissimi prodívi, E primogénita ante omnem creatúram : ego feci in cœlis, ut oríretur lumen indeficiens, et sicut nébula tertiæ omniem terram. R. br. Fortis est * Ut mors diléctio. Fortis. ¶ Dura sicut inférnus æmulátio. Ut. Glória Patri. Fortis. ¶ Ego dilécto meo. It. Et ad me convérso ejus.

Ad Nonam , Aña.

Ego dórmio.

Capitulum. Ecclesiastis. 24.

¶ in omni terra steti , et in omni populo, et in omnibus réquiem quæsivi , et in hæreditate Dómini morábor.

R. br. Ego * Dilécto meo. Ego. ¶ Et ad me convérso ejus. Dilécto. G. Glória Patri. Ego. ¶ Qui me invénierit , invéniet vitam. R. Et háuriat salútē a Dómino.

In ij. Vesperis omnia ut in f. ¶ Viam mandatórum tuorum cucurri. R. Cum dilatásti Cor meum.

Ad Magnificat, Aña.

Exultávit Cor meum in Deo salutári meo : quia fecit mihi magna qui potens est.

DOMINICA I. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Angeli Custodis.

Duplex ij. classis cum Octava.

Pro Germania.

Officium in Festo fit ut in Breviario , die ij. Octobris, cum ix. Lectione Dñicæ , cuius lit com. in utrisque Vesp. et Laud.

FERIA SECUNDA.

Infra Oct. S. Angeli Custodis.

Officium per Octavam dicitur ut in die Festi.

In j. Noct. Lect. de Script. occurr., nimirum ex Dñica j. Septemb., quia heri non sunt lectio.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini, Episcopi.

Lectio iv.

Lib. 41. de Civitate Dei, cap. 31.

SANCTI Angeli , ad quorum societatem et congregatiōnem in hac peregrinatiōne laboriosissima suspirámus , sicut habent permanéndi eternitatē , ita cognoscēndi facilitatē , et

requiescēdi felicitatē; sine difficultatē quippe nos adjuvant, quoniam spirituālibus motibas puris et liberis non labōrant.

R. Vivit ipse Dōminus.

Lectio v. *Idem ibid. C. 33.*

Nos duas societates angélicas intelligimus, unam fruētem Deo, alteram tuméntem typho. Unam, cui dicitur: Adorate eum omnes Angeli ejus: aliam, cujus princeps dicit: Ille 6mnia dabo tibi, si prostratus adoraveris me. Unam sancto Ihei amōre flagrāntem: alteram propriam celsitudinis immundo amōre sumātem. Et quoniam, sicut scriptum est, Deus supérbis resistit, humilibus autem dat gratiā: illam in cœlis habitantem, istam inde dejēctam, in hoc infimo aereo cœlo tumultuantem.

R. Angelus.

Lectio vi. *Idem ibid.*

Illam luminosa pietate tranquillam: istam tenebrōsis cupiditatibus turbulētam. Illam Dei nutu clemēter subvenientem, juste ulciscētem: istam suo fastu subdēndi, et nocēndi libidine astuāntem. Illam, ut quantum vult, cōsulat Dei bonitatis ministram: istam, ne quantum vult nōceat, Dei potestate frēnātam. Illam huic illudēntem, ut nolens pro sit persecutiōibus suis; hanc illi invidēntem, cum peregrinos colligit suos.

R. In omni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeliū secundum Matthēum.

Lectio vii. *Cap. 18.*

In illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum, dicētes: Quis, putas, major est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.

Lib. 3. Com. in c. 18 Malth.

Post invētum statērem, post tributū reddita, quid sibi vult Apostolōrum repentina interrogatio, Quis, putas, major est in regno cœlorum? Quia videant pro Petro et Dōmino idem

tributū redditum, ex aequalitate p̄tii arbitratī sunt Petrum omnibus Apóstolis esse prælatum, qui in redditōne tributi Dōmino fūerat comparatus: ideo interrogant, quis major sit in regno cœlorum. Videusque Jesus cogitationes eōrum, et causas errōris intelligenſ, vult desiderium gloriæ humilitatis contentiōne sanare.

R. Machabeus,

Lectio viii.

Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscide eum, et projice abs te. Necesse est quidem venire scāndala, va tamen ei est homini, qui, quod necesse est ut fiat in mundo, vīto suo facit ut per se fiat. Igitur omnis truncatur afféctus, et univerſa propinquitas amputatur, ne per occasiōnem pietatis unusquisque credētūm scāndalis pāteat. Si, inquit, ita est quis tibi conjunctus, ut manus, pes, oculus, et est útilis atque sollicitus, et acutus ad perspicieñdum: scāndalum autem tibi facit, et propter dissonātiā morum te pētrahit in gehennam: melius est, ut propinquitātē ejus, et emolumētis carnalibus cāreas: nō, dum vis lucrificare cognatos et necessarios, causam hābeas ruinārum.

R. Tu, Dōmine.

Lectio ix.

Dico enim vobis, quia Angeli eōrum semper vident faciem Patris mei. Supra dixerat, per manum, et pedem, et oculum omnes propinquitātes et necessitātēs, quā scāndalum facere pōlerant, amputandas: austēritatē itaque sentētias subjēcto præcepto tēperat, dicens: Videlē, ne contemnatis unum ex pusillis istis. Sic, inquit, præcipio severitatem, ut commiscerī clemētiam dōceam: quia Angeli eōrum in cœlis vident semper faciem Patris. Magna dignitas animarū, ut unaquæque hābeat ab ortu nativitatis in custodiā sui Angelum

delegátum. Unde légitimus in Apocalypsi Joánnis : Angelo Ephesi, et reliquárum Ecclesiárum scribe hæc. Apóstolus quoque præcipit velari cápita in Ecclésiis feminárum propter Angelos.

Te Deum laudámus. 43.

FERIA TERTIA

Infra Oct. S. Angeli Custodis.

In j Noct. Lectiones de Scriptura occurrente

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

In Festivit. S. Michaelis.

Hic est sunsculus triplex, quo de excélo cœlórum habitaculo ad consolándos, ad visitándos, ad adjuvándos nos, attrahit supereminens cháritas Angelórum, propter Deum, propter nos, propter sepsos. Propter Deum únique, cujus tanta erga nos misericordiæ viscera ipsi quoque imitántur. Propter nos, in quibus pròpriam similitudinem miserantur. Propter sepsos, quorum órdines instaurándos ex nobis toto desidério præstolántur. In ore enim parvulórum, qui lacte modo vescuntur, et nondum sólido cibo, perficiénda est laus illa majestatis divinæ, cujus habéntes primstias angélici sp̄ritus, báta delectatione fruuntur: sed tanto auctiōne nos expéctant, quanto consummatioñis ejus expectatioňe et expetičione sollicitántur.

R. Vivit ipse.

Lectio v.

Quæ cum ita sint, pensáte étiam, quanta nobis sollicitudine opus est, ut dignos nos exhibeámus eórum frequéntia, et eo modo conversémur in conspéctu Angelórum, ne forte sanctos offendámus obtutus. Væ enim nobis, si quando provocati peccatis et negligéntiis nostris, indignos nos judicáverint præsentia et visitatioňe sua, ut jam necesse habeámus et nos plangere, et dicere cum Prophéta : Amici mei, et próximi mei adversum me appropinquaverunt,

et stetérunt : et qui juxta me erant, de longe stetérunt, et vim faciébant, qui quærébant animam meam. Elongatis nimis eis, quorum præséntia protégere nos, et propulsare poteat inimicum.

R. Angelus Dómini.

Lectio vi.

Quon si tam necessáriam habémus familiaritatēm dignationis angelicæ, cavenda nobis est eórum offlēnsa, et in his máxiime exercéndum, quibus eos nōvimus oblectari. Sunt enim plúrima, quæ eis placent, et quæ in nobis invenire delécat, ut est sobrietas, castitas, paupératas voluntaria, crebri in cœlum gémitus, et orationes cum lacrymis et cordis intensiōne. Attamen super ómnia hæc unitatē et pacem a nobis exigunt Angeli pacis. E contra vero nihil æque offendit, et ad indignationem pròvocat eos, quōmodo dissensiones et scàndala.

R. In omni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

In illo témpore : Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes : Quis, putas, major est in regno cœlórum ? Et réliqua.

Homilia sancti Joannis

Chrysostomi.

Ex variis in Mat. locis, Hom. 18.

Vix mundo a scàndalis. Mundum istum, terrénū locum dicit, neque vero de cœlo et terra intelligere debémus mundum, sed mundum hic intelligámus terrénū : ideo quod dixit Dóminus : Regnum meum non est de isto mundo : si essem de mundo, amáret me mundus. Et dicitur ad Apóstolos : Vos non estis de mundo.

R. Machabæus.

Lectio viii.

Vix igitur mundo, hoc est, terreno loco, ab scàndalibus : necesse enim est ut véniant scàndala : non quia necesse, sed

quia mundo necesse ut véniant. Videte quod dícimus, subtile est : si necesse est ut véniant scándala, ergo absque culpa est ille, per quem venit scándalum.
¶ Tu, Dómine.

Leetio ix.

Sed nos dícimus, scándalum non venit nisi in terréno mundo. Vis tibi non venire scándalum? Noli esse terrénus. Propterea dico, mundus terrénus scándalum habet, terra ista necesse est ut hábeat scándalum : noli portare terrénū, sed cœlestem, et scándalum non habebis. Verúmtamen vñ hómini illi per quem scándalum venit.

Te Deum laudamus. 43.

FERIA QUARTA

Infra Oct. S. Angeli Custodis.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Hilárii Episcopi.

Leetio iv. In Ps. 437.

In conspéctu Angelórum psalmi tibi. Parum sibi existimat Prophéta esse, ut homínibus tantum præsentibus psallat, quia hómines corporálium tantum negotiorum officia inspiciunt : in eo enim, quod psallit, motum complacitæ operatiōnis Deo ostendit. Non ergo quæ vidéntur in corpore, cerni desiderat : sed ea quæ spirituáliter natüræ spirituáles contuénunt, gérere festinat. Scit enim sub spécula Angelórum vitam omnem morésque ágere, et ubique hæc divinórum ministeriorum auxilia fidélibus cunctis assístere, ut scriptum est : Præst Angelus Dómini in circúitu timéntium eum.

¶ Vivit ipse.

Leetio v.

LECKM étiam Moysi in manu mediátoris per Ángelos suissē depósitam docet Apóstolus. Nec non et Elisés absolutissime dúcuit, humánas infirmítatēs Angelórum auxiliis deféndi, et in ómnibus periculis, si fides maneat in nobis, adéssse spiri-

tuálium Virtútum defensiónem. Nam cum rex Syriae cápere Geth urbem, in qua idem Prophéta Elisés esset, pararet, et nocturnis itinéribus exércitum suum, qui antelucánuſ urbem obsidéret, destináasset, puer Eli-séi, conspécta obsidióne, dixit : O dómīne, quid faciémus ? Et dixit : Noli timére, quia plures sunt nobiscum, quam cum illis.

¶ Angelus Dómini.

Leetio vi.

Et orávit Elisés ad Dóminum, et dixit : Adáperi, Dómine, óculos pueri hujus, ut vídeat. Et apéruit Dóminus óculos pueri, et vidit. Et ecce mons erat plenus equis, et curribus in gyro Eli-séi, et descendérunt ad eos. Tantus et tam nóbilis Prophéta solus contemplatiōne auxiliórum spirituálium dignus est. Sed orátiō ejus ad Deum visum incorporálium étiam pueri suo mérit. In horum igitur assisténtium humánis auxiliis Angelórum conspéctu psallat Prophéta, simplicib⁹ spirituálium óperum contemplatiōne placiturus.

¶ In omni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vi. Cap. 48.

In illo témpore : Accesserunt discípuli ad Iesum, dicéntes : Quis, putas, major est in regno cœlórū ? Et rēliqua.

Homilia sancti Bernárdi Abbatis.

T. 4. in fest. S. Mich. Serm. 44.

Alectiōnem advérsus eos, qui pusíllos scandalizant, satis terribiliter intonantem. Némini blanditur Véritas, néminem pat pat, nullum sedúcit, aperte denúntians, quóniam vñ hómini illi, per quem scándalum ve-nit : expedit ei, ut suspendatur in collo ejus mola asinaria : et pro suávi jugo, et levi ónera Salvatóris, gravi mole terréna cupiditatis húmeris ejus impo-sita, demergatur in profundi-um

maris hujus magni, et spatiōsi
mānibus, quod est sine dóbio
sēculum nequam. Perire sīquidē
necēsse est hōminem, qui
charitatem nou habet, etiam si
tradiderit corpus suum ita ut
ardeat. Et hoc dixerim, fratres,
ut in ea charitāte, et unanimi-
tate, et pace, in qua statis in
Dómino, solliciti sitis perseve-
rare, et abundare magis.

¶. Machabaeus.

Lectio viii.

Quæ est enim spes nostra, et
gādium nostrum, et corō-
na klōriæ? nonne unitas et
unanimitas vestra, in qua gānde-
o vos inveni fraternitatis
amatores, et ante omnia mū-
tuam in vobismelíspis charitā-
tem habentes, quod est vīpecu-
lum perfectionis? In hoc enim
cognoscunt omnes, etiam An-
geli sancti, quod Christi estis
discípuli, si dilectionem habue-
ritis ad invicem. Dénique potest
hinc quoque fraternæ dilectionis
utilitas magnifice commendari.
Numquid enim Christi grātia
diligemur ab Angelis, si de
mūtuæ dilectionis inōpia cognō-
verit nequāquam ejus nos esse
discípulos? Numquid diligemur
ab eis propter nos ipsos, id est,
spiritualis natūræ similitudinem,
si inveniūr non diligere hu-
mānæ natūræ nostræ consortes?
imo vero, si ex eis, quæ inter
nos sunt contentionibus carnā-
les nos magis quam spirituāles
esse constiterit?

¶. Tu, Dómine.

Lectio ix.

DENIQUE nūmquid Angelii dili-
gent nos propter seipso, et
futuram de nobis civitatis suæ
restauratiōnem, si (quod absit)
unum, quo solo uniri, et coae-
dificari eis possumus, desuerit
glātinum charitatis? Quōmodo
sperābunt reædificāndos de no-
bis perpétuos civitatis illius
mūros, si cognōverint, si vide-
rint, nos non lāpides esse vivos,
qui possint invicem cohārere,
sed magis pūlverem, quem prō-

jicit ventus a fācie terræ, quem
unius verbi flatus in tūrbinē
excītet, et suspicōnis enjūsli-
het levissima aura dispērgat? Et
hæc quidem dixisse sufficiat,
pro eo, quod ait Dóminus: Si
quis scandalizaverit unum de
pusillis istis.

Te Deum laudāmus. 45.

FERIA QUINTA

Infra Oct. S. Angeli Custodis.

In j. Noct Lectiones de Scri-
plura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Lib. 9. de Civitate Dei, cap. 22.

Anōklis bonis omnis corporā-
lium temporaliumque re-
rum sc̄ientia vilis est, non quod
earum ignari sint, sed quod
illis Dei, qua sanctificantur,
chāritas chara est. Præ cujus
non tantum incorporali, verum
etiam incommutabili et ineffa-
bili pulchritudine, cuius sancto
amōre inardescunt, omnia quæ
infra sunt, et quod illud est,
non sunt, seque ipsos intra illa
contémnunt, ut ex toto, quod
boni sunt, eo bono, ex quo
boni sunt, perfruāntur.

¶. Vivit ipse.

Lectio v. *Ibid. l. 40. c. 7.*

Angeli in cœlestibus sédibus
constituti immortales et beā-
ti, qui Creatoris sui participa-
tiōne gaudent, cujus æternitatē
firmi, cujus veritāte certi, cujus
mūnere sancti sunt: quóniam
nos mortales et miseros, ut im-
mortales beatique simus, miser-
icorditer diligunt, nolunt nos
sibi sacrificare, sed ei, cujus
et ipsi nobiscum sé sacrificium
esse novérunt,

¶. Angelus Dómini.

Lectio vi.

Cum ipsis sumus una cīvitas
Dei, cui dicitur in Psalmo:
Gloriosa dicta sunt de te, cīvitas
Dei; cujus pars in nobis pere-
grinatur, pars in illis opitulā-
tur. De illa quippe supērna cī-
vitate, ubi Dei volūtas intelligi-
bilis atque incommutabilis lex

est: de illa supérrna quodámmodo cùria (géritur namque ibi cura de nobis) ad nos ministráta per Angelos sancta Scriptúra descéndit.

R. In omni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

In illo tempore: Accessérunt discipuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlorum? Et réliqua.

Homilia S. Bernárdi Abbatis.

Tom. t. in Festo S. Michaelis.

JAM vero quem non móveat quod séquitur in Evangélio: Si óculus tuus scandalizáverit te, érue eum? Numquid enim corporálem hunc óculum monémur erúdere, aut unam ex mánibus istis, similiter et unum abscindere pedem? Absit a nobis hujusmodi carnális omnínō et nimis ridiculosa cogitatio.

R. Machabæus.

Lectio viii.

PORNO triplex fieri scándalum istud quotidiano nobis nosse licet experímento. Intérdum enim est in nobis spirítalis intentionis óculus simplex, et qui gratiæ magis quam noster dicéndus sit, sed scandalizat nos óculus noster, et qui vere a nobis est, dum volúntas nostra áliam minus castam importúne ingerit intentionem, sed habémus super hoc salubré consilium Salvatóris: Erue eum, inquit, et prójice abs te. Hoc autem fiet, si non conséntias, si abjicias, si resistas. Simili modo de manu ac pede est intelligéndum.

R. Tu, Dómine.

Lectio ix.

Cum autem bonis opéribus intentos, ad ália ópera tráhere volúntas pròpria conátur, manus nostra est, quæ scandalizat nos: sed abscindi debet, et prójici a nobis, ut non ei consentiámus. Sic étiam proficere in sancta conversatióne, et as-

céndere per gradus scalæ, quæ Jacob appáruit, ac juxta quod ait Psalmista, de virtute in virtutem ire desiderantes, sapientius scàndalum pátimur a pede quodam pusillanimitatis, et negligéntiae nostræ, qui nimírum descendere magis, ac remissius ire conátur; sed abscindi eum necéssè est, ut pes gratiæ, qui stat in dirécto, currere possit sine offensióne, sine scàndalo, sine impedimento.

Te Deum laudámus. 43.

FERIA SEXTA

Infra Oct. S. Angeli Custodis

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

In Festivit. S. Michaelis.

DIGNUM est, ut gloriām Angelorum non capiéntes, tanto magis amplectāmur misericordiam, qua nimírum constat nihilominus abundare domésticos Dei, cœli cives, principes paradisi. Testátur enim Apóstolus, qui raptus ad tértium colum, beátæ illi cùriæ mérit interésse, atque ejus nosse secréta, quóniam omnes administratórii sunt spíritus, missi in ministérium propter eos, qui hereditatē capiunt salútis. Neque id cuiquam incredibile vidéatur, quandóquidem ipse quoque Creator, et Rex Angelorum venit non ministrari, sed ministrare, et animam suam dare pro multis.

R. Vivit ipse.

Lectio v.

MINISTRANT Angeli, sed de Malieno, offerentes Deo bona opera, non sua, sed nostra, et nobis ejus gratiām referentes. Unde et Scriptura dicit: Quóniam ascéndit sumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angelorum: sollscite præmisit, data ei suis incénsa multa. Nostros enim sudóres, non suos, nostras, non suas lacrymas offerunt Deo, nobis quoque ejus

múnera réferunt, non sua. Non sic minister ille sublímior cunctis, sed humílier unívrsis, qui semetípsum óbtulit sacrificium laudis, qui Patri ófferens animam suam, nobis ministrat usque hódie carnem suam.

R. Angelus Dómini.

Lectio vij.

HUJUS staque tanti ministri grátia, nihil mirum si dignáuter nobis, imo et libénter Angelii sancti ministrant. Ipsi enim amant nos, quia nos amávit Christus. Dicitur certe vulgári provérbio : Qui me amat, amat et canem meum. Nos vero, o beáti Angelii, catelli sumus bémuni illius, quem tanto afféctu diligitis. Catelli, inquam, cupientes saturari de misis, quæ cadunt de mensis dominórum nostrórum, qui estis vos. Et haec dixerim, fratres, ut ampliorem de cétero erga beátos Angelos fidúciam habeáatis, ac proinde familiárius in omni necessitaté vestra illórum invocétis auxília; sed et digne in eorum præséntia conversári, et magis ac magis eorum vobis conciliare grátiam, captare benevoléntiam, exoráre cleméntiam studeáti.

R. In omni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

In illo tempore : Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes : Quis, putas, major est in regno cœlórum ? Et réliqua.

De Homilia S. Joánnis
Chrysóstomi.

Ex Homilia 60. in Matth.

VIDETE, ne contemnáti unum de párvulis istis. Párvulos non ætate, sed multórum aestimatione appellávit, pauperes, inquam, ignótos, ceterósque hujusmodi, quos multi conténnunt, qui revéra párvuli non sunt, cum Creatóris omnium amici sint, quos ipse multo magis venerabilióres facit, di-

cens : Quia Angelii eórum semper vident faciem Patris mei, qui in cœlis est.

R. Machabæus.

Lectio viii.

HNC maniféstum est, quia homines Sancti Angelos habent. Apóstolus etiam ait de muliere, quóniam velámen débeat habére in cápite propter Angelos ; et Moyses : Statuit fines, inquit, géntium secundum númerum Angelórum Dei. Hic vero non de Angelis simplíciter dicitur, sed de Angelis excelléntibus atque suprémis. Nihil enim áliud designátur, cum faciem, dicat, Patris mei aspiciunt, quam summa fidúcia eórum, et honor præcipiuus.

R. Tu, Dómine.

Lectio ix.

VIDES, quot quibúsque ratióibus ad modéstiam, et ad curam tenuiòrum fratrum nos révocat ? Infántem in médio státtuit, et dixit : Efficiámini sicut párvuli : et quicúmque tales suscéperit párvulum, me suscipiet, et quicúmque hunc scandalizáverit, extrema luet supplicia : et scandalizáentes homines, etiam si loco mánuum atque ocalórum nobis essent, absindere jussit. Angelórum quoque auctoritaté, qui hos ténues fratres tutántur, ut eos veneremur, impéllit.

Te Deum laudámus. 45.

SABBATO

Infra Oct. S. Angeli Custodis.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrósii Episcopi.

Lectio iv.

Sermone 4. de S. Eliseo.

HOSTIUM tumultus bellicósos mínime timére debémus, nec quálibet númerosam hóstium multitúdinē formidare. Quóniam, sicut ait Apóstolus, major est qui in nobis est, quam qui in mundo : hoc est, poténtior est ad protégendos fábulos suos Christus, quam diabolus ad instigándos

inimicos : quamvis enim idem diabolus colligat sibi turbas , et crudeli eas armet insania , tamen facile destruuntur , quis melioribus populum suum Salvator circumdat auxiliis . Ait enim Propheta : immittet Angelum Domini in circuitu timentium eum , et eripiet eos . Quod si Angelus Domini timentes eum de periculis eripit , non potest timere barbarum , qui timuerit Salvatorem .

R. Vivit ipse .

Lectio v.

Idem in Epist. ad Hebr. cap. 4.

Quid miraris , si Filio ministrium exhibent Angelii , cum etiam nostrae salutis ministros eos constet effectos ? Filius tamen sicut Dominus salvat : isti vero sicut servi saluti praedestinationum deserviunt . Intelligite igitur , quantus honor nobis existit , ad quos sicut ad amicos , ita ministros Angelos suos destinat Deus .

R. Angelus Domini .

Lectio vi.

Idem in Ps. 27.

Qui juxta me erant , de longe steterunt : ne mysticus quidem pietatis abhorrebat affectus , ut pro Angelis dixerit , qui praecludunt timentibus Dominum , ut eripiant eos de tentationibus , quas ferre non possunt . Quomodo ergo longe stant , qui ad adjumentum sunt attributi ? sed non illi se separant , sed qui urguntur temptationibus , putat eos longe abesse , quos proprius sibi adesse desiderat , et arbitratur dissimilare , cum illi adjuvandi tempus nutu sui imperatoris expectent , qui athletam suum , quo gloriiosius vincere , diutius certare precepit .

It In omni .

In tertio Nocturno .

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum .

Lectio vii. Cap. 18.

In illo tempore : Accesserunt discipuli ad Jesum , dicentes : Quis , putas , maior est in regno celorum ? Et reliqua .

De Homilia sancti Joannis Chrysostomi .

Ex Homilia 69.

CURIOSUS , inquit , scrutamus vos , quis vestrum major sit , et de primatus honore contenditis . Ego autem , si quis humiliorem se ceteris non efficerit , ipso ingressu celesti omnino indignum assero . Recte autem ante oculos monstracione partili tota rem posuit , ipso asperita eos convertens , ac persuadens , ut absque simulatione aliqua humilitatem amplectantur .

R. Machabaeus .

Lectio viii.

PARVULI autem non invidere . Nec inanem expectare gloriam , nec primatus desiderare dignitatem noverunt : sed maxime hanc virtutem possident , puram dico simplicitatem , et humilitatem . Non ergo fortitudine tantum , ac prudentia , sed humilitatis quoque virtute , et simplicitate nobis opus est : quae si non adest , salus nostra certe claudicat .

R. Tu , Domine .

Lectio ix.

PARVULUM autem arte , et quidem , mea sententia , valde parvulum , qui ab omnibus esset passionibus liber , in medio statuit . Illa enim etas omni arrogancia ; omni glorio inanis furore , omni livoris insanis , omni contentioni cupiditate , ceterisque hujusmodi affectibus immunita est . Cumque praecipuis muniatur virtutibus , simplicitatis scilicet ac humilitatis , de nulla istarum superbit , ita duplice philosophia ornatur .

Te Deum laudamus . 45 .

DOMINICA II. SEPTEMBRIS.

Dies Oct. S. Angeli Custodi.

Duplex .

In i. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente .

In secundo Nocturno .

De Sermone S. Bernardi Abbatis .

Lectio iv.

Ex S. 12. sap. Ps. Qui habitat.

Angelis suis mandavit de te . Mira dignatio , et vere ma-

gna diléctio charitatis. Quis enim? quibus? de quo? quid mandavit? studiōse consideremus, fratres, diligenter commendémus memoriæ hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? cuius sunt Angelii? cuius mandatius obtémperant? cuius obdiant voluntati? Nempe Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. Nec cunctantur, quin etiam in manib[us] tollant te. Samma ergo majestas mandavit Angelis, et Angelis suis mandavit. Iulis utique sublimibus, tam beatissimis, tam proxime sibi coherentibus, tam familiariter sibi adharentibus, et vere domesticis Dei mandavit de te. Tu quis es? Quasi vero non sit homo putredo, et filius hominis vermis.

R. Vixit ipse.

Lectio v.

Sed quid, putas, mandavit de te? Numquid scripsit contra amaritudines? numquid ut contra fétium, quod vento rápitur, osténdant poténtiam suam, et stípulam siccam persequuntur? numquid ut tollant simpium, ne videat gloriām Dei? Mandandum istud est, non mandatum. Itaque Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te. Pretiosum depósum nobis commiserat, fructum crucis sue, prélium sanguinis sui: non est contentus custódia hac tam parum tuta, tam parum utili, tam frágili, tam insufficiēti. Super muros tuos Ierusalēm constituit custodes, nempe etiam ipsi qui vidéntur muri, aut in muro ipso colúmnæ, his custodibus egent et máxime.

R. Angelus Domini.

Lectio vi.

QUANTAM tibi debet hoc verbum inserre reverentiam, asserre devotio[n]em, conférre fiduciām! Reverentiam pro præsentia, devotio[n]em pro benevolentia, fiduciām pro custodia. Cauta ámbula, ut videlicet, cui adsunt Angelii, sicut eis mandā-

tum est, in omnibus viis tuis; in quovis diversorio, in quovis angulo, Angelo tuo reverentiam habe. Tu ne audeas, illo præsente, quod vidénte me non auderes. Ceterum, etsi tam párvuli sumus, et tam magna nobis, nec modo tam magna, sed et tam periculosa via restat, quid tamen sub tantis custodibus timeámus? Nec superari, nec seduci, minus autem seducere possunt, qui custodiunt nos in omnibus viis nostris. Fidèles sunt, prudētes sunt, potentes sunt, quid trepidamus? tantum sequámur eos, adhæreamus eis, et in protectione Dei cœli commorémur. **R. In omni.**

In iii. Nocturno Lectiones vii. et viii. ut in die Festi.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ, cujus fit com. in Laudibus, et utrisque Vesperis.

Si dies Octava S. Angeli Custodis incident in Festum Nativitatis B. Mariae Virginis, fit de B. M. cum com. diei Octavæ S. Angeli Custodis.

DIE IV. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Rosalie, Virginis

Panormitanæ.

Semiduplex.

Pro omnibus Hisp. Regi subject.

Omnia de Communi Virg. lxvij. præter seq.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutaris noster: ut sicut de beatae Rosalie Virginis tuae festivitate gaudemus, ita piæ devotionis erudiāmur affectu; et ejus intercessione ab iracundia tuae flagellis misericorditer liberemur. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno. . .

Lectio iv.

Rosalia Virgo, orta Panormi[n]a, ex nobili genere, suam originem trahens a Carolo Magno, in Quisquinæ montem, quadraginta circiter mille passibus distante[m], sola secédens, paternæ domus opes, delicias ac

spem majoris amplitudinis, ob propinquitatem et benevolentiam regum Siciliae contemnens, cum tetrigae rupis horrore et asperitate commutavit: inque antrum, cui tunc unicus, et quidem angustus aditus e superiori loco patet, intrilda descendit, ea mente, quam characterioribus saxo insculptis adhuc patentibus expressit: Ego Rosalia Sinibaldi Quisquinæ, et Rosarum domini filia, amore Domini mei Iesu Christi, in hoc antro habitare decrevi. Qua inscriptione oculis obversante, suscepit vitæ propositorum altius cordi infigere, ac divinæ benevolentiae signa ad castissimam mentis blandimenta vicissim provocare consuevit.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

In hac specu subterranea sibi et mundo emortua, consepultaque Iesu Christo, ut soli Deo viveret, diu nocturne latuit, cavens praecipue in montibus paterni principatus, ne forte agnita, in domum, urbemque patriam adduceretur invita. Cællidas demonum insidias, que asperæ vitæ tedium, et solitudinis horrorem animo ingerebant, acriter sœviendo in se, ferrea catena, vigiliis, et humicubatione, forti animo superasse, anliquæ icônes significant. Cumque humânis destituta præsidis, nihil solatii aliunde hauriret, quam e celo, Dominus, qui consolatur, et coronat Sanctos suos, angelicis deliciis illam sepius recreabat.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

CONCLUSTI deinde consilio ex antro Quisquinensi, in horridiore speluncam Peregrini montis, tribus fere mille passibus procul Panormo, Rosalia se transtulit, ut quo difficultorem pugnam secum ipsa committeret e conspectu domus paternæ, eo laudabilius de contemptu mundi illécebris triumpharet.

Latebat ibi ad partem levam angustus concavus, quem eadem post repertas ejus reliquias, illuc venanti, cui se videndum prebuit, dixit esse suam cellam peregrinam, ubi multum ætatis exegisset. Hic tamquam columba in foraminibus petra gemens, in coelestium rerum contemplatione desixa, ad perfectissimam divini amoris normam in solitudine vitam traduxit, et sanctissime perennibus charitatis rosis, et virginitatis liliis coronata, depositus pridie Nonas Septembribus. Cujus corpus, Urbano Octavo Pontifice Maximo, divinitus anno Jubilari, totius Siciliæ plausu, reportum, illam a peste liberavit.

R. Afferentur Regi.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, de Com. lxxv. EADEM DIE IV. SEPTEMBRIS. In Festo S. Rosæ Viterb. Virg.

Duplex.

Omnia de Communi Virg. lxxvij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatam Rosam sanctarum tuarum Virginum collegio aggregare dignatus es: tribue nobis, quæsumus; ut, ejus precibus et meritis, a culpis omnibus expiémur, et tua majestatis consortio persuadatur æterno. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Rosa, Viterbii piis parentibus nata, ab ipsa infantia omni virtute enstuit, facta perfectionis magistra, cum vix loqui didicisset. Mundi exosa vanitates, rudi amictu, pedum nuditate, cilicio, jejuniis, aliisque austerioribus corpuscum affligena, divina contemplationi juciter vacabat. Hanc vero eximiam sanctitatem insigni miraculo Deus testam voulit: nam adhuc puella avunculum defunctum ad vitam revocavit. Ad virginitatem, quam

perpétuo cóluit, solo aspéciu
intuéntium ánimos excitabat.
Charitatis erga páuperes stu-
diosíssima, cum aliquando hi-
béno témpore substráctum sibi
panem clam illis desérret, patre
imperante, ut prôderet quid in
grémio abscónditum ferret,
panis in rosas convérsus est.
¶ Propter veritatem.

Lectio v.

Cum séptimum explésset an-
num, solitúdinis desidério
flagrans, domus sua angústam
célulam élégit: cui se tamquam
voluntário cárceri inclúsit, et
oratióni, corporisque castiga-
tióni ardénter incúmbens, Dei
cleméntiam deprecabátur pro
sanctæ Ecclesiæ tranquillitatē,
quam Frederici Secundi Impera-
toris impfetas acérime divexá-
bat. Ex diútina autem macera-
tione in morbum lethálem inci-
dit: in quo beatæ Virginis visi-
tatione recreata, hábilum Tertiū
Ordinis sancti Francisci induere
jussa est. Decénnis a Deo inspi-
rata, piis adhortatióibus val-
disque arguméntis multos hæ-
rélicos ad fidem et obediéntiam
Románi Pontificis redúxit. Qua-
de causa cum tota cognatióne sua
in exiliu ejécta, ad vicina óppida
venit, ubi Frederici mortem,
et Ecclesiæ pacem prophético
spíritu prædixit. Mulserem cæ-
cam a nativitate illuminávit, et
ad fidei veritatem astruéndam,
succénum rogum ingrëssa, ac
tribus horis in eo illæsa pérma-
nens, cujisdam hæréticæ mulie-
ris pervicaciám vicit, eámque
cum aliis ad fidem convértit.
¶. Dilexisti justitiam.

Lectio vj.

TANDEM Vitérbium summa ef-
vium gratulatióne revérsa,
in consórtium Sanctímoniálium
sanctæ Maríæ de Rosis admitti
pétuit: sed illis ingrëssum ob-
puéllæ inópiam denegantibus,
se mórtuam in eo cœnóbio com-
moratúram prædixit. Mox ad
pristinum domus suæ cárcerem
regréssa, cum in ea duó-

bus annis permanésset, morbo
corrépta, et ad beatam pátriam
susítrans, méritis plena migrá-
vit ad Sponsum, décimo octávo
suæ vitæ anno nondum exácto.
Corpus ejus miro splendóre il-
lustratum, suavique odore per-
fusum, in templo sanctæ Mariæ
de Ródio, effóssa humo, ac insu-
per ingésta, tumulatum fuit: do-
nec post triginta circiter menses
ab Alexándro Quarto, tunc Vi-
térbi sedénte, et in somnis ter-
ab ea admónito refóssum, et in-
corrúptum repértum, pridie No-
nas Septembbris, ad præfátum mo-
nastérium, quod póstea sanctæ
Rosæ nuncupátum est, solém-
niter translátum fuit: ubi usque
ad hodiérnam diem integrum et
flexibile, summa totius orbis
admiratióne asservátur, et novis
semper miraculis corúscat.

¶. Afferéntur Regi.

In iij. Nocturno Homilia in
Evang. S simile erit regnum cœ-
lorum decem virginibus. lxxv.

DIE IX. SEPTEMBRIS.

In Feste B Petri Claver, Conf.

Societatis Jesu.

Duplex. Oratio.

Drus, qui miserabilia mancí-
pia ad agnitionem tui nómí-
nis vocatúrus, beatum Petrum
Confessórem tuum mira in eis
juvándis sui abnegatióne et exí-
mia charitáte roborásti: ejus
nobis intercessióne concéde; ut
non quæ nostra sunt, sed quæ
Jesu Christi queréntes, próxi-
mos dñe et veritatem diligere
valeámus. Per eúmdem Dómi-
num.

In j. Noct. Lectiones de Scri-
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Claver Hispánus Ver-
duni natus, quod óppidum
est Cataláunia non ignobile in
diocési Celsonénsi, Societati
Jesu nomen dedit adoléscens
móribus innocentissimis. Reli-
giósæ vitæ tyrocinio sancte et
ad exemplum functus, humani-
ribus litteris, et philosophiæ

óperam datúrus, in Baleárium maximam trajécit; ubi cum beato Alphónso Rodríguez, qui multa jam tum de Petri apostolátu, ejusque futura in cœlis glória divinitus cognoverat, conjunctissime vivens, ab eo sublimioris virtutis arcána et labores ingéntes sibi paratos edéctus est. In Hispániam revocatus, theologis currículo nondum expiété, in Neogranatense Austrális Americæ regnum, inoderatórum jussu, transmissus, et sacerdótio auctus, sacrarum disciplinarum cursum in urbe sanctæ fidei Bogotensi confecit. Inde Cartáginem ad oram maris Atlántici missus, in illo empório rúdibus et bárbaris homínibus ex Africa ad ductis, et per vim de libertate in servitūtem dejectis, se omnésque vita sua rationes, intorposa etiam sacramenti fidei, plane devóvit: quorum ipse unus multa miseria salutáribus baptismatis aquis expiavit. Vix autem dici potest quanta patientia et charitate in calamitosissimo illo hóminum genere excoléndo, et christianis præceptionibus et móribus imbuendo, vir apostolicus per quadraginta et eo amplius continentes annos desudaverit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

NEQUE cōrūm animis solum, sed et corpóribus opitulabatur assidue. Quum naves ejusmodi mancipiis onus in portum appellerent, præsto aderat Petrus, cibum, potum, pharmaca, aliaque necessaria præsidia secum forcea, hominesque miseria et squâdere confectos, ceu pater filios, per amplerem complectens, nudis vestimenta, esurientibus escam, agris medicamina suppeditabat. Lue pestifera, aliisque morbis infestos, nihil de sua vita sollicitus, peculiari cura, et ope levabat, visus non raro putrida cōrūm ulceria studiósius tractare, do-

nec nauseantis natüræ moléstiam pénitus superaret, dignus inde qui plurimis a Deo charismatum donis ditardetur. Quamplures a médicis desperatos subito sanitati restituit, multis oculorum lumen captis visum reddidit, tres a mortuis excitavit. Pallium quo utebatur, quodque sepe, alio stragulo deficiente, agris languentibus quibuscumque impónere, vel substernere solebat, agrotórum et pessimo ulceratórum sórdibus liet inquinatum, noscisi suavissimum odorem efflabat, ejusdémque contactu plures repente ex morbis gravissimis convaluérunt.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Tor labóribus in mancipiis cura exaltatis minime frictus, céteris etiam, qui Cartágine versarentur, civibus advenisque juvandis, hereticus cum Ecclesia reconciliandis, Mahumeticis superstitioni addictis ad Christi ovile trahendis, multam atque útilem óperam posuit. Quod témoris superasset, contemplationi dabant, et fessus diúrnis labóribus, in seram noctem horas contundentes Deum precabatur, semper cum eo virtutum exercitatiōne cojunctionis. Virginalis integratilis custos rigidissimus, cum param ab omni labore ad tēmulum usque servarit. Senni parcissimus, asseribus, injicto supradentore, indormiebat. Erga omnes comis et assibilis, in se uno cruciando asper et avua domi, forsique in hunc habitus, numquām élutus aenam: odia impiorum et confracta immobili fortitudine tolleravit, nullam adhibens contumeliam memoriā. Denum tot virtutum meritis, et potissimum charitate estimis illustris, anno millesimo secentesimo quinquagesimo quarto, die nativitye Delparæ Virginis Marie, quam a pueri semper adorauerat, ad

cœlestium sedem plácido éxitu emigravit , annum agens ætatis nonum supra sexagésimum . Post óbitum clárior elúxit sánctitas , patratis a Deo , ejus intercessione , illástribus miraculis ; quibus rite probatis , Pius Nonus Póntífex Maximus honores cœlum Beatórum eidem tribuéndos decrevit .

R. Iste homo .

In tertio Nocturno .

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam .

Lectio vii . Cap. 10 .

In illo tempore : Legisperitus quidam volens justificare se ipsum , dixit ad Jesum : Et quis est meus próximus ? Et réliqua . Homilia S. Joannis Chrysostomi .

Hom. 8. adv. Judæos .

MITARE Samaritanum illum qui in Evangélio tantum erga vulneratum præstítit sollicitudinem . Etenim illuc prætererit Levita , prætererit Pharisæus , ac neuter deflexit ad jacéntem ; sed inclementer , crudeliterque relícto illo , abiérunt . Samaritanus autem , qui nulla ex parte illi conjunctus erat , non prætercurrit ; sed occurrens misérus est , instillavit óleum et vinum , impósuit ásino , duxit ad dversorium , pecúniam partim dedid , partim pollscitus est , præ ejus , qui nihil ad ipsum pertinébat , curatiōne . Si Samaritanus ádeo humánus , mitisque fuit erga hóminem ignótum , quam habituī sumus nos véniam , si proprios fratres neglexérimus in malis gravióribus ? Ne igitur dissimulémus , neque inclementer prætereamus : quin etiamsi alii hoc fecerint , cave tu ne idem facias .

R. Iste est qui .

Lectio vii .

Neque enim Samaritanus ille dicébat : Ubi nunc sacerdotes , ubi nunc Pharisæi , ubi nunc Judæorum doctores ? Sed perinde ac venátum quemdam maximum nactus esset , ita lucrāndi ansam aripuit . Et tu totum .

ergo cum videris álium egéntem curatiōne vel corporis vel animæ , ne dicas apud temetipsum : Quare ille et ille eum non curavérunt ? Sed illum tu a morbo libera , nec rationes negligéntiae ab illis exigas . Si aurum jacens invénias , num dicas apud temetipsum : Quare ille aut ille non sustulérunt ? et non festinas ante alios rápere ? Itidem et de fratribus collapsis cogita , putatóque thesaurum te reperisse , nimfrum curam illorum . ¶ Etenim si instilláveris cuipiam velut óleum doctrinam sermónis , si ligáveris eum mansuetudine , si sanáveris tolerantia , ille te faciet ditiōrem quovis thesáuro . Qui enim separaverit pretiósū a vili , tamquam os meum erit , inquit Deus . Quid huic bono pótent aequiparari ? Quod neque jejúnium , neque humicubationes , neque pernicigia , neque áliud quidpiam potest efflere , id élicit fratris procurata salus .

R. Sint lumbi .

Lectio ix . S. Gorgonit Mart .

DIE XXII. SEPTEMBRIS .

Vel alia die .

In Festo B. Mariæ de Socos , diete de Cervellon . Virginis Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum .

Duplex .

Pro omnibus tam Sacularibus , quam Regularibus omnium Regnorum , et Provinciarum Imperatori subjectarum .

Omnia de Communi Virginum .

vii. præter seq .

In J. Vesperis , ad Magnificat . Ans. Flagellis , et catena María corpus domabat : silentio , et abstinentia ánimum custodiébat : oratiōibus incessanter instabat , docens Christi sponsas et corruptibile in sanctificatione et honore possidere .

Oratio .

Dux , qui nos cónspicis in tot periculis constitutos pro nostra fragilitate non posse subsistere concde propitius :

ut, intercedente beata Maria famula tua, de præséntis vitæ fluctibus educti, ad æternæ salutis portum pervenire valeamus. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectio de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARIA nóbili familia de Cervellónie Barcinóne in Hispania nata, et a paréntibus in Deitumore primis ab annis enutrata, virginitatem suam, cum decem et octo esset annorum, illi devótus. Ejus vivendi ratio erat, in publicum rarius prolire, agrotantibus domésticis sédulo adéssus, et in nosocómio ter in hebdomada paupéribus ministrare. Annum trigesimum agens, defuncto patre, habitum Ordinis sanctæ Mariæ de Mercéde prima ex féminis suscipiens, sanctimonialibus ejusdem Ordinis ducem, et magistram, et exemplar se præbuit, ac distributo patrimonio in redemptiōnem captivorum, professiōnem in eódem Ordine una cum voto de laborando pro rediméndis captiuis emisit.

¶ Propter veritatem.

Lectio v.

MATRE e vivis sublata, cum aliquot honéstis féminis ejusdem Instituti piam sanctamque vitam perégit: sólita quotidie mulserum, a suis fratribus redemptarum, ac Barcinónem advenientium, pedes in hospitali domo lavare: quinque in hebdomada sacra Eucharistia réfici, terque jejunare solo pane et aqua contenta: quotidiani flagellis insuper et ferrea catena corpus suum diligens. Siléntium, quod mira observantia colebat, inanibus verbis numquam infrégit, ac párcius indulgens somno, expetébat ab ejusmodi necessitate liberari, ut illo solo frueretur incessanter, quo jucundantur cœli, et Angeli lætantur. Quod diúrni témoris supérerat ab oratiōne

et pietatis exercitiis, in paupe- res juvandos impendébat: nullum officiū genus prætermittens, quo afflictos consolaretur, op- préssos liberaret, et vincitos edu- ceret de carcéribus.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

FUTURAS maris tempestates præ- nuntiabat, illasque saepe suis orationibus sedávit: visa aliquoties super undas incé- dere, quo fratres captivorum redemptores, aliósque in mari pericitantes servaret incolu- mes: unde ei María de Subsidio, vulgo de Socos, nomen est in- ditum. Dénique post multa vir- tútum insigia Barcinónem nu- gravit ad Dóminum, décimo térito Kaléndas Octóbris, anno salutis millésimo ducentesimo nonagésimo. Ejus corpus, ei quo suavissimus odor manabat, sepultum est in Ecclesia Fra- trum Ordinis sui; quod nona- gésimo post anno, Episcopo Barcinonensi, Petro Arragónia rege, ceterisque aulæ et ci- tatis Primatibus adstantibus, solénni pompa elevatum, incorruptum repertum fuit, ac decentiōri loco, ubi religiose colitur, asservatur.

R. Afferentur Regi.

In iii. Nocturno. Homilia u. Evang. Simile erit regnum co- lorum decem virginibus, de Com. lxxv.

Ad Benedictus, Aña. Adducéntur in lœtitia et exulta- tionē Regi Dómino Virgines post Mariam, ut in sanctitate, et justitia servant illi, et quo- cunque ierit, ipsum Agnum se- quantur.

In ii. Vesperis ad Magnificat. Aña. Mare, et venti Mariæ obé- diunt, angelici candoris virtute pollenti: aquæ multæ cessérunt ardori charitatis ejus.

DIE V. OCTOBRIS.

In Festo S. Gallæ. Videtur.

Duplex.

Omnia de Comm. nov. Virg. lxxix, præter seq.

Oratio.

ONNIPO TENS et misericors Deus, qui beatam Gallam eximia in pauperes dilectionis virtute decorasti: ejus meritis et precibus concede; ut charitatis opera exercentes, misericordiam tuam consequi mercamur. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro quarto Dialogorum
S. Gregorii Papae.

Lectio iv.

GOTHORUM temporebus, Gallus, hujus Urbis nobilissima puerilla, Symmachus consul ac patricii filia, intra adolescētiā tempora marito tradita, in unsus anni spatio ejus est morte viduata. Quam dum, servente mundi cōpia, ad iterandum thalamum et opes et artas vocarent, elegit magis spirituālibus nuptiis copulari Deo, in quibus a luctu incipitur, sed ad gaudia eterna pervenitur, quam carnalibus nuptiis subiecti, quae a latitia semper incipiunt, et ad finem cum luctu tendunt.

it. Propter veritatem.

Lectio v.

Mox ergo ut ejus maritus defunctus est, abjecto sacerdotali habitu, ad omnipotentis Dei servitium sese apud beati Petri Apostoli ecclesiam monasterio tradidit, ibique multis annis simplicitati cordis atque orationi dedita, larga indigentibus opera eleemosynarum impendit. Cumque omnipotens Deus permanentem jam mercēdem reddere ejus labōribus decrevisset, cancri ulcere in mamilla percussa est. Nocturno autem tempore ante lectum ejus duo candelabra lucere consueverant, quia videlicet amica lucis, non solum spirituales, sed etiam corporales tenebras odio habebat. Quae dum nocte quadam ex hac eadem jacēret infirmitate fatigata, vidiūt beatum Petrum Apostolum inter ultraque candelabra ante suum

lectum consistētem, nec perterrita timuit, sed ex amore sumens audaciam exultavīt, eique dixit: Quid est, Domine mihi dimissa sunt mihi peccata mea? Cui ille, benignissimi ut est vultus, inclinato capite, annuit dicens: Dimissa, veni.

R. Dilexisti iustitiam.

Lectio vi.

Sed quia quādam sanctimoniā mālem feminam in eodem monasterio prae ceteris diligebat, illico Galla subjūxit: Rogo ut soror Benedicta tecum véniat. Cui ille respóndit: Non, sed illa talis véniat tecum: haec vero, quam petis, die erit trigésimo secutūra. His itaque expletis, visio Apóstoli assistentis et colloquentis ei ablata est. At illa prótinus cunctæ congregatiōnis accivit matrem, esque quid viderit, quidve audierit, indicavit. Tertio autem die cum ea, quae jussa fuerat, sorore defuncta est; illa vero, quam ipsa poposcerat, die est trigésimo subsecuta. Quod factum nunc usque in eodem monasterio manet memorabile; sicque hoc a præcedentibus mātribus traditum narrare illic solent subtiliter juniores, quae nunc sunt sanctimoniāles virgines, ac si illo in tempore huic tam grandi miraculo et ipsæ adfuisse.

it. Fallax grātia.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Simeone est regnum cœlorum thesāuro. lxxij.

Lectio ix. de SS. Placido et Sociis ejus, Mart., cum eorum com. in Laud.

DIE VII. OCTOBRIS.

In Festo S. Pulcheriae, Virg. Imperatricis.

Duplex majus.

Omnia ut die vij. Julii supracclviii.

DOM. II. OCTOBRIS.

In Festo Maternitatis B. M. V. Duplex majus.

Ad Vesperas, Añæ et Capit. de Laud. Psalmint in Festis B. M. c.

Hymnus. Ave, maris stella. rj.

ccclxxxvij Dom. ij. Octobris. Maternitatis B. M. V.

V. Benedic̄ta tu in muliéribus.
R. Et benedictus fructus ventris
tui.

Ad Magnificat, Aña.

Cum jucunditatē Maternitatem
beatæ Mariæ semper Virginis
celebrēmus.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit cum Dominicæ occurr.

In fine Hymn. Jesu, tibi sit
glória, Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Maternitatem beatæ Mariæ Virginis
celebrēmus : * Christum
eius Filium adorēmus Dómi-
num. Ps. Venite. i.

Hymnus.

Costio Redemptor prætulit
Felicitas alvum Virginis,
Ubi futura victimæ
Mortale corpus induit.
Hæc Virgo nobis édedit
Nostræ salutis auspiciem,
Qui nos redémit sanguine,
Pœnas Crucemque pérultit.
Spes lœta nostro e péctore
Pellat timores ángios :
Hæc quippe nostras lacrymas
Precisque desert Fílio.
Voices Paréntis écipit,
Votisque Natus annuit :
Hanc quisque semper diligat,
Rebusque in artis invocet.
Sit Trinitati glória,
Quæ Matris intactum sinum
Ditavit almo gérmine,
Laus sit per omne sæculum.

Amen.

Aña et Psalmi Noct. ut in Fe-
stis B. M. vij.

In primo Nocturno.
V. Spécie tua et pulchritudine
tua. R. Inténde, pròspere pro-
céde et regna.

De libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 21. a

Ego ex ore Altissimi prodivi
primogénita ante omnem
creatúram. Ego feci in cœlis, ut
oriréatur lumen indeficiens, et
sicut nebula texi omnem terram.
Ego in altissimis habitavi, et
thronus meus in colūmna nu-
bis. Gyrum cœli circuivi sola,
et profundum abyssi penetravi,
in flūctibus maris ambulavi, et

in omni terra steti, et in omni
pópulo, et in omni gente pri-
matum hábui : et omnium excel-
lentium et humilium corda vir-
tute calcavi : et in his omnibus
réquiem quæsivi, et in hæreditate
Dómini morábor.

R. Felix es, sacra Virgo María,
et omni laude dignissima : * Ex
qua ortus est Sol justitiae Chri-
stus Deus noster, per quem sal-
vati et redempti sumus. V. Ma-
ternitatem beatæ Mariæ Virginis
cum gáudio celebrēmus. Ex.

Lectio ij.

Tunc præcepit et dixit mibi
Creator omnium : et qui
creávit me, requiévit in taber-
náculo meo, et dixit mibi : In
Jacob inhabita, et in Israel hæ-
reditare, et in electis meis mille
radices. Ab initio et ante se-
cula creata sum, et usque ad
futurum sæculum non désinam,
et in habitatione sancta coram
ipso ministrávi. Et sic in Sion
firmata sum, et in civitate san-
ctificata similiter requiévi, et in
Jerúsalem potestas mea. Et ra-
dicávi in pópulo honorificatu-
lo, et in parte Dei mei hæreditas il-
lius, et in plenitúdine sanctu-
rum detentio mea.

R. Sine tactu pudoris invénta es
Mater Salvatoris : * Qui colum
terrāmque regit, in tua se clau-
sit viscera factus homo. V. Be-
dicta tu in muliéribus, et bene-
dictus fructus ventris tui. Qui

Lectio iii.

Quasi cedrus exaltata sum in
Líbano, et quasi cypressus
in monte Sion. Quasi palma
exaltata sum in Cades, et quasi
plantatio rosæ in Jéricho. Quasi
oliva speciosa in campis, et
quasi platanus exaltata sum
juxta aquam in platéis. Sicut
cinnamónum et balsamum aro-
matizans odorem dedi : quasi
myrra électa dedi suavitatem
odoris : et quasi storax et gal-
banus, et ungula, et gutta, et
quasi Libanus non incisus rap-
oravi habitationem meam, et
quasi balsamum non missum

odor meus. Ego quasi terebinthus exténdi ramos meos, et rami mei honóris et grátia. Ego quasi vitis fructificávi suavitatem odoris.

¶ Multæ filiæ congregavérunt divítias, tu supergréssa es univerásas : * Speciosa facta es et suávis in déliciis tuis, sancta Dei Génitrix. ¶ Séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Maternitatem. Speciosa. Glória Patri. Speciosa.

In secundo Nocturno.

¶ Diffusa est gráta in lábiis tuis. ¶ Propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ex Sermone S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Nativ. Domini.

Virgo régia Davidicæ stirpis éligitur, quæ sacro gravi-danda foetu, divinam humanamque prolem prius concíperet mente, quam corpore : et ne supérni ignara consilii ad insitatos pavéret assátus, quod in ea operandum erat a Spíritu sancto, colloquio discit angélico, nec damnum crédidit pudoris Dei Génitrix mox futura. Cur enim de conceptionis nobilitate despéret, cui efficiéntia de Altissimi virtute promittitur? Confirmátur credéntis fides etiam præéntis attestatiōne miraculi, donatürque Elisabeth inopinata siccunditas, ut qui concéptum déderat stérili, daturus non dubitarétur et Virgini. Verbum fígitur Dei Deus, Filius Dei, qui in principio erat apud Deum, per quem facta sunt ómnia, et sine quo factum est nihil, propter liberandum hóminem ab æterna morte, factus est homo.

¶ Gloriósæ Virginis Maris Maternitatem dignissimam recolamus : * Cujus Dóminus humilitatem respéxit, quæ Angelo nuntiante, concépit Salvatórem mundi. ¶ Christo canámus gloriā in hac sacra solemnitate mirabilis Genitricis Dei. Cujus,

Lectio v.

Serm. 2. de Nativ. Domini.

Increditor hæc ínfima Jesus Christus Dóminus noster de cœli sede descéndens, et a patérna glória non recédens, novo órdine, nova nativitatē generátus. Novo órdine, quia invisi-bilis in suis, visibilis factus est in nostris : incomprehensibilis voluit comprehéndi, ante témpora manens, esse cœpit in témpore. Nova autem nativitatē gé-nitus est : concéptus a Vírgine, natus ex Vírgine, sine patérna carnis concupiscéntia, sine matérna integritatē injúria, quia futúrum hóminum Salvatórem talis ortus decébat, qui et in se habéret humánæ substántiæ natúram, et humánæ carnis inqui-naménta nescíret. Origo dissimilis, sed natúra consimilis ; humáno usu et consuetudine, quod crédimus, caret ; sed divina potestatē subnixum est, quod Virgo concéperit, quod Virgo pepérerit, et Virgo permánsiterit.

¶ Benedicta, filia, tu a Domino, quia per te fructum vitæ com-municávimus. * Sola sine ex-émplo placuisti Dómino nostro Jesu Christo. ¶ Nosstras depre-cationes ne despicias in neces-sitatibus nostris, et a periculis cunctis libera nos, sancta Dei Génitrix. Sola.

Lectio vi.

Oportuit, ut primam Genitricis integratam nascéntis incorrúptio custodiret, et complacitum sibi claustrum pudoris et sanctitatis hospitium divini Spíritus virtus infusa servaret, quæ statuerat dejécta erigere, confracta solidare, et superandis carnis illécebris multiplicatam pudicitiae donare virtutem ; ut virginitas, quæ in aliis non pote-terat salva esse generando, fieret aliis imitabilis renascéndo. Illoc ipsum autem, quod Chri-stus nasci éligit ex Vírgine, nonne appáret altissimæ fuisse rationis? Ut scilicet humáno

généri natam salutem diabolus ignoraret; et spiritu latente concéptu, quem non álium vidéret, quam álios; non aliter créderet natum esse, quam céteros. Quod ut fieret, éditus est Christus ex Virgine, quam Spíritus sanctus fecundávit; et cum in omnibus matribus non fiat sine peccati sorde concéptio, hæc inde purgationem traxit, unde concépit.

R. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui: * Undo hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me? Y. Respexit humilitatem ancillæ suæ, et fecit mihi magna, qui potens est. Unde. Glória Patri. Unde.

In tertio Nocturno.

Y. Fecit mihi magna, qui potens est. R. Misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Léctio viij. Cap. 2.

IN illo tempore: Cum redirent, remansit puer Jesus in Ierusalem, et non cognoverunt parentes ejus. Et reliqua.

Homilia S. Bernárdi Abbatis.

Hom. i. de Laud. Virg. Matris.

DOMINA et DOMINUM Angelorum María suum Filium appellat, dicens: Fili, quid fecisti nobis sic? Quis hoc áudeat Angelorum? Sufficit eis, et pro magno habent, quod, cum sint spíritus ex conditiōne, ex grāta facti sunt et vocati Angeli, testante David: Qui facit Angelos suos spíritus. María vero, Matrem se agnoscens, majestatem illam, cui illi cum reverentia servient, cum fiducia suum nūneupat Filium; nec dignatur nuncupari Deus, quod esse dignatus est. Nam paulo post subdit Evangelista: Et erat subditus illis. Quis? Quibus? Deus hominibus. Deus, inquam, cui Angeli subditi sunt, cui Principatus et Potestates obediunt, subditus erat Mariæ.

R. Beata es, Virgo María, Dei Génitrix, quem credidisti Dímino, perfæcta sunt in te, que dicta sunt tibi: * Propterea benedit te Deus in æternum. ¶ Diffusa est grātia in labiis tuis: intercede pro nobis ad Dóminum Deum nostrum. Propterea. Bened. Cujus festum cölamus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viii.

MIRABR utrumlibet, et elige quid amplius mireris, sive Filii benignissimam dignatiōnem, sive Matris excellentissimam dignitatēm. Utrinque stupor, utrinque miraculum. Et quod Deus fémina obtéperet, humilitas absque exemplo: et quod Deo fémina principetur, sublimitas sine sócio. In Laudibus Virginum singuláriter canticatur, quod sequuntur Agnum quocumque ferit. Quibus ergo laudibus júdicas dignam, quæ etiam prætit? Disce, homo, obediere, disce, terra, subdi, disce, palvis, obtemperare. De Auctōre tuo loquens Evangelista: Et erat, inquit, subditus illis. Erubescere, superbe cinis. Deus se humiliat, et tu te exaltas? Deus se hominibus subdit, et tu dominari gésiens hominibus, tuo te præponis Auctōri? * Felix María, cui nec humilitas défuit, nec virginitas. Et quidem singuláris virginitas, quam non temeravit, sed honoravit fecunditas. Et nihil minus specialis humilitas, quam non abstulit, sed extulit fecunda virginitas: et incomparabilis prorsus fecunditas, quam virginitas simul comitatur et humilitas. Quid horum non mirabile? Quid non incomparabile? Quid non singulare? Mirum vero si non hæsitas in horum ponderatione, quid tua júdices dignus admiratione, utrum videlicet pótius stupenda sit fecunditas in Virgine, an in Matre intégritas: sublimitas in prole, an cum tanta sublimitate humilitas? Nisi quod indubitanter horum singulis præferenda sunt

**simul cuncta , et incomparabili-
ter excellētius est atque felicior
ōmnia percepisse , quam aliqua.
Et quid mirum , si Deus , qui
mirabilis cérnitur , et lēgitur in
Sanctis suis , mirabilem se exhibi-
bit in Matre sua ? Venerāmini
ergo , cōjuges , in carne corrū-
ptibili carnis integritatē : mi-
rāmini etiam vos , sacræ vīrgīnes ,
in Vīrgine fœcunditatē : imitā-
mini , omnes hōmines , Dei Ma-
tris humilitatē .**

**Congratulāmini mihi omnes ,
qui diligitis Dōminum , quia ,
cum essem párvula , placui Altissimo : * Et de meis visceribus
génui Deum et hōminem .
Beātam me dicent omnes ge-
neratiōnes , quia ancíllam hū-
mīlem respéxit Deus . Et Glória
Patri . Et .**

Lectio ix. de Hom. Dom. occur.

AD LAUDES, et per Horas, Aūas.

1. Beāta es , * Virgo Marīa , que
ōmnium portāsti Creatōrem . Ps.
Dōminus regnāvit , eum reliq 44.
2. Genuisti , * qui te fecit , et in
etérnum pérmanes Virgo .

3. Beātam me dicent * omnes
generatiōnes , quia ancíllam hū-
mīlem respéxit Dōminus .

4. Fecit mihi magna , * qui po-
tens est , et sanctum nomen ejus .
5. Vidérunt eam * Filiæ Sion ,
et beātam dixérunt , et reginæ
laudavérunt eam .

Capitulum. Eccli. 24. a

Qui creávit me , requiévit in
tabernaculo meo , et dixit
mihi : In Jacob inhábita ,
et in électis meis mitte radices .

Hymnus .

Tu , Mater alma Nūminis ,
Orámus omnes supplices ,
A fraude nos ut dæmonis
Tua sub umbra prótegas .
Ob Péditum nostrum genus ,
Primi paréntis crímine ,
Ad inclytum Matris decus
Te lèx suprēmus extulit .
Clemēntor ergo prósperc
Lapsis Adáni pôsteris :
A te rogátus Filius
Depónat iram vindicem .

Jesū , tibi sit glória ,
Qui natus es de Vīrgine ,
Cum Patre , et almo Spīritu ,
In sempitēna sa-cula . Amen .
¶ Germināvit radix Jesse , ora
est stella ex Jacob . ¶ Virgo pē-
perit Salvatōrem , te laudāmus ,
Deus noster .

Ad Benedictus , Aūa .

Sancta Marīa , succurrē miseris ,
juva pusillānimes , résolve flēbi-
les , ora pro pôpulo , intérveni
pro clero , intercéde pro devóto
femīne sexu : séntiant omnes
tuum juvāmen , quicūmque cé-
lebrant tuam admirabilem Ma-
ternitatē .

Oratio .

Drus , qui de beatæ Marīe
Vīrginis útero Verbum tuum ,
Ange'o nuntiānte , carnem sus-
cipere voluisti : præsta suppli-
cibus tuis ; ut qui vere eam
Genitricem Dei crédimus , ejus
apud te intercessiōnibus adju-
vémur . Per eūdem Dōminum .

Et fit comm. Dominice occur.

Ad Horas , Aūas et Oratio ut in
Laud . Ad Tertiām , Capit . Laud
Reliqua ut in Festis B.M. cvij .

In ij. Vesp. omnia ut in j.

Ad Magnificat , Aūa .

Matérnitas tua , Dei Génitrix Vir-
go , gaudium annuntiāvit in uni-
verso mundo : ex te enim ortus est
sol justitiae , Christus Deus noster .

Et fit comm. Dominice .

DIE X. OCTOBRI.

In Festo S. Francisci Borgia .
Confessoris .

Duplex ij. classis .

Pro omnibus Hisp. Regi subject .
Omnia ut in Breviario Ro-
mano sub hac die . 929. sine
comm. SS. Dionysii , etc. Mart .

In j. Noct. Lectiones Délatus
vir , de Communi Conf. non
Pont. ij. loco . Ixiv .

EADEM DIE X. OCTOBRI.

Aut alia die assignanda .

In Festo S. Ludovici Bertrandi ,
Confessoris .

Duplex .

Pro omnibus Hisp. Regi subject .

Omnia de Communi Conf.
non Pont. Ivj. prater seq .

Oratio.

Deu s , qui beá tum Ludovicum Confessórem tuum , per cō corporis mortificationem , et fidei praeconium Sanctorum gloriæ coæquasti : prästa ; ut , quod fidei profitémur , pietatis opéribus júgiter impleámus . Per Dñum .

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

Ludovicus Bertrándus Valéntiæ , in Hispánia Tarragonensi , honéstis piisque paréntibus natus , ab ipsa pene infantiæ , sanctitatis , ac pénitentiæ tyrocinium inchoávit . Exæcta pueritia , intér dum nuda cuhábat humo , noctes saepe ducébat insomnes , ac in pietatis , et charitatis officiis sédulus incumbébat . Mundi contémptu , ac religiosæ vitæ ardore succénsus , paréntum artes , quibus cum a sancto proposito dimovére conabántur , inira constântia superávit . Sui tandem voti compos effectus , Prædicatórum Ordini nomen dedit : ubi brevi tantum profécit , ut vel provectionibus ipsis , quamvis tyro , fuerit exemplo . Emissa professio ne , mirum , quot et quantis virtutum incremēntis priorem vitæ rationem cumularunt . Jejuniis , flagellis , ciliçis vigiliisque carnem domans , mentem jugi orationis pábulo nutriébat : ex quo tantum intérnæ animi modéstiae , ac puritatis hauriébat , ut vel in ejus oculis ac vultu apparéret .

¶. Honéstum fecit

Lectio v.

Adu c juvénis Novitiórum präfectorus institútus , eos ad omnem verbo et exemplo sanctimoniā efformabat . Ad occidentales Indos evangélicus prædicator missus , quamvis uno tantum Hispánico uteretur idiomate , eum tamen diversæ , atque inter se dissitæ nationes , sua véluti loquéntem lingua , singulæ audiébant , ex quibus innumeros ad christiánam fidem

seddúxit : ibique venénum non semel sibi a Bárbaris propinatum innoxie hau sit . Pùblicam vitiórum objurgatiōnem , tamquam in se unum directam , nóbilis quidam ulturus , mortem Ludovicu inténtat , cum strictus in eum sclopus in Crucifixu formiam repente convértitur . Quo miráculo nefarius aggressor permotus , ad sancti viri pedes provolútus , tanti facinoris yéniam enixe deprecáatur .

¶. Amávit eum .

Lectio vi.

HUMILITATE , ac patiēntia insignis , illud idéntidem usurpabat : Dómine , hic ure , hic seca , hic non parcas , ut in æternum parcas . Prophético afflatus spíritu multa prædixit . Ignem signo crucis extinxit , tempestatem sedávit , ferarum impetus cohíbuit , mórtuis vitam , cæcis visum , claudis gressum , sordis redidit auditum . Tandem durioris pénitentiæ labóribus fractus , in morbum incidit , sacrisque mystériis rite expiatus , migravit in cælum , séptimo Idus Octóbris , anno millesimo quingentésimo octogésimo primo , etatis vero sua quinquagesimo quinto . Quem multis éiam post óbitum miraculis clarum Paulus Quintus Beatórum , Clemens vero Décimus Sanctorum número adscrípsit . Ejus demum festum Alexander Octavus , instanté Rege cathólico , ab uli verso ditrónis ipsis Clero seculári , sub ritu duplici celebrandum decrevit , sanctumque Confessórem novi regni Granaténsis Patrónum apostólica auctoritaté declaravit .

¶. Iste homo .

In iij. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi. Ixij.

DOM. III. OCTOBRIS.

In Feste Puritatis B. M. V.

Duplex majus

Si in hac Dñica occurrat Festum altioris ritus , vel majoris dignitatis , transfertur Feste Puritatis B. M. V. in primus

diem non impedit. ex Decret. concess. die 16. Augusti. 1842.

Ad Vesperas. Añæ et Capitu-
lum de Laudibus. Psalmi ut in
Festis B. M. c.

Hymnus.

PRÆCLARA custos Virginum,
Intacta Mater Numinis,
Coelstis aulae janua,
Spes nostra, cœli gaudium.
Inter rubeta lilium,
Columba formosissima,
Virga e radice germinans
Nostro medélam vulneri.
Turris draconí impervia,
Amica stella naufragis,
Tuere nos a frâdibus,
Tuaque luce dirige.
Erroris umbras discente,
Syrtes dolosas amove,
Fluctus tot inter déviis
Tutam reclûde sémitam.
Iesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

Hæc conclusio dicitur in fine
omnium Hymnorū.

V. Cum jucunditatē Virginitatem
hætæ Mariæ semper Virginis
celebrémus. **R.** Ut ipsa pro no-
bis intercedat ad Dóminum Je-
sus Christum.

Ad Magnificat, Aña.

Nihil inquinatum in eam incur-
rit: candor est lucis æternae, et
spéculum sine macula.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit comm. Domin. occurrit.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Virginitatem Déiparæ celebré-
mus: * Christum ejus Filium
adorémus Dñum. Ps. Venite. 1.

Hymnus.

O stella Jacob sâlgida,
O solis instar spléndida
Aurora, qua nil púrius
Refûget inter sidera.
Stolis amictæ candidis
Tibi catervæ Cœlitum
Plaudunt, sacræque Vírgenes
Laudes perennes cóncinnunt.
Quin obsequentes offérunt
Ligustra et alba lilia:
Candor sed horum vincitur
Candore casti pectoris.

Nostra Angelorum lâdibus
Abjœcta tellus assonans
Ad astra voces éfferat,
Et Virginis præcónia.
Iesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna sæcula. Amen.
Añæ et Psalmi Noct. ut in
Festis B. M. cij.

In primô nocturno.

V. Venerunt mihi ómnia bona pâ-
riter cum illa. **R.** Et innumerá-
bilis honestas per manus illius.

De Canticis Canticorum.

Lectio i. Cap. 2 a

Eco flos campi et lilium convál-
lium. Sicut lilium inter spî-
nas, sic amica mea inter filias.
Sicut malus inter ligna silvâ-
rum, sic diléctus meus inter fi-
lios. Sub umbra illius, quem de-
sideráveram sedi: et fructus ejus
dulcis gâturi meo. Introdúxit
me in cellam vinâriam, ordi-
návit in me charitatem. Fulcite
me flôribus, stipate me malis,
quia amôre lângueo. Læva ejus
sub capite meo, et dexter illius
amplexâbitur me. Adjúro vos,
filii Jerúsalem, per cäpreas cer-
vósque campórum, ne suscitétis,
neque evigilare faciatis dilé-
ctam, quoadsque ipsa velit.
Vox dilécti mei, ecce iste venit
sâliens in móntibus, transflens
colles: similis est diléctus meus
cäpreæ hinnulóque cervórum.
En ipse stat post parfetem no-
strum, respiciens per fenestrâs,
prospiciens per cancellâs. En di-
lëctus meus loquitur mihi: Sur-
ge, própria, amica mea, colüm-
ba mea, formosa mea, et veni,
R. Diléctus meus mihi, et ego
illi, qui pâscitur inter lilia: *
Pulchra es, amica mea, suávis,
et decora sicut Jerúsalem, ter-
ribilis ut castrórum ácies or-
dinata. **V.** Una est columba mea,
perficta mea. Vidérunt eam si-
tiae Sion, et beatissimam prædi-
cavérunt. Pulchra.

Lectio ii. Cap. 4. a

Quam pulchra es, amica mea,
quam pulchra es! oculi

tui columbárum, absque eo, quod intrínsecus latet. Capilli tui sicut greges caprárū, quæ ascendérunt de monte Galaad. Dentes tui sicut greges tonsárum, quæ ascendérunt de lavácro, omnes gemellis fœtibus, et stérilis non est inter eas. Sicut vitta coccínea lábia tua: et eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali púnici, ita genæ tuae absque eo quod intrínsecos latet. Sicut turris David collum tuum, quæ aedificata est cum propugnaculis: mille clypei pendunt ex ea, omnis armatúra fórtium. Duo úbera tua sicut duo hinnuli cápreæ gemelli, qui pascuntur in liliis, donec aspíret dies, et inclinéntur umbræ. Vadā ad montem myrræ, et ad collem thuris. Tota pulchra es, amica mea, et mácula non est in te. Surge, própera, amica mea, colúmba mea, formosa mea, et veni: * Jam hiems tránsiit, imber abiit, et recéssit: flores apparuérunt in terra nostra. ^{v.} Surgam, et circuibo civitatem; per vicos et platéas quæreram, quem díligit áнима mea. Jam.

Lectio iii.

VENI de Libano, sponsa mea, veni de Libano, veni: corona beris de capite Amanu, de vértece Sanir et Ilermon, de cubilibus leónum, de móntibus pardórum. Vulnerásti cor meum, soror mea sponsa, vulnerásti cor meum in uno oculorum tuorum, et in uno crine colli tui. Quam pulchræ sunt mammae tuæ, soror mea sponsa! Pulchriora sunt úbera tua vino, et odor unguentorum tuorum super ómnia aróntata. Favus distillans lábia tua, sponsa, mel, et lac sub lingua tua: et odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris. Hortus conclusus, soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. ^{v.} Adjúro vos, filiæ Jerúsalem, si invenéritis diléctum meum, ut nuntietis ei, quia amore lángueo. * Qualis est diléctus tuus, o pulcherrima mulierum? [¶]

Diléctus meus cándidus et rúbicundus, éléctus ex millibus. Talis est diléctus meus, ipse est amicus meus, filia Jerúsalem. Qualis. Glória Patri. Qualis. In seculo Nocturno.

^{v.} Post partum, Virgo, inviolata permansisti. ^{v.} Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Virginibus.

Lectio iv. L. 2. post init.

SIT vobis tamquam in imágine descripta virginitas, vitaque beatæ Maríæ, de qua, velut in spéculo, resúlget spécies castitatis, et forma virtutis. Hinc sumatis licet exempla vivéndi; ubi, tamquam in exemplari magistéria expréssa probitatis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenére debeatis, osténdunt. Primus discéndi ardor nobilitas est magistri. Quid nobíssimus Dei Matre? Quid splendidius ea, quam splendor elegit? Quid cástius ea, quæ corpus sine corporis contagione generavit?

R. Beatissima Virgo María, hortus conclusus, fons signatus,

Regina Angelorum, Dómina mundi, * Per quam Deus de-

scéndit in terras, ut homines ascéndere mereréntur ad cœlos.

^{v.} Ad te clamámus exiles filii Ilevæ: recordare nostri, sanctissima Virgo. Per.

Lectio v.

DEBEAMUS ejus virtutibus quid loquar? Virgo erat non solum corpore, sed etiam mente, quæ nullo doli ambitu sincéruni adulteraret affectum. Corde bùmoris, verbis gravis, animo prudens, loquendi párcior, legéndi studiósior, non in incésto divitiarum, sed in prece páuperis spem repónens, intécta óperi, verecunda sermóne, arbitrum intentis sólita non hominem, sed Deum querere: nullum lèdere, bene velle ómnibus, fúgere jactantiam, rationem sequi, amare virtutem.

R. Beata María tantum extitit puritatis, ut Mater Dómini esse

mereréatur : * Deus , quam éligerat, créavit : de qua crearéetur, élégit. ÿ. Ipsa est stella ex Jacob , cuius rádius univérsum orbem illúminat. Deus.

Ex sancto Petro Chrysólogo.

Lectio vi. Serm. 143.

Hac dedit cœlis glóriam , terris Deum , fidem géntibus , finem vitiis , vitæ ordinem , mōribus disciplinam . Gratiā , quam détulit Angelus , accépit Virgo , salutem sæculis redditūra . Vere benedicta Virgo , quæ et virginitatis pôssidet decus , et Matris dignitatem : vere benedicta , quæ et supérni concéptus méritu gratiā , et servavit integritatis corónam . Vere benedicta , quæ et divini gérminis suscépit gloriā , et Reginā exstitit totius castitatis .

¶. Quómodo fiet istud , quóniam virum non cognóscō ? Spíritus sanctus supervéniet in te : * Et virtus Altissimi obumbrabit tibi ; ideoque * : Quod nascétur ex te sanctum , vocábitur Filius Dei . ¶. Dixit autem María : Ecce ancilla Dómini , fiat mihi secundum verbum tuum . Et virtus glória Patri . Quod .

In tertio Nocturno .

¶. Invenisti gratiā apud Deum . ¶. Sancta Dei Génitrix , Virgo immaculata .

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam .

Lectio viij Cap. 1.

In illo témpore : Missus est Angelus Gábel a Deo in civitatem Galilææ , cui nomen Názareth , ad Virginem desponsatam viro . Et réliqua .

Homilia S. Bernárdi Abbatis .

Homilia 2. super Missus est .

Novum canticum illud , quod solis dabitur in regno Dei cantare virginibus , ipsam virginum Reginam , imo primam inter céteras esse cantatúram , nemo est , qui ámbigat . Puto autem illam , præter illud quod solis licet , cum omnibus tamen virginibus ei , ut dixi , communé erit , dulciori quodam , atque

elegantiori cármine lètificatúram esse civitatem Dei . Cujus últique dulcisonos deprómere , vel exprimere módulos ne ipsarum quidem virginum ulla digna inveniétur , quia mérito de cantandum servabitur illi , quæ sola de partu , et partu divino gloriatur . Gloriatur , dixi , de partu , non in se , sed in ipso , quem péperit . Deus siquidem (Deus enim est , quem péperit) Matrem suam singulāri in cœlestibus donatúrus gloria , singulāri in terris prævensre curavit et grátia , qua videlicet ineffabiliter , et intâcta concipere , et páreret incorrúpta .

¶. Egrediétur virga de radice Jesse , et flos de radice ejus ascéndet : * Ecce Virgo concipiet , et páret filium , et vocábitur nomen ejus Emmanuel . ¶. Joseph , fili David , noli timére ac cipere Mariam cónjugem tuam : quod eom in eal natum est , de Spíritu sancto est . Ecce .

Lectio viii.

Dux hujusmodi decébat nativitas , qua nonnisi de Vírgine nascéretur . Talis congruébat et Vírgini partus , ut non páreret , nisi Deum . Proinde Factor hóminum , ut homo fieret nascitúrus de hómine , talem sibi ex omnibus débuit deligere . Imo condere Matrem , qualem et se décre sciebat , et sibi növerat placitúram . Vóluit itaque esse Vírginem , de qua immaculatae immaculatus procéderet , omnium mæculas purgatúrus . Vóluit et húmilem , de qua mitis et húmilis corde prodíret , harum in se virtutum necessarium omnibus , saluberrimumque exémplum ostensurus . Dedit Vírgini partum , qui ei jam ante et virginitatis inspiráverat votum , et humilitatis prærogáverat méritum . Ut igitur , quæ Sanctum Sanctórum conceptúra erat páriter et paritura , sancta esset cörpore , accépit donum virginitatis ; ut esset et mente , accépit donum humilitatis . ¶ .

admirandam , et omni honore dignissimam Virginem ! O feminam singulatiter venerandam , super omnes feminas admirabilem, parentum reparatrixem , posterorum vivificatrixem ! Missus est Angelus ad Virginem , virginem carne , virginem mente , virginem professione , virginem denique qualem describit Apostolus , mente , et corpore sanctam , nec uoviter , nec fortuito inventam , sed a saeculo electam , ab Altissimo praecognitam , et sibi preparatam , ab Angelis servatam , a Patribus prefiguratam , a Prophetis promissam .

N. Beata Dei Genitrix Maria , templum Domini , sacrarium Spiritus sancti : * Sola sine exemplo placuisti Domino nostro Iesu Christo . **Y.** Genuisti qui te fecit , et in eternum permanes Virgo . Sola ergo Patri . Sola .

Lectio ix. de Hom. Domini occ.

AD LAUDES ,

et per Horas , Annæ .

1. Sicut lumen inter spinas , sic amica mea inter filias . Ps. Dominus regnabit , cum reliq. 16.
2. Dilictus meus mihi , et ego illi , qui pascitur inter lilia .
3. Quam pulchra es , amica mea , quam pulchra es !
4. Una est columba mea , perfecta mea .
5. Vidérunt eam filiae Sion , et beatissimam prædicaverunt .

Capitulum . Sap. 4. a

O quam pulchra est casta generatio cum claritate ! Immortalis est enim memoria illius : quoniam et apud Deum nota est , et apud homines .

Hymnus . O gloriösa . cvijj.

Y. Specie tua et pulchritudine tua . **N.** Intende , prospere procede et regna .

Ad Benedictus , Annæ .

Sancta et immaculata Maris Virginitas , quibus te laudibus esseram nescio , quia per te Redemptorem nostrum suscepimus Dominum nostrum Iesum Christum .

Oratio .

Da , quæsumus , omnipotens aeterno Deus , ut purissime Virginis Mariæ integerrimam Virginitatem festiva celebritate venerantes , ejus intercessione , puritatem mentis et corporis consequamur . Per Dominum .

Et fit com. Domine occurrit .

Ad Horas , Anna et Oratio ut in Laud . Ad Tertiam , Cap . Laud . Reliqua ut in Festis . B. M. cvijj.

In ij. Vesperis omnia ut in j.

Ad Magnificat , Anna .

Beata Dei Genitrix Maria , Virgo perpetua , sacrarium Spiritus sancti , sola sine exemplo placuisti Domino nostro Iesu Christo .

Et fit comm. Domine occurrit .

DIE XXI. OCTOBRI.

In Festa SS. Ursulæ et Sociarum Virg. et Martyrum .

Duplex .

Omnia de Comm. Virg. et Mart. lxvij. præter seq.

In utrisque Vesp. et Laud . **V.** Adducentur Regi virgines post eam . **N.** Primum ejus asserentur tibi . Anna . Prudentes Virgines , aptate vestras lampades : ecce Sponsus venit , exite obviam ei .

Oratio .

Da nobis , quæsumus Domine Deus noster , sanctarum Virginum et Martyrum tuarum Ursulæ et Sociarum palmas incessabili devotione venerari : et quas digna mente non possumus celebrare , humilibus saltet frequentemus obsquiiis . Per Dominum .

Et fit com. S. Hilarionis Abb.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrit .

In secundo nocturno .

Lectio iv.

Gratiano Imperatore , Flavius Clemens Maximus , Romani exorcitus in Britannia Dux , arrepta tyrannide , Imperator a milibibus acclamat . Inde copias in Gallias transmittens , ab infensis Gratiano legionibus exceptus , imprium sibi corraborat . Cumque Armoricorum ubi-

rem régionem , ejéctis antiquis habitatóribus , Británnicis militibus , quos secum dúxerat , divisísset ; quo novas colónias propagaret in pósteros , Connáni Británnici réguli (quem Británorum Ducem habébat in exércitu consilio , missa legatióne in Británniam , singulis militibus novis colónis singulas vírgines conjúgio fóderandas póstulat .

R. Propter veritatem.

Lectio v.

AUD visa Británniae réguli ab- súrda petitio : unde in grati- am novi Imperatóris ; et quod tilias suas nonnisi gentilibus suis , iisque donatis nova provín- cia prædivitibus , honestissime collocandas scirent : pro núme- ro militum tótidem deléctae sunt vírgenes , quarum princeps erat Ursula , Dionóci Cornubiæ Regis filia , desponsata Connáno Duci Británnorum militum in exércitu Máximi . Cunctæ igitur Lon- díni collectæ , impósitæ sunt in- vitæ navigiis . Solvéntes nautæ , dum Armoricórum régionem eógitant , a sæva procélla in Germánicum littus dejiciuntur .

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi

CONTIGIT adésse tunc ibi Hun- nórumb cónrias , quas a Gra- tiáno Imperatóre advérsus Má- ximum evocátas ferunt . Nacti igitur bárbari præclérum illud virginum agmen , impoténti li- bidinis æstu surréntes , in eas irruunt . Sed cum , hortante Ur- sula , mortem pótius oppétere , quam virgínei pudóris jactúram pati , invicto animi vigóre de- crevissent : Hunni in rábiem immanitatis convérsi , ad unam omnes trucidant . Sieque Ursula , super cómitum suárum , velut célestium margaritarum pre- tiósum acérvum , gloriósa victi- ma procúmbens , púrpura pro Christo fusi sanguinis decorata , triumphatórem tot virginum exércitum , géminis , nempe virginitatis , et martyri laureis in pígnem ducens , cœlum victrix

intrávit . Quarum cónpora Colo- nienses summo honóre condidé- runt : earumque illústre agó- neum christiánus orbis florénti semper memória célebrat .

R. Afferéntur Regi .

In iij. Noct. Homilia in Evang. Símile erit... decem vírgini- bus . lxxv.

Lectio ix. de S. Hilarione , Ab- batte et ejus com. in Laud.

DIE XXIII. OCTOBRIS.

In Feste SS. Redemptoris

Duplex majus.

Omnia ut supra Dom. iij. Iulii.

DIE XXIV. OCTOBRIS.

In Feste S. Raphaelis,

Archangeli.

Duplex.

Ad Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 89. et loco ult.. Ps. Laudate Dñum , omnes gen- tes . v2.

Hymnus.

Tibi, Christe, splendor Patris ,

Vita, virtus cōrdium ,

In conspéctu Angelórum

Votis , voce psállimus :

Alternantes concrepando

Melos damus vócibus.

Collaudámus venerántes

Omnes cœli Príncipes ,

Sed præcipue fidélem

Médicum , et cōmitem

Raphaélem , in virtute

Alligántem dæmonem.

Quo custóde , procul pelle ,

Rex Christe piissime ,

Oinne nefas inimici ,

Mundo corde , et cōpore :

Paradiso redde tuo

Nos sola cleméntia .

Glóriam Patri melódis

Personémus vócibus :

Glóriam Christo canámus ,

Glóriam Paracílio :

Qui trinus , et unus Deus

Exstat ante sæcula . Amen .

V. Stetit Angelus juxta aram templi . R. Habens thuribulum aureum in manu sua .

Ad Magnificat. Aña.

Ego sum Raphael Angelus , qui aste ante Dóminum : vos autem benedicite Deum , et narrate ómnia mirabilia ejus .

Oratio ut ad Laudes

Ad Matutinum, Invitatorium.
Regem Archangelorum Dóminum,* Venite adorémus. Ps. Venite. 1.

Hymn. T ibi, Christe, ut sup.
In primo Nocturno.

Aña. Ingréssus Tobias invénit júvenem præcinctum, et quasi parátum ad ambulandum: et ignórans, quod Angelus esset, salutávit eum. Ps. Dómine Dóminus noster. 5.

Aña. Angelus Ráphael seipsum occútans, ait: Ego sum Azarias, magni Ananiae filius. Ps. In Dómino confido. 7.

Aña. Sanū ducam filium tuum in régionem Medórum, et sanum tibi redúciam, allel. Ps. Dómine, quis habitabit. 8.

V. Data sunt Angelo incénsa multa. R. Ut aduléret ea ante altare áureum, quod est ante oculos Dómini.

De libro Tobiae.

Lectio i. Cap. 12.

VOCAVIT ad se Tobias filium suum, dixitque ei: Quid pòssumus dare viro isti sancto, qui venit tecum? Respòndens Tobias dixit patri suo: Pater, quam mercedem dàbimus ei, aut quid dignum pòterit esse beneficis ejus? Me duxit, et redúxit sanum, pecúniam a Gábelo ipse recépil, uxórem ipse me habere fecit, et dæmónium ab ea ipse compescuit, gáudium parentibus ejus fecit, me ipsum a devoratiōne piscis eripuit, te quoque videre fecit lumen cœli, et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc poterimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum, si forte dignabitur medietatē de ómnibus, quæ allata sunt, sibi assúmere.

R. In illo témpore exauditæ sunt preces ambórum in conspéctu gloriæ summi Dei.* Et missus est Angelus Dómini sanctus Ráphael, ut curáret eos ambos, quorum uno témpore sunt oratiōnes in conspéctu Dómini reci-

tatæ. ¶ Tobias et Sara in tribulatiōne pòsiti, cum lacrymis orare copérunt. Et.

Lectio ii.

Et vocántes eum, pater scili-
E cet et filius, tulérunt eum in partem, et rogare cœpérunt, si dignaréetur dñmidiam partem ómnium, quæ attulerant, accéptam habére. Tunc dixit eis occulte: Benedícite Deum celi, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei, quia fecit vobis cum misericordiam suam. Nenim sacraméntum Regis abscondere, bonum est: opera autem Dei revelare, et confiteri, honorificum est. Bona est oratio cum jejúnio, et eleemosyna magis quam thesáuros auri recondere: quóniam eleemosyna a morte liberat, et ipsa est, que purgat peccata, et facit invenire misericordiam, et vitam æternam. Qui autem faciunt peccatum, et iniquitatē, hostes sunt animæ suæ. Manifesto ergo vobis veritatem, et non abscondam a vobis occultum sermó nem. Quando orábas cum lacrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas præiudicium tuum, et mórtuos abscondebas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego obtuli orationem tuam Dómino. Et quis accéptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te.

R. Egréssus Tobias invénit júvenem spléndidum, stantem præcinctum, et quasi paratum ad ambulandum, et salutávit eum, et dixit: * Unde te babémus, bone júvenis? ¶ Et ignórans quod Dómini Angelus esset, salutávit eum, et dixit. Unde.

Lectio iii.

Et nunc misit me Dóminus. Ut curárem te, et Saram uxórem filii tui a dæmónio librarem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astamus ante Dóminum. Cumque hæc audissent, turbati sunt, et treméntes cecidérunt super terram in faciem suam

Dixitque eis Angelus: Pax vobis, nolite timere. Etenim cum essem vobiscum, per voluntatem Deicoram: ipsum benedicite, et cantate illi. Videbar quidem vobiscum manducare, et bibere, sed ego cibo invisibili, et potu, qui ab hominibus videri non potest, utor. Tempus est ergo, ut revertar ad eum, qui me misit: vos autem benedicite Deum, et narrate omnia mirabilia ejus. Et cum haec dixisset, ab aspectu eorum ablatus est, et ultra eum videre non potuerunt. Tunc prostrati per horas tres in faciem benedixerunt Deum, et exsurgentes narraverunt omnia mirabilia ejus.

¶ Ingressus Angelus ad Tobiam salutavit eum, et dixit: Gaudium sit tibi semper; * Forti animo esto: in proximo enim est, ut a Deo cureris. ¶ Et respondens Tobias, ait: Quale gaudium mihi erit, qui in tenebris sedeo, et lumen coeli non video? Forti. Gloria Patri. Forti.

In secundo Nocturno.

Aña. Dicit autem Angelus: Apprehende brachiam piscis, et trah eum extra aquas. Ps. Canticum enarrant. 11.

Aña. Obsecro te, Azaria frater, ut dicas mihi, quod remedium habebunt ista, quae de pisco servare jussisti. Ps. Domini est terra. 25.

Aña. Lumen fel sanat, sed virtus cordis, et jecoris, diaboli expellit potestalem. Ps. Benedic domini domini. 37.

¶ Ascendit sumus aromatum in conspectu domini. R. De manu Angeli.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Sermone i. in Dom. 15. de B. Tobia, qui est 226. de Temp.

BENATUS Tobias, qui panem suum noverat frangere testamenti, mercudem celarem mercenario preparat laboranti. Patienter lectio percepita, quem super est recitata, admirabamur

patris, filique tractatum, quemadmodum Angelus monet, quem estimabant terrenum sub celesti gloria mercenarium. Ad hoc enim cœxitatis incurrit extitum, ut Angelum susciperet medicum, qui divinis facibus incensus, sic anhelavit: Honesta est oratio, cum jejunio, et elemosyna. Oratio justi clavis est cœli: ascendit precatio, et descendit Dei miseratione. Licet alta sit terra, altum cœlum, audit tamen Deus hominis linguam, si mundum habet conscientiam. Cum sensibus loquitur, si sit solus noster gémitus. Sufficit auribus imber oculorum; Netus cœtius audit, quam voces. Oratio invidi solet de auribus propulsari. Erat patris, et filii anima una, dum esset proprietas membrorum: erat illis singularis germanitas animorum. Fili, inquit, dimittamus istum hominem, adjicientes ad mercendum placitam, quia nobis multa opere suo contulit bona. Et rogare cepit mercenarium, ut mercedis suas sumat effectum. Frater, inquit, accipe quod tuum est, et tunc vade salvus. Récipe mercudem tuam, quia mihi, et filio meo bonam præbuisti misericordiam. Tolle, ut dixi, medium substantiam, quam cum filio meo reportasti: nam gratia, quam tibi debemus, non potest ponderari.

R. Interrogavit Tobias Angelum: De qua domo, aut de qua tribus tu? Qui respondens ait: * Ego sum Azarias, Ananias magni filius. ¶ Genus queris mercenarii, an ipsum mercenarium, qui cum filio tuo eat? Sed ne forte sollicitus sis. Ego.

Lectio v.

CONTINUO Angelus gaudet de cogitata mercede, qui missus fuerat gratis facere pietatem. Tobis, inquit, vel Tobia: quid de mea mercede satis superflue cogitatis? Habete quod vobis donavit Pater ille celestis. Ego minister sum curationis, ille est

auctor sanitatis. Nescitis, cu-jus mercenarii ope pérfrui me ruistis. Desūntos captivitatis sepelire non timuistis. Tobis, ascendéunt ad Dóminum ópera tua, quia, relicto prádio, redidisti mórtuum sepulturæ. Ego Dómino medullata futili sacrificia pro venerabili sepultura. Ego dírectus sum operarius fori cœlestis. Mórtuum sepelis, et mortis aculeum non timuistis. Ipse sepultus pro vobis voce tacita proclamavit. Probationis fuerat cæcitas oculorum, unde patientia tua clarius meruissest de cœlestibus ornaméntum. Ego sum Ráphael, unus ex septem Angelis, qui astamus ante claritatem Dei. Non indigo fructu humanae mercédis: divitem me facit conversatio majestatis. Dives est ille, qui me misit: gratis jussit impendi, quod gratis ipse concéssit. Nec ipsum honorem gratiarum mihi deputetis, quia nihil meis víribus perceperistis. Deum benedicite, et illi consitémini, et ipsum glorificáte, quia vobiscum fecit bona.

A. Exivit Tobias, ut lavaret pedes suos, et ecce piscis innatus exivit ad devorandum eum; qui expavéscens clamavit voce magna, dicens: Dómine, invádit me: et dixit ei Angelus: Apprehénde bráchiam ejus, et trah eum ad te: * Exéntera hunc pisces, et cor ejus, et fel, et jecur repónere tibi: sunt enim necessaria ad medicamenta utiliter. * Attráxit autem Tobias pisces in siccum, et palpitare coepit ante pedes ejus, et ait Angelus ei. Exéntera.

Lectio vij.

SUBITO patefacto mystérii cœlestis honore, voce Raphaélis Archángeli attóniti Tobis et Tobias, collápsi in terram protuérunt, vocem trémulam penitus occultavérunt, quia vocem insólitam audiérunt. Quid metuistis, pater Tobis, filiusque Tobi? mercenarium habere

cœlestem, et tamquam operium locare terréstrem? Cela-vit vobis Angelus nomen: Azarias sum, inquit, Ananias magni filius; et non dixit: Ego sum Ráphael Angelus. Celavit in primo nómine dignitatem, ne fáceret locatóri terrórem. Si enim diceret: Ego sum Angelus, non esset Tobías mercenarius. Servata est dignitas nóminis, ut postrémo magnitudo clarésceret dignitatis. Videte, charissimi, quantum sit eleemosynæ méritum: Angelum meruit libére operárium. Vidétis quantum prófeuit mórtuos sepelire, ut oblatio ejus per Angelum Raphaélem ad cœlestem ascénderet majestatem. Videtis, quia eleemosyna a morte liberat, et ipsa purgat peccata, facit purgationem oculorum, liberat a ténebris peccatorum. Tobías via sua dedúcitur: Sarat viris contristata, per Angelum matrimonio copulatur.

R. Ubi introieris domum tuam, dixit Angelus Ráphael ad Tobiam, statim adóra Dóminum Deum tuum, et grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, et o sculare eum. Statimque lumen super oculos ejus ex felle isto pisces, quem portas tecum: scias enim, quóniam mox aprirentur oculi ejus, et videbit pater tuus lumen cœli, et in aspèctu tuo gaudébit. Tolle tecum ex felle isto pisces: erit enim necessarium. Statimque Gloria Patri. Statimque.

In tertio nocturno.

Aia Est hic Sara Raguélis filia, quæ tibi conjúgio dabitur, et omnis substântia ejus. I's. Cantate Dómino. 75.

Aia Septem viros habuit, quos dæmónium oppræssit; tímeo ne mibi simile contingat. Ps. 16 minus regnavit, exultet. 75.

Aia Per tres dies oratione cum uxore tua vacabis, ut in sémine Abrahæ benedictionem in filios consequaris. I's. Réndic, anima mea, Dómino: et omnia. 80.

v. Apprehéndit Angelus Raphaël
dæmonium. Et relegavit illud
in deserto superiòris Egypti.

I. Lectio sancti Evangeli secun-
dum Joannem.

Lectio viij. Cap. 5.

In illo tempore : Erat dies fe-
stus Iudeorum , et ascendit
Jesus Jerosolymam . Et reliqua.
Homilia S. Augustini Episcopi.
Tract. 17. in cap. 5. Joann.

M i n u m non esse debet a Deo
factum miraculum : mirum
enim esset , si homo fecisset.
Magis gaudere , quam mirari
debémus : quia hóminus noster ,
et Salvator Jesus Christus homo
factus est , quam quod divina
inter hómines Deus fecit. Plus
est enim ad salutem nostram ,
quod factus est propter hómines ,
quam quod fecit inter hómines ;
et plus est , quod vñia sanavit
animarum , quam quod sanavit
languores corporum morituró-
rum.

R. Benedicite Deum cœli , dixit
Angelus Raphaël , et coram omni-
bus viventibus confitemini ei.
* Quia fecit vobiscum miseri-
cordiam suam .) . Ipsum bene-
dicite , et cantate illi , et narrate
omnia mirabilia ejus. Quis.
Bened. Cujus festum colimus.

Lectio viij.

S ex quia ipsa anima non eum
noverat , a quo sananda erat ,
et oculos habebat in carne ,
unde facta corporalia vidéret ;
nondum habebat sanos in corde ,
unde Deum laténtem agnoscere-
ret : fecit quod videri pote-
rat , ut sanaretur unde vidéri
non poterat. Ingrèssus est lo-
cum , ubi jacébat magna mul-
titudo languentium , cœcrorum ,
claudorum , aridorum .

R. Tempus est , ut reverterat ad
eum , qui me misit , dixit Ange-
lus Raphaël ; * Vos autem be-
nedicite Dóminum , et narrate
omnia mirabilia ejus. V. Confi-
temini ei coram omnibus viven-
tibus , quia fecit vobiscum mi-
sericordiam suam. Vos. Glória
Patri. Vos.

TOTUM.

Lectio ix.

E t cum esset medicus et ani-
morum , et corporum , et
qui venisset sanare omnes an-
imos crediturorum : de illis lan-
guentibus unum elegit , quem
sanaret , ut unitatem significa-
ret. Si mediceri corde , et quasi
humano captu , et ingénio con-
sideremus faciéntem , et quod
ad potestatēm pertinet , non
magnum aliquid perficit , et
quod ad benignitatem parum se-
cit. Tot jacebant , et unus ex-
ratus est , cum posset uno verbo
omnes resurgere.

Te Deum laudamus. 13.

AD LAUDES ,
et per Horas. Añe.

1. Missa est Angelus * Raphaël
ad Tobiam et Saram , ut curaret
eos. P. Dóminus regnabit , cum
reliq. 44.

2. Ingrèssus Angelus * ad To-
biam , salutavit eum , et dixit :
Gaudium sit tibi semper.

3. Forti animo esto , Tobia : * in
próximo enim est , ut a Deo
cureris.

4. Benedicite Deum cœli , et en-
ram omnibus viventibus confi-
temini illi , quia fecit vobiscum
misericordiam suam.

5. Pax vobis , * nohte timere :
Deum benedicite , et cantate illi.
Capitulum. Tobia 12.

Q uando orabas cum lacrymis ,
et sepeliebas mortuos , et de-
relinquebas prandium tuum
et mortuos abscondebas per
diem in domo tua , et nocte se-
peliebas eos , ego obtuli orati-
onem tuam Dómino.

Hymnus.

C URRISTE , sanctorum decus An-
gelorum ,
Rector humani generis , et au-
tor ,

Nobis sacratum trubue benignus
Scandere cœlum.

Angelum nobis médicum salu-
tis

Mitte de cœlis Raphaël , ut omnes
Sanet ægrótos , paritéque no-
stros

Dirigat actus.

T

Hinc Dei nostri Génitrix María, Totus et nobis chorus Angelorum
Semper assistat, simul et beata
Cóncio tota.

Prästet hoc nobis Déitas beata
Patri, ac Nati, paritérque sancti
Spiritus, cuius réboat in omni
Glória mundo. Amen.

Tu. In conspectu Angelorum psal-
lam tibi, Deus meus. R. Adorábo
ad templum sanctum tuum, et
confitébor nómini tuo.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum Ráphael Angelus, qui
asto ante Dóminum: vos autem
benedicite Deum, et narráte ómnia
mirabília ejus, alleluia.

Oratio.

Deus, qui beatum Raphaélem
Archángelum Tobiae famulo
tuo cómitem dedisti in via: con-
cédere nobis fámulis tuis; ut ejus-
dem semper protegámur custó-
dia et muniámur auxilio. Per
Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Ingréssus Angelus.

Capitulum. Quando orábas,
ut supra.

R. br. Stetit Angelus * Juxta
aram templi. Stetit. T. Habens
thuribulum àureum in manu
sua. Juxta. Glória Patri. Stetit.
T. Ascéndit fumus arómatum in
conspectu Dómini. R. De manu
Angeli.

Ad Sextam, Aña.

Forti ánimo.

Capitulum. *Tob. 12.*

Et nunc misit me Dóminus
ut curárem te, et Saram
uxórem filii tui a dæmonio libe-
rarem. Ego enim sum Ráphael
Angelus, unus ex septem, qui
astámus ante Dóminum.

R. br. Ascéndit fumus arómatum
* In conspectu Dómini. Ascén-
dit. T. De manu Angeli. In. Gló-
ria Patri. Ascéndit. T. In cons-
pectu Angelorum psallam tibi,
Deus meus. R. Adorábo ad tem-
plum sanctum tuum, et confitébor
nómini tuo.

Ad Nonam, Aña.

Pax vobis.

Capitulum. *Tobie. 12.*

TEMPUS est, ut revertar ad
eum, qui me misit: vos au-
tem benedicite Deum, et nar-
rare ómnia mirabília ejus.

R. br. In conspectu Angelorum
* Psallam tibi, Deus meus. In.
T. Adorábo ad templum sanctum
tuum, et confitébor nómini tuo.
Psallam. Glória Patri. In. T. Ado-
rare Deum. R. Omnes Angelii ejus.

In ij. Vesperis Añæ et Capit.
de Laud. Psalmi de Dominis
89. et loco ultimi, Psalmi. Confi-
tébor... quóniam audisti. 98.

Hymnus et T. ut in j. Vesp.

Ad Magnificat. Aña.

Princeps glorióssime, Ráphael
Archángele, esto memor nostri,
hic et ubique semper precare
pro nobis Filium Dei.

DIE XXX. OCTOBRI.

In Festo B. Alphonsi Rodriguez
Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. sor
Pont. lvj. præter seq.

Oratio.

Deus, fortitudo fragilium et
humilium celsitudo, qui sa-
mulum tuum Alphónsum jugi
mortificationis stúdio, et ex-
miae humilitatis laude claréscere
voluisti: da, ut, ejus imitatiōne,
carne mortificati, et in humili
erucri Filii tui sequélā fidéliter
perseverantes, gloriām conse-
quámur æternam. Qui tecum.

In j. Noct. Lectiones de Sacri
ptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ALFONSO Rádriuez Díaco
A patre mercatōre Segoviae in
Hispania natus, ab ipsa jam
pueritia egrum futuræ sanctitatis
spécimen exhibuit. Puis
enim párentum curis studiōse
obsecutus, sacerdotibus ad aram
operantibus in primis religiosissime
inservire, et sanctissimam
Dei Matrem impénde cōlere
puérulus adhuc in delfciis há-
buit. Complutum ad litteras ad-
discéndas missus, haud multo
post, ob mortem patris, ad
mercaturam faciēndam revoca-

tus a matre, eaque hortante, honestissima puellæ sedere nuptiali est junctus. Interim tamen quæ Dei sunt sollicite quærens, piis opéribus exercitam vitam duxit. Verum ad majora vocatus a Deo, ut uxori et bina ex ea suscepta prolo orbatum morte se vidit, negotiatio, terrenisque omnibus valedicere, et perfectioris vite curriculum inire constituit. Quare totius vita maculis sacra exomolodges diligentissime detérsis, orationi, divinárum rerum contemplationi, vigiliis, jejuniis, flagellatióibus, omniisque austéritatum generi, ut mortuus corpore, spiritu viveret, se pénitus addixit.

R. Honestum fecit.

Lectio vi.

Cum autem in via christiana perfectionis tam strenue et feliciter progrederetur Alphonsus, adhuc tamen ut arcuus Deo firmiusque adhæreret, de religioso aliquo instituto amplectendo cogitare cœpit. Qua in deliberatione, cum ex visu quodam se ad Societatem Jesu vocari intellexisset, in litterarum vero studiis se parum aut nihil prosecuisse sciret, ut in humili inservientium gradu in eamdem Societatem admitteretur, instanter pétuit, et obtinuit. Virtutes ejus in religiosa vita palestra splendidius eluxeré; mira in primis humilitas et obedientia, sui ipsius et mundi contémplatus, orationis studium, paupertatis amor, præceptorum exactissima observatio. Ad puritatem præsidium, adjecit gennunni custodiæ corporis etiam cruciatus. Per annos amplius quadraginta gravissimis infirmitatibus invicta patientia toleratis, accessit malorum spirituum in eum immánis furor et pugna. Eorum tamen astus et impetus, beatissimæ Virginis ope, cuius aspectu et allóquio idéntidem recreabatur, fortis illusit semper atque protrivit.

R. Amavít eum.

Lectio vi.

Enca próximum charitate ferens, animarum salutem, quantum in ipso erat, studiós curavit, needum precibus, sed et piis adhortationibus, et salutatibus consiliis, præsertim in adventantibus ad januam, cujus per annos amplius triginta, maximo humilitatis, patientiae et charitatis exemplo, in Majoricensi collégio custos fuit: imo etiam scriptis plúribus colesti plane sapientia resertis non leviter promovit. In Belparam Virginem, præcipue sub titulo Immaculatae Conceptionis, quam ardenti flagraret amore, ac pietatis sensu, et quam large ab ea vicissim remuneratus ficerit, vix dici potest. Rosarii, quod a púero didicerat, globorum assidua contrectatio dígitis callum indócerat, ut post ejus mortem compertum fuit. Nihil ei juendius, quam Missam Sacrifício inseruire: quo tempore Christus Dominus ei se interdum visendum præbuit. Altissimæ contemplationis dono et lacrymarum, perpétua cum Deo consuetudine, qua in ipsum alienata a sénsibus mente sèpe rapiebatur, prophetiam spiritu, curatio num gratia, aliisque divinis munéribus, et méritis plenus, voluntariis etiam castigatióibus, diutiniis infirmitatibus, et sénius conséctus, peregrinationis suæ finem tandem adesse sensit. Quare Sacramentis munitus, sanctissimis Iesu et Marie omnibus suavissime pronuntiatis, obdormivit in Dómino, incipiente pervigilio Sanctorum omnium, anno etatis sue octogésimo sexto, religionis quadragesimo sexto, salutis millesimo sexcentésimo décimo séptimo, in Palméensi Majórica collégio. Funus utriusque Cleri, præcerum, et totius ferme civitatis frequentia honestatum, statim miracula subsecuta sunt. Quibus tum virtutibus, tum miraculis rite probatis, Leo Duo

décimus Póntífex Máximus, anno Jubilæi millésimo octingentésimo vigésimo quinto, illum solémi ritu Beatórum fastis adscripsit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Ev. Nolite timere, de Communi, ij. loco. lxv.

DIE XXXI. OCTOBRIS.

In Festo S. Wolfgangi, Episcopi Ratisbonensis.

Duplex.

Pro tota Germania.

Omnia de Comm. Conf. Pont. xluij. præter seq.

Oratio.

Drus, qui nobis æternæ salutis beatum Wolfgangum Episcopum et ministrum tribuisti: præstâ, quæsumus; ut quem Doctorem vitæ habuimus in terris, intercessorem habére mereamur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

WOLFGANGUS nōbili in Suévia génere prognátus, rerum exterarum fuit, et sui contémptor egrégius: solum ex ánimo Deum quærenas, honores amplissimos ab Henrico Trevirénsum Episcopo sibi oblatos recusavit, illoque demortuo, pollicitationibus aliorum contempsit, monasticam tandem vitam, cuius semper desidério flagraverat, est amplexus. Sacris Ordinibus a beato Udalrico initiatus, cum in Pannóniam prædicandi Evangelii causa se prius contulisset, propter conjunctam in eo eximia cum pietate prudéntiam, Othónis Imperatóris studio, totiusque Cleri et populi acclamatiōne, Ecclesiæ Ratisbonensi rite præficitur.

R. Invéni David.

Lectio v.

Suscepto Episcopatus múnere, Gregem Dómini verbo pavit, et exemplo, sanctissimisque Ecclesiā temperavit institutis. Monastério sancti Emmeráni, quod jándiu Episcopi admini-

stráverant, restitútis provéntibus, magno illius bono, insigñem virum Romuálđum præpósuit. Sanctimonialium cornóbiū, quod ipse fundáverat, tam sancte instituit, ut collapsa in aliis disciplina eo exémplo sit facile restaurata, novóque pietas odore capta Brigida, Bavaria Ducis filia, sponsum Christum secúta, ad sacras se Vírgines aggregavil. Bohémis, quo ampliòra apud illos fides incremēta caperet, contémpto suæ Ecclesiæ detrimēto, rejēctis aliorum consiliis, pròprium dari Episcopum libentissime permisit.

R. Posui adjutórium.

Lectio vi.

EGREGIAM viri sanctitatem comprobáruot energúmeni, et variis languoribus oppressi, quos precatiōne sanavit. Diviso afflatus instinctu, sanctum Ille-ricum Imperatórem regnatum, fratrem ipsius Brunónem ad Episcopatum promótum iri, e soróribus alteram Reginam, Abbatissam alteram fore prædicti. Dénique cum viginti et amplius annis in séduli Pastoris múnere peractis, extrémum sibi diem imminére intelligeret, quæ ex usitata liberalitate supererant, per manus pauperum præmisit, sacræque Eucharistiæ viatico præmunitus, in sancti Othmári æde, uti divinitus ante futurum accéperat, sanctissimam vitam pari morte conclúsit, Ratisbōne in templo sancti Emmeráni sepultus.

R. Iste est qui ante.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Vigilate, de Com. ij. loco. ij.

DOM. IV. vel ULTIMA OCTOBR

In Festo SS. Reliquiarum quæ

in Ecclesiis asservantur.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart. xluij. præter seq.

Oratio.

Auge in nobis, Dómine, resurrectionis fidem: qui in Sanctorum tuorum reliquiis mirabilia operaris; et fac nos im-

mortalis gloriae participes, cuius in eorum cineribus pignora veneramur. Per Dominum.

In j. Noct. Lectiones, Fratres: Debilitores, de Comm. xxxiv.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu sancti Joannis Damasceni de Fide orthodoxa.

Lectio iv. Lib. 4. c. p. 16.

CHRISTUS Dominus Sanctorum reliquias velut salutiferos fontes praebuit, ex quibus plurima nobis beneficia manant, suavissimumque unguentum profluit. Nec vero quisquam huic sermoni fidem detrahat. Nam si aqua in deserto ex aspera et solida rupe, atque ex asini maxilla, ad sedandum Sampsonis sitim, Deo ita volente, prosluit: eritne, cur cuiquam incredibile videatur, ex Martyrum reliquiis suave unguentum scaturire? Minime; certe iis quidem, quibus Dei potentia, honore, quo Sanctos suos afficit, perspectus et exploratus est: atque illi quidem veteri lego comparatum erat, ut quisquis mortuum contingisset, immundus censeretur. Verum hi in mortuorum numero minime habendi sunt.

¶. Sancti tui, Domine.

Lectio v.

Ex quo enim ipsamet vita, ac vitae Auctor inter mortuos adscriptus est, eos, qui in spe resurrectionis, fideque erga eum diem extrimum clauserunt, mortuos haudquam appellamus. Qui enim mortuum corpus miracula edere queat? Per ea demones expelluntur, morbi profligantur, agroti sanantur, caeci prospiciunt, leprosi mundantur, tentationes ac incertiores discutiuntur, ac denique omne donum optinum a Patre lumen, eorum opera ad eos, qui sive minime dubia postulant, descendent. Quid non laboris suscipias, ut patrorum quemdam nanciscaris, qui te mortali regi offerat, ac tuo nomine ad eum verba faciat? An non gitur hi honorandi sunt,

qui totius humani generis patrones se profitentur, ac Deo nostra causa supplicant?

R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

HONORANDI certe, et quidem ita, ut in eorum nomine tempa Deo extruamus, dona offeramus, eorum memoriam colamus, atque in ea spiritualliter oblectemur: quo nimur letitia nostra iis, a quibus invitamus, eongruat, ne, dum eos colere, et demereri studemus, offendamus potius, et irriteamus. Quibus enim rebus Deus colitur, iisdem quoque servi ipsius oblectantur: quibus autem Deus offenditur, iisdem etiam ipsius milites offenduntur; quocirca in psalmis, et hymnis, et canticis spirituilibus, et compunctione, et eorum, qui in egestate versantur, commiseratione, quibus obsequiis Deus potissimum conciliatur, Sanctos colamus, statuas ipsis, ac visibiles imagines erigamus, immo ipsis virtutibus eorum imitandis hoc consequamur, ut vivae eorum statuae, atque imagines simus. R. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Descendens Jesus. xlj.

OFFICIUM

Patrocinii B. Mariæ Virginis.

Duplex missus

Pro omnibus Hisp. Regi subiectis recitandum aliqua die Unica Nov. ab Ordinario loci eligenda.

Omnia ut in Festis B. M. c. etiam Lectiones trium Noct.

In Aña ad Magnificat in j. Vespa. et in R. vii. ad Matutinum, loco Tuam sanctam festivitatem, dicitur: Tuum sanctum Patrocinium.

Et fit comm. Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Stanislai Kostka.

Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lvj. præter seq.

In Hymno, Iste Confessor,
mutatur tertius versus

Oratio.

Deus, qui inter cætera sapien-
tiae tuæ miracula etiam in
ténera aetate matûre sanctitatis
gratiam contulisti: da, quæsum-
us; ut, beati Stanislai exé-
mpto, tempus instanter operando
redimentes, in æternam ingredi
réquiem festinemus. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones de
Script. occurrente. Si dicenda
sint propriæ, justus si morte, j.
loco. lvij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

STANISLAUS, Senatória Kostkæ-
rum gente ortus in Polónia,
quam olim esset militiæ secu-
turus, nomen Jesu prænuntia-
vit, paritûre matris grémio di-
vinitus inscriptum. Virginitatem
adhuc puer ita coluit, ut
paterna in meusa si quid mi-
nus pudice dictum audisset,
præ horrore exanimis corrúeret.
Ad Viennense in Austria seminari-
um studiorum causa missus,
non minus exemplo sodalibus,
quam venerationi suit. Coactus
inde in lutherani hóspitis aedes
migrare, ibisque a Paulo fratre
ad liberiorem vitam, omni etiam
asperitatum, génere, incitatus,
domesticum bellum toto biénno
constantissime sustinuit: ad
æterna se, non ad caduca natu-
rum affirmsans. Itaque unicum
illi erat rerum coeléstium desi-
dérium, perpetua cum Deo con-
suetudo, cultus Déiparae adeo
tener, ut Matrem suavissime
appellaret.

R. Ilonéstum fecit.

Lectio v.

QUOTIDIANA fratri vexationi
crebra ipse jejúnia, fla-
gella, aliisque insontis cor-
pusculi cruciatus adjiciens, le-
thalem in morbum incidit. Quo
ingravescente, cum dæmonem,
horréndi canis spécie insilién-
tem, signo crucis ter fugasset,
sacrum Viaticum, quod in ha-
réтика domo decumbens frustra

ab hominibus petébat. ab An-
geliis accépit. Mox ad pueri Jesu
compléxum a beatissima ejus
Matre cōmiter admissus, ac
Societati jussus nomen dare,
súbito conváluit. Sed cum adi-
tum ad illam patris timor in
Germânia præclúderet, pere-
grini hábitu solus, pedes, men-
discus fugam arrípuit, certus non
sistere, nisi voti compos fia-
liter non uno Dei beneficio pró-
sperum fuit. Nam præter alia,
Pauli prósugum fratrem jam
assequéntis equi, immisso di-
vinitus torpore, constitérunt.
Et Stanislaus Angelorum pane
iterum angélico ministerio re-
flectus, post duodécies centéna
pássuum mília, tandem Roma
in Societatem Jesu a sancto
Francisco Borgia generali Pre-
pósito mérit cooptari.

¶. Amávit eum.

Lectio vi.

TYRONIS emeriti virtutes in re-
ligiosæ vitæ palæstra splen-
didius eluxere: cháritas præs-
tim erga Deum, in quem assi-
due alienata a sénsibus mente
rapiebatur. Inde illi facies sem-
per accénsa, nonnunquam radians,
perennes lacrymæ, ardor
péctoris tantus, ut média quo-
que híeme foret ingesta identi-
dem gélida temperandus. Ia-
que amore vérius, quam febri,
æstuans, die assúmptæ in cul-
lum Vírgini sacro, ad ejus trium-
phalem pompam própius, ut
optáverat, spectandam, ab ipsa,
beatárum Virginum choro si-
páta, vocatus est ex Quirinali
domo probatiónis, anno inno-
centis vita décimo octavo, ópe-
rum plenior quam diérum. Mu-
ltis post óbitum miraculis in
sua præsértim Polónia enituil:
cujus armis contra formidabiles
Turcarum exércitus spectabilis
e cœlo áffuit non semel; et ci-
tates alias peste, alias incendio
liberávit. Quamobrem Clemens
Décimus eum inter primarios
totius regni Patrónos constituit:
Benedictus vero Décimus tertius

(quod a Clemente Undécimo jam pridem fuerat decretum) in Sanctorum númerum rétulit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Mattheum.

Lectio viij. Cap. 19.

In illo tempore : Oblati sunt Iesu párvuli , ut manus eis impóneret. Et réliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

In Psalm. 418.

Quid párvulus , nisi húmilius ? Hæc sunt mirabilia testimonia tua , Dómine , quæ scrutata est ánima párvuli hujus , et ideo invénit , quia humiliátus est , et párvulus factus est. Quis enim facit mandáta tua , sicut facienda sunt , id est , ex fide quæ per dilectionem Dei operátur , nisi ejus in corde per Spíritum sanctum ipsa diléctio diffundatur ? Hoc étiam iste párvulus confítetur : Os meum , inquit , apérui , et attráxi spíritum , quia mandata tua desiderábam. Quid desiderábat , nisi facere mandata divina ? Sed non erat , unde fáceret infirmus fórtia , et párvulus magna. Apéruit os , cónfitebatur quod per se ipse non fáceret , et attráxit unde fáceret.

R. Iste est qui.

Lectio viij.

JUNIOR sum ego , inquit , et contémptus : justificationes tuas non sum oblitus. Non sicut inimici mei , qui oblii sunt verhórum tuórum. Vidétur autem minor ætate non oblitus justificationes Dei , dolere pro inimicis suis ætate majóribus , qui oblii sunt. Nam quid est : Júnior ego non sum oblitus , nisi illi maiores oblii sunt ? Sed contémptum se dicit hic júnior : ideo factus est major , quia ignobilia et contemptibilia mundi élégit Deus , et ea , quæ non sunt , tamquam sint , ut ea , quæ sunt , evacuéntur. Et ecce sunt novissimi , qui erant primi , et primi , qui erant novissimi.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Instruktus autem júnior non est oblitus , quia non suam voluit habere justitiam , sed Dei , de qua étiam nunc dicit : Justitia tua , justitia in æternum. Propter hanc passus est persecutiōnem júnior a majóre , ut diceret júnior quod sequitur : Tribulatio et necéssitas invenérunt me , mandata tua meditatio mea est. Sæviāt , perseguantur , dum tamen mandata Dei non relinquāntur , et ex ipsis mandatis étiam qui sæviunt , diligāntur. Intellēctum da mihi , et vivam. Intellēctum poscit iste júnior , quem si non habéret , non super seniores intelligeret. Sed eum poscit in tribulatiōne et necessitatē , quo intelligat quā sit contemnendū , quod ei possunt auferre persequentes inimici , a quibus se dicit esse contémptum. Re Deum laudamus . 15.

DIE XXVI. NOVEMBRIS.

In Festo S. Silvestri , Abbatis

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. nom. Pont. lvj. præter seq

Oratio.

INTRCESSIO nos , quæsumus , Dómine , beati Silvestri Abbatis comméndet : ut quod nostris méritis non valémus , ejus patrocinio assequámur. Per Dñum.

Et fùt com. S. Petri , Ep. Mart.

In j. Noct. Lect. de Script. cc.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SILVESTER , Auxími in Piceno nóbili génere ortus , statim puerilem atátem litteris ac bonis móribus mirifice exornávit. Adoléscens Bonóniam ad studia jurisprudéntiae missus a patre , cum sacris litteris a Deo móritus dedisset operam , páréntis incúrrit indignatiōnem , quam æquo ánimo toto decennio pertulit. Ob egrégiam ejus virtutem a canónicis cathedralis Auximánæ Ecclésiæ sócius honóris electus est , in quo múnere pôpulo oratiōnibus , exémplo et conciōnibus opem tulit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

ITER funus nóbilis ejusdam defuncti, in aperto tumulo formosi viri suique propinquui deforme cadáver conspiciens : Ego, inquit, sum, quod hic fuit, quod hic est, ego ero. Et mox, peracto funere, illa sibi Dómini occurrénte sententia : Qui vult venire post me, abnega get semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me, in solitúdinem majoris perfectionis stúdio secéssit, ibisque vigiliis, oratiōnibus, jejuniisque deditis, crudas tantum herbas in cibum sepius adhibuit. Ut autem magis latéret homines, variis mutavit sedes, ac demum pervenit ad montem Fanum, locum quamvis prope Fabriánum, eo tamen tempore desértum, ibisque in honorem sanctissimi patris Benedicti templum erexit, congregatisque Silvestrinorum fundamēta jecit, sub régula et hábitu in visiōne sibi ab eodem Sancto osténsis.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

At invidens satanas variis terroribus illis monachos turbare nitebatur, noctu monasterii jánuas hostiliter invadens. Sed vir Dei hostis impetum ita représsit, ut monachi in sancto Instituto magis confirmaréntur, ac Patris sanctitatem agnoscerent. Spíritu prophetæ, aliisque donis enstuit. Quæ ut semper profunda humilitate conservavit, ita contra se dæmonis invidiam concitatavit, a quo præceps actus per scalas oratórii, et prope interiméndus, præsentissimo Vírginis beneficio incolumitati redditus est. Quod beneficium perpétua et singulári in illam pietatem commendavit ad ultimum usque vitæ spíritum, quem fere nonagenarius, sanctitatem et miraculis clarus, Deo reddidit, anno salutis millésimo ducentésimo sexagésimo primo, sexto Kaléndas Decémbris.

R. Iste homo.

In iij Noct. Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus ómnia, de Comm. Abbat. ij. loco. lxvij.

Lectio ix. de S. Petro, cujus com. in Laud. Si autem transferatur, dicitur Lectio ix. Verum his, de eodem Comm. lxvij.

DIE XXVII. NOVEMBRIS.

In Festo B. Leonardi a Portu Mauritio, Conf.

Duplex.

Omnia de Communī Cont. non Pont. Ivj. præter seq.

In Hymno, Iste Confessor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Desus, qui ad obstinata peccatum corda per evangélicam prædicationem ad puritatem fleetendā, beatum Leonárdum Confessorem tuum admirabilem sanctitatem et invicto discendi róbore suscitasti : da, quæsumus, ut contritionis lácrymas, ad quas ob duritiam cordis nostri sine te promovéri non possumus, per ejus preces ac mérita consequámur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BEATUS Leonárdus a Portu Mauritio, in ora Ligústica Italiæ, piis parentibus natus, etiam a prima pueritia mirifica quadam propensiōne ad pietatem portendit indicia futuræ sanctitatis. Quæ multo clariora deinde ejus in adolescētia eluxerunt, cum Romam prosectus in collégio Romano stúdiis littérarum, ac philosophiae operam dedit. Ita enim in illa scholærūm celebritatē est versatus, ut dum ingénii exercitatiōne nēminī concéderet, innocētia morum, austoritatem vitæ, contémptu sui, stúdio rerum divinarum omnes antecéderet, adeo ut in adolescētia alter Aloysis Gonzágua collégio illi redditus videretur. Iliis pósitis fundamētis, ad consummāndum sanctitatis opus quod ædificare cœ-

perat, inter sodales Caravitanos adlectus, dum de more illius sodalitii totus esset in navanda opera apostolicis Urbis concionatoribus, captus apostolatus sanctitate, nihil magis in votis habere corpit, quam se totum proximorum saluti dedicare. Ad quod vita genus quo facilius formaretur, terrinis omnibus abdicatis, in familiam Fratrum Minorum reformatorum Instituti rigidioris ingressus est. Hic, quādū vixit, numquam a summa sanctitate est virus abesse. Admiranda in domesticis legibus servandis vigilancia, singulare orationis studium: etminus in Jesu atque Desparo amor, assidua in afflictando corpore acerbitas. ardens in proximos charitas, summa in omni virtutum laude animi demissio, eum absolutum sanctitatis exemplar constituēbat.

B. Ilonestum fecit.

Lectio v.

Ex hac virtutis schola, suscepto sacerdotio, atque theologicis studiis ad prædicationem formatus, urgente in proximos charitate, tamquam e carcere ad cursum ad lucrandas animas egressus, tanta contentione apostolatum suscepit, ut, conatibus impar ejēctu sanguinis apostolicis labōribus in ipso prædicationis exordio abstineret ei fieri necesse. Hoc ex morbo, quinto post anno Desparo relevatus, ad pristinam contentiōnem ita se renovavit, ut prodigii loco haberetur, in corpusculo adeo gravioriter afflecto, inedia, vigiliis, macerationibus semper extenuato, tantam inesse firmitatem. Illoc in vita genere nunquam nec periculis deterritus, nec labōribus desfatigatus, annos quātuor supra quadraginta perseveravit; quanta cum animarum utilitate declarant Italię regiōnes, admirabili ejus dicendi vi, qua vel obstinatissimis quosque pervincēbat, ad religionis studium revocatæ;

urbs Roma præcipue, quæ coniōibus ejus, ad quas etiam Benedictus Décimus quartus int̄fuit, adeo ad virtutes exarsit, ut fructus adhuc perennent admirandi illius apostolatus. Nec vero, dum exterorum saliti consulebat, suos obliuiscerat: nam, beneficio Cosmæ Tertiæ, in solidudine Etrurie comparata ea domo, in quam ipse sese a prædicatione recipere ad sancti Ignatii exercitio solobat, auctor fuit iis, qui tertius Deo adherere vellent, ut eo secerent, ibique, juxta leges ab ipso conditas, et a Clemente Undécimo probatas, secreti a populo, asperiōri vita genere uterentur.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

Ipsa plura sodalitia Urbis excœluit, atque illud præcipue sanctissimi Cordis Jesu, quod est in sancti Theodori templo: in iis multa instituit, quibus in Christum atque in Desparum bonos misifice est nectus. Horum dulcissima nomina in ore habebat semper, et tamquam presidio certa salutis præfōribus domorum palam proponēdo curabat l'assidōnis Domnicae meditandæ studium propagavit, sacellis in amphitheatro Flavio edificatis, ad quæ cruciatus Christi crucem ad Calvarium bajulantis recolerentur. Ab eo etiam perpetua Sacramenti Eucharistici adoratio, rēspuis in Italię urbibus est constituta. His igitur aliisque admirandis virtutum meritis matutus corlo, postquam et prophetæ dono, et miraculorum virtute Deus sanctitatem servi sui confirmasset, cum tempus appropinquaret retributio[n]is, ut Benedicto Décimo quarto fidem præstaret, cui nūspiam nisi Romæ se moritūrum promiserat, ex prædicatione Bononiensi, ad quam ab eodem fuerat missus, in Urbem reversus, labōribus fractus, morbo tentari cœpil; quo cum desiceret, Ecclesia

Sacris expiatis , et postrema salutis monita fratribus suis dedisset , anno etatis sue quintu[m] et septuagesimo sautissime obdormivit in Domino , die vigesima sexta Novembris , in coenobio sancti Bonaventurae , ubi nunc ejus corpus colitur : eique Pius Sextus , qui viventem magno honore habuerat , absoluto prius rite de virtutibus et miraculis servi Dei iudicio , anno ab ejus obitu quadragesimo quinto , Beatorum honores , Officium et Missam decrevit .

¶. Iste homo .

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint Iumbi. Ixij.

OFFICIUM

de SS. Sacramento

Quod Feria v. cujusque Hebdomadæ , extra tempus Adventus , Quadrag. et Vigilarum , non impedita Officio ix. Lect. , etiam translato , fieri potest sub ritu Semid ab omnibus , qui in regnis sue Majestatis , Dominii , ac Statibus hereditariis Augustissimæ Domus Austriae ad Horas Canonicas tenentur , ex concessione Clementis XI.

Omnia ut in die Festi , omisis Alleluia , extra temp. Pasch.

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente .

In ij. et iij. Noct. ut sequitur : JANUARIO ET FEBRUARIO.

In ij. Nocturno ut in Sabbato infra Oct. 427.

In iij. Noct. ut Feria vj. infra Oct. 426.

MARTIO ET APRILLI.

In ij. Noct. ut in Dom. infra Oct. 429.

In iij. Noct. ut in Sabb. infra Oct. 428.

MAJO ET JUNIO.

Ut in Feria ij. infra Oct. 431.

JULIO ET AUGUSTO.

Ut in Feria iij. infra Oct. 434.

SEPTEMBRI ET OCTOBRI.

Ut in Feria iv. infra Oct. 437.

NOVEMBRI ET DECEMBRI.

Ut in die Octava. 438.

OFFICIUM

Imm. Conceptionis B. M. V.

Quod Benedictus Papa XIII. quolibet Sabbato anni extra Adventum , Quadrag. , et Sabbathia Vigiliarum , et Quatuor Temp. non impedito Festo ix. Lect. etiam translato , ritu Duplo recitari concessit universo Clero Seculari , et Regulari in omnibus Regnis , Dominis et Ditiubibus Caesarum Majestati subjectis extra Italiam .

Omnia ut in die Festi , omisis est hodie , hodiernam . et mutatis solemnitatis , solemnitate , in commemoratione , commemoratione .

Temp. Pasch. addantur alleluia , ubi sunt addenda .

In j. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente .

In ij. et iij. Nocturno ut sequitur :

JANUARIO ET FEBRUARIO.

Ut in die Festi. 610.

MARTIO ET APRILLI.

Ut in die iij. infra Oct. 612.

MAJO ET JUNIO.

Ut in die iii. infra Oct. 613.

JULIO ET AUGUSTO.

Ut in die v. infra Oct. 616.

SEPTEMBRI ET OCTOBRI.

Ut in die viij. infra Oct. 619.

NOVEMBRI ET DECEMBRI.

Ut in die Octava. 620.

¶ Aliud Officium Iuniae. Concept. concessum a SS. D. X. Pio Papa IX. habetur supra. cxxvij.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

PRO OPPORTUNITATE SACERDOTIS FACIENDA.

Aña. Ne reminiscaris. In Duplicibus duplicatur.

Psalm. Quam dilecta. 71. Benedixisti. 71. Inclina. 71. Credidi. 92. De profundis. 95.

Deinde repetitur Aña. Ne reminiscaris, Dómine, delicta nostra, vel paréntum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Postea Sacerdos dicit: Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster. ¶ Et nos inducas in tentationem. ¶ Sed libera nos a malo. ¶ Ego dixi, Dómine, miserere mei. ¶ Sana animam meam, quia pecceavi tibi. ¶ Convertere. Dómine, aliquantulum. ¶ Et deprecare super servos tuos. ¶ Fiat misericordia tua, Dómine, super nos. ¶ Quemadmodum speravimus in te. ¶ Sacerdotes tui induantur justitiam. ¶ Et sancti tui exultent. ¶ Ab occultis meis munda me, Dómine. ¶ Et ab alienis parce servo tuo. ¶ Dómine, exaudi orationem meam. ¶ Et clamor meus ad te véniat. ¶ Dóminus vobiscum. ¶ Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Aures tuæ pietatis; mitissime Deus, inclina precibus nostris, et grátia sancti Spíritus illúmina cor nostrum: ut tuis mysteriis digne ministrare, teque æternis charitate diligere mereámur.

Domus, cui omne cor patet, et omnis voluntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum: purifica per infusiónem sancti Spíritus cogitationes cordis nu-

stri; ut te perfécte diligere, et digne laudare mereámur.

Urbigne sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto corpore serviámus, et mundo corde placeamus.

Mentes nostras, quæsumus Dómine, Paracitus, qui a te procédit, illúminet: et indúcat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem.

Abas nobis, quæsumus Dómine, virtus Spíritus sancti: quæ et corda nostra clementer expúrget, et ab omnibus tueártur adversis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritus illustratione docuisti: da nobis in eódem Spíritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere.

Conscientias nostras quæsumus Dómine, visitando purifica: ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Filius tuus, paratam sibi in nobis invéniat mansiónem. Qui tecum vivit.

ORATIONES

Dicendæ cum Sacerdos induitur sacerdotalibus paramentis. Cum lavat manus.

Domine, virtutem manibus meis ad abstergéndam omnem máculam: ut sine pollutione mentis et corporis valeam tibi servire.

Ad Amictum, dum ponitur super caput.

Impone, Dómine, cápti meo gáleam salutis ad expugnandos diabólicos incúrsus.

Ad Albam, eum ea induitum.

Dalba me, Dómine, et munda cor meum: ut in san-

guine Agni dealbatus , gaudiis
pérfruar sempiternis.

Ad Cingulum , dum se cingit.

PRECEDE me , Dómine , cinc-
gulo puritatis , et extingue
in lumbis meis humorem libi-
dinis , ut maneat in me virtus
continétiæ et castitatis.

Ad Manipulum , dum imponitur
brachio sinistro.

MERITA , Dómine , portare ma-
nipulum fletus et doloris :
ut cum exultatione recipiam
mercedem laboris.

Ad Stolam , dum imponitur
collo.

Rende mihi , Dómine , stolam
immortalitatis , quam pér-
didi in prævaricatione prius
paréntis : et quamvis indignus
accedo ad tuum sacrum myste-
rium , mérear tamen gaudium
sempiternum.

Ad Casulam cum assumitur
Dowm , qui dixisti : Jugum
meum suave est , et onus
meum leve : fac , ut istud por-
tare sic valeam , quod conse-
quar tuam gratiæ. Amen.

ORATIONES

Pro opportunitate Sacerdotis
ante Celebrationm et Com-
munionem dicenda.

Oratio S. Ambrosii Episc.

DIE DOMINICA.

Sunus sacerdos , et vere Pón-
tifex Iesu Christe , qui te
obtulisti Deo Patri hóstiam
puram et immaculatam in aera
crucis pro nobis misericorditer et pec-
catóribus , et qui dedisti nobis
Carnem tuam ad manducandum.
et Sanguinem tuum ad bibendum ,
et posuisti mystérium
istud in virtute Spíritus sancti
tui , dicens : Hæc quotiescumque
feceritis , in mei memori-
am facietis. Rogo per eundem
Sanguinem tuum , magnum
salútis nostræ prétium : rogo
per hanc miram et ineffabilem
charitatem , qua nos miseros et
indignos sic amare dignatus es ,
ut lavares nos a peccatis no-
stris in Sanguine tuo. Doce mo-
serum tuum indignum , quem

inter cétera dona tua etiam ad
officium sacerdotale vocare di-
gnatus es nullis meis méritis ,
sed sola dignatione misericordia
tuæ ; doce me , queso , per Spi-
ritum sanctum tuum , tantum
tractare mystérium ea rever-
entia et honore , ea devotio
et timore , quibus opertet et
decet. Fac me per gratiam tuam
semper illud de tanto myste-
rio crèdere et intelligere , sen-
tire et firmiter tenere , dicere
et cogitare quod tibi placet et
expedit animæ meæ. Intret spi-
ritus tuus bonus in cor meum ,
qui sonet ihi sine sono , et sine
strepitu verbórum loquatur om-
nem veritatem. Profunda quippe
sunt nimis , et sacro lecto ve-
lamine. Propter magnam cle-
mètiam tuam concéde mihi
Missarum solémnia mundo cor-
de et pura mente celebrare.
Libera cor meum ab immor-
dis et nefandis , vanis et róris
cogitationibus. Muni me beató-
rum Angelorum pia et fida eu-
stòdia , ac tutela fortissima , ut
hostes omnium bonorum con-
fisi discéendant. Per virtutem
tanti mystérii , et per manum
sancti Angeli tui , repello a me .
et a cunctis servis tuis , doris-
simum spiritum superbie et
cencorbiæ , invidie et blasphemie ,
fornicationis et immundiæ ,
dubietatis et diffidentie. Confundantur qui nos perse-
quitur , pereant illi qui nos
pérderè festinant.

FERIA II. Rite virginum et
amator castitatis et integritatis ,
célesti rore benedictiois
tuæ extingue in corpore meo
súmitem ardéntis libidinis : et
maneat in me tenor castitatis
cörperis et anime. Mortales in
membris meis carnis stimu-
los , omnesque libidinosas com-
motions ; et da mihi veram
et perpetuam castitatem , que
céteris donis tuis . que tibi
placent in veritate ; ut sacri-
ficium laudis casto corpore
et mundo corde valeam tibi ut-

ferre. Quanta enim cordis contritio, et lacrymarum fonte, quanta reverentia et tremore, quanta corporis castitate et animæ puritate istud divinum et coeleste sacrificium est celebrandum, ubi caro tua in veritate sumitur, ubi sanguis tuus in veritate bifurcatur, ubi imma summis, terræna divinis junguntur, ubi adest sanctorum Angelorum præsentia, ubi tu es sacrificium et sacerdos mirabiliter et ineffabiliter constitutus!

FERIA III. Quis digne hoc celebrare poterit, nisi tu, Deus omnipotens, offerentem feceris dignum? Scio, Dómine, et vere scio, et idipsum pietati tuae confiteor, quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimis peccata mea, et infinitas negligencias meas. Sed scio et veraciter ex toto corde meo credo, et ore confiteor, quia tu potes me facere dignum, qui solus potes facere mundum de immundo conceptum semine, et de peccatoribus justos et sanctos. Per hanc omnipotentiam tuam te rogo, Deus meus, ut concidas mihi peccatori hoc sacrificium celebrare cum timore et tremore, cum cordis puritate, et lacrymarum fonte, cum laetitia spirituali et coelesti gaudio. Sentiatur mens mea dulcedinem beatissimæ præsentiae tuae, et excubias sanctorum Angelorum tuorum in circuitu meo.

FERIA IV. Ego enim, Dómine, memor venerande Passione tuæ, accedo ad altare tuum, licet peccator, ut offeram tibi sacrificium, quod tu instituisti, et offerri præcepisti in commemorationem tui, pro salute nostra. Suscipe illud, quoso, summe Deus, pro Ecclesia sancta tua, et pro populo quem acquisivisti Sanguine tuo. Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti, licet in me aliquid boni operis testimonium

non agnoscas, officium aitem dispensacionis creditæ non recuses; nec per me indignum eorum salutis pereat pretium, pro quibus victima salutaris dignatus es esse et redemptio. Prostero eliam, Dómine (si digneris propitiis intueri), tribulationes plenium, persecuta populorum, captivorum gemitus, miseras orphanorum, necessitates peregrinorum, inopia debilium, desperationes languentium, defectus senum, suspria juvenum, vota virginum, lamenta viduarum.

FERIA V. Tu enim miseris omnium, Dómine, et nihil odisti eorum quæ fecisti. Memorare quæ sit nostra substancia: quia tu Pater noster es, quia tu Dens noster es, ne irascaris satis, neque multitudem viscerum tuorum super nos contineas. Non enim in justificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis. Auser a nobis iniquitates nostras: et ignem sancti Spiritus in nobis clementer accende. Auser cor lapideum de carne nostra: et da nobis cor carneum, quod te amet, te diligit, te delectetur, te sequatur, te perfruatur. Oramus, Dómine, clementiam tuam, ut sereno vultu familiam tuam, sacri tui nominis officia præstolantem, aspicere digneris: et, ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, tu nobis preces suggere, quas ipse propitiis audire, et exaudiere delecteris.

FERIA VI. Rogamus etiam te, Dómine sancte Pater, et pro spiritibus fideliuum defunctorum: ut sit illis salus, sanitas, gaudium, et refrigerium, hoc magnum pietatis Sacramentum. Dómine Deus meus, sit illis hodie magnum et plenum convivium de te pane vivo, qui de celo descendisti, et das vitam mundo, de tua carne sancta et benedicta, Agni videlicet ini-

maculati, qui tollis peccata mundi, quae de sancto et gloriose beatae Virginis Mariae utero est assumpta, et de Spiritu sancto concepta, ac de illo pietatis fonte, qui per lanceam militis ex tuo sacratissimo latere emanavit: ut exinde refecti et satiati, refrigerati et consolati, exultent in laude et gloria tua. Peto clementiam tuam, Domine, ut descendat super panem tibi sacrificandum plenitudo tuae benedictionis, et sanctificatio tuae divinitatis. Descendat etiam, Domine, illa sancti Spiritus tui invisibilis incomprehensibilisque maiestas, sicut quondam in patrum hostias descendebat, qui et oblationes nostras Corpus et Sanguinem tuum efficiat, et me indignum sacerdotem doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate et lacrymarum devotione, cum reverentia et tremore, ita ut placide ac benigne suscipias sacrificium de manibus meis, ad salutem omnium tam vivorum quam defunctorum.

SABBATO. Rogo etiam te, Domine, per ipsum sacrosanctum mysterium Corporis et Sanguinis tui, quo quotidie in Ecclesia tua pascamur et potamur, abluiamur et sanctificamur, atque unus summae divinitatis particeps efficiamur: da mihi virtutes tuas sanctas, quibus replitus bona conscientia ad altare tuum accedam, ita ut haec coelestia Sacramenta efficiantur mihi salus et vita. Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto: Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Ego sum panis vivus, qui de celo descendit. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in eternum. Panis dulcis simus, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana illud ab omni languore, ut nullam praeter te sentiam dulcedinem. Panis can-

didissime, habens omne deliciatum et omnem saporem, qui nos semper reficiat, et numquam in te delicias, comedat te cor meum, et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae. Manducat te Angelus ore pleno, manducet te peregrinus homo pro modo suo, ne desiccare possit in via tali recreatus viatico. Panis sancte, panis vive, panis mundo, qui descendisti de celo, et das vitam mundo, veni in cor meum, et munda me ab omni inquietamento carnis et spiritus. Iutra in animam meam, sana et munda me interiorius et exteriorius. Esto tutamen, et continuus salus animae et corporis mei. Repelle a me insidiantes mihi hostes, recedant procul a praesentia potentiae tuae, ut foris et intus parte munitus, recto trahite ad tuum regnum perveniam: ubi non in mysteriis, sicut in hoc tempore agitur, sed facie ad faciem te videbimus, cum tradideris regnum Deo et Patri, et eris Deus omnia in omnibus. Tunc enim me de te satiabis satietae mirifica: ita ut nec esuriam nec sitiām in eternum. Qui cum eodem Deo Patre, et Spiritu sancto vivis et regnas per omnia secula seculorum. Amen.

Alia Oratio ante Missam.

Avvi tui, pie Domine Iesu Christe, ego peccator de propriis meritis nihil presumens, sed de tua confidens misericordia et bonitate, accedere reveror et contremisco. Nam cor et corpus habeo multis criminibus maculatum, mentem et linguam non caute custoditam. Ergo, o pia Deitas, o tremenda maiestas, ego miser inter angustias deprehensus, ad te fontem misericordiae recurro, ad te festino sanandus, sub tuam protectionem fugio, et quem judicem sustinere niqueo, salvatorem habere suspiro. Tibi, Domine, plagas meas ostendo, tibi te

recùndiam meam détego. Scio peccata mea multa et magna pro quibus timeo. Spero in misericordias tuas, quarum non est númerus. Réspice ergo in me óculis misericordia tua, Dómine Jesu Clíriste, Rex ætérne, Deus et homo, crucifixus propter hominem. Exaudi me sperantem in te : miserere mei pleni misériis et peccatis, tu qui fontem miserationis numquam manare cessabis. Salve, salutáris vicitima, pro me et omni humano génere in patibulo crucis oblata. Salve, nóbilis et pretióse Sanguis, de Vulinéribus crucifixi Dómini mei Jesu Christi pròfluens, et peccata totius mundi abluens. Recordare, Dómine, créaturæ tuæ, quam tuo Sanguine redemisti. Pénitent me peccasse, cùpio emendare quod feci. Ausfer ergo a me, clementissime Pater, omnes iniquitätes et peccata mea : ut purificatus mente et corpore, digne degustare méreas. Sancta Sanctórum : et concéde, ut hæc sancta prælibatio Córporis et Sanguinis tui, quæ ego indignus sumere intendo, sit peccatorum méorum remissio, sit delictorum perfœcta purgatio, sit tūrpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regenerationis, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque et corporis contra inimicorum méorum insidias firmissima tuatio. Amen.

Oratio.

S. Thomæ Aquinatis.

ONNIPO TENS sempiterne Deus, ecce accédo ad sacramentum unigeniti Filii tui Dómini nostri Jesu Christi : accédo tanquam infirmus ad médicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ, pauper et egens ad Dóminum cœli et terræ. Rogo ergo immensæ largitatis tuæ abundantiā, quatenus meam curare digneris infirmatatem, lavare foeditatem, illuminare cæcitatem, ditare pauper-

tatem, vestire nuditatem : ut panem Angelorum, Regem regum, et Dóminum dominium, tanta suscipiam reverentia et humilitate, tanta contritione et devotione, tanta puritate et fide, tali propórito et intentione, sicut expedit saluti animæ meæ. Da mihi, queso, Domini Córporis et Sanguinis non solum suscipere sacramentum, sed etiam rem et virtutem sacramenti. O mitissime Deus ! da mihi Corpus unigeniti Fili tui Dómini nostri Jesu Christi, quod traxit de Virgine María, sic suscipere, ut corpori suo mystico méreas incorporari, et inter ejus membra connumerari. O amantissime Pater ! concéde mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velatum in via suscipere propôno, revelata tandem facie perpétuo contemplari. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Aña. Trium puerorum. In Duplicibus duplicatur.

Cantic. Benedicite. 44. In fine non dicitur Glória Patri.

Psalm. Laudate Dóminum. 15. In fine Glória Patri.

Aña. Trium puerorum cantemus hymnum, quem cantabant sancti in camino ignis, benedicentes Dóminum.

Postea Sacerdos dicit : Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster. ¶ Et ne nos inducas in tentationem. ¶ Sed libera nos a malo. ¶ Consiteantur tibi, Dómine, omnia opera tua. ¶ Et sancti tui benedicant tibi. ¶ Exultabunt sancti in gloria. ¶ Lætabuntur in cubilibus suis. ¶ Non nobis, Dómine, non nobis. ¶ Sed nōmini tuo da gloriam. ¶ Dómine, exaudi orationem meam. ¶ Et clamor meus ad te véniat. ¶ Dóminus vobiscum. ¶ Et cum spiritu tuo.

(i) témus.

D EUS, qui tribus pueris miti-
gasti flamas ignium: con-
céde propitiis; ut nos famulos
tuos non exurat flamma vitió-
rum.

A CTIONES nostras, quas sumus
A domine, aspirando præveni,
et adjuvando proséquere; ut
cuncta nostra oratio et operatio
a te semper incipiat, et per te
cœpta finiatur.

D A nobis, quas sumus domine,
D vitiórum nostrorum flamas
extinguere, qui beato Laurén-
tio tribus tormentorum suó-
rum incéndia superare. Per
Christum dominum nostrum.
R. Amen.

ORATIONES

Post Celebrationm et Commu-
nionem dicenda.

Oratio

S. Thomæ Aquinatis.

GRATIAS tibi ago, domine san-
cte, Pater omnipotens, aetérne Deus, qui me peccatorem,
indignum famulum tuum, nullis
meis méritis, sed sola dignatione
misericordiae tuæ satiare dignatus es
pretioso Cörpore et Sanguine Filii tui domini nostri
Iesu Christi. Et precor, ut hæc
sancta Communio non sit mihi
réatus ad pœnam, sed inter-
céssio salutaris ad veniam. Sit
mihi armatûra fidei, et scutum
bonæ voluntatis. Sit vitiórum
meórum evacuatio, concipi-
scéntia et libidinis exterminá-
tio, charitatis et patientia, hu-
militatis et obediéntia, omniúmque virtutum augmentatio:
contra insidias inimicorum ómnium, tam visibilium, quam in-
visibilium, firma défensio :
mórum meórum, tam carná-
lium, quam spiritualium, per-
fæcta quietatio : in te uno ac
vero firma adhæsio : atque finis
mei felix consummatio. Et pre-
cor te, ut ad illud inestabile
convívium me peccatorem per-
dicerem digneris, ubi tu cum
Filio tuo et Spíitu sancto San-

ctis tuis es lux vera, satietas
plena, gaudium sempiternum.
jucunditas consummata, et felici-
tas perfæcta. Per eumdem
Christum dominum nostrum.
Amen.

Alia Oratio S. Bonaventurae.

TRANSFIGE, dulcissime domine
Jesu, medullas et viscera
ánimæ meæ suavissimo ac sa-
luberrimo amoris tui vulnere,
vera serenata et apostolica
sanctissima charitate, ut lán-
gueat et liquefiant ánima mea
solo semper amore et desiderio
tui: te concupiscat, et desirat
in atria tua, cùpiat dissolvi, et
esse tecum Da ut ánimæ mea te
esuriat panem angelorum, re-
fectionem animarum sanctarum,
panem nostrum quotidianum,
supersubstantiale, habentem
omnem dulcedinem et saporem,
et omne delectamentum suavi-
tatis: te in quem desiderant
Angeli prospicere, semper esu-
riat, et comedat cor meum. et
dulcedine saporis tui repleantur
viscera ánimæ meæ: te semper
sunt fontem vitae, fontem sa-
pientiae et sciencie, fontem
aeterni lumenis, torrentem
voluptatis, ubertatem domus Dei:
te semper ambiat, te querat, te
invenerat, ad te tendat, ad te per-
veniat, te meditetur, te loquatur,
et omnia operetur in laudem et
gloriam nominis tui, cum hu-
militate et discretione, cum di-
lectione et delectatione, cum
facilitate et affectu, cum perse-
verantia usque in finem: ut tu
sis solus semper spes mea, tota
fiducia mea, divitiae meæ, de-
cretatio mea, jucunditas mea,
gaudium meum, quies et tran-
quillitas mea, pax mea, suavitatis
mea, odor meus, dulcedo mea,
cibus meus, refæctio mea, resu-
gium meum, auxilium meum,
sapiencia mea, portio mea, pos-
sessio mea, thesaurus meus, in
quo fixa et firma, et immobiliter
semper sit radicata mens mea,
et cor meum. Amen.

PSALMORUM ET CANTICORUM INDEX.

119. Ad Dñum cum tribularer. 92
 17. Ad te, Domine, clamabo. 55
 14. Ad te, Dñe, levavi animam. 23
 122. Ad te levavi oculos. 93
 28. Afferte Domino filii Dei. 35
 77. Attendite popule meus. 64
 48. Audite hæc omnes gentes. 48
 118. Beati immaculati in via. 49
 127. Beati omnes, qui timent. 94
 31. Beati, quorum remissæ. 56
 40. Beatus, qui intelligit. 45
 1. Beatus vir, qui non abiit. 4
 114. Beatus vir, qui timet. 89
 33. Benedicam Dominum. 37
 102. Benedic.... et omnia. 80
 103. Benedic.... Domine. 81
 143. Benedictus Dominus. 101
 84. Benedictisti, Domine. 74
 91. Bonum est confiteri Dño. 78
 18. Cogli enarrant. 44
 149. Cantate Dño... laus ejus. 46
 95. Cantate Domino... cantate. 75
 97. Cantate Domino... quia. 78
 74. Confitebimur tibi, Deus. 63
 9. Confitebor... narrabo. 6
 110. Confitebor... in consilio. 89
 137. Confitebor... quoniam. 98
 104. Confitemini .. cantate. 81
 105. Confitemini... Quis. 83
 106. Confitemini... Dicant. 84
 117. Confitemini... Dicat. 18
 153. Confitemini...Confitemini. 97
 43. Conserva me, Domine. 8
 115. Credidi propter quod. 92
 4. Cum invocarem. 105
 129. De profundis clamavi. 95
 45. Deus auribus nostris. 46
 49. Deus deorum Dominus. 49
 62. Deus , Deus meus , ad te. 14
 21. Deus, Deus meus, respice. 23
 69. Deus in adjutorium. 60
 53. Deus in nomine tuo. 18
 71. Deus judicium tuum. 61
 108. Deus, laudem meam. 85
 66. Deus misereatur nostri. 44
 45. Deus noster refugium. 48
 82. Deus , quis similis erit. 70
 59. Deus, repulisti nos. 54
 81. Deus stetit in synagoga. 70
 78. Deus venerunt gentes. 66
 93. Deus ultionum Dominus. 74
 114. Dilexi , quoniam. 91
 17. Diligam te, Domine. 10
38. Dixi : Custodiam vias.¹ 48
 109. Dixit Dominus Domino. 89
 55. Dixit injustus. 59
 43. Dixit insipiens in corde. 8
 52. Dixit insipiens in corde. 52
 140. Domine, clamavi ad. 100
 7. Domine Deus meus, in te. 5
 87. Domine Deus salutis meæ.⁷²
 8. Domine Dominus noster. 5
 101. Dñe,exaudi... et clamor. 79
 142. Dñe ,exaudi. . auribus. 76
 20. Domine , in virtute tua. 42
 6. Domine, ne in furore. 4
 37. Domine, ne in furore tuo. 40
 130. Domine,non est exaltatum. 93
 138. Domine, probasti me. 98
 5. Domine, quid multiplicati. 4
 14. Domine quis habitabit. 8
 89. Domine , refugium. 68
 23. Domini est terra. 23
 26. Dominus illuminatio. 34
 22. Dominus regit me. 24
 91. Dñus regnavit, decorum. 44
 96. Dominus regnavit, exultet. 75
 98. Dñus regnavit , irascantur. 78
 133. Ecce nunc benedicte. 106
 132. Ecce quam bonum. 96
 58. Eripe me de inimicis. 54
 139. Eripe me , Domine. 99
 41. Eructavit cor meum. 47
 144. Exaltabo te, Deus. 104
 29. Exaltabo te, Domine. 35
 19. Exaudiat te Dominus. 12
 60. Exaudi,Deus, deprecatione.⁵⁵
 54. Exaudi, Deus... et ne. 52
 63. Exaudi , Deus... cum. 55
 46. Exaudi, Domine, justitiam. 8
 59. Expectans expectavi. 45
 80. Exultate Deo. 70
 32. Exultate justi in Domino. 57
 67. Exurgat Deus. 56
 86. FUNDIMENTA ejus. 72
 85. INCLINA, Domine. 71
 125. In convertendo. 94
 10. In Domino confido. 7
 113. In exitu Israel. 90
 50. In te, Domine, speravi. 36
 70. In te, Domine, speravi. 60
 65. JUBILATE.... psalmum. 56
 99. Jubilate.... servite. 14
 54. Judica, Domine, nocentes. 38
 42. Judica me, Deus. 50
 23. Judica me, Domine. 24

TOTUM.

v

121. <i>Lætatus sum in his.</i>	93	46. <i>OMNES gentes plaudite.</i>	58
145. <i>Lauda anima mea.</i>	102	107. <i>PARATUM cor meum.</i>	83
147. <i>Lauda Jerusalem.</i>	102	72. <i>Quam bonus Israel.</i>	62
148. <i>Laudate Dñum de cœlis.</i>	45	85. <i>Quam dilecta tabernacula.</i>	71
150. <i>Laudate Dñum in sanctis.</i>	16	2. <i>Quare fremuerunt gentes.</i>	4
116. <i>Laudate Dñum, omnes.</i>	92	41. <i>Quemadmodum desiderat.</i>	48
146. <i>Laudate Dñum, quoniam.</i>	103	124. <i>Qui confidunt in Domino.</i>	35
154. <i>Laudate nomen Dñmini.</i>	96	31. <i>Quid gloriari.</i>	50
112. <i>Laudate pueri Dominum.</i>	90	90. <i>Qui habitat in adjutorio.</i>	103
120. <i>Levavi oculos meos.</i>	92	79. <i>Qui regis Israel.</i>	67
47. <i>MAGNUS Dominus</i>	48	128. <i>Sæpi expugnaverunt.</i>	92
131. <i>Memento, Domine.</i>	96	68. <i>Salvum me fac, Deus.</i>	53
55. <i>Miserere.... quoniam.</i>	53	41. <i>Salvum me fac, Domine.</i>	7
56. <i>Miserere.... miserere.</i>	53	57. <i>Si vere utique justitiam.</i>	54
50. <i>Miserere... secundum.</i>	48	156. <i>Super flumina.</i>	19
100. <i>Misericordiam et judicium.</i>	79	61. <i>Tu decet hymnus Deus.</i>	58
88. <i>Misericordias Domini.</i>	73	94. <i>VENITE, exultemus.</i>	1
126. <i>Nisi Dñus ædificaverit.</i>	94	5. <i>Verba mea auribus.</i>	42
123. <i>Nisi quia Dominus.</i>	93	76. <i>Voce mea... ad Deum.</i>	61
36. <i>Noli æmulari.</i>	59	141. <i>Voce mea... ad Dñum.</i>	100
61. <i>Nonne Deo subjecta.</i>	53	12. <i>Usquequo Dñe obliveris.</i>	7
75. <i>Notus in Iudea Deus.</i>	63	75. <i>Ut quid Deus repulisti.</i>	61
<i>Audite cœli quæ loquor.</i>	87	<i>Ego dixi: In dimidio.</i>	51
<i>Benedicite omnia opera.</i>	44	<i>Exultavit cor meum.</i>	54
<i>Benedictus Dominus Deus.</i>	47	<i>MAGNIFICAT anima mea.</i>	91
<i>Cantamus Domino, gloriose.</i>	68	<i>NUNC dimittis servum tuum.</i>	104
<i>Confitebor tibi, Domine.</i>	43	<i>QUICUNQ; vult salvus esse.</i>	20
<i>Domine, audivi auditionem.</i>	76	<i>Tu Deum laudamus.</i>	13

HYMNORUM INDEX.

<i>A d regias Agni dapes.</i>	334	<i>Cœlestis urbs Jerusalem.</i>	lxvij
<i>Æterna cœli gloria.</i>	77	<i>Celi Deus sanctissime.</i>	53
<i>Æterna Christi munera</i>	ij	<i>Cœlitum Joseph decus.</i>	65
<i>Æterne Rector siderum.</i>	924	<i>Cœlo Redemptor.</i>	cclxxvij
<i>Æterne rerum Conditor.</i>	46	<i>Consors paterni luminis.</i>	41
<i>Æterne Rex altissime.</i>	573	<i>Cor, arca legem.</i>	716
<i>Ales diei nuntius.</i>	51	<i>Corpus domas.</i>	936
<i>Alto ex Olympi vertice.</i>	xc	<i>Creator alme siderum.</i>	109
<i>Antra deserti.</i>	764	<i>Crudelis Herodes, Deum.</i>	181
<i>A solis ortus cardine.</i>	145	<i>Custodes hominum.</i>	229
<i>Aspice.</i>	cxxxvij, clxxxvij	<i>DECORA lux æternitatis.</i>	773
<i>Athleta Christi nobilis.</i>	734	<i>Deus, tuorum militum.</i>	113
<i>Auctor beate æculi.</i>	743	<i>Domare cordis impetus.</i>	78
<i>Audi, benigne Conditor.</i>	253	<i>Dum nocte pulsa Lucifer.</i>	73
<i>Audit tyrannus anxius.</i>	455	<i>Eccz jam noctis.</i>	17
<i>Ave maris stella.</i>	cj	<i>Egregie Doctor Paule.</i>	61
<i>Aurora cœlum purpurat.</i>	17	<i>En clara vox redarguit.</i>	17
<i>Aurora jam spargit.</i>	89	<i>En, ut superba.</i>	715
<i>BEATA nobis gaudia.</i>	402	<i>Exite Sion filia.</i>	cclxxvij
<i>Beate Pastor Petre.</i>	639	<i>Ex more docti mystico.</i>	1
<i>Christus, sanctorum.</i>	ccij, cccj	<i>Exultet orbis gaudiis.</i>	709
<i>Christo profusum.</i>	xxvij	<i>Festivis resonent compita.</i>	781
<i>Cœlestis Agni nuptias.</i>	758	<i>Fortem virili pectore.</i>	lxvij

Hymnorum Index

cccxix

GENTIS Polona.	956	Plaude festivo.	cxxvij
Gloriam sacra.	cxcv	Paschale mundo gaudium.	xvj
Huc est dies, qua candidæ.	952	Præclara custos virginum.	cxcij
Hominis superne Conditor.	400	Præclara septem lumina.	clxix
Hujus oratū Deus.	lxxix	Primo die, quo Trinitas.	2
I M M E N S K cœli Conditor.	92	Quænam lingua tibi.	cxcij
Incliti Patres.	clxxij	Quem terra, pontus.	cij
In profunda noctis.	cxxxv	Quicunque.	834, cxxxvij
Invictus heros.	cxxxv	Qui mutare solet.	cclx
Invicte Martyr unicum.	xxij	Quis novus cœlis.	cclxiv
Ira justa Conditoris.	782	Quodcumque in orbe.	635
Iste Confessor Domini.	xlij	Rector potens, verax Deus.	29
Iste, quem læti colimus.	686	Regali solio fortis Iberia.	701
J AM Christus astra.	598	Regis superni nuntia.	932
Jam facies lictor.	cxxxvij	Rerum Creator optime.	52
Jam lucis orto sidere.	48	Rerum Deus tenax vigor.	31
Jam nimis terris.	clxix	Rex gloriose Martyrum.	xxvij
Jam sol recedit igneus.	403	Rex sempiterne cœlitum.	5
Jam toto subitus.	893	SACRIS solemnis.	420
Jesu, corona celsior.	lxij, cxxij	Sæpe dum Christi.	cxxx
Jesu, corona Virginum.	lxxvj	Sævo dolorum turbine.	clxxxvj
Jesu, decus angelicum.	636	Salvete Christi vulnera.	786
Jesu, dulcis.	626, excvij	Salvete clavi et lancea.	cxcij
Jesu, Redemptor.	441, 1, cxxvj	Salvete flores Martyrum.	458
Jesu, Rex admirabilis.	626	Salutis aterne Dator.	945
I. ecclis figuris pingitur.	cxc	Salutis humanae Sator.	376
Lucis Creator optime.	91	Sancta Mater, istud agas.	692
Lustra sex qui jam peregit.	295	Sanctorum mōritis.	xxxij
Lux alma Jesu.	837	Somno refectis artibus.	34
Lux ecce surgit.	69	Splendor paternæ gloria.	43
M A G N A Deus potentia.	98	Stabat Mater dolorosa.	691
Maria castis osculis.	813	Summæ Deus clementia.	895
Martinal celebri plaudite.	654	Summæ Parens clementia.	77
Martyr Dei Venantius.	734	Summi Parentis.	815, cxi
Memento rerum Conditor.	cxv	Ie deprecante.	937
Miris modis repente liber.	884	Te, Joseph, celebrent.	682
Mōrentes oculi.	clxxxij	Te lucis ante terminum.	406
Mysterium mirabile.	cxcvj	Te Mater alma.	cxcvj
Nocte surgentes.	2	Te Redemptoris.	cxxxij
Non illam crucians.	654	Telluris alme Conditor.	94
Nox atra rerum.	59	Te splendor et virtus.	912
Nox et tenebra.	59	Tibi Christe splendor.	cxcvij
Nullis te genitor.	762	Tinctam ergo Christi.	cxciv
Nunc, sancte nobis Spiritus.	27	Tristes erant Apostoli.	xiv
O gloriosa virginum.	cviij	Tu natale solum protege.	665
O uimis felix.	768	Tu Trinitatis Unitas.	69
Opes decusque regium.	798	V E N I , Creator Spiritus.	598
O qui supernæ.	cclx	Venit e cœlo mediator.	clxxxij
O quot undis.	893	Verbum superium.	3, 423
O sola magnarum urbium.	484	Vexilla Regis prodeunt.	294
O sol salutis intimus.	47	Virginis proles.	lxix
O stella Jacob.	cxcvij	Virgo virginum præclara.	693
P ANG lingua.	292, 419	Vix in sepulchro.	cxxxvij
Pater superni luminis.	812	Ut nunc ab alto.	cclxij
Placare Christe servulis.	941	Ut queant laxis.	764

INDEX ALPHABETICUS NOMINUM SANCTORUM.

Hoc signum * denotat Festum ex Indulto.

A hachum et soc. mart.	639	Bernardini Senensis conf.	737
Abdon et Sennen mart.	892	Bernardi abb. conf. et doct.	861
Achillei et soc. mart.	730	Bibianæ virg. et mart.	663
Adancti et Felicis mart.	876	Birgittæ viduæ.	927
Adriani martyris.	883	Blasii episc. et mart.	681, clxij
Ægidii abbatis.	878	Bonaventuræ ep. et conf.	802
Agapiti et soc. mart.	834	Bonifacii mart.	731
Agapiti martyris.	858	* Boni Latronis.	erxiiij
Agathæ virg. et mart.	662	Brunonis confessoris.	926
Agnetis virg. et mart.	641	Cæciliæ virg. et mart.	972
Agnetis secundo.	652	Cajetani conf.	838
Agricolæ et Vitalis mart.	949	Caji et Soteris pont. et mart.	703
Alexandri papæ et soc. mart.	722	Callistii papæ et mart.	951
* Alexandri Sauli ep. conf.	cxxij	Camilli de Lellis conf.	806
Alexii confessoris.	805, cclviij	Canuti IV. regis et mart.	639
Aloysii de Gonzaga conf.	761	Caroli episc. et conf.	941
Alphonsi Mariæ de Lig. E. C.	828	Casimiri confessoris.	673
* Alphonsi Rodriguez conf.	cccij	Cassiani et Hippolyti mart.	846
Ambrosii episc. et conf.	608	Catharinae virg. Senensis.	710
Anacleti papæ et mart.	802	Catharinae virg. et mart.	973
Anastasii et Vincentii mart.	644	* Catharinæ de Riccis, virg.	clxij
Andrew apost.	599	Cathedra S. Petri Romæ.	655
Andreas Corsini ep. conf.	661	» » Antiochiae.	660
Andreas Avellini conf.	958	Celsi et soc. mart.	829
* Angelæ Mericiæ virg.	cxxxxv	Christinæ virg. et mart.	817
* Angeli Custodis.	cclxxij	Christophori mart.	819
Angelorum Custodum.	920	Chrysanthi et Dariae mart.	934
Aniceti papæ et mart.	703	Chrysogoni martyris.	977
Annæ Matris B. Mariæ.	819	Circumcisio Domini.	167
Annuntiatio B. Mariæ Virg.	688	Clarae virginis.	843
Anselmi episc. et conf.	704	Clementis papæ et mart.	973
Antonii abbatis.	634	Cleti et Marcellini pont. mart.	708
Antonii de Padua conf.	735	Commemoratio S. Pauli ap.	777
Antonini episc. et conf.	729	Commem. omnium Defunct.	916
Apollinaris episc. et mart.	815	* Comm. omnium SS. Mart.	clvj
Apolleniaæ virg. et mart.	667	* Com. omnium SS. Apost.	ccxlv
Apparitio S. Michaelis. arch.	727	Conceptio immac. B. M. V.	609
Apulei et soc. mart.	927	* Idem	cxxxviii,cccix
Ascensio Domini.	375	* Conradi Placentini conf.	cxxix
Assumptio B. Mariæ Virg.	850	Conversio S. Pauli apost.	617
Athanasi episc. et conf.	717	Cornelii et Cypriani mart.	896
Andifacise et soc. mart.	659	Cordis Jesu.	742, cxxxiij
Augustini episc. et conf.	872	* Cordis B. M.	ccclxi
Bæuchi et soc. mart.	927	Corporis Christi.	418
Barbaræ V. et M.	605, cxxxvij	Cosmæ et Damiani mart.	911
Barnabæ apost.	751	Crescentiæ et soc. mart.	757
Bartholomæi apost.	807	Cypriani et Cornelii mart.	896
Basilidis et soc. mart.	753	Cypriani et Justinæ mart.	910
Basilii episc. et conf.	756	Cyriaci et soc. mart.	810
Beatrixis et soc. mart.	821	Cyrini et soc. mart.	155
Benedicti abbatis.	687	Bamasi papæ et conf.	615

Damiani et Cosmæ mart.	911	* Francisci Borgiæ conf.	ccxcj
Dariæ et Chrysanthi mart.	958	Francisci confessoris.	925
Decollatio S. Joannis Bapt.	873	Gabrielis archang.	ccij
Dedicatio S. Marie ad Nives.	848	* Gallæ viduæ.	cclxxxvj
item S. Michaelis arch.	912	* Gallicani mart.	ccxlij
item Basilica Salvatoris.	956	Geminiani et soc. mart.	896
item Basil. Petri et Pauli.	967	* Genovesæ virg.	clvj
* Desponsatio B. M. V.	clvij	Georgii martyr.	705
Didaci confessoris.	964	Gertrudis virginis.	965
Dionysii et soc. mart.	928	Gervasii et Protasii mart.	758
* Divisio Apostolorum.	cclvij	* Gorcomiensium mart.	ccl
Dominici conf.	832	Gordiani et Epimachi mart.	729
Domitillæ virg. et mart.	730	Gorgonii martyr.	883
Donati episc. et mart.	838	Gregorii papæ conf. et doct.	679
Dorotheæ virg. et mart.	605	Gregorii Nazianz. ep. et conf.	728
Duodecim fratrum mart.	878	Gregorii VII. papæ et conf.	738
Eduardi regis Angliæ conf.	930	Gregorii Thaumat. ep. conf.	966
Eleutherii papæ et mart.	759	Gulielmi abbatis.	768
Eleutherii et soc. mart.	928	Hedwigis vid. reginæ Polon.	935
Elisabeth reg. Portug. vid.	796	* Helenæ imperat. viduæ.	cclxvij
Elisabeth viduæ.	969	Henrici imperat. conf.	803
Emerentianæ virg. et mart.	645	Hermenegildi mart.	701
Epimachi et Gordiani mart.	729	Hermes martyris.	872
Epiphanie Domini.	180	Hieronymi Aemiliani conf.	810
Erasmi et soc. mart.	747	Hieronymi presb. et conf.	917
Evaristi papæ et mart.	939	Hilarii episc. et conf.	631
Eventii et soc. mart.	722	Hilarionis abbatis.	938
Euphemii et soc. mart.	896	Hippolyti et Cassiani mart.	816
Eusebii episc. et mart.	622	Hippolyti et soc. mart.	864
Eusebii confessoris.	818	* Hyacinthæ de Marisc. virg.	clvij
Eustachii et soc. mart.	904	Hyacinthi conf.	856
Exaltatio S. Crucis.	888	Hyacinthi et Proti mart.	887
* Expectatio Partus B. M. V.	clij	Hygini papæ et mart.	625
Fabiani et Sebastiani mart.	641	Ignatii episc. et mart.	656
Faustini et Jovitæ mart.	669	Ignatii confessoris.	823, cclxv
Faus'ini et soc. mart.	821	* Ildephonsi Tolet. conf. pont. clx	
Feliciani et Primi mart.	760	Impressio sacrorum Stigmat. in	
Felicis a Cantalicio conf.	cxxix	Corp. S. Francisci.	897
Felicis presb. et mart.	631	Innocentii papæ et conf.	820
Felicis papæ et mart.	742	Innocentium mart.	455
Felicis et Naboris mart.	800	Inventio S. Crucis.	719
Felicis et soc. mart.	824	Inventio S. Stephani protom.	830
Felicis et Adaucti mart.	876	* Irenæi episc. et mart.	ccxlvi
Felicis de Valois conf.	970	* Isidori Agricolæ conf.	cxxxj
Felicissimi et soc. mart.	834	Isidori episc. et conf.	696
Felicitatis et Perpetuae mart.	674	Jacobi et Philippi apost.	715
Felicitatis martyris.	975	Jacobi apostoli.	817
* Ferdinandi III regis.	ccxxxiv	Januarii episc. et soc. mart.	903
Fidelis a Sigmaringa mart.	706	* Japonum martyrum.	clvxj
Franciscoe vid. Romanæ.	677	Joachim confessoris.	834
Francisci Xaverii conf.	604	Joannæ Franciscæ vid.	862
Francisci Salesii ep. conf.	653	* Joannæ Valesiæ vid.	clxiv
* Francisci de Hieron. conf.	cxxix	Joannis apost. et evang.	452
Francisci de Paula conf.	695	Joannis Chrysost. ep. conf.	651
Francisci Caracciolo conf.	748	Joannis de Matha conf.	666
Francisci de Borgia conf.	929	Joannis de Deo conf.	676

Joannis ante portam Lat.	725	Marii et soc. mart.	659
Joannis papæ et mart.	741	Marthæ virginis.	821
Joannis a S. Facundo conf.	753	Marthæ et soc. mart.	659
Joannis et Pauli mart.	769	* Martialis ep. conf.	ccxlvij
Joannis Gualberti abbat.	800	Martinæ virg. et mart.	654
Joannis Cantii conf.	936	Martiniani et Processi mart.	791
Joannis a Cruce conf.	977	Martini episc. et conf.	960
* Joannis Franc. Regis conf. ccxlij		Martini papæ et mart.	965
* Joannis Nep. M. ccxxij, ccxiv		* Maternitas B. M. V. eclxxxvij	
Joseph confessoris.	682	Matthæi apost. et evang.	906
Josephi Calasanetii conf.	870	Mathiæ apostoli.	673
Josephi a Cupertino conf.	900	Mauri abbatis.	638
* Josephi a Leonissa conf.	clxv	Mauritii et soc. mart.	907
Jovitæ et Faustini mart.	669	Maximi et soc. mart.	705
Judæ et Simonis apost.	939	Melchiadis papæ et mart.	613
Julianæ de Falconeriis virg.	758	Mennæ martyris.	960
* Juliani ep. et conf.	clxj	Modesti et soc. mart.	707
Justinæ et Cypriani mart.	910	Monicæ viduæ.	723
Juvenalis episc. et conf.	722	Naboris et soc. mart.	733
* Lanceæ et clavorum D. N.	exej	Naboris et Felicis mart.	800
Largi et soc. mart.	840	Nativitas D. N. J. C.	141
Laurentii Justiniani ep. conf. 880		Nativitas S. Joannis Bapt.	761
Laurentii martyris.	840	Nativitas B. Mariæ Virg.	881
* Lazarii resuscitati ep. conf. clj		Nazarii et soc. mart.	829
* Leonardi a Portu Maur. cccvij		Nerei et soc. mart.	750
Leonis Primi papæ, C. et D.	699	Nicolai episc. et conf.	606
Leonis Secundi papæ conf.	772	Nicolai de Tolentino conf.	886
Liborii episc. et mart.	815	Nicomedij mart.	892
Lini papæ et martyr.	908	Nominis Jesu.	626
Lucæ evangelistæ.	954	Nominis B. Mariæ Virg.	843
Luciæ et soc. mart.	896	Norberti episc. et conf.	749
Luciæ virg. et mart.	617	Nymphæ et soc. mart.	918
Lucii papæ et mart.	674	O tuniuim Sanctorum.	941
Ludovici confessoris.	869	* Orationis D. N. J. C.	chaxij
* Ludovici Bertrandi conf. ccexj		Pancratii et soc. mart.	730
* Ludovici Tolosani E. C.	celxix	Pantaleonis mart.	829
Machabaorum mart.	824	Paschalis Baylon conf.	733
Marcelli papæ et mart.	634	* Passionis D. N. J. C.	chaxij
Marcelli et soc. mart.	927	Patritii episc. et conf.	681
Marcelliani et Marci mart.	788	Patrocinium S. Joseph.	711
Marcellinii et Clei mart. pont.	798	* Patrocinium B. M. V.	cccc
Marcellini et soc. mart.	747	Pauli primi eremiti.	632
Marci evangelistæ.	707	Pauli et Joannis mart.	769
Marci et Marcelliani mart.	738	Pauli et Petri apost.	773
Marci papæ et conf.	927	Paulini episc. et conf.	768
* Margaritæ de Cortona.	clxxv	Pentecostes.	298
Margarite reg. Scot. vid.	750	Perpetuae et Felicitatis mart.	474
Margarite virg. et mart.	810	Petri Chrysologi ep. conf.	603
* Mariæ tit. Auxilium Christ. cccxx		Petri Nolasci conf.	633
Mariæ Virg. de Monte Carm.	804	Petri Damiani episc. conf.	671
Mariæ ad Nives.	835	Petri martyris.	709
Mariæ de Mercede.	909	Petri Gœlestini papæ conf.	736
Mariæ Magd. de Pazzis virg.	741	* Petri Claver conf.	celxvij
Mariæ Magdalense.	812	Petri et soc. mart.	747
* Mariæ de bono Consilio.	ccvij	Petri et Pauli apost.	773
* Mariæ de Soços virg.	celxxv	Petri ad Vincula.	826

Petri de Alcantara conf.	933	Septem Dolorum B. M. V.	691, 893
Petri Alexandrini ep. mart.	979	Sergii et soc. mart.	927
Petronillæ virginis.	742	Silverii papæ et mart.	760
Philippi et Jacobi apost.	715	Silvestri papæ et conf.	166
Philippi Nerii conf.	730	* Silvestri abbat.	ccccvij
Philippi Beniti conf.	806	Simeonis episc. et mart.	669
* Philumenæ, Virg.	cclxvj	Simonis et Judæ apost.	939
Pii V papæ conf.	724	Simplicii et soc. mart.	821
Pii papæ et mart.	800	* Sindonis D. N. J. C.	ccccv
Placidi et soc. mart.	926	Smaragdi et soc. mart.	840
Polycarpi episc. et mart.	650	Soteris et Gaji pont. et mart.	703
Pontiani papæ et mart.	969	* Spineæ Cor. Dñi. clxxxvij, cccvij	
Præsentatio B. Mariæ Virg.	971	Stanislai episc. et mart.	726
Praxedis virginis.	812	* Stanislai Kostkæ conf.	cccc
Pretiosiss. Sang. D. N. J. C.	781	Stephani Protomart.	148
Primi et Feliciani mart.	750	Stephani papæ et mart.	828
Priscæ virg. et mart.	636	Stephani Hungar. reg. C.	879
Processi et Martiniani mart.	791	Susannæ virg. et mart.	841
* Prodigiorum B. M. V.	celij	Syphoriani et soc. mart.	864
Protasii et Gervasi mart.	758	Syphorosæ cum 7. Filiis M.	806
Proti et Hyacinthi mart.	887	Teresiæ virginis.	932
Pudentianæ virg.	736	Theclæ virg. et mart.	909
* Pulcheriæ virg.	ccxlvij	Theodori martyris.	930
Purificatio B. Mariæ Virg.	637	Theoduli et soc. mart.	722
* Puritas B. M. Virg.	cccxij	Thomæ apost.	625
Quadraginta Mart.	678	Thomæ episc. et mart.	460
Quatuor Coronatorum mart.	935	Thomæ de Aquino conf.	674
* Quinque Plagarum D.N.	ccxix	Thomæ a Villanova ep. conf.	907
* Raphaelis archang.	ccxvij	Tiburtii, et soc. mart.	703
Raymundi de Pennafort C.	645	Tiburtii et Susannæ mart.	841
Raymundi Nonnati conf.	877	Timothei episc. et mart.	644
* SS. Redemptoris.	cclij	Timothei et soc. mart.	864
* Reliquiarum.	cccv	Titi episc. conf.	625
Remigii episc. et conf.	920	Transfiguratio Domini.	834
Respicii et soc. mart.	938	* Transl. Almae Dom. B. M. cxlij	
Resurrectionis D. N.	825	Trinitas	411
* Rochi conf.	cclxvj	Tryphonis et soc. mart.	938
Romani martyr.	840	Valentini presb. et mart.	669
Romualdi abbatis.	665	Valeriani et soc. mart.	703
Rosæ virg. Limanae.	876	Ubaldi episc. et conf.	732
* Rosæ virg. Viterb.	ccclxxxij	Venantii martyr.	734
* Rosaliæ virg. Panorm.	ccclxxxij	* Veronicæ de Julianis virg.	cclij
Rosarii B. M. V.	919	Victoris et soc. mart.	820
Rufinæ et Secundæ virg. mart.	798	Vincenti et Anastasii mart.	644
Rustici et soc. mart.	928	Vincentii Ferrerii conf.	698
Sabbæ abbatis.	606	Vincentii a Paulo conf.	808, cclx
Sabinæ martyr.	875	Visitatio B. M. V.	788
* Sanctissimi Sacramenti.	cccx	Vitalis martyr.	708
Saturnini mart.	599	Vitalis et Agricolæ mart.	949
Scholasticæ virg.	668	Viti et soc. mart.	737
Sebastiani et Fabiani mart.	641	Urbani papæ et mart.	738
Secunde et Rufinæ virg. mart.	798	Ursule et soc. V. M.	938, cccvij
Sennen et Abdon mart.	822	Wenceslai ducis et mart.	911
Septem Fratrum mart.	798	* Wolfgangi episc. conf.	ccccv
* Septem Fundat. Ord. Serv. B.M.	clxix	Xysti papæ et soc. mart.	831
		Zephyrimi papæ et mart.	869

FORMULA

Ad impertiendam indulgentiam plenariam
in articulo mortis.

y. Adjutorium nostrum **¶** in nomine Domini. **R.** Qui fecit celum et terram. Aña. Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui, vel ancillæ tuæ, neque vindictam sumas de peccatis eius. Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc. **y.** Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos a malo. **y.** Salvum fac servum tuum, vel ancillam tuam. **R.** Deus meus, sperantem in te. **y.** Domine, exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **y.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Orémus.

CLEMENTISSIME Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perfre in te credentem, atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuorum respice propitius famulum tuum. **N.** vel famulam tuam, quem, vel quam, tibi vera fides, et spes christiana commendant. Visita eum, vel eam, in salutario tuo, et per Unigeniti tui passionem, et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem, et veniam clementer indulge: ut ejus anima in hora exitus sui te iudicem propitiatum inveneriat, et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

Tum dicto ab uno ex cleris astantibus: Confiteor, etc. Sacerdos dicat Misereatur, etc

Deinde:

DOMINUS noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro Apóstolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in baptismate recepisti: et ego facultate mibi ab apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam, et remissionem omnium peccatorum tibi concédo. In nomine Patris, **¶** et Filii, et Spiritus sancti.

PER sacrosancta humanae reparacionis mysteria remittat tibi omnipotens Deus omnes praesentis, et futuræ vitae penas, paradisi portas apierat, et ad gaudia sempiterna perdūcat. Amen.

Benedic te omnipotens Deus, Pater, **¶** et Filius, et Spiritus sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit a deo morti proximus, ut neque confessionis generalis neque precum tempus suspetat, statim ei benedictionem impetratur dicens: **D**ominus noster, etc.

Et si mors proxime urgeat dicat:

Indulgientiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concédo in nomine Patris, **¶** et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

DIE V. FEBRUCARII.

IN FESTO SS. XXVI. MART.

JAPONENSIUM.

Duplex.

Omnia de Communi plurimo-
rum Mart. præter sequentia.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui ad tui
imitationem per Crucis sup-
plicium primicias fidei apud Ja-
poniam gentes in sanctorum Már-
tyrum Petri Baptiste, Pauli et
Sociorum sanguine dedicasti :
concede quæsumus ; ut quorum
hodie solémnia célébimus, excitó-
mur exémplis. Qui vivis.

In j. Nocturno Lectio de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

REMOTISSIMA Japóniae régioni
extrémis orientalis Asiae lí-
nibus sita, quæ diu in ténebris
et in umbra mortis séderat; se-
todecimo salutis humanae repa-
rata: seculo Cathólicæ veritatis
lumen affulsa. Magnus siqui-
dem illuc Indiárum Apóstolus
sanctus Franciscus Xavérius
Christum prædicans crucifixum,
ádeo insignem fidélium fundávit
Ecclésiam, ut hisce in terris
Apostolorum témpora rediisse
viderentur. Non illi étiam de-
fuére Mártires, qui fidei primi-
tias sanguine consecrárent. Eó-
dem enim labente saeculo, cum
Taicosáma Japonénsium Impe-
rator plúries minitátus fuisset
se Philippínas ínsulas in suam
ditióñem redactúrum, cénsuit
Cathólicus Hispaniáum Rex áli-
quos sue natióñis religíosos vi-
ros in Japóniam misere, régio
legatórum munere ornátos, ad
pacem Taicosámæ suadéndam.
Huic óperi delectus est Frater
Petrus Baptista, sacérdos ex Or-
dine Minórum sancti Francisci
strictioris observantie discal-
ceatórum, morum sanctitáte et
doctrina insignis; cui álii dali-

TOTUM.

sunt sóci ex eodem Ordine. Quo-
munes legatióñem hanc eo sus-
cepérunt ánimo, ut inde oca-
siónem trumperent Evangélium
illis gántibus prædicandi, quia
Apostólia pollebant auctoritatē
ad fidem Cathólicam apud Indos
et Sínica regna disseminandam.
Hi ad littora Japóniae appulsi
et suo múnere feliciter functi,
ad religionis increménatum, in
partem laboris alii sóciis adscí-
bis, ánum suum convertéran-
t. Sancti tui.

Lectio v.

MULTIS profinde xenodóchiis,
coenóbiis et ecclésiis per di-
vérsa loca christiano ritu excitá-
tis, ibique per triénnum prædi-
catiōni, jejuniis, vigiliis, préci-
bus júgiter instando, atque ege-
nórum et languéntium serúmnis
miro charitatis ardore subve-
niendo, et fidélés plúrimos in via
salutis confirmárint, et gentes
innúmeras perduxeré ad fidem.
Qua de re gráviter commoti iná-
num déorum sacerdótes, Im-
peratorem convénient eisque per-
suádent impérium diu incólume
non futúrum, ni Christianam re-
ligiōñem úndique gliscantem a
suis finib⁹ propulsāndam cu-
ráret. Vano illo timore percúlsus
Imperátor, statim jussit religíosos
viros tamquam majestatis
reos detinéri, dixitque in eos
senténtiam crucis. Prater Pe-
trum Baptistam et quinque Só-
cios cōprahénsi, fuit Pausus
Miki cum duob⁹ Sóciis Japo-
nensisibus ex Societate Jesu, nec
non Tertiárii quindecim ex eó-
dem Ordine Minórum Japoné-
ses, quorum álii catechismo,
álii sacris officiis inserviabant,
quibus duo in vinculis mihi-
strantes adæucti sunt; proin-

déque sex et viginti explétus est númerus. R. Vérbera.

Leetio vi.

Post diuturnum cáceris squallórem fortissimi Christi athlétæ, extréma sinistræ auris parte in Meacénsi foro publice multatí, revinctis post tergum mánibus, vili in plaustro per vias primum hujus metrópolis, tunc aliárum Japóniæ urbium sexcentórū milliariorum itinere terréstri, quo ignomfia et terror latius spargeréntur, summa hieme circumducuntur præcúnte lectore, ac sententiam crucis in eos præferente, quod véritam a tyranno Christi legem prædicássent. Illud memória dignum in itinere accidit ut adolescentí Japonénsi António áter ex Tertiáris paréntes occurrissent, eumque blanditiis et lácrymis conaréntur addúcere ut Christo fidem fálleret, quibus constantissime obstítit, affirmans se, terrénis ómnibus ac transitóriis despéctis, únicè Christo adhæsúrum, qui sibi etérna et colestia repromisit; dein vestem qua operiebátur eis restituít. Tandem Nangasáquium perdúcti crúcibüs affiguntur, quæ jam in quadam colle quasi in Calvário parátæ erant; póstea in altum elati Christi fidem haud prædicare cessábant. Enituit quidem Paulus Miki, qui e triumphálí illa crucis cattedra ad circumfúsam multitúdinem

pro Christiánâ religióne perorávit, illud palam sibi gratulátus quod in cruce, ut Christus Dóminus, eadémque, atque ille, etate, suprénum expléret diem. Postrémo sínguli ab imis latéribus ad húmeros binis lances transfixi, víctrices ánimas ecclie inseréndas emiséré. Suórum militum gloriósū certamen variis Deus condecorare voluit signis: quibus rite probátis, Sacrorum Rítuum Congregatio ad eórum Canonizatióinem quando-cumque deveníri posse decretivit. Interim Urbánus Octávus Pónitifex Máximus, hábita hujus Decreti relatione, de eisdem Martyribus útpote in Beatórum fastis adscriptis Officium et Missa quotánnis recitari et celebrari induísit. Tandem divinæ Providéntiae consilio factum est ut Pius Nonus Pónitifex Máximus hujusmodi judicium ad exitum perduceret. Quare sacro Pentecóstes die anni millésimi octagéntésimi sexagésimi secundi, magna et illústri Purpuratórum Petrum et Episcopórum, qui ex ómnibus Orbis Cathólici péribus ad protuenda Ecclésia et Sedis Apostólicæ jura convenerant, corona circundatus eodem Martýres Sanctórum albo redi-
suit. R. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Lectiones de Heliália S. Ambrosii Episcopi ap. Evang. D escéndens Jésus de Comm. plur. Mart. ij. loco.

DIE V. JULII.

IN FESTO

S. MICHAELIS DE SANCT., CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Confessori non Pont, præter seq.
Oratio.

Misericors Deus, qui S. Michaelē Confessore tuum morū inno-

céntia et mirabili charitáte prestare voluisti: concéde, quæsumus: ut, ejus intercessione a vitis libérati, et igne tui amoris succésum, ad te pervenire mercámur. Per.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MICHAEL de Sanctis, Vici in Hispania citeriore pars et honestatis parentibus natus, mundum ante contemporaneam quam agnoscere visus est. Pene infans perpetuam virginitatem Deo vorit; cumque rex coæcias pater nuptias illi per jocum proponebat, in lacrymas effusus puer atque ad Uelpam Virginis aram confugens, omnesum votum ferventius renovabat. Sezennis ad sanctorum vestigia sectanda in Monsenii speluncam secessit, in qua, dum patiens Christi mysteria in genua provalitus pars sensibus lacrymisque prosequitur, a patre repertus, dominum redire coactus est. Neque tamen de praecognitio severioris vita proposto quidquam remisit. Unicum illi erat existimatum desiderium, perpetua cum Deo consuetudo, innocenter vero carnis maceratio major quam ut tenera illa ictus ferre posse videatur. Nam ter in unaquaque hebdomada jesuana, somnum super serpentorum fascibus, saepe capiti suppedito, carpens, flagellis in seipsum savire, et tamen aliquando corporeum, sancti Francisci exemplo, in spinarum acervum conjicere et cruentandum voluntare non dubitavit, quin tamen singulare Dei beneficio spina illa partim membra attingerent atque in minimo offendarent. Quibus aliisque cruciatis admirabiliter penitentiae profundebat, quam postea ad hominum stuporem tantoper adauit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

ANNO etatis duodecimo nondum expiato, solus et pedes egrediens de domo et cognatione sua, Barcinonam contendit, ibique sanctissimum Trinitatis Redemptoris Captivorum ordinem inter Calceatos amplexus,

quam primum per statim licuit, solemnis vota nuncupavit. Pugnis inde post menses ad strictorem Discalcedorum ejdem ordinis Familiam se transiit. In hac nova Regularis disciplina palestra miru est quot quantisque viriditum incremente etiam inter continuas studiorum exercitationes antedicta vita sanctitatem cumulaverit. Tanto enim studio singulas Institutio leges observabat, ut nullam ex eis præterisse compertum fieret. Virginitatem, quam quinquennis Deo vorerat, non modo inviolatam servavit, verum etiam præclarissimo Dei misere nunquam cornis illæcebris alluctus est, neque in mente cogitationem ullam mines honestam habuit. Arctissima præditus paupertate, per plures annos neque cubiculum habuit neque pulvinar, ubi caput reclinaret. Christi mansuetudine indatus, cum omnibus patiens fuit et misericors; his, qui sibi contumelias aut damnum intulerant, semper pro malo bonum reddidit. Invicta in adversis enstinxit fortitudine. Prudentissimus in aliorum regimine, sibi se jūdicem acerrimum, reliquis vero humanissimum patrem exhibuit.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

Cum Deum totis viribus dilegerat, ab ipso maximis locupletari meruit charismatibus. Nam cerebris et mirificis rapiebatur extaticis, quibus vel in sublime toto assurgebat corpore, vel cœlum ascendere videbatur cum aut de Dei bonitate loqueretur, aut Sacris operans Cälicem elevaret. Nec minor erga proximos charitatem flagrabat, quos et privatis consiliis et publicis concionibus et assidua Sacramento Penitentia administratione juvare nunquam pretermisit. Qum vero virtutes ejus non populi modo, sed viri principes admirarentur, ea tamen erat animi dimissione ut se de-

mónibus ipsis deteriorem affirmaret. At humani generis Redémpor, cui exaltare húmiles in deliciis est, hunc servum suum fidélem peculiari voluit illustrare prodigo, quo ipse divini sui cordis mysticam commutacionem cum corde illius insre dignatus est. Hoc itaque charitatis incendio decumbens, spíritum Deo reddidit Vallisoléti, die décima Aprilis anno millésimo sexcentésimo vigésimo quarto, aetatis sua trigésima tertio. Quem multis ante et post obitum miraculis clarum Summus Pónifex Pius Sextus Beatórum fasias adscrípsit. Pius vero Nonus Pónifex Maximus, sacro Cardinálium aliorumque sere tercentórum Antistitum Ecclésiae et Apostolicæ Sedis jura stréne contra insidiántes hostes propugnántium Senátu circundatus, recurréute plausu Urbis et Orbis, sacro Pentecóstes die octava Júnii, anni millésimi octingentésimi sexagésimi secundi in Vaticána Basílica illum novis fulgément signis Sanctórum catalogo solémni ritu accénsuit.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 22. §. 29

In illo tempore: Respóndens Iesus ait Sadducæis: Erratis, nescientes Scripturas, neque virtutem Dei. In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Et rélique... Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Lib. de Virginitate.

VIRGINITAS est bona: id, ego quoque fáteor. Atqui nuptiis etiam melior; et istud tibi asséntior: ac si libet, illud adjungi, tanto nuptiis eam præstare, quanto cœlum terræ, quanto homínibus Angeli antecéllunt: ac si quid præterea addendum est, etiam magis. Nam si neque

nubunt Angeli, neque uxorem ducunt; non etiam carnem et sanguine coagmentati sunt; interris præterea non commorantur, non cupiditatum aut libidinum perturbationibus sunt obnoxii; non cibi indigent aut potuerunt nisi sunt ejusmodi, ut eos datus nus, aut cantus mollis, aut præclaræ spécies possit afficer: nulla déniique ejus generis illecebra capiuntur.

R. Iste est qui.

Lectio viii.

At humánum genus cum natura beatis illis méritibus inferius sit, omni vi studiisque conténdit, ut, quoad ejus fieri potest, illas assequatur. Quomodo? non nubunt Angeli, at neque etiam Virgo. Assistentes illi semper ad Deum, eidem inserviunt, et istud ipsum virgo. Quod si virgines, quandiu corporeis onere deprimuntur, quemadmodum Angeli, in celum sequunt ascéndere; illud eo ut máximo solatio compénsum, quod modo spíritu et corpore senoti sint, eccl. Regem respiciunt. Vide né virginitatis præstantiam? quomodo terrarum scolæ sic afficiat, ut qui corpore vestiti sunt, eos incorporeis méritibus exarquet?

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Qua enim, queso, re différunt ab Angelis Eliás, Eliáesus, Joánnes, veri hi virginitatis amatores? nulla, nisi quod mortali natura constabat. Nam cétera si quis diligenter inquirat, hi nihilominus affecti reprirentur, quam beatæ illæ mentes; et idipsum, quo inferiore conditione vidéntur esse, magna est eorum laude ponendum. Ut enim terrarum incolæ, et qui essent mortali natura, possent ad illam virtutem vi et conditione pervenire; vide quanta eos fortitudine, quanta vita ratione præditos suis opórteat.

I. Deum laudamus.

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN FESTO

IMMACULATÆ CONCEPTIONIS

BEATAE MARIE VIRGINIS.

DUPLEX SECUNDÆ CLASSIS CUM OCTAVA.

Ex Decreto SS. D. Pii PP. IX, 25 Septembris 1803

Ad Vesperas Añæ et Capitulum de Laudibus. Psalmi ut in Festis B. M. V. per annum.

Hymn. Ave maris, ut in Brevi. v. **Immaculata Concóptio est hodie Sanctæ Mariæ Virginis. R.** Quæ serpantis caput virgíneo pede contrívit.

In Officio votivo per annum ubi concessum est) omissio. ÿ. **Immaculata Concóptio est hodie**, ejus loco tam in Vesperis quam in Laudibus dicatur:

ÿ. **Immaculata Concóptio tua, Dei Génitrix Virgo. R.** Gaudium annuntiávit universo mundo.

Ad Magnificat. Aña.

Beátam me dicent omnes generatiōnes quia fecit mihi magna qui potens est. Alleluia.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde fit commemoratione S. Ambrosii et Feriae occurrit.

Ad Matutinum, Invitatorium. **I**mmaculatam Conceptionem Virginis Mariæ celebrémus: * Christum ejus Filium adorémus Dominum. Psalm. Venite, exultemus.

Hymnus.

PLECTRA custos Virginum, Intacta mater Numinis, Cœlestis aulae jánua, Spes nostra, coeli gaudium. Inter rubeta lilium, Columba formosissima, TOTUM ROM.

Virgo e radice géminans
Nostro medélam vúlneri.
Turris dracóni impérvia,
Amica Stella náusfragis,
Tuére nos a fráudibus,
Tuáque luce dirige.
Erróris umbras discute,
Svrites dolóssas ámove,
Fluctus tot inter, déviis
Tutam reclúde sémitam.
Iesu, tibi sit glória
Qui natus es de Virgine
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sæcula.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Admirabile est nomen tuum, Dómine, in univerſa terra quia in Virgine María dignum tibi habitaculum præparasti. Psalmi ut in Festis B. M. V. per annum.

Aña. In sole pósuit Deus tabernaculum suum.

Aña. In Conceptione sua accépit María benedictiōneni a Dómino et misericordiam a Deo salutari suo.

ÿ. Deus omnipotens præcinxit me virtute. R. Et pósuit immaculatam viam meam.

De libro Génesis.

Lectio j. *Cap. 3.*

Serpens erat callidior cunctis animantibus terræ, quæ férerat Dóminus Deus. Qui dixit

*

ad mulierem : *Cur præcepit vobis Deus ut non comederetis de omni ligno paradisi? Cui respondebit mulier: De fructu lignorum, quæ sunt in paradiso, vescimur: de fructu vero ligni, quod est in medio paradisi, præcepit nobis Deus ne comederemus, et ne tangeremus illud, ne forte moriāmus. Dixit autem serpens ad mulierem: Nequam morte moriēmini. Scit enim Deus quod in quocumque die comederitis ex eo, aperiēntur oculi vestri: et eritis sicut Dii scientes bonum et malum.*

R. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit in quo omnes peccaverunt. Ne timeas Maria, invenisti gratiam apud Deum. ¶ Eripuit Dominus animam tuam de morte, et contra inimicum factus est protector tuus. Ne timeas.

Lectio iii.

Vidit igitur mulier quod bonus esset lignum ad vescendum, et pulchrum oculis, aspectuque delectabile: et tulit de fructu illius, et comedit: dedique viro suo, qui comedit. Et aperti sunt oculi amborum: cumque cognovissent se esse nudos, consuerunt folia fucus, et fecerunt sibi perizomata. Et cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradyso ad auram post meridiem, abscondit se Adam et uxor ejus a facie Domini Dei in medio ligni paradyso.

R. Transite ad me omnes qui concepiscitis me; ¶ Et narrabo vobis quanta fecit Deus animæ meæ. ¶ Vivit Dominus quoniam adimplivit in me misericordiam suam. Et narrabo vobis.

Lectio iii.

VOCAVITQUE Dominus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audivi in paradyso: et timui, eo quod nudus essem, et abscondi me. Cui dixit: Quis enim indicavit tibi quod nudus essem, nisi quod ex ligno, de quo præceperam

tibi ne comederes, comedisti? Dixitque Adam: mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedì. Et dixit Deus minus Deus ad mulierem: Quare hoc fecisti? quæ respondit: Serpens decépit me, et comedì. Igitur ait Dominus Deus ad serpenteum: Quia fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia, et bestias terræ; super pectus tuum gradiérис, et terram comedas cunctis diébus vite tuae: Inimicitias ponas inter te et mulierem, et semen tuum et semina illius: Ipsa contenteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneum ejus.

R. Elécta mea cándida sicut nix in Libano; sicut favus distillans lábia ejus; Mel et lac sub lingua illius. ¶ Veni de Libano. Sponsa mea, veni, coronaberis corona gratiarum. Mel. Hónus Patri. Met.

In secundo Nocturno.
Aña. Diffusa est gráta in Conceptione ejus, et Speciosa apparet inter filias hominum.

Aña. Adjúvit eam Deus manu dulcicula; sanctificávit tabernaculum suum Altissimum.

Aña. Gloriósa dicta sunt de te. Civitas Dei; fundavit te Dominus in montibus sanctis.

¶ In hoc cognovi quoniam reguisti me. R. Quoniam non satis debít inimicus meus super me. Sermo S. Hieronymi Presbyter.

Lectio iv.
De Assumpt. B. M. V.

QUALIS et quanta esset beatissima et gloriósa semper Virgo Maria ab Angelo divinitates declaratur, cum dicitur: Ave, gratia plena, Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. Taliibus namque decébat Virginem oppignorari munéribus, ut esset gráta plena, quae dedit omnis gloriam, terris Dominus pacemque refúdit, fidem Christi finem vitis, vitam ordinem, móribus disciplinam. Et haec plena, quia ceteris per partes præstat: Maria vero simul se

tota infidit plenitudo grātia. Vere plena, quia etsi in sanctis Patribus, et Prophētis grātia fuisse crēditur: non tamen ea- tenus plena: in María vero totius grātia quam in Christo est, plenitudo venit, quamquam alio- ter. Et ideo inquit: Benedic- ta in mulieribus: id est plus benedicta, quam omnes mulie- res. Ac per hoc quidquid ma- fediōnis infusum est per lie- vam, totum abestulit benedictio Maríae. De ipsa Solomon in Cán- ticiis, quasi in laudem ejus: Veni, inquit, columba mea, im- maculata mea. Jam enim hiems trānsiit, imber abiit, et recē- sit. Ac deinde inquit: Veni de Libano, veni coronaberis.

K. Ego ex ore Altissimi prodīvi, primogēnita ante omnem crea- tūram: ego feci in cōolis ut orirētur lumen indeficiens. * Nondum erant abyssi, et ego jam concēpta eram. **V.** Deus enim creāvit me in justitia, et apprehēdit manū meā, et servāvit me. Nondum.

Lectio vi.

Non immērito s̄gitur venire de Libano jubētur, quia Liba- nus condidatio interpretātur. Erat enim candidata multis me- ritōrum virtutib⁹, et dealbata nive candidior, Sp̄ritus Sancti munērib⁹, simplicitatē co- hūmbe in omnib⁹ represen- tans, quóniam quidquid in ea gestum est, totum pūritas et simplicitas, totum véritas et grā- tia fuit; totum misericordia et justitia, qua de celo prospéxit: et ideo immaculata, quia in nollo corrūpta. Circūmdedit enim virum in utero, sicut Jere- mias sanctus testātur, et non aliunde accēpit. Fāciet, inquit, Dóminus novum super terram, et mulier circumdabit virum. Vere novum, et omnium novit- tum superēmijens nōvitas vir- tutum, quando Deus (quem ferre non potest mundus, neque videre aliquis, ut vivere possit) sic ingrēssus est hospitium ven-

tris, ut cōporis claustrum se- scēret: sīcque gestatus, ut lo- tus Deus in eo esset: et sic exīvit inde, ut esset (sicut Ezé- chiel fatetur) porta omnino clau- sa. Unde cānitur in eisdem Cán- ticiis de ea: Hortus conclusus, fons signatus, emissiones tu- paradisus. Vere hortus delicia- rum, in quo cōsita sunt uni- versā florū gēnera, et odora- mēta virtutū: sīcque conclusus, ut nesciat violari, neque corrūmpi uilis insidiārum frā- dib⁹. Fons itaque signatus si- gillo totius Trinitatis.

R. Nihil inquinatum in eam in- currīt: *Candor est lucis atē- nae et sp̄eculum sine mácula. **V.** Est enim hæc speciōsior sole, et luci comparata invenitur pū- rior. Candor est.

Lectio vii.

RIPARIĀ autem Virginis in sua Conceptionē de teterrimo hu- māni gēneris hosti Victoriā, quam divīna elōquia, venerā- da traditio, perpētua Ecclēsī sensus, singularis Episcopōrum ac fidēliūm conspiratiō, insignia quoque summōrum Pontificum acta atque Constitutionē mirifice jam illustrabant; Pius No- nus Pōntifex Maximus totius Ecclēsī volis ānuens statuit suprēmo suo atque infallibili orāculo solēmniter proclamare. Itaque sexto Idus Decembris anni millésimi octingentāsimi quinquagésimī quarti in Basili- ca Vaticana ingēnī Sancte Ro- mane Ecclēsī Patrum Cardina- lium, et Episcopōrum ex dissitis etiam régionib⁹ adstante cōtu, universoque plaudente orbe so- lēmniter prouinciāvit ac definī- vit: Doctrinām quā tenet beatissimam Virginem Mariam in primo instanti suo Conceptionis fuisse, singulāri Dei privilēgio, ab omni originālis culpae labo pr̄servātam immūnem, esse a Deo revelatam, ac proinde ab omnibus fidēlib⁹ firmiter con- stantēque credēdam.

RSignum magnum apparuit in

celo : Muliier amicta sole , et luna sub peditibus ejus : * Et in capite ejus corona stellarum duodecim. v. Induit eam Dominus vestimentis salutis , induimento justitiae , et quasi sponsam ornavit eam monilibus suis. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno
Ave Sanctimonia et magnificencia in Conceptione ejus; annunciata in omnibus populis gloriam ejus.

Ave Letamini omnes in Domino : et confitemini memorie sanctitatis ejus.

Ave Notum fecit Dominus opus suum : in conspectu gentium revelavit gloriam Genitricis sue. v. Exaltabo te, Domine , quoniam suscepisti me. t. Nec delectasti inimicos meos super me. Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 4.

In illo tempore : Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeam , cui nomen Nazareth , ad virginem desponsatam viro , cui nomen erat Joseph , de domo David , et nomen virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Germani Episcopi.

In Presente Deiparæ.

Ave Maria , gratia plena , Sanctis Sanctorum , et cœlis excelsior , et Cherubim gloriösior , et Séraphim honorabilior , et super omnem creaturam venerabilior. Ave , columba quæ nobis et fructum fers olivæ , et servatorem a spirituali dildvio , ac portum salutis annuntias , cujus pennæ deargentatae , et posteriore dorsi in pallore auri sanctissimi et illuminantis Spiritus fulgore irradiantur. Ave amoenissimus et rationalis Dei paradisus , benevolentissima et omnipotenter ejusdem dextra hodie ad orientem plantatus , et ipsi suave olenis lilium , et rosam immarcescibilem gérminans in eorum medelani , qui pestiferam animæque exitiæ amaritudinem mortis ad occi-

déntem ebiberant : paradisus , in quo ad veritatis agitatem lignum vivificum efflorescit , et quo qui gustaverint , immortalitatem consequuntur. Ave , sacrosancte edificatum , immaculatum , purissimumque Dei summi regis palatiū , ejusdem Dei legis magnificencia circum ornatum , omnésque hospitio recipiens , ac mysticis reficiens deliciis , in quo non manufactus et vario decore nitens situs est spiritualis sponsi thalamus ; in quo Verbum errante humnam stirpem revocare volens , carnem sibi desponsavit , ut eus , qui voluntate propria extorres facti fuerant , Patri reconciliaret. R. Hortus conclusus soror mea sponsa , hortus conclusus , fons signatus ; * Emissiones tuæ Paradisus , o Maria. v. Aperi mihi soror mea , amica mea , columba mea , immaculata mea. Emissio nes tuæ.

Lectio viij.

Ave Dei mons præpinguis et umbrösus in quo enutritus agnus rationalis peccata atque infirmitates nostras portavit : mons , et quo devolutus ille , nulla manu præcisus lapis , contrivit aras idolorum , et factus est in caput anguli , mirabiliis in oculis nostris. Ave sanctus Dei thronus , divinum donarium , domus glorie , perpulchrum ornamentiū , cimelium electum , et totius orbis propitiatorium , cœlumque Dei gloriam enarrant. Ave urna ex puro auro conflata , et suavissimam amarum nostrarum dulcedinem , Christum scilicet , qui manna est , cointinens. O purissima et omni laude et obsequio dignissima Virgo Deo dicatum donarium omni creaturarum conditioni præcellens , terra non seca , inaratus ager , vitis floridissima , fons aquas effundens , virgo generans ; et mater viri nescia , innocentiam thesaurus absconditus , et sanctimonia decus : acceptissimis tuis ac materna au-

cloritáte válidis précibus ad Dóminum ac Deum ómnium condítorem Fílium tuum ex te sine patre génitum, ecclesiástici órdinis gubernacula fac dírigas, et ad portum tranquillum perdúcas.

Magnificat ánima mea Dóminum; * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. * Ecce enim ex hoc beatam medicent omnes generaciones. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix

SACERDOTES JUSTITIA, ET PROBÁSTAE, IMMACULATÆ AC SINCÉRÆ SÍDEI EXULTATIONE SPLENDIDISSIME INDUÍTO. Orthodóxis Principibús, qui præ omni púrpuræ aut auri splendóre, et præ margarítis ac lapiðibus pretiósis, te nacti sunt diadéma et indumentum ac firmissimum regni sui ornaméntum, in tranquillo ac próspero statu sceptra dírige. Male fidas nationes in te ac Deum ex te génitum blasphemantes, eórum pédibus sternens subjicio: subiectumque populum, ut secundum Dei præceptum in suávi obediéntiæ obséquio persevéret, confirmato. Tuam hanc civitatem, qua te lanquam turrim ac fundaméntum habet, victóriæ triúmphis coronató, et fortitudine circumcängens custodito Dei habitatiónen, templi decórem semper conserváto; laudátóres tuos ab omni discriminé et animi angóre éxime; captivis redemptiōnem tribúto; peregrinis tecto, et quovis præsídio destitútis, solamen te exhibe. Universo mundo auxiliari cem manum tuam porrige, ut in lætitia et exultatione solemnitátes tuas simul cum ista, quam modo celebrámus, festivitaté splendi-dissimo éxitu transigámus, in Christo Jesu universórum Rege ac vero Deo nostro, cui glória et fortitudine una cum Sancto vitæque principio Patre, et co-térno et consubstantiáli et con-regnante Spíritu, nunc et semper et in sǽcula sǽculórum. Amen.

e Deum laudámu.

AD LAUDES

et per Horas. Aña

1. Tota pulchra es María, et macula originális non est in te. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis de Dominica
2. Vestiméntum tuum cándidum quasi nix, et facies tua sicut sol.
3. Tu glória Jerúsalem, tu lætitia Israel, tu honoríféntia populi nostri.
4. Benedícta es tu, Virgo María, a Dómino Deo excélo præ ómnibus muliéribus super terram.
5. Trahe nos, Virgo immaculáta, post te currémus in odórem unguentórum tuórum.

Capitulum. *Prov. 8.*

DOMINUS possédit me in initio viárum suárum, antequam quidquam fáceret a principio. Ab ætérno ordinata sum, et ex antiquis antequam terra fieret. Nondum erant abyssi et ego jam concépta eram.

Hymnus. O gloriósa vírginum, ut in Brev.

V Immaculata Concéptio est hodie sanctæ Mariæ Vírginea. si Quæ serpéntis caput vírgineo pede contrivit.

Ait Benedictus, Aña.

Ait Dóminus Deus ad serpente: Inimicítias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius: ipsa cónteret caput tuum. Alleluia.

Oratio.

Ihesus, qui per Immaculátam Vírginis Concéptionem dignum Filio tuo habitaculum præparásti: quæsumus; ut qui ex morte ejusdem Filii tui prævisa, eam ab omni labie præservásti, nos quoque mundos ejus intercessióne ad te pervenire concédas. Per eúndem Dñum.

Ad Primam, in R. br. dicitur
v. Qui natus es de María Vírgine, etiam per totam Octavam.

Ad Tertiam, Aña.

Vestiméntum tuum.

Capitulum ut aii Laudes
iij. hr. Deus omnipotens * Præcínxit me virtute. Deus omnipotens. * Et posuit immaculá-

tam viam meam. Præcinxit. Glória Patri. Deus. In hoc cognóvi quóniam voluisti me. Quóniam non gaudébit inimicus meus super me.

Ad Sextam. Aña.

Tu glória Jerúsalem.

Capitulum. *Ezech. 41.*

PORTA hæc clausa erit, non aperiétur, et vir non intrábit per eam, quóniam Dóminus Deus Israel ingrüssus est per eam: eritque clausa Príncipi. Princeps ipse sedébit in ea.

ff. br. In hoc cognóvi, * Quóniam voluisti me. In. v. Quóniam non gaudébit inimicus meus super me. Quóniam. Glória Patri. In. v. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me. ff. Nec delectásti inimicos meos super me.

Ad Nonam. Aña

Trahe nos.

Capitulum. *Apoc. 12.*

SIGNUM magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, et luna sub pédibus ejus, et in capite ejus coróna stellárum duódecim.

ff. br. Exaltábo te, Dómine, * Quóniam suscepisti me. Exaltábo. v. Nec delectásti inimicos meos super me Quóniam. Glória Patri. Exaltábo. v. Immaculata Concepción tua, Dei Génitrix virgo. v. Gádium annuntiavit universo mundo.

In ij. Vesperis omnia ut in j.
Ad Magnificat. Aña.

Hódie egréssa est virga de rādice Jesse: hódio sine ulla peccati labe concepta est María: hódie contritum est ab ea caput serpētis antiqui. Alleluia.

Et fit com. Feriæ.

In Officio votivo per annum ubi concessum est) omissa Aña precedenter, dicatur sequens

Ad Magnificat. Aña.

Sancta María, succurré miseris, juva pusillánimes, résoye flébiles, ora pro populo, intéveni pro Clero, intercede pro devoto fœmíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen quicunque céle-

brant tuam sanctam Immaculatam Conceptionem.

DIE IX. DECEMBRIS.

Secunda die infra Octavam Immaculatae Concept. B. M. v.

Omnia ut in Festo, præter lectiones, quæ dicuntur ut infra.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Ex Bulla Dogmática Pii Papæ IX.
Lectio iv.

INEFFABILIS Deus, cuius via misericordia et veritas, cuius voluntas omnipoténtia, et cuius sapiéntia attingit a fine usque ad finem fortius, et disposit omnia suáviter, cum ab omnitemnitate præviderit luctuosissimam totius humáni generis ruínam ex Adámi transgressione derivandam, atque in mysterio a sǽculis abscondito primam suæ bonitatis opus decreverit per Verbi incarnationem sacramento occultiore completere, et contra misericors suum præpositum homo diabolice iniquitatis versutus actus in culpa non periret, et quod in primo Adámi casúrum erat, in secundo scilicet erigeretur, ab initio et ante sǽcula Unigérito Filio suo Battrem, ex qua caro factus in beata témporum plenitudine nasceretur, elegit atque ordinavit, tantisque præ creaturis universis est prosecutus amore, et in illa una sibi propensissima voluntate complacuerit.

ff. Ego ex ore Altissimi.

Lectio v.

QUAPROPTER illam longe ante omnes angélicos sp̄ritus, cunctosque Sanctos euclésiæ omnium charismatum cōpia de thesáuro Divinitatis depræempta ita mirifice cumulávit, ut Ipse ab omni prorsus peccati labe semper libera, ac tota pulchra et perfécta eam innocentia et sanctitatis plenitúdinem præseferret, qua major sub Deo nullatenus intelligitur, et quam præter Deum nemo assequi cogitando potest. Et quidem det-

bat omnino, ut perfectissimam sanctitatis splendorebus semper ornata fulgaret, ac vel ab ipsa originalis culpe labo plane immunitus amplissimum de antiquo serpente triumphum referret tam venerabilis mater, cui Deus pater unicum Filium suum, quem de corde suo aqualem sibi genitum, tamquam sepsum diligit, ita dare disposuit, ut naturaliter esset unus idemque communis Dei Patris et Virginis Filius.¹⁴ Nihil inquinatum.

Lectio vii.

QUAM originalem augustinam Virginis innocentiam cum admirabili ejusdem sanctitate praeclésaque Dei Matris dignitate omnino cohaerentem catholica Ecclesia, quæ a Sancto semper electa Spíritu columna est ac firmamentum veritatis, tanquam doctrinam possidens divinitus acceptam, et cœlestis revelationis depósito comprehensam multipli continenter ratione, splendidisque factis magis in dies explicare, propōnere ac fovere numquam destitit. Hanc enim doctrinam ab antiquissimis temporebus vigentem, ac fidélium animis pénitus insitam, et sacrorum Attistitum euris studiisque per cathólicum orbem mirifice propagatam, ipsa Ecclesia lucentissime significavit, cum ejusdem Virginis conceptionem público fidélium cultui ac veneratiōni propónere non dubitavit. Quo illustri quidem facto ipsius Virginis conceptionem véluti singularem, miram et a reliquorum hominem primordiis longissime secretam, et omnino sanctam colendam exhibuit, cum Ecclesia non nisi de Sanctis dies festos concelebret.

Signum magnum.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum dum Lucam.

Lectio vi. Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in ci-

vitatem Galilææ, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro cui nomen erat Joseph de domo David, et nomen Virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Sophronii Episcopi. *Homil. in Deiparæ Annuntiat.*

Quid missus beatus ille Angelus ad Virginem integrissimam dicit? Aut quomodo faustissimum hoc nuntium ipsi defert? Ave, gratia plena, Dominus tecum. A gaudio incipit eam alloqui ille gaudii nuntius. Noverat enim et plane sciebat, nuntium illud suum universis hominibus atque omnibus pariter creaturis gaudium parare, et quoslibet a quibuscumque dolores expellere; novelerat, ex divina hujus mysterii cognitione mundum lumine collustrari; novelerat, erroris disjici caliginem; novelerat, retundi mortis aculeum; novelerat, vim corruptionis infrangi; novelerat inferno victoriam auferri; novelerat salutem perditum assulgere homini, qui horum malorum jugo jándiu premebatur, ex quo scilicet a paradisi deliciis expulsus, et a beato illo domicilio ejectus fuerat Propterea legationis suæ exordium a gaudio ducit; propterea sermonibus suis gaudii voces praemitit; propterea faustis hisce nuntiis gaudium antecedit, utpote quæ omnibus credentibus gaudio futura erant.

A. Hortus conclusus.

Lectio viii.

Et sane par omnino erat, ut divina gaudii denuntiatio a sermonibus verbisque gaudium eliciéntibus sumeret initium. Propterea enim et Angelus gaudium ante omnia renuntiat, quia fausta legationis suæ non ignorat exitum, ac probe novit colloquium quod habebatur, in totius mundi gaudium manifeste esse cessurum. Et profecto quodnam gaudium, aut quænam reperi potest jucunditas, quam non longe excédat alloquium ad Virginem illam beatam ac gaudiis

paréntem hábitum? Gaude, o supercœlestis gaudii Génitrix. Gaude, o sublimissimi gaudii nutrix. Gaude, o salutaris gaudii sedes princeps. Gaude, o immortalis gaudii auctrix. Gaude, o ineffabilis gaudii mysticum diversorum. Gaude, o indeficiéntis gaudii sons beatissime. Gaude, o gaudii æterni deiferum cimelium. Gaude, o vivificantis gaudii arbor virentissima. Gaude, o innupta Dei mater. Gaude, o Virgo post partum integerrima. Gaude, o spectaculum præ mirabilibus omnibus summe admirandum.

R. Magnificat áнима mea.

Lectio ix.

QUISNAM tuum eloqui splendórem pôterit? Quisnam porténtum, quod ipsa es, enarrare verbis àudeat? Quisnam magnificéntiam tuam effari se posse confidet? Tu hóminum exornásti natúram; tu Angelórum órdines superásti; tu fulgóres Archangelórum obtenebrásti; tu sublimes Thronórum sedes infra te ostendisti; tu altitudinem Dominationum depressísti; tu Principátuum ducálibus præcucurristi; tu enervásti fortitudinem Potestátum; tu ipsis Virtutib⁹ poténtior virtus prodísti; tu Chérubim oculatissimum visum terréstribus oculis vicisti; tu Séraphim sex alas habéntium volátus ánimæ pennis divinitus agitatis transvolásti; tu déniue omnem creatúram longe transgréssa es; quippe quæ præ omni creatura enitusti puritate; et omnium creaturám condítórem in te excepsisti; ipsúmque et sinu tuo gestásti, et genuisti; et sola ex omnibus creaturis Dei mater effécta es.

Te Deum laudámus.

In Laudibus fit com. Feria.

Die sequenti x. Decembris ubi celebratur Festum Translationis Almae Domus Lauretanæ B. M. V. omittitur com. Octava in utrisque Vesp. et Laud.

Secus fit de iij. die infra Oct.

DIE X. DECEMBRIS.

Tertia die infra Octavam Immaculatae Concept. B. M. V.

In j. Nocturno Lectiones Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex Bulla Dogmática Pii Pope IX.
Lectio iv.

IPSISSIMA verba, quibus dicta Scripturæ de increáta Sapiéntia loquuntur, ejusque sempiternas origines repræsentant, consuévit (Ecclésia) tum in ecclesiasticis officiis, tum in sacrosancta Liturgia adhibere et ad illius Virginis primordia transfrerre, quæ uno eodéique decretó eum divinæ Sapiéntie incarnatione fúerant praestituta. Quamvis autem hec omnium penes fidéles ubique prope recepta osténdant, quo studio ejusmodi de Immaculata Virginis Concepcionē doctrinam ipsa quoque Romana Ecclésia omnium Ecclesiárum mater et magistra fúerit prosecuta, tamen illæstria bujus Ecclésiae facta digna plane sunt, quæ nominatim recenseántur, cum tanta sit ejusdem Ecclésiae dignitas atque auctoritas, quanta illi omnes debétur, quæ est cathólicæ veritatis et unitatis centrum, in qua sola inviolabiliter fuit custodita Religio, et ex qua tráducem fidei reliquæ omnes Ecclésias mutuéntr opóret.

R. Ego ex ore Altissimi.

Lectio v.

ITAQUE éadem Romana Ecclésia nibil pótius hébuit, quam eloquentissimis quibusque modis Immaculatam Virginis Concepcionem, ejusque cultum et doctrinam assérere, tuéri, promovere et vindicare. Enim vero Prædecessores Nostri vehementer gloriáti sunt Apostolica sua auctoritate Festum Conceptionis in Romana Ecclésia institüere, ac proprio Officio, propriaque Missa, quibus prærogativa immunitatis ab hereditaria labe manifestissime asserebatur, augere honestare et cultum jam

institutum omni ope promovere, amplificare, sive erogatis indulgentiis, sive facultate tributa civitatibus, provinciis regnisque, ut Deiparum sub titulo Immaculatae Conceptionis patrum sibi deligerent, sive comprobatis Sodalitatibus, Congregationibus, Religiosisque Familias ad Immaculatam Conceptionis honorem institutis sive laudibus eorum pietati delatis, qui monasteria, xenodochia, altaria, templa sub Immaculata Conceptionis titulo erexerint aut sacramenti religione interposita Immaculatam Deiparum Conceptionem strenue propugnare spoponderint.

I. Nihil inquinatum.

Lectio vi.

NASPER summōpere letati sunt decernere Conceptionis Festum ab omni Ecclesia esse habendum eodem censu ac numero quo Festum Nativitatis, idemque Conceptionis Festum cum octava ab universa Ecclesia celebrandum, et ab omnibus inter ea quae præcepta sunt, sancto solendum, ac Pontificiam Capellam in Patriarchali Nostra Liberiana Basilica die Virginis Conceptionis sacro quotannis esse peragendam. Atque exoplanter in fidelium animis quotidie magis sovēre hanc de Immaculata Deiparæ Conceptione doctrinam, eorumque pietatem excitare ad ipsam Virginem sine labore originali conceptam colendam et venerandam, gavisi sunt quam libentissime facultatem tribuere, ut in Lauretanis Litanis, et in ipsa Missa Professione Immaculatus ejusdem Virginis proclamaretur Concillus, atque adeo lex credendi ipsa supplicandi lege statueretur. *¶ Signum magnum.*

In tertio nocturno
Lectio sancti Evangeli secundum Iucain.

Lectio vii Cap. 4.

X illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in ci-

vitatem Galilæam, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. Et reliqua.

*H*omilia S. Bernardi Abbatis.

*E*x Homilia 2. super Missus.

Aetas, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exulta qui sicut omnium parentes, ita omnium suistis peremptores; et quod infelicius est, prius peremptores quam parentes. Ambò, inquam, consolamini super filia, et tali filia; sed illa amplius de qua malum ortum est prius, cuius opprobrium in omnes pertransiit mulieres. Instat namque tempus, quo jam tollatur opprobrium, nec habeat vir quid causetur adversus feminam; qui utique, dum se imprudenter excusare conaretur, crudeliter illam accusare non cunctatus est, dicens: Muliier quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comedì. Propterea curre, Eva, ad Mariam; curre mater ad filiam; filia pro matre respondeat: ipsa matri opprobrium auferat; ipsa patri pro matre satisfaciat: quia ecce si vir cecidit per feminam, jam non erigitur nisi per feminam. *¶ Ille conclusus.*

Lectio vii.

Vindicabas, o Adam? Muliier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comedì. Verba malitiæ sunt haec quibus magis auges quam deles culpam. Veruntamen Sapientia videt malitiam, cum occasione venire, quam a te Deus interrogando elicere tentavit, sed non potuit, in thesæro indeficiens suæ pietatis inventum. Redditur nempe forma pro forma, prudens pro fatua, humilia pro superba, que pro ligno mortis gustum tibi porrigit vitæ, et pro venenoso cibo illo amaritudinis, dulcedinem pariat fructus æterni. Mutu ergo iniquæ excusationis verbum in vocem gratiarum actionis, et dic: Domine, mā-

lier, quam dedisti mihi dedit
mihi de ligno vita, et comédi;
et dulce factum est super mel
ori meo, quia in ipso vivificá-
sti me. Ecce enim ad hoc missus
est Angelus ad Virginem. O fœ-
minam singuláriter venerán-
dam, super omnes fœminas ad-
mirabilem, paréntum reparatí-
cem, posterórum vivificatricem.
Magnificat áнима mea.

Lectio ix.

QUAM tibi áliam prædixisse
Deus vidétur, quando ad
serpéntem ait: Inimicitiás
ponam inter te et mulserem? Et
si adhuc dóbitas, quod de Ma-
ria dixerit, audi quod séquitur:
Ipsa cónteret caput tuum. Cui
hæc serváta victória est, nisi
Marie? Ipsa procul dúbio caput
contrívit venenátum, quæ om-
nímodam suggestióinem tam de
carnis illécebra, quam de men-
tis supérbia deduxit ad nihilum.
Quam vero áliam Sálomon re-
quirébat, cum dicébat: Mulie-
rem fortem quis invéniet? Nó-
verat quippe vir sápiens hujus
sexus infirmitátem, frágile cor-
pus, lúbricam mentem. Quia
lamen et Deum légerat promi-
ssisse, et ita credébat congrüe-
re, ut qui vicerat per fœminam,
vincerétur per ipsam, vehemé-
ter admirans aiébat: Mulserem
fortem quis invéniet? Quod est
dícere: Si ita de manu fœminæ
pendet et nostra ómnium salus,
et innocéntiæ restitútio, et de
hoste victória: fortis omnino ne-
césse est ut provideátur, quæ ad
tantum opus possit esse idónea.

E Deum laudámus.

In Laudibus fit com. Feriæ.
Vesp. a Cap. de S Damaso Pap.
et Conf. cum com. Oct. et Fer.

DJE XI. DECEMBRIS.

Officio et Missa S. Damasi P.
G. addantur commém. Immacu-
latae Conceptionis, et Feriæ.

DIE XII. DECEMBRIS.

Quinta die intra Octavam Im-
maculatae Concept. B. M. V.

In j. Nocturno Lectiones de
script occurrit.

In secundo Nocturno
Ex Bulla Dogmática Pii Papæ IX.
Lectio iv.

QUONIAM quæ ad cultum pér-
tinent, intimo plane víacu-
lo cum ejusdem objécto con-
sécta sunt, neque rata et fixa
manére possunt si illud aceps-
sit et in ambiguo versétur, id-
circo Decessóres Nostri Roma-
ni Pontífices omni cura Concep-
tionis cultum amplificantes,
illius étiam objéctum ac doctri-
nam declarare, et inculcáre im-
pensissime studuerunt. Etenim
clare apertéque docuérunt. Festum
agi de Virginis Conceptione,
atque uti falsam et ab Ecclesiá
mente alienissimam proscriptí-
runt illórum opiniónem qui
non Conceptionem ipsam, sed
sanctificationem ab Ecclesiá co-
li arbitraréntur et affirmárent.
Ego ex ore Altissimi.

Lectio v.

NEQUE mítius cum iis agé-
dum esse existimárunt, qui
ad labefactándam de Immacu-
lata Virginis Conceptione doctri-
nam, excogitato inter primum
atque álerum Conceptionis
instans et moméntum discrép-
mine, asserébant, celebrári quidem
Conceptionem, sed non pro
primo instánti atque moménto.
Ipsi namque Prædecessóres Ne-
stri suárum pártium esse duxé-
runt, et beatissimæ Virginis
Conceptionis Festum, et Con-
ceptionem pro primo instánti
tamquam verum cultus objéctum
omni studiotuéri ac propugnáre.
Hinc decretória plane verba,
quibus Alexánder Séptimus Be-
césor Noster sincéram Ecclesiá
mentem declarávit, inquiens:
Sane vetus est Christi Údélia
erga ejus beatissimam Matrem
Virginem Mariam pietas con-
tiéntium, ejus ánimam in primo
instánti creationis atque insu-
stionis in corpus fuisse speciali
Dei grácia et privilégio, intuito
meritórum Iesu Christi ejus
Filií humáni géneris Redemp-
ris, a mácula peccati originális

præservatam immunitam, atque
in hoc sensu ejus Conceptionis
festivitatē solēmni ritu colē-
tūm et celebrantium.

N. Nihil inquinatum.
Lectio vi.

Apropter illud in primis solēmne
quoque fuit iisdem Deces-
sōribus Nostris doctrinā de
Immaculatā Dei Matris Conce-
ptione sartam tectāmque omni
cura, studio et contentione tu-
eri. Etenim non solum nullatenus
passi sunt, ipsam doctrinā
quovis modo a quōpiam notari
atque traduci, verum etiam
longe ultérius progrēssi, per-
spicuis declaratiōnibus itera-
tisque vīcibus edixérunt: Doctrinā
qua Immaculatā Virginis
Conceptionem profitēmur, esse,
suōque mérito habéri cum ecclē-
siastico cultu plāne cōsonam,
eāmque vēterem, ac prope uni-
versalem et ejusmodi, quam
Romāna Ecclēsia sibi fovendam
tuendāmque suscepit, atque
omnīo digna, quā in sacra ipsa
Liturgia, solemniorib[us]que pré-
cibus usurparētur. Neque hīs
contenti, ut ipsa de Immaculatā
Virginis Concēptu doctrina in-
violata persisteret, opinōnem
buic doctrinā adverāsam, sive
pùblice sive privātū, defēndi
posse severissime prohibuēre,
eāmque multiplici vēluti vūl-
nere consēctam esse voluerunt.

N. Signum magnum.

In tertio Nocturno.

*Lectio sancti Evangēlii secún-
dum Lucam.*

Lectio vii. Cap. 4.

In illo tempore: Missus est
Angelus Gābriel a Deo in ci-
vitatē Galilæam, cui nomen
Nazareth, ad Virginem despon-
satam viro cui nomen erat Jo-
seph de domo David, et nomen
Virginis María. Et réliqua.
Homilia S. Tharásii Episcopi.

De Presentat. Deiparor.

Qurus te laudibus eumulabī-
mus, María? O puerilla imma-
culata; o virgo impolluta; o
mulferum ornamētum, filiarum

auctor! O mater Virgo sancta,
tu benedicta inter mulieres; tu
celebrata propter innocētiā;
tu obsignata virginitā. Tu
Adāmi maledicti expiatio; tu
débiti Evē solutio. Tu Abélis
purissima oblātio; primogeni-
tōrum delēctus; immaculatum
sacrificium. Tu Enos in Deum
spes non pudore suffusa; tu
Enoch finita grātia, et in secū-
ram vitam migratiō. Tu Noe
arca, et secundā regeneratiōnis
apud Deum conciliatio. Tu regni
et Sacerdotii Melchisedech perl-
iustris splendor; tu Abrahāmi
firma fidūcia et promissiōnis
futurā posteritatis obsequens
fides. Tu Isaac novum Sacrifi-
ciūm et rationāle holocāustum;
tu Jacob in scalam ascēnsus
causa, et fœcunditatis in duō-
decim tribus permanētis ex-
prēssio nobilissima. Tu Judas
apparūisti secundum stirpē
filia; tu Joséphi pudicitia et
vēteris Aegypti, nimīrum Syna-
gōgē Judæorum evērsio, o Im-
maculata! Tu Moysis ejusdē-
que Legislatōris liber divinitus
concinnatus, in quo scriptum
est Sacramētum regeneratiō-
nis, et divinis digitis inseculpta
in tabulis lex est tamquam in
monte Syna, ubi novus Israel
ab intelligibiliū Aegyptiōrum
servitū vindicabitur, quemād-
modum antiquus pōpulus in so-
litudine manna et aqua de petra
satiātus est, petra autem erat
Christus e tuo grēmio proditū-
rus tanquam Sponsus de thala-
mo. Tu Aarónis virga florēscens;
tu es Davídīs filia fimbriis àureis
circumvestita vārio ornātu ni-
tēscens. **N.** Hortus conclusus.

Lectio viii.

Tu es Prophetarum spēcu-
lum, et rerum ab illis prē-
nuntiatarum éxitus. Te enīe
Ezéchiel vaticinans appellāvit
portam clausam, per quam nemo
hominū umquam transiit nisi
Dóminus Deus solus, et portam
clausam conservabit. Te Isaías
ille in primis grandiloquus prē-

nuntiat virginem Jessem, ex quo filius Christus oriatur, et fructibus vitiis extirpatis radicatus, plantas divinas cognitionis in agro inseret. Te Jeremias premonstravit inquietus; ecce dies venient, dicit Dominus, et seriam domini Israel et domini Iudee sedes novum, quod constitui cum patribus eorum, ita significans adventum ortumque filii tui, et populum gentium vocans ad Deum adorandum inde usque a finibus terrae. Te etiam Daniel vir desideriorum proclamavit montem ingentem, e quo Christus lapis angulatus abscondetur, et simulacrum multisiformis serpentis ruina atque exitio dissipabit. Te honoro aquam immaculatam, te predico gratia plena, te cano Dei habitationem puram et immaculatam. Et sane ubi abundavit delictum, superabundavit gratia. Per mulierem mortem lucrati sumus, per mulierem universa ipse rursus instaurabit. Per serpentem cibum accipimus amari saporis, per ipsum vero rursum vescemur cibo immortalitatis. Prima parens Eva Cafnum in lucem edidit invidiae et nequitiae principem; unigenitus Filius tuus erit primogenitus vita et resurrectionis. O inauditum prodigium! O admirandam novitatem! O Sapientiam nullis verbis coequandam!

II. Magnificat.

Lectio ix.

Nos autem populus Dei, gens sancta, congregatio acceptabilis, filii columbae, siboles gratiae in hac Virginis celebritate puris animis, impolutis labiis, multisonis linguis hymnos suavideos extollamus. Illustre hoc festum, principem solemnitatum angelis letam et hominum predicatione dignissimam prouti par est venerantes illud Ave Gabrieliis cum reverentia et gaudio sancto conclamemus. Ave delictum Patris, per quam ad ultimos terrae fines Dei cognitio

manavit. Ave Filii domicilium, de qua ille carne indutus prodixit. Ave sancti Spiritus habitaculum ineffabile. Ave sanctior Cherubim; ave gloriissior Seraphim, ave celo latior; ave sole splendidior; ave luna micantior; ave multiplex astrorum nitor; ave levis nubes, quae caelestem pluviam inspergis. Ave aura sancta, quae spiritum malitiae a terra dissipasti. Ave nobile praecolum Prophetarum; ave Apostolorum auditus per totum orbem sonus; ave Martyrum excellens confessio; ave Patriarcharum laudatissima predicatione; ave Sanctorum summum ornamenntum. Ave causa salutis omnium mortaliuum; ave regina pacis conciliatrix; ave matrem splendor immaculatus. Ave mediatrix omnium, qui sub celo sunt; ave totius orbis reparatio; ave gratia plena, Dominus tecum, qui ante te, et ex te, et nobiscum. Ipsi laus cum Patre et Sanctissimo et vivifico Spiritu, nunc et semper, et in infinita seculorum. Amen.

Deum laudamus.

In Laud. com. Feria.

Vesp. de S. Lucia V. M. cu. com. Octava et Feria.

DIE XIII. DECEMBRIS.

Officio et Missae S. Luciae V. et M. addantur com. Immaculatae Conceptionis et Feria.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Septima die infra Octavan: Immaculate Concept. B. M. V.

In j. Nocturno Lectiones J. Scriptura occurrente.

Si autem haec die occurrit Feria iv Quatuor Temporum. Lectiones j. Nocturni leguntur de Parabolis Salomonis Ego Sapientia, ut in Brey haec die, seu ut in Festis B. M. V. per annum.

In secundo Nocturno

Ex Bulla Dogmatica Pii Papae IX.

Lectio iv.

OMNES norunt quanto studio haec de Immaculata Defensio Virginis Conceptione doctrina a spectatissimis Religiosis Famili-

Illis et celeberrimis Theologicis, Academis, ac praestantissimis divinorum rerum scientia Doctribus fuerit tradita, assertia ac propugnata. Omnes pariter morant quantopere solliciti fuderint Sacrorum Antistites vel in ipsis ecclesiasticis conventibus palam publicaque profiteri, sanctissimam Dei Genitricem Virginem Mariam ab previsa Christi Domini Redemptoris merita nunquam originali subiacuisse peccato, sed præservatam omnino fuisse ab originis labe, et idcirco sublimiori modo redemptam. Quibus illud profecto gravissimum et omnino maximum accedit, ipsam quoque Tridentinam Synodum, eum dogmaticum de peccato originali ederet decretum, quo justa sacrarum Scripturarum sancto rumque Patrum ac probatissimorum Conciliorum testimonia, statuit ac definit: Omnes homines nasci originali culpa infectos; tamen sollemniter declarasse: Non esse sum intentionis, in decreto ipso tantumque definitionis amplitudine comprehendere beatam et Immaculatam Virginem Dei Genitricem Mariam. Hac enim declaratione Tridentini Patres, ipsam beatissimam Virginem ab originali labe solutam, pro rerum temporumque adjunctis, satis innuerunt, atque adeo perspicue significarunt, nihil ex divinis Literis, nihil ex traditione. Patrumque auctoritate rite asserti posse, quod tanta Virginis prærogativa quovis modo refragetur. **N.** Ego ex ore Altissimi.

Lectio v.

Et re quidem vera hanc de Immaculata beatissimam Virginis Conceptiōne doctrinam quotidie magis gravissimo Ecclesiam sensu, magisterio, studio, scientia ac sapientia tam splendide explicatam, declaratam, confirmatam et apud omnes catholici orbis populos ac nationes mirandum in modum propagā-

tam, in ipsa Ecclesia semper existisse veluti a maijoribus acceptam, ac revelata doctrina charactere insignitam, illastris venerandis antiquitatis Ecclesias Orientalis et Occidentalis monumenta validissime testantur. Evidem patres Ecclesiarum Scriptores, celestibus edicti eloquii, nihil antiquius habuerre, quam in libris ad explicandas Scripturas, vindicanda dogmata, erudiendisque fideliis elucubratis, summam Virginis sanctitatem, dignitatem, atque ab omni peccati labe integritatem, ejusque praedicatione de terrimo humani generis hoste victoriaria, multis mirisque modis certatum praedicare atque effere. **N.** Nihil inquinatum.

Lectio vi.

VIRGOPTERA enarrantes verba, quibus Deus preparata renovans mortalibus suis pie-tatis remedia inter ipsa mundi primordia præundians; et deceptoris serpentiis retinuit audaciam et nostri generis spem mirifice erexit. Inquietus: Inimicitias ponam inter te et mulierem et semen tuum et semen illius, docuere: divino hoc oraculo clare aperiisque demonstratum fuisse misericordem humani generis Redemptorem, scilicet Unigenitum Dei Filium Christum Jesum ac designatam beatissimam Ejus Matrem Virginem Mariam, ac simul ipsissimas utridusque contra diabolum inimicitias insigneiter expressas. Quocirca sicut Christus Dei hominumque mediator, humana assumpta natura, delens quod adversus nos erat chirographum decreti, illud cruci triumphator affixit, sic sanctissima Virgo, arctissimo et indissolubili vinculo cum Eo conjuncta, una cum Ilio et per Iliam, sempiternas contra venenosum serpenteum inimicitias exercens ac de ipso plemissime triumphans, illius caput immaculato pede contrivit. **N.** Signum magnum.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 4.

N illo tempore : Missus est Angelus Gabriel a Deo in Civitatem Galilaeæ, cui nomen Nazareth, ad virginem despontatam viro cui nomen erat Joseph de domo David, et nomen virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Sophronii Episcopi.
Homil. in Deiparae Annuntiat.

Vere benedicta tu in mulieribus, quoniam Eva maledictionem in benedictionem commutasti; quoniam Adam, qui prius jacébat execratione perculsus, ut per te benediceretur effecisti. Vere benedicta tu in mulieribus, quoniam benedictio Patris per te assulsa est hominibus, eosque a veteri maledicto liberavit. Vere benedicta tu in mulieribus, quia per te progenitores tui salutem invenerunt; tu siquidem genitura es Servatorem, qui divinam ipsis salutem comparabit. Vere benedicta tu in mulieribus, quoniam sine semine eum protulisti fructum, qui benedictionem terrarum orbis elargitur, ipsiusque a maledictione spines germinante redimit. Vere benedicta tu in mulieribus, quia mulier naturali conditione cum sis, Dei tamen Génitrix reipsa fies. Etenim si qui ex te nasciturus est secundum veritatem Dens est incarnatus, ipsa jure meritique diceris Deipara, quippe quæ Deum verissime paris.

R. Hortus conclusus.

Lectio viij.

Ne imreas Maria, invenisti enim apud Deum gratiam perfere nesciam; invenisti apud Deum gratiam præ qualibet existimam; invenisti apud Deum gratiam omnibus votis expetendam; invenisti apud Deum gratiam omnium gratiarum splendissimam; invenisti apud Deum gratiam numquam elanguenter; invenisti apud Deum

gratiæ quæ te salvam præstet; invenisti apud Deum gratiam, quæ nullo impetu quatior; invenisti apud Deum gratiam plene invictam; invenisti apud Deum gratiam perenniter duraturam. Et alii quidem, iisque plures ante te eximia sanctitate floruerunt. Sed nemini, quemadmodum tibi, plena grata imperita est; nemo sicut tu, ad tantum magnificèntiam est evolutus: nemo, sicut tu, purissimè grata präoccupatus est; nemo, sicut tu, cœlesti lumine resulsa; nemo, sicut tu, per omni celsitudine exaltatus est.

R. Magnificat anima mea.

Lectio ix.

Esicut tu ad Deum tam prope accessit; nemo, sicut tu, dei donis ditatus est; nemo, sicut tu, Dei gratia pârticeps fuit. Omnia vincis, quemadmodum inter homines emineant; omnia superas munera, quæ effusa a bei largitate in quolibet dimanaverint. Plus enim omnibus inhabitantis Dei possessione ditassis. Nemo sic in se Deum completi pótuit; nemo pótuit se frui Dei præséntia; nemo dignus est hábitus, qui sic per Deum illuminaretur: ac propterea non modo Deum omnium Condicem ac Dominum in te exceptisti, sed eum habes ex te ineffabiliiter incarnatum, atque in utero tuo gestatum, et post hæc génum, et universos homines a paterna condemnatione rediméntem, ac salutem, quam nullum finem habitura sit, ipsorum elargiéntem. Et propterea tristram clamat, atque iterum rebémenter clamabo: Ave grata pârna, Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus.

R. Deum laudamus.

DIE XV. DECEMBRIS.

In Octava Immaculata. Concep. B. M. V.

Duplex.

Omnia ut in Feste prædicta sequuntur.

Ex Bullâ Dogmaticâ B. Pape XI.

. Lectio iv.

As antiquis temporibus Sacrorum Antistites, Ecclesiastici viri, Regulares Ordines ac vel ipsi Imperatores et Reges ab hac Apostolica Sede enixe effigitarunt, ut Immaculata sanctissima Dei Genitricis Concepcionis veluti catholice fidei dogma definiretur. Quæ postulationes hac nostra quoque etate iterata fuérunt, ac potissimum felicis recordationis Gregorio Decimosextō Prædecessori Nostro, ac Nobis ipsis oblata sunt tum ab Episcopis, tum a Clero Seculari, tum a Religiōs FAMILIIS, ac summis Principibus et fidelibus populis. Nos itaque singulāri animi Nostri gaudio huc omnia probe noscētes, ac serio considerantes, vix dum, licet immeriti, arcano divinae Providentiae consilio ad hanc sublimem Petri Cathedram evēcti totius Ecclesie gubernacula tractanda suscepimus, nihil certe antiquius habuimus, quam pro summa Nostra vel a tēneris annis erga sanctissimam Dei Genitricem Virginem Mariam veneratiōne, pietate et affectu ea omnia peragere, quæ adhuc in Ecclesie votis esse pōterant, ut beatissimam Virginis honor augeretur, ejusque praerogatiōm uberiori luce nitērent.

R. Ego ex ore Altissimi.

. Lectio v.

In quo plūrum in Dōmino confisi advenisse tēporum opportunitatē pro Immaculata sanctissimam Dei Genitricis Virginis Marie Conceptione definita, quam divina elōquia, veneranda traditio, perpetuus Ecclesie sensus, singularis catholicorum Antistitutum ac fideliūm conspiratio, et insignia Prædecessorum nostrorum acta, Constitutiōnes mirifice illustrant atque declarant; rebus omnibus diligentissime perpensis et assiduis servidisque ad Deum pré-

cibus effugis, minime cunctandum nobis esse censimus suprēmo Nostro Judicio Immaculatam ipsius Virginis Conceptionem sancire, definire, atque ita pientissimis catholici Orbis desideriis, Nostræque in ipsam Sanctissimam Virginem pietati satisfacerē, ac simul in Ipsa Unigenitum Filium suum Dōminum Nostrum Jeum Christum magis atque magis honorificare, cum in Filium reddundet quidquid honoris et laudis in Matrem impenditur. n. Nihil inquinatum.

. Lectio vi.

Unde postquam nūquā in permisimus in humilitate et ejūdicio privatas Nostras et publicas Ecclesie preces Deo Patri per Filium Ejus offēre, ut Spiritus sancti virtute mentem Nostram dirigere et confirmare dignarētur, implorato universis celestis Cūriæ præsidio, et advocato cum gemītibus Paracleti spirito, eoque sic aspirante; ad honorem sancte et individue Trinitatis, ad decus et ornamētum Virginis Deiparae, ad exaltationem Fidei catholice et Christianæ Religiōnis augmentum, auctoritate Dōmini Nostri Jeu Christi, beatūrum Apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra declarāmus, pronuntiamus et definitus: Doctrinam quæ tenet beatissimam Virginem Mariam in primo instanti sui Conceptionis fuisse singulāri omnipotentis Dei gratia et privilēgio, intūtu meritōrum Christii Jesu Salvatōris humani generis, ab omni originalis culpe labi preservatam immūnem, esse a Deo revelatam, atque idcirco ab omnibus fidelibus firmiter constantēque credēdam. Quapropter si qui se eus ac a Nobis definitum est, quod Deus avērat, præsumperint corde sentire, ii nōverint ac porrō sciant se proprio judicio condemnatos, naufragium circa fidem passos esse, et ab unitate Ecclesie defecisse. n. Signum magnum.

In tertio Nocturno

Écclio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo tempore : Missus est Angelus Gabriele a Deo in civitatem Galilaeam, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph de domo David, et nomen virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Epiphanius Episcopi.
*Orat. de laud. S. M. Deiparæ.***Q**uid dicam, aut quid prólogus
quarum de præclara et Sancta

Virgine? Solo enim Deo excepto cunctis superior extitit; natura formosior est ipsis Cherubim et Séraphim, et omni exércitu Angélico : cui prædicandas coelestis ac terræna lingua minime sufficit, imo vero nec Angelorum. O Beata Virgo, columba pura et Sponsa coelestis Maria, cœlum, templum, et thronus Divinitatis, quem coruscantem in celo et in terra solem habes Christum! Nubes lúcida, quem fulgor de celo lucidissimum ad illuminandum mundum deduxisti Christum. Ave grátia plena, Porta Cœlorum, de qua in Canticis prophéta in decursu orationis plane et aperte proloquitur inclamans: Hortus conclusus, soror mea Sponsa, hortus conclusus, fons signatus. R. Hortus conclusus.

Lectio viii.

Virago est lilyum immaculatum, quem rosam immarcessibilem genuit Christum. O Sancta Deipara, Ovis Immaculata quem verbum ex te incarnatum Agnum Christum peperisti! O Virgo Sanctissima quem exérctus angelorum in stuporem deduxisti! Stupendum est miraculum in cœlis, mulier amicta

sole, gestans lucem in alia: stupendum miraculum in cœlis thalamus Virginis habens filium Dei: stupendum miraculum in cœlis, Dominus Angelorum insans Virginis effectus est. Angeli accusabant Evans, nunc vero Mariam gloria prosequuntur, quem lapsam Evans erexit, et Adamum e paradiu dejectum in cœlos misit. Ipsa enim est cœli et terræ media-trix, quem uniónem naturaliter pererigit. ¶ Magnificat anima.

Lectio ix.

Gratia Sancte Virginis est immensa. Hinc Gabriel in primis salutat Virginem, dicens: Ave, gratia plena, quem es splendidum cœlum. Ave, gracia plena, multis virtutibus exornata Virgo. Ave, gratia plena, quem es urna aurea continens manna cœlestis. Ave, gracia plena, qui sicutientes perennis fontis dulcedine satias. Ave, sanctissima Mater Immaculata, quem genuisti Christum, qui est ante to. Ave purpura regia, quem cœli terraque regem induisti. Ave liber incomprehensus, quem Verbum et Filium Patris mundo legendum exhibuisti.

Te Deum laudamus.

Officium votuum Immaculæ opt. B. M. V. quibus ut recessum est in Sancta Sele et in mediopacio sexagesima et in anniversariis breviariis, per diuinum Festum. In j. Nocturno Lectio de Scriptura antiqua et nocturno. In quarto nocturno. In i. Tertio nocturno. In vespere. Tempore missivis ut die intra Octavam. In vespere. Autem in vespere. In vespere. Octavam, a festis Alleluia, per Pascham.

Hoc Officium Immaculatae Conceptionis B. M. V., cum Octava et per annum, imprimi potest.

Mechlinia, 16 Novembris 1863.

EXALTBERTUS CAR. ARCH. MARIN.

OFFICIA PROPRIA

S A N C T O R U M

ET IEN

H I S P A N I A

TELETHONIUS.

MECHLINIAE.

**H. DESSAIN, SUCCESSOR P. J. HANICO,
SUMMI PONTIFICIS, S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE
ET ARCHIEP. MECHL. TIPOGRAPHI.**

M D C C L V I I .

KALENDARIUM.

— — — — —

DECEMBER.

- v. **Barbaræ**, virg. et mart. Duplex.
vij. **Immac. Conceptionis B. M. V.** Duplex, p. 4, cum Oct.
ix. **Leocadiæ**, virg. et mart. Duplex.
x. **Translat. almae domus Laurentianæ**. Duplex magus.
xii. **Eulalii**, virg. et mart. Duplex.
xv. **Die vij. infra Oct. Immac. Concept. B. M. V.**
xx. **Octava Immac. Concept. B. M. V.** Duplex.
xxii. **Expectationis Partus B. M. V.** Duplex magus.
xxv. **Dominici Sylensis**, abbatis. Duplex.
xxvij. **Nicolai Factoris**, conf. Duplex.
xxx. **Translationis S. Jacobi**, apost. Duplex magus.

JANUARIUS.

- xxv. **Fulgentii**, episc. et conf. Duplex.
xxvi. **Fructuosi**, Augurii, et **Eulogii**, mart. Duplex.
xxvii. **Vincentii**, levita et mart. Duplex ij. cl. cum Oct.
xxviii. **Ildephonsi**, episc. et conf. Duplex ij. cl. cum Oct.
xxxi. **Paulæ**, viduæ. Semiduplex.
xxxii. **Juliani**, episc. et conf. Duplex ij. cl. cum Oct.
xxxv. **Octava S. Vincentii**, levita et mart. Duplex.
xxxvij. **Valerii**, episc. et conf. Duplex.
xxxviii. **Octava S. Ildephonsi**. Duplex.

FEBRARIUS.

- i. **Cæcilii**, episc. et mart. Duplex.
ii. **Octava S. Juliani**. Duplex.
vij. **Eulalii**, virg. et mart. Duplex.
xvi. **Joannis Baptiste a Concepcione**, conf. Duplex.
xxv. **Sebastiani ab Apparitio**, conf. Duplex.

MARCIUS.

- i. **Rudesindi**, episc. et conf. Duplex.
ii. **Hemetherii et Celedonii**, mart. Duplex.
vij. **Leandri**, episc. et conf. Duplex.
xv. **Florentinae**, virg. Duplex.
xx. **Ravmundi de Fitero**, abb. Duplex.
xvii. **Gabrielis**, Archang. Duplex magus.
xviii. **Braulii**, episc. et conf. Duplex.

- Iudori , episc. et conf.
 Hermenegildi , mart.
 Petri Tolmo , conf.
 Theribei , episc. et conf.
 Fragratius , virg. et Sociorum ejus, mart.
 Marie Anne a Jess , virg.
 Andree Hiberosa , conf.
 Georgii , martyris.
 Tharibei , episc. et conf.
 Petri Arseniusgandini , martyris.
 Prudentii , episc. et conf.
 Octava S. Georgii .

M A Y

- Conversionis S. Augustini , episc. et conf.
 Dominici Calcoctensis , conf.
 Secundi , episc. et conf.
 Petri Regalati , conf.
 Isidori Agricola , confessoris.
 Torquati , episc. et mart.
 Indaletii , episc. et mart.
 Euphrasii , episc. et mart.
 Joannis Nepomuceni , mart.
 Paschalis Baylon , conf.
 Felicis a Cantalice , conf.
 Apparitionis S. Jacobi apostoli .
 Ferdinandi , regis et conf. Festum SS. Cordis Jesu.
 Et iuxta passione Corp. Christi .
 Duplex feria.

J U N I U S

- Peregrini Latiosi , conf.
 Octava S. Ferdinandi .
 Joannis a S. Facundo , conf.
 Joannis Francisci Regis , conf. Sexta feria.
 Cyriaci et Paulini , mart. Tertia feria.

J U L I U S

- Michaelis a Sanctis , conf. Dux feria.
 Firmini , episc. et mart. Dux feria.
 Elisabeth , reginae viduae. Duplex feria. Cuncta omnia.
 Octava S. Elisabeth. Duplex feria.
 Triumphi S. Crucis .
 Justae et Rufinae , virg. et mart. Duplex feria.
 Liberata , virg. et mart. Index 13. classis.
 Liborii , episc. et conf. Tertia feria.
 Vigilia S. Jacobi , apost.
 Jacobi apost. Hisp. patroni . Index 13. classis.
 Pantaleonis , mart. Sexta feria.

AUGUSTUS.

- iij. **Octava S. Jacobi, apost.** Duplex.
 iiij. **Felicitis Africani, martyris.** Duplex.
 viij. **Petri, episc. et conf.** Duplex.
 viii. **Justi et Pastoris, mart.** Duplex j. classis.
 xiiij. **Magini, martyris.** Duplex.
 xvij. **Ludovici, regis conf.** Duplex.
 xxvij. **Teresia secundo, virg.** Duplex.

SEPTEMBER.

- iiij. **Antonini, martyris.** Duplex.
 iiiij. **BB. Joannis et Petri, mart.** Duplex.
 viij. **Rosalie, virginis.** Semi-Duplex.
 viij. **Octava S. Augustini.** Duplex.
 viij. **Commemoratio S. Juliani, episc. et conf.** Duplex.
 xvij. **Petri de Arbus, martyris.** Duplex.
 xvij. **Thome a Villanova, episc. et conf.** Duplex.
 xvij. **Theclæ virg. et seminar. protomart.** Duplex j. classis cum Oct.
 xxvij. **Maria de Cervellione, virginis.** Duplex.
 xxvij. **Simonis de Roxas, confessoris.** Duplex.
 xxvij. **Octava S. Theclæ.** Duplex.

OCTOBER.

- iiij. **Angeli Custodis Regni.** Duplex j. classis cum Oct.
 viij. **Froylani, episcopi et conf.** Duplex.
 viij. **Octava S. Angeli Custodis.** Duplex.
 viij. **Francisci Borgiæ, conf.** Duplex j. classis.
 viij. **Ludovici Bertrandi, conf.** Duplex.
 viij. **Commemoratio B. Mariæ de Columna.** Duplex minor.
 viij. **Idem Officium pro Regno Arragonie.**
 xvij. **Salome, vidua.** Duplex maior.
 xxij. **Petri Paschasiæ, episc. et mart.** Duplex.
 xxij. **Servandi et Germani, mart.** Duplex.
 xxij. **Raphaelis, Archangeli.** Duplex incus.
 xxij. **Bernardi Calvo, episc. et mart.** Duplex.
 xxij. **Gavini, Prothi et Januarii, mart.** Duplex.
 xxij. **Fructi, confessoris.** Duplex.
 xxij. **Narcissi, episcopi et conf.** Duplex.

NOVEMBER.

Dominica aliqua hujus mensis ab Ordinario loci j. m. assignata
Patrocinii B. M. Virginis. Duplex maior.

- vij. **Innumerabilium Martyrum Cesaraugustæ.** Duplex.
 xx. **Eugenii, episcopi et martyris.** Duplex.
 xxij. **Gertrudis, virginis.** Duplex j. classis.
 viij. **Aciscli et Victoriae, martyrum.** Duplex.
 xxij. **Desponsatio B. M. V.** Duplex maior.
 Offic. Imm. Conc. B. M. V. Semi-Duplex.
 Officium S. Jacobi, apostoli. Semiduplex.
 Officium B. M. V. de Guadalupe. Duplex maior.

GREGORIUS PAPA XIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

PASTORALIS officii cura nos admonet , ut ea quæ magis conducere censemus , pro locorum et personarum qualitate concedamus . Sane licet alias post Missalis et Breviarii ex decreto sacri Concilii Tridentini editionem sel. rec. Pius V. prædecessor noster , dilecti nobis filii Ludovici de Torres Malacitani , et Cameræ apostolicæ clerici , qui tunc ex Hispaniarum regnis , ad quæ ab eodem prædecessore pro certis gravibus negotiis ad rempublicam christianam spectantibus missus fuerat , Romanam redierat , relatione audita , multas scilicet , ut ipse Ludovicus a viris gravissimis ad hunc effectum a charissimo filio nostro Philippo Hispaniarum rege Catholico deputatis acceperat , ex hujusmodi editione subortas fuisse in illis partibus difficultates , ad eas tollendas nonnulla quoad Hispaniarum regna prædicta duxerit reformanda , et concedenda : nihilominus quia , ut idem Ludovicus nobis retulit , re ipsa compertum est , adhuc aliqua ad Missalis , et Breviarii impressionem , quæ in illa provincia magnis impensis curantur , desiderari : Nos ejus dictis certam adhibentes fidem , ad omnem scrupulum dimovendum , motu proprio , et ex certa scientia nostra , ac de apostolicæ potestatis plenitudine , haec quæ sequuntur , declaranda duximus , et concedenda. In primis illud nobis declarandum se offert , ex quo magna oriri poterat confusio. Cum enim prædecessor noster prædictus indistincte concesserit , ut ecclesiae Hispaniæ possint celebrare officia propria Sanctorum illius provinciæ , illique plures sint numero , ex hoc sequebatur , ut officium majoris partis feriarum anni omitteretur , et ordo Breviarii fere subverteretur : Nos huic incommodo occurrere volentes , et prædecessoris prædicti mentem sano modo interpretantes , declaramus unamquamque Hispaniæ ecclesiam eorum tantum Sanctorum , qui in Breviario non sunt descripti , officia propria celebrare posse , qui vel illius diocesis sunt naturales , vel ejus ecclesiæ seu diocesis sunt patroni , vel eorum corpora , seu notabiles reliquie in ea ecclesia seu diocesi requiescent. De aliis vero Sanctis etiamsi sint naturales , vel patroni alterius diocesis , etiamsi illorum corpora , vel notabiles reliquie in aliqua ecclesia alterius diocesis requiescant , non celebretur officium proprium , sed servetur ordo Breviarii Romani. Et quo die celebrabitur festivitas patroni unius diocesis , religiones omnes teneantur eodem die in suis ecclesiis in-

tra limites illius diœcesis existentibus, eamdem festivitatem celebrare, et in hoc cum ecclesia matrice se conforment. Item volumus, quod festivitates sequentes sint in tota Hispania generales; ita quod omnes ecclesiae, et religiones existentes in illa provincia recident de illis, et celebrent propria illorum officia, quæ sunt, festivitas Expectationis Dominae nostræ, quæ celebratur die xvij mensis Decembris. Et quoniam dicta die juxta Breviarium Romanum seria habet antiphonas proprias ad Laudes, ne antiphonæ prædictæ omittantur, et ut festivæ singulis annis in illa provincia decantentur; mandamus, quod dictæ antiphonæ seriales, quæ in die, in qua officium Expectationis celebratur, dicendæ essent, reponantur die xvj Decembris, omissa ea, quæ ad Canticum dicitur, cuius loco dicatur ea, quæ ad Canticum ponitur in Psalterio, et idem fiat de antiphonis in die sancti Thomæ occurrentibus, reponendis in sabbato, quando festum Expectationis hujusmodi in sabbato venerit; ut scilicet antiphonæ in die sancti Thomæ occurrentes, tunc reponantur xvj Decembris, dempta ea, quæ dicitur ad Canticum, ut supra. Item festivitas Triumphi sanctæ Crucis, quæ celebratur die xvj Julii. Item festivitas sancti Ildephonsi, archiepiscopi Toletani confessoris. Item festivitas sancti Isidori, archiepiscopi Hispalensis, pro quo celebretur officium doctoris, et recitetur Credo in celebratione missæ. Insuper celebretur festivitas sanctæ Annae, matris beatæ Mariæ Virginis, in omnibus locis, ubi fuerit ecclesia, vel capella dictæ Sanctæ ad præsens, vel ubi ædificabitur ecclesia in futurum. Item concedimus, quod quælibet ecclesia, et monasterium Hispaniæ habens aliquas reliquias insignes, puta caput, brachium, vel crus alicuius Sancti etiam alienigenæ, non existentis in Breviario, vel de quo in dicto Breviario fit tantum commemorationis, possit illius festivitatem celebrare et officium duplex facere, et de alio Sancto eodem die occurrenti, si fuerit simplex, fiat commemorationis: si vero fuerit duplex, vel semiduplex, transferatur in primam diem simili festo non impeditam. Et quoniam in regno Castellæ in pluribus ecclesiis celebratur die xxx Decembris Translatio sancti Jacobi apostoli, Hispaniarum patroni, præcipuum duplex, et in Breviario ponitur die xxix festivitas sancti Thomæ archiepiscopi Cantuariensis, et martyris, semiduplex, et in anno quo festivitas sancti Thomæ occurrit in Dominica, juxta regulam Breviarii transfertur in diem sequentem; quo die in eo regno celebratur supradicta festivitas sancti Jacobi, posteaque per plures dies non venit aliqua dies vacua, in qua possit celebrari festivitas prædicti S. Thomæ, volumus, ut in eo anno festum ipsum sancti Thomæ transferatur ad primam diem duplice non impeditam, quæ erit vigilia Epiphaniæ, et tunc de vigilia fiat tantum commemorationis: ad Vesperas autem Epiphaniæ nulla fiat commemorationis de festo S. Thomæ prædicti. Cum vero in ecclesiis, et regionibus Hispaniæ vigeat consuetudo, quod diebus Paschalibus, et festivitatibus majoribus celebret missam conventualem Antistes, vel alia persona principalis, et regula Missalis ordinet, quod omnibus diebus dominicis infra annum sacerdos, qui celebraverit missam conventualem, exeat ante celebrationem missæ cum pluviali, vel cappa, et cum ministris ad incipiendum in altari majori antiphonam Asperges, et aspergendum aqua benedicta populum: concedimus, quod Antistes, seu alia persona principalis celebrans missam conventualem, præmissa facere non teneatur, sed illa facere possit quilibet aliis simplex sacerdos ejus loco, et quod talis sacerdos non

deferat pluviale, sed albam, et stolam, vel superpelliceum, et solum, nec procedat associatus cum ministris, sed solum cum acolythis. Hæc autem omnia, et singula, Breviarium, et Missale concernentia, per felicis recordationis Pium V, et Nos concessa pro Hispaniarum provinciis, volumus, ut intelligantur etiam concessa ecclesiis insularum, et terræ firmæ Indiarum dicto Regi Catholico subjectarum. Et insuper statuimus, quod Missæ Sanctorum, que juxta motum proprium dicti Pi in Missali Romano in Hispaniâ imprimendo possunt imprimi, non in corpore, sed in fine dicti Missalis imprimantur. Et ita per præsentes apostolica auctoritate declaramus, statuimus, concedimus, et indulgemus: non obstantibus præmissis et litteris prædecessoris prædicti in Breviario, et Missali, ac regulis sub Rubricis generalibus cum ipsismet Breviariis et Missalibus impressis, nec non omnibus, et singulis in eis contentis prohibitionibus, clausulis, derogationibus et decretis. Quæ omnia Nos ad effectum præsentium in dictis provinciis lucum sibi non vindicare decernimus, ac aliis, quæ dictus prædecessor in suis litteris obstatere non voluit, cæterisque contrariis quibuscumque. Ut autem præsentes litteræ omnibus innotescant, volumus, et districte præcipiendo, omnibus et singulis librorum impressoribus in partibus illis consistentibus mandamus, ut illas in cuiuslibet Missalis, et Breviarii principio imprimant, et imprimi curent; alias illis non appositis, et impressis præsentes nemis suffragentur. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub anno Piscatoris, die XXX Decembris, M. D. LXXXIII. Pontificatus nostri anno primo.

Cæs. Glorierius.

PROPRIUM

SANCTORUM HISPANORUM.

DIE IV. DECEMBRIS.

In Festo S. Barbaræ, Virg.
et Martyris.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii,
præter Orationem. Deus, qui
inter cætera de Communi.

DIE VIII. DECEMBRIS.

In Festo Immac. Conceptionis
B. Mariae Virginis, Hispaniarum
ac Indiarum Patronæ.

Duplex j. cl. cum Octava.

Ab universo Hispaniarum In-
diarumque Ditionum clero sa-
eculari et regulari, quomodolibet
etiam exempto, colendum
et celebrandum mandato Cle-
mentis Papæ XII.

Ad Vesperas, Añæ.

1. **Sicut lîlum inter spinas , sic**
amîca mea inter filias Adæ. Ps.
ut in Festis B. M.

2. **Tota pulchra es , María , et**
mácula non est in te.

3. **Tu glória Jerúsalem , tu lœti-
tia Israel , tu honorificéntia pô-
puli nostri.**

4. **Vox enim tua dulcis, et facies**
illa tua decóra nimis.

5. **Quæ est ista , quæ ascéndit**
de desérto , delíciis álluens , in-
nixa supra diléctum Fílium ?

Capitulum Laudum.

Hymnus. A ve maris , ut in
Festis B. M.

6. **Immaculata Concéptio est**
hôdie sanctæ Mariæ Vírginis. R.
Cujus vita inclita cunctas lœti-
fcat devótas ânimas.

Ad Magnificat, Añæ.

Quam pulchri sunt gressus tui ,
filia príncipis ! Collum tuum
sicut turris ebúrnea , oculi tui
divini , et comæ cárpit tui sicut
púrpura Regis. Quam pulchra es ,
et quam decóra , charíssima !
allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde Comm. Feria.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Immaculátam Concéptiōnēm Ví-
ginis Maríæ celebrémus : * Chri-
stum ejus præservatórem adoré-
mus Dóminum. Ps. Venite, exulté-
mus. Hymnus. Q uem terra , ut
in Festis B. M.

In primo Nocturno

Añæ. Multæ filiæ congregávérunt
sibi divítias, tu vero supergréssa
es univérsas. Psalmi ut in Festis
B. Mariae.

Añæ. Surrexérunt filii ejus , et
beatissimam prædicávérunt , vir
ejus , et laudávit eam.

Añæ. Fortitudo et decor indumén-
tum ejus , byssus et púrpura
vestis illiūs.

7. Liberásti me , Dómine , ex
ore leonis. R. Et a cónribus uni-
cónrium humilitatem meam.

Lectiones , Ego ex ore , ut in
Breviario eodem dñe.

R. j. Ego ex ore Altissimi pro-
divi , primogénita ante omniem
creatúram; ego in cœlis feci ,
ut oríre lumen indefficiens :

* Et sicut nébula texi omnem
carnem. v. Gyrum cœli cireuvi

sola , et profundum abyssi penetravi , et in omni populo , et in omni gente primatum tenui. Et sicut.

R. ij. Transite ad me omnes , qui concupiscitis me , et a generationibus meis implemini . * Spiritus enim meus super mel dulcis , et hereditas mea super mel et favum . ¶ Qui audit me , non confundetur : et qui elucidant me , vitam eternam habebunt. Spiritus.

R. iii. Meum est consilium , et aequitas : mea est prudentia , mea est fortitudo : * Per me reges regnant , per me principes imperant , et potentes decernunt justitiam . ¶ Ego diligentes me diligio : et qui mane vigilant ad me , invenerint me. Per me . Gloria Patri. Per me .

In secundo Nocturno.

Aña. Quid videtis in Sulamite , nisi chorus castrorum ?

Aña. Aque multe non potuerunt extingue charitatem : nec flumina peccatorum obruent Mariam .

Aña. A custodia matutina usque ad noctem speravit Maria in Domino : quia copiosa apud eum redemptio .

V. Erupisti a framea , Deus , animam meam . R. Et de manu canis unicam matrem meam .

Sermo sancti Hieronymi

Presbyteri.

Lectio iv.

QUALIS , et quanta esset beata et gloriosa semper virgo Maria , ab Angelo divinitus declaratur , cum dicitur : Ave gratia plena : Dominus tecum ; benedicta tu in mulieribus . Taliibus namque decébat Virginem opignorari munéribus , ut esset gratia plena , quae dedit cœlis gloriam , terris Dominum , pacemque refidit , fidem gentibus , finem vitiis , vitæ ordinem , mōribus disciplinam . Et bene plena , quia céteris per partes præstatur : Marī vero simul se tota infidit plenitudo gratiae . Vero plena , quia etsi in sanctis pátri-

bus , et prophétis grátia fuisse créditur , non tamen éatenus plena ; in Mariam vero totius gratiæ , quæ in Christo est , plenitudo venit , quamquam áliter . Et ideo inquit : Benedicta tu in mulieribus : id est , plus benedicta , quam omnes mulieres . Ac per hoc quidquid maledictionis infusum est per Hevam , totum abstulit benedictio Mariæ .

R. Equitatui meo in cūribus Pharaonis assimilavi te , amica mea , pulchra sunt genæ tue , sicut turturis . * Faciamus adiutorium simile sibi . V. Eo quod castitatem amaveris , virumque nescieris , ideo et manus Domini confortavit te , et eris benedicta in eternum . Faciamus .

Lectio v. Cap. 2. et 4.

De ipsa Salomon in Canticis , quasi in laudem ejus : Veni , inquit , columba mea , immaculata mea . Jam enim hiems transiit , imber abiit , et recéssit . Ac deinde inquit : Veni de Libano , veni , coronaberis . Non immérito igitur venire de Libano jubetur , quia Libanus candidatio interpretatur . Erat enim candidata multis meritórum virtutibus , et dealbata nive candidior . Spiritus sancti munéribus , simplicitatem columbæ in omnibus repraesentans , quóniam quidquid in ea gestum est , totum puritas , et simplicitas , totum véritas , et grátia fuit , totum misericordia , et justitia , quæ de cœlo prospéxit : et ideo immaculata , quia in nullo corrupta .

R. Fac tibi arcum de lignis levigatis . Ruptisque sunt fontes abyssi magnæ . * Et factum est diluvium peccati super omnem terram . ¶ Arca vero defessa elevata est in sublimem , et serebatur super aquas , operique sunt omnes montes excelsi sanctorum . Et factum .

Lectio vi.

CINCUMDEBIT enim virum in útero , sicut Jeremias sanctus testatur , et non aliadate

accépit. Fáciet , inquit , Dóminus novum super terram , et muller circúmabit virum . Vere novum , et ómnium novitátum superéminens nótitas virtútum , quando Deus (quem ferre non potest mundus , neque vidére aliquis , ut vivere possit) sic ingrésus est hospítium ventris , ut cōporis claustrum nescíret : sique gestátus , ut totus Deus in eo esset : et sic exiuit inde , ut esset (sicut Ezéchiel fatétur) porta omnino clausa . Unde cānitur in eisdem Cánticis de ea : Ilortus conclusus , fons signátus , emissónes tuæ paradisus . Vere hortus deliciarum , in quo cónsita sunt univérsa florū génera , et odorámenta virtútum : sique conclusus , ut nésciat violári , neque corrúmpi ullis insidiarum fráudibus . Fons staque signátus sigillo totius Trinitatis .

¶. Fiat mihi sanctuárium , et habitábo in médio eórum . Arcám de lignis Setim compíngite: et deaurábis eam auro mundissimo intus et foris : * Et pones super mensam panes propositiōnis in conspéctu meo semper . **v.** Inspice , et fac secundum exémplar , quod tibi in monte monstratum est . Et , lória Patri . Et .

In tertio Nocturno .

Aña. Quæ est ista , quæ ascéndit per desértum sicut vīrgula sumi , ex aromatibus myrræ , et thuris , et univérsi púlveris pigmentarii ?

Aña. Férculum fecit sibi rex Sálomon de lignis Líbani , colúmnas ejus fecit argéntas , reclinatórium aureum , ascénsu purpúreum , média charitáte constrávit .

Aña. Quæ est ista , que progréditur quasi auróra consúrgens , pulchra ut luna , élécta ut sol , terribilis ut castrórum ácies ordinata ?

v. Vere Dóminus est in loco sancto isto , et ego nesciébam . **¶.** Non est hic aliud nisi domus Dei , et porta cœli .

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam .

Lectio viij . Cap . 44 .

In illo témpore : Loquénté Jesu ad turbas , extóllens vocem quædam muller de turba , dixit illi : Beátus venter , qui te portavit . Et réliqua .

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri .

Lib . 4. cap . 49. in Luc . 44 .

MAGNA devotiónis , et fidei hæc mulier ostéaditur , quæ Scribis et Pharisæis Dóminum tentantibus , simul et blasphemantibus , tanta ejus incarnationem præ ómnibus sinceritatē cognoscit , tanta fiducia confitetur , ut et præsentium prœcerum calumniam , et futurorum confundat hæreticorum perfidiam .

¶. Omnes moriémini , quia in Adam peccavistis . Quid habes , Esther , elevata in populis ? Ego sum frater tuus , noli timére , non moríeris : + Non enim prote , sed pro ómnibus hæc lex constituta est . **v.** Non extinguéatur in nocte lucerna tua , et non timébis a frigore nivis . Non enim .

Lectio viij .

NAM sicut tunc Judæi , sancti Spíritus opera blasphemando , verum consubstantialémque Patri Dei Filium negabant : sic hæretici póstea negándo Mariam semper virginem , sancti Spíritus operante virtute , nascituro cum humánis membris Unigénito Dei , carnis suæ matériam ministrasse , verum consubstantialémque matri filium hominis fatéri non débéro dixerunt .

¶. Filius meus párvulus est , et delicatus . Domus , quam ædificare volo , talis esse debet , ut in cunctis nationib⁹ nominetur . * Et ob hanc causam ante mortem suam omnes præparávit impénsas . **v.** Elégi , et sanctificávi locum istum , ut sit nomen meum ibi in sempiternum , et permaneant oculi mei , et cor meum ibi cunctis diébus . Et , lória Patri . Et .

Lectio ix.

Sed si earo Verbi Dei secundum carnem nascéntis a carne Virginis matris pronuntiátur extránea , sine causa , venter qui eam portáset, ubera quæ lactásent , beatificántur. Dicit autem Apóstolus : Quia misit Deus Fílium suum factum ex muliere , factum sub lege. Neque audiéndi sunt , qui legéndum putant : Natum ex muliere , factum sub lege ; sed factum ex muliere , quia concéptus ex útero virgináli , carnem non de níshilo , non aliúnde , sed matérna traxit ex carne : alioquin nec vere Fílius hóminis diceréatur , qui originem non habéret ex hómine.

T e Deum laudámus.

AD LAUDES,

et per Horas , Añæ.

1. Domum tuam decet sanctitudo , Dómine , in longitudinem diérum. Psalmi de Dñica.

2. Hæc est domus Dómini firmiter ædificata : bene fundata est supra firmam petram.

3. Fundávit eam Altissimus , qui super maria fundávit eam , et super flúmina præparávit illam.

4. Dóminus custódit te ab omni malo , María; custodívit ánimam tuam , intróitum tuum , et exitum tuum in sæculum.

5. Flúminis ímpetus lætificat civitátem Dei , sanctificávit tabernáculum suum Altissimus.

Capitulum Prov. 8.

Ego diligéntes me diligó : et qui mane vigilant ad me , invénient me; in viis justitiæ ámbulo , ut ditem diligéntes me. Qui operántur in me , non peccabunt. Qui elúcident me , vitam æternam habébunt.

Hymnus. O gloriósa , ut in Festis B. M.

Non accédet ad te malum. Neque flagéllum appropinquábit tabernáculo tuo.

Ad Benedictus . Añæ. Quam pulchra es , amica mea , colimba mea , immaculata mea , et odor vestimentorum tuorum

super ómnia arómata ! alleluia.

Oratio.

Dósus , qui per immaculátam Virginis Conceptionem dignum Fílio tuo habitaculum præparásti : quæsumus , ut qui ex morte ejúsdem Filii sui prævisa , eam ab omni labo præservásti , nos quoque mundos , ejus intercessióne , ad te pervenire concédas. Per eūdem Dónum.

Deinde fit Commem. Fetiæ
Ad Primam , v. Qui natus es de María Virgine.

Ad Tertiain , Añæ
Hæc est domus Dómini.

Capitulum. Ego , ut supra
R. br. Liberásti me , Dómine , * Ex ore leónis. Liberásti me.
v. Et a cónribus unicórnium humilitátem meam. Ex. lória Patri. Liberásti. v. Eruísti a frámea , Deus , ánimam meam.
R. Et de manu canis únicam matrem meam.

Ad Sextam , Añæ
Fundávit eam.

Capitulum. Ezech. 48.
PORTA hæc clausa erit : non aperiétur , et vir non transibit per eam : quóniam Dóminus Deus Israel ingrüssus est per eam ; eritque clausa principi. Princeps ipse sedebit in ea.

R. br. Eruísti a frámea , Deus , ánimam meam. Eruísti. Et de manu canis únicam matrem meam. Deus. lória Patri. Eruísti. v. Vere Dóminus est in loco sancto isto , et ego nesciébam.
R. Non est hic áliud , nisi domus Dei , et porta cœli.

Ad Nonam , Añæ
Flúminis ímpetus.

Capitulum. Prov. 8.
BENÉTUS homo , qui audit me . et qui vigilat ad fores meas quotidiæ , et obsérvat ad postes ostii mei. Qui me invénierit , invéniet vitam , et báuriet salétem a Dómino.

R. br. Vere Dóminus est in loco sancto isto , Et ego nesciébam.

Vere. ¶ Non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli. Et Iōria Patri. **Vere.** ¶ Scalam videt Jacob, cuius cacumen cœlum tangébat. It. Angelos quoque descendentes, qui eam lumen replabant.

Ad Vesperas, Aña.

¶ Nihil est candoris, nihil est splendoris, nihil est virtutis, quod non resplendet in Virgine gloriosa. Psalmi ut in Festis B. M.

2. Quæ neque serpentes persuasione decépta, nec ejus venenosis afflatisbus infécta est.

3. Hæc, quam tu despicias, Manichæe, mater mea est, et de manu mea fabricata.

4. Décuit Virginem ea puritate nitere, qua major sub Deo nequit intelligi.

5. Hæc est virga, in qua nec nodus originalis, nec cortex actuialis culpe fuit.

Capit. Ego, ut supra.

Hymnus. Ave maris.

¶ Dómine, diléxi decorem domus tuæ. R. Et locum habitatiōnis gloriæ tuæ.

Ad Magnificat, Aña.

Unica est columba mea, una est perfœcta mea, una est genitrix suæ élæcta. Vidérunt eam animæ sanctæ, et immaculatam prædicavérunt, alleluia.

Deinde fit Com. seq. ac Fer.

DIE IX. DECEMBRIS.

In Festo S. Leocadie, Virg. et Mart. Patrona Toletanae.

Duplex.

Aña. Veni sponsa. ¶ Spécie tua.

Oratio.

BEATÆ Leocadiæ, Virginis et Mârtiris tuæ, quæsumus Dómine, præcibus et méritis adjuvémur: ut quæ protui nôminis confessione cáceres et mortem pértilit, suo nos patrocínio ab æterno cárcere deséndat. Per Dóminum.

Deinde fit Commem. Feriae.

In j. Nocturno Lectiones. Confitébor tibi, de Communi ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex Brev. Mart. et Hist. antiqu.

LEOCADIA, virgo Toletana, nobilis génere, sed nobilior christiana pietate, eo tempore martyrium passa est, quo, Diocletiano et Maximiano Imperatoribus, tam dira in Dei Ecclesiæ persecutio commota est, ut ubique gentium conquisiti Christiani, aut Christi fidem abnegare, aut mortem subfere coherentur. Ad quam crudelitatem exercendam, et veri Dei cultum in Hispania extinguendum missus est ab Imperatoribus Daciānus præses. Qui, multis civitatibus ejus provinciæ martyrum sanguine consecratis, ubi Tolatum venit, Leocadiam ad se accersiri jubet, eamque blanditiis primum delinire aggréditur, deinde etiam terroribus ac modis omnibus de propóscito colendæ christianæ religiōnis deducere conatur. Cujus impiam orationem Leocadia detestata, in vincula conjicitur, ut aut sententiam mutet, aut vim immānum tormentorum experiat.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

CUM autem in custodiā virgo duceretur, Deo humili corde gratiæ egit, quod pro Christo fundendi sanguinem sibi occasionem obtulisset. Convalesque ad eos, qui se lacrymis prosequebantur, plácido vultu: Eja, inquit, Christi milites, congratulámini mihi, quóniam digna hábita sum pro nômine Jesu contumeliam pati. In tetro carcere diu jacevit, donec auditis sævissimis tormentorum genibus, quibus Daciānus permullos Christianos excruciatos necáverat, pio dolore commota, flexis humi genibus, Deum precata est, ut se (si ita expediret) e custodia corporis educeret ad confitendum nômini ejus: exauditaque a Dómino, squalore con-

sécta , impollútum sp̄ritum in oratione Deo réddidit.

¶. Dilexisti justitiam.

Lectio vij.

LOCADIE figitur corpus honorificare a Christiánis in subúrbio Toletáno sepelitur. Ubi póstea , et in loco ubi mórtua est , duas ecclésias collegiátæ , et tertia item parochiális in aedibus , in quibus habitávit , ejus nómine dedicátæ étiam nunc exstant. Quibus tantus honor Gothórum tempore est hábitus , ut in eis potissimum multa concilia Toletána , éaque frequentissima hábita , et sanctissimi Archiepiscopi Toletáni Eugénius Tertius , Ildephónsus , et Juliánus in Leocádiæ basilica , propter virginis reverentiam , sepulti sunt. Hæc sanctissima virgo post mortem e tumulo surréxit , et Reccesvíntho rege præsente et magna hóminum multitúdine , beato Ildephónso appáruit , ejusque stúdium in gloriosissimam Virginem Mariam commendávit.

¶. Afferentur Regi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc : Simile erit regnum cœlorum decem virginibus : quæ accipiéntes lámpades suas , exierunt óbiam sponso , et sponsæ. Et reliqua . Homilia sancti Isidori Archiepiscopi Hispalénsis.

Lib. Sentent., cap. 40.

Virgo carne non mente , nullum præmium habet in remissione. Unde et insipiéntibus virginibus Salvátor in iudicio véniens dicit : Amen dico vobis , nescio vos. Ubi enim iudeans mentem corrúptam invenerit , carnis procul dúbio incorruptionem damnabit. Nihil prodigiuncorrúptio carnis , ubi non est intégritas mentis. Nihilque valet mundum esse cōpore eum , qui politus est mente.

¶. Hæc est virgo.

Lectio viii.

MULTI sunt reproborum qui carnalis corruptélæ contígum nésciant. Qui sicut infecundi sunt cōpore , ita steriles manent mente , operisque boni fecunditatē. Qui recte de virginitate gauderent , si aliis pravis opéribus non inservirent. Qui continéntiam profitérur , et ab aliis terrénis desidériis non subtrahitur , quamvis hunc luxuria carnis non polluat , divérsa tamen mundanæ conversatiōis operatio máculat.

¶. Média nocte.

Lectio ix.

VIRGINIS de suis méritis gloriántes , hypocritis compárantur , qui gloriā boni opere foris appetunt , quam intra conscientiam humiles habére debuerunt. Tales figitur ad promissa cœlestia non pervenient : quia ipsæ sibi virginitatis præmium per elationis vitium áferunt. Hoc est enim in Evangelio non habére virgines in vasis óleum , id est , non servare intra conscientiam boni opere testimoniū , sed in facie gloriari apud hómines , non in corde apud Deum.

¶. Deum laudámus.

In Laud. Com. Oct. et Ier.

Vesp. seq. cum Com. S. Leocadiæ , Feriae , et S. Melchis. Papæ et Mart.

DIE X. DECEMBRIS.

In Festo Translationis al.

Domus Lauretana B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Breviariorum.

DIE XII. DECEMBRIS.

In Festo S. Eulalii Emerit.

Virg. et Mart.

Duplex.

Ad Vesp. Ann. et Capit. Laud. Ps. de Com. Virg.

Hymnus.

Virginis laudes cānimus p̄discæ ,
Mille quæ certis redimpta frontem ,
Duplices palmas méruit reférre
Sanguine partas.

Ilecta festina egréditur patérrna :
Nec timet noctem , pavet aut te-
nébras ,

Prævia sed luce áperit rubéta
Cœlicus ordo.

Intrat et passu Eméritam veloci ,
Júdicis durum stetit ad tribunal ,
Arguens cœcas venerare gentes
Númina vana.

Delicibus verbis , studiisque ten-
tat

Prætor emollire ánimum puéllæ ,
Offerat saltēm pia thura divis ,
Cœsari placens .

Illa falláces rénuit loquélas :
Nulla promissa alliciunt , in-
quis

Pérnegat sensus : velut alta ru-
pes

Fluctibus obstat .

Sit decus Patri , genitæque Proli ,
Et tibi compar utriusque virtus ,
Spiritus semper , Deus unus ,
omni

Témporis ævo. Amen.

V. Spécie tua , et pulchritudine
tua. R. Inténde , pròspere pro-
céde , et regna.

Ad Magnificat . Aña.

Béata Eulália , ungulis férreis
usque ad ossa dilaniata , lecto
ore notas númerans , dicébat :
Nunc , Christe Jesu , in meo
cörpore his notis fórtius inscri-
beris . Deléctat me hos spicæ
légere , qui tua trophæa , no-
ménque tuum sanguinis púrpura
scripta loquuntur .

Oratio ut ad Laudes .

Et fit Commem. S. Damasi
Papæ et Conf., Octavae Immac.
Concept. B. M. V. et Feriæ.

Ad Matutinum , Invitator.
légem Virginum Dóminum *
Venite , adorémus . Ps. Venite .

Hymnus .

Infarmit prætor rabiéque fren-
det ,
Vérbera inténtat , móveant ut
puéllam :

Cuncta frustra ; fórtior et resistit
Ipsa tyranno .

Ingulæ carnes lániant cruentæ ;
Virgo sed plágas númerans biul-
cas ,

Gaudet , et Christi célébrat
triúmphos
Voce sonóra.

Irestat inscriptos apices notáre
Púrpura tintos , quibus ex-
rántur

Nóminis magni alma tui tro-
phæa ,

Máxime Christe :

Inquit. At prætor furiis pre-
hensus

Báneat fervénte óleo mamillas :
Calce , tum rivis férvidis aquá-
rum .

Corpus adúrit .

Attamen calce , ex liquidove
plumbo ,
Nulla nec parva Euláliam fa-
villa

Lædit : expécta ómnia temperáta
Virgo decóra.

Sit decus Patri , genitæque Proli ,
Et tibi compar utriusque virtus ,
Spiritus semper , Deus unus ,
omni

Témporis ævo. Amen.

In púmo Nocturno.

Aña. Beata Eulália Deo timo-
rata , mente et cörpore casta ,
ac religióne pudica , docebáatur
a Donáto presbytero . Ps. de Com-
muni Virginum

Aña Ab infántia rudiméntis Chri-
sti confitéri docebáatur .

Aña Annos adolescéntiae pene
ingréssa , fidem , quam sancta
devotio concéperat , ánimo
fórtiore servábat .

VSpécie tua , et pulchritudine
tua. R. Inténde , pròspere pro-
céde , et regna.

Lectiones de Script. occurri.

R. j. Diem festum sacratæ vir-
ginis Eulália celebrémus : quá-
liter passa sit ad memoriā re-
vocémus : tertiodécimo sétatis
anno , mortem superando , vi-
tam invénit : *Quia solum vitæ
diléxit Auctórem . R. Infántia
quidem computabáatur in annis ,
sed erat senectus mentis immén-
sa. Quia .

R. ij. Ab ipsa infántia Christi
fidem edócta , non solum exácte
ritus christiános servábat , ve-
rum dari sibi oceasióñem expe-

tébat, qua per martyrium ad cœlum posset evolare: * Quia fidem, quam sancta devotione concéperat, animo fortiore servabat. *v.* Haec est virgo sapiens, et una de numero prudenter. Quia.

R. iii. Eulaliam paterna cura ob metum persecutio[n]is in villa tenebat absconditam, thoro dicatam, et variis crepundiis, ut custodiam deliniret, oblatis, quæ omnia repulerat: * Quia Christo Sponso suo se totam devolerat. *v.* Haec est, quæ nescivit thorum in delicto, habebit fructum in respectione animarum sanctarum. Quia. *I*ória Patri. Quia.

In secundo Nocturno.

Aña. Virgo magnanima nocte consurgens, lata progrediverat, ardenti desiderio ad martyrium properabat.

Aña. Nocte viam secuta virgo, lucem habuit pro duce, et diem meruit.

Aña. Convirginali sue Julli comitanti dixit: Notum sit tibi, domina soror, quia etsi novissima vado, prior patiar.

v. Adjuvabat eam Deus vultu suo. *R.* Deus in medio ejus, non commovabitur.

Lectio iv.

EULALIA Virgo, Libérii nobilis Emeritensis civis filia, a Presbytero Donato fidem Christi edicta, paterna cura, ob metum persecutio[n]is sub Maximiano Imperatore, in loco, qui dicebatur Porcejana, et parentis possessio erat, in finibus provinciae Baeticæ, prope Emeritam millario trigésimo, custodiebatur cum Felice confessore, et Julla Virgine, alisque Deum timentibus. Adeo siquidem ejus viri boni præcepit Eulalia sitiénter adhæsit, ut non christianos solum exâcte ritus servaret, verum dari sibi occasionem expeteret, qua per martyrium posset ad cœlum evolare. Audiens autem Daciatum multos Christianorum tormentis afficere ob Christi no-

men, egressa domo nocte, pédibus per invia pergens, usque cum Julli sibi convirginari (qui etiam eodem die martyrium passa est) in civitatem devenit.

R. Audiens Eulalia sevitiam tyranni, et Christianorum crucias, latibula perosa noctu septa, claustraque fugax aperit, et iter ingreditur per invia, et rupribus absita loca: * Angélico lamen comitata choro, et luce certitus demissa. *v.* Haec est virgo sapiens, quam Dominus vigilante invénit. Lucerna pedibus meis verbum tuum, et lumen sémitis meis. Angélico.

Lectio v.

CIVITATIS autem ingressa, ad tribunal Calburnianum, quem legatum in urbe Emerita Decanus reliquerat, accedens, increpâre coepit illius sevitiam, et insaniam, quod Deum verum colentes supplicii vetaret, et démonum simulacra célébre faceret. Quam Praeses audierat permum verbis demulcere aggreditur, ne in tam ténora etate (tertiūdécimum enim annum agerat) vitam perdere vellet. Adhortabatur etiam, ut diis incésum adoloret. Quod beata virgo renuens fústibus credidit, et anguis ab utróque latere usque ad ossa dilaniatur. In quo tormento virgo lato ore notas admerans, in haec verba prorupit: Scriberis ecce mihi, Domine, quam juvat hos áspices légero, qui tua, Christe, trophæa notant: nomenque tuum eliciti sanguinis párpa loquitur.

R. Beata Eulalia letissime, et constanter festinabat ad martyrium, * Quasi ad épulas invitata: et agónom suum Dominum præibus commendabat. *v.* Nobilibus ora natalibus ab ignobili gaudens trahebatur ad martyrem. Quasi.

Lectio vi.

No haec instans Praeses jussit eam collo tenus in vivum calcem immergi, aqua superaversa, ipsamque virginem lique-

sæcto plumbo perfundi. Verum cum nec ardor ille Eulaliæ noceret, novissime in equíleo exténditur, et ardéntibus fáciis, lampadibúsque látera ejus aduruntur, quarum flammam in caput, et fáciem involitántem, virgo aperto ore hausit. Unde progrédiens colúmba candidissima in cōlum, spectántibus cunctis, evolávit quarto Idus Decémbris. Lictóribus autem fugiéntibus, sancto cōpore in equíleo relfecto, magna nivis cōpia descendit, quæ forum, corpúisque virginem vice linteí cándidi tegébat. Inde clam a Christiánis ablátum sepultúra tráditum est, et in Hispaniárum devastaþione a Sarracénis, in Ovetensem ecclésiam translátum est, ubi magna cum veneratióne cónlitur. Eámque Urbánus Octávius, Póntifex Máximus, in Patrónam perpétuam dicti episcopátus Ovetensis concéssit, anno Incarnatiónis Dómini millésimo sexcentésimo trigésimo nono.

R. Ad passiōnem ducia Eulalia tyranno dixit: Quid perséqueris Christiános, et niteris in vanum pérdere virginem Dei? * Dóminus me docet in veritáte sua: ídeo non seduces adolescentiam meam. V. Ego annorum sum trédecim, putasne státem meam tuo posse terróre turbari? Dóminus. Glória Patri. Dóminus.

In tertio Nocturno.

Aña. Dóminus docet me in veritáte sua: ídeo non seduces adolescentiam meam.

Aña. Terrénae vitæ blandiméntis non deléctor, áleram beatam spero vitam.

Aña. Hábeo sponsum dívitem, immortálem, qui te tuósque perdet.

V. Elégit eam Deus, et præelégit eam. R. In tabernáculo suo habítare facit eam.

Leet. de Homilia in Evang., Smile erit regnum cœlorum decem virginibus, de Communi.
R. vii. Diuersis tormentórum genéribus macerata, pendens in

equíleo, super his ómnibus gloriabatur Eulália, commémo-rans se ipsam, in quibus se ab infantia præparáverat, * Omníbus se audiéntibus exhortans dicébat: V. Credi opórtet unum et verum Deum Patrem cœléstem, et Jesum Christum Fílium ejus omnipoténtem, eum Spíritu sancto adorandum, qui est benedictus in sœcula. Omníbus.

R. viii. Ardéntibus fáciis lampadibúsque ejus látera aduréntibus, eárum flammam in caput et fáciem involitántem ore aperto hausit virgo.* Ex quo pródiens colúmba candidissima, spectántibus cunctis, in cœlum evolávit. V. En diléctus meus loquitur mihi: Surge, própria, amica mea, colúmba mea, formósa mea, et veni. Ex. Glória Patri. Ex.

AD LAUDES.

et per Horas. Aña.

1. Beata Eulalia fide plena, spe intrépida, charitáte flagrans, ad martyrium sponte festinabat. Psalmi de Dúca.

2. Crudélibus lacerata verbéribus fortiori ánimo Prætóris sævitiam, et Cæsaris vanam religiōnem increpabat.

3. Tamquam aurum in fornáce probata, laudes Dómino decán-tans, incolumis exsivit a flammis.

4. Benedicó te, Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Filium tuum nec vérbera, nec ignis, nec calx, nec plumbum nocuérē corpori meo.

5. Qua Spíritus sanctus spécie apparere non dedignátur, Euláliae spíritus ad cœlestem para-disum evolávit.

Capitulum. 2. Cor. 10.

FRATRES, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seipsum comméndat, ille probátus est, sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

LAMPADES postremo vírgini li-gatæ
Applicat, quæ ignem caput oc-upantem

TOTUM HISP.

**Transfert in pectus, biantéque
ore**

Hausit aperto.

**Spiritus formam récipit colúm-
bae,**

**Quæ volans cœlum pénétrat co-
rúscum :**

**Cóntrahit lictor fúgiens, relicto
Córpore solo.**

**Membra tam sæve lacerata nuda
Cóncegit cœlum nive decidente :
Donat hæc pura Attalicos amictus
Artibus almis.**

**Virgo, quæ es firma Emérite
colúmina,**

**Astures fortes foveas benígnæ :
Qui tibi semper referant Patrónæ
Omnia fausta.**

**Audias quod nos ferimus lu-
benter**

**Súpplices votum : récipe, et se-
cunda**

**Témpora indulgé, ut tibi perso-
némus**

Cárminala sancta.

**Si decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriusque Virtus,
Spiritus semper, Deus unus,
omni**

Témporis ævo. Amen.

**X. Diffusa est grátia in lábiis
tuis. It. Propterea benedixit te
Deus in æternum.**

Ad Benedictus. Aña.
Beata Eulália dum lampádibus
ardéntibus ureretur, Prætóri dí-
xit : Assum est jam corpus
meum, juhe sale conspérgi, ne
coscésti Sponso insípidum præ-
pares holocáustum.

Oratio.

**O MNIPOTENS sempiterne Deus ,
qui infirma mundi éligis ,
ut sôrtia quæque confundas : da
nobis in festivitate sanctæ Virgi-
nis et Martyris tuæ Euláliae
cóngrua devotione gaudere ; ut
et poténtiam tuam in ejus pas-
sióne laudemus , et promissum
nobis percipiámus auxílium. Per
Dóminum.**

Comm. Octavæ et Feriæ.

Ad Horas Añæ Laudum. Capit.
et R. br. de Comm.

In ij. Vesperis Añæ de Laud.
Psalmi de Com. Virg.

A Capit. de seq. cum Com.
præc., Octavæ et Feriæ.

Si transferatur, Cap. Laud.
Hymnus ut in j. Ves; eris. V.
Diffusa, supra.

Ad Magnificat. Aña.

Ad conspéctum colúmbæ pro-
deuntis ab ore beatæ Eulálie,
pávidi fúgiunt lictóres , relicto
corpúsculo nudo, quod nix e
cœlo subito demissa , vice lí-
téoli candidissimi opéruit.

Deinde Com. Oct. et Feriæ.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Die vij. infra Octavam Immac.
Conceptionis B. Mariae

In j. Nocturno Lectiones 4
Scriptura occurrente.

Si autem hac die vel cras occurrat Feria iv. Quatuor Temp.
Lect.j. Noct. leguntur ut in die
Festi , et Lectio ix. de Homíne
Feriæ.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Augustini Episcopi.
Lectio iv.

De Genesi contra Manichæos.

DOMINES noster Jesus Christus
(ut inquit Apóstolus) factus
est ex sémine David secundum
carnem , id est , tanquam de li-
mo terræ , cum homo non esset,
qui operarétur in terra , quia
nullus homo operatus est in Vir-
gine , de qua natus est Christus.
Fons autem ascendébat de terra ,
et irrigabat omnem faciem ter-
ræ. Facies terræ , id est , dignitas
terræ. Mater Dómini Virgo Ma-
ria rectissime accipitur , quam
irrigavit Spiritus sanctus , qui
fontis et aquæ nōmine in Evan-
géllo significatur : ut qualis
Adam de limo terræ , talis homo
ille fieret. Qui constitutus est in
paradiso , ut operarétur ibi , et
custodíret , id est , in voluntate
Patris ; ut eam impléret , atque
servaret. **E**quitatui.

Lectio v.

Ex libro ejusdem de natura et
gratia , contra Pelagianos.

Cum de peccatis agitur , de san-
cta Virgine María , proper
honorem Dómini , nullam prou-
sus halére volo quæstiōnem. In-

de enim sciimus, quod ei plus gratiæ collitum fuerit ad vindicandum omni ex parte peccatum, quod concipere, ac parere meruit eum, quem constat nullum habuisse peccatum. Hac ergo Virgine excœpta, si omnes illos Santos et Sanctas, qui in Scripturis sanctis non modo non peccasse, verum etiam juste vivisse referuntur, cum hic vivarent, congregare possimus, et interrogare, utrum essent sine peccato: quid fuisse responsuros putamus? Quantilibet fuerit in hoc corpore excellētia sanctitatis, si interrogari potuissent, una voce clamassent illud, quod ait Joannes Apóstolus: Si dixérimus, quia peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, et véritas in nobis non est.

R. Fac tibi arcam.

Ex libro S. Ildephónsi Archiepscopi Toletani.

Lectio vi.

Contra eos, qui disputant de virg. et partur. B. M.

Torum quidquid in Maria fuit, possedit Sp̄ritus sanctus: quoniam virtus Altissimi eam obumbravit. Quod si virtus Altissimi ab omni æstu peccati eam obumbravit in concéptu et in partu: sicut ab omni æstu libidinis libera fuit, ita et ab omni pressūra maledictionis, non ex sese, sed ex virtute Altissimi immunis, et aliena fuit. Quapropter cōgitent isti disputatores naturarum leges, cōgitent et divinarum rerum virtutem: quia non ex natura rerum divinæ leges pendent, sed ex divisionis lēgibus naturæ rerum, et leges manare probantur.

R. Fiat mihi.

In tertio nocturno.
Lectio sancti Evangélīi
secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 44.

In illo tempore: Loquéntे Jesu ad turbas, extollens vocem quedam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

De Homilia S. Bonaventuræ Episcopi.

In Comm. super Lac. 44.

LAUDAT hæc mulier Christum Dei Filium, extollens laudis ejus præcōnium ex beatitudine matris, quasi dicat: Beata mulier, quæ portavit tam bonum Filium. Et recte, quia decébat sexum fœminæ sic laudare, nec tantum fœminas, immo etiam viros. Nam supra dixit Virgo: Ex hoc beatam me dicent omnes generatioñes. Fuit autem venter Virginis beatus propter tria privilegia, quia (ut dicit Bernárdus) fuit sine corruptione fœcunda, sine gravidine grávida, et sine dolore puérpera. Unde dici potest illud Isaiae: Quis audívit umquam tale? Et quis vidit huic simile?

R. Omnes moriémini.

Lectio viii.

Fur etiam beatus propter tria miracula. Primum est conjunctio infinite distantiū. Deus enim ibi factus est homo: Creator creatura, Immensus parvus, Verbum infans, Etérnus temporalis, secundum illud Joánnis: Et Verbum caro factum est. Secundum miraculum est, quia qui fecit ventrem factus est in ventre. Unde in Psalmis dicitur: Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei. Et post: Homo natus est in ea: et ipse fundavit eam Altissimus. Tertium miraculum, quia qui cōtinet ómnia, continetur in ventre, et ille ibi capit, quem totus non capit orbis. Unde cantat Ecclésia: Quia quem cœli cāpere non pôterant, tuo grémio contulisti.

R. Filius meus.

Lectio ix.

Nec tantum beatificat ventrem propter portationem, sed ubera propter lactationem, cum subjungit: Et ubera, quæ sufficiunt. Ex quo datur intelligi, quod solis ubéribus beatissimæ Virginis lactatus fuit. Quod designatum fuit in Moyse, qui latetari (ut dicitur) noluit a muliere

sægyptiaca. Et ideo quæsita fuit mulier hebræa, scilicet mater propria, sicut in Exodo légitur. Ideo autem junxit ista duo, ut ostenderetur Virgo María fuisse Mater Christi vera, et perfæcta: quia non solum gennuit, sed et educavit; et sicut vere educavit, ita vere gennuit.

Te Deum laudamus.

In Laud. et Vesp. Com. Feria.

DIE XV. DECEMBRIS.

Octava Immac. Conceptionis

B. Mariæ.

Duplex.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ansélmii Episcopi.

Lectio iv.

De excellentia Virginis.

SUMMA Dei sapiëntia nullam in massa creationis humanae viâ invénit, per quam (ut dispositus erat) in mundum véniens, tam luctuosæ perditioni subveniret, donec ad istam, de qua lóquimur, Virginem ventum esset. Sed hæc mox, ubi in mundum per humanae generationis líneam venit, tanta omnis boni virtute, et constántia perfæcta resplenduit, ut eam ipsa sapiëntia Dei vere dignam judicaret per quam in homine véniens, non modo réatum primorum hominum, sed et totius mundi peccata déléret, et diabolum sui óperis inimicum cum suis elideret, necnon damna cœlestis patriæ illuc hominem deducendo redintegraret.

R. Equitati meo.

Lectio v.

Ex lib. ejusd. de conc. Virg.

DECEBAT, ut Christi concéptio de matre purissima fieret. Nempe decens erat, ut ea puritate, qua major sub Deo nequit intelligi, Virgo illa nitéret, cui Deus pater únicum Filium suum, quem de corde suo æqualem sibi génitum tamquam scipsum diligebat, ita dare disponébat, ut naturáliter esset unus idémque communis Dei Patris, et Virginis

Filius, et quam ipse Filius substantialiter sacerde sibi matrem eligébat, et de qua Spiritus sanctus volebat, et operatúrus erat, ut conciperétur, et nascerétur ille, de quo procedébat.

R. Fac tibi.

Ex dictis diversorum SS.

Lectio vi.

Ex presbyteris Achaiæ, ut refert Aloysias Lipomannus.

ANDRAS apóstolus : Quómodo Ad immaculatæ terra factus fúerat homo primus, necessarium fuit, ut de immaculatæ Virgine natus Christus vitam aeternam, quam omnes perdiderat, reparáret. Augustinus : Sicut primus Adam de limi matéria figurátus est, ita secundus Adam, quasi de intacta ac rudi terra, de Virginis carne formatus est. Hierónymus : Hæc est hortus conclusus, sons signatus, pétens aquarum viventium, ad quam nulli potuérunt doli irrumpere, nec præváluit fraus inimici, sed permánsit sancta mente et corpore, multis donorum privilégiis sublimata. Idem in Psalmos: Pulchre prophéta appellat Virginem nubem diei. Nubes enim illa non fuit in tenebris, sed semper in luce. Ansélmus : O benedicta super mulieres, que Angelos vincis puritaté, et Sanctos superas pietate !

R. Fiat mihi.

In tertio Nocturno:

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

In illo tempore : Loquéntis Jesu ad turbas, extollens vocem quedam mulier de turba dixit illi : Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

De Homilia S. Bonaventuræ Episcopi.

In Com. super Lac. 11.

At ille dixit : Quinímo bestiæ qui audient Verbum Dei. Hoc non dixit adversando, sed pótius superaddéndo, quasi diceret : Non solum beatus venter, qui portavit me Verbum car-

factum, verum etiam beatior,
qui suscipit verbum a me pro-
latum. Unde et Maria non tan-
tum beata fuit, quia Christum
gestavit in carne, verum etiam
beatior, quia ipsum perfectissi-
mamente gestavit in mente; secun-
dum quod dicit Augustinus: Beator fuit Maria concipiendo
fidem Christi, quam carnem
Christi. Beatus est enim omnis,
qui audit et obedit; secundum
illud ipius Domini apud Joannem,
Si haec scitis, beati eritis,
si feceritis ea. Et ideo subdit:
Et custodiunt illud.
It. Omnes moriēmini.

Lectio viii.

In quo verbo Christus noluit
laudare matris cognationem
carnalem per se, (nam et supra
Joannes dixit Iudeus: Ne cœperis
dicere: Patrem habemus
Abraham) sed spiritualem, quia
sanctor est copula mentium,
quam corporum. Et ideo, cum
quererent eum mater et fratres
ejus, dixit: Quicunque fecerit
voluntatem Patris mei, qui in
caelis est, ipse meus frater,
soror, et mater est. Et propter
hoc Virgo Maria fuit laudabilis
in concipiendo, quia fide con-
cepit. Et ideo dixit ei Elisabeth:
Beata quæ credidisti, quoniam
perficienter ea, quæ dicta sunt
tibi a Domino.
It. Filius meus.

Lectio ix.

Ex quo apparet mira commen-
datio Veritatis, quæ omnes
sibi adhærentes beatos efficit:
non solum adhærentes carnali
cognitione, ut Virgo Maria; ve-
rum etiam spirituali dilectione,
sicut quælibet anima sancta. Ut
enim dicit Augustinus: Beatitudo
est gaudium de veritate. Ad
quod gaudium devinent, qui
veritatem audiunt, diligunt et
faciunt, secundum illud Ecclesiastici:
Qui audit me, non
confundetur: et qui operantur
in me, non peccabunt; qui elu-
cidant me, vitam æternam habebun-
t. **Io** Deum laudamus.

In Laud. Comm. Feriae.

In ij. Vesp. Comm. S. Eusebii,
et Feriae.**DIE XVIII. DECEMBRIS.**

In Festo Expectationis partus

B. M. Virginis.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XX. DECEMBRIS.

In Festo S. Dominici Sylensis.

Abbatis.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. nou-

Pont. præter seq.

Oratio.

Desus, qui Ecclésiam tuam beatí
Dominici Confessoris tui
præclaris vitæ méritis decorasti,
et in liberandis captiuis gloriósis
laetificasti miraculis: concéde
nobis famulis tuis; ut et ipsius
instruámur exémplis, et ab omni
vitiórum servitute ejus patroci-
nio liberémur. Per Dóminum.

Et fit Commun. Feriae.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Dominicus, abbas, honéstis
paréntibus natus est Can-
nis, oppídulo ad radices Jubé-
dæ montis in Cantábris. Quem
ab ipsa pueritia mirus monásti-
cæ vitæ ardor occupavit, adeo
ut, relicta gregis paterni cura,
in solitudinem secesserit. Sed
cum parum ei tuta videretur illa
solitudo, insigne sancti Emiliáni
cénobium adiit, ubi cum diu sub
habitu, et disciplina monástica
vixisset, magna sanctitatis opini-
ónie ecclésiae Cannárum regen-
dæ præficitur; inde in cénobio
sancti Emiliáni revocatus,
Prior efficitur. Verum dum Can-
tabrórum regi, quædam a cénobio
injúste exigenti, constantissime
resistit, ab eodem in Jubé-
dæ montis invia, duóbus móna-
chis comítibus, actus est. Qui
ejus furóri cédere cùpiens, ad
Ferdinándum, Castellæ et Le-
giónis regem, nōminis ejus pri-
mum, se contulit. Qui viri Dei
sanctitatem motus, illum ad se

a leūntem benigne , et honorifice excépit , et cœnobio sancti Sebastiani præsse vóluit , addito ab Episcopo diœcesano abbatis titulo.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

ENAT autem ipse locus infré-
quens , útpote qui sterilibus
quibúsdam Jubédæ montis cõlli-
bus subjaceat , qui mons ipse
Celtiberos tangit. At claritate
miraculórum , quæ quotidie per
servum suum Dominicum ope-
rabatur Deus , tam céleber , ac
frequens factus est , ut eo tém-
pore per Hispaniam nullus illú-
strior esset. Nulla enim ferme
morbórum génera erant , quæ
Dominici præcibus ab hóminum
corpóribus non pelleréntur. Unde
cœnobio in augustiorem formam
erécto , magno étiam monachó-
rum númeru coáluit , régibus , ac
pópolis multa illi certám offe-
réntibus : quin étiam singulári
privilegio servum suum insigní-
vit Dóminus , ut Christiáni , qui
apud Mahometános vinci multis
ferri pondéribus tenebantur ,
invocato Dominico , liberaréntur.
R. Amávit eum.

Lectio vij.

DUXUM gravi morbo corréptus ,
Ecclésiæ Sacraméntis devo-
tissime suscéptis , migrávit ad
Dóminum anno Dómini millésimo
septuagésimo quarto. Eo
autem die quo migrávit a cörpo-
re , visa est a pueris quibúsdam
illius áнима tríplici coróna de-
corata in cœlum subvolare. Cor-
pus vero ejus in eódem cœnobio
cónditum hodie cérimus , quod
sanctum Dominicum de Sylos
appellámus. Ad cujus sepúl-
chrum orans Joánnna , Felícis
Guzmáni uxor , olim infécunda ,
filium impetrávit , cui sancti
hujus viri propterea nomen im-
pôsuit. Quod quidem ipse mira
vitæ sanctitatem sacróque Prædi-
catórum Ordine instituto , multo
réddidit illústrius , quam ae-
cépit.

R. Iste homò.

In iij. Nocturno Hymna :
Evang. Ecce nos reliquias , d.
Comm. Abbatum.

Vesp. de sequenti . Comm
præc. et Feriæ.

DIE XXIII. DECEMBRIS.

In Festo B. Nicolai Factoris

Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. r

Pont. præter seq.

Oratio.

Dix , qui beatum Nicoláum
Confessórem tuum , ines-
ibili charitatis tuae igne succé-
sum , te puro corde sectári feci-
sti : da nobis famulis tuis ; ut
eódem spíritu repléti , et chari-
téte fervéntes , viam mandató-
rum tuorum inofſéno pede cur-
rámus. Per Dóminum.

Deinde it Comm. Feriæ.

In j. Nocturno Lectiones .
Scriptura occurrente.

At si venerit in Sabbato Qua-
tuor Temp. de Communi Con-
fess. non Pont. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

NICOLAUS Valéntiæ Edetanórum
In piis paréntibus ortus , ab
ineunte ætate præclara fólera
sanctitatis édedit documénta.
Quinque enim annos natus , ter
singulis hebdómadiis jejunabat ,
pane tantum et aqua conténtus.
Obsónia sibi parata alacriter
paupéribus elargiebatur ; atque
egenórum et leprosórum mani-
bus , tibiisque , sánie licet ma-
nántibus , pia óscula dabat. Qui-
bus sane , aliisque charítate
perfectionis exémplis famula dom-
inus Maura commota mabomé-
cam ejurávit superstítiosem.
Adoléscens agrótos in nosoc-
miis crebro invisébat , príprias
ipse manibus illis inserviébat .
omníque stúdio nóbiles viros , ac
matrónas civitatis ad id óperis
alliciébat. Quæ , et alia mira-
da pietatis et charitatis ópera , in
quibus mirifice enstuit , ad mor-
tem usque numquam dimisit.
Mundi súisque contémptor . pe-
cúniam summam ei ad conadibum

oblátam strénue recusávit : ac paréntum blandiméntis , ipsum in matrimonium collocare admitténtium , invicta constántia résistit. Exinde de regulári aliquo institúto amplecténdo sério cogitare cœpit. Itaque Observantiae sancti Francisci nomen dare decernens , ad cœnóbium sanctæ Maríæ a Jesu Valéntiae clanculum secéssit , ibique non tam précibus , quam lacrymis a Superioré hábitum obtinuit. Tyrocínio exacto , professionem emisit , sacrisque ordinibus initiatuſ , verbi Dei prædicatiōni totum se dedit.

R. Honéstum fecit.
Lectio v.

FLUEBAT in eo summa vita innocéntia , cómitas , verecúndia : ob quas egrégias animi dotes , difficile dictu est , quot ad meliorem frugem tradúxerit , quotque e vitiorum ceno ad viam salutis revocáverit. Ad hæc , priúsq; in conciōnem ascénderet , ter flagris se cädere consuévit. Diris subinde ciliciis , flagellis , ac jejuniis corpus suum continue macerábat , nullique umquam pepérctis afflictatiōni ad pravas affectiones collibandas. Nudis semper pédibus incéssit : cogénte vero morbo , subjécta obtéctus sólea , ac simplici conténtus túnica. Noctes saepe insomnes tradúxit ; ac pro eo , quo erga Jesu Christi passiōnem aestuabat amóre , binos integrōs annos ad Crucifixi pedes excubásse , memoriæ est próditum. Vultus ejus , etsi pœnitentia attritus , singulāri latamen Dei grácia végetus , semper et venustus appáruit. Obedientia , paupertále , et pudicitia emicuit : nitidamque consciéntiam suam , quam nulla mortali labe umquam fœdasse perhibetur , non modo sartam tectam servávit ; sed démonem , étiam spécie mulieris formosæ indignis modis ad eam labefactandam túpiter ei insidiántem , vimque faciéntem , viceit ac profligávit.

Tyrónes , quibus præfuit , verbo atque exémplo ad perfectionem evéhère sédulo curávit. Truculentis , desperatisque hominibus necem sibimetíspis suspéndio inférre conántibus , supérno lúmine afflatus , præsto adstitit , e mortis límne faucibúsque démonis liberávit , et ad críminis confessionem addúxit. Sanctis Ludovico Bertrando , et Pascháli Baylon , alisque viris , doctrina et sanctitatem conspícuis , fuit acceptissimus , et ab iisdem ob vite sancti moniam summis laudibus celebrátus.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

A Joánnna Austriaca , Philiippi Secundi sorore , Matrítum accitus , excalcatáruin Moniálium , quas vocant Regálium , confessarii munus laudabiliter obivit. Oratiōni , et meditationi júgiter addictus , non semel a terra elevatus visus fuisse dicitur , ac frequéntes ádeo éxtases passus , ut intérduum viginti quatuor horas in raptu deprehénsus , diuque noctuque passim , et ubique locorum ejusmodi deliciis perfrueréatur , facie ut plúrimum inflammata , luce ex ea iradiante , et uréntibus étiam carnis. Idque frequéntius ei contingébat in meditándis sacris fidei mystériis : polissimum vero oriebatur ex ferventissimo amore , quo erga sacratissimam Eucharistiam flagrábat : quare aliquando inter Eucharisticum panem distribuéndum non solum miris extasibus extra se rapi , verum et sacras Formas ad digitos suos saltare , raro quidem prodigo , observátum perhibetur. Singulári in Deum amore , ac in Virginem Matrem pietate effulsiit ; plurimisque supérnis charismatibus fuit exornatus. Méritis tandem , et labóribus plenus , in morbum incidit , ac satis memorando humilitatis exémplo , in stábulo humari , semel iterumque efflagitávit ; proximique óbitus accepto nra-

tio, h^uni^mari ánimo in illa verba prorūpit: Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi. Sacraménta item Ecclesiæ rite munitus, placidissime obiit Valéntia^e extra mœnia in convéntu Jesu. Desúnceti cadáver flexibile, végetum, ac suávem spirans odórem, novem dies, ut fidélium concúrsui fieret satis, insepultum remánxit. Triénio post exhumátum, integrum adhuc fuit inventum, ac Philippo Secundo, Hispaniárum regi, conspiciéndum exhibitum est. Postrémo Dei servum miraculis étiam clarum Pius Sextus, Póntifex Máximus, solémni ritu Beatórum fastis adscripsit.

R. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint Iambi, de Com.

In Laudibus Commem. Feriæ. Aña. **Ecce compléta.**

In ij. Vesp. Comm. Feriæ. Aña. **¶ Emmanuel.**

DJE XXX. DECEMBRIS.

In Feste Translat. S. Jacobi, Apost., et Hisp. Patroni.

Duplex majus.

In utrisque Vesperis Añæ et Psalmi ex ij. Vesp. Nativ. Dñi. Capitulum Laudum.

Hymnus.

DEVENSOR alme Hispaniæ,
Jacobe, vindic hóstium,
Tonitruí quem filium
Dei vocávit Filius.

Iuc cœli ab altis sédibus
Converte dexter lúmina,
Audique lati débitas
Grates tibi quas sólvimus.
Grates refert Hispania,
Felix tuo quæ nōmine,
Te gloriáatur júgiter
Dignata sacris ossibus.

Iu, cœca nox atque impia
Nos cum tenéret vánitas,
Lucem salutis primitus
Oris Ibérí sⁱmpetas.

Iu, bella cum nos cingerent,
Es visus ipso in prælio
Equoque, et ense acérrimus
Mauros suréntes stérnere.
Reti tuo nos pignore,
Largum tuo te múnere.

Rogámus omnes, ut tuam

Spe prótegas præsentiæ.

Esu, tibi sit glória,

Qui natus es de Virgine,

Cum Patre, et almo Spírito,

In sempiterna sæcula. Amen.

V. In omnem terram exivit sonus eórum. **R.** Et in fines orbis terra verba eórum.

Ad Magnificat. Aña.

Misit Heródes rex manus, ut affigeret quosdam de Ecclesia: occidit autem Jacobum fratrem Joánnis gládio.

Oratio ut ad Laudes.

Postea fit Comm. S. Thomas Cantuariensis, si non contingat transferri ad Vigil. Epiphany, juxta Breve Gregorii XIII., in principio appositum, deinde Octavarum.

Si Dominica (aut dies in qua ad formam Brev. fit de ea) venerit isto die, fiet Comm. Dñicæ in j. Vesp. et ad Laudes ante Comm. Octavarum, et ix. Lectio legitur de Homilia Dñicæ. In ij. autem Vesperis post Comm. S. Silvestri fit Comm. Dñicæ et Octavarum.

Quando vero fit de Dñicæ in die præc. vel in seq. fit Comm. Dñicæ in j. vel in ij. Vesp. respectice ante Comm. Octavarum.

Ad Matutinum, omnia ac Comm. Apost. præter seq.

In j. Noct. Lectiones. Si nos existimet, de Communi.

R. j. Procédens Jesus juxta mare Galilææ, vedit duos fratres, Jacobum Zebedæi, et Joánnem fratrem ejus, in navi, "Et vocávit eos: qui statim, relicis rétibus et patre, secuti sunt Dóminus. **V.** Erant Jacobus et Joánnes fratres in navi cum Zebedæo patre eórum, reficiétes rétia sua. Et.

Il. ij. Vocávit ad se Dóminus Jacobum Zebedæi, et Joánnem fratrem Jacobi, et fecit ut essent secum inter duodecim, et ut mitteret eos prædicare. **V.** Et impósuist eis nōmina, Boanérge, quod est filii tonstrui. **V.** In omnem terram exivit sonus et

rum, et in fines orbis terrae verba eorum. Et.

Cum venisset Jesus in domum principis synagogam, non permisit intrare secum quemquam, nisi Ietrum, et Jacobum, et Joannem, et patrem, et matrem puellam. Et dixit: Nolite fieri, non est mortua puella, sed dormit. Non. Gloria Patri. Non.

Expositio Noctis.

Eccl. IV.

COMPOSTELLANA ecclésie monumēntis traditur, sancti Jacobi Zebedei filii corpus ex urbe Ierosolyma per vastissimum mare, singulari Dei providentia adrectum, ad extrémas Hispanias oras appulisse: cumque in Ir. Flavia (quod est Gallicum oppidum) portu primum constitisset, non longe ab eo portu, in loco, qui nunc Compostella dicitur, conditum, ob frequentes persecutio[n]es, longo tempore latuisse. Sacrum hunc thesaurum, Alfonso rege Legionis (qui ob insignem pudicitiam Castus dictus est), divinitus indicatum, idem rex insigni basilica, aliisque donis exornavit. H. Assūpsit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et duxit illos in montem excésum séorsum: Et transfiguratus est ante eos. Et ecce apparuerunt illis Moyses et Elias cum eo loquentes. Et.

Eccl. V.

Ex eo tempore multis magnis- que miraculis sancti Jacobi memoria nobilitari copta est. Ipse etiam gloriosus Apóstolus in difficultimis præliis palam se conspiécendum præbens, Hispanos adversus infideles pugnantes mirifice juvit. Quare factum est, ut universa Hispania sanctum Jacobum, præcipuum sibi patrónum divino munere concéssum, adsciverit; et usque ad hanc diem in primis coluerit. Ceterum tanti Apóstoli crebra miracula non modo intra Hispanias, sed in omnibus etiam

christianis provinciis celebrata, fecerunt, ut quemadmodum Ierosolymam ad Sepulchrum Domini, et Roman ad Apostolorum limina, sic etiam Compostellam ad sancti Jacobi reliquias undique confluant, religiosis, et voti causa, ex toto christiano orbe peregrini.

H. Potestis libere calicem quem ego bibo? aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari? dixit Jesus Jacobo et Joanni filiis Zebedai. At illi dixerunt ei: Ideo sumus. Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis, et baptismo, quo ego baptizor, baptizabimini. At.

De Expositione S. Augustini

Episcopi super Psalmum octogesimum sextum.

Eccl. VI.

FUNDAMENTA ejus in mōstib[us] sanctis: diligit Dominus portas Sion. Quare sunt fundamenta Apóstoli et Prophete? Quia eorum auctoritas portat infirmitatem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intramus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: et cum per ipsos intramus, per Christum intramus. Ipse est enim Janus. Et cum dicuntur duodecim portæ Ierosalem, et una porta Christus: et duodecim portæ Christus, quia in duodecim portis Christus: et ideo duodenarius numerus Apóstolorum. Sacramentum magnum hujus duodenarii significatio est numeri. Sedebitis, inquit, super duodecim sedes, judecantes duodecim tribus Israel.

H. Assūpsit Jesus Petrum et Jacobum, et Joannem secum, et cœpit pavere et tædere. Et ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinetobis, et vigilate mecum. H. Gloria Patri. Et.

Expositio Noctis.

Eccl. sancti Evangelii secundum Mattheum.

Eccl. viii. Cap. 20.

In illo tempore: Accéssit ad Jesum mater filiorum Zeb-

dæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Hymnia sancti Joannis

Chrysostomi.

Hom. 66. in Matth.

NON turbetur quisquam, si adeo imperfertos dicimus Apóstolos fuisse: nondum enim mystérium crucis erat consummatum, nondum grātia Sp̄iritus in corda ipsōrum infusa. Quod si virtutēm ipsōrum disere cupis, quales post datam grātiā Sp̄iritus fuerint considera, et vidēbis omnem ab illis perversam affectionem fuisse superatam. Hac enim de causa eorum modo imperfēctio revelatur; ut aperte percipere possis, quales subito per grātiā effēctū fuērunt. Quod igitur nihil spiritale petabant, nec de cœlesti regno quidquam cogitabant, perspicuum est. Sed tamen inspicimus etiam quomodo accéderant, et quid dicant. Volumus, inquiunt, ut quodcumque petierimus, facias nobis. Ad quod Christus: Quid vultis? respondit, non ignōrans certe, sed ut eos respondere cogat, et ulcus détegat, et ita medicamentum apponat.

Misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia: * Occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio. X. Ecce ego misso ad vos prophétas, et sapientes, et scribas, et ex illis occidetis. Occidit.

Lectio viii.

III. I vero cum erubéscerent, et verecúndia prohiberéntur, quóniam humáno afféctu eo dévenerant, seorsum ab aliis discipulis Christum accipiéntes interrogavérunt. Progréssti sunt enim, inquit, ne illis maniféstifuerent: et ita demum ea, quæ volébant, dixérunt. Volébant autem, ut ego conjício, quóniam super duodecim sedes sessúros discípulos audiérunt, primatum hujus conséssus impetrare: et præponi quidem se cæteris sciébant: Petrum vero sibi præséri

formidantes, dicere ausi sunt: Dic ut unus a dextris, alter a sinistris sédeat. Et urgent dicentes: Dic. Quid igitur ipse? Et significaret eos nihil pétere sp̄iritale; sed nec scire quidem quid póstulent, non enim pétere auderent, si scirent: Nescitis, ait, quid petatis: nescitis quam magnum hoc sit, quam mirabile, ac ipsas superiores excédens virtutes.

¶ Iste est, qui ante álios Apóstolos primus plantavit Ecclesiam sanguine suo: * Cujus corpus in Gallæciā delatum, per totum orbem glória illustráter. ¶ O sidus! o decus Hispánie! sancte Jacóbe Apóstole, intercéde pro nobis ad Deum qui te elégit. Cujus. 'dória Patri. Ca-

Lectio ix.

(Nisi dicenda sit de Dñica.

¶ Er adjécit: Potéstis bibere calicem, quem ego bibiturus sum, et baptismo, quo ego baptizor, baptizari? Perpédis, quomodo statim ab hac opinione ipsos removit, contraria eis dissérens. Nam vos, inquit, de honóribus et de corónis mecum agitis: ego vero de luctamine atque sudore dissereo. Non præmiorum hoc tempus est, nec illa glória mea modo apparébit: sed cædis ac periculorum tempus præsens est. Pérspicie autem quáliter ipso interrogatiōnis modo et hortátur et allicit. Non enim dixit: Potestisne cædem subire? potestisne vestrum effundere sanguinem? sed, quoniam pacto potéstis bibere calicem? Deinde alliciens inquit: Quem ego bibiturus sum, ut ipsa cum eo communicatiōne labórum, promptiores redderéntur.

¶ Deum laudámus.

AD LAUDES,

et per Horas Aiae

¶ Accéssit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Psalmi de Dñica.

**2. Dic ut sédeant hi duo filii
mei , unus ad déxteram tuam , et
unus ad sinístram in regno tuo.**

**3. Potéstis bóbere cálicem ,
quem ego bibitúrus sum? dicunt
ei : Póssumus.**

**4. Cálicem quidem meum bi-
bétis : sedére autem ad déxte-
ram meam et ad sinístram , non
est meum dare vobis , sed qui-
bus parátum est a Patre meo.**

**5. Quicúmque volúcrit inter
vos major fíeri , sit vester mi-
nister.**

Capitulum. 4. Cor. 4.

FRATRES , Putò quod Deus nos
Apóstolos novíssimos ostén-
dit , tanquam morti destinátos ;
quia spectáculum facti sumus
mundo, et Angelis, et homínibus.
Hymnus.

Jesu , salus mortálium ,
Nobis ades , dum dícimus
Laudes Patróno Hispániae ,
Tuam canéntes gloriā.
Laudándus hic est única ,
Quod primus in certámine
Apóstolus ex ómnibus
Pro te profúdit sanguinem .
Tui beatus pláribus
Notis amóris máximi :
Quod testis usque intérfuit
Recónditis mystériis .
Seu vi poténtis déxteræ
Surgit Jairi filia ,
Quando in patérnis sédibus
Est excitata ab ínferis :
Seu vultus , ut sol , spléndidus ,
Et vestis , ut nix , candida ,
Thabóris alto in vértice
Signum tuae dant gloriæ :
Seu monte olivis cónsito
Angoris est index tui
Sudor , tuo de córpore
Ceu gutta manans sanguinis .
Jesu , tibi sit glória ,
Qui natus es de Vírgine ,
Cum Patre , et almo Spíritu ,
In sempitérna sæcula. Amen.

X. Annuntiavérunt ópera Dei.
I. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus . Aña.

Visitávit nos per sanctum suum
Apóstolum , et fecit salutem de
inimícis nostris Dóminus Deus
noster.

Oratio.

Dlus , qui dispositione mira-
bili corpus hæti Jacobi Apó-
stoli tui de Jerosólymis ad His-
pániam transserri , et in Com-
postellá glorióse sepeliri volu-
sti : concéde , quæsumus ; ut ,
ejus méritis et præcibus , in cœ-
lesti Jerúsalem collocari mereá-
mur. Per Dóminum.

Et fiunt Com. juxta rubr. po-
sitam in j. Vesp.

Ad Tertiam , Aña.

Dic ut sédeant.

Capit. Fratres , Puto , supra.

R. br. In omnem , de Com.

Ad Sextam , Aña.

Potéstis bóbere cálicem.

Capitulum. 4. Cor. 4.

Nos stulti propter Christum ,
Vos autem prudéntes in Chri-
sto : nos infirmi , vos autem
fortes : vos nóbiles , nos autem
ignóbiles.

R. br. Constitues.

Ad Nonam , Aña

Quicúmque volúerit.

Capitulum. 4. Cor. 4.

NAM si decem millia pädago-
gorum habeális in Christo ,
sed non multos patres. Nam in
Christo Jesu per Evangélium ego
vos génu.

R. br. Nimiris honoráti.

Ad Vesp. Aña et Psalmi de
Nativit. Capit. Laudum. Hy-
minus ut in j. Vesp. X. Annun-
tiavérunt , supra.

Ad Magnificat , Aña.

O hætum Apóstolum , qui inter
primos éléctus , primus ómnium
Apostolórum Dómini cálicem bób-
bere méruit ! O gloriósum His-
pániae regnum , tali pignore ac
Patróno munitum , per quem
fecit illi magna qui potens est !
Alleluia.

Et fiunt Com. secundum rubr.
supra positam in j. Vesp.

DIE XVI. JÁNUARII.

In Festo S. Fulgentii , Episc.
et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. præter seq.

Oratio. Exaudi.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FULGENTIUS, Hispánus ex nova Carthágine, Severiano patre ejusdem provinciae duce géni-
tus, sanctorum Leandri, Isidó-
ri, et Florentinæ germanus fra-
ter, a pueritia cum morum
honestate esset instrúctus, etate
provéctior, omni virtutum gé-
nere, et sacrarum quoque litté-
rārum eruditione adeo enítuit,
ut doctoris illústris titulum apud
Hispános súerit assecútus. Cu-
jus rei illud quoque argumén-
tum est, quod egrégius idem
doctor Isidórus, qui ab eo súe-
rat educatus et piis documentis
imbáitus, libros de ecclesiásticis
officiis, in quibus de univérsis
mystériis, que in Ecclesia ce-
lebrántur, ac de originibus offi-
ciórum ecclesiasticórum disse-
rúerat, ipsi sanctissimo fratri,
sacræque disciplinæ amantissi-
mo dedicávit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Sed nihil ad Fulgentii com-
mendationem illústrius, quam ipsorum quoque hóstium
gravissimum de eo prolátum
testimónium. Cum enim Leovi-
gildus Gothórum rex sorórius
ejus, ariana báresi inféctus,
post patrátam filii sui sancti
Hermenegíldi cædem, infirmi-
tate áriter torquerétur; flagitiū
poenitentia ductus, licet non ea,
qua par erat ad salutem obti-
nendam, Recarédo filio suo
præcepisse dicitur, ut Leán-
drum, et Fulgentium, qui in
doctrina ecclesiástica insígniter
clarébant, tamquam patres au-
díret, et eórum mónitis obtem-
peráret. Id vero a Recarédo cu-
muláte præstitum fuisse tota
Gothórum gens ad veram fidem
perdúcta, et ariana perfidia in
Concilio Toletáno térito ab uni-
verso regno abjuráta, luculen-
tissime testántur.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vij.

Episcopus créatus, Astigitá-
nam, et Carthaginésem mis-
zelo, et exémplo gubernávit ecclésias. Toletána synodo intér-
fuit, sub rege Gundemaro, illú-
démque Hispalénsi secundo, in
cujus actis nonnulla sue ecclési-
am jura légitur vindicásse. Dé-
nique ab incéptis vite instituto
non recédens, et forma factus
gregis ex ánimo, cum pietate in
Deum, pastorali iu súbditos vi-
gilantia, aliisque sanctis opér-
bus vitam religiosissime trans-
egísset, virtutibus ac méritis
plenus, nec sanctitatem misera,
quam doctrinæ fama illástris,
obdormivit in Dómino. Eum dia-
césis Carthaginénsis, et Placenti-
na ut primarium suum colunt
patrónum. Sacré ipsius, et Flo-
rentinæ sororis reliquias sub Al-
phónso Undécimo in Beracána
óppido invéntas, ac póstea di-
sæ, partim in eadem Placenti-
na dicécesi, partim Múrciæ magna
pópuli veneratione coluntur.

R. Iste est.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secula-
dum Mattheum.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo tempore: Dixit Jesus di-
scípulis suis: Vos estis sal
terre. Quod si sal evanéserit, in
quo saliétur? Et réliqua.

Homilia sancti Gregorii
Pape.

*Ex Homilia 47. in Luc. 10. ante
medium.*

CONSIDERANDUM nobis est, ut
qui una eadémque exhorta-
tionis voce non sufficit simel
cunctos admonére, studeat sin-
gulos, in quantum valet, instrü-
ere, privatis locutiōníbus edificáre. Debémus namque pensare
continuo quod sanctis Apóstolis
dicitur et per Apóstolos nobis:
Vos estis sal terre. Si ergo sal
sumus, condire mentes fidelium
debémus. Vos igitur, qui pasté-
res estis, pensáte quia Dei ani-
mália pascitis: de quibus pro-
fecto animálibus Deo per Psal-

mistam dicitur: **Animália tua**
habitábunt in ea.

R. Amávit eum.

Lectio viii.

Et sápe vidémus quod petra
E satis brutis animalibus ante-
pónitur, ut ex eádem salis petra
lámberé débeant, et meliorári.
Quasi ergo inter bruta animália
petra salis debet esse Sacérdos
in populis. Curáre namque Sa-
cerdótēm necéssē est, quæ sín-
gulis dicat, unumquémque quâ-
liter admóneat, ut quisquis Sa-
cerdóti júngitur, quasi ex salis
tactu etérnā vitæ sapóre con-
diátur. Sæt étenim terræ non
sumus, si corda audiéntium non
condímus, quod profecto condi-
mémentum ille veraciter próximo
impéndit, qui prædicatiōnis ver-
bum non subtrahit, sed tunc
verè aliis recta prædicámus, si
dicta rebus et exémplis osténdi-
mus.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

NULLUM puto, fratres charis-
simi, ab aliis majus præju-
diciū, quam a Sacerdótib⁹
tolerat Deus; quando eos, quos
ad aliórum correctionem pósuit,
dare de se exémpla pravitatis
cermit: quando ipsi peccámus,
qui compescere peccata debú-
mus: nulla animárum lucra
quærimus, ad nostra quotidie
stúdia vacámus, terréna concu-
piscimus, humánam glóriam
inténta mente captámus. Et quia
eo ipso quo cæteris prælati su-
mus, ad agénda quælibet majó-
rem licéntiam habémus, suscé-
ptæ benedictiōnis ministérium
vér̄itimus ad ambitionis argumén-
tum: Dei causam relínquimus,
ad terréna negotiā vacámus: lo-
cum sanctitatis accípimus, et
terrénis actib⁹ implicámur.
Je Deum laudámus.

Vesp. a Cap. de S. Antonio
Abbate, cum Com. præc.

T Pro diocesis autem Car-
thaginensi, Placentina et Hispa-
neni. Duplex ij. classis.
Omnia de Communi Doct.

In utrisque Vesp., ad Magni-
ficat, Aña. O Doctor.

Oratio. Deus, qui pópulo.

Lectiones j. Nocturni, Sa-
piéntiam, de Comm. Doct.
R. viiij. In médio.

In ij. Vesperis fit Commemor.
S. Antonii Abbatis.

DIE XXI. JANUARII,

In Festo SS. Fructuosi, Epi-
scopi, Augurii et Eulogi.
Diaconorum Martyrum.

Duplex.

Omnia de Com. plur. Mart.,
præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Fructuósū,
et ejus diáconos Augúrium et
Eulógiū per ignem probátos
martyrio decorásti: concéde no-
bis, famulis tuis; ut, ipsórum
intercessióne, flamma divini
amoris succénsi, cum illis pá-
riter coronémur in cœlis. Per Dó-
minum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FRACTUOSUS, civis et Episcopus
Tarragonensis, eo tempore
martyrum subiit, quo immánis
illa Valériani et Galliéni persecú-
tio in electissima quæque Christi
membra sæviebat. Jam prætor
innumeros ubique terrárum mär-
tyres crudéliter occisos, Romæ
Lauréntium, Carthágine Cy-
priánum mactáverat. Cumque per Hispániam quoque nostram
grassarétur, Emiliánus præses
Tarracónem pervenit urbem pri-
mariam. Hic ergo Fructuoso,
ejúsque diáconis Augúrio, et
Eulógi in cárcerem primum
conjéclis, post sex deinde dies
se coram sistere jussus: Audísti,
inquit Fructuoso, quid Impera-
tores præcepérunt, deos scilicet
coléndos? Cui Póntifex:
Ego unum Deum colo, qui fecit co-
lum, et terram, mare et ómnia
quæ in eis sunt. Numquid et tu,
dixit præses Eulógio, Fructu-
sum colis? Ego, respondit Le-
vita Christi, Fructuósū non

colo, sed ipsum colo, quem et Fructuósus. Similiter Augúrio respondénte, parique fortitudine tribus constantissime Christum prædicantibus, cum nec minis, nec blanditiis Æmilianus sacrum mártirum pectus emollire posset, flammis adjudicávit.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Cum sicutur sanctissimus Episcopus cum diaconis suis ad amphitheátrum duceréntur, ádeo veheménti pópulus eórum amóre obstringebátur, ut plures étiam éthnici de insqua morte lamentaréntur, Christiāni vero, si quómodo possent pastóris sui amantissimi dolorem mortémque acerbíssimam delinire, póculum aromatibus conditum propinabant: sed ille abstinentiæ rigidíssimus custos, Sínite, inquit, nondum est hora solvendi jejúnii. Cum quidam Christiánus, cui nomen Felix, apprehénsa manu Fructuósi, eum enixe rogáret, ut sui memor esset in cœlis: Fructuósus, cunctis audiéntibus, digne respóndit: In mente me habére necéssè est Ecclésiam Cathólicam ab Oriénte usque in Occidéntem diffusam. Quam responsiónem divus Augustinus in sermóne, quem de gloriósis martyribus hábit, laudat, dicens: Néminem singulórum præterit, qui orat pro univérsis: ab eo nullum membrum prætermittitur, cujus oratio pro corpore fandit. Acta martyrii sancti Fructuósi, et Sociórum ádeo veneranda apud fidéles erant, ut publice in Ecclésia coram pôpulo legeréntur, non in Hispânia tantum, sed in Africa étiam, ac profinde in aliis quoque occidentalís orbis ecclésiis. R. Verbera carnificum.

Lectio vi.

OSTRÉMO Fructuósus fratres consolátus, et ex revelatione divina, nunquam eis defutúrum pastórem prædicens, álacer et secúrus cum sóciis suis, flexis géniis super struem lignorum

jam ardére incipiéntium, sese præparat victimam in odórem suavitatis Deo sacrificandam. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudabant, et glorificabant, et benedicébant Deum in fornace, donec per ignem probati, et sine mácula inventi, purissimas animas Deo reddidére, anno sexagesimo secundo supra ducentesimum. Nec desuerte magnalia, quibus in terris glóriam Sanctórum suórum pates fieri placuit Altissimo: Babylon quippe et Migdónius, licet ex familia presidis, Christiāni tamen, ipsa quoque filia Æmiliáni, certos scàndere egrégios Christi athletas, Angelórum choris stipatos, coronisque redimitos, cœspexerunt. Nocte superveniente Christiāni ad amphitheatrum curréntes, mártirum cineres collectos, prout quisque potuit, sibi vindicávit. Sanctus vero Fructuósus appárens mónumit, et quod unusquisque pio surto de sacris cinéribus usurpáverat, restituéret, unóque in loco simul condéndos curaret. Póstea in Ligures sacra pignora transportata sunt, servanturque prope Génua in Benedictinórum cenobio, ultra ea, que Narésa, et in ecclésiis Tarracónensi, et sanctæ Matrónæ Barcinonénsi pie coluntur.

R. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Cum audiératis, de Com.

DIE XXII. JANUARII.

In Festo S. Vincentii. I. evanç et Martyris.

Duplex ij. cl. cum Oct.

Psalmi de Communi una Mart., catéra ut seq.

Ad Vesperas, Añæ.

i. Dóminus dedit mihi linguam eruditam, ut sciám sustentare eum, qui lassus est verbo.

ii. Replétus sum fortitudine Spíritus Dómini, ut annuntiem Jacob scelus suum.

Sapiéntia et fortitudo Dómini sunt: tibi, Deus, coalitor, quia dedisti mihi.

I. Dedit mihi Dóminus sciéntiam sanctórum , et honestávit me in labóribus.

II. Certámen forte dedit mihi Dóminus , ut víncerem ; et sci-rem quóniam ómnium poténtior est sapiéntia.

Capitulum Laudum.

Hymnus.

PARTAS horrifíco supplicii mo-do
Palmas , atque decus Mártyris incliti ,
Festivo résonent cármine péctora .

Exultantia gáudio.

Cessérunt fúriæ , cessit atróci-tas

Illaudáta feri júdicis , sgnium , Vincénti , rábies fugit , abest procu-

Cædis triste periculum.

I rudúntur rápidis sæcula sæ-culis ,

Et cursu révolant irrevocábili: Stat , sempérque sacris stabit honóribus

Laus immobilior tua.

I e , lucénte polo , donec eant dies ,

Laudabunt hómines , plausibus æthere

Responsabit ovans , cœtus , et àrea

Numquam plectra siléntia.

S umma laude Pater , Natus et Unicus ,

Dicáтур páriter Nexus amábi-lis ,

Indivisa manens Númine Tríni-tas

Nunc , olim , sine térmico.

Amen.

V. Fuit magnus secúndum no-men suum. **¶** M áximus in sa-lútem electórum Dei.

Ad Magnificat, Aña.
Cum transieris per aquas , tecum ero , et flúmina non opérient te : cum ambuláveris in igne , non comburéris , et flamma non ar-debit in te.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum Invitator. Beatus Vincéntius Christi Martyr triúmphat coronátus in cœ-

lis : * Venite adorémus. Ps. Venite , exultémus.

Hymnus.

DECLASSATA senis lingua Va-léria

Quæ proférre nequit , dôgmata núniantis , Certo martyrio , non tñmido pede,

It Vincéntius óbviam.

Secutus sanguíneo vérberè trádi-tur

Mactandus fidibus discrucianti-bus ,

Inténsis variat carnificis furor Instruménta dolóribus.

Prunis suppósitis , cratéque fér-rea ,

Vim perférre diu cogitur ígneam , Quam solum valeat sancta re-pellere

Ardens péctore cháritas.

Vincis viva caro scinditur ún-gulis ,

Candentes rénovant vulnera lá-minæ ,

Dejéctum piceis in spéculibus premunt

Testæ corpus acúleis.

V is audire novum supplicii ge-nus ?

Sic fessum thálamo purpúreo locant

Inter delicias , sértaque flórea : Nec constántia frangitur.

S umma laude Pater , natus et Unicus ,

Dicáтур páriter Nexus amábi-lis ,

Indivisa manens Númine Tríni-tas

Nunc , olim , sine térmico.

Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Factus es suscéptor meus , Dómine , et refúgium meum in die tribulatiónis meæ.

Aña. In quoctúmque loco fúe-ris , Dómine , sive in morte , sive in vita , ibi erit servus tuus.

Aña. Magnificábitur Christus in cōpore meo , sive per vitam , sive per mortem.

V. Fuit magnus secúndum no-men suum. **¶** M áximus in salútem electórum Dei.

**De libro Apocalypsis beati Joánnis
Apóstoli.**

Lectio i. *Cap. 2. et 3.*

Hæc dicit, qui tenet septem stellas in dexterâ sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum : Scio ópera tua, et laborem, et patientiam tuam, et quia non potes sustinere malos : et tentasti eos, qui se dicunt Apóstolos esse, et non sunt : et invenisti eos mendaces : et sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. Qui habet aurem, audiatur quid Spíritus dicat : Vincénti dabo édere de ligno vita, quod est in paradiso Dei mei. Hæc dicit primus et novissimus, qui fuit mórtuus et vivit : Scio tribulationem tuam et paupertatem tuam, sed dives es : et blasphemaris ab his, qui se dicunt Iudeos esse, et non sunt, sed sunt synagóga satanæ. Nihil horum timemas, quæ passurus es. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ.

R. E coelo membra ista possideo, * Sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despicio, quóniam ab ipso ea me receptúrum spero. x. Ego non solum alligari, sed et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu. Sed.

Lectio ii.

Hæc dicit qui habet rhombophæam utraque parte acutam : Scio ubi hábitas, ubi seiles est satanæ : et tenes nomen meum, et non negásti fidem meam. Vincénti dabo manna absconditum, et dabo illi cálculum cándidum : et in cálculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit. Et hæc dicit Filius Dei, qui habet óculos tamquam flammam ignis, et pedes ejus similes aurichalco: Novi ópera tua, et fidem et charitatem tuam, et ministérium et patientiam tuam, et ópera tua novissima plura prióribus. Qui vicerit, et custodierit usque in finem ópera mea, dabo illi potestatem super Gentes, et regot

tas in virga férrea, et tamquam vas figuli confringéntur, sicut et ego accépi a Patre meo : et dabo illi stellam instituimam. R. Angustiæ sunt mihi úndique: * Mélius est mihi absque ópere incidere in manus vestras, quam peccare in conspéctu Dómini. Víncula et tribulatiōnes me manent : sed nihil horum véreas. Mélius.

Lectio iii.

Qui habet septem Spíritus Dei et septem stellas, hæc dicit: Scio ópera tua; esto vigilans, et confirma cætera, quæ moritória erant. Qui vicerit, vestiétur restimentiis albis, et non delébo nomen ejus de libro vitæ, et constitúbor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus. Et Sanctus, et Verus hæc dicit: Scio ópera tua, et dedi coram te ostium apertum, quod nemo potest claudere : quia habes virtutem, et servasti verbum meum. et non negásti nomen meum. Faciám ut de synagóga satana véniant, et adórent ante pedes tuos : et scient quia ego dilexi te, : quóniam servasti verbum patientiæ meæ, et ego servaboste ab hora tentatiōnis, quæ ventura est in orbe univérsum. Tene quod habes, ut nemo accipiat corónam tuam. Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitatis Dei mei novæ Jordáalem, et nomen meum novum. Et hæc dicit amen, testis fidélis, et verus, qui est principium cœtūræ Dei : Qui vicerit, dabo ei sedré mecum in throno meo: sicut et ego vici, et sedi cum Patre meo in throno ejus.

¶ Dómine, qui habes sanctam scientiam, maniféstare tu scis, quia cum a morte possem liberari, * Duros corporis sustines dolores: secundum animam vero propter timorem tuum libenter hæc pátior. ¶ Pátior, sed non confundor: scio cui créddi. Duros, iéria Patri. Duros.

In secundo Nocturno.

Aña. Stetit contra reges horréndos in portentis et signis.

Aña. Torménta suscepit, ita ut miraréntur, quod tamquam nihilum duceret cruciatum.

Aña. Probavit me Dóminus quasi aurum, quod per ignem transit.

V. Si consistant adversum me castra, non timébit cor meum.

R. Si exurgat adversum me præsum, in hoc ego sperabo.

Lectio iv.

Ex SS. Aug. et Leon. Serm. de S. Vincent., ex Prud. Cama. 5. et Act. apud Rainart.

VINCENTIUS martyris ille eximus, quem Paulinus Hispaniarum vocat decus et ornaméntum; quem devotis adeo Augustinus coluit obséquiiis, ut sermónibus quinque laudes ejus dixerit; quem hymnis et carminibus l'rudéntius cecinit martyrem loto terrárum orbe celeberrimum: Oscar in Hispania citeriore nobili ortus génere, Valério Cæsaraugustano Episcopo, maximæ sanctitatis viro, litteris et disciplinis informandus ab infânia træditus est: qui in doctrina et virtute gradu céleri sic est progressus, ut a Valério ordinatus diáconus, ab eodem Præsule, qui propter linguam impeditiorem verbi ministerio minus erat idóneus, prædicandi partes accéperit. Dum autem cruditum sibi munus, summa cum laude, fructu nec minore adimpleret, in persecutiōne Diocletiani comprehensus, Valéntiam in Hispania ad Daciánūm præsidem vincutus ducitur.

R. Hanc tentatiōnem * Ideo permisit Dóminus evenire illi, ut posteris daréatur exēplum patientiae ipsius. V. In labóribus plúrimis, in carcéribus abundantiis, in plagis supra modum, in mórtibus frequenter. Ideo.

Lectio v.

VERUM quem coram christiana plebe infracto a labóribus animo prædicáverat, invicta a

Totum Hisp.

suppliciis constántia coram tyráno Christum proféssus est. Christianæ religiōnis cultórem se ausus própalam dicere, præsidis suréntis jussu vincutus, rétortis brachiis exténsus est, donec ossa sédibus suis singula moveréntur: mox ferreis ungulis semel atque iterum excarnificatus est. Ipse autem, spretis tormentis, immóitus ac quasi esset sine ullo doloris sensu, nec misericordia nec iteratis cruciatiibus adduci potuit, ut thus idólis adoléret neque ut libros sacros tráderet: quapropter craticulus subiectis ardéntibus prunis imponitur; applicantur membris lámine; decurrit inter candéntis ferri asperitatem liquor stridens flamma arvína respérgitur; salis ignibus sparsi crepitantes minutissimè per membra dissiliunt: intérea Martyr invictus, eréctis in cœlum oculis, Dóminum precabatur.

R. Probavit me Deus quasi aurum, quod per ignem transit: * Vestigia ejus secutus est pes meus: viam ejus custodívi, et non declinávi ex ea. V. Ad cognoscendum Christum et societatem passionum illius, configurátus morti ejus. Vestigia.

Lectio vi.

Post hæc in carcere testaceis fragmentis strato distenditur, ut testárum aculei vulnérum dolorem exasperarent. Sed illustrato cœlitus carcere, Angelorum fovétur obséquio, allóquio mulcétur, solútis néribus déambulans psallit, consonat vocis angelicæ modulata suavitas: quod per rimas conspiciétes atupesciati carcéris custodes, christianæ religiōni fidéliter se dedunt. Edéctus inde Vincéntius, molli cálcitram impónitur, ut aliquantulum recreatus ácrius dénuo torqueréatur; verum pretiosam resolutus in mortem, Daciáno inániter de supplicio cogitante, Deo autem clementer disponente de præmio, corlo spíritum reddidit. Circumstantium

frequēntia Sancti vestigia deosculāndo prolābit, vñlera totius laceri cōporis pia curiositāte palpāt, sanguinem tincteū excipit, sacra veneratiōne pōsteris profutūrum. Contēdit adhuc eum mōriū cadavere Daciānus, sed frusta feris objicit: corax namque custos cōlitus designat̄ur, qui eas trucēmque lupum rostro et alis a thesāro sibi crédit̄ remōtiū arcet: frusta prōjicit in mare: quod étenim minime apparēre satégerat, nuta divino semper prōditur corpus, ut religiōsius humāndum, inquit Augustinus, venerandūnque demonstrarētur.

¶ Post tempestātem tranquillum facis, Dómine; et post lacrymatiōnem et fletum exultatiōnem infundis. * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sēcula. ¶ Ipse autem Dóminus noster Jesus Christus dedit consolatiōnem aeternam et spem bonam in grātia. Sit. Glōria Patri. Sit.

In tertio Nocturno.
Aña. Propter opus Christi usque ad mortem accēssit, tradens animam suam.

Aña. Mundus óbiit, per ómnia in Dómino confidens.

Aña. Vita décessit, univērsæ genti memoria mortis suæ ad exemplum virtutis derelinquens.

¶ Justus cum ceciderit, non collidetur. ¶ Quia Dóminus suppónit manum suam.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 10.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 274. et 275. in Festo

S. Mart. Vincentii.

MAGNUM spectaculum spectāvimus oculis fidei, martyrem sanctum Vincētium ubique vincētem. Vicit in verbis, vicit in pénis, vicit in con-

sēsione, vicit in tribulatiōne, vicit exāstus ignibus, vicit submersus flūctibus: postrēmo, vicit tortus, vicit mórtuus Quis istam patiētiā mīlii suo dénavit, nisi qui pro illu prior sanguinem fudit? cui dicitar in Psalmo: Quóniam tu es patiētia mea, Dómine: Dómine, apes mea a juventūte mea. Magnum certāmen magnam cōparat gloriā, non humānam nec temporālem, sed divinam et semipitēnam. Fides pugnat, et quando fides pugnat, carnem nullus expūgnat.

¶ Testimoniūm consecutā est esse justus, testimoniūm prohibēt̄ munēribus ejus Deo: * Et defunctus adhuc loquitor. ¶ In vita sua fecit monstra, et in morte mirabilia operāt̄ est. Et.

Lectio viij.

Quisquis putat sanctum Vincētium virib⁹ suis ista potuisse, nimis errat. Quisquis enim virib⁹ suis hoc se posse præsumperit, etsi vidētar vincere patiētia, vincitur a supēbia. Bene vincere, hoc est univērsas máchinas (diaboli) vincere, illécebras dum ministral, vincitur per continētiām: penas et tormenta infligit, vincitur per patiētiam: errores suggerit, vincitur per sapiētiām. Si considereretur in ista passiōne humāna patiētia, incipit esse incredibilis; si agnoscatur divina potētia, désinit esse mirabilis. Tanta grassabatur crudelitas in Mārtiris corpore, et tanta tranquillitas proferebatur in voce, tāntaque pōnārum aspēritas soniebat in membris, et tanta securitas sonabat in verbis, ut miro modo putarēmus, Vincētio patiente, aliū non loquēt̄em torquēri. Et vere, fratres, ita erat: prorsus ita erat: aliū loquēbatur; promisit enim et hoc testibus suis Christus in Evangelio, quos ad hujusmodi certāmina præparāhat. Sic enim ait: Nolle præmeditari quōmodo, aut quid

loquimini. Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patri vestri, qui loquitur in vobis. K. Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam, Dómine? Numquid cognoscetis in tenebris mirabilia tua, et justitia tua in terra oblitiorum? ». Nunc, Dómine, respice in quod manus tuam extendas ad sanitates, et signa, et prodigia fieri. Numquid. (S. Iória Patri. Numquid).

Lectio ix.

Domine, his premissis, futuris videlicet retributio- nibus, etiam in hoc mundo martyrum gloriam demonstramus. Quae hodie regio, quae provincia illa, quodisque vel Romanum imperium, vel christianum nomen extenditur, natalem non gaudet celebrare Vincen- tii? Quis autem hodie Daciani vel domen audisset, nisi Vincen- tii passionem legisset? Quod veritate cura servavit Dóminus Martyris corpus, quid aliud demonstravit, nisi se gubernasse viventem, quem non reliquit exanimem? Vicit ergo Daci- num vivens Vincen- tius, vicit et mortuus. Vivens tormenta calcavit; mortuus maria transnatavit. Sed ipse inter undas gubernavit cadaver extinctum, qui inter angulas animatum donavit invictum. Non flexit flamma tortoris corpus ejus: non mersit aqua maris corpus ejus. Sed in his et hujusmodi, nihil est aliud nisi, Pro- teo in conspectu Dómini mors Sanctorum ejus.

le Deum laudamus.

AD LAUDES,

et per horas. Aña.

1. Factus est Dóminus protéctor meus: salvum me fecit, quóniam vóluit me.

2. Deus meus misit Angelum suum: quia coram eo justitia iuvanta est in me.

3. Transvi per ignem et aquam; et eduxisti me, Dómine, in refrigérium.

4. Tamquam prodigium factus

sum multis; et tu, Dómine, ad- jutor fortis.

b. Bonum certamen ortavi, cursum consummavi, fidem ser- vavi: in rélique repósa est mihi corona justitiae.

(capitulum Sap. 16.

JUSTUS dedidit Dóminus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei, et dedit illi scien- tiæ sanctorum: in fraude cir- cumvenientium illum effuit illi, descenditque cum illo in fó- veam, et in visculis non derel- quit illum.

Hymnus.

Heroes supplicis victor in omni- bus,

Eldais fátui iudicis artibus,
Lecti blanditiæ déserit avolans
Trans fulgèntia sidera.

Colum prodigiis corpus ut in- tegrum

Projetum mediis persistet agris,
faveat,

Custos corvus adest, nec volu- cres, neque

Accédunt avide ferae.

Judex æquoreis fluctibus impe- rat

Mergi, reliquiis ne pátent locis;
Incassum, plácide nam refluen- tibus

Stans undis superémat.

Adsis, o! famulis rite precanti- bus,

Vincen- ti, rádium lémnis Im- potra,

Ne cedat pietas fracta periculis,
succumbatque labóribus.

Id nostro maneat corde recan- ditum,

Quod tormenta brevi præteréun- tia

Altérne páriunt præmia gloriæ,
Permansuraque gaudia.

Summa laude Pater, Natus et únicus,

Dicátur páriter Nexus améhilis,
Indivisa manens Númine Tríni- tatis,

Nunc, olim, sine témino.
Amen.

v. Custodívit Dóminus ómnia ossa justi. K. Unum ex his non conterétur.

Ad Benedictus, Aña.
Amplificatus est in mirabilibus suis : et quis potest similiter sic gloriari ? Potentia nemo vicit illum : et mortuum prophetavit corpus ejus : in vita sua fecit monstra , et in morte mirabilia operatus est.

Oratio.

Da nobis , quæsumus omnipotens Deus , adversa mundi invicta mentis constantia tolerare , qui beatum Levitam Vincentium nec minis terri , nec penitus passus es superari . Per Dominum .

Ad Primam , Aña.

Factus est .

Ad Tertiam , Aña.

Deus meus .

Capit. Justum deduxit .
R. br. Fuit magnus * Secundum nomen suum . Fuit . V. Maximus in salutem electorum Dei . Secundum . Gloria Patri . Fuit . V. Si consistant adversum me castra , non timabit cor meum . R. Si exurgat adversum me prælium , in hoc ego sperabo .

Ad Sextam , Aña.

Translvi .

Capitulum . Sap. 40.

Custodivit illum Dominus ab inimicis , et a seductoribus tutavit illum , et certamen forte dedit illi ut vinceret , et sciret quoniam omnium potentior est sapientia .

R. br. Si consistant adversum me castra , * Non timabit cor meum . Si . V. Si exurgat adversum me prælium , in hoc ego sperabo . Non . Gloria Patri . Si . V. Justus cum ceciderit , non collidetur . R. Quia Dominus suppónit manum suam .

Ad Nonam . Aña.

Bonum certamen .

Capitulum . Sap. 40.

Intravit Deus in animam servi sui , et stetit contra reges horribilos in portentis et signis : ideo decantavit , Domine , nomen sanctum tuum , et vicecum manum tuam laudavit pariter . R. br. Justus cum ceciderit ,

Non collidetur . Justus . V. Quia Dominus suppónit manum suam . Non . Gloria Patri . Justus . V. Custodivit Dominus omnia opera justi . R. Unum ex his nos conteretur .

In ii. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Hymnus ut in j. Vesp . V. In sæculum memoria ejus in benedictione . R. Et nominatus est usque ad novissimum terræ .

Ad Magnificat , Aña .

Réspice ad orationem servi tui , Domine Deus , quam orat coram te hodie : ut exaudiias deprecationem populi tui .

¶ De S. Anastasio Martyre fit alia die , ut in Com. unius Mart. et in Brev.

In Orat. Ad dæsto , dicitur beati Mætriris tui Anastasi .

In ij. Nocturno Lectio iv. Anastasius Persa , ut in Brev. Lect. v. et vij. Principes , ut in Comm.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis venit , de Com.

DIE XXIII. JANUARII.

In Festo S. Ildephonsi Archiepiscopi Toletani , Conf.

Duplex ij. classis cum Oct.

Omnia ut in fine Brev. sei Lect. j. Noct. , Fidélis sermo , de Com.

DIE XXVI. JANUARII.

In Festo S. Paulæ , Vidua . Semiduplex .

Omnia de Com. nec Virg. ne Mart. , præter seq.

Oratio .

Dixi , qui beatam Paulam , famulam tuam , spretis mundi deliciis , post insignia virtutum incrementa , ibi voluisti associare , ubi Unigenitus tuus natus est mundo : concide propitiatus ; ut ejus exemplo terrena cuncta despicientes , cœlestia consequi mereamur . Per eundem Dominum .

In j. Nocturno Lectione , de Script. occurrit .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

Ex Epist. 27. S. Hieronymi .
PAULA matrona Romana e nobilissimo senatorum genere ,

sed vita sanctitate multo nobilior, mortuo Toxotio, paris nobilitatis viro, cui quinque liberos ediderat, totam se ad Domum convérit, et copiosas cœpit divitias in Christi páuperes tanto afféctu erogare, ut eos tota Urbe perquireret, et dannum putaret, (ut de ea sanctus Hierónymus scribit) si quisquam débilis, et esúriens cibo sustentarétur altérius: quo in stúdio usque ad mortem persevérans, dicébat intérduum se id voti habére, ut mendicans morerétur, et in suo sūnere aliéna síndone involverétur. Cum autem ob quasdam Ecclesiárum dissensiones, Oriéntis et Occidentis Episcopi Romam, sancto Dámaso Pontifice, conveníssent, sanctum Epiphánium, Salamínem Cypri Episcopum, hospítio excépit, et Paulinum Antiochiam omnibus charitatis officiis cólere stúduit; quorum accénsa virtutibus, pátriam desére et ad erénum pér gere gestiébat. Quare Urbis frequentiam, et ora laudantium fúgere festinans, et párvulam Béthlehem Romam prælérre volens, tandem ad portum Rómánum navigatúra descendit, fratre, propinquis, ac liberis prosequéntibus, et piam matrem matérna charitatem retinére cupiéntibus. Illa vero, quamvis viscera ejus dolore torqueréntur, siccós ad coelum tendebat oculos, et pietatem in filios pietate in Deum súperans, nesciébat se matrem, ut Christi probáret ancillam.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

Navi fgitur consénsa cum Eustóchio filia, quæ propósiti et navigationis ejus comes erat, alis fidei sumptis, Hierosólymam et sancta loca incredibili ardore vidére cupiébat. Quare cum Cyprus primum, deinde Seleúciam appulisset, in Syriam, et Palæstínam venit, cuius cuncta sacra monuménta tanto stúdio, ac pietate circum-

svit, ut nisi ad réliqua festinaret, a primis non posset abdúci. Dénique Béthlehem substítuit mansúra perpétuo; ubi, structis quatuor monastériis, uno virorum, quod sanctus Hierónymus gubernatúrus suscépit, aliis virginum, rélikum vitæ iter admirabili sanctitatem confécit. Humilitatis virtus in ea máxime enituit: nihil ea clemétius, nihil erga húmiles blandius fuit. Invidórum calúnias, et saeculi várías tentatiōnes summa patientia et mansuetudine tolerávit. Tarda erat ad loquendū, et velox ad audiendū. Sanctas Scripturas tenébat memóriter, et vetus, ac novum Testaméntum assiduo perlegébat. Hebræam linguam discere vóluit, et consecuta est ita, ut psalmos hebráice cáreret, et sermónem illum, quasi natívum, personáret. Super duríssimam humum stratis cilicolis quiescébat, si tamen quies dicénda est, quæ júgibus pene oratiōibus dies, noctésque jungébat. Mólia étiam in gravíssima febre léctuli strata non hábuit. Tantæ autem continențiae fuit, ut prope mensúram excéderet, et debilitatem corporis nímiis jejuníis, ac labore contraheret: exceptisque diébus festis, vix óleum in cibo cáreret. Neque addúci ullo modo pótuit, ut ad vires corporis relaciendas vino uterétur. Agrotantes miris obséquiis, ac ministériis confovébat: cumque aliis languéntibus large præbéreret ómnia, si quando ipsa ægrótasset, sibi non indulgébat, et in eo inéquális videbátur, quod in aliis clemétiam, in se duritiam commutábat.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

TANDICUM in gravíssimam valitudinem incidísset, ac mortem adésse sentíret, et frigéntia alia parte corporis, animæ tepor in solo pectore palpitáret, quasi ad suos pér geret, alienosque deséreret, illos versículos usque

ad expirationem animæ repetebat: Dómine, diléxi decórem domus tuæ, et locum habitatiōnis gloriæ tuæ; et, Quam dilécta tabernácula tua, Dómine virtutum! concupiscit, et déficit anima mea in atria Dómini: digitoque crucis signum in lábiis imprimens, sanctissimam animam Deo redidit séptimo Kalendas Februarii, mātatis suæ anno quinquagesimo sexto. Translataque Episcoporum mānibus in ecclésiam Speluncæ, tota ad funus ejus Palæstinérum urbium turba concurrēte monachorum, virginum, viduárum, et páuperum, qui ad exéplum Dorcádis vestes ab ea præbitas ostendébant; triduo post subter ecclésiam juxta specum Dñi condita est. Fallax grátia.

In iij. Noct. Hom. in Evang.. Smile... thesáuro, de Com.

DIE XXVIII. JANUARII.

In Festo S. Juliani, Episcopi et Confessoris.

Duplex ij. classis cum Octava. Omnia ut in fine Breviarii.

In Vesp. fit Com. S. Joannis Chrysostomi tantum.

In j. Noct. Lectiones, Fidélis sermo, de Comm.

In Dioc. Conchensi, et ubi fuerit Patronus vel Titularis.

Lectio ix.

Serm. 22. S. Petri Chrysot.

Homo, tali móntu Christus te dítare voluit, non nudare: manére tibi tua voluit, non perse: perpetuári, non vacuari sácculos imperávit: jussit te transférre, non pérdere. Plus consílio patris agit, quam jure dominantis. Inter insídias latrónum, et tineárum morsus, quare tua recóndas, objúrgat; pervigiles noctes, dies ánrios, sollicita témpora ne tibi ipsi facias, commoneris. Auri custos, servator argénti, securitatem non habet, nescit quiétem; et cui deest securitas, quies perit: poena dives est ille, non censu. Thesáurum non deficiéntem in cœlo; hoc est dicere: Ubi ego

sum, ibi pónite: date mihi, ego servo. Homo, da patri, crede Deo, quia et hærédi pater, et Dens hómini créditum non negávit; tenére tua non potest, qui sua dedit. An humánis indiget, qui divina largítur? An est nostrorum cùpidus, qui nos suórum fecit herédes?

Te Deum laudamus.

Alibi, Lectio ix. de S. Agneta et ejus Com. in Laud.

In ij. Vesp. Com. seq.

DIE XXIX. JANUARII.

Octava S. Vincentii, Mart.

Duplex.

Omnia ut in die Festo, præter Lect. j. Nocturni, quæ sunt de Script. occur., et seq.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Pape.

Lectio iv.

Serm. 13. in nat. S. Vincent.

Cunctorum licet, dilectissimi, gloriósas Mártyrum passio-nes, quos distícta regiónes loca meruérunt, una fides faciat omnibus indiscréto honóre ve-nérabiles: pròprium tamea sibi in hoc veneratiōnis obséquio di-vindicant dignitatēm, qui Ecclésiam Dei et documéntis præca-toris erexérunt, et patrocínis adjuvárunt. Inter quos juste báatum Levitam Vincéntium, cu-jus confessione et morte Chri-stum incrédulis prædicátum incunctanter agnoscimus, cathólicis stúdiis celebrámus. Qui ut fidé-lium devotiōnem Deo studiósus commendaret, altiori charitatis flammescens afféctu, morti sensu tandem fidéliter obtulit, quo videlicet robur fidei in solidissima petra Christo fundátum, sequacibus imitándum darétur: neconon et semen apostólicæ præ-di-catiōnis per eum plúribus disseminátum, ope suo intercessiōnis tutum ac perfécte co-summatiōnis fruge refértum, in coeléstibus demum horreis conderéatur. Ilunc ergo amplius pròpria venerantur, quem etiam peregrína mirántur: quatenus eis se largiōrem exhibeat in be-

neficiis, quibus se amabiliorum cognoscit in gaudiis; siique in ejus solemnitate uberior letitiae ambitus, de quo fidei crevit effectus.

¶. Hanc tentationem.

Lectio v.

VINCENTII passio*n*is vel ultima pervidere seu memorari, fratres, evidenter placet: quatenus animadverat sanctitas vestra, quo diabolus suum perdixerit dolis ministrum, vel quomodo Christus suum influmen usque servaverit solum. Cognito figitu*s*ancto Vincen*t*ii abscessu*s*, iudex insanus, et quia Christus viesset in Vincen*t*io nesciens Daci*n*anus, illius sibi promittit cadaveris expositione vindictam, cuius gemit ex virtute victori*m*. Feris namque et canibis, decpta furoris superbia, assumendum pr*o*fic*i* mannat lictoribus, ut tali pastu eorum impleret ventrem, quorum ipse gererat mentem. Sed ut divinis excrescentibus beneficiis majoris victori*m* Vincen*t*io gratia conferretur, institutus corvus, avis amica cadavéribus, expósitas corporis dapes servatūra jejuna. Qui ut coelitus se custodem designatum ostendere, adventantes reliquas aves éminus non segni impetu perturbabat: inter quas immánenem quoque lupum proprius accedentem ruluti qui commissum thesaurum sacrilega audacia attaminare pr*o*ssumeret, pennis et aliis diverberans procul abegit. Sed ille quod non tam ad inferendam venisset injuriā, quam ad augéndam miraculi pompa*m*, quadam sui habitudine stupidus indicabat.

¶. Probavit.

Lectio vi.

O impudens furor, et statua vesania! Corvus obséquitur, lupus veneratur, Daci*n*anus perséquitur, nec erubescit velle se adhuc ferox perdere, quem mansuetata bestialis feritas satagebat protégere. Unde ad oc-

culéndam Mártyris laudem, non jam secretum, sed profundum elegit: credens sibi ad delitescéndam ejus glóriam non claustra fidem servatūra, sed maria: quasi non idem eleménti Domínus esset, per quem dudum ei cáceris abdita corlésti fulgore radiata micuissent. Datur nautis mergéndum corpus in fluctibus: ut ad auxilium saltem sequora proficerent, cui ad vincéndum Christi missum terra defecisset. Enavigatis itaque magna ex parte freti gurgitibus, projectum inter sorbentes undas pr*o*potes est Dei déxtera consecuta: et quae sp̄ritum intulerat in corlum, corpus mox rétolit ad sepulchrum. Sic prædicátor veritatis, charissimi, nec tormentorum vincitur pénis, nec tenebrōsi cáceris superatur angustiis. Non a bestiis dilaniatur, non profundo celatur, sed littori redditur, præcónio diffamatur: ut qui vere confessus fuerat nomen Deitatis, veritatem sibi adesse experiretur divina suffragia bonitatis: consequensque erat, quatenus ad ejus visiōnē per mortem attingeret, quem probabilis vita conversatiōne semper attestatus fuisset; sciens quod de contémptu pr*æ*senti*s* vita, glória surgit beatitudinis æternæ.

¶. Post tempestatē.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 40.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere eos qui occidunt corpus, Aniam autem non possunt occidere. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 270, 277, in Festo Mart. Vincentii.

In passione, quae nobis hodie recitata est, fratres mei, evidenter ostenditur iudex ferox, tortor cruentus, Martyr infactus. In cuius corpore, penis variis

exarato, jam tormenta defecabant, et adhuc membra durabant. Tot convicta miraculis persistebat impietas, tot vexata suppliciis non cedebat infirmitas; agnoscatur ergo operata divinitas. Quando enim corruptibilis pulvis contra tam immunita tormenta duraret, nisi in eo Dominus habitaret? In his enim omnibus ille agnoscendus, ille glorificandus, ille laudandus est, qui et in prima vocacione dedit fidem, et in suprema passione virtutem. Vultis nosse quia utrumque donatum est? Audite Apóstolum Paulum: Vobis, inquit, donatum est pro Christo, non solum ut credatis in eum, verum etiam ut patiāmini pro eo. Accéperat hæc ultraque Lævita Vincētius, accéperat et habebat. Si enim non accepisset, quid habéret? Habebat in sermonē fidūciam, habebat in passione tolerātiām.

¶. Testimoniūm.

Lectio viii.

CALIBORII nobis Mártyrem tot tormenta faciébant. Multispli-
enim vulnerum varietate consesus, non deserébat pugnam, sed
aerius iterabat. Putares quod
eum duraret flamma, non ureret; et tamquam siguli fornax
lутum molle suscipiens, duram
redderet testam. Póterat Martyr
noster dicere Daciāno: Jam non
urit ignis tuis carnem meam, quia exaruit velut testa virtus
mea. Et quóniam veraciter scriptum est: Vasa siguli probat
fornax, et homines justos tentatio tribulationis, probatus est
atque decocetus illo igne Vincētius: arsit vero et eréputis Da-
ciānus. Si enim non ardēbat, unde clamabat? Quid enim erant
verba irascētis, nisi sumus ardētis? Ergo Mártyri nostro,
refrigérium in corde habēti, flamas extrinsecus admovébat:
sed ipse facibus furoris accēsus, tamquam clivanus intus
ardēbat, et habitatorem suum
diabolum concremabat. Non tan-

tum Mártyrem cruciabant tor-
menta, quantum illum vastabat
insania. **¶. Numquid.**

Lectio ix.

Sed jam, fratres, illa omnia
transiérunt, et ira Daciāni,
et pena Vincētii. Nunc autem
pena Daciāno, corona vero ma-
net Vincētio. Hoc attendite, et
fidem vestram interrogate. Sanctus
Vincētius si formidine
tormentorum negaret Christum,
videretur corpori pepercisse:
quadam autem conditōne mor-
tali corpore solveretur. Quid
ageret in resurrectione, cum in
eternum ignem precipitat-
tur? Negans Christum, negatur
a Christo: Qui negaverit
me, inquit, coram hominibus,
negabo eum coram Patre meo,
qui est in cœlis. Ecco negari,
quiécerent illi tortures, et vul-
nerato ánimo, sanum esset cor-
pus; immo occiso ánimo, vive-
ret corpus: quid prodesset in
eternum mortuo brevis corporis
vita? Te Deum laudámas.

EADEM DIE XXIX. JANUARII,
VEL ALIA DIE.

In Feste S. Valerii, Episcopū
Cæsaugustani et Conf.

Duplex.

- Omnia de Conim. Conf. Pont.
præter seq.

Oratio.

OMMIOTENS sempiternæ Deus,
qui sacram beatæ Valerii,
Confessoris tui atque Pontificis,
solemnitatem hodiernam die vese-
rari voluisti: nos famulos tuos
ab omni culpa liberos esse con-
cēde; ut, ejus intercessione, ad
vitam perveniamus eternam. Per
Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex Lect. jam approb. pro eccl.
Cæsaugust. et Valent. et ex
iis quas habentur de S. Valerio
in Brev. Rom. in Feste S.
Vincētii mart.

VALERIUS pietate, et doctrina
iñsignis, ex consulari Vale-

riorum turba (teste Prudencio) Cesaraugusta ortus est, Balémaque se in episcopatu gessit, qualem nec optare quidem populus potuisset. Cum enim Diocletiani, et Maximiani in Christianos persecutio maxime sevireret, toto animo, omniisque studio ad propagandam Christi fidem incumbebat, certans nimisrum, iusta praeceptum Apóstoli, bonum certamen fidei, apprehendensque vitam eternam, in quam vocatas erat, et confessus bonam confessionem coram multis tribus. Qui cum ob lingum tarditatem in praedicandi Evangelii exercitatione minus versari posset, ne ex ea re aliquid detrimenti populus acciperet, hanc curam Vincențio ejus discipulo et diácono demandavit; ut hac ratione nihil ad confirmandum in fide populum, ipsūmque sancte delynūm, desideraretur. Utriusque vero exemplo vita ac morum sanctitate, Vincenții etiam prædicatione res christiana in dies magis augebatur. Ille intelligenz Dacianus, qui in prædicta Diocletiani, et Maximiani persecutio in Hispaniam preses missus, Christianos totis tribus insectabatur, Valérium una cum Vincențio Cesaraugusta capi, et utrumque Valétiām vincitum post se duci, impio suo instituto expedire admundum, ac necessarium etiam esse judicavit.

H. Invēni David.

Lectio v.

Vinos staque sanctissimos Valérium et Vincențium vinculis constrictos Cesaraugusta Valétiām Dacianus ad se duci iubet, qui simul atque Valétiā in illius conspectu prodiérunt, cum Valérius ob senilem etatem et eam qua apud Christianos valébat existimationem, auctoritate precolleret, ad ipsum praeses conversus: Quid, inquit, tu, Valérius? an putas sequum esse religionis pretextu principium decreta infringere, ac violare? Tunc Valétius, quamvis

cōpore ob longavam etatem infirmiore, animo tamen firmissimo, religiosis, et fidei causam suscipiens, mitiore licet ac tardiore sermone, Daciano respondit: Nos, o Daciane, qui christianam fidem prodiemur, et mājorum nostrorum vestigiis instamus, Deo pótius, cujus nutu domini sunt cōdita, quam hominibus obedire oportere, in maximis, ac sanctissimis nostra Religionis decretis semper habemus. Quo auditu, Dacianus, quóniam ex Valéii morte nullum sibi triūphum pollicebatur, quod summa ille auctoritate, quam quovis tormento gravidorem illi futuram esse existimabat, confactus esset, exilio duxerat damnandum illum esse decretit. q. Pœni adjutorium.

Cum igitur exili causa Valério solum vertendum esset, relicta civitate Valétiā, in Arragoniā provinciam esse constulit, cui cum Cesaraugastam redire, aut ampla spaciōsava loca incolere, edictu Jūdiciis prohibitum esset, Anetum, ejusdem provinciā oppidulum, ad habitandum sibi delegit: id etiam sibi præstiterunt, ut separatus a turba, ac proinde omnibus impedimentis liberatus, rebus divinis se totum déderet, suamque senectūtem Deo prorsus consecraret. Quo in loco cum clarissima Vincenții mors, quam Valétiā pro Christi fide ab impio Daciano glorioſissime perpessus fūerat, semper ipsi in mentem veniret, eam vehementer illi gratulari solebat: quin et ipse ex hac vita migrare summis votis optabat; ut quem charissimum sōcium, sūcīque mūneris participem habuisset in terris, brevi etiam cōmitem haberet in colis; et ut proclivis sui in Vincențium animi significationem aliquam ederet, templum eo in loco Christianorum sumptibus ergendū curavit; quod primum beatissimi Vincenții nōmine dedicatum est.

Qui tandem vigiliis, jejuniis, orationibus et sacris meditacionibus intentus, selscem animam Deo reddidit circa annum Domini trecentesimum decimum quintum. Cujus corpus non longe ab eo loco in Castro, cui nomen est Strada, Christiani pie sepelirunt. Insigne vero nunc monumentum ejus reliquias continens, ac nomen referens, in coenobio Roda vulgo nuncupato, conspicitur.

R. Iste est.

In iij. Noct. Hom. in Evang..
Homo pregre, de Com.

DIE XXX. JANUARII.

In Octava S. Ildephonsi.

Duplex.

Omnia ut in die Festi, praeter Lectiones j. Nocturni, quae dicuntur de Scriptura occurrente, et sequentia.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregorii Papae.

Lectio iv.

Part. 2. Pastoral. c. 4.

TANTUM debet actionem populi actio transcendere Præsulis, quantum distare solet a grege vita pastoris. Opertet namque, ut metiri se sollicite studeat, quanta tenenda rectitudinis necessitate constringitur, sub cuius estimatione populus grex vocatur. Sit ergo, necesse est, cogitatione mundus, actione præcipius, discretus in silentio, utilis in verbo, singularis compunctione proximus, præ cunctis contemplatione suspensus, bene agentibus per humilitatem socius, contra delinquentium vitia per zelum justitiae erectus, internorum curam in exteriorum occupatione non insnuens, exteriorum providentiam in interiorum sollicitudine non relinquentis.

R. Invéni David.

Lectio v.

Ibid. c. 9. et 10.

CONSIDERANDUM quoque est, quia cum curam populi electus Præsul suscipit, quasi ad egrum medicus accedit. Si ergo

adhue in ejus opere passiones vivant, qua presumptioe percutsum mederi prosperat qui in facie vulnus portat? Ille modis omnibus debet ad exemplum bene vivendi pestrabi, qui castotis carnis passionibus moriens jam spiritu alter vivit: qui prospera mundi postponit, qui nulla aduersa pertimescit, qui sola interna desiderat: cujus intentioni bene congruens, nec omnino per imbecillitatem corpus, nec valde per contumaciam repugnat spiritus; qui ad aliena cupienda non dicitur, sed propria largitur.

R. Posui adjutorium.

Lectio vi. Ibid. c. 8.

UNDIS ipsum quoque episcopatus officium boni operis expressione definitur, cum dicatur. Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Ipse ergo sibi testis est, quia episcopatum non appetit, qui non per hunc boni operis ministerium, sed honoris gloriam querit. Sacrum quippe officium non solum non diligit omnino, sed nescit, qui ad culmen regiminis ambulans, in occulta meditatione cogitationis ceterorum subjectorum pascitur, laude propria latetur, ad honorem cor elevat, rerum affluentium abundantia exultat. Mundi ergo lucrum queritur sub ejus honoris specie, quo mundi destrui luca debuerant.

R. Iste est qui.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

N illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis saltem. Quod si sal evanederit, in quo salietur? Et reliqua.

De Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homil. 15. in Matth.

LUCRAT lux vestra: hoc est, plurima in vobis sit virtus, ac maxime ingenii illius acceditur ignis, et ineffabile omnino lumen effligerat. Quando autem

tam magna virtus facerit et clara, latere non poterit, etiam si mille illam contigeret velit modis ille qui possidet. Bene autem ait, Lumen: nihil est, quod sic hominem faciat insignem atque conspicuum, etiam magno ambitu optet latere, ut splendor iste virtutis. Sicut enim ipso sole circundatus, ita utique clarus effulget, nec in terram solummodo rutilatus propriæ virtutis emittit, sed supra ipsum etiam cœlum proprio fulgore radiabit.

R. Amavit eum.

Lectio viii.

Hinc itaque illos ubérius consolatur. Etsi, inquit, maledicta in vos audiētes dolētis, habētis tamen plurimos, quos ad amorem atque admirationem Dei vestro addueatis exemplo. Tunc enim multi erunt omnino mirantes, non utique vos tantum, sed per vos etiam Patrem vestrum. Nec dixit, Deum, sed Patrem; conferendæ illis nobilitatis prærogativam hoc jam nōmine largiendo. Considera, quantum istiusmodi sit cōmodum, quantum etiam discrīmen. Si enim vitiis sordeāmus, etiam si nobis nullus obtrēctet, erimus omnibus miseriōres. Si vero virtutibus splendere curēmus, vel si totus mundus contra nos maledictis voluerit personare, erimus omnium beatissimi, atque ad nos trahēmus omnes, qui venire clēgerint ad salūtem. Omniquidem tuba documenta sunt operum clariōra, vitaque munda ipsa est luce fulgēntior.

¶ In medio.

Lectio ix.

Ex Hom. 10. in Matt. post init.

Non veni sōlvere legem, sed impletare. Legem vero non unotantum, sed altero, et tertio implēvit modo. Uno quidem, quia nihil ex legitimis ipsis transgressus est; alio vero, quia per nos quoque id ipsum facit, quod Paulus significando dicēbat: Quóniam finis legis Christus ad justitiam omni credēti. Quod

enim illa per litteram non pótuit, hoc per fidem ipse confécit. Si vero aliquis diligenter exāminet, alium quoque tertium modum implētæ ab eo legis invéniet. Quid vero istum? Ipsa utique præcepta, quæ erat datūs: non enim intéritus priorum, sed augmētum pótius, et complemētum erant ea, quæ dicebāntur a Christo. Illius quippe sententia, qua dicitur, Non occides, non interēmptio, sed adimplētio magis atque munstrio est, dicere. Non irascaris; omniāque similiiter ceterōrum.

Te Deum laudamus.

In Laud. fit Comm. Oct. S. Juliani, ut in j. Vesperis.

Vesp. a Capit. de seq. Comm. præc. et Oct. S. Juliani, Aña. Euge. ¶ Elégit.

DIE I. FEBRUARII.

In Festo S. Cæciliæ, Episc. et Mart. et Patroni principalis Eccl. et Dioc. Granatensis.

Duplex.

Omnia do Communi unius Mart. Pont. preter seq.

Oratio.

Dux, qui nos per beatum Cæcilium, Mārt̄yrem tuum atque Pontificem, ad agnitionem tui nōminis venire tribuisti: concéde propstius; ut per quem supērni mūneris rudimenta suscepimus, per eum subsidia perpetua salutis impetrēmus. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. Confitebor, de Communi Virg. ij. loco. Sed duæ ultimæ sic divisæ, ut Lectio iii. incipiat ad voces: Invocávi Dóminum.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

Quoniam variōs, multiplicésque triūphos, quos evangēlica prædicatiō cumulavit, tempus nos dinumerare non patitur, ad illos tota nostri sermōnis consūgit oratio, quos Hispaniarum Ecclēsia reportavit, quæ a sanctis Apóstolis tēt mērit habēre Episcopos, quod dies mundus accépit. Vere mater lú-

minum, fons diérum, quæ septenário corúscō gérminis sui toto orbe respléndet. Felix, quæ mériuit possidére tot virtútum pignora, quot illa arca præceptórum volúmina sacrata gestavit.

¶. Honéstum fecit.

Lectio i.

BEATA cui in futura glória tot adstant candelábra, quot hic hábuit Evangélii præcónes; tot corónæ, quot insulæ, tot bravia, quot torménta. Mérito profunde de venerando illo Sanctórum número scribens ad Alphónsum et Sánctum Ilispániam reges, et ad ejusdem regni Episcopos sanctus Gregórius Séptimus, románuus Póntifex, testátur, a sanctis Apóstolis ad Ilispániam septem illos Antístites diréctos fuisse, qui, destrúcta idololátria, christianitatem fundavérunt, Religiónem plantavérunt, órdinem et officium in divinis cùltibus agéndis ostendérunt, et sanguine suo Ecclésias dedicavérunt.

¶. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

EX his adest nobis hodie náralis sancti Cæciliæ, qui cum mirábilem multitúdinem Christi fidei subjungásset, Illyberi glorióso agóne quiévit. In cujus póstea civitatis excise locum Granata succéssit, quæ patróni, ac paréntis sui tanta semper pietate memóriam recóluit, ut etiam sub Maurórum tyránnide templum ejus nómini dicátum, sacris Christianórum celebrándis, inviolátum exstiterit.

¶. Stola jucunditatis.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Amen, amen dico vobis, nisi grānum, ut in Festo S. Ignatii die j. Februarii.

In Laud. Com. Oct. S. Juliani. Vesp. de seq. Comm. prætantum.

DIE III. FEBRUARII.

Septima die infra Octavam

S. Juliani.

In ij. Vesp. Purif. B. V. lit. Com. Oct. si de ea fit hodie.

In j. Nocturno Lectiones : Scriptura occurrente.

In secundo Nocturne.

Sermo S. Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

In vig SS. Petri et Paali l. i.

TRA sunt quæ in hac festivitate sancti Juliáni vigilantes considerare debémus: Auxilium Sancti, exémplum ejus, confásióñem nostram: auxílium ejus, quia qui potens in terra, poténtior est in cœlis ante faciem Dómini Dei sui. Si enim dum hic víveret, misértus est pecatóribus, et orávit pro eis, nunc tanto amplius, quante vérius agnoscit misérias nostras, orat pro nobis Patrem, quia beatissima illa pátria charitáte in eis non immutávit. Neque enim quia impassibilis omnino, ideo et incompassibilis factus est: sed nunc pótius induit sibi viscera misericordiæ, cum ante fontem misericordiæ existit.

¶. Invéni David.

Lectio v.

DELEMUS etiam atténdere exéplum ejus; quia quādū in terris visus est, et cum homínibus conversátus est, non declinávit ad déxteram neque ad sinistram: sed viam régiam tenuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas et vita. Intuémimi humilitatem óperum ejus, auctoritatem verbórum ejus, et tunc vidébitis quómodo tam verbo quam exémplo lácerit inter homines, quália nobis restigia dereliquerit, ut ambulamus per ea, et non errémus in eis. Vere juxta Prophétam: Sémita justi recta est, rectus callis justi ad ambulandum.

¶. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Sed et diligenter intuítu co-susiónem nostram inspicimus, quia homo ille similis nobis fuit, passibilis, ex eódem luto formátus, ex quo et nos. Quid ergo est quod non solum difficile, sed et impossibile crédimus, ut faciámus ópera

quas fecit , et sequámur vestigia ejus ? Confundámur , fratres , et contremiscámus ad vocem istam , si forte haec consústio ad-dúcatur nobis glóriam : si forte géneret grátiam nobis timor iste. Sic ergo in sancti Juliani festivitatē et gaudére et con-fundi debémus : gaudére , quia Patrónum prémissimus ; confundi , quia eum imitári non póssumus.

R. Iste est qui.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 6.

In illo tempore : Dixit Jesus discípulis suis : Nolite thesaurizare vobis thesáuros in terra , ubi arrugo , et tinea domolitur , et ubi fures effodiunt , et surantur. Et reliqua.

Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.

In Cap. 3. Matth. Hom. 42.
tom. 2. paúlo ante finem.

Quia in cœlo est domus nostra , ibi etiam ómnia recondámus , nihil hic pénitus relinquéntes , ne illud perdámus. Illic si-quidem etsi óstia thesáuros tuos , etsi clávibus serisque communias , si oppónas famulorum mille custódias , etsi súperes omnes insídias malignorum , etsi oculos effúgias invi-déntium , etsi nulla per tineas damna patiáris , etiámsi nullum omnino rebus inferat detriméntum vetústas (quod útique inter impossibilia numerándum est) mortem tamen nunquam valébis effúgere ; sed uno tibi mo-ménto témporis ómnia illa rapiéntur , nec rapiéntur modo , sed in manus etiám inimicórum plerūque tradéntur.

R. Amávit eum.

Lectio viij.

Si vero in supérnam illam do-mum opes tuas tránsferas , ómnia proculdúbio ista superá-bis. Non enim óstium , non seras , et claves superpóni erit necéssio : tanta est poténtia illius civitá-

tis , tam indepoliábilis régio et qua omnino invia corruptioni malitiaque permáneat. Nonne sicut extrémæ vecordia est , hic quidem , ubi repósta cor-rumpuntur ac pereunt , ómnia congregáre ; eo loci autem , ubi et intacta pérmanent , atque etiám augéntur , non vel miní-mum quiddam repónere , et hoc cum ibi simus sine fine victúri ?

R. Sint lumbi.

Lectio ix. de S. Blasio ut in Brev. , et ejus Com. in Laud.

DIE IV. FEBRUARII.

In Octava S. Juliani.

Duplex.

Omnia ut in die , præter seq.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

Serm. 2 de S. Victore , t. 2.

Gaudere in Dómino , dilectissimi , qui inter contínua suæ pie-tatis beneficia indúlsit mundo beatum Juliánum , cuius multi salvaréntur exémplo. Iterum dico , gaudéte , quod factus de mé-dio appropriávit Deo , ut multo plures ejus intercessióne salvéntur. Habet ex homínibus cui hó-minum peccáta donet misé-ricors , et miserátor Dóminus ; habet tempus et locum intercedéndi pius , et miséricors advo-cátus : in terris visus est , ut esset exémplo : in cœlum levá-tus est , ut sit patrocfui. Illic infórmatus ad vitam , illic invitát ad glóriam. Factus est mediá-tor ad regnum , qui fuit incitátor ad opus. Bonus mediátor , qui sibi jam póstulans nihil , to-tum in nos transsérre desiderat , et supplicántis afféctum , et supplicationis fructum .

R. Invéni David.

Lectio v.

Hac dies gloriósæ migrationis ejus , dies lætítiae cordis ejus , exultémus et lætémur in ea. Introfívit in poténtias Dómini , gau-deámus : quia nunc poténtior

Est ad salvandum. Hodie, posito corpore, quo solo praepediri ab introitu gloria videbatur, tanto alacrior, quanto expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria Sanctorum. Hodie de novissimo, et humili loco, quem sibi ex consilio Salvatoris elegerat, ipso summo Patres familias evocante, verus amicus ascendit superius, et est illi gloria coram simul discubentibus. Ascendit autem cum immensa supellenti meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus.

R. Posui adjutorium.

Lectio vij.

Anima ejus in bonis demorabitur. Quæreris ubi? cum Abraham, Isaac, et Jacob in regno cœlorum. Ita cum talibus, et tali in loco sibi sedet. Sedet excelsa, et fulgida: sedet ieta-bunda, et laudans: sedet delicata, et ornata monilibus suis, stupata malis, fulcita floribus. Sedet gloriósus Póntifex, débita jam suavitate, et securitate quietus; securus quidem sibi, sed nostri sollicitus. Non enim cum putrédine carnis simul se exuit viscéribus pietatis, nec sibi sic induit stolam gloriae, ut nostra pariter misericordia, suæque ipsius misericordiae oblivionem indueret.

R. Iste est.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 6.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite thesaurizare vobis thesáuros in terra, ubi aerugo, et tinea demolitur, et ubi fures effodiunt, et surantur. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Ex cap. 14. de Naboth

Jezraelita, tom. 4.

Custos es tuarum non domini nus facultatum, qui aurum terræ infidis, minister últique ejus, non arbiter. Sed ubi thesaurus tuus, ibi et cor tuum.

Erge in illo auro eorū tuum infidisti terræ. Vende pótius auram, et eme salutem: vende lápidem, et eme regnum Dei: vende agrum, et eme tibi vitam æternam. Considera quia ista tibi potest mors eripere, potest superioris tollere. Deinde, quia pôteris parva pro magnis, caduca pro æternis, thesáuros pecuniam pro thesáuris gratiæ redere. Isti corrumpuntur, illi permanent. Considera, quia hōs solus non possides: possidet tecum tinea, possidet aerugo, qui consumit pecuniam. Illos tibi consortes avaritia dedit.

R. Amávit eum.

Lectio viii.

Vnde autem quos tibi det gratia debitóres. Splendidez pánibus benedic lábia justorum, et testimónium bonitatis illius fidéle. Facit tibi Patrem debitorem Deum, qui pro manere, quo pauper adjútas est, fenus exsolvet, quasi boni débitor creditóris. Facit tibi debitorem Fílium Dei, qui ait: Erravi, et dedistis mihi mandáre: siti, et dedistis mihi bóbere: hospes eram, et collegístis me: nudus, et operauistis me. Quod enim unicuique minimorum collátum fúerit, sibi dicit esse collatum. Nescis, o homo! struere divitiás. Si vis dives esse, esto pauper sǽculo, ut sis dives Deo. Dives fidei, dives est Deo: qui dives est in misericordia, hic est dives Deo.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Sunt qui in paupertate abdident, et qui in divitiis égant: abúndant páuperes, quorum profunda paupertas abundavit in divitiis simplicitatis sue: divites autem eguerunt, et esserierunt. Neque enim otiose scriptum est: Divitium páuperes præpositi erunt, et proprii servi domini fenerabunt: quia divites, et domini supervacua et mala séminant: ex quibus non fructum colligant, sed spinas me-

tant. Ideo paupéribus dívites erunt subditi, et servi domini spirituália fónerábunt: quemadmodum dives rogábat ut sibi súllam aqua pauper Lázarus fóneráret. Potes et tu, dives, istam implére senténtiam, si largiáris páuperi. Qui enim largitúr páuperi, Dómino fónerat. Te Deum laudámus.

In ij. Vesperis fit a Capit. de S. Agatha, Virg. et Mart. cum Commem. præc.

Si dies Octava S. Juliani venerit in Dñica Septuag. fit Officium de Dominica hoc modo: Vesp. in Sabbato præc. dicuntur de Feria, ut in Psalt., scilicet Aña, Benedictus, Psalmi Sabbati, et a Capit. fit de Dñica cum Comm. diei Octave, ut in j. Vesp. Festi, Aña. Sacérdos et Pónitifex. Ý. Amávit eum. Oratio. Excita, sine Suffragiis consuetis, et precebus propter Octavam.

Sequenti die fit de Dñica prædicta, cum Com. Octav. in Laud. et ij. Vesp.; et non dicuntur Suffragia, nec Preces ad Primam et Complet.

Si dies Octava venerit in Feria iv. Cinerum, nihil fit de Octava, neque in j. Vesp. ejusdem diei Oct.; sed Feria iij. dicuntur Vesp. de Feria, sine Comm. Oct. dum de ea nihil fieri debeat die sequenti: quare cessabit omnino in Nona vij. diei infra Octavam.

DIE XII. FEBRUARII.

In Feste S. Eulaliae, Virginis et Martyris. Duplex.

Omnia de Com. Virg. et Mart. præter seq.

Oratio.

Deus, qui nos martyrii beatissimae Eulaliae, Virginis et Martyris tuæ, solemnitate laetificas: concéde propitiatus; ut gloriósis ejusdem méritis, et terréna nobis proficiant, et cœlestia desiderata provéniant. Per Dóminum.

In Quadrag. Comm. Feriae.

Lectiones j. Noct. in Quadrag. de virginibus, extra Quadrag. de Script. occurrit.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

EULALIA virgo Barcinonensis, nobilibus paréntibus nata, et in Christi fide ac religione educata, cum décimum quartum suæ aetatis annum attingeret, et in eadém tenuera aetate desidério martyrii flagraret, divinitus inspirata, se ipsam sponte præsidi Daciáno, Barcinoné persecutiōnem adversus Christianos exercenti, ad martyrium offérrer decretivit. Cumque ruri tribus fere milliáribus procul a Barcinonensi urbe maneret, inde, paréntibus atque domésticis id ignorántibus, clam recédens. Barcinonem pervenit. Ubi prætorianam domum ingrédens, Præsidem pro tribunali sedéntem adit: et stans coram eo, sic alta voce elocuta: Ut quid, Daciáne, audes Christianorum sanguinem injúste fündere, et eosdem ad falsos venerandos deos cogere? Unus est solus verus Deus, omnipotens, omnium Creator, et Dóminus, quem Imperatóres Diocletianus, et Maximianus, et tu, et omnes homines venerari obligantur. Quomodo ergo, homo cum sis, non times Deum unum omnipotentem offendere? Aut cur Christianos pveritatem niteris, ut Deum verum déserant, et falsa dæmonum simulácrum, opera manuum hominum fabricata, colant? Ad quam Daciánus, rei novitaté turbatus, dixit: Quantum es tu, quæ contra imperatorem majestatem, et ministrorum suorum débitam reverentiam, ausa es talia publice proferre verba? Cui virgo: Ego sum Eulália, ancilla Jesu Christi, qui et Dei Patris, et Mariæ Virginis Matris est Filius, qui solus est Rex regum, et Dóminus dominantium: et cui divinus jure debet exhiberi honor et cultus, non autem idolis.

ii. Propter veritatem.

Lectio v.

Hac gloriósa fidei confessione, quasi splendenti luce exca-

catus tyrannus, tum odio in Christianos commotus, tum ira contra virginem concitatus, eam illico alligari, in custodiam deduci, ibidemque crudeliter verberari imperat. Quod tormentum cum constanti animo et late vultu tenera virgo, multis id videntibus atque mirantibus, sustinaret, ferina rabie contra ancillam Christi magis concitatus Daciánus, omni tormentorum genere Euláliam christianam debere excruciarí decernit. Igitur primum Eulália in equuleo posita ferociter dilaceratur. Mox ungulis ferreis tota excarnificatur: facibus, flammisque ardentibus ad ejus virginale pectus lateraque admotis, extiritur. Oleum super ejus exstum plagatumque corpus infunditur: quo totum perunctum supra vivam calcem exténditur ac volvatur, ut ardore calcis interiora virginis viscera acerbissime torquerentur. Liquatum ac servens plumbum supra virginem corpus effunditur, ac totum ipsum corpus acutis testaceis fragmētis confricatur. Ne autem sensus aliquis proprio careret dolore, per ejus nares acetum cum atriti sinapi permixtum immittitur, et candelis denique accensis castissimi virginis oculi adūruntur. Quare nihil non tentat, nihil non facit ingeniosa, saepe tyranni malitia, ut a vero cultu Dei cultricem abducatur. Ceterum quo magis crescit tortoris saevitia, eo magis augetur in sponsa Christi constantia, fortitudo, et gratia. Etenim Eulália in cruciis Deum orat, eidemque late gratias agit: dumque tortores in inferendis tormentis fatigantur, ipsa nec tristitia affecta, nec molestia fracta, omnia non solum aequo, verum etiam alacri animo perferebat.

II. Dilexisti justitiam.

Lectio vj.

Nihil jam se posse vi tormentum contra Euláliam spe-

rabit Daciánus. Ad infirmum ergo, et ignominiam calide suum vertit obstinatum enim, ut experiatur si hoc modo valeat triumphare. Igitur castam, et verecundam virginem, nudam corpore, exstam, dilaceratam, oleo, calce, et cruore sanguinis conspersam, ac deforamatam, per vicos et plateas civitatis publice coram omnium oculis, circumferri jubet. O acerbum crudelique spectaculum! Sed qui animalia terrae, et volatilia cœli vestit Deus, sponsam suam Euláliam mirabilibus ornavit indumentis. Nix enim illico de caelo cecidit, quæ sacre virginis corpus mirandum in modum contexit: quæque caritus suo contemporato frigore virginis esset refrigerio, et suo splendore candore eidem simul esset ornamento. Quam sponsa Christi candida, et rubicunda per loca publica gloriosa incédens, vere de tyranno triumphans, omnibus visa fuit admirabilis, et speciosa! Fremebat Daciánus, infractum videns animum virginis, et jam quasi de victoria despérans, eam cruci affigi imperat. Verum in cruce pendens Eulália, cœlesti recreatur gaudio, quod se cruci affixam, Christoque simillimam videt. Neque ibidem omnium admiratio Deum glorificare cessat. Denique jubente præside, pridie Id Februarii, securi percūtitur, et geminata martyris atque virginitatis corona, nobile certamen exigit. Cujus anima ad instar columbae a corpore egrediens, colum a multis visa est concindere. Corpus vero a Christianis honorifice extra Barcinonis urbis mœnia sepelitur.

III. Afferentur Regi.

In iii. Nocturno Hymna et Evangelium, Smile erit regnum celorum decem virginibus, de Communi.

In Quadragesima Lectio ii. et Commemoratio Feria in Laudibus.

DIE XIV. FEBRUARII.

In Festo B. Joannis Baptiste a
Conceptione, Cont.
Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. præter seq.

Oratio.

Dux, qui ad majorem sancti-
simæ Trinitatis gloriam pro-
pagandam, beatum Joannem
Baptistam Confessorem tuum
admirabili spiritus fortitudine,
et invicta patientia roborasti:
concede nobis famulis tuis; ut
ejus imitationi júgiter inhærentes,
gloriam assequatur æternam. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrere.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNES Baptista a Concep-
tione in oppido Almodóvar
Toletanæ diocesis in Hispania,
Marco et Elisabetha génere et
religione illustribus paréntibus
natus, ab ipsa pene infantiæ non
æquivoca eximia pietatis et san-
ctitatis indicia præbuit. Vix
sexennis penitentia cupidus,
aspero lectulo, cilicio, flagellis
corpusculum suum coepit affli-
gere. Qualis futurus esset iste
puer, semel et sterum sancta To-
lesia ejus genitoribus prænun-
tiavit, ipsum vaticinando religio-
sa familiæ reformatorem, et
sanctum. Adolescens in omnium
virtutum exercitio magis pro-
ficiens, Sacramentorum fre-
quentia, ac jugi orationis studio,
aliis era exēmple. Abdita intér-
dum quærebat, ut liberiori pré-
cibus et contemplationi vaca-
ret. Abstinéntia fuit admirabili,
cibumque sibi subtrahébat, ut
famélicos áleret: talique serebá-
tur misericordia in páuperes,
ut quo ipsi licebat modo, iisdem
opitularétur. Toléatum missus,
ut sacris studiis incumberet,
nihil de consueta vita ratione
remisit: et castitatem, quam
novénnis ante beatissimæ Vir-
ginis aram vóyerat, inter pers-
cula et insidias illibatam serva-

vit. A Deo, majóra de eo dispon-
ente, vocatus, sanctissimæ
Trinitatis Redemptiōnis Captivō-
rum Ordinem ingredi postulá-
vit, votique compos factus fuit.
R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Ad tirocinium admíssus, sin-
gulári spiritus servore illud
explévit, seséque Institutó quod
scégerat, solémni emissa pro-
fessione, perpetuo dedicavít.
Beátum Simónem de Roxas mo-
deratorem nactus, sub ejus
disciplina sacra theologiæ cur-
sum confécit; interea perfectiō-
nis stúdio, ac regulári obser-
vántia vel ipsis prædictóribus
præfuit. Sacerdotiō initiatus, ad
animárum lucra se totum con-
vértil: quo in munere tantum
præstitit, ut nedum peccatóres,
plúrimos perditásque mulieres
in viam salútis revocáverit: sed
et infidéles étiam Christo lucri-
ficerit. Severiorem observan-
tiám veheménter exóptans, pri-
mavam sui Ordini régulam, et
protoparéntum Joánnis et Felícis
institutum instaurare, ac resti-
túere sibi proposuit: subisque
fratres eódem spíritu informare
satégit. Romam idcirco se cón-
tulit, ut apostólica auctoritatē
munitus, meditatum opus ag-
grederetur. Incredibile autem
dictu est, quot sustinére labó-
res, quot debuerit obstacula su-
perare, ut quod sibi proposué-
rat, perficere posset. Id tandem
obtinuit, et a Summo Pontifice
Cleménto Octávo Reformatiōnis
indultum et apostólicas litteras
impetrávit.

R. Amávit eum.

Lectio vi

In Hispaniam revérsus, aliquid
bus sibi adjunctis sóciis, pri-
mavam régulæ observantiam,
ac rigidioris disciplinæ ratione in
cénobio Vallis-Rúpium insti-
tuit; eo sane succéssu, ut pri-
scorum patrum spíritus revitisse
videretur. Plura tamen diu
multumque tanto in ópere pro-
moyéndo pérfeti débuit, cum

TOTUM HISP.

4

invidus humani generis hostis et suum exercuerit odium , et ad injiciendum moras , et venerabilis viri frangendam constantiam , homines etiam in eum concitaverit : quorum persecutioes , ludibria , contumelias , calumnias Deum pro detractoribus exorando , patientissime toleravit . Interes gravibus licet et diuturnis morbis vexatus , animo minime econcidit ; sed uni Deo fidens , cuius gloriam promovere studebat , decem et octo cœnobia virorum , et unum mulierum in summa paupertate et rigidissima observantia fundavit . Tandem non tam annis , quam labóribus , æruminisque confessus , lethalem in morbum incidit , et ad mortis nuntium exclamavit : Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi : in domum Domini ibimus . Ecclæsiae Sacramentis devotissime suscepit , conjæctis in Christum crucifixum dœcis , suis illacrymantibus fratribus benedicens , regularem observantiam , et opus Redemptiois comméndans , qua prædicta hora , placidissime in Dô u. no quiévit , décimo sexto Kaléndâ Martis , anno millésimo sexcentésimo décimo tertio , et tali sum quinquagésimo secundo . Ejus corpus Cúrdubæ in collégio sui Ordinis honorifice conditum est . Ipsum vero prodigiis tam ante quam post obitum clarum , Pius Séptimus Pontificis Maximus , sexto Kaléndas Octóbris , anno millésimo octingentésimo décimo nono , Beatórum fastis adserpsit .

n. Iste homo .

In iij. Nocturno Lectiones de Comm. ii. loco .

DIE XXV FEBRUARII.

In Feste B. Sebastiani ab Apparito , Confessoris .

Duplex .

Omnia de Comm. Cons. non Pont. præter sequentia .

Oratio .

Domine , qui beatum Sebastianum , Confessorem tuum ,

in simplicitate cordis ambulare fecisti , ac ecclæstibus donis cumulasti : concede propitius : ut , ejus intercessione , et puris mentibus tibi servire , et gratiam tua munera consequi valeamus . Per Dominum .

In j. Nocturno Lectiones de Script. occurrit : in Quadras Beatus vir de Comm. ij. loco .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

SEBASTIANUS GUDIUS Gallicus oppidi diocesis Aurisensis , ex honesta stirpe in Hispania ortum habuit . Ab infantiâ pœducatus , ac puer pascendis grægibus deditus , nihil puerile gessit in opere , statimque apparuit , cum ad magnum aliquid portendendum peculiari Dei providentia suisse preservatum : nam , ut constanter fertur fama , cum duodenniis ex lue contagiosa lethaliter decumberet , et solus in semidiruto lugorio esset derelictus , morsu lupi e memore erumpentis , qui leniter tumidem perrupit , pusque virulentum plane absentes , a matre illuc redeundis mirabiliter repertus fuit sanatus . Puero domi probe transacta , adulacens e paterno solo egratus , Salmanticanam recessit , ibique alioam servilio mancipatur : tum rei agraria alibi adductus , ut pertutum iniipi am sublevaret , varia huc inde expertus est discriminas , in ilisque ter mulieres ejus virginatati insidiantes , invicta rejecione perhibetur . Hisce vero pericula valde commotus , in novam Hispaniam , quo evangælica fides super siderat invicta , predicatori in animum sibi induxit ; namque conséderens cum aliis scisis , quorum convicia sequimenter in itinere tulerit , præparare tandem navigatione confecto , primo Angelopolim , deinde Méxicum appulit .

q. Honossum fecit .

Lectio v.

Ecclæsia charitatis ejus in præsumum illico caput Mœci

Prembère argumenta. Cum enim ibi novo opificio construendi plausta, arduaque labore appetiendi vias rectas per impervias syrias, præsertim eam quæ e México ducit ad Zacathécam, totum se daret, pingues opes, quas inde sibi comparabat, inviduis, et órphauis alendis, bénéditis puerilis dotandis, aliisque bujus gêneris misericordiæ opéribus impendebat. Quocirca hóminem multo ære alieno gravatum, atque adeo a lictóribus captum, toto debito generose soluto, et vestigio ab eorum mánibus liberavit. Illic tantam virtutis opinionem adéptus fuit, ut etiam ab Indis, ingenita ferociate depórita, obsequium sibi, et famulatum præstari mereretur. Náptias, quas olim modeste abnúerat, postmodum intrare decretivit. Itaque bis matrimonium cum honestis virginibus contraxit, quas tamen, iisdem consentientibus, intacies reliquit. Quare dñmon variis modis eum est aggreditus: nunc feda spectra ferocia tauri, trucisque Mauri ei objicione: nunc ventis mulieris impudice gestionalis feram induens: sed vir Dei signo crucis cuncta hostis molimina vicit. Postrema cónjuge defuncta, ordini Seraphico adscribi pétuit, ac monialibus sanctis Clars cunctis ópibus refectis, voli sui compos, jam septuagenarius in statu laici effici meruit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

SOLEMNISUS votis Deo nuncupatis, in omni virtutum gênero mirifice enituit. Summa et finiter simplicitas, animi candor, mansuetudo, obediéntia, paupéritas, in adversis item tolerandis eximia patientia. Temperans adeo fuit, et fortis, ut præter prolixa iugdicia, et corporis afflictiones, noctes insomnes sepe traduxerit; dignus propterea, cui, ut fertur, esuienti in deserto, et omni huma-

ne ope destituto, Angoli cibaria ministrarint, lascitâline confitam recrearint, dormientem cœlesti splendore circumfusaerint, itinerantem a pluvia et nubibus defensoriat, ex via dêrium in rectum tramitem deduxerint, deque uno in aliun locum transstulerint. Futuros evântos quoque prænovit; secreta item evanescit, et cordium arcana penetrasit, et in ferocios belliua absconditum semper exercevit dominium. Eucharistie Sacramentum, quod in extrâmo morbo et vomitu præpositus sámere non poterat, ad se deferrî poposcit, et humistratus, lacrymisque persesus, inenarrabilis animi sensu cœlituit. Nélio tandem confectus, propice centenarius, ultimum diem placidissime Angelópoli clausit. Post mortem corpus ejus, quod ex paucitâta attritum squallidumque erat, statim formosam induit spéciem, suavemque spirarit odorem. Virtutibus dénique, et miraculis clarus, a Pio Sexto Pontifice Máximo in Reatorum cultum solémniter est relatius.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Sunt lumbi, de Communi.

DIE I. MARTII.

In Festo S. Rudesindi, Episc. et Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. præter seq.

Oratio.

PROPTERUM, quæsumus, Domine, nobis famulis tuis per sancti Confessoris tui atque Pontificis Rudesindi mérita gloriada: ut, ejus pia intercessione, ab omnibus semper protegâmur adversis. Per Dóminum.

In j. Noct. in civitate et diue. Mindoniensi Lect., Fidélis sermo, de Com.

Extra Mindoniensem, de Script. occurrit extra Quadrag.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

RUSSORUM natione Gallaeus paréntibus régii gêneris Gu-

terro et Ilduára; qualis esset futurus, ejus concóptio satis osténdit. Multis enim ac largis in páuperes eleemosynis, orationibus, et lacrymis cum vacaret Ilduára, ab Ángelo premónita est, se conceptúram filium, qui et apud Deum magni futurus esset mériti, et apud homines præcipuo sanctitatis nōmine. Pridie igitur solemnitatis sanctorum Mártirum Facundi et Primitivi, Rudesindum péperit, qui dies propterea semper illis sacer ac festivus, quādū vixérunt, fuit: construxit præterea Ilduára in honorem Archangeli Michaélis ecclésiam eo loco ubi ab Ángelo certior facta est se conceptúram.

R. Invéni David.

Lectio v.

RUDESINDUS itaque ab ipse pueritia Dómini legem méditanus, brevi admodum in virum apostólicum crevit. Quapropter ab ecclésia Mindoniensis clero, magno ómnium consensu, Episcopus éligitur, rege atque procéribus mira gaudētibus: nota enim illis erat Rudesindi sanctitas, et eruditio. Præsul ergo Mindoniensis factus, multis virtutibus claruit. Splenduere certo in Rudesindo, præter ceteras dotes, profusa in páuperes elemosynas, ecclesiarum aut jam dirutarum, aut ruinam minantium instauratio, aut novárum construccio, atque evangélias doctrinas frequentissima prædicatione. Assumptus deinde, urgente rege ac populo, ad regendum Iríensem Episcopatum, ubi tunc Apóstoli Jacobi corpus conditum erat, majore in dies fructu christiano populo præmerat. Nenique insigne monachorum cénobium in propriis cón-didit prædiis, quam illi amplissima et opulentissima paréntum testamento contigerant.

R. Póuei adjutorium.

Lectio vi.

Noxes carnibio Celianóva, quod religio, et augsta stru-

otra etiam hodie amplissimum est. In quo monasticam sub beati Benedicti régula vitam annos aliquot agens, migravit ad Dóminum Kalendis Martii, editis multis in vita et post óbitum miraculis. Ejus corpus usque ad hodiernum diem in eodem cœnobio quidescit, ac magna præcipue Gallaicorum, et Lusitanorum frequētia semper invisit. Claudit sanctus Rudesindus anno Dómini nonagesimo trigésimo, et sequentibus: quem Christinus Tertius, dum in ministris esset, a terra levavit, deinde Pontifex factus, in Sanctórum catalogum rétulit, anno scilicet millésimo centésimo nonagesimo sexto.

R. Iste est.

In iiiij. Noct. Hymn. in Evans. int lumbi de Comm.

DIE III. MARTII.

In Festo SS. Hemetheri et Celedonii. Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mar præter seq.

In utrisque Vesp. Hymnus
Scripta sunt cælo duorum
Mártirum vocabula,
Aureis que Christus illic
Annotavit litteris:
Sanguinis notis et idem
Scripta terris traxit.
I'ollet hoc felix per orbem
Terra théra stérnante,
Hic locus dignus tentacio
Ossibus visus Deo,
Qui beatórum pudicus
Esset hospes corporum.
Illic calentes hauis undas
Cedo tinctus dòpici;
Illitas crudore sancto,
Nunc artnas inculus
Confreuantant, obsecrant
Voco, votis, mēnora.
Nemo puras hic rogando
Frustra compaginat preces.
Læsus hinc lersis rovertit
Supplicator flotibus:
Omne quod justum poposcit,
Imperiatum sentiens.
Nemipterna sit beatus
Triumphi glória,

Equa Patri, Filiisque,
Par decus Paracito :
Unius trinitque nomen
Laudet universitas. Amen.
Oratio.

Dixi, qui gloriosos Mártyres
 Hemethérium, et Celedó-
 niūm in iis nōminis confessio-
 ne robosasti: concéde propitiū;
 ut quorum cōpora veneramur
 in terris, eōrum aspēcto perfrua-
 mur in carnis. Per Dóminum.

In Quatrag. Com. Ferme.

Ad Matutinum. Hymnus.

Ibat tunc atros secundos
 Israélis pósteros
 Ductor aulae mundialis
 Ite ad aram jüsserat,
 Idolis littore agri,
 Easē Chriati desugas.
 Ille duórum chara fratum
 Concaléscunt pectora,
 Fida quos per omne tempus
 Iduxerat sodalitas:
 Stant parati ferre quidquid
 Sors tulisset ultima.
 Tu foret præbenda cervix
 Ad bipennem pùblicam:
 Vérberum post vim crepantum,
 Post catastas igneas:
 Sive pardis offeréndum
 Pectus, aut leónibus.
 Nosne Christo procreáti,
 Mammónes dicábimur,
 Et Dei formam gerentes
 Serviémus aëculo?
 Absit, ut ecclésias ignis
 Se tenébris misceat.
 Ille loquéntes obruiuatur
 Mille penitus Mártyres:
 Néxibus manus utrasque
 Flexus involvit rigor:
 Et calibio attrita colla
 Grávibus ambit circulis.
 Tempiterna sit beatas
 Trinitati glória:
Equa Patri, Filiisque,
Par decus Paracito :
Unius trinitque nomen
Laudet universitas. Amen.

In j. Noct. Lect., **Bratres, De-**
bitores, de Comm.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Hemerianus, et Celedónius
 fratres Legionenses, Mar-

celli centurionis mártiris filii,
 aliordumque insignium márti-
 rum, qui diversis tempóribus,
 et locis, pro Christo paesi sunt,
 germani fratres, postquam diu
 fortiterque sub románis vestillis
 meruerunt, mota in Christianos
 sérissima persecutiōe, pér-
 bus votis, constantique ánimo
 semet in vicem adhortantes de-
 crevérunt, relictis gentilium ea-
 stris, ad Christi militiam trans-
 fere. Ardore itaque fideli succénsi,
 dum alii verū fidei cultores
 in tentatiōe deficiébant, illi ad
 martyrium properarunt, seien-
 tes ita animam servari, dum
 pérditur: sanguinem sacrari,
 dum fünditur; et acceptis, non
 inflictis vulnéribus, christianam
 parari victoriā.

It. Sancti tui.

Lectio v.

() haistru itaque palam profé-
 si, et ināniū dērūm simu-
 lācra detestati, Deum verū li-
 bère prædicare corpérunt. Quare
 ad militum tribunál rapti, inde
 grávibus caténis onusiti, in te-
 nebricōsum fastidūmque cărcē-
 rem protraibuntur, ubi multis
 ardūnnis macerati, cum nullis
 artibus sive verbōrum blandi-
 tiis, sive beneficiōrum premis-
 sis, sep̄iudsre repetitis suppliciis,
 a sancto propōsito dimo-
 véri potuissent, variis cruciantur
 tormentōrum genēribus, que-
 vel ipsum tyrannum pādūit pù-
 blicari. Sevēro quippe prohibuit
 edicto, gesta sacrōrum virōrum,
 sive quas passi sunt panas, sive
 que patrārunt miracula, in
 apertūm produci: et si vero gen-
 tiliū verādīa gloriā agónis
 memoriā tentarit abolēre,
 Christianōrum nihilominus pie-
 tas stūdūit conservare.

R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

Et vero in primis memorā-
 bile, quod lata in eos capitis
 sententia, ubi ad suppliciū lo-
 cum pervenērunt, antequam li-
 citoris iecum exciperent, sum
 fidei pignora eo premiserunt,

quo mox ipsi erant peruenturi.
Primus annulum, secundus orarium in altum projecerunt, quæ lenis aure obsequio, splendescente auro et candente linteo, cunctis intuentibus, ad celos evecta sunt. Vidiit hæc ipse carnifex, qui manum repræssit hærens et stupens; sed denum ictum pergit, ne perfret martyrum tridimus. Securi percussi juxta civitatem Calaguritanam prope torrentem Arenalis, tertio Nonas Martii, ibidem sepulti sunt. Unde postea translati ad ecclesiam cathedralem pridie Kalendas Septembri, eo translationis die, tamquam Patroni, miraculis illustres, precipua coluntur veneracione.

R. Tamquam aurum.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Cum audiératis, de Com.

R. viii. Hæc est.

Lect. ix. de Hom. Fer. occur. et de ea sit Com. in Laud., si venierit in Quadrag.

Ad Landes. Hymnus.

ILLA laus occulta non est
Nec senescit tempore:
Missa quod sursum per auras
Evolarunt munera,
Quæ viam patre cœli
Præmicando ostenderent.
Illiæ fidem figurans
Nube fertur annulus;
Hic sui dat pignus oris,
Ut fertunt, orarium.
Quæ superno raptæ statu
Lucis intrant intimum.
Per poli liquentis axem
Fulgor auri absconditur,
Ac diu visum sequacem
Tætitis candor fugit:
Subvehuntur usque in astra,
Nec videntur amplius.
Vidit hoc convexus adstans,
Ipse vidit carnifex;
Et manum repræssit hærens,
Ac stupore obpalluit,
Sed tamen pergit ictum,
Ne perfret gloria.
Hoc bonum Salvator ipso,
Quo fruamur, præstitit,
Martyrum cum membra nostro
Consecravit oppido:

Sospitent quæ nunc colomos,
Quos Ibérus alluit.

Sempiterna sit beatæ

Trinitati gloria:

Aqua Patri, Filiisque,

Par decus Paracleti:

Unius trinique nomen

Laudet universitas. Amen.

In ij. Vesp. fit Comm. S. Cassiri Conf. Feria in Quad. et S. Lucii Pape Mart. ut in Brevi

DIE XIII. MARTII.

In Festo S. Leandi. Episc.

et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pon. præter seq.

Oratio.

Dixi, qui arianam prævitiæm doctrinæ sancti Confessoris tui atque Pontificis Leandi et Hispania propulsi: da plena tuæ; ut ejusdem meritis et precibus, ab omni errorum et vitiorum labo semper libera conservetur. Per Dominum.

In Quadrag. Com. Feria.

In J. Noct. Lectiones, tibetis sermo, de Com.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex B. Isidoro, et Sanctorum Hisp. Historiis.

INDIAN Carthagine ex patre Severiano viro clarissimo, ejusdem Carthaginis domino, ortus, fratres habuit sanctos Episcopos Isidorum, et Fulgentium, sanctitate, et doctrina præstantissimos, et Floridanam virginem. In eo a teneris annis castissima luxit integrata vita, et morum gravitas maxime venerabilis, quam incomparabili ingeni clarietas illustrabat. Gloriente eo tempore hereticiorum furore sub Visigothis principibus, qui cum imperio orientis impietatem in Hispaniam levaverant, et ejus Ecclesiæ misere verabant, publicæ vita perturbata, adolescentis in religiosum monasterium se recipit, ut in proprio perfectioris instituti sanctius Deo inserviret, et plus studiis, et meditatisimis se tra-

quillo sene exerceret. In eo sanctitate, et doctrina adeo proficit, et in omni genere virtutum, divinisque, et humanis litteris conspicuus evasit, ut Isidorus germanus sive ad Claudiū ducem, de quibuscdam articulis ad fidem pertinentibus instruens, scripsicerit: *Memento communis nostri doctoris Leandri; et ejus Hidem, atque doctrinam pro viribus imitare.* Sed adhuc Deus tam splendenter pietatis, et doctrinae lucernam in oculo delitescere, sed in fastigio Ecclesiam peditam Hispanie praeluevit: nam, clero et populo exposcente, a monasterio avulsa Episcopus Hispanensis creatus est.

¶. Invēni David.

Lectio v. -

Sucessor Ecclesiam omni cura, ac solicitudine gubernavit: clero, et populi mores ad arciam disciplinam tradidit; solennia Ecclesiae officia, Hymnadiam, sacre Missae ritus, precisque, quibus eo tempore omnes Hispanie Ecclesiae utebantur, ordinavit, et auctor. A persecuenda ariana heresi, predicatione numquam desistit. Monasticum ordinem Benedictinum amplificare in Hispania cupit: ac sororiis sum Florentinas regulam pro institutione virginum dedit. His, et aliis mire gestis, Constantiopolim pro causis Iudei Visigothorum legatus profectus est: ubi ob extirpium religionem, et doctrinam apud sanctum Gregorium, Romani Pontificis apocrisiarium, tunc ibi degentem, tanti habitus fuit, tantaque amicitia illi coniunctus, ut ad Romanam fidem postea promotus, cum Leander in Ecclesiam suam jam fuisse reversus, Pallii ornamenti miserit, frequentibus epistolis illum honoraverit, libros in Job, quos illi dicebat, una cum Pastorali, his litteris benevolentia plenis ad ipsum transmiserit: *Quando ardore videre ostiam, quia valde me diligis, in tui libulis cordis leges; sed*

quis longo terrarum opatio disjunctum te videre sequetur, unum, quod mihi de te dictavat charitas. Tuit, ut librum Regule pastoralis, quem in Episcopatus mei exercitio scripsi, et libros, quos in Expositionem besti Job, iam dudum me fecisse cognovisti, Sanctitati vestre transmittere curari. *¶ Possui adjutorium.*
Lectio vi.

Sancto ergo Presule sue Ecclesiam restituto, vix enarrari posseunt, que pro gloria Iesu, proprie eliminanda heresi ariana laboravit. Hermenegildum etiam nepotem suum, Leovigildi regis filium, sermibus suis hanc salutem ad Iudei confessionem perdidit, sed ut gloriose sanguinis testimonio illam confundaret, adeptus fuit. Inflammatus furiose pater in Leandrum, et in omnes adhuc Ecclesias, exilio eum multeavit, et illas facultatibus, et pastorum orbatis reliquit. Nec tamen desistit cum Iudei hostibus Iherusalem decertare. In ipso siquidem exilio, ut frater sive Isidorus testatur, duos libros eruditissime sanctorum Scripturarum dilissimatos scripsit, quibus odiorum perfidiam consulutavit. Afflitis tandem Ecclesiae post illam nubem optata seremitas. Ilex enim cum in morbum incidisset, sub mortem in meliorem mentem (licet non ut oportebat) reversus, Leandrum cum aliis Episcopis ab exilio revocari jussit, eique Riccardi filii curam dedit. De sancto patre, piissimus rex Riccardus doctrinam, consilia, et exempla Leandri seculus, ejus opera Gothos ad fidem converti mirabiliter fuit adeptus. Leander ergo cum tam miram conversionem vidisset, Hispaniam Episcopos in Toletanam Synodam convenerit omni sollicitudine promovit, quod et Riccardus maxime curavit. Ineo enim et nos duobus supra sexaginta Episcopis congregatis, et omni clero, primatibus regni, etiam et ipso

rege assidéntibus , ariána hæresis fuit daimnata , et abjurata , et fides Catholica ab ómnibus una nñmpter suscépta , et uno ore laudata . Leánder fgitur elegan- tissima concóione pátribus de gentis conversióne congratulátus est ; militaque ad fidem , et disciplinam Ecclésiæ sanciéndam tum in eódem Concilio , tum in álio . quod póstea Hispali celebrávit , constituénda dispó- suit . Denuo religióne restituta , et Ecclésiæ pace firmata , jam octogenário major , cum Ecclé- siam quadraginta et amplius annos réxisset admirabili vitæ ac sanctitatis exemplo , migravit ad Hóminum . Sepultus fuit in basilica sanctarum virginum Ju- stæ , et Russinæ : póstea ejus corpus in Hispalensem Ecclé- siam translatū est .

R. Iste est .

In tertio Nocturno .

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum .

Lectio vii. Cap. 5.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Vos estis sal terra . Quod si sal evanuerit , in quo salietur ? Ad nihilum vallet ultra , nisi ut mittatur foras , et conculeetur ab hominibus . Et reliqua .

Homilia sancti Isidori Episcopi Hispalensis .

Ex lib. 3. Sent. c. 36 , et 42 .

TAM doctrína quam vita clérere debet ecclesiásticus doctor . Nam doctrína sine vita arrogátem reddit : vita sine doctrína inútilem facit . Sacerdótis prædicatio opéribus confirmán- da est , ita ut quod docet verbo , instruat exemplo . Vera est illa doctrína , quam vivéndi séquitur forma . Nam nihil turpius est , quam si bonum , quod quisque sermoné prædicat , explére opere néligat . Tunc enim utiliter prædicatio profertur , quando efficaciter adimplétur . Unusquisque doctor , et bona actionis , et bona prædicatiōnis habére debet studium , nam alterum

sine altero non facit perféctum : sed præcedat justus bene agere , ut sequenter possit bene docere .

R. Amávit eum .

Lectio viii.

OMNIS útilis doctor plébibus subiectis ita se præstare debet , atque insistere doctrinæ , ut quanto claret verbo , tanto clarescat et mérito . Nam quod Apóstolus Timótheo præcipit , cum omni império docere , non hor- tatur ad tumorem supérbie , sed ad bonam actionem , et vite au- toritatem : videlicet ne libertatem pérderet prædicandi , si bene doceret , et male viveret . Unde et Dóminus : Qui sólverit unum de mandatis istis minime , et sic doceret , minime erit in regno cœlorum . Vides quod au- toritatē magistérii caret , qui quod docet non facit . Sicut in numismate metallum , figura , et pondus inquiritur , ita in omni doctore ecclesiástico quid sequat- tur , quid dñebeat , quómodo vi- vat . Per qualitatem fgitur metalli doctrina , per figuram similitudo l'patrum , per pondus humili- tas designatur . Qui vero ab his tribus discrepaverit , non metal- lum , sed terra erit .

R. In medio .

Lectio ix.

Qui præficitur ad régimen , th- liter erga disciplinam subje- ctiōrum præstare se debet , ut non solum auctoritatē , verum etiam humilitate clarescat . Sed tamen ita erit in eo virtus hu- militatis , ne dissolvatur vita subditiōrum in vitiis : atque ita auctoritas aderit potestatis , ne per tumorem cordis severitas exstat immoderationis . Hinc est enim in Dei Sacerdóribus vera discrélio , qua nec per libertatem supérbi , nec per humilitatem remissi sunt . Hinc est , quod Sancti cum magna constântia redarguerunt etiam principum vitiis , in quibus cum summa easel humilitas , loco tamen necessario libere transgressores justitiae in-

crephant. Aliquando subditis non opóret animo esse humiliores, quóniam facta subditorum judicantur a nobis, nostra vero Deus iudicat. Agnoscat Episcopus se esse conservum plebis, non dominum verum: hoc chāritas, non conditio exigit.

De Deum laudamus.

In ij. Vesp. a Capit. de seq. Comm. praeceps, et Feria.

DIE XIV. MARTII.

In Festo S. Florentine, Virg. Duplex.

Omnia de Com. Virg. prater seq. Oratio. Itādi.

Et fit Comm. Feria.

In ij. Nocturno. Lectiones. In virginibus, de Communi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FLORENTINA virgo, quae et Florentia, Carthagine in Hispania ex illustri prosapia nata est, paréntibus Severiano Carthaginensis provinciam duci, et ejus uxore Turtura, qui etiam Leandrum, Fulgentium et Isidorum, Episcopos doctrina et sanctitate celebres, ac Theodoram, Leovigildi regis uxorem, genuerunt. Haec sancta virgo fidei dogmatis imbuta, mōribus et sanctitate præclara, ac singulari acuminis ingénii prædita, Leandro fratre magistro, multum in divinis Scripturis proficit, quod ipsem testatur méthodum illi tradens, qua vetus Testamentum, et Canticula canticorum, utiliter légeret. Quare digna evasit. ut de institutione puerili fratris sui Isidori natu minoris curam susciperet, quem lacte spiritus nutritre, atque in omni dogmate fidei instruere una cum Leandro diligenter curavit. Tanto autem auctoriori cura sanctissime instituendum putavist, quanto ad id ex eo magis excitabatur, quod dum in cunabulis erat, viso examine spuma in os ejus ingredi atque exinde égressi, in cœlumque avolare, territa quid hoc esset, in oratione posita illum magnum Ecclésiam doctorem su-

térum intellexit, qui heréticos ab Hespéria finibus erat propulsus. Cumque in coniugium a plurimis procéribus expeleretur, coniubia abhorrens ac mundi illécerbras, et seculi mores despiciens, sanctimonialis existit; Norémque virginitatis Christo Jesu dévovens, cum Principe sibi elegit et Spousum.

A Propter veritatem.

Lectio v.

In monastério lectiōi, et ora tōni jūgiter vacans, omni genere virtutum, charitatis, humilitatis, paupertatis, et aliarum adeo floruit, ut non solum quamplurimae virgines in odiorum ejus currēntes ipsi se subderent, verum etiam plura virginum monastēria ejus directiōni, et custodiis se trāderent. Tanti sanctus Leander ejus sanctitatem, et oratiōis efficaciam habebat, ut duos libros in unum conflāt, quos pro eisdem, et ipsius sodalium majori profert scripsit, unum de Contemptu mundi, alterum vero de Institutione virginum, ad illam mittens, taliis eam verbis alloqui non dubitaverit: Postremo charissimam te germanam queso, ut mei orando memineris, nec juvenis fratri Isidori obliviaescaris. Certus sum quod flectat pro nobis aures divinas tua virginalis oratio. Nec minor fuit opinio, quam de ejus sanctitate, et doctrina sanctus Isidorus mérito habuit: eam enim, ex suā educatione, et prima institutione optimè recognoscens, volensque aliquem fructum retribuere pro eo, quod ab ipso recéperat, duos ei libros dedicavit, unum de Nativitate Domini, Passione, et Resurrectione, regno, atque iudicio, quem, ipsa Florentina petente, se consecisse testatur, alterum de Vocatiōne gentium. Cui etiam pollicetur se missurum formulas spirituālis intelligentiae, quibus in omni Scriptura divina instrueretur.

A Dillexisti justitiam.

Lectio vij.

TANTA fuit sanctitate, et doctrina florens, vidensque in sancto Isidoro adimplatum, quod de ipso a Domino intelléxerat: eum scilicet tam insignem doctorem ab omnibus praedicari, ejus studio et doctrina arianismum pénitus ab Hispania expulsum, Hermenegildum, consobrinum suum, martyrio coronatum, et Recaratum Hermenegildi fratrem ad Catholicam fidem conversum, Christi Jesu amore languens, plena diérum, Astygi, ut fertur, in monastério sancte Mariæ de Valle obdormivit in Domino. Sacrum ejus corpus Hispanum ex eodem monastério translatum, et in sanctorum fratum monumento repositum, ibi quiévit, quoad, invadentibus Sarracenis Hispaniam, ad Guadalupenses saltus una cum corpore sancti Fulgentii est deportatum. Postea temporebus Alphónsi Undécimi utrumque sacrum pignus in pago Berzocano Placentinæ diocesis repertum fuit; ac demum, regnante Philippo Secundo, utriusque reliquia divisa, partim in magnifico marmoreo monumento ibidem eréto fuérunt relicte, partim Mrciam translatae, et juxta aram maximam honorifice collocatae, ubi magna cum populi veneratio coluntur.

R. Afferentur Regi.

In iij. Nocturno Homilia in Evang., simile erit regnum celorum decem virginibus, de Com.

Lectio ix. do Nom. Ferie, cum Comm. ejus in laud. et iij. Vesp.

DIE XV. MARTII.

In Feste sancti Raymundi de

Fitero, Abbat.

Duplex.

Omnis de Communi Confesso
ris non Pont. præter seq.

In Hymno. Iste Confessor,
mutatur tertius versus.

Oratio.

Duos, qui beato Raymundo Abbati præliari presia tua, et fidei inimicos superare dedi-

sti: concéde; ut ejus nos intercessione muniri, ab hostib[us] mentis, et corporis libertasur. Per Dóminum.

In J. Noct. Lect. in Quadragesimā si morte, de Comm. Post Pascha autem de Script. occur

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

RAYMUNDUS, canonicus Ecclesie Turissonensis in regno Arragonis, quo divina procul a mundi strípitu libérius contemplaretur, superno Spiritu afflante, in solitudinem se recépit; deinde cum Cisterciensium monachorum fama undevigintis diffunderetur, illud ampliatus est institutum, ac longe latèque evulgata ejus vita sanctitudine, abbas monastérii beate Mariae de Fitero constitutus est. Postquam verbo, et exemplo ad omne opus pietatis suos induleset, copiósus exercitum fiducium collégit, castrum de Turriangen, et Calatravam a Mauris tuendam de manu Náncti Castellae regis suscepit; ac peritare militaris mirabiliter potens. Sarracenos fugavit, multasque urbes expugnávit. Novo, et neque ad ea tempora insidito exemplo Raymundus monachatus militiam conjunxit. Ordinem militarem de Calatrava nuncupauit, et in toto Europa celebrissimum, ac a pluribus Summis Pontificibus approbatum, instituit sed régula, légibus, et visitationes Cisterciensium, ex quo sibi ordinis militares de Alcantara, de Christo, de Avibus, de Montaña, de Montefraneo, de Montegadío, et de Trujillo eidem religiosis Cisterciensi subjecti predixerunt.

R. Honustum facit.

Lectio v.

Hec fuere prima armata legiye militum, sub qua tot viri, tot principes, tot dux, tot Miles alia religiosis militum prosterrentur. Hujus ordinis milites, quandovis a proprio abstinentibus, adamassum observabant victimum, vratulum,

psalmódiam , contemplationem , opus manuum , silentium , vigiliaeque , ac déniq[ue] mütum quotidianorum defectuum proclamatiōem , ut nihil minus a monachis efficerent. Hinc preceptum est communis assensu , et deliberatiōē capituli generalis Cisterciensis , ut illius ordinis milites essent filii monasterii Morimundi , utque abbas , et domus éadem , in eos jas illud filiationis habéret , quais in Morimando nōscitur habere Cistercium. Eidem militie beatus Raymundus , ultra ipsam Calatravæ arcem , et oppidum , pluraq[ue] loca et castra acquisivit.

R. Amavit eum.

Lectio v.

Tandem vir sanctus , utriusque militie , curlestis et terréns , suprēmus duxor , post multas victorias partas de Barracenis , plures de damone ; post caputias galesas orbi inductas , cunctis lidei inimicis formidabiles ; post bōmines aptatos utriusque armis , qui et ad sónitum bōciam lednes , et ad tympani iictum agnos , illud in prælio , hoc in clausis imitarentur , plenus diérum et virtutum , anno salutis nullissimo centésimo sexagésimo tertio , et sexto regimini ordinis a se inchoati , animam emisit , multis post mortem miraculis illustris. Sacra ejus corporis exdysia Tolétum translata in monastério montis Sion , auctoritate Pauli Papæ Secundi , litteris datis die décima quinta mensis Martii , anno nullissimo quadringentésimo sexagésimo octavo , super altaris aram ad Epistola cornu decénter collocatæ fuérunt , additis a Summo Pontifice Indulgétiis , iis , qui eum locum devote visitaverint.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeliū secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. 3.

N illo tempore : Dicébat Joánnes ad turbas , quā exibant .

ut baptizaretur ab ipso : Genitima viperarum , quis ostendit vobis fugere a ventura ira ? Et reliqua.

Hymnus sancti Bernardi Abbatis.

In Exh. ad milites Templi.

Si percuties in gladio omnino las non est Christiano , cur ergo praec Salvatōris contulit fure suis stipendius militibus inuidit , et non potius omnem eis militiam interdit ? Sed secūre dissipentur gentes , quas bella volant , et abeundantur , qui nos conturbant. Exeratur gladius uterque fideliū in cervices inimicorum ad destruendam omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei , quam est Christianorum fides : nequando dicant gentes : ubi est Deus eorum ? furro imminente bello , intas fide , foris ferro , non auro se muniant , quatenus armati , et non ornati , bōtibus mesom incūtiant , non provocent avaritiam. Deinde non turbulent , aut impetuosi , et quasi ex levitate precipites , sed consūte alique cum omni cautela , et providentia sc̄ip̄os ordinantes , et disponentes in aciem , juuia quod de p̄teribus scriptum est : Veri profecto Israelitū procedunt ad Iudea pacifici.

R. Iste est.

Lectio viij.

At vero ubi ventum fiderit ad certamen , tum demum pristina levitate postposita , tamquam si dicerent : Nonne qui uiderunt te , Domine , oderam , et super inimicos tuos tabescēbam ? irruunt in adversarios , hostes velut oves reputant , nequam , eti paucissimi , vel s̄avam barbārem , vel numerōsam multitūdinem formidantes. Noverunt siquidem non de suis præsumere viribus , sed de virtute Domini Sabaoth sperare victoriā : cui nimis facile esse confidunt , juxta sententiam Nababae , concidi multos in manus paucorum , et non esse dif-

ferentiam in conspectu Dei coeli liberare in multis, et in paucis: quia non in multitudo exerctus est victoria belli, sed de coelo fortitudo est. Ita denique miro quodam, ac singulari modo cernuntur et agnis mitiores, et leonibus ferociores: ut pene dubitem, quid potius censem appellandos monachos videlicet, an milites, nisi quod utrumque forsitan congruentius nominarem, quibus neutrum deesse cognoscitur, nec monachi mansuetudo, nec militis fortitudo. De qua re quid dicendum, nisi quod a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris? Tales sibi elegit Deus, et colligit a finibus terrae ministros ex fortissimis Israel, qui veri leetulum Salomonis vigilanter, fideliterque custodiunt, omnes tenentes gladios, et ad bella doctissimi.

¶ Sint lumbi.

Lectio ix. de Homilia Feriae et ejus Com. in Laud.

Si ix. Lectio dicenda est, dividatur viii. ad signum.

DIE XVIII. MARTII.
In Festo S. Gabrielis Archangeli.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Brev.

Eadem die XVIII. MARTII,

VEL ALIA PZ.

In Festo S. Braulii, Episc. et Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. præter seq.

Oratio.

ECCLESIA TUAM, DOMINE, PERPETUIS TUERE PRESIDIIS, QUAM BEATI BRAULII, CONFESSORIS TUI ATQUE PONTIFICIS, MUNERO VOLVISTI ZELO, ERUDITIONE, ET EXEMPLIS. PRO DOMINUM.

Io. j. Nocturno Lectiones, hædis sermo, de Conim.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex propria manu Bened.

XV. Pontificis.

BRAULIUS EPISCOPUS CASSARAU-
GUSTANUS, QUANTA FUDURUS ES-
SET SANCTITATE, ET DOCTRINA, EGRÉ-

GIUM AB INCENDIO STATE SPÆCIMEN DEDIT. AB OPTIMIS ENIM PARTIBUS PIE, ET LIBERALITER INSTITUTIS. ADEO IN EXCOLENDA VIRTUTE BREVI PROFECIT, UT MORUM GRAVITATE, ET COSTIMONIA, VIRUM JAM PERFECTUM EXHIBERET. LITTERIS VERO INFORMANDUS SANCTO ISIDORO EPISCOPO HISPALENSI TRADITUS, ID PRIMUM EST ASSECVUS, ET AB EO CHARISIMI FILII LOCO HABERTUR; TANTI DEINOPS ILLUM FECERVIT, UT LIBROS EI SUOS AD EMANDANDUM, ATQUE ORDINANDUM, COMMENDARET. AUCTA INDIES VIRTUTES EJUS OPINIONE, AD ARCHIDIACONUTUS GRADUM PROVOCAVIT; QUOD ILLE MUNUS, UTI EPISCOPI VICES AGENTEM DECEBAT, STRAENE AGITABAT, AC SAPIENTER IMPLEVIT, UT SACERDOTIO DIGNUS OMNIBUS VIDERETUR.

¶ Invéni David.

Lectio v.

PAQUI DEFUNCTO JOAHNE FRATRE,
QUI EX MONACHORVM PATRE CASSARAUSTRÆ FACTUS EPISCOPUS.
LITTERIS AC PIETATE CLARIDERAT, MARE TOTIUS CLERI, POPULIQUE DIVITIAS EXCITATI CONCESSIO, IN EJUS LOCUM SUFFECTUS EST. PRIMAS INTER SUSCEPTI MINISTERIA CURAS, SERVANDAS, TUENDASQUE FIDEI, AC DISCIPLINAS EXSTIMAVIT ILLI STADIUM, ET CURA.
COUNCILIO TOLETANO QUARTO, A QVO IN POSTERUM CELEBRANDORVM FORMA CONSTITUTA EST, INTER ILLUSTRES PATERES ADSUIT, UNA CUM ISIDORO MAGISTRO OLIM SUO AGREGIO ADIABORANS, CUI DEFENDO SUPERSTES, IN TOLETANO QUIETO, ET SENTO PRO CETERIS PATERUM FALSIUM, DIGNIORQUE EST HABETES, CUS ACTIDNUM ET CANONUM DIGERENDORVM CURA MANDARERAT. UENERE CUM ALIIS OPÉRIBUS, TUM SACRA CANÓNIBUS CLARUS, A SANCTO ILDEPHONSO CELEBRATUS EST.

¶ Idem adjutorium.

Lectio vi.

ECCLESIA VERO SUA NON MINIMA EX EXEMPLIO PROFUIT, QUAM DECIRINA. RUM NEOMPE SEVERUS CLAVIOR, ET CORPUS JUGI MORTIFICATIONE SUBEGIT, ET A VITÆ SUMMUM PRORSUS CONTINUIT, CLEMENTIUS PRESERTIM, QUAM TANTO BENEFICIO

tate fregit, ut cum summa virtutum laude apud omnes clareret, bellorum tamen, et famis, et pestilentiae, aliasque suorum temporum calamitates, veluti penas sibi omnium nequissimo debitis proficeretur. Inter gravissimas curas, et angustias semper invictus, nunquam a divini verbi predicatione, a labore nunquam cessavit. Difficillimis quoque temporibus rotus templum, sanctarum olim Massarum nuncupatum, a fundamētis restituit. Tandem se in confectus, et magnis in Ecclesiā meritis, migravit in colum, cum sedisset annos fere viginti. Ejus corpus post sex centos ab obitu annos, sancto Valerio Episcopo indicante, repertum, in basilica sancte Marie, quam de Colonna vocant, ad aram maximam translatum magna populi religione servatur, et editor.

R. Iste est qui.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Homo peregrinus, de Com.

DIE IV. APRILIS.

In Festo S. Isidori, Archiepisc. Hispalensis, Conf. et Doct.

Duplex iij. classis.

Omnia ut in Breviario.

In ij. Vesp. fit Commem. seq.

DIE XIII. APRILIS.

In Festo S. Hermenegildi,

Martyris.

Duplex.

Omnia ut in Breviario.

Vesp. de seq. Comm. prae.

DIE XIV. APRILIS.

In Festo S. Petri Gonzalez, S. Telmi vulgo appellati, Conf.

Duplex majus.

In dioc. Tudensi Feria iij. post Dom. in Albis.

Duplex j. Classis cum Oct.

Omnia de Communi Conf. non Pont. præter seq.

Oratio.

Deus, qui in maris periculis constitutis beati Petri opem singularem ostendis: ejus nobis intercessione concéde; ut in hujus vita procéllis tua gratiæ

lumen semper affligeret, quæ terrena salutis portum invenire valeamus. Per Dóminum.

Fit Comm. præter iij. classis. Liburini etc. Mart.

In ij. Nocturno Lectio iij. Reditus vir, de Comm. j. Lectio.

In secundo Nocturno Lectio iv.

Petrus González, sanctus Telmus vulgo appellatus, Fronmester in Hispania apud Paléatiam piis, ac nobilibus parentibus ortus est. Adulescens sub Episcopi Valentini avunculi sui cura ingenuis artibus, et philosophiae operam dedit, ingénio ad præclara queque aptissimo. Sed ejusdem ecclésiæ canoniciatus, et mox etiam decanatus dignitate auctus, honorum, ac divitiorum hilebris Juventiliter abruptus, seculi vanitati paulo liberiorius induitus. Accidit vero, ut cum ipso dominice Nativitatis die, equo splendide phalerato, equum comitatu lotam urbem, exerciens circumuersaret, equo in profundum lulum repente prolapsò, dejecitus ipse multoquo exeno inquinatus, spectantium risu, sannisque exceptus sit: quo insigni pudore suffusus, et mundi, cui placere studierat, contumeliam reputans, se vicissim, a quo spretus esset, spredrum constituit. Igitur paulo post, magna omnium admiratio, in Prædicatórum ordinem sese recipit, ubi veterem hominem cum actibus suis exuens, novimque induens, eximie passuit tirocinia sanctitatis.

R. Ilonestum fecit.

Lectio v.

Ad ceteras autem virtutes, quibus brevi magnopere excelluit, charitatem attulit proximorum salutis cupidissimam: quare absoldio sacrarum literarum studio, sancto Patre Dominico ad imitandum sibi propensis, prædicatiōni se totum dedit, nihil a Deo impensius flagitans, quin ut revocandis in viam salutis animibus perditis idoneus

efficeretur. Severissimam, apostólico more, in eo múnere paupertatem exércuit. Quocumque exciperetur hospitio, non inde prius exibat, quam incolas omnes sacra exomologési expiáset. Sermo illi vivus et éllicaz, quo audiéntium corda ádeo pervadébat, ut per eas, quas apostólico zelo poragravít Hispániam provincias, innumeros fere peccatores ad pénitentiam addúxerit. Ferdinándum regem, cognomento Sanctum, in várias adversus Mauros expeditiones cùntem secútus, consiliis, exemplo, et orationibus mirifice juvit. Vestitas suminas ejus amore captas, aliasque procaciōes ad eum immis̄as, ut pudicitias ejus insidias struerent, non solum strue répulit, sed etiam ad meliorem vitæ frugem convértil. It. Amávit eum.

Lectio vi.

MIXIO flumini prope Ribadá-viam longe rápido, atque effuso, pública transeuntium utilitate pontem amplissimum fere miráculo impósuit, accita ad óperis molitionem ingénti structórum manu; quibus cum cibis aliquando deficeret, evocátos quotquot iis reficiéndis sufficerent pisces, mandúque prehensos iisdem præbuit. Sed et sòcios, labore itineris atque inédia fere deficiéntes, pane et vino cœlitus suppeditatis recreavit. Adhuc vivens in saevissima maris procélla a nautis invocatus, eisdem sese conspicuum exhibuisse fertur, tempestatēmque sedasse. Prophético spíritu futura multa prænuntiávit, atque in primis extrémum vitæ sive diem; quo adventante, in Tudésem sive urbem recépit, ubi méritis et labóribus plenus sancto fine quidóvit. Ejus corpus honoris sepulchro, unde mira fragrālia óleum emanasse traditur agris saluberrimum, ab Episcopo Tudénsi in cathedrali ecclésia cónditum est, ubi asservatur, et colitur. Ejus miracu-

8. Petri Iermo.

lorum fama ad remotas usque Américæ régiones pervagata, ingénti populórum veneratiōne invocari, et coli corpit, a nautis cumprimis, qui ejus opem in maris tempestatibus præsentis simam experti, eum sub appellatione sancti Telmi in tutelarem sibi adscivérunt. Urbs etiam, et diocesis Tudénsis eum sibi patrónum principalem nuncupaverunt. Illis cultum continénter propagatum approbavit Benedictus Déchus quartus, ejusque festum cum Officio et Missa primum ab universo órdine Predicatórum, necnon a clero Palestino, et Tudénsi, deinde ab omnibus Hispaniarum diocésibus celebrári concéssit.

R. Iste homo.

In tertio nocturno.
I. Lectio sancti Evangelii
secundum Mattheum.

Lectio vi. Cap. 10.
In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Eundes prædicate, dicentes: Quia appropinquavit regnum cœlorum. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

CONSIDERA quâdler Dómine non minorem curam habet, ut mores eorum in modis reūcat, quam ut signorium præbent potestatēm. Nam ut osténdat absque nobilitate morum nihil signa valere; utque in nullum festum animi atque lumen inciderent, gratis, inquit, accipistis: deinde ne cupiditate pecuniarum morveruntur, intulit, gratis date. Nam ne quasi sua ipodrum potestate miracula facientes, inde superhírent, gratis, dixit, accipistis: nihil largimini illis, quia vos recipiunt. Non enim tamquam mercédem vestris labóribus débitam ista accipistis, mea enim est gratia. Sic igitur alios quoque haec beneficia, quorum nullum potest condignum premium inveniri, gratis date.

R. Iste est qui.

Lectio viii.

Poset haec, cum radicem ómnium malorum voluerit erétere, vitiorumque fundaméntum dirúere: non possideatis, inquit, aurum, nec argéntum, nec pecúniam in zonis vestris, non peram in via, nec duas túnicas, nec calceaménta, nec virginam. Non dixit, non accipiat-
tis vobiscum, sed, non pos-
sideatis; ut, si et aliunde
recipere possent, recusárent te-
men, ac perniciosem hanc agri-
tudinem fúgerent. Quo deinde
præcépto multa præfécito com-
pléctitur cōmmoda. Primum, ut
nulla de discipulis possit esse
suspicio; deinde ab omni sa-
culári cura sic ipsos liberos
reddit, ut prædicationi solum
vacare possint: demum immén-
sam suam poténtiam ipsis paté-
facit, quod et póstea commo-
morávit dicens: Numquid ro-
bis tune áliquid défuit, quando
vos nudos absque calceis misi?
Sint lumbi.

Lectio ix.

TUUS etiam consideratiōne di-
gnum est, quod non incipiens
statim dixit: Non possideatis au-
rum, nec argéntum, sed cum
prius mundandi leprósos, ejí-
ciéndi daemónia potestatē eis
deterit, tunc intulit, Nihil pos-
sideatis, gratis accepistis, gra-
tis date. Sic rebus ipsis dócuit
utilia se, et honesta, et facili
factu eis præcispere. Sed inquiet,
extera quidem non absque ra-
tiōne certa dicta esse: quid
autem, ut peram non habeant
in via, nec duas túnicas, nec
virgam, nec calceaménta, qua-
nam de causa eis injunxit?
Exactissime certe sublimioris
vitæ fundaménta voluit jácere;
sic et in superiöribus nullam de-
crastina die curam ipsis habére
dóceuit.

Pro Deum laudámus.

Lectio ix. et Commemora-
tio in Laudibus SS. Tiburtii,
Valeriani, et Maximi Martiri-
um.

DIE XVI. APRILIS.

In Festa S. Tiburtii. I. Ordinaria

Episcop. Comit.

Durlex.

Omnia. I. Com. Conf. Pont. præter sc. p.

Oratio. Exaudi.

In i. nocturno Lectio de
Scriptura occurrente.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

TUCAIMUS vir sanctissimus
peragrationis causa in Pa-
lestinam profectus, a Jerosolym-
orum Antistite sacrórum cu-
stos designatur. Suscéptio in
Hispaniam itinere, Léonem Pri-
mum, Summum Pontificem ve-
neratus, a Suevorum rege Gal-
lécie imperante honorifice sus-
céptus, postquam régiam puél-
lam, aliisque infirmos mirabil-
iter sanavit et templum Christo
Salvatóri dedicavit, invitū ad
Episcopatum Asturicensem pro-
moverūt. Ab archidiácono se-
dem illam ambiente adulteriū
accusat, in sacro linteо péniti-
tus illasq; prunas ardentes ad
altare portavít: eoque miraculo,
ao repentina morte calumniató-
ris aliā etiam inferentis injú-
riam, suam innocētiā com-
probavit. R. Iuvéni David.

Lectio v.

ASTRÓLICÆ veritatis ardóre Il-
() spánias, Priscillianistarum
erróribus inféctas, cepit lu-
strare, Episcopos serpentis mo-
nére contágii, et Nedis apostó-
licae implorare subaldium. Mis-
so itaque ad Léonem Pontificem
diácono, commonitorii ad Epí-
scopos sériem, et errórum li-
bellum adjónxit: a quo per
gravissimam epistolam defénsio
fidei laudem, et grassantis hæ-
resie antidotum reportávit. Ejus
auctoritatē duo cogi curávit
Conclisia, unum Toléti, alterum
in Gallécia apud Ullénense mu-
nicípio, in quibus pernicio-
sissima hæresis condemnata est,
errantésque Episcopi Cathólico-
fidei subscrípsérunt.
R. Pósui adjulórium.

Lectio vij.

Cujus doctrinam magno Deus confirmavit miraculo; urbem quippe Palentiam his erroribus pertinaciter adhærentem, et sancti viri prædictiōnibus adversantem, ad labentis fluvii insperatam excursionem, pene totam submersit; quo supplicio meliores cives effecit, Thuribii doctrinam suscepérunt. Multos pro fide Christi labores passus, virtutibus et miraculis clarus, quiévit in pace. Ejus corpus translatum est ad ecclésiam sancti Martini montis Liebanae a se constructam, et pretiosis, quas Jerosolymis asportavit, reliquiis decoratum; ubi eum finitimi populi summa colunt veneratione.

R. Iste est qui.

In ij. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre, de Comm.

In ij. Vesp. a Capit. de seq. cum Com. prec. et S. Aniceti, Papae et Martyris.

Eadem die XVI. APRILIS.
In Festo S. Engratiæ, Virg. et
Sociorum ejus, Mart.

Duplex.

Omnia de Com. plur. Mart.,
temp. Pasch., præter seq.

Oratio.

RESPICK quæsumus Dómine,
familiam tuam, et præsta:
ut beatæ Engratiæ Sociorumque
ejus intercessione munta, ab
omni sit culpa defensa. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HISPANIA ferax olim régio fuit,
non modo eárum rerum,
quas mirantur histórici, sed
máxime insignium Christi Mártyrum.
Nulla tamen in Hispania
hujus beatæ messis feráior ci-
vitas, quam Cæsaraugusta, quæ
vere Mártyrum génitrix dici pos-
test. Hæc præter innumeros il-
los, nōmine honoribúsque in-
cognitos märtyres, quorum
triumpolis gloriósa decorátur,

præter Valérium, et Bráuhum,
Præsulum gloriā, et exemplar,
præter Vincéntium Diaconum pla-
ne Christi ministrum, Engra-
tiā, quæ olim Encratis dicta
fuit, cum illis decem et octo
Mártyribus, Christo édidi.

R. Lux perpetua.

Lectio v.

Quorum nōmina Prudéntius,
vir Consuláris, ejusdem ci-
vitatis non exigua gloriā
pórtio, recéset. Ea sunt Opta-
lus, Lupercus, Succénsus, Mar-
tialis, Urbánus, Juliánus, Quia-
tilianus, Públus, Fronto, Félix,
Cæciliánus, Evéntius, Primiti-
vus, Apodémius, et álli quatuor,
quos vir ille non nōmina: e
quorum tamen número satis
constat esse Lupercum: reliqui
suo Christo étiam nōmine, no-
bis gloriā tantum cōgniti sunt.
Qui copioso suorum corporum
sanguine fuso, Cæsaraugustam
consecráront.

R. In servis suis.

Lectio vi.

INTRA omnes tamen copiosissime
Engratiæ beatissima, quæ, ut
idem Prudéntius ait, morti sua
supérstes fuit. Cum enim multa
passa esset pro Christo suppli-
cia, cum latare ejus a sævo tor-
tore lacerata, membra ómnia
discrépta, abscissa e pectore
papilla: cumque sic diu in tor-
mentis deténta fuisset, et multe
illitus adorandi corporis partes
emortua, tandem jecoris sancti,
quæ amoris divini sedes
præcipua erat, a laniatore revulsa,
et emortua, adhuc Engratia
supervivébat. Tandem gloriósa
migravit ad Dóminum, quo jam
socii præcesserant, circa annum
Dómini trecentésimum sextum.

R. Filia Jerúsalem.

In ij. Noct. Hom. in Evang.
Ego sum vitis. Extra tempus
Pasch. Cum audiéreris.

XIIII. XVII. APRILIS.

In Festo B. Mariae Annae a Jesu.
Virginis. Duplex.

Omnia de Communis Virginis
præter seq.

Oratio.

DOMINA virtutum, clementissime Deus, qui beatam Mariam Annam Virginem tuam innumeris gratiis tue muneribus cumulasti: ejus nobis precibus concéde; ut quam solēmni veneratiōne colimus, etiam actionibus imitēmur. Per Dōminum nostrum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARIA Anna a Jesu, Matriti, Hispanorum regum aula, et eximio Catholice religionis cultu celeberrima urbe, a piis, honestisque parentibus in lucem est edita. A primis usque adhuc annis satis certa futuræ sanctitatis dedit indicia. In ipsa enim pueritia divinis quibus abundabat charismatibus, coelo pótius, quam mundo se natam ostendit; rejectisque non sine mirabili animi constantia nuptiis, atque acerbissima pugna hanc ipsam ob rem intus, exteriusque commota, divinitus superata, unicelsti Sponso se totam lubens devovit: utque promissis stare facilius posset, mundi illécebris carnisque oblectamentis omnibus nuntium remittens, sacrum institutum monialium discalceatarum beatæ Mariæ Virginis de Mercede, redemptoris captivorum, cuius propagationem misericordie adjuvit consiliis, orationibusque suis. Solēmni ritu professa, nihil omnium rerum omisit, quæ vel sui spiritus perfectioni, vel aliorum saluti inservirent. Ad quam rem ne sibi unquam vires desicerent, Desparam ipsam, cuius asperitu saepenumero recreabatur, peculiarem patronam suorumque operum, ac consiliorum omnium adjutricem adhibuit.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

VOLUNTARIAM paupertatem ad extrémum usque constantissime coluit; castitatis vero, Totum Hisr.

ataque innocētiæ laudem tantam adépta est, ut coeléstem vitam in terris agere, ab omni corporis contagione sejáncta, videretur. In loquendo adeo parca, ut nullum plane verbum, nisi consúlo, et meditato proférret; et tale obediētiæ stūdium continuo ostéadit, ut præsidum non modo vobis, sed ipsis nūtibus obtemperaret. In his autem animi dōtibus, mace-ratione carnis, vigiliis, jeju-niisque, tamquam vallo mu-niendis, curam omnem adhibuit suam, ac inaudita, eaque perenni non minus, quam aspera tormentorum vi corpus in absolvitam sp̄ritus servitūm redégit. De se enim adeo humiliiter, demissisque sentiébat, ut quo majori coeléstium donórum cōpia perfundebatur, eo viliorem sese, ac omni pena contemptaque dignissimam existimaret.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Cezari vix potest, qua in Deum charitatē María Anna flagraret, omniaque pro illo máximo habens in spretu, divini amoris voluptate adeo plūrime afflicebatur, ut quantilibet pressa curis, ac molestiis fatigata, in unius Dei ampléxu, quem vivissimæ fidei opere præsentem sibi assidue intuebatur, per summam delectationem acquiesceret; nec aliud jucundius habiterit, quam assidue orationi, Majestatisque divinae contemplationi vacare: cuius celsti dulcidine perfundebatur ita, ut a corporeis abstracta sensibus, in frequentes éxtases raperetur. Ex hoc autem tam incenso in Deum amore, egrégia non solum illa oriebatur voluntas unumquemque consiliis, opere, monitisque juvandi ad bene, piisque vivendum: sed firmissima etiam spes, summumque desidérium quo corporeis vinculis solvi, et esse cum Christo vehementer optabat. Optata autem diu felicissi

ma tandem advenit dies : anno eum millésimo sexcentésimo vigésimo quarto , aetatis suæ quinquagésimo nono , extrémi morbi dolóribus patientissime toleráti , Sacraméntis omnibus summa cum pietate susceptis , grave suarum virtutum Matritensi populo universo desidérium relinques , meritórum plenissima migravit ad Sponsum . Quam Pius Sextus , Pontífex maximus , multis insignem miraculis , ac prophetiæ dono illustrem , ritu solemní beatarum Virginum numero adscripsit .

R. Afferentur Regi .

In iij. Noct. Hom. in Evang. Simile erit... decem virginibus , de Communi .

3. Lectio ix. et Comm. S. Aniceti in Laudibus .

DIE XVIII. APRILIS.

Pro regno Valentino . In Feste B. Andreæ Hibernon , Confessoris .

Duplex.

Omnia de Com. Conf. non d'ont; præter seq.

Oratio.

Dux , qui beatum Andréam , Confessorem tuum admirabilis innocéntiae et contemplationis munere decorasti : ejus nobis præcibus concéde ; ut inter mundi illúcebras et pericula , tibi uni toto corde adhaerere valeámus . Per Dóminum .

In j. Nocturno Lecções de Scriptura occurrente .

In Quadrag. Beatus vir , de Comm. ij. loco .

In secundo Nocturno .

Lectio iv.

ANDREAS Hibernónius ex antiquo , et nóbili Catholicórum novae Cartháginis génere ortus Vergiliæ , quæ nunc Múrcia dicitur , natus est , et in Cathédrali templo sacro Baptismatis fonte regeneratus fuit . Pueritiam Alcantarillæ , adolescentiam vero Valéntiæ apud avunculum mira innocéntia traduxit : quam ad mortem usque nullo gravi flagitio fœdasse prohibetur . Múrciam

Valéntia redux , cum in latrónes incidisset , qui eum pecúnia omni spoliárunt , hoc evónu rerum humanarum labilitatem agnoscens , annos natus viginti duos , Ordini Minórum sancti Francisci nomen dare decrevit : certa spe consísus , cœlestes in eo thesáuros fore consecutúrum . Voti compos factus et inter ihicos adscriptus , tanta alacritate novam a sancto Petro de Alcántara institútam reformatiōnem aggrēssus est in cœnobio Illicirane , ut charitatis servore , votorum implemēto , constitutiōnem observantia , mortificationis studiū , religiosissimis Fratribus ad virtutem , pietatēmque exemplo ficerit ac incitamento .

R. Non estum fecit .

Lectio v.

QUANTO vero in seipsum asper et rígido , tanto magis in alios suávis , et benignus , omnium præsto erat necessitatibus , quas prævenire satagebat . Ut sodálium ónera levaret , impósitis sibi munéribus diligenter functus , illorum sibi officia deposcēbat , eoque cupidius ac libéntius , quo gravias illa erant , atque viliora . Cœlesti eruditus scientia , de Catholicis religiōnis mystériis tam diserte loquebatur , ut vel ipsi sapientes in admirationem raperētar . Exímia præditus charitatem , verbo et exemplo nedum pérditos Christianos , sed et ipsos infideles Mauros , quorum plures in Hispania erant reliqui , Deo laudificare studébat . Purgantes animas effusis assidue præcibus , ac indulgentiis , quibus lucrāndis totus incubuit , aliisque modis juvare curabat . Horas subripiebat somno , ut oratiōni vacaret : in qua tanta sp̄ritus perfundebatur dulcedine , ut s̄epissimum in éxtasi raptus , diu permaneret immotus . Hoc illi continebat præcipue , cum oraret vel ante imáginem immaculatae Virginis , quam tenerrimo prosequebatur affectu , vel ante san-

Cessimam Eucharistiam, cuius cultum impense promovit, vel cum mente reculeret acerbissimam Christi Passiōnem, in cuius meditatiōne non absque suāvi lacrymārum effluvio diutissime perseverabat.

R. Amāvit eum;

Lectio vij.

PROPHETIA. et miraculorum dono auctor Andréas, futura præmonuit, sanitatem restituit, annōnam multiplicavit: unde celebre nomen obtinuit. Sanctus Pascalis Báylon, venerabilis Joánnes de Ribera Archiepiscopus Valentinius ejus virtutum clarissimi præcōnes fuere: ipse solus erat, qui humiliiter de se, demissēque sentiret. Ordinis Præsides, tanti viri sanctitate permoti, Mūrciam, Valéntiam, Gāndiam eum miserunt, ut eas in urbes Minoritici Instituti reformatiōnem vel aggredieretur, vel jam inchoatam sovret, atque persiceret. Annū agens sexagesimum octavum pleuritide corrēptus, jamque dissolvi cōpiens, et esse cum Christo, ita in lectulo mortis jacēbat, ut non amplius ipse, sed in eo Christus vivere videretur. Sacramētis refectus, qua prædixerat die dēcima octāva Aprilis anni millesimi sexcentésimi secundi, placidissimo fine quiévit. Ejus mortis vulgato nōntio, talis populorum concūrsus ad eum vidēendum, venerandūque factus fuit, ut cultu pōtius, quam fānere sacram corpus elatum videretur. Novis autem aecédentibus mīraculis, Pius Sextus Pōntifex Māximus, die vigésima secunda Maii anni millesimi septingentésimi nonagésimi primi, Beatorum honores ei indulsi.

R. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeliis secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 42.

P illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit.

Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia sancti Bonaventuræ Episcopi.

Comment. in Cap. 42. Luc.

PUSILLUS grex dicitur respectu multitūdinis reprobōrum hominum: Multi sunt vocati, pauci vero electi. Vel pusillus ratione modicitatis propriæ: Videte vocatiōnem vestram, fratres: quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes. Vel pusillus ratione humilitatis voluntariæ: Vos autem greges mei homines estis, et ego Dōminus Deus vester. Est enim Deus humitium, et taliis promittit Deus regnum: Sinite parvulos venire ad me; talium est enim regnum cœlorum. Ideo subdit, Quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Placuit dare gratiā. Isaías: Ecce servus meus, suscipiam eum. Placuit dare sapientiam: Abscondisti hæc a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Placuit dare gloriā eternā, sicut hic: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum.

R. Iste est qui.

Lectio viii.

VENDITIS quæ possidētis, et date velemosynam. Sed quia durum est vēdere, et dare absque recompensatione, ideo subdit: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt: et quia ista retrubatio est opulentissima, quæ est in his sacculis, ideo subdit: Thesaurum non deficiēt in cœlis. Et quod iste thesaurus sit indeficiens, ostendit: quia non potest amitti per fures, non potest corrumpi in se; ideoque addit: Quo sur non appropiat, neque linea corrumpit. Omnia bona mundi triplex intéritus tollit: aut enim ex se ipsis veterascunt, aut dominorum luxu consumuntur, aut ab extraneis dolo, vi, vel calūnnia diripiuntur. Et propterea in terris thesaurus indeficiens non potest.

habéri. Qui vult ergo indeficiéntem habére, dispérgat in terris, ut abúndet in cœlis.

R. Sicutlumbi.

Lectio ix.

NON jussit Dóminus, ut thesárum perderémus, sed locum osténdit, quo ponerémus. Est autem magna vis, facienda, quómodo locétur thesáurus, quia eódem locátor et ánimus; ideo subjungitur: Ubi enim thesáurus vester est, ibi et cor vestrum erit. Si in terra est, cor deorsum est: si in cœlestibus, in Christo fixum est. Necesse est enim, ut quo præcesserit dilectionis thesáurus, illuc et cogitationis sequatur afféctus. Thesáurus iste visibilis et terrestris consistit in pecunia; sed thesáurus invisibilis consistit in sapiéntia: Venerunt mihi ómnia bona páriter cum illa. Et nota, quod iste, qui consistit in sapiéntia, incipit a timore reverentiae. Divitiæ salutis sapiéntia, et sciéntia timor Dómini ipse est thesáurus ejus. Próficit autem in studio disciplinæ: Omnis scriba doctus in regno cœlorum. Conservátur in sanctitáte consciéntiæ: Bonus homo de bono thesáuro cordis sui profert bonum. Consummátur autem in sublimitate glóriæ: Vade, vende ómnia quæ habes, et da paupéribus, et habébis thesárum in cœlo. Et de taliib⁹ lóquitur hic. Unde paupéribus premittit viaticum refectionis, regnum excelléntiæ, et thesárum abundantiæ: quia páuperes consuevérunt esse afflicti, et despécti, et egéni pro nōmine Dómini nostri Iesu Christi.

Te Deum laudámus.

DIE XXIIII. APRILIS.

In Festo S. Georgii, Martyris.

Duplex j. Classis cum Oet.

Omnia de Comm. unius Mart. temp. Pasch. præter seq.

Ad Vesperas Añæ de Laud. v. Ora pro nobis, beáte Geórgi, alleluia. R. Ut digni efficiámur promissiōnibus Christi, alleluia.

Ad Magnificat. Añæ.

Beatus Geórgius de militia translatus in militiam, terréni tribunatus, quo fungebáter, officium, christiana militiae professiōne mutavit, alleluia.

Oratio.

Deus, qui nos beati Geórgii Mártiris tui méritis, et intercessione, lætificas: concide propitius; ut qui tua per eum beneficia pósdimus, dono tua grátiae consequámur. Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum, Invitatorium Gloriósus Christi athléta Geórgius vitor exultat in cœlis, * Venite adorémus Dóminum. Alleluia. Ps. Venite.

In primo Nocturno.

Añæ. Lorica fidei præscinctus, in ipsam densi certaminis aciem férvidus se Christi bellator immersit, alleluia, alleluia.

Lectiones de Communi plurimorum Mart.

R. i. Geórgius pro Christo cortavit usque ad mortem, tyranninas non timens, veritatem dicit, ac factis prædicavit: Nitebatur enim firma petra Christo, alleluia. v. Proposita tormetorum multitúdinem irridens, pulchérrima monoménta reliquit. Nitebatur.

R. ii. Animo fidénti ad pagnum egressus, non corpórea aliqua, sed sancti Spíritus armatá se induit, * Justitia scilicet, et fide, alleluia. v. Quóniam non aduersus carnem, et sanguinem, sed aduersus principátus, et potestates bellum suscéperat Justitia.

R. iii. Beatus Martyr Geórgius, sancti Spíritus igne succéderet, et veraflo Crucis inexpugnabiliter præmunitus, * Sic cum inique rege congrüssus est, alleluia. v. Ut spirántia ex antiqui serpenti ore venéna contémneret. Sic. Glória Patri. Sic.

In secundo Nocturno.

Añæ. Divitiarum pondus ante depóquit, atque ita póstmodum ad certaminis campum imperterritus prosilivit, alleluia.

Lectio iv.

Gloriosus, nobilibus paréntibus in Cappadoccia notus, sancte ab illis, et religiose éducatus est his vita fundis, sedhuc adolescens, tribanus militum factus, et aliae insignitus horribus, sub Diocletiano Cesare militavit. Verum cum adletis imperiálibus persecutiōnem in Christianos cerneret acris desaviro, id indigno ferens, opportūnum quoque fore illud tempus existimans ad solitum et ad martyrii gloriām, facultatibus suis in pauperes ergatis, servisque libertate donatis, zelo fidei, ac religiosis accēnsas, Imperatōrem adit, Christumque verum Deum libero confessus, ipsum de tam impia in Christianos crudelitatem constanter accusat.

¶ Insignis Christi miles supra firmam petram fidei suam fundamenta constituens, premii certitatis intuitu, diversa suppliciorum genera invicta patientia maiestatē calcavit, * Et blandientium promissiones irrisit, allelodia. v. Carnificum tormenta contempsit, et ad agondum fortiter Christi militum animos incitavit. Et.

Lectio v.

Agnitatus vehementer Imperator, quod Georgius, præter omnium opinionem, Christianus esset, primo blandis illum verbis, ac magnis pollicitationibus, defendo minis, paucarumque terroribus a fidei sententia conatur avertere. Sed cum nihil proficeret, nec ullo modo viri constantiam posset de pio et sancto præposito dimovere, jubet ipsum primo in cácerem trudi, ibique diu affligi, tum verbéribus cassum, rota muerónibus praesixa ad ejus corpus admota laniéri, defendo torréti sortagine, variéque torquéri. Quam ille tormentorum vim, ubi alacri, ac fortí animo tulisset, indeque incolumis mirabiliter evassisset, plorimmo suo exemplo ad fidei constantiam excitavit.

¶ Non blandis illum verbis Imperator, nec pollicitationibus, aut minis, a sancto præposito avertere umquam potuit: * Et ideo triumpfat in cœlis coronatus, allel. allelodia. ¶ Omnia sua paupéribus tribuens, sacerdnam terránum facultatis objecit. Et.

Lectio vi.

Prius autem persecutor cum eximiam hujusmodi Martyris fortitudinem non divina virtutis, ut par erat, sed magis artibus ascriberet, ipsum vario tortum, atque in sententia nihilominus persistente, secndi percuti jubet. Georgius igitur, fortiter data cervico, martyrii corona dignatus est. Corporis ejus reliquias, diversas in regiones delatam, maximum ab incolis habentur honore. Caput Romæ in Diaconia sancti Georgii ad Vélabrum bonifice asservatur, et ipsius Martyris nomen non solum in Oriente, ubi passus est, sed et in Occiduis oris ubique clarissimum est. Quem et implorantibus ejus auxilium propitium adesse consuevit, Reges præsertim et principes sepius in militari conflictu experti sunt: frequentes etiam ejusdem Martyris memoriae ubique testantur.

¶ Tamquam bonus agricola agrum suum spiritualis exercitii disciplinis excoluit, * Et piam correptionis vómere terrána multorum corda proscidit, allelodia, allelodia. t. Vitiórum véribus erutis, secunda in eis virtutum arbuscula plantavit. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno
Aña. Zelo religiosis accēnsus, Christum verum Deum esse palam confitebatur, et de impia in Christianos crudelitate Imperatōrem constanter accusabat, alleluia, alleluia.

Hom. in Evang. Ego sum vitis vera, de Comm. temp. Pasch. R. vii. Num invictus Christi Martyr savissime, crudeliter que torqueretur, canebat dicens: Quis me separabit a Christo?

Et in plagiis, quæ sibi ab hostiis infligebantur, fortiter perseverendis,* Cörpore, et spiritu se validum præbat, alleluia, alleluia. v. Illi enim corpus flagellis verberabant; hic vero patenti animo omnia superabat. Cörpore.

viii. In rota denique possum, circumligatum Martiris corpus dire, multipliciterque perforatur, et artificis inaudita feritas + Nova, et exquisita inventum ponarum supplicia, alleluia, alleluia. v. Ad accendendam magis tyrannicæ crudelitatis impietatem, et ad satiandam furoris sui rabiem. Nova. Gloria Patri. Nova.

AD LAUDES,

et per horas. Aña.

1. Georgius nobilis genere, sed fide, et sanctitate nobilior, Christi fidem constanter confessus est, alleluia.

2. Georgius, ut se expeditius ad martyrium prepararet, facultates suas pauperibus erogavit, alleluia.

3. Fidelis servus, et prudens servos pro Christi amore libertate donavit, alleluia.

4. Nullis tentationibus a charitate Dei fortis Christi miles et martyr potuit separari, alleluia, alleluia.

5. Fortiter inclinato capite, pro Christi nomine martyrio meruit coronari, alleluia.

6. Ora pro nobis, beate Georgi, alleluia. Ut digni efficiamur promissionibus Christi, alleluia.

Ad Benedictus, Aña.
Dum suctus Martyr Georgius gravissime, varieque torqueretur, et constantissime pro Christi nomine tormenta perserret, plurimi ejus exemplo, ad constantiam prosecerunt, alleluia.

In v. Vesp. ad Magnificat. Aña. Fundatus supra firmam petram Georgius nobilis miles, a verbis impii tyranni non timuit, nec terrere dignitatis gloriam quiescivit, sed constanter pro

Christi fide certans usque ad mortem, hodie martyri gloria, et honore coronatus est, alleluia.

DIE XXVII. APRILIS.

In Festo S. Thuribii de Mogrovejo, Episc. et Conf.

Semiduplex.

Oratio. *Urania de Comm. Conf. Pont.. prater seq.*

Oratio.

Ecclesiam tuam, Domine, beatæ Thuribii, Confessoris tui atque Pontificis, continua protectione custodi: ut, sicut illum pastoralis sollicitudo gloriosam reddidit, ita nos ejus intercessio in tuo semper faciat amorem ferventes. Per Dominum.

Deinde ut Comen. SS. Grot. et Marcellini, Pont. et Mart.

In j. Nocturno Lectio de Scriptura occurrete.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Tribunus Alphonsus ex nobili Mogrovéja gente Majórga in regno Legionis natus, liberalibus disciplinis, et juri canonico Vallisoleti primum, doinde Salmantica in majóri collégio Ovetano sancti Salvatoris, Ita operam dedit, ut tamen postrem temporis partem orationis, atque piis, et christianis exercitiis impenderet. Id comprobatum est, cum emissam in ejus cubiculum impudicum mulierem precipitem virginitatis sociator constanti animo estémplo expulit: inde jejunis, vigiliis, et propriis corporis castigatione coalitio videlicet exercuit, et nudis quoque pedestibus Compostellam ad sancti Jacobi sepulchrum peregrinatus est.

ii. Invénit David.

Lectio v.

A Gregorio Décimo Mæso Litanea Ecclesiam et quæstiones fidei invitata prescitur: quo in munere apostolicam sollicitudinem in nova christianitate vel solidanda, vel amplianda adhibebam, perficti Præsulis partes explavit. Quare singulis dominicis

cis dñb̄es, vel in ecclesia, vel in hospitali domo, in parvis etiam oppidulis, et subdū concionabatur, plebāque catolichismo instruebat. Synodus etiam diecessans, et provincialis concilia justa Tridentini statuta habuit, et in eis compiliata decretā, pōtes a Neda spectatōe confirmata, cōdīcte sunt, quibus modo Ecclesia Americana regitur. Hinc morum emendatio, cleri disciplina, juvēnum seminaria, virginem, ac male nuptiarum concubia, agrotōrum zēnōdēbia, s̄imq̄e mōdes, et tempia ejus etiam sumpta constrūctio, emanarunt.

H. Pōsui adjutorium.

Lectio vi.

Domīcīus suam, amplissimam quidem, incredibili labore totam sepe visitavit, om̄ēque pene Ecclesias sui provētus in pāuperum usus, quos creditōres suos vocabat, erogavit, octigētis, ut ferunt, hōmīnum mīlibus sacro chrismate unctis: innūmeras contradictiones, sive ab iis, qui foris sunt, propter Idem, sive ab iis, qui intra, propter Ecclesiam libertatem, summa patientia adstinentes, scriber defēdit, martyrii cupidissimus. Tandem sacerdōtio, et miraculūs clarus, quem etiam post mortem ipsius sanctitatem comprobārunt; dum prōprium diocēsis visitatiōni incūmberet, anno mīllesimo sexcentésimo sexto, etatis sum sexagesimo octāto, sumpto in ecclesia sacro Viātico, ad mortis nūntium exclāmāns: Lestates sum in his, quae dicta sunt mihi: In dominum Dōminī ibimus; die vigésima tertia Martii, obdormivit in Dōmino: quem Innocētius Undēcimus in Bealōrum nūmerum rētulit, assignata ejus festivitati die vigésimo sēptima Aprilis. Deinde novis quāplūribus fulgōrem signis, benedictus Dēcimus tertius Pontifex Maximus, quarto Idū Decēmbrii, anno salutis mīllesimo septingētissimo vigésimo

sēcō, Sanctorēm factis adorāvit.

H. Iste est, qui.

In tertio nocturno,

Lectio sancti Evgēlii secundum Mattheum.

Lectio vii. Cap. 65.

In illo tēmpore: Dixit Iesus dī scipulis suis parabola hanc: Homo peregrine proficiscens, recāvit servos suos, et tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Ex Serm. 63. in Cant.

Accipiunt in promissōne, qui a bone p̄assunt, constiūti super omnia bona Dōmini sui: at pacis profecto, qui utiliter, pauciores qui et humiliator p̄assunt. Fācile tamen utrūque adimpiet, qui matrem virūtūm dicit, cōfessionem perfecte adaptas, rīsū nihil minus charitatis usque ad contēmptum prōprie glōriæ, usque ad sui ipsius oblīvionem, et non ad querēndā que sua sunt debētur, quid solum ac mīro Spīritus sancti magistério obtinetur.

H. Amāvit eum.

Lectio viii.

Visitatus autem discretiōnis absque charitatis fervore jacet, et fervor vēhemēns abeque discretiōnis temporamento precipitat. Ideoque laudabilis, col neutrum deest, quātus et fervor discretiōnem erigit, et discretiō fervōrem regat. Ergo taliter op̄eret esse morātum eum qui p̄aest. Optimum autem in mōribus dixerim, et summam disciplinam hujus perfēcto apprehendisse, qui in nullo prorsus aut resistat priōribus, aut invideat pāribus, aut subiectis vel desit in cura, vel in supērbia p̄assit, p̄elatis obēdiens, sōciis cōgruens, sublītis utiliter cōdescendens.

H. Sint lumbi.

Lectio ix.

Timeant clēri, timeant ministri Ecclesiam, qui in terris sanctorēm, quas p̄osident, tam iniqua gerunt, et stipendiis, quae sufficiēre debent, minime contenti,

súperflua, quibus egéni sustentandi forent, impie, sacrilegè quo sibi retineant, et in usus suos superbiis, atque luxurias victim pauperum consumere non vereantur, duplici profecto iniquitate peccantes, quod et aliena diripiunt, et sacris in suis vnitatisibus, et turpitudinibus abutentur.

De Deum laudamus.

Vesperas de seq. Com. præc.
et S. Vitalis, Mart.

EADEM DIE XXVII. APRILIS.
In Festo S. Petri Armengaudii,
Martyris.

Duplex.

Omnia de Com. unius Mart.
temp. Pasch. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Petrum, Martyrem tuum, virtute constante in passione reborasti: ex ejus nobis imitatione concide; ut tua charitate ferventes, nulla seculi adversa formidemus, et ipsius preceptibus, et meritis, tuo semper munimur auxilio. Per Dominum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrenta.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Armengaudius Catholanus, in oppido Guárdia Prætorum nuncupato, diocesis Tarragonensis, a familia Comitū Urgellensium nobilibus parentibus natus, post juvenitatem perdite in seculo exactam, ordinem beatus Mariæ de Mercede Redemptiōnis Captivorum, non sine euclisti admonitu, amplexus est; cuius Instituti observantissimus, oratione, jejuniis, ceterisque austerioribus anteaetam vitam mirabiliter compensavit, ac virtutum fulgor, præsterrim charitate in Deum, et proximum, plane enituit. Quamobrem susceptum Captivorum Redemptiōnis munus expleturus, non semel ad Sarraconum plagas porrigit: et quampluribus Christi dileibus e durissimis servitatis vinculo exsolatis, uberrimum

animarum fructum, ex divini verbi semine, et suorum meritorum sanctimonia relatum, in horece Domini invexit.

¶. Lux perpetua.

Lectio v.

Africam mox repetens, et multas inde in Hispaniam remisis captiuis, dolens non potuisse, deficiens peccata, quedam pueris in fide notantes haberare, se in pigius pro eorum redemptiōne cœdauit. Ipso inter rim compedibus detinatus, cum ad statim diem pecta pro redemptiōne merces non fuisset allata, et Mahometicus superstitionis haberetur contemptor, collo ad lignum suspensus. Ex Hispania ejus sacerdos Guillermo cum redemptiōnis pretio in Africam interea reverteretur, et graviori beati viri amissionem defens, ad locum, ubi suspensus mandabat, accessit, quem vivitatem reperit. sibique dictatem audiuit: Charismate frater, ne Sacerdos: ecco enim sanctissima Virginis manibus carentates vivo, que mihi his didibus hilariter Adsuīt. Incessibili itaque genito illum e suspensio depedit, et cunctis demirantibus, una cum aliis libertate donatis leui in patriam reversti sunt.

¶. In servis suis.

Lectio vi.

Ex illo autem tempore hostes Petrus collum, e supplice oblitum, et vultum pallidum mercidum, quoed visit, retinuerunt. Si solitudinis cupidus, custodiam sanctæ Mariæ Prætorum subi ocegit, ubi assiduis orationibus, solo pane, et aqua contentus, se afflictabat: pleribus ad eos, sanitatis fama perterritorum confluenteribus, quibus hæcriter succorrerbat, oīque curiosus. Frequenter alienatas a sacerdotibus, in serem sublatas, suavissime verba profiterre auditus est, quibus, ut assistantibus videbatur, beatissimæ Virgini interrogatus respondebat: scilicet martyris

memur, hoc Prætribus dico
erat sicutus: Ego, crèdite mihi,
natus réputo me vixisse dios,
præter felicissimos illos paucos,
quibus ligno suspensus, mundo
petabar jam mortuus. Tandem
gravi morbo corrèptus, et sacra
sintæsi munitus, anno a Christo
nato millésimo trecentésimo
quarto, die vigéssima séptima
Aprilis, a se prædicta, spíritum
Dei redidit in illis verbis: Pie-
cote Domino in régione vivorum:
et miraculæ cleras maxime Chri-
sti fidélium veneratiōne cónitar.

¶. N. Ihesus Jordálem.

In iij. Noct. Hom. in Evang.
Ego sum vitia. Extra tempus Pa-
schale. Si quis vult, iij. loco.

DIE XXVIII. APRILIS.

In Festa S. Prudentii, Episc. et
Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. præter seq.

Oratio.

Deus, largitor pacis, qui bá-
to Prudéntio, Confessori tuo
atque Pontifici, mirificam dissi-
dentes animos compónendi grá-
tiam tribasti: da, quæsumus;
ut, ejus méritis et intercessione,
veram cum tua voluntate con-
cordiam jdgiter servémus. Per
Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PRUDENTIUS natiōne Hispánus,
piùs paréntibus natus, ut
vetustissima Acta tradunt, in
Arméniis, urbe quondam pro-
vinciæ Alabénis, ab ipsa pue-
ritia magna sanctitatis præbuit
argumēta; et simplex, rectius,
et timens Deum, stetit simul,
et virtutibus crevit. In prima
ipsa juventute, ut animum a
mundi illécbris custodiret, in
erémum secessit, ubi aspérissimo
vivandi género corpus in servi-
tétem redigil, jugi caléstium
rorum contemplationi, et saer-
rum litterarum studio vacans.
Defuncto Satúrio, quo usus füe-

rat orationis vita adiecio, atque
magistre, voce divina admoti-
tus, ad civitatem Calaguritanam
præfictus est.

¶. Invéni David.

Lectio v.

Et in urbe parnitensis habito
inditus, in cinere et cibio,
ita insectatus est prævos popu-
lorum mores increpando, admo-
néndo, concionando, ut colla-
peam in illis pietatem in pristi-
num restituerit, contumelias,
injúrias, et várbera propter
Christum pétens. Ejus sancti-
tis bonus odor cum univerasam
illam natiōnem pervaserit, Pru-
dentius, abhorrens celebritatem
sui nōminis, claram Turiasónem
ausguit, et inter minores ejus
œcclésiam cléricos adscitus, lám-
diu delituit, donec cognita viri
sanctimonia, atque doctrina, ab
illo Episcopo præbyter ordiná-
tus est, et archidiaconus deinde
canatus: quo in ménore eum
præclariora in dies éderat virtutum
exempla, concorditum ei
fuit régimen vacantis œcclésiam
Turiasónensis, atque tridactans
et solens, in ejus cathedra domi-
num votis collocatus est.

¶. I. osui adjutóriam.

Lectio vi.

PISCOPALIS auctus dignitatē,
E commissum sibi gregem pa-
cates, mōnitis, consiliis, scien-
tia, verbo, et exemplo innumer-
os peccatóres ad viam salutis
revocavit. Eximia fuit ejus pru-
dentia, charitas, mansuetudo,
et misericordia, præsertim in
pauperes, erga quos ut largior
nasset, necessaria sibi detrahit.
Peculiaria qua pollébat, grátia
dissidentes animos sedéndi Oxó-
mam accitus, ut ea dissidia
compóneret, que inter clerum,
et cives jam diu exáserbant, ad
pacem, et concordiam statim
illos adduxit, divinis etiam, ut
fertur, accedéntibus prodigiis.
Ibideam gravi morbo corrèptus,
magnis labóribus exantelatis, qua
prædixerat hora, obdormivit in
Dómino, maxima sanctimonia

fama , et miraculis clares. Ejus corpus delatum ad montem Leturium , eo loco publica fiducia veneracioni expositum fuit, in quo nunc ab ejus nomine ecclesia sancti Prudentii nuncupatur.

iv. Iste est.

In iij. Nocturno Hymnus in Evang., Homo peregrine, de Communi.

Lectio ix. et Comm. S. Vitalis Mart.

DIE XXX. APRILIS.

Octava S. Georgii.

Duplex.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Petri Damiani.

Lectio iv. Serm. 42.

HODOMANA festivitas, dilectissimi, paschaliam gloriam latitudinem generat, et veluti pretiosa gemma aurum, cui imprimitur, decore proprii splendoris illustrat. Aptè nimisrum hoc potissimum tempore beato Georgio concessum est triumphare, quando transeta biennalis inclemencia türbias, austri fomite resoluto, ista terra alacriter parturit, et erumpentibus divaricatis herbárum, atque áborum floribus, tamquam adolescens (ut ita loquar) etate pubescit. Georgius siquidem græce, terra cultor latino sonat eloquio, qui nimisrum juxta sui præsagium nomen, non modo sum mentis agrum spiritus exercitii disciplinis excolluit, sed et sanctas exhortationis, et pia correptionis vómero, multorum corda proscidit, vitiordaque rupribus érutis, forcada in eis virtutum arbusta plantavit.

iv. Insignis Christi. 69.

Lectio v.

MARTIO igitur hodie beati huius Martyris animam, post oruētam furiosi principis rabiem, post carnificum ferociter avionatum immanitatem, post dilacerati corporis exquisita supplicia, post ignis, ac ferri, picis, et scapharia iniqua tormenta, post verberum denique plágas,

post cárcerum nébras, tamquam post hibernas feretum ventorum, nividique precastas, oraculum hoc divinam meruit vocatiois audire : Veni, inquit, columba mea, formida mea ; jam hieme tristes, imber abiit, et recedit, flores apparuérunt in terra nostra, tempus pietatis advérit. Plane de militia translatas est in militem; quis terrae tribunatus, quo fungebatur, officium christianum militis professione mutavit. Et ut revera strenuus miles, prius omnia sua paupéribus tribuens, sarcinam terrae faciliatis abjexit, sicque liber et expeditus; ac fides lorica praecinctus, in ipsam densi certaminis actum férvidus se Christi bellator immersit: serrato scilicet ordine, ut roram possedes ante depederet, atque ita permodum ad campum certamen imperterritus procellaret.

R. Non blandis. 69.

Lectio vi.

Inus est, quod in lege precipitatur, ut homo formidolosus, et corde pávido non egrediatur ad bellum, sed vadat (inquit) et revertatur ad terram suam, ne pavore faciat corda fratrum suorum, sicut et ipse portentosus est. Quibus nimicrum verba liquido prædocemur, quis praedefensione fidei dimicare fortiter, et idoneo nōqueat, qui adhuc mudari terrae opibus pertimescant: unde tolerabiles est, ut domum redentes, ignorabilius quedammodo et imbello vivant, quam ut secum et aliis a triumphandi gloria per degeneris exempla transoris avarentur. Beatus vero Georgius sancti Spiritus igne succensus, et resolute Cœcis inespugnabilior præcessus, sic eum inique rageamus est, ut et iniquorum dominium principem in soldatis vincoret, et ad agendum ferociter Christi militum animos inspiraret.

4. Tamquam 69.

In tertio nocturno.

I. **Oratio sancti Evangelii secundum Iohannem.**

Lectio vii. Cap. 15.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vita vera: et Pater meus agricultor est. Et retinuit.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex Tract. 82. in Joh.

Magis, magisque Salvator gratiam, qua salvamur, discipulis loquendo commendans: In hoc, inquit, glorificatus est Pater meus, ut fructum plenum afferat, et efficiamini mei discipuli. Sive glorificatus, sive clarificatus dicatur, ex uno greco verbo utrumque translatum est. Deusa enim, quae greco dicitur, latine gloria est. Quod ideo commemorandum existimavi, quia dicit Apóstolus: Si Abraham ex operibus justificatus est, habet gloriam, sed non ad Deum. Ille est ad Deum gloria, qua glorificatur, non homo, sed Deus; sed non ex operibus, sed ex fide justificatur, ut ex Deo illi sit, quod etiam bene operatur, quodnam, sicut iam superiorius dixi, non potest ferre fructum a semelipsa. II. **Dum invictus.** 60.

Lectio viii.

Si enim in hoc glorificatus est Deus Pater, ut fructum plenum afferamus, et efficiamur Christi discipuli, non hoc gloriam nostram tribuamus, tamquam hoc ex nobis ipsis habeamus: ejus est enim haec grātia, et ideo in hoc non nostra, sed ejus est gloria. Unde et alibi cum dixisset: Sic luceat lumen vestrum coram hominibus, ut videant opera vestra bona; ne a semelipsis putarent esse bona opera sua, mox addidit: Et glorificant Patrem vestrum, qui in eisdī est. In hoc enim glorificatur Pater, ut fructum plūrimum afferamus, et efficiamur Christi discipuli. A quo efficiamur, nisi ab illo, cuius misericordia prævenit nos? Ipsiſus enim signi-

sumus, crediti in Christo Iesu in operibus bonis.

R. **la rota.** 70.

Lectio ix.

Sicut diléxit me Pater, inquit, et ego diléxi vos: mandate in dilectionē mea. Ecce unde sunt nobis opera bona: nam unde nobis essent, nisi quia fidēs per dilectionēm operatur? Unde autem diligēmus, nisi prius diligēmur? Aplissime hoc in Epistola sua idem iste Evangelista dicit: Nos diligēmus Deum, quoniam ipse prior diléxit nos. Quod autem sit: Si autem dildit me Pater, et ego diléxi vos: non aequalitatem nādīm ostendit nos tristis et suos, sicut est Patris, et ipsius, sed gratiam, qua mediator Dei, et hominum est homo Christus Iesus. Mediator quippe monstratur, cum dicit: Si autem dildit me Pater, et ego diléxi vos: nam Pater diuīque diligit et nos; sed in ipso, quia in hoc glorificatur Pater, ut fructum afferamus in vita, hoc est in Filiō, et efficiamur ejus discipuli.

Te Deum laudamus

VII V. MAI.

In Feste Conversionis S. Augustini, Episcopi, Conf. et Ecclesie Doctoris.

Duplex.

Omnia de Com. Conf. Pont. præter seq.

In Hymn. ad Vesp. et Matut. Hoc dīe hortus cōlitur renatus Flamine sacrum.

Ad Magnificat. **Aria.**

Exultemus in Deo salutari nostro, quia respexit ad preces et lacrymas ancillarum suarum Mōnicarum super desiderium ejus; ecco, Augustinus omnipotenti brachio ad veritatem conversus est, et magnus Ecclesiasticus doctoressit, alleluia.

Oratio.

Deus, qui hodiernam diem beatissimi Augustini, Confessoris tui atque pontificis, mirabili Conversione decorasti: presta, quæsumus; ut sicut Ecclesiastis

**team, propulsis erróribus; pró-
tegit, ita corda nostra, précibus
suis contra malignos spíritus,
tua grácia irrigánte, défendat.
Per Dóminum.**

Com. S. Monicæ, Viduae.

In primo Nocturno.

De Epistola beati Pauli Apóstoli
ad Romanos.

Lectio j. Cap. 7.

Scimus enim quia lex spirituális
est: ego autem carnális sum,
vendimtatus sub peccáto. Quod
enim óperor, non intéligo. Non
enim quod volo bonum, hoc ago:
sed quod odi malum, illud facio.
Si autem quod nolo, illud facio,
consentio legi; quóniam bona
est. Scio enim quia non hábitat
in me, hoc est in carne mea,
bonum. Nam velle ádacet mihi:
perficiere autem bonum, non
invénio. Non enim quod volo
bonum, hoc facio: sed quod
nolo malum, hoc ago. Si autem
quod nolo, illud facio: jam non
ego óperor illud, sed quod há-
bitat in me, peccátum. Invénio
igitur legem volénti mihi facere
bonum, quóniam mihi malum
ádacet.

R. Euge serve.

Lectio ij.

CONDELECTOR enim legi Dei se-
cundum interiòrem hóminem: vídeo autem aliam legem
in membris meis, repugnántem
legi mentis meæ, et captivántem
me in lege peccáti, quæ est in
membris meis. Infelix ego homo,
quis me liberábit de corpore mor-
tis hujus? Grácia Dei per Jesum
Christum Dóminum nostrum.
Igitur ego ipse mente sérvio legi
Dei: carne autem legi peccáti.
Nihil ergo nunc damnationis est
iis, qui sunt in Christo Jesu,
qui non secundum carnem ám-
bulant, sed secundum spíritum.
Qui enim secundum carnem
sunt, quæ carnis sunt, sápient.
Qui vero secundum spíritum
sunt, quæ sunt spíritus, sén-
tiunt. Qui autem in carne sunt,
Deo placére non possunt.
R. Ecce sacérdos.

Lectio iiij. Cap. 43.

Et hoc scientes tempus: quis
hora est jam nos de somno
súrgere. Nunc enim própior est
nostra salus, quam cum credi-
dimus. Nox præcessit, dies au-
tem appropinquavit. Abjiciamus
ergo ópera tenebrárum, et i-
duámur arma lucis. Sicut in die
honéstae ambulémus: non in
comessatióibus, et ebrietáibus,
non in cubítibus, et impedi-
tiis, non in contentióne, et am-
malatióne: sed induimini Dómino
Jesum Christum, et carnis ce-
ram ne feceritis in desideriis.
R. Jurávit Dóminus.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

AUCUSTÍCS undevigésimum
annum agens, spreta, ut ipse
ait, religióne, quæ sibi ptero i
paréntibus insita erat, ad Mani-
chæos defecit, iisdemque novis
annos adhæsit. Sed et Carth-
agine, ubi rethóricam profac-
tur, illicitis amóribus irretitus
est, ac Genetbiacórum delira-
menta aliquāndiu secutus. Au-
ditórum Carthaginénsium immo-
déstia ossénsus, auditio Roma
adolescéntes sedátius lūers
óperam dare, matre decípta.
conscéndo clam navígio, illuc
conténdit: ubi corréptus agri-
tudine in vita discripcióne incidit.
Sed pim matris précibus serva-
tus est, ejus discéssum erroris
que inconsolabiliter deflátia.
Confirmata valetudine, eloqua-
tio scholam apéruit, ac ferme
per annum Romam dócuit. Póster
a Symmacho Urbia profecto,
rethóricam ipsam pùblice pro-
fessúrus, missus est Mediolanum,
ubi sanctum Ambrósium dispu-
tántem in pòpulo studiōse au-
diens, perspécta Manéris instans,
nondum tamen recte sétiens.
Academicórum more de órabis
dubitans, atque inter dómnia flé-
ctuans, Manichæos relinques-
decrevit, ac tamdiu esse cat-
chumenus, donec aliquid sibi
certi elucéret, quo cursum in-
ténderet. R. Invéni David.

Lectio v.

Cix autem Ambrösii conciones frequentaret, et sacras litteras, præsertim divum Paulum, avidissime legeret, ad Catholicam fidem serio animum adjecit: quem valde jam incensum, magia impulit sancti Simpliciasi, cui restus animi sui contulerat, gravis abortatio. Nam is Mérus Victorini, célébris quondam in Urbe rhetoris, ei exéplum propósuit; quem in senectate, mirante Roma, gaudente Ecclesiá, Christo nomen dedisse memorabat. Suscéptum consilium morabantur desiderium conjugii, et sculi blandimenta. Sed Potianus narrante de Antonii mirabili sanctimonia, atque de illius secretis in eremo austeriorem vitam colentibus, abcedente illo, tenere se non potuit, quia ad Alispium conversus, exclamaret: Quid est hoc? inquit, surgunt indöcti, et carum rápiunt: et nos cum doctrinis nostris sine corde, ecce ubi voluntur in carne, et sanguine. Mox adjécit adibüs hórtulum ingrassus, sub fico stratus, cum veterum voluntatem memoria animum pertinaret, vocem audívit, quasi pderi, vel puerilim canentis: Tolle, lege; tolle, lege. *¶*. Póscui.

Lectio vi.

Quod ille divinitus sibi dictum intérpretans, concitus surgens, sacrarum Litterarum cedem in proximo apériens, in ea Apóstoli verba incidit: Non in comedationibus, et ebrietatis, non in cubilibus, et impudicitiis, non in contentiis et æmulatione: sed induimini Dóminus Iesum Christum. Tunc vero, quasi infusa ejus cordi securitatis luce, omnes ab eo hesitationis tenebra discussum sunt. Itaque abjecta omni rerum humanarum cura, non modo baptizatum suscipere, sed etiam Deo addictius servire constituit. Igitur abdicato docendi munere, una cum matre, qui ex Africa ad eum venerat, atque amicis

rus concedens, sacris præcibus et jejunis vacans, monastica vita, quam post amplius est. rudimenta ponere visus est. Ned ubi tempus advénit, quo sacro lavacro nomen dare oportébat. Mediolanum rediit, ipsaque paschalibus diebus, incredibili bonorum letitia, una cum filio Adredato, atque Alipio familiari, multisque aliis, iustis alibus hymnis a beato Ambrösio expiatus est, annos natus triginta tres. Tunc vero Ambrösius, ut scribit sanctus Dacius, ob tantum viri conversionem Deo grárias acturus, Te Deum laudamus precessuit, Augustino vicissim respondente, Te Dóminum constémur. Atque ita sacer ille hymnus, quo assidue ecclesiastica tempia resonant, a viris sanctissimis aeternis ad finem usque continus est. *R. Iste est.*

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia, et secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 68. in Matth. in trit.

Quoniam sunt haec ómnia quae tu dicas, beatissime Petre, reliquise? Arundinem, rati, naviculam, universamque piscatorum artificium, haec tu ómnia vocas? Ita, inquit, sed non ambitione quadam, aut innati gloria: verum, ut pauperum plebem hac interrogatiōne introduceam; non quóniam a Dómino dictum est: Si vis perféctus esse, vendo quae habebes, et da paupéribus, et habebis thesaurum in corlo: non quis pauperum opinetur, non posse ad perfectionem se pervenire, cum non habeat quae paupéribus offterat, querit Petrus, ut tu discas nihil te minus propter imópiam habitárum. *R. Amévit cum.*

Lectio viii.

QUERIT, inquam, Petrus, ne si id a se perciperes, praeſeritum cum adhuc Spiritus grātia nō abundaret, ambiguitate perplēxus jacēres, sed ut ab ipso ejus magistro prolata sententia firma spe roboreris. Nam quemādmodum etiam nos pro aliis disputāmus, sic Apóstolus quoque ad univērſi orbis cōmodum non dubitāvit interrogāre. A superioribus enim patet, nihil de se ipso ambiguissime. Qui enim ipsorum cœlōrum claves suscepit, quanto magis de ceteris, quæ in cœlo sunt, confideret?

¶ In medio.

Lectio ix.

FU autem illud diligenter ex pēade, quam exquisire duo illa, quæ Christus a divite pētiit, ut scilicet paupēribus substātiā distribueret suam, et Christum sequeretur, bréviter complēxus est, dicens: Reliquimus ómnia, et secuti sumus te. Ambo enim hæc facta jam erant; nam sua reliquerunt, ut ipsum sequerantur, et eo quod ómnia reliquerunt, sequi facilius potuerunt: et quóniam reliquerunt, considere, atque gaudere ipsos admonebat. Quid igitur Christus respōndit? Amen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum séderit Filius hōminis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel.

Te Deum laudámus.

Ad Benedictus, Aña.

Per viscera misericordiae suæ visitavit Dóminus Augustinum, ut qui prius sedebat in tenebris et umbra mortis, postea illuminaret orbem, alleluia.

In ij. Vesperis ad Magnificat, Aña. Fecit Dóminus in converſione Augustini populo suo ingentem lætitiam, hōstibus superbis terrōrem, et cunctis fidēlibus tutamen, recordatus misericordiae suæ, alleluia.

DIE XII. MAJI.

In Festo S. Dominici Calceatensis, Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. n.º Pont. præter seq.

Oratio.

CLLEMENTISSIME Deus, qui beatum Dominicum, Confessorem tuum, egrégiiis virtutibus illustrare dignatus es: concēde, quiescamus; ut cuius (bōdie) mortalitia celebramus, ejus intercessione, a peccatorum nostrorum néxibus liberari, et illius consortio in cœlis pérfrui mereamur. Per Dóminum.

¶ In j. Nocturno Lectiones de Scriptura oocurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

DOminicus Calceatensis, Villarē in finibus Cantabrii illestri genere natus, qualis adūta futurus esset atāte, in juvenilibus annis plūrima virtute et pietate monstravit. Itaque ante annum atātis vigésimum divino succēnsus ardore, mundana cuncta contémnens, Deo adhērere, ejusque firmiter obedire mandatū, secum studiōse constituit. Id vero sub regulā disciplina se facilius consecutus existimans, primum ad abbatem vallis Venarī ordinis sancti Benedicti, deinde ad monastīrium sancti Āemiliāni ejusdem instituti, supplex accēsasit, ut in monachōrum consorū admitteretur. Passus tamen utrōque loco repulsam, Deo illum ad majora disponente, in oratione assidua, variisque corporis cruciatis, per quinquennium vitam duxit eremiticam in deserto Burēba, constructo hūmili tegurio, et Delparte Virgini scelio.

N. Honestum fecit.

Lectio v.

AUDITA porro fama sanctissimi A viri Gregorii, Cardinalis episcopi Ostiensis, Sedis apostolicae legati, qui suis apud Deum precibus, et salutēribus

ad populum monitis, universam Cantabriæ, et Navarræ regionem a multis liberavit ærumnis, ad eum Lucronii hærémentem accéssit, sub ejuus disciplina mirum in modum profécit, numquam ab eo passus divelli, donec vir sanctus e vivis excéssit. Tanto destitutus magistro, dénuo ad vitam regressus eremiticam, eo cónstituit loco, quo nunc requietus, haud procul a via regia, qua iter erat ad sancti Jacobi Compostellanam peregrinatiōnem, densis silvis, et latrōnum incursibus periculōsum, palūdibus et cœnōsis anfractibus nimis moléstum, transversti fluminis alluvione fréquenter impervium. R. Amavit eum.

Lectio vi.

Compassus itaque vir sanctus a tot tantisque peregrinorum incommodeis, Deo multis modis mirabiliter propitiante, silvam, nemora, lucos succidit, viam régiam longe latéque stravit, fluminis impetus, nobili superinducto ponte, qui etiam nunc cernitur, superavit; domum amplam peregrinis et egénis exercipendi adiuvavit, et Christo Salvatori templum, quod postea confluētibus vicinis populis, urbemque a sancti viri nōmine nuncupatam construētibus, cathedra insignitum est episcopali. Multis demum virtutibus, et miraculis illūstris, superatis annis nonaginta, obdormivit in Dōmino, anno millésimo centésimo nono, conditus in tumulo, quem ipse ante annos septem sibi preparavit.

Eccl. homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang., Sint lumbi, de Comm.

DIE XIII. MAJ.

In Festo S. Secundi Episcopi et Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. pro temp. præter seq.

Oratione. Infirmitatem.

In j. Noet. Lect., A Miléto, de Compi., extra temp. Pasch.

In secundo Nocturno.**Lectio iv.**

Secundus, Torquatus, Clésiphon, Indalétius, Caecilius, Hesychius, et Euphrásius, integrissimæ vitæ sóci, ab Apóstolis Petro et Paulo creáti Episcopi, ad prædicandum Christi Evangelium in Hispániam mittuntur. Qui prósperam (favente Deo) navigationem tenentes, Accim, Baeticæ Turdetanæ urbem, Guádix nunc vulgo nominatam, appulerunt; cumque ipsorum aliqui fessi ex itinere prope urbis mœnia quiéserent, alii urbem ad eméndum cibum ingrēssi sunt. Sed eos multitudo infideliū, qui festum diem suorum deorum agébant, extra urbem ejecit, factoque impetu ad fluvium usque persecuta est. In fluvio pons erat miræ magnitudinis, et firmitatis, qui tunc, Dei nutu, eum infideliū multitudine, a qua occupatus est, corruit.

R. R. pro tempore.**Lectio v.**

Quo miraculo céteri perterriti, respuētes idola, in Christum credidérunt, imitati Lupariam quamdam senatrioem, magna auctoritatis mulierem, quæ divino instinctu Sanctos Dei benignè excépit, et in Christum crēdit, et adiuculam extraxit, quam Salvatori dedicavit. Post quæ, Torquato Accis præfeto, reliqui diuersis ejus provinciæ civitatibus evangelizárunt, in quibus Secundus, qui Abulam civitatem docéndam suscepit, multos vitæ exemplo, et prædicatione per Evangelium Deo génuit. Tandem post multos pro Christo toleratos labores móriens, suo sanguine Abulensem ecclésiam Deo vero consecrávit.

Lectio vij.

Cum vero ejus corpus omnibus ignotum diu jacuisse, anno millésimo quingentésimo décimo nono divinitus inventum est. Nam cœmenterii dum labéntem templi parfetem demoliréntur, sub ejus fundamento lapideam arcam

invenérunt inscriptam his verbis: Sanctus Secundus; e quanta odorum suáritas emanabat, ut templum, et vicina loca perfunderet. Contigit quoque in sancti corporis testimónium, ut unus ex commentariis, hérnia morbo insanabili labórans, ad aspécum sancti corporis convalesceret. Quarum rerum percrebrente fama, innúmeri homines ad visendum sancti Secundi corpus venérunt, ac plerique verius morbis laborantes, sancti Secundi méritis sanati sunt. Hujus sancti Episcopi et Martyris reliquiae, multis illustratae miraculis, in antiquissimo templo, quod in Abulas subúrbio extratum est, per longa tempora aservatæ sunt. Hinc in primarium urbis templum translatæ sunt, et in sacello ipsi Sancto dicato recónditæ, ubi frequenti et incredibili totius populi devotione coluntur.

In iij. Nocturno temp. Pasch. Hom. in Evang., Ego sum vitis vera, de Comm. Extra temp. Pasch. Hom. in Evang., Si quis venit, de Comm.

DIE XIII. MAJI.

VEL ALIA DIE.

In Festo S. Petri Regalati, Conf. Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. præter seq.

In Hymno, Iste Confessor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui dilectum fámulum tuum Petrum, carne mortificatum, ad delicias glóriæ tuae assūmēto dignatus es: concéde propitijs; ut ad delectationes, quæ in dexterâ tua sunt usque in finem, méritis ejus et intercessione, pervenire valeamus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PETRUS, cognométo Regalatus, Vallisoléti in Hispánia nobilibus æque ac piis parénti-

bus ortus, ab ipsa pueritia noslévia dedit futuræ sanctitatis idéia. In illa namque etate nihil puerile sapiens, conquisitus abstinentia consortio, et in solitariis latitando recessibus, univacabat rerum ecclésiam contemplationi, jam tunc a Deo in benedictionibus dulcedimis præventus. Flagellis, jejdinis, aliisque paenárum genéribus se jötiter macerans, carnem intri subiectiōnem spiritus continebat, virginitatis, quam ad mortem usque servavit, solicite cultor. His itaque exercitiis ad strictiōrem vivendi formam se comparans, ea brevi jecit fundamenta, quæ in heróica virtutum mox consurrexere fastigia. Minórum régulam primam in pátria profésus est, deinde in Aquileriano coenobio restituta observantiam præcipuus adjutor, et promotor fuit; cujus tam rígidi instituti primordia avide compléxus, firmiter tenuit, et plene consummavit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

SILENTIUM illi perpetuum. Somnus brevissimus, iugis ex dono lacrymæ, quibus praepupie in sacro confidéto mysterio perfundebatur, flagellatidem cruentæ, incéssus nudis pédibus, vestis túnica una laceræ, et hispida, lectus vel pálio, vel humus: jejuinum, juxta suis institutoris exemplum, ad novem quadragésimas usque protractum, cibásque, ut plárimus panis et aqua. Evangelice perpetuatis mirificis propagatæ et custos, ob cujus exquisitam observantiam in graves éiam, et frequentes offéndit injuria, quas immoto, alacrique animo subiens, divinam pro calamitatibus et oppugnatóribus exorbat clementiam. Quanto in Deum exardesceret amore, ex eo peccatum appáruit, quod si aliquos invenisset leprisos, dum adduceret, eordumque élæcera lingua éiam détergeret.

Fratrum régimen subire coáctus, ómnibus númeris explévit officium, et quos privátó jam pridem informárat, público defnde confirmábat exémplo.

N. Amávit eum.

Lectio vj.

Asperatum vitæ genus Aquilériæ incéptum, in convéntu de Scala Cœli, ad Dúrii ripam prope Vallisoletum fundató, firmiter stabilívit; unde ad diuersas Hispánia, Indiarumque prívicias exténsum est. Annum déniq[ue] agens sexagésimum sextum, austéritate vitæ conséctus, et mortem sibi vicinam præséntiens, Aquilériam perréxit, ut ibi Deo spíritum rédderet, ubi rigorosi instituti sumpsit exordium. Febrí corréptus, alđmnis ad exactam régulæ observantiam cohortatis, suaque benedictiōne munitis, a illa verba: In manus tuas, Dómine, comméndo spíritum meum; migrávit in celum, pridie Kaléndas Aprílis, anno reparata salutis millésimo quadringentésimo quinquagésimo sexto. Cujus viri sanctitatis fama, quæ ubique jam percrebuerat, regina Cathólica Elisabeth permota, solémni indicta processiōne, et adstantibus nonnullis Episcopis, et clero, ejus corpus, quod in communī fratrū repósum fuerat sepultura, in decentiōri, et nobiliōri túmulo reponendū curávit. Quare ex confluéntium multitudine, multis inde obténtis beneficiis receléntiū, servi Dei cultus mirifice propagátus est. Quo solémniter a sacra rituum Congregatiōne approbato, Innocéntius Papa Undécimus de ipso Missam et Officiū die décima tertiā Maji celebrari concéssit.

N. Iste homo.

In vj. Noct. Hom. in Evang., Sint Iumbi, de Communi.

DIE XV. MAJI.

In Festo S. Isidori Agricolæ, Conf., Matriti Patroni.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

Totum Hisp.

EADEM DIE XV. MAJI.

Aut alia die assignanda post Festum S. Isidori Agricolæ. In Festo S. Torquati, Ep. Mart. Duplex.

Omnia de Com. unius Mart. pro temp. præter seq.

In j. Vesperis ad Magnificat, Aña-Gaude, felix Accitana cívitas, quia in te recepisti beatum Torquatum, fidem Christi prædicántem (alleluia).

Oratio.

Dux, qui nos per beatum Torquatum, Mártym tuum atque Pontificem, ad agnitionem tui nōminis venire tribuisti: concéde propitiū; ut cujus natilitia cónimus, de ejusdem étiam protectione gaudemámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Quo tempore primam in Christianos persecutiōnem Nero immanissimus Imperator excitavit, beatissimi Apóstoli Petrus et Paulus Torquatum, Ctesiphontem, Secundum, Indalétium, Coeciliū, Hesyeñum, et Euphrásium, beati Jacobi Apóstoli discípulos, Episcopos Romæ ordinárint, et ad prædicandum Christi Evangélium in Hispániam misérunt. Cum autem ad eam príviciam pervenissent, prope Accitánam urbem, in víridi campo, ut longitudine itineris lassati aliquantulum quiéserent, constitérunt. Cumque ad civitatem victus eméndi causa aliquos misíssent, pagani, qui tunc forte déorum suorū festa debacchantes peragébant, visis diuersi hábitus ac religionis peregrinis hominibus, in eos furientes prosiliunt: et ad Sanctos pervoniéntes, omnes páriter in fugam actos, usque ad flumen prosequuntur.

Ita pro tempore.

Lectio v.

Sed ut viri Dei pontem pertransierunt, pons, qui mira-

magnitudinis et firmissimus erat, concidit, et gentilium multitudinem, Sanctos persequenter, pariter opprimit, ac demersit in aquas. Quo miraculo accolitum territi, eos postea revocare, et in honore habere coepiunt. In primis Luparia quedam praeclarus mulier benigne illos suscepit, atque ab his fidem edocta, in oratorio, quod ipsa construxerat, baptizata est. Cujus exemplo quamplurimi in Christum credentes, relictis idolis, Baptismi Sacramentum suscepserunt.

Lectio vi.

Hujus fuitus urbis (quae tunc prima Christi Domini fidem in Hispania reccepit) beatus Torquatus Episcopus designatus est: ac ceteris ad alias Hispaniae terras abeuntibus, ipse Acci remansit, ubi multis pro Christo perfunctus laboribus, demum martyr occidit. Ejus corpus in eadem urbe (quae nunc Guadix appellatur) primo sepultum est. Juxta cuius sepulchrum olim arbor olivae erat, quae in natali Martyris florebat, similique fructus uberes emittebat: e quibus oleum exprimum ad varios morbos curandos adhibebatur. Inde in Galliciam translatum in quodam conobio ordinis sancti Benedicti condigno honore assertatur. Sodales sancti Torquati, et ipsi in variis urbibus Episcopi constituti, Christi Evangelium praedicarunt, et in eis quievérunt: Ctésiphon Vergii, Secundus Abulae, Indalétius Urci, Coccilius Illiberi, Hesychius Cartejæ, Euphrásius Illiturgi; quorum corpora ad alias postea Hispaniae urbes translata sunt.

In iiiij. Noct. temp. Pasch. Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Comm. Extra temp. Pasch. Si quis venit, de Comm.

Ad Benedictus, A. Dum beatus Torquatus sanctum Jesu Christi Evangelium Accitanis praedicaret, nobilis matrona, Luparia nomine, fidem Christi

susccepit, ad cujus exemplum magna pars civitatis baptizata est (alleluia).

In iiij. Vesperis ad Magnificat. Aña, Beatus Antistes Torquatus, in civitate Accitana a paganis necatus, illustre fidei testimoniunum Christo Domino reddidit (alleluia, alleluia).

EADÉM DIE XV. MAJ.,
VEL ALIA DIE.

In Festo S. Indaletii, Episc. et Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. pro temp., praeter seq.

Oratio.

Deus, qui nobis ad primitias fidei propagandas beatum Indalétium, Mártirem tuum atque Pontificem, tribuere dignatus es: da quæsumus; ut quem festivo venerámur obsequio, ejus intercedentibus méritis, éterna gaudia consequimur. Per Dominum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

INDALETIUS, cuius illustre monasterio variis Ecclesiæ fastis reperitur inscriptum, unus fuit e septem principiis sancti Jacobi Apóstoli discipulis, qui a beato Petro Episcopi postmodum ordinati, et in Hispaniam ad seminandum Dei verbum directi, primas ibidem episcopales sedes fundaverunt. Is ergo una cum sociis Torquato, Ctésiphone, Secundo, Coecilio, Hesychio, et Euphrasio, laboriosissimum onus convertendi ad fidem gentes, veterum errorum aliisque tenacissimas, alacri gaudentique animo suscepit: quas illi fidenter sperabant a jugo diaboli, divina virtute, solvendas, quantum validius ethnica superstitionis néxibus ligabantur. Iactu ergo Christi athlète, etum post magna, et ardua itinera Acci superioris Reticæ urbem pervenissent, vires aliquantum prope ipsam resecturi, quiescerent:

quo nimisrum die paganórum multitudo illis, qui putantur dñi, et non sunt, sacrilegum solénni pompa festum celebrabant. Cum autem aliquos ex discipulis ad eméndos cibos in urbem mississent, bárbara gens, diabólico furóre acta, irruit in servos Dei, quos fugæ se committentes usque ad amnem non longe fluéntem persecuta est.

¶. pro tempore.

Lectio v.

PONS super flumen erat mira magnitúdinis, ac tantæ firmatæ, ut nulli ævo cessurus videretur; quem cum sancti Antistites essent ingréssi, numerosa persecutórum turma, sævum in ipsos impetum faciens, ascendebat. Sed ecce repente divinæ virtutis auxilium. Statim enim ac sancti viri transiérunt, ingens illa et elata moles cum suréntum hóminum multitúdine horrifíbili strépitu in profluentem corruit. Cæteri vero tanti miraculi evidéntia térriti, in seipso revérti cœpérunt; ac furóre in reveréntiam convérso, ad servos Dei accurréntes, ut apud ipsos manerent, invitábant; quo in officio pietatis cæteris præfúlxit matróna de ordine senatório, Lupária nómine, quæ, inspirante Deo, sacros Antistites benigne excépit, ab ipsisque fide instructa, et baptizata, adiculam pro sacris Christianórum extruxit, atque copiosam ségetem inde in hórræ Dómini invehéntes, Torquatúmque ibi primum loci Episcopum relinquéntes, cæteri ad opus apostólici ministérii alibi exercéndum progréssei sunt.

Lectio vi.

INDALETIUS autem Urcum, finitam et olim magnitúdine célebrem civitatem, erudiéndam suscépit, ibisque sedem figens, innumeros filios vitæ sanctitatem et verbi virtutem, Christo per Evangélium génuit. Ex quo mire per totam régionem religio christiana, ejéctis géntium idolis, propagata est. Ipse autem mul-

tis conféctus ærumnis, ac immensis superátis labóribus, pro confessióne Christi, et fidei christiánæ propagatióne, méritis plenus, ac miraculórum glória illústris, obdormívit in Dómino. Corpus ejus ibidem a Christiánis religiosissime sepultum, post generálem Hispániae devastatióнем, ad monastérium sancti Joánnis Baptista, quod a Pina vocant, in Arragóniae regno, divina providéntia translátum, et honorificentissime tumulatum fuit. Sedes autem, nova prope Urcum extructa urbe, quam modo Almériam vocant, Catholicórum regum pietate restituta est, ac Indalétium ut primum ejus fundatorem, ac præcipuum urbis et diocesis patrónum, summa omnes devotióne venerantur. Ad cujus augmentum Clemens Duodécimus, Póntifex Maximus, ut acta ejusmodi in ejus festo legeréntur, benigne indulxit.

In iij. Noct. temp. Paschali, Homilia in Evang. Ego sum vitis vera, de Com. Extra temp. Pasch. Si quis venit, de Com.

EADEM DIE XV. MAJI.

VEL ALIA DIE.

In Festo S. Euphrasii, Episc. et Mart., dioc. Giennen. Patr.

Duplex.

In dioc. Giennensi Duplex j. class. cum Octava.

Omnia de Com. unius Mart. pro temp., præter seq.

Oratio. Infirmitatē.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex scriptis sancti Gregorii Séptimi, et ex S. Eulogio in apologeticō Mártirum.

Lectio iv.

EUPHRASIUS Apostolórum discípulus cum Torquato, Ctesiphonte, Secundo, Indalétio, Cæcilio, et Hesychio, Romæ a sanctissimis Petro et Paulo Episcopus ordinatus, in Hispánias, ad prædicandum verbum Dei, una cum illis ab iisdem Apóstol-

lis dirēctus est. Hic ergo , et sóci cum vāriis úrbibus, destrūcta idololatria , christianitatem fundāsset, et religiōnem plantāsset , órdinem , et officium in divinis cūltibus ostendīsset , et sanguine suo ecclēsias dedicāsset , ea in província divērsis in locis quievērunt , e quibus Euphrāsius Illitūrgi martyrii palmarum consecutus esse dicitur. Ejus corpus pie recōditum est in loco , ubi basilica ejus nōmine , Sisebūti Hispaniarū regis témpore extrūcta est ; cujus basiliçæ cum , Sarracénis Hispānias occupantibus, nulla remansissent vestigia , Dei tandem voluntate factum est , ut recens anno Dómini millésimo quingentésimo septuagésimo tertio exstrui cœpta sit. In quam anno millésimo quingentésimo nonagésimo séptimo , mense Máio , beati corporis pars , e parochiali ecclēsia oppidi , cui Valdemao nomen , translata , restituta est. Ubi religiosa veneratiōne , summaque celebritate , et máximo populorum concursu cōlitur.
R. pro tempore.

Sermo sancti Joánnis Chrysostomi.

Lectio v.

In orat. de S. Ignatio ante medium , tom. 5.

TEMPUS animadvertere , frātres , quo dignitatē episcopalem beatus Euphrāsius est assecutus. Nēque enim éadem est nunc , quā tunc erat , Ecclēsiā gubernāndi conditio : non æquālis est labor , viam triām , et plane parātam , post multos ingredi viatōres , atque eam quā nunc primo secānda est , quæque prærupta , et saxōsa , ferisque plena , nec ullum adhuc viatōrem admisit. Hoc quidem témpore , per grātiām Dei , nullum Episcopis perculum imminet : sed pax úndique profunda , et tranquillitate cuncti perfruimur ; cum pietatis verbum orbis terrarū terminos occupārit , et qui regna , atque impérium obtinent ,

sāmdem quam nos fidem stādiōse colant , atque obsérvent. Tunc autem nihil erat hujusmodi , sed quocūmque quis óculos vērteret , ubique præcipitia , barathra , et bella , et pugnae , et pericula . Imperatōres , et reges , et populi , et civitates , et gentes , et doméstici , et alieni credētibus insidias tendēbant.

Lectio vij.

N EQUE vero id solum erat grave , sed etiam quod credētum plerique , útpote tunc primū uova dōgmata degustantes , magna egebant solicitudine : et erant imbecilliōres , et sāpe supplantabāntur. Quod quidem non minus affligēbat doctōres , quam extérrna bella : quin etiam multo magis. Extérrnae enim pugnae atque insidiae propter repōsite mercédis spem voluptatēm etiam aliquam afferabant. Idcirco et Apóstoli gaudēentes a conspectu concilii discedēbant , quod verbēa pertulissent. Itaque Paulus etiam clamat : Gáudeo , inquiens , in infirmitatibus meis. Et semper in tribulatiōnibus gloriatur.

In iij. Noct. temp. Pasch. Ilūmilia in Evang , Igo sum vīlis vera , de Com. Extra tempus Pasch. Si quis venit de Com.

DIE XVI. MAI.

In Festo S. Joannis Nepomuc. Martyris.

Duplex.

Omnia ut in j. Officio in Breviarii.

DIE XVII. MAI.

In Festo S. Paschalis Baylon. Confessoris.

Duplex.

Omnia ut in Breviario , præte: Lectiones iij. Nocturni.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthēum.

Lectio vij. Cap. 11.

In illo témpore : Respondes Jesus dixit : Confiteor tibi Pater , Dómine cœli et terræ , qui abscondisti hæc a sapiētibus , et prudētibus , et revelasti eis paryulis. Et reliqua.

HOMILIA S. GREGORII PAPÆ.
*Expos. mor. in Job 54. cap. 17.
et seq.*

AUDIANT simul omnes : Deus supérbis resistit , humilibus autem dat gratiā. Audiant omnes : Immundus est apud Deum omnis qui exaltat cor suum. Audiant omnes : Quid supérbis , terra , et cinis ? Contra hujus languoris pestem audiāmus euētī quid magistra Véritas docet , dicens : Discite a me , quia misericordia sum , et humiliis corde. Ad hoc namque unigenitus Dei Filius formam infirmitatis nostrae suscepit , ad hoc invisibilis non solum visibilis , sed etiam despēctus apparuit : ad hoc contumeliarum ludibria , irrisiōnum opróbria , passionūmque tormenta toleravit , ut supérbum non esse hominem doceret humiliis Deus. R. Iste est.

Lectio viii.

QUANTA ergo humilitatis virtus est , propter quam solam veraciter edocēdam is , qui sine aestimatione magnus est , usque ad paisionem factus est parvus ? Quia enim originem perditionis nostrae supérbia præbuit diaboli , instrumentum redēptionis nostrae inventa est humilitas Dei. Hostis quippe noster magnus inter omnia conditus , vidēri super omnia voluit elatus. Redēmptor autem noster magnus manens super omnia , fieri inter omnia dignatus est parvus. Quia igitur Redēmptor noster corda regit humiliū , et Leviathan iste rex dicitur superbōrum , aperte cognoscimus , quod evidentissimum reprobōrum signum supérbia est , at contra humiliū electōrum.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

CUM ergo quam quisque habet cognoscitur , sub quo rege militet invenitur. Unusquisque enim quasi quemdam titulum portat operis , quo facile ostendat sub cuius serviat potestate rectōris. Unde et per

Evangelium dicitur : Ex fructibus eorum cognoscetis eos. Ne sigitur nos Leviathan istius membra vel mira faciendo fallerent , apertum signum Dóminus , quo deprehēndi valeant , demonstravit , dicens : Ipse est rex super universos filios supérbiae. Qui etsi quando fictam spēciam humilitatis assūmunt , semetipsos tamen celare in omnibus nequaque possunt , quia eorum supérbia diu latere non sustinens , cum ex alia tégitur , ex alia actione denudatur. Qui vero sub Rege humilitatis militant , semper pávidi , atque ex omni latere circumspéti , adversum jacula elationis pugnant , et quasi contravenientes ictus solum magis in suo corpore óculum custodiunt , dum in semetipsis principáliter humilitatem tuentur.

Te Deum laudamus.

DIE XXI. MAJI.

In Festo S. Felicis a Cantalicio .
Confessoris.
Semiduplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XXIII. MAJI.

In Festo Apparitionis S. Jacobi
Apost., et Hispan. Patr.
Duplex.

Omnia ut in ejus principali
Festo , infra die xxv. Julii , præter
seq. Temp. Pasch. addantur
alleluia , ubi desunt.

Ad Vesperas.

¶ Constitues eos príncipes super omnem terram. R. Mémoires erunt nōminis tui , Dómine.

Ad Magnificat , Aña.

Visitávit nos per sanctum suum Apóstolū , et fecit salutem de initiis nostris Dóminus Deus noster.

Oratio.

Dux , qui Hispaniarum gen- tem beato Jacóbo Apóstolo tuo protegēdam misericórditer tribuisti , et per eum ab immen- sity exilio mirabiliter liberasti : concéde quæsumus ; ut , eodem protegēnes , pacem perfruāmur eterna. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Christum Regem triumphantem
in terris, * Venite adorémus.
Ps. Venite.

Hymnus.

JACOBUS célebret fortis Ibéria,
Jacóbum méritis tollat honóribus,
Per quem, barbárici néscia sacerdis,

Victrix ímparat hóstibus.
Vectigal trúcibus pédere flébile
Urgétur dóminis imperiósius;
Centenásque lupis sponte rapá-
cibus

Lectas sistere vírgines.
Aversata nefas, arma ferocior
Poscit: mox Arabem, fida Ra-
mírio,
It contra: número sed nimis sim-
pari

Virtus cédere cōgitur.
Quid sperare datur! Prómicat
æthere
Proles horrífici clara tonítrui,
Lunatasque ácies, ágmina bár-
bara

Sacro lúmine dísjicit.
Ardens in médios fertur acína-
ces,
Instaque attónitis, úndique pá-
vidos

Maurórum cúneos rumpit, et
integra

Victor próterit ágmina.
Esto exercituum non superabili
Ducióri, ac Dómino, jugis ho-
nor Patri,
Cum Prole unígena, almóque
Pneúmate,

Per labéntia sæcula. Amen.
Añe, Psalmi et y. de Com-
muni Apost.

In primo Nocturno.

De libro ij. Machabéorum.

Lectio j. Cap. 41.

LYSIAS, procurátor regis, et
propinquus, ac negotiówrum
præpósitus, graviter ferens de
his, quæ accíderant, congregá-
tis octoginta míllibus, et equi-
tatu uníverso, veniébat adversus
Iudacos, exstímans se civitátem
quidem captam géntibus habitá-
culum factúrum, templum vero

in peccínia quæstum, sicut ca-
tera delúbra géntium, habítá-
rum, et per singulos annos re-
nále sacerdótium, nusquam re-
cóngitans Dei potestátem, sed
mente effrénatus, in multitudine
péditum, et in míllibus équi-
tum, et in octoginta elephantis
confidébat. Ingréssus autem Ju-
dæam, et apprópians Betháre,
quæ erat in angusto loco, ab
Jerosolýma intervállo quinque
stadiórum, illud præsidium es-
pugnábat.

In Procédens Jesus juxta mare
Galilææ, vidit duos fratres, Ja-
cóbum Zebedei, et Joánnem fra-
trem ejus in navi, * Et vocávit
eos; qui statim, relictis rétibus
et patre, recuti sunt Dóminum.
allelúa. **V**. Erant Jacobus et
Joánnes fratres in navi cum Ze-
bedeo patre eórum, reficiétes
réitia sua. Et.

Lectio i.

Ut autem Machabeus, et qui
cum eo erant, cognovérunt
expugnári præsidia, cum fletu et
lacrýmis rogábant Dóminum,
et omnis turba simul, ut bosum
Angelum mitteret ad salutem
Israel. Et ipse primus Macha-
beus, sumptis armis, ceteros
adhortátus est simul secum pe-
rículum subire, et ferre scutum
fratribus suis. Cumq[ue]
páriter prompto ánimo procéde-
rent, Jerosolymis appáruit præ-
cédens eos eques in ueste cas-
ídica, armis aureis hastam vi-
brans. Tunc omnes simul bene-
dixérunt misericordem Dómi-
num, et convaluerunt animis:
non solum homínes, sed et bá-
stias ferociissimas, et mares
férreos parati penetrare.

iij. Vocávit ad se Dóminus Jac-
óbum Zebedei, et Joánnem fra-
trem Jacóbi, et fecit ut essent
secum inter duodecim, et ut
mitteret eos prædicare. **E**t
impósuit eis nómina Boanérges,
quod est filii tonítrui, allelúa.
V. In omnem terram exiit sonus
eórum, et in finis orbis terra
verba eórum. Et.

Lectio iii.

INVENTI situr prompti de cœlo habentes adjutorem, et miserrantem super eos Dóminum. Leonum autem more impetu irruentes in hostes, prostraverunt ex eis undecim millia peditum, et equitum mille sexcentos: universos autem in fugam verterunt, plures autem ex eis vulnerati nudi evaserunt. Sed et ipso Lysiā turpiter fugiens evasit. Et quia non insensatus erat, secum ipse reputans, factam erga se diminutionem, et intelligens invictos esse Hebreos, omnipotētis Dei auxilio innitentes, misit ad eos, promisitque se consensūrum omnibus, quae justa sunt, et regem compulsum amicum fieri. Annuit autem Machabæus precibus Lysiæ, in omnibus utilitati cōsulens.

V. Cum venisset Jesus in domum prīncipis synagōgæ, * Non permisit intrare secum quomquam nisi Petrum, et Jacobum, et Joannem, et patrem et matrem puerilæ, alleluia. **v.** Et dixit: Nolite flere, non est mortua puerilla, sed dormit. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

INTRA innúmera, eaque máxima beneficia, quam máxima Apóstolo, ac Totelari suo magnificientissimo accépta refert Hispánia, illud imprimitis memorandum, et æterna grati animi significatiōne recolendum est, quod ad Clavígium, Rivogia montem, olim obisnuit. Cum enim Sarraceni, Hispániam latissime dominantes, centum nobiles puerillas a Christianis exigere consuefissent, eaque Abderramānus, potentissimus ipsorum rex, tributi nōmine, representari sibi minaci legatiōne flagitaret, Ranimfrus, qui Legiōnis regnum nuper adierat, ad effrōntem Mauri postulantis audaciam totus inhorruit, paratusque extrema quæque experiri pótius, quam tantum Christianæ fidei

probrum, tantam nómini Hispáno labem aspèrgere: aut pati, ut Christianæ virgines Mauris, id est margaritæ porcis, innocentes agnæ voracibus lupis traderentur, ex tota ditiōne, quotquot erant armis idonei, ad signa vocavit: coactoque exēcū, quem præsules, sacerdotes, aliisque viri sacri, ut in communi discrimine, sponte sequelantur, in Maurorum līnes ultra animosus irrdpit. Abderramānus contra, potentiā tūmidus, repulsa ferox, et Ranimfris provocatiōne ferocior, auctiis novo délectu veteranis cōpiis, Africa etiam in auxiliū evocata, impigre Christianis occurrīt.

II. Assūpsit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et duxit illos in montem excelsum seorsum: * Et transfiguratus est ante eos, alleluia.

V. Et ecco apparuerunt illis Moyses et Elías cum eo loquentes. Et.

Lectio v.

Ad Alveldam, Rivogia oppidum, collatis signis, totis utrinque viribus, et tanta contentiōne depugnatū est, ut atrox, cruētaque dimicatio diem extraxerit, ancipiū semper, et pendente victoria, donec ea sub noctem in Mauros jam inclinante, Ranimfrus fatigatas, et promptissimorum nece immunitas cōpias in proximum collēm, cui Clavígio nomen est, opportūne subdūxit. Loco pro tempore munto, et vulneratis cura adhibita, in suprēma rerum desperatione luctuque, omnes, ut fit, in vota et preces effusī, regem mōrōro consécūta, et de suorum salutē sollicitum anxiumque, somnus opprēsīt. Dormienti objēcta est spēcies viri augustior, quam pro humano habitu, et sciscitanti quisnam esset? Sum, inquit, Jacobus Apóstolus, cui a Dómino Hispániam tutela commissa est. Ne time: mane adero, et, me duce, de circumfusa Sarracenorum

multitudine illūstrem victoriām reportābis. Rex ad has voces evigilans, et nuntio latus, præsules, magnates, duces ad se vocat, et de re tota edictos, ac coelētibus promissis animatos, mīlitum etiam animos erigere, manūculos ordinare, aciēmque instruere jubet.

R. Potestis bibere cālicem quem ego bibo? aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari? dixit Jesus Jacōbo et Joanni filiis Zebedæi. * At illi dixerunt ei: Pōsumus, allelūia. ¶ Cālicem quidem, quem ego bibo, bibetis, et baptismo, quo ego baptizor, baptizabimini. At illi.

Lectio vij.

Teru, signo dato, Hispani e vētice montis, velut impāvidi leōnes, aut ursi præcipites ruunt, irruantque in Mauros, mira alacritate, magnisque vōcibus sanctum Jacōbum ingemintantes. Apóstolus, uti erat pollicitus, equo insidens candidissimo, nīveum vexillūm præferens, gladiōque fulmineo minax, Hispanos suos anteire, atque in hostem dūcere visus est, equoque, et ense acerrimus, Mauros surēntes stérnere ac procūlcare, pene sequentibus Hispanis, et per atlónitas jam phalanges terzorem, et stragem late sparégantibus. Deinde afflīctæ, ac laceræ illæ Hispanorū reliquæ, cæsis septuaginta cīciter Saracenorum mīilibus, reliquis profligatis, jugo Māuricæ servitutis excusso, et turpissimo vēctigali prorsus abōliito, de hoste superbissimo, et paulo ante victore, gloriōse pāriter, ac miraculōse triumphauit. Rex, præsules, magnates, duces, victorique exēitus, secundum grātias Deo actas, univēsam Hispaniam beato Jacōbo vēctigalem fecrē certæ mensuræ frumenti, vīisque pro singulis terræ jūgeris, primitiarum more, ex voto pendēdæ. De quo exstat luculentum Ranimiri regis diplōma, aliquānque etiam regum diplomā-

tibus insertum, confirmationeque, romanorūm Pontificis decretis roboratum, et perpetua ad hodiernam diem observantia ratum, ac firmum. Porro victoriām adeo mirabilem, et Hispaniam salutarem, Deo, ac beato Jacōbo Patrōno suo, adscribendam Hispania ipsa anniversaria gratitūdine, ac celebritate prefitetur.

R. Assūmpsit Jesus Petrum, et Jacōbum, et Joānnem secum, et corpit pavēre et tædere. Et illis: Tristis est anima mea usque ad mortem, allelūia. ¶ Sustinete hic, et vigilate mecum. Et Glōria Patri. F.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeliū secundum Mattheum.

Lectio vij. Cap. 20.

Iⁿ illo tempore: Accēssit ad Isum mater filiorū Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Et rēliqua.

Homilia venerabilis Beda Presbyteri.

CREDENDUM est, quod illa māxime causa, vel multib[en]e matris affectionis, vel carnalis adhuc discipulorum animos ad hæc postulanda concitataverit, quis meminissent sermonis Domini, cum ait: Cum séderit Filius hominis in sede majestatis sue, sedebitis et vos super sedes decim: nossentque se inter discipulos speciālius a Domine diligi, se speciālius cum beato Petro cōscios sape factos canonum, quæ ignorarent eadem, quod frequens sancti Evangelii textus indicat.

R. Misit Herōdes rex manus, et affligeret quosdam de Ecclesiis: * Occidit autem Jacōbum fratrem Joānnis gladio, allelūia. + Ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes, et scribas, et et illis occidētis Occidit.

Lectio vij.

¶ INC est enim, quod ipsi quoque, quomodo Petro, novum ab illo nomen impōndarūt sicut ille, qui prius Simeon

dicebatur, per fortitudinem, ac stabilitatem fidei impugnabilis vocabulum Petri meruit, ita et isti Boanerges, hoc est, filii tonstrui, vocarentur: quia videlicet, et vocem Patris super Dominum in monte clarificatum una cum Petro audirent, et plura atriis discipulis mysteriorum secreta cognoscerent.

Iste est, qui ante alios Apostolos primus plantavit Ecclesiam sanguine suo: * Cujus corpus in Gallaciam delatum, per totum orbem gloria illustratur, alleluia. v. O sidus, o decus Hispanie! sancte Jacobus Apóstole, intercede pro nobis ad Deum, qui te elegit. Cujus. Glória Patri. Cujus.

Lectio ix.

Qvia vero isdem filii Zebedei promptum gerabant animum ad bibendum calicem Domini: constat eos cum ceteris Apostolis dignitatem sédium, quam quererant, accepisse: non tam ea distinctione, qua petebant, sed ambo prius ad sinistram ejus ad tempus, ambo nunc ad dexteram ejus sedēre perpétuo meruerunt. A sinistris quippe Christi sedebant, cùm regendis in hac vita fidélium populis apostólico jure præsidèrent, illo nimis in regno, de quo ipse ait: Regnum Dei intra nos est. Sedent a dextris nunc in illa, quæ mortem nescit, vita, iudices mundi cum illo, utramque hanc sedem illis ipso Filio cum Patre parante.

Tu Deum laudamus.

Ad Laudes et per Horas, Aña et Capitula ut die xxv. Iulii.

Ad Laudes, Hymnus, Defensor, ut ibidem in j. Vesp. v. Annuntiaverunt opera Dei, f. Et facta ejus intellexerunt.

Ad Benedictus, Aña.
Mirabilem sancti Jacobi Apóstoli hodie psallentes victoriā, máximo cum gáudio laudémus nomen Domini.

Oratio. Deus, qui Hispaniarum, ut supra.

In ij. Vesp. omnia ut in die xxv. Iulii, præter Orat. ut supra.

DIE XXX. MAI.

In Festo S. Ferdinandi Regis Hispanie, Conf.

Duplex j. classis cum Octava.

¶ Temp. Pasch. servetur Rubrica posita in Communi Sanctorum.

Ad Vesp. Aña et Capit. de Laud. Ps. de Dñica, et loco ult. Ps. Laudate Dominum omnes genies.

Hymnus.

Quale cum cœlum tonat, atque densæ
Fulgurant nubes, ruit et vagatur
Fulmen in partes variæ, agente
Numinis ira:
A reium prodest nihil alta moles
Turbinem contra, volucrèisque
flamas,
Missus e cœlo ruit ultior ignis
Suumaque tangit:
Non secus circum metuenda duccens
Arma Fernández premit acer
hostes,
Personant late loca militari
Pulsa fragore.
Quid ducem contra validum pha
langes
Pérfidi Mauti potuere? quanta
Strage vexillum volitans, cru
cisque
Tessera vicit?

Agminum Ductor, Deus unus,
una
In tribus virtus, tibi corda semper
Glóriam cantent, tibi nostra soli
Arma triúmphent. Amen.

v. Amavit eum Dominus, et or
nat eum. R. Stolam gloria in
dit eum.

Ad Magnificat, Aña.
Agaréni, et alienigenæ dixerant:
Hæreditate possideamus
Sanctuarium Dei. Deus meus,
pone illos ut rotam, et sicut
stipulam ante faciem venti, et
cognoscant quia nomen tibi Dó-

minus : tu solus Altissimus in omni terra.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitatorium.
Regem regum, et Dominum dominantium, * Venite adoramus. Ps. Venite.

Hymnus.

Non decus vanum, vel iniqua laudis

Aura Fernandum, neque cæcus ardor,
Impium Maurum mérita domare

Cæde coegit.

Charitas movit patriæ, fidésque
Cordis accensis animata flammis,
Pulchra virtutum comitante longo

Ordine virtus.

Sub jugo Mauræ ditionis olim
Hispalis longum genuisse docta,

Pristinæ demum reparavit altos
Legis honores.

Inde vicinas eadem beatæ
Fauستitas urbes, pietas revixit,
Et salus, et pax, et ubique moris

Cultus honesti.

Agminum Ductor, Deus unus, una

In tribus virtus, tibi corda semper

Gloriæ cantent, tibi nostra soli
Arma triumpotent. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Quæsivit Dominus sibi virum juxta cor suum: et præcepit ei ut esset Dux super populum suum. Psalmi et y. de Communi Conf. non Pont. Aña. Confirmavit Dominus regnum in manu ejus, crevit, et magnificatus est usque in sublime. Aña. Fui Rex Israel, in Jerusalem, ecce, magnus electus sum, sapiencia quoque perseveravit mecum.

De libro Sapienciae.

Lectio j. Cap. 6.

Aunites, reges, et intelligite, discite, iudices finium terrarum. Præbete aures vos, qui continentis multitidines, et placetis vobis in turbis nationum: quod-

niam data est a Domino potestis vobis, et virtus ab Altissimo, qui interrogabit opera vestra, et cogitationes scrutabiter. Ad nos ergo, reges, sunt hi sermones mei, ut discatis sapientiam, et non excidatis. Qui enim considererint justa justo, justificabitur: et qui didicerint ista, intendunt quid respondeant. Compiscite ergo sermones meos, diligite illos, et habebitis disciplinam. Clara est, et quamquam marcescit sapientia, et facile visetur ab his, qui ducunt eam, et invenitur ab his, qui querunt illam. Predecoput qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat.

R. Domine Deus, tu regnare disti servum tuum pro patre meo; ego autem sum puer parvulus ignorans egrorum et intritorum meum. * Dabis ergo seruo tuo cor docile, ut populum tuum judicare possit. * Quis enim poterit judicare populum istum, populum hunc tuum meum? Dabis.

Lectio 11.

Qui de luce vigilaveri tad illam, non laborabit: assiduum enim illam sibi suis invenerit. Cogitare ergo de illa, sensus est consummatus: et qui vigilaverit propter illam, cito securus erit. Quoniam dignos se ipsa circumquerens, et in viis ostendit se illis hilariter, et in omni prædencia occurrerit illis. Initium enim illius, verissima est discipline concupiscentia. Cura ergo disciplinas, dilectione est: et dilectione, custodia legum illius est: custodio autem legum, consummatio incorruptionis est: incorruptione autem facit esse primum Deo. Concupiscentia itaque sapientiae deducit ad regnum perpetuum.

R. Benedictio perittri super me veniebat, et cor viduae consolatus sum: * Pater eram pauperum: et causam quam necessitatem, diligentissime investigabam. y. Rex, qui iudicat in veritate

páuperes, thronus ejus in æternum firmabitur. Pater.
Lectio iii.

Si ergo delectámini sédibus, et sceptris, o reges populi, diligite sapiéntiam, ut in perpétuum regnétis: diligite lumen sapiéntiæ omnes qui præstis populis. Habébo propter hanc, claritatem ad turbas, et honorem apud seniorés juvénis: et acutus invéniar in judicio, et in conspéctu poténtium admirabilis ero, et facies principum mirabuntur me: tacéntem me sustinébunt, et loquéntem me respicient, et sermocinánte me plura, manus ori suo impónent. Præterea habébo per hanc immortalitatem: et memóriam æternam his, qui post me futuri sunt, relinquam. Dispónam populos: et natiónes mihi erant subditæ. Timébunt me audiéntes reges horréndi: in multitudine vidébor bonus, et in bello fortis.

R. Quando procedébam ad portam civitatis, et in platéa parábant cátedram mihi: * Príncipes cessábant loqui, et dígitum superponébant ori suo, vocem suam cohibébant Duces. V. Rex, qui sedet in sólio judicii, dissipat omne malum intúitu suo. Príncipes. Glória Patri. Príncipes.

In secundo Nocturno.

Aña. In quo liberábo Israel? Ecce família mea infíma est: et ego mínimus in domo patris mei. Aña. In Dómino Deo Israel spéravit: itaque post eum non fuit similis ei de cunctis Régibus. Aña. Abstulit cunctas abominationes de unívérsum régionibus filiorum Israel: et fecit omnes servire Dómino Deo suo.

Lect. ut in fine Brev. Rom. R. iv. Leváte signum, exaltate vocem, leváte manum: vox multitudinis in montibus, vox gentium congregatárum. * Dóminus exercituum præcepit militiæ belli. V. Prælia Dómini tui præliaris, et inimicorum tuorum

ánima rotábitur quasi in impetu et círculo fundæ. Dóminus.

R. v. Cum audisset Gédeon sónnum, et interpretatióne ejus, adorávit, et revérsus est ad castra: * Et ait: Súrgite, trádidit enim Dóminus in manus nostras castra Mädian. V. Advénerat vigilia matutina, et ecce respiciens Dóminus super castra, interfécit exércitum, et subvértilt rotas curruum, dixerunt ergo: Fugiamus. Et ait.

R. vi. Jéricho clausa erat atque muníta, et nullus égressi audébat, aut ingredi. Dixitque Dóminus ad Jósue: Ecce dedi in manu tua Jéricho, et regem ejus omnésque fortes viros: * Clamate, et vociferámini, ite, et circidite civitatem armati, præcedentes arcam Dómini. V. Omnípóculo votiferante, et clangéntibus tubis, cepérunt civitatem. Clamate. Glória Patri. Clamate.

In tertio Nocturno.

Aña. Egréssæ sunt mulieres de unívérsum urbibus Israel, cantantes, chorósque ducéntes in occúrsum regis, in tympanis lætitiæ, et in sistris. Aña. Qui conturbábant populum suum, eos succéndit flammis, et omnes operarii iniquitatis conturbati sunt. Aña. Fui tecum in ómnibus ubiqumque ambulásti, firmans regnum tuum: fecique tibi nomen grande, et réquiem dedi tibi ab ómnibus inimicis tuis.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 22.

In illo tempore: Pharisi con-silium iniérunt, ut caperent Jesum in sermóne. Et réliqua.

Homilia S. Leónis Papæ.

Serm. 10. de Pass. Domini.

Cum multis modis, dilectissimi Cjudaica impietas laboráret, ut occasiōnem aliquam perpetrándi in Dóminum Jesum sceleris invenisret, hoc quasi insuperabile reperérunt, ut Dóminum mundi affectati regni invidia perurgérent, calumniásse et mi-

náctiter conclamárunst: Si hunc dimittis, non es amícus Cæsaris: omnis enim, qui se regem facit, contradicit Cæsari. Sed formidabile súerit nomen régium, ut pro império Cæsar is opprimit debúerit novæ molitio potestatis, si dominandi consilium tyrannicus tibi pródidit apparátus, si provisio armórum, si divitiárum congregatio, si præsidia deléota sunt militum. Quid eum gravari sinis de affectata poténtia, cuius speciális fuit de humilitate doctrina? Románis légibus non contradixit, censum súbiit, di-drachma solvit, vextigalia non inhíbuit, quæ Dei sunt Deo, et quæ sunt Cæsar is Cæsari redénda constituit. Paupertatem éligit, obediéntiam suásit, mansuetudinem prædicavit: hoc est vere non impugnare Cæsarem, sed juvare.

¶ Congregávit omnes Sacerdótes de civitáribus Juda, et contaminávit excélsa: * Præcepitque Rex Pontifici, et Sacerdótes secundi ordinis, ut projicerent de templo ómnia vasa, quæ facta fuerant Baal. ¶ Ascéndit Rex templum Dómini, et omnes viri Juda cum eo, Sacerdótes, et prophétæ. Præcepítque.

Lectio viii.

Ad Marc. August. Ep. 80.

Unus inessabiliiter Deo grátiás ago, qui eo témpore, quo oboritúra hæreticorum scándala præsciébat, in impérii vos fastigio collocávit, in quibus ad totius mundi salutem, et régia poténtia, et sacerdotális vigéret indústria. Multa mihi in ómnibus causa gaudéndi est, dum ex magna divinæ Providentiæ misericordia, præstitutum humanis rebus expérior, quod ecclesiásticam pacem, quæ nonnisi unitáte prædicationis evangélicæ custodiatur, piissimo stúdio juvare dignámini: ut fideli vestræ glória non solum utilitatem reipublicæ, sed etiam religiósus protéctibus augeátur, glorióssime Augúste. Mihi autem multum fidúciam, Deo

per vos operánte, collatum est, quod probásse vos observátionem de custódia Cánonum paternorum, pietatis vestræ afflatus indicástat. Et mérito geminat gáudium meum, cum vobis religiosissime placere cognósce, et et fides suam téneat firmitatem, et privilégia Ecclesiárum illibet permáneant.

¶ Manet invictus Rex in stérnum. Quis sufficit enarrare opera illius? Quis investigávit magnolia ejus? * Magna et mirabili sunt ópera tua, Rex sacerdórum. Quis non timébit te? ¶ Timet Dóminum bene erit in extrémis, et in die defunctionis sua benedictus. Magna. Glória Patri. Magna.

Lectio ix.

Ad Leon. August. Ep. 123.

A Principem, et inter Christi prædicatores digno honore amerandum, utor Cathólicæ Fidei libertate, et ad consórium te Apostolorum et Prophetarum secúrus exhibitor; ut constanter despicias, ac repellas eos, qui ipsi se christiano nōmine privávere, nec patiáris impios partícidas sacrilega simulatióne de Fide ágere, quos constat fidem vello evacuare. Cum enim clementiam tuam Dóminus tanta sacraménti sui illuminatióne dítauerit, debes incunctanter advertero, régiam potestatem tibi non solum ad mundi régimes, sed máxime ad Ecclesiæ præsidium esse collatam, ut aucto nefarios compriméndo et que bene sunt statuta deféndas, et veram pacem his, quæ sentieráta, restituas, depelléndo scilicet invásores juris alieni, et correctionibus tuis Dei iracundia mitigáta, régiae civitati non retrifuat quæ admíssa sunt, sed remittat. Constitue ante oculos cordis tui, venerabilis Imperator, omnes, qui per totum orbem sunt Dómini sacerdótes, pro ea tibi fide, in qua totius mundi est redémptio, supplicáro. la Deum laudámu.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Clamábunt ad Dóminum a
fácie tribulántis , et mittet eis
propugnatórem , qui liberet eos.
Psalmi de Dñica.

2. Vindicábo gentem meam, et
sancta , quia congregátæ sunt
gentes contérere nos inimicitæ
gratia.

3. Et accénsus est spíritus pô-
puli, dicéntes : Tu es dux noster,
pugna prælium nostrum , et
omnia quæcúmque dixeris nobis,
faciémus

4. Animæquiôres estote, filii,
clamáte ad Dóminum , et eripiet
vos de manu príncipum inimicó-
rum.

5. Sanctificáte bellum , susci-
tate robûstos , accédant , ascén-
dant omnes viri bellatóres : in-
firmus dicat : Quia fortis ego
sum.

Capitulum. *Machab. 3.*

FACILE est conclúdi multos in
manus paucórum ; et non est
differéntia in conspéctu Dei cœli,
liberare in multis , et in paucis,
quóniam non in multitúdine ex-
éritis victoria belli, sed de cœlo
fortitudo est.

Hymnus.

BELLA gesturus pia Ferdinán-
dus ,
Non timet satum , dubiâmpve sor-
tem ;
Spem sovet certam , Súperum
benigna

Luce vocátua.

Férreos nexus ratis acta venti
Impetu frangit ; stupet , atque
vinci
Boëtis exáltat, placidásque volvit
Mólliis undas.

Ipsa victrices veneránda Virgo
Anteit turmas , ope cujus urget
Ilex pius bellum , superátque
pugna

Victor in omni.

Vicit et mortem , super astra
namque ,
Et super cœlos áнима recépta ,
Integrum corpus sine labe gra-
tos

Spirat odóres.

Agminum Ductor , Deus unus ,
una

In tribus virtus , tibi corda sem-
per

Glóriam cantent, tibi nostra soli
Arma triúmphent. Amen.

6. Justum deduxit Dóminus per
vias rectas. R. Et osténdit illi re-
gnum Dei.

Ad Benedictus Aña.

Rex lătátus est gáudio magno,
benedixitque Dómino, et ait : Be-
nédictus es, Dómine Deus Israel:
tua est magnificéntia , et poténtia ,
et glória , atque victória ; tu
domináris ómnium, et tu es super
omnes Príncipes.

Oratio.

Deus, qui beato Confessóri tuo
Ferdinando præliari prælia
tua , et Fidei inimicos superare
dedisti : concéde ; ut ejus nos
intercessióne muníti , ab hósti-
bus mentis et corporis liberémur.
Per Dóminum.

Ad Tertiam , Aña.

Vindicábo gentem.

Capitulum. Fácile est.

R. br. Amávit , de Communi.

Ad Sextam , Aña.

Et accénsus est.

Capitulum. *Prov. 16.*

Hilariáte vultus Regis vita :
I et cleméntia ejus quasi imber
serótinus. Pósside sapiéntiam ,
quia auro mélior est : et acquiré
prudéntiam , quia pretiósior est
argénto.

R. br. Os justi.

Ad Nonam , Aña.

Sanctificáte bellum.

Capitulum. 2. *Reg. 22.*

Quis est Deus præter Dómi-
num : et quis fortis præter
Déum nostrum ? Deus qui accin-
xit me fortitudine , et complaná-
vit perféctam viam meam.
R. br. Lex Dei ejus.

In ij. Vesp. omnia ut in primis.
v. Justum deduxit Dóminus per
vias rectas. R. Et osténdit illi re-
gnum Dei.

Ad Magnificat , Aña.

Benedixit Deum cœli , et locutus
ait : Sit nomen Dómini bene-
dictum a sǽculo , et usque in

saculum : quia sapiéntia , et fortitudo ejus sunt. Et ipse mutat tempora , et aetates : transfert regna , atque constituit. Tibi , Deus patrum nostrorum , confiteor , teque laudo : quia sapiéntiam , et fortitudinem dedisti mihi.

DIE XXXI. MAJL.

Die ij. infra Oct. S. Ferdinandi.

Omnia ut in die Festi , præter Lect. j. Noct. , quæ dicuntur de Scriptura occurrit. et Lect. ij. et iij. Nocturni , quæ dicuntur ut infra.

In ij. Noct. , Sermo S. Joánnis Chrysóstomi , Beati Ferdinandi dies , de Com. Conf. non Pont. j. loco.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 42.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Nolite timere pusillus grec , quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia S. Fulgentii Episcopi.

Ex Serm. de Confessor.

Si non omnes possunt implere quod Dóminus ait : Véndite quæ possidétis : illud tamen quod adjécit , dicens : Date elemosynam , ómnibus est possibile , si adsit bona volúntas : ómnibus facile , si non adsit dira cupiditas : ómnibus salubré , si férveat cháritas : cunctis debet esse commùne , ut ómnibus donétur aetérraa felicitas. Qui ergo tantam virtutem accépit a Dómino , ut ómnia quæ in mundo sunt , cœlestis regni amore contémnat : quæ habet , vendat , et egénis expéndat : qui vero tantæ virtutis nondum est , de his quæ habet , in quantum habet , elemosynam faciat.

R. Congregavit omnes.

Lectio vijj.

PERFECTUS possideat primum virtutis locum , imperfèctus saltem pervéniat ad secundum. Efficáatur ille glorióse dignus , sit iste laudabiliter largus. Sit

ille sanctæ paupertatis ardentes simus amátor sit iste sanctorum páuperum piissimus consolator. Habeat iste apud Deum patrós páuperes , quos ille se genitae virtutis habére consórtes. Sit ille talis , qui cum Dómino judicárus sédeat : sit iste talis , qui ad déxteram judicándus assistat : sit ille talis , qui aeterna tabernacula perpétuo jure possidet : sit iste talis , quem ille recipiat. R. Manet invictus.

Lectio ix.

THESAURUM nostrum , fratres , in cœlis ponámus , ut éiam cor nostrum in cœlis habére possímus. Necesse est enim , ut quo præcesserit dilectionis thesaurus , illuc etiam cogitationis sequatur afféctus. Ideo Verba ait : Ubi enim thesaurus resterit , ibi et cor vestrum erit. Ergo in cœlis thesaurizámus , cœlestia diligámus. Vis nosse ubi thesaurizas ? atténde quid amas. Vis nosse quid amas. atténde quid cōgitas. Ita fiet , ut thesaurum tuum ex tuo amore cognoscas , et amorem tuum in dicio tuæ cogitationis intelligas. Te Deum laudámus.

FERIA SEXTA

POST OCT. CORRORIS CHRISTI.

Festum SS. Cordis Jesu.

Duplex ij. Classis.

Omnia ut in ij. Officio in fæ Breviarii.

DIE I. JUNII.

Die iij. infra Oct. S. Ferdinand.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

De S. Philog. ante med.

An'hanc beatam réquiem transiit beatus Ferdinandus. Quem igitur oratio par sit vici laudibus , quem Deus tam felice sorte dignatus est ? Non est ultra. Sed age , dic mihi , num idecis silébimus ? et cujus rei grata convénimus ? An dicémus nos haud posse magnitudinem pectorum oratione conseguiri ? Atque ob hoc ipsum necesse est dicere .

Quandóquidem huc est præcipua laudum illius pars, quod factis verba æquiparari non possint. Nam quorum benefacta natúram etiam súperant mortálem, perspicuum est, quod horum laudes excéidunt linguam humásam. Haud tamen ob id aspernábitur officium nostrum quod pro viribus præstámus, sed suum imitábitur Dóminum: siquidem et ille víduas duos tantum óbolos dejiciénti in gazophyláciū, non tantum duórum obolórum mercédem, sed multo amplius. redidit.

R. Leváte signum.

Lectio v.

Proinde quamvis nostræ facultates exíguae sint, minimeque prætii, attamén, quem póssumus, offérimus. Ea licet non respóndeant magnitudini méritórum ánimæ præclári justique Ferdinandi, tañen hoc ipsum celitúdinis illius maximum fúerit arguméntum, quod nec pusilla repéllat, sed idem faciat quod solent dívites. Siquidem illi, cum accéperint a tenúibus exígua, quibus non egent, sua vicissim appónunt, remunerántes eos, qui quod pótérant, obtulerint. Itidem et hic, cum accéperit a nobis laudem verbis peractam, qua nequáquam eget, redonábit nobis per ipsa facta benedictiōnem, qua semper uti possimus.

R. Cum audisset.

Lectio vi.

Unus igitur laudatiōnem illius auspiciábitur? An a magistratu, quem Spíritus illi trádidit gratia? Nam mundani magistratus nequáquam possunt Christianórum demonstrare virtutes; quin pótius frequénter habent accusatiōnem malitiæ. Quam q̄b causam? quóniam et sollicitudines amicórum, et circumcursatiōnes, et adulatiōnes, aliaque permulta his fœdióra tales magistratus solent conciliare. Ceterum ubi Deus suo suffrágio designárit aliquem,

incorrúptum suffrágium, alienum ab omni suspicione judicium, indubitate fúerit delécti comprobatio, propter ejus, qui delégit, auctoritatem.

R. Jéricho.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

Nillo témpore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timére, pusillus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilia S. Petri Chrysólogi.

Ex Sermone st.

Premia statuuntur iis semper quibus certamina dura proponuntur: ac pro magnitudine certaminis, præmii propónitur magnitudo. Hinc est quod discipulis suis Christus regnum ponit in præmio, ut in certamine non cedant periculis, non timori. Pericula déspicit, qui tendit ad regnum; victóriæ cupidus nescit timere. Nolite timére, inquit, pusillus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Grex pusillus mundo, magnus Deo: pusillus, quia gloriósos vocat eos, quos instituit ad óvium innocéntism et mansuetudinem christiánam.

R. Congregávit.

Lectio viii.

Adscit quid faciéndum sit regnatūris: Véndite quæ possidétis. Non potest dominari omnibus, nisi is qui própriis non tenétur. Dejécte mentis est, qui familiaris rei méminit, cum vocátur ad regnum: jacens ánimus plebáeus námmulum thesáuris regálibus antepónit. Pauper sensus parvis frénuibꝫ, perdit magna: et inhians temporaliibꝫ, déserit sempitérana. Homo, tali mónu Christus tē ditare voluit, non nudare: manére tibi tua voluit, non perire: perpetuári, non vacuari sácculos imperávit: jussit te transfrere, non pérdere.

R. Manet invictus.

Lectio ix.

Dlus consilio patris agit quam
iure dominantis. Inter insi-
diis latrōnum et tineārum mor-
sus quare tua recónadas, objúrgat :
pervigiles noctes, dies
anxios, sollicita témpora ne tibi
ipse fácias, commoneris. Auri-
custos, servatór argénti, secu-
ritatēm non habet, nescit quié-
tem; et cui deest securitas,
quies perit: pœna dives est ille,
non censu. Thesaurum non defi-
cientem in cœlo: hoc est dicere:
Ubi ego sum, ibi pónite: date
mibi, ego servo Homo, da Pa-
tri, crede Deo: quia et hærédi
Pater, et Deus hómini créditum
non negabit: tenére tua non po-
test, qui sua dedit.

E Deum laudamus.

In Vesp. fit Comm. SS. Mar-
cellini, etc. Mart. ut in Brev.

EADEM DIE I. JUNII,
In Festo S. Peregrini Latiosi,
Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non
Pont. præter seq.

In Hymno, **Iste Confessor**,
mutatur tertius versus.

Oratio.

Dux, qui báeo Peregrino
Angelum cómitem, magi-
stram Désparam, Jesum tetri
úlceris médicu mire dedisti:
da per mérita ipsius, obsecrá-
mus; ut sanctum Angelum,
Virginem, Salvatorem, singula-
riter et amémus in terris, et col-
laudémus in cœlis. Per eúndem
Dóminum nostrum.

In j. Nocturno Lectiones de
Script. occur.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PEREGRINUS, Forolivii ex nobili
Latiosorum familia ortus,
sanctissimæ Virginis Déspare de-
votus, quadam die in Ecclesia
Cathedrali ante illius imáginem
dixit orans, et petens, ut
vias suas dirigeret, eam pretio-
sis véstibus indutam, sibi, ut ad
Servos suos se conférret, preci-
piéntem audívit. Quare adolé-

scens, Angelo cómite, Semas pre-
fécitus, Prióri Servorum vissé-
nem, mandatúmque Virginis
expósuit, ac récipi humiliè
postulávit. In receptione spes-
dore quodam colesti, que fu-
tura sanctitas ejus promonstra-
batur, capet illius circumfílio.
Triginta annos natus, Foroli-
vium remissus, ubi dia labé-
bus, vigiliis, jejuníis, orati-
bus exérцитam vitam duxit. Num-
quam (mirandum) per annos
triginta sedére visus: at si
quando somno, aut lassitudine
victus stare non posset, non
pro sede utebatur. Nunquam in
lecto, neque infirmus decubuit,
noctes sere omnes insomnis in
oratiénibus, et piis meditati-
bus ducere sólitus. Nulla in
consciéntia exámine, et sacra-
mentali confessióne prætermis-
sis, peccata lácrys mis etiam es-
terioribus dellébat.

Honestum fecit.

Lectio v.

ADMIRABILIS fuit patiéntia. Nam
Acum crus ex cancri morbo
intumusset, atque patréndis
ádeo esset inféctum, ut scérotis
omnibus inférret, sic tamen
absque omni querimónia semper
fuit, ut cives illum álerum Job
appellárent. Cum autem crus
illud medicórum consilio ampu-
tandum esset, Peregrinus nocte
præcedénte, solus ex loco, in
quo jacébat, surgens, et re-
ptans, ut pótterat, in Capitulum
venit, ibique ante Crucifixi ima-
ginem (quæ adhuc manet, et
magnam habet apud Forolivenses
veneratióne) vehementer
orans, et obdormiscens, Chri-
stum de Gruce descendéntem,
et crus tangéntem vidi. Exper-
gesfactus, ita crus sanatum res-
sit, ac si numquam téméra-
ulceratum, putridumve fuisse.
Médici vero mane, ut crus at-
carent, advenientes, cum illud
sanum vidíssent, stupore affec-
ti, domum, tanto mirante per
urbem divulgato, regrescé-
sunt. Amávit eum.

Lectio vj.

PREGRAINTIS piis labóribus ac
ætate confectus (erat enim
octogenarius) brevi febre corré-
ptus, Kaléndis Maij, anno sa-
lútis millésimo trecentésimo
quadragésimo quinto, migravt
ad Christum. Ejus ánimam,
beato Philíppo Ordinis Servó-
rum beatæ Maríæ Virgíniæ, qui,
ut ipse Religiónem ingrederétur,
dux fúerat, et beato Francisco
Senénsi ejúsdem Ordinis, comit-
tántibus a Virgínibus in cœlum
deférri visam, memoriæ pródit-
um est. Multa post mortem mi-
rácula sanctitátem ipsius decla-
rárunt. In quibus cæcus, Pere-
grino manum ex fértero oculis
illius admovénte, lumen recépit.
Múlier étiam multis obséssa dæ-
mónibus, ad sacram corpus
ipsius perdúcta, liberata est.
Quidam ex árbore procer in
terram delápsus, Peregrini nô-
mine invocáto, sine ulla læ-
sione repértus fuit. Ad cujus
túmulum Kaléndis Maij non tan-
tum cívitas Foroliviénsis, sed
finistimi populi quotánnis ad il-
lum venerándum conflúere, vó-
taque ei nuncupáre solent. Pau-
lus Quintus Summus Póntifex,
anno millésimo sexcentésimo no-
no, concéssit, ut Officium di-
vínum in toto Servórum Ordine
recitári possit. Benedictus vero
Décimus tertius, anno reparátæ
saltis millésimo septingentésimo
vigésimo sexto, inter san-
ctos Cœlites ritu solémni recén-
suit.

R. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
Nolite timére, de Comm.

DIE II. JULII.

Die iv. infra Oct. S. Ferdinandi.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Joánnis
Chrysóstomi.

Lectio iv.

Unde supra paulo post.

QUANTUM autem sit pietatis ar-
guméntum, quod Deus il-
lum tanto magistrátu dignum
judicarit, audi. Christus excita-

tus a morte, quid dicit Petro? Postquam enim illum interro-
gáset: Petre, amas me? isque
respondisset: Tu, Dómine, scis
quod amo te; dicit illi: Si diligis me, pasce oves meas. Hoc
autem dicébat, non solum ut
nobis certissime declararet, quantóper ipsum diligeret Pe-
trus, verum étiam, ut palam
fáceret, quantam habéret bene-
volétiā erga suas oves. Itaque
si quis voluerit illi commendá-
tus esse, curam hábeat óvium.
illius, pùblicam quærat utilitá-
tem, fratribus suórum saluti
prospiciat.

R. Leváte signum.

Lectio v.

NULLUM enim officium hoc Deo
dicatorius est, et ob id alscubi
dicit: Simon, Simon, expelsív
te sátanás, ut cribráret te tan-
quam triticum, sed ego rogávi
pro te, ne deficiat fides tua. Quid
igitur hujus sollicitudinis cr-
ræque præmium mihi repéndis?
eádem curam quam nobis im-
péndit, repóscit. Nam et tu, in-
quit, aliquando conversus cor-
firma fratres tuos. Neque prorsus
ália res est, quæ perinde declá-
ret, doceáisque quis sit fidélis et
amans Christi, quam si fratrum
curam agat, proque illórum sa-
lute gerat sollicitudinem.

R. Cum audísset.

Lectio vj.

Hec omnes áduant et mónachi
qui móntium occupárunt ca-
cúmina, quiq[ue] modis ómnibus
seipso mundo crucifixérunt, quo
pro virib[us] Ecclesiárum præf-
etos adjuvent, horúmq[ue] curas
léniant præcibus, concordia, cha-
ritate: sciéntes, quod nisi modis
ómnibus opituléntur iis,
qui tot periculis objiciúntur, per
gratiā Dei totque negotiōrum
curas sústinent, quibusq[ue] possunt
rationib[us] auxiliéntur,
quamquam procul habitantes et
victus sors ipsis periisset, et
tota in scópulum impegiasset sa-
piéntia.

R. Jéricho clausa.

Totum Nisp.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum
dum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere, pusillus gressus, qui complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysologi.

Ex Sermone 23.

Audistis hodie, quemadmodum dum Dominus pastorali jubilo clangorem tubae celestis adiunxit, ut diu inclinatas ovi mentes ad divina tolleret, celeste protinus promoveret ad regnum. Acquisivit humilitas, superbia quod amisit: et gressus pusillus ac mitis, totas et varias edomuit propria mansuetudine feritatem: pusillus gressus vicit, ac fregit tot genera bestiarum, quot diversitatem subdidit iugo Christi nationum.

¶. Congregavit omnes.

Lectio viii.

GREX pusillus ac mitis diu contensus occidi, diu devorari passus est, donec gentilis servitia sanguine satiata, vel carnis evangeliici pabuli suavitatem, et divini fontis queinta degustans, totum contagium sanguini evitaret et pastum: atque in hominem rediret ex bestia, qui ex homine fuderat dilapsus in bestiam. Illoc sensisse ante Prophetas, hoc Apostolos impluisse, hoc pertulisse Martyres constat, attestante illo qui dicit: Propter mortificamus tota die, astimati sumus ut oves occisionis. Ut vero iste gressus novi ordinis agnroderetur prelum, ubi vivit ille qui fuit occisus: imitatus est suum Regem, illum secutus est Agnum, qui sicut ov ad occisionem ductus est.

¶. Manet invictus.

Lectio ix. de SS. Marcellino, Petro atque Erasmo ex duabus una, ut in Breviario, et fit Commemoratio eorum in Laudibus.

DIE III. JUNII.

Die v. infra Oct. S. Ferdinandi.

In ij. Nocturno Lectiones Deridetur Justi, de Commun Conf. non Pont. ij. loco.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere, pusillus gressus, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysologi.

Unde supra.

Sed audiamus jam, quid pusille gregi talis promiserit pastor. Nolite timere, inquit, pusilles gressus, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. O beatitas effusa! O inaudita pietas! O ineffabilis affectio! In societate census pastor oves assunxit, atque ad consortium dominationis servos Dominus adsciscit; ad principatum regni Regem populi totius admisit. Sic, sic dat, cui deficere census, ei regnum misnui, vacuari potest non potest largiendo.

¶. Congregavit omnes.

Lectio viii.

Ecce qui dat, dare loquitur Pater trem. Numquid largitatem suam denegat, sic dicendo? Absit: non potestatem misnuit, sed pandit affectum: sic dicendo, non distantiam facit, sed Patris suamque voluntatem monstrat, firmat unitatem. Quod autem dixit, Complacuit, et non dixit, Placuit, munus edocet Trinitatis: quia quod erga nos Filio placuit, hoc complacuit Trinitati.

¶. Manet invictus.

Lectio ix.

Post tantam ergo Dominus largitatem, post suam gratiam tibi copiosius collatam, abjecta et vilia peculia servitudinis jubet abficere regnaturum: Vndeque possidetis, et date elemosynam. Plebejum cultum regia non admisit potestas: augustus ho-

Nor non nisi diadémate con'ératur et púrpura. Abjicere ergo debet habitum servitútis, qui se regem credit divinitus consecrátum. Est consuetudinis, est ánni feliçis, ut adscitus ad regnum, quod fuit próprium, quod privatum, mox paréntibus, mox propinquis, cívibus indigéntibus liberaliter prorogare, ne sit mendicus ánimó, qui censu functus et honore. *Te Deum laudamus.*

DIE V. JUNII.

Die vij. infra Octavam sancti Ferdinandi.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Serm. 1. de S. Victore.

SANCTI Ferdinandi vita et glória. Sria specialis, non tam ad gloriā, quam ad virtutēm provocat omnes, qui recte sunt corde. Non recte plane, sed perverxi est ánni, ante quædere gloriā, quam exercere virtutem; et velle coronari, qui legitime non certaverit. Vanum est vobis, inquit, ante lucem surgere. Ita est: frustra ad celsitudinem nstitur gloriæ, qui prius non cláruit virtute. Frustra fatuae virgines sponso óbviā surgunt, quarom lámpades extinguantur: et ideo fatuae, quia vacuis gloriāntur lampadibus, virtutis óleum non habentes.

lx. Levate signum.

Lectio v.

Viatus gradus ad gloriā, virtus mater gloriæ est. Fallax gloriā, et vana est pulchritudo, quam illa non parturivit. Sola est cui gloriā jure debetur, et securè impénditur. Sancto Ferdinandō nec virtus, nec gloriā deest; sed quemadmodum ambe res, et quo ordine in homine processerunt, id operæ prétium intuéri. Habémus enim, dilectissimi, in vita Ferdinandi et quod digne mirémur, et quod salubriter imitémur. Tūtius sane armulanda solidiora, quam sublimiora, et quæ magis virtutem redolent, gloriā mīaus. Studeámus

proinde móribus conformari, cui in mirabilibus similari, etsi volūmus, non valémus.

Et. Cum audisset.

Lectio vij.

AEMULÉMUR in viro sóbrium victum, devótum affectum; emulémur mansuetudinem spíritus, castimoniā corporis, oris custódiam, ánni puritatem, pónere frenum iræ, et modum lingue, dormire párcius, oráre frequētius, commonere nosmet-sposos psalmis, hymnis, et canticis spirituálibus, diébus júngere noctes, et divinis laudibus occupari; emulémur charismata méliora. Emulémur, inquam, quod exstitit liberális in páuperes, pátiens ad peccantes, benignus ad omnes. Hoc enim mélius. In his forma est, cui imprimamur: in miráculis gloriā, a qua reprimamur. Ihs lătificant, ista adficiunt: móveant illa, ista promóveant.

Et. Jéricho.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere, pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysólogi.

Post supra dicta.

VERUS pater es, o Christe, qui cum tuis quibuscumque páryulis sic agis. Namque et nos interdum nostris páryulis, peténtibus nóxia, ingérimus salutaria sub spécie noxiórum, fatílentes insipiéntiam, non desícientes affectum. Dixisti: Fácite vobis sácculos, qui non veteráscunt. Sácculus cur paratur? quid ibi claustra, ubi ipsa custos est innocéntia? ibi quid signaculum, ubi fraudis suspicio non habetur? Si et in celo sácculis opus est, cura non amittitur, sed mutatur.

Et. Congregávit omnes.

Lectio viii.

DOMINE, tu vidisti, quia in thesauris tota fides, tota spes in saeculis sit avaris; et ideo imputribiles in celo saeculos vis parari; ut qui te non sequitur ad celum, sequatur saltem saeculos suos. Avare, fac tibi saeculos, et fac jubente Deo: quia volis tuis annuit divina Majestas. Sed fac tibi saeculos erogando: quia quidquid pauper acciperit, Pater coelestis suscipit. Et ubi recendit? in celo. Et ne forte perdidisse te dolreas vel usuram, centuplum in coelesti sponore recipies, quidquid in celum paupere transmiseris preferente.

i. Manet invictus.

Lectio ix.

USURA mundi centum ad unum, Deus unum accipit ad centum: et tamen homines cum Deo nolunt habere contractum. Sunt forsitan de cautione solliciti. Quare? nonne homo homini exiguae chartulae obligatione constringitur? Deus tot et tantis voluminibus cavit, et debitor non tenetur? Sed dicens: Esto quod debeat: quo exigente restituet? Seipso: quia non potest ille mentiri: idem ipse est et executor, et debitor. Non erit in reddendo durus, qui profusus est in largiendo. Crede, homo Deo, quod tibi Deus dicit: majora reddere vult, cum vult debere largitor.

Te Deum laudamus.

DIE VI. JUNII.

Octava S. Ferdinandi.

Duplex.

Omnia ut in die Festi, propter Lectiones que sequuntur.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Lectio i.

Sermo 2. de S. Victore.

GAUDERE in Domino, dilectissimi, qui inter continuus sum pietatis beneficia indulebat hominem mundo, cuius multi salvarentur exemplo. Iterum dico,

gaudete, quod factus de medietate appropriavit Deo, ut multo plus res ejus intercessione salventur. In terris visus est, ut esset exemplo: in celum levatus est, ut sit patroclasio. Illic informatus ad vitam, illic invitatus ad gloriam. Factus est mediator ad regnum, qui sicut incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam postulans nihil, totum innos transferre desiderat, et supplicantis affectum, et supplicationis fructum. Quid enim querat sibi, qui nullius eget?

R. Levato.

Lectio x.

Hac dies gloriouse migratione eius, dies letitiae cordis eius: exultemus et letemur in eo. Introrsus in potentias Domini, gaudemus: quia nunc potestior est ad salvandum. Hodie Ferdinandus, posito corpore, tanto alacrior quanto expeditior penetrauit in Sancta, similia factus in gloria Sanctorum. Hodie, despicio mundo, et mundi principale triumphabo, supra mundum viceror ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriae. Ascendit autem cum immensa superuentili meritorum, claris triumphis, miraculis gloriens. Sed et veteranus miles, debita jam suavitate et securitate quietus: secundus quidam sibi, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis sanctitatem, quam peri studio, et mali fugient, et frequentant boni! Nec facile dixerim, quid virum astruat sanctorem, horum favor, aut pavor illorum.

R. Cum audisset.

Lectio xi.

Omnes miles emerite, qui christianos militum duris laborebus angelicis felicitatis requiem comutasti! respice ad imbattibles et imboldiles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, et spiritales nequitias tuis lantibus occupantur. Quam plium, quam dulce, quam suave, o Ferdinandus!

de, in hoc loco afflictionis, et in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari! Nomen tuum, et memoriale tuum, favus distillans in labiis captivorum, mel et lac sub lingua eorum, qui tui memoria delectantur. Eja ergo, fortis athleta, dulcis patrona, advocate fideli, exurge in adjutarium nobis; ut et nos de nostra erexitio gaudeamus, et tu de plena victoria glorieris.

R. Jéricho.

In iij. Noct. Homilia ut in die (juxta Octavar. Roman. cap. 7. de Oct. in nota circa finem).

DIE XII. JUNII.

In Festo S. Joannis a S. Facundo. Confessoris.

Duplex.

Omnia ut in Breviario Romano, sub hac die.

Sed in diœc. Burgensi, Legionensi et Salmantina, duplex ij. classis, sine Oct., et Lectiones j. Noct., **Justus si morte**, de Com. Conf. non Pont.

DIE XVI. JUNII.

In Festo S. Joannis Francisci Regis, Conf.

Semiduplex.

Omnia ut in fine Brey.

DIE XVIII. JUNII.

In Festo SS. Mart. Cyriaci et Paulæ, Virg.

Duplex

Pro Regnis Castellæ et Legionis.

Omnia de Com. plur. Mart. præter seq.

Oratio.

PRAESTA, quæsumus, omnipo-tens Deus; ut familia tua, quæ sanctorum Martyrum tuorum Cyriaci et Paulæ triumphis gloriatur, fiat in Christi tui amore ferventior, et quos patronos veneratur in terris, pios apud te intercessores habere mereatur in celos. Per eundem Dominum.

Fit comm. SS. MM, Marci et Marcelliani, Aña. Vestri. y. Exultabunt.

Oratio ut in Breviario.

In j. Nocturno Lectiones de scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Quo tempore immensis illa Dictioni, et Maximianni persecutio-nis rabies in Christi quæque membra surens deservit, tanta Martirium existit laureata multitudine, quo duravit decennio, ut intra unum mensem decem et septem millia Christianorum Martyrii palmam sint consecuti. Tunc Hispania nostra strenuis Christi militibus abundat, fulget Boetica Sanctorum confessione præclara, carcera et ergastula replentur Martyrum turmis, tribunalia Christi confessionem resonant, respuantur idola, sanguinem sacrum homines Deo digni vita prædigi fundunt. Asperges tunc Hispani Ruffinam, et Justam cum Diogeniano pugnare: Cæsaraugustæ Encratidem nobilibus sociis stipitam crudeli Daciâno cervices latissime trâdere: innumerabilium Martyrum corpora illius jussu ibidem igne cremari: Valerium, aliisque sacros Antistites dirapati, et exulare: Tolèti Leocadiam custodia detentam occumbere: Compluti tenellos Pastorem et Justum, tabellis litterariis in schola abjectis, sponte Daciânum adire, mortem oppetere, jugulomque carnifici exultantes offrere: Còrdubæ Asciscum et Victoriâm fratres, de Diône triumphare: Mâlacæ quoque Cyriacum et Paulam animas pro Christo libentissime dare: alios denique alibi dira supplicia, et mortem pati: quod longum nimis esset enarrare.

R. Sancti tui.

Lectio v.

PRECLARISSIMI ergo athleta Christi Cyriacus et Paula virginis Mâlacæ pagano jûdici sistuntur, cui suæ fidei rationem dant: pro qua etiam tuenda, innumerâ suppliciorum cruciamenta perpessi sunt. Et cum ab ea nullatenus dimoveri possent, impius judex vitam illis adimere tentans, lapidibus impeti mandat.

Mártires sacri Iæti prôperant ad pugnam, animosi lâpides excipiunt, saxis sacra corpora tunântur, lapidibus ôbruti occumbunt. Et inter ipsa crepitântia saxa ânimas coelo reddidérunt circa trecentésimum salutis annum, décimo quarto Kaléndas Júlii. Sacro Mártirum sanguine nôbilis. Malacitâna civitas est purpurata : quæ post sexcéntos septuaginta annos a pérfidis Mahumetânis posséssa, in Christianorum diliqñem rédiit décima nona Augústi, anno Dómini millésimo quadrinquecentésimo octogésimo séptimo, Cathólicis Ferdinandó et Elisabétha regnântibus, qui ipss die nobilissimam capientes civitatem ovantes sunt ingrâssi.

R. Vérbera carnificum.
Lectio vi.

Cum autem præfati reges Mahumeti spurestiam ab urbe Malaça expellunt, Iætantes pro parta victoria grâtias repéndunt Deo ; ac Innocéntium Octávum, Petri cathédram tunc moderântem, victoriæ adéptæ cónscium faciunt. Quibus pro capta victoria, fidéque ad domicílium antisquam restituta, Iætus Româns Póntifex rescribit, certus faciens Cathólicos príncipes, Malacitânam urbem sanctórum Cyrifaci et Paulæ martyris sacratam : quodque protomârtiri Stéphano lapidibus ôbruti fuérunt similes. Quare sacri Mártires in tutelâres et patrónos ab incolis sunt adsciti, sacro illorū nômini templo structio. In quorum célebri festo clerus senatûsque solémni, et frequenti corte ad sacram ipsorum ædem convenientes, sanctorum Mártirum pretiosissimæ in conspectu Dómini mortis memoriâ festis gaudiis quotânnis célebiant.

R. Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium, Cum audiéritis, de Communi.

Lectio ix. de SS. MM. Marco et Marcelliano, et eorum Com.

in Laudib⁹. Aña. Istórum. & Lætamini.

DIE V. JULII.

In Festo B. Michaelis a Sanctis Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. nor Port., præter seq.

In Hymno, Iste Confessor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Misericors Deus, qui beatum Michaélem Confessorem tuum morum innocéntia, et mirabili charité præstare voluisti : concéde, quæsumus, ejus intercessione; ut a vitiis liberati, et igne tui amoris incénsi, ad te pervenire mereámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones 1 Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MICHAEL a Sanctis, Vici in Hispânia Citeriore pîis et honestis paréntibus natus, mundum ante contempñisse, quam agnoscisse visus est. Pene infans perpetuam virginitatem Deo vorvit: cumque rei cónscius pater nuptias illi per jocum propóneret, in lacrymas effusus puer, atque a Disparæ Virginis aram confugiens, emissum votum multo étiam ferventius renovavit. Sexennis ad Sanctorum vestigia sectanda in Monsenii speluncam secéssit : in qua dum patiétis Christi mysteria de geno pîis afféctibus, lacrymisque prostratur, ab iis, quos pater ad eum queréndum submiserat, deprehénsus, domum redire cogitur. Neque tamen de præcepto severioris vitæ propðam quidquam remisit. Unicum illi erat rerum coeléstium desiderium, perpetua cum Deo coauertudo, innocéntis vero carnis maceratio major quam ut tenebra illa astas ferre posse videretur. Nam singulis hebdomadis ter jejunans, somnum super sarcophagorum fascibus, saxo capiti supposito, carpens, flagellis insepsum acerrime savire, quia

etiam aliquando corpúsculum, sancti Francisci exémplo, in spinárum acérvum conjiscere, et cruentándum volutare non dubitávit. Quibus alisque cruciátuum genéribus admirábili illi pónitentia proludébat, quam postea ad hóminum stupórem tantópere adáxit.

Honestum fecit.

Lectio v.

Anno etatis duodécimo nondum expléto, solus et pedes egridiens de domo et cognatiōne sua, Barcínōnem contédit: ibique sanctissimam Trinitatis redemptiōnis captivórum órdinem inter Calceátos ampléxus, quam primum per etatēm lícuit, solēminia vota nuncupávit. Paucis inde post ménibus ad strictiōrem Discalceatórum ejúsdem órdinis familiam se tránstulit. In hac nova reguláris disciplinā palæstra mirum est quot, quantisque virtútum incrementis, etiam inter continuas studiōrum exercitatiōnes, superiōris vitæ sanctitatem cumulaverit Ea enim religiōne leges omnes servabat, ut nullam ex iis, vel mínimam, violasse compértus fuerit. Virginitatem, quam quinquennis Deo voverat, inviolatam úndique illibatámque ad óbitum usque servavit. Unica, eaque obsoleta, utebatur túnica. Asperrimis cíliciis, ferreisque flagris corpus cruciabat. Jejūniī cultor perpétuus, et semper abstémius, aliquot per hebdomadā dies sine ullo prorsus cibo potuque transigebat; reliquis vero parcissime, ac dūriter vescebatur. Somno brevissimum tēporis spatiū indulgens, reliquum noctis dabant piis meditationib⁹, ac célestium rerum contemplatiōni: quarum desidério ita flagrabit, ut cum de cœlesti pátria aut verba ipse fáceret, aut dicéntem quémplam audíret, extra se rapi omnino videretur. Amaviteum.

Lectio vi.

Cum Deum toto mentis affectu diligoret, summis eum pré-

cibus exorabat, ut sibi cor novum tribueret, in quo púrior ardérer flamma charitatis. Quo ex tēpore cor ejus ineffabilibus cœpit afflire deliciis, et novis divini amoris aestibus effervescere. Rem divinam facturus eo animi sensu ad aram accedébat, et tanta religiōne Sacris operabatur, ut adstantes ad piellatēm magnopere inflammaret; et cum sacratum cálicem in altum attollet, a sénsibus pene alienátus appareret. Nec minore erga próximos charitatem flagrabit: quos et privatis consiliis et pùblicis conciōnibus, et assidua Sacramenti Pénitentiæ administratiōne juvare numquam prætermisit. Cum vero propter hæc non populi modo, sed viri etiam príncipes ejus sanctitatem admirarentur, ea tamen erat animi demissiōne, ut se dæmonibus ipsis deteriorem affirmaret. Tandem cum fratribus sterum præasset, ad innocētis ac pénitentis vitæ præmia vocatus, eo quem prædixerat loco et tēpore, purissimum spiritum Deo reddidit Vallisoléti, die décima Apriliis, anno Dómini millésimo sexcentésimo vigésimo quinto, etatis vero trigésimo tertio. Quem multis ante, et post óbitum miraculis clarum Pius Sextus Pónitifex Máxius Beatórum fastis adscrípsit. Iste homo.

In ii]. Noct. Hom in Evang., Sint lumbi, de Communi.

In Laud. et Vesp. It Com., Octavae Apost.

DIE VII. JULII.

In Festo S. Firmini, Episcopi et Martyris. Duplex.

Omnia de Com. unius Mart. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui per fidei præcónium, et passiōnis agónem, beatum Firmínū, Episcopum et Martyrem, immortalitatis láures coronasti: concéde propitius; ut cujus celebrámus triúmphum, assequámur et præmium. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FIRMINUS Pampelonæ nobilibus paréntibus, Firmo et Eugenia, natus, una cuin illis a beato Saturnino Episcopo Tolosano baptizatus est, a quo et honéstῳ presbytero, ut christiána religióne imbueréatur, tráditus, tantum in ea profécit, ut régiones circumquaque evangélis documéntis, et vitæ sanctitáte illustráret. Episcopus Pampelonensis creátus, terrénis facultatibus in pàuperes erogatis, ad munus apostólicum se accingens, cum intellegíeret, per univérsam Galliam inférri sàvam Christiánis persecutíonem, Pampeloná discedens, multas Galliarum urbes perlustrávit, atque ab idolórum cultu innúmeram multitudinem Agennénsium, et Andegavénsium ad Christi fidem convértit, Dómino ejus doctrinam multis miraculis confirmante.

¶ Honéstum fecit.

Lectio v.

INDE Bellóvacum petens, cum pro extirpanda idololatriæ superstitióne plúrimum laboráret, a Valério præside comprehénsus, et flagellis usque ad necem cæsus, in cárcerem conjéctus est. Sérgio autem Valérrii successori reservátus, eo loco inédiam, et squalorem diu patiēter tulit: sed vi a pòpulo liberatus, in ea civitáte diutius prædicavit. Ecclesiás in honórem protomártiris Stéphani aliasque nonnúllas constrúxit. Inde Ambiánum perréxit, ubi quadraginta diérum spátio, multis éditis miraculis, tria hóminum millia ad Christi fidem convértit, sacróque Baptismate abluit. Porro Sebastiánus, et Longinus præsides, cum certo scirent, Firmíni prædicatione multas suæ provinciæ urbes, idolis contémptis, Christum ollere, Tréviris Ambiánum quam celerrime advenérunt: et Firminum graviter objurgátum,

quod contra imperiália edicta novam religiónem induceret, in cárcerem detrídunt. At pàpuli seditionem vériti, intempestivæ noctis siléntio eum capite plecti jussérunt, séptimo Kaléndas Octóbris.

¶ Dcsidérium animæ.

Lectio vi.

Elus corpus Faustinianus se Enator, qui ab ipso Firmiso fúerat lavácro Baptismatis regenerátus, clam sepelivit; quod ibi latuit usque ad Theodoricom regem: quo tempore Sáviæ, venerabilis Ambianénsium Astes, assiduis précibus a Deo impetravit (ingéni super sepeli chri locum lumine radiante, et ex eodem suavissimo odore, ad vicinâ usque oppida fragrant) sancti Mártiris reliquias sibi revealari. In quarum translatiōes eleménta etiam ipsa visa sunt ei obséquium præstítisse. Nam idibus Januarii, cum hiems esset hórrida, subito omnes regidæ árbores floribus, et foliis viratibus vestite, prata liliis ac rosis plena omnibus arridabant. Demique multi ægróti, et infirmi ob mérita sancti Firmíni illa die integrum sanitatem recuperarent.

¶ Stola jucunditatis.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Nisi granum, ut in Festo S. Laurentii, die x. Augusti, cum RR de Communi.

Vesp. de seu. Comm. præc.

DIE VIII. JULII.

In Festo S. Elisabeth, Rez de Portugaliae.

Duplex ij. cl. cum Octava.

Omnia ut in Breve Rom.

DIE IX. JULII.

Die ij. infra Oct. S. Elisabeth. Omnia ut in die Festi, prete: Lect. j. Noct., quæ dicuntur de Script. occurr., et Lectiones ij. et iii. Noct. ut intra.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregorii Nazianzeni.

Lectio iy.

In laud. Gorg. circa med.

BRATA Elisabeth pudicitia quidem laude adeo præstata,

ad eoque non modo omnes statim
sue mulieres, sed etiam veteres,
que eo virtutis genere floruisse
dicuntur, antecolluit, ut, cum
in duo haec genera vita nostra
omnis divisa sit, nimirum in
matrimonium, et celibatum
(quorum alterum ut presertim
et divinus, ita majoris quoque
laboris et periculi; alterum hu-
milius quidem et abjectius, ca-
terum minori periculo obnox-
ium), vitatis utriusque status
incummodis, quidquid in utro-
que commodi erat, delegerit, in
utrumque congerit, alterius
tempore sublimitatem, alterius
securitatem: fueritque circa
superclivium pudica, celibatus
commoda matrimonio tempore-
rans, ac re ipsa ostendens,
noutrum horum suæ naturæ
tale esse, ut nos prouersus vel
Deo, vel mundo adstringat, vel
ab his penitus nos separet.

R. Audi filia.

Lectio v.

Non enim quia carni conjuncta
erat, ideo a spiritu dis-
juncta est: nec quia pro capite
virum habebat, ideo primarium
caput ignoravit: sed mundo
naturali que hactenus obsecuta,
ut carnis legi, vel ei potius,
qui hanc carnis legem indixit,
satisficeret, totam se postea Deo
consecravit. Enimvero dominus
Salomon in Proverbii, seminam
domi manentem, virumque
amantem laudat, quem honeste in
domo versatur, ac muliebria offi-
cia virili et strenuo animo ex-
equitur, semperque ad susum et co-
lum minus obfirmat, ceteraque
omnia præstat quem ille de hon-
esta et industria matrona prædi-
cavit. Ego vero si ab his rebus
laudandæ Elisabeth argumenta
peterem, similiter sacerdem, ac
si ab umbra statuam laudarem,
aut ab unguibus leonem, relicis
majoriis et excellentioribus.
R. Manum suam.

Lectio vi.

QUENAM unquam dignior fuit,
quæ in publicum se insérret?

quenam tamen rarius visa est,
minusque virorum oculis patuit?
quenam oculos aque frenavit?
quenam risum adeo irrisit, adeo
ut vel leviter subrisisse propé-
modum nílimum ipsi videretur?
quenam auribus suis janus
magis impostrit? quenam rur-
sus eas divino sermoni magis
apertas habuit? imo quenam
mentem lingua moderatricem
magis præficit ad pronuntian-
das Iei justificatiōes? quenam
modum ordinemque labii suis
magis constituit? Unus illi ro-
bor plaoebat, quem gignit pudor:
unus candor, quem parit
abetinentia.

R. Regnum mundi.

In tertio Nostri
I. ecclio sancti Evangelii secundum
Mattheum.

Lectio vii. Cap. 13.
Illo tempore: Dixit Jesus
discipulis suis parabolam
hanc: Simile est regnum cœ-
rum thesauro abscondito in agro.
Et reliqua.

De Ilomilla sancti Gregorii Pape.
Hom. 11. in Evang.

Rvasum opulēste regnum nego-
tiatori hūmīni simile dicitur,
qui bonas margaritas querit,
sed unam pretiosam invenit,
quam videlicet inventam, omnia
vendens, emit: quia qui cœlestis
vita dulcedinem, in quantum
possibilitas admittit, perfekte
cognoverit, ea quæ in terrénis
amaverat, libenter cuncta derel-
linquit, in comparatione ejus
vilescent omnia, deserit habita,
congregata dispōrit, inardescit
in cœlestibus animus, nihil in
terrénis libet: deformè conspi-
citur, quidquid de terrénis rei
placébat specie, quia sola pre-
tiosa margarita claritas fulget
in mente.

R. Os suum.

Lectio viii.

Rensus simile esse regnum cœ-
lorum sagēnam in mare missæ
dicitur, et omni genere piscium
congreganti, quæ implēta ad lit-
tus edūcitur et in vasis boni

pisces eliguntur, mali autem projiciuntur foras. Sancta Ecclesia sagena comparatur, quia et pescatoribus est commissa, et per eam quisque ad aeternum regnum a praesentis saeculi fluctibus trahitur, ne in aeternae mortis profundo mergatur. Quae ex omni genere piscium congregat: quia ad peccatorum veniam sapientes et fatus, liberos et servos, divites et pauperes, fortis et infirmos vocat.

¶. Invocavi.

Lectio ix.

Quæ sagena, scilicet Ecclesia, tunc universaliter repletur, cum in fine suo humani generis summa concluditur. Quam edificant, et secus littus sedent: quia sicut mare saeculum, ita saeculi finem significat littus maris. In quo boni pisces in vasis eliguntur, mali autem projiciuntur foras: quia et electi quique in tabernacula aeterna recipiuntur, et interni regni luce perdita, ad exteriores tenebras reprobi pertrahuntur.

Tu Deum laudamus.

DIE XI. JULII.

Die iv. infra Oct. S. Elisabeth.
In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 54. de divers. c. 4.

PRESTABIT nobis, qui diem istum commendavit in Sanctis suis, ut infirmitas vocis nostræ sufficiat intentioni vestrae. Et hoc quod gestamus in manibus, Scriptura scilicet quam videtis, commendat nobis inquirendam et laudandam mulierem quamdam, habentem magnum virum, eum qui invenit perditam, ornavit inventam. Attendite cuius membra estis, inspicite cuius filii estis. Mulierem fortem quis inveniet? Difficile est inventare eam, imo difficile est nescire eam. Nonne ipsa est civitas in monte, quæ abscondi non potest? quare ergo dictum est, Quis inveniet? cum dicit debuerit. Quis non inveniet? Sed tu civitatem

in monte posita vide: ut sanitatem in monte poneretur, inventa est quæ perferat.

¶. Audi filia.

Lectio v.

QUANDO illustrata est, quis eam non videt? quando latet, quis eam inveniret? Ipsa enim civitas est una illa ovis, quim perditam quæsivit ille pastor, et inventam gaudens in humeris reportavit. Ipse pastor mons est: ovis autem in humeris ejus, civitas in monte. Facile est ut videoas eam collocari in monte: quando eam invenires, cum latet in reperibus, in spenis utique delictorum suorum? Ibi enim quæsisse magnum est, ibi inventisse mirabile est. Hoc ejus difficilis inventio commendetatur, cum dicit: Mulierem fortem quis inveniet? quis eam, quia unus: non, quia nec una. ¶. Manum suam.

Lectio vi. Cap. 3.

PRETIOSOR est autem lapidibus pretiosis, quæ eiusmodi est. Quid magnum quia pretiosior est mulier hæc lapidibus pretiosissimis? Pretiosi lapides sibi dicti sunt, quia charitate valent. Jam ille vilis est, primum perdidit, qui non habet charitatem. Doctrinam suam jactet licet, linguam suam jactet licet, audiat estimatorem verorum lapides matronæ hujus: audiat, inquit, quemdam artificem ornatum hujus inspectorem. Si linguis hominum loquar, inquit, et Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum seramentum sonans, aut cymbalum tinniens. Jam non fulget, sed tinnit. Ergo discite lapides estimare, negotiantes regni celorum; nullus lapis nobis placet, praeter hujus mulieris ornamenti.

¶. Regnum mundi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

[¶ illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc:

**simile est regnum cœlorum the-
âuro abscôndito in agro. Et ré-
iquia.**

**Homilia sancti Hieronymi Pre-
sbyteri.**

Lect. 2. in Matth. cap. 13.

THESAURUS iste, in quo sunt omnes thesauri sapiéntiæ et sciéntiæ abscônditi, aut Deus Verbum est, qui in carne Christi vidétur abscônditus; aut sanctæ Scripturæ, in quibus repósita est notitia Salvatóris: quem cum quis in eis invéniterit, debet ómnia istius mundi emoluménta contémneare, ut illum possit habére quem réperit. Quod autem séquitur: Quem cum invéniterit homo, abscôndit, idcirco dicitur, non quod hoc de invídia faciat, sed quod timore servántis, et noléntis pérdere abscôndat in corde suo, quem pristinis prætulit facultatibus.

Q. Os suum.

Lectio viii.

Alus verbis idíspsum, quod supra dicitur, bonæ margarítæ, quas querit institor, lex et prophétae sunt. Unum autem est pretiosissimum margarítum, sciéntia Salvatóris et sacraméntum passiónis illius, et resurrectionis arcánum. Quod cum invéniterit homo negotiátor, símilis Pauli Apóstoli, ómnia legis prophetarúmque mystéria, et observatiónes pristinas, in quibus inculpate vixerat, quasi purgaménta contémnit et quisquiliás, ut Christum lucrifaciat. Non quod inventio novæ margarítæ condemnatio sit véterum margarítarum; sed quod comparatióne ejus omnis alia gemma vílior sit.

R. Invocávi.

Lectio ix. de S. Pio Papa et Mart., et de eo fit Comm. in Laud.

DIE XV. JULII.

Octava S. Elisabeth.

Duplex.

Omnia ut in die Festi, præter Lect. j. Noct., quæ dicuntur de Script. occur., et Lect. ij. et iii. Nocturni ut infra.

In secundo Nocturno.

De Sermónē S. Augustini Episc.

Lectio iv. Unde sapra, cap. 4.

Duplicia pállia fecit viro suo.

Jam acclamátis, credo, quod agnoscitis quæ sunt duplicita pállia. Laudes sunt, laudes fidei, laudes confessiónis, laudes prædicatiónis. Quare duplicita? Christum laudas, Deum laudas et hóminem. Duplicita: lauda; simplificiter lauda. Dupliciter, quia homo est, et Deus; simplificiter, ut non sis fictus. Confitére Deum, confitére hóminem: lauda Deum in hómine, lauda hóminem in Deo. Téxuit pretiosissimum illud pállium laudis: In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum: hoc erat in principio apud Deum Téxuit et aliud pállium, propter conversatiónen inter hómines quotidiana: Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. **R. Audi filia.**

Lectio v. Cap. 46.

Hic ergo ista laboriosa, víglans, sollicita, sevère castigans domum suam, surgens de noctibus, intuens lucernam ne extinguitur, in tribulatióne fortis, nondum recéptis promissis pavens, brachia sua in fusum confirmans, non pigrum panem mandúcans. Ob labores istos quasi paupertatis et necessitatis sacerdalis, quid erit quia in diébus novíssimis letáta est? Quid erit? Audite: propter quam spem ardeat lucerna nostra tota nocte, nunc audite. Surrexérunt filii ejus, et ditáti sunt. Modo in paupertate vívimus, in paupertate vigilamus, et cum morimur, in paupertate dormimus: sed surgemus, et ditábimur. Quæ illæ divitiae sicut Angelorum? Unam vestem habent lucis: nunquam téritur, nunquam sordidatur. Si filius es mulieris hujus, atténde quando tibi divitiae promittantur. Surrexérunt filii ejus, et ditáti sunt, parati resurrectiōnis divitias accipere. Noli has amare, ut merearis ad illas venire. **R. Manū.**

Lectio vij.

Cap. 17. et 18.

Ex vir ejus laudabit eam. Multe, inquit, filii fecerunt potentiam. Laudes sunt, quibus eam laudat vir ejus. Quae filii, quibus haec comparatur? Non comparatur. Tu autem superasti. Attende ergo vos, jam in fine lectionis sumus. Multe filii fecerunt potentias; multe locutae sunt linguis, sciérunt omnia sacramenta, fecerunt virtutes multas, dæmonia excluserunt, res suas iuxteribus distribuerunt, corpora sua ignibus tradidérunt: inflati sunt, quia charitatem non habuerunt. Tu autem superasti et superposuisti omnes, non solum flore, sed et fructu grávida abundans. Date illi de fructibus manuum suarum. Quid date? Venite, benedicti patris mei. De quibus fructibus manuum ejus? Esurivi enim, et deditis mihi manducare. Et quod illi definie negotium erit, finitis labóribus? Et laudetur in portis vir ejus. Ipse erit portus laborum nostrorum, videre Deum, laudare Deum.

¶ Regnum mundi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Mattheum.

Lectio vij. Cap. 13.

In illo tempore: dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Unde supra, quest. 16.

Pro omni scriba doctus in regno cœlorum, simili est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova et vetera. Utrum ista conclusione expónere voluit, quem dixerit thesaurem in agro absconditum? Quoniam sanctæ Scripturæ intelliguntur, quæ nomine duorum Testamentorum novi et veteris concluduntur, quemadmodum apud alium Evangelistam gladium bis ac-

tum tali conclusione videtur exponere. R. Os suum.

Lectio viii.

An quia in parabolis ista locutus est, et cum quiesceret ab eis utrum intellexissent, responderant se intellexisse? Fortasse ista similitudine ultima patrifamilias proferentis de thesauro suo nova et vetera, ostendere voluit eum doctum habendum esse in Ecclesia, qui etiam Scripturas veteres parabolis explicatas intellexit, ab ipsis novis accipiens regulas: quia et ipsa dominus per parabolas emunivit, quamvis ipse Christus esset basis illorum, id est, ut in eo illa vetera completerentur. I. Invocavi.

Lectio ix.

Tut si ipse, in quo illa compilatur et manifestantur, per parabolas adhuc loquitur, donec ejus passio velum discindat, et nihil sit occultum quod nos reveletur: multo magis illa, que ad commendandam tantam ejus salutem tam longe de illo scripta sunt, parabolis operta esse servimus: quæ cum Judæi ad litteram acciperent, solutruerunt esse docti in regno cœlorum, neque transire ad Christum, et adhereretur velamen quod supra cor eorum positum est.

¶ Deum laudamus.

Vesp. de seq. Comm. pte.

DIE XVI. JULII.

In Festo Triumphi S. Cruci.

Duplex major.

Ad Vesperas. Aha et. C. et. T. Laud. Psalmi de Dominica. In loco ult. Ps. Iaudate Dominum omnes gentes.

Hymnus. **V**ox illa Regis, / Domini Passi n. s. se l. / multima stropha dicitur / o Crux, ave spes unica, / In hac Triumphi gloria. / Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi. ¶ Quia per crucem tuam redemisti mundum.

¶ **A**ve Magna et. Aha.

O crux splendor cunctæ astræ, / mundo celebris, humankindum / amabilis, sanctior univer-

sis, quæ sola fuisti digna portare talentum mundi. Dulce lignum, dulces clavos, dulcis serens pondersa, salva præsentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam. Gratias ut al. habendas.

Ad al. ordinum. In statuorum Regem Dóminum, qui pependit in ligno, * Venite, adorémus. Ps. Venite.

Hymnus. Pange lingua, ut in Díni. Psalmis.

In prima nocturna.

Ana. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinuit, quæ sola digna fuit portare præmium huic saeculi. Psalmi de Communionum Alio. O crux admirabilis, evacuatio vulnerum, restitutio sanitatum ! Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per crucem tuam redemisti mundum. Hoc signum crucis erit in celo. R. Cum Dóminus ad judicandum vénérerit.

De Epistola beati Pauli Apóstoli ad Galatas.

Lectio iij. Cap. 3.

Quncunque ex operibus legis sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim : Maledictus omnis, qui non permánsert in omnibus, quæ scripta sunt in libro legis ut faciat ea. Quoniam autem in lege nemo justificatur apud Deum, manifestum est : quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, qui fecerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum : quia scriptum est : Maledictus omnis qui pendet in ligno : ut in gentibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitationem Spíritus accipiamus per fidem.

R. O crux benedicta, * Quæ sola fuisti digna portare Regem cœlorum, et Dóminum. . O crux gloriosa, o crux veneranda. Quæ.

De Epistola ad Philippenses.

Lectio iij. Cap. 2.

Iloc enim sentito in vobis, quod et in Christo Jesu : qui cum in forma Dei esset, non rapinam

arbitratus est esse se æqualem Deo : sed semel ipsum exhibivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Illuminavit semel ipsum factus obdiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum : et donavit illi nomen, quod est super omne nomen : ut in nomine Iesu omne genu flectatur : cœlestium, terrestrium et infernorum : et omnis lingua confiteatur quia Dóminus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.

R. O crux gloriosa, o crux veneranda, o lignum pretiosum et admirabile signum : * Per quod et diabolus est vinctus, et mundus redemptus ! O crux admirabilis, evacuatio vulnerum, restitutio sanitatum ! Per quod.

De Epistola ad Colossenses.

Lectio iij. Cap. 2.

In Christo inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter : et estis in illo replati, qui est caput omnis principatus, et potestatis : in quo et circumcisisti estis circumcisione non manufacta, in expoliacione corporis carnis, sed in circumcisione Christi : consepti ei in baptismo : in quo et resurrexisti per idem operationis Dei, qui suscitavit illum a mortuis. Et vos cum mortui essetis in delictis, et præputio carnis vestre, conviviebat cum illo, donans vobis omnia delicta : delens quod adversus nos erat chirographum decreti, quod erat contrarium nobis, sed ipsum tulit de medio, affligens illud cruci : et expolians principatus, et potestates tradidit confidenter, palam triumpfans illos in semel ipso.

R. Hoc signum crucis erit in celo, cum Dóminus ad judicandum vénérerit. * Tunc manifesta erunt absconditi cordis nostri.

* Cum sederit Filius hominis in sede majestatis sum, et coperit judicare saeculum per ignem. Tunc. Glória Patri. Tunc.

In secundo Nocturno.

Vñia. Salvátor mundi, salva nos : qui per crucem et sanguinem tuum redemisti nos , auxiliare nobis, te deprecámur, Deus noster. Ps. 45. Deus noster résu-
gium ut Feria iii. ad Matut.

Añia. Crux benedicta nitet, Dó-
minus qua carne pepéndit, atque
cruore suo vínnera nostra lavit.
Ps. 46. Omnes gentes. Ibid.

Añia. Nos autem gloriari opórtet
in cruce Dómini nostri Iesu Chri-
sti. Ps. 47. Magnus Dóminus.
Ibid.

t. Adorámus te, Christe, et bo-
nedicimus tibi. R. Quia per cru-
cem tuam redemisti mundum.

Lectio iv.

Ex Roderico Archiep. Tolet.

Atronsum Castellum rex, cogno-
ménto Bonus, cípiens da-
mina Christianis a Mauris, Bæti-
cam, totamque illam Austrálem
Hispaniam plagam possidéntibus,
illata resarcire (semel enim ab
eis fuderat superatus), magnum
confiavit exércitum : reges fini-
timos ac dynastas sollicitávit,
condonationes a Summo Ponti-
fice Innocéntio Tertio impetrávit,
ut in eo pio bello qui cárderent,
nullis capitibüs commissis pre-
pediréntur, quo minus ad cœlos
statim evolarent. Quare tantus
ardor tuende christiana ditionis
ac pietatis plerisque invásit, ut
flagitiis flagitosissimum duce-
rent, a tam piis castris abesse.
Ingentes Tolétum cópia jam ad
regem Alfónsum confidíerant :
jam Petrus Arragónie rex haud
contemnendam manum contrá-
xerat : jam regem Navarre Sán-
ctum adventare fama vulgáve-
rat : jam prôceres, jam Episcopi
(sed Toletanus ante alios) ful-
pítibus stipati catervis régium
latus cingébant : cum omnes
non sine núnmine Christi pro-
fécit, ditionem Maurorum invé-
dunt.

i. Dulce lignum, dulces clavos,
dulce pondus sustinuit : Quia
sola digna fuit portare prémium
hujus saeculi. Illoc signum

crucis erit in caro, cum Dómi-
nus ad judicandum vécerit. (Jes.)

Lectio v.

N ORMULIA sunt in via obster
expugnata oppida ignobilia.
Sed quinto dñeque die Calatrava-
ram, quæ firmo Maurorum præ-
sídio tenebatur, primo impetu
cápient. Alarcos deinde ducant,
ubi se rex illis Navarræ conde-
xit. Maurorum rex, qui magnatum
Giénum contrácerat exércitum,
ubi nostris cōpérerit in radici-
bus móntium consedisse, equi-
tátus partem premisit, quæ móntium
ad angustias incompétentes
insidiis exciperet : ipse tentidri
gradu cum réliquo subsequetur
exércitu. Aliosne tamen res
equitum jam turmam miserat ad
summa móntium occupanda, qui
fugatis aliéneis Mauris, mox
planitiam (Navas Toldam vocant)
tenuere, castris locum delegere.
Latus Alfónsus, quod coctum
sui móntium, profligatis bâtoni-
bus, tenuissent, omnia jubar
exercitum eo concédere. Diffi-
ciles admodum erat ascēndere ;
sed a peritis locorum turmas
ducti, ad fastigia móntis omnes
evaserunt, et eo die proximique
prælio abstinuerunt. Nacta mé-
dia, que diem a superiori nocte
secundum est consecrata, Chri-
stianæ voce prædictis jubilau-
mentis per sacramentalēm con-
fessionem mundare, cōpore cu-
rare, arma, equos expedire, si-
gnum pugna prima luce inten-
tare. Quod tam omnia
plausu gratulationeque exactum
est, ut noctem, quod tarda
iret, incusarent.

i. Crux alma fulget, per quam
salus reddita est mundo ; i. res
repellit omne crimen, alleluia.
). Crux vincit, crux regnat. Crux
repellit.

Lectio vi.

i. PATA luce, et a multis sacra
accepta Eucharistia, ab aliis
archiepiscopali benedictudine loca
communione accepta, Aliosne
edictis omnibus cōpito locis
instruit, curas inter reges ac

præceres partivit. Haud tamen potest summè dīci, quem quisque locum tenderit, quam quisque partem tuendam accèperit: satis ex evēnto perspicuum est, òmnia præclarissimi ducis Alfónsi ménia fortissime sapientissimèque obiisse. Con-séderis ligiter mánibus (ut réliqua aunc prætermittam) scriter pugnatum est, ancépoque diu vi-citorie fuit, adon ut Alfónsus rex ad Toletanum Antistitem diceret: Eja Archiepiscope, hic nos, hic moriemur. Cui Archiepiscopus: Nequāquam moriemur, o rex! imo folciter vincémus. Quod et faventibus Súperis factum est. Nam Mauri victi, ac occisione occisi sunt. Ilex eórum cum quá-tuor equitibus prælio fuga se subdūxit. Iucunda millia Maurorum occisa memorantur, cum ex nostris virginis quinque solum siderint desiderati. Miraque in hoc prælio contigérunt. Número-rus primum orcisórum in tanta paucitaté Christianórum, Cruz item in medio conflictu, cum nostri máxime labore videréntur, Alfónso, quamplurimèque aliis visa est in aere. Præterea cruz, quæ Presulon ante Tolé-tanum de more gestabatur, bis (incolumi signifero Dominicó Pa-schásio Toletanæ ecclésia canó-nico) aciem hóstium sublata pe-netravit. Dénique ad præsentiam imáginis beatæ Virginis Marie, quæ in vexillis régis depicta erat, ingens Maurorum multitudi-do córruit. Quare et quod Chri-stianis symbolum ac insigne erux erat, Triámphus sanctæ Crucis hac præclara victoria ap-pellata est, obténta décimo sé-ptimo Kalendas Augústi, anno Dómini millésimo ducentésimo duodécimo.

H. Tuam crucem adorámus, Dó-mine, tuam gloriósam recólimus passióinem: * Miseré nobis, qui passus es pro nobis. Adorámus te, Christe, et benedicimus tibi: quia per crucem

tuam redemisti mundum. Mis-eré nobis. Glória Patri. Mis-eré nobis.

in tertio Nocturno

Aia. O crux benedicta, quæ sola fuisti digna portare Regem cu-lorum, et Dóminum! Psalmi ut in iij. Noct. de Com. Virg.

Aia. Hoc signum crucis appé-rit in cœlo, cum Dóminus ad judicandum vénéris.

Aia. Super ómnia ligna cedrò-rum, tu sola excelsior, in qua vita pependit, in qua Christus triumphavit, et mors mortem superavit in etérnum.

Omnis terra adóret te, et psal-lat tibi. H. Psalmum dicat nóm-i-ni tuo, Dómine.

Lect. de Hom. in Evang. Cum audiéritis, ut in Com. plur. Matt. H. viii. Per signum crucis de iniurias nostris. Libera nos, Deus noster, alleluia. Salva nos, Christo Salvátor, per virtu-tem crucis. Libera.

H. viii. Ecce crucem Dómini, fugite partes adverse: vicit leo de tribu Juda, * Radix David, alleluia. Crux benedicta, in qua triumphavit Rex Angelórum. Radix David. Glória Patri. Radix David.

AD LAUDES,

et per Horas. Aia.

1. O magnum pietatis opus! mors mórtua tunc est, in ligno quando mórtua vita fuit. Psalmi Je Dúica.

2. Salva nos, Christe Salvátor, per virtutem crucis, qui salvasti Petrum in mari, miseré nobis.

3. Crucem tuam adorámus, Dómine: et sanctam resurrectiō-nem tuam laudamus, et glori-ćámus: ecce enim propter crucem venit gáudium in universo mundo.

4. Ecce crucem Dómini, fugite partes alverse, vicit leo de tribu Juda, radix David, alleluia.

5. Tuam crucem adorámus, Dómine, tuam gloriósam recólimus passióinem: miseré nobis, qui passus es pro nobis.

Capitulum. *Galat. 6.*

Misi autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.

Hymnus. Lustra sex, ut in Dñica Passionis.

S. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi. R. Quia per crucem tuam redemisti mundum.

Ad Benedictus. Aña.

O crux gloriosa, o crux veneranda, o lignum pretiosum, et admirabile signum, per quod et diabolus est vinctus, et mundus redemptus!

Oratio.

Dux, qui per crucem tuam populo in te credenti triumphantem contra inimicos concederem voluisti: quæsumus; ut tua pietate adorantibus crucem, victoriem semper tribuas et honorem. Qui vivis et regnas.

Ad Tertiam. Aña.

Salva nos.

Capit. Mihi autem, ut supra. I. br. Hoc signum crucis. Erit in celo. Hoc signum. V. Cum Dominus ad judicandum venerit. Erit. Gloria Patri. Hoc. V. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi. R. Quia per crucem tuam redemisti mundum.

Ad Sextam. Aña.

Crucem tuam.

Capitulum. *Philip. 2.*

Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

R. br. Adoramus te, Christe, Et benedicimus tibi. Adoramus. V. Quia per crucem tuam redemisti mundum. Et benedicimus. Gloria Patri. Adoramus. V. Per signum crucis de inimicis nostris. R. Libera nos, Deus noster.

Ad Nonam. Aña.

Toam crucem.

Capitulum. *Philip. 2.*

In nomine Iesu omne genu flectatur: orletium, terræstrium, et infernum: et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.

II. br. Per signum crucis. De inimicis nostris. Per signum. I. Libera nos, Deus noster. De Gloria Patri. Per. V. Hoc signum crucis erit in celo. R. Cum dominus ad judicandum venerit.

In ij. Vesp. omnia ut in i.

Ad Magnificat. Aña.

O crux benedicta, que sola fasti digna portare Regem certorum, et Dominum!

Cor. S. Alexii Conf.

DIE XIX. JULII.

In Feste SS. Juste et Rustica sororum. Virg. et Mart.

Duplex ij. classis.

Extra Diocesim Hispan.

Duplex.

Omnia de Communis Virg. num, preter seq.

Ad Vesperas. Hymnus.

SALVETE, clara Virgines, Utetela praesens patrie, Virginitatis, et constantiae Exemplar admirabile.

Non vos chalibis rigentibus

Dum nectit artus annulis,

Nec laminis candentibus

Catasta terret ignes.

Ne confragas rapuum

Calcatu nudis plantulis

Fregere vos dispandis.

Sed hinc fidem et aerio.

Defende, victo serendo,

Casti subletis atria,

Ruffina fuso sanguine,

Et Justa digna nomine.

Nosque purpurantibus

Confessionis inclutis

Intervallis condita

Integritatis lilia.

Ergo triumphi nobilis

Sacris revinctis laureis,

Palmas refertis duplices,

Agnus sequentes prouium.

Le Dux, cordes martyrum,

Cum Patre, Christe, et Spiritu,

la Trinitate simplici

Exulta laudent secula. Amen.

V. et Aña ad Magnifica ad Benedictus de Communis plurimum Virginum.

Oratio.

Iesus, qui virtatem tuam in vasis bellibus, etiam fregis sexus, recordans, sanctus Virg.

nibus, et Martyribus tuis, Justa et Rufinae, mirabilem fiduci constantiam tribuisti: da nobis, eorum patrociniis, in cuius amore perseverare, et ad coelestem coronam pervenire. Per Dominum.

Ad Matutinum. Hymnus.

( ) vis, ave tortor, angulis,
Judaeaque fractis virginum
Plus quam virtus indolis

Miraris indolentiam?

Virtutis hoc altissimum
Agnosco munus, perinde,
Firmissimam constantiam
Qui debili dat sexui.
Savire in actus fictiles,
Mercesque eorum testes,
Sed non potestis condites
In his facies extingueris.
Quas ardor almi faminis
Accendit, et dulcissimus
Ponsus cadentes excipit
Christus bravium martyrum.
Et nunc precantur sedulo
Pro gente Patrem, et Filium,
Et Spiritum Paraclitum,
Qui regnat omne in seculum.

Amen.

In j. Nocturno. Lectio i. De virginibus, de Communi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex S. Isidoro, et Brev. Hisp.
JUSTA et Russina, sorores Hispanenses, virgines castissimae, facultatibus pauperes, sed virtutibus locupletes, cum Diocletianus in Christianos saviret, fictilium mercimonio sese alienabat, et tenuitate egenos sustinebant. Religiosae itaque, et in magna concordia domus sum eorum gerentes, vitam inculpatam transigebant. Accidit autem statuto quodam die Hispani Adonia celebrari. In quo festo muliercula quadam cum solitis ejulationibus, et clamoribus Salambónibus simulacrum (sic Venerem Syri vocant) in pompa circumserabant, et ab omnibus passim in ejus demonis cultum aliquid erogare efflagitabant. Quis cum obiter a sanctis sororibus aliquem postulareret, nec quidquam extorquerent, una ex eis, quae

idolum bajulabant, omnes fictilium merces indignabunda confregit. Sed sancte virgines non frivole rei detrimento commotae, sed religiosae zelo successe, nefarium simulacrum a se deiecérunt, quod terrae illisum, et communatum, fictile etiam se probavit.

II. Propter veritatem.

Lectio v.

Res autem ad Diogenianum præsidem delata, quasi impietatis reas capi et ad se adduci jubet. Quis cum coram eo considerent, de religione interrogat, se Christi famulas, et projecis nomine mori paratas esse, intrèpide respondent. Admoverunt ergo varia, et horribilia cruciatus instrumenta, ac virgines bilares, et Christum invocantes, equulæ suspensæ ferreis angulis exarantur. Sed cum in fides confessiones constantes, fossis etiam torturibus, persistarent, in carcere tradi, et inde aliquot post dies extrahi jubentur, et se longo itinere in loca ad montes Marianos sita (quos sibi juris dicendi causa eundum erat) sequerentur, existimans ejus itineris difficultatem eorum constantiam vinciri posse. Sed divina virtute imbecilli sexui vires suggestente, raptum, et mortuum prædicta, et aspera nudis pedibus magna animorum alacritate superarunt, et incolumi fide Hispanum redierant, ubi cum savissimis sterum cruciatus eorum fides frustra tentata est. Quorum immanitas: et diuturna carcere situ, et fame, Justa onecta, Deo spiritum reddens, ad duplēcēm coronam evolavit.

II. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

TERRITA vero ad alia certamina sanctissime sororis superstes, prædis jussu, in arénam producta (ut sanctus Isidorus refert) ferociissimo leoni objecta est. Qui quasi virtutem coelestem agnoscet, illasam eam, et intactam

Totius Hispanie.

8

reliquit. Reducta ergo in carcere, fractis a lictore cervicibus, gloriōsum martyrium in vinculis consummavit. Cujus corpus a carnificibus in eamdem arēnam tractum combūstum est. Ossa autem a Saltino Hispalensi Episcopo collecta, et in suburbano cœmetério honorifice sepulta sunt cum sororis Justae cōpore, quod e profundo puto, in quem jussu Diogeniani precipitatum fuerat, idem sanctus Episcopus extraxit.
R. Afferentur Regi.

In iij. Noct. Hom. in Eang., similē erit.... decem virginibus, de Comm.

Ad Laudes. Hymnus.
Aeterna, sacra Virgines,
 Quas cura fecit p̄evigil,
 Sponso vocante ad nuptias,
 Claras reférie lampadæ.
 jam nigra noctis órbita
 Ad manu clarum vértitur,
 Vincant timores tûpidos
 Etérna lucis gaudia.
 A p̄erta vobis jānus,
 Spōnus vocat, succédite,
 Sparsasque nostris flētibus
 Offerite palmas nobiles.
 Miserite fusum sanguinem
 Christo immolatæ victimæ,
 Quo martyres sanctissimi,
 Vestram bœastis Hispalita.
 Et ipse nostræ Ecclesiæ
 Preces benignus audiat,
 Et donet indulgentiam
 Vestris rogatus cibis.
 virtus, honor, laus, gloria
 Deo Patri, cum Filio,
 Et Sp̄itu Paraclito,
 In aeternorum aetæla.
 Amen.

DIE XX. JULII.

In Festo S. Liberati, Virg. et Mart. Patronæ Ecclesiæ et Diocesis Seguntinae.

Duplex ij. classis.
 Omnia de Comin. Virg. et Mart. præter seq.

Ad Magnificat. Aha,
 Gloriōsum sanctum Liberati
 triumphum solenniter celebrâmus, quæ in cruce pendens,
 infernum vicit, et tyrannorum
 tormenta superavit, alleluia.

Oratio.

BENIT LIBERATI, Virginis et Martyris tue, quoniam tuus, Domine, precibus et meritis adjuvemur: ut que pro tua misericordia confessione, et pudicitia defensione, in cruce pendens, ab inimicorum iusidio sua nos protectione defendat. Per Dominum.

Commem. præcedens.

In j. Nocturno Lectio iij. patribor., de Com. ij. loco.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Lectus Catellius Séverus, praeses Gallicæ et Lusitanæ, et ejus terra régulas, idolorum cultor, ex Celsia conjugé, eidem falsa religiō dedita, uno parte (ut multarum in Hispania ecclesiârum fuit traditio) novem edidit filias. Quæ cum exultimarent hoc posse contra eam aliquam violati tori, et intemperantie vita excitare suspicione, obstetrici sevère induxit, et occise illam tot bliarum turbam in sumen projiceret. Illa vero consilium detestata, in proximum vicum progressa, novem partiles totidem nutritibus albedos tradidit, a quibus sacro fuste lestrato, Genivera, Wilgesfortis seu Liberata, Victoria, Eusebia, Germana, Gemma, Martua, Basiliessa, ac Quiteria nuncupata, tota se Deo concompli virginalem voto consecrarent.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

INTERRA dura persecutio christianum nomen urgibat, et ad Balchagiam Catelli sedem progressa (quæ bœlio dictor Bayona Tudensis) cultores idolorum impulit, et virginem eteras comprehendenderat, et Catellio patri sisserent puniendam. Qui de gênero et religione erat tatus, Christianas, et filias suas esse cognovit. Cum autem denuo illis regia liberalitate promitteret, omniisque supplice iudicari severitate ministrari, et eas a studio christianæ religiōis abduceret, et matrem præcesset, et

Iacrymo his ómnibus accéderent, nihilominus sacrae virginem omnes in ea, quam suscéperant, sde constantes permanéserunt.
¶ Dilexisti justitiam.

(**¶**) **en** autem pater nūl proficeret, et in blíatum cædem rapererat furor: ille tametsi martyrii cùpidus, patris tamen grave peccatum vitare enpientes, ab ejus statuérunt se se potestate subdurre: quod fecere non simul omnes, sed sérsus alia alio dilapsi, ubi variis locis martyrium subiérunt. Wilgefúrtis vero, seu Liberata, cum aliis Christianis in crémum secásit, ubi aspérissimo vivens, silvestri cibo semel ad vèperam quotidie reficiebatur; donec comprehendens iterum ab impiis idolórum culturibus, ad sacrilegum idolórum cultum, et impudicitiam fuit instigata: illa vero nec sororum nece percussa, nec minis, aut cruciatis deterrita, torturibus se lata oblitus. Et post véraria tormentorum genera in Lusitánia ad Castraleda, pro fide et pudicitia decortans, in cruce méruit martyrii palmam adipisci, circa annum Dómini centésimum trigésimum nonum. Cujus corpus in amplissimo templo Seguntino honorifice conditum, summa colitur religione, et populorum fréquentia.

R. Afferentur Regi.

In tertio nocturno.
Lectio sancti Evangélii
secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

¶ illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesáuro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 48. super Matth. c. 13.
Sicut granum sinapis et fermentum, sic duæ parabolæ istæ thesauri atque margaritæ parum inter se differunt: illud cuim ambabus his denotatur,

quóniam opórtet prædicacionem Evangélii ómnibus cæteris anteponere, et illis quidem fermenti dico atque sinapis magna Evangelii virtus ostendebatur, que omnino totum orbem terrarum erat superaltra: hæc vero posteriores sumini esse prætii significant; sicut enim sinapis exténditur, sic quasi margarita pretiosissimum est, ac infinitas exhibet commoditates ut thesaurus.
R. Hæc est virgo.

Lectio viii.

Nec illud solum dicitus, quia cætera abjecienda sunt ómnia, et sola prædicatio Evangélii retinenda; verum etiam magno id esse cum gaudiosaciendum. Nemo qui renuntiationem bonorum facit, is nullam jactoram, sed questuosissimam facit mercatrem. Perpétidis quomodo in mundo abdita atque celata prædicatio est, et in prædicacione summa felicitas recéndita? Nisi ergo cunctas res tuas vendimabis, non emes: nisi curiosus queras, non invénies. Duo hæc quippe nobis ad salutem necessaria sunt, secularium rerum contémptus, et jugis vigilantia.
R. Média nocte.

Lectio ix.

Quarenti enim (inquit) bonas margaritas, et cum inventisset unam pretiosam, vénidit quæcumque habébat, ac emit eam. Una quippe véritas, nec in multis scinditur partes, ac velluti qui margaritam habet, novit se divitem esse, etiamsi alia ignotum nonnihilquam illud sit, cum parvo in loculo margarita recénditur, sic et in prædicacione veritatis, qui ei adhærent, totaque ánimo illam amplectuntur, opulentos esse non ignorant; quamvis infidèles, thesaurum non agnoscentes, fidélium opes contémplant.

R. Deum laudámus.

Ad Benedictus. Aya
Quamvis plorimis blandimentiis et minis sancta liberata expectaretur, ut fidem christianam pu-

dicitiamque deséreret, stábilis, et firma in agone permánsit, et in cruce impollútum spíritum Deo redidit.

Comm. S. Margarite. Virg. et Mart. Aña. Sfmi. y. Spcie. Oratio. Indulgéntiam.

In ij. Vesperis ad Magnificat. Aña. O. felix Liberata, a tyranorum asextia liberata! O gloriósa Wilgesfórtis, quæ ubique fortis in certamine repórtas es! O patróna admiranda civitatis et diocesis Seguntinæ! fac nos tuis précibus ad gaudia coelestia, quibus frueris, pervenire.

DIE XXIII. JULII.

In Feste S. Liborii, Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Com. Conf. Pont. prater seq.

Oratio. Exaudi, de Comm.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Liberius honéstis páréntibus in Gallia natus, et ab incónde state caducárum rerum illécebras aversatus, egrégiam indolem præcláris móribus, et humanarum, sacrauimus Litterarum stúdiis ádeo diligenter excóluit, ut processu témporis, probitatis, ac sapiéntiae proficiens increménta, materialitem virilis ornáret státus. Clero adscriptus, ac officiis functus ecclesiasticis, amplius totum se divino cultui mancipávit, studiisque cunctis actus, cogitáisque suos ita ad rationis normam dirigere, ut nihil appeteret ponendū. Modestia itaque, abstinentia, castimonia aliisque virtutibus conspicuus, Pavacio Cenomanensi Episcopode defuncto, unanimi civitatis consensu, quartus ejusdem Sedis Antistes sufficitur.

R. Invéni David.

Lectio v.

Lib. dignitatis accessione nibil intérius immutatus, in con-crédita sibi Domini vínea excélénda totus fuit. Assídua predicatione, vita innocentis exemplo,

et effusa in páuperes charitate præcipuo insigne, populi mores reformavit, ac potens in opere, et sermone, multos integrati vitæ, fideisque restituit. Domine Dei décretum, et cultum egrégie promovit, edificatis septemdecim Ecclésiis, in quibus pro jugi divinorum Officiórum celebra-tionē, et affluéntibus populis sacrórum dispensatiōe, devotissimi ordinis ministros instituit. Tandem quadraginta novem anni in Episcopatu sanctissime transactis, ubdormivit in Domine décimo Kalendas Augusti. Eam in cibicio decumbentem, et ad coelestem patriam anhelatorem, beatus Martinus Turonensis Episcopus, ab Angelo móritus, invi-sit, mortuūmque in suburbane Ecclésia honorifice sepelivit, ubi multis póstea miraculis cere-secávit.

R. Pósui adjutorium.

Lectio vi.

Vixit post debellatam a Cárolo Magno Saxoniā, et Christi jugo subactam, Baduredas secundus Paderbórnus in Westphalia Episcopus, cum adhuc rudem in Bde populum ad avitas Genitium superstitione sene convertentem animadvertisset, que illum ab ejusmodi erróribus per sonum Patronum, ac intercessione apud Deum revocaret, dívino móritu ab Adrico Cenomanensi Antistite Liborii corpus impetravit, et maxime cum celebritate suscepit anno solitis octingentesimo trigesimo anno. Sacra Reliquia cum transferrentur, omnes illos regidos mira signorum frequentes illustrarunt. Quorum fama in dies percrebescente, magnum ubi quo Liborii nomen esse cupit. Sed ejus virtus contra sepiuncos dolores præcipue clardet, continuo testata beneficium, ob que peculiari fidélium postare multis in regidibus celebratur. R. Iste est qui.

In ij. noct. Hora. 11. Ps. Vigilie, de Comm. ii. iu.

DIE XXIV. JULII.

De Virg. in S. I. c. Ap. st. et de eiusdem Patrono.

Eccl. sancti Evangelii
secundum Marcum.

Lectio 1. Cap. 3.

In illo tempore: Ascendens Jesus in montem, vocavit ad se quos voluit ipse; et venerunt ad eum. Et fecit, ut essent duodecim cum illo. Et reliqua. Hymnus venerabilis Iudei Presbyteri.

In Marci cap. 16.

Ceteri uteque gratia mystérii, ut videlicet mundi soldati, quam verbo prædicarent, suo quoque numero commendarent. Ter etenim quaterni duodecim sicuti; et ter quaterni ad prædicandum sunt missi Apóstoli, ut per universas quadratū orbis plegas baptizarent gentes in nomine Istris, et Filii, et Spiritus sancti. Unde de civitate sancta Jerusalem descendente de celo a Deo, scriptum est: Quia erant ei ab Oriente portae tres, et ab Aquilone portae tres, et ab Austro portae tres, et ab Occidente portae tres. Ubi figuratiter ostenditur, quod prædicantibus Apóstolis, Apostolorumque successoribus, cuncti per orbem nationes in fidem sancte Trinitatis Ecclesiam essent ingressus.

¶ 4. de Feria occurrit.

Lectio 1.

Et ut misueret eos prædicare; et dedit illis potestatem curandi infirmitates, et ejiciendi demónia. Postquam nefandos spíritus se prædicare prohibuit, elegit sanctos, qui immundos spíritus ejicirent, et ipsi munda Evangelium mente et lingua prædicarent. Quibus etiam certas infirmitates curandi, nec non et mórtuos suscitandi (ut Matthæus Evangelista scribit) cónstituit facultatem: ut promissorum coeléstium magnitudine attestetur etiam magnitudo factórum, fidemque verbis daret virtus ostensa, et nova fácerent, qui nova prædicarent. Unde nunc

quoque cum fidélium numeritas excrevit, intra sanctam Ecclesiā multi sunt, qui viam virtutis tenent, et signa virtutum non habent: quia frustis miraculum foris ostenditur, si desit quod intus operetur.

Lectio 1.

¶ 5. Jacobum Zebodai, et Joánem fratrem Jacobi; et impósuist eis nómina Boanérges, quod est filii tonitruī. Apte filii tonitruī sunt engnominati: quorum unus e coeléstibus intónans, vocem illam theológiacam, quam nemo prius édere nōverat, emisit: In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Quia tantus virtutis pondere grávida relíquit, ut, si aliquando plus intonare voluisset, nec ipse cárere mundus posset. Sed et ambo sepe séorsum et in montem a Dómino duci, et aliquando sonum de nubeterrícum percipere meruérunt: Hic est Filius meus dilectus, ipsum audite. Irisea quoque nómina méritis apíssimi gestabant. Jacobus enim supplantator, Joannes in quo est grácia, vel Dómini grácia, dicitur. Namque ille et carnis curam, Dómino vocante, supplantare, et ipsam carnem, Heróde trucidante, gávius est contémnere. Iste ob amoris præcipui grátiā, quam virginali glória merorat, super Redemptoris sui pectus in cœno recubabat.

Oratio, Ba, quassumus, et Com. S. Christine, ut in Brey.

DIE XXV. JULII.

In Festo S. Jacobi Apostoli, et Hispaniarum Patrōi.

Duplex j. cl. cum Oct.

Ad Vesperas. Ah̄e et Capit de Laud. Psalmi de Dómino, et hoc ult. Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes.

Hymnus.

Dileximus alime Hispánias,
Jacóbe, vindex bótium,
Tonitruí quem filium
Dei vocavit Filius.
Huc enim ab altis sedibus

Converte dexter lumen,
Audique leti debitas
Grates tibi quas solvimus.
rates resert Hispania,
Felix tuo quem nomine,
Te gloriatur jugiter
Dignata sacris ossibus.
Tu, circa nocte atque tempore
Nos cum tenet vana,
Lucem salutis primus
Oris Iberis impetrans.
Tu, bella cum nos cingerent,
Es visus ipso in prælio,
Equoque et ense acerimus
Mauros surentes sternere.
rei tuo nos pignore,
Largum tuo te munere,
Rogamus omnes ut tuus
Spe protegas presentem.
Eo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu Paracelto,
Et nunc, et omne in seculum.
Amen.

4. In omnem terram exiit sonus
eorum. Et in fines orbis terra
verba eorum.

Ad Magnificat. Aha.

Misit Herodes rex manus, ut
affigeret quosdam de Ecclesia:
occidit autem Jacobum fratrem
Iohannis gladio.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, omnia ut in
Breviario, preter h. N. ad Lectio-
nes quae dicuntur ut supra in
Festo Apparitionis S. Jacobi die
xxij. M. I.

AD LAUDES,
et per Horas, Aha.

4. Accesit ad Jesum mater
filiorum Zebedei cum filiis suis,
adorans et petens aliquid ab eo.
Psalmi de Hinc.

5. Dic ut sedeat bi duo filii
mei, unus ad dexteram tuam,
et unus ad sinistram in regno
tuo.

6. Potestis bibere calicem,
quem ego bibiturus sum? dicunt
ei: Possumus.

7. Calicem quidem meum bib-
tis: sedere autem ad dexteram
meam, et ad sinistram, non est
meum dare vobis, sed quibus
paratum est a Patre meo.

8. Quicunque volderit inter-
vos major fieri, sit uester mi-
nister.

Capitulum. Cor. 4.

FRATRES, Peto quod Deus nos
Apóstolos novissimos osté-
dit, tamquam morti destinatos:
quia spectaculum facti sumus
mundo, et Angelis, et homini-
bus.

Hymnus.

Iesu, salus mortaliom.
Nobis ades, dum dicimus
Laudes Patrono Hispanie,
Tuam canentes gloriam.
audandus hic est unice,
Quod primus in certamine
Apóstolis ex omnibus
Pro te profudit sanguinem.
ui beatus ploribus
Notis amoris maximis:
Quod testis usque intefuit
Recunditis mysteriis.
eu vi potenter dexter
Surgit Iairi filia,
Quando in paternis orbibus
Est excitata ab inferis:
eu vultus, ut sol, splendidus,
Et vestis, ut nix, candida,
Thaboris alto in vertice
Signum tue dant gloria.
eu monte olivis concito
Angoris est index tui
Gaudior tuo de corpore
Ceu gulta manans sanguinis.
Eo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu Paracelto,
Et nunc et omne in seculum.
Amen.

V. Annuntiaverunt opera Dri.
X. Et facta ejus intellexerunt.
Ad Benedictus, Aha.

Visitavit nos per sanctum suum
Apóstolum, et fecit salutem de
inimicis nostris Dominus Deus
noster.

Oratio.

Esco, Domine, plebitus so-
ciificator et eruditus: ut bene
Jacobii Apóstoli tui munera pre-
sidias, et conversatione tibi pa-
cent, et secunda mente doceas.
Per Dominum.

Ad tertium. Aha.

Dic ut sedeat.

ad. t. **Fratres, Puto.**
R. t. In omnem. **T. Constitues,**
de Communi.

Ad Sextam, Aña.

Potestis bibere calicem.

Capitulum. **t. Cor. 4.**

Nos stulti propter Christum,
vos autem prudentes in Christo : nos infirmi, vos autem fortes : vos nobiles, nos autem ignobiles.

ad. t. **Constitues.** **T. Ximis.**

Ad Nonam, Aña.

Quicumque voluerit.

Capitulum. **t. Cor. 4.**

Vnu si decem milia pedagogorum habeatis in Christo, sed non multos patres Nam in Christo Iesu per Evangelium ego vos genui.

Ad. **Ximis honorati.** Annuntiaverunt.

Ad Vespas. Aproposito Capit. de Laud. Ps. de Communi. Apost. Hymnus ut in j. Vesp.

T. Ximis honorati sunt amici tui, Dens. R. Ximis confortatus est principatus eorum.

Ad Magnificat, Aña.

O beatum Apostolum, qui inter primos electus, primus omnium Apostolorum Domini calicem bibere meruit! O gloriosum Hispanie regnum, tali pignore, ac patrono munitum, per quem fecit illi magna qui potens est! alleluia.

Hunc die Communi. S. Anna.

DIE XXVII JULII.
In Lesto S. Pantaleonis, Mart.
Semiduplex.

Quando hoc Festum transferitur, ad Vesp. Aproposito de Laud. Psalmi, Capit., Hymn. et T. de Communi.

Ad Magnificat, Aña.

Gloriosus Pantaleon caritatem medicum toto dilexit corde, et mortiens pro Christo vivit in celo coronatus.

Oratio.

Deus, qui beatum Pantaleonem, Martyrem tuum, varia tormenta superare fecisti, et pro persecutoribus exorare: concorde propitiatus; ut qui ejus implo-

ramus auxilium, misericordiam tuam sentiamus effectum. Per Dominum,

Comm. Oct. S. Iacob.

Ad statutinum omnia de Communi, praeberet seq.

Lectio p. Nocturni. **Cos.**
Siebor. ut in Breviario in Lesto S. Laurentii, die x. Augusti.

In secundo nocturno.

Lectio iv.

PANTALEON Nicomediensis, filius Eustorgii genitiss., et Eubulus christiana, medicinae artem ab Euphrasio didicit. Cum autem Hermolaus presbyter et modicatio cultus, ex incertus, et serenitate oculorum alto de illo judicasset, illum accessivit, et caput in cor fluenta divina fidei infundere. Credo mihi, dixit, Faculpii et Hippocratici medicamenta parva sunt et parum prodessent possunt; quinimum ipsi dii, quos colit Maximianus, sunt vana omnino fabula: unus autem solus verus Deus est Christus, in quem si credideris, ejus sola invocatione omnes morbos fugabis. Quam verba serrabat in corde, iudiciter meditabatur, et suaviter electus ad Hermolaeum, ut ad magistrum, hi aris quotidie ventitabat. Cum autem quadam die videbat puerum mortuum, et prope eum viperam, quasi ostendente quod mortem fecisset, intra se dixit: Ni vera sunt dicta Hermolai, invocato nomine Christi, puer iste vivet, et bellus morietur: quod ut cogitavit accidit, et statim infusa face securitas, omnis calligo discessit, et benedicens Deum, testuansque desiderio sacri baptismi, ab Hermolao gaudens suscepit.

R. Honestum fecit.
Lectio v.

Nox multo post carcо visum restituit, et patri Eustorgio tenebras impietatis solvit: qui idola calcans et verum Denon confessus baptizatur. Mortuo patre, ergenis operi et languentibus sanitatem largiebatur:

quare ad Maximianum dederunt, qui primum hominem, et blanditiis attrahere studet, deinde minatur mortem, et dura supplicia, si diu non offerat sacrificium: sed cum omnia invicto animo responderet, in ligno suspensus, ferreis laniatibus angulis, et lampades ignis latribus ejus admovebatur. At illo orante, apparuit Christus dæcibus verbis illum recreans, et illico lassatae sunt manus lictorum, castanæ lampades, et plumbeum liquatum, in quod postmodum tyranno jubente injectus fuit, in naturalem mutatur frigiditatem. Sed quid non tentat ingeniosas crudelitas! Mandat ingentem lapidem collo alligari, sicutque in mare demissi; sed lapis non secus ac sotium leue supernatal, et Pantaleon firmiter super undas gradietur. Non cessat tantis prodigiis tyranni obsecrata mens, sed feris insinior jubet ad feras produci. Crudele spectaculum, sed spectabile cor! Conflixit tota civitas, congregantur cum athleta ferri; at ille tanquam ratione utentes, et indeute humanitatem, quam exderat Imperator, reverenter ad Martyrem accedunt, blandiuntur, pedesque illius lingua tangentes, veluti contendebant, quoniam prima ad eum accederet, et non prius recederet, quam Martyr ei manum imposuisset, et ei benedicisset.

H. Desiderium anime.

Lectio vi.

Quo viso, clamabant multi: **D**imittator justus: magnus est Deus Christianorum, qui quidem solus, et verus est. Sed Maximianus nec edictus a feris piastrem, nec tanto lumen condens, imperat Pantaleonem in locum editum ferri, et rotam alligatum in preceps per declive demissi. At rota ultrice, et plures deorum opprimente cultores, Ihesus evasit; quare gladio occidi jussit. Accessit lictor, oleum plantæ illum alligat; sed cum exquerretur ictum, conversa fuit ferri acies certe similio; que mi-

récule stupescit lictores, ad pedes Martyris protulit, videntes preciantur, Christum aperte conseruant. Sed tandem, se periret gloria martyrii, caput absconditur; et statim lac pro sanguine fluit, et planta dicit, cui alligatus fideliter, fructibus amicta appetitur. Cum autem quidam fideli convenissent, sacrum corpus in suburbano ejusdem scholastici reverenter reverenter posuerint, et quoniam in vita tantis prodigiis Dóminus illustraverat, post obitum immemoris honoraverit. Interque preclerorum illud, quod sacer opus erat, qui amplius servatus Ravelli in regno Neapolitano, et Romæ, a primis Vesperis festi usque ad diem sequentem, in quo Ecclesia celebrait ejus martyrium, cum coquilius tales exstaret, mirum in modum iugosseri, et undequecumque fidelicem moveri, cunctis cernendibus, quantum conspicitur; quod item accedit in portione sequente, qui in monasterio Regali Iacomettiano Monastrium sancti Augustini Eboraci inter prelioceas pignora asseratur.

A. Stola jacundatissima.

In ij. Noct. Hom. in Evangelio Nilus est operatum, ut in festo S. Joannis Nepomuceni, in "P. rev. die xvij. Maij..

AD LAudes,

et per Horas. Aha

1. In formatio apparet Christus Pantaleonem misericordissime perfundens. Psalmi de Dō.

2. Ego enim, ait Christus, in habitu Hermolai, tecum sum in omnibus, que propter me patieris.

3. Cum pro lictoribus exerto, audivit de corde: Ultra non vocaberis Pantaleon, sed Pantaleon, id est, misericors; que multi per te misericordiam consequentur.

4. Lacte et crudore Martyris collum fuit, pro quo crudorem et squam Christus fuderat.

5. Pantaleon aries crucibus jugiter caecabat: Sepe expugna-

vérunt me a juventute mea : éternam non potuerunt mihi.

Hymnus. Et. 3. 6. Canticum.
Ad Benedictum. A.M.

Dixit Maximianus Pantaleonem :
Quoniam est ars præstigiærum
quæ tibi estimat lampades, et
satellitibus vires absulit ? Ad
quæ respondit : **Mes præstigium**
Christus est.

Dicitur ut Comm. Oct.

In 3. Vesp. A.M. de Laud. Isal
mi de Com. unius Mart.

A Capitulo de seq. et Com.
præc. A.M. Recordatus fuit mis-
sericordia Domini, et in con-
spectu absentium factus est illi
adjutor. R. Justus ut palma Bo-
rébit. R. Sicut cedrus Libani
multiplicabitur.

Postea ut Comm. Octava.

DIE XXX. JULII.

Die vij. intra Oct. S. Jacobi
Apostoli.

Omnia ut in die, præter Le-
ctiones j. Nocturni que dicun-
ti de Script. occurrit, et iij. et
vij. Nocturni, ut intra.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalmos.

Lectio iv. In Ps. 44.

Pro pàtribus tuis nati sunt tibi
fili. Genèrunt te Apostoli :
ipso missi sunt, ipso predicavé-
runt, ipso patres. Sed numquid
nobiscum corporaliter semper
esse potuerunt ? Et si unes ipso-
rum dixit : Cúpio dissolvi et esse
cum Christo ; multo magis optimum
est, manere autem in carne
necessarium propter vos. Dixit
hoc quidem, sed quædum hic
manere potuit ? numquid usque
ad hoc tempus ? numquid usque
in pòsterum ? Ergo illorum ab-
cessu deserta est Ecclesia ?
Absit. Pro patribus tuis nati sunt
tibi filii. Quid est, Pro pàtribus
tuis nati sunt tibi filii ? Patres
missi sunt Apostoli : pro Apôsto-
lis filii nati sunt tibi, constituti
sunt Episcopi. R. Assumpit.

Lectio v.

Homines enim Episcopi, qui sunt
per totum mundum, unde

nati sunt ? Ipsa Ecclesia patres
illos appellat : ipsa illos genuit,
ipsa illos constituit in sedibus
patrem. Non ergo te putas de-
sertam, quia non vides l'etrum,
quia non vides Paulum, quia non
vides illos, per quos nata es. De
prole tua tibi erexit paternitas.
Pro pàtribus tuis nati sunt tibi
fili : constitutes eos principes
super omnem terram. Vide tem-
plum Regis, quam late diffusum
est, ut nòverint virgines, que
non adducantur in templum Re-
gis, non se ad iotas nòptias per-
tinere. R. Potestis.

Lectio vi.

Ime pàtribus tuis nati sunt tibi
fili : constitutes eos principes
super omnem terram. Hac est
Catholica Ecclesia ; filii ejus con-
stituti sunt principes super om-
nem terram, filii ejus constituti
sunt pro pàtribus. Agnoscant,
qui precisi sunt : véniant ad uni-
tatem : adducantur in templum
Regis. Templum suum Deus
ubique collécavit, fundamente
Prophetarum et Apostolorum
ubique firmavit. Filios genuit
Ecclesia : constituit eos pro pà-
tribus suis principes super om-
nem terram. R. Assumpit.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secún-
dum Mattheum.

Lectio vii. Cap. 20.

In illo tempore : Accedit ad
Iesum mater filium Zobe-
dei cum filiis suis, adorans et
petens aliquid ab eo. Et rélique.

De Homilia sancti Joannis

Chrysostomi.

Hom. 56. in Matth.

Secundum eudem a dextris, et a
sinistris, non est meum dare,
sed quibus paratum est a l'atre
meo. Quibus porro preparatum
est ? illis videlicet, qui fulgen-
tissimis opribus evanđri sunt.
Idcirco vero dixit : Non est meum
dare, sed Patris mei ; ne quis
infirmum atque impotenter ad
hanc ipsum fore retributionem
opindatur. Sed quoniam modo ?
Non est meum, inquit, sed qui-

bus parátum est. Verum ut clé-
rius fiat quod dicimus, exámple
id ante 6clos ponamus. Ad
editórem igitur mánuscrum atque
certáminis quo multi ac præclari
athlétas cónbuant, duos quoadam
ipsi præcipua familiaritate con-
junctos accessisse sagámus, qui
amicitia principis freti, postula-
rē audeant, ut victóres ipsi
præmio declarati coronántur.
Quibus ille respondéat: *Nos est
meum id dare, sed quibus labore
atque sudore préparatum est.*

i. Missi Heródes.

Lectio viii.

Nux igitur quasi non poténtem
illum id sacerde condemnábim-
mus? Nequáquam, sed justitiam
eius admirabimur: et quóniam
non pérsonam, sed rem rèsplicit,
laudábimus. Quemadmodum igitur
editionis múnérum atque
certáminis principem, non quia
non potest, sed quia non vult la-
tationis trānegredi leges, et ju-
stitiam órdinem conturbare, sic
tíisque Christum id dixisse affir-
mamus. Ita dñdique illos com-
pellébat in grátiis Dei priuam,
deinde in labóribus própriis om-
nem solutam, et gloriā spem re-
pónere. Ideo dixit: Quibus parátum
est. Nam si alii præstantí-
res videbántur, si excellentiúra,
quam vos, ópera factóri sunt,
quómodo, illis expulsis, locum
eórum vos occupabitis? An quia
mei discípuli estis? Ideo dñs
si non digni primulu éritis, præ-
mia tamen quoque consecutáre
vos arbitrémini?

ii. Iste est qui.

Lectio ix. de SS. MM. Abdon
et Sennen, ut in Brevi, et eorum
Comm. in Laud.

DIE I. AUGUSTI.

Octava S. Jacobi Apostoli.

Officium fit sicut in iio, et
Festum S. Petri ad Vincula
transfertur in aliam diuin.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrunt.

In ij. Nocturno Lectiones.
Fundamenta ejus de Communi
Apostolorum ij. loco.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Frangthi sacer-
dum Matthaeum.

Lectio v.j. Cap. 28.

In illo témpore: Accedens ad
Iosem mater illiorem Zeboden
cum filiis suis, adorans ei potens
aliquid ab eo. Et reliqua.

Hymnus S. Ambrosii Episcopi.

Lit. 2. de Fide ad Grat. c. 8.

Potastis bibere calicem, quem
ego bibitás sum? Dicetis
bus autem illis, Pócessum, sit
illis Jesus: Cálicem quidem
meum bibetis: sedrē autem ad
dexteram meam, vel ad sinistram,
non est meum dare vobis, sed
quibus parátum est a Patre meo.
Quam pátiens, et clementis Dóminus,
quam alta sapientia, et be-
na chéritas! Volens enim opte-
dere, quod non perfusoriam
rem aliquam discípuli postula-
rent, sed eam, quem impotere
non possent, prærogativam eis
paternam honorificéntem reservá-
vit, non métuens, ne quid iuri
próprio derogaret, qui non ra-
piam arbitratás est eos se
æqualē Deo, simili diligē
discípulos: quia, sicut habes.
Usque in finem dilexit eos. N-
luit hīa, quos diliget, ridet
quod pótentem denegat̄ sanctus
et bonus Iustinus, qui molles
aliquid dissimilare de jure, quem
de charitate depónere. Chortes
enim pátiens est, benignus est,
non amvelat, non inflatur, non
querit quae sua sunt.

ii. Missi Heródes.

Lectio vi.j.

Dixi, ut agnoscatis me
infirmatis, sed interpretatis
esse quod dixi. Non est meum
dare vobis, ubi sine matre illi
Zeboden rogant, nihil de Patre
dixit: sic enim habes: Non est
meum dare vobis, sed quibus
parátum es. Ita Marcus Evangelista
pócessit. Ubi vero matre pro
filiis rogat, hīs est accendens
Matthaeum: Non est, inquit,
meum dare vobis, sed quibus
parátum est a Patre meo. Hīc
addidit, a Patre meo, quae me-

Jarem indulgentiam maternus poscebat affectus.⁹ Quod si putant dicendo, Quibus paratum est a Patre meo, quod aut Patri plus tribuit, aut sibi aliquid derogavit, dicant, utrum et illic putent Patri aliquid derogatum, quia dicit in Evangelio Filius de Patre: Pater non iudicat quemquam? Quod si sacrilegum putamus, dicere quod Pater ita iudicium detulit Filio, ut ipse non habeat: (habet enim, nea potest amittere, quod habet naturaliter divina maiestas) sacrilegium diuine estimare debemus, quod non potest Filios dare quidquid, aut homines mereri possunt, aut quavis accepere creatura, praeceptum cum ipso dicerit: Ego ad Patrem vado, et quocunque ab eo poteritis in nomine meo, hoc faciam.

R Iste est qui.

Lection IV. de SS. Machab. et commun. Com. in Iau. I.

Vesperaria Capit. de servitium Comm. praeceps.

Eadem die I. Augusti.

In Feste S. Felicis Africani.

Martyris. Duplex.

Omnia de Comm. unus Mart. preter seq.

Oratio.

Dux, qui beatum Felicem vehementi martyrii studio inflammati: cordibus nostris ecclesiasticis patrem amorem infundes: ut ab ea nec prosperis, nec adversis abducamus. Por domini num nostrum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lection IV.

Felix natione Afer, patria Scilicetanus, quem civitas multis olim martyribus floruit, cum Cesare in Mauritanie, ubi litterarum studiis vacabat, crudeliter insectationem christiano nomine ab Imperatoribus Diocletiano et Maximiano in Hispaniis excitatem audisset; martyrii cupidus, concorsa mercatorum nave,

Barcindinem appulit, inde Emporia navigans, et aliquandiu ibi, non sine magno multorum profectu, et incremento catholice Fidei commoratus, Gerundam se contulit: ubi talem seso, docendis confirmandisque in christiana Fide, pietate populis exhibuit, ut tamquam Doctor, et Apóstolus, et Propheta suspicetur. Ob eam rem, jussu Deciani, a Russino comprehensus, et frusta ab eo ut christianam Religionem desereret tentatus, virginis crudelissimo casus, manibus pedibusque devinctus, in letrum carcere, negato cito postquam, conjicitur. Tum carceris gravidiulus onus, per urbis vias ab indomitus mulis trahitur, laceraturque: sed in carcere retrisus, ea nocte ab Angelo invisor, et sanatur. It. Ilonestum fecit.

Iustrans ejus dii ad aras idolorum adductus et eis immolare, cum nec minis, nec illucbris, non dicam expugnari, sed ne minimum quidem labefieri ejus constantia potuisse: angulis ferreis excarnificatus, inversaque capite ab hora tertia usque ad vesperam, sine ullo doloris indicio suspensus, ad carcere reddeatur. Ea nocte custodes, qui aderant, colesti splendore perfusum locum illum squamidum vidérunt, et suavissimis Angelorum concordibus undique personantem audiérunt. Quod cum Russino nuntiatum esset, surō périctus, victimaque se Martyris tolerantia et firmitate sóniens, jussit eum colligatis post tergum manibus, in mare demergi: sed inde etiam cum Angelorum ministério evassisset incolumis, et mirabiliter diruptis vinculis, per maris undas firmo gressu incédens, ad littus venisset, jussus est iterum ferreis angulis sulcati atque effodi; et tamdiu usque ad ossa Ianari, donec invictum Christo spiritum redderet. Nec vero vicit

Mártym tyránnus , quem scili-
cet torquéndo victórem , et occi-
dendo fecit immortálem.

R. Desidérium.

Lectio vi.

Corpus beatissimi Felícis Ge-
rundæ cónditum fuit , et ma-
gna populórum veneratióne , cum
nostrátiū , tum exterórum ,
ubique celebrátum : uti complú-
tima templo ejus nómini conse-
crata démonstrant . Rex ipse
Gothórum Reccarédus tam insí-
gni pietate et obséquio erga hunc
Mártym Gerundéensem suisse
memoráritur , ut régiam ipsam
dignitaté ei devóverit , cum
videlicet auream corónam , qua
ipse uti consuéverat , ad ejus
sepúlebrum venerabundus do-
násset . Sacrum Mártiris caput
extat in collegiáli Básilica ejús-
dem civitatis , título sancti Felí-
cis insignita , ubi festo ipsius
die recurrénte , solénni ritu
adorándum pólulis expónitur .

R. Stola iucunditatis.

In iij. Noct. Hom. in Evang.
Si quis venit ad me , de Comm.

DIE II. AUGUSTI.

In Festo S. Petri , Episcopi
Oxonensis , et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont.
præter seq.

Oratio. Da , quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

*Ex hist. Bernardi Archiepisc.
Tolet. sub Paschale II. temp.
Alfonsi VI. Hisp. regis , et alius
Oxon. Eccl. monument.*

PETRUM Bituricéensem e Gállia ,
Bernárdus Toletánus Antí-
stes , Roma per Gálliam (suum
natálē solum) Tolétum rédiens ,
cum aliis viris , doctrina et pie-
tate præstantibus , secum , ut
eórum ministério in Ecclésia
regimine uteretur , addúxit . Per-
specta autem Petri prudéntia ,
singularique in omnibus peritia ,
eum primo archidiáconum Tole-
tánum instituit : in cuius mū-

nere ita se singulári ómnium , et
præcipue sui Præsulii approba-
tióne gessit , ut altioris loci . et
regimini dignissimus fúerit ju-
dicatus . Anno itaque Dóminus
millésimo centésimo primo , Pa-
schale Secundo , Summo Ponti-
fice , ipsius Bernárdi ópera , post
expúlos Sarracénos ex Aréba-
cís , in quibus ad fines Cetibé-
riæ sita est Oxóma , et Toldum
ab eórum tyránnide armis Alfe-
si Sexti Hispaniarum regis va-
dicatum , primus Episcopus Oxo-
ménis creátur . Divinitus autem
datus et præfectus Ecclésie pér-
tius quam humánius , ex eo cor-
tissime judicandus est , quia ,
cum Sarracenorum vi tempo-
rūmque injúria per trecácos
plus minus ante annos pastórum
solatio , et præséntia destituta
Oxonénsis ecclésia permané-
set , ipse Petrus admirabilis sa-
cralitati , et incredibili celeritate
ómnia ita dispósuīt , ut num-
quam taliā passa Oxonénsis ec-
clésia videretur .

R. Invéni David.

Lectio v.

Parrects itaque suæ ecclésie ,
primum antiqui templi , testi
téporis decúrso collapsi , fun-
daménta explórat , ipsa inque
réficit , et in pristinum statum
cum ingénti brevitaté restituit .
Véterem diocésim instaurat præ-
dicatióne verbi divíni , assidua
oratióne , disciplinæ severitate
cum pia quadam moderatióne
clerum instituit ; ut mores chri-
stiáni , et cleri sancitas méxime
elucérent . Distinctas item par-
chias prædicatione , sacerdotium
institutione , effusa in páuperes
misericordia , visitando frequé-
ter circusbat . Multis étiam éditis
miraculis , antiquum nascéntis
Ecclésiam christiánæ splendórem
suscitare volebatur : ex his re-
feruntur quædam monuménta
majórum , et recéptis históriis
consignata . In his est Oxonénsis
civis admirabilis a dñe
berátio : is enim potens , et dives
ob illatas Oxonénsi ecclésie gra-

**ves injúriæ excommunicátus , in Episcopum Oxóma in villam sancti Stéphani proficiscéntem hostili ánimō armátuſ frruit : unde a dæmone súbito corréptus , de equo , cui insidébat , dejicitur , et in terra spumans tamdiu volutátor , donec oratióne , et præcibus sancti Episcopi a dæmone oppriménte liberátor ; et ad pristinam sanitatēm revo- catus , pénitens ad Ecclesiás confugit . Aquam item de flicis ramis in villa Fresnílo sui Episcopátus súbito defluxisse , ut sitiéntes cónmites Episcopi , et de via lassi sub umbra ejusdem árboris reficeréntur . Multos prætérea gravi aegritudine laborantes pristinæ sanitati restitútos , præcibus a Dómino impetrávit .
R. Pósui adjutorium .**

Lectio vi.

His piis et sanctis opéribus inténtum Episcopum , ad funus Alfonsi regis in abbatia sancti Facundi rite procurándum evocatum , et deinde redeúntem Oxómam , febris periculosa Paléntiæ occupat : adhibitis autem a Petro Palentino Episcopo ómnibus humanitatis officiis , nihilominus instare sibi mortem Oxoménsis intellexit : et dæmonem sibi apparéntem in ipso mortis articulo his verbis réputit : Quid hic agis , nequam ? nulla tibi pars debétur ; nonne confunderis , volens occupare quæ tua non sunt ? Et benedicta tunc a se ipso more ecclesiástico aqua aspérsum compéscuit , et fugavit . Deinde Palentino Episcopo dubitanti , an corpus illius post mortem propter Maurórum fréquentes irruptiones Oxómam tuto desérri posset (ut enixe petierat ab eo Oxoménsis) , respóndit , ipsum bono ánimō esse : futúrum enim , ut nulla vi hóstium , neque incursióne impe- diréatur , vel in profectione , vel in rédito , ut evéntu ipso probá- tum est . Sacraméntis igitur Præ- nitentiæ , Eucharistia , et Uncti- ònis débite suscéplis , frontis signo

crucis imprésso , et circumstán- tes benedicens , compósito vultu , Paléntiæ clarus miráculis migrá- vit ad Dóminum , cum per sex annos , et quátuor plus minus menses ecclésiam sanctissima gubernáasset . Cujus corpus Oxómam delatum honorifico sepúl- chro cónditum est , multis ad illud religiós , et voti causa confluéntibus .

a. Iste est .

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo peregre , de Com- muni .

Lectio ix. ex duabus una et Com. in Laud. S. Stephani Papæ et Mart. , ut in Brev.

In Vesperis Comm. seq.

DIE IX. AUGUSTI.

In Festo SS. Justi et Pastoris Martyrum .

Duplex ij. classis .

Ad Vesperas Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica , et loco ult. Ps. Laudáte Dóminum om- nes gentes .

Hymnus. B. Isidorus .

Eccœ Justus , ecce Pastor

E Ambo juncti sanguine ,
Quos piæ fraternitatis
Juxerat germánitas ,
Junxit æqualis sacratæ
Passionis unitas .

Iji tamen scholis reténti ,
Dum instruuntur litteris ,
Audiéntes quod tyrannus
Intrat urbem pérsequens ,
Illico scholam relínquunt ,
Et tabéllas abnuunt .

Appetunt cursu definde
Præsidis präsentiam ,
Et crucem Christi sequéndo ,
Corpus armant débile ,
Quo triúmphos passionis
Expedírent sôtiæ .

Ijoc repente Dacião
Nuntiantes inquinunt ,
Ecce advenire Christum
Profiténtes párvulos ,
Mortis ultiro passiōnes
Atque cædes pérpeti .

Oncitans adest hic präses
Turbidus sacerdiuſam ,
Ad suos truces ministros :
Teneáptur , clámitat ;

Füstibus jubens tenélla
Dissecári cōp̄ora.
Iunc sacrat̄as ambo voces
Alloquuntur invicem :
Tempus est jam temporales
Ferre pœnas cōporis ,
Quo futūro perfruāmur
Gāudio cum Angelis.
Audiens mox Daciānus
Mārtirum constāntiam ,
Excitatus in surōre
Dictat hanc sentētiām :
Ut perēmpti ambo fratres
Morte dira intēcidant.
Prosternit eos surēntes
Pērtrabunt satélites
Ad locum campi patētēm ,
Quem ferunt Laudabilem ,
Ense illic verberantur ,
Laureantur sanguine.
Laus tibi per oīne tempus ,
Trinitas indiflerens ,
Laus , honor , virtusque summa
Singulāris gloriæ ,
Quæ Deum te sēcularum
Personent per sēcula. Amen.
¶ Lætāmini in Dōmino, et exultate justi. ¶ Et gloriāmini omnes
recti corde.

Ad Magnificat, Aña.
Fortissimi pueri Justus et Pastor
in campum Laudabilem adducti ,
pro Christo plus quam virili
constāntia dato collo, martyrio
coronati sunt.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Regem gloriæ , qui bēatos hodie
Justum et Pastorem coronavit : *
Venite, adorēmus. Ps. Venite.

Hymnus.

DEVINO agente Spíritu ,
Qui infirma mundi rōborat ,
Ad vincia , flagra , et vñnera
Frates tenelli cōvolant.
Vix Justus annum séptimum ,
Nonūque Pastor égerat ,
Et jam cruento in prælio
Utérque mundum vicerat.
Minas utérque præsidis ,
Utérque sprevit vérbera ,
Et colla utérque lâctea
Stricte mūcróni subdidit.
Incénsa nempe châritas ,
Quam Christus armat , foveat ,
Quamvis tenello in corpore

Nescit malis succumbere.
In hoc triūpho nō id
Divina virtus emicat ,
Quæ infirma sæcli dēlit ,
Consūndat ut fortissima.
Sit laus , potētas , glória
Uni , triāque Nūmini ,
Quod cæde et ore infantium
Invitat ad cœlestia. Amen.

In primo Nocturno.
Aña. Cum Daciānus p̄ses dira
Christiani supplicia minaretur ,
Justus et Pastor pueri mira alacritate
sese martyrio obtulerunt.

Psalmi et y. de Comm. psal. Martyrum.

Aña. Ira exardescens , et rubore
suffusus Daciānus , infantes mārtires
füstibus cædi , et excrucian
crudeliter jussit.

Aña. Non flagris , non morte de-
terrati , ad martyrium pro Christo
perferendum se mūtuō roba-
rabant.

Lectiones . Fratres , Debitores
sumus , de Comm.

R. i. Beati Mārtires Justus et
Pastor ténoris annis etatis sue
mortem perdidérunt , et vitam
eternam invenérunt. * Quia so-
lum vitæ dilexérunt Auctórem.
¶ Infālia computabātar in an-
nis , sed senectus erat venerabi-
lis , non annōrum número com-
putata. Quia.

R. ii. Ingrēssus tyrānnus Com-
plātum , omnes Christianos per-
quiri jubet , qui aut idolis sacri-
ficient , aut cruciātibus acerbissi-
mis interficiantur : Justus et
Pastor ul̄to se dfferunt. * Qui
magno desidério pro Christo
moriéndi erant incénsi. ¶ Projec-
tis tabellis , quibus prima litté-
rārum rudimenta continebantur ,
in domum iudicis prōperant.
Quia.

R. iii. Videte ne contemnatis
unum ex his pusillis : * Angelus
enim eōrum semper vident faciem
Patris mei , qui in cœlis est. *
Qui scandalizaverit unum de pe-
sillis istis , expedit ei ut suspen-
datur mola assinaria in collo ejus ,
et demergatur in profundum ma-
ris Angelii. * Iōria Patri. Angeli.

In secundo Nocturno.

Aña. **Dixit Justus** : Noli , frater **Pastor** , hanc temporalem pertinaciam passione : nam qui nos ad tantam gratiam vocavit , vires cruciatibus pares praestabit.

Aña. **Digne** , frater **Juste** , sic te decet bortari , ut justitiam , quam nomine praefers , simul cum tuo fratre suscipias.

Aña. Hi sunt , qui accepérunt benedictionem a Dómino , et misericordiam a Deo salutari suo.

Lectio iv.

Ex lib. S. Isidori, et lib. S. Ildephonsi de g̃ris illustribus.

Justus et Pastor , germani fratres Complutenses , illustre Christo Dómino testimonium dedérunt , Diocletiano et Maximiano Imperatoribus . Nam cum Daciánus præses Complútum ingratisus , Christiæ omnes perquisiri jubéret , ut aut fidem Christi detestati , idolis sacrificarent , aut acerbissimis cruciatibus interficerentur , Justus et Pastor pueruli magno sunt pro Dómino moriéndi desiderio inoensi . Itaque , projectis tabellis , quibus prima litterarum rudimenta continebantur , quo Christum melius discerent , e ludo litterario neque vocati , neque appellati , in domum iudicis properant , Christianos se esse publice profitentur , et pro Christi fide supra ætatem et corporis vires læti atque alacres tormentorum cruciatibus sese ultra offrerunt . Quos Daciánus , tanquam pueros , jubar verbéribus ab ea mente deterreri .

Justus sic fratrem Pastorem alloquebatur : Ne timeas , frater , mortem corporis , nec dira tormenta quæ nos circumstant : * Nam Deus ille , qui nos ad tantam gratiam vocare dignatus est , dabit vires cruciatibus pares . Non te deterrant tormenta , quæ nobis parata sunt , quasi tenella nostra ætate graviora . Nam Deus .

Lectio v.

Dum ad vérbera ducuntur , mūtuos se ad supplicia sortiter subeúnda novelli agni cohortabantur . Nam Justus minor natu , timens forte ne de sua frater constantia dissideret , sic prior Pastorem alloquitur : Nihil , Pastor frater , timeas mortem corporis , quæ nos circumstat : nec tormenta , quæ nobis parata sunt , quasi tenella nostra ætate graviora ; excipe júgulo securus gladium : nam Deus ille , qui nos ad tantam gratiam vocare dignatus est , dabit etiam vires cruciatibus pares . Ad hæc Pastor : Mérito , Juste frater , sic te decet bortari , ut justitiam , quam nomine praefers , re ipsa præstes , ejusque fructus mecum una percipias . Ego vero libenter sócium me tibi præbabo martyrii , ut tecum hujus certaminis gloriam adipiscar . Quorum sermones cum satellites ad Daciánum retulissent , véritus ille , ne reliqui Christiani tanto excitaréntur exemplo , ejusque crudelitas , si in certamen descendenteret , a pueris vinceretur , extra oppidum , procul ab hominum frequētia , sanctissimos pueros ábripi juhet , et silentio occidi .

A. Proprius testamentum Dómini , et leges paternas , Justus et Pastor persistérunt in amore fraternitatis : * Quia unus fuit semper sp̃ritus in eis , et una fides . V. Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum ! Quia .

Lectio vi.

Traqus in campum , qui Laudabilis est appellatus , adducti , octavo Idus Augústi gladio feriuntur . Et , ut a majóribus accépimus , jugulati sunt super lápidem , qui Compluti in honore est , et adbuc servat sacrati martyrii impræssa vestigia . Post discessum Daciáni , Christiani beatissima puerorum corpúscula eo ipso loco honorifice sepeliérunt ; quæ durante persecutione , et novis deinceps semper

bellis Hispania exagitata, obli-
viōni tradūntur, donec longo
post tēm̄pore Astūrio Toletano
Archiepiscopo, viro sanctissimo,
divinitus commōstrata sunt.
Qui cōlēstēm thesārum pro-
dignitātē testimans, Complūtūm
venit, eūmque p̄tīosō tāmūlo
cōndidit, tantāque venerationē
prosecutus est, ut Toletāna sede
relicta, primus Complūtēnsem
Episcopātūm cōstituerit, ac rē-
liquum vītē tempus in honorān-
dis sanctissimis pūeris collocā-
rit, neque amplius se ab eis
divelli passus sit. Quorum refl-
quie multis et illāstrībus mira-
culis claruérunt.

¶. Innocētes pro Christo in-
fāntes occisi sunt, ab īmpio
tyrānno pūeri fratres jugulati
sunt; ipsum sequantur Agnū
sine mācula: * Et dicunt sem-
per: Glōria tibi, Dōmine. ¶. Hi
sunt qui cum mulierib⁹ non
sunt coinqūnatī: vīrgines enim
sunt. Et. Glōria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aīa. Neque vocāti, neque appellāti, Justus et Pastor in domum jūdīcīs p̄sperant, Christi fidem cōtīnentes.

Aīa. Qui adhuc lactētes teneri-
tūdine agebāntur infātiis, ultra
vires viriliter dīmican, a Helūia.

Aīa. Deus adjutor nōster in tri-
bulationib⁹; protērea non li-
mēbimus, dum turbabitur terra.

Lētio sancti Evangēlii
scōndacū Mattheūm.

Lectio vii. Cap. II.

In illo tēm̄pore: Rēspondens
Iesus, dixit: Confiteor tibi,
Pater, Dōmine cōli et terro,
quis abecondisti h̄ec a sapiēti-
bus, et prudētibus, et rēvelasti
ea pārvulis. Et rēliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 8. de verb. Domini, t. 40.

Quoniam est hoc, frātres? a contrā-
ario sensu intelligite: Abecondisti h̄ec, inquit, a sapiēti-
bus, et prudētibus: et non dixit,
Revelasti ea stultis et imprudētis;
sed ait: Abecondisti quidem

a sapiētibus, et prudētibus, et
rēvelasti ea pārvulis. Abecondisti
bus et prudētibus irridēndis,
arrogātibus falso grandibus,
vere autem timētibus, oppōsuerat
non sapiētes, nos prudētes,
sed pārvulis. Qui sunt pārvuli? hūmiles. Ergo abecondisti h̄ec
a sapiētibus et prudētibus.

¶. Sacrifici p̄ssidis Dōctri-
minas perhorrescant viri, in-
fāntes contēmantur, ¶. Et per
infirma mundi fōrtis confundā-
tur. ¶. Dōmine, Dōmine no-
ster, quam admirabili est nōmen
tuum in univērsa terra! EL.

Lectio viii

Nōvīns sapiētiam, et prudē-
tium supērbos intēlligi posse,
ipso expōsuit, cum ait: Revelasti
ea pārvulis. Ergo abecondisti
non pārvulis: quid est, non pār-
vulis? non hūmilib⁹. Quid est
non hūmilib⁹ nisi supērbi? O
ris Dōmini! aut non erat, aut
latēbat, ut rēvelaretur nobis.
Unde Dōminus exultavit, nisi
quia rēvelatum est pārvulu?
Dobēmus esse pārvulū: nam si
volūdrimus esse magis, quasi
sapiētes et prudētes, non nō-
bilis illud rēvelatur.

¶. H̄ec est vera frāteris, que
nunquam pōlit violari certa-
mine: qui, offuso sanguine, se-
cūti sunt Dōminū: * Contē-
mantes aulam régiam, perven-
tant ad regna cōditū. ¶. Eos
quam bonū, et quam jucē-
dam, habētare fratres in nōmen:
Contēmantes. Glōria Patri. Con-
temantes,

Lectio ix. de Virgīna S. La-
tentī Mart., ut in Breviārie

AD LAUDES,
et per lūras. Aīa

¶. Justus et Pastor fratres
pūeri, cum p̄ssidis servitūm
viri perhorrescerent, sponte ad
martyrium cūcurrerent. Iūra-
to Domīlū.

¶. Pastor et Justus fratres, cum
pūeri adhuc littoris imbarcāderent,
projecūtis in schola tabellis, ve-
ram sapientiam sunt secūti.

Justus l'astōrem abēgauit:

Noli, frater, mortem cōp̄oris,
nec tormenta, quā nobis parata
sunt, pertimescere.

Dixit Pastor Justo fratri:
Libet̄ me tibi martyrii sū-
cium p̄b̄ebo, ut simul hujus
certaminis gloriām consequā-
mur.

Páteri, et juvēnes, sones
cum júniorib⁹ laubent nomen
Dómini, alleluia.

Capitulum. Rom. 8.

FRĀTRES, Exstimo quod non
sunt condigne passiones hu-
jus tēporis ad futuram glō-
riam, que revelabitur in nobis.
Nam expectatio creature reval-
lōneum filiorum Dei exp̄ctat.

Hymnus.

SACRA victorū mōumenta
fratrum
Sapplici voto resov̄mas, et te,
Martyrum virtus, cōnimus, qui in
illis.

Christe, tridphas.

Ilōdie duplex tibi consocratur
Victima, hostili temerata cultro,
Utraque intēnas animante vires
Utrit igne.

Iltre ad immitem prōperat ty-
rannum,

Utraque intētos cupit ire in
enses,

Nulla vis cogit jūgulum minaci
Subdere ferro.

I' rōdeunt una genitricis alvo,
Tēpore ad palmaū rapiuntur
uno,

Et duplex agnus lanitius unam
Imbuit aram.

I' scipe ex nostris, Deus alme,
temp̄lis

Vota, solēnni geminatis ritu,
Quique adhuc stillat vēteri re-
cōtem

Mortis cruxrem.

Gloria sérdra Genitri, et ejus
Si coētēram Sóboli, jugisque
Laus Paracléto, qui ab utrōque
manat

Nūmine sacro. Amen.

v. Eguitabunt Sancti in glōria. R.
Lectabuntur in cubilib⁹ suis.

Ad Benedictus, Aña.

Super petram dūe victimas
Christo gratissim⁹, Iustus et

Totus Ilisp.

Pastor jugulati sunt, et cōpora
cōrum in pace honorifice sep̄alita
sunt, alleluia.

Oratio.

Daus, lactentium fides, spes
infantum, c̄hr̄itas puerō-
rum, qui per innocētū tu-
rum Justi et Pastoris laudem
eunclos próyocas ad salutēm :
infando nobis, quæsumus, puri-
tatem lactentis infantis ; ut dum
sensu justitiae p̄evylis adquā-
mur, in illa remuneratiōne bē-
lum cum Sanctis pariter gloriē-
mur. Per Dóminum.

Et fit com. Vigiliae S. Lauren-
ti, et S. Romani Mart., ut in
Breviario.

Ad Tertiam, Aña.

Pastor et Justus.

Capit. Fratre, Exstimo.

R. br. Lectamini, de Communi.

Justusq.

Capitulum. Rom. 8.

Sicut autem quōdiam diligē-
tibus Deum omnia cooperan-
tur in bonum; iis qui secundum
prōp̄sūtūm vocati sunt sancti.

R. br. Exdilect.

Ad Nonam, Aña.

Páteri, et juvēnes.

Capitulum. Rom. 8.

Quis ergo nos separabit a
charitate Christi? tribulatio?
an angustia? an famēs? an nō-
ditas? an periculum? an perse-
cūtio? an gladius?

R. br. Justi autem.

Vespera de S. Laurentio Mart.,
ut in Breviario, cum Communi
SS. Justi et Pastor, Aña. Isti
sunt duo novelli agni, qui nec
minus jēdicis deterriti, nec vi-
trium teneritatis defessi, usque
ad mortem tormenta passi sunt,
alleluia. V. Eguitabunt.

DIE XIX. AUGUSTI.

In Feste S. Magini, Martyris.

Duplex.

Omni de Com. unius Martyris.

Oratio. Praesta, quæsumus,
omnipotens Deus : ut interce-
dente, etc. de Communi.

Lect. ij. et iii. Noct. de ij. loco
ejusdem Comm.

DIE XXV. AUGUSTI.

In Festo S. Ludovici Regis
Francorum, Conf.
Duplex.

Omnia ut in Brev. Romano.

DIE XXVII. AUGUSTI.

In Festo S. Teresiae, Virginis
secundo.
Duplex.

Omnia de Communi Virginis
præter seq.

Ad Vesperas, Hymnus.

Recis supéni nuntia,
Domum paternam désertis,
Terris, Teresa, báhraris
Christum datura, aut sanguinem.

Ned te manet suáior

Mors, pena poccit dálleior :

Divini amoris cásپde

In vulnus icta cóncides.

O charitatis victimam !

Tu corda nostra cóncrema ,

Tibique gentes créditas

Averui ab igne libera.

Sit laus Patri, cum Filio,

Et Spíritu Paraclito,

Tibique, sancta Trinitas,

Nunc et per omne saeculum.

Amen.

Oratio.

Domine, qui illibata præcordia
beatae Virginis Teresiae spon-
se tue ignito jáculo transfixisti ,
et charitatis victimam consecrá-
sti : ipsa interveniente concéde ;
ut corda nostra ardore sancti
Spíritus férveant , et te in ómnibus
super ómnia diligant. Qui
vivis.

Ad Matutinum , Hymnus.

Inlix dies, qua cándida
Instar columber, culitum
Ad sacra tempia spíritus
Ne trastulit Teresia.
Sponsaque voces audiit :
Veni, soror, de vértice
Carmoli, ad Agni nuptias:
Veni ad corónam glóriæ.
Ie, Sponse Jesu, Virginum
Boati adóreat órdines ,
Et nuptiali cántico
Laudent per omne saeculum.

Amen.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno**Lectio iv.**

ITER ceteras Teresiae virtutes
precipue emicuit dilectio Dei,
quaé adeo in corde ejus extensæ ,
ut confessarii ipsius Teresiae tan-
quam non hóminis , sed Chera-
bum propriam admiraréntur , et
celebrarent , quam etiam hu-
minus noster Jesus Christus
multis visiónibus et revelátio-
bus mirabiliter axxit : quandoque
enim data dálaria clavéque
extenso , illam in sponsam suam
adoptávit : atque his verbis alio-
qui dignatus est : Deinceps ut
vera sponsa meum scilicet hóminem ;
jam ipse sum totus tuus ,
et tu tota mea.

¶ Propter veritatem.**Lectio v.**

Aliquando etiam Angelum vi-
dit igitur jáculo sibi præco-
dia transverbérantem : quod ipse
enarrat his verbis : Videbam ad
sinistram meam Angelum ad-
stantem corporali spécie : nec
erat magnus sed parvus , formá-
que pulcherrima , ac vultus sic
accénsus , et flagrante , ut vide-
tur ex suprémis , qui pénitus
exardent , sive ex his , qui Sera-
phim dicuntur. Aspiciebam eum
in manibus gestare longum je-
cicum aureum , et in extre-
mis cuspidis parum ignis ; jácule
autem non semel cor meum
transverbérabat usq[ue] ad vice-
ra ; hoc vero mihi videbatur
secum asportare , cum jácule
addiceret , exiadéque me præses
relinqueret Dei amóre molundam.
Erat quidem tam rébemens dolor
vulneris , ut me compitéret
in gémitus iteratos proclamare ,
et adeo excellens seavitæ , quam
in me hic dolor intensissimus
efficit , quod desiderabile non
sit , et auferatur , nos animæ
quidquam pláceat , nisi Deus
ipse.

R. Dilexisti justitiam.**Lectio vi.**

Ex quibus conditibus dico de
viri amoris flamma : in eys
corde adeo canescat , ut macta-

me árduum votum a Deo edicta emiserit, efficiendi semper quidquid perfectius esse, et ad maiorem Dei gloriam pertinere intelligeret. Quin etiam post mortem cuidam moniali per visum manifestavit, se non vi morbi, sed ex intolerabili divini amoris incendio vita excessisse.

R. Afferentur Regi.

In 11. Noct. Hom. in Evang.. Simile erit regnum celorum, de Communi.

Ad Landes, Hymnus ut in j. Vespere.

DIE II. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Antonini, Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. prater seq.

Oratio.

ONNIPOTENS sempiterno Deus, qui hunc diem beati Antonini Martyris tui solemnitate clarificas: exaudi preces populi tui, et presta; ut que fidelter expeti, eo suffragante, conseguiri mereatur. Per Dominum.

In 1. Nocturno Lectio, Fratres, Debitores, de Com. plurim. Mart. cum R.R. de Comm. unius Martyris.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANTONINUS regali genere ortus, cum a prima etate christiana religionem colleret, paréntibus orbatus, a Theodoricu pa- trio Toledo rege infideli, l'anius (quod est Gallia Narbonensis opidum) educatus est. Delato autem ad regem quod Christianus esset, inde discodens, Romam venit: postea Salernum profectus, ibi duodeviginti annos apud pios et doctos viros in secessu eremitico mansit. Sacris defuncte ordinibus initiatus, diaconatum suscepit. Quo ex tempore, caput quamplurimis clareo miraculis, ita ut cœcis visum, surdis auditum, mutis loquelaam restitueret, variis languoribus oppressos sanaret, immundos etiam spiritus ex hominum corporeis ejiceret. Illujus-

modi vero miracula, vita innocentia et pietas comitabantur: nec a verbi Dei predicatione, etiam cum vita discrimine, quando se ei præbēbat occasio (cum martyrii cupidissimus esset), cessabat, laeu munere cum aliquando siti laboraret, elevatis ad celum oculis, Deum precatus, baculo, cui innitebatur, terram percussit, ex qua illico fons emanavit, quo ipso, et alii multi eum extinxerunt.

R. Honustum fecit.

Lectio v.

ALIQUIT post annos, ad matutinum reversus, et a petro suscepimus, aliquandiu cum evixit; sed iterum, quod Christianus, et regis maiestatis reus esset accusatus, in tenebriogum carcere (qui speluncas volva dicebatur) compedibus ligatus, sine cibo, et pota, conjicitur. Post septem dies rex carcere adiit, existimans juvenem iam inedia mortuum fuisse: quem cum incolumem invenisset, quinque pederum nobilem Almachium pondus vinculorum ejus sustentantem compresisset, id magice arti tribuens, puerum ex rupe precipitari, et beatum Antoninum gravioribus vinculis astrinxi jussit. Interim rex in bello périt, puer verm precipitatus illatus repertus est, et beatus Antoninus ab Angelo, solitatis compedibus (ut alter Petrus) liberatus, liberiori caput Christianos vincitos in carcere, et extra in fide Catholica confirmare. Cum autem Theodoricus successisset in regnum Gallatinus, Antonini consanguineus, et majores in Christianos persecutiones excitaret; Antoninus a piis viris ab ira regis eruptus, Pàmiam in solitudinem secessit: ubi et Almachium pederum repperit.

R. Desiderium animæ.

Lectio vi.

In speluncas (qua Orientalis dicebatur) prope fontem simul in orationibus, et jejuniis se exercentes, ab omni bominum

conversatiōne semoti , diu co-
morati sunt. Iliis paulo post qui-
dam Joānes presbyter divino
instinctu, simul futūrus martyr,
adjungitur. Nam cum venatōres
rēgii ex insperato eos reperissent,
et Antoninum cognovisaerent, ad
regem dēferunt, qui ad se per-
dēctum Antoninum sic allōqui-
tur : Quā te demēntia, Antonine,
cepit, ut tui généris oblitus, tuis
præstigiis hōmīnes demēntes et
regnum nostrum perturbes? Cui
Antoninus : Non, ego, Gallati,
quemquam demēntio, sed unum
Deum, cujus est regnum, et im-
pērium, prædico; tuos autem,
quos colis, deos ligneos, et la-
pides, ut falsos, et inānes
rēspuo. Iliis verbis ira inflammat-
us rex illico eum cum sōciis
cápite plecti, et in flumen (cui
nomen Arégia) prōjici jubet. Eō-
rum cōpōra a Christiānis invēta-
ta, honorifice cōdita sunt: et
sancti Antonini dexter hūmerus
cum brāchio, qui insimul etiam
cum cāpito, feroci ictu cum se-
rirētur, abaciās fūerat, in ecclāsia
Palentīna, cujus patrōnus
erit, ex multo tēmpore magna
cum veneratione aggervatur: ad
cujus tactum puer mārtiūs, qui
multitudine populi sanctas reli-
quias subseqūentis, in sinu mā-
tris opprēssus fūerat, statim re-
vixit. Cum etiam Sācius, Ca-
stellus primus rex, dum venerā-
tur, aprum, qui in antrum
confūgerat, et cūdam ibidem
imāgini iuharēbat, ferro vellet,
statimque ei brāchium obrigni-
set; comperto quod illa esset
sancti Antonini imago, in cuius
hōdōrem locus habebatur, pos-
nitens facti rex, vovit mārtiū
seplum ibi erigere, et illico
brāchium pristinam sanitati resti-
tuitur. Quare eo loco magnificen-
tissimam ecclāsiam sancti Anto-
ninī nōmine adificavit, edicu-
lam vero antri, ut hōdīe visitur,
sub ipsa ecclāsia intactam reli-
quit.

A. Sto'a jucunditatis.

In 11. Nocturno H̄omilia in

Evang. N̄ ī si grāsum, de con. a
unius Mart. iv. loco.

DIE III. SEPTEMBRIS.

Pro Regno Valentino.
In Festo B.B. Joannis et Petri
Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi p̄f. in
Mart. præter sequentia.

Oratio.

Concede, quāsumus omnipotens Deus, infūmitati nostra
præsidium: ut sicut beatissimi
Martyrum tuorum Joannis et
Petri gloriāmūr triumphas, ita
sorūrū constētiam imitari nos
pīgeat, quam celebrare dēlectat.
Per Dōminum.

In j. Nocturno Lectiones :
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno
Ex Commentariis S. Astensis
Archiepiscopi Florentini de
Viris egrēgiis Ordinis Min-
istrorum.

Lectio iv.
Chron. Part. 3. tit. 24. c. 2.
parag. 14.

Duos Frātes beatissimus Pater
Franciscus ad regnum Arm-
agōnim destināvit, fratrem scilicet
Joānem (Perusinum) Sacordi-
tem, et Fratrem Petrum (a Sali-
ferrato) Convēsum. Ilii cum
Turōliū deveniāsent Convē-
tū ibi capiētes, predicationibus
et orationibus suās edorem
sanctitatis diffundērunt. Tēmpore
illo, scilicet anno Dōmini mil-
lesimo ducentésimo trigésimo,
vel circa, Valētiā cīrtae erat
Sarracēta populi, et mādi-
lium Maurōrum dīlīq̄ subtēr:
in qua regnabat quidam, Arđus
nōmine, Christianosq; mō-
nus persecutor. Prædicti
Frātres, zelo fidei succēderūt, et
martyri desiderio infiammati,
ad prædicandū verbum Dei
Valētiā sunt ingredi: et ab
de salinitate legis Mahometi. Sar-
racēti ferventer prædicavero.
Quod audient Rēs Astēns, com-
prehendi eos juauerūt, et carcer
mancipari. Et cum promissione
plūrimis invitasse eos ad

Ilegem suam observandam , et Christi Fidem abnegandam , illi autem hoc detestarentur , in publica platea illos decollari mandavit . Qui sepulturae traditi coperunt miraculis coruscare .

R. Honustum fecit .

Lectio v.

Rex autem Arragonis christianissimus , Jacobus nomine , cum dicto Rege Valentia in tempore bellum gereret . Et ea quo Rex Valentia Azotus illos martyrio consummavit , in dies eripit inferior existere , et ab eo suprori in bellis . Num ergo videtur se Azotus quotidie a Christianis expugnari , a gratia divina et Dei virtute sola arbitratus hoc fieri , cum Rege Arragonum tractare coepit de sua conversione ad Fidem , afferens , se ei civitatem traditorum et regnum , dāmmodo sibi vitam et victimum concidere dignaretur decentem . Quibus omnibus Rex Arragonum annuens , et gaudens de sui conversione , conseruatus est cum eo . Anno igitur Domini millesimo ducentesimo trigesimo octavo , in vigilia sancti Michaelis , ingreditur Rex Arragonis civitatem Valentiam . ejus dominium capiens . Rex prior Azotus iusta promissum baptismum suscepit : qui libere Regi tradidit totum regnum suum , scilicet Valentiam . Converto autem ad Fidem Azotus , Rex Arragonis concedosit ei palatium regium intra civitatem , et quendam comitatum , et successoribus suis : et cultu Mabumetico de illa civitate Valentiam evanescat , introductus est ritus et fides Christianorum .

R. Desiderium animae .

Lectio vi.

VOCAVIT autem Azotus Fratres Minores , dicens eis : Ego sum , qui occidi Fratres socios vestros de Turolio ex infidelitate mea , de quo dñe ex toto corde meo : et pro aliquali satisfactione vellem , quod palatium meum regale pro vestro monasterio construendo haberetis : et illud

debetis libenter accipere , quia ibi multus sanguis Martirum effusus est per me , et alios priores dominos infideles : ut sit quasi totum sanguine Martirum consecratum . Et beatus Vinodulus Martyr , quem tota christianitas tanta veneracione festivat , pro fide martyrio ibi coronatus est . Quamobrem sitis solliciti dictum palatium a Rege Arragonum postulare ; et credo , quod vestrum desiderium , et meum adimpleret . Quod cum fecisset , et Rex Arragonum Jacobus , Azotum , cui illud concésserat , hoc exoptare cognovisset , gaudiisse concéssit : sieque ibi est Convénitus Ordinis Minorum . Cultum porro jam inde ab obitu laudatis Martyribus Joanni et Petro exhibitum , et continet auctum probatumque , Clemens Undécimus ratum habuit , armavisse . Benedictus autem Tertiusdécimus Missam et Officium in universo Minorum Ordine , tum etiam in civitatis et diocesis , Valentia ubi edrum corpora magna fideliuum religione coluntur , nec non in Pernissa , similique in oppido Saxifragati , ubi oratum habuere , ritu duplice celebrandum indidit .

R. Stola jucunditatis .

In iiiij. Nocturno Homilia in Evang . Cum audiéritis prælia , de Communi .

R. VIII. Haec est veras .

DIE IV. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Rosalii , Virginis

Panormitanæ .

Semiduplex .

Omnia ut in fine Previtrin .

Eadem DIE IV. SEPTEMBRIS.

Octava S. Augustini , Episc .

Confessoris .

Duplex .

Omnia ut in die Festo , præter sequentia .

In secundo Nocturno .

Sermo S. Fulgentii Episcopi .

Lectio iv. Ex Ep. 132. l. 2.

SOLLICITISSIMUS cavendum est in docendo superbiam ultium ,

quod in discendo - non ita est. Unde sancta Scriptura nos admonet , dieens : Sit omnis homo velox ad audiendum , tardus autem ad loquendum ; et ille in Psalmo ait : Auditui meo dabis gaudium et laetitiam ; continuo que subjicit : Exultabunt ossa humiliata. Vedit enim in audiendo facillime servari humilitatem , quædificilis est in docendo : quoniam necesse est ut Doctor habeat superiorem locum , ubi laboriosum est obtinere ne subrepatur elatio. R. Invéni David.

Lectio v. In Ps. 129.

Ecce enim , fratres mei , dico charitati vestrae : loquimur nos modo ad vos , ut aliquid doceamus vos , quanto melius , si omnes sciremus , et nemo doceret alterum , ut non esset alius loquens , alius audiens ; sed omnes audientes unum illum , cui dicitur : Auditui meo dabis gaudium et laetitiam. Unde et Ihesus Joannes non tam gaudebat quia prædicabat , et quia loquebatur ; sed gaudebat quia audiébat. Ait enim : Amicus autem sponsi stat , et audit eum , et gaudio gaudet propter vocem sponsi. Itaque ibi unusquisque probet se , non ut loquatur , sed ut de alio locutionis officium exigat. Gaudium autem taciturnitatis intus in voluntate habebat , vocem doctrinæ in necessitate. II. Posui adjutorium.

Lectio vi.

De Bapt. contra Donat. C. 2.

Fer plerisque doctóribus minus aliquid revelatur , ut eorum patiens et humilis caritas , in qua fructus major est , comprobatur ; vel quomodo teneant unitatem , cum in rebus obscurioribus diversa sentiant ; vel quomodo accipiant veritatem , cum contra id , quod sentiebant , declaratum esse cognoscunt. Quorum duorum manifestatum tenemus unum in beato Cypriano , id est , quomodo tenebit unitatem cum eis , a quibus diversum sentiabit. Hoc-

nes enim sumus : unde Aliquid aliter sapere quam res se habet , humana testatio est. Nihil autem amando sententiam sumus . vel invidendo melioribus , neque ad sacrilegium pervenire , diabolica presumpcio est : in nullo autem aliter sapere quam res se habet , angelica perfectio est. II. Iste est.

In tertio nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundum Mattheum.

Lectio vii. Cap. 8.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Vos estis sal terren. Quod si sal evanescerit , in quo salientur ? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis

Chrysostomi.

Ex Homil. 13. in Matth.

Lucrat lux vestra , hoc est , plenaria in vobis sit virtus , se maxime ingens illius ascendat ignis , et ineffabile omnino lumen effligeat. Quando autem tam magna virtus fuerit et clara , latere non poterit , etiamque nolle illam contigeret velut modis nile , qui possidet. Hunc autem est . Lumen : nihil est quod sic beatitudinem faciat insegnare atque conspicuum , etiam si magno ambitu optet latere , ut splendor iste virtutis. Sicut enim ipso sole circumdatus , ita aliquis clarus effigiet , nec in terras solammodo rutilatus proprio virtutis emittit , sed supra ipsum etiam colum proprio fulgore radiabit. II. Amavit eum.

Lectio viii.

Hinc itaque illas ubertates ostendatur. Etsi , inquit , malo dicta in vos audientes detinet , habebitis tamen plenarias , quae ad amorem atque admirandorem Dei vestro adducatur exempla. Tunc enim multi erunt omnes mirantes , non aliquis vos tecum , sed per vos eum Patrem vestrum. Nec dixit . Domum , sed Patrem ; conferendo illas nobilitatis prerogativam hoc jux nomine largiendo. Considera . quantum istud medi sed omnino-

dum, quantum tiam dicimur. Si enim virtus sordeamus, tiam si nobis nullus obtrectet, erimus omnibus miseriores. Si vero virtutibus splendore curerimus, vel si totus mundus contra nos maledictis voluerit personare, erimus omnium beatissimi, atque ad nos trahemus omnes, qui ventre elegerint ad salutem. Omni quidem tuba documenta sunt operum clariora, vitaque munda ira est luce fulgenter.

It. In medio.

Lectio iii.

Ex Homil. 16 in Matth.

Nox veni solvere legem, sed non implere. Legem vero non uno tantum, sed altero, et tertio implerit modo. Uno quidem, quia nihil ex legitimis ipsa transgressus est; alio vero, quia per nos quoque idipsum facit, quod Paulus significando dicet: Quoniam finis legis Christus ad justitiam omni credentis. Quod enim illa per litteram non potuit, hoc per fidem ipse conciliet. Si vero aliquis diligenter examinet, alium quoque tertium modum implitem ab eo legis invenerit. Quem vero istum? Ipsa digne praecepla, quam erat de tauris. Non enim interitus primum, sed augmentum posterius et complementum erant ea, quae dicebantur a Christo. Illius quippe sententiae, qua dicitur, Non occides, non interemptio, sed adimplatio magis, atque munitione est, dicero. Non irascaris; omniumque similliter ceterorum. Te Deum laudamus.

DIE V. SEPTEMBRIS.

In Festo Commem. S. Juliani, Episc. Conchensis et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. prater seq.

Oratio.

Deus, qui nos beati Juliani, Confessoris tui atque Pon- tificis, veneranda commemora- tione leticias: exulta in nobis, quiescamus, ejus spiritum inno- centiam et charitatem, et praesta;

et cujus recedimus meritis, per ejus ad te gradiamur exempla. Per Dominum.

In ij. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrent.

In ij. Nocturno Lectiones ut in eis Feste, die xxvij. Januarii, in fine Brev.

In ij. Nocturno Homilia in Evang., Nolle timere, de Com. ij. loco.

DIE XVII. SEPTEMBRIS.

In Feste S. Petri de Arbius.

Martyris.

Duplex.

Pro civitatibus, ubi existat tribunal sancte Inquisitionis, necon pro omnibus regni Aragon, S. R. C. 24. Novembr. 1696.

Omnia de Comm. unius Mart., prater seq.

Oratio.

Praesta, quiescamus, omnipotens Deus, ut beati Petri Martyris tui fidem congrua devotione secutemur, qui pro eisdem fidei defensione martyrii palmam meruit oblatam. Per dominum.

In i. Nocturno Lectiones, Fratres, Debitorum, de Comm. plurimorum Mart., cum reliquo unius Martyris.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus, cognomento de Arbius, Epile in Arragonia natus, a pia honestisque parentibus, una cum sanguinis claritate hauxit et pietatem: ab ipsis enim incunabulis optimis misericordibus imbutus, pueritiam ita transaggit, ut nihil prius in aetate illa sibi duxerit excolandum, quam litteras, et christianas virtutes. Adolescens liberalibus disciplinis eruditus, Bononiis in collegio Hispanorum adscriptus, doctrina et eruditio ne adeo excelluit, ut inde magistralem sacre theologiae lauream reportaverit. Mox in canonicum Metropolitane Ecclesiam Cesaraugustanam adscitus, regalarem, quam voverat, observan-

tiām constantissime semper retinētā , suēque non modo , sed alienā etiam saluti pari studio , ac sollicitudine invigilans , virtutibus omnibus sic enstuit , ut Ferdinandus et Elisabetha , Catholici Hispaniarum reges , cūlī vellent e suis finib⁹ judaicam exterminare perfidiam , ipsum Fidei Inquisitorem in Arragonia primum eligendū curáverint .
¶ Honestum fecit .

Lectio v.

Cum igitur sacrum Inquisitiōnis munus pari animi ardore , et fidei Catholicae emolumento perageret , magnum sibi contraxit odium ab iis , qui iudaicam perfidiam mordicus asserabant , in eamque relapsi fuerant . De quorum insidiis per amicos , et consanguineos certior factus , eisque subdēntibus , ut , si vita consulere vellet , suscep̄to a se ministério abdicaret , constanter respōndit , libenter se talem ob causam mortem subitum , idque unice optare se ex malo sacerdote bonum fieri martyrem . Nec absit optatus evēntus : quippe nefarii illi homines , habito saēpe inter se conventiculis , necēm in Dei servum machinati sunt , conductisque ad scelus perpetrāndum sicariis , Petrum ante chorūm Metropolitānæ ecclésie orāntem , in principio nocturni officii , cum ea Psalmi verba decantarēntur : Quadraginta annis próximus sui generatiōni huic , et dixi : Semper hi errant corde ; iterato vulnere lethaliiter affecérunt .
¶ Desiderium animæ .

Lectio vij.

PINDUO supervixit , Deo grātias agens , quod pro fidei defensione mortem mereretur oppere , eundemque pro interfictibus suis déprecans , post recepta Ecclésie Sacramēta , décimo quinto Kalendas Octobris , anno a reparata salute millésimo quadringentésimo octogésimo quinto , obdormivit

in Dōmino . Non desuērunt post mortem prodigia , quorum illud in primis memorabile , ac Apostolicæ Sedis judicio comprobatum , multiplicatio nimirum , et effervescentia effusi crucis in eodem ecclésie Metropolitanæ loco , in quo martyrium passus fūerat . Ejus corpus ibidem Ferdinandus et Elisabetha regali munificētia elaborato māmore sepeliēdū curārunt . In sacellūm deinde a canonicōrum ejusdem ecclésie collégio magnifice constrūctū , translātū fuit , ubi ad præsens honorifice conti- tur : ejusque memória ut in catalogo beatōrum Mārtirum in pōsterum haberetur , Alexander Papa Séptimus indūsit .
¶ Stola jucunditatis .

In iii. Nocturno Ilomilia n. Evang . Nihil est opētū , ut in Festo S. Callisti , die xv Octobris .

DIE XVIII. SEPTEMBRI.

In Festo S. Thomæ a Villanova Episc. et Conf.

Duplex .

Ut in Breviario Rom. die xi. Septembris .

DIE XXII. SEPTEMBRI.

In Festo S. Thecla , Virg. et Fem. Protomart.

Duplex j. classis cum Oct. Omnia de Communi Virg. præter seq.

Ad Vesp. Añis et Capit. I. Laudibus .

Ad Magnificat in utriusque Vesp. Añis . In perpetuum certa- neta triumphat Christi Mārtir beatissima Thecla , incoquintorū certaminū p̄m̄ vincens .

Oratio .

Deus , pro cuius nōminis gloriā , magnum certamen pes- sionum beata Thecla , Virgo et Mārtir tua , seminarū prima , invicta fide sustinuit : da nobis , ejusdem fidei imitatione , p̄spera mundi despiceret , et nūlia ejus adversa formidare . Per Dōminum .

In primo Nocturno.

Aña. **Elevata est magnificéntia tua, Dómine, dum leónum rabiem sub pédibus Theclie subjecisti.**

Aña. **Tamquam sponsa procédens de thalamo suo, Thecla a médiis flammis exsivit illæsa.**

Aña. **Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio, qui tot tridiphis nobilem coronavit Theclam.**

Lectio i. Confitebor, de Communiq. loco.

R. i. **Cum primum vocem Pauli prædicantis audivit Thecla, in Christum crèdit, * Et amóre virginitatis inflammata, nullum alium sponsum habere vóluit.**

V. Audi, filia, et vido, et inclína aurem tuam, quia concupivit Rex spéciem tuam. Et.

R. ii. **Ingréssus sum pactum tecum, ait Dóminus Deus, et facta es mihi : amodo voca me : * Pater meus, dux virginitatis meæ tu es. v. Ecco ego lactabo eam, et loquar ad cor ejus ; et erit in die illa ; vocávit me : Vir meus. Pater.**

R. iii. **Quid mibi est in celo, et a te quid vólui super terram ? * Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum. v. Cor meum, et caro mea exultaréront in Deum vivum. Deus. Glória Patri. Deus.**

In secundo Nocturno.

Aña. **Invéni quem diligít anima mea speciosum formæ p̄m filii hominum.**

Aña. **Adjutor factus est Dóminus Thecla in tribulatiōnibus, quæ invenérunt eam nimis.**

Aña. **Deus, Deus noster in ætérnum, et in sacerulum saceruli, ipse reget nos in sacerulo.**

Lectio iv.

THECLA virgo ex illástribus paténtibus leónii in Lycosia nata, a Paulo Apóstolo fidei præceptis instituta fuit. Cum enim idem Apóstolus leónium ad Christi Evangélium prædicandum accessisset, eumque mystéria fidei, et caritatis laudes exponéntem Thecla audivisset, sic

ad fidem, et virginitatis propósitum ánimum inténdit, ut Themyridem, juvénem nobilitate ac forma præstantissimum, cui illam paréntes despondérant, invicto ánimo desérero, se cœlestis Sponsi Jesu Christi nuptiis ampliæti omnino decerverit. Vitam itaque, quam ex Apóstoli prescripto ad evangélicæ perfectionis normam instíderat, aggræsa, quamplurimas exinde adolescentulas, exemplo suo, ad fidem, et castitatem contundam addidit; ex quibus sanctæ polissimum mulieres Triphona, et Tryphosa in christiâna disciplina sub ea pôstmodum mirifice profecérunt.

R. **Virgo Christi, noli timere, si transferis per ignem, flamma non nocébit tibi : * Et odor ignis non erit in te. v. Liberasti me a pressa dra flamma, quam circumdidisti me, et in medio ignis non sum extuata. Et.**

Lectio v.

Oros cum iniquo ánimo serrent sponsus, et paréntes Theclæ, illam apud Júdicem, quod Christiana esset, accusárun. Cujus jussu in ardéntem rogum, qui, nisi Christum renuntiarét, ei parátus erat, prius signo crucis armata, se ipsam injécit. Sed igne pluvia, quæ repente exorta est, extineto, Antiochiam venit : ubi feris obiecta, et tauris in diuersa incitatis alligata, mox conjœcta in fossam plenam serpentibus, ex omnibus, Jesu Christi grátia, liberatur. Cujus ardore fidei, et vita sanctitate, multi ad Christum conversoi sunt.

R. **Pone me ut signaculum super eorū tuum, ut signaculum super brachium tuum : * Quis fortis est, ut mors, diléctio. v. Deus præcinxit me virtute, et posuit immaculatâ viam meam. Quis.**

Lectio vi.

TANTIS, Christi Dómini virtute, periculis erépta Thecla, in pâtriâ rôdiens, in montem

sola secéssit : ac præcipua vita sanctitatem, et miraculis insignis nonagenaria migravit ad Dominum. Sacrum ejus corpus Seleuciam sepultum, celeberrima totius Orientis veneratio, et frequenti Christianorum concursu illuc adeuntium, honorifice habitum fuit, ac sanctus Gregorius Nazianzenus ad illud venerandum Seleuciam se contulisse testatur. Eam summis laudibus tum ipse, tum omnes fere sancti Patres suis scriptis extulerunt : adeo ut si quando præcellentem aliquam sanctitate feminam celebrare vellet, non alio, quam Protomartyris Theclæ nomine exornarent.

¶. Misit Dominus Angelum suum, Et conclusit ora leonum, et non nocuerunt mihi. ¶. Si exurgat adversum me prælium, in hoc ego sperabo. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Annuntiata inter Gentes gloriam ejus, in omnibus populis mirabilia ejus.

Aña. Annuntiaverunt cœli justitiam ejus, et vidérunt omnes populi gloriam ejus.

Aña. Eo quod castitatem amaveris, manus Domini confortavit te, et ideo eris benedicta in æternum.

Lectiones de Homilia in Evang. S' simile erit regnum coelorum decem virginibus, de Communi.

¶. viij. Dominus, qui eripuit me de ore leonis, et de manu bestiæ liberavit me; * Ipse me eripiet de manibus inimicorum meorum. ¶. Misit Dominus misericordiam suam, animam meam eripuit de medio catulorum leonum. Ipse.

¶. viiiij. Veni, sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dominus preparavit in æternum, * Pro cuius amore feminarum prima tormentia passa fuisti, et cum Angelis in paradisum iactrosti. ¶. Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum,

quia concupivit Rex speciem tuam. Pro cuius. Glória Patr. Pro cuius.

AD LAUDES,

et per horas, Aña.

1. O quam pulchra est causa generatio cum claritate!

2. Filiæ Jerusalēm, nuntiate dilectō, quia amore langues.

3. Quasi sponsam orationem monilibus suis, induit me Dominus vestimentis salutis.

4. Gaudemus, et exultemus, et demus gloriam Deo, quia venérunt nuptias Agni.

5. Júvenes, et virgines, laudent nomen Domini. quia exaltatum est nomen Martyris Thecle.

Capitulum. Eccl. 51.

CONFITEOR tibi, Domine Re, et collaudabo te Deum salvatorem meum. Confitebor amini tuo, quoniam adjutor, et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum a perditio-

Ad Benedictus. Aña.

Sicut lilium inter spinas, sic Thecla amica mea inter illas.

Ad Tertiam, Capit.

Confitebor.

¶. br. de Communi.

Ad Sextam, Capit.

Liberasti me secundum misericordie aminitatem tui a rugientibus preparatis ad escam. de multis querentium animam meam, et de multis tribulatiōibus quo circumdederunt me.

¶. br. de Communi.

Ad Nonam, Capit.

LAUDABIT usque ad mortem anima mea Dominum: quoniam eruis sustinentes te, et liberas eos de manu angustia, Domine Deus noster.

¶. br. de Communi.

DIE XXV. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Mariæ de Cervellione, alias de Subsidia, Virginis.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviariorum, præter Annas ad Magnificat et ad Benedictus, que dicuntur de Communi.

DIE XXVII. SEPTEMBRIS.

In Festa B. Simonis de Roxas,
Confessoris. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. præter seq.

Oratio.

Deu^s, cuius châritas in 'corde
beati Simónis diffusa, ex-
fimo in sanctissimam Filii tui
Genitricem cultu, et assiduis
misericordiæ opéribus enstituit:
illius intercessione concéde: ut
eodem charitatis fervore succén-
si, et beatae Maríæ Virginis tutela
protécti, tuam misericordiam
consequámur. Per eundem.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

VALLISOLETI in urbe Castellæ
véteris natus est Simon pa-
rentibus piis æque ac nobilibus.
Ab ejus ortu statim lícuit videre
quoddam futurum sanctitatis in-
dicum. Puer namque infans ubi
balbutire cœpit, prima fere au-
ditus est hæc verba prosérre,
Ave María: quod ut audiéntibus
mirum accidit, ita arguménto
fuit exímium olim divina Matris
cultórem, clientémque fore. Præ-
ságium affirmávit évènitus. Ma-
gna illi vel adolescéntulo pietas,
mira in capesséndis exequendis
que religiónis officiis alacritas
ac diligéntia: stúdium vero co-
lendæ Virginis tantum, ut jam
tum eas angélicæ Salutationis
voces, in quas primum sólverat
linguam, sibi máxime familiá-
res rédderet, et térito quoque
verbo usurpáret. Elucébat præ-
séritim amor erga páuperes plane
admirabilis, ut ipso eórum aspé-
ctu commoverélur, nec continére
se posset, quin cibos illis, clam
sibi detráctos, et ipsa intérnum
indumenta tribueret. Talis cum
esset adolescentis, jamque mul-
tum in litteris profecisset, im-
cénens sanctioris vita desidério,
Christi crucem inter fratres san-
ctissimæ Trinitatis Redemptionis
captivorum in eádem civitáte
amplexus est. Ille honestum fecit.

Lectio v.

TINCINNII, ac studiorum spá-
tis cum laude confectis, vi-
tam deinceps reliquam fratribus
vel docéndis, vel gubernándis
impéndit: Magíster profinde ap-
pellátus, et eum plúribus pro-
vinciæ Castellanae cónobiis, tum
toti demum provinciæ rector im-
pósitus. Suis porro ita præsuit,
ut morum inter eos gravitatem,
sanctitatémque ad legum nor-
mataque optimæ quoque studia
provéheret, paternum alioquin
exercens impérium, neque tam
potestate, quam exemplo singu-
los ad officium impéllens. Quæ
dum agit domi, nihil interea mi-
nus proximorum saluti prospiciébat foris, idque tum divini
verbi, tum sacrarum confessio-
num ministério, artibúsque áliis
charitatis, quibus náviter insis-
tens, incredibile dictu est, quam
multos a vitiis ad frugem, vel
étiam ad perfectionem christiá-
nas vite perdáxerit. Præter hæc
famélicos mendicorum greges
quotidie ab insita misericordia
cogébat pascebátque, large óm-
nia subministrante providéntia
cœlesti, cujus sæpe beneficio
insperatam accipiébat annó-
nam. Eórum præcipuam sumé-
bat curam, qui inter bárbaros
Mahometanos caténis onústi de-
gunt, hisque rediméndis ampla
pecuniárum subsidia corrogá-
bat. At sibi metípsi vacáhat im-
prímis, studebátque, ut fieret in
dies sánctior. Ob id spíritum
oratiōne assídua, rerūmque cœ-
léstium meditatiōne excolébat,
corpus cilicio, flagris, cibi potás-
que parcítate dirum in modum
excruciábat.

¶. Amavít eum.

Lectio vi.

PSILIPPO Térito regi, ejusque
conjugi Margarite apprime
charus ob sanctimoniæ opinio-
nem fuit. Datus regis liberis
adolescéntiæ institutor, id munus
gessit egrégie sed oblatæ
a rege dignitátes constantissime
républit. Isabelli reginæ a confes-

sionibus, eoque nomine magnus apud aulicos honore habitus; nosocomia tamen, carceresque vinctorum frequentare, aegrotis vocantibus diu noctisque presto esse, egensis alimento dividere, calamitosis omnibus opitulari perrexit usque ad extremum, ut vulgo pater pauperum vocatur. Multas vitiorum pestes a populo sustulit, et augendo beatam Virginis cultui assidue intentus, cum alia multa perfecit, tum celeberrimam sodalitatem, quam vocant ab Ave Maria, Matriti instituit, ac late propagandam curavit. Ejusdem cura et industria sanctissimum Mariæ nomen inter Trinitarios Officio proprio celebrari coepit est. Illum vicefissim Virgo beatissima multis, maximisque ornavit beneficiis, inter quae illud a Deo impetrasse fertur, ut multas post pugnas, omnis tandem in eo, qui victor semper evaserat, pravae libidinis sensus extinctus maneret. Dono tandem prophetarum, curationum gratia, miraculisque pluriibus clarus, qua prouersus prenuntiaverat die, subita vi morbi oppressus occubuit, annos natus duos supra septuaginta. Elatus est funere honorificissimo, eumdemque illi honorem per dies continenter duodecim praecipui civitatis ordines prestiterunt. Cum vero crebri ad ejus sepulchrum concursus fherent, et novis subside miraculis venerabilis virtus fama inclareretur, illum Clemens Décimus tertius Beatorum fastis adscripsit. R. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang., Nolite timere, de Com. ij. loco.

DIE XXX. SEPTEMBRIS.

Octava S. Thecla.

Duplex.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.
Serm. de S. Thecla.

Misi video hodierna die beatam illam puellam Theclam, tamquam in imagine stantem,

memoria contemplari, et hoc quidem manu de voluptatibus, illa vero de periculis reportata coronam producentem, atque hac virginitatem, illa vero martyrium Domino universorum offerentem. Erat igitur in ipsa etiam virginitas, quae illis qui rem accurate perpendunt, magnum quoddam martyrium ante martyrium videtur. Sunt enim erudentes quidam carnifices corporis voluptates, imo vero carnificibus crudeliores: nam vinculis torquent non manufactis: per oculos animam vulnerant: per aures mentis rigori, atque constantiae, luxurias facies admoveant: aspero flagello intellectum flagellant: novis subiace praeliis lacessunt. Quando quis oculis cœcitatem indixerit, se formas spectent, tum id, quod clausum est, reserant voluptates, et lascivis per aures cantilenas resolvunt: quando in aures cantibus meretricis occlusas incliderint, tum libidinose cogitationibus ornatis illudunt: quando illas per omnia, ut paucis complectar, vigilantes superavimas, dormientes umbratili pugna devitant. Ita nos perpetuis, et in orbem redeuntibus praeliis urgunt, que neque cum sole excitantur, neque nocte sopiantur.

R. Virgo Christi. 137.

Lectio v.

Porro si juventutem etiam agressae fuerint, tum ignis cum igne miscetur: stipula cum fornace jungetur: facile namque voluptatibus juventus incenditur, quippe quae pinguior, olei immorem, et aptior sit ad inflammationem, ut ad temperantia labores delicatior: quae nimis omnia beatam virginem Theclam longum martyrium virginitatem reddent, quae cum voluptatibus, ut cum bestiis martyr pugnabat: cum cogitationibus ut ille cum cruciatis luctabatur: cum libidinum imaginatioibus, quasi cum formentis carnificum congregabatur. Sed ab illo tum

multipliſi, ac doméstico bello vi-
ctoriā reportābat : siquidem
igne naturālī ardēntior illi erat
ignis animi et sanctus. Enim-
vero puellæ natūra cedebat, et
quæ apud alios dominatur, et
ad cōitum furit, apud Theclam
virginitatē exercēbat. Paréntes
vero, cum filiæ inita cum vir-
ginitatē pacta non nossent, ne-
que foederis nuptiarum cum illa
jungēndi causa Christum Dómi-
num de cœlo déxteram dedisse,
multis eam, verbosisque commo-
nitionibus ad conjūgium incitā-
bant. At enim jam aures puellæ
Pauli cármina personabant: Quæ
non est nupta, cogitat, quæ Dó-
mini sunt, ut sit sancta corpore,
et spíritu.

R. Pone me. 437.

Lectio vij.

O beatas nuptias, quarum
thorus est virginitas! Harum
causa beatæ martyri Theclæ tot
discrimina fuere subeunda. Vi-
derat quippe sponsi pulchritú-
dinem, et ab ejus contūtu non
svellebatur. Instabat mater, quæ
ad nuptias impellébat: et illa
Sponsum cœlestem his vobis
compellabat: Ad te levavi oculos
meos, qui habitas in cœlis.
Accedebat procus nuptiali eam
collòquia titillans; et illa se cum
Christo tacite conjungébat, di-
cens: Adhæsit anima mea post
te. Confluébant adulatiōnibus
captantes propinquui; at illius
menti Paulus contéstans obver-
sabatur: Despóndi te uni viro
virginem castam exhibere Chri-
sto. Supplicabant servi cum lá-
crymis: at illa Sponso amatōrie
concinébat: Quis nos separabít
a charitate Christi? Terrebantur
júdices pénis; at omnes illa
magno animo proculbābat.

R. Misit Dóminus. 438.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

In illo tempore: Dixit Jesus
ad sc̄ pulis suis parabolam
hanc: Simile erit regnum cœli-

rum decem virginibus: quæ ac-
cipiéntes lámpades suss, exi-
runt óbviā sponso, et sponsam.
Et réliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 23. de verb. Dom. C. 8.

INTENDAT itaque cháritas vestra. Sapiéntium lampades ardēbant de óleo ætérno, de con-
sciéntia securitate, de interiōre glória, de íntima charitáte. Ar-
dēbant tamen et illarum fatuā-
rum. Quare tunc ardēbant? Quia non déerant laudes hóminuni.
Póstea vero quam surrexerunt,
id est, in resurrectiōne a mór-
tuis, cœprérunt aptare lámpades
suas, id est, parare Deo óperum
suórum réddere rationem. Et
quia tunc nemo est, qui laudet,
omnis homo causæ sue vacat:
non erant, qui óleum véniderent,
cœprérunt deficere lámpades.

R. Dóminus qui. 438.

Lectio viii. Circa fin. C. 10.

CLAUSUM est óstium. Et quid
illis dictum est, Non novi-
vos? Non illas novit, qui ómnia
novit? Quid ergo est, Non novi-
vos? Improbo vos, reprobô vos:
in arte mea non vos agnóscō:
ars mea nescit vitia. Hoc est au-
tem magnum, et nescit vitia, et
júdicat vitia; nescit faciendo,
júdicat arguendo. Sic ergo non
novi vos. Iérunt, intravérunt
quinque prudéntes. Sint in vobis
quinque prudéntes, ad istam
prudéntiam quinarij numeri per-
tinéntes. Véniet enim hora, et
quando nescimus, véniet. Sic
clausit Evangélium: Vigilate,
quia nescitis diem, neque ho-
ram.

R. Veni sponsa. 438.

Lectio ix.

Considérat vīgila, fide vīgila, spe
vīgila, charitātē vīgila, opé-
ribus vīgila: et quando corpore
dormieris, véniet tempus, ut
surgas. Cum autem surréxeris,
præpara lámpades. Tunc non
extinguántur, tunc in interiōre
consciéntia óleo vegeténtur; tuq[ue]
sponsus ille incorporeis nóstibus

amplectatur; tunc te introdūcat
in domum, ubi numquam dōr-
mias, ubi nunquam possit tua
lampas extingui. Hōdie vero la-
borāmus, et lāmpades nostræ
inter ventos sæculi hujus tenta-
tionésque flūctuant: sed áreat
in rubore flamma nostra, ut
ventus tentationis augeat ignem
potius quam extinguat.
Te Deum laudāmus.

DIE I. OCTOBRIS.

In Festo S. Angeli Regni
Custodis.

Duplex ij. classis cum Oct.
Ad Vesperas, Añæ.

1 Angelum virtutis suæ emisit
Dóminus ex Sion, qui liberavit
civitatem nostram de medio
inimicorum suorum. Ps. 409.

Dixit Dóminus. In Vesp. Dñicae.

2. Ecce non dormitabit, neque
dormiet, qui custodit civitatem
istam, quóniam ipse est proté-
ctio super manum déxteram no-
stram. Ps. 420. Levavi oculos,
in Vesp. Fer. ij.

3. Nisi Angelus Dómini custo-
dierit civitatem nostram, in va-
num laboráverunt qui custo-
diunt eam. Ps. 426. Nisi Dómi-
nus, in Vesp. Fer. iv.

4. In conspectu Angelorum
psallam tibi, Deus meus, ut per
eorum custodiā super iram
inimicorum meorum exténdas
manum tuam, et salvum me
fáciat déxtera tua. Ps. 437. Con-
fitébor.... quóniam audisti, in
Vesp. Fer. vj.

5. Confortávit Dóminus seras
portarum civitatis suæ, et pósuit
Angelum ad pacem, et custo-
diā in finibus ejus. Ps. Lauda
Jerúsalem, in Vesp. Sabbati.

Capitulum Laudum.

Hymnus.

1. Christe, splendor Pa-
ris,
Vita, virtus cordiump.
In conspectu Angelorum
Votis, voce psállimus,
Alternantes concrépando
Melos damus vocibus.
Collaudámus venerantes
Omnes cœli príncipes,

Sed præcisus Custódem
hujus regni et populi,
Qui te jubént, et malis
Nos suétur ómnibus.
Quo custode, præcul pelle,
Rex Christe pessime,
Ómne nesci inimici
Mundo corde et corpore:
Paradiso sedde tuo
Nos sola cleméntia.
Gloriam Patri melodis
Personem vobis,
Gloriam Christo canamus,
Gloriam Paraclitum
Qui trinus et unus Deus
Emissus ante omnia. Amen.

6. Angelis suis Deus mandávit
de te. R. Ut custodiant te in óm-
nibus viis tuis.

Ad Magnificat. Añæ.

Super muros tuos, Jerúsalem,
constitui custodes: tota die et
nocte non tacébunt laudare no-
men Dómini.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitato-
rium Angelorum Dóminum.
Venite adorémus. Psalm. Venite,
exultémus.

Hymn. Tibi, Christe, supra.

In primo Nocturno.

Añæ. Dirige, Dómine, per Ange-
lum tuum viam nostram: et
acuto fortitudinis tuis protege
servos tuos. Psalm. 5. Verba
mea, in Laud. Fer. ij.

Añæ. Minufsti, Dómine, bôminem
paulo minus ab Angelis, sed
eorum custodia visitasti eum, et
in periculis multis memor ejus
fuisti. Ps. 8. Dómine Dómine
noster, in j. Noct. Dñica.

Añæ. Tu, Dómine, servabis et
custodies nos per Angelum tuum
ab omni prava generatiōne,
quia in circuitu nostro impa-
ambulant. Ps. 41. Salvum me,
ibid.

7. Angelis suis Deus mandávit
de te. R. Ut custodiant te in óm-
nibus viis tuis.

Ex libro Apocalypsis beati
Joánnis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 8.

Vixi septem Angelos stantes
in conspectu Dei: et dñe

+ Hymnus. Custodes terminum... At m

sunt illis **septem tubæ**. Et aliis Angelus venit, et stetit ante altare habens thuribulum aureum : et data sunt illi incensa multa, ut daret de orationibus Sanctorum omnium super altare aureum, quod est ante thronum Dei. Et ascendit fumus incensorum de manu Angelii coram Deo. Et accipit Angelus thuribulum, et implavit illud de igne altaris, et misit in terram, et facta sunt tonitrus, et voces, et fulgura, et terramotus magnus.

R. Angelis suis Deus mandavit de te : * Ut custodiant te in omnibus viis tuis. **v.** In manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Ut.

Lectio iij.

Et septem Angelii, qui habebant septem tubas, præparaverunt se, ut tuba canerent. Et primus Angelus tuba cœcinit, et facta est grando, et ignis, mixta in sanguine, et missum est in terram, et tertia pars terræ combusta est, et tertia pars arborum concremata est, et omne fenum viride combustum est. Et secundus Angelus tuba cœcinit : et tamquam mons magnus igne ardens missus est in mare, et facta est tertia pars maris sanguis, et mortua est tertia pars creaturæ eorum, quae habebant animas in mari, et tertia pars narium intériit.

R. Immittet Angelum suum Dominus in circuitu timentium eum : * Et de omnibus tribulationibus suis eripiet eos. **v.** Clamaverunt justi, et Dominus exaudiit eos, et misit Angelum suum. **Et.**

Lectio iij.

Et tertius Angelus tuba cœcinit, et cecidit de celo stella magna ardens tamquam fácula, et cecidit in tertiam partem fluminum et in fontes aquarum : et nomen stellarum dicitur Absinthium : et facta est tertia pars aquarum in absinthium : et multi hominum mortui sunt de aquis,

quia amaræ factæ sunt. Et quartus Angelus tuba cœcinit : et percussa est tertia pars solis, et tertia pars lunæ, et tertia pars stellarum, ita ut obscuraretur tertia pars eorum, et dié non luceret pars tertia, et noctis similiter. Et vidi, et audívi vocem unusquisque volantis per medium cœli, dicentis voce magna : Væ, væ, væ habitantibus in terra de ceteris vocibus trium Angelorum qui erant tuba canituri. **R.** Super muros tuos, Jerusalém, posui custodes, * Qui tota die, ac nocte non cessabunt laudare nomen Domini. **v.** Prædicabunt populis fortitudinem meam, et annuntiabunt gentibus gloriam meam. Qui. Glória Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Aña. Custodi nos, Domine, ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege nos. Ps. 16. Exaudi Domine, in iij. Noct. Dñe.

Aña. Mitte nobis, Domine, auxilium angelicum de sancto, et de Sion tuere civitatem nostram. Ps. 19. Exaudiat te, in iiiij. Noct. Dhñe.

Aña. Qui tribulant nos inimici nostri, infirmati sunt et ceciderunt, quia Dominus protexit nos per Angelum suum in abscondito tabernaculi sui. Ps. 26. Dominus illuminatio, ut Fer. ij. ad Matut.

v. Dirige nos, Domine, per Angelum tuum. **R.** Quoniam tu es Salvator noster.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Lectio iv.

In superioribus spiritibus non solum admirabilis dignitas, sed dignatio amabilis inventitur. Dignum est profnde, fratres, ut gloriam non capientes, tanto magis amplectamur misericordiam, qua nimis constat nihilominus abundare domesticos Dei, coeli cives, principes paradisi. Testatur denique Apostolus ipse, qui raptus usque ad tertium cœlum, beatæ illi Cúria

méruit interbase, atque ejus nosse sacrēta, quóniam omnes administratórii sunt sp̄ritus, missi in ministérium propter eos, qui hereditatē cāpiunt salutis. Neque id cuíquam incredibile videatur, quandóquidem ipse quoque Creator, et Ilex Angelorum venit, non ministrari, sed ministrare, et animam suam dare pro multis. Ut quid ergo ministérium illud Angelorum quíspiam dēdignētur, in quo praeceđit eos, cui in excélsis tota cum aviditatē, et felicitate ministrant? Si et hinc dūbitas: útique qui vidit, testimoniūm perhibuit, Mīllia, inquiens, mīllium ministrabant ei, et dēcies mīllies centēna mīllia assistabant ei. Alius quoque Prophēta ad Patrem de Filio loquens, ait: Ministristi eum paulo minus ab Angelis. Sic plane, sic decet ut vincat et humilitatē, qui sublimitate vincēbat, siq̄ue tanto minor Angelis quanto inferiōri sese ministério mancipav̄it. Qui tanto excellēntior est, quanto differēntius p̄r̄ eis nōmen hereditāvit.

Misit Dōminus Angelum suum, et conclusit ora leōnum: * Et non nocuerunt mihi. ¶ Misit Dōminus misericordiam suam, et fortitudinem suam: animam meam liberavit de médio catulōrum leōnum. Et.

Lectio v.

Sed queras fortasse in quo minoratus videatur ab Angelis, cum ministrare venit, quandōquidem, ut supra meminimus, in ministérium mittuntur et illi? In eq̄ uīque, quod non modo ministravit, sed et minoratus est, erātque unus & idem, qui ministrabat et qui ministrabatur. Mérito profunda sponsa in Canticis Canticōrum: Ecce, inquit, iste venit saliens in montibus, transiliens colles. Ministrans enim saliit inter Angelos, sed et ipsos transiliit ministratus. Ministrant enim Angeli, sed de alieno, offerentes Deo bona opera, non sua, sed

nōstra, ac nobis ejus grātiā referentes. Unde et Scriptura dicens: Quóniam ascendit sumus arōmatum in conspectu Dōmini de manu Angeli; sollicite p̄misisit data ei suisce incēsa multa. Nostros enim sudores, non suos, nostras, non suas, lacrymas offserunt Deo; nobis quoque ejus munera referunt, non sua. Non sic minister illie sublimior univērsis, qui semet ipsum obtulit sacrificium laudis, qui Patri offserens animam suam, nobis ministrat usque bēdie carnem suam. Illejus uīque tanti ministri grātia nībil mirum, si dignanter nobis, immo et libenter Angeli sancti ministrent. Ipsi enim amant nos, quia nos C̄hristus amav̄it. Dicta certe vulgāri quodam proverbo: Qui me amat, amat et canem meum. Nos vero, o beati Angeli! catelli sumus Dōmini illius, quem toto affētu diligitis: catelli, inquam, cupientes saturan de micis, quae cadunt de mensa dominorū nostrorū, qui eatis vos. Et hec dixerim, fratres, ut ampliorem de cétero erga beatos Angelos fiduciam habeatis, ac profide familiarius in omni necessitate vestra eōrum invocetis auxilia. Sed et dignius in eōrum præsentia conversari, et magis ac magis eōrum vobis conciliare grātiā, captare benevolētiā, et exorare clemētiā studiatis.

Muro tuo inexpugnabili circumcīnge nos, Dōmine. * Et armis tuis potentiis protege nos. ¶ Emite, Dōmine, Angelatum, qui custodiat nos in omnibus viis nostris. Et.

Lectio vi

Quae cum ita sint, penitus quanta etiam nobis sollicitudine opus est, dilectissimi, si dignos nos exhibeatq̄us eōrum frequentia, et eo modo conservemur in conspectu Angelorum, ne forte sanctos offendamus oblitus. Vix enim nobis, si quando

provocati peccatis, et negligentiis nostris, indignos nos judicaverint praesentia, et visitatione sua, ut jam necesse habeamus et nos plangere, et dicere cum Propheta: Amici mei, et proximi mei adversum me appropinquaverunt et stetérunt, et qui juxta me erant, de longe stetérunt, et vim faciébant qui querébant animam meam: elongatis nimis eis, quorum praesentia protégere nos, et propulsare poterat inimicum. Quod si tam necessariam habémus familiaritatem dignationis angelicæ, cavenda nobis eorum ostensa, et in his maxime exercendum quibus eos novimus oblectari. Sunt enim plurima, quæ eis placent, et quæ in nobis inventie delecat, ut est sobrietas, castitas, paupertas voluntaria, crebri in cœlum gémitus, et orationes eum lacrymis, et cordis intensione. Attamen super omnia haec unitatem, et pacem a nobis exigunt Angeli pacis.

¶. Expugna, Domine, impugnantes nos: * Et libera nos de inimicis nostris. ¶. Fiant viae illorum ténebræ, et lubricum, et Angelus Domini persequens eos. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Immisit Angelus Domini in circuitu timentium cum, et de multis tribulatiōibus eripuit eos. Ps. 58. Benedicam Dominum, ut Feria ij. ad Matut.

Aña. Adoráte Dominum, omnes Angeli ejus, quoniam Dominus custodivit animas servorum suorum, et de manu peccatoris liberavit eos. Ps. 96. Dominus regnabit, ut Fer. vi. ad Matut.

Aña. Benedicite Dominum, omnes Angeli ejus, et notas nobis facite vias ejus. Ps. 103. Dénedic án mea Domino, ut Sabbato ad Matutinum.

¶. Mitte, Domine, Angelum tuum de celis. ¶. Qui custodiat, et illuminet nos.

Homilia iij. Noct. sumitur ex Brev. Rom. sub die xxix. Sept.

Totum Hisp.

¶. vii. Domine Deus omnipotens, aedificator, et custos Jerúsalem civitatis supérnæ, mitte Angelum tuum, * Ut custodiat regnum, et locum istum cum omnibus habitatoribus suis. ¶. Converte, Domine, faciem tuam super populum tuum, et visita nos per Angelum tuum. Ut.

¶. viii. Regnum, et civitatem istam circundat, Domine: * Et Angeli tui custodiant muros ejus: exaudi populum tuum cum misericordia. ¶. Avertatur, Domine, furor tuus ab hoc regno, et civitate tua. Et. Glória Patri. Et.

AD LAUDES,

et per Horas Añæ.

1. Induit Angelus Princeps noster fortitudinem, et præcinxit se virtute, et firmavit civitatem nostram, quæ non commovébitur ab inimicis nostris. Psalmi de Dominicæ.

2. Jubiláte Deo, omnes cives ejus, quoniam Dominus, qui fecit nos, ipse custodiet, et liberabit nos.

3. Ad te, Domine, de luce vigilat Angelus Princeps, et custos noster, et super civitatem istam: Ideo inimici nostri in vanum quæsierunt expugnare eam.

4. Benedicant Dominum omnes Angeli ejus, et repellant a nobis omnes potestates adversas.

5. Laudate Dominum, omnes Angeli ejus, et ligate inimicos nostros in compeditibus, et omnes impugnantes nos in manicis ferreis.

Capitulum. 4. Reg. 19.

Hec dicit Dominus de Regis Assyriorum: Non ingrediatur urbem hanc, nec mittet in eam sagittam, nec occupabit eam clypeus, nec circumdabit eam munitio.

Hymnus. Etérne Rector, ut in Festo SS. Angelorum Custodum, die ii. Octobris.

¶. Immisit Angelus Domini in circuitu timentium cum. ¶. Et eripiet eos.

Ad Benedictus, Aña.
Benedictus Dóminus qui per Angelum salutis visitávit plebem, et civitatem nostram, et liberávit eam de manu ómnium qui odérunt nos, et diréxit pedes nostros in viam pacis.

Oratio.

O MNIPOTENS semperne Deus, qui ineffabili providentia unicuique regno singularem Angelum ad custodiam deputasti: concéde, quæsumus; ut Angeli Regni nostri Custodis præcibus et patrociniis ab omnibus semper eruamur aduersis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Jubilate Deo.

Capit. Haec dicit, ut supra.
 R. br. Angelis suis Deus * Mandavit de te. Angelis. x. Ut custodiant te in omnibus viis tuis. Mandavit. Glória Patri. Angelis. y. Dirige nos, Dómine, per Angelum tuum. R. Quóniam tu es Salvátor noster.

Ad Sextam, Aña.

Ad te, Dómine.

Capitulum. 4. Reg. 49.

Per viam, qua venit, reveréatur, et civitatem hanc non ingrediétur, dicit Dóminus: protegámque urbem hanc, et salvábo eam propter me, et propter David servum meum.

R. br. Dirige nos, Dómine, * Per Angelum tuum. Dirige. y. Quóniam tu es Salvátor noster. Per. Glória Patri. Dirige. Mitte, Dómine, Angelum tuum de cœlis. R. Qui custodiāt, et illúminet nos.

Ad Nonam Aña.

Laudáte Dóminum

Capitulum. 4. Reg. 49.

Factum est figitur in nocte illa, venit Angelus Dómini, et percussit in castris Assiriórum centum octoginta quinque millia. R. br. Mitte, Dómine, * Angelum tuum de cœlis. Mitte. y. Qui custodiāt, et illúminet nos. Angelum. Glória Patri. Mitte. y. Immissit Angelus Dómini in circuitu timéntium eum. R. Et eripiet eos.

In ij. Vesp. omnia ut in pmis, sine comm. de seq.

DIE II. OCTOBRIS.
 Fit de SS. Angelis Custodibus.
 Duplex.

Omnia ut in Brev. Roman. sine Comm. Oct.

DIE III. OCTOBRIS.

Die iij. infra Oct. S. Angelis Custodis Regni.
 Semiduplex.

Omnia ut in die.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. et iiij. Noct. Lectiones ut in Feria iij. infra Oct. Angelis Custodis in fine Brev.

DIE V. OCTOBRIS.

In Festo S. Froylani, Episc. et Conf. Patroni Eccl. et Disc. Legionensis.

Duplex.

In Ecclesia autem Cathed.

Duplex ij. classis.

Omnia de Com. Conf. Post. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Froylani monastici instituti propagandi studio decorasti, et ex eremo ad episcopale munus coelesti in dicio vocatum miraculis clarum effecisti: concéde propstius; ut cuius patrocinio gloriamur, ejus instruamur exemplis. Per Dóminum nostrum.

Com. præc., Oct., et SS. Petradi et Soc. Mart., sed non in Cathed.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Ecclesia autem Cathed. Lectiones j. Noct., Fidelis sermo, de Communii.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FROYLANUS Lucas, quis regni Gallicæ nobilis est civitas, piis æque ac nobilibus peregribus decimo nostre redemptiōis saeculo natus, a prima etate futuræ sanctitatis specimen dedit. Nam pie matris opera educatus, adhuc adolescens, mundi illæbris contempnis, majorisque perfectionis desiderio illatus,

vix octo decim annos natus, monasticam vitam professus est.
 Quare primum in quendam diocesis Legionensis abditiorem locum sese recipiens, deinde ad Sutrini montis radices ediculam sibi extruens, ibique orationi, jejuniis, jugique corporis castigationi vacans, in coelatum contemplatione rerum dies noctesque snavissime praeteribat. Brevi tanta ejus sanctitatis fama percrebuit, ut multis ad eum concurrentibus, sub regula sancti Benedicti monasterium edificare compulsus fuerit. Quos inter discipulos Attilanum monasterii a se edificati Priorum instituit, qui postea Zamorensis factus Episcopus, eam diocesim sanctissime gubernavit; eamque post mortem Urbanus Secundus in Sanctorum numerum retulit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Nec mirum, Froylani sanctitatem ab omnibus agnoscere, et usque praedicari, quem vel bruta animalia quodammodo persensisse videbantur. Sæcum siquidem lupum, multis spectantibus, coegisse fertur jumenti loco substitui, ut libros praedicationi necessarios deferret, siveque poenas lueret, quod asellum, eidem serviéntem ministerio, ferox dilaniasset. Idecfrico Ramiro Tertius, qui difficilimis iis temporibus Legionense regnum administrabat, res suas pene accisas agnoscens, Froylani accersit, eique ingentem vim pecuniarum elargitus, potestatem dedit erigendi ubicumque vellet monasteria in suo regno, ut inde monachi pro ejusdem regni liberazione ab armis Saracenorū serventes ad Deum preces effunderent. Tot tantisque opibus tam pie oblatis, Froylanus Tabarense monasterium edificavit, aliisque permultis circa Astolæ fluvium instauratis, demum célebre illud apud Morerolam excitavit, ubi ducentis circiter monachis congregatis

ipse præfuit, piúmque Ramiro regis desiderium explévit.

R. Posui adjutórium.

Lectio vi.

VErarmundo Secundo regnante, qui Ramiro Tertio successerat, Froylanus ex monacho, rénuens licet et invitum, Legionensis Episcopus renuntiatus, dum consecratur, sub columbam et cœlo venientis spécie Spiritum sanctum accipere visus est. Postquam autem sexdecim circiter annis conereditas sibi oves predicatione et exemplo sanctissime gubernasset, prænuntiatio sui óbitus die, ad coelatum patriam quinto Nonas Octobris anno sexto post millésimum evolavit. Multæ ejus sacri corporis translationes ob témporum difficultatem fieri debuerunt: quarum postréma cum a Morerolæ cœnobio máxima ejusdem sacri corporis pars ad Legionensem Ecclesiæ, cui præfuerat, transseretur, insigniuit miraculo illustrata: nam per totam viam homines, animantes, ipsæque arbores mellio liquore maduerunt. Itaque tam in Morerolæ monasterio, quam in Legionensi Ecclesia usque ad nostram ætatem magna cum veneratione dictum sacrum corpus sic divisum colitur: Ecclesia vero Legionensis tantum Pastorem, a quo innúmera accépit beneficia, ut præcipuum patrónum veneratur.

R. Iste est qui.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Ibmo peregre, de Com.

Lectio ix. de SS. Placido et Sociis Mart. ut in Brev., cum Comm. Oct. et illorum in Laud.

Vesperæ a Cap. de seq. cum Comm. præc. et Oct.

In Cathed. Comm. seq.

DIE VII. OCTOBRI.

Die vij. infra Oct. S. Angeli Custodis Regni.

Semiduplex.

Omnia ut in die.
 In j. Nocturno Lectiones de Script. occurrit.
 In ij. Nocturno Lectiones de

Sermone S. Bernardi ut in die Octava Angeli Custodis, in fine Breviarii.

In iij. Noct. Homilia S. Joannis Chrysostomi, ut in Sabbato infra Oct. Angeli Custodis, in fine Brev.

DIE VIII. OCTOBRIS.

Octava sancti Angeli.

Custodis Regni.

Duplex.

Omnia ut in die, sed Lect. j. Nocturni de Script. ocurr.

DIE X. OCTOBRIS.

In Festo S. Francisci Borgiae. Confessoris.

Duplex ij. Classis.

Omnia ut in Brev. Romano sub hac die, præter Lectiones j. Noct. quæ sunt Beatus vir, de Com. Conf. non Pont. ij. loco.

In ij. Vesperis fit Comm. S. Ludovici Conf.

DIE XI. OCTOBRIS.

In Festo S. Ludovici Bertrandi, Confessoris.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XII. OCTOBRIS.

In Festo Commem. B. M. de Columna.

Duplex.

Omnia ut in Festis B. M. præter Lectiones ij. Noct.

In secundo Nocturno
De Sermone sancti Augustini
Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 48. de Sanctis.

Adest nobis, dilectissimi, optatæ ac venerabilis semper Virginis Mariæ: ideo cum summa exultatione gaudeat terra nostra, tantæ Virginis illustrata solemnitate. Hæc est enim flos campi, de qua ortum est pretiosum lumen convallium, per cuius partum mutatur natura protoplastarum, deletur et culpa. Præcisum est in ea illud Hevae infelicitatis elogium, quo dicitur: In dolore paries filios tuos: quia ista in lætitia Dominum peperit. Heva enim luxit, ista exultavit. Heva lacrymas, Maria gaudium in

ventre portavit: quia illa peccatorem, ista edidit innocentem.
¶. Sicut cedrus.

Lectio v.

O beata Mater, quis tibi dignavæleat jura gratiarum, ac laudem præcónia repéndere, que singulári tuo assensu mundo succurrísti pérdito? Accipe ha que quascumque exiles, quascumque méritis tuis impars gratiarum actiones: et cum suscéperis vota, culpas nostras orando excusa. Admítte nostras preces intra sacrarium exaudições, et reporta nobis antidotum reconciliatiōnis. Accipe quod offérimus, redona quod rogamus. excusa quod timemus: quia tu es spes única peccatorum. Per te speramus véniā delictorum, et in te, beatissima, nostrorum est expectatio præmiiorum.

¶. Quæ est ista.

Lectio vi.

Et profecto sperandum nobis. Eac præcipue letandum est, quibus insigni beneficio peculiarem suimet obtinéndi patrociū fiduciam clementissima Virgo concéssit. Ut enim pia et antiqua traditio habet, cum Jacobus Apóstolus, Major nuncupatus, divino consilio in Hispaniam appulisset, et aliquandiu Cesaraugusta substitisset, ipsi cum aliquot discipulis nocte ad Iberi fluminis ripam oranti beata Virgo, dum adhuc in humánis agebat, apparuit, ibique ut scđlum extruderet, eidem injunxit. Quare nihil cunctátus Apóstolus, discipulis opem seréntibus, ridiculam Deo in ipsius Virginis bonorem dicavit. Illic autem, procedéntibus saeculis, amplius et augustinus templum accéssit, quod a simulacro Delpa:z. pila e marmore superstante, atque ibidem máxima totius regni pietate, ac frequéntia venerato, a Colúmna olim accéptum nomen, hisce quoque tempóribus retinet. Utque débitus Deo cultas ac fervens jam erga Virginem populorum devotio uberioris in

dies incremētum accipiat , Cle-
mens Duodécimus Pónitifex Máxi-
mus per univérsas Regi Cathó-
lico subjéctas ditiónes ejúsdem
Commemoratiónis Officium die
duodécima Octóbris celebrári
indulsi.

R. **Ornátam.**

¶ In regno autem Arragoniae
Officium fit ut sequitur :

Añæ et Capitulum de Laud.
Psalmi ut in Festis B. M. V.

Hymnus. Ave maris.

V. Ora pro nobis, sancta María ,
advocáta nostra. R. Ut digni effi-
ciámur promissiōníbus Christi.

Ad Magnificat, Aña.

Elégi , et sanctificávi locum
istum præséntia mea , ut sit ibi
nomen meum , et permaneant
óculi mei , et cor meum ibi cun-
ctis diébus.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum , Invitatorium.
Sanctam festivitátem beatæ Mariæ
Virginis cum gáudio celebrémus:
Christum ejus Fílium adorémus
Dóminum.

Hymnus.

Jubilo dulci cánimus Mariam ,
Flumen æternæ pietatis, unde
Háuriunt omnes , quibus ardet
alto

Péctore virtus.

Cujus est primo fidei sub ortu
Noster expérthus pópulus fav-
rem ,
Cum per Hispánas micuisset
oras

Stemma salútis.

longa quod plausu cécinit vetú-
stas ,
Quod patres olim coluérē festum,
Prædicent sancte , celebréntque
grata

Mente nepótēs.

Fertur ut quandam móritus
Jacóbus
Cæsaraugústæ posuisse tem-
plum ,
Nostra sic aedes nítidas Mariæ

Corda dicémus.

Virgini laudes célebrans Ibérus
Civis exultet , memor et recéptæ
Gratiæ , festo redeúnte , vota
Débita solvat.

Sit decus summum tibi, Christe,
Mater
Pura quem Virgo generávit ,
æqua
Laude dicátur Pater , ac perénni
Spiritus évo.
Amen.

Psalmi et ¶. ut in Festis
B. M. V.

In primo Nocturno.

Aña. Colúmnam ducem habú-
mus ignotæ viæ , et solem sine
læsura boni hospitii præstítisti.

Aña. Non fecit taliter omni na-
tióni , et iudicia sua non mani-
festavit eis.

Aña. Sapiéntia edificávit sibi do-
mum , et mensam suam propó-
suit.

Lectiones, H. sapiéntia , ut in
Festis B. M. V.

¶. j. Vidi speciosam sicut colúm-
bam, ascendéntem désuper rivos
aquárum , cuius inæstimabilis
odor erat nimis in vestiméntis
ejus : * Et sicut dies verni cir-
cúndabant eam flores rosárum ,
et lilia convállium. † Quæ est
ista quæ ascéndit per desértum ,
sicut vrgula sumi, ex aromatíbus
myrræ et thuris ? Et.

¶. ii. Beatissima Virgo saneto
Jacóbó Apóstolo ad Ibéri flúminis
ripam oránti appáruit : * Ibique
ut sacéllum extráueret , eidem
injúnxit. ¶. Ecce locus signátus ,
et honori Déiparæ deputátus.
Ibique.

¶. iii. Jacóbus Apóstolus edí-
culam extráxit : * Quæ antíqua
populórum religióne , et máxima
frequéntia celebrátur. Auribus
nostris audívimus : patres nostri
annuntiavérunt nobis. Quæ. Gló-
ria Patri. Quæ.

In secundo Nocturno.

Aña. Tulit Jacob lápidem unum ,
et vocávit nomen loci illius :
Lapis adjutórii.

Aña. Fundaménta ejus in mó-
ribus sanctis , díligit Dóminus
portas Sion super ómnia taber-
nácula Jacob.

Aña. Ecce ego mittam in funda-
méntis Sion lápidem , lápidem
probátum, angulárem, pretiósū.

Lectiones, Adest nobis, ut supra. 148. et in fine vj. Lect. additur:

Et novissime Summus Pontifex Pius Septimus hanc festivitatem ad ritum primae classis cum Octava elevavit, Officiumque proprium in ea recitari posse concéssit, sed pro toto regno Arragonie tantum.

R. iv. Haec est domus Domini firmiter aedificata, Ecclesia Dei vivi: * Columna fidei, et firma mentum veritatis. V. Vere non est hic aliud nisi domus Dei, et porta coeli. Columna.

R. v. Ad simulacrum Virginis pilae e marmore superstante pie venerandum populi de longinququo veniunt: * Vota sua humili corde offerunt, et uberes gratias a Deo impetrant. V. Leva in circuitu oculos tuos, et vide: Omnes isti congregati sunt, venerunt tibi. Vota.

R. vj. Vox tururis audit a est in terra nostra: signum magnum apparet in celo: * Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus. V. Et in capite ejus corona duodecim stellarum. Mulier. Gloria Patri. Mulier.

In tertio Nocturno.

Aña. Dedit nobis Dominus civitatem muniam, et columnam ferream.

Aña. Dum anxiaretur cor nostrum, in petra exaltasti nos.

Aña. En ego stabo ibi coram te super petram, et exibit ex ea aqua, ut bibat populus meus.

Lectiones de Homilia in Evang. loquente Jesu, ut in Festis B. M. V.

R. vij. Insigni beneficio peculiarem sui obtinendi patrocinii fiduciam clementissima Virgo nobis concéssit: * Quae hunc locum elegit, in quo preces undique confluenter benigne exciperet. V. Filii tui de longe vénient, et filiae tuæ de latere surgent. Quæ.

R. viii. Tu gloria Jerúsalem, tu lætitia Israel: * Tu honorificentia populi nostri. V. Cum summa

exultatione gaudeat terra nostra tantæ Virginis illustrata visitaione. Tu. Glória Patri. Tu.

AD LAUDES,
et per Horas, Aña

1. Sapientia aedificavit sibi domum, et proposuit mensam suam.

2. In altissimis habitavi, et thronus meus in columnam sebis.

3. Erexit Jacob lapidem in titulum: Vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

4. Fundata est domus Domini secus decursus aquarum, et flumina non obruent illam.

5. Fundabo te in saphiris, ponam jaspidem propugnaculam tua.

Capitulum. Eccl. 21.

In omnibus requiem quiesci, et in hereditate Domini morbor, et dixit mihi Creator omnium: In Jacob inhabita, et in electus meis mitte radices.

Hymnus.

Gloria Virgini Maria, Præsidi dulcissimæ, Gaudet sublime donum Cöncinens Hispania, Occupet nec ultra mentes Impudens oblivio.

Virgo stans super columnam, Fulget aede maxima, Excubantes hinc et inde Lämpades pulcherrime, Nocte certatim dièque Dulce lumen offerunt.

Quæ patres corpore primi Tecta cultu simplici, Posteriori majore sumptu Promoventes extruunt, Prisca paupertas placet, Nec novus mos displiceret.

Nempe devotas ad aras Supplices se cónserunt, Et remotis dona terris Consecrantur aëribus, Spargit unde Virgo clemens Gratiæ uberrimas.

Sit tibi virtus, decusque, Christe nate Virgine, Sit Patri laus, et Datori Gratiarum Flaminii,

**Una súgiter canátur
In tribus divinitas.**

Amen.

X. Ora pro nobis, ut in Vesp.

Ad Benedictus, Aña.

Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum : benedicta glória Deiparæ de loco sancto suo.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui per gloriosissimam Filiū tui Matrem cœlestē præsidium nobis mirabiliter præparasti : concéde propitiū ; ut quam peculiari titulo de Colúmna pia de-votio[n]e venerámur, ejus perpe-tuo protegámur auxilio. Per eundem Dóminum.

Ad Tertiam, Capit. de Laud. R.R. br. et Capit. ad Sextam et ad Nonam, ut in Festis B. M. V.

In ij. Vesp. ad Magnificat, Aña. Respice de cœlo, et vide, et visita vineam istam, quam plantavit déxtera tua, et perfice eam.

JN DIE OCTAVA

B. M. de Columna.
Simplex.

Omnia dicuntur ut in die Festivitatis, præter seq.

In j. Nocturno Lectiones de Feria currente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lectio iv.

Homilia contra Nestorium.

HILAREM vídeo cōstum Sanctórum ómnium, qui convenérunt promptis ánimis, a sancta Dei Matre María semper Virgine convocati. Laus, et glória sit tibi, sancta Trinitas, quæ omnes nos ad hanc celebritatēm convocasti. Sit etiā tibi, sancta Dei Mater, laus. Tu enim es pretiosa margarita orbis terrarum : tu lampas inextinguibilis, corona virginitatis, sceptrum orthodoxie fidei, templum indissolubile, cōtinens eum, qui nusquam contineri potest: Mater, et Virgo, per quam benedictus, qui venit in nōmine Dómini, in sanctis Evangeliis nominatur.

Lectio v.

Pra te Trinitas sanctificátur, per te Crux pretiosa celebrátur, et adorátur in toto orbe terrarum. Per te exultat cœlum, letantur Angeli, et Archángeli, fugantur dæmones, et homo ipse ad cœlum revocátur. Per te omnis creatura, idolorum erróre detenta, convérsa est ad agnitionem veritatis, et fidèles homines ad sanctum baptisma pervenérunt, atque in toto orbe terrarum constructæ sunt Ecclésias.

Lectio vi.

Tu adjutrice, gentes véniant ad pœnitentiam. Quid plura? Per te unigénitus Dei Filius, vera illa lux, effulgit sedéntibus in tenebris, et umbra mortis. Per te Prophætæ prænuntiárunt, per te Apóstoli salutem Géntibus prædicáront. Quisnam pótterit tuarum laudum præcónia explicare, María, Mater et Virgo? Hanc, fratres dilectissimi, celebrémus, ejus Filium Ecclésiae Sponsum immaculatum adorantes: cui honor et glória in sœcula saeculorum. Amen.

DIE XXII. OCTOBRIS.

In Festo S. Salome, Viduae.

Pro civitate, et diœcesi Compostellana, duplex ij. Classis, et pro aliis omnibus dominiis Regi Catholico subjectis duplex majus.

Omnia de Communi Sanctarum nec Virginum nec Martyrum, præter sequentia.

In utrisque Vesp. et Laud.

Hymnus.

ISTA, quam læti cōlimus fidèles, Sédibus celsis Súperum locatam, Est decus nostrum, quia mater exstat

Alma Jacobi.

Næc Dei cultrix Sálome vocata Sancta, Zebedæo quoque juncta sancto, Cónjugem, charámque domum reliquit

Assecula Christi.

Pérstigit constans, cruce non
recéssit

Térrita, haud, illo moriente,
fugit,
Curat et funus Dómini, et se-
púlchrum

Férvida visit.

Tu pia o nostri génitrix patróni,
Fili cunctos réfove cliéntes,
Semper ut nostro capiti que-
mus

Vivere juncti.

Sít decus Patri, geniteque
Prol.,
Et tibi compar utriusque vir-
tus
Spíritus semper, Deus unus,
omni

Temporis ayo. Amen.

Ad Magnificat, Aña.

Accéssit ad Jésu[m] mater fili-
rum Zebedæi eum filii suis,
adórans, et petens aliquid ab
eo.

Oratio.

DOMIN[us] Iesu, pro cujus amóre
beata Sálome inter primas
tibi fidéles ómnia dimisit, et te
sepúltum venerári curavit: con-
séde propitijs; ut, ejus imitatió-
ne, tecum conseptúli, etérnam
Resurrecciónis partícipes effici
mereámur. Qui vivis,

Ad Matutinum, Hymnus.

Cœrat diem sol étulit;
Quo valle rapta sæculi
Alma Siónis filia
Æterna captat gáudia
Amóre Christi saúcia,
Corpus cucúrrit úngere;
Vivum secúta, mórtuo
Piis parentat ritibus.
Quam vivus ipse tráxerat
Odore virtútum sacro,
Isthac vicissim cōparat
Flagrans sepúlchro bálsamum.
O mira sors! o gaudium!
Cui sic studébat mórtuo,
Vivum e sepúlchro cōspicit,
Suáque tangit déxtera.
Sumino Patri cum Fílio,
Sanctoque sit Paráclito
Æterna laus, et glória
In sacerdórum saecula. Amen.

In j. Nocturno Lectiones.
Mullerom fortē, de Com.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SALOME uxor Zebedæi, et per-
illustrium Apostolorum Ja-
cobi Majóris, et Joánnis Evan-
gelistam spectabilis mater, esse
fuit ex primis sanctis mulier-
ibus devotissimis Christi se-
quacibus, quæ tanta eldixit fide,
ut aetate licet longeva, et oce-
destituta solatio, libenter adhuc
pateretur, liberos illos, a quibus
únicum sperabat auxilium, abesse
sibi, ut Christo adhuc erat,
et tempore prædicacionis sua
eidem adstarent. Rogante ta-
men ipsa Christum Jésum, ut
filii suis primas sedes in re-
gno daret, interrogavit Christus
ejus filios, num cálicem, quem
bibiturus esset, bibere et ipsi
potuissent. Illisque parátos scie-
exhibentibus Christus inquit:
Cálicem meum bibétis, sedré
autem ad déxteram meam, vel
sinistram, non est meum dare
vobis, sed quibus parátum est a
Patre meo.

¶ Propter veritatem.

Lectio v.

Ex illis mulieribus, quæ in-
signe fidei sue sp̄cimen dede-
runt, cum Jésu[m] Christu[m] ad
Calvárium tendéntem, et in
patibulum crucis elatum, comit-
tæ sunt. Una etiam fuit quæ
comparatis aromatibus ad con-
diendum corpus Christi, sub
auroram dominice diéi ad eum
monumentum accédens, Angelo
ibi vidit fulgenti facie, et candida
veste super lápidem sepúlchri
sedéntem, a quo primum audi-
vit Jésu[m] resurrexisse, et digna
insuper fuit, ut ab Angelo, una
cum aliis duabus mulieribus,
eligeretur in nuntiam mysteriū
Resurrecciónis Christi, moni-
tura discípulos, ut in Galileam
pérgerent, si cum vellent re-
divivum videre.

¶ Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Proviriscenti beata Sálome
una cum sōciis suis ad As-

geli mandatum implendum, occurrit Jesus in itinere redivivus, et benignissimum eis Ave dixit: cuius quidem glorioso aspetto primum perterrita, mox recreata, se humili prosternens, eum adoravit, et quem flagrantissimi amoris desiderio paulo ante quæsiverat, sed non invenerat, non solum videre tunc, atque audire, verum etiam et propriis manibus pedes ejus tenere meruit. His coelestibus donis ditata, constans in fide, spe dives, charitate potens, persecutiones invicta superans, usque in finem perseverans, ad coelestia regna migravit.

R. Fallax gratias.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 20.

In illo tempore: Accéssit, ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans, et petens aliquid ab eo. Et réliqua.

Homilia S. Fulgentii Episcopi.
Serm. de filiis Zebedæi.

Qui sedet super Chérubim, apparet coram Ephraim, et Bénjamin, et Manasse. Hoc audierat, et legendo didicerat beata mater filiorum Zebedæi, et intelléxit Dóminum super Chérubim sedentem, quia magnam possidet dignitatem. Accedit illuminanda: adorat ut ancilla. Postulat non dona terrena, sed vota coelestia. Dóminus est enim cœlorum, a quo cœlestè fligat desiderium. Dic, inquit, ut sédeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et alter ad sinistram tuam in regno tuo. Dic, inquit, in verbo tuo, et effetus proficit voto meo. Dixisti, et factum est cœlum. Dic, et parabitur filiis meis thronus, claritudo thronorum. O muller conditione! sed quia mater es pietate, humánam supergręssas dignitatem. Christus de cruce prædicabat, et illa impérium cognoscebat. Ille dicébat: Ecce

ascéndimus Jerosolymam, et Filius hominis tradetur, ut crucifigatur: et illa interpellatrix accésserat dulcium filiorum. O muller filiorum beata! Sanctorum méritum præcessisti beatorum, et honorem prætergręssas Angelorum: non tibi sufficit, quia filios tuos feci excelsos prædicatores: quos frōpes nutrīeras pīscatores? Post rélia cœlum, post hamum Evangelium: post navicellam pōstulas thronum? R. Os suum.

Lectio viii.

DOMINI etiam vox est monensis, terrensis, idque firmantis. Vigilate, inquit, et oráte, ut digni efficiāmini effugere omnia que ventura sunt, et stetis ante Filium hominis. Et tu filiis tuis thronos pōstulas majestatis? Da véniam, mater, admirantes ista dícimus, non culpantes. Noli, inquit beata mater, noli tamquam impossiblum me cūpidam judicare. Dóminus mihi trübuit istam ávidam voluntatem, qui regni sui díligit violēntos; et solos odit, qui potentari cūpiunt super egéños. Regnum, inquit, cœlorum vim pātitur, et qui vim faciunt diripiunt illud. Quia hoc dignatur amare, hoc ab eo ausa sum postulare. Ab illo audívi: Pētit, et accipietis; querite, et invenietis; pulsate, et aperiétur vobis. Dum patet, pulso: dum accipere licet, peto: dum tempus est, quero. Audívi etiam dictum: Querite Dóminum, dum inveniri potest, ne tunc querat̄is, quando inveniri non potest.

R. Regnum mundi.

Lectio ix.

Modo, modo, dum in forma apparet servi, dum patiens est usque ad mortem crucis: dum privatum gerit vultum, et neicum incensus sunt ab illo scintillæ carbónum: ceterum cum cœperint præcedere venientem Angelum tubæ, et voce magna quando virtutes cœli commovebuntur, interpellatio ibi quid faciet mulieris? Dum

commovébitur ignis in circitu ejus, et tempéstas válida, mea quid prævaleat desidéria? Pótero ad igneum accédere thronum, congregatis ad judicium legiónibus peccatórum? Ideo modo videns eum in ista humilitáte, istam præripere cùpio sponsiōnem; sed Dóminus meum áudiam respondéntem: Dic jam, Dómine, ut sédeant tecum filii mei in latéribus regni tui.

Te Deum laudámus.

Ad Benedictus, Aña.

Dic ut sédeant hi duo filii mei, unus ad déxteram tuam, et unus ad sinistram in regno tuo.

In ij. Vesp. ad Magnificat. Aña. O beata Sálome, pacifica filiorum tonstrui mater, quorum qui primus ómnium Apostolorum calicem Dómini bóbere méritus, fidei propugnátor et Hispánie Patrónus colitur; qui supra pectus Dómini in cœna recubuit, ab ipso suæmet Virginis Matris filius constitutus, alleluia.

DIE XXIII. OCTOBRIS.

In Festo S. Petri Paschasi. Episc. et Mart. :

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter seq.

Oratio.

Deus, humílium consolátor et fidélium fortitudo, cuius charitatis ardore Martyr et Pónitifex, beatus Petrus Paschásius, etate téneros, et sexu frágiles ab impiorum captivitaté propria servitute redémit: ejus, quæsumus, subsídiis ab omni nos absolve fragilitatis humanae réatu, ut ad cuncta charitatis opera reparémur, et quos vénia feceris innocentes auxilio facias efficaces. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus, cognométo Paschásius, Valétiæ, dum sub Maurorum jugo tenerétur, chri-

stiánis paréntibus natus, libertibus ártibus, sacrisque disciplinis eruditus, inter canónicos ecclésiae Valentínae adscríbitur. Nec erogátis in páuperes amplissimis redditibus, ut se totum pietati converteret, ordinem beatae Mariæ de Mercéde redemptiōnis captivorum ingréditur, in quo sub ipso sancto Petro Noláscu magistro ádeo exáctam vivendi rationem instituit, ut jejúniis, et mortificationibus exemplar omnibus esset.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

DIXIT sacram theologiam magno auditórum prolecta publice dócuit: quare Iacobus, primus Arragónie rex, ejus doctrina fama permotus, illum in filii sui Sancti Archiepiscopi Toletani, qui et eisdem ordini nomen déderat, præceptorem et directorem, collato ab Urbéno Quarto titule Episcopatus Granatensis, délégit. Quo in munere ita se gesit, ut ordinem suum Toléti, et alibi mirifice propagaverit, donec defuncto Sanctio, ad Giennensem ecclésiam ómnibus votis præficitur. In ejus vero regimine dum óvium sibi creditarum saluti sédulo invigilat, a Mauris captus, in vinculis Granatæ jam septuagenarius detinéatur.

R. Desidérium animæ.

Lectio vi.

Verum in tanto vite discrímene, verūmis et calamitatis pressus, summa constantia Cathólicam religionem tueri, adelésque in ergástulis misere detentos, ópibus et pecunias in propriam libertatem pláries parális juvit: ac pueros et feminas in animis discrimen obstantis vel sexus imbecillitatem preclives, contémpta propria salute redémit. Cumque inter infideles ipsos non prætermittente Cathólicam religionem propugnare, ac Sarracénorum erróres doctissimis commentariis confutare, ipsum Granatæ, dum Sacra ope-

ratur, obtruncari rex Mahometanus jubet. Mártyris sui sanctitatem multis Deus miraculis illustravit, diuque a fidélibus veneratione hábitum, Clemens Décius, Póntifex Maximus, ecclesiastici cultus decretó decoravit.

R. Stola jucunditatis.

In iii. Nocturno Homilia in Evangelium, *Si quis vult post me venire, de Communi iij. loco.*

Vesperæ de seq. Com. præc.

DIE XXIII. OCTOBRIS.

VEL ALIA DIE.

In Festo SS. Servandi et Germani, Mart.

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Mart. præter seq.

Oratio.

ONNIPOTENS sempiterne Deus, qui sanctis fratribus Servando, et Germáno mirabilem fidei constántiam tribuisti: concéde propítius; ut qui tantórum Mártyrum patrocínio frúimur, eórum perpetua intercessióne roboremür. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex Martyrol et Brev. Hisp.
SERVANDUS et Germánus fratres, Spatre Marcéllo Legionensi viro non solum martyrio, sed et felici duodecim filiorum sóbole præclaro, matre Nona sanctissima fœmina nati sunt. Ihi ab ipsis incunabulis christiánam religiōnem cum sanctissimis móribus a piis paréntibus alte imbibérunt. In ea ergo sanctisque ejus officiis sese strénuè exercéntes, Christi gloriā noménque palam confitebantur. Sæviént autem eo tempore persecutiōnis in Christiános procélla, comprehénsi, et ad præsidem adducti, generosa libertate Christiános se proféssi sunt. Rogati, ut desisterent, et thura diis ollérrent, sic salvos et magnis honóribus auctos fore, respondérunt: sibi in Christo

satis honóris, et divitiarum repositum esse, eique ut Deo vero, non falsis simulacris, cultum delaturos. Irátus judex, eos variis et exquisitis cruciatiibus torquéri jubet: sed non pótuit constántem juvēnum indolem a propósitō dimovere: fundati enim erant supra firmam petram, et invicti patris, et tot domésticis exemplis confirmati; magna ergo cum gloria ex eo certamine Confessórum titulum reportáruunt.

R. Sancti tui.

Lectio v.

PACE interim Ecclesiæ réddita, multo libérius Christum profitebantur: multos ex impietate qd fidem reducebant, alios in ea confirinabant: in idóla, et nefaria Géntium sacra aperte, ac libere invchebántur, ea ubiqüe inventa profliganda curabant: multis fortitudinem fidei admirantibus, et eórum exéplum sequéntibus, quod viros sanctissimos in Christi nōmine dæmones e corpóribus obséssis ejiscere, ægris sanitatem réddere, et multis aliis miraculis inclárescere vidérunt. Novo autem Imperatórum edicto iterum Ecclesiæ pace turbata, Christi athlétæ iterum ad provinciæ præsidem rapiuntur, qui eos flagris sævissimis cædi, et ferreis pectinib⁹ excarnificari jubet: nec sic tamen alte insitam fidem ex illorū animis evellit: imo in média tormentorū acerbitate magno cum gáudio, et Christi laudes, et idolórum infamiam prædicabant.

R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

DECREVIT autem præses, ejus causæ cognitionem referre ad Vicárium præfeti prætorii, qui tunc erat in provincia Tingitana. Arrépto ergo longo et diffílicili itinere, sanctos fratres secum pérgeret jubet, qui nudis pédibus, gravi catenarum onere impediti, moléstias, et contumeliis maximis affécti, fame,

sitque pene enecáti eum sequuntur. Quas incommoditatibus, etrumnásque sequíssimis animis pro Christo feréndas duxerunt: et eo quidem libentius, quod eas ipsas et Marcéllo pater, et fratres Illethérius, et Celedónius, eo ipso itinere, et eadē de causa ante ducti, suo exēmplo ipsis leviores fecissent. Pervéntum tandem est ad vicum Gaditani convéntus, nōmine Ursonianum, in quo cum allata esset viatoris Vicarii sententia, secūri peréssi in cœlum migráront décimo Kalendas Novembribus. Germáni corpus (ut refert sanctus Isidórus) Gádibus sepultum, póstea Eméritam transportátum est. Corpus autem Servándi, Hispalim translatum, inter sanctas vírgines Justam et Russinam recónditum est; cuius reliquiae in Hispalensi ecclésia hodie religiose asservántur, et in hierothéca per anniversáriam ambórum celebri-tatem pôpulo ostenduntur.

R. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Descéndens Jesus, de Communi iij. loco.

R. viii. Hæc est vera.

DIE XXIV. OCTOBRIS.

In Festo S. Raphaelis,

Archangeli.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

EADEM DIE XXIV. OCTOBRIS.

In Festo S. Bernardi Calvo.

Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beatum Bernárdum, Confessorem tuum atque Pontificem, fidélem in Evangélio Filiū tui ministrum in Ecclésia tua constitusisti: dirige in charitate tua, et confirma corda nostra; ut et in fide inveniamur stables, et in opere efficaces. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

BERNARDUS, cognominatus Calvónius, a Manso Calvo, ejus natálī solo, Tarragonensis diocesis, in Cataláunia sacris litteris summopere déditus, in theólogum consummatum evasit, nunquam ad libros, nisi ab oratione transire sólitus. Cum jam insigni pietatis, doctrinae, virtutumque omnium splendore prælucréret, a pluriis Episcopis optabatur, ut in suis Ecclesiis Canónicus eligeretur: ipse astem ad sacram solitudinem tantum spirans, in monastério de Sanctis Crúcibus, Cisterciensem Ordinem ingrüssus est. Multis a professione monastica in omni virtute transactis annis, Abbes eidem cœnobio est præfector, ut castoris suæ doctrinae et virtutis exemplo præfret. Ad viri Dei impérium, creaturæ, tam irrationalēs, tum etiam insensibiles, naturæ vim cohibebant; prophetæ spíritu afflatus, plura humanae cognitioni prorsus impervia prædicébat.

R. Invéni David.

Lectio v.

Cum in ipsum aliquando nocturno mulieres procáces oculos injecissent, ejisque pulchritudinem, dentiumque candorem immódice commendássent, castitatis, et pudicitia studiosissimus, in se ipsum savieus, et indignatus, divino Spírito impellente, dentes sibi lâpide confrégit, nullum detriméntum in esu, et in conciōnibus, ex ea lésione perpessus. Virtutibus itaque, et signis Bernárdus, in univerſa Hispania, et Gallia célebris, Ausetanae, seu Vicénsis Ecclésia, invitū licet et reluctans, et nonnisi auctoritate Apostólica compulsus, consecratur Episcopus, communī Cleri, et populi acclamatiōne. In hac quidem dignitati emicuit Bernárdus nli vir vere apostolicus; qui boni Pastoris partes fidelissime adimplens, singulis

diebus Dominicis ad populum concionem habebat, pupilos, et viudas tuebatur, agris subveniebat, pecunia pauperes, j淫ones egéños, scholis addictos elermósynis juvábat, et diocésim propriam sepe sepius per seipsum visitabat. A Gregorio Nono Pontifice Máximo, contra heréticos, tunc temporis per Hispaniam, et Galliam gravantes, beatus Præsul, una cum duabus Fratribus Ordinis Prædicatorum, Inquisitor, et Judge instiitutus est.

R. Póneui adjutórium.

Lectio V.

Nec bis contentus, infidèles plúrimos verbo prædicacionis ad christianam fidem cognitionem adduxit, collectoque milite, non paucas paganorum urbes expugnávit, in quibus, expulsis Mahometanis, veram Religionem stabilisvit. Acérbitus exstitit proprii corporis castigátor, et aliquando pro levi culpa suos artus cíngulo férreo tam stricte circumligávit, ut sibimet grave vulnus inflixerit, quod cíngulum tam nonnisi calitus admónitus, depósuit. Cum ad propriam Sedem sanctus Episcopus reverterebatur, multoties urbis campána ultra pulsabant, quo signo cives Pastóris sui advéntum agnoscébant. Inexplébili charitati indulgens, aliquando tribus uarum racémis, omnia domus sue dolia vino replévit; quod cum singulis diebus inter pauperes abundanter distribueretur, divinitus augebatur; idemque de pánibus inter egéños dispensalis intérduum evénit. Mérius staque et virtutibus clarus, anno saldatis millésimo ducentésimo quadragésimo tertio, sanctissimam vitam pari morte concldit, multis adhuc post obitum coruscans miraculis, ita ut centum et amplius authentice comprobata in Ecclésia Vicenzi facta legántur, et ejus festum Officio ecclésiastico in ea diocési celebrarétur.

R. Iste est qui.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio VIII. Cap. 18.
In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sunt iambi vestri preceptri, et lucernae ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Serm. 16. in Cant.
In Evangelio Dóminus illos affírmat esse bátoes, quos cum vénérerit, invénérerit vigilantes Boni namque, sollicitique pastores impinguare pecus non cessant bonis lætisque exemplis, et suis magis, quam alienis. Nam si alienis, et non suis, ignominia est illis, et pecus ita non proficit! Si enim, verbi causa, ego, qui videor inter vos pastoris gérere curam, vobis opposdero Moysi mansuetódinem, patiētiā Job, misericordiam Samuélis, David sanctitatem, et si que sunt ejusmodi exempla bonorum, immensis ipse, et impatiens, atque immisericors, et minime sanctus: sermo, ut rereor, minus sapide evéniet, et vos minus ávide capítelis. Verum hoc supérnum pietati relinquo, ut quod minus vobis ex nobis est, ipsa supplicat: et quod perperam, ipsa corrigit.

R. Amávit eum.

Lectio VIII.
Nunc vero bonus Pastor hoc quoque curabit, ut secundum Evangelium inveniatur habere sal in semelipto, sciens quod sermo sole conditus, quantum placuerit ad gratiā, tantum pródierit ad salutem. Unde qui ávide nimis honóribus inhiant, minus pròvide grávibus se suppónunt onéribus, expónunt periculis, nec sciunt ad quid vénérint, sicut scriptum est: Amice, ad quid venisti? Nisi fallor, ad solam civitatis custodiā, ut, quantum satis est, procureretur, opus est viro forti, spirituāli, fideli: forti, ad pro-

pulsandas injurias; spirituali, ad reprehendendas insidias; fideli, qui non quæ sua sunt querat.
¶ Sint lumbi.

Lectio ix.

PORRO autem, ad mores honestos, vel corrigendos quis non liquido agnoscet, pernecessariam fore cum multa quidem diligentia disciplinae censuram! Ea propter, omnis, cui hoc opus incumbit, opertet fervent zelo illo, quo accensus praecipuus ille amulatator sponsus Domini aiebat: Aemulor vos Dei simulatione: desponti enim vos uni viro, virginem castam exhibere Christo. Jam quomodo in pascua divinorum educet eloquiorum greges dominicos pastor idiota? Sed et si doctus quidem fuerit, non sit autem bonus, verendum ne non tam mitriat doctrina uberi, quam sterili vita nocet. Témere itaque, et in hac parte hoc onus subitur, absque scientia pariter vitaque laudabili.

Te Denm laudamus.

DIE XXV. OCTOBRIJS.

In Festo SS. Gavini, Prothi et Januarii, Martyrum Turritonorum.

Duplex.

Omnia de Com. plur. Mart. præter seq.

Oratio.

Deus, qui per beatos Martires tuos Gavnum, Prothum, et Januarium, Ecclesiam tuam mirabiliter illustrare dignatus es: concéde nobis famulis tuis; ut quos patrónos venerámur in terris, intercessores habere mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Com. SS. Chrysanthi, et Dariae, MM. Anna. Vestri capilli. V. Exultábunt.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PROTHUS sacerdos, et Januarius diaconus, Túribus in Sardínia nati, quo tempore Diocletianus Imperator insatiabilem

crudelitatem in Christianos exercébat, Romam profecti, et a Cajo sanctissimo Pontifice ordinati, atque in Sardíniam reversti, sedem Christi Túribus predicabant, Desque grata aspirante, plures gentiles ad veri Dei cultum perduxerunt: inter quos maxime enstuit Gavinus romanes miles, ex præclara (ut fertur) Sabelliorum famlia. Quia de causa bárbari præsidis jasse comprehensi, diuturno carcere macerati, in equidleo suspensi, ferreis ungulis dilaniati, variisque tormentorum generibus vexati sunt; sed, Deo protegente, illæsi ab illis evasérunt.
¶ Sancti tui.

Lectio v.

Mox Prothus presbyter in Herulis insulam, quæ Linaria vulgo dicitur, tunc nōxiis assalibus refertam, jubente preside, deportatus fuit, ut a feris devoraretur; ubi cibo, atque omni humana ope penitus destitutus, multis calamitatibus vexatus fuit; sed divinis laudibus intèndens, ab eo, qui dat escam esuriéntibus, mirabiliter extritus, hoc etiam suis precibes impetrassè dicitur, ut omnes nōxiæ feræ in ea insula, ac vicina Sardinia usque in præsentem diem extinctæ omnino fuerint. At vero Januarius junior, donis, et blanditiis tentatus ut a fide desiceret, in ejus confessione immobile perseveravit. Quare præses novis eum tormentis, simul cum Protho, quem ab exilio revocáverat, subjécit, et Gavino militi utrumque traxit custodiendum. Porro Gavinius ab ipsis ad Christum convérsus, et aqua salutari ablutus, liberos illos dimisit, quod insatates eos, et sine causa vincitos diceret.

¶ Vérbera carnificum.

Lectio vi.

In cum tyranno innotuisset, suis iónibus, et illécebris ad idolorum cultum Gavnum revocare conatus est; quem in suscep-

religione constantissimum repertum, capitali sententia punfri mandavit in portu Balagai, quo loco etiam Prothus, et Januarius, qui in suburbano Túrrum loco latentes, ab ipso Gavino in visu ad martyrii palmam invitati fuerant, decollati sunt die vigésima quinta Octóbris. Horum corpora, tyranno imperante, in mare projecta, mox ab incolis christiani juxta littus reperta et in Ecclesia magnificissime exstructa, a eorum nomine consecrata, collocata fuérunt, ubi a toto Sardiniæ regno, et præcipue a provincia Turritana, quæ in honorem sancti Gavini mensem Octóbris sanctum Gavínum appellat, ingenti concursu, et populi veneratione coluntur.

R. Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homiliâ in Evang. Cum audiéritis, de Com.

Lectio ix. de SS. MM. Chrysantho et Daria, ut in Breviario, cum eorum Comm. in Laud. Aña. Istórum. **y.** Lætámini.

DIE XXV. OCTOBRIS.

Vel alia die.

In Festo S. Fructi, Conf. et Ecclesiæ Segoviensis Patroni.

Duplex.

Ad Vesperas Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica et loco ult. Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes.

Hymnus.

SURRABA tecta cívium,
Vulgi coronas móbilis,
Et detrahéntes círculos
Vitare, Fructe, cògitas.
(oculta erémi pénétras;
Lates cavérnis ábditus,
Mundi ut nocéntis oculos
Ut basilisci fúgias.
Te solitudo récreat,
Tranquillitatis sòcia;
Vita mundánis hórrida,
Cœlestibus gratíssima.
Montis cacúmen árdui,
Per sémitas diffíciles,
Ascéndis, ut pervénias
Virtutis ad fastigium.
Gloria tibi, Dómine,
Fœcundæ fructus Virginis,

Qui ligni vitæ fructibus
Béatum Fructum réficiſ.

Amen.

y. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. **R.** Stolam gloriæ induit eum.

Ad Magnificat. Aña.
Respít Dóminus humilitatem
servi sui, et magnificávit eum:
suscepit eum in pace, et dedit
illi corónam gloriæ.

Oratio ut ad Laudes.

Comm. SS. MM. Chrysanthi
et Dariae, ut in Breviario.

Ad Matutinum, Invitatorium:
Laudémus Deum nostrum, *
In confessióne beati Fructi. Ps.
Venite.

Hymnus.

Ut montis alti vérticem
Calcáre Fructus cónsigit,
Atque inde tamquam e spécula:
Totum Deo se dévolet,
Virtutis armis cíngitur,
Corpus premit jejúnio,
Cor pane cœli réficit.
Munitus his præsidiis,
Retundit arma dæmonis,
Mauros furéntes térritat
Vir inclytus miráculo.
Excélsa montis pécutit,
Divisit rupem báculo,
Profundum vallis cérritur,
Terrore victis hóstibus.
(Gloria tibi, Dómine,
Fœcundæ fructus Virginis,
Qui ligni vitæ fructibus
Béatum Fructum réficiſ.

Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Plantátus secus decúrsus
aquárum fructum suum dedit
Fructus in tempore suo. Psalmi
de Com. Conf. non Pont.

Aña. Constitutus in monte sancto
Dómini prædicávit præcéptum
ejus, et gloriā ejus.

Añz. Voce mea ad Dóminum
clamávi, et exaudiuit me de
monte sancto suo.

y. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. **R.** Stolam gloriæ induit eum.

Lectiones, justus si morte,
de eodem Communi.

R. j. Beatus vir qui inventus est sine mácula, et qui post aurum non abiit, nec sperávit in pecúniæ thesáuris. * Ideo stabilita sunt bona illius in Dómino. y. Qui pótuit tránsgressi, et non est transgréssus, facere mala, et non fecit. Ideo.

R. ij. Fructum deduxit Dóminus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam Sanctórum, * Et complévit labóres illius. y. Magnificavit eum in conspéctu géntium, et dedit illi corónam glória. Et.

R. iii. Fructus germinabit sicut lilium : * Et florebit in aeternum ante Dóminum. y. Plantatus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Mirificavit Dóminus servum suum Fructum, et exaudívit eum clamantem ad se. Ps. 4. Cum invocarem. ibid. in ij. Noct. Aña. Admirabile est nomen tuum, Dómine, quia glória et honore coronasti servum tuum, constitutus eum super opera manuum tuarum. Ps. 8. Dómine Dóminus noster. ibid.

Aña. Dedit mihi pennas colúmbæ, elongávi fugiens, et mansi in solitudine. Ps. 81. Exaudi Deus orationem meam, et ne despéxeris, ut Fer. iv. ad Matut. y. Os justi meditabitur sapiéntiam. R. Et lingua ejus loquétur iudicium.

Lectio iv.

Ex manuscriptis eccl. Segov.

Fauctor civis Segoviensis mundi fugiens illécebras, peccata, quibus implicata erat Hispánia, perhorréscens, amplissimo patrimonio pauperibus distributo, in vastam erémum territorii Septempublicensis secéssit. Ubi a saeculi curia abstráctus angélicam vitam duxit, duobusque fratribus Valentino, et Engrátia comitibus adhibitis, monásticam vitam mirifice excóluit. Vix dici potest, quæ et quanta sit loci aspéritas: solum enim accipítibus pervia, juniperis referita, Oásim ma-

gnam, vel Libyam solitádines rédelet. Ibi vigiliis, jejániis, et orationibus inténtus, pro sensu, et tolius populi peccatis assidue Dóminum deprecabatur, corporeaque longa inedia, cilicio, et cameoñia in servitatem spíritus redacto, in maximam celestem pervenit contemplatiōnem.

R. Cum vidérem iniquitatem, et contradictionem in cavitate, elongávi fugiens, et mansi in solitudine: * Ut salvum me faceres a pusillanimitate spíritus, et tempestate. y. Dediisti mihi, Dómine, domum in solitudine, et tabernaculum meum in terra salutis. Ut.

Lectio v.

O virtus et alii præclaris virtutibus auctus, Deo dilectus, hominibus charus, Sarracenis fidei inimicis infensus esse coepit; quos ille, zelo fidei accusans, a nefaria Mahometi secta opere, et sermone avértere combattere. At illi, univera jam australi Hispania vastata, reliquas civitates, tempora, ipsam religionem populabandi, immenso eum occidendi flagrantes desiderio, ad páuperem ejus cellulam accesserunt. Ille autem divina fultus virtute, martyrii cupidissimus, illis obviā factus (Deo sic volente) non solum ictus impiorum evasit, sed rupis interruptio (quæ adhuc integræ perseverat) elusit, juréque cum Propheta occisus: Non timébo militia populi circumdantis me, quia Dóminus suscepтор meus.

R. Omnes gentes circuiderunt me: * Et in nomine Dómini, quia ultus sum in eos. Circumdedérunt me sicut apes in spinis. Et.

Lectio vi.

Multis ergo pro Christo extis labóribus, tandem plenus diérum, proiectaque aetatis, annum agens septuagésimum tertium, octavo Kaléndas Novembbris, anno salutis septuagesimo décimo quinto, obdormivit in Dómino. Cujus mors quam-

plurimis est nobilitate miraculis. Multi enim a variis languoribus detenti, ejus intercessione pristinam salutem adepti sunt. Inter quae illud est mirabile, quod mulier quae devotione ergo monachis monasterii (quod ex cellula sancti viri munificentia regia erectum est) inserviebat, ob zelotypiam viri ex altissimo loco praecipitata, incolumis, et illæsa evaserit, magnificans Deum, qui gloriósus est in Sanctis suis. Unde factum est, ut recepta ex Mauris inclita civitas Segoviensis, et post multa temporum curricula quasi jure postlimini in cathedralem restituta, sub Callixto Secundo, anno Domini millésimo centésimo vigésimo tertio, eum Titularem sibi asciverit, de tantisque Patróno gloriétur. Cujus auspiciis ingentia a Dómino quotidie percépit beneficia, quem decet glória et impérium in saecula saeculorum. Amen.

ii. Consolabitur Dóminus servum suum, et ponet desértum ejus quasi delicias, et solitudinem ejus quasi hortum Dómini. * Gaudium et lætitia iavenietur in ea, gratiarum actio, et vox laudis. v. Lætabitur deserta, et in via: et exultabit solitudo, et floribet quasi lilium. Gaudium. Glória Patri. Gaudium.

In tertio Nocturno.

Aña. Dómine, iste Sanctus habitabit in tabernáculo tuo, et requiéscet in monte sancto tuo, Psalmi de Communi.

Aña. Desiderium cordis ejus tribuisti ei: posuisti in capite ejus corónam de lápide pretioso.

Aña. Innocens manibus, et mundo corde ascendet in montem Dómini: stabit in loco sancto ejus.

v. Lex Dei ejus in corde ipsius. R. Et non supplantabuntur gressus ejus.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio viij. Cap. 19.

In illo tempore: dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus Totum Hisp.

ómnia, et secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua. Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Decl. de Evang. hujus verbis.

Abitura, verba lectiōnis hujus ea esse, de quibus ad immortalem Sponsum a finibus terræ clamat Ecclesia: Propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras. Haec nempo sunt verba, quæ contémptum mundi in universo mundo et voluntariam persuasere hominibus paupertatem. Haec sunt, quæ monachis claustra replent, deserta anachorétis. Haec, inquam, sunt verba, quæ Egyptum spoliavit, et optimæ quæque ejus vasa diripiunt. Hic sermo vivus et efficax, convértens animas felici emulatiōne sanctitatis, et veritatis promissiōne fideli.

R. Euge serve bone, et fidélis, quia super pauca fuisti fidélis, supra multa te constituam: * Intra in gaudium Dómini tui. v. Dómine, quinque talénta tradisti mihi: ecce alia quinque superlucratus sum. Intra.

Lectio viij.

NAM et mundus transit, et concupiscentia ejus, et relinqueremus haec magis expedit quam relinquemus. Ecce, inquit, nos reliquimus ómnia, et secuti sumus te. Nimisrum, quia exultavimus ut gigas ad currēndam viam; nec currēndem sequi pôterem oneratus. Sed neque inutilis committimmo pro eo, qui super ómnem est, ómnia reliquisse. Nam et simul cum eo donantur ómnia, et ubi apprehenderis eum, erit unus ipse ómnia in ómnibus, qui pro ipso ómnia reliquerunt. Ómnia sane dixerim, non tantum possessiones, sed et cupiditatem, et eas maxime. Plus enim concupiscentia mundi, quam substânia nocet.

i. Vos, qui reliquistis ómnia, et secuti estis me, * Centuplum accipietis, et vitam æternam possidētis. v. Cum séderit Filius hominis in sede majestatis

suæ, omnes qui reliqueritis patrem. aut matrem, aut agros propter eum. Céntuplum. Glória Patri. Céntuplum.

Lectio ix. de SS. MM. Chrysantho et Daria, et eorum Com. in Laud. ut in Brev.

Cum autem transfertur, et ubi est Patronus, dicitur sequens

Lectio ix.

Acr ergo, qui relinqueret univer- vèrsa dispónis, te quoque inter relinquenda narrare memento; imo vero maxime, et principaliiter abnega temetipsum, si deliberas sequi eum, qui exinanivit propter te semetipsum. Pone gravissimam sacerdinam, pone asinariam molam, terram molem. Pone illa quinque, non hominum plane juga, sed boum, quæ tibi insipienter emisti; aliòquin sequi sponsum, et venire ad nuptias spirituales, quinaria hac pressus et oppresus corporis sensualitate, non poteris: sed etsi novissime veneris, et pulsaveris, minime profecto aperiétur tibi.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES, et per Horas, Añm.

1. Dicite Fructo, quóniam bene fructum adinventionum suarum cōmedet. Psalmi de Dominica.

2. Date ei de fructu manuum suarum, et laudent eum in portis opera ejus.

3. In terra deserta, et invia appáruit mihi Dóminus, ut vidérem virtutem suam, et gloriam suam.

4. Pinguéscent speciosa deserti, et húmiles corde benedícent Dómino.

5. Beneplácitum fuit Dómino in servo suo Fructo, et exaltávit mansuetum in salutem.

(capitulum. Eccli. 48.

DIRECTUS Deo, et hominibus, cuius memoria in benedictione est: similem illum fecit in gloria Sanctorum, et magnificavit eum in timore inimicorum.

rum, et in verbis suis monstra placavit.

Hymnus.

JAM plenus annis, próximus

Vite fugacis ultimo,
SOLVI caténis cōporis,
Et esse cum Christo cupit.
M atúrus ævo præcœs
Offérre fructus appetit,
Deoque grates reddere,
Ut terra cultori suo.

O Fructe, flos, et arboris
Propago secundissima!
Cujus sub umbra civitas
Segoviensis récubat.
Tuis obumbris civibus,
Ut absit aestus criminis:
Illisque ut afflet impetra
Cœlestis aura Pneumatis.
Glória tibi, Dómine,
Fœcundæ fructus Virginis,
Qui ligni vitæ fructibus
Beatum Fructum réfici.

Amen.

v. Justum deduxit Dóminus per vias rectas. R. Et ostendit illi regnum Dei.

Ad Benedictus. Añm.

O beata Fructe, dulcis patrōe,
advocate fidélis! Tu glória Fœclésie, lœtitia civitatis, honorificentia populi nostri: vere fructus terræ, quam visitavít óriens ex alto.

Oratio.

Adesto, Dómine, populo tuo.
A ut beati Fructi Confessoris
tui mérita præclaræ suscipiens,
ad impestrādam misericordiam
tuam semper ejus patrocinium
adjuvavéatur. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Añm.

Date ei.

Capit. Diléctus, ut supra.
R. br. Amávit, de Communi.

Ad Sextam. Añm.

In terra deserta.

Capitulum. Eccli. 48.

In fide, et lenitatem ipsius sanctum fecit illum Dóminus, et ostendit illi gloriam suam, et dedit illi coram præcepta, et legem vitæ et disciplinæ.

R. br. Os justi.

Ad Nonam. Añm
Beneplácitum fuit.

Capitulum. *Sap. 10.*

CUSTODIVIT eum Dóminus ab inimicis, et a seductóribus tutávit ihum, et certámen forte dedit ei, ut vñceret et sciret, quóniam ómnium poténtior est sapiéntia.

R. br. Lex Dei ejus.

In ij. Vesp. omnia ut in j.

Ad Magnificat. Aña.

Hódie Fructus, sárcina carnis depósita, cœlum lætus ascéndit. Hódie fortis athléta, victo munndo, comitántibus Angelis coronañatur. Hódie fidélis servus talénta sibi crèdita duplicita repórtans, in glóriam Dómini sui gaudens intróducitur, alleluia.

DIE XXIX. OCTOBRIS.

In Festo S. Narcissi, Episcopi et Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart., præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Narcíssum, Mártyrem tuum atque Pontíficem, illústri láurea decorásti, ejusque corpus admirabili integritaté clarificas: concéde propítius: ut, ejus deprecatione, incorrupta gáudia felicitatis æternæ consequámur. Per Dóminum nostrum.

In primo Nocturno.

De libro Jósue.

Lectio j. *Cap. 2.*

Misit igitur Jósue filius Nun de Setim duos viros exploratóres in abscondito, et dixit eis: Ite, et consideráte terram, urbémque Jéricho. Qui pérgentes ingréssei sunt domum mulieris meretrīcis, nōmíne Rahab, et quievérunt apud eam. Nuntiatumque est regi Jéricho, et dictum: Ecce viri ingréssei sunt huc per noctem de fíliis Israel, ut explorárent terram. Misítque rex Jéricho ad Rahab dicens: Educ viros qui venérunt ad te, et ingréssei sunt domum tuam: exploratóres quippe sunt, et omnem terram consideráre venérunt. Tollénsque mulier viros, abscondit, et ait: Fátor, vené-

runt ad me, sed nesciébam unde essent: cumque porta clauderé tur in ténebris, et illi páriter exiérunt, nescio quo abiérunt; persequímini cito, et comprehendétis eos.

R. Exploratóres evangélicos, Narcíssum et Felicem, Afra métrix hospitio excépit, * Et Dei ministros a paganórum insidiis liberavit. v. Felix muller, quæ bonum opus operata est. Et Dei ministros.

Lectio ij.

IPSA autem fecit ascéndere viros in solárium domus suæ, oportuítque eos stípula lini, quæ ibi erat. Hi autem, qui missi fuerant, secúti sunt eos per viam quæ dicit ad vadum Jordánis: illisque egréssis statim porta clausa est. Necdum obdormferant qui latébant, et ecce muller ascéndit ad eos, et ait: Novi quod Dóminus tradiderit vobis terram: étenim irruit in nos terror vester, et elanguérunt omnes habitatores terræ. Audívimus quod siccáverit Dóminus aquas maris Rubri ad vestrum intróitum, quando egréssii estis ex Ægypto: et quæ feceritis duobus Amorræórum régibus, qui erant trans Jordánum, Sehon et Og, quos interfecistis.

R. Abjécta ad Narcíssi pedes Afra, dixit: Obseoro te, Dómine, * Ut me fácias mundéri a peccatis meis. i. Beata est fides tua, o muller! faciémus in te misericordiam, et veritatem. Ut.

Lectio iii.

Erébus audientes pertimuitus, et elánguit cor nostrum, nec remansit in nobis spíritus ad intróitum vestrum: Dóminus enim Deus vester ipse est Deus in cœlo sursum, et in terra déorsum. Nunc ergo juráte mihi per Dóminum, ut quomodo ego misericordiam feci vobis- cum, ita et vos faciatis cum domo patris mei, detisque mihi verum signum, ut salvétis patrem meum et matrem, fratres ac sorores meas, et ómnia quæ

illorum sunt, et eruatis animas nostras a morte. Qui respondērunt ei: Anima nostra sit pro vobis in mortem, si tamen non proditoris nos. Quumque tradiderit nobis Dominus terram, faciemus in te misericordiam, et veritatem. Demisit ergo eos per funem de fenestra: domus enim ejus hærabat muro.

v. Narcissus Episcopus tribus vulnēribus feliciter occubuit, * In confessione sanctissime Trinitatis. v. Hic est bonus Pastor, qui animam suam dedit pro omnibus suis. In. Gloria Patri. In. In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex Brev. Gerundensi, Aug., et aliis monumentis.

SANCTISSIMUS pater, et Episcopus noster Narcissus, quo tempore servébat Diocletiani persecutiō, in Rhétiam provinciam, divino móniū, cum Felice diácono suo profectus, Augústam Vindelicórum appulit. Quo cum pervenisset, ad Afræ domiciliū divérit. Afra vero, etsi mētrix, comperto tamen eum esse Christianórum Episcopum, Dei spíritu commota, resipuit, et ad illius pedes se abjécit. Bono autem animo esse jussa, cum Narcisso, et Felice in oratiōne pernoctávit. Circa autem noctis gallicinum, cum lumen candilæ extinctum esset, orante Narcisso, lux e cœlo delapsa diversorium occupavít. Orto jam sole, Narcissum et Felicem occultávit Afra, et indagatōres ab infideli bus missos elūsīt. Pulso postea inde dæmone, qui semel iterumque se vidéndum præbuerat, multa patrata sunt a Narcisso miracula, quibus Afram, et ejus ancillas, Dignam, Eunómiā, et Eutropiam, Iuliariumque ejus matrem ad fidem convérbit, et salutari aqua perfudit. A. Honestum fecit.

Lectio v.

In ea urbe aliquandiu cum Felice commoratus Narcissus multos ad christiānam religiō-

nem alléxit, et consecrata in Dei cultum Hilariam domo, et Iony-
sio, antea Zózimo, Afræ aváculo, ad sacerdótium evēcō, et Episcopo creāto, post novem menses, in excoléndis finib⁹ ammis consūptos, revērsus est Gerúndam, atque ibi, tamquam in legítimo solo, integrum triennium pósuit in amplificanda Christi fide. Quo ex labore collégit uberrimos fructus. Sed cum adhuc eo tempore Diocletiani crudélitas ubique terrarum in Ecclesiā savíret, sanctissimus Pónifex, dum Sacris operarētur, gráviter in gátture, bámero, ac sura vulneratus, martyrii palmam obtinuit, quarto Kalendas Novembrib⁹, anno circiter ducentésimo nonagésimo séptimo.

vii. Desiderium animæ.

Lectio vi.

EJUS corpus, a Christianis subdūctum, in eodem templo, ubi passus ipse est, religiose asservatur, quod olim sancta Maria extra muros dicebatur, postea vero in honorem sancti Felicis martyris Africani dicatum est. Cláruit multis miraculis, præsertim prodigiosa quadam integritate, ad hodierū usque diem, rubescente etiam nunc cires talum eo crux, qui e vulnera desfluit. Fuit etiam illud celeberrimum, quando sub Petro Arragónie rege, capta per Philippum, Gallorū regem, Gerúnda, emissā sunt divinitus ex Narcissi tumulo ultricium muscarum examina, quæ mortiferis aculeis, edita ingenti strage, violati per summum nefas templi ac sepulchri vindices extitère.

viii. Stola jucunditatis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum freumenti cadens in terram mo-

tuum sacerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 65. in Joannem.

Quid signat granum frumenti, nisi cadens mortuum fuerit? De cruce liberatur, ne perturbarentur. Cum gentiles accesserunt, tunc mortuum esse, hoc, inquit, maxime populos adducet, et mei augabit præcolum. Inde cum non ita verbis persuadere, rerum experientia id aggreditur, inquiens, hoc in frumento contingere, ut mortuum majorem fructum asserset. Quod in seminibus hoc evenerit, multo magis in me. Sed non intellexerunt discipuli, quid dicaret; ideo frequenter idem repetit Evangelista, excusans quod postmodum fuderint.

R. Corona aurea.

Lectio viii.

TALIS, de resurrectione disputans, rationem Paulus attulit. Quam igitur habebunt execrationem, qui resurrecti non credunt, cum in seminibus et plantis quotidie hoc videamus, ac etiam in nostro genere? Primum enim corrumpi semen opertet, inde fieri generationem. Omnis autem, cum Deus aliquid facit, nulla opus est ratione. Quomodo nos ex nibilo fecit? Hoe ad Christianos dico, qui se dicunt credere Scripturam. Ego autem et aliud dicam ab humanis rationibus. Alii malitiam, alii virtutem sectantur: sed malitia sectatorum multi feliciter in ultimam pervenerunt senectutem, virtutis autem e contra.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

Quomodo ergo pro meritis unusquisque accipiet?

Quando? Certe, inquiunt, sed corpora non resturgent. Nonne audiunt Paulum dicentem: Opertet autem corruptibile hoc induere incorruptionem? Neque animam intelligit, quippe que-

non corrumpitur, et resurrectio de mortuo dicitur: Cœdicit autem corpus. Quare vero corporis resurrectionem negas? An non possibilis Deo est? Quod dicere, summam amētiā est. An non decet? Quāmōbrem? Ut corruptibile, quod et labōris est et mortis particeps, in premiis communīcet.

Te Deum laudamus.

Ad Benedictus, Aña.

Venerabilis Pontifex Narcissus, post laudabilem Africā conversionem, ad Hispaniam profectus, Gerundam rediit, ubi ad martyrii palmam feliciter pervenit.

DOM. ALIQUA NOVEMBRIS.

Festum Patrocinii B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Brev.

DIE III. NOVEMBRIS.

In Festo SS. Innumerabilium Martyrum Cæsaraugust.

Duplex.

Omnia de Communi plurimi Mart., præter seq.

Oratio.

Respice, quæsumus, Domine, familiam tuam, et praesta; ut sanctorum innumerabilium Martyrum intercessione munta, ab omni sit culpa defensa. Per Dominum.

Commemorat. Octav. omnium Sanctorum.

In j. Nocturno Lectiones. Itatres, Debitores, de Com. In secundo Nocturno.

Lectio iv.

INNUMERABILIS Martyres Cæsaraugustani eo tempore passi sunt, quo impius Daciānus a Diocletiano et Maximiāno Imperatoribus in Hispaniam missus est, ut christianum nomen deliceret. Qui Cæsaraugustam urbem ingrediens, tyrannicum edictum promulgari jubet, ne quis Jesum cöleret: qui vero contra jussa saceret, gravi supplicio plecteretur R. Sancti tui.

Lectio v.

Cum nec minis, nec suppliciis mentes Christianorum a veri-

Dei cultu avértere posset Daciá-nus, jubet Christiános omnes ab urbe expelli, ut eos ex occultiis locis subito prosiliéntes armatōrum cūnei trucidarent. Facto præcónio, sacer omnis Christia-nórum convénitus ovánter exsílīum ampléctitur, longe secum mélius agi putans, si in ferárum recés-sibus, quam inter idóla vana cum impiis hominibus habitáret. Progrediénti dénique utriúsque sexus innúmera turba, ab in-quis satellitibus trucidata est. Verum nondum sanguine Chri-stianórum exsaturátus Præses, jubet jacéntium cōpora in unum cōgeri.

R. Vérbera carnificum.

Lectio vij.

Et ut tamquam criminosi pu-níri videréntur, omnes diver-sorum scélérum reos, qui in cácerum ergástulis tenebántur, intérfici jussit, et illórum cō-pora Christianórum corpóribus congésta aggregári, et ómnia simul ignib⁹ cremari. Sed divi-no nutu sic separáta sunt, ut Mártyrum cíneres, velut frumenti cándida massa, in portiúnculas conglobati fúerint: aliis vento spargéndis remanéntibus. Visunturque hodie Mártyrum cándidi globi nitorem sanguíneum sa-crárum victimárum apérte de-monstrantes.

R. Tamquam aurum.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Hæc mando vobis, ut in Festo SS. Apost. Simonis et Judæ, die xxviiij. Octobris.

In Laudib⁹ fit Commemorat. Octavæ.

Vesperæ a Capitulo de seq. Commem. præc. Oct. omnium SS. ac SS. Vitalis et Agricolæ Mart. ut in Brev. sed v. Exaltent justi in conspéctu Dei. R. Et delecténtur in latitia.

DIE XV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Eugenii Martyris, Archiep. Toletani et Patroni.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter seq.

Oratio.

Deus, qui præséntem diem beati Eugenii, Mártyris tui atque Pontificis, martyrio consecrasti: præsta propitius; ut cujus annua celebritate lætamur, ejus méritis, donum tuæ gratiæ conseqamur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones, A Miléto, de Communi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex Brev. Mart. et Hist. antiqua et vita Gerardi Abb. Brondoniensis, in qua multa dicantur de miraculis S. Eugenii. Habetar apud Sariam, t. 5.

En discípulus, primus Toletanus Episcopus fuit. Qui Dionysio magistro suo ad Galliam erudiéndam relicto, ipse ad Hispaniam Evangeliū luce illustrandam profectus, in Intima provínciæ delatus, Tolétum venit: ubi plúrimos filios Iesu Christo pérperit, parénsque Ecclesiæ Tolétanæ, atque institutor fuit. Quam Ecclesiā a se fundatam, ut magis stabiliret, et commanidicatis consiliis amplificaret, ad Dionysium rediit in Galliam. Quo tempore Domitiano Imperatóre secundam in Christiános persecutiōnem movente, a Sisiani præfecti satellitibus comprehensus, ad Disolum (quod oppidum non longe a Lutétia Parisiórum abest) de fide sua interrogatus, Christum verum et solum Deum se pia mente cōlere magna libertate proféssus est. Quia in confessiōne ab impietatis misericordia gladio percussus, martyrio coronat̄ decimo séptimo Kalendas Decembri.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Corpus Eugenii, ne a Chri-stiánis honore afficerétur, in lacum Marcásium, ei loco pro-pinquum ubi occisus est. a Gentilibus projectum, multis sǽculis latuit: donec bestias Dionysius Areopagita Hieréb-dum, quendam virum nóbilem,

gravi morbo oppr̄essum , per quiétem admónuit , ut fratris sui ac discípuli Eugénii corpus ex Marcasio lacu , ubi adhuc jacébat , extractum honésto loco collocáret . Sanitati restitutus Hieróldus , conféstim divína jus- sa exequitur : in ignóbili loco nóbile corpus invénit , integrum prorsus atque incorruptum : in Diolo 6ppido magnifice cónudit , ubi étiam templum hac de causa consecratum est . Inde novo item miráculo in Ecclésiam sancti Dionysii ad Lutétiam Parisiórum póstea translatum est .

¶ Desidérium ánimæ .

Lectio vj.

NAM cum pópuli ex Diolo sp̄appa , Dei placándi causa , ad ædem divi Dionysii aliquándo profecti essent , corpúscles Eugénii magna veneratione secum detulíssent , ut eo vidélicet deprecatóre cōmpotes voti a Deo fierent , atque , omni re divína confécta , domum redire , et sacratissimas Eugénii reliquias reférre vellent , divinitus factum est , ut immobiles consistereat , nullaque vi de loco , ubi erant , dimovéri possent . Quocirca pro compérto hábitum est , Dei esse voluntátem , ut tunc quidem Eugénii corpus in eo potissimum templo hono- raréetur , ubi Dionysii corpus jacébat . Itaque Diolénsibus de amíssō thesáuro mœrōre afféctis , mónochii cœnobii sancti Dionysii , pro Dei munere læti , facile corpus Eugénii movérunt , et in sacélio parato honorifice collocá- runt : ubi claríssimis célebre signis , magna finitímorum pulórum religióne tamdiu cultum est , quoúsque : singulári Dei be- neficio , Ecclésiae Toletánæ , quam ipse fundáverat , et primus Epí- scopus réxerat , post mille quin- géntos . ferme annos redditum est .

¶ Stola jucunditatis .

In iii. Nocturno Homilia in Evangelium , Nisi granum , ut supra .

DIE XVI. NOVEMBRIS.
In Festo S. Gertrudis , Virg.
Duplex ij. classis.
Ad Vesperas , Anno .

1. In corde Gertrudis invenié-
tis me , dicit Dóminus ; complá-
cuit sibi in illa Ánima mea . Ps.
de Comm. Virg.

2. Sanctissima Christi sponsa
dilécto suo júgiter adhærébat :
et unus cum illo spíritus erat .

3. Quam pulchra es , Gertrudis , et quam decóra in delíciis :
in qua jucundam sibi Deus habi-
tationem præparávit !

4. Vivo autem , jam non ego .
vivit vero in me Christus : ego
enim stigmata Dómini Jesu in
corde meo porto .

5. Ardentissimo animárum
zelo testuábat , et omnes in vi-
scéribus Jesu Christi cupiébat .

Capitulum . Cant. 3.

INVENTI , quem díligit ánima
mea , tenui eum , nec dimittam , donec introducam illum
in domum matris meæ , et in
cubiculum genitricis meæ .

Hymnus .

GERTRUDIS , arca Núminis ,
Sponsóque juncta Vírginum ,
Da nuptialis pángere
Castos amóres fœderis .
Quadríma Christo nubilis ,
In claustra prompte cónvo-
lans ,

Spretóque nutrícis sinu ,
Sponsi requíris óscula .

Candéntis instar lilií

Odore mulces sídera ,

Et virginálí Cœlitum

Regem decóre pértrahis .

Qui vivit in sinu Patris ,

Cinctus perenni glória ,

Amánte , ut sponsus , tua

Recúmbit inter ubera .

Amóre Christum vúlneras ;

Hic te vicíssim vúlnerat ,

Tuóque cordi própria

Indrit alte stigmata .

O singuláris cháritas ,

Et mira commutatio !

Hic corde respirat tuo ,

Tu vivis hujus spíritu .

Te , Sponse Jesu , Vírginum

Beata laudent agmina ,

Patri , simul Paráclito,
Par sit per ævum glória.

Amen.

¶. Spécie tua.

Ad Magnificat , Aña.

Egredimini, et videte, filii Sion,
Gertrudem in diadémate , quo
coronavit illam Christus in die
desponsationis illius , et in die
laetitiae cordis ejus.

Oratio.

D^{omi}nus , qui in corde beatae Ger-
trudis , Virginis tuæ , jucundam
tibi habitacionem preparasti : ejus méritis , et intercessio-
ne , cordis nostri inaculas cle-
ménter absterge ; ut digna divinae
majestatis tuæ habitatio effici
mereatur. Per Dóminum.

Ad Matutinum , Invitatorium
de Communi Virg.

Hymnus.

M^{ir}ra nocturnis , modulante
lingua ,
Gessi Gertrudis celebrémus ho-
ris ,
Quæ , sacris instans precibus ,
perégit

Témpora noctis.

Ilius votis Deus obsecundans ,
Mox repentina pluvias prosdan-
dit ,
Moxque suspénsos grávidis céret

Núribus imbres.

Arva jamdudum glacie rigé-
bant ,
Corde cum mæsto miserans co-
lonois ,

Férvidis virgo lacrymis resolvit
Frígora brumæ.

Ne seges largo vitiétur imbre ,
Séduis cœlum precibus seré-
nat ,
Et graves læsi gemebunda pla-
cat

Núminis iras.

Igneis mentes pénétrat sagittis ,
Lánguidis confert animis medé-
lam ,

Alque succéndit scelerata castis
Pectora flammis.

Virginum Sponsum , Superá-
mque Regem ,

Virginum sanctæ célébrent cho-
ræ ,

Et sacram supplex Tríadem per
ævum

Orbis adscr. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. C^{on}trádis virgo quinquén-
nis in sacra religiónis horto ,
velut candens lilium , plantata .
énnium virtutum splendore
refulxit.

Aña. Ad sacrum beati Benedicti
Ordinem divinitas -vocata est ,
ut quæ Spíritus sancti donis re-
pléuda erat , Patriarcham énni-
um justorum spíritu plenum
sibi imitandum propóneret.

Aña. Factum est cor ejus tan-
quam cera igne mollita , cui
Christus divinitatis suæ sigillum
impræssit. ¶. Spécie.

De Canticis Canticorum.

Lectio i. Cap. 1.

E^{go} flos campi , et lilium con-
vallium. Sicut lilium inter
spinæ , sic amica mea inter
filias. Sicut malus inter ligna
silvârum , sic dilectus meus inter
filios. Sub umbra illius , quem
desideráveram , sedi , et fractus
ejus dulcis gáttori meo. Introdé-
xit me in cellam vinariam , ordi-
navit in me charitatem. Facite
me floribus , stipate me malis ,
quia amore längeo.

¶. In charitate perpétua dilexit
Gertrudem Dóminus ; ideo at-
traxit eam ab infantia , et duxit
in solitudinem : *Et locutus est
ad cor ejus. †. Sponsavite eam sibi
in sempiternum in fide , et in
misericordia. Et.

Lectio ii. Cap. 8.

Q^{ui} mihi det te fratrem meum
ut sugentem ubera matris meæ ,
ut invéniam te foris , et deducan-
te te , et jam me nemo despiciat * Apprehéndam te , et ducam
in domum matris meæ : ibi me
docébis , et dabo tibi poculum ex
vino condito , et mustum malum
granatorum meorum. Læva
ejus sub capite meo , et dextera
illius amplexabitur me. Adjáro
vos , filie Jerusalém , ne susci-
tétis , neque evigilare faciatis di-
nictam , donec ipsa velit. Que
est ista quæ ascéndit de deserto

dilectionis affluens, innixa super dilectum suum?

R. Gertrudis conversa ad Sponsum suum, dicébat: * Mibi adhærere tibi soli, dilectio mihi, bonum est. Tunc Dóminus inclinatus circumpletebatur eam, dicens: Et mihi a thærere tibi semper suave est, dilecta mea. Mihi.

Lectio iii.

Ponit me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum: quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus emulatio: lampades ejus lampades ignis, atque flammarum. Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem, nec Iudea obruerunt illam: si déderit homo omnem substanciam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.

R. Sapientiam Dei loquebatur inter perfectas virgines a Christo Iesu edicta: * Quem ab ipsa infântia in Sponsum elegit. V. Spiritum hujus mundi non accipit, sed spiritum, qui ex Deo est. Quem Glòria Patri. Quem.

In secundo Nocturno.

Aña. Gloriosa virgo Gertrudis, postquam migravit ad Sponsum, apparuit in vestitu deaurato, circumdata varietate.

Aña. Ancilla suæ secreta cœlestia revelavit Deus per Spiritum suum.

Aña. Semper mortificationem Christi in corpore suo circumferebat, cuius stigmata cordi suo impressa portabat. V. Adjuvabit.

Lectio iv.

GERTRUDIS virgo, Islébii in Comitatu Mansfeldensi nobilissimis parentibus nata, quinquennis Christo, cui jam nubilis erat et matûra, in monastério urbis Robardæ, Ordinis sancti Benedicti, virginitatem suam consecravit. Ab ipso in religionem ingrüssu, angelicam vitæ rationem inuit, et litteris humanioribus ac divinis apprisme exculta, ad eam doctrinæ perfec-

tiōnem pervenit, quam eruditissimi quique mérito suspicerent. Eximia fuit ejus contemplatio, in qua multis revelationibus ac visis cœlestibus a Deo illustrata, eodem inspirante, libros divinæ sapientiæ plenos conscripsit. Quamvis autem tantis naturæ et gratia dótibus eníteret, divinis frueretur colliquiis, prophetæ dono, et plúrimis esset insignita miraculis, adeo tamen sibi ipsa vilescebat, ut inter præcipua divinæ virtutis miracula, hoc unum singulare créderet, quod se indignissimam, ut dictabat, terra peccatricem sustinéret.

R. Christo confixa sum cruci: * Ego enim stigmata Domini Jesu in corde meo porto. V. Vivo autem, jam non ego, vivit vero in me Christus. Ego.

Lectio v.

Dum annum ageret trigesimum, in Abbatissam ejus prium monasterii, in quo habitum recéperat, deinde Elpediâni, sive, ut vocant, Elphiani electa est. Quo in munere per quadraginta annos, ea charitate, prudentia, et regularis disciplinae integritate se gessit, ut cœnobium domus Dei esse videretur, in qua corporati Angeli viverent sub Gertrude magistra, quæ quamvis esset omnium mater, omnium tamen se ministrum exhibebat. Cœlestis Sponsus in ejus nitido corde delicias suas collocavit, cui suorum etiam vulnerum stigmata igneo ambris stylo divinus cœlator inuissit. Hinc illa nihil, nisi Christum, loquebatur, quem in corde gestabat, qui nusquam se convenientius, quam in Sacramento altaris, ac deinde in bujus suæ dilæctæ corde, et anima inventandum pronuntiavit. Ejusdem charissimæ sponsæ sanctitatem divini sui oris confirmavit oraculo, cum testatus est, nullam tunc tempore animam in terris vivere, quæ ut illi conjunctior, ita gravior esset, et acceptior.

R. Indica nobis, quem dilit
ânima nostra: * Úbi pascas, ubi
cubes in meridie. **V.** In corde
Gertrúdis invenétis me. Ubi
pascas.

Lectio vij.

DEIPARAM Virginem, peculiari
beneficio in matrem et pro-
curatricem sibi a Christo datam,
quam cum aliis cœli cibibus
frequenter habebat spectabilem,
singulare pietate prosequebatur.
Erga sanctissimum Eucharistiae
Sacramentum, et Christi passio-
nem tanto amoris, et gratitudi-
nis sensu afficiebatur, ut tota
lacrymis liquesceret. Animas
piacularibus flammis addictas,
quotidianis sulfragiis, et assi-
duis precibus sublevabat. Zelo
divini honoris promovendi, et
procurandæ salutis proximi jú-
giter ardébat. Cum igitur fer-
ventissimo Dei amore pótius
quam morbo langueret, huic
Christus, sanctissima Matre,
dilectoque Discípulo, et candi-
dissimo Virginum choro comit-
atus, adfuit, et ejus animam
corporis solitam compagibus,
ac mirabilis pectoris explicatiōne
intra cordis sui penetráliam re-
céptam, ad cœlestem thalamum
traduxit.

R. Quæ per revelationem Iesu
Christi didicit Gertrudis, eodem
inspirante, conscrípsit: * Qui
abscondit hæc a sapiéntibus, et
prudentibus, et revélat ea par-
vulis. **J.** Lingua ejus cálamus
scribæ velóciter scribentis. Qui.
Gloria Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Añā. Induit me Dóminus vesti-
mēto salutis, et indumento læ-
titiæ circumdedit me, quasi
sponsam ornátam monsibus
suis.

Añā. Sp̄ritu intelligentiæ replé-
vit Gertrudem Dóminus: dedit
illi scientiam Sanctórum, et pô-
suit super eam sp̄ritum suum.

Añā. Ingruentem pluviam verbo
continuit, obediénte Dómino
sponsæ suæ precibus. **V.** Elégit
eam.

Lectio sancti Evangélii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

In illo tempore: Dixit Iesus
discípulis suis parabolam
hanc: Simile erit regnum co-
lórum decem virginibus: que
accipiente lámpades suas, exer-
eunt óbviām sponso, et spouse.
Et réliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Serm. 23. de verb. Dom. c. 2.

INTELLIGAMUS, charissimi, ad
omnes nos, id est, ad univer-
sam omnino Ecclésiam, istam
pertinére parabolam: non ad
solos præpositos, nec ad solas
plebes, sed prorsus ad omnes.
Quinque istæ, et quinque virgi-
nes illæ, omnes omnino sunt
ánimæ Christianórum. Sed, ut
dicámus vobis, quod, Deo inspir-
ante, sentimus, non qualescum-
que ánime, sed tales ánime que
habent cathólicam fidem, et ha-
bère vidéntur bona ópera in
Ecclésia Dei, et tamen ex ipsis
quinque sunt prudéntes, et quin-
que fatuæ. Quare ergo appellantur
sunt quinque, et quare virgi-
nes, prius videámus. Omnis
ánima in corpore ideo quinque
número censétur, quia quinque
sénsibus úlitur.

R. Apparuérunt cœlestes Spi-
rus, qui Gertrudem ad Agnus
nuptias invitabant, dicentes:
Veni, domina, quia te expectant
cœli deliciæ. **V.** Veni de Líbano,
sponsa, veni, coronaberis. Veni.

Lectio viii.

Qui ergo se abstinet ab illi-
cito visu, ab illicito auditu,
ab illicito odoratu, ab illicito
gustatu, ab illicito tactu, pro-
pter ipsam integratam, virginis
nomen accipit. Sed si bonum
est abstinére ab illicitis senti-
di móribus, et ideo unaquæque
ánima christiana virginis nomen
accipit, quare quinque admit-
tuntur, quinque autem repel-
luntur? Et virgines sunt, et repel-
luntur. Parum est quia virgines
sunt, et lámpades habent, virgines
propter abstinétiam ab

illícitis sénsibus, lámpades ha-bent, propter ópera bona; de quibus opéribus Dóminus dicit: Lúceant ópera vestra coram hominibus. Item discípulis dicit: Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardentes in manibus vestris. In lumbis accinctis virginitas, in lucérnis ardéntibus ópera bona. Si ergo ab illícitis abstinentia bona est, unde virginitas nomen accépit: et ópera bona laudabília sunt, quæ si-gnificantur lampádibus; quare quinque admittuntur, et quinque repelluntur?

R. Cum beata Gertrúdis Dei amóre langueret, appáruit ei Sponsus, quem diligébat: * Qui eam in cordis sui sacrárium ad-missam, ad colestēm thálāmum traduxit. ¶ Quæ est ista, quæ ascéndit de desérto, deliciis áf-fluens, innixa super diléctum suum? Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

ALIAS dixit prudéntes, alias stultas. Unde intuémur? Unde discérnimus? De óleo. Ali-quit magnum significat óleum: et valde magnum. Putas non cháritas est? Quæréndo díscimus, non sentíentiam præcipitamus. Unde mihi videátur per óleum cháritas significári, dicam vobis. Apóstolus dicit: Adhuc super-eminentiōrem vobis viam dé-monstro. Si linguis hóminum luquar, et Angelórum, charítatem autem non hábeam, factus sum æraméntum sonans, aut cymhalum tinniens. Ipsa est superéminens via, id est cháritas, quæ mérito óleo significá-tur: omnibus enim humóribus óleum superéminet.

Te Deum laudámus.

AD LAUDES,

et per Horas. Añ.

i. Lauda, et lætare, illa Sion: quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tui, dicit Dóminus.

i. O beata anima, quæ méritus esse sedes sapiéntie: cujus delicia sunt esse cum siliis hómi-num!

5. Annulis séptem subarrhávit me Dóminus meus Jesus Chri-stus, et tanquam sponsam de-corávit me coróna.

i. Hábuit Gertrúdis potestátem claudere cœlum nūbibus, et aperié portas ejus: quia lingua ejus clavis cœli facta est.

ii. Ancilla fidélis et sponsa électa intrávit in cor et gáudium Dómini sui, cujus amóre lan-guébat.

Capitulum ut ad Vesp.

Hymnus.
Ad sacros Virgo thálamos an-hélans,
Núptias cœlo celebrare gestit,
Et piis votis nísmium morán-tem

Próvocat horam.
Nigra cum languet, maniféstus
adstat,
Cœlitum turma comitante, Chri-stus,
Atque divini recreat jacéntem

Lúmine vultus.
Surge, conclámat, soror atque
sponsa,
En tibi pando penetrále cor-dis,
Ut triumphali reserata scandas

Sídera curru.
Ista vox omnes pénetrat medú-las,
Atque compágnes ánnimi resól-vit,
Spíritus liber volat in reclusa
Viscera Christi,
Régios Agni thálamos peténtem
Jubilans stipat Súperum coró-na,
Atque compléxus, et amica can-tat

Oscula Sponsi.
Vírginum Sponsum, Superúm-que Regem,
Vírginum sanctæ célebrent cho-réæ,
Et sacram supplex Triadem per
ævum

Orbis adóret. Amen.

v. Diffusa.

Ad Benedictus. Añ.
O dignissima Christi sponsa,
quam lux prophetæ illustrávit,
zelus apostólicus inflammávit,

**læurea Vírginum coronávit , di-
vini amoris incendium consum-
mavit.**

Ad Tertiam Capit. ut in Vesp.
R. br. de Comm. Virg.

Ad Sextam, Capitulum *Cant. 8.*

Punc me ut signaculum super
cor tuum , ut signaculum
super brachium tuum : quia
fortis est ut mors dilectio.

Ad Nonam, Capitulum.

Cant. 2.

Sunges , amica mea , speciosa
mea , et veni : columba mea,
in foraminibus petrae , in caverna
maceriae ; ostende mihi faciem
tuam , sonet vox tua in auribus
meis : vox enim tua dulcis , et
ficies tua decora.

In ij. Vesperis , Añæ.

1. **C**asta columba nudificans
in caverna maceriae sacri lateris
Iesu Christi , mel suavissimum
de petra sugebat.

2. Loquebatur Christus ad
dilectam Gertrudem facie ad faciem ,
sicut solet loqui homo ad
amicum suum.

3. Beatae Gertridis verba di-
vini erant amoris jacula : lampades ejus lampades ignis , atque
flammamarum.

4. Dilictæ animam e carcere
corporis exequente accipit Christus in ulnas suas , et cor suum
illi amanter aperto.

5. Labia Gertridis custodié-
bant scientiam , et qui in pres-
sura erant , solatiū requirié-
bant ex ore ejus.

Capit. et Hymnus ut in j.
Vesp. Ý. Diffusa.

Ad Magnificat , Añæ.
Apparuerunt cœlestes Spiritus
de cœlo descendentes in terram ,
qui Gertrudem ad Paradisi gau-
dia modulatis vocibus invitá-
bant : Veni , veni , dominina , quia
te expectant cœli deliciae , alle-
luia.

DIE XVII. NOVEMBRIS.
In Festo SS. Aciscli et Victorie ,
Martyrum.

Duplex.
Omnia de Communi plurim.
Mart., præter seq.

Oratio.

Desus , qui familiam tuam be-
torum fratrum , et Martyrum
tuorum Aciscli et Victorie glo-
riosis confessioibus circenses
et protegis : concéde propitiis :
ut quos Patronos agnoscimus .
eorum méritis et intercessio-
bus , ab omnibus adversitatibus
liberemur. Per Dominum.

In j. Nocturno Lectiones &
Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
Lectio iv.

*Ex Hispanis Breu. et antiqu.
Sanctoralibus.*

Cux Córdubæ Dion Præses
cærcores , saevos ericiatus ,
mortem déniique Christianis u-
diceret , nisi sacra continuo dis-
facerent : Acisclus et Victoria
fratres sunt ibi reperti ac
strenui , ac fortes in assortita
christiana religione , ut ad Pra-
sidem ducti , nihil se facere jussi
principum audacter prædicarent.
Quibus Dion Præses dixit : Vosse
estis , qui sacra deorum co-
munitatis ? Nos , inquit Acisclus ,
præstamus Christo vero Deo de-
bitam servitudinem ; non autem
diemónibus , surdisque lapidibus.
Erubuit Præses ad tam audax
respousum , et in ima cærcis
eos contradi præcepit , ubi co-
lesti ab Angelis cibo refecti , pè-
ster die sevissima vèrbera per-
tulerunt. R. Sancti lui.

Lectio v.

ALTERA die de carcere edeces
Iubet Præses in caminum
ignis præcipitari. Sed suscepit
ab Angelis , Deo laudes alta voce
personabant. Quare stupefactus
Dion imperat illos in flumen
cum ingentibus saxis projevit.
Non tamen ibi anglicum eis dé-
fuit patrocnum : nam medius
in fluctibus non mergebatur.
Quin media circiter nocte res
audita est , eorum vota non irrita
fore denuntians. Tunc cuncte
nube obtecti , Christum iater
dulces Angelorum conceperat
perspexerunt.
R. Vèrbera carosifum.

Lectio vi.

His perspectis, Dion rotas jubar et affirri, atque sub rotis ignem accendi, et oleum desuper infundi, ne mora ulla casset, quin Aciscus et Victoria momento consumerentur. Quibus rotis circumactis corpora certe crudeliter quassabantur. Ceterum sancti Martires precibus instabant rogantes, ut ignia extingueretur, ne Victoria Dion exultaret. Itaque subito prorumpens flamma quamplurimos deorum cultores interfecit. Prorsus cum vinci tormentis non possent, Victoria post praecisam linguam, et ubera, ex quibus lac pro sanguine fluxit, sagittis confecta est, Aciscus decollatus: ubi ob commendationem pretiosae mortis eorum eodem die in singulos annos rosae divinitus ortae colliebantur.

R. Tamquam aurum.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio viij. Cap. 5.

In illo tempore: Vnde Jesus turbas, ascendit in montem, et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua. Homilia sancti Leonis Papae.

De Festo omnium SS.

QUALIS sit igitur doctrina Christi, sacræ ipsius sententiae protestantur: ut qui ad æternam beatitudinem pervenire desiderant, gradus felicissimum ascensionis agnoscant. Beati, inquit, pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum. De quibus pauperibus Veritas loqueretur forte esset ambiguum, si dicens, Beati pauperes, nihil adderet de intelligenda pauperum qualitate, et sufficere videretur ad promerendum regnum celorum ea sola inopia, quam multi subdura, et gravi necessitate patiuntur. Sed cum ait, Beati pauperes spiritu, ostendit eis regnum celorum tribuendum, quos humilitatis commendant

animorum magis, quam indigentia facultatum.

R. Propter veritatem.

Lectio viii.

DUBITARI autem non potest, quod humilitatis istius bonum facilius pauperes, quam divites assequantur, dum et illis in tenuitate amica est mansuetudo, et istis in divitiis familiaris elatio. Verumtamen et in plerisque divitiis invenitur hic animus, qui abundanter sua non ad tumorem superbie, sed ad opera benignitatis utatur, idque pro lucris maximis numeret, quod ad relevandam miseriariam alienai laboris impendere.

R. Hæc est vera.

Lectio ix.

Omnis generi, atque ordini hominum datur in hac virtute consortium: quia possunt esse propposito pares, et impares censu. Nec interest, quantum sint in terrâ facultate dissimiles, qui in spirituibus bonis inveniuntur æquales. Beata fit illa paupertas, quæ rerum temporaliū amare non capitur, nec mundi opibus augeri appetit, sed cœlestibus bonis ditare concupiscit.

Te Deum laudamus.

DIE XXVI. NOVEMBRIS.

In Festo Desponsat. B. M. V. cum S. Joseph.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Breviarii die xxij. Januarii.

Lectio ix. de S. Petro Alexandrino, Episc. et Mart. ut in Brev., et ejus Commem. in Laud.

In ii. Vesperis Com. S. Gregorii Thaumaturgi.

OFFICIUM

Immaculatae Conceptionis
B. M. V.

Omnium Dominiorum Catholicorum Hispan. Regi subjectorum Patronæ principalis.

Quod singulis Sabbatis Festo Duplici vel Semid. non impeditis, ab omnibus et singulis utriusque sexus Christi fidel-

bus, qui in eisdem Dominiis ad Horas Canonicas tenentur, sub Ritu Semiduplici (exceptis Temporibus Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum etiam sine jejunio, ac illis Sabbatis in quibus secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ aut de Festo Dupl. vel Semid. translato) recitari posse ac valere, Clemens Papa XIII. die xiv. Martii MDCCCLXVII concessit, et indulxit.

Omnia ut supra in ejus Festo. 9. præter sequentia.

Ad Vesperas.

v. In Conceptione tua, Virgo, immaculata fuisti. R. Ora pro nobis Patrem, cuius Filium peperisti.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

MENSIBUS JANUARIO ET FEBRUARIO.

In ij. et iij. Nocturno ut in die Festi. 40.

MENSIBUS MARTIO ET APRILI.

In secundo Nocturno.

Homilia S. Augustini, Episc.

Lectio iv.

Serm. 10. in Serm. 16. de Tempore, qui est itz. in Nativ. Domini, post med.

VERITAS de terra orta est, et justitia de cœlo prospéxit. Nam cum ille de terra ortus est, hoc est, de carne natus est, qui de cœlo venit, et super omnes est; procul dúbio cum ascéndit ad Patrem, etiam justitia de cœlo prospéxit. Hanc enim justitiam verbis suis ipse comméndat in promitténdo Spíritum sanctum. Ipse, inquit, arguet mundum de peccato, et de justitia, et de judicio. De peccato quidem, quia non credidérunt in me: de justitia vero, quia ad Patrem vado, et jam non videbitis me. Haec est justitia, quæ de cœlo prospéxit. A summo enim cœlo egréssio ejus, et occúrsus ejus usque ad summum ejus.

¶ Equitati meo.

Lectio v.

Ne vero quisquam contémnaea veritatem, quia de terra orta est, cum sicut sponsus processit de thálamo suo, id est, de tetro virginali; et propter similitudinem carnis peccati nihil amplius Christum, quam hóminem crideret, cum dictum esset: Tascum sponsus procédens de thálamo suo, exultavit ut gips ad curréndam viam, continebat subjunctum est: A summo cœlo egréssio ejus. Grande nobis misterium divina majestas in Ade figura præmisit. Sicut enim Deus noster, cum primum Adam dicere vellet, non ex conjunctioe viri ac mulferis hóminem, ut esset, effecit; sed accipiens terram, inde hóminem divina quadam arte formavit; ita sine viri conjunctioe Deum in virginali alvo incorporari dispensavit.

R. Fac tibi arcam.

Lectio vj.

Enco si tunc licuit hóminem sine hómine nasci, cur non licuit hóminem sine hómine per Mariam Virginem procreari? Quóniam sicut Adam ex terra vírgine figurátus est, ita et Christus ex Virgine natus agnoscitur. Ibi tunc flatus Dei de terra vivum hóminem súrgere fecit ad vitam; hic mundum Spíritus sanctus de Marfa Virgine Christum hóminem figurávit, in quo Deus ad reparatiōnem hóminis habitaret. Adam enim ibi tunc nascitur: hic renovatur, et resuscitatur in Christo. Fuit similis reparatio, quómodo fuit et hóminis créatio. Dénique sicut tunc in alvo terræ Salvátor Ad membra compósuit: sic etiam nunc in Virginis alvo Christus sua membra compósuit.

R. Fiat mibi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

In illo tempore: Loquéntis Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit

illi : Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ

Presbyteri.

Lib. 4. c. 49. in Luc. 41.

Unde idem Apóstolus in exordio Epistolæ suæ ad Romános scribit : Filiū Dei factum esse ex sémine David secundum carnem. Paulus, inquit, servus Iesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promiserat per Prophétas suos in Scripturis sanctis de Filio suo, qui factus est ei ex sémine David secundum carnem. Etsi enim in quibuscum Latinis exempláribus non légitur Factus, sed, Natus ex sémine David, cum Græca Factus habent : (unde non ad verbum, sed in sententiam transfrerre voluit, dicéndo, Natus, latínus interpres) tamen Christum ex sémine David esse secundum carnem, omnium librorum atque linguarum concórdat auctoritas.

¶ Omnes moriémini.

Lectio viii.

Et nos sicutur his contra Eutychen dictis, extollámus vocem cum Ecclesia Cathólica, cuius hæc mulier typum gessit, extollámus et mentem de medio turbárum, dicamusque Salvatōri : Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ susisti. Vere enim beata Paren, quæ, sicut quidam ait : Enixa est puerpera Regem, qui cœlum terramque tenet per saecula ; cuius numen, et aeterno complectens omnia gyro impérium, sine fine manet : quæ ventre beato gaudia matris habens cum virginitatis honore, nec primam similem visa est, nec habere sequentem.

¶ Filius meus.

Lectio ix.

Atille dixit : Quinmmo beati à qui audient verbum Dei, et custodiunt illud. Pulchre, Salvátor attestatiōni mulieris annuit : non eam tantummodo quæ Verbum Dei corporaliter generare

meriterat, sed et omnes qui idem Verbum spirituáliter audītu fidei concipere, et boni operis custódia vel in suo, vel in proximórum corde pádere, et quasi álere studerint, assevérans esse beatos : quia et éadem Dei Génitrix, et inde quidem beata, quia Verbi incarnāndi ministra facta est temporális ; sed inde multo beatior, quia ejusdem semper amāndi custos manébat aeterna. Quia sententia sapiéntes Judæorum clam perecutit, qui verbum Dei non audire et custodire, sed negare et blasphemare querébant.

Te Deum laudámus.

MENSIBUS MAJO ET JUNIO.

In secundo Nocturno.

De Expositiōne S. Gregorii

Papæ in libros Regum.

Lectio iv. In 4. Reg. 4.

Fuit vir unus de Ramáthaim Sophim, de monte Ephraim. Potest hujus montis nōmine beatissima semper Virgo María, Dei Génitrix, designari. Mons quippe fuit, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem electionis suæ dignitatē transcendit. An non mons sublimis Maris, quæ ut ad conceptionem aeterni Verbi pertingeret, meritórum vérticem supra omnes Angelórum choros usque ad sólium Deitatis erexit ? Hujus enim montis præcellentissimam dignitatem Isaías va-ticinans, ait : Erit in novissimis diébus præparátus mons domus Dómini in vértice móntium. Mons quippe in vértice móntium fuit, quia altitudo Mariæ supra omnes Sanctos restisit. Nam sicut mons altitudinem, ita domus designat habitatiōnem.

¶ Equitatiui meo.

Lectio v.

Mons quippe, et domus apta dicitur, quæ dum incomparabilibus est illustrata méritis, Dei Unigérito, in quo recumberet, sacrum præparavit úterum. Nam mons in vértice móntium Mariæ non fieret, si supra Angelórum altitudinem hanc divinā sedi-

ditas non levaret. Et domus Domini non fieret, si in ejus ventre, per assūptam humanitatem, Verbi divinitas non jaceret. Sed recte mons Ephraim, id est, frugifer dicitur, de qua optimus fructus, id est, novus homo generatur. Quam certe in secunditatem suæ gloria pulchram ornatamque Propheta respiciens, ait: Egrediatur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet.

¶. Fac tibi arcam.
Lectio vij.

Dicitu David Deo exultans ait: Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes, terra dedit fructum suum. Terra quippe fructum suum dedit, qui quem virgo parerit, non concépit maritali opere, sed sancti Spiritus obumbratio. Hinc eidem regi et Propheta a Domino dicitur: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Illic Iosaphat ait: Erit fructus terræ subfinis. Nam quem Virgo genuit, non solum homo sanctus fuit, sed etiam potens Deus. De hoc fructu ad eandem beatam Virginem, Elisabeth salutante, dicitur: Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

¶. Fiat mihi sanctuarium.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangeli secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

In illo tempore: Loquéntem Jesum ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia sancti Bonaventuræ Episcopi.

Super Luc. 11.

Post expressionem fraudis iudaicæ, et reprobationem fraudis expressæ, subdit hic Evangelista commendationem veritatis apertæ. Et hoc quidem convéniens erat, ut manifestata veritate, veritas ipsa seipsam ma-

nifestans, laudaretur manifestata coram tota multitudo. In descriptione autem hujus commendationis laudativæ tria introducuntur. Primum est conditio personæ laudantis. Secundum est expressio laudis divinae. Tertium est approbatio laudis expressæ.

¶. Omnes moriemini.
Lectio viii.

DUPLEX autem notatur conditio in persona laudante, scilicet virilitas et modicitas. Virilitas notatur in hoc, quod vocem extollebat, secundum illud Isaiae: Exalta in fortitudine vocem tuam qui evangelizas Jerúsalem: exalta, noli timere. Modicetas in hoc, quod quedam mulier non nominata, nec nobilis, sed de turba, ut impleretur illud Psalmistæ: Pauper et inops laudabunt nomen tuum. Ex quo apparet, quod laudator divini nominis non debet esse timidus, ut laudare non audeat, nec timidus, ut laudare erubescat, sed virilis et humilis.

¶. Filius meus.
Lectio ix.

UNUS cum quidam ex timore tacerent, quidam blasphemarent ex superbia et tumere; hec mulier humiliis, et virilis, nec tacuit cum timidis, nec vituperavit cum blasphemis. Magna ejus fiducia, quæ inter blasphematos confitetur Dei Filium. Ideo poterat ei dici illud quod dictum est a Domino mulieri Chananeæ: O mulier, magna est fides tua, quam scilicet tantum te fortificavit: cum in Proverbiis dicatur: Mulierem forte quia invenerit? in te reverentum est illud Ecclesiastici: Fundamenta æterna supra petram solidam: sic mandata dei in corde mulieris sanctæ.

Tu Deum laudamus.

MENSIBUS JULIO, AUGUSTO ET SEPTEMBERI.

In secundo et tertio nocturno ut in die vij. infra Octavam. 18.

MENSIBUS OCTOBRI, NOVEMBRI ET DECEMBRI.

In ij. et iij. Nocturno Lectio-
nes ut in die Octava. 20.

OFFICIUM

S. Jacobi Apostoli, Hispania-
rum Apostoli et Patroni

Ex indulto Clementis Papae
IX, dato Romæ 28 Julii 1667
recitandum in omnibus Hispani-
iarum Regnis sub ritu Semi-
duplici, omnibus Feris ij. non
impeditis Festo ix. Lectionum,
exceptis Adventu, Quadragesi-
Vigiliis et Feria ij. rogat.

Officium incipit a j. Vesperis,
et ideo in ij. Vesp. Dominicæ
fit Commi. S. Jacobi.

Omnia ut in ejus Festo, die
xxv. Julii¹⁷, præter sequentia.

In j. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente; R.R. ut
in Festo Apparitionis sancti
Jacobi.

**MENSIBUS JAN. FEBR. ET
MARTIO.**

In ij. et iij. Nocturno ut in die
Festi. 87.

**MENSIBUS APRILI, MAJO ET
JUNIO.**

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Augustini Episc.

Lectio iv.

Serm. 43. de Sanctis.

Si omnium sanctorum Márty-
rum grata nobis debet esse
solemnitas, fratres charissimi,
quanto gravior eorum, qui præ-
sentem secuti sunt principem
Martyrum? Si agnorum, quanto
magis arjetum? Illorum enim
filii, non generatione carnis, sed
imitatione virtutis, facti sunt
omnes, qui posteriorus usque ad
mortem confessi sunt Christum.
Hos obtulerunt populi gentium,
de quibus Psalmus ante cantá-
vit dicens: Afférte Dómino filios
arietum. His primum Dóminus,
cum ad confessionem sui nōmi-
nis hortaretur, non solum se
promisit victoriis coronatorem,
sed et certaminis adjutorem.
Etiam in ipsis et posteris ad-
monébat: quóniam quod dicé-
bat, scriptum pósteris relin-

québat. Ille ergo ait, exhórtans
eos: Cum adducent vos ad prin-
cipes, et potestates, nolite cogi-
tare, quid respondeatis, vel quid
loquamini. Non enim vos estis,
qui loquimini, sed Spíritus Pa-
tris vestri, qui loquitur in vobis.
Meditari vétuit, et confiteri præ-
cepit. Máluit enim auctorité præ-
sumptionem humánam, et grá-
tiā dare divinam: ut in se-
metipso timidi, et mundo essent
audaces. Unde et in alio Psalmo
vox martyrum dicit quasi ex
parte humanae fragilitatis verén-
do: Eripe me de inimicis meis,
Deus meus, et ab insurgénti-
bus in me libera me. Et paulo
post, de auxilio divino confi-
dens, dicit: Fortitudinem meam
ad te custódiam.

R. Assúmpsit.

Lectio v.

SUPRA céteras enim turbas fi-
délium, necnon antiquórum
justórum et Prophetárum, emi-
nentes Apóstolos suos volens
Dóminus osténdere, dixit ad eos:
Beati oculi, qui vident quæ vos
vidétis, et aures, quæ audiunt,
quæ vos audit. Multi enim
Prophétæ et justi volnérunt vi-
dere quæ vos vidétis, et non
vidérunt, et audire quæ vos
audit, et non audiérunt. Item
álibi: Jam, inquit, non dicam
vos servos, quia servus nescit
quid faciat dóminus ejus. Vos
autem dixi amicos, quia omnia
quæcumque audívi a Patre meo,
nota feci vobis. Item ait idem
álio loco: Quæcumque ligavé-
ritis super terram, erunt ligata
et in cœlo, et quæcumque sol-
véritis super terram, erunt soluta
et in cœlo. Item álibi sciscitanti
Petro, quid sibi et sóciis suis
prosuisset, reliquisse omnia, et
sequi Redemptórem, respóndit
dicens: Amen dico vobis, quod
vos, qui secuti estis me, in re-
generatione, cum séderit Filius
hóminis in sede majestatis suæ,
sedébitis et vos super sedes duó-
decim, judicantes duódecim tri-
bus Israel. R. Potéstis bibere.

TOTUM HISP.

19

Lectio vij.

Isti sunt lux mundi, quia per ipsos lumen fidei et veram scientiam primum Dominus huic mundo tradidit: et ab errorum ac peccatorum tenebris gentes et populos eruit. Isti sunt sal terre, quia per eos terrigena condimenta saporis vitae eternae perceperunt, ut restringerent carnis lasciviam, et a putredine peccatorum, et a vitiis regnorum vermis servarentur illae. Isti sunt lapides pretiosi, quos in fundamento coelestis aedificii positos Joannes in Apocalypsi sua describit, quia praedicatio eorum Ecclesiae fundamenta locavit. Unde et Paulus ait: Vos estis cives Sanctorum, et domestici Dei, superaedificati super fundatum Apostolorum, et Prophetarum. Isti sunt duodecim portas Jerusalem novae, quae de celo descendunt: quia per ipsos januam fidei primum intravimus, et inter cives Sanctorum annumeratis sumus. It. Assumpsit.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio vij. Cap. 20.

In illo tempore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedei cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Et reliqua.

De Homilia sancti Joannis

Cbrysostomi.

Hom. 66. in Matth.

Sedux autem ad dexteram, et sed ad sinistram, non est meum dare, sed quibus paratum est a Patre meo. Quidnam sibi vult, quod modo dictum est? Duo enim hic a multis queruntur. Primum, si a dextris ejus sedere quibusdam paratum sit: Alterum, si Dominus omnium non possit illis probere, quibus paratum est. Ex quibus primo solito, alterum etiam patet. Quid igitur est, quod dicit? nullus profecto a dextris, nullus a sinistris ejus sedebit. Inaccessibilis quippe sedes est illa, non hominibus dico solum, sed Ange-

lis, sed Archangelis, ceterisque Virtutibus. Quod quasi praecipuum Unigeniti privilegium Paulus posuit, dicens: Ad quem autem Angelorum dixit unquam: Sede a dextris meis? Et ad Angelos quidem inquit: Qui facit Angelos suos spiritus; ad Filium aulem: Thronus tuus, Deus, in seculum seculi. It. Misit Herodes.

Lectio vij.

Quoniam igitur dixit: Sedere a dextris, atque a sinistris meis, non est meum dare? Ad quia concessuri alii sunt? minime, inquam. Ad mentem enim interrogantium condescendens, respondebat. Non enim de sublimi sede illa, que ad dexteram Patris est, aliquid sciabant, qui vel multo inferiore, quo quotidie auribus eorum inculcabantur, non percipiabant. Unum solummodo quererant, prefectura potiri, et omnium se primos apud eum constitui: quodque jam diximus, cum duodecim sedes audissent, ignorantes quod dicebatur, primatum concessus postularunt. It. Iste est.

Lectio iv.

Quid igitur ait Christus? Propter me quidem, ac predicationis meae gratia morierintur, et meae passionis participes eritis, sed non est id satis ad primum locum atque ordinem obtinendum. Nam si quis posterum veniet martyrio et aliarem ordinum numero virtutum ita decoratus, ut non parum excedere vos videatur, nolle credere, quis vos amo, ceterisque anteposco, idcirco eo, qui majóribus nicti opribribus, expulso, vobis primum meum locum daturum.

Te Deum laudamus.

MENSIBUS JULIO, AUGUSTO
ET SEPTEMBRI.

In iij. et viij. Nocturno die vij. infra Octavam. 121.

MENSIBUS OCTOBRI, NOVEMBRI ET DECEMBRI.

In iij. et viij. Nocturno ut in die Octava. 122.

OFFICIU

B. M. V. de Guadalupe Mexicana,
sive Regni novæ Hispanie.

Duplex majus.

Quod in omnibus Dominii Catholico Regi subjectis recipiendum sub Ritu Duplicis maiestate ab Ordinariis assignanda (excepta Dominica) Benedictus Papa XIV. benigne concessit.

Omnia ut in Festis B. M. praeter seq.

Si celebretur in Adv. Aña ix. ad Matut. Angelus Domini.

Ad Magnificat. Aña.

Elégi et sacrificávi Iccum istum, ut sit ibi nomen meum, et permaneant oculi mei, et cor meum ibi cunctis diébus.

Oratio

Dux, qui sub beatissimæ Virginitatis Mariæ singulári patrocínio constitutos perpétuis beneficiis nos cumulári voluisti: præsta supplicibus tuis; ut cujus hodie commemoratione lætamur in terris, ejus conspectu perfraúmur in cœlis. Per Dñm.

In j. Nocturno Lectiones, Ego ex ore Altissimi, ut in Breviario Romano in Festo Conceptionis B. M. die viij. Decembris.

i. j. Vidi speciosam sicut columbam ascendéntem désuper rivos aquárum; cujus inestimabilis odor erat nimis in vestimentis ejus: * Et sicut dies verni circúndabant eam flores rosárum, et lilia convállium. y. Quæ est ista, quæ ascéndit per desérptum sicut vírgula sumi, ex aromatibus myrræ et thuris? Et sicut.

ii. ij. Quæ est ista, quæ ascéndit sicut auróra consúrgens, pulchra ut luna, élæcta ut sol, * Terribilis ut castrorum ácies ordinata? y. Fília Sion, tota formosa, et suávis es, pulchra ut luna, élæcta ut sol. Terribilis.

ii. iii. Quæ est ista, quæ proeësist sicut sol, et formosa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam filiæ Sion, et beatam dixerunt, et réginae laudavérunt eam. y. Et sicut dies verni cir-

cundabant eam flores rosárum, et lilia convállium. Vidérunt. Gloria Patri. Vidérunt.

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Bernárdi Abbatis.

Lectio iv.

De verb. Apoc. cap. 12.

Fidelis plane, et præpotens mediátor Dei et hominum homo Christus Jesus. Nec ipsa Múlier benefacta in muliéribus vidébitur otiosa: inveniétur équidem locus ejus in hac reconciliatiōne. Opus est enim mediátore ad Mediátorem istum, nec alter nobis utilior quam María. Quid ad Maríam accédere trépidet humána fragilitas? Nihil austérum in ea, nihil terribile. Quod si (ut vere sunt) plena ómnia pietatis, et gratiæ, plena mansuetudinis, et misericordiae, quæ ad eam pertainent, inveneris, age grárias ei, qui talem tibi mediátricem benignissima miseratione providit. Omnibus ómnia facta est, ómnibus misericordiae sinum áperit, ut de plenitudine ejus accípiant univérsi: capti vns redemptiōnem, æger curatiōnem, tristis consolationem, peccátorum veniam, justus gratiā, Angelus lastítiā, déniique tota Trinitas gloriā.

ii. Signum magnum appáruit in cœlo, muler amicta sole, et luna sub pédibus ejus: * Et in capite ejus corona duodecim stellarum. y. Fundaménta ejus in móntibus sanctis: díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernacula Jacob. Et.

Lectio v.

Nimiaum ea est, quæ velut álterum solem induit sibi. Quemádmodum enim ille super bonos et malos indifferenter óritur, sic ipsa quoque prætérita non discutit mérita; sed ómnibus sese exorabilem, ómnibus clementissimam præbet, ómnium déniique necessitates amplissimo quadam miseratur afféctu. Nam et deféctus omnis sub ea, et quidquid fragilitatis seu corrúptionis est, excellentissima qua-

dam sublimitate præ cæteris ömnibus excedit et supergradiatur creaturis, ut mérito sub ejus pédibus luna esse dicatur. Amplexamur Mariæ vestigia, fratres mei, et devotissima supplicatione beatis illis pédibus provolvamur: teneamus eam, nec dimittamus, donec bendixerit nobis. Virtus Altissimi obumbrabit tibi. Nihil staque mirum, si sub tali umbraculo, talis etiam a muliere sustineatur amictus. Múlier amicta sole. Induimus Dóminum Jesum Chrustum. Quam familiaris ei facta es, Dómina! quam proxima, immo, quam intima fieri meruisti! quantam invenisti gratiam apud Deum! In te manet, et tu in eo, et vestis eum, et vestiris ab eo. Vestis eum substântia carnis, et vestiris ab eo gloria sue majestatis.

¶ Quæ est ista, quæ progræditur quasi aurora consurgens: * Pulchra ut luna, electa ut sol: v. Quasi arcus resulgens inter nébulas gloriæ, et quasi flos rosarum in diébus vernis? Pulchra ut luna.

Lectio vij.

In capite (inquit) ejus corona stellarum duodecim. Dignum plane stellis coronari caput, quod et ipsis longe clarius micans, ornet eas pótius quam ornétur ab eis. Quidni corónent sidera quam sol vestit? Sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. Quis illas aestimet gemmas? Quis stellas nōminet quibus Mariæ régium diadema compáctum est? Supra hóminem est corónæ hujus rationem expónere, indicare compositionem. In ea fere spécie anno millésimo quingentésimo trigésimo primo mirabiliter picta Déiparæ imago Méxici apparuisse fertur, quæ inibi loci prope urbem, ubi pio neophyto adem sibi sacram prodigio dicitur designasse, magnifico excæpta templo, ingénti cõlitur populorum ac miraculó-

rum frequéntia. Nam propterea ut præsentissimum adversus publicas privatásque calamitates præsidium, Archiepiscopus Méxicanus, et reliqui etiam illarum pártium Antistites, ömnium Ordinum consensiōne, in primariam adlégit novæ Hispánie patrónam, ritèque electam Beatus Décimus quartus auctoritate apostólica declaravit, atque Officium próprium, et Missam sub titulo beatae Virginiis Mariæ Guadalupensis, recitari concéssit.

¶ Elégi, et sanctificávi locum istum: * Ut sit ibi nomen meum, et permaneant oculi mei, e cor meum ibi cunctis diébus. Non fecit taliter ömni natiōni, et judicia sua non manifestavit eis. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangélii secundum
Lucam.

Lectio viij. Cap. 4.

In illo tempore: Exurgens María, abiit in montana cum festinatione in civitatem Juda. Et intravit in domum Zacharie, et salutavit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia S. Bernárdi Abbatis.

De verb. Apoc. c. 12. circa fin.

Mirabatur Elisabeth personam venientis, dicens: Unde hoc mihi ut véniat Mater Dómini mei ad me? Commendabat et vocem salutantis adjiciens: Ut facta est vox salutationis tuae in auribas meis, exultavit in gáudio infans in útero meo; et beatificabat fidem creditis: Beata, inquietus, quæ credidisti. Magna quidem præcónia: sed et devota humilitas nihil sibi passa retinere, in eum magis univerſa refidit. cujus in se beneficia laudabantur.

¶ Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sed justitiæ, Christus Deus noster. Ora pro populo, interveni pro clero, intercéde pro devoto fmineo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicunque ceteri

lebrant tuam sanctam festivitatem. Quia.

Lectio viii.

Tu, inquit, magnificas Matrem Dómini, sed magnificat ánimam mea Dóminum. In voce mea filium pérhibes exultásse in gáudio, sed exultávit spíritus meus in Deo salutári meo, et ipse quoque tanquam amicus sponsi gaudet ad vocem sponsi. Beatam esse dicas quae créddi: sed credulitatis et beatitudinis causa respéctus est supérnæ pietatis; ut ex hoc magis beatam me dicant omnes generatiōnes, quia ancíllam húmiliem et exiguam respéxit Deus. Verútamēnum numquid putámus, fratres, Elisabeth sanctam in eo quod per Spíritum útique loquebátur errásse? Absit. Beata plane quam respéxit Deus, et beata quae créddit. Hic enim magnus divinæ respetiōnis exstítit fructus.

it. Beatam me dicent omnes generatiōnes, * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. x. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

INEFFABILI siquidem artificio Spíritus supervénienta tanta humilitati magnanimitas tanta, in secretario virginæ cordis accéssit, ut quod videlicet nec humilitas tanta minuit magna-

nimitatē, nec magnanimitas tanta humilitatē. Sed cum in sua estimatiōne tam húmilius esset, nihilominus et in promissionis credulitatē magnanimitis: ut quæ nihil aliud, quam exiguam sese reputabat ancíllam, ad inscrutabile sacramentum nullatenus se dubitaret electam, et veram Dei et hóminis Genitricem créderet mox futuram. Jam te, Mater misericordiæ, per ipsum sincerissimam tuam mentis affectum, tuis jacens provoluta pédibus Luna mediatrixem sibi apud solem Justitiæ constitutam devotis supplicationibus interpellat, ut in lumine tuo videat lumen, et solis gratiam tuo mereámur obtentu, quam vere amavimus omnibus, et ornavit stola gloriæ induens, et corónam pulchritudinis ponens in capite tuo.

Te Deum laudamus.

Ad Benedictus, Aña.
Non fecit Mater omni natiōni, et iudicia sua non manifestavit eis.

Oratio ut supra.

In ij. Vesperis, omnia ut in j., excepta Aña ad Magnificat. Læva in circuīto oculos tuos, et vide: Omnes isti congregati sunt, venerant tibi: filii tui de longe vénient, et filiae tuæ de latere surgunt.

Fit Comm. sequentis.

OFFICIA

PRO ALIQUIBUS

HISPANIE PROVINCIIS.

DIE VI. MARTII.

In Festo S. Ollegarrii, Episcopi
et Conf.

Duplex. *In Prov. Tar.*

Omnia de Comm. Conf. Pont.
prius sequentia.

Oratio.

Deus, qui animam beati Ollégarii, Confessoris tui atque Pontificis, in cœlis cum Christo regnante, et corpus in terris integrum, illæsumque conservas: concede propitius; ut, ejus intercessione, ita in hoc mundo vivamus, ut cum Christo in gloria regnare valeamus. Qui tecum.

In j. Nocturno Lectiones in
Quad. Fidelis sermo, de Comm.;
alias de Scriptura occurrit.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

OLLEGARIUS. sive Ildegarius, Barcinonæ nobili genere natus, adolescens clericali militiæ adscriptus, ac sanctæ Eulaliae, urbis Patronæ, canonicatus oblatus, liberalibus disciplinis, ac pietatis opibus animum intendit. Sacris initiatus, ac Praepositi dignitate auctus, quo virtutes melius excolleret, ac Deo liberior inserviret, canonicorum regularium Lateranensem Institutum est amplexus. Ubi cum religiosi hominis ornamenti, ac virtutibus excelleret, canonicis regendis admotus, regularem disciplinam mirifice confirmavit. Mox ejus virtutum fama latius

emanante, monasterii sancti Rufi in Provincia Abbæs electus, ea prudentia, ac sanctitatis glande monasterium gessit, ut domus illa spiritualibus cresceret incrementis. Factumque est, ut defuncto in Baharica expeditione Raymundo Barcinonensi Amstite, cum de successore diligendo consuleretur, universi populi, ac Cleri suffragia Ollégarium, qui forte tunc aderat, Episcopum deposcerent. Vir Dei pastoraleonus inficta humilitate declinans, noctu clam ausuviens, in cœnobium sancti Rufi se recépit. Veram Paschalis Secundi Romani Pontificis (ad quem Comes in Italiam navigans deprecatores miserat) praecépto in virtute sanctæ obedientie, cui cum omni humilitate paruit, per Cardinalem Rosonem Legatum a latere, summa muninum gratulatione, in thronum Barcinonensis Ecclesiae collocatur.

R. Invéni David.

Lectio v.

IACTUS Episcopus, cum morem castitatem, verbi Dei prædicatione, atque ecclesiasticæ immunitatis zelo Pastoris optimi partes impleret, ad suscipiéndam quoque Tarragonensis Ecclesiam administrationem, civitate pridem e Maurorum servitute erépta, licet reluctans postulat. Navigans itaque Romam ad sanctorum Apostolorum limina vi-

sitánuia, et mox Cajétam, a Gelásio Secundo, qui Pascháli succésserat, Archiepiscopus confirmátus, pállio accépto, cum ad suos jam esset reversus, Romam iterum ad Lateranénse Concilium a Callíxto páriter Secundo accersit. Mox ingénti fidei ardóre succénsus, in Palæstínam trájiciens, cum loca sancta víserset, ac præsens veneraréatur, a Jerosolymitano Patriarcha honorifícentissime exéptus, plúrimos prædicátiōne et exémplo ad Christianam fidem perdúxit. Ad suam tandem Ecclésiam reversus, cum totum se ad Cleri mores reformándos contulisset, iterata Synodórum celebratiōne, const tūlis erga páuperes, et nosocómia præcipue, charitatis sanctissimis lègibus, ecclesiásticam disciplinam vel restituit, vel firmávit.

R. Pósui adjutórium.
Lectio vi.

Cum autem ea témpora multis gravibúsque dissensiōnibus inter pròceres, et régiones redundarent, Ollegárius potens opere, et sermone, dissidéntes ad pacem, atque concordiam magna ex parte revocávit. Quo in stúdio occupátus, cum Hispania pene tota schismati Petri Leónis adhæreret, Innocéntium Secundum, Summum Pontificem ad Claramontánum Concilium infracto ánimo procédens egrégie ad júvit: dignus propterea quod et a sancto Bernardo Claravallénsi Abbate summis laudibus celebraréatur. Dénique vir Dei, imménsis labóribus exháustus, cum jam ad Maurorum irruptiones arcéndas Tarracónæ civitati mœnia extrui, ac primárium templum in honorem sanctæ Theclæ edificari curáasset, mortem sibi vicinam prænuntians, in morbum inédit; quo diutius afflictátus, cum plúrima humilitatis, patiéntiæ, et charitatis documénta præbuisset, Ecclesiásticis Sacraméntis munitus, inter lácrymas suspiriáque filiorum beatum Deo spíritum

réddidit, prídie Nonas Mártili anni millésimi centésimi trigésimi sexti. Post cujus mortem sanctus Vincéntius Ferrérius prædicávit quoddam insigne miraculum, sub his verbis: Recitémus nunc miraculum de sancto Ollegário Episcopo. Quibus motus Clemens Décimus suam festivitatē sub ritu díuplici celebrári, ac recitári indulsit. Ejus corpus incorrúptum adhuc postquinque sæcula in Cathedrāli Barcinonénsi jacet in quadam sepulchro marmóreo, mirabili arte confecto, ubi honorifícentissime colitur.

R. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang.
Homo péregre, de Com.

DIE XXIII. MARTII.

In Festo B. Josephi Oriol, Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. præter seq.

Ad j. Vesperas.

Hymnus.

T_u chorus, Joseph, speciosus
T_u ambit
Rite virtutum, Dómino juvante,
Cívibus faustos ubicúmque ten-
tas

Pónere gressus.

Impie noctis tenebris opéra
Gesta priscorum veneranda Pa-
trum

Próferens terris, pietatis alma
Sæcla redúcis.

Siblevans fratres miseros, et
ipisis

Legis æternæ sacra jussa pan-
dens,

Córpori aut ægris ánimi salutem
Séculus affers.

O pii mores, puerique virtus,
Indicæ gemmæ pótior nitore!
O nitor mentis sacra qua Sacér-
dos

Múnera tractas!

Nit decus Patri, genitæque
Proli,

Et tibi compar utriusque virtus
Spiritus semper, Deus unus,
omni

Téporis ævo. Amen.

Sacerdótes tui induántur justi-
tiam. It. Et Sancti tui exultent.

Ad Magnificat, Aña.
Glória nostra hæc est ,quod in simplicitate Dei, et non in sapientia carnali, sed in gratia Dei conversati sumus in hoc mundo.

Oratio.

Deus, qui beatum Joséphum, Confessorem tuum, mirabilis abstinentiae dono et curationum gratia decorasti: concede; ut a culpis abstinentes in terris, pœnitentiae præmium assequamur in cœlis. Per Dominum.

Ad Matutinum, Hymnus.

Corde præsagus procul ore
Casus
Temporis pandis tenebris amictos,
Pandis arcanos hominum subimo

Péclore sensus.

Incolas sanctos imitans eremi,
Quinque tu lustris, opulenta in urbe,
Pane sustentas, gelidaque lympha

Débile corpus.

Et choris vocem sôcians beatis,
Tu Deum laudas tacitis sub horis :

Mortis innixi láqueis salutem

Te duce querunt.

Sive sit moestis adhibenda cura,
Sive discordes jubeat ligare
Châritas cives, ades usque præsens

Omnibus unus.

Sit decus Patri, genitæque
Proli,
Et tibi compar utriusque virtus
Spiritus semper, Deus unus,
omni

Temporis ævo. Amen.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occur.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOSEPHUS Oriol Barcinone honestis parentibus ortus, et pia institutione a teneris annis imbūtus, primum puer in perennis templo sanctæ Mariæ ad mare, Cleri et Sacrorum ministeriis addicatus, egrégium in-

nocéntiam morum, et sedulitatem exemplum præbuit. Tum vero in litteris perdiscendis ita operam posuit, ut Christianarum virtutum exercitationi primum locum daret, adeo solitudinis amans, et a seculi voluptatibus abhorrens, ut in ipso juventutis flore per septennium vix unquam e cubiculo suo, nisi aut religiōnis, aut necessarii officiū causa, pedem extulerit. Ejus adhuc adolescentuli illibata pudicitia quam esset Deo grata, mirabili prodigio patet factum fuit: nam occultam cuiusdam contra se suspicionem superno lumine persens, et manus accenso foco admovens, tamdiu eas tenuit illætas, dum se ab omni labore purum tali experimento comprobavit. Doctoris lauream in facultate theologica adcepit, nec multo post sacerdotio initiatus, quotidianum ieiunium inchoavit, quod pane, et aquæ potu contentus, adjecit interdum aliquot festis diebes herbis agricolibus, ad obitum usque perpetuo servavit.

Honestum fecit.**Lectio v.**

SACRA Apostolorum limina visitandi cupidus, Romam pedibus se contulit, ubi beneficio ecclesiastico parœcie Barcinonensis sanctæ Mariæ regum, quæ de Pinu vulgo nuncupatur, a Summo Pontifice Innocentio Undécimo auctus est. Reversus in patriam ceteris beneficiariis incitamento erat et admiratio. Elucēbant in eo singularis rerum terrenarum contemptus, sincera animi demissio, asperima corporis maceratio, vigilia continua, ut noctes e sella, aut asséribus, ubi ingratum carpiebat somnum, dato signo, consurgens, fere insomnes orando traduceret: iuge orandi, et cœlestia contemplandi studium; et inde incensus Dei amor, ut sepe a sensibus alienatus, in duci quodam excusso consistet. Martyrium vehementer expetens.

longinquam et periculōssam peregrinationem pro infidelium conversione suscepit, a qua plane divinitus revocatus est, ut effusa in proximos charitatem cibibus suis opitulari p̄geret. Plurimos ille consilii subministrāndis confessionibꝫ excipiendis adjuvabat; ægrotantes omni ope, et subsidio solabatur; egrenos redditibus suis in eleemosynas erogatis sustentabat: institutis etiam ære proprio aliquot sacrificiis pro animabus pauperum defunctorum offerendis. Ipse autem vili ueste indutus incedebat, et per angustum cubulum, neque rebus admodum necessariis satis instrūctum, inhabitabat.

R. Amavit eum.

Lectio vij.

An assiduum in aliorum calamitatis sublevandis studium crebris signis, ac prodigiis divinitus illustratum fuit. Nam innumeros ægratos etiam insanablibus morbis oppressos, signo crucis, aut manus super eos impónens, sanitati restituēbat. Quæ grātia sanationum usque adeo celebrata fuit, ut saepē ad plura Cataláuniæ oppida vocatus accésserit, quamplurimis jam desperatis ægris certam opem laturus. Ceterum ad Ecclesiam sanctæ Mariæ de Pinu potissimum ingens languentium multitudo quotidie confluēbat, atque, illis benedictione, cæci visum, surdi auditum, muti loquēlam, claudi gressum recuperabant, aliis morbis afficti integrum valetudinem consequabantur. In hac beneficentiae et misericordiae officia intētus, atque aliis cœlestibus donis cumulatus, cum ad annum etatis quinquagesimum secundum devinisset, et diem, horāmque obitus sui prænuntiasset, anno salutis millésimo septingentésimo secundo, die vigésima tertia Martii, ad Domini amplēxum, quem ardenter concupferat, evo-

lavit. Elatus honorifico fūnere, et magno populi concursu, in sacello sancti Leopardi sacerdotii sede, religiose conditus fuit, post mortem item, ut in vita, miraculis clarus. Quibus omnibus rite perpensis, Pius Séptimus, Pontifex Maximus, Beatorum fastis illum adscriptis. R. iste homo.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sunt lumbi, de Communi.

Ad Laudes, Hymnus.

ORDINEM nautæ stupuere verum, Dum tumens æquor, rapidique venti Indolem ponunt, citiusque dicto Se tibi subdunt.

Hæc mari quondam stūpuit patrata

Civitas omnis nova signa terris: Surge, dicebas morienti, et ille Surgit, et adstat.

Ambulant claudi, rutilum tuentur Solis et lumen, quibus est ademplum:

Cogis infirmi renuentis ægra Membra valere.

Sedibus nunc tu Superum recēptus,

Sis memor nostri, Pater alme Joseph:

Sis tuæ genti placidus, precámur supplici voto.

Sit decus Patri, genitæque Proli, Et tibi compar utriusque virtus Spíritus semper, Deus unus, omni

Tēporis ævo. Amen.

v. Ego in innocētia mea ingrēssus sum. R. Rédime me, et miserere mei.

Ad Benedictus, Aña.

Sollícite curavít seipsum probabilem exhibere Deo, operariū inconfusibilem, recte tractantem verbum veritatis.

In ii. Vesperis.

v. Rogo vos, imitatores mei estote. R. Sicut et ego Christi.

Ad Magnificat, Aña.

Misit eum Dominus evangeliare pauperibus, et sanare contritos corde.

MÉCHL. SUMPT ET TYP. H. DIBSSAIN, SUC. P.J. HANICO.— MDCCLXVII.

OFFICIA PROPRIA SANCTORUM ECCLESIAE CATHEDRALIS, ET DICECESIS BARCINONENSIS.

DIE 7 JANUARII.

IN FESTO SANCTI RAYMUNDI CONFESSORIS, ORDINIS PRÆDIC.

Duplex *majus*, et *Pratronus minor* in Civit. et extra Civit. *Duplex minus*.

Ut in Breviario, p. 689.

IN I. NOCTURNO.

Lect. in civitate, de Communi, Justus; extrâ verò Civit. de 2. die Octavae Epiphaniae, Veritatem.

DIE 12 FEBRUARII.

IN FESTO SANCTÆ EULALIÆ VIRGINIS ET MARTYRIS, AC PATRONÆ.

Duplex 1. clas. cum. Oct.

Si hoc festum venerit in Feria quarta Cinerum vel in Dominica prima, vel aliis Quadragesimæ, non transfertur; sed at de eo cum commemoratione, et ultimo Evang. feriae, seu Dominicæ occurrentis: et at cum Octava infra Quadrag. ex Privilégio Sedis Apost. ut in Ss. Hispaniæ. p. XXIII.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de epistola 1. B. Pauli Apost. ad Corinth. cap. 7. De Virginibus præceptum Domini, ut in Brev. Rom.

DIE 15 FEBRUARII.

DE SECUNDA DIE INFRA OCTAVAM
S. EULALIÆ.

Advertendum, quod si dies ali-

qua infra Octavam, vel ipsa. Octava, venerit in Feria quarta Cinerum, vel in aliqua Dominica Quadragesimæ, at de istis; de Octava autem tantum at commemoratione. Si verò occurrerit in aliis fer. Quadrages. at Officium de infra Octav. vel Octav. ut infra, cum commemoratione Fer. Quadragesimæ. Et tunc ad Matutinum in I. Noct. repetuntur Lectio-nes I. Noct. de Communi Virg. ut in die festi: et pro nona Lect. ponitur homilia ejusdem Ferie Quadragesimæ. Si autem venerit ante feriam quartam Cinerum, in I. Noct. semper ponuntur Lect. de Script. occur.

IN II. NOCTURNO

Dicuntur Lectio-nes de Communi Virg.

Sermo S. Ambrosii Episcopi.

Libro 1. de Virginibus. Quoniam hodie natalis est virginis, ut in Brev. Romano

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 28.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum celorum de-cem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso, et sponsæ. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ.

Unde et aptè subditur: Quinque fatuæ, acceptis lampadibus,

non sumpserunt oleum secum: prudentes autem acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. Per oleum quippe nitor gloriæ designatur. Vascula autem, nostra sunt corda, in quibus serimus cuncta, quæ cogitamus. Prudentes ergo oleum in vasis habent; quia nitorem gloriæ intra conscientiam retinent, Paulo attestante, qui ait. Gloria nostra hæc est, testimoniūm conscientiæ nostræ. Fatus autem virgines oleum secum non sumunt; quia gloriam intra conscientiam non habent, dum haec ab ore proximorum querunt.

p. Hæc est virgo sapiens.

Lectio VIII.

NO TANDUM verò, quod omnes lampades habent: sed omnes oleum non habent: quia plerumque bona in se opera cum electis, et reprobi ostendunt; sed soli ad sponsum cum oleo veniunt, qui de eis, quæ foris egerint, intus gloriam requirunt. Unde per Psalmistam quoque de sancta electorum Ecclesia dicitur: Omnis gloria ejus filiae regis ab intus. Moram autem faciente sposo, dormitaverunt omnes, et dormierunt; quia dum venire Judex ad extremum iudicium differt, electi, et reprobi in mortis somno sopiuntur. Dormire etenim mori est; Ante somnum verò dormitare, est ante mortem à salute languescere: quia per pondus ægritudinis pervenitur ad somnum mortis.—p. Media nocte

Lectio IX.

MEDIA autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviā ei. De adventu sponsi clamor in media nocte fit: quia sic dies iudicij subrepit, ut prævideri non valeat, quando venit. Unde scriptum est: dies Domini sicut fur in nocte, ita veniet. Tunc omnes virgines surgunt: quia et electi, et reprobi à somno suæ mortis excitantur. Lampades or-

nant: quia sua secum opera amant, pro quibus eternam recipere beatitudinem expectant. Lampades fatuatum virginum continguntur: quia earum operæ clara hominibus foris appuerant, in adventu Judicis inter obscurantur; et à Deo retributum non inventant; quia præcepere sunt ab hominibus hanc quas amaverunt.

Te Deum laudamus.

In Vesp. fit commun. S. Faustini Mart.

DIE 14 FEBRUALII.

DE TERTIA DIE INFRA OCTAVAM IN I. NOCTUNO.

Dicuntur Lect. de Fir. ovv. (In Quadrages. de Commissi, &c. in die Festi De Virginibus) pars rubricam superiorem scandit infra Octavam.

IN II. NOCTUNO.

De Sermone S. Ambrodi Episcop.

Lib. t. de Virginibus.

Lectio IV.

Ac prius ubi sit patria virginis? definiamus. Si enim illa est patria, ubi genitale dimidium in celo profecto est patria castitatis: Itaque hic advena, Nicola est. Quid autem est caduta virginalis, nisi expers contagio integritas? Atque ejus metus, quem possumus existimare, nisi immaculatum Del Filium, cuius caro non vidit corruptionem? Divinitas non eat experita contagionem? Videte igitur quanta virginitatis merita sint: Christus autem Virginem, Christus ex Virgine à Patre quidem natus ante secula; sed ex Virgine natus ob secula. Illud naturæ suæ; hoc nostra utilitas est. Illud erat semper; hoc esse voluit — p. Propter veritatem.

Lectio V.

SPECTATE aliud virginitatis mritum, Christus virgo virgo;

Sponsus, et si dici potest, Christus. Virginem castitatis. Virginitas enim tauristi, non virginitatis est Christus. Virgo est ergo, quae nupsit, Virgo, quae nos sub utero portavit, Virgo, quae genuit, Virgo, usque proprio lacle nutrivit, de qua gimus: Quanta fecit virgo Jerusalem? Non deficiunt de petra ubera, neque nix à Libano, aut eclinabit aqua valida à vento, usque portatur. Qualis est hæc virgo, usque Trinitatis fontibus irrigatur? ut de petra fluunt aquæ? Non deficiunt ubera? Mella funduntur? etra autem est, juxta Apostolum, Christus. Ergo à Christo non deficiunt ubera: claritas à Deo: fluens à spiritu. Hæc est Trinitas, usque Ecclesiam suam irrigat, Pater, Christus, et Spiritus.

P. Dilexisti justitiam.

Lectio VI.

SED jam à Matre descendamus ad filias. De virginibus, inquit Apostolus, præceptum Domini non nabo, consilium autem do. Si Doctor gentium non habuit: habere quis potuit? Et præceptum quidem non habuit; sed habuit exemplum, non enim imperari potest virginitas, sed optari. Nam, quæ supra non sunt, in voto magis, quam in magisterio sunt. Sed volo vos, inquit, sine sollicitudine esse: nam, qui sine uxore est, sollicitus est, quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo. Et virgo cogitat, quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore, et spiritu. Nam, quæ nupta est, cogitat, quæ mundi sunt, quomodo placeat viro. Non ego quidem dissuadeo matrimonium, sed virginitatis attempo beneficium.

P. Afferentur Regi.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII. Homil. S. Gregorii Papæ, p. I.

Homil. 12.

QUID est autem, quod tunc à prudentibus oleum petunt? Nisi quod in adventu iudicis, cum se intus vacuas invenerint, testimonium foris querent? Ac si à sua fiducia deceptæ proximis dicant: Quia nos quasi sine opere repellit conspicitis, dicite de nostris operibus, quid vidistis. Sed prudentes virgines respondent, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis, et vobis. In illo enim die (quod tamen de quibusdam in pace Ecclesiæ quiescentibus loquor) sibi metipsi testimonium uniuscujusque vix sufficit: quanto minus et sibi, et proximo? Unde et protinus per increpationem subdunt: Ite potius ad vendentes, et emite vobis. Venditores quippe olei, adulatores sunt.

P. Hæc est Virgo sapiens.

Si hodie non est legenda nona Lectio de aliqua homilia Fer. Quadragesima, Lectio sequens dividatur in duas ab hoc signo †.

Lectio VIII.

Qut enim accepta qualibet gratia, vanis suis laudibus nitorem glorie offerunt, quasi oleum vendunt. De quo profectò oleo Psalmista dicit: Oleum autem peccatoris non impinguat caput meum. Principale etenim membrum nostrum, caput est. Appellatione autem capitinis, ea, quæ principiatur corpori, mens vocatur; impinguat ergo caput oleum peccatoris, cum demulcat mentem favor adulantis. Sed dum irent emere, venit sponsus. Quia cum vitæ sui testimonium à proximis querunt. Judex venit, qui non solum operum, sed et cordium testis est.

P. Media nocte.

De S. Valentino Mart. At commem. in Laudib.

In Vesp. At commem. Ss. Mn. Faustini, et Jovitii.

DIE 15 FEBRUARII.

DE QUARTA DIE INFRA OCTAV.

IN I. NOCTURNO.

Dicuntur Lect. de Fer. occur. et in Quadrages. de Commun. De virginibus.

IN II. NOCTURNO.

De Sermone S. Ambrosii Episcopi.

Lectio iv. Lib. 1. de Virg.

QUI infirmus est, inquit Apos-tolus, olera manducet. Aliud exigo: aliud admiror. Alligatus es uxori? Noli querere solutionem. Solutus es ab uxore? Ne quæsieris uxorem. Hoc præceptum est copulatis. De virginibus autem quid ait? Et qui matrimonio jungit virginem suam, benè facit; et qui non jungit, mellius facit. Illa non peccat, si nubat: hæc, si non nubat, æterna est. Ibi remedium infirmitatis; hic gloria castitatis. Illa non reprehenditur: ista laudatur.

p. Propter veritatem.*Lectio v.*

CONFERAMUS, si placet, bona mulierum cum ultimis virginum. Jactet licet secundo se mulier nobilis partu: quò plures generavit, plus laborat. Numeret solatia filiorum; sed numeret pariter, et molestias. Nubit, et plorat. Qualià sunt vota, quæ flentur? Concipit, et gravescit. Priùs utique impedimentum fecunditas incipit afferre, quàm fructum. Parturit, et ægrotat. Quàm dulce pignus, quod à periculo incipit, et in periculum desinit, priùs dolori futurum. quàm voluptati! Periculis emitur, nec pro arbitrio possidetur. Quid recenseam nutriendi molestias? Instruendi, et copulandi? Felicium sunt istæ misericordie? Habet mater hæredes; sed auget dolores. Nam de adversis non oportet dicere, ne sanctissi-

morum parentum animi contremiscant.—**p. Dilexisti justitiam.***Lectio vi.*

ETR quid pluribus exequar laudem castitatis? Castitas enim Angelos fecit. Qui eam servavit, Angelus est; qui perdidit, diabolus. Hinc religio etiam nomen accepit. Virgo est, quæ Deo nubit: mere-trix, quæ deos fecit. Nam de resurrectione quid dicam? Cujus præmia jam virgines tenent. In resurrectione autem, neque nubent, neque nubentur: sed erunt sicut Angeli, inquit, in caelo. Quod nobis promittitur, virginibus præsto est, votorumque nos-trorum usus apud virgines est. De hoc mundo sunt, et non sunt in hoc mundo. Saeculum virgines habere meruit; tenere non potuit. Quàm præclarum autem angelos, propter intemperantiam suam, in saeculum cecidisse de caelo: vir-gines propter castimoniam in caelum transisse de saeculo? Beate virgines, quas non illecebra sollicitat corporum, non colluvio præcipliat voluptatum.

p. Afferentur Regi.

IN III. NOCTURNO.

*Lectio vii. Homil. S. Gregorii Papæ, p. 1.**Homil. 22.*

QUAE autem paratæ erant, intra-verunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua. O si sapere in cordis palato possit, quid admirationis habet, quod dicitur: Venit sponsus: quid dulcedinis: Intraverunt cum eo ad nuptias? quid amaritudinis: Et clausa est janua? Venit quippe ille, qui adventu suo elementa concutit, in cujus conspectu coelum, et terra contremiscunt. Unde etiam per Prophetam dicit: Adhuc semel et ego movebo non solum terram, sed etiam coelum. Ad cujus examen, omne hum-anum genus deducitur. Cum ad

vindictam malorum, remunerationemque bonorum Angel, Archangeli, Throni, Principatus, et Dominationes obsequuntur.

p. Hæc est virgo sapiens.

Lectio VIII.

PENSATE, fratres charissimi, ante conspectum tanti Iudicis, qui ipi illo die terror erit, quando jam in pena remedium non erit. Quæ illa confusio, cui, reatu suo exigente, continget in conventu omnium Angelorum, hominumque erubescere. Qui pavor, eum, quem ut tranquillum mens humana capere non valet, etiam iratum videre. Quem diem benè Prophetæ intuens ait: Dies iræ, dies illa; dies tribulationis, et angustiæ; dies calamitatis, et misericordiæ; dies tenebrarum, et caliginis, dies nebulæ, et turbinis, dies tubæ, et clangoris.

p. Media nocte.

Lectio IX. dicitur de Ss. Faustino, et Jovita Mm. (In Quadrages. verò de Homil. Fer.) et eorum commem.

DIE 16 FEBRUARII.

DE QUINTA DIE INFRA OCT.

Dicuntur Lect. de Fer. occur. et in Quadr. de Communi. De Virginibus.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi Episcopi.

Lectio IV.

Homil. 18. in c. 4. Gen.

ADAM autem cognovit Hevam uxorem suam. Considera, quando hoc factum sit. Post inobedientiam, post paradisi amissionem, tunc primum usus rei veneræ coepit. Ante inobedientiam enim Angelicam vitam imitabantur, et nullus de re venerea sermo erat. Vel quo pacto, cum neque corporalibus necessitatibus obnoxii

fuerint? Itaque ab initio virginitas palmam principatus accepit. Sed postquam per desidiam peccatum intravit, et aditus patefactus est his, quæ peccati sunt, et illa quidem avolavit: utpotè ab his, qui indigni tantæ virtutis magnitudine facti erant: subintravit autem rel veneræ lex.

p. Propter veritatem.

Lectio V.

COGITAT igitur, dilecte, quanta virginitatis dignitas, quam sublimis, et magna possesio, et quæ supra humanaum naturam, et quæ opus habeat manu superna. Quandoquidem qui virginitatem alacriter arripiunt, in corpore ea agunt, quæ incorporearum sunt virtutum. Audi Christum Judæis dicentem. Nam de resurrectione quæstionem moventes, et in sermone capere volentes, dicebant: Magister, erant apud nos septem fratres, et primus uxore ducta defunctus est, non habens pueros, et dimisit uxorem suam fratri suo Similiter et secundus, et tertius et quartus, et quintus, et sextus et septimus. In resurrectione ergo ejus è septem illis erit uxor? Omnes enim habuerunt illam.

p. Dilexisti justitiam.

Lectio VI.

QUID igitur dixit illis Christus? Erratis, nescientes scripturas, neque virtutem Del. In resurrectione enim, neque matrimonium contrahunt, neque locantur; sed sunt sicut Angel. Vidisti, quomodo in terra ambulantes, et corpore circumdati, Angelicam vitam imitantur, qui Christi amore virginitatis sortem acceperunt? Nam quanto hæc major est, et sublimior, tantò majores sunt et corona, et retributiones, et repromissa bona eorum qui cum hac in aliis bonis operibus se exercent.

p. Afferentur Regi.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII. Homil. S. Gregorii Papae, p. t.

Homil. 12.

PENSATE ergo, fratres charissimi, extremi diem judicij super corda reproborum; qua asperitate Propheta vidit amarescere, quem tot appellationibus non valet explicare. Quanta verò tunc erit electorum iætitia, qui de ejus merentur visione gaudere, de cuius conspectu vident, et elementa omnia contremiscere, cum eo simul ad nuptias intrare? Qui et in sponsi nuptiis gaudent, et tamen ipsi sunt sponsa: quia in illo æterni regni thalamo, visioni nostræ Deus conjungitur. Quæ scilicet visio, numquam jam in perpetuum ab amoris sui amplexibus evelletur.

P. Hæc est virgo sapiens.

Lectio VIII.

TUNC regni janua lugentibus claudetur, quæ modò quotidie pœnitentibus aperitur. Erit namque, et tunc pœnitentia; sed fructuosa jam non erit: quia nequamnam tunc veniam invenit, qui modò aptum venit tempus perdit. Hinc etenim Paulus dicit: Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. Hinc Propheta ait: Quærite Dominum, dum inveniri potest: invocate eum, dum propè est. Unde et easdem virgines fatuas invocantes Dominus non audit: quia interclusa regni janua, is, qui nunc per exauditionem propè esse poterat, propè jam non erit. Nam subditur: Novissimè veniunt et reliquæ virgines, dicentes: Domine, Domine, aperi nobis. At ille respondens ait: Amen dico vobis, nescio vos.—**P.** Media nocte clamor.

Lectio IX.

Ibi jam à Deo non potest mereri, quod petit, qui hic noluit audire, quod jussit. Qui tempus congrue pœnitentiae perdidit, frustrâ ante regni januam cum precibus

venit. Hinc est enim, quod per Salomonem Dominus dicit: Vocavi, et renuistis: extendi manum meam, et non fuit, qui aspiceret: despexitis omne consilium meum, et increpationes meas neglexistis. Ego quoque in iusteritu vestro ridebo, et subsannabo. cum vobis, quod timebatis, advenerit: cum irruerit repentina calamitas, et iusteritus quasi tempestas ingruerit: quando venerit super vos tribulatio, et angustia. Tunc invocabant me, et non exaudiar: manè consurgent, et non invenient me.

Te Deum laudamus.

DIE 17 FEBRUARII.

DE SEXTA DIE INFRA OCTAV.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Fer. occur. in Quadrages. de Commu. De Virginibus.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi Episcopi.

Lectio IV.

Homilia 44 in Psalm. Eructavit.

ADDUCENTUR Regi virgines post eam, proximæ ejus afferentur tibi. Afferentur in lætitia, et exultatione, adducentur in templum Regis. Vidisti vestes, sambrias? Vidisti amictum aureum, florem virginitatis? Is est, vestis Ecclesie. Considera autem mihi, quæ accuratè loquatur propheta. Quia enim non statim, cùm primum constituta est Ecclesia, floruit bonum virginitatis, sed aliquanto post tempore; propterea ipse quaque posteà id ponit: nempe postquam ea oblita fuerit populi, et domus patris, et induita fuerit illo ornata, et specie, ac pulchritudine resulserit.

P. Propter veritatem.

Lectio V.

Et ideo dicit: Post eam propria quæ ejus afferentur: Propriaque

non loco tantum, sed et moribus, et dogmatibus, cum ea congruentes. Hæreticorum enim virgines, non recte dixeris virgines; neque enim sunt propinquæ reginæ. Afferentur in lætitia, et exultatione. Vide hic dictum Apostolicum resplendere, et illam enuntiationem ostendi etiam in Propheta, Quædam autem ea est? Tribulationem carnis habebunt, quæ nubunt. Quemadmodum autem ille afflictionem; ita hæ lætitiam, et exultationem. Ille enim filios, et maritum, et domum, et famulos, cognatos, et generos, et soceros, nepotes, liberorum multitudinem, eorumdemque vel defectum, vel orbitatem curare coguntur.

P. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

NEQUE enim nunc tempus est desribendi calamitates matrimonii. Virgo autem crucifixa, et à præsentibus liberata, et curis ad hanc vitam pertinentibus effecta superior, et Euripo trajecto, in cœlum quotidie suspiciens fructus gaudio spiritus, perfunditur exultatione. Non solum autem præsencia Propheta, sed etiam futura significat, quando pulchras, et splendidas lampades habentes flunt obviam, sponsum accipientes. Templum autem Regis, hic vocat regium thalamum, et cubile.

P. Afferentur Regi.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII. Homil. S. Gregorii Papæ, p. 1.

Homil. 12.

ECCE aperiri clamant, et repulsionis suæ dolore compulsa, appellationem dominantis ingemint, dicentes: Domine, Domine, aperi nobis. Preces offerunt, sed nesciuntur. Quia tunc velut incognitos Dominus deserit, quos modo suos per vitæ meritum non agnoscat. Ubi apte quoque generalis ad

discipulos exhortatio subinfertur, cum dicatur: Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam. Quia post peccata Deus paenitentiam suscipit. Si sciret quisque, de præsenti sæculo quo tempore exiret, aliud tempus voluptatibus, atque aliud paenitentiae aptare potuisset,

P. Hæc est virgo sapiens

Lectio VIII.

Sed qui paenitenti veniam sponte pondit, peccanti diem crastinum non promisit. Semper ergo extreum diem debemus metuere, quem numquam possumus prævidere. Ecce hunc ipsum diem, in quo loquimur, ad inducias conversionis accepimus; et tamen mala, quæ fecimus, flere recusamus. Non solum commissa non plangimus, sed etiam quæ defleantur, augemus. At si aliquos nos segritudo corripiat, si signa segritudinis vicinam mortem denuntient, inducias vivendi querimus, ut peccata nostra defleamus, et eas cum magno studii desiderio petimus, quas acceptas modo pro nihilo habemus.—**P.** Media nocte.

Lectio IX.

Nos ergo, fratres charissimi, nunc sollicite ista cogitemus, ne nobis in vacuum tempora perirent: et tunc queramus ad bene agendum vivere, cum iam compellimus de corpore exire. Mementote quid veritas dicat: Orate, ne fiat fuga vestra hyeme, vel sabbato. Per Legis quippe mandatum ambulare longius sabbato non licet: hyems quoque ad ambulandum impedimento est, quia gressus ambulantium torpor frigoris adstringit. Alt ergo: Orate, ne fiat fuga vestra hyeme, vel sabbato. Ac si aperte dicat: Videte, ne tunc queratis peccata vestra fugere, quando jam non licet ambulare. Illud ergo tempus, quo fugere non licet, modo debet cogitari, dum licet, illa hora nostri

exitus est semper intuenda. Ista Redemptoris nostri admonitio ante mentis oculos semper ponenda, quia ait: Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam.

Te Deum laudamus.

In Vesp. fit commemor. S. Simeonis Episc. et Mart.

DIE 18 FEBRUARII.

DE SEPT. DIE INFRA OCTAV.

IN I NOCTURNO.

Dicuntur Lect. de Fer. occur. in Quadrages de Communi. De Virginibus, etc.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo. S. Fulgentii Episcopi.

Epist. 3. ad Probam Virginem, de Virginitate simul, utque humilitate.

VIRGINIS si quis velit diligenter considerare vocabulum, ex virtutis inveniet nomine derivatum. Virgo enim dicitur, quasi virago. Virginem vero Scriptura sancta non ob aliud vocatam dicit, nisi quia de viro sumpta est. Hoc autem à sancto Hieronymo secundum Hebraicam proprietatem libri Geneseos docet expressa translatio, in qua sic habetur: Immisit ergo Dominus Deus soporem in Adam: cùmque obdormisset, tulit unam de costis ejus, et replevit carnem pro ea, et ædificavit Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam, in mulierem, et adduxit eam ad Adam. Dixitque Adam: Hoc nunc os ex ossibus meis, et caro de carne mea. Hæc vocabitur Virago, quoniam de viro sumpta est. Itaque cum virginis nomen ex nomine viri descenderit, quis dubitet, quod vir à virtute vocatus sit?

B. Propter veritatem.

Lectio V.

Et quia, sicut Paulus docet illa omnia in figura facta sunt nos-

tri: profectò in illa virgine, quæ ex viri flebat costa, futura jam tunc præfigurabatur Ecclesia, quæ verè de viro sumpta, et de quo sumpta illi conjuncta, inde habet in veritate virtutem, unde habet verum virginis nomen. Propter quod hanc virginem, id est, virginem, quæ de viro sumpta est, non solum virginis, sed etiam viri nomine Paulus non dubitat appellare. Ait enim fidelibus: Despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo. Christus est quippe vir, de quo hæc virgo sumpta est. Ipsa denuò fidelibus Apostolus dicit: Donec occurramus omnes in unitatem tideri, et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi. Per sanctum quoque David, tam viris, quam mulieribus in commune spiritualis hujuscemodi promulgatur hortatio: Viriliter agite, et confortetur cor vestrum, omnes, qui speratis in Domino.

B. Dilexisti justitiam.

Lectio VI.

TYPICÆ itaque à viro dicitur virginis vocabulum, quia nomen à Christo dicitur Christinaum. Christus enim Dei virtus est, et Dei sapientia, ex quo est Ecclesia, quæ virgo in fide, et charitate persistens, et sapientiam possidet, et virtutem. Ideo nec seductione decipitur, nec violentia vincitur; quia interiore virginitatis integritate fulcitur. Huic virgi Iudas dicit: Quoniam complacuit Domino in te, et terra tua inhabitabitur. Habitabit enim juvenis cum virginie, et habitabent in te filii tui. Et ut ostenderet non aliam esse juvenem, quam sponsam, nec aliam esse virginem, quam sponsam, sponsum autem, et sponsam, Christum, et Ecclesiam, excutus adjunxit: Et gaudebit sponsus super sponsam, et gaudebit

super te Deus tuus. Hæc virgo mater est, cui dicitur: Habitabunt in te filii tui. Et hæc mater virgo est, de qua dicitur: Habitabit enim juvenis cum virgine. Hæc virgo sponsa est, de qua dicitur: Et gaudebit super sponsam suam. Hæc igitur Ecclesia una, et vera Catholica sponsa est; quia inhæret Christo: virgo est; quia incorrupta perseverat Christo. Hujus sponsæ nec fecunditate virginitas corripitur, nec virginitate fecunditas impeditur.

¶ Afferentur Regi.

IN III. NOCTURNO.

Lectio VII, p. 1.

Homilia S. Joannis Chrysostomi. Homil. ss. in Matth.

NO T A N D U M , quod priorem quidem parabolam de Doctoribus dicit; hanc autem de popularibus. Tamen etsi spiritualem intellectum habeat paracula, nihil nocet interpretari eam etiam carnaliter. Tunc simile erit, cum suis diebus completis solutus fuerit mundus: cum venerit judex omnium occulorum: modò autem interim omnes homines nobis invicem mentiatur. Alii flagunt se justos, cum sint iniqui; alii humiliant se, ut peccatores, cum sint sancti; alii autem turpes actus suos usque ad mortem abscondunt, amplius homines erubescentes, quam Deum timentes: et semper sunt in vulnera, dum pro tempore nolunt apparere vulnerati. Qui autem Deum timet, homines non erubescit. Nec enim prior potest esse timor terrenus, quam præna coelestis. Quibus simile erit? Decem virginibus.

¶ Hæc est virgo sapiens.

Lectio VIII.

QUIDAM putant, hic virgines dici de quibus Apostolus loquitur, ut sint sanctæ et corpore, et spiritu. Et sapiens quidem virgo est,

quæ et corpore, et animo Virgo est: ut neque habeat virum, neque habere desideret. Quid enim si aut parentes ejus propter votum suum in virginitate eam tenuerunt; cum ipsa tamen post votum nubere voluerit? Quid si pro aliqua occasione quæsita non est talis? Hæc, si non est nupta, voluntatem tamen nubendi habuit. Corpore quidem virgo est, animo autem nupta, quia corpus opere sordidatur, animus autem voluntate.

¶ Media nocte clamor.

Lectio IX. dicitur de *S. Silmeone Episc et Mart. In Quadrages. vero de Homil. Fer. et eorum comm.*

DIE 19 FEBRUARII.

OCTAVA SANCTÆ EULALIE.

Duplex.

IN I. NOCTURNO.

Cap. ss.

Dicuntur Lect. de Fer. occur. et in Quadrages. de Comm. De virginibus, etc.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo S. Gregorii Papæ.

Lib. 8. c. 1. enarrationum in c. ss., lib. 1. Reg. tom. 1.

DE pluribus virginibus, sub unius descriptione dictum est: Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato. In eodem quoque Psalmo laudatur eadem regina, cum dicitur: Omnis gloria ejus filiae Regis ab intus, in flimbris aureis, circumamicta varietatibus. Quis est enim vestitus aureus, nisi decor et honor corporis virginalis? Vestitus quidem dicitur, quia foris fulget in corpore: aureus autem, quia præcellit dignitate. Omnis autem metalli species auro inferior est, sic nimirum omnis pudicitia

alia, decori virgineo computari non potest.

¶ Propter veritatem.

Lectio v.

QUID est ergo, quod dicitur: Omnis gloria filiae. Regum ab intus si foris esse gloria vestitus aurei praedicatur? Si enim toris est aliqua magna aurei vestitus gloria, intus omnis gloria videri non potest. Quid est ergo, quod omnis gloria intus esse perhibetur? Nisi quia et illa, quae foris est gloria, cum aliis innumeris intus esse cognoscitur? Aurea enim virginitas non est: si foris est, et intus non est. Quia ergo intus, et foris est, et quia eadem, quae splendet in corpore, eadem fulget in mente: omnis gloria filiae. Regum intus esse sentiri convenienter potest.

¶ Dillexisti justitiam.

Lectio vi.

OMNIS gloria intus est quia foris sola, intus sola non est. Quia enim multae sunt virtutum claritates in mente virginis: sic virgineus splendor asseritur. ut intus omnis gloria praedicetur. Hoc nimilrum est, quod subsequitur: In fimbriis aureis circumamicta varietatibus. Fimbriæ enim aureæ sunt claritates à mente numquam deficientes. Fimbriæ quidem, finales vestimenti partes sunt; quæ sdcircò in sponsæ Christi deore laudantur: quia nulla est virtutum gloria, si lucere ante vitæ consummationem desistat. Regina ergo amore dicitur: in vestitu aureo virginitas praedicatur. Sed omnis gloria intus, et in fimbriis aureis, et varietate circumamicta scribitur: ut innumeris virtutibus adjuncta integritas, usque in finem deduci sentiatur.

¶ Afferentur Regi.

In s. Noct. Sec. VII. ut in s.a dic Octavæ.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 23. de verb. Domini. Cap. 2.

INTELLIGAMUS, charissimi, ad omnes nos, id est, ad universam Ecclesiam, istam pertinere parabolam: non ad solos præpositos, de quibus esterno die locali sumus, nec ad solas plebes, sed prorsus ad omnes. Quare ergo quinque et quinque virgines? Quinque iste, et quinque virgines illæ, omnes omnino sunt animæ Christianorum. Sed ut dicamus vobis, quod Deo inspirante sentimus, non qualescumque animæ, sed tales animæ, quæ habent Catholicam fidem, et habere videntur bona opera in Ecclesia Dei: et tamen ex ipsis quinque sunt prudentes, et quinque fatuae. Quare ergo appellatae sunt quinque, et quare virgines, prius videamus: et deinde cetera consideremus. Omnia anima in corpore Ideò quinario numero censemus, quia quinque sensibus utitur.

¶ Nec est virgo sapientia.

Lectio VIII.

NIHIL est enim, quod sentimus ex corpore, nisi janus quinque partita, aut videndo, aut audiendo, aut odorando, aut gustando, aut tangendo. Qui ergo se abstinet ab illicito visu, ab illicito auditu, ab illicito odoratu, ab illicito gustatu, ab illicito tactu, propter ipsam integratatem, virginis noxem accipit. Sed si bonum est, abstinerre ab illicitis sentiendi motibus, et Ideò unaquæque anima christiana, virginis uomen accipit: quare quinque admittuntur, quinque autem repelluntur? Et virgines suæ, et repelluntur. Parum est, quia virgines sunt: et lampades habent, virgines propter abstinentiam ab illicitis sensibus, lampades habent, propter bona opera, de quibus operibus Dominus dicit: Luceant opera vestra coram hominibus, ut vident bona facta vestra, et gloriantur.

fident Patrem vestrum, qui in cœlis est. Item discipulis dicit: Sint lumbi vestri prædicti, et lucernæ ardentes in manibus vestris. In lumbis accinctis virginitas, in lucernis ardentibus opera bona.

P. Media nocte clamor.

Lectio IX.

NON solet dici virginitas, utique in conjugatis: tamen etiam ibi est fidelis virginitas, quæ exhibet pudicitiam conjugalem. Nam, ut neverit sanctitas vestra, non importunè secundum animam, et secundum integratatem fidelis, qua etiam ab illicitis abstinetur, et bona opera flunt, unumquemque, vel unamquamque animam virginem dici; tota Ecclesia, quæ constat ex virginibus, et pueris, et maritatis foeminis, et uxoratis viris, uno nomine virgo est appellata. Unde hoc probamus? Apostolum audi dicentem non solis sanctimonialibus, sed universæ prorsus Ecclesiæ: Desponsavi vos uni viro virginem castam exhibere Christo. Et quia virginitatis hujus corruptor diabolus cavendus est, continuò ipse Apostolus, cum dixisset: Desponsavi vos uni viro virginem castam exhibere Christo adjungit, et ait: Timeo autem, ne sicut serpens Hevæm seduxit versutia sua, sic et vestri sensus corrumptant à castitate, quæ est in Christo. In corpore virginitatem pauci habent: in corde omnes habere debent.

Te Deum laudamus.

DIE 6 MARTII.

IN FESTO S. OLLEGARII CANONICI, PRÆPOSITI, ET EPISC. BARCINONEN. AC SIMUL ARCHIEPIS. COP. TARRAC.

Duplex.

Ut in SS. Hisp. p. XXXV.

DIE 6 MARTII.

IN FESTO S. PATIANI EPISC. ET CONF.

Duplex.

Festum S. Franciscus Vetus semper transferetur.

Omn. de comm. Conf. Pont. exceptis iis, quæ hic sunt propria.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Patiani Confessoris tui atque Pontificis veneranda solemnitas, et devotionem nobis augeat, et salutem. Per Dominum.

Fit common. S. Joannis de Deo. et Fer. si recitetur in Quadrages.

IN I. NOCTURNO.

Dicuntur Lectiones Fidelis sermo, de Communi, si celebretur in Quadrages. alias de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Ex D. Hieronymo, et ex scriptis ejusdem S. Patiani, et aliis.

PATIANUS vir vita, et sermone conspicuus, Barcinone, in citiore Hispania multum floruit. Is primum in matrimonio sanctam vitam agens, ex legitimo toro filium habuit nomine Dextrum, virum omni virtute, ac scientiarum genere instructum, et præfectura Praetorii decoratum, qui ad beatum Hieronymum, eodem Hieronymo teste, elegantem quamdam historiam texuit. Ac propterea, ipso hortante, ad eum sanctus Doctor librum de Scriptoribus Ecclesiasticis inscripsit. Deinde Patianus propter suas singulares virtutes Barcinoensem Episcopus creatus, munus Episcopale ita gessit, ut infidelibus terrorem incenteret, fidelibus autem solarium magnum asserret. In Episcopatu humilitatem, gravitatem, abstinentiam, castitatem, mansuetudinem, severitatem, liberalitatem, orationis assiduitatem, ceterasque virtutes, et opere coluit, et verbo docuit, et

libris consignatas posteritati commendavit. Ad Simpronianum Novatianum tres epistolas contra Novatianos eruditè scripsit. In quibus illud est mirabile, quanta eum charitate alliciat, eumdem honorifice fratrem appellans; et quanta mansuetudine illum, a quo fuerit litteris lacesitus, alloquatur, cum dicit: nos tecum quasi columbae ore potius, quam dente configimus.

p. Inveni David.

Lectio V.

TRACTATUM etiam de Baptismo, et Parænesim, seu exhortatorium libellum ad poenitentiam conscripsit. Ubi inter cætera ardentem suum ostendit salutis animarum zelum, quando Barcinonenses oves pastorali sue sollicitudini commissas, his verbis ad poenitentiam adhortatur: Per Ecclesiæ fidem rogo vos, fratres, per sollicitudinem meam per communes omnium animas obtestor et deprecor, ne pudeat in hoc opere, ne pigeat opportuna quām primum remedia salutis invadere, dejicere mœroribus animum, sacco corpus involvere, cinere perfundere, macerari jejunio, mœrore conficere, multorum precibus adjuvare. In quantum poenæ vestræ non pepercieritis, in tantum vobis Deus parcat. Varia etiam alia edidit Patianus opuscula, quæ nusquam apparent. Denique postquam vir Del. Barcinonensem Ecclesiam sanctissimè administravit, universamque citeriorem Hispaniam sua doctrina illustravit, errantes oves ad ovile Christi perduxit, non errantes confirmavit, et omnes verbo, atque exemplo, ad pietatem Christianam inflammat: senio jam confectus, plenus dierum, septimo Nonas Martii (quo die ejus festum Barcuno solemniter celebratur) mitigavit ad Dominum.

p. Posui adjutorium.

Lectio VI.

Ex libro S. Hieronymi Presbyteri, de Scriptoribus Ecclesiasticis.

Verbo Patianus, c. 116.

PATIANUS in Pyrenæi jugis Barelinone Episcopus, castitate, et eloquentia, et tam vita, quam sermone clarus, scripsit varia opuscula. De quibus est Kerbos, et contra Novatianos. Sub Theodosio, Principe, jam ultima senectute mortuus est.

p. Iste est, qui ante Deum.

IN III. NOCTURNO.

Homilia sancti Gregorii Papæ, in Evang.

Homo peregrinæ, de Communi. cum IX. lect. de Homil. Fer. si recitetur in Quadrages.

AD VESPERAS.

Fit commen. sanctorum Quadragesinta Martyr. et Fer. si recitetur in Quadrages.

DIE 15 MARTII.

IN FESTO S. MATRONÆ V. ET II.

Duplex.

Omnia de Com. Virg. et Mart. exceptis his, quæ hic sunt propria.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quesumus Domine, beata Matrona Virgo, et Martyr imploret: quæ tibi grata semper extitit et merito castitatis, et tue professione virtutis. Per Dominum.

Fit com. Fer. Quadrages.

IN I. NOCTURNO.

De Virginibus præceptum Domini non habeo, etc. ut in Breviar. Roman.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Ex Beda, Martyrol. Rom. Breviar. Barcino. et aliis.

MATRONA virgo Christiana, et cujusdam metieris Judæi an-

ella, dum Thessalonicez multo tempore dominæ suæ omnibus, quibus licet poterat, modis obsequitur, numquam Christianam fidem, numquam optimos Christianorum mores, cum veri Dei cultu conjunctos, ut decebat ancillam Christi, deseruit. Imò quò magis in dies dominam suam servare legem veterem, judaizareque cernebat; eò magis ipsa judalcam exercens perfidiam, in veritate legis novæ, in fide, atque religione Christiana confirmabatur. Cùm autem capitale semper esse Judæorum odium adversus Christum, et Christianos intelligeret; ne ullam domina sua, ex suo in Christum obsequio, iniquè persecundi se occasionem acciperet, occulte Christum colere, et furtivis orationibus quotidie Ecclesiam frequentare, omni, quo poterat, studio conabatur.

P. Propter veritatem.

Lectio v.

QUOD ubi deprehendit insolens domina, callidè primum eam alloqui, promissis, et blanditiis allicere curat, eidemque persuadere studet, ut deserta Christiana religione, judalcam legem amplectatur. Cùm autem ejus verba nihil virile cor sponsæ Christi dimoverent, furens mulier perfida minas evomere, et tormenta eidem intimare deliberat. Ad verbera deinde progreditur, et acerbè illam ad scannum alligatam, semel, atque iterum cruciat. Quibus tormentis, sicut aurum in fornace probatur, ita Matrona, quo acrius affligitur, eò firmius in fide solidatur, à vinculisque mirabiliter soluta, divinitus recreatur.

P. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

DENIQUE impla domina, ferall odio, tamdiù robustis fustibus virginatum ancillæ corpus ad mor-

tem usque percussit, donec Matrona, ad virginitatis simul, et martyrii palmam erecta, in confessione Christi incorruptum Deo spiritum reddidit. Ejus corpus primum Thessalonice conditum, magna ibidem populi frequentia veneratum est. Post longa verò tempora à Christianis acceptum, et in navi impositum, ipsis nautis, neo cogitantibus, nec volentibus, divino consilio, vi acerbissimæ tempestatis, ad littus Hispaniae Tarraconensis, juxta Barcinonem mirabiliter asportatum; in monte eidem Civitati vicino, et in Ecclesia ejusdem nomine Deo dicata, fuit collocatum. Ubi quotidianis clarum miraculis, ac præsertim siccitatis tempore, ad impetrandam à Deo pluviam, magna ab incolis veneratione colitur, Idibusque Martii (quo die ejus festum celebratur) magno totius populi Barcinonensis concursu frequentatur.

P. Afferentur Regl.

IN III. NOCTURNO.

Homilia S. Gregorii Papæ, in Evangelia.

SIMILE erit regnum cœlorum thesauro abscondito, de Communi nec Virginum, nec Martyrum, ut in Breviario.

Lectio IX. dicitur de homilia Fer. Quadrages.

DIE 23 MARTII.

IN FESTO BEATI JOSEPHI ORIOL CONFESS.

Ut in Ss. Hispania, p. XLVIII.

DIE 3 MAI.

IN FESTO INVENTIONIS S. CRUCIS. ECCLES. CATHEDRALIS BARCINONEN. TITULARIS.

Duplex t. clas. cum Octav.

Officium proprium, ut in Breviario.

DIE 10 MAI.

OCTAVA S. CRUCIS.

Duplex.

IN I. NOCTURNO.

Lect. de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia ss. in Matth. post medium.

NEMINEM gloriosorum salutis nostrae signorum pudeat, summaeque bonorum, qua et vivimus, et sumus, sed ut coronam, sic Christi Crucem feramus: etenim nostra omnia per illam perficiuntur. Sive regeneratione, et renovatione opus est: sive mysticus ille cibus sumendus, sive in ordinem Ecclesiasticum aliqui cooptandi, sive quidvis aliud facendum, ubique victorie nostrae signum adest. Ob eamque causam, illam, et in sedibus, et in muris, et in foribus, et in fronte, et in mente cum magno studio depingimus, et insculpimus. Nostrae enim salutis, communisque libertatis, et bonitatis Domini nostri hoc signum est. Cum ergo insigniris, tibi in mentem veniat vis omnis, quam in se Crux continet: ac tum denique iram, omnesque a ratione aversos animi impetus extinxeris.

p. Nos autem gloriari oportet in Cruce Domini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita et resurrec^{tio} nostra: * Per quem salvati, et liberati sumus, alleluia.

p. Tuam Crucem adoramus, Domine, et recolimus tuam gloriosam passionem. Per quem.

Lectio V.

Now enim omnino dígito imprimenta, et consignanda est, sed prius voluntate, ac judicio cum magna fide: quia sic in oculis, vultuque impressa, impurorum,

scelestorumque dæmonum nullus ad te accedere, aut in proprio stare umquam poterit, cernens gladium, quo vulnus, plagamque accepit, vidensque ensim, quo mortem accepit. Si enim nos cum loca, in quibus damnati secantur, videamus, exhorrescimus: cogita, quid eventurum sit diabolo, cum arma videbit, quibus vim, potestatemque ejus omnem Christus dissolvit, serpentisque caput amputavit. Hoc etiam signum Iesu clausas majorum nostrorum, nostraque statu aperuit: hoc noxia, mortiferaque venena profligavit: hoc cicutæ vim diluit: hoc deinde venenatarum bestiarum morsum curavit.

p. Dum sacrum pignus coelitus reuelatur, Christi fides roboratur: * Adsunt prodigia divina in virga Moysi primitus figurata, alleluia,

p. Ad Crucis contactum resurgent mortui, et Dei Magnalia reserantur. Adsunt.

Lectio VI.

Si enim inferorum portas aperuit, et celorum orbis laxavit, paradiisi aditum, introitumque restituit, et diaboli nervos fregit; quid mirum videri debet, si mortifera venena, et alia eiusdem generis vincit, et superat? Hoc igitur in mente tua insculpe, animorumque nostrorum salutem amplectito. Crux enim haec orbem terrarum convertit, errorem expulit, veritatem revocavit, terram coelum fecit, homines Angeles reddidit. Hinc dæmones non jam horribiles sunt, aut metuendi, sed contempnendi: neque mors est mors, sed somnus. Hac abjecta sunt humi, conculataque omnia, que nobis adversantur.

p. Hoc signum Crucis erit in celo, cum Dominus ad iudicandum venerit: * Tuoc manifesta

erunt abscondita cordis nostri , alleluia , alleluia .

¶. Cūm sederit Filius hominis in sede majestatis suæ , et coperit judicare sæculum per ignem . Tunc . Gloria Patri . Tunc .

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem .

Lectio VII Cap. 5.

In illo tempore : Erat homo ex Pharisæis Nicodemus nomine , princeps Judæorum . Hic venit ad Jesum nocte , et dixit ei : Rabbi , scimus , quia à Deo venisti magister . Et reliqua .

Homilia S. Ambrosii Episcopi .

Ex Sermons 88.

SICUT Moyses exaltavit serpem in deserto . Ita exaltari oportet Filium hominis . Unde si affixus serpens ligno , filiis Israel contulit sanitatem , quantò magis salutem præstat populis . Dominus in patibulo crucifixus ? Et si figura tantum profuit ; quantum prodesse credimus veritatem ? Serpens igitur primus crucifigatur . Rectè planè , ut quia primus apud Deum peccaverat diabolus , primus Crucis sententia feriretur . In ligno etiam crucifigitur : rationabiliter factum , ut quia homo in paradyso per arborem concupiscentiae deceptus fuerat , nunc idem per ligni arborem salvaretur : atque eadem materia , quæ causa mortis fuerat , esset remedium sanitatis .

¶. Dulce liguum , dulces clavos , dulce pondus sustinuit :* Quæ sola digna fuit portare pretium humanus sæculi , alleluia .

¶. Hoc signum Crucis erit in cœlo , cūm Dominus ad Judicandum venerit . Quæ .

Lectio VIII.

DEINDE post serpentinam in Salvatorem homo ipse crucifigitur ; scilicet , ut post auctorem puniatur et facinus . Per primam Crucem

vindicatum est in serpentem , per secundam in venena serpentis ; hoc est , primum auctor ipse punitur , deinde ejus malignitas condemnatur . Virtus enim , quod persuasione sua in hominem transuderat , nunc rejicitur , nunc curatur . Nam cūm homo passioni addicitur , non morti traditur , sed mortis in eo facinus emendatur . Hoc enim egit Dominus per hominem , quem suscepit , ut dum innocens patitur , prævaricationis illius diabolicæ in eo inobedientia corrigatur , et delinceps liber à culpa fieret , ac liber esset à morte . Habentes igitur Dominum Jesum , qui nos passione sua liberavit . In ipsum aspiciamus semper , et de ipsis signo speremus nostris vulneribus medicinam .

¶. Sicut Moyses exaltavit serpem in deserto , ita exaltari oportet Filium hominis :* Ut omnis qui credit in ipsum , non pereat , sed habeat vitam æternam , alleluia .

¶. Non misit Deus Filium suum in mundum , ut judicet mundum , sed ut salvetur mundus per ipsum . Ut omnis . Gloria Patri . Ut omnis .

Nona Lectio dicitur de Ss. Mm. Gordiano , et Epimacho , et fit comm. illorum in Laudib. ut in Breviar.

DOMINICA II. JULII.

TRANSLATIO SECUNDA BEATÆ EULALIÆ V. ET M.

Duplex majus.

Omnia de Communi Virg. et Mart. exceptis his , quæ hic sunt propria.

Oratio.

Deus , qui inter cætera potentiae tue miracula , etiam in sexu fragilli victoriam martyrum contulisti : concede propitius ; ut qui beatæ Eulalie virginis , et martyris tue Translationem colimus ,

per ejus ad te exempla gradiamur
Per Dominum.

*Deinde ad communem, Dominicam
occur.*

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

*Lectiones De Epistola prima beati
Pauli Apost. ad Corinth.*

Utin Communi Virginum.

IN II. NOCTURNO.

*Ex Breviario Barcinonensi. et his-
toris.*

Lectio IV.

CUM civitas Barcinonensis adeò
et loci spatio et habitantium
numero crevisset ut ejus matrix
Ecclesia, præ angustia sedifici,
Christicolas omnes ad eam conve-
nientes capere nullo modo posset,
cùm etiam beatæ Eulalie corpus
in sacrario Ecclesiae Barcinonensis
inclusum, proprio, ac publico ca-
reret sepulchro, ubi à fidelibus
preces, ac vota offerentibus, com-
modè visitaretur; Raymundus
Berengarius Barcinonensium Co-
mes, cognomento Senex (cui Deus
omnipotens et gloriose de Mauris
victorias concederat, et multas
opes largitus fuerat) unà cum Guis-
laberto Barcinonensi Episcopo, de
templo maximo extrundo, deque
sacello beatæ Eulalie sedificando,
consilium init. Quocirca, divino
invocato Numine, et re maturè
deliberata, locum sedificandi tem-
plici, ubi nunc est elegerunt. Et
rebus necessariis ad fabricam in-
choandam paratis primum lapi-
dem, juxta Ecclesiasticum ritum,
fundamentaque feliciter jecerunt.

P. Propter veritatem.

Lectio V.

COERPO igitur, et crescente sedi-
ficio, cum illud esset magnè
molis, et formæ mirabilis, non
potuit nisi post multos annos si-
niri. Quare postquam templum,
quod nunc est maximum, atque

speciosum, fuit omnino perfectum, et in honorem vivæ Crucis Christi consecratum: capella sub altari maximo ejusdem templi artificiose exædificata est, et no-
mine beatæ Eulalie dicata, in qua
sepulchrum fuit extractum, et
suprà columnas contra ejus capelle
altare erectum. Omnibus ergo bis-
tice peractis, à Petro Aragonie Re-
ge, et Ferrario Barcinonensi Epis-
copo, de corpore beatæ Eulalie è
sacrario in proprium ejus sacellum
quamprimum transferendo, deli-
beratum est, diesque decima Ju-
lii signata, qua opportune trans-
ferretur.

P. Dilexisti justitiam.

Lectio VI.

I GITUR dicta die, cùm Petrus
Aragonie, et Jacobus Majoric-
rum Reges unà cum uxoribus
suis Reginis: cùm etiam Bernardus
de Albis sanctæ Romanæ Ecclesie
Cardinalis, et Ferrarius Barcinonens-
sis Episcopus simul cum multis aliis
Prælatis, et Personis clarissimis,
ad sacri corporis beatæ Eulalie
Translationem celebrandam con-
venissent; numerosissima utrius-
que sexus fidelium ordiata pom-
pa, omni qua potuit, festiva ce-
lebritate, corpus beatæ Eulalie è
templi sacrario extractum, et hu-
meris Clericorum asportatum, in
eius sepulchrum, sexto Idus Julii
anno millesimi trecentesimi novi,
fuit illatum. Ubi innumeris claram
miraculis, diù noctuque ardentibus
multis lampadibus, in magna ve-
neratione servator. Et fidetum
Christianorum ad sepulchrum con-
fluentum numero concorsu,
beatæ virgini, et martyris Eula-
lie, continuis sacrificiis, atque
orationibus, patrocinium invoca-
tur. Hujus Translationis festum,
decreto Episcopi Barcinonensis,
celebratur in tota ejus Diocesi,
Dominica secunda Julii.

P. Afferentur Regi.

IN III. NOCTURNO.

Homilia sancti Gregorii Papae in Evang. Decem virginibus, etc. de Comm.

Lectio nona legitur de Homilia Dominicæ occurrentis, cum commem. ipsius in Laudibus et in II. Vesperis.

DIE 27 JULII.

IN FESTO SANCTI CUCUPHATIS MARTYRIS.

Duplex.

Quia hoc festum semper occurrit cum festo S. Jacobi Apostoli, ideo in Ecclesiis Diæces. Barcin. quæ non sunt dicata nomine S. Cucuphatis, semper transfertur in diem 27.

Omnia de communi unius Martyris, exceptis iis, quæ hæc sunt propria.

In II. Vesp. S. Anna fit comm. S. Cucuphate, et Octavæ S. Jacobi Apost.

(Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus: ut qui beati Cucuphatis Martyris tui natalitia collimus, intercessione ejus in tui nemoris amore roboremur. Per Dominum.

IN I. NOCTURNO.

Dicuntur lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Breviariis, Martyrol. Prudentio, et historiis antiquis.

Lectio IV.

CUCUPHAS, natione Afer, nobilis, et christianis parentibus in Scillitana urbe natus, unâ cum Felice, in Cæsaream civitatem (quæ provinciæ Cæsariensis caput erat) ad litteras perdiscendas missus, magnos ibi in litteris, sed multè majores in fide, ac spiritu, cum suo comite fecit profectus. Cumque utrumque ardens teneret

2*

amor martyrii, ambo in Hispaniam (ubi acerbissimam expectari adversus Christianos persecutionem intellexerunt) navigantes, magno Dei consilio, Barcinonem appulerunt. Ibi intelligentes Dacianum Præsidem, Christianorum inimicum, per Gallias in Hispaniam appropinquare, Felix vale dicens Cucuphati, primum Emporias, deinde Gerundam profectus, tyranno obvius fieri voluit. Cucuphas autem Barcinonem tyrannum expectare, et ad martyrium se jejunis, et orationibus præparare decrevit. Quod sanè divinitus factum est: ut sic Gerunda sublimaretur Felice, et Barcino decoraretur Cucuphate. Ubi ergo crudelis Dacianus Barcinonem pervenit, mox ad eum Cucuphas (eius fama propter vitæ sanctitatem, et verbi divini prædicacionem, omnibus erat notissima) fuit delatus.

*p. Honestum fecit.**Lectio V.*

QUAMOBREM jussu Præsidis capitulæ, et in carcere conjectus, multisque modis, ut idolis sacrificaret, tentatus: eum constans semper in fidel confessione persistet, primum Galerio Præfecto crucelandus traditur. Qui ferina rabiæ in Martyrem saeviens, duodecim fortissimis militibus iussit, ut eum per vices suas, tamdiu flagellis percuterent, et ungulis ferratis, atque scorpionibus dilaniarent, donec ab illo spiritum extorquerent. Quo tormento eum jam corpus esset penè dilaniatum, et viscera in terram essent defluxæ, Martyris oratione, tortores, Deo ultiore, cæcitate percutiuntur. Galerius cum suis idolis, repente consumptus perlit: Cucuphas autem, visceribus in suum locum aptè restitatis, mirabiliter sanatur. Propter quod miraculum, multi, reliæta Molorum superstitione

tione, fidem Christi acceperunt. In locum Galerii, Maximianus suffec-
tus, Martyrem jubet à tortoribus
in craticula assari, et ejus ambus-
tum corpus sinapi, atque acetō
perfundi. Quo in tormento Cucu-
phas Deo psallens, divinitus ipse
sanatur; tortores verò igne consu-
muntur.

P. Desiderium animæ.

Lectio VI.

VERBUM hæc dæmonum præstigis
adscribens tyrannus, ingen-
tem ignis flammam parari, ibique
Martyrem cremari imperat, in cu-
jus medio intactus Martyr, dum
orat ad Deum, ita ejus oratione
ignis extinctus est, ut nec tempor
incendii ullus remanserit. Quare
confusus Maximianus, in carcерem
reduci Martyrem præcipit, ut quid
consilii capiat, in nocte cogitet.
Sed ipsa nocte coelesti splendore
Martyr mirificè recreatur, et cus-
todes carceris, externo lumine ad
internam deducti lucem, in Chris-
tum crediderunt. Hoc ubi rescivit
tyrannus, Martyrem virgulis fer-
reis, et taureis ad mortem usque
cæri jubet. Quo in cruciato orans
Cucuphas, ad ejus orationem, Max-
imianus, qui curru ascenso, ad
templum idolis sacrificaturus pro-
perabat, de curru in terram lapsus,
misere extinctus est: idola
verò pariter collapsa in pulvrem
sunt redacta. Denique Maximiano
succedens Ruffinus, quasi in ante-
cessoribus victus, non ultrà contra
Martyrem agere tormentis est aus-
sus: sed lata sententia, Cucupha-
tem gladio feriri imperavit. Quare
ignis, ferri, et tortoruim imma-
tate superata, Cucuphas securi
percussus insignem martyrii pal-
mam octavo Kalendas Augusti est
consecutus. Cujus corpus, Barci-
none primum sepultum, postea in
Galliam translatum, et in Ecclesia
sancti Dionysii, quæ non procul à

Lutetia Parisiorum distat, recon-
ditum est.

P. Stola jucunditatis.

IN III. NOCTURNO.

Homilia sancti Gregorii Papæ,
in Svang. Si quis vult post me re-
nire, de s. Communi.

*Lectio IX. Dicitur de S. Pante-
leone Martyre cum commem. Oc-
tava S. Jacobi Apost. et Pantal.*

AD VESPERAS.

*Fit commem. Ss. Nazarii, Celsi,
et Victoris Mart. et Innocentii
Papæ, et Conf. et Octava S. Ja-
cobi Apostoli.*

DOMINICA I. AUGUSTI.

**TRANSLATIO S. SEVERI EPISC. ET
MART.**

Duplex majus.

*Si eadem die occurrat aliud
Festum novem lectionum, transfer-
tur in sequentem diem, non impo-
ditam.*

*Omnia de communi unius Mart.
Pontif. except. his, quæ hic suis
propria.*

Oratio.

DEUS, qui nobis jugiter præsto-
lantibus, beati Severi Martyris
tui gloriosa pignora concessisti:
da, ut tanti Præsulis nota præsidia
sentiamus, cuius Translationis
diem solemniter colimus. Per Do-
minum.

*Deinde fit commem. Dominicæ
occidentis.*

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

*Dicuntur Lect. de Actibus Apos-
tolorum, Cap. 20. A Mileto Paules
mittens Ephesum, etc. ut in Com-
muni unius Mart.*

IN II. NOCTURNO

Lectio IV.

Ex Breviariorum Barcin. et Astoriis.

Cum Martinus Aragonie Rex, vir
morum integritate, et Chris-

tiana religione verè illustris , alterius pedis interno grassante vulnera , graviter laboraret ; jamque medicis , atque chirurgis , reliquo crurali , vitæque consulentibus , ejusdem pedis abscessio ex arte medica fuisse et decreta ; ad preces , et obsecrations , tamquam ad efficacia remedia , quæ humanis multò sunt potentiora , convertere animum suum decrevit . Quare contrito corde , speque in Deum , atque Sanctorum patrocinium erectus ; beatum Severum Episcopum , et Martyrem Barcinonensem ex intimo affectu Rex plus suppliciter invocat ut sibi corporis vitam , et sanitatem , ad Dei gloriam , ad regnum suorum utilitatem , et ad regiae sue familie commodum impetrat . Vota votet , quibus multa se facturum in honorem sancti Pontificis , et Martyris Severi pollicetur . Episcopos , Clerum , Virosque religiosos hortatur , ut se , ad id consequendum , orationibus suis adjuvent .

B. Honestum fecit .

Lectio v.

HIS peractis , ecce per quietem sub media noctis tempus , devoto Regi visus est adesse beatus Pontifex Severus : qui placido vulnu eum alloquens , bono esse animo jubet , sibique à Deo vitam dari , ac pedis sanitatem , integritatemque restitutum iri denuntiat . Hoc tam læto nuntio recreatus , tamque salubri medico æger fretus , somno postea expergefactus , eo prorsus morbo se , absque ulla pedis offensa , liberatum , et integræ sanitati restitutum sentit . Qua de re , quanta Rex ipse animi sui voluptate effectus fuerit : quanto beneficio omnes ejus subditæ fuerint cumulati : quanta ejusdem regia familia fuerit lætitia perfusa ; non facile quivis explicare poterit . Contestatæ id sunt immortales gratiae ,

quas omnes Deo egerunt , qui gloriosus est in Sanctis suis , et sanctus in omnibus operibus suis : qui sperantes in se exaudit : contriti corde , humilibus , atque tribulatis adest , et eosdem à periculi opportunè liberat .

B. Desiderium animæ .

Lectio vi.

TANTO ergo miraculo Rex Martinus admonitus , memor votorum , corpus beati Severi , quod servabatur in Cœnobio sancti Cucuphatis (cui olim Castrum Octavianum erat nomen) ubi sanctus Martyr fuerat coronatus , Barcino nem asportari decernit . Hac de re cum Summo Pontifice per litteras et per oratorem suum diligentissimè agit , ut sacrarum reliquiarum Translationem à dicto loco in Cathedram Ecclesiam Barcinoensem , cuius Præsul extiterat , fieri concedat ; quod et facile impetravit . Legatione etiam ad Cœnobium facta , prudentissimè modum præscribit , quo omnia , ad dictam Translationem pertinentia componantur . Denique Cœnobio per liberalissimum Regem , magnis opibus in sui grati animi significacionem locupletato , pridiè Nonas Augusti , salutis nostræ anno millesimo quadringentesimo quinto , cum celeberrima pompa fuit beati Severi corpus in templum maximum Barcinoense transportatum . Cujus Translationis festum Dominicæ prima Augusti , quotannis in Ecclesia , et Diœcesi Barcinoensi , devote celebratur .

B. Stola jucunditatis .

IN III. NOCTURNO .

Homilia sancti Gregorii Papæ , in Evang. Si quis vult post me venire , etc. de 2. com.

Lectio nona dicitur de Homilia Dominicæ occur. cum commem. ipsius ad Laud et in 2. Vesp.

DIE 14 SEPTEMBRIS.

IN FESTO EXALTATIONIS SANCTÆ CRUCIS, TITULARIS ECCLESIAE CATHEDRALIS BARCINONENSIS.

Duplex i. clas. cum Oct.

Omnia ut in Breviario, p. 877.

DIE 21 SEPTEMBRIS.

OCTAVA EXALTATIONIS S. CRUCIS.

Officium fit de S. Mattheo. ut in Breviar. Rom. cum comm. Octav. in utrisq. Vesp. et Laud.

DIE 23 SEPTEMBRIS.

IN FESTO SANCTÆ TECLÆ VIRG. ET MART.

Duplex i. clas. cum Oct.

Omnia ut in novo Quaterno ab Alexandro VII. concesso. p. CXLIII.

DIE 23 OCTOBRI.

TRANSLATIO PRIMA S. EULALIÆ V. ET M.

Duplex majus.

Omnia de Communi Virg. et Martyr. exceptis his, quæ hic sunt propria.

Oratio.

DEUS, qui inter cætera potentiae tuæ miracula etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti: concede propitius; ut qui beatæ Eulaliæ Virginis, et Martyris tuæ Translationem colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per Dominum.

IN I. NOCTURNO.

Dicuntur Lectiones De Epistola I. beati Pauli Apostoli ad Corinthios, ut in Communi Virgini.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ex Breviaritis, et historiis antiquis. JOANNE octavo Summo Pontifice, et Carolo Calvo Galliæ Rege, et

Guiffre Piloso Barcinonensem Comite, Siegebodus Narboensis Antistes, eum Barcinonem appellaret, Frondoino tunc Barcinonensi Episcopo, quanto flagraret desiderio corporis beatæ Eulaliæ in vestigandi, declaravit: ut eo invento, et parte ejusdem aliqua sibi donata, Narbonæ templum Deo, et beatæ Eulaliæ nomine dicaret, in cuius altari reliquiarum partem reponeret. Nesciebatur post tot secula, à die mortis beatæ Eulaliæ, ubi sacrum ejus corpus requiesceret: ex hymno tamen quodam didicerant, extra civitatem in campo (ubi nunc extat beatae Virginis Martis de Mari templum) conditum esse. Ne igitur mature consulta, devoti Præsules locum adeunt, et supplici oratione fusa, corpus, non parvo hominum laborantium, terramque fodientium adhibito numero, diligenter perquiri jubent. Triduum in laborando fossores multi, terram circumfidentes, consumunt: corporis autem, vel sepulchri ejus nec vestigium quidem ullum reperiunt. Quia de re morti omnes, præcipue verò Præsules, à coepio opere desistere constituant, atque Narbonensis vale dicens Barcinonensem Episcopo, Narbonam regreditur.

¶. Propter veritatem.

Lectio V.

POST dies aliquot, Frondoinus iterum ad sacras beatæ Eulaliæ inquirendas reliquias sollemniter convertit. Quando autem eas humana non posse diligenzia inventari agnoscit, divinum præcipue numen aedendum esse decernit. Quare triduanum jejunium cum eleemosyna, et publicas preces fidelibus indicit; ut pretiosum reliquiarum thesaurum oculis hominum absconditum, Deus, cui nuda et aperta sunt omnia, dignetur revelare. Triduo completo, Episcopus ad locum designatum pergit: Sacrum ibi facit, quo sauto,

totum locum orans circumuit: pretiosum thesauro studiosissime querit: baculo singulis passibus terram percutit: et dum tentat sollicitè, si quid invenire valeat, quemdam sonitum in foramine, juxta parietem ex baculi percusione resultantem audit. Fossores, ut ibi fodiant, præcipit: se pulchrum reperit: reperit aperit. Ex quo adeò suavis efflabatur odor, ut omnis generis aromatum fragrantium longè superaret. Magnus illicè cunctorum cum lætitia excitatur clamor. Venerabiles, sacrasque reliquias omnes vident, atque adorant, et pro eis Deo gratias agunt. Episcopus, et Presbyteri psallentes, sacrum corpus de sepulchro extrahunt, et in feretro pretiosis pannis circumornato reponunt.

P. Dilexisti justitiam.

Lectio VI.

ECITUR solemní pompa virgineum corpus supra Clericorum humeros, inde versos civitatem deducitur. Sed ecce, ubi ad portam urbis ventum est, et tantisper ibi sistitur: corpus adeò grave sensit, ut subito de humeris fuerit necessariò deponendum; adeoque immobile redditur, ut nulla vi, seu arte, è terra valeat dimoveri. O quantus tunc, post tantam lætitiam, omnium animos invasit timor! Episcopus, rei novitate percusus, genuflectens, omnes in genua procumbere, et jugiter Deum, beatamque Eulaliam obsecrare monet; ut quænam tanti miraculi causa sit, demonstret. Dum preces omnes fundebant, Clericus quidam suo scelere stimulatus, conscientiaque propria territus. Episcopo digitum, quem è virginis corporè surripuerat, restituit. Episcopus, acceptum digitum in loco ubi erat corpus, reponit. Et post preces ad Deum fusas constanti fide Presbyteros ad ferendum

fererunt, ubi corpus erat, hortatur. Mira res: sacra illa sarcinula adeò levis redditia est, ut ab eisdem facilimè portaretur. In cuius rei memoriam, lapis erectus, et beatæ Eulalie Imago, supra illam urbis portam constituta, in hodiernum usque diem servatur. Itaque corpus in civitatem introductum, multis clarum miraculis, in sacrario Ecclesie fuit repositum. Hujus inventionis, atque Translationis, quæ contigit die vigesima tercia octobris anni octingentesimi septuagesimi octavi, festum in Diœcesi Barcinonensi, annis singularis, et eodem ipso die religiosè colitur.

P. Afferentur Regi.

IN III. NOCTURNO.

Dicuntur Lectiones de Homilia S. Gregorii Papæ super Evang. Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, ut in Communi Virginum.

In II. Vesp. fit commem. S. Raphælis Archangelli

DIE 6 NOVEMBRIS.

IN FESTO SANCTI SEVERI EPISC. MART. ET PATR. TOTIUS DIOECES. BARCINON.

Duplex i. clas. cum Oct.

Omnia dicuntur de Communi unius Mart. exceptis his, quæ hic sunt propria.

Oratio.

DEUS, qui hodierna die beati Severi Pontificis, et Martyris tui verticem effusione sui sanguinis consecrasti: da nobis ejus suffragantibus meritis; ut tranquillam in terris nostrisque hominis pacem, et gloriam in cœlis, quam possidet, consequamur. Per Dominum.

Et non fit commemor. Octavæ Omnium Sanctorum, in utrisque Vesperis, neque in Laudib.

IN I. NOCTURNO.

Dicuntur Lectiones De Actibus Apostolorum, cap. 20 A Miletto Paulus mittens Ephesum, de Communi unius Mart.

IN II. NOCTURNO.

Ex Breviariis, Martyrologiis, historiis, et aliis.

Lectio IV.

SEVERUS Barcinonensis Episcopus, vir vitae integritate, et doctrinæ præstantia illustris, magnam Barcinonem in Christiana fide servanda, atque augenda adhibuit operam. Elucebant enim in eo insignis prudentia, et castitas, humilitas cum magnanimitate, inansuetudo cum justitia, paupertas cum liberalitate conjuncta, et rerum humanarum contemptus. Præceteris autem ardens in Deum, et proximum amor: qui eum ad bonum animarum pro suo munere semper curandum, adeò reddebat sollicitum, ut quasi sui immemor, memor autem Dei, omnia omnibus fieret, ut omnes lucrificaret. Propter quod ab omnibus, tamquam pater amantissimus, et pastor optimus, unicè diligebatur. Elucebat etiam et doctrina, qua fidèles in sancto tuebatur proposito; infideles autem vel ad veram attrahebat fidem, vel certè adeò convincebat, ut eum maximè formidarent.

P. Honestum fecit.

Lectio V.

HEC Severi lux, cùm omnium ad se oculos allicere sua pulchritudine debuisse, infidelium animos malitia excæcatos graviter offendit. Qua propter infideles privatim, ac publicè Præsulem insectari, verbis lassere, injurias afficer, ac persequi aggressi sunt: ut ejus, si quo modo possent, vel animum frangerent, vel zelum reprimenter. Nihil tamen hæc invictum Severi movebant, vel de-

terrebant animum, quò misere scriter illos, et privatis coavinceret colloquili, et publicis congueret concionibus. Post multas ergo fidel hostium superatas calumnias, et persecutiones, dum Severus suo fungitur munere, ecce infideles Barcinonem adventant, eumque omnino occidere machinantur. Hoc ubi deprehendit Episcopus, considerans persecutioem contra se potissimum fuisse exortatam, nec ullum de fuga, vel absentia sua, ovibus inferri, seu imminere periculum: recordatus verbi Domini Jesu, qui dixit: Cum persequentur vos in civitate ista, fugite in aliam; providè in Castrum Octavianum (quod nunc oppidum est sancti Cucuphati) unde cum quatuor sociis Presbyteris, clām decrevit se recipere.

P. Desiderium animæ.

Lectio VI.

VERUNTAMEN non potuit ejus fuga inimicus latere. Ubi ergo id maligni hostes intelligunt, nox armata manu illuc properant, Castrum circumdant, domos ingrediuntur, omnia diligentissime perscrutantur. Severum Præsulem cum quatuor sociis Sacerdotibus, et cum colono christiano, dicto Emeterio, eisdem adjuncto, reperiunt: vinculis eos omnes costringunt: multis pollicitationibus, et terroribus à vera fide abducere conantur. Ubi verò se nihil profere vident, flagellis, et plumbariis eos atrocissimè caedunt: quo in tormento cùm eorum constastra, et in fide Christi gloriosa confessio magis cresceret, quatuor Presbyteri unā cum Emeterio jugulati gadio, palmam martyrii consequuntur. Severus autem, ut major illi accresceret patiendi, ac merendi occasio, præmitique retributio, iterum crudelissimè verberatur. Ad demum, clavo capite confuso, octavo Idus Novembris (quo die

ejus festum celebratur) gloriostissimam martyrii coronam adipiscitur. Ejus corpus ibidem prius sepultum : posteà Barcinonem translatum, et in Cathedrali Ecclesie collocatum , magna totius Barcinonensis populi devotione colitur.

P. Stola jucunditatis.

IN III. NOCTURNO.

Homilia sancti Gregorii Papæ, in Evang. Si quis vult post me venire, de 2. Commun.

DIE 13 NOVEMBRIS.

OCTAVA S. SEVERI.

Duplex.

IN I. NOCTURNO.

Dicuntur Lect. de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Principes persecuti sunt me gratis , de 2. Communi.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 16.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Si quis vult post me venire, abneget semetipsum , et tollat crucem suam . et sequatur me. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ.

Homil. 23. in Evang.

TUNC ergo nosmetipsos relinquimus , tunc nos ipsos abnegamus , cùm vitamus , quod per vetustatem fuimus , et ad hoc nitimur , ad quod per novitatem vocamur. Pensemus , quomodo se Paulus abnegaverat , qui dicebat : Vivo autem , jam non ego. Extinctus quippe fuerat sœvus ille persecutor , et vivere coepérat plus prædicator. Si enim ipse esset , qui prius , plus profecto non esset. Sed qui se vivere denegat , dicat : Vivo autem , jam non ego. Unde et post sancta verba , quæ per doctrinam veritatis clamat , protinus subdit :

Vivit verò in me Christus. Ac si apertè dicat : Ego quidem à melipso extinctus sum , quia carnaliter non vivo ; sed tamen essentialiter mortuus non sum , quia in Christo spiritualiter vivo.

P. Corona aurea.

Lectio VIII.

DICAT ergo Veritas , dicat : Si quis vult pos me venire, abneget semetipsum : quia nisi quis à semetipso deficiat , ad eum , qui super ipsum est , non appropinquat : nec valet apprehendere , quod ultra ipsum est , si nescierit mactare , quod est. Sic olerum plantæ transponuntur , ut proficiant ; itaque , ut ita dixerim , eradicantur , ut crescant : sic rerum semina in terræ admixtione deficiunt , ut in reparatione sui generis uberiorū assurgent. Unde enim vindentur perdidisse , quod erant ; inde accipiunt hoc apparere , quod non erant.

P. Hic est verè martyr.

Lectio IX.

SED qui jam se à vitis abnegat exquirendæ ei virtutes sunt , in quibus crescat. Nam cùm dictum est : Qui vult post me venire , abneget semetipsum , protinus additur : Et tollat crucem suam quotidie , et sequatur me. Duobus etenim modis crux tollitur : cùm aut per abstinentiam affligitur corpus , aut per compassionem proximi affligitur animus.

Te Deum laudamus.

DIE 18 NOVEMBRIS.

DEDICATIO ECCLESIAE CATHEDRALIS BARCIN.

Duplex i clas. cum Octava in Civitate , et sine Octava extra illam.

Omnia de Com. Dedic. Ecclesiæ , ut in Breviar. Rom. Dedicat. verò Basil. Ss. Petri , et Pauli trans fertur in diem sequentem , festo novem Lectionum non impeditam.

INDEX

SANCTORUM ECCLESIAE CATHEDRALIS,

ET DIOCESES BARCINONENSIS.

JANUARIUS.

Die 7. S. Raymundi Conf.	1
--------------------------	---

FEBRUARIUS.

Die 12. S. Eulalii V. et M.	1
Die 13. De secunda die infra octav. S. Eulalii	1d.
Die 14. De tertia die infra octav.	2
Die 15. De quarta die infra octav.	4
Die 16. De quinta die infra octav.	5
Die 17. De sexta die infra octav.	6
Die 18. De sept. die infra octav.	8
Die 19. Octava S. Eulalii	9

MARTIUS.

Die 6. S. Ollegarii Episc. et Conf.	11
Die 9. S. Patiani Episc. et Conf.	14
Die 15. S. Matronae V. et M.	13
Die 23. B. Josephi Oriol Conf.	13

MAIUS.

Die 3. Inventio S. Crucis.	14
Die 10. Octava S. Crucis.	14

JULIUS.

Dominica II. Translatio secunda B. Eulalii V. et M.	13
Die 27. S. Cucuphatis Martyr.	17

AUGUSTUS.

Dominica I. Translatio S. Severti Episc. et Conf.	18
---	----

SEPTEMBER.

Die 14. Exaltatio S. Crucis.	20
Die 21. Octava exaltationis S. Crucis.	14
Die 23. S. Teclae V. et M.	1d.

OCTOBER.

Die 23. Translatio prima S. Eulalii V. et M.	20
--	----

NOVEMBER.

Die 6. S. Severi Episc. et Conf.	21
Die 13. Octava S. Severi Episc. et Conf.	22
Die 18. Dedicatio Ecclesiae Cathedralis Barcino..	24